كتاب ترجمه مواهب اللدنية ٢٣ سنه

قد وقف هذا المصحف الجليل سلطاننا الاعظم وخاقاننا المعظم
السلطان ابن السلطان السلطان الغازي محمود خان
وقفا صحيحا شرعيا لمن طالع واستفاد وتعلم
واستفاد ادام الله تعالى اجره
نمقه الساعي حرره الفقير احمد
شيخ زاده المفتش
باوقاف الحرمين
الشريفين
غفر لهما

٢٠٣

حمد لا تحصی حضرت خدای بی همتا جل ثناؤه عن العد و الاحصا جانبنه آلیق
و اولی در که دست قدرتی نفحهٔ سیرت محمدیه و طیب اخلاق احمدیه ایله مجمرهٔ
مشتاق کردونی میان مجلس ملاء اعلی و انجمن ساکنان خطهٔ غبراده کردان اتمشدر
و درود دائم الورود بی انتها اول آفتاب مطلع صفا و نیر آسمان اصطفا
محمد مصطفی حضرتنه سزاوار و احری در که نور حقیقی قد جاءکم من الله نور
و کتاب مبین حسبنجه چراغ افروز کارخانهٔ وجود اولوب شعلهٔ شریعتی فآمنوا
بالله و رسوله والنور الذی انزلنا حکمنجه مشعله سوز مجامع شهود قلنمغله
عرصهٔ کون و مکان و زوایای زمین و زمانی مظهر لوامع سراییان و مطرح
اشعهٔ بر و احسان ایلمشدر شعر

بشرا باسرار الغیوب یبشر
و بحسنه کل المحاسن یفخر

سبحان من انشاه من سبحاته
فخر الملاح بحسنهم و جمالهم
فجماله یجلی لکل جمیلة

و له منار کل حسن نیر

صلی الله علیه و علی صحبه و آله المقتبسین من نور جماله رسم سلطان دار الملك
رسالتك آوازهٔ پنج نوبت دعوتی صوامع سکان هفت اقلیمه رسانیده قلوب
مراسم واجبات تبلیغی جامع نه قباب خضراده قامت اتدی شعر

امام امم مقتدای رسل
فرستادهٔ خاص پروردگار

همام هما قدر هادی السبل
رسالتده حجت استوار

وزهی شاهسوار مضمار محرمیت که پایهٔ صخره دن پای عزت ایله رکاب مرصع کردونه
قدم بصعوب رخش سوار و براق برق رفتاری ماورای صحرای لامکانه عزیمت ایلدی

ای ذروهٔ لامکان مکانت
رفتی ز ورای عرش والا

معراج ملائك آستانت
هفتاد هزار پایه بالا

بعد هذا اللهم اوصل الیه سلامنا بشرایف الصلوات و کرایم التحایا
رای برای نظیر صاحب دلان روشن ضمیره بو معنا الرواضح و جلی و مکشوف
و منجلی در که اول نبی کریم مسند نشین بارکاه انك لعلی خلق عظیم سرخیل
مقربان درکاه خاص الخاص خلوت سرای لی مع الله مشعله دار مناهج
یقین خوانسالار مائدهٔ و ما ارسلناك الا رحمة للعالمین هادی العباد
لسبیل السداد و السلامة و قاید اهل الایمان الی دار المقامة یوم القیامة
النور اللامع الربانی والسر الجامع القرآنی عارض منشور جلالت نشان
انك لمن المرسلین برآزندهٔ حجت و برهان عدالت عنوان انك علی الحق
المبین صلی الله تعالی علیه و علی آله و صحبه الطاهرین اجمعین حضرتلرینك
سیرتنه اطلاع و شریعتنه اتباع و انقیاد ایله سالکان منهاج سداد و رهروان
شارع اقتصاد سر منزل مقصود و منتهای مراده وصول بولمشلر در و فرمان
واجب الـقبول اطیعوا الله و اطیعوا الرسول حسبنجه آنلرك اثرینه اقتفا
و سنتنه اقتدا ایدنلر احرام احترام و حلیهٔ اکرام ایله کعبهٔ امن و امان
و حرم رضای رحمانه دخول اتمشلردر شعر

ای کرده اقتدا بکمال تو انبیا
هر نك ز روی و موی تو کشتند صبح و شام

وی مهتدی بنور جمال تو اولیا
آمد قسم بهر دو که واللیل و الضحی

لاجرم تتبع آثار نبویه و تسمع اخبار حضرت مصطفویه سبب صلاح امت
و موجب فلاح اهل ملت اولمغین علمای سیر و عظمای نقلهٔ خبر و اثر علیهم
رضوان الله الاکبر اول حضرتك سیرت سدیده و اطوار کزیده و اخلاق
حمیده و اوصاف پسندیده سین بانیه بقدر الامکان لوح بیانه رقم چکوب منیجه

تصنيف معتبر بنفسه ظهورده جلوه كر اتمشلردر خصوصا شيخ الاسلام والمسلمين
مرشد سالك الحق ومنازل اليقين العالم الربانى شمس الملة والدين مولانا
احمد بن الخطيب القسطلانى الشافعى اسكنه الله تعالى فراديس جنانه وتغمده بمزيد غفرانه
حضرتنه منسوب **المواهب اللدنية بالمنح المحمدية** برله موسوم اولان كتاب نفيس
مصدوقه انه خير الجليس كه بين الانام مزيد فضل و مزيت كمال اشتهار تام
واعتبار مالا كلام بولمشدر وحسن ادا وعذوبت لفظ ومعنا ايله مقبول علماء عصر
ومطبوع فضلاء دهر واقع اولمشدر الحق كتاب مستطاب برچمن زرنگار شكين
بنا بدركه الفاظ ابدارى گفتار شيرين سخنان نادره گوى كبى جانفزا ومعانى لطافت
شعارى خنده گلعذاران گشاده روى كبى روح بخش وروان آسادر وبرچمن زار
جنت جنابدر وروضه عنبرين ترابدركه اغصان شجره اداى بلندى ومعناى
دلپسندى بادسن سايه نشينان طوبى وسكان سدرة المنتهى طوبى له وحسن
مآب ديمه لر سزاوار واحرى در ولكن صورت دلكشاى مخدرات نقوش پس
پرده عبارات عربيه وزير نقاب استعارات غريبه ده محجوب ومستور قالوب
نوربخش باصره انام وبهجت افزاى خواطر خاص وعام اولمادن فى الجمله دون
دوشمكين بو فقير حقير شكسته ضمير وذليل افتاده بى دستگير مجروح مخالب
آزار وآزرده اظفار مكايد اشرار **عبد الباقى** جزاه الله يوم التلاقى قصد
وهمت وتصميم عزيمت ايلدى كه بنان كلك بيان وسرانگشت خامه تبيان ايله چهره
قمرشعاع ورخساره مهر التماع معادن گوشه قناعى رفع ايدوب ديده ارباب
اشتياق ونظر نظاره گيان رصد اشواقه روشن قيلا اگرچه بو نوع شغله اقدام
وبو طوره همت اهتمام اشبو فقيرك بضاعتك حوزه استطاعتندن بيرون واندازه
اقتدارندن افزون ايدوكى ظاهر ومتبادر ايدى ولكن يمن همت خداوندى وتاييد
نظر كيميا اثر ارجمندى اعنى جناب آصف مآب وزير دارا دولت ودستور
درياهمت صاحب صايب تدبير مدبر مشترى ضمير وعطارد نظير امير موفور

السعد كريم صادق الوعد افتخار اكابر واسخيا نمودار اطوار آصف برخيا
شمسه ايوان خاندان خاقانى زينت ديوان عدالت بنيان سلطانى ذو القدر
العالى والصدر المتعالى مستجمع انواع الفضايل واصناف المعالى مؤتمن الحضرة
السنية السلطانية عضد الدولة العلية العثمانية مطاع اعاظم الولاة والحكام
فى العالم مربى افاخم اصحاب السيف وارباب القلم سرافراز سرير ورى
كرسى نشين باركاه معدلت كستر **شعر**

آنكه بر سمت رضايش مى كند اختر سير — وانكه بر قطب مرادش مى كند گردون مدار
راى ملك آراى او را از بلندى آسمان — مى توان گفتن بشرطى كاسمان گيرد قرار
خلق او را كى توان گفتن صبا وقتى مگر — گر صبا ننشسته باشد بر دلى هرگز غبار

الوزير الاعظم الاعلى والمشير المعظم المعلى **محمد پاشا** وفقه الله لما يشا
وحماه عما يخشى حضرتلرى صوبندن كتاب مذكورك ترجمه وتفسيرى بابنده فرمان
عالى شرف صدور بولوب آنلرك ايماى سعادت سيما وايما واشارت بشارت
انتمالرى بركاتيله نهال موزون حركات قلم رياض رقمده خرامه گلوب شاخسار
انديشه وافكار صحايف بيانه گل ريز ونسايم خاطر بيقرار صفحات كافوره
عنبر بيز اولماغه باشلدى دمادم اول سحاب فضل وكرم وسرچشمه محاسن
اخلاق وشيم حضرتندن رشحات صلات بر وصدقات سر له رياض آمال
مخضر وشاداب وسرسبز وسيراب اولوب تربيت آفتاب احسان بجامتان ايله
ميوه مراد وثمره مقصود فؤاد حاصل اولدى **بيت**

آنكه بى واسطه سقى سحاب كرمش — بكشد ميوه احسان نه نهد شاخ امل
ذات او واسطه عقد لآلى نجوم — راى او آينه نقش تصاوير ازل

والحاصل نسخه شريفه متضمن اولدوغى آيات كريمه تفاسير مشهوره ده مسطور
اولان اصح اقوال اوزره اوضح عبارات ايله تفسير اولندقدن صكره مواضع مهمه ده
تصديرى واجب اولان مسائل فقهيه حنفيه كه شيخ مشار اليه كذلك مذهبى رعايتن

التزام تمكين اهمال اتمش اولا آنلر تدارك اولنوب كتب فتاوی دن نقل صريحلريله برلو
يرنجه تحرير وتسطير قلندی واحاديث وآثاردن اول كه معيار عيان ومحك اعتبار
ائمه كبارده صحت بولشدر صحيفه بيانه ثبت اولنوب سندنده مجهول واسنادی بين
العلما نامقبول اولان قول منكر ونقل نامعتبردن احتراز واجب اولماغين ائمه دين
تعيين بيوردقلری اوزره وارد اولان روايتلرك ضعف وقوت وفساد وصحتلرینه اشارت
قلندی وايرادی موجب ملال اولان فضول اقوال وتفاصيل بی مآلدن تجريد
قلنوب شروح وحواشی معتبرهده موجود اولان كلمات اهل تحقيقدن بعض معتدبها
نافعه واجوبه دافعه الحاق واضافت اولندی بيت

زوايدن قلوب تنقيح وتهذيب	فوايد برله قلدم نقش وتذهيب
ايدب مشكللرين آلتون كبی حل	بيان اوراقنی قلدم مجدول
تخيل آينه زر كيبی چوكدم	زرافشان يرينه كوز نورن دوكدم

فواضل اصحاب فضيلت ومكارم فضل ومعرفتدن استدعا اولنور كه محل التفاتده
ظاهر اولان هفواتنه قلم اغماض چكوب واقف اولدقلری خبط وخطايی صفح واغماض
نقل بيوره لر بيت خدايا حرف گيران در كمينند پناهی ده كه حرفم را نه بينند
سخن بی حرف نيك وبد نباشد همه كس نيكخواه اين خود نباشد نثر ومآخذ تأليف
اولان كتب تفاسير واحاديث واصول وفروع ومعانی وكلام وطب وتواريخ وسير
وساير فنون فضايل مشحوندن تعدادی اولنسه يوزدن افزون اولوب بو مقامده ايراد
اساميسی حد اعتدالدن بيرون اولماغين تفصيلی ترك اولندی وثبوت مدعی
اثنای تصفح اوراق واجزاده غايت وضوحنه مبنی قلندی وعامه ادله وبراهين
آيات قرآن مبين واحاديث رسول گزين اولماغين معالم اليقين في سيرة سيد
المرسلين برله تسميه قلنوب اون مقصد اوزره ترتيب اولندی مقصد اول
سلطان انبيا عليه من الصلوات ازكاها ومن التحيات اصفاها حضرتنك ازلده
تاج ابتهاج رسالتله سرافراز اولوب نگين انگشترين نبوتی نقش خاتم النبيين برله

تزيين

تزيين قلندوغنك بياننده در مقصد ثانی اول حضرتنك قرآن عظيم وتوريت
وانجيل وزبورده وساير صحف سماويه واحاديث نبويهده واقع اولان اساميسی
بياننده در واولاد كرامی وازواج طاهراتی وعملری وعمه لری ورضاعا قرنداشلری
وجده لری وخدمتكارلری وقوللری ومعتقلری وحارسلری وكاتبلری واهل بلاده
ارسال اتدوكی مكتوب شريفلری وملوك اطرافله واقع اولان مراسلاتی وآلات
حربی ودوابی وخدمت شريفلرينه كلن ايلچيلر بيوننده مذكوردر مقصد ثالث
اول حضرتنك صلی الله عليه وسلم كمال خلقتی وجمال صورتی واخلاق رضيه سی
وخصال مرضيه سی بياننده در مقصد رابع اول حضرتنك صلی الله تعالی عليه وسلم
صدق نبوت وثبوت رسالتنه دال اولان معجزات باهره وخصايص آيات وبدايع
كرامات ظاهره سی بياننده در مقصد خامس اول حضرتنك صلی الله تعالی عليه وسلم
پايه معراجله سرافراز اولوب پيشگاه حضرت عزتده انواع تشريفات مكالمه
ومشاهده برله شرف امتيازه بولدوغنك بياننده در مقصد سادس اول حضرتنك صلی الله
عليه وسلم قرآن عظيم وكتاب كريمده صدق نبوت وثبوت بعثتنه شهادت ايدن
آيات كريمه نك بياننده در وتحقيق رسالت وعلو منزلت ومكانتی اوزره واقع اولان
قسملر واتباع سنت ووجوب طاعتنه متعلق اولان دلايل وآنوك حقنده انبيا عليهم السلام
اخذ اولنان عهد وميثاقلر وتوريت وانجيلده وساير كتب سماويه انواع تعظيم وتبجيل
برله ذكر جميلی جريان اتدوكی بيوننده مذكوردر مقصد سابع اول حضرتنك صلی الله
عليه وسلم وجوب محبت واتباع سنتی بياننده در كذلك آل واصحابنه واتباعنه
محبت واجب ايدوكی وصلوة وسلامك احكامی بيوننده بيان اولنور مقصد ثامن اول
حضرتنك صلی الله عليه وسلم امراض وعلل صاحبلرينه علاجی ذكرنده وتعبير رؤياسی
ومغيباتدن اخباری بياننده در مقصد تاسع اول حضرتنك صلی الله عليه وسلم
طاعات وعباداتی واذكار وادعيه سی بياننده در مقصد عاشر حق سبحانه وتعالی
اول حضرتی حظيره قدس وجوار انسنه دعوتله اتمام نعمت واكمال عزت اتدوكی بياننده

واللّه تعالی یلهم الصواب والیه المرجع والمآب مقصد اول سلطان انبیا
علیه من الصلوات ازکاها ومن التحیات اصفاها حضرتلرینک ازل آزالده تاج بهتاج
رسالتله سرافراز اولوب نگین انکشترین نبوتی نقش خاتم النبیین برله تزیین
قلندوغنک بیاننده‌در ونسب طاهری کمالره وارنجه روشن ومعین وزمان
حمل واوان ولادتنده حجت بعثتی نه دلیللرله مثبت ومبرهن اولدوغی وسن
طفولیتدن حد رجولیته ترقی قلنجه نهال نازپروردی قنقی باغبان النده
پرورش بولدوغی ونه چاغده کافه ناسه نبوتله مبعوث اولوب لوای دعوتی
اوج آسمانه افراخته قلدوغی ونه دکلو غزا الرقلوب امداد تأیید ربانی برله شعله
شمشیر جهانگیرندن ظلمات کفر وضلال عرصه عالمدن آچلدوغی وبو نشیمن
خاکده نه قدر مدت آسایش ایدوب طوردوغی وعاقبت مرغ روان پاکی
ذروه کنگره افلاکه پرواز اوردوغی بو بابده ذکر اولنور ارباب عقل سلیم
واصحاب طبع مستقیمه شویله معلوم ومفهوم اولاکه مبدع جمیع اشیا
خالق الارض والسما حق جل وعلا وقتاکه ممکناتی وجوده کتورب رزقلرین
تقدیر اتمکه ارادت ازلیه‌سی تعلق ایلدی حقیقت محمدیه‌یی انوار صمدیتدن ابراز
ایدوب علوی وسفلی نه قدر عالم وار ایسه علم وارادت سابقه‌سی حسبنجه
اول حقیقتدن سلخ ایتدی آندن نبوتین اعلام ایدوب رسالتله بشارت بیوردی
وبو حالده هنوز حضرت آدم صلی الله علیه وسلم هنوز روحی جسدینه تعلق ایتمش ایدی
نیتاکم ایمه حدیثدن امام احمد وغیریلر نقللرنده عرباض بن ساریه رضی الله عنه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتندن روایت ایلمشدرکه انی عند الله لخاتم النبیین
وآدم لمنجدل فی طینته دیو بیورمشلردر یعنی تحقیق بن حق سبحانه وتعالی قتنده
خاتم النبیین ایدم شول حالده که دخی آدمک بالچغی بر یوزنه براغلمش یاتوردی
جسمنه روح نفخ اولنمش ایدی دیمکدر وینه امام احمد وامام بخاری وابو نعیم
رحمهم الله روایتلرنده وارد اولمشدرکه صحابه کرامدن میسره ضبی رضی الله عنهم

ایدی

ایدی یا رسول الله نه وقت پیغمبر اولدوک دیو سؤال ایتدم وآدم بین الروح
والجسد دیو بیوردی دیدی معناسی آدم علیه السلام جان اله تن آراسنده ایکن بن
پیغمبر ایدم دیمکدر وجان اله تن آراسنده ایدی دیمکدن مراد جسمنه جان حلول ایتمش ایدی
دیمکدر واصل علماء حدیث ما بیننده ثابت اولان عبارت وآدم بین الروح والجسد در
اما خلق لساننده مشهور اولان کنت نبیا وآدم بین الماء والطین عبارتی حقنده شیخ
ابو الخیر سخاوی رحمة الله علیه مقاصد حسنه آدلو کتابنده حدیث شریفی بو لفظله
بولمادق دیو بیورمشدر وبعض روایتده پیغمبر علیه الصلاة والسلام سؤال اولندقده
متی کتبت نبیا دیو سؤال اولندی جواب بیوردقده کنت نبیا وآدم بین الروح
والجسد دیو بیوردی دیک واقع اولمشدر وبو روایت اوزره حدیث شریفده واقع
اولان کتابت وجوب معناسنه‌در کتب علیکم القیام ده وجوب معناسنه اولدوغی
کبی پس بو تقدیرجه عبارت مذکوره ایله عرباضدن روایت اولنان عبارت مجموعندن
حاصل اولورکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک نبوتی عالم ازلده واجب
وثابت وظاهر ایمش وامام ترمذی رحمة الله علیه روایتنده ابو هریره رضی الله عنه
بیورمشدرکه اصحاب کرام رضوان الله علیهم اجمعین یا رسول الله متی وجبت لك النبوة
دیو سؤال ایتدیلر یعنی سا که نبوت نه زمانده واجب اولدی دیدیلر وآدم بین الروح
والجسد دیو بیوردی وصحیح مسلمده عبد الله بن عمرو رضی الله عنه روایتنده وارد اولمشدرکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی که تحقیق حق سبحانه وتعالی کوکلری
ویرلری خلق اتمزدن اللی بیك ییل مقدم عرش صوا اوزرنده ایکن خلقك مقادیرن
یازدی وام الکتابده یازدوغی اشیانك جمله‌سندن بری محمد خاتم النبیین ایدی
دیو بیوردی بو روایتدن دخی فهم اولندی که حق جل وعلا بو عالملری وجوده کتورمدین
رسول الله صلی الله علیه وسلم وصف نبوتله موصوف ایمش سهل بن صالح همدانی
رحمة الله علیه آیدر ابا جعفر محمد بن علیدن سؤال ایدوب محمد صلی الله علیه وسلم
جمیع انبیادن صکره مبعوث اولمشدن نه طریقله سایر پیغمبرلردن مقدم اولوردیکه

ایتدی حق سبحانه وتعالی عالم ازلده جمیع ارواحه الست بربکم خطابن بیوردقده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جملهدن اول بلی دیو جواب ویرمشدر پس جملهء
انبیادن علیهم السلام صکره کلمش ایکن ینه جملهدن متقدم اولدوغنک وجهی بودر دیو بیوردی
اگر سؤال اولنورسه نبوت بر صفتدر بو حال آنوکله موصوف اولان موجود اولمق گرکدر پیغمبر
علیه الصلوة والسلام عالم وجوده قدم بصمدین دخی ازل آزالده نبوتله نیجه موصوف
اولوردی دینلورسه امام غزالی قدس الله روحه بعض مؤلفاتنده بو سؤالدن وانا اول
الانبیاء خلقا وآخرهم بعثا حدیث شریفندن جواب ویروب بیورمشدر که بورادهء
ذکر اولنان خلقدن مراد تقدیردر ایجاد دکلدر زیرا آنهدن طوغمزدن موجود ومخلوق
اولمز ولکن فضایل وکمالات تقدیر الهیده متقدم وجودده مؤخر اولور وبونزاد اول
الفکرة آخر العمل وآخر العمل اول الفکرة دیدکلرینک معناسیدر وبونک دخی بیانی
بودر که بر معمار استاد بر قصر بنیاد اتمک اولدقده اولا کندو خاطرنده تمام مقتضاسی
اوزره رسم ایدوب آندن صکره خارجده بنا اتمکه باشلر وفکر وفراستنده نه طور
اوزره تصور اتدیسه اکا موافق اسلوب اوزره تکمیل ایلر پس بنا اولنان قصر
تقدیر جهتندن متقدم وجود جهتندن مؤخر اولور ورسول الله صلی الله علیه وسلم
کنت نبیا دیو بیوردیغی دخی معنای مذکوره اشارتدر زیرا آدم صلوات الله علیه وسلامه
خلق اولنمادین رسول الله حضرتی تقدیر الهیده پیغامبر ایدی وحضرت آدم خلق
اولنمقدن مراد ذریتندن رسول الله وجوده کلمک ایدی والحاصل تقدم نبوتی
تقدیر الهیه کورهدر دیو جواب ویردی اما شیخ تقی الدین سبکی رحمة الله علیه
امام غزالینک بو جوابن بکنمیوب بیدر تقدیر الله ده قدیم اولمغین رسول الله عم
حضرتنه اختصاصی یوقدر بلکه جمیع اشیایه علم الله محیطدر و بو معنیده قدمده
نسنه ده بولنور بو تقدیرجه ازلیت نبوتده سایر انبیا علیهم السلام ایله تفاوت بولنمز
رسول الله حضرتی صلوات الله علیه وسلامه عالم ازلده وصف نبوتله موصوف اولمق
بر معنادن عبارت اولمق گرکدر که اول حضرته مخصوص اولا غیرلرده بولنمیا تا کیم بو معنادن

خبر

خبر ویرلمک پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلرینک حق جل وعلا قاتنده قدر وشرفنی
بلدرمک ایچوندر اولدخی ظاهر اولا وانه فائدهسی معلوم اولمز بلکه جواب صحیح بودر که احادیث
شریفده وارد اولان اوزره حق سبحانه وتعالی ارواحی اجساددن اول خلق ایلمشدر
هر شیئک جسمی یرادلمدین روحی یرادلمشدر پس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینک کنت نبیا دیو بیوردیغی روح شریفلرینه اشارتدر حاصلی مبارک جسمی خلق
اولنمادین روح پاکنه نبوت ویرلمش ایدی دیمکدر یاخود حقیقتنه اشارت اولا اگرچه
معرفت حقایقه بزم عقللرمز قاصردر آنلری کسه بلمز الا آنی خلق ایدن بلور یا شول
کسنه لر ادراک ایلر که حق تبارک وتعالی نور الهی برله امداد ایلمش اوله پس حاجی بودر که
حق جل وعلا دیلدوکی زمانده هر حقیقتی ارادتی مقتضاسنجه بر وصفله متصف قلار
وحقیقت محمدیهیه دخی عالم ازلده وصف نبوت ثابت اولا وبو عنوان ایله اسم شریفنی
عرش اوزره یازه ملائکه سنه رسول الله حضرتنک کندو قتنده فضل وکرامتن
اعلام ایچون رسالتندن خبر ویره وحقیقت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
وصف نبوتله اول زمانده متصف اوله نهایت جسم شریفی وبعث وتبلیغ مؤخر اوله دیو
بیورمشدر شعبی رحمة الله علیه ایدر برکسنه سؤال ایدوب یا رسول الله نه
زمانده پیغمبر قلندوک دیدی وآدم بین الروح والجسد حین اخذ منی المیثاق دیو
جواب بیوردی یعنی آدم علیه السلام روحله جسد آراسنده ایکن بندن عهد ومیثاق
آلندوغی زمانده پیغمبر اولمش ایدم دیمکدر بو حدیث شریف دلالت ایلرکه حضرت آدمک
جسدی بالجمله دوزلوب دخی نفخ روح اولمدین رسول الله صلی الله علیه وسلم
آندن چقاریلوب نبی قلنوب عهد ومیثاق آلندقدن صکره ینه ظهر آدمه اعاده قلنمش اوله
وبوندن لازم کلمز که حضرت آدم متقدم خلق اولنمش اوله زیرا رسول الله حضرتی ذریات
استخراج اولنوب نبوت ویرلدوکی وعهد ومیثاق آلندوغی زمانده حی ایدی آدم هنوز
بی روح ایدی ینه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جمیع انبیادن اول
خلق اولنوب آخر بعث اولنمش اولمق مقرر اولوردی اگر سؤال اولنوب حضرت آدمک

ظهرندن ذریاتی استخراج اولندوغی آدمه نفخ روح اولندقدن صکره ایدی نتکیم بو بیله
ایدوکنه اکثر احادیث شریفه دلالت ایلمشدر و بو حدیث شریفدن فهم اولنورکه رسول
الله صلی الله علیه وسلم آدمه نفخ روح اولنمدین استخراج اولنوب نبی قلنمش و عهد
میثاق النمش اوله دینلورسه بعض علما بوندن جواب ویروب آدم علیه السلام نفخ روح
اولنمدین ظهرندن استخراج اولنمق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه
مخصوصدر زیرا نوع انسانی خلق اتمکدن مراد اولدرکه خلاصهٔ نوع در و واسطهٔ عقد
در نتکم احادیث سابقه بو معنایه صریح دلالت اتمشدر دیدیلر عماد بن کثیر رحمة الله علیه
تفسیرنده ایدر حضرت علیدن و ابن عباسدن رضی الله عنهما روایت اولنمشدر که حق سبحانه
کوندردوکی پیغمبرلرک جملهسندن عهد الدیکه انلر حیاتده ایکن رسول الله
صلی الله علیه وسلم مبعوث اولاجق اولورسه ایمان کتوره لر و نصرت ایلیه لر بعض
علمادن مرویدر که حق سبحانه و تعالی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک
نورین خلق ایلدوکی زمانده امر ایلدی که سایر انبیانک نورلرنه نظر ایلیه اندن
نور محمد صلی الله علیه وسلم جمیع انبیا علیهم السلامک نورلرین احاطه ایلدی دخی
یا ربنا کیدر اول که انک نوری بزی احاطه قلدی دیدیلر حق جل و علا حضرتی
جواب ویروب بو نور حبیبم محمد مصطفی نوریدر اکر سز انکا ایمان کتورر سکز سزی
پیغمبرلر ایدرین دیو بیوردی انلر دخی آمنا به و بنبوته دیوب رسول الله حضرتنه
ایمان کتوردیلر دخی حق تعالی بن شاهد اولایمی دیو بیوردی انلر دخی نعم دیدیلر اشته
بو قصه در که حق تبارک و تعالی کلام قدیمنده وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ
لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ
بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ آیت کریمهسیله اشارت بیورمشدر بو آیت کریمهده رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنک شان شریفنی کمال تعظیم و تکریم اولدوغندن غیری
دلالت واردر که اکر سایر انبیا صلوات الله علیهم اجمعین زمانلرنده مبعوث اولمق
تقدیر اولنسه انلره دخی رسول اولوردی پس رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنک

حضرتنک نبوتی و رسالتی دور آدمدن یوم قیامته وارنجه نه قدر مخلوقات
وار ایسه جملهسنه عام اولمش اولور کوتری انبیا و امتلری جمیعا رسول الله حضرتنک
امتندن اولمق لازم کلور بو تقدیر اوزره بُعِثْتُ اِلَى النَّاسِ كَافَّةً حدیث شریفنک
معناسی جمیع افراد نوع انسانه پیغمبر کوندرلدم دیمکدر مراد کلندن اکر متقدم اکر
مؤخر دنیایه نه قدر نفوس بشریه کلدیسه جملهسنه پیغمبر اولمقدر نبوت و رسالتی
همان کندو زمان شریفندن قیامته دک کلنلره مخصوص اولمز بلکه مقدم کلنلره
بله متناول اولور و بو تقریر ایله كُنْتُ نَبِيًّا وَآدَمُ بَيْنَ الرُّوحِ وَالْجَسَدِ حدیث شریفندن
مراد ظاهر اولور بو مرتبه لر معلوم اولدقدن صکره شبهه قالمز که رسول الله صلی الله
علیه وسلم جمیع پیغمبرلرک پیغمبری ایمش انکیچون ایدی که معراج کیجهسی بیت المقدسده
امام اولوب جمیع ارواح انبیا علیهم السلام رسول الله حضرتلرینه صلی الله علیه وسلم
اقتدا اتدیلر و یوم آخرتده جملهسی آنک علمی دیبنده حشر اولنسه لر کرکدر بو خصوصده
دخی زیاده تفصیل اکتجی بابده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی عبد الله بن ابی جمرة
رحمة الله علیه بهجة النفوس آدلو کتابنده کعب الاحبار رضی الله عنه حضرتندن
روایت ایلمشدر که حق سبحانه و تعالی وقتا که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتن خلق اتمکه ارادتی متعلق اولدی جبرائیله امر ایلدی که ارضک قلبی و نوری
اولان طپراقدن کتوره جبرائیل علیه السلام دخی فردوس اعلی و مقام علیین
ملائکهسیله ینوب زمینه اینوب رسول الله حضرتنک قبر شریفی اولان موضعدن
بر آوج بیاض و نورانی طپراق آلوب واردی جنت ارمقلرینک صویله یوغوردیلر
آق انجو کبی اغروب شویله اولدی که اطرافنه ضیا ویردی اندن صکره ملائکه آلدیلر
دخی عرش و کرسی اطرافلرنده و کوکلرده و یرلرده و طاغلرده و دریالرده طولاشدردیلر
اندن جمیع ملکلر و غیریلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنی و فضلنی
معلوم ایدندیلر اول زمان هنوز حضرت آدم علیه السلامدن کیمسه نام و نشان بلمزدی
دیو بیورمشدر و روایت اولندی که حق جل و علا آدم علیه السلامی خلق اتدوکی زمانده

قلبنه الهام ایتدی که باکه نیچون ابو محمد دیو کنیت قیلدك دیه آندن باری تعالی امر
ایدوب یا آدم باشوکی قالدر دیدی آدم علیه السلام باشنی قالدردی نظر ایدیجك
عرش اعلی ده رسول الله حضرتلرینك نور پاکنی کوردی یا رب بو نور نه اصل نوردر
دیدی حق تبارك وتعالی بیوردی که بو نور سنك ذریتکدن بر پیغمبرك نوریدرکه
آنوك اسمی کوکلرده احمددر ویرلرده محمددر اکر اول اولمیدی سنی یارتمزدم ویرلری
وکوکلری دخی خلق ایلمزدم دیو بیوردی اعتقد حدیثدن حاکم رحمه الله علیه
صحیحنده روایت ایتدوکی دخی بوکا شاهددر که بیورمشدر تحقیقا آدم علیه السلام
محمد صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اسم شریفنی عرش اوزره یازلمش کوردی
وحق سبحانه وتعالی ایتدی یا آدم اکر محمد اولمیدی سنی خلق ایلمزدم دیدی اکر سؤال
اولنوب اشاعره مذهبنده حق تبارك وتعالینك فعلی خود معلل بالغرض دکلدر
یعنی ایشلدوکی ایشی بر غرض ایچون ایشلمز پس خلقت محمد صلی الله علیه وسلم
خلقت آدم علیه السلامه نیجه علت اولور دینلورسه جواب ویریلورکه ادله دن
ظاهر اولان بودرکه حق تعالینك بعض افعالنی تعلیل شول افعالنه غایات ومنافع
واقع اولان مصالح وحکم ایله تعلیلدر یوغسه اقدامه باعث وفاعلیتی مقتضی ایمك
دکلدر انکیچون که بویله اولمق الله تعالی حقنده محالدر زیرا غیریله استکمالی لازم
کلور بو خود ممتنعدر نصوص بوکا شاهددر مثلا وما خلقت الجن والانس
الا لیعبدون دیو بیوردیغی که معناسی بن انس وجنی خلق ایتمدم الا آنلر باکه
عبادت ایتکیچون خلق ایتدم دیمکدر مراد آنلرك خلقنی عبادته مقرون قیلدم یعنی
یارتدم وعبادت ایله فرض ایتدم دیمك اولور تعلیل لفظیدر حقیقی دکلدر زیرا
حق جل وعلا منافعدن مستغنیدر ایشلدوکی فعل کندویه منفعت حاصل
اولمق ایچون دکلدر وغیره منفعت حاصل اولمق ایچون دخی دکلدر زیرا غیره واسطه ایله
منفعت ایصالنه احتیاجی یوقدر بالذات ایصاله قادردر والله تعالی اعلم
امام عبد الرزاق رحمه الله روایتنده جابر بن عبد الله الانصاری رضی الله عنه

بیورمشدر

بیورمشدرکه یا رسول الله انتم وامی سنا که فدا اولسون حق تبارك وتعالی جمله اشیادن
مقدم خلق ایتدوکی نه نسنه در خبر ویر دیدم بیوردی که یا جابر ان الله تعالی
خلق قبل الاشیاء نور نبیك من نوره فجعل ذلك النور یدور بالقدرة حیث شاء
الله تعالی ولم یکن فی ذلك الوقت لوح ولا قلم ولا جنة ولا نار ولا ملك ولا
سماء ولا ارض ولا شمس ولا قمر ولا جنی ولا انسی یعنی تحقیقا الله تعالی حضرتلری
جمیع اشیادن اول سنك پیغامبرك نورینی کندو نوریدن یارتدی دخی شویله ایدی
که اول نور الله تعالینك قدرتیله حق جل وعلا دیلدوکی یرلرده دوران ایدوب کزردی
اول زمانده دخی نه لوح وار ایدی نه قلم وار ایدی نه جنت نه جهنم وار ایدی نه ملك
ونه کوك ونه یر ونه کونش ونه آی وار ایدی ونه جنی ونه انسی وار ایدی حاصلی مخلوقاتدن
بر نسنه یراتلمامش ایدی دیمکدر آندن بیوردی که فلما اراد الله ان یخلق الخلق
قسم ذلك النور اربعة اجزاء فخلق من الجزء الاول القلم ومن الثانی اللوح ومن
الثالث العرش ثم قسم الجزء الرابع اربعة اجزاء فخلق من الاول حملة العرش
ومن الثانی الکرسی ومن الثالث باقی الملائکة ثم قسم الجزء الرابع فخلق من
الاول السموات ومن الثانی الارضین ومن الثالث الجنة والنار ثم قسم الرابع
اربعة اجزاء فخلق من الاول نور ابصار المؤمنین ومن الثانی نور قلوبهم وهی
المعرفة بالله تعالی ومن الثالث نور السنتهم وهو التوحید لا اله الا الله محمد رسول الله
یعنی حق تبارك وتعالی مخلوقاتی یارتمق دیلدوکی زمانده اول نوری قسمت ایلیوب
دورت جزء ایلدی اولکی جزءدن قلمی خلق ایتدی ایکنجی جزءدن لوحی خلق ایتدی
اوچنجی جزءدن عرشی خلق ایتدی دوردنجی جزئی ینه قسمت ایدوب دورت جزء قیلدی
آنوك دخی اولکی جزئندن عرشی کوتورن ملکلری خلق ایتدی ایکنجی جزئندن کرسی
خلق ایتدی اوچنجی جزئندن کروبیان ملائکه یی خلق ایتدی ینه دوردنجی جزئی
قسمت ایلیوب دورت جزء قیلدی اولکی سندن کوکلری خلق ایلدی ایکنجی سندن یرلری
خلق ایلدی اوچنجی سندن جنت ایله جهنمی خلق ایلدی ینه دوردنجی جزئی قسمت

ایلیوب دورت جزء قلدی اولکی سندن مؤمنلرك کوزلری نورین خلق اتدی
ایکنجی سندن قلبلری نورین خلق اتدی که اول معرفة الله در اوچنجی سندن دللری
نورین خلق اتدی که اول توحید ایدوب لا اله الا الله محمد رسول الله دیمکدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نورندن صکره سایر مخلوقاتدن اول خلق
اولنان قلممیدر یوغسه غیریمیدر علما اختلاف اتمشلردر ابو یعلی همدانی رحمة الله
علیه ایدر اصح بودر که عرش قلمدن اول خلق اولنمشدر زیرا عبد الله بن عمرودن
حدیث صحیح روایت اولنمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قدر الله
تعالی مقادیر الخلق قبل ان یخلق السموات والارض بخمسین الف سنة وکان
عرشه علی الماء دیو بیورمشدر معناسی حق تبارك وتعالی کوکلری ویرلری خلق
اتمزدن اللی بیك ییل مقدم خلقك مقدارلرین تقدیر اتدی شول حالده که عرش
صو اوزرنده ایدی دیمکدر بو حدیث شریف صریح دلالت ایدر که تقدیر عرشدن
صکره اولا وامام احمد وترمذی رحمة الله علیهما روایتلرنده عبادة بن صامت
رضی الله عنه دن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اول
ما خلق الله القلم قال اکتب قال یا رب وما اکتب قال اکتب مقادیر کل شیء
دیو بیوردی یعنی حق تبارك وتعالینك اول خلق اتدوکی قلمدر خلق اتدیکی
دخی یا قلم یاز دیو امر ایلدی یا رب نه یازهیم دیدی حق تبارك وتعالی بیوردی
هر شیئك مقادیرن یاز دیدی دیمکدر یعنی هر برینك عمرین ورزقن وسایر احوالن
تقدیر ایله یاز دیمکدر پس بو حدیث شریف مقتضاسنجه تقدیر مقادیر قلم خلق
اولندیغی زمانده اولمش اولور وامام احمد وترمذی نقللرنده ابی رزین عقیلی رضی الله عنه
روایت اتمشدر که تحقیقا صو عرشدن مقدم خلق اولنمشدر وسدی رحمة الله علیه
روایتنده حق تعالی خلق اتدوکی اشیادن برنسنه یوقدر که صودن اول خلق اولنمش اوله
جمله دن مقدم صو خلق اولنمشدر پس بو ذکر اولنان روایتلر ما بیننی جمع بویله اولق
کرکدر که قلمك اولیتی نور محمدی وصو وعرش ما عداسنه کوره اوله بونلردن غیری

نه قدر اشیا وار ایسه قلم انلردن اول خلق اولنمش اوله دیدیلر وبعض علما ایتدیلر که هر
برینك اولیتی کندو جنسنه اضافتیله در مثلا نور محمد صلی الله تعالی علیه وسلم سایر
نورلردن اول خلق اولندی وقلم تقدیر سایر قلملردن اول یراتلدی دیمکدر وغیرلری
دخی بوکا قیاس اولنه دیدیلر ابن مرزوق رحمة الله علیه نقلنده حضرت امام حسین رضی الله عنه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتندن روایت ایلمشدر که کنت نورا بین یدی
ربی قبل خلق آدم باربعة عشر الف عام دیو بیورلمشدر معناسی آدم علیه السلام
خلقندن اون دورت بیك ییل مقدم بن ربم قرشوسنده بر نور ایدم دیمکدر وخبرده
وارد اولمشدر که حق سبحانه وتعالی حضرت آدمی خلق اتدوکی زمانده اول نوری آدمك
ظهرینه قودی شویله اولدی که آلننده شعله سی ظاهر اولوب کیجه قالدی نورینه غالب اولدی
وحق جل وعلا آدمی سریر اوستنه چقاروب ملکلرك اوموزلرینه یوکلندی دخی امر
ایلدی کوکلری طواف اتدردیلر حق تعالینك عجایب ملکوتن سیر ایلدی روایت اولندی
که نوح حضرت آدم علیه السلامك مبارك باشنده یوز ییل اکلندی وکوکسنده دخی یوز
ییل اکلندی وساقلرنده وایاقلرنده دخی یوز ییل اکلندی آندن صکره حق تبارك وتعالی
جمیع مخلوقاتك اسملرین آدمه تعلیم ایلدی آندن ملائکه یه امر ایلدی که حضرت آدمه سجده
ایلیه لر جمیع ملائکه صلوات الله علیهم اجمعین امر سبحانی یه امتثال ایدوب سجده اتدیلر
ابلیس ایلمدی آندن حق جل وعلا غضب ایدوب ابلیسی کوکلردن سوردی وحضرت آدمه
اولنان سجده تعظیم تحیت سجده سی ایدی عبادت سجده سی دکل ایدی حضرت یوسف
علیه السلامك قرنداشلری یوسفه اتدوکلری سجده کبی ایدی حقیقتده حالا سجده باری تعالی
حضرتنه ایدی آدم قبله کبی واقع اولمش ایدی نتکم کعبه یه قرشو سجده قلندقده سجده حق تعالی
حضرتنه اولور وکعبه قبله اولور امام جعفر صادق رحمة الله علیه حضرتلرندن مرویدر که
حضرت آدمه اول سجده قلان جبرائیل ایدی صکره میکائیل صکره اسرافیل صکره عزرائیل
صکره ملائکه مقربین ایدیلر صلوات الله علیهم اجمعین وبعضلر اول سجده قلان اسرافیل ایدی
انکیچون لوح محفوظك تولیتی آکا ویرلدی دیدیلر ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که

حضرت آدمه نیجه اولندغی زمان جمعه کون زوال وقتندن ایکندو زماننده کین ایدی
آندن حق سبحانه وتعالی آدمك صول جانبنده اولن اکوکلرك برندن حضرت حوایی
خلق ایلدی حضرت آدم اویخوده ایدی اویانب حوایی کوریجك میل اتدی لکن اوزاتدغی
کبی ملك لر یا آدم اپسر طور دیدیلر ایتدی نیچون اپسر طورایین حق تعالی تونی بنم ایچون
خلق ایتمشدر دیدی ایتدیلر اندی مهرین ادا ایله دیدیلر ایتدی مهری ندر دیدی ملائکه
ایتدیلر محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه اوچ کره صلوات کتورمکدر دیدیلر
آندن حق سبحانه وتعالی آدم ایله حوایه جنت نعمتلرین مباح ایدوب بعضی اغاجندن
نهی ایتدی شاقنوك انکا یقین وارمك دیدی بعضلر اوزم اغاجندن و بعضلر انجیر
اغاجندن نهی بیورلمش ایدی دیمشلردر آندن ابلیس علیه اللعنة آدم وحوایه حسد ایلدی
اول عالمده حسد ابلیسدن صادر اولمشدر حسودلرك شیخی ابلیسدر لعنة الله علیه
حتی بودرکه شیمدیکی زمانده خیلی مقبول مریدلری پیدا اولمشدر آندن ملعون جنت
قاپوسنه کلوب حیله ایله ایچرو کیردی اغلیوب فریاد ایدرك آدم وحوا قرشولرینه کلدی
اول فریادله اغلمغه دخی ابلیس لعینه دن قالمشدر والحاصل ابلیسك اغلدوغندن محزون
اولوب نیچون اغلرسین دیو صوردیلر ملعون ایتدی سیزه اغلرم که موت یتشوب اولکوز
کرك وجنت نعمتلرندن آیرلکوز کرك در دیدی وسیزه شجرهٔ خلدی کوسترهیین آندن
اکل ایدوك تاکه جنتده باقی قلاسز دیدی ویمین ایدوب مرادم سیزه نصیحتدر دیدی
اول یالان یره یمین اتمك دخی ابلیسدن قالمشدر پس بونلر ابلیسك اغواسنه مغرور
اولدیلر اول حوا اکل ایلدی آندن ترغیب ایدوب خوشنه اولوردیو آدمه دخی
یدردی واعتقادلری بوایدی که هرکیز یالان یره یمین اولماینه آندن حق تعالی
یا آدم سا که جمیع جنت نعمتلرین مباح قلدم یتمزمی ایدی که وار دخی نهی ایتدوکم نسنه دن
دخی اکل ایتدوك دیدی آدم علیه السلام ایتدی بلی یارب عزتك حقیچون یتردی
اما بن شویله صاندم که هرکز یالان یره یمین اولمیه انکا اولدنم دیدی حق جل وعلا
دخی بیوردی که ایمدی عزتم جلالم حقیچون سنی یریوزینه ایندورهیین معیشت ایلمیه سن

اتمه محنت ومشقتیله دیدی ابن عباس رضی الله تعالی عنهما حضرتلرندن مرویدر که حق تبارك
وتعالی یا آدم نیچون بویله ایلدك دیدکی زمانده یارب بکا حوادن اولدی اتوك سوزینه
اویدم دیدی حق تعالی حضرتی دخی بیوردی که امدی بن انی بلا ایله حامله اولوب بلا ایله
طوغرمغه وآیده ایکی کره حیض کورمکه مبتلا ایدهیین دیدی وهب بن منبه رضی الله عنه
آدم علیه السلام یریوزینه ایندورلدکی زمانده اوچ یوز ییل تمام طوروب اغلادی مبارك
کوزینك یاشی دکمدی مسعودی ایدر آدم جنتدن چقدوغی زمانده شول قدر اغلدی که
اکر اهل ارضك کوزلری یاشی جمع اولسه آدمك کوزی یاشی جملهسندن زیاده اولمایدی حتی بیور
بیورر مجاهد ایدر آدم باشنی کوك جانبنه قالدرمدی یوز ییل اغلدی کوزلرینك
یاشندن زنجبیل وعود وصندل وسایر خوب رایحهلو نسنهلر بتدی وحوا اغلدیغی
کوزینك یاشندن قرنفل ودخی بعض خوشبوی اوتلر بتدی آدم علیه الصلوة والسلام
حق تبارك وتعالی حضرتلرینك بر کره امرین صیوب بر کناه اتدکیچون اوچ یوز ییل اغلادیغی
هرکون نیچه دفعه حق جل وعلانك امرینه مخالفت ایدوب کناه کبایر اشلینلرك حالی
نیجه اولور عاقل بونکا کوره عمل ایتمك کرکدر روایت اولنور که آدم علیه السلام ملائکهنك
کوکلردن اینوب چقدقلرین کوردکجه حسرت واشتیاقی زیاده اولوب اولکی وطنلرین
واولکی یار ویولداشلرین انوب ایلردی آدم اوغلانی دخی شول اصل ایتدن ساقنمق
کرك که کندو محبوبندن آیرلق لازم کله اکر سؤال اولنوب حضرت آدمك اشلدوکی
کناه اکر کبایردن اولورسه انبیادن کبایر صادر اولمسه کرك ایدی اکر صغایردن اولنوب
سبب نه ایدی که آندن اوتروچاق بو قدر لباسندن عریان قلنوب جنتدن خارج
اولنه دینلورسه صاحب کشاف رحمة الله علیه جواب ویروب بیورمشدر که آدمك
کناهی صغایردن ایدی واول قدر کناه حضرت آدمك قلب شریفنده اولن اخلاص وافکار
صالحه که جمیع طاعت وعبادتلرك اصلیدر بونلرله مستور ومغفور اولمق دخی قابل ایدی
اما بودکلو عقوبت قلنمقدن مراد حق جل وعلا جانبندن آدمه وذریتنه لطف ایدی
تا که کناهدن تمام اجتناب اوزره اولوب زیاده معصیته اقدام اتمیه لر تا که قرب حضرتدن

پند

بالكلیه دوردشمك لازم كلمه و بوندن غیری نیچه حكمت دخی واردر كه بعضی ادراك
اولنور بعضی اولنمز آدم علیه السلام یریوزنه اینمسه مجاهدلرك جهادی و عابدلرك عبادتی
حاصل اولمزدی و توبه كارلرك انفاسی كوكلره چقمزدی و گناهكارلرك كوزلری یاشی
یرلره دوكلمزدی حب بونلر حق سبحانه و تعالی قتنده سوكلودر نته كیم حق تبارك
و تعالی بیوردی كه یا آدم اگر دار القربدن ایندورلوب اراق دوشدكسه بن یقینم دعا
ایدنلرك دعاسن اجابت ایلرم اگر جنتدن چقارلمق ایله قلبلكه انكسار حاصل اولدیسه
بن قلبلری منكسر اولنلرك قتنده یم اگر كوكلرده تسبیح ایدن ملائكه نك آوازلرین دكلمكدن
قالدوكسه یریوزنده گناهكارلرك اكلدوسین دكلمك ساكه آندن عوض ویردم آنلرك
اكلدوسی بكا ملكلرك تسبیحندن سوكلودر زیرا اولور كه مسبحلرك تسبیحنه
افتخار قاریشور و گناهكارلرك ناله و فریادی انكسار ایله زینت بولور اگر سز گناه
ایشلمیدوكز حق تعالی سزی گیدروب بر قوم دخی خلق ایدردی كه انلر گناه ایدوب
صكره استغفار ایدرلردی گناهلرین مغفرت ایلردی دیو بیوردی تعالی شانه و عظم
غفرانه گورك حق جل و علانك لطفنی كه بر قولنه عنایت ایلسه محنت و شقاوتلری عبرت
اقبال و سعادتلره منقلب اولور و بر قولنه خذلان ویروب نصرتن ترك ایلسه چالشدوغی
فائده ویرمز كندویه وبال اولور حضرت آدمه عنایتی ظهور ایدوب حجتن تلقین ایلدی
و توبه ویروب توبه سن قبول ایتدی ابلیس لعین غضبنه مظهر دوشوب بو قدر مدت
ایلدوكی عبادت هباء منثورا اولوب درگاهدن سورلدی و بیورمشلردر كه وقتا كه حضرت
آدم علیه السلامك سایر خلایق اوزره و علم آدم الاسماء كلها حسبنجه فضائلی
ظاهر اولدی و علم دخی نوجیله عمل اولنمیجق كمال بولمیوب جنت دخی دار عمل اولمدوغیچون
حضرت آدم یریوزنه ایندورلدی ابلیس علیه اللعنه دخی شقاوتی مقتضاسنجه
حسد ایدوب آدمك جنتدن چقارلماسنه سعی ایتدی اما بوندن غافل ایدی كه آدم
جنتدن چقماغله فضائل عملیه كسب ایدوب كمال بولدقدن صكره اولكی حالدن دخی
احسن حال اوزره جنته گیروب مخلد قالسه گرك ایدی بعضلر دخی بیورمشلردر كه

آدمك

آدمك جنتدن اخراج اولنماسنده بو معنی یه اشارت واردر كه اگر حق جل و علا آدمك گناهی
جنتده ایكن مغفرت ایدیدی یا اگر كوز بر گناهكارك صوچین یارلغیق ایله عفو و كرمی
مرتبه ده ایدوكی ظاهر اولمازیدی اما دنیایه گتوروب دنیادن نیچه یوز بیك گناهكار
ایله عفو و مغفرت ایدیجك لطف و كرمی نه درجه ده ایدوكی معلوم اولور و بر حكمتی
دخی بو ایدی كه آدم علیه السلامك بلنده ذریاتی وار ایدی اخراج اولنسه گرك ایدی جنت
قلد كتوره جك یر دكل ایدی و بری دخی بو ایدی كه ذریاتندن جنته لایق اولمزكسنه لر
وار ایدی آنلر طاشره ده قالسه لر گرك ایدی آنونیچون دنیایه گوندرلدی دیدیلر و بالجمله
حق جل و علانك جمیع افعالی حكمت اوزرنه در بعضیسنك وجهی ظاهر اولور و بعضیسنك
خفی اولور هر كشی عقلی مقتضاسنجه بر مقدار ادراك ایدر اما كمالیله سر و حقیقتن
ینه كندو بلور تعالی شانه و عظم سلطانه و اهل ایمانك عاقبت وارجق یرلری جنتدر
ان شاء الله تعالی نته كیم قرآن عظیمده بیورلمشدر كه وبشر الذین آمنوا و عملوا الصالحات
ان لهم جنات تجری من تحتها الانهار یعنی یا محمد سن بشارت ایله شول كسنه لره
كه ایمان گتوروب صالح عمللر ایشلدیلر تحقیقا شونلرك آلتندن ارمقلر آقان جنتلر آنلرككدر
دیمك اولور حاصل جنت آنلرك ایدوكنی اول مؤمنلره بشارت ایله دیمكدر الله تعالی
میسر ایلیه آمین و حضرت آدم صلی الله علیه و سلم ساكن اولدوغی جنت قنغی جنتدر
دیو علما اختلاف ایلمشلردر بعضلر ایتدیلر كه آدم جنت الخلدده ایدی بعضلر ایتدیلر
غیریده ساكن ایدی كه حق تعالی آدمه آنی دار ابتلا قلمش ایدی یعنی تجربه و امتحان یری
ایلمش ایدی زیرا جنت الخلده قیامت گوننده گیرلسه گركدر و اول دار جزادر اول دار بدن دار
تكلیف دگلدر آنده امر و نهی اولمز و دار سلامتدر دار ابتلا و امتحان دگلدر و دار
قراردر دار انتقال دگلدر دیدیلر و دار الخلدده ساكن ایدی دینلر ایتدیلر دخول
عارضی قیامتدن اول واقع اولور گورمزمیسز كه لیلة معراجده رسول الله صلی الله علیه و سلم
گیروب تماشا ایلدی و جنتده آدم مبتلا اولدوغی حزن و مشقت اولمزدی دیدكلری آخرتده
گیرنلره گوره در نته كیم آیات كریمه نك سیاقی بوكا دلالت ایلمز زیرا جنتده حزن اولماق

مؤمنلر دخی اوله مغفرت قیلنمشدر دیو جواب ویردیلر روایت اولندی که آدم علیه السلام
جنتدن اخراج اولندوغی زمانده نظر ایدوب کوردی که عرشده وجنتک هر موضعنده حق تعالینک
اسم شریفی یاننده محمد اسمی یازلمش ایتدی یا رب بو محمد کیمدر دیدی باری تعالی
بیوردی بو سنک اولادکدن شول کمسنه درکه اکر اول اولمیدی سنی خلق ایتمزدم دیدی
آندن آدم یا رب بنی بو اوغلوم حرمتنه سن اسرکه دیدی حق جل وعلا بیوردی که
یا آدم اکر کوکلر ویرلر خلقی حقنده بو اوغلک حرمتنه بندن شفاعت ایلسک شفاعتک
مقبول اولوردی دیو بیوردی عمر بن خطاب رضی الله عنه حضرتندن مرویدر که ایتدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی که آدم خطیئه کسب ایدوب کنهکار اولدغی
زماننده یا رب محمد حقیچون بنی مغفرت ایله دیدی الله تبارک وتعالی یا آدم سن محمدی
نیجه بلدک بن خود دخی آنی خلق ایتمدم دیدی آدم ایتدی آندن بلدم که سن بنی
یکی قدرتکله خلق ایدوب آکه نفخ روح ایتدوکک زمانده باشومی قالدوروب عرش
اوزرنده کوردم که لا اله الا الله محمد رسول الله یازلمش بلدم که سن اسم شریفکی اضافت
ایلمزسین الا سکا جمیع خلقک احبی اولن کمسه نک اسمنه اضافت ایلرسین دیدی حق سبحانه
وتعالی دخی یا آدم کرچک سویلدک اول بکا خلقک احبی درچونکه آنک حقیچون بندن
مغفرت استدک تحقیقا سنی یرلغادم اکر محمد اولمیدی سنی خلق ایتمزیدم دیو بیوردی
امام طبرانی رحمة الله علیه روایتنده اول سنک ذریتکدن اولان انبیانک آخریدر دیمک
دخی واقع اولمشدر سلمان رضی الله تعالی عنه حدیثنده وارد اولمشدر که جبرائیل علیه السلام
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه کلوب ایتدی یا محمد ربک شویله بیوردی
که ابراهیم علیه الصلوة والسلامی خلیل یعنی دوست ایدندم ایسه سنی حبیب ایدندم وبکا
سندن اکرم بر مخلوق یراتمدم وتحقیقا دنیایی واهلنی انکیچون یراتدم که سنک کرامت
ومنزلتک بنم قاتمده نه ایدوکن آنلره بلدرهم اکر سن اولمیدک دنیایی خلق ایتمزدم
دیدی معلوم اوله که حضرت حق جل وعلا حوایی خلق ایدوب آدم علیه السلام ایله
بربره کلدکلرنده آدمک برکاتی حوایه فیض اولنوب اول مبارک بلده قرقی وغلان حاصل

ایلدی

ایلدی هر طوغرجه ایکیشر طوغوردی وشیث پیغمبر علیه السلامی طوغوردقده یالکوز
طوغوردی انکیچون پیغمبر ایدی نبوتی کرامتی اچون یالکوز طوغدی وآدم علیه السلام وفات
ایتدکده شیث حضرتی آدمک اولادندن وصی اولدی وشیث دخی کندو اوغلنه آدمک وصیتی
کبی وصیت ایلدی که نور محمدی وضع ایتمیه لر الا پاکیزه خاتونلره وضع ایده لر یعنی پاک
خاتونلره یقین لقیتیه لر دوربا آدمدن تا عبد الله بن عبد المطلب زماننه کلنجه حال
بویله ایدی حق جل وعلا رسول الله حضرتنک نسب شریفنی سفاح جاهلیتدن حفظ
ایلدی یعنی هرکز آبا واجدادی مابیننده زنادن حاصل اولمق واقع اولمدی با وجود
عالم جاهلیتده قتی چوق واقع اولوردی که برعورت برکمسنه ایله نیجه زمان زنا ایلردی آندن
صکره تزوج ایلردی حضرت علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه وکرم الله وجهه
روایت ایلمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم خرجت من نکاح ولم اخرج من سفاح
من لدن آدم علیه السلام الی ان ولدنی ابی وامی لم یصبنی من سفاح اهل الجاهلیة شیء
دیو بیورمشدر معناسی بن نکاحدن طوغدم زنادن طوغمدم حضرت آدمدن چاقی آتم وآنم
بنی طوغورنجه اهل جاهلیتک اول قبیح فعلندن بکا نسنه یتشمدی دیمکدر ابن عباس رضی الله
عنهمادن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم لم یلتق ابوای قط علی
سفاح لم یزل الله تعالی ینقلنی من الاصلاب الطیبة الی الارحام الطاهرة لا تتشعب
شعبتان الا کنت فی خیرهما بیورمشدر حاصل معنی بودرکه بنم نسبمده هرکز زنا واقع اولمدی حق تعالی
دائما بنی پاک آتالر بلندن پاک آنالر رحمنه نقل ایدردی هر بار که نسبمده ایکی شعبه حاصل
اولسه بن آنلرک ایکرکنده واقع اولوردم دیمکدر یعنی بنم نسبمده برکمسه نک ایکی اوغلی
اولسه قنغیسی اصلح ایسه بن اول جانبده واقع اولوردم چاقی دنیایه کلنجه بو طریقله کلدم
دیمکدر ینه ابن عباس رضی الله عنهما وتقلبک فی الساجدین آیت کریمه سنده بیورمشدر که
معناسی پیغمبردن پیغمبره نقل ایتدوم چاقی دنیایه کتورنجه دیمکدر دیو بیوردی بوندن
دخی مراد سنک نسبکده سنی پیغمبرلرک سلسله یه اوغراتدم هربار که برآتنک ایکی
اوغلی اولسه نبوت قنغی جانبنده دوشدیسه رسول الله حضرتنی او جانبدن کتورمکدر

جعفر بن محمددن رضی الله عنهما مرویدر . اول دخی آتاسندن روایت اولنمشدرکه حق سبحانه
وتعالی نك قول شریفی لقد جاءکم رسول من انفسکم آیت کریمه سنده معنی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك ولادتنه عالم جاهلیت قبایحندن تنه ایرشمدی دیمکدر .
انس بن مالك رضی الله عنه دن مرویدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
لقد جاءکم رسول من انفسکم قرائت اولنمشدر فتح فا ایله دیو بیوردی . بو تقدیرجه بعض
تحقیقا سیزوك غایت نفیسکوزدن سیزه بر رسول کلدی دیمکدر . آیت کریمه رسول الله ك
حضرتلرینك کمال طهارت نسبنه صریحا دلالت ایلر . بعض روایتده دخی وارد اولمشدرکه
بن نسب وصهر وحسب جهتلرندن سیزوك بغایت نفیسکوزم دیو بیورلمشدر . یعنی اکر
نسبمده اکر خاتونلرم جانبندن اولان قرابتلرده . اکر کندو ذاتمده وآتالرم جانبلرنده اولان معنا
سیزوك جمله کزدن نفیس وپاکم دیمك اولور . رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك طهارت نسب وشرف حسبنه متعلق عبارات متغایره برله نیجه حدیث شریف
وارد اولمشدر . امام طبرانی رحمة الله علیه نقلیدن عبد الله بن عمر رضی الله عنهما دن
مرویدرکه ان الله تعالی اختار خلقه فاختار منهم بنی آدم ثم اختار بنی آدم
فاختار منهم العرب ثم اختارنی من العرب فلم ازل خیارا من خیار الا من
احب العرب فبحبی احبهم ومن ابغض العرب فببغضی ابغضهم دیو بیورمشدر . یعنی
حق تبارك وتعالی مخلوقاتنی اختیار ایلدی . یعنی خالصلرینی واعلالرینی انتخاب ایدوب چقردی
پس براد لشدرده بنی آدمی اختیار ایتدی . وبنی آدمدن طائفهء عربی اختیار ایتدی . وطائفهء
عربدن بنی اختیار ایتدی . پس دائما بن مختارلردن مختارم ولعندن خالی اولدم آکاه
اولك که طائفهء عربه محبت ایدن کسنه بنم محبتم سببیله محبت ایلر . وآنلاره بغض ایدن
بکا بغض ایتمك سببیله بغض ایلر دیمکدر . وشویله معلوم اوله که پیغمبر علیه الصلوة والسلام
حضرتنده ولادتنه کسنه شریك اولمدی یعنی هرکز نه آنا قرنداشی وار ایدی نه قیز قرنداشی
وار ایدی زیرا حضرت آدمدن بروتا عبد الله کلنجه واقع اولان سلسلهء نسب همان
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی کلك ایچون ایدی کامله کامله خاندان نبوتنه

منتهی

منتهی اولمغله اول اشرف موجودات وسید کاینات علیه افضل الصلوات واتم
التحیات عالم وجوده وحید ویکانه وفرید وفرزانه قدم بصدی پس کندو باباسنك
اسمی عبد الله در . وعبد الله دخی عبد المطلب اوغلیدر . عبد المطلبك اصل آدی قول
صحیح اوزره شیبة الحمد در . آنك ایچون بویله تسمیه اولنمشدیکه طوغدوغی زماننده آق
صاچلو طوغمش ایدی . لسان عربده شیب دیو قیل اغارمغه دیرلر . وکنیتی ابو الحارث ایدی
کنیت دیو شول اسمه دیرلرکه اولنده اب یاخود ام یاخود ابن لفظلری اوله . مثلا بر
کسنه فلان باباسی دیمکله مشهور اولسه اول لفظ آنوك کنیتی اولور . طائفهء عربك عادت
بودرکه بر اوغلان وجوده کلدوکی کبی اکا بر اسم وبر کنیت قورلر . مثلا آدین عبد الرحمن
قورلر . وکنیتین ابو بکر قورلر . بوندن غرضلری اتالق مرتبه سنه یتشسون دیو یمن طوتوقدر .
بعض کسنه اسمیله مشهور اولور . وبعضی کنیتیله مشهور اولور . نتکم ابو بکر صدیق رضی الله عنه
حضرتلرینك اسم شریفلری عبد الرحمن در . آتا کبی ولرکنیتلریله مشهور اولشلردر . اما
عبد المطلب آنك ایچون دیرلرکه کندونك مطلب آدلو بر عمی وار ایدی . برکون شیبة الحمدی
دوه سی آردینه بندروب مکه شهرینه کیردی . بو کیمدر دیو سؤال ایدنلره قولمدر دیو
جواب ویردی . زیرا شیبه اوغلان ایدی ولباسی شکلی وشکلی متغیر اولمشیدی . قرنداشی
اوغلیدر دیمکدن عار ایدوب قولمدر دیردی . صکره دن هیئت ولباسی منتظم اولیجق
قرنداشی اوغلیدر دیو اظهار ایلدی . اول زماندن شیبة الحمدك آدی عبد المطلب قالدی . طائفهء
عرب ایچنده اوتلا صقلی بولنمق عبد المطلبدن قالمشدر . یوز قرق ییل عمر سوردی . اول دخی
هاشم اوغلیدر . وهاشمك آدی عمرو ایدی . قتلق زماننده کندو قومنه اتمك اوفوب ترید ایلر
ایدی دیرد ایچون آدی هاشم قالمشدر . اول دخی عبد مناف اوغلیدر . اسمی مغیره ایدی
اول دخی قصی اوغلیدر . قصیك معنیسی ایراجق دیمکدر . آناسنك آدی فاطمه ایدی . کندویی
حامله ایکن قضاعه ولایتنه دولن قوم قبیله سندن ایراق دوشمکین طوغدوغی زمانده
آدین قصی قومشلر ایدی . اول دخی کلاب اوغلیدر . معناسی یا منك الیه معنا مصدردرکه
دشمنیله جنك وغوغا ایتمکه دیرلر . یاخود کلب لفظنك جمعیدر . طائفهء عربك عادتیدرکه

اوغللرینه بر تحجی جانورلر اسمین قورلر بر اعرابیدن سؤال ایدوب نیچون اولادکوزه بویله نامعقول
آدلر قویوب خدمتکارلرکزه کوزل آدلر قورسز دیدیلر آیتدی خدمتکارلرمزی کندومز
ایچون بسلرز و اوغلانلرمزی دشمنلر اوستنه صالمق ایچون بسلرز دیو جواب ویردی
و بو لفظ لقب ایدی اصل اسمی حکیم ایدی دیدیلر بعضلر دخی عروه ایدی دیمشلردر اول
دخی مرّه اوغلیدر مرّه دخی کعب اوغلیدر و کعب اول کسنه درکه جمعه کوننده جمعیت
ایلمك آندن قالمشدر قریش طائفه سین جمع ایدردی دخی خطبه اوقوردی رسول الله
حضرتنك نبوتیله کلجکنی و کندو اولادندن اولجاغنی آنلره اعلام ایلردی و آنوك زمانینه
یتشنلر و کنزا کا ایمان کتوروب اتباع ایده سز دیو امر ایلردی اول دخی لؤی اوغلیدر و اول
غالب اوغلیدر و غالب دخی فهر اوغلیدر فهرك اصل معنیسی آوج طولوسی طاش دیمکدر
بونك اصل آدی قریش ایدی بونك چقنجه اولادینه نسبتله قرشی دینلور بو دخی مالك اوغلیدر
مالك دخی نضر اوغلیدر نضرك معناسی آلتوندر اصل اسمی قیس ایدی بو دخی کنانه
اوغلیدر و کنانه دخی خزیمه اوغلیدر و اول دخی مدرکه اوغلیدر و مدرکه الیاس اوغلیدر کعبة الله
قربان ایلتمك بوندن قالمشدر بو دخی مضر اوغلیدر دیرلر که مضر غایتله خوب نفس کسنه ایدی
دوه یا نغمه اوازه ایدوب شوق و حرکته کتورمك که طائفه عرب ایچنده عادتدر مضردن
قالمشدر مضر دخی نزار اوغلیدر و نزار نزردندر معناسی قلیل دیمکدر روایت اولنور که
طوغدوغی زماننده باباسی نظر ایدوب آلننده محمد صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك نورینی
کوریجك بغایت مسرور و شادمان اولدی خلقی جمع ایدوب عالی ضیافتلر ایلدی و بو
دکلو ضیافتلر بو اصل اوغول ایچون آزدر دیدی اول ادن اوغلانك آدی نزار قالدی
دیدیلر و نزار دخی معد اوغلیدر و معد عدنان اوغلیدر جمیع علما اتفاق ایتمشلردر که رسول
الله صلی الله علیه وسلمك نسب شریفی عدنانه وارنجه معلومدر یوقاروسی معلوم دکلدر
عبدالله بن عباس رضی الله عنهما بیورمشدر که رسول الله حضرتنك نسبی عدنانه
چقنجه عدناندن تجاوز ایلمز و بونك معناسی عدناندن یوقاروسنك اسملری ترتیب اوزره
معلوم دکلدر دیمکدر بو غنه حضرت اسمعیله چقدوغی متقرردر نیتاکم ابن عباس رضی الله عنهما

حضرتندن

حضرتندن مرویدرکه عدنان ایله اسمعیل علیه السلام اورته سنده اوتوز کسنه دخی
واردر اما کیملر ایدوکی معلوم دکلدر دیو بیورمشدر عروه بن زبیر رضی الله عنه دن
دخی مرویدرکه عدناندن اورته سی نیجه ایدوکن بلور کیسه راست کلمدك دیو بیورمشدر
کعب الاحباردن رضی الله عنه روایت اولنمشدرکه نور محمد صلی الله علیه وسلم
وقتاکم عبدالمطلبه انتقال ایلدی بر کون کعبه حرمنده یاتوب اویومش ایدی اویاندوغی
زمانده کندویی بر حالده بولدی که کوزلری سرمه لنمش و حلهٔ حسن و جمال کیمش و دلکش
متحیر قالدی کیم ایلدوکن بلمدی باباسی الینه یاپشوب قریش کاهنلرینه ایلتدی
کوروب ایتدیلر که کوکلر تکریسی بو اوغلانی اولنمکه اجازت ویرمشدر وار بونی اوزدیدیلر
آندن باباسی عبدالمطلبه قیله نام بر قزی آلی ویروب حارث آدلو بر اوغلی اولدقدن صکره
قیله وفات ایدوب هند بنت عمرویی الی ویردی و عبدالمطلب شویله ایدی که جسمندن مسك
رایحه سی کلوردی و آلننده نور محمد صلی الله علیه وسلم ضیا ویردی چون مکه دیارینه
یغمور یغمیوب قتلق اولسه قریش قومی عبدالمطلبك الینه یاپشوب ثبیر طاغنه چیقارردی
آنوك یوزی صویینه تکری تعالیدن یغمور استرلردی نور محمد علیه السلام برکاتنده حق
تبارك و تعالی عظیم یغمورلر یاغدوروب غنی اولورلردی و یمن پادشاهی اولان ابرهه
بیتنا الحی یقمق نیتیله کلدوکی زمانده ایشدوب عبدالمطلب ایتدی یا قریش قومی فی حضور
اولملك اول کلوب بو اوی یقمه مز بونك صاحبی واردر بونی صاقلر دیدی آندن ابرهه
کلدی قریشك دوه لرین و قیونلرین سوردی و عبدالمطلبك دورت یوز مایه دوه سین
آلدی عبدالمطلب دخی قریش طائفه سیله بنوب ثبیر طاغنك اوستنه چقدی نور محمد
صلی الله تعالی علیه وسلم عبدالمطلبك آلننده هلال کبی دوروب طوغیلوب مکة الله اوزرینه
شعاع ویردی عبدالمطلب بو حالی کوریجك قریشه آیتدی دونك مکه یه کیدهلوم ظفر
بزمدر بو نور بزم آلنومده دور باغلبه ظفر بزم اولوردیدی اول اردن
دونب مکه یه کلدکلری کبی ابرهه کندو قومندن بر کسنه یه سردار ایدوب بر مقدار
آدم ایله کوندردی که وارلر مکه شهرینه قریش طائفه سین صیوب شهری ضبط ایده لر اول

کتسنه کلوب عبد المطلبی کوردکی کبی دلی طوتلدی وعقلی باشندن کیدوب دوشدی باتلق
بوغزلنمش صغر کبی خورلغه باشلدی قالقوب عقلی باشنه کلدیکت عبد المطلبه سجده قلدی
و بن شهادت ایلرم که سن قریش طایفه سنک سیدیسن دیدی روایت اولندی که عبد المطلب
ابرهه نک قتنده حاضر اولدیغی زمانده ابرهه فیل بانینه امر ایلدی بر آق فیل واریدی سایر
فیللر ابرهه یه سجده ایدرلردی اول ایتمزدی اول آق فیلی قرشوسنه کتوردیلر فیل عبد المطلبی
کوریجک دوه کبی چوکدی سجده ایلدی وحق تبارک وتعالی اول فیلی سویلتدی عبد المطلبه
اولن نور محمده سلام ویردی وابرهه مکه یه کیروب یقمق قصدین ایتدکده اول فیل بلدایکی
همان یر یره چوکدی یاتدی دوکه کوردیلر قالدرمدیلر آخر فیلک باشنی عن
جانبنه چوردیلر همان یوقاروقالقدی آندن صکره حق سبحانه وتعالی دکز یا جانبندن
ابابیل قوشلرین ابرهه عسکرینک اوزرنه کوندردی هر قوشده اوچ دانه نرجمک قدر طاش غز
وار ایدی بری آغزنده ایکی ایکی ایاغنده یدی الله تعالی امریله بر آقدقلری زمانده هر کمه
طوقندیسه هلاک ایدردی آندن عسکر چقوب تجمعه بشلدیلر ویولرده قریلوب
دوکلدیلر قالدیلر ابرهه دخی بر چرکین مرضه مبتلا اولدی برمقلرینک اوجلری
چوریوب دوشدی قانلر وارینکلر آقدی آخر یورکی چتلادی هلاک اولدی قرآن
عظیمده الم تر کیف فعل ربک باصحاب الفیل بونک حقنده نازل اولمشدر
وبو قصه عجیبه رسول الله حضرتنک شرف شاننه دلالت ایچون ونبوتن تعیین
ایچون وقوم وقبیله سنه تعظیم واکرام ایچون ایدی حتی بو واقع اولدقدن صکره
طایفه عرب حق جل وعلانک قریش قومنه بو لطفن کوریجک جملهسی بونلره اطاعت
اوزره اولدیلر آرتوق بونلره مخالفت ایدوب جنک وجدال فکرین ترک ایتدیلر
بوجمله احسانلر وعون وعنایتلر که حق سبحانه وتعالی قبلندن قریش قومنه ارزانی
بیورلدی حب رسول الله صلی الله علیه وسلم حرمتنه ایدی ودخی دنیایه کلوب
نبوت ویرلدیکن واقع اولن بومقوله امور عجیبه یه ارهاصات دیرلر ونبوتدن صکره
دعوایه مقارن اولن عجایب احواله معجزات دیرلر حق جل وعلا ابرهه نک شرندن قریش

اوزرندن بو طریقله رفع ایدوب عبد المطلبه صفا وسرور میسر اولیجق برکون
ینه مکه شرفها الله حرمنده یاتوب اویورکن بر عجب واقعه کوروب بغایت خوف ایله
اویاندی وقریش کاهنلرینه وارب واقعه سن تقریر ایتدی کاهنلر ایتدیلر اکر
بو واقعه کرچک ایسه سنک نسلکدن برکسنه کله که جمیع یرلرو کوکلر خلقی اکا ایمان
کتوره لر دیدیلر آندن عبد المطلب فاطمه آدلو بر قیزی آلدی عبد الله آندن وجوده
کلدی و بوکا عبد الله ذبیح دیرلردی ذبیحات معناسی بوغزلنمش دیمکدن و بو نیله
دینلمکک وجهی اول ایدی که عمرو بن حارثک قومی کعبة الله ده فساد ایدوب حق
تبارک وتعالی اونلره غالب دشمن حواله قلوب یمن دیارینه قاچمق لازم کلدکده
زمانده عمرو خزینه سی اسبابندن وافر مال ومنالی کتورب زمزم قیوسنه براقدی
دخی اوزرینه طاش طپراق دوکوب چاه زمزمی نابدید ایلمش ایدی نیجه زمانلر شویله
قالوب زمزم قیوسنک نشانین کمسه بلمزیدی بر کیجه عبد المطلبه واقعه سنده زمزمک
نشانن کوستردیلر ینه قازوب معمور ایتمک استدی قریش قومی مانع اولدیلر وسنها دن
چوق کیمسنه عبد المطلبی اینجیتدیلر وقتی بی حضور ایتدیلر وکندویه معاونت ایلر حارث آدلو
براوغلندن غیری کمسه سی یوغیدی آندن عبد المطلب اکر حق سبحانه وتعالی بکا اون اوغول
میسر ایدرسه برین الله یولنه قربان ایدیین دیو نذر ایتدی آندن حق تبارک وتعالی
عبد المطلبه اون اوغل ویردی آنلر ایله قدرت وقوت حاصل ایدوب زمزم قیوسن قازدی
صکره بر کیجه واقعه سنده بر کمسنه کلوب یا عبد المطلب ایلدوکک نذری وفا ایله دیدی
عبد المطلب قورخو ایله اویانوب بر قوچ قربان ایلدی آندن ینه بر کره دخی بخیر وار دیدی
آیتدیلر یا عبد المطلب اول قرباندن دخی بیوک نسنه قربان ایله دیدیلر اویانوب بر صغر
قربان ایلدی ینه اوخیر وارد قده یا عبد المطلب دخی بیوک نسنه قربان ایله دیدیلر
اویانوب بردوه قربان ایلدی ینه اوخیر وارجق نداکلوب یا عبد المطلب دخی بیوک
نسنه قربان ایله دینلدکده دخی بیوک نه دردیو سوال ایتدی اون اوغلک اولدی
بریسین قربان ایله سن بویله نذر ایتمش ایدوک عهدکی یرینه کتوردیلر همان عبد المطلب

اویانوب غایت اضطرابه دوشدی اوغلانلرین جمع ایدوب بو حالدن خبر ویردی اوغلانلری
ایتدیلر بز سکا مطیعز همان کور قنغی مزی اختیار ایدرسک قربان ایله دیدیلر پس عبد المطلب
بیوردی واردیلر هر بری بر اوق آلوب اوستنه آدلرین یازوب کتوردیلر قریش قومنک بر صنملری
واریدی هبل دیرلردی مکه نک ایچنده طورردی آکا غایت تعظیم ایدرلردی بر کلی
خصوصلری واقع اولسه اول اوقلری یاننه واروب قرعه ایدرلردی نیجه دوشرسه راضی
اولورلردی عبد المطلب دخی عادتلری نیجه اوقلری آلوب اول صنمک یاننه واردی و آنوک
یاننده بر قیّم واریدی اوقلری اول براغوردی عبد المطلب اوقلری آنوک الینه ویروب
کندو حق تعالی یه دعا اتمکه باشلادی قیّم اوقلری براقدوغی کبی عبد الله آدنه
دوشدی عبد المطلب الینه بچاق آلوب عبد اللهک الینه یاپشدی کعبه یاننده ایکی صنم
واریدی برینه اساف دیرلردی برینه نائله دیرلردی قربان اتمکوک یاننده بوغازلنوردی
عبد اللهی اورایه کتوردی همان قریش قومنک اولولری قرشو کلوب ایتدیلر یا عبد المطلب
بز راضی دکلز که سن بو اوغلانی بوغازلیه سن همان شمدن کرو قریش ایچنده عادت قالور
بر کشی اوغلنی نذر ایدر دخی کتورر بوغازلر نه لازم بویله ایلمک وارسن رنجکی بر طریقله
راضی ایله دیدیلر و ایتدیلر خیبر قلعه سنده اولور بر یهودی قاریسی واردر آدی قطبه در
غیبدن خبر ویرر قتی عجب کاهنه در آکا وارسا که بر طریق کوسترسون دیدیلر آندن
بر قاچ کسنه لر عبد المطلبک یاننه دوشوب خیبره کلدیلر قاریی بولوب قصه یی تقریر ایتدیلر
و بوکا چاره نه در دیدیلر ایتدی سیزوک عادتکوزده بر آدمک دیتی نه قدر نسنه در دیدی
ایتدیلر اون دوه در دیدیلر قاری ایتدی وارک امدی اون دوه حاضر ایدوک و عبدک
دخی کتورک بینه قرعه ایدوک اکر ینه عبد الله نامنه دوشرسه اون دوه دخی زیاده
ایدوک بو اسلوب اوزره چاق قرعه دوه لره دوشنجه اون اون دوه یی زیاده ایدوک
اول زمانده که قرعه دوه لره دوشه رنجکوز راضی اولمش زهمان دوه لری قربان ایدوک اوغلان
خلاص اولمش دیدی واردی عبد المطلب قارینک دیدوکی کبی ایلدی قرعه عبد الله نامنه دوشدکجه
اون دوه دخی زیاده ایلردی یوز دوه یه وار دغی زمانده که قرعه اتدیلر قرعه دوه لره دوشدی همان

اول ساعت یوز دوه یی بر اوغوردن قربان ایدوب براقدیلر کم انسان کرک وحوش و طیور
نیجه کون اول دوه لردن تنعم اتدیلر بو مناسبتله عبد الله ذبیح دینلمش ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه **ابن الذبیحین** دیرلردی بوندن مراد ایکی قربان
اولماغه امر اولنمش اوغلی دیمکدر بری باباسی عبد الله و بری جد اعلاسی اسمعیل علیه السلام
اکرچه بعض علما قربان اولماغه کتورلن اسمعیل دکل اسحق ایدی دیمشلردر اما اکثرک
قولی بودر که حضرت اسمعیل ایدی و بو خصوصده چوق کلام واردر **روایت** اولنور که عمر بن عبد العزیز
رحمة الله علیه زماننده علماء یهوددن بر کسنه ایمانه کلدی عمر سؤال اتدی که حق سبحانه و تعالی
قبلندن قربان اولماسی امر اولنان اسمعیل می ایدی یوخسه اسحاق می ایدی اول کشی ایتدی
یا عمر یهود طایفه سی اسمعیل ایدوکن بیلورلر اما طایفه عربک اتاسی اولماغین بونلره حسد
ایدوب انکار ایدرلر اسحقدر دیرلر زیرا اسحق کندولرک اتاسیدر دیو جواب ویردی بعضیلر
عبد الله عبد المطلبک اک کوچک اوغلی ایدی دیمشلردر اما بویله ایدوکی معلوم دکلدر
مکر والده سینک کوچک اوغلی ایدی دینله زیرا حضرت حمزه عبد الله دن کوچک ایدی و عباس
حمزه دن کوچک ایدی دیمشلردر عباسدن مرویدر که ایتدی بن رسول الله حضرتلرینک
طوغدوغن آکلرم بنا اوچ یاشمده وار ایدم بر کون کتوردیلر بن بقوب طورردم خاتونلر
بکا قرنداشکی اوپ دیدیلر بنده اوپدم دیو بیورمشدر بو تقدیرجه عبد الله جمله دن کوچک
اولمق راست کلمز **و بعضیلر** قربان اتمک استدوکی زمانده کوچک اوغلی عبد الله ایدی حمزه
و عباس صکره وجوده کلدیلر دیمشلردر بو روایتک وجهی واردر اما حمزه و عباس رضی الله عنهما
وجوده کلنجه عبد المطلبک اون اوغلی نیجه تمام اولور که برین قربان ایدوب عهدین یرینه کتورمک
لازم اوله دینلورسه **امام سهیلی** رحمة الله علیه بوندن اشکال ایتمشدر زیرا علمادن بر جماعت
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک عملری اون ایکی ایدی دیمشلردر بو تقدیرجه بیرزاده حارث
قربان امر اولندغی زمانده اولادی اون تمام اولمش اوله و عبد المطلبک اوندن آرتوق اوغلی
اولمادی دینلدوکی قولنجه **جواب** بودر که اول زمانده عبد المطلبک کندو اوغللرندن و اوغللری
اوغوللرندن اون نفر اولادی حاصل اولمش ایدی نذرن وفا اتمک آندن لازم کلمش ایدی

یند

زیرا کثیرنك اوغلی اولادی دخی کندو اولادیدر دیشلردر. روایت ایدرلر که دوه لری قربان
اتدوکدن صکره عبد الله باباسیله دونوب کلورکن کعبه یاننده بنی اسد قبیله سندن بر
خاتونك یاننه اوغرادیلر آدی قتیله ایدی. خاتون عبد اللهك یوزنده کی نوری کوریجك
ایتدی بوکون یوز دوه قربان ایتدوککز اول یوز دوه‌یی سکا ویره یم کل بنوم ایله مصاحبت
ایله دیدی. عبد الله بکا حرام کرکز دیوب اعراض ایتدی. آندن اتاسی عبد اللهی بنی زهره
قبیله سنك سیدی اولان وهب بن عبد مناف یاننه کتوروب قزی آمنه خاتونی عبد اللهه
الی ویردی. اول زمانده آمنه خاتون قریش طایفه سنك حسب و نسب جهتندن افضلی ایدی
اوراده آمنه خاتون رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه حامله اولیجق عبد الله
طشره چیقدی ینه اول قتیله دیدکلری خاتونه راست کلدی. قتیله بوکره عبد اللهه
هیچ نسنه سویلمدی عبد الله تعجب ایدوب ایتدی قنی اول کون سویلدوکك سوزی نیچون
شمدی سویلمزسك. یوغسه سنده انصاف کلوب حرامدن فراغت ایتدوکمی دیدی. قتیله ایتدی که
اول کون یوزکده بر عجب نور وار ایدی آنی کوروب اختیارم قالمدی سویلدم ایدی. شمدی
اول نور سنده یوق انجق دیدی. زیرا آمنه خاتون حامله اولیجق نور محمد عبد الله دن
کیدوب آکا وارمش ایدی. اول سببدن قتیله صکره دن عبد اللهه میل ایتمدی. سهل
ابن عبد الله تستری قدس الله سره بیورمشدر که حق سبحانه و تعالی رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتنی آنه سی رحمنده خلق ایلمك دیلدوکی کیجه امر ایلدی جنت خزینه دارینه
اولان رضوان جنت فردوسی آچدی. و بر منادی کوکلرده و یرلرده ندا ایلدی آکاه اولوك
که نور محمد صلی الله علیه وسلم بوکیجه آنه سی رحمنده قرار ایلدی. و خلقتی آنده تمام اولوب
دنیایه کلوب بشیر و نذیر اولسه کرك دیو چاغردی. و کعب الاحباردن رضی الله عنه
روایت اولنورکه ایتدی اول کیجه کوکلرده و یرلرده ندا اولندی که شول نور که محمد مصطفی
صلی الله تعالی علیه وسلم آندن خلق اولنسه کرکدر بوکیجه آمنه نك رحمنده قرار ایلدی
فیا طوبی لها ثم یا طوبی دینلدی. یعنی ای حق تعالی نك مخلوقاتی نه کوزل حال اولدی
آمنه یه آندن صکره نه کوکلك اولدی دیمکدر. و اول کون دنیاده اولان پتلرك باشلری

اشاغه اولدی. و قریش قومی قتی قتلقده مبتلا ایدیلر کلی ضنایقه لری وار ایدی. رسول الله
حضرتلری برکاتنده اول ییل مزرعه لری و باغ و بغچه لری شویله اولدی که جمله سی غنی اولدیلر
و طایفه عرب اچنده اول ییلك آدی سنة الفتح و الابتهاج قودیلر یعنی فتح و انبساط
ییلی دیمکدر. زیرا حق تعالی فتح میسر ایدوب رزقلرنده وسعت کلمکله افتخار ایتشلردی. آندن
آمنه خاتونك حملی ایکی آیلق اولیجق عبد الله وفات ایلدی. قریش طایفه سیله تجارته کتمش ایدی
کلورکن مدینه ده طایی لری یاننده خسته قالدی. یولداشلری مکه یه کلوب عبد المطلب
نیجه اولدی عبد الله دیو سؤال ایتدوکده بو حالدن خبر ویریجك بیوك اوغلی اولان حارثی
مدینه یه کوندردی. حارث مدینه یه کلدوکی زمانده عبد الله وفات ایدوب دار
النابغه ده دفن اولنمش ایدی. ابن عباس رضی الله عنهمادن مرویدر که عبد الله وفات ایتدکده
ملکلر یا رب رسولك یتیم قالدی دیدیلر حق جل و علا دخی آنك حافظی و ناصری بنم
دیو بیوردی. جعفر صادق رحمة الله علیه دن سؤال ایدوب حکمت نه ایدی که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم آتادن و آنادن یتیم قالدی دیدیلر. بیوردی که اوزرنده مخلوقك
حقی اولمسون دیو بویله قلندی دیدی. ابن عباس رضی الله عنهما روایتنده آمنه دن
مرویدرکه ایتدی فخر کاینات مدت حملدن التی آی کچدکدن صکره بر کیجه واقعه ده
کوردم. بر کسنه ایتدی یا آمنه تحقیقا بلمش اول که سن خیر العالمینه حامله اولدك طوغردوغك
زمانده آدینی محمد قویه سن و حالکی کسه یه آچمیوب صاقلیه سن دیدی. آندن صکره
ولادت وقتی یتشدکده بر کون عبد المطلب طواف کعبه ده ایدی بن اوده یالکوز قالمش ایدم
ناکاه بر عظیم صوت ایریشوب غایتله خوف ایتدوم. آندن کوردم همان بر آق قوش کلوب
قنادیله یورکمی صیغادی. و بندن خوف و اضطراب زایل اولدی. یانمه نظر ایتدوم بر
آق کاسه ایله شربت صوندیلر آلوب ایچدوکم کبی بنی نور عظیم احاطه ایلدی. اول ساعت
فخر عالم صلی الله علیه وسلم وجوده کلدی. آندن کوردم عبد مناف قزلرینه بکزر بعض
خاتونلر بنی طواف ایدرلر هر برینك بویی یوکسکلکده خرما اغاجنه بکزر بونلری کوروب تعجب
ایتدم یا رب بونلر کیملر اوله دیدم. بری وار ایدی واردولشدرکه حین ولادتده آمنه نك کوزیندن

پرده و حجاب کوتردی شرق و مغرب ما بیننی تماشا ایلدی آینه ایدن کوردم که بر علم شرقده
دکلدی و بر علم مغربده و بر علم دخی کعبة الله اوستنده دکلدی آندن وضع حمل ایتدم و نظر
ایدوب کوردم محمد صلی الله علیه وسلم سجده یه وارمش شول تضرع ایدن کسنه کبی
بر ماغنی کوک طرفنه قالدرمش آندن کوردم بر آق بولت اینوب محمدی قپلادی بر زمان
کوزمدن غایب اولدی و بر آواز ایشتدم دیرلر ایدی که مشرقی و مغربی طولاشدرک و دریالری
کزدورک تا مخلوقات محمد علیه السلامی اسمیله و صفتیله و صورتیله بیلهلر دیرلردی
سهل زمان کچمدوکی بینه بولت قالقوب کتدی دیدی ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن
روایت اولنمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم وجوده کلدکده خازن جنت رضوان
کلوب قولاغنه ابشر یا محمد فما بقی لنبی علم الا وقد اعطیته فانت اکثرهم علما و اشجعهم
قلبا دیدی معناسی یا محمد شاد اول که بر نبینک علمی قالمدی که سکا ویرلمیه جمیع انبیانک
علمی سکا ویرلدی یعنی سن انبیانک علم جهتندن اکثری و قلب جهتندن اشجعی سن
یعنی علمک انلردن زیاده و قلبک انلردن بهادر قلندی دیمکدر ائمه حدیثدن نیجه کسنه
روایت ایتمشلردر که رسول الله صلی الله علیه وسلم طوغدیغی کیجه آمنه خاتون بر نور کوردی
که آنک شعاعندن چاق ولایت شامک قصرلری کوروندی بعضلر ایتدیلر شام کوروندوکنک
سری بو ایدی که زمان حیاتنده شام ولایتی فتح اولنسه کرک ایدی نیته کم کعب الاحباردن
بر روایت وارد اولمشدر که ایتدی قدیمی کتابلرده مسطوردر که محمد رسول الله علیه الصلوة والسلام
مکه ده طوغسه کرک و مدینه یه هجرت ایتسه کرک و ملکی شامده اولسه کرک پس رسول الله
صلی الله علیه وسلم مکه دن ظهور ایتدی و زمان حیاتنده نبوتی شامه دکن واردی آنکچون
که معراج کیجه سی شام ولایتنده بیت المقدسه واردی و ابرهیم علیه السلام دخی شامه
هجرت ایتمشیدی و حضرت عیسی علیه السلام دخی شامه اینسه کرکدر شام ارض مبارکه
اولمغین انبیا علیهم السلامدن نیجه کسنه هر بری بر طریقله شامه تعلق ایتمشلردر و حشر
ونشر یری دخی شامدر علمای حدیثدن نیجه کسنه روایت ایتمشلردر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیورمشدر علیکم بالشام فانها خیرة الله من ارضه یجتبی الیها خیرته من عباده معناسی

ولایت

ولایت شامده ساکن اولمغه ترغیب ایدوب شام ملکنی حق تبارک و تعالی ارضندن اختیار
ایلدوکی بودر قوللرندن اختیار ایتدوکی کسنه یی دخی شامه چکر دیمکدر عبد الرحمن بن عوف
رضی الله عنه کندو انه سی اولان شفا خاتوندن روایت ایلر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
دنیایه کلدوکی زمانده بن طوتمش ایدم بنم الیم اوستنه دوشمش ایدی قولاغمه بر آواز کلدی
ایشتدم که بر کسنه رحمک الله دیدی و کوردم مشرقله مغربیا اراسی نور ایله طولدی حتی دیار
رومک بعض قصرلرین کوردم آندن رسول الله حضرتنی ایزردم یاتوردم اکلمدی عمان
بکا بر حالت کلدی که بدنم دترمه طوتدی کوزم قاراردی رسول الله حضرتی کوزمدن غایب
اولدی ایشتدم بر کسنه قنده کتدی دیدی مشرقه ایلتدیلر دیو جواب ویردیلر بو سوز هیچ
بنم قلبمدن کتمدی تا اول زمانه دک که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه نبوت
کلدی اول ایمانه کلن مسلمانلرله همان بنده ایمانه کلدم دیدی و عجایب ولادتدن بری دخی
بودر که امام بیهقی و نعیم روایتلرنده حسان بن ثابت رضی الله عنه ایدر زیدی سکیز
یاشنده اوغلان ایدم بیلوردم که بر صباح وقتنده بر یهودی فریاد ایدوب یا معشر الیهود
دیو چاغردی یهود جماعتی دخی نولدک نه چاغررسن دیو باشنه اوشدیلر ایتدی
احمدک یلدوزی بو کیجه طوغدی و احمد دخی بو کیجه وجوده کلدی دیدی حضرت
عایشه رضی الله عنهادن مرویدر که بر یهودی وار ایدی مکه ده ساکن اولوردی رسول الله
حضرتنک ولادتی کیجه سی قریش قومنه ایتدی هیچ بو کیجه اراکزده بر اوغلان وجوده
کلدیمی دیدی بلمیوز دیدیلر ایتدی واراک ایمدی کوزلک بو امتک پیغمبری بو کیجه طوغدی
آرقه سنده علامتی واردر دیو خبر ویردی واردیلر قریش طائفه سی ارالرنده صوردیلر خبر
ویردیلر که بو کیجه عبد المطلب بر اوغلی وجوده کلدی واقعا آرقه سنده بر نشانی واردر دیدیلر
یهودی دخی کلوب نشان نبوتی کوریجک اغمی کیدوب دوشدی همانی مدد نبوت بنی اسرائیل
دن کتدی دیدی و قریش قومنه ایتدی سز بر مرتبه ده غلبه یه دولت حاصل اوله که خبری
مشرقدن مغربه دکن وارا دیدی یهود طائفه سی بو مقوله نسنه دن خبر ویردکلرینک
وجهی بودر که انلرک اعتنده علما چوق ایدی و کتابلرنده رسول الله حضرتنک کلدکنی کورمشلردی

وعلم نجومده پهلوانلری وار ایدی. داخی معتقد ایدیلر کلدوکی زمانی نجوم حسابیله بولمشلر ایدی
زیرا که رسول الله حضرتنك ولادتنه نجوم ایچنده قوی دلیللر وار ایدی اهلنه معلوم ایدی.
حتی شویله که زماننده دخی منجملر رسول الله حضرتنك ولادتنه دال اولان قرانك فلان ییلنده
دیو تقویملری اوقلرینه تاریخ یازرلر اول قران بر مشهور قراندر که بتون دنیاده اولان اهل
حکمتك معلوملری ایدی اکا کوره انکاره مجال یوقدر. وجمله عجایبدن بعضی دخی مداینده
ایوان کسری نك چتلایوب اون ایکی بدنی ییقلدوغیدر. وطبریه دکیزی یره کچدوکیدر
وفارس ولایتنده آتش پرستلرك بیك ییلدن برو یانان آتشلری اول کیجه سوندوکیدر
وکسری نك ایوانندن اون ایکی بدن ییقلدوغی نسل کسریدن اون ایکی کمسنه ده سلطنت
آخر اولمغه اشارت اولمشیدی فی الحقیقة اویله واقع اولدی. ومبارك کوبکی کسلمش
سنتلو اولمش طوغدی. بعض علمادن منقولدر که حضرت آدم سنتلو خلق اولندی وانبیادن
اون ایکی کمسنه دخی آندن سنتلو طوغدی آخری محمد مصطفی در صلی الله علیه وسلم کرو
قلانی شیث وادریس ونوح وسام ولوط ویوسف وموسی وسلیمان وشعیب ویحیی
وهود پیغمبردر صلوات الله وسلامه علیهم اجمعین. علماء تاریخ رحمهم الله اول حضرتك
قنقی ییلده طوغدوغنده خلاف ایتمشلردر اکثری بونك اوستنه در که فیل ییلنده وجوده
کلدی. یعنی سابقا اشارت اولنان ابرهه که اصحاب فیل آنلرك قومیدر اول کعبه یی
یقمق نیتنه کلوب حق جل وعلا قبلندن بلا نازل اولوب هلاك اولدقلری ییلده طوغدی
دیمشلردر. مشهور بودر که اول ییل ایچنده فیل قصه سندن اللی کون صکره وجوده کلمشدر.
بوندن غیری دخی اختلافلر ذکر اولنمشدر اما مشهوری بودر که بیان اولندی. وینه قنقی
آیده طوغدوغی دخی اختلافلیدر. بونده مشهور اولان ربیع الاولده واقع اولمقدر جمهور
علمانك قولی بودر اما بعضلر صفرده وبعضلر ربیع الآخرده طوغدی دیمشلردر. وبوندن
غیری دخی ذکر ایتمشلردر. وقنقی کونده طوغدوغی دخی اختلافیدر اما اهل مکه نك اعتقادلری
بودر که اون ایکنجی کیجه دوشنبه کیجه سی طوغمش اوله. وعلما بونك اوستنه در ولادت
واقع اولان مقام شریفی اون ایکنجی کیجه زیارت ایدرلر. ابن عباس رضی الله عنهمادن مرویدر که

رسول

رسول الله صلی الله علیه وسلم دوشنبه کون طوغدی. ودوشنبه کون نبوت ویرلدی.
ودوشنبه کون مکه دن مدینه یه هجرت ایلدی. ودوشنبه کون مدینه یه کیردی. وروایت
اولنور که وجوده کلدوکی زمان شریف طالع ثریا آغزدوغی زمان ایدی. وروایت اولنمشدر که
زمان ولادتی غفر طلوع اتدوکی وقت ایدی. غفر دیدکلری منازل قمردندر اوچ دانه
ییلدزدر پیغمبرلرك مولدی اولدر یعنی طوغدقلری زمان آنلرك طلوعی وقتنه کلور. ومشهور
شمسیه دن نیسان آینده طوغمشدر که اورته بهار آیی در آنلرك یکرمی سنده واقع اولمشدر. ومدت
حمل طقوز آی ایدی دیمشلردر بعضلر اون آی ایدی دیرلر بوندن غیری دخی دیمشلردر. ومکه
شهرنده حجاجك قرنداشی محمد بن یوسف اولدغی اوده وجوده کلدی. وثویبه دیدکلری خاتون
امزرمشدر. واول خاتون ابو لهبك جاریه سی ایدی رسول الله حضرتنك ولادتن بشارت ایتدکده
حکایت
ابو لهب آزاد ایلمش ایدی. وابو لهب وفات ایتدکدن صکره بر کیجه واقعه ده کوردیلر یا ابا لهب
حالك نه در دیدیلر آیتدی جهنمده یم اما دوشنبه کیجه لری کلدوکی کبی عذابم تخفیف
اولنور بر مقدارم آراسندن امزرم صو چیقار آنی ایچرم دیدی. وسببی بودر که دوشنبه کیجه سی
رسول الله دنیایه کلدکده ثویبه کلوب بکا بشارت ویرمش ایدی بنده آنی آزاد ایتمش ایدم
حق تعالی آنلرك مقابله سنده دوشنبه کیجه لری عذابم تخفیف ایدوب بو احسانی ارزانی قلدی
دیدی. ابن جزری رحمة الله علیه آیتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم طوغدوغی کیجه
احسان ایتمکله ابو لهب کبی کافر جهنم ایچنده فایده سن مشاهده ایدیجك قیاس ایله که بر کمسنه
مؤمن وموحد اوله اول کیجه لره تعظیم ایدوب رسول الله حرمتنه انعام واحسانلر ایلیه حق سبحانه
وتعالی قبلندن نه قدر لطف وکرملره مستحق اولور. لایق بودر که دائما اهل اسلام رسول الله
حضرتنك مولدی آینده جمعیت ایدوب ضیافتلر ایلیه فقرایه انواع خیرات وصدقاتله نوازش
ایده لر ومولد شریف اوقوده لر دیمشلر. ومجربدر که بر کمسنه وجه مشروح اوزره مولد آینده
رسول الله حرمتنه جمعیت وضیافت ایلسه مولد شریفی اوقتسه اول ییل ایچنده بلادن امین
اولوب مرادی نه ایسه حاصل اوله دیمشلردر. روایت اولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنك دایه سی اولان حلیمه خاتون حکایت ایلدی که بنی سعد بن بکر قبیله سندن بر نیچه

خاتونلر مکه شهرینه کلدوکده حلیمه نک آمنه یه جکا اوغلنجقلرین آلوب دایه لک
ایدوز والحاصل جمله کلن خاتونلرک جمله سنه رسول الله حضرتن آنا مکه عرض
اتدیلر یتیمدر دیوکسه آنا مکه میل اتمدی هر بری بر اوغلان بولوب آلدیلر بن دخی
رسول اللهدن غیری بولمیوب آرومه ایتدم بزومله کلن خاتونلرک هر بری بر اوغلان
بولوب آلدی بن شویله قالمق بکا کوج کلور والحاصل بن اول یتیمی آلورم دیدم واردم
رسول الله حضرتنی کوردم جسیم شریفنی بر ایشل حریره صارمشلر دخی اوستنه بر آق
صوف صارمشلر که سوددن بیاض ایدی و مسک رایحه سین ویرردی پیغمبر حضرتن
مبارک آرقه سی اوزره یاتورمشلردی اویوردی جمال شریفنه نظر اتدوم اویارمغه
قیامدم یاپ یانینه واردم الومی مبارک کوکسنک اوستنه قودم مبارک کوزلرین
آچوب یوزمه بقدی کولدی و کوزلرندن بر نور چقوب چاق کوکلره یتیشدی کوردم
آندن ایکی کوزلرینک آراسین اوپدم و صاغ ممه می ویردم آلدی دیلدوکی قدر امدی
آندن صول ممه می ویردم آلمدی آندن صکره دائما حالی بو ایدی که صاغ جانبندن امردی
هیچ صول جانبندن امدی بعض علما بونک وجهینه بویله ایرمشلردر که صول ممه نک صاحبی
حلیمه نک کندو اوغلی ایدوکن حق جل وعلا بلدرمش ایدی انکیچون عدالت ایدوب کندو
صاغ ممه دن واول بری صول ممه دن امرلردی آندن حلیمه ایدر کلدوکمز زمانده بنم
مرکبموز واریدی یورمزدی و بر مایه دوه مز واریدی اوغلانموزه غدا اولاجق قدر
سود ویرمزایدی پیغامبر حضرتلرینی صلوات الله علیه وسلامه آلوب خیمه موزه کتوردوکمز
کبی یولداشم دوه نک صاغمغه واردی کوردی ممه لری طپطولو سود اولمش آندن صاغوب
سودین کتوردی ایچدوک غنی اولدق یولداشم ایتدی یا حلیمه آلدوغک یتیمک قدمی
مبارک ایمش کلدوکی کبی برکتی ظاهر اولوب کیجه مز خیر اولدی دیدی آندن کندوکجه
نعمت و دولتلری زیاده اولدی طوارلری و قیونلری چوغالدی حلیمه خاتون ایدر کندو
یورتموزه کیدر اولدقده مرکبک اوستنه بندم پیغامبر حضرتن اوکمه آلوب طوتدم
مرکب شویله سرعتله یوریمکه باشلدی که کرو قالن خاتونلرک مرکبلری آرده موزده

قالدی

قالدی هر بری حیران اولوب تعجب ایدرلردی یا حلیمه بو مرکب نه عجب یوکرک اولمش
کلدوکمز زمانده دوشه قالقه کوجله کلوردی دیدیلر آندن بنی سعد دیارینه کلدوک
اول یل شویله قتلق ایلی ایدی که یرلرومزده طوار اوتلیاجق نسنه بولمازدی بزم قیونلرمز
الله تعالینک فضل و عنایتیله سودلنورلردی و سعتله عیش و تنعم ایدردک کرو قالان
کمسنه لرک طوارلری بر قطره سود ویرمزایدی چوبانلرینه اصمرلرلردی که سزده طوارکوز
حلیمه نک طوارلری کزوب اوتلادوغی یره آلوب کیدک دیرلردی انلر دخی اویله ایدرلردی
ینه فائده ویرمزدی بزم قیونلرموز سودلو کلوردی انلرک سودسز کلوردی یکی
وحلیمه روایت ایلرکه اول حضرت ممه دن کسلدکده سویلدی الله اکبر کبیرا والحمد لله
حمدا کثیرا وسبحان الله بکرة واصیلا دیدی و اول زمانده که حرکته کلوب مبارک
ایاغی اوزرینه قالقدی اوغلنجقلر اوینرلردی اول طورر سیر ایدردی و بونه قارشمزدی
دیدی ایمه حدیث رحمهم الله تعالی ابن عباس حضرتلرندن روایت اتمشلردر که حلیمه
خاتون رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتن کندودن آیرمزدی براغد کتمکه قومزدی
برکون غفلت ایدوب کوزتمدی رسول الله حضرتی دخی رضاعی قزقرنداشی اولن شیما ایله
اویله صیجاغنده قوزیلری آراسنه کتدیلر حلیمه خاتون دخی آراشدوری کتدی واردی
بولدی بو اسیجاقده نیچون طاشره کیدرسز دیدی شیما ایتدی یا انه قرنداشم اتی طوتمز
بن کوردم کزدوکی یرلرده باشی اوزرنده بر پاره بولت قنده کتسه بیله کیدردی و طوردغی
زمانده طورردی چاق بوراینجه بو حال اوزره ایدی دیدی وعلماء حدیثدن
ابو یعلی و نعیم و ابن عساکر نقل لرنده شداد بن اوس رضی الله عنه روایت ایلشدرکه حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی که اوغلنجق ایدم برکون کندو یاشداشم اولن
اوغلنجقلرله بر دره نک ایچنده ایدوک ناکاه آنی کوردم که اوچ کمسنه کلدیلر و آنلرک کله
بر آلتون لکن دخی وار ایچی طپطولو قار ایدی همان بنی اوغلنجقلر آراسندن آلدیلر اوغلنجقلر
دخی سرعتله قچوب قبیله یه کتدیلر آندن اول کمسنه لرک بری کلوب بنی یر اوزرنه یاتوروب
اوستنه یاتوردی دخی قارنومی یاردی بن نظر ایدوب طورردم تا هیچ آجیسین طویمادم

آندن قارنندن اولن بغیرسقلری طشره چیقاروب اول لکه‌یی اولن قاری ایله محکم یودی دخی ینه
قارننه قویدی برکی دخی کلدی یوره‌کم طشره چیقروب یاردی واچندن بر پاره اویشمش
قره قان چیقاردی یابانه آتدی آندن الیله صاغ جانبندن وصول جانبندن برنسنه الکور
کبی اولدی همان کوردم الینده بر نوردن خاتم پیدا اولدی که نظر ایدن کسه‌نک عقلی حیرت
الوردی اول خاتم ایله یورکمی مهرلدی آندن صکره قلبم نور نبوت وحکمتله طپطلو اولدی
ویورکمی ینه کتوردی یرینه قودی نیجه روزکار اول خاتمک برودتنی یورکمده طویردم
آندن صکره اوچنجی کسنه کلدی قارنمک یاریلان یرینی الیله صیغادی باذن الله تعالی ینه
یاره‌سی بتندی دخی لومه یا پشوب لطفله بنی آیاغ اوزرینه قالدردی دیو بیوردی ابن
عباس حضرتلرندن بر روایتده وارد اولمشدر که حلیمه ایتدی اوغلوم ضمره سکردرک واغلیورق
وفریاد ایدرک کلدی تیز یتشوک بر کسنه کلدی ارامزدن محمدی قاپدی بر طاغ اوزرینه
آلوب کیتدی قارننی یاردی دیو چیغره کلدی دیدی وبالجمله روایات مختلفه ایله وارد
اولمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک عالم صباوتده ایکن مبارک
قارنین شق ایدوب یعنی پاک ایتدوکدن صکره مبارک قلب شریفنی نور نبوت وحکمتله
طولدرمشلردر وقلب شریفی شق اولنمق بردفعه دخی حرا طاغنده جبرائیل علیه السلام
کلدکده واقع اولمشدر وبردفعه دخی لیله اسراده واقع اولمشدر ان شاء الله تعالی
هر بری شاغنده کلدکده محلنده ذکر اولنسه کرکدر وبونلیه ملاحظه اولنمیه که مبارک قارنی
شق اولنمقدن رسول الله حضرتلرینه الم چکمک احتمالی اوله حاشا بوبلیه دکلدر بلکه
حق جل وعلانک حکمتیله شویله اولوردی که اصلا طویمیوب همان تماشا سین ایتدوکن
بلوردی ور روایت اولندی که مبارک یاغرینی اورته‌سنده مهر نبوت وار ایدی مسک
رایحه‌سی کبی رایحه ویرردی اما مهر شریف نه شکلده ایدوکنده علمای حدیث چوق
کلام ایتمشلردر امام بخاری رحمة الله علیه نقلنده اول دیارده معروف اولان حجله دیدکلری
چادر دکمه‌سی قدر ایدی دیمشلردر امام مسلم روایتنده اوغ اورته‌سی قدر ایدی
دیمشلردر بر روایتده دخی کوکرجین یومورطه‌سی قدر ایدی دینلمشدر بعضلر دخی بریرده

یتمش قیللر ایدی دیمشلردر والحاصل جمله‌سنک محصل کلامی بودر مبارک آرقه‌سنده
مهر شریف وار ایدی نهایت هرکسک عقلی مقتضاسنجه برنسنه‌یه تشبیه ایتمشلردر وبونلر
غیری دخی بعض روایتلر واقع اولمشدر مهر شریف وار ایدوکنده شبهه یوقدر ولکن
نه هیئتده ایدوکن صحتی اوزره بیلدرمک مشکلدر حضرت عایشه رضی الله عنها حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم وفات ایتدوکده مهر شریفی الوملیه یوقلدوم بولامدم
رفع اولمش دیو بیوردی بعض علما مهر شریفله بله وجوده کلمشدر دیدیلر بعضلر مهر
شریف صکره‌دن اولدی دیدیلر امام حاکم رحمة الله علیه وهب بن منبه حضرتلرندن
روایت ایتمشدر که الله تعالی هیچ بر پیغمبر کوندرمشدر که انلرک صاغ الی اوستنده نبوت
بکلری اولمیه الا رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک نبوت نشانی مبارک آرقه
دیمشلردر بو تقدیرجه جمیع انبیانک صلوات الله وسلامه علیهم اجمعین نبوت نشانلری
اولورمش اما مبارک یاغرینده قلب شریفی مقابله‌سنده اولمق رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینه مخصوص ایمش روایت اولنور که دورت یاشنده ایکن آنه‌سی آمنه خاتون ابواء
دیدکلری موضعده وفات ایتدی بعضلر حجون ده وفات ایتدی دیمشلردر صاحب القاموس
مکه‌ده مشتی فده دار رابعه‌ده دفن اولندی دیمشدر نجا یزدرکه ذکر اولنان موضعلرک
برنده وفات ایدوب دار رابعه‌ده دفن اولنمش اوله وکندولر بش یاشنده ایکن و آلتی یاشنده ایکن
ویدی یاشنده ایکن ودخی زیاده ایکن آنه‌سی وفات ایتمک روایتلری دخی وارد اولمشدر
والله اعلم بحقیقة الحال ابن سعد رحمة الله علیه بر نیجه طریقدن روایت ایلمشدرکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم آلتی یاشنه کردوکی زمانده آنه‌سی مدینه‌ده ساکن
اولان طاییلرین زیارت ایتمکه الوب کتدی ام ایمن دیدکلری خاتون بله کتمش ایدی
واردیلر آنده دار نابغه‌ده قوندیلر بر آی طاییلریله اولدیلر صکره‌دن رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتی مدینه‌یه هجرت ایتدوکی زمانده اوغلنجق ایکن مدینه‌ده
کلدوکن وآنده اولن بعض خصوصلری ذکر ایدوب آنم ایله بو اوده قونمش ایدوق وفلان
نسنه شویله واقع اولمش ایدی دیو بیوردی ام ایمن دن مرویدر که اول زمانده

یهود طائفه سی کلوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه نظر ایدرلردی و بو آننك
پیغمبرلوی اوجاق بودر دیرلردی آندن صکره آنه سی آمنه مکه یه کلوب کیدرکن ابوا نام
دیدکلری منزلده کلدکده وفات ایلدی دیو حکایت ایلردی بعض روایتده واردر اولمشدرکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه نبوت کلدکدن صکره آناسی و آتاسی
قبرلرینه کلوب دعا ایلدی حق جل وعلا حیات ویروب رسول الله حضرتنه ایمان کتوردیلر
ینه وفات ایتدیلر دیمشلردر و بوکا متعلق بعض حدیث شریف ذکر ایتمشلردر بعضلر دخی
بو قوله راضی اولمیوب خلافنه بعض دلیللر اقامت ایتمشلردر حقیقت حال حق جل وعلایه
معلومدر نظر فنك اقوالن ذکرله تطویل کلامك نفعی یوقدر اما حذر ایدوب آنلره نقص
ویره جك کلام سویلمك کرك زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه اذا
حاصل اولورکه آتاسی و آناسی نقصانله ذکر ایتدوکلرندن اینجینور رسول الله حضرتنی
اینجیتمك کفردر آتاسی و آناسی متعلق کفر سوز سویلکدن قتی صقنمق کرکدر حتی بعض علما
ایمانه کلدکلرنده قتی چوق تفصیل ایتمشلردر آمنه خاتون وفات ایتدوکدن صکره پیغمبر علیه السلام
ام ایمن دایه الی اتخذ و اول خدمت ایدوب حاصل ایلمشدر حتی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی اکا سن آنامدن صکره آنامسن دیو بیورردی و سکز یاشنده ایکن جدی عبد المطلب
وفات ایلدی اول زمانده عبد المطلب یوز قرق یاشنده ایدی پیغمبر حضرتنك جمیع خرج لازمنی
کورن وکوزدن عبد المطلب ایدی صکره دن عمی ابوطالب خدمت ایلمکه باشلدی عبد المطلب
اکا وصیت ایلمش ایدی زیرا عبد الله ایله بر آنه دن اولمشلر ایدی ابن عساکر رحمة الله علیه
جلهمه دن روایت ایلمشدرکه ایتدی بر قحط زمانده مکه یه کلدم قریش قومی کلوب یا اباطالب
قتلقدن حالموز خراب اولدی کل حق تعالیدن استسقا ایلیه لم امیددرکه یغمور ویره دیدیلر
آندن ابوطالب چقدی و یاننده بر کنش یوزلو اوغلانجق وار ایدی ابوطالب آنك الینه یاپشدی
ارقه سن کعبه دیوارینه طایدی اوغلانجق برماغن قالدردوغی کبی هرکز کوك یوزنده بر پاره
بولت یوغیکن هر جانبدن بولتلر چقوب یغمورلر یاغدی وادیلر طولوب سیللر آقدی
دینو بیوردی و بو قصه ده ابوطالب بر قصیده سنده کمال فصاحت و بلاغتله اوزره ذکر ایدوب

رسول

رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك نبوتنه متعلق کلام ایلمشدر حتی بعض طائفه
بونکله ابوطالبك اسلامنه استدلال ایتمشلردر ابن ابی شیبه رحمة الله علیه روایتنده
وارد اولمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اون ایکی یاشنه کیردکده عمی
ابوطالب ایله چقوب شام دیارینه کتدیلر آنه بصری دیدکلری یره وارد قلری زمانده اول
یرده بحیرا دیرلر بر راهب وار ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین کورجك
مبارك الینه یاپشدی دخی بو سید العالمیندر حق تبارك وتعالی بونی رحمة للعالمین
کوندرمشدر دیدی یا بحیرا اندن بلورسن دیدیلر ایتدی سز شو قرشوده اولن بوقوشدن
اینوب کلورکن کوردم حجر و شجردن بر نسنه قالمدی الا بوکا سجده قلدیلر آنلر کیمسیه سجده
قلمزلر الا پیغمبرلره قلورلر دیدی و دخی بن بونی مهر نبوتله بلورم بونك ارقه سنده مهر
نبوت واردر دیدی و بزم کتابلرمزده بونی بولمشوزدر یا اباطالب صقین یهود طائفه سی
بوکا ضرر ایتمشدرلر همان ینه بونی مکه یه الیت دیدی بعض روایتده ابن عباس حضرتلرندن
مرویدرکه ابوبکر صدیق رضی الله عنه حضرتی اون سکز یاشنده ایدی پیغمبر علیه السلام
یکرمی یاشنده ایدی یولداش اولوب شام دیارینه تجارته کتدیلر اتفاق بر کوکن اغاجنك دیبنه
واردیلر رسول الله حضرتی کولکه سنه اوتوردی ابوبکر کیدی بر نسنه صورمق ایچون
اول راده ساکن اولن بحیرا دیدکلری راهبك یاننه واردی راهب سؤال ایدوب اول اغاج
کولکه سنه اوتوران کیمدر دیدی ابوبکر دخی اول محمد بن عبد الله بن عبد المطلب در دیو
جواب ویردی بحیرا والله بو پیغمبردر عیسی علیه السلامدن صکره اورایه بوندن غیری
کمسنه اوتورمدی دیدی اول زمانده بو سوز ابوبکرك قلبنه یر ایتمش ایدی صکره دن رسول الله
حضرتنه نبوت کلوب دینه دعوت ایلدکده ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنه تردد ایتمیوب
ایمانه کلدی ابن حجر رحمة الله علیه بو قصه صحیح اولدوغی تقدیرجه رسول الله حضرتنه
ابوطالب ایله واردوغندن غیری شامه بر سفر دخی ایتمش اولمق کرکدر دیدی ابن ذهبی
رحمة الله علیه ایتدی بحیرا دیدکلری راهب رسول الله علیه السلام حضرتنه نبوت کلدیکن کورب
ایمان کتورمشدر دیدی آندن صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم چقوب ینه تجارته

کندی نصیبی دیدکلری شهرلت بازارینه واردیغی اول زمانده یکرمی بش یاشنده ایدی وام
المؤمنین حضرت خدیجه نك رضی الله عنها میسره آدلو قولی رسول الله حضرتیله بیله ایدی
وذی الحجه آینده نك اون دورت کون کچمش ایدی محل مذکوره کلدکلری زمانده ایتوب بر اغاج
سایه سنده اوتوردی نسطورا دیدکلری راهب کوریجک آیتدی بو اغاجك آلتنه پیغمبرلردن
غیری کسنه اوتورمز دیدی بزه وارنجه حضرت عیسی دن صکره کسنه اوتورمدی دیدی
و اویله ایسی لرنده میسره کوردی که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك اوزرینه
ایکی ملك سایه صالرلردی کنش طوقنمزدی آندن دونوب مکه مشرفه یه کلدکلری
زمانده خدیجه رضی الله عنها دخی کندو اونده طارطاقی اوزرندن کورمشدر که ایکی ملك
رسول الله حضرتنك اوستنه قنادلریله کولکه ایدرلردی و بو سفردن ایکی آی و یکرمی
بش کون کچدی و کلدن صکره خدیجه یه نکاح ایلدی و اول زمانده خدیجه رضی الله عنها
قرق بر یاشنه یتمش ایدی خدیجه نك اولدن اسمی طاهره ایدی بنی تمیم قبیله سنده
ابو هاله بن زراره دیرلر بر کیشینك خاتونی ایدی آندن ایکی اوغلان طوغورمش ایدی
آندن مفارقت ایتدکدن صکره کندوسین رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه عرض
ایدوب بنی آلسون دیدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام دخی عم لرینه طانشدی حضرت
حمزه رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیله خدیجه نك باباسنه
واروب حمزه خدیجه یی رسول الله یه دیلیوب آلی ویردی رسول الله صلی الله علیه وسلم
خدیجه یی تزوج ایدوب یکرمی راس بچکه صداق ویردی آندن ابو طالب کلدی نکاح
خطبه سین اوقیوب کابین قیدیلر بعض روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلم
خدیجه یه اون ایکی بوچق اوقیه آلتون آغرلق ویردی دیمشلردر زهرا اوقیه قرق درهم
آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم اوتوز بش یاشنه ایردوکی زمانده قریش طایفه سی
کعبة الله سیلدن یقلیه دیو خوف ایتدیلر دخی باقوم دیدکلری بنایه امر ایدوب کعبه نك
یاپلغه محتاج اولان یرلرین یاپدوردیلر رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم
دخی قریش قومیله بیله طاش طاشردی وقتا که حضرت فخر کاینات سعادتیله قرق یاشنه

ایردی

ایردی حق سبحانه و تعالی کافه ثقلینه نبوتیله مبعوث قلدی یعنی جمیع انس و جنه پیغمبر
ایلدی و نبوتیله مشرف اولدوغی کون اشهر روایات اوزره شهر رمضانك اون یدنجی
کونی دوشنبه کون ایدی اگرچه بوندن غیری دخی روایات وارد اولمشدر و لکن
اصح بودر که ذکر اولندی و رمضان شریفده مبعوث اولدی دیدکلرینك دلیلی بودر که
قرآن عظیمده مذکور اولان اوزره قرآن رمضان آینده اینمکه باشلمشدر و رسول الله علیه السلام
دخی اول کیجه نبوتیله اکرام اولندی قرآن نازل اولدی بعضلر دخی قرآن عظیم قدر کیجه سنده
کوکلرده اولان بیت عزته جمله نازل اولدی آندن یر یوزینه یاپ یاپ یکرمی اوج یلده
ایندی دیمشلردر اما بو روایت ینه اولکی یه مخالف دکلدر زیرا لیلة قدر رمضان ایچنده
پس جایزدر که قرآن عظیم اول کیجه ده بیت عزته جمله نازل اولوب ینه اون یدیسنده
بر مقداری یر یوزینه اینمش اوله زیرا قدر کیجه سی رمضان شریفك حاق ابتداسندن
انتهاسنه وارنجه هر کیجه اولمق احتمالی در بعض علما دخی ابتدای مبعث رجبده ایدی دیمشلردر
یعنی نبوت رجبده کلدی دیدیلر امام بخاری رحمة الله علیه عایشه صدیقه رضی الله عنهادن
روایت ایلمشدر که ابتدای وحی رؤیای صادقه ایله واقع اولمش ایدی هر واقعه که کورسه
آثاری صبح کبی ظاهر اولوردی و اول زمانده حرا طاغنه کیدوب کیجه لرله عبادت ایلردی
حتی حرا طاغنك یوقارو مغاره سنده ایکن بر ملك کلدی اقرأ دیو امر ایتدی یعنی یا محمد اوقی
دیمکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دخی ما انا بقاریء دیو بیوردی
یعنی بن اوقویجی دکلم دیمکدر آندن رسول الله حضرتنی اول ملك برك طوتدی دخی
محکم صقدی ینه صالیویروب اقرأ دیدی بن دخی ینه ما انا بقاریء دیدم اوچ دفعه
بو ایله واقع اولدقدن صکره اقرأ باسم ربك الذی خلق خلق الانسان من علق
اقرأ و ربك الاکرم الذی علم بالقلم علم الانسان ما لم یعلم دیدی یعنی
رسول الله حضرتنه بو آیه کلنجه اوقودی معناسی بودر که قرآن اوقی یا محمد ربك
اسمیله باشلا اول ربك خالده آچلین رب که یاراتمق انکا مخصوصدر آندن غیریسی
نسنه یاراتمغه قادر دکلدر اول تکری تعالی انسانی اویشمش قاندن یاراتدی دیمکدر

امام قاضی بیضاوی رحمة الله علیه ایتدی وقتا که اول واجبا معرفة الله تعالی اولدیسه اول لاحق
حضرتنک وجودنه وقدرتنک چوقلوغنه وکمالنه دلالت ایدن آیت نزول ایلدی وبنه تاکیدا بر دخی
اوقی دیدکدن صکره سنک ربک کرمده هر کریمدن ارتوقدر شول اصل کریمدر که علوم
ضبط اولنماغیچون قلم ایله یازو یازمق تعلیم ایلدی وانسان بلمدوکی نسنه لری انسانه تعلیم
ایدیجی یکدر وحق سبحانه وتعالی انسانه تعلیم ایتمه نک طریقی بودر که انسانه قوی خلق
ایلدی یعنی سمع وبصر وعقل وادراک وسایر قوتلر که علم حاصل ایتمکه آلات واقع اولورلر اندکی
یرلرده دلیللر نصب ایلدی وآیتلر انزال ایلدی بلمکه مراد ایدیننی کسمیه اسباب علمدن
نسنه تقصیر ایتمدی آندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنده حرا طاغنده
بو ایله واقع اولیجق قلب شریفنه خوف کلدی بعض اعضاسی دتریورکن دوندی خدیجه
اونه کلدی زملونی دیو بیوردی یعنی بنی اورتولر ایله صاروک دیمکدر آندن بعض
اسباب ایله محکم اورتوب بعقدردیلر قلب شریفندن خوف زایل اولنجه اویاندی آندن صکره
قالقوب یا خدیجه بکا نولدی بونک اصلی نه اوله دیوب واقع اولان قصه یی خبر ویردی
وقورقدم یا خدیجه بکا بر ضرر اوله دیو بیوردی خدیجه رضی الله عنها ایتدی حاشا که
سکا ضرر یتشه شاد اول یا محمد والله حق تبارک وتعالی ابدا سکا ضرر وزیان یتشدرمکه
یوقدر سن صلهٔ رحم ایدرسن یعنی اقربا کله انس والفت ایدرسن وخسته اوزره
اولوب منقطع دکلسین وسوزکده صادقسین وقونقلرکه ضیافت واکرام ایدرسین وخلقک
مشکل ایشلرینه معاونت ایلرسین هیچ حق جل وعلا سکا ضرر می یتشدرر دیدی
آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتن خدیجه رضی الله عنها کندو عمی اوغلی اولان
ورقة بن نوفل یانینه آلدی کتدی واول بر کسنه ایدی که زمان جاهلیتده دین عربدن
یعنی بت پرستلکدن نصرانیته رجوع ایتمش ایدی خط عربی یازردی آکا الوب کتمکدن
مرادی بو ایدی که رسول الله حضرتنک کوزینه کورینن اکر جن ایسه بعض نسخه یازوب ویره
دفع اولنه خدیجه ایتدی یا ابن عم کوره محمد حضرتی نه سویلر دیدی ورقه دخی سؤال ایدوب
یا ابن اخی ماذا دیدی یعنی ای قرنداشم اوغلی نه در او دیدوک نه سویلرسین دیدی

حضرت

حضرت رسول الله صلوات الله علیه وسلامه قصه یی تقریر ایدی ویردی ورقه ایتدی که
اول معارهده کوردوکک کسنه شول ملکدر که حضرت موسی علیه السلام وحی کتورمشدی
دیدی یعنی جبریل علیه السلام در دیو خبر ویردی وتولایدی بن دخی تازه اولایدم
قومک سنی ارالرندن چقردقلری زمانه یتشه ایدم دیدی حضرت رسول الله علیه السلام
ایتدی آنلر بنی ارالرندن چقرسالر می کرکدر دیدی ورقه ایتدی یا محمد هر کسنه که
نبوتله کلمشدر البته قومی آکا دشمنلک ایتمشدر هیچ بر پیغمبر یوقدر که اعدادن قورتلمش
اوله اکر بن اول کونه یتشه ایدم سکا محکم نصرتلر ایدیدم دیدی آندن صکره اکلنمیوب
ورقه وفات ایلدی وبر زمان کیجوب وحی کلمدی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم
وحی اکلندوکینه محزون اولدی حتی روایت اولنمشدر که محزونلغندن یوکسک طاغلر باشنه
چقوب کندویی آشاغا آتمغه استردی هر بار که حضرت سلطان نبوت صلوات الله علیه وسلامه
بو قصد ایله طاغ باشنه چقسه همان جبریل علیه السلام ظاهر اولوب یا محمد تحقیقا سن حق
رسولسین دیردی دخی رسول الله حضرتنک اضطرابی ساکن اولوردی نفس شریفی حظ
ایدوب ینه دونوب کلوردی آندن ینه بر زمان اکلندوکجه ینه اول اضطراب کلوب
اول نیت ایله طاغلره کیدردی کندویی آتمجق یره واردقچه همان ینه حضرت جبرائیل
علیه السلام کورینوب اویله دیردی امام بخاری ومسلم رحمة الله علیهما نقل ایدرلر جابر بن عبد الله
رضی الله عنه حضرتندن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی که
حرا طاغنده بر آی مجاور اولدم وقتا که مجاورتمی تمام ایدوب اشاغه ایندم بکا بر ندا کلدی
صاغ جانبمه باقدم نسنه کورمدم وصول جانبمه باقدم ینه نسنه کورمدم دونوب
آردمه باقدم ینه نسنه کورمدم باشمی یوقارو قالدردم بر کسنه کوردم همان طوروب
خدیجه یه کلدم دثروني دثروني وصبوا علی ماء باردا دیدم یعنی بنی اسباب ایله بورک
واوزریمه صووق صو دوکک دیدم آندن صکره یا ایها المدثر قم فانذر وربک فکبر
آیتی نازل اولدی معناسی ای لباس ایله بورینن یتان طور یوقارو وانذار ایله دیمکدر
وانذارک معناسی قورقنجی خبر ویرمکدر مثلا بو کفر وضلال سزی جهنمه ایلتدر وآنده

شو اصل عذاب ایله معذب اولورسز دیمک کبی حق جل وعلا دخی رسولنه امر ایدوب اتتکه قورقولو
خبرو یرمتنبه اولسونلر دیو بیوردی و ربک فکبر دیک ربکی تکبیر ایله یعنی کبریا ایله وصف ایتمکله
مخصوص ایله آندن غیرییه اولولق اثبات ایلمه دیک اولور قاضی بیضاوی رحمة الله علیه ایدر روایت
اولندی که بو آیت کریمه نازل اولدیغی زمانده رسول الله حضرتی تکبیر ایلدی و مقرر بیلدی که بو وحیدر جن
و شیاطین سوزی دکلدر زیرا آنلر تکبیر بیورمزلر والحاصل ابتداء وحی بو طریق اوزره واقع اولمشدر که ذکر
اولندی یعنی حضرت عائشه رضی الله عنها روایتی اوزره اولا اقرأ باسم ربک نازل اولمشدر آندن
صکره امام بخاری و مسلم و ترمذی رحمهم الله روایتلری اوزره یا ایها المدثر نازل اولمشدر بعض
روایتده قرآن عظیمدن اولا نازل اولان بسمله ایله تمام سورهٔ فاتحه در دیمشلردر اما علمای
حدیث بو روایتک صحتنه قایل اولمامشلردر حتی شارح مسلم امام نووی رحمة الله علیه باطلدر
سویلیه جک نسنه دکلدر صواب اولدر که حضرت عائشه دن نقل اولندی و سلف و خلف
دخی بو اعتقاد اوزره در دیو بیورمشلردر امام بیهقی رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که
حق جل وعلا رسولنی اکرام مراد ایدینوب ابتداء نبوتده اولدیغی زمانده هر قنده کیدرسه اوغرادیغی
بر اوده طاشلر و آغاجلر سلام ویروب السلام علیک یا رسول الله دیرلردی عجبا سلام ویرن کیمدر اولا
دیو صاغنه و صولنه نظر ایدردی طاشدن آغاجدن غیری نسنه کورمزدی ابو نعیم رحمة الله علیه
ایدر اولا جبرائیل و میکائیل علیهما السلام رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک مبارک کوکسنی
شق ایدوب یودیلر پاک ایتدیلر آندن صکره اقرأ باسم ربک دیدیلر دیو بیورر و حکمتی بو ایدی که
وحی اولنان نسنهٔ قوت قلبیله اخذ ایلیه دیمشلردر بعض علما رحمهم الله بیورمشلردر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه وحی بر قاچ مرتبه اوزره واقع اولمشدر اولا رؤیای صادقه در
واقعه سنده هر نه کورسه صبح کبی ظاهر اولوردی ایکنجی مرتبه بو ایدی که ملک کورنمیوب خبری هان
قلب شریفنه القا ایلردی نته کیم رسول الله صلی الله علیه وسلم ان روح القدس نفث
فی روعی لن تموت نفس حتی تستکمل رزقها دیو بیورمشدر معناسی تحقیقا جبرائیل علیه السلام
بنم قلبمه القا ایتدی که هیچ بر نفس رزقنی تمام ایتمیجه موت یتشوب اولمز دیمکدر اوچنجی مرتبه بو ایدی که
جبرائیل انسان صورتنه کیروب کلور سویلشوردی ابن عمر رضی الله عنهما حدیثندن سند صحیح ایله

مرویدرکه

مرویدرکه جبریل دحیة الکلبی صورتنه کیروب کلوردی و دحیه دیدکلری کمسنه شویله خوب صورت
کمسنه ایدی که تجارته کلدوکی زمانده جمالنی کورمکیچون تماشایه چیقرلردی دردنجی مرتبه بو ایدی که
وحی صلصلة جرس کبی کلوردی یعنی چان آوازی کبی افراط مهابتیله کلوردی و بو اسلوب کلیشی
رسول الله حضرتینه جمله کلشلردن اشد ایدی حتی شویله اولوردی که غایت صووق کونده مبارک
آلنندن در آقردی و وجود شریفلری شویله ثقلت بصرردی که آتینه ده ایسه چوکه یاتوردی بر
کره مبارک آیاغی زید بن ثابتک آیاغی اوزرنده ایکن واقع اولدی زید بن ثابت رضی الله عنه آیاغی
ازیله یازدی آیتنه حدیثدن امام طبرانی و غیریلر رحمهم الله تعالی زید بن ثابت رضی الله عنه
روایت ایلمشلردر که ایتدی بن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک کاتب وحیی ایدم وحی
نازل اولدیغی زمانده کاه اولوردی که محکم دلردی آندن صکره اضطراب ایچلرینه اول سویلردی
بن یازاردم کتابتدن فارغ اولمزدم حتی شویله اولوردی که قرآنک ثقلتندن آیاغم اوفانمغه
قریب اولوردی شویله دیرایدم که ارتق آیاغم اوزره یورییمم ابدا و سورهٔ مائده ایندوکی زمانده
رسول الله حضرتی ناقه اوزرنده ایدی سورهنک ثقلتندن ناقهنک قوللری و نانه یازدی دیو
بیوردی بشنجی مرتبه بو ایدی که جبریل علیه السلام کندو صورتنده کلوردی آلتی یوز قنادی وار ایدی
و بو صورت اوزره کورنمک ایکی کره واقع اولمشدر آلتنجی مرتبه بو ایدی که رسول الله صلی الله علیه وسلم
کوکلر اوستنده ایکن واقع اولمش ایدی نته کیم معراج کیجه سی صلوٰة فرض اولنمق کوکلرده وحی اولنمشدر
یدنجی مرتبه بو ایدی که آراده جبریل واسطه اولمدین حق جل وعلا موسی علیه السلام سویلدوکی
کبی سویلردی اما بو سویلمک وراء حجابدن سویلمکدر بعضلر سکزنجی مرتبه دخی وار ایدی که
بلا حجاب سویلمک واقع اولمش ایدی دیرلر اما بو مسئلهده علمانک اختلافلری واردر تفصیلی آتیده
کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی شیخ الاسلام ولی بن عراقه رحمة الله علیه ایدر عامر شعبیدن
طریق صحیحله مرویدرکه ایتدی اولا اوچ یل رسول الله حضرتنه کلوب کیتمکه اسرافیل موکل
قلنمش ایدی کلوردی کوریردی وحی کتورردی و غیری سوزلر سویلردی صکره دن جبرائیل موکل
قلنوب کلدی قرآن کتوردی دیو بیورمشلردر بعضلر دخی مراتب وحیده ایکی مرتبه دخی زیاده که
ایتمشلردر بری بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه واقعه ده حق جل وعلا

سویلشدرز نتاکم زهری روایت ایتدوکی حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلم اتانی
ربی فی احسن صورة فقال یا محمد اتدری فیم یختصم الملأ الاعلی دیو بیورمشدر معناسی ربم بکا بر
غایت کوزل صورتده کلدی دخی یا محمد ملأ اعلی نه نسنه ده بری بریله خصومت ایدرلر بلورمیسن
دیدی دیمکدر و ملأ اعلیدن مراد کوکلر خلقیدر پس بو حدیث شریفده ربم کلوب سویلدی
دیو بیوردیغی واقعه ده سویلدیکی دیمکدر بری دخی بودرکه جبرائیل علیه السلام دحیه دن
غیری کسنه صورتنده دخی کلمشدر نتهکیم کتب احادیثده واقع اولمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
خدمتنه برکشی کلوب اوکنه اوتوردی بعض نسنه سؤال ایدوب رسول الله حضرتی جواب
بیوردقدن صکره قالقدی کتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم اصحاب کرامنه بو کشی کیمدر
بلورمیسز دیو بیوردقده هیچ بلور کسنه بولنمیوب کندولر جبرائیل علیه السلام در دیو بیورمشلر
ایدی ابن منیر رحمة الله علیه ایدر وحینک حال مقتضاسی دخی اختلاف ایله مختلف اولوردی یعنی
حق جل وعلا قبلندن کلن خبر اکر وعد وبشارته متعلق ایسه جبرائیل عم انسان صورتنده کلوردی
وخطابده جوابده رسول الله عم حضرتنه مشقت حاصل اولمزدی اکر برقهر وعذابه متعلق ایسه
سلسله جرس کبی شدت ومهابت ایله کلوردی ابن عادل رحمة الله علیه تفسیرنده بیورمشدرکه
جبرائیل علیه السلام رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه یکرمی درت بیک کره اینمشدر
آدم علیه السلامه اون ایکی کره اینمش ایدی ادریس علیه السلامه درت کره اینمش ایدی نوح علیه السلامه
اللی کره اینمش ایدی ابرهیم علیه السلامه قرق ایکی کره اینمش ایدی موسی علیه السلامه درت یوز کره
اینمش ایدی عیسی علیه السلامه اون کره اینمش ایدی روایت اولنمشدرکه جبرائیل علیه السلام حضرتنه
اول کلدکده بغایت خوب صورت وخوب رایحه ایله کلدی دخی یا محمد ربک سکا سلام ایله
بیوردکه سن بنم جن وانسه رسولمسن بنم بنده لرمی آنلری کلمۀ توحیده دعوت قیل دیو وجبرائیل
علیه السلام آیاغن یره اوردی دخی یردن صو قینایوب چقدی آندن جبرائیل اول صودن کندو آبدست
آلدی آندن صکره رسول الله حضرتنه دخی آبدست آل دیو امر ایتدی وجبرائیل عم نماز قلوردی
آکا دخی کندو بیله نماز قلمغه امر ایلدی وآبدست آلوب نماز قلمق تعلیم ایتدوکدن صکره چقوب کوکه
کتدی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم دونب کلورکن یولده طاشدن آغجدن بر نسنه یه

اوغرامزدی کم

اوغرامزدی که السلام علیک یا رسول الله دیو کندویه سلام ویرمیه لردی حتی خدیجه یه کلدی خبر
ویردی خدیجه شویله شاد اولدی که شویله کیدن بر زمان عقلی کتدی آندن صکره پیغمبر علیه الصلوة والسلام
خدیجه یه آبدست آل دیو امر ایلدی خدیجه آبدست آلدقدن صکره رسول الله حضرتی خدیجه ایله
نماز قلدی اولا نماز ایکی رکعت فرض اولمش ایدی آندن صکره حق جل وعلا مسلمانلره سفرده اول فرض
اولنان اوزره ایکی رکعتی مقرر ایلدی وحضرده تمام قلمق بیوردی مقاتل رحمة الله علیه ایدر صلاة
اول ایکی رکعت فرض اولنمش ایدی وایکی وقت ایدی ایکی رکعت صباح وایکی رکعت اخشام قلنوردی نتهکم
حق سبحانه وتعالی وسبح بحمد ربک بالعشی والابکار دیو بیورمشدر معناسی صباح ده واخشامده
صلاته امردر فتح باری آدلو کتابده مسطوردرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی معراج
کیجه سندن اول نماز قلوردی واصحابی دخی بویله ایدیلر بو مقرردر بونده خلاف یوقدر اما بش وقت نمازدن
اول هیچ نماز فرض اولنمشمیدر یوخسه دکلمیدر بونده اختلاف ایتمشلردر بعض علما ایتدیلر که شمس طلوعندن
اول وغروبندن اول نماز قلمق فرض ایدی حق تبارک وتعالینک وسبح بحمد ربک قبل طلوع
الشمس وقبل غروبها دیو بیوردیغی اولدر دیدیلر امام نووی رحمة الله علیه اول واجب اولان
انذار ایدی وتوحیده دعوت ایدی آندن صکره دون نمازی ایدی نتهکم سورۀ مزمل اولنده
یا ایها المزمل قم اللیل دیو بیورلمشدر معناسی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کیجه
نمازی قلمغه امردر آندن صکره بش وقت نماز امر اولنوب دون نمازنک فرضیتی نسخ اولنمشدر
اما روایت مذکوره ده جبریل عم رسول الله حضرتنه آبدست آلمق بیوردی دیدوکی دلالت
ایلرکه آبدست آلمق لیلۀ اسرادن اول فرض قلنمش اوله وبیورمشلردرکه پیغمبر علیه الصلوة والسلام
حضرتنه حرا طاغنده ملک کلوب اقرأ باسم ربک دیو بیوردی اول واقع اولدقدن صکره
دخی اکلندی کلمدی رسول الله حضرتی غایت مضطرب اولدی دیو روایت اولنمش ایدی
اما نه قدر مدت اکلندوکن ابن اسحق رحمة الله علیه تعیین ایدوب اوچ یل ایدی دیمشدر
وبو دکلو اکلنمکدن مراد رسول الله حضرتنه اول زمانده عارض اولان حیرت ودهشت بالکلیه
زایل اولوب ینه دخی کلمکه تمام شوق حاصل اولسون دیمک ایدی دیو بیورمشلردر امام احمد
رحمة الله علیه تاریخنده شعبیدن روایت ایلمشدرکه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

لسان عربده اسرافیلک معناسی عبد الرحیم کرکدر رسول الله صلی الله علیه وسلم مصاحب کیجه اله کتدکلری اول کیجه لیلۀ اسرا دیدیلر

حضرتنه قرق یاشنده ایکن نبوت کلدی ونبوتنده اوچ یل اسرافیل مقرون قلندی یعنی کلوب کیدردی
بعض نسنه تعلیم ایدردی تا اسرافیل لسانیله قرآن کلدی اوچ یلدن صکره جبرائیل مقرون اولوب
آنک لسانیله رسول الله حضرتنه یکرمی یل قرآن نازل اولدی ابن سعد وبیهقی دخی بویله روایت
ایتمشلردر لیکن ابو عمرو وغیریلر دیدیلرکه بو روایتدن ظاهر اولدیکه رسول الله حضرتنک
نبوتی رسالتندن متقدم ایمش اقرأ باسم ربک نازل اولدوغی زمانده نبوت کلمش وسوره مدثر
نازل اولدقده رسالت کلمش امته بشیر ونذیر اولمق وصاحب شریعت اولمق بو مرتبه ده واقع
اولمش وسوره مدثر سوره اقرأ باسم ربکدن صکره نزول ایتدوکی خود مقرردر بونده خلاف
یوقدر والله اعلم رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه اولا ایمان کتورن خاتونلردن
حضرت خدیجه ایدی رضی الله عنها وخاتون طائفه سنه بو فضل وشرف یتر که رسول الله
حضرتنه جمله دن اول ایمان کتورمک آنلره نصیب اولدی پیغمبر علیه الصلوة والسلامک دائما
رضای شریفنی کوزدوب کمال میل ومحبت اوزره اولدیغیچون حق سبحانه وتعالی خدیجه یه
بو سعادتی ارزانی بیوردی وارلردن اول ایمان کتورن حضرت ابی بکر صدیقدر رضی الله عنه
ابن عباس وحسان بن ثابت واسما بنت ابی بکر ونخعی وابن الماجشون ومحمد بن منکدر
رضوان الله علیهم اتفاق ایتمشلردر که ارلرده اول ایمان کتورن ابو بکر حضرتیدر وبعضلر
ایتدیلر حضرت علی بن ابی طالب کرم الله وجهه نابالغ ایدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم
خدمتنده اولوردی همان خدیجه دن صکره اول ایمان اول کتوریشدر دیدیلر طبری رحمه الله
حکایت ایتدوکی اوزره علی کرم الله وجهه اول وقت اون یاشنده ایدی سلمان وابوذر ومقداد
وخباب وجابر وابو سعید خدری وزید بن ارقم رضوان الله علیهم اتفاق ایتمشلردر که
خدیجه دن صکره همان حضرت علی کرم الله وجهه ایمانه کلمش اولدی اما اکابر کلدکدن اکر
دیشوردن خدیجه دن اول کیسه ایمانه کلیوب جمله دن مقدم خدیجه ایمانه کلدوکنده
اتفاق واردر بونده هرکز خلاف یوقدر بعضلر ایتدیلر اول اسلامه کلن رجالدن سابقا
ذکر اولنان ورقة بن نوفلدر که خدیجه نک عمی اوغلیدر رسول الله صلی الله علیه وسلم
حراء طاغنده واقع اولان خصوصدن خوف ایدوب خدیجه دخی ورقه یانینه آکوب کندوک

زمانه

زمانه یا محمد اولکن ملک در حضرت موسی یه وحی کتورندر ونولیدی سنک نبوتنک
زماننده بنده یتشیدم تا که نصرت ایلر ایدیدم دیمش ایدی بونلر پیغمبر حضرتنک نبوتنه یتشمکدر
نهایت رسالته یتشمش اولوردی بیلوا تا ابو نعیم روایتی اوزره ورقة بن نوفل یا محمد شاد
اول که بن شهادت ایدرین تحقیقا سن اول کیسنه سن که عیسی بن مریم سنی بشارت ایلمش ایدی
وموسی علیه السلامه کلن وحی ملکی سکا دخی کلدی وسن نبی مرسلسین وسکا جهاد ایتمک
امر اولنسه کرکدر اکر بن اول زمانه یتشه ایدم سنوکله بیله جهاد ایلردم دیدوکی صحیح
اولورسه رسول الله حضرتنک صلی الله علیه وسلم رسالتنه تصدیق ایتمش اولور
بو تقدیرجه رجالدن اول اسلامه کلن ورقة بن نوفل اولور دیمشلردر ولکن بو روایتده
کلام واردر زیرا ایمان کتوردی دیمکدن مراد رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی
تبلیغ رسالت ایتدوکده تصدیق واقرار ایتدی دیمکدر یوغسه تبلیغ واقع اولمدین کتب سماویه ده
رسول الله حضرتنک اوصافن کوروب نبوت ورسالتله کلنجکنه اعتقاد ایدنلر امم سالفه ده
دخی رسول الله حضرتنک امتندن اولمق لازم کلور با وجود که بویله ایدوکی ثابت دکلدر
ابن صلاح رحمة الله علیه ایتدی بو اقوالک اولا ایمانه کلنلری خصوصنده لایق بودر بویله
دینله که حرلردن اولوب عاقل وبالغ اولن کیسنه لرده اولا ابو بکر صدیقدر واوغلنجقلرده
علیدر وخاتونلرده خدیجه در وآزاد اولمش قوللرده زیددر وآزاد اولمین قوللرده
بلال حبشیدر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین طبری رحمة الله علیه ایدر اولی بودر که
روایاتک بیننی توفیق وتصدیق ایدوب شویله دینله که مطلقا اول اسلامه کلن حضرت
خدیجه در هرکز بوندن متقدم کیسه ایمانه کلمش دکلدر واوغلانجقلرده اولا اسلامه
کلن واسلامن صقلیوب آشکاره ایتمین حضرت علیدر وطائفۀ عربدن اولا اسلامه
کلوب اسلامن آشکاره ایدن ارکشی ابو بکردر وآزادلو قول طائفه سندن اول اسلامه
کلن زیددر وبو قول متفق علیهدر بونده خلاف یوقدر واما رجالدن اسلامه کلن
ابو بکردر دینن کیسنه نک مرادی حر وبالغ اولنلردن دیمکدر وحسن دن روایت اولنان
قول دخی بو ذکر اولنان کلامی تقویت ایدر که ایتدی حضرت علی کرم الله وجهه بوندن شعور

که ابو بکر بنی دورت نسنه ده سبقت ایلدی اول دورت نسنه ابو بکره ویرلدی بکا ویرلمدی
بری اسلامین آشکاره ایلمک بری دخی رسول الله حضرتیله مقدم هجرت اتمک زیرا مکه دن
مدینه یه کتدوکی زمانده ابو بکر ایله کیدوب علی مصلحت ایچون مکه ده قالمش ایدی بری دخی
مغاره ده رسول الله حضرتیله بیله اولمق و اقامت صلات اتمک بن اول زمانده اسلامی صقلر ایدم
دیو بیورمشدر. و زید بن حارثه دن صکره حضرت عثمان بن عفان و زبیر بن عوام و عبد الرحمن
بن عوف و سعد بن ابی وقاص و طلحة بن عبید الله اسلامه کلدیلر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
و بونلری حضرت ابو بکر صدیق کلوب رسول الله حضرتنه دعوت ایلدی. بونلر دخی بوزینی قبول
ایدوب خدمت شریفنه واردیلر اسلامه کلوب نماز قلدیلر. بونلردن صکره ابو عبیدة بن الجراح
و ابو سلمة عبد الله بن عبد الاسد و ارقم بن ابی الارقم و عثمان بن مظعون و آنک قرنداشلری
قدامه و عبد الله و عبیدة بن حرث بن عبد المطلب و سعید بن زید و خاتونی فاطمه بنت خطاب
اسلامه کلدیلر. آندن صکره همان خلق بولک بولک اسلامه کلمکه باشلدیلر. بو مرتبه یه وارنجه
حق سبحانه وتعالی فاصدع بما تؤمر دیو امر ایلدی یعنی یا محمد شول امر اولندغک نسنه یی مشرکلره
آشکاره سویله دیمکدر حاصل شمدن کرو کیمسه دن صقنمه خوف ایلمه سکا کوندردوکم احکام
شرعیه یی اظهار ایدوب بزم جانبمزدن ارسال اولنان اوزره خلقی راست امر و نهی ایلدیو
بیوردی. مجاهد رضی الله عنه ایدر فاصدع دیمکدن مراد نمازده قرآنی جهر ایله اوقی دیمکدر
ابو عبیدة بن عبد الله بن مسعود رسول الله صلی الله علیه وسلم چاقی بو آیت نازل اولنجه
قرآنی اخفا ایله اوقوردی بوندن صکره کندولری و اصحاب کرام جهر ایله اوقومغه باشلدیلر دیو
بیورمشدر. روایت اولنور که پیغمبر علیه الصلوة والسلام اوچ یلده کلو نبوت امرین صاقلدی
آشکاره ایلمدی آندن حق تبارک وتعالی اظهار اتمک بیوردی. دخی قومنه آشکاره قلوب اسلامه
دعوت ایلدی و قومی بو مرتبه ده ایکن چوق اینجنمدیلر. رسول الله دن قتی نفرت اتمدیلر.
همان که بتلرین ذکر ایدوب بتلره طپندقلرین عیبلمکه باشلدی عداوت پیدا اولوب دشمنلک
اظهار اتدیلر. و بو حالت دورد یلده واقع اولدی. اسلامه کلن کلدی کرو قالانی جمیعا رسول الله
حضرتنه عداوت و مخالفت اوزره اتفاق اتدیلر عمی اولان ابو طالب شفقت و حمایت اوزره ایدی

کندیه

کندیه عداوتلری شدتلو اولوب قومنک کافرلری مسلمانلر ایله دکوشمکه باشلدیلر. و کافرلر چوق ایذا
مسلمانلره جفا ایدرلردی. طورمیوب دین اسلامدن دوندروب مرتد ایلمکه چالشورلردی. و رسول
حضرتنه یرامز قصدلر ایدرلردی حق سبحانه حمایت ایدوب شر و فسادلرین دفع ایدردی. ابو طالب
رسول الله حضرتنه نصرت و معاونت اوزره ایدی. و ابو لهب دن غیری جمیع بنی هاشم و بنی عبد المطلب
رسول الله جانبنه ایدیلر اول سببدن انکه ضرر یتشدرمزدی. مقاتل رحمة الله علیه ایدر
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم ابو طالب یانینه واروب دینه دعوت ایلردی همان قریش
طائفه سی جمع اولوب ابو طالبه کلدیلر محمدی بزه ویر حقندن کلالوم دیدیلر. ابو طالب ایتدی
جمله لری بن قرنداشم اوغلن سیزه ویرم اکر ناقه کندو کوچکدن غیریه میل ایدرسه بن ده محمدی
سیزه ویرورم دیدی. زیرا رسول الله حضرتی هم قرنداشی اوغلی ایدی هم الینده بویومش ایدی. اکرچه
هدایت میسر اولوب ایمانه کلمش ایدی اما رسول الله حضرتنه جان و باش ایله خدمت اوزره ایدی.
او علی کبی سوردی میل و محبتی کمال ایدی. و رسول الله حضرتی خلقک اولرینه واروب دخی یا ایها
الناس ان الله یأمرکم ان تعبدوه ولا تشرکوا به شیئا دیو بیوردی یعنی ای آدم اوغلانلری تحقیقا
حق سبحانه وتعالی سیزه بیورر که کندویه عبادت ایده سز و آکا هیچ بر نسنه یی شریک اتمیه سز دیمکدر
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بونلری دینجه ابو لهب آردنجه کزوب یا ایها الناس ان هذا
یأمرکم ان تترکوا دین آبائکم دیو سویلردی معناسی ای آدم اوغلانلری محمد سیزه امر ایلر که آتالرکز
دینینی ترک ایلیه سز دیمکدر. و ولید بن مغیره دیدکلری کافر حاشا محمد ساحردر دیو سویلردی قومی
دخی آکا تابع اولوب رسول الله حضرتنه ساحر دیرلردی. قریش طائفه سی اذا ایدوب شاعردر دیر
قرآنی کندو سویلر دیرلردی و کاهندر و مجنوندر دیرلردی. کیمسی مبارک باشنه طبراق صاچرلردی
کیمسی دخی کتوروب قاپوسنه قان سورلردی. و کعبة الله قربنده واروب سجده اتدوکده عقبة بن
ابی معیط دیدکلری ملعون کلوب چوق اذا ایلدی. ابو بکر صدیق رضی الله عنه یانینه واروب اتقتلون
رجلا ان یقول ربی الله دیدی. یعنی بنم ربم الله دردیکیچون بر کیشی یی قتل ایلرمسز دیدی
و رسول الله حضرتنه هم دیلیله هم الیله معاونت ایلدی. علما رحمهم الله بیورمشلردر که ابو بکر حضرتی
مؤمن آل فرعوندن افضلدر زیرا اول حضرت موسی علیه السلامه همان دلیله یاردم ایدردی

ابوبکر صدیق رسول الله حضرتنه هم دلیلدم الیله یازدم ایتدی دیمشلردر تفصیلی بودرکه فرعون
تللرندن برکسنه وار ایدی حضرت موسایه ایمان کتورمش ایدی اما قورقوسندن ایمان کتوردوکن صقلردی
کسه یه اظهار ایتمزدی بنی اسرائیل حضرت موسایه اذا ایدوب قتل اتمک استدکلری زمانده دلیله
نصرت ایدوب بنم ربم الله در دیدیکیچون برکسنه‌یی قتل می ایدرسز دیدیکی حق سبحانه وتعالی قرآن
عظیمده وقال رجل مؤمن من آل فرعون یکتم ایمانه اتقتلون رجلا ان یقول ربی الله دیو بیوردوغی
اول قصه‌در وامام بخاری رحمة الله علیه روایت ایتمشدرکه پیغامبر علیه الصلوة والسلام کعبه
قربنده نماز قلوردی قریش کافرلرندن برجماعت حرمده اوتوررلردی انلردن بریسی کورن سزشو مرائی
دیو رسول الله حضرتنی کوستردی قنغیکز درکه واروب کی فلانک دوه بوغزلدقلری یردن
بر مقدار قان و نجاسات کتوره دخی نماز قلورکن آرقه‌سنه قویا دیدی همان ایچلرندن برغایت شقی
بدبخت ملعون قالقوب کتوردی دخی کوزتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم سجده‌یه واردقی
کبی مبارک آرقه‌سنک اوستنه قودی کافرلر حظ ایدوب کولشدیلر رسول الله حضرتی سجده‌ده
قالمش ایدی بریسی حضرت فاطمه‌یه خبر ویردی همان کلوب مبارک آرقه‌سندن
نجاستی کوتوروب آتدی ودعا ایتدی کافرلره سوکدی رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی نمازی
تمام ایدیجک قریش طائفه‌سنه بددعا ایلدی آندن آدلو آدیله برقاچ ملعونی ذکر ایدوب آنلره بددعا
ایلدی وآنلر عمرو بن هشام وعتبة بن ربیعه وشیبة بن ربیعه وولید بن عتبه وامیة بن خلف
وعقبة بن ابی معیط وعمارة بن الولید در لعنة الله علیهم اجمعین ابن مسعود رضی الله عنهما ایدر والله
بن کوردم آنلاری که بدر غزاسنده قلیجدن کچدیلر دخی قلیب ایچنه براغلدیلر و قلیب شول قویی در که
همان قازلردخی طاش ایله یاپیلمز ذکر اولنان ملعونلر عمرو بن هشام دیدیکی ابوجهل لعین در زوائد
اولنور که بدر غزاسنده ملعونلری صحابه کرام قردیلر دخی ایت کبی آیاقلرندن سورکلیدیلر قیوایچنه
طولدردیلر واول ملعونلر حقنده رسول الله حضرتی واتبع اهل القلیب لعنة دیو بیوردی‌لر
معناسی اول قلیبه آتلان کافرلر آردنجه یارب لعنت یتشدور دیمکدر بعضلر ایتدیلر رسول الله
حضرتی بوکلامی بددعا ایتدوکی زمانده سویلمش ایدی دیدیلر بوتقدیرجه نبوتنه قوی عظیم دلیل
اولور زیرا دخی اول زمانده قلیبه آتلاجقلرنه اشارت ایتمش اولور آنا قلیبه آتلدقلرندن صکره

سویلك احتمالی دخی ویرمشلردر آندن صکره حضرت حمزه بن عبد المطلب رضی الله اسلامه کلدی
وطایفه قریش ایچنده حضرت حمزه رضی الله عنه بغایت عزتلو و معتبر یکیت ایدی پهلوان ودلاور
کسنه ایدی عینی رحمه الله دیدوکی اوزره آلتنجی یلده اسلامه کلدی حمزه حضرتی ایمانه کلمک ایله
رسول الله حضرتنه غلبه وقوت حاصل اولدی قریش برمقدار چکلوب آزلقی کبی ایچلرنده مزداد اولدی
مغلطای رحمه الله ایتدی قریش کافرلری رسول الله حضرتنه کلدیلر دخی اکرمرادك شریف ولق
سنی اوزریمزه سید ایدرلوز جمله مالزك اولسی سن اول اکر پادشاهلق استرسك سنی پادشاه ایدلوم
پادشاهمز اول دیدیلر اکرساکه کلوب کورین نسنه جنی ایسه مالمزلری خرج ایدرلوز طبیب لر
کتوروب سکا علاج ایتدورهلوز یا بودرکه خلاص اولاسن یاخود سنی معذور طوتاوز دیدیلر حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی مابی ما تقولون ولکن الله تعالی بعثنی
رسولا وانزل علی کتابا وامرنی ان اکون بشیرا ونذیرا فبلغتکم رسالات ربی ونصحت
لکم فان تقبلوا منی ما جئتکم به فهو حظکم فی الدنیا والآخرة وان تردوه علی اصبر
لامر الله حتی یحکم الله بینی وبینکم یعنی اول سیزوك دیدوککز نسنه‌لر بنده یوقدر لکن
حق سبحانه وتعالی بنی رسول کوندردی و بکا کتاب ایندوردی و بیوردی که بن بشیر و نذیر
اولم یعنی لطف خبرلریله سوندرم و قهری خبرلریله قورقودم پس امدی بن تکری تعالینك
رسالتلرین سیزه یتشدردم و سیزه نصیحت ایلدوم اکر سیزه کتوردوکم نسنه‌یی بندن قبول ایدرسکز
اول سیزوك دنیا وآخرتده بهره‌مند اولوب مراده یتشمکوزه سبب اولور اکر قبول ایتیوب اوزریمه
رد ایدرسکز چاق باری تعالی بنوم ایله سیزوك اورتاکزده حکم ایدنجه صبر ایدرم دیمکدر
حاصل نه شریلك نه پادشاهلق مرادمدر و نه کوزنه جنی کوریلور حق پیغمبرم حق تعالینك قبلندن
رسالتیله کلدم و سیزه تبلیغ رسالت ایتدم اکر طوترسکز خوش طوتمزسکز حق تبارك وتعالی
سیزوك حقکوزدن کلنجه صبر ایدرم دیو جواب ویردی بومرتبه‌دن صکره نضر بن حارث
وعقبة بن ابی معیط کتدیلر یهود علماسنه واردیلر رسول الله دن خبر صوردیلر اشته آموزده
شو اصل کسنه پیدا اولدی دعوای نبوت ایلر نیجه اولیق کرك کتابلرکوزده وارمیدر دیدیلر
آنلر دخی ایتدیلر وار شایع نسنه‌دن سؤال ایدوك که اول زمانده کیدن یکیتلر کیملردر آنلرك

سؤال ایدوك كه رجل طواف كیمدر آندن سؤال ایدوك كه روح نه‌در دیدیلر پس كلدیلر مذكور
سؤاللری حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمه صوردیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام یارین
سزه خبر ویره‌یین دیدی ان شاء الله دیمك خاطرینه كلمدی آندن اون بش كون الكثوب وحی
كلمدی صكره بو آیت نازل اولدی كه ولا تقولن لشیء انی فاعل ذلك غدا الا ان یشاء الله معناسی
بودر كه ان شاء الله دیمینجه هیچ بر نسنه ایچون یارین بن آنی ایشلرین دیمه‌ییلر آندن صكره حق
تبارك وتعالی وحی ایدی كه اول سؤال ایتدكلری یكتلر كه اول زمانده كیتمشلردر آنلر اصحاب كهف‌در كه
دقیانوس‌دن قاچوب كتدیلر ایدی و رجل طواف ذو القرنین‌در و روح‌دن سؤال ایتدیلرسه
روح بنم ربمك امرندندر دیو جواب ویره‌سین دیدی نته كم حق سبحانه وتعالی ویسئلونك عن الروح
قل الروح من امر ربی دیو بیورمشدر اما امام بخاری رحمة الله علیه نقلینده عبد الله بن مسعود
رضی الله عنه بیورمشدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیله بخچه‌ده ایدوك بر قاچ
یهودی كلدیلر رسول الله حضرتینه روحدن سؤال ایتدیلر بر مقدار سكوت ایلدی بیلدم كه وحی
كلور آندن صكره ویسئلونك عن الروح قل الروح من امر ربی آیتی نازل اولدی دیمشدر ابن كثیر
رحمة الله علیه ایدر بو روایتك ظاهرندن فهم اولنان بودر كه بو آیت كریمه مدینهٔ منوره‌ده
یهود سؤال ایتدكلری زمانده نازل اولمش اوله سورهٔ بنی اسرائیل خود جمله‌سی مكه‌ده نازل
اولمشدر و مكه‌ده نازل اولدوغنه بو دخی دلیلدر كه قریش واردیلر یهود طائفه‌سنه بر سؤال
اوكرنه‌لم وارلوم محمده صوره‌لم دیدیلر بونك جوابی ویرلشدر كه بر آیت ایكی دفعه نازل اولمق
جایزدر نیجه كره واقع اولمشدر بو دخی احتمالدر كه اول مكه‌ده نازل اوله صكره مدینه‌ده نازل
اوله و مدینه‌ده سؤال اولندوغی زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی نیچون علی
الفور جواب بیورمدی توقف ایتدی چونكه آیت مكه‌ده نازل اولمشدر سكوتك اصلی نه ایدی
دینلورسه جایزدر كه دخی واضح بیان نازل اوله دیو توقف ایتمش اوله و سؤال ایتدكلری روحدن
مراد نه ایدوكنده علما اختلاف ایتمشلردر بعضلر ایتدیلر روح انساندر بعضلر ایتدیلر جبرائیلدر
بعضلر ایتدیلر عیسی روح الله‌در بعضلر ایتدیلر بر عظیم ملكدر كه قیامت كوننده یالكز بر صف
اوله‌سه كركدر و بونلردن غیری اولمق احتمالی دخی ویردیلر زیرا روح چوق معنایه كلور امام قرطبی

رحمة الله علیه ایدر راجح بودر كه مرادلری روح انساندن سؤال اوله یا عیسی علیه السلامدن سؤال
اولماینه زیرا یهود آنوك روح الله ایدوكنه قائل دكللردر كه تا روح دیلر دخی سؤال ایده‌لر و مراد
جبرائیل علیه السلام یاخود آخر ملك دخی دكول ایدی زیرا انلر ملكلر ایدوكی معلومدر مشكل نسنه دكولدر كه
امتحان ایدوب سؤال ایده‌لر امام فخر رازی رحمة الله علیه ایدر فی الحقیقه قول مختار بودر كه
شول سبب حیات اولان روحدن سؤال ایتمش اوله‌لر و جواب دخی احسن وجوه اوزره واقع
اولمشدر بیانی بودر كه روحدن سؤال ایتمك احتمالدر كه ماهیتندن سؤال ایتمك اوله یعنی روح
نه نسنه‌در حقیقتی نه‌در دیمك اوله یاخود متحیز میدر یوغسه دكلمیدر دیمك اوله یاخود متحیزده
حالمیدر دكلمیدر دیمك اوله بونلرك معنالری شویله دیمك اولور كه روح بر مكانده طورر می
یوغسه طورمزمی یاخود مكانده طوران نسنه‌یه كیرمشمیدر یوغسه دكلمیدر دیمكدر آندن
بیوردركه بو احتمال واردر كه روحدن سؤال ایتدكلرینك معناسی روح قدیممیدر یوغسه حادثمیدر
دیمك اوله یاخود بدندن آیرلدوغی زمانده طورزمی یوغسه فنا بولور كیدرمی و روحه راحت
و عذاب نطریقه‌ایله یتیشور دیمك اوله حب بونلردن سؤال اولمق احتمالدر پس بر هر تقدیر مراد كه
تفتیش اولورسه اولسون جواب دلالت ایلر كه روح بر موجود نسنه‌در كه جمیع طباع و عناصره
مخالفدر و آنلردن تركیب اولنمه دكلدر بلكه بر جوهر بسیط‌در مجرددر الله تعالینك
امریله حادث اولور و جسده حیات ویرمكده تأثیری واردر و كیفیت مخصوصه‌سی بلنمكدن
نفیی لازم كلمز و دخی بیورمشدر كه آیت كریمه‌ده واقع اولان امر جایزدر كه فعل معناسنه
اوله نیته كم وما امر فرعون برشید ده واقع اولان امر دخی فعل معناسنه‌در بو تقدیرجه
جواب روح حادثدر دیمك اولور دیدی و سلف بو خصوصلرده بحث و دقت ایتمكدن ساكت
اولمشلردر دیو بیوردی فتح الباری صاحبی رحمة الله علیه ایدر بر قوم روح نه ایدوكنده
كلام ایدوب هر بری بر درلو سوز سویلمشلردر كیمسی ایتدی شول نفسدر كه ایچروده كیروب
چیقر كیمسی ایتدی بر جسم لطیفدر كه بدنك هر یرینه كیرر و كیدر كیمسی قاندر دیدیلر و علما
بو خصوصده سویلنن كلام یوزه یتشدی دیمشلردر ابن منده رحمة الله علیه بعض متكلمیندن
روایت ایلمشدر كه هر پیغمبرك بش روحی واردر و هر مؤمنك اوچ روحی واردر دیمشلردر و اطبا

قولنجه روح حیوانی دیدکلری قلبک تجویفنده یسارندن چیقوب دماغه طوغری متصاعد اولور
بر بخار لطیفدر یعنی قلب اورته سنده ایکی بولونمش برنسنه در هکیبه کبی ایکی کوزی واردر بر
صول جانبنده اولان کوزندن چیقار بخور دتونی کبی بر لطیف بخاردر دماغه طوغری کیدر روح ذی
قسمنده جمیع قوایی حامل اولان اودر یعنی کورمک واشیتمک وبیلمک واکلامق وحرکت ایلمک وغیری
هر نه کیم وار ایسه آندن حاصل اولور قچن مزاجه بر آفت یتشوب فاسد اولدیغی زمانده ضعف
نهایته بولوب او بخار چیقمز اولسه حیات منقطع اولوب بدن میت اولور واکیچون صول جانبندن
چیقرکه صاغ جانبی جکردن غدا جذب ایتمکه مشغولدر حق جل وعلانک حکمتیله بویله خلق اولنمشدر
وبو روح حیوانی نک مرکبی قاندر یعنی بدنک هر یرینه قانله کیرر کیدر ابوبکر بن عربی رحمه الله
ایدر نفس وروح نه ایدوکنده اختلاف ایتمشلردر بعضلر آیتدیلرکه ایکی آیری نسنه لردر حقیقت
حال بویله در بعضلر دخی ایکیسی برنسنه در دیدیلر اما کاه اولورکه روحه نفس دیرلر ونفسه
دخی روح دیرلر دیو بیورمشدر ابن بطال رحمة الله علیه ایدر حقیقت روحی بیلمکی حق تبارک
وتعالی کندویه اختیار ایتمشدر زیرا قل الروح من امر ربی دیو بیوروب تمام حقیقتی بیان بیورمیوب
مبهم قلندوغندن انکلانورکه حق جل وعلا آنوک علمنی کندویه مخصوص قلمش اولا و بلدرمیوب مبهم
قومقده حکمت بودرکه انسان عجزینی بله دخی مضطر اولوب ادراکی یتشمدوکی نسنه نک علمنی
حق تعالی حضرتنه حواله قیلا امام قرطبی رحمة الله علیه ایدر بونده حکمت بودرکه انسانک عجزی
ظاهر اوله زیرا بر کیشی کندو وارلیغنی یقینا بیلورکن کندو نفسنک حقیقتنی بیلمدکده حق تعالی نک
حقیقتنی ادراک ایتمده عجزی قتی ظاهر اولور بعض علما بیورمشدرکه آیت کریمه ده دلالت یوقدرکه
حق تبارک وتعالی روحک حقیقتنی رسول الله حضرتنه اعلام ایتمش اوله بلکه جایزدرکه آنی
مطلع قلمش اوله اما غیری کسنه یی مطلع قلمغه امر ایتمش اوله قیامت قوپیق خصوصنده دخی بویله بیوردیلر
فی الحقیقة بو مقامده اصل کلام بودرکه کاه اولورکه سؤاله حقیقتی اوزره جواب ویرلمدوکی
سائل اولان کسنه نک فهم ایتمکه قابلیت واستعدادی اولمدیغیچون اولور انکلامغه امکان اولمز دخی
بر مبهم جواب ویریلور مثلا بر کسنه آنادن کوزسز طوغمش اولسه ظاهر بودرکه اول کسنه یه الواندن
برنسنه یی حقیقتی اوزره انکلاتمغه مجال یوقدر مثلا یشیل نه در قرمزی نه در دیسه کاندیکی

انلری کوزلو کسنه لر بیلدکلری کبی انکلامغه قابلیت اولا سؤال اولنان کسنه ده علم وار و تفهیم ایتمکه
قدرت وار اما سؤالی ایدن کسنه ده فهم ایتمکه اصلا قابلیت یوق لاجرم لازم کلورکه بر مبهم جواب
ویریلوب حق تعالی نک امریله خلق اولنمش برنسنه در دینیله وبالجمله مجیب طرفنه کمال اوزره در آنده
هرکز نقصان یوقدر قصور سائل جانبنده درکه کندو ذاتنده آنی فهم ایده جک قوت خلق اولنمشدر والله اعلم
ابتدای اسلامده کفار قریش لعنهم الله اهل اسلامه قتی چوق جفا ایتمشلردر حتی روایت اولنورکه عمار بن یاسرک
آنه سی سمیه دیدکلری خاتون رضی الله عنها کفارک الندن عذاب ایدرکن ابو جهل لعین یاننه اوغرادی
بر حربه ایله اوروب قتل ایتدی ابوذر رضی الله عنه روایتنده اولا اسلاملرین آشکاره ایدنلر یدی
نفر کسنه ایدی فخر عالم محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم وابوبکر صدیق وعمار بن یاسر وآنه سی
سمیه خاتون وصهیب رومی وبلال حبشی ومقداد رضوان الله تعالی علیهم اجمعین اولا بونلر اظهار
ایتمشلردر رسول الله حضرتنه عذاب ایدمزلردی زیرا عمی ابوطالب منع ایدردی وابوبکره دخی
جفا ایدمزلردی زیرا قومی چوق ایدی منع ایدرلردی اما کریو قالان مسلمانلری مشرکلر طوترلردی دخی
جبه کیدوروب کونشلرده قورلردی کونش حرارتی مسلمانلری ایریدردی وبلالی طوترلردی دخی اوغلنجقلرک
الینه ویروب مکه نک صوقاقلرینه کزدررلردی بلال رضی الله عنه احد احد دیردی یعنی آنلر جفا
ایتدکجه تکری بردر بردر دیردی امام احمد رحمة الله علیه بویله روایت ایتمشدر مجاهد روایتنده
بلال حضرتنی طوترلردی بوینینه ایپ طاقرلردی دخی اوغلنجقلرک الینه ویررلردی اوغلنجقلر
اوینارلردی حتی مبارک بوینینی ایپ کسوب نشان ایلردی و احد احد دیردی حضرت بلال
بر حبشی قول ایکن کفره اکراه ایدرلردی ینه صبر وثباتی بو مرتبه ده ایدی ایمانک لذتی
اندوکلری عذابک شدتنی طویورمز ایدی امام بیهقی رحمة الله علیه نقلینده عروه دن رضی الله عنه
روایت اولنمشدرکه کفارک عذابندن خلاص ایتمکیچون حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه ایمانه کلن
قوللردن جاریه دن یدی نفر کسنه یی صاتون آلوب آزاد ایتمشدر وآنلرک بریسی زنیره خاتوندر
رضی الله عنها ایمانه کلدیکیچون عذاب ایدرلردی ینه کافره اول دیرلردی قبول ایتمزدی بلایی
چکردی صبر ایدردی آخر اندوکلری عذابدن مبارک کوزلری کور اولدی کافرلر لات وعزی
کوزینی شویله ایلدی دیرلردی لا والله ما هو کذلک دیردی یعنی یوق والله اویله دکلدر

بنم كوزمى بويله ايدن لات وعزى دكلدر ديدى آخر حق تبارك وتعالى كوزلرينه نور ويردى كوررك
باشلدى زنيره دخى بر خاتون ايكن وجاريه ايكن دين اسلامى بولنجق وعذابه صبر ايتدى حق جل وعلا
دخى عنايت ايدوب صبرى بركاتينه ينه كوزينك نورين احسان ايلدى آندن نبوتدن بشنجى يل
ايچنده رجب آينده رسول الله صلى الله عليه وسلم اصحابنه اجازت ويردى كه واره لر حبش
ولايتنه هجرت ايده لر بريخ كسنه واردیلر اول دياره كتديلر بعضى يالكوز نفسيله كتدى وبعضى
اهلن دخى آلدى كتدى وكيدنلرك جمله سى بر روايتده اون ايكى ار ودورت خاتون ايدى بر روايتده
اون ايكى ار وبش خاتون ايدى بعضلر دخى عثمان ايكى خاتون ايدى ديشلردر وبو كيدنلرك
اوزرينه عثمان بن مظعون رضى الله عنه بك نصب اولنمش ايدى زهرى رحمة الله عليه ايتدى
بكلرى يوغيدى همان شويله كتمشلر ايدى درياية وارنجه يايان يوردیلر آندن بوچوق آلتونه بر كمى
طوتديلر دخى چقوب حبشه ديارنه كتديلر روايت اولنور كه بو طائفه دن مكه دن اول چقان
حضرت عثمان بن عفان ايدى رضى الله عنه وخاتونى اولان رقيه كه پيغمبر عليه الصلاة والسلامك
كريمه لرى ايدى بله آلوب كتمشلر ايدى روايت اولنور كه كتدكلرندن صكره رسول الله حضرتنه خبر
آلنلوب كلمدى صكره دن بر خاتون كلوب ايتدى عثمانى كوردم خاتوننى بر مركب اوستنه
بندرمش كيدرلردى ديدى رسول الله حضرتى صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردى كه قرنداشم
لوط پيغمبر عليه الصلاة والسلامدن صكره خاتونيله اول هجرت ايدن عثمان بن عفاندر ديدى
وقريش طائفه سى حبشه يه كيدنلرك آنده امن وامان اوزره قرار ايتدكلرين كوردیلر دخى بعضين
پيشكشلر ايله عمرو بن عاص وعبد الله بن ابى ربيعه يله حبشه پادشاهى اولان اصحمه يه
كوندرديلر وعماره بن وليدى بله كوندرديلر كه آنده اولان مسلمانلرى سوروب ينه مكه يه كتوره لر ديو
بلكه كوكى جفالر ايده لر اصحمه دخى پيشكشلرين قبول ايتميوب قوديلر يوزلرى قره سيله كلوب
كتديلر. وحضرت عمر بن خطاب رضى الله عنه حضرت حمزه دن رضى الله عنه اوچ كون
صكره اسلامه كلمش ايدى واسلامنه سبب رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك دعاسى
اولمش ايدى اللهم اعز الاسلام بابى جهل او بعمر بن الخطاب ديو دعا ايلردى معناسى
يا رب اسلامه سن عزت ويروب غالب ايله ابو جهل ياخود عمر ايمانه كلمك سببيله ديمكدر

حكايهٔ هجرت حبشه

مطلب اسلام امير المؤمنين عمر بن الخطاب رضى الله تعالى عنه وحكايهٔ اسلامى

هدايت

هدايت حق حضرت عمره ميسر اولوب اول ايمانه كلدى وايمانه كلمه سى كندودن روايت اولنان
اوزره بو طريقله اولمشدر كه حضرت عمر ايتدى قز قرنداشم ايمانه كلدوكن ايشتدم دخى اوينه
واردم يا عدوة نفسها يعنى اى نفسنك دشمنى ايشتدم سن مسلمان اولمش سين ديدم محكم دوكدم
قانن آقتدم دخى قانى كورجك آغليوب ايتدى يا ابن الخطاب هر نه ايلرسك ايله بن اسلامه كلدم
ديدى آندن بنده اوكنه ايله ينه ايچرو كيردم كوردم بر يازلمش كاغد ياتور آلوب باقدم كوردم
بسم الله الرحمن الرحيم يازلمش الرحمن الرحيمى كوردكوم كبى قورقدم كاغدى اللمدن
آتدوم آندن ينه رجوع ايدوب كاغده نظر ايتدم سبح لله ما فى السموات والارض يازلمش
يعنى سورهٔ حديد يازلمش اوقودم آمنوا بالله ورسوله ديو بيوردغى يره كلدم كه معناسى الله تعالى يه
ورسولنه ايمان كتورك ديمكدر همان بونى اوقيدغم كبى اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان
محمدا رسول الله ديدم مسلمانلر ايشدوب سوندیلر وتكبير ايدرك طشره چقديلر بن دخى رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتنه واردم صفا آتنده اولان اوده اولوردى ايچرو كيردم
ايكى كسنه قولترومه ياپشديلر رسول الله حضرتى صالى ويرك ديو بيوردى صالى ويرديلر واردم
قرشوسنده اوتوردم قفتانلرومه ياپشوب بنى كندودن يقا چكدى دخى اسلم يا ابن الخطاب
ديو بيوردى يعنى بنم يا عمر اسلامه كل ديمك ايدى ودعا ايدوب اللهم اهد قلبه ديدى يعنى
يا رب قلبنه سن هدايت ايله ديمكدر وهدايتك معناسى طوغرو يول كوسترمكدر آندن عمر ايدر
بنده كلمهٔ شهادتى كتوردم مسلمانلر شويله تكبير ايتديلر كه مكه نك سوقاقلرنده ايشدلدى واول زمانه
دكين بر كيمسنه اسلامنه كلمه آشكاره ايلمزدى اسلامين صقلردى بن طشره چقدم دخى بر دخى صاقلمم
كيسيه واروب بن مسلمان اولدم ديو سويلدم همان بلند آواز ايله الا ان ابن الخطاب قد صبا ديو
چاغردى معناسى يا قوم آكاه اولك كه تحقيقا عمر بن خطاب صابى اولدى مرادى بوندن عمر اسلامه
كلدى ديو خلقه تنبيه ايتمكدر آندن كفار بنوميد دوكشمكه باشلديلر آنلر بكا اوررلردى بن
آنلره اوردم طايم وار ايدى كعبه حرمنده طوررودى كفارله بنم غوغامى ايشدوب نه خبر شو غوغانك
اصلى ديو سؤال ايلمش قصه يى خبر ويرمشلر اول دخى يكين صالوب سويلدى خلقى منع ايلدى
اول كوندن چاقى حق سبحانه وتعالى اسلامه عزت ويرنجه تصيل كافرلر ايله دوكشوردم آندن

بنده ذکر اولندی بن آنلاری ذکر ایدرم دیو بیوردی ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن روایت
اولنمشدر که جبرائیل علیه السلام یا محمد کوکلر خلقی عمرک ایمانه کلدوکندن شاد اولدیلر دیو
بیورمشدر وقتاکه قریش طائفه سی اهل اسلام ایله وحضرت عمرک ایمانه کلمسیله رسول الله
حضرتلرینک عزتی بولدوغن کوردیلر آرالرنده غایت اضطراب وشدت بریره کلوب اتفاق ایتدیلر که
پیغمبر علیه الصلاة والسلامی هلاک ایلیه لر بو تدبیرلری ابوطالبک سمعنه واصل اولدیغی
همان بنی هاشم وبنی عبد المطلبی جمع ایلدی رسول الله حضرتلرینی آرالرینه آلوب حفظ ایتدیلر حتی
رسول الله حضرتلرینک اقربالرندن ایمانه کلمینلر بیله رسول الله حضرتلرینه معاونت اوزره اولدیلر
قرابت مقتضاسنجه جمله سی غیرته کلوب پیغمبر علیه السلامی قتل ایتمک استیین کافرلری منع
ایدوب فتنه وفسادلرین حضرت رسول اللهدن اوزرندن دفع ایدرلردی آخر قریش طائفه سی
کوردیلر که فکر فاسدلری مقتضاسنجه ظفر بولامدیلر بینهم مشاوره واتفاق ایتدیلر وبر عهدنامه
یازدیلر که من بعد بنی هاشم وبنی عبد المطلب ایله معامله ایتمیه لر هرگز نه بیع ونه شرا ایده لر ونه
قیز ویروب قیز آله لر ونه پیغمبر حضرتلرینی کندولره تسلیم اولنمادین صلح قبول ایده لر حاصل کلام
بو سوزلری بر کاغده یازدیلر یازان کیمسه نک الی قورویدی بعضلر منصور بن عکرمه یازدی دیدیلر
بعضلر دخی بغیض بن عامر یازمش ایدی دیدیلر بو کاغدی کتوردیلر ایدیجی یل محرمنک غره سنده
کعبه نک ایچنه آصدیلر ابوطالبدن غیری جمیع بنی هاشم وبنی مطلب ابوطالبک یاننه جمع اولدیلر
بو حال اوزره ایکی اوچ یل طوردیلر بعضلر دخی زیاده طوردیلر دیمشلردر بری برندن شویله انقطاع
اوزره اولدیلر که بونلره آشکاره برنسنه واصل اولمازدی روایت اولنور که سوره والنجم اذا هوی
نازل اولدوغی زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم تلاوت ایدرکن افرأیتم اللات والعزی
ومنات الثالثة الاخری دیو بیوردیلر مشرکینک صنملری ذکر اولندوغی یره کلدوکی زمانده
ابلیس لعین کلدی صنملری مدح طریقیله تلک الغرانیق العلی وان شفاعتهن لترتجی
دیو سویلیوب کفاره ایشتدردی غرانیق غرنوق لفظنک جمعیدر وغرنوق ایکی معنایه کلور بریسی
آق قوشدر که صودی اولور بر معناسی دخی شول ییکیتدر که آق اوله وکوزل اوله والحاصل ابلیس
علیه اللعنة اول بتلری ذکر اولنان نسنه لره برینه تشبیه ایدوب دخی شفاعتلری رجا اولنور

دیمش

دیمش اولدی مشرکلر بو سوزی ایشدیجک رسول الله حضرتلرندن صادر اولدی صاندیلر رسول الله
صلی الله علیه وسلم سوره نک آخرنده وارب سجده آیتن تلاوت ایلیوب سجده یه واردوغی کبی مشرکلر
دخی سجده یه واردیلر شویله صاندیلر ایدی که پیغمبر علیه السلام آنلرک صنملرین خیر ایله یاد اتمش
وبو خصوص خلق آراسنده شایع اولدوغی ابلیس علیه اللعنة مشهور ایلدی حتی حبشه ولایتنده
ایشدلدی آنده کیتمش اولن مسلمانلر شویله ظن ایتدیلر که مکه مشرکلری جمله مسلمان اولوب رسول الله
حضرتیله نماز قلمش اوله لر اول ارادن بعضی عجله ایله قالقوب مکه یه کلدیلر صکره دن حق تبارک
وتعالی اول کلام باطل ابلیسک کلامی ایدوکن بلدرمکیچون بو آیت کریمه یی انزال ایلدی وما ارسلنا
من قبلك من رسول ولا نبي الا اذا تمنى القى الشيطان في امنيته الاية یعنی یا محمد بزسندن
اول هیچ بر رسول وبر نبی کوندرمدک الا شیطان آنلرک تلاوت قرائتنه برنسنه القا ایلدی
دیمکدر حاصل کلام جمیع پیغمبرلره واقع اولمشدر که تلاوت ایدرکن آنلرک کلاملری آراسنه شیطان
علیه اللعنة کندو کلامندن برسوز قاتمشدر تاکیم ایشیدنلر پیغمبردن صادر اولدی صانه لر دخی
بو طریقیله خلقی اضلال ایلیه آندن مشرکلر حال بویله ایدوکن فهم ایدیجک رسول الله حضرتنه
عداوتلری قلکیدن زیاده اولدی بز بونی صاندق کم آلهه مزی خیر ایله ذکر ایلدی انکیچون
یانجه بله سجده ایلدک دیدیلر بینه انواع فتنه وفساده باشلدیلر آندن مسلمانلر بردفعه دخی
هجرت ایدوب حبشه ولایتنه کتدیلر عمار بن یاسر بیله اولدوغی تعدید وجه بوکره کیدنلر سکسن
اوچ آدم اوون سکیز دخی خاتون ایدیلر حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه دخی حبشه یه
کیتمک نیتیله چقمش ایدی برک الغماد دیدکلری موضعه واردوغی کبی حبشه یه کیتمکدن فراغت
ایدوب ابن الدغنه اول قومک سیدی مالک بن دغنه نک یاننده قونقشی اولوب قالدی وکندو
قاپوسی اوکنده بر مسجد بنا ایدوب آنده عبادته مشغول اولدی نماز قلدوغی زمانده مشرکلرک اوغلانلری
وجاریه لری کلوب بقرلردی وتعجب ایدرلردی حضرت ابی بکر صدیق رضی الله تعالی عنه غایت کوزی
یاشلو کشی ایدی قرآن اوقدوغی زمانده اغلامغه مالک دکل ایدی بو حال مبارک کوزلرندن
یاش روان اولوردی قریش طائفه سی ابو بکر حضرتلرینک بو حالن ایشدوب ابن دغنه یه خبر کوندردیلر
بز بوکا قایل دکلز که ابو بکر آشکاره مسجدنده نماز قله دخی عورتلرومزی واوغلانجقلرمزی وارره لر

قصه هجرت دونم الی الحبشة

حکایت رقت صدیق اکبر رضی الله تعالی عنه

باقیشه لر جایز که اسلامه میل ایده لر اکر نماز قیلورسه وارسون اوینده قیلسونلر اولمزایسه یانکدن
کتسونلر دیدیلر اول دخی بو سوزلری ابوبکر حضرتنه نقل ایدیجک ابوبکر رضی الله عنه آیتدی
بن سنک قومکی ترک ایتدیکدن کیجدم الله تعالی قومکی ترکنه راضیم دیدی امام بخاری رحمة الله علیه
بویله روایت ایتمشدر پس بوندن فهم اولنور که ابوبکر صدیق رضی الله عنه اورادن قالقوب بینه
مکه شهرینه کلمش اوله آندن روایت ایدرلر که مشرکلر کعبه ایچنده آصدقلری عهدنامه‌یی بر کون
آلوب پرتمق استدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم الهام الهی ایله آیتدی اول کاغدک
ایچنده نه یازلمش ایسه اسم الله دن غیریسنی حب بوجک یمیشدر دیدی کاغذلرک بریسی وارد
کاغذی ایندوردی کوردیلر فی الحقیقه رسول الله حضرتی بیوردیغی کبی نره سنده اسمک اللهم
وار ایسه قالمش کیرو قالانی بوجک یمش و بو قضیه اونبجی ییلده واقع اولدی پیغمبر علیه الصلاة والسلام
عمر شریفی قرق طقوز ییل سکز آی اون بر کون اولدقده عمی ابوطالب دنیادن انتقال ایلدی. قصة وفات ابوطالب
وفات ایتدوکده سکسن بیدی یاشنده ایدی بعضلر تاریخ نبوتدن اونبجی ییلده شوال آینده وفات
ایتدی دیمشلردر روایت ایدرلر که وفات ایده جک اولدقده رسول الله صلی الله علیه وسلم
آیتدی یا عم بر کره کلمه شهادت کتور قیامت کوننده سکا شفاعت ایده‌یین دیدی ابوطالب کوردی که
رسول الله حضرتنک کندوینی مسلمان ایتمکه حرصی وار آیتدی ای قرنداشم اوغلی اکر قریش
طائفه‌سی اولوم قورقوسندن مسلمان اولدی دیمیه‌لردی سنی سوندرمک ایچون شهادت کتوردم
دیدی اولومی یقین اولدیغی زمانده عباس کوردی که ابوطالب طوداقلرین دپره‌دردکلدی دخی
رسول الله حضرتنه آیتدی ای قرنداشم اوغلی والله قرنداشم سنک بیوردیغک کلمه‌یی سویلدی
دیدی رسول الله حضرتی بن ایشتمدم دیو بیوردی ابن اسحق بویله روایت ایدوب ابوطالب
اولورکن ایمانه کلدی دیمشدر اما بونکا جواب ویرمشلردر که عباسک شهادتیله ابوطالبک ایمانه
کلدوکی ثابت اولمز زیرا اول زمانده دخی عباس مسلمان دکل ایدی اکر مسلمان اولایدی رسول الله
حضرتی شهادتنی قبول ایلردی بن ایشتمدم دیو رد ایلمزدی باوجود که امام بخاری رحمه الله
سعید بن مسیبدن روایت ایتدوکی حدیث صحیح مقتضاسنجه ابوطالب کفر ایله کیتدوکی مقرردر
حتی آخر کلامی علی ملة عبد المطلب دیمک واقع اولمشدر کلمه شهادت کتورمکدن امتناع ایلدی.

رسول

رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم بیوردی که یا عم مادام که حق تعالی جانبندن نهی
اولنمیم سنک ایچون حق تعالی دن مغفرت طلب ایده‌یین دیدی آندن بو آیت کریمه نازل اولدی که
ما كان للنبي والذين آمنوا أن يستغفروا للمشركين ولو كانوا أولي قربى معناسی پیغمبره
و سایر مؤمنلره مشرکلر ایچون مغفرت طلب ایتمک یوقدر اکر یقین خصملری دخی اولورسه دیمکدر
حاصلی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم وکرم و قالان مؤمنلر مشرکلر ایچون استغفاردن
نهی اولندیلر آندن حق سبحانه وتعالی رسول الله حضرتنه بیوردی که إنك لا تهدي من أحببت
ولكن الله يهدي من يشاء یعنی تحقیقا یا محمد سن سودوککی کسنه یه هدایت ایده‌مزسین لکن
حق تبارک وتعالی دیلدوکی کسنه یه هدایت ایلر دیمکدر بونلر دلالت ایلر که ابوطالب کلمه توحید
سویلمش اوله زیرا اکر سویلمش اولایدی حق جل وعلا آنوکیچون استغفار ایتمکدن نهی بیورمزدی
زیرا آیت کریمه آنوک حقنده نازل اولمشدر عباس رضی الله عنه دن حدیث صحیحده وارد اولمشدر که
آیتدی یا رسول الله ابوطالب سنی رعایت ایدردی سانکه نصرت ایدردی سنوکیچون ایللره غضب
ایدردی هیچ بونلرک اکا نفعی وار میدر رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی که نعم
وجدته في غمرات من النار فأخرجته إلى ضحضاح یعنی نعم نفعی واردر بن آنی جهنم
آتشندن درینک یرلرده بولدم ده صیغاجق یره چقاردم دیمکدر حاصل بکا ایتدوکی خدمتلر
مقابله سنده عذابی تخفیف اولندی دیمکدر بر حدیث صحیحده دخی بیورلمشدر لعله تنفعه
شفاعتي يوم القيامة فيجعل في ضحضاح من النار تبلغ كعبيه يغلي منه دماغه یعنی اومارم
که قیامت کوننده شفاعتم اکا نافع اوله دخی جهنم آتشندن بر صیغجق یره قونه که آتش
طوبوقلرینه چیقه آندن دماغی قینایه دیمکدر والحاصل بونلر دلالت ایلر که حسناتی مقابله‌سنده
کافرلرک عذابی تخفیف اولنه شرح تنقیح قرافیده ایدر کفار دورت قسم اوزره در بری
بودر که نه قلبیله تصدیق ایده نه لسانیله اقرار ایده بری دخی بودر که قلبیله تصدیق ایده
لسانیله اقرار ایتمیه بری دخی بودر که لسانیله اقرار ایده قلبیله تصدیق ایتمیه بری دخی بودر که
قلبیله تصدیق لسانیله اقرار ایده اما ایمانه لازم اولان اعمالی اذعان و قبول ایتمیوب رد ایده بونکا
اوزن واردر نته کم ابوطالبدن روایت ایدرلر که ایدردی تحقیقا بن بلورم که قرنداشم اوغلی

اکر قریش طائفه‌سنك عورتلری بنی تعییبا تمییز ایلردی بن اکا تابع اولوردم دیدی بر قصیده‌سنده
دخی اول یالان سویلمز و آندن قول باطل صادر اولمز دیدیکی و بونلری لسانیله اقرار و قلبیله اعتقاد
قیلمسندن دلالت ایدر قبول و اطاعت ایتمدیکیچون کافر اولدی دیدیلر بعضلر روایتنده وارد اولمشدرکه
ابوطالب وفات ایدر اولدقده اعیان قریشی جمع ایدوب وصیت ایتدی رسول الله حضرتنی
قریشه اصمر ایلیوب ایتدی محمد بو طائفه‌نك ایچنده امین در و عرب ایچنده صدیق در آندن
یالان کلمز بنم سزه وصیت ایده جکلرمی اول هب جامع در یعنی سزه بنم ایده جکوم ارشاد
و نصیحتلری هب اول ایتمکه قادردر و کتوردکی دین اسلام برننه درکه قلب قبول ایلر انکار ایدن
لساندر والله بن کویا کوزم ایله کورورم که طائفهٔ عربك فقرا و ضعفاسی و بادیه نشینلری
و اطراف عالم خلقی آنك دعوتن قبول ایتدیلر سوزین تصدیق ایلیوب شانن تعظیم ایلدیلر غزالر
و جهادلر ایدوب قریشك باشلری قیرقلر اولسه کرکدر یعنی اطاعت ایتمین اکابر و اشرافی
ذلیل و حقیر اولسه کرکدر والحاصل یا جماعت قریش اکا عون و نصرت اوزره اولك والله
آنك یولنه کیدن طوغری یوله کیدر آنك هدایتنه مقارن اولن سعادت بولور والله اکر بن
صاغ اولایدم اعدانك شر و شورن آنك اوزرندن دفع ایدر ایدم دیدی دخی وفات ایلدی
و بوندن اوچ کون صکره بعضلر قولنجه بش کون صکره رمضان شریفی ایچنده ام المؤمنین
خدیجه رضی الله عنها وفات ایلدی تاریخ نبوتدن اونجی یل ایچی ایدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام
بو ایلی کدوکی زمانه عام الحزن دیو ذکر ایدردی معناسی غم و غصه یلی یعنی کد و خدیجه
رضی الله عنها رسول الله حضرتیله قول صحیح اوزره یکرمی بش یل دیرلك ایتدیلر ایدی
آندن برقاچ کون کیچدکدن صکره ام المؤمنین سوده بنت زمعه‌یه نکاح ایلدی و ابوطالبك
وفاتیله قریش کفاری حبیب اللهی ینه اینجتمکه باشلیجق خدیجه‌نك وفاتندن اوچ آی
کیچدوکی کبی شوال آینك برقاچ کیجه‌سی قالمش ایدی حقدی طائف مکنه کیتدی طائف
دیدکلری مکه قریبنه بر یردر بر آی آنده قرار ایدوب اول یر خلقنك اشرافی حقنه دعوت
ایلدی ایمانه کلدیلر و آرالرندن بعض سفهایه و قوللرینه اشارت ایدوب رسول الله حضرتنه
سوکدیرلردی موسی بن عقبه‌دن مرویدر که آردنجه طاش آتارلردی مبارك ایاقلرینه

قصهٔ هجرت طائف

آه
حضرت سلطان الانبیا صلی الله علیه وسلم
دین اسلامه دعوتنده کفاردن
کوردکی اذا و آزار و جفالر

طوتوب یاره لنوردی قانندن نعلینی بویانوردی برکون زید بن حارثه رضی الله عنه بیله کتمش ایدی
رسول الله حضرتلرینه کندویی پرده ایلردی طاش کلدکجه رسول اللهه طوقنسون دیو قرشو
طورردی طاشیله آنك مبارك باشنی برقاچ یرده یاردیلر امام بخاری و امام مسلم رحمة الله علیهما
روایت ایلدیلر وارد اولمشدرکه عایشه صدیقه رضی الله عنها برکون پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتنه
آیتدی یا رسول الله هیچ احد غزاسی کوننده بلالو کون واقع اولدیمی سکا دیو سؤال ایتدی حضرت پیغمبر
صلی الله علیه وسلم آیتدی والله سنك قومکدن برجفا چکدم که احد غزاسنده اولن کفاردن آنی
چکمدم دیدی و بیوردی که یا عایشه شول زمانده که ابن عبد یا لیل بن عبد کلاله نفسمی عرض ایلدم
یعنی نبوتمی بلدوروب دینه دعوت ایلدم قبول ایتمدی دخی شویله محکم اضطراب ایله کیتدم که چاق
قرن ثعالب دیدکلری یره وارنجه کندومه کلمدم آندن باشمی یوقارو قالدردم کوردم بر بولت
اوزرمه سایه صالمش نظر ایتدم بولت ایچنده جبریل علیه الصلوة والسلام طورر بنی ندا ایدوب
ایتدی یا محمد حق تبارك و تعالی سنك آنلاری دینه دعوت ایتدوککی ایشتدی و مقابلده آنلر سکا
نا اهل سوز سویلدکلرن ایشتدی و طاغلر موکلی اولن ملکی حضورکه کوندردی که نه استرسك
اکا امر ایلیه‌سن دیدی آندن اول ملك دخی بکا ندا ایدوب سلام ویردکدن صکره آیتدی یا محمد
حق تعالی سنك قومکه نه دیدوککی ایشتدی و بن طاغلر ملکی یم بنی سکا کوندردی که نه
استرسك بکا امر ایده‌سن اکر دیلرسك آنلرك اوزرلرینه ایکی طاغی براغه‌یم آخشبین قاتسونلر
دیدی بن راضی اولمادم بلکه رجا ایلدیکه آنلرك بللرندن حق تبارك و تعالی حضرتنه
وحدانیتله عبادت ایدوب شریك قاتمین کسنه‌لر دنیایه کتوره بنم مرادم بودر دیدم دیو بیوردی
روایت اولنورکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم طائفدن دونوب کلورکن ربیعه
اوغوللری عتبه و شیبه دیدکلری کافرلرك باغلری یاننه اوغرادی رسول الله حضرتنی کوروب
ترحم ایتدیلر بر صالقم اوزم قوپاروب خدمتکارلری اولن عداس نام نصرانی ایله کوندردیلر
رسول الله صلی الله علیه وسلم مبارك الن اوزادوب بسم الله دیدی دخی صالقمدن
یمکه باشلدی عداس رسول الله حضرتنك یوزینه باقوب والله بو سوزی بو دیارك اهلی
سویلمزلر دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم سن قنغی دیاردن و نه یردن سن دیدی

عداس ایتدی نینوی قریه‌سندن بر نصرانی‌یم دیدی رسول الله حضرتی ایتدی یونس علیه السلامک
قریه‌سندن ایمشسین رجل صالح یرندن ایمشسین دیدی عداس ایتدی سن یونسی نه بلورسین
دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی که قرنداشمدر اول دخی بنم کبی بر پیغمبر ایدی
دیدی همان عداس پیغمبر علیه الصلوة والسلامک الینه ایاغنه دوشوب مبارک ایاقلرین اوپدی
اسلامه کلدی علمای حدیثدن مرویدر که طائفدن کلورکن نخله دیدکلری یره کلدی دخی اول
کیجه انده قرآن اوقودی سورة الجن تلاوت ایلردی نصیبین دیدکلری شهردن یدی نفر جن کلدیلر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتن دکلدیلر نته‌کم حق سبحانه وتعالی کلام قدیمنده واذ
صرفنا الیک نفرا من الجن یستمعون القرآن دیدوکی اولدر اما جن طائفه‌سی قرآن استماع ایتدوکلرینک
اولی بو ذکر اولنان کیجه دکلدر بلکه چاق ابتداده دخی ده دکلشلر ایدی نته‌کم امام احمد رحمه الله
نقلیله ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که جن طائفه‌سی اول دخی قرآنی دکلرلردی
بر سوزی ایشدرلردی دخی اون سوز کذب و یالانلرندن قاترلردی اول ایشدکلری بر سوز کرچک
چقاردی کیرو قالانی یالان چقردی ورسول الله حضرتی مبعوث اولدیغی چنلره نجوم اتلمزدی
سکره جنیلر عادت قدیمه‌لری اوزره کوکلره یوزنه دخی ایشتمکه چقدقلری کبی شهابلر آتلوب
طوقندیغی جنی یاقمغه باشلادی آندن کلدیلر بو خصوصدن ابلیس علیه اللعنه‌یه شکایت ایلدیلر
شهابلر آتلوب بزی یاقاردی بونک اصلی نه‌در بز قدیم حالومز نیجه اولور دیدیلر ابلیس ایتدی بو
ایش سوئیه دکلدر عالمده بر حادثه ظهور ایتمشدر دیدی همان شیاطین عسکرین اطراف عالمه
پراکنده ایلدی بولدیلر کوردیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم نخله دیدکلری موضعده ایکی
طاغ اراسنده نماز قلور کلدیلر ابلیسه خبر ویردیلر ابلیس ایتدی ایشته یر یوزنده ظهور ایدن حادثه
بودر دیدی ابن ابی شیبه رحمة الله علیه نقلیله عبد الله بن مسعود رضی الله عنهما بیورمشدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم نخله‌ده ایدی قرآن اوقوردی جنلر کلوب استماع ایتدیلر
دخی انصتوا دیدیلر یعنی بربرین اسکات ایدوب دکلمکه مشغول اولدیلر همان حق جل وعلا واذ
صرفنا الیک نفرا من الجن آیت کریمه‌سن انزال ایلدی بو روایتلردن فهم اولنور که بو دفعه
جنلرک کلدوکندن رسول الله حضرتنک خبری اولمایه کلدلر دکلیه‌لر دخی دونه‌لر قوملری

اسلام جنیان

آراسنه کیده‌لر اما بوندن صکره پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتنه نیجه دفعه بربری آردنجه
ایلچیلر کوندرمشلردر نخله‌ده کلن جنلر یدی نفر جن ایدی صاحب الروض یازدوغی اوزره
بش نفرینک اسملری بونلردرکه ذکر اولنور منشی ناشی شاصر ماصر الاحقب ایکینک اسمی معلوم
دکلدر آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم نخله‌دن قالقوب مکه شهرینه کلدی مطعم بن عدی‌نک
جوارنده قوندی ربیع الاول آینده بر کیجه جبرائیل علیه السلام کلوب معراجه آلدی کتدی مکه‌دن
طوغرو مسجد اقصایه الوب کتدیلر مسجد اقصیدن یدی قات کوکلر اوستنه آلوب کتدیلر حق جل وعلا
حضرتن باش کوزیله مشاهده ایلدیکی اراده بالذات بعض نسنه وحی اولندی و بش وقت
نماز فرض اولندی اول کیجه ینه مکه‌یه کلوب معراجن ابو بکر رضی الله عنه حضرتنه
خبر ویردی ابو بکر و سایر مسلمانلر تصدیق ایتدیلر کفار اینانمدیلر مسجد اقصینک نشانلرین صوردیلر
حق جل وعلا رسول الله حضرتنک کوزندن پرده رفع ایتدی مسجد اقصایه نظر ایدوب بر بر
نشانلرین سویلدی زهری رحمه الله علیه قولنجه معراج بشنجی یلده واقع اولدی دیمشلردر
اما بو قول مقبول دکلدر زیرا ام المؤمنین خدیجه رضی الله عنها ابتدای نبوتدن اون یل
کیچدکدن صکره وفات ایتمشدر وحضرت عایشه رضی الله عنهادن مرویدر که خدیجه بش
وقت نماز فرض اولنمدین وفات ایتدی دیو بیورمشدر بوندن لازم کلور که معراج ابتدای
نبوتدن اون یل کیچدکدن صکره اولمش اوله دخی معراجه متعلق تفصیل آشغاده کلور ان شاء الله
حق سبحانه وتعالی وقتا که دین اسلامی اظهار ایدوب وعده‌سن انجاز قلماغله رسولنه اعزاز مراد
ایدندی بر کون موسمده عقبه قربنده مدینه جانبندن کلمش خزرج قبیله‌سندن بر مقدار
کسنه‌یه راست کلدی سز کیمسز دیو سؤال ایلدی ایتدیلر بز خزرج قبیله‌سندنز
دیدیلر رسول الله حضرتی ایتدی بر مقدار اوتورسکوز سیزه بعض نسنه سویلیم اولور می
دیدی آنلر دخی نوله دیوب بر مقدار اوتوردیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام بونلره اسلام عرض ایدوب
دینه دعوت ایلدی و بر مقدار قرآن عظیم تلاوت ایلدی دکلدیلر و خزرج دیدکلری مدینه
دیارنده بر بیوک قبیله‌در و آنده بر قبیله دخی وار درکه آنلره اوس دیرلر بو ذکر اولنان ایکی
قبیله چوقلق کسنه‌لردر مدینه‌ده ساکن اولان یهود طائفه‌سی بو قبیله‌لره نسبت آز ایدیلر

اشبو بیعته بیعت عقبه اولی دیرلر

وبونلره مغلوب ایدیلورلرایدی زمانه ما بینلرنده برنزاع اولسه یهود طایفه سی بونلره دیرلردی که
ایشته یقین زمانده بر پیغمبر کلسه کرکدر چوق قالمدی بو کون یارین ظهور ایلر و بز اکا تابع اولوب
قوت بولورز دخی سزدن حقکوزدن کلورز دیرلردی رسول الله حضرتی بونلری دینه دعوت
ایدیجک نظر ایدوب یهود طائفه سندن استماع اتدوکلری اوزره پیغامبر صلی الله علیه وسلم
حضرتنده نبوت نشانلرین کوردیلر دخی بری برلرینه آیتدیلر یهود بزدن اول پیغمبر خدمتنه
یتشه مدیلر دیو شاد اولدیلر اول اوراده آلتی نفر کسنه ایمانه کلدیلر جمله سی خزرج قبیله سندن ایدیلر
بریسی ابو امامة اسعد بن زراره ایدی بری دخی رافع بن مالک ایدی بری دخی عوف بن حارث ایدی
بری دخی قطبة بن عامر ایدی بری دخی عقبة بن عامر ایدی بری دخی جابر بن عبد الله بن
رئاب ایدی بعض علما جابر بن رئاب یرینه عبادة بن صامت ایدی دیمشلردر آندن رسول الله
صلی الله علیه وسلم بونلره ایتدی سز بنم نکرم و بکا معاونت و مظاهرت اوزره اولورمیسز که
بن حق تعالینک رسالتین خلقه تبلیغ ایدم دیدی بونلر ایتدی یا رسول الله معلومکز اوله که
کیم زمان قدیمده بزم ما بینمزده یوم بعاث واقع اولوب آنده جنک ایتمشوزدر حالا بزم
آرامزده عداوت ثابتدر مدینه ده اوس و خزرج قبیله لری بری برلریله کما کان دشمندرسن بزم
آرامزده بو حالت طورر کن کلدوککده تقدیرجه بز سکا معاونت ایدمز زیرا هله بو ییل بزه
دستوری ویر وارالوم قبیله لرموز آراسنه کیده لوم بولا که ما بینموزده حق تبارک و تعالی
صلح میسر ایلیه سن بزه اتدوکک دعوتی وارالوم بزده اونلره ایده لوم امید درکه حق تعالی
حضرتک جمله موزی سکا معین ایلیه شویله که اوس ایله خزرج بارشوب هپ سکا تابع اوله لر
هیچ دنیاده سندن عزتلو بر کسه اولمیه هله بو ییل واروب کیده لوم نیجه اولور کورلوم دخی
کله جک موسمده سنونکله ینه بولشلوم دیدیلر دوندیلر ینه مدینه یه کتدیلر روایت اولنور که
مدینه یه واروب رسول الله حضرتنک خبرین ایلتدیلر مدینه شهرنده شویله اولدی که پیغمبر
علیه الصلوة والسلامک خبری سویلنمدک بر اوی قالمدی کله جک ییل اولدیغی ینه موضع مذکورده
اون ایکی کسه یه بالغ کلدی بش کسنه لری کیجن ییل کلنلردن جابر بن عبد الله دن غیریسی
ایدی یدی نفری معاذ بن حرث و ذکوان بن عبد قیس ایدی که بو نمان ایمانه کلوب رسول الله

حضرتیله

بعاث مدینه نک قریبنده بر موضعدر که زمان قدیمده اوس و خزرج قبیله لری انده بری برلریله قتال ایدوب عداوتلری یوز یکرمی ییل دکین متوارث اولدی ... دین اسلام سببیله الله تعالی آرالرینه الفت ویردی حق سبحانه و تعالی لو انفقت ما فی الارض جمیعا ما الفت بین قلوبهم ولکن الله الف بینهم انه عزیز حکیم ... حق تبارک و تعالی آرالرینی جمع ایدوب بری برلریله بارشدردی

حضرتیله مکه ده قالدی هم مهاجر یردن و هم انصاردندر دینلمشدر احد غزاسنده شهادت میسر
اولدی و عبادة بن صامت و ابو عبد الرحمن یزید بن ثعلبة و عباس بن عبادة بن نضله ایدیلر
بونلر دخی خزرج قبیله سندن ایدیلر ایکی کسنه ده اوس قبیله سندن وار ایدی بریسی ابو الهیثم
ابن تیهان بری دخی عویم بن ساعدة ایدی پس بو یدی نفر دخی ایمانه کلوب بیعت نساء اوزره رسول الله
حضرتیله مبایعه اتدیلر و بیعت نسا بودر که فتح مکه ده نازل اولمشدر ایدی یعنی بن بعد حق تعالی
حضرتنه شرک کتورمیه لر و اوغورلق اتمیه لر و زنا ایلمیه لر و قتل اولاد اتمیه لر و کیمسنه یه بهتان
و افترا اتمیه لر دخی تعالی امر ایتدوکی نسنه لرده عصیان ایلمیه لر و هر حالده سمع و طاعت اوزره
اوله لر یعنی کلام حقی ایشدوب طاعت ایده لر عناد و مخالفت اتمیه لر آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه هر کیم بو عهده وفا ایلیه حق سبحانه و تعالی آنی جنته ادخال ایلر هر کیم مخالفت ایلرسه
آنوک ایشی الله تعالینک ارادتنه متوقفدر دیلرسه عذاب ایدر دیلرسه عفو ایدر دیو بیوردی
یعنی ایمانه کلدوکدن صکره کناه ایشلمک ایله ینه کافر اولمز الله تبارک و تعالی عفو اتمک جایزدر
دیمکدر آندن صکره ذکر اولنان مسلمانلر دونوب مدینه یه کتدیلر بو مرتبه ده دخی قتال فرض
دکل ایدی مدینه ده اولان مسلمانلرک رئیسلری اسعد بن زراره رضی الله عنه ایدی آندن
اوس و خزرج قبیله لری مکتوب یازوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کوندردیلر
کندولره قرآن عظیم تعلیم ایدیجک بر کسنه استدیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام دخی مصعب بن عمیر
رضی الله عنه حضرتین انصاره قرآن اوکردوب سایر آداب اسلامیه تعلیم ایچون مدینه یه کوندردی
مصعب وارد غی زمانده مدینه یه اهل اسلام مدینه ده قرق کشی اولمشلر ایدی صکره دن اول اندازه
چوق کسنه مسلمان اولدیلر بونلرک اسنده سعد بن معاذ و اسید بن حضیر رضی الله عنهما دخی اسلامه
کلدیلر و مذکورلرک اسلامه کلمک ایله کوتری بنی عبد الاشهل طائفه سی ارلری و عورتلری بر کونده اسلامه
کلدیلر همان اصرم دیدکلری کسنه که اسمی عمرو بن ثابتدر اول قالمش ایدی اول دخی احد غزاسنده جنک
کونی ایمانه کلوب کفار ایله محاربه ایلدی الله تعالی یه بر سجده قلمدین شهادت میسر اولدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم اصرم اهل جنتدن اولدی دیو خبر ویردی و ذکر اولنان بنی عبد الاشهل
بر مبارک قومدر که هر کز اچلرندن بر منافق چقمشدر جمله سی خالص و مخلص مسلمان ایدیلر رضی الله عنهم اجمعین

آندن اوچنجی ییل موسمی اولدیغی کبی مبارك ذی الحجة اییننده ایام تشریق اورتاسنده ینه ذکر اولنان

عقبه ده اهل مدینه دن یتمش نفر کسنه کلوب رسول الله حضرتیله ملاقات ایلدیلر بعض علما

قولنجه یتمشدن برقاچ کسنه زیاده ایدی آرالرنده ایکی خاتون وار ایدی اوراده فخر عالم صلی الله علیه وسلم

حضرتلریله شویله عهد و میثاق ایلدیلرکه بو کوندن صکره کندو نفسلرین و خاتونلرینی و اوغلانلرینی هر نه دن

صاقنورلرسه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنی دخی آندن صاقنه لر و هر کیم اول

حضرتله عداوت اوزره اولورسه آکا قلیچ اوره لر رسول الله یولنده عرب و عجم ایله جنك ایده لر روایت

اولنورکه بو عهد ایله اوله ایکی الینی رسول الله حضرتنك مبارك الینه قویان براء بن معرور ایدی

رضی الله عنه بعضلر قولنجه ابو الهیثم ایدی بعضلر دخی اسعد بن زراره ایدی دیشلردر رضی الله عنهما

بو مرتبه دن صکره حق جل و علا قبلندن کفارله قتال ایتمکه اذن اولنوب اذن للذین یقاتلون

آیت کریمه سی نازل اولدی و حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ذکر اولنان

مسلمانلرك آراسندن اون ایکی کسنه یی قلاننك اوزرلرینه نقیب نصب ایلدی ابن اسحق رحمة الله علیه

آیدن پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتنك ذکر اولنان قومیله بیعتلری قریش کفارندن کیزلو ایدی

اولادن مکه ده اولان صحابهٔ کرامه امر ایلدی که هجرت ایدوب مدینهٔ منوره یه کیده لر همان اصحاب

رضی الله عنهم بولك بولك مکه دن چیقوب دخی مدینهٔ منوره جانبنه روانه اولدیلر کندوسی

مکه ده قالوب حق جل و علا حضرتندن اذن وارد اولمغه منتظر ایدی روایت اولنورکه مهاجرین

ایچنده جمله دن اول هجرت ایدوب مدینه یه کیدن ابو سلمة بن عبد الاسد ایدی رضی الله عنه عقبه

اولان بیعتدن بر ییل مقدم کتمش ایدی حبشه ولایتنه ایدی مکه یه کلدیکی دخی قریش انجتدیلر و انسا

قومندن بعض کسنه لر اسلامه کلدوکلرین ایشتدی دخی همان مدینه جانبنه چیقدی کتدی آندن

صکره عامر بن ربیعه خاتونی لیلی ایله کتمشلر ایدی آندن صکره عبد الله بن جحش کتدی آندن صکره

جماعت جماعت چیقمغه باشلدیلر چوق کسنه کتدیلر آندن صکره حضرت عمر بن خطاب و قرنداشی

زید و عیاش بن ربیعه جمله یکرمی نفر کسنه دوه لره بندیلر دخی کتدیلر مدینهٔ منوره یه کلدیلر رضی الله عنهم اجمعین

عوالی ده قوندیلر بونلردن صکره حضرت عثمان بن عفان رضی الله عنه چیقدی والحاصل مکه شهرنده رسول الله

حضرتنك یاننده ابو بکر صدیق ایله علی بن ابی طالب دن غیری کسنه قالمدی حضرت ابی بکر صدیق رضی الله عنه

عوالی دیدکلری مدینهٔ منوره یاننده برقاچ پاره قریه

دخی

دخی کیتمکه اجازت استدیکه قتلاون یا ابا بکر عجله ایلمه بن رجا ایدرین که الله تعالی حضرتی بنی بکا

یولداش ایلیه دیو بیورر لردی ابو بکر دخی اول رجا اوزره ایدی آندن برکون قریش طائفه سی مکه ده

دار الندوه ده جمعیت ایلدیلر ابلیس علیه اللعنه دخی نجد قومندن بر پیر صورتنه کیردی دخی

قریش ایله مشورت مجلسنه حاضر اولدی والحاصل اول کون طانشقلری تدبیرلری بونك اوزره مقرر

اولدی که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنی قتل ایده لر همان جبرائیل علیه السلام

کلدی یا محمد ایشته قریش قومی بویله تدبیر ایتدیلر که سنی قتل ایده لر امدی بو کیجه سن اوکی

یاتاغکده یاتمه دیو تنبیه ایلدی آندن کیجه اولدیغی کبی کفار پیغمبر علیه الصلوة والسلامك قپوسنه

جمع اولدیلر که اویخو یه وارلدوغی زمانده کیروب هلاك ایده لر رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی

حضرت علی بن ابی طالب کرم الله وجهه کندو دوشکی اوزرنده یاتوردی دخی کندوسی سورهٔ

یس باشلدی وجعلنا من بین ایدیهم سدا ومن خلفهم سدا آیت کریمه سین اوقودی دخی

طشره چیقدی طوران کافرلرك باشلرینه بر آووج طپراق صاچدی دخی ایستدوکی یره کیتدی

ملعونلر کوزکبی باقوب طوردیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلامی کورمدیلر صکره دن برکافر کلوب

طورانلری کوردی دخی بونده نه یه طورورسز دیدی ایتدیلر محمدی کوزه دوزز دیدیلر آیتدی والله

محمد چیقدی استدوکی یره کتدی کورمشسز دیدی ابن عباس رضی الله عنهما روایت ایتمشدر که رسول الله

صلی الله علیه وسلم طپراق صاچدوغی زمانده هرکیمه طوقندی ایسه بدر غزاسنده آنلر قتل

اولندیلر دیمشدر بو مرتبه دن صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه دخی هجرت ایلمکه

اذن وارد اولدی ابن عباس حضرتندن مرویدر که اذن ویرلمك بو آیت کریمه ایله واقع اولمشدر که

حق جل و علا کلام قدیمنده بیورر و قل رب ادخلنی مدخل صدق واخرجنی مخرج صدق

واجعل لی من لدنك سلطانا نصیرا روایت مذکوره اوزره معناسی رسول الله حضرتنه امر در که

بویله دعا قیله یا رب بنی رضا ایله و خوشلق ایله مدینه شهرینه ادخال ایله و رضا و آسانلغله

مکه دن اخراج ایله و سنك قاتکدن بر حجت ویر که شوکتلی ایدنلر اوزرینه بکا یاردم ایده

دیکدر تتمه حدیثدن حاکم رحمة الله علیه آیدور رسول الله حضرتنك مکه دن چیقدوغی

انصارله عقبه ده بیعت ایتدکدن صکره اوچ آی یاخود اوچ آیه قریب زمان ایدی و بونلردن غیری

روایت دخی واردر اولشدر و بینه حاکم رحمة الله علیه بیورمشدر که رسول الله صلی الله علیه
دوشنبه کونی چقدی و دوشنبه کونی مدینه یه کیردی دیو اخبار تواتر بولمشدر اما محمد بن موسی
خوارزمی ایدر مکه دن چقدیغی پنجشنبه کونی ایدی لکن بعض علما بو ایکی روایت بیننی
توفیق ایدوب بیورمشلردر که مکه دن پنجشنبه کونی چقدیغی تا اوچ کیجه مغاره ده یاتدیلر
جمعه کیجه سی سبت کیجه سی یکشنبه کیجه سی یاتدی دخی دوشنبه کیجه سنک ایچنده مغاره دن
چقوب یوله کیردیلر و نبوت ویرلدکدن بو تاریخه کلنجه اون ییلدن زیاده کچمش ایدی و ابو بکر
صدیق رضی الله عنه ایله یولداش اولدیو جبرائیل علیه السلام امر ایتمش ایدی آندن فخر کائنات
علیه افضل الصلوات علی بن ابی طالب کرم الله وجهه حضرتنه ایتدی یا علی اشته بن الله تعالینک
امریله مدینه یه کیدرم سن بر قاچ کون بونده قال بنده اولان امانتلری صاحبنه تسلیم ایله
دخی آندن صکره سنده کل دیدی آندن کندوسی حضرت ابو بکرک اوینه کلدی اول زمانی ایدی
ابو بکره خبر ویردیلر رسول الله حضرتی کلدی دیدیلر ایتدی نه عجب بو زمانده کلدی والله
بو وقت کلدوکنک بر اصلی واردر دیدی همان پیغمبر علیه السلام یا رسول الله ایچرو بیورک
دیدیلر و اول زمانده حضرت عایشه آنده ایدی یا ابا بکر یانکده کمسه وار ایسه کتسون دیدی
ابو بکر یا رسول الله آنم آتم سکا فدا اولسون یانمده کمسه یوقدر سنک اهلکدر دیدی
آندن ایچرو کیروب یا ابا بکر بکا اذن ویرلدی که مدینه یه کیدرم دیدی ابو بکر ایتدی بن بیله
کیدرمیم یا رسول الله دیدی اول دخی نعم دیو بیوردی ابو بکر ایتدی امدی یا رسول الله
ایکی بنه جک دوه م واردر برسین سن آل دیدی پیغمبر علیه السلام ایتدی یا ابا بکر بخشش الکازم
بهاسیله قبول ایدرم دیدی دوه یی آلدی و بهاسین ویردی و ابو بکر حضرتنک نیچه فخر بخششین
قبول اتمش ایکن بو کره دوه یی آقچه ایله آلدوغنک وجهنده بیورمشلردر که مرادی شریفی کندو نفسیله
وماليله كيدوب فضایل هجرتی تکمیل ایتمک ایدی تاکه اتم احوال اوزره واره که نته که تعالی و نیتله
اولنیه وماله قارشیه حضرت عایشه دن مرویدر که همان عجله ایله بونلره لازم اولان اسباب
حاضر اتدوق و بر سفره ایچنده بر مقدار طعام قویوب آغزین باغلدق عبد الله بن اریقط دیرلردی
بر کافر وار ایدی قولاغوزلقده ماهر ایدی رسول الله حضرتی آنی اجاره ایله قولاغوزلق ایتدی دوه لری

واسبابی آکا تسلیم ایتدیلر و عامر بن فهیره آدلو خدمتکارلرین دخی بیله کوتوردیلر و اصمرلدیلر که اوچ کوندن
صکره دوه لری ثور طاغنده مغاره قربنه کتوره لر آندن بونلر دوه لر ایله ایزلرین آزدرمق ایچون چقدیلر
دریا جانبلرینه کتدیلر پیغمبر حضرتی دخی ابو بکر ایله چقدیلر مغاره یه طوغری کتدیلر روایت اولنور که
چقوب کتدوکلرینی ابو بکرک اوینده اولانلر ایله حضرت علی دن غیری کمسنه بلمزلر ایدی و چقدقلرین کفار
کورمسونلر دیو اول اولک بر جانبنده اولان پنجره دن چقدیلر قپودن چقمدیلر ایدی روایت اولنور که
قریش طایفه سی بونلری ایزنه کورمیجک مکه شهرینک ایچنده آشکارا یوقلادیلر و آرادیلر و هر جانبه
آدملر صالدیلر بونلرک چقوب کتدوکلری قریش طایفه سینه قتی کوچ کلدی هر کیم بولوب ویررسه یوز
اکی یوز ناقه ویره لوم دیدیلر والحاصل ثور طاغی جانبنه کیدن آدملر بولدیلر ایزلرین کوروب
طاغ اوسته چقنجه ایزی بولدیلر بونلر دخی مغاره نک ایچنه کیردکلری کبی الله تعالینک امریله
قپوسنک ایچنه بر چفت کوکرجین کلوب یومورده براقدیلر و اورمجک دخی قپونک آغزینه اوردی
قریشک اشقیاسی و بدبختلری یراقلری یتصاقلر ایله طاغک هر جانبین طولاشوب مغاره قپوسینه
کلدیلر بقدیلر یومورده لر ایله کوکرجنلری کوردیلر و اورمجکی کوردیلر بونده آدم کیرمش اولسه بیلمز دیدیلر
بریسی ایتدی عجله بر کره ایچرو کیروب نظر ایده لم جایزکه بونده اوله لر دیدی امیة بن خلف
دیدکلری ملعون ایتدی کورمزمیسز بونده محمد طوغمزدن اول اورمجک یوا یاپمش دیدی کوکرجین
یومورتلامش دیدی والحاصل مغاره قپوسنده بو حالتلری کوروب ایچرو کیرمیوب یوقلامغه حماقت
عد ایدوب هیچ کمسه کیرمکه اقدام ایتمدیلر و دوندیلر کتدیلر حدیث صحیحده انس بن مالک رضی الله عنه دن
مرویدر که ابو بکر صدیق رضی الله عنه ایتدی اکر کفارک بریسی ایاقلرینه نظر ایدیدی بزی کوردی
دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی که یا ابا بکر سن نه ظن ایلرسن اول ایکی کمسنه نک
خصوصنده که اوچنجیسی الله اوله دیو بیوردی یعنی الله تعالی یولداش اولیجق کفارک ضرری کلمه
کرک ایدی دیمکدر نته که ابو بکر صدیق رضی الله عنه حضرتندن منقولدر که ایتدی مغاره ایچنده نظر ایتدم
کوردم رسول الله حضرتنک مبارک ایاقلری قانامش آغلادم و بلدم که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی یالین ایاق یورمکه و جفا چکمکه معتاد دکل ایمش دیدی روایت ایدرلر که ابو بکر صدیق رضی الله عنه
کندولر آردنجه کلن کفاری کوریجک حزنی شدت اولدی رسول الله حضرتی اوچون قتی محزون اولوب

کلی اضطرابه دوشدی ایتدی اگر بنی قتل ایدرلرسه بن یالکوز بر کشیه یم اما سکا بر ضرر یتشدررلرسه
جمیع امت هلاک اولمق لازم کلوردیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم یا ابا بکر لا تحزن ان الله
معنا دیدی یعنی یا ابا بکر محزون اولمه تحقیقا حق سبحانه وتعالی بزمله ایله در دیدی بوندن
مراد عون ونصرتی بزه یله دردیمکدر ائمه حدیثدن ابو نعیم رحمة الله علیه نقلیدن عطاء
بن میسره رضی الله دن مرویدر که اورمجک پیغمبرلر اوستنه ایکی کره پرده چکشدر برکره
داود صلی الله علیه وسلم اوزرینه چکشدر اول زمانده که طالوت اراشدرردی برکره
دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم غارده ایکن چکدی دیو بیوردی روایت مشهوره
بودرکه غارده اوچ کیجه یاتدیلر اما بعض روایتده اون کوندن زیاده یاتدی دینلمشدر عبد الله
بن ابی بکر رضی الله عنهما کیجه ایله کلوب بونلره یاتوردی اول کون قریش ایچنده واقع اولن
حوادثدن خبر ویروردی ینه صباح قراکوسنده مکه یه کلوردی هیچ کسه حالنه واقف اولمزدی
خلق مکه ده یاتدی صنورلردی روایت اولنورکه فخر عالم صلی الله علیه وسلم مغاره دن
چقوب ابو بکر صدیق ایله رضی الله عنه مدینه جانبنه متوجه اولوب کیدرکن یولده قدید دیدکلری
موضعه اوغرادیلر انده بر خاتون وار ایدی ام معبد دیرلردی کلوب کیجن یولجیلره بعضا کوکاد
قیمتله نسنه صاتردی بونلر دخی واردیلر که بر نسنه چکوب اکل ایده لر بغایت احتیاجلری ایدی
ای خاتون نک وارده نه بولنورکه بزه صاتاسن دیدیلر ایتدی والله شمدی هیچ نسنه قالمدی
معذور بیورک دیو جواب ویردی رسول الله صلی الله علیه وسلم نظر ایدوب اوی
بوجاغنده بر قیوجق کوربه ایتدی شو قیوجغک سودی وار میدر دیدی خاتون ایتدی سود
قندهدر اولور غایت زبوندر مجالی اولمدیغیچون سوریه کیده مدی انکچه طوری یورز دیدی پیغمبر
صلی الله علیه وسلم ایتدی اگر اجازت ویررسک بر صاغالوم نه چقرسه بزه کفایت ایلر دیدی
خاتون دخی نوله دیو اجازت ویریجک اول حضرت قیوجغی اوکنه الوب بسم الله الرحمن الرحیم
دیو صاغمغه باشلدی روایت اولنورکه رسول الله صلی الله علیه وسلم برکاتنده حق تعالی
اول قدر سود ویردی که کندولر وخدمتکارلری ودوه جیلری طویدیلر دن صکره بر مقدار
دخی چنقی ایچنده قالدی آندن ینه روانه اولدیلر بر زماندن صکره خاتونک اری کلوب

چنته سود کوریجک بزوم خود صاغلوز قیونمز یوغیدی بو سود قندن حاصل اولدی دیو
سؤال ایتدی خاتون ایتدی والله بر مبارک کیشی اوغرادی وقصه شویله شویله واقع اولدی
دیو بر بر خبر ویردی اری حیران ومتحیر قالدی نه عجب حال اولور بو نه بر کللی حکمت وار ایمش
نه اصل کیشی ایدی نه شکلده نه سیماده ایدی دیو محکم صورمغه باشلدی خاتون ایتدی والله
بر خوش نورانی صورتلو آدم ایدی قره کوزلو وقاشی کرپوکی کوزل کیشی ایدی کوزینک قاره سی
غایت سیاه وآغی غایت بیاض ایدی قاشلری اینجه وچتوق ایدی بورنی اوزون ایدی وصاچلرینک
صقاللرینک قیللری اعتدال اوزره لطیف ایدی وآوازی نه قاتی اینجه نه قتی بلند ایدی کمال
فصاحت وبلاغت اوزره لطفله سویلردی بویی دخی معتدل ایدی نه غایت اوزون ونه غایت
قیصه ایدی دیدی اول ایتدی کرچک بو دیدوکک کیشی قریش ایچنده ظهور ایدن پیغمبردر ذکر کوردش
اولا ایدم بن اکا تابع اولوردم دیدی علماء حدیثدن ابن سعد وابو نعیم نقل ایلدکه رحمهما الله نقل ایدرلر
هشام رضی الله عنه کندو آتاسندن اول دخی ام معبددن روایت ایتمشلردر که رسول الله صلی الله
علیه وسلم صاغدوغی قیوجق حضرت عمر رضی الله عنه زماننده دکین قالدی واول
زمانده اولان مشهور قیلقتلرده قیون قرغونلرکه عرب ایچنده زمان رماده دیمکله معروفدر
اول زمانده صباح اخشام اول قیوجغی صاغوب سود بن ایچردوک یر یوزنده طوار ییه جک
اوت بولنمزدی دیمشدر روایت ایدرلرکه حضرت ابی بکرک قیزی اسماء رضی الله عنهما
ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بابام ابو بکر ایله چقدیلر کتدیلر دخی نیجه
اولدقلرین بلمز ایدوک برکون قریشدن بر جماعتله ابو جهل قپویه کلدی بن دخی ایشتره
دیو چقدم ابو جهل بکا این ابوک دیدی یعنی بابا کک قنده در دیو سؤال ایتدی بن دخی
والله بلمزین قنده در شمدی بونده دکلدر دیدم ابو جهل غایت بدنفس خبیث ایدی دلی
یره مز ایدی همان یوزمه بر طبانجه چالدی قولاغمدن کوپه م دوشدی دخی دوندیلر کتدیلر ایدیکی
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی نیجه اولدی ونره یه واردی دیو تشویش اوزره
ایدوک همان بر جنی کلوب یولده نه واقع اولدیسه خبر ویردی آوازینی ایشیدردک کندوسی
کورمزدک دیدی روایت اولنورکه یولده کیدرکن سراقة بن مالک دیدکلری کافر آتیله اوزرینه

آدقوری یکلدی ابو بکر رضی الله عنه رسول الله حضرتنه ضرر یتشه دیو غایت خوف
ایدردی کافری کوریجک اغلادی یا رسول الله کفار کلدیلر بزی بولدیلر دیدی رسول الله حضرتی
یا ابا بکر حاشا اولکه کافرلر بزه ضرر کتوره دیدی و دعا ایلدی سراقه نک آتنوک ایاقلری یره
کیردی طوتلدی قالدی سراقه آیتدی بلدم که سزک دعاکزدر دیدی امان لطف و کرم ایدوب
بکا امان ویروک و بنه دعا ایدوک آتومی خلاص ایلک والله بندن صکره کوریشنه و غیره
کفاری دخی اوزکزدن دفع ایدهیم دیدی سراقه حکایت ایلشدرکه طوردیلر دعا ایدوب آتومی
خلاص ایتدیلر و زره بندوم یانلرینه واردم کفارک قصدلری نه ایدوکن خبر ویردم و یانمده
توشه یکلی ایدی اتک رسول الله حضرتنک ظهوری نه مرتبه وارجغن بلدم دیدی آخر اجه نه
کلوب صحابه کوردن اولشدر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بینه کیدرکن یول اوزرنده بر
چوبانه راست کلوب بر مقدار سود استدیلر چوبان آیتدی صاغلور قیونم یوقدر انا شونده
بر کچی وار دخی اول حامله اولمشدر آنوکده هیچ سودی یوقدر سزده ندر نسنه
ستمیازم دیدی رسول الله حضرتی اول کچی یی کتوردیدی چوبان اولکنه کتوردی مبارک
الین ممه سی اوستنه قودی کچی سودی بوشاندی ابو بکر رضی الله عنه قدحین طولدی
طوبطولو اولدی آنی ابو بکره ایچوردی و حضرتی سائرلره دخی ویردیلر و چوبانه دخی ویردیلر
شکوینه صاغدی کندوسی ایچدی چوبان آیتدی لله تعالی سن نه اصل آدمسین
والله بن هیچ سنک کبی آدم کورمدم دیدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام آیتدی اکر دیرسم
شمدی صاقلرمیسن کسه یه بزوم خبرموز طویرمز میسن دیدی چوبان نعم دیدی انمدی
محمد رسول الله کی دیرلر اول بنم دیدی چوبان آیتدی شول قریش طایفه سنک صابی دیدکلری
شخص سن دیدی قریش رسول الله حضرتنه صابی دیرلردی پیغمبر علیه السلام آیتدی قریش اونلی
دیرلر دیدی چوبان آیتدی اشهد انک نبی وان ما جئت به حق وانه لا یفعل ما فعلت
الا نبی وانا متبعک دیدی یعنی بن شهادت ایدرین که سن حق پیغمبرسین و سنک
کتوردکک دین حق دیندر و سنک ایشلدوکک ایشی پیغمبر اولمین ایشلمز و بن سنوک کلمه
کیفیه دین سنک تابع اولدم دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم آیتدی شمدیکیه دین

صابی دیو بیغمبر حقنده ... دیرلردی

صباحلیه

دخول النبی صلی الله علیه وسلم مع ابی بکر الصدیق فی المدینة

صباح ایله چیقوب بنم ظهوره دک ایشتد وکلک زماننه بکلکلدرسن دیدی دخی ینه یوللرینه روانه اولدیلر وقدوم
مدینه منوره‌ده اهل اسلام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک مکه‌دن چیقدوغن
ایشتدیلر هر کون صباحدن چیقوب تمام کون قیزنجه منتظر اولورلردی آندن دونوب اولرینه کلورلر
بر کون ینه عادت مألوفلری اوزره بکلیوب اولرینه کلدکلری کبی بر یهودی واردی بر مصلحت ایچون
اوینک طامی اوزرنه چیقمش ایدی رسول الله حضرتلریله ابو بکری ارادن کوردجک آنلری ایدوکن
بلدی همان مسلمانلره چاغروب یا معاشر المسلمین ایشته سیزوک ایستدوککز کسه‌لر کلدی یوزرلو
دیدی مسلمانلر شاد اولوب همان یراقلرین قوشندیلر و زینتلر ایله قرشو چیقدیلر کوردیلر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم ابو بکر حضرتلریله آق قفتانلر کیمشلر صحرادن بر طوروب کلورلر عزت
واکرام ایله استقبال ایدوب شهر قربنده قبا دیدکلری ناحیه‌ده بنی عمرو بن عوف طایفه‌سنک
اولرینه قوندیلر قتی ایتی زمان اولوب اول موضع یقین یرا اولمغین همان راحت اولسونلر دیو
اورایه ایلتدیلر آندن رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم اوتوروب حضور ایلدی ابو بکر صدیق
رضی الله عنه قالقوب کلنکیدن خلق ایله سویلشدی بو اثناده انصار قومی اورایه کلدیلر رسول الله
حضرتنک کلدوکیدن صفا و سرورلر کسب ایتدیلر و مدینه دیارینه قنغی کون کلدوکنده چوق اختلاف
ایتمشلردر ربیع الاولک غره سنده دیمشلردر و ایکنجی کونی و اوچنجی کونی دیمشلردر و دخی غیری روایتلر
ایتمشلردر صحیحی اولدرکه حق جل وعلادن غیری یه معلوم دکلدر و قبا ناحیه سنده بر قاچ کون
طوردیغی دخی اختلافدن بعضلر بکری ایکی کیجه یاتدی دیدیلر و صحیح مسلمده یکرمی درت کیجه دخی
دینلدی واقع اولشدر بعضلر قونجه همان دوشنبه کون و سه شنبه کون و چارشنبه کون
و پنجشنبه کون طوردی دیمشلردر تفسیر قاضیده دخی بو قول ذکر اولنمشدر حضرت علی بن ابی طالب
کرم الله تعالی وجهه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن اوچ کون مکه‌ده طوروب امانتلری
صاحبلرینه تسلیم ایلدی دخی چیقوب کلدی قبا ناحیه سنده ایکن پیغمبر علیه السلامه یتیشدی
آندن حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم مسجد قبایه بنیاد اوردیلر کرچه بوندن مقدم
بعضی کسنه کندویه مخصوص مسجدلر یاپمشلردر اما دین اسلامده اول جماعت مسلمین ایچون بنا
اولنان مسجد قبادر حق سبحانه و تعالی کلام قدیمنده لمسجد اسس علی التقوی دیو ذکر ایتدوکی

هجرت علی کرم الله وجهه الی المدینة

حدیث بناء مسجد قبا

قول صحیح اوزره بو مسجددر دیو بیورمشلردر معناسی شول تقوی اوزره تملی اورلن مسجد ییکدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم اصحاب کرام ایله جمع اولوب اوّل آشکاره جماعتله نماز قلدوغی مسجد بو مسجددر دیمشلردر
آندن جمعه کون اوکنجه کنش یوکسلدکی زمانده قبادن چقوب بنی سالم ابن عوف جماعتنك ایچنه
کلدی باغچه یوزنترکنه وار ایدی اوراده رانونا دیدکلری وادینك اورته‌سنده نسالنك جمعه
نمازین قلدی اوراده نماز قلدوغی یرده آدی مسجد الجمعة قالدی بر کوچك مسجددر عمّان اطرافنده
آدم بلینه چقنجه دیواری چویرلمش در اوستی آچوقدر مدینه‌دن قبا مسجدینه کیدن کسه‌نك صاغ
قولنه کلور اوراده جمعه نمازین قلدقدن صکره دوه‌سنه بنوب مدینه‌یه متوجه اولدی و اول
زمانده مدینه اطرافی بغایت معمور ایدی بری بری اوستنه کونی لر کندلر قبیله‌لرینه ایندی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم آرالرندن کچوب کیدرکن هرکشینك اوی اوکنه اوغراسه رسول الله
حضرتنی اوینه دعوت ایلردی پیغمبر علیه الصلاة والسلام قوك کورولر دوه قندم کیدر بو حق
تعالی جانبندن مأموردر دیو بیورردی دوه‌نك یولارین بوینی اوستنه براقمش ایدی هیچ کندی
تحریك ایتمزدی دوه صاغنه صولنه بقه بقه مدینه‌یه طوغری کیدردی مدینه‌یه کلیجك
مالك بن نجارك اوی یاننه کلدوکی مسجد قپوسنه چوکدی و مسجد یری اول زمانده سهل
و سهیل آدلو ایکی یتیمك دوه‌لری آخوری ایدی و اول یتیملر رافع بن عمروك اوغلنجقلری ایدی رافع
وفات ایدوب اسعد بن زراره‌نك یاننه وارمشلر ایدی اول کوزب کوزدردی اورادن قالقوب
واردی ابو ایوب انصاری رضی الله عنه حضرتنك قپوسی اوکنه چوکدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
دخی دوه‌نك اوستنده طورردی اورادن ینه قالقوب واردی اوّلکی یرینه چوکدی و بوینی غنی یره اوزادوب
بوغازنی یره اوسته قودی دخی آواز ویردی آغزنی آچمدین تکزندن بر صوت پیدا ایتدی دیمشلردر
آندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرندن آشاغه اینیدی دخی هذا المنزل ان شاء الله
دیدی یعنی ان شاء الله قوناغمز بودر دیدی آندن حضرت ابی ایوب رضی الله عنه اسبابنی کوتروب
کندو اوینه ایلتدی کندی و زید بن حارثه دخی رضی الله عنه دخی اول کله بله ایدی و بونلر بنی نجار
قومندن ایدیلر انصار آراسنده بونلر بغایت معتبر جماعتدن و رسول الله حضرتنك جدی عبد المطلب
طایی لریدن ما بینده بو قدر قرابت دخی واردر روایت اولنورکه رسول الله صلی الله علیه وسلم

ابو ایوب

ابو ایوب حضرتنك مبارك اولرینه کیردوکی زمانده بر آوینه قوناغنی اختیار ایتدی اوزرنده اولان
چارطاق ایستمدی اندن ابو ایوب رضی الله عنه خاتوننه ایتدی لایق دکلدر که پیغمبر علیه السلام آشغاده
اوله انکا جبرائیل کلور و قرآن کریم نازل اولور اول یوقاروده اولق کرکدر دیدی و لکن اصل اول کیجه
کندوسی و خاتونی اضطرابدن یاتمدیلر آخر سویلدیلر فخر کائناتی صلوات الله علیه و آله و صحبه الطیبین الطاهرین
یوقاری چیقردیلر کندولر آشغاده اولورلردی تحقیق النصرة آدلو کتابده مذکوردر که ابو ایوبك اوی
زمان قدیمده یمن پادشاهلرندن بری مدینه‌یه کلدوکی زمانده رسول الله حضرتیچون یاپمش ایدی
آنکیچون پیغمبر علیه الصلوة والسلام کلدکده آنده قونمش ایدی دیدیلر تفصیلی بودرکه اول پادشاه
مدینهٔ منوره‌یه کلدی بر او بنیاد ایلدی و مدینه شهرنده علمادن دورت یوز نفر کسنه قودی
و رئیس العلمانك الینه بر مکتوب ویروب ابصمرلدی که بن بو اوی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ایچون
یاپدم ظهور ایدوب بو دیاره کلدوکی زمانده اوی تسلیم ایدوب بو مکتوبی دخی انکا اولاشدرسز
دیدی اندن مرور ایام ایله او اکدنا اله دوشدی ابو ایوب حضرتنك تصرفنده ایکن رسول الله
حضرتی صلی الله علیه وسلم وارب سعادت ایله قوندی ابو ایوب اول رئیس العلمانك اولادندن ایدی
و انصار قومی دخی آنده قالن علمانك نسلندن ایدیلر که صکره‌دن سرور کائناتك خدمت شریفنه
یتشوب نصرتلر ایتدیلر دیو بیورمشلردر ائمهٔ حدیثدن بعضلری روایت ایتمشلردر که پیغمبر علیه الصلوة
والسلام مدینه‌یه کلدوکده شهر خلقی بر مرتبه‌ده شاد و خندان اولدیلر که اهل پرده خاتونلر طاملر
اوستنه چقدیلر رسول الله حضرتنه اشتیاقلر عرض ایدوب شعرلر اوقودیلر امام یحیی و ابو الحسن
بن مقری رحمة الله علیهما روایتلرنده اوقودقلری شعرك بری بودر طلع البدر علینا من ثنیات
الوداع * وجب الشکر علینا ما دعی لله داعی * معناسی بودرکه بزم اوزریمزه ثنیات وداعدن
بدر اولمش آی طوغدی ثنیات وداع دیدکلری مدینه قربنده بر کوچك یوقوش باشیدرکه مدینه
خلقی زمان قدیمدن عادتلری اوزره برکسنه‌یی کوندریکده اورایه دکن کوندری کیدرلردی
یعنی رسول الله حضرتنك اورادن چقوب کلدوکی بر طاغ اوستندن بدر اولمش آی طوغدی دیو
تشبیه ایتدیلر و دخی شکر بزم اوزریمزه واجب اولدی مادامکه بر دعاجی الله تعالی حضرتنه
دعا ایلیه دیمکدر و بونك تفصیلی بودرکه پیغمبر علیه السلامك بو دیاری مشرف ایتدوکی بزه حق تعالی

مدینه خلقی قدوم شریف
حبیب ربه شکر ایلدیلر
مشرف و منور اولوب
جناب ملك تعالی یه شکر
فراوان ایتدکلرینی

قبلندن بر اولو نعمت دُر دائما دعاجی لر درکاه حقدن دعا ایده وکه بزه واجبدر که بو نعمت عظمی
ایچون حقه شکر ایده وز دیمکدر وفیه امام بیهقی رحمة الله علیه ایدر بنی نجار قومندن عادت
عرب اوزره قیزلر الله رینه دف لر آلوب چقدیلر شنلکلر ایتدیلر رسول الله حضرتی بنی سوزمیسز
دیو بیوردی آنلر دخی نعم یا رسول الله دیدیلر پیغمبر علیه السلام دخی الله بلور که بنم قلبم سزی
سوزر دیدی و شهرک ایچنه اوغلنجقلر و خدمتکارلر چیقه کلدی دیو چاغرشورلردی و الحاصل
نیچه کونلر بیرام کونلرندن زیاده شنلکلر ایتدیلر رسول الله حضرتنی بو نوعله اعزاز و اکرام لر قلدیلر
آندن بر ذکر کون کیچدکدن صکره ابو بکر صدیق و بلال رضی الله عنهما محموم اولدیلر کوکللری مکه دیارندن
اوزلدی اول یرلرک آب و هواسین و نباتاتن ذکر ایدوب بعض ابیات اوقورلردی و آندن چقمغه
باعث اولن کفاره لعنت ایدرلردی خصوصا ایکی ملعونی ذکر ایدوب اللهم العن شیبة بن ربیعة
وامیة بن خلف دیو بلال رضی الله عنه لعنت ایلردی آندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
دعا ایدوب بیوردی اللهم حبب الینا المدینة کحبنا مکة او اشد اللهم بارک لنا فی صاعنا
ومدنا وصححها لنا وانقل حماها الی الجحفة یعنی یا رب مکه شهرین سودکومز کبی بزه مدینه یی
سن سودر بلکه مکه دن دخی زیاده سودر یا رب اولچکلرمزده یعنی کیله لرمزده سن برکت ویر یعنی برکتلندر
برکت ویر زیاده ایله و مدینه شهرین بزوم ایچون صحت اوزره قل هواسین خوب ایله واسیتمه سنی
جحفه یه ایلت دیمکدر و جحفه بر یردر که آنده جهودلر اولورلردی حضرت عایشه دن مرویدر که
آیتدی بز مدینه یه کلدوکمز زمانده مدینه بر حالده ایدی که حق تعالینک جمیع یرلرندن
بونک مرضی آرتوق ایدی بز کلدکدن دخی بطحان دره سنک صویی آقمغه باشلدی ایکی صو کلدی
تورلو طپراق قارشمقدن ایکی و لذتی بوزغون ایدی دیو بیورمشلردر و حضرت عمر بن خطاب
رضی الله عنه دعا قلوب یا رب بکا رسولک شهرنده شهادت نصیب ایله دیدی امام بخاری
رحمة الله علیه بونلجه روایت ایلمشلردر عاقبت دعاسی مقبول اولوب مدینه ده شهید اولمشلردر
رضی الله عنه وعن جمیع الصحابة الکرام روایت اولنمشدر که پیغمبر علیه الصلوة والسلام
ابو ایوب انصاری نک اونده یدی آی ساکن اولدی بعضلر قولنجه ایکی یل که صفر آینه کلنجه
آنده طوردی دیدیلر و اول زمانه دکین نماز وقتی قنده یتشورسه اوراده ادا ایلردی بر کون

مراد

بناء مسجد مدینهٔ منوره

مراد شریفلری اولدی که مدینه ده بر مسجد بنا ایده لر بنی نجار جماعتندن شمدیکی مسجد شریفک
یرنی بهاسیله ایستدیلر آنلر دخی بز آقچه ایله صاتمزوز شویله رضای حق ایچون ویرورز دیدیلر
رسول الله حضرتی بخشش قبول ایتیوب اون آلتونه صاتون آلدی و بهاسنی حضرت ابی بکر صدیق
مالندن ویردی انس بن مالک رضی الله عنه روایت ایتمشدر که مسجد شریف یرینک بر مقداری
خرمالق ایدی و بر مقداری خراب یر ایدی بر مقداری دخی کافر مقبره لری ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم امر ایلدی خرما آغاجلرین کسدیلر و خراب یری دوزتدیلر و کافرلرک
مقبره لرندن چقاروب یابانه آتدیلر و مقبره لری دوزتدیلر آندن امر ایلدی کرپیج کسدیلر دخی
مسجد شریفه بنیاد اوردیلر اوستنک اورتوسنی و دیرکلرینی خرما آغاجلرندن ایتدیلر و اصحاب ایله
کرپیچ طاشدیلر عثمان رضی الله عنه ایکیشر کرپیچ کوترردی بری کندو ایچون بری حضرت رسول
ایچون و پیغمبر علیه الصلوة والسلام اکا بیورمشلردر که للناس اجر ولک اجران وآخر زادک
من الدنیا شربة لبن وتقتلک الفئة الباغیة یعنی سایر کسنه لره بو ثواب حاصل اولورسه سکا
ایکی ثواب حاصل اولور و سنک دنیادن آخر نصیبک بر ایچیم سود اوله که کیدرسن و سنی باغی
عسکری قتل ایتسه لر کرکدر دیو بیوردی و مقتول اولاجغندن خبر ویردی و حکمت و جهی بو ایدی که
اصحاب کرامک قتلنه شهادتدن عزیز نسنه یوق ایدی آنلره بشارت خبری ایدی آنک ایچون بیوردی
فی الحقیقه بیوردیغی کبی اولوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم زماندن صکره ظلمه
النده شهادت میسر اولمشدر روایت اولنمشدر که فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم دخی
اصحاب ایله کرپیچ طاشوردی و بو بیتلری اوقوردی هذا الحمال لا حمال خیبر هذا ابر ربنا واطهر
اللهم ان الاجر اجر الآخرة فارحم الانصار والمهاجرة یعنی بو دکه بزوم ربموز قاتنده
زیاده خیرلو و زیاده پاک اولن یوکلر بو کوتردکومز یوکلردر یا رب ثواب آخرت ثوابیدر انصار
ومهاجرینه سن رحمت ایله دیمکدر و خیبر یوکلرندن مراد خرمادر که قوریسی اوزمدر که اول
دیاردن چوق کلور ایدی مراد شریفلری بو مسجد خدمتنده کرپیچ کوترملو بزه اول خیبر یوکلرندن
انفعدر بو آخرت تجارتیدر بونک ثوابی و منفعتی باقیدر دیمکدر و صحابه کرامدن انصار قومی ومهاجرین
دیدکلری اهل مدینه در که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه نصرت ایتمشلردر

حضرت سلطان رسالتدن علیه الصلوة والسلام کلام موزون منظوم صادر اولدیغیدر

آنلر دركه وطنلرين ترك ايدوب الله و رسول الله رضاسی ايچون آخر يره كيتمشلردر بر مقداری اول
حبشه و لايتنه كيتمشلر ايدی و بر نيچه سی دخی رسول الله حضرتيله مدينه يه كيتديلر كيمی مقدم
كيتدی ابو بكر بله كيتدی كيمی صكره كيتدی حسب بونلر مهاجرلردر رضوان الله عليهم اجمعين و سائر
صحابه دخی روايت اولنان اوزره لطيف بيتلر اوقيه اوقيه مسجدوك اسبابن طاشيرلردی و خدمت
ايدرلردی ابن شهاب رحمة الله عليه ايدر رسول الله حضرتندن تمام بيتلر صادر اولمق بو ذكر
اولنان بيتلردن غيری واقع اولدغی بزه واصل اولمادی بعض علما رحمهم الله بيورمشدر كه رسول الله
صلی الله عليه وسلم حضرتندن ممنوع اولان كندولر شعر سويلك ايدی يوغسه غيريلر
شعری اوقورلردی غيرك شعرن اوقومقدن منعه دليل يوقدر كندولر سويلك و كلری دخی
آنكيچيندركه واردا اولان آيات كريمه يی كندودن سويلردی كفار سليقه شعره اسناد ايتمسونلر ديكه
و الا مطلقا شعر حقنده منعه دلالت ايدر نسنه واردا اولمشدر مادام كه شرع شريفه مخالف
نسنه اولميا مباح ايدوكنده شبهه يوقدر احاديث و فروع كتابلرنده مفصل و مشروح يازلمشدر
پيغمبر عليه الصلاة والسلام دن نيچه دفعه اوقيمق واقع اولمشدر بر مقداری دخی آشغاده خندق
غزاسنده كلسه كركدر خصوصا ساير شعرانك كوزل بيتلرين دكلمكدن بغايت حظ ايدرلردی
كعب بن زهيرك قصيده سنه مبارك بردهلرين جايزه احسان اتمشلردر و اول قصيده آخر
قصيدهٔ برده ديمكله مشهور و معروف اولمشدر و ايمهٔ حديثدن امام مسلم رحمه الله عليه صحيحنده
شريد بن سويد ثقفی رضی الله عنه حضرتندن روايت ايلركه ايتدی بر كون رسول الله
صلی الله عليه وسلم بنی دوه سنك آردينه بندوردی و كيدركن هل معك من شعر امية
بن ابی الصلت ديو بيوردی امية بن ابی الصلت ديرلردی سابقده بر شاعر وار ايدی آنوك شعرندن
خاطركده نسنه وارميدر ديو سؤال ايتدی بن دخی بر بيتنی اوقيو ويردم دخی اوقی ديو بيوردی
بر بيت دخی اوقيدم بيله اوقی ديو بيوردی بر بيت دخی اوقودم بو طريق اوزره جاق يوز بيت
اوقودم دكلدی صلی الله تعالی عليه وسلم ديو بيورمشدر بو خصوصك تفصيلنی بلين لر رسول الله
حضرتنی و اصحاب كزينی هجو ايدن كافرلر حقنده نازل اولان آيت كريمهٔ عمومی اوزره اخذ ايدوب مطلقا
شعر و شعرايه طعن ايدرلر خبرلری يوقدر كه خلاف شرع اولمين شعر مقبول و ممدوح در خصوصا كه

مواعظ

مواعظ و حكمی مشتمل اوله بو تقديرجه قايلی مثاب و ماجور اولمق مقرردر بو نوعه اشعار صحا
بكبار و اهل بيت رسول مختاردن صادر اولمشدر حتی ابو بكر صديق و عمر بن الخطاب و عثمان
و علی و فاطمه و عايشه و سائر اكابر اصحاب كزيندن رضوان الله عليهم اجمعين سويلنت واقع
واقع اولمشدر نيجه كم كتب احاديث و اخبار تتبع ايدن علمايه معلومدر و الله اعلم آندن مسجد
شريفی بو طريقله تمام ايدوب قبله سنی قدس شريفه ايلديلر و اوچ يردن قاپو ايلديلر قبله نبيده
و ايكی يانلرنده اولان ديوارلرك اوزونلغنی يوز ذراع ايتديلر و اوچ ذراع مقداری تملن قدنديلر
و مسجد شريفك ديبنده برقاج اولر ياپديلر آنلروك دخی بنالری كرپوچدن و اوستی خرما دالی
ايدی و ياپلدقدن صكره حضرت عايشه رضی الله عنها ساكنه اولدغی اودن مسجد شريفه يول
آچديلر و عايشه اوينك قربنده كی اوی سوده بنت زمعه رضی الله عنها يه ويردی آندن رسول الله
صلی الله عليه وسلم ابو ايوب اويندن كوچب مذكور اولره كلدی زيد بن حارثه ايله كندو
معتقی اولان ابو رافعی مكه يه كوندرمشلر ايدی واردیلر حضرت فاطمه يی و ام كلثومی و سوده بنت
زمعه يی و ام ايمنی كتورديلر و حضرت ابو بكر صديقك اوغلی عبد الله دخی باباسی جماعتن
آلوب بونلر ايله بله چقه كلدی و مسجد شريفه بر بر وار ايدی اوستی صوندرمشلر ايدی صحابه كرامك
فقراسی اوراده ياتورلردی اورانك آدی صفه ايدی آنده اولان ساكنه اصحاب صفه ديرلردی كيچه
اولنجق رسول الله حضرتی آنلری اصحابه اولشدررلردی وار هر بری بر يرده ناشام لردی بر
مقداری دخی پيغمبر عليه الصلاة والسلام ايله آخشاملردی صحيح بخاريده ابو هريرة رضی الله عنهدن
مرويدركه ايتدی والله بن اصحاب صفه دن يتمش كشی كوردم كه هيچ برينك رداسی يوقيدی
همان يا ازاری وار ايدی يا خود بر كساسی وار ايدی بوينينه باغلردی كيمينك بالدری و رنسنه
كلوردی كيمينك طوپوقلرينه اينوردی اللريله طوتدررلردی آچلر ديو قورقرلردی ديمشدر
رضی الله عنهم اجمعين ابو هريره نك بو قولی دلالت ايلركه اصحاب صفه يتمش نفردن زياده اولا
زيرا رأيت سبعين منهم ديمشدر يعنی آنلردن يتمش كشی بو يله كوردم ديمكدر بعضی دخی بو يله
اولمق فهم اولنور و بو ذكر اولنان يتمش كشی مقدما بئر معونه غزاسنه كيدوب شهيد اولان يتمش
كشينك غيريدر زيرا آنلر ابو هريره رضی الله عنه اسلامه كلمدين شهيد اولمشلردر رضی الله عنهم اجمعين

روايت اولنوركه مدينه‌يه كلندوكندن بش آى كچدكدن صكره رسول الله صلى الله عليه وسلم
مهاجرين ايله انصارى برى برليه قرنداشلق ايلدى شول شرطله كه برى برندن حق اوزره معاونت ايده‌لر
وبرى برندن ميراث يه‌لر وبونلر طوقسان نفر كشى ايديلر بو حال اوزره كچديلر چاق بدر غزاسندن
صكره واولوا الارحام بعضهم اولى ببعض آيتى نازل اولدى دخى اول حكم منسوخ اولوب قرابت
رحميه اولميجه كسنه كسنه‌دن ميراث آلمز اولدى آندن طقوز يچى يوك باشنده حضرت عايشه‌ايله
بر يره كلديلر سوق كلاملرندن فهم اولنور كه متقدما نكاح اولنوب بو تاريخده جمع اولمش اولدلر بر ايا
دخى تكمه ده ليكن حضرت ابى بكرك اونده وار بابجه‌ده يابانده كسنه واريسه كتسون ديو بيوردقده
ابو بكر رضى الله عنه يا رسول الله يابانده كسنه يوقدر سنك اهلكدر ديو عايشه ايچون بيوردغنه
دلالت ايدركه اول زمانده نكاح واقع اولمش اوله روايت اولنوركه اوكجه بليه نماز وقتلرى وكلد
كيجه اصحاب كندولرندن كلوب جمع اولورلردى دعوت يوغيدى صكره‌دن رسول الله حضرتى ام
صحابه كرام ايله مشورت ايدوب خلقى نمازه نه طريقله دعوت ايده‌لوم ديديلر بعضلر ايتدى بزده
نصارى كبى ناقوس قولالنلوم نماز وقتلرنده چالسون ديديلر بعضلر دخى يهود عادتى
اوزره بورى چالنسون ديديلر كيميسى ايتدى نماز وقتنده آتش ياقوب يوقارو قالدرلوم
خلق كورسونلر ده مسجده كلسونلر ديديلر آندن عبد الله بن زيد بن ثعلبه رضى الله عنه حضرتنه
بر كسنه واقعه‌سنده اذان واقامت تعليم ايلدى صباح اولدغى كبى رسول الله صلى الله عليه وسلم
خدمتنه كلدى يا رسول الله بو كيجه كوردم بر كسنه كلدى اكننده واوستنده يشل قفتانلر كيمش
بكا شويله شويله تعليم ايتدى بن بر حالتده ايدم كه اكر اويومدم ديسم كرچك سويلرم ديدى
واذانى واقامتى واقعه‌سنده كوردكى كبى پيغمبر عليه الصلوة والسلام حضرتنه اوقيو ويردى
رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتدى ان شاء الله حق دوشدر كورمشسين طور يوقارو بلاله
تلقين ايله آنك آوازى سندن آرتوقجه در اول سندن ايشتدوكى كبى اذان اوقسون ديو
بيوردى عبد الله حضرتى ايتدى امر شريفلرى اوزره بنده قالقوب بلاله تلقين ايدردم اول اذان
اوقوردى حضرت عمر بن خطاب رضى الله عنه اوينده ايدى اذانى ايشتمش عجله ايله رسول الله حضرتنه
كلدى يا رسول الله والله كه سنى حق پيغمبر كوندردى بن واقعه‌ده بيچه كوردم ايسه

بلال

بلال
چاق غوغالر اذان اوقودى ديدى مكر عمرده واقعه‌سنده عبد الله كوردوكن عينيله كورمش ايمش
رضى الله عنهما وبو اذان خصوصنده مذكور اولان تفصيلى امام احمد رحمة الله عليه معاذ بن جبل رضى الله عنه
حضرتندن روايت ايلمشدر بو خصوصده رسول الله حضرتنده دخى كليوب صحابه كرامدن بعضيسنه
واقعه‌ده كوسترلمك وجهى بو اوله كه بعض احوالى امت كندولرى بالذات مشاهده ايدجك سا بر
طاعات وعبادات واحكام شرعيه‌نك مخلصى بن عند الله ايدوكنه اعتقادلرى محكم ويقينلرى ثابت
ومستحكم اولور طاعات الله‌ده تكاسل احتمالى قالمز دائما شوقاوزره اولورلر بو دخى بر نعمت عظمى در
بر روايتده وارد اولمشدر كه معراج كيجه‌سى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بر ملك لساندن
اذانى بالتمام ايشتمش ايدى تا بو اذانه دك وار اذانى بونلره اوقيامسز ديمشلردى ايدى صكره اذان خصوصنده
دخى اخلجيلك عبد الله حضرتنه واقعه‌سنده تعليم اولنمش ايدى بو سببدن ايدى كه عبد الله كلوب
واقعه‌سين تقرير ايدجك يا عبد الله حق دوشيا كوردك ان شاء الله ديو بيوردى وبعضلر دخى
بيورمشلردر كه عبد الله كلوب پيغمبر عليه الصلوة والسلامه خبر ويردكدن صكره عمر رضى الله عنه كلنجه
رسول الله حضرتنه وحى دخى كلمش ايدى عمر كلدوكى زمانده يا عمر وحى ده بويله وارد اولدى ديو
بيوردى بو تقديرجه آنلره واقعه‌ده كوسترلمك فايده‌سى يقينلرى زياده اولمغچون اولور وآنلاره
كوسترلدكدن صكره وحى كلمك آنلارى تصديق ايچون وهر طريقله خصوصا اذانى تحقيق ايچون اولور
واذان اوقومق فضيلتنده چوق حديث شريف وارد اولمشدر كبار اصحاب وتابعين وسلف صالحين
رضى الله عنهم اجمعين اذان اوقومغه حريص ايديلر اما بيه حديثدن بيچه لره روايتنده رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم سفر اوزرنده اذان اوقومشدر ديو وارد اولمشدر نقل اولنوركه تدبير
كلدوكندن بر آى كچدكدن صكره صباح واخشام نمازلرندن غيرى فرض اولان نمازلر دوردر ركعت
اولدى حضرده دوردر ركعت وسفرده ايكيشر ركعت قلنمق بيورلدى اول جمله‌سى ايكيشر ركعت ايدى
دوردر اولمق صكره اولدى بعضلر قولنجه اول دوردر ايدى صكره‌دن تخفيف اولنوب مسافره
ايكيشر قلمق بيورلدى ديمشلردر دخى تفصيلى آشغاده صلات بابنده كلسه كركدر ان شاء الله تعالى
ابن اسحق وغيريلر رحمهم الله روايت ايدرلركه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك انتظام
احوالى بو مرتبه‌يه واصل اولنجه يهود علماسى بغى وحسد ايليوب عداوت باغلديلر وبغى ذنوبك

حضرت بلال اذان ... والسلام صحابه‌دن ... الله ... اتدوكى در
بلال ابتدا اذان شريف
[illegible]

یهودیلردن لبید بن اعصم پیغمبر علیه الصلوة والسلامه سحر ایلدی شویله اولدی که رسول الله حضرتلری بعض
طورر کن کندودن ایش ایتمش صانوردی حتی الله بویله کوریردی وسحری بر طارغ ایله دبر معقد اطراقدن
دوشن صاچ قیلیله ایدوب بئر ذی اروان دینلکری قویو ایچنه براقمش ایدی صکره دن قل اعوذ برب
الفلق وقل اعوذ برب الناس سوره لری نازل اولدی وسحر قنده اولدوغن جبرائیل علیه السلام خبر
ویردی دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت علی بن ابی طالبی کوندردی واردی علی رضی الله عنه
اولوب کتوردی صاچ قیللرین بوکب اون بر دوکم اولمش ایدی حضرت علی کرم الله تعالی وجهه هر آیتی اوقیدقجه
بردوکم چوزیلوردی آندن رسول الله حضرتنده بر مقدار خفت کلدی وسحر تأثیر اتمک نبوته مانع اولماز
عادة الله دره انبیا علیهم السلام انواع بلا ایله مبتلا اولمشلردر نیجه سنک بدنلری مجروح اولوب
بعضنه زهر ویریلوب بعضنی قتل ایتمک واقع اولمشدر آندن اوس وخزرج قبیله لرندن بعض منافقلر
پیدا اولوب یهود طائفه سی ضمایرشدیلر انواع حیله وخدعه یه باشلدیلر ظاهرده اهل اسلامدن کچینورلردی
اوغورلدین فتنه وفساده مباشر اولورلردی رئیس المنافقین عبد الله بن ابی بن سلول دیدکلری ملعون ایدی
ظالم القلبدن تسنه کلمزدی زیرا اسلام تمام غلبه وشوکت بولمش ایدی کفار مقهور ومغلوب ایدیلر اما
اجمازدن حلالزاده لکلرین قومزلردی قتل قورخوسندن آشکاره فساد ایده مزلردی وبو زمانه کلنجه
قتاله اذن یوق ایدی زیرا مکه ده ایکن مشرکلر چوغ ایدی مسلمانلر قتال ایتمک مشکل ایدی صکره دن
مدینه یه کلنوب اصحاب چوغلدقده وانصار معاونتیله قوت حاصل اولدقده جهاد مشروع اولوب
اذن للذین یقاتلون بانهم ظلموا وان الله علی نصرهم لقدیر آیت کریمه سی نزول ایتدی زهری
رضی الله عنه ایدر قتاله اذن بابنده اول نازل اولان آیت کریمه بودر ومعناسی بویله دیمکدر که شول
کسنه لر که مشرکلر ایله قتال ایدرلر آنلر ظلم اولندقلری سببله اذن ویرلدی وتحقیقا حق جل وعلا
آنلره یاردم ایتمکله کمال قدرتیله قادردر نصرت ایدر دیمکدر وظلم اولندقلری سبب ایله دیو بیورلدی
وجهی اولدرکه مشرکلر مسلمانلره اذا ایدوب کیمینی دوکردی وکیمینک باشینی یاررلردی رسول الله
حضرتنه کلوب مسلمانلر تظلم ایدرلردی یا رسول الله بزه مشرکلر شویله اتدیلر دیرلردی فخر انبیا
صلی الله علیه وسلم صبر ایدوک دخی بکا قتال اتمکه اجازت ویرلدی دیو بیورلردی هجرت اولنوب
شوکت اسلام بو مرتبه یه کلنجه آیت کریمه نازل اولوب اذن وارد اولدقده قتاله کندولر باشلدیلر بالذات

واصحاب

ابتدای اذن حضرت کردکار
بجهت اصحاب الاخیار
بمقاتله کفار خاکسار
خذلهم الله الملک الجبار
ودمرهم

واصحاب کزین رضوان الله علیهم اجمعین کفاره قلیچ قویدیلر آندن صکره طائفهٔ عرب بولک بولک
دین اسلامه کیرمکه باشلدیلر اطراف ونواحی یه عسکرلر وسریه لر کوندرمکه باشلدی وکندولری بالذات
سعادتلریله یکرمی یدی غزا ایتمشلردر وطقوزنده بنفسه قتال ایتمک میسر اولمشدر وانلر بو غزالردر که
ذکر اولنور بدر واحد ومریسیع وخندق وقریظه وخیبر وفتح مکه وحنین وطائف وبو قول
مکه قهرا فتح اولندی دینلر قولیدر اما صلحا فتح اولندی دینلر قولنجه بالذات قتاله مباشرت
بیوردقلری سکز غزادر فصل شیمدی ذکر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک
غزالرین واطرافه ارسال ایتدوکی سریه لرین تفصیل ایدوب نیجه واقع اولدیسه ترتیب اوزره بیان
ایده لوم شویله معلوم اوله که لسان عربده سریه دیو آز عسکره دیرلر که نهایتی درت یوز نفر
کشی اوله بش کشیدن درت یوزه وارنجه قاچ کشی اولورسه اولسون سریه دینلور مثلا بش کشی التی
کشی اون کشی اللی کشی یوز کشی حتی درت یوزه وارنجه کذلک کسنه لر اوله سریه دیرلر بعضلر قولنجه
بش یوزه چقنجه دخی سریه دیرلر اما قول صحیح اولکی قولدر بش یوزدن آرتوق اولان عسکره منسر دیرلر
سکز یوزدن آرتوق اولانه جیش دیرلر درت بیکدن آرتوق اولانه جحفل دیرلر قتی بیوک عسکره
خمیس دیرلر واطرافه پراکنده اولان عسکره بعث دیرلر وبر یرده جمع اولوب طوران عسکره کتیبه دیرلر انعما
عرب عسکر خصوصنه بو دکلو تفصیل اتمشلردر غزوات اولنمشدر که تاریخ هجرتدن یدنجی آیی باشنده
رمضان آینده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عمی حمزه بن عبد المطلبی اوتوز نفر کشیه امیر
نصب ایدوب قریش قافله سی اوزرینه کوندردی ابو جهل لعین قافله ده بیله ایدی حضرت حمزه
رضی الله عنه واردی کفار اوچ یوز نفر کسنه ایدی دکز کنارنده بولشدیلر جنک ایدجک حینده
جهینه قبیله سندن مجدی بن عمرو آرایه کیروب مانع اولدی جنک ایتمدیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرت
حمزه یه بر آق صانجق ویرمش ایدی بوندن صکره سریه عبیدة بن الحارثدر سکزنجی آیی باشنده
التمش نفر کسنه ایله بطن رابغ دیدکلری موضعه کوندرلمش ایدی بوکا دخی آق سنجق ویروب ابو سفیان
اوزرینه کوندرمش ایدی وابو سفیان کفار اوزرینه سردار ایدی بعضلر سردار کفار اولان ابو جهلک
اوغلی ایدی دیدیلر بعضلر دخی مکرز بن حفص ایدی دیدیلر حاصلی واردیلر بولشدیلر کافرلر ایکی یوز
کسنه ایدی جنک واقع اولمدی همان سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه بر اوق آتدی که اسلامده اول

آتیلر اوق اول اوق در بوندن صکره **سریۀ سعد بن ابی وقاص** در طقوزنجی آی باشنده یکرمی
نفر کمسنه ایله خرار دیدکلری وادی یه قریشک قافله سین بصمغه کوندرلمش ایدی بونکا ده آقین
طانیمق و بر ایشلر ایدی واردیلر بشنجی کیجه نک صباحنده ایرکر اولیلان وادی یه یتیشدیلر قافله قوتلی
او کوردکی کیجه کیجوب کتمش ایمش خبر الوب دوندیلر بوندن صکره **غزوۀ ودّان در** که بوکا
غزوۀ ابوا دخی دیرلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک اول غزاسی بو غزادر
تاریخ هجرتدن اون ایکنجی آی باشنده واقع اولدی قریش اوزرینه آلتمش نفر کمسنه ایله کتمش ایدی
سنجاغنی حضرت حمزه رضی الله عنه کوتوردی مدینه ده سعد بن عباده یی عامل نصب
ایتمش ایدی جنک بونک اوزرینه صلح واقع اولدیکه بنی ضمره بونلرک اوزرلرینه ترک کلمیلر و چوقلق
جمعیت ایتمیه لر بونلر دخی بیله اولمیه لر دیدی مذکور غزا کاه ودّان کاه ابوایه اضافت اولنور بوندن صکره
غزوۀ بواط در بو غزا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک ایکنجی غزاسیدر اون
اوچنجی آینده ربیع الاول ایچنده واقع اولمش ایدی مدینۀ منوره اوزرینه سائب بن عثمان بن مظعونی
عامل نصب ایتمش ایدی یعنی شهری کوزتمکه قومش ایدی کندولر صحابۀ کرامدن ایکی یوز نفر
کشی ایله قریشک قافله سین بصمغه کتدیلر قافله ده ابی بن خلف دیدکلری ملعون بیله ایدی
قتال میسر اولمدی دونوب کلدیلر بوندن صکره **غزوۀ العشیره در** وعشیره دیدکلری ینبع
ناحیه سنده بنی مدلج قومنک یرلریدر زیرا اللی نفر کمسنه ایله موضع مذکوره کتمشلر ایدی قریش
کافرلرینک جانب شامه تجارت ایچون قافله لری چیقمش ایدی مراد اول قافله ایکن ایدی
سنجاغنی حضرت حمزه رضی الله عنه کوتوردی اوتز دوه لری وار ایدی نوبتجه بینرلردی محل
مذکوره وارنجه قریش کیجوب کتمشلر ایدی آخر بنی مدلج طائفه سیله صلح ایدوب دوندیلر بو دفعه
مدینه اوزرینه ابو سلمة بن عبد الاسدی قومشلردی بوندن صکره **غزوۀ بدر الاولی در** ابن
اسحق رحمة الله علیه نقلنده غزوۀ العشیره دن کلدیلر دخی بر قاچ کیجه مدینه ده یاتوب تمام
بو غزایه چیقدیلر کرز بن جابر الفهری دیدکلری کافر بر مقدار کمسنه ایله کلوب مدینه نک طشره دن
بورین طوارین سوردیلر کتدیلر دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اردلرنجه چقوب
بدر ناحیه سنده سفوان دیدکلری موضعه دک واردیلر اول ملعون قاچوب کتدی یتشمدیلر

بودفعه مدینه اوزرینه زید بن حارثه یی قومشلر ایدی سنجاغنی علی بن ابی طالب کرم الله وجهه
کوتوردی بوندن صکره **سریۀ عبد الله بن جحش در** اون یدنجی آینده رجب ایچنده واقع اولمشدر
بر قولده سکز بر قولده اون ایکی کشی ایله مکه ایله طائف بیننده نخله دیدکلری موضعه کوندرلمش ایدی قریش
طائفه سینک قافله لرندن خبر آلسون دیو کلدیلر بونلر قوری اوزم ایله بعض ماکولات قسمندن نسنه یوکلنمشلردی
مسلمانلر مشورت ایدوب ایتدیلر اکر جنک ایدرسک رجب آینک حرمتنی رعایت ایتمش اولورز اکر
ایتمزسک یارین بونلر مکه حرمنه داخل اولورلر الدن کیدر دیو تردد ایدوب آخر اتفاق ایلدیلر
قافله ده عمرو بن الحضرمی یی قتل ایتدیلر و عثمان بن عبد الله و حکم بن کیسان آدلو کافرلری
اسیر ایتدیلر کیمی و قالانی کفار قاچدیلر اسبابلرین و یوکلرین و دوه لرین سوردیلر عبد الله بن جحش
رضی الله عنه دخی خمس فرض اولمادین مذکور مالک خمسنی چیقاروب ما قالانسن قسمت ایلدی
بعض روایتده وارد اولمشدر که غنیمتی رسول الله حضرتینه کتوردکلرنده بن شهر حرامده سزه
قتال امر ایتمدم ایدی دیو بیوردی و اسیرلری و غنیمتی چاق بدر غزاسندن کلنجه تاخیر
ایدوب آندن صکره بدر غنیمتلریله بیله قسمت ایلدی دیدیلر و بو خصوص ایچون قریش کافرلری
شهر حرامده قان دوکدی و مال آلدی دیو سوز کلجی ایتدیلر آندن حق سبحانه و تعالی یسئلونک
عن الشهر الحرام قتال فیه قل قتال فیه کبیر وصد عن سبیل الله وکفر به والمسجد
الحرام واخراج اهله منه اکبر عند الله والفتنة اکبر من القتل ولا یزالون یقاتلونکم
حتی یردوکم عن دینکم ان استطاعوا ومن یرتدد منکم عن دینه فیمت وهو کافر فاولئک
حبطت اعمالهم فی الدنیا والآخرة واولئک اصحاب النار هم فیها خالدون آیت کریمه سین انزال
ایلدی تفسیر قاضیده مسطوردر که رسول الله صلی الله علیه وسلم کندو عمه سی اوغلی
عبد الله بن جحش رضی الله عنه حضرتلرین بدر غزاسندن ایکی آی مقدم جمادی الآخره آینده بر سریه
اوزرینه امیر نصب ایدوب قریش کفارینک کاروانلرین بصمغه کوندرمش ایدی کاروانده کفاردن
عمرو بن عبد الله حضرمی و اوچ کافر دخی وار ایدی مسلمانلر عمروی قتل ایدوب ایکی کافری دخی
اسیر ایتدیلر و بو حادثه رجب آینک اوّلکی کوننده واقع اولمش ایدی اما سریه خلقینک اعتقادلری
بو ایدی که اول کون جمادی الآخره آینندن اولا و اول زمانده اشهر حرمده قتال ایتمک حرام ایدی

صکره دن فسخ اولنوب حلال قلنمشدر و الحاصل سریه خلقندن خطا ایله غره رجبده قتال صادر
دخی کافرلر رسول الله حضرتنه طعن و تشنیع یاپوب کوندردیلر محمد شهر حرامی حلال عد ایلدی
بو آی خود امن و امان زمانی ایدی خلق حضور قلبله معاشلری امرنده مشغول اولاجق وقت
بونک کبی زمانده بو بلیه ایلدی دیدیلر بو واقعه سریه خلقنه قتی کوج کلدی غایت بی حضور اولدیلر
حاق توبه مز نازل اولنجه یوموزدن ایرلمازز دیدیلر پیغمبر علیه الصلاة والسلام دخی غنیمتلرین
قبول ایتیوب رد ایلدی آندن آیت مذکوره نازل اولدی و معناسی رسول الله حضرتندن خطاب
ایدوب دیمکدر که یا محمد شهر حرامده قتال اتمکدن مشرکلر سکا سؤال ایدرلر بعضلر قولنجه
سریه اصحابی سؤال ایدرلر یعنی بو آیده قتال ایده نه نه لازم کلور دیرلر سن جواب ویر که
بو آیده قتال اولورکناه در و حق تعالی یولندن خلقی منع ایتمک اسلامه مانع اولمق و کافر بالله
اولمق و مسجد حرامدن یعنی کعبه دن مانع اولمق و کعبه اهلنی کعبه دن چقارمق الله تعالی
قتنده سریه خلقینک خطا ایله ایتدوکلری ایشدن اکبردر یعنی بونلرک فسادی آرتوقدر و داخی
فتنه سزی کلمه قتال ایدرلر تا کیم قادر اولورلرسه سزی دینکوزدن دوندره لر و سیزدن شول
کمسنه لر که دینلرندن دونه لر دخی کافر ایکن موت یتیشه اولار آنلر شول کمسنه لردر که اعمال
صالحه لری باطل اولدی ایتدوکلری خیرات مقابله سنده دنیاده و آخرتده بر نفع کورمزلر آنلر اهل
جهنمدر آنلر جهنمده ابدی قالورلر دیمکدر محصلی بودر که کافرلر اصحابدن خطا ایله بر ایش صادر
اولدیغیچون طعن و تشنیع ایدرلر اما کندولردن قصد ایله دورت فساد عظیم صادر اولمشدر که الله
تعالی قتنده بونلر آندن اکبردر بری بودر که خلقی اسلامدن منع ایدرلر بری بودر که کندولر
حق جل و علا حضرتنه ایمان کتورمزلر کافر بالله اولمشلردر بری دخی بودر که مسلمانلری کعبة الله
زیارتندن منع ایدرلر بری دخی بودر که مسجد حرام اهلنی یعنی رسول الله حضرتنی صلی الله علیه وسلم
و اصحابنی رضوان الله علیهم اجمعین جفا ایله اذا ایله مسجد حرامدن یعنی مکه دن چقردیلر هیچ
کندولرک بو کفرلرینه بو قباحتلرینه باقمزلر دخی سریه خلقندن خطا ایله بر کناه صادر اولدیغیچون
طعن لر ایدرلر دیمکدر آندن کفارک اهل اسلامه قصدلری دینلرندن چقارمق ایدوکی
اثبات اولدوغنی و مرتد اولانک حالی عاقبتی نیجه اولدوغنی بیان ایدن روایت اولنورکه اول اسیر اولان

ایکی کمسنه ایچون قریش کافرلری رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه فدا کوندردیلر یعنی
بهالرین کوندردیلر سیر ایلکدن خلاص ایدیلر آنلارک بری عثمان بن عبد الله و بری حکم بن کیسان
دیرلردی اول عثمان بن عبد الله دیدکلری واردی مکه یه کتدی آنده کفر اوزره وفات ایلدی
و حکم بن کیسان ایمانه کلدی رسول الله صلی الله علیه وسلمک یانندن کیتمدی تا اول که بئر
معونه غزاسنده شهادت نصیب اولدی رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

فی تحویل القبلة من القدس الشریف الی مکة المشرفة

مدینه منوره ده اون آلتی آی غازی قدس مبارکه طوغرو قلدی بعض روایتده دخی چوق زمان
قلدی دیمشلردر و قبله کعبه یه دوندوکی قنقی آیده واقع اولدیغی و قنقی کونده و قنقی نماز ایچنده واقع اولدوغی
بابنده اختلاف اوزره در صحیح قولده بعضلر جمادی الاولی ده بعضلر رجبده اورته سنده اثنین
کوننده بعضلر شعبان اورته سنده ثلثا کوننده ایدی دیمشلردر امام بخاری رحمه الله تعالینک برآء
بن عازب رضی الله عنه روایتی اوزره ایکندو نمازنده ایکن فول وجهک شطر المسجد الحرام
آیت کریمه سی نازل اولدی که معناسی یا محمد یوزکی مسجد حرام جانبنه دوندر دیمکدر نمازک ایکی رکعتی
قلنمش ایدی که آیت کریمه نازل اولنجق دوندیلر ایکی رکعتنی دخی مکة الله جانبنه قلوب تمام ایتدیلر
بعض روایتده اویله نمازینی قلورکن نازل اولدی دیمشلردر مدینه قربنده قبا ناحیه سنده
اولان مسلمانلر اول کون ایشتمیوب نمازینه قدس مبارک جانبنه قلدیلر امام بخاری
و امام مسلم رحمهما الله علیهما صحیحلرنده عبد الله بن عمر رضی الله عنهمادن روایت ایدرلر که
قبا ناحیه سنده اولان خلق ارته سی کون صباح نمازینی ایچنده ایکن بر کمسنه واردی خبر ویردی
رسول الله حضرتنه کعبه یه قرشو طورمغه امر اولندی دیدی مسلمانلر قدس مبارکه طوغری

مسئلة شرعیة

نمازده طورورکن همان کعبة الله جانبنه دوندیلر بو روایتده دلیل واردر که ناسخه علم
واقع اولمینجه حکمی لازم اولمیه زیرا اهل قبایه اعاده صلوة امر اولنمدی دیمشلردر یعنی اول
زمانده که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کعبه یه قلمق امر اولندی آیروق قیاس
بویدی که قدس مبارکه قلمق جائز اولمیه اما اهل قبا قبله نک دوندوکن ایشتمدکلری ایچون
اول کون ینه قدس مبارکه قلدقلری نماز جائز اولدی زیرا اکرچه جائز اولمیدی رسول الله
حضرتی آنلره اول نمازلری تکرار قلمق امر ایلردی امر ایلمدوکندن معلوم اولدی که وارد اولان

ایمک نوجیله عمل ایتمک ایستدوکیدن صکره لازم اولورمش طبری رحمة الله علیه روایتنده ابن عباس
رضی الله عنهمادن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه یه هجرت ایتدوکی
زماننده مدینه خلقنک اکثری یهود طائفه سی ایدی و قبله لری بیت المقدس ایدی حق سبحانه وتعالی
رسول الله حضرتنه دخی امر ایلدی که قبله سی بیت المقدس اوله بونلر ایله واقع اولدوغنه یهود
مسرور اولدیلر آندن پیغمبر علیه الصلوة والسلام اون یدی آی بیت المقدسه قلدی اما
مراد شریفی بو ایدی که حضرت ابراهیم قبله سنه استقبال ایده دائما یوزینی کوکه طوتب الله تعالیدن
دیلردی که کعبه یه دونه قبله آندن صکره حاجتی روا اولوب آیت کریمه نازل اولدی که قبله اولنجه
دوندی فتح البیان صاحبی ایدر ابن عباس حدیثنک ظاهری بودر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
مکه ده ایکن نمازی بیت المقدسه قلوردی کعبه اوکنده طورردی تا که قبله دیمش اولورلر بوندن
فهم اولنور که بیت المقدسه قلمق اولدن ایمش مدینه یه کلدکدن صکره امر اولنمش دکل ایمش دیدیلر
بوکا جواب بودر که روایت سابقه ده مدینه یه کلدکدن صکره امر اولندی دیمکدن مراد اولکی
قبله سن مقرر ایتمکه امر کلدی دیمکدر یوخسه یکیدن تعیین قبله ایچون امر اولندی دیمک دکلدر
بنه طبری رحمه الله طریق آخردن روایت ایتمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم اول نمازی
کعبه یه قلمشدر دخی کندولر مکه ده ایکن قبله بیت المقدسه دونمشدر اوچ یل بیت المقدسه قلمشدر
آندن هجرت ایدوب مدینه یه کلدکدن صکره اون ایکی آی دخی بیت المقدسه قلوب صکره دن
حق تبارک وتعالی کعبه یه متوجه اولمشدر دیدی و قبله دوندکی قنغی مسجدده نماز قلنورکن
واقع اولدیغی دخی اختلاف اوزره در بعضلر قولنجه مدینهٔ منوره ده کندو مسجد شریفنده اویله
نمازینک سلامندن ایلک ایکی رکعتن قلمش ایدی مسجد حرامه متوجه اولمغه امر کلدی دخی کندوسی
کعبه دن یکا دوندی مسلمانلر دخی بیله دوندیلر دیمشلردر بعض روایتده پیغمبر علیه الصلوة
والسلام ام بشر دیدکلری خاتونی زیارت ایچون بنی سلمه طائفه سی ارکسنه واردی
ام بشر رضی الله عنها طعام بشوروب رسول الله حضرتنی ضیافت ایلدی آندن اویله زمانی
اولیجق اصحابه نماز قلیویردی ایکی رکعتن قلمش ایکن امر کلوب کعبه یه دوندیلر پیغمبر علیه السلام
آلتون اولوب مغربه توجه ایتدی بو ایله واقع اولدیغیچون اول مسجدک آدی اول زماندن مسجد

قبلتین

قبلتین قالدی دیمشلردر امام واحدی رحمة الله علیه بو روایتی ترجیح ایتمشدر بونک ثبوتی
بر قومه قاتومزده زیاده در دیو بیورمشدر بر روایت اولنور که قبله بیت المقدسدن کعبهٔ معظمه یه
دوندکی زمانده منافقلر و یهود و مشرکین بو حالی انکار ایدوب ما ولیهم عن قبلتهم التی کانوا
علیها دیدیلر یعنی بونلری اولکی قبله لرندن دوندرنکه سبب نه اولدی بونلر کاه بر قبله یه
کاه بر قبله یه استقبال ایتمکک اصلی نه در دیدیلر آندن حق سبحانه وتعالی جواب انزال ایدوب
قل لله المشرق والمغرب یهدی من یشاء الی صراط مستقیم دیو بیوردی یعنی یا محمد سن دی که
مشرق و مغرب حق تعالینک ملکیدر بویله دکلدر که بر مکانک اکا اختصاصی اوله و لا بر مکانک
اعتباری حق تعالینک امرینه امتثاله در غیری نسنه یه دکلدر حکم و تصرف و امر صاحبی حق تعالی در
بزی هر قنده متوجه قلورسه بز اوله یکا توجه ایدرز طاعت حق جل و علانک بیوردیغنی
طوتمقدر اکر هر کون بر جانبه توجه ایتمک بیورسه بز توجه ایدرز الله تبارک وتعالی دیلدیکی
کمسنه یه صراط مستقیمه هدایت ایلر کاه بیت المقدسه و کاه کعبه یه دوندرمک موجب حکمت و مقتضای
مصلحت اوزره بر فعلدر که رسولنه و امتنه عنایت عظمی در زیرا کندونک خلیلی ابراهیم پیغمبر
علیه السلام قبله سنه هدایت ایلدی دیمکدر امام احمد رحمة الله علیه روایتنده حضرت عائشه
رضی الله عنها بیورمشدر که تحقیقا یهود طائفه سی بزه اوچ نسنه میسر اولدوغنه حسد ایتدکلری کبی
هیچ بر نسنه یه حسد ایتمزلر بری بودر که حق سبحانه وتعالی بزه جمعه کونی ارزانی بیوردی
آنلره نصیب اولیوب بزه میسر اولدوغنه غایت بی حضور لردر بری دخی کعبهٔ معظمه بزم
قبله مز اولدوغنه بری دخی امام آردنده بزم آمین دیدکومزه والحاصل بو اوچ نعمت اهل
اسلامه روزی قلندوغنه یهود طائفه سی هلاک اولدیلر لعنهم الله تعالی قبله کعبه یه دوندکدن
صکره بعض مسلمانلر آیتدیلر شمدی یه دک بزم بیت المقدسه قلدوغمز نمازلرمز نیجه اولور
و اول قرنداشلرمز که بیت المقدسه قلورلردی کعبه یه قلدین وفات ایتدیلر آنلرک احوالی
نیجه اولور دیدیلر یعنی تدارکه محتاج بر نقصان وارمی اوله دیو تردد ایلدیلر حق سبحانه وتعالی
وما کان الله لیضیع ایمانکم آیت کریمه سن کوندردی یعنی حق سبحانه وتعالی سزوک ایمانکوزی
ضایع ایتمزدیو مسلمانلره تسلیه ایلکدر که قبله لرندن شبهه قالمیه روایت اولنور که قبله دوندکی

نماز ایچون یهود طائفه سی آیتدیلر محمد باباسنك شهرینه مشتاق اولدی استرکه قومینی خشنود ایلیه
انلر ایچون کعبه یه متوجه اولدی اگر بزم قبله مزه اوزرینه ثابت اولوب طورسیدی کتابلرمزده گوردیگمز
گله جك پیغمبر بودر دیرزدی ایمدی انلر آندن حق جل وعلا بیوردیکه وان الذین اوتوا الکتاب
لیعلمون انه الحق من ربهم یعنی یا محمد سنك بیت المقدسدن کعبۀ مشرفه یه دوندیگکی
انکار ایدن یهود طائفه سی الله تبارك وتعالی سنی کعبه یه دوندره جکن کتابلرنده کورمشلر ایدی
پیغمبرلرندن ایشتمشلر ایدی بیلورلر غیبت سویلیورلر سوء نیتلرندن فی نهاندن ایدرلر دیمکدر رسول الله
حضرتلری صاحب القبلتین ایدوکن انبیا خبر ویرمشلر ایدی متقدم سابقه نك کتابلرنده مسطور ایدی
یهود طائفه سی لعنهم الله تعالی جاهللری آلدامق ایچون درلو درلو سوزلر و انواع حیله و خدعه لر
پیدا ایدرلردی بو دکل ایدی که کندولر حقیقت حالی بلمیه لر بیلورلردی اما ملعونلقلرین قومزلردی
تاریخ هجرتك اون سکزنجی آیی اولدیغی کبی که قبله دوندوکدن بر آی کچمش ایدی صوم رمضان
فرض قلندی و صدقة الفطر واجب قلندی هرکشی کندو نفسی ایچون و فقیر اولان طفلی ایچون
یعنی کوچك اوغلان که آنه سندن یا غیریدن میراثندن انتقال ایتمکله یا برکسنه باغشلمق ایله مالی
اولمایه باباسنه محتاج اوله اول اصل اوغلان ایچون و خدمتکاردن قولی ایچون یا جاریه سی ایچون
کرکسه مدبر اولسونلر و کرکسه جاریه ام ولد اولسون حسب بونلر ایچون فطره ویرمک کرکدر اگر
ویره جکی بغدای یا خود بغدای اونندن یا خود قوری اوزمدن اولورسه هر آدم ایچون یارم صاعك
ویرمک کرکدر اگر خرمادن یا آرپه دن یا خود آرپه اونندن اولورسه بر صاعك ویرمک کرکدر
اما صاعك شویله کرکدر که ایچنه بیك دورت یوز قرق درهم مرجمك صیغه اگر ویردیکی اقچه
بو بو کی اولنانلردن برینك قیمتی ویره خاتونی ایچون و بالغ کزن اوغلی ایچون قولی ایچون و اورتقلق
قولی ایچون ویرمك واجب دکلدر بو زمانه کلنجه بونلر فرض اولمش ایدی مال زکوتی
فرض اولنامش ایدی قول دخی صکره دن فرض اولمشدر بو ذکر اولنان غزوۀ بدر
اولیدن صکره واقع اولان غزوۀ بدر کبری بو غزایه بدر عظمی و بدر ثانیه و بدر القتال دخی
دیرلر و بدر دیدکلری بر مشهور قریه در غزا آنده واقع اولمش ایدی بعضلر قولنجه اوراده بر
قویینك آدیدر صکره دن واقع اولدیغی موضعه بدر دیمشلردر ابن کثیر رحمة الله علیه بیلدرر

ابتداء فرضیت صوم شهر رمضان و وجوب صدقۀ فطر

دیو بیان غزوۀ بدر کبری

بوغزا

بو غزا اولدیغی کونه یوم الفرقان دیرلر حق سبحانه و تعالی اول کون اسلامه عزت ویردی کفری
مغلوب و مقهور ایتدی مسلمانلر آز کسنه ایدی کفار چوقلق ایلرو جبه لری جوشنلری و جمیع
یراقلری کامل ایدی بخششی برار آتلری وار ایدی هیچ بره ظفری بولمجقدر دیو غرور و سرور
اوزره ایدیلر حق جل وعلا رسول الله حضرتنی اوزرلرینه غالب و قاهر قلدی لشکر ملاعین
و جند شیاطین مقهور و مغلوب اولوب بو کوندن بری ایتدکلری فتنه و فساد و بغی و عنادلرینك
تکبیرلری باشلرینه اوغرادی دیو اولدر که حق تبارك و تعالی کلام قدیمنده متنان ایدوب ولقد
نصرکم الله ببدر وانتم اذلة دیو بیورمشدر یعنی حق سبحانه و تعالی سزه بدر غزاسنده
نصرت ایلدی شول حالده که سز ذلیللر ایدیکز یعنی عددکز آز ایدی کفارك عددی
چوغ ایدی بویله ایکن سزه نصرت اولندی تا بیله سز که نصرت من عند الله در کثرت عدد ایله
و یراق چوقلوغی ایله دکلدر دیمکدر بو بدر غزاسی اسلام غزالرینك اعظمیدر زیرا اسلامك
ظهور و غلبه سی بوندن اولمشدر بوندن صکره کفارك بیلری صنوب حق تعالی مشرکینه
ذلت ویرمشدر و بو غزایه حاضر اولان مسلمانلره حق تبارك و تعالی عزت ویرمشدر بونلر
الله تعالی حضرتنه قاتنده ارجح اولمشلردر روایت ایدرلر که بدر غزاسنه مبارك رمضانك اون یدنجی
کونی سبت کونینده چقمشلر ایدی تاریخ هجرتدن اون طقوزنجی آی ایچی ایدی ابو لبابۀ انصاری
حضرتن رضی الله عنه مدینۀ منوره اوزرینه قودی دخی کندوسی انصار قومیله چقدی بوندن مقدم
انصار قومی رسول الله حضرتیله غزایه چقمق واقع اولمامش ایدی چقانلر جمله اوچ یوز یدی نفر
کشی ایدیلر سکز نفر کسنه حاضر اولمامش ایدی آنلرك دخی حصه لرین ویردی و جمله خلقده اوچ
آت وار ایدی بریسی مقدادك ایدی کا بعضنجه دیرلردی بریسی دخی زبیرك ایدی کا یعسوب
دیرلردی بر آت دخی مرثد غنوینك ایدی حاصلی بو اوچ آتدن غیری اول کون کمسه ده آت
یوغیدی تمام یتمش دوه لری وار ایدی جنك جمعه کون اولدی دیمشلردر اصل مرادلری
قریشك کاروانین بصمق ایدی اول نیتله چقمشلر ایدی تفصیلی بودر که ابو سفیان اوتوز آتلو ایله
شام دیارنده ایدی عمرو بن العاص ایچلرنده بیله ایدی شامدن مکه یه متوجه اولدیلر بر عظیم
کاروان ایله قریشك مالارین کتورلردی بدر دیدکلری موضعه یقین کلدکلری کبی بو خبر

رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه واصل اولدى آندن اصحابنه بيوردى كه قريشك
بودكلو مال ومنال الله قافله‌سى بدر يانينه كلمش قافله‌ده چوق يرار كسنه‌لرى دخى يوغيمش
همان چقوك اميددركه حق تعالى حضرتى سزه غنيمت نصيب ايتمش اوله ديدى اورادن
پيغمبر عليه الصلوة والسلام صحابۀ كرام ايله چقدیلر ابو سفيان دخى بونلرك چقدوغن
ايشيدیجك ضمضم بن عمرو ديدكلرى كافرى بر مقدار نسنه ويروب مكه‌يه كوندردى كه واره
قريش قومنه رسول الله حضرتنك چقوب اوزرلرينه متوجه اولدوغن خبر ويره قريشى
قالدوره كه لشكر اولوب كاروانلرين خلاص ايده‌لر آندن بو خبر مكه‌يه واريجق بيك نفره قريب
طوغلغه‌لو كافر چقدى اشراف مكه‌دن بر كسنه قالمدى ابو لهبدن غيرى جميع كابر قريش
چقدیلر ابو لهب كندو يرينه عاص بن هشامى كوندردى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى دخى اصحابيله رفحاء ديدكلرى موضعه يتشدى اوراده خبر كلدى كه اهل مكه
كاروانلرين حمايت ايچون چقمشلر بوله كلمك اوزره‌در ايمشلر آندن اصحاب كرام ايله مشورت ايلدى
و بويردى كه حق تعالى حضرتى وعده قلدى كه ايكى طائفه‌نك بريسى بزومدر ياكاروانلر
يا قريش عسكرى تا اصحاب كرام كاروانلر اله كيره و كندن حظ ايده‌لر دخى ملكلرى كفارك
مال ومتاعلرين الالغه ايدى آندن ابو بكر صديق رضى الله عنه طوروب بر معقول سوز سويلدى
آندن صكره عمر بن خطاب رضى الله عنه طوروب بر معقول كلام دخى اول سويلدى آندن صكره
مقداد رضى الله عنه طوروب ايتدى يا رسول الله همان حق تبارك وتعالى سكا نه امر ايتدیسه
آنوك اوزرينه اول والله بز سكا شول بنى اسرائيل موسى‌يه ديدكلرى كبى اذهب انت وربك
فقاتلا انا ههنا قاعدون ديمزز بز سكا معينوز اول الله حقيچون كه سنى حق پيغمبر كوندرمشدر
اكر برك الغماد ديدكلرى يره دكلو بزى آلوب كيدرسك سنوكله كيدرز سكا معاونت
ايدرز ديدى و بنى اسرائيل موسى عليه الصلوة والسلامه ديدكلرى كلامك معناسى يا موسى
وار سن ربك ايله ايكوكز اعداكوز ايله جنك ايدوك تحقيقا بز بونده اوتورورز سنوكله كيتمز
ديمكدر آندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم مقداده خير دعا ايلدى وخلقه
بركوا ايها الناس ديو خطاب ايلدى مراد شريفى انصار قومنه خطاب ايدى زيرا آنلر عقبه‌ده

بيعت

بيعت ايتدكلرى زمانده يا رسول الله بز سكا شمدى معاونت ايده‌مزز اما شول زمانده كه بزوم
اركموزه كله‌سين اول وقت سنك معاونتك بزوم اوزرموزه واجبدر كندو نفسمزى وعيالمزى
وخاتونلرموزى هرنه‌دن صاقنورسق سنى دخى آندن صاقنورز ديمشلر ايدى تا رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتى خوف ايلدى كه بزوم اول عهددن مرادموز سنى مدينه
ايچنده حمايت ايدوب عدولرى دفع ايتمكلوم ديمك ايدى يوغسه يا انجق چقوب كيدوب
ياباندە اولن اعدا ايله جنك ايتمك دكلدى ديرلر حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
ناسه خطاب بيوريجق سعد بن معاذ رضى الله عنه كه انصار قومنك اولوسى ايدى ايتدى
يا رسول الله شويله بكزر كه خطابى انصار قومنه بيوردك ديدى وخطابدن مراد شريفى
انصار قومنه حاضر اولونك وايتدوكلرى وعده‌يه وفا ايلمك ديمك ايدى آندن سعد بن معاذه
ايتدى يا سعد نعم خطابم انصاره ايدر ديدى سعد ايتدى يا رسول الله تحقيقا بز سكا
ايمان كتوردك سنى تصديق ايتدوك وهر نسنه كه سن كتوردك اول حقدر ديو شهادت
ايلدك وسمع وطاعت اوزرينه سنوكله عهد ايلدك همان مرادك نه ايسه آنوك اوستنه اول
يا رسول الله اول الله حقيچون كه سنى حق پيغمبر كوندردى اكر بزه شو دريانك ايچنه كيروب
اوته يا قيسنه چقمق بيورسك دخى سن كيرسك بزده كيررز بر كسنه بزدن كيرو قالمز ايدى
وبز دشمنموزه بولشمقدن بى حضور اولور طائفه دكلز بز جنك يوزنده صبر ايديجيلرز وملاقات
زماننده صادقلروز بزدن غدر كلمز اميددركه بزدن قرة العين اوله‌جق نسنه‌لرى كوره سن
يعنى حظ ايتدوكك ايشلر ظهوره كله نصرتلر و معاونتلر كوره سن همان يا رسول الله بزى
قنده بيورورسك آلوب كيت ديدى حضرت فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم سعدك بو سوزندن
مسرور اولوب همان امر ايلدى سيروا على بركة الله وابشروا فان الله قد وعدنى احدى
الطائفتين والله لكانى الان انظر الى مصارع القوم ديو بيوردى معناسى صحابۀ كرامه
بيوردك حق تعالىنك بركتيله وشادمان اولك كه تحقيقا بارى تعالى حضرتى بكا وعده قلدى
ايكى طائفه‌نك برى بزومدر يا قافله‌يى آلورز يا لشكر قريشى صيوق والله حق جل وعلانك
وعده‌سى شويله مقرردر كه كويا كه شمدى بن قريشك قريلوب ياتدقلرى يرى كوزم ايله تماشا ايدرم

ثابت ایدر انس رضی الله عنه روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلم مبارك الكین یر
اوستنه قورایدی دخی بو فلانك دوشه جكی یردر دیردی آندن بر یره دخی قوردی
بو فلانك دوشه جكی یردر دیرایدی حاصل جنك یرنده كفارك دوشب یاتاجق یرلری
مبارك الیله تعیین ایلدی هر برینی كیمه تعیین ایدیسه حیاق اورایه دوشدی صلا
قمشدی دیمشدر روایت اولنور كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بدر قربنه
واردقی زمانده بر قومصل یره قونمش ایدی كه انسانك و طوارك ایاقلری قومه اچنه باتردی
طیانمزدی مشركلر متقدم كلوب صو اوزرینه قونمش ایدی و كندولر اچون قویی لر
قازمشلر ایدی مسلمانلر صویه مضایقه چكرلردی آبدست آلمغه و غسل اتمكه صو بولمزلردی
صوسزلق دخی غلبه ایلدی بو حالده ایكن شیطان علیه اللعنة مسلمانلره كلوب وسوسه یه
باشلدی كه سز كندوكزی حق اوزره صنورسز و اراكوزده پیغمبر واردر دیرسز و بز اولیاء
الله اولدق دیو اعتقاد ایلرسز اما اچمكه و آبدست آلمغه و غسل اتمكه صو بولمزسز
قریش طایفه سی سزه غالب اولوب صویی آلدیلر و سزی كوزدرلركه صوسزلق جانوكزه
كار ایلیه دخی زبون اولدوغكز زمانده كله لر بعضه لر بلدكلری كبی ایده لر دیدی مسلمانلر بو
اضطرابده ایكن حق تبارك وتعالی بر عظیم یغمور ویردی دره لر طپطولو اولوب آقماغه
باشلدی اصحاب كرام رضی الله عنهم اجمعین صویه غنی اولدیلر مرادلرنجه خوش جنبدیلر و قربه لرین
طولدردیلر بو خصوصده كه حق سبحانه وتعالی كلام قدیمنده بیورمشدر وینزل من
السماء ماء لیطهركم به ویذهب عنكم رجز الشیطان ولیربط علی قلوبكم ویثبت به
الاقدام یعنی حق تبارك وتعالی كوكدن صو ایندورر تا كم آنوكله سزی حدثدن و جنابتدن
پاك ایلیه و شیطانك وسوسه سنی سزدن كیدره و قلبلركوزه صبر ویره و قدملركوزی ثابت
قلادیكدن تحصیلی بودركه صوسزلقدن مضایقه چكردكوز بو حالده ایكن ابلیس علیه اللعنة
دخی سزی كلوب یخیندی وسوسه ویردی حق جل وعلا یغمور احسان ایتمكله مضایقه لركوز
كتدی و شیطان وسوسه سندن دخی خلاص اولدوكز قلبلركوزه صبر حاصل اولدی و یغمورك
یرولك قومی دخی بركشدی ایاقلركوز باتمز اولدی دیمكدر آندن پیغمبر علیه السلام حین محاربه ده

طوراجق یره آغز بداقلرندن بركوركه لك چاندیلر اوراده طورردی آندن صكره كفار عیندن
عتبة بن ربیعة و شیبة بن ربیعه و عتبه نك اوغلی ولید اوچ كافر میدانه چقدیلر مسلمانلر
لشكرندن دخی حارث اوغوللرندن عوف ومعاذ و عبد الله بن رواحه رضی الله عنهم میدانه
چقدیلر كافرلر بونلره سز كیملرسز دیو صوردیلر بونلر دخی بز انصار قومندن فلان و فلان
كسنه لرز دیو كندولری بلدردیلر كافرلر ایتدیلر بز قوم سیزوكله ایشومز یوقدر دیدیلر
آندن پیغمبر حضرتنه چاغروب یا محمد بزه كندو قومزدن كندو اقرانمزی میدانه چقار
دیدیلر حاصلی جنك اتمكه اهل مكه دن آدم استدیلر اهل مدینه ایله جنكه راضی اولمدیلر
رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی امر ایدوب حضرت حمزه و حضرت علی و عبیده
بن الحرث رضی الله تعالی عنهم میدانه چقدیلر كافرلر بونلره دخی سز كیملرسز دیو سؤال ایتدیلر
بونلر دخی كندولری بلدروب جك ایتدیلر كوكل اشته سز اقرانمزسز كلوك بری و دیدیلر عبیده
رضی الله عنه بونلرك جمله سندن یاشلوجه ایدی اول عتبة بن ربیعه ایله جنك ایدی
بعضیلر اول شیبه ایله جنك ایتدی حضرت حمزه رضی الله عنه عتبه ایله جنك ایلدی دیمشلردر
و حضرت علی كرم الله وجهه ولید بن عتبه ایله جنك ایلدی ولیدی قتل ایتدی حمزه دخی
جنك ایتدوكی كافری قتل ایتدی اما عبیده نك خصمی ایله دیزینه قلج طوقندی یاره لو اولدیكنده
دخی كافره محكم یراق بخشش ایدی آخر حمزه و علی معاونت ایدوب انلرك جنك ایتدوكی كافری دخی
دپله دیلر و عبیده یی كوتروب [illegible] حدیثدن ابوداود رحمة الله علیه بو خصوصی حضرت علیدن
بو ایله روایت اتمشدركه ایتدی اول كون میدانه اول عتبة بن ربیعه چقدی آردنجه اوغلی
ولید ایله قرنداشی شیبه چقدی آندن ندا ایدوب میدانه آدم اوقودی انصار قومندن
بر قاچ یكیتلر چقدیلر سز كیملرسز دیو سؤال ایلدی بز انصار قومندن فلان كسنه لرز دیدیلر
آیتدی بزم قوم انصار قومیله مصلحتمز یوقدر بز عم اوغوللرمزی استرز دیدیلر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم دخی قم یا حمزه قم یا علی قم یا عبیده دیو بیوردی آندن حمزه
عتبه یه قرشو واردی بن شیبه یه قرشو واردم جنك ایتدوك و عبیده ایله ولید دخی
بری برینه چالوب زبون ایتدیلر آندن صكره بز واردق ولیدی قتل ایدوب عبیده یی

کوتردک دیو بیورمشدر ابن حجر رحمة الله علیه ایدر بو روایت جمیع روایاتدن اصحدر
لکن مشهور بودر که علی بن ابی طالب رضی الله عنه ولید ایله جنک ایتمش اوله زیرا آنلر بکلر ایدی
وعبیده وشیبه بیرلر ایدی وعتبه وحمزه دخی بیرلر ایدی مناسب بو ایدی که جنک روایت
مشهوره اوزره اوله اما اصح بودر که ابو داود روایت ایتدی دیمشدر والحاصل کیم کیمو کله جنک
ایتدوکلری اختلافدر اما مسلمانلر کافرلرک اوچنی بله دپلدکلری اتفاقدر بونده خلاف
یوقدر طبری رحمه الله علیه نقلنده حضرت علیدن کرم الله وجهه مرویدر که بن وحمزه عبیده
ولیدی قتل ایتمکده یاردم ایلدک رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بزی عیبلمدی
دیو بیورمشدر بو روایت دخی بودر اوزدر روایتی تقویت ایلر ابن اسحاق رحمة الله علیه ایدر
میدانده بو جنک اولدقدن صکره ایکی جانبدن عسکر یاپ یاپ بری برینه یاقلشدیلر پیغمبر
علیه السلام ابو بکر صدیق ایله اول کولکه لک آلتنده طوردیلر متصل رسول الله حضرتی دعا
ایدوب حق جل وعلادن فتح ونصرت استردی اللهم ان تهلك هذه العصابة من
اهل الایمان فلا تعبد فی الارض ابدا دیو بیوردی یعنی یا ربی اهل ایماندن شو جماعتی اکر
هلاک ایلرسک ابدا یریوزنده عبادت اولنمز بن دیمکدر رسول الله حضرتی انکیچون بو نکه
دیدی که کندودن صکره پیغمبر کلوب ایمانه دعوت اتمیه جکنی بلوردی اکر اولکون جملهسی
هلاک اولیدی عالم ظلمات کفر ایچنده قالوردی ابو بکر صدیق رضی الله عنه یا رسول
الله بو مقدار تضرع ونیازی ترک ایله یعنی قتی چوق نفسکه تعب ویرمه زیرا البته حق
تبارک وتعالی سکا ایتدوکی وعده یی یرینه کتورر دیو پیغمبر علیه السلامی تسلیه ایلردی
رسول الله حضرتنک باری تعالی یه اعتمادی جملهدن زیاده ایکن اولکون ابو بکر اکا بویله دیدوکنک
وجهنده بعض علما بیورمشلردر که رسول الله حضرتی اولحینده امتی ایچون مقام خوفده ایدی
ابو بکر مقام رجاده ایدی انکیچون بویله سویلدی دیدیلر بعضلر دخی ایتدیلر رسول الله حضرتنک
اول وقت دعایه قتی مشغول اولدغی اصحابه قوت قلب حاصل اولماغیچون ایدی زیرا بلورلردی
رسول الله حضرتنک دعاسی رد اولنمز ابو بکر اویله دیدیکی کبی دعادن فراغت ایلدی
وبلدی که دعاسی مستجاب اولمش زیرا ابو بکر سویلدکی زمانده قوت قلب واطمینان نفسله

سویلشلر ایدی پیغمبر علیه السلام دعانک مقبولیتنی بر رادن فهم ایتدی دخی فارغ اولدی مشکوردر
سعید بن منصور رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که بدر غزاسنده رسول الله علیه السلام
مشرکلرک چوقلوغنه نظر ایلدی واهل اسلامه باقیجق بونلر آز کورندیلر دخی ایکی رکعت نماز قلدی
ابو بکر صدیق رضی الله عنه صاغ یاننده طوردی پیغمبر علیه السلام نماز ایچنده دعا ایدوب
اللهم لا تخذلنی اللهم انشدك ما وعدتنی دیو بیوردی معناسی یا رب بکا نصرتکی ترک ایتمه
یا رب سندن اول نسنهیی استرم که بکا وعده ایتمش ایدک دیمکدر بعض ایمه حدیثدن مرویدر
حضرت امیر المؤمنین علی کرم الله تعالی وجهه ایتدی بدر غزاسنده بر مقدار رجال ایتدوم دخی
کلدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرنی سجدهده کوردم یا حی یا قیوم دیرلردی
آندن کیتدم بر دخی جنک ایتدم ینه کلدم اویله بولدم دیدی اخبار صحیحهده وارد اولمشدر که
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بدر غزاسنده کولکهلک آلتنده طورر کن اویقلامق
واقع اولدی آندن تبسم ایدرک مبارک کوزلرین آچوب حضرت ابو بکره بشارت خبرنی ویردی
وحضرت جبریلی اشارت ایدوب کوستردی دخی سیهزم الجمع ویولون الدبر آیت کریمهسنی
اوقیورق کولکهلکدن قپوسندن طشره چقدی معناسی یقین زمانده کفارک لشکری صنوب
وارذلرین دونده رلر دیمکدر حقیقت حال اولکون اویله واقع اولدی وجمله دلائل نبوتدن
بریی بودر دیمشلردر وحضرت عمر بن خطاب رضی الله عنه بیوردی که بو آیت کریمه نازل
اولدغی زمانده مراد نه ایدوکن بلمزدم واولکون که بدر غزاسی واقع اولدی کوردم رسول الله
صلی الله علیه وسلم بو آیت کریمهیی اوقیورق مبارک جبههسنی کیردی آندن بلدم که مرادده
یعنی مقصود اولکونده اولاجق فتح ونصرته اشارت ایدوکن بلدم دیمکدر صحیح مسلمده ابن عباس
رضی الله عنهما عمر بن خطابدن رضی الله عنه روایت ایلمشدر که رسول الله حضرتی مشرکینه
نظر ایلدی بیک کشی ایدیلر واصحابه نظر ایتدی آنلر اوچ یوز اوندن زیاده کنه ایدیلر آندن
کولکهلک آلتنه کیردی وایکی الرین یوقاری قالدوروب اوزاتدی دخی یا رب بکا ایتدوکک وعدنی
وفا ایله دیو دعا وتضرعه باشلدی شول قدر مبارک الرین اوزادوب ربنه دعا قلدی که مبارک
اوموزلرندن رداسی دوشدی ابو بکر رضی الله عنه مبارک رداسین قالدروب اوموزلرینه قودی

دخی آرزیدن یا رسول الله یترک دعا و زاری قیلدوغک الله تعالی سکا قیلدوغی وعده یه البته
یتیشدیره وفا ایلر دیدیلر آندن حق سبحانه وتعالی اذ تستغیثون ربکم فاستجاب لکم انی
ممدکم بالف من الملائکة مردفین آیت کریمه سن انزال ایلدی اهل تفسیر بیورمشلردر که اذ
تستغیثون آیت سابقه ده واقع اولان اذ یعدکم الله دن بدلدر معناسی شویله دیمک اولور که
یا محمد سن شول زمانی ذکر ایله که آنده سز کوزه استغاثه ایدردکز یعنی اغثنا یا غیاث المستغیثین
دیو یاردم طلب ایدردکز آندن حق تبارک وتعالی سزه یری برینه آردنجه ملائکه دن بیک ملک ایله
مدد یتشدیریجی و ملاقی ایله دعاکزی مستجاب قیلدی دیمکدر بر روایتده دخی بثلثة آلاف من
الملائکة منزلین واقع اولمشدر بونک معناسنده بیورمشلردر که اول مسلمانلره نصرت ایچون
بیک ملک کوندرلمش ایدی آردنجه اوچ بیک ملک دخی کوندرلدی اول کوندرلن بیک ملک مسلمانلر ایله
بله جنک ایدرلردی و آنلره فثبتوا الذین آمنوا دیو امر اولنمش ایدی یعنی مؤمنلره ثبات ویروک
دیلمش ایدی آنلر دخی اهل ایمانه اثبتوا فان عدوکم قلیل وان الله معکم دیرلردی یعنی یرلو
یروکزده ثابت اولک دشمنلرکز آزدر تحقیقا الله تعالی سزکله در دیمکدر حاصلی زمره ملائکه
صلوات الله علیهم اجمعین بو طریقیله مسلمانلره قوت قلب ویررلردی ربیع بن انس ایدر اول
کون حق تعالی مسلمانلره بیک ملک ایله مدد یتشدردی صکره اوچ بیک اولدیلر صکره بش
بیک اولدیلر قتاده دن دخی بو روایت اولنمشدر که حق تعالی اول کون مسلمانلره بش بیک ملک ایله
مدد یتشدردی دیمشدر عبدالله بن عباس رضی الله عنهما روایت ایلمشدر که بدر کوننده
ابلیس علیه اللعنه بر الای شیطانلر و سنجغی ایله کلدی بنی کنانه طائفه سندن سراقة بن مالک
صورتنده کنانه کوزیوب آنلره کیردی دخی ایتدی سزه بوکون آدم اوغلانلردن غالب اولور کیسه یوقدر
بن سزی خلاص ایلرین دیدی مشرکلردن برینک الینه یاپشوب طورورکن جبرائیل علیه السلام
ملائکه ایله رسول الله حضرتنه یاردمه کلدیکی ابلیس همان الینی چکدی دخی آردینه دوندی
یوزی یوقو ویردی اول کافر ایتدی یا سراقه نیلرسن قنی سن دمین نه دیمش ایدوک شمدی دونوب
کیدر میسن دیدی ابلیس ایتدی تحقیق بن بر نسنه کورورم که سز آنی کورمزسز دیدی بو قصه یی ذکر که
حق سبحانه و تعالی کلام قدیمنده بیورمشدر واذ زین لهم الشیطان اعمالهم وقال لا غالب

لکم

لکم الیوم من الناس وانی جار لکم فلما ترائت الفئتان نکص علی عقبیه وقال انی بریء
منکم انی اری ما لا ترون انی اخاف الله والله شدید العقاب یعنی یا محمد ذکر ایله شول
زمانی که شیطان مشرکلره اندوکلری عمللرینی تزیین ایدوب خوش کوستردی و بوکون بنی آدمدن
سزه غالب کسنه یوقدر دیدی و تحقیقا بن سزی قورتارورم دیدی وقتا که ایکی عسکر بری
برینه ملاقات ایلدیلر شیطان آردینه دونوب کیدی و مشرکلره بن سزدن بیزارم تحقیقا بن
الله دن خوف ایدرم والله حضرتنک عقاب و عذابی شدیددر دیدی بر روایتده وارددر که
اول کون جبرائیل و میکائیل علیهما السلام بشر بیک ملائکه ایله ایندیلر ملائکه رجال صورتلرنده
ایدیلر ابلق آتلر اوستنده آق لباسلر کیوب آق عمامه لر صارنمشلر ایدی وحنین غزاسنده یشیل
عمامه لر صارنمشلر ایدی و حضرت علی کرم الله وجهه دخی بیورمشدر که بدر کوننده ملائکه نک
نشانلری آق صوفلر ایدی آتلرینک آلنلرنده دخی نشانلر وار ایدی بعض علما بیورمشلردر که بدر غزاسندن
غیری غزاده ملائکه جنک ایتمشلردر کیرو قالان غزالرده همان عدد و مدد اولورلردی بعضی
لشکر چوق کورنیکچون و اهل اسلامه قوت قلب اولغیچون کلورلردی دیمشلردر تفسیر ابن کثیرده
عبدالله بن عباس دن بویله نقل اولنمشدر و ابن مرزوق دخی قول مختار اودر که بویله درکه
ملائکه بدر غزاسندن غیری یرده قتال ایتمدیلر بلکه همان حاضر اولورلردی دیمشدر اما بو قوللره
صحیح مسلمده حضرت سعد بن ابی وقاصدن روایت اولنان حدیث شریف رد ایلر زیرا سعد رضی الله
بیورمشدر که احد غزاسنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک صاغنده صولنده ایکی
کسنه کوردم آندن اول و صکره هیچ کورمدم ایدیم جنک ایدرلردی اشد قتال الله معانله ایلرلردی دیمشدر
مرادی جبرائیل و میکائیل ایدی دیمشلردر امام نووی رحمة الله علیه آیدر بو حدیث شریفده
بیان واردر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتیله ملائکه بله جنک ایدرلردی
و آنلرک جنک ایتمسی بدر غزاسنه مخصوص کورلدی صواب دخی بودر که بدره مخصوص اولمایه
و ملکلری کورمک انبیایه مخصوص دکلدر بلکه صحابه کرام و اولیاء الله دخی کوررلردی دیمشدر
ابن انباری رحمة الله علیه آیدر آدم اوغلانی نیجه قتل اولنه جغنی ملکلر بیلمزلردی حق سبحانه و تعالی
آنلره تعلیم ایدوب فاضربوا فوق الاعناق واضربوا منهم کل بنان دیو بیوردی معناسی

مشركلرك بويونلرين اورديلر وهر مفصله چالوك ديكدر ديديلر روايت اولنوركه اول كون ملائكه
قتل ايتدكلرى كافرلرك بويونلرنده وبرمقلرى اوجنده قره قره نشانلر وار ايدى آندن بلورلرديكه
ملائكه اولدردكلرى آنلردر ابن عباس رضى الله عنهما بيورمشدركه بنى غفار قومندن بركسنه بكا
ايتدى كه عم اوغليله بن بر يوكسك طاغ اوستنه چقدق تاكه بدرك اوستنه حوالدا يدى جنكى
تماشا ايدوك غرضمز بو ايديكه تنقى طائفه منهزم اولوب سبالرين يغما ايده وز بوحالده
طورركن يوقاروده بر بولت ايندى بزه ياقلشدى ايچندن آت آوازلرين ايشتدك وبركسنه
اقدم حيزوم ديدى وكن بن كندم ايشتدم عم اوغلينك في الحال يوركى قوبدى اوراده هلاك اولدى
بن دخى هلاك اوله يازدم ديديكى امام بيهقى وابو نعيم بويله روايت ايتمشلردر وحيزوم جبرائيل
عليه السلامك آتنك اسميدر اقدم حيزوم ديمك ايلرو يورى يا حيزوم ديمكدر ائمه حديثدن
حاكم وبيهقى وابو نعيم رحمهم الله روايتلرنده ابو امامه سهل بن حنيفدن اول دخى آتاسندن
نقل ايتمشلردركه بدر كوننده مسلمانلرك برسى قليچيله بر مشركه اشارت ايتدوكى كبى مشركك باشى
قلچ طوقنمدين يره دوشردى ديمشدر شيخ تقى الدين سبكى رحمة الله عليه آيدن سؤال ايتديلركه
حكمت نه ايدى بدر غزاسنده بو قدر ملائكه كلمكه باوجود كه جبرائيل عليه السلام يالكوز بر قنادى
اوجيله كفارى دفع ايتمكه قادر ايدى ديديلر بن ايتدم مراد اولايدى كه فعل پيغمبر عليه السلامك
واصحابنك اولسون ملائكه مدد اولسون شول بر عسكر بر عسكره مدد ايتدوكى كبى ولا عادة الهيه جارى
اولان اسباب صورتن رعايت ايتمكيچون بويله قيلنمش اوله بو جمله سنك فاعلى الله تعالى در ديدم
ديو بيوردى بو سوزك محتملى بودركه الله تعالى حضرتنك مرادى بو ايديكه كفار پيغمبر
عليه السلام حضرتيله صحابه كرامك اللرندن قتل اولنوب فضيلت جهاد بونلره ميسر اوله بو تقديرجه
كركدركه بونلره قوت قلب حاصل اولمغيچون وافر ملائكه كله لر دخى مؤمنلرى يوركلنديره لر نيتكه كم
علاوه تا بر عسكر جنك ايدركن معاونت ايچون بر عسكر دخى كلدوكى كبى جنك ايدنلر تمام قوت
قلبله هجوم ايدوب دشمنى شكست ايدرلر بونده دخى اويله واقع اولدى ديكدن وبوندن لازم
كلمزكه ملائكه هيچ كافر قتل ايتميه لر زيرا كفار مسلمانلرك اوچ مقدارندن زياده ايدى
اهل اسلام ملائكه يه آدم لنوب اقدام ايليوب هر برى كافر قتل ايتمك ميسر اولدقدن صكره

زياده

زياده قالان كفارك بعضين دخى جايزدركه ملائكه قتل ايتمش اوله لر اكر ملائكه عسكرين كوروب
يوركلنمه لردى مسلمانلره قتال مشكل اولوردى زيرا كفار عسكرى كندولره نسبت قتى چوق ايدى
ويراقلو طائفه ايدى بونلرك اكثرى فقرا ايدى ويراقلرى ساعد دكل ايدى لاجرم بو طريق
اولمسا بونلره غزا ميسر اولمزدى الله تعالينك مرادى خود بونلره غزا نصيب اولمق ايدى والا حق
تبارك وتعالى قادر ايديكه بر ملك كوندروب جملهسن هلاك ايليه ايدى يا خود امم سالفه يه
واقع اولدوغى كبى كوكدن عذاب نازل اولوب جميع كفار برآنده هلاك اولورلردى روايت اولنوركه
اول كون ايكى عسكر برى برينه يقلشدقلرى كبى رسول الله صلى الله عليه وسلم يردن بر آووج
اوفاق طاشجغزلر الدى دخى كفاره قرشو آتوب شاهت الوجوه ديدى يعنى صورتلرى قبيح اولا
ديو بد دعا ايتدى آندن مشركين ايچنده كوزلرينه دوزنى دكلرينه قومرقلرينه كيرمدوك كافر قالمدى
حتى صنديلركه قريش اولولرينك نيچه سى قليچدن كيدى ونيچه سى اسير اولدى لر عبد الرحمن بن زيد
بن اسلم رحمه الله حق تعالى جل وعلانك كلام شريفى وما رميت اذ رميت ولكن الله رمى آيت كريمه
تفسيرنده بيورمشدركه معنيسى يا محمد آتدوغك زمانده سن آتمدك ولكن الله تعالى حضرتى آتدى
ديمكدر اول زماندن مراد بدر كونى ايديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم كفارك
يوزلرينه بر آووج اوفاق طاشلر آتمش ايدى دخى كفار صنمشلر ايدى علمادن نيچه كمسنه روايت
ايتمشلردركه بو آيت كريمه بدر كوننده نازل اولمش ايدى اكرچه كم حنين غزاسنده دخى رسول الله
حضرتى اويله ايتمك واقع اولدى ديديلر نته كم آنشغادده بيان اولنسه كركدر ان شاء الله تعالى
برجماعت بو آيت كريمه دن مراد فعل رسولى آندن سلب ايدوب بارى تعالى يه اضافت ايتمكدر ديو
اعتقاد ايدوب جبر مذهبنه بونى اصل ايتديلر وافعال عباده نسبت ايتمكى ابطال ايدوب يالكوز
بارى تعالى حضرتنه نسبت ايتمكى تحقيقه تمسك طوتديلر وآيت كريمه نك معناسنى بويله فهم ايتمك
نعوذ بالله خطادر زيرا بوندن لازم كلوركه اكر طاعت اكر معصيت جملهسى الله تعالى دن صادر
اولوب قولك ارادهسى هيچ مدخلى اولميه بو تقديرجه فسق وفجور ايدوب قتل نفس ايدنلرك هيچ
صوچلرى كناهلرى اولميوب آنلر مؤاخذه اولنمق كركميوز بويله خود دكلدر بلكه هر كشى طاعت ايله
ثوابه ومعصيت ايله عقابه مستحق اولور زيرا حق جل وعلا هر كشينك الينه اختيار جزوى قومشدر

مذهب اهل جبرى ابطال ايدوب جبرى
عبادى اثبات ايدر

اول حسبله صادر اولان افعالندن مثاب اولور و معاقب اولور اگر سؤال اولنور اختیار
جزئی دیدکلری نسنه یی دخی تکری تعالی یرا تمشدر و یا یرا تمامشدر قول نیه قادر اولور
بو تقدیرجه بینه جمله سی الله تعالی دن اولمش اولور دینلورسه جواب بودر که اگرچه هر نسنه
خلق اتمک الله تعالی حضرتندندر قول نسنه یرا تمغه قادر دکلدر اما اول اختیار جزئینک
صرفنی قوله مفوض قلمشدر دیلدوکی یره صرف اتمکه قولی مستقل ایدوب اول بابده کندو
ارادن چقمشدر بو مرتبه دن صکره قول اختیارینی خیر جانبنه صرف ایدرسه دخی خلق
ایدی ویرور شر و فساد جانبنه صرف ایدرسه دخی خلق ایدی ویرور و شر و فساده صرف
ایتدوکی زمانده خلق ایدی ویرمکدن راضی اولمق لازم کلمز زیرا مقدما کتابلر و پیغمبرلر
کوندروب خیر و شری بلدرمشدر و خیردن خشنود اولوب شردن خشنود اولمیاجغنی اعلام
اتمشدر انکچوندر که قول اختیارینی قنغی جانبنه صرف ایدرسه انوک جزاسین کورور زیرا
بلدکدن صکره صرف ایتدیکنه عذری یوقدر مثلا برکسنه نک بر قولی اولسه که هرکز بر جهته
قادر اولماسه همان اندیشه سنه بقوب طورسه افندیسی دخی اول قولک شانن امتحان ایچون
الینه بر مقدار التون ویروب شویله دیسه که بره اوغلان سن بنم قولمسن و بو التون
دخی بنم ملکمدر اما بونی سکا ویردم که تدبیر و تصرفک نه مرتبه ایدوکن بلم و استحقاقکی
کورم اگر اته و طونه و سایر مهماتکه صرف ایدوب بر خوشجه آدمیلک سمتینی طوترسک ساکا
انواع رعایتلر ایدرین و نعمتلرکی زیاده اولور اگر فسق و فجوره مهملاته خرج ایدوب
نکبتیلک سمتین طوترسک باشوکه بلالر کتوروب ساکا انواع عقوبتلر ایدرین اشته ساکا
دیه جکمی دیدم و ارامدی شمدنکرو بو التونی صرف ایدنجه بن آرادن چقدم کورهیم
سنی نیلرسین دیسه بو مرتبه دن صکره اوغلان التونی فسق و فجوره صرف ایتدوکی تقدیرجه
تقصیریکم ایتمش اولور ظاهر بودر که افندیسی لازم اولان نه ایسه بلدردی و رشد انوک جانبندن
قصور یوقدر آرامدی لازم کلورکه خطا خداوند متکارنک اوله اگر سؤال اولنورسه حق تعالی حضرتنک
تجربه و امتحانه نه احتیاجی وار ایدی که قوللرین تجربه ایلیه دینلورسه جواب بودر که حق جل
و علا قوللرین تجربه ایلردینکک معناسی کندو سبق علم حاصل اولمق ایچون ایلردیمک دکلدر زیرا که

حق سبحا

حق سبحانه و تعالی علام الغیوب در جمیع مخلوقاتک احوالینه تا ازلدن عالمدر علمندن
خارج نسنه یوقدر علم الله جمیع اشیایی محیطدر بلکه امتحاندن مراد هرکسنک شانن کندو
بلدرمکدر که حدندن تجاوز ایدوب مراتب عالیه یه استحقاق دعواسن قلمیه تصور کندو
جانبندن ایدوکن فهم ایلیه تا که حق سبحانه و تعالی حضرتنک عدل و داد مرتبه سی و فضل و احسانی
دایره سی تمام ادراک و اذعان اولنه مثلا بر صاحب دولت بر قولک شاننده استقامت یوق
ایدوکن بلسه رعایتنده اهمال اوزره اولسه اما مذکور قول کندو حدن بلمسه رنجیده کندویی
مصلحت کذار ملاحظه ایلسه صاحب دولت بکا رعایت ایلمزدی دیو دایما شکایتدن خالی اولمزا اما
حدین بلدوروب کندونک عدلن و فضلن ظهوره کتورمکیچون بر مصلحت امر ایلسه قول دخی
کندونک تصوری شانی مقتضاسنجه ایشوک آخرین ملاحظه ایلیوب دایما اهمال و تکاسل اوزره
اولسه مال و منالی تلف ایدوب حین محاسبه ده انواع قباحت و خیانتی ظهوره کلسه ارتوق
سوزی قالمز کندو صحفات اعمالنده صورت حالن مشاهده ایلرز بو مرتبه دن صکره عدل مقتضاسنجه
حقندن کلورسه تقصیر کندونک ایدوکن بلور فضل حسبنجه عفو ایلرسه لطف و کرم انوک
ایدوکن اذعان ایلر و بوندن غیری امتحانات نیجه اسرار خفیه سی دخی وار در که بزوم عقللرومز
انوک فهم و ادراکنده قاصردر و کسه اسرارینه مطلع قلمق حق جل و علانک اوزرینه واجب
دکلدر همان بزوم وظیفه مز سمع و طاعتدر و بیان اولنان مرتبه لرله قناعتدر و الله اعلم وامد
معلوم اوله که و ما رمیت اذ رمیت آیت کریمه سنده مراد بودر که آدمده ایکی حال وار در برکیسی
ابتدادر که آتیلن نسنه یی الدن بوشاندر مقدر برکیسی دخی انتهادر که اول نسنه یی یرینه ایصال
اتمکدر پس بو مقامده دخی اول آتیلان اوق و طاشجغزلری الدن چقرمق رسول الله حضرتندندر
اما جمیع کفارک کوزلرینه قومق یا الکوز باری تعالی حضرتندندر زیرا بو انسان فعلیله اولور
نسنه دکلدر که بر اوج قوم قایبزا آتله دخی بیلک نفر کسه نک کوزلرینه کیره اصلا بر سی قالمیه
و الحاصل آیت کریمه نک اشارتی بودرکه اول کون حق سبحانه حضرتی کرچه ظاهرا انلرک النده
بعض سبب ظهوره کتوردی اما هزیمت فی الحقیقه کندونک ایدی محمد بن اسحاق رحمة الله علیه
روایتنده وارد اولمشدرکه بدر کوننده عکاشه بن محصن رضی الله عنه شول قدر جنک ایتدیکه

اَلِنده قلیجی اوْفانْدی دخی رسول الله صَلّی اللّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمْ یانِنه کلدی پیغمبر علیه السلام
دخی اَلنه بر آغاج بوداغنی ویروب وار بونکله جنك ایله دیدی عکاشه رضی الله عنه الینه
بوداغی بر کره سِلکی ویردکی کبی بر کوزل اوزون محکم آرقه لو قلج اولدی آندن کیتدی چاق
بادی تعالی حضرتی مسلمانلره فتح میسّر ایلینجه اول قلج ایله جنك ایلدی صکره لردن رسول الله
حضرتلینجه غزالره کیدوب اول قلیجی قوللندی حتی سعادتیله شهید اولدیغی زمانه دخی کندوسی
بِلَه ایدی دیو بیوردی پیغمبر عَلَیْهِ الصَّلوٰةُ وَالسَّلامُك اول کون ظهوره کلن معجزاتندن بری معجزه
دخی بودر که قاضی عیاض رحمة الله علیه نقلنده ابن وهبدن روایت اولنمشدر که معاذ بن عمرو
رضی الله عنه رسول الله صَلّی اللّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمْ حضرتلرینک یانینه بر حال ایله کلدی که بر الینی
عکرمة بن ابی جهل شویله چالمشکه تمام دریسندن ایلشمه قالمش رسول الله صلی الله علیه وسلم
الینه توکردی دخی الی ینه یاپشوب بتدی آندن صکره معاذ چاق حضرت عثمان زماننده کی
حیاتده اولدی دیرلردی حضرت عایشه رضی الله عنها بیورمشدر که بدر غزاسنده رسول الله حضرتی
امر ایلدی کفارک سوکلرین دخی قلیب اچینه طولدردیلر قلیب شول قویی در که ایچی طاشله
یاپلمش اولمیا اما امیة بن خلف دیدکلری ملعون دوشدکی یرده شویله شیشدی که جبه سی
طبطلو اولدی اصحاب کرام ملعونك اوستنه شول قدر طاش طپراق آتدیلر که آلتنده نابدید اولدی معجزه
قتی بودی ملعون ایدی لعنة الله علیه سابقا ذکر اولنان اوزره انس بن مالکدن مرویدر که
رسول الله صَلّی اللّهُ تعالی عَلَیْهِ وَسَلَّمْ بدر غزاسنه بر کون اول اولدن اشارت ایدوب
اشته بوره فلان کافرك یریدر بوره فلان کافرك یریدر دیو بیوردی اشارتی
اولدیغی کبی ذکر اتدوکی کافرلرك هر بری اشارت بیوردیغی یرلره دوشدیلر هیچ بریسی آخر
یره دوشمك واقع اولمدی دیو بیورمشدر نا آندن کفار قلیبدن کیجوب قلیب اچینه آتلدقلرندن
صکره رسول الله صَلّی اللّهُ تعالی علیه وسلم اونلره واردی دخی یا فلان بن فلان
و یا فلان بن فلان دیو بر قاچینی آدلو آدیله چاغروب ایتدی هَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ
اللّهُ وَرَسُولُهُ حَقًّا فَاِنّی وَجَدْتُ مَا وَعَدَنِیَ اللّهُ حَقًّا دیدی معناسی الله تعالی
و رسول الله صَلّی اللّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمْ سزه وعد ایتدکلرینی حق بولدکوزمی تحقیقا حق تعالی نه

باکه

بنکا وعد ایتدوکلرینی حق بولدم دیمکدر یعنی کوردکوزمی ایمانه کلیوب کفر اوزرینه کیدنلرك
عاقبتلری عذاب جهنم اولدوغنی شمدی بلدکوزمی باکه وعد قلنان فتح و نصرتی بن کوردم دیمکدر روایت
اولنمشدر که پیغمبر صلی الله علیه وسلم کفار اوزرینه واروب میتلرینه خطاب اتدوکی زمانده حضرت
عمر رضی الله عنه ایتدی یا رسول الله بر آلای جانسز بدنلره نیجه خطاب ایدرسن دیدی پیغمبر
بیوردیکه مَا اَنْتُمْ بِاَسْمَعَ لِمَا اَقُولُ مِنْهُمْ غَیْرَ اَنَّهُمْ لَا یَسْتَطِیعُونَ اَنْ یَرُدُّوا شَیْئًا دیدی یعنی یا عمر
بنم سوزمی سز آنلردن زیاده ایشدیجی دکلسز الا بو قدر وارکه آنلر جواب ویرمکه قادر دکلدر
دیمك اولور ابن مرزوق رحمة الله علیه عبد الله بن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن روایت ایلمشدر که بر کره
بدر اوغرادی دخی کوردیکه بر کسنه یه عذاب ایدرلر اینکلیوب کیدر کدن صکره آردیندن ندا
ایدوب یا عبد الله دیدی ابن عمر حضرتی ایتدی آدیمله چاغردوغی بلمزم که بنی بلدوکندنمی ایدی
یوخسه بلیوب همان عادت عرب اوزره یا عبد الله دیمکمی ایدی هله دوندم یانینه واردم بندن صو
استدی بنده صو ویرمك قصدین ایتدوکم کبی اول عذاب ایدن قره صورتلو کسنه بنکا یا عبد الله صقین
ویرمه بو رسول الله صلی الله علیه وسلم قتوغی مشرکلردندر دیمشدر دیدی امام طبرانی رحمة الله
علیه ایدن بدرده ظهور ایدن علامتلردن بعضنی مجاهددن چوق کسنه حکایت ایتمش ایدی ایشتمش ایدی
که بدر اوغراینده کسنه لر جنك اولن یرده طبل آوازینی ایشیدن دیرلردی و بو بیله واقع اولدقده اهل
اسلامه فتح و نصرت علامتی طوترلردی بن بونی انکار ایدردم قنده ولا جعدر که کجکدن طبل آوازی
کلمه جایزدر که طوار ایاغی طاشلره طوقنوب قیالر یانقولنور اولدیر ایدم و بنکا دیرلردی اول
یومشق یرلردر قومدر آنده طاش یوقدر و اول یره اوغراینی اکثر دوه دوه یا یاغندن قوم اوزرنده
صوت و صدا چیقق احتمالی یوقدر دیرلردی بر زمانه حتی جل و علا روزی قلدی مکه الله شرفها
اتفاق بر کون بدره اوغرادم دوه دن اینددم یایان یوریوب کیدرکن یانمده دوه جیلردن بر
عرب اوغلان وار ایدی ناکاه ایتدی طبل آوازین ایشیدر میسن دیدی بن بو فکردن فارغ کیدر
ملاحظه مه مشغول کیدردم عرب بو سوزی سویلدکی کبی خاطرمه کلدی و بونك سویلدوکندن
بدنم دترردی قولاق طوتدم دکلدم واقعا طبل آوازی کلدی بر مقدار ره زکار ختك آسردی والکندن
بر ساعتدن آلاجی بلاغی وار ایدی آلومدن بر آدم جایرکه ره زکار بدایه طوقنمدن بر صوت

پیدا اولورا اولا دیدم وحقیقتن بلك تمام سرادم ایدی همان یر اوزرینه اوتوردم کلدم
وقالقدم دیکلدم محقق طبل آوازین ایشتدم هیچ شبهه قالمادی اما آواز یمن طرفندن
بروکلوردی برمکه یه طغرو کیدرزدك اوکون بدرده قوندق بتون کون نوبت نوبت
طبل آوازین ایشتدم دیو بیوردی وشویله خبر ویررلرکه هرکشی ایشتمز ایمش برجماعت
ایچنده بعضی ایشدوب بعضی ایشتمك اولورمش امام طبرانی رحمه الله تعالی نقلینده وارد
اولمشدرکه اول کون ابوالیسر عباسی طوتب اسیر ایلدی وعباس بویك آدم ایدی ابوالیسر
رضی الله عنه کوزه خوارجه کسنه ایدی عباسه آیتدیلرکه خوش سن بو اصل آدمه
طوتلدك دیلسك خود آوجك ایچنه اکوردك دیدیلر عباس آیتدی قرشومدن کلدوکی
کبی کورنمه خندمه کبی کورندی دیدی خندمه دیدکلری مکه اهلندن براولو طاغدر
روایت اولنورکه طوتلان اسیرلری باغلیوب ضبط ایلك حضرت عمره اصمرلنمش ایدی
عباسی دخی بغلادی عباس اکلیوب یاتوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتی انکلدوسن ایشتدی دخی اول کیجه بیحضورلغندن اویومدی انصار قومی
بو حالتی طویدیلر دخی واردیلر عباسك باغنی چوزدیلر رسول الله حضرتنك رضای
شریفلری بویله ایدوکن فهم ایتمشلر ایدی صکره دن ینه تمام رضای شریفلرین طلب ایدوب
عباسك فداسی ترك اولنمق خصوصین سویلدکلرنده رسول الله صلی الله علیه وسلم
جواب ویرمدی امام احمد رحمة الله علیه نقلنده انس بن مالك رضی الله عنه دن روایت
ایلمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بدر کونتده صحاب کرام ایله اسیرلر خصوصنده
مشورت ایدوب حق سبحانه وتعالی بونلارك فرصتن سزه ویردی شمدی بونلری نیلك
کرکدر دیو بیوردی حضرت عمر رضی الله عنه یاوزکشی ایدی یا رسول الله بن بونلرك
بوینلرین اورزم دیدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام عمرك کلامندن اعراض ایدوب
صحابه کرام ایله ینه مشورت ایلدی حضرت عمر ینه اویله دیدی حاصل اوچ کره بویله
واقع اولدقدن صکره ابوبکر صدیق رضی الله عنه ایاغ اوزرینه طوروب یا رسول الله
فدالرین آل دخی بونلری عفو ایله دیدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام ابوبکرك کلامی

خوش کلدی مبارك یوزندن اضطراب اثری کتدی وعفو بیوروب فدالرین قبول ایلدی
آندن حق سبحانه وتعالی لولا کتاب من الله سبق لمسکم فیما اخذتم عذاب عظیم آیت
کریمه سین انزال ایلدی وبو آیت کریمه نك تحقیقی مقصد سادسده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی
ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن روایت اولنمشدرکه آیتدی بدر غزاسنده بابام عباس
اسیر اولدی دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی یا عباس کندونك ایچون وقرنداشك
اوغوللری عقیل ابن ابی طالب ونوفل بن حرث ایچون ودوستك عتبة بن عمرو ایچون فدا ویر
دیو بیوردی عباس آیتدی بن مسلمان اولمشیدم قریش بنی بونده کوجله سورب کتوردیلر
یوغسه بن کندم کلمدم دیدی رسول الله حضرتی آیتدی یا عباس سوزکك حقیقتنی الله بلور
اکر سوزك کرچك ایسه الله تعالی سکا اجرین ویره اما هله ظاهر حالك بو ایدیکه بزم
اوزریمزه کلمش ایدوك دیو بیوردی موسی بن عقبه دن منقولدرکه اسیرك فداسی قرق
اوقیه آلتون ایدی دیمشدر ابونعیم رحمة الله علیه ابن عباس حضرتندن روایت ایلمشدرکه
اول کون عباسی یوز اوقیه آلتونه وعقیل بن ابی طالبی سکسن اوقیه آلتونه کسمشلر ایدی
عباس رسول الله حضرتنه آیتدی قرابتمز ایچون می بویله ایتدوك دیدی یعنی بن سنك
عمك اولام بکا نیچون بو دکلو فدا تکلیف ایدرسن دیمك استردی آندن حق سبحانه وتعالی
یا ایها النبی قل لمن فی ایدیکم من الاسری ان یعلم الله فی قلوبکم خیرا یؤتکم خیرا
مما اخذ منکم ویغفر لکم والله غفور رحیم آیت کریمه سین کوندردی معناسی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنه خطاب ایدوب دیمکدرکه یا محمد شول الکوزده اولان اسیرلره
سن دیکه اکر حق تعالی سیزوك قلبلرکوزده ایمان واخلاص وار ایدوکن بلورسه سیزدن
اخذ اولنان فدادن دخی یك نسنه سزه ویررو سیزی مغفرت ایلر والله تعالی حضرتلری
غفور و رحیم دور مبالغه ایله غفران و رحمت ایدیجی در دیمکدر حضرت عباس رضی الله عنه
نه زمانده ایمانه کلدوکی علما ما بیننده اختلاف اوزره در بعضلر آیتدیلر عباس چوقدن
ایمانه کلمش ایدی اما بدر غزاسنده مشرکلر ایله بیله ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
اصحابنه اصمرلمش ایدی کیم عباسه کم راست کلورسه قتل اتمیه زیرا کندو ارادتیله کلمشدر

۹ اوقیه دیو قرق درهمه دیرلر اولکوره هر اسیری قرق اوقیه التون بهاسینه کسمشلر ایدی

بیان اسلام عباس رضی الله عنه

مشرکلر کوجله کتورمشلردیو بیوردی بعضلر ایتدیلر بدر کوننده ایمانه کلمش ایدی و فتح
مکه ده رسول الله حضرتنه ابوا دیدکلری موضعده قرشو کلدی و مکه فتحنده پیغمبر
حضرتیله بیله ایدی صکره مدینه یه کیتدی هجرت عباس ایله ختم اولندی دیدیلر بعضلر
دخی خیبر غزاسنده ایمانه کلدی دیدیلر بعضلر دخی بدردن مقدم ایمانه کلمش ایدی و مشرکلرک
احوالنی یازوب مکتوبیله مدینه ده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه اعلام ایلردی
مکه فتح اولدیغی کون ایماننی اظهار ایتدی اول کونه کلنجه مشرکلردن صاقلردی دیمشلردر
و فتح مکه دن اول رسول الله حضرتنه مدینه یه کلمک استردی پیغمبر حضرتلری مکه ده
طوردیغک سانکا خیردر دیو بیوردی دیدیلر بو تقدیرجه مکه ده طورمق خیر اولدوغنک
اصلی رسول الله حضرتنه مکتوب کوندروب مشرکینک تدبیرلرندن خبردار ایتدوکی
اولمق کرکدر والله اعلم اما تفسیر قاضیده مسطوردر که ذکر اولنان یا ایها النبی قل لمن
فی ایدیکم آیت کریمه سنک نزولنه سبب حضرت عباس خصوصی اولمشدر اول وقت که
رسول الله صلی الله علیه وسلم عباسدن فدا استیوب یا عباس کندو نفسک ایچون
و قرنداشک اوغوللری عقیل و نوفل ایچون فدا ویردیری ذکر اولنان اوزره برمقدار
آلتون تکلیف ایلدی عباس ایتدی یا محمد بنی شویله ایلدوک که عمرم اولدقجه قریش
طائفه سنه الکوم اوزادم دیلنجیلک ایدم دیدی رسول الله حضرتی ام ایتدی خاتونکه
ویردوکک آلتون نیجه اولدی که بویله سویلرسن دیدی مکر عباس مشرکلر ایله بدر
صواشنه کیدر اولدیغی زمانده برکیجه خاتوننه وافر آلتون ویروب دیمش ایدی که بنم
بو سفرده باشمه کیم بلور نه کله اکر بن بر سال اولورسم بو آلتونی دورت اوغلوم ایله کندو
مابینکزده قسمت ایده سز دیمش ایدی اما بو خصوصی خاتوننی ایله کندودن غیری هیچ حق تعالی
حضرتی بلوردی دخی کیسنه واقف دکل ایدی رسول الله حضرتی عباسه بویله دیجک
حیران قالدی دخی و ما ایدریک دیدی یعنی بنم خاتونمه آلتون ویردوکمی سن ندن بلدک الحق
سا که کیم اعلام ایتدی دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی خبر ویرن بم ربی دیدی
یعنی آنی بکا تمام خبر ویردی دیو بیوردی همان عباسک اختیاری قالمیوب ایتدی

اشهد انک صادق وان لا اله الا الله وانک لرسوله لم یطلع علیه احد الا الله
ولقد دفعته الیها فی سواد اللیل دیدی یعنی بن شهادت ایدرین که تحقیقا سن کرچک
پیغمبرسن و حق تعالی بردر آندن غیری تکری یوقدر و سن آنک رسولیسن دیدی
بن خاتونمه آلتون ویردوکمی حق تعالیدن غیری کیسنه بلمز ایدی والله بن آنی خاتونمه
کیجه قرانکوسنده ویرمش ایدم دیدی بدر غزاسنده حق جل وعلا صحابه کرامدن اون دورت
کسنه یه مرتبه شهادت ایله اکرام ایلدی آلتیسی مهاجریندن سکزی انصاردن ایدیلر
و انصاردن اولنلرک دخی آلتیسی مهاجریندن خزرج قبیله سندن ایکیسی اوس قبیله سندن ایدی
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین روایت اولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم بدر غزاسنی
رمضان شریفک آخرنده شوالک اول کوننده فارغ اولدی دخی زید بن حارثه ایله مدینه
منوره یه بشارت خبرین کوندردی زید دخی مدینه یه شول زمانده کلدی که پیغمبر
علیه السلامک قیزلرندن بریسی وفات ایلمش اول ساعت مسلمانلر دفن ایتمشلر وفات ایدن
بعضلر قولنجه رقیه ایدی رضی الله عنها بعضلر قولنجه ام کلثوم ایدی دیمشلردر
حضرت عثمان رضی الله عنه رقیه مصلحتی ایچون مدینه ده قالمش ایدی رسول الله
حضرتی صلی الله علیه وسلم مال غنیمتدن غیریلر کبی کا دخی تمام حصه ویردی دیمشلردر
آندن پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتی غزادن دوندکی زمانده عاصم بن ثابت رضی الله عنه
حضرتن کوندردی واردی عقبه بن ابی معیط دیدکلری ملعونی دپلدی و اسیرلری کوروب
مدینه یه متوجه اولدی کفار قریشدن آلنان مال غنیمتی یوکلدوب کتوردیلر صفرا دیدکلری
دربنددن چقاردقلری کبی مسلمانلره برابر قسمت ایلدی و مذکور صفراده حضرت علی بن ابی طالب
کرم الله وجهه امر ایلدی نضر بن الحارث دیدکلری کافرک بوینن اوردی آندن صکره
پیغمبر علیه السلام کندوسی ایلرو کیدوب اسیرلردن برکون مقدم مدینه یه کلدی
و اسیرلر شهره کلدوکی زمانده اصحاب کرامه اولشدردی استوصوا بهم خیرا دیو بیوردی
معناسی انلرک احوالنی مراعات ایدوب کوزیب کونتک بیورمقدر دیمشلردر اسیرلر
خصوصنده جمهور علما مذهبی بودر که امام اولان کسنه مخیردر دیلرسه قتل ایدر دیلرسه

صفرا فتح صاد و سکون فا ایله حرمین شریفین مابیننده بر وادیدر
صح

مسئله شرعیه فی حق الاسرا

وفات ابو لهب عليه لعنة الله

پیغمبر علیه الصلوة والسلام بنی قریظه طائفه سین جمله قلیجدن کچوردی و دیلرسه فدالر
آلور یعنی نفسلرندن بدل مال آلورن دخی طلاق ایلرز و دیلرسه قوللنورز روایت اولنور که
بدر غزاسنده کفاره بو حقارت واقع اولدی دخی ابو سفیان تجارتدن مکه یه کلدی ابو لهب
مکه‌ده قالمش ایدی ابو سفیانی کوریجک قریشدن خبر صوردی ابو سفیان آیتدی هیچ بزوم
حالموزی صورمه دیدی ابو لهب نه در اصلی نوله کوز دیدی ابو سفیان آیتدی همان آنی
بلورم که مجروح بولشدق کبی آرقه لرموز دوندردک دخی بزی استدکلری کبی قردیلر استدکلری
کبی بغلیوب اسیر ایتدیلر دخی آدملر کتدیلر دیدی ابو لهب آیتدی نه قضایه اوغرادکوز بو قدر
کشیلرچاق بویله رسوا ایلق ایتدوکز دیدی ابو سفیان آیتدی والله بالله بو خصوصده هیچ
کسه‌یی عیبلامک اولمز یر ایله کوک ما بیننده اول قدر زیبا صورتلو ابلق آتلره بنمش آدملر
کوردم که آنلاره کسه قرشو طورمغه امکانی یوغیدی دیو یمین ایلدی رسول الله حضرتنک
معتقی اولان ابو رافع بو سوزلری ابو سفیاندن ایشدیجک آیتدی والله اول کوردوککز ملائکه ایدی
دیدی همانا ابو لهب ابو رافعک صورتنه بر طپانجه چالدی عباسک خاتونی ام الفضل دخی
اوغلانه نیچون طپانجه اورسن دیو بر بیوک متراغی قالدروب ابو لهبک باشنه بر ماترق
چالدی آندن صکره ملعون همان یدی کیجه صاغ اولوب جانی جهنمه اصمرلدی واولدکنه
یقین عدسه دیرلر بر مرض وار در که سوجیلدر طائفهٔ عرب آندن قتی تحرز ایلرلر آنی چقردی
دخی اوغللری بیله نفرت ایدوب یانینه کلمدیلر اولدکدن صکره اولوسی اوچ کون یاتدی
کیسه یانینه اوغرامدی آخر عار لندیلر دخی خلقک دیلندن قاچدقلری ایچون بر چقور قازوب
ایراقدن آغاجله بخس کبی ایچنه اوزلر ایتی ویردیلر و اوزرینه ایراقدن طاش طپراق
آتدرق طولدردیلر غرض کانیاته جفا ایدن ملعونلرک عاقبت هر بری بر طریقله ایتدوکلری
خباثتلک نکبتلرنی کوردیلر ابن عقبه رحمة الله علیه آیدر بدرده قریلن ملعونلرک
قارنیلرینی اوزرلو ینه کلدیلر دخی بر آی تمام فریاد و فغانلر و ماتم ایلدیلر لعنة الله علیهم اجمعین
بوندن صکره واقع اولان سریهٔ عمیر بن عدی الخطمیدر تاریخ هجرتک اون طقوزنجی آیینده رمضان
شریفدن بش کیجه قالمش ایدی مذکور عمیر بر اعمی کشی ایدی آنوک قبیله سنده عصما

سریهٔ عمیر بن عدی رضی الله عنه

بنت مروان آدلو بر کافره قاری وار ایدی اسلامی تعییب ایدردی و چوق بی حیالق ایدوب
رسول الله حضرتنی اینجیدردی عمیره امر ایتدی که وار اول ملعونه‌یی قتل ایده اول دخی
کیجه ایله اوینه کیردی دخی اوغلانی اوشاغی اطرافینه یاتوب اویورکن قلیجنی چقاروب کوکسنه
طیادی آرقه سندن چقردی هلاک ایلدی ینه کلدی صباح نمازنی رسول الله حضرتیله
قلدی و بو اعمی کسنه‌یه کوندرمک وجهی اول ایدی که کندو قبیله سندن ایدی و بوندن
کسنه خیال ایتمامزدی اوینه کیروب چقدوغنی کورسه لر دخی کسنه بوندن اول اصلا
نسنه کلمک احتمالن ویرمزدی معجزات محمدی برله واردی مطلقا تحرجی دخی کلدی آندن
شوالک اولنده بیرام نمازین قلدی ینه اول کون بنی سلیم قبیله سنک اوستنه عزیمت
ایلدی بعضیلر قولنجه بدر غزاسندن یدی کون صکره کتدی دیدیلر بوندن غیری دخی
دیمشلردر آندن واردی کدر دیدکلری صو یاکن اوزرینه قوندی اوچ کیجه آنده طوردی کیمسه
راست کلمدی دوندی کلدی بو دفعه سنجاغی حضرت علی کرم الله وجهه کوتوردی
بوندن صکره سریهٔ سالم بن عمیردر ابو عفک دیرلردی بر یهودی ملعون وار ایدی
عمری یوز یکرمی یه وارمش ایدی بو دکلو پیر ایکن ایشی کوجی اعدای دینی رسول الله صلی الله علیه وسلم
اوزرینه تحریک ایتمک ایدی و پیغمبر علیه الصلوة والسلام حقنده انواع هذیانلر سویلردی رسول الله
حضرتی امر ایدوب سالمی رضی الله عنه کوندردی واردی سالم قلیجنی چکدی اوستنه توردی
دخی طیانوب اول بر یانندن چقردی ملعون فریاد ایلدی کندو توابعندن بعض کسنه‌لر
کلدیلر کوتروب اوینه قویدقلری کبی جانی جهنمه اصمرلدی و بو خصوص تاریخ هجرتدن
یکرمینجی آینده ماه شوال ایچنده اولدی بوندن صکره غزوهٔ بنی قینقاعدر بونلر مدینه یهودیلرندن
شجاعتله مشهور بر طائفه‌در بو غزا دخی مذکور شوالک نصفنده جمعه ایرته سی واقع اولمشدر
معلوم اوله که رسول الله حضرتنک هجرتندن صکره کفار اوچ قسم اولمشلر ایدی بر قسمی
بونلر ایدی که رسول الله حضرتیله معاهده ایتمشلر ایدی که جنک و جدال ایتمیه‌لر و دشمنلری
دخی جمع ایدوب اوزرینه صالغمیه‌لر مباشرت ایتمیه‌لر بونلر اوچ بولک یهود طائفه‌سی ایدی که
بریسی بنی قریظه بریسی بنی النضیر بریسی دخی بنی قینقاع ایدی و بر قسم کافر دخی

سریهٔ سالم بن عمیر رضی الله عنه

قصهٔ غزوهٔ بنی قینقاع

جنات وجدال اوزره دائما عداوتلری مشتعل اولمغله ایدی و بونلر قریش طائفه سیدن
برقسمی دخی هیچ طغیان لردی کوره لوم ایش نیه وارر دیر لردی بونلرك دخی ایچلرنده بعضی
استردی که پیغمبر علیه السلام ظهور بوله بونلر خزاعه طائفه سی ایدی بعضی استمزدی
که ظهور بوله بونلر بنی بکر طائفه سی ایدی بعضی دخی ظاهرده رسول الله حضرتیله و باطنده
دشمنلر ایله ایدیلر و بونلر منافقلر ایدی پس امدی اول عهدلرین اولان اوچ بولك
یهود طائفه سیندن اولا عهدلرین بوزان ملعونلر بنی قینقاع طائفه سی اولدی حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دخی بدر غزاسندن صکره شوال ایچنده مذکور
ملاعین ایله محاربه ایلدی و نقض عهد ایتملرینه باعث بو اولمش ایدی که طایفه عربدن
بر خاتون بر قیوجی یهودینك دکاننده اوتورمش ایدی یهودی مراد ایدیندی که عورتك
یوزین آچوب کوره عورت رضا ویرمدی یهودی دخی عورتك تفنانی اوجنی بر طریقله
اوتوردغی یره آرقه سینه باغلدی عورت یرندن قالقدغی کبی حاشا ستری آچلدی
یهودیلر کولشدیلر عورت هان فریاد ایلدی مسلمانلردن برکسنه فی الحال قیوجی
یهودینك اوزرینه خنجر ادیغی اوروب هلاك ایتدی یهودیلر دخی اوشدیلر مسلمانی قتل ایتدیلر
اورادن اهل اسلام ایله یهود اراسنده فتنه ظهور ایلدی اندن رسول الله صلی الله
علیه وسلم ابو لبابه رضی الله عنه مدینه ده یرینه قودی و کندو اصحاب کرام ایله چقدی
بنی قینقاع اوزرینه کتدی ذی الحجه نصفندن ذی القعده غره سینه وارنجه محاصره ایدوب
ملعونلری اورته یه آلدی آخر رسول الله حضرتنك فرمان شریفینه اطاعت کوستروب
یا رسول الله نه بیورر ایسك اویله ایده لوم دیدیلر خاتونلرمز و ذریاتمز بزوم اولسون
مال و منالمز سنك اولسون بزی چیقه دیدیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام منذر بن قدامه یه
امر ایلدی نه قدر یهودی وار ایسه باغلدیلر اندن عبد الله بن ابی بن سلول رسول الله
حضرتینه بونلر خصوصنده سویلیوب وافر ابرام و الحاح ایتدی آخر رسول الله حضرتی قرمقدن
فراغت ایدوب امر ایلدی که مدینه دن چیقه لر کیدوب لر اول دیارده آنلردن برکسنه
قالمیه چیقدیلر دیار شامده اذرعات دیدکلری یره کتدیلر جمیع اسباب و سلاحلرن

رسول الله

قصه غزوه سویق

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم آلمش ایدی همان شویله باشلرین قورتروب کتدیلر
و اولدن عبد الله بن ابی و عباده بن صامت مذکور طایفه ایله حلفا ایدیلر و حلف شول
دوستلرکه دوستنه غدر ایلمکه یمین ایتمش اوله صکره دن عباده بن صامت رضی الله عنه
دوستلقلرندن چکلوب تبری ایلدی اما عبد الله بن ابی منافق ایدی ظاهرده رسول الله
حضرتیله ایدی اما معامله سی کفار ایله ایدی یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا الیهود والنصاری
اولیاء آیت کریمه سی آنلرك حقنده نازل اولدی معناسی اهل ایمانی یهود و نصاری ایله
دوستلق ایتمکدن نهی کلمه در بوندن صکره غزوه سویق در هجرتدن یکرمی ایکنجی آینده ذی الحجه
بشنجی کونی احد کوننده واقع اولمش ایدی سویق دیدکلری قاورلمش بغدای اونیدر که طایفه
عرب یاغیله قاروب شدر بیرلر بو غزاده مشرکلرك اکثر یدکلری سویق ایدی و مسلمانلر کفار
النده برمقدار سویق غنیمت آلمشلر ایدی آنکیچون بو غزا غزوه سویق دیمکله مشهور اولدی
دیمشلردر و بونك سببی اول اولدی که بدر غزاسنده ابو سفیان خلاص اولوب بلد و کی اسبابی
الوب مکه یه واردوغی زمانده نذر ایلمش ایدی که لشکر چکوب محمدك اوزرینه وارمینجه نه
خاتونلری یانینه وارم نه کندو بیرینه دهن سورم عرب طایفه سنده عادتدر بدنلرینه یاغ سوررلر
حاصل کلام آندن یرینه کتلیکچون قریش طایفه سندن ایکی یوز نفر راکب ایله چقوب مدینه
ناحیه لرندن عریض دیدکلری یره کلدی که اورادن مدینه اوچ میل یرده در آنده بر قاچ
خرما اغاجن یاقدی و انصاردن قومندن بر مسلمان قتل ایتدی و شمدنکرو آندم یرینه کلدی دیو
دوندی کیدرکن رسول الله صلی الله علیه وسلم اردنجه مهاجرین و انصاردن رضوان الله
علیهم اجمعین ایکی یوز کسنه ایله چقدی ابو سفیان قاچمغه باشلدی و یوکلرین تخفیف ایچون
یوللر طغرجقلر ایله سویقلرین یابانه آترلردی مسلمانلر آلورلردی رسول الله صلی الله علیه وسلم
بش کون یابانده اولدی آخر ابو سفیان قاچوب خلاص اولدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام اصحاب
کرام ایله مدینه یه کلدیلر و بو ذی الحجه نك اوننده پیغمبر حضرتلری عید بیرام نمازین قلدی
و قربان بوغازلمق امر ایلدی و عثمان بن مظعون رضی الله عنه بو آیده وفات ایلدی و بو یلده
حضرت فاطمة الزهرا رضی الله عنها حضرت علی بن ابی طالبه ویردی کرم الله تعالی وجهه طبری

ایلدی نکاح ایکنجی یلوک صفر آینده واقع اولمش ایدی تا یکرمی ایکنجی آی واقع اولان ذی الحجه ده
بر یره کلدیلر دیمشلردر و اول زمانده حضرت فاطمه رضی الله عنها اون بش یاشنده و بش
آیلق یا دخی زیاده جه ایدی و حضرت علی کرم الله وجهه یکرمی بر یاشنده و بش آیلق ایدی
امام احمد و ابو حاتم رحمهما الله تعالی روایتلرنده وارد اولمشدر که حضرت فاطمه یی دیلکه اول
ابو بکر صدیق کلدی آندن عمر بن خطاب کلدی رضی الله عنهما پیغمبر علیه الصلوة والسلام جواب
ویرمدی وار دیلر یا علی سن کندوک وار فاطمه یی دیله دیدیلر آندن علی وارب دیلدوکی کبی
یا علی دنیا ملکدن هیچ نسنه یه مالکمیسن دیدی علی ایتدی یا رسول الله بر آتله بر جبه یه
مالکم دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی آتک سکا لازمدر اما وار
جبه کی صات دیدی حضرت علی دخی واردی دورت یوز سکسن اقچه یه جبه سن صاتدی
دخی اقچه سن رسول الله عم حضرتنه کتوردی اول دخی مبارک الیله بر مقدار اقچه الوب
وار طیب آل دیو بلاله و یردی آندن فاطمه یه جهاز امر ایلدی بر سریر یاپدیلر و بر تختیان
یصدق ایتدیلر اچینی خرما لیفی ایله طولدردیلر و پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرت علی یه
بن سزه وارنجه فاطمه یه تقرب اتمیه سن دیو اصمرلمش ایدی آندن فاطمه رضی الله عنها
حضرتی ام ایمن ایله حضرت علی یه کوندردیلر علی کرم الله وجهه ایتدی فاطمه کلدی
اول بر جانبنده اوتوردی بن بر جانبنده اوتوردم آندن پیغمبر علیه الصلوة والسلام کلدی
قرنداشم بونده میدر دیو حضرت علی یی صوردی ام ایمن ایتدی قزوکی قرنداشکمی
ویردک دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نعم دیو بیوردی یعنی رسول الله
حضرتی کلوب علی ایچون قرنداشم بونده میدر دیدوکندن ام ایمن بویله صاندی که همان
بویله دیمکله نکاح جایز اولمایه رسول الله صلعم حضرتی نعم دیو بیوردی بو کا اشارت ایدی که
نکاحه مانع اولان طوغمش قرنداش اولمقدن یوخسه بر کسنه کوکیکوسنه قرنداشم دیمکله
یا خود اوغول دیمکله نکاحه ضرر کلمز آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم فاطمه یه
صو کتوردیدی پیغمبر علیه السلام امر یلدی اول دخی بر چنق ایله صو کتوردی پیغمبر حضرتی
چناغک ایچنه بر مقدار آغزی یارندن براقدی و فاطمه یه بر و کل یا قزم دیدی فاطمه

طیب کوزل رایحه لو نسنه لردر مسک و عنبر و غیری کبی

قرشوسنه کلدی اول صودن بر مقدار آلوب فاطمه نک کوکسنه و باشنه صاچدی و دیدی
اللهم انی اعیذها بک وذریتها من الشیطان الرجیم دیدی آندن آرقه کی دون دیو
بیوردی بر ندخی یاغرینه صو سپدی آندن حضرت علی یه دخی فاطمه یه ایتدوکی کبی
ایدوب ادخل باهلک بسم الله والبرکة دیو بیوردی یعنی الله تعالی نک اسمیله و برکتیله
اهلکه دخول ایله دیوب کندوسی چقوب کتدی روایت اولنور که حضرت فاطمه نک مهری
دورت یوز مثقال کومش ایدی اسماء بنت ابی بکر رضی الله عنهما روایت ایلمشدر که اول زمانده
حضرت علی نک ولیمه سندن یک ولیمه کسه یتمش ایدی ولیمه دیو اولکلک دوکوننده چکلن
طعامه دیرلر و حضرت علی نک ولیمه سی بر مقدار آرپه اتمکی بر مقدار خرما بر مقدار حیس ایدی
حیس دیدکلری بر آشدر که بر مقدار یاغله و یوغرت ایله و خرما ایله اولور بوندن قیاس ایله
که آنلرک دنیایه رغبتی نه قدر ایمش و دنیا لذتندن نه قدر تنعم ایتمشلر امام احمد رحمه الله
روایتی اوزره حضرت فاطمه نک جهازی بر خمیله و بر یصدق ایدی که ایچنه لیف طولدرمشلر ایدی
خمیله دیدکلری کبه یه بکزر بر دوشمه جک نسنه در بعضلر قولنده بر سبیل دخی کتورمشلر ایدی
بو کا دخی نظر اولنه که فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم اسباب دنیویه دن نه قدر تمتع ایتمش
کندو جکر کوشه سنه ویردوکی جهاز نه ایمش بوندن صکره واقع اولان سریهٔ محمد بن مسلمه در
تاریخ هجرتدن یکرمی بشنجی آینده ربیع الاولک اون دوردنجی کوننده در دورت نفر کسنه بیله کعب
بن اشرف دیدکلری یهودی نک اوزرینه کوندرلمش ایدی اول ملعون رسول الله حضرتنی هجو ایدردی
و قریش طائفه سنی تحریک ایدوب فتنه و فساد ایدرمکه حریص ایدی رسول الله حضرتی
صلی الله تعالی علیه وسلم بوندن غایت بی حضور ایدی آنی قتل ایتمکه آدم ایستدی محمد بن مسلمه یا رسول الله
بن وارین قتل ایدیین دیدی وار ایدی اکر قادر ایسک دیو بیوردی ینه محمد بن مسلمه ایتدی یا رسول الله
واردوغم زمانده نه دیلوم دیدی یعنی نه بهانه ایدیلوم که ظرافتله قتل ایده وز بزدن خیال ایلمیه
دیمک ایستردی پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایتدی همان خاطرکه نه کلور سه سویله بو مصلحته جایزدر
سنه لازم کلمز دیدی ایلدی اول دخی اصحاب کرامدن ابو نایله یی و عباد بن بشری و حارث بن اوس
بن معاذی و ابو عبس بن جبری یانینه آلدی بش کیشی اولدیلر دخی واردیلر ملعونی بوجه الاعلی قتل ایدیلر

رضی الله عنه سریهٔ محمد بن مسلمه

ودوندیلر مدینه نك مقابری یاننه كلدكلری كبی بلند آواز ایله تكبیر كتوردیلر كیجه ایدی
فخر كاینات علیه افضل الصلوات نمازه طورمش ایدی اصحابك تكبیرلرین ایشدیجك ملعونی
قتل ایدوب كلدكلرین بیلدی كندو دخی تكبیر ایتدی آندن اصحاب چقه كلوب ملعونك
باشنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك اوكنه براقدیلر تمام حظ ایدوب حق سبحانه
وتعالی یه حمد ایلدی سلامت اولا مدینه یه كلن كعب بن اشرفك باشی ایدی دیمشلردر
وكیدن اصحابدن حارث بن اوسه قلج اوجی طوقنوب یاره لو اولمش ایدی كلدوكی كبی
رسول الله صلی الله علیه وسلم یاره سنه توكردی آرتوق یاره سی اینجمز اولدی بوندن
صكره غزوهٔ انماردر وانمار دیدكلری نجد ناحیه سنده بریردر بوكا غزوهٔ ذی امر وغزوهٔ
غطفان دخی دیرلر ذكر اولنان ربیع الاولك اون ایكیسنده كیدلمش ایدی بوكا سبب اول
واقع اولمش ایدی كه دعثور بن الحارث دیرلردی بر شجیع كافر وار ایدی بنی ثعلبه ومحارب
طائفه لرندن بر مقدار كسنه جمع ایتمش ایدی اهل اسلامی غارت ایلمك استردی رسول الله صلعم
ایشیدیجك مدینهٔ منوره ده حضرت عثمان بن عفانی قودی دخی كندوسی دورت یوز اللی
نفر آتلو كسنه ایله چیقدی كفار خاكسار پیغمبر علیه السلامك بو عزیمتن ایشدیجك طوره مدیلر
یوكسك طاغلر باشنه قاچدیلر صحابهٔ كرام مذكورلرك بنی ثعلبه طائفه سندن برین طوتوب
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه كتوردیلر فخر عالم اسلام عرض ایلدی اول دخی قبول
ایدوب مسلمان اولدی آنی بلالك یاننه قودی آندن بر یغمور یاغدی پیغمبر حضرتنك
لباسلری اصلندی آرقه سندن چقاروب بر تنها یرده براغاج بوداغنه صردی كفار یوقاردن
كوزدرلردی همان سردارلری اولان دعثوره نه طورورسن یتش محل اشته یالكز یاتمش
یاننده هیچ كسه یوق دیدیلر همان قلیجن آلدی چاقی رسول الله صلی الله علیه وسلم
یاتدوغی یره كلدی مبارك باشی اوجنده طوردی دخی من یمنعك منی دیدی یعنی سنی
بندن كیم منع ایلر شیدی كیم الی قوردیدی پیغمبر صلوات الله علیه وسلامه الله دیدی آندن
جبرائیل علیه السلام یتشوب دعثورك كوكسنه قاقدوغی كبی قلیجی الندن دوشدی همان
رسول الله صلی الله علیه وسلم قلیجی النه آلدی دخی من یمنعك منی دیدی دعثور آیتدی

معجزه

غزوهٔ انمار

معجزه

هیچ بر كسه یوقدر كه شیمدی بنی سنك الوكدن آلیقویه دیدی اوراده كلمهٔ شهادت كتوروب
ایمانه كلدی واردی قومنی دخی ایمانه دعوت ایلدی آندن حق سبحانه وتعالی بو آیت كریمه یی
انزال ایلدی كه بیورر یا ایها الذین آمنوا اذكروا نعمة الله علیكم اذ هم قوم ان یبسطوا
الیكم ایدیهم فكف ایدیهم عنكم وعلی الله فلیتوكل المؤمنون یعنی ای شول كسنه لر كه
ایمان كتوردیلر حق سبحانه وتعالینك ذكر ایدوك سزوك اوزركوزده اولان نعمتن شول زمانده كه
بر قوم سزه الكرینی اوزاتمق استدیلر سزی قتل ایتمك دیلدیلر آندن حق سبحانه وتعالی
اونلرك الكرینی سزدن منع ایلدی سزه ال اوزاتدرمیوب مضرتن سزدن دفع ایلدی
امدی الله تعالیدن خوف اوزره اولك والله تعالی یه توكل ایتسونلر مؤمنلر زیرا خیر ایصال
ایتمكده وشر دفع ایتمكده الله تعالی كافیدر دیمكدر حاصلی حق جل وعلا اول زمانده اولدوكی
لطف واحسانی مؤمنلره ذكر ایدوب بن اول تكریم كه دشمن بو دكلو فرصت بولوب هلاك
مقرر اولمش ایكن ضررین دفع ایتدوم غالب اولمش ایكن مغلوب ایتدوم امدی بر كشی خوف
ایدرسه بندن خوف ایلسون كه بنم الومدن كسه الماغه قادر دكلدر وباكه توكل ایتسونلر كه
خیر یتشدرمكده وشر دفع ایتمكده بن كفایت ایدرم دیمكدر بعضلر قولنجه بو خصوص غزوهٔ
ذات الرقاعده اولمشدر وغزوهٔ انمارده جنك میسر اولمیوب مدینه یه رجوع ایتمشلردر
جمله اون بر كیجه یابانده یاتمشلردر وبوندن صكره غزوهٔ نجراندر وبوكا غزوهٔ بنی سلیم
دخی دیرلر بونك سببی اول واقع اولمش ایدی كه فرع ناحیه سنده بنی سلیمدن چوق كافر
جمعیت ایتدی دیو رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه خبر ویرمشلر ایدی صحابهٔ
كرامدن اوچ یوز نفر كسنه ایله چقوب واردی كوردی كه طاغلمشلر ینه دوندی مدینه یه
كلدی بو دفعه چقدوغی زمانده مدینه ده ابن ام مكتوم حضرتلرین اصمارلمش ایدی رضی الله عنه
وجمله اون كیجه یابانده اولدی بوندن صكره سریهٔ زید بن حارثه در قرده دیدكلری صو
اوزرینه وارمشلر ایدی كه نجد دیارینه در بعضلر بو صونك اسمنی فرده ضبط ایتمشلردر فتح
فایله وكسر رایله ابن اسحق رحمة الله علیه قولنجه بو سریه نك سببی اول اولمش ایدی كه
قریش طائفه سی شامه كیتدكلری معتاد یولی بدر غزاسندن صكره ترك ایدوب عراق

واتقوا الله

غزوهٔ نجران

سریهٔ زید بن حارثه رضی الله عنه

قصهٔ غزوهٔ احد — مطلب

یولیندن کتمکه باشلشلر ایدی برکون ینه ابو سفیان برکاروان ایله شام یولینه چقمش ایدی خیلی کومش
اسبابلری وار ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم خبر آلوب زید بن حارثه یی برمقدار کسنه
ایله یوللرینه کوندردی ابن سعد روایتنده یوز نفر راکب ایله کوندرمش ایدی واردیلر کاروانی آلدیلر
مدینهٔ منوره یه کتوردیلر مال غنیمتک خمسین چقردیلر یکرمی بیک درهم کومش ذکر خمسی
حاصل اولدی بعضلر یکرمی بش بیک درهم دیشلردر و بو خصوص تاریخ هجرتک یکرمی سکزنجی
آینده جمادی الآخره آینده واقع اولمشدر اما محمد بن اسحق رحمة الله علیه بو خصوصی کعب بن اشرف
قتلیندن مقدم ذکر اتمشدر بوندن صکره غزوهٔ احد در احد مدینهٔ منوره قربنده بر طاغدر
ما بینلری بر فرسخدن آز یوردر سایر طاغلردن منفصل و متوحد اولدیغیچون احد دینلمشدر و بونکا
ذوعینین دخی دیرلر رسول الله صلی الله علیه وسلم بو طاغک حقنده احد جبل یحبنا
ونحبه دیو بیورمشدر یعنی احد بر طاغدر که اول بزی سور بز آنی سورز دیمکدر و حضرت
موسانک قرنداشی هرون پیغمبر صلوات الله علیهما احدده یاتور رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک مشهور غزاسی بونده واقع اولمشدر اوچنجی یلک شوالینک اون برنده سبت کونی واقع اولمش
اتفاق بونک اوزرینه درکه اوچنجی یلده واقع اولمش اولا اما بعضلر مذکور شوالک یدنجی
کوننده و بعضلر نصفنده اولمشدر دیدیلر امام مالک رحمة الله علیه بدر غزاسندن بر یل
صکره اولمشدر دیو بیوردی علماء حدیث روایتلرنجه بو غزانک سببی اول اولمش ایدیکه
قریش طائفه سی بدر غزاسنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن کوردکلرینی
کوروب خلاص اولانجه لری ابو سفیان ایله رسوای و ملامت مکه شهرینه کلدکلرنده کوردیلر
کیمنک باباسی قتل اولنمش کیمنک اوغلی کیمنک قرنداشی قرلمش و اشراف مکه نک مشهور
ومتعارفلری قلجدن کچمش آتش غیرت جاهلیه جانلرینه تاثیر ایدوب مشورت اتدیلرکه ابو سفیانک
قافله سنده کلدوکی و سایر تجارت اموال ایله که لر پیغمبر علیه السلام ایله جنک ایده لر آندن
تجار راضی اولوب متاعلرین نه وار ایسه صاتدیلر و بیک دوه لری وار ایدی جمله سین بیع ایتدیلر
جمیع مبلغ اللی بیک آلتون اولدی حق سبحانه و تعالی کلام قدیمنده ان الذین کفروا ینفقون
اموالهم لیصدوا عن سبیل الله فسینفقونها ثم تکون علیهم حسرة ثم یغلبون آیت کریمه سین

بونلرک

بونلرک حقنده انزال اتمشدر معناسی کافرلر الله یولیندن خلقی منع ایتکیچون مالارین خرج ایدوب
صکره پشیمان اولاجقلریدندر و فتح مکه ده مغلوب اولاجقلریدندر خبر ویرمکدر آندن کفار
قریش پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایله جنک اتمکه اتفاق ایدوب جمعیت ایلدیلر و عباس بن عبد المطلب
مکتوب یازوب کفارک تدبیرلرین رسول الله حضرتنه اعلام اتدی و ابو سفیان سردار اولوب
کفار عسکرین مکه دن چقردی کلدیلر احد جانبندن مدینه یه قرشو بر وادینک ایچنده
قوندیلر و اهل اسلام ایچنده نیچه کسنه لر وار ایدیکه بدر غزاسنه حاضر اولمدقلرینه حسرت
چکرلردی حاصلی مسلمانلر دخی غزایه تمام حرص و اشتیاق اوزره ایدیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام
دخی جمعه کیجه سی بر واقعه کوروب صباح اولیجق اصحابنه آیتدی انی والله قد رأیت
خیرا رأیت بقرا تذبح ورأیت فی ذباب سیفی ثلما ورأیت انی ادخلت یدی فی درع
حصینة دیدی یعنی تحقیقا بن والله خیر کوردم واقعه ده کوردمکه بر صغیر بوغازلنور
و قلجمک یوزینه کدوک کوردم و کوردم کا الومی بر محکم جبه یه ادخال اتدوم دیمکدر
بنه کندوسی تعبیر بیوردیکه اول بوغازلنان صغیر بعض ناسدرکه قتل اولنورلر و قلجمک
یوزنده کوردکم کدوک بنم اهل بیتمدن برکشیدرکه قتل اولنه کرکدر دیدی بر روایتده
اول جبه مدینه ده دردیدی بعض بر روایتده وارد اولمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی بویله تدبیر اتدی که شهردن طشره چقمیه لر کفار کلوب مدینه نک صوقاقلرنده قیولکد
نمانده طاغم لر اوستندن اوقلر و طاشلر ایله جنک ایده لر اصحابدن بعضلر یا رسول الله بز بوکون
استردوککمز الله ایچون قتال ایده وز حالا قرشو چقه لوم بزه قورقدیلر صانمسونلر دیدیلر
آندن پیغمبر علیه الصلوة والسلام خلقه جمعه نمازین قیلدیردی آندن صکره بر مقدار وعظ و نصیحت
ایلدی و جد و جهد اتمک بیوردی و مادام که صبر ایدوب یرلو یرلرکزده طورسز نصرت سزکدر دیدی
و دشمنه قرشو چقمانه یاراقلنمق امر اتدی خلق رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک بویله
بیوردوغندن سوندیلر آندن ایکندو نمازین دخی قیلدیردی بو حالده عوالی خلقی دخی کلمشلر ایدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نمازدن فارغ اولیجق سعادتخانه سنه کردی یانجه ابو بکر صدیق
و عمر بن خطاب رضی الله عنهما بیله کردیلر پیغمبر علیه السلام مبارک عمامه سین و جبه سین کیدیردیلر مسلمانلر دخی

آل ادخال اتدکمک وجبه یه ادخال اتدکمک

عوالی دیدکلری مدینهٔ منوره قربنده بعض مواضعدر

رسول الله حضرتنك چقمه‌سنه منتظر اولوب قاپو اوكنده صف باغلشلر طورورلردی ایچلرندن سعد بن معاذ
و اسید بن حضیر رضی الله عنهما كروب قالقلرینه آیتدیلر ایوا ارمدكوز رسول الله حضرتن كندویه
قومدوكز آنوك تدبیری چقمق اوزرنه دكل ایدی همان بنه امری اكا تفویض ایدوك نیجه دیلرسه
اویله ایلسون دیدیلر آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم مبارك جبه‌سن كیمش و قلیجن قوشانمش
طشره چقدی اصحاب كوردیلر اول سویلدكلری سوزه نادم اولوب یا رسول الله بزم مرادمز سكا
مخالفت دكلدر نه دیلرسك آنی ایله دیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی هیچ بر پیغمبره
لایق دكلدر كه جبه‌سن كیدكدن صكره تا حق تبارك وتعالی آنوكله عدوسی ما بیننده حكم ایتمیجه
جبه‌سن چقاره دیدی حاصلی پیغمبرلره یارشمز كه جبه كیدكدن صكره دشمنی ایله كندو اورته‌سنه
الله تعالینك امری نه ایسه ظهور ایتمدین چقاره دیو جواب ویردی امام احمد و امام طبرانی
و نسائی و حاكم رحمهم الله تعالی ابن عباس حضرتندن رضی الله عنهما روایت ایتدوكلری حدیث
شریفده مذكوردر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم اولا اصحابه اشارت بیوردی كه مدینه‌دن
چقمیه‌لر و آنلر شهادت طلب ایدوب چقماغی اختیار ایتدیلر و پیغمبر علیه السلام جبه‌سن كیدكدن
صكره اول مخالفت كوستردكلرینه نادم اولدیلر و رسول الله حضرتی دخی جبه كیدكدن صكره
قتال ایتمدین چقرمق بر پیغمبره لایق دكلدر دیدی والحاصل ایكی حدیث شریف بری برینه
شاهددر كه احد غزاسنك ابتداسی بو طریق اوزره اولمشدر آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم
اوچ سنجق قالدردی بر سنجاغی اسید بن حضیره ویردی و مهاجرینك سنجقلرین بر قولده
علی بن ابی طالبه كرم الله وجهه بر قولده مصعب بن عمیره ویردی و خزرج قومنك سنجقلرین
حباب بن منذره ویردی بعض قولده سعد بن عباده‌یه ویردی دیمشلردر رضی الله عنهم
و صحابه‌ء كرام ایچنده یوز جبه‌لو وار ایدی رسول الله حضرتنك اوكنجه سرعتله كیدرلردی
مدینه‌ء منوره‌ده ابن ام مكتومی امام قلمش ایدی قاتی كنج یاشلولری كری كتمدی و اهل اسلام
عسكری بیك ایدی و روایتده بیك نفر دیرلر و روایتده طقوز یوز نفر كسنه ایدیلر و كافرلر اوچ بیك نفر ایدیلر
یدی یوزی جبه‌لو ایدی ایكی یوز آتلری و اوچ بیك دوه‌لری وار ایدی اون بش عورت دخی
وار ایدی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم سعادتله چقدی احد طاغنك یاننده قوندی

عبد الله

عبد الله بن ابی دیدكلری ملعون كه رئیس المنافقین ایدی اورادن اوچ یوز نفر منافق ایله كرو
دونوب كتدی بعضلر قولنجه رسول الله صلی الله علیه وسلم آنلروك كزلرین بلدی حتی شوط
دیدكلری موضعدن ناز ایدوب دوندردی دیدیلر بعضلر دخی احددن دوندردی دیدیلر
حاصلی مؤمنلر ایله منافقلر قارشوب كتمشلر ایدی آیردوندیلر كتدیلر صاف مؤمنلر قالدیلر
آندن اهل اسلام احد طاغنك دیبنده صف باغلدیلر و مشركین قرشولرنده صف باغلدیلر ابن عقبه
رحمة الله علیه ایدر خالد بن ولید اول زمانده دخی ایمانه كلمش ایدی كفار عسكرینك صاغ قولی
اوزره ایدی و ابو جهلك اوغلی عكرمه دخی ایمانه كلمش ایدی اول كفارك صول قولی اوزرنده ایدی
اهل اسلام راسنده اللی نفر بخشی اوق آتر كسنه‌لر وار ایدی پیغمبر علیه السلام آنلروك اوزرنه
عبد الله بن جبیری رئیس ایدوب مزبور آتجیلری عسكر اسلامك آردنده واقع اولان طاغ بولنك
آغزنی محافظه‌یه قودی تا كه دشمن طولاشوب آردلرندن كلمیه‌لر و بیوردی كه اكر بزی قوشلر
قاپدوغنی دخی كورسكز چاق بن سزه خبر كوندرمینجه زنهار یروكزدن ایرلمیه‌سز دیدی
و اكر كورسكز كه بز كافرلری صیوب یا قتل ایلدك چكنه‌ده‌وز ینه بن سزه خبر كوندرمینجه اوللكز
یروكزدن قیلمیه‌سز دیو محكم تاكید و تنبیه‌لر بیوردی براء رضی الله عنه حضرتندن امام بخاری
رحمه الله تعالی بو نیجه روایت ایلشلردر و ابن عباس رضی الله عنهما دخی روایت ایلشدر كه رسول الله
صلی الله علیه وسلم آتجیلرك یرلرین تعیین ایتدوكدن صكره بیوردی كه سز بزم آرقه‌لرمزی
حمایت ایلك اكر كوره‌سز كه بزی قتل ایدرلر بزه نصرت ایتمیه‌سز اكر كوره‌سز كه بز طولو یلق ایله دوندك
بزه شریك اولمیه‌سز دیدی یعنی بو سوزلردن مراد محكم سپارش ایدوب یرلو یركوزده بكلیه‌سز اولیا كه یركوزدن
كیده‌سز دیمك ایدی ابن اسحق رحمه الله تعالی ایدر رسول الله صلی الله علیه وسلم بر قلیجی مبارك
الینه آلدی دخی اصحابنه خطاب ایدوب بو قلیجی حقیله كیم آلور دیدی بر قاچ كسنه‌لر كلدیلر آلمق استدیلر
ویرمدی آندن ابو دجانه رضی الله عنه یاننه واروب یا رسول الله بونك حقی نه‌در دیدی بونك حقی
اولدر كه چالاچالا ایكی قات اولنجه بونكله كافرك صورتنه چاله سن دیدی اول دخی یا رسول الله
بن بونی حقیله آلورم دیدی آندن پیغمبر علیه الصلوة والسلام قلیجی آكا ویردی غایت شجیع دلاور
كسنه ایدی جنك یوزنده بی باك افتخار ایله صالنی صالنی یوروردی رسول الله صلی الله علیه وسلم

انما المشية يبغضها الله تعالى الا في مثل هذا الموطن ديدى يعنى ابو دجانه‌نك رفتارينه اشارت
ايدوب بو نوع يوريش دركه حق تعالى بونى بغض ايلر الا بونك كبى يرده دكل ديمكدر حاصلى تكبر
وافتخار ايله يوريمك جنكدن غيرى يرده جايز دكلدر ديمك اولور بونده جايز اولدغى كفاره جرأت
كوستروب قلبلرينه مهابت ايچون زبير بن عوام رضى الله عنه ايدر كوردم ابو دجانه نيلر ديو آردينه دوشدم
كوردم باشنه بر قيزل صارق صارنمشدى انصار قومى كوريجك ابو دجانه باشنه موت صارغين
صارندى ديديلر آندن ميدانه كيردى مشركلردن هر كيمه راست كلديسه چالوب هلاك ايلدى
و حضرت حمزه بن عبد المطلب رضى الله تعالى عنه ارطاة بن شرحبيل آدلو كافرى قتل ايتدى و حنظله
رضى الله تعالى عنه ابو سفيان ايله جنك ايدركن شداد بن اوس حنظله‌يى چالوب شهيد ايتدى خاتونى
اولان جميله كه عبد الله ابن ابى ديدكلرى منافقك همشيره‌سى ايدى اول ايتدى حنظله صواشه كندى
جنابتيله كتمش ايدى ديدى پيغمبر عليه الصلوة والسلام ملائكه آنى يودليلر ديو جواب بيوردى بعض
علما كه بر كسنه جنب ايكن شهيد اولسه غسل اولنور ديو حكم ايدرلر آنلرك تمسكى ذكر اولنان حديث
شريفدر و على بن ابى طالب كرم الله تعالى وجهه مشركلرك سانجغين كوترن طلحة بن ابى طلحة ديدكلرى
كافرى قتل ايتدى آندن صكره سانجغى آنك قرنداشى عثمان بن ابى طلحة آلدى آنى دخى حضرت
حمزه رضى الله عنه حمله ايدوب الينى و آرقه‌سنى چالدى آندن صكره حق تبارك و تعالى اهل اسلامه
نصرت ويردى كفارى تعجيله سوروب مسلمانلر اوزرندن آلديلر ملعونلر قچمغه يوز طوتوب
مسلمانلر آردلرينه دوشديلر و كافر عورتلرى فرياد و فغانه باشلديلر بو حالت ظهور ايتدكى كبى
مسلمانلر اسباب يغماليه باشلديلر امام بخارى رحمه الله تعالى روايت ايلمشدر كه اوق آتمغه تعيين اولنان
مسلمانلر كفارك بو دكلو سندقلرين كوريجك بربرينه نه طورورسز دشمن كرفه مسلمانلره نصرت ميسر
اولوب غالب اولديلر بزده غنيمته وارالم ديديلر و رئيسلرى اولان عبد الله بن جبير رضى الله عنه
ايتدى رسول الله صلى الله عليه وسلم سيزه نه بيوردى انى اونتدكزمى ديدى يولداشلرى
آيتديلر والله البته واروب غنيمتدن بزده برمقدار آلورز ديديلر همان طوردقلرى يردن
آيريلوب برمقدار ايلرو واردقلرى كبى سنديلر امام بخارى رحمه الله تعالى نقلنده حضرت عائشه رضى الله عنها
بيورمشدر كه احد كوننده كفار سنديلر صندقلرنده شبهه قالمادى آندن ابليس عليه اللعنة چاغروب

اى الله

اى الله قوللرى آردكوزدن صاقنوك ديدى آندن مسلمانلرك ايلروده اولنلرى دونديلر دخى آردلرنده
اولن يولداشلرين دشمن صانوب بربرين قرديلر و ابن عباسدن روايت اولنان اوزره مسلمانلر
دونديكلرى زمانده كفار ايله قارشديلر دخى ايكى عسكر خلقى بربرين فرق ايدميوب مسلمانلر ايچنده بربرين
قريق واقع اولدى ديو بيورلمشدر اما اخبار صحيحه‌ده واردر اولمشدر كه خالد بن الوليد طاغ بوينده طوران
آتيجيلر جانبنه نظر ايدجك كوزينه آز كسنه كورندى همان آتيله طولاشوب اوزرلرينه هجوم ايلدى عكرمه دخى
آنك آردنه دوشدى كلديلر آتيجيلرك يرلرنده قلانلرين ورئيسلرى اولن عبد الله بن جبيرى شهيد ايتديلر
رضوان الله عليهم اجمعين صحيح بخاريده واردر اولمشدر كه جنك ايچون صفلر بغلندغى زمانده سباع
آدلو بر مشرك ميدانه چقوب آدم استدى حضرت حمزه رضى الله تعالى عنه قرشو واروب برق شمشير
دشمن سوزله خرمن وجودينه آتش صالوب حاصل آمالى بو مثالك فضاى فناده برباد ايلدى آندن
وحشى كوزغن بلا كبى بر طاش آردنده صقلنوب حضرت حمزه رضى الله عنه يانينه اوغرادغى كبى خربه‌سن
آتدى خطرناك محله راست كلوب اول وجود ارجمنده كزند ايريجك اول محلده جام شهادت نوش
ايلدى وبستر استراحتنه قطرات خون زخمندن كللر صاچلوب بالين فراغت و زره خوابه خفته اولدى
عليه رضوان الله الاكبر و مصعب بن عمير رضى الله عنه فخر عالم صلى الله عليه وسلم ياننده جنك
ايدردى ابن قميئه ديدكلرى كافر كلوب مصعبى شهيد ايلدى اما ملعونك اعتقادى بو ايدى كه حضرت
سيد كائناته ظفر بولمش اولا همان بلند آواز ايله محمد قتل اولندى ديو چاغردى بعضلر چاغرانى
ازب العقبة ديدكلرى شيطان ايدى ديمشلردر لعنة الله عليه بعضلر دخى ابليس عليه اللعنة ايدى ديمشلردر
آندن مسلمانلر اراسنده بر آواز پيدا اولوب اى عباد الله اخراكم ديو چاغرديلر معناسى اى حق تعالى نك
قوللرى آردكوزدن احتراز ايدوك ديمكدر مسلمانلر دخى شويله صاندىلر كه آردلرندن كفار كلمش
اولا همان ايلروده اولنلرى دونديلر كريده اولنلر ايله جنك ايدوب مسلمانلر بربرين قرديلر
و برمقدارى مدينه جانبنه قاچوب كيروده قالانلر طاغلديلر آنلرك اكثرى قتل دوشدى ديمشلردر
روايت اولنور كه مسلمانلر اراسنه تفرقه دوشوب پيغمبر عليه الصلوة والسلام حضرتنك يانندن اون دورت
كشى قالدى يديسى مهاجريندن ايدى بونلرك بيرى حضرت ابو بكر صديق ايدى رضى الله عنه يديسى
دخى انصار قومندن ايدى رضوان الله تعالى عليهم اجمعين اما صحيح بخاريده اون ايكى كشى قالدى ديمشدر حاصلى

وحشى حبشى كيمسه در كه [illegible] دخى ايمان ايتدى حضرت حمزه رضى الله عنه [illegible] قتل ايتدى

اولکون صحابۂ کرامدن یتمش کسنه رتبۂ شهادته قدم بصدی رضی الله عنهم رسول الله صلی الله علیه
اصحاب کرام ایله بدر غزاسنده مشرکلردن یوز قرق نفر کسنه یه اصابت ایتمش ایدی یتمشینی قتل ایدیلر
ویتمشنی اسیر ایتدیلر ایدی آندن ابو سفیان أفی القوم محمد دیو چاغردی یعنی قوم اراسنده
محمد وارمیدر دیو رسول الله حضرتنک صحتنی بلمک استدی پیغمبر علیه السلام صحابه سنه تنبیه
ایلدی ابو سفیانه هیچ جواب ویرمدیلر اوچ دفعه بویله چاغردقدن صکره ابو بکر حضرتن صوردی
آندن عمر حضرتن صوردی صلا جواب ویرمدیلر عمان دوندی قریشه ایتدی محمد وابو بکر
وعمر قتل اولنمشلردر دیدی حضرت عمر رضی الله عنه ایشیدیجک صبر ایدمدی یالان سویلدک
یا عدو الله دشمنی بونلرهب صاغدر قتلکز شمدن صکره باشکه نه کلور کوررسن جنکده یدکلری
نوبتجه اولور بر نسنه دردیدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم اصحابنی یوقلیوب بعضلری
دیو توجه اتدوکی کبی کفار قریش کلوب سلطان المرسلینی طاشه طوتدیلر مبارک یوزینی قانادوب
بردیشنی کسر ایتدیلر علمای حدیثدن مرویدر که اول کوهری شکسته ایدن کافر خام دنیت
عتبة بن ابی وقاص دیدکلری ملعون ایدی صکره دن هر بار که لعینک بدذریتی وجوده کلسه آغزی
بدبوی اولوب اول دیشلری چاق دیشلرندن تربلوردی و حد بلوغه یتشمدین کشتۂ زخم
کلوخ اندازمرکت اولوردی وفخر کایناتک اولکون مبارک آلت طداغی و مبارک آلنی و مبارک
یکاغی مجروح اولشدر ابو سعید خدری رضی الله عنه دن روایت ایدرکلری بودر که مبارک
دیشیله طداغنه زخم ایرشدرن عتبه بن ابی وقاص ایدی و مبارک آلنی مجروح ایدن عبد الله
ابن هشام ایدی و مبارک یکاغنه کزند ایرکورن ابن قمیه ایدی لعنة الله علیهم اجمعین مبارک
باشنده اولن توغلغه یی اوزب کرا اتدیلر دخی ایکی حلقه سی قوتیدی مبارک یکاغنه شویله باتدی
که ابو عبیدة بن الجراح رضی الله عنه دیشلریله یاپشوب چکدی چقردی دیشلردر ابو عامر دیرکدی
بر ملعون وار ایدی مسلمانلر دوشسون دیو بر یر چقورلر قازمش ایدی کفار طاش آتدیلر دخی
رسول الله صلی الله علیه وسلم اول چقورلرک برسنه یانی اوستنه دوشدی حضرت علی کرم الله وجهه
یتشوب مبارک الینه یاپشدی وطلحة بن عبید الله قوجاغنه آلوب آیاغ اوزرینه قالدردیلر
امام طبرانی رحمه الله تعالی نقلنده بویله دیر که ابن قمیه دیدکلری ملعون اول حضرتک مبارک

وجهنه

ثنا انکه جانفا و کنده یدی دورت دردیکی که انکیجی ثنایا دره وانکیجی اشغاده ولور آنلاره ... [illegible] ... دیرلر اولکی پیغمبر علیه السلام ... [illegible]

وجهنه ومبارک دیشینه ضرب ایتشدردی دخی مبارک الیله یوزندن قانن سیلرکن اقمارک الله
دیو بیوردیغی ارادن حق تبارک وتعالی اول ملعونک اوزرینه بر طاغ کچیسن مسلط ایلدی
شول قدر سیوزچالدی که ملعونی پاره پاره ایلدی دیشدر ائمه حدیثدن بعضلر روایت اتمشلردر که
غزوۂ احد ده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنک مبارک یوزی مجروح اولدیغی
دخی هم قانن سیلردی ثم ایدردی که کیف یفلح قوم خضبوا وجه نبیهم وهو یدعوهم الی
ربهم دیردی معناسی نیجه نجات بولور شول قوم که پیغمبرلرینک یوزین قانه بویادیلر شول
حالده که اول آنلاری تکرلریسنه دعوت ایلردی دیمکدر آندن صکره لیس لک من الامر
شیء او یتوب علیهم او یعذبهم فانهم ظالمون آیت کریمه سی نازل اولدی قاضی بیضاوی
رحمه الله علیه تفسیری اوزره او یتوب جمله سی آیت سابقه اولان او یکبتهم جمله سنه معطوفدر
لیس لک من الامر شیء ما بینده اعتراض قدر دینلشدر واحتمالدر که آن تقدیر ایله امره یاخود شیئه
معطوف اوله بو ایکی تقدیر اوزره معنی لیس لک من امرهم او من التوبة علیهم او من تعذیبهم شیء
دیک اولور یاخود لیس لک من امرهم شیء او التوبة او تعذیبهم دیمک اولور محصل معنی یا محمد
مرادک اوزره کافرلری جمله سین قرمق یاخود اصلاحه کتورمک بابنده سنک الکده نسنه یوقدر
انلرک حقلرنده بنم کلوزرجیاک اولور دخی تفصیلی آیات متعلقه مرتبک تفسیرلری نقل اولنوب
انلره ربط اولنمغه محتاج در مقام اول دکلو بسط کلامه متحمل اولمغین بو مقدار ایله اکتفا اولندی
روایت اولنمشدر که مبارک یوزینک قانن سیلردی ویبوزردی که اکر قانمدن بر یوزه نسنه
دوشیدی کفار اوزرینه عذاب نازل اولوردی دیدی بوندن صکره دعا ایدوب بیوردی که
اللهم اغفر لقومی فانهم لا یعلمون یعنی یا رب بنم قومیمی سن مغفرت ایله زیرا تحقیقا انلر
بلمزلر دیمکدر مرادی شریفلری ایمانه کلمه لری رجا سیله عذاب عاجلدن شفاعت اوله یاخود ایمان
روزی قلوب کناهلرین عفو ایله بو ایشی بلمزلکله ایتدیلر دیمک اوله والله اعلم و آنلرک کفرلری
حالنده کفارلره مغفرت میسر دکلدر ابن هشام رحمه الله تعالی روایتنده وارد اولمشدر که مازن
قبیله سنده بر خاتون وار ایدی آدی نسیبه بنت کعب ایدی احد غزاسی اولدیغی کون سلاحن قوشاندی
دخی صباح وقتنده اوندن چقوب جنک یرنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه یتیشدی

او قاتلک الله دیو کلامه متعلق سنه ذیل ایلیسون دیمکدر

معجزه

ونظر شریفنده کفار لحرب وقتال ایلدیکی آندن مرویدرکه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلمك
اوکنده چالیشوب کاه اوقله کاه قلیجله اوزرندن دشمنی دفع ایدردم اول زمانده کمسنه لر پیغمبر
علیه السلامك یاننده طاغلدیلر آز کسنه قالدی همان ابن قمئه دیدکلری لعین اوتهدن کلوب
قنی محمد قنده در بکا کوسترك بن نجات بولمیم اکر اول نجات بولورسه دیدی بن دخی ملعونه
قرشو واردم بکا بر قلیج اوردی بنده اکا بر قاچ قلیج بصدم اما اول الله دشمنی ارقه سنده ایکی
قات جبه کیمش ایدی دیو سوردی ام الربیع رضی الله عنها ایدر بن کوردم نسیبه بنت کعب
رضی الله عنهانك اوموزنده بر یاره سی وار ایدی بتوب یری چوقور قالمش ایدی دیرلکه یاره یدی
دیو سوردی مرد معنوی بو مقوله خاتونلردرکه زلف وخال چهرهٔ اقبالی آینهٔ شمشیرده مشاهده
قلوب قلیجله رتبهٔ شرفده مقابر زهرهٔ زهرادن برتر وکوشهٔ سربندین چنبر آسمانله همسر
روایت اولندیکه اول کون ابو دجانه حضرتلری رضی الله تعالی عنه کندوی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
اوکنده تیر بلایه سپر ایلیوب طوردی مبارك ارقاسنه اوقلر طوقندقجه صلا حرکت ایتیوب
رسول الله حضرتلرینك قرشوسندن کیتمزدی سعد بن ابی وقاص رضی الله تعالی عنه اول حضرتك
یاننده طوروب کفاره اوق آتردی سعد رضی الله عنه روایت ایلرکه فخر عالم بکا اوق صونردی
دخی ارم فداك ابی وامی دیو بیورردی معناسی آت یا سعد آتم وانم سکا فدا اولسون دیمکدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بو کلامی سعددن غیری کمسنه یه بیوردوغی ایشدلمامشدر دیدیلر
سعد رضی الله عنه ایدر بعض اوق صونردیکه دمرنی دخی یوغیدی دیو بیورر یعنی کفاره
اوزره اوق آتمغه شویله حریص ایدیکه اکر کوردوکی اوق آت دیو صونردی بن دخی آتردم
امر جهادده بو مرتبه اهتمام تام اوزره ایدی دیمکدر علیه الصلوة والسلام روایت اولنمشدرکه اول
کون جنکده قتاده بن نعمان رضی الله عنه حضرتلرینك بر کوزی یرندن چیقدی دخی یکاغنك
اوستنه دوشدی یولداشلری رسول الله صلی الله علیه وسلم یاننه کتوردیلر مبارك الیله
کوزنی یرینه وضع ایتدی دخی اللهم اکسه جمالا دیو دعا ایلدی صکره دن قتاده نك اول
کوزی حسنده ونورده اول برندن غالب اولدی ودعانك معناسی یا رب قتاده نك کوزینه
کسوت جمال ویر دیمکدر وبو قضیه جملهٔ معجزات سید کائناتدندر صلی الله علیه وسلم

معجزه
معجزه

بری دخی بودرکه ابو رهم دیدکلری کافر اوق آتوب کلثوم بن الحصین رضی الله عنه حضرتلرینك
کوکسنه اوردی پیغمبر علیه الصلوة والسلام یاره سی اوزرینه توکردی کبی بتوب صحت بولدی بری
دخی بودرکه عبد الله بن جحش جنك ایدرکن قلیجی اوفاندی دخی فخر عالم عبد اللهك الینه بر اغاج
پاره سی ویردی بامر الله تعالی اول اغاج بر قلیج اولدی انکله جنك ایلدی صکره کندودن ورثه سنه
انتقال ایدرك خلفای عباسیه دن معتصم بالله خلیفه زماننده بغداد شهرنده ایکی یوز آلتونه
صاتلدی خلیفه نك امراسندن بغا آدلو بر ترك بکی آلدی روایت اولنورکه مشرکین لعنهم الله
شهدا یعنی اصحاب اراسنه کیردیلر دخی بورنلرین قولاقلرین حاشا اودیرلرین کسدیلر وقارنلرین
یاردیلر اعتقاد باطللری بو ایدیکه اول وجهده شهیدلره ضرر کتورمش اولالر ویاننده مقربلری
اولن اصحاب پکار هب هلاك اولنور اولالر هند بنت عتبه دیدکلری ملعونه کافر قاریسی بر نچ
کندو اقرانی ملعونه لرایله کزوب شهدانك بورونلرین وقولاقلرین کسردی واول ملعونه حضرت
حمزه نك مبارك قارننی یاروب بر مقدار جکری پاره سین کسدیکی اغزینه آلوب وافر چیکندی
یوطمه دی دخی براقدی نقل اولنورکه اول پریشانلق اراسنده فخر کائنات اولدوغی تشخیص ایدن
کعب بن مالك ایدی رضی الله عنه بیورمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینی توغلغه
آلتنده کوردم دخی مبارك کوزلرندن بلدم آندن بلند آواز ایله ندا ایدوب یا معشر المسلمین هذا
رسول الله دیو چاغردم اورادن مسلمانلر دخی کوروب بلدیلر جمع اولوب یاننه کلدیلر همان بر معکرده
کسنه ایله طاغ سمتنه چکلدیلر ابو بکر وعمر وعلی رضی الله عنهم یاننده بله ایدیلر بر مقدار کیتدکلرنده
کیم ابی بن خلف دیدکلری ملعون قنی محمد بکا کوسترك دیو آتنه صالوب آردلرندن کلدی
اصحاب کرام رضی الله عنهم ایتدیلر یا رسول الله بر بیوریز دوشوز شو ملعونك حقندن کلسون دیدیلر
فخر عالم قویوك کلسون دیو بیوردی آندن ملعون یقلاشدوغی کبی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حارث بن صمه نك حربه سن آلدی دخی ملعونه بر حربه اوردیکه لعین بدکرداری زین سمندن استکاردن
زمین ذلت وخسارته دوشمه سیله اوزرینه کلوب بر قاچ کره تکرلندی وچهرهٔ ادبارنده صورت
مرداری غبار خاکدان نجاتیله خاکسار اولدی امام بیهقی رحمه الله تعالی روایتنده لعینك بر کوکسی
قرلدی وقانی تخمندن طشره آقمدی دیو بیورلمشدر آندن هراز زور وزار ایله قریش کفارینه دوشدی

والله محمد بنی هلاک ایلدی دیدی هنوز مکه ده ایکن بگا سنی قتل ایدرین دیمز می ایدی
ایشته بویله ایلدی دیدی قریشلری اولن ملاعینی دخی قیوزمز جنکده بویله اولوردیو تسلیه
ایلدیلر مگر بو ملعون مکه ده ایکن پیغمبر علیه الصلوة والسلامه یا محمد بر آتم واردر هر کیجه اینجی کبی
برشینک آزیه آصرم آنوک اوزرنده سنی قتل ایدرین دیو سویلردی فخر عالم دخی ان شاء الله
بره ملعون بن سنی قتل ایدرین دیو بیوررردی عاقبت بویله واقع اولدی بر فخ کون لعین
اضطراب نخم خونین ایله معذب اولوب مکه یه کیدرکن سرف دیدکلری منزلده جان [illegible]
ایلدی لعنة الله علیه وعلی اعوانه روایت اولنور که حضرت فخر کاینات علیه افضل التحیات صحابه کزین
رضوان الله علیهم اجمعین ایله کیتدکلری یولک نهایتنه واردیلر دخی علی بن ابی طالب کرم الله وجهه
قلقانی ایله صو کتوردی فخر کاینات مبارک یوزینک قانن یودی و آبدست الوب اوتردغی یردن
اویله نمازین قلدی اصحاب کرام دخی اوتوردقلری یردن اقتدا اتدیلر نقل ایدرلر که ابو سفیان مشرکلرله
دونب کیتمه لو اولیجق طاغک بریرینه چیقدی دخی بلند اواز ایله چاغروب انعمت فعال ان الحرب
سجال یوم بیوم بدر اعل هبل دیو فریاد ایلدی بو سوزینک معناسی هبل نام دیو جواب بردی
قو هبله طعن ایلمه جنکده ظفر نوبتله در بوکون بدر کوننه مقابلدر ای هبل علو قدرک
زیاده اولسون دیمکدر پیغمبر علیه الصلوة والسلام دخی حضرت عمره امر ایلدی اول دخی الله اعلی
واجل دیو جواب ویردی و ابو سفیان سویلدکی هذیان پریشانک اصلی اول ایدی که مشرکین
احد جنکنه کیدرکن اوتدقلرنده ابو سفیان ایکی اوقا آلوب برینک اوستنه نعم برینک اوستنه
لا یازمش ایدی آنلری اول اوقلری کوتروب هبل دیدکلری باش صنملری که مکه نک ایچنده طوروردی
آنک یاننه واروب وقتلری براقدقدغی کبی نعم یازیلن اوق یوقاروکلوب نعم باطلنجه جنک
ایتمکه هبلدن اشارت اولمش ایدی منکره مختار بزده ارادت خدا بویله اقتضا ایدوب نوع هزام
شکلی کوروندکده بر مقتضای جهل و غرور ابوسفیاندن بو مقوله سفیهانه کلام صدور ایلمش ایدی
حضرت عمر رضی الله عنه ایشدوب بلند آواز له جواب ویردی سیز بزم ایله برابر دکلسز بزم
مقتوللرمز جنتده در سیزوک مقتوللرکز جهنمده در دیو بیوردی آندن ابوسفیان ینه چاغروب
بزم عزی غز واردر سیزوک عزی کز یوقدر دیدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام تعلیم ایلدی

بنه

بنه اصحاب چاغروب الله تعالی بزم مولامزدر سیزوک ناصرکز یوقدر دیدیلر آندن ابو سفیان
دونب کیتدکده یولداشلریله چاغروب کلمجک ییل سزکله بدرده بولوشالم وعده مز
بویله اولسون دیدیلر ینه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم امر ایلدی بو جانبدن دخی
بولاشیرز و کله وعده مز اویله اولسون دیو جواب ویردیلر امام طبرانی رحمه الله تعالی ایدر مشرکلر
دونب کیتدیلر دخی مدینه منوره دن خاتونلر چقوب اصحابه قرشو خدمته کلدیلر حضرت فاطمه
رضی الله عنها بیلمدیلری رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه بولشدقده قوجشدیلر آندن
فخر کایناتک یاره لرین صو ایله یومغه باشلدی یودقجه قان زیاده کلور اولدی آندن بر مقدار
حصیر یاقوب اوزرینه صاچدی اول یاره یرینه یاپشدی دخی قانی دیکلدی پس فخر کاینات علیه افضل
الصلوات مقتوللر اوزرینه محمد بن مسلمه یی کوندردی اول دخی واروب بر قاچ دفعه یا سعد بن الربیع
دیو چاغردی هیچ جواب کلمدی آندن ایتدی بنی رسول الله صلعم کوندردی سنک حالکی
کورمکه کلدم دیدوکی کبی بر ضعیف آوازله جواب ویردی اول دخی یاننه کلوب کوردی که
روح دن همان بر اثر قالمش کوزین اچوب ایتدی بندن رسول الله حضرتنه سلام ایله
و شویله دیکه الله تعالی حضرتی سکا بزدن اوترو اجر و عوضلر ویرسون شول اصل
اجر و عوض که امتندن اوترو پیغمبرلره ویریلنلردن افضل اوله دیدی آندن ایتدی بندن
قومکه شویله دیکه حق تعالی قتنده هرکز عذرکز یوقدر بو ایشده که سیزوک ارا کزده
بر نظر ایلر کوز وار ایکن پیغمبر کوزه دشمن یول بولوب بویله اینجیدی حاصل رسول الله
حضرتی مجروح اولدیغیچون اظهار حزن ایدوب اصحابه طعن ایلدی که فخر عالمک سوزین طوتوب
برلو یرکوزده طورمدکز منهزم اولدکز کفار اول وجود شریفه الا وزانیلر دیمک سزدی
آندن اکلنیوب روح شریفی حقنه تسلیم اتدی رضی الله تعالی عنه بوندن صکره فخر عالم صلی الله علیه وسلم
بالذات چقوب حضرت حمزه یی بولمغه ینه احده واردی بر وادیده اوزرینه مبارک
قارنی یارلمش بولدی و مبارک بورنی و قولاغی قطع اولنمش ایدی نظر ایدیجک قتی افراط ایله
بی حضور اولدی بغایت اغلدی رحمة الله علیک لقد کنت فعولا للخیر وصولا للرحم امرو والله
لامثلن بسبعین منهم مکانک دیو بیوردی معناسی الله تعالی نک رحمتی سنک اوزرکه اولسون

عقوبتدن چوق خیرلی ایشلیجی ایدوك و چوق صلهٔ رحم ایدیجی ایدوك والله كفاردن سنك
یرو كه یتمش كشینك بورنین قولاغین كسیم دیكدر آندن حق سبحانه و تعالی سورهٔ نحل آخرنده
اولان آیت كریمه‌لری انزال ایلدی دخی اول نیتدن فراغت ایدوب كفارت یمین ایلدی اول
آیت كریمه‌لر بونلردر كه ذكر اولنور وَاِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ
لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ معناسی اگر سزه عقوبت ایدن كسه‌لره عقوبت ایدر سكوز سزه عقوبت
اولندیغكوز مثلیله عقوبت ایدوك یعنی اونلر بر كسه‌نك بورنین قولاغین كسدیلرسه
سزدن اونلردن بر كسه‌نك كسك یتمش كسنك كسمك و اگر صبر ایدوب عقوبت ایتمز سكوز
البته صابرلره صبر ایتمك انتقام ایتمكدن افضلدر دیمكدر وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ اِلَّا بِاللّٰهِ وَلَا
تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ
یعنی یا محمد اول نسنه كه سكا احدده كوندرن تشدیدلكه صبر ایله حال بو كه سنك صبرك
حق تبارك و تعالی‌نك توفیق و عنایتیله‌در و كافرلرك سندن اعراض ایتدوكلرینه محزون
اولمه یا خود مسلمانلرك ایشه بی خضوعلری اولمه و كفارك مكرندن كوكلك طارلغندن اولمه
تحقیقا حق سبحانه و تعالی نصرت و معونتیله متقیلر یانینده حاضردر و موحدلر و مخلصلر ایله
بیله‌در دیمكدر مفسرین رحمهم الله تعالی تقویدن مراد حق جل و علانك امرینی تعظیم و احساندن
مراد عباد الله‌ه شفقتدر دیمشلردر روایت اولنور كه حضرت حمزه‌نك همشیره‌سی اوغلی
عبد الله بن جحش رضی الله عنه دخی احدده شهید اولمش ایدی كفار آنكا دخی حضرت حمزه‌یه
ایتدوكلرینی ایلمشلردی ایكیسنی بر قبره دفن ایتدیلر رضی الله عنهما خواجهٔ عالم صلی الله علیه و سلم
شهدا اوزرینه كلدی دخی بیوردی كه اَنَا شَهِيدٌ عَلَى هٰؤُلَاءِ وَمَا مِنْ جَرِيحٍ يُجْرَحُ فِي اللّٰهِ تعالی
اِلَّا وَاللّٰهُ يَبْعَثُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَدْمَى جُرْحُهُ اللَّوْنُ لَوْنُ الدَّمِ وَالرِّيحُ رِيحُ الْمِسْكِ دیدی حاصل
معناسی بونلر فی سبیل الله تعالی مقتول اولدقلرینه عند الله بن شاهدم و فی سبیل الله یاره‌لنمش
هیچ بر مجروح یوقدر الا حق جل و علا قیامت كوننده آنی قبرندن شول حالده قالدره كه یاره‌سی
قان آقیدن قانینك رنكی قان رنكی و رایحه‌سی مسك رایحه‌سی دیمكدر عبد الله بن ثعلبه‌دن
مرویدر كه رسول الله صلی الله علیه و سلم شهدای احدایچون جراحتلریله صارك دیو

امر ایلدی

امر ایلدی یعنی یودوب كفنلتمدی دیمكدر ائمهٔ حدیثدن بعضلری روایت ایتمشلردر كه فخر
عالم صلی الله علیه و سلم جابر رضی الله عنه حضرتنه بیورمشدر كه حق سبحانه و تعالی هیچ
كسه‌یه سوز سویلمدی الا حجاب آردندن سویلدی و سنك باباكه بلا حجاب سویلیوب
بندن استه سكا ویره‌یین دیدی اول دخی یا رب سندن استرم دنیایه رد اولنم دخی
سنك یولكده بر دخی قتل اولنم دیدی حق جل و علا دخی بیوردی كه بندن حكم ازلی شویله
سبقت ایلدی كه اولنلر بر دخی دنیایه وارمیه‌لر دیدی اول دخی آیتدی یا رب بنم
آرزومه اولنلره یعنی اهل دنیایه بنم حالمدن خبر ویر دیدی آندن حق تبارك و تعالی بو آیت
كریمه‌یی انزال ایلدی وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتًا بَلْ اَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ
يُرْزَقُونَ فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ
اَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ معناسی رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنه یا خود
هر احده خطاب ایدوب دیمكدر كه فی سبیل الله مقتول اولنلری میت صانمه بلكه آنلر صاغلردر
ربلری قتنده قرب صاحبلریدر رزق ویریلورلر جنتدن شول حالده كه حق سبحانه و تعالی كندو
فضلندن آنلره عطا قیلدوغی شیئله شادمانلردر و دخی دنیاده قویوب كتدكلری مؤمنلرك
حاللریله شادمانلردر كه اگر آنلر دخی وفات ایلسه‌لر یا مقتول اولسه‌لر بر حیات ایله صاغ
اولورلر كه آنی نه محذوره دوشمك خوفی نه محزون اولمق غمی چكمزلر دیمكدر قاضی
بیضاوی رحمه الله تعالی بویله بیورمشدر حاصل بودر كه شهدا میتلر دكللردر اونلر صاغلردر
حق تعالی‌یه تقربلری واردر جنت میوه‌لرندن و صولرندن نیرلرایچلر حق جل و علانك
عطا قیلدوغی شرف شهادتله مسرور و شادمانلردر و دنیاده اولان اهل ایمان قرنداشلری دخی
دار آخرته انتقال ایتدكلرینه كندولری كبی رحمت و رضوانه و نعیم جاودانه واصل اولجقلرینه
مسرور و شادمانلردر دیمك اولور ابن عباس رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه و سلم
حضرتندن روایت ایلمشدر كه اَرْوَاحُ الشُّهَدَاءِ فِي اَجْوَافِ طَيْرٍ خُضْرٍ تَرِدُ اَنْهَارَ الْجَنَّةِ وَتَأْكُلُ
مِنْ ثِمَارِهَا وَتَأْوِي اِلَى قَنَادِيلَ مُعَلَّقَةٍ فِي ظِلِّ الْعَرْشِ دیو بیورمشدر معناسی شهدانك
روحلری یشیل قوشلر ایچلرینده‌در كه آنلر جنت ایرمقلرینه كلورلر و جنت میوه‌لرندن یرلر

وعرش کوکلکه سنده آصلمش قندیللر ایچنده یاتورلر دیمکدر بعض علما بیورمشلر که رسول الله
حضرتنک تأوی الی قنادیل العرش دیو بیوردوغی وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ
نص شریفی تصدیق ایلر دیمشلردر و قنادیله کیرمسی کیجه ایله در کوندزین مقتضاسی
اوزره طیران و سیران ایتمکده در و آخرته جنته کیردکدن صکره آرتق قنادیلده یاتمز
انده یاتدوغی اول زمانه وارنجه دُر دیمشلردر و بر حدیث شریف واردر که هر مؤمن
کرکسه شهید اولسون کرکسه دوشکنده وفات ایتسون روحی جنت اعلایه واصل اولوب
انده فواکه جنتدن تنعم ایلر دیو بیورلمشدر امام احمد امام شافعیدن او دخی امام مالکدن
انلر دخی زهریدن انلر دخی عبد الرحمن بن کعبدن انلر دخی اتاسی کعب بن مالکدن رضی الله
علیهم اجمعین روایت ایتمشلردر کعب بن مالک دخی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن
روایت ایتمشدر که نَسَمَةُ الْمُؤْمِنِ طَائِرٌ تَعَلَّقُ مِنْ شَجَرِ الْجَنَّةِ حَتَّى يَرْجِعَهُ اللهُ تَعَالَى إِلَى جَسَدِهِ
دیو بیورمشلردر یعنی مؤمنک روحی بر قوشدر که جنت اغاجلرینک میوه سندن اکل ایدر تا حق
حق جل وعلا جسدینه رجوع ایتدیرنجه دیمکدر بو حدیث شریف دلالت ظاهره ایله
دلیلدر که ارواح مؤمنین قوش صورتنده جنت ایچنده داخل اولورلر و میوه سندن
تنعم ایدرلر ایمش نَسْأَلُ اللهَ الْكَرِيمَ الْمَنَّانَ أَنْ يَمُنَّ عَلَيْنَا بِالْإِيمَانِ اما بو حدیث شریفله
متقدم نقل اولنان حدیث شریفدن فهم اولنور که جنتده ارواح شهدانک عزتی سایر
مؤمنینک ارواحندن زیاده اولانی زیرا ارواح شهدا حقنده یشل قوشلر ایچنده در دیو
بیورلدی سایر مؤمنینک ارواحی حقنده کندوسی قوش اولور دیو بیورلدی پس ارواح
شهدا غیرلره نسبت راکبلر اولورلر بندکلری قوشلر بال و پر آچوب ایستدکلری مقاماته
سیر ایدرلر و غیرلرک ارواحی بالذات کندولر بال و پر آچوب طیرانه محتاج اولورلر
اما بو دکلو نعمته بیلکه جانلر صبر قابل اولوردی حق جل و علا کمال فضلندن ارواحمزه
هوای باغ جنان و فضای روضهٔ رضوانده پران اولمق میسر ایدیدیه اللهم ارزقنا مع
جمیع اهل الایمان انک واسع الغفران دائم الفضل والاحسان روایت اولنور که احد غزاسنده
شهید اولان مسلمانلر یتمش نفر کسنه ایدی بعضلر قولنجه التمش بش کشی ایدی و وردی مهاجرینندن

رضی

نقل ترکوزبنلرکه بعضندن منقول ایدیکه التیسی مهاجرینندن سایرلری انصاردن ایدی

رضی الله تعالی عنهم وعن سائر الصحابة اجمعین نقل ایدرلر که مسلمانلر مقتول اولدقلری وقتده آغلشدقلری
زمانده منافقلر مسرور اولوب یهود طائفه سی کوکلرنده اولان غل و غشی ظاهر اولوردی
لعنهم الله تعالی تنبیه شویله معلوم اوله که قاضی عیاض رحمة الله تعالی علیه شفاسنده بعض علمادن
نقل ایتمشدر که بر کسنه رسول الله صلی الله علیه وسلم هزیمت اولندی دیسه اکا توبه ویریله
اکر توبه ایتمزسه قتل ایدیله لر دیو بیورمشدر زیرا پیغمبر علیه الصلوة والسلام حاشا نقص و عیب
هزیمتک معناسی دشمندن یوز دوندرمکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک
کندولرینه بو هرکز واقع اولمامشدر و واقع اولمق دخی جایز دکلدر زیرا رسول الله علیه السلام
کندو امرنده بصیرت و عصمتنده یقین اوزره ایدی دیمشلردر حاصلی انهزام عون و عصمت
رب العالمینه یقین اولمقدن کلور انبیا علیهم السلام حقنده بو متصور دکلدر غزوهٔ احدده
اهل اسلامه واقع اولان حال بر قاچ فوائد و حکمی متضمندر دیو بیورمشلر بری بودر که معصیتک
آخری یرامز اولدوغنی مؤمنلره بلدرمکدر زیرا فخر کائنات صلی الله علیه وسلم اول کون اوقجیلره
محکم تأکید و تنبیه لر ایله سپارش ایدوب زنهار اولمیه که یرلکز یورکزدن کیده سز دیو بیورمشیدی
فرمان شریفلرینه کمال اطاعتدن مقتضای خلقت بشریت اوزره غفلت ایدوب هوای غنائم ایله
بر مقدار ایلروکه واردقلری کبی رغبت وجود و اسباب زندکانیلری عرصهٔ تلف و توی ده تاراج
بولدی بری دخی بو معنایه اشارتدر که انبیا و رسل علیهم الصلوة والسلام جناب عزتدن بعض
بلا ایله مبتلا اولورلر اما عاقبت حمیده آنلرک اولور نیته کم سلطان انبیا علیه من الصلوات
ازکاها حضرتلرینک جمیع اعداسی آخر شمشیر عالمکیرلرینه کردن اطاعت قومشلر ایدی
اما اوایل امرده کاه نصرت و ظفر و کاه اضطراب و خطر اوزره اولدقلرینه حکمت بونی
یازمشلردر که اکر دائما منصور و مظفر اولسه لر ایدی مجموع خلق ربقهٔ اطاعتلرینه ضروری
بوینون ویروب مؤمن و منافق تفتیشی ایدوکی فرق اولنماز ایدی تا کاهی انکسار شکلی ظهوره
کلیجک منافقلری کندولری آشکاره ایدوب مسلمانلر امتیاز صبر و ثبات ایله سرافراز اولورلر
نیته کم بو غزاده اول واقع اولمشیدی بری دخی بودر که حق سبحانه و تعالی دار کرامتنده
مؤمنلره بعض مراتب عالیه تقدیر ایتمشدر که بلا و محنت چکمینجه مجرد عمل لر ایله اکا وصلت میسر اولمز

مسئله

دیگر بیان حکمت انهزام در غزوهٔ احد

توی: هلاک

آتوکیجی بعض شدایدایله مبتلا ایلر بری دخی بودرکه کما هی حق تعالی نك ارادتی اعدای دین
اسلامك قلع و قمعنه متعلق اولوب دخی بونلردن انواع کفر و ضلال و طغیان و بغی و عناد
و عصیانك ظهوره کلمسنه سبب خلق ایلر آندن صدمات صرصر قهر و دست برد عواصف
عذابله شجرهٔ خیاللرینك کوکن کوتشه کوسترر و الله اعلم بوندن صکره واقع اولان غزا
غزوهٔ حمراء الاسددر حمراء الاسد دیدکلری مدینهٔ منوره یه سکز میل غایتده بر موضعدر
و بو غزا یا احد جنکنك ارتهسی صباح وقتنده چقمشلر ایدی مراد شریفلری کفاره اهل اسلامی
زبون آکلایوب تکرار فساده مباشر اولماسونلر دیو جرأت و جلادت کوسترمك ایدی فی الحقیقه
اصابت بیورلدی و اول ملعونلرك فکر فاسدی کلوب مدینهٔ منوره یه بصمق ایدی و معاویه
بن مغیرة بن ابی العاص دیدکلری کافره راست کلوب باسر شریفلریله ملعونك بوینین اوردیلر
حاصلی بش کیجه طشره ده یاتدیلر جمعه کونی اولیجق مدینهٔ منوره یه رجوع اتدیلر بو خصوص
ماه شوال ایچنده واقع اولمشیدی بعض علما قولنجه شراب حرام اولمق دخی بو شوالده واقع
اولمشیدی اما بعضلر دوردنجی سنه ده حرام اولدی دیمشلردر امام احمد بن حنبل رحمه الله تعالی
روایتنده ابو هریره رضی الله عنه بیورمشدر که خمر اوچ دفعه حرام قلندی پیغمبر علیه السلام
مدینه یه کلدکده ایچرلردی و قمار اوینارلردی پس صحابهٔ کرامدن بعضلر خمر ایچمکدن
و قمار اوینامقدن رسول الله حضرتنه سؤال اتدیلر دخی حق جل و علا یسئلونك عن
الخمر و المیسر قل فیهما اثم کبیر و منافع للناس و اثمهما اکبر من نفعهما آیت کریمه سن
انزال ایلدی آندن خلق ایتدیلر حق تعالی خمر و قماری بزه حرام ایلمدی نهایت آنلرده اثم کبیر
واردر دیو بیوردی دیدیلر ینه متصل ایچرلردی حتی کونلرده بر کون مهاجریندن بر کیشی
اخشام نمازنده امامت ایلیوب قرائتنده غلط ایلدی آندن حق تعالی اول آیت کریمه دن دخی
اغلظ آیت کریمه انزال ایدوب یا ایها الذین آمنوا لا تقربوا الصلوة و انتم سکاری حتی
تعلموا ما تقولون آیتی نازل اولدی ینه خلق طوریمیوب ایچرلردی آیت مذکوره دن دخی
اغلظی نازل اولوب یا ایها الذین آمنوا انما الخمر و المیسر و الانصاب و الازلام رجس
من عمل الشیطان فاجتنبوه لعلکم تفلحون دیو بیورلدی اوچنجی آیت کریمه نك معناسی بودرکه

یا محمد

غزوهٔ حمراء الاسد

در تحریم خمر و میسر

یا محمد اصحابك سکا خمر ایچمك و قمار اوینامقدن سؤال ایدرلر سن جواب ویروب دیکه اول
ایکیسنده اولو کناه واردر و ناسه منفعتلر واردر و اول ایکیسنك کناهی نفعلرندن اولودر ایکیدن
خمرده منافع وار ایدوکی ظاهردر اما میسرده نه منفعت واردرکه آکا مبتلا اولنلرك هر بری
سرمایهٔ سعادت و اقبالی کف تلفندن در بلخت قلمشلردر و خلعت عزت و اجلالی خلع ایدوب
پلاس افلاسه قالمشلردر دینلورسه جواب بودرکه زمان جاهلیتده عادت بو ایدیکه قماردن
حاصل اتدوکلری مالی فقرا و مساکینه قسمت ایدرلردی منفعت آنلره کوره اولوردی یوخسه مباشرلره
نظر دکلدر ایکنجی آیت کریمه نك معناسی بودرکه ای شول کسنه لرکه ایمان کتوردیلر مست اولدیغکز
حالده نمازه طورمك چاقی نماز ایچنده سویلدیککزی بیله جکه دکین دیکه قاضی بیضاوی رحمه الله تعالی بویله
تفسیر اتدوکدن صکره مراد مست اولن کسنه فی صلاته قرب اولمقدن نهی دکلدر بلکه شراب
ایچمکده افراطدن نهیدر دیو بیورمشدر اوچنجی آیت کریمه نك معناسی بودرکه ای شول کسنه لرکه
ایمان کتوردیلر بوندن غیری دکلدرکه خمر و میسر و انصاب و ازلام مرداردر عقول آنلاری کریه
کورر نامدی اول مرداردن اجتناب ایدوك تاکم اجتنابکز سببیله فلاح و نجات بولاسز دیکدر
پس خمر معلومدر و میسر قمار اوینامقدر و انصاب شول صنملردرکه دیکه قورلردی عبادت
ایدرلردی و ازلام اوقلردرکه ایلکلری و دمرلری اوله و بونك اصلی بودرکه زمان جاهلیتده
مشرکلرك اوچ اوقلری وار ایدی برینك اوستنه امرنی ربی یازلمش ایدی برینك اوزرنده نهانی
ربی یازلمش ایدی برینك اوزرنده هیچ نسنه یازلمامش ایدی و بو اوقلری بر خریطه یه صاروب
هبل دیدکلری صنمك یاننده مجاور اولن کسنه یه ویرمشلر ایدی اول حفظ ایدردی و مشرکلردن
برینك بر معظم خصوص ایشلمکه نیتی اولسه اول مجاوره واروب اول اوقلری هبل یاننده آتاردی اکر
امرنی ربی یازلن اوق چقرسه تأخیر اتمیوب اول ایشی ایشلردی اکر نهانی ربی یازلن چقرسه
بر یله تأخیر ایدردی اکر یازوسی اولمین اوق چقرسه اوقلری کوب بردخی آتردی شمشیر بانی
قضا تیغ شریعتی درمیان ایلدکدن بو مقوله اوضاع مهمله یکلکسز اولدیکی یا بالکلیه محو اولدی
و امام حسن بن علی کرم الله وجههما بو سنه ده وجوده کلمشدر بوندن صکره واقع اولان سریهٔ
ابی سلمه در رضی الله عنه بونلرك اسمی عبد الله بن عبد الاسددر تاریخ هجرتدن اوتز بشنجی

خریطه دیمك درکه ترکیده خرج کیسه دیرلر

سریهٔ ابی سلمه رضی الله عنه

سریۀ عبد الله بن انیس رضی الله عنه

آینده ماهِ محرّم ایچنده خویلید اوغللری سلمه ایله طلحه نک اوزرینه کوندرلمش ایدی واروب
بولامدی بر مقدار دوه لرین و قیونلرین سوروب کتوردی کسه ایله جنک واقع اولمدی بوندن صکره
واقع اولان سریۀ عبد الله بن انیس در بو دخی تاریخ مزبورده واقع اولمشدر عرفات مقابله سنده عرنه
دیدکلری وادیده سفیان بن خالد دیدکلری کافرک اوزرینه ارسال اولنمش ایدی سببی اول ایدیکه
اول ملعون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله حرب و قتال نیتنه بعض کفار جمع
اتدوکی مسموع اولمش ایدی آندن عبد الله بن انیس حضرتلری ملعون مزبوری ظفر اتدکله قتل ایچون
یالکوز کوندرلدی دخی اول جانبه وارد قده سفیان لعین انکا سن کیمسن دیو سؤال ایلدکده عبد الله
ایتدی بنی خزاعه دن بر کشیم ایشتدم محمد ایله جنک اتمک استرایمشسن بنده سنکله بیله
اولمغه کلدم دیدی ملعون دخی بوکا خوش کلدوکنده یوروب مصاحب دوشدیلر بر مقدار طریق
کتدکده کنارا ایلدکده ملعون مغرور ایدوب تنهایه چکدی و قتل ایدوب باشنی کتوردی کیجه
کیدوب کندوز برپرده کندوی پنهان ایدردی اون سکزنجی کونده رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه یتشوب باشنی اوکنه قودی فخر عالم یوزک آغ اولسون دیو دعا ایلدی اول دخی
تحیت و ثنا قلدی کلدوکی کون سبت کونی ایدی ماه محرمدن یدنجی کیجه قالمش ایدی بوندن
صکره سریۀ عاصم بن ثابت رضی الله عنه تاریخ هجرتدن اوتوز التنجی آینده ماه صفر ایچنده واقع اولمشدر

سریۀ عاصم بن ثابت رضی الله عنه

بو سریه نک کیفیت حالی ائمۀ حدیث اخبارندن مستفاد اولان اوزره بودرکه عضل و القاره
دیرلردی ایکی قبیله وار ایدی برکون مزبورلردن بر قاچ کسنه رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه کلوب یا نبی الله بزم آرامزده اهل اسلام وار در اصحابکدن بر قاچ کسنه کوندر کلسونلر
بزه فقه تعلیم ایتسونلر دیدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام دخی اصحاب کرامدن التی نفر کسنه
تعیین اتدیلر اونلرک عاصم بن ثابتی امیر نصب ایدوب کلن طائفه ایله کوندردی مکة الله ایله
عسفان اورتاسنده هذیل قبیله سنک رجیع دیدکلری صولری قربنه کلدکلرینده مذکور طائفه
خیانتلرین اظهار ایدوب صحابۀ کرامه غدر اتدیلر هذیل قبیله سنه آوازه صالوب آنلردن دخی
یاردم استدیلر آندن برکاچ یوز کفار یراقلریله اوزرلرینه کلدیلر بو حالی کوریجک اصحاب کرام بر
یوکسک دپه نک اوزرینه چقدیلر دخی طوردیلر کفار اطرافن الوب آیتدیلر سز کلوب عهد و امان

اولسون که

اولسون که کندو اراده نکوز ایله آشاغه اینسنکوز سزدن برکسنه یی قتل ایتمیه لوم دیدیلر عاصم
بن ثابت رضی الله تعالی عنه بن کافرک عهدینه اعتماد ایدوب اینمزم دیدی و دعا ایدوب اللهم
اخبر عنا رسولک یعنی یا رب بزم بو حالمزدن رسولکه خبر ویر دیدی حق جل وعلا دعاسن
قبول ایدوب اول کون حاللرندن حضرت رسالت پناهی آکاه قلدی آندن ملعونلر عاصم حضرتلرین
اوقلر اوروب شهید اتدیلر رضی الله عنه تولداشلری خبیب بن عدی و زید بن دثنه و عبد الله
بن طارق عهدلرینه اعتماد ایدوب آشغا ایندیلر ملعونلر خبیب ایله زیدی حضرتنی مکه شهرینه
ایلدوب حارث بن عامرک اوغللرینه صاتدیلر بر کون انلرک یاننده اسیر و محبوس طوردی
آندن صکره قتل ایتدیلر نقل اولنورکه حرمدن چقاروب قتله ایلدورکن باکه بر رخصت ویرک
ایکی رکعت نماز قلایم دیدی موسی بن عقبه دن مرویدر که خبیب حضرتلری نماز قلدوغی
یر تنعیم دیدکلری موضعده اولان مسجدک یری در دیو بیوردی روایت اولنورکه خبیبک رضی الله عنه
اولمی مقرر اولدقده حارثک بر قیزندن طوتنمق ایچون استره آلدی آندن اول خاتونک بر کوچک
اوغلانجغی وار ایدی خبیبک یاننه واردی عورت فریاد ایدوب خبیث اوغلانی کوزتمدک اسیرک
یاننه واردی آنوک خود اولمی مقرر اولمشدر شمدی اوغلانی استره ایله چالوب هلاک ایدر
نه مغبون اولدم دیو آغلامغه باشلدی خبیب رضی الله عنه ایتدی بزده غدر یوقدر قورقمه
دیدی خاتون مسرور اولدی و بن بوندن خیرلو اسیر کورمدم دیدی و یمین ایدوب ایتدی بن
کوردم خبیب بر صالقم اوزم یردی که دانه سی آدم باشی کبی ایدی دیدی و بو حال خبیبک کرامتنه
نشان و رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمک صدق نبوتنه برهان ایدی جمیع اهل سنت قتنده
کرامات اولیا ثابتدر حق سبحانه و تعالینک دوستلرندن کرامت صادر اولور دیمشلردر اما بعض
محققین بیورمشلردرکه اولیادن شول اصل کرامت صادر اولورکه انبیا علیهم السلامه معجزه واقع
اولمش اوله مثلا شق قمر و احیاء موتی و اظهار ید بیضا و بونلرک امثالی آیات کبری
صادر اولمز دیمشلردر و دخی آنا سز و اتا سز وجوده کتورملکی و بو مقوله نسنه لردن نه وارایسه
آنلاره میسر دکلدر دیمشلردر حضرت امام قشیری قدس الله سره العزیز دخی بو مذهبه ذاهب اولمشدر
اما دعالری ایله مریضه شفا بولمق و قحطده باران نفع اولمق و یغمور یاغمق و کوزدن بعید بعض یرلرده

در اثبات کرامت اولیا

واقع اولان حوادثدن مکاشفه ایله خبر ویرمك و بونلرك امثالی امور قتی چوق صدور ایلر
روایت اولنورکه خبیبه رضی الله عنه کفار خذلهم الله قتله کتوردکده سؤال ایدوب آیتدیلرکه شمدی سنك
یرکده محمدی هلاك ایدوب سنی آزاد ایلسك حظ ایدرمی ایدك دیدیلر یمین ویروب طوغری
سویله دیدیلر آیتدی والله العظیم بن بوکا راضی دکلم که الآن رسول الله حضرتی طوردوغی
یرده مبارك آیاغنه دکن باته وبن وارمزاهل وعیالم آراسنه کیدهم بوقتدن که سیز
دیدککز اولا دیدی ابو سفیان آیتدی والله محمدك اصحابی محمدی سودکلری کبی برکسه بر
کسه یی سودوکنی بن کورمدم دیدی آندن نسطاس آدلو برکافر اوروب خبیب حضرتی
شهید ایلدی رضی الله تعالی عنه پس قریش طائفه سی آدم کوندروب مبارك عاصمك جسمندن برپاره کتوروب
کورمك استدیلر زیرا عاصم حضرتلری بدر غزاسندن دوندکلری زمانده عقبة بن ابی معیط
دیدکلری ملعونك حضرت رسول الله امریله بوینن اورمش ایدی عاصمه قتی کینلری
وار ایدی وعقبه دیدکلری ملعون قریشك اولولرندن ایدی اما موذی وغدار وبی رحم
وبی شفقت اولمله ده قرینی ابو جهل لعین ایدی ابتدای ظهورده اول حضرته مکه شهرنده قتی چوق
آزار وآذا ایتمش ملعوندر نهزار صدهزار باز لعنت بسیار وبی شمار جان خبیث نره زنه اولا
محمد بن اسحاق رحمة الله علیه وبریده بن سفیان قدس سرهما روایتلرنده وارد اولمشدرکه عاصم رضی الله عنه
قتل اولندوغی زمانده هذیل طائفه سی مراد ایندیلرکه مبارك باشنی آلهلر دخی سلافه بنت سعید
دیدکلری کافره قاریسنه صاتهلر زیرا احد غزاسنده عاصم حضرتلری آنوك ایکی اوغلن قتل
ایتمشلر ایدی واول زمانده ملعونه عهد ایتمش ایدیکه اکر عاصمك فرصتی الینه کیرورسه مبارك
باشنك کوکندن قدح ایلیه دخی ایچندن شراب ایچه ما الدار ملعونه ایدی هرکم عاصمك باشنی
کتوررسه یوز دوه ویره یم دیو عهد ایتمش ایدی آندن کافرلر اول نیتله عاصم حضرتلرینك یانینه
واردقلری کبی اول قدر بی حد وپایان آرولر اوشدیکه قابل اولوب مبارك جسمنه اك
دکوره مدیلر روایت اولنورکه عاصم رضی الله عنه حق تبارك وتعالی یه تضرع ایتمش ایدیکه بنم بر
مشرك آنوك جسمنه دکه وبنم اول برمشرك جسمنه دکه اول اجلدن حق تبارك وتعالی حمایت
ایدوب مبارك بدننه تا نسنه کمسه قادر اولمدیلر حضرت عمر رضی الله عنه بو قصه یی ایشیدوکجه

زمانده

زمانده یحفظ الله العبد المؤمن بعد وفاته کما حفظه فی حیاته دیو بیوردی یعنی حق جل
مؤمن قولنی زمان حیاتنده صقلدوغی کبی وفاتندن صکره دخی صقلر دیمکدر اکر نیچون
کفار الینه قتل اولنمقدن صاقلمدی دیمك خاطره کلورسه حق جل وعلا مقام شهادتله
اکرام ایتمك دیلمش ایدی انکیچون آنلره اولدی اما مبارك جسمندن نسنه کسیلمك حرمتینه مناسب
دکلدی انکیچون بوندن حمایت ایتدی بوندن صکره واقع اولان سریهٔ منذر بن عمرودر مکه ایله
عسفان اورته سنده بئر معونه دیدکلری یره کوندرلمش ایدی احد غزاسندن دوردنجی آیده
واقع اولمشدر بونك دخی سببی سریهٔ سابقه سببی کبیدر تفصیلی بودرکه ابو براء بن عامر
بن مالك بن جعفر دیرلر برمشهور کسنه وار ایدی ملاعنه عربك ایچنده ملاعب الاسنه
دیمکله معروف ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه کلدی اسلام عرض قلدیلر
غیرت جاهلیه حسبیله اسلامه کلمدی اما اسلامدن بعید دکل ایدی دیمشلردر یعنی اهل
اسلامله عداوتی یوغیدی وشعایر اسلامدن نسنه یه انکار ایلمزدی سایر کفره کبی عناد
وخلافی اوزره دکل ایدی دیمکدر آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه آیتدی
یا محمد اکر اصحابکدن برمقدار کسنه کوندروب نجد خلقنی دینکه دعوت ایلسك رجا ایدرم
که قبول ایدهلردی دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم بن نجد خلقندن خوف ایدرم
اصحابمه جایزکه ضرر ایتوره لر دیو بیوردی ابو براء آیتدی آنلر بنم قومشیلرمدر خوف ایلمه
کوندر دیدی آندن صحابه کرامك فقراسندن بعض کسنه لر وار ایدیکه کندو زمانلری
امرلری ایچون اودون جمع ایدوب صاتارلردی کندولره وسایر اصحاب صفه یه انفاق ایدرلردی
کیجه ایله تلاوت قرآن عظیم وعبادت حضرت رب رحیمه اشتغال کوسترلردی فخر کائنات
علیه اکمل التحیات منذر بن عمرو رضی الله عنه مذکور طائفه دن یتمش نفر بعض روایتده
قرق وبعضنده اوتوز نفر کسنه ایله ارسال ایتدی چقدیلر بئر معونه دیمکله معروف موضعه
کلدکلری کبی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنك مکتوب شریفلرین حرام بن ملحان
حضرتلری الینه ویروب عامر بن طفیل عامری دیدکلری کافره ارسال ایتدیلر ملعون مزید جبارت
عنید ایدی عنوان نامه نامی یه نظر ایتمدین طیب دوزخ نهیب آتش غضبدن دودمانی

سریهٔ منذر بن عمرو رضی الله عنه

اقلا که دل او زاد شر ارا صفت بیرندن صیچرادی او زاده ابن ملحان حضرتلرینک شعلهٔ
شمشیر شهادتیله نامهٔ وجودین تورلایوب نام شریفنی دیوان شهدایه مسطور ایتدیلر رضی الله عنه
آندن کروه قالان اصحاب کرام ایله جنک ایچون بنی عامر قبیله‌سندن یاردم استدی آنلر دخی بو ایش
ابو براء عامرک سوزیله اولمشدر بز آنک عهدین بوزمازز دیو جواب ویردیلر ملعون مزبوره
اتباع ایتدیلر آندن سلیم قبایلندن عصیه ورعل طایفه‌لرینه مراجعت ایدوب آنلردن برمقدار
کمسنه ایله اصحاب رسولک اوزرلرینه کلدی آنلر دخی سلاحه یاپشوب جنک و آشوبه باشلدیلر
اول کون جملهسی جامهٔ کلکون شهادت ایله میان روضهٔ رضوانده خرامان اولدیلر رضوان الله علیهم اجمعین
دوکلی ایچلرندن عمرو بن امیهٔ ضمری اسیر اولدی و کعب بن زیدی مقتول صانوب قومشلر
اول جراحتدن افاقت بولوب نیچه زمانلر عمر سوردکدن صکره غزوهٔ احزابده شهید اولمشدر
رضی الله عنه و عمرو بن امیه‌نک مضر نسلندن ایدوکن بلوب عامر بن طفیل آنه سی جانیچون
آزاد ایلدی بو حادثه‌دن حضرت رسالت پناه علیه سلام الله خبردار اولیجق بو ایش ابن
کریمه کوردم بونلر اولمقدن قتی خوف ایدردم بونلر هپ ابو براء عامرک کدر دیو بیوردی ابو براء
دخی رسول الله حضرتلرینک بو کلام شریفنی ایشتدکده قتی نادم اولوب غایت حجابدن اضطرابدن
هلاک اولدی و مقتول اولان اصحاب کزین آراسنده اول کون عامر بن فهیرهنک جسم شریفنی بولمدیلر
ملائکه دفن ایتدیلر انس بن مالکدن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلری مذکور
طائفه‌یه آجیدوغی کبی هیچ بر طائفه‌یه آجیمدی دیو بیورمشدر انس رضی الله عنه ایدر بئر
معونده مقتول اولان اصحاب حقنده قرآن نازل اولدی و قدقی اول زمانده که نیچه آیتلرک
تلاوتی منسوخ اولمشدر اول آیتک دخی تلاوتی منسوخ اولدی دیو بیوردی و بونلر حقنده نازل
اولان آیت منسوخ التلاوه بودر بلغوا قومنا انا قد لقینا ربنا فرضی عنا و رضینا عنه
یعنی بزم قوممزه خبر ویرک که تحقیقا بز ربمزه بولشدق دخی اول بزدن راضی اولدی
بزدخی آندن راضی اولدق دیمکدر روایت اولنور که بوندن مقدم ذکر اولنان اصحاب جمیعک قتل
خبرلریله بو اصحاب بئر معونه‌نک خبرلری سید کائناته بر کونده واصل اولدی بونلرک جملهسی
ایچون کمال تله دعا ایلدی چوق زمان کیجه‌لری هر بری بر بلای عظیمه مبتلا اولوب جان بزجهنم

یعنی آیت کریمه ... [illegible]

ایلدیلر لعنة الله علیهم اجمعین بوندن صکره واقع اولان غزوهٔ بنی النضیردر تاریخ هجرتدن دردنجی
یل ربیع الاولینده واقع اولمشدر و بونک سببی اول ایدی که سیر سابقه حکایه‌سنده ذکر اولنان
اوزره عامر بن طفیل خواجه عمرو بن امیه‌یی آزاد ایلدی دخی مدینهٔ منوره‌یه کلوب کیدرکن
بنی عامر قبیله‌سندن ایکی کمسنه‌یه راست کلدی سز کیملرسز دیدی آنلر دخی بنی عامردن ایدوکلرین
خبر ویردیلر و مزبورلر رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم حضرتنه وارمق عزمنده ایدی
خواجه عمرو بو حالدن خبردار دکل ایدی عنودن عداوتلری اوزره ثابت صنوردی طلیعهٔ
قرصتلرین کوزتدی و اکثر یه وارد قلوب کی دارو هشیار خمری کلولرینه ریخته قیلوب
باشلرین ترازی فنایه آویخته ایلدی دخی جست و چابک تمامیت بادوزان افتان و خیزان
مجلس شریف رسول یزدانه علیه صلوات الرحمن چقه کلدی یا عمرو نه خبر قصه نیجه واقع
اولدی دیو سؤال ایتدوکده بر بر کندونک و صحابه کزینک سرکذشتلرین تقریر ایدوب آخر اولده
ایکی کمسنه‌یه ایتدوکن دخی ذکر ایلیجک یا عمرو آنلارک دیتی لازم اولمش خطا ایتمشسن آنلر
بولادن عهد لکمشلر ایدی دیو بیوردی آندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه و سلم بعض اصحابیله
بنی نضیر قبیله‌سنه واردی که مزبورلرک دیتنه معاونت ایده‌لر زیرا بنی النضیر ایله عقد
جوار ایتمشلر ایدی یعنی قونکشولق حقین رعایت ایدرلردی اول جهتدن دیت خصوصنده مزبورلرد
استعانت ایلدی و بنی النضیر ایله بنی عامر آراسنده دخی تمام دوستلق وار ایدی رسول الله حضرتی
خصوص مذکوری بنی النضیره عرض ایلیجک نوله یا ابا القاسم سکا معاونت ایدهلم متلاین لوم
دیو جواب ملایمه باشلدیلر فخر کائنات علیه افضل الصلوات اصحابیله مزبورلردن برینک
دیواری دیبنده بر مقدار قرار ایتدیلر آندن ملاعین حیلت آیین مصلحت کورندکی بری برین تنهایه
چکوب ایتدیلر هیچ بوندن کوزل فرصت اله کرمز کرم ظرافتیله چقوب طام کنارندن محمدک اوزرینه
بر عظیم طاش اوجوردن بعده غوغاسندن خلاص اولاوز دیدیلر ایچلرندن سلام بن مشکم
آدلو بر یهودی ایتدی کلوک بو فکردن فراغت ایدوک اکا خبر ویرلر تدبیرکوز طویرز دخی
نقض عهد ایتمش اولورسز صکره باشکوزه بلا کلور دیدی سلامنک سوزین اسلدیلر ارکانندن
عمرو بن جحاش دیدکلری ملعون بو ایشی بن ایدیرین دیو طامه چقمغه عزیمت قلدی آندن حق تعالی

بنی النضیر فتح نون وکسر ضاد ایله
طایفهٔ یهوددن بر بویوک
قبیله‌نک
آدیدر
مه

ملعونلرك نه بیوردن رسول الله حضرتنه خبر دار ایتدوکی کبی اصحاب کرام آراسندن تأخری
یوب یوردی بونلر تصور ایتدیلرکه اقتضا ایتدیکلری اولانینه کلوب بوینه او تورردیو برمقدار
توقف ایتدیلر آندن اصحاب رضی الله عنهم دخی قالقدیلر آردینجه یوقلیورق چاق مدینه یه
کلدیلر فخر کاینات علیه اتم التحیات ملعونلرك فکری نه ایدوکنی حق جل وعلا اعلام ایتدوکی
اوزره اصحابنه خبر ویردی ابن عقبه رحمة الله علیه قولنجه سابقا تفسیر اولنان یا ایها الذین
آمنوا اذکروا نعمة الله علیکم اذ هم قوم آیت کریمه سی بونلرك حقنده نازل اولمشدر اول زماندن
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مذکورلر اوستنه چقمق ایچون حاضرلنمغه اصحابنه
امر ایلدی و مدینهٔ منورهٔ یی ابن ام مکتوم حضرتنه ایصمار ایدوب دخی کندوسی مهاجرین وانصار
رضوان الله علیهم اجمعین عسکریله چقوب بنی النضیر قبیله سنك اوستنه واردیغی آکی کون
محاصره ایلدی ملعونلرك حصارلری منظوملری وار ایدی هر بری کردیلر قبولرینی اورتب ایتدیلر
آندن ملعونلره جفا وزیان ایچون امر ایلدی خرما آغاجلرین کسدیلر یاقدیلر جهودلر ندا ایدوب
یا محمد سن ایلکی فساددن نهی ایدرزدك بو یله ایدنلری عیب لردك نه حالدر که شمدی
خرما آغاجلرین کسوب یاقرسین دیو چاغردیلر امام سهیلی رحمه الله تعالی ایدر یهود طایفه سنك
بو سوزلرندن مسلمانلرك قلبینه بر حال کلدیکی آندن بو آیت کریمه نازل اولدی ما قطعتم
من لینة او ترکتموها قائمة علی اصولها فباذن الله ولیخزی الفاسقین معناسی خرما
آغاجندن بر نسنه که سز کسدوکز یاخود کوکلری اوزره طورر اولدیغی حالده ترك ایتدوکز الله
تعالی نك امریله ایلدوکز و کفاره اهانت و حقارت اولمق ایچون اذن ویردی دیمکدر آیت کریمه ده
مذکور اولان لینه دن مراد خرما آغاجیدر اما شول اصل خرما آغاجی دکه قوت اولور دکلدر دیمشلر
اول دیارده قوت اولان خرما عجوه دیدکلری قسمدر غیریسی قوت اولمز دیمشلردر بو سوزلردن
مراد کفارك باغ و باغچه سی اهل اسلامك تصرفنه داخل اولمق احتمالی اولیجق خراب ایتمك
اولی اولدوغنه اشارتدر رسول الله حضرتلرینك بر مقدار قوت اولمین قسمندن کسدکلری
ملاعینی غیرت و غضبه کتوروب اولرنی چقرمق ایدی تاکم مراد اوزره حصارلرندن کلهلردی
قاضی رحمة الله علیه کفارك انجدوب غضبلرینی زیاده قلمغیچون اولرینی خراب ایدوب آغلرینی

کسمك

کسمك جائز اولدوغنه بو آیت کریمه ایله استدلال ایتدیلر دیو بیورمشدر ابن اسحق رحمة الله
علیه نقلنده وارد اولمشدر که بنی عوف بن خزرج قبیله سندن بر قوم وار ایدی عبد الله بن ابی
دیدکلری منافق دخی آنلردن ایدی اول قوم شوم بنی النضیر یهودیلرینه خبر کوندردیلر که
طیانوك منظولرکوزدن طشره چقمك نه حال ایسه بز سزی قومازز اکر جنك ایدرسکوز سزوکله
بیله جنك ایدرز اکر مملکتدن اخراج اولنورسکوز سزوکله بیله چقوب کیدرز دیدیلر آندن
حق سبحانه وتعالی قلبلرینه خوف براقدی نصرته قادر اولمدیلر آخر یا محمد بنی النضیری
هلاك ایتمه مملکتدن چقوب کتسونلر دیو رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه منت
ایلدیلر ابن سعد رحمه الله تعالی روایتنده قصه نك تقریری بو طریق اوزره در که وقتا که بنی النضیر
طائفه سی فخر کاینات علیه غدر ایتمك استدیلر دخی حق جل وعلا خبر ویروب ملعونلرك مرادلرینی
بلدردی آندن سید کاینات علیه افضل الصلوات حضرتلری ملعونلری مدینه دیارندن سوروب
چقرمق ایچون محمد بن مسلمه یی کوندردی مملکتمدن چقوك تحقیقا سز بکا غدر ایتمك
قصد ایلدوکز شمدنکرو بنمله بونده ساکن اولمك اون کوندکلو سزه مهلت ویردم شویلکه
اون کوندن صکره سزدن بو دیارده بر کسنه کورریسه بوینینی اوروم دیو خبر کوندردی آندن
یهود طائفه سی کیتمك تدارکنه دوشدیلر اسبابلرین یوکلتمك ایچون اشجع قبیله سندن دوه لر
طوتدیلر چقوب کیتمك اوزره ایکن عبد الله بن ابی دیدکلری منافق سز دیارکوزدن کیتمك
حصارلرکوزده طورك عرب طائفه سندن بنمله ایکی بیك نفر کسنه واردر اولنلر دخی
وارورلر سیزوك حصارلروکزه کیررلر و بنی قریظه دخی سزه یاردم ایدرلر و غطفان قبیله سندن
اولن دوستلروکز دخی حتی معاونلردر قتلله کیدرسز دیو خبر کوندردی بنی النضیر دخی
عبد الله نك سوزینه اعتماد ایدوب رئیسلری اولن حیی دیدکلری لعین بز دیارموزدن چقمازز
دیو پیغمبر علیه الصلوة والسلامه خبر کوندردی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم غزا نیتنه
تکبیر اظهار ایلدیکی اهل اسلام دخی فخر کایناتك تکبیریله جملهسی تکبیر کتوردیلر دخی بنی النضیر
اوستنه یوردیلر ساکن اولدقلری موضع مدینهٔ منوره دن ایکی میل یردر رسول الله صلی الله علیه وسلم
اصحابیله کلوب ایکندو نمازین بنی النضیر قبیله سنك یوردلری اوکنده قلدیغی اول کون اسلام سنجاغی

حضرت علی مرتضی‌نک الینده ایدی کرم الله تعالی وجهه اوراده‌ن ملعونلر اوقیله وطاشیله طاملری
اوستندن جنکه باشلدیلر ابن ابی حقلدی یازدیغنه کلمدی غطفان قبیله سندن وغیریدن
دخی نفع اولمدی نصرتدن نومید اولوب یالکوز قالدیلر دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم
محاصره ایلدی و باغ وباغچه لرین قردیلر و بیوردی که جمیع مال و اسباب و یراقدن نه‌لری
واریسه براغه‌لر دخی قوری باشلریله مملکتدن چقوب بغله لرکینه لر آندن یهود بو صلحه راضی
اولوب محمد بن مسلمه یه ملعونلرک اخراجنه موکل قلدیلر عمان عورتلرین اوغلانلرین الدیلر جمله
آلتی یوز دوه یه یوکلنوب اوراده‌ن چقدیلر خیبر قلعه سنه کتدیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام اون
بش کون محاصره اتمش ایدی اول زمانده ملعونلر هب کندو الریله اولرین یقوب خراب اتمشلردی
بنی النضیره بو حال بویله واقع اولدوغنه منافقلر قتی اکروا اضطراب چکوب کلی مجروح اولدیلر
آندن رسول الله حضرتی جمیع مالارین قبض ایلدی سلاح قسمندن اوچ یوز قرق قبضه
قلجلری چقدی والی عدد توغلغه والی جبه‌لری دخی بولندی مذکور ملاعینک مالنی مهاجرینه
قسمت ایدوب انصار قومنه نسنه ویرمدی زیرا آنلر اغنیا ایدیلر ومهاجرینک مؤنتی اوزرلرندن
تخفیف اولنق قصد ایلدی انصاردن ذو کلی ایکی کسنه یه حصه ویردی بریسی ابو دجانه بریسی دخی
سهیل بن حنیف ایدی رضی الله عنهما زیرا بونلر محتاجلر ایدی اکلیل آدلو کتابده سعد بن معاذ رضی الله عنه
حضرتنه دخی بر قلج ویردی دیلمشدر ابن ابی عتیق دیدکلری یهودینک بر مشهور قلیجی وار ایدی
سعد حضرتنه ویردکی اول قلج ایدی دیشلردر ومهاجرینه قسمت ایدوب انصاره ویرمدوککه
بر وجهی دخی بودر که غنیمته استحقاق ایجاف خیل ایله اولور دیشلردر یعنی آت طون یپراذب
الماغله اولور بونده بویله واقع اولمدی انوکیچون آنلاره ویرلمدی ومهاجرینه ویرلدوکی نفرلری
جهتندن استحقاقلری ایدی انوکیچون ایدی که انصاردن دخی فقیر اولنلر اولورسه برکینه ویردی دیشلردر
بوندن صکره واقع اولن غزوۀ ذات الرقاعدر بو غزانک نه وقت واقع اولدوغنده علما اختلاف
اتمشلردر محمد بن اسحق رحمه الله تعالی قتنده غزوۀ بنی النضیردن صکره تاریخ هجرتک دوردنجی
یلی ربیع الآخرینک ایچنده وجمادی الاولی دن دخی بعض کونلرده واقع اولمشدر ابن سعد
وابن حبان قولنجه هجرتک بشنجی یلی محرمنده واقع اولدی دیلمشدر ابو معشر اعتقادنجه بشنجی یل

ذی القعده سنه

ذی القعده سنه واقع اولمشدر بوندن غیری دخی بو نوزلر سویلمشلردر حقیقت حال معلوم اولمدوغندن
صکره اختلافات کثیره ذکرینک فائده سی اولمدیغی ترک اولندی وذات الرقاع ایله تسمیه اولندوغی
دخی اختلاف اوزره در بعضلر اول دیارده بر آغج وار ایدی ذات الرقاع دیرلردی غزا آنوک ایله
مشهور اولدی دیدیلر بعضلر دخی اول یرلرک طپراغی بر یر بر سیاه و بر یر آغ ایدی آنوکیچون ذات
طپراغی آلاجه اولمغین کویا که جابجا یاما اورلمش کبی کورینوردی آنکیچون ذات الرقاع دینلدی دیشلردر
امام بخاری رحمه الله علیه روایتنده ابو موسی اشعری رضی الله عنه دن منقولدر که بو غزاده آیقلری
قبار دیغی دخی بز پاره‌لرین صاردق آنکیچون ذات الرقاع دینلدی دیو سویلمشدر اصح قول
بودر بو غزانک خبری ابن اسحق رحمه الله علیه قولنجه شویله وارد اولمشدر که پیغمبر علیه الصلوة والسلام
نجد ولایتنه غزایه واردی مرادی شریرلری بنی محارب وبنی ثعلبه طائفه‌لریله جنک اتمک ایدی
زیرا آنده بو زمره‌لرک خیلی جمعیتی وار دیو ایشتلمش ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
صحابه کرامدن دورت یوز نفر کسنه ایله چقدیلر بعض روایتده یدی یوز نفر ایله چقدیلر دیلمشدر
مدینه منوره یی حضرت عثمان بن عفانه اصمرلدی رضی الله عنه بعضلر قولنجه ابو ذر غفاری
حضرتنه اصمرلدی دیلمشدر رضی الله عنه آندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابیله چقوب
اول دیارده نخل دیدکلری معروف یره واردیلر که غطفان قبیله سینک بولوندوغی ساحلی ابن سعد
روایتنده طاغلرده عورتلردن غیری کسنه بولمدیلر آنلاری اسیر ایتدیلر دیلمشدر محمد ابن اسحق
قولنجه بر مقدار کسنه یه بولشدیلر بری برینه یقین کلدیلر لکن مابینلرنده جنک واقع اولمدی
اما خلق بری برندن قتی خوف اتدیلر حتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوراده صلاة
خوف قلدی ویردی آندن صکره خلق دوندیلر دیشلردر ابن سعد رحمه الله تعالی قولنجه پیغمبر حضرتی
اول صلاة خوفی قلق بوراده واقع اولدی دیلمشدر وبو غزاده اون بش کیجه یاباده اولدیلر دخی
صحیح بخاری ده جابر رضی الله عنه حضرتندن منقولدر که آیتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتیله ذات الرقاعده ایدوک اوراده بر سایه‌سی الو آغج قربنه کلدوک دخی آنی تنها رسول الله
حضرتنه استراحت اتمکیچون تعیین ایتدوک وهر بریمز بر یره قوندق پیغمبر علیه الصلاة والسلام

دخی مبارک قلیجین چوزب بر آغاج بداغنه آصمشلر فارغ البال اوتوررکن مشرکلردن غورث
بن حارث دیرلر بر کافر ناگاه گلوب طوردیغی یردن قلیجک قبضه سنه یاپشوب چکدی
رسول الله حضرتلرینه اوزرینه گلوب من یمنعک منی دیدی یعنی سنی بندن کیم منع ایلر اولمدن
کیم آلیقور دیکده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دخی الله دیو بیوردی یعنی الله منع ایلر دیکده
آندن قلیج کافرک الیندن دوشدی دخی فخر کاینات قلیجی الینه آلدوغی کبی کافرک خیر آخذ
دیدی یعنی قلیجی الانک خیرلوسی اول دیکدن مقصودی بولیکی مرحمت ایتسن امان ویره سن
آندن پیغمبر علیه السلام کلمهٔ شهادت کتورمسین دیو بیوردی کافر شهادت کتورمدی اما عهد
ایلدی که اصلا رسول الله حضرتلریله من بعد نه جنک وجدال ایلیه ونه جنک ایدنلر ایله بله اوله
آندن سرچشمهٔ کرم صلی الله تعالی علیه وسلم امان ویروب چقدی قومی و قبیله سی آراسنه کیتدی
و بن سز خیر الناس قاتندن کلدم دیو خبر ویردی ابو عوانه رحمه الله تعالی بو نقلیجه روایت ایتمشدر
امام بخاری دخی رحمه الله تعالی عقابا یتمدی دیو بیورمشدر اگرچه اول تنها آغاج آلتنده مانع یوغیکن
تیغ بی دریغ فیصله کافرک بوینین اورمق و مرغ روانن نشیمن حیاتدن اوچوروب شاخسار
عدمه قوندرمق الکرنده ایدی اما خلق اسلامه کلمه لرینه شدت رغبتلری اولمغین استمالت
قلوب ایچون عفو و مغفرت ذنوب سنتینه سلوک ایتمشلردی و بو حکایه سابقا غزوهٔ انماره مذکور
اولان قصه نک غیری در حضرت سلطان المرسلین و خاتم النبیین صلوات الله علیه و آله و صحبه اجمعین
بو مقوله اطوار عجیبه شعارینک کرم ظهوره کلمک بعید دکلدر نتکیم که ایکی دفعه صدور بولمش اولا
بوندن صکره غزوهٔ بدر صغری در غزوهٔ ذات الرقاعدن صکره شعبان آینده واقع اولمشدر و بونک
سببی اول ایدی که غزوهٔ احدده ایکی عسکر مفارقت ایتدکلری زمانده ابو سفیان کلهجک ییل
یینه کلهلم بدرده بولشالم دیو چاغردوغی وقت فخر عالم صلوات الله علیه دخی نعم دیو جواب
ویروب طرفیندن عقود مواثیق میعاد استحکام بولمش ایدی زمان موعود کلدوکی کبی اول
سلطان سریر رسالت و شهسوار عرصهٔ شجاعت حضرتلرینک شعشعهٔ رکاب همایونلری نواحی بدره
ضیا بخش اولمش ایدی ابو سفیان دخی اصحاب خذلان و ارباب کفر و فسوق و عصیان ایله چیقوب
مر الظهران ناحیه سنه یتنجه مجنه دیدکلری موضعه کلوب قوندی آخر مهابت حضرت سید الانام

غزوهٔ بدر صغری

وشجاعت

وشجاعت و صلابت عسکر اسلام ملعونلرک قلبلرینه خوف براغوب قحط و قلت ذخیره بهانه سیله
دوندیلر مکه یه کلدیلر و اهل مکه بز بونلرک آدینی استهزا طریقیله جیش السویق قودیلر یعنی بز
دشمنه چیقمق ایچون وارمدوکز همان بر قاچ کون سویق ایچمک ایچون چقدوکز دیو مسخره لغه آلورلردی
پیغمبر علیه الصلوة والسلام سکز کون بدرده منتظر اولوب طوردی مسلمانلر بیع و شرا ایدوب
بر لقچه لرندن ایکی لقچه خیر ایتدیلر آخر کوچوب مدینهٔ منوره یه کلدیلر بوندن صکره واقع اولن
غزوهٔ دومة الجندلدر دومة الجندل دیدکلری مدینهٔ منوره دن اون بش اون آلتی قوناق قدر
واریلور بر شهردر که دمشق شهری ایله مابینلری بش منزل یردر دومی بن اسمعیل اوراده نزول
ایتمش ایدی انکیچون بو ایله تسمیه قلندی دیمشلردر تاریخ هجرتدن قرق طقوزنجی آی واقع اولن ربیع الاول
ایچنده کیدلمش ایدی سببی اوراده چوق کافر جمعیت ایدوب کیچنلری اینجیدرلر دیو پیغمبر حضرتلرینه
خبر ویرمشلر ایدی صحابهٔ کرامدن بیک نفر کسنه ایله چقدیلر کیجه کیدوب کندز صقلنورلردی
دیار مذکوره یاقلشدقلری زمانده طایفهٔ مذبوره نک واقف قیونلرین و سایر طوارلرین غارت
ایتدیلر دومه خلقنه خبر واردوغی کبی طاغلدیلر قچدیلر بر کسنه قالمادی پیغمبر علیه الصلوة والسلام
عسکر اسلام ایله واروب شهرلرینک اورته سنه کیردی اوتوردی اطراف مملکته سریه لر پراکنده
ایلدی شویله قچمشلر ایدی که اصلا بر کافر بولامدیلر چقدقلری زمانده مکه ینه اوزرنه صحابهٔ کرامدن
سباع بن عرفطه نام کسنه یی قویوب ربیع الاولک بش کونی قالدقده چقمشلر ایدی ربیع الاخرک
یکرمی سنده ینه مدینهٔ منوره یه داخل اولدیلر بوندن صکره واقع اولن غزوهٔ المریسیع در
مریسیع دیدکلری بنی خزاعه طایفه سنک بر صولریدر بو غزایه غزوهٔ بنی المصطلق دخی
دیرلر بشنجی ییل شعبانک ایکی سنده اثنین کونی چقلمش ایدی بعضلر قتنده دوردنجی ییلده
بعضلر قولنده التنجی ییلده واقع اولمشدر سببی بو واقع اولمش ایدی که بنی المصطلق طایفه سنک
رئیسلری اولن حرث بن ابی ضرار کندو قومینک و کندویه موافقت ایدن سایر طوایف عربک
آرالرنده کزوب مزبورلری پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلریله محاربه یه دعوت ایلدی آنلر
دخی اطاعت ایدوب همان جماعته حاضرلنمشلردی دیو رسول الله حضرتنه خبر کلدی قضیه نک
صحتنی بلکیچون فخر عالم صلی الله علیه وسلم بریدة بن حصیب حضرتلرین حرث بن ابی ضرار ارسال ایلدی

غزوهٔ دومة الجندل

غزوهٔ مریسیع

اول دخی وارب بالذات حرمتله سویلشوب جناب شریفه خبر گتوردکدن صکره مدینهٔ منوره‌یه زید بن حارثه‌یی احضار ایلوب کندولر عجله ایله چقدیلر بو غزایه منافقلردن چوق کمسنه بیله گتمشلر ایدی و احاصیل ذکر اولنان مریسیع نام صویه وارد قلدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم صحابهٔ کرامک آلایلرین ترتیب ایدوب مهاجرین سنجاغین حضرت ابو بکره ویردی و انصار سنجاغین سعد بن عباده‌یه ویردی کفار خسارت کردار لعنهم الله تعالی پیغمبر حضرتلرینه چقدوغین ایشتکلرده بکی طایفهٔ عرب طاغلوب حرثک یاننده آز کمسنه قالمش ایدی بر ساعت مقداری ایکی جانبدن اوقلار ایله صواش اولندی آندن صکره فخر عالم اصحابنه امر ایلدی که جمله‌سی برادن یکلوب همان بر اوغوردن دشمن اوزرینه یوریش ایده‌لر فرمان شریفلری موجبنجه یوروددکلری کبی حق جل وعلا نصرت ارزانی بیوروب کفار منهزم اولدیلر اون نفر کمسنه‌لری قتل اولنوب سایرین اردن عورتدن اوغلاندن اوشاقدن کیم وار ایسه جمله‌سین اسیر ایتدیلر و جمیع طوارلرین و قیونلرین آلدیلر اهل اسلامدن همان برکشی مقتول اولدی و آیت تیمم بو غزاده نازل اولمشدر و امهات مؤمنیندن حضرت عایشه و ام سلمه بونده بیله ایدیلر رضی الله عنهما عایشهٔ صدیقه حضرتلرینه بهتان بو سفرده واقع اولمشدر صکره‌دن عایشه‌نک بی گناهلغی حقنده آیت کریمه نازل اولوب افترا ایدنلرک حقلرندن گلمشدر و بو غزاده ایدی که عبد الله بن ابی دیدکلری رئیس المنافقین
لئن رجعنا الی المدینة لیخرجن الاعز منها الاذل دیدی قاضی بیضاوی رحمة الله علیه بیوردیغی اوزره بونک اصلی بو ایله اولمش ایدی که بر اعرابی انصار قومیله صو اوزرنده نزاع ایتدیلر دخی اعرابی بر انصارینک باشنه آغاجله چالدی اول دخی عبد الله حالیندن شکایت ایده‌جک آیتدی پیغمبرک یاننده اولان فقرای اصحابه نفقه ویرمک یانندن طاغلسونلر گیتسونلر دیدی و یمین ایدوب که مدینه‌یه رجوع ایدرسک اعز اولن اذل اولانی آندن اخراج ایلیه دیدی مرادی اعزدن کندوسی ایدی اذلدن مرادی حاشا پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایدی بو سوزی زید بن ارقم رضی الله عنه ایشیدیجک اول منافق شویله دیدی دیو فخر کاینات حضرتلرینه خبر ویردی آنلر دخی ابن ابی و اصحابی جانبنه خبر گوندروب شو اصل سوزی سویلمش سز دیو اشعار ایتدکده حاشا و کلا بز بو اصل سوزی سویلمک دیو جمله‌سی یمین ایتدیلر زید بن ارقم رضی الله عنه بحضور کده

غزوهٔ احزاب

آندن حق سبحانه و تعالی اذا جاءک المنافقون سورهٔ کریمه‌سین انزال ایلدی دخی پیغمبر علیه الصلوة والسلام آیتدی یا زید تحقیقا حق تبارک و تعالی سنی تصدیق ایلدی دیو بیوردی امام بخاری رحمة الله علیه بو روایتی ایتمشدر و بو غزاده حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم جمله اون سکز گون مشروده اولوب آندن مدینهٔ منوره‌یه داخل اولدیلر بوندن صکره غزوهٔ احزابدر بوکا خندق غزاسی دخی دیرلر غزوهٔ احزاب آنوکیچون دینلمشدر که احزاب حزبک جمعیدر حزب طایفه دیمکدر پس بو غزاده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلریله محاربه‌یه بر قاج طایفه جمع اولدقلری ایچون غزوهٔ احزاب دینلمشدر و غزوهٔ خندق آنوکیچون دینلمشدر که اعدا ایله کندولر ما بیننه خندق چکدیلر و خندق چکمکی سلمان فارسی رضی الله عنه القا ایلدی طایفهٔ عرب بو اصللرده خندق کسمکی بلمزلردی سلمان آیتدی یا رسول الله بزم دیارمزده دشمن گلوب بزی محاصره ایتدکلری زمانده خندق کسوب کندومزی حمایت ایدرز دیدی آندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم امر ایلدی اصحاب بر عظیم خندق کسدیلر فخر عالم کندوسی بیله چالیشوب طپراق طاشوردی تا کم چالشمقده مسلمانلره زیاده رغبت حاصل اوله و بو غزانک تاریخنده علما اختلاف ایتمشلردر موسی بن عقبه دوردنجی یلک شوالنده اولدی دیمشدر ابن اسحق بشنجی یلک شوالنده اولدی دیمشدر و اهل مغازی بو سوزی مقرر طوتمشلردر امام بخاری رحمة الله علیه اول کی قوله مایل اولمشدر و الله اعلم بحقیقة الحال بو غزانک وقوعنه باعث بو ایدی که طایفهٔ یهوددن برجماعت مکه مشرکلرینه واردیلر دخی آیتدیلر بز سز و کلا اولورز دخی محمدک اوزرینه واروب جنک ایده‌لوم و آنک ایشنی همان بالکلیه کوکندن قطع ایدوب خلاص اولاوز دیدیلر مشرکلر دخی راضی اولوب بو رأی اوزره اتفاق ایتدیلر آندن ملعونلر گیتدیلر غطفان قبیله‌سنه واردیلر آنلر دخی بونلر ایله اتفاق ایتدیلر آندن ابو سفیان قریش طایفه‌سنه سردار اولوب آنلاری چقردی و عیینة بن حصن غطفان قبیله‌سندن فزاره جماعتنه سردار اولوب آنلاری چقردی والحاصل بر روایت مشهوره اوزره کفار خاکسار اون بیک نفر اولدیلر و مسلمانلر اوچ بیک نفر کمسنه ایدیلر ابن سعد قولنجه خلایق اوتوزدن آرتق رأس آتلاری دخی وار ایدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام احزابک قصدلرین و خروجلرین استماع ایدیجک امر ایلدی صحابهٔ کرام رضی الله عنهم بر خندق کسدیلر فخر کاینات بالذات چالیشوب اصحابیله

و عیینة بن حصن طایفه‌سینه سردار اولوب غطفاندن آنلاری چقردی

طپراق چكرلردی صحیح بخاری ده سهل بن سعد رضی الله عنه دن مرویدر كه آیتدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتیله خندقده ایدوك اصحاب قازرلردی بز طوپراق طاشوردق فخر
انبیا علیهم صلوات الله اللهم لا عیش الا عیش الآخرة فاغفر للانصار والمهاجرة دیو بیوردی
یعنی یارب عیش یوقدر الا آخرت عیشی واردر انصار و مهاجرینه سن مغفرت ایله دیمكدر عیش
میشك معناسی حیاتدر و بیت شریفدن مراد شویله دیمكدر كه حیات دنیویه بر فانی نسنه در
بونده اولان نعیم دخی فانی و متناهی در اصل حیات باقی آخرت حیاتیدر امدی یارب اصحابمه
سن مغفرت ایله كه آخرتده نعیم جاودانی یه واصل اولالر دیمكدر صحابه كرام دخی نوبتیله
جواب ویروب اوقورلردی نحن الذین بایعوا محمدا على الجهاد ما بقینا ابدا معناسی بز شول
كسنه لرز كه ابدا عمرمز اولدقچه جهاد ایلمك شرطی اوزره محمد ایله بیعت ایلشوز دیمكدر رسول الله
حضرتلری اوقودقی بیت عبد الله بن رواحه نك اشعاریندندر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم
اوقورلردی حرث بن ابی اسامه روایتینده وارد اولمشدر كه بو بیتی دخی اوقودیلر والعن عضلا
والقاره هم كلفونا ننقل الحجاره معناسی یارب عضل والقاره قبیله لرینه سن لعنت ایله كه بزه
طاشلر طاشیماغی انلر تكلیف ایتدیلر یعنی بو مشقته انلر سبب اولدیلر دیمكدر صحیح بخاری ده براء
بن عازب رضی الله عنه حضرتلرندن روایت اولنمشدر كه آیتدی احزاب غزاسنده رسول الله
حضرتنی كوردم طپراق طاشوردی مبارك كوكسنك قیللرینی طپراق اورتمش ایدی و بو بیتلری
اوقوردی اللهم لولا انت ما اهتدینا ولا تصدقنا ولا صلینا فانزلن سكینة علینا
وثبت الاقدام ان لاقینا ان الاعداء قد بغوا علینا اذا ارادوا فتنة ابینا و بو
بیتلر عبد الله بن رواحه نكدر معناسی شویله دیمكدر كه یاربا كر سن اولمیدك بز هدایت
بولمزدق و صدقه ویرمزدك و نماز قلمزدق امدی بزم اوزرمزه سن ثبات و قرار انزال
ایله و دشمنه بولشورسق قدملرمزه سن ثبات ویر طیانه لوم طوره لوم تحقیقا دشمنلر
بزم اوزرمزه بغی ایتدیلر یعنی حقدن عدول ایدوب ظلمه باشلدیلر چونكه انلر فتنه مراد
ایدینه لر بز ابا و امتناع ایدرز مرادلرینه اولمازز دیمكدر و فتنه دن مراد بوراده دین
اسلامدن چقاروب مرتد ایتمكدر دیشلر و پیغمبر علیه الصلوة والسلام ذكر اولنان ابیاتك

آخر

آخر مصراعین اوقودقی زمانده ابینا لفظنه كلنجه رفع صوت ایله اوقوردی دیو بیورمشدر سلیمان
تیمی رحمه الله تعالی حدیثنده وارد اولمشدر كه خندق مصلحتنه كوشش ایدركن حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم
بونلری دخی اوقوردی دیو بیورلمشدر بسم الاله و به بدینا ولو عبدنا غیره شقینا
حبذا ربا و حبذا دینا معناسی حق تبارك و تعالی نك اسم شریفیله باشلدق اكر اندن غیری
معبوده عبادت ایدیدك شقی اولوردق خوش جل و علا نه كوزل ربدر و اسلام نه كوزل
دیندر دیمكدر اولوز و بالجمله خندق عملنده بو مقوله ابیات اوقیوب اكلنجه ایدینورلردی و خندق
خصوصنده اول حضرتك صدق نبوتنه دلالت ایدر بعض عظیم ظهوره كلمشدر جمله دن بری حدیث
صحیحده جابردن رضی الله عنه روایت اولنمشدر كه آیتدی خندق قازدیغمز زمانده بر یردن بر عظیم
طاش ظهور ایلدی كه قازمه لر كوز تأثیر ایلمزدی بو حالدن فخر كائناته شكایت ایلدوك دخی مبارك الله
قازمه آلوب بر كره چالدوغی كبی طاش بر یومشق قوم اولدی دیو بیورمشدر و بری دخی بودر كه اول
كون برآز اجق طعامی شویله چوقالتمشدر كه جمیع اصحابه كفایت ایلشدر تفصیلی انشاء الله معجزات
بابنده كلسه كركدر ان شاء الله تعالی موسی بن عقبه رحمه الله علیه قولنجه یكرمی كیجه یه قریب خندق
مصلحتنه چالشدیلر دینلشدر بعضلر دخی زیاده چالشدیلر دیمشلردر والحاصل خندق خصوصندن
فارغ اولدقلری كبی قریش طائفه سی قبائلیه بدن اون بیك نفر كفار ایله كلدیلر مدینه قربنده
وادی كرك سیللری جمع اولاجق یرده قوندیلر و غطفان طائفه سیله و اهل نجد ایله عیینه
دخی احد طاغی سمتنه قوندی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری كه صحابه كرامدن
اوج بیك نفر كشی ایله چقوب آرقه لرین سلع طاغنه ویردیلر دخی طوردیلر اول كون مهاجرین
سانجغی زید بن حارثه نك النده و انصار سنجاغی سعد بن عباده نك الننده ایدی رضوان الله علیهم اجمعین
و حضرت رسول الله شغل مدینه یه آدم كوندروب كوزدردی آنده اولان بنی قریظه دیدكلری یهود
طائفه سندن اهل و عیاللرین صاقنورلردی آندن لشكر كفار ایچندن حیی بن اخطب دیدكلری
لعین چقوب بنی قریظه نك اولوسی اولان كعب بن اسدك قپوسنه كلوب بولشمق استدی
كعب قپویی محكم قپایوب خبر ویرمدی زیرا پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایله صلح اوزرنه ایدی
كه بنی قریظه طائفه سندن اهل اسلامه اصلا ضرر دكمیه آندن حیی بولشماغه ابرام ایدیجك

معجزه

معجزه

كعب آیتدی یا حیی وار بزی قوشن بر شوم حریفسن بن محمد ایله عهد ایلشم عهدمی نقض
ایتمنم بن آندن صدق و وفادن غیری نسنه کورمدم وار کرم ایله بزی اینجتمه دیدی آخر
قابلیت اولیوب برام و الحاحله قاپویی آچدردی دخی یا کعب بن سکا عز و دولت روزکار ایله
کلدم بو قدر بیک لشکر ایله قریش و غطفان قبیله لرین قالدوروب کتوردم فلان موضعلرده
هر برین قوندردم و بنمله عهد و میثاقلری بو ایله درکه چاق محمدک کوکین کسمینجه بورادن
کتمیه لر دیوب انواع شقاوت و شیطنتیله عهدین بوزدردی بو خبر رسول الله حضرتنه
واصل اولیجق حقیقت حالی بلمک ایچون اصحاب کزیندن سعد بن معاذ و سعد بن عباده یی
ارسال ایتدی و بونلر یانجه ابن رواحه ایله خوات بن جبیری بیله کوندردی واردیلر ملعونلره
واقعه دیدکلری کبی بولوب کلدیلر رسول الله حضرتنه یا نبی الله ملعونلر عضل و القاره قبیله لری
کبی اولوب نقض عهد ایتمشلر نه هرزه سویلدکلرین بلمزلر دیو جواب کتوردیلر مسلمانلر اوزره بلا
بغایت شدت اولدی اعدا هر جانبدن هجوم ایلدی لکن منافقلر لعنهم الله قلبلرینده اولان خباثتلری
اظهار ایتدیلر و آنلر حقنده حق سبحانه و تعالی وَاِذْ یَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِینَ فِی قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا الا غرورا
وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُولُهُ آیت کریمه سین انزال ایتدی معناسی ذکر ایله یا محمد شول زمانی که منافقلر
و قلبلرنده مرض اولنلر یعنی اعتقادلری ضعیف اولنلر شویله دیرلردی که الله تعالی و رسولی
بزه وعده ایتدیلر لا وعده باطله ایتدیلر دیکده اصلی بودر که اهل اسلامه کفارک محاصره سندن
کلی اضطراب دوشدی دخی آرالرنده اولان منافقلردن و ایمانی ضعیف اولنلردن بعضی آیتدیلر
محمد بزه فارس و روم مملکتلرینک فتحین وعده ایلردی شمدی بریمز قورقودن طشره چقامغه
قادر دکلز وعده لری باطل ایمش دیدیلر و پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایله بیله اولنلردن دخی
بر قاچی یَا اَهْلَ یَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا دیدیلر یعنی ای مدینه خلقی سزه اقامت یوقدر
یعنی طورمق جایز دکلدر همان دونک دیدیلر اوس بن قیظی دیدکلری کسنه دخی کلدی یا رسول الله
بزم اولرمز مدینه دن طشره ده دیوارلری محکم دکلدر بزه اجازت ویر بزده وارلم کیده لم
دیدیلر والحاصل اهل اسلامه قوی اضطراب دوشدی ابن عائذ رحمه الله تعالی ایدر کفار ایچندن
نوفل بن عبد الله مخزومی دیدکلری مشرک آت صالوب کلدی خندقی صچرتمق ایستدوکی کبی اورته

یرینه

[illegible]

یرینه دوشب ملعونک بوینی اوراندی کافرلر بو حال بویله واقع اولدوغی قتی کوج کلدی ملعونلر
اوغورلتمق ایتدیلر آندن پیغمبر علیه الصلوة والسلام آدم کوندروب نوفل ایچون کند دیه دیت ویره لوم
بزه آنوک میتینی ویرسون دفن ایده لوم فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم آیتدی نوفل ده مرداردر
دیتی ده مرداردر لعنة الله اکا ده دیتنه ده بزم مانع دکلز اولوسنی الوک دفن ایدوک بزه
دیتی کرکمز دیو بیوردی ابن اسحق رحمة الله علیه ایدر آندن اهل اسلامی اعدا محاصره ایدوب خندق
آشورمیندن اوقلشدیلر اوقدن غیری نسنه ایله کیمسه جنک ایتمدی همان کفاردن عمرو بن عبد ود
دیدکلری ملعون برایکی آدمی سیله خندق قلک بر جانبندن کچه یول بولوب ایچرو دوزیره کلدکده
کبی حضرت علی بن ابی طالب کرم الله وجهه قرشو واروب ملعونی دپه لدی و نوفل بن عبد الله بن مغیره
آدلو بر کافر دخی چقدی انی حضرت زبیر رضی الله عنه قتل ایتدی آندن کیرو قالنلر آتلولری صنوب
دوندیلر و کفار ایچندن بر اوق کلوب سعد بن معاذ رضی الله عنه حضرتنه طوقندی دخی اکحل
طمرینه راست کلوب طمرین کسدی اکحل دیدکلری انسانک قولنده اولان اوچ طمرک اورتاده کی
طمرنه دیرلر اصلا اکا مشترک طمر دیرلر خلیل رحمة الله علیه ایدر اکحل انسانک حیات طمریدر
اول قرلدقدن صکره آرتوق صاغ اولمز وایدرلر که انسانک جمیع اعضاسنده اول طمردن بر شعبه
واردر الیده اوله اکحل دیرلر آیاقده اولسه انهر دیرلر و اویلوغنده اولسه نسا دیرلر بو طمر
قطع اولنسه آقرق قانی دکمز دیمشلردر امام حاکم رحمة الله علیه نقلنده حذیفه رضی الله عنه دن
مرویدر که احزاب کیجه سی کندومزی شویله کوردک که ابو سفیان مشرکین عسکریله یوقرو جانبمزده
و بنی قریظه آشاغه جانبمزده ازواجمزه و ذریاتمزه ضرر دکوره لر دیو بنی قریظه دن خوف چکردک
و منافقلر طوروب اولرمز جانبندن تشویش چکرز دیو رسول الله حضرتندن اذن استرلردی
حاصل پیغمبر علیه الصلوة والسلام یاننده اوچ یوزدن غیری کسنه قالمادی بن دخی دیزم اوستنه
چوکوب اوتوردم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یانمه اوغرادی دخی یا حذیفه وار قریش قومندن
بزه خبر کتور دیو بیوردی آندن بکا دعا ایلدی اول ساعت قلبمده اولان خوف و اضطراب بالکلیه
زایل اولدی و اول کیجه بر قرانکولق و یللو کیجه ایدی که دخی اویله سی آندن اشد بر کیجه کلمش دکل ایدی
همان کیدوب کفار آراسنه واردم کفار ایچنده محکم یللر اسردی آنلردن طشره بر قارش یرده یل یوغیدی

دوندكم زمانده يول اوزرنده بعضى آتلو كسنه لر كوردم آيتديلر پيغمبر حضرتنه خبر وير تحقيقا
حق تعالى كفارك حقلرندن كلدى ديديلر بر روايتده دخى تفصيل اولنوب بيورلشدر كه حذيفه رضى الله عنه
كفار ايچنه واردقده ايشيتدى كه ابو سفيان طوروب سويلر كه يا معشر قريش والله طوره جق
يرده دكلسز دوه لرمز و آتلرمز قريلدى كتدى و بو يلدن باشمزه بلا كلدوكن كوردكز
همان كوچك بن كوچدم ديدى دخى دوه سنك اوستنه كلدى صحيح بخاريده عبد الله بن ابى اوفى دن
مرويدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم احزابه دعاء عليه ايدوب اللهم منزل الكتاب
سريع الحساب اهزم الاحزاب اللهم اهزمهم وزلزلهم ديو بيوردى معناسى يا رب يا كتاب
ايندورن تكرى يا سريع الحساب تكرى طوايف مشركين و يهودى سن هزيمت ايله يا رب آنلاره سن
صنغونلق وير آرالرينده سن زلزله اضطراب دوشور قرار ايده ميوب اوزرمزدن قالقسونلر كتسونلر
ديمكدر و امام احمد رحمة الله عليه نقلنده ابى سعيد رضى الله عنه حضرتندن مرويدر كه آيتدى
خندق غزاسنده رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه مشغول اولاجق بر دعا وارميدر يا رسول الله
اضطرابدن يوركلر بوغازه طيقلدى ديدك پيغمبر عليه الصلوة والسلام نعم ديوب اللهم استر
عوراتنا وآمن روعاتنا ديو بيوردى معناسى يا رب عورتلرمزى سن ستر ايله قلبلرمزدن قورقو
سن زايل ايدوب امن ميسر ايله ديمك اولور و ستر عورتدن مراد اوتانجق ايشلردن و عيب و عار
لاحق اولاجق بلالردن سن حفظ و حمايت ايله ديمكدر ينبوع الحيوة آدلو كتابده دخى مذكوردر كه رسول الله
صلى الله عليه وسلم حضرتى حق جل و علايه تضرع و نياز ايدوب يا رب غم و غصه مزى سن كشف
ايله تحقيقا بكا و اصحابمه نازل اولان بلايى سن كورورسن بلورسن ديو دعا ايتدوكى كبى حق تعالى
جبرائيلى كوندردى كلوب آيتدى يا محمد بشارت سكا كه الله تعالى دشمنلوكه اوزرنه يل و عسكر كوندردى
كوكدن ديدى فخر كاينات عليه افضل التحيات بو خبرى اصحاب كرامنه اعلام ايدوب مبارك اللرين قالدوردى
حق تعالى حضرتنه شكرلر ايلدى آندن صكره بر كيجه صبا يلى شويله اسدى كه چادرلرينك قازقلرين
چقاروب باشلرينه يقدى و ديكك پيشوردكلرى قابلرين باشى آشاغه ايلدى صوولرين طپراقلر و قوملر
قايرلر صاچدى و كندولر اطرافلرندن تكبير آوازلرين و لشكر صوت و صداسين ايشتديلر همان اول
كيجه ساعتلرينك كوترمه سى مشكل اولانلرين براقديلر دخى كوچديلر كتديلر حق سبحانه و تعالى كلام مجيدنده

فارسلنا

مطلب دعاء شريف نبوى

فارسلنا عليهم ريحا وجنودا لم تروها ديو بيوردى بو دخى معناسى اوزرلرينه يل كوندردك
و عسكرلر كوندردك كه سز آنلرى كورمزدكز ديمكدر واقعا كيجه كورمزدكى تا كفاره غوغا و غلبه ايدن
ايشيدلردى حق سبحانه و تعالى ملائكه دن چوق عسكر كوندرمش ايدى ملاعين ايچنه خوف
و اضطراب دوشدى قرار ايده ميوب كوچديلر كتديلر صحيح بخاريده و صحيح مسلمده حضرت على ابن
ابى طالبدن مرويدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم كفاره بد دعا ايدوب شغلونا عن
الصلوة الوسطى صلوة العصر ملأ الله قبورهم وبيوتهم نارا ديو بيوردى معناسى بزى مشغول
ايدوب صلوة وسطى دن يعنى ايكندى نمازندن آلى قوديلر الله تعالى قبرلرين و اولرين آتش ايله
طولدرسون ديمكدر بو حديث شريفدن فهم اولنان اوزره صلوة وسطى ايكندو نمازيدر و لكن مقدر
آنا صلوة وسطى قنغى نماز ايدوكنده علما اختلاف ايدوب اون طقوز قول يازلمشدر و الاصح
هر نمازه احتمال ويرلشدر والله اعلم بحقيقة الحال و تعيين بيورلمدوغى هر نمازه مداومت ايچوندر
ديو بيورلمشدر اول كون كفارك محاربه سى كمال اشتغالدن ايكندو نمازين كچوروب بعد الغروب
قضا ايتشلر ايدى آندن فخر عالم صلى الله عليه وسلم دخى چارشنبه كون احزابله اوروشدن كوچوب مدينه يه
داخل اولديلر عايشه رضى الله عنها روايتنده رسول الله حضرتلرى كلوب سلاحين چوزدى قودى غسل
ايلدى آندن جبرائيل عليه السلام كلوب آيتدى يا محمد سن سلاحكى وضع ايتمشسن اما والله ملائكه
دخى وضع ايتديلر طورسنه همان بنى قريظه نك اوستنه غزا ايله ديدى آندن رسول الله صلى الله عليه
امر ايلدى هر كيمكه سمع و طاعت اوزره در ايكندو نمازين قلمسون الا بنى قريظه طايفه سنده قلسون
ديو ندا اولندى آندن سعادتله كندولر عنان عزيمتى اوصحابه معطوف قلوب كلديلر طايفه
مزبوره نك منازلى يانندن بر قويى قربنده نزول اجلال كوستردلر صحابه كرامدن رضوان الله عليهم اجمعين
دخى عجب كلوب يتشديلر بعضلر ايكندو نمازين اوراده يتسو زماننده قضا ايتديلر آندن عسكر اسلام
بنى قريظه يى اوروب بعضلر قولنجه يكرمى بش كون محاصره ايتديلر آخر ملعونلر عاجز اولوب رسول الله
حضرتنه خبر كوندرديلر سعد بن معاذ رضى الله عنه نه حكم ايلرسه راضى اولدق ديديلر سعد حضرتلرى
غزوه احزابده مجروح اولمش ايدى آدم كوندروب مسكنندن مركبله مجلس شريف رسالت پناهه كتورديلر
فخر عالم صلى الله عليه وسلم انا برابى سعد حضرتنه نقل ايدوب يا سعد ايلدى سنك حكمك نه دور

صلوة وسطى

غزوه بنى قريظه

ویوتبورینجه ایتدی یا رسول الله بنم حکمم بودر که مالاری آلنه و ذریتلری اسیر اوله کندولری
جمیعاً قتل اولنه لر دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم تحسین ایدوب یا سعد قضیت بحکم الله
دیو بیوردی یعنی حق تعالینک حکمیله قضا ایتدوک دیدی و طایفهٔ مزبوره جمیعاً جهود طائفه‌سی حکمنه
امر اولندی سلوملری سلاسل و اغلال ایچنده کتان کتان کوتروب مدینهٔ منوره‌ده حبس ایتدیلر
آندن حضرت سید الانام علیه الصلوة والسلام صحابهٔ کرام ایله شهرک بازاری یرینه چقوب کرسی
اجلال و احتشام اوزره آرام ایلیوب قرشولرنده خندقلر قازلدقدن صکره خلوت نشینان حجرهٔ حرمان
و ریاضت کشان سلسلهٔ خذلان میدان سیاستده کلوب خندقلری کورجک ابر فتنه بارلری کاردن
نکبات نقض عهدلرنه کفت تار عملرینه سیل خون روانه اولاجغین بلدیلر و تیغ زبان تردستن
اوراده لکه‌لری جانیهٔ وجوددن بر بر سلدیلر و جمله‌سی یدی یوز نفر کیسه ایدی دیشلردر بعضلر
قولنجه دخی زیاده ایدی دیمشلردر آندن مال و منالری جمع اولنوب خمس اخراج اولندقدن صکره
قلانی اهل اسلام مابیننده قسمت اولندی و اسیرلرندن ریحانه نام جاریه‌یی رسول الله صلی الله علیه وسلم
کندو خدمت شریفلرینه تخصیص ایدوب بعضلر تزوج ایتدی دیمشلردر سعد بن معاذ رضی الله عنه
حضرتلری زخمیدن قان بوشانوب حرکتی اول سببدن جوار رحمت خدا و دار القرار غزات و شهدایه
واصل اولدی سعدک حدیث صحیح وارد اولمشدر که سعد حضرتلرینک موتی ایچون عرش رحمن دتردی و یتمش بیک
ملائکه صلوات الله علیهم اجمعین غائبانه حاضر اولدیلر دیو بیورلمشدر صحابهٔ کرامک اولولارندن
و انصار قومینک سیدی در رضوان الله تعالی علیهم اجمعین عرش عظیم دترمه‌مک خصوصنده علمادن
اقوال واقع اولمشدر اصح قول مختار بودر که سعد حضرتلرینک روح پاکی نشیمن افلاکی مشرف ایتمکله
عرش الله عظیم سرور و صفادن حرکت ایلدی حق سبحانه و تعالی انلره ادراک و تمییز خلق ایده بو حالت
صادر اولمق بعید دکلدر نته کیم آیت کریمه‌ده طاشلر حقنده و ان منها لما یهبط من خشیة الله
بیورلمشدر حق جل و علانک مشغله طاشدن الله قورقوسی کلیهک عرشدن دترمک دخی کلوردر بعضلر
قولنجه عرشک دترمه‌دوکی متردد و بعید نسنه دکلدر ولکن آندن سعد حضرتلرینک فضیلتی ثبوت
جهتدن حاصل اولور که الله تعالی آنوک حرکتنی سعد حضرتلرینک موتی ایچون ملکلرینه علامت قلدی دیمشلر
سعدک موتینه عرشک اعظمک حرکتیله بشارت اولونجق آنوک شان شریفی مرتبه تعظیم اولونمش اولور

بعضلر

بعضلر دخی دترمه‌مک بیورلدغی همان آنوک وفاتی خصوصین تعظیم ایچوندر عرب طائفه‌سنده
عادتدر که بر معظم نسنه‌یی بر اعظم نسنه‌یه نسبت ایدرلر مثلا فلان کیسه‌نک موتیله عالم ظلمت اولدی
و قیامت قوپدی دیرلر بو دخی اول قبیلدندر دیمشلردر بعضلر دخی عرشی دترمکدن مراد عرشی
کوترن ملکلر دترمکدر دیدیلر والله اعلم صحیح ترمذی‌ده وارد اولمشدر که حضرت سعدک جنازه‌سن
کوتردکی زمانده نه عجب خفیف جنازه‌سی وار دیو منافقلر سویلشدیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام
ملائکه کوتورلردی دیو جواب بیوردیلر ابن سعد و ابو نعیم رحمهما الله تعالی روایتلرنده وارد اولمشدر که
حضرت سعد دفن اولندوغی کون برکتنه قبرینک طپراغندن بر آوج آلوب کتمش ایدی صکره‌دن
طپراغنه نظر ایلدی کوردی مشک اولمش ابو سعید خدری رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدر که ایتدی
بن سعدک قبرین قازنلر اراسنده ایدم قازدقجه شمیل برزه مشک رائحه‌سی کلوردی دیو بیوردی
ابو نعیم رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلرینه حریردن
بر حله ارمغان کلمش ایدی اصحاب کرام الکلریله یاپشورلردی دخی نه یومشق نازک نسنه اولوردیو
تعجب ایدرلردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم بیوردی که بونک یومشقلغنه تعجب ایدرسز والله
جنتده سعد بن معاذک پشکیرلری بوندن خیرلو و یومشقدر دیو بیوردی رضی الله عنه و عن سائر
الصحابة اجمعین ایکیمز حدیثدن بعضلر قولنجه حج بیت الله بو یلده فرض اولنمشدر بوندن صکره
واقع اولان سریهٔ محمد بن مسلمه در التیمی بلکه محرمینک اوننده قرطاء دیدکلری طائفه‌نک اوزرینه اوتوز
نفر کسنه ایله ارسال اولنمش ایدی مدینهٔ منوره‌دن یدی منزلده واریلور ضریه دیدکلری یرده
بر یره واردیلر مذکور طائفه‌نه اوزرلرینه ایلغار ایدوب فسادلو ایدیلر واردیلر باصدیلر بر مقدارین قردیلر
بر مقداری قاچدی قورتلدی قیونلرین و طوارلرین سوردیلر مذکور غزاتک بر کیجه‌سی
قالدقده کلوب مدینهٔ منوره‌یه داخل اولدیلر و ذکر اولنان قومدن ثمامه بن اثال آدلو بر کیمسه‌یی
اسیر ایدوب کتورمشلر ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم امر ایلدی مسجدک دیرکلرندن بر
دیرکه بغلدیلر بو قوردیلر آندن صکره بینه چوزدیلر اسلامه کلدی و غسل ایلدی و یمین بالله ایدوب
رسول الله حضرتلرینه ایتدی یا محمد روی زمینده سنک یوزکدن زیاده بغض ایتدوکم بر یوز یوغیدی
شیمدی جمیع یوزلردن بکا سنک یوزک محبوب اولدی دیدی و ینه یمین ایدوب سنک دینکدن زیاده

سریهٔ محمد بن مسلمه رضی الله عنه

بغض ایتدوکم بر دین یوغیدی شمدی بکا آندن سوکلو دین یوقدر دیدی و ینه یمین ایدوب
سنک شهرکدن زیاده بغض ایتدوکم بر شهر یوغیدی شمدی بکا آندن سوکولو بر شهر یوقدر دیدی
آندن ایتدی یا رسول الله بن عمره قلمق نیتین ایتمش ایدم سنک اصحابک بنی آلدیلر دیدی فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم وار عمره ایله دیو امر ایلدی آندن کتدی مکه شهرینه کلدوکی زمانده
مشرکلر ثمامه‌یه صبأت دیدیلر یعنی صابی اولدک دیدیلر انلر مسلمانه صابی دیرلردی ثمامه ایتدی
لا ولکن اسلمت مع رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دیدی یعنی بن سیزوک دیدکوکز دکلم
ولکن بن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلریله اسلام دینینه کیردم دیدی بوندن صکره واقع اولان

غزوهٔ بنی لحیان

غزوهٔ بنی لحیان تاریخ هجرتدن آلتنجی یلده ربیع الاولده واقع اولمشدر اما ابن اسحق روایتی اوزره
جمادی الاولی‌ده اولمشدر بونک سببی سابقا ذکر اولنان عاصم بن ثابت و بعض اصحاب رضوان الله علیهم اجمعین
دخی بعض مشرکلر ایله کیدرکن رجیع دیمکله معروف صو باشینه کلدکلری کبی مشرکین غدر ایدوب شهید
ایتمشلر ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بونلره غایتله آجیمشلر ایدی مراد ایدندیلرکه واروب
اول ملاعینک حقلرندن کله‌لر آندن صحابهٔ کرامدن ایکی یوز نفر کمسنه ایله چقدیلر دخی شامه کیدر کبی
اولوب بطن غران دیدکلری یره کلدیلرکه اصحابی اوراده قرهشلر ایدی سلطان نبوت صلوات الله علیه وسلامه
آنلاره یوز ترحم ایدوب دعا ایلدی بنی لحیان پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلرینک اوزرلرینه کلدوکن
ایشتدیلر دخی طاغلر باشینه قاچدیلر کمسه‌یی الده کوتوره مدیلر بر ایکی کون طوروب اطرافه آدملر صالدیلر
کمسه طوتلمدی آخر کوچدیلر عسفان دیدکلری منزله کلدیلر اورادن ابو بکر صدیق حضرتلرینه اون نفر
آتلو قوشدیلر قریش طائفه‌سینه قورقو براقمق ایچون ارسال ایتدیلر آنلر دخی چقوب مکة الله ایله مدینهٔ
منوره ما بیننده کراع دیدکلری یره کلدیلر آنلر دخی کسه‌یه راست کلمدیلر اورادن پیغمبر علیه الصلوة والسلام
دخی قالقوب مدینه‌یه عزم ایتدیلر جمله اون دورت کیجه مدینه‌دن طشره اولدیلر بوندن صکره غزوهٔ

غزوهٔ الغابه

الغابه در و بو غزا غزوهٔ ذی قرد دیمکله معروفدر بونک تاریخنده علما اختلاف ایتمشلردر امام بخاری
و امام مسلم رحمهما الله تعالی روایتلری اوزره آلتنجی یلده ربیع الاولده واقع اولمشدر بونک سببی اولکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک یکرمی راس لقحه‌سی وار ایدی لقحه دیو شول دوه‌یه
دیرلرکه یکنی دوه طوغرمش اوله سودی صاغلور اوله مذکور لقحه‌لر شهردن طشره بر اوزرما اوتلیورلرده

اوتلادیلر

اوتلادیلر ایدی ابو ذر رضی الله عنه آنده بیله ایدی فزاره قبیله‌سندن عیینه بن حصن دیدکلری
بر چهارشنبه کیجه‌سی قرق نفر آتلو ایله کلوب ابو ذر رضی الله عنه حضرتلرین شهید ایتدی دخی دوه‌لری سوروب کتدی
آندن بو خبر مدینه‌ده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه کلیجک عبد الله بن ام مکتوم حضرتلرینی
مدینه‌ده قودی دخی بش یوز نفر آتلو ایله چقوب کتدی بعده سعد رضی الله عنه حضرتلرینه سنجق ویروب
ایلرو کوندرمشلر ایدی عسکر دخی آنکا تابع اولوب کتدیلر واردیلر دشمنک کیروده قالانلرینه یتشدیلر
ابو قتاده رضی الله عنه مسعده آدلو بر کافری قتل ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم کافرک آتنی
و سلاحنی ابو قتاده‌یه ویردی عکاشه رضی الله عنه دخی ابان بن عمرو آدلو بر کافر اولدردی
و اهل اسلامدن دخی بر کمسنه شهید اولدی و سلمة بن الاکوع رضی الله عنه کفارک آردینجه شدت
یخشی اوق آتار کمسنه ایدی ملعونلردن چوق کمسنه قتل ایدوب چوغنی دخی مجروح ایلدی و اقفر
اسبابلرین براقدردی حاصل اون راس لقحه‌یی کفاردن ینه آلدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
ذی قرد دیدکلری منزله خوف غازین قلدی دخی مدینه‌یه رجوع ایتدی جمله بش کیجه مدینه‌دن طشره
اولدیلر و اصحابدن نه قدر کمسنه کتدیسه یوز کیشیه بر دوه قسمت ایلدیلر بوندن صکره سریهٔ

سریهٔ عکاشه بن محصن

عکاشه بن محصن در غمر دیدکلری یره کوندرمش ایدی که مکة الله یولنده فیده دیدکلری قلعه‌نک ایکی
کونلک یره بر صو بیره دیرلر آلتنجی یلده ربیع الاولده قرق نفر کیشی ایله چقدیلر دخی موضع مذکوره
وارنجه دشمن بونلردن خبر آلوب قاچدیلر آخر کمسنه‌یه راست کلیوب ایکی یوز دانه دوه‌لرین سوروب
دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضورینه کلدیلر بوندن صکره سریهٔ محمد بن مسلمه‌در بونلر دخی

سریهٔ محمد بن مسلمه

آلتنجی یلده ربیع الاولده اون نفر کمسنه ایله ذی القصه دیدکلری موضعه ارسال اولنمشلردی
بنی ثعلبه عربندن یوز نفر کمسنه کلدیلر اصحابی اورتیا آلدیلر کیجه ایچی ایدی بر مقدار اوق آتشدیلر
آندن صکره میزراقلر و کوندره‌لر ایله اوزرلرینه براوغوردن ملعونلر هجوم ایتدیلر محمد بن مسلمه‌دن
غیریسی اوراده شهید اولدیلر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین اول دخی محکم زخمدار اولوب خون و نجاست
آرالرینده یاتمغین هلاک اولدی صانوب قومشلر ایدی صکره اهل اسلامدن بعضی کمسنه اوزرینه اوغرایوب
محمد بن مسلمه‌یی آلدی مدینه‌یه کتوردی رسول الله صلی الله علیه وسلم حالی بیلدی اولدقلرین
کورجک عبیدة بن الجراح رضی الله عنه حضرتلریله قرق نفر کمسنه قوشدی اول حادثه واقع اولان

یره کوندردی کلدیلر کفاری باصدیلر طاغلره قاچوردیلر برکسنه لرین طوتدیلر اول دخی یلکه کلدکی اندن برمقدار طوارلرین سوردیلر ویرز براقدقلری اسبابدن آلدیلر دخی مدینه یه کلدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم خمسین چیقردی دخی باقیسین قسمت ایلدی بوندن صکره سریه زید بن حارثه در و زید بن حارثه رضی الله عنه قول ایدی خدیجه رضی الله عنها صاتون آلوب فخر کائناته باغشلامش ایدی آنلر دخی آزاد ایتمشلر ایدی تاریخ هجرتدن آلتنجی یل ربیع الآخرنده جموم دیدکلری موضعه که مدینه دن دورت قوناق یردر اورایه بنی سلیم طائفه سنک اوزرینه کوندرمشلر ایدی واردیلر مزینه قبیله سیدن برعورت آلدیلر اول دلالت ایلیوب بنی سلیمک منزللرین کوستردی واردیلر باصدیلر برمقدار اسیر و برز طوار و قیون سوروب کتوردیلر مدینه یه کلدکلری زمانده اسیرلرک آراسنده ذکر اولنان عورتک اری بیله آلنمش ایدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام اریله بیله آزاد ایلدی بوندن صکره ینه سریه زید بن حارثه در بو دفعه سنهٔ مذکوره جمادی الاولی سنک ایچنده یتمش نفر کسنه ایله عیص دیدکلری موضعه کوندرمشلر ایدی که مدینه دن دورت کیجه لک یولدر بونک سببی اول ایدی که پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتنه خبر کتوردیلر قریش طائفه سنک قافله سی شام دیارندن متاعله کلوب کیچه یورر دیدیلر آنلری بغماغه کوندردی واردیلر غارت ایدوب صفوان بن امیه نام کافرک وافر کموشین آلدیلر و بعض کسنه لرین اسیر ایتدیلر و آسیرلرک ایچنده ابو العاص بن الربیع بیله آلنمش ایدی و ذکر اولنان ابو العاص نبوتدن اول پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلرینک بویوک قیزی زینبی آلمش ایدی مدینه یه کتوردکلری زمانده زینب رضی الله عنها ابن ابو العاصی آزاد ایتدوم دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم یا قیزم سن آزاد ایتدوکی بز دخی آزاد ایلدوک دیو بیوردی و زینبی کندیسیه آنی دخی ویردی ابن عقبة رحمة الله علیه قولنجه ابو العاص حدیبیه غزاسندن صکره ابو بصیر الینه اسیر اولمشدر زینب رضی الله عنها هجرت ایدوب آنی مشرکلکی حالنده ترک ایتمش ایدی اول دخی ایکی یلدن صکره اسلامه کلدکده اول نکاح ایله ینه زینبی آکا ویردیلر بعض قولنده آلتی یلدن صکره و بعض قولنده دخی عدت تمام اولمدین نکاح اول ایله ویردی دینلمشدر اما عمرو بن شعیب رضی الله عنه حدیثنده یدیجی یلده نکاح جدید ایله ویردی دینلمشدر بوندن صکره ینه سریه زید بن حارثه در بو دفعه آلتنجی یلک جمادی الآخره سنده اون بش نفر کسنه ایله

طرد

طرف دیدکلری صویه ارسال اولنمش ایدی اوراده بنی ثعلبه دیدکلری بادیه نشین طائفه نک اوزرینه کوندرمشلر ایدی بونلر وارنجه اعراب قاچدیلر طوارلرین قیونلرین سوروب مدینه یه کتوردی بوندن صکره ینه سریه زید بن حارثه در بو دفعه سنهٔ مزبوره جمادی الآخره سنده ذات القری دن اوته حسمی دیدکلری موضعه ارسال اولنمش ایدی و بونک سببی اول ایدی که دحیة بن خلیفه قیصره کوندرلمش ایدی اول دخی دحیه یه مال و خلعت ویروب ینه رسول الله حضرتنه کوندرمش ایدی یولده کلورکن حسمی دیدکلری موضعه برمقدار عرب بلیغفنید دیدکلری کافر کلوب یولن بصوب قیمی ویردوکی متاعی دحیه نک الندن آلمش ایدی بو خصوصی بنی الضبیب طائفه سندن بعض کسنه لر ایشیدوب یتشدیلر ینه اسبابی هنیددن آلوب دحیه یه تسلیم ایلدیلر ایکی دحیه رضی الله عنه مدینه یه کلدکده ماجرایی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرنک خاکپای شریفلرینه عرض ایلدی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم بش یوز نفر کسنه ایله زید بن حارثه یی موضع مزبوره کوندردی و دحیه یی بیله ارسال ایلدی کیجه کیدرلردی کوندز صاقلنورلردی برصباح وقتنده یتشوب باصدیلر وارکسنه لرین قردیلر و هنیدی و اوغلنی قتل ایلدیلر یوز نفر عورتلرین و اوغلانلرین اسیر ایتدیلر بیک عدد قیونلرین آلدیلر اوراده ن زید بن رفاعه دیدلر برکسنه طائفه سی مزبوره دن رسول الله حضرتنه یتشدی یا رسول الله شویله واقع اولدی دیدی و سابقا پیغمبر علیه السلام برکیجه آنلاره اوغرادقده ویردوکی کاغدی کتوروب کوستردی و ایلانه کلدی رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی علی بن ابی طالب حضرتن زید بن حارثه یه کوندروب امر ایلدی ینه خاتونلرین و مال لرین ویروب دونلر مدینه یه کلدیلر بوندن صکره ینه سریه زید بن حارثه در بو دفعه سنهٔ مزبوره رجبنده وادی القری دیدکلری موضعه کوندرلمش ایدی واردیلر کفار ایله جنک ایدوب مسلمانلردن خیلی کسنه شهید اولدی زید بن حارثه یی دخی معرکه یرلرندن چیقردیلر بوندن صکره سریه عبد الرحمن بن عوف در سنهٔ مذکوره شعبانده دومة الجندل دیدکلری یره ارسال اولنمشدر روایت اولنورکه رسول الله صلی الله علیه وسلم عبد الرحمن بن عوف حضرتن رضی الله عنه حضور شریفنه دعوت ایلدی دخی قره شویله بر کوستردی و مبارک الیله باشنه عمامه صاردی و بیوردی که اغز بسم الله فی سبیل الله فقاتل من کفر بالله ولا تغدر

دیکر سریه زید بن حارثه رضی الله عنه

سریه زید بن حارثه رضی الله عنه

دیکر سریه زید بن حارثه رضی الله عنه

دیکر سریه زید بن حارثه رضی الله عنه

دیکر سریه زید بن حارثه رضی الله عنه

سریه عبد الرحمن بن عوف رضی الله عنه

ولا تقتل ولیدا دیدی یعنی حق تعالی نك اسمیله فی سبیل الله غزا ایله دخی کافر بالله
اولانلر ایله مقاتله ایله وعهدکی بوزمه و نابالغی قتل ایتمه دیکدن دخی امر ایلدی اکر سکا غالب
اولورلرسه ملك لرینك قیزین آل دیدی آندن عبد الرحمن حضرتی دومة الجندله واردی اوچ کون
طوروب خلقی اسلامه دعوت ایلدی نه بیکلری اولان اصبغ بن عمرو دین نصرانیتدن چقوب
اسلامه کلدی و بانجه قومندن دخی چوق کسنه ایمانه کلدیلر و جزیه قبول ایدنلری دخی حاللری
اوزره قودی آندن اصبغك قیزین نكاح ایدوب آلدی مدینه یه کتوردی عبد الرحمانك ابو سلمه
آدلو اوغلی آندن حاصل اولشدر بوندن صکره سریهٔ علی بن ابی طالب کرم الله وجهه
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه بنی سعد بن بکر دیدکلری طائفه خیبر جهودلرینه
یاردم ایدرلر دیو خبر کلدی دخی یوز نفر کسنه ایله علی کرم الله وجهه حضرتن کوندردی واردیلر
فدك قریه سیله خیبر قلعه سنك مابیننده بنی سعد قاچدیلر بش یوز دوه لرین و ایکی
بیك قیونلرین سوروب مدینه یه کلدیلر بوندن صکره سریهٔ زید بن حارثه مدینهٔ منوره دن
یدی قوناق یره وادی القری دیدکلری موضعده ام قرفه دیرلردی بر کافر قاریسی واردی
فزاره طائفه سندن بر قومك بکی ایدی اهل اسلامه قتی ضرری طوقنوردی اوزك باشی آنلردن
چوق فتنه و فساد اولوردی بر کره زید بن حارثه رضی الله عنه اصحاب کرامك متاعیله شامه
کیدرکن موضع مزبورده فزاره قومندن بر طائفه یولن بصوب متاعن آلدیلر آندن زید کلوب
ماجرایی فخر کاینانه خبر ویرجك رسول الله صلی الله علیه وسلم اصحاب کرامدن بر مقدار
کسنه قوشوب زیدی اول جانبه ارسال ایتمش ایدی صباح وقتنده واروب یتشدیلر تکبیر ایدوب
طائفهٔ مسفوره یی اوزرنه الدیلر ام قرفه دیدکلری ملعونه یی قزیله بله طوتدیلر مسلمانلردن
قیس بن محسر ام قرفه نك ایکی آیاغنه ایپ بغلاوب ایکی دوه یه باغلدی دخی دوه لرك هر
برین بر جانبه چکوب ملعونه یی ایکی پاره ایلدی مال و غنیمت ایله دوندیلر مدینه یه کلدیلر زید
رضی الله عنه پیغمبر علیه الصلوة والسلامك قپوسین قاقدی ایچرودن عجله ایله فخر عالم چقوب
زیدی کورجك مسرور اولدی اوپدی قوچدی زید دخی اعدایه ظفر بولدقلرین خاکپای
شریفلرینه تقریر ایلدی بوندن صکره سریهٔ عبد الله بن عتیك رضی الله عنه التنجی یل رمضاننده

سریهٔ علی رضی الله عنه

سریهٔ زید بن حارثه رضی الله عنه

سریهٔ عبد الله بن عتیك رضی الله عنه

خیبر

خیبر جهودلرینك رئیسی اولان ابو رافع دیدکلری ملعونی قتل ایچون یانینه دورت کشی دخی قوشوب
کوندرمشلر ایدی امام غزالی رحمه الله تعالی روایتنده وارد اولمشدر که مذکور ابو رافع لعنة الله علیه
دائما امام المرسلین خاتم النبیین صلی الله علیه وآله وصحبه اجمعین حضرتلرینه اذا ایدوب اعداسنه معاونت و وزره یاری
ویرردی کندونك بر قلعه سی واریدی آنده ساکن اولوردی ابن عتیك رضی الله عنه قلعه قربنه یتشدکده
یولداشلرین بر یرده صقلادی و کندوسی کون باتدقدن صکره قلعه قپوسندن خلق کیروب
چقوب اوزره ایکن همان ایچرو ده بولندی بر یرده صاقلندی ابو رافعك مصاحبلری طاغلوب
یاتاجق زمان اولدوغی کبی بعون الله تعالی فرصت بولوب ملعونك اوینه کیردی اول دخی کندو
اولادلری اراسنده یاتمش ایدی قراکولقده قنده یاتدوغن تشخیص ایدمیوب یا ابا رافع دیو چاغردی
ملعون اویانوب کیمدر نه استرسن دیدوکی کبی آواز کلن یری نشانلیوب ایلرو واردی بر قلچ
بصدی دخی دوندی اوده ن طاشره چقدی ملعون فریاد ایلدی سهل زمان اکلندی دخی ینه
ایچرو کیروب یا ابا رافع نه چاغرورسن نولدك دیدی ملعون آیتدی مدد شونده بر کسنه کلدی
بنی قلچ ایله چالدی دیدی همان ینه آواز کلن یره واردی بر قلچ دخی چالدی و قلچك اوجنی
قرننه طیادی دخی بربانندن چقدی آندن خلق طویوب کلنجه اوده ن طشره اولدی بفضل الله تعالی
صاغ اولوب پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتنه کلدی خبر ویردی بوندن صکره سریهٔ عبد الله
بن رواحه رضی الله تعالی عنه بو دخی خیبرده اسیر بن رزام دیدکلری یهودی یه ارسال اولنمشدی
وسببی اول ایدی که ابو رافع لعنة الله علیه قتل اولندقدن صکره یهود طائفه سی اسیری کندولره
امیر نصب اتمشلر ایدی ملعون مزبور دخی قبایل عرب ایچنه چقدی دخی کفاری تحریك ایدوب رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلریله حرب و قتال ایله سعی اتمکه باشلادی لعین بی دینك بو حرکتی فخر کاینات
حضرتلرینك سمعنه اولیجق عبد الله بن رواحه یی اوچ کشی ایله حقیقت حالی بلمك ایچون ارسال ایلمش ایدی
واردیلر دخی کلوب خبر ویردکلری زمانده اوتوز نفر کسنه ایله عبد الله بن رواحه یی ینه ارسال
ایلدی واردیلر یا اسیر کل سنی پیغمبر علیه السلام استدی سکا احسان ایدوب سنی خیبره والی ایتمك
حکومتن سکا ویرمك استر کل کیده لم دیدیلر ملعون طمع ایدوب اول دخی اوتوز نفر یهودی ایله
چقدی یوله دوشدیلر کلورکن ملعون قرقره دیدکلری منزله کلدکده چقدوغنه نادم اولوب

سریهٔ عبد الله بن رواحه رضی الله عنه

اوزاده غدر ایتمك ملاحظه ایلدی قلیجی قبضه سنه یاپشدوغن کوردیلر دخی عبدالله بن انیس
رضی الله عنه یا ملعون نیلرسن دیو چاپدی بر قلیج بتمدی لعین دوه دن آشاغه یوزینك اوستنه
اینوردی سایر صحابه کرام دخی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین کیرو قالن جهودلری اوزاده قلیجدن
کچوروب عثمان بر کسنه قودیلر وصاغ وسلامت مدینه منوره یه کلوب فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه خبر ویردکلرنده قد نجاکم الله من القوم الظالمین دیو بیوردی یعنی تحقیقا حق سبحانه وتعالی
سیزی اول قوم ظالمین دن خلاص ایلدی دیدی بوندن صکره سریه کرز بن جابردر رضی الله تعالی عنه بو سریه نك
تاریخنده ایکنجی حدیثا اختلاف اتمشلردر امام بخاری رحمة الله علیه قولنجه التنجی یلده ذی القعده سنده
واقع اولمشدر انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرندن شویله روایت ایتمشدرکه عکل و عرینه
قبیله لرندن بر نیجه کافر کلدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضورنده ایمان کتوردیلر و آیتدیلر یا نبی الله
بز شهر آدمیسی دکلز مدینه هواسنه تحمل ایده مزز بز اهل ضرع غز دیدیلر یعنی قیون وصغر
کودهکلمشلرز ده معتاد اولمشز طاقتمز یوق دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی
طشره ده بر نیجه دوه سی کودیلوردی امر ایلدی وارك اول دوه لرك سودیله کمیکنك دیو بیوردی
طشره چیقدیلر دوه لر اولدغی یره کلجه ینه کافر اولدیلر و چوبانی قتل ایدوب دوه لری
سوردیلر کوتوردیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خبر کلیجك صحابه کرامدن
بر قاچ کسنه ایله کرز بن جابری رضی الله عنهم آردلرینجه ارسال ایلدی یتشدیلر طوتوب کتوردیلر
امر ایلدی کوزلرینه میخ قاقدیلر و اللرین کسوب براقدیلر اول حال اوزره هلاك اولدیلر انس
حضرتی بیورمشدرکه کوزلرینه میخ قاقدقلری آنکیچون ایدی که رسول الله حضرتنك چوبانن قتل
ایتدوکلری زمانده کوزلرینه دیکن لر صانجمشلر ایدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام دخی قصاص
طریقیله آنلرك کوزلرینه میخ قاقدردی دیو بیوردی بوندن صکره سریه عمرو بن امیه دره
رضی الله عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی سلمة بن اسلم ایله عمروی رضی الله عنهما مکه المکرمه
ابو سفیانی کتوردن قتل ایتمکه کوندرمش ایدی سببی اول ایدی که ابو سفیان مکه دن بر کافری
مدینه یه کوندرمش ایدی که کله فرصت کوزدوب اول حضرتك وجود شریفنه ضرر کتوره کافر مدینه یه
کلوب اول قصد ایله فخر کائناتك اوزرینه طوغری کلدوکی کبی خواجه عالم صلی الله علیه وسلم کافرك

کلیشن

سریه کرز بن جابر رضی الله عنه

سریه عمرو بن امیه رضی الله عنه

کلیشن کوردی دخی شو کلن کسنه غدر ایتمکه کلور دیو بیوردی آندن اسید بن حضیر رضی الله عنه
قرشو واروب کافره یاپشدوغی کبی اتکی آلتنده خنجر وارایش یره دوشدی کافر چاغردی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه کتوردی طوغری سویله نه حالدر کسه سن دیو بیوردیلر آیتدی طوغروسین
دییجك بنی هلاك ایتمزمیسن دیدی فخر عالم دخی نعم دیو بیوردی کافر آیتدی ایمدی طوغروسی بودرکه بنی
ابو سفیان کوندردی سا که ضرر قصدینه کلمشیدم دیدی اوراده کافری آزاد ایدوب عمرو ایله سلمه یه
امر ایتدی که مکه یه واره لر ابو سفیانك فرصتن کوزدوب قتل ایده لر آندن کلوب کیده لر امر بویله دخی
امر شریف موجبنجه مکه یه واردیلر عمرو کیجه ایله مکه مشرفه یی طواف ایلرکن معاویه نك کوزی
ایلشوب عمروی بلدی همان سکردوب قریش طائفه سینه خبر ویردی ملعونلر عمروك اوکلدن نرده کلوب
جست و چالاك و جری و بی باك ایدوکنی خوب بلورلردی جان باشلرینه صچرایوب آیا بو شعبده باز
چابك دست بیضه حادثه یی کیمولك کلاهنده تبکشت ایلیه و هنکامه روزکارده کیمولك دیدکو
بختن بر غبار ایدوب چهره ناموسن قیرا آلوده و تاج اقبالن زبوده قلدی بو عیار نابکار بو
خیر ایشنه کلمشدر دیو کروه کفار پیچ پنداز زره کیسوی فتنه باز و حلقه زلف سیه نکار
خوبان پریشان روزکار کبی بری برینه کیردیلر و لشکر خط هاله انکیز محبوبان ستمکار کبی بری
برین بصارق مطاف کعبه مشرفه یی ایردیلر و خواجه عمرو رضی الله عنه اول زمانده که تزاحم طواف
ایچره معاویه نك کوزینه طوقنمش ایدی تموج دریای حوادث و فتن برله فلك تن کرداب اضطرابه
دوشمه جکین بلوب ایز کندن آتیو قراده قوش ایدی اوراده نسیم نافه نشان و سایه ابر نوبهار
کبی برق بیابانه مدینه یوللرینه دوشوب کیدرکن ناکاه تیم قبیله سندن عمرو بن عبدالله نام
بر کافره و بر کافر آخره دخی راست کلوب ایکیسنه ده سموم بادیه کبی اوزاده نفس اکذرمیوب هلاك
ایلدی بر مقدار دخی کیدرکن کبی قریش طائفه سنك ایکی جاسوسنه راست کلوب برین قتل ایتدی
برین دخی طوتدی بغلادی بوغازنی اپ طاقوب ایتكبی سورر یورك مدینه یه کتوردی راوی ایدر
خواجه عمرو رضی الله عنه سرکذشتن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه حکایت ایلدی اول
حضرت خطندن کولدی دیو بیورز بوندن صکره واقع اولان سفر حدیبیه در وحدیبیه دیدکلری
بر قویی در مکه دن واقع اولدوغی مکان حدیبیه دیو تسمیه قلنمشدر بعضیلر دخی بر آغاجك ادیدر

قصه سفر حدیبیه

طبری قولنجه مکة المکرمه طقوز میل یرده بر کوینک آدیدر تاریخ هجرتدن آلتنجی سنه ذی القعده
غره‌سندن خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم عمره نیتنه بیک بش یوز مقداری کشی ایله چقوب
ام المؤمنین ام سلمه رضی الله عنها حضرتلرینی بیله آلوب مکة الله جانبنه کتمش ایدی بعض روایتده
وارد اولمشدرکه عمره ایچون احرام باغلندوغی زمانده کفار قریش آراسنه احوال بلمک ایچون جاسوس
کوندرمش ایدی کندولر غدیر الاشطاط دیمکله معروف یره کلدوکلری زمانده جاسوس کلوب رسول الله
قریش طائفه‌سی وافر عسکر جمع ایلمشلردر مرادلری سنک ایله جنک ایدوب بیت الله زیارتندن سنی
منع ایلمکدر دیو خبر ویردی پیغمبر علیه الصلوة والسلام دخی اصحاب کرام ایله مشورت ایلیوب
کفار ایله حرب و قتال و نهب و غارت ایلمک عزیمتن اظهار ایلدی ابو بکر صدیق رضی الله عنه ایتدی
یا رسول الله سن بیت الله نیتیله چقدک کیمسه مقاتله ایلدوب کیمسه ایله جنک مراد ایدنوب چقمدک
سن بیت الله جانبنه توجه ایله اکر کیمسه بزی آندن منع ایلرسه جنک ایدرز دیدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم امضوا علی اسم الله دیو بیوردی یعنی یورک کیده لوم بسم الله دیمکدر
امام احمد رحمه الله تعالی نقلنده ابو هریره رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن مرویدرکه ایتدی بن هرکز بر کمسنه
کورمدم کیم کندو اصحابیله مشاورت قلمقده رسول الله حضرتلرندن زیاده اوله دیدی یعنی آن حضرت
صلی الله تعالی علیه وسلم اصحاب کرام ایله غایت چوق مشاورت ایدرلردی امام بخاریدن بر روایتده وارد اولمشدر
پیغمبر علیه الصلوة والسلام اصحابیله بعض یوللردن چکلوب کیدرکن بیوردی که خالد بن ولید قریش
طائفه‌سنک بر مقدار آتلولر ایله غمیم دیدکلری موضعده در قراوللق ایچونسز صاغ جانبنی طوتک
کیده لوم دیو بیوردی آندن کتدیلر خالد اصلا خبری یوغیکن اوزرلرینه وارد اولدیلر قچان خالد الغبار
ایدوب قریش قومنه پیغمبر علیه السلامک کلدوکنی خبر ویردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دخی
صحابه ایله یوریدیلر قریشک اوزرینه اینه‌جک یوقشه کلدکلری کبی حضرتک ناقه‌سی چوکدی دوه‌یی وراده
چوکدی خلق اوشدیلر قالدرمق استدیلر خیلی زمان یاتدی قالقمادی اصحاب رضی الله عنهم خلأت
القصوی دیدیلر یعنی رسول الله حضرتلرینک دوه‌سی حرون اولدی سرکش اولدی کیمسه‌لک ایتمز دیدیلر
خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ما خلأت القصوی وما ذاک لها بخلق ولکن حبسها حابس الفیل
دیو بیوردی یعنی قصوی سرکش اولمادی و بو ایش کندو خویی ایله دکلدر ولکن فیلی حبس ایدن

قصوی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمک دوه‌لرینک اسمیدر

آنی حبس

آنی حبس ایتدی دیمکدر حاصلی بودرکه دوه‌نک چوکدوکی کندو فعلیله دکلدر الله تعالینک امریله‌در
اصحاب فیلک فیلنی مکه‌یه کیرمکدن منع ایتدوکی کبی بونی دخی منع ایلدی دیمکدر و آنکا بونک مناسبتی
اولدرکه اکر اصحاب بو حاله مکه شهرینه کیره‌لردی دخی قریش آنلری زیارت کعبه‌دن منع ایده‌لردی
ما بینلرنده قتال اولوب قانلر دوکیلور ایدی و ما الامر مادر تاوز لینا ایدی نتکم اصحاب فیل مکه‌یه کیرسه
اویله اولوردی ولکن علم الهیده بویله سبقت ایتمشدرکه مشرکلردن نیجه کمسنه اسلامه کلسه‌لر کرکدر
و آنلردن دخی نیجه مسلمان و مجاهد اولادلر وجوده کلسه‌لر کرکدر آنکیچون دخول مکه‌دن منع اولوندی
دیمکدر آندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یمین ایدوب بیوردی که قریش که آنده حرمات الهی تعظیمه
مخالف نسنه اولمایه و اهل مکه کندودن آنی مراد ایدرلر اول بابده آنلره مساعده بیورر حاصلی اکر حج
معقول وزره منع مراد ایدیورلرسه قبول ایلیه آندن دوه‌یی سوردیلر یرندن چیقوب یوقاروه قالقدی
اوراده صاپدیلر حدیبیه دیدکلری موضعک نهایتنده بر مقدار آز کنتی صوکنارنه کلدیلر اصحاب
سهل زمان ایچنده او بر صویی خرج ایلدیلر دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه صوسزلقدن
شکایت ایتدیلر مبارک ترکشندن بر اوق چیقاروب ویردی و بیوردی واردیلر اوقی ذکر اولنان
صو قیاغنه براقدیلر اینه صویی قیناغنه باشلدی والحاصل تمام سقوفی صوولندیلر دخی اوراده
دوندیلر بو حالده ایکن خزاعه طائفه‌سندن که اول حضرتک اجباسی ایدیلر بدیل بن ورقا آدلو بر
کمسنه کلدی یا رسول الله کعب بن لؤی و عامر بن لؤی طائفه‌لری سنی بیت الله زیارتندن منع قصدینه
چقدیلر حدیبیه‌نک بالکلو صولرینه وزرینه قوندیلر و یانلرنده صاغلو دوه‌لر اوبیدزدیلر دیدی
بو سوزدن مرادی سنکله جنک وجدال ایچون رابط اولدیلر تدارکلرین تمام کوردیلر ذخیره خصوصنده
احتیاجلری یوقدر مقتضا الرجعه طوررلر دوه‌لری سودیله کچینورلر دیمک ایدی خواجهٔ عالم صلی الله
علیه وسلم بز کمسنه ایله حرب و قتال ایچون کلمدک عمره نیتنه کلدک اکر رخصت ویررلرسه کیمسه‌یی انجیتمزز
مصالحه ایدوب کورب کیدرز اکر مخالفت ایدرلرسه حاق اولنجه‌یه دکین اوشوب جنک وجدال ایدرز
دیو بیوردی بدیل بن ورقا کیتدی وارووب قریشه ندیدوکی اعلام ایلدی بعده کتدی آنلاده
کلدوکی زمانده بعضلری سفیهانه کلمات سویلدیلر بعضی صلحه رضا کوسترمکک صحتن طوتدیلر بر نیجه
دفعه دخی آدملرین کوندروب رسول الله حضرتیله سویلشدیلر آخر الامر سهیل بن عمرو آدلو بر کمسنه

معجزه

انسان ایدوب وار محمد ایله صلح ایله دیدیلر ابن اسحق رحمة الله علیه روایتی اوزره قریشک سهیلی
کوندردیلر دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نور نبوتله بیلوب آیتدی بو شخصی کوندرمکدن قریشک
مرادلری صلح ایتمکدر دیدی سهیل دخی کلیجک بر مقدار سویلشدیلر آندن بو قول اوزره صلح ایلدیلر که
اون یل مکث ایده لر مابینلرده جنگ و جدال اولمیه و بو یل عمره دن فراغت ایده لر کلجک یل کله لر
عمره ایده لر آنکیچون اولیله عمره یه رضا ویرمدیلر که عرب طائفه سی محمد کلدی ضربی سوزین کچوردی
عمره ایلدی دیمیه لر آنده سهیل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن وجه مشروح اوزره واقع
اولان مصالحه تمسکی طلب ایلدی فخر عالم دخی حضرت علی بن ابی طالبی حضور شریفلرینه دعوت ایدوب
نامه یازمق بیوردی و عنوان نامه یه بسم الله الرحمن الرحیم یازدیر ایلدی سهیل ایتدی
رحمن و رحیم نه ایدوکین بز بلمزز نه وجهله یازمه اولدن یازه کلدوککز اوزره باسمک اللهم یاز
دیدی مسلمانلر دخی البته بسم الله الرحمن الرحیم یازلمق کرک دیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
باسمک اللهم یازدیرمق ایلدی آندن بیوردی هذا ما قاضی علیه محمد رسول الله یازدی معناسی
مضمون نامه یه اشارت ایدوب بو شول نسنه در که رسول الله آنک اوزرینه مصالحه ایلدی دیمک اولور
آندن سهیل ایتدی محمد رسول الله یازمه والله اکر بز سنک رسول الله ایدوککی بلیدوک سنی
بیت الله دن منع ایلمزدک و سنکله قتال ایتمزدک لکن اسما محمد بن عبد الله یاز دیدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایتدی والله انی لرسول الله وان کذبتمونی دیو بیوردی یعنی والله تحقیقا
بن الله تعالینک رسولیم اکرچه کیم سز بنی تکذیب ایدوکز دیمکدر امام بخاری و مسلم روایتلرنده فخر عالم ایدوب
یا علی رسول الله لفظنی نامه دن محو ایله دیدی علی کرم الله وجهه یا رسول الله بن آنی محو ایدمزین دیدی
علما رحمهم الله تعالی بیورمشلردر که حضرت علینک بو ایله دیدوکی مخالفتدن دکل ایدی بلکه رسول الله
حضرتلرینک محو ایتمکله تمام رضالری شریفلری اولدوغنی فهم ایتمش ایدی آنکیچون اقدام ایتمدی دیمشلردر
و آنکیچون ایدی که علی حضرتی محو ایتمدوکنده ایچنه بلورلر آندن بیوردیلر که اول نامه نک نره سنده در بکا
کوستر دیدیلر علی دخی کوستردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کف مبارکلری ایله محو ایتدی
دخی یرینه ابن عبد الله یازدی دیمشلردر و بو لفظ بعض روایتده فخر عالم کندو الیله یازدی دیو وارد
بعض روایتده یازدی دیمکدن مراد کاتبلر ایدوب یازدردی دیمکدر دیمشلردر زیرا امی ایدی

کندو

کندو کتابت ایلمزدی دیدیلر و بو سوزه جواب ویروب امی اولن کیمسنه بر لفظک هیئتینی نشان ایلیوب
یازمق ممکن در خصوصا که کندو اسمی اوله بو دخی کتابت امی اولمغه منافی دکلدر دیمشلردر والحاصل بو مقوله
خصوصلرده مخالفت ایتمیوب ایستدکلری کبی نامه یازدیروب صلح ایدوب بو ایچه الکرنیه تعلک ویردی
و کتابت نامه ده مثلا جهلیتلرینه رعایت مصلحت صلح تمام اولمق ایچون ایدی و دخی نیچه حکمتلر متعلق
متضمن ایدی فی الحقیقه بو صلح ابتداده حضور قلبله تدبیر و تدارک ایدوب عاقبت مکه مشرفه نک
فتحنه سبب اولدی بونلردن مقدم اهل اسلام ایله اختلاط ایتمزلر ایدی صلح واقع اولدقدن صکره مشرکین
مدینه یه و مسلمانلر مکه یه واروب کلمکه باشلدیلر و جانبیندن هر کیمسنه دوستیله تنها مصاحبت ایلمکه
رخصت بولدی بو واسطه ایله رسول الله حضرتلرینک بعض معجزاتن ایشدوب اسلامه میل ایتمکه باشلادیلر
حتی دخی فتح مکه دن اول چوق کیمسنه اسلامه کلدیلر مصالحه نک نیچه فوایدی ظهور ایلدی روایت اولنور که
قریشدن غیری نه قدر قبایل عرب وار ایسه هب اسلامه میل ایتمشلر ایدی همان قریشک اسلامه کلمسنه
منتظرلر ایدی قریش فتح مکه ده اسلامه کلدوکلرینه بادیه لرده اولنلر دخی مسلمان اولدیلر حق سبحانه وتعالی
کلام قدیمنده اذا جاء نصر الله والفتح ورأیت الناس یدخلون فی دین الله افواجا فسبح
بحمد ربک واستغفره انه کان توابا بیوردی بو معنایه اشارتدر یعنی حق تعالینک نصرتی
کلوب فتح مکه میسر اولدوغی زمانده و ناسی الله تعالینک دیننه بولک بولک کردکلری حالده
کوردوکک زمانده بر کیمسنه نک خاطرینه خطور ایتمین نسنه یی الله تعالی سکا میسر قلدوغنه
تعجب ایدوب سن الله تعالی حضرتینه حمد ایدیجی اولدوغک حالده و الله تعالیدن استغفار ایله زیرا
حق جل و علا مکلفینی خلق ایلدکدن بروبنفسله استغفار ایدنلرک توبه سین قبول ایدیجیدر دیمکدر
پس بو سوره شریفده ذکر اولنمشدر که حق تبارک وتعالی رسول الله حضرتلرینی اعداسی اوزرینه
غالب ایلیوب و فتح مکه میسر اولدقدن آندن قبایل عرب بولک بولک ایمانه کلدیلر بونلردن ظاهر اولدی که
سایر قبیله لر ایمانه کلمکده توقف ایله لر ایمش قریش طایفه سنده والحاصل اون یل حرب و قتالی ترک
ایتمک اوزره مصالحه اولندی و قول و قرار بونک اوزرینه مقرر اولدی که بو یل مکه یه داخل اولمیه لر
کلجک یل کلوب اوچ کون طوره لر و قلجلری دخی قینلرنده طوره تا کیم صلح اولنوب مکه یه مصالحه
طریقیله دخول ایده لر و کلری ظاهر اوله و قینلرنده دیدکلری قلج کیسه سی دیمکدر یعنی جنکه حاضرلنمش کبی اولمیه لر

ملكه تمليك ايلهلرينى قبول ايلرسه قاتندن قدن صكره ينه قيلج كيسنه دخى قويدلر تمام امن وامان تحليله
كمله لر مكى بن ابى طالب قيروانى رحمة الله عليه تفسيرنده يازمشدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم
مكتوبى عثمان بن عفان رضى الله عنه حضرتيله كوندردى سهيلى كلدى يانندوا كى قودى عثمان
حضرتيه واردقجه مشركلر دخى عثمانى آلى قويدلر و توتوب اتدكلرندن اهل اسلام غضبه كلديلر وبعض
روايتده عثمانى قتل ايتديلر دير رسول الله حضرتلرنه خبر كلدى آندن پيغمبر عليه الصلوة والسلام
بر اغاج آلتنده اصحابنى بيعته دعوت ايلدى يعنى بونلك اوزرينه عهد و ميثاق ايتديلركه تيز لحجه
چالشه لر وبربريله عهد اولدقده الا الله اكبر لردى آندن فخر عالم صلى الله عليه وسلم صاغ الني
صول الينه اوروب بو عثمانك بيعتيدر ديو بيوردى يعنى عثمان بونده حاضر دكلدر كه بيعت ايتسون
اوزاده بز تمر بر الوم عثمانك الندن نايب اولوب آنكچون دخى بيعت اولنسون ديمك ايدى آندن
مشركلر بو حالتى ايشتديلر دخى حضرت عثمانى اطلاق ايدوب كوندرديلر وحق سبحانه وتعالى نك
قول شريفى ان الذين يبايعونك انما يبايعون الله يد الله فوق ايديهم بو بيعتده نازل اولشدر
يعنى يا محمد تحقيقا شول كسنه لركه سنوكله مبايعه ايدرلر آنلر انجق الله جل وعلا ايله مبايعه
ايدرلر شول حالده كه حق تعالى نك يد قدرتى آنلرك ايديلرى اوزرينه در ديمكدر وبو آيت
كريمه دخى آنده نازل اولشدر لقد رضى الله عن المؤمنين اذ يبايعونك تحت الشجرة يعنى
والله حق تبارك وتعالى مؤمنلردن راضى اولدى شول زمانده كه اول اغاج آلتنده سنوكله
مبايعه ومعاهده ايدرلردى ديمكدر آندن فخر كائنات عليه افضل الصلوات اصحابيله حديبيه ديدكلرى
يرده باشلرين تراش ايدوب قربانلرين كسديلر حق تعالى حضرتلرى بيلكوندردى صلحلرين
كعبه حرمنه آلوب كتدى واون كوندن زياده طورديلر دخى مدينه يه دونديلر مسلمانلردن
بعضيلرك قلبنده نوع انكسار وار ايدى زيرا اول يل مرادلرنجه كعبه يه واروب عمره قلمق ميسر
اولمدى آندن حق جل وعلا آنلرى تسلى قلمق ايچون سورة الفتحى انزال ايدوب انا فتحنا لك
فتحا مبينا ديو بيوردى ابن عباس وانس بن مالك وبراء بن عازب رضى الله عنهم بيورمشلردركه
بو فتحدن مراد حديبيه فتحيدر يعنى آنده واقع اولن صلحدر كه مسلمانلر صحت وسلامت ايله دونوب
وطنلرينه كلديلر منافقلر آنلرك اعتقادى بو ايدى كه هيچ بر كسنه كلوب صاغ چقمايه جق قتل اولنه لر

ننكم

نته كه حق جل وعلا بل ظننتم ان لن ينقلب الرسول والمؤمنون الى اهليهم ابدا ديو بيوردى
اولدر وينه سوره من بوره ده واثابهم فتحا قريبا ديو بيوردوغى يرده فتحدن مراد قول
صحيح اوزره خيبر فتحيدر ديمشلردر انتهى حديثدن امام احمد وابو داود وحاكم روايتلرنده
رحمهم الله تعالى مجمع بن جاريه دن مرويدر كه آيتدى حديبيه سفرنده حاضر اولمش ايدوك
دوندكومز زمانده رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى كراع الغميم آدلو يرده بولادق
خلقى يانينه جمع ايلمش طورميوب انا فتحنا لك فتحا مبينا آيتنى اوقودى بر كسنه آيتدى يا رسول الله
حديبيه ده واقع اولن فتحميدر ديدى پيغمبر عليه السلام نعم ايدوب تحقيقا اول فتحدر ديو
بيوردى سؤال ايدن كسنه نك مرادى حديبيه صلحندن غيرى كسنه واقع اولمدى صلح فتح
قسمندنميدر كه حق سبحانه وتعالى انا فتحنا لك ديو بيوردى ديمك ايدى فخر عالم دخى بلى فتح صلح
ديدى بونكله بيوردقلرندن مراد الله اعلم صلح مقدمه فتحدر ان شاء الله تعالى بو واسطه ايله
مكه الله فتح اولنور ديمك اوله يا خود بو صلح سببيله مسلمانلر مشركيندن سالم اولدقلر تحصيل
منافع اولدوغى حيثيتندن صلح دخى فتح قسمندندر ديمك اوله وبونده فخر كائنات عليه اكمل التحيات
استسقا ايلدى حق تبارك وتعالى يغمورلر ويردى آندن اول حضرت اصبح الناس مؤمنا بالله
وكافرا بالكواكب ديو بيوردى يعنى خلق حق تعالى يه مؤمن ديلدو نلوه كافر اولديلر ديمكدر بو سوزدن
مراد شريفلرى بودر كه طايفه عرب اولدن يغمور ياغمق خصوصنده كواكبه نظر ايدوب فلان يلدوز
طوغدقده يا زمانده يا خود باتدوغى زمانده يغمور يغار ديرلردى يعنى يغمور خصوصنده يلدوزى مؤثر
اعتقاد ايدرلردى بو كره اول اصل غلط يوغ ايكن رسول الله حضرتلرنك دعاسى بركاتنده حق جل وعلا
يغمور ويرعجلت بالملكم يغمور ويرمك حق تعالى نك ايشى تاثير يلدوزلرك كولى ايش ديمكدر دنيا
رحمة الله عليه قولنجه خمر بوليده حرام اولمشدر و خمر لغتده ستر ايلمكه ديرلر شراب دخى عقلى
مستور قلدوغيچون خمر ديمشلردر امام اعظم رحمة الله عليه قتنده اوزم صويى كه قينايوب كتيكن
اولمو كوپوكين آتوب صافى اولدى اكا خمر ديرلر وچوقى وآزى حرامدر كركه بر قطره اولسون و سكر
اولن هر نسنه اكثر علما قتنده بو يله در يعنى آزى چوقى حرامدر اما مثلث امام اعظم وامام ابويوسف
رحمة الله عليهما مذهبلرنده حلالدر و مثلث اولدركه اوزم شيره سن آله لر دخى شول قدر

في تعريف الخمر لغة وشرعا

في بيان المثلث الشرعي

قیدینه لرکه اوج بخشه بر بخشی قاله دك آندن قویالر طورّه کتکین اوله صحابۀ کبار رضی الله عنهم بونی
ایچرلردی پس امام ابو حنیفه و امام ابو یوسف رحمة الله علیهما بونکا حلالدر دیمشلردر اما امام محمد
و امام مالك و امام شافعی رحمهم الله تعالی مذهبلرنده بونك آزی و چوغی حرامدر ابو حفص کبیر
مثلث نیجه‌در دیو سؤال ایتدیلر آنی ایچمك حرامدر دیو بیوردی نیچون بویله دیرسین ابو حنیفه‌یه
و ابو یوسفه مخالفت ایدوك دیدیلر ایتدی یوق مخالفت ایتمدم زیرا آنلر هضم طعام ایچون حلال
کورمشلر ایدی تا خلق شمدیکی زمانده فجور ایچون و تلذذ ایچون ایچرلر دیدی پس بوندن معلوم
اولدیکه مثلث حقنده ایملکلر دخی بعضی حلال و بعضی حرام دیدکلری تقوی مراد اولندوغی
زمانده اولدیغی یعنی طاعة الله ایچون تحصیل قوت مراد اولنوب ایچلسه بعضلر حلال دیمشلر اولدیغی اما
فجور و تلهی مراد اولنوب ایچلسه بالاتفاق حرام اولا و شول حشیش دیدکلری مردار که بو دیارده
اکا اسرار دیرلر آنوك حقنده ائمۀ اربعه‌دن و سایر علمای سلفدن کلام صادر اولماشدر زیرا
آنلرك زماننده یوغیدی تاریخ هجرتدن آلتی یوز سنه‌سنك اواخرنده پیدا اولمشدر اما علمای
متأخریندن بعضلر بو دخی شراب کبی مسکردر کل مسکر حرام حکمنه بو دخی حرامدر دیمشلردر
و امام احمد و ابو داود رحمة الله علیهما نقل ایلدیلر ام سلمه رضی الله عنها حضرتندن منقولدر که نهی
رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم عن کل مسکر و مفتر دیو بیورمشدر معناسی رسول الله
صلی الله علیه و سلم هر مسکردن و هر مفتردن نهی ایلدی دیمکدر و علما رحمهم الله تعالی مفتردن
مراد شول نسنه‌در که انسانك بدننی قیزدوره و کوزی قیقارسنه ضعف و انکسار ویره و مفاصلی
یومشاده دیمشلردر پس امدی اسرار مسکر اولمدوغی تقدیرجه مفتر اولدوغی باری مقرردر
بو حسبله ینه حرام اولور دیمشلردر ولکن شراب ایله بو قدر فرقلری واردر که شرابك قطره‌سی
حرامدر اما بونك آزی که کیفیت ویرمز اولسه حرام دکلدر دیمشلردر آنکیچون بویله‌در که اسرار
طاهردر فساد نفسنده دکلدر کیفیتنده‌در اما شرابك نفسی مرداردر زیرا حق تعالی کلام
قدیمنده رجس دیو بیورمشدر و رجس شول نسنه‌در که حرام و نجس العین اوله دیمشلردر
اگر برکیسنه خمردن مراد اولورمش بوجه اوزم صویی‌در مراد کولدر دیسه کافر اولور
العیاذ بالله تعالی زیرا نص صریحه انکار ایتمش اولور بعض علما رحمهم الله تعالی بیورمشلردر که

مطلب در بیان ...

مسئله

خمرده

خمرده اولان جمیع صفات مذمومه اسرارده مع زیاده موجوددر زیرا خمرك مضرتی مجرد دینه
متعلقدر بدننه متعلق دکلدر اما اسرارك مضرتی هم دینه و هم بدننه متعلقدر دیمشلردر
حتی اسرارده یوز یکرمی مضرت یازمشلردر بعضی دینی و بعضی بدنی جمله‌دن برقاچی بونلردر که
ذکر اولنور اولکه عقله فساد ویرر و بونك معنیسی کیفیتی حالنده فساد ویرور دیمك دکلدر
اول حالده فساد ویرمك شرابده دخی واردر اما شراب صوکیدن جوهر عقلی مصفی و آیینۀ ادراکی
کرد کدورتدن پاك و مجلی قیلوب جوهر مطبوع موفور الاستیناس و منافع للناسی معرض
مشاهده‌یه کتورر و لکن مداومت اسرار دائما بصر بصیرت ذوی الابصاری چشم و دل ربای
بخل و حسد کبی تنك و تار و صفحات مرآت ضمایری همیشه خاطر محزون اصحاب انکار
کبی پر غبار ایلر و دخی بیورمشلردر که انسانده مروت قومز و تارك الصلوة ایلر و محرماتدن
اجتناب ایتدورمز و قطع نسل ایدر و برص و جذام مرضلرین کتورر و اعضایی دیتره‌در
و ابنه رنجنه مبتلا ایلر یعنی حاشا پشت ایلر و آغزی بدبوی ایدر و ککرلوکلری و شورر
و دیشلری چوریدر و قارارتدر و بکرزی صارارتدر و انسانه کوشه کاهل ایدر و ارکانی
کدی ایلر و باشدن سعادتی و دلدن فصاحتی زایل ایلر و فکر فاسدنه کلن خواطر شیطانیه‌یی
معارف الهیه صانوب بولدوغی مرزه و هذیانی سویلکه باشلر عاقبت فساد اعتقاد ایله
زندقه و الحاد وادیسنه دوشورر و بونك امثالی انواع نکاتدن نه وار ایسه باشنه اوشورر
و افیون دخی خباثتده اسراردن اکثك اولماغه راضی دکلدر سعادتمند اول کیسنه‌در که بو مقوله
مهلکاتك برسنه نفس نفیسنی مبتلا قلمیه بونك عسکره واقع اولان غزوۀ خیبردر و خیبر دیدکلری
مدینۀ منوره‌دن شام جانبنه سکز قوناق یرده برشهردر زمان قدیمده معمور و معظم شهر ایدی
ابن اسحاق رحمة الله علیه روایتی اوزره تاریخ هجرتدن یدنجی یلك محرم منك بقیه‌سنده چقوب
اون کوندن زیاده محاصره ایلدیلر آخر فتح ایدیلوب بیك دورت یوز نفر کیسه ایله چقوب ام سلمه
رضی الله عنها حضرتلری بیله آلوب کتمشلر ایدی صحیح بخاریده سلمة بن اکوع رضی الله عنه‌دن
روایت اولنمشدر که ایتدی رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلریله خیبر غزاسنه چقدوق
دخی کیجه ایله کیدردك اصحابدن برکیسنه عامر بن اکوع رضی الله عنه حضرتلرینه یا عامر بزه شعرك

مطلب ...

مطلب فتح خیبر قصه‌سی بیاننده

بعض ابیاتی اوقیوب یورومیشن دیدی عثمان عامره دوه سندن ایندی دخی کندو ابیاتندن
اوقمغه باشلدی طایفهٔ عربه دوه یانجه ایرلیورق کتمک عادتدر هم اشعاردن انلر
حظ ایدرلر و هم انسان نشیدندن دوه شوق و حالت کسب ایدوب نشاطله کیدر امام بخاری
رحمة الله علیه روایتنده پیغمبر علیه الصلوة والسلام من هذا السائق دیو بیوردی یعنی کیمدر
شو اشعار اوقیوب دوه لری سورن دیمکدر صحابه خبر ویروب یا رسول الله عامردر دیدیلر
یرحمه الله دیو دعا ایلدی اصحابدن بر کشی وجبت یا رسول الله لولا امتعتنا به دیدی
معناسی یا رسول الله سنک دعاک برکاتنده حق جل وعلانک فضلنه نظر عامره جنت واجب
اولدی نولایدی اول دعایله بزی ده بهره مند ایدیدک دیمکدر صحیح بخاریده انس بن مالک
رضی الله عنه حضرتندن مرویدر که پیغمبر علیه الصلوة والسلام خیبره کیجه ایله کلوب ایرشدی
وعادت کریمه سی بو ایدی که بر قومک اوزرینه کیجه ایله کلسه صباح اولنجه طورردی یعنی
صباح اولدوغی زمانده یهود طایفه سی کورکلر و زنبیللر ایله ایشلرینه کیتمکه شهردن چقدقده
کبی محمد والله محمد والخمیس دیدیلر معناسی اشته محمد والله اشته محمد و اشته عسکری دیمکدر
ناکاه کورنجک بویله دیدیلر اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یهود طایفه سن کوردیلر
و زنبیللر ایله کورنجک خربت خیبر دیو بیوردی بر روایتده ایکی مبارک اللرین قالدوردی
دخی الله اکبر خربت خیبر دیدی یعنی خیبر خراب اولدی دیو بیوردی بو حدیث شریف ایله
بعض علما رحمهم الله تعالی تفاؤل جائز ایدوکینه استدلال ایتمشلردر زیرا پیغمبر علیه الصلوة والسلام
یهودک اللرنده کورکلر و زنبیللر کورنجک شهرلری خراب اولور دیو بیوردی علمای حدیثدن
بعضیلر روایتنده وارد اولمشدر که فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم خیبر غزاسنده صحابه یه رایتلر
اولشدردی اول وقتدن رایت یوغیدی لوا وار ایدی رایت بو غزاده پیدا اولدی دیمشلردر
و لوا بکا علم دیرز رایت بایراقدر که عسکر کتورورلر دمیاطی رحمه الله قولنجه اول کون
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک بیراغی سیاه ایدی عایشه صدیقه نک برده سندن ایدی
دیمشلردر صحیح بخاریده وارد اولمشدر که علی بن ابی طالب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن
کیروده قالمش ایدی زیرا کوزلری آغریسی عارض اولمش ایدی مکه دن کلدی یتشدی رسول الله حضرتی

فتح

فتح کیجه سی ایتدی یارین سانجغی بر کشی یه ویره یم که آنی الله تعالی و رسولی سور و الله و رسولنی سور آنک
اللرنده فتح میسر ایلیه دیو بیوردی بو شبی اولدوغی کبی اصحاب کرام رضی الله تعالی عنهم جمله سی رسول الله
صلی الله علیه وسلم یانینه کلدیلر رجا ایدرلردی که سنجغی کندولره ویره آندن فخر عالم علی قنده در دیو
بیوردی یا رسول الله کوزلری اغرور دیو جواب ویردیلر خبر کوندرک کلسون دیو بیوردی آندن
علی کرم الله وجهه کلدی رسول الله صلی الله علیه وسلم کوزلرینه توکردی و دعا ایتدی حتی جل وعلا
بر وجهله صحت ارزانی بیوردی که کویا هرکز آغریسی عارض اولمامش ایدی همان سنجغی آنه تسلیم ایتدی
علی ایتدی یا رسول الله کفار ایله قتال ایده یین چاق بزوم کبی اولنجه دیدی یعنی آنلر ده چاق
بزوم کبی اسلامه کلمینجه اولومدن خلاص اولماسونلر دیمکدر پیغمبر علیه الصلوة والسلام بیوردی
انفذ علی رسلک حتی تنزل بساحتهم ثم ادعهم الی الاسلام واخبرهم بما یجب علیهم من حق الله
فیه فوالله لان یهدی الله بک رجلا واحدا خیر لک من ان یکون لک حمر النعم حاصل معنی
بودر که یا علی قتال خصوصنده عجله ایله یاپ یاپ وارنجاق منازل کفاره اوراسینه قون
آندن صکره آنلاری اسلامه دعوت ایله و دین اسلامده اوزرلرینه واجب اولن قسمه آنلره خبر
ویروب بلدر امدی والله سنک سببکله حق جل وعلا بر کسنه یه اسلامه هدایت ایلک سنک قزل
تویلو دوه لرک اولمقدن سکا یکدر دیمکدر طایفهٔ عرب یاننده قیزل دوه بغایت معتبر اولدوغی
بویله بیوردیلر امدی شریعتلری متاع دنیا نه قدر اعز اموال اولسه فناسی مقرردر اما ایلک سبب اولق
عبادت فاضله در فواید و منافع اخرویه سی دوام اوزره در منقطع اولمز دیمکدر امام بخاری رحمه الله
روایتنده وارد اولمشدر که صفلر باغلنوب قتاله مباشرت اولندوغی زمانده عامر بن اکوع رضی الله عنه
بر یهودک انجکنه چالمق ایچون قلجینی صالدوغی کبی قلج قصه ایدی یتشمیوب کندو زینه
چالندی یرالنوب اول زخمله هلاک اولدی دوندکلری زمانده سلمة بن اکوع رضی الله عنه یا رسول الله
عامره شویله واقع اولدی خلق عامرک عملی باطل اولدی دیو سویلرلر دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
اویله دین کذب ایتمش دیدی و ایکی مبارک پرمقلرین بریره کتوروب عامره ایکی ثواب حاصل اولدی
انه لجاهد مجاهد دیو بیوردی یعنی عامر مشقت چکدی فی سبیل الله مجاهده ایلدی آنک اجری ایکی قات
دیمکدر بو نقلک فایده سی بودر که بر کسنه غزا نیتیله چقه بو نیت اوزره لکن هر نه طریق ایله اولورسه

لجلی یتشوب وفات ایلسه ینه زمرۀ مجاهدینه ملحق اولوب سائر غزات کبی فضائل جهاددن
بهره‌مند اولور مادام که اولومی خلاف شرع طریقله اولمایه نیته کم علمای حدیثدن بعضلری روایتنه
ابوهریره حضرتلرندن رضی الله عنه مرویدر ایتدی خیبر غزاسنه حاضر اولمشیدوق رسول الله
مسلمان کچینن لردن بری ایچون هذا من اهل النار دیو بیوردی یعنی شو کشی جهنم اهلندندر
دیو بر کمسنه‌یه اشارت ایلدی جنك زمانی اولیجق اول کشی شویله محکم چالشوب جنك ایتدی
شویله یاره‌لندی که بعض اصحاب بویله چالشن کمسنه اهل جهنم اولورمی دیو شبهه‌یه دوشه
یازدیلر آخر اول کمسنه یاره‌لرینك آجیسنه صبر ایتمیوب ترکشندن براوق چیقردی دخی کندویه
صانجوب نفسنی هلاك ایلدی مسلمانلر بو حالی کوریجك رسول الله حضرتنه واروب یا رسول الله
حق سبحانه و تعالی سنك سوزکی تصدیق ایلدی اول کمسنه کندوبی هلاك ایتدی دیدیلر آندن فخر عالم
صلی الله علیه وسلم صحابه‌دن برینه امر ایدوب قم یا فلان فاذن لا یدخل الجنة الا مؤمن
وان الله تعالی یؤید هذا الدین بالرجل الفاجر دیو بیوردی معناسی طور یوقاری یا فلان
چاغروب خلقه بلدر که جنته کیرمز الا مؤمن اولنلر کیرر و حق سبحانه و تعالی تحقیقا بو اسلام
دینینی فاسق و فاجر کمسنه ایله قوتلندورر دیمکدر مراد بودر که ایله قرشو مؤمن کچینوب
اهل ایمان عملن اشلمك فائده ویرمز بو مقوله وضع کشی‌یه جنته لایق ایتمز جنته کیرمك کوکلدن
مؤمن اولمق کرکدر و دین اسلام یولنده چالشمق مؤمن اولماندن کلمز صنمك بو دینه بر دینیه کر
حق تبارك و تعالی بو نوع قوتلندرمکا ایچون فاجرلری بله قوللنور دیمکدر بر روایتده بویله وارد اولمشدر
ان الرجل لیعمل بعمل اهل الجنة فیما یبدو للناس وهو من اهل النار وان الرجل لیعمل
عمل اهل النار فیما یبدو للناس وهو من اهل الجنة یعنی تحقیقا کشی ایلروه قرشو اهل جنت
عملین ایشلر حال بوکه کندوسی اهل جهنمدندر و تحقیقا کشی ایلروه قرشو اهل جهنم عملین ایشلر
حال بوکه کندوسی اهل جنتدندر دیمکدر و الحاصل حدیث صحیحده وارد اولان اوزره حق سبحانه
و تعالی‌نك نظری عبادلرینك صورتلرینه و عمللرینه کلدر بلکه قلبلرینه و نیتلرینه‌در اعتبار صفای
قلب و خلوص نیته‌دردر و الا حق جل و علا غنی مطلقدر هر کسه‌نك عملنه حاجتی یوقدر
جمیع طاعاتك منافعی ینه عباده راجعدر بر روایت اولنور که پیغمبر علیه الصلوة والسلام اهل

خیبرایله

[illegible]

اهل خیبر ایله محکم جنك ایلدی اهل اسلامدن اون بش کشی رتبۀ شهادته قدم بصدیلر رضی الله عنهم
و طائفۀ یهوددن طقسان اوچ ملعون درکات سقره کوندیلر آندن صکره حق سبحانه و تعالی
فتح و نصرت میسر ایدوب جمیع حصنلرینی بر بر آلدیلر و اول حصنلر بونلردر که ذکر اولنور
النطاة و حصن الصعب و حصن ناعم و حصن قلعة الزبیر و حصن الشق و حصن
ابی و حصن البراء و القموص و الوطیح و السلالم و آل ابی الحقیق خزینه‌سین بولدیلر
بر جاره‌ده بر دریسنه طولدروب بر خرابه یره صاقلمشلر ایدی حق جل و علا رسولنه دلالت ایلدی
بولدیلر چیقردیلر علی بن ابی طالب کرم الله وجهه اول کون خیبر قلعه‌سنك قپوسین قوپاردی
بعض روایاتده وارد اولمشدر که مذکور قاپویی صکره‌دن یتمش کشی کوچله قالدوروب برینه
قودیلر امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم
ام المؤمنین صفیه رضی الله عنها حضرتلرین تزوج ایتدی خیبر بکلرندن حیی بن اخطبك
قزی ایدی زوجی اولان کنانة بن الربیع که اول دیارك بکزاده‌لرندن ایدی جنکده دوشمش ایدی
و صفیه دخی یکیجه کلین ایدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام جمالین وصف ایتدیلر دخی کندو
خدمت شریفلرینه تخصیص ایتدیلر حیس و نشره صهبا دیمکله معروف یره کلدکلری کبی طعام
تدارك ایدوب بعض اصحابی دعوت ایتدیلر و حضرت صفیه ایله خلوت اولماده میسر اولدی
اصحاب کرام رضی الله عنهم سویلشوب صفیه رسول الله حضرتلرینك خاتونی اولوب امهات
مؤمنیندن اولدیمی یوخسه جاریه‌سیمیدر دیدیلر بعضلر ایتدی کوره‌لوم اکر پرده ایله
آلوب کیدرسه امهات مؤمنیندن اولمشدر اکر پرده طوتمزسه مملوکه جاریه‌سیدر دیدیلر
اوراده‌ن کوچدکلری زمانده کوردیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم صفیه حضرتلرین پرده
ایچنه آلمش آندن بلدیلر که خاتونلرندن اولمش رضی الله عنهن بر روایتده بیورلمشدر که فخر عالم
صلی الله علیه و سلم اهل خیبرك جنکجیلرین قردی و ذریاتین اسیر ایلدی صفیه رضی الله عنها
اول اسیرلردن ایدی غنیمت قسمت اولندقده دحیه‌نك حصه‌سنه دوشمش ایدی صکره‌دن
رسول الله صلی الله علیه و سلم آلدی و آزاد ایتدی نکاح ایدوب تزوج ایلدی و دحیه‌نك
حصه‌سنه دوشمش ایکن پیغمبر علیه الصلوة والسلام آلدوغنك وجهینه بیورمشلردر که حضرت صفیه

بلك قزی ایدی اسیرلر ایچنده. بردخی مثلی یوق ایدی واصحاب کرام ایچنده دحیه نك مثلی وجهی
افضلی چوق ایدی اکر صفیه آنه قلایدی جائز ایدی که صحابهٔ کرامدن بعضنك خاطر شریفنه
نوع غبار یوررایدی بو ملاحظه ایله خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم کندو خدمت
شریفلرینه تخصیص ایدوب جمله نك رضاسی حاصل اولدی روایت اولنور که اولدن طائفهٔ عرب حمار
اهلینك اتن اکل ایدرلردی یعنی شول بنی آدم قوللاندوغی اشککك اتن یرلردی بوغزاده آندن
نهی بیورلشدر امام مالکدن غیری ائمه نك مذهبلرنده حمار اهلینك اتی مکروه در اما حمار وحشی
کویابان اشککی در آنوك اتی بالاتفاق مکروه دکلدر وآت اتی امام شافعی واکثر علما مذهبلرنده
مباح در یمك جائزدر اما مذهب اصح که امام ابوحنیفه رحمة الله علیه مذهبیدر آنده آت اتی
دخی مکروهدر بعضلر ایتدیلر امام اعظم قتنده اولان کراهتی کراهت تحریمدر وبعضلر دخی
کراهت تنزیهیه در دیدیلر برنسنه ایچون کراهت تحریم ایله مکروه در دینسه لر حرامه یقین در دیمکدر
وکراهت تنزیه ایله مکروه در دینسه لر حلاله یقین در دیمك اولور وسوری دیدکلری اولن یرتجی
جانورلرك اتین یمك دخی بوغزاده حرام قلنمشدر وکیشی مال غنیمتدن حصه سین قسمتدن اوّل
صاتمق وجاریه نك حملی وار ایدوکی یاخود یوق ایدوکی معلوم اولمدین تصرف ایتمك بونده حرام
اولمشدر وبو غزاده ایدی که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه بر جهود قاریسی زهرلو
آت ییدوردی صحیح بخاریده ابوهریره دن رضی الله عنه روایت اولنمشدر که خیبر فتح
اولندوغی زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه بر زهرلنمش قیون کتوردیلر آندن
اسرائیلدن یهود طائفه سین جمع ایدوب خدمت شریفلرینه کتوردیلر ایتدی سزه برنسنه دن سؤال
ایدهیین بکا طوغروسن سویلرمیسز دیدی یهودیلر نعم یا اباالقاسم دیدیلر اوکلا ایتدی سزوك
باباکز کیمدر دیدی هر بری جواب ویروب یکلش خبر ویردیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم
یالان سویلدوکز سزوك باباکز فلان وفلاندر دیو صحیحی اوزره خبر ویردی جهودلر کرچك
سویلدك صحیح بیوردك واقعا بویلهدر دیدیلر آندن ایتدی سزه برنسنه دخی صورارم طوغروسن
سویلرمیسز دیدی جهودلر ایتدیلر نعم یا محمد اکر یالان سویلرسك باباکز بلدوککی بلدك آنده
بلورسن دیدیلر ایتدی اهل جهنم کیملردر دیدی جهودلر ایتدیلر بز بر قاچ زمان جهنمده اولورز دخی

مسئله
مسئله
مسئله
بیان خیبرده جهودلر آنحضرتی [illegible] زهرلدکلری علیه وعلی آله السلام
معجزه

بزوم

بزوم آردومزجه سز کیرورسز دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اخسئوا فیها والله
لا نخلفکم فیها ابدا دیو بیوردی معناسی سکوت حقارتله ساکت اولوك جهنمده والله جهنمده بز سزه
خلف اولمازز ابدا دیمکدر بوندن فهم اولنان بودر که بنم امتم جهنمده هرکز سزدن صکره قالمق
احتمالی یوقدر زیرا آنلر جهنمه کیردوکلری تقدیرجه کناهلری مقداری یناررلر دخی چقرلر اما
سز مخلد فی النارسز جهنمدن چقمزسز بو تقدیرجه بنم امتم سزدن صکره قالمق متصور دکلدر دیمکدر
الله اعلم آندن بیوردی که سزه برنسنه دخی سؤال ایدرم باکا طوغروسن سویلرمیسز دیدی آنلر دخی
نعم ایتدیلر بو کتوردککز قیونه زهر قوردکزمی دیدی جهودلر اقرار ایدوب نعم دیدیلر فخر عالم ایتدی
بویله ایلمکه سزه نه باعث اولدی دیدی جهودلر ایتدیلر مرادمز بو ایدی که اکر سن یالانجی ایسك سندن
قورتلورز اکر حق پیغمبر ایسك ضرر ایتمیه دیدیلر ابوداود رحمة الله علیه نقلنده جابر رضی الله عنه
حضرتندن مرویدر که خیبر خلقندن بر یهودی قاریسی بر قیون بشوروب زهر شوردی دخی رسول الله
حضرتنه کتوردی فخر عالم رضی اکلنی بر مقدار اکل ایتدی یاننده اولان اصحاب کرام دخی یدیلر آندن صکره
اصحابه الکرکزی چکوك دیو بیوروب یمکدن نهی ایتدی آندن صکره قاریه آدم کوندروب کتورتدی وقیونی
سن زهرلدوکمی دیو بیوردی قاری ایتدی سکا کیم خبر ویردی دیدی پیغمبر صلی الله علیه وسلم
قیونك بر قولنی قوپرمش ایدی مبارك الینده طوتاردی ایشته بو قول خبر ویردی دیو بیوردی قاری اقرار
ایدوب نعم زهرلمش ایدم کوردم اکر پیغمبر ایسه ضرر ایلمز اکر پیغمبر دکول ایسه قورتلاورز دیدم دیو
جواب ویردی رسول الله حضرتی قاری عفو ایتدی واصحابندن کیم یدیسه هلاك اولمدی کندو
مبارك یغیرینه حجامت ایلدی دیو بیورلشدر اما بعض علما نقلنده بویله تفصیل اولنمشدر که ابن مشکم
دیرلر بر یهودینك زینب آدلو بر قاریسی وار ایدی اصحابه سؤال ایدوب رسول الله قیونك نره سین
سورر دیدی آنلرده خبر ویردیلر که فخر عالم قول اتن جملهدن آرتوق سورر دیدیلر ملعونه نك بر اوغلاقی
وار ایدی بوغزلدی وپشوردی دخی زهرلدی وسایر یرندن قولنه وآرقه سنه زهری آرتوق
قوردی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کتوردیلر خدمت شریفلرنده اصحاب کرامدن
رضی الله عنهم بعض کسنه لر حاضر ایدی ایچلرنده بشر بن براء بله ایدی آندن کندولر قولنی الوب
ایصردیلر بشر دخی بر لقمه کوکین آلدی وفلان صحابه دخی بر [illegible] دیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم

معجزه

بر لقمه یوطدی بشر رضی الله عنه دخی آغزنده اولن لقمه یی یوطدیغی آندن صکره فخر عالم صلی الله علیه وسلم
اصحابنه تنبیه ایدوب الدن کز چکوکز بو اتونمده کی قول پاره سی بکا خبر ویردی که بو زهرناک اولدیغی
بو روایتده مذکور اولشدر که بشر حضرتلری او زهردن هلاک اولدی رضی الله عنه و پیغمبر علیه الصلوة والسلام
قاریی بشرک وارثلرینه ویردی قتل ایتدیلر دیو بیورلشدر زهری رحمه الله روایتی اوزره قاری
اسلامه کلدی دخی قوییلر دینلشدر امام بیهقی رحمه الله ایدر احتمالدر که اسلامه کلمکله قاری یی
عفو ایتدوکی اول مرتبه ده اوله اما بشر رضی الله عنه وفات ایتدوکدن صکره قصاص طریقیله قتل
ایتدورمش اوله و بو غزاده واقع اولدی که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنا اصحابیله ایکی کوب

حدیث شب تعریس

صباح نمازین وقتیله قیلمدیلر امام مسلم رحمه الله علیه نقلنده ابو هریره رضی الله عنه روایت
ایلشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم خیبر غزاسندن دوندکی زمانده بر کیجه کتدی دخی صباحه
قرشو قوندیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم یا بلال سن بزی بکله دیو بیوردی دخی کندولر اصحاب
کرام ایله بر مقدار اویقویه واردیلر بلال رضی الله عنه بر مقدار نماز قلدیغی آندن یوزنی کون طوغوسنه
قرشو طوتوب آرقه سین راحله سینه طیادی دخی نماز وقتی کوزدوب طورورکن غفلت آلدی بلال
دخی اویودی یورغون طائفه شول دکلو اویودیلر که کون طوغوب شعله سی طوقنیجه کیسه کوزین
آچمادی ینه جمله دن مقدم رسول الله حضرتلری اویاندی والحاصل قالقدیلر آبدست آلدیلر بلال
رضی الله عنه اقامت کتوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم صباح نمازین اوزادوب قلدی ودی
نمازدن فارغ اولدقدن صکره ایتدی برکسنه نمازی اونتسه اکدوغی زمانده قلسون زیرا حق تعالی
اقم الصلوة لذکری بیورمشدر دیدی و جعفر رضی الله عنه که بعض اصحابیله حبشه ولایتنه هجرت
ایتشلردی آنده اولورلردی بو ییل ایچنده جمله سی مدینه منوره یه کلدیلر و خیبر مملکتی قهر ایله می آلندی
یوخسه صلح ایله می آلندی دیو اختلاف ایتشلردر انس بن مالک رضی الله عنه حضرتندن روایت
اولنان بودر که قهر ایله فتح اولنمش اوله و ابن عبد البر رحمة الله علیه بو بیله ایدوکنه جزم ایتمشدر و صلحا
فتح اولندی دینلوک شبهه سی بو رادن کلمشدر که سابقا ذکر اولنان حصنلردن ایکی حصنی کندو
اهللری قاتلاری دوکلمک ایچون تسلیم ایتشلردی اما تسلیم لری محاصره اولنوب قتال واقع اولدقدن
صکره ایدی بو کا شاملدر لر بودخی قهرا الینمقدر بو غزادن صکره واقع اولان فتح وادی القری

سنه

سنه مذکوره نک جمادی الآخره سنده واقع اولشدر زیرا که یورت کوندن محاصره ایتدوکدن صکره اهالیسی رسول الله
حضرتنک مقتضی اولن اوزره اوق طوقنوب شهید اولدی رضی الله عنه خیبر غزاسنده قسمتدن اول غلول ایلدی
مال غنیمتدن بر شمله آلمشایدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام ان الشملة التی غلها من خیبر لتشتعل
علیه نارا دیو بیوردی حاصل معناسی بودر که تحقیقا شول شمله که خیبر غنیمتدن خیانت ایتمشیدی
مدعمک اوستنده آتش اولوب آتشی شعله لنوب یانر دیمکدر و تیما دیدکلری موضعک کفره سی خراج قبول
ایدوب صلح اولندیلر بوندن صکره واقع اولان سریه عمر بن خطابدر رضی الله تعالی عنه یدنجی ییلک
شعبانی ایچنده اوتوز نفر کسنه ایله تربه دیمکله معروف یره ارسال اولنمشلردی بنی هلال قبیله سنی
بر قولاغوزلری وار ایدی کیجه کیدرلردی کوندز صاقلنورلردی هوازن دیارینه خبر واردی کجی
جمله سی قاچدیلر حضرت عمر رضی الله عنه چاقی اولدقلری یره واردی بر کسنه قالمیوب هپ قاچمشلر ایدی
آخر رجوع ایدوب مدینه منوره یه کلدی بوندن صکره سریه ابی بکر صدیقدر رضی الله تعالی عنه
بودخی مذکور شعبان ایچنده فزاره قبیله سینه ارسال اولنمش ایدی واردی بر مقدارین قردی و بر
مقدارینی اسیر ایدوب کلدی کتدی بوندن صکره سریه بشیر بن سعد انصاریدر رضی الله تعالی عنه
بودخی مزبور شعبانده اوتوز نفر کسنه ایله فدک قریه سنده بنی مره دیدکلری طائفه نک اوستنه کوندرلمش ایدی
کندودن غیریسی جمیعا شهید اولدیلر رضی الله عنهم کندو دخی محکم یرالنوب آخر صحت بولوب کلدی
بوندن صکره سریه غالب بن عبد الله اللیثیدر رضی الله تعالی عنه نجد ولایتنده مدینه منوره دن سکز
قوناق یره میفعه دیدکلری موضعه ارسال اولنمش ایدی بودخی سنه مزبوره ده رمضان شریف ایچنده
کتمش ایدی ایکی یوز اوتوز نفر کشی ایله واروب کفاری بصدیلر قرشو کلنی قردیلر و طوارلرین دخی قوینلرین
سوروب مدینه یه کتوردیلر صحیح بخاریده وارد اولشدر که ابو ظبیان ایتدی اسامه بن زید رضی الله عنه ایتدی
سویلردی که صباح وقتنده واردق اول قومی هزیمت ایلدوک دخی آنلردن بر کسنه یه انصاردن قومندن
برکسنه ایله بن یتشدم دخی لا اله الا الله دیدی انصاری کیرو چکلدی بن بر کونده اورو ب هلاک
ایتدوم رسول الله حضرتنه کلدوکمز زمانده بو خبر خدمت شریفلرینه ایرشدی دیدی واصل اولمش ایمش آیتدی
یا اسامه لا اله الا الله دیدوکدن صکره قتل می ایتدوک دیدی بن ایتدم یا رسول الله اول قورقودن
کلمه شهادته صیغنوب دیمش ایدی دیدم نیجه بیوردی که یا اسامه لا اله الا الله دیدکدن صکره قتل می

في الاجتناب عن الحرام

سریه امیر المؤمنین عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه

سریه حضرت ابی بکر صدیق رضی الله تعالی عنه

سریه بشیر بن سعد الانصاری رضی الله عنه

سریه غالب بن عبد الله رضی الله عنه

دیدی والحاصل بو سوزی شول قدر سویلدی که اضطرابدن تولیدی اول کوندن اوتکی
اسلامه کلمش اولیدم دیو تمنی ایتدوم دیدی بوندن صکره ینه سریه بشیر بن سعد الانصاری رضی الله عنه
تاریخ هجرتدن یدنجی یل شوالنده غطفان قبیله سنک جبار دیدکلری یرلرینه ارسال اولنمش ایدی
بعضلر فزاره و عذره طایفه لرینه کوندرلمش ایدی دیدیلر مدینه منوره یی یغمق ایچون چوق کافر
جمع اولمش ایدی طویلدی دخی پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلری بشیر حضرتنه اوچ یوز نفر کسنه
قوشوب اوزرلرینه سوردی ملعونلر اصحاب کرامک چقدقلرین ایشدوب طاغلدیلر بونلر وارنجه کسه
قالمدی همان ایکی کسنه اسیر ایتدیلر و چوق طوارلرین سوروب مدینه یه کتوردیلر اسیرلر دخی آنده
اسلامه کلدیلر بوندن صکره عمرة القضیه در و بوکا عمرة القضا دخی دیرلر و بو ایله تسمیه اولندوغنک
وجهی بعضلر قولنجه سنه سابقه ده رسول الله صلی الله علیه وسلم عمره نیتیله مکه یه کتدوکده
مشرکین پیغمبر علیه الصلوة والسلامی مکه یه کیرمکدن قومیوب کلجک یل عمره ایدیه سز دیمشلر ایدی
واول یل دونوب مدینه یه کلمشلر ایدی بو یل داخل اولنجق اول عمره یی قضا ایچون کتدیلر ایدی انکیچون
عمرة القضا دینلدی دیمشلردر اما بعضلر بو وجهی قبول ایتیوب اول یلده رسول الله حضرتلرینک عمره سی
تمام اولمش ایدی فوت اولمامش ایدی که قضا اوله بلکه بو سنه ده رسول الله حضرتلری قریش طایفه سیله
مصالحه ایتمشلر ایدی قضانک بر معنیسی مصالحه یه راجع اولدیغیچون عمرة القضا دینلمشدر دیدیلر
و بو سوزلرک مبنیسی ذرکه بر کسنه عمره نیتیله چقسه دخی مکه یه کیرمکدن منع اولنسه علمانک اختلافی
اتمشلردر جمهور قتنده بویله ذرکه اول کسنه یه همان هدی لازم اولور یعنی آنجق قربان واجب اولور
عمره سین قضا واجب اولمز اما امام اعظم ابو حنیفه رحمة الله علیه قولنده عمره سین قضا واجب اولور
هدی واجب اولمز ایمه حدیثدن حاکم رحمة الله علیه الجلیل آدلو کتابنده بیوردیشدرکه یدنجی یل
ذو القعده سی کلدوکی رسول الله صلی الله علیه وسلم حدیبیه سنه سنده فوت اولان عمره لرین
قضا ایچون اول یل آنده اولان اصحاب چقسونلر دیو امر ایلدی آندن خیبر غزاسنده شهید اولانلردن
وکتنده دوشکنده وفات ایدنلردن غیری نه قدر اول سفرده حاضر اولمش کسنه وار ایسه جمله سی [illegible]
والحاصل حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم ابو رهم غفاری حضرتن مدینه محافظه سینه قودی
دخی کندوسی ایکی بیک نفر کسنه ایله چقدی عمره نیتنه مکة الله جانبنه کتدی ذو الحجه شهرنده

ذکر سریه بشیر بن سعد الانصاری رضی الله عنه

حدیث عمرة القضا

مسئله

قربان ایچون آلنمش بدنه سوردیلر و بدنه دیو شول دوه یه یا خود صغره دیرلر که مکه ده قربان اولنه
وجبه لر و توغلغه لر و قلیچلر و کوندرلر کوتردیلر و یوز رأس آت آکوب کتدیلر ذو الحلیفه دیدکلری
موضعه کلدکلری کبی محمد بن مسلمه یی رئیس ایدوب آتلولری ایلرو کوندردی کندولر اوراده احرام
بغلدیلر محمد بن مسلمه یولده اشلر ایله مر الظهران دیدکلری موضعه واردقده قریش طائفه سندن بر
مقدار کسنه یه راست کلدی آنلر ندر اصلی کلن کیمدر دیو سؤال ایدیجک محمد بن مسلمه آیتدی کلن
رسول الله در صلی الله علیه وسلم ان شاء الله یارین صباح بو رایه قونسه کرکدر دیدی آنلر دخی
قریشه خبر ویردیلر ایچلرینه قورخو دوشدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم مر الظهرانه کلوب قوندی
ویراغی یصاغی ایلروده بطن یاجج دیدکلری منزله کوندردی اوزرلرینه انصاردن اوس بن
خولی آدلو بر کسنه ایکی یوز کیشی ایله محافظه یه قودی و قریش طائفه سی مکه دن چقوب طاغلره
کتدیلر پیغمبر علیه السلام دخی اوراده ن قالقوب قربانلرینی اوکنجه سوردروب ذی طوی دیدکلری یره کلدی
آندن قصوی آدلو ناقه سنک اوستنه بندی سلاحلر امر ایتدی جمع اولدیلر لبیک اللهم لبیک دیه رک
چقوب اوستنه حواله اولن یوقشدن مکه یه معلا نک اوستنه ایندیلر عبدالله بن رواحه رضی الله عنه
فخر کاینات ناقه سی نک یولارین طوتوب یدردی ایمه حدیثدن امام ترمذی رحمة الله علیه نقلنده
مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم مکه شهرینه کردوکی زمانده ابن رواحه اوکنجه بیتلر
اوقیه رق کیدردی حضرت عمر رضی الله عنه کوردی دخی یا ابن رواحه رسول الله حضرتلرینک
اوکنجه شعرمی اوقورسن دیدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایتدی خل یا عمر فلهی اسرع علیهم
من نضح النبل دیو بیوردی حق تعالی یا اوقسون یا عمر منع ایلمه اول بیتلر تاثیرده کافرلره اوق آتمقدن
دخی بیتدر دیمک اولور و ابن رواحه نک اوقیدیغی بیتلر مشرکلری ایخیجک بیتلر ایدی روات
اولنور که مشرکلر اولدوکی قعیقعان دیدکلری طاغ جانبنده ایدیلر امام بخاری نقلنده ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه کافرلر اصحاب کرامی کوردکلری زمانده بری بریله سوزلشوب
آیتدیلر سزه بر ایلچی کلیور که مدینه نک حمیسی آنلاری ضعیف ایتمش دیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
دخی اصحابنه امر ایتدی که کعبة الله ی طواف ایتدکلرنده اوچ نوبت طوافی تیز تیز یوریه لر ایدی ابن عباس
حضرتلری بیورر که جمیع طوافلری بویله تیز تیز ایتمک بیورمدی غنی اصحابی اسیرگدوکیندن ایدی بر روایتده

بيورلشدركه طوافده سرعت بيورلدوغى آنكيچون ايديكه مشركلر قعيقعان طاغندن بقوب صحابهٔ
كرامڭ قوتلرين كوره‌لر زبون صانميه‌لر و بو روايتڭ مآلى سى روايت سابقه‌ده اولان مقصودى
تعيين دن غيرى نسنه دكلدر رسول الله صلى الله عليه وسلم صفا ايله مروه مابيننده دوه سى اوستنده
طواف ايتدى يعنى طوافدن فارغ اولدوغى زمانده قربانلرين مروه يانينه كتوردى دخى هذا
المنحر وكل فجاج مكة منحر ديو بيوردى يعنى بو مقام قربان بوغازلياجق يردر و مكه‌نڭ هر
صوقاغى قربان بوغزلياجق يردر ديمكدر بو كلامدن فهم اولنان بودر كه اصل افضل مروه
يانينه بوغزلمق اوله زيرا اول اوزره اشارت بيورديلر و كندو قربانلرين اوراده كسديلر و اوراده
تراش اولديلر و ساير مسلمانلر دخى رسول الله حضرتى نيجه ايلديسه اويله ايتديلر و بطن يأجج
ديلان موضعده سلاح و جبه‌خانه بكلين اصحابى ذكر كتدلر ديلر آنلر دخى كلديلر مكه‌ده لازم اولان
طواف و زيارتى ايلديلر جميع اصحاب كرام رضى الله عنهم عمره‌لرين تمام ايتديلر رسول الله صلى الله عليه وسلم
اوچ كون مكه شهرنده اوتوردى صحيح بخاريده براء بن عازبدن مرويدر كه رسول الله حضرتى
اوچ كون اوتوردقدن صكره مشركلر على بن ابو طالب حضرتنه كلديلر يا على شمدن كرو مدت تمام اولدى
صاحبڭه سويله چيقسون كيتسون ديديلر آندن پيغمبر صلى الله عليه وسلم حضرتلرى مكه‌دن چيقوب
كيدركن حضرت حمزه‌نڭ رضى الله عنه بر كوچك قزجوغزى وار ايدى يا عم يا عم ديو پيغمبر حضرتلرينڭ
آردنه دوشدى آندن حضرت على كرم الله تعالى وجهه قزجوغزڭ اليني ياپشدى حضرت فاطمه‌يه
ويروب آل عمڭ قزينى ديدى فاطمه رضى الله عنها حضرتلرى دخى آلوب دوه سنه يوكلتدى
صكره دن حضرت على و جعفر و زيد خصومت ايدوب هر بيرى ذكر اولنان قزجوغزى بن آلملكه بن
آلورم ديو دعوى ايديلر حضرت على ايتدى قزى بن آلدوم كتوردم و بنم عمم قزيدر ديدى جعفر حضرتى
ايتدى بنم دخى عمم قزيدر و خاله‌سى بنم تحت نكاحمده در ديدى زيد ايتدى بنم قرنداشم قزيدر
بن آلورم ديدى رسول الله صلى الله عليه وسلم قزى خاله سنه حكم ايلدى و الخالة بمنزلة
الام ديو بيوردى معناسى شمديكى حالده خاله آنه يرينه در ديمك اولور و عرب ديلنده خاله ديو اوغلانڭ
آنه سنڭ قز قرنداشنه ديرلر و بو ديارده اكا تيزه ديرلر روم طائفه‌سى تيزه ديدكلرينه عرب
طائفه‌سى خاله ديرلر اصل اوغلانى بسلمك حقى كه اكا حضانه ديرلر اوغلانڭ كندو آنه‌سنڭ در

آنه

آنه طوردقچه غيريه ويرمك يوقدر مكركه آنه‌سى مرتده اولا يا خود برامر ايشده اولوب فاجره اولا
بو تقديرجه اوغلانى اليندن آلمق كركدر اكر اوغلانڭ كندو آنه‌سى يوغيسه آنه‌سنڭ آنه‌سنه
ويره‌لر اول دخى يوغيسه باباسنڭ آنه‌سنه ويره‌لر اول دخى يوغيسه اوغلانڭ آنه و آنه بر قز
قرنداشنه ويره‌لر آندن صكره آنه بر قز قرنداشنه آندن صكره بابا بر قز قرنداشنه ويره‌لر
آندن صكره تيزه سنه ويره‌لر آندن صكره عمه سنه ويره‌لر كه باباسنڭ قز قرنداشنه ديرلر و بو
ديارده اكا خاله ديرلر پس شرع شريفده حق حضانه بودر كه اولنان ترتيب اوزره آنلرڭ
بو مذكورلرڭ حره اولمق شرطدر اكر كسه‌نڭ اسيرى اولورلرسه حق حضانه ثابت اولماز زيرا اسير
كندو باشنه بويرق دكلدر و كندو خدمتنه مشغولدر اوغلانى كوزده‌مز آنكيچون اسيره حق
حضانه يوقدر والله اعلم و رسول الله صلى الله عليه وسلم ام المؤمنين ميمونه خاتونله
حضرتلرينى رضى الله عنها بو ايلده الدى تفصيلى آشاغاده كلسه كركدر بوندن صكره سريهٔ
ابن ابى العوجاء السلمى رضى الله عنه يدنجى يل ذى الحجه سنده اللى نفر كسه ايله بنى سليم طائفه‌سنه
ارسال اولنمشلردى وارديلر جنك ايتديلر قتى چوق كافر كلوب اصحابى اورتايه آلديلر اكثرى شهادت
مرتبه‌سن بولدى رضى الله عنهم ابن ابى العوجاء دخى محكم يارالندى آخر صفر آينده كلوب رسول الله
صلى الله عليه وسلم خدمتنه يتشدى بوندن صكره سريهٔ غالب بن عبد الله الليثى رضى الله عنه
سكزنجى يل صفر آينده كديد ديمكله معروف يرده بنى الملوح ديدكلرى طائفه‌نڭ اوستنه كوندرلشلردى
وارديلر خيلى غنيمت حاصل ايتديلر و خالد بن وليد و عثمان بن ابى طلحه و عمرو بن العاص بو آيڭ
ايچنده مدينه‌يه كلوب مسلمان اولديلر اما ابن ابى خيثمه قولنجه بشنجى يلده و حاكم روايتنده
يدنجى يلده مسلمان اولديلر ديلمشدر و ينه بو آى ايچنده مذكور غالب رضى الله عنه ايكى يوز نفر
كسه ايله سابقا ذكر اولنان بشير بن سعد لشكرى اولداشلرى شهيد اولدوغى موضعه كوندرلدى وارديلر
كفارى صباح وقتنده بصديلر چوق كافر قرديلر و طوارلرين سوروب كتورديلر بوندن صكره سريهٔ
شجاع بن وهب الاسدى رضى الله عنه سكزنجى سنه ربيع الاولنده مكه‌دن بصره جانبنده اوچ قوناق
يرده سى جره ديمكله معروف موضعده هوازن طائفه‌سى سيى نڭ اوزرلرينه پيغمبر عليه الصلوة والسلام
يكرمى درت نفر كسنه ايله آنلرى بصمغه كوندردى وارديلر غارت ايدوب وافر دوه‌لرين

سريهٔ ديكر

سريهٔ شجاع بن وهب رضى الله عنه

وقيونلرين سورديلر غنيمتي قسمت ايتدوكلري زمانده هر حصه يه اون بش دوه دوشدي وبر
دوه يي اون قيون يرينه طوتديلر حصه لري برابر اولدي ديلر بوندن صكره سريهٔ كعب بن عمير
الغفاري رضي الله عنه بو دخي سنهٔ مزبوره ربيع الاولنده اون بش كشي ايله ذات اطلاح ديدكلري
موضعه كوندرلمش ايدي قتي چوق كافره راست كلديلر عظيم جنكلر ايتديلر آخر جمله سي اوراده
مرتبهٔ شهادته واصل اولديلر رضي الله عنهم همان بر كشي مقتوللر ايچنده مجروح يانكلو اولوب ياتوردي
آني دخي اولكي صانوب ترك ايتديلر آنجق اول خلاص اولدي رسول الله حضرتنه خبر ويردكلري
زمانده قتي بي حضور اولدي واقدام تدارك ايدوب دشمنك اوزرينه كوندرمك قصدين ايلدكده
صكره اول ملعونلرك قاچوب كتدكلري مسموع اولدي دخي فراغت اولندي بوندن صكره واقع اولان
غزوهٔ موته در موته ديدكلري ديار شامده بلقا شهرينك توابعندن بر موضعدر دمشق شهرينه
قريب يردر روايت ايدرلركه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلري تاريخ هجرتدن سكزنجي يل جمادي
الاولى سنده حارث بن عميري مكتوب شريف ايله بصرى ملكنه كوندرمش ايدي موته ديدكلري
موضعه واردغي زمانده شرحبيل بن عمرو الغساني ديدكلري كافر قرشو كلوب اوراده حارثي شهيد ايلدي
رضي الله عنه ورسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك ايلچيلرندن بوندن غيري كمسنه مقتول
اولمامشدي آندن رسول الله حضرتلري زيد بن حارثه يي اوچ بيك نفر كمسنه لر اوستنه مير نصب ايدوب
محل مزبوره ارسال ايلدي وبيوردي كه اكر بو سفرده زيد بن حارثه قتل اولنورسه جعفر بن
ابي طالب آنك يرينه امير اوله اول دخي قتل اولنورسه عبد الله بن رواحه امير اوله اكر اول دخي
قتل اولنورسه مسلمانلر هر كمي اختيار ايدرلرسه مير نصب ايدهلر روايت اولنور كه فخر عالم صلى الله عليه وسلم
زيد بن حارثه نك الينه بر آق سنجاق ويروب امر ايلدي كه حارث قتل اولندوغي موضعه واره لر
اوراده كم وار ايسه كفاردن ايمانه دعوت ايدهلر اكر قبول ايدرلرسه ايدهلر اكر مخالفت ايدرلرسه
الله تعالى حضرتندن عون طلب ايدوبلر دخي كافره قلچ اوره لر آندن فخر عالم صلى الله عليه وسلم
مدينه قربنده ثنية الوداع ديدكلري يوقش باشنه كلنجه عسكر اسلامي كوندروب كيتدي ياننده
قالان اصحاب دخي كيدنلره دعا وثنا ايدوب كوندرديلر عسكر مدينه دن آيرلدوغي كبي كفار
خبر آلديلر شرحبيل بن عمرو ديدكلري ملعون قالقوب يوز بيكدن زياده كافر جمع ايدوب

سريهٔ كعب بن عمير رضي الله عنه

حديث غزوهٔ موته

بصرى شام ملكنده بر شهر آديدر. منه

ايلرويه

ايلرويه كوزنجي قودي اسلام عسكري دخي ديار شامده معان ديدكلري موضعه كلوب قونديلر
ودشمنك كثرتن وجمعيتن ايشتديلر وروم پادشاهي يوز بيك نفر مشركين ايله بلقا مملكتنه
كلوب قوندوغي خبرين آلديلر ايكي كيجه تدبير وتدارك ايدوب اوراده طورديلر وقصد ايتديلر كه
مكتوب يازوب كفارك بو دكلو غلبه سي اولدوغين رسول الله حضرتنه عرض ايدهلر فرمان عالي كه
نه وجهله صدور بولورسه آكا كوره عمل ايدهلر عبد الله ابن رواحه رضي الله عنه اصحاب كرامي
يوركلندروب بو فكردن فراغت ايتدردي اوراده ن حق جل وعلا حضرتنه توكل ايدوب كوچديلر
موته يه كلديلر اوراده كفار لشكريله ملاقات ايتديلر اهل اسلامك امراسي يايان اولوب جنكه مباشرت
ايتديلر سنجغي زيد بن حارثه رضي الله عنه الينه آلدي بر زمان جنك ايدوب آخر كوندره ايله اوروب شهيد ايتديلر
رضي الله عنه آندن حضرت جعفر بن ابي طالب رضي الله عنه سنجغي الينه آلوب آتندن اينديكي يايان
اولدي بر زمان جنك ايدوب اول دخي شهدا خيلنه ملحق اولدي رضي الله عنه امام بخاري رحمة الله عليه
بر روايت اوزره اول كون جعفر حضرتلرينك مبارك جسمنده كوندره واوق زخمندن طقسانه دك زياده
ياره بولديلر وآتندن اينوب جنك ايتدكي مصلحت وبلا اقتضا ايدوب اوراده يايان جنك ايتمك
انفع اولدوغيچون دركه ابو داود رحمة الله تعالى روايت ايدركه اول زمانده آتي كندو اليله سكرلتدي تا كم
دشمنه قالوب اوزرينه مسلمانلره ضررلري طوقنمايه آندن صكره سنجغي حضرت عبد الله بن رواحه رضي الله عنه
الينه آلدي اول دخي بر زمان جنك ايتدكدن صكره شهادت ميسر اولدي آندن صكره سنجغي ابن اقرم
آدلو بر كمسنه الينه آلدي چاق مسلمانلر اوراده خالد بن وليدي سردار اختيار ايدينجه ابن اقرم
سنجاغي طوتدي رضي الله عنه آندن خالد بن وليد الينه آلدي اوچ بيك كشي يوز بيك كافره
جواب ويرمك محال ومتعذر دايره سنده اولدوغين اوراده اهل اسلام بر مقدار انهزام شكلين بغلديلر
ديلشلردر حاكم رحمة الله عليه نقلنده خالد بن وليد رضي الله عنه محكم جنكلر ايدوب چوق كافر قردي
وخيلي غنيمت آلدي ديشلردر محمد بن اسحق رحمة الله عليه قولنجه مسلمانلر صنديلر طيانديلر طورديلر
عظيم جنكلر ايتديلر آخر الامر ايكي عسكر ايكي جانبه چكلدوندديلر آيرلديلر هيچ بر عسكره قاچوب
صنغونلق ايتمك واقع اولمدي ديو بيورلمشدر جعفر بن ابي طالب حضرتلرينك سنجغي مبارك الينه ايكن
اول قوللري چالوب دوشرديلر اول بر الينه آلدي اول قوللري دخي دوشرديلر آخر كندو قوينه دخي ياپشدردي

آه

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مرویدرکه حق سبحانه وتعالی جعفره ایکی قولی یرینه
ایکی قنات ویرمشدر انلر ایله جنتده نره یه استرسه اوچوب گزر دیو بیورمشدر امام طبرانی
رحمة الله علیه روایتنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عبد الله بن جعفره هنیئا لك ابوك
یطیر مع الملائکة فی السماء دیو بیوردی معناسی عبد الله حضرتنه جعفر حضرتی ملکلر ایله گوکده اوچجق
دیو بشارت ایدوب قوتلامقدر وجعفر رضی الله عنه حضرتنه حق تعالی قنات خلق ایدوب ملائکه ایله
اوچمق خصوصنده عبارات متغایره ایله چوق حدیث شریف روایت اولنمشدر سهیلی رحمة الله علیه
ایتدی اول قناتلر که جعفره ویرلمشدر بو ایله دکلدر که قوش قنادی کبی بر توی اولنسنه اولور زیرا انسان
صورتی جمیع صورتلردن اشرفدر بلکه قنادلردن مراد صفت ملکیه وقوت روحانیه درکه
حق تعالی حضرتی جعفره ادراك بیورمشدر قرآن عظیمده دخی عضو انسانیدن جناح ایله تعبیر
اولنوب حضرت موسی علیه الصلوة والسلامه واضمم یدك الی جناحك دیو بیورلمشدر مجاز طریقیله
ایکی جانب مراد اولنمشدر وعلما رحمهم الله تعالی ملائکه نك جناحلری حقنده صفات ملکیه در معاینه
اولنمینجه نه ایدوکی فهم اولنمز دیو بیورمشلردر دیدیلر اما ابن حجر رحمة الله علیه سهیلینك بو سوزلرین
بکنیوب منع سنتی سالك اولدی وقنادی کوجکدن بیاغی قنات اولمغی ترجیح ایلدی وامام
بیهقی رحمة الله علیه دن نقل ایدی که جعفر حضرتنك قناتلری یاقوتدندر دیو بیورلمش اولاوجه اشکالی
قناتلری انجودن دیلمش اولور وحق جل وعلا حضرتلرینك قدرتینه نظر یاقوتدن وانجودن قنات
اولمق اصلا بعید دکلدر زیرا انسانك وغیری حیواناتك اصلی بر قطره منی ایکن حق تبارك وتعالی
اول بر قطره صوینك بعضینی ات وبعضینی سکیز وبعضینی کوز ایلدکه بونلر بری برینه بکزمزلر
پس جایزدر که آندن گوزه بتوردوکی کبی یاقوتدن وانجودن بتوره بونکا مانع واردر حق تعالینك
قدرت تامه سنه خود نهایت یوقدر روایت ایدرلر که یعلی بن امیه رضی الله عنه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنه موته حادثه سنك خبرن کتوردکی زمانده پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایتدی
استرسك سن بکا خبر ویر استرسك بن سکا خبر ویره یم که نیجه اولمشدر دیدی یعلی ایتدی
سن بیوز یارسول الله دیدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم باشلدی نیجه واقع اولدیسه
بر بر خبر ویردی یعلی رضی الله عنه ایتدی عالی یارسول الله اول تکری حقیچون که سنی حق پیغمبر کوندردی

موته

اولدیغنی

موته قومنك خبرندن بر حرف قومادك نیجه سویلدك عجب نیجه بوردك ایسه چاق شویله وقع
اولدی دیدی بعض روایتده وارد اولمشدر که جنك اولدوغی کوننده حق سبحانه وتعالی نك امریله
رسول الله حضرتنك طوردوغی یر یوقارو قالقوب شول قدر یوکسلدی که کندو مبارك کوزیله
جنك نیجه اولدیغنی تماشا ایلدی دیو بیورلمشدر بوندن صکره سریه عمرو بن العاص سکزنجی یل جمادی الاخره
ذات السلاسل دیدکلری یره کوندرلمش ایدی بویله تسمیه اولندوغینك وجهینه بیورمشلردرکه
اوراده کافرلر بری برین ترك ایدوب قاچمق ایچون زنجیرلر ایله کندولری بری برینه باغلامشلردی
وبو سریه نك سببی اول ایدی که قضاعه طائفه سندن بر جماعت غارت قصدینه جمعیت اتدیلر دیو
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه خبر کلدی آندن امر ایلدی مهاجرین وانصاردن رضی الله عنهم
گزیده لرندن اوچ یوز نفر کسنه ایله عمروی اول جانبه کوندردی وعمره بر آق سنجق وبر سیاه
بیراق ویردی اصحاب کرام آراسنده اوتوز کیشی آتلو وار ایدی دشمنه یقین واردقلری زمانده
کفارك قتی کثرتن ایشتدیلر دخی پیغمبر علیه الصلوة والسلامه خبر کوندروب یاردم استدیلر رسول الله
حضرتی دخی عبیدة الجراحه بر سنجق ویروب مهاجرین وانصاردن یرارلرندن ایکی یوز کشی چارد
عبیده یه قوشدی وبو جماعتك ایچنده حضرت ابوبکر صدیق وعمر بن خطاب رضی الله عنهما بیله ایدیلر
بیورمشلر ایلدی که وارنلر عمروه یتشه لر بیله بر جماعت اولوب آرالرنده اختلاف اولمیه آوراده ابو عبیده
دخی اصحابیله قالقوب کلدیلر عمروه واصل اولدیلر ابو عبیده رضی الله عنه دیلدی که اصحابه امامت
ایلیه عمرو بن العاص ایتدی سن بکا یاردمه کلمشسن بو طائفه نك امیری اصل بنم دیدی
وخلقه غلبه ایدی عمروك قولی ویردخا ابو عبیده دخی اکا اطاعت واقتدا اوزره اولدی والحاصل واردیلر
دشمنی باصدیلر جمعیتن طاغدوب هر برین بر یانکا قاچیردیلر بوندن صکره سریه ابی عبیدة
بن الجراح در رضی الله عنه سکزنجی یل رجبده قریش طائفه سی نقض عهد ایتدوکدن صکره واقع
اولمشدر دیمشلردر صحیحینده وارد اولمشدر که اوچ یوز نفر کسنه ایله چیقمش ایدی وبعضیلر
قولنجه اوچ یوز اوندن زیاده کسنه ایله کتدی دیمشلردر امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده
حضرت عمر بن خطاب رضی الله عنه بو سریه ده بیله ایدی مقصود قریش قومنك قافله لرین
الماق ایدی اما کتب سیرده دریا کنارینه قریب یرده قبیله جهینه دیمکله معروف موضعه جهینه طائفه سندن

سنه سریه عمرو بن العاص

سریه ابو عبیده بن الجراح رضی الله عنه

بو قبیله نك اوستنه كوندرلشلر ایدی دیو مسطوردر اما بعض علما بیورمشلردركه ذكر اولنان
ایكی غرض مابینینده منافات یوقدر نتایجز دركه هم قریش قافله سی ایچون هم قبیلهٔ مذكوره ایچون ارسال
اولنمش اولالر زیرا ایكی مصلحتك تمشیتلری بر ایدی دیمشلردر و صحابهٔ كرام رضی الله عنهم بو دفعه
یولده قتی آز ذخیره ایله چیقمشلر ایدی هر كشی یه یه جكین آوجنه كوترمش ایدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام
دخی بر مقدار خرما ویرمش ایدی اولان ذخیره لری تمام اولدی دخی آغاج یپراقلرین ییدیلر ابو الزبیردن
مرویدر كه ایتدی عصالرومز ایله آغاج یپراقلرین دوشوردك دخی صو ایله اصلادوب ییردوك دیو
حكایت ایلردی و قیس بن سعد رضی الله عنه بر دوه صاتون آلوب اصحابه بوغزلادی ییدیلر ائمهٔ ستّه
رحمهم الله تعالی روایتلرنده جابر رضی الله عنه حضرتندن مرویدر كه ایتدی اوچ یوز راكب ایدوك
رسول الله صلی الله علیه وسلم بزی غزایه كوندردی امیرمز عبیدة بن الجراح ایدی وارددق دریا
كنارنده طوردق آزغومز دوكندی حتی آغاج یپراغین ییدوك آندن صكره دریا عنبر دیمكله معروف
بر بالغی طاشره آتدی بو چتاقی اول بالقدن اكل ایتدوك حتی جسدلرومز صلاح بولدی دیو بیوردی
و ابو عبیده رضی الله عنه ذكر اولنان بالغك بر ایكوسین الوب كوردكی قودی دخی آلتندن بر بویلك دوه
كچیدی دیو بیوردی بخاری و مسلم روایتلرنده بو دخی واردركه جابر حضرتی ایتدی مدینه یه كلدوك
زماننده رسول الله حضرتنه بالغك قصه سین خبر ویردك دخی ایتدی اول بر رزق ایدی كه
حق سبحانه وتعالی دریادن آنی سیزك ایچون چقاردی آندن سزده بر مقدار وارمیدر كه بزه ویره سز
دیدی رسول الله حضرتنه دخی بر مقدار كوندردك آنلرده اكل ایتدی دیو بیورمشدر بوندن صكره
سریهٔ ابی قتاده در رضی الله عنه نجد ولایتنده خضره دیمكله معروف یره ارسال اولنمش ایدی
سكزنجی یلك شعبانده اون بش نفر كمسنه ایله غطفان طائفه سینك اوستنه واردیلر بر مقدار كافر
قردیلر و خیلی اسیر آلدیلر و ایكی یوز دوه لرین و ایكی بیك قیونلرین سوردیلر اون بش كیجه
یاباننده اولدیلر دخی مدینهٔ منوره یه كلدیلر بوندن صكره ینه سریهٔ ابی قتاده در رضی الله عنه
بو دفعه مدینهٔ منوره دن اوچ قوناق یرده بطن اضم دیمكله معروف یره كوندرلمش ایدی
و بو سریه نك سببی اول ایدی كه فخر عالم صلی الله علیه وسلم مكهٔ مشرفه اهلنه غزا ایتمك
مراد ایدنده دخی سكز نفر كمسنه ایله ابو قتاده یی موضع مزبوره كوندردی تا كه رسول الله صلی الله علیه وسلم

سریهٔ ابی قتاده رضی الله عنه

دیگر سریهٔ ابی قتاده رضی الله عنه

اوجانبنه

اوجانبنه توجه ایتدی صانلر اطرافه خبر لوكیده اهل مكه كندولر اوستنه واریلیجغین طویمیه
روایت اولنور كه یولده عامر بن الاضبط دیدكلری كمسنه یه راست كلدیلر اصحاب كرامه مسلمانلر
سلامین ویروب السلام علیكم دیدی محلم بن جثامه سلامنه بقیوب آرادن عامری قتل ایتدی
آندن حق سبحانه وتعالی ولا تقولوا لمن القی الیكم السلام لست مؤمنا آیت كریمه سین انزال
ایلدی معناسی سزه مسلمانلر سلامین ویرنه سن مؤمن دكلسن دیمك دیمكدر ابن جریر روایتنده
بو دخی مذكوردر كه مدینه یه كلدكلری زماننده محلم رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه كلدی قرشوسنه
اوتوردی كناهلری مغفرت اولنماغیچون مراد ایدندی كه رسول الله حضرتی استغفار ایلیه پیغمبر
علیه الصلوة والسلام حق تعالی سنی مغفرت ایلمیه دیو بیوردی محلم آغلیوردی قالقوب كیدی
یدی كون كچمدین وفات ایلدی دفن ایتدیلر یر قبول ایتمیوب طشره آتدی بر روایتده ینه دفن ایتدیلر
تكرار طاشره آتدی آخر قومی كوردیلر اولمز بر دره یه ایلتوب اوزرینه بویلك طاشلر بصدردیلر
آلتنده قالدی دیمشلردر ابن جریر روایتنده بویله واقع اولدوغن رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه نقل ایتدوكلرنده ایتدی ان الارض تقبل من هو شرٌ من صاحبكم ولكن یرید الله
ان یعظكم دیو بیوردی معناسی تحقیقا یر سیزك صاحبكزدن یعنی محلمدن دخی یرامز
اولن كمسنه یی قبول ایلر ولكن الله بو ایشی اولمقدن الله تعالی دیلدی كه سزه وعظ ایده دیمكدر
محصلی بو در كه یر مشركلری و یهودیلری قبول ایلر طشره آتمز محلم خود قتل نفس ایتمكله كافر اولمدی
نهایت كناهكار اولدی آنی یر قبول ایتمدوكنك وجهی بو در كه كوره سز عبرت الاسیز سزه نصیحت
اولا بر كشینك كوزی ثابت اولدین كندو ظنكوز ایله كافردر دیو قتل ایتمیه سز دیمكدر بوندن صكره
واقع اولان فتح مكه در شرفها الله تعالی حق سبحانه وتعالی رسول اكرمنه میسر قلدوغی فتوحاتك اعظمی
فتح مكه در كه بونك سببیله دین اسلامی اعزاز و اكرام و رسول اكرمی اجلال و اعظام ایتشدر
روایت اولنور كه حدیبیه یلنده قریش قومی رسول الله حضرتیله مصالحه ایتدوكلری زماننده بویله شرط
كه قبائل عربدن هر قبیله مختار اولا استرسه رسول الله حضرتیله دوستلق اوزره اوله استرسه قریش ایله
دوستلق اوزره اولالر آندن هر قبیله بر جانبی اختیار ایدوب بنی بكر قبیله سی قریشه اتباع ایدوب خزاعه قومی
رسول الله حضرتلرینك جانب شریفلرینه انتساب ایتمشلر ایدی و زمان جاهلیتده بنی بكر ایله خزاعه مابینلرنده

فتح مكهٔ معظمه شرفها الله تعالی و رزقنا زیارتها

چوق جنك وجدال واقع اولمش ایدی خصومت سابقه لری وار ایدی اسلام ظهور ایتدکدن صکره بری
برندن بر مقدار ال چکمشلر ایدی حدیبیه صلحی واقع اولدقدن صکره بر کون بنی بکر طایفه سندن نوفل
بن معاویه دیدکلری کافر کندو اقرباسندن برنیچه کسنه اوبیدروب خزاعه قبیله سی وتیر دیدکلری صولرینک
اوزرینه قونمشلر ایدی کیجه ایله واردیلر برکسه لرینی آلدیلر خزاعه قومی دخی طویدیلر اویاندیلر آردلرینه
دوشوب حرب وقتال ایده رک تا مکه حرمنه کیردیلر قریش طایفه سی بنی بکره یراق ویردیلر بعضلری
دخی اوغورلدین کیجه ایله انلرینه دوشوب بیله جنك ایتدیلر والحاصل قریش دن بو مقوله جنایت
ظهور ایدوب نقض عهد مقرر اولیجق خزاعه قومندن عمرو بن سالم قرق نفر ایله قالقوب مدینه ده
رسول الله حضرتلرینك خاکپای شریفلرینه کلوب ماجرایی عرض ایلیوب فخر عالمدن یاردم طلب ایلدی رسول الله
حضرتلری دخی محکم سوکد وعده کریمه لر بیوروب خزاعه قبیله سنه نصرتی مقرر ایلدی و مراد شریفلری انلرک
کیسیه اعلام ایتمدین حرب وقتال مهمات تدارکه باشلدی اول جانبدن قریش قومی دخی انلرک قبایحنک
نکبتی چکمک اضطرابنه دوشوب خصوصلرینی تدارك ایچون ابوسفیانی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه کوندردیلر کلدی تجدید عهد ایدوب مدت صلحی زیاده ایلمك مراد ایدندی رسول الله حضرتی
یوز ویرمیوب ابوسفیان بینچه کیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم قریش اوزره وارجاغنی کیسیه
دیمزدی تماغزا تدارکین کوردی دیو صحابه کرامه امر ایلمش ایدی مسلمانلر ایچندن حاطب آدلو برکسنه
مکتوب یازوب قریش قومنه خبر کوندردی رسول الله صحابه سیله غزایه چیقمق امر ایلدی سزدن غیری
یره وارجاغنی سز ظن ایتمکدن غافل اولمیاسز دیدی حق سبحانه وتعالی بو حالدن رسولنه خبر ویروب
ماجرایی بلدردی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم علی و زبیر و مقدادی رضی الله عنهم حضرتلرینه امر
ایدوب ایتدی وارك روضه خاخ دیدکلری یره مکه یه کیدر بر عورت بولسکوز کرکدر انده
بر مکتوب واردر اول مکتوبی الندن آلوب بکا کتوره سز دیدی آندن اوچی کیدیلر و کیدوب انی
یره واردقلری کبی عورتی بولدیلر کتور مکتوبی دیدیلر بنده اصلا مکتوب یوقدر دیدی عبث سویلیه مکتوبی ویر
یاخود صویوب اسبابنی کوره لوم دیدیلر عورت کوردی که خلاص مجال یوق مکتوبی صاچینک ایچندن چیقاردی
الرینه ویردی آلدیلر رسول الله حضرتنه کتوردیلر آچدی نظر ایتدیلر کوردیلر حاطب مکه مشرکلرینه
کوندرمش رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك بعض احوالن یازمش آندن حاطبی کتوردیلر

رسول

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یا حاطب ندر بو مکتوب دیدی حاطب ایتدی یا رسول الله
عجله ایله غرضمی بیان ایده یم دیدی بن قریش ایچنده یابانجی کلوب قریشمش برکشی ایدم سایر مهاجرین
بکی دکلم کندولودن اولمام دخی مکه شهرینه قالن اهلی قرابتلری حسبیله حمایت ایده لر لازم کلدی که
بر طریق ایله بنده مدارا ایلیم تا که آرالرنده اولان منسوباتمی انجتمیه لر انکیچون بونی ایتدم یوخسه حاشا
مرتد اولدوغمدن واسلامدن صکره کفره رضا ویردکدن ایتمدم دیدی خواجه صاحب کرم
صلی الله تعالی علیه وسلم کرچه سویلدی بو تصدیق بیوردی حضرت عمر رضی الله عنه ایتدی یا رسول الله
قو شو منافقك بوینین اوره یم دیدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایتدی یا عمر بو کشی بدر غزاسنه
حاضر اولمش کسنه در نه بیلورسن بلکه حق تبارك وتعالی بدره حاضر اولنلره دیلر سکوز ایلك
بن سزی مغفرت ایلدم دیمش اوله دیدی آندن حق سبحانه وتعالی یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی
وعدوکم اولیاء تلقون الیهم بالمودة آیت کریمه سن انزال ایلدی فتح الباری صاحبی رحمة الله علیه
بیورمشدر که حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حاطبك کلامین تصدیق بیوردقدن صکره حضرت
عمر رضی الله عنه قو یا رسول الله شو منافقك بوینین اوره یم دیدوکنك وجهی بو ایدی که حضرت عمر ایلك قوی
کسنه ایدی و منافقلری سومزدی شویله صاندی که رسول الله حضرتنك امرینه مخالفت قتله
مستحق اولدی اما انه بویله ایدوکنه تمام اعتقادی دخی یوغیدی انکیچون فخر عالمدن اجازت استدی
و منافق دیدوکی ظاهر حالنه مخالف ایش ایشلدوکیچون ایدی فی الحقیقه حاطبك دخی اول ایشی ایشلکدن
مرادی کندو بیان ایتدوکی معنا ایدی بو ملاحظه ایله اولیجق ضرر کلمیه دیو تأویل ایتمش ایدی
یوخسه حاطبده فساد اعتقاد یوغیدی بعض اهل مغازی یازدقلری اوزره و یحیی بن سلام رحمه الله
تفسیرنده مسطور اولان اوزره حاطبك صورت مکتوبی همان بو ایدی اما بعد یا معشر قریش
فان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جاءکم بجیش یسیر کالسیل فوالله لو جاءکم وحده لنصره
الله وانجز له فانظروا لانفسکم معناسی ای قریش جماعتی تحقیقا رسول الله صلی الله علیه وسلم
سزه بر سیل کبی یوریر عسکر ایله کلمك مقرر اولدی والله اکر یالکوز وارسه دخی الله تعالی انکا یاردم
ایدوب وعده سنه وفا ایلردی دیدی کندو احوالکزه نظر ایلك دیمکدر آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم
اطرافده اولان قبایل عربه امر ایلدکو ندردی اسلم و غفار و مزینه و جهینه و اشجع و سلیم قبیله لری

فرمانِ عالی مقتضاسنجه مدینۀ منوره یه کلوب پیشگاهِ حریم نبوتده کمرِ انقیاد و اطاعت باغلدیلر آندن
ابن ام مکتوم حضرتن مدینه محافظه سنه قویوب کندولر الحرام عزیمت ایله مکۀ معظمه جانبنه
توجهِ همایون کوستردیلر لشکرِ اسلام بر روایتده اون بیك تمام ایدی و بر روایتده اون ایکی بیك ایدی
دیمشلردر اما بعض علما توفیق ایدوب مدینۀ منوره دن چقلدوغی زمانده اون بیك ایدی ایکی بیك
دخی یولده یتشوب جمله اون ایکی بیك اولمشلردر دیو بیوردیلر اصح روایا اوزره رمضانِ شریفك
ایکینجه چقمشلردر امام بخاری رحمة الله علیه نقلنده رسول الله صلی الله علیه وسلم کدید دیمکله
معروف صو اولدوغی منزله کلدکلری کبی رمضانده افطار ایتمکه باشلدیلر اصحابِ کرام دخی افطار ایتدیلر
چاق آی چقنجه افطاردن خالی اولمدیلر رسول الله حضرتنك خروجندن اول عباس دخی اهل و عیالیله
مکه دن چقوب مسلمان اولوب مدینۀ منوره یه متوجه اولمش ایدی جحفه دیدکلری منزلده فخر عالم
حضرتنه ملاقی اولدی اول زمانه کلنجه مکۀ مشرفه ده سقایت امرینه مشغول ایدی و پیغمبر علیه السلام
آندن خشنود ایدی سایر مشرکین کبی اول حضرته عداوت ایتمدوکی ایدی و مسلمان اولوب یولده
کلنلر ودخی بری دخی ابو سفیان بن حارث در که عبد المطلبك اوغلی اوغلیدر پیغمبر حضرتلرینك ابن عمیدر
و رضاعا قرنداشیدر حلیمه خاتون بله امشلر ایدی و قدیمدن رسول الله حضرتنه قتی یاقشوردی
نبوت کلدکدن صکره عداوت ایدوب هجو ایلدی والحاصل ابواء دیدکلری منزلده اوغلی جعفر ایله
کلوب رسول الله حضرتنه ملاقی ایلدی مکۀ مشرفه یه واردقدن اسلامه کلدیلر بر روایتده یولده
ذکر اولنان ابو سفیان ایله رسول الله حضرتنك عمه سی اوغلی عبد الله بن امیه طریقِ مکه ده منقیا
و عرج دیدکلری ایکی منزل مابیننده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه قوشو کلدیلر فخر عالم
یوزلرینه باقیوب بونلردن اعراض ایلدی زیرا زمانِ جاهلیتلرنده اول حضرته قتی چوق آزار و اذا
ایتمشلر ایدی هجولر ایتمشلر ایدی آندن ام سلمه رضی الله عنها ایتدی یا رسول الله لا یکن ابن عمك
و ابن عمتك اشقی الناس بك دیدی معناسی عمك اوغلی و عمتك اوغلی سکا جمیع خلقدن زیاده
شقی اولماسونلر دیمکدر یعنی سنك شانِ شریفنك مرکنا هنه توبه قلن مجرملك خطاسن عفو و مغفرت
ایلمك ایکن کندو خصملرك اولنلرك کنهلری عدم التفاتکله ایلمردن شقی قالنی روا کورمه دیمکدر
و حضرت علی کرم الله تعالی وجهه ابو سفیانه تعلیم ایدوب رسول الله حضرتنك مبارك یوزینه

اسلام عباس رضی الله عنه

اسلام ابی سفیان بن الحارث ابن عم رسول الله

قرشوسنه

قرشوسنه کل دخی یوسف علیه السلامك قرنداشلری یوسفه دیدکلری کبی تالله لقد آثرك
الله علینا وان کنا لخاطئین دیو سویله دیدی ابو سفیان دخی علی کرم الله وجهه بیوردوغی اوزره
ایتدوکی کبی رسولِ اکرم صلی الله علیه وسلم دخی کمالِ لطف و کرملرندن لا تثریب علیکم الیوم
یغفر الله لکم وهو ارحم الراحمین دیو بیوردی ابو سفیان اوقودوغنك معناسی یمین ایدوب تحقیقا
حق سبحانه و تعالی سنی حسنِ صورت و کمالِ سیرت ایله بزم اوزرمزه اختیار ایلدی تحقیق بز کناهکارلر
اولمشیدوك دیمکدر پیغمبر علیه الصلوة والسلام اوقودوغنك معناسی بوکون سیزه و لکن عرمنکزی یاد
اتمك یوقدر حق سبحانه و تعالی سیزی مغفرت ایلیه اول باری تعالی ارحم الراحمیندر صغایر و کبایر
کناهلردن نه وار ایسه مغفرت ایلر توبه قیلانلره فضل و احسان ایلر دیمکدر روایت اولنورکه مذکور ابو سفیان
بن حارث ایمانه کلدکدن صکره شرم و حجابندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه باش قالدروب
نظر ایتمك واقع اولمدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم قدید دیمکله معروف منزله کلدوکی کبی
سنجقلر و بیراقلر باغلیوب قبائل عسکر اسلامه اولشدردیلر اوراده قالقوب یاتسو زماننده
مر الظهران دیدکلری منزله یتشوب صحابۀ کرام رضی الله عنهم امر اولندیغی کبی اون بیك یرده آتش
یاقدیلر و قریش قومی جنونزا اول حضرتك یوله چقدوغنی ایشتمش ایدی و کندولر اوستنه
کلمسیدن قتی خوف چکرلردی بو کون ابو سفیان بن حرب که کندولرك اولوسی ایدی آنی و حکیم
بن حزامی و بدیل بن ورقایی رسول الله حضرتنه ارسال ایتدیلر و ابو سفیانه ایتدیلر اکر محمده یولده
ملاقات ایدرسك بزوم ایچون آندن امان آل دیدیلر مذکورلر دخی مکه شهرندن چقوب مر الظهرانه
کلدوکلری زمانده ایراقدن آتشلری کورنجك ابو سفیان بو آتشلر نه در همان عرفه آتشلرینه بکزر
دیدی بدیل بن ورقا ایتدی بنی عمرو قبیله سنك آتشلری اولمق کرك دیدی ابو سفیان ایتدی بنی عمرو بوندن
آزدر دیدی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك قراوللرندن بر کسنه مزبورلری کوردی
یتشوب الدی رسول الله حضرتنه کتوردی اوراده ابو سفیان بن حرب اسلامه کلدی آندن فخر عالم
صلی الله علیه وسلم مر الظهراندن کوچدوکی زمانده عمی عباس رضی الله عنه حضرتنه امر ایلدی
که عسکر کچدوکی یولك بر کنارنده ابو سفیانی طورغوروب عسکر اسلامی تماشا ایتدوره حضرت عباس
دخی امر عالی موجبنجه ابو سفیانله بر یرده طوروب سیر ایدرلردی و جنود غزات و مجاهدین طوروب

اسلام ابی سفیان بن حرب که رئیس کفار قریش و پدر معاویه بود

بو الك بوالك كجوب كیدرلردی آندن بر طائفه اوغرادی ابو سفیان بونلر نه طائفه در دیو عباسه
سؤال ایتدی اول دخی بونلر غفار قبیله سیدر دیدی ابو سفیان ایتدی غفارك بنم ایله نه ایشی
وار اوله دیدی آندن جهینه قبیله سی كچدی آنه دخی عباس ایله بویله سویلشدی آندن بر عظیم
بولك كچدی بونلر كیملردر دیدی عباس ایتدی بونلر انصار قومیدر دیدی و انصارك اوزرینه
سعد بن عباده رضی الله عنهم لعمیری سردار نصب اولنوب الینه بیراق ویرلمش ایدی سعد ابو سفیانی
كورجك یا ابا سفیان الیوم یوم الملحمة والیوم تستحل الكعبة دیدی معناسی بو كون ملحمه
كونیدر وحرم كعبه ده قتال حلال اولدوغی كوندر دیمكدر و ملحمه دیو شول صواشه دیرلر كه
آنده عظیم قرغون اوله سعد حضرتلرینك مرادی ابو سفیانه سنك قومنكی بو كون قلیجدن كچورورز
دیمك ایدی ابو سفیان ایتدی یا عباس حبذا یوم الذمار دیدی معناسی یا عباس نه كوزل هلاك
اولاجق كوندر دیمكدر خطابی رحمة الله علیه ایدر ابو سفیانك بو سوزدن مرادی قریش قومنی
حمایت ایتمكه قدرت تمنی قلمق ایدی یعنی نه كیدی قادر اولیدم قومم بولنه اولنجه چالشیدم
آنلاری اول فرقه دن بو بلایی دفع ایدیدم دیمك اولور ابن اسحق رحمة الله علیه بعض علمادن شویله
روایت ایلمشدر كه سعد بن عباده رضی الله عنه حضرتلرینك ذكر اولنان كلامنی مهاجرین دن بر كیشی
ایشیدی دخی یا رسول الله ایشیتدم سعد شویله دیدی قورقرم كه همان قریش قومنه بو ریشی
قلیجدن كچوره دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك مرادی شریفی قریشی قرمق
دكل ایدی بلكه مكه شرفها فتح ایدوب آنلاری اسلامه كتورمك ایدی همان علی بن ابی طالب
كرم الله وجهه حضرتلرینه امر ایدوب یا علی یتش آنی بیراغنی سعدك الندن ال دخی بیراغله
مكه یه سن داخل اول دیدی اموی رحمة الله علیه مغازی ده روایت ایلمشدر كه ابو سفیان
رسول الله حضرتلرینك یاننه كلوب یا محمد قومنكی قتل ایتمكه سن می امر ایلدوك دیدی فخر عالم
صلی الله علیه وسلم یوق دیو بیوردی ابو سفیان ایتدی امدی سعد بن عباده شو اصل سوز
سویلدی دیدی و رسول الله حضرتلرینه قریشی قرمق ایچون آندو ویردی آندن پیغمبر علیه الصلوة والسلام
یا ابا سفیان الیوم یوم المرحمة الیوم یعز الله قریشا دیدی یعنی بو كون رحمت كونیدر بو كون
حق سبحانه و تعالی قریشی عزیز ایلر دیمكدر و قریشك عزیز اولمسی فتح مكه سببیله اسلامه

دوزی قلنماسیدر آندن امر ایلدی بیراغی سعددن الدیلر اوغلی قیسه ویردیلر و سعد حضرتلری
الندن الدقلری تهوری ایدوب قریشی قرمسون دیو ایدی بر روایتده دخی سعد حضرتی اول سوزی
سویلدوكی زمانده قریش قومندن بر عورت ایشدوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه
قوشه كلوب بعض عربی ابیات اوقودی و سعدك كلامنی عرض ایدوب عفو بابنده تضرع لر
ایلدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم بیراغی سعدك الندن الوب اوغلی قیسه ویرلمكه
امر ایلدی و بر روایتده دخی سعدك الندن الوب زبیر بن عوام حضرتلرینه ویرلدی دینلمشدر
والحاصل سعددن بیراغی الوب آخر كمسنه یه ویرلمك خصوصنده فتح روایت وارد اولمشدر
روایات مذكورهنك جمعی بابنده بیورلمشدر كه جایزدر كه اولا بیراغی الغه امر حضرت علی یه
واقع اوله آندن سعد حضرتلرینك خاطرینه غبار یوق ایمك احتمالیله علی منع اولنوب سعدك
اوغلنه امر اولنمش اوله و رسول الله حضرتلرینك رضای شریفینه مخالف وضع صادر اولمق احتمالیله
بیراغی سعدك اوغلندن دخی المشدر مراد ایدینوب آندن الینه و زبیر حضرتلرینه ویرلیه دینلمشدر
والله اعلم امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم
اول كون بیوردی كه كدی سنجاغی حجون ده دیكله و حجون مكه مشرفه ده بر طاغدر عبد الله
بن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر كه اول كون فخر عالم صلی الله علیه وسلم اسامة بن زید
دوه سی آردینه بندروب مكه شهرینك یوقاری جانبندن كلدی و حضرت عایشه رضی الله عنها
دخی مكه نك یوقاری جانبنده كداء دیدكلری یردن مكه یه داخل اولدی دیمشدر موسی بن عقبه
رحمة الله علیه مكة المكرمه دخول احوالنی بویله تفصیل ایتمشدر كه اول كون فخر عالم صلی الله علیه وسلم
زبیر بن عوام حضرتلرینی مهاجرین اولاینه رئیس ایدوب شویله امر ایلمش ایدی كه مكه نك اعلی جانبنده
كداء دیدكلری موضعدن دخول ایدوب سنجغی حجونده دیكه و چاق رسول الله حضرتلری كلنجه یریندن
قملدامیه و خالد بن ولیدی قضاعه و سلیم و سایر قبیله لر ایله كوندروب امر ایلدی كه مكه نك اشاغه
جانبندن كلوب سنجغی چاق شهرك اولرینه قریب یرده دیكه و سعد بن عباده حضرتلری رسول الله
صلی الله علیه وسلم كندو مقدمه لشكری اولان انصار قومیله كوندردی و امر ایلدی كه الیدن
چكه لر چاق قریش قومی بونلره ال اوزتمیه بونلر دخی انلره قلج چكمیه لر خالد رضی الله عنه

کلدوکلری یلیه اسر اولنان یوردن دخول ایدیجک کفاردن بنی بکر و بنی الحارث بن عبد مناة
و هذیل قبیله سندن بر مقدار کسنه و قریشه نصرت ایچون کلن طوائفدن بر نیجه خلق دخی
جمع اولمشلر ایدی همان حضرت خالده قرشو کلوب جنکه باشلدیلر خالد رضی الله عنه غلبه ایلیوب
کفاری خاکسار ایتدیلر بنی بکر طائفه سندن یکرمی نفر کسنه دوشدی و هذیلدن دخی اوچ
دورت کشی قتل اولندی حتی کفاری قوه قوه خالد رضی الله عنه مسجد حرام قپوسنه دکلو کلدی
آخر کفارک کیمی اولرینه قیولدیلر کیمیسی طاغلر باشنه چقدیلر ابو سفیان مکه خلقنه ندا ایدوب هر کیمکه
قپوسین قپایه و جنکدن ال چکه اکا امان اوله دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایراقدن
قلیچلری کوریجک بونک اصلی نه در بن خود خالده جنک ایله دیو امر ایتمش ایدم دیو بیوردی
صحابه کرام آیتدیلر یا رسول الله شویله ظن ایدرز که مشرکلر خالدک اوستنه کلوب جنک ایتدیلر
ابتدا آنلردن واقع اولدی خالده دخی لازم کلدی دیدیلر آندن خالد کلدکده فخر عالم صلی الله علیه وسلم
یا خالد نیچون قتال ایتدک بن خود سنی نهی ایتمش ایدم دیو بیوردی خالد یا رسول الله بن قادر
اولدیغجه قتالدن الکوم چکدم قابلیت اولمدی آنلر طورمدیلر جنکه مباشرت ایتدیلر آخر بکا ده
جنک ایتمک لازم کلدی دیجک رسول الله صلی الله علیه وسلم قضاء الله خیر دیو بیوردی
بو سوزدن مراد شریفلری قتال ایتدیرمک مقصودمز دکل ایدی اما الله تعالینک تقدیرینه
وار ایمش حق جل و علا قضا ایتدوکی خیردر دیمکدر ابن اسحق رحمة الله علیه روایتنده بویله
فخر عالم صلی الله علیه وسلم مر الظهرانه قوندیغی زمانده اهل مکه ایچون عباسک قلبنه رقت
کلدی دخی بولاینجی مکه قومندن برکسنه بولام پیغمبر علیه السلامک کلدوکیدن خبر
ویرم آنلر دخی تدارک ایدوب امان دیلیه لر دیو کیجه له رسول الله حضرتلرینک آق قاطرینه بینوب
دخی یوله چقدی ابو سفیانک و حکیم بن حزامک و بدیل بن ورقانک آوازلرینی ایشتدی آندن
ابو سفیانی قاطره آردینه آلدی اول برلریده دونب مکه یه خبر الوب کتدیلر اما آندن ابو سفیانی
رسول الله حضرتنه کتوردی اوراده ابو سفیان ایمانه کلدی ذکر اولنان ایکی روایتک بینینی
جمع ایدوب جائزدر که ابو سفیانی اول قراول آلمش اوله و حضرت عباس آنلردن آلوب قاطره
آردینه بندوروب حضرت رسالت پناهه کتورمش اوله دیدیلر روایت اولنور که حضرت عباس

رضی الله

رضی الله عنه ابو سفیانی کتوررکن عمر رضی الله عنه کوردی دخی پیغمبر علیه الصلوة والسلام
حضرتنه کیردی یا رسول الله ابو سفیانک بوینین اورمغه بکا اجازت بیورک دیدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم انی قد اجرته دیو بیوردی یعنی تحقیقا بن انکا امان ویردم دیک اولور آندن
عباسه امر ایلدی بو کیجه کندو یاننده آل کیت دخی صباح بنه بکا کتور دیدی عباس دخی
اول کیجه آلوب کتدی صباح اولیجق رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک نظر شریفلرینه
کتوردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم کوریجک یا ابا سفیان دخی وقت اولمدیمی که سن لا اله الا الله
ایدوکین بلهسن دیدی یعنی حق جل و علانک وحدانیتنه دخی ایمان کتورمزمیسن دیمکدر ابو سفیان
ایتدی یا رسول الله انت و امی سنا کمه فدا اولسون نه کوزل حلیم و کریم اولورسن دیدی آندن
بنه یا ابا سفیان دخی زمان اولمدیمی که بنم رسول الله ایدوکم بلهسن دیدی بنه ابو سفیان اولیله
دیدی و دخی ایتدی اما هذه ففی النفس منها شیء دیدی بو سوزدن مرادی بیوردغک معنیدن
قلبمده بر نسنه واردر یعنی ایمانم کمال خاطرمده سندن خالی دکلدر دیمکدر بو مقوله سوزلر [illegible]
کوستردی اما کلمه شهادت کتورمکه دلی وارمزدی حضرت عباس رضی الله عنه ایتدی یا ابا سفیان
بو اصل سوزلری قو همان بوینک اورلمزدن اول کلمه شهادت کتور مسلمان اول دیدی اوراده
ابو سفیان قلیچ قورقوسندن ایمانه کلدی زمان جاهلیتده مشرکلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک اوزرینه کلوب انواع فتنه و فساد ایتدکلرنده اکر احد جنکنده اکر خندق محاصره سنده
اکر غیری یرلرده جملهسنک پیشوا و معتمدلری هب ابو سفیان ایدی لات و عزینک بولنه خدمت
ایچون کشیدن و معاویهنک باباسی و یزید پلیدک دده سیدر اما ایمانه کلدکدن صکره دخی آخر بو طریقله
اولمش ایدی اما بحسب الشرع الشریف مسلمان اولوب صحابه کرام عدادینه داخل اولمشدر بفضل الله
امید درکه شرف اسلام و برکت صحبت سید الانام ایله رتبه کمالده ترقی میسر اولمش اوله خصوصا
خیارکم فی الجاهلیة خیارکم فی الاسلام حدیث شریفی مقتضاسنجه مؤمنینک خیارلرندن
اوله و عنه اشتباه یوقدر هله رضی الله عنه آندن عباس ایتدی یا رسول الله ابو سفیان
فخر سوزکیشیدر بونکا بر احسان ایله که بینه قومی آراسنده سنک حسن التفاتکله مفاخره ایلسون
دیدی رسول صاحب کرم صلی الله علیه وسلم نوله دیو بیوردیلر اما منادیلر ندا ایتدیلر که

مناقب ابو سفیان بن حرب
پدر معاویه

اوڭ دورت نفر كسنه دن غيرى كفاردن هر كيم مسجد حرامه كيره اول آمن در وهر كيم ابوسفيانڭ
اوينه كيره اول آمن در وهر كيم كندو اوينه كيروب قپوسين قپايه آمن در ديو چاغرديلر
حاصلى مسجد شريفه ابوسفيان اوينه داخل اولانلر وكندو اولرينه كيروب قاپولرين
قپايانلره امان ويرلوب ينه ابوسفيانى بو مرتبه رعايت ايتديلر و اول اون دورت
كمسنه لركه آنلاره امان ويرلميوب قتل اولنمه لرى امر اولنمش ايدى آنلاردن دخى بعضى اسلامه
كلوب خلاص اولديلر بعضى دخى قتل اولنديلر آمان ويرلمدوكنه باعث عالم جاهليتلرنده
قتى چوق آدم بتر ايشلر ايتمشلر ايدى انكيچون امان ويرلميوب يا اسلام يا قلج بيورلمش ايدى
آنلاردن برى عبد الله بن سعد بن ابي سرح در كه اسلامه كلمشدر برى دخى ابن خطل دركه قتل اولنمشدر
ايكيسى دخى ابن خطلڭ ايكى جاريه سيدر كه برينه فرتنا وبرينه قريبه ديرلردى برى
قتل اولندى برى اسلامه كلدى اسلامه كلن قنغيسى ايدوكنده اختلاف ايتمشلردر برى دخى ساره
دركه بنى المطلب جاريه لرندن ايدى اسلامه كلدى قورتلدى برى ارنب آدلو بر عورت ايدى
برى دخى ينه قريبه آدلو بر عورت ايدى اسلامه كلدى برى دخى ابو جهلڭ اوغلى عكرمه ايدى
مسلمان اولدى برى دخى حويرث بن نقيذ ايدى حضرت على قتل ايتدى برى دخى مقيس بن
صبابه ايدى نميله قتل ايتدى برى دخى هبار بن اسود ايدى مسلمان اولدى برى دخى
كعب بن زهير ايدى اسلامه كلدى برى دخى هند بنت عتبه ايدى اسلامه كلدى برى حضرت
حمزه يي قتل ايدن وحشى بن حرب ايدى بو دخى مسلمان اولدى امام احمد وامام مسلم ونسائى
رحمهم الله تعالى روايتلرنده ابو هريره رضي الله عنه بيورمشدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم
مكه يه متوجه اولدى دخى ايكى قولڭ برينه خالد بن وليدى كوندردى برينه زبيرى
كوندردى ويرا قسوزا اولن طائفه نڭ اوزرينه ابو عبيده يى كوندردى آندن بڭا يا ابا هريره
انصار قومين بڭا چاغر ديدى بن دخى چاغردم كلديلر رسول الله حضرتلرنڭ اطرافنه جمع
اولديلر آندن ايتدى قريش قومنڭ اوباشن كورورميسز ديدى يعنى شول قاريشق خلقى
كورورميسز ديدكده آندن بر مبارك اليني اول بر مبارك الينڭ اوستنه قودى يعنى حصد ايدڭ
حصدا حتى توافونى بالصفا ديو بيوردى معناسى آنلارى شول تخيل بجوز كبى بچوڭ تا چاق

صفا

صفايه ايرنده سز بڭا كلنجه ديمكدر وصفا مكه مشرفه ده بر موضعدر وآنده اصل كندولره
ينه كلوب صفا قوينده جمع اولنجه قريشى قرمغيچون انصاره اجازت ويردى ابو هريره ايدر
اوراده بو ويردكلرينى هر كمى كه قتل ايتمك مراد ايدندوكسه قتل ايتدوك آندن ابو سفيان
كلدى ابيحت خضراء قريش لا قريش بعد اليوم ديدى يعنى قريش جماعتنڭ قانلرى
مباح قلندى بو كوندن صكره قريش يوقدر ديمكدر آندن فخر عالم صلى الله عليه وسلم
من اغلق بابه فهو آمن ديو بيوردى معناسى هر كمكه قپوسين قپايه اوينده اوتوره جنك ايتمه
انكا امان ويردم ديمك اولور فتح البارى صاحبى رحمة الله عليه مكه الله قهرا فتح اولندى
مسئله
ديو بيورنلر بو قصه يه تمسك ايتمشلردر ديدى امام اعظم حضرتلرينڭ رحمه الله تعالى وساير
علمادن اكثرينڭ قوللرى بودركه مكه عنوة فتح اولنمشدر يعنى مشركلرڭ اللرندن غنى با
وقهرا آلنمشدر امام شافعى دن وامام احمددن صلح طريقيله فتح اولندى ديمك روايت اولنمشدر
بونلرڭ دليلى بودركه رسول الله حضرتى اهل مكه يه امان ويردى واولرينى كندولره
اضافت ايدوب هر كيم قپوسين قپايه انكا امان ديدى واولر قسمت اولنمادى عسكر اسلام آنلرڭ
اولرينه مالك اولمديلر اكر مالك اولدلردى اهل مكه اولرندن چيقرمق جائز اولوردى ديديلر
وقهرا فتح اولندى ديينلر رسول الله صلى الله عليه وسلم قتاله صريحا امر بيوردى وخالددن
قتال واقع اولدى وپيغمبر عليه الصلوة والسلام تصريح بيورمشدر كه كوندزدن بر ساعت مكه ده قتال
كندويه حلال قلندى وحرم شريفده قتال ايتمك خصوصنده كندويه قتكدن نهى بيوردى يعنى
فتح مكه ايچون بر كوندن بر ساعتده قتال حلال اولمق بڭا مخصوص اولمشدر كه من بعد حرمده
پيغمبر عليه السلام قتال ايتمشدر ديو سزده قتال ايدڭ سز ديو بيورمشدر وشافعيه اولر قسمت
اولنمدوغن صلحه دليل طوتدقلرينه بونلر جواب ويروب ايتديلر كاه اولوركه بر مملكت قهرايله
فتح اولنور آندن صكره ينه خلقينه آنده قورلار اولرندن چيقرمزلر اولرى الرندن النمادوغى صلحه
دليل اولمز ديديلر وعلماء شافعيه صلح خصوصنده بعض اقوال ضعيفه دخى يازمشلردر اما
اعتقاده قابل سوزلر يوقدر اصل تحقيق بودركه مكه الله شرفها الله تعالى قهرا آلنمشدر
وقهرا آلنماغله صلحا آلنماغڭ بر محصولنده بحسب الشرع آيرو آيرو حكملرى واردر اختلافڭ

قاپوسی آنده ظاهر اولورلر آندن صکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کندو مسلّح عسکری ایله
بر یاننده ابو بکر صدیق بر یاننده اُسَید بن حُضَیر رضی الله عنهما یورر لردی بو حالتیله مکه شهرینه
گیردی روایت اولنور که شهره گیرر کن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک ابو سفیان بو
قوّتن گوردی دخی عباس حضرتلرینه ایتدی یا ابا الفضل لقد اصبح ملك ابن اخیك ملکاً عظیماً
دیدی یعنی قرنداشک اوغلینک سلطنتی بویوك سلطنت اولدی دیمکدر عباس رضی الله عنه ایتدی
یا ابا سفیان نیچون بویله دیرسن بو سلطنت دکلدر نبوتدر دیدی ابو سفیان دخی نعم دیدی ونقل
اولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم حق تعالی حضرتی کندویه مکه معظمه نك فتحن میسّر
ایلدوکنه شکراً و حق جل وعلانک عظمتنه خضوعاً و تواضعاً مبارك باشنی شویله اکمش
ایدی که چاقی دوه نك رحلنه طوقنمغه اولمش ایدی دیدیلر و رحل دیدکلری بر کوچك سمردر که
هان آدم بنمك ایچون دوه یه اورلر خاصلی دوه نك ایری در او بر بویك هودج دکلدر صحیح
بخاری ده رحمه الله علیه انس بن مالك رضی الله تعالی عنه حضرتندن مرویدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم
سعادتله مکه یه گیردوکی زمانده مبارك باشنده مغفر کیمش ایدی مغفر دیدکلری بر جنس تولغه در
اما جابر بن عبد الله رضی الله عنه روایتی اوزره مبارك باشنده قره صارق صارمش ایدی دیمشلردر
بعض علما بیورمشدر که جایزدر که متقدم قره صارق صارمش اوله صکره دن قتال احتمالیله مغفر کیمش اوله
بعضلر ایتدیلر جایزدر که مغفرک اوستنه بو مقدار قره صارق صارمش اوله دیدیلر امام بخاری رحمه الله تعالی
روایتنده اسامه بن زید رضی الله تعالی عنه ایتدی یا رسول الله یارین ان شاء الله مکه شهرنده
نره یه قونرسن دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم بیوردی که عقیل بزه قوناجق یر قودیمی دیو بیوردی
عقیل ابو طالبک بر اوغلیدر که ابو طالب وفات ایلدوکی زمانده کفر اوزره ایدی یا باسنك میراثنی
اول و آنونک کوچك قرنداشی طالب آلمشلر ایدی بر روایتده فخر عالم صلی الله علیه وسلم بیوردی که ان شاء الله
فتح میسر اولیجق منزلمز شول یردر که اوراده قریش کفر اوزره آندلر ایچمش ایدی دیو بیوردی مرادی خیف بنی کنانه
محصّب دیدکلری موضع ایدی و بونک اصلی بودر که فخر عالم علیه الصلوة والسلام حضرتلرینک ابتداء
ظهورنده قریش بر یره کلوب شویله یمین ایتمشلردی که بنی المطلب و بنی هاشم جماعتی رسول الله
حضرتنی کندولره تسلیم ایتمینجه آنلر ایله مابینلرنده نه قیز آلوب قیز ویرمك ونه صاتوب آلمق اولا

رسول الله

رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم مراد ایتدیلر که فتح میسر اولیجق کفار آنده چاقلوب جمع اولوب آند ایچدکلری
محلده قونالر بر روایتده وارد اولمشدر که فتح کوننده رسول الله صلی الله علیه وسلم ام هانی اوینده غسل
ایتدی آنده سکز رکعت قوشلق نمازی قلدی ام هانی رضی الله عنها بیورمشدر که رسول الله حضرتلرینک
اوندن خفیف نماز قلدوغن کورمدم الا بو قدر وار که رکوع و سجودی تمام ایلردی دیمشدر فتح
کوننک ایرتسی اولدوغی بکی پیغمبر حضرتلری صلوات الله علیه وسلامه طوروب خلقه خطبه اوقودی
حق جل وعلا حضرتلرینه حمد و ثنادن صکره ایتدی ای آدم اوغلانلری تحقیقا حق سبحانه وتعالی کوکلری
و یرلری خلق ایلدوکی کون مکه یی حرام قلمشدر نیتکم حق تعالینک حرمتیله چاق قیامت کوننه دکین
حرامدر ایمدی الله تعالی یه و یوم آخرته ایمان کتورن کشینه مکه ده قان دوکمك و آغاج کسمك حلال
اولمز اکر بر کسنه رسول الله صلی الله علیه وسلم بونده قتال ایتمشدر دیو رخصت طوتمق استرسه
سز آنکا دیکز که تحقیقا حق جل وعلا رسولنه اذن ویرمش ایدی سزه اذن ویرمدی و بکا دخی کوندن
هان بر ساعت حلال قلنمش ایدی ینه بو کون حرمتی عودت ایلدی دونکی حرمتی کبی امدی حاضر اولنلر
کتمشلره غایب اولانلره خبر ویرسونلر که حال بویله در دیو بیوردی و رسول الله حضرتلرینه فتح کونی حلال
قلنان ساعتدن مراد صباحدن ایکندی یه دك ایدی دیمشلردر آندن صکره قریشه خطاب
ایدوب ایتدی یا معشر قریش بن سزه [illegible] نه ایلیم کرك نیجه ملاحظه ایلرسز دیدی آنلر
دخی ایتدیلر خیراً اخ کریم و ابن اخ کریم دیدیلر یعنی ایو جنکی خیر درسن کریم قرنداشسن
و کریم قرنداش اوغلیسن دیمکدر آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم اذهبوا فانتم الطلقاء دیو
بیوردی یعنی یورك کیدوك ایدی سز الطلاق و آزاد اولنمشلرسز سزی که اسیر ایتمز کندو عالمکزده
اولك دیمکدر روایت اولنور که حق سبحانه وتعالی مکه نك فتحن رسول الله حضرتلرینه ارزانی بیوردی
دخی انصار قومی بویله ملاحظه ایتدیلر که شمدنکرو فخر عالم صلی الله علیه وسلم مدینه یی ترك ایده دخی
کلوب کندو شهرنده ساکن اوله بو معنایی سویلشورلردی اول حضرت صفا اوزرنده مبارك الکرین
قالدرمش دعا ایدردی تمام ایلدوکدن صکره انصاره نه سویلشدکز دیو سؤال ایلدی نسنه یوق
یا رسول الله دیدیلر ابرام ایلدی آخر ایتدیلر اشته یا رسول الله سویلشدکمز بو ایدی دیدیلر معاذ الله
المحیا محیاکم والممات مماتکم دیو بیوردی معناسی معاذ الله که سزی ترك ایدم حیاتم سزوك

حیاتکوزله و مماتم سزوکله مماتکزله دن دیمکدر محصلی البته سزدن مفارقت ایتمزین دیمکدر اولوز
وفخر کائنات علیه افضل الصلوات بو معنادن استعاذه بیوردیغی اول ایدی که ابتدا ظهورده انصار قومیله
معاهده قلمش ایدی که انلاری ترک ایتمیه نقل ایدرلر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم کعبه معظمه یی
طواف ایدرکن فضالة بن عمیر بن الملوح دیرلر بر کیشی وار ایدی قصد ایلدی که ناگاه اول وجود شریفه
بر زیان کتوره اندن فخر عالم حضرتی یقین کلدوکی کبی افضاله دیدی اول دخی نعم یا رسول الله دیدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی قاتیدی کوکلکدن نه کچدی دیدی نسنه یوق یا رسول الله حق تعالی
ذکر ایدردم دیدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام کولدی اندن ایتدی یا فضاله استغفار ایله دیدی
و مبارک الینی فضاله نک کوکسنه قودی همان فضاله نک قلبی سکون بولدی صکره دن بعض زمانده یمین
ایدوب حکایت ایلردی که رسول الله حضرتی هنوز مبارک الین کوکسمدن قالدرمدین قلبمه بر محبت
دوشدی که حق جل وعلا خلق ایتدوکی اشیاده بکا رسول الله دن سوکولو بر کسنه قالمدی دیردی
اندن بر جمعه کون که مبارک رمضانک اون کونی قالمش ایدی سید کائنات علیه اتم التحیات کعبه معظمه یی
طواف ایلردی و اول وقت کعبه نک اطرافنده اوچ یوز التمش صنم دکلمش ایدی هر صنمک قرشوسنه
کلدکجه مبارک الینده اولان آغج بدایی ایله اشارت ایدوب جاء الحق وزهق الباطل دیدوکی کبی
اول صنم یوزی اوستنه یقلوردی باوجودکه هر بری دکلدوکی یره قرشونلر و باقرلر ایله بیتدوب محکم
برکتشلر ایدی نه ذکر اولنان لفظ شریفک معناسی بودر و آنده اولان حق و باطلدن مراد نه در دیو علما
اقوال بیورمشلردر قتاده رضی الله عنه قولنجه قرآن کلدی شیطان کیتدی دیمکدر ابن جریج رحمة الله
قولنجه جهاد کلدی شرک کیتدی دیمکدر مقاتل رحمة الله علیه قولنجه عبادة الله کلدی عبادت شیطان
کیتدی دیمکدر ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که اول کون که رسول الله حضرتی
کلدی کعبه نک ایچنده صنملر وار ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم کیرمکدن امتناع ایدوب
امر ایلدی که ایچروده اولان پیکرلری هپ طشره چقاره لر اندن امر شریف موجبنجه صنملری طشره
چقردیلر زعم باطللرنجه حضرت ابراهیم و حضرت اسمعیل علی نبینا وعلیهما السلام شکللرینده
دیوارلرینه بت یونمشلر ایدی و اللرینه ازلام ویرمشلر ایدی و سابقا بیان اولنان اوزره ازلام
شول یلکسوز اوقلاردر که اوزرینه خطلر یازرلر دخی یره براغورلر قاچنلری اوزره اونکله عمل

ایدرلردی

ایدرلردی رسول الله صلی الله علیه وسلم کوریجک ایتدی قاتلهم الله اما والله لقد علما
انهما لم یستقسما بها قط دیو بیوردی معناسی الله تعالی مشرکلری قتل ایلسون اندن بو ایتدکلری
حقیچون والله حقیقتا بیلورلردی که ابراهیم و اسماعیل صلی الله علیهما وعلی نبینا هرکز ازلام ایله استقسام
ایتمشلردر دیمکدر اول زمانده کعبه نک مفتاحی عثمان بن ابی طلحه آدلو بر کیشینک ضبطنده ایدی
امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم
مکه یه کلدوکده قصوی آدلو دوه سنه بنوب اسامة بن زید که کندو بنده زاده سی ایدی
دوه نک ارد نه بنمش ایدی کلدی چاق کعبه شریفه نک قپوسنه دوه سن چوکردی ذکر اولنان
عثماندن کعبه نک مفتاحن استدی اول دخی کتدی انه سنه وارد یغی انه سی مفتاحی ویرمدی استدکی
عثمان یمین ایلدی یا مفتاحی ویره سن یاخود سکا قلج چکرم دیدیکی اندن قاری مفتاحی ویردی عثمان
الوب رسول الله حضرتنه کتوردی اندن مفتاحی الوب کعبة اللهی اچدی محمد بن سعد رحمة الله علیه
طبقاتنده عثمان بن ابی طلحه دن شویله روایت ایلشدر که ایتدی زمان جاهلیتده عادتمز بو ایدی که
کعبه یی دوشنبه و پنجشنبه کونلرنده اچر دوق بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم کلدی خلقیله
کعبه یه کیرمک دیلدی بن غلظت ایدوب نامعقول سوز سویلدم رسول الله حضرتی حلم کوستردی
و ایتدی یا عثمان شویله ظن ایلورکه بر کون بو مفتاحی سن بنم الومده کوره سن شول حالده که بن
کیمی استرسم انده قویام دیدی بن دخی ایتدم سن دیدوکک کبی اولدوغی کونده قریش طایفه سی
هلاک اولورلر و ذلیل اولورلر دیدم اول دخی ایتدی بلکه اول زمانده معمور اولورلر و عزیز اولورلر
دیدی اندن کعبه یه کیردی و اول سویلدوکی سوزی بنم کوکلمده یر ایلدی شویله کوکلومه کلدی که
آنک زماننده قضیه یه چاق دیدوکی کبی اولور اندن مکة الله فتح اولندوغی کون بندن مفتاحی استدی
بن دخی کتوردم الومدن آلدی بنا بکا ویردی و ایتدی آل بو مفتاحی بن بعد سنک اولسون مؤبد کندو
و مخلد اولسون سندن الورلر مکر ظالم الورلر یا عثمان تحقیقا حق سبحانه وتعالی سزی
اوینه امین ایلدی بو اودن هر نسنه که سزه وجه مشروع اوزره حاصل اولور آنی اکل ایلک
دیو بیوردی اندن بن دوندم کیدکدم بنی چاغردی واردوغم کبی ایتدی الم یکن الذی قلت لک
دیدی یعنی واقع اولمدیمی اول نسنه که بن سکا دیمش ایدم دیدی عثمان بن طلحه ایدر همان بویله

بیوردیغی کبی اول هجرتدن اول سویلدوکی سوز خاطرینه کلدی که یا عثمان بلکه بو مفتاحی بر کون
بنم الومده کورهسن دیمش ایدی بنده ایتدم بلی یا رسول الله واقع اولدی اشهد انک رسول الله
دیدم بعض علما دن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم مفتاحی عثماندن استدوکی زمانده
عثمان مفتاحی ویرمکه الین اوزاتدیغی کبی عباس رضی الله عنه ایتدی یا رسول الله مکه نک مفتاحنی
سقایت ایله بله قیل دیدی یعنی هم زمزم قویوسنک تصرفنی هم باب کعبه نک تصرفنی بکا ویر دیدی
سقایت زمزم کندویه مسلم ایدی مفتاحی دخی استدی عثمان بو سوزی ایشدیجک الین چکدی
مفتاحی ویرمدی رسول الله حضرتی یا عثمان اکر حق تعالی یه و یوم آخرته ایمان کتوردک ایسه مفتاحی
ویر دیدی عثمان دخی آل امانة الله دیوب مفتاحی صونوب ویردی آندن حق سبحانه وتعالی ان الله
یأمرکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها آیت کریمه سن انزال ایلدی معناسی تحقیقا الله تبارک وتعالی
اماناتلری صاحبلرینه ویرمکی سزه امر ایلیور دیمکدر اول وقتده رسول الله صلی الله علیه وسلم
مفتاحی عثمانه تسلیم ایدوب قیامته دک آنک و اولادینه شرط قلدی عثمان وفات ایدیجک قرنداشی
اولان شیبه یه ویردی وبالجمله مفتاح شریف ضبطی ابد الاباد اول نسله مخصوصدر امام مسلم
رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که اول کون کعبه نک ایچنه رسول الله صلی الله علیه وسلم
کیردی و اسامة بن زید و بلال و عثمان بن طلحه کیردیلر دخی قاپویی اوزرلرینه قپادیلر ابن عمر
رضی الله عنهما بیورمشدر قچن که قپویی آچدیلر زمانده اول کیرن بن ایدم ایچرو کیردم دخی بلاله
بولشدم رسول الله حضرتی نماز قیلدی میجه دیو سؤال ایتدم بلال ایتدی نعم شول ایکی یمانی دیرک
مابیننده قیلدی دیو جواب ویردی اما قاچ رکعت قیلدوغنی صورمق خاطرمدن کیتدی دیو
بیورمشدر امام بخاری رحمة الله علیه روایتلرنک برنده بویلهدر که نماز قیلدوغی یرده بر دیرک صاغنده
بر دیرک صولنده اوچ دیرک دخی کیروسنده واقع اولمش ایدی بو روایت مقتضاسنجه اول زمانده
کعبه معظمه نک ایچنده بش دیرک اولمق لازم کلور بوندن غیری دخی اقوال وارد اولمشدر ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که ایتدی اسامه بکا خبر ویردی که رسول الله صلی الله علیه وسلم
کعبه معظمه یه کیردی هر جانبنده دعا قیلدی اما نماز قیلمدی دیمشدر امام نووی رحمة الله علیه
بیورمشدر که علمانک حدیث بلال رضی الله عنه روایتنی اخذ ایتدکلری اوزره اتفاقلری اولمشدر یعنی

صحیح

صحیح بودر که بلال بیوردوغی کبی اول کون پیغمبر علیه السلام کعبه نک ایچنده نماز قیلمشدر دیدیلر واسامه
قیلمدی دیدوکنک وجهی ابو داود طیالسیدن روایت اولنان اوزره بودر که رسول الله حضرتی
صلی الله تعالی علیه وسلم مکه نک ایچنه کیردی دخی کوردی که بر نیچه صورتلر یازلمش همان صو استدی
که اول صورتلری بیتیروب کیدره اسامه رضی الله عنه طشره چقدی بر قوغه صو کتوردی پیغمبر
علیه الصلوة والسلام هم صورتلری سلردی هم یازلاری قاتل الله قوما یصورون ما لا یخلقون
دیو بیوردی یعنی الله تعالی قتل ایلسون شول قومی که خلق ایتمدکلری نسنه یه تصویر ایدرلر دیمکدر
بو روایت مقتضاسنجه ظاهر بودر که اسامه صویه کتدوکی زمانده نماز قیلمشدر و قیلدوغنی بلال
رضی الله عنه کوروب روایت ایلمشدر اسامه قیلمدی دیدوکی کندو کورمدکیچون اولمشدر والله اعلم
امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلم مکه یی فتح ایتدوکدن صکره
اون بش کون ایچنده طورمشدر بعض روایتلرده دخی زیاده طوردی دینلمشدر اکلیل صاحبی
رحمة الله علیه اون کوندن زیاده طوردی و نمازی سفری قیلوردی دیمشدر فاسی رحمة الله علیه
تاریخ مکه ده بیورمشدر که مکه الله فتح اولندیغی کون رمضان شریفک اونی قالمش ایدی بوندن صکره
واقع اولان سریۀ خالد بن الولید رضی الله عنه نخله دیدکلری موضعده عزی دیرلر بر صنم وار ایدی
جمیع قریش و بنی کنانه طایفه سنک معبودلری ایدی کوتری صنملرینک اعظمی ایدی فتح مکه دن
بش کون صکره اوتوز نفر کسنه ایله خالدی اول صنمی ییقمغه کوندرمش ایدی واردیلر ییقدیلر دخی
دونوب کلدیلر رسول الله حضرتنه خبر ویردیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم بونلره هیچ نسنه کوردکزمی
دیو سؤال ایلدی نسنه کورمدک یا رسول الله دیدیلر ایتدی ایمدی یا خالد سن آنی تحقیقا ییقمامشسن
دونوب وار اونی یق دیو خالده امر ایلدی خالد ینه واروب قلیجن چکدوکی کبی بر قره صوتلو
صاچلری طاغلمش چپلاق قاری خالده قرشو کلدی خالد رضی الله عنه بر قلیج اوروب ایکی پاره ایلدی
رسول الله حضرتنه کلوب خبر ویردکده نعم تلک العزی وقد یئست ان تعبد ببلادکم ابدا دیو
بیوردی یعنی نعم اشته عزی اول قاریدر که چالدوغک قاری ایدی تحقیقا سزلرک ملکلرکزده
معبود اولمقدن نا امید اولدی دیمکدر و اول قاری شکلنده کورینن ملعون جن و شیاطیندن
بر نسنه ایدی که اول صنمک ایچنه کیرمش ایدی لعنة الله علیه بوندن صکره سریۀ عمرو بن العاص

سریۀ خالد بن الولید رضی الله عنه

بودخی رمضان شهرینه ایچنده مکه‌دن اوچ میل یرده هذیل طائفه‌سنڭ سواع آدلو بر صنملری
وار ایدی آنی یقمغه کوندردی عمرو بیورمشدر که واردوغم زمانده صنمڭ بکجیسی بڭا ایتدی
دیدی بن دخی سواعی یقمغه کلدم رسول الله صلی الله علیه وسلم اویله بیوردی دیدم قادر
اولمزسن دیدی نیچون دیدم ایتدی سواع سنی قومز دیدی بن ایتدم سواع کورر واشیدرمی
دیدم همان واردم صنمی پاره پاره ایلدم بکجی‌یه کوردڭمی نیجه اولدی دیدم اسلمت لله دیوب فی الحال
مسلمان اولدی بوندن صکره سریهٔ سعد بن زید رضی الله عنه بودخی مذکور رمضان ایچنده یکرمی
نفر آتلو ایله اوس و خزرج طائفه‌لرینڭ منات دیدکلری صنملرین یقمغه ارسال اولندی بونلرڭ
بکجیسی دخی سعده نه ایسترسن دیدی سعد رضی الله عنه مناتی یقمغه کلدم دیدی بکجی اشته
سن اشته منات دیدی همان سعد ایلرو واردغی کبی سابقا ذکر اولنان صفت اوزره منات‌دن
ایچندن بر عورت فریاد ایدرك و کوکسن دوکرك چیقدی سعده قرشو کلدی همان سعد
چالدی هلاك ایلدی آندن صنمڭ یانینه واروب بولداشلر ایله یقدی دوشردی پاره ایلدی
بوندن صکره ینه سریهٔ خالد بن ولید رضی الله عنه عزی‌یی یقوب کلدوکدن صکره ماه شوال
ایچنده بنی جذیمه طائفه‌سین اسلامه دعوت ایچون اوچ یوز الی نفر کسنه ایله مکه‌نڭ اشاغه
جانبنده یلملم ناحیه‌سنه کوندرلدی امام بخاری رحمة الله علیه روایتی اوزره خالد ذکر اولنان
طائفه‌یه سز نه سز دیو سؤال ایتدوکده صبأنا دیو جواب ویردیلر مقصودلری مسلمان اولدق
دیمك ایدی اما اسلام لفظنه آغزلری یاقشمزدی اول زمانده استعمال اولنمامغین اوکا دائر ایدیلر
خالد امر ایلدی جماعتین باغلدیلر آندن بولداشلرینه اولشدردی هر کیشی اسیرینی کندو یاننه
آلوب کتدی آندن ایرتسی اولدوغی کبی منادی‌یه ندا ایلدی که هر کیشی النده اسیر وار ایسه قتل
ایلیه بنی سلیم طائفه‌سی کندو الکرنده اولان اسیرلری قتل ایتدیلر اما مهاجرین و انصار کندو
اسیرلرین کوندردیلر آندن بو خبر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه یتشدوکی
زمانده غایت بی حضور اولدی اللهم انی ابرأ الیك مما صنع خالد دیدی حاصلی خالدڭ
ایتدوکی ایشدن حق تعالی جنابنه التجا کوستردی و حضرت علی کرم الله وجهه ارسال
ایدوب قتل اولنانلرڭ دیتلرین ویردوردی خطابی رحمة الله علیه بیورمشدر که احتمالدر که

سریهٔ سعد بن زید رضی الله عنه

سریهٔ خالد بن ولید رضی الله عنه

خالدڭ

خالدڭ ایتدوکی اول طائفه اسلام لفظندن عدول ایتدوکلری ایچون و دینه منقاد اولمدقلری ایچون
تأویل طریقیله صادر اولمش اوله و پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلرینڭ اول فعلی انکار ایتدوکی
نیچون صبأنا دیمکدن مرادلرین فهم ایتمکده صبر و تأنی قلمدی عجله ایلیوب قودی دیمك اولا
بوندن صکره واقع اولان غزوهٔ حنین در حنین دیدکلری مکه‌دن اوچ کیجه‌لك منزلده طائفڭ
مملکتی قربنده بر وادیدر و بو غزایه غزوهٔ هوازن دیرلر بونڭ سببی اول واقع اولمشدر که
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی مکهٔ مشرفه‌یی فتح ایدوب اکثر خلقی اسلامه کلیجك
هوازن و ثقیف قبیله‌لرینڭ اشرافی بری برلرینه واردیلر کلدیلر اتفاق ایدوب مسلمانلرله
جنك ایتمك ایچون عسکر جمع ایتدیلر و رئیسلری اولان مالك بن عوف النضری دیدکلری کسنه ایدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی کفارڭ حرکتن استماع ایدیجك ماه شوالڭ آلتنجی کونی
سبت کوننده اون ایکی بیڭ صحابه ایله قرشو واردی اون بیڭی اهل مدینه‌دن و ایکی بیڭی
فتح مکه‌ده اسلامه کلن مکه قومندن ایدی و مکه شهرینڭ محافظه‌سین عتاب بن اسیده
امر ایلدی رسول الله حضرتلری بو غزایه سکسن نفر مشرکین ایله چیقمشلر ایدی جمله‌دن بری
صفوان بن امیه ایدی که رسول الله صلی الله علیه وسلم آندن یوز جبه عاریت آلمش ایدی
شوالڭ اونبجی کیجه‌سی حنین وادیسنه یتشدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم نه مقدار
عسکر ایله کلدوکنی یوقلامغه کفاردن جاسوسلر کلوب خبر آلدی کتدی جاسوس وارنجه چوق
کسنه قورخولرندن طاغلدیلر ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی عبد الله بن حدرد
نام کسنه‌یی کوندروب کفارڭ خبرلرین آلدی روایت اولنور که اصحاب کرامدن رضی الله عنهم اجمعین
بر کون خیلی یورر رسول الله حضرتلرینه یوردیلر برکسنه کلدی رسول الله حضرتنه ایتدی
بن سزدن ایلرو کتمش ایدم فلان طاغڭ اوستنه چیقوب هوازن طائفه‌سین کوردم
عورتلریله اوغلانلریله و دوه‌لریله و قیونلریله و غایت کثرتله کلدیلر حنین وادیسنه قوندیلر
دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم تبسم ایدوب ان شاء الله تعالی یارین آنلر مسلمانلرڭ غنیمتی
اولسه کرکدر دیو بیوردی روایت اولنشدر که حنین غزاسنده اهل اسلامدن برکیشی مسلمانلرڭ
کثرتنه مغرور اولدی دخی بوکون بز قلتدن مغلوب اولمق یوقدر دیدی بو سوز رسول الله

حدیث

غزوهٔ حنین

حضرتنه صلی الله علیه وسلم کوچ کلدی حظّا ایتدیلر اندن عسکره کندونلک دلدل آدلو بر قاتری
واردی که رسول الله حضرتندن عسکره علی بلّتا اولمشدر اول قاتره بندی و بری بری اوستنه کیکی
جبه کیدی ومبارک باشنه مغفر وبیضه کیدی آندن صباح قرا کوسی ایدی هوازن طائفه سی
اول قدر لشکر ایله کلدی که کورلمش دکل ایدی همان کلوب ملعونلر حمله ایتدوکی کبی بو جانبدن
بنی سلیم عسکری اوکلرندن قاچدیلر آنلاری کوریجک اهل مکه دخی طیانمیوب دوندیلر
وصحابه رسول الله حضرتنک یاننده همان حضرت عباس وعلی وفضل بن عباس وابو سفیان
ابن حارث وابو بکر صدیق وعمر بن خطاب واسامة بن زید واهل بیت واصحابدن بر نیچه
کیشی قالدی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین کیرو قالانی هپ طاغلدیلر وعباس حضرتلری
رضی الله عنه حضرت سلطان المرسلین صلوات الله علیه وسلامه دشمن آراسنه ایلرو
کیتمسون دیو دلدلک باشین طوتردی وابو سفیان بن حارث مبارک اوزنکوسنه یاپشمش ایدی
زیرا حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم طورمیوب قاتری ایلرو سوررردی آندن عباسه
امر ایلدی اصحابنه ندا ایتدردی حضرت عباس رضی الله عنه بلند آوازلو کیشی ایدی همان
یا اصحاب السمرة یا اصحاب سورة البقرة دیو ندا ایتدوکی کبی اول پریشان اولان اصحاب
حضرت عباسک آوازین ایشتدیلر دخی سکردوب کلوب رسول الله حضرتنک یاننه
جمع اولدیلر آندن امر ایلدی کفارک اوزرینه برابر اوغوردن حمله ایلیوب همان بری برینه کیردیلر
محکم جنک ایتمکه باشلادیلر رسول الله حضرتی نظر ایدوب بو حالتی کوریجک الآن حمی
الوطیس دیو بیوردی معناسی تنور قیزدی دیمکدر بوندن دخی مراد محاربه تمام کرم اولدی
اولدی دیمکدر آندن فخر کائنات صلی الله علیه وسلم یردن بر آوج اوفاق طاشجغزلر آلوب دشمنه
قرشو آتدی دخی شاهت الوجوه دیدی نه قدر کافرلر وار ایسه جملهسنک کوزلرینه کیردی
یعلی بن عطا رحمة الله علیه ابی همامدن روایت ایلمشدر اول دخی عبد الرحمن فهریدن
روایت ایتمشدر که ایدردی حنین غزاسنده کفار لشکرندن اولان طائفهنک اوغللری آتالرندن
شویله روایت ایلدیلر که اول کون بزدن بر کسنه قالمادی که رسول الله حضرتی آتدوغی
طپراقدن آنونک کوزلرینه واغزینه طپراق طولمیه و کوکدن بر آواز ایشتدک شویله که کویا

مغفر دیو تولغهیه دیرلر باشه کیلور اوزرینه اولور دیرلر که جبه کبی بیضه دیو اول تولغهیه دیرلر که یکپاره اوله

شاهت الوجوه دیمک کافرلرک سورتلری قبیح اولدی دیمکدر

برکن اوستنه دمور یوردرلر کبی کلور ایدی دیمشلردر صحیح بخاریده رحمة الله علیه
براء بن عازب رضی الله عنه حضرتندن مرویدر که هوازن طائفهسی تیجیلر ایدی بز یورییش
ایتدوکمز کبی دکوموزدن قاچدیلر آنلار اوکک قاچدوغن کوریجک همان بز یغمایه باشلادق آنلر بزی
بینه اوقه طوتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینی کوردم آق قاترینک اوستنده
طوروردی ابو سفیان بن حارث قاترک دزکینن طوتمش رسول الله صلی الله علیه وسلم
انا النبی لا کذب انا ابن عبد المطلب دیو بیوررردی بوندن مراد صفت نبوت ایله کذب
جمع اولمز بن حق پیغمبرم پیغمبر اولن یالان سویلمز امدی بن سوزمده کاذب دکولم کندیمه
اولمز بلکه بن یقین اوزره بلورم که حق تبارک وتعالی بکا نصرت وعده قلمشدر بن منصور اولمق
مقدردر امدی بن قچمق احتمالی یوقدر دیمکدر دیو بیورمشلر بعض علمادن منقولدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم اول کون آت واریکن قاتره بندوکی نبوتن تحقیق ایتمک ایچون ایدی
زیرا مناسب بو ایدی که جنک وجدال وحرب وقتال محلنده آته بینمیله قاتره بینمیه ایدی
فخر عالم صلی الله علیه وسلم اول کون قاتره بندوکی حق جل وعلانک وعده سنه کمال اعتماد
ایدوب منصور اولمجاغنده هیچ شکی اولمادوغندن ایدی قلب شریفی طیانوردی هر کز
خلافنا احتمالی یوغیدی لاجرم بو معنایی اشعار ایچون قاتره بندی دیمشلردر ومکارم صلوات الله علیهم
اول کون آتلاوغ بنمشلر ایدی زیرا جنک کونلرنده بنسهلر آتدن غیری بنمک عتاب یوقدر انکیچون دیرلر که
جنکده آتدن غیری بنه جکلر ایچون بشقه حصه ویرلمک شرعده یوقدر زیرا آت قومق ایچون
وقاچمق ایچون مخلوقدر کیشی آت ایله دشمنه قووسه یتیشور وقچسه قورتیلور غیریلری بویله دکلدر
بره منا انکیچون شرع شریفده آنلره بشقه حصه تقدیر اولنمامشدر دمیاطی رحمة الله علیه
روایتنده اول کون ملائکهنک نشانلری بو ایدی که قرمزی عمامهلر صارنمشلر ایدی واوجلرینی
صارقتمشلر ایدی یاغریلری اوزرهسنده یاتوردی اول کون رسول الله صلی الله علیه وسلم
شویله امر ایتمش ایدی که هوازن طائفهسندن قادر اولدقلرین قلیجدن کچورهلر آندن مسلمانلر
کفاری قتل ایدهرکن دررتلرین دخی قتله باشلادیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام نا بالغ
اولنلاری قتلدن نهی بیوردی واول کون بیورمشدر که بر کسنه کیم کافر اولدره واولدردوکنه

رضی الله عنه سریه ابی عامر الاشعری

بتینه سی اولو کافرلرك صونکیدن آتولك اولا روایت اولنور کہ ابو طلحه رضی الله عنه اول کون
یکرمی کافرك صونکیدن آلدی بدر غزاسیله بو غزاده واقع اولمشدر کہ ملائکه نصرت
نزول ایدوب اهل اسلامه معاونت ایدوب بالذات قتال ایتمشلردن بعون الله ذی الانعام عسکر
اسلام منصور و مظفر اولوب کفار منهزم اولدقدن صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم
صحابه کرامی قاچن کفاری آردنجه اطراف و نواحی یه کوندرمشدر بعضلر طائف جانبنه بعضلر
نخله سمتنه و بعضلر اوطاس طرفنه کتدیلر بو غزاده اهل اسلامدن دورت کسنه رتبه
شهادته قدم باصمشلردر جمله دن بری حضرت ام ایمن در رضی الله عنه وعن سائر الصحابة اجمعین
و یتمش نفردن زیاده مشرکین قتل اولنمشدر لعنة الله علیهم الی یوم الدین بوندن صکره سریه
ابی عامر الاشعری در رضی الله تعالی عنه ابو موسی اشعری نك عمیدر رضی الله عنه ابن اسحق رحمه الله
قولنجه عم زاده سیدر اما اولکی سوز اشهردر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حنین
جنکندن صکره هوازن دیارنده اوطاس دیدکلری وادی یه فرار ایدن کفار آردنجه ارسال
بیورمش ایدی سلمة بن اکوع رضی الله عنه دخی بو سریه ده بیله ایدی واروب یتشدکلری
زمانده کفار آل ویرمدیلر میداندن چیقوب جنك ایتمك لازم کلدی ابو عامر حضرتلری رضی الله عنه
بری بری اوستنه طقوز کافر قتل ایتدی جمله سی قرنداشلر ایدی و تنجیلری میداندن چیقدقده
وقت بینه معتادی اوزره اسلامه دعوت ایلدی اول دخی کلمه شهادت کتوردیکده ابو عامر
یا رب سن شاهد اول دیدی کافر دخی یا رب سن شاهد اولمه دیدی ابو عامر بونی دیدکده
اصلی نه اولا دیو الکن چکدوکی یکی کافر قچدی قورتلدی آندن صکره اسلامه کلوب حسن حال
میسر اولمشدر و حارث اوغللرندن اوفی و علا آدلو ایکی کسنه اوق آتوب ابو عامری شهید
ایتدیلر رضی الله تعالی عنه یرینه ابو موسی رضی الله عنه طوروب کفار ایله جنك ایتدی حق جل و علا
آنلره فتح روزی قلدی ملاعینك بر مقدارین قردیلر بر مقدارینی اسیر ایتدیلر و اسیرلر
ایچنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك رضاعا قزقرنداشی اولان شیما
خاتون بیله ایدی و ابو عامری اولدورنلری قتل ایتدیلر امام بخاری رحمة الله علیه روایتنه
بو بیله در کہ ابو عامر اولدوکی زمانده ابو موسی یه رضی الله عنهما وصیت ایدوب آیتدی

بندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه سلام ایله بنم ایچون حق تعالی دن مغفرت
طلب ایتسونلر دیدی ابو موسی رضی الله عنه فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلدوکی زمانده
جنك خصوصین و ابو عامرك قصه سین عرض ایدیجك رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
صو استیوب آبدست آلدی دخی ایکی مبارك الّرین قالدروب اللهم اغفر لعبید ابی عامر
دیدی حق مبارك قولتوغلرینك بیاضی کورندی اللّرین چاق شویله قالدرمش ایدی آندن صکره
اللهم اجعله یوم القیمة فوق کثیر من خلقك دیدی معناسی یا رب قیامت کوننده ابو عامری
خلقك چوق کسنه لری اوزرینه تفضیل ایله دیمکدر ابو موسی رضی الله عنه ایدر یا رسول الله
بنم ایچون ده دعا قیل دیدم بنم ایچون دخی مغفرت طلب ایدوب جنته ادخال اولنمغه حق جل و علا
دعا ایلدی دیو بیوردی بوندن صکره سریه طفیل بن عمرو الدوسی در رضی الله تعالی عنه
حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم شوال آینده طائف مملکتنه کیتمك اولدی دخی
عمرو بن حممه نك ذو الکفین آدلو بر آغاجدن یونلمش صنمی وار ایدی آنی یقماغه کوندرمش ایدی
وامر ایلدی کہ ذو الکفینی یاقدقدن فارغ اولدقدن صکره طائف مملکتنه بکا کلوب یتشه سن
دیدی طفیل دخی واردی آتش اوردی صنم یانغه باشلدی و طفیل اوراده بو مصراعلری
سویلدی یا ذا الکفین لست من عبادکا میلادنا اقدم من میلادکا انی حششت النار فی فؤادکا
معناسی یا ذا الکفین بن سکا عبادت ایدیجیلردن دکلم بزم طوغدیغمز زمان دن اقدمدر تحقیقا بن
سنك قلبکه آتش طولدردم دیمکدر و بزم طوغدیغمز سنك طوغدیغکدن اقدم دردیدوکی
بودر کہ سنی یوندقلری آغاج بتدیکی و اول آغاجدن سن تراش اولنمدین نوع انسان موجود ایدی
سن نه استحقاق ایله بنی آدمك معبودی اولورسن دیمکدر و صنمه خطابدن مراد عبادت ایدنلره
ایشتدرمکدر یوخسه صنم بر آغاج پارچه سیدر ایشتمك انکلامق احتمالی یوقدر محصلی اشته عبادت
ایتدوکلری جمادك حالی کورك دیمکدر اوراده طفیل رضی الله عنه کندو قبیله سندن دورت
یوز نفر کسنه ایله ایتوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه طائف مملکتنده یتشدی
بوندن صکره غزوه طائف در طائف دیدکلری مکه مشرفه نك شرق طرفنده بر واسع
مملکتدر باغ و باغچه سی چوق میوه خانه یرلردر مکه دن ایکی قوناق اوچ قوناق دیرلر

رضی الله عنه سریه طفیل بن عمرو

قصه غزوه طائف

روایت اولنورکه حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سکزنجی یلده شوالده حنین
غزاسندن فارغ اولیجق آلدوقلری مال غنیمتی جعرانه دیدکلری منزلده قودیلر دخی سعادت ایله
طوغرو طائف ملکتنه کتدیلر خالد بن ولید رضی الله عنه حضرتنی ایلرو کوندرمشلر ایدی مقدمهٔ
عسکرک سرداری اول ایدی ثقیف قومی اوطاسده یدیکلری موضعده صندقلری زمانده قاچدیلر
دخی طائف ملکتنه کلوب بر یللق زاد و ذخیره و سایر مهماتی تدارک ایدوب حصارلرینه
کیروب قپو توردیلر آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی اوزرلرینه عزم ایلدی
یولده کلورکن بر فکیمی مقبره اوزرینه اوغرادیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم بو قبر ابو رغالک
قبریدر بونده آلتوندن بر آغج بوداغی شکلنده نسنه بله دفن اولنمشدر دیو بیوردی آندن
مسلمانلر بعضی قبری بوزوب قازدیلر واقعا بیوردقلری کبی بر آلتون بوداق چقدی آندن
کلدیلر حصاره یقین یره قوندیلر همان کفار لعنهم الله حصاردن اوق یاغدردیلر مسلمانلردن
چوق کمسنه مجروح اولوب اون ایکی کشی شهید اولدی جمله دن بری عبد الله بن امیه در رضی الله عنهم
و عبد الله بن ابی بکر صدیق رضی الله عنهما یاره لنوب نیجه زماندن صکره حضرت ابی بکر
خلافتنده اول زخمدن وفات ایلدی و بو غزاده پیغمبر علیه الصلوة والسلامک خاتونلرندن
ام المؤمنین زینب و ام سلمه رضی الله عنهما بله ایدیلر بونلره بری ایچون بر قبه بنیاد ایتدیلر
رسول الله صلی الله علیه وسلم ذکر اولنان قبه لرک مابیننده نماز قلوردی حالا اول اراده بر
مسجد واردر مسجد طائف دیرلر سلطان المرسلین صلوات الله علیه و آله وصحبه اجمعین اون سکز کون
ثقیف طائفه سن محاصره ایدوب منجنیقلر قوردی اسلامده اول منجنیق قورلمق اول اراده واقع
اولمشدر و طفیل الدوسی دخی رضی الله عنه ذی الکفین مصلحتندن دونوب اوراده کلمش ایدی
آنکله اولان جماعتدن بر نیجه کمسنه کفار اوقیله اوروب شهید ایدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
صحابه یه امر ایلدی ثقیف طائفه سنک باغلرین و باغچه لرین قوردیلر یا ایدیلر خراب ایتدیلر آخر حق تعالی
حضرتنه آندیروب کرم ایله یا محمد باغچه لریمز خراب ایتمه دیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
دخی فراغت ایتدوردی آندن منادی یه ندا ایلدی که هر قنغی قول که حصاردن اینوب بزه کله اول
آزاد اولسون دیو حاضر دی دمیاطی روایتنده اون نفردن زیاده کمسنه اینوب بعضلر اون اوج

معجزه

کشی

کشی اینوب دیو تعیین ایتمشلردر آنلرک برینه ابو بکره بله اینمش ایدی آندن اینانلرک هر
برین فخر عالم صلی الله علیه وسلم آزاد ایدوب صحابه کرامدن بر کمسنه نک یانینه ویردی که مؤنتلرین
کوروب کوزده لر ثقیف طائفه سی بو حاله غایت بی حضور اولدیلر قتی کوج کلدی آندن رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنه طائف ملکتنک فتحنه جانب حقدن اذن ویرلمدی عمر بن خطاب
رضی الله عنه حضرتنه امر ایلدی ندا ایتدوردی که اورادن کوچ کیده لر مسلمانلر غلغله یه
باشلدیلر مملکت آلنمدی قنده کیده رز دیدیلر رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم کوردی که
خلق بویله دیرلر امر ایلدی که یارین صباح قتال ایده لر ایرته سی قتال ایلدیلر نیجه کمسنه یاره لو
اولدی آندن رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم ینه دونلوم کیده لوم دیو بیوردی بو کره
اصحاب سوندیلر خطلر ایتدیلر همان یوکلتمکه باشلدیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم بونلرک
ایتدوکلرینه کولدی زیرا اول مرتبه ده رسول الله حضرتی فتح میسر اولمدوغن بلوب کوچمک
امر ایلمش ایدی تا که مسلمانلر عبث یره مشقت چکمیه لر کوردی که سوزین فهم ایتیوب جنک ایتمک استرلر
فخر عالم صلی الله علیه وسلم رخصت ویردی جنک ایلدیلر و ایتدکلری جنکده کوردیلر که عبث یره مجروح
اولمقدن غیری بر فائده یوق بو مرتبه ده کوچمک امر اولنیجق مسرور اولوب جان و دلدن انقیاد
ایتدیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلری بونلرک تلونلرین کورجک کولدیلر ابو سفیان بن حربک
بو محاربه ده بر کوزی چقدی ابن سعد رحمة الله علیه روایت ایلمشدر که پیغمبر علیه الصلوة والسلام
ایتدی یا ابا سفیان قنغیسن استرسن اکر دیلرسک دعا ایده یم کوزک یرینه کلسون اکر دیلرسک
حق جل وعلا جنتده سکا بر کوز ویرسون دیدی ابو سفیان ایتدی یا رسول الله دیلرم که جنتده بر
کوز ویره دیدی و چقان کوزی النده ایدی یابانه آتدی صکره یرموک جنکنده حاضر اولوب
آنده قتل اولنمشدر رضی الله عنه شرح تقریب ده مذکوردر که بر کوزی ده آنده چقمشدر آندن
رسول الله صلی الله علیه وسلم اصحابنه امر ایلدی که لا اله الا الله وحده لا شریک له
صدق وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده معناسی حق تبارک وتعالی نک وحد
اقراردن و صدق وعده سینه و قوللرینه نصرت ایتدوکینه و نیجه نیجه عسکرلری یالکوز هزیمت
ایتدوکینه اعترافدر آندن بیوردی که آیبون تائبون لربنا حامدون دیدیلر بونک معناسی حضرت

نتیجه

حق جل وعلا جنابنه رجوع وتوبه وحمد وثنالرین عرض ایتمکده بو جمله نك محصلی بودر که فتح
ونصرت مال وخزاین وعساکر ایله دکلدر حق جل وعلانك عون وعنایتیله در آندن اذن واجازت
اولمایجق عبد نفسنه قادر دکلدر دیوب فی الجمله مقتضای بشریت ایله خاطرلرینه کلن غرور وسرورد ن
توبه ورجوع ایدوب هر حالده حق سبحانه وتعالی یه شکر ایتمکدر صحابۀ کرام یا رسول الله ثقیف قومنه
بد دعا ایله دیدیلر یا رب ثقیف قومنه سن هدایت ایله سن اسلامه کتور دیو دعا ایلدی وحنین
غزاسنده آلدوقلری غنیمتی جعرانه ده قویمشلر ایدی روایت اولنور که جملهسی آلتی بیك راس اسیر ایدی
و یکرمی دورت بیك دوه ایدی و قرق بیکدن زیاده قیون ایدی و دورت بیك وقیه کومش ایدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی هوازن دیارینه کلدی دخی اهل اسلام بر یره جمع اولمق ایچون
اون کوندن زیاده انتظار ایلدی آندن غنیمتی قسمت ایلمکه باشلدی صحیح بخاریده وارد اولمشدر که
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم غنیمت قسمت ایلدکده قریشه یوزر دوه ویرمك واقع اولدی آندن انصار
قومندن بعضی کسنهلر ایتدیلر الله تعالی رسولنی مغفرت ایلسون غنیمتی قریشه ویرور بزی شو یله
قور حال بو که بزم قلیچلرومزدن آنلرك قانلری طملر دیدیلر انس بن مالك رضی الله عنه
روایتنده انصارك سوزلرین رسول الله حضرتنه عرض ایتدیلر دخی آدم کوندروب انصاری جمع ایلدی
وایتدی سز راضی دکلمیسز که آنلر مال ایله کیده لر سز اولرکزه پیغمبر ایله کیده سز اما بر سوزلر انصار
سزولك الوب کیده وکلز انکلرك الوب کیدندن خیردر دیو بیوردی انصار دخی یا رسول الله
راضی اولدق دیدیلر قریش قومنك اکثری یقین زمانده اسلامه کلمش اولوب حال و منال سوزلرینه
اولمغین مقتضای حکمت اوزره رعایت ایدوب اسلامه ثبات ایتدرمك ایچون رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی آنلره قسمت ایلدی وانصار قومی رسول الله حضرتنك برکت صحبتیله اسلاملری راسخ
وثابت اولمش ایدی وآنلری غنی ایتمك کندولره انفع ایدوکین بلورلردی انکیچون متاع دنیا ایله تألفی
آنلره مناسب کورمدی بو خصوصده انصار قومنك نهایت مرتبهده سودوکی مقرردر نیچه احادیث
صحیحه ایله ثابت اولمشدر که انصار قومنه افراط ایله محبت اوزره ایدی روایت اولنور که رسول الله
صلی الله علیه وسلم جعرانهده ذی القعده آینك بشنجی کیجهسی کلدی اون اوچ کیجه آنده مقیم
اولدی آندن بر جارشنبه کیجهسی عمره نیتنه احرام باغلندی دخی چقدی مکه یه کیتدی واروب

سریۀ قیس بن عباده رضی الله عنه

عمره قلدقدن صکره مدینۀ منوره یه توجه ایلدی روایت اولنور که یوسفلرنده جمله ایکی آی
واون آلتی کون مدینهدن طشره اولدی بوندن صکره قیس بن عباده رضی الله تعالی عنه
حضرتین دورت یوز نفر کسنه ایله یمن ناحیهسنه کوندردی وامر ایلدی که یول اوزرنده صداء قبیله
اوزره آنلرك اصحاب کرام ایچنده قبیلۀ مذبوره دن زیاد بن حرث آدلو بر کشی وار ایدی ایلرو کلدی
یا رسول الله صداء قومنه بنی ایلچی کوندرزین آنلاری سندن خدمتکه کتوره یین اوزرلرینه عسکر
وارمسون دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی سوزین قبول بیوروب
قناة دیدکلری یردن ینه عسکری دوندردی اون بش کوندن صکره صداء قومی دخی کلدیلر مسلمان
اولدیلر تفصیل حاللری انشاءالله تعالی آندن طقوزنجی سنه

سریۀ عیینه بن حصین

محرم ایچنده اولیجق عیینة بن حصین الفزاری رضی الله تعالی عنه اللی نفر عرب ایله سقیا دیدکلری
موضعده بنی تمیم قبیلهسنه کوندردی ذکر اولنان اللی نفر کسنه ده مهاجرین وانصاردن برکسه یوغیدی
هب سایر عربدن ایدیلر کوندز یاتورلر کیجه کیدرلر ایدی آخر وارد یلر بر صحراده یتشوب اوزرلرینه
هجوم ایتدیلر بنی تمیم قاچدیلر اون بر نفر کشی لری واون بر عورتلری واوتوز نفر اوغلانلری آلندی
آندن قوم مذکورك رئیسلرندن اون نفر کشی که جملهدن عطارد وزبرقان وقیس بن عاصم
واقرع بن حابس ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلدیلر دخی قپودن چاغروب
یا محمد اخرج الینا دیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی طشره چقدی بلال رضی الله عنه اوئله
نمازینه اقامت ایلدی بر زمان طوردیلر سویلشدیلر آندن پیغمبر علیه الصلوة والسلام نمازی قلدی دخی
مسجدك صحننده اوتوردی وعطارد بن حاجبی اورایه کتوردیلر بر زینه سویلشدی آندن ثابت بن
قیس بن شماسه بیوردی اول جوابلرین ویردی مزبور طائفه کلدوکلرنده طشره دن چاغروب
کستاخلق ایتدوکلرندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتن تسلیت اجلی ایچون وخلقه
تعلیم ادب ایچون حق سبحانه وتعالی بو آیتلری انزال ایلدی ان الذین ینادونك من وراء الحجرات
اکثرهم لا یعقلون ولو انهم صبروا حتی تخرج الیهم لکان خیرا لهم والله غفور رحیم معناسی
تحقیقا شول کسنهلر که یا محمد سکا حجرهلر طشرهسندن چاغرشورلر آنلرك چوغی بلمزلر زیرا عقللری
اولیدی ترك ادب ایتمزلردی حسن ادب ایله سنك شان شریفك رعایت ایدرلردی اکر آنلار اولوك

سن طشره چقنجه صبر وانتظار لری ثابت اولیدی اول صبر آنلاره ایتدکلری استعجالدن خیر ایدی
زیرا صبرده هم حفظ ادب واردر وهم تعظیم رسول الله واردر که بو ایکی خصلت ثنا وثوابی موجبدر
ومراد حاصل اولماغی مقتضی لردر دیمکدر قاضی بیضاوی رحمة الله تعالی علیه بویله تفسیر اتمشدر که حق
سبحانه وتعالی غفوردر ورحیم در کناهلری مغفرت ایلر وقوللرین اسیرکر زیرا بو بی ادبلک
مقابلهسنده نصیحت وتقریع دن غیری شی ایلمدی دیمکدر روایت اولنور که رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلم اسرا ایلدی بینه آلنان اسیرلرن ویردیلر بعض روایتده نصفن آزاد ایلدی
ونصفن دخی بها ایله اطلاق ایتدی دیشلردر بوندن صکره ولید بن عقبه یی خزاعه
قومندن بنی المصطلق جماعتنه زکوة اموال جمعنه ارسال ایتمش ایدی وزمان جاهلیتده
ولید ایله اول طایفه آراسنده عداوت وار ایدی اما صکره دن اسلامه کلمشلر ایدی مسجدلر
بنا اتمشلر ایدی آنلرده فتنه وفساد قالمش ایدی ولیدک کندولره کلدوکن ایشیدیجک
مسرور اولدیلر دوهلر ایله قیونلر ایله الله ورسول الله حرمتنه تعظیم قصد ایدوب استقبال
ایتدیلر ولید صاندی که عداوت قدیملری موجبنجه کندو ایله جنک اتمکه کلورلر همان
دوندی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلوب یا رسول الله بکا یرا غلدیلر قرشو
کلدیلر صدقه اموالدن امتناع ایتدیلر دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی
دخی قصد ایلدی که اوزرلرینه عسکر کوندروب غزا ایده لر بنی المصطلق بو حالدن خبردار اولیجق
ولیده قرشو وارن کسنهلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه کلوب واقع حالی
بیان ایتدیلر آندن بو آیت کریمه نزول ایتدی یا ایها الذین آمنوا ان جاءکم فاسق بنبأ فتبینوا
ان تصیبوا قوما بجهالة فتصبحوا علی ما فعلتم نادمین حاصل معنی مؤمنلره خطاب ایدوب
بیوردی که اکر سزه بر فاسق بر خبر کتوررسه آنک حقیقتن بلمک مراد ایدینوز تفحص ایلک
آنکیچون که بلمزلکله بر قومه ضرر یتشدروب صکره دن نادم لر اولمیاسز دیمکدر آندن فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم بزه قرآن اوقیوب ویردی وبشر بن سهادی بلکه کوندردی تا که صدقهلر
جمع ایده وقرآن عظیم تعلیم ایلیه نیسابوری رحمة الله علیه شرف المصطفی آدلو کتابنده بعض
علمای حدیثدن نقل اتمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم عبد الله بن عوسجه نام

تقریع بانه قاتمقدر

حدیث ارسال ولید بن عقبه بطلب زکوة الاموال

کسنه

کسنهیی حارثه بن عمرو طایفهسن اسلامه دعوت اتمکه ارسال ایتمش ایدی مطیع اولمدیلر ومکتوب
شریفلرین تخفیف ایتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی اول قومک شومنه بددعا
ایلدی عقللری زایل اولدی وسوزلری مشوش ومختلط اولدی بوندن صکره
سریه قطبه بن عامردر رضی الله عنه یکرمی نفر کسنه ایله خثعم قبیلهسنه ارسال اولنمش ایدی
شویله امر اولندی که طایفهسن بوره یی هر جانبندن غارت ایده لر واردیلر محکم جنک لر ایتدیلر
ایکی جانبدن خیلی آدم مجروح اولدی بونلر کافرلرک قلجدن کچوردیلر آخر بر مقدار دوه وقیونلر آلدیلر
وبر قاچ خاتونلرین اسیر ایدوب مدینهیه کلدیلر اول قدر قلدی غنیمتک خمسین اخراج ایتدکدنکره
صکره هر کشیه دورت دوه حصه دوشدی وهر دوه اون قیون ایله برابر طوتلمش ایدی بوندن صکره
سریه ضحاک بن سفیاندر رضی الله تعالی عنه بنی کلاب طایفهسنه کوندرلمش ایدی طقوزنجی
سنه ربیع الاولنده قرطا دیدکلری موضعه واروب طایفه مذکورهیی اسلامه دعوت ایلدی
اطاعت ایتمدیلر آندن جنک ایدوب هزیمت ایلدی وغنیمتلرین آلوب دوندی کلدی بوندن صکره
سریه علقمه بن مجززدر رضی الله عنه طقوزنجی یل ربیع الاخرنده حبشه مملکتنه ارسال اولندی
ابن سعد رحمة الله علیه قولنجه سببی اول اولمش ایدی که جده قومندن بر مقدار کسنه
حبشه طایفهسندن بعض قومک اوزرینه واردی دیو رسول الله حضرتنه خبر کلدی آندن
اوچ یوز نفر کشی ایله علقمه یی اوجانبه ارسال ایتدی که حبشهلو اوزرندن دشمنی دفع ایلیه
بونلر دخی کمییه کیروب دریاده بر جزیرهیه یتشدیلر اورادن مقصود اولان موضعه عزیمت
ایتدکلری کبی اعدا طویوب قاچدیلر آندن علقمه دخی اصحابی ایله رجوع ایتدیلر کلورکن خلق
اوطلرینه یتشمکه استعجال ایتدیلر علقمه دخی عبد الله بن حذافه یی اوزرلرینه سردار نصب ایدوب
عجله ایدنلری کوندردی مذکور عبد الله لاغ ولطیفه ایدیجی کسنه ایدی یولده کلورکن بعض یرده
قوندیلر دخی اصحاب آتش یاقدیلر ایصنورلردی عبد الله امر ایتدی که صیچرایوب کندولری آتش
ایچنه آتهلر بعضی کسنه امره امتثال ایدوب آتلمق استدکلری کبی فراغت ایدوک غرضم سزه
لطیفه اتمک ایدی دیدی صکرهدن بو قصه رسول الله حضرتنه ذکر ایتدکلرنده من امرکم
بمعصیة فلا تطیعوه دیو بیوردی یعنی اولو الامردن بر کسنه سزه بر معصیت بیوررسه آکا

رضی الله عنه سریه قطبه بن عامر

رضی الله عنه سریه ضحاک بن سفیان

رضی الله عنه سریه علقمه بن مجزز

اطاعت ایلمك دیمكدر آنلره اطاعت اول وقت واجب اولور كه بیوردقلری شرع شریفه مخالف
اوله بوندن صكره سریهٔ علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه وكرم الله وجهه طقوزنجی سریهٔ علی مرتضی كرم الله وجهه
سنه ربیع الآخرنده طی قبیله سنك فلس آدلو صنملرین یقمغه ارسال اولوندی یوز اللی
نفر صحابه ایله كتمش ایدی یوزی دوه ایله اللیسی آتله ایدی واردیلر یقدیلر و اسیرلرن و دوه لرن
و قیونلرین سوروب مدینه یه كلدیلر آلدوقلری اسیرلر ایچنده سفانه بنت حاتم كه بلغ
قزی ایدی بیله كلدی صكره دن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم سفانه یی آزاد ایدوب
یرینه كوندردی روایت ایدرلر كه قرنداشی اولان عدی بن حاتم رضی الله عنه رسول الله حضرتنك
بو مروتین كوردی دخی اسلامه كلدی بوندن صكره سریهٔ عكاشه بن محصن در سریهٔ عكاشه رضی الله عنه
رضی الله تعالی عنه مكه قربنده حباب دیدكلری موضعه كوندرلمش ایدی كه عذره و بلی
دیدكلری ایكی قبیله نك یرلری در بعضلر قوتنجه فزاره و كلب قبیله لرینك یرلری در عذره
قبیله سنك دخی اشتراكی واردر بوندن صكره قصهٔ كعب بن زهیر در طائف قصهٔ كعب بن زهیر رضی الله عنه
غزاسیله تبوك غزاسی ما بیننده واقع اولمشدر ابن اسحق وغیری علما رحمهم الله تعالی روایت ایتدكلری
اوزره بو ایله واقع اولمشدر كه كعبك قرنداشی بجیر كعبه ایتدی سن بونده طورین وار ده یین
شو نبوت دعوی ایدن كیشینك احوالن تتبع ایده یین سوزین دكلیه یین كوره یین نه اصل
كیشیدر دیدی آندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم خدمتنه كلوب حق جل وعلا
هدایت دوزی قلوب ایمانه كلدی روایت اولنور كه بابالری زهیر اهل كتاب ایله مجالست
ایلردی آنلردن ایشتمش ایدی كه یقین زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم نبوت ایله مبعوث
اولسه گرك در و بر كیجه واقعه سنده بو ایله كورمش ایدی كه كوكدن اشاغه بر ایپ صرقتلش
الین اوزاتدی كه ایپه یاپشه یتشه مكن اولمیوب واقعه سن بو ایله تعبیر ایتدی كه اول كوردكی
آخر زمان پیغمبری محمد مصطفی در صلی الله علیه وسلم كه كندونك عمری وفا ایتمیوب كا ایشته
كوركدر آندن اوغلانلرینه قصه سن تقریر ایدوب وصیت ایلدی كه اگر سز آنك زمانینه یتشور سكز
ایمان كتوره سز دیدی رسول الله حضرتی صلی الله تعالی علیه وسلم طائف غزاسندن دوندكی
زمانده بجیر قرنداشی كعبه خبر كوندروب پیغمبر علیه الصلوة والسلام كندویی هجو ایدن كلوقلرده

بریجه

برنیجه كسنه یی قتل ایلدی و كفار قریش شعراسندن ابن الزبعری و هبیره بن ابی وهب
قاچدیلر اگر سنی سكا كوكا ایسه همان طوغری وار رسول الله حضرتنه تیز كلسن یتشه سن
كلوب توبه قیلانلری اولدرمز اگر كلمزسك باشكی قیدین كوره سن دیو اعلام ایتدی زمان
سابقده كعبدن بعض ناشایسته كلمات صادر اولوب رسول الله حضرتنه ایصال ایتمشلر ایدی
واصحاب كرامه شویله فرمان اولنمش ایدی كه هر كیم كعب بن زهیری كوررسه قتل ایلیه كعب بو
خبرلری ایشیدیجك عالم باشنه تنك اولوب نه ایلیه جكن بلمدی اعداسی اوزرینه هجوم ایتدیلر
هر بری كعب مقتولدر دیو سویلشورلردی آخر تدارك ایدوب فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتنك مدحنده بر قصیده نظم ایلدی و اعداسی كندو ایچون نه سوزلر سویلدكلرین و كندونك
احوالن بیان ایدوب مسكنندن چقدی مدینهٔ منوره یه كلدی جهینه قبیله سندن بر
قدیمی دوستی وار ایدی آنك اوینه قوندی ایرته سی صباح وقتنده اول كیشی كعبی رسول الله
حضرتنه كتوردی كعب قرشولرنده دیز چوكب اوتوردی و الینی اول حضرتك مبارك الینه
قودی فخر عالم كعبی كورمش ایدی بلمدی آندن كعب ایتدی یا رسول الله كعب بن زهیر
كناهنه توبه ایدوب مسلمه كلشدر و سكا كلدی امان طلب ایلر بیورر مسن توبه سن قبول
ایلیه سن اگر خیلیتكه كتوررسم دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی نعم دیو
بیوردی اول دخی ایتدی امدی اول كعب دیدكلری كناهكار بنم دیدی همان انصاردن
بر كیشی یریندن صچرادی یا رسول الله قو شو منافقك بوینن اورایم دیدی رسول الله حضرتی
منع ایلدی كناهنه توبه ایدوب كلدی ایختمه دیو بیوردی آندن كعب قصیده سن اوقماغه
باشلادی جمله ابیاتندن بری بو در كه بیوره مشدر انّ الرسول لنور یستضاء به
مهنّد من سیوف الله مسلول یعنی تحقیقا رسول الله صلی الله علیه وسلم بر نوردر كم
آنكله خلق ضیا كسب ایدرلر و حق تعالی نك قلجلرندن بر چكلمش هندی قلجدر دیمكدر
مراد بر ذات پاكدر كه آنك شریعتی نوریله ظلمات كفر و ضلال مندفع اولوب عالم منیا
اسلام ایله روشن اولدی و بر وجود شریفدر كه برهان قاطع ایله حق و باطل ما بینن تیغ هندی
بیكی فیصل ایلدی دیمك اولور روایت اولنور كه كعب قصیده سن اوقودقن ذكر اولنان بیته كلدوكی

منبع الکرم شفیع الامم ایکی جهان فخری صلی الله علیه وسلم مبارك آرقه‌سنده اولان برده‌یی
کعبك اوزرینه آتدی معاویه برده شریفه ایچون اون بیك آقچه کوندردی کعب ایتدی
برده بندن غیری کسنه‌ده اولدوغنه راضی دکلم دیو ویرمدی صکره‌دن کعب وفات
ایدوکده معاویه یکرمی بیك آقچه کوندروب وارثلرندن آلمشدر برده مبارکه الی الآن
خزائن ملوکده محفوظدر کعبك و باباسی زهیرك و اوغلی عقبه‌نك و اوغلی نك اوغلی عوامك
جمله‌سی شعرای عربك سرافرازلرندندر بوندن صکره واقع اولان غزوهٔ تبوکدر
تبوك مدینهٔ منوره ایله دمشق شهرینك اورته‌سنده بر معروف موضعدر و بو غزایه غزوة
العسرة دخی دیرلر انکیچون که بونده چوق زحمت چکلمشدر فاضحه دخی دیرلر انکیچون که منافقلر
بونده رسوای اولمشلردر طقوزنجی سنه رجبنك ایچنده بر پنجشنبه کون چقلمشدر بلا خلاف
امام عبد الرزاق تفسیرنده عقیلدن شویله مرویدر که بو غزایه بر زمانده چقلمشدر که اکر
طوارلکر نفقه‌لکر صو تمام قلت اوزره ایدی و غایت ایسیلك زمان ایدی حتی صوسزلق بر
مرتبه‌یه وارمشدی که دوه‌یی بوغزلیوب بغرساغنده بولدقلری صویی ایچرلردی و بو
غزایه چقماغه باعث اول ایدی که دیار شامدن مدینهٔ منوره‌یه زیت یاغی کتورن انباط
قومی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه روم طاغیه‌سی پادشاهلریله شامده جمعیت
ایلدیلر دیو خبر کتوردیلر آندن فخر عالم غزایه چقمق امر ایلدی اولدن عادتلری که غزالری توریه ایدرك
کیدوکلری یری تعیین ایتمزلردی بو غزاده تعیین ایتدیلر انکیچون که اصحاب غفلت ایتمیوب
کرکی کبی یول یراغین کوره‌لر امام طبرانی عمران بن الحصین رضی الله عنه حضرتلرندن روایت
ایلمشدر که عرب نصارایسی روم پادشاهنه مکتوب یازوب اول نبوت دعواسن ایدنلر
کیسه وفات ایلدی و قومنه قحط ایریشدی مالری هلاك اولدی دیو بلدوردیلر اوله دخی
کندو اعیاننده لشکرندن بر نیه قرق بیك نفر عسکر قوشوب کوندرمشدی بو خبر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه واصل اولدی و طوار و رخت جهتندن مسلمانلرده قوت
و قدرت یوغیدی حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه شامه شریفه کوندره‌جکی ایکی یوز دوه
حاضر ایتمشیدی یا رسول الله اشته بو ایکی یوز دوه رخت و اسبابیله و ایکی یوز وقیه کموش دخی

غزوهٔ تبوك

غزا بولنه اولسون دیدی عثمان حضرتلرندن رضی الله تعالی مرویدر که آیتدی ایشتدم
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایدردی که بو کوندن صکره ایتدوکی عمل عثمانه
ضرر ایتمز دیو بیوردی دیدی کمال قبولدن عبارت بر سوزدر و قتاده‌دن رضی الله تعالی عنه
مرویدر که حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه بو غزایه بیك دوه و یتمش آت چقرمشدر و عبد الرحمن
بن سمره‌دن منقولدر که بو غزایه حاضر اولدوغم زمانده عثمان رضی الله عنه بیك دینار التونی
یکنه قویدی دخی کتوروب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك قوجوسنه دوکدی
پیغمبر حضرتلری صلوات الله تعالی علیه وسلامه مبارك الیله قاریشدوروردی و ما ضر عثمان ما
عمل بعد الیوم دیو بیوروردی معناسی عمران حدیثنده بیان اولندی آندن رسول الله حضرتی
علیه الصلوة والسلام چقمغه حاضر اولدی دخی منافقلردن بر قوم مسلمانلره لا تنفروا فی الحر
دیو ایسیده یوله چقمقدن منع ایدرلردی حق سبحانه وتعالی بو آیت کریمه‌یی انزال ایلدی وقالوا
لا تنفروا فی الحر قل نار جهنم اشد حرا لو کانوا یفقهون یعنی منافقلر ایسیده چقمك دیدیلر
یا محمد سن دی که جهنم آتشی ایسیلك جهتندن اشددر اکر بلسه‌لردی بیلمدیلر دیمکدر روایت
اولنور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بو غزایه کتدوکی زمانده انصار قومندن فقراسندن
یدی کسنه سفره بیله کتمك مراد ایدندیلر رسول الله حضرتندن بنه‌جك طوار استدیلر مضایقه
زمانی اولمغین ویره‌جك طوار بولنمایجق دوندیلر اغلیو اغلیو کتدیلر حق سبحانه وتعالی کلام قدیمنده
تولوا واعینهم تفیض من الدمع حزنا الا یجدوا ما ینفقون دیو بیوردیغی معناسی بودر
واسد وغطفان قبیله‌لرینك اعرابی کلوب سفردن قالمغه اذن آلمق ایچون بعض عذر بیان
ایتدیلر اهل عیالمز بزه کتمك مشکلدر دیدیلر کسن ایکی نفر کسنه ایدیلر رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلم اجازت ویردی قالدیلر حق جل وعلا قرآن عظیمنده وجاء المعذرون
من الاعراب دیو بیوردیغی اولدر و منافقلردن دخی بعض طائفه بلا عذر اوتوردیلر کتمدیلر
حق تبارك وتعالی کتاب کریمنده وقعد الذین کذبوا الله ورسوله دیو بیوردیغی اول ملعونلردر
و بو غزاده صحابهٔ کرامدن مدینهٔ منوره محافظه‌سینه کیم قالدوغی علما بیننده اختلاف اوزره‌در
اما راجح بودر که حضرت لیث الله الغالب امیر المؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله تعالی وجهه قالمشدر

بیورمشلردر که تبوك غزاسندن غیری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کتدوکی غزالر
هیچ برندن قالمامشدر بو غزاده امر شریف بویله جریان ایلدی که مدینه محافظه سی ایچون اهل
بیتدن حق ایچون کمتیه قاله لر اول کون فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرت علی یه کرم الله وجهه
انت منی بمنزلة هرون من موسی الا انه لا نبی بعدی دیو بیورمشدر معناسی ایا علی
هرون صلی الله علیه وسلم موسی نك صلوات الله علیه وسلامه یاننده نه مرتبده ایسه سن بنم
یانمده اول مرتبده سن سن بندن سن هرون موسیدن اولدیغی کبی نهایت بو قدر وار در که
هرون علیه الصلوة والسلام پیغمبر ایدی سن پیغمبر دکلسن زیرا بندن صکره هیچ پیغمبر یوقدر
دیمك اولور ومسلمانلردن دخی بر قاچ کسنه کیتمیوب قالدیلر اما کیتمدکلری اعتقادلرنده
فساد اولدیغندن دکل ایدی همان شویله مقتضای بشریت اوزره خطاء صادر اولمش ایدی
آنلردن بری کعب بن مالك و بری مرارة بن الربیع و بری هلال بن امیة ایدی بونلرك که
شانلرنده آیت کریمه نازل اولوب وعلی الثلاثة الذین خلفوا حتی اذا ضاقت علیهم
الارض بما رحبت وضاقت علیهم انفسهم وظنوا ان لا ملجأ من الله الا الیه
ثم تاب علیهم لیتوبوا ان الله هو التواب الرحیم بیورلمشدر وعلی الثلاثة قول شریفی
آیت سابقه واقع اولان لقد تاب الله قول شریفنك متعلقاتنه معطوفدر حاصل معنی بودر که
دخی حق سبحانه وتعالی غزوه تبوکدن قالان اول اوچ نفر کسنه نك توبه سین قبول ایلدی
اول کیمسه لر سببیله خلق کندولردن شویله اعراض ایتمشلر ایدی که حتی یریوزی اول وسعتله
آنلره طار اولمش ایدی و بونی بلدیلر که حق تعالی نك غضبندن صیغناجق یر یوقدر الا آنك
مغفرت طلبی واردر یعنی توبه واستغفاردن غیری چاره یوق ایدوکنی بلدیلر آندن صکره
حق سبحانه وتعالی توبه قیلسونلر دیو توفیق میسر ایلدی تحقیقا حق تعالی حضرتی تواب در توبه ایدنلرك
توبه سین قبول ایلر و رحیمدر نعمتلر احسان ایلر دیمکدر روایت اولنور که ابو ذر غفاری رضی الله عنه
دخی قالمش ایدی صکره دن یولده کلوب یتشدکده رسول الله صلی الله علیه وسلم کوریجك
یمشی وحده ویعیش وحده ویموت وحده دیو بیوردی معنی سی یالکوز یوریسون و یالکوز
معیشت ایلسون و یالکوز اولسون دیمکدر بعده سوریلدیه و یالکز اولمشدر آندن انصار قومندن

وعرب

وعرب قبائلندن هر طائفه یه امر اولندی که سنجق و بیراق قالدوره لر بو غزاده رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتیله اوتوز بیك نفر کسنه وار ایدی بوندن غیری دخی روایتلر وارد
اولمشدر عسکر اسلامده اون بیك رأس آت وار ایدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ثمود
قومنك حجر دیدکلری مملکتلرینه اوغرادوغی زمانده اصحاب کرامه تنبیه ایلدی که صوبندن
ایچمیه لر و اکر قضای حاجت و اکر سایر مصلحت بر جانبه یالکوز کیتمیه لر یولداش ایله کیده لر مسلمانلر
دخی امر شریفلری موجبنجه عمل ایتدیلر اما بنی ساعده قبیله سندن ایکی کشی غفلت ایدوب بریسی
یالکوز قضای حاجته بریسی دخی دوه سین آرامغه کیتدی الله تعالی نك حکمتیله اول قضای
حاجته کیدن خناق مرضنه مبتلا اولدی که بوغاز آغریسنه دیرلر اول بریسنی بر عظیم یل کوتروب
طاغی کافر مملکتنه سوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه دیدکلری زمانده
بن سزه یالکوز کیتمك دیو تنبیه ایتمدمی دیو بیوردی آندن اول خناق اولان کشیه دعا ایلدی
حق تعالی شفا ویردی و ییلدی اول بری دخی پیغمبر صلوات الله علیه وسلامه سعادتله مدینه یه
کلدکده کفار کوندردیلر کلدی خلاص بولدی صحیح مسلمده ابو حمید رضی الله عنهدن مرویدر که
ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتیله کیتدوك تبوکه کلدوکمز کون فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی که بو کیجه بر عظیم یل چقسه کرکدر اولمیه که سزدن برکسنه
ایاغ اوستنه کلمه دوه لری اولان کسنه دوه سنك ایاغن باغلسون دیو بیوردی آندن بر شدتلو
یل اسدی برکسنه ایاغی اوزرینه قالقدی آنی یل کوتروب طی طاغنه آتدی بخاری و مسلم
رحمهما الله تعالی روایتلرنده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حجره
اوغرادوغی زمانده مبارك یوزینی اورتوب بویله اورتدی و بندوکی دوه یی تیز تیز سوردی باشلرینی
واصحابنه بیوردی که اول نفسلرینه ظلم ایدن ثمود قومنك اولرینه کیرمیسز الا آغلیه رق
کیرمیسز آنکیچون که آنلره ایریشن عذاب سزه یتشمك خوفندن اولا دیو بیوردی یعنی خوفکوزدن
بویله ایلیسز دیو امر ایلدی اول دیاره اوغرایوب کیچنلره معلوم اوله که حق تبارك وتعالی
عذاب کوندروب هلاك ایتدوکی ثمود قومنك اولری حالا خراب اولوب آثاری قالمشدر بو روایتلر
نفعی بودر که برکسنه حق جل وعلانك مظهر غضبی اولان یرلره اوغرادیغی زمانده غفلت اوزره اولیوب

خوف و خشیت ایله کیجمک کرک ایمش انتهی حدیثدن امام بیهقی و ابو نعیم رحمة الله علیهما
روایتلرنده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم یوله کیدر کن بر یرده ناقه سن
یتوردی زید بن اللصیب دیرلردی بر منافق وار ایدی ایتدی محمد سنه پیغمبرم دیر ایکن
غمدی ناقه سی قنده ایدوکن بلمز دیدی فخر کائنات علیه افضل التحیات بر کیشی شویله دیدی
دیو بیوردی و زیدک ملعونک کلامین نقل ایدوب ایتدی و الله بن بلمزین الا شول
نسنه بلورین که الله تعالی بکا بلدوره و حق تعالی باکا ناقه یه دلالت ایلدی حالا ناقه
وادی ایچنده فلان یرده در یولاری بر اغاجه ایلشوب طوتلمش قالمش در وارک ناقه یی
کتورک دیدی بعض اصحاب کتدیلر واروب قیدیله بیوردقلری یرده بولدیلر واقعا یولاری ند
بر اغاجه ایلشوب طوردی آلدیلر خدمت شریفنه کتوردیلر حق تعالی حضرتنه رسولنه
خبر ویروب بو مقوله معجزه ظهور ایتدیروردی طعن ایدن منافقک یوزی قره اولدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم تبوکه کلدوکی زمانده ایله دیدکلری موضعک حاکمی کلوب اطاعت
ایلدی و خراج ویردی و جربا دیدکلری یرک خلقی کلدیلر خراج کتوردیلر رسول الله حضرتی
صلی الله تعالی علیه وسلم بر عهدنامه یازوب الرینه ویردی هرقل که روم پادشاهنه
دیرلر اول زمانده حمص ولایتنده ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم دورت یوز یکرمی
نفر آتلو ایله خالد بن ولید رضی الله عنه اکیدر دیدکلری کافر بکک اوستنه کوندروب
بیوردی که یا خالد سن واروب اکیدری کیجه ایله شکار قوارکن بولاسک کرکدر دیدی خالد
رضی الله عنه کتدی موضع من بوره وار دیغی آی آیدنلغی کیجه ایدی اکیدر قرنداشی ایله
و برمقدار کسنه ایله چیقوب شکار قوارکن یتشدیلر قرنداشین قتل ایدوب کندوسین طوتدیلر
کیرو قالان طائفه سی قاچوب حصاره کردیلر خالد رضی الله عنه اکیدره قتلدن امان ویردی
اول زمانده کی که رسول الله حضرتنه کتوره و دومة الجندل رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه فتح ایدی ویره آندن اطلاق اولینه اول دخی راضی اولدی آخر الامر ایکی بیک دوه
و سکز یوز آت و دورت یوز جبه و دورت یوز کوندن ویروب مصالحه ایتدیلر و تبوک غزاده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم هرقله نامه یازوب دین اسلامه دعوت ایلدی

معجزه

هرقل چوق تلاوت ایلدی قبوله قریب اولدی اما هدایت میسر اولمدی دیو روایت ایتشلردر
امام احمد رحمة الله علیه مسندنده نقل ایتشدر که مکتوب وارد قده هرقل بن سلامم دیو جواب
ویردی کلوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه خبر ویردکلرنده ایتدی یلان
سویلمش ینه نصرانیلکی اوزره در دیو بیوردی آندن بعضی روایتده یکرمی کیجه تبوکده طوروب
سفری نماز قلدقدن صکره جنگ واقع اولیوب دوندیلر و یولده بر قاچ یرده مسجدلر بنا ایلدیلر
روایت اولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینه منوره قربنده ذی اوان دیدکلری
موضعه کلدوکی زمانده منافقلر بنا اتدوکی مسجد حقنده حق سبحانه و تعالی آیت کریمه انزال
ایلدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم مالک بن دخشم و معن بن عدی رضی الله عنهما
حضرتلرینه امر ایلدی واردیلر یقدیلر یرینی سوپردیلر اتدیلر بونک اصلی مفسرین یازدوغی
اوزره بودر که منافقلر بری بریله مشاوره ایدوب ایتدیلر بر مسجد بنا ایده لوم بز نمازی بونده
قیلورز دیو ایچنده کیره لوم او خوجا الوم محمدک آردنه اویوب نماز قلمقدن قورتله لوم دیدیلر
ملاعین بو غرض فاسد ایله مسجدی تمام ایدوب فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم تبوک
غزاسنه چیقه جق زمانده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه کلوب ایتدیلر
یا رسول الله بز بر مسجد یاپدوق که بعضی بیمارلر کیجه لرده و بعضی علتی اولان کیشیلر اوزاق
مسجده کلمیوب آنده قلالر اما سزدن مرادمز بودر که آنده کلوب نماز قلاسز و بزه خیر دعا
ایده سز تبارک اوله آندن صکره آنی مسجد اتخاذ ایلیه وز دیدیلر رسول الله صلی الله علیه
حضرتی ایتدی شمدی سفره چیقق خاطرمده وار در ان شاء الله کلدوکمز زمانده وارالوم دیو
بیوردی آندن غزوه تبوکدن دونوب موضع مزبوره کلدوکی کبی منافقلر ینه کلوب رسول الله
دعوت ایدیجک حق جل و علا آیت کریمه کوندروب فتنه و فسادلرین اعلام ایلدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم ذکر اولنان مالک ایله معن حضرتلرین رضی الله عنهما کوندروب
مسجدلرین یقدوردی اوراددن مدینه منوره یه توجه ایدوب یقین کلدکلری کبی شهردن
مسلمانلر عورت اوغلان رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتن قرشولیوب چقدیلر غریب
بیتلر ایله مدح و ثنالر اوقیوب استقبال ایتدیلر بوندن صکره حضرت ابی بکر صدیق رضی الله عنه

قصهٔ مسجد ضرار

رفتن حضرت صدیق عتیق بحج بنیت شریف رفیق علیه رضوان الله ولی التوفیق

بونه دیو قربان اولدیغی دونه‌ده

حج شریفه کتمشدر بر روایت اولنورکه تاریخ هجرتدن طقوزنجی سنه‌ده ابن سعد رحمة الله علیه
قولنجه ذی القعده آینده و بعض روایتده ذی الحجه آینده چقمشدر ابن اسحق رحمة الله علیه
نقلنده وارد اولمشدرکه رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم تبوک غزاسندن کلدکدن صکره
رمضان و شوال و ذی القعده آیلرینده اقامت ایلدی آندن صکره حضرت ابی بکر صدیقی امیر الحج
نصب ایدوب کعبة الله‌ه کوندردی مدینهٔ منوره‌دن اوچ یوز کسنه ایله کتدی و یکرمی
بدنه آلوب کتدی بخاری و مسلم رحمة الله علیهما روایتلرنده ابی هریره رضی الله عنه‌دن مرویدرکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابو بکر صدیقی امیر الحج نصب ایدوب بر قوم ایله مکه‌یه
کوندردی که واروب حج ایده و خلق آراسنده یوم نحرده سویلیوب اعلام ایده که بو ییلدن صکره
مشرکلر حج ایتمیه و عریان کمسنه بیت الله شریفی طواف ایتمیه ابو بکر رضی الله عنه چقدقدن
صکره حضرت علی کرم الله وجهه‌یه دخی برات ویروب آردنجه کوندردی که واره خلق ایچنده
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک براتن اوقیه آندن رسول الله حضرتنک امر شریفی
مقتضاسنجه خلقه تنبیه ایدیلرکه بو ییلدن صکره مشرکلر حج ایتمیه و عریان کمسنه‌لر زمان
جاهلیتده اولان عادت اوزره بیت اللهی طواف ایتمیه‌لر روایت اولنورکه ابو بکر صدیق رضی الله عنه
حضرتی اول سنه‌ده خلقه تنبیه ایلیجک کله‌جک سنه‌ده پیغمبر علیه الصلوة والسلام
حج ایده‌جکدر اصلا بر مشرک حج ایتمیه دیو ابو بکر رضی الله عنه تنبیه ایتدوکی سنه‌ده حق سبحانه
وتعالی حضرتلری یا ایها الذین آمنوا انما المشرکون نجس فلا یقربوا المسجد الحرام بعد عامهم
هذا آیت کریمه‌سین انزال ایلدی معناسی شویله دیمکدرکه ای شول کمسنه‌لرکه ایمان کتوردیلر
بلمش اولک که مشرکلر نجسدر نجسلکدن غیری نسنه دکللردر ایمدی بو ییلدن صکره مسجد حرامه
یعنی کعبة الله‌ه یقین اولمسونلر دیمکدر قاضی رحمة الله علیه تفسیرنده بیورمشدرکه مشرکلره
نجس دینلدوکی خبث باطنلری ایچوندر یاخود انکیچوندرکه نجسدن اجتناب واجب اولدوغی کبی
آنلردن دخی اجتناب واجبدر یاخود انکیچوندرکه آنلر نجسدن اجتناب ایدوب کندولری پاک
طوتمزلر اکثریا پاک ملوثلردر و ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه مشرکلر عینیله
نجسدر کلبلر کبیدر دیو بیورمشدر اما ائمهٔ حنفیه قتنده مشرکلری مسجد حرامدن

نهی

مسئله

نهی ایتمه‌دن مراد زمان جاهلیتده اولان اوزره امورن تدبیردن و عمارتنه متولی اولوب
خدمتنه قیامدن نهیدر یاخود عریان طوافدن نهیدر یوخسه دخولدن نهی دکلدر زیرا
مردارلقلری کفر سببیله باطنلرنده‌در یوخسه بدنلری مردار دکلدر دیمشلردر واما
بونلر قتنده دخوللری مکروه دکلدر امام شافعی رضی الله عنه حضرتلری قتنده مسجد حرامه
دخوللری مکروه‌در امام مالک رحمة الله علیه قتنده هر مسجده کیرمه‌لری مکروه‌در اما دخوللری
جائز اولدوغنه ائمهٔ حنفیه‌نک رحمهم الله تعالی دلیللری بودرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
ثقیف قومنک ایلچیسی کلدوکی زمانده کندو مسجد شریفنه ایندوردی امدی معلوم اولدی که
مسجده دخوللری جائز ایمش و دخی ذکر اولنان اوزره مردارلقلری اعتقادلرنده‌در بدنلرنده
دکلدر بو تقدیرجه مسجدی ملوث ایتمز دیمشلردر و بو سنه‌ده عبد الله بن ابی دیدکلری
رئیس المنافقین وفات ایلدی لعنة الله علیه و علی نسله و مخلص کسنه ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه کلدی مبارک کوملکن استدی که باباسن کفنلیه فخر عالم صلی الله علیه وسلم مروت
ایدوب مبارک کوملکن ویردی آندن صکره نمازن قلیویرمکه تضرع ایلدی رسول الله حضرتی
علیه الصلوة والسلام قالقدی که نمازین قلا عمر بن خطاب رضی الله عنه لباسندن طوتدی دخی
یا رسول الله سن آنک نمازین قلورمیسن ربک سنی نهی ایتمش ایکن دیدی رسول الله حضرتی
آیتده تکری تعالی بنی مخیر قلوب استغفر لهم او لا تستغفر لهم ان تستغفر لهم
سبعین مرة فلن یغفر الله لهم دیو بیورمشدر دیدی معناسی یا محمد سنک کفار ایچون
استغفارک ایله عدم استغفارک مفید اولمقده برابردر اکر یتمش کره آنلر ایچون استغفار
ایدرسک الله تعالی آنلری مغفرت ایلمز دیمکدر پیغمبر صلی الله علیه وسلم بیوردی که بن یتمش
کره‌دن زیاده استغفار ایدرین اولکه الله تعالی مغفرت ایلیه دیدی حضرت عمر ایتدی
یا رسول الله اول منافقدر دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی نمازین قلدی
آندن صکره حق تبارک و تعالی آیت کریمه کوندردی ولا تصل علی احد منهم مات ابدا
ولا تقم علی قبره انهم کفروا بالله ورسوله وماتوا وهم فاسقون دیو بیوردی یعنی
یا محمد کفر اوزرینه ابدی وفات ایدنلردن برینک اوستنه صلاة ایلمه یعنی آنلرک

مغفرتی ایچون دعا و استغفار قلمه و دفن ایچون یا زیارت ایچون قبرلرینه وارمه دیو
تحقیقا آنلر الله تعالی حضرتینه و رسولنه کافر اولدیلر و کافر کفر اوزرینه اولدیلر دیکدر
عبد الله بن ابی قصه سن امام بخاری و امام مسلم و امام نسائی رحمهم الله علیهم اجمعین بونلرجه
روایت ایتدیلر و بو یلده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک مزاج شریفلرینه بعض
عارضه واقع اولوب خاتونلرندن ایلا ایتمشلر ایدی یعنی بر آی بیتلرینه اتمکه یمین ایلدیلر بر فوقانی
مسکن شریفلری وار ایدی خرما طاللرندن نردبانی وار ایدی آنده اوتوردی یکرمی طقوز کون
تمام اولیجق آشاغه اینیدی یا رسول الله سز بر آیه یمین ایتمش ایدوکز دیدیلر ایتدی آی یکرمی
طقوزده دخی کلور دیو بیوردی بوندن صکره ابو موسی و معاذ رضی الله عنهما یمن
ولایتنه کوندرلمشلردر اول دیارک ایکی ناحیه سی وار ایدی یوقارو جانبنه معاذ
حضرتین کوندردی که اول عدن طرفنده واقع اولمشدر آشاغه جانبنه ابو موسی حضرتین
کوندردی و هر برینه بسیار ارشاد بیوردی که رفق و ملاطفت ایله طوته لر کوچ ایتمیه لر نفرت ویرمیه لر
یمن خلقی ملایم طائفه اولمغین رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم ملایمت ایله طوتمق بیوردی
و معاذ رضی الله عنه حضرتنه ایتدی یا معاذ سن اهل کتابدن بر طائفه نک اوستنه وارمک
کرکدر واردوغک زمانده آنلره کلمهٔ شهادت تلقین ایلیه سن اکر مطیع اولورلرسه آنلره بلدوره سن که
حق تبارک و تعالی آنلاره زکوة فرض ایلمشدر غنی لرندن آلنور دخی فقیرلرینه ویریلور اکر
بونه دخی مطیع اولورلرسه صقین کرائم اموال لرین آلمیاسن یعنی بغایت نفیس اولان
مالکرین آلمیاسن دیو بیوردی محصل بر کشی نک اوستنه زکوة واجب اولسه مثلا قرق
قیونی اولسه بر قیونن آلهلر اما غایت اعلی سن آلمیه لر غایت ادنی سن دخی آلمیه لر بلکه
اورته حاللوسن آلهلر و آت و دوه و کرم و قالانی دخی بویله‌در آندن ایتدی اتق دعوة
المظلوم فانه لیس بینها و بین الله حجاب دیدی یعنی صقین مظلومک دعاسندن
زیرا حقیقتا شان بودر که مظلومک دعاسیله حق تبارک و تعالی ما بیننده حجاب یوقدر دیکدر
مراد مظلومک دعاسی بر حال جناب عزتده مقبولدر لوزن بهار کسنه یه ظلم ایله بد دعالرین
آلوب بلایه مبتلا اولمیاسن دیکدر بوندن صکره اوشبو یل ربیع الاولده بعض روایتده

ربیع

فاتقوا من دعوة المظلوم

ربیع الآخرده خالد بن ولیدی رضی الله عنه نجران ولایتنده بنی عبد المدان دیدکلری
قبیله یه کوندرمشلردر خالد واردوغی کبی هدایت ربانیه میسر اولوب اسلامه کلمشلردر
بوندن صکره حضرت علی بن ابی طالبی کرم الله تعالی وجهه و رضی الله عنه یمن دیارینه کوندردیلر
اوشبو یل رمضانک ایچنده کتدی و مبارک الیله علی حضرتنه عمامه کیدروب سنجق ویردی
اوچ یوز نفر کسنه یه سردار نصب ایدوب ارسال ایلدی ائمهٔ حدیثدن ابو داود و احمد و ترمذی
رحمهم الله تعالی روایتلرنده حضرت علی دن کرم الله وجهه مرویدر که ایتدی رسول الله صلی الله
علیه بنی یمنه کوندردی دخی بن ایتدم یا رسول الله بنی یاشلو بر طائفه یه بنی کوندرهسن بن
بر کنج یاشلو کشییم قضا امرنده بصیرت اوزره اولامزم دیدم همان مبارک الین کوکسم اوزرینه
قودی دخی اللهم ثبت لسانه و اهد قلبه دیو دعا ایتدی و بیوردی که یا علی چون یانوکه ایکی
خصم کلوب اوتوردقی زمانده اول برینک سوزین ایشتمینجه ما بینلرنده حکم ایلمه دیدی یعنی مجرد
برینی دکلیوب سوزینه اعتقاد ایلیه اول جانبه میل ایتمه اول برینی دخی سویلدوب دکله
ایکیسنک سوزین اذعان ایتدوکدن صکره حق تعالی خیر و صوابه ارشاد ایلیه دیمکدر آندن علی کرم الله
صحابه ایله چیقدی واروب هر جانبه بولوک بولوک آدملر صالدی انواع مال و غنائم سوروب کتوردیلر
صکره جمعیتلرینه راست کلدی اسلامه دعوت ایلدی اطاعت ایتمیوب مسلمانلر اوستنه اوق آتدیلر
همان علی کرم الله وجهه اوزرلرینه یوریش ایدوب کفاردن یکرمی کسنه یی قتل ایتدیلر کریو قالانی
طاغلوب پریشان اولدیلر علی کرم الله وجهه آردلرینه دوشوب کیتمه دن اصحابی منع ایتدی آندن صکره
خبر کوندروب ینه اسلامه دعوت ایلدی بو کره سرعت ایله کلوب قبول ایتدیلر مسلمان اولدیلر اولولری
دخی چوق کسنه اسلامه کلدی و آنلردن دوندی علی کرم الله وجهه مکه یه کلدی رسول الله حضرتنه
مکهٔ الله ده راست کلدی پیغمبر علیه الصلوة و السلامک بو حجنه حجة الوداع دیرلر و حجة الاسلام
دخی دیرلر و حجة البلاغ دخی دیرلر روایت اولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینه یه
هجرت ایتدوکدن صکره آنده اقامت ایلدکی مدت هر یلده ضحیه سن بوغازلردی یعنی ذی الحجه بیرامنده
قربانن ایدردی و غزالره چیقردی تاریخ هجرتدن اونجی یل ذی القعده سی کلدوکی کبی حج شریفه
اتفاق دوشدی ابن سعد رحمة الله علیه روایتنده ابتدای نبوتدن آخر عمرینه وارنجه بوندن

حدیث حجة الوداع

غیری حج ایتمك واقع اولمامشدر صحیح بخاریده رحمة الله علیه زید بن ارقم رضی الله عنه دن مرویدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اون طقوز غزا ایتدیلر اما هجرتدن صکره همان بر حج ایلمشلر
آندن صکره حج ایتمدیلر ابن اسحق دن مرویدر که مکه ده ایکن دخی بر حج ایتمش ایدی بعضلر
ایکی حج ایتمش ایدی دیدیلر نو ذکر اولنان روایات نبوتدن صکره اولانه کوره در اما نبوتدن
مقدم نیجه ایدوکن الله دن غیری کمسه بلمز دیمشلردر و بو حج شریفده کون چقدقلری علما
رحمهم الله تعالی ما بینلرنده اختلاف اوزره در بعضلر قولنجه سبت کونی چقمشدر ذی القعده آیندن
بش کیجه قالمش ایدی دیدیلر بعضلر روایتی اوزره پنجشنبه کون چقمشدر امام واقدی رحمة الله علیه
تصریح ایتمشدر که سبت کونی اویله ایله ایکندو ما بیننده چقدی و ذی القعده نك بشی قالمش ایدی
دیمشدر و مکه یه شنبه ذی الحجه نك دوردنجی کونی احد کوننده داخل اولشدر حضرت عایشه
رضی الله عنها بویله روایت اولنمشدر و بو حج شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
یانینجه طقسان بیك نفر کسنه کیتمشدر بعضلر قولنجه یوز اوتوز دورت بیك کسنه کتدی دیمشلر
امام بیهقی روایتی اوزره بعضلر دخی زیاده ایدی دیمشلردر تفصیلی مقصد عباداتده کلسه کرکدر
ان شاء الله تعالی بوندن صکره واقع اولان سریۀ اسامة بن زید بن حارثه در رضی الله عنهما
شام ولایتنده بلقا نواحیسندن سراة دیدوکلری موضعه ارسال اولنمش ایدی تاریخ هجرتدن
اون برنجی سنه ده صفر آینك اواخرنده اثنین کونی چقمشدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك آخر کوندردوکی سریه بودر موضع مزبورده اسامه نك باباسی زید بن حارثه
حضرتی رضی الله عنه روم کفره سنك الندن شهید اولمش ایدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
اسامه یه عسکر قوشوب اورایه ارسال ایلدی مهاجرین و انصار قومنك کزیده لری جمله بو سریه ده
بله ایدیلر خصوصا حضرت ابی بکر صدیق و عمر فاروق بیله چقمشلر ایدی رضوان الله علیهم اجمعین
چارشنبه کونی اولدوغی کبی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مزاج شریفلری
متغیر اولوب حمی و صداع عارض اولدی پنجشنبه کون کندو مبارك اللریله سنجق باغلیوب
اسامه یه ویردی اول دخی سنجق ایله چقوب جرف دیدکلری موضعه قوندی صحابه کبار رضی الله عنهم
اورایه چقوب جمعیت ایتدیلر اسامه حضرتی رضی الله تعالی عنه هنوز تازه یکت ایدی

سریۀ اسامة رضی الله عنه

و پیغمبر

و پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك بنده زاده سی ایدی صحابه دن بر طائفه بری برینه
سویلشوب شو اصل اوغلانی مهاجرین اوستنه سردار نصب ایلدی دیدیلر بو سوز رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك سمع شریفلرینه واصل اولیجق مبارك باشنی صاردی دخی منبره
چقوب حق تعالی حضرتلرینه حمد و ثنا ایتدکدن صکره ناسه خطاب ایدوب بیوردی که ای آدملر
نه سوزدر بو که سزدن بعضکوزدن بکا واصل اولدی اسامه یی امیر نصب ایتدوکم خصوصده
سزدن طعن ایتمك صادر اولدی بوندن اول باباسی زیدی امیر نصب ایتدوکمده دخی طعن ایتدکز
دیدی و یمین ایدوب بیوردی زید امیرلکه لایق ایدی آندن صکره اوغلی دخی لایقدر و اول بکا
خلقك بغایت سوکلولرندندر ایمدی اکا عزت و اکرام ایدوك دیو خلقه وصیت ایلدی
و منبردن اینوب بیت شریفنه کیردی بو خصوص ماه ربیع الاولك اونبخی کونی سبت کوننده
واقع اولمش ایدی اسامه ایله کیده جك طائفه کلورلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه
وداع ایدرلردی دخی چقرلر عسکر قوندوغی یره کیدرلردی آندن احد کونی اولدوغی کبی رسول الله
حضرتنك زحمتی زیاده اولدی اسامه رضی الله عنه حضرتی بی اختیار ذنك یرندن قالقوب
شهره کیردی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمك یانینه کلدی حضرت رسالت بر مقدار
زبون ایدی سوزه طاقتی یوغیدی اسامه رضی الله عنه اکیلوب پیغمبر حضرتنی اوپدی رسول الله
حضرتی صلی الله علیه وسلم مبارك اللرین کوکدن یاکه قالدروردی طوتدی دخی اسامه حضرتنك
اوزرینه قودی اسامه رضی الله عنه ایدر بلدم که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بکا
دعا ایلدی دیر آندن اسامه حضرتی قالقوب ینه عسکر آراسنه چقدی ایرته سی اثنین کونی
اولیجق رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك مزاج شریفلرینه بر مقدار رخصت کلوب افاقت
اوزره اولدیلر اسامه حضرتی ینه کلوب رسول الله حضرتن کوردی وداع ایدوب ینه عسکرکاهنه
کلدی و خلقه کوچ امر ایلدی سپاهیلر طوروب اسبابلرین یوکلدوب آتلارین ایرلکه مشغول ایکن
اسامه نك آنه سی ام ایمن خاتون رضی الله عنها اوغلنه خبر کوندروب تعجیل کیدر سن رسول الله
حضرتی غایت زبون اولدی دیمکله همان کیجه اوزره دیدی اولدن اسامه حضرتی و حضرت عمر بن خطاب
و ابو عبیده رضی الله عنهم قالقوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنك یانینه کلدیلر

کنش غروبه میل اتدوکی زمانده اول آفتاب فلک رسالت افق فنادن افول ایدوب مطلع
آسمان بقادن عالم عقبایه پرتو صالدی صلوات الله علیه وآله وصحبه اجمعین قول صحیح اوزره
اول حضرتک وفاتی اون برنجی یل ربیع الاولک ایکنجی کونی یوم الاثنین ده واقع اولشدر دخی
تفصیلی مقصد اخیرده بحلنه کلدکده ان شاء الله تعالی روایت اولنور که فخر عالم حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم
انتقال اتدوکی اسامه نک عسکری مدینه یه کروب سنجاغی بریده اسلمی کوتوردی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمک سعادت خانه سی اوکنه دکدی آندن صحابه کرام حضرت
ابی بکر صدیقه رضی الله عنهم بیعت ایتدوکلری کبی بریده یه امر ایتدی که بو سنجاغی اسامه حضرتنک
اوینه ایلدوب اوراده چقه لر بوالدرینه کیده لر اسامه رضی الله عنه عسکر ایله چقوب اول قوندوغی
یره قوندی ربیع الاخرک غره سی اولدوغی کبی چقدی ذکر اولنان ابنا دیدکلری موضعه واروب
هر جانبندن یوریش ایدوب اطراف ونواحیسن غارت ایتدو دخی قرشو طورانلرین قردی بر مقدارین
اسیر ایتدی وباباسی زیدی قتل ایدنلری بولوب اولدردی واهل اسلامدن اصلا برکسنه
دوشمکی نجدسی سالم وغانم دونوب مدینه منوره یه کلدیلر حضرت ابی بکر صدیق مهاجرین
واهل مدینه ایله چقوب قرشولدیلر اسامه نک بو وجهله منصور ومظفر کلدوکی مسرور
اولدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنک التمش مقداری سریه ویکرمی یدی غزاسی
واقع اولمشدر والله اعلم بعض مشایخ کرامدن قدس الله اسرارهم مرویدر که برکسنه ایکی جهانک
فخرینک صلوات الله علیه وسلامه غزالرین وفتحلرین اوقیوب دیکلمکی عادت ایدینسه حق تبارک
وتعالی اول کسنه یه هر ایشده فتح ونصرت میسر ایدوب مشکللرین آسان ایلیه ودشمنلری اوستنه غالب قیله

مقصد ثانی اول حضرتک قرآن عظیمده وتوریت وانجیل وزبورده وسایر صحف سماویه ده واحادیث صحیحه ده واقع اولان اسمای شریفه سی بیانندهدر

واولاد کرامی وازواج طاهراتی وعملری وعمه لری ورضاعا قرنداشلری وجده لری
وخدمتکارلری وقولاری ومعتقلری وحارسلری وکاتبلری واهل اسلامه کوندردوکی
مکتوب شریفلری واطراف پادشاهلر ایله واقع اولان مراسلاتی وآلات حربی ودوابی
وخدمت شریفلرینه کلن ایلجیلر بونده مذکوردر وبو مقصدده اون فصل واردر

فصل اول

فصل اول اسمای شریفه سی بیانندهدر

حضرت رب العظمة والکبریا جل وعلا وتعالی بزم پیغمبریمز محمد مصطفی علیه افضل الصلوة والسلام حضرتنی قرآن عظیمده وسایر
کتب سماویه ده وسنت انبیا علیهم السلام اوزره اسمای کثیره ایله یاد ایلمشدر اما جمیع اسمای شریفه سنک
اشهری محمددر که جدی عبد المطلب تسمیه ایتمشدر روایت اولنور که اوغلنک آدین نه قودک
دیو عبد المطلبه سؤال ایتدیلر محمد قودم دیو جواب ویردی نیچون آنالرک وقومنکک ولیا
آدیله تسمیه ایتدوک دیدیلر ایتدی اول رجا ایله ایتدم که جمیع اهل ارض آنی حمد ایده لر دیدی
بو ایله دیدوکنک وجهی اول ایدی که عبد المطلب بر کیجه واقعه سنده کورمش ایدی که کندو ارقه
سندن کومش زنجیرلر چقمش برینک اوجی کوکلره یتشمش برینک مشرقه وبرینک مغربه ایرشمش آندن صکره
بو زنجیرلر بر آغج شکلنه بغلنه که هر یپراغنک اوزرنده نور کوریلور ومشرق ومغرب اهلی کویا
اول آغاجک طاللرینه یاپشوب آصلمشلر عبد المطلب بو واقعه سنی ایلچاک معبرلره شویله
تعبیر ایتدیلر که سنک اولاد ذکوردن برکسنه کله که جمیع مغرب ومشرق خلقی آکا تابع اولا ودنیا خلقی
آکا حمد ایلیه دیدیلر انکیچون فخر عالمک اسمین محمد قومش ایدی وآنه سی امنه خاتون دخی واقعه سنده
بو ایله دیمشلر ایدی که سن بو امتک سیدینه حامله اولدک وضع حمل اتدوکک زمانده آدینی محمد
قویه سین دیمشلر ایدی ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن دخی مرویدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم وجوده کلدوکی زمانده جدی عبد المطلب آدینی محمد قودی یا ابا الحارث نیچون
آبا واجدادک آدیله تسمیه ایتمدوک دیدیلر مرادم بودر که کوکده الله تعالی ویرده آدم اوغلانلری
آنی حمد ایده لر دیدی محمد بن جبیر بن مطعمدن مرویدر رضی الله عنهما اول که باباسندن رضی الله عنه
روایت ایتمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر که تحقیقا بنم بر قاچ آدم
واردر بن محمدم واحمدم وماحیم که الله تعالی بنم ایله کفری محو ایلر وبن حاشرم که آدم
اوغلنلری بنم ایاغوم حشر اولنور وبن عاقبم دیو بیورمشدر بخاری ومسلم رحمهما الله بو ایله روایت
اتشلردر امام نووی رحمة الله علیه مسلم شرحنده بیورمشدر که یحشر الناس علی قدمی دیدوکنک
معناسی خلق بنم اثرمدن وزمانمدن صکره حشر اولنورلر دیمکدر امام بخاری وحاکم وابو نعیم رحمهم الله
روایت ایلمشلردر نافع بن جبیردن رضی الله عنه مرویدر که ذکر اولنان بش اسم شریفی ذکر ایتدکدن صکره

حاتم اسمین دخی ذکر ایتمشدر حذیفه رضی الله عنه حدیثنده احمد و محمد و حاشر و
ونبی الرحمة واقع اولمشدر ابو نعیم روایتنک لفظی بودر هی ستة محمد واحمد وحاتم وحاشر
وعاقب فاما حاشر فبعثت مع الساعة نذیرا لکم بین یدی عذاب شدید واما عاقب فانه
اعقب الانبیاء علیهم السلام یعنی نبی علیه الصلوة والسلامک اسملری کتبده ذکر اولنمشدر اما
حاشر دینلدوکی اولدر که قیامته قریب کوندرلمشدر شول حالده که سزه عذاب شدیدن
ایلرو نذیر اولمشدر دیمکدر نذیر شول کمسنه یه دیرلر که قورقاجق خبر ویره اما عاقب دینلدوکی
انکیچوندر که انبیانک عقبنده کلمشدر کندودن صکره پیغمبر کلمز دیمکدر بو روایتلرک بعضنده بش
اسم بعضنده التی اسم که ذکر اولنمشدر رسول الله حضرتنک تمام اسملری بونلردر دیمک دکلدر
بلکه مراد بو اسملر رسول الله حضرتنه مخصوص اسملردر او حضرتدن غیری کمسنه مقدما
بو اسمله مسمی اولمشدر دیمکدر یاخود امم ماضیه بیننده مشهور اولان اسملری بونلردر دیمکدر
یوخسه اسماء شریفه سی چوقدر ابن دحیه رحمة الله علیه مستوفی آدلو کتابنده بیورمشدر که
اکر کتب متقدمه ده و قرآن عظیمده و احادیث شریفه ده اولان اسملری جمع اولنسه اوچ یوز •
یتیشور دیمشدر بعض روایتده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم بنم قرآنده •
یدی اسمم واردر دیو بیورمشدر آندن بو اسماء شریفه یی تعیین ایلمشدر محمد و احمد و یس و طه
والمزمل والمدثر و عبد الله و قرآن عظیمده القابندن چوق نسنه مذکوردر حتی بعض علما
صایوب عددینی تعیین ایتمشلردر بعضلر اسماء حسنی عددنجه طقسان طقوز یتیشدورمشلردر •
قاضی عیاض رحمة الله علیه بیورمشدر که حق سبحانه و تعالی رسول الله حضرتین کندو اسماء
حسنی سندن اوتوز مقداری اسمیله تسمیه قلمشدر قاضی ابو بکر بن العربی رحمة الله علیه احکام القرآن
آدلو کتابنده بعض صوفیه دن نقل ایتمشدر که حق جل وعلانک بیک اسم شریفی و پیغمبر علیه السلامک
بیک اسمی واردر دیمشلر اما بونلردن مراد اوصافدر فخر عالم صلی الله علیه وسلم نیجه نیجه
اوصاف حمیده ایله متصفدر هر بریندن بر اسم اخذ اولنسه اول قدر اولور بلکه دخی زیاده اولور
دیمشلردر و دخی بو دکلو اسماء کثیره نک بعضی او حضرته مختصدر غیره اطلاق یوقدر بعضی دخی واردر که
اونکا اطلاقی غالب اولمشدر بعضی دخی واردر که مشترکدر مصنف رحمة الله علیه بیورمشدر که

شیخمزک

شیخمزک قول بدیع آدلو کتابنده و قاضی عیاضک شفاسنده و ابن عربینک قبس و احکام القرآن
آدلو کتابلرنده و ابن سید الناسک کلامنده کوردوکمز اسماء شریفه سی دورت یوزدن زیاده در
حروف تهجی اوزره بویله ترتیب ایتدوک دیمشدر حرف الالف الآبر بالله . الاتقى
اتقى الناس . الاجود . اجود الناس . الاحد . احسن الناس . احمد . احيد بضم الهمزة
وكسر الحاء وسكون الياء او بفتح الهمزة وسكون الحاء . الآخذ بالحجزات . آخذ الصدقات .
الآخر . الاخشى لله . اذن خير . ارجح الناس عقلا . ارحم الناس بالعيال . الازهر .
اشجع الناس . الاصدق فى الله . اطيب الناس ريحا . الاعز . الاعلى . الاعلم بالله .
اكثر الناس تبعا . الاكرم . اكرم الناس . اكرم ولد آدم . المص . امام الخير . امام
الرسل . امام المتقين . امام النبيين . الامام . الآمر . الآمن . امنة اصحابه . الامين .
الامى . انعم الله . اول شافع . اول المسلمين . اول مشفع . اول المؤمنين . اول من تنشق
عنه الارض . حرف الباء البر . البارقليط . الباطن . البرهان . بشر . بشرى . بشرى
عيسى . البشير . البصير . البليغ . بالغ البيان . البينة . حرف التاء التالى . التذكرة .
التقى . التنزيل . التهامى . حرف الثاء ثانى اثنين . حرف الجيم الجبار . الجد .
الجواد . جامع . حرف الحاء حاتم . حزب الله . الحاشر . الحاكم بما اراه الله . الحافظ .
الحامد . حامل لواء الحمد . الحائد لامته من النار . الحبيب . حبيب الرحمن . حبيب الله
الحجازى . الحجة . الحجة البالغة . حجة الله على الخلائق . حرز الاميين . الحرمى .
الحريص . حريص على الايمان . الحسيب . الحكيم . الحفيظ . الحق . الحليم . حماد . حمطايا . ونعال حياطا
حم عسق . حفى . الحمد . الحنيف . حرف الخاء الخبير . خاتم النبيين . خاتم المرسلين .
الخاتم . الخازن لمال الله . الخاشع . الخاضع . الخالص . خطيب الانبياء . خطيب الامم .
خطيب الوافدين على الله . الخليل . خليل الرحمن . خليل الله . الخليفة . خير الانبياء .
خير البرية . خير خلق الله . خير العالمين طرا . خير الناس . خير هذه الامة . خيرة الله .
حرف الدال دار الحكمة . الداعى الى الله . دعوة ابراهيم . دعوة النبيين . دليل الخيرات .
حرف الذال الذاكر . الذكر . ذكر الله . ذو الحوض المورود . ذو الخلق العظيم . ذو الحرم

ذو القوة . ذو مكانة . ذو عزة . ذو فضل . ذو المعجزات . ذو المقام المحمود . ذو الوسيلة . حرف
الراء الرافع . الراضي . الراغب . الرافع . راكب البراق . راكب البعير . راكب الجمل .
راكب الناقة . راكب النجيب . الرحمة . رحمة الأمة . رحمة العالمين . رحمة مهداة . الرحيم
الرسول . رسول الراحة . رسول الرحمة . رسول الله . رسول الملاحم . الرشيد . الرفيع الذكر
رافع الرتب . رفيع الدرجات . الرقيب . روح الحق . روح القدس . الرؤوف . ركن المتواضعين
حرف الزاي الزاهد . زعيم الأنبياء . الزكي . الزمزمي . زين من وافى القيامة . حرف
السين السابق . السابق بالخيرات . سابق العرب . الساجد . سبيل الله . السراج المنير .
السراط المستقيم . السعيد . سعد الله . سعد الخلائق . السلام . السميع . السيد . سيد ولد
آدم . سيد المرسلين . سيد الناس . سيد الكونين . سيد الثقلين . سيف الله المسلول . حرف
الشين الشارع . الشافع . الشاكر . الشاهد . الشكور . الشكار . الشمس . الشهيد . حرف الصاد
الصابر . الصاحب . صاحب الآيات . صاحب المعجزات . صاحب البرهان . صاحب البيان .
صاحب التاج . صاحب الجهاد . صاحب الحجة . صاحب الحطيم . صاحب الحوض المورود .
صاحب الخاتم . صاحب الخير . صاحب الدرجة العالية الرفيعة . صاحب الرداء . صاحب
الأزواج الطاهرات . صاحب السجود للرب المحمود . صاحب السرايا . صاحب السلطان . صاحب
السيف . صاحب الشرع . صاحب الشفاعة الكبرى . صاحب العطايا . صاحب العلامات
الباهرات . صاحب العلو والدرجات . صاحب الفضيلة . صاحب الفرج . صاحب
القضيب . صاحب القضيب الأصغر . صاحب قول لا إله إلا الله . صاحب القدم
صاحب الكوثر . صاحب اللواء . صاحب المحشر . صاحب المدينة . صاحب المغفر .
صاحب المغنم . صاحب المعراج . صاحب المظهر المشهود . صاحب المقام المحمود . صاحب
المنبر . صاحب المئزر . صاحب النعلين . صاحب الهراوة . صاحب الوسيلة . الصادع
بما أمر . الصادق . الصبور . المصدق . صراط الله . صراط الذين أنعمت عليهم .
الصراط المستقيم . الصفوح . الصفوح عن الزلات . الصفوة . الصفي . الصالح . حرف
الضاد الضارب بالحسام المخذوم . الضحاك . الضحوك . حرف الطاء طاب طاب .

الطاهر . الطبيب . طسم . طس . طه . الطيب . حرف الظاء الظاهر . الظفور . حرف
العين العابد . العادل . العظيم . العافي . العاقب . العالم . علم الإيمان . علم اليقين
العالم بالحق . العامل . عبد الله . العبد . العدل . العربي . العروة الوثقى . العزيز
العفو . العطوف . العليم . العلي . العز . عبد المهيمن . عبد القدوس . عبد الغياث
عبد الرزاق . عبد السلام . عبد المؤمن . عبد الغفار . حرف الغين الغالب . الغفور
الغني . الغني بالله . الغيث . الغوث . الغياث . حرف الفاء الفاتح . الفارقليط .
الفارق . فاروق . الفتاح . الفجر . الفرط . الفصيح . فضل الله . فاتح النور . حرف
القاف القاسم . القاضي . القانت . قائد الخير . قائد الغر المحجلين . القائل . القائم .
القتال . القتول . قثم . القثوم . قدم صدق . القرشي . القريب . القمر . القيم . القوي
حرف الكاف كافة الناس . الكفيل . الكامل في جميع أموره . الكريم . كهيعص . حرف اللام
اللسان . حرف الميم الماجد . ماذ ماذ . المؤمل . الماحي . المأمول . المانع . المأذ المعين
المبارك . المبتهل . المبرأ . المبشر . مبشر البائسين . المبعوث بالحق . المبعوث المبلغ .
المنيح . المبين . المتين . المتبتل . المتبسم . المتربص . المترحم . المتضرع . المتقي .
المتلو عليه . المتهجد . المتوسط . المتوكل . المتين . مجاب . مجيب . المجتبى . المجير .
المحرض . المحترم . المحفوظ . المحلل . محمد . المحمود . المخبر . المختار . المخصوص بالشرف . المخصوص
بالعز . المخصوص بالمجد . المخلص . المدثر . المدني . مدينة العلم . المذكر . المذكور . المرتضى
المرتل . المرسل . المرتجى . المرحوم . المرفع الدرجات . المز . المزكى . المزمل . المسبح
المستغفر . المستغني . المستقيم . المسري به . المسعود . المسلم . المسلم . المشاور . المشفع
المشفوع . المشرع . المشهود . المشير . المصباح . المصارع . المصافح . مصحح الحسنات .
المصدوق . المصطفى . المصلح . المصلى عليه . المطاع . المطهر . المطهر . المطلع . المطيع
المظفر . المعزز . المعصوم . المعطي . المعقب . المعلم . معلم أمته . المعلم . المعلن . المعلى
المفضال . المفضل . المفتاح . مفتاح الجنة . المقتصد . المقفي . المقدس . المقري . المقسط
المقسم . المقصوص عليه . المقفى . مقيل العثرات . مقيم السنة بعد الفترة . المكرم

المكتفى . المكين . المكى . الملاحمى . ملقى القرآن . الممنوح . المنادى . المنتصر . المنبى . المنذر .
المنزل عليه . المنصف . المنصور . المنيب . المنير . المهاجر . المهتدى . المهدى . المهداة . المهيمن .
المؤتمن . المؤتى جوامع الكلم . الموحى اليه . الموصل . الموقر . المولى . المؤمن . المؤيد . الميسر .
حرف النون نون . النابذ . النابز . الناس . النابغ . الناشر . الناصر . الناصح . الناطق . الناهى .
نبى الاحمر . نبى الاسود . نبى التوبة . نبى الحرمين . نبى الراحة . نبى الرحمة . النبى الصالح .
نبى الله . نبى المرحمة . نبى الملحمة . نبى الملاحم . النبى . النجم الثاقب . نجى الله . النذير . النسيب .
نصيح . ناصح . النعمة . نعمة الله . النقيب . النقى . النور . نور الامم . حرف الواو الوجيه .
الواسط . الواسع . الواصل . الواضع . الواعد . الواعظ . الوارع . الوسيلة . الوافى . الوفى .
ولى الفضل . الولى . حرف الهاء الهادى . هدى . هدية الله . الهاشمى . حرف الياء
اليثربى . يس . اما كنية لريك مشهورى ابو القاسم در كه احاديث شريفه ده چوق وارد اولمشدر
و ابو ابرهيم دخى وارد اولمشدر نتهكيم انس بن مالك رضى الله عنه حديثنده جبرائيل عليه السلام
كلدى السلام عليك يا ابا ابرهيم ديدى ديو بيورلمشدر وابن دحيه ذكر ايتدوكى اوزره ابو الارامل ايله
كنية لنمشدر و بعضيلر روايتنده ابو المؤمنين ايله دخى كنيه لنمشدر وشويله معلوم اوله كه ذكر
اولنان اسامى شريفه دن هر برينك شرحنه تعرض اولنورسه تطويل كلامه باعث اولوب نيجه
مجلد كتاب تحريرى ايله تمام اولملق مقرردر مقصود خود اختصاردر ولكن بعون الله تعالى
و عنايته بز قلمنك بر سبيل اختصار ذكرى ايراد اولنمغه اما محمد و احمد كه اول حضرتك
اشهر اسماسندندر ايكيسنك دخى اشتقاقى حمددندر برى تفعيل بابندن اسم مفعولدر كه معناسى
تحميد اولنمش ديمكدر بو صيغه تكثير وتضعيفه دلالت ايلر محمد ديمك تكرار بتكرار حمد اولنمش ديمكدر
نتهكيم مكرم شول كسنه يه ديرلر كه مرة بعد مرة اكرام اولنمش اوله و ممدح دخى اولدر كه مرارا
مدح اولنمش اوله و سايرى دخى بو يله در و احمد اسم تفضيلدر معناسى حق تبارك وتعالىيه
حمد ايديجيلرك حمد سندن زياده حمد ايديجى ديمك اولور بعض علما مفعول معناسنه
حمل ايدوب جميع حمد اولنمشلردن زياده حمد اولنمش ديمكدر ديديلر اما بو تقديرجه
حق سبحانه وتعالى دن غيرى حمد اولنمشلردن زياده حمد اولنمش ديمك مراد اولنمق كركدر

والارادات كملز بعض علما بيورمشدر كه بو ايكى اسم شريف اول حضرتك شول خصال حميده
واخلاق پسنديده سندن اخذ اولنمشدر كه انلر اجليچون محمد واحمد ايله تسميه قلنمغه مستحق
اولمشدر قاضى عياض رحمة الله عليه شفا سنده بيورمشدر كه احمدك معناسى حمد ايديجى لرك
اكبرى و حمد اولنمشلرك اجلى ديمكدر و حضرت موسى و عيسى لسانلرنده احمد اسميله مذكور
اولمشدر و بو اسم محمد اسمندن مقدمدر ديشلردر قاضى عياض رحمة الله عليه بيورمشدر كه
پيغمبر صلى الله عليه وسلم محمد اولمدين احمد اولمشايدى نتهكيم وجودده اويله واقع اولمشدر
زيرا احمد ايله تسميه كتب سالفه ده واقع اولدى و محمد ايله تسميه قرآنده واقع اولدى ديمشدر و بو
كلامنك وجهين بيان ايدوب رسول الله حضرتى صلى الله عليه وسلم حق تعالىيه حمد ايتدك
خلق كندويه حمد ايتمكدن مقدم واقع اولدى ديمشدر والحاصل بو خصوصده تقريرلرى بر مقدار
تشوشدن خالى دكلدر اكر مرادلرى احمد اسمى مقدمدر شول معنايه كه كتب قديمه ده وانبياء
انبيا عليهم السلامدن اولا اسميله مذكور اولمشدر و محمد اسميله بين الناس مذكور اولمسى سعادتله
عالم وجوده قدم بصدقدن صكره واقع اولدى ديمك ايسه فى الحقيقه بو يله در اما اكر مطلقا
احمد اسمى محمد اسمندن مقدمدر ديمك ايسه نامعقول سوزدر زيرا ايكيسى دخى قرآن عظيمده
مذكور اولان اسماء شريفه سندندر مادام كه قرآن عظيم موجود ايدى بو اسملر دخى بحقيقه ايدى كه
و شك وشبهه يوقدر كه كلام الله قديمدر هيچ بر زمان مرور ايتمشدر كه انده كلام الله موجود
اولمامش اوله اجزاء زماندن هر جزءده بلكه دخى زمان خلق اولنمادين قرآن موجود ايدى پس
بو اسملر دخى قديملر اولور برى برندن مقدمدر مؤخردر ديمكه مجال اولماز و محمد اسم شريفينك
بعض خصايص ذكر ايتمشلردر جمله دن برى بودر كه ابن عساكر رحمة الله عليه روايتنده
كعب الاحبار رضى الله عنه دن مرويدر كه حضرت آدم صلى الله تعالى عليه وسلم اوغلى
شيث پيغمبره صلوات الله عليه وسلامه وصيتنده بيورمشدر كه هر بار كه حق تعالى حضرتك
ذكر ايدرسن انك يانجه محمد اسمين ياد ايدهسن زيرا تحقيقا بن عرش ساقنده انوك اسمين يازلمش
كوردم شول حالده كه بن روح ايله طين مابيننده ايدم يعنى روحم بدنمه تعلق ايتمدين بو يله كوردم
و ديكر آندن صكره بن سمواتى طواف ايلدم آنلرده بر موضع كوردم كه محمد اسمى يازلمش اولميا

وتحقيقا ريتم بني جنتده ساكن ايلشدر بن جنتده بر قصر و بر جار طاق كوردم كه انده محمد
اسمي مكتوب اولمايديدي دبو بونوع چوق كلام ايدوب امدي محمد عليه الصلوة والسلامك
اسمني چوق ذكر ايله زيرا ملائكه هر ساعتده آني چوق ذكر ايدرلر ديو بيوردي ابو هريره رضي الله
روايتنده وارد اولمشدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم بيوردي كه بني كوكه چيقردقلري
بر كوكه اوغرادم الا آنده محمد رسول الله ديو آدومي يازيلو كوردم و ابو بكر اسمي بنم آردمده
حكايه
يازلمش ايدي ديو بيوردي قاضي عياض رحمة الله عليه شفاده يازمشدر كه قديمي طاشلر اوستنده
محمد تقي مصلح امين ديو يازيلو بولنمشدر و بر طاش اوستنده دخي عبراني خطيله بولنمشدر كه
باسمك اللهم جاء الحق من ربك بلسان عربي مبين لا اله الا الله محمد رسول الله
وكتبه موسى بن عمران ديو يازلمش ابن ظفر رحمة الله عليه نمردن اول دخي زهريدن
حكايه
رحمهما الله تعالى نقل ايله بر روايتا تمغلور كه بر مولود وجوده كلدي بر يانينده لا اله الا الله
بر يانينده محمد رسول الله يازلمش ايدي خلق كوردلر مشاهده ايلديلر ديو شفاده مسطوردر
حكايه
ابن مرزوق رحمة الله عليه عبد الله بن صوحان دن روايت ايلمشدر كه بر زمانده دريا اوزرنده سير
ايدوك بر عظيم يل چيقوب بزي درياي هند جزيره لرندن بر جزيره يه دوشوردي آنده چيچك
بر خوب رايحه لو قرمزي كل كوردك يبراغنده بياض خطيله لا اله الا الله محمد رسول الله
يازلمش و بر آق كل كوردك صارو خطيله يبراغنده بو يله يازلمش براءة من الرحمن الرحيم
حكايه
للجنات النعيم لا اله الا الله محمد رسول الله و ابن عكيم رحمة الله عليه تاريخنده علي
بن عبد الله الهاشمي الرقي دن روايت ايتمشدر كه ممالك هندستانده بعض قريه ده بر خوب
رايحه لو بويك و سياه رنكلو كل كوردم اوزرنده بياض خطيله يازلمش لا اله الا الله محمد
رسول الله ابو بكر الصديق عمر الفاروق بو بني كورنجك شبهه يه واردم عجبا علاجلمي
بو يله ايتديلر اولا ديدم انسان عملندن صاندم بر آچلمدق غنچه سن آچدم بقدم انده دخي
كذلك بولدم ديو حكايت ايلدي و اول مملكتده بو اصل كل بي نهايه اولوب آنا خلقي كافرلر الله
طاشلره طاپرلردي الله تعالى حضرتندن بيلمزلردي ديو بيوردي و قاضي ابو البقا بن ضيا رحمة الله عليه
حكايه
منسك آدلو كتابنده ابو عبد الله بن ماتكدن نقل ايتمشدر كه آيتدي بلاد هند ده نمله آدلو

برشهره

برشهره واردم آنده بر عظيم آغاج كوردم بادام كبي بر قابقلو نسنه بتورر آكوب قابوغني اوفاتدقده
كبي ايچندن بر دورلش يشيلجه يبراق چيقر اوزرنده قزيل خطيله لا اله الا الله محمد رسول الله
يازلمش هندستان خلقي آني مبارك طوتارلر يغمور ياغمدوغي زمانده آنوكله استسقا ايدرلرديو
حكايه
بيورمشدر نامر يافعي رحمة الله عليه روض الرياحين آدلو كتابنده يازمشدر كه بلاد هندده
بر آغاج بولنمشدر كه يميشي بادام قبوغي كبي قبوغي وار اوفاتدقلري زمانده ايچندن بر تازه يشيل
يبراق چيقر اوزرنده قرمزي خطيله لا اله الا الله محمد رسول الله يازلمش شويله واضح وروشن
حكايه
يازلمشدر كه هند خلقي آنوكله تبرك ايدرلر ديو بيورمشدر يافعي آيتدي بو حكايتي ابو يعقوب
صياده ذكر ايتدوكم زمانده آيتدي نه تعجب ايدرسن بن بر زمانده نهر ابله ده بالق آولاردم
بر بالق طوتدم صاغ يانينده لا اله الا الله صول يانينده محمد رسول الله يازلمش ايدي كوردم كه
حكايه
بو بلكدر حرمتا ايدوب بنه بالغي صويه آتدم ديدي و بردة ابو صيري شرحنده ابن مرزوق رحمة الله عليه
بعض سلفدن روايت ايتمشدر كه بر زمانده بر بالق كتورديلر كوردم بر قولاغنده لا اله الا الله
حكايه
بر قولاغنده محمد رسول الله يازلمش ايدي و بر جماعت نقل ايتمشلردر كه بر زمانده بر صاروق بولندي
بولندي اوزرنده قدرتدن نيجه صارو خطلر وار ايدي جمله دن بري بو ايدي كه عربي خطيله بر
يانينده لفظة الله بر يانينده عزيز احمد يازلمش ايدي و بر خط ايدي كه اصلا كورن كمسنه نك شبهه سي
حكايه
قالمازايدي واضح وروشن اوقنوردي ديدي و عكز نور طقوز تاريخنده بر آوردم چكردكي كورديلر
سياه خطيله اوزرنده محمد اسمي يازلمش ابن طغربيل رحمة الله عليه النطق المفهوم آدلو كتابنده
حكايه
بعض سلفدن روايت ايلمشدر كه آيتدي بر جزيره ده بر عظيم آغاج كوردم بر خوب رايحه لو يبراغي
اولو اوزرنده قزيل و بياض خطلر ايله اوچ سطر اولوب بريسي لا اله الا الله بريسي محمد رسول الله
بريسي ان الدين عند الله الاسلام ديو نقل ايتدي ابن قتيبه رحمة الله عليه بيورمشدر كه رسول الله
صلى الله عليه وسلم اعلام نبوتندن بري دخي بودر كه كندودن مقدم محمد اسميله كمسنه مسمى
اولمشدر حق تعالى جانبندن بو اسم شريف رسول الله حضرتيچون صاقلنمشدر نيته كم يحيى
اسمي صاقلنوب آندن اول كمسنه قونلمش ايدي آنوكيچون محمد اسمي صاقلنمش ايدي كه حق سبحانه
وتعالى حقيقي كتابلرده بو اسم شريفي ذكر ايدوب پيغمبرلرينه بشارت ايلمش ايدي تا كه فخر ايلرده دخي

بو اسم شریف بولونسه شبهه واقع اولوردی دیمشلردر اما بو قدر وار در که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك وجودی تکمله سی یقلشدوغی زمانده اهل کتاب خلقه
بشارت ایلدیلر محمد علیه الصلوة والسلامك تکمله سی یقین اولدی دیدیلر آندن خلق وجوده
کلن اوغللرینه بخشلرینك آدین محمد قومغه باشلدیلر بوکه بری اول پیغمبر بولا نیکی بنم اوغلم اوله ایدی
دیو طمعه دوشدیلر علما رحمهم الله تعالی اول زمانده محمد اسمیله مسمی اولن کسنه لر قاچ کشی
وبابالری اسمی نه ایدی تعیین ایتمشلردر ابو الفضل بن حجر رحمه الله علیه قولنجه اون بش
کسنه ایدی جمله سندن مشهوری محمد بن عدی بن ربیعه در که شکوه دن رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه یتشوب ایمان کتوروب صحابه کرامدن اولمشلردر رضی الله عنهم بری دخی محمد بن احیحه در که
اوس قبیله سندندر بری دخی محمد بن اسامة بن مالك در بری دخی محمد بن البراء در و بعضلر
ابن البر دیمشلردر بو دخی حضرت رسول الله زماننه قالوب اصحابندن اولمشدر بری دخی
محمد بن الحرث بن خدیج بن حویص در بری دخی محمد بن حرماز بن مالك در بری دخی محمد بن حمران
بری دخی محمد بن خزاعی در بنی ذکوان قبیله سندندر بری دخی محمد بن خولی در بری دخی
محمد بن سفیان در وبری محمد بن الیحمد الازدی در وبری محمد بن یزید بن ربیعه در بری
محمد بن الاسیدی در بری محمد الفقیمی در بو ذکر اولنانلرك جمله سی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتندن مقدم دنیایه کلمشدر اما محمود اسمیله زبورده یاد اولنمشدر حق تبارك وتعالی نك
بر اسمی حمید در بونك دخی معنی سی محمود دیمکدر زیرا حق جل وعلا کندو یه حمد ایتمشدر
وقوللری دخی انی حمد ایلشلردر لاجرم حق تعالی حضرتی محمود در اما ماحی اسمی حدیث
شریفده تفسیر اولنان اوزره کفرلری محو ایدیجی دیمکدر زیرا پیغمبر صلی الله علیه وسلم
مبعوث اولدوغی زمانده جمیع یریوزنده اولان انسان هب کفر اوزرینه ایدیلر کیمیسی بت پرست ایدی
کیمیسی ضلالته دوشمش یهود ونصاری ایدی کیمیسی صابئیه دهریه ایدی اصلا نه تکری
بیلورلردی ونه آخرت بیلورلردی بعضی دخی یلدوزلره طاپرلردی بعضی آتش پرست ایدی
بعضی دخی فلاسفه ایدی شرایع انبیایه قایل دکوللر ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی کلدوکی کبی دین اسلام شمس تابان کبی بر وجهله ظهور ایتدی که کره وقالدن ادیان باطله

بالکلیه

بالکلیه محو اولدی حکم وغلبه بونك اولدی اما حاشر اسمی نك معناسی سابقا حدیث شریفده
مذکور اولنان اوزره خلق رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اثرینه حشر اولنه جقلری ایچون
یعنی حشر لغتده جمع ایتمکه دیرلر خلایقی دخی فخر عالمك صلی الله علیه وسلم سنتنه وشریعتنه
جمع اولنه جقلری ایچون اول حضرته حاشر دینلمشدر وعاقب دیو آنکیچون دینلمشدر که کندودن
غیری نه قدر پیغمبر وار ایسه جمله سنك عقبنده کلمشدر مقفی اسمی دخی سایر انبیادن صکره
کلدوکیچون دینلمشدر اما الاول دینلدوکی آنکیچوندر که سابقا ذکر اولنان اوزره جمله انبیادن
مقدم خلق اولنمشدر وقیامت کوننده قبردن دخی جمله دن اول مبعوث اوله کرکدر
والآخر دینلدوکی انبیادن آخر مبعوث اولدوغیچوندر الظاهر اسمیله مسمی اولدوغی عالم ظهورده
اولان ظاهراتك جمله سنده ظهورده غالب اولدوغیچوندر الباطن دینلدوکی امور باطنه یه حق
تعالی نك وحی واسطه سیله مطلع اولدوغیچوندر الفاتح والخاتم اسملریله مسمی اولدوغی
ابو هریره رضی الله عنه دن روایت اولنان حدیثده حق جل وعلا وجعلتك فاتحا
وخاتما دیو بیوردوغیچوندر اما رؤف ورحیم اسملریله مسمی اولدوغی آنکیچوندر که حق
تبارك وتعالی بو آیت کریمه ده اول اسملر ایله یاد ایدوب لقد جاءکم رسول من انفسکم
عزیز علیه ما عنتم حریص علیکم بالمؤمنین رؤف رحیم دیو بیورمشدر والحق المبین
دینلدوکی آنکیچوندر که بو آیت کریمه ده اول اسملر ایله مذکور اولوب حتی جاءهم الحق
ورسول مبین دیو بیورلمشدر المؤمن دینلدوکی آیت کریمه ده رسول الله صلی الله علیه وسلم
حقنده یؤمن بالله ویؤمن للمؤمنین بیورلدوغیچوندر وحدیث شریفده دخی انا امنة لاصحابی
بیورلمشدر بو دخی مؤمن دیمکدر المهیمن اسمی آنکیچوندر که حق جل وعلا قرآن عظیمده
وانزلنا الیك الکتاب بالحق مصدقا لما بین یدیه من الکتاب ومهیمنا علیه دیو بیورمشدر
مراد رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیدر مجاهد رضی الله عنه دن بویله روایت
اولنمشدر بو قولده بو نظمه تقدیر کلام وجعلناك یا محمد مهیمنا علیه دیمکدر دیدیلر وبو تقدیره
اوزره معناسی شویله دیمك اولور که یا محمد سکا بز قرآن عظیمی انزال ایتدوك کندودن
مقدم انزال اولنان کتاب جنسنی تصدیق ایدیجی اولدوغی حالده وسنی اول قرآن اوزرینه

حافظ بلکدوق تبدیل و تغییردن حفظ ایدیجی دیمک اولور العزیز اسمی حق تبارک و تعالی نک
وَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ قول شریفندن اخذ اولنمشدر عزتک معناسی جلیل القدر و المعتمد
الخبیر اسمنک معناسی شیئک نهایتنه مطلع و حقیقتنه عالم دیمکدر بعضلر خبر ویریجی
دیمکدر دیدیلر ایکی معنی دخی رسول الله حقنده صادقدر العظیم اسمی حق تبارک و تعالی
اِنَّكَ لَعَلٰى خُلُقٍ عَظِيمٍ بیوردوغندن مأخوذدر بر کسه نک که خلقی عظیم اولا کندو عظیم
اولمق مقرردر و توریتده دخی بو اسمله مذکور اولمشدر الولی المولی دینلدوکی فخر عالم صلی
الله علیه و سلم انا ولی کل مؤمن بیورمشدر الامین اسمی دخی نبوت کلدین قومی ایچنده بو اسمله
مشهور و معروف ایدی بعد النبوة دخی حق تبارک و تعالی نک وحینه و دیننه امینیدر
و جمیع اهل سموات و ارضینک امینلریدر و ماذ ماذ اسم عبرانیدر اسلامه کلن بعض علمای
بنی اسرائیلدن منقولدر که معناسی طیب طیب دیمکدر رسول الله حضرتلری صلی الله علیه
و سلم طیب ایدوکی و جمیع طیبلرک اعلاسی ایدوکی ثابتدر و دلیل بو کفایت ایلر که مبارک
عرقی خوب رایحه لو ایدی تطیب ایچون جمع ایدرلر ایدی العفو الصفوح معنالری بردر عفو
ایدیجی دیمک اولور و صیغه مبالغه در کثیر العفو دیمکدر العطوف معناسی شفقتی چوق دیمکدر
اما نور اسمی قرآن عظیمده قد جاءكم من الله نور بیورلمشدر مراد رسول الله حضرتلریدر
صلوات الله علیه و سلامه بعضلر قولنجه مراد قرآندر دیمشلردر السراج اسمیله حق تبارک
و تعالی تسمیه قلوب و سراجا منیرا دیو بیورمشدر و منیر اولدوغی رسالتی واضح و نبوتی
روشن اولدوغیچوندر و حق تعالی حضرتلرندن کتوردکلری ایله مؤمنلرک قلوبن منور اتدکیچوندر
رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلری کندو ذات شریفنده نیردر یعنی نورلودر و غیریلره
نور ویریجیدر پس ضیا بخش اولمهده سراج کاملدر اما وهاج ایله وصف اولنمدی شمس
وصف اولنوب سراجا وهاجا قلندی زیرا منیر اکا دیرلر که نور ویره اما یاقمیه و وهاج
اودر که نور ویره و یاقه دیمشلردر الهادی اسمی انکیچوندر که خلقی طوغری یوله هدایت
ایدیجیدر نیته کم حق سبحانه و تعالی کلام قدیمنده وَاِنَّكَ لَتَهْدِي اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
بیورمشدر البرهان قرآن عظیمده یا ایها الناس قد جاءکم برهان من ربکم آیت کریمه سنده

برهاندن مراد رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتیدر دیدیلر و بعض قولده مراد معجزه
محمدیه در و بعض قولده قرآندر دیمشلردر النقیب بو اسمک معناسی رئیس القوم دیمکدر
روایت اولنور که اهل مدینه دن بنی نجار جماعتنک نقیبلری وفات ایتدکده دخی آرتق نقیب
نصب ایتمدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم بن سزک نقیبکزم دیو بیوردی
اول طائفه بو کلام شریف ایله تفاخر ایدرلردی الشاهد و الشهید بو اسم شریفلر ایله قرآن
عظیمده مذکور اولمشدر نیته کم حق سبحانه و تعالی بر موضعده اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا بیورمشدر
بر موضعده دخی وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا بیورمشدر الناشر اسمیله مسمی اولدوغی
بودر که اسلامی نشر ایتمشدر یعنی یایمشدر المزمل و المدثر اسملریله قرآن عظیمده ذکر
اولنمشدر معنالری سابقا بیان اولنان اورتیه لباسنه بورونیجی دیمکدر ابتدای وحیده
کندویه خوف کلوب خدیجه رضی الله عنهانک اوینه کلدی دخی دفع اضطراب ایچون
یاتمق استدی دثرونی دثرونی دیو بیوردی معناسی بنی اسباب ایله بوروک دیمکدر
اندن بورینوب یاتورکن جبرائیل علیه السلام کلوب یا ایها المدثر دیدی و اولدن بو
اسم شریفی مدثر قالدی و مزمل دخی اسبابه بوریندوکیچون دینلمشدر محللرنده تفصیل
اولنمشدر و طه و یس اسملریله قرآن عظیمده ذکر اولنمشدر سابقا ذکر اولنان حدیث
شریفده که بنم قرآنده یدی اسمم واردر دیو بیورلمشدر آنده بری طه بری یس در بعضلر
طه اسم الله در دیمشلردر بعضلر دخی معناسی یا رجل دیمکدر دیدیلر کیمیسی یا طاهر
یا هادی معناسنه در مراد رسول الله حضرتیدر دیدیلر بوندن غیری دخی
روایات ذکر اولنمشدر و یس دیمک طی لغتنده انسان دیمکدر دیدیلر بعضلر
دخی حبشه لغتنده انسان دیمکدر دیدیلر و بعضلر سریانی دلنجه اولیه دیمکدر دیدیلر
ابن حنفیه قولنجه معناسی یا محمد دیمکدر ابو العالیه قولنجه یا رجل دیمکدر ابو بکر
وراق قدس الله سره العزیز یا سید البشر دیمکدر دیو بیورمشدر امام جعفر صادق
قدس الله روحه العزیز یا سید دیمکدر دیو بیورمشدر زهری مبلغ علمنجه بر معنی بودر معلومدر
سبحانه علیم بجمیعه الفجر اسمی قرآن عظیمده وَالْفَجْرِ وَلَيَالٍ عَشْرٍ قول شریفندن مأخوذدر

القوی اسمی قرآن عظیمده ذی قوة عند ذی العرش آیت کریمه سندن آلنمشدر بو قوله
مراد رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیدر دیمشلردر النجم اسمیله مسمی اولدوغی
صحیح بودر که آنوکله هدایت بولندیغیچوندر نتهکم بر و بحرده یوله کیدنلر یلدوزی کوزدوب
هدایت بولدقلری کبی الشمس اسمیله مسمی اولدوغی کمال ظهوریندن و کثرت منافعندن
و علو منزلتندن و شرف شانندن اوتوردر النبی الرسول رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتینک خصایصندندر که قرآن عظیمده بو اسملرله خطاب اولنمشدر سایر انبیایه بو واقع
اولمامشدر هر برینه آدیله خطاب اولنمشدر فخر عالم حضرتینه نیجه موضعده یا ایها النبی
یا ایها الرسول دیو خطاب بیورلمشدر وشویله معلوم اوله که رسول نبیدن اخصدر یعنی
هر رسول نبیدر اما هر نبی رسول دکلدر زیرا رسول دیو شول پیغمبره دیرلر که شرع جدید
کتورمش اوله و خلقی شریعتنه دعوت ایلیه اما نبی شریعت جدیده صاحبی اولمیوب
الله تعالی نک امریله بر سوالف شرعینه دعوت ایدن پیغمبرلره دیرلر نتهکم انبیای بنی اسرائیل
علیهم السلام خلقی موسی صلی الله علیه وسلم حضرتینک شرعینه دعوت ایدرلردی بو امتک
علماسی دخی بنی اسرائیل پیغمبرلری کبیدر نتهکم حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
علماء امتی کانبیاء بنی اسرائیل دیو بیورمشدر زیرا بونلرده خلقی شرع شریف محمدی یه
دعوت ایدرلر المذکر اسمی فذکر انما انت مذکر آیت کریمه سندن مأخوذدر اما بشیر
و مبشر و نذیر و منذر اسملری انا ارسلناک شاهدا و مبشرا و نذیرا آیت کریمه سندن
آلنمشدر بشیر و مبشر دینلدوکی طاعت اهلینه ثواب ایله بشارت ایلدوکیچوندر و نذیر
و منذر دینلدوکی معصیت اهلنی عذاب ایله قورقتدیغیچوندر المبلغ اسمی یا ایها الرسول
بلغ آیت کریمه سندن مأخوذدر الحنیف اسمی فاقم وجهک للدین حنیفا آیت کریمه سنده
کلمشدر نبی التوبه دینلدوکی آنکیچوندر که خلق عالم وادی ضلالتده دوشمش ایکن آنونک
هدایتیله طریق مستقیمه رجوع ایتمشلردر رسول الرحمة و نبی الرحمة و نبی المرحمة اسملری
وما ارسلناک الا رحمة للعالمین آیت کریمه سندن مأخوذدر نبی الملحمة و نبی الملاحم
دینلدوکی اکا اصلی بودر که ملحمه نک معناسی قتالدر یعنی غزا و جهاد پیغمبری دیمکدر

اکرچه

اکرچه سایر انبیادن دخی جهاد واقع اولمشدر لکن رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتینه و امتنه ویریلن سیف کسه ییه ویریلمشدر نتهکم بیانه محتاج دکلدر صاحب القضیب
قضیبک لغتده آغاج بوداغنه دیرلر اما بوراده قضیبدن مراد سیفدر نتهکم
انجیلده مسطور و واقع اولوب معه قضیب من حدید یقاتل به و امته کذلک دیو بیورلمشدر
یعنی آنوکله بیله بر دموردن قضیب واردر اول قضیب ایله قتال ایلر امتی دخی بویله در دیمکدر
صاحب الهراوة هراوه لغتده عصایه دیرلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک اکثر
زماننده الینده بر عصاسی وار ایدی و اوکنجه عصا کوتررلردی بر یرده نماز قلسه دکنه
دیکرلردی اکا طوغرو قلورلردی دیمشلردر صاحب التاج یعنی صاحب العمامه دیمکدر
اول زمانده طایفه عربدن غیریده عمامه یوق ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم آنلر
طایفه دن کلدکی صاحب التاج دینلدی دیمشلردر صاحب المغفر مغفر دیو شول توغلغه یه
دیرلر که جبه کبی اورزمه اولور رسول الله حضرتی صلی الله تعالی علیه وسلم غزالرده مبارک
باشنه مغفر کیردی قدم صدق قتاده و حسن بصری و زید بن اسلم رضی الله عنهم قولنجه
و بشر الذین آمنوا ان لهم قدم صدق آیت کریمه سنده قدم صدقدن مراد محمد صلی الله علیه وسلم
حضرتلریدر نعمة الله یعرفون نعمة الله ثم ینکرونها آیت کریمه سندن مأخوذدر معنیسی
کفار حضرت محمدک علیه الصلاة والسلام نبوتنی بلورلر آندن صکره محمد حضرتنی تکذیب
ایدرلر دیمکدر دیدیلر مجاهددن و سدیدن رضی الله عنهما بویله روایت اولنمشدر زجاج
رحمة الله علیه دخی بویله دیمشدر العروة الوثقی فقد استمسک بالعروة الوثقی آیت
کریمه سندن مأخوذدر مراد رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیدر دیو شیخ ابو عبد الرحمن
سلمی قدس سره روایت ایلمشدر زین کل المتواضعین الکبیر بو اسمله مسمی اولمشدر که تواضع اهلنک
سرآمدی ایدی حتی شول مرتبه ده ایدی که مبارک کوملکنی یماردی و آیقابی بز تلسه
دیکردی و اوینی سپورردی قثم و قثوم اسملرینک معناسی قاضی عیاض رحمة الله علیه
قولنجه جامع الخیر دیمکدر البارقلیط و الفارقلیط اسملرینک معناسی روح الحق دیمکدر انجیلده
بویله ذکر اولنمشدر ثعلب رحمه الله قولنجه حق ایله باطل ما بینین فرق ایدیجی دیمکدر حمیاطا

اسمنك معناسی خوش‌لری حمایت ایدیجی دیمکدر ابن اثیر رحمة الله علیه ایدر کعب رضی الله عنه
حدیثنده بویله واقع اولمشدر که کتب متقدمه‌ده رسول الله حضرتلرینك اسماء شریفه‌سی محمد
و احمد و حمیاطا در دیمشدر ابو عمرو رحمة الله علیه ایدر اسلام کلن یهود علماسنك بعضندن
سؤال اتدوم ایتدی معناسی حرامدن پرهیز ایدیجی در وحلال تصرفنه اجازت ویریجی دیمکدر دیدی
اما الحید اسمی بو لفظ شریفی همزه‌نك ضمیله وحانك کسریله آندن صکره یانك سکونیله و دال ایله
ضبط اتمشلردر شفا نسخه‌لرینك بعضنده بویله بولنمشدر اما مشهور بودر که احمد وزنی اوزره اوله
بعض نسخه‌ده دخی همزه‌نك فتحیله حانك کسریله یانك سکونیله واقع اولمشدر امام نووی رحمة الله علیه
تهذیب الاسماء آدلو کتابنده ابن عباس رضی الله عنهمادن روایت ایلر که ایتدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر که بنم آدم قرآنده محمد در و انجیلده احمد و توراتده احید در
و بن احید اسمیله مسمی اولدوغم انکیچوندر که نار جهنمی امتمدن خلاف سمته صرف ایدرم
دیدی حاصلی دنیاده هدایتیله آخرتده شفاعتیله امتمی جهنم آتشندن حفظ ایلر المنحمنا بو اسم
شریفك سریانی دیلنجه معناسی محمد دیمکدر المشفح بونك دخی سریانی دیلنجه معناسی المحمد دیمکدر
مقیم السنة شفاده مذکوردر که حضرت داود علی نبینا وعلیه صلوات الله وسلامه دعا ایدوب
اللهم ابعث لنا محمدا مقیم السنة بعد الفترة دیدی یعنی یا رب شول فترتدن صکره سنت
اقامت ایدیجی محمد علیه الصلوة والسلام حضرتلرینی بزه کوندر دیمکدر پس بو اسم شریف حضرت داودك
صلی الله علیه وسلم لسان شریفندن آکلنمشدر المکین معناسی باری تعالی قتنده منزلتی عالی دیمکدر
الامی معناسی اوقیوب یازمق بلمین دیمکدر بعضلر ام القری که مکه‌در اکا نسبت اولنوب امی
دینلمشدر دیدیلر مکی دینلدوکی مکه شهرنده وجوده کلدوکیچوندر مدنی دینلدوکی دار الهجرت
مدینهٔ منوره اولدوغیچوندر اما عبد الکریم اسمی مولانا حسین بن محمد الدامغانی رحمة الله علیه
شوق العروس وانس النفوس دینلو کتابنده نقل اتمشدر که کعب الاحبار رضی الله عنه ایتدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اهل جنت قتنده اسم شریفی عبد الکریم در واهل جهنم
قتنده عبد الجبار در واهل عرش قتنده عبد الحمید در وسایر ملائکه قتنده عبد المجید در وانبیا
علیهم السلام قتنده عبد الوهاب در وشیاطین قتنده عبد القهار در وجن قتنده عبد الرحیم در

وطاغلره

عالمی دورت ایاقلو حیوانلره ویرلر

وطاغلرده عبد الخالق در وبر و بحرده عبد القادر در ودکیزلرده عبد المهیمن در وبالقلر قتنده
عبد القدوس در وهوام قتنده یعنی زهرناك جانورلر قتنده عبد الغیاث در و وحوش قتنده عبد
الرزاق در ویرتجی جانورلر قتنده عبد السلام در وبهایم قتنده عبد المؤمن در وقوشلر قتنده عبد الغفار در
توراتده ماذ ماذ در وانجیلده طاب طاب در وصحفده عاقب در وزبورده فاروق در یعنی اول کتابلرده
مشهور اولان اسم شریفلری بونلردر دیمکدر یوخسه بونلردن غیری اسم شریفی آنلرده یوقدر دیمك
دکلدر بلکه هر برنده نیجه اسمیله مذکوردر وحق سبحانه وتعالی قتنده طه و یس در و مؤمنلر
قتنده محمد در وکنیتی ابو القاسم در زیرا جنتی اهل جنت ما بیننده قسمت ایلر دیو بیورلمشدر صلی الله
تعالی علیه وآله وصحبه الطیبین الطاهرین اما عبد الله اسمی قرآن عظیمدن مأخوذدر حق تعالی
حضرتی عبد لفظیله ذکر اتمشدر نیته کیم وان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا فأتوا بسورة
من مثله بیورمشدر وینه الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتاب بیورمشدر وینه وانه لما
قام عبد الله یدعوه بیورمشدر وینه سبحان الذی اسری بعبده لیلا بیورمشدر وینه
فأوحی الی عبده ما اوحی بیورمشدر جمله‌سندن مراد رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلریدر مواضع مذکوره‌نك هر برنده رسول کریمی تعظیم وتکریم ایدوب کندو ذات کریمنه
اضافت بیورمشدر روایت اولنور که اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم طعام یمکده اوتورمقده
زماننده قوللر کبی اوتوردی وسایر احوالنده دخی کرك لباسنده اکرسه کرك غیریده امورده اصلا
تکبر وتعظم قوللغنه ایدی بجمیع امورده صفت عبودیتی اظهاردن خالی دکل ایدی حدیث صحیحده
وارد اولمشدر که لا تطرونی کما اطرت النصاری عیسی ولکن قولوا عبد الله ورسوله دیو بیورمشدر
معناسی بنم مدحمده فوق ما لغه ایتمك نصاری قومی عیسانك مدحنده اتدوکلری کبی زیرا آنلر
برمرتبه‌یه ایلتمشلردر که ابن الله دیمشلردر ولکن سز بکا عبد الله ورسول الله دیکوز دیمکدر
بوندن فهم اولنور که کندویه عبد الله دیمك کمال مدح قیمندندر ولا نشهد ان سیدنا محمدا عبده
ورسوله

فصل ثانی اول حضرتك اولاد کرامی ذکرنده در علیه وعلیهم الصلوة والسلام

الفصل الثانی فی اولاد علیه صلی الله علیهم وسلم

متفق علیه اولنان اولادلری جمله‌سی التی نفر در ایکیسی ارکك و دردی قیزدر بونلرده کسه‌نك
شبهه‌سی یوقدر برسی قاسم وبری ابراهیم در علیهما الصلوة والسلام قزلرك بری زینب در بری

رقیه در بری ام کلثوم در بری فاطمه در علیهن السلام قزلرولك جمله سی اسلامه یتشمشلردر
و رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلریله هجرت ایتمشلردر و زبیر بن بکار قولنده عبد الله آدلو
بر اوغلی دخی وار ایدی و آکا طیب و طاهر دخی دیرلردی صغیر ایکن مکه ده وفات ایتدی دیمشلردر
و اکثر اهل نسب بوکا قائل اولمشلردر بعضلر دخی طیب و مطیب عبد الله دن غیری
ایکیسی اکیزدر دیمشلردر و طاهر و مطهر آدلو ایکی اوغلی دخی واردر بونلرده اکیزلردر دیدیلر
بعضلر دخی نبوت کلدیکن عبد مناف آدلو بر اوغلی دخی وار ایدی بوندن غیریسی هپ اسلامده
وجوده کلمشلردر دیدیلر ابن اسحق رحمة الله علیه ابرهیمدن غیری ارککلر اسلامدن اول
دخی محمددن کلدیکن وفات ایتدیلر دیمشدر اما مقدما ذکر اولنان عبد الله نبوتدن صکره وجوده
کلمشدر ابن اسحاقك کلامنده نظر واردر دیدیلر اصح بودر که اوچ اوغلی و درت قزی وار ایدی
ارککلرینك بری دخی عبد الله ایدی بو تقدیرجه اولاد کرامی التی اولور قاسم ابرهیم عبد الله
زینب رقیه ام کلثوم فاطمه صلوات الله علیهم اول وجوده کلن ولد کرامی حضرت قاسم در
نبوتدن مقدم طوغمشدر یوروینجه قادر اولنجه صاغ اولمشدر بعضلر ایکی یاشنده ایدی
دیمشلردر و بعضلر آتنه بینمك مرتبه سنه واردی و سعیدن مقدم وفات ایتدی دیمشلردر اما
بعضلر اسلامه یتشمشدر دیدیلر خاسط نعقد عمر سوردکی اختلاف اوزره در اما صواب بودر که
اون یدی آیلق ایکن وفات ایتدی دیمشلردر و قزلرینك اك بیوکی زینب در رضی الله عنها
وجوده کلدوکی زمانده رسول الله حضرتلری اوتز یاشنده ایدی و هجرتك سکزنجی ییلنده وفات
ایتمشدر رقیه حضرتی رضی الله عنها وجوده کلدوکده حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم
اوتز اوچ یاشنده ایدی و بدر غزاسنده ایکن مدینه ده وفات ایتمشدر ابو لهبك اوغلی
عتبه یه نکاح اولنمش ایدی ام کلثوم دخی اول برادری عتیبه یه نکاح اولنمش ایدی تبت
یدا ابی لهب سوره کریمه سی نازل اولدی دخی ابو لهب لعنة الله علیه ایکی اوغلنه آند ویردی
محمدك قزلریندن مفارقت ایدوك دیدی ایکیسی دخی دخول ایتمك واقع اولمامش ایدی طلاق ویردیلر
آیریلدقلرندن صکره دن حضرت عثمان بن عفان رضی الله عنه رقیه حضرتنه نکاح ایلدی
و ایکی حبشه یه بیله مهاجرت ایلدی ام کلثوم حضرتی رضی الله عنها ذکر اولنان اوزره عتیبة بن ابی لهبه

ویرلمش ایدی

ویرلمش ایدی روایت اولنور که اول ملعون طلاق ویردوکی زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه کلدی دخی ایتدی سنك دینکه کافر اولدم و قزوکدن مفارقت ایتدم سن بنی سومزسن
و بن سنی سومزم دیدی و جیب همایونی اوزرینه هجوم ایدوب مبارك کوملکین یرتدی ملعون یاره شامه
تجارته کیتمك ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بد دعا ایدوب اللهم سلط علیه کلبا
من کلابك دیدی معناسی یارب عتیبه نك اوستنه بر جانورلرکدن برینی مسلط ایله
دیمکدر آندن ملعون قریش تجاریله چقوب شامه کیدرکن زرقا دیدکلری یره قوندقلری کیجه
بر ارسلان چقوب ورادە لعینی پاره پاره ایلدی کاروان خلقیدن غیری کسنه یه ایلشمدی
روایت اولنور که حضرت رقیه وفات ایتدوکی زمانده عثمان رضی الله عنه عمر بن خطاب رضی الله عنه
حضرتلرینك قزی حفصه یی الوب دیلدی صکره دن ینه فراغت ایلدی بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم
یا عمر بن سکا عثماندن یکشی بر کسنه یه دلالت ایدهیم و عثمانه دخی سندن یکشی کسنه یه دلالت ایدهیم
دیدی عمر رضی الله عنه نعم یا رسول الله دیدی آندن فخر عالم حضرتلری ایتدی یا عمر سن
قزوکی بکا ویر بن قیزومی عثمانه ویرهیم دیدی اول وجه ایله حفصه یه نکاح ایلدیلر و ام کلثومی
عثمانه ویردیلر روایت ایدرلر که رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم اول زمانده یمین ایدوب عثمانه
ایتدی اکر طقوز قیزم اولسه بری بری آردنجه وفات ایتسه لر ینه سکا برینی دخی ویرردم دیو بیوردی
و دخی اشته جبرائیل علیه السلام بکا خبر ویردی که حق تعالی ام کلثومی سکا تزویج ایتمکه بکا
امر ایلمشدر دیدی و ام کلثوم رضی الله عنها تاریخ هجرتك طقوزنجی ییلنده وفات ایلمشدر فاطمة الزهرا
البتول رضی الله عنها حضرتلری رسول الله صلی الله علیه وسلم قرق بر یاشنده ایدوکده وجوده
کلمشدر ابو عمرو بویله روایت ایلمشدر اما ابن اسحق قولنجه حضرت ابرهیمدن غیری اولاد کرامی نبوتدن
اول طوغمشلردر و فاطمه دیمك عرب دیلنجه قطع دیمکدر یعنی کسمك معناسنه در بونلره فاطمه
دیو تسمیه اولنمغی قیامت کوننده حق جل و علا کندوی و ذریاتنی جهنم اودندن قطع ایلیه
کرکدر آنلر هر کیز جهنم آتشین کورمیه لر کرکدر انکیچون فاطمه دینلمشدر زهرا دیو آق و نورانی
شکللو اولدیغی ایچون دیرلر بتول انکیچون دیرلردی که کندو زمانه سی خاتونلرندن فضل و دین و حسب
جهتلرندن منقطع اولمش ایدی یعنی مثلی یوغیدی بعضلر قولنجه دنیادن کچوب حق تعالی حضرتنه

فاطمة الزهرا رضی الله عنها

توجه اندوکیچون بتول دینلدی دیشلردر تاریخ هجرتڭ ایکنجی سنه‌سنده و بعض قولده احد غزاسندن صکره حضرت علی بن ابی طالبه ویرلشدر کرم الله وجهه ابو عمر رحمة الله علیه فاطمه وام کلثوم رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلم قزلرینڭ افضلی ایدی اما فاطمه حضرتنی جمله‌سندن زیاده‌تر سوردی مبارك آغزینی اوپردی و سفره کیتدکلرده جمله‌سندن صکره آنڭله وداع ایلردی و سفردن کلسه جمله‌دن اول آنڭله کورشوردی دیشدر امام مسلم روایتنده فاطمه حقنده سیدة نساء المؤمنین دیو بیورلشدر امام احمد رحمه الله روایتنده افضل نساء اهل الجنة بیورلشدر وفات ایتدکی زمانده اون طقوز یاشنده ایدی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمدن التی آی صکره وفات ایتمشدر رضی الله تعالی عنها عبد الله صغیر ایکن مکه‌ده وفات ایتمشدر بر روایت اولنورکه بو وفات ایتدکی زمانده کفاردن عاص بن وائل ایتدی محمدڭ ولدی کیتدی ابتر اولدی دیدی حق سبحانه و تعالی حضرتی رسول الله صلی الله علیه وسلمه خطاب ایدوب ان شانئك هو الابتر دیو بیوردی یعنی اصلا ابتر سنڭ دشمنڭدر سڭا بغض ایدن دیمکدر ابرهیم تاریخ هجرتڭ سکزنجی ییلنده وجوده کلشدر ماریه قبطیه‌دن اولمشدر رضی الله عنها عالیه دیدکلری موضعده طوغدی ابو رافع رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه مژده کتوردکی زمانده حضرت فخر عالم ابو رافعه بر قول باغشلامشدر و یدنجی کون باشنی تراش ایدوب صاچی آغرلغی کومش صدقه ایلیشدر بو بیله ایتمك سنتدر و ایکی قوچ بوغازلیوب عقیقه ایتمشدر صحیح بخاریده انس بن مالك رضی الله عنه دن مرویدرکه رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم ولد لی اللیلة غلام سمیته باسم ابی ابرهیم دیو بیورمشدر معناسی بوکیجه بنم بر اوغلوم طوغدی بابام ابرهیم پیغمبرڭ علیه الصلوة والسلام اسمیله تسمیه ایتدم دیمکدر آندن صکره ابرهیم حضرتنی مدینه‌ده ام سیف آدلو بر خاتونه ویردیلر دایه‌سی اولدی ابو حاتم ایدی وفات ایدنجه آنڭ یاننده طوردی دینلمشدر بعضلر روایتنده دایه‌سی ام برده ایدی دینلمشدر رحمة الله علیه نقلنده انس بن مالك رضی الله عنه بیورمشدرکه بن عیالنه رسول الله‌دن ارحم بر کمسنه کورمدم ابرهیم حضرتی مدینه‌دن طشره عوالی دیدکلری قریه‌لرده امزورلردی رسول الله صلی الله علیه وسلم چیقوب کیدردی یانجه بز بیله کیدردك وارورردی ابرهیمی کوررردی

اوپردی

اوپردی بنه دونردی دیو بیوردی جابر رضی الله عنه روایتنده وارد اولمشدرکه بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم عبد الرحمن بن عوفڭ الینه یاپشدی دخی نخله کلدی مکر ابرهیم اول زمانده وفات ایتمك اوزره ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ابرهیمی آلوب اوزرینه قودی مبارك کوزلرندن یاش آقمازدی و بیوردی که انا بك یا ابرهیم لمحزونون تبکی العین ویحزن القلب ولا نقول ما یسخط الرب دیر ایدی یعنی یا ابرهیم تحقیقا بز سنڭ ایچون محزونلرز کوزلرمز آغلر و کوکلمز محزون اولور حال بوکه حق تعالینڭ رضاسنه مخالف سوز سویلمز دیمك اولور ابو عمر و بن سماك رحمه الله علیه بو یله نقل ایتمشدر اما صحیح بخاریده انس بن مالك دن رضی الله عنه بو یله روایت اولنمشدرکه حضرت ابرهیم تسلیم روح ایتمك اوزره ایکن رسول الله صلی الله علیه وسلم اوستنه واردی مبارك کوزلرندن یاش آقمغه باشلادی عبد الرحمن ایتدی یا رسول الله سنده آغلرسن دیدی یعنی پیغمبر حضرتلری اولادی ایچون آغلادوغنی تعجب ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم یا ابن عوف انها رحمة دیدی یعنی بو بیله ایتدکم رحمت و شفقت مقتضاسیدر بو مرتبه اختیاری دکلدر دیکی اولور تکرار سویلدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی ان العین تدمع والقلب یحزن ولا نقول الا ما یرضی ربنا دیدی یعنی تحقیقا کوزمز آغلر و قلبمز محزون اولور حال بوکه ربمز راضی اولدوغی سوزدن غیری نسنه سویلمزز دیمکدر والحاصل کشی اولادی و توابعی ایچون و سوکولو دوستلری ایچون آغلمقده نسنه یوقدر ولکن قولنده و فعلنده شرع شریفه مخالف نسنه اولمق کرکدر زیرا آغلامق شفقتدندر و شفقت ایماندندر و ابرهیم نه یاشنده وفات ایتدکی اختلافدر بعضلر بر یاشنده اون آیلق ایدی دیدیلر بعضلر بر یاشنده دورت آیلق و سکز کونلك ایدی دیدیلر بعضلر یتمش کونلك ایدی دیدیلر حقیقتنی الله تعالی بیلور و دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی قیلوب مدینه منوره مقابری اولان بقیعده دفن ایتدیلر و قبر شریفی اوستنه صو صاچدیلر زبیر دن مرویدرکه اول صو صاچلان قبر اولدر قبر ایدی دیمشدر بر روایت اولنورکه ابرهیمڭ وفاتی کوننده کنش طوتلدی خلق ایتدیلر ابرهیمڭ موتی ایچون طوتلدی دیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی که ان الشمس والقمر آیتان من آیات الله تعالی لا ینکسفان لموت احد دیدی یعنی تحقیقا کنش و آی حق تعالینڭ

ملامتلرندن ایکی علامتدر آنلر کیسه‌نک موقتا عوض طوتلمزلر دیمکدر تتمه حدیثدن بعضی
عبد الله بن ابی اوفی دن رضی الله عنه روایت ایتمشلردر که اگر رسول الله صلی الله علیه وسلمدن
صکره نبی کلمک جایز اولیدی اوغلی وفات ایتمزدی دیو بیورمشدر والله اعلم **فصل**
ثالث اول حضرتک خاتونلری وجاریه‌لری بیاننده در رضوان الله علیهن

فصل ثالث سید کائناتک ازواج طاهراتی وجواریسی بیاننده در علیه وعلیهن اطیب التحیات

حق تبارک وتعالی کلام قدیم وقرآن عظیمنده بیورمشدر که **النبی اولی بالمؤمنین من انفسهم وازواجه امهاتهم** معناسی رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم مؤمنلره کندو نفسلرندن اولیدر وخاتونلری مؤمنلرک آنالریدر دیمکدر وآنالری اولدقلری شول جهتدندر که نکاحلری حرامدر وحرمتلری واجبدر یوخسه آنلاره نظر ایتمک وخلوتلرینه وارمق جهتندن دکلدر اما قزلری مؤمنلرک قزقرنداشلریدر دیمک جایز دکلدر زیرا نکاحلری مؤمنلره حرام دکل ایدی وخاتونلرینک بابالری وآنالری اجداد وجدات مؤمنیندر دیمک وقزقرنداشلری وارقرنداشلری خالات واخوالدر دیمک جایز دکلدر دیشلردر حضرت عایشه دن رضی الله عنها مرویدر که ازواج نبی صلی الله علیه وعلیهن امهات مؤمنیندر امهات نساء دکلدر دیو بیورمشدر اما رسول الله صلی الله علیه وسلم رجالک ونسانک بابالری ایدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلرینه حرمتده ابو المؤمنین دیمک جایزدر **معلوم** اوله که رسول الله حضرتنک خاتونلری جمیع خاتونلردن افضلدر وثوابلری وعقابلری مضاعفدر یعنی آنلر بر عمل صالح ایشلسه‌لر اول عملی غیرلر ایشلدکده ویریلن ثوابک ایکیسی کبی دخی آرتوغی قدر ثواب ویریلور وبر کناه ایشلسه‌لر بزه اولان عقوبتک ایکیسی قدر عقوبته مستحق اولورلردی وآنلاره تنسه سؤال ایتمک حلال دکل ایدی مگر که پرده آردندن اولا **رسول الله** صلی الله علیه وسلم حضرتی تمام عمرنده قاچ خاتون آلمشدر وقنغیسی اول دنیادن قنغیسی صکره دنیادن کتدودن اول قاچی وفات ایتمشدر وکندودن صکره قاچی قالدی کیملردر وقنغی سیله بریره کلمشدر قنغی سیله کلمشدر وکیمی آلوب دیلیوب بینه نکاح ایتمشدر وکیملر رسول الله حضرتنه بخش اتسون دیشلردر علما رحمهم الله تعالی ما بیننده اختلاف اولندر اما اون بر خاتونه اتفاق واردر که بو قریش قومندن ایدی آنلارک بیرسی

خدیجه

خدیجه بنت خویلددر بری **عایشه** بنت ابی بکردر رضی الله عنهما بری **حفصه** بنت عمردر رضی الله بری **ام حبیبه** بنت ابی سفیاندر بری **ام سلمه** بنت ابی امیه در بری **سوده** بنت زمعه در وقردورددی سایر قبیله‌لردندر آنلارک بری **زینب** بنت جحش در بری دخی **میمونه** بنت الحارث در بری دخی **زینب** بنت خزیمه در که بوکا ام المساکین دیرلردی بری دخی **جویریه** بنت الحارث در بر خاتونی بنی اسرائیلدن ایدی واول صفیه در رضی الله عنهن

حضرت خدیجه رضی الله عنها

اما ام المؤمنین حضرت خدیجه رضی الله عنها زمان جاهلیتده ایکن آدی طاهره ایدی ابوهاله بن زراره آدلو بر کشینک نکاحنده ایدی آندن ایکی اوغلان وجودده کتورمش ایدی آندن صکره عتیق آدلو بر کسنه آلمش ایدی آندن دخی بر قیز وجوده کتورمش ایدی آنلردن صکره حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم آلدی واول زمانده فخر عالم صلی الله علیه وسلم یکرمی بش یاشنده ایدی وحضرت خدیجه رضی الله عنها قرق بر یاشنه یتمش ایدی **روایت** اولنور که خدیجه رضی الله عنها رسول الله حضرتلرینه بنی آلسون دیو کندو عرض ایلمشدر پیغمبر علیه الصلوة والسلام دخی عملرینه اکدی آندن حضرت حمزه رضی الله عنه واردی باباسندن خدیجه‌یی دیلیوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه الی ویردی **بر روایتده** حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرت خدیجه‌یه آلدوغی زمانده یکرمی بکر صداق ویردی دیشلردر وبکر دیو شول گنج یاشلو دوه‌یه دیرلر که دخی بوکره طوغورمش اوله **بعض** قولده اون ایکی اوقیه آلتون ویردی دیشلردر اوقیه دیو قرق درهمه دیرلر **ابن اسحاق** رحمه الله علیه بیورمشدر که هر زمانده که کفار لعنهم الله تعالی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی رد ایتسه‌لر یا تکذیب ایتسه‌لر خاطر شریفی محزون اولسه خدیجه حضرتنه کلدوکی کبی کوکلی آچیلوردی زیرا خدیجه رضی الله تعالی عنها دائما اول حضرته تسلی ویروردی سن کفارک ایذاسنه قالمه آنلر جاهللردر عجب اولمز پیغمبرلر صلوات الله علیهم اجمعین بو جفالی چکه کلمشلردر دیردی وبو مقوله نوازشلر ایله فخر عالم صلی الله علیه وسلمک مبارک خاطرینی خوش ایدردی چاق وفات ایدنجه بو حال اوزرینه ایدی خاتونلر ازلرینه محبت وعزت وحرمت ایتمک حضرت خدیجه‌نک سنتیدر **عبد الرحمن** بن زید دن رضی الله عنه منقولدر که

صفی الله حضرت آدم صلی الله علی نبینا و علیه و سلم بیورمشدر که انی لسید البشر یوم القیامة
الا رجلا من ذریتی نبیا من الانبیاء یقال له احمد فضل علی بثنتین زوجته عاونته
له و کان زوجی علی عونا و اعانه الله علی شیطانه فاسلم و کفر شیطانی دیمش در
حاصل معناسی بودر که تحقیقا بن قیامت کوننده جمیع انسانک سیدی و السم کرکدر الا بیغمبرلردن
بر پیغمبر که دکلدر آنلردن بیغمبر که اسمی احمددر اول بنم اوزرمه ایکی نسنه ایله مفضل قلنمشدر
بری بو خاتونیدر که آنک نفعنه چالشدی آنکا آرقه یاردم اولدی بنم خاتونم بنم ضررمه
چالشدی و بری اولدر که آنکا حق جل و علا یاردم ایتدی آنک شیطانی سلامه کلدی
بنم شیطانم کافر اولدی دیمکدر اول خاتوندن حضرت خدیجه در رضی الله عنها که رسول الله
صلی الله علیه و سلم حضرتنک یولنده ماليله و نفسیله چالیشوب انواع نصرت و معاونتلر
ایتمشدر و حضرت آدم علیه الصلوة و السلام حوانک سوزینه اویوب جنتدن چقمشدر و حضرت
حضرتی بن شیطانمی سلمان اتدم دیو بیورمشدر و آدمک شیطانی ابلیس علیه اللعنه ایدی که کافر
اولدی حضرت آدمه ضرری طوقندی امام احمد رحمة الله علیه نقلنده ابن عباس رضی الله عنهما
حضرتندن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم بیورمشدر که افضل نساء اهل الجنة
خدیجة بنت خویلد و فاطمة بنت محمد و مریم ابنة عمران و آسیة امرأة فرعون شیخ
ولی الدین ابن عراقی رحمة الله علیه ایتدی صحیح و مختار بودر که رسول الله صلی الله علیه و سلم
خاتونلرینک افضلی خدیجه در دیدی بعضلر حضرت عایشه افضلدر دیلر و شیخ الاسلام
زکریا الانصاری رحمة الله علیه بهجة الحاوی شرحنده ایدر امهات مؤمنینک افضلی
خدیجه ایله عایشه در و بری برندن قنغیسی افضل ایدوکنده خلاف واردر اما ابن عماد رحمه الله
ایتدی صحیح بودر که خدیجه عایشه دن افضلدر زیرا بو روایت ثابتدر که بر کون عایشه رضی الله عنها
رسول الله حضرتنه ایتدی حق تعالی سکا خدیجه دن یکرکن نصیب ایتدی دیدی یعنی خدیجه
وفات اتدیسه یرینه بن کلدم بن آندن افضلم دیمک استردی رسول الله صلی الله علیه و سلم
حضرتی ایتدی لا و الله ما ابدلنی الله خیرا منها آمنت بی حین کذبنی الناس و اعطتنی
مالها حین حرمنی الناس دیو بیوردی معناسی یوق و الله حق تعالی بکا خدیجه دن یکرکن

نصیب

نصیب ایتمدی زیرا خلق بنی تکذیب ایتدوکلری زمانده اول بکا ایمان کتورمشدر و خلق بنی
محروم ایتدوکلری زمانده اول بکا مالن ویرمشدر دیمکدر پس بو حدیث شریف صریح دلالت
ایدر که حضرت خدیجه افضل اوله ابن داود رحمة الله علیه بو خصوصدن سؤال اولندقده ایتدی
رسول الله حضرتی عایشه یه جبرائیل دن سلام ایلتمشدر اما خدیجه حضرتنه جبرائیل علیه السلام
تکری تعالی حضرتندن محمد صلی الله علیه و سلم لسانیله سلام ایتمشدر پس خدیجه حضرتی افضلدر دیدی
بنه سؤال ایدوب یا خدیجه ایله فاطمه نک قنغی افضلدر دیلر ایتدی رسول الله حضرتی فاطمه
حقنده بضعة منی دیو بیورمشدر معناسی فاطمه بندن بر پاره در دیمک اولور ظاهر بودر که رسول الله
حضرتنک پاره سی افضلدر دیدی شیخ تقی الدین سبکی رحمة الله علیه دخی بو خصوصدن سؤال
اولندقده دخی زمانه ایتدی اختیار ایدوب بوندن اوستنه در که فاطمه بنت محمد علیهما الصلوة و السلام
جمله دن افضلدر آندن صکره خدیجه حضرتی افضلدر آندن صکره عایشه افضلدر دیدی رضی الله عنهن

ام المؤمنین سوده بنت زمعه رضی الله عنها رسول الله حضرتنک صلی الله علیه و سلم اوائل
نبوتنده اسلامه کلمشدر کندونک ابن عمی اولان سکران بن عمرو نک خاتونی ایدی اول دخی سوده
یانجه اسلامه کلمش ایدی هجرت ثانیه ده ایکیسی دخی حبشه ولایتنه هجرت ایتمشلردی صکره
مکه یه کلدکلری زمانده اری وفات ایدوب رسول الله صلی الله علیه و سلم نکاح ایدوب آلدی
امام بخاری رحمة الله علیه تاریخنده بیورمشدر که سوده رضی الله عنها حضرت عمر رضی الله عنه
خلافتنده وفات ایتمشدر ذهبی رحمة الله دخی عمر خلافتنک آخرنده وفات ایتدی دیمشدر بعضلر
اللی دورت سنه سی شوالنده مدینه ده وفات ایتدی دیمشلردر

ام المؤمنین حضرت عایشه بنت
ابی بکر الصدیق رضی الله عنهما آنه سنک آدی ام رومان بنت عامردر جبیر بن مطعمه ویرسه لر
کرک ایدی رسول الله حضرتی دیلیوب آلدی ابن اسحق رحمة الله علیه روایتنده دورت یوز
درهم صداق ویرمشدر تاریخ هجرتدن اوچ یل مقدم شوال آینده مکة الله ده آلمشدر و هجرتدن
اون سکز بچق آینده شوال آینک ابتداسنده مدینه منوره ده بریره کلمشدر و اول زمانده حضرت
عایشه رضی الله عنها طقوز یاشنده ایدی امام بخاری و مسلم رحمة الله علیهما حضرت عایشه دن رضی الله عنها
بویله روایت ایتمشلردر که ایتدی رسول الله صلی الله علیه و سلم بنی آلدوغی زمانده بن

الّتی یاشمده ایدم آندن مدینه‌یه کلدوك بنی الحرث و بنی الخزرج آراسنده قوندوق بنی استمه
طوتدی آندن صاچم دوکلدی برکون قزلر ایله صالنجق اویناردم آنم کلدی بنی چاغردی نیه
چاغردوغنی بلمدم یاننه واردوغم کبی الومه یاپشدی بنی اوه قاپوسنده طوردی آندن برپاره
صو آلدی یوزمی و باشومی سیلدی و بنی اوه ایچنه قویدی کوردم انصار قومندن خاتونلر
کلمشلر همان خاتونلر علی الخیر والبرکة دیدیلر آنم بنی آنلره تسلیم ایلدی آندن خاتونلر بنی دوزدیلر
قوشدیلر حاضر ایدیلر قوشلق زماننده رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم حضرتی کلدی خاتونلر
بنی اکا تسلیم ایتدیلر و بن اول زمانده طقوز یاشنده ایدم دیو بیورمشدر ابو عمر دن مرویدرکه
رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلرینك مکه شهرنده عائشه حضرتلرینه نکاحی شوال آینده واقع
اولمش ایدی و مکه مدینه منوره ده بر یره کلمه‌لری دخی شوالده واقع اولدی دیمشدر روایت اولنورکه
حضرت عائشه رضی الله عنها کندو اهلندن و دوستلرندن اولان خاتونلرك شوال آینده اره وارد
سوردی عائشه رضی الله عنها رسول الله حضرتلرینك جمیع خاتونلرینك سوکلیسی ایدی حضرت عائشه
نیه میل ایدرسه فخر عالم تابع اولوردی بخاری و مسلم روایتلرنده وارد اولمشدرکه رسول الله حضرتی
عائشه‌یه آیتدی سنی اوچ کیجه واقعه‌ده کوردم برملك حریر قماشه صارمش بو سنك خاتونکدر
دیر ایدی یوزوکی آچاردم دخی اکر بو عند الله ایسه الله تعالی امضا ایلسون دیردم یعنی اکر واقعه
رحمانیه ایسه الله تعالی میسر ایلیه دیرکدم امام ترمذی رحمة الله علیه روایتنده بویله درکه
جبرائیل علیه السلام رسول الله حضرتلرینه بر یشیل حریر ایچنده عائشه‌نك صورتنی کتوردی دخی
آیتدی بو سنك دنیاده و آخرتده خاتونکدر دیدی و فخر عالم صلی الله علیه و سلم عائشه
حضرتلریله طقوز یل دیرلشدیلر رسول الله حضرتی صلی الله علیه و سلم وفات ایتدکده حضرت
عائشه اون سکز یاشنده ایدی بوندن غیرینی بکر آلمامشدر و حضرت عائشه رضی الله عنها
فقیهه و عالمه و فصیحه ایدی رسول الله حضرتلرندن چوق حدیث روایت ایلمشدر اصحاب
و تابعیندن چوق جماعت حضرت عائشه‌دن روایت ایتمشلردر و طائفه عرب ایچنده واقع
اولان جنکلری و حوادثی و اشعاری خوب بلوردی فخر عالم صلی الله علیه و سلم سایر خاتونلرنده
برر کیجه یاتوردی حضرت عائشه‌ده ایکی کیجه یاتوردی اصلی بو ایدی که ام المؤمنین سوده

بنت زمعه

بنت زمعه رضی الله عنها پیر اولدی دخی کندو نوبتنی حضرت عائشه‌یه باغشلادی رسول الله
حضرتی عائشه‌یی سودوکن بلوردی کندو نوبتی کلدکده کیجه عائشه‌یه واردوغنه رضا ویردی
کندوسی همان رسول الله حضرتلرینك نکاحی آلتنده وفات ایتمکه قایل اولدی حضرت عائشه
دن مرویدرکه هرکز طوغورمق واقع اولمشدر پیغمبر علیه الصلوة والسلامك ابراهیمدن غیری
جمیع اولادی حضرت خدیجه‌دن اولمشدر و ابراهیم حضرتی ماریه‌دن اولمشدر حضرت
عائشه‌دن اولاد کلمشدر تاریخ هجرتك الی سکزنجی سنه‌سی رمضانك اون یدنجی کونی صالی
کونی وفات ایدوب غازی ابو هریره رضی الله عنه نماز قلمشدر و کندو وصیت ایتمش ایدی که

ام المؤمنین حضرت حفصه رضی الله عنها

کیجه ایله دفن ایدلر وصیتی اوزره ایلدوب کیجه ایله بقیع‌ده دفن ایتدیلر رضی الله عنها ام المؤمنین
حفصه بنت عمر بن الخطاب رضی الله عنهما اسلامه کلوب هجرت ایدنلردندر رسول الله حضرتلرندن
اول خنیس بن حذافه‌نك خاتونی ایدی بدر غزاسندن صکره اری وفات ایتدی حضرت
عمر رضی الله عنه ابو بکره ویرمك ایستدی و عثمانه ویرمك ایستدی هیچ بریسی آلمدی آندن
حضرت رسول الله صلی الله علیه و سلم ایستدی آلدی تاریخ هجرتدن اوچ یل صکره نکاح ایتمشدر
و صکره بر طلاق ویرمش ایدی حق جل و علا جانبندن وحی کلدی یا محمد حفصه‌یه مراجعت ایلدیر
اول صوّام و صلاتی چوق ایدیجیدر و جنتده سنك خاتونکدر دیو بیوردیلر اول وقتدن رسول الله
حضرتی ینه مراجعت ایتدی صحابه و تابعیندن بر جماعت حضرت حفصه‌دن احادیث شریفه
روایت ایتمشلردر تاریخ هجرتدن قرق بشنجی یل شعبانده معاویه زماننده وفات ایتمشدر

ام المؤمنین حضرت ام سلمه رضی الله عنها

آلتمش یاشنده وفات ایلدی بعض قولده حضرت عثمان رضی الله عنه خلافتنده وفات
ایلمشدر رضی الله تعالی عنها ام المؤمنین ام سلمه رضی الله عنها آدی هند ایدی اول ابو سلمه بن
عبد الاسدك خاتونی ایدی حبشه ولایتنه اول هجرت ایلین ایله ام سلمه ایدی آندن دورت
ولد وجوده کتورمش ایدی بعض روایتده مدینه‌یه هجرت ایدن خاتونلرك ام سلمه اوّلی ایدی
بوندن مقدم بر خاتون هجرت ایتمدی دیمشلردر روایت اولنمشدرکه ام سلمه رضی الله عنها

دعاء شریف لاجل المصیبة

رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلرندن ایشتمش ایدی که برکسنه‌یه مصیبت یتشسه مثلا
اری یا اوغلی یا متعلقاتندن برکسنه‌سی وفات ایلسه اول کسنه اللهم اجرنی فی مصیبتی

وَاخْلُفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا دیسه حق تبارك وتعالى انكا اولكیدن كسنه دن یكرك بركسنه ویروب
آنك یرینه كتوره اُمّ سَلَمه ایتدی زوجم ابو سلمه وفات ایتدوكده بن ایتدم قنغی مسلماندر كم
ابو سلمه دن یكرك اولا دیدم آندن صكره رسول الله حضرتی بیوردقی دعایی اوقیدم حق جل وعلا
ابو سلمه یرینه بكا رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی ویردی دیو بیورمشدر بر روایتده
وارد اولمشدركه ابو سلمه وفات اتدوكده ام سلمه یی حضرت ابی بكر استدی وارمدی صكره عمر
استدی اكاده وارمدی صكره رسول الله حضرتی آدم كوندروب كندویه دیلدوكی زمانده
ام سلمه ایتدی مَرْحَبًا بِرَسُولِ اللهِ إِنَّ فِيَّ خِلَالًا ثَلَاثًا أَنَا امْرَأَةٌ شَدِيدَةُ الْغَيْرَةِ وَأَنَا مُصْبِيَةٌ
وَأَنَا امْرَأَةٌ لَيْسَ لِي هٰهُنَا أَحَدٌ مِنْ أَوْلِيَائِي فَيُزَوِّجُنِي دیدی محصلی بو صكه اولا ادب رعایت
ایدوب مرحبا برسول الله دیدوكدن صكره بهانه یه باشلیوب ایتدی بنده اوچ خصلت واردر
بری بودركه بن قتی غیرتلو خاتونم دیدی یعنی بن اورتقی قتی قسقنورم جایزكه اول برخاتونلر ایله
امتزاج ایتمیوب كندو فی بی حضور ایدم دیمك استردی آندن ایتدی بنم برحالوم دخی بودركه
اوغلنجقلرم واردر دیدی یعنی جایزكه فقرا له آنلاری بسلمك كندولره زحمت اوله دیمك استردی
آندن ایتدی بنم ولیلرمدن شمدی بونده كمسه یوقدركه بنی ویره لر دیدی یعنی جایزكه وارم
دخی صكره دن ولیلرم راضی اولمیه لر دیمك استردی ام سلمه بو بهانه لری ایدیجك حضرت
عمر رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه بو یله وضع ایتدوكنه غایت بی حضور اولوب
غضبه كلدی كندویه كلمدوكیدن رسول الله حضرتنه كلدوكنه آرتوق بی حضور اولدی
آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم كندولر كلوب ایتدی یا ام سلمه اول قسقنمق دیدیككی
سندن كیدرمكه بن حق تعالی حضرتندن دعا ایدرم دیدی واوغلنجقلرك احوالنه حق تبارك
وتعالی كفایت ایلر دیدی وولیلرك بونده یوغیسه سنك ولیلركدن بنی استمز كمسه یوقدر
دیدی آندن ام سلمه اوغلنه ایتدی بنی رسول الله حضرتنه تزویج ایله دیدی اوغلی دخی نكاح
ایدی ویردی روایت اولنوركه ام سلمه رضی الله عنها زماننك غایت كوزللرندن ایدی تاریخ
هجرتدن دورت یل شوالنده التلیدی اللی طقوز تاریخنده مدینه ده وفات ایدوب بقیع ده
دفن اولنمشدر عمری سكسن دورت یاشنه ایرمش ایدی رسول الله حضرتندن صكره قرق

سكز یل
سكز یل صاغ اولمشدر وفات ایتدوكده نمازنی ابو هریره رضی الله عنه قلمشدر بعضلر سعید بن
زید قلدی دیمشلردر رضی الله عنهم ام المؤمنین ام حبیبه بنت ابی سفیان رضی الله عنها آدی رمله
ایدی اول عبید الله بن جحش دیدكلری كیسه نك خاتونی ایدی آنكله بیله حبشه ولایتنه هجرت
ایتمش ایدی اول آنده العیاذ بالله مرتد اولوب نصرانی اولدی وآنده وفات ایتدی ام حبیبه دین
اسلام اوزره طوردی آنه تابع اولمدی روایت مشهوره بودركه اوزرنده ام حبیبه دخی حبشه
ولایتنده ایكن رسول الله صلی الله علیه وسلم حبشه پادشاهی نجاشی یه عمرو بن امیه ایله مكتوب
كوندروب ام حبیبه یی بكا نكاح ایدی ویرسون دیو بیوردی نجاشی دخی امرینی یرینه كتوروب ام
حبیبه یی رسول الله حضرتنه عقد نكاح ایدی ویروب كندو مالندن شرحبیل بن حسنه ایله
دورت یوز آلتون آغرلق ارسال ایتدی روایت اولنوركه نجاشی كندو جاریه سی اولان ابرهه یی
ام حبیبه یه كوندردی رسول الله حضرتی كندویه مكتوب شریف كوندروب ام حبیبه یی بكا
نكاح ایدی ویردیو بیوردیغن اعلام ایتدی ام حبیبه رضی الله عنها بو خبری ایشتدوكده مسرور
اولوب ابرهه یه كوشدن ایكی بلزك وبرقاچ یوزك باغشلادی اخشام زمانی اولدوغی كبی نجاشی
جعفر بن ابی طالبه واول دیارده اولان مسلمانلره خبر ویردی حاضر اولدیلر اوراده كندوسی ام
حبیبه یی رسول الله حضرتنه نكاح ایدی ویردی و بو نكاح واقع اولدوغی زمانده ام حبیبه نك
باباسی ابو سفیان دخی اسلامه كلمامش ایدی مشرك ایدی رسول الله حضرتیله محاربه ده ایدی
تاریخ هجرتدن قرق دورد یخی سنه ده مدینه منوره ده وفات ایتمشدر رضی الله عنها ام المؤمنین
زینب بنت جحش رضی الله عنها بونك آنه سی امیمه در كه عبد المطلب قزی ایدی رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلم زینبی اول زید بن حارثه یه الی ویرمش ایدی ومذكور زید رضی الله عنه
پیغمبر علیه الصلوة والسلامك آزاد لوقولی ایدی زینب زید ایله بر زمان دیرلكدن صكره طلاق
ویردی عدتی تمام اولدقدن صكره رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی زیدی كوندردی
وار زینبه بنی آكه كوز بكا كلورمی دیو سوردی زید دخی رضی الله عنه زینبك قپوسنه كلدی
آرقه سن دوندی دخی یا زینب بنی رسول الله كوندردی سنی استر دیدی زینب ایتدی بن
هیچ نسنه سویلمزم چاقی ربم بكا امر ایلینجه دیدی وطوردی كندونك برمسجدی وار ایدی اكا كیردی

رضی الله عنها ام المؤمنین حضرت ام حبیبه

رضی الله عنها ام المؤمنین حضرت زینب بنت جحش

آندن حق جل وعلا فلما قضى زيد منها وطرا زوجناكها آيت كريمه سن انزال ايلدى
آندن رسول الله صلى الله عليه وسلم كلوب بغير اذن زينبك اوزرينه كيردى امام مسلم
رحمة الله عليه بويله روايت ايتمشدر زينب رضى الله عنها كاهى پيغمبر عليه السلام خاتونلرينه
بونكله فخر ايدوب ايدردى سزى بابالركز تزويج ايلدى بنى ايسه قات كوكلر اوستندن
تكرى تعالى تزويج ايتدى ديرايدى نام اولدن آدى برّه ايدى رسول الله حضرتى زينب قودى
حضرت عايشه رضى الله عنها بونك حقنده ايدردى كه دينده زينبدن افضل خاتون
يوغيدى والله قورقوسى بلكده وكرچك سويلكده وصلهٔ رحم ايتمكده يعنى كندو اقرباسيله اختلاط
اوزره اولمقده وچوق صدقه ويرمكده وكندو نفسنى خير ايشلره بذل ايتمكده زينبدن افضل
خاتون اولمز ديو شهادت ايدردى تاريخ هجرتدن يكرمنجى ييلده مدينهٔ منورهده وفات
ايتمشدر اللى اوچ ياشنده ايدى نمازنى حضرت عمر بن خطاب رضى الله عنه قلمشدر ام المؤمنين
زينب بنت خزيمه رضى الله عنها بنى هلال قبيله سندن ايدى زمان جاهليتده ام المساكين
ديمكله معروفه ايدى زيرا فقيرلرى ومسكينلرى كوزدردى حاللرين يوقلردى طعام ويروردى
اولدن عبد الله بن جحش آدلو بر كسنه نك خاتونى ايدى احد جنكنده قتل اولنمشدر
آندن رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتى نكاح ايلدى چوق زمان كچمدين پيغمبر عليه السلام
حضرتلرينك زمان حياتنده وفات ايتمشدر بعضى قولنده سكز آى ديرلر ديلمشدر وبعضلر
دخى كتك ديشلردر تاريخ هجرتدن دوردنجى ييل ربيع الآخرنده وفات ايدوب بقيعده دفن
اولنمشدر ام المؤمنين ميمونه بنت الحرث رضى الله عنها بو دخى بنى هلال قومندن ايدى تاريخ هجرتدن
يدنجى ييلده خيبر غزاسندن صكره رسول الله حضرتى صلى الله عليه وسلم مكه يه عمره قضاسنه
واردوغى زمانده آلمش ايدى بونك بويله قز قرنداشى ام الفضل حضرت عباسك خاتونى ايدى
وآنك بر قز قرنداشى اسما بنت عميس جعفر بن ابى طالبك خاتونى ايدى و بر قز قرنداشى دخى
سلمى بنت عميس حضرت حمزه نك خاتونى ايدى ميمونه رضى الله عنها كندو احوالنى حضرت
عباسه منوط قلمش ايدى عباس دخى پيغمبر حضرتلرينه تزويج ايتدى مكة الله قربنده سرف
ديدكلرى موضعده جمع اولمشلر ايدى تاريخ هجرتدن اللى برنجى ييلده بو موضع مزبورده وفات ايلدى

رضى الله عنها حضرت ام المؤمنين زينب بنت خزيمه

رضى الله عنها ام المؤمنين حضرت ميمونه

نمازه

نمازنى ابن عباس رضى الله عنهما قلوب قبرينه دخى اول قومشدر ام المؤمنين جويريه بنت الحرث
رضى الله عنها بنى المصطلق طايفه سندن ايدى رسول الله صلى الله عليه وسلم طايفهٔ
مزبوره يه غزا ايتدوكى زمانده اسير الندوب ثابت بن قيس بن شماس الانصارينك حصه سنه
دوشمش ايدى اول دخى بهايه كسمش ايدى بركون جويريه رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتنه كلوب ايتدى يا رسول الله بن جويريه بنت الحرثم بنم حالوم سكا مخفى دكلدر
ثابت بن قيسك النه دوشدم بنى بهايه كسدى ديدى بهامى ايچون رسول الله حضرتندن
صلى الله عليه وسلم ياردم طلب ايتدى آندن پيغمبر صلى الله عليه وسلم ايتدى بر خير نسنه يه
رغبتك وارميدر ديدى جويريه ايتدى نه در اول نسنه يا رسول الله ديدى پيغمبر عليه السلام
ايتدى سنك بهاكى بن ويره يم وسنى خاتونلغه آله يم ديدى جويريه ايتدى اولا يا رسول الله
اويله اولسون ديدى آندن خلق رسول الله حضرتنك صلى الله عليه وسلم جويريه يى تزوج
ايتدوكن ايشيدجك اللرنده اولان اسيرلرى آزاد ايدوب يرلو يرينه كوندرديلر بونلر شمدن كرو رسول
الله حضرتنك اصهارى اولدى ديديلر واصهار ديو خاتون طرفندن اولن اقرباسنه ديرلر روايت
جمع صهر
اولنور كه حضرت عايشه رضى الله عنها ايتدى بن بر خاتون كورمدم كه كندو قومنه مباركلك اولمقده
جويريه دن زياده اوله بنى المصطلق طايفه سندن يوز اوخلقى جويريه سببيله آزاد اولديلر
ديدى ابن هشام رحمة الله عليه بيورمشدر كه پيغمبر عليه الصلوة والسلام جويريه يى ثابت بن قيسدن
صاتون الدى وآزاد ايلدى ودورت يوز درهم صداق ويروب تزوج ايلدى جويريه رضى الله عنها
التمش بش يل عمر سوروب تاريخ هجرتك اللنجى ييلنده دار آخرته انتقال ايلمشدر ام المؤمنين صفيه
بنت حيى رضى الله عنها بنى اسرائيل طايفه سندن حضرت موسى نك قرنداشى هرون عليهما السلام
نسلندن ايدى اولدن كنانة بن ابى الحقيق آدلو يهودينك خاتونى ايدى خيبر غزاسنده ارى
مقتول اولدى انس بن مالك رضى الله عنه روايت ايتدى كه حق سبحانه وتعالى خيبرك فتحن
ميسر ايتدى دخى اسيرلر آلندى دحيه رسول الله حضرتنه كلوب بر جاريه استدى فخر عالم
صلى الله عليه وسلم دخى وار اسيرلر ايچندن بر جاريه آل ديدى اول دخى واردى صفيه يى
آلدى اصحابدن بر كسنه كلدى ايتدى يا رسول الله اول آلدوغى جاريه بنى قريظه وبنى النضيرك

رضى الله عنها ام المؤمنين حضرت جويريه

رضى الله عنها ام المؤمنين حضرت صفيه

طایفه لرینك سنیده سی خ زاوّل رسول الله دن غیری کمسنه ده اولمق لایق دکلدر دیدی
آندن پیغمبر علیه الصلوة والسلام خبر کوندروب ایکی سن دخی حضور شریفنه کتوردیلر صفیه یه
نظر ایدیجک دحیه یه وار بونك یرینه اسیرلردن بر غیری جاریه آل دیدی وکندولر صفیه یی
آزاد ایدوب نکاح ایتدیلر ثابت رضی الله عنه انس دن سؤال ایدوب صداق نه ویردی دیدی
یعنی صفیه یه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی مهر معجل نه ویردوکن صوردی انس ایتدی
صفیه نك نفسنی صداق ایتدی اسیر ایکن آزاد ایتدی دخی تزوج ایلدی دیدی اندن دونوب
مدینه یه کلورکن یولده ام سلیم رضی الله عنها صفیه یی جهازلیوب بر کیجه رسول الله حضرتنك
خلوتنه تسلیم ایتدی روایت اولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی هر کیشی نك یاننده
نه وار ایسه کتورسون دیو بیوردی هر بری کیمی خرما کتوردی کیمی یاغ کتوردی کیمی غیری نسنه
کتوردی جمع ایدوب طعام پشوردیلر اصحاب بریره کلوب یدیلر بر روایتده بیورلشدر که انس
ایتدی مدینه یه یاقلشدوغمز زمانده هر کیشی دوه سن سورمکه باشلدی رسول الله حضرتنك
دوه سی سورجب صفیه حضرتی آردینه بنمش ایدی دوه دن دوشدی اندن بز مدینه یه داخل
اولدق رسول الله خاتونلرینك جاریه لری چیقدیلر صفیه یه باقدیلر دوه دن دوشدوکنه
سوینوب حظ ایتدیلر بخاری و مسلم رحمهما الله بو ایله روایت ایتمشلردر ونقل اولنور که فخر عالم صلی الله
علیه وسلم آلدوغی زمانده ایتدی یا صفیه بکا کلمکه رغبت ایدرمیسن دیدی صفیه ایتدی
یا رسول الله بن دخی کفر اوزره ایکن خدمت شریفکی آرزو ایدردم شمدی ایتمزمیم دیدی
روایت اولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم صفیه نك کوزنده بر مقدار کوك کوردی
دخی بو نه دن اولدی دیو سؤال ایتدی صفیه ایتدی بر کیجه ابو الحقیق یاننده یاتوردم
دوشمده کوردم که آی کلدی قوینمه کیردی اویانوب واقعه می ابو الحقیقه سویلدوکم کبی
مدینه پادشاهنی استرسن دیو صورتمه بر طبانجه چالدی آنوك نشانی در دیدی تاریخ هجرتك
اللینجی سنه رمضاننده مدینه منوره ده وفات ایدوب بقیع ده دفن اولنمشدر رضی الله عنها
بو مقامه کلنجه ذکر اولنان امهات مؤمنین رضی الله عنهن رسول الله حضرتیله جمع اولوب
نیجه زمان تحت نکاحنده اولان خاتونلردر بونلرده هیچ کسنه نك شك و شبهه سی یوقدر و بونلردن

غیری

غیری دخی بعض خاتونلر تزوج ایتمشدر اما قبل الدخول بعضی وفات ایدوب بعضیسنه طلاق
ویرلمشدر بونلارك جمله سی اون ایکی در و بونلرك تعیینده چوق اختلاف ایتمشلردر و بونلردن
غیری سکز خاتون دخی واردر که بعضی پیغمبر حضرتی علیه الصلوة والسلام آلمق استدی
و بعضی کندو عرض ایدوب کلمك استدی اما هر برینه بر مانع ظهور ایدوب تزوج ایتمك میسر
اولمدی اما جاریه لری دورت جاریه ایدی دیمشلردر بریسی ماریه قبطیه در که مصر و اسکندریه
پادشاهی مقوقس کوندرمش ایدی و ماریه نك قز قرنداشی اولان سیرینی بله کوندرمش ایدی
و بونلر ایله بیك مثقال آلتون و یکرمی پاره مصر قماشی و دلدل دیدکلری آق قاطری و عفیر
دیدکلری آق حماری بله کوندرمش ایدی و بنها دیدکلری ناحیه نك بالندن بر مقدار بال دخی
کوندرمش ایدی رسول الله حضرتی بالدن حظ ایدوب بنهایه برکتله دعا ایتمشدر و اول
سیرین آدلو جاریه یی حسان بن ثابته باغشلمشدر و ماریه دن حضرت ابراهیم وجوده کلمشدر وکندو اون
آلتنجی سنه ده حضرت عمر خلافتنده وفات ایدوب بقیع ده دفن اولنمشدر رضی الله عنها بری دخی
ریحانه در بنی قریظه قومندن ایدی رسول الله حضرتندن اول وفات ایتمشدر بر جاریه سی دخی
وار ایدی ام المؤمنین زینب بنت جحش باغشلامش ایدی بری دخی وار ایدی بعض غزالرنده اسیر
ایتمش ایدی والله اعلم فصل رابع اول حضرتك عملری و عمه لری و رضاعا قرنداشلری
وجده لری بیاننده در ذخایر عقبی فی مناقب ذوی القربی آدلو کتابده مسطوردر که رسول الله حضرتنك
اون ایکی عمی وار ایدی جمله سی عبد المطلبك اوغللری ایدی اون اوچنجی اوغلی عبد الله ایدی که فخر عالمك
باباسی ایدی اسملری بونلردر که ذکر اولنور الحارث ابو طالب و بونك آدی عبد مناف ایدی والزبیر
و بونك کنیتی ابو الحرث ایدی و حمزه و ابو لهب و بونك اسمی عبد العزی ایدی والغیداق والمقوم
وضرار والعباس وقثم و عبد الکعبه و حجل و بونکا مغیره دخی دیرلردی و بو ترتیبدن غیری
دخی بعض سوز سویلشلردر اما حمزه رضی الله عنه انه سنك آدی هاله بنت وهب بن عبد مناف
بن زهره در حضرت حمزه نك کنیتی ابو عماره و ابو یعلی ایدی عماره و یعلی آدلو ایکی اوغللری
وار ایدی آنلار ایله کنیت لنمش ایدی امام بغوی رحمه الله تعالی نقلنده رسول الله صلی الله علیه
بیورمشدر که والذی نفسی بیده انه لمکتوب عند الله عز وجل فی السماء السابعة حمزة اسد الله

[illegible]

الفصل الرابع فی اعمامه وعماته واخوانه من الرضاع وجداته

شیر خدا و مصطفی اولن
سید الشهدا اکرم العمدا
حضرت حمزه نك مناقب
شریفی

وأسد رسوله معناسی اول الله حقیچون كه بنم نفسم آنوك یدِ قدرتنده‌در شانی بودر كه
یدنجی كوكده تبارك وتعالى قتنده یازلمشدر كه حمزه الله تعالى نك ورسولنك ارسلانیدر
دیكدر نبوتدن ایكنجی سنه‌ده ایمانه كلمشدر بعض قولده حضرت عمردن رضی الله عنه اوچ كون
اول اسلامه كلدی دینلمشدر بدر غزاسنده حاضر اولمشدر وآنده عتبه بن ربیعه‌یه مقابله
اولوب میدانده دپرلمشدر بعضلر آنوك قرنداشی اولان شیبه‌یی دپردی دیمشلردر رسول الله
حضرتی آنوك حقنده خیر اعمامی حمزة دیمشدر یعنی عملرومك یكركی حمزه‌در دیو بیورمشدر
ابو هریره روایتنده سید الشهداء یوم القیامة حمزة بن عبد المطلب دیو بیورمشدر ومعناسی ظاهر
وبریده‌دن مرویدر كه حق جل وعلا نك كلام مجیدنده یا ایتها النفس المطمئنة بیوردوغندن
مراد حضرت حمزه‌در ابن عباس رضی الله عنهمادن دخی روایت اولنمشدر كه فمنهم من قضی نحبه
بیوردوغنده مراد حضرت حمزه‌در دیمشدر احد غزاسنده شهید اولمشدر وحشی قتل ایتمشدی
صكره وحشی اسلامه كلمشدر سعید بن مسیبدن مرویدر كه ایدردی بن عجبلردم حمزه‌نك
قاتلی نیجه نجات بولور دیردم آخر شرابه دوشوب فاسق اولدی واول حال ایله غریق اولدی
دیو بیوردی ابن هشامدن مرویدر كه وحشی دائما خمر ایچوب حدّ اوریلوردی آخر دیواندن
خلع اولندی دیو بیورمشدر یعنی دفتردن خلع اولندی دیو بیورمشدر یعنی دفتردن
اخراج اولوندی دیكدر حضرت عمر رضی الله عنه یمین ایدوب بیوردی كه والله تحقیقا
حق جل وعلا حمزه‌نك قاتلنی قومیه جقدر بن بلشدایدم دیدی ائمه حدیثدن بعضلر
روایت ایتمشلردر كه رسول الله صلى الله علیه وسلم حضرت حمزه‌یی مقتول كوردیكی
آغلادی وبعض اعضاسی قطع اولنمش كوردیكی فریاد ایلدی ابو هریره رضی الله عنه بیورمشدر كه
رسول الله صلى الله علیه وسلم حمزه‌یی اول حالده كوردوكی زمانده یوركی آجیدوغی
كبی بر نسنه‌یه آجیمشدر دیدی وابن مسعود رضی الله عنهما بیورمشدر كه بز رسول الله حضرتی
حمزه‌یه آغلادوغندن قتی آغلادوغن كورمدك نمازین قلنجه حمزه‌یی قبله‌یه قارشو
قودی دخی جنازه‌سی اوستنده طوردی وآواز ایله شول قدر آغلادی حتی اغمی كیدی
دیمشدر رحمه‌یه آغلردی وایلكلرین یاد ایدردی امام بغوی رحمة الله علیه نجنجه نقل

اتمشدر

ذكر رسول خالق الخلق والناس
عمی اولان حضرت عباسك
مناقب كریمه‌سی

اتمشدر كه رسول الله حضرتی جنازه نمازین قلسه دورت كره تكبیر ایلردی اما حضرت
حمزه‌نك اوزرینه یتمش تكبیر ایلدی دیو بیورمشدر وشهید اولدقده آلتی طقوز یاشنده ایدی
قیز قرنداشی اوغلی عبد الله بن جحش ایله ایكیسی بر قبره دفن اولنمشدر رضی الله عنهما العباس
رضی الله عنه بونك كنیتی ابو الفضل ایدی وآنه‌سی آدی نتیله بنت خباب ایدی روایت
اولنور كه طائفه عرب خاتونلرندن اول كعبة الله‌یه دیبا كسوت اورتن عباسك آنه‌سی ایدی
وسببی اول ایدی كه بر كره عباس هنوز اوغلانجق ایدی یول یاكلوب كیتدی اوكه كلدیكی اول
زمانده خاتون مزبوره نذر ایتدی كه عباسی بولورسه كعبه‌یه دیبا كسوت كیدوره صكره عباس
بولندی دخی نذرین یرینه كتوردی وحضرت عباس رضی الله عنه آق بكزلو كوزل كیمسنه ایكن
ایكی یاننده صاچلری واریدی وقامتی اعتدال اوزره ایدی بعضلر اوزون بویلو ایدی
دیمشلردر رسول الله صلى الله علیه وسلمدن ایكی یا اوچ یاش بیوك ایدی قریش اراسنده
رئیس ایدی ومسجد حرامك عمارتی عباسه مفوض ایدی یعنی كعبه معظمه‌نك لازم اولان
اصلاح مهماتن عباس ایلردی وپیغمبر علیه الصلوة والسلام هر خصوصده عباسه اعتماد ایتمش ایدی
روایت اولنور كه مكه‌ده اسلامه كلمش ایدی اما مشركلردن صاقلردی بدر غزاسنده مشركلر ایله بیله كلدی
رسول الله حضرتی اصحابنه بیورمش ایدی كه عباسه راست كلن كیمسنه قتل ایتمیه زیرا مشركلر
آنی كوجله چقرمشلردر دیردی اما كعب بن عمرو اول كون عباسی طوتدی اسیر ایلدی وعباس
بهاسین ویروب دوندی ینه مكه‌یه كیتدی بعض قولده بدر غزاسنده اسلامه كلدی
آندن صكره مدینه‌یه هجرت ایتمكه متوجه اولدی ابواء دیدكلری موضعده رسول الله حضرتنه
راست كلدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام مكه فتحنه توجه ایتمش ایدی عباس مكه فتحنده
بله ایدی وهجرت آنوكله ختم اولندی دینلمشدر ابو عمر ایتدی عباسك اسلامی فتح خیبردن
مقدم ایدی اسلامنی صاقلردی واستردی كه حق تعالى حضرتی مسلمانلره فتح میسر ایلیه
ومكه مشرفه فتح اولندوغی كون اسلامنی اظهار ایلدی وحنین وتبوك وطائف غزالرنده حاضر
اولدی بر قولده بویله‌در كه عباس بدر غزاسندن اول اسلامه كلمش ایدی مشركلرك احوالنی یازوب
مدینه‌ده رسول الله حضرتنه اعلام ایلردی ومكه‌ده اولان مسلمانلر عباسه اعتماد ایتمشلردی

مرادی رسول الله حضرتنه کلمك ایدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام مکتوب یازوب ساکن مکه‌ده
طوروغك خیردر دیو بیوردی مکه‌ده مشرکین ایچنده طوردوغی شول جهتدن خیر اولورکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتن کفارك اوضاع وحرکاتندن خبردار ایلردی تدبیرده تدارکلرین
یازوب کوندرردی بو جهتدن اسلامه معاونتی وار ایدی عروة بن الزبیر رضی الله عنه روایتنده
وارد اولمشدرکه عباس رضی الله عنه اسلامه کلمش ایدی ومکه‌ده سقایت زمزم اوزرنده ایدی
هجرت ایلمدی دیو بیورمشدر رسول الله حضرتنك قوللرندن ابو رافع عباسك اسلامه کلدوکین
بشارت ایلدوکی زمانده ابو رافعی آزاد ایتمشدر وآنلر اسلامه کلدکدن صکره حضرت فخر عالم صلی الله
عباسی غایت رعایت وتعظیم ایلردی وآنوك حقنده ناسك بغایت کریمی واشفقیدر دیو بیوردی سهمی
رحمة الله علیه فضایلنده ذکر ایتمشدرکه برکون عباس رضی الله عنه رسول الله حضرتنه کلدی فخر عالم
صلی الله علیه وسلم کوریجك قالقوب واردی عباسك آلننی اوپدی آندن صکره صاغ یاننه یر
کوستردی وبیوردیکه بو کشی بنم عمم در استین کشی عمیله افتخار ایلسون دیدی عباس ایتدی
نه کوزل سوز بیوردوك یا رسول الله دیدی فخر عالم ایتدی نیچون بویله دیمیم سن بنم عمم سن
آتامك قرنداشی سن وآتالرومك بقیه‌سی سن وبنم وارثم سن واهلمدن آرده‌مده قالنلرك
افضلی سن دیو بیوردی برکون عباسه ایتدی یا عم یارین سن واوغوللرك اودن یاباننه
کیتمك بزوکله مصلحتم واردر دیدی ایرته‌سی اول ایچوق کلدی اوزرلرینه ملاءه سین اورتدی
دخی ایتدی یا رب بو کشی بنم عمم در وآتامك قرنداشی در وبو اوغوللری بنم اهل بیتم در ن
جهنم آتشندن بونلاری سن ستر ایله بو ملاءه ایله بن ستر ایلدوکم کبی دیدی اوئك قپوسی
اشیکی ودیوارلری آمین آمین آمین دیدیلر ابن غیلان وسهمی بو تلیجه روایت ایتمشلردر
وابن عبد الباقی رحمة الله علیه ابو هریرة رضی الله عنه‌دن روایت ایلمشدرکه رسول الله
حضرتی اللهم اغفر للعباس ولولد العباس ولمن احبهم دیو بیوردی یعنی یا رب عباسی
وولدینی وآنلاری سونلری سن یارلغه دیمکدر تاریخ دمشقده ابن عباس حضرتندن مروی در
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مکه فتح اولندوغی کون عباسه دعا ایدوب اوچ کره اللهم
انصر العباس وولده دیو بیورمشدر وحضرت جابر رضی الله عنه روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلم

ملاءه بزده کی بر نسنه درکه آنونله بورونورلر ح

حضرتی

حضرتی من لم یحب العباس بن عبد المطلب واهل بیته فقد بری من الله ورسوله دیو بیوردی
معناسی برکسنه که عباسی وعباسك اهل بیتنی سومیه تحقیقا اول کسنه الله‌دن ورسولندن
بیزار اولمشدر دیمکدر وبو حدیثك صحتنه دلالت ایلرکه محمد بن الحسین الاشنانی وابو بکر بن
عبد الباقی روایتلرنده ابن عباس حضرتندن مرویدرکه برکون رسول الله صلی الله علیه وسلم
عباسك الکنه یاپشوب قالدوردی دخی ایتدی برکسنه که بنم بو عممی الله ایچون وبنم قرابتم ایچون
سومیه اول مؤمن دکلدر دیو بیوردی بر حدیث شریفده دخی بیورمشدرکه بنم عممه اذا ایدن
تحقیقا بکا اذا ایلمشدر دیدی وحضرت عباسك فضایلنه متعلق احادیث شریفه چوق وارد
اولمشدر حضرت عثمان رضی الله عنه خلافتنده مدینه منوره‌ده وفات ایلمشدر بعضلر رجب
آینده بعضلر رمضان شریفده وفات ایلدی دیمشلردر سکسن سکز یل عمر سوردی اوتوز ایکی
ییلینی اسلامده کیچوردی بقیع‌ده دفن اولنمشدر اوغلی عبد الله حضرتی قبرینه قویمشدر عبد الله
بن عباس رضی الله عنهما بو آتانك اولولرندندر ترجمان القرآن دیمکله معروف ایدی خلفای عباسیه
بونك اولادیدر رسول الله صلی الله علیه وسلم عباس ایچون هذا عمی ابو الخلفاء دیمش ایدی
صکره خلفا بو اوغلانك سلسله‌سندن ظهور ایلدی رضی الله عنهم وعن سایر الصحابه والتابعین

اتا عمته لری — فی عماته علیه صلوات الله وتحیاته

کر عبد المطلب قزلریدر جمله‌سی آلتی در عاتکه وامیمه وام حکیم البیضاء وبره وصفیه واروی
بونلردر وبونلرك ایچنده صفیه‌دن غیریسی مسلمان اولمشدر دیدیلر واروی ایله عاتکه‌نك
اسلاملرنده اختلاف واردر ابو جعفر العقیلی مسلمان ایلدی دیمشدر اما حضرت صفیه بالاتفاق
مسلمان ایدی وخندق غزاسنده حاضر اولمشدر وآنده یهود طائفه‌سندن برکافری قتل ایتمشدر
رسول الله حضرتی اول زمانده صفیه‌یه غنیمتدن برحصه ویرمشدر وزمان جاهلیتده حرث
بن حرب بن امیه‌نك خاتونی ایدی اول هلاك اولدقدن صکره عوام بن خویلدکه حضرت
خدیجه‌نك قرنداشیدر اول آلمش ایدی آندن زبیر وسائب وعبد الکعبه وجوده کلدی وصفیه
یتمش اوچ یل عمر سوردی حضرت عمر بن خطاب خلافتنده وفات ایدوب بقیع‌ده دفن اولنمشدر
رضی الله عنها وعاتکه‌نك آنه‌سی فاطمه بنت عمرودر ورسول الله حضرتنك باباسی عبد الله ایله
برآنه‌دندر وبو عاتکه اولدرکه بدر وقعه‌سندن واقعه کورمش ایدی واروی‌نك آنه‌سی آدی

صفیه بنت جندب دن در و بو آنه دن حرث بن عبد المطلب ایله برآنه دن اولمشلردر و اولاد
عمیر بن وهبك خاتونی ایدی آندن طلیب وجوده کلمشدر صکره دن کلدة بن عبد مناف بن
عبد الدار وارمشدر و طلیب مسلمان اولوب آنه سنك اسلامنه سبب اولمشدر امام واقدی رحمه الله
بویله نقل اتمشدر ام حکیم البیضا بوده عبد الله ایله برآنه دن ایدی و برة ذکر اولنان عاتکه ایله
برآنه دن در ابو رهم بن عبد العزی نك خاتونی ایدی آندن صکره عبد الاسد بن هلال مخزومی
وارمشدر آندن ابو سلمه وجوده کلمشدر که اول ام سلمه بونك نکاحنده ایدی و امیمه جحش
بن ریابك خاتونی ایدی آندن عبد الله و عبید الله و ابو احمد و زینب و ام حبیبه و حمنه
وجوده کلمشلردر اما اول حضرتك جده لری که بابالری جانبندندر ایدیلر یعنی باباسنك ودده لرینك آنه لری
بونلردر که ذکر اولنور باباسی عبد المطلبك والده سی فاطمه بنت عمرو بن عائذ بن عمرو بن مخزومدر و عبد
المطلبك آنه سی سلمی بنت عمرو در بنی النجار جماعتندن ایدی و هاشمك آنه سی عاتکه بنت مرة
بن هلال درکه بنی سلیمدن ایدی و عبد منافك آنه سی عاتکه بنت فالج در بوده بنی سلیمدندر
و قصی بن کلابك آنه سی فاطمه بنت سعد در و کلابك آنه سی نعم بنت سریر در و مرة نك آنه سی
وحشیه بنت شیبان در و کعبك آنه سی سلمی بنت محارب در لؤیك آنه سی وحشیه بنت مدلج در
و غالبك آنه سی سلمی بنت سعد در فهرك آنه سی جندله بنت الحارث در مالکك آنه سی هند
بنت عدوان در نضرك آنه سی برة بنت مرة در اما آنه سی جانبندن اولان جده لری بونلردر که ذکر اولنور
آنه سی آمنه خاتونك والده سی برة بنت عبد العزی در و آمنه نك باباسی اولان وهبك آنه سی
عاتکه بنت اوقص در ابو عمر ایدر بابالری بنلك باباسی ابی کبشه دیمکله معروف ایدی قریش طائفه سی رسول الله
حضرتنه آنوکله یاد ایدوب ابن ابی کبشه دیرلردی و اول ابی کبشه دیدکلری خلاف عادت
عرب اوزره شعری دیدکلری یلدوزه طپدی کندودن اول عرب طائفه سندن کیمسه انکا
عبادت ایتمش ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی طائفه عربك دینلرینه مخالف دین
کتوردکی ایچون ابن ابی کبشه دیو ذکر ایدرلردی و برة نك آنه سی ام حبیب در و آنونك آنه سی
برة بنت عوف در و آنونك آنه سی قلابه بنت الحرث در و آنونك آنه سی هند بنت یربوع در اما
رضاعا قرنداشلری بونلردر که ذکر اولنور حمزه و ابو سلمة بن عبد الاسد بونلری ابو لهبك جاریه سی

ثویبه رسول الله حضرتیله امزرمشدر بری دخی کندو عمی اوغلی ابو سفیان بن الحارث در
که اول حضرتیله حلیمه خاتوندن امشلردر و اوچی دخی عبد الله و انیسه و حذافه درکه
حلیمه نك اولادیدر و بو حذافه دیدکلری قیزدر بوکا شیما دیرلردی روایت اولنور که
رسول الله حضرتنك اصحابندن بر طائفه هوازن قومنه غزا ایدوب بر مقدار اسیرلر
چقردقلری زمانده ذکر اولنان شیمایی بله الشلر ایدی رسول الله حضرتنه کتوردکلری
زمانده شیما ایتدی یا محمد بن سنك قیز قرنداشکم دیدی همان رسول الله حضرتی بلدی
و مبارك رداسن آلتنه دوشدی مرحبا ایدوب یانینه اکلدی مبارك کوزلرندن یاش
کلدی و بیوردیکه یا شیما اکر استرسك عزت و اکرام ایله بنم یانمده طور و اکر دیلرسك بنی
قومنك آراسنه اولاشدوره یم دیدی شیما خاتون قومنه کیتمك استدی و اسلامه کلدی
آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم اوچ قول و بر جاریه و بر قاچ دوه و بر مقدار
قیون احسان ایدوب ملکته کوندردی اما رضاعا آنه لری بونلردر که ذکر اولنور
بری حلیمه بنت ابی ذؤیب در که هوازن قبیله سندن بنی سعد جماعتندن ایدی
مدت رضاع تمام اولنجه امزرن دایه سی بودر و حنین غزاسنده رسول الله حضرتنه
کلوب بولشدقده فخر عالم صلی الله علیه وسلم مبارك رداسن آلتنه دوشیوب حلیمه
اوزرینه اوتورمشدر بری دخی ثویبه در که ابو لهبك جاریه سی ایدی رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلم حضرت خدیجه یی رضی الله عنها آلدوقدن صکره ثویبه کاهی رسول الله
حضرتنه کلوردی فخر عالم عزت و اکرام ایلردی ابو لهب آزاد ایتدی صکره دن رسول الله
صلی الله علیه وسلم مدینه منوره ده بولندقتان و بعض اسباب کوندررردی فتح خیبردن
صکره وفات ایتمشدر حلیمه و ثویبه بعضلر قولنده اسلامه کلمشلردر اما بعض علما
مسلمان اولدیلر دیو بیورمشلردر و عالم صباوتده بونلردن غیری اول حضرتك حضانه
خدمتن ایدن خاتونلردن بری ام ایمن در بعضلر قولنده ام ایمن رسول الله حضرتنك
آزادلوسیدر باباسندن ارثله انتقال ایتمش ایدی و بعضلر آنه سی آمنه خاتوندن انتقال ایتمش
دیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم بونك حقنده ام ایمن امی بعد امی دیو بیورمشدر

یعنی امراین بنم آنمدن صکره آنمدر دیمکدر بر کره حبشه ولایتنه وبر کره مدینه یه هجرت
اتمشدر ذکر اولنان شیما بنت حلیمه دخی اول حضرتك آنه سی حلیمه یا بنجه خدمتلر ایتمشدر

فصل خامس رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك خدمتکارلری وآزادلولری
وبکجیلری بیاننده در اما خدمتکارلرینك برکیسی انس بن مالکدر رضی الله عنه انصار
قومندن خزرج طائفه سندندر کنیتی ابو حمزه ایدی رسول الله حضرتنه اون یل خدمت
ایتمشدر فخر عالم صلی الله علیه وسلم انکا دعا ایدوب اللهم اکثر ماله وولده وادخله
الجنة دیمشدر یعنی یاربا انك مالنی وولدنی چوق ایله وآنی جنته قوی دیمکدر ابو هریره
رضی الله عنه بیورمشدر که بن برکسنه کورمدم که نمازنده رسول الله حضرتنه انسدن زیاده
بکزیه دیمشدر نماز قلمه ده حضرت انس رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه قتی مشابه
طقسان اوچ تاریخنده وفات ایتمشدر یوز یاشنی تجاوز ایتمش ایدی فخر عالمدن قتی چوق حدیث
روایت ایلمشدر رضی الله عنه بری دخی ربیعه بن کعبدر که اول حضرتك آبدست صوینه
خدمت ایدردی التمش اوچ تاریخنده وفات ایتمشدر رضی الله عنه بری دخی ایمن بن ام ایمندر
رضی الله عنهما حضرت رسول اللهك مطهره سنه خدمت ایدردی حنین غزاسنده شهید اولمشدر
بری دخی عبد الله بن مسعوددر رضی الله عنهما قدیما اسلامه کلنلردندر بدر غزاسنه حاضر
اولمشدر متبرلردندر روایت اولنور که فخر عالم صلی الله علیه وسلم قالقوب کیتدکلرنده
مبارك نعلینن اوکنه قوردی چقردوغی زمانده نعلینی آلوب قولتغی اوزرنده طوتردی
وسواك شریفلری دخی آنده طورردی مدینه منوره ده وفات ایتمشدر بعضلر اوتوز ایکی
تاریخنده کوفه ده وفات ایتدی دیمشلردر رضی الله تعالی عنه بری دخی عقبه بن عامردر
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك سفرلرده قاترینه خدمت ایلردی عقبه
روایت ایدر که ایتدی برکون یولده کیدرکن رسول الله حضرتنك قاترینی یدوب کیدردم وبینه
بن یا عقبه دیو بکا امر ایلدی بن دخی رسول الله بندوکی قاتره بینمك لایق دکلدر دیو
بینمدم صکره امر شریفلرین چیقمقدن خوف ایدوب بر مقدار بیندم ینه ایندم آندن رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایندی وبکا ایتدی یا عقبه خلق قرائت ایتدکی سوره لرك ایکره کنی

تعلیم

تعلیم ایده یمی دیدی بن دخی یا رسول الله بیورك دیدم ایتدی قل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ
برب الناس دیو بیوردی وبو ایکی سوره کریمه نك فضیلتلری بودرکه بونلره مداومت ایدن کمسنه
حق جل وعلا انس وجن وشیاطین شرندن امین اولور امام احمد روایتنده سوره اخلاص دخی
بیورمشدر وعقبه رضی الله عنه کتاب اللهی وفرایضی خوب بلوردی وشاعر فصیح ایدی
معاویه زماننده والئ مصر اولمشدر والتمش تاریخنده مصرده وفات ایتمشدر بری دخی
اسلع بن شریکدر که بیندکلری دوه یه خدمت ایدردی بری دخی سعددر حضرت
ابی بکرك معتقی ایدی بری دخی ابوذر غفاریدر رضی الله عنه قدیما اسلامه کلنلردندر
اوتوز بر تاریخنده بعضلر اوتوز ایکی تاریخنده وفات ایتدی دیدیلر ونمازین عبد الله بن مسعود
قلدی واول کون کندوسی ده وفات ایتدی دیمشلردر بری دخی مهاجردر ام سلمه نك
معتقی ایدی بری دخی حنین در پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتنه خدمت ایدردی
صکره حضرت عباسه باغشلدی بری دخی نعیم بن ربیعة الاسلمیدر بری دخی ابو الحمرادر
رسول الله حضرتنك کندو معتقی وخدمتکاری ایدی آدی هلال بن حارثدر حمصده
وفات ایلمشدر بری دخی ابو السمحدر آدی ایاد ایدی ونسا طایفه سندن خدمتکارلرینك بری
ام ایمندر که باباسندن قالمش ایدی وکندولر آزاد اتمشلر ایدی حضرت عثمان رضی الله عنه
خلافتنده وفات ایلمشدر بری دخی خوله در که حضرتك جده سیدر بری دخی سلمی
درکه ابو رافعك خاتونی ایدی بری دخی میمونه بنت سعددر بری دخی ام عیاشدر که
حضرت رقیه نك معتقه سی ایدی اما حضرت بلال رضی الله تعالی عنه وکیل خرجی ایدی
ومؤذنی ایدی ومعیقیب خاتم شریفلرین حفظ ایدردی ابو رافع رخت سفرلرین ضبط ایدردی
رباح آدلو بر قره قوللری وار ایدی قپولری خدمتن ایدردی وحارسلری یعنی بکجیلری
اول حضرتی بکلینلر بونلردر که ذکر اولنور برکیسی سعد بن معاذ رضی الله تعالی عنه حضرتیدر
که انصاردن اوس طائفه سینك سیدی ایدی بدر غزاسنده رسول الله حضرتنی عریشه
واردقلری زمانده بکلمش ایدی بدر واحد وخندق غزالرینه حاضر اولمشدر وخندق
غزاسنده اوق طوقنوب بر آیدن صکره اول زخمدن وفات ایتمشدر بری دخی محمد بن مسلمه در

أحد غزاسنده بکلتمش ایدی بری دخی زبیر بن عوامدر که خندق غزاسنده بکلتمشدر بری
دخی حضرت ابی بکردر رضی الله عنه بدر غزاسنده قلیجن چقروب عریشك آلتنده طوروب
بکلردی بری دخی مغیرة بن شعبه درکه حدیبیه کوننده قلیجن صیروب بکلتمشدر عباد
بن بشر دخی اول حضرتی بکلتمشدر وقتاکه حق جل وعلا والله یعصمك من الناس
آیت کریمه‌سن کوندردی که معناسی یا محمد حق سنی آدم اوغلنلرینك شرندن صقلدیجیدر
آندن صکره بکلتمکی ترك ایلدی اما اول حضرتك معتقلری بونلردرکه ذکر اولنور.
اسامه رضی الله عنه و بونك باباسی زید بن حارثه‌در رضی الله عنه مذکور زید زمان
جاهلیتده اسیر اولوب حکیم بن حزام رضی الله عنه عمته سی اولان حضرت خدیجه رضی الله عنها
آلوب ویرمش ایدی اول دخی رسول الله حضرتنه باغشلمش ایدی صکره رسول الله حضرتی
آزاد ایدوب ام ایمنی نکاح ایدی ویردی آنلردن اسامه وجوده کلدی روایت اولنور که
زیدك عمته سی و باباسی مکه یه کلدیلر بهاسن ویروب چقرمق استدیلر رسول الله حضرتی
زیدی مخیر قلدی استرسك وار کیت استمزسك بنمله طور دیدی زید رسول الله خدمتن
ترجیح ایدوب کیتمدی موته غزاسنده شهید اولمشدر و اسامه حضرتی مدینه‌ده وفات
اتمشدر رضی الله عنهما بری دخی ثوبان در رسول الله حضرتندن آیرلمادی وفاتندن
صکره شام دیارینه کتدی الی دورت تاریخنده حمص ولایتنده وفات ایلدی بری دخی
ابو کبشه در مکه‌ده طوغمش ایدی بدر غزاسنده حاضر اولمشدر بری دخی شقران در آدی
صالح در حبشی در بعضلر فارسیدر دیدیلر ابن حجر رحمة الله علیه ظن ایدرین که خلافت
عثمانده وفات اتدی دیمشدر بری دخی رباح در که برقره قول ایدی نوبی جنسندن ایدی
بری دخی یسار در که دوه کودردی عرنیون قتل اتدیلر بری دخی زید درکه یسارك
باباسی ایدی بری دخی مدعم درکه رفاعه آدلو بر کسنه باغشلمش ایدی بری دخی ابو رافع
درکه حضرت عباس باغشلمش ایدی بری دخی رفاعه در بری دخی سفینه در بونك اسمی
معلوم دکلدر سفینه دیدوکی بودرکه بعض سفرلرده آرقه سنه چوق یوك کوتردکیچون رسول الله
حضرتی بو سفینه در دیو بیورمش ایدی بری دخی مابور قبطی در بری دخی واقد یاخود ابو واقد

دیدیلر

دیدیلر بری دخی انجشه در بری دخی سلمان فارسیدر بوکا سلمان الخیر دیرلردی.
اصلی اصفهاندندر اول خندق غزاسنده حاضر اولدی و غزاسی خندق غزاسیدر تاریخ هجرتك دوردنجی
یلنده وفات ایلدی اوچ یوز الی یاشنده عمر سوردی دیو روایت ایلدیلر بری دخی شمعون بن زید
دمشق فتحنه حاضر اولمشدر و مصره وارمشدر آخر بیت المقدسده ساکن اولمش ایدی.
بری دخی ابو بکره در بونك اسمی نفیع ایدی و ثقیف طائفه سندندر بری ام ایمن در بری
سلمی در بری ماریه در بری ریحانه در بری قیصر در که ماریه نك قیز قرنداشی ایدی بو ذکر
اولنان ارکك و دیشی جمله‌سی رسول الله حضرتنك آزادلولری ایدی بونلردن غیری دخی زیاده
اسملری معلوم اولمامغین یازمدیلر حتی ابن جوزی رحمة الله علیه تاریخنده ایدر جمله مالك
قرق اوچ نفر آزادلو قولی و اون بر جاریه سی وار ایدی رضی الله عنهم اجمعین **فصل**

فصل سادس در ذکر امرا و قاصدان و کتاب و مکاتبات آن حضرت

سادس اول حضرتك امراسی و ایلچیلری و کاتبلری و مکتوبلری بیاننده در اما کاتبلری
دورددی خلفاء اربعه در رضی الله عنهم آنلرك اعظمی حضرت ابی بکر صدیق در رضی الله عنه
زمان جاهلیتده اسمی عبد الکعبه ایدی اسلامه کلدکدن صکره عبد الله اولدی و صدیق
آنوکیچون دیمشلر ایدی که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتن تصدیق ایلدی بعضلر
حق سبحانه و تعالی آنی تصدیق اتدیکیچون صدیق دینلدی دیمشلردر و ابو بکر حضرتنه عتیق
دیرلردی آنوکیچون که صاحب جمال کشی ایدی بعضلر قولنده وجهی بو ایدی که نسبنده هر کز
کمسنه عیب ویره جك نسنه یوق ایدی آنوکیچون عتیق دیدیلر بعضلر دخی جهنم اودندن
آزاد اولدیغیچون دینلدی دیمشلردر ایکی بوچق یل خلافت ایلمشدر سن شریفی رسول الله
حضرتنك سن شریفی مقداری ایدی و حضرت ابی بکرك شرف شانی و علو مکانی بیاندن
مستغنیدر آندن صکره حضرت عمر بن خطاب در رضی الله عنه حضرت ابی بکر خلافته
بونلری اختیار ایتمشدر یکرمی یل و آلتی آی و دورت کیجه خلیفه اولمشدر آخر مغیرة بن شعبه‌نك
فیروز آدلو بر اوغلانی شهید ایلمشدر بوندن صکره حضرت عثمان بن عفان در رضی الله عنه
بونلرك زمان خلافتی اون بر یل و اون بر کون یا خود اون اوچ کون ایدی دیمشلردر شهید
قتل اولنمشدر امام احمد رحمة الله علیه نقلنده حضرت عائشه دن رضی الله عنها مرویدر که

رسول الله صلى الله عليه وسلم مبارك آرقه‌سين بڭا طيردي دخي جبرائيل عليه السلام
اكا قرآن وحي ايدردي وعثمانه يازيا عثيم ديو بيوردي ديشردر وامام بيهقي روايتنده
وارد اولمشدركه فخر كائنات عليه اتم التحيات اوتوردقي زماننده حضرت ابي بكر صاغ يانينده وحضرت
عمر صول يانينده وحضرت عثمان قرشوسنده اوتورلردي وعثمان اول حضرتك كاتب سري ايدي
رضي الله عنهم اجمعين بركاتلري دخي حضرت علي بن ابي طالب ايدي كرم الله تعالى وجهه بونلردور درت
يل وطقوز آي وسكز كون خلافت ايتمشلردر وعبد الرحمن بن ملجم الينده شهيد اولمشلردر بري
دخي طلحه بن عبيد الله در كه عشره مبشره‌دن بريدر يوم الجملده شهادت ميسر اولمشدر
بري دخي زبير بن عوامدر بونلر دخي عشره‌دندر ويوم الجملده شهيد اولمشلردر وسعد
بن ابي وقاصدر وعامر بن فهيره‌در وعبد الله بن الارقمدر كه عمر رضي الله عنه والي بيت
المال ايتمش ايدي حضرت عثمان خلافتنده وفات ايلمشدر بري دخي ابي بن كعبدركه
انصار قومنڭ سابقلرندن ايدي كاتب وحي ايدي وفخر كائنات زماننده قرآن عظيم حفظ
ايدن التي كشينڭ بريسي بودر واول زماننده فتوى ويرن علماي اصحابدندر هجرتڭ اون يدنجي
يلنده مدينه‌ده وفات ايتمشدر بري دخي ثابت بن قيس بن شماسدر يمامه غزاسنده
شهيد اولمشدر بري دخي حنظله بن الربيع الاسديدر شهيد اولمشدر بري ابو سفيان بن حربدر
بري دخي اوغلي معاويه‌در كه عمر بن خطاب رضي الله عنه والي شام ايتمش ايدي حضرت عثمان
رضي الله عنه خليفه اولدقده ينه يرنده مقرر ايتمش ايدي ابن اسحق قولنجه معاويه شامده يكرمي يل
والي ويكرمي يل خليفه اولمشدر امام احمد نقلنده عرباض بن ساريه‌دن مرويدركه رسول الله
صلى الله عليه وسلم معاويه ايچون دعا ايدوب اللهم علم معاوية الكتاب والحساب وقه
العذاب ديو بيورمشدر معناسي يا رب معاويه‌يه كتاب وحساب تعليم ايله وآني عذابڭدن صاقله
ديمكدر كتابت وحي ايله مشهوردر التمش تاريخنده وفات ايتمشدر سكسن ياشنه قريب ودخي طبري
بري ده قرنداشي يزيد بن ابي سفياندر حضرت عمر رضي الله عنه بوني شامه امير نصب ايتمش ايدي
اون طقوزنجي سنه‌ده طاعوندن وفات ايتمشدر بري دخي زيد بن ثابت الانصاريدر رضي الله عنه
كتابت وحي ايله مشهوردر فقهاي اصحابدن ايدي وحضرت ابي بكر صديق زماننده قرآن عظيمي جمع ايدب

حضرت عثمان

حضرت عثمان خلافتنده مصحفه نقل ايتمشدر اللي سنه‌ده وفات ايتمشدر بري دخي شرحبيل
بن حسنه‌در بري دخي العلاء بن الحضرميدر بري دخي خالد بن وليددركه رسول الله صلى الله عليه وسلم
سيف الله ديو لقب قومش ايدي حديبيه غزاسيله فتح مكه ما بيننده اسلامه كلمشدر يكرمي بر ياخود
يكرمي ايكي سنه‌سنده وفات ايتمشدر بري دخي عمرو بن العاصدر حديبيه غزاسي اولدوغي سنه‌ده
اسلامه كلمشدر حضرت عمر رضي الله عنه زماننده مصري بو فتح ايتمشدر ايكي دفعه مصره امير نصب اولنمشدر
وفاتي تاريخ هجرتڭ قرقندن صكره وبعض قولده اللي سنه‌دن صكره واقع اولمشدر بري دخي مغيره
بن شعبه‌در حديبيه غزاسندن صكره اسلامه كلمشدر بركره بصره‌يه بركره كوفه‌يه امير نصب
اولنمشدر بري دخي عبد الله بن رواحه‌در انصار قومندن خزرج جماعتندن ايدي بدر غزاسنه
حاضر اولانلردندر موته غزاسنده شهيد اولمشدر بري دخي معيقيبدر اول ايمان كتورنلردندر
وغزالرڭ جمله‌سنه حاضر اولمشدر حضرت عثمان خلافتنده وفات ايتمشدر بعضلر حضرت علي كرم الله وجهه
خلافتنده ديمشلردر بري دخي حذيفه بن اليماندر كه قديما اسلامه كلنلردندر امام مسلم نقلنده
حديث صحيح وارد اولمشدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم قيامته دكين نه اولور نه اولاجغن
حذيفه‌يه تعليم ايتمش ايدي وحضرت علي خلافتنڭ اوائلنده وفات ايتمشدر بري دخي حويطب بن
عبد العزى‌در كه فتح مكه كوننده اسلامه كلمشدر يوز يكرمي يل عمر سوروب تاريخ هجرتڭ اللي دردنده
وفات ايتمشدر بو ذكر اولنان صحابه كرام رضي الله عنهم اول حضرتڭ كاتبي اولمشلردر اكثر زماننده
كتابت ايدنلر معاويه ايله زيد بن ثابت ايدي ابن حجر رحمة الله عليه ايدر زيد بن ثابتدن مقدم
ابي بن كعب رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنڭ كتابت ايتمشدر مدينه‌ده اول كتابت
ايدن ابي در مكه معظمه‌ده اول كتابت ايدن قريش طائفه‌سندن عبد الله بن سعد بن ابي سرحدر
صكره‌دن مرتد اولمش ايدي فتح مكه كوننده ينه اسلامه كلدي ديمشلر فخر رسول الله صلى الله عليه وسلم
اهل اسلامه شرايع واحكام بياننده مكتوب شريفلر يازمشلردر جمله‌دن بري صدقات بياننده يازلمش يلدن
مكتوبدركه حضرت ابي بكر صديق يانينده طوردي آندن صكره ابو بكر رضي الله عنه انس بن مالكي
بحرين جانبنه كوندردكي زمانده اكا يازي ويرمش ايدي ائمه حديثدن امام بخاري وابو داود
ونسائي روايتلري اوزره مكتوب شريفڭ صورتي بودر بسم الله الرحمن الرحيم هذه فريضة الصدقة

التی فرضها رسول الله صلی الله علیه وسلم علی المسلمین والتی امر الله بها رسوله صلی الله علیه وسلم
فمن سئلها من المسلمین علی وجهها فلیعطها ومن سئل فوقها فلا یعط فی اربعة وعشرین من الابل فما دونها
من الغنم فی کل خمس شاة فاذا بلغت خمسا وعشرین الی خمس وثلثین ففیها بنت مخاض انثی فان لم تکن ابنة
مخاض فابن لبون فاذا بلغت ستا وثلثین الی خمس واربعین ففیها بنت لبون انثی فاذا بلغت ستا واربعین
الی ستین ففیها حقة طروقة الجمل فاذا بلغت واحدة وستین الی خمس وسبعین ففیها جذعة فاذا بلغت
ستا وسبعین الی تسعین ففیها بنتا لبون فاذا بلغت احدی وتسعین الی عشرین ومائة ففیها حقتان
طروقتا الجمل فاذا زادت علی عشرین ومائة ففی کل اربعین ابنة لبون وفی کل خمسین حقة ومن
لم یکن معه الا اربع من الابل فلیس فیها صدقة الا ان یشاء ربها فاذا بلغت خمسا من الابل ففیها شاة
ومن بلغت عنده من الابل صدقة الجذعة ولیس عنده جذعة وعنده حقة فانها تقبل منه الحقة
ویجعل معها شاتین ان استیسرتا له او عشرین درهما ومن بلغت عنده صدقة الحقة ولیست
عنده الحقة وعنده الجذعة فانها تقبل منه الجذعة ویعطیه المصدق عشرین درهما او شاتین
ومن بلغت عنده صدقة الحقة ولیست عنده الا ابنة لبون فانها تقبل منه بنت لبون ویعطی شاتین
او عشرین درهما ومن بلغت صدقته بنت لبون وعنده حقة فانها تقبل منه الحقة ویعطیه المصدق عشرین درهما
او شاتین ومن بلغت عنده صدقة بنت لبون ولیست عنده وعنده بنت مخاض فانها تقبل منه بنت مخاض
ویعطی معها عشرین درهما او شاتین فان لم یکن عنده بنت مخاض علی وجهها وعنده ابن لبون فانه یقبل
منه ولیس معه شیء وصدقة الغنم فی سائمتها فاذا بلغت اربعین الی عشرین ومائة شاة شاة فان زادت
علی عشرین ومائة الی مائتین ففیها شاتان فاذا زادت علی مائتین الی ثلثمائة ففیها ثلث شیاه فان زادت علی ثلثمائة
ففی کل مائة شاة فاذا کانت سائمة الرجل ناقصة من اربعین شاة شاة واحدة فلیس فیها صدقة الا ان
ان یشاء ربها ولا یجمع بین متفرق ولا یفرق بین مجتمع خشیة الصدقة وما کان من خلیطین فانهما
یتراجعان بینهما بالسویة ولا یخرج فی الصدقة هرمة ولا ذات عوار ولا تیس الا ان یشاء المصدق
وفی الرقة ربع العشر فان لم یکن الا تسعین ومائة فلیس فیها صدقة الا ان یشاء ربها یعنی
بو نسخه شول فریضهٔ صدقه نسخه‌سیدر که اول صدقه‌یی رسول الله صلی الله علیه وسلم مسلمانلر
اوزرینه فرض قلشدر وشول صدقه که انی حق تعالی رسولنه امر ایتمشدر پس مسلمانلردن برکسنه

زکوة ابل

اول صدقه‌یی اندن سؤال اولنه شول وجه اوزره که الله تعالی فرض ایتمشدر اول کشی اول
صدقه‌یی ویرسون وشول کسنه که اندن یوقاری سؤال اولنه یعنی حق تعالی فرض ایتدوکندن زیاده
استنه اول زیاده‌یی ویرمسون یکرمی دورت دوه‌ده ودخی اکسکده هر بشده
بر قیون ویریله یکرمی بش دوه‌یه یتشدوکی زمانده جملەسی ایچون ایکی یاشنه کرمش بر دیشی دوه
ویریله اگر اول بولنمزسه اوچ یاشنه کرمش بر ارکک دوه ویریله واوتوز التی دوه‌یه یتشدوکی
زمانده چاتی قرق بشه وارنجه اوچ یاشنه کرمش بر دیشی دوه ویریله قرق التی‌یه یتشسه
التمشه وارنجه دورت یاشنه کرمش بر دوه ویریله التمش بره یتشسه چاتی یتمش بشه
وارنجه بش یاشنه کرمش بر دوه ویریله یتمش التی‌یه یتشسه چاتی طقسانه وارنجه اوچ
یاشنه کرمش ایکی دوه ویریله طقسان بره یتشسه چاتی یوز یکرمی‌یه وارنجه دورت یاشنه
کرمش ایکی دوه ویریله یوز یکرمی‌دن زیاده اولسه هر قرقده اوچ یاشنه کرمش بر دیشی
دوه ویریله وهر اللیده دورت یاشنه کرمش بر دوه ویریله وبر کشینک که انک دورت دوه‌سی اوله
آرتق اولمیه انکا صدقه ویرمک لازم دکلدر مکرکه کندوسی تبرع ایده بش دوه‌یه یتشسه بر
قیون ویره وشول کسنه که اوزرینه بش یاشنه کرمش دوه ویرمک واجب اوله بش یاشنده دوه‌سی
اولمیه دورت یاشنده بر دوه‌سی اوله اندن الهلر ویانجه ایکی قیون الهلر اگر قیونی وار ایسه کر یوغیسه
قرق درهم کومشین الهلر وبر کسنه‌نک اوزرینه دورت یاشنده دوه ویرمک لازم اوله وبولنمیه بش
یاشنده دوه بولنه اول بش یاشنده اولنی النه وصدقه جمع ایدن کشی انکا یکرمی درهم یاخود ایکی
قیون ویره وشول کسنه که اوزرینه دورت یاشنده دوه ویرمک لازم اوله وبولنمیه اوچ یاشنده
دوه بولنه اول اوچ یاشنده اولنی قبول اولنه ویانجه ایکی قیون یاخود قرق درهم ویره وبرکسنه که
اوزرینه اوچ یاشنده دوه ویرمک لازم اوله اما یانینه دورت یاشنده دوه بولنه اول دورت یاشنده
دوه النه وصدقه جمع ایدن کسنه انکا یکرمی درهم یاخود ایکی قیون ویره وبرکسنه که اوزرینه
اوچ یاشر دوه ویرمک لازم اوله ویانینده بولنمیه ایکی یاشر دوه بولنه اول ایکی یاشر دوه اندن
قبول اولنه اما یانجه ایکی قیون یاخود یکرمی درهم ویره اگر یانینده ایکی یاشر دیشی دوه اولماسه
اوچ یاشر ارکک دوه اولسه اول ارکک النه یانجه نسنه الینمیه قیونک زکاتی بودر که برکسنه‌نک

زکوة کوسفند

برمقدار قیونی اولسه وسنه‌نك اكثر زماننده بوغازی یاباندن اولسه بو اصل سوریه سائمه
دیرلر پس بر كشینك سائمه‌سی قرق قیوندن براكسك اولسه انكا صدقه ویرمك لازم اولمز چون قرق
تمام اولسه چاق یوز یكرمی یه وارنجه بر قیون ویرمك كركدر یوز یكرمیدن بر آرتق اولدوغی زمانده
چاق ایكی یوزه وارنجه ایكی قیون ویره و ایكی یوزدن زیاده اولسه چاق اوچ یوزه وارنجه اوچ
قیون ویره اوچ یوزدن زیاده اولسه هر یوز قیونده بر قیون ویره و بر كشینك قیونی قرقدن اكسك
اولسه انكا زكوة لازم دكلدر مكر كندو تبرع طریقیله ویره و زكات خوفندن متفرق اولان مجتمع
و مجموع اولان تفریق اولنمایه و ایكی كشینك مشترك قیونلری اولسه تراجع ایده‌لر حاصلی هر برینك
قرق قیونی اولسه جملسنه بر قیون زكوة ویرمك ایچون بریره قاتمیه‌لر یا خود هر برینك یوز بر
قیونی اولسه اوچ قیون ویرمك لازم اولسه ایكی قیون ویرمك ایچون حصه‌لرین آیرمیه‌لر نته‌كیم
نذایدوكی من قریب بیان اولنور و زكات ایچون قیونی یاشلو قیون و عیبلو قیون اخراج اولنمایه
و كچی اخراج اولنمایه مكر كه زكات جمع ایدن اختیار ایده یعنی زكاتی آلدوغی سوریلك ایچنده
یاشلوسی و عیبلوسی و كچیسی فقرا حقنه انفع اولدوغی آله و كمشك زكاتی ربع عشردر بر كشینك
یوز طقسان درهمدن غیری كمشی اولسه انكا زكات واجب دكلدر مكر كه تبرع ایده دیمكدر و بر مكتوب
شریفلری كه حضرت عمر یاننده طوروردی آنوك صورتی بودر فی خمس من الابل شاة و فی عشر
شاتان و فی خمس عشرة ثلاث شیاه و فی عشرین اربع شیاه و فی خمس و عشرین بنت مخاض الی
خمس و ثلثین فان زادت واحدة ففیها ابنة لبون الی خمس و اربعین فان زادت واحدة ففیها حقة
الی ستین فان زادت واحدة ففیها جذعة الی خمس و سبعین فان زادت واحدة ففیها ابنتا لبون الی
تسعین فاذا زادت واحدة ففیها حقتان الی عشرین و مائة فاذا كانت الابل اكثر من ذلك ففی كل
خمسین حقة و فی كل اربعین ابنة لبون و فی الغنم فی كل اربعین شاة شاة الی عشرین و مائة فاذا زادت
واحدة فشاتان الی مائتین فاذا زادت علی المائتین ثلث شیاه الی ثلثمائة فان كانت الغنم اكثر من ذلك
ففی كل مائة شاة شاة ثم لیس فیها شیء حتی تبلغ المائة و لا یفرق بین مجتمع و لا یجمع بین متفرق
مخافة الصدقة و ما كان من خلیطین فانهما یتراجعان بالسویة و لا یؤخذ فی الصدقة هرمة و لا ذات
عیب بو مكتوب شریف ولكن مخصوص دكل مشتمل اولدوغی احكامده انكا مخالف نسنه یوقدر

زكات سیم

ربع عشر قرق درهمده بر درهم اولور ه

صورة مكتوب شریف دیكر

ابن اثیر

ابن اثیر رحمة الله علیه نهایه‌ده بیورر كه خلیط شول دیرلر كه مالی اول بر شریكك مالیله قاریشق
اوله و ایكیسی ما بینلرنده تراجع اولمق بودر كه مثلا برینك قرق صغیری و لو برینك اوتز صغیری
اوله و بونلر بری برلیه قاریشق اولدقده زكوة جمع ایدن كشی قرق صغیردن بر مسنه آله و اوتوز
صغیردن بر تبیع آله آندن صكره مسنه ویرن شریك ثلثه اسباعنی اول بر شریكدن آله
و تبیع ویرن شریك اربعة اسباعنی اول برندن آله زیرا سنیلك هر بری شیوع اوزره واجبدر
كویا مال ملك واحددر فتح الباری ده ایدر خلیطدن مراد نه ایدوكنده اختلاف اولندی
پس ابو حنیفه قاتنده خلیط شریكدر و بونكا اعتراض ایدوب دیدیلر كه شریك مالك
عینینی بلمز حدیث شریفده خود انهما یتراجعان بالسویة بیورلمشدر و خلیط شریك اولمغی
مستلزم دكلدر و كندی حق تعالی نك وان كثیرا من الخلطاء قول شریفی دلالت ایلر حال
بوكه مقدم ان هذا اخی له تسع و تسعون نعجة ولی نعجة واحدة قول شریفی ایله بیان
بیورلمشدر دیدیلر و امام ابو حنیفه رضی الله عنه جانبندن جواب ویروب بو حدیث انلره دلیل
اولمامشدر دیدیلر یا خود بو بیله رأی ایتدیلر كه لیس فیما دون خمس ذود صدقة حدیث شریفی
اصل ایتدیلر و خلطه حكمی بو اصله مغایر اولدوغیچون انكا قائل اولمدیلر امام اعظم رحمة الله علیه
بیورمشدر كه خلطادن برینك اوزرینه مالك اولدوغی شیئده واجب اولمزسه اشول
خلط اولدوغی تقدیرجه واجب اولماز مثلی واجب اولوردیمشدر سفیان ثوری قدس سره
تننه واجب اولمز چاق بونك قرق قیونی و آنوك قرق قیونی اولمینجه دیمشدر و شافعی
احمد و اصحاب حدیث رحمهم الله تعالی بیورمشلردر كه چون ایكی كشینك ماشیه‌لری نصابه
یتیشسه زكوة ویره‌لر و انلر ارد قتنده خلطه بونكا دیرلر كه ایكسینك طولابعاری و تلافه
بلكیده‌لری بله كله‌لری و صوفی بر یردن ایچه‌لر و ارككه دوه جمله‌سنه بر یردن صالینور ایدی
دخی بر كلو و ذر ریناولدلر و شركت بوندن اخصدر دیدیلر و بر مكتوب شریفلری دخی
یمن خلقنه كوندرلمشدر و اول كتاب جلیل دركه آنده انواع فقه بیان اولنمشدر زكات
و دیات و احكام كبایر و طلاق و عتاق ذكر اولنوب و احد ده مثلا تا حكابن و مس
مصحف ذكر اولنوب و غیری احكام شرعیه مشتملدر و جمیع فقها آنده اولان مقادیر ایله احتجاج ایتمشلردر

مسنه اودر كه تام ایكی یاشنده اوله تبیع اودر كه بر یاشنده اوله ه

دیكر مكتوب شریف

وآنی ائمه حدیثدن نسائی روایت ایتمشدر و بو حدیث شریفی یونس زهریدن مرسلا و ابو
صحیحینده متصلا ابو بکر بن محمد بن عمرو بن حزمدن اول دخی باباسندن اول دخی جدندن
روایت ایتمشلردر که رسول الله صلی الله علیه وسلم اهل یمنه مکتوب یازدی مکتوبده بو وار ایدی که
برکسنه بر مؤمنی بی گناه قتل ایلسه بینه ایله ثابت اولسه اول قاتلی آنک یرینه قتل ایدرلر
مگرکه وارثلری راضی اولهلر و بو دخی مذکور ایدی که برخاتونی قتل ایدن ارکک خاتونک یرینه
قتل ایدرلر و بو دخی مذکور ایدی که بر نفسک دیتی یوز دوه در و آلتون اهلنه بیک آلتوندر
و بورنده و دلده و ایکی طوداقده و خایه لرده و ذکرده تمام نفس دیتی واجبدر و تبلده و ایکی
گوزده دخی تمام دیت ویرلک لازمدر و بر آیاقده نصف دیت ویرلک کرکدر و آل و ایاق
برمقلرندن هر برمقده اون دوه دیت ویرلک کرکدر و بر دیشده بش دوه دیت ویرلک کرکدر
و مأمومه و جائفه ده ثلث دیت واجبدر مأمومه اول که دیرلر که انسانک باشی شویله
یارلیه که چاقی دماغ اوزرنده اولن دری یه واصل اوله و جائفه اول یاره در که انسانک
ایچنه کیده و منقله ده اون بش دوه واجبدر منقله اول زخمدر که کمیکی صیدوقدن صکره
یرندن کیده دوب غیری یره ایلده عجب بو ذکر اولنان دیتلر اول مکتوب شریفده مسطور ایدی
امام مالک رحمه الله علیه روایتنده گوزده الی دوه و الده الی دوه و آیاقده الی دوه
و موضحه ده بش دوه واجبدر دیو بیورلشدر موضحه شول یاره در که آنده کمیک کورنه
و بر مکتوب شریفلری دخی بنی زهیر قبیله سنه وارددر روایت اولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم
خدیبیه غزاسندن دوندکی زمانده روم پادشاهنه مکتوب شریف یازدی اصحابدن بعضلر — مکتوب شریف دیکر
ایتدیلر یا رسول الله روم ملائکه سی بر مکتوبکه مهرلو اولمیه اوقومزلر دیدیلر آنده نام ایکی
بر گمشدن مهر قازدیلر اوچ سطر واقع اولمش ایدی بر سطری محمد بر سطری رسول بر سطری
الله ایدی و مکتوب شریفی اول خاتم ایله مهرلدی دخی تاریخ هجرتک التنجی یلی ایدی دحیه بن خلیفه ایله
روم پادشاهنه ارسال ایلدی صورت مکتوب شریف بودر بسم الله الرحمن الرحیم

من محمد رسول الله الی هرقل عظیم الروم سلام علی من اتبع الهدی اما بعد فانی ادعوک

بدعایة الاسلام اسلم تسلم یؤتک الله اجرک مرتین فان تولیت فان علیک اثم الاریسیین

ویا اهل

قل یا اهل الکتاب تعالوا الی کلمة سواء بیننا وبینکم الا نعبد الا الله ولا نشرک به

شیئا ولا یتخذ بعضنا بعضا اربابا من دون الله فان تولوا فقولوا اشهدوا بانا مسلمون
حاصل معناسی اسلامه دعوت ایدوب مسلمان اولدوغلک تقدیرجه الله تعالی سکا ایکی کره
اجر ویرور اکر اعراض ایدرسک تحقیقا سکا تابع اولنلرک دخی گناهی سنک اوزرکه در دیمکدر
و ایکی کره اجر ویرمسنک معناسی بر کره حضرت عیسایه ایمان کتوروب صکره رسول الله حضرتنه
ایمان کتوردیکی ایچون فضیلت و ثواب ویریلکدر دیمشلر و مکتوب شریفده هرقل عظیم الروم بیورلدی
ملک الروم بیورلدی آنک ایچون که حکم اسلام ایله ملکدن معزول اولمش ایدی و عظیم الروم
بیورلدیغی الفت ویرمک ایچون ایدی دیدیلر و بر مکتوب دخی کسری پرویزه کوندرمشلردر — مکتوب شریف دیکر
که نوشیروان اوغلی خسرو دیمکله معروفدر صورت مکتوب شریف بودر بسم الله الرحمن الرحیم

من محمد رسول الله الی کسری عظیم فارس سلام علی من اتبع الهدی وآمن بالله ورسوله

وشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له وان محمدا عبده ورسوله ادعوک بدعایة الله تعالی

فانی رسول الله الی الناس کلهم لینذر من کان حیا ویحق القول علی الکافرین اسلم تسلم فان تولیت
فعلیک اثم المجوس امام بخاری رحمه الله روایتنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم مکتوب شریفنی عبد الله بن حذافه ایله ارسال ایدوب امر ایلدی که
ایلتدوب بحرین حاکمنه ویره اول دخی امر شریفلری موجبنجه ایلتدی ویردی و بحرین حاکمی
مکتوب شریفی کسری یه ویردی کسری نحس اوقودقده کبی مکتوبی یرتدی بو خبر رسول الله حضرتنه
کلدوکی زمانده ظن ایدرین که ابن مسیب ایتدی رسول الله حضرتی آنلره تمزیق ایله دعا
ایلدی دیو بیورمشدر یعنی بنم مکتوبم یرتدوغی کبی عمرلری یرتله دیمشدر بعض علما رحمهم الله
یازمشلردر که رسول الله صلی الله علیه وسلم کسری یه و قیصره مکتوبلر ارسال بیوردی کسری
ملعون اوقودقدن کبی مکتوبی یرتدی و قیصر اوقودقدن کبی مکتوبی اوزردی و اکرام ایدوب یوقاروده
قالدردی رسول الله صلی الله علیه وسلم کسری یه بد دعا ایدوب تمزق ملکه دیدی و قیصره
خیر دعا ایدوب ثبت ملکه دیدی لاجرم کسری نک دولتی دوبنا اوغلی شیرویه کندوی خنجر ایله
اوروب هلاک ایلدی و آز زمانده عجمه تسلط منقرض اولدی اما قیصرک ملکی دائم و ثابت اولدی

فتح الباری ده مسطوردر که بر زمانده ملک منصور قلاوونک سیف الدین قلج نام بر مقدار بنی
بعض تحف وهدایا ایله مغرب پادشاهنه کوندردی اول دخی سیف الدینی بر شفاعت خصوص
فرنک پادشاهنه کوندردی اول دخی قبول ایدوب اکرام لر ایلدی وایتدی سکا بر نسنه
تماشا ایتدوره لوم بزم تحفه مز بو اولسون بونی کورمش اول دیدی بر آلتون قایلو صندوق
کتوردی وایچندن بر آلتون قلمدان چقردی وقلمدانک ایچندن بر مکتوب چقردی بعض
حروفی زایل اولمش وآردینه بر حریر بز یاپشدرمشلر ایتدی بو مکتوب سزوک پیغمبر وکزک
مکتوبیدر بنم دکه جدم قیصره کوندرمش ایدی که بزه آبا واجدادمزدن بو زمانه کلنجه میراث
اولکلمشدر وقیصردن برو اجدادمزوک وصیتلری بزه بونک اوزرنه در که مادام که بو مکتوب
شریف بزده اوله سلطنت بزم الومزدن کتمیه بز بونی غایت اهتمام ایله حفظ ایدرز وتعظیم
ایدرز ونصاری دن کزلرز تا که سلطنتمز دایم اوله دیدی وبر مکتوب شریفلری دخی
حبشه پادشاهنه وارمشدر صورت مکتوب شریف بودر بسم الله الرحمن الرحیم
من محمد رسول الله الی النجاشی ملك الحبشة اما بعد فانی احمد الیك الله الذی لا اله الا هو
الملك القدوس السلام المؤمن المهیمن واشهد ان عیسی بن مریم روح الله وكلمته القیها
الی مریم البتول الطیبة الحصینة فحملت بعیسی فحملته من روحه ونفخه كما خلق آدم بیده
وانی ادعوك الی الله وحده لا شریك له والموالاة علی طاعته وان تتبعنی وتؤمن
بالذی جاءنی فانی رسول الله وانی ادعوك وجنودك الی الله تعالی وقد بلغت
ونصحت فاقبلوا نصیحتی والسلام علی من اتبع الهدی بونک دخی حاصل معناسی حق سبحانه
وتعالی یه حمد وثنا وتوحیدا تدوکدن صکره حضرت عیسی علیه السلامک حق ایدوکنه
شهادت اتمکدر وکندو رسالتنی اعلام ایدوب پادشاهی وعسکرینی دین اسلامه دعوت
ایلمکدر ومکتوب شریفی عمرو بن امیة ضمری ایله کوندردی مکتوب نجاشی یه واصل اولیجق
اسلامه کلدی ورسول الله حضرتلرینک صدق نبوتنه شهادت ایلدی وتحقیقا حضرت
موسینک راکب الحمارة شهادتی حضرت عیسانک راکب الجمل شهادتی کبی در دیدی یعنی حضرت
موسی صلی الله علیه وسلم عیسی نک کلهجکن خبر ویروب وحماره بندوکن ذکر ایلمش ایدی

مکتوب شریف دیگر

اولیه واقع اولدی حضرت عیسی علیه الصلوة والسلام دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک کله جکندن ودوه یه بنجی اولدوغندن خبر ویرمش ایدی اولیله واقع اولدی دیمکدر
آندن نجاشی رسول الله حضرتنه جواب یازدی صورت جواب بودر بسم الله الرحمن الرحیم
الی محمد رسول الله من النجاشی اصحمة سلام علیك یا رسول الله ورحمة الله وبركاته
الله الذی لا اله الا هو اما بعد فقد بلغنی كتابك یا رسول الله فما ذكرت من امر عیسی
فورب السماء والارض ان عیسی لا یزید علی ما ذكرت ثفروقا انه كما ذكرت وقد عرفنا ما
بعثت به الینا فاشهد انك رسول الله صادقا مصدقا وقد بایعتك وبایعت ابن عمك
واسلمت علی یدیه لله رب العالمین حاصل معناسی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه سلام ایدوب عیسی حقنده بیوردوغک کرچکدر چاق نیجه بیوردوکیسه اویله در
دیمکدر ومکتوب شریفک مضمونی معلوم اولدی شهادت ایدرین که سن الله تعالی نک
رسولی سن کرچک سن وپیغمبرلری کرچکلیجی سن تحقیقا سکا بیعت ایتدم وعمک اوغلی
جعفره بیعت ایتدم آنوکله الله سلمان اولدم دیمکدر وبو نجاشی اول نجاشی در که اسمی اصحمه در
تاریخ نبوتدن بشنجی یلده مسلمانلر الله هجرت ایتدکلری ایدی ورسول الله حضرتی بو مکتوب
شریفی آلتنجی یلده عمرو حضرتیله ارسال ایدوب اسلامه دعوت ایتمش ایدی واول زمانده جعفر
بن ابی طالب اول دیارده ایدی نجاشی آنوکله ایمان کتورمش ایدی ومذکور نجاشی وفات ایتدوکی
کون رسول الله حضرتی نه معلوم اولوب حبش ولایتنده نجاشی بوکون وفات ایتدی دیو اصحابنه
خبر ویردی ومدینه منوره ده غائبینه قیلدی صکره حبشدن خبر کلدوکده چاق رسول الله
حضرتلری بیوردوغی کونده وفات ایتدوکی ظاهر اولدی وبوندن صکره بر نجاشی یه دخی
مکتوب شریفلری وارمش ایدی اما آنوک اسلامی واسمی معلوم دکلدر دیمشلردر والله اعلم
ومصر واسکندریه پادشاهی اولان مقوقس نام کسنه یه دخی مکتوبلری وارمشدر
صورت مکتوب شریف بودر بسم الله الرحمن الرحیم من محمد عبد الله ورسوله الی المقوقس
عظیم القبط سلام علی من اتبع الهدی اما بعد فانی ادعوك بدعایة الاسلام اسلم تسلم
یؤتك الله اجرك مرتین فان تولیت فعلیك اثم القبط یا اهل الكتاب تعالوا الی كلمة سواء

مکتوب شریف دیگر

حبش پادشاهنه نجاشی دیرلر
هر کم اول ورسه اوکا نجاشی دیرلر
نجاشی دیمک حبش پادشاهی دیمکدر
وبو پادشاهک کندودی
اصحمه ایدی

بیننا وبینکم ألا نعبد إلا الله ولا نشرك به شيئا ولا يتخذ بعضنا بعضا أربابا من دون الله
فإن تولوا فقولوا اشهدوا بأنا مسلمون بو نامه دخی حاصلی اسلامه دعوت ونصیحتدر روایت
اولنور که بو مکتوب شریفی حاطب بن ابی بلتعه ایله کوندردیلر ایدی حاطب مکتوبی ایلتدکده
مقوقس ایتدی سندن اول بونده بر کمسنه وار ایدی که ربلق دعواسین ایلردی حق تعالی حضرتی
آنی دنیا وآخرت بلالرینه مبتلا ایلدی امدی سن دخی غیریلردن عبرت آل غیریلر سندن عبرت
آلسونلر دیدی ودین اسلامک فضیلت وشرفن بیان ایدوب نصیحت آمیز چوق کلمات ایلدکی
آخر مقوقس ایتدی بن بو پیغمبرک حالنه نظر ایتدم هرگز بیهوده امر ایدر ونهی ایدر بر نامعقول
نسنه بولمدم وبلدم که بو کشی ساحر دکلدر وکاهن وکاذب دکلدر ونبوت علامتلرندن بونده
بعض حال بولدم مدفون نسنه چقرمق کبی وبعض اسراردن خبر ویرمک کبی بو کشیدن صادر
اولدی بعده بر مقدار فکر ایدیم دیدی ومکتوبی آلدی بر فیل دیشی حقه نک ایچنه قویدی
صقلادی وکاتبن چاغروب رسول الله حضرتلری مکتوب شریفنه جواب یازدوردی
صورت جواب بودر بسم الله الرحمن الرحیم لمحمد بن عبد الله من المقوقس عظیم القبط أما بعد
فقد قرأت كتابك وفهمت ما ذكرت وما تدعو إليه وقد علمت أن نبيا بقي وكنت أظن
أنه يخرج من الشام وقد أكرمت رسولك وبعثت لك بجاريتين لهما مكان من القبط عظيم وبكسوة
وأهديت لك بغلة لتركبها والسلام یازدوغی همان بو ایدی واسلامه کلدی جوابنک معناسی
بودر که مکتوبکی اوقیدم ودیدوکک نسنه‌یه فهم ایتدم وبنی نیه دعوت ایتدوککی آکلادم وبونی
بلوردم که بر پیغمبر قالمشدر اما شویله صانوردم که دیار شامدن ظهور ایلیه
وتحقیقا کوندردوکک کشیه اکرام ایلدم وسکا ایکی جاریه کوندردم که اهل مصر ایچنده آنلارک
تمام قدر واعتبارلری واردر وبر کسوه دخی کوندردم وبر قاتر دخی کوندردم که بنه سن
دیمکدر بر مکتوب شریفلری دخی منذر بن ساوی دیدکلری بحرین حاکمنه کوندرلمشدر
بو دخی اسلامه دعوت ایچون ارسال اولنمشدر اول دخی جواب یازوب ایتدی یا رسول الله
مکتوب شریفکی بحرین خلقنه اوقودم بعضی اسلامی قبول ایدوب مسلمان اولدیلر بعضی استمدیلر
وبنم مملکتمده یهود واردر ومجوس واردر نه بیورورسن بنه باکه بر امر شریف کوندره دیدی

مکتوب شریف دیکر

رسول

رسول الله صلی الله علیه وسلم بنه یازدی که بسم الله الرحمن الرحیم من محمد رسول الله
إلى المنذر بن ساوى سلام عليك فإني أحمد إليك الله الذي لا إله إلا هو وأشهد أن لا إله إلا الله
وأن محمدا رسول الله أما بعد فإني أذكرك الله عز وجل فإنه من ينصح فإنما ينصح لنفسه وإنه
من يطع رسلي ويتبع أمرهم فقد أطاعني ومن نصح لهم فقد نصح لي وإن رسلي قد أثنوا عليك
خيرا وإني قد شفعتك في قومك فاترك للمسلمين ما أسلموا عليه وعفوت عن أهل الذنوب
فاقبل منهم وإنك مهما تصلح فلن نعزلك عن عملك ومن أقام على يهوديته ومجوسيته فعليه
الجزية حاصل معناسی الله تبارك وتعالی‌یه حمد وثنادن صکره وکلمه شهادت کتوروب بعض موعظه
بیوردقدن صکره شویله دیمکدر که بنم ایلچیلرم سندن خشنودلق کتوردیلر وبن
سنک قومک حقنده ایتدوکک شفاعتکی قبول ایتدم اسلامه کلنلرک حاللری اوزرینه قویاسن
وکناه ایشلینلری عفو ایتدم یعنی اسلامه کلینلری قتلدن فراغت ایتدم خراج ویرسونلر ومادامکه
سن اصلاح اوزره اولاسن بز سنی عزل ایتمزز ویهودی کبی ومجوسی کبی اوزره طورنلره جزیه
بیورحکم اولور وعمان مملکتنده ایکی ملك وار ایدی قرنداشلر ایدی آنلره دخی عمرو بن العاص ایله
مکتوب کوندرمشدر صورت مکتوب شریف بودر بسم الله الرحمن الرحیم من محمد عبد الله
ورسوله إلى جيفر وعبد ابني الجلندي سلام على من اتبع الهدى أما بعد فإني أدعوكما بدعاية الإسلام
أسلما تسلما فإني رسول الله إلى الناس كافة لأنذر من كان حيا ويحق القول على الكافرين
وإنكما إن أقررتما بالإسلام وليتكما وإن أبيتما أن تقرا بالإسلام فإن ملككما زائل عنكما وخيلي
تحل بساحتكما وتظهر نبوتي على ملككما بو مکتوب شریفی ابی بن کعب رضی الله عنه یازمشدر
حاصل معناسی اسلامه دعوتدن صکره دیمکدر که اکر اسلامه اقرار ایدرسکز پادشاهلقلرکز
اوزره قالورسز ینه مملکتکزه سزی متولی قیلورم اکر قبول اسلام ایتمیوب اعراض ایدرسکز
تحقیقا سلطنتلرکز سزدن کیده وبنم عسکرم سزوک دیارکزه اوراشه کیرور وبنم نبوتم
سزوک سلطنتکزه غالب اولور دیمکدر مکتوب شریفی ایله دن عمرو بن العاص بیورمشدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم خدمتندن کیدوب عمان مملکتنه واردوغم زمانده بن جلندینک
عبد دیدکلرینه واردم بولوشدم بو اول برقرنداشدن خلقده وسایر جهتده افضل ایدی

همان ایتدم بن رسول الله حضرتنك ایلچیسیم سا كه و قرنداشكه ارسال اولندم دیدم ایتدی
اول بر قرنداشم بندن بویكدر و ملكده بندن متقدمدر سنی اكا اولاشدورین مكتوبی اكا
اوقیه سن دیدی اندن ایتدی بنی نه نسنیه دعوت ایلرسن دیدی بن ایتدم سنی الله وحده
لا شریك له حضرتنه دعوت ایدرم و كوركدر كه الله تعالی دن غیری معبودی ترك ایدوب محمد
صلی الله علیه وسلم انوك قولی و رسولی اولدوغنه شهادت ایده سن دیدم اندن ایتدی
یا عمرو سن قومڭك سیدی ایدك و غلی سن سنك باباڭ نیجه ایلدی بز اكا اقتدا ایدرز دیدی بن
ایتدم بنم بابام اولدی محمده ایمان كتورمدی بن استردم كه ایمان كتوره ایدی اكا تصدیق ایتمش اولا
بن دخی اوك رأیی اوزره ایدم حق تعالی بكا هدایت ایلدی بن مسلمان اولدم دیدم عبد ایتدی نه
زمانده مسلمان اولدوڭ دیدی بن یقین زمانده اولدم دیدم ایتدی اسلامڭ قنده واقع اولدی دیدی
بن ایتدم نجاشی قتنده واقع اولدی دیدم و نجاشینك اسلامه كلدوكی حكایت ایلدم ایتدی نجاشی
اسلامه كلدوكی ملكنده اولان قومی نیجه ایلدیلر دیدی بن ایتدم سلطنتنده مقرر قلوب اتباع
ایتدیلر دیدم ایتدی پاپازلری و كشیشلری ده تابع اولدیلرمی دیدی بن ایتدم نعم تابع اولدیلر
دیدم ایتدی یا عمرو صاقین یالان سویلمه نیجه آدم اوغلانده یالاندن قبیح نسنه یوقدر
دیدی بن ایتدم كذب ایتمزم و بزم دینمزده كذب حلال دكلدر دیدم اندن صكره
عبد ایتدی سزه پیغمبركز نه اصل نسنه امر ایلر و نه اصل نسنه دن نهی ایلر دیدی
بن ایتدم حق جل وعلانك طاعتن امر ایلر و معصیتندن نهی ایلر و صدق و خیر بیورر
و صله رحم امر ایلر و ظلم و تعدیدن و زنادن و شرب خمردن و بتلره طاپمقدن و خاچه
طاپمقدن نهی ایلر دیدم ایتدی نه كوزل نسنیه دعوت ایلرمش اكر قرنداشم بكا تابع اولیدی
واروب محمده ایمان كتوروب تصدیق ایدردك دیدی اما قرنداشم سلطنتی قویوب كده
اولمغی اختیار ایتمز دیدی بن ایتدم اكر اسلامه كلورسه رسول الله صلی الله علیه وسلم
ینه قومی اوستنه آنی پادشاه ایلر و غنیلرندن زكات آلور دخی فقیرلرینه ویرور دیدم
ایتدی بو كوزل عادتدر دیدی و زكوة نه ایدوكن صوردی بن دخی خبر ویردم رسول الله
صلی الله علیه وسلم اموالده فرض ایتدوكی صدقاتی اعلام ایدوب چاقلی دوه زكاتنه كلنجه

سویلدم

سویلدم ایتدی یا عمرو شمدی بزم یابانده كزوب آغاج اوتلیان و صویه وارن طوارلرمزدن
آلنورمی دیدی نعم آلنور دیدم ایتدی والله اكلامزم كه بنم قومم بعد دار ایله و كثرت
عدد ایله بوكا مطیع اولهلر دیدی یعنی مملكتلری ایراقدر و كندولری چوقلق طائفه در
دشمندن قورقمزلر دیمك استردی عمرو ایتدی بر قاچ كون قپوسنده طوردم عبد اول
بر قرنداشنه بولشدی و بنم سوزلرمدن خبر ویردی اندن صكره اول قرنداشی بنی دعوت
ایلدی ایچرو كیردم آدملری قوللرمدن طوتدیلر صالی ویروك دیو امر ایتدی قوللرمی
صالی ویردیلر ایلرو واردم اوتورمق استدم بنی اوتورماغه قومدیلر یوزینه باقدم بكا
ایتدی حاجتڭ نه در سویله دیدی بن دخی مهرلو مكتوب شریفی صوندم مهرین بوزوب
مكتوب شریفی آخرینه دكین اوقودی اندن قرنداشنه الینه ویردی اول دخی تمام اوقودی
اما اول ملاقات ایتدوكم قرنداشی صكره بولشدوغمدن ملایم ایدی اندن سؤال ایدوب
ایتدی قریش طائفه سی بو كیشی ایله نیجه ایلدیلر بكا خبر ویر دیدی بن ایتدم بعضی حسن
رضا ایله و بعضی قلیج ایله تابع اولدیلر دیدم و جمله خلق اسلامه رغبت ایتدیلر و حق تعالی انلرڭ
هدایتی ایستیوب عبادت ایتدیلر كه اولدن ضلالتده ایمشلر جمله سی ایمانه كلدیلر سندن
غیری كمسنه قالدوغی معلوم دكلدر دیدم اكر اسلامه كلمزسك بلمش اول كه سنڭ اوستڭه
عسكر كلور همان ایمانه كل خلاص اول و سنی قومڭ اوستنه ینه حاكم نصب ایلسون و اوزرڭه
عسكر كلمسون دیدم ایتدی بو كون بنی قو وار كیت یارین ینه كله سن دیدی بن دخی
دوندم كتدم اول بولشدوغم قرنداشنه واردم ایتدی یا عمرو اكر سلطنتی خوفی مانع اولماسه
اومارم كه قرنداشم مسلمان اوله دیدی یارنسی اولدی ینه واردم بنی بولوشدرمدیلر آخر
عبد بنی كوندردی ایچرو كیردم ایتدی سنڭ دعوت ایتدوكك نسنه یی فكر ایتدم اكر بن شمدی
الومده اولان نسنه یی بر كیشیه تملیك ایدرسم آنوك خود عسكری بورادن كلوب بكا واصل اولادن
كلدوكی تقدیرجه بندن نسنه خیر ایده من حال بو ایله اولنجاق بن آكه اطاعت ایدرسم عرب
طائفه سنڭ غایت ضعیفی اولمق لازم كلور دیدی بن ایتدم امدی بن یارین چقر كیدرین دیدم
بنم كیدرم حكمم مقرر ایلدی دخی قرنداشیله بربره كلدیلر تنها مصاحبت ایلدیلر صباح اولدقده كیجه

باكه آدم گوندروب ایچی بله اسلامه گلدیلر و رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتن تصدیق ایتدیلر
و باكه رخصت ویردیلر زكات جمعنه باشلادم و مخالفت ایدنلر اوستنه باكه عون و نصرت ایدیلر
دیو بیوردی و بر مکتوب دخی یمامه صاحبی اولن هوذة بن علی یه ارسال اولنمشدر سلیط بن عمرو نام
کسنه ایله گوندرمشلر ایدی صورت مکتوب شریف بودر بسم الله الرحمن الرحیم من محمد رسول الله
الی هوذة بن علی سلام علی من اتبع الهدی واعلم ان دینی سیظهر الی منتهی الخف والحافر فاسلم
تسلم واجعل لك ما تحت یدیك حاصل معناسی بنم دینم یقین زمانده اقصای ممالك معموره یه دك
ظهور ایتسه گرکدر اسلامه گل سالم اول و اولكه اثبات ایتدیم اولن مملكتی ینه سكا تفویض ایده یم دیمکدر
روایت اولنور كه مذكور سلیط مهرلو مکتوبی گوتوروب هوذه یه صوندی قدوم عزت و اكرام ایدوب آنی
اوقودی مضمون شریفی معلوم اولیجق عذر و بهانه یه باشلادی و رسول الله حضرتنه جواب
یازوب طایفه عرب سلطنت بنده ندکدوکن استمزلر بكا بوندن غیری برشنه بیور تابع اولایم
دیدی و سلیطه بر مقدار جایزه و خلعت ویروب گوندردی و نه ویردیسه سلیط جمله سن
رسول الله حضرتنه گتوردی و هوذه نك احوالندن خبر ویردی رسول الله صلی الله علیه وسلم
مکتوبمی اوقودقده بد دعا ایدوب هلاك اولسون والله اولادی مال و ملكی هلاك اولسون دیو
بیوردی رسول الله حضرتی فتح مكه دن دوندوكی زمانده هوذه هلاك اولدی دیو جبرائیل علیه السلام
خبر گتوردی پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایتدی یقین زمانده یمامه دیارنده بر كذاب ظهور
ایدوب دعوای نبوت قلسه گرکدر و بن انتقال ایتدوكدن صكره قتل اولنسه گرکدر
دیو بیوردی فی الحقیقه آز زمان كچمدین مسیلمة الكذاب ظهور ایدوب نبوت دعواسن
قلدی صكره دن یمامه جنكنده قتل اولندی بر مکتوب شریفلری دخی شام ولایتنده غوطه
دیدكاری موضعده اولن حارث بن ابی شمر غسانی یه ارسال اولنمشدر صورت مکتوب شریف بودر
بسم الله الرحمن الرحیم من محمد رسول الله الی الحارث بن ابی شمر سلام علی من اتبع الهدی
وانی ادعوك الی ان تؤمن بالله وحده لا شریك له یبقی لك ملكك بو مکتوب شریفی شجاع بن وهب نام
کسنه ایله ارسال بیورمشلردر بر مکتوب دخی ایله حاكمی اولن یوحنة بن رؤبه یه یازمشلر ایدی اول
زمانده كه تبوكه گلوب رسول الله حضرتنه ملاقات ایدوب خراج گتوردی و صلح ایلدی صورت مکتوب بودر

مکتوب شریف دیگر

مکتوب شریف دیگر

دیگر مکتوب شریف

بسم

بسم الله الرحمن الرحیم هذه امنة من الله ومحمد النبی رسول الله لیوحنة بن رؤبة و اهل ایلة
اساقفتهم وسایرهم فی البر والبحر لهم ذمة الله وذمة النبی ومن كان معه من اهل الشام و اهل الیمن
ومن اهل البحر فمن احدث منهم حدثا فانه لا یحول ماله دون نفسه وانه طیب لمن اخذه من الناس
وانه لا یحل ان یمنعوا ماء یریدونه ولا طریقا یریدونه من بر او بحر بو مکتوب شریف عهد نامه در که
یوحنه یه و ایله خلقنه رئیسلرینه و غیریلرینه بر و بحرده اول طایفه دن كم وار ایسه آنلاره
عهد و امان ایچون ویرلمشدر من بعد ذمتی لردر اما اگر شویلكه بریسی بر منكر فعل اشلیه بر بدعت
پیدا ایلیه مالیله قورتلمز و مالی حلال لردر كم آلورسه و شویله كه كندو حالرینه اولدقلرینه مراد
ونولرینه مانع اولمایه بر و بحردن قنده استرلرسه گیده لر دیمکدر و بو مکتوب رسول الله حضرتنك
اذن شریفلریله جهیم بن الصلت و شرحبیل بن حسنه نك مکتوبیدر دیمشلردر بر مکتوب دخی
جربا و اذرح خلقی تبوكده گلوب خراج گتوردكلری زمانده آنلره عهدنامه یازلمشدر صورت مکتوب شریف بودر
بسم الله الرحمن الرحیم هذا كتاب من محمد النبی رسول الله لاهل اذرح انهم آمنون بامان الله
وامان محمد وان علیهم مائة دینار فی كل رجب وافیة طیبة والله كفیل علیهم بالنصح والاحسان
الی المسلمین ومن لجأ الیهم من المسلمین من المخافة بونك دخی محصلی اذرح خلقنه امان ویروب
هر رجب آیی یوز آلتون ویرملك شرط ایدوب و اهل اسلامه احسن معامله قلیق اوزره عهد ایلکدر
و حسین بن عبد الله بن ضمیره دن اول دخی باباسندن و اول جدندن روایت ایتمشلردر که بر گون
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی ضمیره نك والده سی یانینه اوغرادی گوردی كه خاتون طورب
آغلر ایتدی نیچون آغلرسین آج میسن یوخسه چپلاقمیسن دیو بیوردی قول ایتدی یا رسول الله
اوغلومی بندن آیردیلر انكیچون آغلارم دیدی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم اسرایلدی كه
اوغلی آنادن آیرمیه لر و آدم گوندروب ضمیره یی آلان كسنه یی گتورتدی و ضمیره یی آندن صاتون
آلدی ابن ابی ذویب رضی الله عنه ایتدی رسول الله حضرتی بو بیلر ایتدكدن صكره حضور شریفلرنده
بر مکتوب شریف وار ایدی اول مکتوبی باكه اوقودی و صورت مکتوب شریف بودر بسم الله الرحمن الرحیم
من محمد رسول الله لابی ضمیرة واهل بیته ان رسول الله صلی الله علیه وسلم اعتقهم وانهم اهل
بیت من العرب ان احبوا اقاموا عند رسول الله وان احبوا رجعوا الی قومهم فلا یعرض لهم الا بحق

مکتوب شریف دیگر

مکتوب شریف دیگر

ومن لقیهم من المسلمین فلیسئونهم بهم خیراً. بو مکتوب شریف ضمیره یه واهل بیتنه عتاق نامهٔ
و آنلر طایفهٔ عرب دن بشقه بر اهل بیت در کمسه نک اسیری دکللردر اکر استرلرسه رسول الله
حضرتنک یاننده طوره لر استرلرسه کندو طایفه لرینه کیده لر بغیر حق کمسه بونلری اینجتمیه وشمایللرن
راست کلن کمسه رعایت ایلیه دیمکدر. وبر مکتوب شریف دخی دومة الجندل حاکمیله مصالحه واقع مکتوب دیگر
اولدقده صلح نامه یازلمشدر. وبر مکتوب دخی عداء بن خالد ایله قول صادقده یازلمشدر صورت مکتوب شریف مکتوب شریف دیگر
بسم الله الرحمن الرحیم هذا ما اشتری العداء بن خالد بن هوذة من محمد رسول الله اشتری عبداً
اوامةً لاداء ولا غائلة ولا خبثة بیع المسلم المسلم. حاصل معناسی مذکور عدا ایله بر اسیر بیع ایدوب
آلنه تمتع ویرشکه مزبور اسیرده مرض یوقدر وغائله یوقدر وانیل الت دکلدر وغائله دن مراد
بو مقامده قاچقونلق واوغورلق وزنا الت دکلدر دیمشلر حاصلی بو ذکر اولنان عیوبدن بریدر دیمکه اولور
ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک بو مکتوبلری معاملاتده شاهد طوتمق شروع ایدوکنه
دلیلدر دیمشلردر اما بو دخی واقع اولمشدر که بیع ایتدیلر شاهد طوتمدیلر وشرا ایتدیلر ومبارک زرهلرین
بر یهودی یه رهن قودیلر شاهد طوتمدیلر حاصل کلام بودرکه معاملاتده شاهد طوتمق خوبدر صوکره
نزاعدن سالم اولورلر اما واجب نسنه دکلدر اکر واجب اولیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم هر بار
شاهد طوتارلردی باوجود رهن خصوصی مظنهٔ نزاع ایکن آنده دخی ترک ایتمشلردر واول حضرتک
امراسی بونلردر که ذکر اولنور باذان بن ساسان که بهرام اولادندن ایدی آنی یمن ولایتنه امیر نصب ایتمشلردر ذکر امرای آن حضرت
ملوک عجمدن اول اسلامه کلن واسلامده یمن دیارینه اول نصب اولنان امیر بودر وخالد بن سعیدی
صنعا شهرینه امیر نصب ایتمشلردر وزیاد بن لبیدی حضرموت قبیله سینه امیر نصب ایتمشلردر وابو موسی
اشعری یی زبید وعدن مملکتلرینه امیر نصب ایتمشلردر ومعاذ بن جبل حضرتنی جند ولایتنه امیر
نصب ایتمشلردر وابو سفیانی نجران دیارینه امیر ایتمشلردر وابو علی یزیدی تیم قبیله سینه امیر ایتمشلردر
وعتاب بن اسیدی مکه شهرینه امیر نصب ایتمشلردر وسکزنجی سنه ده امیر الحج دخی ایتمشلر ایدی
وعلی بن ابی طالب حضرتن یمن قضاسنه متولی قلمشلر ایدی وعمرو بن العاصی عمان مملکتنه واعمال الله
امیر ایتمشلر ایدی وسابقا اشارت اولنان اوزره طقوزنجی سنه ده حضرت ابی بکر صدیقی امیر الحج
نصب ایتمشلر ایدی حتی توبه تجاهل کتدکدن صکره مفخر عالم صلی الله علیه وسلم بو یلدن صکره مشرکلر

حج ایتمسونلر وبیت شریفی عادت جاهلیه اوزره کیم عریان طواف ایتمسون دیو بر امر یازدروب
حضرت علی نک الینه ویرمشلر ایدی وآنی منی ده حجاج ایچنده بو امری اوقی دیو بیورمشلر حضرت علی دخی
کرم الله وجهه چقوب عرج دیدکلری موضعده حضرت ابی بکره یتشدی یا علی امیر میسین یوخسه
رسول میسین دیدی علی ایتدی یا ابا بکر رسولم بنی رسول الله حضرتی ارسال ایلدی که خلق
اراسنه امرینی اوقیم بو یلدن کرو مشرکین حج ایتمیه لر وعریان طواف ایتمیه لر دیدی روافض
لعنهم الله بوراده ضلالته دوشمشلردر که اول زمانده ابو بکری عزل ایدوب علی یی یرینه نصب
ایتمش ایدی دیرلر اما عبث هرزه سویلرلر ابو بکر حضرتی معزول دکل ایدی وحضرت علی همان
ذکر اولنان خدمت ایچون ارسال اولنمش ایدی روافض خذلهم الله کذب وافترا ایدرلر هر نامعقول
هذیانی اختراع ایتمشلردر بری ده بو سوزلریدر وذکر اولنان امرادن غیری جمیع صدقات ایچون
صحابهٔ کرامدن دخی چوق کمسنه یی متولی قلمشلردر اما امرا ممالکه ارسال بیوردقلری ایلچیلر
بونلردر که ذکر اولنور روات اولنور که تاریخ هجرتدن یدنجی سنه محرمنده بر کونده آلتی کمسنه یی آلتی
جانبه ارسال ایتمشلردر قاضی عیاض رحمة الله علیه شفاسنده امام واقدیدن نقل ایتمشدر که معجزه
ارسال اولنان کمسنه لرک هر بری مرسل طایفه سنه کوندرلدی یه اول طایفه نک لسانی کندویه
فتح اولندی اول دلدن سویلیه باشلادی دیمشدر اول کوندردکلری ایلچی عمرو بن امیهٔ ضمری در
رضی الله عنه که حبشه ملکی اولان نجاشی یه ارسال اولنمش ایدی ایکی مکتوب شریف ویرمشلر ایدی
برنده یازدیلر نجاشی یی اسلامه دعوت ایدی وبرنده ام حبیبه یی کندولره تزویج ایدی ویرمک ایدی
عمرو مکتوبلری صوندقده کبی نجاشی آلوب کوزلرینه سوردی وتواضعاً تختندن اینوب یره اوستند
اوتوردی ودیار حبشه ده اولان صحابهٔ کرام محضرنده کلمهٔ شهادت کتوروب مسلمان اولدی کرقادر
اولیدم خدمت شریفلرینه واروردم دیدی رضی الله عنه آندن مکتوبلری بر عاج حقه نک
ایچنه قویوب صقلادی ومادام که بو مکتوب شریفلر حبشه اراسنده در آنلردن خیر وبرکت
زایل اولماز دیدی ودحیه بن خلیفه یی روم پادشاهنه مکتوب شریف ایله کوندروب اسلامه دعوت
ایتمشلردی هرقل قصد ایتمش ایدی که اسلامه کله طایفهٔ روم رضا ویرمدیلر وهرقل زوال
سلطنتدن خوف ایدوب هدایت میسر اولمدی وعبد الله السهمی یی کسری یه کوندرمشلر ایدی

وَحاطِب بن ابی بلتعه یی مُقوقِسه كوندرمشلر ایدی وَشُجاع بن وهبی بلقا ملكی اولان
حارث بن ابی شمره كوندرمشلر ایدی وَسَلیط بن عمروی هوذه یه وثمامه بن آثاله كوندرمشلر ایدی
ثمامه یه هدایت میسر اولوب اسلامه كلدی ذكر اولنان آلتی كمسنه كه بر كونده ارسال اولنمشلر ایدی
بونلردر كه بیان اولندی وَعمرو بن العاصی عمان پادشاهلری اولان جیفر وعبد آدلو قرنداشلره
ارسال ایتمشلر ایدی ایكیسنه دخی هدایت میسر اولوب ایمانه كلدیلر وَعلاء بن الحضرمی بحرین پادشاهی
اولان منذر بن ساوی یه كوندرمشلر ایدی اول دخی ایمانه كلمش ایدی وَمهاجر بن ابی امیه یی
یمن بكلرندن حارث بن كلاله كوندرمشلر ایدی وَابو موسی اشعری ایله مُعاذ بن جبلی تبوك
غزاسندن دونشده یمن دیارینه ارسال ایتمشلر ایدی اول زمانده اكثر اهل یمن اسلامه
كلمشلر ایدی آنلردن صكره حضرت علی بن ابی طالبی كوندرمشلر ایدی حجة الوداعده ملاقات
ایلدیلر وَجریر بن عبد الله بجلی یی ذی الكلاع وذی عمرو دیدكلری یمن بكلرینه ارسال ایتمشلر ایدی
مزبورلره هدایت میسر اولوب اسلامه كلمشلر ایدی وجریر دخی آنلرده ایكن فخر كائنات سعادتله
دار آخرته انتقال ایتمش ایدی وَعمرو بن امیه ضمری مسیلمة الكذابه مكتوب ایله ارسال اولنمش ایدی
وقیصر بكلرندن فروة بن عمروی دین اسلامه دعوت ایچون كوندرمش ایدی مزبور فروه
ایمانه كلدی و رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه ایمان كتوردوكین مكتوب ایله اعلام ایتدی
وخدمت شریفلرینه بر آت وبر قاتر وبر حمار وبر قاچ پاره قماش وبر آلتونلو قفتان كوندردی
وهدایایی مسعود بن سعد نام كمسنه ایله كوندرمش ایدی رسول الله حضرتی اول كمسنه یه
اون ایكی اوقیه كمش ویردی واوقیه دیو قرق درهمه دیرلر وجمع صدقات ایچون ارسال
اولنان كمسنه لر تاریخ هجرتك طقوزنجی یلنده غره محرمده كوندرلمشلردر خصوصا مزبورلردن
عیینه بن حصن فزاری بنی تمیم قبیله سنه كوندرلمش ایدی وبریده وبعض قولده كعب بن مالك
اسلم وغفار قبیله لرینه كوندرلمش ایدی وَعباد بن بشر سلیم ومزینه قبیله لرینه كوندرلمش ایدی وَرافع
بن مكیث جهینه قبیله سنه كوندرلمش ایدی وَعمرو بن العاص فزاره یه كوندرلمش ایدی وَضحاك
بن سفیان بنی كلاب قبیله سنه كوندرلمش ایدی وَبسر بن سفیان وبعض قولده نعیم عدوی
بنی كعب طائفه سنه كوندرلمش ایدی وَعبد الله بن اللتبیة ذبیان قومنه كوندرلمش ایدی وَسعد

هذیم

الفصل السابع

حادی اول كسنه در كه یوله كیدن دوه لری شوقه كتورمك ایچون بلند آوازه ایله

هذیم قومندن بر كسنه دخی كندو طائفه سنه كوندرلمش ایدی فصل سابع اول حضرتك
مؤذنلری وخطیبلری وشعراسی وحادیلری بیاننده در شویله معلوم اوله كه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنك دورت مؤذنی وار ایدی برسی حضرت بلال حبشیدر كه ابو بكر
صدیقك معتقی ایدی اول اذان اوقیان بلالدر روایت اولنمشدر كه رسول الله حضرتندن
صكره جهادك ثواب وفضیلتن ایشتمش ایدی فخر عالمدن صكره اذاندن فراغت ایدوب جهاده مشغول
اولمغه استدی حضرت ابی بكر صدیق رضی الله عنه منت ایدوب كندو زماننده دخی اذان اوقوتدی
بعض روایتده رسول الله حضرتندن صكره خلفای اربعه یه اذان اوقومدی همان بر كره حضرت
عمر رضی الله عنه شامی فتح ایتدوكی زمانده چقدی اذان اوقودی صحابه كرام رضی الله عنهم حضرت
بلالك اذانن ایشیدیجك رسول الله حضرتن آكدیلر دخی شول قدر آغلادیلر شول قدر ناله
وزاری ایتدیلر كه طاغ وطاشی حركته كتوردیلر تاریخ هجرتك اون یدنجی یلنده دیار شامده وفات
ایتمشدر سن شریفی آلتمشدن زیاده ایدی بعضلر حلبده بعضلر دمشقده مدفوندر دیدیلر
برسی دخی عمرو بن ام مكتوم حضرتیدر كه اعمی ایدی رسول الله حضرتندن مقدم مدینه یه
متوجه یه هجرت ایدنلردندر برسی دخی سعد بن عائذدر كه قبا ناحیه سنده پیغمبر علیه السلامه
اذان اوقومشدر بعضلر قولنجه آنده اذان اوقیان سعد بن عبد الرحمندر دیمشلر ومكة المكرمه ده
ایكن مؤذنی ابو محذوره ایدی كه اسمی اوس بن معیر ایدی الی طقوز تاریخنده مكة الله ده وفات
ایتمشدر رضی الله عنهم وشعراسی اوچ كمسنه در برسی كعب بن مالكدر برسی دخی عبد الله بن رواحه
برسی دخی حسان بن ثابتدر كفار شعراسی رسول الله حضرتن حاشا هجو ایتدوكلرنجه بونلر
جواب ویروب آنلرك هذیاناتی اسنادلرین دفع ایدرلردی خواجه عالم صلی الله علیه وسلم
حضرت حسانه دعا ایدوب اللهم ایده بروح القدس دیو بیورمشدر زیرا روایت اولنور كه حضرت
جبرائیل علیه السلام یتمش بیتده حسانه معاونت ایلمشدر وحدیث شریفده وارد اولمشدر كه
ان جبریل مع حسان ما نافح عنی دیو بیورلمشدر یعنی تحقیقا جبرائیل علیه السلام حسان ایله در
مادام كه حسان رسول الله حضرتندن كفارك كلامین دفع ایلردیكدن مراد كفاری هجو ایدوب
شعرلرینه جواب ویرمكدر حسان رضی الله عنه یوز یكرمی یل عمر سورمشدر كندو باباسی ثابت

وجدی منذن و باباسنك جدی حرامدن جملهسی یوز یکرمی شر ییل عمر سورمشلر ایدی التمش التی ودورت
سنه سنه وفات ایلمشدر و خطیبی ثابت بن قیس بن شماس ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
بونکیچون اهل جنت در دیو شهادت ایلمشدر اول حضرتك و انصار قومنك خطیبلری ایدی
یمامه غزاسنده شهید اولمشدر و حادی‌لری دورت کسنه ایدی برکیسی مذکور عبد الله بن رواحه
ایدی که سفرلرده اول حضرتك اوکنجه حدا ایلردی یعنی آوازه ایله خوب بیتلر اوقوردی و دوه‌لری
شوق و حرکته کتورردی بری دخی عامر بن الاکوع ایدی خیبر غزاسنده شهید اولمشدر بری
دخی انجشه در که بر سیاه قول دن بغایت خوب حدا ایلردی حضرت انس دن مرویدر که
براء بن مالك ارلره حدا ایلردی و انجشه خاتونلره حدا ایلردی و اشعار اوقوردی رسول الله صلی الله علیه وسلم
انجشه یه رویدك رفقاً بالقواریر دیو بیوردی یعنی خاتونلر یانینجه آوازه ایلکدن انجشه یی
منع ایلدی بعضلر ایتدیلر بوندن رسول الله حضرتنك مرادی شرنی آوازه و اشعار دیکلمكدن
خاتون طائفه سنك کوکللرینه هوا کلمسون دیمك ایدی دیدیلر بعضلر دخی ایتدیلر دوه‌لر آواز
ایشیدیجك تیز تیز یورومکه باشلرلر خواتین طائفه‌سی سرعت حرکتدن عزیلوب اوکیچون رسول الله
حضرتی قواریر ایله تعبیر بیوردی قواریر شیشه‌لردیمکدر مراد خاتونلر شیشه‌لر کبی ضعیف دوه‌لری
قتی سورمه آنلره انکار کلمسون دیمك ایدی دیشلردر فصل ثامن عشر اول حضرتك آلات حربی بیانندەدر
شویله معلوم اوله که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك طقوز قلیچی وار ایدی بری‌نك آدی
مأثور ایدی اول مالك اولدوغی قلیچ بو ایدی و مدینه‌یه هجرت ایتدوکده کوتردکی قلیچ بو قلیچ ایدی
دیشلردر بری‌نك دخی آدی عضب ایدی بدر غزاسنه بیوردغی زمانده سعد بن عباده کوندرمش ایدی
بری‌نك دخی آدی ذو الفقار ایدی اوّلدن عاصی بن منبه آدلو کافرك قلیچی ایدی بدر غزاسنده کافر
قتل اولنوب قلیچی رسول الله حضرتنه واصل اولدی بو قلیچ جمیع جنکلرده رسول الله حضرتندن
آیرلمزدی باشلیغی و دیلکی و حلقه‌لری و توقلری و جپ راستی کوموشدن ایدی بری‌نك دخی
آدی قلعی ایدی و قلعی ضم قاف و فتح لام ایله بر یردر که مذکور قلیچ اورادن کلمش ایدی برینه دخی
بتار دیرلردی برینه دخی حتف دیرلردی برینه دخی مخذم دیرلردی برینه دخی رسوب دیرلردی
برینه دخی قضیب دیرلردی و مبارك جبه‌لری یدی ایدی برینه ذات الفضول دیرلردی اوزون

جبه ایدی

جبه ایدی بدر غزاسنده سعد بن عباده کوندرمش ایدی و بو جبه‌در که ابو الشحم آدلو یهودی
رهن قویوب بر مقدار قرض آرپا آلدیلر و بریله دکلو مدیون اولدیلر و بری دخی ذات الحواشی
بری دخی ذات الوشاح بری دخی سغدیه ایدی روایت اولنورکه بو سغدیه دیدکلری جبه
اول جبه‌در که حضرت داود علی نبینا و علیه صلوات الله و سلامه جالوتی قتل ایتدوکی
زمانده کیدوکی مبارك آرقه‌سنده ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی بنی
قینقاع طائفه‌سندن آلمش ایدی برینه دخی فضه دیرلردی بونی دخی اول طائفه‌دن الشلر ایدی
برینه دخی بتراء دیرلردی قصه جبه ایدی برینه‌ده خرنق دیرلردی احد غزاسنده فخر
کائنات علیه افضل الصلوات ایکی جبه کیمش ایدی برسی ذات الفضول برسی فضه ایدی و خیبر
غزاسنده دخی ایکی جبه کیمشلر ایدی برسی ذات الفضول و برسی سغدیه ایدی و مبارك یایلری
آلتی قبضه ایدی برینه زوراء دیرلردی و اوچی بنی قینقاع غنیمتندن ایدی انلرودن برینه
روحاء برینه صفراء برینه شوحط دیرلردی و بر یایلرینك دخی آدی کتوم ایدی احد کوننده
اوقاندی دخی قتاده آلدی برینه دخی سداد دیرلردی و بر دانه ترکش لری وار ایدی
که باغی قایشدن ایدی اوچ دانه حلقه‌سی و صوینی کمشدن ایدی و اوچ قلقانی وار ایدی
برینه زلوق دیرلردی برینه فتق دیرلردی برکیسی دخی بر قلقان ایدی که ارمغان کتورمشلر ایدی
اوزرنده بر طوشنجیل شکلی وار ایدی بعضلر قوچ صورتی وار ایدی دیشلردر فخر عالم صلی الله علیه وسلم
مبارك الینی اول صورتلك اوستنه قودی دخی صورت محو اولدی اثری قالمدی دیشلردر و دورت
کوندری وار ایدی برینه مثوی برینه مثنی دیرلردی و ایکیسنك آدلری معلوم اولمامشدر
و ایکی حربه‌سی وار ایدی برسی بیوك حربه ایدی بیضاء دیرلردی بری دخی کوچك حربه ایدی
آکا عنزه دیرلردی صحراده نماز قیلدوغی زمانده اوکنه دیکرلردی و ایکی مغفری وار ایدی برینه
سبوغ برینه موشح دیرلردی و بو ذکر اولنان آلات حرب و قتال ایدی بونلردن غیری دخی
اسبابدن بر فسطاطلری وار ایدی و فسطاط بر نوع چادره دیرلرکه اول دیارده استعمال اولنور
و بر محجنلری وار ایدی و محجن دیدکلری بر اکری باشلو چوماقدر دوه‌یه بندکلری زمانده
اوکلرینه آصرلردی و بر عصالری و بر مردستلری وار ایدی و بر ایچ قدحلری وار ایدی

مغفر شول توغلغه دیرلرکه جبه کبی اوزره اولور

ودقدحلردن مراد شول اشكره لردر كه آنلردن صو و شربت ایچلور برینه ریان و برینه مغیث
دیرلردی برینك دخی اوج یرندن كمش زنجیر چكلر بغلنمش ایدی برنیسی دخی آغجدن ایدی بری
صرچه دن ایدی و بر چناقلری وار ایدی طاشدن یونلمش ایدی مخضب دیرلردی و بر باقر
طاس لری وار ایدی و بر صوقابی وار ایدی كه اكا صادر دیرلردی و بر قاب دخی وار ایدی
تورج دن ایدی ایچنده غسل ایدرلردی و بر یاغ قویاجق قاب وار ایدی كه طایفهٔ عرب اكا مدهن
دیرلر ایچنده بر پاره زیت یاغی یاخود كل یاغی یا بو مقوله بر یاغ قویارلر دخی كندولره سوررلردی و بر
ظرف ایچنده آینه لری و مقراض لری و مسواك لری وار ایدی و بر طرق لری وار ایدی دكیز بغه
قابندن ایدی و بر سرمه دان لری وار ایدی و بجویه واره جق زمانده مبارك كوزلرینك هر برینه
اوچر كره سرمه چكرلردی و بر دموردن خاتم لری وار ایدی اوستنه كمش قپلانمش ایدی
و ایكی اوچك لری وار ایدی كه اول دیارده برینه صاع دیرلر و برینه مد دیرلر و بر سریر لری
وار ایدی ایاقلری ساج دیدكلری آغجدن ایدی و بر كمشدن خاتم لری وار ایدی كه قاشی دخی
كمشدن ایدی اوستنه محمد رسول الله قازلمش ایدی روایت ایدرلر كه خاتمی اول صاغ الرینه
طقرلردی صكره دن صول الرینه طاقمغه باشلدیلر و بر قطیفه لری وار ایدی و قطیفه دیدكلری
بر خاولی بزدر اوست تفتانی ایله اولر ابریشمدن اولور قطیفه دكلدر و بر دیبادن خوشك لری
وار ایدی یوكسك یرینه ایچنه لیف طولمش ایدی و ایچ دوشك لری وار ایدی مقوقس كوندردوكی
هدایادن ایدی و اوج جبه لری وار ایدی بری یشیل سندسدن ایدی جنكده كیرلردی و بر
آق عمامه لری و بر قره عمامه لری وار ایدی و بر بردا لری وار ایدی صلی الله علیه و آله و صحبه الطیبین اجمعین

فصل تاسع اول حضرتك آتلری و دوه لری و سایر طوارلری بیاننده در شویله معلوم اوله كه

الفصل التاسع

رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنك برقاچ آتی وار ایدی غزا ایچون بسلنوردی برینه سكب
دیرلردی معناسی غایت آشكن دیمكدر اول مالك اولدقلری آت بو ایدی رنكی یاغز ایدی عضلر
سیاه ایدی دیشلر دز و آلنی صقر ایدی و ایاقلری سكل ایدی صاغ ایاغی سكلدكل ایدی برینه
دخی مرتجز دیرلردی كشنددوكی زمانده صوتی كوزل ایدی انكیچون مرتجز دیشلر ایدی لونی
یاس ایدی برینه دخی ظراب دیرلردی فروة بن عمرو الجذامی پیشكش ویرمش ایدی برینه دخی

لحیف

لحیف دیرلردی بونك قویروغی یر یوزینی اوردردی انكیچون لحیف دیشلر ایدی
ربیعة بن ابی البراء پیشكش ایتمش ایدی برینه دخی لزاز دیرلردی بو دخی مقوقس كوندرمش ایدی
برینه دخی ورد دیرلردی آل آت ایدی بر اعرابی دن بكری دوه یه صاتون آلمشلر ایدی برینه
دخی سبحه دیرلردی سكردتدوكی زمانده اوكن ایاقلرین كوزل آتدوغیچون یوزكجه تشبیه
ایدوب سبحه دینلمش ایدی اصل صاغ یوز كوچ دیمكدر صكره دن بو مقوله آته اطلاق اولنمش در
پس بو ذكر اولنان یدی آتده اتفاق واردر كسه نك بونده نزاعی یوقدر اما بعضلر قتنده بونلردن
غیری برقاچ آتلری دخی وار ایدی برینه بحر دیرلردی رسول الله صلی الله علیه و سلم یمن
تاجرلرندن صاتون آلمش ایدی بر كره قوشدیلر دخی كچدی و مبارك الیله یوزینی صیوب ما انت
الا بحر دیو بیوردی اول آندن آدی بحر قالدی طایفهٔ عرب جوشلو آتلری بحر له وصف ایدرلر
ابن اثیر قولنجه مذكور آتك طونی یاغز ایدی برینك دخی آدی سجل ایدی برینه دخی ذو اللمة
دیرلردی كسر لام و تشدید میمله و برینك اسمی ذو العقال ایدی ضم عین و تشدید قافله و برینك دخی آدی
سرحان ایدی و برینك دخی طرف ایدی و برینك دخی آدی مرتجل ایدی و برینك آدی مراوح ایدی
ریح دن مشتق در سرعت سیری ایچون تسمیه اولنمش ایدی دیرلر برینه دخی ملاوح دیرلردی
و برینك دخی آدی مندوب ایدی و برینه دخی نجیب دیرلردی و ایكی آتلری دخی وار ایدی
برینه یعبوب و برینه یعسوب دیرلردی و بو ذكر اولنان آتلر جمله سی بر زمانده جمع اولمش دكلدر
بلكه تمام عمر شریفلرنده مالك اولدقلری آتلر بونلردر دیمكدر و دوه لری بونلردر كه ذكر اولنور بندوكی
دوه لری برینه قصوا برینه عضبا برینه جدعا دیرلردی و عضبا دیدكلری دوه شویله
یوگرك ایدی كه هر كز كچلمز ایدی بر كون بر اعرابی قلوب بر قعود ایله عضبایی كچدی و قعود جوان دوه
شول دوه سیدر كه هر خدمته آنی قوللانرلر بو ایله واقع اولیجق رسول الله حضرتی بیوردی كه
ان حقا علی الله الا یرفع من الدنیا شیئا الا وضعه یعنی حق سبحانه و تعالی نك عادت كریمه سیدر
مقرردر كه دنیادن هر نسنه یی كه اعلی قلمش اوله آنی ادنی ایلیه دیمك اولور حاصل مخلوقاتدن هر
نسنه كه كمالن بولا لا بد اكا تدنی مقرردر دیمكدر و بدر غزاسنده ابو جهل لعینك بر دوه سی وار ایدی
بوزرینه زینت ایچون كمش حلقه لر طاقلمش ایدی اول دوه یی غنیمت آلمشلر ایدی حدیبیه كوننده

مشركلری تاقیمق ایچون آنی كعبه یه هدی یعنی قربان كوندرمشلردی وچوق عدد صاغلوز
دوه لری وار ایدی سعد بن عباده كوندرمش ایدی كه یوزدن آرتق قیونی ویدیدن آرتق صاغلوز كچی
وار ایدی غار آیمن خاتون كوزه دردی **فصل عاشر** اول حضرته اطراف ملوكت

الفصل العاشر

وامراسندن كلن ایلچیلر بیاننده در علماء سیر رحمهم الله ذكر ایتدوكلری اوزره رسول الله صلى الله عليه وسلم
خدمتنه التمشدن زیاده ایلچی كلمشدر جمله دن بریسی هوازن ایلچیسیدر كه رسول الله حضرتی
هوازن طائفه سین هزیمت ایدوب مالترین واسیرلرین آلدی دخی جعرانه دیدكلری یرده
قودی وكندوسی سعادتله طائف ملكنه كتدی وطائفدن رجوع ایدوب ینه جعرانه یه كلدكده
غنایمی قسمت ایتدوكدن صكره هوازن طائفه سینك اشرافندن طقوز كشی خدمت شریفلرینه
ایلچی كله كلوب مسلمان اولدیلر ورسول الله حضرتیله بیعت ایدوب ایتدیلر یا رسول الله آنان
اسیرلر ایچنده سزی امزرمش خاتونلر واردر حاصلی رضاعا آنه لرڭ وقیز قرنداشلرڭ وعمه لرڭ
وخاله لرڭ واردر دیدیلر آنلرڭ حرمتنه اسیرلرڭ خلاصین ایستدیلر فخر عالم صلى الله عليه وسلم
ایتدی غنایم قسمت اولنمشدر اما بن سزڭ ایچون مسلمانلردن طلب ایده یم دیدی آندن
ایتدی قنغیسی سزه احبدر اسیرلرڭزی اختیار ایدرسز یوخسه مالڭزمی ایسترسز
دیو بیوردی آنلر ایتدیلر یا رسول الله چونكه بزی مخیر قیلدوڭ بزه آدمیلرمز كركدر قیوندن دوه دن
سوزمز یوقدر دیدیلر آندن فخر عالم ایتدی شول اسیرلر كه بنی هاشم الرنده در آنلر سزڭ
اولسون وشونلر كه سائر طائفه ده در بن اول مسلمانلره سویلیلوم سز دخی سویلڭ وایلامكوزی
اظهار ایلڭ تا اولا كه آنلر ده خلاص ایلیه لر دیدیكی كوستردی وكندولر اویله غازین قیلدقدن صكره
هر قومڭ خطیبلرینی دعوت ایدوب خصوص مزبوری مسلمانلره ابلاغ ایدوب اسیرلرین رد ایتمكه
ایچون ترغیب امر بیوردی وكندولر دخی شفاعت ایدوب كندولره وغیرلره اولان اسیرلری
خلاص ایدی ویردیلر بریسی دخی ثقیف ایلچیسیدر تبوك غزاسندن صكره كلمشلر ایدی وبونڭ
تنسیلی بودركه رسول الله صلى الله عليه وسلم طائفدن دوندكی زمانده بعض كسنه لر یا رسول الله
ثقیفه بددعا ایله دیمشلر ایدی زیرا اصحاب كرام طائف غزاسنده آنلردن چوق جفا كورمشلر ایدی
رسول الله صلى الله عليه وسلم اسلامه كلدكلرینا ستردی بددعا ایتمدی خیر دعا ایدوب

ثقیف اول قومدر كه طائفده مقیمدر سكلری اولوردر

یارب

یا رب ثقیف طائفه سینه سن هدایت ایله وآنلاری سن اسلامه كتور دیو بیوردی واول زمانده
فخر عالم طائفدن دونوب كیدردی عروة بن مسعود نام كسنه قوم مزبورلك ارالرندن چقوب رسول الله
حضرتینه مدینه یه كیرمدین یتشدی ایمان كتوردی وینه دونوب قومی ارسنه كتمكه اجازت آلدی
وقتاكه كندو قومی ایچلرینه كیردی بر قوقافی سكنی وار ایدی اوزرینه چیقدی وكندو اسلامن
قومینه اظهار ایدوب آنلاری دخی دینه دعوت ایلدی خلق اوشدیلر اطرافنی الوب هر جانبدن اوق
طوتدیلر آخر عروه یی اوراده شهید ایتدیلر رضی الله عنه وبونڭ اوزرینه بر قاچ آی كچدی آخر مشورت
ایدوب ایتدیلر بزم اطرافمزده اولان طائفه عربدن اسلامه كلمدوك كسنه قالمدی بونلر بزه
هجوم ایدرلرسه بزم مقاومته طاقتمز یوقدر همان اولی بودركه رسول الله حضرتنه ایلچی كوندروب
مصالحه ایده وز دیدیلر آندن بر ارادر كسنه لردن بر قاچ كشی ایله عبد یالیل دیدكلری بر نام كسنه یی
رسول الله حضرتنه ایلچی كوندردیلر مدینه یه كلدكلری زمانده فخر عالم امر ایلدی مسجد شریف
قربنه بر چادر قوردیلر ومزبورلری آنده قوندردیلر وما بینده مصلحت آدمیسی اولان سعید بن العاص
دیدكلری كسنه ایدی حاصل كلام كلن كشیلر مسلمان اولدیلر وعهدنامه لری یازلدی اما رسول الله
حضرتندن بر قاچ نسنه مراد ایدندیلر بری بو ایدی كه ثقیف آره سنده اولان لات دیدكلری صنم اوچ
یله دكلو یقلمیه بری دخی بو ایدی كه كندولره نماز باغشلنه نماز قیلمیه لر بری دخی بو ایدی كه كندو
قاللرین صنملرین كندولر النیله یقلمیه لر غیری كسنه كلوب پاره لیه رسول الله صلى الله عليه وسلم
ایتدی صنملرڭزی كندو اللرڭزله پاره لتمك آخر كسه پاره لسون اما لات طورمغه رضام یوقدر
همان یقلمق كركدر دیدی وبر دینده كه نماز اولمیه آنده خیر یوقدر دیدی ومزبورلرڭ ارالرندن
عثمان بن العاصی اوزرلرینه امیر نصب ایدوب كوندردی وابو سفیان بن حرب ومغیرة بن شعبه یی
مذكورلر ایله بله ارسال ایتدی كه وارهلر لاتی یقه لر روات اولنوركه ثقیف مملكتنه واردقلری
زمانده مغیره رضی الله عنه الینه بر قازمه آلدی دخی لاتی یقمغه باشلدی ثقیف قومنڭ كافرلری
باشلرین آچوب آغلیورلردی كلدیلر مغیره اوردی قازمه یی صنمی پاره ایلدی واوزرنده اولان
آلتوندن وانجودن نه وار ایسه آلدی رسول الله حضرتنه كلدیلر وامیر نصب اولنان عثمان بن
العاص نه روی در كه رسول الله حضرتی ثقیف قومنه بنی ایمار ایتدوكی زمانده خدمت شریفلرینه

کلن طائفه ده بندن کوجك کسه یوغیدی و انکچون بویله امر ایدیلردی که بن سورة البقره یی
اوقومشل ایدم بنا ایتدم یا رسول الله اوقدوغم خاطرمدن کیدر نسیانم وار دردیدم مبارك الکنی
کوکسم اوستنه قودی دخی اخرج یا شیطان من صدر عثمان دیو بیوردی یعنی یا شیطان عثمانك صدرندن
طشره چیق دیدی آندن صکره هر نه که از بر ایلدك مراد ایدندم ایسه اصلا خاطرمدن کتمدی دیو بیوردی
صحیح مسلمده عثمان بن العاصدن مرویدر که ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه دیدم که
یا رسول الله اوقومقده و نماز قلمقده شیطان کلور مانع اولور دیدم ایتدی اول بر شیطاندر که اکا
خنزب دینلور تحقیق طویدیغك وقتده آندن استعاذه ایله و صول یانکه اوچ کره توکر دیو بیوردی
بنده بیوردیغی کبی ایتدم اول حال بندن کیتدی دیدی برسی دخی بنی عامر قومنك ایلچیسی ایدی
ابن اسحق رحمة الله علیه ایدر رسول الله صلی الله علیه وسلم تبوك غزاسندن کلدی دخی
ثقیف طائفه سندن ایلچیلر کلوب بیعت ایلدیلر و اسلامه کلدیلر آندن صکره همان اطرافدن قبائل
عربك ایلچیلری کلمکه باشلدی و خلق طورمیوب بولك بولك دین اسلامه کیرورلردی بو اثناده
ایکن بنی عامر بن الطفیل و اربد بن قیس و خالد بن جعفر و حیان بن اسلم که قومنك رئیسلری
و شیاطینی ایدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنه ایلچی کبی کلدیلر و عامر بن طفیلك نیتی
بو ایدی که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك وجود شریفلرینه بر ضرر یتشدوره اربده
ایتدی محمد وارد و غز زمانده بن مصاحبته باشلیوب یوزنی سندن دوندررم کم کبی سن
قلجله اورزسین حملا ایدرز بن دیدی آندن کلوب رسول الله حضرتنه ملاقات ایتدکلری زمانده
عامر لعین بعض کلمات ایدوب دونب کیتدوکی زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم آردنجه
بد دعا ایدوب حق جل وعلا حضرتی عامرك اوزرینه حواله قلدی ملعونلر طشره چقدقده
عامر اربده نیچون بن دیدوکم ایتمدك دیدی اربد ایتدی هر بار که دیدوکك ایتمکه قصد ایتدم سنی
آنوکله ایکیمز اراسنده کوردم سنی قلجله چالهیمی دیدی آندن یولده کیدوکلری زمانده حق سبحانه
و تعالی عامر دیدوکلری لعینه طاعون کوندردی بوینینده طاعون چقوب جان جهنمه اسمارلدی
برسی دخی عبد القیس ایلچیسیدر و عبد القیس قبائل عرب بجنده بر بیوك قبیله در بحرین ده ساکن
عبد القیس بن افصی یه منسوبلردر صحیح بخاریده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که عبد القیس

ایلچیسی

ایلچیسی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلدیلر فخر عالم مرحبا بالقوم غیر خزایا ولا ندامی
دیو اکرام ایتدی معناسی مرحبا کلن طائفه یه شول حالده که آنلر ذلیل و حقیر و مبتلا اولمایه لر و ملول
و محزون اولمایه لر دیمکدر لسان عربده بو کلام کمال عزت و اکرامدن حاصلی خوش کلدیلر صفا کلدیلر
قدم کتوردیلر دیمک کبیدر آندن اول طائفه ایتدیلر یا رسول الله بزم ایله سزوڭ مابینمزده مضر
قبیله سی مشرکلری واردر بز سکا اشهر حرمدن غیری زمانده کلوب واصل اولامزز بزه بر نسنه
بیورکه آنی ایشلدوکمز تقدیرجه جنته کیره وز و بزدن ارتده اولان قومه اکا دعوت ایده وز دیدیلر
آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی آمرکم باربع وانهاکم عن اربع الایمان بالله تعالی
هل تدرون ما الایمان بالله شهادة ان لا اله الا الله واقام الصلوة وایتاء الزکوة وصوم رمضان
وان تعطوا من المغانم الخمس وانهاکم عن اربع ما انتبذ فی الدباء والنقیر والحنتم والمزفت
معناسی سزه دورت نسنه امر ایدرین که آنلری ایشلیه سز و دورت نسنه دن نهی ایدرین که
آنلری ترك ایده سز اول دورت نسنه که امر ایدرین ایمان بالله در ایمان بالله نه ایدوکن بلورمیسز
اول حق تعالینك وحدانیتنه شهادت ایتمکدر و نماز قلمقدر و زکوة ویرمکدر و رمضان اوروجن
طوتمقدر و غنیمتلردن خمس ادا ایدرین و دورت نسنه دن سزی نهی ایدرین دباده و نقیرده
و حنتمده و مزفتده اولان شرابلردن نهی ایدرین دیمکدر بو ذکر اولنان دورت ایسم دورت
نوع قابك اسملریدر که طائفه عرب شرابی آنلرده ایدرلردی اولا دبا دیدوکی قباق دردر نقیر
آغجدن اویلمش بر قابدر که ایچنده شراب ایدرلر و حنتم دخی بر یشیل دستی در و مزفت زفتلو
دستی درد بو ظرفلر ذکر اولنمقدن مراد بونلرده ایتدوکلری شرابلردن نهی ایتمکدر عادت عربده شراب
بو ظرفلرده اولغین بونلر مذکور اولمشدر یوخسه هر قنقی قابده اولورسه اولسون نه حالده شراب
مسکر اولدقدن صکره حرام ایدوکی مقرردر و حج بیت الله ذکر اولنمادوغی آنوکچوندر که مذکور
ایلچیلر کلدوکی زمانده هنوز حج فرض اولمش ایدی زیرا بونلر طقوزنجی سنه ده کلمشلر ایدی و حج شریف
اوننجی یلده فرض قلنمشدر و عبد القیس ایلچیسی بوندن اول بر کره دخی کلمشلر ایدی و اول کلمشلری
بشنجی سنه ده یاخود دخی مقدم ایدی اول زمانده اسلامه کلمشلردر دیدیلر صحیح بخاریده بیورلدیکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك مسجد شریفندن صکره اول جمعه قلنان مسجد عبد القیس مسجدیدر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

فتح الباری صاحبی رحمه الله بیورمشدر که بو قول دلالت ایلر که عبد القیس قبیله سی جمیع قبایلدن
اول اسلامه کلمش اولالر بری که دخی بنی حنیفه ایلچیسیدر و بونلر ایله مسیلمهٔ الکذاب بیله کلمش
ایدی انصار قومندن بنی نجار جماعتی ارا سنده بر خاتونک اوینه قوندیلر آندن مسیلمه یی
رسول الله حضرتنه کتوردیلر کلدی سویلدی و مرادین دیلدی رسول الله حضرتنک مبارک
الینده بر خرما چبوغی وار ایدی ایتدی اکر شو چبوغی بندن دیلرسک اولسک ساکه ویرمیدم
دیو بیوردی و بو ایله بیورمقلرینک اصلی اول ایدی که بوندن مقدم مسیلمه دیدکلری ملعون
دعوای نبوت ایدوب سنوکله بنی شریک ایت دیو رسول الله حضرتنه مکتوب کوندرمش ایدی
لعینک صورت مکتوبی بودر من مسیلمة رسول الله الی محمد رسول الله اما بعد فانی قد
اشرکت معک فی الامر وان لنا نصف الامر ولقریش نصف الامر معناسی تحقیقا بن سنوکله
نبوت خصوصنده شریک قلندم مصلحتک یاروسی بزم و یاروسی قریشکدر دیکلر اولور آندن
مکتوبی رسول الله حضرتنه واصل اولیجق امر ایلدی جواب یازدیلر صورت مکتوب شریفلری بودر
من محمد رسول الله الی مسیلمة الکذاب سلام علی من اتبع الهدی اما بعد فان الارض لله
یورثها من یشاء من عباده والعاقبة للمتقین بونک محصلی بودر که ارض حق تعالی حضرتنک
ملکیدر آنی قوللرندن دیلدوکی کسنه یه ویرور یعنی روی زمینده تدبیر و تصرفی اختیار
ایتدوکی قولنه تفویض ایلر کسنه نک دعواسی و طلبیله اولمز و عاقبت حمیده تقوی اهلنکدر دیکلر اولور
روایت اولنور که مسیلمهٔ لعین کندو قومنه نمازی باغشلدی و شرب خمری و زنایی حلال قلدی
و معجزات کوسترورم دیو بر داندن یومرطه یی بر آغزی طار شیشه نک ایچنه قوندی و صکره
حیله سن طویب رسوا ایتدیلر و آنوک صنعتی بو درکه بر مقدار صرکه یه صرکه نک ایچنه
بر پاره نوشادر قویرلر اندن صکره کتوررلر بو کون طوتمش بر داند یومرطه یی ایچنه
براغورلر بر کون بر کیجه طورور و شویله یوموشق نسنه اولور که بر فندق صیغه جق دلوکدن
کیرمکه قابل اولور آندن شیشه نک ایچنه قویدقدن صکره اوزرینه بر پاره صوق صو دوکرلر
ینه طوکب باغی یومرطه اولور و رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک معجزاتندن بونلر
ایشتمش ایدی که بر کون بر صوی آز قویی نک ایچنه توکردی قویینک صوی چوغالدی و خیبر

غزاسنده حضرت علی نک کوزلری آغریر ایکن فخر عالم بر مقدار کوزینه توکردوکی کبی آچلدی
بفضل الله هرکز آغریمش کبی اولدی و مدینه یه هجرت ایدرکن یولده بر قاری نک سودی
قالمش بر آریق وخته قیوننک ممه سینه مبارک الیله یاپشدوغی کبی وافر سود ویردی
مسیلمهٔ لعین دخی بو مقوله معجزات اظهار ایتمک استیوب بر قویی نک ایچنه توکردی قویینک
صوی بالکلیه قورودی و بر چیوغک کوزلرینه توکردی کوزلری کور اولدی و بر قیونک ممه سینه
یاپشدی ممه سی قورودی عاقبت یمامه جنکنده ملعونی قتل ایتدیلر و فخر کاینات علیه اتم
التحیات خدمت شریفنه کلن ایلچیلردن بریسی دخی طی قبیله سنک ایلچیسیدر و بونلرک ایچنده
اولولری زید الخیل دیدکلری کسنه ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم اسلامه دعوت
ایلدی جمله سی مسلمان اولدیلر و اسلاملری کوزل اولدی شویله روایت اولنور که رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایتدی هر بار که طایفه عربدن بر کسنه نک فضل ایله وصفی ایتسه لر
کلدوکی زمانده دیدکلرندن نقصانک بولوردم اما زیدی دیدکلرندن آرتوق بولدم دیدی
و آدینی زید الخیر قودی آندن مزبورلر دونوب مملکتلرینه کیدرکن نجد ولایتی صولرندن برینه
یتشدکده زیده حمی عارض اولوب وفات ایلدی و بعض علما قولنجه حضرت عمر خلافتنک
آخرنده وفات ایلمشدر و ایکی اوغلی وار ایدی مسلمان اولوب پیغمبر علیه الصلوة والسلام صحبت شریفنه
یتشدیلر دیو روایت ایتمشلر در بری دخی کنده قومنک ایلچیسیدر سکسان نفر ایکن ایدیلر
رسول الله حضرتنه ملاقات ایتدکده کندولری زینت ایدوب سلاحلرین طاقندیلر و فاخر جبه لرین
کیدیلر و صاچلرین طره دیلر آندن مسجد شریفه کیروب فخر عالمک قرشوسنه واردقلری کبی
ایتدی سز مسلمان اولمدوکزمی دیدی اولدق یا رسول الله دیدیلر ایتدی یا اول بوینوکزده
اولان حریر نه در دیدی همکی قفتانلری یقه سینه بیتی حریر قماش وار ایدی همان قوپاردیلر آتدیلر
و دخی اشعریون و اهل یمن ایلچیلری کلدیلر روایت اولنور که اشعریون ابو موسی رضی الله عنه حضرتلریله
یدنجی سنه ده فتح خیبر مانده کلدیلر و اهل یمن دن حمیر طایفه سی طقوزنجی یلده کلدیلر
انس بن مالک رضی الله عنه روایتنده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
اصحابنه ایتدی سزه بر طایفه کلسه کرکدر که انلرک قلبلری سزوک قلبلرکزدن یوفقه

دیدیكی آندن اشعریون كلدیلر و بو بیتی اوقورلردی غدًا نلقی الاحبّه محمدًا وحزبه معناسی
یارین دوستلره بولشورز محمد و اصحابنه ملاقات ایده‌رز دیمكدر طائفهٔ عربك عادتلری
كشلك زمانلرنده شعر اوقورلر ایدی بو صفالرینی اظهار ایدرلر ودخی ازد قومنك ایلچیسی كلمشدر
مذكورلرك اراسنده صرد بن عبدالله الازدی بله ایدی اسلامه كلوب اسلامی كوزل اولمشدر
و رسول الله صلی الله علیه وسلم ازد قومنك مسلمانلرینه صردی امیر نصب ایتمشدر و یمن
قبایلنده اولان مشركلر اوستنه مسلمانلر ایله وارب غزا ایتمك بیورمشدر روایت اولنور كه صرد
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك امر شریفی موجبنجه مسلمانلر ایله غزایه چقوب جرش
دیدكلری موضعه واردیغی آنده قبایل عربدن بعض كفار وار ایدی آنلاری محاصره ایلدی
بر آی مقداری كچدی ظفر بولامدی آخر رجوع ایدوب ملكتنه كیدركن كفار چقوب آرده‌لرینه
دوشدیلر و اعتقادلری بو ایدی صرد كندولردن قاچمش اولا حاصلی كلوب یتشدكلری زمانده
مسلمانلر دوندیلر محاربه ایدوب قتی چوق كافر قردیلر و اول زمانده كه جنك اولدی جرش
طائفه‌سینك رسول الله حضرتی یاننده ایكی كسنه‌لری وار ایدی كه آنلری كوندرمشلر ایدی
اخبار زماننده مزبورلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضورنده طوررکن فخر عالم ایتدی معجزه
ان بدن الله تنحر عند شكر دیو بیوردی معناسی تحقیقا الله تعالی‌نك قربانلری شكر دیدكلری
موضع قربنده بوغازلنور دیمكدر بو كلام رسول الله حضرتندن صادر اولدوغی كبی صحابهٔ كرام
رضوان الله علیهم اجمعین مراد شریفلرین بلدیلر اما اول ایكی شخص فهم ایدمدیلر صكره‌دن بو
حضرتندن آیریلوب ابوبكر و عثمان ایله قالدقلری زمانده آنلر آغلیوب رسول الله حضرتی
سزه قومنكز قرلدوغنه اشارت بیوردی دیدیلر آندن مزبورلر چقوب كندو قوملرینه
كتدوكده ظاهر اولدی كه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردوغی كونده چاق اول كلام شریف
صادر اولدوغی زمانده اهل اسلام جرش قومنی موضع مذكورده قلیجدن كچورمشلر آندن
صكره جرش طائفه‌سندن رسول الله حضرتنه ایلچی كلوب ایمان كتوردیلر پیغمبر حضرتی
قریه‌لری اطرافنی آنلره حمی قیلدی دیمشلردر و بنی حرث بن كعب قبیله‌سندن دخی ایلچی كلمشدر
ابن اسحق رحمة الله علیه نقلنده رسول الله صلی الله علیه وسلم اونجی یل ربیع الاخرنده نجران

ولایتنده

ولایتنده اولان بنی حرث قومنك اوستنه خالد بن ولیدی كوندرمش ایدی و بویله امر بیورمش ایدی
واره اوچ كره اسلامه دعوت ایلیه اگر مسلمان اولورلرسه كسنه‌یی انجتمیه اگر اولمزلر ایسه قتلدن
چویرمیه آندن خالد رضی الله عنه چقدی مذكور قومنك یرلرینه واردیغی اطراف و نواحی‌یه آدملر
صالوب دین اسلامه دعوت ایتدردی هدایت ربانیه میسر اولوب جمله‌سی اسلامه كلدیلر
خالد رضی الله عنه بر زمان ایچلرنده طوروب اركان اسلامیه تعلیم ایلدی و مكتوب یازوب
واقع حالی رسول الله حضرتنه اعلام ایتدیكی آندن قالقوب مدینهٔ منوره‌یه توجه ایتدوكی
زمانده بنی حرث طائفه‌سی خالدك یاننجه بر مقدار كسنه قوشوب رسول الله صلی الله علیه
حضرتنه ایلچی كوندردیلر مزبورلرك ایچنده اعیاندن قیس بن الحصین و یزید بن المحجل و شداد بن
عبدالله بله ایدیلر فخر عالمك خدمتنه یتشدكلری زمانده مذكورلره سؤال ایدوب ایتدیكی سزكله
جنك ایدن طائفه‌یه نیله غلبه ایلردوكز دیدیكی آنلر ایتدیلر یا رسول الله بر یره جمع اولوردق
بری بریمزدن آیرلمزدوق و كیمسه‌یه ظلم ایله بادی اولمزدق یعنی اول بزم جانبمزدن ظلم واقع
اولمازدی دیو جواب ویردیلر خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم تصدیق ایدوب كرچك
سویلدكز دیو بیوردیغی آندن قیس بن الحصینی اوزرلرینه امیر ایدوب یرلرینه كوندردی
دورت آی كچدوكی كبی حضرت حبیب الله ذی الجلال علیه صلوات الله المتعال سعادت ایله دار
نعیم و رضوانه انتقال بیوردیلر و جناب شریفلرینه كلن ایلچیلردن بری دخی همدان ایلچیسیدر
كه تبوك غزاسندن دوندكلری زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه ملاقات ایتدیلر
غایت خوب دوه‌لره بینمشلر ایدی و آتلرینه الاجه برده‌لری وار ایدی و باشلرینه لطیف عمامه‌لر
صارنمشلر ایدی و مذكور قومك ایچنده مالك بن نمط آدلو كسنه بله ایدی رسول الله حضرتنه
یولده بولوشمشلر ایدی مزبور مالك فخر عالم حضرتلرینك اوكنه دوشوب اشعار عربیه اوقومغه
باشلدی و كوزل فصیح سوزلر سویلیوب ایكی جهان فخری ایله خیلی مصاحبت ایتدیلر و نه مراد ایتدیلر
حاجتلرین روا قلوب اللرینه عهدنامه ویردی و مسلمانلرك اوزرینه مالكی امیر نصب ایلدی
ثقیف طائفه‌سی ایله محاربه ایلدی روایت اولنور كه مزبور قوم ثقیفك اوزرینه شویله
مسلط اولدیلر كه طشره‌یه طوارلرین چقرمز اولدیلر امان بولدقلرین آكورلردی دیمشلردر

اما امام بیهقی رحمة الله علیه اسناد صحیح ایله برا رضی الله عنه دن روایت ایلمشدر که رسول الله صلى الله علیه وسلم
خالد بن ولیدی یمن خلقنی اسلامه دعوت ایتمکه کوندردی بن بیله کیتمش ایدم آلتی آی یمنده طوردق خلقی
دعوت ایلردک اجابت ایتمزلردی آندن صکره رسول الله صلى الله علیه وسلم حضرت علی بن ابی طالب
کرم الله وجهه امیر نصب ایدوب بر مقدار کمسنه ایله آرده بزدن کوندردی و امر شریفلری بو ایدی وارد
اولدقلری کبی خالدی و یاننده اولان عسکری مدینه یه کوندره کیده و خالد عسکرندن بر کمسنه
علی قویه دکن دیسی یاننده اولن قومیله خلقی دعوته مباشرت ایدهلر آندن علی کرم الله وجهه
کلوب ملاقات ایتدوکی زمانده نماز وقتی کلیجک خلقه امامت ایلدی و نمازدن فارغ اولدقدن
صکره جمیع خلقی بر صف ایلدی و کندو قرشولرینه کچوب رسول الله حضرتنک مکتوب
شریفنی چیقاروب اوقودی آندن صکره همدان قومندن بر کمسنه قالمیوب جملهسی ایمانه کلدیلر
و حضرت علی مکتوب یازوب ماجرایی رسول الله حضرتنه عرض ایلدی خبر کلدوکی زمانده
روایت اولنور که فخر عالم صلى الله علیه وسلم سجدهٔ شکر ایلدی و مبارک باشن سجدهدن
قالدروب ایکی کره السلام على همدان دیو بیوردی و اصل حدیث صحیح بخاریده مذکوردن
و اصح روایت بودر دیشلردر **بری دخی مزینه قبیلهسنک ایلچیسیدر** امام بیهقی رحمة الله علیه
نعمان بن مقرن دن نقل ایتمشلر که ایتدی رسول الله صلى الله علیه وسلم حضرتنه ایلچی که
کلدوک مزینه قومندن درت یوز نفر کمسنه ایدک دونوب کیتملو اولدقده فخر
عالم صلى الله علیه وسلم حضرت عمر بن خطابه ایتدی یا عمر زودهم القوم دیدی یعنی یولده
یمکه بعض طعام ویر دیو بیوردی عمر ایتدی یا رسول الله بنده بر مقدار خرمادن غیری نسنه
یوقدر اوده بونلره کفایت ایدهجک نسنه یوقدر دیدی فخر عالم ایتدی وار ویر یا عمر دیدی
آندن عمر رضی الله عنه خلقی اوینه الوب کیتدی بر مقدار خرما دوکلمش کوستردی و مرادکزی
آلوک دیدی هر کشی حاجتی مقداری آلدیلر نعمان ایتدی که صکره الان بن ایدم نظر ایتدم کویا اول
خرمادن کویا بر دانه خرما کیتمش کبی کوردم دیدی **بری دخی دوس قبیلهسنک ایلچیسیدر**
رسول الله صلى الله علیه وسلم خیبرده ایکن کلمشلر ایدی ابن اسحق رحمة الله علیه روایتنده وارد
اولمشدر که دوس قبیلهسندن طفیل بن عمرو دیدکلری کمسنه که اول قومنک ایچنده شریف

معجزه

وشاعر

160

و شاعر فصیح و عاقل و دانا کشی ایدی اول حکایت ایدوب بیورمشدر که رسول الله صلى الله علیه وسلم
دخی مکهده ایکن بر کون مکه شهرینه کلدم قریش کفاری بانکه قرشو کلوب ایتدیلر سن بزم
شهریمزه شیمدی کلدوک بو ارده بزم آرامزده بر کمسنه پیدا اولمشدر بزم جماعتمز آراسنه
تفرقه دوشورمشدر و احوالمز مشوش قیلمشدر سوزی همان سحر کبیدر آتایی اوغولدن
و اوغولی آتادن آیروز و ایکی قرنداشی بری برندن جدا ایلر و اری عورتی بری برندن دور
ایلر دیدیلر یعنی سوزینی ایشیدن اوغول آتاسنه اتمز آکا تابع اولور دیرکن و قالانی دخی بری برن
اسلملر مسلمان اولورلر قورقوز که بزم باشمزه کلن بلا سنکده قومکک باشلرینه دخی کله
بن انی غافل اوله سن آنکا سوز سویلیه و انک سوزینی دکلمیه دیدیلر **طفیل** ایدر والله بنی شویله ایتدیلر
اصلا رسول الله حضرتنک نه سوزینی دکلیم و نه آکا سوز سویلیم حتی سوزینی ایشتمامک ایچون
قولاقلرومه پموق طیقدم آندن حرم کعبهیه کیردم کوردم رسول الله حضرتلری کعبه یاننده
طورمش نماز قیلور یاننه یقین واردم کویا الله تعالینک حکمیله متوقی قولاغومه کیردی
و طبعمه خوش کلدی بن ایتدم بو طائفهنک سویلدکلرندن نولور الحمد لله بن بر شاعر
فصیحم سوزک ایوسن یا ناایوسن بن تمییز ایتمکه بلورکه نه کرکدر نولور کیشی بر مقدار دکلیه یم
کوره یم اکر سوزی معقول ایسه قبول ایده یم اکر نامعقول ایسه ترک ایده یم دیدم بر مقدار
قالاندم نمازدن فارغ اولوب اوینه کیتدی بن دخی آردینجه کیدوب اوینه واردم و ایتدم
یا محمد بن بو دیاره کلدوکده سنک قومنک بانکه شویله سوز سویلدیلر بنی سندن نفرت
ایتدیردیلر حتی قولاقلرم طیقدم که سنک سوزک ایشتمیم اما حکمت الهیه اقتضا ایلدی بر مقدار
سوزک ایشتدم طبعمه یقشدی والحاصل بو کارک عرض ایله دیدم آندن رسول الله حضرتی
صلى الله علیه وسلم بکا رسالتی احوالن بیان ایلدی و باشلایوب بر مقدار قرآن عظیم اوقودی والله
اصلا عمرمده بوندن کوزل کلام ایشتمش دکل ایدم همان اوراده کلمهٔ شهادت کتوروب مسلمان اولدم
و ایتدم که یا رسول الله بن قومم آراسنده بر معتبر کمسنهیم آنلر بنم سوزمدن چیقمزلر وارهیم آنلری
دخی دین اسلامه دعوت ایدهیم اما بکا دعا ایله که حق تبارک و تعالی بنده بر علامت خلق
ایلسون دیدم آندن چقدم کیتدم و دیارمه متوجه اولدم شول زمانده که دوس قبیلهسی کورینیجک

معجزه

یوقشه اوزرینه چقدم همان آلنمده بر نور ظاهر اولدی چراغ کبی شعله ویرمکه باشلادی دعا ایدوب
ایتدم یا رب بو نوری آلنمدن برغیری یره نقل ایله دوس قبیله سنک جاهللری کوروب دیننده ن
دوندیکیچون الله تعالی آلنمده بو اصل نسنه احداث اتدی دیمسونلر دیدم همان ساعت نور آلنمدن
کیدوب الومده اولان قامچینک اوجنه قندیل کبی آصلدی بو حال ایله یوقشدن اشاغه ایندم صباح
زماننده دوس قبیله سنک ایچنه کیردم منزلمه ایندوکم زمانده بر پیر کشی بابام وار ایدی یانمه
کلدی بنی بو حال ایله کوردی محبتلر کوستروب شتیاقلر عرض ایتمکه باشلادی بن ایتدم اکر اوکلی حالک
اوسته قالورسک نه بن سندم نه سن بندن سن دیدم نیچون اوغول دیدی بن ایتدم بن محمد علیه السلام
حضرتلرینک دیننه کیردم مسلمان اولدم دیدم بابام ایتدی اوغل بنده سنک کیردوکک دینه کیردم
دیدی کلمهٔ شهادت کتوروب مسلمان اولدی وغسل ایدوب پاک طونلر کیدی آندن خاتونم کلدی
کذلک اول دخی دعوتی قبول ایدوب مسلمان اولدی آندنصکره دوس قبیله سن دعوته باشلادم
آنلر چوق زمان مخالفت اوزره اولوب معصیتدن خالی اولمدیلر آخر رسول الله حضرتنه کلوب شکایت
ایلدم یا رسول الله دوس قومنه بد دعا ایله دیدم اول نبی اکرم و رسول صاحب کرم صلی الله تعالی علیه وسلم
اللهم اهد دوسا دیو بیوردی یعنی یا رب دوس قومنه سن هدایت ایله دیو خیر دعا ایلدی
و بکا امر ایدوب وار قومکی ینه اسلامه دعوت ایت و ملایمتله طوت دیو بیوردی وواردم ینه
دوس ملکنده خلقی دعوتدن خالی اولمدم آخر فخر عالم صلی الله علیه وسلم خیبر غزاسی اوزره ایکن
دوس قومندن یتمش سکسان اوخلقی ایله خدمت شریفلرینه واردم آندن مدینهٔ منوره یه واردق
رسول الله حضرتنه قاتلدق پیغمبر علیه الصلوة والسلام سایر مسلمانلر ایله بله بزه دخی غنیمتدن
حصته ویردی دیو حکایت ایلدی بوندن فهم اولنور که طفیل بن عمرو رضی الله عنه دوس قومندن
هجرتدن مقدم اسلامه کلمش ودخی قومیله کلمزدن اول یالکوز کلدکده مسلمان اولمش والله سبحانه اعلم

ونجران دیارنک نصاری سندن دخی ایلچی کلمسی روایت اولنور که بر بولوق قوم مدینه یه کلدوکلرنده
ایکندودن صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک مسجد شریفنه داخل اولدیلر و نمازلری
وقتی یتشوب قالقدیلر نماز قلمور دیلر اصحاب منع ایتمک استدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم قوک
ایشلرینی دیدی شرق طرفنه متوجه اولوب نمازلرین قلدیلر و بونلر التمش نفر راکب ایدیلر اعیانلرنده

اشرافندن یکرمی دورت کسنه وار ایدی و اول یکرمی دورتدک دخی اوچی رئیسلری ایدی که جمله
اموری آنلره مفوض ایدی برینه عاقب دیرلردی که جمله سنک بیکی اول ایدی اصلا اسمی عبد المسیح
برینه دخی سید دیرلردی سرعسکرلری ایدی و بونک اسمی شرحبیل ایدی برینه دخی ابو الحارث
بن علقمه دیرلردی نصاری مابیننده شرف و اعتبار بولمش کسنه ایدی کتابلرینه عالم ایدی پیغمبر
علیه الصلوة والسلام حضرتلرینک رسالتی احوالین بلوردی کتب متقدمه ده اوصاف واخبارین
کوروب بلمش ایدی اما ریاست و عزت دنیایی ترک ایده مدوکندن اسلامه کلمز ایدی رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلم مذکورلری دینه دعوت ایدوب برقاچ آیت قرآن عظیم اوقودی استماع ایدوب
قرآن عظیم اوقودیغی ایمانه کلمدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی که بنم سوزمی انکار ایدر ایسکوز
کلوک سزوکله مباهله ایده لوم دیدی و مباهله نک معناسی بودر که ایکی فرقه بر خصوصده اختلاف
ایدوب کلوب زمانه بر یره کلهلر دخی بری برینه لعنة الله علی الظالمین دیدیلر یعنی الله تعالی نک لعنتی
بزدن هر قنقیمز ظالم ایسه آنوک اوزرینه اولسون دیدک اولور پس مذکورلر بری برین منع ایدوب
مباهله دن قاچدیلر بعضلر قولنده منع ایدن سید ایدی زیرا حضرت رسول الله نک صدق نبوتنی
کندوسی بلوردی بولداشلرین مباهله دن منع ایتدی زیرا لعنت کندولرا وستنه اولاجغنی مقرر ایدی
بعضلر قولنده مانع اولن عبد المسیح ایدی زیرا صاحب رأی لری اول ایدی دیدیلر و یونس بن بکیر
قولنده مانع اولن شرحبیل ایدی ایتدی اکر بو کشی حق پیغمبر اولوب دخی بز بونکله مباهله ایلرسک
والله نه بز فلاح بولورز نه بزدن صکره کلن اولادمز فلاح بولور همان بر حال بر بلایه اوغرارز دیدی
آنلر دخی چکلدیلر مباهله ایتمدیلر آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه ایتدیلر یا محمد
بزدن نه دیلرسک ویره لوم اصحابکدن بر امین کسنه یی کوندر بزوکله بله ویرهجکلرومزی انکا تسلیم
ایده لوم دیدیلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام یمین ایدوب سزوکله بر غایت امین کسنه کوندره یین
دیدی صحابهٔ کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین عجبا رسول الله حضرتنک امین تعیین ایده جکی
کیم اوله دیو نظر ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قم یا ابا عبیدة بن الجراح دیو بیوردی
همان ابو عبیدة حضرتی ایاغ اوزره قالقدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم هذا امین هذه الامة
دیو بیوردی معناسی بو کشی بو امتک امینی در دیمکدر یونس رحمه الله ایتدی مذکورلر ایتدکده رسول الله

صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتیله صلحلری بو شرطلر اوزره اولمش ایدی که هر ییلده ایکی بیک حله
ویره لر بیکنی رجب آینده و بیکنی صفر آینده تسلیم ایده لر و هر حله یا نجه قرق درهم کمش دخی ویره لر
محمد بن سعد رحمة الله علیه قولنجه ذکر اولنان سید و عاقب صکره دن اسلامه کلوب رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم خدمتنه رجوع ایتمشلردر و تقریر مزبورده دلالت واردر که ظهور حجتدن
صکره خصم راضی اولمیان کمسنه ایله مباهله قلمق مشروع اوله و علمای سلف و خلفدن مباهله واقع
اولمشدر روایت ایدرلر که بر کمسنه کندو جانبی باطل ایکن مباهله ایلسه اول کوندن بر ییله وارمز
هلاک اولوردیمشلردر و طایفهٔ روم ملکی اولن فروة بن عمرودن دخی اول حضرته ایلچی کلمشدر
روایت اولنور که فروه یه هدایت میسر اولوب ایمانه کلدی دخی رسول الله حضرتنه ایلچی ایله بر آق
قاطر هدیه کوندردی و اسلامنی اعلام ایتدی کندو دخی دیار شامده معان دیدکلری موضعده ساکن
اولوردی روم کفره سی فروه نک اسلامن طویدیلر دخی طوتدیلر فلسطین دیدکلری قصبه یانینه
اوغراین صو کنارینه صلب ایتدیلر و قلیج ایله بوینین چالدیلر رضی الله عنه و لعنهم الله و بنی سعد بن بکر
قبیله سندن دخی ضمام بن ثعلبه ایلچی کلمشدر امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده انس بن مالک
رضی الله عنه حضرتندن شویله مرویدر که ایتدی بر کون مسجد شریفده رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتیله اوتورردق مسجد قپوسندن دوه ایله بر کمسنه ایچرو کیردی و دوه سنی چوکردوب
ایاغنی باغلدی آندن صکره قومه خطاب ایدوب محمد قنغیکزدر دیدی رسول الله حضرتی
دخی صحابه کرام آراسنده بر یانینه طیانوب اوتورردی بز جواب ویروب ایتدوک اشته محمد
شو آق بکزلو طیانوب اوتوران کمسنه در دیدک آندن اول کشی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه ابن عبد المطلب دیو خطاب ایتدی پیغمبر علیه الصلاة والسلام دخی جواب ویردی آندن
اول کشی ایتدی سکا سؤال ایتسم کرکدر و سؤالده شدت ایدرم بکا اینجنمیه سن دیدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی خاطرکه نه کلورسه سؤال ایله دیدی آندن رسول الله
حضرتنه آندویروب ایتدی سنک ربک و سندن اول کلنلرک ربی حقیچون تکری تعالی سنی
جمله آدم اوغلانلرینه پیغمبر کوندردی می دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم اللهم نعم
دیدی آندن بنه تکری تعالی نیا آندویروب ایتدی ییلده رمضان آیین اوروج طوتمغی سکا امر ایتدی می

بنم فخر عالم اللهم نعم دیو جواب ویردی آندن بنه آندویروب ایتدی تکری تعالی بزم غنیلرمزدن
صدقه آلوب فقرامزه قسمت ایتمکی سکا امر ایتدی می دیدی فخر عالم بنه اللهم نعم دیدی آندن
اول کشی ایمانه کلدی و وعده ایلدی که کندو قومنه رسالت ایدوب آنلاری دین اسلامه دعوت
ایلیه و کندونک آدین بلدروب بن ضمام بن ثعلبه دیدکلری کمسنه یم دیدی ابن اسحق رحمه الله علیه
مغازیسنده بونی دخی نقل ایتمشدر که ذکر اولنان ضمام رسول الله حضرتندن ایتدوکی سؤاللرک برسی
دخی بو ایدی که حق تعالی سکا امر ایتدی می که کندوکه عبادت ایده سن و هرکز آکا بر نسنه شریک قلمیاسن
و بزم آتالرمز طپندوغی صنملری کیدره سن دیدی پیغمبر علیه الصلاة والسلام دخی اللهم نعم دیو
بیوردی آندن ضمام دوه سی یانینه کلدی آیاغلرین چوزوب بندی چقدی قومنه کیتدی واردوغی
زمانده خلق ضمامک یانینه جمع اولدیلر اول زمان ضمام بئست اللات والعزی دیدی یعنی نه قبیح نسنه لردر
لات و عزی دیو صنملرندن استکراه عرض ایتدی قومی ایتدیلر یا ضمام بویله سویلمه صقین ساکه برص
و جنون و جذام مرضلری عارض اولور دیدیلر ضمام ایتدی وای باشوکزه اونلر نه قادرلردر نه
ضرر ییتشدرمکه قادرلردر و نه منفعت ییتشدرمکه قادرلردر دیدی و ایتدی تحقیقا حق سبحانه و تعالی
بر رسول کوندردی و اکا کتاب ایندوردی آنوک سببیله سزی ضلالتدن خلاص ایلدی دیدی
آندن ضمام کندو قومی حضورنده کلمهٔ شهادت کتوروب آنلره دخی تلقین ایتدی و پیغمبر علیه السلامک
امر و نهیسی نه ایسه بلدردی راوی ایتدی والله اول کون اخشام اولمدن ارککدن و عورتدن بر کمسنه قالمادی
جمله سی اسلامه کلدیلر ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن منقولدر که ایتدی هیچ بر قومدن ایلچی
کلمشدر که ضمام بن ثعلبه دن افضل اوله دیو بیورمشدر و دخی بزه دیو کلدی ناحیه قومندن رسول الله
حضرتنه بعض کمسنه لر کلمشلردر امام بیهقی رحمة الله علیه جابر بن شداددن روایت ایلر که ایتدی
طارق بن عبد الله نام بر کمسنه بکا ایتدی بن ذو المجاز دیدکلری بازار یرنده طورردم قرشودن
بر کمسنه کلدی شا لله طوریوب یا آدم اوغلانلری کلمهٔ شهادت کتورک فلاح بولورسز دیوب بیوردی
بر کمسنه دخی آردنجه طاشلر آتوب بو کمسنه یی قوولردی وای آدم اوغلانلری اول کشی کذابدر صاقنک
سوزینه اینانمک دیردی بن دخی سؤال ایدوب بو کمسنه کیمدر دیدم ایتدیلر بنی هاشمدن بر کمسنه در
پیغمبرلک دعواسن ایلر دیدیلر اول طاش آتان کیمدر دیدم ایتدیلر اول بوننک عمیسیدر عبد العزی

دیرلر دیدیلر آندن بعض کسنه لر اسلامه کلوب مدینه یه هجرت ایتدوکلرندن صکره بز دخی ربذه
دن چقوب مدینه یه عزم ایتدوك و نیتمز بو ایدی که بر مقدار مدینه خرماسن یوکلدوب دیارمزه
کتوره وز توقتا که مدینه شهرینه یقین کلدوك باغ و باغچه اراسنه ایندوك لباسلرمزی دکشدرمکه
مشغول اولدق همان بر کسنه کلدی بزه سلام ویردی و قندن کلورسز دیو سؤال ایتدی بز دخی ربذه دن
کلورز دیو جواب ویردوك یا قنده کیدرسز دیدی بز دخی مرادمز مدینه یه کلمك ایدی دیدوك
یا بونده حاجتکز نه در دیدی بز دخی خرما المغه کلدوك دیو جواب ویردوك آندن بزوم دوه
لرومزدن بر قزیل تویلو دوه یه اشارت ایدوب شو دوه یی صتارمیسز دیدی بز دخی نعم شو
قدر اولچك خرمایه صتارز دیدوك همان دوه نك یولارینه یاپشدی دخی چکدی یورویوب کیدی
آندن باغچه لر اراسنده کوزومزدن غایب اولیجق بز ایتدوك نیلدوك دوه مزی بر بیلمدوکمز
کشینك الینه ویردوك بهاسین آلمدق دوه ضایع اولدی دیو سویلشدوك وارامزده بزدن بر
خاتون وار ایدی اول ایتدی تقاولکسنه بن کوردم یوزی آی پاره سنه بکزردی سزوك
دوه کز بهاسنه بن کفیل دیدی یعنی اول اصل کسنه دن ضرر کلمك احتمالی یوقدر مالکز
ضایع اولمز اکر شبهه کز وار ایسه بن سزه کفیل دیدکده آندن طارقا ایدر بز بو کلامی سویلشورکن
همان بر کسنه چقا کلدی بزه ندر قدر خرما دیدوك ایسه یوکلتدی کتوردی بن رسول الله حضرتلرنك
آدمی یم اشته صاتدوغکز دوه بهاسی خرما دیدی و بر مقدار دخی زیاده کتوردی اوراده یدك
آندن قالقوب شهر ایچنه کیردوك و مسجده واردق کوردوك اول دوه آلان کسنه منبرده طورمش
خطبه اوقور بزده خطبه سندن بو زیاده یتشدوك که ایدردی تصدقوا فان الصدقة خیر لکم
الید العلیا خیر من الید السفلی معناسی صدقه ویروك زیرا حقیقتا صدقه سزه خیردر یوقاری و
اولان ال اشاغه اولان الدن یکرکدر یعنی صدقه ویرن ال صدقه آلان الدن یکرکدر دیمکدر
بوندن دخی مراد صدقه ویرن کشی صدقه آلان کشیدن افضلدر دیمك اولور والله اعلم و دخی
تجیب قبیله سندن پیغمبر علیه السلام حضرتنه ایلچی کلمشدر جمله اون اوچ نفر کسنه ایدی ماللرینك زکاتن
چقاروب رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنه کتوردیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه و سلم
مسرور اولوب بونلره عزت و اکرام ایلدی و حضرت بلال الله امر ایدوب یا بلال بونلری کوزلـ

ضیافت

ضیافت ایله دیو بیوردی آندن کیدر اولوب رسول الله حضرتنه وداع ایتمکه کلدوکلرنده
ینه بلاله امر ایتدی که اول دخی سایر ایلچیلره اولن اکرامدن زیاده رعایتلر ایله اجازت ویرده
آندن سؤال ایدوب دخی یولداشکزدن قالدیمی دیدی ایتدیلر بر تازه یکت واردر اسبابمز یاننده
قودوق دیدیلر بیوردی اول یکیدی دخی دعوت ایتدیلر رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنك
قرشوسنه کلیجك ایتدی یا رسول الله بنم مرادم غیریلر مرادی کبی دکلدر اکر چه کیم یولداشلرومك
جمله سی اسلامه راغبلردر اما بنم همتم دخی زیاده در دیدی والله بنی دیارمدن اخراج ایلدی
الا بو خاطره اخراج ایلدی که حق تبارك و تعالی حضرتندن بنم ایچون مغفرت و رحمت طلب
ایده سز و دخی حق تعالی دن دیلیه سز که بکا غنای قلب میسر ایلیه دیدی رسول الله صلی الله علیه و سلم
دخی مرادنجه دعا ایدوب اللهم اغفر له و ارحمه و اجعل غناه فی قلبه دیدی آندن اول
یکیدوك اکرامی خصوصنده اصحابندن بریسنه نه ایسه امر ایتدوکدن صکره مذکورلردن بعضی
سنه ده رسول الله حضرتنه ملاقات ایتدوکده فخر عالم صلی الله علیه و سلم اول یکیدوك احوالندن
سؤال ایلدی ایتدیلر یا رسول الله سز کوزیونك مثلین کورمدوك و حق سبحانه و تعالی نصیبنه و کندی
بوندن قانع بر کسنه ایشتمدوك اکر آدم اوغلانلری تمام دنیایی قسمت ایلسه لر اول یکیت اول جانبه
نظر اتمیه و التفات قلمیه دیدیلر حق جل و علا رسول الله حضرتلرنك دعاسی برکاتیله قناعت ارزانی
بیوروب کنز لا یفنایه مالك ایلدی و دخی بنی سعد قبیله سندن ایلچی کلمشدر امام واقدی رحمة الله علیه
روایتنده ابو النعمان کندو آتاسندن نقل ایتمشدر که ایتدی بن کندو قومم اولن بنی سعد هذیمدن طائفه سیدن
بر کسنه ایله رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنه ایلچیلکله کلدم مدینه یاننده بر یرده قوندق
آندن صکره اوزادن مسجد شریفه عزم ایتدوك بر جانبده طوردق خلقله نمازه شروع ایتدوك
چقاق رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنه ملاقات ایدوب سلام اوزرینه متابعته ایتمکه
بونلر ایله قارشمز دیو دوندك منزلمزه کلدك رسول الله صلی الله علیه و سلم آردمزدن
آدم کوندروب بزی دعوت ایلدی اول وارد و غیر زمانده بر کسنه وار ایدی جمله مزدن کوچك ایدی
و بنده متکادرمز ایدی آتی اسبابمز یاننده قومش ایدك بو کره یله آلوب کتدوك پیغمبر علیه السلام
حضرتنه کلدوکمز کبی اول بنم متکادرمز اولن یکیت بزدن اولکه واروب رسول الله صلی الله علیه

حضرتیله اسلام اوزره مبایعه ایلدی بز ایتدوك یا رسول الله بو کیشی بزم الك کوچکمز و خدمتکارمز
ایدوك فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی قومنك کوچکی خدمتکارلری اولوردیدی و اکا بارك
الله علیك دیوب بر کلمه دعا ایلدی و اقبا اول کیشی رسول الله حضرتنك دعاسی برکاتندن بزم
جملهمزدن افضل اولدی و قرآن عظیمی بزدن خوب اوقور اولدی و رسول الله حضرتی آنی بزم
اوستمزه امیر نصب ایلدی آندن دونب کندو دیارمزه کلورکن بزه یوللرده اول امامت ایلردی
مملکتمزه کلدوکمز زمانده حق سبحانه و تعالی آنده اولان طائفهیه دخی اسلام روزی قلدی دیو
نقل ایلدی ودخی بنی فزاره قبیلهسندن ایلچی کلمشدر ابو الربیع بن سالم رحمة الله علیه اکتفا
آدلو کتابنده کتورمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم تبوك غزاسندن دوندکی زمانده
بنی فزاره طائفهسنك ایلچیسی کلدی اون نفردن زیاده کسنه ایدیلر آرالرنده اعیان قبیلهدن
خارجه بن حصن وحر بن قیس بله ایدی مسلمان اولوب کلمشلر ایدی و مملکتلرنده بغایت قحط
واقع اولمش ایدی رسول الله حضرتنه حاللرندن شکایت ایدوب دعا طلب اتدیلر فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم منبره چقوب دعا ایلدی حق سبحانه و تعالی دعاسن مستجاب ایدوب
نافع یغمورلر احسان ایلدی دخی تفصیلی آشغاده باب استسقاده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی
ودخی بنی اسد قبیلهسندن اون نفر کسنه ایلچی بله کلمشلر ایدی و آرالرنده اعیان قبیلهدن وابصة
بن معبد و طلیحة بن خویلد بله کلمشلر ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم اصحاب کرام ایله
اوتورمشلر ایدی ذکر اولنان طائفه کلدیلر اچلرندن بریسی ایتدی یا رسول الله بز حق تعالینك
وحدانیتنه شهادت ایلدك و سن حق سبحانه و تعالینك قولی و رسولی اولدوغك اقرار
ایتدوك حال بو که دخی سن بزه خبر کوندرمش ایدوك دیدیلر یعنی سنك دعوتکه توقف
ایلمدوك همان بو تکلیف تمکله کندو اختیارمز ایله ایمانه کلدك دیدیلر آندن حق جل وعلا
بو آیت کریمه انزال ایلدی یمنون علیك ان اسلموا قل لا تمنوا علی اسلامکم بل الله
یمن علیکم ان هدیکم للایمان ان کنتم صادقین معناسی بودر که یا محمد سکا اسلاملرینی
منت ایدرلر سن آنلره دی که بکا اسلامکزی منت ایتمك بلکه حق سبحانه و تعالی سزی
ایمانه هدایت قلدوغی سزه منت ایدر اکر سز ایمان دعواسنده صادق ایسکز دیمکدر

ودخی یمن

معجزه

ودخی یمن دیارنده بهراء قبیلهسنك ایلچیلری کلمشدر اون اوچ نفر کسنه ایدیلر کلدکلرنده
مقداد رضی الله عنه حضرتیله ملاقات ایلدیلر اول دخی خوش کلدوکز دیو عزت واکرام ایدوب
اوکلرینه طعام قودی مستوفی اکل ایتدوکلرندن صکره دخی زیاده طعام قالدی و مقداد رضی الله عنه
اول طعامدن بر کاسه ایله رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه دخی کوندرمشیدی
فخر عالم مراد شریفلری مقدارنجه تناول بیوردقلرندن صکره بر مقدار بقیه قالدی اول بقیهیه حق سبحانه
و تعالی بر لذت و برکت ویردی که ذکر اولنان طائفهیه هر کون آندن کتورلردی اکل ایتدکلرنجه
لذتنی مدح ایدرلردی صکره مقداد رضی الله عنه قضیهیی خبر ویروب رسول الله حضرتنك
برکاتیله بویله واقع اولدوغنی اعلام ایدیجك نشهد انه رسول الله دیدیلر و اعتقادلری
زیاده اولدی آندن صحابه کرامدن فرایض اوکرندیلر و بر قاچ کون طوروب رسول الله حضرتنه
وداع ایلدیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم امر ایلدیلر مذکورلره جایزهلر ویروب اکرام ایله
یرلرینه کوندردیلر ودخی عذره قبیلهسندن اون ایکی نفر کسنه ایلچی اوله کلمشدر آرالرندن اعیان
قومدن حمزة بن نعمان بله کلمش ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم عزت و اکرام ایلدی
و مذکورلر اسلامه کلدیلر فخر عالم حضرتی آنلاره شام دیاری فتح اولوب حجن و روم پادشاهلری
قاچوب کیده جکنی بشارت قلدی آندن اجازت آلوب دوندیلر یمن دیارنده قبیلهلرینه
کتدیلر ودخی یمن ممالکنده بلی دیدکلری موضع خلقندن برقاچ کسنه کلوب اسلامه کیردیلر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم الحمد لله الذی هدیکم للاسلام دیو حمد ایلدی و بونلرك
اسلامندن بغایت حظ ایدوب حمد ایتدکلرینك وجهی بو ایدی که بونلر قبلاً ایرقده ساکن
اولورلردی بونلرك دولت اسلامه کلمه سیله دین محمد صلی الله علیه وسلم شیوع و شهرت بولدوغی
سبقتی ظاهر اولدی و رسول الله حضرتندن اجازت بولدقدن صکره وداع ایدوب دوندیلر
مملکتلرینه کتدیلر ودخی بنی مره دیدکلری موضعدن اون اوچ نفر کسنه کلدیلر رئیسلرینه حرث بن عوف
دیرلردی رسول الله صلی الله علیه وسلم مملکتلری احوالندن سؤال ایلدی یا رسول الله
یرمزده قحط واردر دیدیلر دعا ایله دیدیلر فخر کائنات اللهم اسقهم الغیث دیو دعا ایدوب
یغمور طلب ایلدی آندن برقاچ کون جایزهلر ویرلدوکدن صکره دونوب یرلرینه کتدیلر وارد قلدی

زمانده کوردیلر حق جل وعلا پیغمبر علیه الصلوة والسلامڭ دعا بیوردیغی کوندن نافع یغمورلر
عطا قلوب باغلری واکینلری کمال لطافت بولمشدر ودخی اونبجی سنه ده خولان قبیله سندن اون نفر
کسنه کلدیلر یا رسول الله بز حق تعالی یه ورسولنه ایمان وتصدیق ایدلردنوز الله تعالی حضرتنڭ
ورسولنڭ منتی بزم اوزریمزه دردیلر وایراق یرلردن دوه لره بنوب سنی زیارته کلدوك
یا رسول الله دیدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی بو سفروکزده هر برادیمکزده دوه لرڭ کز
آتدیغی ادم اتوك مقابلنده سزه بر حسنه ویریلور وبنی زیارت اتدوککزڭ اجری بودر که هر کیم
کلوب مدینه ده بنی زیارت ایلیه قیامت کوننده اول کشی بنم قوکشیم لغمده اولسه کرکدر دیو
بیوردیلر اندن سؤال ایدوب خولانڭ عبادت اتدوکلری صنم نیجه اولدی دیدی ایتدیلر
یا رسول الله حق سبحانه وتعالی اول صنمی سنڭ کتوردوکڭ دین اسلام ایله تبدیل ایلدی شمدی
اکا کسه عبادت ایتمز همان یاننده بر قاری ایله بر قوجه قالمشدر ان شاء الله بو کره واردوغمز
کبی صنمی یقوروز دیدیلر اندن فخر کاینات علیه افضل الصلوات بونلره فرایض تعلیم ایدوب عهده وفا
وامانته اداء امر ایلدی وقومشی حقنه رعایت ایلمك وهیچ کسیه ظلم ایتمامك بیوردی وجایزه لر
احسان ایدوب یرلرینه کوندردی واردقلری کبی اول صنمی یقوب نام ونشانی ناپدید ایتدیلر ودخی
محارب قبیله سندن اون نفر کسنه کلمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم مبعوث اولوب قبایل عربیه
دین اسلامه دعوت ایتمکه باشلدقلری زمانلرده هیچ بو طایفه دن غلیظ وسرکش طایفه یوغیدی
آخر حق سبحانه وتعالی هدایت ایلیوب اسلامه کلدیلر ودونب مملکتلرینه کتدیلر ودخی یمن دیارنده
صداء قبیله سندن اون بش نفر کسنه کلمشدر سکزنجی سنه ده واقع اولمشدر تفصیلی بودر که رسول الله
حضرتی صلی الله علیه وسلم جعرانه دیدکلری موضعدن دوندکی زمانده قیس بن سعد
بن عباده یی درت یوز نفر کسنه ایله یمن دیارنده بر ناحیه یی اورمغه کوندردی وصدا قبیله سی
اول ناحیه ده داخل ایدیلر بو قصه دن خبر الدیلر دخی مزبورلردن بر کسنه رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه ایتشدی یا رسول الله عسکری دوندر بن قومیمه کفیل اولورم انلر دین اسلامه کیرورلر
دیدی اندن ذکر اولنان اون بش نفر کسنه ایلچی کلوب رسول الله حضرتلرینه اسلام اوزره
مبایعه قیلوب دوندیلر یرلرینه کتدیلر اول دیارده اسلام شایع اولدی امام واقدی رحمة الله علیه

خولان یمن دیارنده بر قبیله در

نقلنده

نقلنده صکره دن یوز نفر کسنه مزبور طایفه دن کلوب حجة الوداعده رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه ملاقات ایلدیلر وصدا قبیله سندن اولن زیاد بن حرث رضی الله عنه حدیثنده مذکوردر که
اول کلوب قومنه کفیل اولن کسنه کندوسی ایدی ودخی بیورمشدر که بن بعض سفرده رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلریله ایدم بر کون فخر عالم صلی الله علیه وسلم بکا یا اخا صداء
هیچ بر مقدار صویڭ وارمیدر دیو بیوردی بن دخی یا رسول الله مطهره ده بر مقدار صو واردر
دیدم امر ایلدی بر آغز چناق ایچنه دوکدم اندن صکره مبارك الینی اول چناغڭ ایچنه قودی همان
کوردم مبارك برمقلرندن چشمه لر روان اولدی دیو نقل ایلدی ودخی یمن دیارنده غسان
قبیله سندن اونبجی سنه ده اوچ نفر کسنه کلدیلر مسلمان اولدیلر اندن رسول الله صلی الله علیه وسلم
جایزه لر احسان ایدوب دوندیلر یرلرینه کتدیلر ودخی اونبجی یل شوال ایینده سلامان دیدکلری
موضعدن یدی نفر کسنه کلمشدر اکا لرنده اشرافی قومندن حبیب بن عمرو بیله ایدی اسلامه کلدیلر
ورسول الله حضرتنه قحطلقدن شکایت ایلدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم دعا ایلدی صکره
دونوب یرلرینه کلدکلری زمانده واردیلر خبر الدیلر که رسول الله حضرتی دعا اتدوکی زمانده
حق جل وعلا نافع یغمورلر ویرمش ودخی بنی عبس قبیله سندن برنجی کسنه کلوب ایتدیلر یا رسول الله
بزم عالملرموز بزه شویله خبر ویردیلر که هجرت اتمین کسنه نڭ اسلامی صحیح اولمز دیدیلر اکر بویله ایسه
بزم دوه لرموز وسایر طوارلرموز واردر صاتالوم دخی هجرت ایدلوم دیدیلر رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلم هر قنده اولورسکوز حق تعالی دن تقوی اوزره اولوڭ اعمالکوزدن هیچ نسنه یه
نقصان ویرمز دیو بیوردی ودخی غامد قبیله سندن اونبجی سنه ده اون نفر کسنه کلوب اسلامه
مقر اولدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم برنامه یازوب انجیله شرایع اسلامی بیان ایلدی
وابی بن کعب رضی الله عنه حضرتنه امر ایلدی مذکورلره تفسیر قرآن عظیم تعلیم ایتدوردی اندن
جایزه لرین احسان ایدوب یرلرینه کوندردی ودخی ازد قبیله سندن یدی نفر کسنه کلمشدر علمای
حدیثدن ابو نعیم وابو موسی رحمهما الله علیهما روایتنده واردر اولمشدر که علقمه بن یزید بن سوید
رضی الله عنه بیورمشدر که بنم بابام جدم مدن شویله نقل ایلدی که بزم قومموز ازد قبیله سندن
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلن ایلچی نڭ یدنجی کسنه سی بن ایدم یعنی رسول الله حضرتلرینه

معجزه

خدمت شریفلرینه کیردوک وسوز سویلدک فخر عالم بزوم سمتموزی وهیئتموزی بکندی
وسز نه اصل کسنه لرسز دیو سؤال ایلدی بز مؤمنلروز دیو جواب ویردوک همان رسول الله
حضرتی صلی الله علیه وسلم تبسم ایلدی وبیوردی که هر سوزک حقیقتی واردر پس امدی سزوک
سوزکزک حقیقتی نه در دیو بیوردی بز ایتدوک یا رسول الله بزوم سوزومزک وایمانمزک
حقیقتی اون بش خصلتدر انلروک بشینی بزه سنک کوندردوککک کسنه لر بیورمشدر که بز انلره
ایمان کتوره وز وبشینی دخی ینه انلر بیورمشلردر که بز انی عمل ایده وز وبش خصلت دخی زمان
جاهلیتدن عادتمزدر که هنوز انلرک اوزرینه یوز ترک ایتمدوک مکر سن انلروک بعضینی کریه
کوره سن ترک ایده وز دیدوک فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی بنم ادملرم ایمان کتورک
بیوردقلری بش نسنه ندر دیدی بز ایتدوک حق تعالی حضرتلرینه وملکلرینه وکتابلرینه ورسوللرینه
وقیامت کوننه ایمان کتوروب اعتقاد ایتمکدر دیدوک اندن ایتدی یا اول عمل بیوردقلری بش نسنه
نه در دیدی بز ایتدوک کلمه شهادت کتورمک ونماز قلمق وزکات ویرمک ورمضان اینده اوروج
طوتمق وقادر اولانلره حج بیت الله ایتمکدر دیدوک اندن ایتدی یا اول جاهلیتدن بره عادت
ایدندوککز بش نسنه نه در دیدی بز ایتدوک وسعت حالنده حقه شکر ایتمک وبلا یتشسه
صبر ایتمک وقضایه رضا ویرمک ودشمنه بولوشدقده ثابت قدم اولمق وشماتت اعدایی ترک ایتمکدر
یعنی بزوم مخالفلرمز اولان کسنه لره ولدیر اترحا الرینه سونمکی ترک ایتمکدر دیدوک رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایتدی بونلر علما وحکما فقیهلردندر انبیا اولمغه یقین اولمشلر دیو بیوردی
اندن ایتدی بن دخی سزه بش نسنه امر ایده یم سزوک خصلتلرکز یکرمی تمام اولسون دیدی اندن
بیوردی که اکر سز فی الحقیقه دیدوککز کبی ایسه کز شول نسنه یی جمع ایلمککه انی ییه جکسز وشول
نسنه یی یاپمککه انده ساکن اولمیاجقسز وشول نسنه یه رغبت ایلمککه انی قویوب کیده جکسز وحق
سبحانه وتعالی حضرتندن تقوی اوزرینه اولک که عاقبت انکا رجوع ایتسه کوزکز وانکا عرض
اولنسه کوزکز وشول نسنه یه رغبت ایدوک که انده واروب مخلد قالسه کز کرکدر دیو بیوردی
اندن رسول الله حضرتنک صلی الله علیه وسلم وصیتنی حفظ ایدوب دوندک یرمزه کیتدوک
دیو حکایت ایتمشدر رضی الله عنه ودخی بنی المنتفق طایفه سندن بعض کسنه لر کلدکده عبد الله بن امام احمد

رحمهما الله اتابسنک مسندنده روایت ایتمشدر که لقیط بن عامر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتنه ایلچی کلدکده چیقدی بر یولداشی دخی وار ایدی کا نهیک بن عاصم دیرلردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتنه شول زمانده یتشدیلر که صباح نمازندن فارغ اولمش ایدی اندن طوروب خلقه خطبه
ایدوب وعظ ونصیحته باشلدی وایتدی ای ادم اوغلانلری اکاه اولک که بن دورت کوندن برو
آوازمی صقلدم تا بوکون ندیه جکومی ایشده سز دیدی واکاه اولک هیچ بونده بر کسنه وارمیدر که
انی کندو قومی وارد رسول الله نه سویلیه معلوم ایدین دیو کوندرمش اوله لر دیدی اندن ینه تنبیه
ایدوب ایتدی جایز که اول کشینک بر خاطرسی وار اوله یاخود یاننده غی کسنه ایله مصاحبت ایده اوله
اکاه اولک تبلیغ ایتدوکمی دیو تحقیقا بکا سؤال اولنسه کرکدر دیو تکرار تنبیه لر بیوردقدن
صکره بر مفصل حدیث شریف بیوردی که انده قیامت وجنت وجهنم احوالنی بیان ایتدی لقیط بن عامر
ایتدی یا رسول الله سنوکله نه شرط اوزرینه مبایعه ایده یم دیدم مبارک الینی اچدی دخی ایتدی
نماز قلمق وزکات ویرمک اوزرینه وحق تعالی حضرتنه هیچ بر نسنه یی شریک طوتمامق اوزرینه مبایعه
قل دیو بیوردی ودخی یمن دیارنده اولان نخع قبیله سندن اون بر یجی سنه ده ایکی یوز نفر کسنه
کلدی دخی اول حضرته وارد اولان ایلچیلرک اخری بونلر ایدی کلدکلرنده دار الاضیافه قوندیلر اندن
دین اسلامه مقر اولدقلری حالده رسول الله حضرتنه کلدیلر اول معاذ بن جبل رضی الله عنه
حضرتندن بیعت اسلام ایتمشلر ایدی مذکور طایفه ارسنده بر کسنه وار ایدی زراره بن عمرو دیرلردی
ایتدی یا رسول الله بو سفرده واقعه ده بر عجب نسنه کوردم دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
نه کوردک دیو بیوردی زراره ایتدی کوردم که بر دیشی حمار بر بوزاغو طوغوردی وبوزاغونک
رنکی قیزل مایل سیاه ایدی دیدی رسول الله حضرتی ایتدی ملککده هیچ کبه خاتون قودک
کلدکمی دیدی زراره نعم یا رسول الله دیدی فخر عالم ایتدی امدی اول خاتونک بر ارکک
اوغلان طوغوردی واول اوغلان سنک اوغلکدر دیدی زراره ایتدی یا رسول الله قنیا اول رنکده
کوزدوکم شی نه در دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی بکا یقین کل دیدی زراره حضور
شریفلرینه یقین کلیجک ایتدی یانکزده هیچ بر برص علتی وار میدر که کتمیده کسن انی
ایلکودن صاقلردوک دیدی زراره ایتدی اول الله حقیچون که سنی حق پیغمبر کوندرمشدر بنده

في تعبير الرؤيا

اول علت اولادوغن اصلا بر کسنه بلمزدی و سندن غیری بر کسنه انکا مطلع اولمدی دیدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایتدی فاطمه اویله کوردنکی اولدر دیدی آندن نه زاره ایتدی یا رسول الله
بر واقعه دخی کوردم که یردن بر آتش چیقدی بنم ایله اوغلوم مابیننده حایل اولدی دیدی
پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایتدی فا اول آتش فتنه در دیدی نه زاره ایتدی یا رسول الله فتنه
نه در دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی خلق امام لرینی قتل ایتسه لر کرکدر دیدی
و مبارک بر مقدینی بری برینه قویدی دخی بویله لرلقا ایدن ایوللر ایدر بن ظن ایدوب
مؤمنلک قانی مؤمنه صو ایچمکدن طتلو اولسه کرکدر دیدی اکر اوغلک وفات ایلرسه اول
فتنه یه سن یتشورسن اکر سن وفات ایلرسک اوغلک یتشور دیو بیوردی نه زاره ایتدی
یا رسول الله دعا ایله که بن اول فتنه یه یتشمیم دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم اللهم
لا یدرکها دیو دعا ایتدی بعد زمان نه زاره وفات ایدوب اوغلی عمرو قالدی صکره دن حضرت
عثمان بن عفانی خلع ایدن طائفه دن اولدی **مقصد ثالث اول حضرتک کمال**
خلقتی و جمال صورتی و اخلاق رضیه سی و خصال مرضیه سی بیاننده در بعض علما
رحمهم الله تعالی بیورمشلردر که حق سبحانه و تعالی رسول الله حضرتنک جسم شریفنی حسن و لطافتده
افراد نوع بشردن ممتاز خلق ایتدی دیو اعتقاد ایتمک اول حضرته ایمان کتورمکک تمامندندر دیمشلر
روایت اولنور که خالد بن ولید رضی الله عنه بر زمانده عسکرله قبایل عربدن بعض قبیله یه
واردی اول قبیله نک سیدی اولن کمسنه خالده ایتدی یا خالد محمدی بزه وصف ایلدیدی
خالد ایتدی اکر دیلرسک که تفصیل ایدم بن آنک حسنن تفصیل ایدمزین دیدی اول شخص
ایتدی یا خالد سن اجمال ایله دیدی خالد رضی الله عنه ایتدی رسول مرسلک قدر نجه
اولور دیدی یعنی مرسلک حق تعالی حضرتی در آنک جانبنی ملاحظه ایله دخی آندن
رسولنک شان شریفنی بلهسن دیمک اولور بوندن فهم اولنور که اول حضرتک جمیع محاسنی مفصلا
ادراک اولنماغه قابل دکل ایمش امام قرطبی رحمة الله علیه کتاب الصلوة ده بعض علمادن نقل ایدوب
ایدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک کمال حسنی بزه ظاهر اولمشدر زیرا که ظاهر اولیدی
انکا بقمغه کوزلرومز طاقت کتورمیدی دیمشدر والحاصل ممکن اولدوغنجه بر مقدار ایمه حدیث

مقصد ثالث در حسن صورت و محاسن سیرت آن حضرت رزقنا الله شفاعته

وتفسیرده

و تفسیردن مرویدر اولانی نقل ایدلوم مبارک وجهی حقنده امام بخاری و امام مسلم رحمهما الله
براء رضی الله عنه حضرتندن روایت ایتمشلردر که کان رسول الله صلی الله علیه وسلم احسن
الناس وجها واحسنهم خلقا دیو بیورمشدر یعنی فخر عالمک مبارک یوزی و سایر اعضاء شریفه سی
جمیع ناسک یوزلرندن و اعضالرندن کوزل ایدی دیمک اولور و امام ترمذی و امام احمد و بیهقی
و ابن حبان رحمهم الله تعالی روایتلرنده ابو هریره رضی الله عنه حضرتندن مرویدر که ما رأیت
شیئا احسن من رسول الله صلی الله علیه وسلم کأن الشمس تجری فی وجهه دیو بیورمشدر
معناسی بن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن کوزل بر نسنه کورمدم کویا مبارک
یوزنده کنش نوری آقردی دیمکدر و ینه امام ترمذی و بیهقی رحمهما الله روایتلرنده علی کرم الله وجهه
حضرتندن منقولدر که فخر کائناتی وصف ایدوب ایتدی مبارک یوزی قتی دکرمی دکل ایدی و قتی آتلو
آتلو دکل ایدی بر مقدار دکرمی ایدی دیو بیورمشدر و معلومدر که کمال حسن لطافت بو شکلده اولور
قتی زیاده دکرمی اولمق و آتلو اولمق معتبر کلدر و صحابه کرامدن علما رحمهم الله بو بابده کیمی شمسه
کیمی قمره تشبیه ایتدیلر و کلرینی نقل بیورمشلردر مرادلری کمال حسن و لطافتیله وصف ایتمکدر و کیم
ظاهردر نتکیم امام مسلم رحمة الله علیه نقلنده ابی الطفیل رضی الله عنه دن منقولدر که اکا ایتدیلر
بزه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتن وصف ایله دیدیلر ایتدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
آق ایدی ملیح الوجه ایدی دیو بیوردی امام بخاری رحمة الله علیه کعب بن مالکدن رضی الله عنه
شویله روایت ایلمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم مسرور اولدوغی زمانده مبارک یوزی
آی پاره سی کبی نورلنوردی و سروردی مبارک آلنندن ظاهر اولوردی دیمشدر و مبارک کوزلری
وصفنده حق سبحانه و تعالی ما زاغ البصر وما طغی بیورمشدر قاضی رحمة الله علیه ایتدی معناسی
رسول الله حضرتنک مبارک کوزی کوردکی نسنه دن آیرلمدی و تجاوز ایتمدی بلکه اثبات
صحیح ایله اثبات ایتدی مستقیم اولدوغی حالده دیمکدر یا خود رؤیتنه مأمور اولدوغی عجایب
کورمکدن عدول و تجاوز ایتمدی دیمکدر دیو بیورمشدر محصلی حق سبحانه و تعالی نره یه نظر ایتمک
بیوردی ایسه امر شریفی ودرینه نظرین اوراددن ایرمدی دیمکدر و امام بخاری رحمة الله علیه
نقلنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم

نخ تابلد خلقنا تشبیح انتهی منه

كندی نیجه كوررسه كیجه قرانكوسنده ایله كورردی دیو بیورمشدر عائشه صدیقه رضی الله عنها
حضرتلرندن مرویدر كه فخر عالم صلی الله علیه وسلم آیدنلقده نیجه كوررسه قرانكولقده اویله
كورردی دیو بیورمشدر امام بخاری و مسلم رحمهما الله حضرت ابی هریره دن روایت ایتدكلری حدیث
شریفده واقع اولمشدر كه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابنه ایتدی والله سزوك ركوعكز
و سجودكز بكا مخفی اولمز تحقیقا بن سزی آردمدن كوررم دیو بیوردی و ینه امام مسلم رحمه الله
انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرندن روایت ایتمشدر كه بر كون خواجه عالم صلی الله علیه وسلم
یا ایها الناس انی امامكم فلا تسبقونی بالركوع والسجود فانی اریكم من امامی ومن خلفی دیو بیوردی
معناسی ای آدم اوغللری تحقیقا بن سزوك امامكوزم ایمدی ركوع و سجودی بندن مقدم
ایلمك تحقیقا بن سزوك اویلایدوكگز بكا معلوم اولور زیرا بن سزی اوكمدن و آردمدن كوررم
دیكلولور و حمیدی رحمه الله مسندنده و ابن منذر رحمة الله علیه تفسیرنده نقل ایتمشلردر كه مجاهد
رضی الله عنه الذی یراك حین تقوم وتقلبك فی الساجدین آیت كریمه سنك تفسیرنده بیورمشدر كه حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم اوكنده اولنلری كوردوكی كبی آردنده اولن صفلری كورردی
دیمشدر و بو حالت رسول الله صلی الله علیه وسلم حقنده خرق عادهدر كوزده كورمك خلق
ایدن باری تعالی غیری عضوده دخی خلق ایتمكه قادردر دیو بیورمشلر و بو خصوصده بعض
اقوال دخی نقل ایدوب آخر بیورمشلردر كه بو صفتك رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه
معجزه اولدوغن اثبات بابنده اولی بودر كه كورمكدن مراد آلت نظره محتاج اولمدین ادراك ایتمكدر
دیلدی والله اعلم بعض علما رحمهم الله تعالی بوكا ذاهب اولمشلردر كه بو رؤیت قلب شریفلرینك
رؤیتی اولدوغی و بعضلر رؤیتدن مراد علمدر دیمشلردر صحابه ایتدوكلری افعالك كیفیتین حق جل
و علا ایتك طریقیله یا الهام ایتك طریقیله اعلام ایلردی دیدیلر و بوندن لازم كلمز كه رسول الله
حضرتی غیب بیله زیرا حق تعالی نك اعلامی ایله اولیجق هر كیفیتی بیلمك جایزدر نهایت حق سبحانه
و تعالی انكا اعلام ایتمكی اختیار ایتمشدر نه اول حسبله انكا معلوم اولور غیریلره معلوم اولمز ایدی
آنوكیچون ایدی كه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك بندوكی ناقه بر زمان مانده ضایع
اولدی و دخی بعض منافقلر طعن ایدوب ایتدیلر قنی محمد بزه كوكلر احوالندن خبر ویرورم دیردی

شمدی

شمدی ناقه سی ضایع اولدی نره ده اولدوغن بیلمز دیدیلر منافقلرك بو سوزی فخر عالم
صلی الله علیه وسلم حضرتلرنك سمع شریفنه واصل اولیجق ایتدی والله بكا ربم بلدردكن
غیری برنسنه بیلمزم ... بنم بلدوكم ربم بلدردی شمدی اول ناقه قنده ایدوكن ربم
بكا دلالت ایلدی فلان یرده یولارندن بر اغاجه ایلشوب طوتلمش قالمشدر دیدیلر اصحاب
كرامدن بعضی كتدیلر واردیلر بیوردوغی یرده كوردیلر واقعا ناقه نك یولاری بر اغاجه
ایلشوب طوتلمش اوراده ناقه یی آلوب خدمت شریفنه كتوردیلر منافقلرك یوزلری قاره اولدی
و بو ظاهر اولدی كه رسول الله حضرتلرنده دیوار آرهسنده اولان نسنه یی بیلمزلك حق تعالی نك
اعلامیله بلوراتمش علم غیب حق جل و علایه مخصوصدر انبیا و اولیا بعض مغیباتدن خبر
ویردوكلری الله تعالی نك اعلامی ایلهدر یوخسه آندن غیری كمسنه غیب بیلمك ممتنعدر و شفاء
قاضی عیاضده رحمة الله علیه مذكوردر كه حضرت فخر عالمك حدت بصر شوده كلوایدی كه ثریا یی
اون بر یلدوز كورردی دیمشلردر ابن ابی هاله رضی الله عنه بیورمشدر كه فخر عالم صلی الله علیه وسلم
تچن التفات ایلسه جمیعا التفات ایلردی دیمشدر بو سوزك معناسی بعضلر قتنده برنسنه یه نظر
ایتمك اولسه اوغورلدین نظر ایتمزدی دیكمدر بعضلر ایتدیلر معناسی خفت ایدوب باشنی اوباكه
بو یاكه چویرمزدی اوكات دونردی دخی نظر ایلردی دیكمدر دیدیلر و دخی بیورمشلر كه مبارك
كوزین اشاغه طوتردی یره نظری كوكه نظرندن زیاده ایدی اكثر چوق بقدوغی كوز
قیروغیله بقمق ایدی دیمشدر فی الحقیقه مقتضای ادب كشی كوزلرین حفظ ایتمكدر نسنه
كركسه بقوب یوریمك بی ادبلك نشانیدر و حضرت علی رضی الله تعالی عنه بیورمشدر كه
حضرت فخر عالمك مبارك كوزلری بیوك ایدی و مبارك كرپكلری اوزون ایدی بر مقدار
مبارك كوزلرنده حمرت وار ایدی و اول صفت كوزده بغایت حسن و ملاحتی موجبدر و ینه
علی كرم الله وجهه حضرتلرندن مرویدر كه مبارك كوزلرینك قره سی بغایت سیاه ایدی
و دخی روایت اولنمشدر كه علی كرم الله وجهه ایتدی بر زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم
بنی یمن دیارینه كوندردی تا كه واروب آنده خلقه خطبه اوقیوب وعظ و نصیحت ایدم بنده خطبه یه
چیقدم یهودی علماسندن برکسنه طوردی الندن برجزء طوتوب انكا نظر ایلردی بنی كوردیك صنف

أباالقاسم ديدي يعني پيغمبر عليه الصلوة والسلامك وصفين بكا سويله ديدي بن دخي قتي
أوزون دكلدر وقصه دكلدر ديدم آندن سكوت أيلدم اول ايتدي دخي نيجه در ديدي
بن ايتدم شمدي خاطرمده اولن بودر ديدم بشلادي اول يهودي عالمي ايتدي كوزلرنده حمرت
واردر وصقالي قتي كوزلدر ديدي بن ايتدم والله رسول الله حضرتنڭ صفتي بويله در
ديدم اول ايتدي بن آبا واجدادم كتابلرنده آنوڭ وصفني بويله بولدم وبن شهادت ايدرين كه
اول نبيدر ورسول الله در جميع آدم اوغلنلرينه رساله ايله مبعوث اولمشدر ديدي ومبارك
سمع شريفي وصفنده بو كفايت ايلركه اول حضرت بيورمشدر اني أرى ما لا ترون وأني أسمع ما لا
تسمعون أطت السماء وحق لها أن تئط ليس فيها موضع أربع أصابع إلا وملك واضع جبهته
ساجدا لله تعالى أبو ذر رضي الله عنه حضرتندن امام ترمذي رحمة الله عليه بويله روايت
ايتمشدركه معناسي بودركه تحقيقا بن سزوڭ كورمدوڭكزي كوروم وايشتمدكوكزي ايشيدورم
فلك اوازه ويروب صوت ايتدي قلدي وصوت ايتدي قلمق آنوڭ حقيدركه آنده هر كز دورت برمق
يري يوقدر الا بر ملك حق تعالى حضرتنه ساجد اولدوغي حالده آلنني قومشدر ديكلدر وابونعيم
رحمة الله عليه حكيم بن حزامدن رضي الله عنه روايت ايتمشدركه بر كون رسول الله صلى الله عليه وسلم
اصحاب كرامي آراسنده اوتورردي آنلره ايتدي بنم ايشيتدوكم سزده ايشيدرميسز ديو بيوردي
هيچ نسنه ايشيتمزز يا رسول الله ديديلر ايتدي تحقيقا بن فلكڭ صوتني ايشيدورم واول صوت
ويرمكله لوم اولنمز آنده بر قارش يري يوقدر الا بر ملك آنوڭ اوزرنده ساجد در يا خود قائم در
ديو بيوردي ومبارك آلني وصفنده بيورمشلردركه فخر عالمڭ آلني روشن ايدي آچوق ايدي
ومبارك قشلري چاتق ايدي وانجه ايدي ديمشلردر وبعضلر روايتنده قشلري آراسي آچوق
ايدي ديمشلردر وايكي قاشي آراسنده اولان مبارك طمري غضب حيننده طولردي ديديلر
ومبارك بورني بغايت لطيف وموزون ايدي اوجي دقت ولطافت اوزره ايدي اورته يري بر
مقدار يوكسك ايدي كمال الحسن بو هيئته اولور ومبارك سعادتلو باشي بيوك ايدي علماء
حديثدن بويله ايدوكن چوق كسنه نقل ايتمشلردر امام بخاري رحمة الله عليه نقل ايتدكه انس
حضرتندن دخي بويله روايت اولنمشدر وبغايت لطيف موزون ايدي ومبارك آغزي وصفنده

امام

امام مسلم رحمة الله عليه جابر رضي الله عنه دن روايت ايلمشدركه مبارك آغزي قتي كوچك
دكلايدي طايفه عرب ايچنده كوچك آغز ممدوح دكلدر بيوك آغز ممدوح دردیمشلردر
ومبارك دشلري آرلي ايدي دخي صيق دكل ايدي آرالري آچوق ايدي وانجي كبي براق وآبدار
ابن عباس رضي الله عنهما حضرتندن مرويدركه فخر عالم حضرتنڭ مبارك اولك دشلري
سيرك ايدي سوز سويلدوكي زمانده كويا دشلري آراسندن نور چيقردي ديو بيورمشلردر
ومبارك طوطقلري ومبارك آغزين يومدوغي زمانده كورينن هيئتي عباد الله دن هيچ بر كمسنه
ويرلمش دكل ايدي شويله حسن ولطافت اوزره ايدي ديمشلردر ابي قرصافه رضي الله عنه دن
مرويدركه ايتدي بن وانام وخالتم رسول الله حضرتنه واروب بيعت ايلدوك دخي دونوب
كتدوكمز زمانده بكا ايتديلر اوغول هيچ بونڭ كبي يوزي كوزل ولباسي پاك وسوزي
ملايم كمسنه بز كورمدك وآغزندن نور چيقردي كوردك ديديلر ومبارك آغزي يارينڭ وصفنده
چوق معجزه وكرامات بيان ايتمشلردر جمله دن بري حديث اتفاقيدر وارد اولمشدركه خيبر غزاسنده
حضرت علينڭ كرم الله وجهه كوزلري محكم آغرردي آچلغه قادر دكل ايدي فخر عالم
صلى الله تعالى عليه وسلم اول كون الينه سانجق ويروب كوزلرينه توكردي شويله صحت ميسر
اولديكه كويا هر كز كوزي آغريمش كبي اولدي وبري دخي بودركه امام احمد وغيري نقل ايدر
وائل بن حجر رضي الله عنه دن مرويدركه بر كره رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه بر قوغه
صو كتورديلر ايچدي آندن صكره قويينڭ ايچنه دوكدي قويودن مسك رايحه سي چيقغه باشلدي
يا خود قويينڭ ايچنه توكردي دخي مسك رايحه سي چيقغه باشلدي ديمشلردر وابونعيم
نقل ايدركه حضرتنڭ اونده بر قويي وار ايدي فخر عالم ايچنه توكرمش ايدي مدينه شهرنده
آندن طاتلو قويي يوغيدي ديديلر ومعاذ كريمه سي ايديكه عاشورا كوني اولسه كندونڭ وقزي
فاطمه حضرتنڭ امزيكده اولان اوغلانجقلرين كتوررردي دخي آغزجقلرينه توكوررردي ولخانه دلت
امزرمك ديو آنه لرينه ايصمرلردي اول كون اوغلانجقلر كفايت ايدردي آچقمزلردي وامام
طبراني رحمة الله عليه نقل ايدر عتبه يه قورد اشني ديدكلري مرض عارض اولمش ايدي فخر عالم
صلى الله عليه وسلم آنوڭ آرقه سنه وقرننه بر مقدار آغزي يارندن يوشكردي دخي

مبارکلریله صغادی صحت بولدقدن صکره بدنی شویله خوش بوی اولدی که آندن کوکجک رایحه اولمزدی دیرلر و بر زمانده حضرت حسنه رضی الله عنه بغایت صوسزلق غلبه ایتمش ایدی فخر کاینات علیه اکمل التحیات مبارک دیلنی حسنک آغزینه ویردی حسن امدی صوسزلغی زایل اولدی و مبارک دیلنک فصاحتی حقنده بیورمشلردر که حق سبحانه و تعالی نک مخلوقاتنده هر کز آندن افصح و شیرین کلام و سریع الاداء بر کمسه یوغیدی کلام شریفی کوکلر آلوردی و روحلر جذب ایلردی و بالجمله فصاحت لسانی بر مرتبه ده ایدی که غایتنه عقل یتشمز ایدی نیجه بویله اولمیه دی که لسان شریفی حق تعالی نک قلبلردن بر قلچ ایدی مراد الله آندن بیان اولنوردی جمیع اوامر و نواهی الهیه آندن بیان اولنوب حلال و فرایض و سنن انونکله روشن و مبین قلنمشدر طریق سداد و رشاد و منهاج مبداء و معاد آنونکله واضح و روشن اولمشدر شول مرتبه ده افصح اللسان و اوضح البیان ایدی که سوز سویلدوکی زمانده کلماتی اینجو کبی دزیلوردی اکر بر کمسنه صایمق مراد ایدینسه کلمات شریفه سی صایلمق قابل ایدی عائشه صدیقه رضی الله عنها بیورمشدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم سوزینی سزوک دزه و کز کبی دزمزدی اول شویله سوز سویلردی که اکر صایجی کمسنه صایسه ایدی صایلمق قابل ایدی و بعض محلده فهم اولنسون دیو بر کلمه اوچ کره دوندرردی و انا افصح العرب دیو بیوردی و حالا جنت محمد علیه السلام لغتیله تکلم ایدرلر دیردی ابو نعیم روایتنده وارد اولمشدر که حضرت عمر بن خطاب رضی الله عنه بر کون ایتدی یا رسول الله نیجه اولدی که سن بزوم آرامزدن چقوب بیابانه وارمدک و لکن بزوم جملمزه فصاحتده غالب سن دیدی فخر عالم صلی الله علیه و سلم ایتدی اسمعیل لغتی ضایع اولوب کتمش ایدی جبرائیل اونی بکا کتوردی حفظ ایتدوردی دیو بیوردی و الحاصل کمال فصاحت و بلاغتنه دلالت ایدن اشیا نهایتی یوقدر و بو معنایه تصدیق عقلا قتنده هر کز حجت و برهانه محتاج دکلدر بعض علما رحمهم الله تعالی اول حضرتک لفظی آز و معناسی چوق اولوب اصلا دوا وین فصحادن بر نده سبقت اتمین کلام شریفندن بعضنی جمع ایتمشلردر شفاء قاضی عیاضده واقع اولان بعضی بونلردر که ذکر اولنور جملهدن بری بودر که المرء مع من احب دیو بیورمشدر یعنی کشی سودوکی کمسنه ایله

دیکلر حاصلی صلحایه محبت ایدن صلحا ایله حشر اولنور و فسقه و فجره یه محبت ایدن آنلر ایله حشر اولنور دیمک اولور بری دخی اسلم تسلم یؤتك الله اجرك مرتين بو کلام شریفی روم پادشاهنه ارسال بیوردوغی مکتوب شریفنده یازمشدر معناسی سابقا بیان اولنمش ایدی و دخی السعيد من وعظ بغيره بیورمشدر حاصل معناسی سعادتلو اول کمسنه در که غیرلر حالندن نصیحت آله دیمکدر مثلا برامرلق ایدنلرک باشنه نه بلا کلدوکن کوره دخی برامسز ایشلردن اجتناب ایلیه و اییلک ایدنلر نه عزته یتشدکلرینه نظر ایده دخی صلاح و استقامت میل ایلیه بری دخی صحیحینده و غیریده وارد اولاندر که اول اشرف کاینات علیه افضل التحیات انما الاعمال بالنيات بیورمشدر و بیانی بودر که دین اسلامک ظاهری و باطنی وار در نیت باطنه متعلق در و عمل ظاهره متعلق در و دخی نیت قلبک عبودیتی در و عمل اعضانک عبودیتی در دیمشلر در و بعض ائمه دن مرویدر که الاعمال بالنيات حدیثی ثلث دین دیو بیورمشلر بونک وجهی بودر که دین قول در و عمل در و نیت در پس نیت اوچ بخشدن بری اولدی و بر حدیث شریفده نية المؤمن خير من عمله بیورلمشدر و معناسنده بعض علما بیورمشلردر که نیت فعل قلب در و عمل فعل جوارح در یعنی فعل اعضادر پس قلبک عملی اعضانک عملندن خیرلو در شول جهتدن که اعضا قلبه تابع در اعضانک عملنه باعث اولان قلبه و دخی الحرب خدعة بیورمشدر معناسی جنک آل در دیمکدر امام نووی رحمة الله علیه بیورمشدر که محاربه ده کفاره آل اتمک جایزدر و لکن جمیع علما اتفاق ایتمشلردر نیجه ممکن ایسه آل اتمک کرکدر الا مکر که آنده نقض عهد و امان اوله اول وقت حلال اولمز مثلا کفاره عهد و امان ویرلمش اولسه و آنلردن نقض عهده دلالت ایدر نسنه صادر اولمیوب کندو حاللرینده اولسه لر بو زمانده آنلری غافل ایکن بصوب قتل و غارت اتمک حرامدر زیرا نقض عهد بو جانبدن اولمش اولور و دخی ایاکم و خضراء الدمن بیورمشدر معناسی حاشا بو قلوقده بتن چمندن احتراز ایدوک دیمکدر روایت اولنور که اصحاب سؤال ایدوب یا رسول الله بوندن مراد شریف نه در دیدیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه و سلم بتنا اصل عورتدر دیو بیوردی حاصل کلام بتنا اصل عورتلردن حسنه مایل اولوب نکاح اتمک دیمکدر و آنی شوله تمثیل اتمشلر اوزره بتن چمن یشیل

دخی لیس الفاعل الا کالفاعل بیورمشدر بو حکیمانه کلام شریفک تحتنده علمانک نیجه نیجه وارده انکچون امام شافعی رضی الله عنه الاعمال بالنيات حدیثی نصف علمه دخول ایدر دیو بیورمشدر

خدعه نک اوتلو اوچ حرکتی جایزدر

چمنه بکزر تمیزده که ظاهرا حسن و لطافت وزره ده ایسه اصلی ناپاکدر صویی تر دار نسنه ده
ایچوب نشو و نمایی نمهلاندن بولمشدر تحقیق فاسد در بری دخی ولا یجنی علی المرء الا یده
بیورمشدر معناسی کیشیه جنایت ایلمز الا کندو الی دیمکدر یعنی هر کیشی کندو ایتدوکی کسه
کسیا تمز دیمک اولور بر روایتده دخی لا یجنی جان الا علی نفسه وارد اولمشدر معناسی هیچ بر
جنایت ایدیجی ایلمز الا جنایتی کندو نفسنه ایلر دیمکدر ودخی لیس الشدید من غلب
الناس انما الشدید الذی یملک نفسه عند الغضب بیورمشدر معناسی شدتلو و قوتلو
اول کمسنه دکلدر که ناسه غالب اوله بشدتلو و قوتلو دکلدر الا شول کمسنه در که غضب حیننده
نفسنه مالک اوله دیمکدر و بو حدیث شریف شیخین مکرمین روایتلرنده بو عبارتله وارد اولمشدر
لیس الشدید بالصرعة انما الشدید الذی یملک نفسه عند الغضب لکنک معناسی برده
نهایت بونده من غلب الناس یرینه بالصرعة واقع اولمشدر و صرعة اکا دیرلر که ایللری
یره اوره ودخی لیس الخبر کالمعاینة بیورمشدر معناسی خبر معاینه کبی دکلدر دیمکدر
حاصلی ایشتمکله حاصل اولان علم مشاهده ایله اولان علم کبی دکلدر دیمک اولور ودخی
المجالس بالامانات دیو بیورمشدر بر روایتده اذا حدث الرجل ثم التفت فهی امانة
وارد اولمشدر لکنک دخی محصلی حسن معاشرت و آداب صحبت تعلیمدر مؤمنه لازمدر که
واقف اولدوغی سرلری افشا ایلمیه و امانته خیانت ایتمیه بر مجلسده کوروب ایشتدوکن بر مجلسده
دخی سویلمیه اخوانیله حسن معامله اوزره اوله لذا اصلاح ذات البین قلمغه سعی ایده خلق
ارالرنده بغض و عداوت القا ایتمکدن حذر ایده ودخی ترک الشر صدقة دیو بیورمشدر
یعنی شر ایشی ترک ایتمک صدقه در دیمک اولور ودخی ای داء ادوی من البخل دیو بیورمشدر
معناسی قنغی مرض بخلدن اشد در دیمک اولور ودخی الحیاء خیر کله دیو بیورمشدر معناسی
ظاهردر ودخی الیمین الفاجرة تدع الدیار بلاقع دیو بیورمشدر معناسی یالان یره اولان یمین
دیاری خراب و خالی یرلر ایلر دیمک اولور ودخی فضل العلم خیر من فضل العبادة دیو
بیورمشدر معناسی علم دینک فضیلتی عبادت فضیلتندن خیردر دیمکدر ودخی الخیل فی
نواصیها الخیر بیورمشدر بر روایتده دخی الخیل فی نواصیها الخیر الی یوم القیمة وارد اولمشدر

وبر روایتده

وبر روایتده الخیل معقود بنواصیها الخیر بیورلمشدر جمله سنک معناسی آتلرک آلنلرنده خیر
وارددر آت یوزی اوغورلودر آت بسلمک مبارکدر دیمکدر و زیاده خیر و برکت اول
آتده در که فی سبیل الله غزا ایچون بسلنه ودخی اعجل الاشیاء عقوبة البغی بیورمشدر
معناسی عقوبتی تیز یتشن اشیانک اکثر سریع العقوبتی بغیدر یعنی حددن تجاوز ایدوب
ظلم ایتمک و حقدن عدول ایلمکدر بری دخی ان من الشعر لحکمة حدیث شریفیدر بوراده
حکمتدن مراد قول صادقدر و حقه مطابقدر دیو بیورمشلر امام طبری رحمة الله علیه
بو حدیث شریفده مطلقا شعری کراهت کورنلرک قوللرینه رد وارددر دیو بیورمشدر
فی الحقیقه بعض شعر صادق اولوب حقه مطابق اولدوغنده شبهه یوقدر و بو بابده اعتقاد
هو کلام فحسنه حسن و قبیحه قبیح قول شریفنه در و اقعا شعر بر سوزدر ایوسی ایودر یرامزی
یرامزدر اکر مطلقا یرامز اولیدی صحابه مکرمین و خلفای راشدین رضوان الله علیهم اجمعین
شعر سویلمزلردی و فخر کاینات علیه افضل الصلوات شعر دکلمزدی با وجود که صحابه
کبارک اکثرندن خوب شعرلر صادر اولمشدر و خواجه عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
نیجه نیجه شعرلر اوقودوب دکلدکلری کتب احادیثده خبر ویرلمشدر اولین جهال حسدلرندن
بولدقلری ما لا یعنی سویلرلر و بو خصوصده بر مقدار تفصیل سابقا مرور ایتمشدر فی الحقیقه
سویلمکه اغزی یتشمیلر و انلامغه ادراکی یتشمیلر قتی قبیح نسنه در ودخی الصحة
والفراغ نعمتان بیورمشدر یعنی صحت بدن و فراغ خاطر ایکی اولو نعمتدر دیمک اولور ودخی
استعینوا علی الحاجات بالکتمان فان کل ذی نعمة محسود بیورمشدر معناسی هر حاجتکزده
کتمانله استعانت ایدک زیرا هر نعمت صاحبی محسوددر دیمکدر محصلی بودر که بر کیشینک بر مرادی
اوله قبل الحصول کمسنه یه سویلمکدن احتراز ایلیه سترین صقلیه زیرا افشا ایدیجک حسود خبردار
اولور تدارکنه ایدوب اول مرادک عدم حصولنه سعی ایلر بر فتنه پیدا ایدر نامراد اولمغه باعث
اولور وبر روایتده استعینوا علی قضاء الحوائج بالکتمان ایله واقع اولمشدر لکنک معناسی بردر
ودخی المکر والخدیعة فی النار بیورلمشدر معناسی مکر و حیله و خدعه اهلی جهنمده در
دیمک اولور زیرا بو صفتلر دیانت و تقوی اهلنده اولمز شر و فساد اهلنده اولور و بونلری ایدن

عِبادُ اللّهِ ضرر ایدیجی اولور لاجرم یری جهنم اولور بری ودخی اَلْمُسْتَشارُ مُؤْتَمَنٌ حدیث شریفیدر
معناسی مشورت اولنان کمسنه امین اعتماد اولنمشدر دیمکدر یعنی بر کمسنه کندو خصوصینی مشورت
ایتمکیچون سکا کلدکده اول کمسنه سنی کندو سرینه محرم و رازینه امین ایتمش اولور طریق صواب
سنک مشورتکله بولمق استر پس مقتضای امانت اولدر که طوغری یول نه ایسه آکا کوستره بن شویلکم
خلاف صوابه سوق ایدوب آکا ایسن خیانت ایتمش اولورسن مشورت اولنان کمسنه یه لازم اولان
اولدر که خیر و صوابه دلالت ایلیه و مشورت ایدن کمسنه دخی واجبدر که اوراق بر کمسنه یه اعتماد
ایدوب رازین ویرمیه بلا امانت و دیانت اهلیله مشورت قیلا ودخی اَلنَّدَمُ تَوْبَةٌ دیو بیورمشدر
معناسی پشیمانلق توبه در دیمکدر بر کمسنه کناه ایشلسه دخی ایتدوکی کناهه پشیمان اولسه آنوکله
مستحق مغفرت اولور ودخی اَلدّالُّ عَلَی الْخَیْرِ کَفاعِلِهِ دیو بیورمشدر یعنی خیر ایشه دلالت ایلین
کمسنه اول خیری ایشلین کبیدر دیمکدر بر روایتده وکل معروف صدقة والدال علی الخیر کفاعله
والله یحب اغاثة اللهفان واقع اولمشدر معناسی هر احسان صدقه در و خیر ایشه دلالت
ایدن اول خیری ایشلین کبیدر و حق سبحانه و تعالی مظلومک فریادینه یتشمکی سور دیمکدر
ودخی حُبُّكَ الشَّیْءَ یُعْمِی وَیُصِمُّ دیو بیورمشدر یعنی بر نسنه یه محبتک سنی کور ایلر و صاغر
ایلر دیمکدر حاصلی کشی سودکی نسنه نک عیبنی کورمز و ایشتمز اولور محبت مانع اولور
قبایحی عاشق کورمکه باشلر امدی لایق بودر که اول اصل بر نسنه یه مبتلا اولیجق نفسنه
تابع اولمیه مقتضای عقل اوزره حرکت ایده و عقلانک نصیحتین قبول ایدوب حقه راضی اوله
ودخی زُرْ غِبًّا تَزْدَدْ حُبًّا بیورمشدر روایت اولنور که ابو هریره رضی الله عنه دون
قنده ایدوک دیدیلر ایتدی عاملدن بعض کمسنه لری زیارت ایدردم دیدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم یا ابا هریره زُرْ غِبًّا تَزْدَدْ حُبًّا دیو بیوردی معناسی حسندن روایت
اولنان اوزره [illegible] دهده بر کره زیارت قیل محبتک زیاده اولسون دیمک اولور کثیره ویسترین
تنی تیز تیز زیارت ایدیجک رغبتسز اولور بر مقدار کچ اولیجق رغبتلوجه اولور ودخی اِنَّكُمْ
لَنْ تَسَعُوا النّاسَ بِاَمْوالِكُمْ فَسَعُوهُمْ بِاَخْلاقِكُمْ بیورمشدر مرادی بز آدم اوغلانلرینی مالکوزکله
ایرکانه قادر اولامزسز اخلاق حسنه کوز ایله اکرام ایدوک دیمک اولور ودخی کما تخلق التی

بیند

بینِنا لِلعَمَل کما یُبْلِی الخَلَلَ الغَسَلُ بیورمشدر معناسی یرمز خلق عملی فاسد ایلر سرکه بالی فا
ایتدوکی کبی دیمکدر ودخی اَلْكَیِّسُ مَنْ دانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِما بَعْدَ الْمَوْتِ وَالْعاجِزُ مَنْ اَتْبَعَ نَفْسَهُ
هَواها بیورمشدر معناسی عاقل و زیرک اول کمسنه در که نفسنی ذلیل و زبون ایدوب مطیع ایلیه
و آخرت ایچون عمل قیله و عاجز اول کمسنه در که هوای نفسنه تابع اوله دیمکدر ودخی تُنْكَحُ الْمَرْأَةُ
لِمالِها وَجَمالِها وَدینِها فَعَلَیْكَ بِذاتِ الدّینِ دیو بیورمشدر حاصلی خاتون اوچ نسنه نک بری ایچون
رغبت اولنوب نکاح اولنور بر مالی ایچون بر حسنی ایچون بر دخی دیندارلغی ایچون امدی سن
دیندار اولاندن ایرلمه که دیندارلغی دندر دیمک اولور تا اهل ایدن کمسنه ماله و جماله
رغبت ایتمیه صالحه و پاکیزه و دیندار قیزی ایسه آنی اختیار ایده ودخی اَلشِّتاءُ رَبیعُ الْمُؤْمِنِ
قَصُرَ نَهارُهُ فَصامَهُ وَطالَ لَیْلُهُ فَقامَهُ دیو بیورمشدر یعنی قیش فصلی مؤمنک بهاریدر
کوندزی قصه اولور اوروج طوتر و کیجه سی اوزون اولور نماز قیلور دیمکدر و الحاصل بهار
موسمی عیش و عشرت اهلنه نیجه موافق ایسه اصلاح اهلی مؤمنلره دخی قیش فصلی شویلهدر
کوندز اوروج طوتمقدن عجز چکمز و کیجه لره مستعمله طاعت و عبادته مشغول اولور تمام
مرادنجه حرکت ایلر ودخی اَلْقَناعَةُ مالٌ لا یَنْفَدُ وَكَنْزٌ لا یَفْنی دیو بیورمشدر معناسی قناعت
دوکنمز مالدر و فنا بولمز کنجدر دیمکدر و قناعت بابنده چوق حدیث شریف وارد اولمشدر
ودخی بیورمشدر که عزت اوله قنع دن غیری قناعتدن هیچ بر فایده دخی اولمسه صاحبنه
کفایت ایلردیشدر یعنی بو فایده یتر که قناعت ایدن ذلت کورمز دیمکدر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دعالریندن در کیم اَللّٰهُمَّ قَنِّعْنی بِما رَزَقْتَنی دیو
بیوردی یعنی یا ربی بکا نصیب ایتدوککه بنی قناعت ایتدوروجی قیل دیمکدر ودخی
بیورمشدر که اَلاِقْتِصادُ فی النَّفَقَةِ نِصْفُ الْمَعیشَةِ وَالتَّوَدُّدُ اِلَی النّاسِ نِصْفُ الْعَقْلِ وَحُسْنُ
السُّؤالِ نِصْفُ الْعِلْمِ یعنی خرجده بخیل و نه اسراف ایدوب میانه ده اولمق نصف معیشتدر
و حسن خلقله خلقه محبتلرین کندویه چکمک نصف عقلدر و علمادن حسن ادب ایله سؤال
ایتمک نصف علمدر دیمک اولور ودخی اَلاِقْتِصادُ نِصْفُ الْعَیْشِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدّینِ
بیورمشدر یعنی دخی معناسی خرجده اسراف مرتبه سنه ایلتمامک نصف عیشدر و حسن خلق

نصف دیندر دیمکدر. بر روایتده دخی السؤال نصف العلم والرفق نصف المعیشة وما عال
امرؤ في اقتصاد وارد اولمشدر. یعنی سؤال ایتمک نصف علمدر ورفق وملایمت اوزره اولمق نصف
معیشتدر ومیانه خرج ایتمکده هیچ برکمسه فقیر اولمدی دیمکدر. ودخی بیورمشلردرکه المؤمن من
امنه الناس یعنی مؤمن شول کمسنه‌درکه خلق آنوک شرندن امین اوله‌لر دیمک اولور. بر حدیث
شریفده دخی المسلم من سلم المسلمون من لسانه ویده والمهاجر من هجر ما حرم الله بیورمشدر
یعنی مسلم اول کمسنه‌در که مسلمانلر آنوک دلندن والندن سالم اوله‌لر دلیله والیله کمسنه‌یه
انجیتمیه. ومهاجر اول کمسنه‌درکه حق تعالی‌نك حرام قلدقلرین ترك ایلیه دیمکدر. ودخی
قلة العیال احد الیسارین بیورمشدر یعنی عیال آزلغی ایکی غنانك بریدر دیمکدر. وعیال آکا دیرلرکه
خرجی سنك اوزرکه اوله. والحاصل خرجی لازم اولور کسه آز اولمق معیشته مضایقه
ویرمکدر. وایکی غنانك بریدر دیدیکی وجهی الله اعلم بودرکه کشینك خرجی حالنه کوره اولیجق
کسیه محتاج اولمز معیشت ایلمز. نته کم مالی چوق اولنلر معیشتده احتیاج چکمزلر بودخی احتیاج
چکمز. اما خرجی حدندن زیاده اولیجق دائما مضایقه‌دن قورتلمز. ودخی اد الامانة الی من
ائتمنك ولا تخن الی من خانك دیمشدر یعنی امانتی تسلیم ایله شول کمسنه‌یه که سنی امین
ایدنمشدر وخیانت ایتمه شول کمسنه‌یه که سکا خیانت ایتمشدر. پس خیانت ایدنلره خیانت ایتمك
جایز اولمایجق غیریلره خیانت ایتمك اصلا جایز اولمز. ودخی لا ایمان لمن لا امانة له ولا دین
لمن لا عهد له بیورمشدر. یعنی هر کمسنه‌نك امانتی اولمایوك ایمانی یوقدر وهر کمسنه‌نك عهدی اولمایوك
دینی یوقدر دیمک اولور. ودخی بیورمشلردرکه النساء حبائل الشیطان یعنی خاتونلر طایفه‌سی شیطانك
داملریدر دیمکدر. حاصلی نامحرم خاتونه نظر ایدن شیطانك کمند حیله‌سینه کرفتار
اولور دیمکدر. ودخی بیورمشلردر حسن العهد من الایمان حاکم رحمة الله علیه عایشه صدیقه
رضی الله عنها حضرتلرندن روایت ایتمشدرکه ایتدی برکون رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتی بنم یانمده ایدی بر یاشلو خاتون رسول الله علیه الصلوة والسلام حضرتنه کلدی
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم سن کیمسین دیدی. خاتون ایتدی یا رسول الله بن مزنیه
قبیله‌سندن حثانه خاتونم دیدی. رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدیکه

حبائل حباله‌نك جمعیدر حباله دوزاق ودام وطوزاغه دیرلر

سن

سن حثانه خاتونسین نه‌در سزوك حالکز نیجه اولدیکز بزدن کتدکدن صکره حالکز نیجه
اولدی دیو التفاتلر ایدوب لطفلر کوستردی. اول دخی خیر اولدی یا رسول الله انام آتام سکا فدا
اولسون دیدی. چون کتدکدن صکره بن ایتدم یا رسول الله بو اصلا قاریه چوق بو قدر
التفات ایتمك نه‌در دیدیم. فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی بو بزه خدیجه زماننده کلوردی
وحسن العهد ایماندندر دیو بیوردی. حاصلی عهد قدیمی فراموش ایتمیوب کیشینك اسکی دوستلرین
آکمق ایمان علامتیدر. ودخی جمال الرجل فصاحة لسانه بیورمشدر یعنی ارکشینك جمالی
فصاحت لسانیدر دیمکدر. وبوندن مراد قول صوابله یوخسه مجرد تکلمه قادر اولوب حیله
وخدعه ایتمك دکلدر. زیرا بر حدیث شریفده دخی الجمال صواب المقال دیو بیورلمشدر. ودخی
منهومان لا یشبعان طالب علم وطالب دنیا بیورمشدر یعنی معناسی ایکی حریص طویمزلر بری
طالب علم بری طالب دنیادر دیمکدر. ودخی بیورمشدرکه لا فقر اشد من الجهل ولا مال اعز من العقل
ولا وحشة اشد من العجب یعنی جهلدن اشد فقر یوقدر. جهالت زیاده یوخسوللقدر. وعقلدن
اعز مال یوقدر. عاقل اولان کشی زیاده عزیزدر مالداردن. وعجب وکبردن اشد وحشت یوقدر
بو صفتله متصف اولان کمسنه‌لر کسه ایله انس تحصیل ایده‌مزلر. بو اصل کمسنه‌لردن قلوب پر
نفرت ایلر. ودخی بیورمشدرکه الذنب لا ینسی والبر لا یبلی والدیان لا یموت فکن کما شئت
یعنی کناه اونودلمز وخیر واحسان اسکیمز یعنی ضایع اولمز ودیندار کمسنه اولمز نیته مدی سن
دیلدوکك کبی اول دیمکدر. حاصلی کناه اکرچه مغفرت اولنور اما کناه ایدن ایله ایتمین بر کلمز
والبر دخی بر نسنه‌درکه هرکز فنا بولوب کیتمز. بو حال نفعی باقیدر. ودین دار اولان کمسنه
المؤمنون لا یموتون حدیث شریفی ومفهومیله اولمز. مؤمنلك اولومی همان دنیادن دکشمكدر
پس بونلر معلوم اولدقدن صکره هرکشی نیجه اختیار ایدرسه ایله اولسون. ما علی الرسول
الا البلاغ حکمنجه وظیفه رسالت واقع حالی بیان ایدرلر. اندن صکره هرکشینك ارادتی کندولره
استرسه طغرو یوله کیدوب ابدی جهانه یوز آقلیغی حاصل ایتسون دیلرسه اکری یوله کیدوب
عقوبت بولسون. جرم وعصیان ایدن کمسنه مغفرت اولنوب عذاب وعقاب اولنمادوغی تقدیرجه
انلرکی تباهت خجالتی کندویه یتر. ودخی بیورمشدر ماجمع شیء الی شیء احسن من حلم

الى علم يعني طلبه علم جمع اولنده وغدن كوزل بر نسنه بر نسنه ايله جمع اولنمامشدر ديمكدر
ودخي التمسوا الرزق في خبايا الارض بيورمشدر ابن ابي شريح رحمة الله عليه بوراده خبايادن
مراد زرع درديمشدر معناسي رزقي اكين اكمكدن طلب ايدك ديمك اولور ناسي زراعته
قيدرمقدر ودخي بيورمشدر كه كن في الدنيا كانك غريب او عابر سبيل وعد نفسك في اهل
القبور يعني دنياده غريب كبي اول ياخود يولجي كبي اول وكندوكي اهل قبوردن عد ايله
ديمكدر حاصلي بودر كه دنيانك فناسي مقرر اولدوغي عاقل كيمسنه يه لايق اولدركه بو مقوله خرابه
منزلي وطن بلوب عمارتنه سعي اتميه كلمجك نسنه مهمان كلمش بلوب اكا كوره عمل ايده ودبر
حديث شريفده صدقة السر تطفئ غضب الرب وصلة الرحم تزيد في العمر بيورمشدر
يعني كزلو صدقه ويرمك حق تعالى حضرتلرينك غضبي آتشن سوندورر وكندو اقرباسن صله
ايلمك عمري زياده ايلر ديمكدر ودخي بيورمشدر كه العفو لا يزيد العبد الا عزا والتواضع لا يزيده
الا رفعة وما نقص مال من صدقة حاصل معناسي بودر كه كناهكارك سوچن باغشلمق
البته كيشينك عزتن آرتورر وتواضع اهلي اولوب آلچق كوكللو اولمق بر حال كيشينك رفعتن
آرتورر اعلى مرتبه لره يتشدورر وهركز صدقه ويرمكدن مال اكسلمز ديمك اولور وبو معناده
مبالغه متغايره ايله دخي حديث شريفلر وارد اولمشدر بجمله نك مآلي بودر ودخي بيورمشدر كه
اللهم اني اعوذ بك من شر فتنة الغنى يعني يا رب غنا فتنه سنك شرندن سكا
صغنورم ديمكدر ودخي اخسر الناس صفقة من اذهب آخرته بدنيا غيره ديو بيورمشدر حاصلي
بازاريده الك زيان ايتمش كيمسنه اولدر كه غيرك دنياسي ايچون كندو آخرتن خراب
ايليه ديمك اولور ودخي بيورمشدر كه ان من كنوز البر كتمان المصائب يعني تحقيقا كيشي
مصيبتلرين خلقه اظهار ايلمامك خير وحسنات كنجينه لرندن بعضدر ديمكدر حاصلي بو بلايه
خير كنجينه لرينه مالك اولور ديمكدر ودخي بيورمشدر كه لا تظهر الشماتة باخيك فيعافيه الله
ويبتليك حاصلي بودر كه بر مؤمن قرنداشنك بلايه اوغرادوغنه سن سور اظهار ايلمه كه حق تعالى
حضرتلري اني بلادن اكا عافيت ويره وسني بلايه مبتلا قيله ديمكدر كيشينك قرنداشنك
سوغنمغي تحجيل وعلا حضرتنه خوش كلمز كيشيه بلا ايرشمكه سبب اولور ودبر حديث شريفده

من عيّر اخاه بذنب لم يمت حتى يعمله بيورمشدر يعني بر كمسنه مؤمن قرنداشني بر كناهيله
تعيير ايلسه اول كمسنه جاق اول كناهي كندو اشلمينجه وفات ايلمز ديمكدر كسنه عيب ملك
جائزدر كلدر حق تعالى كيشينك باشنه كتوررا ايلكري تعيير ايدركن كندو مبتلا اولور ودخي
بيورمشدر كه من ضمن لي ما بين لحييه وما بين رجليه ضمنت له على الله الجنة بوندن مراد
بر كمسنه كه لساني ودخي فرجيني محرماتدن صقنليه حق سبحانه وتعالى آني جنته قويمغه بن كفيل
اولورم ديمك اولور بعضلر ما بين لحييه دن مراد آغزدر بو تقديرجه اعم اولور معناسي حرام
يمكدن وايچمكدن ونامشروع كلمات سويلمكدن احتراز ايده ديمك اولور وما بين رجليه دن
مراد ظاهردر حاصلي بر كمسنه اكر آغزي اكر عورتي فعل نادن اجتناب ايليه ديمك اولور وبالجمله
روايت اولنان احاديث شريفه نك هر بري اول حضرت صلى الله عليه وسلمك كمال فصاحت
وبلاغتلرينه دلالت ايلر بو دكلو معاني جليله بو قدر اختصار لفظ وحسن تعبير ايله ادا
اتمك فصحادن كيمسيه ميسر اولمامشدر بر كمسنه هر قنقيسن دستور العمل قلسه سعادت
عظمايه يتشمك مقرردر ودخي جمله وجوه بلاغتدن معدود اولنلردن بري دخي بودر كه مجموع
قواعد اسلامي جوامع حديث شريفده جمع ايلمشدر بري بودر كه انما الاعمال بالنيات بيورمشدر
عمل اولمز الا نيت ايله اولور عملده حق سبحانه وتعالى نك نظري كيشينك نيتنه در اكر قلبنده
صفا ونيتنده خلوص وار ايسه عملي مقبول حضرت اولوب انواع منافع ومثوبات الهيه كيرور
اكر انده كي ريا محض ايسه عملي باطل اولور ايكنجي الحلال بين والحرام بين يعني حلال بللودر
حرام بللودر بيان اولنمدوق خود نسنه قالمشدر حلالي ترك ايدوب حرامه ميل ايدن
محض خباثتندن ايلر اوچنجي البينة على المدعي واليمين على من انكر حديث شريفيدر
جميع دعاوينك توقفي شاهد ايله يمينه در بو حديث شريفده هر برينك محلن بيان بيوروب
شاهد مدعي يه ويمين انكار ايدنه لازم در ديشلردر دردنجي لا يكمل ايمان المرء حتى يحب
لاخيه ما يحب لنفسه حديث شريفيدر معناسي كيشينك ايماني كامل اولمز تا كندويه
نه لايق كوررسه مؤمن قرنداشنه آني لايق كورمينجه ديمكدر مؤمن كامل اولدركه كندو
شيئي سورسه بر مؤمنه دخي آني سوه آني اختيار ايليه بوخصه كندويه منفعت حاصل اولوب

غیرلره حضرت یتشدوکن استماع ایمانِ کاملِ نشانه‌سی دکلدر. وجمله بلاغتلردن بری دخی
بو ایدی که هر طائفه‌نك وادیسنه کوره مصاحبت ایدوب هر بلیغه کندو لغتنجه خطاب
وجواب بیوررلردی. شهر خلقنه خطابی کمالِ ملایمت اوزره ایدوب بادیه خلقنه قتی بردکه
وکنکین سویلردی. وکلامی کندولرینك اسلوبنه سوق ایتمه‌لر اوّل اسلوب اوزره جواب
ویروردی. برزمانده بنی نهد طائفه‌سی خدمتِ شریفلرینه کلوب قحطلقدن شکایت ایلدیلر.
وسوزلرین خیلی بلاغت اوزره سوق ایتشلردی. فخر کائنات علیه افضل التحیات دخی آنلاره دعا ایدکده
مزبورلرك لغتلری واسلوبلری اوزره بر وجه اوزره بلاغت اظهار ایتدی که حیران قالدیلر. وآنلارك
متکلمی طهفة بن زهیر ایدی وکلامی بو ایدیکه ذکر اولنور. اتیناك من غور تهامة باكوار المیس
ترتمي بنا العیس. نستحلب الصبیر. ونستخلب الخبیر. ونستعضد البریر. ونستخیل الرهام
ونستحیل الجهام. من ارض غائلة النطا. غلیظة الوطا. قد نشف المدهن. ویبس الجعثن.
وسقط الاملوج. ومات العسلوج. وهلك الهدی. ومات الودی. برئنا الیك یا رسول الله
من الوثن والعنن. وما یحدث الزمن. لنا دعوة السلام. وشریعة الاسلام. ما طما البحر.
وقام تعار. ولنا نعم همل اغفال. ما تبل ببلال. پس کلام مذکورده واقع اولن لغاتدن میس
بر محکم اغاجدر که آندن دوه‌نك سمرین دوزرلر. ونستحلب حاء مهمله ایله در. صبیر فتح صاد ایله
وکسر باء ایله آق وغلیظ بولوده دیرلر. ونستخلب خاء معجمه ایله در. وخبیردن مراد یبرولت
نباتاتیدر. ونستعضد البریر دیدوکی اراك اغاجنك یمشن دوشوروز دیمکدر. بریر دیو
اراك اغاجنك یمشنه دیرلر. اکله قابل نسنه دکلدر. قحط زمانده ضروری جمع ایدوب یرلر.
ونستخیل خاء معجمه ایله در. رهام کسر را ایله ضعیف یغمورلره دیرلر. واحدی رهمه در. ونستحیل جیم ایله در.
جهام شول بولتلر که صویی بوشالمش اوله. بعضلر خاء معجمه ایله نستخیل روایت ایتمشلردر. بو تقدیرجه
خیلتدن اولور. معناسی نظن دیمك اولور. وبوندن مراد سحابدن تخیل اتمزز الا یغمور تخیل ایدرز
اگرچه یغموری قالمش ایسه دخی. زیرا یغموره شدتِ احتیاجمز واردر دیمکدر. دیدیلر. ارض غائلة
غینِ معجمه ایله در. النطا کسر نون ایله در. معناسی بعد در. بلد نطی دیرلر بعید معناسنه. یعنی بعیدندن
اوتوب هلاك ایدیجی ارض دیمك اولور. مدهن طاغده اولان چقوردر. جعثن جیم وثاء مثلثه ایله

نبات

نبات کوککنه دیرلر. صلیان دیدکلری اوتك کوککیدر دیمشلردر. وعسلوج ضمِّ عین وسینِ مهملتین
قورومش آغاج بداغنه دیرلر. واملوج ضم همزه ایله وجیم ایله شوره بکزر بر آغاجك یپراغیدر. بعضلر برنوع
اوتدر دیدیلر. وهدی فتح ها وکسر دال ایله ویاء مشدده ایله بیت الحرامه ایلتلان حیواندر که
آنده قربان اولنه. صکره‌دن مطلقا دوه معناسنه اطلاق اولنمشدر. دکم هدی بنی فلان دیرلر کم
ایللرینه معناسن مراد ایدینورلر. وودی کسر دال وتشدید یا ایله خرما فدانه دیرلر. وبرئنا الیك من
الوثن والعنن دیدوکنده وثن صنمدر. وعنن اعتراض دیمکدر. مصنف رحمة الله علیه کاتبه
خیرك وظلمدن بری اولدوق دیمشدر دیو تعبیر ایلدی. طما ارتفع دیمکدر. تعار کسر تا ایله بر طاغك
اسمیدر. وسوزلرینك محصلی بودرکه یا رسول الله بز سکا تهامه طاغلرینك نهایتندن کلدوك
یمیس اغاجندن دوزلمش دوه سمرلریله شول حالده که دوه‌لرومز بزی دوشوردی. یعنی بعید
منزللردن انواع محنت ومشقت ایله کلدوك. قحط بلاسندن شویله اولدوق که کوزه کورکز بولتدن
صو اوماروز. واکینلرومز حاصل اولمز. یابان اوتلرین بچرورز. واکله قابل اولمیان یابانی آغاجلردن
یمیش جمع ایدروز. وشدت احتیاجمزدن صویی قالمیان بولوتدن یغمور اوماروز. صولرومز قورودی.
واوتلرومزك کوکی قورودی. آغاجلرومزك یپراغی دوکلدی. بداغی قورودی. طوارلرومز کز سود ویرمز
اولدی دیدیلر. وبز ابدا شریعت اسلام اوزره یوز صنملرومز ترك ایتدوك. بعده کلامدن فراغت ایتدوکلرینده
دیدیلر. رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتندن دعا استدیلر. فخر عالم صلی الله علیه وسلم
دخی دعا ایدوب نصیحت ایلدی وبیوردی که اللهم بارك لهم في محضها ومخضها ومذقها وابعث
راعیها في الدثر. بیانع الثمر. وافجر له الثمد. وبارك له في المال والولد. من اقام الصلوة كان
مسلما. ومن آتی الزکوة کان محسنا. ومن شهد ان لا اله الا الله کان مخلصا. لکم یا بنی نهد
ودائع الشرك. ووضائع الملك. لا تلطط في الزكوة. ولا تلحد في الحياة. ولا تتثاقل عن الصلوة
دیو بیوردی. وبر مکتوب شریف دخی ویردی. صورت مکتوب بودرکه تحریر اولنور. بسم الله الرحمن الرحیم
من محمد رسول الله الی بنی نهد بن زید. السلام علی من آمن بالله عز وجل ورسوله. لکم یا بنی
نهد في الوظيفة الفريضة. ولكم الفارض والفريش. وذو العنان الركوب. والفلو الضبيس. لا يمنع
سرحكم. ولا يعضد طلحكم. ولا يحبس دركم. ما لم تضمروا الرماق. وتأكلوا الرباق. من اقر

في هذا الكتاب فله من اتقى الوفاء بالعهد والذمة وعن ابى ثعلبة الربوة رسول الله صلى الله
عليه وسلمك كلام شريفى كمال بلاغتا وزره سوق اولنوب مذكور لروك كلامنه غلبهء تامه ايله غالب
اولمشدر اولكلام شريفده واقع اولان مفرداتك الفاظى بيان ايدوب صكره حاصل معنايى بيان
ايده لوم محض حاء مهمله ايله وضاد معجمه ايله صافى سوددر مخض خاء وضاد معجمتين ايله قيماغى
آلنان يوغرتدر ومذق فتح ميمله وسكون ذال معجمه ايله صوقاتلمش سوددر ودثر دال مهمله ايله
وثاء مثلثه ساكنه ايله مورا يلده مال كثيردر بعضلر بو الفى وچوق نبات معناسنه در ديديلر ثمد
فتح ثاء مثلثه ايله ازاجق صودر ديكدر ودايع الشرك دن مراد عهد وميثاقلردر توادع الفريقان
ديرلر يعنى هر برى آخره عهدين ويرسه برى برينك اوزرينه غزا ايتمكه قول وقرار ايتسه لر
بعضلر ايتديلر ودائع دن مراد شول امانتلردر كه آنى كفاردن وديعتا آلمشلر ايدى اول سزه
حلالدر ديكلوار زيرا مال كافردر من غير عهد ولا شرط آلنمشدر ديديلر وضايع ملك وضايع
وضيعه نك جمعيدر وضيعه وظيفه معناسنه در مراد خلقه مالكرندن لازم اولان زكات وصدقه در
لا تلطط ضم تاء مثنات فوقانيه ايله وسكون لام ايله وايكى طا ايله اولنجى مكسوره ثانيه سى ساكنه در
معناسى لا تمنع ديكدر ولا تلحد ضم تاء مثنات فوقانيه وسكون لام وكسر حاء مهمله ايله معناسى حقدن
عدول ايتمه ديكدر بعضلر بو ايكى فعلى تصحيح من بوراوزره نقل ايديلر ولكن بونك وجهى يوقدر زيرا
جماعته خطابدر بلكه صيغه مجهول اوزره لا يلطط ولا يلحد كركدر ديديلر ابو السعادات الجزرى دن
بويله نقل اولندى كه وجه بودر زيرا جماعته خطابدر وما قبلنه واقعدر ديمشدر ولا تثاقل
عن الصلوة لا تتخلف ديكدر الفريضة غايت ياشلو دوه يه ديرلر الفارض مرضلو دوه يه ديرلر الفريض
فتح فا ايله آخرنده شين ايله طقوز يشر طوسنه دوه يه ديرلر ركوب سركش اتمين مطيع آته ديرلر
طبيس فتح ضاد معجمه ايله كسر باء موحده ايله آخرنده سين مهمله ايله كنج قوتلو سركش طاى در
لا يمنع سرحكم يعنى مواشيكوز منع اولنمز ديكدر مصنف رحمه الله لا يدخل عليكم احد فى مراعيكم
ديكدر ديو ذكر ايتدى لا يعضد لا يقطع لا يحبس دركم لا يحبس ذوات الدر عن المرعى الى ان
تجتمع الماشية ثم تعد ديكدر يا نوديا نا شغاه ان يأخذها الا فى ذلك من الاضرار ديكدر ديديلر
الاماق ميمله اولسى معناسى ما لم تضمروا الغيظ والبكاء مما يلزمكم من الصدقة ديكدر صاحب القاموس

بويله ديمشدر اما صاحب الكشاف المراد اضمار الكفر والعمل على ترك الاستبصار فى دين الله ديكدر
ديو بيورمشدر وبر روايتده دخى رماق واردر اولشدر كسر را ايله وميمله معناسى نفاقدر ديديلر
اصل رماق لغتده غضبناك اولن كسنه كوز قيرغيله بقمقدر بو مقامده ما لم تضمروا الرماق
ديمك ما لم تضيق قلوبكم عن الحق ديكدر ديديلر عيش رماق ديرلر ضيق معناسنه وعيش رمق
ومرتمق يمسك الروح ديكدر رمق بقيهء روحدر واخر نفسدر ديديلر تاكل الرباق كسر را ايله
وفتح باء موحده ايله الا ان تنقضوا العهد ديكدر اكل رباق نقض عهددن عبارتدر ربق ديو شول
ايپه ديرلر كه آنده الك ايدرلر دخى حيوانك بوغازينه چوررلر وحيوان آنى يدوكى زماننده
بنددن خلاص اولور بونده دخى عهد ربقه تشبيه اولنوب ربق آندن استعاره قلنمشدر واكل
رباق نقض معناسنه اولور ديديلر زبوه راء مفتوح حركت جايزدر معناسى زياده ديكدر مراد بر
كسنه كه زكات ويرمكدن تقصير ايليه اكا عقوبتا چون دخى زياده فرض اولنور ديكدر پس
اندى نظر اولنه كه رسول الله صلى الله عليه وسلم اكر دعاده اكر مكتوب شريفده نيچه اسلوبلر
موافق جواب ويروب غلبه قلمشدر دعا ونك مختصل معنى سى بودر كه يا رب سن بو طائفه نك
طوارلرينك سودلرين زياده ايليه وچوبانلرين اوتلوصولو برلره كوندر واز صولرين چوقايله
ومالن وولدين زياده قل وبر كسنه كه نماز قلمسلم اولور وبر كسنه كه زكات ويره محسن اولور
وبر كسنه كه كلمهء شهادت كتوره مخلص اولور يا بنى نهد سزه عهد وميثاق لر اولور ودخى سزا اللر
لازم اولن زكات وصدقه نه ايسه اول لازم اولسون اول مرتبه سزدن تدعوا اولنسون
نه زياده قلنسون زكات منع اولنسون وما دام كه قيد حياتده اولنه حقدن عدول اولنسون
وصلاتدن تخلف اولنسون ديكاولور مكتوب شريفك مختصلى بودر كه زكوة خصوصنده طوارلرينك
نه ضعيفى ونه خسته سى آلنه ونه قوى وكزيده سى آلنه بلكه اورته حالوسى آلنه وطوارلر كزدكجه
مرعى لره كسه دخل وتعرض ايتميه وطوارلر مرعى يه دائم تدن كسه منع ايتميه وآغلرين كسه
كتميه مادام كه آنلر نقض عهد ايتميه لر امحال بونك اوزرينه اولا مكتوب شريفك مضمونن معتبر
اولن كسيه حق سبحانه وتعالى دن عهد وذمت اولا وزكاتدن تقصير ايدن كسيه عقوبة زياده
تقدير اولنه ديكدر فصحاء عرب دن مرفصيح ندكلو كامل اولسه كندو قبيله سنك لغتن ضبط ايدوب

آنلرك ادالری اوزره اجرای کلام ایلردی اما رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن
نه مقوله کلام عرض اولنسه آنلرك لغتی و اسلوبی اوزره سوق کلام ایدردی بو خصلت فخر
کایناتك جمله خصایص پسندیده‌لریدی غیریلره میسر اولمشدر و بو مقوله دخی نیجه مکتوب شریفلری
واردر مجلسی بو کتابه قیاس اولنه و بالجمله اول حضرتك لسان شریفنده اولان فصاحت و بلاغته
مجموع اعداسی و احباسی اتفاق ایدوب کسنه‌نك چون و چرایه مجالی یوق ایدی لسان شریفنه متعلق
اولان فضایلدن بر مقداری ذکر اولندی اما مبارك آوازی انس بن مالك رضی الله عنه حضرتندن
روایت اولنان اوزره بیورلمشدرکه حق تبارك و تعالی حضرتلری هیچ بر پیغمبر گوندرمشدرکه گوزلك
یوزلی و آوازی گوزل اولمایه تا که سزوك پیغمبریگز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم گوندرنجه
بویله اولمشدر آنی دخی گوندردکه حسن الوجه و حسن الصوت گوندردی دیمشدر ابن عساکر
رحمة الله علیه انس حضرتندن بو بیله روایت ایتمشدر و بونك مثللو کلام دخی حضرت علیدن
کرم الله وجهه روایت ایتمشدر ودخی بر روایت اولنمشدرکه غیری کمسنه‌لرك آوازی یتشمدوکی
یره فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك آوازی یتشوردی براء رضی الله عنه حضرتندن
مرویدرکه بر ایکیدی بر گون رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بزه خطبه بیوردی حتی
اهل پرده قیزلر اوتردقلری یرلرده ایشیدردی دیو بیوردی وابو نعیم رحمة الله علیه
روایتنده حضرت عایشه رضی الله عنها بیورمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بر جمعه
گون منبر اوزرینه اوتوردی دخی ناسه اوتورك دیو خطاب ایلدی عبد الله بن رواحه بنی
تمیم اراسنده ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك آوازینی چاغردوغن ایشیدی
اول دخی اوتوردی دیو بیوردی وابن سعد رحمة الله علیه روایتنده عبد الرحمن بن معاذ
رضی الله عنه بیورمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم منی ده بزه خطبه بیوردی حق سبحانه وتعالی
قولاقلرمزی فتح ایلدی حتی بز کندو منزللرمزده ایکن نه بیوردوغن ایشیدرادق دیدی وام هانی
رضی الله تعالی عنها بیورمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك کیجه ایچنده کعبة الله
یاننده قرآن اوقدوغن ایشیدر ایدك شول حالده که بن کندو عریشم اوزرنده یاتردم دیو بیوردی
و عریش شول اوده دیرکه آنی اغاجلردن و خیمه مثاللو ایدوب آغاجدن یاپارلر و دخی دیرلر و خاتونلر

متن ... شرح ... بیرام ایدر

بندکی قبه لو محفه یه دخی دیرلر مراد هر قنقیسی ایسه حاصلی بودرکه حضرت فخر کاینات
علیه شرایف الصلوات والتحیات کعبة الله قربنده قرآن عظیم اوقودوغن کندو منزللرندن
ایشیدوردم دیمکدر وگولدکلری بابنده صحیح بخاریده رحمه الله رحمة واسعة حضرت عایشه
صدیقه‌دن رضی الله تعالی عنها مرویدرکه ما رأیت رسول الله صلی الله علیه وسلم
مستجمعا قط ضاحکا حتی اری منه لهواته انما کان یتبسم دیو بیورمشدر یعنی بن رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرین هرگز شویله گورمدم که بالکلیه گولمکه اقبال ایدوب تمام گوله
همان رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم تبسم ایلردی دیمکدر دیدیلر و بیورلشدرکه
بعض حدیث شریفده فضحك رسول الله صلی الله علیه وسلم حتی بدت نواجذه واقع اولدوغی
بو کلامه منافی دکولدر زیرا عایشه رضی الله عنها کندو رؤیتن نفی ایتمشدر و ابو هریره رضی الله عنه
مشاهده قلدوغن حدیث مزبورده روایت ایلمشدر مثبت نافی اوزرینه متقدمدر دیدیلر وابن ابی هاله
رضی الله عنه بیورمشدرکه جل ضحکه التبسم ویفتر عن مثل حب الغمام یعنی رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك اکثر بیولك گولدوکی تبسم ایدی و مبارك دیشلری گولدکده حب الغمام گبی
ظاهر اولوردی دیمکدر و حب الغمام بولوطدن دانه دانه دوشن ژاله‌در مبارك دیشلرین اکا تشبیه
ایتمشدر ابن حجر رحمة الله علیه ایدر مجموع احادیث شریفه‌دن ظاهر اولان بودرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك اکثر احوالی تبسم ایدی و آز اولوردی که گولمك واقع اولوردی و گولمك مکروه اولدوغی اکثرا اولمغله
یاخود قتی گولمه‌ده‌در زیرا بو ایله ایملك وقاری گیدرر دیمشدر وابن بطال رحمة الله علیه
رسول الله صلی الله علیه وسلم افعالندن شول سنه که اقتدا اتمکه لایقدر شول فعلیدرکه اکا
مداومت ایلمشدر دیو بیوردی یعنی گولمك خصوصنده پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلرینك اکثر
احوالی تبسم اتمك اولیجق مؤمنلره دخی لایق بودرکه گولمکلری اولیجق تبسم ایلیه افراطله گولمیه اگر
گولیمکه گاه گاه مقتضای بشریت اوزره بر امر عجیب ادراکندن ضروری قتی گولمك واقع اولورسه
سنه لازم کلیه کراهت چوق واقع اولمه‌ده‌در بخاری رحمة الله علیه ادب مفردده وابن ماجه
رحمة الله علیه ابو هریره‌دن مرفوعا روایت ایلشلردرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم لا تکثروا
الضحك فان کثرة الضحك تمیت القلب بیوردی دیشلردر معناسی گولمکی چوق ایتمه زیرا تحقیقا

قطعه
جمعی آزار ایله کرم ...
... کثرة الضحك تمیت القلبا

وسلم

چوق کولمک قلبی ملالت ایلردی دیمکدر ابو هریره رضی الله عنه بیورمشدر که وَاِذَا ضَحِكَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ
يَتَلَأْلَأُ فِي الْجُدُرِ یعنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کولدوکی زمانده نوری دیوارلره اوردی
ضیا ویرور ایدی دیمکدر دیو بیورمشلردر وعادت کریمهلری بو ایدی که جبرائیل علیه السلام ایله حدیث العهد
اولسهلر یعنی یقین زمانده ملاقات ایتمش اولسهلر چاقی اول حالت کندولردن کیدنجه تبسم واقع
اولمزدی بلکه خطبه بیوردوغی زمانده یاخود قیامت ذکر اتدوکی زمانده غضبی شدت اوزره
اولوب آوازی قاتی چیقردی دیو بیورمشلردر وآغلمهلری دخی کولمهلری کبی اعتدال اوزره ایدی قهقهه ایله
کولمک واقع اولمدوغی کبی رفع صوت ایله آغلامق دخی اولمزدی اما مبارک کوزلرندن یاش آقاردی
ومبارک سینهلرندن جوشش ایشیدیلوردی وآغلدوغی بعض میته مرحمة واقع اولوردی وامتی اوزره
خوفدن واقع اولوردی والله تعالی قورخوسندن اولوردی وقرآن عظیم ایشتدوکی زمانده اولوردی
وکاه کاه دون نمازی قلورکن اولوردی فخر عالمک آغلمهسنه سبب بونلر واقع اولوردی هدی
نبوی آدلو کتابده بویله بیورلمشدر ومبارک الی وصفنده چوق کمسنه روایت ایتمشدر که مبارک
پرمقلری ایری ایدی ومبارک قوللری یعنی بلکدن دیرسکه وارنجه یوغون ایدی واوجلری
اینجه واسع ایدی دیمشلردر امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که جابر بن سمرهنک
یکاغنه رسول الله صلی الله علیه وسلم مسح ایتمش ایدی جابر رضی الله عنه ایتدی فخر عالمک
مبارک الینک صووغنی ورایحه طیبهسنی شویله بولدم کویا که جونهء عطاردن چیقرمش ایدی دیدی
وجونه عطارلرک اثوابی ایچنه عطار خوشبوی نسنهلر قویر امام طبرانی وبیهقی رحمة الله علیهما
روایتلرنده وائل بن حجر رضی الله عنه بیورمشدر که واقعا بن رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتیله مصافحه ایلردم یاخود مبارک جلدی بنم جلدمه دکردی هنوز بن انی بلوردم که
حالت اوزره ایدی وتحقیقا مبارک جلدی رایحه جهتندن مسکدن اطیب خوشبوی ایدی
دیمشدر ونیه امام بیهقی رحمه الله روایتنده یزید بن اسود رضی الله عنه بیورمشدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم بکا مبارک الینی صوندی کوردم قاردن صووق ومسکدن
خوشبوی ایدی دیمشدر ونیه امام طبرانی رحمة الله علیه نقلنده مستورد بن شداد رضی الله عنهما
باباسندن روایت ایلمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک مبارک الینی الوب [illegible]

حریردن

حریردن یومشق وقاردن صووق ایدی دیو بیوردی تتمه اولنور که برکون مکهده ایکن سعد بن
ابی وقاص رضی الله عنه خسته اولدی دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی کوره واردی
سعد ایدور مبارک الینی آلنم اوستنه قودی دخی یوزمی وکوکسمی وقارنمی مسح ایلدی چاق بو
ساعته کلنجه مبارک النک صووغنی جکرم اوزرنده بولور کبی خیال ایدرم بو حالت هیچ بندن
زائل اولمدی دیو بیوردی صحیح بخاریده انس بن مالکدن رضی الله عنه مرویدر که ایتدی بن هرگز حریر
ودیبادن بر نسنهیه یاپشمدم که رسول الله حضرتنک آوجی ایچندن یومشق اوله دیو بیورمشدر
ودیباج بویادرده طلس دیدیکلری قماشدر بعض علما رحمهم الله تعالی ایتدیلر بو ذکر اولنان حدیث
امام ترمذی وحاکم وغیریلر نقل اتدوکلری حدیثه مخالفدر که نیجه طریق ایله حضرت علیدن
مرویدر که رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم شَثْنُ الْكَفَّيْنِ وَالْقَدَمَيْنِ ایدی دیمشلردر
یعنی مبارک آوجلری ومبارک آیقلری غلیظ ایدی وخشونت اوزره ایدی دیمک اولور حضرت
عایشهدن وابن ابی هالهدن دخی بویله روایت اولنمشدر رضی الله عنهما ومؤلف رحمة الله علیه
احادیث شریفه مابیننی جمع ایدوب انس روایتنده مراد آوجنک دریسی یومشق ایدی دیمکدر
وغلظت کمکلرنده ایدی بو تقدیرجه مبارک بدن شریفی یومشقلغی وقوتی جمع ایتمش اولوردی بیوردی
ابن بطال رحمة الله علیه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنک مبارک الینک
ایچی اتلو ایدی طولو ایدی وبو حال ایله ینه یومشق ایدی نته کم انس حدیثنده واقع اولمشدر دیدی
واصمعی شثن لغتی کفک غلیظلغی درشتلکی دیو نقل اتدوکده موافقت اولنمشدر خلیل تفسیری ولکن
دیدی وتسلیم ایدرم که لغتا اصمعی دیدوکی کبی اولمش اوله جایزدر که انس رضی الله عنه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنک مبارک کفلرینک ایکی حالتن بله وصف ایتمش اوله دخی مراد مبارک
الیله جهادده وغیری خصوصده عمل اتدوکی زمانده ایریلنه خشونت تحصیل ایدوب عملی ترک اتدوکده
ینه اصلنه رجوع ایدوب یومشق اولوردی دیو بیورمشدر قاضی عیاض رحمة الله علیه ابو عبید شثن
لغتی غلظ مع القصر ایله تفسیر اتدی دیو نقل ایتمشدر یعنی یوغون وقیصه ایدی دیمش بعض علما
بو سوزی رد ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلم سائل الاطراف ایدوکی ثابت اولمشدر دیدیلر
یعنی مبارک اللری وآیقلری وپرمقلری اوزون ایدی قیصه دکل ایدی دیمکدر والحاصل تحقیق

بودر که شثن یوغون تلو درقصه لقسوز وخشونتسز ابن خالویه رحمة الله علیه شویله نقل اتمشدر که
اصمعی شثن لغتن معنای مذکور ایله تفسیر اتدوکی زمانده اکا ایتدیلر رسول الله حضرتلرینک وصف
شریفنده مبارک الی یومشق ایدی دیو روایت اولندی دیدیلر همان یمین ایلدی که بر دخی حدیث
شریفدن بر نسنه تفسیر اتمیه وحال مبارک جلدینک یومشقلغنه بو مذکورلردن غیری دخی
حدیث شریف دلالت اتمشدر والله اعلم ائمه حدیثدن ابو نعیم وابن عساکر رحمهما الله تعالی
روایتلرنده وارد اولمشدر که حنین غزاسنده عائذ بن عمرو رضی الله عنه حضرتلرینک یوزی یاره لنوب
قانی یوزنده وکوکسنه آقدی آندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مبارک الیله عائذک
یوزندن وکوکسندن قانی سلدی دخی دعا ایلدی صکره دن پیغمبر علیه الصلوة والسلام
حضرتلرینک مبارک الی طوقندوغی یرلر بیاض قالدی آت آلننده اولان صقر کبی اولدی دیدیلر
وامام بخاری رحمة الله علیه تاریخنده روایت اتمشدر وامام بغوی وابن منده رحمهما الله تعالی
دخی نقل اتمشلردر که بشر بن معاویة بن ثور رضی الله عنهما باباسی معاویة بن ثور ایله رسول الله
صلی الله علیه وسلم مبارک الین بوینک باشنه ویوزینه سوردی آندن صکره مبارک الی دکدوکی
یرلر غره کبی اولدی یعنی آت آلننده اولان بیاض کبی اولدی وهر نسنه یه که مبارک الی دکسه علتدن بری
اولوب شفا بولوردی وینه امام بخاری رحمة الله علیه تاریخنده ذکر اتمشدر که خواجه عالم صلی الله
علیه وسلم مبارک الیله ابی سفیانک باشنی صیغه مثل ایدنا الی دکدوکی یرلرک قیلی قارارمدی
کروقالانی آغردی دیمشلردر وامام بغوی وبیهقی وابن منده رحمهم الله تعالی روایت اتدیلرکه صحابه کرامدن سائب
رضی الله عنه حضرتلرینک دخی باشنده بو ایله واقع اولمش ایدی وینه امام بیهقی وترمذی رحمة الله
علیهما روایتلرنده ابو زید انصاری رضی الله عنه بویوردی که رسول الله صلی الله علیه وسلم مبارک
الیله باشمی وصقالمی صیغادی دخی اللهم جمله دیدی روایت اولنور که مذکور زید یوز یلدن زیاده
عمر سوردی صقالنده بیاض یوغیدی ویوزی کشاده ایدی چاقی وفات ایدنجه اصلا منقبض
اولمدی دیدیلر وامام احمد روایتنده وامام بخاری تاریخنده وابو یعلی رحمهم الله وغیریلر نقللرنده
وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حنظلة بن حذیم دیدکلری کسنه نک باشنی مبارک
الیله صیغه دی بورک فیک دیو برکتله دعا ایلدی آندن صکره اول کسنه شویله اولدی که اکر

درزم شش دیکلیه

بر عمه سی شیشمش قیوقی یاخود دوه نی یاخود بر ورملو انسانی کتورلردی دخی کندو النه
تکوروب باشنده رسول الله حضرتلرینک مبارک الی طوقندوغی یره سوررلردی وبسم الله علی اثر ید رسول الله
دیدوکدن صکره ینه سوررلردی آندن صکره اول شیش یرینی مسح ایدردی شیش زایل اولورکیدردی
ویو بوردیلر ومبارک قولتوقلرینک بیاضی صحابه کرامدن بر جماعت روایت اتدوکلری احادیث شریفده
وارد اولمشدر انس بن مالک رضی الله عنه دن مرویدر که ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
کوردم دعاده اللرین قالدردی حتی مبارک قولتقلرینک آقلغی کوردم دیو بیوردی ودخی
بنی حریش دن بر کسنه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بنی قوجاغنه آلدی دخی قولتوغنک
عرقندن اوزرومه آقدی رایحه سی مسک رایحه سی کبی ایدی دیدی وحضرت علی کرم الله تعالی وجهه
اول حضرتک وصفنا ایدوب ذو مسربة دیو بیورمشدر و مسربه نک تفسیرنده بیورمشلردر که انک
کوکسندن کوبکنه وارنجه اینلک کبی بتن قیللر دیمشلردر نظر ایدن کسنه محل مزبورده بر اینلک
چکلمش صنورادی اولدرجه قیللر که بتوب مجموعی بر اینلک چکلمش کبی کوسترر وابن ابی هاله رسول الله
حضرتلرینک مسربه سی اینجه ایدی دیمشدر وابن سعد قتنده حضرت علی دن کرم الله تعالی وجهه مرویدر که
مسربه سی اوزون ایدی دیمشدر وامام بیهقی قتنده کوکسنک اشاغه سندن کوبکنه وارنجه
بلاق مثال الله قیل بتمش ایدی اما کوکسنک اوستنده ومبارک قارننک اوستنده آندن غیری
قیل یوغیدی دیمشدر وابو هریره رضی الله عنه دن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
وصفنده ابیض کانما صیغ من فضة رجل الشعر مفاض البطن عظیم مشاش المنکبین دیمشدر
یعنی آق ایدی کویا کوموشدن دوزلمش ایدی مبارک صقالی نه قیوریجق ونه قتی صاروقمش ایدی
بلکه کمال اعتدال اوزره ایدی ومبارک قارنی واسع ایدی بعضلر قولنجه کوکسیله قارنی برابر ایدی
دیمکدر دیدیلر ومبارک اوموزی باشلرینک کمکلری ایری ایدی دیمکدر امام احمد رحمة الله علیه تخریجنی
کعبی دن روایت ایلدکه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بر کیجه جعرانه ده عمره ایلدی مبارک
آرقه سنه نظر اتدوم کانه کموش سبیکه ایدی دیمشدر وامام بخاری رحمة الله علیه روایتنده بعید
ما بین المنکبین دینلمشدر معناسی مبارک کوکسی یکیت ایدی دیمکدر دیو تفسیر اتمشلردر وابن سعد رحمه الله
تعالی ابو هریره دن رضی الله عنه مرویدر که رحب الصدر دیو بیورمشدر یعنی مبارک سینه سی

واسع ایدی دیمکدر اولورده مبارك ومعظم ومكرم قلب شریفی وصفنده دخی نیجه آثار واخبار وارد اولمشدر
اولا معلوم اوله که قلب دیدوکلری فؤاد ایچنده بر مضغه درکه بر طمر ایله آصلمشدر امام واحدی
ویله بیورمشدر وقلب ایله تسمیه اولندوغنك وجهی بعض خواطر ایله متقلب اولدوغیدر دیمشلردر نتکم
قول شاعرده وارد اولمشدر شعر وما سمي الانسان الا لانسه ولا القلب الا انه يتقلب
یعنی انسان انسان لفظیله تسمیه اولندی الا انسیندن اوتروا اولدی انسان انس دن مأخوذدر وقلب
دخی قلب لفظیله تسمیه اولنمدی الا بر حالدن بر حاله متقلب اولوب دوندکیچون تسمیه اولوندی دیمکدر
زمخشری رحمه الله بیورمشدر که قلب تقلبدن مشتقدر افراطله تقلبی اولدوغیچون آندن اشتقاق اولوندی
ابو موسی اشعری رضی الله عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت ایتدوکی حدیث
شریفه نظر ایتمزمیسن که بیورمشدر ومثل هذا القلب كمثل ريشة ملقاة بفلاة تقلبها الرياح
بطنا لظهر حاصلی انسانك قلبنی بر صحرایه آتلمش قوش تویکنه تشبیه ایتمشدر که آنی یل هر جانبنه دوندرر
ورکدخی دیمشدر که قلب ایله فؤاد ما بیننده فرق بودر که فؤاد قلبك اورته سیدر وتفؤددن
اوتری یعنی توقد ایدوب شعله لندوکندن اوتری فؤاد دینلمشدر دیدی وجوهری رحمة الله علیه
قلبی فؤاد ایله وفؤادی قلب ایله تفسیر ایتمشدر آنوك قتنده ایکیسی بردر اما زرکشی رحمة الله علیه
آیتدی احسن غیریلرك قولیدر که فؤاد قلبك پرده سیدر وقلب حبه سی وسویداسیدر دیدیلر
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حدیث شریفنده الين قلوبا وارق افئدة واقع
اولدوغی ایکیسی ما بیننده اولان فرقی مؤید در دیدیلر زیرا قلبی یومشقلق ایله وفؤادی یوفقه لق ایله
وصف ایتمشدر وغیریلر کلامنده واقع اولان اختلاف لفظلریچون تکرار اولندی دیمکدن فرقه ذاهب
اولمق اولیدر دیدیلر وامام راغب رحمة الله علیه قلبه مختص اولان معانیدن مثلا علم وشجاعت
وبونلرك امثالی نسنه لریله بونلردن قلب ایله تعبیر اولنور قلب دینلور وبونلر مراد اولنور دیمشدر
وبعضلردن منقولدر که حق سبحانه وتعالی شول یرده که قلب بیورمشدر عقله وعلمه اشارتدر مثلا
ان في ذلك لذكرى لمن كان له قلب دیو بیوردوغی محلده مراد عقل وعلمدر وشول یرده که صدر
بیورمشدر عقله وعلمه وسایر قوی یه که شهوت وغضب وبونلرك غیری نسنه لریله جمله سنه اشارتدر
دیمشدر وبعض علمادن منقولدر که حق تعالی جل ذکره انسانی خلق ایلدی وآنکا ملك یردیکی آنوکله

فؤاد قلبك پرده سیدر یعنی ظرفیدر که قلبی احاطه ایلمشدر ومضغه اولدر که چینکنمش ات پاره سی کبی اوله ح

سویداسی دیدوکلری قلبك ایچنده بر دانه قره بلکه در ح

کنوزی

کنوزمرفی اصالت ایلیه واول قلب وجود انسانك اصلیدر نتکیم اول صالح اولسه کرکدر قالانی یری دخی
صالح اولور واول فاسد اولسه کرکدر قالانی یری فاسد اولور وحق سبحانه وتعالی قلوبی محل سر الهی
ومحل انکلا قلمشدر که اول اخلاص بر سر الهیدر که حق سبحانه وتعالی دیلدوکی قوللرینك قلبنده آنی
ودیعت ایلر واول قلب که حق سبحانه وتعالی سرینی آنده ودیعت قومشدر قلب نبینا مصطفی در
صلوات الله علیه وسلامه زیرا آنی اول خلق ایتمشدر صورتی صور انبیادن علیهم الصلوة والسلام
آخر ظهور ایلن صورتدر وحق سبحانه وتعالی کندونك اخلاقنی اسرار قلبنه علامت قلمشدر شول کیمسه که
قلبنه سر الهیدن اثر واردر آنوك اخلاقی کوزل اولور وحق جل وعلانك جمیع مخلوقاتیله حسن خلق
اوزره معامله قیلور کذلك رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك حق تبارك وتعالی سایر
مخلوقات ما بیننده جسم شریفلرینه بعض صفت مختص ایلمشدر که نفس نفیسلرینك احوالنه واخلاق
کریمه سنه دلیل اولمشدر واخلاق حمیده سی قلب مقدسنده اولان اسرار الهیه یه علامت قلنمشدر
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك قلب شریفی اوسع قلوب اولدوغیچون حق سبحانه وتعالی
آکا اطلاع قلمشدر ونظرکاه الهی اولمشدر نتکیم بو معنی خبرده وارد اولمشدر آنکیچون اولی بودرکه
حق تبارك وتعالی ما وسعني ارضي ولا سمائي ووسعني قلب عبدي المؤمن دیو بیوردوغندکی
عبددن مراد رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك قلب شریفی اوله وبیورمشلردر که رسول الله حضرتلرینك
صلوات الله علیه وسلامه قلب شریفی معراج کیجه سندن اول سایر انبیانك قلوبی منزلتنده ایدی
صدر شریفی طار ایلوردی صکره دن قلب شریفنده وسعت ویریلوب معامله حق وخلقه تحمل قلمشدر
یتشدور در اولدی نتکیم سوره الم نشرح تفسیرنده بیان بیورلمشدر وحدیث صحیحده وارد اولمشدر که
جبرائیل علیه السلام رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك قلب شریفلرینی یاروب ایچندن بر
پاره اویوشمش قان چیقاروب هذا حظ الشيطان منك دیمشدر یعنی شیطانك نصیبی سندن بودر
دیمك اولور مراد بوکه دکدن صکره هرکز شیطان سالکه ظفر بولمز دیمکدر آندن صکره بر آلتون لکن
ایچنده قلب شریفنی آب زمزم ایله یومشدر وینه یاننه بیتوروب قلب شریفنی یرینه قومشدر
انس رضی الله عنه بیلی ایدوب ایدردی که مبارك کوکسنده اکنه یرلرینی کوزردم دیو بیوردی
وبعض احادیث شریفه ده دخی مبارك قلبی شق اولنوب صو ایله وقارلر غسل اولندوغی وارد اولمشدر

وشقّ قلب رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه بر دفعه دخی زمان طفولیتلرنده واقع
اولمش ایدی و زمان نبوتدن مقدم معجزه واقع اولماغی جایز کورمشلردر بو مقوله احواله ارهاصات
دیرلر خصوصا رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنک حقنده چوق واقع اولمشدر دخی تحقیقی
آشغه‌ده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالى و الم نشرح لك صدرك دن مراد اولدر و بعض
علما آیت کریمه‌ده شرح صدردن مراد معرفت و طاعته راجع دردیوب بعض وجوه بیان اتمشلر
جمله‌دن بری بودرکه وقتاکه فخر کائنات علیه افضل الصلوات انس و جنه نبوتله مبعوث اولدی
جمیع هموم و اضطراب قلب شریفندن اخراج اولنوب مجموع مهمات رسالته وسعت حاصل اولدی
آرتوق طارلقدن و اضطرابدن خلاص اولوب سرور و غم زمانلرنده برحال اوزره ایدی دائما
منشرح الصدر اولوب وظایف نبوت و رسالت اداسنه مشغول ایدی اگر سؤال اولنوبا الم نشرح لك
صدرك دینلدی نیچون الم نشرح لك قلبك دینلدی دیرلرسه جواب اولدرکه وسوسه‌نک
محلی صدردر نیته کم حق سبحانه و تعالى یوسوس فی صدور الناس دیو بیورمشدر پس اول
وسوسه‌یی صدردن ازاله ایدوب یرینه خیر و حسنات فکرلرین کتورمک شرح صدر اتمکدر آنک ایچون
شرح صدر بیورلدی شرح قلب دینلدی و امام محمد بن علی الترمذی قدس الله سره العزیز بیورمشدرکه
قلب محل عقل و معرفتدر و شیطانک ظفر بولمغه قصد ایتدوکی اصل قلبدر اما اول صدره کلور زیرا
صدر قلبک حصاریدر نیچون که لعین صدره یول بولوب کیرنه و خواطر شیطانیه و انواع افکار
فاسده ایله و غم و غصه ایله و حرص ایله طولدرسه قلب طاریلور طاعت و عبادت لذتن بولامز
اولور اما ابتدادن طرح اولنوب حصاره یول بولمیجق امن حاصل اولور قلبک صفا یعنی اولسه
و صدر منشرح اولور حقوق عبودیتک اداسنه قیام میسر اولور و بالجمله شرح صدرک معناسی
حق جل و علا انسانک سینه‌سنده اولان خواطر و افکار فاسده‌یی اخراج ایدوب یرینه انواع
خیر کتورمکدر بعض علما رحمهم الله تعالى بو مقامده بر دقیقه بیوروب دیشلردرکه حق تبارک و تعالى
حضرت موسی علیه الصلوة والسلامدن حکایة رب اشرح لی صدری دیو بیوردی که معناسی
یا رب بنم صدرمی غل و غشدن پاک ایله دیمک اولور و رسول الله صلى الله عليه وسلم
الم نشرح لك صدرك دیو بیوردی که معناسی یا محمد بز سنک صدرکی شرح ایتدوکمی تحقیقا

بزسنک

بز سنک صدرکی پاک ایتدوک دیمکدر پس محمد صلى الله تعالى عليه وسلمدن طلب واقع
اولمدین حق جل و علا سینه‌سن پاک اتمشدر اما موسی علیه السلامک طلبندن صکره
واقع اولمشدر و دخی رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنک وصفنده و سراجا منیرا
بیوروب نورلو چراغه تشبیه اتمشدر که غیرلر نوری آندن آلورلر و شرح صدر مرتبه‌سی
نوره قابلیت مرتبه‌سیدر پس محمد مصطفی صلى الله عليه وسلم حضرتیله موسی علیه السلام
حضرتی مابیننده اولان فرقه نظر اولنه دقاق حضرتلری قدس الله سره العزیز ایتدیلر
حضرت موسی علی نبینا و علیه الصلوة والسلام مرید و طالب ایدی رب اشرح لی صدری
دیدی و رسول الله صلى الله عليه وسلم مراد و مطلوب ایدی آنلره الم نشرح لك صدرك
بیورلدی و اول حضرتک صلوات الله علیه و سلامه کندو خاتونلریله اولان معاشرت و مباشرتی
خصوصنده بیورمشلردرکه کیجه‌ده و کندزده بر ساعت ایچنده جمله‌سن دوره ایلردی یا دوقوز
که منکوحه و جاریه اون بر نفر کسنه ایدیلر راوی ایدر انس بن مالکه بن ایتدم پیغمبر
علیه الصلوة والسلام بو مرتبه‌یه طاقت کتوررمی ایدی دیدم انس رضی الله عنه ایتدی
بز اصحابله سویلشوردک که رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتنه اوتوز کشی قوتی
ویرلمش ایدی دیدی امام بخاری رحمة الله علیه بویله‌جه روایت ایتمشدر و بعض علما حدیث
رحمهم الله تعالى معاذ رضی الله عنه دن روایت ایتدوکی اوزره قرق کشی قوتی ویرلمش ایدی
دیو بیورلشدر ابو نعیم مجاهد رضی الله عنه دن روایت ایتدوکی اوزره شویله بیورلشدر که
مجامعت خصوصنده اهل جنت رجاللرندن قرق کشی قوتی قدر قوت ویرلمش ایدی انس بن مالك
رضی الله عنه دن مرویدر که مؤمن کشیه جنتده شو قدر قوت ویریلور جماع خصوصنده دیو
بیورلمش انس ایتدی که بن ایتدم یا رسول الله انسان بو قدر جماعه قادر اولورمی دیدم بیوردی که
اکا یوز کشی قوتی ویریلور دیدی پس بو حساب اوزره اول ابد مفخر عالم حضرتنه دورت بیک
کشی قوتی ویرلمش اولور ابن عربی رحمة الله علیه ایتدی رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتنک بو بابده سایر خلق اوزره قوت ظاهره‌سی وار ایدی حال بوکه اکل و شرب خصوصنده
قناعت اوزره ایدی بکی فضیلتی امور شرعیه‌ده جمع ایتدوکی امور اعتبار ایتدوکی ده دخی

جمع ایتمكیچون حق سبحانه وتعالی بویله قلمش ایدی حتی رسول الله حضرتلرینك حالی ایكی
جهانده كمال اوزره اوله دیمشدر. والحاصل بو بابده كمال قدرت و قوتلری اولدوغی
علمای حدیثدن چوق كمسنه قولیله ثابت اولمشدر. و امام طبرانی رحمة الله علیه روایتنده
ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مروی دركه ما احتلم نبی قط وانما الاحتلام
من الشیطان بیورلمشدر. معناسی هیچ بر پیغمبره احتلام اولمق واقع اولمامشدر. احتلام كلدكده
الاشیطاندندر دیمك اولور. رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی حق سبحانه
وتعالی حفظ ایدوب هرگز عمرنده احتلام واقع اولمادی نته كم سایر پیغمبرلره واقع اولمدیغی
دیو بیورمشلردر. اما مبارك آیقلری وصفنده علمای حدیثدن امام ترمذی وغیریلر رحمهم الله
روایتلرنده وارد اولمشدر كه انه صلی الله علیه وسلم كان شثن القدمین دیو بیورمشلردر.
و بوندن مراد مبارك آیقلرینك بر مقداری ایری ایدی دیمكدر دیو تفسیر ایتمشلردر. و امام احمد و امام
طبرانی رحمهما الله تعالی روایتلرنده میمونه بنت كردم دن رضی الله عنها مرویدر كه ایتدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی گوردم خاطرمدن گتمز كه مبارك آیقلرینك سبابه‌سی
سایر پرمقلرندن اوزون ایدی دیو بیورمشدر. و سبابه دیو باش پرمغه یاقین اولان پرمغه
دیرلر. و مبارك طبانلری آلتی دوز و یومشاق ایدی. عبد الله بن بریده رضی الله عنه بیورمشدر كه
كان صلی الله تعالی علیه وسلم احسن البشر قدما یعنی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
آیق جهتندن نوع بشرك غایت گوزلی ایدی دیمكدر. علما رحمهم الله تعالی اتفاق ایتمشلردر كه
اول حضرتك مبارك آیقلری نهایت مرتبه‌ده گوزل ایدی صلی الله تعالی علیه وسلم
و مبارك قامتی وصفنده امام بیهقی رحمة الله علیه حضرت علی دن كرم الله تعالی وجهه روایت
ایتمشلردر كه لا قصیر ولا طویل وهو الی الطول اقرب دیو بیورمشدر. معناسی قصه دكل ایدی
اوزون دكل ایدی اوزونلغه یقینجه ایدی دیمكدر. و عبد الله بن امام احمد رحمهما الله روایتنده
ینه حضرت امیر المؤمنین علی دن كرم الله وجهه مرویدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم
قتی اوزون دكل ایدی اعتدالدن یوقارو دكل ایدی لكن قومیله بر یره گلسه آنلره غالب اولوردی
دیو بیورمشدر. و ابو هریره رضی الله تعالی عنه بیورمشدر كه كان رسول الله صلی الله علیه وسلم

ربعة

ربعة وهو الی الطول اقرب یعنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قتی اوزون
دكل ایدی و قصه دكل ایدی اوزونلغه یقین ایدی دیمكدر. والحاصل ذكر اولنان روایتلردن
مجموعندن فهم اولنور كه فخر عالم صلی الله علیه وسلم اورته بویلو مرتبه‌سندن زیاده ایمشلر.
نهایت قتی اوزون بویلو دكللر ایمش. ابن عساكر و بیهقی روایتلرنده رحمهما الله حضرت عائشه دن
رضی الله عنها مرویدر كه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم قتی زیاده اوزون بویلو
دكل ایدی و قصه بویلو دكل ایدی یالكز یورودكی زمانده اورته بویلولغه نسبت اولنوردی
وهر بار كه یانینه بر اوزون بویلو كیمسه گلسه كندوسی آندن اوزون گورینوردی. و چوق واقع
اولوردی كه ایكی یانینه ایكی اوزون بویلو كیمسه‌لر گلورلردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم بونلره
اوزونلقده آنلره غالب اولوردی. و آنلردن آیرلسه ینه اعتدال قامته اوزره اولوردی
دیو بیورمشدر. ابن سبع رحمة الله علیه خصائصنده بیورمشدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم
اوتوردوغی زمانده مبارك اوموزی جمیع اوتورنلردن یوقارو اولوردی. و مبارك صاچلری
و مبارك صقللری وصفنده بیورلمشدر كه قتاده رضی الله عنه ایتدی بن انس بن مالكه رضی الله عنه
سؤال ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك مبارك قللری نیجه ایدی دیدم ایتدی
شعرا بین شعرین لا رجل ولا سبط ولا جعد قطط كان بین اذنیه وعاتقیه دیدی معناسی
ایكی نوع قل ما بیننده بر قیل ایدی قتی قیورجق دكل ایدی و قتی طوغری و طغرو دكل ایدی
میانه و معتدل ایدی. و اوزونلقده قصه لقده گوزونكی قولقلری ایله اوموزلری وسطنك
ما بینی مقداری ایدی دیمك اولور. بر روایتده دخی كان رجلا لیس بالسبط ولا الجعد بین
اذنیه وعاتقیه بیورلمشدر. یعنی مبارك صاچی اعتدال ایله قیورجق ایدی قتی طغرو طغرو دكل
و قتی قیورجق دكل ایدی مبارك قولقلری ایله مبارك اوموزی ما بیننده ایدی دیمك اولور.
بر روایتده الی انصاف اذنیه وارد اولمشدر یعنی مبارك قولقلرینك اورته‌لرینه وارر ایدی
دیمك اولور. ائمه حدیثدن امام بخاری و مسلم و ابو داود و نسائی رحمهم الله تعالی بونلرك روایت
بیورمشلردر. اصح روایات بونلردر كه ذكر اولندی. ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن ائمه
حدیث رحمهم الله تعالی روایت ایتمشلردر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم مبارك صاچلرینی

آلنی اوستنه صالی ویروردی ومشرکلر صاچلرینی ایکی جانبه ایرورلردی واهل کتاب
نصاری ویهود طائفه سی صاچلرینی آیرمزلردی صالی ویرورلردی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی شول یرده که کندویه تشقه امر وارد اولمشدر اول اصل حالده اهل کتابه موافقتی سوردی
یعنی مشرکلر اسلوبنی اختیار ایتمزدی اهل کتاب اسلوبن اختیار ایلردی صکره دن مبارك
صاچلرینی ایرورلردی دیمشدر وامام ترمذی رحمه الله شمائلده بویله بیورمشدر وصحیح مسلمده دخی
بو روایت مثلی وارد اولمشدر علما رحمهم الله تعالی بیورمشلردر که صاچی ایکی جانبه ایرمق
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك سنتیدر زیرا صکره دن بویله ایدر اولمشلر ایدی
وصحیح بودر که آلنی اوستنه صالی ویرمکده جایزدر ایکی جانبه ایرمقده جایزدر اما ایرمق
افضلدر دیمشلر وامام ترمذی رحمة الله علیه روایتنده حضرت عایشه صدیقه رضی الله عنها
بیورمشدر که کان له صلی الله علیه وسلم شعر فوق الجمة ودون الوفرة معناسی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك جمه دن یوقارو وفره دن اشاغه بر صاچی وار ایدی دیمکدر
جمه دیو اول صاچه دیرلر که اوموز باشلرینه یتشه وفره دیو اول صاچه دیرلر که قولاق
یومشاغنه یتشه والحاصل حضرت عایشه رضی الله عنها روایتی اوزره فخر کائناتك
صلی الله علیه وسلم مبارك صاچلرینك اوزونلوغی شول قدر ایدی که مبارك قولاقلرینك
یومشاغندن اشاغه اینمش ایدی اما اوموزلرینه وارمامش ایدی ایکیسنك ما بیننده ایدی
وانس رضی الله عنه روایتنده مبارك قولاقلرینه دك ایدی وبراء رضی الله تعالی عنه
حدیثنده مبارك اوموزلرینه دکین دیمشلردر قاضی عیاض رحمة الله علیه ایدر بو ذکر
اولنان روایتلری توفیق بویله اولور که مبارك قولاقلری جانبنده اولان صاچلری قولاق یومشاغنه
وارنجه ایدی ودخی آردنده اولان صاچلری اوموز باشلرینه یتشوردی وبویله دخی بیورمشلردر که
بعض روایتده قولاغنه دك اینمش ایدی وبعض روایتده اوموزنه دك اینمش ایدی
دیدوکلرینك اصلی بودر که بر زمانده اویله ایدی وبر زمانده بویله ایدی دیمکدر روایت
صحیحده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری مبارك صاچلرینی کاه اولوردی که
اهمال ایدرلردی اوزانوردی حتی اوموز باشلرینه یتردی کاه اولوردی که کسرلردی مبارك

قولاقلرینك

قولاقلرینك یومشغنه یاخود اورته لرینه برابر اولوردی ام هانی رضی الله عنها بیورمشدر که
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بر زمانده مکه ده بزه کلمش ایدی اول وقت دورت
غدیره سی وار ایدی دیو بیوردی وغدیره نك معناسی صاچ بلوکی دریعنی مبارك صاچنی
دورت بلوك ایدوب صورقمش ایدی دیمکدر ومبارك صقاللری وصفنده حضرت انس بن
رضی الله تعالی عنه مرویدر که فخر کائناتك علیها اکمل التحیات مبارك صقاللرنده بر قچ دانه
آق قیل وار ایدی امام مسلم رحمة الله علیه بویله روایت ایتمشلردر وبینه آنلردن قنده آق
قیل کورمزدی الا قتی آز کورینوردی دیو بیورمشلردر بر روایتده وارد اولمشدر که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی صاچ وصقال بویامق واقع اولمدی وآق قیل ایما ان
عنفقه سنده وصدغلرنده ایدی وبر قچ قیل دخی جابجا مبارك باشنده ایدی دیمشلردر عنفقه
آلت طودقدن اشاغه جه بتن قطعه یه دیرلر صدغ دن مراد صقل باغیدر نتکیم امام بیهقی
رحمة الله علیه قتنده انس بن مالکدن رضی الله عنه مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك مبارك باشنده ومبارك صقالنده آق قیل اون یدی دانه یلکیچ اون سکز دانه دن
غیری یوغیدی دیمشدر والحاصل صحابه کرامدن هر بری بر زمانده نه صفتده کوردیسه
اویله روایت ایتمشلردر بنی آدمك حالی بر قرار اوزره اولمز کاه بر هیئت اوزره وکاه بر هیئت
اوزره اولور امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده ابی جحیفه دن مرویدر که کان ابیض قد شمط
دیو بیورمشدر یعنی آغرمش ایدی آق قیلله قره قیلی مخلوط ایدی دیمکدر بو روایت اوزره آق
قیللری قتی چوق اولمق لازم کلور جایزدر که ابو جحیفه رضی الله عنه کوردوکی زمانده حضرت
رسالت صلی الله علیه وسلم بو حالت اوزره اولالر وبالجمله بو بر نسنه در که باشنه کلنلر بلورلر
اولا کیشینك صقالنده بر دانه ایکی دانه آق قیل ظاهر اولور بر ایکی هفته دن صکره بشر اون قیل
اولمغه باشلر آلتی آی ویا بر ییل کچدوکدن صکره حالی الله دن غیری کمسه بلمز اولور ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتلرندن روایت اولنمشدر که ابو بکر صدیق رضی الله تعالی عنه بر کون ایتدی
آغرمشسن یا رسول الله دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بنی هود وواقعه والمرسلات
وعم یتساءلون واذا الشمس کورت سوره لری آغرتدی دیدی یعنی بو سوره لرده جنت وجهنم

حوالی چوق ذکر اولنمشدر اتمام حاللری نیجه اوله دیو غم و تشویش ایله آغرده دیمکدر وعلما رحمهم الله تعالی پیغمبر علیه الصلوة والسلام مبارک صقاللرینی بویایق واقع اولدوغنده اختلاف ایتمشلردر اکثری بونلر اوزرنده درکه بویامدی و امام مالک دخی رحمه الله بویله بیورمشدر اما امام نووی رحمة الله علیه حضرتلری ایدر مختار بودر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم مبارک صقاللرینی بر زماندن بویادی و اکثر اوقاتده ترک ایدوب بویامدی هر کشی کوردوکی اوزره خبر ویرمشدر سوزنده صادقدر ویدی صحیح بخاریده و مسلمده رحمهما الله تعالی ابن عمر رضی الله تعالی عنهما حضرتلرندن دخی مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم مبارک صقاللرینی صاریه بویادوغنی کوردم دیو و مبارک قیللرینک آغرمه سی خصوصنده اولان اختلاف دخی بویله در هر کشی نیجه کوردی ایسه اویله روایت ایلدی بعضلر هیچ آق قیلینی کورمدیلر بعضلر دخی کوردیلر اما قتی آز کوردیلر بعضلر چوقجه کوردیلر امام مسلم و نسائی رحمهما الله علیهما روایتلرنده جابر بن سمره دن رضی الله عنه مرویدر که ایتدی

كان صلى الله تعالى عليه وسلم قد شمط مقدم رأسه ولحيته وكان اذا ادهن لم يتبين فاذا شعث تبين وكان كثير شعر اللحية دیو بیوردی یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک مبارک باشلرینک و مبارک صقاللرینک اوکی دوموی اولمش ایدی آق ایله قره قاریشق ایدی وقتیکه یاغ سورنسه بللو اولمازایدی و وقتیکه مبارک قیللری پریشان اولسه بللو اولوردی و کوز صقاللو ایدی مبارک صقاللرینک قیللری چوق ایدی دیمکدر امام ترمذی رحمه الله تعالی روایتنده عمرو بن شعیب رضی الله عنه دن مرویدر که انه صلى الله عليه وسلم كان يأخذ من لحيته من عرضها وطولها دیو بیورمشدر یعنی حضرت رسول الله صلوات الله علیه و سلامه مبارک صقاللرینک اینندن و اوزونندن آلوردی دیمکدر و ترمذی رحمه الله بو حدیثه بو حدیث غریبدر دیمشدر و ینه ترمذی رحمة الله علیه ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن روایت ایتمشدر که كان النبي صلى الله عليه وسلم يقص شاربه دیو بیورمشدر یعنی پیغمبر حضرتلری صلی الله علیه وسلم مبارک بیغنی قرقارایدی دیمکدر و ینه زید بن ارقمدن رضی الله عنه روایت ایلمشدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم من لم يأخذ شاربه فليس منا دیو بیورمشلردر یعنی بر کسنه که بیغنی آلمیه اول بزدن دکلدر دیمک اولور و صحیحینده وارد اولمشدر که خالفوا المشركين وفروا اللحى واحفوا الشوارب بیورلمشدر یعنی مشرکلره مخالفت ایدوب صقاللر کزی چوقالتک

وبیقلروکز

وبیقلروکزی اوکات کسوک دیمکدر و بیغی کسمک ایله قازیمغک قنغیسی افضلدر دیو اختلاف اولنمشدر موطاده یؤخذ من الشارب حتى يبدو طرف الشفة دیو بیورلمشدر یعنی بیغندن آنکه چاقدر طوداغک کناری کورنجه دیمکدر و ابن عبد الحکم دن رحمه الله نقل اولنورکه امام مالک حضرتی رحمه الله رحمة واسعة ويحفي الشارب ويعفي اللحى وليس احفاء الشارب حلقه وارى ان يؤدب من حلق شاربه دیو بیورمشدر معناسی بیغی اوکات کسه و صقالی کسمیه و بیغی اوکات کسمکدن مراد قازیمق دکلدر و بیغنی قازیین کسنه به تادیب اتمک بن جایز کورورم دیمکدر و اشهب دن دخی مرویدر که بیغی قازیمق بدعتدر و بن جایز کورورم که اویله ایدنی محکم دوکلر دیمشدر و علمای شافعیه دن امام نووی رحمة الله علیه حضرتلری بیق کسمکده مختار اولان بودرکه طوداغک کناری کورونجه کسه لرچاقی دیبندن کسمیه لر دیمشدر و اصحاب ابی حنیفه دن رضی الله عنه امام طحاوی بو خصوصده شافعیدن مصرح نسنه کورمدوک مزنی و ربیع بیقلرین قرقارلردی اما ابو حنیفه و ابو یوسف و محمد رحمهم الله تعالی مذهبلری باش قلینده و بیقده بودرکه احفا تقصیردن افضلدر دیمشدر احفا اوکات محکم کسمکه دیرلر تقصیر قصه آلمغه دیرلر و ینه بیغک ایکی جانبنده اشاغه صارقن اوجلرین کسمک خصوصنده خلاف ایتمشلردر امام غزالی قدس الله سره حضرتلری احیاء علومده آنلری کسمیوب قومق جایزدر زیرا صحابه کرامدن حضرت عمر بن خطاب و غیریلر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بیغک اوجلرین کسمیوب قومشلردر زیرا اوجلر آغزی اورتمز و طعام بولشمز دیمشدر و ابو داود رحمة الله علیه جابر رضی الله عنه حضرتلرندن شویله روایت ایتمشدر که كنا نعفي السبال الا في حج او عمرة دیو بیورمشدر معناسی بز بیغک اوجلرین کسمزدک الا حج و یا عمره ده کسردک دیمکدر اما بعض علما رحمهم الله تعالی بیغک اوستنی قرقوب ایکی یاننده اوجلرین صارقتمغی کریه کورمشلردر زیرا عجملره اوکنمک بللو آتش پرستلره و اهل کتابه اوکنمکدر لازم کلور دیمشلردر و بو قول صوابه اولیدر زیرا ابن حبان صحیحنده ابن عمر رضی الله عنهما حدیثندن روایت ایتمشدر که ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه مجوس طائفه سی ذکر اولندی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایتدی انلر بیقلرینی اوزون چوغالدورلر و صقاللرین تراش ایدرلر انلره مخالفت ایلک دیو بیوردی آندن صکره ابن عمر رضی الله عنهما

بیغلرینی اوجن قرقار اولدی قیون یاخود دوه قرقلوزکبی دیشدر وامام احمد رحمة الله علیه
مسندینده ابی امامه نك رضی الله تعالی عنه بر حدیثی اثناسنده روایت اتمشدرکه ابو امامه رضی الله عنه
یا رسول الله اهل کتاب صقاللرین قرقارلر و بیغلرینی اوزجیق قالدیرورلر دیدوك رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیوردیکه سز بیغلریکزی اوجن قرقوك و صقاللریکزی قلدرك
اهل کتابه مخالفت ایلك دیدی دیو بیوردی و انس رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری نوره طوتنمزلردی مقتضای بشریت اوزره قیل زایل اتمك مراد اولنجق
انتره ایله قازدرلردی دیمشدر ابن ماجه و بیهقی دخی بو وجهله روایت اتمشلردر اما امام احمد
رحمة الله علیه بو حدیثك صحتنی انکار اتمشدر لکن ام المؤمنین ام سلمه رضی الله عنها حضرتلرندن
روایت ایلمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نوره طوتندقی زمانده اولا کندوسی
بالخصوص مستور اولان موضعه سوررلردی و سایر بدننه اهلی سوررلردی دیو بیورمشدر و طرنق
کسمك خصوصنده بیهقی رحمة الله علیه روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلم قتنده جمعه
کونی طرنق کسمك و بیغ کسمك مستحب ایدی دیو وارد اولمشدر امام احمد رحمة الله علیه بو خصوصدن
سؤال اولندقده جمعه کونی وقت زوالدن مقدم کسمك سنتدر دیو جواب ویردی و پنجشنبه کونی
کسمك و هرنه وقت استرسه مختار اولمق قولی دخی کندندن روایت اولنمشدر و علمای حنفیه رحمهم الله تعالی
قتنده بویله درکه جمعه کونی طرنق کسمك مستحبدر و قاضیخان رحمة الله علیه ایتدی برکسه طرنق
کسمکه و باش قازنمغه جمعه کونی تعیین ایلسه بیورمشلردرکه اکر جمعه دن غیری زمانده چوق
کسمکی جایز کورزسه و جمعه کونه تأخیری فاحش ایلرایسه مکروه اولور زیرا برکسه نك که طرنغی
اوزون اولا رزقی طار اولور یعنی وسعته یتشمز و اکر حددن تجاوز اتیوب احادیث شریفه سیله
تبرکا تأخیر ایلرسه مستحبدر زیرا حضرت عایشه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرندن روایت ایلمشدرکه من قلم اظافیره یوم الجمعة اعاذه الله تعالی عن البلایا الی
الجمعة الاخری و زیادة ثلثة ایام دیو بیورمشلر معناسی برکسنه جمعه کونی طرنقلرین کسسه
حق تعالی اول کشی یی اول بر جمعه یه دك و اوچ کون دخی زیاده بلالردن صقلیه دیمکدر
وامام طبرانی رحمة الله علیه نقلنده حضرت عایشه دن رضی الله عنها مرویدرکه رسول الله
صلی

صلی الله علیه وسلم مسواکنی و طراغنی یاننده ن آیرمزدی و مبارك صقاللرین طرادوغی زمانده
آیینه یه نظر ایلردی دیو بیورمشدر و ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك برسرمه دانی وار ایدی نوم کیجه اوندن سرمه چکرلردی
اوچ کره بوگوزینه و اوچ کره بوگوزینه دیو بیورمشدر و امام بخاری و نسائی رحمة الله علیهما
روایتلرینده محمد بن علی رضی الله عنهمادن منقولدرکه ایتدی عایشه حضرتلرینه رضی الله عنها حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم طیب استعمال ایدرمی ایدی دیدم نعم مسك و عنبر استعمال
ایلردی دیو جواب ویردی دیدی و دخی اول حضرتك یولده یوریشی خصوصنده حضرت علی دن
کرم الله وجهه مرویدرکه اوکنه میل ایدرك یورورلردی دیو بیورمشدر و ابو هریره دن رضی الله عنه
مرویدرکه قچن مبارك آیاغی ایله بصسه مجموعی ایله بصرردی دیمکدر یعنی آیاقلرینی حیله ظرافت
قصد ایدوب یورومنك ایتمزدی مبارك آیاغنك اوکا تعادتا ونده بصرردی دیمکدر و امام ترمذی
رحمه الله نقلنده ابو هریره دن رضی الله عنه مرویدرکه ایتدردی هیچ بر کسه یی کورمدم که
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن سرعتلو یوریه کویا روی زمین آکا دوریلوردی
یوروسکه بز کندوزمزه زحمت ویرووردك انلر بی بال ایدی دیمشدر بر روایتده دخی بیوردیکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم یورودکی زمانده سرعتله یوروردی حتی آردنجه اولن کیمسنه
یورتمرق یتشه مزدی دیمشلردر و بر روایت اولنورکه یورودکی زمانده مبارك اعضاسی قوت
اوزره ایدی اعضاسین بوشاندرمزایدی و آدملرین اری آکوردی و یوریشی خصوصنك جمیع احوالنده
کمال لطافت و اعتدال اوزره ایدیلر روایت اولنمشدرکه حجة الوداع ده پیاده یوریدی اصحاب
رضوان الله علیهم رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه یوریمکدن شکایت اتدیلر فخر عالم
صلی الله علیه وسلم استعینوا بالنسلان دیو بیوردی تعجیلی بودرکه یوریدوغکز زمانده بر مقدار
یوکورك تعجیل ایله یوریمکلك زایل اولور دیمکدر نسلان نك معنیسی یابان یاپلکدر قتی یلمك
تکلفك مرتبه سی ولیله بر مقدار یورمکلك ایله بو تکلف کلفت اندفاع اولور زینه تازه شوق
حاصل اولور بعون الله تعالی و مبارك اولنلر شریفه وصفنده جمهور صحابه کرام رضی الله عنهم
بیاض ایدی دیمشلردر نوبلیه دیلر و لکن بعضی بونلر ذکرکه ذکر اولنور ابو بکر و عمر و علی و ابن عمر

وابو جحيفة وابن عباس وابن ابي هالة وحسن بن علي وابو الطفيل ومحرش الكعبي وابن
والبراء وعائشة وانس رضوان الله تعالى عليهم اجمعين وحضرت علي كرم الله تعالى وجهه
فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم وصفنده ابيض مشرب ديو بيورمشدرن معناسى مبارك
بگزى آق ايدى قرمزيلغه وار ايدى ديمكدر حاصلى بويله دكل ايدى كه همان آق اوله ورنگنه
زردلك اولمايه بلكه بياض ايدى وقرمزى بگزلو ايدى ديمكدر صحيح مسلمده رحمه الله انس حضرتندن
مروى دركه ازهر اللون ايدى ديو روايت ايلمشدر معناسى قرمزى بگزلو بياض ايدى ديمك اولور
والحاصل فخر كائنات صلوات الله عليه وسلامه بو صفت اوزره ايدوكى بغايت قوتلو روايتلرله
ثابت اولمشدر بونده شبهه يوقدر تنبيه شفاده احمد بن ابي سليماندن كه سحنون اصحابندندر
آندن روايت اولنمشدر كه بر كمسنه پيغمبر صلى الله عليه وسلم قره ايدى ديسه قتل اولنمق گركدر
ديمشدر حاصلى پيغمبر صلى الله عليه وسلم خصوصنده بر كمسنه بر يالان سوز سويلسه كه آندن
جناب شريفلرينه نقصان لازم گلسه قتلى ايجاب ايدر كفردر ديو بيورمشلردر روايت اولنور كه
طيب استعمال ايتمسه لر دخى مبارك بدنلرينك رايحه سى خوب ايدى حتى انس بن مالكدن رضى الله عنه
مروى دركه بن رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك رايحه سندن خوب برايحه
نه مسكده ونه عنبرده شميم ايتمدم ديو بيورمشدر وامام طبراني رحمة الله عليه روايتنده عتبة
بن عامرك خاتونى اولان ام عاصمدن منقولدر كه ايتدى بز عتبه قاتنده دورت خاتون ايدوك
هر برمز چالشوردق كه خوشبوى نسنه لر استعمال ايده لم تا بو بابده غالب اوله وز وعتبه هركز
طيب استعمال ايتمز ايدى همان صقالنه ياغ سورردى ينه آنوك رايحه سى بزدن يگ ايدى
خلق ارا سنه چقدوغى زمانده بز عتبه نك رايحه سندن خوب رايحه شم ايتمدوك
ديرلردى بر كون بن ايتدم يا عتبه شول دكلو مسك وعنبرلر سوروب طيب خصوصنده
چالشورز سنده اولان رايحه بزدن خوبدر بونك اصلى ندر ديو سؤال ايتدم
ايتدى رسول الله صلى الله عليه وسلم زماننده بن قوردشنى چقردم آندن رسول الله
صلى الله عليه وسلم حضرتنه واردم حالمدن شكايت ايلدم بارگه صويون ديو امر ايلدى
بن دخى صويندم وستر عورت ايدوب قرشوسنده اوتوردم آندن فخر عالم صلى الله عليه وسلم

مبارك اليله بوسكردى دخى بنم ارقه مه وقارنمه سوردى اول كوندن برو بو خوب رايحه
بنده حاصل اولوب هركز كتمدى ديو حكايت ايلدى وجابر بن عبد الله دن مروى دركه ايتدى
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنده نيچه خصلت وار ايدى هر بارنكه بر يولدن كتسه البته
آردنجه كيدن كمسنه اول يولدن رسول الله كچدوكن رايحه طيبه سندن بلوردى وكندوكه
يولده بر طاشه اوغراسه ايدى اول طاش انكا سجده ايلردى ودخى انس بن مالكدن رضى الله عنه
مروى دركه رسول الله صلى الله عليه وسلم مدينه صوقاقلرينك بريندن كچدوكى زمانده طيب
رايحه سين بولورلردى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتى بو صوقاقدن كچمش ديرلردى
ديو بيورمشدر وابو نعيم روايتنده حضرت عايشه دن رضى الله عنها مروى دركه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم آدم اوغلانلرينك بغايت گوزل يوزلوسى وبغايت نورانى بگزلوسى ايدى
هر كمسنه كه آنى وصف ايليسه مبارك يوزنى بدر اولمش آيه تشبيه ايلردى ومبارك يوزنده
دري اينجو كبى ايدى مسكدن ازفردن خوب رايحه لو ايدى ديو بيورمشدر ودخى بعض احاديث
شريفه ده وارد اولمشدر كه دنيادن كچدوكى زمانده بعض خاتونلر درلرندن الوب طيب ايدينورلردى
ديو بيورلمشدر اما مشهور اولان اوزره كه رسول الله حضرتنك درلرندن گل پيدا اولمشدر ديدكلرى
صحيح دكلدر امام نووى رحمة الله عليه بويله ديمشدر وشيخ الاسلام ابن حجر رحمه الله دخى
اول حديث موضوعدر ديمشدر وبعض نسخ شفاده واقع اولان اوزره حضرت عايشه رضى الله عنها
رسول الله حضرتنده صلى الله عليه وسلم سؤال ايدوب يا رسول الله سن تنها يرلره قضاء
حاجته وارورسن اندن صكره آنده هيچ نسنه كورمزز ديدى پيغمبر عليه الصلوة والسلام ايتدى
يا عايشه سن بلمزميسن كه انبيادن خروج ايدن نسنه لرى ارض يارلوب يوتر آندن هيچ نسنه كورنمز
ديو بيوردى علمادن چوق كمسنه وابو حنيفه رحمهم الله تعالى عينى قولى اوزره بونكا ذاهب
اولمشلردر كه اول حضرتك فضلاتى طاهر ايدى ابن حجر رحمة الله عليه ايدر طهارت
فضلاتنه ادله چوق اولمشدر وامام لر بونى حضرت فخر عالم صلى الله عليه وسلم خصايصندن
عد ايتمشلردر ديدى بعض علما رحمهم الله تعالى بونه سر بودر كه ملكلر اول حضرتك سينه سين
ياروب ايچين غسل ايتدكلرندن در ديديلر والله سبحانه اعلم وابن عوانه وحاكم رحمة الله عليهما

روایتلرنده وارد اولمشدرکه حضرت عایشه رضی الله عنها ایتدی قرآن عظیم نازل اولالدن برو
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی ایاغ اوزره طوروب تبول ایتمک واقع اولمدی دیدی کفار عربک
عادتلری ایاغ اوزره طوروب تبول ایتمک ایدی فخر عالم آنلره مخالفت ایدوب اوتوره قلری یردن
تبول ایدرلردی زیرا بونده پاکلک واردر لباسه و بدنه نم دوشمز صحیح ومن اما امام بخاری رحمه الله
روایتنده حذیفه رضی الله عنه بیورمشدرکه اتی رسول الله صلی الله علیه وسلم سباطة قوم
فبال قائما ثم دعا بماء فتوضأ یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم بر قومک زبل یرینه کلدی
دخی ایاغ اوزره طوررکن بول ایتدی آندن صکره صو ایستدی دخی آبدست آلدی دیمکدر بو حدیث
شریف صحیحدر فخر عالمدن صلی الله علیه وسلم ایاغ اوزره بول ایتمک واقع اولمشدر و بونک
وجهنده علما رحمهم الله تعالی بر نیچه قول بیورمشلردر بری بودرکه اول زمانده یقین یرده آدم
وارایدی ایاغ اوزره بول ایتمکده ریح خروجندن سلامت واردر انکیچون ایتدی دیدیلر و بعضلر
امام شافعی رضی الله عنه دن نقل اولنان اوزره طایفهء عرب ایاغ اوزره تبول ایتمکده بل اغریسینه
شفا حاصل اولوردی لر انکیچون ایتدی دیدیلر و امام بیهقی و حاکم ابوهریره دن رضی الله عنه
نقل ایتمشلردر که اول زمانده حضرت فخر عالمک مبارک دیزی آلتنده چبان وارایدی اول عذردن
ایتدی دیو بیورمشدر اما بعض علما بو حدیث ضعیفدر دیدیلر امثل ظاهر بودر که فخر عالمک مرادلری
ایاغ اوزره تبول دخی جایز اولدوغن بیان ایدی زیرا شول یرده که بول ایتدکده اوسته صچرامق
احتمالی اولمیه ایاغ اوستندن تبول جایزدر کراهتی یوقدر دیو بیورمشلردر خصوصا فخر عالمک
تبول ایتدیکی سباطه اوسته واقع اولمش ایدی سباطه دیو زبل یره و سوپرندی یکه دیرلر بو اصل یرلر
قبه و یومشق اولور صو ایچنه کچر کیدر صچرامز اما قتی یر اوسته اولیجق صچرار و بعضلر
ایاغ اوزره ندن بول ایتمک منسوخدر دیدیلر و حضرت عایشه دن سابقا روایت اولنان
حدیثله استدلال ایتدیلر اما صواب بودرکه منسوخ دکلدر ایاغ اوزره بول ایتمک جایزدر
زیرا حذیفه رضی الله عنه حضرتی صحابه کبارندن ایدی اولابن کوردم دیو روایت ایلدی
عایشه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک اوده واقع اولان احوالنی بلوردی
یابانده نه اولدوغن نه بلوردی هر کیشی کوردکی اوزره روایت ایلمشدر دیو بیورمشلر و الحاصل

ذکر

ذکر اولنان اوزره صحیح و معتمد اولان بودرکه بول ایتمک جایزدر اما امام بخاری رحمة الله علیه
انس بن مالکدن رضی الله عنه روایت ایلمشدرکه فخر کاینات صلی الله علیه وسلم خلایه کیردکده
زمانده اللهم انی اعوذ بک من الخبث والخبائث دیو استعاذه ایلردی معناسی یارب تحقیقا
بن سکا صغینورم شیطانلرک ارککلرندن و دیشیلرندن دیمکدر اظهار عبودیت ایچون تکرار استعاذه
ایلردی و امتنه تعلیم ایچون قتی قتی سویلردی خلایه کیرمجک زمانده طشره ده ایکن دیملت
اکر اونودرسه ایچرو کیردکده قلبیله دیمک کرکدر دیو بیورمشلردر و شویله معلوم اوله که شریعتده
اوتانمق اولمز مسئله اولنق بودرکه هر خصوصده ادب ندر ایسه انکا کوره عمل اولنجیو اولانلر کبی هیچ
پرسنه اکسوک قومامق اهل اسلامه لایق دکلدر هم دینی و هم دولتی معمور اولمق استینلر حضرت
رسول الثقلین صلی الله علیه وسلمک بابرکت سنتنه و آداب شریعتنه رعایت ایلیه لر و حضرت عایشه
رضی الله عنهادن مرویدر که پیغمبر علیه الصلوة والسلام خلادن چیقدوغی زمانده الحمد لله الذی
اذهب عنی الاذی وعافانی دیو بیورردی یعنی حمد اول الله تعالی حضرتنه که بندن اذای
کیدردی و بکا عافیت ویردی دیمکدر و دخی امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده ابو ایوب انصاری
رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن روایت ایلمشدر که قچن بریکز قضای
حاجته وارسه قبله یه قرشو اوتورمسون و آرقه سین قبله یه دونمسون شرق طرفنه
یاخود غرب طرفنه توجه ایدولر دیو بیورمشدر اما بو بلده ایلک صحراده و آچوق یرلرده
اولمغه کوره در شویله که بنالر ایچنده واقع اوله نیجه کرکسه اوتورمق جایزدر زیرا امام
بخاری و مسلم رحمهما الله تعالی روایتلرنده عبد الله بن عمر رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که رسول الله
حضرت حفصه نک رضی الله عنها اونده قبله یه آرقه سین دونوب قضای حاجت ایدرکن کوردم
دیو بیورمشدر و الحاصل امام مالک و امام شافعی و اسحق و غیریلر رحمهم الله مذهبلرنده بویله در که صحرا ایله
بنا ایچنک فرقی واردر اما امام ابو حنیفه و امام احمد رحمهما الله مذهبلرندن مشهور اولان بودر که
مطلقا حرامدر اولا یعنی کرک صحراده کرک بنالرده اولسون اصلا نه قبله یه قرشو اوتوره لر و نه آرقه لرین
دونه لر شویله اوتوره لر که یا انلری قبله یه کلمیه یوزینی استرسه شرق طوتسون استرسه غرب طوتسون
و صحیح بخاری ده رحمه الله انس بن مالکدن رضی الله عنه مرویدرکه قچن رسول الله صلی الله علیه وسلم

قضاء حاجته چقسه بن دخی بر اوغلان بطهره ایله صو ایلدوز دیو بیورمش در مقصد
حق سبحانه وتعالی اول حضرتی انواع اخلاق حمیده و اوصاف پسندیده ایله تشریف ایتدوکندن
بیان ایتمکدر و معلوم اولا که خلق دیمک خوی دیمکدر و علما رحمهم الله تعالی حسن خلق طبیعتیدر
یوخسه کسبیله حاصل اولور نسنه میدر دیو اختلاف ایتشلردر شول طائفه که طبیعتدر
دیدیلر آنلر ابن مسعود رضی الله عنه حدیثنی تمسک ایدنلردر که بیورلمشدر ان الله تعالی
قسم بینکم اخلاقکم کما قسم ارزاقکم یعنی تحقیقا حق تبارک وتعالی سزک ما بینکزده
اخلاقکزی قسمت ایلمشدر رزقلرکزی قسمت ایتدوکی کبی دیمکدر حاصلی کندو اختیار
وارادتی اولمزه توللرینک بعضنه رزقی چوق ویروب بعضنه آز ویردوکی کبی کیمنه حسن خلق
وکیمنه سوء خلق ویرمشدر انسانک بو خصوصده دخلی یوقدر دیدیلر و بعضیلری بوکا ذاهب
اولدیلر که حسن خلقده کسبک مدخلی واردر ریاضت وکوشش ایله حسن خلق حاصل اولور
امام قرطبی رحمة الله علیه بیورمشدر که نوع انسانده خلق جبلتدر یعنی طبیعتدن و آنلر بو خصوصده
تفاوت اوزره در شول کسنه نک اوستنه که اول جبلتدن برشیء غالب اولا اول محمود اولور
ولا اول کسنه مأموردر که چاقی اخلاق حمیده تحصیل ایدنجه چالیشه مجاهده ایلیه دیمشدر
امام احمد و نسائی رحمهما الله نقل ایدرلر رسول الله صلی الله علیه وسلم صحابه کرامدن اشج آدلو
بر کمسنه یه رضی الله عنه ایتدی ان فیک لخصلتین یحبهما الله تعالی الحلم والاناة دیدی
یعنی تحقیقا سنده ایکی خوی واردر که حق تعالی حضرتی آنلری سور بری یواشلق بری دخی
تأنی یانی طوتق عجله ایتمامکدر دیو بیوردی اول دخی ایتدی یا رسول الله قدیما کان فی ام حدیثا
دیدی یعنی بونلر بنده قدیمدن واری ایدی یوخسه صکره دن می اولدی دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
قدیما دیو بیوردی اول دخی حق تعالی حضرتی کندویه ایکی سودوکی خلق اوزره یراتدوغنه
حمد ایلدی پس اول کسنه نک بونلر بنده چوقدنمی ایدی یوخسه صکره دنمی اولدی دیو رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنک جواب ویرمشدن فهم اولنور که انسانه صکره دن بعض حسن خلق
حاصل اولمق جایز ایمش و امام احمد روایت ایتدوکی حدیث صحیح اوزره حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم
اللهم کما حسنت خلقی فحسن خلقی دیو بیورمشدر یعنی یا ربی بنم صورتمی وهیئتمی خوب

اتدوککبی

ایتدوککبی خلقمی وطبیعتمی دخی خوب ایله دیمکدر و امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده دعای
افتتاح حدیثنده واهدنی لاحسن الاخلاق لا یهدی لاحسنها الا انت دیو دعا ایلدی معناسی
یا ربی بکا احسن اخلاقه سن هدایت ایله آنکا کسه هدایت ایلمز الا سن هدایت ایلرسن دیمکدر
و مکارم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنده بو دکلو مکارم اخلاق جمع اولدیغیچون
حق سبحانه وتعالی کتاب کریمنده ثنا ایدوب انک لعلی خلق عظیم دیو بیوردی و خلق دیدکلری
حقیقتی بر ملکه نفسانیه در که آنکله متصف اولان کسنه یه کوزل ایشلر ایشلمک آسان اولور غیره
احسان ایلمک نفسینه خوش کلور و بد خلق اولوب خبیث النفس اولنلره اول ایشلر ایشلمک کوچ کلور
متصل فتنه و فساده سعی ایلرز و تحقیقا حق جل وعلا رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک
قوت علمیه سنه راجع اولان شیء عظمتله وصف ایدوب وعلمک ما لم تکن تعلم وکان فضل
الله علیک عظیما دیو بیوردی کذلک قوت عملیه سنه راجع اولان شیء عظمتله وصف ایدوب
انک لعلی خلق عظیم دیو بیورده امامدی بو ایکی آیت کریمه نک مجموعی دلالت ایلر که ارواح بشریه
ما بیننده اول حضرتک روح پاکی عظیمه وعالیة القدر جمله دن قوتی کامل اولدن کویا ارواح
ملائکه جنسندن اولمشدر دیدیلر امام حلیمی رحمة الله علیه بیورمشدر که اکثریا خلق کرم ایله
وصف اولنوب خلق کریم دینلور لکن حق سبحانه وتعالی اول حضرتک خلقنی عظمتله وصف
ایدوب خلق عظیم دیو بیوردی وجهی بودرکه کرم خلق دینلسه تجاوزات وملایمت
نفس مراد اولنور رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک خلقی همان بو دکل ایدی بلکه مؤمنلره
نیجه مرحمت وشفقت اوزره ایسه کافرلره شدت وصلابت اوزره ایدی و اعداسی اوزره منصور
ومظفر ایدی کوزلرینه مهابتلو کورینوردی قلبلرینه بر آیلق یولدن خوف دوشردی بو تقدیرجه
خلق شریفن عظمتله وصف ایتمک اولیدر زیرا انعامه وانتقامه شامل اولور دیو بیوردی
و حضرت جنید بغدادی قدس الله سره العزیز بیورمشدر که وانما کان خلقه صلی الله علیه وسلم
عظیما لانه لم یکن له همة سوی الله تعالی یعنی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم
خلق عظیم اولمق همان آنوکیچون ایدی که الله تعالی دن غیریه همتی یوغیدی مراد ومقصودی
همان اول ایدی دیو بیوردی امام مالک رحمة الله علیه موطاده نقل ایتدوکی اوزره رسول الله

صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن مرویدر که بُعِثتُ لِاُتَمِّمَ مَکارِمَ الاخلاقِ دیو بیورمشلردر
یعنی بن مکارم اخلاقی تمام ایتمکیچون مبعوث اولدم دیمکدر پس جمیع اخلاق حمیده رسول الله حضرتنده
موجود ایدی قرآن عظیم ایله مؤدب اولمش ایدی نته کم حضرت عایشه رضی الله عنها کانَ خُلُقُهُ
القرآنَ دیو بیوردی عوارف المعارف صاحبی قدس الله سره العزیز ایدر بعید اولمیا که حضرت عایشه
کانَ خُلُقُهُ القرآنَ دیو بیوردقلرنده اخلاق ربانیه یه رمز خفی اوله کانَ متخلّقاً باخلاقِ الله
تعالی دیمکه حق جل وعلادن استحیا ایلیه دخی کان خلقه القرآن دیمش اوله پس قرآنک
عظمتنک معانیسنه نهایت اولمدوغی کبی رسول الله حضرتنک دخی خلق عظیمنه دلالت ایلیان
اوصاف جمیله سنه نهایت یوقدر دیو بیورمشلردر واخلاق حمیده اگرچه کسب ایله تحصیل اولنمغه
دخی قابل ایدوکی ثابتدر ولکن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک اخلاق حمیده سی
اصل خلقتی اوزره عطیه الهیه ایدی کسب وریاضتله دگل ایدی وبو خصال حمیده نک دخی
سرچشمه سی کمال عقلدر زیرا فضایل انونکله تحصیل اولنور ورذایل انونکله اجتناب قلنور
عقل روحک لسانی وبصیرتنک ترجمانیدر بصیرت دیدوکلری روحک قلبی منزله سنده در روح عقل
لسانی مرتبه سنده در دیدیلر وبعض علما رحمهم الله تعالی بیورمشلردر که هر نسنه نک جوهری
واردر انسانک جوهری عقلدر وعقلک جوهری صبردر وعقل ماهیتنده قتی چوق اختلاف
اتمشلردر صاحب القاموس رحمة الله علیه دخی بر قاچ وجهه ذکر اتدکدن صکره آخر حق بودر که
بدن روحانی نسنه در نفس علوم ضروریه ونظریه یی انونکله ادراک ایلر وانونک ابتداء وجودی
اوغلانک انا رحمنده منور تخلق اولنوب روحی نفخ اولندوغی زماندندر وبو زماندن نجاق
حد بلوغه وارنجه جوهر عقل زیاده اولمقده در اول وقت کمال بولور دیمشدر وبو تقریرده
چاق بیزلک دایره سنه وارنجه اولان کالی کسب علوم وفضایل طریقیله در وبو حینده نفس
جوهر عقل بلوغ مرتبه سنه کالن بولور انونکیچوندر که جمیع تکالیف شرعیه ایله مکلف اولمغه
بالغ اولمش اوغلانلر بیرلک تفاوتی یوقدر ندیا اول زمانده اشیانک حسن وقبحن وکمال
ونقصانن ادراک ایلر خواجه عالم صلی الله علیه وسلمک کمال عقلی بر مرتبه سنده ایدی که هر کس
نوع بشردن برغیری کسنه اول دایره یه قدم بصمق احتمالی یوقدر انونکیچون انلرک اخلاق کریمه

عظیم

عظیمه ایدی بو خصوص فهمه قریب اولمغیچون علما رحمهم الله تعالی انلرک عقلیله سایر خلقک
عقللرینک نیجه در لو نسنه یه تشبیه بیورمشلردر حتی بعضلر ایتدیلر عقل یوز حصه در طقسان
طقوزی رسول الله حضرتنده در صلی الله علیه وسلم بریسی سایر مؤمنلرده در وبعضلر بیورمشلردر
که فخر کاینات علیه شرایف الصلوات حضرتنک عالم خلقتندن عقلی زیاده ایدوکنه بوندن یقین حاصل
اولور که طایفه عرب نه مقوله وحشی طایفه در ونه اصل ناملایم وسرکش قومدر بو اصل قومک
آراسینه کلدی دخی حسن تدبیریله انلرک کلیه کندویه نیجه مطیع ومسخر ایلدی ونه قدر جور وجفالرینه
تحمل اتدی ونه قدر بلا واذالرینه صبر ایلدی عاقبت اطاعت وانقیادلری بر مرتبه یه واردی که دینلرین
ترک ایدوب اسلامه کیردیلر ورسول الله صلی الله علیه وسلم قتنده کندو اهللرینی
واتالری واوغللریله دین اسلام یولنده قتال اتدیلر کندو نفسلری اوزره رسول الله حضرتنی مختار
اتدیلر انونک رضای شریفیچون وطنلرین ومالرین ترک ایلدیلر باوجود که بومقوله نسنه یه معتاد
دگللر ایدی واو قومک یازمق بلور طایفه دگللر ایدی که کتابلره مطالعه ایدوب اوزرادن گچمش انبیا
وامتلر احوالن بلهلر ایدی بو اصل طایفه نک ارهسندن ظهور ایدوب حسن تدبیر ایله بو قدر آثار
اظهار ایتمکه ندکلو عقل کرک ایدوکن عاقل اولن کسه ادراک ایلر الحاصل عقلی نهایت کمالده اولدوغیچون
اخلاق کریمه سی دخی کمال وسعت اوزره ایدی هیچ بر نسنه یه طارلنمزدی حلم وقدرتله عفوده
ومکروهاته صبرده اخلاق حمیده سی کمالن بولمش ایدی انونکیچون ایدی که مشرکین کندو سیله حرب
وقتال ایدوب یاره لدیلر ومبارک دیشین کسر اتدیلر ومبارک یوزینه زخم یتشدردیلر وجه
کریمی اوزره قان روان اولدی واصحابنه بو حال قاتی کوج کلوب یا رسول الله نولایدی کفاره
بد دعا ایلسه یدک دیدیلر اول منبع لطف وکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی که بن لعان
بعث اولنمادم لکن داعی ورحمت بعث اولندم دیدی یعنی حضرت رب العزت جل وعلا بنی کسیه
بد دعا ولعنت ایچون کوندرمدی خیر دعا ایچون ورحمت ایچون ارسال ایلدی دیدی آندن اول
شفیع ذنوب وطبیب قلوب اللّهمّ اغفر لقومی واهدِ قومی فانّهم لا یعلمون دیو دعا اتدی
یعنی یا رب بنم قومیمی سن مغفرت ایله وسن هدایت ایله زیرا انلر بلمزلر دیدی رسول الله حضرتنک
صبری وعفوی نه مرتبه ایدوکنه بو قصه کفایت ایلر ابن حبان رحمة الله علیه ذکر اولنان دعایی

کاتبه
زهی نبی مکرم زهی رسول کریم
زهی شفیع معظم زهی حبیب اله
محمد عبدکم ایکه در ابدی
لولای شهدان لولاک الا الله

تفسیر ایدوب اللهم اغفر لقومی دیمکدن مراد یا ربّ یوزومی یاره لمق خصوصنده کناهلرین
مغفرت ایله دیمکدر یوخسه مطلقا کناهلرین مغفرت ایله دیمک دکلدر اکر اویله اولایدی دعاسی
اجابت اولنوردی و اکر اجابت اولنسه ایدی کفّار قریش جملهسی ایمانه کلورلردی دیو بیورمشدر و حضرت
عمر رضی الله عنه دن مرویدر که ایتدی یا رسول الله اتم وانتم سالکه فدا اولسون نوح پیغمبر
صلوات الله علیه وسلامه قومینه بد دعا ایدوب ربّ لا تذر علی الارض من الکافرین دیّارا
دیو بیوردی اکر سن دخی آنوک کبی بزه بد دعا ایدیدوک جملهمز هلاک اولوردق دیدی مبارک
آرقهکی بصدیلر و مبارک یوزکی قان ایتدیلر و مبارک دیشوکی کسر ایتدیلر ینه بد دعا ایتمدوک
خیر دعا ایدوب اللهم اغفر لقومی فانهم لا یعلمون دیدوک دیدی بو مقامده بر دقیقه واردر
کفّار قچن کم اول حضرتک مبارک یوزینه زخم ییتشدوردیلر عفو ایدوب اللهم اهد قومی دیدی
امّا خندق غزاسنده نمازدن الکی قودقلری زمانده بد دعا ایدوب اللهم املأ بطونهم نارا دیدی
یعنی یا ربّ قارنلرینه آتش طولدر دیدی کندو یوزینه ییتشن زخمه تحمل ایتدی حین یوزینه ییتشن
زخمه تحمل ایتدی تیرا دینک یوزی نمازدر کندو حقّی اوزرینه حق تعالینک حقّنی ترجیح ایلدی
دیدیلر و معلوم اولا کیم اذایه صبر ایتمک جهاد نسخ اولدقده حق تعالی حضرتی نبیّی بونلر اوزرینه
غلظ ایتمکه دکلا اکا ضرر قصد ایتدیلر و مخالف نسنه سویلدیلر بی حضور اولوبالر ایچکه ایکنجی
کرّه فخر عالم صلی الله علیه وسلم کذوبی قصتده مجبوره نسبت ایتدکلری زمانده کوچ کلدی اضطراب
چکدی تا صبر ایلدی تا بیرا بلوردی که صبر ایدنلره حق جل وعلا بغیر حساب اجر و ثوابلر ویرسه
کرکدر و اذایه صبر و تحمل کندو حقنده ایدی دین اسلام حقنده دکل ایدی شویله که دین اسلامه
اذا و اهانت قصد ایتدیلر اول وقت حق جل وعلانک امر شریفینه امتثال ایدوب فرمان عالیشان
یا ایها النبی جاهد الکفار والمنافقین واغلظ علیهم حکمنجه کفار و منافقین ایله جهاد اوزره
اولوب انلره شدت و غلظت ایلردی تا که بو خصوصده صبری شول مرتبهده ایدی که امام بخاری
رحمة الله علیه روایتی انس بن مالک رضی الله عنه بیورمشدر که بن رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتیله کیدردم فخر عالمک اوزرنده بر نجرانی برده وار ایدی کنارلری غلیظ ایدی بر اعرابی یتشوب
بردهسینه یاپشدی محکم طوتدی چکدی مبارک اوموزنک اوستنده بردهنک کنارلری کلن یره

نظر ایتدم اعرابینک چکدوکندن نشان اولدی آندن اعرابی ایتدی یا محمد مر لی من مال الله الذی
عندک دیدی یعنی امر ایله سنک قاتکده اولان الله مالندن بکا ویرسونلر دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
دونوب نظر ایلدی حتی کولدی آندن اعرابی یه عطا ویرلمک بیوردی پس اعرابینک بو کستاخلیغنه قارشو
حلمله صبر و تحمل ایدوب ینه احسان ایدن کریمک ذات شریفنده نه قدر لطف و کرم وار ایدوکی
ملاحظه اولنه و نفس و مال خصوصنده بو دکلو اذایه صبری آنوکیچون ایدی که حق تعالی انلری
حسن خلقیله تسخیر ایدوب دین اسلامه ییتشدوره کندودن وحشت و نفرت ایتمیهلر حسن رضا ایله
اسلامی قبول ایلیهلر و عائشه رضی الله عنها حضرتلرندن مرویدر که لم یکن النبی صلی الله علیه وسلم
فاحشا ولا متفحشا ولا یجزی السیئة بالسیئة دیو بیورمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرنده هرکز فحش یوغیدی نه طبیعتنده و نه کسبنده وار ایدی دیمکدر دیو تفسیر ایتمشلردر و عرب
لغتنده فحش دیو شول نسنهیه دیرلر که حدّدن تجاوز ایلیه حتی قبیح عدّ اولنه و فحش قولده اولور و فعلده
اولور و صفتده اولور امّا قولده استعمالی اکثردر و متفحش اکا دیرلر که فحشی قصد ایده و آندن چوق
صادر اوله و تکلّف ایده و دخی اول حضرت یارامزلغه یارامزلقله جزا ایتمزدی عفو و اعراض ایلردی
دیمکدر و حسن مداراسی بابنده امام بخاری رحمه الله نقلنده حضرت عائشه رضی الله عنها بیورمشدر که بر کره بر
کمسنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرنه کلوب ایچرو کرمکه اذن طلب ایلدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
اول کمسنهیی قپودن کوریجک اکراه ایدوب بئس اخو العشیرة و بئس ابن العشیرة دیو ذم ایتدی
و اول کمسنه کلوب اوتوردیجق ینه حضرت فخر عالم لطفله نظر ایدوب کولر یوز کوستردی و انبساط ایتدی
آچیلدی مصاحبت ایتدی اول شخص کتدوکی کبی بن ایتدم یا رسول الله کوردوکک زمانده شویله شویله
بیوردوک صکرهدن آچیلوب انبساط کوستردوک دیدم ایتدی یا عائشه سن بنم نه وقت
فحاش اولدوغم کوردوک تحقیقا حق سبحانه و تعالی قتنده قیامت کوننده منزلت جهتندن شرّ
الناس شول کمسنهدر که خلق شرّندن قورقدقلریچون آنی ترک ایدهلر دیدی یعنی شرّندن
قورقوب اولاشمیهلر حالی اوزرینه قویهلر دیمکدر بیورمشلردر که اول شخص عیینة بن حصن دیدکلری
کمسنه ایدی و اول بر بدبخت فاسق و مفسد ایدی شرّندن امین دکلل ایدی فزاره قبیلهسینک
رئیسی ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم آنوک یوزینه کولدوکی بو ایدی که الفت تحصیل ایلیه

قومی اسلامه کیرمه‌لر مانع اولمیه دیو شویله معلوم اولا که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی بعض
حقنده سویلدوکی مذمت غیبت اولمز زیرا امت بری بریلرنك حقنده سویلدوکلری غیبت اولور
بلکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اورلرینه واجب ایدی که آنلرك احوالین خلقه بیلدوره
تاکیم شرلرندن صاقنه‌لر بویله اتدوکی خلقه نصیحت وشفقت بابندندر که اول اصل کیمسنه‌لرله
مدارا اوزره اولوب شر وفسادلرندن سالم اولورلر امام قرطبی رحمة الله تعالی علیه بیورمشدر که
ذکر اولنان قصه‌ده دلالت واردر که فسق وفسادی اظهار ایدن کیمسنه‌لری غیبت ایلمك جائز
اولا وشرلری خوفیدن مدارا ایتمك دخی جائز اولا اما مدارا ایتمك مداهنه مرتبه‌سنه
وارنمیا آندن صکره قاضی حسینه تبعا مدارا ایله مداهنه ما بیننده فرق ذکر ایدوب بیورمشدر که
مدارا دیو دین و دنیا صلاحیچون یاخود یالکز برینك صلاحی ایچون دنیا بذل اتمکه دیرلر
وبویله ایتمك مباحدر بلکه برای مصلحت کاه اولورکه مستحسن دخی اولور ومداهنه دیو دنیا صلاحی ایچون
دین بذل ایتمکه دیرلر مثلا تحصیل مال ومنصب ایچون کذب وحیله ویالان یره یمین کبی
نامشروع فعللره ارتکاب ایتمك کبی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اول شخصه بذل اتدکی
دنیاسندن بر مقدار حسن معاشرت ومکالمه‌ده رفق وملاطفت ایتمك ایدی کمال لطفندن
آنلرك قباحتن یوزینه اوروب رد ایلدی حقنده نه دیدیسه کرچك ایدی نهایت برای مصلحت فعللرنده
قباحتلرك موجبنی ظهوره کتورمدی لطف کوستردی زیرا بویله ایله ده حکمت وار ایدی نفع بونده ایدی
قاضی عیاض رحمه الله علیه بیورمشدرکه الله اعلم عیینه اول زمانده دخی اسلامه کلمش ایدی
بو تقدیر اوزره آنلرك حقنده سوزی غیبت اولمزدی یاخود اسلامه کلدیسه هنوز اسلامی
پاك اولمامش ایدی قلبی مضطرب ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بونی مراد ایدندی که آنلرده
حالنی بیان ایلیه تاکیم باطنن بلمیه‌نلر ظاهرینه آلدنمیه‌لر واول شخصك رسول الله صلی الله علیه وسلم
زمانینده ودخی صکره‌لرده بعض احوالی ظهور اتمشدرکه ایمانینك ضعفنه دلالت ایلردی بو تقدیرجه
رسول الله حضرتلرینك آنی وصف اتدوکی علامات نبوتندن اولور زیرا ایچرو کیرمکدن صکره که ملاقی اولدیلر
سویلدوکی الفت کوسترمك طریقی اولور فتح الباری ده مذکوردرکه عیینه ابو بکر صدیق رضی الله عنه
زمانینده مرتد اولدی واهل اسلام ایله محاربه ایلدی صکره‌دن ینه رجوع ایدوب اسلامه کلدی

وحضرت عمر رضی الله عنه زماننده بعض فتحلره حاضر اولدی امام بخاری رحمة الله علیه روایتده
وارد اولمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم کندو نفسی ایچون انتقام ایتمشدر وشول ملعونلر
که کندو یه اذا ایدرلردی جمله‌دن بعضی عقبة بن ابی معیط وعبد الله بن خطل وغیریلردر بونلرك
قتل بیورمدغی مجرد کندو یه جفا اتدوکلری ایچون دکل ایدی بونلرده حق الله دخی وار ایدی حرمات
الهی هتك ایدرلردی یعنی پرده ناموس شریعتی پرتلردی آنلر ایچون بونلری قتل اتمك بیورمش ایدی
اما داود رحمة الله علیه انتقام ایتمکی ماله مخصوص اولن کیمسنه‌ده ایتمکه حمل ایتمشدر اما
عرض شریفی خصوصنده ادبسوزلك ایدنلر حقنده کلوردی دیمشدر حاکم رحمة الله علیه
نقلنده زهری دن مروی درکه بیورمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم هرکز بر مسلمانك
صریح اسمن ذکر ایدوب لعنت ایتمشدر وهرکز کیسه مبارکی ایله ضرب ایتمشدر مکرکه فی سبیل الله
غزاده اوله وهرکز آندن بر نسنه استنمشیدرکه اول آنی منع ایلیه مکرکه اول نسنه مخالف شرع شریف
اوله آندن کناه حاصل اوله وهیچ بر شیدن کندو نفسی ایچون انتقام اتمك واقع اولمشدر الا مکرکه
هتك حرمات الله اتمش اوله اول تقدیرجه انتقام الله ایچون اولوردی وجمله اخلاق حمیده‌سندن
بری بو ایدی که منافقین طائفه‌سی کندو یه اذا ایدرلردی غایب اولدوغی زمانده بهتانلر سویلرلردی
وحضور شریفینه کلسه‌لر تملق ایدرلردی و بو برحالتدرکه نفوس بشریه بونلردن نفرت اتمك مقرردر
مکر اول نفس تحمل ایده که تاییدات ربانیه ایله مؤید قلنمش اوله هر بارکه منافقین اوزره شدت
باینه کندو یه اذن الهی وارد اولدیغی کندوسی رحمت باین فتح ایدوب آنلر ایچون استغفار ودعا
ایلردی حتی استغفر لهم او لا تستغفر لهم آیت کریمه‌سی نازل اولدقده ربم بنی مخیر ایلدی بن آنلر ایچون
استغفار اختیار ایلرین دیدی ان تستغفر لهم سبعین مرة فلن یغفر الله لهم بیورلدقده که معناسی اکر آنلر ایچون
یتمش کره استغفار ایلرسك الله تعالی آنلری یارلغمز دیمکدر ینه رسول الله صلی الله علیه وسلم
بن یتمشدن زیاده استغفار ایدرین دیدی وعبد الله بن ابی دیدکلری کیمسنه که منافقلرك
رئیسی ایدی واوغلی مسلمان ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم اوغلنه امر ایلدی که باباسنه حرمت
ورعایت وخدمت ایلیه ومذکور عبد الله وفات اتدوکده کندو مبارك کوملکن آرقه‌سندن چقروب
اکا کفن ایچون ویردی وغازین قلغه کیده‌رکن حضرت عمر رضی الله عنه لباسنه یاپشوب چکدی

یا رسول الله منافقلر باشنه نماز می قیلورسن دیدی عمره مخالفت ایدوب یا عمر بندن نا کوکشیجك
دیوب لباسن عمرك الندن آلدی بو جمله ذکر اولنان احوال امتنه مرحمتی ولدغیچون ایدی امام نووی
رحمة الله علیه ایتدی مبارك کوملکن ویروب کفن ایتدوردکی اوغلی خاطر ایچون ایدی زیرا اوغلی صحابی
وصالح ایدی کلدی رسول الله حضرتندن استدی رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی ویردی بعضیلر
ایتدیلر کوملکنی عوض طریقیله ویرمش ایدی زیرا عبد الله منافق بدر غزاسنده عباس اسیر اولدقده
زماننده آکا بر کوملك ویرمش ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم آنوك مقابله سنده مبارك کوملکن
ویروب عبد الله‌ی کفن ایتدردی دیدیلر واو زرینه نماز قیلدی وآنوکیچون استغفار ایتدی حق سبحانه وتعالی
انك لعلی خلق عظیم دیو بیوردی حسب بونلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنده نه قدر
مکارم اخلاق وار ایدوکن بیان ایلر دشمنلرینه بیله لطفلر ایدن صاحب کرم دوستلرین
شفاعتدن محروم ایلمز امیدمزدر که حق سبحانه وتعالی دوستلری زمره سندن قیلوب شفاعتن ارزانی
بیوره آمین وجمله الطافندن بری دخی بودر که لبید بن اعصم کندویه سحر ایتدوکی زمانده آکا مؤاخذه
ایتمدی وکندویه زهر یدورن یهودی قاریسنی دخی عفو بیوردی بری دخی بودر که متنده ن
نعیمانه کبایر اشلدیکنه شفقت ایدوب آنلره ستر بیوردی من بلی بهذه القاذورات فلیستتر دیدی
یعنی بو حرام اشلره مبتلا اولن کسنه استتار ایلسون ناشکاره ایتمسون دیدی وشراب حرام اولدقدن صکره
بر کسنه وار ایدی اکثر زمانده سرخوش کتورلردی بر کره اصحاب رضی الله عنهم اول کشیه لعنت
ایتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم لا تلعنوه فانه یحب الله ورسوله دیدی یعنی آکا لعنت ایلمك
زیرا اول الله تعالی حضرتنی ورسولنی سور دیدی خلق ظاهرینه باقوب اول کشی ترك ایتدیلر ایدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم آنوك باطنی احوالن بیان بیوروب قلبی عالی پاکدر حق جل وعلا
لطفکاهی قلبدر دیدیکی اصحابنه اشعار ایتدی ودخی کندو وآل واصحابیله وخدمتکارلریله کمال
تواضع وآداب وحسن معاشرت اوزره ایدی بعض اولولر بیورمشلردر که بر قول حقیقت تواضعه
واصل اولمز الا مکرکه آنوك قلبنده نور مشاهده لمعان ایلیه اول زمانده آنوك نفسی اریوب اول
اریمکله کبر وعجبدن خلاص اولوب صفا بولور بونشرکیکی کیدر رحمته وخلقه یتیشور دیمشلر
وبو تواضعدن نصیب اکثر وحظ اوفر رسول الله حضرتنگیدی بو معنایی اثباته بو کفایت ایدر که

حق سبحانه

حق سبحانه وتعالی آنی مخیر ایتمش ایدی که دیلرسه نبی ملك اولا دیلرسه نبی عبد اولا آندن بو رتبه‌یه
ارزانی بیورمش ایدی که اول قبری یاریلوب قالقن واول شفاعت ایدن واول شفاعتی مقبول اولان
اول اولا بو جمله تشریفاتدن صکره چون دنیادن مفارقت ایدیجك هرکز طیلنوب بلك واقع اولمدی
واصحابنه امر ایدوب بیوردی که لا تطرونی کما اطرت النصاری ابن مریم انما انا عبد فقولوا عبد الله
ورسوله دیدی یعنی بنی مدحده مبالغه ایدوب حددن تجاوز ایلمك نته کم نصاری طائفه‌سی
حضرت عیسایی ایتشلر ایدی بن دکولم لا قولوا امدی بنم ایچون عبد الله ورسول الله دیکوز دیو
بیوردی وهرکز بر خدمتکارینه زجر ایتمشدر امام ترمذی رحمة الله علیه نقلنده انس بن مالك
رضی الله عنه ایتدی اون یل رسول الله حضرتنه خدمتکار اولدم هرکز بکا اف دیمدی واشلدیکم
اشلرك بریسی ایچون نیچون اشلدوك دیمدی وترك ایتدوکلرمك بریسی ایچون نیچون ترك ایتدك
دیمدی دیو بیوردی وقوللری وجاریه لریله دخی بویله ایدی هرکز بریسنه دوکمك واقع اولمشدر
تأکیدی نهانی اولمایوب طبیعت انسانیه بوکا متحمل اولق احتمالی یوقدر وامام مسلم رحمة الله علیه
روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمدن غیری الیله آدم برکسنه کورمدم دیو بیورمشدر وحضرت
عایشه‌دن رضی الله عنها مروی در که رسول الله صلی الله علیه وسلم هرکز مبارك الیله بر
نسنه اورمدی نه بر خاتونی ونه بر خدمتکاری اوردی الا جهاد فی سبیل الله ایلدی وهرکز
کندویه برامر اوغرایه نه انتقام ایتمدی الا مکر که الله تعالی حرام قیلدوغی نسنه لره مباشرت ایدنلرك
حقندن کلوردی الله ایچون انتقام ایلردی دیو بیورمشدر وینه حضرت عایشه یه سؤال ایدوب
رسول الله صلی الله علیه وسلم اوینده تنها اولدوغی زمانده نیجه ایدی دیدیلر ایتدی الین الناس
بساما ضحاکا لم یر قط مادا رجلیه بین اصحابه دیو بیوردی یعنی آدم اوغلانلرك زیاده یومشغی ایدی
چوق تبسم ایدیجی چوق کولیجی ایدی هرکز اصحابی راینده مبارك آیقلرین اوزاتدوغی کورلمشدر
دیدی وایمه حدیثدن خبر صحیح وارد اولمشدر که مبارك لباسنی واباغی قابنی کندوسی دیکردی
ودخی بونك امثالی کندو نفسنه لازم اولان خدمتی کندوسی ایلردی تا بو دیدوکلری هر زمانده
دکل ایدی خدمتکارلری وار ایدی کاه آنلاری قوللانوردی کاه کندوسی ایلردی کاه مشارکتله
ایلر ایدی دیمشلردر وهیچ بر نسنه‌یه حقارت نظرین اتمز ایدی حتی جانور بکردی دخی آزدرنه

دکم

بر کسنه بندوروردی بنی قریظه کوننده بر حماره بنمش ایدی که باشنده لیفدن یولاری وار ایدی
امام ترمذی رحمه الله بویله جه روایت ایتمشدر که نیجه دفعه واقع اولمشدر که دوه سی آزدیغنده و حماری
آزدیغنده و کاه اوکلرینه آدم بندرمشدر مکه یه کلدوکی زمانده بنی عبد المطلب اوغلانجقلری
قرشو کلدیلر آلدی برینی اوکنه و برینی آردینه بندردی ابن عباس رضی الله عنهما ایتدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم کلدی قثمی اوکنه و فضلی آردینه بندرمش یاخود قثمی آردینه و فضلی اوکنه
بندرمش ایدی دیدی و قثم و فضل رضی الله عنهما حضرت عباسک اوغلانجقلری ایدی محب الدین
طبری رحمه الله سیرتنده ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بر چیلاق حماره بندی
قبا ناحیه سنه کیدردی یاننجه ابوهریره رضی الله عنه بله ایدی فخر عالم ایتدی یا اباهریره
سنی حماره بندوره یمی ابوهریره امرسنک یا رسول الله دیدی آندن بن دیو بیوردی ابوهریره
صیچردی که حماره بنه قادر اولمدی رسول الله حضرتنه یاپشدی ایکیسی بله دوشدیلر ینه
بر دفعه دخی بویله واقع اولدی اوچنجی ده ینه اویله بیوردقده ابوهریره یوق والله یا رسول الله
سنی ینه دوشورم دیدی نظر اولنه که بو عزت و سعادت ایچنده نیجه آلچق کوکللو ایدی
اصحابیله نیجه معامله ایلردی و ینه طبری رحمه الله ذکر ایتمشدر که رسول الله صلی الله علیه
حضرتلری بر سفرده ایدی اصحابنه امر ایلدی که بر قیون تمیزلیه لر بریسی بوغزلامق بنم اوزرمه
اولسون دیدی بریسی دخی صویمق بنم اوزرمه اولسون دیدی بری دخی پشورمک بنم
اوزرمه اولسون دیدی فخر عالم دخی اودون دوشورمک بنم اوزرمه اولسون دیدی اصحاب
ایتدیلر یا رسول الله جمیع مصلحته بز کفایت ایلرز دیدیلر فخر کاینات صلی الله علیه وسلم
ایتدی بن بلورم که سز کفایت ایلرسز ولکن بکا خوش کلمز که بن کندومی سزدن اوستکونه
ممتاز قلم سز چالشه سز بن طورم الله تعالی حضرتی قوللردن بونی کرینه کورر که اصحابی
قرشوسنده آنی ممتاز کوره دیو بیوردی حاصلی کشینک یارانی مصلحته چالشه لر دخی کندوسی
آرالرندن چکلیجک ایشه یاپشمیه بن بونی کرینه کورورم الله تعالی دخی کرینه کورر دیو بیوردی
و بو قصه یه مناسب ائمه حدیثدن دخی نیجه خصوص روایت اولنمشدر ذکر کرز اول حضرتده
کبر اثری یوغیدی اصحابیله لطف و احسان اوزره معامله قلوردی حلم و صبر و جود و کرمی

دایره ده

بر دایره ده ایدی که بر کره بر خاتون کلدی عقلنده بر مقدار نقصان وار ایدی رعایت ادب
نه ایدوکن ادراک ایمیوب کندن ایتدی یا رسول الله بنم سنکله بر مصلحتم وار دیدی حسن
مرادی تنها بولیشوب سوزین سویلمک ایدی رسول الله حضرتی ایتدی مدینه صوقاقلرندن هانکی
اختیار ایلرسک آنده اوتور بن دخی سنک یانکده اوتورایم دیدی آندن صوقاقده چقدیلر خاتون
حاجتی نه ایسه عرض ایلدی حتی فراغ حاصل اتدی دیمشلردر امام نسائی روایتنده ابن
ابی اوفیدن مرویدر که فخر کاینات صلی الله علیه وسلم طول خاتونله و بر فقیر مسکین ایله
کیدوب حاجتین بتورمکه عار ایلمزدی امام بخاری رحمة الله علیه نقلنده شویله واقع اولمشدر که
اکر بر جاریه کلسه مبارک الینه یاپشسه قنده استرسه آکا کیدردی دیمشلردر و آکا
یاپشسه دیمکدن مراد مصلحتنه دعوت ایلسه عار ایلمزدی تابع اولور کیدردی دیمکدر و بو
کلامده اول حضرتک تواضع بابنده مبالغه واردر که نسا طائفه سندن نا اولسه او دخی جاریه
اولسه بر مصلحتی دوشسه کلسه معاونت مراد ایدنسه فخر کاینات کمال تواضعندن رد
ایتمزدی مصلحتنه بولنوردی بوقدن که سایر کسنه دعوت ایلیه دیمک اولور بر کره حضرت حسن
رضی الله عنه اوغلانجق ایدی رسول الله حضرتک یاننه واردی فخر عالم سجده ده یاتوردی هان
حسن مبارک آرقه سنه بندی چاقی حسن آشاغه اینجه سجده ی اوزاتدی غازدن فارغ اولیجق
بعض اصحابی یا رسول الله سجده ی اوزاتدوکز دیدیلر ایتدی تحقیقا اوغلم حسن آرقه مه
بنمش ایدی آنی اوده رنجی کرینه کوردم عجله ایتدوکمدن دیدی و امام ترمذی روایتنده وارد
اولمشدر که قنده خسته اولسه آنی کورمکه واروردی و جنازه اولسه اوزرینه حاضر اولوردی
و حج ایتدوکنده بر آرق دوه یه بنمش ایدی اوزرینه بر قطیفه اورتلمش ایدی که دورت درهم
دکمز ایدی ینه دعا ایدوب اللهم اجعله حجا مبرورا لا ریاء فیه ولا سمعة دیو بیوردی
و ازواج طاهراتیله انس و الفتلری کمال ایدی آیرو یاتمزدی خاتونلریله یاتوردی و بوندن معلوم
اولدی که کیشی خاتونیله یاتمق افضلدر دیو بیوردیلر و انصار قوملرینک قزلرینه اجازت ویروردی
کلورلردی حضرت عائشه ایله اوینارلردی امام بخاری و مسلم بویله روایت ایتمشلردر که حضرت
عائشه یه قتی کنج آلتلر ایدی کوکلی اکلنسون دیو قزلر ایله اوینامغه اجازت بیوروردی و حضرت عائشه

رضی الله عنها بر قابدن صو ایچینجه کندولر دخی آغزلرینی آنوڭ ایچدوکی یردن ایچرلردی امام
بونلیجه نقل اتمشدرکه کندولر صائم ایکن حضرت عایشه نڭ کوکسنه طیانوردی و اوپردی
امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده حبش طائفه سی کلوب مسجدده اوینادقلری زمانده حضرت
عایشه یه سیر ایتدوروردی عایشه رضی الله عنها فخر عالمڭ مبارك اوموزینه طیانوب تماشا ایلردی
خاطرلری خوش اولمغیچون بو حکلو مساعده بیورردی امام ترمذی روایتنده بویله درکه برکون
رسول الله صلی الله علیه و سلم کوردی که حبش طائفه سی کلمشلردر چالرلر و اوغلنجقلر اطرافنه
طوپلنمشلر سیر ایدرلر فخر عالم صلی الله علیه و سلم عایشه یی چاغردی یا عایشه کل سیر ایلیه‌لم دیدی
عایشه رضی الله عنها ایدر بنده واردم انکومی رسول الله حضرتلرینڭ مبارك اوموزی اوستنه
قودم سیر ایدردم فخر عالم یا عایشه دخی سیره طویمدڭمی دیدکجه بن یوق یوق دیردم دیو بیوردی
یعنی تمام مرادجه سیر ایتدوردی مانع اولمدی دیمکدر و امام طبرانی رحمة الله علیه نقلنده
انس بن مالك که رسول الله حضرتلرینڭ خدمتکاری ایدی انکیچون قتی چوق حدیث شریف
روایت ایلمشدر آندن مرویدر که ایتدی برکون حضرت عایشه نڭ اوینده ایدوك رسول الله
صلی الله علیه و سلم خاتونلرندن ام سلمه نڭ اویندن بر چنق پشمش ات و اتمك کلدی رسول الله
حضرتلرینڭ اوکنه قودیلر بزه صونڭ دیو بیوردی کندوسی مبارك الینی اوزاتدی بز دخی
اوزاتدق یدوك حضرت عایشه دخی اوجقده طعام پشورردی همان عجله ایله طعامین پشوروب
ام سلمه دن طعام کلدوکن کورمش ایدی کندو طعامین ایلتدوب اورته یه قودی و ام سلمه
چناغین قالدوروب اووفاندی رسول الله صلی الله علیه و سلم کلوا بسم الله غارت امکم
دیدی یعنی اکل ایدوك بسم الله دیدیکز اناکز قسقاندی دیدی آندن صکره عایشه نڭ چناغنی
طعامیله ام سلمه یه کوندردی چنق یرینه چنق و طعام یرینه طعام دیو بیوردی بو حکایه دن
مقصود فخر عالمڭ خاتونلریله اتدوکی حسن معاشرتی بیاندر هر برینڭ خاطرین نیجه رعایت
ایلدوکی و اولری بر اتدوکلری وضعی نیجه معذور طوتوب عذرین کندو ایلدوکی دیمکدر امام احمد
و غیریلر نقلنده حضرت عایشه دن مرویدر که ایتدی بن هرکز صفیه کبی کوزل طعام پشورن
خاتون کورمدم برکون صفیه رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنه بر چنق طعام کوندرمش

بن دخی

بن دخی کندومی ییکه مدم چناغنی اوفاتدم آندن صکره یا رسول الله بونڭ کفارتی ندر دیدم
فخر عالم ایتدی چناغ کبی چنق و طعامی کبی طعام دیو بیوردی و الحاصل خاتونلرلرینی قسقنمق
اولمز اول بابده اتدکلری اوضاع معذور اولملق کرك زیرا غیرت ایله عقللری محجوب اولورلر اندن و کلرین
بلمزلر ابن غیلان رحمة الله علیه روایتنده حضرت عایشه دن مرویدر که ایتدی بر کره خزیره
پشورمش ایدم رسول الله صلی الله علیه و سلمه اوکنه کتوردم و خاتونلرندن سوده خاتون دخی
رضی الله عنها اوراده ایدی بن رسول الله حضرتلریله سوده نڭ اورته سنده اوتورمش ایدم سوده یه تکلیف
ایدوب یی دیدم سوده یمکدن ابا ایتدی والله ییوب یوزکه سورررم دیدم سوده ینه یمدی
بنده همان الدم سوده نڭ صورتنه سوردم رسول الله حضرتی کولدی یا سوده سن دخی آنوڭ صورتنه
سور دیدی اول دخی بر پاره آلدی بنم صورتمه سوردی رسول الله صلی الله علیه و سلم کولدی
حظ ایلدی و صاحب رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلرینڭ سیرتن ملاحظه ایدوب کندو اهلیله
و اصحابیله و سایر فقرا و مساکین و ضعفا ایله نیجه معامله اتدوکن بیلن کسنه معلوم ایدنورکه اول
حضرتڭ رقت قلبی و ملایمتی و تواضعی و سایر اخلاق حمیده سی معدود و [illegible] دکل ایش
مؤید من عند الله اولمق کرك ایش و بینه دین خصوصنده و حدود الله اقامت ایلکده شدت
اوزره ایدی سارق قطعنه النی کسمك بیورردی و زانی یی حد اوردق بیورردی و سایر حقوق الله
نه ایسه یرینه قوردی و کاه کاه اصحاب کرامیله انبساط ایلردی کوکللرین اله آوردی
روایت اولنورکه اهل بادیه دن زاهر آدلو برکسنه وار ایدی کاه کاه بادیه دن بولنان تحفه جکلردن
رسول الله حضرتنه هدیه کوندروردی و اکثر متاع اوزره ایدی برکون رسول الله صلی الله
علیه و سلم بازاره چقدقده کیدرکن بر یرده کوردیکه زاهر آیاغ اوزره طورر همان آردندن
واردی زاهری قوچقلدی مبارك الرین زاهرڭ کوکسی اوستنه قودی زاهر رسول الله
حضرتی ایدوکن بلدی و ایدردیکه اول زمانده آرقه می فخر عالمڭ برکتلی رحاسنه مبارك
کوکسنه سوررردم دیو حکایت ایلردی و ابو یعلی و غیریلر نقلنده وارد اولمشدرکه بر شوخ طبع کسنه
وار ایدی رسول الله حضرتنه هدیه دیو کاه بال کتوروردی کاه یاغ کتوروردی صکره صاحبی
کلوب کندودن اقچه سن استدوکی وقت پیغمبر حضرتنه کتوردی یا رسول الله اول کتوردوکم

خزیره بر طعامدرکه اتی طوغرار صوده قاینادوب بعده اون مقدار آتوب قاتلور منه

کسنه بونکدن اقچه سین ویردیردی فخر عالم کوکلردی سن آنی بانکه هدیه کتورد لـك اقچه سین
ویردیردی اول دخی آقچه یوق نه ویره یین دیردی فخر عالم کوله کوله امر ایدردی اقچه سین
ویرورلردی وکندولردن دخی بعض لطیفه صادر اولوردی اما کوچك سویلردی خلاف
واقع نسنه صادر اولمزدی ابو هریره رضی الله عنه روایت ایلمشدر که برکره بر ابله کشی
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلدی بر بنجك دوه استدی فخر عالم صلی الله علیه
ایتدی سنی ناقه اوغلنه بندوره یم دیدی اول کشی ابله لکندن صاندی که کوچك بندرمك
استر ایتدی یا رسول الله کوچك بنم مصلحتمه کفایت ایلمز دیدی فخر عالم ایتدی یا بو لك
دوه ناقه اوغلی دکلمیدر دیو بیوردی امام ترمذی و ابو داود رحمهما الله بو لطیفه نقل ایدرلر دیه
رسول الله صلی الله علیه وسلمك بر عمته سی وار ایدی یاشلو خاتون ایدی آدی صفیه ایدی
برکره آکا لطیفه ایدوب قاریلر جنته کیرمز دیدی صفیه بی حضور اولدی فخر عالم ایتدی
تحقیقا سن جنته کنج صورتنه کیره رسین دیدی مرادی شریفلری جنته کیرن کنج اولوردیکه
صفیه اکلامدی صاندی که قاریلر جنته کیرمزلر بی حضور اولدوغی کبی فخر عالم مرادین بیان
ایدیجك تمام حظ ایلدی وبعض کباردن منقولدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم اصحابیله
اختلاط وانبساط ایلردی ومصاحبت ایدوب انس ویرورلردی ومصلحتلرینك تدبیرینه بیله
مباشرت ایلردی واوغلنجغلرین دزینه آلوردی ظاهر حالده بویله ایدی اما حقیقتده بونلره
مشغول دکل ایدی روح پاکی عالم ملکوتده جولان ایلردی دیو بیورمشلردر روایت ایدرلرکه
برکون ابو هریره ایتدی یا رسول الله سن بزومله لاغ ولطیفه ایلرسن دیدی فخر عالم ایتدی
سویلرم الا حق سویلرم دیدی بوندن معلوم اولدی که لطیفه ده کذب وافترا اولنماسه مشروع
نسنه اولمایجق جایز ایمش و بعض احادیث شریفه ده رسول الله صلی الله علیه وسلم لاغ
ولطیفه دن نهی بیوردوغی افراط طلبه ایلمکه کوره در زیرا لاغ ولطیفه یه مشغول اولوب ایشی کوجی
ایدیکن کسنه ذکر الله دن فارغ اولور ومهمات دینیه فکرندن خالی اولور شویله که بو مرتبه دن
سالم اولا مباح در واکر برای مصلحت اولوب مقصود مخاطبك وحشتن دفع ایدوب خاطرین
خوش ایتمك اولورسه مستحبدر دیو بیورمشلردر فخر کاینات صلی الله علیه وسلم خاطر خوش ایتکیچون

ناقه ماده دوه یه دیرلر

اوغلنجغازه

اوغلنجغازه بیله التفات بیوروب لطیفه جك ایدرلردی انس بن مالك رضی الله عنه ایدر بنم
بر کوچك قرنداشجغم وار ایدی بر نغیری وار ایدی انوکله اوینار ایدی ونغر دیدکلری سرچه یه
بکزر بر قوشجغزدر بر کون صلی الله علیه وسلم حضرتی نظر ایدوب اوغلانی محزون کوردی
بوکا نولدی دیو سؤال ایتدی یا رسول الله قوشجغزی وار ایدی اولدی انکچون بی حضوردر دیدیلر
اوغلانك آدی ابو عمیر ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم اوغلانجغه التفات بیوروب یا ابا
عمیر ما فعل النغیر دیدی یعنی سنك نغیرك نیلدی نیجه اولدی دیمکدر خواجه عالم
صلی الله علیه وسلمك کیفیله اکرچه لطف معاشرت وحسن ملاطفت اوزره ایدی اما
ینه مهابتی کمالنده ایدی کورن کسنه قورقردی واوتانوردی روایت اولنورکه برکره خدمت
شریفلرینه برکسنه کلدی فخر عالمك قورقوسندن طورکن قورخودن درتره مه طوتدی اول
حضرت بو حالی کوردیکلی اول کشیه ایتدی قورقمه بن پادشاه دکولم بن قریش طایفه سندن
بر فقیر خاتونك اوغلیم که مکه شهرنده قوری ات یردی دیو بیوردی تواضعا بویله دیدی
زیرا قوری ات یمك اهل مسکنت حالیدر دیدیلر آندن اول کسنه مرادی نه ایسه سویلدی
مقتضا ینجه حالن بیان ایتدی خوفی زایل اولدی آندن صکره فخر کاینات صلی الله علیه وسلم
ایاغ اوستنه قالقدی دخی صحابه ایتدی ای آدم اوغلانلری تواضع ایلك والکاه اولك بکا
وحی کلدی که سز تواضع ایلیه سز حتی بری بریکوزه بغی ایتمیه سز یعنی حددن تجاوز ایلمیه سز
وبری بریکوزه فخر ایتمیه سز یعنی مالی ومنصبی ولنللو اولیندن ارو غرالنمیه لر ونسب جهتندن
واکثر خصوصلردن کسنه کسیه کبر وعظمت شکلین کوسترمیه ذات حق تعالی قوللری بری
بریکوزیله قرنداشلر اولورلر دیو بیوردی مؤمنلرك قلوبنده اولان خوف واضطرابی تسکین
ایلدی وپادشاه لق وصفین کندودن سلب ایدوب بن پادشاه دکولم دیو بیوردوغی آنوکیچون ایدیکه
بر حال سلطنته عظمت وجبروت لازمدر کندوده آندن صاقندی دیمشلردر زیرا اول
سلطنت حق جل وعلادن غیری یه لایق دکلدر پادشاه لق مصالح عباد الهی کوزوب عدالت
اتمکایچوندر یوخسه عظمت وکبر یا صاحبی ایچون دکلدر دیو بیورمشلردر فخر عالمك مهابت شان
حول قتدر ایدیکه برکره مسجد شریفده اوتورمش ایدیلر ایکی مبارك دیزلرین دیکوب الکرینی قلری

تغیر تغرك تصغیری در قوش جك اولور

اوزرندن باغلمش ایدی بو حالتله ایکن قیله بنت مخرمه دیرلر بر خاتون وار ایدی فخر عالمی
کورنجک شویله خوف ایتدی که اضطرابندن نیجه اولدوغن بیلمدی و امام مسلم رحمة الله علیه
روایت ایتمشدر که عبدالله بن عمرو بن العاص ایتدی بن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه
مصاحب اولدم اما اوتاندوغمدن و آنی تعظیمدن هرگز طویمجه یوزینه بقه مدم اگر بکا حضرت
رسول الله نیجه ایدی وصف ایله دیسه لر قادر اولمزدم دیو بیوردی شوندن ذکر اولنان عبدالله
صحابه نک غایت اولولرندن در آنلر بویله بیوردیجق معلوم اولدی که اگر فخر جهان علیه صلوات
الرحمن لطف واحسان ایدوب خلقیله تواضع اوزره اولمسه لر انس ویرمسه لر نهایت وجلالتندن
هرکس یانینده اوتورماغه وسوزینی ایشتمکه طاقت کتورمزدی آنکیچون ایدی که روایت
اولنان اوزره صباح نمازینک سنتن قیلدقدن صکره اگر عائشه حضرتی اویانق ایسه سویلشوردی
اگر اویوکولایسه کندوسی بر مقدار یانی اوزرینه یره یاتوردی آندن صکره مسجده فرض قیلمغه
چقردی زیرا سنتدن فارغ اولدوغی زمانده معامله حقیله کندوده بر حالت کلمش ایدی که
هرکز اول حالتیله اکا کیمسه بولشمغه واختلاطه قادر اولمزدی کندو لطفندن بر مقدار
عائشه یه سویلشمکله یا خود یره اوزرینه یاتمغله عالم بشریته کلوردی دخی صحابه آراسنه
چقردی آنلاره شفقت ومرحمتندن بویله ایلردی حدیثده وارد اولمشدر که اول زمانده که
حق سبحانه وتعالی فخر کائناتی نبی ملک اولمغله نبی عبد اولمق بیننده مخیر قیلدی
مشورت ایلدکی حضرت جبرائیل یوزینه بقدی جبرائیل علیه السلام دخی یره بقدی مرادی
تواضعی قبول ایله دیمک ایدی فخر عالم دخی تواضع وعبودیتی قبول ایلدی وقتا کم بونلری
قبول واختیار ایدوب کندوینی یوکی آلچق طوتمغه باشلدی حق جل وعلا دخی آنی کوکلره چقردی
عالم افلاکی سیران ایتدوروب مقام قاب قوسین او ادنی یه ایرکوردی وفخر کائناتک ایتدوکی
انبساط ولطیفه نک هر برنده بر حکمت بر مصلحت وبر خیر وبرکت وار ایدی عبث یره دکل ایدی
روایت اولنور که محمود بن الربیع بش یاشنده اوغلانجق ایدی بر کره رسول الله صلی الله علیه وسلم
قوغه دن مبارک آغزینه صو آلدی دخی محمودک یوزینه پسکوردی لطیفه ایلدی صکره دن
محمود بیوک اولوب رسول الله دن صکره قالیجق رسول الله حضرتنک اول لطیفه سندن غیری

خاطرنده

خاطرنده بر نسنه قالمامش ایدی که اول حضرتی کوردوکن مذکر اولا اگر اول لطیفه سندن اولمیدی
هیچ رسول الله حضرتندن خبردار اولمزدی آخر بو سببله محمود رضی الله عنه صحابه کرام زمره سندن
عد اولنمشدر و حدیث صحیح بخاریده مذکوردر و دخی رسول الله حضرتنک اوکی قزی زینبه
ام سلمه رضی الله عنها کوچک قزجغز ایدی بر کره فخر عالم غسل ایدیجک یرده ایکن یانینه واردی
همان قزجغزی کوریجک لطیفه ایله یوزینه بر مقدار صو صاچدی صکره دن زینب قاریلدی
کندی هرگز یوزینک حسن ولطافتی بوزلمدی کنج کوزل خاتونلر کبی ایدی وبیورمشلردر که فخر موجودات
علیه اتم التحیات آل واصحاب کرامیله بو مرتبه ده حسن خلق اوزره ایدی که هر بری بویله صانوردی که
رسول الله حضرتنه کندودن سوکلو کمسنه اولمیه زیرا یاننده فقیر وغنی وغریب وشهری بر ایدی
کیمه راست کلسه لطفله سلام ویروردی ویول اوزرنده ارباب حاجت مرادلرین عرض ایتمک دیلسه لر
طورردیکلردی وصغیر وکبیر ایله حسن معامله ایلردی وکرچه لطیفه ایلردی مجلسه دعوت اتسه لر
واروردی اصلا کوکلن قیرمزدی واصحاب کرام رضوان الله علیهم اجمعین کندو مجلس شریفلرینه کلسه لر
اکثر مصاحبتلری حق تعالی حضرتن آکدوردی یا قرآن عظیم تلاوتیله یا خود وعظ ونصیحت ایله
خلقه ترغیب وترهیب ایتمکده ایدی یعنی کاه جنت احوالن ذکر ایدوب اول جانبه رغبت ویروردی
کاه جهنم عذابندن ذکر ایدوب آندن قورقودوردی و دخی مهمات دینیه تعلیم ایتمکده ایدی بو جهتدن
صحابه کرامک قلوبنه مجلس شریفلری برکاتیله رقت حاصل اولوردی دنیادن فراغ وآخرته رغبت
حاصل اولوردی ابو هریره دن رضی الله عنه مروی در که ایتدی بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه بز ایتدوک یا رسول الله بونک اصلی نه در که بز سزک مجلس شریفکزده اولدوغمز وقت
قلوبمزه رقت حاصل اولور ودنیا قاتمزده بی رغبت اولور اما حالا آخرتدن اولورز وسزک حضور
شریفکزدن طشره چقدوغمز کبی اهل واولادموز ایله اوینارز والحاصل بویله ایکن کوکلمزی بکنمزز
دیدوک فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی لو انکم اذا خرجتم من عندی کنتم علی حالکم ذلک لزارتکم
الملائکة فی بیوتکم دیدی یعنی اگر تحقیقا بزم یانمدن طشره چقدوغکز زمانده اول حالکز اوزره
اولا ایدوکز سزی اولرکزده ملکلر زیارت ایدیدی دیمکدر وجمله تواضعندن بری بو ایدی که اصلا
بر طعامی بکنمز ایدی اگر اشتهاسی وار ایسه اکل ایدردی یوغیسه ترک ایدردی اما اصلا طعامی

ذم ایدردی عیبلردی و آندن نهی بیوردی والحاصل طعام مثللی عیبلردی نه خلقی جهتندن
نه صنعتی جهتندن زیرا حق تعالینک مخلوقاتی اولان عیبلنمز و انسانک مصنوعی اولانی عیب لمک
کبره قلبه مؤدی اولور دیمشلردر امام نووی رحمة الله علیه طعامک آدابندن بعضی بودرکه عیب
دیمیه دیو مثلا طوزلودر یا طوزسزدر یاخود قوییدر یاخود صولودر یا پشمشدر دیمیه لر و جمله
مکارمدن بری دخی بودرکه خلق عالم آراسنده دنیایه سوکمک شایع و متعارف ایکن آندن نهی
بیوردی لا تسبوا الدنیا دیدیکی آندن صکره مدح ایدوب نعم مطیة المؤمن علیها یبلغ الخیر وبها
ینجو من الشر دیدیکی اول دنیایه سوکمکدن نهی ایتدیکی آندن مدح ایدوب دنیا مؤمنک نه کوزل بنجیکی
آنکله اورزنده خیره یتشور و آنکله شردن خلاص اولور دیو بیوردی و دخی لا تسبوا الدهر دیدیکی
امام بخاری رحمة الله علیه ابو هریره حدیثندن ولا تقولوا خیبة الدهر فان الله هو الدهر دیو
روایت ایتمشدر و ینه بخاری بر روایتده دخی یسب بنو آدم الدهر وانا الدهر بیدی اللیل والنهار
لفظیله کتورمشدر دهر زمان طویله دیرلر طایفهٔ عربک عادتی بو ایدی که واقع اولان مصائبی دهره
اسناد ایدرلردی دهری فاعل صنورلردی دخی آکا سوکرلردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم آنلره
سوکمکی عالمک تصرفی الله الیده در دیمکی بیان بیوردی و حدیث آخر حدیث قدسیدر که حق سبحانه
و تعالی آدم اوغلانلری دهره سوکرلر مدبر امور بنم لیل و نهار بنم ید قدرتمده در دیو بیورمشدر
ان الله هو الدهر لفظینه علما رحمهم الله تعالی اوچ وجهله توجیه و تأویل ایدوب یا بودرکه ان الله
هو المدبر للامور دیمک اولا یا خود حذف مضاف وارد اوله یعنی صاحب الدهر دیمک اوله یا خود
تقدیر مقلب الدهر دیمک اوله دیدیلر بو تقدیری تأیید ایلر امام بخاری روایتنک بیدی اللیل والنهار
ایله تعقیب بیورلمشدر یعنی زمانه دیدوککز لیل و نهاردن غیری نسنه دکلدر آنلر ایسه بنم
ید قدرتمده در نیجه استرسم دوندرورم دیمکدر محققون بیورمشلردر که برکمسنه افعالدن برشیئی
دهره نسبت ایلسه یعنی زمانه شویله ایتدی دیسه کافر اولماز بو سوز لسانلرنده همان شویله جاری اوله
زمانه اندرو کنه اعتقادی اولماسه کافر اولمز لکن بویله دیمکده کراهت واردر زیرا بو سوزی اطلاق
اهل کفره تشبه واردر دیو بیوردیلر و دخی جمله تواضعندن ایدی که دائما قاپوسنده بوابی
یوق ایدی نته کیم حضرتنه اشتردن وارد اولمشدر که برخاتون برمقبره نک اوزرنده اوتوروب آغلرایکن

رسول الله

رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه اوغرادی خاتونه ایتدی اتقی الله واصبری دیدی یعنی الله
تعالیدن قورق و صبر ایله دیو بیوردی خاتون ایتدی بنی قو کندو حالکده اول سن بنم مصیبتمدن
خالیسن دیدی فخر عالم جواب کتدوکدن صکره برکمسنه خاتونه رسول الله سکا نه دیدی دیو
سؤال ایتدی خاتون ایتدی بن رسول الله ایدوکن بلمدم دیدی اول کشی ایتدی سکا سویلین
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایدی دیدی آندن خاتون فخر کائناتک قپوسنه کلدی
هرکز بر قپوجی بولمادی امام بخاری رحمه الله بو وجهله روایت ایلمشدر لکن ابو موسی رضی الله عنه حدیثنده
وارد اولمشدر که کندوسی بریرده رسول الله حضرتنه قپوجیلق ایتمشدر بعض علما رحمهم الله تعالی ایکی
روایتک بیننی جمع ایدوب ایتدیلر که اهلی جهتندن برشغل اوزره اولمسه و کندو مهمی ایچون تنهالق
لازم کلمش اولمسه قپوسنده مانع و حاجب اولمزدی اما ارباب حاجتدن کلن کمسنه بولنسوردی دیو
بیوردی و بعض زمانده بو مقوله حالات دخی معلوم اولدیغی کلوب کیرمکه اجازت استمکین ارلش
خصوصنده تأویل بیورمشلردر و اهل حکم اولان کمسنه لر حاجب قوللنمق خصوصنده اختلاف ایتمشلر
امام شافعی رضی الله عنه و بر جماعت بوکا ذاهب اولمشلردر که قوللنمق جایز اولا و جایز اولمیه و دخی اول
زمانده ایدی که خلق حاکمه مطیع ایدیلر و خیر اوزره اجتماع و اتفاقلری وار ایدی حاجبه حاجت یوغیدی
دیدیلر و بر جماعت دخی بوکا ذاهب اولدیلر که احتیاج زمانده قوللنمق مستحبدر اولو الخصمایی جمع ایچون
و اشراری دفع ایچون و خلقی ناسیه ویرمکیچون لازمدر و استخدامی مستحبدر دیدیلر والله سبحانه اعلم
امانه اول حضرتک ادب و حیاسی و آداب و ورعی و صفتنده بخاری نقل ایلدی ابو سعید رضی الله عنه دن کادوی
اولان حدیث شریف که اتا ایلرکتورمشدر کان رسول الله صلی الله علیه وسلم اشد حیاء
من العذراء فی خدرها یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم پرده نشین قزلردن زیاده
ایدی حیا جهتندن دیمک اولور حیا مدلول حیات دندر قلبک حیاتی حسبنجه انسانک حیاسی اولور
و قلت حیا قلبک موتندن حاصل اولور نه زمان که قلبک حیاتی غالب اوله حیا دخی اتم و اکمل اولور حیا
لغتده شول عیبه دیمکه سبب اوله جق نسنه خوفندن انسانه عارض اولان تغیر و انکساره دیرلر
مثلا اوتانمق بر کمسنه یه عارض اولور که کندودن بر فعل قبیح صادر اولوب اول سببله خلق کندوی تقبیح ایلکدن
خوف ایلیه انسانه بو خوفله حاصل اولان حالته حیا دیرلر و بو حالت قلبک تمام مرتبه قوتیندن

وتقصیرتندن که غفلت اقتیوب کند واحوالن تدارك ایدر اوتانورلر لاجرم حق جل وعلا دخی
عیب وعاردن حفظ وحمایت ایلر وشرعده برخلقه دیرلر که قبایحدن اجتنابه باعث اوله
وصاحب حقك حقنده تقصیر اتمکدن منع ایلر دیدیلر و کبار سلف رحمهم الله تعالی حیانك
فضیلتنه راجع اولور بر مفهوم ذکر اتمشلردر یحیی بن معاذ رحمة الله علیه بیورمشدر برکسنه
اطاعت حالنده حق تعالی حضرتندن اوتانسه کناهکارلغی حالنده حق سبحانه وتعالی اندن تعالی
اوتانور دیمشدر وبو سوزدن مراد بودر که برکسنه طاعت وتقوا زماننده مغرور اولمیوب حق
حضرتندن حیا وحجاب اوزره اولسه بو صفت کندوده غالب اولسه ناکاه مقتضای بشریتله بر
کناه ایشلدوکی زمانده حق سبحانه وتعالی حضرتلری آنوك عیبنه نظر ایتمز دامان عفو وحمایله
معایبن ستر ایدر دیمکدر دنیاده دخی بونك مثالی واردر مثلا برکسنه نك برمؤدب خدمتکاری
یا خود اوغلی یا اقرباسندن برکسنه سی اولسه کما ینبغی ادب خدمت اتدوکدن صکره ینه هرکز
نامعقول وضع صادر اولمیوب حیا اوزره اولسه برکون خطا ایله آندن برکناه صادر اولسه
اول کسنه آنوك کناهنه نظر اتمز وطویدوغندن حظ اتمز کندودن صادر اولمش کبی حضور
اولوز کورمز کله اوروب کچمز عیبی یوزینه اورمیوب عفو ایدر وبیورمشلردر که اصل حیا سکز
قسمدر اما مؤلف رحمة الله علیه تطویل کلامدن قاچوب بعضن ذکر ایلمشدر جمله دن بری
حیاء کرمدر مثلا رسول الله صلی الله علیه وسلم زینبك ولیمه سنده یعنی زینبی رضی الله عنها
آلدوغی زمانده اتدوکی ضیافته خلقی دعوت ایلدی دخی طعامدن صکره طاغلیوب بعضلری
چوق اوتوردیلر ادب بو ایدی که بر مقدار اوتوردقدن صکره طاغلهلردی اوراده رسول الله حضرتی
بونلره طاغلوك دیمکه اوتاندی بری دخی حیاء محبدر که محبوبندن اوتانور مثلا محبوبی غائب ایکن
خاطرینه کلدوکی کبی کندوده برحیا شاهد ایلر اما سببی نه ایدوکن بلمز بری دخی حیاء
عبودیتدر و بو حیا قاچ شئ ایله قاریشقدر بونده محبت وخوف واردر و کندو عبودیتنی
معبودینه لایق کورمیوب معبودینك قدرینی کندو عبودیتی لیاقتندن اعلی کورمك واردر بو معنالر
البته برحیا حاصل اولورکه حیاء عبودیت دیرلر بری دخی کشی کندو نفسندن حیا اتمکدر وبو
مرتبه شول نفوس شریفه نك شانیدرکه کندویه دنائت ونقصان لایق کورمز کندو کندودن

اوتانور

اوتانورز کویا ایکی نفسی واردر که بری برندن اوتانور بو مرتبه حیانك اعلی طبقه سیدر کشی کندو
نفسندن حیا ایلیجک غیردن حیا اتمك بطریق اولیدر وبو مرتبه یه واصل اولن کسنه ارتکاب
معصیتدن خلاص اولور حکایت ایدرلرکه ملوك ماضیه دن بریسی برکیجه تنهاده فرصت دوشروب
خاتوننك بر جاریه سیله معامله ایلر ایرتسی اولدوغی کبی اول دیارك مکاشفلرندن بر عزیزی
پادشاهی زیارته کلور پادشاه مجلسی تنها ایلر وعزیزه وافر التفاتلر ایدوب مصاحبت ایلر عزیز
دخی پادشاهك التفاتنه مغرور اولمق شکلنده اثناء کلامده بر نامعقولجه سوز سویلر پادشاه
کوکلندن ایدر حریفه بر مقدار انبساط کوستردکه ادبسزلکه باشلدی بزی تخفیفه بکدی دیو
و بر مقدار منقبض اولوب طورر نا آخر صبر ایدهمز ایدر بره کشی نیچون بزم مجلسمزده نامعقول
کلمات تدولر سکه یوز ویردوکمه کستاخلغك معناسی ندر عرض خلافت بو قمی ردیو عتاب
ایلر عزیزك دخی مقصودی تجربه ایدی همان ایدر کرسن عرض خلافتی صیانت ایدیدوکشه
اولو کندو نفسکدن حیا ایده یدك سندن اول ایش صادر اولمزدی دیو کیجه واقع اولن خصوصه
تعریض ایلر پادشاه نیه اوغرادوغن بلوب حیرتده واروز اول عزیزه واقف اولدند معتقد ایکن
اعتقادی دخی زیاده اولور وارشاده کلدوکن بلوب غدرلر ایدوب استغفار وتوبه قلور من بعد
تنهاده برخاطرۀ شیطانیه کلدوکجه اول حالی ذکر ایدوب اوزی مقامه لایق کورمز کندودن حیا
ایلر بو سببله معاصیدن اجتناب تام ایدوب عاقبت درجه ولایته قدم بصر امکی هرکشیه
لازمدر که کندو شاننی تعقل ایدوب نفسندن حیا ایلیه بر نامعقول نسنه خاطرینه کلدوکجه
بو بکا لایق دکلدر دیه حیاسندن اقدام ایتمیه بو معقوله کسنه لره حق سبحانه وتعالی خیرلر
سوق ایلر نتهکیم صحیح بخاری ده الحیاء لا یأتی الا بخیر حدیث شریفی بو معنی یه دلیلدر حیا
یکننده باشنه خیردن غیری نسنه کتورمز بر روایتده دخی الحیاء من الایمان بیورلمشدر
برتنسنه که ایماندن اوله آندن اعلی صفت اولمز قاضی عیاض وغیریلر رحمهم الله تعالی بیورمشلردرکه
حیا برطبیعی نسنه ایکن ایماندن اولماغنك اصلی بودرکه قانون شرع اوزره اکتسابه وقصده وعلمه
محتاجدر دیمشلردر وامام قرطبی رحمة الله علیه شارح علت ایماندن قلدوغی شول حیادرکه کسبله
اولمش اوله انسان آنوکله مکلفدر یوخسه طبیعی اولان ایله مکلف دکلدر نهایت بو واردرکه بر

كسه ده حياء طبيعي اولميجق مكتسب اولوزه اكا معين اولور حتى قريب اولوركه اول كسب ايتدوكي
دخي طبيعي اولا ديشدن واحمد حيا ايكي قسمدر برسي اولدركه حق سبحانه وتعالى كيشينك ذاتنده
خلق ايلردي اما قبايحدن پرهيز اوزره اولور كندودن ناشايسته وضع صادر اولمق خوفندن
خالي اولمز برى دخي اولدركه كيشي تدبير وتكرار ايله ياپ ياپ تحصيل ايدر مكگه باغلر شويله
اولوركه طبيعي مرتبه سنه يقلشور رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلري حيانك ايكي قسمين
بالجمع ايتمشلر ايدي موهوب ومكتسب حليه حيا ايله ذات شريفلري آراسته ايدي قاضي عياض
رحمه الله تعالى نقل ايدر اول حضرتدن نه روي ذكر حياسندن مبارك كوزين هيچ بر كسنه نك يوزينه
اثبات ايتمزدي يعني دكه دكر كسنه نك يوزينه نظر ايتمزدي ديو بيورمشلردر وحق سبحانه وتعالىدن
خوفي بابنده بر نيچه اخبار صحيحه وارد اولمشدر اما بو معلوم اولدكه لسان عربده خوف وخشيه
ووجل ورهبت معنى جهتندن بري برينه قريب الفاظدر حسب بر معنايه دكلدر جنيد رحمة الله عليه
خوفك تفسيرنده توقع العقوبة على مجاري الانفاس ديو بيورمشدر يعني هر نفسده عقوبت توقع ايتمكدر ديديكي
مثلا بر كيشيه خوف عارض اولسه هر نفسده امن واضطرابدن خالي اولمز عجبا شمدي عقوبت اولنه
شمدي اولا ديو بي طورمق اوزره اولور بعضلر دخي قورقديجي نسنه يي ذكر ايتمكدن قلب اضطراب
وحركت ايتمكدر ديو تفسير ايتمشلردر بعضلر قلب بر مكروهه طوتديغي زمانده كندوسي حلول ايتمكدن
قچمقدر ديمشلردر وخشيت معرفته مقارن اولان خوفدر زيرا حق سبحانه وتعالى علمايه مخصوص
قلوب انما يخشى الله من عباده العلماء ديو بيورمشدر خشيت خوفدن اخصدر ديديلر كيمي
خوف حركتدر وخشيت انقباض وسكوندر مثلا بر كسنه دشمن كورسه ياخود سيل كورسه
اول كسنه ده ايكي حالت حاصل اولور برسي قاچمق ايچون اولان حركتدركه اكا خوف
ديرلر برسي دخي دشمن ياخود سيل ير شيئه جك يرده قرار وسكوني درکه اكا خشيت ديرلر
ورهبت مكروهدن قچمقده امعان ايتمكدر وبو معنى رغبتك ضديدر رغبت ديو مرغوب
اولان نسنه نك طلبنده قلبك سفرينه ديرلر ووجل شول عقوبتندن وسلطانندن خوف
ايتدوكي كسنه نك ذكرندن قلبه حاصل اولان اضطراب شديد وانكاردر اما هيبت شول
خوفدر كه تعظيم واجلاله مقارن اولا وبو حالت اكثر معرفت ومحبت ايله اولور ديمشلردر

بر تعظيمدر كه محبته مقارن اولا پس خوف عامه مؤمنينكدر وخشيت علماء عارفينكدر وهيبت
محبينكدر واجلال مقربينكدر ديديلر وكشينك علم ومعرفتي قدرنجه خوف وخشيتي اولور
نتهكم حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم اني لاعلمكم بالله واشدكم له خشية ديو بيورمشلر
يعني تحقيقا بن سزوك الله حضرتني اعلمكوزم واوله خشيتي جهتيدن اشدكزم ديمكدر حاصلي
جمله كوزدن حق تعالى حضرتني بن زياده بيلورم وجمله كوزدن قتي قورقارم حق قورقوسي بنده
زياده دردي ديمك اولور امام بخاري حديثلرندندر وبر روايتده دخي وارد اولمشدر كه خواجه
عالم صلى الله عليه وسلم لو تعلمون ما اعلم لضحكتم قليلا ولبكيتم كثيرا ديو بيورمشدر يعني اكر
بن بلدوكمي سز بيلسيدكز آز كولوب چوق آغليديكز ديمكدر بيورمشلردر بو حديث شريفده رسول الله
حضرتنك معارف بشريه وقلبيه يه اختصاصي اولدوغنه دلالت واردر وآز اولوركه امت محمدن
بعض مخلصلري حق سبحانه وتعالى اول معارفه مطلع قلنورلر اما اجمال طريقيله قلنورلر تفصيل طريقيله
اطلاع رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه مختصدر ديديلر صحيح مسلمده انس بن مالك رضي الله عنه دن
مرويدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتدي والذي نفس محمد بيده لو رأيتم ما رأيت
لضحكتم قليلا ولبكيتم كثيرا قالوا وما رأيت يا رسول الله قال رأيت الجنة والنار يعني رسول
الله حقيچون كه محمدك نفسي آنك يد قدرتنده در اكر بن كوردكمي سز كوريدكز آز كولوب ديكز
وچوق آغليديكز ديدي اصحاب يا رسول الله نه كوردك ديديلر آيتدي جنتي وجهنمي كوردم ديمكدر
تحقيقا حق جل وعلا اليقين ايله عين اليقين بينني خشيت قلبيه واستحضار عظمت الهيه اول حضرتده جمع
ايتمشدر بر وجهه اوزره كه غيرده اجتماع ايتمامشدر انكيچون حضرت عائشه دن مروي اولان
حديث صحيحده ان اتقاكم واعلمكم بالله تعالى انا ديو بيورمشلردر يعني تحقيقا سزوك تقواده وحق
حضرتني بلمده زياده كوزيكز بنم بو ايكي صفتده جمله كوزدن بن زياده يم ديمكدر وامام احمدن
امام نسائي وابن ماجه رحمهما الله تعالى روايت ايتمشلردر كه فخر عالم نماز قلدوغي زمانده دروني
ايشلردي ديمشلردر بو لفظ عبارتنده يصلي ولجوفه ازيز كازيز المرجل واقع اولمشدر يعني فخر عالم
نماز قلورلردي حال بوكه مبارك قارنلرنده سيكي دروننك برقينه سي وار ايدي ديمكدر ابن حبان صحيحنده
كازيز الرحى لفظيله كتورمشدر يعني دكرمن آوازي كبي درونينك بر صوتي وار ايدي ديمكدر

مراد اول حضرتڭ الله تعالی قورخوسندن آغلدوغیدر صوتی ایشیدیلوردی دیمکدر والله اعلم
اما شجاعتلری خصوصنده انس بن مالکدن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم احسن الناس
واجود الناس واشجع الناس ایدی دیمشدر یعنی خلقتده حسنده وکرمده وشجاعتده اڭ اعلاسی
ایدی دیدی وشجاعتن بیان ایدوب ایتدی بر کیجه بر آواز ایشیدیلوب اهل مدینه اراسنه
قورخو دوشدی بو آوازڭ نهدر دیو بعض طائفه شهردن طشره چیقدیلر آوازه کلن یره طوغرو کیدرکن
کوردیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم ابو طلحهنڭ آتنه بنمش اوتهدن بروڭ خلقه قورقمڭ نسنه
یوقدر دیوب کلور مکر صوتی ایشیدلدکی کبی جملهدن مقدم چقوب اول جانبلری یوقلمش خلق
اتفاق ایدوب چقنجه اول اوتهدن دونمش خلقه خبر ویرمش بخاری رحمه الله علیه بر روایتنده
کتورمشدر که فخر عالمڭ اول بندوکی آت که ابو طلحهنڭ ایدی یوروشنده قطاف وار ایدی
یعنی آدملرین آز آز و تیز تیز آتوردی رسول الله حضرتی دوندوکی زمانده وجدنا فرسکم هذا
بحرا دیدی یعنی شو آتوڭزی بحر بولدق دیو بیوردی جوش و خروشی جهتندن دریایه تشبیه ایتدی
اول زماندن صکره رسول الله برکاتیله اول آته هرکز کیچلمدی دیدیلر ابن عمر رضی الله عنهما
بیورمشدر که بن رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بهادر پهلوان کیمسه کورمدم دیمشدر
وابن اسحاق رحمه الله علیه وغیریلر ذکر اتمشلردر که مکه شهرنده رکانه آدلو بر کمسنه وار ایدی
قتی قوتلو کمسنه ایدی وکوزل کورشی طوتردی اطراف ممالکدن خلق کلورلردی کورشورلردی
رکانه جملهسین یکدردی بر کون مکهنڭ بر یرنده رسول الله صلی الله علیه وسلم راست کلوب
ایتدی یا رکانه الله دن قورقمزمیسن دخی بنم دعوتم قبول اتمزمیسن دیدی یعنی اسلامه
دعوت ایلدی رکانه ایتدی سنڭ کرچك ایدوککه هیچ بر شاهدڭ وارمیدر دیدی فخر کاینات
ایتدی اکر سنی یره چالرسم ایمانه کلورمیسن دیدی اول دخی نعم یا محمد دیدی آندن طوتشدیلر
رسول الله حضرتی رکانهیی قالدوردی یره چالدی حریف تعجب ایدوب بر دخی طوتشمق استدی
آندن بر دخی و بر دخی طوتشدیلر اوچ کره مجال ویرمیوب رکانهیی بصدی رکانه تعجب
ایدوب ایتدی ان شأنك لعجیب دیدی حاکم رحمه الله علیه مستدرکنده مذکوردر کورشچینڭ اوغلی
محمد بن رکانهدن بو نهجله روایت ایلشدر و ابو داود و ترمذی دخی روایت اتمشلردر و امام

بیهقی

اولمشدر

بیهقی دخی سعید بن جبیردن روایت ایلمشدر و دخی رکانهدن غیری کمسنهلرله کورشمك واقع
جملهدن بری ابو الاسود الجمحیدر نهایتده دیدوکی اوزره و امام بیهقی دخی روایت ایلمشدر مذکور
ابو الاسود بغایت قوتلو کمسنه ایدی شول مرتبهده وارمش ایدی که بر صغیر دریسین آیاغی آلتنه
آلوردی طورردی اون کیشی بر اوجندن چکرلردی دری پاره لنوردی آیاغی آلتندن آلهمزلردی
وکندو اوزرندن ایرلمزدی بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی کورشمکه دعوت ایدوب
اکر بنی یکرسڭ سکا ایمان کتورهیم دیدی آندن کورشدیلر فخر عالم ابو الاسودی یره چالدی
ینه ملعون انصافه کلوب مسلمان اولمدی و حنین غزاسنده جمله عسکر طاغلدقلری زمانده معرکهده
کندودن غیری کمسنه قالمیوب انا النبی لا کذب انا ابن عبد المطلب دیوب طوردی و دخی سابقا
تفصیل اوزره ذکر اولنمش ایدی اول حالی ملاحظه ایدن فخر کایناتڭ نه طبقهده شجاعتی اولدوغن
ادراک ایلر اما اول حضرتڭ سخاسی و جودی و کرمی اولا معلوم اولا که سخا دیدکلری بر صفت
عزیزهدر و سخانڭ مقابلی شحدر نته کم منفعتڭ مقابلی مضرتدر و بعضیلر شحڭ نفسڭ
صفات لازمهسندندر دیرلر آنکیچوندر که حق سبحانه و تعالی نفسه اضافت ایدوب ومن یوق شح
نفسه فاولئك هم المفلحون بیورمشدر یعنی شول کمسنهلر که نفسلرینڭ بخلندن صاقندیلر حب
مال وبغض انفاق خصوصنده نفسلرینه مخالفت ایدیلر آنلر سعادت دارینه ظفر بولیجیلر
دیمکدر فلاح بر لفظدر که سعادت دارینی بوندن جامع بر اسم یوقدر و سخا جوددن اتم
واکملدر جودڭ معناسی لایق اولان نسنهیی لایق اولان کمسنهیه ویرمکدر و جودڭ مقابلی بخلدر که
لایق اولان نسنهیی لایق اولان کمسنهدن منع اتمکدر جود ایله بخل کسبله حاصل اولمق جایزدر اما سخا
و شح کسبله اولمز ولکن حاصل بو ایکیسی طبیعیلردر جود ایله بخل بویله دکلدر هر سخی جواددر اما
هر جواد سخی دکلدر دیمشلردر مثلا بر کمسنه احساندن اتدوکی زمانده تمام صفای خاطر ایله
ویروب اصلا قلبنده غبار اولمزسه سخا مرتبهسیله ویرمشدر اکر برای مصلحت ویروب صفای خاطر
بولنمزایسه جود ثابت اولور اما سخا بولنمز دیمشلردر زیرا سخا دیدوکلری اغراضدن خالی اولان
نفس بلند همت و پاکیزه نیتدن کلور بر صفتدر نعم عرفنا المعارف فرق بو معنایه اشارت
بیورلمشدر و رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنڭ نفس نفیسهلری اشرف نفوس اولوب

بمزاج کریملری اعدل امزجه اولدیغی لابد فعللری احسن افعال و شکل شریفلری املح اشکال
و خلقی احسن اخلاق اولمق مقرردر امام مسلم روایتنده وارد اولمشدرکه رسول الله حضرتی
هیچ بر نسنه استنمشدرکه اول آنی ویرمیه بر کره بر کمسنه کلدی که فخر عالم صلی الله علیه وسلم
بر عظیم سوری قیون باغیشلادی اول کشی قومی اراسنه واردی دخی یا قوم اسلموا فان محمدا
یعطی عطاء من لا یخاف الفقر دیدی یعنی ای قوم مسلمان اولوک تحقیقا محمد فقردن قورقمین
کمسنه نک عطاسی کبی عطا ایلر دیکدر آندن ایتدی محمد بکا شمدی یردکه ابغض الناس ایدی
شویله احسان ایتدی که احب الناس اولدی دیدی حاصلی فقردن قورقمین کمسنه نک عطاسین ایلر
دیمکله بوکا اشارت ایلدی که بر کمسنه که فقیر اولوب الینه بودکلو نسنه کیرمش ایکن صوکیدن خوف
ایتمیه کتوره بر کمسنه یه باغیشلیه البته اول کشینک تکری یه کمال توکل و اعتمادی اولمسه بویله
ایتمز ایدی محمد علیه الصلوة والسلامک حقنده معامله سی اولدوغنه حکم قالمادی بن ایمان کتوردم
سزده ایمان کتورک دیمک ایدی ابن شهاب رحمة الله علیه ایتدی حنین کوننده اول کمسنه یه یوز
قیون ویرمش ایدی صکره یوز دخی ویردی ینه صکره یوز دخی ویردی دیو بیوردی امام واقدی
رحمة الله علیه مغازی سنده دیمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم اول کون صفوان ابن
امیه یه طلوسی قیون و دوه باغشلادی صفوان ایتدی بن شهادت ایدرین که بو اصل بخششه بر
نفس راضی اولمز الا پیغمبر نفسی اولور دیدی و فخر کائنات علیه افضل التحیات آنوکیچون بر اوغوردن
بودکلو احسان ایلدی که صفوانک کوزی مرضنه بوندن غیری علاج یوق ایدوکن بلوردی بو علاجی بر
ایتدوکی کبی صفوان مسلمان اولدی بو دخی رسول الله حضرتنک کمال شفقت و مرحمتندندرکه
بو مرتبه لطف و احسان ایدوب آنی عذاب جهنمدن خلاص ایلدی لایق جنت ایلدی حضرت علی
کرم الله وجهه اول حضرتی وصف ایتدوکی زمانده کان اجود الناس کفا و اصدق الناس
لهجة دیو بیوردی یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم خلقک الک سخیسی ایدی کف جهتندن
و الک صادقی ایدی لسان جهتندن دیمکدر حاصلی مبارک الی کمال عطا و انعام و مبارک دیلی
نهایت صدق کلام ایله برلشمش ایدی دیمک اولور امام بخاری جابر رضی الله عنه حدیثنده روایت
ایلمشدرکه ما سئل رسول الله صلی الله علیه وسلم عن شیء قط فقال لا دیو بیورمشدر امام مسلم

قنده

قنده دخی بویله در و بونک معناسی هرکز رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن بر نسنه
استنوب اول یوق دیمک واقع اولمدی دیمک اولور و بوندن مراد بعض علما قتنده آندن بر نسنه
طلب قلندیغی مورد نیادنکه اول منع ایده ویرمیه دیمکدر بو تقدیرجه معنی هر نه دیلرسه ویردی
دیمک اولور اما ابو الفضل ابن حجر رحمه الله بیورمشدرکه جابرک قولنک معناسی اولدرکه بلکه
بودرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتندن بر نسنه طلب اولنسه یوق دیو جواب
ویرمزدی اکر استدکلری نسنه کندوده وار ایسه ویرمک جایز ایسه ویروردی والا سکوت
ایلردی دیمکدر دیدی ابن حنفیه نک بر حدیث مرسلنده بو مذکوری بیان وارددر و لفظی
بودرکه اذا سئل صلی الله علیه وسلم فاراد ان یفعل قال نعم واذا لم یرد ان یفعل سکت
معناسی فخر عالمدن بر نسنه طلب اولنسه اول دخی ویرمک مراد ایدرسه نعم دیردی ویرمک
مرادی اولمدوغی زمانده سکوت ایلردی دیمکدر و بوکا حضرت ابو هریره نک قول شریفنه
قریبدرکه بیورمشدر ما عاب طعاما قط ان اشتهاه اکله والا ترکه یعنی رسول الله حضرتی
هرکز بر طعامی عیبلمک واقع اولمدی اکر اول طعامه اشتهاسی اولورسه تناول ایدردی و الا ایسه
یمزدی ترک ایدردی دیمکدر و شیخ عز الدین رحمة الله علیه ایتدی معناسی عطا فی منع ایچون
لا دیمزدی دیمکدر بوندن لازم کلمز که اعتذار ایچون دخی نته کیم لا اجد ما احملکم علیه
قولنده اولان کبی دیمشدر و بو لفظ ابو موسی اشعری حدیثنده اولانک نظیریدرکه اشعریلر
کلوب بنمه جک ایستدکلری زمانده ما عندی ما احملکم دیو جواب ویردی بنم قاتمده سزی
بندوره جک طوار یوقدر دیمکدر حاصلی سزی طواره بندورزین دیمکدر بندوره جک یوق
دیو عذر ایتدی فی الحقیقه بندوره جک طوار یوغیدی آنوکیچون بویله بیوردی و لکن یمین ایدوب
والله لا احملکم بیوردیغی اشکال وارد اولیجق جواب ویروب بیورمشلردرکه لا جوابنی ویردکی
شول زمانده ایدی که سائل اولان کمسنه بر نسنه نک یوق ایدوکن بلورکن طلب ایتمش اوله یاخود
مقام سکوت اوندن ایتمان محتمل اوله شول جهتدن که واقع حالی بیان لازم اوله یا سائلک عادتی
کوبیه لرین بیلمه و الا سکوت مفید اولمز سائلک طمعی منقطع اولمیوب ینه سؤاله باشلر اکر سؤال
اولنوب لا اجد ما احملکم جوابندن صکره والله لا احملکم جوابن بیوردقلری نه ایدی ایچون

دیکی جوابله اکتفا بیورلدی دینلورسه سرّی بودر که جواب اول دیلدوکلری نسنه کندو وقتده
اولمدوغن بیان ایدی و جواب ثانی دیلدوکلرین ویرمکیچون اللرندن قرض طریقیله یاخود حواله
طریقیله طوارلاشمیجغن بیان ایدی زیرا بویله ایتمکه ضرورت یوق ایدی دیمشلردر و جمله مکارمندن
بری دخی امام ترمذی رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که برکره طقسان بیک اقچه کتوردیلر ایدی
حصیر اوزرینه دوکدیلر آندن فخر کائنات اولقدر وزمکه باشلادی هرکز بر سائلی رد ایلمدی ویردی
آخر اقچه تمام اولدقدن صکره برکسنه کلدی فخر عالمه ایتدی ویره‌جک نسنه قالمدی اما بازاردن
نه ایسه وار صاتون آل بریردن کلدوکی زمانده اقچه سین بز ویرلوم دیدی حضرت عمر ایتدی
یا رسول الله قادر اولمدوغک نسنه‌یی الله تعالی سکا تکلیف ایلمدی دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه عمرک سوزی خوش کلدی انصاردن بر کسنه ایتدی یا رسول الله سن انفاق ایله
حق تعالی سکا آز ویرمک احتمالندن خوف ایتمه دیدی فخر عالم حظ ایدوب تبسم ایتدی بهذا
امرت دیو بیوردی یعنی الله تعالی جانبندن بکا بویله ایتمک امر اولندی دیدی و بویله ایتدوکلرینک
وجهی خلقی کندویه بغشلمق ایدی تا کیم اول واسطه ایله حق تعالینک احکامین ابلاغ ایلیه
و دخی روایت اولنمشدر که حنین غزاسینده بر خاتون کلوب رسول الله حضرتنک هوازن طائفه‌سی
ایچنده رضاعی مذکر اولور بر شعر اوقودی اول سببله آنلردن آلدوغی غنایمی رد ایدوب ینه
ویردی و دخی چوق عطالر ایتدی حتی اول کوندن ایتدوکی عطانک قیمتین طوبدیلر نیجه یوز بیک
مال اولدی و صحیح بخاری‌ده انس بن مالکدن رضی الله عنه مرویدر که رسول الله حضرتنه بحرین
مالین کتوردکلری زمانده مسجده دوکک دیو امر ایتدی واردیلر مالی مسجده دوکدیلر رسول الله حضرتنه
کتوریلن مالک اک چوغی بحرین مالی ایدی آندن فخر کائنات نماز قلمغه مسجده چقدی هرکز
مال طرفنه دونوب بقمدی نمازی تمام ایتدوکدن صکره کلوب مالک یاننه اوتوردی آندن هر کیمی
کوردی ایسه احسان ایتدی عباس رضی الله عنه کلدی یا رسول الله بکا دخی احسان ایله بن کندوم
ایچون فدا ویردم و عقیل ایچون فدا ویردم دیدی حاصلی چوقجه ویردیکی کوستردی فخر عالم
صلی الله علیه وسلم آل یا عباس دیدی همان عباس رداسنه قتنی ایچنه طولدردی آندن
دیلدیکه قالدوره آرقه‌سینه اوره قادر اولمدی و ایتدی یا رسول الله بیور آرقه‌مه قالدرسونلر

دیدی

دیدی فخر عالم راضی اولمدی امدی سن قالدر دیو دیدی آنی دخی ایتمدی آخر بر مقدارین دوکدی
ینه قالدرمغه استدی قالدوره مدی ینه یا رسول الله بیور قالدرسونلر دیدی رسول الله حضرتی
یوق دیدی امدی باری سن قالدور یوق دیدی فخر عالم ینه یوق دیدی آندن بر مقدار دخی دوکدی
و آرقه‌سنه اوروب کتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی عباسک حرصندن تعجب ایدوب
آردنجه نظر ایدردی و بحرین مالندن بر اقچه قالیوب جمله‌سین احسان ایدنجه‌دک اوردن قالقمادی
ابن ابی شیبه روایتنده مال یوز بیک ایدی علاء بن حضرمی خراج بحریندن کوندرمش ایدی
و رسول الله حضرتنه اول کلوب کلن مال ایدی دیمشلر تا اول یوز بیک اقچه‌یی بر
یوغنده الکون بی ایدی تعیین ایتمشلر و روایت اولنور که برکره جابر رضی الله عنه اول حضرتی
دوه‌سینه بنمش کوردی بعض یره کتمشلر ایدی خواجه عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی یا جابر دوه‌کی
بکا صات دیدی جابر یا رسول الله آنم و آتم سکا فدا اولسون دوه سنکدر دیدی یعنی باغشلدی
اول حضرت قبول ایتیوب ینه صات دیو بیوردی جابر دخی صاتدی فخر عالم بلاله ایلدی بلالک
دوه‌سنک بهاسین ویردی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم جابره اذهب بالثمن والجمل بارک
الله لک فیهما دیو بیوردی حاصلی جابر دوه سنکدر یا رسول الله دیدی و کیچون مکافات ایدوب
وار بهاسینی و دوه‌یی آل کیت ایکسینی‌ده الله مبارک ایلسون دیو بیوردی امام بخاری و مسلم و غیریلر
نقلیله نقل ایتمشلردر و اول حضرتک بذل مال ایتدوکی جمله‌سی الله ایچون ایدی کاه فقیر و محتاج اولنلره
ویرردی کاه فی سبیل الله جهاده خرج ایدردی و کاه اولوردی که برکسنه‌نک کوکلنی اله کتورمکیچون
ویرردی و اول شول مقوله کسه اولوردی که آنلر اسلامده کلمه‌سیله اسلام قوتلنه یا اصل کسنه‌لر فتنه
دکللر لکن ینه وافر مال ویروب خاطرلرین خوش ایدردی بو واسطه ایله نیجه کسنه‌لره اسلام نصیب
اولوردی کندو نفسیله و اولادینه خرج ایلمکدن یا اصل مصارفه خرج اولنمغی ترجیح ایدردی و عطا
و احسان ایتمکده اولوردی که قیصر و کسری اول اصل احسانی ایده مزلردی تا کندوسی فقرا اوزره
معیشت ایلردی کاه اولوردی که بر آی کچردی اونده اود یانمز ایدی و آجلقدن مبارک قارنینه طاش
باغلردی برکره بریردن اسیرلر چاروب کتورمشلر ایدی فاطمه رضی الله عنها یا رسول الله خدمتکارم
یوقدر بکا بر اسیر احسان ایله دیدی فاطمه‌یه تسبیح و تحمید و تکبیر ایله دیو بیوردی و بن سکا اسیر

ویروب اهل صفه‌یه بو آجلقده قوین‌م دیدی. واهل صفه اصحاب کرامک شول فقراسی ایدی که نه‌سنه
مالک دکللر ایدی. ویته‌جک طوره‌جق یرلری یوغیدی. مسجد شریفک صفه‌سنده ساکن اولورلر ایدی.
اصحاب کرامک بعض اغنیاسی اولرینه آلوب کیدرلر ایدی طعاملندوررلر ایدی. رسول الله صلی الله علیه وسلم
اول کسنه‌لر طورورکن مال غنیمتدن چوق کوشه‌سنه بر اسیر ویرمکی رد ایدوب کورمدی آنلره خرج ایلدی.
و امام بخاری رحمة الله علیه سهل بن سعد رضی الله عنه حدیثندن روایت ایتمشدر که بر کره بر خاتون
بر برده کتوروب یا رسول الله بو برده‌یی سزه کتوردم که کیه‌سز دیدی. فخر عالمک برده‌یه احتیاجی وار ایدی
آلوب مبارک آرقه‌سنه کیدی. اصحابدن بر کسنه کوروب یا رسول الله نه کوزل برده اولور بونی
بکا باغشله دیدی. فخر عالم نولدی یوب برده‌یی مذکور کسنه‌یه باغشلدی. مجلسدن قالقیجق اصحاب اول
کشیه لوم ایتدیلر. رسول الله حضرتلری اول برده‌یه محتاج اولدیغین آکلدیغن کوردک وبیلوردک
که اول نسنه‌یی استدوکلری زمانده منع ایتمز نیچون استدوک دیدیلر وبو روایتدن فخر کائناتک
حسن خلقی وسعت جودی نه مرتبه‌ده ایدوکی قتی ظاهر اولور. صوفی طائفه‌سنک اولولری بو حدیث
شریف ایله مریدلر شیخلریندن تبرکا خرقه تصوف استمک جایز ایدوکنه استدلال ایتمشلردر. نیجه کم
شیخلر مریدلرینه خرقه کیدورمک جایز ایدوکن رسول الله صلی الله علیه وسلم ام خالده قفتان
کیدوردکیله استدلال ایتمشلردر. وکیدوردکی قفتان کتب احادیثده واقع اولان اوزره بر خمیصه ایدی
دیمشلردر. ابن خطیب قسطلانی رحمة الله علیه شیخلردن نقل ایدر که حسن بصری قدس الله روحه حضرت
علیدن کرم الله وجهه خرقه کیمشدر دیدوکلرینه ابن دحیه وابن صلاح باطل سوزدر دیمشلردر.
وشیخ الاسلام ابن حجر رحمة الله علیه دخی اول خرقه قصه‌سنک طریقلرنده ثابت اولور نسنه
یوقدر دیمشدر. و رسول الله صلی الله علیه وسلم اصحابندن بر کسنه‌یه صوفیلر مابیننده متعارف
اولان صورت اوزره خرقه کیدوردکی واصحابدن برینه کیدرمکیچون امر ایتدوکی نه خبر صحیحده وارد
اولمشدر. ونه خبر حسنده. ونه خبر ضعیفده وارد اولمشدر. بو اسلوب اصلا رسول الله حضرتندن
مروی دکلدر. هر نسنه که بو خصوصده صریحا روایت اولنه باطلدر دیمشلردر. وحضرت علی
حسن بصری‌یه خرقه کیدوردی دیدکلری کذب وافترادر. ائمه حدیث حسنک علیدن استماع
ایتدوکن یازمشلردر. بوقنده قالدی که خرقه کیدوره. دیو بیوردی. والحاصل حضرت حسن بصری

خمیصه دیدکلری صوف جنسندن بر سیاه قماشدر

رحمة الله علیه

رحمة الله علیه حضرت علی‌یه یتشوب آندن خرقه کیدوکی یا خود بالذات آندن حدیث ایشتدوکی
ثابت دکلدر. علمای حدیثدن دمیاطی وذهبی وعلائی ومغلطای وعراقی وابناسی وحلبی رحمهم الله
جملسی ابن حجر کبی سویلمشلردر. مع هذا علمادن بر جماعت اهل تصوفه تشبه ایچون خرقه کیدیلر
وکیدوردیلر. همان سوز بونده‌در که حضرت علی کرم الله وجهه حسن بصری‌یه خرقه کیدوردی
دیدکلری ثابت دکلدر. اما کمیل بن زیاد که بلا خلاف حضرت علی ایله مصاحبت ایتمشدر. اکا متصل
صحبتله بر قومه خرقه کیدوکلری وارد اولمشدر. حاصلی خرقه‌لرده کی بو بابده سلسله‌لری کمیل بن زیاده
منتهی اولور رحمة الله علیه. وبعض طرقی اخبارده اویس القرنی قدس الله سره العزیز حضرتنه متصل اولور
دیو وارد اولمشدر. اویس قدس الله سره حضرت عمر بن خطاب ایله وعلی بن ابی طالب ایله جمع اولمشلردر
رضی الله عنهما. بو مقرردر. بو صحبتده کسنه‌نک طعنی یوقدر. ومشایخ کباردن چوق کسنه مجرد صحبت ایله
اکتفا ایدوب خرقه‌یه التفات ایلمشلردر. شاذلی کبی وشیخ ابی اسحق ابراهیم متبولی کبی. اما شیخ یوسف
عجمی قدس الله سره مریدلرینه تلقین ذکر ایلیدی هم عهد الوردی هم خرقه کیدوروردی. وجمیعنی جمع ایدردی
بو خصوصده کندونک ریحان القلوب آدلو بر رساله‌سی واردر. وشیخ قطب الدین قسطلانینک
دخی ارتقاء الرتبة فی اللباس والصحبة آدلو بر رساله‌سی واردر. هدانا الله الی سواء السبیل

فصل ثالث اول حضرتک صلی الله علیه وسلم غداسی ولباسی وسایر امور ضروریه‌سی بیاننده‌در. وبو
فصلده درت نوع واردر. نوع اول فخر کائنات علیه اکمل التحیات حضرتلرینک اکل وشرب خصوصنده
معیشتی بیان ایلر. شویله معلوم اوله که بو خصوص چوق جهتله محتاج اولور بر اصل کبیردر. زیرا مصالح
دینیه ودنیویه‌یی جامعدر. واثری قلبه وقالبه متعلقدر. واجرای سنة الله ایلکه بدنک قوامی
بونلر ایله‌در. ودنیا وآخرتک عمارتی بونلر ایله‌در. اکر غذا ولباسک هیچ بونلر میسر اولمزدی. بلکه
قالب حیوانات طبیعتی اوزره‌در. آنوکله دنیا عمارتنه استعانت اولنور. وروح وقلب ملائکه طبیعتی
اوزره‌در. بونلر ایله آخرت عمارتنه استعانت اولنور. واستعمالیله ایکی جهان عمارتنه صالح اولورلر
امام غزالی قدس الله روحه العزیز بیورر که الله تعالینک لقاسینه وصول علم ایله وعمل ایله اولور. بو ایکیدن
غیری طریق یوقدر. وبونلر دخی بدنک سلامتیله اولور. وبدنک سلامتی اکل وشرب ایله اولور. طعام
وشرابدن حاجت مقداری تناول اولنمیجق بدن سالم اولمز. بیوردیلر که بعض سلف صالحین اکل

یبین دندر و آنوکیچون درکه حق سبحانه و تعالی بو معنایه تنبیه ایدوب کلوا من الطیبات و اعملوا
صالحا دیو بیورمشدر دیدی حاصلی اکل و شربدن غرض اعمال صالحه یه قوت تحصیلی اولیجق
انسان اولنکسنه یه لایق دکلدر که مجرد تلذذ مراد ایدنوب حیوانات کبی اکل و شربه حریص اوله
بلکه انسانیته مناسب اولان اولدر که مقدار حاجت نهایته آنوکله اکتفا ایده و معلوم اوله که
شبع مرتبه سی یعنی تمام طویمق بدعتدر قرن اولدن صکره ظهور ایتمشدر و ائمه حدیثدن
امام نسائی و ابن ماجه روایت ایتمشلردر و حاکم تصحیح ایتمشدر که مقدام بن معدی کرب رضی الله عنهما
رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتندن روایت ایلمشدر که ما ملأ ابن آدم وعاء شرا
من بطنه حسب الآدمی لقیمات یقمن صلبه فان غلبت الآدمی نفسه فثلث للطعام و ثلث
للشراب و ثلث للنفس دیو بیورمشلر حاصل معناسی بودر که انسان کندو قارنندن یوه جق
بر قاب طولدرمامشدر آدم اوغلانینه بر قاچ لقمه جقلر که بلنی طوغرلده یعنی قوام بدنه
باعث اوله کفایت ایلر اکر نفس انسانی غالب اولورسه یعنی کندوکی تکه میوب حرص و اشتها
آرتوق اولورسه اوچ بخش ایده بر بخشی طعام ایچون بر بخشی شراب ایچون بر بخشی نفس ایچون
اولمق کرک دیکی اولونه باکلمه بو حدیث شریفدن مراد تمام قارنی طیورمقجه طعام یمیه دیمکدر
ظاهردر امام قرطبی رحمة الله علیه اکر بقراط حکیم بو تقسیمی ایشتمش اولایدی بو حکمتدن تعجب
ایلردی دیمشدر و اوچ نسنه یه تخصیص بالذکر بیورمقلق اصلی بودر که حیوانک اسباب حیاتی
آنلردر و آنلردن غیری نسنه قارننه کیرمز دیمشلردر و دخی آز یمک خصوصنده وارد اولان حدیث
صحیحدر که المؤمن یأکل فی معاً واحد و الکافر یأکل فی سبعة امعاء بیورلشدر محصل معناسی
مؤمنک شانندن اولان بودر که آز ییکه بر بغرسغی طولنجه اکل ایده و کیلا اکتفا ایلیه و کافرک
شانندن اولان بودر که چوق ییه حتی یدی بغرسغی طولنجه طویمیه زیرا مؤمن بو نیت ایلورکه
اکل و شرب حق تعالی طاعتنه قوام بدن حاصل اولیجق بو مرتبه دن زیاده سنک حسابندن
دخی خوف ایلر آنوکیچون مقدار حاجت ایله اکتفا ایلر و کافر بو ملاحظه لری اتمز همان صغر کبی
قارنی طبلو اولنجه یر دیمکدر حدیث شریفده واقع اولان عددلر مراد دکلدر همان معنی مؤمن
اولانک شانندندر که آز طعام ایله قناعت ایده و کافرک شانندندر که چاق امتلا اولنجه

دیمکلر

دیمکلر و اهل شرع قتنده انسانک بغرسغی یدی عدددر بر یسی معده در آندن صکره معده یه
متصل اوچ اینجه بغرسق دار اولورکه بر یسنه بواب دیرلر و بر یسنه دخی صائم دیرلر و بر یسنه دخی
رقیق دیرلر و بونلردن صکره اوچ یوغون بغرسق دخی واردر که بر یسنه اعور و بر یسنه قولون
و بر یسنه مستقیم دیرلر که بونلرک نهایتی مخرج فضلاتدر و بو حدیث شریفدن مؤمن ده
کافر حقنده اطراد اولمق لازم دکلدر زیرا آز اولورکه بر مؤمن بولنور چوق یمک یا عادت حسبیله
یا بر عارض سببیله بولنه اولور و بر کافر بولنور که آز یکر یا مزاجی صاقندیغیچون یا لحق دها بنا
اسلوبی اوزره ریاضت ایتدیکیچون همان مقصود بیان اولنان اوزره مؤمن قناعته مائل اولور
و کافر حریص اولور دیمکدر دیدیلر اما بعضلر ایتدیلر بوندن مراد مؤمن یمکه و ایچمکه بشلدقده
زمانده بسم الله دیوب ابتدا ایلر آنوکیچون شیطان شریک اولمیوب آز طعام کفایت ایلر و کافر
بویله دکلدر دیمک اولور دیدیلر و بعضلر دخی حدیث شریفده واقع اولان مؤمندن مراد شول
مؤمندر که ایمانی کامل اوله زیرا حسن اسلام و کمال ایمان اوزره اولان مؤمنک فکری کندو موتنه
و آخرته مشغول اولور شدت خوفندن و کثرت فکرندن تمام اشتهایله یمز نتکم ابی امامه
رضی الله عنه حدیثنده وارد اولمشدر که من کثر تفکره قل مطعمه و من قل تفکره کثر مطعمه
و قسی قلبه بیورلشدر معناسی بر کشینک که تفکری چوق اوله یمه سی آز اولور و بر کشینک که
تفکری آز اوله یمه سی چوق اولور و قلبی قساوتلو اولور دیمکدر بیورشلر که حکمت کیرمز شول قورصغه
که طعام ایله طولمش اوله بر کشینک که طعامی آز اوله شربی دخی آز اولور و شربی آز اولان کمسه نک
اویقوسی آز اولور و اویقوسی آز اولانک برکت عمری ظاهر اولور بو تقدیر اوزره چوق یمک چوق اویومغی
اقتضا ایدر و چوق اویویان کسنه نک برکت عمری ضایع اولور بر کمسنه که طویمق مرتبه سندن بر و شیمه الله
اکتفا ایلیه آنوک بدنی غدایی خوب قبول ایدر و نفسنک و قلبنک حاللری صالح اولور و امتلا
اولنجه اکل ایدن کشی حالی بونک خلافی اوزره اولور امام طبرانی روایتنده ابن عباس رضی الله عنهما
رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتندن روایت ایتمشدر که ان اهل الشبع فی الدنیا هم
اهل الجوع غدا فی الآخرة دیو بیورمشلردر یعنی تحقیقا دنیاده طوقلق اهلی اولنلر یارین قیامت
کوننده آچلق اهلی اولاجقلردر دیمک اولور و علما و ابو جحیفه رضی الله عنهما روایتنده ان اکثر

الناس شبعاً فی الدنیا اطولهم جوعاً فی الآخرة بیورمشدر یعنی تحقیقا آدم اوغلانلرینک دنیاده چوق
چوق اولنلر آخرتده آجلیغی اوزون اولنلردر دیکاولور و حضرت عائشه رضی الله عنها بیورمشدر که
لم یمتلئ جوف النبی صلی الله علیه و سلم شبعاً قط و انه کان فی اهله لا یسألهم طعاماً و لا یتشهاه
ان اطعموه اکل و ما اطعموه قبل و ما سقوه شرب یعنی رسول الله حضرتلرینک هرگز طوقلق
جهتندن درونی طولمشدر و اهلی اراسنده حالی بو ایدی که آنلردن طعام استمزدی و طعام
آرزو ایتمزدی یعنی طعام کتورک بیه لوم یاخود کوکلم فلان طعامی استر آنی کتورک دیک واقع
اولمزدی اکر طعام کتورلرسه اکل ایدردی و هر نه طعام ویرسه لر و هر نه شربت ویرسه لر رد
ایتمزدی قبول ایدردی دیکاولور و ذکر اولنان شبع یعنی طوقلق شول شبعدر که معده یه ثقلت
ویروب عبادته مانع اوله اویخو و کسل کتوره مکروه اولن بودر حتی بونک کراهتی حرام مرتبه سنه
منتهی اولور اقتضا اتدوکی فساده کوره دیشلردر مثلا نماز ترکنه باعث اولسه حرام اولدیغی کبی کوره
اولور نیجه مراد بو دکلدر که معتاد اوزره فی الجمله طویوق مکروه اوله بلکه بو مرتبه واجبدر حتی ن
کوتورن بونسوز اولمزه بارکه پیغمبر علیه الصلوة و السلام طوینجه یمزدی دیسه لر مقدار کفایه یا
آرتق یمزدی دیکدر نه طوینجه یدی دیدوکلری زمانده مقدار کفایه یدی دیکدر نتکیم صحیح
مسلمده بر حدیث وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم ابو بکر و عمر رضی الله عنهما ایله
آجلقده چیقدیلر بر انصاری نک اوینه واردیلر اول دخی بر قیون بوغزلدی و قتا کم طویدیلر دیو
تعبیر اولنمشدر مراد مقدار کفایه اکل ایتدیلر دیکدر امام نووی رحمة الله علیه بو حدیث شریفده
شبع جایز ایدوکینه دلالت واردر و کراهتی خصوصنده وارد اولان مداومتنه محمولدر دیشدر
و شیخین روایتلرنده ابو هریره رضی الله عنه دن مرویدر که آل محمد اوچ کون بری بری آردنجه
طعامدن طویمشلردر تا که رسول الله حضرتلری قبض اولنجه دیشدر و امام ترمذی ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتلرندن روایت ایلمشدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم بری بری آردنجه
اوچ کیجه کچوررلردی که اهلی آخشام یمکی بولمزلردی آج یاتورلردی و اتمکلری آرپه اتمکیدن
غیری دکلدی دیو بیورمشدر و ابن سعد رحمة الله علیه عمران بن زید مدنی دن روایت ایتمشدر که
ایتدی بر کون یانم زید ایله حضرت عائشه نک اوینه واردق عائشه رضی الله عنها رسول الله

صلی الله

صلی الله علیه و سلم حقنده ایتدی خرج من الدنیا و لم یملأ بطنه فی یوم من طعامین کان
اذا شبع من التمر لم یشبع من الشعیر و اذا شبع من الشعیر لم یشبع من التمر دیو بیوردی یعنی
دنیادن فخر عالم شول حالده چیقدی کیتدی که بر کون ایکی طعامدن مبارک قارنن طویورمدی
خرمادن طویدوغی زمانده آرپه دن طویمزدی آرپه دن طویدوغی زمانده خرمادن طویمزدی
دیکاولور و دمیاطی رحمة الله علیه نقلنده ینه حضرت عائشه رضی الله عنها بیورمشدر که
فخر عالم صلی الله علیه و سلم دنیا متاعلرندن اوچ نسنه یی سوردی بریسی طیب یعنی کوزل قو
قولیجه لو نسنه لر و بریسی نسا یعنی خاتونلر بریسی دخی طعام ایکیسنه یتیشدی بریسنه یتیشمدی
نسا ایله طیبی بولدی طعامی بولمدی دیشدر بوندن مراد بو دکلدر که حریص اولا حتی بولا
بلکه مقصود بودر که ایللرکبی طعام ایله تنعمه حریص دکل ایدی بر مقدار جزئی قوت ایله قناعت
ایلردی دیکدر و امام ترمذی رحمة الله شمائلنده نعمان بن بشیردن روایت ایلمشدر که والله بن
سزوک پیغمبرکزی شول حالده کوردم که مبارک قارنن طیوره جق دقل بولمزدی دیشدر
و دقل دیدکلری بر نوع آلچق خرمادر و الحاصل بو مقوله اخبار چوق وارد اولمشدر و عائشه
صدیقه رضی الله عنها بیورمشدر که بز آل محمد شویله ایدوک که بر آی اکلنوردک اود
یاقمزدق صو ایله خرمادن غیری نسنه یوغیدی دیشدر و امام بخاری نقلنده بو یله در که
حضرت عائشه همشیره سی اوغلی عروه یه ایتدی یا ابن اختی بز هلال کوروردک آندن صکره
ینه هلال کوروردک آندن صکره ینه هلال کوروردک ایکی آیده اوچ هلال کوروردک
رسول الله حضرتلرینک اولرنده اود یاقلمزایدی دیدی عروه ایتدی یا خاله نه ایله کچینوردکز
دیدی عائشه رضی الله عنها خرما ایله صو ایله کچینوردک اما بو قدر وار ایدی که رسول الله
صلی الله علیه و سلمک انصار قومندن قومشولری وار ایدی آنلر طوارلرینک سودندن کوندررلردی
پیغمبر علیه الصلوة و السلام آنی بزه ایچوررلردی دیو بیوردی و عتبه بن غزواندن مرویدر که
ایتدی بز رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتله یدی کشی ایدوک سمر دیدکلری اغاجک
یپراغندن غیری طعامز یوغیدی حتی اغزمزک ایکی جانبی یاره اولمش ایدی دیدی امام مسلم
رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم وفات ایدوب کیتدی

غزوه‌ده بر کونده ایکی کره اتمک ایله زیت یاغندن طویمق واقع اولمدی دیمشلردر امام بخاری
نقلنده انس بن مالکدن مرویدر که ایتدی بن بلمزین که رسول الله صلی الله علیه وسلم حق
تعالی یه واصل اولنجه الکنمش اوندن یومشق کرده کورمش اوله یاخود سمیط قیون کورمش اوله دیدی
وسمیط اکا دیرلر که غایت کنج قیونی وقوزیی بوغازلدقدن صکره ایتی صو ایله خاشلیوب تویلرین
کیدررلر دخی دریسیله بریان ایدرلر طایفۀ عربده معتبر طعاملردندر واهل بیت رسولده اولا
بولنمدیغی اوندن اکلنمک بلنورلردی امام بخاری روایتنده وارد اولمشدر که ابی حازم سهلدن سؤال ایدوب
سز پیغمبر علیه السلام زماننده الکنمش اون کوردکزمی دیدی سهل رضی الله عنه کورمدک دیدی
یا آرپه اونینی الکمدیکز دیدی یوق الکمزدوک اما اوفلردوک دیدی یعنی اوزرینه کلن
قابنی وکپکنی اوفلمک واقع اولوردی اکمک اولمزدی دیدی بینه بر روایتده بویله‌در که رسول الله
صلی الله علیه وسلم زماننده سزوک الکلرکز وارمی ایدی دیو سؤال ایتدی سهل رضی الله عنه
ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم نبوته مبعوث اولدقدن چاق قبض اولنجیه الک کورمدی
دیدی ابن حجر رحمه الله علیه ایدر سهلک بو جوابندن بو شویله ظن ایدرین که نبوتدن مقدم
کوردکدن احتراز اولنمدیر الغز کاینات صلی الله علیه وسلم قبل النبوة تجارت طریقیله شام دیارینه
سفر ایتدیکی وقت اول دیار روم طائفه‌سنک الندایدی آنلرده بو مقوله اسباب تنعم چوق اولوردی
شبهه یوقدر که اول زمانده آنلردن اولمغله کورمک واقع اولمشدر بخاری ومسلم رحمهما الله روایتلرینده
حضرت عائشه رضی الله عنهادن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم وفات ایتدوکی
زمانده بنم حجره‌مده بر مقدار آرپه‌دن غیری نسنه قالمدی چوق زمان بندن اول آرپه‌دن
اکل ایتدم آخر اولنجیه آندن صکره دوکندی دیمشدر وبینه شیخین روایتلرنده حضرت عائشه
رضی الله عنها بیورمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم وفات ایتدوکی زمانده مبارک
جبه‌سی بر یهودی‌ده اوتوز شنیک آرپه‌یه رهن ایدی دیمشدر امام مسلم وغیریلر نقلنده ابو هریره
رضی الله عنه روایت ایتمشدر که بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم طشره چقدی ابو بکر ایله عمر
رضی الله عنهما حضرتلرینه راست کلدی سؤال ایدوب بو زمانده اولرکزدن چقمغه نه باعث
اولدی دیدیلر ایتدیلر یا رسول الله آجلق باعث اولدی دیدیلر پیغمبر حضرتی دخی یمین ایدوب بنی ده

سزی

سزی چیقاران نسنه چیقردی دیدی وارادن بر انصاری‌نک اوینه کلدیلر مکر انصاری دخی اونده
یوق ایدی خاتونی رسول الله صلی الله علیه وسلمی کوریجک مرحبا واهلا دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
فلان قنده‌در دیو خاتوندن صوردی اول دخی طاتلو صو کتورمکه کندی دیدی بو حالده ایکن همان
انصاری دخی چقه کلدی رسول الله حضرتنه و یولداشلرینه نظر ایدوب الله تعالی حضرتنه حمد ایلدی
بوکون بندن اکرم قونقلو بر کمسنه یوقدر دیدی آندن کتدی بر صالقم خرما کتوردی که اوزرنده تمر ورطب
وبسر وار ایدی آندن بیورلک دیو تکلیف ایدوب کندو قیون بوغزلمق ایچون الینه بچاق الدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم کوریجک صاقین صاغلق قیون بوغازلمه دیو بیوردی آندن انصاری قیونلرندن
بر قیون بوغزلدی فخر عالم قیوندن وخرمادن یدیلر واچدیلر وقتا که طویدیلر وقاندیلر ابو بکر ایله
عمره ایتدی والذی نفسی بیده لتسئلن عن هذا النعیم یوم القیمة اخرجکم من بیوتکم الجوع ثم لم
ترجعوا حتی اصابکم هذا النعیم دیو بیوردی معناسی اول الله تعالی حقیچون که بنم نفسم آنک ید قدرتنده‌در
سز قیامت کوننده بو نعمتدن مسئول اولسکز کرکدر اولرکزدن سزی آجلق چیقردی آندن صکره
اولرکزه رجوع ایتمدکز حتی بو نعمت سزه یتشدی دیمکدر حدیث شریفده مذکور اولان سؤالدن مراد
سؤال تشریف وانعامدر نتکلم ای قوم الروم بلورمیسز دنیاده فلان زمانده آجلق چکمش ایدکز سزه شو
اصل نعمت میسر ایلدم دیو بیوره وفخر کاینات یارانلرینه بو تنبیه‌دن مرادی شریفلری شکره مقابله ایده‌لر
ده بو روایتلک بزه جمله فوایدندن بری بودر که حق سبحانه وتعالی بزه عطا قلدوغی انواع نعم که صحابه
کرامه بلکه سید الانام علیه الصلوة والسلامه دنیاده کورمک واقع اولمش ایدی هر برینک شکرینه سعی ایده‌وز
بر مقدار خرما ایله بر مقدار آش ایچون بویله بیورلیجق الوان اطعمه نفیسه ایچون نیجه اولمق لایق ایدوکن
تامل قلمه‌وز امام مسلم رحمه الله نقلنده طلحه بن نافع جابر بن عبد الله‌دن ایشیدوب روایت
ایتمشدر که بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم الومنه یا ایشوب بنی منزلینه ایلتدی اهل بیت
رسول الله حضرتنه بر پاره اتمک کتوردیلر فخر عالم ایتدی هیچ بر قاتق ایدیجک نسنه یوقمیدر دیدی
یا رسول الله سرکه‌دن غیری نسنه یوقدر دیدیلر ایتدی نعم الادام الخل دیدی یعنی کوزل
قاتق سرکه دیدی جابر رضی الله عنه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بو سوزی
ایشیدلدن برو سرکه‌یی سومکدن خالی اولمادم دیدی طلحه رضی الله عنه دخی ایتدی جابردن

بوقصد ايلدلدن بر و سير كريه محمّددن خالى اولدم ديدى ابن ابى الدنيا نقلنده ابن بجير
رضى الله عنه بيورمشدركه بركون رسول الله صلى الله عليه وسلمه آجلق عارض اولدى آندن بر
طاشى آلدى ومبارك قرننه قودى وبيوردى كه الا ربّ نفسٍ طاعمة ناعمة فى الدنيا جائعة عارية
يوم القيمة الا ربّ مكرمٍ لنفسه وهو لها مهين يوم القيامة الا ربّ مهينٍ لنفسه وهو لها مكرم
يعنى آگاه اولڭ طعام ونعمتدن بهرهمند چوق نفس واردركه اول قيامت كوننده آج وچبلاق قلدن
وآگاه اولڭ چوق نفسنه اكرام ايديجى كسنه واردركه اول آكا اهانت ايديجيدر وآگاه ايدولڭ
چوق نفسنه اهانت ايديجى واردركه اول آكا اكرام ايديجيدر ديمك اولور والحاصل نيچه كسنه لر واردر
عيش وعشرت دنيايه شويله مشغولدرلركه العياذ بالله آخرت جانبنى خاطرلرينه كلمز اولمشدر اومقوله
غافللر نعيم اخرويدن بى نصيب اولاجقلردر ونيچه لر واردر نفسلرينه كبر وتجبله اكرام ايلين
صانورلر اما خبرلرى يوقدركه كندولره اهانت ايدرلر ونيچه لر واردركه نفسلرينى دنياده
خوار وذليل طوترلر بلمزلر آنلارى نفسه اهانت صنورلر اما خبرلرى يوقدركه اول عين اعزاز واكرام
جمله نڭ نتيجه سى آخرتده ظهور ايتسه كركدر ابو حاتم ابن حبّان رحمة الله عليه اول حضرتڭ
مبارك قرننه حجر بغلدوغى حقنده وارد اولان احاديثى انكار ايتمشدر وآنلروڭ اصلى يوقدر
باطلدر ديشلدر ديمشدر وحديث وصال الله تمسك ايدوب رسول الله صلى الله عليه وسلم
لست كأحدكم انّى اطعم واسقى ديو بيورمشدر ديدى بوقصه نڭ اصلى بودركه رسول الله
صائم اولوردى واختامسز بيرين بون صوم وصال ايدرلر اول حضرت بيلزمش اولمسيدى وكه صوم وصال
ديرلر صحابه كرامدن دخى بعضلر بويله ايديجك رسول الله حضرتى نهى بيوردى بن سزوڭ
بريكوز كبى دكلم بن اطعام وسقايه اولنورم يعنى حق جل وعلا جانبندن بكا ييمك واچمك
ويريلور سز بنم كبى كلسز صايم اولدوغكز كون اخشام اولدقده افطار ايدولڭ ديو بيوردى پيغمبر
عليه الصلوة والسلام الله تعالى جانبندن تنعم اولنور ايدى آجلقدن مبارك قرننه طاش بغلمق
نيچه اولور بلكه اول روايت اولنان حديثلرده ذكر اولنان حجر دكلدر حجزدر زاء معجمه ايله آنى
بلمين حجر صانمشدر وزا ايله حجز ديوار ازارڭ اوجلرينه ديرلر ديديمى اما ابو حاتمڭ بو سوزلرينى
تكذيب معناى مذكورده وارد اولان احاديث شريفه صحيحه لردر وفخر عالم طاش بغلدوغى ثواب

ايدوب دركه

اختيار ايلديكيچون اولمق واردر ديدى بعض علما دخى جائزدركه بعض عرب واهل مدينه قحطده عادت
اولديكه آجلقلرى زمانده قارنلرينه طاش باغليه لر رسول الله صلى الله عليه وسلم دخى اصحابنه
بلدرمك مراد ايدينه كه كندو دخى آنلر ايدوكن اتمك جائز اولدى تواضع اظهار ايليه ديشلدر بعض
مشايخ قدس الله ارواحهم واسرارهم بو خصوصده بيورمشلردركه طاش بغلدوغى آجلقيچون
دكل ايدى بلكه مبارك جسمى كال لطافتدن ولوب روحانيتى جانبنى غالب ولدوغيچون ايدى
اكر طاش بغلمسه روى زمينده قرار ايده ميوب عالم علوى يه ميل ايدر ديو ديشلردر وحقيقتى الله
حضرتى بلور جائزدركه بزم عقلمزدن مخفى بعض سرى دخى اولا وفخر عالم صلى الله عليه وسلم
حضرتڭ ذكر اولنان اوزره آجلق لرچكدوكنده بعض علما شبهه ايدوب ديشلردركه رسول الله
صلى الله عليه وسلم ندن لازم كلوردى كه بويله آجلق چكه حديث شريفده خود وارد اولمشدركه
اونيه لازم اولان بر يللق قوت نه ايسه آلوردى و بوده ثابت اولمشدركه بركره مال غنايمدن بيك
دوه يى اصحابندن دورت كشيه قسمت ايتمشدر و بوده ثابت اولمشدركه بر اعرابى يه بركره بيك قيون
ويرلمك بيورمشدر ويرمشلردر مع هذا اصحابندن ابو بكر وعمر وعثمان وطلحه وغيرلر رضوان الله عليهم
مال الدار كثيلر ايدى يولنده مالرين دكل جان وباشلرين فدا ايدرلردى آندن نيچه نفسنى دريغ ايدرلردى
ابو بكر وعمر وعثمان رضى الله عنهم رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتڭ اشارتيله صدقه يه
وجهاده نه مالر خرج ايتدوكلرى خود معلومدر ابو بكر رضى الله عنه جميع مالنى الله يولنه صدقه
ايتمشدر عمر رضى الله عنه نصف مالن صدقه ايتمشدر عثمان رضى الله عنه تبوك غزاسنده
بيك دوه ويرمشدر پس بو قدر منعم صحابه نڭ ايچنده رسول الله صلى الله عليه وسلم نيچون
ضرورت چكردى ديديلر امام طبرى رحمة الله عليه بو شبهه نڭ جوابنده بيورمشدركه ذكر اولنان
حالتلر بر زمانده واقع اولمزدى كاه ضرورت چكرلردى كاه وسعته واصل اولورلردى بو ذكر اولنان قلتلرندن
دكل ايدى كاه اولوردى آجلق اختيار ايدرلردى وكاه شبع وكثرت اكلى كراهتدن ايدرلردى
ديشدر بو جواب كوزل جواب در اما بولمدقلرندن دكل ايدى ديك مقدمه سين منع ايدوب
بيورمشلردركه بلكه كاهى بولميوب مضايقه چكمك واقع اولوردى زيرا سابقا ذكر اولنان احاديث شريف
صريحا بويله ايدوكى فهم اولنور ابن حبان روايتنده حضرت عائشه دن مرويدركه بز طوبخه خرما

تر ایدوکمزی سزه سویلین یالان سویلر اما قریظه فتح اولدقدن صکره بر مقدار خرمادن دنیالق
اوزلونسه دن بولدق دیشدر بو نقلدن ظاهر در که قریظه فتحنه گلنجه مضایقه چکلر ایش فی
الحقیقة سوز بودر که کامی وسعت تا تمام حاصل اولوردی اگر تحف وهدایادن اگر غنایمدن
نیجه یوک مال گتورلردی اما انلر بونی دنیانک قدری اولماغین بذل ایدرلردی شویله که بر
حبه قالمز ایدی ونیجه کون اولوردی حکمة الله مقتضاسنجه نسنه گلمزدی مضایقه چکلوردی
ابن حجر رحمه الله دخی ایدر حق بودر که اهل اسلامک اکثری قبل الهجرة مکه شهرنده ایکن مضایقه
اوزره ایدیلر مدینه یه هجرت اتدکلرندن صکره دخی اکثری بویله ایدی آندن انصار طائفه سی
بونلره منایح ومنازل ویروب گوزتدیلر یعنی اولر مسکنلر ویردیلر وصاغلور طوارلرندن بعض
طوار ویردیلر که سودلریله گچنهلر اما طوارلرینه صاحبلرینک اولا صکره دن کره نضیر فتح اولندی
ودخی غیرلر فتح اولندی بونلره بر مقدار غنا حاصل اولدی اول منایحی صاحبلرینه گوندردیلر
امام ترمذی رحمة الله علیه نقلنده رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بر حدیث شریف روایت
اولنمشدر که حاصل معناسی هیچ بر کسنه قورقوتلمز ایکن بن الله یولنده قورقوتلدم وهیچ بر کسنه
اذا اولنمز ایکن بن الله یولنده اذا اولندم والله بنم اوزرمه اوتز کون اوتوز گیجه گلمشدر که بر کیشی
ییهجک طعام نه بنم وار ایدی نه بلالک وار ایدی الا بر مقدار نسنه که بلالک قولتغی آنی مستور
ایده دیمکدر فهم اولنور که اشکاره طعام گتورمکه قادر اولمیوب قولتوغنده گزلیجک قدر اتمک
یا خرما یا بر غیری نسنه گتوره یا خود مراد قلتندن کنایتدر اولا اولمزه کیرن قتی جزئی نسنه ایدی
دیمکدر اولا و بو مضایقه شول قریش طائفه سنک طغیان زمانلرنده اولمق واردر که انواع اذا
وجفایه نیل باغلشلر ایدی و بو دخی مقرردر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم کندو حسن اختیاریله
بو حاللری قبول ایدردی اینجمزدی امام ترمذی رحمة الله علیه نقلنده ابو امامه دن مرویدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیلر عرض علی ربی لیجعل لی بطحاء مكة ذهبا قلت لا
یارب ولكن اشبع يوما واجوع يوما فاذا جعت تضرعت اليك وذكرتك واذا شبعت شكرتك
وحمدتك یعنی ربم بکا عرض ایلدی که بطحاء مکه یی بنم ایچون التون ایلیه یعنی مکه نک دره سنی که
التونله طولدوره ویره بن قبول ایتمدم یوق یارب بر کون طوق اولایین بر کون آج اولایین تو

آج اولدوغم زمانده سکا تضرع ایدهیین وسنی ذکر ایدهیین وطوق اولدوغم زمانده سکا شکر ایدهیین
وحمد ایلیهیین دیدیم دیمکدر رسول الله حضرتلرینک بو تفصیلنده حق سبحانه وتعالی اعلم ذرنده نیجه حکمتلر
سویلدیلر بلوردی لکن مراد شریفی خطابا قه ایله لذتلنمک اولدوغیچون تفصیل بیوردی امام
طبرانی رحمة الله علیه روایتنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که بر کون رسول الله
صلی الله علیه وسلم جبرائیل علیه السلام ایله صفا اوزرنده ایدیلر رسول الله حضرتلری جبرائیله ایتدی
والذی بعثك بالحق ما امسى لآل محمد سفة من دقيق ولا كف من سويق دیدی معناسی اول
الله حقیچون که سنی حق ایله گوندردی شمدی آل محمد ذا ادنه بر اوج اون وبر اوج سویق گیجه گلدی
دیمکدر آندن ابن عباس ایدر رسول الله صلی الله علیه وسلم بو سوزی سویلدوکی گوکدن
بر عظیم صوت ایشتدی که اول صوت رسول الله حضرتلرینه قورقو ویردی جبرائیله ایتدی
حق تعالی قیامت قوپماغی امر ایتدی می یوخسه دیدی جبرائیل ایتدی یوق یا محمد ولکن اسرافیله امر
ایلدی اول سکا نزول ایتدی کلامنکی ایشتدوکی زمانده دیدی آندن اسرافیل گلدی ایتدی
تحقیقا حق سبحانه وتعالی سنک سویلدوکک سوزی ایشتدی وبنی خزاین ارضک مفتاحلریله
سکا گوندردی وبیوردی که سکا عرض ایلیم استرسک تهامه داغلرینی التون گومش
زمرد ویاقوت ایلیوب یا نیجه یوروتم اگر دیلرسک نبی ملک اول دیلرسک نبی عبد اول دیدی
آندن جبرائیل علیه السلام تواضع ایله دیو اشارت ایلدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم اوچ کره
بل نبیا عبدا دیدی عبودیت اختیار ایلدی رسول الله حضرتلرینک همت عالیهسنه نظر ایلدکده
ارضک مفتاحلری گلدی وعرض اولندی دخی قبول اتمیه اگر آلسه دخی حق تعالی طاعتنه صرف
ایدهجک ایدی ولکن اموال دنیویه ملکنه داخل اولدوغنه رضا ویرمیوب محض عبودیت اختیار
ایلدی امام حلیمی رحمة الله علیه شعب الایمان آدلو کتابنده ایدر رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک تعظیمندن بریسی بودر که خلق اعجیده اسما سنندن اولان بعضی نسنه اطلاق اولنمیه
مثلا پیغمبر علیه السلام فقیر ایدی دیمیهلر بو صفتی اطلاقدن قاچنق اول حضرتک تعظیمندر بعض
علما زهد اطلاقنی دخی انکار ایتمشدر زهد رغبتک خلافیدر مثلا فلان کسنه زاهددر دنیه
دنیایه رغبت ایلمز دیمکدر غیرلر حقنده بو سوز مدحدر اما رسول الله حضرتلرینک شان شریفنه

صفا مکه ده بر موضعک اسمیدر

سویق قاورلمش اوندر

کوره مدح دکلدر نثر الدرر صاحبی حکایت ایلرکه محمد بن واسعه ایتدیلرکه فلان کمسنه زاهددر
دیدیلر ایتدی دنیانک قدری نه در که حتی کمسنه رغبت اتمیدیدی یعنی کشینک رغبت ایتمدوکی
برکجکدن نسنه کورکزکه انکا عدم رغبتیله مدح لك ثابت اوله دنیا بر فانی خرابه در یا بو امثل نسنه یه
رغبت ایتمك احتمالی اولماسه کیسه لایقی در که رغبت ایتمز دیك مدح اوله دیکدر امدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنك شان شریفنی ملاحظه ایدن کمسنه بلورکه دنیایه رغبت ایتمامك انکا
نسبت علو همتی در و اکرچه خوارق عاداتنه مدح اولمین وصف کندویه مدح اولوری و دخی اول جنابه
لایق اولمین الفاظدن زیاده احتراز لازمدر قاضی عیاض رحمة الله علیه شفاده ذکر ایتمشدرکه
بر زماننده مغرب حکامی طلیطلی دیدوکلری کمسنه که زعمجه فقیه کچنوردی برکون اثنای مناظره ده
فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایچون یتیم لفظن اطلاق ایدوب زهدی قصدا دکل ایدی طیبات
طعامه قادر اولسه اکل ایدردی دیدوکچون اندلس دیارینك علماسی قتلنه فتوی ویردیلر
زیرا بو مقوله کلام نقصی موهم در اکرچه فی الحقیقه یتیم انکا دیرلرکه باباسی وفات ایتمش اوله و بو
معنی پادشاهلرده دخی بولندوغی مقرردر اما پادشاهه یتیم دردیکده اولان قباحت و ادبسزلك
نه مرتبه ایدوکی ظاهردر شیخ بدر الدین زرکشی بعض فقهای متاخرین دن نقل ایتمشدرکه اکر بری
رسول الله صلی الله علیه وسلم بر زمان جمعندن فقیر ایدی دکل ایدی بلکه اغنی الناس بالله ایدی
کندو نفسنه و عیالنه یته جك قدر دنیاسی ویرلمش ایدی دیو بیورردی و رسول الله حضرتنك
اللهم احینی مسکینا دیو دعا ایتدوکنه بویله معنی ویررزدی که مراد شریفی استکانت قلب ایدی
یعنی تواضع ایستردی یوخسه مسکنت دکل ایدی که مهمته کفایت ایده جك نسنه بولمامق معناسی
اوله دیو سویلردی و بونکا مخالف اعتقاد ایدنه قتی منکر ایدی هیچ سوزین قبول ایتمزدی و شیخ الاسلام
ابن حجر رحمة الله علیه رسول الله صلی الله علیه وسلم دن روایت اولنان الفقر فخری و به افتخر
حدیثی باطلدر موضوعدر دیو بیورمشدر و بالجمله فخر کاینات صلی الله علیه وسلم جوعه رضا اولدوغی
اجلندن نتیجه منافع مشاهده بیورمش ایدی و اوایل نبوتده سایر انبیایه واقع اولان و ذره عادت
الله حسبیله بعض مضایقه چکمک دخی واقع اولمش ایدی تا مشکر لرده اسلام قوت و شوکت
بولدقدن صکره هر ریاضت که ایدرلردی کندو حسن اختیارلریله اولوردی شویله که مقید

ومسکنت

ومسکنت اولدولردی جمیع اسباب تنعمی تحصیل میسر ایدی اما هرکز مقید دکلردی کندولری عالمده
مستغرق ایدیلرکه یمك ایچمك کوزلرینه کورنمزدی حقیقت حال بویله در والله اعلم واحکم شویله معلوم
اولسونکه غدا قسمندن نوع واحده مداومت ایتمك عادت کریمه لرندن دکل ایدی زیرا بویله ایتمك صحته
ضرر ایلر بلکه مملکتی خلقی نه مقوله اطعمه نك اکلنه معتاد لر ایسه مثلا اتدن و اتمکدن و خرمادن
و انواع یمشلردن تناول بیوررلردی حلوا و عسل اکل ایتملردن و ایکیسنی سوررلردی بخاری
و ترمذی رحمهما الله بویله جه روایت ایتملردر حلوا دیو هر طتلو طعامه دیرلر اما خطابی رحمه الله
ایدر صنعت قاریشیقجه حلوا دیرلر و ابن سیده ایدر هر طعام مدرکه طتلو قانلش اولا و کاه اولورکه
میوه یه دخی حلوا دیرلر و خطابی رحمه الله ایدر حلوا سودوکنك معناسی بودکلدرکه آنی چوق آرزو
ایده و نفسی انکا چکه بلکه حضور شریفنه کتوردکلری زمانده بر خوشجه تناول بیوررلردی کم
آندن حظ ایتدوکلری معلوم اولوردی ثعالبی رحمة الله علیه فقه اللغه اد لو کتابنده کتورمشدرکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك حلواسی مجیع ایدی و مجیع دیو سوده یوغرلمش خرمایه
دیرلر لیث بن ابی سالمدن مروی در که اسلامده اولا خبیص پشورن حضرت عثمان بن عفاندر
رضی الله عنه بر زمانده کندویه دوه لرله اون و عسل کلمش ایدی خلط ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینه کوندردی اکل ایتدیلر و تحسین بیورمشدر فضایل عثمانده روایت ایتمشدر دیو
طبری ذکر ایلدی و عبدالله بن سلامدن بویله روایت اولنمشدرکه بر زمانده قافله ایله حضرت عثمانك
برده وه سی بله کلمش او زرنده اون و یاغ و عسل وار ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه
کتوردی فخر عالم برکتله دعا ایتدی آندن بیوردی بر تنجره کتورك دیلر اچینه یاغ و اون و عسل قوییك
حتی پشدی آندن ایندردیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم کلوا هذا شیء تسمیه فارس الخبیص
یعنی اکل ایدوك بو بر نسنه در که فارس طائفه سی بوکا خبیص دیرلر دیمکدر طبری ایدر بو نقلی تمام
رحمه الله فوائدنده و طبرانی معجمنده روایت ایتملردر بو تقدیرجه جزم اولنورکه حضرت عثمان کتوردیکی
عملنی فخر کاینات صلی الله علیه وسلم ایتمش اولور و قیون اتی دخی یمشلردر و بو نوع غدا یعنی ات
و حلوا و صافی عسل غدالرك افضلندندر و بدنه و چکره و سایر اعضایه انفعنددر و بونلری
یکدن قاجنمق مکروه شول کسنه که بر علتی و آفتی اوله و ات اهل جنت طعاملرینك سیدیدر علی کرم الله

خبیص فارزیدر حلواسیدر
صح

حضرتندن منقولدرکه سَیِّدُ طَعَامِ الدُّنْیَا اللَّحْمُ ثُمَّ الأَرُزُّ بیورمشدر یعنی دنیا طعامنک یکرکی
اتدر آندن صکره برنجدر دیمکدر زهری دن مرویدرکه ات یمک یتمش قوت زیاده ایلردیمشدر
و یتمشدن مراد همان کثرتدر چوق قوت آرتورر دیمک اولور و ینه حضرت علی دن منقولدرکه
ات یمک لونی بشره یی صافی ایلر و حسن خلق ویرور بر کمسنه قرق کیجه ات یمکی ترک ایلیه
خلقی یرامز اولور دیو بیورمشدر و ابو الشیخ ابن حیان نقلنده ابن سمعان روایتندن وارد اولشدر
ایدوکی بزم علمامزدن ایشتدم بیوررلردی که رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنه
بغایت مقبول طعام ات ایدی قوت سامعه آرتورر و دنیا و آخرتده سید الطعامدر اکر
تحمدن دیلیندم کما انی باکه هر کون اطعام ایده ایلیدی دیو بیوردی و امام شافعی رحمة الله علیه
ات یمک عقلی زیاده ایلر دیو بیورمشدر و رسول الله صلی الله علیه و سلم قول اتن یمکی
سوردی انوککیچون قول اتن بشورب زهرلدیلر دخی اول حضرته کتوردیلر بر یهودی عورتی
ایتمش ایدی و قول اتن سودکلرینه متعلق احادیث شریفه دن بعض نسنه وارد اولمشدر
مقرردر که قول اتن سورلردی ترمذی روایتنده حضرت عایشه دن مرویدرکه وکان
الذِّرَاعُ أَحَبَّ إِلَيْهِ وَكَانَ لَا يَأْكُلُ اللَّحْمَ إِلَّا غِبًّا وَكَانَ يَعْجَلُ إِلَيْهَا لِأَنَّهَا أَعْجَلُ نُضْجًا
بیورمشدر حاصل معناسی قول اتی رسول الله حضرتنه غیری یردن سوکلو ایدی
و ات یمزدی الا کون آشوری یردی غبّاً معناسی کون آشوری دیمکدر اما حسن قولنجه بعض
علما غبّه هفته ده بر کره معناسی ویرلمشدر و قول اتنه عجله ایدوکی بو ایدی که اول تیز
پشر دیمکدر یعنی تیز پشن تیز هضم اولنور غداسی لطیفدر دیمک اولور و بیون اتن دخی
سوردی روایت اولنمشدرکه ضباعه بنت زبیر رضی الله عنها اونده بر قیون بوغزلمش ایدی
پیغمبر صلی الله علیه و سلم آدم کوندروب اول قیوندن بر مقدار ات استدی ضباعه
ایتدی بو بیوندن غیری نسنه قالمدی رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنه بیوندن
کوندرمکه حجاب ایدرین دیدی کلن کمسنه دوندی رسول الله حضرتنه بویله خبر ویردی
ینه ارسال ایدوب ویرسون بیون خیره اقربدر و اذی دن ابعددر دیو بیوردی اذادن مراد
ایغنه او لن فضلاتیدر فی الحقیقه اکا بیوندن ایراق بر یوقدر و بو ظاهردرکه قیون اتنده

ات

ات اخنی بیون اتیدر و قول و بان و اتلریدن بونلر معده یه ثقلت ویرمزلر تیز هضم
اولنورلر غداده بو مقوله احوال رعایت اولنمق کرکدر و آرقه اتنه دخی میل شریفلری وار ایدی
بو حدیثدن فهم اولنور که ترمذی نقلنده أَطْيَبُ اللَّحْمِ لَحْمُ الظَّهْرِ دیو بیورلمشدر اما بو کلری
سومدوکی خصوصنده حافظ عراقی ابن عباس حضرتندن بر حدیث نقل ایتمشدر و لکن
اسنادنده فی الجمله ضعف واردر و سومدوکی بوکه مجاورتی اولدوغیچون ایدی دیشلردر
و عادت کریمه لرندن ایدی ات یدوکلرنده مبارک دیشلریله یا پشوب چکرلر و بچاقدن قوپارلردی
یعنی کوزمک سنتدر و بخاری حدیثنده اتی بچاق ایله کسدکلری دخی وارد اولمشدر اما ایمرنب
یمک اولیدر دیشلردر بو مقوله لر واجب نسنه دکللردر اما سنت رعایت ایدن کسنه بو وجهله
ایدر و بریان یمک دخی واقع اولمشدر ام سلمه رضی الله عنها دن مرویدرکه بر کره بریان اولنمش بر
پهلویی نظر شریفلرینه کتوردی آندن اکل ایتدیلر دخی نمازه طوردیلر و تازه آبدست المدیلر امام
ترمذی حدیث صحیحدر دیو بیورمشدر و آبدست المدقلری مذکوردر و ماغدا اصلی بوصکه بریان ییو
اودن طعامدن اکل ایتمه دن دیشلر قنامق احتمالی واردر انکیچون بیورمشلردرکه بو مقوله نسنه ده
مجرد احتمال ایله تجدید وضو لازم کلمز مادام که یقین حاصل اولمیه آبدست صینمز دیمکدر و باضدقور
یمک دخی واقع اولمشدر سنن ده وارد اولمشدر که بر کسنه قیون بوغازلیوب باضدقورمه ایتدی
مدینه ده رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنه کوندردی و بضدقورمه ایتمکه رسول الله حضرتی
بیورمشلر ایدی و بریان اولمش جکر دخی یمشلردر و طاوق اتی دخی یمشلردر شیخین روایت ایتدیلر
و ینه شیخین روایتلرنده حمار الوحش اتن یمک دخی وارد اولمشدر و دخی سفرده و حضرده دکو
اتن یمشلردر و شیخین روایتنده طاوشان اتن یمک دخی واقع اولمشدر و ثرید یمکی زیاده سورلردی
دیو ابن عباس دخی رضی الله عنهما روایت ایتمشدر و ثرید بو دیارده ترید دیدوکلریدر که اتمکی کتوب
ات صویله اصلدورلر اما ابن عباس حضرتلری نقلنده پیغمبر علیه السلام زیاده سوکلو طعام
ثرید خبز و ثرید حیس ایدی دیمشدر یعنی اتمکدن اتدوکلری کبی حیس یعنی بر طعام واردر آنکده
دخی ثرید ایدرلر ایمش و ثریدی یاغ ایله یمک دخی اولمشدر و آتمکه زیت یاغی یمک دخی واقع اولمشدر
اما هریسه خصوصنده شونکه بعضدن مروی اولان إِنَّ جِبْرِيلَ أَطْعَمَنِي الْهَرِيسَةَ لِيَشْتَدَّ بِهَا ظَهْرِي

لقیام اللیل حدیثی صحیح دکلدر موضوعدر محمد بن حجاج اللخمی دیدکلری کسنه وضع اتمشدر دیدیلر
و دخی قبق یشلردر و قبق اکین بکجورلردی یدکلری زمانده کاسه‌نک اطرافندن یمیورلردی
انس رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم اوبلیا ایتدکی کوندن برو قبغی سوردم دیو
بیورمشدر امام مسلم رحمه الله بونلرکه روایت اتمشدر امام نووی رحمة الله علیه ایتدی بو روایتده
دلالت واردرکه قبغی سومک مستحب اوله و دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم سودوکی
هر نسنه‌یی سومک مستحب اوله آدبه اولیله یتشمش بادی دخی یرلردی امام ترمذی حدیث حسن
وغریبدر دیمشدر ترمذی روایتنده وارد اولمشدرکه برکره حضرت حسن بن علی و ابن عباس
و ابن جعفر رضی الله عنهم سلمی خاتونه کلدیلر بزه رسول الله حضرتی سودوکی طعاملردن برینی
پشوروییلر سلمی ایتدی ای بنم اوغلجقلرم شمدیکی زمانده سز آندن حظ ایتمزسز دیدی
آنلر دخی حظ ایدرز بزه آندن پشور دیدیلر آندن سلمی رضی الله عنها طوردی برمقدار آرپه
آلوب دکرمنده اوفاتدی چکدی اوندن ایلدی آندن برقابه ایچنه قویوب اوستنه برمقدار زیت
یاغی دوکدی پشوردی و اوزرینه فلفل و بعض دخی اتی اوتلر صاچوب و کتوروب اوکلرینه قودی
ایشته رسول الله صلی الله علیه وسلمک سودوکی و کوزل کوردوکی طعام بودر دیدی
ایکی جهان فخرینک دنیاده نه مقوله معیشته رضا ویردوکن و شمدیکی زمانده عیش و تنعم
نه مرتبه‌یه واردوغن ملاحظه ایدوب حق جل وعلا حضرتلرینک شکر نعمتن اکثر کوره دااما ایتمک
کرکدر و شکرک معناسی همان لسان ایله شکر دیمک دکلدر بلکه هر کشی مرتبه‌سنجه خدمتده قایم
و دایم اولوب وظایف عبودیتی لایق اولان وجه اوزره ادا ایتمکدر و دخی خزیره دیدکلری طعامی
اکل ایتمشلردر خزیره اولدرکه اتی اوفاق طوغرایوب پشدوکی زمانده صوینه برمقدار اون
چالقرلر ایچنده ات اولمیجق عصیده دیرلر قتبی و جوهری رحمهما الله تعالی بویله دیمشلردر اقط
یمک دخی واقع اولمشدر یعنی یاغی آلنمش سودک پینیرین یرلردی مکه‌ده و مدینه‌ده شرفهما الله
بو اصل پینیر چوق اولور امام مسلم نقلنده کباث یمک دخی واقع اولمشدر کباث دیو سواک
ایتدوکلری اغاجک یمشنه دیرلر بعضلر یپراغنه دیرلر دیمشلردر امام اسماعیلی بو سوزی
بکنمشدر حقیقت بودرکه ذکر اولنان اغاجک یمشیدر و انجق آدی اراکدر یمیشنه بریر

دیرلر

دیرلر کبابی بولوب قرارودوغی زمانده کباث دیرلر دیمشدر ابن اثیر نهایه‌سنده رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری سوردی دیمشدر و حدیث جمیکه و ذلک فتح ایله خرما اغاجنک
یماق اوجنده بر بیوردیری واردرکه شحم النخل دیرلر اول اولدر و بر روایت اولنورکه فخر کائنات
صلی الله علیه وسلم طعاملرنک قاعده طب اوزره طبیعتلرین رعایت ایلردی نیچون بر طعامک
طبیعتنده کسر و تعدیله محتاج حالی واریسه ضدیله اصلاح ایدردی یعنی بهارتی طبیعتلو طعام
مثلا خرما ایسه انوک حرارتنی قربوز ایله کسر ایدردی و ضدین بولمدوغی زمانده قتی حرارت ویرمیه‌جک
قدر یردی ابو داود رحمة الله علیه نقلنده ابو امامه و سائردن شویله روایت اتمشدرکه ایتدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتی تازه خرمایی قربوز ایله اکل ایدردی و بیوردیکه خرمانک حرارتنی قاربوزک
کسلیه‌دنی و قربوزک برودتنی خرما ایله کسر ایدرز دیردی بعض روایتده قاوون ایله یردی دیمشلردر اکرچه
قاونده دخی حرارت واردر ولکن فی الجمله برودتی واردر لقیله بینه خرمانک حرارتنی کسر ایدر زیرا خرما
قتی یاقیجیدر حضرت عایشه رضی الله عنهادن مرویدرکه ایتدی انم بنی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه ویرمکه استدوکی زمانلرده باکه سمیزلک ایتمک مراد ایدندی هر نه ایلدیسه راست کلمدی آخر
تازه خرما ایله قثا یدردم آندن بر خوش سمیز جسم دیو بیوردی و قثا خیار دوکلک بر نوعیدرکه ترکستانده
فنجیار دیرلر ابن ماجه رحمة الله علیه عایشه‌دن بویله روایت اتمشدر و ترمذی دخی بویله روایت
اتمشدر اما ترمذی قثا ایله تمر یدردم دخی سمیزدم دیدوکن روایت اتمشدر تمر خرمانک بوییاره کلن
قورسنه دیرلر و قاربوزک فضایلی باینده وارد اولان حدیثلر صحیح دکلدر باطلدر دیمشلردر و خرما
قیمق یکی سورلردی بشر اوغللری عبدالله و عطیه رضی الله عنهما ایتدیلر برکون رسول الله صلی الله علیه وسلم
برقمزه تشریف بیوردیلر وکنه قیمق و خرما کتوردک بونلری سوردی دیدیلر و سود ایله خرمانک آدینه
اطیبین قومشلر ایدی امام احمد رحمه الله بویله روایت اتمشدر و عادتلری بوایدیکه اتمکی قاتقله
یرلردی و قاتق اولمغه قابل نسنه بولنوریسه اکل ایدرلردی کاه اتله یتوب هو سید طعام الدنیا والآخرة
دیرلردی وکاه قربوز ایله وکاه خرما ایله یرلردی روایت اولنورکه برکره خرما اتمکک اوستنه بردانه
خرمایی قودی دخی هذا ادام هذه دیدی یعنی بو بونک قاتغیدر دیدیکه بو کیابیورمشلردر بعض جهنده
غلابیورمشدرکه اربینک طبیعتی بارد یابسدر و خرمانک قول صحیح اوزره حار رطبدر پس اکی

قاتق اتمك احسن تدبیردندر وتكامل اتمك ایله سركه یرلردی نعم الإدام الخل دیرلردی سركه مدح
ایدرلردی بعضلر آیتدیلر سركه مدحدن مراد اكل وشرب خصوصنده میانه قلمق كرك ایكنده اطعمه
لذیذه یه میل ورغبت اتمك كرك كیشی سركه دخی بولورسه یك كرك بوڭا امثالی طعام لره خواد
نظر ایتمك كرك وشهواته رغبت ایلمك دینی افساد ایلر وبدنی سقیم ایدر دیمكدر دیدیلر امام نووی رحمه الله
ایتدی لایق بودر كه رسول الله حضرتنك مراد شریفی سركه نك نفسنی مدح اولنه حزم اولیا اولطعا
ومیانه قلمق وترك شهوات اتمك معنی سی غیری یرلردن معلوم اولمشدر دیدیلر اما ابن قیم رحمه الله علیه
مدحدن مراد شریفلری سائر طعاملردن تفضیل اتمك دكول ایدی بلكه مقتضای حال ظاهر اوزره
مدح ایدی وحدیثك سببی بو ایدی كه بركون رسول الله صلى الله علیه وسلم اهلنه كلدی دخی
نظر شریفلرینه اتمك كتوردیلر ایتدی هیچ قاتق قسمندن نسنه یوقمی ایدی سركه دن غیری نسنه یوقدر
دیو جواب ویردیلر اول محلده نعم الإدام الخل دیو بیوردی مقصود اتمكی قاتقله یمك حفظ صحت
اسبابندندر یا الكوز بر یمك بوڭا خلاف دردیكا اولوردیو بیوردیلر وكسانی عرب قاتقه ادام
دیرلر اكمكی كه اتمكی اصلاح ایدر وحفظ صحته ملائم ایلر و بو حدیثده سركه سوزدن یاخود بالذات
یالمهدن تفضیل یوقدر اكر آنلردن برینی اولایدی مدحه اولی اولوردی همان بویله بیوردی دخی
كتورن كسه نك خاطرینی رعایت ایدوب كتوردكی خوش كورمك ایدی دیمشدر دخی عادت كریمه
بو ایدی كه شهرینك میوه لری كلدوكی زمانده پرهیز ایتمزدی تنتی كلسه تناول بیوردی وبویله
اتمك اسباب صحتك اكبرندندر زیرا حق سبحانه وتعالی كدد حكمتیله هر دیارده وتیله اهلنه نافع
اولاجق میوه خلق ایتمشدر آندن تناول اتمك صحت وعافیت اسبابندن دخی چوق دوالردن راجح مستغنی
ایلر نیجه كسنه كه دیارینك میوه لرندن زماننده اعتدال اكل ایلیه بونا الله تعالی نافع اولور وبویله
دكلدر كه فواكهدن پرهیز اتمك موجب صحت بدن اوله بلكه نیجه كسنه لر واردر كه دائما پرهیز اوزرینه در
اما ینه آندن مرض كسه یوقدر همان مناسب بودر كه هر برینك زماننده بر مقدار اول اتیله اكل
اما صوغان یمك خصوصنده ابو داود رحمه الله علیه نقلنده حضرت عائشه دن صوغاندن سؤال ایتدیلر
ایتدی رسول الله صلى الله علیه وسلم حضرتنك آخر یدوكی طعامنده ایچنده صوغان وار ایدی دیو بیوردی
صحیحین ده ثابت اولمشدر كه رسول الله صلى الله علیه وسلم صوغان یینی مسجده كرمكدن نهی اتمشدر

مرادجك یینی منع ایتدی دیمكدر زیرا نیجه سنه دن صكره انلر ایچنیورلر اما فخر كائنات صلى الله علیه وسلم
صرمسق یمكی دائما ترك ایلردی زیرا هر ساعت ملائكه كلكی ووحی كلكی توقع ایلردی امام نووی رحمه الله
ایتدی رسول الله صلى الله علیه وسلم حقنده صرمسق وصوغان وكراث كه بو دیارده پراصه دیرلر
بونلرك مثلی نسنه لری یمك نیجه در دیو علمای شافعیه مابیننده اختلاف واردر بعضی حرام در دیدیلر
اما اصح بودر كه آنلر قتنده كراهت تنزیهیه ایله مكروه اولمامدی رسول الله صلى الله علیه وسلم
حضرتنه محبت اولان كسنه یه لایق بودر كه بو مقوله طعام لری ترك ایتمكده موافقت ایلیه زیرا صاحب صادق
اودر كه محبوبنك سودوكنی سوه سومدوكن ترك ایلیه و طعام یمكده عادت كریمه سی بو ایدی كه اوچ
پارمغیله تناول بیوررلردی زیرا ایكی پارمغیله یمك جباریه عادتیدر واكل ایدندن لذتین دخی بولمیز
ودرت بش پارمغیله یمك یاخود تمام آوجنی طولدوروب یمك آلات طعامه ازدحام ویرمكدن نه آغزده
حفظ اولنور نه خود معده ده انفع بودر كه فخر عالمك سنتنه اقتدا اولنه ترمذی رحمه الله علیه
روایتنده وارد اولمشدر كه بعد الطعام اوچ كره مبارك پارمقلرین یالارلردی امام مسلم رحمه الله نقلنده
دخی مبارك الین سلمزدن اول یالاردی دینلمشدر ابو الشیخ قتنده جابردن مرفوعا روایت اولنمشدر كه
من اكل ما سقط من الخوان او القصعة امن من الفقر والبرص والجذام وصرف عنه ولده الحمق
بیورلمشدر یعنی بر كسنه كه سفره دن یاخود كاسه دن دوشنی اكل ایده اول كسنه فقردن وبرص وجذام
مرضلرندن امین اوله وولدندن حماقت صرف اوله یعنی اوغلی وقزی احمق اولماسه دیمكدر دیلمی
دخی ابن عباس رضی الله عنهمادن مرفوعا روایت ایتمشدر كه من اكل ما یسقط من المائدة خرج ولده
صباح الوجوه ونفی عنه الفقر یعنی بر كسنه كه سفره دن دوشن نسنه یی اكل ایده آنك اوغلی وقزلری
خوب صورت طوغه لر وآندن فقر نفی اوله كیده دیمكدر امام غزالی قدس الله سره احیاء علومده
بو حدیثی عاش فی سعة وعوفی فی ولده لفظیله كتورمشدر یعنی بویله ایدن كسنه وسعت حالیله معیشت
ایده وولدنه عافیت ویریله دیمكدر مؤلف رحمه الله علیه ایتدی بو ذكر اولنان احادیث مناكیردندر لكن
صحیح مسلمده جابر رضی الله عنهمادن مرفوعا مرویدر كه اذا وقعت لقمة احدكم فلیأخذها
فلیمط ما كان بها من اذى ولیأكلها ولا یدعها للشیطان ولا یمسح یده بالمندیل حتى یلعق اصابعه لانه
لا یدری فی ای طعامه البركة حاصل معناسی بودر كه سزدن بریكزك لقمه سی الندن دوشسه آنی

آلدوقده آلنور اوزرنه یاپشن تنبیه اکر ایلسون دخی یتوده شیطانه قومسون و برمقلرین
یالامنجه بشکیره سیلمسون زیرا بلمزکه برکت طعامک قنقی جزئنده در دیمکدر ولور و برمقلری یالامق
اسلوبنده طبرانی رحمة الله علیه روایت اتشدرکه کعب بن عجره رضی الله عنه ایتدی کوردم رسول الله
صلی الله علیه وسلم اوچ برمغیله اکل ایدردی باش برمغیله و یاننده غی برمغیله و وسطی برمغیله
آندن صکره کوردم سلمدین برمقلرین یالاردی اول وسطی برمغین آندن شهادت برمغین آندن
باش برمغین دیو بیورمشدر بعضلر وسطی برمغین یالامقده تقدیم ایتمکده حکمتی اول اولدکه سایرلرندن اوزون
اولغین طعامه زیاده جه بولاشور دیدیلر ابن شهاب مرسلنده سعید بن منصور قتنده بو کلمه ثابت اولمشدرکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم طعام ییدوکی زمانده بش برمغیله اکل ایدردی بو حدیثله
حدیث مابیننده اختلاف حاصل الجمع اتشادر یعنی برحالده اوچ برماغیله اکل ایدردی برحالده
دخی بش برمغیله اکل ایدردی زیرا کاه اولورکه بعض طعامده اوچ برمق کفایت ایلمز بش بلکه قوت لازم
مثلا برکیشی انار دانه لیوب ییمک اولسه بش برمغین استخدام ایتمکه حظ ایدر مزا اما اتمک ییملو
اولسه و سایر میوه لردن ییملو اولسه اوچ برمق کفایت ایلر راوی لر اولادم بری برحالده مشاهده
اتدوکن روایت ایلمشدر و ذکر اولنان حدیث شریفلرده برمغین یالامقدن تحن کسنه لره رد
واردر بعضلر بو کتوب یالامزلر سنت رسوله اقتدادن تحرزلر اما نفعی نه در بلمزلر و معلوم اولدکه
سنت اولماسی طعام تمام اولدقدن صکره یالامقدر یوخسه هر بار لقمه آلدوقجه یالامق سنت
دکلدر و بعد الطعام برمق یالامق رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک سنتی ایدوکن
اولوب قصدا برمغین یالامقدن تحن کسنه بغایت ادبسوزلک ایلمش اولور دینه بر امر عظیم لازم
کلمکدن خوف اولنور دیو بیورمشلردر یعنی العیاذ بالله قصدا مخالفت شکلی اولوب کفر لازم
کلمک احتمالیدن قورقولور دیمکدر و عادت کریمه سنده ییمک یرکن طینمق یوغیدی نته کم امام
بخاری روایتنده حدیث صحیح درکه لا آکل متکئا بیورمشدر یعنی بن طینه رق یمک ییمزم
دیمکدر و دخی بیورمشدرکه انا عبد اجلس کما یجلس العبد و آکل کما یاکل العبد یعنی بن قولم قول
اوتوردوغی کبی اوتوررم و قول ییدوکی کبی یمک ییرم دیمکدر ایکیسی حدیثدن ابن ماجه
و طبرانی رحمهما الله تعالی اسناد حسن ایله نقل اتمشلردرکه برکره رسول الله صلی الله علیه وسلم

حضرتنه برقیون

حضرتنه برقیون هدیه کتوردیلر زمان مبارک دیزلرینک اوزرینه کلدی یمکه باشلدی براعرابی
ایتدی یا محمد بو اوتورش نه در دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی ان الله تعالی جعلنی
کریما و لم یجعلنی جبارا عنیدا دیدی یعنی تحقیقا حق جل و علا بنی نبی کریم ایلمشدر جبار عنید
ایتمشدر دیدی حق تبارک و تعالی حضرتنه تواضعا قوللر اوتوروشن اوتوردی ابن بطال رحمه الله
زهریدن روایت ایلمشدرکه پیغمبر علیه الصلوة والسلامه بر ملک کلدی که آندن اول کلمش ایدی
ایتدی تحقیقا ربک سنی نبی عبدا و لا غلا نبی ملک اولمق بیننده مخیر قلدی دیدی رسول الله حضرتی
مشورت ایدر کبی جبرئیله نظر ایتدی اول دخی تواضع ایله دیو اشارت ایتدی آندن فخر عالم بل نبیا
عبدا دیدی آندن صکره طینوب یمک واقع اولمدی دیدی امام نسائی رحمة الله علیه بو طریقی آخردن
بیله زهریدن اول دخی محمد بن عبد الله بن عمرو بن العاصدن روایت اتمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
هرگز طینوب یمک یرکن کورلمشدر دیدی و ابن ابی شیبه مجاهددن روایت اتمشدرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم برکره دن غیری طینوب واقع اولمدی دیمشدر عبد الله بن عمر حدیثنده کورلمشدر
دیو بیورلمش ایدی جایزدرکه واقع اولدوغن کورمش اوله و ابن شاهین روایتنده عطا بن یسار مرسلندن
وارد اولمشدرکه تحقیقا جبرائیل علیه السلام رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتن طینوب
یرکن کوردی دخی نهی ایتدی دیو بیورلمشدر ابن ماجه رحمة الله علیه نقلنده وارد اولمشدرکه انه صلی الله علیه
نهی ان یاکل الرجل و هو منبطح علی وجهه بیورمشدر یعنی برکیشی یوزی اوسته دوشوب یمکدن
رسول الله صلی الله علیه وسلم تحقیقا نهی بیورمشدر دیدیلر و طینوب یمک خصوصنده بعض
اقوال ذکر اتشلردر قاضی عیاض رحمه الله ایتدی طیانمقدن مراد یمک ایچون تمام یرلشوب اوتورمقدن
مثلا بغداش قوروب اوتورمق کبی و دخی هر طریقله که اوتوران کسنه اوتوردوغی یره طیانه و بو بلاندق
مجرد یمک ایچون دیجوق یمک ایچون اولدیغی طایفق دن حدیث شریفده واقع اولان اتکادن مراد
محققین قتنده برجانبه طینوب اوتورمق دکلدر دیدی یعنی برجانبه طیانمق مرتبه سی دکل همان ذکر
اولنان طریقده اوتورمق دخی طینمقدر دیمک اولور اکمال آدلو کتابده قاضی عیاضک اتکادن
وجه مشروح اوزره تفسیری خطابیدن منقولدر مؤلف رحمة الله علیه ایدر بز کوردکومزده خطابی یه
منسوب اولان قول بودرکه عامه شویله متصورلرکه اتکا ایلدن برجانبه طیانمقدر اولا اما بو بیله دکلدر

بلکه آلتنده اولن دوشکه طیانندر دیو بیورمشدر بو لفظک ظاهرندن فهم اولنان بودر که اوتوردیغی
مندره بر الیله یاخود دیرسکیله طیانمق اولا اما ابن جوزی رحمة الله علیه اتکادن مراد بر
جانبنه اکیلوب طیانمقدر دیو مقرر ایتمشدر و بعضلر همان برشیئه یه طیانمقدر دیدیلر
و بعضلر صول الیله یره طیانمقدر دیدیلر و ابن عدی سند ضعیفله روایت ایتمشدر که رسول الله
حضرتی صلی الله علیه وسلم یمک زماننده صول الی اوستنه طیانمغی نهی بیورمشدر دیدیلر
امام مالک رحمة الله علیه ایتدی اویله ایتک طیانمقدن بر نوعدر دیدی ابو الفضل عسقلانی رحمه الله
ایتدی امام مالکک بو قولنده اشارت واردر که طیانمق بر صفته مخصوص اولمیه بلکه نه طریقیله اولورسه
یمک یرکن طیانمق مکروه اولدیغی و ابن اثیر نهایه ده ما اتکأ فی احد شقیه اوزره میلله تفسیر ایدیلدی
مذهب طب اوزره اکیلمدی دیمشدر یعنی فی الحقیقه اتکا طیانمقدر نه طریقیله اولورسه
اولسون و شول کمسنه که بر جانبنه طیانمقدر دیدی حدیث شریفک معناسن طب قاعده سی اوزره
آلدی که ابن قیم دیدی و کیمی بر جانبنه طیانوب یمک طب حکمتنجه ضرر ایلر زیرا طعام مجاری
طبیعیسی اوزره کیدهمز مخالف یرلره اوغرر معده یه تیز اینمز بوغازه طورمق اولور و بعضنک
آغزنه طورمق اولور انسانه اکثر ویرور دیمکه اولور اما مراد بو دکلدر بلکه بن یمک یرکن طیانوب جبارلر
اوتوردیغی اوتورمزین دیمکدر زیرا انا عبد اجلس کما یجلس العبد و آکل کما یاکل العبد دیو
بیوردیغی بو معنایی مقرر ایلر انس بن مالک رضی الله عنه حدیثنده رسول الله صلی الله علیه وسلم
مبارک دیزلرین دیکوب اوتورورکن خرما ییدیکی وارد اولمشدر حاصلی بودر که اصل شأن شریفلری
نعمتا اوزره اوکلرینه طعام قودقلری زمانده ایکی دیزلرینک اوستنه کلوب تواضعله اکل ایتمک
اما بیوک قیمیدن بعض نسنا اکل ایتمده اول عادتی تمام التمکه اولشدر دیدیلر زیرا بعض جزئیاته
فی الجمله مسامحه ایتمک ادبه خلل ویرمز مثلا بر عزیز کمسنه یا بر صاحب دولت باغ و باغچه اراسنده
گزرکن بر دانه انجیر قوپروب آیاغ اوزرنده ییسه یاخود کرسی اوزرنده اوتوروب طبقله قرشوسنده
طوتسه لر بر دانه ایکی دانه تناول ایتسه هرگز قباحتی یوقدر و کیمسه نیچون بویله ایتدی دیمز اما
عادت اوزره طعام چکلدکده ادبله یرینه اوتورموب بر پایه آلتکله بر پایه یعنی آلسه آیاغ اوزرندن
یمکه باشلسه یاخود کرسی اوزرینه اوتوروب قرشوسنده صحنلر و تبسیلر ایله طوتسه لر دخی یمکه

باشلسه

باشلسه قباحتی نه مرتبه ده ایدوکی ظاهردر سلف رحمهم الله تعالی طیانوب یمکدن حکمتله خلاف ایتمشلر
یعنی مکروه اولمسی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه مخصوص میدر یوخسه غیری کمسنه لر
اتسه لر دخی مکروه اولورمی ابن القاص ایتدی رسول الله حضرتنه مخصوصدر دیدی بیهقی
ایتدی غیریلر ایتدوکی تقدیرجه ده مکروه در زیرا متکبرلر فعلیدر و ملوک عجمدن قالمشدر دیدی
آندن تفصیل ایدوب اکر طوغرو اوتورمغه قادر دکل ایسه بر عذری واریسه اصلا کراهتی یوقدر
نیچه اولورسه اوتورسون دیدیلر و سلفدن بر جماعتک طیانوب یدوکلرین نقل ایدوب ضرورتدن
ایدوکلرینه حمل ایلدی اما ابن حجر رحمة الله علیه فتح الباری آدلو کتابنده ایتدی بو جمله ده نظر
واردر زیرا ابن ابی شیبه ابن عباس و خالد بن ولید و محمد بن سیرین و عطا بن یسار و غیریلر رضوان الله
علیهم اجمعین حضرتلرندن اخراج ایتمشدر که مطلقا جائز اوله کرک ضرورت حالنده کرک غیری
زمانده مکراهتا ولیکن اکر شویله که کراهتی یاخود ترک اولی ایدوکی ثابت اولدی اکل ایچون صفت مستحب
مستحب اولدر که دیزلر چوکب اوتوره دیمشدر ابن قیم رحمة الله علیه ایتدر رسول الله صلی الله علیه وسلم
دن منقولدر که طعام ایچون اوتوردقده دیزلر چوکب بریانی اوستنه اوتوروب مبارک صول ایاغنک
طبانی صاغ ایاغنک اوستنه کتورمک واقع اولمشدر و بویله اوتورمق طعامه اوتورمقلرک انفعی
و افضلیدر زیرا جمیع اعضا وضع طبیعیسی اوزره اولور دیمشدر و ابن ابی شیبه ابراهیم نخعی طریقندن
روایت ایتمشدر که طیانوب یمکدن قارنلری بیوملک قورقوسندن قچرلردی دیمشدر و دخی عادت
کریمه سی بو ایدی که طعامه صونمغه زمانده الله تعالی حضرتنک اسمن ذکر ایدردی امام نووی رحمه الله
ایتدی افضل بودر که طعامه باشلیجق بسم الله الرحمن الرحیم دیمکدر اکر بسم الله دیسه لر
دخی کفایت ایدر سنت حاصل اولور دیدی و طعام آخرنده الله تعالی یه بو طریق اوزره حمد ایلردی
الحمد لله حمدا کثیرا طیبا مبارکا فیه غیر مودع و لا مستغنی عنه ربنا و بر روایتده الحمد لله
الذی اطعمنا و سقانا و جعلنا مسلمین دیو بیوردی نسائی رحمة الله علیه نقلنده عبد الرحمن بن
جبیر مصری طریقندن اخراج ایتمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه سکز ییل خدمت
ایدن بر کمسنه عبد الرحمانه بویله خبر ویرمش که قچن فخر عالم حضرتلرینک اوکنه طعام کتورسه لر بسم الله
دیردی فارغ اولسه اللهم اطعمت و سقیت و اغنیت و اقنیت و هدیت و احییت فلک الحمد

ابن القاص قاتل وصاحب مشیدة الیه
سعد بن ابی وقاص
ابن العاص
دکلدر
ح

یعنی صاغ ایاغنی دیکوب
صول ایاغنک اوستنه اوتورمق

[illegible]
ح

علی ما اغلیت دیردی و هر خصوصلرده تیامنی سوردی یعنی صاغ ایله طوتمق و صاغ جانبندن
طوتمق و بونلرك امثالی صاغه کلور نه کیم واردر آنوکبی عمل ایتمکی سوردی یا غلام سمّ الله و کل
بیمینك و ممّا یلیك دیو بیوردیلر یعنی بسم الله دیه و صاغ الکله یی و سکا یقین اولاندن یردن
یی یعنی اوکیکدن یه کسه نك اوکیدن یمه دیمك اولور حافظ عراقی رحمة الله علیه ترمذی شرحنده
اکثر علمای شافعیه امرلری ندبه حمل ایتمشلردر دیدی یعنی بو امرلرکه وارد اولمشدر استحباب ایچوندر
وجوب ایچون دکلدر بسمله تصدیق و صاغ ایله یمك و کشی کندو اوکیدن یمك مستحبدر واجب
دکلدر دیمك اولور امام غزالی و امام نووی دخی بویله دیمشلر لکن امام شافعی رحمة الله علیه
وجوب ایچون ایدوکی بعض کتابلرنده تصریح ایتمشدر صیرفی دخی رساله شرحنده شافعیدن بویله
نقل ایتمشدر بیضاوی رحمة الله علیه منهاج شرحنده کل مما یلیك حدیثنی ندب ایچون مثال کتورمشدر
و تاج الدین ابن سبکی شرحنده اعتراض ایدوب شافعی رضی الله عنه غیری موضعلرده تصریح ایتمشدرکه
هر کسنه که نهیه عالم ایکن کندو یه قریب اولمین یردن اکل ایتسه عاصی و گناهکار اولور دیمشدر
شیخ الاسلام ابن حجر رحمة الله علیه بو خصوصی ذکردن صکره ایتدی صاغ ایله یمك واجب ایدوکنه
صول ایله یمك حقنده وارد اولان وعید دلالت ایلر زیرا صحیح مسلمده وارد اولمشدرکه رسول الله
صلی الله علیه و سلم بر کسنه یی کوردی که صول ایله یمکده در صاغ الکله یه دیو امر ایتدی اول
کسنه قادر دکلم دیدی فخر عالم صلی الله علیه و سلم قادر اولمیه سن دیدی آندن اول کشی بر بعد
لقمه سن آغزینه قالدوره مز اولدی اکر سؤال اولنوب پیغمبر صلی الله علیه و سلم قبق آشی یدوکده
مجتبیدن کاسه نك اطرافنده قابلری آرایشدروب آلوردی اکل ایدردی کرم کشی اوکندن غیری
واجب اولسه رسول الله حضرتی اویله ایتمزدی دینلورسه جواب بودرکه طعامی بیله اکل ایدن
کسه نك رضاسی اولدیغی تقدیرجه جایزدر اما قچن خاطرینه خوش کلیوب بولداشنك اویله
ایتدوکنه راضی اولسه همان کندو اوکیدن تجاوز ایتمیه دیدیلر ابن بطال رحمة الله علیه ایتدی
رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلرندن اویله واقع اولدوغی آنونکیچون ایدی که کندونك
اویله ایتدوکندن هرکز کسنه اینجینمزدی بلکه هر کشی خیر و برکت بیلوردی که فخر عالمك
مبارك الی کندولرله کده اولان اجزایه طوقنه دیو سوردی اما حقیقت حال بودرکه رسول الله

حضرتلری اویله

حضرتلرینك اویله ایتدوکی قبق آشی سودوکی بیان صددنده ذکر اولنمشدر وارد اولان عبارت دخی
بودرکه اکل علیه السلام الدبّاء وکانت تعجبه وکان یتتبعها من حوالی القصعة بیوردیلر حاصلی
رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلری قبق آشی اکل ایتمشدر و قبق اول حضرته خوش کلوردی
بیوکلری زمانده کاسه نك اطرافنده قباغی بولورلردی دیمك اولور بو حصارلتدن قبق ظاهردرکه
سودوکیدن شویله ایدی که کاسه نك اورته سنده طعام تمام اولدقدن صکره اطرافنده قالان
جزئیاتی بیله بولوب آلوردی دیمکدر و معلومدرکه بو زمانده ایللرك طعامدن استغنا ایدوب رغبت
قالمدوغی زمانده قبغه محبتی دخی بونکله ثابت اولور و کل مما یلیك لفظندن مراد بودرکه
هر کشی رغبت و اشتها ایله یمکه مشغول ایکن کسه نك اوکیدن لقمه قالدورمه زیرا جایزدرکه آنوك
آرزو ایتدوکی لقمه یه اله سن خاطرینی تنکیر ایلمش اولدیکدر بو معنی قندنه و قبق حکایتی قندن آکی ثبتمه
ایدیلوب جوابنده تکلفات ارتکاب ایتمك عبث نسنه در و طعامك جمله آدابندن دخی بری
آل یومقدر امام ترمذی رحمة الله علیه روایتنده رسول الله صلی الله علیه و سلم دن مرویدرکه
برکة الطعام الوضوء قبله والوضوء بعده بیوردیلر معناسی طعامدن مقدم و طعامدن موخر
آل یومق طعامك برکتنه سببدر دیمك اولور بعضلر اوکی وضو لفظندن مراد وضوء شرعیدر
آبدست آلمقدر دیدیلر ایکنجی لفظندن مراد وضوء لغوی در آل یومق دیمکدر دیدیلر اما اوکی لفظی
دخی وضوء شرعی یه حمل ایتمك لازم دکلدر ائمه حنفیه دن امام قاضیخان رحمة الله علیه فتاواسنده
همان غسل ید ایله تعبیر بیوروب والسنة ان یغسل الید قبل الطعام و بعده دیو بیورمشدر ترمذی نك
بر روایتنده دخی بویله در که و قربنا الیه طعاما فقالوا الا نأتیك بوضوء فقال انما امرت
بالوضوء اذا قمت الی الصلاة یعنی حضور شریفنه طعام کتوردیلر دخی ایتدیلر یا رسول الله سکا
آبدست صویی کتوره لم می دیدیلر ایتدی بنم آبدست آلمغه مأمور اولدوغم همان نمازه طورمه لو اولدوغم
زمانده در دیمك اولور بوندن دخی فهم اولنورکه طعام ایچون وضوء شرعی لازم دکلدر اولکیچی سنت
اولنان آل یومقدر نه آل یومق دخی هر زمانده لازم دکلدر ترککی ده جایزدر زیرا فخر عالم صلی الله علیه و سلم
اتمی طعام یمزدی امام طبرانی رحمة الله علیه نقلنده بلال ابن ابی هریره رضی الله عنهما بابلرندن روایت
ایتمشدرکه برکره رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلرینك اوکینه برچنق غایت اتمی طعام کتورمشلر ایدی

فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی انا الله لم یطعمنا نارا دیدی یعنی حق تعالی بزه آتش یک بورمدی
ویکی اولوردی و ابو نعیم رحمة الله علیه انس بن مالک رضی الله عنه حضرتندن مرفوعا روایت ایتمشدر که
ایدردی کان یکره الکی والطعام الحار ویقول علیکم بالبارد فانه ذو برکة الا وان الحار
لا برکة له یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم داغ یقماغی و اسی طعامی سومزدی و ایدردی که
طعام بارددن آیرلمک زیرا اول برکتلودر و اسی طعامک برکتی یوقدر دیکا و لور و بارددن
مراد یکدقابل اولمدیکدر یوخسه حرارتا اثری قالمیه دیکدر و ائمه محدثین رحمهم الله تعالی دیمشلر
اول حضرتک صلی الله علیه وسلم بر دمور لنمش آغج قدحی وار ایدی دیشلردر و قدح دیو صو ایچه جک
و شربت ایچه جک نسنه یه دیرلر انس بن مالک رضی الله عنه ایتدی بن رسول الله صلی الله علیه
حضرتنه جمیع اشربه یی صویی و نبیذی و عسلی هپ بو قدحدن ایچوردم دیدی امام بخاری رحمه الله
روایتنده عاصم احولدن مرویدر که ایتدی بن رسول الله حضرتنک قدحنی انس بن مالک ده
کوردم چتلامش دخی انس رضی الله عنه کمشله بند ایتمش ایدی کوزل یعنی قدح ایدی نضاردن
ایدی دیو حکایت ایتمشدر و نضار ختم نونله و ضاد معجمه ایله عوددر خالصه دیرلر و دخی هر نسنه نک
خالصنه دیرلر ابن سیرین ایتدی اول قدحده بر دمور حلقه وار ایدی انس رضی الله عنه مراد ایدندی
که آنی چقاروب دخی یرینه آلتوندن یاخود کمشدن بر حلقه وضع ایلیه ابو طلحه رضی الله عنه
ایتدی صقین رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدوکی نسنه یی تغییر ایلمه دیدی آندن آنی فراغت
ایلدی امام قرطبی رحمه الله علیه مختصر بخاریده ایدر بخارینک بعض نسخه لرنده کوردم که ابو
عبدالله بخاری رحمة الله علیه ایتدی بن اول قدحی بصره شهرنده کوردم ایچندن صو ایچدم
نضر بن انسک میراثندن سکز کره یوز بیکه آلنمش ایدی دیدی و قدحک اصلی نبع دیدکلری
آغجدن ایدی دیشلردر بعضلر اثل آغجندن ایدی و رنکی صاره مایل ایدی دیدیلر والله
اعلم بحقیقة الحال ترمذی رحمة الله علیه روایتنده فخر عالم صلی الله علیه وسلم خوان اوزرنده طعام
یمک دیو فقه اتمکین یمک واقع اولدی دیشلردر ابو نعیم رحمه الله نقلنده یمک اوستنه اویوجدن
نهی بیورب قلبه قساوت ویرور دیرلردی انکچون که اطبا دیشلردر که صحتی حفظ اتمک استین
کشی اخشام طعامنی یدوکدن صکره بر مقدار سیر ایلسون اکر یوز آدیم دخی اولورسه کفایت ایلر

یک آردنجه یاتمسون البته ضرر ایلر دیشلردر و طعامدن صکره نماز قلمق هضمی آسان ایلر اما او
حضرتک صلی الله علیه وسلم شربی خصوصنده بیورمشلردر که طتلو صو کتوررلردی حضرت عایشه
رضی الله عنها بیورمشدر که کان یستعذب له الماء من بیوت السقیا یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه بیوت سقیادن طتلو صو کتوررلردی دیکدر و سقیا دیدکلری مدینه منوره یه ایکی
کونلک یولده بر چشمه در حاصلی مدینه قربنده بولنان صولردن خطا المیوب چاقاندن کتوررلر
ایمش ابن بطال رحمه الله ایدر بو ایله اتمک رفاهیت مذمومه دن معدود دکلدر اما صویه منک
و بعضن طیب قومغی امام مالک رحمة الله علیه کراهیه کورمشدر زیرا اسرافدر دیمشدر و طتلو
صو بولمق قابل ایکن آجی صو ایچمکده نسنه یوقدر طتلو صو طلب اتمک مباحدر صالحلر اتخاذ ایدن
و آجی صو ایچمه ده فضیلت یوقدر دیدیلر و دخی فخر کاینات علیه افضل التحیات عسل شربتن
ایچرلردی عسلده منافع چوقدر شربتن ایچمک و شویله یک بلغمی زایل ایلر و معده یی پاک ایدر
والعلم عندالله قزدورلنو ستده لرین آجز صوقوق صو دخی بارد رطبدر حرارتی دفع ایدر
و بدنی حفظ ایلر ترمذی رحمة الله علیه روایتنده حضرت عایشه رضی الله عنها بیورمشدر که
کان احب الشراب الیه صلی الله علیه وسلم الحلو البارد یعنی پیغمبر صلی الله علیه وسلم حضرتنه
زیاده سوکلو اولان شربت طتلو و صووق اولان ایدی بو کلامدن حضرت عایشه نک مرادی
احتمالدر که صووق صو ایله بال شربتی اوله و احتمالدر که نقیع اوله که دیرلر نقیع خرما صویی یاخود
قوری اوزم صویی درکه بونلری صویه براغورلر لذتلری چقوب شربت اولور امام مسلم
رحمه الله روایتنده وارد اولمشدر که خرمایی اخشامدن اصلدورلردی صباح اولدقده رسول الله
صلی الله علیه وسلم شربتنی ایچردی اکر دخی بقیه سی قالدیسه خدمتکارلره ایچورردی
یاخود امر ایدردی یا ایانه دوکرلردی اوچ کیجه دن صکره متغیر اولوب مسکر اولمق خوفندن
ایچمزدی سود کاه صافی ایچردی کاه صووق صو ایله ایچردی زیرا سود صاغلدوغی
زمانده اصیجق اولوب اول مملکتلر اسی یرلر اولمغین سودک حرارتنی صو ایله کسر ایدردی
دیدیلر امام ترمذی رحمه الله نقلنده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتندن مرفوعا روایت اولنمشدر که
ثلثة لا ترد اللبن والوسادة والدهن یعنی اوچ نسنه رد اولنمز بری سود و بری یصدق

اول کون و اول کیجه و ایرتسی اکندویه دکین ایچردی

ویری یاغ دیمکدر اما دهن شول یاغه دیرلر که تخملردن ویمشلردن چیقه حاصلی اصلی
یردن بتمش اوله شیروغن وزیت وبونلرک امثالنه دهن دیرلر وبعضلر دورت نسنه ردّ ایتمز
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک طریقه سنده ندر دیدیلر وجمع ایدوب بو بیتی نظم ایتدیلر
قد کان من سیرة خیر الوری ۞ صلی علیه الله طول الزمن ۞ ان لا یرد الطیب والتکا
واللحم ایضاً یا اخی واللبن ۞ حاصلی خوشبوی نسنه لری ویصدوغی واتّی وسودی
ردّ ایتمک رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک طریقه سنده دکل ایدی دیمکدر ابن القیم
رحمة الله علیه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم طعام اوستنه صو ایچمزدی طعامی افسادا
ایتمسون دیو خصوصا که صووقاق صووق یاخود ایصیجق اوله بهر حال مضردر دیمشدر امام مسلم
رحمة الله نقلنده صوی یاتورور کن ایچردی وبویله عادت ایدی دیمشلردر بر
روایتده دخی آیاغ اوزره طورور کن ایچمکدن نهی بیورمشدر دیدیلر و مسلمک بر روایتده ابو هریره
دن مرویدر که لا یشربن احدکم قائما فمن نسی فلیستقئ دیو بیورلشدر معناسی سزوک
بریکوز بنهار آیاغ اوزره طورورکن ایچسون شول کسنه که اونوده بس ایچه قی ایتسون دیمکدر
وصحیحینده ابن عباس حضرتلرندن مرویدر که اتیت النبی صلی الله علیه وسلم بدلو من ماء
زمزم فشرب وهو قائم دیو بیورمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه آب
زمزمدن بر قوغه کتوردم آیاغ اوزره طورورکن ایچدی دیمکدر و امام بخاری نقلنده حضرت
علیدن مرویدر که آیاغ اوزره طورورکن ایچدی دخی ایتدی خلق آیاغ اوزره ایچمکی کریه
کورورلر وتحقیقا پیغمبر صلی الله علیه وسلم بن ایلدوکم کبی ایلمشدر دیدی مؤلف رحمة الله علیه
ایتدی بو ذکر اولنان حدیثلر هب صحیح حدیثلردر بونلرده اشکال وتعارض یوقدر بری برینه حقیقتده
مخالف دکللردر رسول الله حضرتی کاه آیاغ اوزره وکاه اوتورورکن ایچدوکی ایکیسی دخی جایز
ایدوکن بیانده نهی بیورلدوغی کراهت تنزیهیه محمولدر که اولر قائما ایچدوکلری جوازی
بیانده اکر سؤال اولنورسه طورورکن ایچمک کراهت تنزیهیه ایله نیچه راست کلور که رسول الله
صلی الله علیه وسلم طورورکن ایچدی دینلورسه جوابی بودر که رسول الله حضرتلرینک فعلی
جوازی بیانه اولدوغی مکروه اولمز بلکه اول حضرتلرک اوزرینه واجبدر دینلور اما اوندوبه

ایچن کسنه قی ایتسون دیو بیوردوغی استحباب وندبه محمولدر یعنی قائما ایچن کسنه کرکسه
ایچسون کرکسه قصدله ایچسون مستحبدر که بو حدیث صحیحدر اوزره قی تکلف ایده دیمکدر امام
نووی رحمة الله بویله بیورمشدر محصلی بودر که اوتورورکن ایچمک وطورورکن ایچمک ایکیسی دخی جایزدر
اما اوتورورکن ایچمک یکرکدر بر کسنه طورورکن ایچمش اولسه قی ایتمک مستحبدر قی ایتدوکی تعذر
دخی کراهت تحریمیه ایله مکروه دکلدر دیمکدر اولور ائمه مالکیه رحمهم الله تعالی قائما ایچمکده لا بأس دیدی
زیرا جبیر بن مطعمدن مرویدر که ایتدی بن ابو بکر صدیقی آیاغ اوزره ایچرکن کوردم دیو بیوردی
دیدیلر و امام مالک رضی الله عنه عمر بن خطاب وعثمان وعلی رضی الله عنهم آیاغ اوزره طورورکن
ایچدوکلری بکا واصل اولمشدر دیر ایدی دیدیلر و ابو هریره دن مروی اولان لا یشربن احدکم قائما
حدیثندن جواب ویروب ایتدیلر شیخ عبد الحق رحمة الله علیه اول حدیثک اسنادنده عمرو بن حمزه
العمری واردر اول ضعیفدر دیو بیوردی دیدیلر بعض شیوخ ایتدی اظهر بودر که اول حدیث
ابو هریره اوزره موقوفدر یعنی ابو هریره دن روایت اولنمشدر اما ابو هریره پیغمبر علیه السلامدن
ایشتدم دیدوکی روایت اولنمشدر دیدی حاصلی رسول الله حضرتلرینک بیوردوغی ثابت دکلدر
دیمک اولور اندن ایتدی بنم قتمده اظهر بودر که پیغمبر علیه الصلاة والسلامک قائما ایچدوکی جایزه
اولدوغنه دلالت ایلر ونهی حدیثلری مستحب واولی اولانی ایچمکه قیدلندوغندن زیرا قائما ایچمکده
بعض الجمله ضرر واردر انوکیچون نهی ایتدی دکنده ضرردن امین اولدوغیچون ایچدی دیدی بو تقدیرده
فمن شرب فلیستقئ دیو ایچن کسنه قی ایتسون دیو بیوردوغی نوکه حمل اولنور که قائما ایچمک
تحریک خلط ایلر قی اینمکله کدر اولور دیدیلر و بو کلامی تحقیق ایتدی انما نهی عن ذلک لما یتبع فی البطن
دیدوکی مؤیدا اولور یعنی قائما ایچمک نهی اولندوغی همان قارنده مرضدن اوتوردر دیمک اولور
ابن القیم رحمة الله علیه ایتدی آیاغ اوزره طورورکن ایچمکده بر نیچه آفت واردر جملهدن بری بودر که
تمام قانمق حاصل اولمز و معده ده قرار ایتمز که حتی جکر اعضایه قسمت ایلیه و معده یه سرعتله اینوب
خوف واردر حرارتین بتره ایدوب اسافل بدنه سرعتله اینه تدریجله وارمیه بونلرک هب ضرردر
اما گاه گاه ایچمک ضرر ایتمز دیمشدر بوندن فهم اولنور که نهی اولنان عادت ایدنمسی اوله امام مسلم
رحمة الله نقلنده واردر اولمشدر که او حضرت ایچرکن اوچ کره تنفس ایلردی ایتدی ارو وامرء وابرء

دیو بیورردی یعنی بو بلیه ایچمك قنددر مدده وسخمده وشفا ویرمده زیاده درجه ایلك اولورنه اوچ کره
نفس الفقدن مراد اوچ کره صوقابنی آغزندن آیروب تنفس ایدوب ینه آغزینه الفقدر دیلر امام طبرانی
رحمه الله تعالی نقلنده ابو هریره رضی الله عنه بیورمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم اوچ نفسده ایچرکن
صوقابنی مبارك آغزینه یتن کتوریجك بسم الله دیردی آغزندن آیریجق الحمد لله دیردی اوچ کره
بویله ایلردی دیمشدر بو بلیه دکلنه ایچمه ده چوق منافع یازوب براوغوردن ایچمده بعض
مضرتت بیان اتمشلردر خصوصا صالیقی یرلرده براوغوردن صوق صو ایچمك فساد معده وضعف جگر
حاصل ایلر عبدالله بن مبارك وبیهقی رحمهما الله روایتلرنه پیغمبر صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن مرویدر
اذا شرب احدکم فلیمص الماء مصا ولا یعب عبا دیو بیورمشدر محصلی ایچن سیزوکز بریکوز ایچر اوله
صویی سوزه سوزه ایچسون یوطه یوطه ایچمسون دیك اولور وصویی آغزدن آیروب طشره ده تنفس
ایتمك وجهی ظاهردر که نفسله چقان معده نك بخاری صویه طوقنمسون دیمکدر وعادت کریمه لرندن
بری دخی بو ایدی که کندوی ضیافته دعوت ایتدوکلری زمانده یالکز کیده جك کمسنه صاحب خانه یه اعلام
ایدوب فلان کمسنه بزمله بیله کلدی اگر دونسون دیر ایسك دونسون تیجیی وکلسون دیرسه قونوق اوله
بر قاچ کره یمك عرض ایلردی یعنی حجاب ایتمسونلر دیو قومق یك دیو بیورردی بخاری رحمه الله نقلنده
وارد اولمشدرکه سود ایچمك خصوصنده ابو هریره یه بنچه کره ایچ دیو بیوردی حتی شول قدر اولدی که
آرتق قابیچه یرم یا رسول الله دیو یمین ایلدیکنا امام بیهقی رحمه الله علیه مزینه کورایت ایلمشدرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم بر قومله طعام یسه مجلسدنا وکلجکدی تاکم دخی اشتهاسی اولن فارغ علملکده اک
چکدوکنی کوروب فراغت ایتك لازم کلمیه وابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که سفره قوندوغی
زمانده یرندن کیسیده قالقمیه اکر طویندیسه دخی قالقمیه تا جماعت فارغ اولنجه اوتوره دیو بیورمشدر
ودخی عادت کریمه سی بو ایدی که بر قومك قتنده طعام یسه آنلره دعا ایتمیجه مجلسدن طشره چقمزدی
عبدالله بن بسر منزلنده اللهم بارك لهم فیما رزقتهم واغفر لهم وارحمهم دیو دعا ایلدی وسعد
حضرتلرنك منزلنده افطر عندکم الصائمون واکل طعامکم الابرار وصلت علیکم الملائکة دیو بیوردی
یعنی سزوك قتکوزده صائملر اوروج آچسونلر وصالحلر طعامکوزی یسونلر وملکلر سزه دعا ایتسونلر
دیمك اولور عمرو بن الحمق دیدکلری کسنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه سود ایچوردیکده

اللهم

اللهم متعه بشبابه دیو آکا دعا ایلدی یعنی یارب بکا یکتلکیله آکا سن برخوردارلق ویردیکه اولور
روایت ایدرلرکه اول کمسنه سکسن یاشنه واردی دخی بر آق قیلی کورنمزدی ابن سنی رحمة الله علیه
بو بلیه روایت ایلمشدر نوع ثانی اول حضرتك لباسی وفراشی بیاننده در صلی الله علیه وسلم امام
بخاری رحمة الله علیه بو مقامده باب ما کان النبی صلی الله علیه وسلم یتجوز من اللباس دیو تعبیر ایتمشدر
معناسی توسع ایدوب لباس قسمندن بر صنفه اقتصار ایله تضییق ایتمزدی هر نه میسر اولن نه ایسه آنی
استعمال ایدردی دیمکدر دیدیلر قاضی عیاض رحمة الله علیه ایدر ضرورت اقتضا ایتدوکی نه ایسه آنوکله
اکتفا ایدوب کیمه دن قلانسنه رغبت ایتمزدی اکثر احوالده شمله وکساء خشن وبرد الرو وازار کیردی
والتون دکمه اطلس قفتانلری پاره پاره ایدردی دخی مجلسده حاضر اولنلره قسمت ایلردی دیمشدر
تعیین بعض غزالرده غنیمت آلنان دکمه اطلس ودیبا قفتانلری قطعه قطعه کسوب صحابه کرامه تقسیم ایدردی
آنلر دخی صاتارلردی قیمتیله انتفاع ایدرلردی وآنوکیچون فاخر البسه لره رغبت ایتمزدی لباسلرله مفاخرت
ایلمك خصال شرف وجلالت دکلدر رجاله لایق دکلدر نسائه لایقدر سنك شانك درهمان لباس پاینده
ممدوح اولن یالکز خلق در وچنسنده وسطیلق کوزتمك در وکندو امثالی اولنلر کیدکلری نسنه اولوب
کندو جنسنك مروتنی اسقاط ایلدر نسنه اولمق در مثلا دانشمند طائفه سی شعالی وسایر بوغاصی
قفتانلر کیمك کندو اقراننك عرضنه خللدر اما عبا کیمك وکبه لر کیمك مناسب دکلدر زیرا
آنلروك اعتیادی دکلدر صوفیلر وشیخلر عبا وکبه کیسه لر مناسبدر زیرا آنلرده معتاد اولمغین
کنه تعیب ایلمز ابو نعیم رحمة الله علیه حلیه ده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتندن مرفوعا روایت
ایتمشدر که ان من کرامة المؤمن علی الله نقاء ثوبه ورضاه بالیسیر بیورلمشدر یعنی حقیقتا مؤمنك
لباسی پاکلکی وجزئی نسنه یه راضی وقانع اولمه سی حق تعالی یه اکرامندن دردیمك اولور ودخی
ابو نعیم بر روایتنده جابر رضی الله عنه حضرتندن نقل ایدرکه بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی بر کیرلو قفتانلو کمسنه کوردی دخی شو کشی قفتانلرین یاقسه بولامزمی دیو بیوردی
ولباس قسمنده بدنه انفع واخف اولنی اختیار ایدردی مبارك عمامه سی اوقدر بیوك دکل ایدی که
آندن باشی انجینه واول قدر کوچك دخی دکل ایدی که اسیدن وصوقدن صاقلنمغه کفایت ایتمیه
شویله میانه عمامه ایدی وصارقدوغی زمانده بر مقدار اوجنی بوغازی آلتندن طولاشدروردی زیرا

بنوبنی ایتیدن وصوقدن صقنلر وآتدیندکلره وغزالرده آت صالقمه دوشمکدن سالم اولور
بوبلیا تمکه لسان عربده تحنیك دیرلر بو تحنیك مستحب ایدوکن اسید لالدلا ابن الحاج رحمه الله مدخل
آدلو کتابنده چوق کلام ایتمشدر آندن صکره عمامه مباح بابندن اولیجق بوکا متعلق اولان سنتلر
رعایت اولنمق کرکدر مثلا صاغ الله طوتمق و بسم الله دیمک کبی اکر جدید ایسه لباس جدید کیدوکده
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن وارد اولان اذکار واذعیه دن اوقومق کبی و تحنیك
ایتمك واوجلرین صارقتمق کبی و عمامه کوچك ایتمك کبی و کوچك ایتمکلکدن بوغاز آلتنده اولندن
غیری وصر قیلدقلری اوجلردن غیری یدی ذراع مقداری اولمالر شویلکه صوقدن واسیدن
صاقنمق ایچون بر مقدار دخی زیاده جماعته لر جایزدر دیمشدر آندن صکره وما آتاکم الرسول
فخذوه وما نهیکم عنه فانتهوا آیت کریمه سن ذکر ایدوب مدعی سنت و شکه لازم اولسونکه
ایچ طونلر اوتوردکن کیه سن و عمامه باغ اوسته طوردکن صاره سن دیو بیورمشدر دونبار
یکلرین بلکلردن اوزون ایتمزدی شمدیکی زمانده اولان واسع و اوزون یکلروك جمله سی اسراف
امام ترمذی رحمه الله نقلنده اسماء بنت یزید رضی الله عنها کان کم رسول الله صلی الله علیه وسلم
الی الرسغ دیو بیورمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلمك مبارك کوملکی نك یکی بلکدك
ایدی دیمکدر بوندن زیاده ایلمزدی تا که طوتمغه قابضه مانع اولمیه و اکثر اوك ایتمزدی که ایتمك
صوقدن صقنماغه کفایت ایدر مبارك یدلری سنك و کوملکلری اتکلری مبارك ساقلرینك اورته
واریجه ایدی زیاده اولسه طوپقلردن تجاوز ایتمزدی و قیصه اولسه مبارك بالدیرلرندن یوقری
اولمازدی امام ترمذی رحمه الله روایتنده اشعث بن سالم رضی الله عنه ایتدی ایشتدم عمه مدن
اول دخی عمه سندن روایت ایدوب ایتدیکه بر کون مدینه ده کیدرکن آردمدن برکسنه
ارفع ازارك فانه اتقی وانقی دیدی یعنی ازارکی قالدور زیرا قالدورمغه تقوی و پاکلك
زیاده در دیدیك اولورا اول خاتون ایتدی دوندم بقدم تکرسولین رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی ایمش بن ایتدم یا رسول الله بو برده در دیدیم ایتدی سن بکا تابع اولمزمیسن دیدی
بن دخی بقدم کوردم رسول الله حضرتنك مبارك ازاری ساقلرینك نصفنده ایدی یعنی
امام طبرانی رحمة الله علیه نقلنده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتندن مرویدرکه ایتدی بن

ساق انجکدر

ازاری

ازارمی اوزاتمش ایدم رسول الله صلی الله علیه وسلم بنی بویله کوردی دخی ایتدی یا ابن عمر
کل شیء یمس الارض من الثیاب فی النار دیو بیوردی و امام بخاری نقلنده ابو هریره رضی الله عنه
رسول الله حضرتندن روایت ایتمشدرکه ما اسفل من الکعبین فی النار دیو بیورمشدر خطابی
رحمه الله ایتدی بونلرك معناسی بودرکه بر کسنه نك لباسی طوپوقلرندن اشاغه اینسه آنوك طوپوغندن
اشاغه سی آتش جهنم ایله معذب اولور دیمکدر سنده امام طبرانی نقلنده عبد الله بن مغفل مرفوعا
روایت ایتمشدرکه ازرة المؤمن الی انصاف ساقیه ولیس علیه حرج فیما بینه وبین الکعبین
وما اسفل من ذلك ففی النار بونکده محصلی بودرکه مؤمن اولان کسنه نك ازار بغلمه سی شول
حیثیت اوزره کرکدرکه ساقلرینك اورته لرینه وارره و ساق اورته سیله طوپوق اورته سینه دکن اولمق
دخی جایزدر آندن اشاغه اینمك جایز دکلدر دیمک اولور اما شویله معلوم اولا که بو ذکر اولنان
وعیدلر شول کمسنه یه درکه لباسن اوزاتمقدن تکبر و تفاخر ندن اوله ایلیوه قرشو کبر و عظمتله
صالنی یوروملکا ایچون اوله دیو بیورمشلردر زیرا بر حدیث شریفده ازارینی و کوملکنی
ودلبندینك اوجنی تکبر طریقیله اوزادن کسنه لره وعید وارد اولمشدر سالم بن عبد الله رضی الله عنهما
اتاسی عبد الله بن عمردن اول دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن روایت ایتمشلردرکه
الاسبال فی الازار والقمیص والعمامة من جر منها شیئا خیلاء الحدیث پس بو روایتده بیان
اولنمشدرکه فساد بونده درکه تکبر طریقیله اوزاده لر و بو طریقیله اوزاتمق فسادی همان ازاره
مخصوص کلدی طبری رحمة الله علیه ایتدی خبرلرده ازار لفظیله وارد اولدیغی آنکیچوندرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم زماننده اکثر ناس ردا و ازار کیرلردی صکره دن خلق قمیصلر و دراعه لر
کیمکه باشلدیلر بونلرك دخی حکمی حکم ازار کبی اولدی یعنی تکبر طریقیله ازاری اوزاتمق
نیجه حرام ایسه سایر لباسی اوزاتمق دخی بویله در دیمک اولور و عمامه اوجنی اوزاتمق فسادی
عادت عربدن زیاده اوزاتمقده در بو ارکه عادتدن زیاده اولسه ممنوع قیلندی اولور اما شول
اوزون و یول یکلر دخی بو قبیلدندر دلیل اولورمی اولمزمی محل نظردر ظاهر بودرکه حد امثلده
زیاده سی اهل حجاز اتدکلری کبی بو قبیلدن اوله ابن خطیب قسطلانی رحمة الله علیه بویله دیمشدر
ابن القیم رحمة الله علیه ایتدی واما هذه الاکمام الواسعة الطوال التی هی کالاخراج وعمائم کالابراج

فلم یلبسها هو علیه الصلوة والسلام ولا احد من اصحابه یعنی شول واسع واوزون عکبه لر کبی
یکلر وشول برجلر کبی صارقلر که واردر آنلاری نه رسول الله صلی الله علیه وسلم کیمشدر
ونه اصحابندن برکسنه کیمشدر دیمکدر ودخی ایتدی بونلرک جوازنه نظر واردر زیرا خیلاء
جنسندندر یعنی بویله ایتمک تکبر قسمندندر دیدی صاحب المدخل رحمه الله ایدر بصیرتی اولن
کسنه یه مخفی اولمزکه شمدیکی زمانده اهل علم کیجندکلری بعضنک یکلرنده تضییع مال واردرکه
آندن نهی اولنمشدر زیرا بونکلردن کیسلنه پارچه برغیری قفتان اولوردیمشدر وبو کلام علمای
غربه یکلوینه کوره درکه فی الحقیقه هر بری بر عکبه کبیدر وحسن ولطافتی نه ایدوکی صلاداره
اولنمشدر بنیورمشلردرکه خلق یکلر اوزانمق بابنده اتفاق ایتمشلردر وهر طائفه نک بر کونه
لباسی واردرکه غیریلردن آنونکله ممتاز اولورلر هر بارکه تکبر قاریشمیه عادت حسبیله استعمال
اولنه ومادامکه یره سورنمیه جائز اولور والا حرمته شک یوقدر قاضی عیاض رحمه الله علیه
شول اوزون ولنقه وبو الفته معتاددن زیاده اولان لباسلرک کراهتنی علمادن نقل ایتمشدر امام
بخاری قتنده ابو هریره رضی الله عنه دن مرفوعا روایت اولنان برحدیث شریفده مذکوردرکه
برکسنه بر فاخر حله ایچنده عجبله کیدرکن یره یکدی قیامته دکین ایتوب کیتمکده در دیو بیورلمشدر
امام طبری وابوداود روایتلرنده وارد اولمشدرکه ان رجلا ممن کان قبلکم لبس بردة فتبختر
فیها فنظر الله الیه فمقته فامر الارض فاخذته بیورلمشدر یعنی تحقیقا سزدن اول ولنلردن
برکسنه بر برده کیدی دخی اول برده نک ایچنده صالیندی حق جل وعلا اول کشیه نظر
ایتدی دخی غضب ایدوب یره امر ایلدی آندن یر اول کسنه یی طوتدی دیمکدر بو وعیدلر رجال
ونسایه متناولدر آنوکیچون ایدی که ام المؤمنین ام سلمه رضی الله عنها فهم ایتدی دخی ایتدی
یا خاتونلر اتکلرینی نیجه اتسونلر دیدی فخر عالم ایتدی بر قاریش اوزاتسونلر دیدکده ام سلمه
ایتدی ایقلری اچیق قالور دیدی آندن بیوردی که بر ذراع اوزاتسونلر آندن زیاده الحاق اتمسونلر نلر
دیدی ذکر اولنانلردن حاصل بودرکه رجال طائفه سنک ایکی حالی واردر برسی مستحب اولمق
مرتبه سیدرکه ازارینی ساقی اورته سینه دک قصه ایتمکدر بری دخی جواز مرتبه سیدرکه
طوپوقلرینه دک اوزاتمقدر کذلک نسا طائفه سنک دخی ایکی حالاری واردر برسی مستحب

اولمق

اولمق مرتبه سیدرکه رجاله جائز اولان مرتبه دن بر قاریش اوزاتمقدر بری دخی جواز مرتبه
سیدرکه آندن بر ذراع اوزاتمقدر امام نووی رحمه الله علیه ایدر ظواهر احادیث خیلاء ایله مقید اولمغه
دلالت واردرکه تحریم خیلایه مخصوص اوله یعنی اوزون لباسلرک حرام اولمسی تکبر وتفاخر
ایتمکه کوره اوله مطلقا حرام اولمیه والله اعلم روایت اولنورکه اول حضرتک بر عباسی واریدی
آدی سحاب ایدی آلتنه قلنسوه کیردی دیدیلر قلنسوه برتاج درکه اوستنه دولبند صارلر اما
رسول الله حضرتی کیدوکی قلنسوه نه شکل اوزره ایدی که تصویر ایتمشدر بعضیلر باشه
کیلن بغور لغه دیدیلر شمدیکی زمانده دیار عربده قلنسوه دیمکله معروف باشه کیلور نسنه
واردر ولکن اول حضرتک کیدوکی بوهیئت اوزره می ایدی یوخسه غیری ایدی که تعیینه قادر دکلدر
امام ترمذی رحمه الله جابر بن عبد الله دن روایت ایلیوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی
مکه شریفه فتح ایلدوکی کون مبارک باشنده سیاه عمامه وار ایدی مکه شهرینه سیاه عمامه ایله
کیردی دیو بیورمشدر امام بخاری روایتنده انس بن مالک رضی الله عنه بیورمشدرکه دخل
عام الفتح وعلی رأسه المغفر یعنی فتح ییلنده رسول الله حضرتی مکه شهرینه دخول ایتدی
شول حالده که مبارک باشنده مغفر وار ایدی دیمشدر مغفر توغلغه دیرلر اما شول تولغه
دیرلرکه زرده دن تقیه کبی اورلمش اوله بعضیلر بو ایکی حدیث بیننی جمع ایدوب جائزدرکه سیاه
عمامه مغفرک اوستنه صارلمش اوله دیدیلر اما قاضی عیاض بو طریقله جمع ایتدی که اول شهره
کیردوکی زمانده مبارک باشنده مغفر وار ایدی آندن مغفری کیدردی سیاه عمامه صاردی
دیدی زیرا عمرو بن حریث اتاسندن شویله روایت ایتمشدرکه خطبه اوقودیغی زمانده مبارک
باشنده سیاه عمامه وار ایدی دیمشدر بوندن فهم اولنورکه مغفری مقدم کیمش اوله زیرا خطبه
اوقودیغی فتح تمام اولدقدنصکره کعبه قپوسی یاننده واقع اولمش ایدی دیدی ابن عراق رحمه الله
بو طریقله جمعی اولکیدن ترجیح ایتمشدر عبد الله بن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه
فخر عالم صلی الله علیه وسلمک عمامه صاریندوغی زمانده اوجنی صارقدوردی وبو دیاره اکثر
طیلسان دیرلر اما طائفه عربک طیلسان دیدکلری غیری نسنه در آشاغه ده باقی کلسه کرکدر
ان شاء الله تعالی امام مسلم روایتنده عمامه نک اوجنی مبارک یغرنی اورته سنه دک صارقدوردی

دیو روایت ایتمشدر. ذتینه امام مسلم رحمه الله عمرو بن حریث دن بویله روایت ایتمشدرکه رأیت
النبی صلی الله علیه وسلم علی المنبر وعلیه عمامة سوداء قد ارخی طرفها بین کتفیه بیورمشدرکه
یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی منبر اوزرنده کوردم مبارک باشنده سیاه عمامه‌سی
وار ایدی و اوجنی یغرینی اورته‌سنه صارقتمش ایدی دیمکدر. والحاصل عمامه‌نک اوجنی صارقتمق قدری
نیجه حدیث شریف ایله ثابت اولمشدر. و مسلم بعض روایتده جابر رضی الله عنه دن دخل مکة
وعلیه عمامة سوداء دیو بیورمشدر و بو حدیثده اوجنی صارقتمق ذکر اولنمدوغندن فهم اولنور که
هر زمانده صارقتمزلر ایدی کاه ایدرلر ایمش دیمشلر. ابن القیم رحمه الله هدی نبوی آدلو کتابنده
ایدر شیخ الاسلام ابن تیمیه رحمة الله علیه اوج صارقتمق سببنده بر عجب نسنه ذکر ایدوب
بیوردی که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی مدینه‌ده بر کیجه بر واقعه کورمش ایدی
همان اول صباح عمامه‌سنک اوجنی صارقتدی. واقعه دخی بو ایدی که رب العزتی کوردی
آندن ایتدی یا محمد فیم یختصم الملأ الاعلی دیدی. یعنی کوکلر خلقی نه نسنه‌ده بری بریله خصومت
ایدرلر دیدی. خصومتدن مراد مباحثه‌در. رسول الله صلی الله علیه وسلم ایدر بن ایتدم
لا ادری دیدم یعنی بلمزم دیدم. همان الینی ایکی یغرینم اورته‌سنه قودی کبی ما بین السماء والارض
بلدم دیدی. بو حدیثی ترمذی ذکر ایتمشدر. و امام بخاری حضرتنه دخی بو حدیثدن سؤال
اتدیلر صحیحدر دیو جواب ویردی. ابن ابی شیبه رحمة الله علیه حضرت علی دن کرم الله وجهه
شویله روایت ایلدیکه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم باکه عمامه صاردی دخی اوجنی
اوموزمه صارقتدی دیو بیوردی و ایتدی که ان الله تعالی امدنی یوم بدر ویوم حنین
بملائکة معتمین هذه العمة دیدی. یعنی تحقیقا حق جل وعلا بدر و حنین غزالرنده بنی بو شکلده
عمامه کیمش ملکلر ایله امداد ایلمشدر یعنی یاردم ایتمشدر دیمک اولور. و دخی بیورمشدر که
ان العمامة حاجز بین المسلمین والمشرکین. حاصلی عمامه اهل اسلام ایله مشرکلر ما بینی فرق ایدیجیدر
دیمک اولور. ابو داود رحمه الله علیه عبد الرحمن بن عوف رضی الله عنه حضرتلرندن روایت ایتمشدر که
ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم باکه عمامه کیدردی و اوکمدن و آردمدن اوجلرینی
صارقتدی دیدی. بو روایتلردن معلوم اولدی که عمامه‌نک اوجنی صارقتمق بر صحیح طریقله

ابو الشیخ ابن حیان دخی عمامه مبارکلرینک ... اردندن ... صارقدی و اوجنی ... یغرینی اورته‌سنه صارقدوردی دیو روایت ایتمشدر

واقع

واقع اولمش ایمش. ترمذی رحمة الله علیه روایتنده رکانه رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدرکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم ان فرق ما بیننا وبین المشرکین العمائم علی القلانس بیورمشدر
یعنی تحقیقا بزوم ایله مشرکلر اورته‌سنده فرق تکلنسوه‌لر اوستنه صارلمش عمامه‌لردر دیمکدر
اولوزنیه ترمذی نقلنده ابی کبشة انماری دن مرویدرکه اصحاب رسولک قلنسوه‌لری یعنی ایچ
باشلرینه یاقشوردی سوری دکلدی دیمشدر. حضرت عائشه رضی الله عنها دن مرویدرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلمک بر آق قلنسوه‌سی وار ایدی دیو بیورمشدر. و لباس قسمنده کوملکی زیاده
سوردی. ام سلمه رضی الله عنها کان احب الثیاب الی رسول الله صلی الله علیه وسلم القمیص
دیو بیورمشدر و اول زمانده اولن کوملک شمدیکی زمانده اولن ذکمه‌لو ساده قفتان کبی
اولوردی. ترمذی رحمة الله علیه نقلنده معاویة بن قرة رضی الله عنه باباسندن روایت ایلمشدرکه
ایتدی بن بر زمانده مزینه قبیله‌سندن بر طائفه ایله رسول الله حضرتنه بیعت ایلمکه کلدم
آرقه‌سنده اولان مبارک کوملکنک دکمه‌لری چوزلمش ایدی یقه‌سندن الومی صوقدم دخی مهر
نبوتی یاپشدم دیمشدر. دمیاطی رحمة الله علیه روایتنده انس بن مالک رضی الله عنه دن
مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک مبارک کوملکی پنبه‌دن ایدی دیمشدر
و امام ترمذی نقلنده انس دن رضی الله عنه مرویدرکه کان احب الثیاب الی رسول الله صلی الله
علیه وسلم یلبسه الحبرة بیورمشدر. و حبره بردنک بر نوعیدرکه آنده قرمزیلی لونی وار در
دیمشلر. امام ترمذی روایتنده ابی رمثه دن منقولدرکه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی
کوردم اوزرنده ایکی یشیل برده وار ایدی دیدی. و ابو داود روایتنده عطا بن ابی یعلی کندو باباسندن
نقل ایتمشدرکه رأیت رسول الله صلی الله علیه وسلم یطوف بالبیت مضطبعا ببرد اخضر
دیمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی کوردم بیت اللهی طواف ایلردی شول حالده که
بر یشیل برده ایله اضطباع ایتمش ایدی دیمکدر. و اضطباع بردنک بر اوجنی قولتغی آلتندن
آلمغه دیرلر. امام ترمذی رحمة الله علیه عروة بن مغیرة بن شعبه دن او دخی باباسندن روایت
ایتمشدرکه ان النبی صلی الله علیه وسلم لبس جبة رومیة ضیقة الکمین دیدی. یعنی حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم بر تکلری طار رومی جبه کیدی دیدی. و امام بخاری ابو ذر رضی الله عنه

حضرتندن روایت ایلرکه اتیت النبی صلی الله علیه وسلم وعلیه ثوب ابیض دیو بیورمش درکه بن پیغمبر علیه الصلوة والسلام کلدم شول حالده که مبارک آرقه سنده آق قفتان وار ایدی دیمک اولور

وحضرت عایشهٔ صدیقه دن مرویدر که خرج النبی صلی الله علیه وسلم ذات غداة وعلیه مرط شعر اسود دیو بیورمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم بر صباح اودن چقدی شول حالده که مبارک آرقه سنده سیاه صوف لباس وار ایدی دیمکدر وشیخین روایتلرنده انس بن مالک رضی الله عنه بیورمشدرکه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم صوف کیردی وبر عبالو کیوه وار ایدی اونی کیردی دخی بن قوللرقوللدن غیری نسنه دکلم قوللر کیدوکی لباس کبی کیرم دیردی

بو روایتلرک جمله سندن فهم اولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرنک لباس بابنده بر نوعه اختصاصی یوغیمش ندوضعنده ونه لونینده هر بار معین لباس کیمزلر ایمش مثلا رومی وعربی وآق وسیاه ویکی واسکی هر نه که راست کلورسه کیمک جایزایمش اکر رسول اولنوب معلوم اولدیکه سلف صالحین رحمهم الله تعالی اسکی ویمالو قفتان کیمه ده فخر عالمک سنتنه اقتدا ایدوب عبید وخدم لباسین اختیار ایدرلر ایمش یا سبب ندر که صوفیون طائفه سندن شاذلیه جماعتی کندولری فاخر لباسلر ایله تزیین ایدرلر باوجود که طریقه لری سنت نبویه یه اقتدا اتمکدر دینلورسه سید علی الوفودی قدس الله سره بونک جوابنده شویله بیورمشدرکه سلف صالحین رحمة الله علیهم اجمعین نظر ایدوب کوردیلرکه اهل غفلت دنیا ایله مفاخرت ایدوب اسباب دنیویه یه بر درجه ایله کوکل ویرمشلر که یانلرنده مقصود اصلی بالکلیه متروک اولوب ظاهرلرین زینتدن غیری بر نسنه قالمیش لاجرم انلره مخالفت قصدا ایدوب کندولر دخی تعمیر قلب وتصفیه باطن دن غیره اصلا التفات کوسترمیوب انلرک عزت ورغبت اتدکلری متاع دنیوی دن اعراض اتدیلر وتعظیم اتدکلرین تحقیر ایلدیلر اسکیجه ویاماجه لو خرقه لرله قناعت ایدوب عمارت ذات وتزکیه صفاته مشغول اولدیلر ولکن طول زمان ایله بو طائفه نک آراسنه اکثرا قاریشوب تحصیل دنیا ایچون جبه وخرقه کیمکی دام حیله وتزویر اتدیلر بو هیئتده اهل فساد چوغالدی بر مرتبه یه واردیکه سلف طریقه سی بونلره مخالفته بولنور اولدی زیرا انلرک قصدی اهل غفلته مخالفت ایدی واهل غفلت شمدیکی زمانده بو صورته کیرمکلک بونلرک صورتلرین ترکله مخالفتلری لازم کلدی

والحاصل

والحاصل شاذلیه نک نظرلری معنایه اولدی صورته اولدی دنیا وغفلت اهلن مرقعه لی صورتده بولدیلر مخالفت اتدیلر ودرویش لک قلب عالمیدر صورت حالی دکلدر لطیف لباسلر کیمکلرنده ایلدوکی حدیث صحیح ان الله جمیل یحب الجمال بیورلمشدر معناسی ظاهردر وبر حدیث شریفده دخی ان الله یحب النظافة بیورلمشدر یعنی تحقیقا حق جل وعلا پاکلکی سوردیمکدر ابی الاحوص جشمی رضی الله عنه اتاسندن بویله روایت اتمشدرکه ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بنی اسکی لباسلر ایله کوردی دخی ایتدی هیچ سنک مالک واریدر دیدی بنده نعم یا رسول الله واردر دیدم ایتدی نه اصل مالک واردر دیدی بن ایتدم الله ویردوکیدن ذهب واردر دوه دن قیون دن دیدم ایتدی مادام حق تعالی نک اثر نعمتی اوزرکده کورنسون دیو بیوردی جابر رضی الله عنه بیورمشدرکه برکره صاچلری طاغلمش برکسنه کوردی دخی بوکیشی تسکین ایده جک بر نسنه بولامزمی ایدی دیدی وبر کیرلنمش قفتانلو برکسنه کوردی دخی بوکیشی لباسین یویاجق نسنه بولامزمی ایدی دیدی وسنن ده وارد اولمشدرکه ان الله یحب ان یری اثر نعمته علی عبده یعنی تحقیقا حق جل وعلا نعمتنک اثرینی قولنک اوزرنده کورمکی سوردیمکدر بیورمشلردر حق تعالی نک آثار احسانی کیشنک اوزرنده ظهور اتمک شول جمالدندر که حق تعالی آنی سور واظهار نعمت شکر نعمتدندر بو جهتدن جمال باطن دخی اولمش اولور پس جمال ظاهر اولان اثر نعمت وجمال باطن اولان شکر نعمتی حق تعالی حضرتی قولنک اوزرنده مشاهده قلمغی سور بو جهتدن کرم قوللرینک اوزرنده لباس ایندروب دیمشدرکه ظاهرلرینه جمال ویره وتقوی ایندروب دیمشدرکه باطنلرینه جمال ویره نتکم کلام قدیمده بیورمشدرکه یا بنی آدم قد انزلنا علیکم لباسا یواری سوآتکم وریشا ولباس التقوی ذلک خیر یعنی ای آدم اوغلنلری بز سزوک اوزرکوزه لباس ایندوردک یعنی تدبیرات سماویه واسباب نازله ایله سزوک ایچون لباس خلق اتدوک که عورتلرکزی اورترو دخی شول اصل لباس خلق اتدوک که انوکله تجمل ایده سز یعنی لطیف لباسلرکه انلر ایله حسن وجمال بولورسز ولباس تقوی یعنی الله قورقوسی هر لباسدن خیرلودر دیمکدر ولوز قاضی رحمه الله علیه بویله تفسیر اتمشدر پس بو آیت کریمه مقتضاسنجه کیشونک ظاهری پاک ولطیف لباس ایله آراسته وباطنی حلیه تقوا ایله پیراسته قلمق حق جل وعلا قتنده معتبر نسنه اولدوغی

معلوم اولدی و بو سوزلر که حق جل وعلا اقوالده وافعالده وهیئتده ولباسده جمالی سودیکی

بو ذکر اولنانلرده فحج اولمغی سورز یعنی جمالی واهل جمالی سوز وقبیحی واهلنی سومز دیدیلر و شولیه معلوم

اولا که لباس وهیئتده جمال اوچ نوع اوزره در برنوعی ممدوح در و بر نوعی مذموم در و بر نوعی

نه ممدوح ونه مذموم در اما اولکیسی شول نوع در که الله ایچون اولا حق تعالی نک طاعتنه و تنفیذ

احکامنه متعلق اولا نیته کم رسول الله صلی الله علیه وسلم ایلچیلر کلدوکی زمانده تجمل ایدردی

یعنی لطیف وخوب جبهلر ایله عرض جمال ایدردی وبونک نظیری قتال ایچون آلات حرب طاقنوب

جنک یوزنده لباس حریر کیوب کفارده قرشو صالنی صالنی یورومک در حب بونلردن مقصود اعلاء

کلمة الله اولوب غرض شرف اسلام وشوکت دین سید الانام اولدیغیچون ممدوح در بونیتله ایدنلر

مثاب ومأجور اولورلر و ایکنجیسی یعنی مذموم اولانی شول نوعدر که دنیا ایچون وریاست ایچون

اوله کیوب قوشنمقدن مرادی خلق ایچنده لباس ایله تفاخر وتکبردن غیری شی اولمیه

منتهای مطالبی کندویی زینت وآرایش ایتمک اوله و اوچنجیسی یعنی شول نوع که نه ممدوح

ونه مذموم اوله بو شول قسمیدر که ایکی غرضدن خالی اوله یعنی نه الله ایچون اوله ونه دنیا ایچون

اوله همان شرع شریف رخصت ویردوکی لطیف لباسلری کیوب قوشانه اما نیتنده نه عرض

شوکت اسلام اوله ونه خلق ارا سنده تکبر وتفاخر اوله بو تقدیرجه نه مدحه لایق اولور ونه ذمه

مستحق اولور و ذکر اولنان حدیث شریفدن مراد بو ایله دیمکدر که حق جل وعلا حضرتنه

قولنک بو ایله ایتدوکی خوش کلور که لسانینه صدق قول جمال ویره وقلبینه اخلاص محبت وتوبه الله

جمال ویره وجوارح واعضاسنه طاعتله جمال ویره وبدنینه حق تعالی ویردوکی پاک ودخی لطیف

لباس کیدوب تجمله ولباس وسدانتدن ومکروه قیللردن پاک ایتمکله وسنت اولان علیه وطرنق

کسمکله ودخی سنت نبویه یه موافق نه که وار ایسه آنلر ایله زینت وجمال ویره دیمکدر واول

حضرتیه لباس برشی خصوصنده جابر بن عبد الله رضی الله عنه دن مرویدر که ایتدی

رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتن بر آیجقلق کیجه ده کوردم اوزرنده بر قرمزی حله وار ایدی

اکه نظر ایدردم و قمره نظر ایدردم بنم قتمده رسول الله حضرتی قمردن احسن ایدی دیو

بیوردی دارمی و ترمذی رحمة الله علیهما بونیلجه روایت ایتمشلردر نیته ترمذی نقلنده براء بن عازب

رضی

رضی الله عنه بیوردی دیو ذکر بنی آدم اوغلانلرندن برکسنه کورمدم که قرمزی حله ایچنده رسول الله

صلی الله علیه وسلم دن کوزل اوله دیمشلردر و بومعنای ایمه حدیث اصحاب کرامدن عبادات

متعدده ایله چوق روایت ایتمشلردر حاصلی بعض صحابه کرامدن رضوان الله علیهم اجمعین اول حضرتک

قرمزی حله بغایت یراشدوغن بیان بیورمشلردر و حله نک معناسی بر ازار ایله بر رداء

دیمکدر ازار سابقا اشارت اولنان اوزره شول نسنه در که ایچ طوننی یرینه قوشانه کبی بلدن

آشاغه یه باغلنورلر ورداء اوست قفتانی در که جمله نک اوزرلرینه کیورلر و ایکیسی فارلو قفتانه دخی

حله دیرلر و ابن القیم رحمه الله ایدر بن بو بو ایله صانیه سز که رسول الله صلی الله علیه وسلم

حضرتنک حله سی صافی قرزیل اوله بو ایله دکلدر بلکه حله حمراء دیدکلری ایکی یمنی بردهدر که

سیاه ارکسنه یول یول قرمزی آتلسه زمان حله حمراء دیدکلری بو جلدندن بونخسه جلد فی

قرمزی کیمکدن قطعی نهی اولنمشدر نیته صحیح بخاری ده رسول الله صلی الله علیه وسلم قرزیل اکرین قلدر نهی ایتدی دیو روایت اولنمشدر و صحیح مسلم ده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که | بدن

آیتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بنم اوزرمده ایکی ثوب معصفر کوردی یعنی عصفر چیچکی

ایله بویانمش ایکی قفتان کوردی دخی ایتدی ان هذا لباس الکفار فلا تلبسهما دیدی یعنی بو

رنکلو قفتان کافرلر لباسیدر آنلری کیمه دیمک اولور و معلومدر که عصفر

قرزیل بویادر دیدی ودخی ایتدی قرزیل لباس کیمکک جوازینه نظر وارد رو کراهتی شدتلو درز

نه ظن ایدرسین رسول الله صلی الله علیه وسلم صافی قرزیل کیمک احتمالی وار می حاشا و کلا که

بو ایله اوله همان بو شبهه حله حمرا لفظندن قوپمشدر دیدی بو مقامده خلاصه ابن قیمک کلامی

امام نووی رحمه الله ایدر ثیاب معصفره ده یعنی عصفر ایله بویانمش قماشلرده علما رحمهم الله تعالی

اختلاف ایتمشلردر صحابه وتابعیندن جمیع علما وانلردن صکره کلنلر مباحدر دیدیلر و امام اعظم

وامام شافعی وامام مالک دخی انلرک مذهبینه ذاهب اولوب مباحدر دیدیلر اما امام مالک رحمة الله

علیه ایتدی مباحدر ولکن غیرینی کیمک افضلدر دیدی سائری بو سوزی محمول بو همان

مباحدر دیدیلر ونیته امام مالکدن بر روایتده اولر ایچنده وقبولر او کنده کیمک جایزدر اما جالبلرده

وبازارلرده وغیریرلرده مکروهدر دیمک وار داولمشدر و دخی علما دن برجماعت کراهت تنزیهیه برله

مکروهدر دیدیلر و نهی بیورلدوغی تنزیهه حمل اتدیلر زیرا ثابت اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه
حلهٔ حمرا کیدی دیو بیوردیلر و بو مقوله لرک جایز ایدوکن بیان ایچون رسول الله صلی الله علیه وسلم
کندولر کیمک اولوردی بعض علما دخی ایتدیلر نهی حج ایچون یاخود عمره ایچون احرام کیمش کسنه لره کوره
دیدیلر والله اعلم اما اول حضرتک علیه السلام ازاری وصفنده ابی بردة رضی الله عنه حضرتندن
مرویدر که ایتدی عائشه رضی الله عنها بزه بر کسا و بر ازار غلیظ چیقاروب ایتدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتی بونلری کیمش ایکن قبض اولنمشدر دیدی بخاری رحمة الله علیه
بونلجه روایت ایتمشدر و بر روایتده دخی بو عبارتله واردر اولمشدر اخرجت الینا عائشة
رضی الله عنها ازارا غلیظا مما یصنع بالیمن وکساء من هذه التی تدعونها الملبدة و بر روایتده
کساء ملبدا دینلمشدر یعنی عائشه رضی الله عنها یمن دیارنده ایشلنن لردن بر یوغون ازار و بر کساء
ملبد چیقاروب فخر کائنات بو لباسلرده ایکن قبض روح اولندی دیدی و کساء ملبدک معناسی
بعضلر قولنجه یامالو کبوه دیکدر و بعضلر قولنجه یوغون و صیق طوقنمش کچه یه بکزر کبوه دیکدر
کلام مسلم روایتنده حضرت عائشه رضی الله عنها بیورمشدر که خرج رسول الله صلی الله علیه وسلم
ذات غداة وعلیه مرط مرحل من شعر اسود یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم بر صباح
چیقدی شول حالده که اوزرنده بر مرط مرحل وار ایدی سیاه قیلدن دیکا ولور و مرحل حاء
مهمله نک فتحه سیله معظم وزنی اوزرنه دردیشلر و معناسنده اختلاف اتمشلردر اولکی خطابی
رحمة الله علیه بیوردیغی درکه مخطط دیکدر دیدی و مخطط اول قماشدر که آنده یول یول
رنکلو ایپلک آتلمش اوله و کرکی و ابن اسکندرانی الاجه لره مخطط دن و مرط کبوه دیکدر محمل
بر سیاه قیلدن طوقنمش یول یول الاجه بر کبوه ایله چقمش ایدی دیکا ولور عروه رضی الله عنه
ایتدی رسول الله حضرتنک مبارک رداسنک اوزونلغی دورت ذراع ایدی و انی ایکی
ذراع و بر قارش ایدی دیدی و بیهقیدن مرویدر که فخر کائنات صلی الله علیه وسلمک کیوب
ایلچی یه چیقدوغی بر دیشل ردا ایدی طولی دورت ذراع و عرضی ایکی ذراع و بر قارش ایدی
دیمشدر نووی بن عیسی محمد بن هلالدن روایت ایلدکه ایتدی بن خلفاء بنی امیه دن هشام
بن عبد الملکک اتکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک مبارک بردهسنی کوردم

کساءیه دیکدر کبوه معناسنه

حبره چندن ایدی ایکی حاشیه سی وار ایدی حبره یمن حبره سی بر قسم معروف برده در حافظ
دیدوکی ایکی سنجقدن دمیاطی رحمة الله علیه روایتنده ابن عباس حضرتندن مرویدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی کوردم ازاری مبارک سره سنک التندن باغلردی
و غیری کوردم سره سنک اوستندن بغلردی دیو بیورمشدر امام مسلم رحمة الله علیه
روایتنده حضرت عائشه نک قیز قرنداشی اسما رضی الله عنهادن مرویدر که بر کوه بر جبه
طیالسیه کسروانیه چیقردی یعنی عجم پادشاهی کیدوکی لباسلردن بو جبه چیقردی یقه سنده
اطلس طوقی وار ایدی و چاکلری کنارنه اطلس دکلمش ایدی ایتدی بو جبه رسول الله صلی الله
علیه وسلمک جبه سیدر عائشه ده ایدی عائشه وفات اتدوکی زمانده بن آلدم رسول الله
حضرتی بونی مبارک ارقه سنه کیردی بز بونی یویب صوییله مریضلره شفا طلب ایدرز دیدی
یعنی صوینی ایچورمک کیجه و یوزلرینه سورمک کبی غایته ایلرز دخی شفا بولورلر دیکا ولور
بو روایتده دلالت واردر که حریر واشی مرخی التون کبی ولکن کبی حلال اولمایه طوق و سنجق اتمک
جایز اوله اما التون خمرتیه قدر اولورسه دخی حرام اوله امام نووی رحمة الله علیه بویله
دیمشدر اما ائمهٔ حنفیه قتنده بو زکات قاشنده نه طاشه التون ییغ اتمک جایزدر امام محمد قتنده
صاغینی دیشی التون تلله بغلمق جایزدر و دخی روایت اولنورکه مبارک ارقه سنده لباس کرلنمک واقع
اولمزدی و لباسنده بیت قونمزدی و مبارک شریف جسمنی سنورلی سیکک و سایر موذی حیوانات
اینجیتمزلردی صلی الله علیه وعلی آله وصحبه اجمعین و لباس قسمندن طیلسان دیدوکلری نسنه که
عجم لغتندن تعریب اولنمشدر و عرب دیلنده برآدی طاق در و بر نوعنه دخی ساج دیرلر شیمدیکی
زمانده اولدوغی معلوم دکلدر ابن قیم رحمه الله ذکر اولنان کسوتی رسول الله صلی الله علیه
کیدوکی و اصحابندن برکسنه کیدوکی منقول دکلدر دیدی لکن صحیح مسلمده رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتندن مرویدرکه دجالی ذکر اتدی دخی ایتدی یخرج معه سبعون الفا من
یهود اصبهان علیهم الطیالسة دیدی یعنی اصفهان مملکتنک یهودیلرندن یتمش بیک طیلسانلو
یهودی دجال ملعون ایله خروج ایلر دیمکدر و انس بن مالک رضی الله عنه بر جمع طیلسانلو کسنه لری کوردی
دخی شونلر نه عجب بکزر خیبر یهودلرینه دیو بیوردی انوکیچون سلفدن و خلفدن بر جماعت من تشبه

بقوم فهو منهم مقتضاسنجه طیلسانی کرینه کوردیلر و ترمذی نقلنده وارد اولشدر که لیس منا
من تشبه بغیرنا بیورلشدر یعنی بزدن دکلدر شول کسنه که بزم غیریمزه اوینکه دیکا اولوردو طیلسان
باشه کیلوب ایکی جانبنی دوزلر اوستنه صقرقیورکیوقا ولنعین بوکه قریب بعضن وضع که اولد
حضرتدن صلی الله علیه وسلم صادر اولشدر آنی توجیه ایچون دخی بیورمشدر که حدیث هجرتده
رسول الله صلی الله علیه وسلم مبارک باشنه بز اورتوب اورتیله اتی سنده ابو بکر صدیقه کلدی
دیدوکلرینک وجهی بو ایدی که خلقدن کندوزینی اخفا اتمک ایچون اویله ایتمش ایدی یوخسه تقنع اتمک
یعنی مبارک باشنه قناع اورتمک عادت کریمه سی دکل ایدی دیدی و انس رضی الله عنه رسول الله
صلی الله علیه وسلم مبارک باشن اورتمک چوق واقع اولوردی دیدوکی اتیسی دن وغیری خصوصدن
حاجت اولدیغه اوده تردی دیمکدر دیو ذکر اتدی بو محله کلنجه تقریر اولنان ابن قیمک کلامیدر
شیخ الاسلام الولی بن العراقی رحمة الله علیه دیدی تقنع عمامه نک اوزرندن یاخود ردایله باشی اورتمکدر دیدیکی
و ابن الحاج مدخل ادلو کتابنده ار کیشینک قناعی باشنی ردا سیله اورتوب وجهنی برازنوزینک اوستینه
آتمقدر دیدی والحاصل بویله ایلک دخی طیلسان کیمک قسمندن اولدوغیچون علماء حدیث
رحمهم الله تعالی بو بابده بحث ایدر رسول الله صلی الله علیه وسلم بویله اتدوکی سهل بن سعد نقلنده
کان یکثر القناع لتطلیه و انس روایتنده کان یکثر التقنع لتطلیه وارد اولدی علی دلالت ایلر که ابن قیمک
دیدوکی کبی وقت حاجته خصوص اولمایه بلکه عادت کریمه لرندن اوله و بوندن لازم کلور که رسول الله
حضرتی طیلسان کیدوکی منقول دکلدر دیدوکی دخی رد اولنه دیدیلر و اصحابندن بر کسنه کیدوکی
منقول دکلدر دیدوکی دخی ابطال اولنه دیدیلر حاکم رحمة الله علیه سند صحیح ایله اخراج اتمشدر که قرة بن کعب
رضی الله عنه ایتدی بر کون فخر عالم صلی الله علیه وسلم فتنه خصوصن ذکر اتدی و یقین زمانلرده
اولوردیدی اندن بر متقنع کسنه کچدی یعنی بز اعیده باشنی بورینش بر کیشی مرور اتدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم هذا یومئذ علی الهدی دیو سوردی یعنی شو کسنه اول فتنه پیدا اولدوغی
کون طوغری یول اوزره اولسه کرکدر دیمکله اول قرة ایتدی قالقوب اول کیشیه نظر اتدم نکر
حضرت عثمان بن عفان ایمش رضی الله عنه دیدی و سعید بن منصور دخی ابن العلادن روایت ایلر کم
بن حضرت حسنی کوردم طیلسان کیوردی دیمشدر و عمارة بن زادان دخی مروی در که بن حضرت

بن حضرت حسن بن علی رضی الله عنهما کوردم متقنع ایکن اننا نقل اولوردی مسندده سلیمان بن مغیره دن دخی مرویدر که

حسنی

حسنی کوردم بر طیلسان اندا قی کیوردی دیو بیورمشدر و ابن قیمک ذکر اتدوکی قصیه یهودیچون
شیخ الاسلام ابن حجر رحمة الله علیه آنوکله استدلال اول وقت صحیح اولور که طیلسان آنلرک شعار
اوله شیمدیکی زمانلرده اول کیتمشدر بو تقدیرجه مباح عمومنده داخل اولوردیدیلر و بعضلر دخی
انس حضرتنک انکارینه جواب ویروب انسک اویله دیدوکی آنو کیچوندر ایدی که کوردوکی کسه لرک
طیلسانلری صاری ایدی دیدیلر اما حق بودر که عاقبت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردوکی
اوزره دجال یانینجه کیدن یهودلرک کیسوتی اولیجق مذموم کسنه ایدوکی مقرر اولور و رسول الله
صلی الله علیه وسلم دن و بعض صحابه دن مروی اولان تقنع طیلسان کیمک قسمندن دکلدر و حضرت
حسن رضی الله عنه خصوصنده وارد اولان اخبارک صحت و قوتلرنده نظر وار در امام مسلم حدیثنه
معارض اولامزلر دیمکده اما بو مقامده لفظ حدیث شریف واجب التشریع مذکور اولان یمتش بیک
یهودی اصفهاندن مقصود الله اعلم بعید اولمایه که حالا اول دیاره مستولی اولان زمره زنادقه و ملحدین
و فرقه فجره متمردین اولا که باوجود بغی و عناد و کفر و ارتداد اهل ایمانه اشتداد و تبلیه اعدا اولقلم
اول ملعون و یزید و مطرح و مرید مردار و پلیدلرک شان شناعت نشانی موفور الشنان اولدن
یهودی تعبیر بیورلیجق الانصاف اول تاج قباحت بتاج و کسوة کراهت مزاج و لباس کجند الباس و پلاس
نجاست پسانلرینک مقتضاسی بودر که انلری کیوب اول وجه عبوس و سیکر منحوس و صورت
معکوس و رایت منکوسلریله دجال اوکینه دوشوب طبل و نقاره لری و بوزلرینک قاره لریله دجال
لشکر شیاطین و اعیان جنود ملاعیندن اولدلر زیرا بو بابده هر وجهله طائفه یهوددن اسباب
لیاقتلری ساخته و علم استحقاقلری افراخته قلمش ملعونلر در لعنة الله علیهم اجمعین اما اول حضرتک
صلی الله علیه وسلم خاتم شریفی خصوصنده امام بخاری و مسلم رحمهما الله روایتلرنده عبد الله بن عمر
رضی الله عنهما بیورمشدر که ان رسول الله صلی الله علیه وسلم اتخذ خاتما من ورق فکان فی
یده ثم کان فی ید ابی بکر ثم کان فی ید عمر ثم کان فی ید عثمان حتی وقع فی بئر اریس یعنی تحقیقا رسول الله
صلی الله علیه وسلم بر کمشدن خاتم ایدندی مدتی عمرینک کندونک مبارک النده ایدی اندن ابو بکر
صدیقک الینده اولدی اندن صکره عمرک الینده اولدی اندن صکره عثمانک الینده ایدی تا که
شول زمانه دک که عثمانک الندن اریس قویی سنک ایچینه دوشدی دیمکدر و صحیحینده انس بن مالک

بندن

پیچون

اریس مدینه منوره ده بر قیونک اسمیدر

رضی الله عنه دن روایت اولنمشدرکه ان النبی صلی الله علیه وسلم لبس خاتم فضة فیه فص
حبشی وکان یجعل فصه مما یلی کفه دیمشدر یعنی تحقیقا پیغمبر علیه الصلوة والسلام بر حبشی
طاشلو کمش یوزک طاقنمشدر یوزکک طاشنی اوچی طرفنه کتوردی دیمک اولور حبشیدن مراد
عقیق در یاخود جزع دیدکلری لاجمطاشیدر زیرا ایکیسنک دخی معدنی حبش ولایتنده در
دیمشلر وعلما حدیثدن امام احمد ونسائی وترمذی وبزاز رحمهم الله تعالی روایتلرنده بریده
رضی الله عنه دن مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم برکسنه نک الینده دمردن
خاتم کوردی دخی مالی اجد منک ریح الاصنام دیدی حاصلی ندرکه بن سنک جانبکدن
صنملر رایحه سین بولورم دیمکدر آندن ایتدی اتخذه من فضة ولا تزده علی مثقال دیو بیوردی
یعنی خاتمی کوموشدن ایدین وبر مثقالدن زیاده ایله دیمکدر علما رحمهم الله تعالی خاتم طاقمق
خصوصنده اختلاف ایتمشلردر اکثری جائز کوروب کراهتی یوقدر دیمشلردر بعضلری زینت مراد
اولنجق مکروه دردیمشلردر بعضلر دخی خاتم قوللنمق لازم اولان حاکملردن غیریسنه طاقمق مکروه در
دیمشلردر زیرا ابوداود ونسائی نقلنده ابو ریحانه دن مرویدرکه آنلردن غیریسنی طاقمقدن
رسول الله حضرتی نهی بیوردی دیمشدر و رسول الله صلی الله علیه وسلم قوللندوغی
آنو کیچوندرکه اطرافده اولان ملوکه ارسال اتدوکی مکتوبلری مهرلمک ایچون لازم ایدی زیرا انس رضی الله عنه
بیورمشدرکه روم وعجم وحبش پادشاهلرینه مکتوبلر یازدی دخی اصحاب ایتدیلر یا رسول الله
آنلر مهرسز اولمیان مکتوبی قبول اتمزلر دیدیلر آندن برخاتم ایدنوب قاشنه محمد رسول الله نقشین
قازدردی وابوبکر وعمر وعثمان رضوان الله علیهم اجمعین جمله سی احتیاج اولدوغیچون خاتم
کوترلردی دیدیلر وابن عبد البر رحمة الله علیه بعض علمادن مطلقا طاقمه سی مکروه در زیرا
انس دن مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم طاقمدی آتدی دیو نقل ایتدی دیدوکلرینی
روایت ایتمشدر و ترمذی دخی شمائلده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن رسول الله صلی الله علیه وسلم
خاتم ایدندیغی آنو کیچون مهرلدوغی اما طاقمزدی دیدیکن روایت ایلمشدر و صحیحین ده انس دن مرویدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک مبارک الینده برکون برکوموشدن خاتم کوردی آندن
خلق دخی کموشدن خاتملر ایدنوب طاقندیلر آندن صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم خاتمنی

چقروب براقدی ایللر دخی چقروب براقدیلر دیدی اما قول صواب اولدرکه سوزدر زیرا رسول الله
صلی الله علیه وسلم فی الاصل خاتم طاقندوغی ملوکه کوندردوکی مکتوبلری مهرلمک ایچون ایدی
صکره دن دائما طاقنورلر اولدی دخی اصحاب طاقنور اولدیلر رسول الله حضرتی کسنه نک طاقندوغنی انکار
بلکه انوک اوزرینه تقریر قلدی پس بومذکور اولان خصوص خاتم طاقمق بلا کراهة مباح ایدوکنه
دلیل اولدی اما حکامدن غیریسنه طاقمق نهی اولنماسنه وارد اولان حدیثک ضعفنه امام احمد
رحمة الله علیه اشارت ایتدی دیو بعض علما نقل ایتمشلردر واول حدیث که زهری رحمة الله علیه
انس دن روایت ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلم برکون کموش یوزک طاقندی آندن صکره
چقروب آتدی دیدوکنه اوچ وجهله جواب ویرمشلردر بری بودرکه کمش دیمک زهری دن واقع اولمش
بر سهودر اول برکون کیدوکی آندن صکره چقروب براقدیغی یوزک آلتون ایدی غیری دکل ایدی دیدیلر
بری دخی بودرکه اول دیدوکی یوزک ذهب کشدن دکل ایدی ایچی دمردن واوستی کمشدن ایدی
دیدیلر بری دخی بودرکه چقروب آتدوغنک اصلی بو ایدی که خلق شرها یوزک طاقمق بر لازم نسنه
صانمیه لر دیو سنت ردیه لر والله اعلم تذییل معلوم اوله که خاتم نیجه نسنه لردن اولور آلتوندن
و کمشدن و دمیردن و توجدن و رصاصدن و بونلرک امثاللرندن و عقیقدن ذهب خاتملر ایدرلر
اما هر بریسنک حقنده نه بیورلمشدر بیان ایده لوم آلتون حقنده صحیح بخاری و مسلمده براء بن عازب
رضی الله عنه حضرتندن مرویدرکه نهانا رسول الله صلی الله علیه وسلم عن خاتم الذهب
وآنیة الذهب دیو بیورمشدر یعنی پیغمبر علیه الصلوة والسلام بزی آلتون یوزکدن و آلتون قابدن
نهی ایتدی دیمکدر و ینه صحیحین ده ابوهریره رضی الله عنه دن منقولدرکه انه نهی عن خاتم الذهب
دیو بیورمشدر یعنی تحقیقا رسول الله صلی الله علیه وسلم آلتون یوزک طاقمقدن نهی ایتدی
دیمکدر و ینه صحیحین ده عبدالله بن عمر رضی الله عنهما حضرتندن مرویدرکه انه صلی الله علیه وسلم
اتخذ خاتما من ذهب فجعله فی یمینه وجعل فصه مما یلی بطن کفه فاتخذ الناس خواتیم
الذهب قال فصعد رسول الله المنبر فالقاه ونهی عن التختم بالذهب یعنی تحقیقا رسول الله
حضرتی صلی الله علیه وسلم آلتوندن برخاتم ایدندی صاغ الینه طاقندی وخاتمک قاشنی
مبارک آوجنک ایچنه ایلدی آندن خلق دخی آلتون یوزکلر ایدندیلر صکره دن فخر عالم حضرتی

رصاص قلعی نه کبی ذنب تلقی قلایدلرز

صلی الله علیه وسلم منبره چیقدی اول خاتمی چیقاروب براقدی و خلق آلتون یوزك طقنمقدن
نهی ایتدی دیمك اولور امام اعظم و شافعی و مالك و احمد و اکثر علما رحمهم الله تعالی مذهبلری
بودرکه آلتون یوزك طاقنمق جایز اولمایه و لکن بعض علما رخصت ویرمشلردرکه جمله دن بری اسحق
بن راهویه در ایتدی اصحاب رسولدن صلی الله علیه وسلم بش کشی آلتون یوزکلر طاقنورلر کن وفات
ایتدیلر دیدی یعنی چاقی اولنجه آلتون یوزك طاقندیلر دیمکدر مصعب بن سعددن مرویدرکه
طلحه ده و سعدده و صهیب ده آلتون یوزکلر کوردم طاقنورلردی عشره در رضی الله عنهم و حمزة
بن اسیددن و زبیر بن منذر بن اسیددن مرویدرکه ابی اسید رضی الله عنه که بدر غزاسنه
حاضر اولان اصحاب کزیده دن ایدی وفات ایلدوکی زمانده آلتون یوزوکن الندن مزبور حمزه
و زبیر چیقرمشلردر وحدیثلر و لکن ایکیسین دخی امام بخاری تاریخنده روایت اتمشدر امام
نسائی رحمة الله علیه سعید بن مسیبدن شویله روایت ایلمشدرکه حضرت عثمان رضی الله عنه
صهیبه ایتدی نه در اصلی بن سنك الکده آلتون یوزك کورورم صهیب ایتدی بن یوزوکی سندن
خیر اولن کسنه کوردی بنی عیبلمدی دیدی عثمان ایتدی کیمدر اول دیدی و کم دیدی صهیب حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلمدر دیو جواب ویردی اما کمش یوزوکی علمادن چوق کسنه
مباح کورمشلردر رسول الله صلی الله علیه وسلم و صحابهء کزیده دن بر جماعت طاقنمشلردر علماء
شافعیه رحمهم الله کمش یوزکك وزنی بر مثقاله وارمق کرك بر مقدار ناقص اولمق کرکدر دیمشلردر
زیرا بریدة بن حصیب رضی الله عنه روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلم دمور یوزك
طقنور بر کسنه یه کوردی دخی مالی اری علیك حلیة اهل النار دیدی یعنی نه اکه نه حال الله ك
سنك اوزرکده اهل جهنم زیورین کورورم دیدی آندن اول کسنه چقاروب براقدی دخی
یا رسول الله نه یاندن ایدینیم دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم من ورق ولا تتمه مثقالا
دیدی یعنی کمشدن ایدین و بر مثقال تمام ایلمه دیدی حافظ عراقی رحمه الله ترمذی شرحنده
ایتدی حدیث شریفده واقع اولان نهی تنزیهه محمولدر بر مثقال تمام اولمق کراهت تنزیهیه
ایله مکروه در دیمك اولور دیدی اما علماء حنفیه دن صاحب النهایه و غیریلر نقلنده نعمان بن بشیر
رضی الله عنه روایت ایتدوکی حدیث شریفك آخرنده اتخذه من ورق ولا تزده علی مثقال

خصوصنده
واقع اولمشدر بو تقدیر اوزره بر مثقال مباح اولور زیاده سی جایز اولمز اما عقیق یوزك طاقنمق
انس بن مالکدن مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم تختموا بالعقیق و الیمین احق بالزینة
بیورمشلردر و لکن سندنده مجهول واردر دیدیلر معناسی عقیق طاقنوك و صاغ ال صول الدن زینته
احقدر دیمك اولور و تختموا بالعقیق فانه ینفی الفقر لفظیله روایت اولنمشدر یعنی عقیق طاقنك
زیرا آنی طاقنمق فقری زایل ایدر دیمکدر و یعقوب بن ابراهیم عایشه صدیقه رضی الله عنهادن
روایت ایلمشدرکه تختموا بالعقیق فانه مبارك بیورمشلردر و لکن یعقوب متروکدر دیدیلر و بالجملة
عقیق یوزك طاقنمق بابنده ذکر اولنان حدیثلردن غیری دخی بعض احادیث روایت اولنمشدر اما
جمله سی محدثین قتنده ثابت اولوب اعتقاده صالح اولور حدیثلر دکلدر عقیلی رحمة الله علیه لا یصح
فی التختم بالعقیق عن النبی صلی الله علیه وسلم شیء دیو بیورمشدر یعنی عقیق یوزك طقنمق
خصوصنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن هیچ بر حدیث صحیح اولمز دیمکدر و ابن
فنجویه کتاب الخواتیم ده اسنادی ضعیف ایله حضرت علیدن مرفوعا روایت اتمشدرکه من تختم بالیاقوت
الاصفر منع الطاعون یعنی بر کسنه که صاری یاقوت خاتم طاقنه طاعوندن ممنوع اوله دیمکدر اما
فص خاتم حقنده امام بخاری و غیریلر انس بن مالکدن روایت اتمشلردرکه ان النبی صلی الله علیه
اتخذ خاتما من فضة فصه منه دیو بیورمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم کمشدن
بر خاتم ایدندی قاشی ینه کندودن ایدی دیمك اولور و صحیح مسلمده وارد اولمشدرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلمك فص خاتمی حبشی ایدی دیمشلردر و حبشیدن مراد امام نووی قولنجه
جزع دیدکلری طاشدر یاخود عقیقدر زیرا ایکیسنك دخی معدنلری حبش ولایتنده در نووینك
قولی صحیح اولدوغی تقدیرجه جایزدرکه ایکی خاتمی اوله بری صافی کمشدن اوله برینك قاشی طاش
اوله و بنه امام نووی رحمه الله مسلم شرحنده حکایت اتمشدرکه اول حضرتك صلی الله علیه وسلم
بر زمانده بر خاتمی وار ایدی قاشی ینه اول خاتمك کندودن ایدی و دخی بر حدیثده آخرده قاشی
عقیقدن ایدی دیو وارد اولمشدر دیدی لکن رسول الله صلی الله علیه وسلم هر بری عقیقدن
خاتم طقندوغی وارد اولمشدر روایتده خاتمنك قاشی عقیق ایدی دیمامشدر اما جمله سی عقیق ایدی دیمك
مرویدر کلمدی دیدیلر و نقش خاتمی محمد رسول الله ایدی صحیح مسلمده انس بن مالکدن رضی الله عنه

مرویدر که ان رسول الله صلی الله علیه وسلم صنع خاتما من ورق نقش فیه محمد رسول الله
وقال للناس انی اتخذت خاتما من فضة ونقشت فیه محمد رسول الله فلا ینقش احد علی نقشه
معناسی تحقیقا رسول الله صلی الله علیه وسلم کمشدن بر خاتم ایلدی وآنده محمد رسول الله نقشین
ایلدی وخلقه بیوردی که تحقیقا بن کمشدن بر یوزک ایدندم وآنده محمد رسول الله نقش ایلدم
احدی بر کمسنه کندو خاتمنه محمد رسول الله نقش ایتمسون دیمکدر امام ترمذی رحمه الله فلا ینقش
احد علی نقشه دیمکدن مراد کمسنه خاتمنه محمد رسول الله نقش ایتمسون دیمکدر دیو بیورمشدر و سابقا
اشارت اولنان اوزره امام بخاری وترمذی روایتلرنده نقش خاتم شریفی اوچ سطر ایدی محمد بر سطر
ورسول بر سطر ایدی ولفظة الله بر سطر ایدی فتح الباری ده مذکوردر که خطی سایر خاتملر خطی کبی
معکوس ایدی بر نسنه یه باصلدوغی زمانده عادت اوزره درست خط چیقردی دینلمشدر ابن عمر
رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که فخر کائنات صلی الله علیه وسلم خاتمنی مبارک صاغ الینده
کوتردی سعادتله دار آخرته انتقال اتدوکده حضرت ابی بکر صدیقک الینه واردی اول دخی صاغ
الینده کوتردی آندن عمر بن خطابه واردی اول دخی صاغ الینده کوتردی آندن حضرت عثمانه
واردی اول دخی صاغ الینده کوتردی آندن یوم الدارکه حضرت عثمان رضی الله عنه شهید اولدوغی
کوندر اول خاتم ضایع اولدی واوزرنده نقشی لا اله الا الله ایدی دیمشدر اما بو روایتی بکر بن محمد
الحلبی نقل ایتمشدر اول کذب ایله معروف کمسنه در روایتنه اعتماد یوقدر باشقه نا آزوقت نقلنده بطلانه
دلالت ایدر نسنه واردر که یوم الدارده ضایع اولدی دیمشدر خاتم شریف خود مقدما اریس
قویوسینه دوشمش ایدی عثمان رضی الله عنه مال فراوان خرج ایدوب آراتدوغی آله کتوره مشدر
وآندن صکره کوندن کونه احوال اختلاله اوغرایوب عاقبت شهید اتمشلردر بعض علمادن
منقولدر که بر کیشی عاریتی خاتم طاقنسه یاخود حاجت ایله آکوب طاقنسه سنت حاصل اولور اما
اولی بودر که ملکی اوله و دائم طاقنه دیمشدر و کیشنک بر قاچ خاتمی اولمق جایزدر اما بر الینه
ایکی خاتم یاخود ایکی الینه ایکی خاتم طاقنمق جایز ایدوکنده اختلاف واردر اولی بودر که بردن
ارتوق طاقنمیه لر و خاتمی صاغ اله وصول اله طاقنمق جایزدر اما قنغیسی افضلدر دیو اختلاف
اتمشلردر بعضلر صول اله طاقنمق افضلدر دیدیلر صحیح روایتنده امام احمد رحمه الله بویله تصریح

ایدوب

ایدوب التختم فی الیسار احب الی دیو بیورمشدر امام مالک مذهبی دخی صول اله طاقنمقدر روا
اولنور که مالک رحمه الله علیه خاتمنی صول الینه طاقنوردی امام شافعی رضی الله عنه دخی بویله ایلردی
صحیح مسلمده انس بن مالکدن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک خاتم شریفی شوقی
بر مغنده ایدی دیو صول الینک صرچه برمغنه اشارت ایلمشدر و سنن ابی داودده ابن عمر رضی الله عنهما
حضرتلرندن مرویدر که انه صلی الله علیه وسلم کان یتختم فی یساره دیو بیورمشدر و الحاصل صول
اله طاقنمق خصوصنده حدیث شریف چوق واردر اولمشدر و بعض حفاظ دخی ابن رجب رحمه الله
بیوردی کبی خاتمی صول اله طاقنمق عامه صحابه وتابعیندن مرویدر دیو ذکر اتمشلردر اما بعض
روایتده صاغ اله طاقنمق دخی وارد اولمشدر بعض طائفه بونی ترجیح اتمشلردر ابن عباس و عبد الله بن جعفر
رضی الله عنهم قولی بودر حماد بن ابی سلمه رحمة الله علیه ایتدی ابن ابی نافع حضرتنی کوردم صاغ
الینه طاقنوردی وایدردی کان رسول الله صلی الله علیه وسلم یتختم فی یمینه یعنی فخر کائنات
صلی الله علیه وسلم خاتمی صاغ الینه طاقنوردی دیو روایت ایلردی علما حدیثدن امام احمد و نسائی
وابن ماجه و ترمذی بویله روایت اتدیلر که و ترمذی رحمه الله نقلنده امام بخاری رحمة الله علیه
هذا اصح شیء روی عن النبی صلی الله علیه وسلم فی هذا الباب دیو بیورمشدر یعنی بو قولدن غیری
تختم بابنده رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت اولنان اثرلردن اصحیدر دیمکدر و بوندن
اول حضرتک صاغ الینه طاقندوغنه دلالت ایدر بعض حدیثلر دخی وارد اولمشدر لکن اول روایت
ایدنلرک بعضنه متروک و بعضنه کذاب دردیو طعن اولنمشدر حدیثلری اعتماده قابل دکلدر
حافظ بن رجب رحمه الله قولنده بویله در که فخر عالم صلی الله علیه وسلم صاغ الینه و صول الینه طاقنمق
واقع اولمشدر اما سلفدن رحمهم الله تعالی تصریح وارد اولمشدر که اول صاغنه طاقنوردی
صکره صولینه طاقنور اولدی دیمشلردر و وکیع رحمة الله علیه التختم فی الیمین لیس بسنة دیو
بیورمشدر یعنی صاغ اله خاتم طاقنمق سنت دکلدر دیمکدر و شهادت برمغنه و وسطی
برمغنه یوزک طاقنمق مکروهدر دیو امام احمد رحمه الله تصریح بیورمشدر و حضرت علی دن دخی
بویله روایت اولنمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم شهادت برمغنه و وسطی برمغنه یوزک
طاقنمقدن نهی ایتمشدر دیو بیورمشدر و سندی ضعیفدر بعض روایتده وارد اولمشدر که بر نسنه یی اونتمیه

خاطرینه کتورمک دیلسه مبارک خاتمنه برا ایپلک باغلردی دیشلردر اما سراویل که ایچ طونیدیر

رسول الله صلی الله علیه وسلم آنی کیدوکنده اختلاف ایتشلردر زیرا اول زمانده سراویل یرینه

ازار یغلتورلردی سراویل طایفۀ عرب لباسیندن دکل ایدی بعض علما رحمهم الله تعالی اول حضرتک

سراویل کیمدوکنه جزم ایتشلردر بو معنایی امام نووی رحمه الله ذکر ایتدی و یکلا انس حاصل اولورکه مندوب

الاسماء ادنی کتابنده بیورمشدر که حضرت عثمان رضی الله عنه جاهلیتده و اسلامده هرکز سراویل کیمدی

الا قتل اولندیغی کون کیدی دیمش حد صحابۀ کبار رضی الله عنهم فخر عالمک اقتدا و سنتنه کمال

حرص اوزره ایکن عثمان رضی الله عنه اول کوندن غیریده سراویل کیمدوکی رسول الله صلی الله علیه وسلم

حضرتک کیمدوکنه دلالت ایدر دیدیلر و حضرت عثمانک اول کون کیدوکی کراهته دلیلدر که دنیا

واقعه‌ده سراویلده ازاردن زیاده ستر اولدوکنه شبهه یوقدر رضی الله تعالی عنه لکن ابو یعلی مسندنده

برغایت ضعیف سندله ابو هریره دن روایت ایلشدر که ایتدی بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم

حضرتیله بازاره واردق فخر کائنات بزازلر یاننده اوتوروب دورت درهمه بر سراویل اشترا ایتدی

اهل بازارک بر وزانلری وار ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم انکا ایتدی اتزن وارجح دیمک

یعنی ویردوکم درهملری وزن ایله و آتوسین کوردیک اول وزان ایتدی ان هذا الکلمة ما سمعتها

من احد دیدی یعنی بوندن دخی مراد درهم ویرن کسه‌دن هیچ بن ایشتمدم که کندو ویردوککی آتوسین

یا کموسین بلدرمک مراد ایدینه دیمک اولور ابو هریره ایتدی بن ایتدم ساکر دینکده بو ضعیف یتر که

پیغمبرنکی بلمیه سین دیدم همان میزانی الندن قویوب صچرادی مراد ایدندی که فخر عالمک مبارک

الینی اوپه اول دخی مبارک الن چکدی ایتدی بو ایشی طایفۀ عجم کندو پادشاهلرینه ایدرلر بن

پادشاه دکلم سزدن بر کیشیم دیو بیوردی اندن وزان درهملری کوروب الدی رسول الله حضرتی

دخی سراویلی الدی بن بوله مبارک الندن الوب کوترملک استدم ایتدی کشی کندو اسباب کوترمکه

احق‌در مکر که ضعیف اوله دخی مسلم قرنداشی معاونت ایلیه دیدی اندن بن ایتدم یا رسول الله

سن سراویل کیدرمی سین دیدم نعم کیرم سفرده و حضرده و لیل و نهارده بن سترله مأمور اولمشم

اندن زیاده ستر ایدیجی بر نسنه بولمدم دیدی بعض علما حدیث رحمهم الله بو حدیثی ضعفاء دن

عد ایتشلردر اما فخر عالم صلی الله علیه وسلمک سراویل صاتون الدوغی صحیحدر بخاری صاحبی

ایدی ظاهر بودر که کیمک ایچون اشترا ایتدی و روایت اولنمشدر که کندوسی سراویل کیدی و زمانینده

کیرلردی و اذن شریفیله کیرلردی اما ابو عبد الله حجازی رحمه الله شفا حاشیه‌سنده ایتدی عهدنده

واقع اولدی رسول الله صلی الله علیه وسلم سراویل کیدی دیمک سهو قلمدر دیدی ابو سعید نابورای

رحمه الله علیه حدیثک ذکرنی فخر کائناتک عادتی بابنده ایراد ایتمشدر اما امام بخاری رحمه الله علیه صحیحنده

رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتک لباسی بابنده باب السراویل دیدکدن صکره احرامه متعلق

حدیث ایراد ایدوب هیچ سراویله متعلق نسنه کتورمشدر انوکیچون که کندو شرطی اوزره سراویل کیدوکی

ثابت اولمشدر اول بابده حدیث صحیح وارد دکلدر تذکر اما خف که ایچ ادوک دیرلر امام ترمذی روایتنده

بریده رضی الله عنه بیورمشدر که نجاشی اول حضرته ایکی سیاه ساده ایچ ادوک کوندردی انلری

مبارک ایاغنه کیدی دخی اوزرلرینه مسح ایتدی دیمش در وساده دیدوکی ایچلرینه عبا یاخود قماش

یا بز قپلانمامش دیمک ایدی دیمکدر مغیره بن شعبه رضی الله عنه دخی بیورمشدر که دحیه اول حضرته

ایکی ایچ ادوک هدیه قلمش ایدی انلری مبارک ایاغنه کیدی دیمشدر اما نعل خصوصنده وارد

اولنلردن صحیح بخاری‌ده انس‌دن روایت اولنمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتک

نعل شریفنک ایکی قبالی وار ایدی دیو بیورمشدر قبال کسره قافله شول نسنه‌یه دیرلر که آنی نعله

طاقرلر دخی ایاغه کیدوکلری زمانده ایکی برمق ارهسینه کیورلر اول اوله‌جق نعل ایاقده طورسز

ابن عباس و ابو هریره و غیریلر رضی الله عنهم دخی بویله روایت ایتشلردر عیسی بن طهماندن مرویدر که

ایتدی انس بن مالک بزه نعلین جرداوین چقروب کوستردی انلرک ایکی قبالی وار ایدی صکره‌دن

ثابت بنانی انسدن نقل ایتدی که اول نعلین رسول الله حضرتک نعلینی ایدی دیو بیورمشدر رضی الله عنهم

و جرداوین دیمک قلی کتمش دیمکدر یعنی اول زمانده بعضلر قللو دریدن نعل کیرلرایش فخر عالمک

نعل شریفی دباغت اولنمش دریدن ایمش بر روایت اولنشدر که عبید الله بن جریج عمر حضرتنه سنی

کوردم نعال سبتیه کیرسین دیدی یعنی دباغت اولنمش ملایم قلسز دریدن نعل کیرسین

دیدی اول دخی ایتدی تحقیق رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی کوردم شول اصل نعل لر

کیودی که انلرده قل یوغیدی و انلار ایله آبدست الوردی بن دخی اول اصل نعل لر کیمکی

سورم دیو بیوردی و عمرو بن حریث رضی الله عنه‌دن مرویدر که رایت رسول الله صلی الله علیه

نعل مطلقا آیاق قابیدر اول که آلتی قپوسی باغلی کوکی بر ایله باغلیه ماسطلی که انکا ایکی... الحکم القنلا

دیمشلر

صح

يصلي في نعلين مخصوفين ديو بيورمشدر يعني فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتنى كوردم دكلمش نعلين
اوزرنده نماز قيلوردى ديمكدر حضرت عايشه رضى الله عنها بيورمشدركه كان رسول الله يعجبه التيمن
ما استطاع في ترجله وتنعله وطهوره يعني اول حضرت صلى الله عليه وسلم قادر اولدقجه صاغدن باشلمغى
تجلغى سوردى مبارك صاچلرين طرامقده ونعل كيمكده وآبدست آلمقده وغسل ايتمكده ديمك اولور
ترجلك معناسى طره ايله صاچلرى آچوب دوزلتمكدر ابو هريره رضى الله عنه فخر كايناتدن صلى الله عليه
روايت ايلمشدركه قچن بريكز نعل كيور اولسه صاغيله باشلاسون وقچن چقرور اولسه صول ايله
باشلاسون ابو داود وترمذى روايتلرنده كان رسول الله صلى الله عليه وسلم ينهى ان
ينتعل الرجل قايما يعني رسول الله صلى الله عليه وسلم اياغ اوزره طورركن نعل كيمكدن نهى
ايدر ايدى ديمكدر اما مبارك فراشى خصوصنده بيورمشلردركه ضرورت اقتضا ايتدوكى مقدار ايله
اكتفا ايدوب ما عدايى ترك ايدرلردى صحيح مسلمده روايت اولنمشدركه فراش للرجل وفراش
لامرأته والثالث للضيف والرابع للشيطان ديو بيورمشدر صلى الله عليه وسلم ظاهر معناسى بر دوشك
اركشى ايچون وبر دوشك دخى خاتونى ايچون واوچنجى قونقى ايچون ودردنجى سى شيطان ايچوندر
ديمك اولور اما علما رحمهم الله تعالى بيورمشلردركه اصل معناسى مقدار حاجتدن زياده سى تكبر ايچون
ومتاع دنيا ايله افتخار ايچوندر هر نسنه كه بويله اوله مذمومدر وهر مذموم شيطانه اضافت اولنور
زيرا شيطانك رضاسى آنده در ديديلر والحاصل هر كشينك دوشكى كندو شاننه كوره اولور بعض كسنه
واردر كه اوچ دوشك كفايت ايلر وبعض كسنه اولور كه يكرمى اوتوز دوشك كفايت ايتمز مادام كه قدر
حاجتدن زياده محض مفاخرت ايچون بغلوب طورميه مستحق مذمت اولمز ودخى برى آر ايچون
برى عورت ايچون ديو بيوردلدوغنك وجهى بودركه خسته اولدقده وبعض عذرده بشقه دوشك
ياتمق لازم اولور ديمكدر شيخين روايتلرنده حضرت عايشه دن مرويدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتنك دوشكى دريدن ايدى ايچى خرما ليفى ايله طولمش ايدى ديو بيورمشدر امام بيهقى
نقلنده حضرت عايشه رضى الله عنها بيورمشدركه بر كون انصار خاتونلرندن بريسى باكه كلدى دخى
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك دوشكى كوردى آندن كيتدى باكه بر يوكله طولمش دوشك
كوندردى آندن صكره رسول الله حضرتى كلوب كوردى يا عايشه بو دوشك نه در بن ايتدم

والترجيل تسريح الشعر وتنظيفه ... كذا في شرح ... للمصابيح

يارسول الله

يا رسول الله فلانه انصاريه كلدى سنك دوشكك كوردى كيتدى دخى بو دوشكى كوندردى ديدم
قبول ايتميوب يا عايشه بونى رد ايله والله اكر بن استسيدم حق تبارك وتعالى يانمجه آلتون كمش طاغلر
يوروده ايدى ديو بيوردى غير نه امام احمد وابن حبان وبيهقى روايتلرنده ابن عباس رضى الله عنهمادن
مرويدركه بركون حضرت عمر بن خطاب رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك حجره سنه
كيردى شول حالده كه فخر عالم بر حصير اوزرنه ياتمش ايدى حصيرك ايزلرى مبارك جسمنه اثر ايتمش ايدى
عمر رضى الله عنه ايتدى يا رسول الله نوله ايدى بر يومشق دوشك اتخاذ ايدينوكز ديدى خواجه
كاينات عليه افضل الصلوات ايتدى بنم دنيا ايله نه ايشم وار در دنيا ايله بنم مثلم همان شول كه بر
راكب كسنه ايسى كونده يول كيده كن بر آغاج آلتنده بر ساعت كولكه لنه دخى ينه قويوب كيده ديو بيوردى
امام طبرانى رحمة الله عليه روايتنده عبد الله بن مسعود رضى الله عنهما بيورمشدركه بركون رسول الله
صلى الله عليه وسلم حضرتنه واردم بر تمام اوى كبى ايسى غرفه ده بر حصيرك اوستنه ياتمش ايدى
مبارك جسمنك بر يانينه حصيرك نشانى ايلمش ايدى كوريجك آغلادم يا رسول الله كسرى وقيصر حريردن
دوشكلر اوستنه ياتورلر سن بو اصل حصير اوستنه ياتورسن ديديم ايتدى آغلمه يا عبد الله تحقيقا
دنيا آنلر ايچوندر وآخرت بزم ايچوندر ديو بيوردى والحاصل فخر كايناتك سيرتنه داخل اولان
صحابه كرامدن هر برى كوردكى واقعه دكى اوزره نقل بيورمشلردر بو مفهوم عبارات متغايره بر له
بعض طريقدن دخى وارد اولمشدر جمله دن بو تمثيل بردر روايت اولنور كه عمركز اول حضرت صلى الله عليه وسلم
بر ياتاغنى عيب ايلمك واقع اولدى كه دوشك بر اقسه لر آنده اوزرنده ياتوردى اكر بر اقسه لر يولوزده
ياتوردى بهانه بولمزدى ديو بيورغان اقتضانك واقع اولوردى خاتونلرينه بيورمشدركه ما اتانى جبرائيل
وانا في لحاف امرأة منكن غير عايشة يعني بن عايشه دن غيرى سزدن بر خاتونك يورغاننده ايكن
باكه جبرئيل كلمك واقع اولمدى ديو بيوردى نوع ثانى اول حضرتك صلى الله عليه وسلم خاتونلرى ايله
معاشرت ومباشرتى بياننده در بيورمشلردركه فخر كاينات صلى الله عليه وسلم مجامعت خصوصنده وجه
اكمل اوزره قيلوردى يعنى شول مرتبه ايلردى كه آكا وضعندن مقصود اولان امور حاصل اوله مثلا
حفظ صحت وحصول لذت وبقاء نوعى نيت كبى زيرا في الاصل جماعك وضعى اوچ نسنه ايچوندر
بريسى حق تبارك وتعالى نك تقدير ايتدوكى مدته وارنجه نوع انسانك دوام وبقاسى دركه توالد

وتناسل طريقيله حاصل اولور بري دخي مزاج انسانيده مجتمع ومحتبس اولان منيي دفع ايدركه فضلاتدندر
قولنجه اسباب محتقنه بري در زيرا مادام كه مني اركلوب محتبس اولا طوره بخاراتندن وسواس وجنون
وصرع وساير امراض رديئه متولد اولور واين فاعليه بونلردن سلامت حاصل اولور بري دخي حصول
لذتدركه جنتده همين مراد اولنان بودر زيرا آنده تناسل واحتباس يوقدر كه آنلر ايچون مباشرت
اوله لكن انسانه لايق بودركه طلب نسلدن يا خود اخراج مني محتبسدن غيري ايچون اسراف ايلمه
زيرا كثرت اخراجي بغايت ضعف ويرايت يتشدورر عاقل اولدر كه حد اعتدالدن تجاوز اتميه
شيخ نظامي قدس الله روحه العزيز نه بسيار كن شهوت نه بسيار خوار كزان سستي آيد وزين ناكواري
يعني نه چوق مباشرت جماع ايتمه ونه چوق اكل ايتمه زيرا آندن ضعف بدن حاصل
اولور بوندن سوء هضم حاصل اولور ديكن بوندن دخي مراد تحصيل لذته مغرور اولوب قوت
وقدرتي مرتبه سندن تجاوز اتمكدر والا مادام قدرت كامله اولوب تقاضي نهايتده دردفعي ولي
وبيورمشلردركه جمله منافعندن بري دخي غض بصردر يعني كوزي طوتوب حرامه بقمقدن قورتلمقدر
ونفسي منع ايدوب حرامدن پرهيزكارلك حاصل اتمكدر دنياسنده وآخرتنده كندو نفسنه وخاتوننه
تحصيل منافعدر خاتونلر استعماله قيلق عادت معروفه وسيرت محموده اولمقدن خالي اولمشدر
آنكچون فخر عالم صلى الله عليه وسلم اول طائفه يه كمال ميل ومحبت اوزره ايدي نته كم امام طبراني
اوسطده وامام نسائي سننده انس بن مالك رضي الله عنه دن روايت اتمشلردركه خواجه عالم
صلى الله تعالى عليه وسلم بانكه دنياكزدن بنا طاقته سي وطيب كه خوشبوي نسنه لردر ونساء
ايچنده كوزلرومي بايانه بقمقدن حفظ ايتك سودورلدي ديو بيورمشدر وامام احمد نقليده بودخي
واردر اولمشدركه اصبر عن الطعام والشراب ولا اصبر عنهن بيورمشلردر يعني طعام وشرابدن
صبر ايدرم ونسا طائفه سندن صبر ايده مزم ديمكدر امدي بوندن معلوم اولدي كه نسايه ونكاحه
ميل ومحبت كمال انساندر نايش ديو بيورديلر حضرت ابرهيم خليل الله على نبينا وعليه صلوات الله
كرامنه حنفاده يانند اجمل نساء عالمين اولان ساره خاتون وار ايكن هاجره محبت ايلدي سعد بن
ابرهيم عامر بن سعددن اول دخي آتاسندن روايت اتمشدركه حضرت خليل صلى الله عليه وسلم
هر كون ديار شامدن براقه بنوب كلورلردي حجازده هاجري زيارت ايلرلردي كمال محبتدن

وقلة صبره

فقلة صبردن ديو بيورمشلردر وحضرت داود صلوات الله على نبينا وعليه طقسان طقوز خاتون
وار ايكن اول بر خاتونه دخي محبت ايدوب آلدي آنوكله يوز تمام اولدي وحضرت سليمان على نبينا وعليه
صلوات الرحمن نكاحنده طقسان خاتوني طواف ايلردي محبت نسا عادت انبيا وطريقه اصفيا اولدوغنده
اشتباه يوقدر خصوصا كه حضرت رسالت پناه صلى الله عليه وسلم حضرتي آنلره اولان محبتي تصريح
ايدوب بو بابده آنلردن نيچه وجهله روايت وارد اولمشدر كشافده سورة آل عمران تفسيرنده واحياء
علومده وكتب فقهانك نيچه سنده بو بيله واقع اولمشدر كه حبب الي من دنياكم ثلث كه بيورديلر كه
اول حضرت صلى الله عليه وسلم ثلث ديدي اما ايكيدن غيري ذكر اتمدي بري نسا بري دخي طيب
ديديلر ارباب بلاغت قتنده بو بيله ايتمكه طي تسميه ايدرلر يعني بر جمعي ذكر ايدرلر صكره دن
بعضيني كوستررلر بعضيندن ساكت اولورلر بر غرض ايچون بو بيله ايدرلر وفايده طي اول غير مذكوري
تكثيردر يعني چوقلق وكلي نسنه عد اتمكدر ديديلر علما حديثدن بعضنده ثلث لفظي وارد اولمشدر
ديديلر شيخ الاسلام ابن عراقي رحمة الله عليه امالي سنده ثلث لفظي كتب حديثده نه هيچ بريندن واقع
اولدي زيرا معني فاسد اولور صلات امور دنيادن دكلدر ديدي اما ابن عراقينك مرادي من دنياكم
ثلث عبارتي وارد اولدي ديمك اولور زيرا ابن قيم رحمة الله عليه اوله ديشدر وفساد معني بو وجه
بوجهدن بيان ايدوب صلاة شول نسنه لردن دكلدر كه دنيايه اضافه اولنه ديشدر في التحقيق
اكر كتب احاديثده واقع اولان من دنياكم ثلث عبارتندن خالي ايسه اول لفظ وارد اولديسه زيادة
مقرر اولور نه الا صلاه تك دنيايه اضافت ونسبته جواب آساندر وقوعي واقعا متي دنياده ولكن غيريه
نسبت اولندي ديلور والله اعلم ابن الحاج رحمة الله عليه بيوررلر كه حديث شريفده حبب بيورلدي
احببت ديمدوكي ودنياكم ديو مخاطبينه اضافه اولندوغي اشارتدر كه خواجه عالم صلى الله عليه
كندو محبتي حق جل وعلا حضرتنه مخصوص ايدي ودنيايه علاقه سي يوغيدي آنكچون بن دم
ديمدي تاكه سودورلدي ديمشدي سزوك دنياكوزدن ديو بيوردي وقرة عيني نماز ايچنده قلندي ديدي
اولدر كه سرور وصفاسي نماز ايچنده ايدي زيرا حضرت حقه اشتغال ومعامله زماني در جميع
احوالدن نماز ايچنده تقربي زياده ايدي اكرچه ظاهري عالم بشريتده ايدي ولكن باطني عالم ملكوتده
يعني عالم غيبده ايدي احوال بشريتدن هر حال كه كندودن صادر اولوردي انته شروع ويعني

کندو احتیاجندن دکل ایدی دیدیلر شیخ ابو الحسن ذر قدس الله سره العزیز اول حضرتک صلی الله علیه
وصف جمیلنده شویله دیمشدر لا کالاکثار کالیاقوت حجر لا کالاحجار دیو بیورمشدر یعنی اول انساندر
اما سایر انسانلر کبی دکلدر نتکم یاقوت طاشدر اما سایر طاشلر کبی کلدر دیمک اولور فخر عالمک
شان شریفنده شیخک بو کلامی فهمه قریب ولطیف برسوزدر تا لا الت الیرکه اول حضرت ملکی
الباطن ایش بر کشیدر که باطنی ملکی اولا اول نفسنه مالک اولور دیشلردر روایت اولنور که خواجهٔ
کائنات صلی الله علیه وسلم بو جهاندن کندو یه اوچ نسنه سودورلدوکن بیان ایدوب حُبِّبَ اِلَیَّ مِنْ
دُنْیَاکُمُ النِّسَاءُ وَالطِّیبُ وَجُعِلَتْ قُرَّةُ عَیْنِی فِی الصَّلٰوةِ بیوردی حضرت ابی بکر صدیق رضی الله عنه
دخی ایتدی وَاَنَا یَا رَسُولَ اللّٰهِ حُبِّبَ اِلَیَّ مِنَ الدُّنْیَا النَّظَرُ اِلٰی وَجْهِکَ وَجَمْعُ الْمَالِ لِلْاِنْفَاقِ عَلَیْکَ
وَالتَّوَسُّلُ بِقَرَابَتِکَ اِلَیْکَ یعنی یا رسول الله بکا دخی دنیادن سنک یوزکه باقمق و ساکا خرج ایچون
مال جمع ایتمک وسنک قرابتکله ساکا وسیله ایدنمک سودورلدی دیدی آندن حضرت عمر بن خطاب
رضی الله عنه ایتدی وَاَنَا یَا رَسُولَ اللّٰهِ حُبِّبَ اِلَیَّ مِنَ الدُّنْیَا الْاَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْیُ عَنِ الْمُنْکَرِ
وَالْقِیَامُ بِاَمْرِ اللّٰهِ تعالی دیدی معناسی ظاهردر آندن حضرت عثمان بن عفان رضی الله عنه ایتدی
وَاَنَا یَا رَسُولَ اللّٰهِ حُبِّبَ اِلَیَّ مِنَ الدُّنْیَا اِشْبَاعُ الْجَائِعِ وَاِرْوَاءُ الظَّمْاٰنِ وَکِسْوَةُ الْعَارِی دیدی یعنی
یا رسول الله بکا دخی دنیادن آج طویورمق وصوسز قاندورمق وعریان کیدورمک سودورلدی دیدی
وحضرت علی بن ابی طالب کرم الله وجهه ایتدی یَا رَسُولَ اللّٰهِ حُبِّبَ اِلَیَّ مِنَ الدُّنْیَا الصَّوْمُ
فِی الصَّیْفِ وَاِقْرَاءُ الضَّیْفِ وَالضَّرْبُ بَیْنَ یَدَیْکَ بِالسَّیْفِ دیدی یعنی بکا دخی یازکونی اوروج طوتمق
وقونق اوکنه طعام کتورمک وسنک قرشوکده دشمنه قلج اورمق سودورلدی دیدی طبری رحمه الله
احادیث مذکورهٔ جندی تخریج اتدی دیمشدر وکشف الاسرار ایله مسمی اولان تفسیرده مسطوردر که جبرائیل
علیه السلام دخی اَنَا اُحِبُّ مِنْهَا ثَلٰثًا غَرْسَ الْاَشْجَارِ وَقَتْلَ الْکُفَّارِ وَسَقْیَ الْاَبْرَارِ دیدی یعنی بن دخی
دنیادن اوچ نسنه سوردم بری آغاج دیکمک وبری کفار قتل اتمک وبری مخلده سقی اتمک دیدی آندن
افلاککه حقوب بیندایتدی دخی یا رسول الله ربک ساکا سلام ایدوب بیورر که وَاَنَا اُحِبُّ مِنْهَا ثَلٰثًا قَوْبَ
التَّائِبِینَ وَطَهَارَةَ الْمُتَطَهِّرِینَ وَدَعْوَةَ الْمُضْطَرِّینَ یعنی بن دخی اوچ نسنه سوردم تائبلرک توبه سنی
و پاکیزه کارلرک پاکلکنی وارباب ضرورت واحتیاجک دعاسنی دیو بیوردی حق سبحانه وتعالی

جل ذکره بو اوچ خصلتی سودوکنه قرآن عظیم وکتاب کریمنده اِنَّ اللّٰهَ یُحِبُّ التَّوَّابِینَ وَیُحِبُّ
الْمُتَطَهِّرِینَ وَدخی اُدْعُونِی اَسْتَجِبْ لَکُمْ بیوردوغی نص قاطع دلدر وشیدا اول حضرتک بنی نوعدن امتیازی وفضیلتی بابنده
وارد اولان احادیث شریفه دن بری دخی امام طبرانی نقلنده انس رضی الله عنه روایتی درکه فُضِّلْتُ عَلَی
النَّاسِ بِاَرْبَعٍ بِالسَّمَاحَةِ وَالشَّجَاعَةِ وَکَثْرَةِ الْجِمَاعِ وَشِدَّةِ الْبَطْشِ دیو بیورمشدر یعنی بنی آدم اوزرینه
بن دورت خصلتله مفضل قلندم جود وکرم ایله وبهادرلق ایله وکثرت مباشرت زنان ایله وشدت
بطش ایله یعنی دشمنی محکم طوتمغله شویله که بن یاپشدوغم عدو سلامتله الومدن قورتلمز دیمک اولور
امام بخاری رحمة الله علیه قتاده طریقندن انس بن مالک رضی الله عنه حضرتندن روایت ایلر که
فخر کائنات صلی الله علیه وسلم اون بر خاتونی وار ایدی یعنی طقوزی منکوحه وایکیسی جاریه ایدی
کیجه دن بر ساعتده جملهسین دوروایدردی دیو بیورمشدر قتاده ایدر انس حضرتنه سؤال ایدوب
رسول الله صلی الله علیه وسلم بوکا طاقت کتوررمیدی دیدم ایتدی بز صحابه کرام ایله سویلشور
که اول حضرته اوتوز کشینک قوتی ویرلمش اولا دیو بیوردی واوتوز کشی قرق کشی قوتی ویرلمش ایدی
دیکدن مراد غلبهٔ قوتی بیاندر که هر کشی کندو رایته برتخمین اتمشدر انکیچون در که ابن سعد نقلنده
طاوس ومجاهد رضی الله عنهمادن قرق کشی قوتی ویرلمش ایدی جماعده دیو روایت اولنمشدر امام احمد
ونسائی نقللرنده زید بن ارقم رضی الله عنه مرفوعا روایت ایلر که اهل جنتدن بر کشیه اکلده وشربده
وجماعده وشهوتده یوز کشی قوتی ویرلدی دیو بیورلمشدر وابن سعد نقلنده صفوان بن سلیم رضی الله عنه
مرفوعا روایت اتمشدر که خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم اَتَانِی جِبْرِیلُ بِقِدْرٍ فَاَکَلْتُ مِنْهَا فَاُعْطِیتُ
قُوَّةَ اَرْبَعِینَ رَجُلًا دیو بیورمشلردر یعنی جبرائیل بکا بر قدر کتوردی آندن طعام اکل ایتدم دخی
بکا قرق کشی قوتی ویرلدی دیو بیوردیلر وقتاکم بو بابده سایر خلقدن اول حضرته زیاده قدرت
وقوت ویرلدی لاجرم خاتون آلمقده غیره جایز اولمین مرتبه اکا مباح قلندی ابن عباس رضی الله عنهما
تَزَوَّجُوا فَاِنَّ اَفْضَلَ هٰذِهِ الْاُمَّةِ اَکْثَرُهَا نِسَاءً دیو بیورمشدر یعنی اولنکز زیرا تحقیقا بو امتک افضلی
خاتونلری چوق اولاندر دیمک اولور افضلدن مرادی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیدر دیدیلر
وبو امتک افضلی دیو انکیچون دیدی که حضرت داود وسلیمان صلوات الله علیهما خارج اولا دیدیلر
زیرا آنلرک دخی چوق ایدی تقیید اولنماسه آنلرک تفضیل فهم اولنوردی امام طبرانی نقلنده تزوجوا

قدرشول قابلیه که اعضاء طعام یتمه مرضدن اولورسه ارکسون ۲

فأن خیرها اکثرها نساءً بیورلمشدر بو تقدیرجه بعضلر ایتدیلر خیردن مراد امتدن شول کشیدر که
خاتونی چوق اوله ابو الفضل مستغلانی رحمه الله ایتدی ظاهر اولان بودر که ابن عباس حضرتلرینک خیردن مرادی
ینه رسول الله صلی الله علیه وسلم اوله و امتدن مرادی اصحاب کبار اوله رضی الله عنهم وظن ایدرم که
بو کلامیله ترک تزوج مرجح ایدوکنه اشارتدر اکر ترک اولی اولایدی رسول الله حضرتلری آنی اختیار
ایلردی چونکه حق تعالیدن خوفلری تکده و آنی بلکده جمله دن زیاده ایکن تزوج امرنده تکثیر اتدی نجه
افضل ایدوکی معلوم اولدی و تکثیردن مرادی رجال مطلع اولمدوغی احکامی تبلیغ ایدی ودخی معجزه و
القهه اظهار ایتمک ایدی زیرا کندونک اکل و شرب خصوصنده و ستعیق یوغیکن و اولدوغی زمانده
دخی اکثر صوم اوزره ایکن و صومنی برایکی کوندر اولشدر ورکن ینه بر کیجه ده جمیع خاتونلرین طواف
اتمک طاقت بشریه دن خارج ایدوکی محل شبهه دکلدر پس بو حالت اول حضرتک معجزات باهره سندن
ایدوکی ظاهر اولور دیدیلر بعض علما رحمهم الله تعالی اول حضرت صلی الله علیه وسلم سایر ناسدن
زیاده خاتون المق مباح بیورلدوغنک وجهنده ایتدیلر وقتا که حر اولان کسنه یه عبد اولاندن زیاده
آلمق فضل و شرفندن اوترو جائز اولدیسه رسول الله حضرتندن دخی امتی اوزره فضیلت و کرامتندن
اوترو غیریله جائز اولاندن زیاده المق مباح قلندی وجمله فوائدندن بری بودر که اوزرنده
اداء رسالت مشقتی وار ایکن امر نایه قیاس ایله زیاده تکلیف ایدوب مشقتین چوق و اجرنی
وفضیلتین اعظم ایتمک ایدی دیدیلر بری دخی بودر که نکاح اول حضرتک حقنده عبادت ایدی وبری
دخی اظهار معجزات ایدی شول جهتدن که امهات مؤمنین رضی الله عنهن آتالری و قرنداشلری و سایر
متعلقاتی غیرتن قودیلر دخی فخر عالمک خدمت شریفنده رغبت کوستردیلر آنونکیچون که حقلرنده
باطنی احوالینه اطلاع ایدوب صدق نبوتنه جزم ایتشلر ایدی ام حبیبه رضی الله عنها اول حضرتک
خدمتن اختیار ایدوب تحت نکاحنه شول حالده داخل اولمش ایدی که باباسی ابو سفیان اشد
عداوتیله فخر عالمک عدوسی اولوب دون و شب لات و عزی یه و غورینه جان اتمقده ایدی آناسینک
دین و آیینه هزار لعنت و نفرینلر اوقیوب کلدی خاندان نبوتده قرار و تمکین بولدی
صفیه رضی الله عنها انک آناسینی و عمنی و زوجنی قتل ایتمش ایکن تزوج اتدی صفیه اول
حضرته بر حیثیتله میل و محبت و انقیاد و اطاعت اوزره اولدی که جمیع متعلقاتنی قتلنه رضا

ویردکلری

ویردوکدن غیری کندی ییدی دخی قربان اتمکه دیلسه بولنمزدی و بو وجه هب بو فخر کائنات
آثار معجزاتیدر که مقتضای طبیعت بشریه کشی کندو آبا و اقرباسی جانبلرین ترجیح ایکن آنلر بوحالینه
ترجیح ایدوب کردن انقیادلرین طوق طاعتیله آراسته و پای ارادتلرین خلخال طاعتیله پیراسته
قلدیلر نکاح و تناسل جانبلرین ترغیب خصوصنده ائمه حدیثدن ابو داود و نسائی معقل بن یساردن
مرفوعا روایت اتدیلر که خواجه عالم صلی الله علیه وسلم تزوجوا الولود الودود فانی مکاثر
بکم الامم دیو بیورمشدر معناسی چوق طوغران و زوجنه زیاده محبت ایدن خاتونی تزوج
ایدوک زیرا تحقیقا بن سزک کثرتکز ایله کثرتده مغالبه ایدیجیم دیمکدر ابن ماجه نقلنده ابو هریره دن
رضی الله عنه بو عبارتله مرویدر که انکحوا فانی مکاثر بکم بو حدیث شریف خلق لساننده مشهور
اولانک معنیسیدر که تناکحوا تناسلوا فانی اباهی بکم الامم یعنی بری بریکوز مابیننده نکاح
و تناسل ایدک زیرا بن سزک کثرتکز ایله سایر امتلره مفاخرت ایدرم دیمکدر اما بعض محدثین بو لفظیله
کتب احادیثده بولنمدوغی دیمشلردر امت محمدی تکثیر نیتیله نکاح صومدن افضلدر دیدیلر
عمر بن خطاب رضی الله عنه بن محظوظ دکلم ایکن مجامعت نسادن الزم تا که امت محمد چوق اولوب
یوم قیامتده مفخر عالم آنلرک کثرتیله سایر امتلره غلبه و افتخار ایده دیمش و لا رهبانیة فی
الاسلام حدیث شریفنده رهبانیتدن مراد ترک نسادر دیدیلر اکر آنلری ترک ایتمک افضل اولایدی
بو زمان دینمز که خیر الادیاندر بونده مشروع اولایدی بلکه مباشرت نسا اقتضای انبیا اولدیغی
صحیح بخاریده مرویدر که حضرت سلیمان علی نبینا وعلیه الصلاة والسلام لأطوفن اللیلة علی
مائة امرأة دیو بیورمشدر بر کیجه ده یوز خاتونی طواف ایتمکله مفاخرت بیوردی بر روایت
اولنور که اوچ یوز خاتونی و یدی یوز جاریه سی وار ایدی بو قدرت حضرت سلیمانک معجزاتندن ایدی
زیرا انسان بو مرتبه یه طاقت یتشدرمدوکی ظاهردر وبو معنادن سلیمان علیه السلامک فخر
کائنات صلی الله علیه وسلم اوزره فضیلتی لازم کلمز زیرا سلیمانک کثرت نسا و جواریسی ملک و سلطنتی
لوازمندن ایدی که اول اصل سلطنت وهب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی موجبنجه کندودن
صکره کسنه یه میسر اولمش ایدی و خواجه عالم صلی الله علیه وسلم وقتا که نبی ملک اولمغله
عبد اولمق بیننده مخیر قلنوب کندوسی عبودیتی اختیار ایلدی اول وادیده خرق عادة اولنمه

کندویه اعطا اولندی که بو قدر صوم و ریاضت و انواع محنت و مشقت چکدکی یکن اول بابده
کمال قدرت و استطاعت اوزره ایدی بو حالت معده و بشره دکل ایدی که اهل ادراکه خفی اوله پس اول
حضرتک نجوسی ایلغ اولدوغی ظاهر اولور **نوع رابع** اول چشم چراغ جهان و نجت بیدار عالم
و عالمیانک بمقتضای بشریت معتاد حاجت استراحتلری بیاننده در صلی الله علیه وسلم **روایت**
اولنور که اول حضرت کیجه نک اوّللرنده یعنی صلات عشادن صکره یاتوب اویوردی نصف اخیرنده
اویانوب تا الغروب صلوات استعمال ایدوب آبدست آلوردی اویقوی قدر حاجتدن زیاده ایلمزدی
و احتیاج مرتبه سندن نفسنی منع دخی ایتمزدی طاعت و عبادته تحصیل قوت ایچون نحو اعتدال
رعایت ایلردی و عادت کریمه سی بو ایدی که ذکر الله ایدوب صاغ جانبنه یاتوردی چاق مبارک
کوزلرینه اویقو غلبه ایدنجه ذکردن خالی اولمزدی و فی الجمله مرتبهٔ هضمه قریب اولدقده
یاتمزدی زیرا طوقلقله یاتمغک مضرتی معلومدر و صاغ جانبی اوزره یاتمغک اصلی بر بودر که
جمیع احوالنده صاغ جانبی اختیار عادت کریمه سی ایدی **بری** دخی بو ایدی که کندو یی قتی اویقویه
ویرمکدن ایچون اویله ایدردی زیرا قلب انسانی نک محلی صول جانبدر کیشی صول یاننه یاتیجق
غایت استراحت اوزره یاتور اما صاغ یاننه یاتدقده قلب کندو مکاننده نا آرام اولوب خلاف معتاد
دوشمکله مضطرب اولور کندو محلنه چکیلمکدن خالی اولمز تو سیدن کیشیه راحت ایوی اویوب
اویانمق اقتضا ایلر بو ایسه دن مراد شریفی اویانمق خصوصنده کندو ذاتلری بو وضعه احتیاجی
اولدوغندن دکل ایدی زیرا امام بخاری نقلنده تنام عینی ولا ینام قلبی بیوردیغی حضرت
عایشه دن رضی الله عنها مرویدر بلکه امتنی ارشاد ایدی که آنلر سنتی رعایت ایله اویانمغه
استعانت ایده لر **بعض** علمادن منقولدر که صول جانبه یاتمق اگرچه راحت زیاده دردر اما
قلبه ضرری واردر شویله که قلب کندو یرنده اولیجق جمیع اعضا اکه میل ایدوب
فضول منصب اولور یعنی ماده لر قلبه دوکیلور دیدیلر و انجون اوت بو امزری ارقه او ستنه
یاتوب اویومق دخی زیرا دماغک فقرالری بویونک اولیدکی منوب سکزلره و سینه یه دوکیلور
تزل و سیل و سکزلر آغریسی و فالج و بیلک آغریسی حاصل ایلر اکر ایتمیوب دماغده قالورسه
آشی نتمیق و صرع و سکته مرضلرینی کتورور **یوزی** قوین یاتمق اطبا قولنجه یره مز دکلدر

مقصد نافع دکلدر اما شرع شریف مقتضاسنجه وضع قبیح و مذمومدر **سنن** ابن ماجه ده روایت
اولنمشدر که بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم مسجدده بو وضع اوزره یاتور بر کسنه نک
اوزرینه کلدی دخی مبارک ایاغیله دورتوب قم واقعد فانها نومة جهنمیة دیو بیوردی
معناسی ظاهردر **روایت** اولنور که عادت کریمه سی ایدی گاه دوشک اوزره یاتوردی گاه حصیر
بساط اوزره یاتوردی گاه حصیر اوزره وگاه قوری یر اوزره یاتوردی صلی الله علیه وسلم **و دیار**
عربده مسح دیرلر بر جنس شال اولور زاهدلر لباسیدر غیرکاینا تک صلی الله علیه وسلم اول جنسدن
بر دانه سی وار ایدی گاهی آنی دوشنوب اوزرنه یاتور اویوردی دیدیلر و یاتدوغی زمانده مبارک
النک آیه سینی صاغ یکاغی آلتنه قیوب رب قنی عذابک یوم تبعث عبادک دیو بیوردی
معناسی یا رب قوللرکی قبردن قالدوردغک کونده بنی عذابکدن صقلا دیمکدر **بر** روایتده
یوم تجمع عبادک واقع اولمشدر بونک دخی معناسی یوم حشرده دیمک اولور **ابو قتاده** رضی الله عنه
بیورمشدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم کیجه یاتقلو اولسه صاغ یاقی اوستنه یاتوردی
صباحه قرشو یاتسه لر اولسه ایکی مبارک قوللرین دیکوب سعاد تلو باشنی آلتلرینک اوزرینه
آلوردی حقیقتده بو یاتمق قسمندن دکلدر فی الجمله استراحتدر **حذیفه** رضی الله عنه روایتنده
دوشکینه یاتدقده اللهم باسمک اموت واحیا دیو بیوردی **امام ترمذی** روایتنده انس بن مالکدن
مرویدر که یاتدوغی زمانده الحمد لله الذی اطعمنا وسقانا وکفانا وآوانا فکم ممن لا کافی له
ولا مؤوی دیو تحمید ایدردی یعنی حمد اول تکری تعالی حضرتنکه بزی یدیردی و ایچوردی
و کفایت قیلدی و ماوی یعنی یتاق ویردی نیجه لر واردر شونلردن که کفایت ایدیجیسی و ماوی
ویریجیسی یوقدر دیمک اولور **ذکر** اولنان احادیث شریفه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن
مرویدر گاه اویله وگاه بویله بیوررلردی کشی مرتبه سن اختیار ایلدیسه اقامت سنت ایتمش
اولور و حضرت **عایشه** صدیقه دن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم ایکی مبارک
اللرین بر یره کتورردی قل هو الله احد و قل اعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس بیوروب
اوقیوب اللرینه اوفوروردی آندن مبارک باشنه و یوزینه و سایر جسد شریفنه سوررردی اوچ
کره بویله ایدردی دیو بیورمشدر **معلوم** اوله که بخاری رحمه الله نقلنده وارد اولان سنت شریفه

ولا ينام قلبي حديث شريفندن خاطره بو كلورسه كه فخر عالم صلى الله عليه وسلم بعض سفرلرده
بر كيجه صباحه قريب زمانلرده بر واديده ايچنده صحابه كرام ايله قونديلر دخى جمله‌سن غفلت آلوب
صباح نمازين يجوردلر ايلن چاق كونش قزرنجه بو حال اوزره اولديلر آخر حضرت عمر رضي الله عنه
تكبير ايلديكي آندن فخر عالم اويانديلر صحابه كرين ايله اوراده آبدست آلوب صباح نمازين قضا
ايلديلر يا توبنك وجهي نه در ديلورسه علما رحمهم الله تعالى بو شبهه دن بر جواب وتمهيله جواب ويرمشلر
ذكر اندوكلري اجوبه صحيحه دن بري بودر كه قضا شروع قلنق مصلحتي ايچون ايدي زيرا اكر
كندودن فوت نماز واقع اولماسه بو حال امتندن واقع اولسه كركايدي وسهو ايدوب سجده
سهو قلدوغي دخى بو بابدن ايدي كه علما اكر سهوا هر فعل كه اول حضرتدن صادر اولدي بر مصلحتي
متضمن ايدي زيرا انبوتلري بعثتدن مقصود اتمام احكام شريعت وتكميل قوانين دين وملت ايدي
وبو معنايه دلالت ايلركه تمام غزوه بر كره واقع اولدي مشروعيت بو مرتبه كفايت ايتدوكيچون آرتق واقع
مقصد رابع اول حضرتك صلى الله عليه وسلم وشرف وعظم صدق نبوت وثبوت رسالتنه دال
اولن معجزات باهره وخصايص آيات وبدايع كرامات ظاهره‌سي بياننده در معلوم اولكه معجزه
ديو انبيا عليهم السلامك صدقنه دلالت ايدن امر خارق العاده‌يه ديرلركه تحدي‌يه مقرون اوله
يعني بر ايش كه عادته مخالف اوله وصادر اولدوغي زمانده خلقدن طلب معارضه ايده لن
بن شويله ايلدم سزده قادر ايسه كز بونك مثلين ايدك ديرلر تحدي لسان عربده معارضه ايدوب
كشي خصمدن كندو فعلنك مثلن طلب ايليوب غلبه ايچون نزاع ايتمكه ديرلر جوهري
وصاحب القاموس بو يله ديمشلردر علامه زمخشري اساسده ايدر حدا يحدو وهو حادي الابل وتحدي
بما حداي امر ادا اخذ وعن المجاز تحدي اقرانه اذا باراهم ونازعهم الغلبة واصله الحدا يتبارى فيه
الحاديان ويتعارضان فيتحرى كل واحد منهما صاحبه اي يطلب حداه كما يقال توفاه بمعنى استوفاه
حاصلي بودر كه تحدي بر كسنه دوه‌يه انجه آوازه ايدوب يرلسنه عربلر حدا الابل ديرلر اختلال دخى
ديرلر وايله ايدن كشيه حادي ديرلر ومجاز قيلندي ندركه بر كسنه اقرانندن معارضه طلب
ايدوب منازعات وادبيه بن ايتدوكي شيئه ايله ديو غلبه ايچون نزاع ايليه اول كسنه ايچون تحدي
اقرانه ديرلر وتحدي نك اصلي حدا در ايكي حادي بري برنسنه معارضه ايدوب حدا طلب ايتمك

معناسنه

معناسنه‌در تفعل صيغه‌سي استفعال معناسنه كلور نته كيم استوفاه معناسنه توفاه ديلور
ديمكدر بعض حواشي كتابنده مذكوردر كه عربلر دوه‌يي سوردكلري زمانده تقارلق بر
يانه بر حادي كيجه بر يانندن دخى بر حادي بكرو آندن بري بربندن حدا طلب ايده‌لر واصل تحدي
آنلر وركت بو طريقيله معارضه لرنه ديرلردي صكره اتساع طريقيله هر معارضه‌يه تحدي ديلور
وتحقيق تحدي بو دعواي رسالته ديرلر ومعجزه نك بر شرطي دخى بودر كه تحدي ايدن كمسه نك
ايتدوكي ايشك مثلني بر كمسنه دخى ايتمكه قادر اولمايه مثلا رسول الله حضرتندن صادر اولن شق
قمر وساير معجزاتي كبي وحضرت موسيدن واقع اولن عصانك اژدها قلنمق كبي وبو بكوزنده واريسه
معجزه در وتحدي قيديله كرامات اوليا كه تحدي سنوز اولورلر انلر خارج قالورلر وتحدي‌يه معارضت
شرطيله شول نسنه‌لر كه متقدم واقع اولورلر رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك اوزرينه
بولت سايه صالمق كبي ومبارك سينه‌سي شق اولنمق كبي وحضرت عيسى على نبينا وعليه السلام
بشكده ايكن سويلدوكي كبي وبونلرك امثالي نه واريسه خارج قالورلر بونلره معجزه ديمزلر
ارهاص ديلور يعني نبوته اساس وبنياد صالمقدن وشول نسنه‌لركه معارضت عرفيه‌دن
اخراج ايدمجك مرتبه‌ده تاخر ايله موخر واقع اوله انلر دخى خارج قالورلر ومثلين ايشلكه كسنه قادر
اولمق شرطيله تحدي‌يه مقرون اولن سحرلر خارج قالورلر زيرا انبيا آنلرك مثلن ايشلكه قادر اولورلر
نته كيم حضرت موسي‌يه تعجيز ايچون ايشلدكلرين حضرت موسى عليه السلام دخى ايشلدي وغلبه
ايتدي وسحر ديدكلري قلب اعيان وتحويل طبايع ميدر يوخسه دكلميدر ديو علما رحمهم الله تعالى
اختلاف ايتمشلردر يعني ساحر سحر ايله بر نسنه‌يي كچكدن طبيعتندن چقاروب بر طبيعته دخى دوندرمكه
قادر اولورمي يوخسه همان كوستردوكي خيالاتميدر ديديلر بعضلر ايتديلر كه چكدن دوندرور
حتى انساني حمار ايتمك جايزدر ديديلر بعضلر قايل اوليوب بو كه حق تعالى دن غيري كمسنه
قادر اولمز پيغمبرلر النده ظهور ايدن دخى حق تعالى نك خلقيله در انبياسنه معجزه ايچون خلق
وايلا بوكه نه ساحر ونه صانع قادر اولورلر اكر انبيايه جايز اولن آنلره دخى جايز اولايدي انبيا ايله
فرقلري نه اولوردي ديديلر اكر قاضي ابو بكر باقلاني ذكر ايتدوكي كبي فرق تحدي ايله اولور ديرلر
بو جواب تهيد وتمهيله باطل دن بري بودر كه معجزه‌يه تحدي شرط اولنمق يوقدر كه بوكه دليل

نه کتابده ونه سنتده ونه اجماعده ونه صاحب رأینك قولنده بر نسنه که دلیلدن عاری اوله بالکه
ایکنجیسی بودر که اول حضرتك صلی الله علیه وسلم اکثر معجزاتی تحدی اوزره واقع اولمشدر مثلا حصا
وجذع سویلدکلری ومبارك برمقلرندن صو آقدیغی وبخیه یوز کشینك بر صاعدن اطعام ایتدوکی
وحضرت علی کرم الله وجهه‌نك کوزینه توکوروب صحت بولدوغی وبونلرك امثالی نوادر ایله تحدی
ایتمدین صادر اولمشلردر بلکه قرآندن وشق قمردن غیریلرده تحدی ایتمشدر اکر ایکینجیدن
غیریده معجزه دکلدر دیلورسه بو سوز بدعتدن کفره اقربدر ومعجزاتدن بری ظهوره کلدوکی زمانده
عادت کریمه‌سی بو ایدی که أشهد أني رسول الله دیو بیوررردی نته کم اول بر شخصه اشارت ایدوب
شوکشی اهل جهنمدندر دیمش ایدی صکره‌دن اول شخص بعض غزاده نشر کلدوکدن نتیجه کندینی قتل
ایلدی وکندو دخی مجروح اولدیغی آندن کندو کندوبی دخی قتل ایتدوکی زمانده که خبر عالمك
بیورمغی ظاهر اولدی اول زمانده أشهد أني رسول الله دیو بیوردی واوچنجیسی بودر که حق سبحانه
وتعالی کلام قدیمنده معجزات نبویه‌دن آیاتله تعبیر ایدوب قل إنما الآيات عند الله بیوردوغی محلده
وما منعنا أن نرسل بالآيات بیوردوغی مقامده هر کیز تحدی شرطا ایلدیکی یعنی تحدی شرط ایتمك
باطل ایدوکی صحیح اولدی دیدیلر وبر اقوال تفسیر ابی امامة بن النقاشده ذکر اختصار اوندن نقل
اولندیغی اما بو سوزلره جواب ویریلوب مراد شونلردن طلب ایتمك معناسنه تحدی‌نك مفهوم اصلیسی
دکلدر که هر معجزه صادر اولدقده اولیا ایتمك لازم اوله بلکه همان دعوای رسالت کفایت ایلر
دیدیلر وحق بودر که پیغمبرك آیات کوسترمك قصدندن ایدوکی سحره فرعون حقنده يخيل إليه من
سحرهم بیوردوغی کفایت ایلرسا یرا قوال الاحتیاج یوقدر والله اعلم ومعجزه‌نك دوردنجی شرطی بودر که
تحدی ایدن کسه‌نك دعواسنه موافق اولمق کرکدر مثلا بر کسنه دعوای نبوت ایدوب اظهار معجزه
علنده بهایمدن شو حیوان بن سویلدوم دیسه وآتیا اول حیوان دخی سویلسه اما کذبنه شهادت
ایدوب بو کشی جواسنده کاذبدر دیسه بونه معجزه اولمز زیرا اول محلده حق تعالی‌نك خلق ایتدوکی
امر خارق العاده پیغمبر اولانك صدقنه دلیل اولمق کرکدر اول یرده که حق جل وعلا کذبنه
دلیل اولانی خلق ایلیه معجزه اولمز کذابایدوکی ثابت اولور نته کم مسیلمة الکذاب لعنة الله علیه
دعوای نبوت ایدوب بر قوینك صوینی چوغالتمق ایچون آغزینه توکوردی قوینك صوینی قورودی
دیو

دیو حربنك کوزینه توکوردی کوزلری کور اولدی ملعونك مرادی بو ایدی که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه واقع اولان کبی کندو بیا اتفاق ذات کمله نبوت اثبات ایلیه اما حق جل وعلانك قدرتی
خلاف مرادی ظاهر اولوب یوزی قاره اولدی اکر سؤال اولنوب ذکر اولنان دورت شرط اوزره
امر خارق العاده چونکه صادقلردن غیری کسنه‌نك النده ظهور ایتمز ایسه دجال لعیننك دعوای الوهیته
موافق بو قدر امور عظام ظهور ایتسه کرکدر نته کم احادیث شریفه‌ده بیان بیورلمشدر دیلورسه
جواب بودر که تکری تعالی یالان یره رسالت دعوی ایدنلرك النده دعواسنه موافق خارق العاده
خلق ایتمك نه واقع اولمشدر ونه اولجقدر دجال لعین رسالت دعوی ایتمز ربوبیت دعوی ایلر
اکرچه حق تعالی‌نك حکمتنه موافق انك النده بعض نسنه ظهور ایلر اما اینه صدقنه دلالت
ایتمز انوکیچون که شان ربوبیته لایق اولمین اوصاف واحوال الله متصفدر بر حالدن بر حاله تغیر کبی
وسایر خلق محتاج اولدوغی احوال احتیاج کبی هب بونلر کذبنه دلالت ایدر بونلر حق جل وعلا
شاننده محال وممتنعدر ليس كمثله شيء وهو السميع البصير وشویله معلوم اولا که انبیا علیهم السلام
اللرنده ظهور ایدن معجزاته کتاب ائمه دین رحمة الله علیهم اجمعین دلائل نبوت وآیات نبوت
دیرلر قرآن عظیمده دخی معجزه لفظی کلمشدر حدیث شریفده ده کلمشدر آنلرده واردر اولان آیت
وبینه وبرهان لفظلری ایدر نته کم حضرت موسی قصه‌سنده عصا ایله ید خصوصنده فذانك
برهانان من ربك بیورلمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم حقنده قد جاءكم برهان
من ربكم بیورلمشدر معجزه لفظنه دیکمه ضرر یوقدر ولکن اطلاقی اوزره ذکر اولنسه مطلقا آیات
انبیادن ایدوکی معلوم اولمز بیانه لازمدر زیرا اکرچه بعض اهل کلام انبیادن صادر اولانه معجزه
واولیادن صادر اولانه کرامت دیکی خصوص قلمشلردر اما سلف رحمهم الله تعالی امام احمد کبی
وغیریلری کبی انبیادن واولیادن صادر اولان خوارق عادتیه معجزه دیرلر وآیت وبرهان لفظلری
انبیا علیهم السلامدن صادر اولانه مخصوصدر غیره اطلاق اولنمزلر نته کم معجزات انبیایه آیت وبرهان
لفظلریله ذکر ایتمك اولی دردیدیلر ونکاه اولور که کرامات اولیایه دخی آیات دیرلر شول اعتبار ایله که
تابع اولدوقلری انبیانك صدق نبوتنه دلالت ایلرکانه آنلرده کندولرندن صادر اولمشدر زیرا که
بو اصطلاحاتی احوالن بیلدکدن صکره معلوم اوله که بزم پیغمبرمز ایکی جهان فخری سلطان انبیا

مسند نشین بارگاه اصطفا محمد مصطفی علیه من الصلوات اصفاها ومن التحیات ازکاها حضرتلرینک
دلایل نبوت کبریٰ و شواهد رسالت عظمیٰ سندن بعضی بونلردرکه توریت وانجیلده و سایر کتب آسمانیده
ذکر و نعتی جریان ایدوب دعوتدن بر مدت مقدم خروج ایده جکی مذکور و مسطور قلنمشیدی و زمان بعثت و ولادتی
قریب نیجه امر عجیب و غریب ظهوره کلوب ایوان کفر و عصیان تزلزل و آب فراوان جویبار
ضلال و طغیان تنزل بولمش ایدی قصهٔ اصحاب فیل و آنلره واقع اولان تعذیب و تنکیل و عقوبت و طاق کسرانک
کنکره لری ییقلوب خراب اولدیغی و آتشکدهٔ فارسک اودی سونوب سلطان مجوسیه نک اوجاغنه
صو قویلدیغی و بحر ساوه نک یره باتوب کیتدوکی و موبذانک عالم رؤیاده عجایب مشاهده ایتدوکی
و اصنام و اوثانک من غیر دافع یوزلری اوزره یقلدقلری و نقل احادیث اسناد صحیح ایله سایر
روایت قلندقلری آثار کالشمس فی منتصف النهار ظهور و اشتهار بولمشدر و خواجهٔ کاینات
متاع مزخرفات جهان بی ثباتدن نسنه یه مالک دکل ایدی که آنوکله استمالت قلوب ایدوب طایفهٔ
عرب کبی معاند و متمرد قومی بندهٔ زرخریده سی کبی کندویه رام ایده یدی و ابتدای ظهورده سواران
پیاده و پیادکان خیل کذاردن اعوان و انصار و لشکر بی شمار ایله قوت و استظهار بولمش
اوقدر وحشی وش و کردن کش طایفه یی کندو تسخیر ایله صید ایدوب حبالهٔ تکالیفه قید ایده
انک میسر اولامیدی لیکن محض امداد عنایت یزدانی و مزید تایید ربانیدن غیری نسنه دکل ایدی
که فرد وحید فلک رسالتدن تابان و درخشان اولوب مانند سلطان یکسوارهٔ آسمان شمشیر
شعاعی عرصهٔ زمین و زمانه صالدی و ضرب تیغ تیز قاطعه و بارقهٔ براهین ساطعه ایله
بسیط غبرایی کران تاکران فتح ایدوب فروغ ماهچهٔ لوای ظلمت زدای اسلام ایله اقطار اقالیم
عالمی روشن قلدی شعوب و قبایل اعراب و متعبدان سلاسل انساب سایهٔ حمایتنه التجا
ایدوب اصناف طوایف بنی آدم بلکه اجناس متنوعهٔ عرصهٔ عالم جناب حضرتنه انتساب ایله
اسیر جاه و جلال و مبتلای ریاست و استقلال و متقید شواغل ملک و مال و پای بند علایق
عشیرت و عیال اولنلر آنوک محبتنه جمله سین ترک ایدوب مهاجرت اوطان و مفارقت بلدان
اختیار ایتدیلر اعلای کلمهٔ اسلام و اعزاز دین سید الانام ایچون اول حضرتک قوشوسنده
اولاد و آبا و اخوان و احبا بری برینک خونلرین تیغ بی دریغ ایله ریخته قلدیلر عقل سلیم

وطبع مستقیم

وطبع مستقیم صاحبلرینه مخفی دکلدرکه بونک امثالی غرایب اطوار و عجایب احوال محض خامهٔ
تدبیر و صورت نکار اندیشه ایله صفحهٔ ظهوره نقش باغلمق داخل دایرهٔ محالاتدندر الا له
الخلق والامر تبارک الله رب العالمین وجه دلایل نبوتندن بری دخی بودرکه کندو خط
یازمزدی و اوقومزدی امی ایدی و بر امی قومک ایچنده وجوده کلوب آنلر آره لرنده نشو و نما بولمشیدی
و بر شهرده حاصل اولمش ایدی که هرکز آنده امم ماضیه نک احوالندن خبردار بر عالم بولنمیه
و تحریره واروب علمادن بر کسنه حضورنده طورمق واقع اولمدی و بالجمله طریق کسبک برینه
سالک اولمدین توریت و انجیلده و سایر کتب سماویه ده واقع اولان اموردن خبر ویروب احوال
امم سالفه یی بیان بیوردی و اول تاریخده آثار و اخبار احوالی مختل اولوب کتابلرده یرلو
یرندن تغییر و تحریف قلنمش ایدی و صحت و سقامتن بیلنلردن بغایت آز کسنه قالمش ایدی
اهل ملتدن هر طائفه نک تمسکات ابطاله حجت و برهانلر اقامت ایلدی که جمهور متکلمین
اجماع ایتمشلردر انوک ایتدوکنه قادر اولامیه لردی بو خصوص اول دلایلدرکه اول حضرتک
کتوردوکی اشیا حق جل و علا قبلندن کلمش امور ایدی و معجزات باهره سندن بری دخی قرآن عظیمدر
که بر سوره سنک مثلن کتورمکه فصحای دوراندن تحدی بیوروب جمله سی نکول ایتدیلر اکرچه
بر نسنه کتورمکه قادر اولامدیلر و بعض علما رحمهم الله تعالی بویله شرح ایدرکه رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتنک طایفهٔ عربه کتوردوکی کلام معجز نظام حضرت عیسی علیه السلامک ایتدوکی
احیای موتی و ابرای اکمه دن ایتمه اعجب و دلالتده اوضحدر زیرا انوک قومی حکما و اطبا
ایدیکه طبعلری بو غایه یه وارلرنده اول دعوایی ایدر و اول مقوله علم و عمله کوشش ایدر کسنه
یوغیدی اما طایفهٔ قریش ممارست کلام فصیحه سعی بلیغ ایدوب مابینلرنده مستعمل و متعارف
اولان فصحا و بلغا کمالاتی ایله افتخار و مباهات ایدرلر فصاحت و بلاغتله ایدی بونلر بویله ایکن قرآن
عظیم کلام جنسندن ایکن مثلن کتورمکه عاجز اولدقلری مجرد اول حضرتک آیت رسالتی و دلیل
نبوتی اولمغیچون ایدی بوندن واضح دلیل و برهان اولمز زیرا استاد نقاش مانی نهاد صنعت
کتابته مألوف و معتاد اولمسه بر کاتب خوش نویس آنک یانینده زیبا خطلر و بی همتا سطرلر تحریر
ایلسه هرکز نقاشلک عرضنه خلل و ناموسنه نقصان و زلل کلوب اول جهتدن صحیفهٔ خاطرنده

اکمه آنادن کوزسز طوغان آدم
ابرای اکمه اول حالده ایکن
ایدوب کوزلو
اکمه
ح

نسوم رشك وغيره كبى كه مخلصى احتمالى يوقدر اصل اكر رنك و بوى كا و لار كه نه صنعتده
تكلمه و مهارت دعواسين ايدرسه آنده مقلبه تام ايدوب متفاوتدن تعجيز والزام ايليه لركه
اول حضرتك صلى الله عليه وسلم اتيانى قرآن اعجاز ترانله قوم قريشه اتدوكى ايش بو قبيلدندر
خطابى رحمه الله ايدر رسول الله صلى الله عليه وسلم كندو زمانده سى خلقنك قدره عقلا
رجالدن ايدى بلكه حق تعالىنك على الاطلاق مخلوقاتنك اعقلى ايدى آندن عاقل كسنه
بولنميدى بوبله ايكن حق جل وعلا قبليدن خبر ويردوكى نسنه من عند الله اولدوغن و اول
جنابدن خبر ويردوكى شيئده خلاف اولمدوغن قطعى سويلمش ايدى اكر ديدوكى كبى اولميدى
عقلى اذن واجازت ويرمزدى كه بر كسنه اولنى جايز ايكن بو اولمزدى قطعى خبر ويريدى مثلا
قرآن عظيم ايچون على ملأ الناس چقوب بلند آوازله سيز بونك مثلى كلام كتورمكه قادر
دكلسز بو اولمز اولمز ديوچاغروب قطعى خبر ويردى آخر بوردوغى كبى اولوب بو قدر فصاحت
و بلاغت اولدوغن اولورن عرب عربادن بركسنه قادر اولميوب ضرورى قائلر دوكلوب خرمتلر برده بى
پر بلاغه رضا ويرديلر خواجه كائنات صلوات الله عليه وسلامه اولكدن بويله خبر ويردوكى
بو ايدى كه كندويه اعلام اولنوب جناب حقدن بويله خبر ويرمكه مأمور اولمش ايدى نتهكم حضرت
حق جل وعلا بيورمشدر قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ
بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا يعنى يا محمد سن شويله دى كه والله اكر بالاجتماع و حسن
نظم و كمال معنى ده بو قرآنك مثلن كتورمكاوزره انس وجن بر يره كلسه لر آنلار روى زمينده
عرب عربا و ارباب بيان و اهل تحقيق واركن ينه بونك مثلن كتوره مزلر ديكا اولور فخر عالم
صلى الله عليه وسلم بعض آيات كريمه دن بلغاى مشركينك بعضنه اوقيوب آنلر دخى
اعجازنه اقرار و اعتراف ايتدوكلرى اخبارده وارد اولمشدر جمله دن برى بودر كه محمد بن كعب رضى الله عنه
دن مرويدر كه ايتدى بانكه خبر ويرلدى كه بركون مكه مشركلرندن عتبة بن ربيعه حرم شريفده
قريشك مجلسنده ايدى رسول الله صلى الله عليه وسلم دخى حرمك بر جانبنده بشقه اوتورمشلر ايدى
عتبه ايتدى يا معشر قريش نه ديرسز وارهيم شونكه بعض نسنه لر عرض ايدهيم اميددر كه قبول
ايدوب بزدن آلكه ديدى يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك يانينه كلوب

يا محمد مال ومتاع دنيويدن نه استرسك ساكه ويره لوم تاكه آلهه مزه دخل ايدوب دينموزى
ابطاله سعى ايليه بو سويلدوكى سوزلردن فراغت ايله ديكا ايچون قريش ايله مشورت ايلدى
آنلر دخى جايز كورب نوله يا ابا الوليد ديديلر آندن قالقوب حضرت رسالت پناه صلى الله عليه وسلم
يانينه كلوب اوتوردى زعم فاسدنجه ترتيب اتدوكى مقدمات باطله يى بر بر سويليدى تمام اتدوكى
كبى رسول الله صلى الله عليه وسلم أفرغت يا أبا الوليد ديدى يعنى يا ابا الوليد سوزدن فارغ
اولدوكمى ديدى عتبه دخى نعم ديدى آندن رسول الله حضرتى ايتدى فاسمع منى ديدى يعنى
ايدى سنده بندن ايشت ديدى اول دخى سويله ديدى خواجه عالم صلى الله عليه وسلم سوره
سجده نك اولندن باشلدى بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ حم تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
ديو اوقودى قرآنا عربيا بيورلدوغى يره يتشدى آندن نكجرى آشغه سن اوقومغه باشلدى عتبه
بونى ايشيدنجك هيچ سوز سويلميوب ايكى الرين آردنده يره طيبه دى دخى قولاق طوتدى تاكه
رسول الله صلى الله عليه وسلم چاق سجده آيتنه دكن اوقودى و سجده ايلدى آندن صكره يا ابا الوليد
ايشتدكمى ديدى عتبه ايتدى ايشتدم اشته سن اشته اول ديدى آندن قالقوب يارانى
مجلسنه كتدى قرشودن كوردكلرنده برى برينه والله عتبه سزه كتدوكى صورتك غيرى ايله كلدى
ديو سويليلر عتبه كلوب اوتوردى چقدى كتان نيجه اولدى احوال ديو سؤال ايليلر ايتدى والله بن
بر كلام ايشتدم كه هركز عمرمده مثلن ايشتمدم والله اول شعر دكلدر و سحر دكلدر و كهانت دكلدر
يا معشر قريش كلوك بنم سوزمى طوتك شونكى بو كندو حالنه قويك باكه باشلدى بسم الله الرحمن الرحيم
حم تنزيل من الرحمن الرحيم ديو بر قرآن اوقودى عاد و ثمود قومنك باشلرينه بلا و مصيبه متعلق
اندر آيتنى اوقيوب فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ديدوكى يره كلدوكى كبى
بن طوتمدم آغزنى ويردم كه بزه اولنى ايشى اتميه و سيز خو بيلورسزكه محمد بر سوزى سويلسه كذب ايلمز
حاصلى بن سزه عذاب نازل اولا ديو قورقدم ديدى امام بيهقى بويله جه روايت اتمشدر رحمة الله عليه
وبنه بيهقى و مسلم رحمة الله عليهما نقل لرنده وارد اولمشدر كه ابوذر رضى الله عنه كندو برادرى
اولن انيسى وصفا ايدوب ايدى والله بن قرنداشم انيسدن اشعر بر كسنه ايشتمدم والله زمانه
جاهليتده اون ايكى شاعرى بونمشدر بريسى بنم ديدى آندن كندو نكا اسلام منه سبب اولدوغى

يا محمد

ذكر ايدوب ايتدي مكه شهرينه كيدوب باكه پيغمبر عليه الصلوة والسلامڭ خبريني كتوردكده بن ايتدم
خلق حقنده نه سويلرلر ديدم ايتدي شاعردر كاهندر ساحردر ديرلر امّا بن والله كاهنلر سوزين
ايشتدم وانواع شعره قيامم ايتدوم هيچ ياقيشمدي وبندن صكره بركسه نڭ لسانندن دخي بيتيمزكه
اكه شعردر ديه والحاصل محمد صادقدر انلر كاذبلردر ديدي وعكرمه دن مرويدركه وليد بن مغيره
فصاحتده قريش قومنڭ سرآمدي ايدي بركون رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه ايتدي
باكه بر مقدار قرآن اوقي ايشيدهيم ديدي فخر عالم صلى الله عليه وسلم دخي ان الله يأمر بالعدل
والاحسان آيت كريمه سن آخرنه وارنجه اوقودي وليد ايتدي بر دخي اوقي ديدي خواجه كائنات
صلى الله عليه وسلم بر دخي اوقودي اندن وليد ايتدي والله بو كلامڭ حلاوتي ولذتي
واوزرنده حسن ولطافتي واردر وافر مدحلر ايلدي اندن صكره قومنه ايتدي سزوڭ
آراڭزده شعر احوالنه بندن اعلم كمسنه يوقدر وهر نوعني وجن شعرلرين بندن يكك بلور كمسنه
يوقدر والله اوقودوغي كلام هيچ بونلرڭ برسينه بڭزمز اول كلامڭ برعجب لذت وحلاوتي
وحسن وملاحتي واردر بو آيت كريمه نڭ اولي وآخري وهر برينى مدح ايدردي وتحقيقا اول كلام
غيرلره غالب اولور غيرلر اڭا غالب اولمز ديدي وبونه برخبرنده دخي بويله واردر
اولمشدركه بركره موسم كلدوكده قريش طائفه سن جمع ايدوب ايتدي شمدي هر طرفدن طائفه
عربڭ دوكلوب كلهجكي زماندر كلوڭ بر رأيه اوزره اتفاق ايدوب محمدڭ حقنده جمله كوز
بر سوز سويلڭ بعضڭز بر دورلو وبعضڭز بر دورلو سويليوب بري بريڭزه يالان چيقرميه سز
ديدي موسمه كلهجك اطرافدن خلق كلوب رسول الله حضرتنڭ دعوتن ايشدوب اطراف
عالمه اسلام خبري منتشر اولادي وقتي خوف ايدرلردي انكيچون مشاورهيه باشلديلر اندن
قوم ايتديلر كاهندر ديرلوم ديديلر وليد ايتدي كاهن دكلدر وانوڭ كلماتي كاهن كلماتي
دكلدر ديدي مجنوندر ديلوم ديديلر وليد ايتدي مجنون دكلدر وانده جنون وسوسهسي
وعلامتي يوقدر ديدي آيمدي شاعردر ديلوم ديديلر ايتدي شاعر دكلدر شعرڭ جميع
اقسامني بلورز ديدي آيمدي ساحردر ديروز ديديلر ايتدي ساحرڭ نرهسي بكزر اوقيوب
اوفرمهسي يوقدر دوكم نغلامسي يوقدر ساحرلر ايشلرندن نسنهسي يوقدر ساحر دكلدر ديدي

يانه

يانه ديلوم ديديلر وليد كوردي كه سويلدوكلري مهملاتڭ هيچ مناسبتي يوق انصاف ايدوب
ايتدي شويله ويلوكوزدن برنسنه سويلمز سزالا بن بلورم كه سويلدوكڭز باطلدر ديدي
ابن اسحق وبيهقي رحمة الله عليهما بويله روايت ايتمشلردر ابو نعيم رحمة الله عليه ابن اسحق
طريقندن اخراج ايتمشدركه اسحق بن يسار بني سلمه دن بركمسنه دن روايت ايتمشدركه بني سلمه
قبيله سيدن بر قاچ يكيت رسول الله صلى الله عليه وسلم خدمتنه ايشوب اسلامه كلديلر دخي
يرلرينه واردقلرنده قوم مذكوردن عمرو بن جموح اوغلنه ايتدي باكه اول كيشينڭ كلامندن ايشتدكڭ
خبر ويرديدي اوغلي دخي سوره فاتحه باشلدي الحمد لله رب العالمين ديو صراط المستقيمه وارنجه
اوقودي عمرو ايتدي ما احسن هذا واجمل او كل كلامه مثل هذا ديدي يعني بونه كوزل
نه كوزل نسنه اولور هر سوزيكه اوقي بوكيمدر ديدي اوغلي ايتدي يا ابت واحسن من هذا
ديدي يعني بوندن دخي كوزللري واردر ديدي اولور بعض علما رحمهم الله تعالى بيورمشلردركه اكر بو
قرآن بر مصحفده يازيلوب بيابانه براقيلوب بولنمش اولسه كيم قودوغي معلوم اولمسه عقول سليمه شهادت
ايلردي كه حق سبحانه وتعالى قتندن نازل اولمشدركه انسان بوكه قادر دكلدر فكيف كه جميع خلقك
اصدق واصلح واتقيسي اولان كمسنه كتوره دخي بو كلام حقڭ كلاميدر اقرار قادر ايسه كوزن
بونڭ مثلي بر سوره سزده كتورڭ ديديه بويله اوليجق هيچ شبهه وشك قالمزكه معلوم اولدكه
في الحقيقه قرآن عظيمڭ وجوه اعجازنه حد وحصر يوقدر اما علما رحمهم الله تعالى بو خصوصده
التي وجه اوزره اختلاف ايتمشلردر برى بودركه وجه اعجازي ايجاز وبلاغتدر ديديلر مثلا ولكم في
القصاص حيوة قول شريفي برقاچ حرفدر اما بونده كلام كثير معناسي جمع اولمشدر حاصلي آز
عبارت ايله چوق معنا اولنمش وسوز عيب ونقصاندن پاك وپاكيزه اولمق جهتلرندن درج ايديلي
ابو عبيد رحمة الله عليه حكايت ايلركه فاصدع بما تؤمر ديو بركمسنه اوقوركن براعرابي ايشتدي دخي
همان سجده يه واردي شول كلامڭ فصاحتنه سجده ايتدم ديدي معناسي ساكه امر اولنانى آشكار
سويله ديمكدر ياخود انوڭله حق وباطل ما بيننى فرق ايله ديمكدر فراء دن منقولدركه معناسي ويڭي
اظهار ايله ديمكدر ياخود جماعتلرين توحيدله شق ايله ديمكدر ياخود حق وباطل بيننى فرق ايله
ديمكدر ديدي حاصل كلام لفظ شريف برقاچ حرف ايكن بو دكلو معاني لطيفهيه متحمل اولدن

ائتلاف بيان

هر بری صحیحدر قنغی سنه عمل اولنسه جایزدر علم بلاغتدن خبردار اولن بو کلامک طبقه سی
نه ایدوکن بلور. اصمعی رحمه الله حکایت ایلرکه بر زمانده بش یاشنده یا آلتی یاشنده بر عرب
قزجغزی کوردم. استغفر الله من ذنوبی دیو استغفار ایلر بن ایتدم سن نه دن استغفار
ایدرسین سنک خو داورزک قلم جاری اولمدی دیدم. باشلدی کندو کناهنک اصلن
واستغفارنک وجهین بیان ایلن بر ایکی بیت اوقودی. بن ایتدم هی مغبون اولدیجق نه عجب
فصاحتک واردیدم ایتدی بو اصل نسنه فصاحتدن عد اولنور می حق جل وعلانک
قول شریفندن صکره که قرآن عظیمده وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ
عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ
بیوریشدر. بو بلاغتله بر آیتده ایکی امر وایکی نهی وایکی خبر وایکی بشارت بیانن جمع ایتشدر
دیدی. آیت کریمه نک معناسی بودرکه بز موسی علیه السلامک آناسینه موسی یی امزرتجق
اکر ضرر کلمکدن خوف ایدرسن آنی دریای نیله آت ضایع اولمسندن وشدتدن چکمه سندن
خوف ایله وفراقندن محزون اوله تحقیقا بز آنی سکا ینه رد ایدوب کتورورز بر حیثیتله که
آرمق اکا ضرر کلمکدن خوف ایتمز اولرسن وبز آنی انبیاء مرسلیندن ایتسکرکدر دیو وحی
ایتدوک دیمک اولور. قاضی رحمة الله علیه وحیدن مراد الهام در بو معنا که قلبنه القا ایتمکدر
یا خود عالم رؤیاده بیلدرمکدر دیو بیورمشدر. زیرا ملک ایله خبر کوندرمک انبیایه مخصوصدر
وینه حکایت اولنشدرکه برکون حضرت عمر رضی الله عنه مسجد شریفده یاتوب اویوردی باشنک
اوجنه بر کسنه کلدی کلمه شهادت کتوردی واول کسنه روم طائفه سنک بطریقلرندن ایدی
لسان عربی وسائر دللری خوب سویلیدی. والحاصل بونلری حضرت عمر رضی الله تعالی عنه
اعلام ایتدوکدن صکره ایتدی برکون مسلمانان اسیرلرندن بر کسنه ایشتدم که سزوک کتابکزدن
بر آیت اوقودی. اول آیتی تأمل ایلدم کوردم حق سبحانه وتعالی عیسی بن مریمه انزال ایتدوکی
دنیا وآخرت احوالن اول آیتده جمع ایلمش دیدی. خلاصه کلام آیت کریمه سبب اسلام اولدوغن
بیان ایتدی. اول آیت بودر وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ
یعنی شول کسنه لرکه حق جل وعلایه اطاعت ایلیه لر ورسول الله حضرتنک بیوردغن طوتب

[illegible]

اکر دخی

240

اکر دخی مطیع اولمالرینه قوایدن وکلری کناهلر اوزره حق تعالی حضرتندن قورقه لر وباقی عمرلرنده
حق تعالی حضرتندن خوف وتقوی اوزره اولوب معاصیدن صاقنه لر ایشته آنلردر نعیم جاودانی یه
فائز اولوب ظفر بولوجیلر دیمک اولور. فی الحقیقه بو آیت کریمه موجبیله عمل ایدن کسنه ایکی
جهان دولتنه ظفر بولدوغی حق جل وعلانک فضلنه نظر مقرر اولور. پس بو دکلو فواید ومعانی
کثیره یی بو قدر آز عبارت ایچنده بو نوع بلاغتله درج وتضمین ایتمک مقدور بشر دکلدر. روایت
اولنورکه فی الجمله بلاغتله متصف اولن کفره وملاحده دن بعضی جهله یه شبهه بیدا وشرکیچون قصد ایتدیلر که
قرآن عظیمه نظیره دیه لر. کوردیلر که بلاغت درجه ارتفاعده مقامی ثریادن اعلی در. اکرچه بیتشمک احتمالی
یوق عجزلرین مشاهده ایدوب اوزون سوره لره نظیره دن یأس ایتدیلر. کذلک قباحتلری قتی ظاهر اولمایه
قصه سوره لری مثل ایدوب آز اولیجق عوام فرق ایدمز دیو بعض هذیانی بیدا ایدوب کتوردیلر
عاقبت رسوا ایلکدن غیری نسنه حاصل ایتمدیلر. جمله دن بری طائفه حربدن مسیلمة الکذاب در که
دعوای نبوت ایدوب حاشا تکری کلامی رد دیو بعض ترزیقات سویلردی. برکیسی بودرکه یا ضفدع
کم تنقین اعلاک فی الماء واسفلک فی الطین لا الماء تکدرین ولا الشارب تمنعین دیمشدر
معناسی باطلی بودرکه ای قورباغه نیجه بر اوترسین بو قاروک صوده وآشاغک بالچقده در نه
صوبی بولاندوره بلورسین نه ایچن کسنه یی منع ایده بلورسین دیمکدر. وینه سوره القارعه یه نظیره
قصد ایدوب الفیل ما الفیل وما ادریک ما الفیل له ذنب وبیل وخرطوم طویل وان ذلک
من خلق ربنا القلیل دیمشدر. معناسی مرداری بودرکه فیل نه در فیل نه بلدرردی
سکا که فیل نه در آنوک بر خرما لیفندن ایپه بکزر قیروغی واردر و براوزون خرطومی
واردر. وتحقیقا بو بزوم رتمورک شلقندن آز دردیمکدر. ملعونک شقاوت مقرردن اعتقادی
فاسد نجه سوز سویلدی نظیره بیدا ایلدی بو صورتله پیغمبر اولسه کرک ایدی. صکره دن تمامه
جنکنده ملعون خنزیر کبی دپلنده نجاسه خبیثه جهنمه ایصمالشدر لعنة الله علیه الی یوم القیمه
وایکنجی قول بودرکه قرآن عظیمک وفرقان کریمک اعجازی شولی وصفندرکه آنوک سببیله
کلام عرب جنسندن خارج اولمشدر دیدیلر. یعنی الفاظ وحروفی حسبیله آنلروک کلامی
قسمندندر لکن بونده بر حالت وارکه هرکز نه شعرلرینه بکزر ونه خطبه لرینه بکزر. والحاصل

نظم و نثر اقسامندن هیچ بر سوز لرینه اوغمامز هر سوزلرینك قرآن عظیمه نسبتی
صیرچه پاره سینك الماسه نسبتی کبیدر و بو سوزك حقیقتی بلاغت اهلنه کون کبی روشندر
اصلا و محل تردد دکلدر آنوکیچون حیران و متحیر قالوب جوابنه یول بولامشلردر و قصد
ایتلروك البته باشلرینه بلا کلوب کسه خلاص اولمشدر نیجه کسنه لردن منقولدر که
بر قصد ایلدوك یوزه کوزمز بر خوف و خفیت و بر عجب حالت و هیبت دوشدی که بالضروره
بزی منع ایتدی دیشلردر وشونلر که تجربه ایچون اقدام ایتشلردر عجزلرین مشاهده ایدوب
کندوالری ایله جملهسین اوجاغه یاقمشلردر نته کم ابن المقفع فصاحتده زمانه سی خلقینك
سرآمدی ایدی بر کون بو هوایه دوشوب بعض منفصل کلام لر نظم ایتدی و سوره لر دیو تسمیه ایلدی
برکره کیدر کن ایشیدی که بر مکتبده بر اوغلانجق حضرت نوح صلوات الله علیه و سلامه قصه سنده
اولان آیات کریمه ده قیل یا ارض ابلعی ماءك و یا سماء اقلعی آیتن اوقور و بو آیت
کریمه نك بلاغتی بابنده علما رحمهم الله تعالی نیجه رساله لر یازمشلردر بیانی فتی چوق
تفصیلاته محتاج در الحاصل ابن المقفع همان یولندن دوندی اوینه کلدی اول ساعت جمله
دیدوکلرین محو و منفصل ایتدی و بن شهادت ایدرم که بو کلامه معارضه اولنمز و بو انسان
کلامی دکلدر دیدی اون التنجی قول بودر که اعجازی اوقیوب دیکلین اوصنمز و غم دیدیلر
برکشی قرآن مجیدی نقدر اوقیه و دکلسه اول قدر شوق و محبتی زیاده اولوب صفا
تحصیل ایدر و غیری کلام لرنه دکلو فصیح و بلیغ اولسه لر کشی برکره ایکی کره اوقیه
بر دخی انه الاجقی کلمز و خاطرده بو کلسون که انسان کاه اولور که قرآن اوقومقدن
دخی اوصنور یا بوشورنه دردیلر زیرا اول قرآن دن اوصانمق دکلدر بلکه قرآن
اوقومغه طاقت قالیوب بر مقدار استراحته میل ایتمکدر اوصانمق اودر که مجال
وار ایکن اوقیوب دیکلمکدن محظوظ اولوغیه بر کسنه سوره فاتحه کریمه یی کونده نیجه
کره اوقوسه یا دکلسه هرکز ایچنه بنفس تحظ ایدر و اما بر ایکی دفعه اوقیوب دیکلدوکی
اعلا شعری یا انشایی برکره دخی انه صونسه لر یره چالدجقی کلور قرآن عظیمدن
بر آیت بیلنکره اوقونسه تکرار اوقند قده بینصفا ایله قرائت اولنور آنوکیچون رسول الله

حضرتی صلی الله علیه و سلم قرآن عظیمك وصفنده بو معنا لره اشارت بیوروب بعض حدیث
شریفنده کثرت رد ایله اسکیمز یعنی تکرار تکرار اوقنمقله اوصانلوب قالمز و عجبلری نهایته ایروب
عجایبی فنا بولمز و آندن علما طویمزلر دیو بیورمشدر نته کم قاضی عیاض رحمه الله اشارت ایتمشدر
اون دوردنجی قول بودر که اعجازی آنده اولان اخبار در که زمان قدیمده واقع اولمش نسنه لردن خبر ویرمشدر
خلقك بعضین بلورلردی و بعضین بلمزلردی ولکن بیلدکلری ایدی سوآل ایدوب تحقیق ایلدوکلرنده
واقع بولورلردی نته کم اصحاب کهف قصه سین و حضرت موسی و خضر صلوات الله علی نبینا و علیهما
قصه لرین و ذو القرنین حکایتین و سایر انبیا علیهم السلامك امتلری ایله کیچن احوالن هب بیان
بیورمشدر اون بشنجی قول بودر که اعجازی آنده اولان علم غیبدر که اولاجق نسنه لردن خبر ویروب
صدق و صحت اوزره وقوع بولمشدر نته کم یهود حقنده فتمنوا الموت ان کنتم صادقین
و لا یتمنونه ابدا بما قدمت ایدیهم بیوریلوب نیجه بیوردی ایسه اویله ظهور ایتمشدر اصلی بودر که
طایفه یهود لعنهم الله لن یدخل الجنة الا من کان هودا دیو دعوی ایدرلردی یعنی یهوددن
غیری بر کمسه جنته کیرمز دیرلردی حق سبحانه و تعالی آیت کریمه انزال ایدوب رسولنه امر ایتدی که آنلره اکر سز دعوا کوزده صادق ایسه کوز تمنی موت ایدوك یعنی اولمکوز
آرزو و طلب ایدوك دیدی آندن ینه قطعی خبر بیوردی البته آنلر تمنی موت ایتمزلر آنده و کلری
ایشلر سببیله دیو بیوردی یعنی رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنه و قرآن عظیمه
کافر اولوب توراتی تغییر و تحریفات دوکلریچون جهنمه کیرجکلری واجب و لعلها مویدن قچرلر
البته تمنی موت ایتمزلر ابدا دیو بیوردی فی الحقیقه رسول الله صلی الله علیه و سلم
حق تعالی نك امری موجبنجه آنلره بویله دیجک هرکز آنلردن تمنی موت واقع اولمدی نته کم
تفصیلی تفاسیر کریمه ده مسطوردر و دخی قرآن عظیمدن بر سوره نك مثلن کتورمکده قریش قومنه
بیوریلان کبی که فان لم تفعلوا و لن تفعلوا بیوریلوب ابدیه دکین حکملرینی قطع اولندی فی الحقیقه
بو بیلنا ورن ایدن سویلمیسر اولمدی پس قرآنك اعجازی آنده واقع اولان علم غیب جهتندندر
دیدیلر بعضیلر بو قوله اعتراض ایدوب آیتدیلر قرآن مشتمل اولدوغی غیب لردر بعضی رسول الله
صلی الله علیه و سلم حضرتنك کندو زماننده واقع اولدی نته کم انا فتحنا لك فتحا مبینا

بیورلیوب مکه نک فتحنه وعد ویلدی فی الحقیقه زمان شریفلرنده وقوع بولدی وبعضی کندولرک
صکره مظفر اوله کلدی نیته کیم الم غُلِبَتِ الرُّومُ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ
بیوریلوب صدق خبر صکره دن ظاهر اولدی اکر وجه اعجازی بو اولمایدی نه دن معلوم ایدوکی
واقع وتحایفی دیو صکره دن اونلر خصوصنده نزاع ایدرلردی دیدیلر و بر اعتراض دخی ایدیلر
که اخبار غیب بعض سورده واقع اولمشدر بر نیه یوقدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
خود سوره غیر معینه ایله معارضه لرینه اکتفا ایلدی اکر اعجاز بو دیدیکلری معنی اولایدی خبر
غیبی مشتمل اولمین اقصر سوره مقداریله معارضه ایدرلردی دیدیلر التنبیه قول بوندرکه قرآنک
اعجازی شول اصل علوم کثیره جامع اولدوغیدر که آنلری نه طایفه عرب استعمال ایتمشلردر
ونه علمای امم دن برکسنه احاطه قلمشلردر ونه بر کتاب محیط ومشتمل اولمشدر حق سبحانه وتعالی
کتاب کریمده علوم اولین وآخرینی جمع ایدوب اهل اختلافک حکملرینی ومطیعلرک ثوابنی
وعاصیلرک عقابنی بیان بیورمشدر دیدیلر پس بو التی وجه که ذکر اولندی هر بری اعجاز اولمغه
صحیحدر قرآن عظیم بو جمله یه جامعدر ولیکن معجزه اولمغه اختصاصی بعضیسندن اولی دکلدر
آمدی اعجاز بو مذکور التی وجه مجموعیله حاصل اولور و حق سبحانه وتعالی قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ
وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ بیورمشدر فی الحقیقه رسول الله
صلی الله علیه وسلم زماننده نه صکره دن هرکز کمسنه قرآنک مثلن کتورمکه قادر اولمدی
جمیع بلغای عرب عاجز قالدیلر اما وجود کاوی حضرتک رسالت کلمزدن مقدم قرق یل عمر
کچورمشلر ایدی مشرکین بیلورلردی که هرکز اول مدتده اوقومق ویازمغله مقید دکل ایدی
وسحر اوکرنمزدی وشعر اوقومزدی تا اول زمانه دکین که وحی آسمانی وکتاب ربانی ایله اکرام
اولندی آندن صکره قومنی دین حقه دعوت ایدوب محاجه یه باشلادی یعنی دین خصوصنده
آنلر ایله بحث ایدوب حجت وبرهانلر اقامت ایدیشورلردی لاجرم حاصلی امر دینده هر نسنه یه که
مباشرت ایلردی کندو رأییله دکل ایدی حق جل وعلا جنابندن مأمور ایدی نته کیم
مشرکین اول زمانده که بزه بو قرآندن غیری بر کتاب کتور آنی اوقییهلم شول اصل کتابکه آنده
بزوم استبعاد ایتدوکمز نسنه اولمسون یعنی اولدکدن صکره یینه بعث اولنوب ثواب وعقاب

احوال

احوالی ذکر اولنمسون یاخود آنده بزوک معایبنه تعرض اولنمسون دیدیلر حاصل بونلردن خالی بر
کتاب استدیلر یاخود بونلری مشتمل اولن آیتلری تبدیل ایدوب یرینه خیرلرینی کتور دیدیلر رسول الله
صلی الله علیه وسلم الله تبارک وتعالی نک امریله جواب ویروب بن بو ایشی کندیمدن ایتمکه درست
دکلدر بن همان بکا نه وحی اولنور ایسه آکه تابع اولورم زیرا تبدیل ایتمکله عصیان ایدرسم قیامت کوننده
بکا عذاب الیم ایله دیو خوف ایلرم دیمش ایدی ثم آیت کریمه نازل اولوب قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ
عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ بیورلدی یعنی یا محمد سن
دیکه اکر حق تعالی بو قرآن عظیمک غیرین دیلسیدی بن بونی سزه تلاوت ایتمزدم وحق
جل وعلا بنم لسانم اوزره بونی سزه بلدرمزدی والحاصل بو خصوص الله تعالی دیلمسیله در
بنم ارادتمله دکلدر تا کیم سزوک ایستدوکلر اسلوب اوزره آیلیم بن خود قرآندن اول تحقیقا سزک
آراکزده بر عمر مقداری قرق یل اکلندم آنی اوقومزدم و بلمزدم سز عقل لرکزی تدبر و تفکر له
استعمال ایتمزمیسز که تا بلهسز اول قرآن الله تعالی نک قتندندر دکلمیدر آندن نسنه دیکاولور آیت
کریمده اشارت واردر که قرآن عظیم معجزه در خارق للعاده در زیرا برکسنه که بر طائفه نک آراسنده
قرق یل طورر هرکز بر علمه اشتغال ایتمیه وعالملر کورمیه وشعر اوقومیه وخطبه اوقومیه آندن صکره
بونلره بر کتاب فصیح کتوروب اوقیه که جمیع منظوم ومنثور کلاملره فصاحتی غالب اوله واصول وفروع
قواعدین جامع اوله واولین وآخرین قصه لرین وخبرلرین وقوعی اوزره بیان ایلیه اول کتاب من عند الله
ایدوکی معلوم اولور وبو اشارتدن صکره یینه کلام قدیمده بر موضعده بیورمشدرکه وَمَا كُنْتَ
تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ حاصلی یا محمد سن بو کتاب
کلمزدن اول هرکز بر کتاب اوقومزدک وال ایله یازمزدک اکر اوقور یازر قسمندن
اولایدوک اول اهل ابطال اولن کافرلر شک وشبهه ایدرلردی جایزدر که غیرلردن اوکرندی اولا
یاخود کتب متقدمه دن جمع ایتدی اولا دیرلردی دیمکدر بالجمله قرآن عظیم من عند الله ایدوکنه
اهل عقل اولن کمسنه شک ایدوب بلمک متصور دکلدر نه طریقیله شک وشبهه قالور که کیم کمسه
مثلن کتورمکه قادر اولمدی ونه اوقومغه یازمغه معتاد کمسه الدن ظهور ایلدی قطعا باعث شبهه
اولاجق برنسنه موجود دکلدر وکمسه نک شکی دخی یوقدر انکار ایدنلر ایسه کفر و ضلالتلرندن

اقران و اعراف ایتمزلر و بو بابده سابقا اشارت اولنان سوزدن لطیف کلام اولمزکه اگر بو قرآن کریم
بر صحیفه یازیلوب بیابانده بر یرده بولنسه و کیم اوقودیغی معلوم اولمسه عقل سلیم و طبع مستقیم اولن
بو کلام تنکری تعالی کلامیدر بو که بشر قادر دکلدر دیو حکم ایلردی دیشلردر و قرآن عظیمدن
غیری معجزاتنک بعضنده تحدی واقع اولدی بعضیسنده دخی صدقنه دلالت ایتدیغی تا تحدی سبقت
ایلدی و مجموعی قطع افاده ایلرکه اول حضرتک الیله خوارق عادتدن بعضی نسنه ظهور ایلشدر
نته کیم حاتم طائینک سخاوتنه و حضرت علینک شجاعتنه قطع حاصل اولشدر اگرچه کیم افرادی ظنیه
اولوب متواتر آحاددر و ارد اولدیه دیشلردر مع هذا معجزات نبوتینک چوغی اشتهار بولشدر
لعلی لردن جماعت کثیره نقل ایتشلردر علمای احادیث و آثاره عالم اولانلر قتنده مجموعی قطع افاده ایدوب
یعنی یقینا معلوم اولوب شبهه قالمشدر اگرچه کیم غیرلره همت ایتمدوکلری ایچون علمای احادیث و تواریخ مرتبه سنده
علم حاصل ایتدیلر بعض علما بویرمشلردر که اگر بر کسنه بو وقایعک اکثری قطع نظری فاده ایلدی دعوی
دعوا الیلنه مستبعد اولمیه و مبانی بودرکه هر طبقه ده راویان اخبار بو خبرلری سویلدیلر و روایتلرینه
مخالفا صحابه دن بر نسنه صادر اولمدوغی و انلر نقل لرده انکار واقع اولمدوغی محفوظ دکلدر
بو تقدیرجه سکوت ایدنلر دخی روایت ایدنلر کبی اولشلردر زیرا انلردن بو احتمال یوقدر که بر باطله
رخصت ویره لر یعنی بر غیر واقع نسنه روایت اولندوغنی ایشیده لر دخی طعنه لر صحابه کرام رضوان
الله علیهم اجمعین حقنده بو احتمال یوقدر بو بلیه اولمیجق جملهسی روایت ایتمک حکمنده اولور اگر بعضلر
راوی اولوب بعضسنه انکار و طعن ایتمک واقع اولدیسه راوینک صدقنده یاخود کذبنده تهمتده توقف
ایتمدندن یاخود ضبطنده یا سوء حفظنه نسبتده یاخود جوازی غلطنده توقف حیثیتنده واقع
اولمشدر بو نسخه مروی یه طعن ایتمش هرگز بر کسنه بولنمشدر اما غیری نقلده مروی یه طعن
ایدر بولنمشدر نته کیم احکامده و حروف قرآنده و غیریده واقع اولمشدر و اول حضرت صلی الله علیه وسلم
معجزات باهره سی تامل اولنسه مجموع ما فی الکون شامل و کلیا علوی و سفلی یه متناول بولنور
مثلا شهاب ایله اتلوب شیاطینی استراق سمعدن منع اولنمق کبی و حجر و شجر سلام ویروب قرشوسنده
رسالتنه شهادت ایتمک کبی و مسجد شریفده جذع نالنده زاری قلمق کبی و مبارک الیندن صو آقمق کبی
و انشقاق قمر کبی و یرندن چان کونش ینه محلنه رد ایتمک کبی و حیوانات نطق ایتمک و کلری کبی

استراق سمع اوغورلدین قولاق طوتوب استماع ایتمکدر

وحضرت آدم

وحضرت آدم صلی الله علیه وسلم دن بروآ باعن جد کندو سیا انتقال ایدن نور کبی بو نلرو امثالی غیری
معجزاتدن نه وار ایسه کیم روایت اولنمشدر اگر تفصیلنه شروع اولنسه عمرلر آخر اولوب نهایتنه وصول
میسر اولمیه دیکی نته کیم بو معناده بویرمشلردر بیت وعلی تفنن واصفیه بحسنه ۵ یفنی الزمان
وفیه ما لم یوصف ۵ یعنی حسنیله آنی وصف ایدیجی لرک دولوسی اولوب وصف ایتمه لری اوزره زمان
فانی اولور شول حالده که آنده وصف اولنمدوق دخی بعض نسنه قالدی دیمکدر یعنی التراضدن مانده کی
واصفلر وصف ایتسه لر عمرلری تمام ایده لر دیمک اولورلر و بعضلری بویرمشلردر بیت ما شئت
قل فیه فانت مصدق ۵ فالحب یقضی والمحاسن تشهد ۵ یعنی آنک وصفنده هر نه دیلرسک
سویله که سنی تکذیب ایتمزلر سن تصدیق اولنمشسن عاشقلک محبتی قضا ایلر و آنک محاسنی
شهادت ایدر دیمکدر حاصلی آنک حقنده نه دعوی ایدرسک ثابت ایدرسن زیرا آنک حسنی شاهد
و عاشقلک محبتی حاکمدر دیمک اولور و امام شرف الدین الابوصیری رحمة الله علیه بویرمشدر
بیت دع ما ادعته النصاری فی نبیهم ۵ واحکم بما شئت مدحا فیه واحتکم یعنی نصاری
حضرت عیسی حقنده دعوی ایتدوکلرینی ترک ایله یعنی تنکری در دیدکلری و شریکی در دیدکلری و اوغلی در دید
انلرک عیسی علیه السلام ایچون ایتدوکلری باطل دعولردن برسینی ایله آندن صکره نه دیلرسک
آنک مدحنده حکم ایله و حکمت آمیز سویله دیمک اولور اگر سؤال اولنوب نصاری پیغمبرلری حقنده
الله و کلری کبی رسول الله صلی الله علیه وسلم حقنده هیچ کسه دن نسنه صادر اولدیمی دینلورسه
معلوم اولدکه رسول الله حضرتنه دخی سجده ایتمک استیوب الا نسجد لک دیو طلب ایتدیلر فخر کائنات
صلی الله علیه وسلم ایتدی لو کنت آمرا احدا ان یسجد لبشر لامرت المرأة ان تسجد لزوجها دیدی
یعنی اگر بنی آدم اوغلاننه سجده ایتمکی بر کسیه امر ایدیدم البته خاتونلره امر ایدردم که ارینه سجده
ایلیه دیدی آنلاری عبادت قریبا و لن نسنه دن نهی بیوردی و حدیث شریفده خاتونلر ارلرینه
کمال انقیاد و اطاعت اوزره اولوب جانبلرینی حمایت و خاطرلرینی رعایت ایتمک واجبدر دیو بیان
اولمشدر حتی رعایت شول قدر در کدر که هان سجده ایلیه آندن برو نه قدر عزت و حرمت ایده
بلورسه ایلیه و فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتی کندویی مدحده افراط ایتدوکلرندن حظ
نته کیم ابن ابی هاله حدیثنده ولا یقبل الثناء الا من مکافئ وارد اولمشدر یعنی اول حضرت

مدح وثنایی قبول ایتمزدی الا مقاربدن یعنی افراط ایتمیه ندن قبول ایدردی دیکلو اوردیدیلر
ابن قتیبه معنی سی الا اشول کسنه دن قبول ایدرکه اوزرنده کندونک انعامی اوله ومدحی اول انعام مقابله
اتمش اوله دیکله دیدی ابن انباری ایتدی هیچ برکسنه یوقدرکه انوک اوزرنده رسول الله حضرتنک
انعامی اولمایه زیرا حق جل وعلا انی رحمة للعالمین کوندرمشدر لکن ثنا ایتمککچی انک اوستنه
لوضع نا اسلام تمام اولمز اما انوک ثناسیله تمام اولور امدی معناسی ثناء قبول ایتمزدی الا شول کشیدن
قبول ایدردی که حقیقت اسلامنی بیلدیکلو اولوردی بو سوزدی بوندن صکره معلوم اولسونکه قطب قسطلانی
رحمة الله علیه بیوردی اورز اول حضرتک صلی الله علیه وسلم معجزاتی اوچ قسمدر بر قسمی
کندولرک عرصه وجوده قدم بصمدن واقع اولدیلر بر قسمی دخی سعادتلو دار اخرته انتقال ایتدوکدن
صکره ظهوره کلدیلر بر قسمی دخی بودرکه دنیایه کلدوکی زماندن اخر عمرلرینه وارنجه ظاهر اولدیلر
اما قسم اول که بو وجوده قدم بصمدن واقع اولدیلر انلردن قصه فیل کبی وغیرلرکبی بر مقداردرکه
مقتضای قدر مذکور اولدی ایدی واول مقوله یه تأسیس نبوت وارهاص رسالت دیرلر امام رازی
قدس الله سره ایتدی بزم مذهبمز بودرکه تأسیس وارهاص نبوت ایچون تقدیم معجزه جائزدر انوکیچون
دیشلردرکه اول حضرتک نبوتندن اول سفره کتدوکی زمانده اوزرندن بر مقدار بولت اکلک
اولیوب قنده کیدرسه کوکلکه ایلردی اما معتزله طائفه سنک مذهبلری بودرکه رسالت ویرلدکده
معجزه اولمق جائزدر دکلدر دیدیلر وقسم ثانی که بعد الوفات ظهوره کلدیلر بونلر فی الحقیقه هر
زمانده که اولیاء الله دن بر امر خارق العاده ظهور ایلر اول حضرتک معجزه سیدن در زیرا انلرک
ظهوری انوک امتندن اولمق برکاتیله در حق جل وعلا انلرک الینده خارق العاده خلق ایتمک رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنک شان شریفی تعظیمیه دلیلدر بو قسمه متعلق کلام اشاغه ده قبر
منورلرینی زیارت خصوصنده سوق اولنان اقوال اثناسنده کلسه کرکدر ان شاء الله سبحانه وتعالی
وقسم ثالث که دنیایه کلدوکی زماندن اخرته انتقال ایدنجه ظاهر اولدیلر انلرک جمله سندن
بری انشقاق قمردر که حق تبارک وتعالی کتاب کریمنده اقتربت الساعة وانشق القمر بیوردیغی
مراد انشقاقک وقوعیدر زیرا بو ایت کریمه دن صکره وان یروا آیة یعرضوا ویقولوا سحر مستمر
بیوردیغی معناسی بر ایت کورسه لر انده تأمل ایدوب انکله ایمان کتورمکدن اعراض ایدرلر

دخی ایه

دخی ایه کلدوکی سحردر دیرلر دیکدر قاضی رحمة الله علیه ایتدی بو سوز دلالت ایدرکه بوندن مقدم
دخی نیچه معجزه کورمش اولهلر زیرا سحر مستمر دیمک مطرد دیکدر هر زمانده بو مقوله بر سحر کوسترمک
عادتیدر دیکلری اولورکه انلر خود بو کلاملرینی قیامتده دیمسه لر کرکدر که دنیاده دیدوکلری مقرر اولور
وقوع انشقاق دخی مقرر اولور وسحر دیدوکلری معجزه دن مراد بو ایدوکی ثابت اولور معلوم اوله که
انشقاق قمر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک معجزه عظیمه سیدر وکندولره مخصوصدر سایر
انبیا علیهم السلامدن بو معجزه کمسنه یه واقع اولمامشدر علمای تفسیر وحدیث رحمهم الله تعالی اتفاق
ایتمشلردرکه وقوعی اول حضرتک ایچون ایدی صلی الله تعالی علیه وسلم زیرا قریش کفاری اول
زمانده که نبوتنه تصدیق ایتمیوب دعواسنک صدقنه دلیل استدیلر حق سبحانه وتعالی بو آیة عظیمه یی
ویردی که ایجادنده انسان قادر دکلدر تا که اول حضرت صلی الله علیه وسلم حق جل وعلا ایچون
ایتدوکی دعوای وحدانیت وانفراد ربوبیتی ثابت اولوب انلرک پرستش ایتدوکلری لا یضر ولا ینفع
صنملرک ابطالی وبطلانی وعبادت اول جناب عزته مخصوص اولدوغی ظاهر اوله خطابی
رحمة الله علیه ایتدی انشقاق قمر آیة عظیمه در معجزات انبیادن بر نسنه بوکه قریب اولمز زیرا ملکوت
سماواتده ظهور ایتمشدر بو طبایعدن مرکب اولن عالم طبایعندن خارجدر هیچ بر کسنه نک طمعی یوقدرکه
حیله وچاره ایدوب بونی ایلکه وصول بولسه اوذن انوکیچون بو نکلو برهان اظهر اولدی علمای حدیثدن
ابن عبد البر رحمة الله علیه ایتدی انشقاق قمر حدیثنی صحابه کرامدن جماعت کثیره روایت ایتمشلردر
واول راویلرک امثالی تابعیندن دخی انلردن روایت ایتمشلردر اندن صکره تا بو زمانلره کلنجه
علمای دین رضوان الله علیهم اجمعین روایتدن خالی اولمامشلردر هر عصرده جماعت کثیره دن منقولدر
وآیت کریمه ایله مؤید اولمشدر وابن سبکی رحمة الله علیه مختصر ابن حاجب شرحنده بیوردیکه
بنم قتمده انشقاق قمر متواتردر قرآنده منصوصدر علیه در صحیحینده وغیرلرده نیچه طریقیله شعبه دن
سلیماندن ابراهیمدن ابی معمردن ابن مسعوددن رضوان الله علیهم اجمعین روایت اولنمشدر ونیچه
طرق متفرقه دن دخی وارد اولمشدرکه تواترنده شک اولنمز دیمشدر روایات صحیحه ایله انشقاق
قمر حدیثنی روایت اولنان جماعت صحابه دن بعضی انس بن مالک وابن مسعود وابن عباس وعلی
وحذیفه وجبیر بن مطعم وابن عمر وغیرلردر رضی الله عنهم اجمعین وزمان انشقاقده بولنوب

بعضی حاضر اولمشدر ومشاهده قلمشدر وبعضی دخی غیردن ایشیدوب روایت ایتمشلردر زیرا
بو خصوص هنوز اول حضرت مکه شهرنده ایکن واقع اولمشدر واول تاریخده که وقوع بولمشدر
ابن عباس وجوده کلمش ایدی وانس موجود ایدی اما مدینه‌ده ایدی هنوز دورت یاشنده یا بش
یاشنده ایدی بو مقوله امور ایله تقیید معاینه‌ده دکلدی بولردن غیرلری مشاهده قلمق جائزدر امام
بخاری ومسلم صحیحلرنده انسدن روایت اولنان بودر که ان اهل مکة سألوا رسول الله صلی الله علیه
وسلم ان یریهم آیة فاریهم انشقاق القمر شقتین حتی رأوا حراء بینهما دیمشدر یعنی اهل مکه اول
حضرتدن صلی الله علیه وسلم دیلدیلر که کندولره بر معجزه کوستره اول دخی قمر ایکی پاره اولدوغن
کوستردی حتی حرا طاغنی قمرک ایکی پاره سی ما بیننده کوردیلر دیمکدر وسایر روایت ایدنلرک
هر بری بر عبارتله سویلمشلردر جمله‌نک معانی بردر ابن مسعود رضی الله عنهما انشق القمر علی عهد
رسول الله صلی الله علیه وسلم فرقتین فرقة فوق الجبل وفرقة دونه فقال رسول الله
صلی الله علیه وسلم اشهدوا دیو بیورمشدر بونک دخی معناسی اولدر که نهایت بونده قمرک
بر پاره سی مذکور طاغک توجه یوزنده بر پاره سی اشاغی یوزنده کورندی دیمکدر ورسول الله صلی الله علیه
خلقه شاهد اولک دیدی دیمکدر واهل مکه معجزه استدیلر دیمکدر بو قدر اصل مقصود که قمرک
ایکی پاره اولوب طاغک ایکی جانبندن کورنمکدر بو معنی ایکیسنده دخی موجوددر وعبارتلرک
مختلف اولدوغی بودر که تخفیف مشاهده قلدوقلرنده هر بری بر یردن کورمشدر کیمی یوکسکدن کیمی
الچقدن کیمی دوز یردن کیمی طاغک اول جانبندن وکیمی بو جانبندن سیر ایتمشلردر هر بری شخصیت
اوزره کوره بلدیلرسه اویله‌جه حکایت ایتمشلردر نوکیم ابن مسعود قولنده بر پاره سی طاغک
یوقاروسنده بر پاره سی اشاغه‌سنده ایدی دیمک واقع اولدی ومعلوم وظاهردر که بر مسجدک ایکی
مناره سی اولسه بر جانبندن نظر اولنسه مناره‌نک قریبی یوکسک بعیدی الچق کورینور وته جانبندن
نظر اولندوغی تقدیرجه تخفیه بر عکس اولوب دمین یوکسک کورینن الچق کورینور والچق کورینن
یوکسک کورینور وقرشودن نظر اولنسه برابر کورینر حاصلی هر محلدن بر هیئت مخصوصه اوزره کوسترر
ایکیچوندر که سید امام ترمذی نقلنده رحمة الله علیه ابن عمر رضی الله عنهما اقتربت الساعة وانشق القمر
قولی شریفنک تفسیرنده بیورمشدر که کان ذلک علی عهد رسول الله صلی الله علیه وسلم

انشق

شقتین دیو نسخه‌ده دیکدی

انشق فلقتین فلقة دون الجبل وفلقة خلف الجبل فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم
اشهدوا دیمشدر بونده واقع اولان بر پاره سی اشاغه‌ده بر پاره سی طاغک آردنده کورندی دیمکدر ودیکر
امام احمد رحمة الله علیه نقلنده جبیر بن مطعمدن روایت اولنان بودر که رسول الله صلی الله علیه
زماننده قمر ایکی پاره اولوب بر پاره سی بو طاغ اوستنده وبریسی اول طاغ اوستنده کورندی
آندن کفار ایتدیلر محمد بزه سحر ایتدی دیدیلر ینه ایتدیلر بزه سحر ایتدیسه مجموع خلقه سحر ایتمکه قادر
دکلدر دیدیلر یعنی غیریلردن دخی سؤال ایده لوم کوره لوم آنلر دخی بزکبی کوردیلر می
دیمکدر زیرا عبدالله بن مسعود رضی الله عنه روایتنده بویله‌در که قمر شق اولندوغن کوردیلر
دخی قریش کافرلری هذا سحر ابن ابی کبشة دیدیلر یعنی بو ابن ابی کبشه اوغلانک سحریدر دیدیلر آندن
ینه ایتدیلر صبر ایدوک کوره لم نه خبر کتوررلر محمد بزه سحر ایتدیسه مجموع خلقه سحر ایتمکه
قادر دکلدر دیدیلر ابن مسعود رضی الله عنه ایدر اهل سفر کلدی وکلوری زمانده بز انشقاق قمری
کوردوک دیو خبر ویردیلر ابوداود طیالسی رحمة الله علیه بویله‌جه روایت ایتمشدر وامام بیهقی رحمة الله
نقلنده مفهوم بودر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم مکه‌ده ایکن انشقاق قمر واقع اولدی کفار ایتدیلر
محمد سحر ایلدی دیدیلر آندن سفر اهلنه سؤال ایدوک اکر بیزوک کوردوکمزی آنلر دخی کوردیلر ایسه
کرچکدر کورمدیلرسه سحر ایتمشدر دیدیلر وسفر اهلی هر جانبدن دوکلوب کلدی وکلرنده سؤال ایتدیلر
آنلر دخی کوردوک دیو خبر ویردیلر امام بخاری رحمة الله علیه نقلنده بو تفصیل یوقدر اما ابن عباس
رضی الله عنهما حدیثندن بو لفظیله وارد اولمشدر که ان القمر انشق علی عهد رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیورلمشدر بو سیاقت اشارتی وار ابن عباس رضی الله عنه حضرتی اول زمانده حاضر اولدقلرندن
دکلدر اما بعض طرقده حدیثی ابن مسعود رضی الله عنه حضرتندن ایشتدی دیمشلردر وامام
مسلم رحمة الله شعبه نک قتاده‌دن نقل ایتدوکی حدیثده فاراهم انشقاق القمر مرتین
واقع اولمشدر یعنی فخر کائنات صلی الله علیه وسلم خلقه انشقاق قمری ایکی کره کوستردی دیمکدر
وبعضلر آنی قبول ایتمایوب دخی ابی معمردن مرتین لفظیله وارد اولمشدر ابو الفضل عراقی نقلنده
انشق مرتین بالاجماع واقع اولمشدر اما ابن حجر رحمة الله علیه بیورر که بن ظن ایدرم که بعض
رواتک انشق بر متعلق اولدی قمر منشق اولدی دیمکدر زیرا علماء حدیثدن انشقاق مکرر

فلقته پاره دیمکدر

رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک ... ایکی کره ...

اولدوغنه جزم ایتمش کسنه وار ایسه کی بنم معلومم دکلدر دیمشدر و مرتین دیو کسنه فرقتین
دیمک مراد ایدنمشدر نه شویله ظن ایدرین دیو بیوردی روایتلرڭ بعضنده شقتین بعضنده فرقتین
بعضنده فلقتین واقع اولمشدر جملەنڭ محصلی بردر معناسی قمر ایکی پاره اولدی دیمکدر و امام
بخاری رحمة الله علیه روایتنده ابن مسعود رضی الله عنهما حدیثنده ونحن بمنی واقع اولمشدر
یعنی بو معجزه واقع اولدوغی وقت بز منی دیدوکلری موضعده ایدوك دیمکدر وانس حدیثنده ان
ذلك كان بمكة واقع اولمشدر یعنی مکەده اولدی دیمکدر اما بو ایکی سوز بری برینه مخالف
دکلدر زیرا انس رضی الله عنه بو واقع اولدقده رسول الله صلی الله علیه وسلم مکه شهرنده
ایدی دیمدی همان مکەده ایکن واقع اولدی دیدی بوندن مراد مدینه یه هجرت ایتمدین مکەده
ساکن ایکن واقع اولدی دیمکدر والله اعلم واهل بدعتدن بر جماعت مثلا جمهور فلاسفه لعنهم الله
بو معجزه یی انکار ایتمشلردر و کندو فاسد اصللری اوزره بنا ایدوب اجرام علویه یعنی افلاك
ونجوم خرق والتیامه قابل دکلدر دیرلر یعنی پاره لنوب ینه بربیره کلوب بتیشمك اولماز دیرلر
ومعراج کیجه سی کوك قپولری آچلدوغنه دخی بویله دیمشلردر اکرچه قایل دکللردر بونلره جواب
بودرکه اکر بو طایفه کفار ایسه اولا بونلرله ثبوت اسلام اوزره مباحثه قلمق کرکدر اول لازم اولان
بودر اکر مسلمانز دیرلر ایسه مسلمان اولان کسنه پیغمبرڭ معجزاتنه ایمان کتورمك واجبدر اکر
بعض معجزاته ایمان کتوروب بعضنی انکار ایدرلر ایسه بونڭ دخی فسادی ظاهردر زیرا امر خارق العاده
ظهور ایتمك جایز اولمیجق سبب ندر که بعضی اوله بعضی اولمیه باوجود که قیامتده کوکلر پاره پاره
اولجغنی قرآن عظیمده صریحا کورمزلر اذا السماء انشقت بیورلمشدر و اسلام دعوسین ایدن
بونکه نیجه انکار ایده بلورلر امدی چونکه قیامتده اولمسی مقرر اولیجق پیغمبر علیه الصلوة والسلام
معجزه سیچون وقوعی دخی جایز اولور دیو بیوردیلر و فیما ذکر ابو اسحق زجاج رحمة الله علیه بیورمشدرکه
اهل ملته مخالف اولانلردن بعض اهل بدعت انشقاق قمری انکار ایتدیلر اما عقل بونی انکار
ایتمز زیرا قمر حق جل وعلانڭ مخلوقدر نیجه دیلرسه ایلر نته کیم قیامت کوننده هر برین تغییر
وتکویر ایدوب فانی قلسه کرك دیمشدر و اما ملاحده دن بعضیلرنڭ قولی که اکر بو واقع اولایدی
متواتر انتقال اولنوردی و اهل ارض جمیعا معرفتده مشترك اولورلردی همان مکه خلقنه مخصوص

منی شول موضعدرکه حجاج انده بیرام ایدرلر

اولمادی

اولمازدی والحاصل بر نسنه که حس ومشاهده ایله اولا آنی بتون عالم خلقی کورمك کرکایدی وتاریخ
ونجوم کتابلرینه یازلمق کرکایدی بو مقوله امر غریب نیچون ترك اولنوردی دیمشلردر خطابی وغیریلر
رحمهم الله تعالی جوابنده بویله دیمشلردر که بو قصه آنلر دیدوکی اسلوبدن خارجدر زیرا بو بر نسنه در که
وقوعی بر طایفه مخصوصه مراد ایدندیکلری و مقصود اولان آنلاری الزام ایدی و کیجه ده واقع اولدی
کیجه نڭ حالی بودرکه هرکیشی استراحتده و ازنجا قلوب بنالار ایچنده ساکن اولورلر بو قصه نڭ واقع
اولدیغی عالم خلقنه کیم خبر ایدی که هر بری چیقه لر بقیشه لردی و اولاجغی وقتی بکلیوب حاضر
اولوره لردی بونلرڭ اعتراضلری بغایت نامعقول نسنه در اکثر اوقاتده آی طوتلمق واقع اولور بعض
کسنه لر مشاهده ایدرلر و نیجه لرینڭ اصلا خبری اولمز و نیجه اولورکه قمر بعض ملکده کورینور و بعض
ملکده کورنمز صکره دن کورینور پس جایزدرکه واقع اوله خبردار اولوب حاضر اولنلر کوره لر اکثر
ناس غافل اوله لر زیرا مقصود اولان طالبلرینه کوسترمکدر تاکه ایچلرنده قابل هدایت وار ایسه
اسلامه کله لر و کیمی و قالانلرڭ کفر و ضلالتی مشتد اولوب اشد عذابه مستحق اوله لر بو خصوصده
رسالت بو دکلدر که معرض مخالفتده اولنلره تماشای عجایب ایده ورره حاشا وکلا وظاهر
بودر که انشقاق قمرڭ زمانی رؤیت متعلق اولاجق مقداری اولمشدر اول زمانده الله تعالی دیلدوکی
کسنه لر کوروب سایری کندو حالنده بولنمشدر و معجزات محمدیه دە صلی الله علیه وسلم قرآندن غیری
حد تواتره یتیشمدوکنڭ وجهنده خطابی رحمة الله علیه بر خوب حکمت ملاحظه ایدوب بیورمشدرکه
هر نبینڭ معجزه سی عامة واقع اولسه یعنی مرئی و محسوس اولوب هرکیشی کورمك بلکه مرتبه سنه
وارمش اوله ایدی حال اولکه اصل معجزه نڭ عقبنده عذاب نازل اولوب اول قومدن تکذیب ایدنلری
هلاك ایلمشدر و رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی رحمة للعالمین کوندرلمکین بونڭ زماننده
عذاب دنیوی نازل اولماز اولمشدر آمدی شول معجزه که کندولردن آنوکله تحدی ایتمك اولمشدر
اول معجزه عقلیه واقع اولمشدرکه قرآن عظیمدر و اعجازی شول کسنه لره ظاهردرکه فضل عقل و زیاده
فهم ادراك ویرلمشدر اکر بونڭ دخی دیکرلری کبی عامة واقع اولیدی هرکیشی معجزه ایدوکن بلیدی
عادة الله جاری اولمغیله امم سالفه یه واقع اولان کبی بونلره دخی تعجیل عذاب واقع اولیدی دیو بیورمشدر
تنبیه معلوم اولاکه بعض اشخاص آی اینوب اول حضرتڭ یقه سندن کیردی ویکندن چیقدی

ديد وكلري عبث سوزدر اصلي يوقدر بدر الدين زركشي رحمة الله عليه شيخي عماد بن كثيردن
بويله نقل ايتمشدر و معجزات باهره سيدن رد شمس خصوصنده اسماء بنت عميس رضي الله عنهادن
مروي در كه كان يوحى اليه ورأسه في حجر علي كرم الله وجهه فلم يصل العصر حتى غربت
الشمس فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم أصليت يا علي قال لا فقال رسول الله
صلى الله عليه وسلم اللهم انه كان في طاعتك وطاعة رسولك فاردد عليه الشمس
يعني بر كره رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه وحي اولنوردي شول حالده كه مبارك
باشي حضرت علينك كرم الله وجهه حجرنده ايدي يعني علي نك ديزي طياغنده ايدي وعلي رضي الله عنه
ايكندو نمازين قيلمامشيدي حتى كونش باتدي آندن فخر عالم صلى الله عليه وسلم سؤال ايدوب
قيلدوكمي يا علي ديدي اول دخي قيلمدم ديو جواب ويردي آندن نصكره رسول الله صلى الله عليه وسلم
يا رب تحقيقا علي سنك طاعتكده و رسولك طاعتنده ايدي امدي كونشي آنك اوستنه رد ايله
ديدي اسماء رضي الله عنها ايتدي بن كونش غروب ايدوب بعدنصكره طلوع ايتدوكن كوردم وطاغلر
اوستنه و يريوزينه ضياسي دوشدوكين مشاهده قيلدم و بخصوص خيبرده صهبا ديدوكلري
موضعده واقع اولدي ديدي طحاوي بويله نقل ايتمشدر نيتكيم قاضي عياض شفاده حكايه
ايدوب آندن بويله نقل ايتمشدر كه احمد بن صالح ايدردي علم طريقنده اولان كمسنه بو حديثك
حفظندن تخلف ايتمك جايز دكلدر زيرا بو علامات نبوتدندر ديرايدي اما بعض علما رحمهم الله تعالى
بونك صحتنه قايل دكللردر ابن جوزي رحمة الله عليه بوني موضوعاتده ذكر ايدوب بلا شك
موضوعدر ديمشدر و بونك سندنده احمد بن داود واردر آنك حديثي متروكدر اول بر
كذابدر ديو بيورمشدر نيتكيم دارقطني رحمة الله عليه بويله ديمشدر و علماء حديثدن ابن حبان
دخي احمد بن داود حديث وضع ايدردي ديمشدر ابن جوزي رحمة الله عليه ايتدي بو حديثي
ابن شاهين رحمه الله روايت ايتدوكدن صكره بو حديث باطلدر ديدي و بوني وضع ايدنك
غفلتندندر كه بونده بر فضيلت صورتي و كلامه نظر ايتدي اما فايده سي اولمدوغنه باقمدي زيرا
كونش باتدوقدن صكره نماز قضايه قالدوغي مقرر اولور تكرار رجعتله اداء اولمز ديو بيوردي
ابن تيمية رحمة الله عليه دخي روافض ردنده بشقه بر كتاب تصنيف ايدوب بو حديثي آنده طريقلر ايله

تحميرانك تولوتنده بوكركه كيك اوزره يوروديه

ورواويلر بيله

ورواويلر بيله ذكر ايليوب موضوعدر ديمشدر و ابو عبيد دركه قاضي عياض رحمة الله عليه علو حديث
بو قدر جلالتي وار ايكن نيجه ساكت اولدي موضوع ايدوكنه اشارتا عيوب محققين ابهام ايلدي ديديلر
مؤلف رحمة الله عليه كندو شيخلرندن نقل ايلر كه احمد بو حديثك اصلي يوقدر ديدي و ابن جوزي
دخي آكا تابع اولدي ولكن طحاوي وقاضي عياض رحمة الله عليهما صحيحدر ديديلر و ابن شاهين
وابن منده اسماء بنت عميس حديثندن اخراج ايدوب ابن مردويه ابو هريره حديثندن اخراج ايتديلر
ديمشدر و امام طبراني رحمه الله دخي معجم كبيرنده و ابن عراقي دخي تقريبنده اسماء بنت عميس
حديثندن اخراج ايدوب عبارت اخرى ايله نقل ايتمشلردر و منه طبراني رحمة الله عليه معجم
اوسطنده اسناد حسن ايله جابردن روايت ايتمشدر كه ان رسول الله صلى الله عليه وسلم امر
الشمس فتأخرت ساعة من النهار ديو بيورمشلر يعني تحقيقا رسول الله صلى الله عليه وسلم كونشه
امر ايلدي كندو وقتندن بر ساعت اكلندي ديمشدر بو روايته باقوب بينه چقيق يوقدر همان
بر ساعت تأخر ايتمك واردر و قاضي عياض رحمة الله عليه شفاسنده ذكر ايتمشدر كه يونس بن بكير محمد
بن اسحاقدن روايت ايلمشدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم بر كره قومنه خبر ويروب شو حال
وشو صفت اوزره بر كاروان كلسه كرك ديمش ايدي يا رسول الله نه زمانده كلور ديديلر چهارشنبه
كون كلور ديو بيوردي اول كون اولدوغي كبي قريش داخي اوزرلرم كلورمي ديو نظر ايدرلردي
كون بتماك اولدوغي دخي كسه بلورمدي آندن رسول الله صلى الله عليه وسلم دعا ايلدي كونش
بر ساعت اكلندي طوردي ديو بيورمشلردر تخصيلي آخر كلدي ديمك اولور و مقصود بو روايده دخي
كونشك باتمدين بر ساعت اكلنوب طوردوغيدر اما بو روايت حديث صحيحه وارد اولان معارضدر
كه لم تحبس الشمس على احد الا ليوشع بن نون بيورلمشدر يعني يوشع عليه السلامدن غيري
كيسه ايچون كونش حبس اولنمادي ديمكدر تفصيلي اول زمانده كه جبارلر ايله جمعه كوني قتال
ايدردي كونش بتماغه ياقلشدي يوشع صلوات الله عليه وسلامه حضرتلري خوف ايتدي كه
جنكدن فارغ اولمادين كونش غروب ايدوب ليلة سبت دخول ايليه قتال ايتمك كندويه حلال
اولميه آندن حق جل وعلا جنابندن دعا ايلدوكي مستجاب اولوب جنكدن فارغ اولنجه كونش طوردي
باتمدي لكن بعضلر تأويل قصد ايدوب رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك لم تحبس الشمس

قالی احد الا یوشع بیوردقلرنده مرادِ شریفلری علی حسب عثری دیمک اولاد دیدیلر معنی سی
کنش بندن غیری بر کسه ایچون حبس اولنمادی الا یوشع ایچون اولندی دیمک اولور حاصلی
کنش حرکتندن منع اولنوب طورمق بر پیغمبر ایچون بر یوشع ایچون واقع اولشدر آندن کیمسه ایچون
واقع اولمدی دیمک اولور وخندق غزاسینده ایکندو غازی کچ قالدوغی زمانده دخی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایچون کنش حبس اولندی دیدک واردر اولشدر امام بغوی رحمة الله علیه
قرآن عظیمده ردوها علیّ قول شریفنک تفسیرنده کنش حضرت سلیمان علیه الصلوة والسلام ایچون
دخی حبس اولندی دیمشدر اما بو سوزه نزاع ایدوب شمس مذکور اولمدی مراد الصافنات
الجیاد دردیمشلردر یعنی ردوها ضمیری شمسه کتمز صافناته کیدر کنش رد اولنماغه دلالت
یوقدر دیدیلر اما رسول الله صلی الله علیه وسلم خصوصنده رد شمس حدیثلری صحیح اولدقلری
تقدیرجه رددن مراد نه اید وکنده بر بیچ قول ذکر اتشلردر بعضلر ایتدیلر درجه لرینه
رددر دیدیلر بعضلر دخی رد اولنمق یوقدر طورمقدر مراد دیدیلر بعضلر دخی طورمغه دَه
قایل اولمیوب مراد یاپا حرکتدن تمکدر دیدیلر والله تعالی اعلم ودخی ال حضرت صلی الله علیه وسلم
جمادات طاعتلر ایدوب بعضندن تسبیح وبعضندن سلام وبونک امثالی نسنه لر صدورنده وارد
اولان اخبارک جمله سندن بری بودرکه محمد بن یحیی الذهلی رحمة الله علیه زهری احادیثنده
تخریج ایدوب ایتدی زهری دن مرویدرکه بنی سلیم قبیله سندن ولید بن سوید دیدکلری
بر کیمسه ابو ذر رضی الله عنه حضرتلرندن ایشتمش ایدی اول ایتدی ابو ذر رضی الله عنه بیوردیکه
بر کون اویله اثناسنده اودن چقدم رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه متوجه
اولدم خدمتکارندر است کلوب فخر عالمدن خبر صوردم اوده دردیو خبر ویردی
سعادتخانه لرینه واروب ایچرو کیردم خواجه عالم صلی الله علیه وسلم کوردم اوتورر لردی
یانلرنده کمسه یوغیدی شویله ظن ایدرم که وحی عالمنه مشغول ایدی سلام ویردم علیک السلام
دیو بیوردی آندن ایتدی یا ابا ذر سنی بو زمانده بونده کتوردن نه در دیدی بن دخی الله
ورسولیدر دیدم آندن مبارک الیله اوتور دیو اشارت ایلدی بنده واردم یاننده اوتوردم اما هیچ
سوز سویلیوب بر نسنه سؤال ایتدم چوق زمان کچدی ابو بکر صدیق رضی الله عنه کلدی

سلام

سلام ویروب سلامن آلدیغی کبی دخی کلدک نه دن دوشدوکی باکه بیوردوغی کبی سؤال ایتدی سنده
اول دخی بنم کبی جواب ویردی مبارک الیله اوتور دیو اشارت ایتدی ابو بکر رضی الله عنه قرشو
اوتوردی آندن عمر رضی الله عنه کلدی انکله دخی بویله واقع اولدی آندنصکره عثمان رضی الله عنه
کلدی کذلک بویله واقع اولدی آنلر دخی اوچی بری بری یاننده اوتوردیلر آندنصکره رسول
الله صلی الله علیه وسلم مبارک الیله یردن یدی دانه یا طقوز دانه حاصل شو مقدار
اوفاق طاشجغزلر آلدی واول طاشجغزلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک الینده
تسبیح ایتدیلر که آریلرک آوازلری کبی آوازلری پیدا اولوب ایشدلدی آندنصکره بندن آشوری
حضرت ابی بکر رضی الله عنه حضرتلرینه صوندی آنک النده دخی تسبیح ایتدیلر آندن الوب بره
براقدی طاشلر وقت آوازی دیکوب بیاغی طاشلر کبی اولدیلر آندنصکره الوب ینه عمر رضی الله عنه
حضرتینه صوندی کذلک واقع اولدی آندن عثمان رضی الله عنه حضرتینه صوندی آنده دخی
بویله واقع اولدی دیو بیوردی حافظ ابن حجر رحمة الله علیه ایتدی تسبیح حصی خلق
بیننده اشتهار بولمشدر ابو ذر رضی الله تعالی عنه حدیثنده بویله ذکر ایتدی تناول النبی
صلی الله تعالی علیه وسلم سبع حصیات فسبحن ثم وضعهن فی ید عثمان فسبحن
معناسی بودرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری مبارک الینه یدی دانه
طاشجغزلر الدی آندن اول طاشلر النده تسبیح ایتدیلر صکره دن اول طاشجغزلری حضرت
عثمان رضی الله عنه الینه قودی آنده دخی تسبیح ایتدیلر دیمک اولور علما حدیثدن بزار وطبرانی
رحمهما الله تعالی بویله روایت ایتدیلر دیدی اما طبرانینک ابو ذر رضی الله عنه حضرتلرندن
بر نقلنده دخی بویله ذکر حصی اول حضرتک صلی الله علیه وسلم مبارک النده تسبیح ایتدی
وتسبیحلرین حلقه مجلسده کیم وار ایسه ایشیتدیلر آندنصکره بزه ویردی بزدن کیمسنه النده تسبیح
ایتدی دیمک واقع اولشدر وتسبیح حصا حدیثنک بو مذکوردن غیری طریقی یوقدر معهذا
ضعف اوزره در دیدیلر اما تسبیح طعام خصوصنده امام بخاری رحمة الله علیه ابن مسعود رضی الله عنه
حدیثندن اخراج ایتمشدر که کنا نأکل مع رسول الله صلی الله علیه وسلم الطعام ونحن نسمع تسبیح
الطعام دیو سویلمشلر معناسی بز رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیله طعام یردک وحال اکه

حصا اوفاق طاش جزلرده

بر طعامك تسبیحین ایشیدورذك دیدك اولور و بعض روایتده دخی جعفر بن محمددن اوكـ
دخی آتاسیندن رضی الله عنهم روایت ایتمشلردر كه رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم بر كره
خسته اولدی دخی جبریل علیه السلام بر طبقله اوزم و انار كتوردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
آنلردن تناول ایتدیكی اول انار و اوزم تسبیح ایدردی دیشرح ده قاضی عیاض رحمة الله علیه شفاده
روایت ایدوب حافظ ابو الفضل دخی فتح الباری ده آندن نقل ایتمشدر و معلوم اولا كه تسبیح
الفاظ قسمندندر و جائزدر كه حق سبحانه و تعالی قدرت تامه سیله جماداته بر قوت خلق
ایلیه كه تكلم ایلیه لر و بونك امثالی اشیا خوارق عادتیه دندر كه انبیا علیهم السلام معجزه ایچون
خلق اولنور و بو جمله دن بری دخی تسلیم حجردر یعنی اول حضرته طاش سلام ویردوكیدر امام
مسلم رحمة الله علیه جابر بن سمره رضی الله عنه حدیثندن تخریج ایتمشدر كه رسول الله
صلی الله علیه وسلم انی لاعرف حجرا بمكة كان یسلم علی قبل ان ابعث انی لاعرفه الان
دیو بیورمشدر معناسی تحقیقا بن مكه ده بر طاش بلورم كه نبوته بعث اولندیغم زمانلردن اول
بكا سلام ویروردی تحقیقا شمدی اول طاشی بن بلورم دیمكدر بعض علما رحمهم الله تعالی اول
طاش حجر الاسود ایدی دیمشلردر بعضلر دخی مكه ده بر معروف صوقاق واردر آنده بر طاش
واردر خلق بلورلر و تبركا الرین و یوزلرین سوررلر اول طاشدر كه فخر عالم صلی الله علیه وسلم
اوزرندن كچدیكجه سلام ویروردی دیرلر كبار سلفدن مرویدر كه خواجه كائنات علیه افضل
الصلوات حضرتلرینه سلام ویرن اول طاش ایدی دیو بیورمشلردر و دخی امام ترمذی و دارمی
و حاكم رحمهم الله تعالی روایت ایتمشلردر كه حضرت علی بن ابی طالب كرم الله وجهه بیورمشلردر كه
كنت امشی مع النبی صلی الله علیه وسلم بمكة فخرجنا فی بعض نواحیها فما استقبله شجر
ولا حجر الا قال السلام علیك یا رسول الله حاصلی بودر كه بن مكه شهرنده رسول الله علیه السلام
حضرتیله سیر ایدردم مكه نك ناحیه لرندن بر سیره طشره چقدوق هر آغاج و هر طاش كه اول
حضرتك قارشوسنه كلدی السلام علیك یا رسول الله دیدی دیمكدر و حضرت عائشه صدیقه
رضی الله عنها روایتنده فخر عالم صلی الله علیه وسلم لما استقبلنی جبریل علیه السلام بالرسالة جعلت
لا امر بحجر ولا شجر الا قال السلام علیك یا رسول الله دیو بیورمشدر بونك دخی حاصلی جبریلـ

باكه

باكه رسالت خبرین كتوردوكی زمانده شویله اولدم كه هر قنغی بر طاشه یا بر آغاجه اوغراسم السلام
علیك یا رسول الله دیردی دیمكدر بری دخی اول حضرتك صلی الله علیه وسلم دعاسنه اوك دیوارلری
و ایشیكی آمین دیدوكلریدر امام بیهقی رحمة الله علیه نقلنده ابا سید ساعدی رضی الله عنه
روایت ایتمشدر كه بر كون اول حضرت صلی الله علیه وسلم عباس بن عبد المطلبه ایتدی یا ابا الفضل
یارین سن و اوغوللرك اودن كتمیه سز تا كه بن كلنجه منتظر اولاسز بنم سزه كوزل مصلحتم واردر دیدی
ایرتسی قوشلق زمانی اولدقده كی خواجه انام علیه الصلوة و السلام حضرت عباسك اوینه كلوب
ایچرو كیردی سلام ویردی و علیك السلام و رحمة الله و بركاته دیدیلر آندن صكره الحمد لله خاطرلرینز
منوردر دخی آنلر دخی حق تعالی یه حمد ایلدیلر آندن صكره تقاربوا دیو بیوردی یعنی بری بریكزه
یقین كلوك دیدی آنلر دخی بر یره جمع اولدیلر آندن مبارك ملاءه سینی اوزرلرینه اورتوب آیتدی
یا رب هذا عمی و صنو ابی و هؤلاء اهل بیتی فاسترهم من النار كستری ایاهم بملائتی هذه
دیو دعا ایتدی همان اول اوك دیوارلری و قپوسنك ایشیكی آمین آمین آمین دیدیلر دعاسنك معناسی
یا رب بو كیشی بنم عمم در و آتامك قرنداشیدر و بونلر اهل بیتمدر بو جمله یی جهنم آتشندن سن
ستر ایله بو ملاءه م ایله بن ستر ایتدوكم كبی دیمك اولور حق جل و علا حضرتك ستوری پرده عفو
و مغفرتی قرشو طوتوب جهنم آتشندن كوسترممكدر بفضله تعالی بری دخی اول حضرتك صلی الله علیه وسلم
طاغه قدم بصدقده طاغ سرور ایلدیكنده حركته كلوب آندن طور دیو بیوروب مبارك ایاغیله
اوردوغی كبی ساكن اولدوغیدر ائمه حدیثدن امام احمد و امام بخاری و ترمذی و ابو حاتم رحمهم الله
نقل ایتمشلردر انس بن مالك رضی الله تعالی عنه حضرتندن مرویدر كه صعد النبی صلی الله علیه وسلم
وابو بكر و عمر و عثمان احدا فرجف بهم فضربه النبی صلی الله علیه وسلم برجله وقال
اثبت احد فانما علیك نبی و صدیق و شهیدان دیو بیوردی معناسی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی و ابو بكر و عمر و عثمان رضوان الله علیهم اجمعین احد طاغنه چقدیلر طاغ حركته كلدی
فخر كائنات صلی الله علیه وسلم مبارك ایاغیله طاغه اوروب طور یا احد سنك اوزركده دكلدر
الا بر نبیدر و بر صدیقدر و ایكی شهیددر دیمك اولور بو حدیث شریفده طاغ خصوصندن غیری
فخر كائناتك حضرت عمر و عثمان رضی الله عنهمانك شهید اولاجقلرین تعیین بیوردوغی دخی جمله معجزاتدندر

مكه ده دیوار قصه بونده كلیشی نسخه ده

یا هم سندندن بعضنده روایتده بو خصوص ثبیر طاغنده واقع اولمق اوزره وارد اولمشدر
نته کم امام نسائی و ترمذی رحمهما الله تعالی ثمامه دن اول دخی حضرت عثماندن رضی الله عنهما
بویله روایت ایتمشلردر و امام مسلم دن رحمه الله بر روایتده ابو هریره رضی الله عنه بیورمشدر که
فخر کاینات صلی الله علیه وسلم و ابو بکر و عمر و عثمان و علی و طلحه و زبیر رضوان الله علیهم اجمعین
حرا طاغنک اوستنده ایدیلر طاغ حرکته کلدی رسول الله حضرتی اسکن حراء فما علیک الا نبی
او صدیق او شهید دیو بیوردی دیمشدر و امام مسلمک بر روایتنده دخی علی مذکور اولمشدر
سعد ذکر اولنمشدر و ثبیر و حرا مکه ده بری برینه مقابل ایکی طاغدر آره لری بر دره در طبری
و غیریلر اختلاف روایاتی تکرر قضیه یه حمل ایدوب خصوص مذکور طاغلرک هر برنده
واقع اولمشدر دیدیلر زیرا هر بری ایچون روایت صحیحه وارد اولمشدر و امام مسلمک بر روایتنده
ابو هریره دن نقل ایتدوکی حدیث تکرره مؤید اولور زیرا ابو هریره رضی الله عنه ذکر اولنان
اصحاب کباری و غیرلری دخی ذکر ایدوب بیورمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم صحابه
کزین ایله حرا طاغنده ایدی بویله واقع اولدی و دخی تفصیل ایدوب اول ثبیر طاغنک اوستنده ایکن
قریش طائفه سی اول حضرتی آرادیلر آندن ثبیر طاغندن آواز کلدی که یا رسول الله اشاغه
این بن قورقرم که بنم اوزرمده قریش سنی قتل ایدرلر دخی الله تعالی بکا عذاب ایلیه دیدی
آندن صکره حرا طاغندن آواز کلدی که یا رسول الله بکا کل دیدی دیمشدر شفاده بویله در و
اولمشدر والله اعلم و جمله دن بری دخی کوکلو آغاجلردن یوریوب حضور شریفنه کلدوکیدر
که امام احمد رحمة الله علیه نقلنده طلحة بن نافع رضی الله عنه بیورمشدر که بر کون حضرت
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم اهل مکه دن بعض کفارلرک زخمندن تن مبارکی خونالود
اولوب محزون اوتورر کن جبریل علیه السلام کلدی حالین صوردی فخر عالم قصه دن خبر ویردی
آندن جبریل علیه السلام ایتدی یا رسول الله آیت کورمکدن حظ ایدر میسن دیدی فخر کاینات
حضرتی نعم دیو بیوردی آندن وادینک اوته جانبنده بر آغاجه نظر ایدوب شو آغاجی یانکه دعوت
ایله دیدی خواجه عالم صلی الله علیه وسلم جبریلک اشارتی موجبنجه آغاجی دعوت ایتدوکی
کبی برندن یوریوب رسول الله حضرتنک قرشوسنه کلدی دخی طوردی آندن جبریل امین

ایتدی

ایتدی امر ایله ینه یرینه وارسون دیدی امر ایلدی آغاج ینه یرینه واردی و حاکم رحمة الله علیه
اسناد جید ایله ابن عمر رضی الله عنهما حدیثندن روایت ایتمشدر که ایکی بر کون رسول الله
حضرتیله سفرده ایدولر بر اعرابی قرشودن کلوردی یقین کلدوکده رسول الله صلی الله علیه وسلم
اعرابی یه این ترید دیدی یعنی قنده کیتمک استرسن دیو بیوردی اول دخی الی اهلی دیدی
یعنی کندو اهلمه کیدرم دیدی فخر کاینات ایتدی هل لک الی خیر دیو بیوردی یعنی بر خیر مصلحته
رغبتک وار میدر دیدی اعرابی و ما هو یعنی ندر اول دیدی و کل خیر مصلحت دیدی خواجه انام
علیه الصلوة والسلام ایتدی تشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و ان محمدا عبده
و رسوله دیدی حقتعالینک وحدانیتنه و کندونک رسالتنه شهادت تلقین ایتدی اعرابی ایتدی
هل لک شاهد علی ما تقول دیدی حاصلی رسول الله حضرتندن دلیل استدی پیغمبر علیه الصلوة
ایتدی هذه الشجرة دیدی یعنی اشته شو آغاج شاهدمدر دیدی آندن آغاجی دعوت ایلدی آغاج طورده
دره کنارندن یری شق ایدرک خواجه عالمک قرشوسنه کلدی آندن اوچ کره آغاجدن شهادت
طلب ایدوب اول دخی اوچ کره شهادت ایتدی آندن صکره ینه بتدوکی یره رجوع ایتدی دیو بیورمشدر
دارمی رحمه الله علیه دخی بویله روایت ایتمشدر و بریده رضی الله عنه دن بویله مرویدر که اعرابی
رسول الله حضرتنه ایتدی شو آغاجه رسول الله سنی دعوت ایلر دیو سویله دیدی فخر عالم
دخی اویله دیدوکی کبی آغاج هر جانبنه اکیلوب کوکلرین یردن قوپردی دخی یری شق ایدرک کلدی
اول حضرتک قرشوسنده طوردی آندن السلام علیک یا رسول الله دیدی آندن صکره اعرابی
امر ایله یرینه وارسون دیدی امر بیوردی آغاج یرینه واروب ینه کوکلرین بغلادی طوردی آندن اعرابی
ایتدی ائذن لی اسجد لک دیدی یعنی بکا اجازت ویر سکا سجده ایدیم دیدی رسول الله حضرتی
اورادده بیوردی که لو امرت احدا ان یسجد لاحد لامرت المرأة ان تسجد لزوجها یعنی اکر بر کسه
بر کسنه یه سجده ایتمکه امر ایدیدیدم عورتی اریه سجده ایتمکه امر ایلردم دیو بیوردی و امام مسلم نقلنده
جابر عبدالله رضی الله عنهما حدیثندن وارد اولمشدر که بر کره رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتیله کیدر ایدوک بر واسع دره یه ینغوب آنده نزول ایتدوک خواجه کاینات صلی الله علیه وسلم
قضاء حاجت ایچون بر جانبه کتدی بن دخی مطهره ایله کوتروب آردینجه کتدم رسول الله حضرتی

اطرافه نظر ایدوب هیچ بر پرده ایدینجك نسنه کورمدی دره کنارنده ایکی اغاج طوردی همان
کندی برینك یاننه واردی بر طالنه یاپشدی دخی انقادی علیّ بأمر الله دیدی یعنی الله تعالی باکم
منقاد اول دیدی اول دخی دوه کبی یدیلوب تابع اولدی آندن اول براغاجه دخی یاپشوب
چکدی ایکیسنی بر یره کتوردی کند و اوردی لوسیز برابر طوردیبا التئما علیّ باذن الله دیو بیوردی
ایکیسی بتشدیلر بر آغاج اولدیلر دیو بیورمشدر بری حنین جذعدر و جذع آغاجك کوکندن بدا قلری
یعنی فکی یره وارنجه اولان قالینلکنه دیرلر حنین دیو شوقدن انکلیوب ناله قلمغه دیرلر و بو
قصه مشهور و معروفدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم اولا خطبه بیوردقلری زمانده
مسجد شریفده بر جذع وار ایدی آکا طیانوب طوررلردی دخی خطبه اوقوردی صکره دن منبر
دوزیلوب آنده خطبه بیوردیغی اول جذع رسول الله حضرتلرینك فراقندن و آکا شوقندن
ناله قلدی مسجدده اولان صحابه کرامدن جمیع کم وار ایسه اشتدیلر نیجه کم بو خصوص حدیثی
صحابه کرامدن جمیع کم وار ایسه ایشتدیلر طرق کثیره ایله بر جماعت روایت ایتمشلردر که تواتره علم
قطعی حاصل اولور دیو امام ابن سبکی رحمة الله علیه مختصر ابن حاجب شرحنده بنم قاتمده صحیح بودر که
حنین جذع متواتردر دیمشدر و امام بخاری رحمة الله علیه نافعدن اول دخی ابن عمردن
روایت ایتمشلردر و امام احمد دخی ابی حابدن اول دخی ثابتدن اول دخی ابن عمردن روایت
ایتمشلردر و ابن ماجه و ابو یعلی و غیریلر حماد بن سلمه دن اول دخی ثابتدن و اول انس بن مالکدن
روایت ایتمشلردر و اسنادی امام مسلم شرطی اوزره در و دخی ترمذی روایت ایدوب تصحیح ایلمشدر و بونی
ابو یعلی و ابن خزیمه و طبرانی روایت و تصحیح ایتمشدر بو جمله انسدن روایت ایلمشلردر و بونی
طبرانی روایتی حسندن اول دخی انسدن روایت ایتمشلردر و امام احمد و ابن منیع و طبرانی
و غیریلر حماد بن سلمه دن اول دخی عمار بن ابی عماردن اول دخی ابن عباسدن روایت ایتمشلردر
و بنه امام احمد و دارمی و ابو یعلی و ابن ماجه و غیریلر روایتی طفیل بن ابی بن کعبدن اول دخی
ابیسندن روایت ایتمشلردر و دارمی روایتی ابو حازمدن اول دخی سهل بن سعددن نقل
ابو محمد الجوهری عبد العزیز بن ابی رواددن اول دخی نافعدن و انکر تمیم داریدن روایت
دیو بیوردی آنده نصکه ایکی نرادم بو دکلدر که بو صحابه‌لردن طرق کثیره ایله تواتر درجه‌سی ایله

بلکه

بلکه نیجه غیری طریقلردن دخی روایت اولنمشدر محدثات اولن کمسنه مطلع اولور همان دیدی
الدوکم قتی ظاهر اولنلریدیلار علیه خفی اولمز نیجه نسنه وار در که بر قومك قتنده متواتر در غیریلری
قتنده دکلدر دیو بیوردی و حافظ ابن حجر رحمة الله علیه فتح الباریده بیورر که حنین جذع
و انشقاق قمر لشهر بری بغایت اشتهار اوزره نقل اولنمشدر طرق حدیثه مطلع اولنلر قتنده
قطع افاده ایلر یعنی شبهه سز علم حاصل ایلر اما بو علمدن بهره مند اولمینلره افاده ایتمز دیمشدر
و امام بیهقی رحمة الله علیه دخی قصه حنین الجذع امور ظاهره دندر خلف سلفدن نقل ایتمشدر
کلمشدر دیو بیوردی و بو خصوص رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك رسالتنه دلالت اولان
آیات کبری دندر و ابو حاتمدن منقولدر که امام شافعی رضی الله عنه حق جل و علا بزم پیغمبریمز
محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه ویردوکن هیچ بر پیغمبره ویرمدی دیو بیورمشدر آندن
بعض کمسنه‌لر یا امام حضرت عیسی یا احیاء موتی ویرلدی دیدیلر امام شافعی دخی محمد حضرتلرینه
حنین الجذع ویرلدی حتی صوتی ایشیدلدی بوندنا آرتوقدر دیو بیورمشدر و قاضی عیاض
رحمة الله علیه حنین الجذع حدیثی مشهور و منتشردر و خبر متواتردر اهل صحیح اخراج ایتمشلردر
و اون نفردن زیاده صحابه کرام روایت ایتمشلردر جمله‌دن بعضی بونلردر که ذکر اولنور ابی بن کعب
و جابر بن عبد الله و انس بن مالك و عبد الله بن عمر و عبد الله بن عباس و سهل بن سعد
و ابو سعید الخدری و بریده و ام سلمه و مطلب بن ابی وداعه و غیریلر روایت ایتمشلردر دیمشدر
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین اما ابی بن کعب حدیثی امام شافعی رضی الله عنه ابی حضرتلرینك اوغلی
طفیلدن اول دخی ابی رضی الله عنهدن روایت ایتمشدر اول زمانده که مسجد رسول الله علیه الصلوة والسلام
عریش ایدی یعنی کلکه صلی الله علیه وسلم بر جذعه طوغرو نماز قیلوردی و اول اره ده خطبه اوقوردی
اصحابندن بر کمسنه دیلرمیسن که یا رسول الله ساکا بر منبر ایده‌لم جمعه کونی اوزرنده طوروب سن
خطبه کی خلقه ایشیدوره سن دیدی فخر انام علیه الصلوة والسلام نعم دیو بیوردی آندن اول کمسنه
اوچ پایه بر منبر ایشلدی تمام اولیجق رسول الله صلی الله علیه وسلم آلوب اول طوردیغی یره وضع
ایلدی و چیقدی که اول جذعدن کچوب منبر اوزره خطبه‌یه باشلدی همان جذع مذکوردن بر صوت
پیدا اولدی حتی جذع یارلدی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی ایشیدیجك منبردن ایندی

عریش کولکه دیرلر

طاروب مبارکنی الیله جذعی مسح ایلدی بینه منبره رجوع ایتدی دیو بیورمشدر و جابر رضی الله عنه
حدیثن امام بخاری رحمة الله علیه بر قاچ طریق ایله روایت ایتمشدر بر لفظی بودر که ان رسول الله
صلی الله علیه وسلم کان یقوم یوم الجمعة الی شجرة او نخلة فقالت امرأة من الانصار او
رجل من الانصار یا رسول الله الا نجعل لک منبرا قال ان شئتم فجعلوا له منبرا فلما کان یوم الجمعة
دفع الی المنبر فصاحت النخلة فنزل رسول الله صلی الله علیه وسلم وضمها الیه فجعلت تئن
انین الصبی الذی یسکن قال کانت تبکی علی ما کانت تسمع من الذکر عندها حاصلی بودر که
رسول الله حضرتلری اولدن جمعه کوننده خطبه اوقوسه بر آغاج قربنده اوقوردی یاخود بر خرما
آغاجی قربنده اوقوردی بر کون انصار قومندن بر خاتون یاخود بر کشی اول حضرته بر منبر
قورمغه عرض ایتدی فخر عالم بیوردیلر که دیلرسکز ایلیوک دیدی پس اول حضرت ایچون بر منبر
ایلدیلر جمعه کون منبره چقدقلری آندن اول خرما آغاجی چاغردی همان خواجه عالم صلی الله علیه وسلم
منبردن اینوب اول آغاجی قوجاقلدیلر اول آغاج شول تسکین اولنور اوغلان کبی انکلمکه باشلادی
رسول الله حضرتلری ایتدی اولدن کندو قربنده ایشتدوکی ذکر اوزره آغلردی دیو بیوردی
یعنی اولدن خطبه کندو قتنده اوقوردی کندو آنی ایشیدوردی شمدی بویله واقع اولدیکی
ایچون آغلر دیمکدر و بر لفظی دخی بودر که قال جابر بن عبد الله رضی الله عنه کان المسجد مسقوفا
علی جذوع فکان النبی صلی الله علیه وسلم اذا خطب یقوم الی جذع منها فلما صنع له المنبر
سمعنا لذلک الجذع صوتا کصوت العشار حاصلی جابردن رضی الله عنه مرویدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک مسجد شریفی اولدن خرما آغاجلری اوزرینه سقف اولنمش ایدی
یعنی بر نیچه خرما آغاجندن دیرکلر دیکلوب اوستی اورتلمش ایدی اول حضرت خطبه اوقودوغی
زمانده اول آغاجلردن بریکه لسان عربده انکا جذع النخل دیرلر بر جذعک یاننده طوروب
خطبه اوقوردی وقتا که اول حضرت ایچون منبر ایشلندی اول جذعک صوت عشار کبی
صوتن ایشتدوک دیمکدر والحاصل رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک آیات رسالت
کبری سندن حنین جذع قصه سی بر معروف و مشهور و متواتر قصه در صحابه کرامدن چوق
کمسنه روایت ایتمشلردر عبارتلری متغایر واقع اولدوغی تکرر روایاته محمولدر شلا بر کشیدن

ایکی وجه

ایکی وجه اوزره نقل اولندوغی بودر که بر قاچ دفعه روایت ایتمشدر نهر بر نفر بر عبارتله
بیورمشدر آندن ایشیدنلر نیجه استماع ایتدیلرسه اویله روایت ایتمشلردر بر کمسنه عجایب دهردن
بر نسنه کورمش اولسه یارانه اخواننه نیجه کسنه یه سویلیوب هر بار سویلدکجه بر لفظله ادا
ایلر مجملاتک تأویلی و محملی بودر و ابو یعلی رحمة الله علیه نقلنده انس بن مالکدن روایت اولنان
لفظ بودر که ان رسول الله صلی الله علیه وسلم کان یوم الجمعة یسند ظهره الی جذع
منصوب فی المسجد فیخطب الناس فجاءه رومی فقال الا اصنع لک شیئا تقعد علیه کانک قائم
فصنع له منبرا له درجتان ویقعد علی الثالثة فلما قعد رسول الله صلی الله علیه وسلم علی
المنبر خار الجذع کخوار الثور ارتج المسجد لخواره حزنا علی رسول الله صلی الله علیه وسلم
فنزل الیه رسول الله صلی الله علیه وسلم من المنبر فالتزمه وهو یخور فلما التزمه سکت
ثم قال رسول الله صلی الله علیه وسلم والذی نفس محمد بیده لو لم التزمه لما زال هکذا الی
یوم الساعة حزنا علی رسول الله صلی الله علیه وسلم فامر صلی الله علیه وسلم فدفن
بو عبارتله امام ترمذی دخی روایت ایدوب صحیح غریب دیمشدر معناسی شویله دیمکدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم اولدن خطبه بیوردوغی زمانده شویله ایدی که جمعه کون مبارک آرقه سین
مسجد شریفده دیکلمش بر جذعه طیاردی دخی ناسه خطبه ایدردی آندن بر رومی شخص کلدی
ایتدی یا رسول الله سنکا بیورسن سنکا بر نسنه ایشلیوم که اوستنه اوتوره سن ایاغ اوزره
طورر کبی اوتوره سن خلقدن یوکسک اولاسن دیدی خواجه عالم دخی اجازت بیوروب اول رومی بر
منبر ایشلدی ایکی پایه سی وار ایدی اوچنجی پایه سنک اوستنه اوتوررلردی وقتا که رسول الله
حضرتلری اول منبرک اوستنه اوتوردی اول جذع رسول الله حضرتلرینک حزنندن صیغر آوازی کبی
آواز ویردی اول آوازک صوتندن مسجد حرکته کلدی دتردی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم اینوب
جذعک یاننه واردی قوجاقلدی اول حالده که جذع دخی آواز ویروردی قوجاغنه آلیجق
سکوت ایتدی آندنصکره رسول الله صلی الله علیه وسلم یمین ایدوب ایتدی اکر قوجاغمه آلمیدیم
قیامت قوپنجه بویله آواز ویرمه دن خالی اولمیدی دیدی آندن فخر کائنات صلی الله علیه وسلم
امر ایتدی اول جذعی دفن ایتدیلر و امام احمد و ابن ماجه رحمهما الله حسن بصری قدس الله سره طریقندن

بویله نقل ایتمشلردرکه انس بن مالك رضی الله عنه ایتدی کان رسول الله صلی الله علیه وسلم اذا خطب یوم الجمعة یسند ظهره الی خشبة فلما کثر الناس قال ابنوا لی منبرا اراد ان یسمعهم فبنوا له عتبتین فتحول من الخشبة الی المنبر قال فاخبر انس بن مالك انه سمع الخشبة تحن حنین الواله قال فما زالت تحن حتی نزل رسول الله صلی الله علیه وسلم عن المنبر فمشی الیها فاحتضنها فسکنت بونك دخی مآلی مذکور حدیث شریفلر مآلی کبیدر مقصود اصحاب کرامك لفظ شریفلرین تبرکا نقل اتمکدر والا جمله نك محصلی بردر ابو القاسم بغوی دن منقولدر که حسن بصری حضرتلری رحمة الله علیه بو حدیثی نقل اتدوکی زمانده اغلردی اندن ایدردی که یا عباد الله رسول الله علیه الصلوة والسلامك حق جل وعلا قتنده قرب و منزلتی و اولدوغیچون بر اغاج انکه شوقندن ناله ایلردی امدی سز نه طورورسز اول کسه لقاسنه مشتاق اولمغه سز احق سز دیو بیورردی و سایر صحابه کرامك حدیثلری دخی بو مذکورلره مآلده موافقدر هر بری کتب احادیث شریفه ده مسطوردر سهل بن سعد رضی الله عنه حدیثی بر نیچه طریقله صحیحینده وارد اولمشدر ابن عباس رضی الله عنهما حدیثنی امام احمد امام مسلم شرطی اوزره اسناد ایله روایت اتمشدر و ابن ماجه دخی روایت ایلمشدر ابن عمر رضی الله عنهما حدیثی صحیح بخاری ده مذکوردر ابو سعید الخدری رضی الله عنه حدیثنی ابن خزیمه روایت ایلمشدر عایشه صدیقه رضی الله عنها حدیثنی امام بیهقی روایت ایدوب انده واقع اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم جذعی دنیا ایله اخرت بیننده مخیر قلدی جذع اخرتی اختیار اتدی شرح ده بونك تفصیلی بریده رضی الله عنه حدیثندن فهم اولنور که بیورمشدر اول زمانده که جذع ناله ایدوب خواجه عالم صلی الله علیه وسلم جذعك قوجاغنه الدی و ایتدی اگر دیلرسك سنی اولقدك اولدوغك باغچه یه رد ایدیم انده ینه کوکلنه سن ملالك بود اینه یمیشلنه سن یمیش ویره سن اگر دیلرسك سنی جنتده دیکم اولیاء الله سنك یمیشکدن ییه لر دیدی اندن صکره قولاق طوتدیلر که ندی جذع علیك سلام بن ایشدوردی جذع ایتدی بنی جنتده دیك اولیاء الله یمیشمدن ییسونلر و بر مکانده اولام که فنا بولمیم دیدکی یقینی اولان کمسنه لر هب جذعك کلامین ایشتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی قد فعلت دیدی اندن صکره اختارت دار البقاء علی دار الفناء دیو بیوردی یعنی جذعه نولدم سنی انده دیکیم دیو بیوردقدن صکره

ناسه خبر ویروب جذع اخرتی دنیا اوزره اختیار اتدی دیدی و ام سلمه رضی الله عنها حدیثی دلائلده ابو نعیم دن مرویدر بو بابده اولان مجموع احادیث شریفه نك محصلی بر اولمغین تطویل کلامدن احتراز اولنوب بو تفصیله اکتفا قلندی اما حیوانات نك اول حضرته اطاعت و انقیادی و بعضیلرینك تکلمی خصوصنده وارد اولان آثار و اخباردن بعضی بودر که امام احمد و نسائی روایتلرنده انس بن مالك رضی الله عنه دن مرویدر که انصار خلقندن بر او خلقنك دوه لری وار ایدی انلر ایله باغچه لرینی صوارمغه صو طاشیرلردی بر کون دوه سرکشلك ایدوب اول قومه اطاعت اتمز اولدی والحاصل دوه یی استخدامدن عاجز اولوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلدیلر یا رسول الله اغاجلرومز و اکینلرومز صوسز قالدی و دوه مز سرکش اولدی دیو شکایت اتدیلر فخر کائنات صلی الله علیه وسلم اصحابنه امر اتدی قالقدیلر باغچه یه کتدیلر اول طائفه نك باغچه سنه کیردیلر دوه دخی بر جانبنده طورردی همان رسول الله صلی الله علیه وسلم دوه جانبنه توجه ایدوب یوریدی انصار قومی ایتدیلر یا رسول الله قد صار مثل الكلب وانا نخاف علیك صولته دیدیلر یعنی یا رسول الله بو دوه قودز ایت کبی اولمشدر قورقورز که سکا حمله ایده دیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم لیس علی منه بأس دیدی حاصلی بکا اندن ضرر یوقدر دیمکدر اول دوه اندن فخر کائنات نظر ایدیجك جانب شریفنه اقبال ایدوب اوکنده سجده ایلدی اندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه اوکی حالندن زیاده رام اولدی فخر کائنات یاپشدی چکدی حتی عمله ادخال ایتدی اصحابی ایتدیلر بو بی عقل و ادراکی یوق حیواندر سکا سجده ایلر بز خود اهل عقولز سکا سجده قلمغه اندن احقوز دیدیلر اندن فخر کائنات صلی الله علیه وسلم لا یصلح لبشر ان یسجد لبشر ولو صلح لبشر ان یسجد لبشر لأمرت المرأة ان تسجد لزوجها من عظم حقه علیها دیو بیوردی معنوی برایکی دفعه سابقده بیان اولنمشدر و دوه نك اول حضرته اطاعت و انقیادی و صاحبندن شکایتی بابنده ائمه حدیث رحمهم الله بر نیچه قصه روایت اتمشلردر بری مستقل خصوصدر بر نیچه دفعه واقع اولمشدر یعلی بن مره رضی الله عنه حدیثنده مذکوردر برکره بر دوه اول حضرتی کوریجك چوکوب بوینی یره دوشردی دخی بوغازندن بر صوت مخصوص

تپدی ایلدی خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم صاحبی کیمدر دیو سؤال ایتدی بر کیشی چیقه کلدی
فخر کائنات ایله بر نسنه سویلشدی آندن حضرت رسول الله ایتدی بو دوه کثرت عملدن و قلت
علفدن شکایت ایلدی بونی خوش طوتوک بوکا احسان ایدوک دیو امر ایلدی خواجهٔ عالم
صلی الله علیه وسلم صاحبی کیمدر دیو سؤال ایتدی بر کیشی چیقه کلدی فخر کائنات ایله بر نسنه سویلشدی
آندن امام بیهقی دخی اسناد جیدله بو مقوله بر قصه روایت ایلشدر و عبد الله بن جعفر رضی الله عنه
دن مرویدر که بر کره فخر کائنات صلی الله علیه وسلم انصاردن بر کسنه نک باغچه سنه کیردی
مکر آنده بر دوه وار ایدی اول حضرتی کوریجک بالاوزاری قلوب کوزلرینک یاشی آقمغه باشلدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم من رب هذا الجمل لمن هذا الجمل دیدی یعنی بو دوه نک صاحبی
کیمدر بو دوه کیمونکدر دیو بیوردی آندن انصار قومندن بر یکیت کلدی بنمدر یا رسول الله دیدی
فخر عالم صلی الله علیه وسلم الا تتقی الله فی هذه البهیمة التی ملکک الله ایاها فانه شکی الی
انک تجیعه و تدئبه دیدی یعنی الله تعالی دن قورقمزمیسن بو حیوان حقنده که حق جل و علا
سنی اکا مالک ایلشدر تحقیقا اول بکا شکایت ایلدی سن آنی آچ قودرمشسن و تعب و مشقت
ویرورمشسن دیک اولور مصابیحده بو حدیث شریف ایچون هو صحیح دیو بیورلشدر بر دخی قیون
سجده قیلدوغیدر انس بن مالک رضی الله عنه حضرتندن مرویدر که برکون اول حضرت صلی الله علیه
انصار قومندن بر کسنه نک بستاننه کیردی یانجه ابو بکر صدیق و عمر فاروق و انصاردن بر کیشی
رضی الله عنهم بیله ایدیلر و آنده بر قیون چق وار ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنه سجده ایلدی
آندن ابو بکر صدیق رضی الله عنه یا رسول الله ساکا سجده قیلمغه بز بو قیوندن احقوز دیدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم لا ینبغی لاحد ان یسجد لاحد دیو بیوردی بو قصه یی ابو محمد عبد الله
بن ابی حامد دخی دلائل نبوتده اسناد ضعیفله روایت ایلشدر و قاضی عیاض دخی شفاده ذکر ایلشدر
و بونی دخی نقل ایتمشدر که جابر بن عبد الله رضی الله عنه بیورمشدر رسول الله صلی الله علیه وسلم
خیبر قلعه لرندن بعضنک اوزرنده ایکن بر سوری قیون ایله بر چوبان خدمت شریفلرینه کلدی ایمان
کتوردی آندن ایتدی یا رسول الله بو یابلوک قیونلرین نیجه ایلیلوم دیدی فخر عالم ایتدی احصب فی وجوهها
فان الله سیؤدی عنک امانتک و یردها الی اهلها معناسی بر مقدار اوفاق طاشی یوزلرینه صاچ

تحقیقا

تحقیقا حق تعالی سنک امانتکی سندن ادا ایلر و اول قیونلری صاحبنه رد ایلر دیمکدر فی الحقیقه
اول کیشی اویله ایلدی قیونلر صاحبلرینه واصل اولدی بر دخی کلام ذئب در یعنی قورد سوز
سویلیوب اول حضرتک نبوتنه شهادت ایتدوکیدر امام احمد رحمة الله علیه روایتنده ابو سعید
رضی الله عنه دن مرویدر که بر کره بر قورد سوریدن بر قیونی آلدی چوبانی آردنجه دوشه قیونی
قورتردی همان قورد اوراده قیروغی اوستنه اوتوردی دخی الا تتقی الله تنزع منی رزقا ساقه
الله الی دیدی یعنی الله تعالی دن قورقمزمیسن بکا سوق ایتدوکی رزقی بندن آلورسن دیدی
چوبان ایتدی نه عجب تماشا بو که قورد قیروغی اوستنه اوتوره دخی انسان سوزین سویلیه دیدی
قورد ایتدی ساکا بوندن عجب بر نسنه خبر ویره یم محمد یثربده احوال امم قدیمه دن خلقه
خبر ویرور دیدی آندن چوبان توجه ایدوب قیونلرین سوره رک مدینهٔ منوره یه کلدی
بر بوجاقده قیونلرین حفظ ایدوب کندوسی خواجهٔ کائنات علیه افضل التحیات خدمتنه کلدی
قصه دن خبر ویردی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم امر ایتدی صلاتا ایچون ندا ایتدیلر اصحاب
کرام بریره جمع اولدیلر آندن صکره قصه دن اصحابه خبر ویردیو اول اعرابی یه امر ایتدی اول دخی
نیجه واقع اولدیسه جماعت اصحابه خبر ویردی رضوان الله علیهم اجمعین بعضلر روایتنده ابو هریره
رضی الله عنه حضرتندن بونک مثلی روایت اولنمشدر ابن وهب رحمة الله علیه دخی بو مقوله
بر قصه نقل ایدوب بیورمشدر که ابو سفیان بن حرب و صفوان بن امیه هنوز اسلامه کلمدین ایکن بر کره
کوردیلر که بر قورد بر آهونک آردینه دوشمش شکار ایده جک محلده آهو جانب حرم شریفه داخل اولدی
همان قورد دخی دوندی فراغت ایلدی بونلر کورلر نه عجب واقع اولدی دیو سویلشدیلر قورد ایتدی که
بوندن عجبی اولدر که محمد مدینه ده سزی جنته دعوت ایلر سز آنی ناره دعوت ایلرسز دیدی
ابو سفیان ایتدی لات و عزی حقیچون اکر بو سوزی مکه شهرنده سویلرسک اولایدی مملکتی خراب
ایلردی و خلق هب دونوب ویرردی جمله سی محمد دینینه کیررلردی دیدی بر دخی حمار تکلم ایتدوکیدر
ابن عساکر رحمة الله علیه ابو منظوردن اخراج ایتمشدر که فخر کائنات صلی الله علیه وسلم خیبری فتح
ایتدوکی زمانده بر سیاه حمار بولدی یا حمار آدک نه در دیدی حمار ایتدی آدم یزید بن شهاب در
الله تعالی بنم نسلمدن التمش حمار چقارمشدر هر برینه پیغمبردن غیری کیسه بنمزدی بن دخی نبی

توقع ایدردم که باکه بنده سن و بنم جدم نسلنده بکدن غیری حمار قالمدی و انبیاده سندن
غیری نبی قالمادی بن اول بر یهودینك حماری ایدوم باکه بنن نکه قصدا ایله یقلوب ملعونی
دشوررردم اول دخی بنی آچ قودوردی و دوکردی دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی
شمدنکرو سنك آدك یعفور اولسون دیدی روایت اولنور که فخر عالم صلی الله علیه وسلم
اول حماری حوائجی بعض کسنه یه کوندردی یعفور وارور اول کشینك قپوسین باشیله چالردی
انلر چیقدیغی زمانده رسول الله خدمتنه کل دیو اشارت ایلردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
قبض اولندوغی زمانده جزع و اضطرابندن کندویی ابا الهیثم قیوسنه آتدی ابو نعیم رحمة الله علیه
بو قصه نك مثلن حضرت معاذ بن جبلدن رضی الله عنه روایت ایتمشدر لکن اول حدیثه طعن اولنمشدر
و ابن جوزی موضوعاتنده ذکر ایتمشدر فخر عالمك معجزاتنده بوندن اعظم نسنه لر واردر دیو بیورمشلردر
بعض ائمه حدیث دخی اسناد ضعیفله اول حضرتك قرشوسنده کلر تکلم ایلدوکنی روایت ایتمشلردر
حاصلی بودر که بنی سلیم قبیله سندن بر اعرابی بر دانه کلر طوتوب یکتجه قریش ایدی جماعت اصحابی
کوریجک بونلر نه طائفه در دیدی نبی الله در و اصحابیدر دیدیلر لات و عزی یه آنده ایچوب ایتدی
بن که ایمان کتورمک یوقدر مگر که بو کلر ایمان کتوره باکه ده اعتقاد کلمز دیدی آندن خواجه کاینات
قرشوسنده کلر تحلیك یکندن کلری براقدی فخر عالم یا ضب دیدوکی کبی لسان فصیح له لبیك و سعدیك
یا زین من وافی القیمة دیدی یعنی ای قیامت جمعنی حاضر اولنلرك زینتی دیدی خواجه عالم
صلی الله علیه وسلم من تعبد دیدی کیمه عبادت ایلرسن دیو سؤال ایتدی اول دخی من فی السماء
عرشه و فی الارض سلطانه و فی البحر سبیله و فی الجنة رحمته و فی النار عقابه دیدی معنی
ظاهردر آندن ایتدی فمن انا دیدی یعنی بن کیم دیدی کلر ایتدی رسول رب العالمین و خاتم
النبیین قد افلح من صدقك وقد خاب من کذبك یعنی سن رب العالمینك رسولی سن
و پیغمبرلرك خاتمی سن سندن صکره پیغمبر کلمز تحقیقا سکا ایمان کتورن فلاح بولوب مرادینه
ایردی و تکذیب ایدن حقك رحمتندن محروم قالدی دیکا اولور و بو حدیثه شرحا منکر نسنه
یوقدر ائمه حدیث رحمهم الله روایت ایتمشلردر موضوع دکلدر نهایت اسنادنده ضعف واردر دیدیلر
بری دخی حدیث غزالدر امام بیهقی رحمه الله برچوق طریقدن روایت ایتمشدر و بر جماعت تضعیف

[illegible]

اتمشلردر لکن طریقلرینك بعضی بعضنه قوت ویرور صحت فهم اولنور قاضی عیاض دخی شفاده
ذکر ایتمشدر ابو نعیم دخی دلائلده روایت ایتمشدر و اسنادنده بعض نا معلوم اولنان اشخاص واردر دیدیلر
و الحاصل بو حالات اوزره ام المؤمنین ام سلمه رضی الله عنها حضرتلرندن مرویدر که بر کون
فخر کاینات صلی الله علیه وسلم صحرالردن برنده کزرکن ناکاه اوچ دفعه یا رسول الله دیو آواز
ایشتدی دونوب نظر ایدیجك کوردی بر یرده بر آهو بغلو طورر و بر اعرابی دخی بر یرده یاتمش
اویومش کتش یاتوب اویور فخر عالم آهویه مرادك ندر دیو بیوردی آهو ایتدی یا رسول الله
شو اعرابی بنی طوتدی بغلیو قودی شو طاغده ایکی یاوروجغم واردر لطف ایله بنی صالی ویر
وارهیم آنلاری امزرهیم ینه کلهیم دیدی رسول الله حضرتی ایتدی و ینه ایله دونرمیسن دیدی
آهو ایتدی عذبنی الله عذاب العشار ان لم اعد دیدی یعنی تکری تعالی بکا عشار عذابی
کبی عذاب ایتسون اکر ینه کلمز ایسم دیدی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم باغن چوزوب
آهوی صالی ویردی آهو بر زمان کتدی ینه چقه کلدی فخر کاینات یرینه باغلدی آندن اعرابی
اویاندی اول حضرتی کوریجك خدمت ایلمك مرادیدندی یا رسول الله نه فرمان ایلرسن مرادم
شریفك ندر دیدی اول کان کرم صلی الله تعالی علیه وسلم شو آهویی صالی ویر دیدی اعرابی
آهونك بندین آچوب صحرایه صالی ویردی آهو قاچه سوندوکندن صیچرایوب اشهد ان لا اله الا الله
و انك رسول الله دیه رك چقدی کیتدی امام طبرانی دخی بو ایله نقل ایتمشدر حافظ منذری
رحمه الله علیه طبرانی حدیثنی ترغیب و ترهیب آدلو کتابنده کتورمشدر و علما حدیثدن
چوق کسنه مصنفاتنده ایراد ایتمشلردر والله اعلم و مبارك بارمقلری آراسندن صولر روان اولمق خصوصنده
امام قرطبی رحمه الله علیه ایتدی بو خصوص اول حضرتدن برچوق موضعده واقع اولمشدر نیجه
کسنه لر حاضر ایدیلر تماشا ایتدیلر و نیجه طریقله روایت اولنمشدر مجموع علم قطعی افاده ایلر که
تواتر معنویدن حاصل اولدی و بو معجزه بزم پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن غیریدن
صادر اولدوغی مسموع اولمشدر امام مزنیدن رحمه الله منقولدر که رسول الله حضرتلرینك
صلی الله علیه وسلم بو معجزه سی موسی علیه السلامك عصا ایله طاشه چالوب صو چیقردوغندن
زیاده در زیرا طاشدن صو چیقوب آقمق معهوددر اما اتلقان آراسندن چیقمق معهود دکلدر

[illegible]

دیو بیوردیلر فی الحقیقه طاشدن طپراقدن صو چیقمق عالمده چوقدر کورلمش فنه دن مثالات
وقان آرالرندن صو روان اولمق هرکز واقع اولمامشدر الا رسول الله حضرتلرینک مبارک الیندن
کورلمشدر و بو معجزه نک حدیثن صحابه کرامدن برجماعت نقل ایلمشلردر جمله دن انس وجابر
وابن مسعود رضی الله عنهم روایت ایتمشلردر انس بن مالک رضی الله عنه حدیثی صحیح بخاری
و مسلمده وارد اولمشدر مفهومی بودرکه برزمانده ایکندو غازی یقلشمش ایدی اصحاب کرام
آبدست آلمق استدیلر صو بولامدیلر رسول الله حضرتنه برمقدار آبدست صوینی کتوردیلر
مبارک الینی اول صو قابنک ایچنه صوقدی آندن خلقه امر ایتدی که کلوب اول صودن آبدست
آلهلر نظر ایدوب کوردم مبارک پرمقلرینک آرالرندن و اوچلرندن صو چیقماغه باشلدی
حتی قوم آبدست آلدیلر دیدی راوی ایتدی کج کشی ایدیکز دیو سؤال ایتدوک انس رضی الله عنه
اوچ یوز کشی ایدوک یاخود بیوردی ابن شاهین رحمة الله علیه نقلنده انس رضی الله عنه حضرتندن روایت
اولنانک مفهومی بودرکه بن تبوک غزاسنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلریله برابر ایدک
برکون مسلمانلر ایتدیلر یا رسول الله طوارلرومز ودوه لرومز صوصادی دیدیلر صوسزلقدن
شکایت ایتدیلر آندن فخر انام علیه الصلوة والسلام هیچ برمقدار صو بقیه سی واری دیدیکه
برکسنه بر اسکی قربه ایچنده برمقدار صو کتوردی برچنق دخی کتورک دیدی آندن صوینی چناغه
دوکدیلر مبارک الینی صونک ایچنه قودی کوردم برمقلری آراسندن صو چیقدی آندن
اول صودن جمیع دوه لرومز وطوارلرومز صواردق ویوله کوترمکیچون قابلرومز طولدردق
تکرمی دیو بیوردی یتر یا رسول الله دیدوک مبارک الینی قالدوردی صو دخی زایل
اولدی کتدی دیمشدر و امام بیهقی رحمة الله علیه نقلنده انس بن مالکدن رضی الله عنه
بویله روایت اولنمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم برکره قبا ناحیه سنه چقمش ایدی
برکوچک قدحله صو کتوردیلر مبارک الینی ایچنه صوقدی انجق دورت برملغی صیغدی
باش برمغی کرمدی آندنصکره خلقی دعوت ایدوب کلوک صو ایچوک دیدی کوزمله کوردم
که برمقلری آرالرندن صو چیقدی خلق متصل کلوب ایچیلر حتی جملسی قانندیلر دیمشدر
والحاصل بو معجزه باهره نک سی برچوق موضعده واقع اولمشدر صحیحده جابر بن عبد الله رضی الله عنهمادن

دخی بونک

دخی بونک مثللو روایت اولنمشدر امام احمد وغیرلر رحمهم الله تعالی دخی جابردن عبارات
متغایره ایله روایت ایتمشلردر جمله سنک تالی بودر و ابن مسعود رضی الله عنهمادن نقل صحیح ایله
وارد اولمشدرکه بینما نحن مع رسول الله صلی الله علیه وسلم ولیس معنا ماء فقال لنا
رسول الله صلی الله علیه وسلم اطلبوا من معه فضل ماء فاتی بماء فصبه فی اناء ثم وضع
کفه فیه فجعل الماء ینبع من بین اصابع رسول الله صلی الله علیه وسلم بونک دخی محصلی
مذکور حدیثلر محصلیدر دارمی وابو نعیم روایتلرنده ابن عباس رضی الله عنهمادن دخی بویله
مرویدرکه دعا النبی صلی الله علیه وسلم بلالا فطلب الماء فقال لا والله ما وجدت الماء
قال فهل من شن فاتاه بشن فبسط کفیه فیه فانبعث تحت یده عین فکان ابن مسعود
یشرب وغیره یتوضأ والحاصل جمله سنده مآل بودرکه اول حضرت صلی الله علیه وسلم
مبارک برمقلری آراسندن صو چیقوب صحابه کرامه ضرورت محللرنده کفایت ایلمشدر بو معجزه
فخر کائناتک صلوات الله علیه وسلامه معجزه عظیمه سیدر اصحاب کرامدن علمای عظام روایت
ایدوب کلمشلردر و ابی لیلی انصاریدن امام طبرانی دخی روایت ایتمشدر جمله آیات رسالت
قبیلندن بری دخی بودرکه امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده معاذ رضی الله عنه
حضرتندن مرویدرکه تبوک سفرنده اول حضرت صلی الله علیه وسلم اصحابنه ایتدی
ان شاء الله تعالی یارین تبوک چشمه سنه وارسکوز کرکدر چاشت قوشلق اولمادن وارمیه سز
امدی هرکم مقدم واررسه صوینه یاپشمسون تا بن وارنجه دیو اصمرلدی کلوب ایتدی
پرزده مذکور چشمه یه کلدوکنک بزدن اول ایکی کسنه کلمشلر ایمش صو دخی بغایت ضعیف اوزره
صیزوب کلوردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم سؤال ایدوب اول کیشیلره صوینه یاپشدکزمی
دیدی انلر دخی نعم دیدیلر خواجه عالم صلی الله علیه وسلم حضورلرنده اولوب انلاری برزمان قاقیدی
آندنصکره آز آز صودن آلوب برتننکه ایچنه قودیلر برمقدار جمع اولدی آندن حضرت
فخر عالم صلی الله علیه وسلم مبارک یوزین والّرین یودی دخی اول صوی ینه چشمه یه دوکدیلر
همان اول ساعت صوی شویله کلوب روان اولدی که جمیع خلق کلوب صولاندیلر آندنصکره
معاذه ایتدی یا معاذ اکر عمرک اوزون اولورسه کوره سن بورالری باغچه لر و بوستانلر طولو

معمور اولادیو سویردی عاقبت بیوردوغی کبی اول موضع معمور اولدی قاضی عیاض دخی شفاده
بونك مثلن امام مالك طریقندن روایت ایتمشدر و ابن اسحق رحمه الله نقلندن بونی
دخی زیاده ایتمشدر که صودن بر نسنه شویله چاغلدی که یلدیرم کبی صوتی وار ایدی
و صحیح بخاریده غزوه حدیبیه ده مسور بن مخرمه و مروان بن حکم حدیثندن بویله وارد
اولمشدر که حدیبیه نك نهایتنده لشکر اسلام بر از احجارکندی صوینك اوستنه قوندیلر
خلق بر نه مقدار آلدیلر چوق زمان اکلنمدی جمله سی تمام الوب خرج ایدیلر و رسول الله
صلی الله علیه و سلم حضرتنه صوسزلقدن شکایت اولندی همان ترکشندن بر دانه اوق
چقروب ویردی و بیوردی اول موضعه قودیلر والله طورمدی صو قینامغه باشلدی شویله
اولدی که چاقلور ادن حوضنجه سقیل آقدی دیشلردر و مغازی ابی الاسود ده بوندن
غیری بر قصه دخی عروه رضی الله عنه دن مرویدر که اول حضرت صلی الله علیه و سلم بر قوغه دن
آبدست آلدی مبارك اغزین ییقدی قوغه نك ایچنه دوکدی آندن امر ایتدی قوغه نك
صوین قویینك ایچنه دوکدیلر و مبارك ترکشندن بر دانه اوق چقاروب قویینك ایچنه
آتدی و حق جل و علا حضرتندن دعا ایلدی قویینك صوی شویله آرتدی که آغزندن
آقر ایله آلورلر ایدی امام واقدی رحمه الله علیه دخی اوس بن خولیدن بویله روایت ایتمشدر
بو خصوص متقدم ذکر اولنان قصه لردن غیریدر بخاری رحمه الله علیه روایتنده براء
و سلمة بن الاکوع حدیبیه قصه سنده بیورمشلردر که موضع مزبورده قویبی ایلکی
قیون صواریغه کافی دکل ایکن و جمیع صوین صحابه کرام رضوان الله علیهم چکوب ایچدیلر
بر قطره صو قالمش ایکن رسول الله صلی الله علیه و سلم کلوب کنارنده اوتوردی دخی بر قوغه
کتوردیلر ایچنه توکردی همان قویی دن صو قینامغه باشلدی اصحاب کرام رضی الله عنهم
بیك دورت یوز نفر کسنه ایدیلر کندولرینه و بنه جکلرینه مستوفی خرج ایدوب غنیا
حاصل ایتدیلر صحیحین ده و غیری کتب احادیث شریفه ده بو کبی متعلق اخبار صحیحه چوق
وارد اولمشدر و دخی امام بخاری و مسلم رحمة الله علیهما روایت ایتدیلر حضرت انس بن مالکدن
رضی الله عنه مرویدر که حضرت رسول الله صلی الله علیه و سلم زمانلرنده بر قحط یلی واقع

اولوب اصلا یغمور یاغمدی اتفاق بر جمعه کون خواجه عالم صلی الله علیه و سلم خطبه ده ایکن
بر اعرابی یاغی اوستنه قالقدی یعنی یا رسول الله هلکت الاموال وجاع العیال فادع الله لنا
دیدی یعنی مالمز هلاك اولدی عیالمز آچ قالدی بزم ایچون حق تعالی حضرتندن دعا ایله دیدی
رسول الله حضرتی مبارك الرین دعایه قالدوردی کوکك یوزنده بر پاره بولت کورمز ایدك
اول الله حقیچون که بنم نفسم آنوك ید قدرتنده در نجاق طاغلر کبی بولت چقیغنه مبارك
الرین آشغه طوتمدی آندن نصکره منبردن اینمدی حتی کوردم مبارك صقاللرندن یغمور صولری
آقاردی اول کون و ایرته سنی دخی ایرته سی چاق اول بر جمعه یه وارنجه یغدی ینه اول
اعرابی قالقوب ایتدی یا رسول الله بنالر یقلدی و مالار غرق اولدی بزم ایچون
تکری تعالی دن دعا ایله دیدی ینه مبارك الرین دعایه قالدوروب اللهم حوالینا و لا
علینا دیدی معناسی یا رب یغموری بناه اولن یرلره ایندور بنالر اوستنه ایندورمه
دیکدر دیدیلر آندن نصکره بولتدن هر جانبنه که اشارت ایلردی بولت آچلوردی حتی بولت
مدینه نك اطرافنی محیط اولدی بر آی دره سی آقدی و اطرافدن هر کم کلورسه اول واسع
یغمورك خبرین سویلردی دیدی بر روایتده بویله دعا ایتدیکی وارد اولمشدر اللهم حوالینا
و لا علینا اللهم علی الآکام والظراب وبطون الاودیة یعنی یا رب اطرافمزه یاغدور اوزرمزه
یاغدرمه یا رب طاغلر و تپه لر اوستنه و دره لر ایچنه یاغدور دیکدر اولور بونده دخی مراد بنالر
اوستنه و ضرری اولن یرلره یاغدرمه نافع و لایق یرلره یاغدور دیکدر و عبد الله بن عباس
رضی الله عنهمادن مرویدر که ایتدی عمر بن خطاب رضی الله عنه حضرتنه ایتدیلر یا عمر بزه
ساعت عسرتدن خبر ویردیلر ایتدی بر غایت ایسی زمانده تبوك غزاسنه چقمش ایدوك بر منزله
ایشوب قوندوق بزه صوسزلق ایرشدی قتی صوصادق حتی شویله ظن ایدردوك که بوینلرومز
کسیلور و الحاصل کسه دن کسه یه درمان یتشیوب آخر شو مرتبه یه واردی که بعض کسنه دوه یی
بوغزلیوب بغرسقلرنده اولن نسنه یی صقردی بر مقدارین ایچدی بر مقدارین جکری اوزرینه
سورردی آندن ابو بکر صدیق رضی الله عنه ایتدی یا رسول الله حق جل و علا خیر دعا قلمغی
سکا عادت ایتمشدر بزم ایچون دعا ایله دیدی ایتدی یا ابا بکر دعا ایلیم خط ایتنی سن دیدی

اول دخی نعم یا رسول الله دیدی همان اللرین دعا ایله قالدوردی چاق یغور یغمغه باشلادی ساعته
طولدی یغور یاغدی مسلمانلر قابلرین طولدردیلر آندن کوچب کتدکلرنده نظر ایلدوکلرنده عسکر
یرندن طشره صلا یغور یاغمامش دیو بیوردی بو قصه‌یه تعمیم حدیثدن معتمد علیه کسنه‌لر روایت
اتمشلردر صحیح خبردر قاضی عیاض رحمة الله علیه اختصار اوزره شفا سنده ذکر ایتمشدر وابن
اسحقدن دخی مرویدر رحمة الله علیه مصباح الظلام صاحبی عمرو بن شعیبدن رضی الله عنه روایت
ایتمشدرکه ابو طالب ایتدی بر کره ذی المجاز دیدکلری موضعده قرنداشم اوغلیله یعنی رسول الله
حضرتیله بیله ایدم صوصادم صوصزلقدن اکا شکایت ایتدم همان کوردم بنم صوصزلغمدن
مضطرب اولوب دوه‌سندن اشغه ایندی بن ده آرده غضب ایندوم کوردم که اوراده صو وار
که اشرب یا عم دیو بیوردی بنده الدم ایچدم دیدی ابن سعد وابن عساکر رحمهما الله
بویله روایت ایتمشلردر وجمله‌دن بری دخی بوکه کندو دعاسیله آز طعامی چوق ایلدوکیدر
امام بخاری ومسلم رحمة الله علیهما روایت ایتدیلرکه جابر رضی الله عنه‌دن روایت اولنان قصه‌نک
محصلی بودرکه فخر عالم صلی الله علیه وسلم خندق غزاسی اوزرنده ایکن جابر رضی الله عنه
کندو خاتوننه ایتدی هیچ ییه‌جك نسنه‌ك وارمیدر رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتن کوردم قتی آجلقدن مخمصه حالنده وارمش نیجه اولمق کرك دیدی خاتونی دخی بر صاع
آرپه چقردی دکرمنه قویدیلر چکدیلر آندن اوده بسلنور بر بهیمه‌لری وار ایدی آنی بوغازلدیلر
طعام بشوردیلر آندنصکره جابر رضی الله عنه فخر کاینات کلوب یا رسول الله بر مقدار
طعام احضار ایتدوك اصحاب کرامدن مراد ایتدیککز اولان بر ایکی کمسنه ایله کلوك تشریف
بیوروك دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی یا جابر بن وارنجه طعامکزی
اوجاقدن ایندورمیسز وخمیرکزی تنوره صالمیسز دیدی آندن خندق قازیجیلر وار ایسه کلوك
جابرك طعامینه کیده‌لوم دیو جمله‌سین دعوت ایتدی بیك نفر کمسنه ایدیلر هب کلدیلر
رسول الله حضرتیله جابرك منزلنه حاضر اولدیلر آندنصکره خواجهٔ کاینات علیه شرایف
الصلوات ولطایف التحیات کلدیکی اوجاقده قیناین تنجره‌نك ایچنه توکوردی وخمیرلرینه دخی
توکوردی آندن کنونه اتمك پشوردیلر واراتدی تنجره یرنده طورورکن کاسه‌لره طعام قوتاردیلر

ییدیلر

بهیمه جابرك حیوانندر اصل قصه‌ده بهیمه لفظی واقع اولمشدر قوزی یاخود اوغلاق معناسنه ... ...

ییدیلر جابر رضی الله عنه یمین ایدوب ایتدی جمله‌سی ییدیلر طویدیلر ودوندیلر کتدیلر هنوز تنجره
کاکان یرنده قینار ایدی کویا اکسلنمامش ایدی واول قدر اتمك پشدوکدن صکره ینه خمیر موز
کاکان یرنده قالدی دیو بیوردی وبر قصه دخی ینه شیخین روایتلرنده انس بن مالکدن
رضی الله عنه مرویدرکه ابو طلحه ام سلیمه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنك صوتنی ضعیف ایشیتدم بلورم که آجلق غلبه ایتمشدر هیچ یانکده ییه‌جك نسنه
وارمیدر دیدی اول دخی نعم دیوب بر ایکی دانه قرص چقردی بر بزه صاردی دخی انسك
قولتوغنه ویروب رسول الله حضرتنه کوندردی انس ایدر رسول الله صلی الله علیه وسلم
خدمتنه واردم یاننده بعض کمسنه‌لر وار ایدی سلام ویردم رسول الله حضرتی بنی
کوریجك ایتدی ابو طلحه‌می کوندردی دیدی بن دخی نعم دیدم طعام ایچونمی دیدی ینه
نعم دیدم آندن یاننده اولان طایفه‌یه قوپکوز دیدی آندن رسول الله حضرتی اول جماعتله
کتدیلر بن دخی اوکلرینجه کتدم ابو طلحه‌یه کلدم حالدن خبر ویردم ابو طلحه دخی یا ام سلیم
پیغمبر علیه الصلوة والسلام بونده کلدی یانکوزده آنلره اطعام ایده‌جك نسنه یوق نیجه اولور
حال دیدی اول دخی الله ورسوله اعلم دیو جواب ویردی آندن ابو طلحه چقوب رسول الله
حضرتنه استقبال ایدوب منزلنه کوندردی وخاتوننه خطاب ایدوب یا ام سلیم یانکده نه وار
کتور دیدی اول دخی انس ایله ارسال اولنان قرصلری اورته‌یه کتوردی فخر عالم بیوردی
قرصلری پاره‌لدیلر وام سلیم یاغ طولوسن کتوروب صقدی بر مقدار یاغ چقاروب
اتمکه قاتوق ایلدی آندن پیغمبر صلی الله علیه وسلم اول طعام اوستنه ما شاء الله دن
نه ایسه سویلدی یعنی حق تعالی برکات ویرمکه متعلق بعض نسنه بیوردی وکندولرکلکن
جماعت طشره‌ده طورمشلر ایدی آنلردن اون کشی چاغروك دیو بیوردی اون کسنه ایچری
کیردیلر طویجه ییدیلر چقدیلر اون کسنه دخی چاغردیلر والحاصل بو اسلوب اوزره یتمش یاخود
سکسن نفر کسنه ییدیلر طویدیلر دیو روایت ایتمشدر وبو قصه‌نك اقلدن فهم اولنان بودرکه
ام سلیم قرصلری بزه صاروب انس ال حضرته کوندرمکدن مراد انسك انکری واراده تسلیم ایدوب
دونرکیده سبب نه ایدی که فخر عالم بر جماعتله قالقوب ابو طلحه‌نك منزلنه کله دیلوب جابر کبی

انس کلوب رسول الله حضرتلرینك یانلرنده چوق کسنه کوردیکده اول کوندریلن شیء مقللی
چیقاروب ویرمکه حجاب بیلیه دخی فخر عالم طعام خصوصی ایچون کوندرلدوکنی فهم ایدوب دعوت
اولنماغه حمل ایدوکن اکلایجق کندو دخی اول سمته مائل اولوب رسول الله حضرتلرینی دعوت ایلدیلر
آنلر دخی حاضر اولان جماعتی بیله قالدوروب کلدیلر وَأَحْضِرْهُمُ اللهُ درکه انس ارسال اولندوغی
زمانده اکر قابل ایسه فخر کائناتی دعوت ایدوب کتورهسن دیو امر اولنمش اولدیلر کمبناء
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری دعوت فهم ایتدوکی زمانده انس دخی دعوت ایدوب
الکندن دوشمش اوله والله اعلم یعقوب بن عبد الله بن ابی طلحه رضی الله عنه روایتنده انس
رضی الله عنه دن مرویدرکه ابو طلحه بنی کوندردوکی زمانده وارد رسول الله حضرتلرنده قریب
یوزه یاغ اوستنده طورر قالدغی زمانده اصحاب طاغلمغه توقف ایلدیلر آندن صکره تنها کندولری
دعوت ایدوب کتور دیمش ایدی دیو بیورمشدر بر روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلم
کلدوکی زمانده ابو طلحه طعام قلتندن استحیا ایدوب اعتذار طریقیله یا رسول الله بنی یالکوز
سنی دعوت ایتسون دیو انسی کوندرمش ایدم بو کوردکم طائفه یه کفایت ایدهجك نسنه یوقدر بر قوم
قاتومده دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم اُدْخُلْ فَاِنَّ اللهَ سَیُبَارِكُ فِیمَا عِنْدَكَ دیو بیوردی
معناسی اوکه کیر تحقیقا حق سبحانه وتعالی سنك قاتکده اولان طعامه برکت ویروب زیاده ایلیسه کرکدر
دیکل اولوز وصحابه کرامی طقسوزدن اون اون چاغروب وفنك وجهی طعام بر سفره ده بر کاسه ده ایدی
مجموعی اوتورمغه مقابلیت یوغیدی نه دخی حاصل ولسون دیو اویله ایتدیلر امام مسلم بر روایتده بویلهدر
اصحاب کرام اون اون کیردکجه فخر کائنات کُلُوا وَسَمُّوا اللهَ دیو بیورردی یعنی یمکه تکلیف
ایدوب بسمله ایدوب دیو بیورردی آنلر دخی بِسْمِ اللهِ دیوب اکل ایدرلردی بو طریقله اوزره
سکسن نفر کسنه یدیلر طویدیلر آندن صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم کندولر اوخلقیله
یدیلر طویدیلر بو مقدار بقیه طعام دخی قالدی بعضلر روایتنده بر مقدار یاغ دخی دکمکده رسول الله
حضرتلرندن اولدی زیرا مبارك بن فضاله نقلنده ابو طلحه یه هیچ بر مقدار یاغ وارمیدر دیو سوردی
اول دخی یا رسول الله طلومده بر پاره یاغ وار ایدی دیو اوزرنه بر کتوردی صیقدیلر بر مقدار
یاغ چیقدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری آنکله شوردی اتمك زیاده بولوردی بسم الله

دیدی

جفنه بویوك چناق در

دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم بِسْمِ اللهِ دیو یاغ شوردکجه اتمك زیاده اولوردی حتی کوردم
اول قرصله بر جفنه تلتاچی طبطلو اولدی دیمشدر ونضر بن انس رضی الله عنهما روایتنده
بویله درکه انس رضی الله عنه ایتدی یاغ ظرفنی کوردم دخی فخر عالم صلی الله علیه وسلم یدیله نی چوزدی
آندن صکره بِسْمِ اللهِ اَللّٰهُمَّ اَعْظِمْ فِیهَا الْبَرَكَةَ دیو دعا ایتدی بو خصوص بر نجه روایت اوزره
دخی وارد اولمشدر جمله نك تمامی اول حضرتك دعاسی برکاتیله آز طعام چوق اولوب چوق کسنه یه
کفایت ایتمکدر بو بابده بر قصه دخی ابو هریره رضی الله عنه دن مرویدرکه ایتدی تبوك غزاسی اولدوغی
زمانده خلقه آجلق یتشدی حضرت عمر رضی الله عنه ایتدی یا رسول الله اصحابکی دعوت ایله
هر کشی فضله زادین کتورسون آندن صکره آنلر ایچون زادلری اوزره برکتله دعا ایلیه نی رسول الله
صلی الله علیه وسلم جایز کوروب نَعَمْ یا عمر دیو بیوردی آندن امر ایتدی بر بساط کتوروب دوشدیلر و بیوردی
هر کشی آزوغندن آرتغنی پاره و ریزه دن نه وار ایسه کتوردی اول بساط اوزرینه براقدی حاصلی
بساط اوزرنده بر مقدار جزئی نسنه جمع اولدی آندن دعا ایدوب حق جل وعلادن زادلرینه برکت
استدی آندن صکره خُذُوا فِی اَوْعِیَتِکُمْ دیو بیوردی یعنی آلوك قابلروکزه طولدروك دیو امر ایتدی آندن
خلق آلدیلر قابلرینه قویدیلر حتی عسکر ایچنده بر قاب قومدیلر هپ طولدردیلر آندن صکره یدیلر
طویدیلر و بساط اوزره بعض فضله قالدی آندن خواجه عالم بو مقوله معجزه باهره سی ظهوره
کلیجك اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ وَاَنِّی رَسُولُ اللهِ لَا یَلْقَی اللهَ بِهِمَا عَبْدٌ غَیْرَ شَاكٍّ فَیُحْجَبَ عَنِ الْجَنَّةِ
دیو بیوردی حاصلی فخر عالم حق تعالی نك وحدانیتنه و کندونك رسالتنه شهادت ایتدوکدن
صکره بر قول شك ایتمکدن بو شهادتلر ایله حضور حقه واروب جنتدن ممنوع اولمق یوقدر دیو
بیوردی بو قصه یی امام مسلم روایت ایتمشدر رحمة الله علیه و بر قصه دخی امام بخاری و مسلم رحمهما الله
روایتلرنده انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدرکه ایتدی اول زمانکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
ام المؤمنین زینب خاتونه رضی الله عنها عروس ایدی آنم ام سلیم رضی الله عنها بر مقدار خرما یاغ و اقط
قاتیله بر طعام پشوردی بر کاسه نك ایچنه قویدی یا انس وارنی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینه ایلت آنم سزه سلام ایتدی و بونی خدمت شریفکوزه کوندردی دیکیل دیدی انس ایتدی رسول الله
حضرتینه کلوب سلام ایدوب اول کاسه یی عرض ایدیجك ایتدی یا انس اشلغه قوی و فلانکه فلان کسنه یی

عروس کیکوه کلن ...

اقط بر نوع طعامدر

و فلان کسنه یه دعوت ایله و دخی کیمه بولشورسك دعوت ایله کوتر دیدی بن دخی چقدم اویله تعیین
بیوردوغی کسنه لری و دخی هر کیمه راست کلدم ایسه دعوت ایتدم هر کیمه دیدی و تسمیه ست
شریفلرینه متوجه اولوب کیدی بن دخی دوندم کوردم شول قدر کسنه کلمش که او طبطلو اولمش
بعضلری یا انس نه قدر کسه وار ایدی دیدیلر اوچ یوز کشی وار ایدی دیدی اندن ایتدی کوردم
رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلری مبارك الینی اول طعامك اوستنه قودی دخی ما شاء الله
تکلم ایتدی یعنی تکری تعالی دیلدوکی کلمات ایله دعا ایتدی اندن صکره اصحابی اونر اونر کیکه دعوت
ایدوب اذکروا اسم الله و لیأکل کل رجل مما یلیه دیو بیوردی یعنی الله تعالی نك اسم شریفن
ذکر ایدوك و هر کشی کندو یره قریب اولن یردن یسون دیمکدر انس ایدر جمله سی یدیلر طویدیلر
خواجه کاینات قالدرون دیو امر ایتدی بن دخی قالدوردم اما بلمزم که طعامی اورته یه قودوغم
زمانده می چوق ایدی یوقسه قالدوردوغم زمانده می چوغ ایدی دیو بیوردی امام مسلم رحمه الله
جابردن روایت ایلر که بر کسنه رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلرینه طعام استیو کلدی
اول حضرت دخی یارم وسق اربه احسان ایلدی اول کسنه انی کندو خاتونیله و قونغیله دایما
اکل ایدردی آخر کیل ایدوب مقدارین بلمك استدی اولچدی اربه تمام اولدی اندن فخر عالم
صلی الله علیه و سلم حضرتلرینه کلوب خبر ویردکده اکر اولچمیه یدوك اندن اکل ایدردیکز بیزه کلم
قایم اولور ایدی دیو بیوردی ینه مسلم نقلنده جابر رضی الله عنه روایت ایتمشدر که ام مالك رضی الله عنها
بر عکه دن رسول الله حضرتلرینه یاغ هدیه قلمش ایدی صکره نیجه روزکار اوغلنجقلری کلوب
قاتق استدوکلری زمانده که غیری نسنه یانلرنده بولنمز ایدی همان اول عکه یه طوغرو کیدرلردی
انده بولدقلری یاغدن یرلردی دایما حال بو ایدی تا اول زمانه دکین که ام مالك برکون اول
عکه یی صیقدی یاغ دخی تمام اولدی اندن رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلرینه کلدی
فخر کاینات یا ام مالك صیقدکمی دیدی نعم یا رسول الله دیدی فخر عالم صلی الله علیه و سلم ایتدی
اکر حالی اوزره قویسایدوك دایما طورردی زایل اولمیه یدی دیو بیوردی امام نووی رحمه الله علیه
ایدر اول اربه یی کیل ایتمکله و عکه یی صیقمغله تمام اولدوغنك حکمتی بودر که اویله ایلمك حق جل وعلا
تسلیم و توکل ایتمکه منافی و تدبیر و تصرفه مباشرت ایدوب باری تعالی نك اسرار حکمته

وسق آلتمش صاعدر بعضلر بر دوه یوکنه وسق دیرلر

عکه یاغ طولومیدر

اطلاع

اطلاع تکلفا ایتمکدر انوکیچون زوال نعمتله معاقب اولدیلر دیمشدر و دخی بر کاسه دن اوتوك
حضرتلری صحابه کرامدن نیجه کسنه لر اخشام ایتمدکن اونر اونر کلوب طویتجه یدوکلری جمله سی کفایت
ایدوب دخی بقیه قالدوغی بعض وجوه دن دخی روایت اولنمشدر ائمه حدیثدن ابن ابی شیبه
و طبرانی و ابو نعیم رحمهم الله تعالی نقل ایتمشلردر که ابو هریره رضی الله عنه برکون ایتدی رسول الله
صلی الله علیه و سلم بکا امر ایتدی که اهل صفه یی دعوت ایلیم بن دخی تتبع ایتدم انلری جمع ایلدم
اندن صکره اوکومزه بر چنق قودیلر ظن ایدرم ایچنده اکل ایتدوك و فراغت ایلدوك هنوز چنق اورته یه
قودوغی زمانده نیجه ایدیسه ینه اویله ایدی الا بو قدر وار که اکل ایدنلرك برمقلری نشانی
ظاهر ایدی دیمشدر یعنی ال طوقندوغی بللو ایدی و لکن غیری اولکی حالندن تفاوتی طعام کما کان
یرنده ایدی دیمکدر و شفاده علی بن ابی طالب کرم الله وجهه حضرتلرندن مرویدر که رسول الله
صلی الله علیه و سلم بنی عبد المطلبی جمع ایلدی قرق کسنه ایدیلر انلردن بر قوم وار ایدی که بر دانه
جذعه یی اکل ایدوب بر فرق ایچمك جایز ایدی جذعه دوه کوچکیدر و فرق رانك سکونیله
اولچیدر اون التی رطل نسنه الور انلردن علی رضی الله عنه ایتدی رسول الله حضرتلری
انلاره بر مد طعام ایلدی یدیلر طویدیلر ینه طعام کما کان یرنده ایدی نسنه اکسلمدی و بر قدح شربت
بیوردی کتوردیلر جمله سی ایچدیلر قاندیلر ینه شویله قالدی که هرکز ایچلمش کبی ایدی دیو بیوردی
و جمله دن بری دخی اول حضرتك صلی الله علیه و سلم احیاء موتی قیلدوغی و صبیان ایله تکلم ایتدوکی
و صبیانك تکلم ایدوب نبوتنه شهادت ایتدوکلریدر امام بیهقی رحمة الله علیه دلایلده روایت
ایتمشدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم بر کسنه یی اسلامه دعوت ایلدی اول دخی ایتدی جان
بنم قزمی احیا ایتمینجه سکا ایمان کتورمزم دیدی فخر کاینات صلی الله علیه و سلم بکا قزکك
قبرینی کوستر دیدی اول دخی کوستردی اندن رسول الله حضرتلری اول قزك آدی ندیسه
یا فلانه دیو ندا ایتدی همان قز لبیك و سعدیك یا رسول الله دیدی اندن فخر عالم دنیایه
کلمکدن حظ ایلرمیسن دیدی قز ایتدی لا والله یا رسول الله تحقیقا بن حضرت حقی آندن
آندن خیر بولدم و آخرتی بکا دنیادن خیر بولدم دیو جواب ویردی و امام طبرانی نقلنده حضرت
عایشه رضی الله عنها روایت ایتمشدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم برکره ملول و محزون چیقوب

مد لسان عربده اهل حجاز قتنده بر رطل و ثلث رطلدر و بر رطل یوز اوتوز درهمدر

دیدوکلری موضعه واردیغنده ماشاء الله طوردی آندن صکره مسرور وشادمان کلوب
ایتدی که حق عز وجل حضرتندن دیلدم آنامی احیا ایلدی آندن باکا ایمان کتوردکدنصکره ینه
اسکی یرینه رد ایلدی دیو بیوردی بونکه متعلق کلام مقصد اولک اوایلنده مرور ایتمشدر وینه ابن عدی
وابن ابی الدنیا وبیهقی وابو نعیم رحمهم الله تعالینک روایتلرنده انس بن مالکدن رضی الله عنه
مرویدرکه انصار قومندن بر یکیت وفات ایتدی بر کوزسزجه قاری آنه سی وار ایدی تعزیه
ایلدوک وصیتی بر نسنه ایله اورته قودق آندن اول خاتون ایتدی بنم اوغلوم وفات ایتدیمی دیدی
نعم دیدوک آندن جناب حقه یوز طوتوب ایتدی یارب اکر هجرت وبلاده باکا معین اولسون
دیو سنک حضرتکه وپیغمبرکه هجرت ایتدوکم سکا معلوم ایسه بو مصیبتی باکا تحمیل
ایله دیدی بز دخی اوراده آیرلمدق همان آنی کوردک اول یکیت حیات بولوب یوزندن اورتوبی
کیدردی آندن طعام ایستیوب اکل ایتدی بز دخی اکل ایتدوک دیو بیوردی ونعمان بن بشیر رضی الله عنهدن
مرویدرکه زید بن خارجه رضی الله عنه انصار قومنک کزیده لرندن بر کسنه ایدی بر کون مدینه
طوبقلرینک برنده کیدرکن اویله ایله ایکندو ما بیننده دوشدی همان تسلیم روح ایتدی انصاره
خبر ویردم کلدیلر کوتردیلر اوینه ایلتدیلر اوستنه بر کساوه وایکی بردیه اورته قودیلر انصار خاتونلری
بعضی خاتونلر وار ایدی اغلشدیلر ورجالدن دخی بعض کسنه لر حاضر ایدی اول حال اوزره ینه
اخشام ایله یتسو ما بیننده اولدقده اکلندکی اول زمان اولدقده کبی بر کسنه ایشیدیلرکه انصتوا دیوب
سویلر معناسی سکوت ایلک دخی قولاق طوتک دیمکدر خلق تسکین بولدی کوردیلرکه آواز اورتینک
آلتندن کلور همان یوزینی وکوکسنی آچدیلر کوردیلرکه بر قائل آنونک لسانی اوزره تکلم ایدوب
محمد رسول الله النبی الامی خاتم النبیین لا نبی بعده کان ذلک فی الکتاب الاول دیو
سویلر آندنصکره صدق صدق دیدی آندنصکره هذا رسول الله السلام علیک یا رسول الله
ورحمة الله وبرکاته دیدی معنالری ظاهردر ابو بکر بن ابی الدنیا بو ایله نقل ایتمشدر اما بو
روایتده همان لساندن بو کلمات استماع اولندی دیو ذکر اولنمشدر علامت حیاتدن سایر احوالی
منقول دکلدر وینه ابو بکر بن ضحاک رحمه الله سعید بن مسیب رضی الله عنه حضرتلرندن روایت
ایلدیکه انصار قومندن بر کسنه وفات ایلدی تکفین اولنوب خلق کوترمکه کلدوکلری زمانده

محمد

محمد رسول الله دیو تکلم ایلدیکی جماعت مسلمین ایشیدیلر ابو نعیم رحمة الله علیه اخراج ایتمشدر
جابر رضی الله عنه بر قیونی بوغزلدی وپشوردی وبر بویک چنق ایچنه ترید دوغرایوب اوستنه
قوتاردی آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کتوردی حاضر اولان قوم اکل ایتدیلر پیغمبر
علیه الصلوة والسلام اکل ایدوک کمکلری وفا ایتمکز دیو بیوردی طعام ییندوکدن صکره فخر
کائنات صلی الله علیه وسلم کمکلرینی جمع ایدوب مبارک الینی اوستنه قودی آندن بو کلام
سویلدی همان قیونی حیات بولوب قولقلرینی سلکهرک ایاغ اوزرینه طوردی دیمشدر والله اعلم
معیقیب الیمامی رضی الله عنه دن مرویدرکه ایتدی حجة الوداعی ایتدم دخی مکه شهرنده بر اوه
کیردم رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی آنده کوردم وبر عجب نسنه تماشا ایتدم یمامه
خلقندن بر کشی اول کون طوغمش بر اوغلانجق کتوردی رسول الله صلی الله علیه وسلم خطاب
ایدوب یا غلام من انا دیدی یعنی بن کیم دیو بیوردی اول دخی انت رسول الله دیدی یعنی
سن الله تعالینک رسولیسن دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم دخی صدقت بارک الله
فیک دیو بیوردی یعنی کرچک سویلدوک دیدی وبرکتله دعا قیلدی آندنصکره اوغلان چاق
یکیت اولنجه تکلم ایتمدی صکره دن بز اول اوغلانه مبارک الیمامه دیو تسمیه ایدر ایدک دیو
بیوردی ویکیت اولنجه ارتوق سویلمدی وکیفیت وجهی بو ایدیکه طفل ایکن تکلم ایتدوکی اول حضرتک
معجزاتی ایدوکی ظاهر اولا وامام بیهقی رحمة الله علیه نقل ایلدیکه فهد بن عطیه رضی الله عنه دن
مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلمه بر اوغلان کتوردیلر تحقیق اول مرتبه سنه وارمشیدی
دخی هرکز سویلمک واقع اولمامش رسول الله صلی الله علیه وسلم من انا دیو بیوردقده کبی
اوغلان رسول الله دیو جواب ویردی ودارمی رحمة الله علیه روایتنده ابن عباس رضی الله عنهما
حضرتلرندن مرویدرکه بر خاتون رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اوغلنی کتوردی
دخی ایتدی یا رسول الله شو اوغلانجغمک جنونی واردر صباح واخشام طعام ییدکلری زمانده
طوتار دیدیکی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم اوغلانک کوکسنی بر کره سیفادی همان اوغلان
قی ایدوب باطننده بر سیاه ایت اوکی کبی نسنه چیقدی سکرده بو ایشدن قرتلدی ودخی
روایت اولنورکه احد غزاسنده ابو قتاده النعمانک کوزینه زخم ایرشدی یرندن چیقدی

حجة الوداع اول حضرتک سوڭ حجیدر

حتی بکاغنك اوستنه دوشدی رسول الله حضرتنه کتوردیلر ابو قتاده ایتدی یا رسول الله
بر خاتونم واردر قتی سورم قورقرم که بنی بو حال ایله کوره دخی بندن بیکنه دیدی آندن حضرت
فخر عالم صلی الله علیه وسلم مبارك الی ایله کوزین یرینه وضع ایدوب یا رب سن حسن ویر دیو
دعا ایلدی آندن صکره اول کوزی اوبرسنه حسنده وحدتده غالب اولدی واول بری
آغریدوغی زمانده بو آغریمزدی دیو بیوردیلر صکره دن ابو قتاده نك اولادندن بری
عمر بن عبد العزیزه بر خدمته کلدی خلیفه سؤال ایدوب سن کیمسن دیدی اول دخی بو بیتلر ایله
جواب ویروب ایتدی شعر ابونا الذی سالت علی الخد عینه ۞ فردت بکف المصطفی
اینما ردة ۞ فعادت کما کانت لاول امرها ۞ فیا حسن ما عین ویا حسن ما خد ۞
حاصلی بزم آتامز شول کسنه درکه کوزی یکاغنك اوستنه دوشدی دخی محمد مصطفی
صلی الله علیه وسلم حضرتنك مبارك الی ایله یرینه رد اولندی اوکی حالنه عودت ایتدی دیوب
اول حضرتك مبارك الی طوقندوغی حیثیتله آناسنك کوزینی ویکاغنی مدح وتعجب
ایتمکدن خلیفه دخی بیتلری ایشدیجك عطالر وجایزه لر احسان ایتدی وبعض روایتده
ابو قتاده دن رضی الله عنه ایکی کوزی چیقوب یرینه رد اولندوغی نقل اولنمشدر وخیبر
غزاسنده حضرت علینك کرم الله وجهه مبارك کوزلری آغریمش ایکن فخر عالم صلی الله علیه وسلم
دعوت ایدوب کوزلرینه توکوروب دعا قلوب حق تعالی صحت ویردوکی سابقلرده بر ایکی
دفعه ذکر اولنمشدر امام طبرانی رحمة الله علیه حضرت علیدن کرم الله وجهه مرویدرکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی خیبرده کوزلرمه توکوروب دعا ایدوب بانکا سنجق
ویرلدن برو هرکز نه کوز آغریسی ونه باش آغریسی عارض اولدی دیمشدر رضی الله عنه وکرم الله وجهه
امام مسلم رحمة الله علیه ایاس بن سلمه طریقندن اول دخی آناسندن روایت ایلمشدرکه سلمه ایتدی
خیبر کوننده رسول الله صلی الله علیه وسلم علی حضرتنی کتورمکه بنی کوندرمش ایدی واردم
آنی یدوب کتوردم کوزی آغریمش ایدی رسول الله حضرتی کوزلرینه توکوردی همان صحت بولدی
دیمشدر وکوزلرینه توکورمسنك کیفیتنی حاکم رحمة الله علیه علی کرم الله وجهه دن بویله روایت
ایتمشدرکه فخر عالم صلی الله علیه وسلم باشمی کندو اوزرنه قودی دخی مبارك الینك ایچنه

توکوردی

توکوردی آندن کوزلرمه الیله اوردی دیو بیوردی وامام بخاری رحمة الله علیه نقلنده وارد
اولمشدرکه خیبر غزاسنده سلمه نك ایجوکینه زخم یتشدوردیلر آندن خواجه عالم صلی الله علیه وسلم
اوچ کره نفث ایلدی آندن صکره سلمه آرتوق شکایت ایتمدی دیو بیورمشلردر وآیة حدیثده
ابن ابی شیبه وبغوی وبیهقی وطبرانی وابو نعیم رحمهم الله تعالی روایت اتمشلردرکه فدیك نام
بر کسنه وار ایدی سکسن یاشنده پیر ایدی کوزلری آغریمش ایدی هرکز کورمزدی فخر عالم
صلی الله علیه وسلم آنك دخی کوزلرینه نفث ایتدی شویله اولدی که اکنه یه ایپلك کچورر ایدی
دیدیلر فصل ثانی حق سبحانه وتعالی اول حضرته مخصوص قلوب آنلر ایله سایر انبیادن ممتاز اولدوغی آیات وکرامات بیاننده
شویله معلوم اوله که حق جل وعلا بزم پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتنه بعض اشیا مخصوص قلمشدرکه آندن اول هیچ بر پیغمبره ویرلمش دکلدر وهر نبیه که
بر معجزه ویرلمشدر آنلرك مثلی سید کائنات صلوات الله علیه وسلامه حضرتنه دخی ویرلمشدر
زیرا اول حضرته جوامع الکلم اعطا اولنمشدر ونبوت که سایر انبیادن مقدم ویرلمشدر نتهکم
سابقا بیان اولنان اوزره کنت نبیا وآدم بین الروح والجسد بیورمشدر وسایرینك
نبوتلری زمان نبوتلرینه مخصوص ایدی وقتا کم اول حضرته بو مرتبه علیا جناب عزتدن
اعطا قلندی معلوم اولدی که هر انسان کامل که نبوتله بو عالمه مبعوث اولمشدر اول حضرتك
سر نبوت وحقیقت رسالتندن مدد بولمشدر نتهکم شرف الدین الابوصیری رحمة الله علیه
ذکر اولنان معنایه بو بیتلرله اشارت ایتمشدر شعر وکل آی اتی الرسل الکرام بها ۞ فانما
اتصلت من نوره بهم ۞ فانه شمس فضل هم کواکبها ۞ یظهرن انوارها للناس فی الظلم ۞
یعنی هر معجزات که حق تعالی نك رسل کرامی کتورمشلردر اول معجزات آنلره نور محمدیدن
اتصال ایتمشدر کواکب نوری کنشدن الدقلری کبی آنلر دخی فیضی اول حضرتك سرندن الدیلر
زیرا اول شمس فضلدر آنلر آنك کواکبیدر ظلمات ضلال ایچنده آدم اوغلانلرینه آنك نورینی
اظهار ایدرلردیکدر ومعلومدرکه یلدزلر بالذات ضیالو دکللردر ضیالری کنشدن استفاده
اولنمشدر کنش ظهورنده حکمی یوق کواکب آنك نورینی اظهار ایدرلر کذلك انبیا علیهم السلام دخی
اول حضرتك ظهورندن اول اظهار ایتدکلری آیات وکرامات آنك مشکات نبوتندن اقتباس ایتدیلر

نفث بو کورمکده

بیاننده

انوار دن ایدی صلوات الله علیهم اجمعین وظهور کراماتك ابتداسی حضرت آدم علیه السلامدن واقع
اولمشدر اول زمانده که حق سبحانه و تعالی حضرت آدمه خلافت ارزانی قلدی حضرت رسالتپناهه
مخصوص اولان جوامع الکلم مقامندن آدم علیه السلامه تعلیم اسما ایلدی آدم صلی الله علیه وسلم
بو کرامتله ملائکه یه غالب اولدی آنلر باری تعالی حضرتنه آنوك حقنده اتجعل فیها من یفسد فیها
ویسفك الدماء دیرلر ایکن یعنی یا رب سن وجه ارضده فساد ایدوب قان دوکن کسنه یی اند
خلیفه می قلورسن یاخود اهل طاعت یرینه اهل معصیتی خلیفه می ایدینورسن دیو تعجب ایدوب
بونك حکمتی کشف مراد ایدینوب کندولردن شبهه یی ازاله ایدرسنه دن خبر طلب ایتمشلر ایدی
حضرت آدمدن علم اسما کرامتی ظهوره کلوب استحقاق خلافته کندولردن تقدمی ثابت اولیجق
عجز و قصورلرینی اعتراف ایدوب سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا دیدیلر اندن صکره حق تعالی
الطافنی بر برینه علی سبیل التوالی والتعاقب کلمکه باشلدی تا اول زمانه دکن که اول شمس فلك
النبوت و نیر آسمان رسالت مطلع وجوددن اشراق ایدوب عالم کونی مطرح اشعه انوار ایتدی
قلدی آندن جمیع آیات و کرامات انبیا آنوك منشور معجزاتی ضمننده منطوی اولوب جمله سنك دیباجه
نبوت و رسالاتی آنك لوای رسالت کبراسی تحتنده شرف انتظام بولدی پس هر کرامت و فضیلت
که انبیا علیهم السلامدن برینه ویرلمشدر آنك مثلی سید کائنات صلی الله علیه وسلم حضرتنه
ویرلمشدر اول کرامته موافق و مناسب بر فضل و کرامتله بونلر دخی اکرام اولنمشلردر مثلا حضرت
آدم علیه السلامی حق جل و علا کندو ید قدرتیله خلق ایلدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك
دخی مبارك صدرلرینی کندو ید قدرتیله شرح ایدوب نور ایمان و حکمتله طولدردی حضرت آدمك
خلق وجودی بنفسه مباشر اولدیسه فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنك خلق نبوی سینه
بنفسه مباشر اولدی مع هذا خلق آدمدن مقصود اصلی اول حضرتك وجودی کلمه سی ایدوکی
خود سابقا بیان اولنمشدر مقصود وسیله اوزره مقدم و مکرم اولدوغی ظاهردر اما حضرت
آدمه ملائکه سجده قلدقلری خصوصده امام فخر رازی رحمة الله علیه تفسیر کبیرنده بیورمشدر که
ملائکه حضرت آدمه سجود ایله مأمور اولدقلری آلنده نور محمد صلی الله علیه وسلم اولدوغیچون
ایدی امام سهل بن عبد الله رحمه الله بیورمشدر که حضرت آدم علیه السلامه سجود ملائکه ایله تشریف

اولندوغنده

اولندوغندن حضرت رسالتپناه صلی الله علیه وسلم جنابنه ان الله وملائکته یصلون
علی النبی آیت کریمه سیله تشریف اولندوغی آرتوقدر زیرا اول تشریفده یعنی آدمه سجده
قلمقده حق جل و علا ملائکه ایله بله اولمق ممکن دکلدر اما بو تشریفده یعنی فخر کائناته صلوة
ایتمکده حق سبحانه و تعالی بله در پس اول تشریف که باری تعالیدن صادر اوله ملائکه
یه مخصوص اولان تشریفدن ابلغ ایدوکنده شك و شبهه یوقدر بعض علما دخی حضرت آدمه
اولان تعلیم اسما خصوصنده بیورمشلردر که دیلمی رحمة الله علیه مسند الفردوس آدلو کتابنده
ابی رافع حدیثندن اخراج ایتمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم مثلت لی امتی فی
الماء والطین وعلمت الاسماء کلها کما علم آدم الاسماء کلها دیو بیورمشلر یعنی عالم ازلده امتمك
صورتلری بکا عرض اولندی و جمیع اسما حضرت آدمه تعلیم اولندوغی کبی بکا دخی تعلیم اولندی
دیمکدر بوندن فهم اولنور که حضرت آدم علیه السلامه واقع اولان اکرامدن اول حضرتنك زیاده
سیله اولمشدر زیرا آنکا علم اسما ویرلمش ایدی رسول الله حضرتنه اول ویرلدکدن غیری ذوات
علم دخی ویرلدی امتدن تقدیر کسنه کلجك ایسه جمله سنك صورتلری کندویه عرض اولندی
وادریس علیه الصلوة والسلام ورفعناه مکانا علیا وفقیجه کوکلره چیقمغله تشریف
قلندیسه فخر عالم صلی الله علیه وسلم دخی لیله معراجده بر مقامه قدم بصدیلر که هرکز کندودن
غیری بر کسنه اول مقامه رفع اولنمادی و نوح علیه الصلوة والسلام کندو و ایمان کتورن
قومیله غرقدن نجات و خسفدن خلاص بولدیسه خواجه عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنه
بو کرامت اعطا اولندی که امتی عذاب آسمانی ایله هلاك اولمادن نجات بولدیلر نته کم حق جل و علا
وما کان الله لیعذبهم وانت فیهم بیورمشدر اول حضرت بو امتك اعینه اولدقلرنده باری تعالی
آنوك حرمتنه بونلردن عذاب دنیوییی رفع ایتمشدر امم سالفه یه واقع اولان طاش یاغمقدن
و صیحه آسمانی ایشتمکدن و خسف زمیندن و سایر عذابلردن معفو اولمشلردر و حضرت ابراهیم
علیه الصلوة والسلام نار نمرود برد و سلام قلندیسه اول حضرتك دخی آتش حرب و قتالك
سوندرلمکله اعطا اولنمشدر نته کم حضرت حق تبارك و تعالی کلام قدیمنده کلما اوقدوا
نارا للحرب اطفأها الله بیورمشدر یعنی هر بار که اعدای دین اول حضرتله حرب و قتال ایچون

آتش افروخته قلدی الله تبارك وتعالی آتش فتنه لرین سوندیروب شر وفسادلرین دفع
ایلدی دیکلر وبعض کتبده بو دخی مذکوردر که معراج کیجه سی سماء دنیانك آلتنده بر آتش
دریاسنه اوغرایوب آندن سلامتله مرور ایلدی دیمشلردر و ضرر آتشدن دفع خصوصنده
امام نسائی رحمة الله علیه نقل ایتمشلردر که محمد بن حاطب رضی الله عنه ایتدی ناگاه بنی ایکن
اوزریمه قدر دوکلدی جلدم اوزرنده اولان دری یاندی آندن بابام بنی کوتوروب رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنه ایلتدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم جلدم اوزرینه توکوردی
دخی اول یانمش یر اوستنه مبارك الین مسح ایلدی اذهب الباس رب الناس بنم ایچون دعا ایتدی
همان صحت میسر اولوب بنده علت قالمدی دیمشلردر وحضرت ابرهیم علیه الصلوة والسلام خلت
یعنی دوستلق مقامی میسر اولوب خلیل الله اولدیسه محمد مصطفی صلوات الله علیه وسلامه
حضرتنه اول مقام دونی قلندقدن غیری محبت رتبه سی اکا ارزانی بیوریلوب حبیب الله
اولدی وحدیث شفاعتده روایت اولنمشدر که حضرت ابرهیمه واروب یا ابرهیم سنی حق جل وعلا
خلیل ایدنمشدر بزه شفاعت ایله دیدکلرنده بن وراء حجابدن خلیل اولوب بندن غیره
واروك دیه بو اسلوب اوزره شفاعت اول حضرت رسالت پناهه منتهی اولدقده انا لها انا
لها دیو بیوره اول کونده شفاعت کبری یه مخصوص اولدوغن و کندو اول مقامده مختص شفاعت
ایچون طوردوغن بیان ایده رکن حضرت ابرهیمك بن وراء حجابدن خلیل اولدم دیو بیوردقلری
فهم اولنور که اول حضرت کشف و عیان طریقیله خلیل الله ایمش وراء حجابدن دکل ایمش زیرا
حضرت ابرهیم شفاعت وراء حجابدن دوست اولیوب کشف ومعاینه مقامنده وارنلره مخصوصدر
دیمکی کوستردی و آخر الامر شفاعت اول حضرتده نهایت بولدی لازم کلور که دوستلغی وراء
حجابدن اولمیه بلکه شهود وعیان حسبیله اوله و دخی حضرت ابرهیم اهل ارض ایچنده توحید
وعبادة الله ایله انفراد میسر اولوب کسر اصنامه قیام نصیب اولدیسه کذلك اول حضرته دخی
صلی الله علیه وسلم عالم ظلمات کفر وضلالله طولمش ایکن آسمان توحیددن کون کبی یکانه جهانتاب
طلوع ایدوب شهادت وحدانیت ربانیه ایله تفرد اظهار بیورلدی واصنام قریشی برآغزدن داغیله
کتردی که بو حال تأیید ربانی و تقویت یزدانیدن غیری ایله حصولی کمال متصور دکلدر

وبینا ابرهیم

وبینا ابرهیم صلی الله علیه وسلم حضرتنده بنا بیت الله میسر اولدیسه شبهه یوقدر که بیت
شریف جسد منورلرینده در وآنك قلبی بلکه سویداء قلبی حجر الاسوددر رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه دخی بو کرامت ارزانی بیورلمشدر که اول زمانده که کعبه معظمه یقلدی وقدندن صکره
قریش ینه یاپدیلر حجر کریمی یرینه وضع ایده جك زمانده آرالرینده اختلاف دوشدی فی الحقیقه
بو خدمتده بر شرف مخصوص اولدوغیچون هر طائفه بو خدمتی بز ایده رز دیو نزاعه دوشدیلر
آخر الامر بوکا اتفاق ایتدیلر که طشره دن اول کلن کمسنه یی حکم قلالر اول نه بیورر سه آنکا کوره
عمل ایده لر حکمت الهیه موجبنجه اول رسول الله صلی الله علیه وسلم کلدی اول زمانده
دخی نبوته مبعوث دکل ایدی قومی ایچنده محمد امین دیمکله معروف ایدی قریش کوریجك اشته
محمد امین کلدی کوره لوم نه حکم ایدر سه اویله ایده لوم دیدیلر فخر عالم حکم قلدقلری کبی
امر ایلدی یر یوزنه بر بساط دوشدیلر حجر کریمی اورته سینه قودیلر آندن بیوردی هر طائفه بر
کوشه سینه یاپشوب جمله سی بر اوغوردن قالدردیلر آندن صکره کندو مبارك الیله آلدی
یرینه قودی حق تبارك وتعالی بو مرتبه اول حضرته ارزانی بیوردی وحضرت موسی صلوات الله
علیه وسلامه عصاسی ثعبان اتمك معجزه سیله اکرام اولندیسه فخر عالم صلی الله علیه وسلم خرما
جذعنه تشریف قلندی و جذعدن دخی تکلم مسموع اولدی امام فخر رازی قدس الله سره العزیز
تفسیر کبیرنده و بعض علما رحمهم الله تعالی مصنفاتنده یازمشلردر که ابو جهل لعین بر کره مراد
ایدندی که واروب اول حضرتک اوزرینه طاش آته همان ملعون واروب بو قصدی ایتدوکی
کبی فخر عالمك ایکی اوموزلرینك اوستنده ایکی اژدها کوردی یوز کیرینه قورقودوب قراری
قالمدی دوندی و دخی حضرت موسی کلیم الله صلی الله علیه وسلم ید بیضا ویرلدیسه فخر کائنات
حضرتنه علیه افضل الصلوات والتسلیمات بر نور ویرلدی که تا حضرت آدمدن کندویه کلنجه
اجداد و آبا و امهاتنه انتقال ایدرك کلدی و هر عصرده بر قوم مشاهده قلمقدن خالی اولمدی
ابو نعیم رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که بر قرانولق و یغمورلو کیجه ده فخر عالم
صلی الله علیه وسلم قتادة بن نعمان ایله رضی الله عنه یاتسو نمازین قلدی دخی الینه بر خرما
صاپی ویردی وار امدی بو کیجه کیت بو سکا اون آدم ایلرودن و اون آدم کریدن ضیا ویره

واوكه واروب ايچرو كيردوكى زمانده بر قوه نسنه كورسك كركدر بونكله ضرب ايله چيقه لوكيتو
اول شيطاندر ديو بيوردى اول دخى اوكوب يولنه روانه اولدى واول خرما صاپى كا ضيا ويردى
واوينكه كيردوكى زمانده بر قرانلق كوردى آنى خرما صاپيله دوكدركده طشره چيقردى وانس
بن مالك رضى الله عنه دن مرويدركه عباد بن بشر واسيد بن حضير رضى الله عنهما بر كيجه
بر مصلحت ايچون رسول الله صلى الله عليه وسلم يانندن قالقدلر قرانكو كيجه ايدى وبر مقدار
كچمش ايدى يولده چيقدقلرى الكرنده بر عصالرى وار ايدى هر برينك عصاسى هم كندويه هم
يولداشنه ضيا ويرردى يول آيرلدوغى زمانده هر برى كندونك عصاسيله يولنه كيدوب
سرمنزلنه يتشدى بو قصه يى امام بيهقى رحمه الله اخراج ايدوب حاكم تصحيح ايتمشدر رحمة الله عليه
وحمزه اسلمى رضى الله عنه دن مرويدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم ايله بر سفرده ايدوك بر قرانكو كيجه ده
اصحاب برى بريوزدن آيرلدوق هر برمزك بارمقى كيدى آخر حق تعالى نك فضليله بنم بر مقلرمده
نور وضيا پيدا اولوب اطرافى روشن قلدى آنوك شعله سنده هركشى طوارين بولوب جمع ايتدى هيچ
نسنه ضايع اولمادى بنم بر مقلرم دخى نور ويردى ديو بيورمشدر بو خصوصى امام بخارى
تاريخنده وبيهقى وابو نعيم رحمهم الله روايت ايتمشلردر ودخى حضرت موسى عليه الصلوة والسلام
بحر نيلى شق ايتمك واقع اولديسه مصطفى صلوات الله عليه وسلامه حضرتنه كوكده قمرى شق
ايتمك ميسر اولدى موسى عليه السلام عالم ارضده تصرف ايتدى خواجه عالم صلى الله عليه وسلم
عالم سماده تصرف ايلدى وبعض علما رحمهم الله تعالى بيورمشلردركه ما بين السماء والارض بر
بحر عظيم واردر آدى مكفوفدر فخر كائنات عليه افضل الصلوات ليلة معراجده اول بحرى شق ايدوب
كچمشدر بويوزدن اولان دريالرك آكا نسبتى بر قطره نك بحر محيطه نسبتى كبيدر ديمشلردر
وحضرت موسى عليه الصلوة والسلامه اجابت دعا اعطا اولنديسه حضرت رسالت پناهه بو عطا
لا يعد ولا يحصى ويرلشدر وتاكه طاشلردن صو آقمق ميسر اولديسه بونلره مبارك
برمقلرندن چشمه لر روان اولمق ارزانى بيورلدى بو معجزه آندن ابلغدر زيرا طاش جنس
ارضدندر غرابت بر مقلردن آقمه ده دركه مخالف عقل وعادتدر ودخى موسى صلى الله عليه وسلم
حق سبحانه وتعالى ايله كلام ايتديسه فخر انبيا صلى الله عليه وسلم ليلة اسراده رب عزتله كلام ايدوب

زياده

زياده قرب دخى حاصل ايدى بونلرك مناجاتى سدرة المنتهى وسبع السموات العلى دن اعلى
ميسر اولدى حضرت موسى نك مناجاتى طور سينا اوزرنده واقع اولدى وحضرت هرونه صلوات
الله عليه وسلامه فصاحت لسان ويرلديسه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه بر فصاحت
ويرلشدركه تقرير وبياندن مستغنيدر وهرونك فصاحت لسانى عبرانيه ايدى خواجه كائناتك
فصاحتى وبلاغتى لسان عربيه ايدى عربى عبرانى دن افصح ايدوكى ظاهردر وحضرت هرون
عليه السلامه فصاحتى معجزه سى ايدى دكلى ايدى ديو كلام ايتمشلردر ابن المنير رحمة الله عليه ظاهر
بودركه معجزه دكل ايدى ولكن فضيلت ايدى بزم پيغمبرمز صلى الله عليه وسلم حضرتندن غيرى
انبيا عليهم السلامدن كيمسه فصاحتيله تحدى ايلديكى يرابو خصوصيت كتاب الله دن غيريه دكلدر ديمشى
روايت اولنوركه بعض اصحابى اول حضرته يا رسول الله هيچ سندن افصح كيمسنه كورمدك ديديلر ايتدى
وشول نيچون افصح اولميم كه قرآن عظيم بنم لسانم لسان عربى مبين ايله نازل اولمشدر ديو بيوردى
اشارت جوامع الكلمدن اولان حديث شريفلر ايله تحدى اولنوردى اولمزمى ديو خاطره كلورسه شونك
بيورلمشدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك اوتيت جوامع الكلم ديو بيوردوغى حق تعالى
كندويه اعطا ايتدوكى نعمت خصايصى اظهار وشكريابند ايتدوكيدر بو قدركه آنلر دخى اخبار مغيباتى
واشاتنى مشتمل اولدقلرى حيثيتله معجزاتندندر ديديلر وحضرت يوسف عليه الصلوة والسلامه حسن دن
بر حصه ويرلديسه فخر كائنات صلى الله عليه وسلم حضرتنه ويرلن حسن وملاحت شكرا لله تعالى
مقصد اشارده بيان اولنسه كركدر وحضرت يوسفه عليه السلام تعبير رؤيا ويرلش ايدى
بودركه آندن نقل اولنان اوچ واقعه خصوصيدر برتيسى كندو واقعه سيدركه اون بر يلدوز
وكنش وآى كندويه سجده ايتدوكلريدر ايكنجيسى صاحبى السجن واقعه لريدركه ايكيسى بر محلده وبر
زمانده كورديلر تعبير اولندقلريچون بر خصوص اعتبار اولنمشدر اوچنجيسى اول واقعه دركه
پادشاه مصر كورمش ايدى اما رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه بو بابده اول قدر عجايب
كلمات اعطا اولنمشدركه حد وپايانى يوقدر كتب آثار واخبار تتبع وتصفح ايدنلر نيجه انواع
عجيبه وغريبه يه مطلع اولمشلردر ان شاء الله تعالى بر مقدارى ذكر اولنسه كركدر وبالجمله
هر نبى يه كه بر معجزه مخصوصه ويرلمش ايدى اول حضرته دخى آنوك مقوله سندن بر معجزه باهره

جوامع الكلم اصل قرآن عظيمدر وشول كلامدركه آز لفظلى چوق معانى ومواعظ وحكمى مشتمل اوله اكا دخى جوامع الكلم ديرلر منه

اعطا بیورلمشدر و حضرت داود علیه الصلاة والسلام تلیین حدید ویرلمش ایدی مبارک الینده
یرده مور و سورسه موم کبی نرم اولوردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه دخی بو ویرلدیکه
مبارک الینده قوری آغج پاره سی تازه لنوب یپراق ویردی و ام معبد دیدکلری خاتونک بر
صویریدن قالمش خسته و اوریق قیوننی مبارک الیله مسح ایتدوکی کبی سود ویردی و حضرت سلیمان
علیه الصلاة والسلام منطق الطیر تعلیم اولنوب جن و شیاطین و ریح مسخر قلنمش ایدی
و بر سلطنت ویرلمش ایدی که کندودن صکره کیسه یه ویرلمدی سید کائنات صلوات الله علیه وسلامه
حضرتلرینه آندن زیاده لر ارزانی بیورلدی که طاش تکلم ایتدی سلام ویردی و مبارک الینده
حصی تسبیح ایتدی و اول زهرآلود قیون ذراعی تکلم ایتدی نتهکم تفصیلی غزوه خیبرده مرور
ایتمشدر و آهو و دوه تکلم ایتدوکلری دخی سبقت ایتمشدر و امام رازی رحمة الله علیه ذکر ایتدوکی
اوزره روایت اولنمشدر که بر کره بر قوشک یواسندن یاوریسن آلمشلر ایدی کلوب پرنده
بولونمیجق رسول الله صلی الله علیه وسلم جنابنه واردی مبارک باشنک اوستنده پرواز
اوروب طولشدی طوردی فخر عالم حضرتنه معلوم اولوب بونک یاوریسن کیم آلدی دیدی
بر کیمسنه بن آلدوم یا رسول الله دیدی آندن خواجه عالم صلی الله علیه وسلم وار یرینه قودیو
امر ایتدی بو قصه یی ابو داود دخی رحمه الله لفظ آخر ایله روایت ایلمشدر و کلام ذئب یعنی قورد
تکلم ایتدوکی خود مشهوردر ذکری دخی سبقت ایتمشدر و سلیمان علیه السلام ریح مسخر اولمق
مقابله سنده که تختن کوتروب قنده دیلرسه صباح بر آیلق و اخشام بر آیلق یول سیر ایتدوردی
فخر کائنات صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه براق ویرلدی که حرکتده ریحدن دکل برقدن خاطفدن
اسرع ایدی طرفة العین ایچره فرشدن عرشه یتشوردی اقل مرتبه یدی بیک ییللق یولدر دیدیلر
آندن یوقارو مقام مناجاته واردی الله بلورکه نه قدر منزل ایدی و ریح حضرت سلیمانی
کزدوروب اطراف و نواحی ارضی کوسترمش ایدی اما رسول الله حضرتنه بساط ارض بر یره جمع
اولنوب مشارق و مغاربی تماشا ایتدورلمشدر و سیر و تماشای کوشه کوشه کزوب ایدنله
هر کوشه آیاغنه کتوریلوب تماشا ایتدورلن مابیننده عظیم فرق واردر و حضرت سلیمان علیه السلامه
تسخیر شیاطین اعطا اولندیسه خواجه عالم صلی الله علیه وسلم دخی بر کون نمازده ایکن ابلیس اللعین

قوشونه

قوشونه کلدی حق جل و علا اول حضرته قدرت ویردی ابلیس لعینی طوتوب مسجد دیرکلرینک
برینه بغلیو قودی و طائفه جنی حضرت سلیمان علیه صلوات الرحمن استخدام ایتدیسه حضرت رسالت
پناه علیه وعلی آله صلوات الله اسلامه کتوردی مسلمان اولوب دینه کردیلر و جن طائفه سنی حشر
لسلیمان جنوده من الجن حکمنجه حضرت سلیمانک عسکرندن معدود اولدیلرسه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک غزالرنده عسکر ملائکه حاضر اولوب فخر عالمک جنودندن اولمشدر
شک یوقدر که ملک جندن افضلدر و طیور سلیمانک عسکرندن عد اولندیلرسه آندن بو عجبدرکه
فخر عالم صلی الله علیه وسلم مغاره ده ایکن اول بر کوکرچین کلدی بر ساعت ایچنده یووه یاپدی آنده
طم یتیلا اول حضرتی شر اعدادن حمایت ایلدی ظاهر بودرکه چوق لشکردن دخی مراد دفع شر
اعدادر و حضرت سلیمان علیه الصلاة والسلامه ملک و سلطنت اعطا اولندیسه رسول الله
حضرتی نبی ملک اولمغله نبی عبد اولمق مابیننده مخیر قلندی کندوسی نبی عبد اولمغی اختیار
ایتدی اکر دیلسه ملک و سلطنت دخی ویریلوردی و سلیماندن صکره اکرچه اکثر مانندی پادشاه
کلدی ولکن نبی کیمسه لره دخی ملک و سلطنت ویرلدی اما خواجه عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنه
خاتم النبیین الذی منصبی ارزانی بیورلوب کندودن صکره نه ماننده و نه غیری مانندی اصلا پیغمبر
کلدی ختم خزائن رسالت کندو بیمسلم قلندی و حضرت عیسی صلوات الله علیه وسلامه تأیید
الهی ایله ابراء اکمه و ابرص و احیاء موتی قلوردی کوزسزلری کوزلو ایلردی و برص مرضنه
مبتلا اولنلری خلاص ایدردی و میته حیات دیروردی سرور کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتنه دخی بونک امثالی معجزات میسر اولمش ایدی ابو قتاده نک رضی الله عنه غزوه احدده کوزی
چقوب یکاغنک اوستنه دوشمش ایکن یرینه وضع ایدوب اوکی حالندن دخی حسن و لطافت
اوزره صحت بولدوغی ذکر اولنمشدر و برص خصوصنده امام رازی رحمة الله علیه ذکر ایتدوکی
اوزره روایت اولنورکه معاذ بن عفرانک خاتونی اول مرضه مبتلا اولمش ایدی رسول الله حضرتنه
حالندن شکایت ایلدی اول حضرت صلی الله علیه وسلم بر عصا ایله اوزرین مسح ایتدی حق سبحانه وتعالی
صحت و عافیت میسر ایلدی و احیا خصوصنده امام بیهقیدن رحمه الله نقل اولنمش ایدیکه بر کیمسنه
اول حضرته تصادف بنم قزمی احیا ایتمینجه بن سکا ایمان کتورمزم دیدی و کدمغز انبیا صلی الله علیه

ایدر

اول قیزوڭ مزارینه واروب آدیله ندا ایلدوکی کبی لبّیك وسعدیك یا رسول الله دیدی
وتسبیح حصی وتسلیم حجر وحنین جذع خصوصلری خود تکلیم موتی دن ابلغ در زیرا بونلر
تکلم قیمیندن دکلدر وحضرت عیسی یه بو دخی ویرلمش ایدی که خلق اولرینه نه صقلرلرسه
کندویه معلوم اولوردی رسول الله حضرتنه بو نوع معجزه چوق واقع اولمشدر ان شاء الله تعالی
نسنو فی ذکر اولنسه کرکدر وعیسایه سموانه رفع اولنمق اعطا اولندیسه خواجهٔ عالم صلی الله علیه
حضرتنه لیلة المعراجده نیجه مرتبه زیاده لرلر اوج علیینه ترقی میسر اولوب مقام مناجات
ومرتبهٔ مشاهده یه وصول ادناتی بیورلدی والحاصل حق سبحانه وتعالی بزوم پیغمبرومز
محمد مصطفی علیه من الصلوات اصنافها حضرتنی انبیا علیهم السلامدن برینه میسر اولمیان
خصایص آیات وکرامات ایله اعزاز واکرام اتمشدر امام بخاری رحمة الله علیه نقلنده جابر
رضی الله عنه روایت ایلمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشدر اعطیت خمسا
لم یعطهن احد قبلی کان کل نبی یبعث الی قومه خاصة وبعثت الی کل احمر واسود
واحلت لی الغنائم ولم تحل لاحد قبلی وجعلت لی الارض مسجدا وطهورا فایما
رجل من امتی ادرکته الصلوة فلیصل حیث کان ونصرت بالرعب مسیرة شهر واعطیت
الشفاعة یعنی بکا بش فضیلت ویرلدی که بندن اول کلنلردن برکسنه یه ویرلمش ایدی هر پیغمبر
خاصة کندو قومنه مبعوث اولمش ایدی بن هر احمر واسوده مبعوث اولدم اسوددن مراد عرب
واحمردن مراد عرب اولمیان ماعداسیدر یعنی جمیع آدم اوغلانلرینه پیغمبر کوندرلدم وغنیمتلر بکا حلال
قلندی بندن اول برکسیه حلال قلنمامش ایدی وارض بکا مسجد قلندی وطهور قلندی
آندن تیمم ایدن پاك اولور آمدی بنم امتمدن هر کسیه که نماز وقتی یتشه قنده اولورسه
نمازین قلسون ودخی بن بو نکله منصور اولدم که بر آیلق یردن اعدانك قلوبنه بندن قورقو
دوشر وقیامت کوننده شفاعت ایلمك بکا ویرلدی دیمکدر وکندویه مخصوص اولان
احوال بو بش خصاله منحصر دکلدر خصایص محمدیه صلی الله علیه وسلم چوقدر نهایت
مناسبت مقامه کوره کاه بشی ذکر اولنمشدر وکاه دخی زیاده سنکاه دخی اکسوکی امام احمد
رحمة الله علیه روایتنده حدیث شریفك اوللی بو عبارتله وارد اولمشدر اعطیت خمسا

لم یعطهن

لم یعطهن نبی قبلی ولا اقوله فخرا یعنی بکا بش خصلت ویرلدی که آنلر بندن اول کلن پیغمبرلره
برینه ویرلمشدر وبن بو سوزی فخر ایدوب سویلمزم واقع حالی بیان ایدرم دیمك اولور وامام
احمد حدیثنده بو دخی واردر که واعطیت الشفاعة فاخرتها لامتی فهی لمن لا یشرك بالله
شیئا یعنی بکا شفاعت اعطا اولندی بن دخی آنی امتم ایچون اختیار ایدوب صقلدم پس امدی شفاعتم شول
کسنه یه مخصوصدر که الله تعالی حضرتنه هرکز بر نسنه یی شریك قلمیه دیمکدر وحدیث بخاریده بش
خصلت ذکر اولنمدن مراد حصر کل ایدوکی بوندن دخی معلوم در که امام مسلم نقلنده ابو هریره
رضی الله عنه منقولدر که فضلت علی جمیع الانبیاء بست اعطیت جوامع الکلم ونصرت بالرعب
وجعلت لی الارض مسجدا وطهورا وارسلت الی الخلق کافة وختم بی النبیون یعنی بن
جمیع انبیا اوزرینه آلتی خصلتله مفضل قلندم بکا جوامع الکلم ویرلدی ورعبله نصرت
اولندم یعنی دشمن قلبنه مهابتم دوشمکله منصور اولدم وارض بکا مسجد قلندی وطهور
قلندی وجمیع خلقه پیغمبر کوندرلدم وپیغمبرلر علیهم السلام بنمله ختم اولندیلر دیمکدر پس بو
حدیث شریفده شفاعت یرینه ایکی خصلت ذکر اولنمشدر بری جوامع الکلم ویرلمك بری ختم
نبوت جابر حدیثیله بو حدیث مجموعندن یدی خصلت حاصل اولور وینه امام مسلم دن بر
روایتده دخی حذیفه رضی الله عنه دن مروی اولان حدیثده اوچ خصلت ذکر اولنمشدر
بری نمازده صفلرومز ملائکه صفی کبی اولمق ایکیسی سابق حدیثلرده مذکور اولان ارض مسجد
قلنمق وطهور قلنمق در وبر خصلت دخی ذکر اتدی دیو تبهم قومشدر اما ابن خزیمه ونسائی
رحمهما الله تعالی اول خصلتی دخی تعیین ایدوب سورة البقره آخرنده اولان آیتلردر دیدیلر فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم واعطیت هذه الآیات من آخر سورة البقرة من کنز تحت العرش دیو
بیورمشلر یعنی عرش التنده اولان کنجدن بکا سورة البقره آخرنده اولان شو آیتلر اعطا اولندی
دیمکدن مراد امتم بو آیتلرده ذکر اولنان تکالیف شاقه وبلاء وعقوبتلر تحمیل اولنمه دن ونسیان
وخطا ایله مؤاخذه اولنمه دن معفو اولدیلر دیمکه اشارتدر دیو بیورمشلردر بو تعبیرجه خصلت
طقوز اولور ولکن امام احمد رحمه الله نقلنده حضرت علی کرم الله وجهه دن روایت ایلمشدر که اعطیت
ما لم یعط احد من انبیاء الله تعالی اعطیت مفاتیح الارض وسمیت احمد وجعلت امتی خیر

آدم ثم دیو بیوردی و تراب خصلتن ذکر اتدی دیشدر یعنی بکا دورت خصلت اعطا اولندی
کو حق تعالی انبیاسندن بر پیغمبره ویرلدی بکا ارضک مفتاحلری ویرلدی و احمد ایله تسمیه
اولندم و انتم خیر الامم قلندی دیدکده نسکره ارض بکا مسجد و طهور قلندی دیو بیوردی تراب
خصلتی دیدوکی بودر بزار رحمة الله علیه نقلنده ابو هریره دن بر آخر وجهله روایت اولنوب بن
جمیع انبیا علیهم السلام اوزره مفضل قلندم بنم کناهلرمدن ما تقدم و ما تأخر مغفرت اولندی
و انتم خیر الامم قلندی و بکا کوثر اعطا اولندی و تحقیقا سزوک صاحبکز یعنی پیغمبرکز قیامت
کوننده لواء الحمد صاحبیدر و اول لوانک تحتنده آدم پیغمبردن دخی ما عدالر حشر اولنورلر دیدی
و سابقا ذکر اولنان خصالدن ایکی خصلت دخی ذکر اتدی دینلمشدر و بینه بزار روایتنده ابن عباس
رضی الله عنهمادن مرفوعا روایت اولنمشدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتی بن جمیع
انبیا اوزره ایکی خصلتله مفضل قلندم بنم شیطانم کافر ایدی بکا ربم اعانت ایلدی شیطانم
اسلامه کلدی دیدی و ابن عباس حضرتی اول بر خصلت خاطرمدن کتدی و تندم دیو بیوردی مثلا
فالحاصل بونلک ایله اون یدی خصلت اولور دیدیلر ابو سعد نیسابوری رحمة الله علیه شرف
المصطفی آدلو کتابنده خصایص محمدیه صلی الله علیه و سلم آلتمشدر دیو ذکر اتمشدر بعض علما
دخی معجزات و خصایصدن اول حضرته صلی الله علیه و سلم اوچ بیک عدد ویرلمشدر دیو ذکر
ایتدی و بعض علما رحمهم الله تعالی بونک عددینه بحثدن منع اتمشلردر و بحث و اختلاف شول
یرده جاریدر که البته آنده بر حکم اثباتی واجب اولادیغلردر بعضلر دخی تجویز ایدوب منعندن
خالی دکلدر دیمشلردر لکن بناء موفق رحمه الله کتب معتبره ده ظفر بولدوقلرندن بر مقدارین
جمع ایلمشدر نامدی معلوم اولا که رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنک خصایصی ائمه
اربعه دن هر بری دورت قسمه منقسم اتمشلردر قسم اول اول حضرته مختص اولان واجباتدر
و بونده حکمت زیاده قرب و رفع درجاتدر زیرا متقربلر حضرت الهیه مفترضات ایله زیاده
تقرب حاصل ایتمزلر آنلردن غیری دخی چوق طاعت و عبادت اتمک لازمدر بعض علما رحمهم تعالی
اول حضرته حق تبارک و تعالی بعض واجباتی مخصوص اتدوکی وجهنده بیوردیلر که غیریلردن
آنک اجر و ثوابی زیاده ایدوکی حق تعالی حضرتنده معلوم ایدی لکن امتنه واجب اولسین ما عدالرنه

خصایصی اوچ بیک فضایلدر که اول حضرته مخصوص درجه‌ده کسبیه ویرلمشدر

بعضی

بعضی که واجب اولدی دیدیلر بعضلر دخی اول حضرته اجر عظیم ویرلمک ایچون اویله اولدی دیدیلر پس
اول واجبات مخصوصه نلردر بری ائمه دین رحمهم الله تعالی کندو مذهبلرینه کوره بیان
بیورمشلردر جمله دن بری صلوة ضحیدر که امام شافعی مذهبی اوزره اول حضرته واجب ایدی
و لکن صحیحده حضرت عائشه نک رضی الله عنها ما رأیت رسول الله صلی الله علیه و سلم یسبح
سبحة الضحی دیو بیوردوغی واجب ایدوکنک ضعفینه دلالت ایلر ابن حجر رحمة الله علیه خبر صحیحده
بو ثابت اولمادی دیمشدر دخی زیاده تفصیل مقصد عاشرده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی اما واجب
اولدوغی تقدیر اوزره نه مقدار قلمق واجب ایدی دیلورسه امام احمد مسندنده ذکر اتدوکی اوزره
امرت برکعتی الضحی و لم تؤمروا بها بیورمشدر یعنی بن ایکی رکعت ضحی نمازیله مأمور اولدم
غیریلر مأمور اولمدی دیمکدر و دخی صلوة وتردر و صلوة ضحینک سنتیدر نته کیم حاکم مستدرکنده
و غیریلر کتابلرنده ذکر اتمشلردر امام احمد و طبرانی روایتلرنده لفظی بودر ثلاث علی فریضة و هن
لکم تطوع الوتر و رکعتا الفجر و رکعتا الضحی یعنی اوچ نماز بنم اوزرمه فرضدر و سزه تطوعدر بری
وتر بری صباح نمازینک ایکی رکعتی یعنی مقدم قلنان سنتی بری دخی ضحی وقتنک ایکی رکعتی
دیمکدر و شویله معلوم اولا که صلوة وتر امام اعظم ابو حنیفه رحمة الله علیه قتنده واجبدر امام شافعی
رضی الله عنه قتنده امتنه سنتدر امام ابو یوسف و امام محمد رحمهما الله قتلرنده دخی سنتدر تفصیلی
کتب فروعده مسطوردر بری دخی دون نمازیدر که وجوبینک رسول الله حضرتنه اختصاصی و من اللیل
فتهجد به نافلة لک آیت کریمه سیله ثابتدر و نافلة لک لفظ شریفی فریضة زائدة لک علی الصلوات
المفروضة دیمکله تفسیر اتمشلردر حاصلی نافله نک معنی اصطلاحیسی مراد دکلدر لغویسی مراددر
فرض اولان نمازلردن زائد سکه واجب اولان دون نمازیدر دیمک اولور یا خود فضیلة لک لا لاختصاص
وجوبه لک دیمکدر دیدیلر بو تقدیرجه نافله یه فضیلت معناسین ویردیلر اما تاینه رسول الله حضرتنه
واجب ایدوکی مقرردر بری دخی مسواکدر یعنی اول حضرته مخصوص اولان واجبلردن بری دخی
مسواک استعمالیدر آنی ابو داود نقلنده عبد الله بن حنظله دن مروی اولان حدیث ایله استدلال اتمشلردر
رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتی کرک آبدست بولنسون کرک بولنمسون هر نماز ایچون بر آبدست
آلمغله مأمور اولمش ایدی وقتا کیم بو حال کندویه مشقت اولدی هر نماز ایچون مسواک استعمالیله

مستدرکی حاکمک بر کتابیدر اسم کتاب

تا مور اولدی دیو روایت ایتشلردر ولکن بو خبرک صحتنده شبهه واردر زیرا اسنادنده محمد
بن اسحق داخلدر و اول اهل تدلیسدندر دیدیلر و واجب دکلدر دینلرک حجتی سنن ابن ماجه‌ده
وارد اولان ابی امامه حدیثیدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی ما جاءنی جبریل الا اوصانی
بالسواك حتی خشيت ان يفرض علی وعلی امتی بیوردی دیو روایت ایتشلردر بونک دخی اسنادی ضعیفدر
اما امام احمد رحمة الله علیه مسندنده واثلة بن الاسقع رضی الله عنه حضرتلرندن روایت ایلرکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم امرت بالسواك حتی خشيت ان يكتب علی دیو بیورمشلردر بونک
اسنادی حسندر خصائص ثابت اولمزلر الا دلیل صحیح ایله ثابت اولور دیشلردر وحدیث شریفک
معناسی بن سواک استعمالیله مامور اولدم حتی قورقدم که اوزرمه یازیله یعنی واجب قلنه دیمکدر
و قورقدم بیوردوغی بودرکه جائزکه امتمه دخی واجب اوله و تکالیف زیاده اولمغله عهده سندن
کلنمیوب ترکیله معاقب اولالر دیو قورقدم دیمکدر بری دخی مشورتدر حق سبحانه وتعالی وشاورهم
فی الامر دیو بیورمشدر امر وجوب ایچوندر دیدیلر و بعضلر استمالت قلوب ایچون مستحبدر دیدیلر
امام بیهقی رحمة الله علیه اول حضرتک اوزرینه مشورت واجب کل ایدی دیو نقل ایتمشدر نیته کیم
اونک اوزرینه حجازی وغیریلر تنبیه ایتشلردر و علما رحمهم الله تعالی اول حضرته مشورت بیورلدوغنک
وجهنده اختلاف ایدوب بعضیلر عقلی کامل و رأیی متانت واستحکامده ایکن ومتابعته دخی کمالات
اوزرینه ایکن و اکرا طاعت ایتمک امته واجب ایکن ینه صحابیله مشورت بیورلدوغنک بر حکمتی واردر
دیدیلر هر بری بر وجهه بیوردی بعضی ایتدی اگرچه بو امر لفظده عامدر اما معنوده خاصدر دیدی
یعنی شول خصوصده مشورت ایله که الله تعالی جانبندن سنک اکا بر دلیلک اولمیه دیمکدر
جایزدر که بو مبهم واقع اوله و اول وقت حقنده هنوز وحی نازل اولمامش اوله اول اصلده بر لرده صحابه‌نک
رأیلری نه‌در کوره‌لر آنلر ایله مشورت ایلیه دیمک اولور و مراد بو اولمغله ابن عباس حضرتلرینک قرائتی
دلالت ایلر زیرا اول وشاورهم فی بعض الامر قرائت ایتمشدر بعضلر دخی مراد غزاده دشمنه
بولشق خصوصنده و مکاید حرب بده یعنی جنکده آل ایتمک خصوصنده اصحابک ایله طانشق
ایلمکدر دیدیلر قتاده و مقاتل رحمة الله علیهما ایتدیلرکه عربک عادتلری بو ایدی کیم
بر خصوصده کندولرله مشورت اولنمسه کوچ کلوردی امضا ایچون کلردی حق جل وعلا حضرتی

آنلرى

آنلرک خوش خاطر ایتمکیچون رسولنه مشورت بیوردی و حسن بصری رحمة الله علیه ایتدی
حق سبحانه وتعالی حضرتنه معلوم ایدی که فخر عالمک هرگز اصحابنه احتیاجی یوغیدی ولکن کندودن
صکره امتنه سنت اولمغیچون بیورمش ایدی دیدی قاضی ابو یعلی رحمة الله علیه مشورت نه‌ده مقوله
سنه بیورلدوغنده ایکی قول حکایت ایتشلردر بری بودرکه خاصه دنیا مصلحتنده ایدی دیشلر
بعض مفسرین بو قول اصحدر دیو بیوردیلر و دین خصوصنده مشاوره‌نک حکمتی علل احکام
و طریق اجتهاده تنبیه‌در یعنی شورت صورتنده نیجه احکام شرعیه‌نک سرّ و حکمتی اصحابنه
بیان اولنمقدر دیدیلر ابن عدی و بیهقی رحمهما الله تعالی ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن روایت
ایتشلردرکه وشاورهم فی الامر نازل اولدوغی زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی
آگاه اولک که الله تعالی و رسولی مشورتدن غنی‌لردر ولکن مشورتی امتمه رحمت قلمشدر دیدی
بوندن معلوم اولدی که رسول الله حضرتنه مشورت بیورلدوغی امتنه سنت اولوب انکا اقتدا ایتسونلر
دیمکدر ایمش کیشی نه قدر عاقل و دانا اولسه ینه دوستلریله شورت منفعتدن خالی دکلدر زیرا انسان
غفلتدن خالی اولمز زمان اولورکه بر خصوص بر کیشیه مخفی و مستور اولور و بر کیشیه ظاهر و مکشوف
اولور اما مشورت امین و معتمد و نیکخواه کمسنه‌لرله کرکدرکه نافع اوله و دخی مدارات ناس ایله مامور
اولمشدر امام ترمذی رحمة الله علیه قتنده حضرت عائشه‌دن مرفوعا روایت اولنمشدرکه رسول
صلی الله علیه وسلم ان الله امرنی بمداراة الناس کما امرنی باقامة الفرائض دیو بیورمشلردر
یعنی تحقیقا الله تعالی بکا خلقیله مدارا ایتمکی امر ایلدی اقامت فرایضیله امر ایتدوکی کبی دیمکدر بو دخی
امته ارشاددر مدارا خصال حمیده‌نک گزیده‌لرندندر بونکله نیجه منفعت حاصل اولوب
نیجه مضرت مندفع اولور و دخی مصابرت عدودر اگرچه کم جمعیتده اولورلرسه یعنی اول حضرته
مخصوص اولان واجباتک بری دخی بودرکه دشمندن یوز چویرمیه چوق اولورلرسه دخی
طیانوب طوره بو دخی دوشمانی ایتمه ارشاددر تا اول کمسنه صابر و ثابت قدم کرکدر بری
دخی کوردوکی زمانده فعل منکری تغییردر یعنی اول حضرته نهی منکر ایتمک واجب ایدی آندن
خوفیله ساقط اولمزدی البته ایتمک کرک ایدی بری دخی بر فقیر مسلم مدیون وفات ایلسه آنک دینی
قضا ایتمک ایدی امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدرکه انا اولی بالمؤمنین من انفسهم

بو دخی بودرکه هم دنیا و هم دین مصلحتلرنده ایدی دیشلر

فَمَنْ تُوُفِّيَ وَعَلَيْهِ دَيْنٌ فَعَلَيَّ قَضَاؤُهُ وَمَنْ تَرَكَ مَالًا فَلِوَرَثَتِهِ بو رسالتدر یعنی بن مؤمنلره
کندو نفسلرندن اولی وانفعم پس برکسنه که اوزرنده دَین وار ایکن وفات ایلیه اول دَینک قضاسی
بنم اوزرمه در و برکسنه که مال قویب کیده اول مال وارثلرینکدر دیمکدر اولور امام نووی رحمة الله علیه
بو قضا رسول الله حضرتنک اوزرنه واجب ایدی دیمشدر و غیرلر تبرع ایدی واجب دکل ایدی
دیدیلر بری دخی تخییر نسا ایدی و تخییر نه معنا ایله ایدوکنده ایکی قول اوزره اختلاف ایتمشلردر بری
بودرکه فخر عالم صلی الله علیه وسلم کندو خاتونلرینی مخیّرات ایلیه شول معنا ایله که یا دنیا اختیار ایدرلر
اول حضرت انلردن مفارقت ایلیه یا آخرت ایسته‌لر اول حضرت صلی الله علیه وسلم انلری
طوته بو قول اوزره امهات مؤمنینک اختیارلری دنیا و آخرت ایتمکه کوره اولور و مفارقت
اول حضرته مفوّض اولور بو قول حسن بصرینکدر و قتاده‌نکدر رحمة الله علیهما بری دخی
بودرکه اختیارلری طلاق خصوصنده اوله استرلرسه اول حضرتدن مفارقت ایدەلر استرلرسه
خدمت شریفنده طوره‌لر بو تقدیرجه تخییر ایتدکده کیمی مفارقت انکرودکه کندو الرنده اولوردی بو
قول حضرت عایشه‌نکدر و مجاهدنکدر و شعبی‌نکدر و مقاتلکدر رضوان الله علیهم اجمعین
و سبب تخییر نه ایدوکنده برنجی قول اوزره اختلاف اولنمشدر بری بودرکه حق تبارک
وتعالی اول حضرتی ملک و سلطنت دنیا ایله نعیم آخرت بیننده مخیّر قلمش ایدی اول دخی آخرتی
اختیار ایدوب اَللّٰهُمَّ أَحْيِنِي مِسْكِينًا وَأَمِتْنِي مِسْكِينًا وَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَةِ الْمَسَاكِينِ دیو دعا ایتدی
حیاتنده و مماتنده مسکنت ایستدی و روز قیامتده مساکین ایله حشر اولنمق دیلدی چونکه فخر
کائنات بو فقری اختیار ایتدی خاتونلری دخی کندو طریقه‌سی اوزره اولمغیچون تخییر اولندیلر دیدیلر
بری دخی بودرکه اول حضرتی بری برندن قسقنوب انلرینه مخالفت دوشدی انوکیچون تخییر
بیوردیلر دیدیلر بر قول دخی بودرکه امهات مؤمنین رضی الله عنهن اول حضرتدن بعض
اسباب ایستدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتی آنی ویرمکه قادر اولمدی انوکیچون تخییر
اولندیلر دیدیلر اول تکلیف ایدن ام سلمه ایدی رضی الله عنها بر ستر معلم ایستمش ایدی
و میمونه رضی الله عنها بر حلّه یمانیه ایستمش ایدی و زینب رضی الله عنها بر ثوب مخطط یعنی
یول یول نقشلو بر یمنی بُرده ایستمش ایدی و ام حبیبه رضی الله عنها بر ثوب سحولی

یعنی

ستر پرده در و معلم علملو دیمکدر بورده
علمدن مراد لباسه دیکلن نسنه در
... قسندندر نهایت اول دیاره
بر وضع مخصوص اوزره اولور ...
ستر معلم ... سندن ...

یعنی دیار یمندن کلور بر جنس آق پموق بزی اولور انی ایستمش ایدی و هر بری بر نسنه مراد
حضرت عایشه رضی الله عنها اول حضرته هیچ نسنه تکلیف ایتمش ایدی تخییر بوندن ناشی
اولدی دیدیلر بر قول دخی بودرکه برکون امهات مؤمنین بر یره کلوب سایر خاتونلر استدکلری
اسباب زینتدن برنده ایسترویز دیدیلر آندن حق تبارک وتعالی آیت تخییری انزال ایتدی
دیدیلر و بو ایله دیدکلرینک اصلی بو ایدیکه حق سبحانه وتعالی و تقدس اول حضرته عون و عنایت
ارزانی بیوروب طایفه یهوددن بنی قریظه و بنی النضیر قبیله‌لرینی فتح میسر ایلدی امهات
مؤمنین بویله صاندیلرکه آنلرک نفایس اسبابندن نیجه نسنه فخر عالم حضرتنه مخصوص اولمش اوله
بو اعتقاد ایله کلدیلر دخی اول حضرتک اطرافنی آلوب اوتوردیلر یا رسول الله کسری و قیصر قزلری
آلتون اینجو ملبوسلر و نازک لباسلر کیرلر بز بو حال اوزره که کوررسن فقر و مضایقه چکرز دن
دیدیلر حاصلی مطالبه و ابرام ایله قلب شریفنه الم و اضطراب ویردیلر آندن حق جل وعلا آیت انزال
ایدوب آنلری تخییر ایتمک بیوردی تا کم اول حضرتک اوزرلرنه منتلری اولمایه استین طوره استمین
مفارقت ایلیه و تا کم مفارقته رضا ویرمیوب فقر و فاقه‌یه صبر ایدوب اول حضرتک خدمتن اختیار
ایدیلر حق سبحانه وتعالی دخی آنلاری ایکی نسنه ایله تشریف ایلدی بری بودرکه آنلرک تفضیلی
باینده آیت کریمه کوندروب يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ دیو بیوردی یعنی ای پیغمبر
علیه الصلوة والسلامک خاتونلری سز فضیلتده نسا جماعتلرندن بر جماعت کبی دکلسز دیمکدر
حاصلی جمیع خواتین طوایفندن تفضیل ایدوب امهات مؤمنین قلدی بری دخی بودرکه آنلری
طلاق ویروب یرلرینه غیری خاتونلر آلمغی رسول الله حضرتنه بر آیتله حرام قلدی لَا يَحِلُّ لَكَ
النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ دیو بیوردی فخر کائنات صلی الله علیه وسلم
حضرتی خاتونلرینی طلاق ویرمک حرام اولدوغی مقرر اولوب قالدی اما دخی غیری خاتون آلمق
بعضی قول اوزره صکره دن ینه حلال قلندی زیرا حضرت عایشه‌دن مرویدر که مامات رسول
صلی الله علیه وسلم حتی احل له النساء بیورمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم وفات ایتمدی
تا کندویه حلال اولمایونجه دیمکدر یعنی آرتوق خاتون آلمق حرام اولمش ایکن صکره دن ینه حلال قلندی
دیمک اولور و بعضیلر قولنجه صکره دن ینه حلال قلنمق إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ آیت کریمه‌سیله واقع

امام نووی رحمه الله روضه سنده بیورمشدر که و تنالکم رسول الله حضرتنك ازواج طاهراتنی
تخییر ایدوب آنلر دخی اول حضرتی اختیار ایتدیلر حق سبحانه و تعالی دخی حسن عمللری مقابله سنده جنت
وعده ایدوب فان الله اعد للمحسنات منکن اجرا عظیما دیو بیوردی یعنی تحقیقا الله تبارك و تعالی سیزدن
محسناته بر اجر عظیم حاضر ایلدی که آنلرك قتنده دنیا و زینت دنیا حقیر عد اولنوردی دیمکدر و بیورمشلردر که
ازواج طاهراته طلاق ویرمکله طوتمق بیننده تخییر اول حضرته واجب ایکندی بو یله بیورلمادی که
طلاق ویره زیرا بو تقدیرجه آنلرك سینه لرینه آتش غیرت ایله قتی یاقمق لازم کلوردی و احتمال که
قلبلرینه نفرت کلوب اعتقادلرینه ضعف حاصل اولوردی و بو یله دخی بیورلمادی که البته فقر
و فاقه یه صبر ایدوب طوروڭز زیرا بو دخی آنلره اذا اولوردی بو محذورلر لازم کلسون دیو حق جل و علا
آیت تخییری انزال ایدوب یا ایها النبی قل لازواجك دیو بیوردی تا که اول حضرتك منصب
نبوتی لایق اولمایان نسنه لر نسبتندن مصون و محفوظ اوله و خصائص واجباتدن بری دخی بو ایدیکه
بر تطوع نسنه یه شروع ایلسه آنی اتمام ایلمك کندویه واجب ایدی مثلا تطوعا جهاد ایچون جبه
کیمش اولسه چاق دشمنه واروب جنك اتمینجه آنی چقرمق کندویه حرام قلنمش ایدی دیدیلر اما
امام نووی رحمه الله بو قول ضعیفدر دیمشدر و بری دخی بودر که فرض صلاتی خللسز ادا ایتمك
اکا لازم ایدی ماوردی بو یله دیمشدر و عراقی رحمه الله شرح مهذبنده اول حضرت صلی الله علیه وسلم
نقیصه دن معصوم ایدی دیمشدر مراد شول خللدر که صلاتی ابطال اتمیه حاصلی بعضلرنده
وارد در که نمازلرینده بزدن صادر اولسه مکروه اولور اما نمازی باطل اولمز مثلا یابانه بقمق و برمق
چاتلتمق و اسنمك کبی بونلرك امثالی بزدن صادر اولسه نمازمز خللدن خالی اولمز اما باطل دخی
اولمز کراهیت ایلر ولکن اول حضرتك نمازینه بونلر اصلا اولمیوب البته علی وجه الکمال ادا اولنمق کرك ایدی
و حق جل و علا بو مقوله خطا و خللدن آنی معصوم قلمش ایدی و بعض علما بیوردیلر که رسول الله حضرتنه
بو دخی واجب ایدی که بر تعجب ایدیجك نسنه کورسه ان العیش عیش الاخرة دیه یعنی تحقیقا عیش آخرت
عیشیدر دیمکدر و عیشك معناسی حیاتدر و بو قول صاحبی بیورمشدر که بو کلام اول حضرتدن انعم
حالنده صادر اولدی یعنی تمام صفای خاطر او زره ایکن بو بیوردی حج ایتدوکی زمانده عرفه کونی
سویلدی بر دخی اشد حالنده صادر اولدی یعنی خندق غزاسنده اضطراب مانندیده بیوردی حاصلا غایت

مسکنده بونی تخییر ایچون کلان
آیتلر ... نزول ایتدی
جمله سی ... بیورلدی
رضی الله عنها
منه

وکمال صفاوت او زره بو کلامی بیوردی بر حاله مختص دکلدر دیمکدر و بری دخی بو ایدیکه وحی
کلدوکی حالنده کندوسی بو دنیادن اخذ اولنوردی یعنی بو جهاندن خبری اولمازایدی
مع هذا اینه صوم و صلوة و سایر احکام کندودن ساقط اولمازدی بنه کم نووی و آنیت روضه ده
ابن القاص و قفالدن نقل ایلمشدر و ابن السبع دخی بو یله ذکر اتمشدر و بری دخی بودر که قلبینه
خفیف بر حالت مستولی اولوردی آندن یتمش کره استغفار ایلردی امام مسلم رحمة الله علیه
روایتنده انه لیغان علی قلبی و انی لاستغفر الله فی الیوم مائة مرة دیو بیورمشدر بو معناده
ابو داود روایتنده فی کل یوم دخی واقع اولمشدر لیغان علی قلبی کلمسنده لغت دیمکدر ابو عبیده
دن مروی در که اصل غین بو مقامده قلبی بوریوب اورتن نسنه در و آنلرك دخی اصلی غین
سمادندر که کوکی بورین بولت قپلامق در دیدی و بعض علما ایکی بوله ده غین بر نسنه در که
قلبه پرده اوله لکن قتی اورتمیه شول یوفقه بولت کبی که هواده طوره اما کنشك ضیاسنی
منع اتمیه دیدی قاضی عیاض رحمة الله علیه بو مذکوری حکایت ایتدوکدن صکره ایتدی بو غیندن
مراد حق جل و علانك مداومت ذکرندن و مشاهده حقدن قلبنك سهو و غفلتنه و فتورینه
اشارتدر شول سببله که کندویی معاناة بشره و سیاست امته متعهد ایتمش ایدی یعنی خلقك
دردونه بلاسن چکردی و امتنك عائله احوالنه مشغول ایدی و دوست و دشمن خصوصلرین
و کندو نفسی و عیالی مصلحتین تدارك ایله مقید ایدی و کندویه حمل امانت و اداء رسالت خدمتلری
تکلیف اولنمش ایدی اکرچه بو ذکر اولنان امورك جمله سنده عبادت رب و طاعت خالقنه ایدی
ولکن کندوسی فی الحقیقه حق تبارك و تعالی قتنده قدر و منزلت جهتندن خلقك اعلی و ارفعی
و معرفة الله جهتندن اتم و افضلی ایدی و اشتغال ماسوادن خالی اولوب صفای خاطر ایله باری
جناب عزتنه متوجه اولدوغی حالی اول بر حالدن اعز و اکرم ایدی اشتغال ماسوی حالنده
کندویی مقام اعلی سندن تنزلده کوردوکی آندن استغفار اتمکه باشلردی دیمشدر بو حدیث
شریفك معناسنده مذکور اولان وجوهك اولی و اشهری بو در دیو بیورمشدر و ثانیا بعضلر
آیتدیلر قاضی نك بو کلامی طریق بلاغدن غیریدر اول حضرتدن سهو و غفلت و فترت جائز
اولماغه مبنی اولمغله اعتراض اولندی که رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم حضرتنی

فیغان علی کذا اعنی غلبه ومنه
انه لیغان علی قلبی
راموز
مسـ

فتور ضعف و سستلکدر
مسـ

بو معنایه نسبت جایز دکلدر زیرا ملائکه تسبیح و مشاهده دن عدم فترتله تفضیل اولنمق لازم
کلور و دخی اول حضرتك حدیث شریفنه مخالف اولورکه بیوردیلر لستُ انسی ولکن انسّی لاسُنّ دیمشدر
حاصلی بن اونتمم ولکن بکا اونتدرلور تاکم بن امتمه سنت قیلم دیمکدر اول حضرتدن نسیان
واقع اولسه جانب حقدن بر حکم شرعی بیانی اولنمق ایچون واقع اولوردی حکمته اولان نسنه فتور
دکلدر دیدیلر حاصلی قاضی عیاض حضرتلرینك رحمة الله علیه مرادینی انکلایوب خلاف مقصوده
حمل اتدیلر و نا محتمل کلام ایله اصلاح مقامنه سعی اتدیلر اهل ادراکه مخفی دکلدرکه حضور قلب
و صفای خاطر ایله کنج عبادته اولان توجه و اقبال انواع آلام و شدائد ایله مشوب اولان توجه
کبی دکلدر اشتغال ماسوی حضور قلبه مانع اولدوغنده شبهه یوقدر اگرچه کیم اول حضرت
رحمه الله طاعت حق اوزره ایدی ولکن مزاحمت اغیاردن خالی اولوب فراغ خاطر ایله اولدوکی توجه
استغراق محض ایدی ظاهر بودرکه بو حالك اول بر حال ایله مناسبتی یوقدر پس هر بارکه اشرف احوالدن
تنزل اتسه کرك اول مقامه عروج ایتمك ایچون استغفاره مشغول اولوردی و آنوك استغفاری بو
معنایه دکل ایدیکه اهمال و تکاسل طریقیله تقصیر واقع اوله دخی طلب عفو و مغفرت ایلیه حاشا
بونلیه دکلدر زیرا انبیا صلوات الله علیهم اجمعین بو مقوله اموردن معصوملردر خصوصا اول حضرتك
ذنبندن ما تقدم و ما تأخر مغفرت اولندوغی نص شریفله ثابتدر بو معنایه استغفاره امکان قالور
آمدی آنلرك استغفاری محض سبب ترقی و تزاید و رفع درجات و علو مراتب و مقاماتی ایچون ایدی
اشرف مقاصده وصول ایچون استغفار ایدرلردی قاضی عیاض رحمه الله علیه بو معنای مراد
ایدنمشدر نتهکیم سیاق کلامندن واضحدر والله اعلم بعضلر دخی غین حدیث نفسدن قلبه
دوشن نسنه دردیدیلر یعنی آدم اوغلانلرینك کوکلنه کلن درلو درلو خاطره لردرکه کیشی کندو عالمنده
اکا مشغول اولور ابن حجر آیدر امام رافعی رحمه الله علیه امالیسنده بوکا اشارت ایدوب
کندو دخی مقرر اتدوکی معنا بو ایدوکن تصریح ایتمشدر بعضلر دخی غین بر حالتدر ایدی که
آنده احوال امتنه مطلع اولوردی دخی انلر ایچون استغفار ایدردی دیدیلر شیخ ولی الدین ابن عراقی
رحمه الله علیه ایتدی ظاهر بودرکه جمله ثانیه یعنی وانی لاستغفر الله جمله سی جمله اولیه
ترتب ایلیوب غین سبب استغفار اولوردی یعنی اول ملاحظه دلالت ایلرکه امام نسائی رحمه الله علیه

عمل الیوم

عمل الیوم و اللیلة آدلو رسالهسنده انه لیغان علی قلبی حتی استغفر الله کل یوم مائة مرة
لفظیله روایت اتمشدر و بر روایتنده فاستغفر الله واقع اولمشدر حدیثك الفاظ مختلفه ایله
روایت اولنسه بعضی بعضینی تفسیر ایلر دیو بیوردی و بیله بیورمشدر که ایکی جمله نك بری برینه
تعلقی تقدیری اوزره جمله ثانیه اولیدن مسببه واقع اولور بلکه حق اولدرکه بو غین قلبك بر
پرده سی اولدی که امور دنیا ایله قلب اوزرنه سنده حجاب واقع اولا اندن قلب بریشانلقدن خلاص
اولوب جناب حضرته متمحض اولا بو حاله شکر ایچون و عبودیته ملازمت ایچون استغفاره مشغول
اولدی دیمشدر و قاضی عیاضك شفاده و قد یحتمل ان تکون هذه الاغانة حالة خشیة و اعظام
تغشی قلبه فیستغفر حینئذ شکرا و ملازمة للعبودیة دیدوکندن مرادی بو معنایه حمل
اتمشدر و بو کلام بنم یانمده غایت کوزل کلامدر دیمشدر و جمله ثانیه اولیدن مسببه اولمق
بو معنایه دکلدرکه استغفار انا الذی غینه سعی ایده بلکه غین بر ممدوح صلهدر استغفار آندن
مسبب اولوب انکه مترتب اوله دیمشدر و بو قول احسن اقوالدر مناقشه و اشکالدن سالمدر
دینلدی اما خلاف ظاهر معنادر و قاضی عیاضك دخی و قد یحتمل تعبیری ایله کوردوکی وجه حسنه
اشارتدر اما ابن عراقی یاننده خیلی مقبول واقع اولمشدر و شیخ تاج الدین ابن عطاء الله
رحمه الله علیه لطائف المنن آدلو کتابنده شیخ ابو الحسن شاذلی قدس الله سره العزیز حضرتندن
نقل ایدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتن واقعه ده کوردم انه لیغان حدیث
شریفندن سؤال ایتدم یا مبارك ذلك غین الانوار لا غین الاغیار دیو بیوردی
یعنی اول بنم دیدوکم پرده انوار پرده سیدر اغیار پرده سی دکلدر دیمك اولور والله اعلم بحقیقة الحال
قسم ثانی رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنه مخصوص حرام قلنان نسنه لرك بیانندهدر
جملهدن بری زکوة مالی آلمقدر یعنی کندو نفسنه و آلنه خرج ایچون آلمق و قول صحیح مشهور و منصوص
اوزره صدقه آلمق دخی حرام ایدی امام مسلم روایتنده انا لا نأکل الصدقة دیو بیورمشدر تحقیقا
بز صدقه یمزوز دیمکدر اما صدقه مباح ایدی دیدیلر زیرا کدن ... حرام اولمق لازم کلمز جایزدر که
صدقه کندولره مباح اوله اما تنزها اکلنی ترك ایتمش اوله دیدیلر لکن بو سوز خلاف ظاهر حدیثدر
شیخ الاسلام ابن عراقی آیدر علی کل حال اکل صدقه دن امتناع بیوردوغی ثابتدر با وجود

اولکه یا تنزیهًا اوله و بونک حکمتی منصب شریفی اموال ناسک اوساخندن صیانت ایتمکدر

اوساخ وسخک جمعیدر وسخ چرک دیمکدر

بری دخی بودرکه آکا زکوة حرام ایدی وقول اصح اوزره عامل زکوة اولمق دخی حرام ایدی و
بری دخی رایحهٔ کریههسی اولان نسنه لری اکلدر مثلا صوغان وصرمسق کبی نسنه لری یمک کندویه حرام ایدی
زیرا هر ساعت وحی کلمک و ملائکه کلمک احتمالی وار ایدی بری دخی کتابت و شعر سویلمک
کندویه حرام ایدی یعنی بونلره توصل و مباشرت حرام ایدی دیکلر دیدیلر بعضلر قولنجه شعر
دیمک مطلقا پیغمبرلره حرام ایدی رسول الله حضرتنه مخصوص دکل ایدی تا کیم وحی الهی شعره
نسبتدن سالم اوله بری دخی ولا تمنن تستکثر حکمنجه استکثار ایچون اعطا ایتمک کندویه حرام ایدی
یعنی چوق نسنه المق ایچون کمسه یه نسنه ویرمه و یوروسکا الله ایچون ویر دیمکدر جناب عزتدن
اشرف آدابی تعلیمدر اکثر مفسرین بویله بیورمشلردر ضحاک و مجاهد بو حرمت رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه مخصوص در امتنه دکلدر دیدیلر قتاده رحمة الله علیه مجازات دنیا ایچون نسنه ویرمه
یعنی الله ایچون ویر دیمکدر دیدی قتاده دخی اوزره اکر آز اکر چوق عوض دنیوی ایچون نسنه
ویرمه خالصا مخلصا لوجه الله ویر دیمکدر و حسن بصری رحمه الله ایتدی عملکله الله تعالی
منت ایدوب آنی کثیر عد ایله دیمکدر بعضلر دخی نبوتکله خلقه منت ایدوب آندن اوزرینه اجرت عوض
دنیوی المه دیمکدر بری دخی ولا تمدن عینیک الی ما متعنا به ازواجا منهم حکمنجه مناف
کثره یه و بویلن اسباب دنیویه جانبنه چشم طمع طوتمق یعنی بونک امثالی اموال باکده دیو
دیوار زواتنه زیرا متاع دنیوی ساکه ویریلن نسنه یه نسبت حقیر و مستحقردر دیمکدر اولور روایت
اولنور که اذرعات دیدکلری موضعده اول حضرت صلی الله علیه وسلم اصحابیله ایکن قافله
رات کلدیلر انواع متاع و جواهرلری وار ایدی مسلمانلر کوردیلر دخی ایتدیلر نوله ایدی بزمده بو
امثل مالمز اولیدی خیرات و حسنات خرج ایدوب فی سبیل الله صرف ایدیدک دیدیلر
آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی قد اعطیتم سبع آیات هی خیر من هذه
دیو بیوردی یعنی تحقیقا سزه یدی آیت ویرلدی که انلر بو اموالدن خیردر دیمکدر مراد سورهٔ
فاتحهٔ کریمهدر رسول الله حضرتنه دخی لا تمدن عینیک بیورلماغه سبب اول ایدی دیمشلردر
بری دخی خائنة الاعین در یعنی بر مباح قتله یاخود ضربه اوغورلدین اشارت ایتمکدر نیتکم

اهل مکه دن

اهل مکه دن ابن ابی سرح دیدکلری شخص که زمان جاهلیتده چوق فساد ایدوب بلکه
حضرته اذا ایتمش ایدی مکه فتح اولندوغی زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم اهل
مکه یه امان ویروب الا دورت کمسنه نک قتلنی مقرر ایتمش ایدی بری مذکور شخص ایدی اول کون
قاچوب حضرت عثمانک اونده صاقلنمش ایدی صکره دن رسول الله صلی الله علیه وسلم خلقی
بیعته دعوت ایتدکی زمانده حضرت عثمان دخی ابن ابی سرحی کتوردی یا رسول الله بونکله دخی
مبایعه ایله دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم اوچ دفعه نظر ایدوب بیعتندن امتناع ایلدی
آخر دوردنجی مرتبه ده بیعت ایتدی آندن اصحابنه توجه ایدوب ایتدی بن شونک بیعتندن
امتناع ایتدکم زمانده سزوکلک اراکوزده بر رجل رشید بولنمادی که قالقه بونی اولدیره ایدی
اصحاب ایتدیلر یا رسول الله چونکه مرادکوز ایدی اشارت بیوره یدکز کرک ایدی دیدیلر فخر عالم ایتدی
بر پیغمبره لایق دکلدر که آنده خائنة الاعین اوله دیو بیوردی و آشکاره قتل بیورمدوغی دخی
حضرت عثمانک خاطری ایچون ایدی زیرا خدمت شریفنه اول کتورمش ایدی بری دخی بوقول
اوزره مهاجرت ایتمین خاتونه نکاح ایتمکدر بری دخی کندویه حلال اولان خاتونی نکاحنده طوتمق
دخی اول حضرته مخصوص اولان حراملردندر بری دخی کتابیه یه نکاح ایتمکدر زیرا آنلر ازواج
طاهرات امهات مؤمنین در و آخرتده دخی خاتونلری اوله لر کرکدر جنتده کندو سیله ساکنه
اوله لر کرکدر مؤمنه اولمالرنجه بو مرتبه لره وصول ممکن دکلدر بعضلر بیورمشلردر که اکر کتابیه
تحت نکاحنه کتورمش اولسه حق تعالی اول حضرتک اکرامنه اسلامه هدایت ایدردی دیدیلر بری
دخی امهٔ مسلمه یه نکاح ایتمکدر یعنی آخر کمسنه نک آزاد اولمامش جاریه سین نکاح ایتمک اول حضرته
حرام قلنمش ایدی اکر نکاحی تقدیر اولنسه آندن اولان اولاد رقیق اولمق لازم ایدی زیرا رق
یعنی قول اولمق متعذر ایدی قاضی حسین بویله دیمشدر اما کندو ملکی جاریه سین تصرف اباحه
بودرکه حلال ایدی زیرا عمر کسی اولان ریحانه اسلامه کلمدین تصرف ایتمش ایدی و بو تکلیف
جاریه اسلامه کلمدکده کندو بیننده طوروب آندن مفارقت ایتمک بیننده تخییر ایتمک اول حضرته
اوزرینه واجب ایدی دکلی ایدی بونده اختلاف ایتمشلردر بر وجهه بودر که واجب ایدی زیرا
دار آخرتده ازواجندن اولسه کرک ایدی بر وجهه دخی بودر که واجب دکل ایدی زیرا ریحانه یه

اسلامه عرض ایدوب اول دخی قبول ایتدوکی زمانده اخراج ایتمزدی ینه تعرض ایدردی
و دنیا بلا امته کلدی دیدیلر بری دخی مجاهدینک تکبیرینی ایشتدوکی زمانده اغاره و تحریم ده یعنی
دشمنی غارت ایتمه دن منع دیمکدر قسم ثالث اول حضرت صلی الله علیه وسلم مخصوص
اولن مباحاتک بیاننده در جمله دن بری طیبوب اوپمکله ابدستی بوزلمزدی و علمای
شافعیه دن رحمهم الله بر قول اوزره نسایه دکوب طوقنمقله دخی بوزلمزدی و آنلر قتنده
سایر کسنه دن واقع اولسه ناقض وضوء اولور امام نووی رحمة الله علیه ایدر مذهبمزم بودر که
اول حضرتده دخی ناقض وضوء اولادیشدر ذکی قولی دینلر حدیث عایشه رضی الله عنها مثلیله
استدلال ایدرکه ابو داود رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
خاتونلرینی اوپردی اندنصکره آبدست آلمادین نماز قیلوردی دیو بیورلشدر نسائی دخی بویله ایتمشدر
و ابو داود بو حدیث ابرهیم تیمی نک مرسلیدر دیمشدر یعنی ابرهیم بو سوزی حضرت عایشه دن
بالذات ایشتمشدر دیدی و امام نسائی مرسل ایسه دخی بو بابده بوندن احسن حدیث یوقدر
دیمشدر علمای حنفیه قتنده رحمهم الله تعالی اوپمکله آبدست بوزلمز مباشرت فاحشه اولمادیجه
و مباشرت فاحشه اکا دیرلر که ایکی عورت ایکیسی دخی چپلاق اولالر و آلتی قوامنه کلمه
دخی عورتک فرجنه طوقنه بو تقدیرجه ایکیسنکده آبدستی بوزیلور بری دخی بودرکه ایکندو فرضنی
قلدقدنصکره نافله نماز قیلق کسیه جایز دکلدر اما اول حضرته جایز ایدی برکره انده اویله
سنتلرندن ایکی رکعتی فوت اولمش ایدی ایکندی نمازندنصکره ادا ایلدی اندنصکره عادت
ایدینوب ایکندودن صکره ایکی رکعت نافله قلماغه باشلدی بخاری و غیری بویله ذکر ایتمشلردر
بری دخی بو ایدی که طوار اوستنده ایکن وتر نمازی قیلق اکا جایز ایدی باوجود که اول نماز اکا
واجب ایدی دیدیلر شرح مهذبده بویله ذکر ایتمشدر و عبارتی بودرکه و من خصایصه صلی الله علیه وسلم
جواز فعل هذا الواجب الخاص به علی الراحلة بری دخی امام مالک و امام اعظم رحمة الله علیهما
مذهبلرنده غایب نمازی قیلق اول حضرته مخصوص ایدی امام شافعی رحمة الله علیه قتنده مخصوص دکلدر
غیریلره دخی قیلق جایزدر فخر عالم صلی الله علیه وسلم نجاشینک نمازینی غایبا قیلمشدر امام اعظم
و مالک حضرتلری غایب نمازی رسول الله حضرتنه مخصوص ایدی غیره جایز دکلدر دیدیلر

وشافعیه

وشافعیه ایتدیلر که شول نسنه که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه مباح ایدی
دخی اشلمک جایزدر دیدیلر یعنی اصلنده عدم خصوصیتدر دیدیلر اما بو تقدیرجه هیچ بر مباحک
اول حضرته اختصاصنه قایل اولمق کرکدر باوجود که بعض نسنه حلال اولوب اکا مخصوص ایدوکنه
قایل اولدیلر کرمانی ایدر اول حضرتدن حجاب رفع اولنمش ایدی و یدکلری ممنوعدر تسلیم اولنسه
دخی بلکه تکلم صحابه دن رفع اولنمش اولا ایدی دیدی بونکله دخی جواب اول حضرته اقتدا حالنده
جایز اولمقدن سایر احوالده جایز اولمق لازم کلمز دیمکدر بری دخی قوت شهوت ایله صایم ایکن
خاتونلرینی اوپمکدر امام بخاری رحمه الله حضرت عایشه صدیقه دن رضی الله عنها روایت ایلدیکه
كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يقبل بعض ازواجه وهو صائم وكان املككم لاربه
دیو بیورمشدر ابن حجر رحمة الله علیه ایدر حضرت عایشه رضی الله عنها بو کلام ایله اشارت ایتمشدر
مباح اولمق نسنه یه مالک اولن کمسنه یه در یوخسه حرامه دوشمکدن امین اولمایانه دکلدر دیمشدر
حماد رحمة الله علیه روایتنده امام نسائی نقلنده وارد اولمشدر که اسود رضی الله عنه ایتدی
صایم اولن کمسنه مباشرت ایلیمی دیو عایشه یه سؤال ایتدم یوق جایز دکلدر دیدی بن ایتدم
رسول الله صلی الله علیه وسلم صایم ایکن مباشرت ایتمزمی ایدی دیدم ایتدی انه كان املككم
لاربه دیدی یعنی تحقیقا اول حضرت کندو عضونه سزدن زیاده مالک ایدی دیمکدر
مراد جمله کزدن اول نسنه یه زیاده مالک ایدی دیمک اولور ابن حجر رحمة الله علیه ایدر بو کلام
ظاهرندن اکلاشلن بودرکه حضرت عایشه بو حالی رسول الله حضرتنه خصوصیتنه اعتقاد
ایتمش اولا امام قرطبی بویله بیورمشدر لکن ابن حجر ایدر بو خصوص عایشه رضی الله عنها حضرتلرینک اجتهادیدر
و کلامی دلالت ایلرکه صایم اولن کمسه خاتوننی اوپمک حرامدر دیمکدر رسول الله حضرتنه دخی
مخصوصدر دیمکدر امام مالک رحمة الله علیه موطاده روایت ایتدوکی بودرکه عایشه بنت طلحه
برکون ام المؤمنین عایشه صدیقه رضی الله عنها حضرتلرینک یاننده ایدی زوجی عبد الله بن
عبد الرحمن کلدی و مذکور عبد الله ام المؤمنین عایشه حضرتلرینک قرنداشی اوغلی ایدی اکا ایتدی
نیچون خاتوننک یانینه کلوب آنی اوپوب اویناشمزسین دیدی عبد الله ایتدی بن صایمم
آنی اوپمک جایزمیدر دیدی حضرت عایشه رضی الله عنها نعم دیو بیوردی و شویله معلوم اوله که

ائمهٔ حنفیه قتلرنده برکسنک نفسندن امین اوزره اولا یعنی اوپمکله انزال واقع اولمیاجغنی بلخود
نفس تقاضی سیله آدی توغدطمع ایتمیه جکنی بلمز اول ابل کسنه صائم ایکن اوپمک جایزدر
امین اولمین کسنه اوپمک مکروه در کراهت واقع اولور اما صومی بوزلمز مگر که انزال یا ادخال
واقع اولا بری دخی صوم وصالدر بو دخی غیر لره حرام و اول حضرته حلال ایدی نتهکم تفصیلی
کلسه گرکدر امام الحرمین رحمه الله علیه رسول الله صلی الله علیه وسلم حقنده صوم وصال
قربتدر دیمشدر بری دخی بودر که برکسنک طعامی یا شرابی اولسه و کندو آنلره محتاج اولسه
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنده دخی احتیاج واقع اولسه اول کسنه رسول الله حضرتن
کندو نفسندن تقدیم ایدوب طعام و شرابن اول حضرته بذل ایتمک واجب در زیرا حق تبارک وتعالی
النبی اولی بالمؤمنین من انفسهم دیو بیورمشدر رسول الله حضرتی مؤمنلره کندو نفسلرندن
اولی اولیجق مالارین اکر بذل ایدوب جانلرینی آنوک جانینه فدا قلمق واجبدر اولور اکر بر ظالم
اول حضرته قصد ایلسه حاضر بولنانلره کندو نفسلرین آنوک یولنه بذل ایلیه نتهکم
احد غزاسنده طلحه رضی الله عنه اول حضرتی کندو نفسیله صیانت ایدوب آنک احوالی قلقان
یرنه قلدی کندو یدی قرشو دیو ورزدی بری دخی بو ایدی که اجنبیه خاتونلره نظر ایتمک اول حضرته
مباح ایدی و آنلرایله تنها اوتورمق دخی مباح ایدی و بونکله دلالت ایلرکه ام حرام بنت
ملحان رضی الله عنهانک اوینه واروردی و آنده یاتوب اویوردی و ام حرام اول حضرتک
مبارک باشنی و صاچلرینی اصلاح ایدردی مع هذا مابینلرنده زوجیت و محرمیت یوغیدی
زیرا اجناب عفیفه شوائب تهمتدن پاک و مبرا ایدی اما سندن غیری احتمال یوغیدی
بری دخی دورت خاتوندن زیاده نکاح اتمک اول حضرته صلی الله علیه وسلم مباح ایدی
وسایر پیغمبرلره دخی دورتدن زیاده آلمق جایز ایدی اما فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتنه طقوزدن آرتوق آلمق جایز ایدی گرکده خلاف واردر زوج خاتون جانبندن هبه
لفظیله اول حضرته نکاح جایز ایدی مثلا بر عورت وهبت لک نفسی دیسه ابدی نکاح
اولوردی نتهکم حق جل وعلا ان وهبت نفسها للنبی بیورمشدر اول معنایه اما اول
حضرتک کندو جانبندن لفظ نکاح یا خود تزویج لازم ایدی اصح بودر زیرا حق تعالی حضرتی

ان اراد

ان اراد النبی ان یستنکحها بیورمشدر ظاهری دلالت ایدرکه اول لفظلرک بری لازم اوله
دیدیلر و ان اراد النبی بیورلدوغی دلالت ایلرکه مجرد خاتون اول حضرته نفسنی هبه
ایتمکله نکاح تمام اولمز رسول الله حضرتک ارادتی گرکدر مراد شریفلری اولمق قبول مجراسنه
جاری در دیدیلر و خالصة لک بیورلدوغنده علما رحمهم الله تعالی اوچ قول ذکر اتمشلردر
بری بودرکه خاتون نفسنی اول حضرته هبه ایلسه اوزرینه صداق واجب اولمز غیری مؤمنلره
بویله دکلدر دیکاولورز انس بن مالک و ابن مسیب رضی الله عنهمادن بویله مرویدر بری
دخی بودرکه بلا ولی و لا شهود بر خاتونی نکاح ایلمک خاصهٔ ساکدر جایز در دیکاولرز و بو قول
قتاده دن مرویدر برقول دخی بودرکه لفظ هبه ایله عقد نکاحه مالک اولمق ساکه مخصوصدر
غیری مؤمنلره جایز دکلدر دیکاولرز و بو قول امام شافعینکدر و احمد حنبلکدر رحمة الله علیهما
اما امام اعظم رحمة الله علیه قتنده سایر مؤمنلره دخی هبه لفظیله نکاح منعقد اولور والله اعلم
بری دخی بودر که اول حضرته نکاح بلا مهر ابتداءً و انتهاءً جایز ایدی یعنی بر خاتونی نکاح ایلسه
آکا صداق ویرمک لازم دکل ایدی امام نووی رحمة الله علیه ایدر حتی بر خاتون نفسنی
اول حضرته هبه ایلسه اول دخی بلا مهر تزوج ایتسه آکا حلال اولوردی صکره دن دخول ایله
وغیری ایله اوزرینه مهر واجب اولمز ایدی اما غیری مؤمنلر بویله دکللردر البته غیرلرک
نکاحی وجوب مهردن خالی دکلدر یا مهر مسمی گرکدر یا مهر مثل گرکدر بری دخی احرام کیمش ایکن
نکاح اتمک جایز ایدی نووی شرح مسلمده ایدر اصحاب شافعیدن برجماعت اول حضرت صلی الله
علیه وسلم احرام حالنده تزوج ایتمک جایز ایدی و بویله ایتمک که مخصوص ایدی امته جایز
دکل ایدی دیدیلر نووی رحمة الله علیه و هذا اصح الوجهین عندنا دیو بیوردی بری دخی
بو ایدی که اول حضرت بر خاتونک نکاحنه رغبت ایلسه اول خاتونه اجابت لازم اولوردی اکر
اری وار ایسه ایرینه دخی طلاق ویرمک لازم اولوردی امام غزالی قدس الله سره ایدر طلاق
ویرمک آنلر اوزرینه واجب اولدوغنده سری بن شویله ظن ایدرم که آنوک ایماننی امتحان اوله
زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که لا یؤمن احدکم حتی اکون احب الیه من
نفسه واهله وولده والناس اجمعین یعنی سزدن بریکز مؤمن اولمز حتی بن آکا کندو

حنفی امام نووی علمای شافعیه دندر رحمهم الله

نفسندن و اهلندن و ولدندن و جمیع ناسدن سوكلو اولمادقجه دیمكدر رسول الله صلی الله
حضرتلرینك عمه‌سی قزی اولان زینب بنت جحش رضی الله عنهانك قصه‌سی بوكا دلالت ایلر
وتفصیلی بودر كه زید بن حارثه رضی الله عنه فخر عالم حضرتلرینك زمان نبوتلرندن مقدم عبد
مملوكی ایدی آزاد ایدوب اوغوللغه ایدنمش ایدی آندن ذكر اولنان زینبی زیده الویرمك استدی
زینب و قرنداشی عبد الله راضی اولمدیلر صكره‌دن وما كان لمؤمن ولا مؤمنة آیت كریمه‌سی
نازل اولدوغی زمانده رضا ویردیلر و زمان جاهلیتده و اوایل اسلامده عادت بو ایدی كه بر كمسه
بر اوغلانی اوغوللغه ایدنسه خلق آكا فلان اوغلی دیو چاغرورلردی و میراثی آلورلردی و خاتونن
آلمق حرام اولوردی حق تبارك وتعالی ادعوهم لآبائهم قول شریفیله فلان اوغلی دیمكدن نهی
بیورلدی و میراث آلمق و سایر حكم نسخ اولندی و بو قصه‌نك وقوعی قول و فعل ایله ثابت اولدی
آندن حق سبحانه وتعالی اول حضرته وحی ایتدی یقین زمانده زید زینبه طلاق ویرسه گرك
وسن زینبی تزوج ایتسك گركدر دیدی و زیدك قلبنه كراهت القا ایلدی زینبدن
مفارقت ایتمك استر اولدی آندن رسول الله حضرتنه گلدی یا رسول الله خاتونمدن ایرلق
استرم دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی نولدی آیرلمق استرسن بر نسنه‌سی گوردك
دیدی زید ایتدی لا والله یا رسول الله خیردن غیری نسنه گورمدم الا بو قدر وار كه
شرفیله بكا بیوكلنور و لسانیله بنی اینجیدیر دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم خاطرندن
نهی بیوردی خاتونكی رعایت ایله اوزاكی بر نسنه ایچون طلاق ویرمه دیدی آخر الامر
زید تحملی قالمیوب زینبه حاجتی قالمیجق حق تبارك وتعالی زوجناكها دیو بیوروب
زینبی اول حضرته تزویج ایلدی و معناسی عقد نكاح واسطه‌سی اولمدین تزویجنه
امر ایدیلر و بو معنایه دلالت ایلر كه زینب رضی الله عنها سایر ازواج طاهراته بنی
حق تعالی تزویج ایتدی نكاحمك ولیسی اول اولدی و سزی كندو ولیلركز تزویج ایتدی
دیو سویلردی و بو معناده دخی بعض تفاصیل كتب تفاسیرده مسطوردر مهم اولان مرتبه
ایراد اولنمشدر بری دخی مقدما اشارت اولنان اوزره بر خاتونك ولیسی و شاهد حاضر
اولمادین اول حضرته نكاح صحیح ایدی نووی رحمه الله علیه ایدر بزم اصحابمز قتنده یعنی

شافعیه قتنده بو ایله اولدوغی انلره حاجت اولمدوغیچون ایدی زیرا ولی اعتبار اولندوغی محا
كفاءت ایچوندر یعنی شرفده مناسبت حفظ اولنوب اودنی بیوارمقدن صقنمق ایچوندر رسول
الله صلی الله علیه وسلم حضرتی اشرف مخلوقات ایدی بو معنا آنده متصور دكل ایدی كه بو جهتدن
نزاع ممكن اولهیدی و شاهد قتنده نكاح اولندوغی انكاردن امین اولمق ایچوندر فخر كاینات صلی الله علیه
كندوسی انكار ایتمك احتمالی یوغیدی و خاتونك انكاری اعتبار اولنماز ایدی عراقی شرح مهذبده
بلكه انكار ایلسه اول حضرتی تكذیب ایله كافره اولوردی دیمشدر بو جهتدن دخی شاهده احتیاج
قالمادی بو دخی اول حضرته مخصوص ایدی كه بر خاتونی ولیسی و كندوسی اذنی یوغیكن دیلدیگی
كمسنه‌یه تزویج ایلیه بری دخی بودر كه ام المؤمنین صفیه رضی الله عنها اول حضرتك جاریه‌سی
ایدی آزاد ایتدی دخی عتقنی آكا صداق ایلدی یعنی مهر تعیین ایتمدی و بونك معناسنده اختلاف
ایتدیلر بعضلر ایتدی صفیه تزوج ایتمك شرطیله آزاد ایتدی آندن قیمتی رسول الله حضرتنه ویرمك
صفیه‌نك اوستنه واجب اولدی و قیمتی نه ایدوكی معلوم ایدی همان تزوج ایتدی قیمتی صداق یرینه
طوردی دیمكدر و بو معنایی بخاری رحمه الله علیه مغازیده انس بن مالكدن روایت ایتدوگی
مؤید اولور كه رسول الله صلی الله علیه وسلم صفیه‌یی اسیر ایتدی دخی اعتاق ایتدی و تزوج ایلدی دیدی
ثابت رضی الله عنه ایتدی صفیه‌یه صداق نه ویردی دیدی انس رضی الله عنه ایتدی نفسنی ویردی
اعتاق ایلدی دیدی بر روایتده دخی انس رضی الله عنه بویله شرح ایلر كه صفیه رضی الله عنها اول حضرته
رجوع ایتدی یعنی غنیمتده فخر عالمك حصه‌سنه واقع اولدی صكره‌دن تزوج ایتدی و عتقنی یعنی
آزاد ایتمه‌سنی صداق ایلدی دیدی بر روایتده ثابت عبد العزیزه ایتدی یا ابا محمد سن انسه صوردكی
كه رسول الله حضرتی صداق نه ویرمش ایدی دیدی عبد العزیز دخی نفسنی مهر ویردی دیدی آندن ثابت
تبسم ایلدی پس بوندن ظاهردر كه مهر قلنان نفسی عتقی ایدی دیدیلر بو خصوصده دخی بعض وجوه
ذكر ایتمشلر امام طبرانی و ابو الشیخ روایت ایلدیلر حضرت صفیه‌دن مرویدر كه اعتقنی النبی صلی الله علیه وسلم
وجعل عتقی صداقی بیورمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم بنی اعتاق ایتدی و عتقمی بكا
صداق ایلدی دیمكدر بو حدیث انس رضی الله عنه حدیثنه موافقدر و نووی مسلم شرحنده ایتدی
محققلر مختاری بودر كه بلا عوض ولا شرط تبرعا اعتاق ایلدی صكره‌دن صفیه‌نك رضاسیله

صدّاقتن تزوّج ایتدی ابن حجر رحمة الله علیه بویله دیمشدر بو مقامه کلنجه تحریر اولنان کلام علماء
شافعیه نك ندر اما امام اعظم وامام محمد رحمهما الله تعالی مذهبلرنده بویله درکه بر کمسنه کندو جاریه سن
آزاد ایلسه شول شرطیله که جاریه نفسنی آکه تزویج ایلیه جاریه دخی آزاد اولیجاق نفسنی آکه تزویج
ایتسه مهر مثلی جاریه یه ویرمك لازم اولور زیرا عتق مال دکلدر مهر اولمغه صالح اولماز ابو یوسف
رحمه الله قتنده عتق مهر اولمق جایزدر زیرا رسول الله حضرتی صفیه یی نکاح ایتدی وعتقنی آکه
مهر ایتدی دیمشدر وابو یوسفه جواب ویرورلر بو مهرسز نکاح رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه
مخصوص ایدی دیدیلر والله تعالی اعلم وجمله مخصوص اولان مباحلردن بری دخی مکه ده قتال
وقتل اکا مباح قلنمش ایدی ومکه یه احرامسز کیرمك دخی مطلقا اکا مباح ایدی ابن القاص بویله ذکر
ایتمشدر وکتب سته ده انس رضی الله عنه حضرتندن مرویدر که مکه یی فتح ایدوب کیردوکی کون
مبارك باشنده مغفر وار ایدی دیمشدر محرم اولان کمسنه نك باشی آچوق اولمق واجبدر اکر محرم
اولایدی مغفر کیمزدی وجابر وزهری ومالك رضی الله عنهم محرم دکل ایدی دیو تصریح ایتمشلردر
اما ابن دقیق العید رحمة الله علیه احتمالدرکه مبارك باشنی بر عذر ایچون اورتمش ایدی اولا دیمشدر
ابن عراقی رحمة الله علیه بو کلامه اعتراض ایدوب جابر وزهری ومالك محرم دکل ایدی دیو
تصریح ایتدکلرندن صکره بو تأویل مردوددر اولور دیدی آندن ایتدی بو استدلال مشهور اولان
خلاف موضعنك غیرنده در زیرا اول کون پیغمبر علیه الصلوة والسلام قتال خوفندن یراغ ایله
کیرمش ایدی بو یله اولان کمسنه بزم قاتمزده احرامسز کیرمك جایزدر بوکه نه بزم قاتمزده
خلاف واردر نه شافعیه ده ولکن علمادن بر کمسه قتنده خلاف واردر دیدی امام نووی رحمه الله
شرح مهذبده بو کلامی استشکال ایدوب ایتدی بو نیجه راست کلورکه مذهب شافعیده مکه صلحا
فتح اولنمشدر مذهب امام اعظمده عنوة یعنی قهرا فتح اولنمشدر صلحا فتح اولندوغی تقدیرجه
خوف ومالسه کرکدر یا قتال خوفندن یراغله کیرمش ایدی دیمکك معناسی نه اولور دیدی
بنه جواب ویروب ایتدی که ابو سفیان الله صلح ایتمش ایدی اما اهل مکه نك غدرندن امین دکل ایدی
صلحله کیردی ولکن غدر احتمالیله یراقسز کیرمدی یراغله کیردی دیمشدر فتح مکه ده واقع
اولان اختلافك تفصیلی مقصدمزده مزبور ایتمشدر وشویله معلوم اولدی که رسول الله صلی الله علیه وسلم

حضرتنك

حضرتنك غیری ایچون خایف اولماسه اکر دخولی متکرر اولور ایسه دکلسه یعنی شول شهرده اسباب
طاشیان رنجبرلرکه تکرار تکرار کیرورلر چارلر اکر بو طایفه دن دکلسه احرام واجب اولمادده شافعیه
قتنده ایکی قول واردر اکثری قتنده اصح بودرکه واجب اولماز دیدیلر آنلردن بعضلری واجب اولماز دیو
قطع ایتمشلردر اکر دخولی متکرر اولور ایسه آنده بو ندده خلاف واردر اما بونلرده واجب
اولماز اولیدر وحنابله قتنده احرام ایلمکز مندوب واجب دکلدر مکر که حاجتی اولمیا یا خود حاجات متکرره
اصحابندن اولا ومالکیه دن مشهور اولان دخی بودرکه اصحاب حاجات متکرره نك غیرینه واجب اولور اما
حنفیه قتنده مطلقا واجبدر مکر اول کسنه که داخل میقات اوله اکا واجب دکلدر محصل بودرکه مذهب
شافعیدن مشهور اوزره مطلقا واجب اولماز وائمه ثلثه مذهبلرنده واجب اولور الا شول استثنا
ایتدکلری موضعلرده واجب اولمایه والله اعلم واول حضرتك صلی الله علیه وسلم خصایصندن
بری دخی بودرکه من غیر خلاف کندو علیله قضا ایدر ایدی وکندو نفسی ایچون وولدی ایچون دخی
ایدر ایدی وغضب حالنده فتوی وقضا اکا مکروه دکل ایدی نووی رحمة الله مسلم شرحنده
بویله ذکر ایتمشدر زیرا غرض دن معصوم ایدی رضی حالنده نه سویلرسه غضب حالنده سویلدیکی
اول ایدی بر خصوصده نه بیرنك خصمی اول حضرتك غضبنه کتوردکدن صکره زبیر ایچون قضا
ایدوبن بیرو حکم ایتدوکی وارد اولمشدر بری دخی بودرکه صلوة لفظیله دیلدوکی کمسنه یه دعا ایتمك
اکا مخصوص ایدی نتکه اللهم صل علی آل ابی اوفی اللهم صل علی عمرو دیمسی جایز ایدی اما بزدیمك
جایز دکلدر مکر که پیغمبرلره یا ملکلره دینله غیریلره دیمك جایز دکلدر بری دخی امامدن صکره قتل
بوده اول حضرته مخصوص ایدی بری دخی برینی فتح ایتمدین اراضی مقاطعه یه ویرمکدر بونک اصلی
بودرکه حق جل وعلا جمیع ارضی اکا تملیك ایتمش ایدی انوکیچون جایز ایدی امام غزالی قدس سره
اول حضرتك تمیم داری اولادنه ویردوکی یرلر خصوصنده آنلره معارضه ایدنك کفرینه فتوی ویرمشدر
رسول الله حضرتی ارض جنتی اقطاع ایدر ایدی قتنده قالدی که ارض دنیایی دیو بیوردی قسم
رابع رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه مختص اولان فضایل وکرامات بیانندهدر
جمله دن بری بودرکه جمیع انبیادن خلقت جهتندن متقدم ایدی نتکیم اوایل کتابده مرور ایتمشدر
وآدم صلی الله علیه الصلوة والسلام روح ایله جسد ما بیننده ایکن رسول الله صلی الله علیه وسلم

میقات اولنلرده ... اولارده کلیکا احرام بالاتفاق واجبدر

حضرتنه نبوت ویرلمش ایدی بو دخی سابقا ذکر اولنمشدر و عهد و میثاق اخذ اولنان اولادلری ذر
أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ بیورلدوغی کون بلی دینلر لکن اولی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایدی بری دخی
بودر که آدم و جمیع علویات آنلرك اجلی ایچون خلق اولنمشلردر بیهقی و غیری بویله روایت ایتمشلردر
بری دخی ابن عساکر کعب الاحباردن روایت ایلدوکی اوزره عرش اوزرینه و سموات اوزرینه و جنتلر
اوزرینه اسم شریفی یازلمشدر بری دخی بودر که حق سبحانه و تعالی جمیع انبیادن اول حضرته ایمان
کتورمکلری ایچون میثاق الحشایدی قرآن عظیمده وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ
وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ بیوردوغی بو معنیدر علی بن
ابی طالب کرم الله تعالی وجهه حضرتندن مرویدر که حق تبارك و تعالی حضرت آدم پیغمبردن
اول حضرته کلنجه نقدر پیغمبرلر کوندردیسه جمله سندن عهد و میثاق آلمشدر که زمان
حیاتلرنده رسول الله صلی الله علیه وسلم نبوته مبعوث اولاجق اولورسه اکا ایمان کتوره لر و نصرت
ایده لر و کندو امتلرندن بویله ایتمکه میثاق آله لر دیو بیورمشدر بری دخی بودر که کتب متقدمه ده
آنلرك تبشیری واقع اولمشدر نیته کم بیان اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی بری دخی بودر که
تا حضرت آدم علیه الصلوة والسلامدن برو آنلرك نسب طاهرنده بر سفاح واقع اولمشدر یعنی
نکاحسز یوقاندن دوکیلمش آنلرك نسبندن کلمشدر بیهقی و طبرانی و ابو نعیم رحمهم الله بویله روایت
بیورمشلردر بری دخی بودر که طوغدوغی زمانده کوبکی کسلمش و سنتی اولنمش طوغدی و پاك
و پاکیزه وجوده کلدی بری دخی بودر که طوغدوغی ساعت شهادت برماغین قالدروب رب
سجده ایتدی ابو نعیم روایتنده ابن عباس رضی الله عنهمادن بویله مرویدر که آنه سی کندودن
بر نور چیقوب قصور شامه ضیاسی دوشدوکن مشاهده قلمشدر و ملائکه اول حضرتك
بشیکنی صالارلردی و بشیکده ایکن آی ایله تکلم ایتمشدر و اشارت ایتدوکی یره میل ایتمشدر ابن طغربك
رحمه الله بویله روایت ایتمشدر اما واقدی و ابن سبع روایتلرنده بشیکده ایکن اول حضرت
تکلم ایتمشدر اما بو خصوصی کرامات مختصه قسمنده کتورمکلك وجهی ظاهردر کلدیکه زیرا بو حال
حضرت عیسی علیه السلام دخی واقع اولمشدر دخی اسی زمانده اوزرینه بولت سایبان اولمق
اول حضرته مخصوص کرامتدندر ابو نعیم و بیهقی بویله روایت ایتمشلر و دخی کوکلو آغزیرنده

آیدیلوب

آیدیلوب اول حضرته کلدوکی زمانده کوکسی آنك جانب شریفنه بری دخی بودر که مبارك
سینه سی شق اولندی امام مسلم و غیری روایت ایتمشلردر و ابتدای وحیده حضرت جبریل
صلوات الله علیه و سلامه طوتوب اوچ کره محکم صیقمشدر بعضلر بونی دخی خصایصدن عد ایتمشلر
ابن حجر رحمه الله علیه ابتدای وحیده انبیادن برینه بویله واقع اولدوغی منقول دکلدر دیمشدر
بری دخی بودر که حق سبحانه و تعالی قرآن عظیمده آنلرك اعضای شریفه سن ذکر ایتمشدر نَزَلَ بِهِ
الرُّوحُ الْأَمِينُ عَلَى قَلْبِكَ بیوردوغی یرده قلب شریفن ذکر ایتمشدر فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ بیوردوغی
یرده لسان شریفن ذکر ایتمشدر مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى بیوردوغنده مبارك کوزین ذکر ایتمشدر
قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ بیوردوغنده مبارك یوزین ذکر ایتمشدر وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً
إِلَى عُنُقِكَ بیوردوغنده مبارك الن و مبارك بوینین ذکر ایلمشدر أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ
وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ بیوردوغنده مبارك کوکسیله آرقه سین ذکر ایتمشدر
و دخی اسم شریفی حق تبارك و تعالی نك محمود اسمندن مشتق اولمشدر و احمد اسمیله مسمی اولمشدر
آندن اول اولا حیاله هرکز بر کمسنه تسمیه اولنمامشدر امام مسلم رحمه الله علیه بویله روایت ایتمشدر
امام احمد نقلنده حضرت علی کرم الله وجهه روایت ایتمشدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم
أُعْطِيتُ أَرْبَعًا لَمْ يُعْطَهُنَّ أَحَدٌ قَبْلِي دیو بیورمشلر اوچنجی ذکر ایتدوکیدن صکره وَسُمِّيتُ أَحْمَدَ دیمشلر
اما اول دردنجی نه ایدوکنده غرض متعلق اولمغین بوراده ذکر ایتمشلردر بری دخی بودر که
آج یاتوردی و طوق قالقردی حق تعالی جنتدن طعام و شراب یدوررد و ایچورردی بری
دخی بودر که اوکیندن نیجه کورر ایسه آردیندن شویله کوررردی امام مسلم رحمه الله روایت ایتمشدر
بری دخی بودر که کوندز نایدنلقده نیجه کورر ایسه کیجه قرانکوده شویله کوررردی امام بیهقی
رحمه الله علیه بویله روایت ایتمشدر بری دخی بودر که قولتوغنده قیل بیتمش ایدی و رنکی
متغیر دکل ایدی و رایحه سی مسکدن خوب ایدی دیمشلردر و بوکه متعلق کلام سابقده
کچمشدر بری دخی بودر که مبارك صوتی و سمع شریفی غیریلرك صوتی و سمعی یتشمدوکی
یره واصل اولوردی و دخی مبارك کوزلری اویوردی و قلب شریفی اویومزدی امام بخاری
رحمه الله علیه بویله روایت ایلمشدر بری دخی بودر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم هرکز

عمرنده اسنمك واقع اولمشدر نته كم ابن ابي شيبه وامام بخاري تاريخنده يزيد بن اصمدن
مرسلندن روايت ايتمشلردر كه ما تثاءب النبي صلى الله عليه وسلم قط بيورمشلردر يعني
رسول الله حضرتي اسنمدي ديمك اولور و خطابي رحمة الله عليه مسلمة بن عبد الملك ابن
مروان طريقندن اخراج ايتمشدر كه ما تثاءب نبي قط ديو بيورمشلر معناسي هركز بر پيغمبر
اسنمدي ديمكدر بو تقديرجه خصايصدن اولمز امام بخاري رحمة الله عليه روايتنده ان
التثاؤب من الشيطان وارد اولمشدر انبيا عليهم السلامدن اسنمك واقع اولمدوغي بو حديث
شريف مؤيد اولور ديديلر بري دخي بودركه اصلا احتلام واقع اولمامشدر ساير انبيا عليهم السلام
دخي حال بو ايله ايدي طبراني رحمة الله عليه بو ايله نقل ايتمشدر بو تقديرجه بو كرامت دخي خصايصدن
اولمز بري دخي بودركه اوزون بويلو كيسه ايله يوروديكي زمانده آندن اوزون كورينوردي تميمي
رحمه الله بو ايله نقل ايتمشدر بري دخي بودركه كونشده وآيده اوتورديسه كولكسي يره دوشمزدي
بوكا شهادت ايدر كه اول حضرت حق تعالى حضرتندن دعا ايدوب جميع اعضاسنده نور خلق
ايتمك ديلدوكي زمانده دعاسنك آخرنده اللهم اجعلني نورا ديو بيورمشدر بري دخي بودركه
مبارك لباسلري اوستنه سينك قونمزدي هركز ديو روايت اولنمشدر فخر رازي رحمة الله عليه
بو ايله نقل ايتمشدر و سيوري سينك مبارك قانني ايچمزدي حجازي وغيري بو ايله روايت
ايتمشلردر و بيت اذا ايتمكده واقع اولمشدر ابن سبع و سبتي بو ايله نقل ايتمشلردر بري دخي بودركه
نبوته مبعوث اولدوغي زمانده كاهنلر منقطع اولدي آنلردن كسنه قالمادي و كوكلر
استراق سمعدن حراست اولندي يعني شياطين كوكلره چقوب خبر دكلمز اولديلر اوزرلرنه
شهابلر آتلور اولدي ابن عباس رضي الله عنهما بيورمشدر كه اولدن شياطين كوكلردن منع اولنمازلردي
كوكلره كيرورلردي و اخبارني كاهنلره كتوررلردي حضرت عيسى صلوات الله على نبينا
وعليه طوغدوغي زمانده اوچ كوكدن منع اولنديلر رسول الله صلى الله عليه وسلم طوغدوغي
زمانده جميع كوكلردن منع اولنديلر هيچ بر شيطان اوغورلدين چقوب راز دكلمك استسه
اوزرينه شهابلر آترلردي اصلا خطا ايتمزدي كيمني قتل ايدردي كيمنك صورتني تغيير ويرردي
كيمني سقط ايلردي آنلر غولي بيابان اولورلردي يعني يابان يرلرده خلقي يولدن آزدررلردي

خلاف

خلاف سنته سوق ايدرلردي و بو خصوص اول حضرتك مبعثندن اول ظاهر دكل ايدي
آنوك زمانندن متقدم بو مقوله نسنه كسه ذكر ايتمامش ايدي آنك ابتداء امرنده ظهور ايتدي
آنوك نبوتنه اساس واقع اولدي ديديلر انما معمردن روايت اولنمشدر كه بن زهري يه سؤال
ايدوب اولدن نجم آتلورمي ايدي ديدم نعم ديدي بن آيتدم حق تعالينك وانا كنا نقعد
منها بيوردوغي آيتي كوردكمي ديدم آيتدي اولدن ده وار ايدي اما محمد حضرتي صلى الله عليه وسلم
بعث اولندقده تغليظ وتشديد اولندي ديدي و ابن قتيبه رحمة الله عليه دخي اول حضرتك
مبعثندن اول رجم وار ايدي يعني شياطينه شهاب آتلور اولوردي اما مبعثندن صكره اولان
شدت حراست مرتبه سنده دكل ايدي ديمشدر بري دخي بودركه ليلة المعراجده اول حضرته
ايرلو واويانلو براق كتورديلر بندي ساير پيغمبرلر صلوات الله على نبينا وعليهم چپلاق
بنرلردي واول كيجه مسجد حرامدن مسجد اقصايه واردي آندن مقام اعلي يه عروج ايتدي
لقد رأى من آيات ربه الكبرى حسبنجه حق سبحانه وتعالينك آياتندن آيت كبرى يي كوردي يعني
والله اول كيجه حضرت مصطفى صلى الله عليه وسلم عجايب ملك وملكوتندن غايت اولو
آيتي تماشا ايتدي ديمكدر ياخود آيات كبرى سندن بعض نسنه كوردي ديمكدر ياخود ربنك آيات
كبرى سيني كوردي ديمكدر قاضي بيضاوي رحمه الله بو ذكر اولنان اوچ وجه اوزره تفسير ايتمشدر
ورقلري اهلنه ظاهردر و اول كيجه انبيا وملائكه عليهم الصلوة والسلام احضار اولنوب
سلطان انبيا صلوات الله عليه وسلامه آنلاره امامت ايدوب نماز قيلمشلردر و حق تعالى جنت
وجهنمه آني مطلع قلمشدر بو روايت امام بيهقي يه نسبت اولنمشدر بري دخي بودركه حق سبحانه وتعالى
حضرتني مبارك كوزلريله مشاهده قلوب كلام ايتمشلردر حق جل وعلا اول حضرته هم رؤيت هم
كلام ميسر ايتمشدر و كلام لري مقام رفيع واعلي ده واقع اولمشدر حضرت موسى يه رؤيت عيني ميسر
اولمادي ومناجاتي طور اوزرنده واقع اولدي بري دخي بودركه قنده كيدرسه ملائكه ايله كيدرلردي
وآرديجه يوريرلردي وغزالرنده بيله جنك وقتال ايدرلردي بري دخي بودركه كتوردوكي كتاب
تبديل وتغييردن حفظ اولنمشدر حتى ملحدلردن ومعطله دن خصوصا قرامطه ديدكلري طائفه دن وسايرلردن
چوق ملعونلر قصد ايتديلر كه قرآن عظيمك بعض محلني تغيير ايدوب بلدكلري كبي يازه لر آخر ممكن

بونکله بیله بونظامنه قادر اولامدیلر و بر حرف قدرنجه بیله انلری شکله دوشوره مدیلر عاجز قالدیلر
لا یأتیه الباطل من بین یدیه ولا من خلفه حکمنجه هیچ بر جانبدن ظفر بولامدیلر و اول
حضرتک کتوردکی کتاب شریف جمیع کتابلره واقع اولانی مشتملدر قرون سالفه و امم
ماضیه نک و شرایع قدیمه نک اخبارینی جامعدر و نا معلوم قصه لر که اهل کتابک علماسندن
نحریرلر افنا ایدنلردن غیری کمسنه آنلردن خبردار دکل ایدی جمله سی قرآن عظیمده وارد اولمشدر
و آتیدن نیجه کمسنه یه حق سبحانه وتعالی آنک حفظنی میسر ایتمشدر نیته کم و لقد یسرنا القرآن
للذکر بیورمشدر نسا ایتسلردن بر کمسنه کتابلرین حفظ ایتمزدی بوقدر آنی لر و یللر کچردی
کتابلری ازبر ایلمزدی و قرآن عظیمی آز مدتک ایچنده نابالغ اوغلنجقلره میسر ایتدی حفظ ایدیلر
بری دخی بودر که بزه آسان اولمق ایچون و شرف و رحمت قلنمق ایچون یدی قرائت اوزره
نازل اولمشدر و دنیا طوردقجه معجز اولوب طورمه دن خالی اولمامسه کرکدر بری دخی
بودر که قرآن عظیمک تبدیل و تغییردن حفظنه حق سبحانه وتعالی متکفل اولمشدر نیته کم
انا نحن نزلنا الذکر وانا له لحافظون دیو بیورمشدر یعنی تحقیقا قرآن عظیمی بز ایندردک
و تحقیقا بز آنی حفظ ایچی بوز دیمکدر و دخی ولو کان من عند غیر الله لوجدوا فیه اختلافا
کثیرا بیورمشدر معناسی اکر قرآن عظیم الله دن غیری کمسه قتندن اولایدی آنده چوق
اختلاف بولنه لردی دیمک اولور و قرآن عظیم یدی قرائت اوزره نزول ایلدوکی امام بخاری
رحمة الله علیه حضرت عمر رضی الله عنه دن نقل ایلدوکی حدیث شریفله ثابت اولمشدر بو بیله
اولیجق آنده اختلاف اولمزمی دیمک شبهه سی کلورسه جعبری رحمة الله علیه بوندن جواب
ویروب مثبت اولان اختلاف تغایردر و منفی اولان اختلاف تناقضدر دیو بیورمشدر زیرا
اختلاف یوقدر دیو بیورلدوغی بر قرائت بر قرائتی نقض و ابطال ایتمز دیمکدر معنالرینده فرق
کلیجک الفاظ شریفه سنده اولان تغایر مؤمنلره آسان اولمق ایچوندر کم هر کیشی دیلدوکی حرکه
اوزره قرائت ایلیه و دخی نیجه فواید و منافعی مشتملدر دیمکدر اکر سؤال اولنوب چونکه حق تبارک
وتعالی قرآنی حفظ ایتمکه وعده بیورمش ایدی الله تعالی نک حفظ ایلدوکی خود تبدیل و تغییردن
امین اولمسه کرکدر یا اصحاب کرام نیچون جمعنه مشغول اولورلردی دینلورسه امام نووی رحمه الله

جوابنده

جوابنده بیورمشدر که صحابه نک جمعی حق تعالی نک اسباب حفظندن ایدی وقتا کم قرآن عظیمی
حفظ ایتمک مراد ایدندی صحابه کرامی آنک حفظی ایچون کتوردی آنلر جمع ایتدیلر محفوظ اولدی قالدی
دیو بیورمشدر و قرآن عظیم نیجه حفظ اولنوردی بو علما اختلاف ایتمشلردر بعضلر قتنده حفظی
بو معنی یه در که حق تعالی آنی کلام بشره مباین بر معجز ایتمکدر که خلق آنی زیاده و ناقص ایتمکه قادر
اولمایه لر اکر بر حرف زیاده ایتسه لر یا بر حرفنی چقرسه لر هر عاقل تغییر واقع اولدوغنی ادراک ایلیه
بعضلر دخی حفظی بو معنایه در که آنی ابطال و افساد ایتمه دن خلقی ملجا ایلیه بلکه بر عجمی پیدا
ایلیه که آخر تکلیفه وارنجه بین الناس آنی حفظ ایدنلر و اوقیه لر و اوقوده لر دائما آنکله اشتغالدن
خالی اولمایه لر دیمکدر دیدیلر بعضلر دخی بو معنایه در دیدیلر که اکر بر کمسنه بر حرفنی یا بر نقطه سین
تغییر ایلسه دنیا خلقی اکمه کذاب دیه لر حتی اکر بر پیر اوز معلم بر حرفنی تغییر ایلسه بلنر اوغلانجقلر
خطا ایلدک صحیح بودر دیه لر حق تبارک وتعالی بو کتاب عزیزی تغییر و تحریفدن حفظ ایتمشدر
الیکی دخی مع هذا نیجه تغییرنه ملاحده یهود و نصاری دائما سعی اوزره درلر بحمد الله بونجه بوقدر
دورنکار در که حفظی زیاده اولمقده در بر حرفنی تغییره قادر اولمادیلر بری دخی بودر که حضرت
صلی الله علیه وسلمه مفاتیح خزائن ویرلمشدر بعضلر ایتدیلر اول خزائندن مراد جن عالمنک
خزائنیدر عالمک مفاتیح خزائنی ویرلمشدر عالمک دیننی قندن حرننه کرظهورنه کله اسم الهی
آنی اعطا ایتمسی الا محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم جانبندن ایلرکه مفتاح لر آنک النه در
نته کم غیب مفتاح لری حق جل وعلا یه مخصوصدر انلری کندودن غیری کمسه بلمز و رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنه مفاتیح خزائن تسلیمی ایله منزلت اختصاص بیورمشدر دیدیلر بری دخی
بودر که کافه ناسه مبعوث اولمشدر اکر سؤال اولنوب حضرت نوح صلوات الله علیه وسلامه
دخی طوفاندن صکره کندو سیله قالان مؤمنلره ارسال اولنمش ایدی بو تقدیرجه کافه ناسه
مبعوث اولمق معناسی آنده دخی بولنور دینلورسه ابن حجر رحمة الله علیه جواب ویرمشدر که نوح
علیه السلامه واقع اولان عموم اصل بعثتنده دکل ایدی طوفان سببیله خلق هلاک اولوب اول
بقدر کمسنه قالمش ایدی لاجرم آنلاره پیغمبر اولدی یوخسه ابتدا کوندرلدوکی زمانده مجموع
خلق عالمه پیغمبر اولمغه کوندرلمش دکل ایدی اما محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتی

اصل مبعوث اولدقده کافه ناسه مبعوث اولمشدر پس بو معنا ایله اختصاصی ثابت درجه بو بیورد
اما حدیث شفاعتده اهل موقف یعنی قیامتده عرصات خلقی حضرت نوحه اول رسول
الی اهل الارض دیدوکلرندن مراد عموم بعثتی دکلدر یعنی مجموع خلقه کوندرلمش دیمک
دکلدر نه لکه رسالتنک اولیتنی اثبات در جمیع مرسلیندن اول کلن رسول دیمکدر ونیجه
آیت کریمه‌ده حق سبحانه وتعالی نوح علیه السلامی کندو قومنه ارسال ایتدوکن تنصیص
بیورمشدر نیته کم انا ارسلنا نوحا الی قومه دیو بیورمشدر قومندن غیریه ارسالی
اولندوغن ذکر ایتمامشدر و بعضلر نوح علیه السلامک عموم بعثتنه بونکله استدلال
ایتدیلر که جمیع روی زمینده اولان خلقه بد دعا ایلدی آندن حق تبارک وتعالی اهل
سفینه‌دن غیریسن غرق ایله هلاک ایلدی که جمیع خلق ارضه مبعوث اولمیدی حق تعالی
آنلاری هلاک ایتمیدی زیرا کلام مجیدده وما کنا معذبین حتی نبعث رسولا دیو بیورد مشروع
نوح علیه السلامک خود رسالتی ثابت در لکن رسلدر دیدیلر جوابی بودر که اول هلاک
اولان خلقلک کندو قومندن غیرلری حضرت شیث علیه الصلوة والسلام ارسال اولندوغی
قومک اولادی ایدیلر و آنلرک دینی آنلر اوستنه مستمر ایدی نسخ اولنمامش ایدی و اول
زمانده آنلر ضلالته دوشوب حضرت شیثه کافر اولمشلر ایدی انکیچون حضرت نوحک
بد دعاسیله حق تعالی آنلاری هلاک ایتدی دیدیلر و بونلره دخی جواب ویردیلر که کافه‌یه مبعوث
اولمقلق اول حضرته اختصاصی بو معنا ایله اولمق احتمالی در که قیامته دکین شریعتی طورمق
امتنک ایله اولا نوح وغیریلری علیهم السلام شول صددده ایدیلر که کندو زمانلرنده کندولردن
صکره پیغمبر مبعوث اولوب و بعض شریعتلری منسوخ اوله اما بعض بودخی محمد صلی الله علیه وسلم
خاصة عرب قومنه مبعوث ایدی دیدکلری فاسد نسنه‌در زیرا طایفه عرب رسول اکرمک
کوچک آنلره پیغمبر کوندرلمش ایدی دیو تسلیم ایدیجک مرتبه بیوررسه صادق اولمق واجب در
زیرا انبیادن کذب دعوی صادر اولمز رسول الله صلی الله علیه وسلم خود کافه ناسه رسالت
دعوی ایتدوکی تواتر ایله ثابت اولمشدر اکر بو دعوی تکذیب ایدرلرسه تناقض لازم کلور
پیغمبر ایدوکن تصدیق ایتدوکدن صکره قولن تکذیبه محال یوقدر بری دخی بودر که مال الغنایم

اول حضرتده حلال قلنمش ایدی آندن اول کلنلره حلال دکل ایدی زیرا اول کلنلر ایکی قسم
اوزره ایدیلر بر قسمی بو ایدی که آنلره جهاد ایچون اذن ویرلمش ایدی بر قسمی دخی بو ایدی که جهاده
اذن ویرلمش ایدی لکن آلدوقلری غنیمت کندولره حلال اولمازدی آتش اوروب یقرلردی بعض
علما رحمهم الله تعالی بیورمشلردر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه امتنک کوکلری
مرادی ویرلمش ایدی زیرا نفوس اول مال غنیمتدن کمال لذت بولورلر شول اعتبار ایله که چکدکلری
شدت و محنت مقابله‌سنده آلمشلردر دکلری نعمتدر آنوکله تنعم ایتمک خلقی قوتی اولدوغنه
راضی دکلدر لاجرم حق جل وعلا مقتضای رشیده موافقت ایدوب حلال ایلدی دیدیلر بری دخی
بودر که ارض اول حضرته وامتنه مسجد وطهور قلندی مراد موضع سجوددر یعنی بعض یرده سجده
جائز اولا بعض یرده اولمایه بویله دکلدر پاک اولدقدن صکره هر یرده سجده جایزدر و بویله اولمق
دخی ممکندر که کلام صلات ایچون یاپلان مکانلردن مجاز اولا زیرا ارض هر یرنده صلات جایز اولمجق
بو معنیده مسجد کبی اولور دیدیلر و بعضلر ایتدیلر مراد ارض بکا مسجد وطهور قلندی یعنی غیریه مسجد
قلندی طهور قلنمدی دیمکدر دیدیلر زیرا حضرت عیسی صلوات الله علیه وسلامه ارضده سیاحت
ایلدی نره‌ده نماز وقتی یتیشسه آنده قلوردی دیدیلر ابن التین بویله دیمشلر بعضلر ایتدیلر غیریلره
شول یرده قلمق مباح ایدی که پاک ایدوکن یقین اوزره بیلهلر اما بو امتده هر یرده قلمق جایزدر مکر
شول یر اوله که مردار ایدوکن یقین اوزره بیلهلر آنده قلمق جایز دکلدر مراد بو معنیدر دیدیلر اما امام
خطابی دیدوکیدر که اول حضرتدن اول کلنلره صلوة مخصوص مکانلرده مباح ایدی مثلا کلیسیالرده
وصومعه‌لرده قلمق کرک ایدی دیمشدر بو قولی عمرو بن شعیب روایتی مؤید اولور که اول حضرتدن
بو لفظ ایله نقل ایتمشدر وکان من قبلی انما کانوا یصلون فی کنائسهم دیو بیورمشلر یعنی بندن اول
کلنلر هان کلیسیالرنده قلورلر غیری یرده قلمزلر ایدی دیمک اولور بو تقدیرجه زمینک هر یری مسجد
اولمق اول حضرته مخصوص ایدوکی ثابت اولور و بزار نقلنده ابن عباس رضی الله عنهما روایت ایتدوکی
حدیث شریفده سابقا نقل اولنان جابر حدیثنه موافق درآنده بو دخی واقع اولمشدر که لم یکن
من الانبیاء احد یصلی حتی یبلغ محرابه دیمشلردر یعنی انبیا علیهم السلامدن بریسی چاق کندو محرابنه
یتیشمینجه نماز قلمزدی دیمک اولور خطابی کلامین بو روایت دخی مؤید اولور بری دخی بودر که اول

حضرتنك صلى الله عليه وسلم معجزه سى قيامته دكين طورر غير بلورلك معجزه سى منقرض اولوب
خبرندن غيرى نسنه قالمشدر قرآن عظيم الى انتهاء الايام حجت قاهره اولمقدن خالى كلدر و اكا
معارضه ممتنع در برى دخى بودركه سائر انبيا عليهم السلامدن رسول الله صلى الله عليه وسلمك معجزه سى سى
اكثردر قاضى عياض رحمة الله عليه ايدر كثير اولدوغى قرآن عظيمده كه جمله سى معجزه در و آنده اعجاز
واقع اولدوغى اقلى انا اعطيناك سوره سيدر ياخود آنوك مقدارى بر آيتدر ديدى بعضلر مذهبنده
هر آيتى معجزه در اكر آز اكر چوق ديديلر و بعضلر دخى هر جمله منتظمه سى بر كلمه دن ياخود ايكى كلمه دن
دخى اولورسه معجزه در ديديلر قاضى عياض رحمه الله حق اولان بودر ذكر اتدوكمزدر زيرا حق تبارك
وتعالى قل فأتوا بسورة من مثله ديو بيوردى پس بر سوره مقدارى كفايت ديدى والحاصل
قرآن عظيم يتمش يدى بيك مقدارى كلمه واردر بعضلر قولنجه دخى زياده در و انا اعطيناك سوره سنك
كلماتى اون عدد در بو تقديرجه انا اعطيناك مقدارى يدى بيك جزء در هر برى نفسنده بر معجزه در
ديو بيوردى آندن صكره اعجازى ايكى وجهله در بر طريق بلاغت بر طريق نظم پس بو عدددن
هر جزء ده ايكى معجزه اولور و سائر وجوه اعجازى سابقا تفصيل اوزره كچمشدر والله اعلم و جمله
فضائل و كراماتندن برى دخى بودركه خاتم الانبياء والمرسلين در نتهكم بخارى و مسلم رحمهما الله
روايتلرنده وارد اولمشدر كه مثلى ومثل الانبياء قبلى كمثل رجل بنى بيتا فأحسنه الا
موضع لبنة من زاوية من زواياه فجعل الناس يطوفون به ويعجبون له ويقولون هلا
وضعت هذه اللبنة فانا تلك اللبنة وانا خاتم النبيين ديو بيورمشلردر معناسى بنم
مثلم ايله بندن اول كلن انبيانك مثللرى شول كمسه نك مثلى كبيدر كه بر او بنا ايدوب
هر يرين خوب ايليه الا زاويه لرندن برندن بر كرپيچ يرين بايمه آندن خلق كلوب اول
اوى طواف ايدرلر و بختلر عجبليه لر و ديرلر كه شو كرپيج ده وضع اولنيدى ديرلر امدى
بن اول كرپيجم و بن انبيانك خاتميم بندن صكره نبى كلمز ديمك اولور برى دخى بودركه
شرع شريفى قيامته دك مؤبد در و سائر انبيانك شرايعن ناسخ در و بوكه تابعلرى خلق
سائر انبيانك توابعندن اكثردر نتهكم شيخين روايتلرنده فأرجو ان اكون اكثرهم تابعا
يوم القيامة ديو بيورمشدر يعنى رجا ايدرم كه قيامت كوننده تابع جهتندن آنلاردن اكثرى

اولورديكده

اولورديكده حاصلى انبيادن بنم تابعلرم اكثر اولور ديمكدر برى دخى بودركه طائفه جنه
ارسال اولنمشدر اتفاقا حق تبارك وتعالى ليكون للعالمين نذيرا بيوردوغى يرده جميع مفسرين
بو آيتده جن داخللردر ديو اتفاق اتمشلردر و بو معنى آيت كريمه نك مدلول لفظيدر آندن دكيلرندن
اخراج اتمك قابل دكلدر اكر ملائكه صلوات الله عليهم اجمعين خارجلردر ديلورسه آنلرك
خروجنده ضرر يوقدر عام مخصوص جمهور علما و اصوليين قتنده حجت در اكر عمومات مخصوصه ايله
استدلال باطل اولورسه اكثر ادله ايله استدلال باطل اولق لازم كلور و حق سبحانه وتعالى
سورة الاحقافده اجيبوا داعى الله بيوردوغى موضعده كه مراد طائفه جنك بعضى بعضينه اولدر
حضرتنك دعوتنه اجابت ايچون امر در دلالت واردركه فخر عالم صلى الله عليه وسلم آنلرى
دينه دعوت ايتمش اولا و آنلره مبعوث اولا تاكه معناسى صحيح بوده ديديلر اما سنته استدلال
بودركه صحيح مسلمده ابو هريره رضى الله عنه حضرتلرندن مرويدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم
بن التى نسنه ايله مفضل قلندم ديو بيورمشدر آنلردن برى بودركه وارسلت الى الخلق كافة
ديمشدر بو قول شريف انس و جنه شامل در خاصة انسه حمل اتمك تخصيص بلا دليل در
جائز دكلدر و قرآن عظيمده وما ارسلناك الا كافة للناس بيورلدوغى رسالتك ناسه
اختصاصى ايچون دكلدر بلكه مراد جميع ناسه تعميم ايدوب رسالتك بعض ناسه اختصاصى اولمدوغن
بياندر بوندن لازم كلمز كه انسدن غيريدن رسالتى نفى اولنه يا ايها الناس انى رسول الله اليكم
آية كريمه سنك امثالنده خطاب ناسه واقع اولدوغى اوزره كچندركه آنلر كوريلورلر و خطاب آنلر ايله
واقع اولور و بالجمله آية كريمه دن مقصود ناسه تعميم در غيرلردن نفى دكلدر اما ضحاك و توابعى
طائفه جنك رسللى كلدوكلرندن زيرا حق جل وعلا يا معشر الجن والانس الم يأتكم رسل
منكم بيورمشدر ديو وكلرى بو مسئله كوره دكلدر بلكه مسئله يه كوره در ضحاكدن وغيريدن
اصلا منقول دكلدر كه اول معنانك بو مسئله استمرارى اولا يعنى خواجه عالم صلى الله عليه وسلم
مبعوث اولدقدن صكره جن طائفه سندن آندن غيرى رسول كلدوكى كمسه دن منقول دكلدر و اجماعه
مخالف اولان نسنه ضحاكه نسبت اتمك لايق دكلدر با وجود اكثر علمانك قولى بودركه هر رسول انسدن
اصلا جندن رسول اولمشدر لكن جن ايله انس خطابده جمع اولندقلرى ايچون رسل منكم ديو بيورلدى

بوننك نظيري يخرج منهما اللؤلؤ والمرجان قول شريفيدر انلر خود ملحدن چقارلر مذبذب چتمزلر وبعض علما رحمهم الله تعالى بيورمشلردر كه رسل جن آنلاره ارسال اولنان رسل بشرك رسلي در رسل الله كلامردن ديشلردر بري دخي بودر كه احد قوللرن اوزرنه ملائكه يه دخي ارسال اولنمشدر وامام سبكي رحمه الله بو قولي ترجيح ايتمشدر زيرا حق سبحانه وتعالى تبارك الذي نزل الفرقان على عبده ليكون للعالمين نذيرا ديو بيورمشدر معناسي خيري متكاثردن دائما شول تجلي تعالى نلكه قولنك اوزرنه قرآن عظيمي ايندردي تاكيم عالملره نذير اوله ديكلولوز ديزاع بو قدركه عبدهدن مراد رسول الله صلى الله عليه وسلم در وعالمدن ما سوى اللهدر بو تقديرجه انس وجن وملائكهدن جميع مكلفينه شاملدر آيه كريمه دلالت ايلركه اول حضرت صلى الله عليه وسلم جميع مخلوقاته رسول اولا وملائكه نك خي وجن دعوى ايدن كسنهدن دليل طلب اولونسه عاجز اولور زيرا احتمالدر كه رسول الله حضرتي ليله اسراده يا غيري زمانده انذار ملائكه قلمش اوله وآنلاره بعض مخصوص نسنهده انذار ورسالتدن مجموع شريعتده رسالت لازم كلمز اما جمهور مذهبي بودركه آيه فرقانده عالمين تخصيص اولنمشدر مراد انسله جن درنيته كم صحيح مسلمده وارسلت الى الخلق كافة حديث شريفنده مراد انس وجن در ديو بيورمشلردر وحليمي وبيهقي رحمهما الله تعالى ملائكه يه مرسل دكلدر ديو تصريح ايتمشلردر وامام فخر وامام نسفي رحمهما الله تفسيرلرنده ملائكه يه مرسل حكايت ايدوكنده اجماع حكايت اولنمشدر نيته كم جلال المحلي بو بابده ذكر ايتمشدر واما نسفي نك عبارتي بودر ثم انهم قالوا هذه الآية تدل على احكام اولها ان قوله ليكون للعالمين نذيرا يتناول جميع المكلفين من الجن والانس والملائكة لكنا اجمعنا على انه صلى الله عليه وسلم لم يكن رسولا الى الملائكة بل يكون رسولا الى الجن والانس جميعا امام فخرك دخي عبارتي بودر بوندن ظاهردركه ملائكه يه مرسل دكل ايدوكنه اجماع اولوا اما كمال الدين ابن ابي شريف جلال المحلي يه اعتراض ايدوب ايتدي بيهقي بو سوزي حليمي دن نقل ايدوب هذا معنى كلام الحليمي ديدي وبيهقي نك بو كلامنده كندونك بو قوله عهده سندن تبري سن اشعار واردر آني اشعار ولدي غي تقديرجه كندوسي قتنده مرضي ايدوكن تصريح يوقدر وحليمي اگرچه كم اهل سنتدندر اما ملائكه انبيا عليهم السلام

بونده فوز خود بيكي در منه

اوزره تفضيلده معتزله يه موافقت ايلمشدر بيهقي نك آندن نقل ايتدوكي افضليت ملائكه قولنه موافقدر ظن اولنوركه بو سوزي اول قولنه مبني قلمش اوله اما امام فخر وامام نسفي ذكر ايتدوكلري اجماع قضيه سي اعتقاده صالح دكلدر زيرا امام فخر تفسيرينك بعض نسخه لرنده لكنا اجمعنا يرينه لكنا بينا واقع اولمشدر بو تقديرجه عالم مخالفا ولوب بيا وجود كه اجمعنا عبارتي اجماع ايتمده صريح دكلدر زيرا بو مقوله عبارت خصمين متناظرينك اجماعنده استعمال اولنور بلكه تصريح اولنسه دخي منع اولوردي زيرا سبكي رحمة الله عليه ليكون للعالمين نذيرا اولدي شرحنده بيورمشدركه جميع مفسرين بوننك تفسيرنده الجن والانس ديمشلردر وبعضلر والملائكه ديمشدر ديدي بو تقدير اوزره اجماع ايتمه حمل ايتمك محال قالمز وجميع مفسرين الجن والانس يدلهم ديدكدنصكره بعضلر والملائكه ديديلر ديمكك معناسي الجن والانس معناسنده مجملدر تنفقلدر اما بعضلري والملائكه احتمالن دخي ويرمشلردر ديمك اولور والحاصل فخر رازي ونسفي تفسيرلرنده واقع اولان اجماع حكايتي علمانك نقل طريقيسي اوسته حجت قائم اولمز بو مسئله يه دليل اولان جميع بر جانبه قطع دعوسين متفق اولور وجهده وزن بحث تميوب توقف ايتمكدر بري دخي بودر كه خواجه كائنات صلى الله عليه وسلم عالملره رحمت ارسال اولنمش ايدي نيته كم حق سبحانه وتعالى وما ارسلناك الا رحمة للعالمين ديو بيورمشدر وعالمينه رحمت اولمغي بر قاج معنايه حمل ايتمشلردر سمرقندي رحمه الله انس وجنه رحمتدر ديمكدر ديدي بعضلر دخي جميع خلقه رحمتدر مؤمنلره هدايتله رحمتدر ومنافقلره قتلدن امان ايله رحمتدر ديديلر ابن عباس رضي الله عنهما بر و فاجره رحمتدر ديدي زيرا هر پيغمبر تكذيب اولندوغي زمانده حق تعالى حضرتلري تكذيب ايدنلري هلاك ايلردي محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم حضرتني تكذيب ايدنلرك موته ياخود قيامته تأخير اولنمشدر اما تصديق ايدنلره دنياده رحمتدر آخرته رحمتدر ذات شريفي بر رحمتدر كه مؤمنه و كافره عام اولوردي نيته كم حق جل وعلا كلام قديمنده وما كان الله ليعذبهم وانت فيهم بيورمشدر يعني حق تعالى آنلره عذاب ايلمز يا محمد سن آنلر اوزره آراسنده ايكن ديمك اولور ما دامكه جسد شريفي بو ارضه متصلدر حق تبارك وتعالى آنلرك حرمتنه خلقدن عذاب دنيوي رفع ايتمشدر امم سالفه يه اولان كبي بونلره عذاب نازل اولمز دارمي وبيهقي روايتلرنده ابن عباس رضي الله عنهما

حضرتندن مرویدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم انما انا رحمة مهداة بیورمشلردر ان شاء الله
تعالی مقصد سادسده زیاده تفصیلی کلسه کرکدر برى دخى بودر که حق تعالی قرآن عظیمده سایر
پیغمبرلره صلوات الله علیهم اجمعین آدلریله خطاب ایدوب یا آدم یا نوح یا زکریا یا یحیی
یا موسی یا عیسی دیو بیورمشدر اما خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنه یا ایها الرسول
یا ایها النبی یا ایها المزمل یا ایها المدثر دیو خطابا تشریف بیورمشدر غایت تعظیمدر برى دخى
بودر که اول حضرتی اسمیله ندا قلمق امتنه حرام قلنمش ایدی قرآن عظیمده لا تجعلوا دعاء
الرسول بینکم کدعاء بعضکم بعضا دیو بیورلمشدر معناسی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه بری بعضکزک بعضکزه اسمیله و رفع صوتیله ایتدوکی ندا کبی و حجره لر طشره سندن
ایتدوکی ندا کبی ندا ایتمکز یا رسول الله یا نبی الله دیو وقار و تواضعله و الچاق صوتیله ندا
ایدوک دیمکدر اولور بعضلر آیتدیلر معناسی پیغمبر حضرتلری صلی الله تعالی علیه وسلم سزه
دعا ایتدوکده یعنی سزی یانینه چاغردقده آنوک دعاسنی بری بریکوزه ایتدوککز دعایه قیاس
ایتمکز یعنی بربریکوزی چاغردوغی زمانده اعراض ایدوب وارمامق یاخود ایشیتمزلکه اورمق
که واقع اولور نیجه آنلر اول حضرتک دعاسنده بویله ایلمک دیمکدر دیدیلر برى دخى بودر که
جهرله سویلمک امتنه حرام ایدی نیته کم حق جل و علا لا ترفعوا اصواتکم فوق صوت النبی
ولا تجهروا له بالقول کجهر بعضکم لبعض ان تحبط اعمالکم وانتم لا تشعرون دیو بیورمشدر
بو آیت کریمه حکمنجه بر کیمسنه آوازینی اول حضرتک آوازندن یوقرو قالدرسه یاخود اکا خطاب
ایتدوکده امثالنه سویلرکبی قاتی قاتی سویلسه عملی باطل اولمق لازم کلوردی ابن عباس حضرتندن
مرویدر که بو آیت کریمه نازل اولدوغی زمانده ابو بکر صدیق رضی الله عنه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنه سویلمزدی الا اسرار ایدن کبی سویلردی دیمشدر
و روایت اولنور که حضرت عمر دخی رضی الله عنه شویله یاواش سویلر اولدی که رسول الله
حضرتی چاق استفهام ایتمینجه کلامن اکلامزدی و ثابت بن قیس رضی الله عنه قاتی قاتی
سویلیجی کیمسنه ایدی قولاغی دخی بر مقدار آغر ایدی بو آیت کریمه اینوکی زمانده رسول الله
حضرتنک یانندن کیتدی کورنمز اولدی خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم بو قلادن بولدوکی

دعوت ایلدی ثابت کلیجک آیتدی یا رسول الله بو آیت کریمه نازل اولدی بن ایسم بر قاتی قاتی
سویلیجی کیشیم حاصلی قورقرم که عملم باطل اوله دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم تسلیه
ایدوب یا ثابت سن اول مرتبه ده دکلسن سن خیرله معیشت ایلرسن و خیرله وفات ایلرسن
و تحقیقا سن اهل جنتدن سن دیو بیوردی انس رضی الله عنه ایدر رسول الله حضرتنک
بویله بیورمسیله شویله اولدق که ثابته نظر ایدرز لکن اهل جنتدن برکشی ایدی قرشومزده
کزردی صکره دن یمامه ده مسیلمه جنکی اولدوغی زمانده مسلمانلر بر مقدار تقاعد ایدوب
آیریلوب انهزام شکلن کوستردیلر ثابت رضی الله عنه بو حالی کوریجک ایلروب وارب کفار ایله
قتال ایلدی آخر اول وادده شهید اولدی دیو بیوردی قصه دن مقصود فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتنک اهل جنتسن دیو تعیین بیوردقدن صکره ثابته شهادت نصیب اولوب صدقی
ظاهر اولدوغن بیاندر برى دخى بودر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم سعادتخانه سنده ایکن
چیقنجه صبر ایتمیوب طشره دن ندا ایتمک حرام قلنمش ایدی نیته کم ان الذین ینادونک من وراء
الحجرات اکثرهم لا یعقلون ولو انهم صبروا حتی تخرج الیهم لکان خیرا لهم بیورلدوغی اولدر
معنیدر که بویله ایدنلر ایچون لا یعقلون بیورلدوغی آنلرک ایچوندر که مقتضای عقل حسن ادب
واول حضرتک حرمت و حشمتی رعایت ایتمکدر بونلری ترک ایدیجک لا یعقل حیوانات قسمندن
اولمق لازم کلور ادب مقتضاسی بودر که استعجال ایتمیوب صبر ایده لر فخر عالمک حق تعظیمی رعایت
ایلیه لر بویله ایدیجک کندولره خیر اولور زیرا بونده ایکی حال واردر بری حفظ ادب بری
تعظیم رسول صلی الله علیه وسلم بو ایکی خصلت ثنا و ثوابی موجبلردر برى دخى بودر که
اول سلطان کونین و پیشوای ثقلین صلوات الله علیه وسلامه حبیب الله ایدی محبت و خلت
معنالری آنوکیچون جمع اولنمش ایدی تحقیقی مقصد سابع اواخرنده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی برى
دخى بودر که اول حضرتک رسالتنه و حیاتنه و شهرینه و زماننه قسم قلنمشدر بو دخی مقصد سادسده
بیان اولنمشدر کرکدر ان شاء الله تعالی برى دخى بودر که اول حضرته اسرافیل علیه السلام نازل
اولمشدر آندن اول هیچ بر پیغمبره نازل اولمش دکل ایدی امام طبرانی رحمة الله علیه حضرت
عبد الله بن عمر رضی الله عنهمادن نقل ایتدوکی حدیث شریف موجبنجه حضرت رسالت پناه

خلّت دوستلق

صلوات الله علیه و سلامه نبی عبد اولمغله نبی ملك اولمق بیننده تخییر اولنمق خبرینی
حضرت اسرافیل علیه الصلوة والسلام کتورمشدر نته کم سابقا بیان اولنمش ایدی بری دخی بودر که
جمیع آدم اوغلانلرینك سیدیدر نته کم حضرت امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده انا سید
ولد آدم بیورلشدر ابو هریرهدن رضی الله عنه بویله مرویدر و ترمذی رحمة الله علیه نقلنده
ابو سعیددن رضی الله عنه روایت اولنان بودر که انا سید ولد آدم یوم القیمة ولا فخر وبیدی
لواء الحمد ولا فخر بیورلشدر بو بیوردقدن مراد شریفی حق جل وعلانك کندویه بو مرتبه
فضل و سیادتله اکرامن خبر ویروب نعمتن اظهار ایتمك ایدی تا کم امتنك کندو یا بانلری انی کوره
اولهلر و لا فخر بیوردیغی بو نتیجه در که رتبهٔ فضل و کرامت الله تعالی قبلندن ویرلدی انك
لطف و احسانیدر بن کندو قوتمله بولمادم ایدی بن آنی کله افتخار ایتمك مناسب دکلدر دیمك
اولور دیدیلر بری دخی بودر که اول حضرتك کناهلرندن ما تقدم وما تأخر مغفرت اولنمش ایدی
نته کم قرآن عظیمده لیغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تأخر دیو بیورلشدر شیخ عز الدین
بن عبد السلام رحمة الله علیه ایدر اول حضرتك خصایصندن بری بودر که حق سبحانه وتعالی
انکا مغفرت خبرین ویردی سایر انبیا علیهم السلامدن بر سنه بو خبری ویردوکی نقل اولنمشدر
بو کا دلالت ایدر که آنلر موقف حشرده نفسی نفسی دیسهلر کرکدر ابن کثیر دخی رحمة الله علیه
بو آیتك تفسیرنده بو خصوصیتده انکه کمسه مشارك اولماشدر دیو بیورمشدر ائمهٔ حدیثدن
ابو یعلی و طبرانی و بیهقی رحمهم الله تعالی ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن روایت
ایدرلر که ان الله تعالی فضل محمدا صلی الله تعالی علیه وسلم علی اهل السماء وعلی الانبیاء
دیو بیورمشلر یعنی تحقیقا رسول الله حضرتن کوکلر خلقی اوزره و انبیا علیهم الصلوة والسلام
اوزرنه حق تعالی حضرتلری تفضیل قیلدی دیدکده سؤال ایدوب اهل سما اوزره فضلی ندر
دیدیلر ایتدی قال الله تعالی لاهل السماء ومن یقل منهم انی اله من دونه فذلك
نجزیه جهنم یعنی حق تعالی اهل سما ایچون ایتدی آنلردن شول کمسنه که بن تکریدن غیری
بر تکریم دیه بز آنکا جهنم جزا قیلورز دیدکده آنلر حقنده بویله بیورلدی وقال الله لمحمد صلوات الله
علیه وسلامه انا فتحنا لك فتحا مبینا لیغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تأخر فقد کتب

له برآءة

له برآءة دیدی یعنی بو آیت کریمه حسبنجه کلمش کلهجك کناهن مغفرت ایدوب آنی کیچون برآءة یازلدی
دیمك اولور یا پیغمبرلر اوزره فضلی ندر دیدیلر ایتدی ان الله تعالی قال وما ارسلنا من رسول
الا بلسان قومه وقال لمحمد وما ارسلناك الا کافة للناس فارسله الی الانس والجن
دیدی حاصلی هر پیغمبری مخصوص کندو قومنه کوندردی خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتن مجموع انس وجنه مبعوث ایتدی دیمك اولور بری دخی بودر که کندو شیطانی مسلمان ایتمشدر
نته کم مسلم رحمه الله ابن مسعوددن رضی الله عنه و بزار رحمه الله ابن عباسدن رضی الله عنهما
بویله روایت ایتمشلردر بری دخی بودر که اول حضرت اوزره خطا جایز دکل ایدی نته کم ابن
ابی هریره و ماوردی و رجازی رحمهم الله بو بابده تنبیه بیورمشلردر و بر قوم ایتدیلر نسیان دخی تجویزدی
خطا و نسیان آندن کلمك جایز دکل ایدی دیدیلر نته کم امام نووی رحمه الله علیه مسلم شرحنده
بویله ذکر ایتمشدر اما خطا و نسیان صادر اولمدوغی من عند الله خبر ویردوکی نسنهلره کوره اولمق
کرکدر یوخسه امور عالمده بشریت مقتضاسنجه بونلر صادر اولمق جایز ایدی نته کم صحیح بخاریده
و مسلمده عبد الله بن مسعوددن رضی الله عنه مرویدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم انما انا
بشر انسی کما تنسون فاذا نسیت فذکرونی دیو بیورمشدر و ینه صحیحینده ام سلمه رضی الله عنهادن
مرویدر که انما انا بشر وانه یأتینی الخصم فلعل بعضهم یکون ابلغ من بعض فاحسب انه صادق
فاقضی له فمن قضیت له بحق مسلم فانما هی قطعة من النار فلیحملها او یذرها دیو بیورمشدر
و ینه صحیح مسلمده انما انا بشر اذا امرتکم بشیء من دینکم فخذوه به واذا امرتکم بشیء من
رأیی فانما انا بشر دیو بیوردقلری رافع بن خدیجدن مرویدر ذکر اولنان احادیث شریفهنك
محتملی بودر که شول نسنه که دینه متعلقدر آنده خطا و نسیان واقع اولماز و شول نسنه که سایر
امور دنیادر آنده جایز اوله بری دخی بودر که آنوکله حق تعالی اوزره قسم جایزدر سایر انبیا
و ملائکه و اولیا ایله جایز دکلدر دیدیلر مثلا اللهم انی اسألك الجنة بحق محمد دیمك جایزدر
اما بحق موسی یاخود بحق عیسی دیمك جایز دکلدر زیرا غیریلردن آنوك طبقهسنده کمسه یوقدر
بو کرامت آنکا مخصوصدر دیدیلر بری دخی بودر که کندودن صکره ازواج طاهراتنك نکاحی حرام
قیلنمشدر حق تبارك و تعالی وازواجه امهاتهم بیورمشدر یعنی پیغمبر حضرتلرینك ازواجی مؤمنلرك

آنه‌لری دردیکدن اول حضرته کرامةً حق تبارک و تعالی حرمتِ نکاحده آنوڭ ازواجنی
آنه‌لر منزله‌سنه قیلمشدر و بو حکم یعنی حرمتِ نکاح شول خاتونلرکه فخر کائنات صلی الله علیه وسلم
انتقال ایتدوکی زمانده منکوحه‌لری ایدی آنلرده مقرردر اما آنلروڭ غیره حرام اولدقلرنده
شبهه یوقدر اما شونلرکه تخییر اولندقلری تقدیرجه دنیا اختیار ایدوب مفارقت ایتمش اولسه‌لر
بر قولده آنلر غیره حلال ایدوکی مقرردر و لوزام امام غزالی قدس سره بو قولی اختیار ایتمشدر
و امهاتِ مؤمنینه رضوان الله علیهن نظر جائز اولمقده ایکی وجه واردر اشهری بودرکه
جائز اولمیه و آنلرده انالق حکمی ثابت اولدوغی تحریم نکاحلرنده و وجوب طاعت و احترام لرنده
یوخسه خلوتده و نفقه‌ده و میراثده دکلدر حاصلی ازواج طاهرات خواجه کائنات صلی الله علیه وسلم
مؤمنلروڭ آنه‌لری اولمق نکاحلری حرام اولوب و آنلره اعزاز و اکرام واجب اولمق معناسنده‌در بو وجهه
بو یلیه کلدرکه کندو آنه‌لری کبی برابر اوده تنها قالمق یاخود آنلره نفقه ویرمک یا میراثلرین آلمق
معناسنه دکلدر و بو خصوص همان ازواج طاهراته کوره در آنلری تجاوز ایتمز یعنی اول حضرتڭ خاتونلری
امهاتِ مؤمنین دردینلور اما قزلری اخوات مؤمنین در دینلمز بعض علما رحمهم الله تعالی امهات
مؤمنینڭ نکاحلری غیره حرام اولدوغی آنوڭ ایچوندر که رسول الله صلی الله علیه وسلم قبر شریفنده
حیات اوزره در دیدیلر بو کلدن ماوردی رحمه الله علیه آنلاره عدت وفات واجب دکلدر
دیو حکایه ایتمشدر و شول خاتونلرکه رسول الله حضرتی حیاتنده آنلردن مفارقت ایتمشدر مستعیذه
کبی و اول بر خاتون کبی که فخر عالم آنوڭ بدننده بر بیاض یر کوروب اهلنه ارسال ایتمش ایدی بونلرده
اوچ وجه بیورمشلردرکه بری بودرکه نکاحلری حرام اوله شافعی نص ایتدوکی وجه بودر و روضه‌ده
بو وجهی تصحیح ایتمشدر زیرا آیت کریمه‌نڭ عمومی واردر من بعده دن مراد بعدیتِ موت دکلدر
بعدیتِ نکاحدر بر وجه دخی بودرکه حرام اولمیه اوچنجی وجه کرا امام الحرمین و رافعی
رحمهما الله تصحیح ایتدوکلری مدخول بها اولانی حرام دردیشلردر یعنی شول خاتونلرکه مجامعت
واقع اولمش آنوڭ غیره نکاحی بعض حرام اولور دیدیلر زیرا روایت اولنورکه اشعث بن قیس رضی الله عنه
اول مستعیذه خاتونی حضرت عمر رضی الله عنه زماننده نکاح ایدیجک عمر رضی الله عنه اشعثی
طاشلمق استدی آندن یا امیر المؤمنین اول خاتون مدخول بها دکل ایدی دیو خبر ویردیلر فراغت ایتدی

مستعیذه دیدکلری اول خاتوندرکه فخر عالم نکاح ایتدی دخی دخول ایتدوکلری زمانده باشنه ایچیکاعوذ بالله منک دیدی هماندن رسول الله صلی الله علیه وسلم طلاق ویروب اهلنه کوندردی اصحاب بوابیوکه بنات کوزلری خاتونلر ایدی که امهات مؤمنینکندن ... دیو قزقندی بوسوزدن حیلا ایدوب استعاذه تعلیم ایلدیلر ... استعاذه ایدیجک رسول الله حضرتلری طلاق ویروب اوزرینه کوندردی

وشول جاریه‌که آنی تصرف ایتمش و کندو نصکره مفارقت ایتمش ایدی آنده دخی اوچ وجه بیورمشلر
بری مطلقا حرام اولمق بری جائز اولمق اوچنجی وجه بودرکه اکر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حالِ
حیاتنده بیع ایتمش ایسه نکاحی جائز اولوب موتیله مفارقت ایتدیسه حرام اولمق بری دخی بودرکه
ازواج طاهراتڭ شخصلرین کورمک حرام ایدی دیدیلر یعنی تمام لباسلر ایله مستور اولدقلرندن صکره
بو تکلیف ایله اندام لرینه نظر حرام ایدی دیدیلر اما بو قولڭ صحتنده نظر واردر زیرا ابن حجر رحمه الله علیه
ایدر بونڭ دلیلی یوقدرکه ازواج طاهرات اوزرینه کندو شخصلرین کوسترمک فرض اوله زیرا
رسول الله صلی الله علیه وسلم دن صکره آنلر کینورلر و اوتوررلردی دخی مصلحت اقتضا ایدوب حجه
طشره چقرلردی و صحابه آنلردن حدیث شریف استماع ایدرلردی شول حالده که بدنلرندن بر نسنه
آچوق دکل ایدی اما کندو شخصلری ظاهر ایدی دیو بیوردی بری دخی بودرکه اولادِ بناتی کندو به
نسبت اولنورلردی حضرت حسن رضی الله عنه ایچون ان ابنی هذا سید دیو بیوردیغی زمراد صلبی
اوغلندن فرقی یوق ایدی نسبتده و شرفده اولیله ایدی دیمکدر بری دخی بودرکه قیامت کوننده هر نسب
و سبب منقطع اولور الا اول حضرتڭ نسب و سببی منقطع اولمز و نسب ولادت ایله سبب زوجیت ایله
اولانده بعضلر دخی معناسی آنوڭ امتی که انتسابلر قیامت کوننده منقطع اولور لکن غیرلری بو نسبت ایله کلدر دن
دیکله دیدیلر بوندن دخی مراد سائر انبیا صلوات الله علیهم اجمعین اول کون نفسی نفسی معامله‌ده در
انلر شفاعت معامله‌سنده دکلدر دیمک اولور بری دخی بودرکه بناتی کیمسه اوزرینه تزوج ایتمک
جائز دکل ایدی مسور بن مخرمه دن مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم منبر اوزرنده
بر کون ایتدی بنی هشام بن مغیره بندن اذن استدیلر که قزلرینی علی بن ابی طالبه تزویج ایده‌لر فخر عالم بو بلیه بیوردی دیدیکم
اوچ کره بن آنلره اذن ویرمزم دیو بیوردی الا مکر که علی بنم قزمه طلاق ویرمک استیه و آنلروڭ
قزلرین آله دیدی زیرا بنم قزم بندن بر پاره در انکه کراهت ویرن نسنه بکا کراهت ویرور
و انکه اذا ایلین نسنه بکا اذا ایلر دیو بیوردی حدیث شریفی شیخین اخراج ایدوب ترمذی تصحیح
ایتمشدر و بینه مسوردن مرویدرکه علی بن ابی طالب کرم الله وجهه ابو جهلڭ قزینی آلمق استدی
حضرت فاطمه رضی الله عنها ایشدیجک رسول الله صلی الله علیه وسلم خدمتنه کلوب ایتدی
سنڭ قوملڭ شویله دیرلرکه سن قزلروڭ ایچون اوترو کیمسیه غضب اولوب ایتمزسن یعنی قزلرک

شخص کورمینر قرانو بوسیدرلر آنلرڭ اولسون غیره یکا اولسون

اینجیدنلره طفیفرسین اشته علی بنم اوزرمه ابوجهلک قیزینی الی یورر دیدی آندن فخر عالم
صلی الله علیه وسلم فاطمه بندن بر پاره در بن آنی اینجیتدکلرین کریه کورردم والله رسول الله
قزیله عدو الله قزی بر کیشینک یاننده جمع اولنمزلر ابدا دیو بیوردی همان علی کرم الله وجهه
فراغت ایتدی وابوجهلک ذکر اولنان قزینک آدی جویریه در اول حضرت ایله بیعت ایلیوب
اسلامه کلمشدر آندن عتاب بن اسید رضی الله عنه تزوج ایتمشدر ابوداود رحمة الله علیه
ایتدی فاطمه اوزرینه تزوج ایتمک حضرت علی یه حق تعالی حرام ایتدی زیرا وما آتیکم الرسول
فخذوه وما نهیکم عنه فانتهوا بیوردی بو آیهٔ کریمه نک مقتضاسی بودر که رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلم شول نسنه‌دن که نهی ایلیه آندن چکلمک کرک اقدام ایتمک حرام در
و حضرت فاطمه‌یی اینجیتدکلرندن رسول الله صلی الله علیه وسلم اینجینوردی وشک یوقدر که
اول حضرتی اینجیتمک حرام در پس فاطمه‌یی دخی اینجیتمک حرام اولمق لازم کلور بعضلر بو معنایی
استشکال ایدوب آیتدیلر خاتونلر اراسنده قسقنمق مقرردر فاطمه رضی الله عنها کندو ارسنی
نیچه قسقنور ایسه رسول الله حضرتنک خاتونلری دخی کندولری بری برندن اویله قسقنورلر که
یانه خوش کلمز وقزینک خاطرینی رعایت ایدردی خاتونلرینک خاطرلرین رعایت اتمزدی
دیدیلر یعنی نه خوش کندوسی خاتونلرینک اوستنه تزوج ایدردی فاطمه‌نک اوستنه تزوج
ایتمک قومادی دیدیلر جواب ویرمشلردر که اول حضرت فاطمه‌نک خاطرینی کوزتمه ایدی
آنه‌سی وقرنداشلری وفات ایتمشلر ایدی یاننه واروب حالنی سؤال ایدجک کیمسه‌سی
یوغیدی فراق وغربت جانبنه تأثیر ایتمش ایدی دخی بتون اینجینور اولمسون دیو ترحم ایتدی
اما کندو خاتونلرندن هر برینک قومی وقبیله‌سی وعشیرتی واقرباسی وار ایدی آنلر کندو
قوملریله کوکللرین اکلرلردی باوجود که آنلر رسول الله حضرتنک حسن التفاتیله ولطف
وکرمی ایله انشراح صدر حاصل ایدرلردی اول حضرتک اخلاق حمیده‌سی آنلرده الم
واضطراب قومزدی آندن هر نه صادر اولورسه آنلرده معذور ایدی مقتضای بشریت اوزره
خاطرلرینه فی الجمله انکار کلسه بیله اول حضرتی کوردکلری کبی زائل اولوردی اصلی بو ایدی
دیدیلر بری دخی بودر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم نماز قیلدوغی محرابک صاغنه
وصولنه

وصولنه اجتهاد ایتمک جایز دکلدر یعنی بر محرابده که رسول الله حضرتی نماز قلمش اوله اول محرابک
قبله‌سی راست میدر یوخسه دخی صاغنه میدر یا صولنه میدر دیمک اصلا جایز دکلدر
حتی بر کیمسنه محراب شریفلری وضع قدیم اوزره ایدوکن اعتراف ایدوب که نصکره بن اجتهاد
ایدرم آندن نصکره نماز قلورم دیسه شیخ الاسلام ابن عراقی رحمة الله علیه اول مقوله
کیمسنه‌نک ردتنه فتوی ویروب اول مرتد در دیمشدر اکر رسول الله صلی الله علیه وسلم نماز
اولان حالی اوزره دکلدر تغییر اولنمشدر انکچون اجتهاد ایلرم دیسه ردتنه حکم اولنماز
بو تأویل صحیح اولمزسه دخی دیمشلردر حاصلی صورت تأویلده بر نسنه سویلیجک ردتنه حکم
اولنمز والامر تداولوردی بیورمشلردر بری دخی بودر که بر کیمسنه اول حضرتی صلی الله علیه وسلم
واقعه‌سنده کورسه کرچک آنی کورمشدر زیرا شیطان علیه اللعنه اول حضرتک صورتنه
کیرمز بو بابده وارد اولان احادیث شریفه‌نک بعضی بونلردر که ذکر اولنور امام مسلم روایتنده
من رآنی فی المنام فسیرانی فی الیقظة لا یتمثل الشیطان بی دیو بیورمشلردر اسماعیل رحمه الله
روایتنده فسیرانی یرینه فقد رآنی واقع اولمشدر وینه مسلم نقلنده ابی قتاده‌دن من
رآنی فقد رأی الحق روایت اولنمشدر وینه مسلم نقلنده جابر دن رضی الله عنه من
رآنی فی المنام فقد رآنی انه لا ینبغی للشیطان ان یتشبه بی وارد اولمشدر امام بخاری رحمة الله علیه
ابی سعید رضی الله عنه‌دن روایت ایتدوکنده فان الشیطان لا یتکوننی واقع اولمشدر یعنی
لا یتکون کونی دیمکدر مضاف حذف اولنوب مضاف الیه فعله متصل قلنمشدر وینه امام بخاری
نقلنده ابی قتاده‌دن لا یترائی بی واقع اولمشدر یتعاطی وزنی اوزرینه معناسی لا یستطیع ان
یتمثل بی دیمکدر والحاصل احادیث شریفه‌نک جمله‌سنده محتمل معنی بودر که بر کیمسنه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنی واقعه‌ده کورسه کرچک آنی کورمشدر زیرا شیطان آنک
صورتنه کیرمز وکیرمکه قادر دکلدر حق سبحانه وتعالی شیطانه قدرت ویرمشدر که نه اصل صورتنه
استرسه کیره اما رسول الله حضرتنک صورتنه کیرمکه قدرت ویرمامشدر بوشویله معلوم اولدی که
بنی کورن کرچک بنی کورمشدر شیطان بنم صورتمه کیرمز دیمکلک معناسی بر جماعت قولی
اوزره بودر که بنی کندو صورتنده کورن دیمکدر یوخسه نه اصل صورتده اولورسه کورن

یقظه‌ده اولانلر

دیمک دکلدر دیدیلر بونك حاصلی بودر که رسول الله صلی الله علیه وسلمی فی الحقیقه نه صورتده
شیطان اول صورته كیرمز دیمکدر یوخسه صورتلردن برینه كیروب واقعه‌ده برکسنه‌یه کندوسنی
پیغمبر کوسترمك جایزدر دیمکدر حتی بعضلر ایتدیلر اول حضرت صلی الله علیه وسلم قبض اولندقلری
حینده نه صورتده اوزره ایدیسه حتی مبارك صقاللرینك بیاضی که یکرمی قیلی یوغیدی چاق
بویله کورمك لازمدر دیدیلر حماد بن زیددن مرویدر که ایدردی ابن سیرین رحمه الله قتنده
برکسنه کلوب پیغمبر علیه الصلوة والسلامی واقعه‌ده کوردم دیسه نیجه کوردوك بکا وصف
ایله دیردی اگر مخالف وصف ایلرسه سن پیغمبری کورمش سن دیو بیوردی بو نقلك سندی
صحیحدر و حاکم رحمه الله علیه عاصم بن کلیب طریقندن اخراج ایتمشدر که بابام بکا حکایه ایدوب
ایتدی ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرینه رسول الله حضرتنی واقعه‌ده کوردم دیدم ابن عباس
نیجه کوردوك وصف ایله دیدی بن دخی حضرت حسن بن علی‌یه رضی الله عنهما بکزر شکلده
کوردم دیدم ابن عباس حضرتی رضی الله عنهما کرچك کورمش سن دیدی دیو بیوردی زیرا
حضرت حسن رضی الله عنه فخر کاینات حضرتنه غایت بکزردی و بو نقلك دخی سندی خوبدر
ولکن ابن ابی عاصم ابو هریره‌دن رضی الله عنه روایت ایتدیکی بوکا معارضدر که آنلر روایت ایتدیلر
رسول الله صلی الله علیه وسلمدن مرویدر که من رآنی فی المنام فقد رآنی فانی اری
فی کل صورة واقع اولمشدر معناسی برکسنه که بنی دوشنده کوره تحقیقا بنی کورمشدر زیرا
تحقیقا بن هر صورتده کورینورم دیمك اولور اما بونك سندنده ابن تومه داخلدر اول
ضعیف کسنه‌در زیرا آنده اختلاط عقل واریدی بو حدیثی آندن استماع ایدن اختلاطندن
مقدم استماع ایتمشدر دیدیلر قاضی ابوبکر بن العربی رحمة الله علیه ایتدی رسول الله حضرتنی
واقعه‌ده صفت معلومه‌سیله کورن کسنه حقیقتی ایله ادراک ایتمشدر وغیری صفتیله کورن
کسنه مثالیله ادراک ایتمشدر زیرا صواب بودر که ارض پیغمبرلری تغییر ایتمز ذات کریمینی
ادراك حقیقتدر و صفاتنی ادراك مثالیدر ادراکدن فقد رآنی بیوردوغنك معناسی کوردکی
نسنه‌نك بنی تعبیری کورسه کرکدر دیمکدر زیرا حقدر وغیب دیمشدرکه حاصلی اول
واقعه‌نك تعبیری بنم بنی کوره‌جکدر زیرا آنی کورمك حقدر وغیبدر دیدوکی واقعدر

وهمان

وهمان اول غیب عالمنده کورمکله فالمرء ظاهره دخی کورسه کرکدر دیمك اولور و دخی ایتدیلر
فکأنما رآنی بیوردوغی تشبیه‌دن معناسی اگر بنی دنیاده کورسه دوشنده کوردوکیه مطابق
اوله دیمکدر و بو ذکر اولنانلر صورت معلومه‌سی اوزره کورمکه نظردر اگر خلافی اوزره کورسه
اول مثالدن شویله که اول حضرتی کندو سیما اقبال ایدر کوره خیردر اگر عکسین کوره عکسی واقع اولور
دیمشدر قاضی عیاض رحمة الله علیه ایتدی احتمالدر که فقد رآنی یا خود فقد رأی الحق بیوردقلرندن
مراد اول حضرتی حال حیاتنده اولان صورت معروفه‌سی اوزره کورن کسنه‌نك رؤیاسی حقدر غیری
صورتده کورنك رؤیاسی تأویلدر دیمك اولا دیدی امام نووی رحمة الله علیه ایتدی قاضینك
بو سوزی ضعیفدر بلکه صحیح بودر که آنی کورن حقیقت اوزره کورر کرک صفت معروفه‌سی
اوزره اولسون کرك غیری اوزره اولسون دیدی ابن حجر رحمة الله علیه دخی ایتدی قاضی
کلامنده نوویی کلامنه مخالف نسنه یوقدر بلکه ظاهر قولی بودر که کورن کسنه‌لر ایکی حالده
دخی کوردکلری حقیقت اوزره‌در لکن حالت اولی‌ده یعنی صفت معروفه‌سی اوزره کورمه‌ده
تعبیره احتیاج یوقدر حالت ثانیه‌ده احتیاج واردر دیمکدر دیدی بعضلر ایتدیلر حدیث شریفك
معناسی صورت حقیقیه‌سیله کورن کورمشدر دیمك اولوردی دیدیلر آنا بوندن لازم کلور که غیری
صورتده کورنك رؤیاسی اضغاث احلامدن اوله بو خود معلومدر که واقعه‌ده چوق اولور که دنیاده ده
اولدوغی صفته مغایر صفت اوزره کورینور بو تقدیرجه شیطان علیه اللعنه اول حضرتك
صورتنه کیرمز تمثیل اسلوبنده بعض تلبیسه قادر اولمق لازم کلور فان الشیطان لا یتمثل بی قولی
شریفنك عمومنه معارض اولور رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك جناب شریفنه لایق
اولان بودر که بو مرتبه‌لردن دخی تنزیه اولنه آمدی صحیح بودر که حدیث شریفك تأویلنده بویله
دینله که واقعه‌ده اول حضرت هر حالت اوزره که کورینور اصلا شیطانك آنده مدخلی یوقدر اول
رؤیت حقدر باطل دکلدر حق تبارك و تعالی تبلیغندندر اضغاث احلامدن دکلدر قاضی ابوبکر
ابن الطیب وغیری بیلر بویله دیمشلردر و بو قولی فخر عالمك فقد رأی الحق دیدوکی مؤید اولور
امام قرطبی رحمه الله بوکا اشارت ایتمشدر و ابن بطال رحمة الله علیه حدیث شریفده واقع اولان
فسیرانی فی الیقظة قول شریفنك معناسی اول رؤیانك صدقی و صحتی و حقی اوزره ظهوریدر

اضغاث احلام پریشان دوشلره دیرلر

یعنی تعبیر حسبیله نیه دلالت ایدرسه واقع اولاجغنی دیمکدر. یوخسه بنی دوشنده کورن
آخرتده کورسه کرکدر. کورمین دخی کورسه کرکدر دیو بیوردی. مازری رحمة الله علیه
ایتدی کیم محفوظ اولان فکأنما رآنی لفظی ایسه معناسی ظاهردر. یعنی تشبیهدر. یقظه ده کورن
کبیدر دیمک اولور. اکر فسیرانی فی الیقظة لفظی ایسه احتمالدرکه مراد شریفی کندو زمانه سی خلقی
اوله. حاصلی شویله دیمک اوله که باکه مهاجرت ایدوب بنی کورمین اشتدن برکمسنه که اولدوغی
دیارده بنی واقعه سنده کوره. دلالت ایلرکه اول کمسنه بنی یقظه ده کوره. حاصلی بنی مشاهده
قلمق اکا نصیب اولور دیمک اوله. ویا بو معنایی حق جل وعلا کندو بیه دخی ایتمش اوله دیدی. قاضی عیاض
رحمة الله علیه جواب ویروب ایتدی احتمالدرکه اول حضرتی واقعه ده صفت معلومه سی اوزره
کورمک دار آخرتده کورن کمسنه نک تکریمینی موجب اوله. ورؤیت خاصه سن ایتمنا الیه آکا
قرب ومجاورتنه باعث اولوب شفاعتنه سبب اوله. علو درجاتیله انواع خصوصیاتی مفید اوله
دیمشدر. ویعید اولمایه که حق تعالی بعض کنهکارلره قیامتده بر مدت رسول الله حضرتن
کوسترمیه دیو بیورمشدر. حاصلی بو مقدمات ابن بطالک آخرتده اول حضرتی جمیع امتی
کورسه کرکدر. فسیرانی قول شریفندن مراد آخرتده کورمک معناسی دکلدر دیدوکنه جوابدن.
وابن ابی جمره رحمة الله علیه معنای آخری حمل ایدوب ایتدی صحابه کرامدن ابن عباس یا خود غیری
برکره رسول الله حضرتن واقعه سنده کوردی. دخی اویانوب فکره واردی. بو حدیث شریفی
ملاحظه یه باشلدی. آندن امهات المؤمنین دن برینک یانینه واردی. غالبا واردوغی
کندونک خاله سی میمونه خاتون ایدی رضی الله عنها. واقعه سن حکایت ایدیجک اول دخی
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک آیینه سن چیقاروب ابن عباسک الینه صوندی.
ابن عباس نظر ایدیجک آیینه ده خواجه عالم صلی الله علیه وسلمک جمال شریفن مشاهده
ایلدی. کندی صورتن کورمدی. پس اول حضرت بنی دوشنده کورن یقظه ده کورسه کرکدر
دیو بیوردوغندن مراد بو قصه ایدی دیدی. وامام غزالی قدس الله سره ایتدی فقد رآنی
بیوردوغندن مراد جسمنی وبدنینی کوردی دیمک دکلدر. بلکه بر مثال کوردی که اول
مثال بنم نفسمه اولان معنایی مشاهده یه آلتدر دیمک اولور دیدی. فسیرانی بیوردوغنده

دیمک دکلدر زیرا یوم قیامتده آنی جمیع امتی کورسه کرکدر. دوشنده کورن دخی کورسه کرکدر

دخی

دخی مراد بو معنادر. یوخسه جسمنی کورر دیمک دکلدر دیدی. آندن ایتدی که کاه اولور
اولورکه اولور خیالیه اولور. نفس حدیث کلری اول مثالک غیریدر. حاصلی برکمسنه دوشنده اول
حضرتی کورسه کوردوکی آنک مثالیدر. یوخسه شخصی دکلدر. ورفعی دکلدر. وبونک مثلی واقعه ده
حق تعالی حضرتن کورمکدر. تحقیقا باری تعالینک ذات پاکی صورتلردن وشکللردن منزهدر
ولکن تعریفاتی اول کوردیکی مثال مخصوص واسطه سیله انسانه منتهی اولور. واول مثال تعریفده
واسطه اولمغله آلت حقی اولور. تکری تعالی حضرتن دوشمده کوردم دین کمسنه ذاتن کوردم
دیمک مراد ایدینمز. بلکه برمثال کوردم که معرفته واسطه اولدی دیمک مراد ایدینور. وینه غزالی
قدس الله روحه بعض فتاوی سنده ایتدی برکمسنه واقعه ده رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتن کورسه کوردوکی روضه مدینه ده اولان شخصنک حقیقتی دکلدر. بلکه صورت وشکلدن
مقدس اولان روح پاکینک مثالیدر دیدی. طیبی رحمة الله علیه دخی ایتدی معناسی برکمسنه
بنی واقعه ده کورسه نه صفت اوزره اولورسه اولسون مشاهده قلسه اول کمسنه شاد اولسون وبلسون که
رؤیاسی حقدر کورمشدر. یعنی اول کوردوکی حقدر. باطل دکلدر دیمکدر. فقد رآنی دیدوکی بنی
برکورش کوردی که آندن اوته برشی یوقدر دیمکدر. زیرا شرطله جزا متحد اولدوغی غایت
کمالده دلالت ایلر دیمشدر. [illegible] جوابلر وارد اولمشدر. حاصلی حدیث شریفده تشبیه اوزره مبنی اولمقدن فکأنما
رآنی فی الیقظة بیوردوغی نه که دلالت ایلر. ایکنجی جواب یقظه ده تأویلی بطریق الحقیقة کورسه
کرک دیمکدر. اوچنجی جواب زمانه سی خلقندن کندوی کورمیوب ایمان کتورنلره مخصوصدر
دیمکدر. دردنجی جواب خرق عادتک ایشه سنده کورمک معناسندر. اما ابن حجر رحمه الله علیه بو کلام
فتح بعیددر دیو بیوردی. بشنجی جواب قیامت کوننده اول واقعه ده کورمین کورن
کورنلرک کورشی مزید خصوصیت اوزره اولمقدر. اما التنجی اول جوابدرکه سابقا اول حضرتی
هر حالت اوزره کورمک باطل دکلدر. بلکه حقدر الله تعالی قبلندندر دینلمش ایدی. حاصل کلام
بودرکه اول حضرتی صورت معلومه سندن بر صورت اوزره کورن حقیقت اوزره کورمش کورمش
اصل کورمک اولدرکه اولنده کوریلکدا اتماکاه اولورکه مخالف کوریلور. بو تقدیرجه رؤیا کورن
کمسنه نک حالنه متعلق اولور. بعض علما بیورمشدرکه اول حضرتی بیر شکلده کورمک غایت صلحه

دلالت ایلر و بیکت شکلنده کورمک غایت جنکه دلالت ایلر و ابو سعید احمد بن محمد رحمه الله ایتدیکم
کوزل صورت اوزره کورلسه کورن کمسه نك دیننده حسن و ملته دلالت و اعضاسنده
بر یننی نقصان اوزره کورسه کورن کشینك دیننده نقصان اولمغه دلالت ایلر دیدی و حق سبحانه و
بو سوزدن نتیجه کره تجربه اولنوب بو یله بولنمشدر دیدیلر و بو تقدیرجه رؤیانك عظیم نفعی اولور
هر کیشی کندو حالنی مشاهده ایلر نقصانی وار ایسه تکمیله سعی ایدر و حسن حالی وار ایسه زیاده
هوس ایدر و شکر اوزره اولور و لکن اصل حضرت فخر کائنات صلی الله علیه وسلم بر آینه مجلو
کبیدر که آنده اصلا کدورت اولمیه اکر نظر ایدن کمسنه کندو صورتنی مشاهده قلد کوزل ایسه
کوزل کورینه قبیح ایسه کندو قباحتنی مشاهده ایلیه و واقعه ده مسموع اولن کلامی حقنده دخی
بو یله دیمشلردر مثلا بر کمسنه دوشنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن بر کلام اشتمش
اولسه سنتنه تطبیق ایلیه اکر مطابق کلورسه حقدر اکر مخالف کلورسه اول خلل سامعك
جانبندهدر ذات شریفی کورمک حقدر و مخالفت و نقصان واقع اولورسه کورن کمسنهنك حالیدر
اما رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی بعد الموت یقظه ده کورمک خصوصنده مؤلف رحمة الله علیه
کندو شیخلرندن روایت ایلرکه اصلا صحابه کرامدن و صکره کلنلردن بر کمسنه دن بو خبر بزه
واصل اولمامشدر حضرت فاطمه رضی الله عنها رسول الله حضرتنك موتنه شول قدر شدت
حزن چکدیکه حتی غم و غصه ایله آلتی آی دن صکره کندو دخی وفات ایدی و اوی فخر عالمك
روضه منوره سی یاننده ایدی اول حضرتی کوردکی آندن هر کز نقل اولنمادی دیو بیوردی
اما بو حال بعض صلحا لردن کندولرنه واقع اولدوغی کتب معتبره نك بعضنده واقع اولمشدر
تنبیه التوضیح ابن ابی جمره رحمة الله علیه ایدر سلف و خلفدن مروی در که بر جماعت من رآنی
فی المنام فسیرانی فی الیقظة حدیث شریفنه معتقد لر ایدی که فخر رسول الله حضرتنی واقعه ده
کوردیلر آندن صکره یقظه ده آشکاره کوردیلر و بعض نسنه لرکه خاطرلرین مشوش ایتمش ایدی
آنلردن سؤال ایتدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم آنلره شفا حاصل اولاجق طریقلردن
خبر ویردی نه آخر الامر بیوردیغی کبی واقع اولدی بلا زیاده و لا نقصان دیو بیورمشدر و دخی
دیمشدر که بو کا منکر اولن کمسنه بوندن خالی دکلدر که اولیانك کراماتنی تصدیق ایلیه یا ایلمیه

اکر تصدیق ایلرسه آنوکله بحث قابل دکلدر ساقط در زیرا دلائل واضحه ایله سنت ثابت
اولدوغی نسنه تکذیب ایتمش اولور اکر تصدیق ایلرسه بو دخی اول قبیلدندر زیرا اولیاء الله
عالم علویه و سفلیده نیجه نسنه یی خرق عادت طریقیله مشاهده قلورلر آنلر دخی کوزلرندن
پرده یی کیدررلر اشیا منکشف اولور کشف طریقیله رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی
دخی مشاهده ایدرلر و بو طریقله کلام شریفنی دخی استماع ایدرلر ابن منصور رحمة الله علیه
بر رساله سنده نقل ایتمشدر که شیخ ابو العباس قسطلانی قدس الله سره العزیز بر کره روضه مطهره یه
کیردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم اخذ الله بیدیك یا احمد دیو بیوردیلر یعنی یا احمد الله تعالی
دستکیرك اوله دیمکدر و شیخ ابو السعود دن قدس الله سره العزیز مرویدر که ایتدی بر زمانده
صلحای مصردن شیخ ابو العباس و غیری خدمتلرین زیارت ایدردم وقتا که منقطع اولوب
شغله باشلادم و حق جل و علا بکا دخی فتح میسر ایلدی پیغمبر علیه الصلوة والسلامدن غیری
شیخم قالمادی و هر زمان عقبنده مصافحه ایلردم دیو بیورمشلردر و ینه شیخ ابو العباس دن مرویدر که
ایتدی بر کره رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك خدمت شریفنه داخل اولدم کوردم
طور سیوب اولیاء الله ایچون ولایت منشورلرین کتابت ایلر آنلر یاننده قرنداشم محمد ایچون دخی
بر منشور یازدی بن ایتدم یا رسول الله قرنداشمه یازدوغکز کبی بکا دخی برینی یازکز دیدم
اتریدا ان تکون قهرمانا دیو بیوردی یعنی سن قهرمان اولمغی استرسن دیدی و قهرمان دیارلندن
لغتده متکفل سن بونلرك مرتبه سنی استرسن دیمک اولور بوندن فهم اولندی که ابو العباسك
بولندیغی مقامی وار ایش دیدیلر حجة الاسلام امام غزالی قدس الله سره العزیز المنقذ من الضلالده
آیدر لوکه اکابر اولیاء الله ملکلری و ارواح انبیایی مشاهده ایدرلر و صوتلرینی ایشیدرلر و آنلردن
فواید اخذ ایدرلر دیو بیورمشلردر و شیخ سهروردی قدس الله روحه العزیز عوارف المعارفنده شیخ
عبد القادر کیلانی قدس الله تعالی سره العزیز حضرتلرندن حکایت ایتمشدر که ایتدی رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلم بکا تزوج ایله دیمکله بن تزوج ایتدم دیو بیورمشلر و سید نور الدین الایجی
دخی حکایت اولنمشدر که فخر کائنات صلی الله علیه وسلم حضرتنك روضه مطهره سی یاننده
بر کره سلام ویردوکی زمانده علیك السلام یا ولدی دیو رد سلام ایتمشدر و بو خصوصده بعض

سادات صحیح الانسابه دخی واقع اولدوغی مشهور ومتعارفدر بدر الدین حسن بن الاهدل
رحمة الله علیه رؤیته مسئله سنده بیورمشدرکه بو خصوص اولیانک کرامه واقع اولدوغی متواتر
اولمشدر بوکا علم قوی در شک وشبهه قالمشدر بر نسنه یکه اولیانک اخباری تواتر ایلیه
آنده شبهه قالمز لکن بو حال بعضلرینه وجد ومراقبه عالمنده واقع اولور گوزلرین یومرلر دخی مشاهده
ایدرلر زیرا کندولره بر حال گلورکه اول عباراتیله ضبط اولنماغه قابل نسنه دکلدر وبو رؤیتده
دخی مراتب تفاوت اوزره در بونده چوق اولورکه راویلرنده غلط واقع اولور روایت صحیحه متصله
معتمد علیه کسنه لردن واقع اولا قتی آز واقع اولور وغیر معتمد کسنه لردن کذب دخی جایزدر
واویقوده وغیبت حرده کوردکلرین یقظه ده کوردک صانمق جایزدر وبالجمله اول حضرتک
موتیدن صکره یقظه ده آنی باش گوزیله گورمک فاسد ایدوکی اوایل عقول ادراک اولنور قسمندندر
زیرا لازم گلورکه بعد الموت قبر شریفندن چیقه ویولگرده گزه ودخلقیله مصاحبت ایلیه قبر شریفی
جسد مطهرندن خالی قاله تجرد خالی قبری زیارت ایده لر هب بونلر نامعقولدر عقل قبول ایده جک
نسنه لر دکلدر امام قرطبی دخی بونک فسادینه اشارت ایدوب ادنی عقلی اولان بونی سویلمز دیمشدر
حاصلی باش گوزیله گورمک معناسنه علمادن کمسه قایل دکلدر زیرا عقله مخالف نسنه در اما
صلحادن ارباب ریاضت ومجاهده کندو مراقبه لری عالمنده قلب گوزیله مشاهده معناسنی کمسه
انکار ایلمز بو تقدیرجه فسیرانی فی الیقظة بیورلدوغنک معناسی بنم مشاهده می تصور ایلر دخی
نفسنی بنم یانمده حاضر اولمق منزله سنده تنزیل ایلر بر حیثیت ایله کم آداب وسنتم دایره سندن
چقمز منهاج شریعت وطریقتم اوزره سلوک ایلر دیمک اولور شیخ ابو العباس المرسی رحمة الله علیه لو
حجب عنی رسول الله صلی الله علیه وسلم طرفة عین ما عددت نفسی مسلما دیو بیوردوغی
اول مرتبه دندر دیدیلر معناسی اگر رسول الله حضرتی طرفة العین مقداری بندن مستور وغایب
اولیدی مشاهده قلمیدیم کندومی مسلم عدا اتمزدم دیمکدر اهدل رحمة الله علیه بو کلامی ابو العباسدن
حکایت ایتدکدن صکره بونده تجوز واردر بونک امثالی کلام مشایخ کلامنده واقع اولور شیخک
مرادی اگر حجاب غفلت ونسیان ایله محجوب ومستور اولایدی آندن قلبم بر لحظه غافل اولایدی کندومی
مسلمان عدا اتمزدم یوخسه روح شخصیه سندن محجوب اولمق معناسی مراد دکلدر زیرا اول حالده

دیو بیوردی والله تعالی اعلم واحکم واول حضرتک مخصوص اولان فضایلندن بری
دخی بودرکه آنونک اسم شریفی ایله مسمی اولمق مبارک ومتیمندر دنیاده وآخرتده فواید ومنافع
کثیره سی واردر انس رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن روایت ایتمشدرکه
یوقف عبدان بین یدی الله تعالی فیأمر بهما الی الجنة فیقولان ربنا بما استأهلنا
الجنة ولم نعمل عملا تجازینا به الجنة فیقول الله تعالی ادخلا الجنة فانی آلیت
علی نفسی ان لا یدخل النار من اسمه احمد او محمد دیو بیورمشلردر معناسی بودرکه قیامت
گوننده الله تعالی نک قوللرندن ایکی قولی حضور شریفنده گتوروب طورغوره لر آندن
حق تعالی حضرتلری بونلرک ایکیسی دخی جنته وارسونلر دیو امر ایلیه آنلر ایده لر یا ربنا
بز نه سببله اهل جنت اولدق بز خود بر عمل ایشلمدک که آنونک مقابله سنده بزه جنتی
عوض ویره سن دیدیلر آندن حق سبحانه وتعالی بیوره که وارک جنته زیرا بن یمین
ایدوب نفسمه اوزرینه لازم قلمشم که اسمی احمد اولان یا محمد اولان کسه لری جهنمه قومیم آنلری
جهنمه گیرمیه لر دیمک اولور ودخی ابو نعیم رحمه الله روایتنده فخر عالم صلی الله علیه وسلم
بیورمشدرکه قال الله تعالی وعزتی وجلالی لا عذبت احدا تسمی باسمک فی النار یعنی
حق تبارک وتعالی اول حضرته صلی الله علیه وسلم ایتدی عزتم وجلالم حقیچون بن بر
کسنه یی جهنمده عذاب ایتمزم که اول سنک اسمک ایله آنلمش اولا دیدی وبو آخرتده محل عذاب
جهنم اولماغین نارده عذاب ایتمزم دیو بیورمشدر یوخسه مراد غیری یرده اتمه نکجوازی
ده دکلدر سبب مغفرت اسم شریفنا اولیجق اصلا عذاب ایتمزم دیمک اولور وحق تعالی نک صدق
وعدینه بناء انلاره عذاب اولنماق مقرر اولماغین لا عذبت دیو بیورلمشدر بو حدیث
شریف قدسی مقتضاسنجه اول حضرتک اسماسندن بر اسم شریف ایله مسما اولان عذاب آخرتدن
معفودر بفضل الله تعالی وحضرت علی کرم الله وجهه بیورمشدرکه هر بارکه بر یرده مشوره وضع
اولنسه دخی اول مشوره یه محمد یا احمد ایسملو بر کسنه حاضر اولسه حق تبارک وتعالی اول منزلی
هر گون ایکی کره تقدیس ایلردیمشدر تقدیس بالذات ایله یاد اتمکدر بوندن دخی مراد اول
منزل اهلنه اعزاز واکرام ایلردیمکدر فخر کاینات صلوات الله علیه وسلامه حضرتک اسم شریفیله

منتهی اولمقده بو دکلو فضل وکرامت واردر اما کنیتلریله کنی اولمغه اجازت یوقدر
یعنی ابو القاسم دیو کنیت قومق ممنوعدر کرکه آدی محمد اولسون کرکه اولمسون دیدیلر
بعضلر ایتدیلر آدی محمد اولوب کنیتی ابو القاسم اولمق مکروهدر یوخسه محمد اسمیله جمع اولمایجق
یالکز ابو القاسم دیو کنیت قومق جایزدر دیدیلر بو قول اصح اولمق فهم اولنور ودخی صحته
اقرب اولان بودرکه ممنوع اولمق رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک زمان حیاتنده
ایدی تاکم اول حضرته التباس لازم کلمیه یوخسه صکره دن جایز اولمشدر دیدیلر وخصایص محمدیه دندر
صلی الله علیه وسلم بری دخی بودرکه حدیث شریفی قرائت ایدن کمسنه یه مستحبدرکه غسل
ایده وطیب استعمال ایده واول مجلسده کمسنه رفع صوت ایلمیه زمان حیاتنده تکلم آدابن رعایت
ایلمک نیجه واجب ایسه حدیث شریفی نقل اولنده دخی شویله واجبدر زیرا کلام شریفینک رفعت
شانی زمان حیاتیله بعد الموت متفاوت اولمز نیته اول کلامدر که نقل ایدن کمسنه یوکسکده
اوتورمق کرکدر مطرف دن منقولدرکه امام مالک رحمة الله علیه حضرتنه برکمسنه کلسه
قاپویه خدمتکار چقوب حدیثمی استرسز یوخسه مسائلمی استرسز دیو سؤال ایدردی
ویردی اکر مسائل استرز دیرلرسه همان چقوب طشره چقردی اکر حدیث استرز دیرلرسه
واروب مغتسله کیرردی غسل ایدردی وطیب استعمال ایدردی ویکی لباسلرین کیردی
وعمامه سی وطیلسانیله چقردی برکرسی نک اوزرینه اوتوردی خشوع وخضوع ایله حدیث
شریف نقل ایدردی چاق تمام ایدنجه مجلس شریفنده عود یاقردی واول کرسی یه حدیث
شریف نقل ایتمسه چقمزدی سؤال ایدوب یا امام بونی نیچون بویله ایدرسز دیدیلر رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنک حدیث شریفنه تعظیم ایچون دیدی بعضلر ایتدیلر امام مالک
حضرتی رحمه الله رحمة واسعة بو اسلوبی سعید بن مسیب رضی الله عنه حضرتندن کوردی
دیدیلر قتاده و مالک رحمهما الله وبرجماعت ابدستسز حدیث شریف نقلی کریه‌در دیدیلر
حتی اعمش رحمة الله علیه ابدستی اولماسه تیمم ایدردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنک
جناب شریفنه بویله عزت تا انده که چون حق جل وعلا ائمه ما ابلاغنه بویله عزت واکرام ایلدی
خلق عالم قیاس ایدکه آنلره ده تعظیم ایدرلر رحمهم الله تعالی رحمة واسعة وحدیث شریفی قرائت

ایده

ایدن کمسه لر طشره دن آدم کلیجک قالقمق مکروهدر زیرا برغیری ایچون حدیث شریف
قطع ایتمک قلت ادب وقلت احترامدر قالقمق خود بربدعت نسنه در بدعتدن اوترو قطع
غایت قبیح در سلف رحمهم الله رحمة واسعة حدیث شریفی اوزرینه کندولره برضرر دخی یتشسه
حرکت ایتمزلردی برکون امام مالک قدس الله روحه حضرتنه واقع اولدی که حدیث شریف
نقل ایدرکن لباسی آراسنه عقرب کیردی جسم شریفنه نیجه یرده زخم اوردی امام رحمة الله
تمام ایتنجه اصلا حالن اظهار ایتمدی وحرکت ایتمدی بری دخی بودرکه اول حضرته برلحظه
اجتماع ایدن کمسه اصحاب کرامدن عد اولنور اما تابعی صحابی ایله چوق زمان اجتماع ایتمک
کرکدرکه آنلر بیننده صحبت ثابت اوله علمای اصول قتنده اصح بودر زیرا رسول الله حضرتنک
علو جنابی وعظم منصب رسالتی ونور نبوتی برمرتبه ده ایدی که مجرد نظر شریفی تعلق
اولمغله بر احمق اعرابی حکمت سویلمکه باشلادی بری دخی بودرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنک جمیع صحابی عدالتلودر ایدی ظواهر کتاب وسنت بوکا دلالت ایتمشدر سایر
راویلرک عدالتندن بحث ایتمک جایزدر اما اصحاب کرامک عدالتلرندن بحث جایز دکلدر
حق سبحانه وتعالی اول زمانده موجود اولان اهل اسلامه خطاب ایدوب وکذلک جعلناکم
امة وسطا دیو بیورمشدر یعنی عدولا دیو تفسیر ایتمشلردر پس بو آیت کریمه مقتضاسنجه عدالتلری
ثابتدر آنلر نه بیوردیلرسه کرچکدر اتباع لازمدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم لا تسبوا
اصحابی فوالذی نفسی بیده لو انفق احدکم مثل احد ذهبا ما بلغ مد احدهم ولا نصیفه
دیو بیورمشدر یعنی بنم اصحابمه سب ایلمک اول الله حقیچون که بنم نفسم آنک ید قدرتنده در
اکر سزدن برکیمسه احد طاغی قدر آلتون انفاق ایلسه اصحابمدن برینک مدینه ونصیفنه یتشمز
دیمکدر مد برکیله‌درکه اوقچه در ونصیف دخی بر اوقچه درکه حاصلی سز اول قدر آلتون ویرسکز
اصحاب کرام برر اوقچه آرپه دن یاخود بغدایدن صدقه ویرسه لر سزک ثوابکز آنلرک ثوابلرینه
برابر اولمز جناب عزتده آنلرک قبول طاعتی شویله در قرب منزلتلرین بیان ایتمکدر ودخی
اول حضرت خیر الناس قرنی ثم الذین یلونهم دیو بیورمشدر بو حدیث شریف موجبنجه
آدم اوغلانلرینک افضلی اول حضرتک زماننده اولان اهل اسلامدر آنلردن صکره افضلی ایکنجی

قونده اولان اهل اسلامه کثرت انلره یعنی دیرلر ولحاصل آیات واحادیث کثیره ایله صحابه کرامک
عدالتلری ثابتدر هیچ برینه طعن اتمک جایز دکلدر کرکسه فتنه یه اوغرمش اولسونلر
کرکسه اولماسونلر انلره حسن ظن واجبدر فتنه یه اوغرایانلری اجتهادلری حسبیله اوغرادیلر
نفسلری هواسنه تابع اولمق دکل ایدی واول حاللرینه نظر اتمک کرک که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک امر شریفنه نیجه اطاعت وانقیاد اوزره ایدیلر ویولنده نه قدر چالشدیلر ونه قدر
ممالک فتح اتدیلر وکتاب وسنتی خلقه نیجه تبلیغ اتدیلر وناسی طریق حقه نیجه هدایت
ایلدیلر صلات وزکاته مداومتلری وفی سبیل الله غزالرده اولان شجاعتلری وهر برینک
لطف وکرمی واخلاق حمیده سی نه مرتبه ده ایدی بونلری کورمک کرک ودنیا جانبنه
التفاتلری نه قدر ایدی بونی ملاحظه اتمک کرک هرکز آنلردن صادر اولان فضایل وکرامات
امم سالفه نک برندن صادر اولمشدر وصکره کلنلردن برکمسنه آنلرک مرتبه سنه واصل
اولمامشدر واولمق بو قدر بو جمله سعادت آنلره رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک
مبارک نظرلرینک تأثیری برکاتیدر ایدی رضوان الله علیهم اجمعین وآنلرک دخی بعضینک بعضنه
نسبت شرف وکرامتنه متعلق کلام کلمه کرکدر ان شاء الله تعالی بری دخی بودر که صلوة
ایچنده اکه خطاب اولنوب السلام علیک ایها النبی دینلور غیره خطاب اولنمق جایز دکلدر
بری دخی بودر که برکمسنه نماز ایچنده ایکن رسول الله حضرتی آنی دعوت ایلسه نمازین قوروب
اول حضرته وارمق واجب اولوردی سعید بن معلی حدیثی بوکا شاهددر که بر زمانده نماز قیلورکن
فخر عالم صلی الله علیه وسلم سعیدی دعوت ایلدی اول دخی نمازین تمام ایتدی آندن صکره
واردی نیچون اکلندک دیو بیوردقده یا رسول الله نمازده ایدم دیدی فخر عالم حضرتی
ایتدی حق تبارک وتعالی دیمدیمی که استجیبوا لله وللرسول اذا دعاکم لما یحییکم دیدی
پس بو آیت کریمه حکمنجه دعوتنه اجابت فرض ایدی نماز ایچنده اولانی دخی دعوت ایتسه همان
وارمق کرک ایدی ترک اجابت ایله کشی عاصی اولوردی واول نماز نیجه اولور تکرار باشدن
باشلامق می کرک یوخسه بقیه سینی ادا اتمک کرک دیو بحث اتدیلر بعض علما رحمهم الله تعالی
بقیه سین قلق کرک رسول الله حضرتنه اجابتله نماز بوزلماز دیدیلر بعضلر نماز بوزیلور باشدن

قلق

قلق کرک اما بوزلمسیله کتمیه نسنه لازم کلمز زیرا حق تعالی نک امری بونک اوزرینه در که
رسولی دعوت ایتسه اجابت فرض اولوردی وارسون کورسون بینه صکره نمازین قیلسون دیدیلر
بری دخی بودر که اول حضرته افترا اتمک غیره افترا اتمک کبی دکلدر محققیندن برجماعت اول حضرته عمدا
افترا ایدنک ابدا روایتی مقبول اولماز دیمشلردر امام عبد الرزاق روایتنده سعید بن جبیردن رضی الله عنه
مرویدر که برکمسنه رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه بر افترا ایلدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
علی بن ابی طالب ایله زبیری ارسال ایدوب فان ادرکتماه فاقتلاه دیو بیوردی یعنی ارادیکه اکر یتشوب
بولورلرسه قتل ایلیه لر انکیچون امام الحرمین رحمة الله علیه کندو باباسندن حکایت اتمشدر که
برکمسنه اول حضرتک اوزرینه قصد ایله کذب ایتسه کافر اولور لکن امام اولان کمسه بو سوزده
اکا موافقت ایتممشدر وحق بودر که کبیره دندر غایت قبیح فعلدر ولکن کفر لازم کلمز مکر که حلال
اعتقاد ایلیه دیدیلر امام نووی رحمة الله علیه ذکر اولنان اقوالی اول حضرت اوزره کذب اتمکدن
زجر بلیغ وتغلیظه حمل ایدوب مختار بودر که شروطیله توبه ایلرلرسه صحتنه قطع اولنور
شرع اوزرینه جاری اولان قول بودر علما خود کافر مسلمان اولانک صحت روایتنه
اتفاق اتدیلر نوا آنونک قبول شهادتنه اتفاق اتدیلر دن شهادتلرده وایتک بو معنیده فرقی یوقدر
دیدی بعض علما بیوردیکه توبه سی قبول اولنماز دیدیلر ولنک سوزی شول اصلکه لکه کورده
اولا کریملر حدیث بغلیوب اول حضرته اسناد ایدیلر وخلق آنی کوروب حدیث صنوب
ازبرلیه لر وکتابلره یازه لر بو مقوله کذب ایتمک واقعا کناهی متعدی اولمان بلکه ابدی
بولنده قالور نیلر کسنه بر سنت سیئه قوسه آنونک کناهی وآنی ایشلینلرک کناهی
قیامته دک اول کمسه نک اوزرینه در دیو بیورلمشدر بوتعک برجه حقیقت توبه مشکل
اولور دیو بیوردی بری دخی بودر که کافه صغیره وکبیره دن و عمد وسهودن معصوم ایدی
سایر انبیا صلوات الله علیهم اجمعین دخی بویله ایدیلر بری دخی جنون عارض اولمق جایز دکل ایدی
زیرا نقصدر واغماء طویل دخی جایز دکل ایدی شیخ ابو حامد رحمه الله علیه بویله ذکر اتمشدر
وبلقینی دخی بونکه جزم اتمشدر سایر انبیا علیهم السلام دخی بویله ایدیلر سبکی رحمة الله علیه
اعمی اولمق دخی انبیایه جایز دکلدر زیرا نقصدر هیچ بر پیغمبر اعمی اولمامشدر حضرت شعیبک

زجر بلیغ بغایت منع ده

اغما اوغونلقده

صلوات الله عليه وسلامه كوزینه پرده حاصل اولمش ایدی صكره دن ینه زائل اولدی دیمشدر
امام فخر رازی قدس الله سره حق تبارك وتعالى نك يعقوب صلى الله عليه وسلم حقنده وابيضت
عيناه من الحزن قول شريفنده ايتدی حضرت يعقوب يا اسفا على يوسف ديدوكی زمانده
آغلمق غلبه ايلدی واول حالده كيشينك ياشله كوزی طولدقده اول كوز ياشنك بياضندن
كوز آغرمش كبی اولور وابيضت عيناه من الحزن بيوردوغی اول اولمقدر وبو قولك صحتنه
دليل بودر كه من الحزن بيورلمشدر حزنك تأثيری بكا غلبه سندندر يوخسه اعمى اولمقده
دكلدر اكر وابيضت معناسن غلبه بكايه حمل ايدرسك حزن ايله تعليل خوب اولور اكر عمايه
يعنی كورسوزلكه حمل ايدرسك مناسب اولمز حاصلی بزوم ديدوكمز اولیدر ديو بيورردی
آندن صكره ايتدی بو خصوصده علما اختلاف ايتمشلردر بعضلر غلبه ايله اعمى اولمش ايدی
صكره دن حق تعالى حضرتی ينه بصير ايتدی ديرلر ديو نقل ايلدی بعضلر چوق آغلمقدن
وغم وغصه دن ضعف بصر حاصل ايتمش ايدی قميص يوسفی تخفيف ايدردی حضرت يوسفك
صلوات الله عليه وسلامه كوملكنی كتوروب اوستنه آتوب يوسفك حياتی خبرينی كتوردكلری
زمانده كمال صفا وسروردندن وانشراح صدريدندن حزنی كيدی قوت بصر كلدی اصلا
كوزنده ضعف ونقصان قالمدی ديديلر بری دخی بودر كه اول حضرته حاشا بر كمسنه سب
ايلسه يا خود بر نقصان ويره جك نسنه سويليه قتلی واجب اولور علماء شافعيه قتنده توبه
ايلرسه قتل اولنمز اما امام اعظم رحمة الله عليه قتنده صلا عذری وتوبه سی مقبول
دكلدر البته قتل اولنمق لازمدر زيرا قتل انكا واجب اولمش حددر توبه ايله ساقط اولماز
نته كم حد قذف توبه ايله ساقط دكلدر حاشا تكری تعالى يه سب ايدنك توبه سی مقبولدر
زيرا بو حق الله در اما انبيا عليهم السلامدن برينه سب ايدنك توبه سی مقبول دكلدر زيرا
پيغمبر جنس بشردندر انكه عار لاحق اولمغه قابلدر وحق تعالى جميع معايبدن منزه دن
يعنی انبيايه سب ايدن قتلدن خلاص يوقدر اما سب ايدن اكر كافر ايسه مسلمان اولمغله
خلاص اولور بری دخی بودر كه احكام شرعيه دن ديلدوكی حكمی ديلدوكی كمسه يه مخصوص قلوردی
نته كم خزيمه نك رضی الله عنه شهادتنی ايكی كمسه نك شهادتی يرينه طوتمش ايدی ابو داود رحمه الله

عمارة

عمارة بن خزيمة بن ثابتدن اول دخی كندو عمندن كه اصحاب رسولدن ايدی صلى الله عليه
ورضی الله عنهم شويله روايت ايتمشدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم بر اعرابيدن بر آت
آلمش ايدی اعرابی اول حضرتك آردنجه شوبا آقچه سن آلاغه كيدردی فخر عالم صلى الله عليه وسلم
حضرتی سرعتله ايلرو كيدردی اعرابی كريده اكلندی خلق باشنه اوشديلر آتی بازارلقه
باشلديلر رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك صاتون آلدوغن بلمزلر ايدی اعرابی
زياده يه طمع ايدوب آخره بيع ايتمك ايستدی وآنلر فخر عالمك آلدوغی بهادن زياده ويرشلر
ايدی آخر قصه دن خبردار اولوب مشتريلر چكلديلر اعرابی دخی رسول الله حضرتنه
بيع ايتدوكنی انكار ايليوب سن اكه صاتدوغمه شاهد كتور ديدی خلق اعرابی يه ملامته باشلديلر
پيغمبر حضرتی يالاننمی سويليه سن صاتمشسن ديديلر بو اثناده خزيمه رضی الله عنه چقه
كلدی نزاعی ايشتدی همان ايتدی بن شهادت ايدرم كه سن بو آتی رسول الله حضرتنه
صاتدوكك ديدی بو داود حديثنده مذكوردر كه فخر عالم صلى الله عليه وسلم خزيمه نك
شهادتنی ايكی كشی شهادتی يرينه طوتدی ديدی صحيح بخاريده دخی زيد بن ثابت رضی الله عنه
حديثنده بو عبارت واقع اولمشدر فوجدتها مع خزيمة الذي جعل رسول الله شهادته بشهادتين
حاصلی رسول الله حضرتی شهادتنی ايكی شهادت يرينه طوتدوغی بو عبارتده صريحدر وام
عطيه يه نياحت خصوصنده رخصت ويردوكی دخی بو بابدندر امام مسلم رحمة الله عليه
ام عطيه دن روايت ايتمشدر كه خاتونلر حقنده يبايعنك على ان لا يشركن بالله شيئا ولا يعصينك
في معروف آيت كريمه سی نازل اولدی ونياحت يعنی ميته اوزره صاغو ايتمك دخی آيت كريمه تضمننده
تركی لازم اولنلردن ايدی بن ايتدم يا رسول الله الا آل فلان فانهم اسعدوني في الجاهلية
فلا بد لي من ان اسعدهم ديدم يعنی نياحتده فلان حقنده يا رسول الله بكا رخصت
وير زيرا آنلر جاهليتده بكا نياحتده معاونت ايتمشلر ايدی شمدی بندخی آنلره معاونت ايتمك لازم
ديكا اولوب آندن فخر عالم صلى الله عليه وسلم الا آل فلان ديو بيوردی يعنی مخصوص بر طائفه
ايچون رخصت ويردی ديكا اولور امام نووی رحمة الله عليه بو كلام ام عطيه يه خاصه در يا بر
قوم ايچون رخصته محمولدر وشارع ديلدوكی نسنه يی عمومدن تخصيص ايتمك واردر ديو بيوردی

وأسما بنت عمیس خاتونه ترك احداد ایچون رخصت بیوردوغی دخی بو بابدندر احداد ذلك معنا
اری وفات ایدن واری طلاق ویرن خاتونلر عدتلری ایچنده زینتی ترك اتمكدر یعنی كوك
طونانمق وحنا یاقمق وسرمه چكمك ضرورت اولمیجه ومسك وعنبر وسایر خوشبوی نسنه لر
كوترمك وسونمك جایز دكلدر عدت چقنجه بوده كه اولنان نسنه لردن صقنمق لازمدر آما
جعفر بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه شهید اولدقده خاتونی اسما بنت عمیسه فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتی تسلبی ثلاثا ثم اصنعی ما شئت دیدی یعنی اوچ كون ماتم لباسن كی دخی اندنصكره نه
استرسك ایله دیدی وابو برده بن نیارك اضحیه سی دخی فخر عالم حضرتنك تخصیصی بابندندر براء
بن عازب رضی الله عنه حضرتندن مرویدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم یوم نحرده
بزه خطبه بیوردب من صلی صلاتنا ونسك نسكنا فقد اصاب السنة ومن نسك قبل
الصلاة فتلك شاة لحم دیدی حاصلی بركسنه كه بزم نمازمزی قلدی وقربانمز كبی اولدی
كشی سنته یتشدی یعنی یرینه كتوردی وبركسنه كه قربانی بیرام نمازندن اول كسدی اول
قربان دكلدر اتی قیون در دیمك اولور آندن ابو برده بو سوزی ایشدیجك برنده طوردی
یا رسول الله بن نمازه قلمدین قربانمی كسدم بكون یمك ایچمك كونی ایدوكن بلوردم استعجال ایدوب
بولیا اتم كیدم یدم واهلمه وقوكشیلره طعام ایتدم دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
تلك شاة لحم دیو بیوردی یعنی قربانك یرینه كچمز اول اتدوكك اتی قیون اتیدر دیدی آندن ابو برده
ایتدی عندی عناق جذعة هی خیر من شاتی لحم فهل تجزی عنی یعنی بنم یانمده بردیشی
اوغلاق واردر كه ایكی قیوندن یكدر اول اوغلاق بندن اضحیه یه قنا ایلری دیمكدر تجزی
تقضی كبی در وزن ومعنی دیدیلر ابو برده رضی الله عنه بویله دیجك رسول الله صلی الله علیه وسلم
نعم ولن تجزی عن احد بعدك دیدی سندن اضحیه یرینه كچر اما سندن صكره بركسه دن
كچمز دیمك اولور حاصلی كچی تیمندن اضحیه جایز دكل ایكن جوازی ابو برده یه مخصوص قلندی
بیهقی روایتنده عقبة بن عامره دخی اضحیه سی مقبول اولدی دیو واردر اولشدن ابو برده
مخصوص دكلدر دیو علماء حدیث رحمهم الله تعالی بعض كلام اتشاردر واما ابو برده حدیثی
مخرجی صحیحدر اكرچه كم عقبه حدیثی دخی بیهقی قتنده مخرج صحیحدندر دیدیلر وبرجماعت

قولنده وارد اولان حدیث مرسلده براهل قرآن كسیه برخاتونی آكی ویروب قرآن عظیمده
بر سوره یی مهر یرینه اعتبار ایتدوكی دخی بو تخصیص بابندندر ابو النعمان الازدی دن مرویدر كه
رسول الله صلی الله علیه وسلم برخاتونی قرآندن بر سوره اوزره بركسیه تزویج ایتدی ولا یكون
لاحد بعدك مهرا دیو بیوردی دیشدر یعنی قرآن سندن صكره كسیه مهر اولمز دیمكدر وخصایص
محمدیه دن صلوات الله علیه وسلامه وآله وصحبه اجمعین بری دخی بودر كه محموم اولدوغی زمانده
اجری مضاعف اولماغیچون اول حضرته ایكی كشی حماسی قدر حما عارض اولوردی بری دخی بودر كه
بیهقی روایتنده اول حضرت صلی الله علیه وسلم خسته ایكن حالن صورماغه اوچ كون جبرائیل
علیه السلام ارسال اولنمش ایدی بری دخی بودر كه اول سلطان رسالت صلی الله علیه وسلم
سعادتله دار آخرته رحلت بیوردقلرنده اوچ كون ملوك بولك خلق اوزرینه نماز قلدیلر امام
ودعای جنازه سز واوچ كوندن دفن اتدیلر وقبر شریفلری ایچنه قطیفه دوشدیلر اوچ كون
دفن اولنمامق وقبر ایچنه قطیفه دوشمك اكا مخصوص ایدی غیریلره جایز دكلدر نیته كم شافعیه
تنصیل اتمشلردر ان شاء الله تعالی بری دخی بودر كه جسد شریفی هركز چوریمز وانبیا علیهم السلام
هب بویله در زیرا ابو داود رحمة الله علیه روایتنده ان الارض لا تأكل اجساد الانبیاء بیورلشدر
ارض پیغمبرلرك جسدلرین یمز دیمكدر بری دخی بودر كه آندن میراث الینمز ایدی سایر انبیانك
دخی ماللری وارثلرینه دكمزدی بوننك وجهنده بعضلر ملكی اوزره باقیدر آنوكیچون میراث
اولنماز دیدیلر بعضلر دخی صدقه اولور آنوكیچون میراث اولنماز دیدیلر امام نووی رحمة الله علیه
زیاده روضه ده ایتدی صواب بودر كه ملكی زایل اولوب مسلمانلره صدقه اولدوغنه جزم ایلدی
دیدی بو تقدیرجه اول حضرت صلی الله علیه وسلم جمیع مالن فقرایه وصیت اتمك جایز ایدی
اما غیرلره ثلثدن زیاده جایز دكلدر سایر انبیا علیهم السلامك دخی ماللری میراث اولمدوغنه
دلیل بودر كه خواجه عالم صلی الله علیه وسلم نسائی روایتنده انا معاشر الانبیاء لا نورث
دیو بیورمشدر بوننك مقتضاسی بودر كه جمیع انبیا علیهم السلامك ماللری كسیه میراث اولمایه
بو تقدیر اوزره قرآن عظیمده وورث سلیمان داود بیورلدوغندن وزكریا دخی فهب لی من
لدنك ولیا یرثنی بیورلدوغندن كه ظاهرلرندن انبیانك ماللری میراث اولدیغی اكلانور بویله

جواب ویریلمکه آیاتِ کریمه لرده واقع اولان ارثدن مراد علم ونبوت ارثی در یوخسه مال
ومُلك ارثی دکلدر دینلدی بری دخی بودرکه قبر شریفنده حیات اوزره در سایر انبیا علیهم السلام کذلك
دخی بویله در لر بعضلر قولنجه قبرنده اذان واقامتله نماز قیلوردی ابن زباله وابن نجار رحمه الله
حکایت ایتمشلردرکه ایام حره ده که حجاج یوسف مدینه یه واردوغی فتنه زمانیدر اوچ
کون مدینه ده اذان ترك اولندی خلق شهردن طشره چیقمشلر ایدی سعید بن مسیب رضی الله عنه
مسجد رسولده ایدی صلی الله علیه وسلم اول اثناده بڭا وحشت کلدی دخی قبر شریفك یاننه
واردم اویله زمانی اولدوغی کبی قبر شریفده اذان اوقندی آندن اویله نمازین قلدم اندن صکره
اوچ کیجه تمام اولنجه هر نماز وقتنده قبر شریفده اذان اوقنوب اقامت اولندی صکره دن خلق
شهره کلوب مؤذنلر اذان اوقوماغه باشلدیلر اذانلرینی ایشتدم قبر شریفدن ایشتدوکم کبی
دیو بیوردی مرادِ شریفی بی شك وشبهه مؤذنلرك اذانی نیجه ایشیدیلورسه شویله ایشیدلوردی
دیمکدر بو دخی ثابتدر که انبیا صلوات الله علیهم اجمعین حج ایدرلر و لبیك دیرلر اگر سؤال اولنور
ایسه نیجه حج ایدرلر ونیجه لبیك دیرلر آنلر خود میتلردر دار آخرت دار تکلیف دکلدر پس صلات
وحجك اصلی ندر دینلورسه جواب بودرکه آنلر شهدا کبی در بلکه دخی افضلدر شهدا لحود حق
جل وعلا قتنده حیاتده در لر ورزقلری ویریلور ایمدی حج ایتمك ونماز قلمق بعید اولماز یاخود
شویله دینلور عالم برزخده که موتلرك کوتیدن روز قیامته وارنجه اولان زماندر اول زمانده
آنلره کثرت عمل وزیاده اجر وثواب ایچون دنیاده کبی ویریلور واخرتده منقطع اولان تکلیفدر عمل
دکلدر جایزدرکه عمل تلذذ طریقیله اوله حاصل تکلیف طریقیله اولمایا نیته کیم بودرکه قرآن اوقورلر وتسبیح
ایدرلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك شفاعت زماننده بعضیه وارد اولدوغی دخی
بو قبیلدندر اگر سؤال اولنوب نیجه آنلره حیات اثبات اولنور که قرآن عظیم رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنك موتنه ناطقدر انك میت وانهم میتون بیورلمشدر وحدیث شریفده انی مقبوض اولدم
اولمشدن بونلر دلیلدر که اول حضرت میت دردیو شریعتده ثبت اولنمشدر وحضرت صدیق
رضی الله عنه دخی ان محمدا قد مات دیمشدر واهل اسلام اول حضرته میت اطلاقنده اجماع
ایتمشلردر بو جمله دن صکره حیات دعوا ایتمك نیجه راست کلور دینلورسه شیخ تقی الدین سبکی

رحمه

رحمه الله علیه جواب ویروب بیورمشدرکه اول موت مستعقبدر کلایدیکی اگرچه وفات ایتدیلر
اما صکره دنینه حیات ویرلدیکی انوکیچون ایدیکه مخلفاتی وارثه انتقال ایتمدی حضرت ابی بکر صدیق
رضی الله عنه پیغمبر علیه الصلوة والسلامك اهلنه وخدمنه آندن نفقه ویروردی انتقال املاك
ملك ومال موتِ مستمر ایله مشروطدر یعنی هماناولوب کیدوب قیامته دك حیات بولمیه
مال وملکی انتقال ایلر یوخسه بونلرك ایمز ومنکره کلن حیات حیات اخرویه درو شك
یوقدرکه بو حیات سایر حیاتدن اتم واکملدر روحه ثابتدر بلا اشکال وبو دخی ثابتدرکه
انبیانك صلوات الله علیهم اجمعین بدنلری چورومز وحدیث صحیحده سایر میتلره حلول ایدن کبی
بدنلرینه عودت ایتدوکی دخی ثابتدر قنده قالدی شهدا قنده قالدی انبیا صلوات الله علیهم
اجمعین وبو مرتبه لرده شبهه یوقدر ایمانمز بونده درکه روح بدنه عودت ایتدکدنصکره
دوام واستمرار اوزره بدنده طورسه محال وبدن اول آنده دنیاده کی حالت اوزره صاغ اولورمی
یوخسه روح تکری تعالی دیلدوکی یرده طوروب بدنده روحسز حیات بولورمی و بو معنی
یعنی بی روح صاغ اولمق حق تعالی نك قدرتندن بعید دکلدر جایزدرکه بر حالت خلق
ایلیه آنوکله بدندن بعض افعال صادر اوله عقل بو مرتبه تجویز ایلر وشویله که دلیل صحیح
سمعی دخی وارد اوله اتباعی لازم اولور حاصل بو که علمادن بر جماعت بو معنی یه ذکر ایتمشلردر
وحضرت موسی صلوات الله علیه وسلامه قبرنده نماز قلدوغی بوکا شاهددر زیرا نماز صاغ
بدن ایستر وکیفیتِ انبیاده انبیا علیهم الصلوة والسلامدن صادر اولان صفاتك مجموعی صفاتِ
اجسامدندر و بو حیات حیات حقیقیه اولمدن بدن دنیاده کی کبی روحله اولمق لازم کلمز
تا کیم اکل وشرب محتاج اوله وسایر ضرورتات معاش نه ایسه آنلاری اقتضا ایلیه بلکه
بر طورِ آخر اوزره اولوب بو حیات مخصوصه نك بر حکمی دخی اولور والحاصل آنلرده بو نوع
حیات اثباتندن عقل امتناع ایلمز اما علم وسمع متوکدیسی ادراکات آنلره وسایر میتلره ثابت
ایدوکنده شك یوقدر شیخ زین الدین المراغی حکایة ایدوب اما بو هر کشیه نصیبا ولمایه
قیتی آز بولنور دیمشدر بری دخی بودرکه قبر شریفنده بر ملك طوروب امتك ایتدوکلری صلوات
اول حضرته عرض ایلر امام احمد ونسائی وحاکم روایت ایتمشلردر اما حاکم بو عبارتله تصحیح ایتمشدر

إنَّ لِلّٰهِ مَلَائِكَةً سَيَّاحِينَ فِي الْأَرْضِ يُبَلِّغُونِي عَنْ أُمَّتِي السَّلَامَ دیو بیورمشلر یعنی تحقیقا حق سبحانه
وتعالینك یر یوزنده سیاحت ایدر ملکلری واردر که امتمدن سلام ایتشدورلر دیمکدر وصحیحنده
روایتنده عماره دن بویله مرویدر که إِنَّ لِلّٰهِ مَلَكًا أَعْطَاهُ سَمْعَ الْعِبَادِ كُلِّهِمْ فَمَا مِنْ أَحَدٍ
يُصَلِّي عَلَيَّ إِلَّا أَبْلَغَنِيهَا دیو بیورمشلردر معناسی تحقیقا حق تعالینك بر ملکی واردر که حق
جل وعلا جمیع قوللرینی ایشتمکی اول ملکه اعطا ایتمشدر یعنی انکا بر قوت سامعه ویرمشدر که
هر کیشی نه دیرسه انی ایشیدر پس بر کیمسنه بنکا صلوات ایلرسه اول ملك انی آنوله صلاتنی
بنکا ابلاغ ایلر دیمکدر و امتنك اعمالی دخی اول حضرته عرض اولنور و انلر ایچون استغفار ایلر
عبد الله بن المبارك رحمة الله علیه سعید بن مسیب رضی الله عنه حضرتلرندن روایت ایلر که لَيْسَ
مِنْ يَوْمٍ إِلَّا وَيُعْرَضُ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَعْمَالُ أُمَّتِهِ غُدْوَةً وَعَشِيًّا فَيَعْرِفُهُمْ
بِسِيمَاهُمْ وَأَعْمَالِهِمْ دیو بیوردی معناسی هیچ بر کون یوقدر که صباحده و اخشامده رسول الله
حضرتنه امتنك عمللری عرض اولنمایه فخر عالم انلاری سیمالریله و عمللریله بیلور دیمکدر پس
هر کیشیه واجبدر که بو حالی ملاحظه ایلیوب انکا کوره عمل ایشلیه بری دخی بودر که اول
حضرتك منبر شریفی حوضنك اوستنده در بر روایتده منبری جنت ترعه‌لرندن بر ترعه‌نك
اوزرنده در و ترعه دیو اصلده شول باغچه یه دیرلر که یوکسک یرده اوله دوز یرده اولنجق
انکا روضه دیرلر علمادن برکیمسنه بونك ظاهری اوزره اولدوغنه خلافا عندی بو حق در
ومحسوس وموجوددر زیرا قدرة الله صالحه در آنده هرکز عجز یوقدر هر نسنه که صادق
خبر ویره انکا ایمان واجبدر دیدیلر بری دخی بودر که منبر یله قبر شریفنك ما بینی جنت
روضه‌لرندن بر روضه در و بو کلام حقیقت اولمق و مجاز اولمق احتمالی وار اما حقیقت اولدوغنه علت
وجهی بودر که رسول الله صلی الله علیه وسلم خبر ویرمشدر جایزدر که اول ما بین جنت
یرندن بر قطعه اوله حجر الاسود جنت حجرندن بر قطعه اولدوغی کبی بو دخی جنت طپراغندن
بر قطعه اوله کذلك نیل و فرات ارمقلری دخی جنتدندر و هندستان میوه‌لری دخی حضرت
آدمك جنتدن چیقردوغی یکیدکلردندر حق تبارك وتعالینك حکمتی مقتضاسنجه جنتك
طاشندن و طپراغندن و صویندن و میوه‌سندن دنیاده اولمق جایزدر اما مجاز اولدوغنه

مسببك

مسببك اسمنی سببه اطلاق طریقیله در اول موضع شریفده عبادت ایتمك جنته کیرمکه سبب
اولدوغی جهتدن اول درایه روضه جنت دینلمشدر اولا ابن ابی جمره بویله دیمشدر بعضلر اوراده
عبادت ایتمك مآلی عابدك جنته کیرمسی اولدوغیچون روضه جنت دینلدی دیدیلر
ابن ابی جمره نك دیدوکی سوزدندر و بهجة النفوس آدلو کتابنده بر قول حکایت ایتمشدر که
اول موضع شریف بعینه جنته نقل اولنور دخی جنت باغچه‌لرندن بر باغچه اولور دیمشلر
کندو ایدر اظهر بودر که ایکی قول ما بیننی جمع اولنوب دینله که اوراده عبادت سبب جنت
اولمغله اول موضع بعینه جنته نقل اولنمق ایکیسی دخی واقعدر انلرده منافات یوقدر
دخی زیاده تفصیل مقصد اخیرده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی بری دخی بودر که اول
حضرتك قبری جمله‌دن اول شق اولنسه کرکدر امام مسلم روایتنده أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ
عَنْهُ الْأَرْضُ واقع اولمشدر و نفخ صورده صعقه یتشدوکی یعنی عقلی کیدوب بیهوش اولدقلری
آدمك افاقه بولانی اول حضرت اولسه کرکدر نیته کیم صحیح بخاری‌ده ابو هریره رضی الله عنه
حضرتلرندن مرویدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم أَنَا أَوَّلُ مَنْ يَرْفَعُ رَأْسَهُ بَعْدَ النَّفْخَةِ
فَإِذَا أَنَا بِمُوسَى آخِذٌ بِقَائِمَةٍ مِنْ قَوَائِمِ الْعَرْشِ فَلَا أَدْرِي أَقَامَ قَبْلِي أَمْ جُزِيَ بِصَعْقَةِ الطُّورِ
دیو بیورمشدر یعنی بن صوری چالندقدن صکره باشمی قالدرانلرك اولی اولسم کرکدر
ناکاه اول زمانده حضرت موسی صلوات الله علیه وسلامه عرشك ایاقلرندن برینی
طوتمش کورسم کرکدر انی بیلمسم کرکدر که بندن اول می قیام ایتدی یوخسه طور طاغنده
اکا واقع اولان صعقه ایله اکتفا اولنوب نفخ صورده صعقه حاضر اولمادیمی دیمك اولور
ودخی صراطی جمله‌دن اول کچسه کرکدر امام بخاری ابو هریره دن بویله روایت ایتمشدر
و قبرندن قیام ایتدوکی زمانده یتمش بیك ملك آراسنده خروج ایتسه کرکدر نیته کیم کعب الاحبار
رضی الله عنه دن مرویدر که مَا مِنْ فَجْرٍ يَطْلُعُ إِلَّا نَزَلَ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ يَحُفُّونَ بِقَبْرِهِ
صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَضْرِبُونَ بِأَجْنِحَتِهِمْ حَتَّى إِذَا أَمْسَوْا عَرَجُوا وَهَبَطَ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ
حَتَّى إِذَا انْشَقَّتْ عَنْهُ الْأَرْضُ خَرَجَ فِي سَبْعِينَ أَلْفًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ يُوَقِّرُونَهُ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
دیو بیورمشدر امام بخاری رحمة الله علیه تاریخ مدینه‌ده بونی جمع روایت ایلدی معناسی صباح

بتشریف ملک کوکدن اینرلر دخی اول حضرتک قبر شریفنی اطرافین احاطه ایدرلر و قنادلرین
اوررلر چاق اخشام اولنجه آندن اول ملکلر کوکه چقرلر یتمش بیک ملک دخی اینوب چاق
اول حضرتک قبری یاریلوب چقنجه بو حال اوزره اولورلر اول زمانده که قبرندن طوروب یتمش
بیک ملک الکنده چقر ملکلر آنی تعظیم و تکریم ایدرلر دیکاولور و براقه بنوب حشر
یرینه وارسه کرکدر طبری ذکر اتدوکی اوزره حافظ سلفی بویله روایت اتمشدر و موقف
حشرده جنت حله لرینک اشرفنی کینه کرکدر بیهقی روایتنده بویله درکه باکه بر حله کیدرهلر
که بشر اکر قیمت تقدیر اینه میه دیشلردر و کعب بن مالک رضی الله عنه دن بو لفظیله وارد اولشدر
یحشر الناس یوم القیمة فاکون انا وامتی علی تل ویکسونی ربی حلة خضراء دیو بیورمشلر
یعنی قیامت کوننده آدم اوغلانلری حشر اولنسه کرکدر بن امتمله بر دپه نک اوستنده اولسم
کرکدر و ربم بکا بر یشیل حله کیدرسه کرکدر دیکاولور امام طبرانی رحمة الله علیه بویله روایت
اتمشدر و ابن ابی شیبه نقلنده یحشر الناس علی تل وامتی علی تل وارد اولمشدر یعنی ناس بر دپه نک
اوستنده حشر اولنور و بنم امتم دخی بر دپه نک اوستنده حشر اولنور دیکاولور بزار روایتنده رسول الله
صلی الله علیه وسلم امتیله سایر خلق اوزره بر یوکسک دپه اوستنده حشر اولنه دیو بیورمشلردر
و ابن مسعود رضی الله عنه اول حضرتدن روایت اتدوکی اوزره عرشک صاغ یاننده طورسه
کرکدر آندن غیری کمسه اوراده طورمیوب اولین و آخرون غبطه ایدوب نولایدی بزده اوراده
طورایدق دیسه لر کرکدر بری دخی بودر که اول حضرته مقام محمود اعطا اولنسه کرکدر امام
بغوی رحمة الله علیه آیدر مجاهد قولنجه معناسی عرش اوستنه اوتورسه کرکدر و عبد الله بن سلام
قولنجه کرسی اوستنه اوتورسه کرکدر دیمکدر دخی تفصیلی اشاغیده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی
بری دخی بودر که حق سبحانه وتعالی اهل موقف بیننده فصل قضا اتدوکده اول حضرته شفاعت
عظمی ویرلشدر شول زمانده که ناس انبیادن منکر اولوب اول حضرتی پناه ایدینه لر اول
زمانده شفاعت که مخصوصدر و جنتده بر طائفه نک رفع درجاتی ایچون شفاعت ایتسه کرکدر
بو مرتبه لر غیری پیغمبره میسر دکلدر بونک دخی تفصیلی مقصد اخیرده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی
بری دخی بودر که یوم قیامتده لواء الحمد صاحبی اولسه کرکدر امام مسلم رحمة الله علیه نقلنده

حضرت

حضرت آدم و آندن اشاغه اولانلر انوک تحت لواسنده اولسه کرکدر و باب جنتی اول قرع ایدن
اول حضرتدر نتهکم امام مسلم نقلنده انس رضی الله عنه حضرتدن مرویدر که انا اکثر الناس
تبعا یوم القیمة وانا اول من یقرع باب الجنة بیورلمشدر بو حدیث شریف مقتضاسنجه قیامتده
اول حضرتک تابعی سایر انبیا علیهم السلامدن چوق اولسه کرکدر و باب جنتی اول اول قرع
ایدوب آچدرسه کرکدر ینه مسلم نقلنده انس رضی الله عنه دن مرویدر که آتی باب الجنة
یوم القیامة فاستفتح فیقول الخازن بک امرت لا افتح لاحد قبلک بیورلمشدر یعنی قیامت
کوننده جنت قپوسنه کلورم دخی آچدرمق استرم و خازن جنت آیده که سنک آچماغه امر اولندم
سندن اول کمسه یه فتح اتمزم دیه طبرانی روایتنده بو دخی وارد اولمشدر که خازن ولا اقوم
لاحد بعدک دیه یعنی سندن صکره بر کمسه یه دخی قیام اتمزم دیه بو دخی فخر عالم صلی الله علیه
وسلم خصایصندن بشقه شنده در که خازن جنت اولان رضوان علیه السلام اول حضرتدن غیری
کمسه یه قیام اتمیه و جمله دن اول جنته اول کیروب فقرای مؤمنین آنوکله کیرسه لر کرکدر ترمذی رحمه الله
روایتنده وارد اولمشدر که انا اول من یحرک حلق الجنة فیفتح الله لی فیدخلنیها ومعی فقراء
المؤمنین ولا فخر دیو بیورمشدر یعنی بوندن صکره فهم اولنور که باب جنتک حلقه لرینی تحریک اینه نک
اولی اول حضرت اولسه کرکدر آندن حق تعالی جنت قپوسن اکا فتح ایدوب ابتدا داخل ایلیه
و کرک مؤمنلرک فقراسی اول حضرتیله کیرسه لر کرکدر رزقنا الله تعالی بحرمة سیدنا ونبینا
محمد المصطفی علیه من الصلوات ازکاها ومن التحیات اصفاها بری دخی بودر که کوثر ایرماغی
اول حضرتک حوضنه آقسه کرکدر آقدوغی یرلر در و یاقوت اوزری اولسه کرکدر
صویی عسلدن لذیذ و قاردن آق اولسه کرکدر جمله خصایصندن بری دخی وسیله در
که جنتده اولان درجه لرک اعلاسیدر و اول حضرته مخصوصدر صلوات الله علیه وآله وصحبه
الطیبین الطاهرین اجمعین اما اول حضرتک علیه الصلوة والسلام امتی زادها الله تعالی
قدرا وشرفا که افضل امم در بونلر دخی بعض خصایص ایله ممتاز بیورلمشدر که سایر امتلره
میسر اولمامشدر اولا معلوم اوله که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی انس و جنه
مبعوثدر انلیک طائفه سی بله اول حضرتک امتندن اولدقلرنده شک و شبهه یوقدر لکن اول حضرت

[illegible]

کندوسی طائفهٔ انسدن ظهور ایدوب بونلر آراسنده اولدیغی جهتدن حق جل وعلا نك بر
عنایتی آنوك امتنك انسانیه‌سی جانبنده معروف اولوب بو طائفهٔ کمال فضلندن کنتم خیر امة
اخرجت للناس خلعت فاخره‌سی ایله تشریف بیوروب ورثهٔ انبیا قیلدی و احکام شرعیه استخراجنه
بونلره رتبت اجتهاد میسر ایلدی که رأیلری مؤدی اولدیغی مرتبه ایله حکم ایدرلر بو امت
زماننه قالن پیغمبرلر اعنی حضرت عیسی و حضرت خضر صلوات الله علی نبینا وعلیهما برنسنه
حکم ایدر اولسه‌لر محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم شریعتیله حکم ایدرلر حق تبارك وتعالی
بو شریعتك احکامن آنلره الهام ایلر یا خود خضر کابنا صلی الله علیه وسلم حضرتلری روح
پاکندن فیض آلورلر یا تکری تعالی بزه بیلدکی طریقیله علم حاصل ایدوب امت محمد آراسنده
علیل و عزیمدن نه حکم ایدرلرسه آنوك شرع شریفیله حکم ایدرلر کندو نبوتلری زماننده
اولان شریعتله حکم ایتمزلر امدی انلر بو حضرته تابع لردر حکیم ترمذی قدس الله سره العزیز
ختم الاولیاء آدلو کتابنده بوکا تنبیه ایتمشدر و عنقاء مغرب صاحبی قدس الله سره دخی
بیان بیورمشدر و مولانا سعد الدین تفتازانی دخی بعض مصنفاتنده اشارت بیورمشدر
اکر سؤال اولنورسه صحیح مسلمده وارد اولمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم لیوشکن
ان ینزل فیکم ابن مریم حکما مقسطا فیکسر الصلیب ویقتل الخنزیر ویضع الجزیة
بیورمشدر معناسی یقین ایلیوب عیسی علیه الصلوة والسلام سزوك آراکوزه حاکم عادل
اولدیغی حالده نزول ایتمه‌سی یاقلشدی ایندی دخی خاچلری قیران و خنزیرلری قتل
ایلیو کفاردن جزیه قبول ایتمز یا اسلام قبول ایلر یا خود قلیچدن کچور دیک اولور بوایله
اتدوکی خود حکم شرعه مخالفدر زیرا کتابی اولن کافر جزیه ویرجکدنصکره قبول ایتمك
واجبدر قتلی جایز دکلدر و اسلامه اکراهی دخی جایز دکلدر بوایله اولیجق عیسی علیه السلام
جواب بزم پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم شریعتیله حاکم اولمق نیجه راست کلور دینلورسه
بودرکه حضرت عیسی علیه السلام بو شریعتله حاکم اولاجغی مقرردر و جزیه خصوصنك
بودرکه کتابیدن جزیه قبولنك واجب اولمه‌سی قیامته دك مستمر اولن حکملردن دکلدر بلکه
نزول عیسایه وارنجه دکدر اول زمان کلدوکده بو حکم منسوخ اولمانی رسول الله حضرتی

بیان بیورمشدر نسخ ایدن عیسی کلدر بلکه نسخی بیان ایدن رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتیدر امدی دلالت ایدرکه اول زمانده عیسی علیه السلامك جزیه قبول ایتمدوکی بنه
بزم پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم شریعتیدر امام نووی رحمه الله شرح مسلمده
بوکا اشارت بیورمشدر و شیمدیکی زمانده جزیه قبول اولنوب اول زمانده قبول اولمادوغنك
وجهی ابن بطال رحمة الله علیه ذکر ایتدوکی اوزره بودرکه شمدی ماله احتیاج واردر اما نزول
عیسیدن صکره مال شویله چوق اولوب شویله‌نی رغبت اولسه کرکدر کیمسه قبول ایدرکسنه بولنمیه
کرکدر آنکیچون یا قتل ایدوب یا ایمان بالله قبول ایتسه کرکدر و شیخ ولی الدین ابن العراقی
رحمه الله علیه دخی بوایله جواب ویرمشدرکه یهود و نصاری دن جزیه قبولی شول عذر لدر که
اللرنده توریت و انجیل اولمغله جهللرندن شویله صانورلرکه کندولر شرع قدیم اوزره در اول
کتابلرینك حکمی منسوخ اولدوغنده شبهه‌لری واردر اول زمانه که حضرت عیسی صلوات الله علیه
نزول ایلر حال منکشف اولوب اول شبهه‌لری زائل اولسه کرکدر عذره مجال قالمسه کرکدر پس
لازم کلورکه یا ایمان کتوره لر یا خود قتل اولنه لر بو جواب اولکیدن اولیدر و خضر علیه السلام
نبوتنه و بو زمانه دك بقاسنه قائل اولن علمانك قولنجه اول دخی بو ملت شریفه احکامنه
تابعدر و الیاس علیه السلام دخی امام قرطبی رحمه الله تصحیح ایتدوکی اوزره حیاتدهدر اول دخی
بوملته تابع اولنلردندر و الحاصل انبیا علیهم السلام ما بیننده رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتندن غیری بر پیغمبر یوقدرکه اکابر رسول تابع اولمش اوله امت محمد بو شرف کفایت
ایدرکم تابع اولدقلری رسول کریمه حق تعالی نك رسوللری تابع اولمشلردر و کتاب عزیزنده
کنتم خیر امة خطابیله مشرف اولمشلردر امدی بو امت سلکنده منتظم اولنلره لایقدرکه
اخلاق حمیده ایله اتصافه سعی ایدهلر تاکه بونلره تقدیر اولنان سعادت ابدیه وصولینه فائز اوله‌لر
کنتم خیر امة دیمك کنتم فی اللوح المحفوظ دیمکدر بعضلر کنتم فی علم الله دیمکدر دیدیلر حاصل کلام
خیر امت اولدوغکز لوح محفوظده ثابتدر دیمکدر یا خود حق تعالی نك علمنده ثابتکز دیمکدر
مجاهددن مرویدرکه کنتم خیر امة اخرجت للناس اذا کنتم علی الشرایط المذکورة دیمکدر دیو بیورمشلر
معناسی شرایط مذکوره اوزره اولدوغکز زمانده یعنی امر بالمعروف و نهی عن المنکر ایتدوککز زمانده

خیر امت اولورسز دیمک اولور و بعضلر دخی بونلر خیر امت اولدوغی بونلردن مسلمین چوق اولدوغی
ونهی عن المنکر بونلرده شایع اولدوغیچوندر دیدیلر بعضلر ایتدیلر بو خطاب اصحاب رسول
صلی الله علیه وسلم جماعتنه در نیته کم فخر عالم صلی الله علیه وسلم خیر الناس قرنی ثم الذین
یلونهم ثم الذین یلونهم دیو بیورمشدر معناسی آدم اوغلانلرینک افضلی بنم زمانمده اولن اهل
اسلامدر آنلردن صکره افضلی آنلر عقبنجه کلنلردر و آنلردن صکره افضلی آنلردن صکره کلنلردر
دیمکدر بو دلالت ایلرکه بو امتک اولی آخرندن افضل اوله علمای عظام مذهبلری بودر و بیوردقلری
عمرنده بر کره اول حضرتک صحبتنه یتشن کسنه صکره کلنلرک جمله سندن افضلدر و صحبت رسول
صلی الله علیه وسلم فضیلتنه برابر عمل اولماز والحاصل جمهورک مذهبی بودرکه ذکر اولندی اما
ابو عمرو بن عبد البر رحمه الله بوکا ذاهب اولمشدرکه صکره کلنلر ایچنده بعض کسنه واردرکه
صحابه نک بعضیسندن افضلدر و اول حضرتک خیر الناس قرنی بیوردوغی عمومی اوزره دکلدر
شول دلیل ایله که زمان شریفنده فاضل ومفضول وار ایدی یعنی فضیلتده برابر دکللر ایدی
وصحابه دن بعض کسنه وار ایدی که اهل بکا یوردن ایدی آنلره حد اقامت اولنمش ایدی ابو امامه
رضی الله عنه روایتنده حضرت فخر کاینات صلی الله تعالی علیه وسلمدن مرویدرکه طوبی
لمن رآنی وآمن بی وطوبی سبع مرات لمن لم یرنی وآمن بی دیو بیورمشدر طوبی کلمه تحیتدر
ذکر اولندی وینه کوچکلک شول کسنه یه که بنی کوردی و بکا ایمان کتوردی و یدی کره تحسین شول کسنه یه که
بنی کورمدی و بکا ایمان کتوردی دیمک اولور و ابو داود طیالسی رحمه الله علیه محمد بن ابی حمیددن
اول دخی زید بن اسلمدن اول دخی حضرت عمردن رضوان الله علیهم اجمعین روایت ایتمشلردرکه
ایتدی کنت جالسا عند النبی صلی الله علیه وسلم فقال اتدرون ای الخلق افضل ایمانا
قلنا الملائکة قال وحق لهم بل غیرهم قلنا الانبیاء قال وحق لهم بل غیرهم ثم قال
صلوات الله علیه وسلامه افضل الخلق ایمانا قوم فی اصلاب الرجال یؤمنون بی ولم یرونی
فهم افضل الخلق ایمانا دیدی معناسی بودرکه بن رسول الله صلی الله علیه وسلم قتنده
اوتورردم اول حضرت ایتدی ایمان جهتندن خلقک افضلی قنقیسیدر بلورمیسز دیدی
بز ایتدوک ملکلردر دیدک خواجه عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی آنلار لایق وسزاواردر

آنلاره

آنلاره وندسوز بنم مرادم غیریدر دیدی ینه بز ایتدوک پیغمبرلردر دیدک خواجه کاینات
علیه شرایف الصلوات آنلار لایق وسزاواردر که ایمان جهتندن افضل خلق اوله لر آنلر
ندسوز بنم مرادم غیریلردر دیدی آخر بیان بیوروب ایتدی ایمان جهتندن افضل شول قومدرکه
آتالری بللرنده باکه ایمان کتوررلر بنی کورمدین مؤمن اولورلر ایتدی ایمان جهتندن خلقک
افضلی آنلردر دیمک اولور اما بو حدیثک اسنادنده ضعف واردر دیدیلر و روایت اولنمشدرکه بنی
عمر بن عبد العزیز رحمة الله علیه مسند خلافته جلوس ایتدوکی زمانده باکه عمر بن خطاب
حضرتنک سیرتنی یازکوندر تاکه کوره عمل ایدهیم دیو سالم بن عبد الله خدمتنه مکتوب کوندردی
وسالم رضی الله عنه حضرت عمرک اوغلی نک اوغلیدر اول دخی یازدیکه اکرسن حضرت عمر
رضی الله تعالی عنه سیرتی ایله عمل ایدرسک عمردن افضلسن زیرا سنک زمانک عمر زمانی کبی
وسنک رجالک عمر رجالی کبی دکلدر دیمکدر آندن خلیفه زمانسی علماسنه مکتوبلر یازدی
آنلرده بویله خبر کوندردیلر بونلر دلالت ایلرکه صکره کلنلرده صحابه نک بعضیسندن افضل کمسنه
اولمق جایزدر ایدی اما حق بودرکه جمهور علما رحمهم الله تعالی ذاهب اولمشلردر رسول الله
حضرتنک جمال شریفین مشاهده وقلوب صحبتنه یتشمک کبی شرف اولمز صحابه کرامک رضی الله عنهم
افضلیتنه دلایل چوقدر بری برین تقویت ایدر و بقیه مباحث مقصد سابعده
فضایل صحابه ده کلسه کرکدر رضوان الله علیهم اجمعین الحمد لله رب العالمین و بو امت شریفه
حق سبحانه وتعالی بعض فضایل خاصه ایله مکرم قلدوغنه نیجه اخبار وآثار دلالت ایتمشدر
جمله دن بری بودرکه ابو نعیم رحمه الله علیه حضرت ابی هریره دن رضی الله عنه روایت ایتمشدرکه
ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشدرکه حضرت موسی علیه الصلوة والسلام اوزره
تورات نازل اولدوغی زمانده اوقودی دخی بو امتک ذکرین آنده بولدی و ایتدی یارب
بن الواحده یازلمش بر امت بولدم که آخرون سابقون آنلردر یعنی امتلردن صکره کلوب شرفده
مقدم اولنلر آنلردر آنلاری بکا امت ایله دیدی حق جل وعلا آنلر امت احمددر دیو جواب
ویردی آندن حضرت موسی ایتدی یارب بن الواحده بر امت بولدم که آنلرک کتابلری
سینه لرنده در آنی آشکاره اوقورلر اولا امتی باکه امتم ایله دیدی ینه حق سبحانه وتعالی آنلر

أمتِ احمددر دیو جواب ویردی آندن موسی علیه السلام یا ربّ بن الواحده برامت بولدم که
مال غنیمتی اکل ایدرلر آنلری باکه امت ایله دیدی بنه ربّ عزت آنلر امت احمددر دیو جواب
ویردی بنه موسی علیه السلام آیتدی یا ربّ الواحده برامت بولدم که برخیر ایشلمکه نیت ایتسه لر
آندن مانع ظهور ایدوب ایشلیه مسه لر برخیر یازیلور اگر میسر اولوب ایشلسه لر اون خیر
یازیلور و برگناه ایشلمک قصد ایتسه لر ایشلمسه لر گناه یازلمز اگر ایشلسه لر برگناه یازیلور
آنلری باکه امت ایله دیدی حق تبارک وتعالی آنلر امت احمددر دیو بیوردی آندن ایتدی
یا ربّ الواحده بولدم که برامته علم اول و آخر ویریلسه گرکدر و آنلر دجالی قتل ایتسه لر گرکدر
آنلری باکه امت قیل دیدی حق تعالی عزّ وعلا آنلر امت احمددر دیو بیوردی آندن موسی
علیه السلام آیتدی یا ربّ امدی بنی امت احمددن ایله دیدی آندن حق تبارک وتعالی
موسی علیه السلامه ایکی خصلت ویروب آیتدی یا موسی انی اصطفیتک علی الناس برسالاتی
وبکلامی فخذ ما آتیتک وکن من الشاکرین دیدی یعنی یا موسی تحقیقا بن سنی رسالاتم ایله
و کلامم ایله خلق اوزرینه اختیار ایتدم امدی بنم ویردکومی آل دخی شکر ایدیجی قوللردن اول
دیو بیوردی ابن طغریل رحمه الله تعالی نطق مفهوم آدلو کتابنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن
مرفوعا روایت ایتشدرکه حضرت موسی صلی الله علیه وسلم آیتدی یا ربّ امتلر ایچنده سنک
بنم امتمدن اکرم امت وارمیدرکه بونلر اوزره بولودی سایبان ایتدک و کوکدن منّ وسلوی
ایندردک حق تبارک وتعالی بیوردی که یا موسی سن بلمزمیسن که امت محمدک سایر امتلره
اولان فضلی جمیع مخلوقاتم اوزره بنم فضلم کبیدر دیو بیوردی آندن موسی علیه السلام آیتدی
امدی یا ربّ آنلری باکه گوستر دیدی حق جل وعلا سن آنلری گورمزسن ولکن ایسته که آنلرک
کلامنی ایشیدهویرم دیدی آندن حق جل وعلا امت محمده ندا ایلدی بونلر دخی برلو غوردن
لبیک اللهم لبیک دیدیلر حال بوکه دخی اول زمانده آتالری بلنده ایدیلر آندن حق تبارک
وتعالی صلواتی علیکم ورحمتی سبقت علی غضبی وعفوی سبق عذابی دیو بیوردی معناسی
بنم رحمتم سزوک اوزرکوزه در ورحمتم غضبمی سبقت ایتشدر وعفوم عذابمی سبقت
ایتشدر دیمکدر ودخی بیوردی که استجبت لکم قبل ان تسألونی من لقینی منکم یشهد

ان لا اله الا

دن

ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله غفرت له ذنوبه دیدی یعنی سزوک دیلکوز
اول حاجتکزی روا قلدم امدی سزدن برکمسنه که الله تعالی نک وحدانیتنه ومحمد حضرتلرینک
صلی الله علیه وسلم رسالتنه شهادت ایدرک اولدوغی حالده باکه ملاقات ایلیه بن
اول کمسنه نک کناهلرین مغفرت ایلدم دیمکدر و فخر عالم صلی الله علیه وسلم آیتدی
حق تبارک وتعالی حضرتی بونکله باکه منت ایتدی استیوب بیوردی که وما کنت بجانب
الطور اذ نادینا یعنی یا محمد سن طور طاغی یاننده دکل ایدک اول زمانده که بز سنک
امتکه ندا ایتدک حتی سوزلرین موسی علیه السلام ایشتدی دوک دیمکدر قتاده رضی الله عنه
روایتنده بویله درکه موسی علیه الصلوة والسلام آیتدی یا ربّ امت محمدک مذکورلر
صوتلری وار آنلرک دوک آوازلرین باکه بردخی ایشتدر دیدی وابو نعیم رحمة الله علیه
حلیه ده انس بن مالک رضی الله عنه دن روایت ایتشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
آیتدی حق تبارک وتعالی بنی اسرائیل پیغمبری موسی علیه السلامه وحی ایدوب آیتدی
یا موسی شان بودرکه برکمسنه که احمدی منکر اولدوغی حالده باکه ملاقات ایلیه بن آنی نار
جهنمه ادخال ایدرم دیدی حضرت موسی صلوات الله علیه وسلامه آیتدی یا ربّ احمد
کیمدر دیدی حضرت ربّ عزت بیوردی که احمد برکمسنه درکه بن بر مخلوق خلق ایتمدم که
اول باکه آندن اکرم اوله آنک اسمنی کندو اسم شریفم ایله عرش اوزرینه گوکلری ویرلری خلق
ایتمدین یازمش ایدم اول و امتی جنتمه داخل اولمینجه غیریلره جنتم حرام قلنمشدر دیدی
موسی علیه السلام آیتدی یا ربّ آنوک امتی کیملردر دیدی حق جل وعلا آیتدی چوق
چوق حمد ایدیجیلردر وهرحالده حمد ایدیجیلردر بللرین بغلرلر واطرافلرین تطهیر ایدرلر گوندز
صائملردر گیجه راهبلردر یعنی خلوتلرده عبادته مشغول اولوردر والله قوردخوسن چکرلر وکلمه
شهادت سببیله آنلری بن جنتمه ادخال ایدرم دیدی حضرت موسی آیتدی یا ربّ بنی
اول امتک پیغمبری قیل دیدی باری تعالی عز شانه آیتدی یا موسی آنلرک پیغمبری کندولردندر
دیدی حضرت موسی علیه السلام آیتدی امدی یا ربّ بنی اول پیغمبرک امتندن ایله دیدی
حق جل وعلا آیتدی یا موسی سن متقدم کلدوک اول مؤخر کلسه گرکدر دنیاده نوکله

جمع اولامزینن وکن سنکله آنك بنینی دار الجلاله جمع اتمز کرکدر دیدی وهب بن منبه
رضی الله عنه مرویدرکه حق تبارك وتعالی شعیا پیغمبر علیه الصلوة والسلامه وحی ایدوب
ایتدی بن بر امی پیغمبر کوندرسم کرکدر که آنونکله صاغر اولمش قولقلری وغلاف قلبلر ایچنده قالمش
کوکللری واعمی اولمش کوزلری آچلمش کرکدر آنك مولدی مکه در ومهاجرتی ایدوب واراجغی
طیبه در یعنی مدینه منوره در وملکی شامده در اعنی متوکل قولم المصطفی المرفوع الحبیب
المنتجب المختار که برامزلغه یرامزلغله عوض ایلمز ولکن عفو واعراض ومغفرت ایلر مؤمنلری
اسیرکیجی قولمدر یوکی اغر اولن حیوانلر ایچون آغلر وطول خاتونلر ایله اولن اوکسوزلر ایچون آغلر
درشت خوی وغلیظ دکلدر وبازارلرده آوازین چقاریجی وفحش سویلیجی دکلدر ووقار
وسکینتی شویلهدرکه بر چراغك یانندن کچجك اولسه سوندرمیه دیدی واول حضرتك
حسن اخلاقنه متعلق نیجه اوصاف دخی ذکر ایدوب بن آنی مبشر ونذیر کوندرسم کرکدر دیدیکدن
صکره آنك امتنی ناسه اخراج اولنان امتك خیری قلسم کرکدر آنونکیچون که امر بالمعروف ونهی
عن المنکر ایدرلر وبنم وحدانیتمه شهادت ایدوب باکا ایمان کتوررلر واخلاص اوزره اولالر
ورسوللرم کتوردکلرین تصدیق ایدرلر نه کوزلدر نه کوکلك شول قلوب ووجوه وارواحه که
باکا آنلر اخلاص اتمشلردر بن آنلاره مسجدلرنده ومجلسلرنده وبیتلرنده وطوراقلرنده تسبیح
وتکبیر وتحمید وتوحید الهام ایلدم ملائکه بنم عرشم اطرافنده صف صف طوردقلری کبی آنلر دخی
مسجدلرنده صف صف طوررلر آنلر بنم دوستلرم وناصرلرمدر بت پرست اولن دشمنلرمدن
بن آنلرکله انتقام آلورم آنلر باکا قیام وقعود ورکوع وسجود ایله نماز قلورلر ودیارلرندن
نیجه بیك نفوس اولوب مال ایله چیقرلر بنم رضامی استیوب یولمده اعدا ایله صف صف طوروب
جنك ایدرلر بن آنلرك کتابلری ایله سایر کتابلری ختم ایدرم وشریعتلری ایله سایر شریعتلری
ختم ایدرم ودینلری ایله سایر دینلری ختم ایدرم امدی برکسنه که آنلاره یتشوب کتابلرینه
ایمان کتورمیه ودینلرینه وشریعتلرینه تابع اولمیه اول بندن دکلدر بن اندن بیزارم وبن اول
امتی افضل امم قلورم وعادللر ایدرم تا که ناس اوزره شاهدلر اولالر آنلرك حالی بودرکه
غضبه کلسه لر تهلیل ایدرلر یعنی لا اله الا الله دیمکله دفع ایدرلر وچکشدکلری بریبریله نزاع اتسه لر

بنی تسبیح

بنی تسبیح ایدرلر یعنی سبحان الله دیمکله نزاعلرین قطع ایدرلر ویوزلرین والیرین وایاقلرین
یورلر پاك ایدرلر واتکلرین بللرینه صوقوب بولوب خدمت ایدرلر ویوجه یرلر اوسته
چیقوب تهلیل ایدرلر قربانلری کندو قانلریدر ودیکابلری کندو سینه لرنده در کیجه لر خلوت
وعزلتده عبادت ایدرلر کندوزین آرسلانلر اولورلر یعنی اعدای دینه اوزره هجوم وغلبه ده ارسلانلر
کبی شجیع اولورلر نه کوزل مرغوب حالدر شول کسنه لره که اول امتدن اولوب آنلرك دینلری
وشریعتلری وطریقتلری اوزره اوله لر بو بنم فضلمدرکه دیلدوکم کسنه یه ویررم بن فضل عظیم
صاحبی یم دیو بیوردی صدق الله العظیم. یس مر عاقله واجبدرکه کندو نفسین محاسبه یه
چکوب کوره که حق سبحانه وتعالی بو حدیث قدسیده بیوردوغی اوصاف واخلاق حمیده ایله
متصف ایسه کندین امت محمددن بلوب شکر وذکرین زیاده ایلیه اکر خلافی اوزره ایسه عبث
یره دعوای دیانت واسلام عتیه آرکه دن باشی تدارکن کوره حق جل وعلا بو امت شریفه نك
علامتلرین وسیمالرین خبر ویرمشدر جد وجهد ایدوب آنلردن اولمغه سعی وهمت ایلیه
مجال تنك اولوب تدارکه امکان قالمیجق حال مشکل اولور اول زمانده ندامت نافع اولمز امام
فخر الدین رازی قدس الله سره بیورمشدرکه شول پیغمبرك که معجزه سی اظهر اولدی امتنك ثوابی
آز اولور وامام سبکی رحمة الله علیه ایتدی لا ابالی که پیغمبرلرنك معجزه سی اظهر در کندولرینك
ثوابی چوقدر دیو بیوردی عمان سعادت آنك که بو امتدن اوله اما کشی کندوزینی بونلردن
صانمغله حقیقة بونلردن اولمغك مابیننده قتی چوق فرق واردر حق تبارك وتعالی
بو معنای تخیل وادراك میسر ایلیه وبونلرك جمله خصایصندن بری دخی بودرکه مال غنیمت
حلال اولدی انبیا علیهم السلام ارا سنده رسول الله حضرتنه نیجه خصوص قلنمش ایسه امتلر
مابیننده بو امته دخی شویله خصوص قلنمشدر تخیر الله اختصاص انبیایه نسبتله در بونلره
اختصاصی امم سالفه یه نسبتله در وارض طهور قلنمق دخی بویله در امام بخاری نقلنده ابو امامه
دن مرویدرکه جعلت الارض کلها لی ولامتی مسجدا وطهورا دیو بیورمشلردر وطهوردن
مراد مطهردر یعنی پاك ایدیجیدر برکسنه یه که جنابت عارض اوله یاخود ابدستی صینه وصو
بولمیه اول تیمم ایله پاك اولور امام مسلم رحمه الله روایتنده دخی حذیفه دن رضی الله عنه

مرویدر که جُعِلَتْ لَنَا الْأَرْضُ كُلُّهَا مَسْجِدًا وَجُعِلَتْ تُرْبَتُهَا طَهُورًا إِذَا لَمْ نَجِدِ الْمَاءَ بیورمشدر
معناسی ارضك هر یری بزه مسجد قلنمشدر وصو بولمدوغمز زمانده طپراغی بزه طهور
قلنمشدر یعنی پاك ایلدیجی. وبو امت جلیله‌نك خصایصندن بری دخی ابدست آلمقدر زیرا
اولدن ابدست الق انبیا علیهم السلامه بیورلمش ایدی امتلرینه دکل ایدی امام حلیمی رحمة الله علیه
بویله ذکر ایدوب امام بخاری رحمه الله نقلنده واقع اولان إِنَّ أُمَّتِي يُدْعَوْنَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ غُرًّا مُحَجَّلِينَ
مِنْ آثَارِ الْوُضُوءِ حدیث شریفیله استدلال اتمشدر غُر اغرك جمعیدر اغر شول آته دیرلر که
الننده بیاض اوله ومحجلین محجلك جمعیدر محجل شول آته دیرلر که ایاغی سکل اوله بو نوع آت
طایفه عرب یانینده ممدوح ومعتبر اولمغین امتمی اکا تشبیه ایدوب بیورمشدر که بنم امتم
قیامت کوننده عرصه محشره بو صفت ایله دعوت اولنورلر یعنی ابدست صوینی طوقنان یرلری
نورانیت اوزره اولوب یوزلری والری وایاقلری کیرو قالان اعضالرندن آق ونورانی اولا
دیمکدر اما فتح الباری صاحبی بو استدلاله نظر ایراد ایدوب ایتدی صحیح بخاریده حضرت
ساره قصه‌سنده وارد اولمشدر که هاجری ساره‌یه عطا ایدن ملکك اول زمانده که ساره‌یه
تقرب دیلدکی ساره طوردی ابدست الدی نماز قلمغه مشغول اولدی دینلمشدر ودخی جریج
راهب قصه‌سنده انه قام فتوضأ وصلى دینلمشدر معلوم اولدی که امم سالفه‌نك دخی ابدستلری
وار ایمش بو امته مخصوص اولان ظاهر بودرکه غره وتحجیل اولا اصل وضو اولمایه دییدی ولکن
حلیمی‌نك مرادی آیت وضوده واقع اولان صفت اوزره ابدست بو امته مخصوصدر دیمکدر قبول
ایتملوم که امم سالفه‌ده ابدست وار ایمش اما بو صفت اوزره ابدست وار ایدوکی نردن
ثابت اولدی جایز دکلمیدر که انلرك ابدستی یالکز الن یومق اوله یا خود الله یوزن یومق
اوله‌جاق بونلر ابدستی کبی ایکی الی دیرسکلره وارنجه یومق ویوزنی تمام یومق وباشه مسح
ایتمك وایاقلری طوبوقلره دك یومق انلرك ابدستلرنده وار ایدوکی قندن ثابت اولدی
نه نمازلری من كل الوجوه بونلرك نمازی کبی ایدوکی ثابتدر ونه ابدستلری بونلر ایدوکی
مادام که دلیل قائم اولمایه فتح الباری صاحبنك نظری وارد دکلدر. بری دخی بش وقت نمازدر
بونلردن غیری بش وقت بیورلمشدر طحاوی رحمة الله علیه عبید بن محمددن نقل ایدر حضرت

عائشه

عائشه‌دن رضی الله عنها روایت اتمشلردر که ادم پیغمبرك صلوات الله علیه وسلامه توبه‌سی
تحری وقتنده مقبول اولدی اول زمانده طوروب ایکی رکعت نماز قلدی واول صلاة صبح اولدی
واسحق علیه الصلوة والسلام ایچون اویله وقتنده فدا کوندرلدی اول دخی دورت رکعت
نماز قلدی واول نماز صلاة ظهر اولدی وعزیر علیه الصلوة والسلام بعث اولندی نه قدر
اکلندوك دیدیلر یوما دیدی اندن کنشه نظر ایدوب او بعض یوم دیدی ودورت رکعت
نماز قلدی اول نماز صلاة عصر اولدی وداود علیه الصلوة والسلام اخشام کنش غروب اتدکده
زمانده مغفرت اولندی طوردی که دورت رکعت نماز قلا اوچنجی رکعتده اوتوردی اول نماز
صلاة مغرب اولدی اما یتسو نمازینی اول قلان بزم پیغمبرمز سید الانبیاء والمرسلین
صلوات الله علیهم اجمعین محمد مصطفی حضرتلریدر یتسو نمازی بو حضرتك خصایصندندر
صلی الله علیه وسلم وآله وصحبه الطیبین الطاهرین ابو داود رحمة الله علیه سننده وابن ابی شیبه
مصنفنده وبیهقی سننده رحمهم الله تعالی معاذ بن جبل رضی الله عنه حضرتلرندن روایت
اتمشلردر که بر کیجه فخر کاینات علیه افضل التحیات یتسو نمازینی شویله تاخیر ایتدی که یللر قلدی
صاندیلر اندن صکره چقوب ایتدی أَعْتِمُوا بِهٰذِهِ الصَّلٰوةِ فَإِنَّكُمْ فُضِّلْتُمْ بِهَا عَلَىٰ سَائِرِ الْأُمَمِ وَلَمْ تُصَلِّهَا
أُمَّةٌ قَبْلَكُمْ یعنی بو صلاتی شفق غایب اولوب قرانکولق زمانی کلدکده قیلوك تحقیقا سز بو
صلاتله سایر امتلر اوزرینه مفضل قلندکز وبونی سزدن اول کلن امتلر قلمدیلر دیمکدر
بری دخی اذاندر بری دخی اقامتدر بری دخی بسمله‌در شیخ شهاب الدین حلبی رحمه الله تفسیرنده
بسمله بزدن اول کلنلرك کتبنده نازل اولمشدر الا حضرت سلیمان علیه الصلوة والسلام نازل
اولمشدر بسمله دخی بو امتك خصایصندندر دیو بیوردی بری دخی تأمیندر یعنی آمین دیمکدر
امام احمد رحمه الله روایتنده حضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها بیورمشدر که بر زمانده
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك یاننده ایدم بر یهودی اذن الوب خدمتلرینه کیردی
اندن خواجه عالم صلی الله علیه وسلم بر حدیث شریف بیوردی انده ایتدی إِنَّهُمْ لَمْ يَحْسُدُونَا
عَلَىٰ شَيْءٍ كَمَا حَسَدُونَا عَلَى الْجُمُعَةِ الَّتِي هَدَانَا اللهُ لَهَا وَعَلَىٰ قَوْلِنَا آمِينَ خَلْفَ الْإِمَامِ دیدی
یعنی طایفه یهود بز هدایت اولندوغمز جمعه کونلرنده امام آردنده آمین دیدوکمزه حسد ایتدکلری کبی

هیچ برنسنه یه حسد ایتمشلردر دیدی حافظ ابن حجر بو حدیث غریبدر بو الفاظله بو وجهله
غیری وجهیله بلمزوز دیمشدر ولکن بو حدیث شریف دخی وارددر ولهذا ذکر اولنان ابن ماجه
اخراج ایتمشدر و ابن خزیمه تصحیح ایتمشدر ایکیسی دخی سهل بن ابی صالحدن اول دخی کندو آتاسندن
اول دخی عایشه صدیقه رضی الله عنها حضرتلرندن آنلر دخی فخر انبیا علیهم الصلوة والسلامدن
روایت ایتمشلردر که ما حسدتنا الیهود علی شیء ما حسدتنا علی السلام والتأمین دیو بیوردی مثل
بو حدیث شریف موجبنجه سلام و بو کلمه آمین دیمکه حسد ایدوب کلری حسددن آرتوق
ایتمشلر لعنة الله علیهم بری دخی رکوعدر حضرت امام علی کرم الله وجهه حضرتلرندن مرویدر که
آیتدی اول صلوة رکعنا فیها العصر فقلت یا رسول الله ما هذا قال بهذا امرت یعنی اول
نماز که بز آنده رکوع ایلدوک ایکندو نمازی ایدی بن ایتدم یا رسول الله بو ندر دیدیم فخر عالم
صلی الله علیه وسلم بن بونکله مأمور اولدم دیو بیوردی دیمکدر امام حدیثدن بزار و طبرانی
رحمة الله علیهما بو یلیجه روایت ایتمشلردر وجه استدلال بودر که آندن اول اویله نمازین قلدی
و بش وقت فرض اولندیندن دون نمازلرین قلوردی آنلرده رکوع ایتمزدی بعض علما مذکور
ایکندو نمازندن اول قلدوغی نمازلرده رکوع ایتدوکی امم سالفه نک نمازلری رکوعدن خالی ایدوکنه
قرینه در دیو بیوردی و مفسرین بعضی واركعوا مع الراکعین قول شریفنک تفسیرنده
مشروعیت رکوع بو ملته مخصوصدر صلوات بنی اسرائیلده رکوع یوغیدی آنوکیچون
حق تبارك و تعالی آنلره امت محمد ایله رکوع ایدوك دیو بیوردی دیدیلر بو دخی دلیلدر که امم
سالفه ده رکوع یوغیدی دیدی اما حق سبحانه و تعالی حضرتنک یا مریم اقنتی لربك
واسجدی وارکعی مع الراکعین بیوردوغنده که مریم علیها الصلوة والسلام جماعتله نماز
مأمور اولمش ایدی دیو تفسیر ایتمشلردر بو آیت کریمه اول قوله معارضدر دیدیلر بعضیلر
تأویل ایدوب آیتدیلر حضرت مریمه امر اولنان قنوت مدام طاعتده اولمق معناسینه در نته کیم
امن هو قانت آناء اللیل ساجدا وقائما قول شریفنده مراد اول معنیدر و سجوددن
مراد صلاتدر ذکر جزء اراده کل قبیلندندر نته کیم وادبار السجود قول شریفنده
و رکوعدن مراد خشوع و تواضعدر دیدیلر والله تعالی اعلم بری دخی ملائکه صفلری کبی

نمازده صفلر باغلمقدر بری دخی جمعه کونیدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم نحن الاخرون
السابقون یوم القیمة بید انهم اوتوا الکتاب من قبلنا ثم هذا یومهم الذی فرض الله
علیهم فاختلفوا فیه فهدانا الله له فالناس لنا فیه تبع الیهود غدا والنصاری بعد غد
دیو بیوردی یعنی بز شول آخر گلنلروز که قیامت کوننده ایلرو واریجیلرز الا بو قدر وار که
امم سالفه یه بزدن اول کتاب ویرلدی آندنصکره بو جمعه کونی شول کوندر که حق تعالی
حضرتی آنلره فرض ایتمش ایدی واردیلر آنده خلاف ایتدیلر پس حق جل وعلا بزی اول
کونه هدایت ایلدی امدی خلق بزه اول کونده تابعلردر یهود طائفه سنک نوبتی ایرته سی
و نصارینک ایرته کون دخی صکره در دیمکدر بری دخی جمعه کوننده اول ساعتدر که آنده دعا
مستجاب اولور و آنوک تعیینده اوتزدن زیاده اقوال اوزره اختلاف ایتمشلردر کما فی الکوکب الانوار
فی الادعیة والاذکار آدلو کتابنده مؤلف رحمة الله علیه ذکر ایتمشدر و ساعت مذکوره صحیحه
اوزره کیسنه یه معلوم اولمدوغی آنوکیچوندر که اول روز شریفده هر کشی طاعت و عبادت و اوراد
واذکار مشغول اولور بو حالتده ایکن رب سالا یعنی یه صرف ایتمیه لر راست گله لر اما بعضلر صلوة
عصردن آخشامه وارنجه دردیو مقرر ایتمشلردر بعضلر دخی اذان خطبه ما بیننده در دیدیلر
و دخی چوق وقت ذکر ایتمشلردر بری دخی بودر که مبارك رمضان آیینک اول کیجه سی گلدوکی
کبی حق سبحانه و تعالی بو امته نظر ایلرلر هر کیمه که نظر ایلیه اکا عذاب ایلمز ابدا و دخی جنت اول
کیجه ده تزیین اولنور و صائملرک آغزلری رایحه سی عند الله مسك رایحه سندن خوبدر
و هر کیجه ملکلر امت محمد ایچون استغفار ایدرلر تا آنلر طعاملرین افطار ایدنجه حق تعالی
دن آنلر ایچون مغفرت طلب ایدرلر و رمضانک آخر کیجه سی اولیجق جمیعا مغفرت اولنورلر امام
بیهقی رحمة الله علیه بو یلیه روایت ایتمشدر و بزار نقلنده زیاده عظیم بالقلرچاق افطار ایدنجه
آنلر ایچون استغفار ایلردیو بیورلمشدر و اول مبارك آیده که شهر امت محمددر صلی الله علیه وسلم
آنده شیطانلر بند و زنجیره چکیلورلر امام احمد و بزار بو یله روایت ایتمشلردر بری دخی سحوردر یعنی
صبح صادق طلوعندن مقدم طعام یمکدر و اختیار طعامنده تعجیلدر شیخین روایتلرنه بو یله
وارد اولمشدر نته کیم طلوع فجره دك جماع جائز اولمغدر امم سالفه یه بو کونلرده صکره حرام ایدی

ابتدای اسلامده دخی بو یله ایدی صکره دن نسخ اولنوب جایز اولدی اما صوم رمضان شریف
بو امته مخصوصمیدر دکلمیدر دینلورسه اکر آیت کریمه ده کما کتب علی الذین من قبلکم بیورلدیغی
یرده تشبیه ظاهرینه حمل اولنورسه بزدن اول کلنلره دخی صوم رمضان فرض اولنمش اولور
ابن ابی حاتم عبد الله بن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرفوعا روایت اتمشدرکه صیام رمضان
کتبه الله علی الذین من قبلکم بیورمشلر لکن بونک اسنادنده مجهول واردر صحتی مقرر اولسه
امم سالفه یه فرض اولندوغی مقرر اولوردی اما جمهور علما رحمهم الله تعالی قولی بودرکه کتب
علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم آیت کریمه سنده تشبیه مطلقا صومده کوره دن قدری
و وقتی مراد دکلدر دیدیلر حاصلی امم ماضیه یه صوم فرض اولنمش ایدی آنلره اولندوغی کبی
سزه ده فرض اولندی دیمک اولور بری دخی مصیبت زماننده استرجاعدر یعنی انا لله
وانا الیه راجعون دیمکدر سعید بن جبیر رضی الله عنه بیورمشدرکه مصیبت وقتنده بو امته
بر نسنه اعطا اولنمشدرکه انبیا علیهم السلامه اول مثلو بر نسنه اعطا اولنمامش ایدی
انا لله وانا الیه راجعون بونلره ویرلمشدر اکر پیغمبرلره ویرلمش اولسه یعقوب پیغمبر علیه السلام
حضرت یوسف علیه السلام فراقنده یا اسفا علی یوسف دیدوکی زمانده ویرلوردی دخی
بری دخی بودرکه حق تبارک وتعالی سایر امتلر اوزرنده اولان اصری یعنی شول آغر آغیر
تکلیف وتحمیللری بو امتدن رفع ایدوب کیدرمشدر نتکم اولردن حال بو ایدیکه
عمدا قتلده قصاص نجیه لازم ایسه خطاءً قتلده شویله لازم ایدی بو امتدن اول رفع
اولنوب خطاده دیت واجب اولمشدر و تلف عضوده دخی حال بو یله ایدی و موضع نجاست
قطع اولنمق کرک ایدی و توبه لری نفسلرین قتل اتمک ایدی بنی اسرائیلدن برکشی کناه
اشلسه صباح قالقوب قپوسنده سنک ایتدوکک کناهک کفارتی بودرکه ایکی
کوزنکی چیقار دیو یازلمش بولوردی و اول کوزلرین چیقاررلردی بو بلالری حق سبحانه
وتعالی فخر انبیا حرمتنه بو امتک اوزرلرندن رفع اتمشدر و هر عملکم آنی اشلمده مضایقه و مشقت
اوله بونلرک اوزرندن مرفوع اولمشدر بو دین شریفده حرج یوقدر نتکم حق جل وعلا
وما جعل علیکم فی الدین من حرج بیورمشدر حاصلی بونلره کوچ بیورلمشدر برکسنه قیامه

قادر

قادر اولماسه اوتوردیغی یردن قلمق جایزدر و اهل سفر اولانه اوروج طوتمامق مباحدر
وقصه کونلرده قضا ایلمک درستدر بونلردن حرج مرفوع اولماغک معناسی بودر دیدیلر
وبعضلر دخی هر کناهدن برخلاص طریقی تعیین اولنمقدر دیدیلر و توبه قپولری بونلره
مفتوح اولوب حقوق الله ده کفارات مشروع اولمشدر و حقوق عباده ده دیتلر وارشلر
تعیین اولنمقدر دیدیلر ارش یاره لر دیتنه دیرلر مثلا برکشی برکسنه یی مجروح ایلسه
انکا لازم اولان ماله ارش دیرلر و ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه حرجدن
مراد بنی اسرائیل اوزرنده تقدیر اولنان تکالیف وشدایددرکه ذکر اولنمش ایدی آنلردر دیو
بیورمشلردر و کعب الاحباردن رضی الله عنه مرویدرکه حق تعالی بو امته اوچ نسنه
ویرمشدرکه انلری انبیا علیهم السلامدن غیری کیسه یه ویرمامش ایدی اول بودرکه بونلری
شهداء علی الناس ایلدی ایکنجی بودرکه دینلرنده حرج ایلمدی یعنی کوچ بیورمدی اوچنجی بودرکه
ادعونی استجب لکم دیدی بندن مرادکزی دیلککز دعاکزی مستجاب ایدرم دیو بیوردی
بری دخی بودرکه خطا ونسیان واکراه سببیله بونلردن مؤاخذه رفع اولنمشدر برکناهی
خطاءً اشلسه لر یا اونوتسه لر یاخود جبر ایله اتسه لر اوزرلرینه یازلمز بنی اسرائیل
خطا ونسیان ایله برکناه اشلسه لر انلرک عقوبتی تعجیل اولنوردی و اول کناه جنسندن یمکدن یا ایچمکدن
برنسنه کندولره حرام قلنوردی بو امت شریفه بونلردن معافدر رسول الله صلی الله علیه وسلم
رفع عن امتی الخطاء والنسیان وما استکرهوا علیه بیورمشدر امام احمد و ابن حبان و حاکم
و ابن ماجه رحمهم الله تعالی بو یله روایت اتمشلردر بری دخی بودرکه شریعتلری امم سالفه نک
شریعتلرندن اتم واکملدر و بو معنی شویله واضحدرکه اصلا دلیله محتاج دکلدر شریعت موسی
علیه الصلوة والسلام قهر وجلال شریعتی ایدی اتمیک مجرملرینه کندولرینی قتل اتمک بیورلمشدی
وراجح یاغنی یمک و ذوات الظفر یعنی طرنقلو حیوانلر اتن یمک و طیباتدن نیجه نسنه دخی حرام
قلنمش ایدی وغنایم حرام قلنمش ایدی وعقوباتدن نیجه نسنه تعجیل اولنمش ایدی و غیری بلیه و
تکلیف اولنمشدر بلیاتدن اوزرلرینه نیجه نسنه تحمیل اولنمش ایدی و حضرت موسی صلوات الله علیه
وقار وهیبتده وخشم وغضب وحدتده برمرتبه ده ایدیکه آدم اوغلنی یوزینه نظر ایدمزدی

وبو جملهدن حدّت وشدّت حق الله ایچون ایدی وحضرت عیسی صلوات الله علیه وسلامه مظهر جمال
ایدی وشریعتی شریعت فضل واحسان ایدی آنده مقاتله ومحاربه یوق ایدی نصاری
قتال ایتمك دینلرنده حرام در قتال اید وكلری دینلری مقتضاسی دكلدر اول خصوصده
شریعتلرینه عصیان ومخالفت ایدرلر زیرا انجیلده حكم بویلهدر كه بركمسه سنك یوزڭك
بر طرفنه طبانچه اورسه اول بر طرفڭی دخی طوتی ویره سین وبركمسه كلوب آرقڭداغی
قفتانی چكرسه صالی ویره سین وبركیشی كوچله سنی بر میل یره سوررسه آنوڭله بله یوریوب
ایكی میل یره كیده سین دیو بیورلمشدر ودخی بونڭ امثالی اطاعت وانقیاد وصبر وتحمله متعلق
نیچه نسنهلر فرمان اولنمشدر وشریعتلرنده ریاضت ومشقتلر یوقدر اول رهبانیتلركه بیدا
ایتمشلردر كندو بدعتلریدر یوخسه دینلرنده اوزرلرینه لازم قلنمش نسنهلر دكلدر حاصل
كلام انلرڭ شریعتلری بو اسلوب اوزره ایدی اما بزم سیدمز ایكی جهان فخری حضرت محمد
مصطفانڭ علیه افضل الصلوات واكمل التحیات شریعتی مظهر كمال ومیزان عدل واعتدالدر
یرینده حدّت وشدّت ومحلنده رحمت ورأفت صدور وظهور ایلر اول شریعتلرڭ ایكیسنڭ
اولان خصالی جامعدر مقتضی حكمت الهیه اوزره یرلو یرینه صرف اولنور پس خواجه كائنات
علیه افضل التحیات حضرتنڭ شریعتی اكمل شرایعدر وامتی اشرف امم در وبونلرڭ احوالی
اكمل احوالدر وافضل خصالدر بو شریعتده ظلم حرامدر وعدل فرض وواجبدر وفضل واحسان
مستحبدر نته كیم حق جل وعلا كتاب كریمنده بیورمشدر كه وجزاء سیئة سیئة مثلها یعنی
یرامزلغڭ جزاسی آنوڭ مثلی یرامزلقدر دیمك اولور بو مرتبه عدلدر فمن عفا واصلح
فاجره على الله یعنی بركمسه كندویه یرامزلق ایدن كمسنهیی عفو ایتسه مابینی اصلاح ایلسه
آنوڭ اجر وثوابی الله تعالی اوزرینهدر یعنی لطفی مقتضاسیدر اول عفو ایدنلرڭ اجرلرینی ویرمكی
نفسینه لازم ایتمشدر وبو مرتبه مرتبه فضل واحساندر انه لا یحب الظالمین بیوردی یعنی
ظلمی حرام قلمقدر وعینه بر آیت كریمهده دخی وان عاقبتم فعاقبوا بمثل ما عوقبتم به
بیورمشدر یعنی عقاب ایدرسڭوز سزه عقاب اولندوغی نسنه مثلیله عقاب ایدڭ ولكن
آندن تجاوز ایتمڭ دیمكدر بو دخی مرتبه عدلدر مثلا بركمسه نڭ بر دیشن چیقارسه اول

چقرمنڭ دخی بر دیشن چقرمق كركدر توغه تجاوز ایتمك كركدر ولئن صبرتم لهو خیر
للصابرین بیوردوغی مرتبه فضلدر یعنی اگر صبر ایدرسڭوز صبر ایتمك سزه انتقام ایتمكدن
خیردر دیمك اولور وهر نسنه كه بو امته حرام قلنمشدر بونلری صیانت وحمایت ایچون حرام
قلنمشدر اما امم سالفهیه بعض نسنه عقوبة حرام قلنوردی نته كیم اشارتی سبقت ایتمشدر وهر
نسنه كه خبیث در وضررلودر بونلره حرام قلنمشدر وهر نسنه كه طیب در ونافعدر بونلره حلال
قلنمشدر بونلری خیر الامم قلوب غیرلریله تفریق اولنان محاسنی بونلرده جمع ایتمشدر نته كیم
انبیا علیهم السلام تفریق اولنان محاسنی بونلرڭ پیغمبرلرنده جمع ایتمشدر صلی الله علیه وسلم
وكتب متقدمهیه تفریق اولنان محاسنی بونلرڭ كتاب كریملرنده جمع ایتمشدر كذلك شریعتلرنده
دخی جمع ایتمشدر بونلری اجتبا ایلمشدر یعنی ناس ایچیندن گزیده قلمشدر هو اجتباكم بیوردوغی
اولدر وبونلرڭ فضایلندن بری دخی بودر كه ضلالت اوزره اتفاق واجتماع ایتمزلر امام احمد
وامام طبرانی وغیریلر نقلنده ابی نصرة الغفاری رضی الله عنهدن مرفوعا روایت اولنمشدر كه
سألت ربی ان لا تجتمع امتی على ضلالة فاعطانیها بیورلمشدر یعنی ربمدن دیلدم كه بنم امتم
ضلالت اوزرینه اجتماع ایتمیهلر پس ربم اول مسئلهمی بڭا اعطا ایلدی دیمكدر وینه طبرانی رحمه الله
ابن ابی عاصمدن اول دخی ابی مالك الاشعریدن مرفوعا روایت ایتمشلردر كه اول حضرت علیه السلام
بر حدیث شریفنده ایتدی تحقیقا حق سبحانه وتعالی سزی اوچ نسنهدن خلاص ایتمشدر دیدی
آنلردن بریسی وان لا تجتمعوا على ضلالة دیو ذكر ایدیدی وبالجمله حدیث مشهور المتندر اسانیدی
كثیره وشواهد متعددهسی واردر مرفوعه وغیریه واردا اولمشدر دیدیلر بری دخی بودر كه
بونلرڭ اجماعی حجتدر واختلافی رحمتدر اول كلنلرڭ اختلافی عذاب ایدی بیهقی روایتنده
ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر كه اختلاف اصحابی لكم رحمة دیو بیورلمشدر اما
بونڭ اسنادنده ضعف واردر دیدیلر بعض روایتده دخی اختلاف امتی رحمة للناس لفظیله
واردا اولمشدر اختلافلری رحمت اولدوغی بودر كه اختلافی آنوڭ ایچون ایدرلر كه حق ظاهر اولا اظهار
حقه سعی ایدوكلری سبب رحمتدر دیمك اولور ائمهدن چوق كمسنه زعم ایتمشلر كه بونڭ اصلی اولما
اما خطابی رحمة الله علیه غریب الحدیثده مناسبتله كتوروب بو حدیثه ایكی كمسه اعتراض ایلدی

بری ماجن بری ملحد دیو بوردی و بونلردن مرادی اسحق موصلی ایله جاحظ ایدی
آنلر بو حدیثه اعتراض ایدوب بعض کنت و کوی اتمشلر ایدی اختلاف رحمة اولیجق اتفاق عذاب
اولمق لازم کلور دیمشلر ایدی خطابی رحمة الله علیه بو کلاملرک ردینه مشغول اولدی و کندو
قتنده اصلی ثابت ایدوکن اشعار ایلدی و یحیی بن سعیددن مرویدر که اهل علم اهل توسعه
وقت اولورکه بر نسنه نک بریسی حلنه فتوی ویرور بریسی حرمتنه فتوی ویرور و بو ایلامک
آنلرو عیب اولماز دیمشدر وجهی بودر که بر زمانده خلق بر نسنه یه متحمل اولورلر صلاح غالب
اولور جوازینه فتوی ویریلور دیگر زمان اولور که متحمل اولمازلر فساد غالب اولور اول وقت جائز
کورب فتوی ویرمزلر مثلا برکسنه خاتوننه طلاق ویردوکی حینده کلامینه متصل کندو
ایشیده جک قدر سوزیله ان شاء الله دیسه طلاق واقع اولماز صکره دن بو ایلدم دیو کندو یمین
ایله تصدیق اولنور علما رحمهم الله فساد فهم اولنمیان یرلره بونک موجبی اوزره فتوی ویرورلر
اما بعض فاجر بی مذهب اولورکه عورتی بوش اولمق ایچون یالان یره یمین ایدوب عمری اولدقجه
زنا اتمکی اختیار ایلر بو مقوله یه اعتماد ایتمکین فتوی ویرمزلر و سایر اختلافاتک دخی بر حکمتی
واردر مراد اظهار حق اولوب غرض نفسانی اولمایجق ضرر ایلمز بری دخی بودر که طاعون بونلره
شهادت و رحمت در صحیح امام بخاری و مسلمده ابی هریره رضی الله عنه اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم
روایت اتمشدر که الشهداء خمسة المطعون والمبطون والغرق وصاحب الهدم والشهید
فی سبیل الله بیورمشلردر یعنی شهید بش قسمدر طاعوندن چقرنندر و اینچ آغریسیندن
کیدندر و صویه غرق اولاندر و دیوار آلتنده قالاندر و فی سبیل الله غزاده شهید اولاندر
دیکر و کافرلره عذاب ایچون کوندرلمشدر نتکم امام احمد و طبرانی روایتلرنده الطاعون
شهادة لامتی ورحمة لهم ورجز علی الکافر بیورلمشدر رجز عذابدر بری دخی بودر که
بو امتدن ایکی کسنه بر خیرله شهادت ایلسه حق تعالی آکا جنتی واجب ایلر اما امم سالفه دن
یوز کشی شهادت اتمک کرک ایدی که بو مرتبه حاصل اوله ایدی بری دخی بودر که بو امتلرک
عملی جهتندن اقلی و اجر و فضیلت جهتندن اکثریدر یعنی عملری آز و ثوابلری چوقدر و بونلره
آز عنایتده علوم اولین و آخرین ویرلمشدر و سایر امتلردن صکره کلوب آنلرک قبایحی بونلره

قول ایچون

معلوم

معلوم اولوب بونلرک قبایحی بر امتده معلوم اولمشدر حق تعالی حضرتی سایر امتلر عیبنده
رسوای و لعندن بونلری حفظ اتمشدر و جمله خصائصدن بری دخی بودرکه بونلره اسناد ویرلمشدر
اسناد بونلرک خصائصندندر بر فضیلت بالغه در و سنن مؤکده دن بر سنت سنیه در محمد بن حاتم
بن المظفردن مرویدرکه حق تعالی حضرتی بو امتی اسناد ایله تکریم و تعظیم و تفضیل اتمشدر
امتلرک قدیم و حادثنده بوندن غیری بر امت یوقدر که آنلرده اسناد اوله آنلرک الرنده اکرچه کتابلر
واردر و لکن اخبارلرین خلط اتمشلردر کوکدن نازل اولان قنقیسیدر و الحاق اولنان سوزلر
قنقیسیدر تمیز ایتمکه قادر دکللردر و خبرلری ثقاتدن مروی دکلدر اما بو امتک شریعتنک رجالی
بودرکه بر خبری چاق نهایتی بولنجه اسناد ایله ثقاتدن روایت اولنور یعنی زماننده صدق
و امانت و دیانتله معروف اولنلر کشیلردن روایت اولنور آندن صکره علما رحمهم الله تعالی کمال اهتمام
بحث ایدرلر که راوی لرک قنقیسی احفظدر و قنقیسی اضبطدر و کندودن یوقاری اولانلر
قنقیسی چوق مجالسته ایلمشدر و قنقیسی آز مجالسه اتمشدر آندن صکره بر حدیثی یکرمی وجهه دن
زیاده وجهله کتابت ایدوب غلطدن و خطادن تهذیب ایدرلر و حروفنی صیرلر ضبط ایدرلر
بونلره ویریلن اسنادک معنیسی بودر ابو حاتم رازی رحمة الله علیه بیوردی اوزره حق سبحانه
و تعالی آدم علیه الصلوة والسلامی خلق ایلدوکی زماندن برو انبیا و رسلک اخبار و آثارین
حفظ ایدر امینلر کلمشدر الا امت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم کلمشلردر جمله نک قصص
و اخبارنی و سایر سلوک و سیرتی بونلر قتنده مضبوطدر محمد ارحمدر و ثنا حق جل و علا حضرتنک
جناب کبریاسنه که بونک امثالی نیجه نعمت عظمی ایله بو امتی مشرف ایلمشدر بعض کباردن مرویدر که
حق تعالی افتح نسنه یه بو امته مخصوص قلدیغی قول کلنده ویرلمش ایدی بریسی اسناد بریسی
انساب بریسی اعرابدر دیو بیورمشلردر و اعرابدن مراد بیاندر بر کرامت عظمی دخی بودرکه
بونلرک آراسنده اقطاب و اوتاد و نجبا و ابدال واردر انس بن مالک رضی الله عنه حضرتندن
مرویدرکه ابدال قرقدر قرق عورتدر هر بار که بریسی وفات ایلسه یرینه بریسی دخی
کتوررلر ارککی یرینه ارککی کتوررلر خاتون کشی یرینه خاتون کشی کتوررلر خلال رحمه الله
کرامات اولیاده بو ایله روایت ایلمشدر و امام طبرانی رحمة الله علیه اوسطنده بو لفظله روایت

ایتمشدر لن تخلو الارض من اربعین رجلا مثل خلیل الرحمن صلوات الله علیه وسلم
فبهم یسقون وبهم ینصرون ما مات منهم احد الا ابدل الله مکانه آخر یعنی روی
زمین حضرت خلیل علیه السلام کبی قرق کشیدن خالی اولمز وخلق آنلر سببیله سقایه
اولنورلر کوکدن یغمور لر ایندوکی آنلرک برکاتیله در و آنلر سببیله منصور اولورلر آنلردن
برکیشی وفات ایتمز الا حق تعالی آنک یرینه برآخری کتورر دیمک اولور وابن عدی رحمة الله
علیه بولفظله نقل ایتمشدر لن تخلو الارض من اربعون اثنان وعشرون بالشام وثمانیة عشر بالعراق
کلما مات منهم احد ابدل الله مکانه آخر یعنی بدلا قرق کشیدر یکرمی ایکیسی شام دیارنده
واون سکزی عراق مملکتنده در هر بار که آنلردن بریسی وفات ایلسه حق تبارک وتعالی
یرینه غیری کسنه کتورر دیمکدر وبعض روایتده اوتوز کشیدر دیو وارد اولمشدر امام احمد
رحمه الله لا یزال فی هذه الامة ثلثون مثل خلیل الرحمن کلما مات واحد ابدل الله مکانه
رجلا دیو نقل ایتمشلردر وطبرانی کبیرنده بولفظی دخی کتورمشدر بهم تقوم الارض وبهم
یمطرون وبهم ینصرون یعنی ارض آنلر سببیله طورر و اهل ارض آنلر سببیله یغمور لنورلر
وآنلر سببیله نصرت اولنورلر دیمکدر وابونعیم رحمه الله حلیه ده ابن عمر رضی الله عنهما
حضرتلرندن مرفوعا روایت ایتمشدرکه خیار امتی فی کل قرن خمسمائة والابدال اربعون
فلا الخمسمائة ینقصون ولا الاربعون کلما مات رجل ابدل الله مکانه آخر وهم فی الارض
کلها یعنی بنم امتمک ایکیسی هر قرنده بش یوز کسنه در و ابدال قرق کسنه در پس نه اول
بش یوز اکسیلور ونه اول قرق اکسیلور هر بارکه برکسنه سی وفات ایلیه الله تعالی حضرتلری
یرینه برآخر کسنه بدل قیلور و آنلر ارضک هر یرنده اولورلر یعنی بر مکانه اختصاصلری یوقدر
دیمک اولور بو خصوصه متعلق حدیث شریفلر احصادن نیجه طریقله وارد اولمشدر و ینه
حلیه ده ابونعیم رحمة الله علیه عبدالله بن مسعود رضی الله عنه حضرتلرندن مرفوعا روایت
ایتمشدرکه لا یزال اربعون رجلا من امتی قلوبهم علی قلب ابراهیم صلوات الله علیه وسلامه
یدفع الله بهم عن اهل الارض یقال لهم الابدال انهم لم یدرکوها بصلوة ولا بصوم ولا
بصدقة قالوا فبم ادرکوها یا رسول الله قال بالسخاء والنصیحة للمسلمین دیو بیورمشلردر

یعنی

اوزره

یعنی بنم امتمدن قرق کشی زایل اولماز آنلر اول قرق کشیدرکه قلبلری ابراهیم علیه السلام قلبی
اوزره در یعنی آنلرک حق تبارک وتعالی آنلر سببیله اهل ارضدن بلالری دفع ایلر آنلره ابدال
دینلور اول مرتبه یه آنلر صلاتیله یتشمدیلر و صومیله و صدقه ایله دخی یتشمدیلر دیدی
ابن مسعود رضی الله عنه ایتدی یا رسول الله یا نیله یتشدیلر دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
ایتدی سخا ایله و مسلمانلره نصیحت ایله یتشدیلر دیو بیوردی نصیحت مسلمانلری خیراته
و مصالحه ارشاد ایتمکه دیرلر معروف کرخی حضرتلری قدس الله سره العزیز بیورمشلرکه برکسنه
هرکون اللهم ارحم امة محمد دیسه حق تعالی آنی ابدالدن یازه اما حلیه ده بویله واقع
اولمشدرکه برکسنه هرکون اوچ کره اللهم اصلح امة محمد اللهم فرج عن امة محمد اللهم
ارحم امة محمد دیسه حق تعالی آنی ابدالدن یازه دیمشلردر و ابدالک علامتی اولدرکه آنلردن
اولاد کلمز دیمشلردر بر حدیث شریفده بویله وارد اولمشدرکه ابدال امتی انهم لا یلعنون
شیئا ابدا دیو بیورلمشدر طائفه ابدالک خصلتلری بو ایمشکه هرگز بر نسنه یه لعنت ایتمزلر ایمش
یزید بن هرون رحمه الله ابدال اهل علمدر دیمش امام احمد رحمة الله علیه اگر اهل حدیث
دکللر ایسه پس کیملردر دیو بیورمش یعنی ابدال اهل علم اولیجق اهل علم ایچنده علمای حدیث
اولمق گرک دیو بیورمش و تاریخ بغداده خطیب رحمة الله علیه کتانی دن روایت ایتمشدرکه
نقبا اوچ یوز کسنه در و نجبا یتمش کسنه در و بدلا قرق کسنه در و اخیار یدی کسنه در و
عمد دورت کسنه در و غوث بر کسنه در نقبانک مسکنی مغربدر و نجبانک مسکنی مصردر
و ابدالک مسکنی شامدر و اخیارک بالوسکنی یوقدر آنلر سیاحلردر روی زمینی کشت ایدرلر
و عمد زوایای ارضده اولورلر و غوثک مسکنی مکه مشرفه در و چون عامه ناس مصلحتندن برحاجت
واقع اولسه مثلا یاغمور لازم اولسه یاخود نیل لازم اولسه اول حاجت ایچون اولا جناب عزته اول
نقبا تضرع ایدرلر آندنصکره نجبا تضرع ایدرلر آنلردنصکره ابدال آنلردنصکره اخیار
آنلردن صکره عمد تضرع ایدرلر اگر دعالری مستجاب اولدیسه اولدی و الا غوث حضرتی تضرعه
باشلر حاجتی مستجاب اولنجه دعا ایلر آنک دعاسی البته مستجاب اولور دیو بیورمشلر و بوابتکدن
فنا بولندن بری دخی بودرکه قبرلرینه کنا هلریله کیرورلر و مؤمنلرک استغفاریله مغفرت اولنوب

كناهسوز چیقرلر حق تبارك وتعالی آنلری كناهدن پاك و پاكیزه ایلر امام طبرانی رحمة الله علیه
اوسطنده انس رضی الله عنه دن بو لفظله روایت ایلشدر قال رسول الله صلی الله علیه وسلم
امتی امة مرحومة تدخل قبورها بذنوبها وتخرج من قبورها لا ذنوب علیها یمحص
عنها باستغفار المؤمنین لها بری دخی بودر كه قبره سایر امتدن صكره كیرورلر و مقدم
چیقرلر ابو نعیم رحمة الله علیه روایتنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر كه
اول حضرت صلی الله علیه وسلم وانا اول من تنشق الارض عنی وعن امتی ولا فخر
بیورمشلر بری دخی بودر كه قیامت كوننده امتلر انبیا علیهم السلامك تبلیغلرین انكار ایتدیلر
كرك حق تبارك وتعالی حقیقت حالی عالم ایكن اول منكرلری الزام ایچون پیغمبرلردن تبلیغه
شاهد استه كركدر آنلر دخی امت محمدی صلی الله علیه وسلم شاهد كوترسه لر كرك امتلر
بو امته سز بونلر بزه تبلیغ ایتدوكن ندن بلورسز دیسه لر كرك بونلر حق تبارك وتعالی
بزه قرآن عظیمده خبر ویرمشدر آندن بلورز دیسه لر كرك آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتن كتوروب امتینك حاللرندن سؤال ایتسه لر كرك رسول الله صلی الله علیه وسلم
عدالتلرینه شهادت ایدوب امتنه مزكی اولسه كرك قرآن عظیمده وكذلك جعلناكم امة
وسطا لتكونوا شهداء علی الناس ویكون الرسول علیكم شهیدا بیوردوغی بو معنادندر
بری دخی بودر كه نامۀ اعماللری صاغ اللرینه صونلسه كركدر بری دخی بودر كه كندولر
ایتدوكی سعینك ثوابن بولدقلری كبی غیرلرك كندولر ایچون ایتدوكلرینك دخی ثوابن بولورلر
مثلا بر كشی بر مؤمن ایچون صوم و حج و غزا ایدوب ویرسه ثوابی واصل اولور امم سالفهده
بو حال یوغیدی همان هر كشی نه عمل ایدرسه آنوك ثوابن بولوردی بو قول عكرمه دن
منقولدر اما حق تعالینك قرآن عظیمده وان لیس للانسان الا ما سعی بیوردوغی
كه معناسی مفسرین بیوردقلری اوزره بر كشی غیرك كناهیله مؤاخذ اولندوغی كبی
غیرك فعلیله مثاب اولمز دیمكدر بونك علما رحمهم الله تعالی نیجه وجهله جوابلر
ویرمشلردر بری بودر كه منسوخدر دیدیلر ابن عباس رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدر كه
والذین آمنوا واتبعتهم ذریتهم بایمان الحقنا بهم ذریتهم آیت كریمه سی بونی نسخ ایتمشدر

زیرا بو

زیرا بو آیت كریمه موجبنجه حق تبارك وتعالی مؤمنلرك ذریتلرین دخول جنتده و درجه ده
كندولره الحاق ایتسه كركدر نته كیم رسول الله صلی الله علیه وسلمدن مرویدر كه حق جل
وعلا ذریت مؤمنی مؤمنك درجه سنه رفع ایتسه كرك اگرچه كیم ذریتك حاللری كندودن
ادنی ایسه بینه كندو كوزی سینه چقمسه كرك تاكیم مؤمن مسرور و خوشحال اوله دیو بیوردی
آندن صكره بو آیت كریمه اوقودی بوندن ظاهر اولدی كه بر كسنه غیرلر سببیله كندو عملی اجرندن
زیاده اجر و فضیلته مظهر اولور ایمش و دخی آباؤكم وابناؤكم لا تدرون ایهم اقرب لكم
نفعا قول شریفنك تفسیرنده حق تعالی آتالروك اوغوللرك حقنده و اوغوللروك آتالر حقنده
شفاعتین مقبول ایلر دیو بیورمشلردر ایكنجی جواب بودر كه اول آیت كریمه ده بیورلن نسنه
كافره مخصوصدر و مؤمنلر غیرلرك سعیله منتفع اولور دیمشلردر امام قرطبی رحمة الله علیه
بو قول اوزره احادیث شریفه دن چوق نسنه دلالت ایتمشدر و مؤمنلره غیردن صادر
اولان عمل صالحك ثوابی واصل اولور دیو بیورمشدر و صحیح ده رسول الله صلی الله علیه وسلمدن
مرویدر كه من مات وعلیه صیام صام عنه ولیه بیورمشلر یعنی بر كسنه اوزرنده صوم
واركن وفات ایلسه ولیسی آنوك ایچون صایم اولسون اول دینی آندن دفع ایتسون دیمك اولور
وغزا ایچون حج ایدن كسنیه حج عن نفسك ثم حج عن شبرمة دیو بیورمشدر یعنی اول كندو
نفسكدن حج ایله صكره غیر بدن ایله دیو بیوردی و حضرت عائشه دن دخی مرویدر كه
كندو قرنداشی عبد الرحمن ایچون اعتكاف ایتمش و نواسیر آزاد ایتمشدر و موطاده عبد الله
بن بكردن مرویدر اول دخی عمه سندن روایت ایتمشدر كه عمه سی مسجد قبایه یوریوب
وارمغی اوزرینه واجب ایتمش ایدی قضا ایتمدین وفات ایتدی صكره دن عبد الله بن عباس
رضی الله عنهما فتوی ویردی كه اوغلی یوریوب واره آنوك ایچون قضا ایلیه و مفسریندن بعضی
اول آیتده واقع اولان انساندن مراد ابو جهلدر دیدیلر و بعضلر عقبة بن ابی معیطدر دیدیلر
و بعضلر ولید بن مغیره در دیدیلر لعنهم الله تعالی بعض علما دخی شرایع من قبلنادن اخباردر
بزم شریعتمزده كشی كندو سعیله و غیرك سعیله منتفع اولدوغنه دلالت ایتمشدر دیدیلر
و بعضلر آیتده كی انساندن مراد سعی ایتمك و حسن معامله سیله بعض دوستلر قزانوز و آنلره خیری

يتشور وفات ايتدكدن صكره اڭا اولولرك ثوابى كه رجوع ايتدوكى كندو سعيندن اولور آيت
كريمه نڭ معناسى بودر ديديلر بعضلر آيت كريمه ده انساندن مراد حى در ميت دكلدر ديديلر
يعنى صاغ اولان كيسنه نه يتشور سه همان كندو سعيندن يتشور ديمكدر ولوز بو تقديرجه ميته
غيرونك سعيندن منفعت يتشمك جائز اولور صاحب الكشاف رحمة الله عليه وان ليس للانسان
الا ما سعى قول شريفنڭ تفسيرنده بيورمشدركه ميتدن صدقه ويرمك وحج ايتمك اخبار
صحيحه ده وارد اولديغى آيت كريمه ده بويله بيورلدوغنڭ وجهى ندر ديرايسك بونڭ
ايكى وجهله جوابى واردر برى بودركه وقتا كه غيرونك سعيي كيشيه نافع اولمق
كندو سعيينه مبنى اولدوغى حالده نافع اولديسه يعنى مؤمن ومصدق اولدوغى جهتدن
نفعين اخذ ايتديسه غيرونك سعيي كندونڭ سعيي كبى قلندى زيرا اول بوڭا تابع در بونڭ
قائم در ايكنجيسى بودركه غيرى كسنه عمل كندو نفسى ايچون ايشلسه كيسيه نفعى اولماز اكر
آخر كسنه ايچون نيت ايدوب ايشلسه آنوڭ وكيل قائم مقامى كبى اولور عمل آندن ثابت اولمش كبى
اولور ديو بيوردى جواب صحيح بودركه سابقا ذكر اولنان اوزره آيت كريمه عام مخصوص در
هر بيڭ ثواب عملى آخره تجاوز ايتمك كافره كوره در مؤمنلره كوره دكلدر مؤمنلر برى برينڭ
سعيندن منتفع اولورلر والله اعلم علما رحمهم الله تعالى قرائت قرآنڭ ثوابى ميته واصل
اولورمى اولمازمى ديو اختلاف ايتشلردر اكثرى واصل اولماز ديمشلردر وعلماء حنفيه دن
وشافعيه دن چوق كسنه واصل اولور ديمشلردر امام احمد دخى بوڭا قائل اولمشدر لكن
احمد رحمة الله عليه قبر اوزرنده اوقمق بدعت در ديمشدر امام احمددن مروى در كه
هر نسنه ميته واصل اولور صدقه وصلوة وحج وقرائت وذكر الله وغيرى هر نه كه اولور
نفجنه يتشور ديو بيورمشدر شيخ شمس الدين بن القطان العسقلانى رحمة الله عليه
كرك اقربادن كرك اجنبيدن ثواب قرائت ميته واصل اولور صحيح بودر نيته كم صدقه
ودعا واستغفار بالاجماع واصل اولور ديو بيورمشدر وقبر اوزرنده قرائت ايچون استيجار
جائزدر نيته كم اذان ايچون وتعليم قرآن ايچون جائزدر ديو قاضى حسين رحمه الله فتوى
ويرمشدر وقرائت قرآندن ميت منتفع اولمغه ايكى طريق ذكر ايتشلردر برى بودركه

قرائت

قرائتدن صكره ميت ايچون دعا ايدرلر دعا واصل اولور وقرائتدن صكره دعا اجابته
اقربدر وبركتى اكثردر ديمشلر برى دخى بودركه اوقيوب تمام ايتدوكدن صكره حاصل اولان
ثوابى ميته باغشلمق كرك يوغسه ميت ايچون اوقورم ديو نيت ايدوب باغشلسه واصل اولماز
ديمشلردر زيرا حصول ثوابدن مقدم ويرمش اولور اما قرائتدن صكره باغشلديغى حصولدن
صكره باغشلمش اولور بو تقديرجه واصل اولور ديديلر اما اطلاق اوزره دعا ميته نافع اولور
ديدوكلرينه بعضلر اعتراض ايدوب دعا خود اجابته موقوفدر بو سوزڭ نتيجه سى راست كلور ديديلر
بعضلر دخى جواب ويروب حق تعالى نڭ سعه فضل ورحمتنه اعتمادا اطلاق اوزره ميت ايچون
دعا مستجابدر ديمك ممكندر ديو بيوردلر امام شافعى رحمة الله عليه بيورمشدركه بر كسنه ميت
صدقه ويرسه حق تعالى حضرتلرى قادردر كه هم ميته اجر وثوابه ويره هم صدقه ويرنه ديمشدر
بعض علما دخى بيورمشلردركه كيشى آناسى وآتاسى نيتنه صدقه ويرمك مستحبدر زيرا حق جل
ثوابنى هم آنلره ايصال ايلر هم صدقه ويرنه ديمشلردر وثوابى آنلره واصل اولمغله كندو اجرندن
نسنه اكسلمز ديو بيورمشلردر حسن البصرى رحمة الله عليه بر كسنه حال حياتنده برينڭ حقي
يا خود بر قويي قازسه يا خود بر آغچ دكسه يا بر مصحف وقف ايلسه يا خود وفات ايتدكدن صكره
بر غيرى كسنه آنوڭ روحى ايچون ايدى ويرسه ثوابى ميته واصل اولور ديمشدر امام نووى و
رافعى رحمهما الله تعالى بيورمشلردركه بو ذكر اولنانلر صاغ كسنه دن صادر اولسه صدقات
جاريه در بعد الموت دخى ثوابلرى واصل اولور نيته كم خبرده وارد اولمشدر وحكمى وقف مصحفه
مختص دكلدر بلكه هر قنده محال بودر بو قياس اقتضا ايلركه ميتدن تضحيه جائز اولا
يعنى بيرام قربانى ايتمك ميت ايچون جائز اولملغى اقتضا ايدر زيرا اول دخى صدقه دن بر نوعدر
لكن تهذيبده بويله يازلمشدركه بر كيشى امر ايتمدين آندن تضحيه جائز دكلدر وميتدن
دخى جائز دكلدر مكركه وصيت ايتمش اوله ديمشلردر اما حضرت على كرم الله وجهه رسول الله
حضرتلرينڭ وفاتندن صكره آندن تضحيه ايدردى ديو روايت ايتمشلردر وابو العباس محمد بن اسحق
السراج رحمة الله عليه اول حضرتدن صلى الله عليه وسلم ايتمش اضحيه ايلدم ديو بيورمشدر
اما قرائت قرآنى ايدوب رسول الله حضرتنه اهدا ايتمك خصوصنده خبر واثر معلوم دكلدر

زیرا بو خصوصی صحابۂ کرامدن برکسنه نقل ایتمشدن بو سببدن برجماعت انکار ایتمشلردر. صاحب
الروح فقهاء متأخریندن بعض کسنه مستحب دیدیلر وکلرینی حکایت ایتمشدر و بعضیلر دخی
بدعت کوردیلر زیرا پیغمبر علیه الصلوة والسلام آندن غنی در زیرا امتندن هر کیشی که
برخیر عمل ایشلیه اول عملک اجری رسول الله حضرتنه حاصلدر بیله عمل ایدنک اجرندن
بر نسنه اکسیلمز دیمشدر. امام شافعی رحمة الله علیه بویورمشدر که هیچ برخیر یوقدر که رسول الله
حضرتنک امتندن برکسنه آنی ایشلیه الا اول حضرت آنده اصلدر دیمشدر. تحقیق النصره صاحبی
رحمة الله علیه بعض محققیندن نقل ایدوب آیدر اهل اسلامک حسناتی و اعمال صالحه
مثوباتی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک صحایفنده مسطوردر شول قدر اضعاف ایله
که عددینی حضرت الله تعالی حضرتندن غیری کسنه بیلمز زیرا هر متدین و هر عامل که قیامته دک
کلورسه بر عمل ایشلسه شیخنه دخی آنک مثلی اجر و فضیلت حاصل اولور و شیخنک شیخنه
ایکی اول قدر اجر حاصل اولور و اوچنجی شیخنه دورت اول قدر اجر حاصل اولور و دردنجی
شیخنه سکز اول قدر اجر حاصل اولور بو اسلوب اوزره چیقاق رسول الله حضرتنه چیقنجه
هر مرتبه ده عدد مضاعف اولور و سلفک خلفدن تفضیلی بونکله معلوم اولور مثلا پیغمبر
علیه الصلوة والسلامدن صکره اوننجی مرتبه فرض اولنسه بو حساب اوزره اول حضرته
بیک یکرمی دورت اجر حاصل اولور و اون برنجی مرتبه یه وارنسه تخریج عاملک اجری ایکی بیک
قرق سکز عدد اولور بو اسلوب اوزره مرتبه زیاده اولدقجه عدد اجر متضاعف اولور
ابدا بو حال اوزره کیدر دیو بویورمشلر و استشکال ایتمزلر بو وردن بونکله جواب ویروب
دیمشلردر که اول حضرت ایچون قرآت ایدن کمسنه اکر زیاده شرفله دعا ایتمک جمیع انواع
شرفده اول حضرت کامل ایدوکی معلوم لکن بودر که کویا دعا ایدن کسنه بونی ملاحظه
ایلرکه کندونک قبول دعاسی شیخنه و معلمنه کندونک اجری کبی اجر حاصل اولوب اول
حضرتده وارنجه اضعاف مضاعفه اجرلر حاصل اولماغی متضمن در و بو جهتدن صکره
دعانک نفعی داعی یه راجع اولور شول حیثیتدن که قبول دعایی مشتملدر نیته کم برکسنه
کعبۂ معظمه یی کوروب اللهم زد هذا البیت شرفا وتعظیما دیسه فائده سی دعا ایدنه

راجعدر

راجع در و اول حضرته صلوات ویرمک خصوصنده دخی بویله دیمشلردر. ابن حجر رحمه الله
بونک مثلنه اشارت بویورمشلردر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه دعا ایله کعبه یه
دعانک مناسبتی داعینک قبول دعاسی متقضی اولدقلری جهتندندر و فرقلری بو جهتدندر که
رسول الله حضرتنه حسنات مضاعفه حاصل اولور کعبه یه حاصل اولمز. و خصایص امتندن
بری دخی بودر که بونلردن یتمش بیک کسنه بلا حساب جنته داخل اولسه لر کرکدر. شیخین
روایتلرنده بویله وارد اولمشدر و امام طبرانی و بیهقی روایتلرنده دخی وارد اولمشدر که إنّ
ربی وعدنی أن یدخل من أمتی الجنة سبعین ألفا لا حساب علیهم وإنی سألت المزید
فأعطانی مع کل واحد من السبعین سبعین ألفا دیو بویورمشدر یعنی تحقیقا تم باکه
وعده ایلدی که امتمدن یتمش بیک کسنه یی بلا حساب جنته ادخال ایلیه و تحقیقا بن زیاده
طلب ایتدم آندن اول یتمش بیکدن هر برینک یانینجه یا که یتمش بیک دخی اعطا ایتدی دیمکدر
و بالجمله حق سبحانه و تعالی رسول اکرمنی تعظیم و تکریم ایچون بو امته اول فضایل و کرامه
مخصوص قلمشدر که سایر امتدن برینه ویرمشدر. بونلرک خصایص فضل و شرفلرینک
تفاصیلی نیجه کتابلر اقتضا ایلرکه بر مقدار صفحه تقریر و بیانه مرقوم اوله. وذلک فضل الله
یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم. مقصد خامس رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک پایۂ معراج ایله سرافراز اولوب پیشکاه حضرت احدیتده انواع تشریفات
مکالمه و مشاهده برله امتیاز بولدوغنک بیانینده در. شویله معلوم اوله که بو قصه اول
حضرتک صلی الله علیه وسلم اشهر معجزاتی و اظهر براهین و بیناتی دندر. اسری خصوصنده
علما رحمهم الله تعالی اختلاف ایتمشلردر که برکیجه ده ایکی اسرا می ایدی اول دخی برنده روحیله
و بدنیله یقظه ده و برنده منامنده می ایدی یوخسه اول دخی یقظه ده مسجد حرامدن مسجد
اقصایه واروب آندن صکره منامده مسجد اقصی دن عرش اعلی یه وارمق می ایدی یاخود دورت
اسرا می واقع اولمش ایدی دیدیلر اختلافلری بو اقوال اوزره در. و اسرانک معناسی اصلده مطلقا
کیجه ایله کیتمکدر. اما بو مقامده اول حضرتک برکیجه معراجه کیتمسیدر. و الحاصل بعضیلر آیتدیلر
اسرا منامده رؤیا طریقیله ایدی دیدیلر و بوکده اتفاقلری واردر که انبیا علیهم السلامنک

[illegible]

رؤیالری دخی دیرلر غیریلر رؤیاسی کبی دکلدر و منامده واقع اولدوغنه بو آیت کریمه حجت
کتوردیلر که وما جعلنا الرؤیا التی اریناک الا فتنة للناس دیو بیورمشدر پس رؤیا رؤیت
کورمک معناسنه مصدردر اشکال کورمک معناسنه اولان رؤیت دخی رؤیا دکلدر دیدیلر
ابن مالک و حریری و غیریلر رؤیا رؤیت معناسنه کلدیکنی انکار ایتدیلر نته کم شیخ بدر الدین
زرکشی رحمة الله علیه افاده بیورمشدر و متنبی نک ورؤیاک احلی فی العیون من الغمض
دیدوکنده یکلش ایلدی رؤیته یرینه رؤیا کتوردی دیدیلر و بوندن جواب لر ویروب ایتدیلر
قربی و قربة بر معنایه اولدقلری کبی رؤیا و رؤیة دخی بر معنایه در دیدیلر ابن عباس رضی الله عنهما
حضرتلرینک قولی دخی بوکه شاهددر که آیت کریمه نک تفسیرنده بخاری روایتی اوزره هی رؤیا
عین اریها صلی الله علیه وسلم لیلة اسری به دیو بیوردی یعنی اول آیت کریمه ده اولان رؤیا
کوز رؤیاسیدر که اول حضرته اسرا کیجه سی کوسترلمش ایدی دیمکدر و سعید بن منصور سفیاندن
نقل ایدوب حدیثک آخرنده ولیس رؤیا منام دیمشدر یعنی اویخوده رؤیاسی دکلدر دیدی
کوریلن نه ایدوکی امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده تصریح اولنمامشدر لکن سعید بن منصور
سننده ابی مالک طریقندن مرویدر که اول بیت المقدس یولنده کوسترد کلری نسنه ایدی و بو
مذکور شول شیئه دندر که رؤیا لفظی او انتقلنده کوز ایله کوریلن نسنه یه اطلاق اولندوغی اوزکه
استدلال اولنه و بو قول متنبی یه خطا نسبت ایدنی رد ایلر مع هذا مفسرین بو آیتک تفسیرنده
اختلاف ایدوب بعضلر ایدی الرؤیا التی اریناک لیلة المعراج دیدیلر قاضی رحمة الله علیه
دخی رؤیایی رؤیتله تفسیر ایتمشلردر دیدی و دخی کیجه ایله واقع اولوب سرعتله کچدوکی
جهتدن دوش کبی اولدوغی رؤیا تعبیر اولندی دیدیلر بعضلر ایتدیلر حدیبیه ییلنده کوردوکی
رؤیادر که واقعه سنده مکه یه دخول ایدوب مشرکلر کندویی دوندردکلرین کورمش ایدی
بعضلر دخی بدر غزاسی رؤیاسیدر دیدیلر و ابن النقیب کندو شیخی اولان ابو العباس القرطبی
آیت کریمه دن سؤال ایلدی قرطبی رحمة الله علیه ایتدی رؤیای عین در یقظه ده جبرئیل
کوسترمش ایدی که بدر ده جنک کونی قریش کافرلرینک هر بری قنده دوشه کرک هپ تعیین
ایتمش ایدی مسکه رسول الله حضرتی فلان کافر بورایه دوشه کرک و فلان کافر بورایه

دوشه

دوشه کرک دیو مبارک الیله یرلرین صحابه کرامه کوستردی قریش کافرلری بونی ایشدوب
سحر لغه آکدیلر ایرتسی اولیجق عینیله بیوردقلری کبی واقع اولدی نته کم سابقده اشارت
اولنمشدر و رؤیای منام در دینلر بینه حجت اقامت ایتدیلر که حضرت عایشه رضی الله عنها ما فقد
جسده الشریف دیو بیوردی دیدیلر یعنی مبارک جسمی هیچ یرندن ایرلمادی دیمکدر و بوندن
دخی جواب ویروب ایتدیلر عایشه حضرتلری بو سوزی مشاهده ایدوب سویلدی زیرا اول
زمانده فخر عالمک هنوز زوجی دکل ایدی و قصه ضبط ایدن کسنه یاشنده دکل ایدی نیجه بیلدی
یا خود اول زمانده هنوز طوغمش ایدی دیدیلر زمان اسراده اولان خلافه اوزره جواب لر
ویردیلر مولانا سعد الدین تفتازانی رحمة الله علیه ایتدی عایشه قولنک معناسی جسدی روحندن
آیرلمادی بلکه ایدی معراج روح و جسد ایله جمیعا اولدی دیمکدر دیدی و یقظه ده جسد ایله
بیت المقدسه واردی اوراده روح پاکی افلاکه کیتدی دینلر سبحان الذی اسری بعبده لیلا
من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی قول شریفی ایله استدلال ایدوب ایتدیلر حق جل وعلا مسجد
اقصایی اسرایه غایت ایلدی اکر جسد ایله آندن اوته کیتمش اولسه آنی غایت ایلردی و مدحده ابلغ
اولوردی کلام خود حق تعالی حضرتنک عجزدن تنزیه ایدوب قدرت عظیمه سن بیان ایچون
و رسولنی تشریف ایله تمدح ایچون و آنک حقنده اسرا بولدیغی کی کرامتی اظهار ایچوندر بونلرک
مقتضاسی بودر که غایت حقیقیه سی ذکر اولنه اول مذکور اولدی دیدیلر و بوکه جواب ویروب ایتدیلر
مسجد اقصی یه تخصیصنک حکمتی بو ایدی که قریش آنک علامتلرندن سؤال ایتدیلر سابقا آنی
کورمدوکین بیلورلردی کندولرده کورمش کسنه لر وار ایدی امتحان طریقیله اول حضرته ایتدیلر
چونکه بیت المقدسه واردک امدی بزه آنک نشانلرندن خبر ویر دیدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم
دخی کوردوکی اوزره خبر ویردی آنلرک بلدوکلرینه موافق کلدی ملزم اولدیلر قصه یه بو ایله
واقع اولمش ایدی کوکلردن خبر صورسه دیلر زیرا آنوکله صدقه علم حاصل ایدمزلردی
آنوکیچون الی المسجد الاقصی بیوریلوب مسجد اقصی غایت قلندی دیدیلر و امام نووی رحمة الله علیه
فتاواسنده ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اسرا ایکی کره واقع اولمشدر بر کره
منامده بر کره یقظه ده واقع اولدی دیدی سهیلی رحمة الله علیه کندو شیخی قاضی ابو بکر

ابن العربیدن بو منقبتك تصحیحی ذکر اتمشدر و بر کره منامده اولدیغی نوکیجه‌دن ایدی که کندو
آسمانه اولدیتیه کم ابتدای نبوتده امر نبوت اکا آسان اولوب بر مقدار الفت ایچون بر زمان
رؤیای صالحه ایله اولمش ایدی زیرا امر عظیم در بر اوغوردن آشکاره کورمکه طاقت بشریه
متحمل دکلدر اسرا دخی بویله‌در هیچ خبره دار دکل ایکن بر اوغوردن سبع سموات اوزره چیقمق
امر عظیمدر مقدم واقعه ده بر کره کوریجک بر مقدار آسان اولور دیدی ودورت اسرا ایدی
هب یقظه ده ایدی دینلر اسراده وارد اولان روایاتك تعددی ایله استدلال ایتدیلر کوردیلرکه
بعض روایتده برنسنه ذکر اولنمش بعض روایتده ذکر اولنماش بوندن صاندیلرکه اسرا دورت
کره واقع اولمش اوله بونلره جواب ویروب دیمشلردرکه روایاتك تعددی اسرانك تعددینی
اقتضا ایلمز زیرا بعض راوی خبرده بعضی یرینی معلوم اولماغین حذف ایلر و بعضی دخی اونودر
دیمشلردر و بالجمله اسرانك بر یچ کره واقع اولدیغنه ذاهب کمسنه اولوردر حتی بعض عارفین اوتوز
دورت کره اسری واقع اولدی بری جسم شریفیله ایدی کری ماعداسی روحیله رؤیاده واقع
اولمش ایدی دیدی ابن کثیر رحمة الله علیه ایتدی مخالف روایاته نظر ایدوب اسری متعدد
اولدی دینلر عبث یا باندی کتمشلردر اصلا سلفدن بر کیشیدن منقول دکلدر اکر واقع اولایدی
رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم اصحابنه عددین خبر ویروردی وناس تکرار وتعددی
اوندن نقل ایدرلردی حق بودرکه اسری ثمان بر کره واقع اولمشدر اول دخی جسدیله وروحیله
یقظه ده اولمشدر جمیع روایاته مراد بودر علمای محدثین وفقها و متکلمیندن جمهور ذاهب
اولدقلری مذهب بودر وظواهر احادیث صحیحه تواتر ایله اولدیغی دخی بودر بوندن عدول ایتمکه لایق
دکلدر زیرا عقل بونی محال کورمز دیو بیورمشلردر و امام رازی رحمة الله علیه ایدر اهل تحقیق
بیورمشلردرکه اول حضرتی صلی الله علیه وسلمی روحیله وجسدیله حق تبارك وتعالی مسجد
حرامدن مسجد اقصی یه آلوب کتدوکنه دلالت ایدن قرآندر وحدیثدر اما قرآن عظیم
بودرکه حق جل وعلا سبحان الذی اسری بعبده لیلا بیورمشدر وتقریر دلیل بودرکه
تحقیقا عبد لفظی روحیله جسدك مجموعنك اسمیدر پس لازم کلورکه اسری روحیله جسدك
مجموعیله اولمش اوله بونکه بودخی دلالت ایلرکه ارأیت الذی ینهی عبدا اذا صلی بیورلمشدر

شك

شك و شبهه یوقدرکه بونده مراد جسدیله روحك مجموعیدر و سوره جنده وانه لما قام
عبد الله یدعوه بیورلدیغنده دخی شبهه یوقدرکه عبددن مراد مجموع روح وجسددر کذلك
اسری بعبده قولی شریفنده دخی بویله‌در و بو طریقله دخی استدلال اتمشلردرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم اسری بی دیو بیوردی معناسی بنی کیجه ایله آلوب کتدیلر سیر ایتدردیلر
دیمکدر و فعلده حال بودرکه ظاهرینه حمل اولنه الا مکر که خلافنه دلیل اوله بونده خود
خلافنه دلیل یوقدر دیدیلر و بویله دخی بیوردیلرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بو اسری
خبرینی خلقه سویلدوکی زمانده چوق کمسنه اینانمدیلر ضعیف الایمان اولنلردن نیچه سی مرتد
اولدی و احتمالدر اعتقاد ایتدیلرکه مراد رؤیاده اولماغه ایشته نیچون استبعاد ایدوب اینانمیه‌لر ایدی
و براق ایله کتدوکنه خود اخبار متواتر اولمشدر براق اجسامی کوتورمکه ایچوندر یوخسه ارواح
کوتورملری ایچون دکلدر والله اعلم و اسری کیجه‌ایله واقع اولدوغنك حکمتنده بعض وجه
ذکر اتمشلردر بعضی ایتدی کیجه احبابه تخصیص زماندر دوست دوستك صحبتنه کیجه ایله
وارور بو دخی اول کیجه‌دن بویله واقع اولدی دیدی و ابن المنیر رحمة الله علیه ایتدی کیجه ایله
اولدوغی بونك ایچوندرکه کیجه‌نك حالی کندوزدن اخفی در مؤمنلر ایمان بالغیب جهتندن ازدیاد
بولوب کافرلرك کفری زیاده اولمغیچون کیجه ایله واقع اولدی اکر کندوزن ایلروه قوشو عروج
ایدیدی ایمان بالغیب فضیلتی مؤمنلر فوت ایدرلردی و تشنیع ایدوب منکرلره واقع اولان فتنه
حاصل اولمیه‌یدی دیمشدر و ابن مرزوق رحمة الله علیه ذکر ایتدوکی اوزره اهل اشارات طریقنه
بونده بر حکمت دخی بودرکه فمحونا آیة اللیل وجعلنا آیة النهار مبصرة حکمنجه حق تبارك
وتعالی کندوزی کیجه‌دن زیاده نورانیتده غالب ایدیجک کیجه‌یه دخی جبر نقصان ایچون
اول شرفی ویردیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم آنده عرش عظیم اوزره عروج ایلدی
اکر سؤال اولنوب لیلة الاسرا می افضلدر یوخسه لیلة القدر می افضلدر دینلورسه
جواب شیخ ابو امامة بن نقاش بیوردیغی درکه لیلة الاسری رسول الله صلی الله
علیه وسلم حقنده افضلدر لیلة القدر امت حقنده افضلدر زیرا قدر کیجه‌سی امت
سایر امتلرك سنکن بیلمق علمدن خیرلودر اما لیلة الاسراده اولان عمل غیرده اولماندن

افضل ايدوكنه اصلا نه صحيح ونه ضعيف خبر وارد اولمامشدر انوكيچون رسول الله حضرتی عليه الصلوة
والسلام اول كيجه يی اصحابنه تعيين ايتمدی واصحاب كرام رضوان الله عليهم اجمعين اسناد
صحيح ايله تعيين ايتمديلر والی الان صحت اوزره كسه خبر ويرمشدر اگر اول كيجه ده امته بر
نجز تی نفع متعلق اولسيدی فخر عالم صلی الله عليه وسلم بيان بيوررلردی اگر سؤال اولنورسه
انبيا عليهم السلامدن دخی غيری پيغمبره اسرا واقع اولديمی يوخسه اول حضرته مخصوصميدر
دينلورسه شيخ عارف عبد العزيز مهدوی رحمة الله عليه جواب ويروب اول مرتبه جميله
اسری فخر عالم صلی الله عليه وسلم حضرتندن غيری بر پيغمبره واقع اولمادی ديو بيورمشدر
وآيت كريمه ده اسری بعبده بيورلدوغی اشارتدركه سير وسفری ايدی ايتدوردن حق جل وعلا
من عند الله اولمش لطف محض ايدی رسول الله حضرتلری صلی الله عليه وسلم خاطر شريفنه خطور
ايتمش ايدی بعبده ده واقع اولان با مصاحبت ايچوندر معناسی اول اسراده حق تعالی حضرتی
انكا لطفيله وعنايتيله ورعايتيله صاحب ايدی اول حضرتك اللهم انت الصاحب في السفر
بيوردوغی بوكه شاهددر ديديلر وبو لفظ شريفده حق تعالی حضرتی كلمه تسبيحی مقارن قلوب
سبحان الذي اسرى بعبده بيوردوغی انوكيچوندركه الله تبارك وتعالی حقنده وهم وخيال
صاحبلرينك قلبلرينه گلن جهت وحد ومكان ملاحظه سی نفی اولنه وبوندن اوترو لنريه
من آياتنا بيورمشدركه انتر باری تعالی شويله بيوردركه بن آنی اسرا ايتدوردم تا آيات
گورمكيچون ايتدوردم كندو جانبمه ايتدوردم زيرا بكا جانب يوقدر جميع مكانلردن منزه
باكه برابر بن آنی كندومه اسرا ايتدوردم ديمك يخچه متصوردركه اول تمامی يسه بن حاضرم
ديو بيورر وحق تعالی نك حضوری علم واراده وقدرت ايله حضوردر غيرلرك حضوری
گبی دگلدر ذات شريفی انكيجه يه نسبت امكان يوقدر جل شانه تعالی وآيتده اسرا لسان عربده
كيجه ايله سير ايتمك ايدوكی مقرر ايكن ليلا ذكری ناسدن اسرا گوندزدخی اولمق جايزدر توهم ايدلمه
تنبيه ايچوندر زيرا قرآن عظيم اگرچه عرب لغتی اوزره نازل اولمشدر اما خطاب مجموع
ناسه دردیلر صاحب الكشاف وبيضاوی رحمة الله عليهما ليلا ذكرينك فائده سی تنكيريله اسرا زماننك
آزلغنه دلالتدر بعض قرائتده من الليل وارد اولمشدر بعض الليل ديمكدر ديديلر وحق سبحانه وتعالی

مكاندن

مكاندن وجهتدن منزه اولوب اول حضرتی سموات اوزره چيقروب عجايب دانی تشريف
وتعظيم ايله بعض عجايب ملك وملكوتی سير ايتدوردی مكا ايچون ايدوكی معلوم اولدقدن صكره
بيورمشلردركه اول كيجه ده اون مرتبه عروج واقع اولمشدر يدنجيسی سموات اوزره وارنجه
سكزنجی سدرة المنتهی يه وارنجه طقوزنجی سی مستوی يه يعنی قلم صوتی ايشدلدوكی يره
وارنجه اونجی سی عرشه وارنجه ايدی مناجات وسماع خطاب وكشف حقيقی ومشاهده آنده
ميسر اولدی وبو بابده تاليف اولنان كتابلردن شفاء قاضی عياض ده وغيرده مذكور اولان اسرا
حديثنی روايت ايدن صحابه كرامدن بعضی بونلردركه ذكر اولنور انس بن مالك وابی بن كعب وجابر
بن عبد الله وبريده وسمرة بن جندب وابن عباس وابن عمر وابن مسعود وابن عمرو وحذيفه
وشداد بن اوس وصهيب وعلی بن ابی طالب وعمر بن الخطاب ومالك بن صعصعه وابو امامه
وابو ايوب الانصاری وابو حبه وابو ذر وابو سعيد الخدری وابو سفيان وابو هريره وعائشه
صديقه واسما بنت ابی بكر وام هانی وام سلمه رضوان الله عليهم اجمعين امام بخاری رحمه الله
روايتنده قتاده دن وانس بن مالكدن رضی الله عنهما بويله وارد اولمشدركه تحقيقا رسول الله
صلی الله عليه وسلم ليلة اسرادن اصحابنه خبر ويروب بيوردی كه بينما انا نائم في الحطيم
وربما قال في الحجر مضطجعا اذ اتاني آت فقد قال وسمعته يقول فشق ما بين هذه الى هذه
فقلت للجارود وهو الى جنبي ما يعني به قال من ثغرة نحره الى شعرته فاستخرج قلبي
ثم اتيت بطست من ذهب مملوءة ايمانا فغسل قلبي ثم حشي ثم اعيد ثم اتيت بدابة دون
البغل وفوق الحمار ابيض فقال له الجارود وهو البراق يا ابا حمزة قال انس نعم يضع خطوه
عند اقصى طرفه فحملت عليه فانطلق بي جبريل عليه السلام حتى السماء الدنيا فاستفتح قيل
من هذا قال جبريل قال ومن معك قال محمد قيل وقد ارسل اليه قال نعم قال مرحبا به
فنعم المجيء جاء ففتح فلما خلصت فاذا فيها آدم صلى الله عليه وسلم فقال هذا ابوك آدم
فسلم عليه فسلمت عليه فرد السلام ثم قال مرحبا بالابن الصالح والنبي الصالح ثم صعد بي
حتى اتى السماء الثانية فاستفتح قيل من هذا قال جبريل قيل ومن معك قال محمد قيل
وقد ارسل اليه قال نعم قيل مرحبا به فنعم المجيء جاء ففتح لنا فلما خلصنا اذا يحيى وعيسى

وهما ابنا الخالة قال هذا يحيى وعيسى فسلّم عليهما فسلّمت عليهما فردّا ثم قالا مرحبا بالأخ
الصالح والنبي الصالح ثم صعد بي الى السماء الثالثة فاستفتح فقيل من هذا قال جبريل قيل ومن
معك قال محمد قيل وقد أرسل اليه قال نعم قيل مرحبا به فنعم المجيء جاء ففتح فلما خلصت
اذا يوسف صلوات الله عليه وسلامه قال هذا يوسف فسلّم عليه فسلّمت عليه فردّ ثم قال
مرحبا بالأخ الصالح والنبي الصالح ثم صعد بي حتى أتى السماء الرابعة فاستفتح قيل من
هذا قال جبريل قيل ومن معك قال محمد قيل وقد أرسل قال نعم قيل مرحبا به فنعم المجيء
جاء ففتح فلما خلصت فاذا ادريس صلى الله عليه وسلم قال هذا ادريس فسلّم عليه فسلّمت
عليه فردّ ثم قال مرحبا بالأخ الصالح والنبي الصالح ثم صعد بي حتى أتى السماء الخامسة
فاستفتح قيل من هذا قال جبريل قال ومن معك قال محمد قيل وقد أرسل اليه قال نعم
قيل مرحبا به فنعم المجيء جاء فلما خلصت فاذا هرون صلوات الله عليه وسلامه قال
هذا هرون فسلّمت عليه فردّ ثم قال مرحبا بالأخ الصالح والنبي الصالح ثم صعد بي حتى أتى
السماء السادسة فاستفتح قيل من هذا قال جبريل قيل ومن معك قال محمد قيل وقد أرسل
اليه قال نعم قال مرحبا به فلما خلصت فاذا موسى عليه الصلوة والسلام قال هذا موسى فسلّم
عليه فسلّمت عليه فردّ ثم قال مرحبا بالأخ الصالح والنبي الصالح فلما تجاوزت بكى قيل له
ما يبكيك قال أبكي لأن غلاما بعث بعدي يدخل الجنة من أمته أكثر ممن يدخلها من أمتي
ثم صعد بي الى السماء السابعة فاستفتح جبريل قيل من هذا قال جبريل قيل ومن معك
قال محمد صلوات الله عليه وسلامه قيل وقد بعث اليه قال نعم قيل مرحبا به فنعم المجيء
جاء فلما خلصت فاذا ابراهيم صلى الله تعالى عليه وسلم قال هذا أبوك ابراهيم فسلّم عليه
فسلّمت عليه فردّ السلام فقال مرحبا بالابن الصالح والنبي الصالح ثم رفعت سدرة المنتهى
فاذا نبقها مثل قلال هجر واذا ورقها مثل آذان الفيلة قال هذه سدرة المنتهى واذا أربعة
أنهار نهران باطنان ونهران ظاهران فقلت ما هذان يا جبريل قال أما الباطنان
فنهران في الجنة وأما الظاهران فالنيل والفرات ثم رفع الى البيت المعمور يدخله كل
يوم سبعون ألف ملك ثم أتيت باناء من خمر واناء من لبن واناء من عسل فاخترت

اللبن

اللبن فقال هي الفطرة التي أنت عليها وأمتك ثم فرضت علي الصلوة خمسين صلوة كل يوم
وليلة فرجعت فمررت على موسى فقال بما أمرت قلت أمرت بخمسين صلوة كل يوم قال ان
أمتك لا تستطيع خمسين صلوة كل يوم واني والله قد جربت الناس قبلك وعالجت بني اسرائيل
أشد المعالجة فارجع الى ربك فاسأله التخفيف لأمتك فرجعت فوضع عني عشرا فرجعت
الى موسى فقال مثله فرجعت فوضع عني عشرا فرجعت الى موسى فقال مثله فرجعت فوضع
عني عشرا فرجعت الى موسى فقال مثله فرجعت فأمرت بعشر صلوات كل يوم فقال مثله
فرجعت فأمرت بخمس صلوات كل يوم فرجعت الى موسى فقال بما أمرت قلت أمرت بخمس
صلوات كل يوم قال أمتك لا تستطيع خمس صلوات كل يوم واني جربت الناس
قبلك وعالجت بني اسرائيل أشد المعالجة فارجع الى ربك فاسأله التخفيف لأمتك قال
سألت حتى استحييت ولكن أرضى وأسلّم قال فلما جاوزت نادى مناد أمضيت فريضتي
وخففت عن عبادي حاصل معناسى بودر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم بيورمشدر كه
بر كيجه كعبة الله ده حطيم ديدوكلرى موضعده يانم اوسته ياتوبا اويودم بر كسنه كلدى
سينه مى ياردى قلبمى چيقاردى آندن بر آلتون لكن كتورديلر ايچى طولو ايمان ايدى پس اول كسنه
بنم قلبمى يودى دخى ايمانله طولدردى آندن نصكره يرينه قودى آندن نصكره باكه بر قاتردن آلچق
حماردن يوكسكجه آق براق كتورديلر شويله ايدى كه آديمنى كوزى ييتشدوكى يره بصاردى بنى
آكا بندورديلر آندن جبريل عليه السلام بنى دنيا كوكنه آلوب كيتدى كوكك قپوسن قاقدق
استيجاب كيمدر ديديلر جبريلم ديو خبر ويردى يانكده اولان كيمدر ديديلر محمد صلى الله عليه
در ديدى آنلر دخى محمد ارسال اولندى مى ديديلر جبريل نعم ديدى ملكلر خوش كلدى صفا
كلدى ديديلر آندن قپو آچلدى سماء دنيايه واصل اولدم آنده حضرت آدم عليه السلام
راست كلدم جبريل آيتدى بو سنك آتاك آدمدر بونكه سلام ويرديدى بنده سلام ويردم
سلامم آلدى مرحبا بالابن الصالح والنبي الصالح ديدى آندن بو اسلوب اوزره ايكنجى
كوكه واردق آنده يحيى وعيسى عليهما السلام راست كلدم جبريل عليه السلام بونلر يحيى
وعيسى در بونلره سلام ويرديدى بنده سلام ويردم سلامم آلديلر ومرحبا بالأخ الصالح

والنبی الصالح دیو مرحبا اتدیلر آندن اوچنجی کوکه واردق آنده یوسف علیه السلامه راست
کلدوک کذلک جبریل بلدوردی اکه دخی سلام ویردم سلامم آلدی وآنلر کبی مرحبا ایلدی
آندن دوردنجی کوکه واردق آنده حضرت ادریس علیه السلامی کوردم اکه دخی سلام ویردم
سلامم آلدی ومرحبا اتدی آندن بشنجی کوکه واردق آنده هرون علیه السلامی کوردم سلامم
آلدی ومرحبا ایلدی آندن آلتنجی کوکه واردق آنده حضرت موسی علیه السلامی کوردم سلام
ویردم سلامم آلدی ومرحبا ایلدی آندن یوقارو کچوب کتدوکم زمانده موسی آغلادی نیچون
آغلدوغندن سؤال اتدیلر آیتدی اونکیچون آغلادرم که بر اوغلان بندن صکره مبعوث اولدی
بنم امتمدن جنته کیرنلردن آنوک امتندن کیرن چوقدر دیدی آندن یدنجی کوکه
واردق آنده حضرت ابرهیم علیه السلامی کوردم اکه دخی سلام ویردم سلامم آلدی
ومرحبا ایلدی آندن سدرة المنتهی یه واردم کوردم میوه سی بویوک کوپلره بکزر یپراغی
فیل قولاقلرینه بکزر جبریل بو آغاج سدرة المنتهی در دیدی وآنده درت ارمق کوردم
ایکیسی باطن ایکیسی ظاهر بن ایتدم یا جبریل بو ارمقلر ندر دیدم ایتدی اول باطن
ارمقلر جنت ایچنده در واول ظاهر ارمقلر نیل وفرات در دیدی وحدیث شریفده
ثم رفع الی البیت المعمور لفظ شریفنده فمعناه اندن اری لدیشلدر یعنی بو عبارتدن
مراد بیت معمور اوحضرته کوسترلمکدر دیدیلر حاصلی بیت المعموری باکه کوستردیلر
اکه هر کون یتمش بیک ملائکه دخول ایلر آندن صکره باکه بر کاسه خمر وبر کاسه سود
وبر کاسه عسل کتوردیلر بن سودی اختیار اتدم جبرائیل علیه السلام ایتدی هی الفطرة
التی انت علیها وامتک دیدی یعنی اول سود که سن آنی اختیار ایدوب الدوک شول
فطرتدر که سن وامتک آنوک اوزرینه سز دیمکدر وفطرتدن مراد بو مقامده دین
حقک قبولنه استعدادی اولان خلقتدر و نووی رحمه الله فطرتدن مراد اسلام
واستقامتدر ومعناسی علامت اسلام واستقامتی اختیار اتدوک دیمکدر دیدی
ودخی بیوردی که بونلردن صکره باکه کیجه سیله هر کونده اللی وقت نماز فرض اولندی
بن دخی اول مقامدن رجوع ایدوب حضرت موسایه کلدم نیله مأمور اولدوک

دیو باکه صوردی بن دخی هر کون اللی وقت نماز ایله دیدم موسی علیه السلام ایتدی سنک امتک اللی
وقت نمازه قادر اولمزلر واللّه بن سندن اول ناسی تجربه اتدم وبنی اسرائیل ایله قتی محکم چالشدم
آدم اوغلانک حالی باکه معلومدر همان ربکه رجوع ایله امتک ایچون تخفیف طلب ایله دیدی
بن دخی رجوع اتدم حق تعالی بندن اون وقت ایندوردی ینه موسایه دوندم موسی علیه السلام
ینه اولکی کبی سویلدی ینه رجوع ایدوب تخفیف دیلدم حق تعالی اون دخی ایندوردی ینه موسایه
دوندم موسی علیه السلام ینه اولکی سوزک مثلن سویلدی ینه رجوع اتدم حق تعالی اون وقت
دخی ایندوردی حاصل بو اسلوب اوزره اون رکعت نمازه مأمور اولدم ینه موسی علیه السلامه
دوندم ینه اول سوزی سویلدی ینه رجوع ایدوب تخفیف استدم حق تعالی بش وقت نماز بیوردی
هر کون بش وقت قلماغله مأمور اولدم ینه موسی یه دوندم نیله مأمور اولدوک دیدی بش
وقت نماز ایله دیدم ایتدی سنک امتک بوکا قادر اولمزلر بن خلقی تجربه اتدم سندن اول
بنی اسرائیل ایله چوق چالشدم ینه ربکه رجوع ایله امتک ایچون تخفیف طلب ایله دیدی
آندن رسول الله حضرتی ایتدی ربمدن استیوا استیوا اوتاندم آرتق رجوع ایدمزم راضی
اولدم وتسلیم اتدم دیو جواب ویردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی اورایی کیجدوکم
زمانده فریضه می امضا اتدم وقوللرمدن تخفیف اتدم دیو بر آواز کلدی دیدی حاصلی تخفیف
اولنجق اولندی ومقرر اولاجق اولدی همان شمدیکی بش وقت نمازه مداومت ایدوک
دیمک اولور سیاق مذکور اوزره حدیث شریفک محتملی مضمونی بودر که بیان اولندی اما
بر روایتده دخی ففرج صدری ثم غسله بماء زمزم ثم جاء بطست من ذهب ممتلئ حکمة
وایمانا فافرغه فی صدری ثم اطبقه لفظیله وارد اولشدر معناسی بر کمسنه کلدی دخی
سینه می شق ایلدی آندن صکره آب زمزم ایله یودی صکره حکمت وایمانله طلو بر آلتون لکن
کتوردی آندن سینه مک ایچنه دوکدی دخی یاره سن بتوردی دیمکدر واول کلن کمسنه
جبریل علیه السلام ایدی دیدیلر وحدیث اسرا بر تقریر عباراتله دخی وارد اولشدر زهری روایتنده
انس بن ابی ذردن فرج سقف بیتی وانا بمکة لفظیله وارد اولشدر وبیهقی روایتنده انه
اسری به من شعب ابی طالب دیو ذکر اولنشدر طبرانی روایتنده ام هانی حدیثنده انه

ات فی بیتها قالت فنفذته من اللیل فقال ان جبریل اتانی دیو وارد اولمش در اولکی روا
اوزره اولک سقفنی یاریلوب اورادن کیدلک فهم اولنور ایکنجی نقلده شعب ابی طالبده دیدکلری
موضعدن کیدلمک اکلنور اوچنجی قول اوزره ام هانی اوندن کیدلمک کورینور پس بونلرک
بیننی اولمق کرک دینلورسه فتح الباری صاحبی ابن حجر رحمة الله علیه اقوال مذکوره ما بیننی
جمع و توفیق ایدوب بیورمشدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم ام هانی اونده یاتمش ایدی
و انوک اوی شعب ابی طالب یاننده در اندن اول کیجه سقف بیت یارلدی اوراد ن ملک
نزول ایدوب فخر عالمی اوردن الوب چقردی مسجد حرامه ایلتدی اوراده یاتی اوزرینه یاتوردی
هنوز فخر جهانده خواب اثری وار ایدی اوراد ن ینه الوب مسجد دن چقردی براقه بندوردی دیمکدر
دیدی و اکا بو بیله اولمغه اشکال قالمز ابن حجر ایتدی ابن اسحق روایتنده حسن دن مروی
اولان حدیث مرسلده اتاه فاخرجه الی المسجد فارکبه البراق لفظیله وارد اولمشدر
بو دخی ذکر اولنان جمعی تأیید ایدر دیدی و ملک اولک قپوسندن کلمیوب سقف یاریلوب
کلدوککی وجهنده بعض علما ایتدیلر ملک آسماندن نیجه اندیسه اصلا تولیدن صاعیوب
طوغرو کلدکلری ایدی بوندن دخی غرض تعجیل و مفاجأه به تنبیه ایدی و اول حضرتی طلب
موسی علیه السلام اسلوبی اوزره میعاد ایله دکول ایدوکنه اشعار ایدی بو جمله اول حضرتک
تکریمنه راجع ایدی دیدیلر و احتمالدر که سقف یارلمق مبارک سینه سی شق اولنمغه تمهید
و توطئه اوله یعنی سقف یاریلوب اصلا ضرر دن امان واقع اولدیغی نیجه بتشوب بر یره کلدوککی
مشاهده ایدیجک مبارک صدر شریفی شق اولندقده قلبی غسل اولنوب یرینه اعاده قلنوب
یاره سی بتنجه خاطر حکیمه آنی دخی سقفه قیاس ایدوب ینه بتشجکنی و اصلا اثری
قالمیجغنی فهم ایلیه دیمک اولور و اول کیجه شق اولندوغنک وجهی اول عروج ایده جکی
معارج مقدسه یه استعداد حاصل ایدوب پاک و مطهر کیمک ایدی حضرت موسی علیه السلام
بو حالت واقع اولمامغین رؤیت میسر اولمدی و ابتدای نبوتده دخی شق اولنمش ایدی آنوک
حکمتی بو ایدی که وحی اولنان شیئی اکمل طهارت اوزره قلب قوی ایله تلقی ایلیه بو شق خصوصنده
واجب اولان بودر که ظاهری اوزره قبول و تسلیم اولنه غیری معنایه تعرض اولنمایه که ظاهرندن

خوب معنی متصور دکلدر و حق جل و علا حضرتنک مشکل اننه بو قدر بر کره دخی عالم طفولیتده
شق اولنمش ایدی حق و صدق بودر که اول حضرتک صلی الله علیه وسلم اوچ کره مبارک
سینه سی شق اولنوب درونی تطهیر اولنمشدر و الله اعلم و آلتون لکن استعمالی شرع شریفده
مکروه ایکن اول خصوصده استعمال اولندوغنک وجهی ندر دیو سؤال اولنورسه علما فی ابی جمره رحمه الله
جواب ویروب بیورمشدر که آلتون استعمالی دار دنیاده مکروه در اما دار آخرتده مؤمنلره مخصوصدر
و نتیجه کم هو لهم فی الدنیا وهو لنا فی الآخرة بیورلمشدر یعنی آلتون دنیاده کافرلره و آخرتده
بزه مخصوص در دیمک اولور بو بیله اولیجق اول کیجه ده واقع اولان معامله احکام آخرته ملحقدر
دیمکه اشعار ایتدیکی آندن نکه بر جواب دخی ویروب استعمال اول حضرتدن واقع اولدیغی بلکه
ملکلر استعمال ایتدیلر آنلر و آلتون لا ینبغی ایدیکنی لکن کتوردکلری آنوک ترفیع مقامنه دلیلدر
دیدی ابن حجر رحمة الله علیه فتح الباری ده آلتون استعمالی حرام قلنمق مدینه ده واقع اولدی
دیو جزم ایتمشدر بو تقدیرجه خود اصلا سؤال وارد اولمز ندیا معراج مکه ده ایکن واقع اولمشدر
و بو خصوصده بعض مناسبتلر ذکر ایدوب بیورمشلردر که آلتون لکن اوانی جنتندندر
و آتش و خاک آنی اکل ایتمزلر و باقی طورمزدر و اثقل جواهردر و قلب شریف محمدی صلی الله علیه وسلم
دخی اوانی جنتندندر شول جهتدن که مخزن سر الهیدر و آتش و خاکدن ضرر بولمق احتمالی
یوقدر آتش کورمدوکی ظاهردر و خاکدن ضرر بولمدوغی بودر که ان الله تعالی حرم علی
الارض ان تأکل اجساد الانبیاء بیورمشدر تحقیقا حق تعالی اجساد انبیایی اکل ایتمکی ارضه
حرام ایتمشدر دیمکدر آنلرک جسم شریفلری خاکدن خلل بولمزلر و یا صلنمز نود ایله آینه
جهان نما شوایب زیب و ریادن پاک و مجلادر و سکینه و وقارده جمیع قلوبدن آلتون کبی
کران و کرانمایه در علیه الصلوة والسلام و علی آله و اصحابه الکرام العظام و ایمان و حکمت لکن ایچنده
اولمغک معناسی ندر دینلورسه جواب بودر که لکن ایچنده بر نور وار ایدی که کمال ایمان و حکمت
آنوکله حاصل اولوردی پس آنکا ایمان و حکمت بیورلدوغی مجاز طریقیله ایدی و بو احتمال دخی
واردر که حقیقتی اوزره اوله تجسید معانی جایزدر نتهکیم سورة البقره قیامتده سایبان کبی کلوب
کرکدر و موت بر قوچ صورتنده کلسه کرکدر و اعمال دخی متجسم اولوب میزانده تونلسه کرکدر

قاضی بیضاوی رحمة الله علیه ایدر احتمالدر که تمثیل بابندن اولهلر زیرا تمثیل معانی چوق واقع
اولور نته کیم جنت و نار اول حضرته ایچون تمثیل اولنوب عرض حایطده کوسترلمشدر دیدی
و تمثیلدن مراد شیئه بر مثال وضع ایدوب کوسترمکدر حاصلی مثال حکمت و ایمان اول صورتده
کوسترلدی دیمک اولور اکر سؤال اولنوب مقصود اول حضرتک درونن تطهیر ایدوب حکمت و علم ایله
طولدرمق ایسه مبارک سینه سن شق ایتمک نه لازم ایدی حق تعالی حضرتی شق ایتمدین دخی
قادر ایدی که دیلدوکی کبی ایلیه بونک حکمتی ندر دینلورسه عارف ابن ابی جمره قدس سره
بیورر که حق سبحانه و تعالی اول حضرته وقتا که کثرت ایمان و حکمت و قوت تصدیق اعطا ایلسه
بیوردی اول زمانده مبارک سینه سن و قلب شریفین شق ایتمکله آنی دخی اعطا ایتدی که
کندو حضرتینه کمال اعتماد ایله مهلکاتدن خوف ایتمز اولا عنایت الهیه قرین اولیجق مهلکات
عادیه ضرر ایتمدوکن کندو نفسنده مشاهده قلدی انوکیچون ایدی که فخر عالم صلی الله علیه وسلم
اشجع ناس ایدی غزالرنده ایللر مخوف و خشیت قلوب طاغلدقلری زمانده کندوسی ثابت
ایلردی ایلروکه سوردی بعض صحابه کرام یا رسول الله نیلرسین دیو طوترلردی کندو ایله صلات
تغیر حال کلن ایدی و شب معراجده مقام جبرئیله وارد قلدی زمانده جبرئیل بن اوته کیدمزم
دیدوکده فخر عالم صلی الله علیه وسلم تردد ایتیوب کندو بی نور ایچنه صالدی حتی بر یره
التفات ایتیوب کندی مقام اعلایه وصول بولدی حق جل و علا قرآن عظیمده ما زاغ البصر
وما طغی بیوردغی اولدر یعنی رسول الله حضرتنک کوردوکی شیئدن بصری میل ایتمدی
و آنی تجاوز ایتمدی بلکه اثبات صحیح ایتدی دیمکدر دیدیلر و قلب شریفی ماء زمزم ایله
غسل اولندوغنک وجهی ماء زمزم قلبی تقویت و تسکین ایلدر و رؤیت ملکوته قوت حاصل
ایتمک ایچون ایدی دیدیلر شیخ الاسلام بلقینی بورادن استدلال ایتمشدر که ماء زمزم
ماء کوثردن افضل اوله زیرا حضرت رسول اکرمک قلب شریفین غسل ایتمکه افضل تعیین ایله
آنی کتورمشلردر دیدی و براق خصوصنده که بر روایتده مذکوردر بر روایتده غیر مذکوردر
هان جبرئیل علیه السلام الومسنی یاپشدی بنی سمایه عروج ایتدوردی دیو بیورلمشدر بونده دخی
مراد براق ایله عروج دردیشلر اکرچه کم بشر هواده یورمک خصوصا براق ایله یورومک خلاف

عادت

عادتدر نسنه درز و لکن یرده یورودن تنکری تعالی قدرت تامه سیله هواده دخی یوروده
آنوکده قدرتی عادته مربوط دکلدر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی اشقیا قیامت
کوننده یوزلری اوزره یوریسه لرکرکدر دیو بیوردقده یا رسول الله یوز اوستنه یوریمک نیجه
قابلدر دیو سؤال ایتدیلر ایتدی دنیاده آیقلری اوزره یورودن کسنه قیامتده یوزلری اوزره
یورتمکه قادردر دیدی و براق لفظنک اشتقاقنده بعضلر بریقدندر دیدیلر که لمعان ایتمکدر
بعضلر دخی برقدندر سرعت سیرندن اوتورو دینلدی دیدیلر بعضلر دخی ایکی لونی وار ایدی
آنوکیچون براق دینلدی دیدی و رقاءدن ماخوذدر ورقاء شول قیونه دیرلر که آق یوکی اولا ارالرنده
بر بر سیاه اوله دیدیلر و بعض روایتده مذکوردر براق طاغه چقدوغی زمان ال آیقلری اوزون اولوردی
آشغه ایندوکده اوکدن آیقلری اوزون اولوردی دیمشلردر و لیلة اسراده کوردوکی اموردن بعضی
بونلردر که امام بیهقی دلائلده ایتدی اول کیجه که جبرائیل علیه السلام اول حضرتی آلوب کتدی
اولا بر نخلستان موضعه اوغرادیلر جبرائیل ایتدی یا رسول الله بوراده اینوب نماز قیل دیدی
فخر عالم ایندی نماز قیلدی جبرائیل ایتدی بیلدکمی یثرب ولایتنده قیلدوک دیدی آندن براق طی ایدوب
یره کلدیلر ینه جبرئیل اشارت ایتدی فخر عالم ایندی نماز قلدی جبرئیل ایتدی مدینده یعنی
حضرت شعیبک قریه سنده قیلدوک دیدی آندن بر موضعه اوغرادیلر کذلک آنده دخی قلدوک
آندن ایتدی عیسی علیه السلام طوغدوغی یرده قلدوک دیدی بر روایتده یولدن اوزرنده
حضرت ابراهیم و موسی و عیسی علیهم السلامه راست کلدی سلام ویردیلر سلاملرین آلدی
و بر روایتده حضرت موسینک قبری یانندن اوغرادی موسی علیه السلام قبری ایچنده نماز قیلوردی
آنی ایتدی بر سوز سویلدی آندن اشهد انک رسول الله دیدی امام طبرانی رحمه الله نقلنده
ابو هریره دن مرویدر که فخر عالم بر قومه راست کلدی طوروب اکرلر بچرلر هر بار که بچسه لر
ینه بتردی جبرئیله سؤال ایدوب بونلر کیملردر دیدی جبرئیل ایتدی بونلر مجاهدلردر که حسنه لری
ییدی یوزه دک مضاعف اولور و فی سبیل الله نه خرج ایدرلرسه حق تعالی حضرتی ترینه کوردر
دیدی آندن صکره بر طائفه یه اوغرادیکه طوروب طاشلرله یاررلر ینه بترکه کان اولور
ینه یاررلر ینه بتر بو حال اوزره اوقات کچوررلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم جبرئیله سؤال

ایتدی جبرائیل علیه السلام ایتدی بونلر شول کمسنه لردرکه فرائض قلمقدن باشلری آغرلنوردیدی
یعنی تکاسل ایدوب صلوات مفروضه‌یی قلمزلر بی نمازلردر دیدی آندن بر قوم اوزرینه دخی
اوغرادیلرکه بر پاره اوکلرنده وار بر پاره آردلرنده وار و کرو قاتلر بر لری قرایان حیوانلرکبی کزوب
یورلر ضریع و زقوم و رضف جهنم اکل ایدرلر یعنی بر قوری دیکن و بر آجی زهر کبی آغج ییمیشی
و قزمش جهنم طاشلری یرلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم جبرائیله سؤال ایدوب بونلر کیملردر دیدی
جبرائیل ایتدی یا رسول الله بونلر مالک زکاتن ویرمین لردر دیدی آندن بر طائفه‌نک
دخی اوزرینه اوغرادیلرکه اوکلرنده بر پاره مردار چیک ات وار و بر مقدار قابلر ایچنده پشمش
ات وار اول پشمش اتدن یمزلر اول مردار چیک اتلردن یرلر خواجه عالم جبرائیله بونلرنه
طائفه‌دردیو سؤال ایدیجک جبرائیل ایتدی یا رسول الله بونلر ارککلری شول کمسنه لردرکه
حلال خاتونلرین قورلر دخی فاحشه عورتلر تصرف ایدرلر قوه دخیلری شول عورتلردرکه حلال
ارلرین قورلر دخی حرام ارلر ایله زنا ایدرلر و الحاصل بونلر زناکارلردر دیدی آندن برکره‌نک
اوستنه اوغرادیلرکه بر قوت اودون جمع اتمش قالدوروب طوراره بو کلمات استرقالدوره مز
جای الیشوب بلاجکر تابوکیدر دیدی جبرائیل ایتدی بو سنک امتکدن شول کمسنه درکه اوزرینه
خلقک اماتلری اولور دخی آنلری صاحبلرینه تسلیم ایده مز دیدی اما بو خصوصده تسلیم مدتی
کندو جانبندن نوع تکاسل و تقصیرلر اولق کرکدرکه معذب اوله یوخسه مجرد تسلیم ایده ممک ایله
عذابه مستحق اولمز آندن بر قومک دخی اوستنه اوغرادیلرکه دمردن مقراضلر ایله طودیلرین
طودقلری و دللری طوغرانور هر بارکه طوغره یرلرینه بتر کما کان اولور فخر کائنات صلی الله علیه وسلم
یا جبرائیل بونلر کیملردر دیدی ایتدی بونلر فتنه خطیبلردر دیدی یعنی شول خلق ایچنده
لسانلر ایله فتنه و فساد آیلین طائفه‌در بونلرک عذابی بو طریقله‌در دیدی آندن بر یره کلدیلرکه
بردلکدن بر نور چقر ینه دونوب یرینه کرمکه استر کیره مز یا بونندر دیو سؤال ایتدی جبرائیل
ایتدی بو شول کمسنه درکه بر کلمه عظیمه سویلر یعنی حفظی لازم بیوک سوزی صاقلمز سویلر صکره
نادم اولور سوزی دوندرمکه استر اما دوندره مز دیدی آندن کندیلر بر وادی‌یه
کلدیلر آنده بر کوزل بارد هوا بولدیلر و مسک رایحه‌سی بولدیلر و بر صوت ایشتدیلر یا جبرائیل

بونده

بونده دیو بیوردیلر جبرائیل علیه السلام ایتدی یا رسول الله بو جنتک آوازیدرکه حق تعالی حضرتنه
یا رب بانکا وعده ایتدوکک اعطا ایله بنده اسباب عیش و عشرت و تنعم چوغالدی دیر حق سبحانه
وتعالی جنابندن دخی ندا کلورکه سکا جمله مؤمنین و مؤمنات و مسلمین و مسلمات ویردم شول
کمسنه لرکه بانکا و رسوللرمه ایمان کتوردیلر عمل صالح ایشلدیلر و شرکدن حذر ایتدیلر بانکا امثال اتخاذ
ایتمدیلر و شول کمسنه لرکه بندن خشیت لوزنده اولدیلر آنلاره خوف یوقدر آنلر امن و سلامت
اوزره‌در بر کمسنه که بندن سؤال ایلیه بن آکا اعطا ایدرم و بر کمسنه که بانکا اقراض ایلیه یعنی یولمده
صدقه ویره بن آکا مکافات و جزا و عوض ایدرم بر کمسنه که بانکا توکل ایده بن آکا کفایت
ایلرم اِنَّنِی اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا لَا اُخْلِفُ الْمِیعَادَ قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ وَتَبَارَكَ اللّٰهُ اَحْسَنُ
الْخَالِقِینَ دیو بیورن جنت دخی تحقیقا راضی اولدم یا رب دیردیدی آندن بر وادی‌یه کلدیلر
بر صوت منکر ایشیدیلر و بر چرکین رایحه بولدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم سؤال
ایتدی جبرائیل ایتدی یا رسول الله بو صوت جهنم آوازیدر ایدرکه یا رب بانکا وعده قلدوغکی
اعطا ایله بنده اسباب عقاب و عذاب قتی چوغالدی دیر حق جل و علا حضرتندن ندا کلورکه
یا جهنم سکا مشرکلری و مشرکه لری و کافرلری و کافره لری و جبارلری که روز حسابه
ایمان کتورمزلر آنلری سکا ویردم دیو بیورر اول دخی یا رب راضی اولدم دیردیدی اولدن
کچدیلر بیت المقدسه یتشدیلر ابو سعید روایتنده وارد اولمشدرکه بر قوم اوزره دخی اوغرادیلرکه
قارنلری اولرکبی بویوکمش ایاغ اوستنه قالقنجه دوشرلر یا جبرائیل بونلر کیملردر دیدی جبرائیل
ایتدی بونلر ربا خوارلردر دیدی آندن بر قومه دخی اوغرادیلر طدافلری دوه طدافلرینه
بکزر طورسیوب آتش لرین یوطرلر بینا آشغه لرندن چقر جبرائیل ایتدی بونلر یتیم مالن ییرلر
دیدی آندن بر قومه دخی راست کلدیلرکه یانلرندن بر پاره ات کسرلر دخی ینه کندولرینه ییدرلر زرلر
جبرائیل ایتدی بونلر غمازلردر و مسلمانلرک عرضن یتلردر بو دخی حدیث شریفده مذکوردر
فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی کیجوب کیدرکن صاغ یانمدن بر کمسنه چاغردی جواب ویرمدم
صول یانمدن دخی بر بیری چاغردی جواب ویرمدم آندن بر قوللرین صیغمش عورت
کلدی اوزرنده تکری تعالی خلق ایتدوکی زینتدن هپ موجود ایدی یا محمد بانکا نظر ایله

تاکه بر سؤال ایدیم دیدی لبیك جبهدم دیدی جبرائیل ایتدی اول چاغران داعی الیهود ایدی
اکر جواب ویریدوك امتك یهود اولورلردی صکره چاغران داعی النصارى ایدی اکر جواب ویرمش
اولیدوك امتك نصارى اولورلردی واول کوربالبیك ایتدوکك عورت دنیا در دیدی
والحاصل اول کیجه فخر کائناته هر شیدن بر مثال کوستردیلر تا کیم امتنه خبر ویره بزار وحاکم
روایتلرنده ابی هریره رضی الله عنه دن مرویدر که اول کیجه فخر عالم صلی الله علیه وسلم ملائکه ایله
نماز قلدی وارواح انبیایی اوراده احضار اتدیلر آندن حق تعالی حضرتنه ثنا ایلدیلر دیمشدر
ومبارك بودر انه صلى ببيت المقدس مع الملائكة وانه اتى هناك بارواح الانبياء فاثنوا
على الله تعالى بوندن فهم اولنان بودر که نمازی انجق ملائکه ایله قلمش اوله و بو دخی ذکر اولنمشدر
حضرت ابرهیم صلوات الله علیه وسلامه انبیایه لقد فضلكم محمد دیو بوردی یعنی محمد مصطفى
صلی الله علیه وسلم سیزدن زیاده اولدیغی فضیلتی آرتدی دیکدر اما عبد الرحمن بن هشام
روایتنده ثم بعث آدم فمن دونه فامهم تلك الليلة واردولمشدر معناسی اول کیجه آدم پیغمبر
علیه السلام و آندن ناشئه اولان انبیا علیهم السلام حضرتنه کوندرلدی آندن رسول الله حضرتی
آنلره اول کیجه امام اولدی دیمك اولور بو روایته نمازی انبیا علیهم السلام ایله قلدوغی صریح
واول زمانده که فخر کائناته بر قدح سود و بر قدح خمر کتوردی سودی اختیار ایتدی
خمری آلمادی باوجود که اول زمانده حرام اولمامش ایدی صکره مدینه ده حرام اولدی
سببی نه ایدی که ایکیسی مباح ایکن سودی اکه خمری آلمایه دیدیلر وجهی بو ایدی که
عن قریب حرام اولجاغنی بیلوردی کما اشارت ایتدی وصاقندی پرهیز ایتدی دیمشلردر
اکرچه اول کتوردکلری خمر خمر جنت ایدی ولکن صورة خمر دنیایه بکزدوکیچون اجتناب
ایتدی بو بلیه آیلك پرهیزده ابلغ دردیدیلر احمد القسطلانی رحمة الله علیه ایتدی بوندن
مستفاد اولور که برکسنه نار صویی یا بر غیری شربتی اکسه قدحه قونیله اهل شهوات
اسلوبی اوزره شراب ایچر شکلنده ایچسه اکرچه حلال اولسه ده نا امتی قبیح ایشلمش
اولور دیدی دفقرا دین وغیری مکروه در فده وسایر یرلرده قشرا الین صویی
الوب ایچرلر واکه قهوه دیرلر قهوه خود شرابا سمدندن دن دور تحل اعلیسه حرام اولور

دیکلر

دیکلر بو خصوصه اول مبارکه خرهیتی موجب سکر و کیفیت یوقدر بوستیله فی الجمله قوامرکه نه
باعث اولمغین بعض مراجلر استعمال ایدوب تنعین شاهکه ایدرلر طایفه عرب قهوه مبتلا اولدن
اکثر احتمال شیخ مذکور که دولر دخی تناول بیورمق در و بزار رحمه الله تعالی ده بریده رضی الله عنه
بیورمشدرکه اسرا کیجه سی جبرائیل علیه السلام بیت المقدسه کلدوکده آندن اول صخره یی
پرمغیله دلدی دخی براقی اوراده باغلدی دیمشدر و ترمذی روایتنده بونك مثلی واردر
اولمشدر نحالا انسیلار قدس شریفه اول طاشی زیارت ایدرلر ابو سعید رضی الله عنه روایتنده
بویله در که بیت المقدسه کلوب براقی صخره یه باغلدیلر دخی مسجده کیردیلر ملائکه ایله نماز قلدیلر
تمام اتدوکدنصکره جبرائیله سؤال ایدوب یا جبریل بو سنکله کلن کیمدر دیدیلر محمد رسول الله
دیدی اکر نبوت کلدیمی دیدیلر نعم دیدی آندن فخر عالمه قرشو کلوب تحیت اکرام ایدیلر ومدح
وثنالر ایلدیلر آندنصکره ارواح انبیایه بولشدیلر و آنلر تکری تعالی حضرتنه ثنالر ایتدیلر ابرهیم
خلیل صلوات الله علیه وسلامه ایتدی الحمد لله الذي اتخذني خليلا واعطاني ملكا عظيما
وجعلني امة قانتا يؤتم بي وانقذني من النار وجعلها علي بردا وسلاما دیدی
یعنی حمد اول تکری تعالی یه که بنی دوست ایدندی و بکا ملك عظیم ویردی و بنی امت معتمد
قلدی توحید و طاعت اهلی بکا اویارلر و بنی نار نمرودن خلاص ایدوب آنی بکا برد وسلام
ایتدی دیدی آندن حضرت موسى ایتدی الحمد لله الذي كلمني تكليما واصطفاني وانزل
على التورية وجعل هلاك فرعون ونجاة بني اسرائيل على يدي وجعل من امتي قوما يهدون
بالحق وبه يعدلون دیدی یعنی حمد اول حق تبارك وتعالی حضرتنه که بنی کلامیله مشرف
ایدوب خلق ایچندن بنی کزیده قلدی و بکا توریتی انزال ایتدی و فرعونك هلاکنی و بنی اسرائیلك
نجاتنی بنم الیمده قلدی و بنم امتمدن حقله دلالت وعدالت ایلر بر قوم خلق ایتدی دیکا اولور
آندن حضرت داود علیه الصلوة والسلام ثنا ایده باشلیوب الحمد لله الذي جعل لي ملكا
عظيما وعلمني الزبور والان لي الحديد وسخر لي الجبال يسبحن معي والطير واتاني الحكمة
وفصل الخطاب دیدی یعنی حمد اول حق جل وعلا حضرتنه که بکا ملك عظیم ارزانی
قلدی و زبوری تعلیم ایتدی و بکا دمیری یومشاتدی و طاغلری مسخر ایلدی بنمله تسبیح

قانتا الذی یعنی مطیع قائم بامر الله ایدی
ارزمعه امت دینلدوکی ... ایچون
... ابراهیم باشقه بر امت
... معا ... امام ... ایدی

ایدرلر وطیوری تسخیر قلدی وحکمت وفصل الخطاب ویردی دیکدر و فصل الخطاب شول
کلامه دیرلر که حقیله باطل بیننی فرق ایلیه آندن حضرت سلیمان علیه الصلوة والسلام ثنایه
باشلیوب الحمد لله الذی سخر لی الریاح وسخر لی جنود الشیاطین والانس والطیر وآتانی
ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی وجعل ملکی ملکا طیبا لیس فیه حساب دیدی یعنی حمد
اول حق سبحانه وتعالی حضرتنه که بکا یللری مسخر ایتدی و دیولری مسخر ایلدی تا استدکم
محاریب وتماثیل دن ایشلرلر و بکا قوشلرک دلنی تعلیم ایتدی و هر نسنه دن فضل ویردی
و شیاطین وانس وطیر عساکرینی بکا مسخر قلدی و بر ملک وسلطنت ویردی که بندن صکره
بر کسنه یه دخی لایق اولمز و بنم سلطنتمی بر سلطنت طیبه قلدی که آنده حساب یوقدر دیمک
اولور آندن حضرت عیسی صلوات الله علیه وسلامه ثنایه باشلیوب ایتدی الحمد لله الذی
جعلنی کلمته وجعلنی مثل آدم خلقه من تراب ثم قال له کن فیکون وعلمنی الکتاب والحکمة
والتوریة وجعلنی اخلق من الطین کهیئة الطیر فانفخ فیه فیکون طیرا باذن الله
وجعلنی ابرئ الاکمه والابرص واحیی الموتی باذن الله ورفعنی وطهرنی واعاذنی
وامی من الشیطان الرجیم فلم یکن للشیطان علینا سبیل دیدی یعنی حمد اول باری تعالی
جل ذکره حضرتنه که بنی کندونک کلمه سی قلدی و کلمه نه ایدوکی معلومدر اما حضرت عیسی
علیه السلامه کلمة الله دینلدوکنده بر قاچ وجه بیورمشلردر بری بودرکه آتاسز همان
حق تعالینک کلمه سیله یعنی کن امر شریفی ایله وجوده کلدوکیچون کلمه دینلدی دیدیلر یاخود
دینده کلامی ایله انتفاع اولندوغی کبی کندوسیله دخی انتفاع اولندوغیچون سیف الله واسد الله
دیدکلری اسلوب اوزره کلمة الله دینلدی یاخود زمانندن اول تکلم ایتدوکیچون دینلدی
دیدیلر والله اعلم آندن حق تعالی حضرتنک کندوسنی تشریف ایتدوکی فضایل وکراماتدن آتاسز
خلق ایتمکده حضرت آدمه مماثل قلدوغن و کتب سماوی و تعلیم حکمت ایتدوکن و بالچقدن قوش
صورتن دوزب کندونک نفخیله الله تعالی حضرتنک روح ویردوکن و کوزسزلری و برص
علتنه مبتلا اولنلری خلاص ایتدوکن و احیاء موتی قلدوغن و تکری تعالی کندوسنی تطهیر ایتدوکن
و مقام اعلایه رفع ایتدوکن و کندوسن و آناسن شر شیطاندن حفظ وحمایت ایدوب شیطان

وسخر لی الشیاطین یعملون
ما شاء من محاریب وتماثیل
وعلمنی منطق الطیر وآتانی
من کل شیء بفضله
صح

آنلاره

آنلاره یول بولامدوغن ذکر ایدوب بنی بو مکارم والطاف ایله تکریم ایدن تکری تعالی یه حمد وثنا
دیدی آندن فخر الانبیاء والمرسلین وسید الاولین والآخرین وحبیب رب العالمین صلوات الله
علیه وآله وصحبه اجمعین ایتدی هر بریکوز ربنه ثنا ایتدی بن دخی ثنا ایدرم الحمد لله الذی
ارسلنی رحمة للعالمین وکافة للناس بشیرا ونذیرا وانزل علی القرآن فیه تبیان کل شیء
وجعل امتی امة وسطا وجعل امتی هم الاولون والآخرون وشرح لی صدری ووضع
عنی وزری ورفع لی ذکری وجعلنی فاتحا وخاتما دیو بیوردی یعنی حمد اول باری تعالی
عز شانه حضرتنه که بنی عالملره رحمت ارسال ایدوب جمیع آدم اوغلانلرینه بشیر ونذیر کوندردی
و بکا قرآن عظیم و کتاب کریم ایندردی که هر شینک بیانی آنده موجوددر و امتمی امت وسط
قلدی یعنی عادل قلدی و اولون و آخرون آنلاری قلدی و صدرمی شرح ایتدی یعنی واسع
ایدوب مناجات حق و دعوت خلقه متحمل ایتدی و حمل ثقیلی اوزرمدن ایندوردی شکلا ثم
آسان قلدی و نبوتله وغیری ایله ذکرمی رفیع ایلدی و بنی فاتح وخاتم قلدی یعنی خلقتده جمله دن
اول و صورتده سایر انبیادن موخر کتوردی دیمک اولور ابن ابی حاتم رحمه الله تفسیرنده انس حضرتندن
روایت که فخر عالم صلی الله علیه وسلم معراجدن بیت المقدسه اینوب ارواح انبیا ایله نما
ز قلدی امامت ایتدی دیمشلردر اما قاضی عیاض اظهر بودر که آنلر ایله قلدوغی قبل العروج ایدی
دیمشدر لکن ابن کثیر رحمة الله علیه قبلدر و بعددر قلمش ایدی حدیثده بوکا دلالت ایدر و ادنی
و مانع یوقدر دیمشدر و بو نماز فریضه می ایدی نافله می ایدی دیو اختلاف ایتدیلر فریضه اولدوغی
تقدیرجه قنقی نماز ایدی دیدیلر بعضلر صلات صبح ایدی اقرب بودر اما صلات عشا اولمق دخی
احتمالدر دیدیلر اما عشا اولمق قبل العروج قلنمش ایدی دینلمک اولنه کوره سیتر بعد العروج
قلندی دینلدوکنه کوره صلات صبح اولمق کرک دیدیلر زیرا فخر عالم اویخودن قالدوروب کتمشلر ایدی
و قبل العروج فریضه قلمق نیجه راست کلور صلات خود معراجده فرض اولندی دیمک خاطره
کلورسه معلوم اولسه که اول آندن و خیله صباح و یاتسو نمازلری فرض اولنمش ایدی معراجده بش
وقت اولمق بیورلدی بعضی کسنه لر ارواح انبیا ایله امامتی افلاکده ایتمش ایدی دیدیلر ابن کثیر رحمه الله
بو سوزی بکنمز روایتلر تظاهر ایتدوکی بودر که بیت المقدسده واقع اولمشدر و ظاهر بودر که

دوننده‌كدن صكره ايدى زيرا افلاكده بعض انبيايه بولشدقده بوكيمدر ديو جبريله عليه السلام
بربر صورمزدى اول كوروشى بو قرقده واقع اولدى ابن كثير ايدر مناسب بودر كه بعد الرجوع
اولا زيرا اقلدن اول جناب عاليه يه عروج مطلوب ايدى نه بيوريلور كندويه واقتنه نه
فرض اولنور بلكه مراد ايدى وتمام مرادى حاصل اولدى بيت المقدسه ايسه انبيا قوندلشلر
اجتماع اتديلر وآنلره امامت ايتمكله جملدن شرف وتقدمى اوراده ظهوره كلدى وشيخ ابن اسحق
روايتنده بيت المقدسه كلوب ايچه جكلرينى اتدوكدن صكره بر نردبان كتوروب قوديلر شويله كوزل
نسنه ايدى كه آندن خوب نسنه هركز كورمدم ديو بيورمشدر وكعب روايتنده ايكى نردبان ايدى
برى آلتوندن برى كومشدن ايدى بر نبذ جبريل برندن كندولر عروج اتدى ديشلردر امام بيهقى
روايتنده ابو سعيد رضى الله عنه اول حضرتدن روايت اتدوكى بودر كه شول ارواح بنى آدم
افلاكه چقدوغى نردبانى باكه كتوردى كه هركز خلايق اول نردباندن كوزل نسنه كورمشلردر انسانلر
اولدوكى زمانده كوزلرين كوكه دكدوكى اول نردبانك عجايبينه نظر اتدوكيدندر وآنلرك حسننه
متعجب اولدوغيدندر ديو بيورمشلردر وحديث شريفده جبريل كوكلر قپوسنه واروب ملكلر كيمدر
ديو سؤال اتدوكلرنده جبريلدر ديو خبر ويرورلردى نيم دير زيرا بن ديمك عظمتى مشعردر
كلام سابقده مذكوردر كه اول بن دين ابليس ايدى لاجرم شقى اولدى وياكوز بن ديمكى تسميه
بيانه محتاجدر بر سبب دخى بو ايدى كه بن ديدى يعنه بيهقى نقلنده ابواب سمادن بر بابه
واردى كه آكه باب الحفظه ديرلر وآنك بر ملك موكلى واردر كه آدى اسمعيلدر تحت يدنده
ايكى بيك ملك واردر ديو بيورمشلردر وحديث شريفده ملكلر جبريله رسول الله حضرتنه
ارسال اولنديمى ديو سؤال اتدوكلرى سمايه دعوت ايچون ارسال اولنديمى ديمك ايدى يوخسه
اصل نبوت ايچون ارسال اولندوغى عالم افلاكده مشهور اولمش ايدى بعضلر ايتدى ملكلر
بو سوزى سويلكدن مراد حق تعالى حضرتى رسوللك ملكلر قتنده معروف ايدوكين كندويه
ايشتدرمك ايدى ديدى زيرا ملائكه محمد ارسال اولنديمى ديو سؤال اتديلر بوندن معلوم اولوركه
آنلر اول حضرتى واكه جبريل وارجاغنى بلورلر ايمش همان سؤال وقوعه كلدوكده نايمشلر كويا
ايدى كه جبريل نعم ديدوكى كبى ملائكه مرحبا به ولنعم المجئ جاء ديديلر بو سوزلرى ادكب

دليلدر كه جناب عزته جلالت شان ورفعت مكانى وتحقيق رسالتى بلشلر ايدى وعادت
عرب اوزره بو كلام كمال اجلال واكراميى مشعردر خطابه بوندن اعلى بر مرتبه يوقدر
واحتمالدر كه بويله ديدوكلرى اول حضرتك قدوم شريفنك بركاتى عالم افلاكه سبقت ايلدوكى
مشاهده قلوب ديمشلر اوله وكلامده تقديم وتأخير واردر تقديرى جاء فنعم المجئ مجيئه
ديمكدر وصيغه خطاب ايله مرحبا بك ديميوب مرحبا به ديدكلرى دخى چونكه في الحديث واول
حضرتدن خطاب صادر اولمدين ديدكلرى ايچون ايدى ياخود صيغه غيبتده تعظيم اولدوغى ايچون
ايتمه ديديلر امّا باب سماى فتح ايتدكن جبريله من معك ديدكلرى بونى اشعار ايلركه اول
حضرتك كلدوكن طويديلر اما كيم ايدوكن بلديلر زيرا اكر جبريل ياننده كسه وار ايدوكن طويميدر
من معك ديو سؤال اتمزلردى معك احد ديرلردى وطويدقلرينك سببى بو ايدى كه كوكلر
شفافدر بلور كبى در بر جانبنده اولنى بر جانبندن كوريلور مشاهده قلديلر دخى كيم ايدوكن
منور ديلر ياخود زياده نور وغيرى حالت كبى امور معنويه دن بر نسنه ايدى ابن حجر رحمه الله
بويله ديمشدر بعض علما رحمهم الله تعالى لقد رأى من آيات ربه الكبرى قول شريفنك تفسيرنده
فخر عالم صلى الله عليه وسلم كلدوكده صورت مباركه سن ملكوت اعلاده احسن اشكال اوزره
مشاهده قلدى ديمشلردر وحديث شريفده مذكور اولان انبيا عليهم السلام ملاقاتى افلاكده ذكر اولنان
ترتيب طبقاتى امام مسلم نقلنده ابن عباس رضى الله عنهما روايتنه موافق اولمشدر كه اول
كوكده حضرت آدم وايكنجى كوكده يحيى وعيسى واوچنجى ده يوسف ودردنجى ده ادريس
وبشنجى ده هرون والتنجى ده موسى ويدنجى ده ابرهيم پيغمبره ملاقات ايتدى ديمشلردر
على نبينا وعليهم الصلوة والسلام امّا ابن شهاب بونلرك مكانلرى نيجه ايدوكى ثابت دكلدر
زهرى يه مخالفت اتمشدر زيرا زهرى نك روايتى قتاده نك روايت مذكوره سنه مطابقتى
ثابت دخى بونلر كبى روايت اتمشدر پس بونلرك قولى اقوى در يزيد بن مالك دخى بونلره
موافقت اتمشدر زمان مخالفتى ادريس وهرون عليهما السلام حضرتلرنده در زيرا اول هرون
دردنجى ده ادريس بشنجى ده ديمشدر وشريك روايتنده نوح نمره وبو كه ادريس ايكنجى ده
هرون دردنجى ده دريرى دخى التنجى ده دكنا اسمى حفظ ايتمدم ديمشدر وابرهيم التنجى ده

وموسی یدنجی ده دن شرف کلام الله سببیله جمله دن مقامی عالی اولدیغیچون دخی اما بو نکته
قولنه اعتماد یوقدر زیرا سیاق کلامی دلالت ایلرکه منزللرین ضبط ایتمش اوله دیدیلر
وبالجمله ضبط ایلیانک روایتی اولی واقوی در ترتیب اوزره اول ذکر اولندی زیرا روایت
مشهوره ده بویله درکه موسی علیه السلام التنجی ده وابراهیم خلیل صلوات الله علیه وسلامه
یدنجی ده اوله بوقوردن ایندوکی کبی موسایه ملاقات ایتمش اوله مالک بن صعصعه حدیثنده
ابراهیم آرقه سنی بیت معموره طیامش ایدی دیو فکی بونی تأکید ایلر دیدی بعضلر جمع مراد
ایدنوب اتیدیلر فخر عالم حضرتی یوقاری وکیدرکن ابراهیم یدنجی ده ایدی آشاغه اینرکن
موسی علیه السلام یدنجی یه واروب ابراهیم التنجی یه اینمش ایدی زیرا قصه ده نمازلر خصوصنده
ابراهیم ایله سویلشدوکی معلوم دکلدر موسی ایله مذکوردر اکر آشاغه اینمده ابراهیم یدنجی ده
اولمیه ایدی که اوغرادوغی کبی آنونکله مشورت ایدیدی آندن کچوب موسا ایله ایتمیدی
امدی مناسب بودرکه اینشده موسی علیه السلام یدنجی ده اوله بوقاریدن ایندوکی کبی
موسی یه ملاقات ایتمش اوله دیدیلر واحتمالدرکه کیدرکن التنجی کوکده حضرت موسایه
اوغرادقده کلام الله شرفندن ناشی یدن تفضیل ایدوب یدنجی یه بله آلوب کتمش اوله لر وایندکده
دخی بونده ظهور ایلدیکه اول حضرتله امتنک صلاتنه متعلق کلام ایدوب تخفیف صلوته
باعث اولدی دیدیلر فتح الباری ده بویله دینلمشدر وامام نووی دخی بر مقدار بو معنی یه
اشارت بیورمشدر وموسی علیه السلامک اول کیجه آغلدوغی کندو امتنه شفقت ومرحمتدن
ایدی اول لیله مبارکه ده آنلره مغفرت امیدینه آغلامش ایدی انبیا علیهم السلام امتلری حقنده
کمال رحم ورأفتده اولورلر اول دخی عصات امتنه غفران طلب ایلردی دیدیلر فخر عالم
صلی الله علیه وسلم حضرتنه غلام تعبیر ایتدوکی کندویه نسبت صغر سننه اشارت ایتمک ایچون
لسان عربده غلام دیو یعنی ترلمش تازه جوانه دیرلر اگرچه خواجه کاینات حضرتی اول
زمانده قرق یاشن تجاوز ایتمش ایدی اما طایفه عرب اینجنده برکشینک مادام که تننده
قوت اوله نه یاشده اولورسه اکا غلام اطلاق ایدرلر خطابی رحمة الله علیه بویله دیمشدر
فتح الباری ده ایدر بوکه ظاهر اولان بودرکه حق تعالی اول حضرتک سن کهولتدن

سن

سن شیخوختدن آثار لنه داخل اولمجه احسان ایتدوکی قوت مستمره یه اشارت ایلدی حتی
مدینه یه کلدوکی زمانده که ابوبکر صدیق دوه سی آردنه بندوروب کیرمش ایدی خلق
اول حضرته شیخ وابوبکره پیر اطلاق ایتدیلر مع هذا فخر جهانک سنی شریفی ابوبکره غالب ایدی
اما مزاج شریفلری قوت ولطافت اوزره اولمغین تازه کوسترردی اما حضرت ادریسک
مرحبا بالاخ الصالح والنبی الصالح دیوب اول حضرته قرنداش اطلاق ایتدوکی اخوت نبوتدن
کوره در دیدیلر وبعض روایتده مرحبا بالابن الصالح دیدوکی دخی وارد اولمشدر زیرا
ادریس علیه السلام جد اعلاسی در دیدیلر بعضلر سماده ملاقات ایتدوکی ادریس جد
مشهوری اولان نبی دکل ایدی اول مشهور اولان الیاس علیه السلامدر دیدیلر والله اعلم اکر سؤال
اولنوب حدیث شریفده مذکور اولان انبیا صلوات الله علیهم اجمعین کوکلرده اولوب ایری ایری اولدقلری
ومذکور اولانلرک هر بری بر سمایه مخصوص اولوب الکینجی سماده بکیجی اولدوغنک مناسبتی ندر دینلورسه
جواب ویرمشلردرکه اول حضرته ملاقاته بونلر مأمور اولمشلر ایدی انونکیچون امر الهی حسبنجه کیمی
اول کیمی صکره ملاقات ایتدی وسایر انبیا ملاقات ایتمدیلر وبونلردن هر برینک اول حضرتله مناسبتی
خصوصیه سی اولمغین بونلر مأمور اولدیلر وطن اصلی دن هجرتده حضرت آدم ایله مناسبتی
وار ایدی اول هجرت ایتمشدر جنتدن ورسول الله حضرتی مکه شهرندن هجرت ایتمشدر ده ملاقات
وطنلرینه مراجعت ایتشلردر وحضرت عیسی ویحیی ایله مناسبتلری آنلرده واقع اولان کبی ابتدای
هجرتده بونلره دخی عداوت یهوده واقع اولوب نتیجه بغضلر بونلک اوزرینه کیمش ایدی
واول حضرته دخی یرامزلر قصد ایتمشلر ایدی وحضرت یوسفله مناسبتی قرنداشلری آنوکله
دشمن اولدقلری کبی بو حضرتله دخی کندو قومی واقرباسی یعنی طایفه قریش دشمن اولمشلر ایدی
واخر ظفر کندولرک اولوب دشمنلرینه غالب اولمشلر ایدی فخر عالم بو معنایه فتح مکه کونده اشارت
بیوروب قریشه اقول کما قال یوسف لا تثریب علیکم الیوم یغفر الله لکم وهو ارحم الراحمین
اذهبوا فانتم الطلقاء بیورمشلر ایدی یعنی حضرت یوسفک قرنداشلری آخر نبیه اوغرادقلری
بلوب کندولره خجالت مستولی اولدوغی زمانده یوسف علیه السلام کمال لطفیله آنلره کلمه
عذر خواه اولوب نه حضور اولک سزه ملامت یوقدر الله تعالی ارحم الراحمیندر دیدکلری کبی

بوکون مغفرت ایلردیوب آنلری متسلی قلمش ایدی فخر کاینات صلی الله علیه وسلم دخی مکه شهرینی
فتح ایدوب قریشی قبضهٔ تصرفنه کتوردکی کون که آیا بزی نه عقوبتله هلاک ایلیه دیدکلری
زمانده بن دخی سزه یوسف دیدوکن دیرم وارک آزادلوسز دیو بیورمشدر
وحضرت ادریس ایله مناسبتی عند الله رفعت منزلت جهتیندن ایدی وحضرت هرون ایله مناسبتی
قومی کندولره اذا اتدوکلرندنصکره محبتلرینه رجوع اتدوکلری ایدی وحضرت موسا ایله مناسبتی
قومیله چالشوب جفالرینی چکدوکی جهتدن ایدی نیته کم قریش کندویه اذا اتدوکلری زمانده
لقد اوذی موسی بأکثر من هذا فصبر دیو سویرمش ایدی یعنی موسایه بوندن چوق اذا اولندی
دخی صبر اتدی دیدی وحضرت ابرهیم ایله مناسبتی اول بیت المعموره استناد ایدوب رسول الله
حضرتی دخی آخر عمرنده اقامت مناسک الحج وتعظیم بیت الحرام اتدوکی جهتدن ایدی دیدیلر
عارف ابن ابی جمره هر برینک بر سماده اختصاصی وجهنده بیورمشدر که حضرت آدم علیه الصلوة والسلام
اولکی کوکده اولدوغنک وجهی اول ایدی که انبیانک اقدمی ایدی وجملهنک اصلی واتاسی ایدی
اوغلانلری ایله انس والفتی حاصل اولمق ایچون اول آدمه ملاقات ایتدوردی وایکنجیده عیسی
علیه الصلوة والسلام اولدوغی سایر انبیادن اول حضرته اقرب اولدوغیچون ایدی وشریعتی
بونک شریعتیله منسوخ اولمش ایدی وآخر زمانده نزول ایدوب فخر عالمک شریعتی ایله
حکم ایلیه جککدر عیسی علیه السلام ایله بو جهتدن مناسبتلری وار ایدی ویحیی آنونکله بله
اولدوغی آنونکیچون ایدی که عیسینک خالهسی اوغلی ایدی وبری برینه التزام ایدوب نفس
واحده کبی اولمشلر ایدی آنونکیچون عالم افلاکده دخی جمع اولندیلر واوچنجیده یوسف علیه السلام
اولدوغی اول ایدی که رسول الله حضرتنک امتی آنونک حسنی اوزره اولوب جنته کیرسه
کرکدر اول حضرته بونکله بشارت ایدوب مسرور قلماغیچون اوچنجیده یوسفک جمالینی
مشاهده قلدوردیلر وادریس دوردنجیده اولدوغی بو ایدی که آنده وفات اتدی یری یوقدر
آنونک قبری یوقدر دیدیلر وهرونک بشنجیده اولدوغی بو ایدی که حضرت موسینک قرنداشی
وخلیفهسی ایدی وموسی ایله بر یرده اولمادوغی موسی حضرتنک فضایلی چوق اولوب
کلیم الله اولدوغیچون ایدی آنونک مقامی التنجیده واقع اولدی وابرهیم صلی الله علیه وسلم

یدنجیده

یدنجیده واقع اولدوغی آنونک ایچون ایدی که خلیل الله ایدی واول حضرتک انبیادن اباء خیری
ایدی پس مناسب اول ایدی که عالم آخره توجه ایدهجکی زمانده آکا ملاقات ایله برانس جدید
حاصل ایلیه ودرجهٔ خلت یعنی دوستلق مرتبهسی اول بیلورسنک مرتبهسیندن اعلی اولمغین
آنلردن مرتبهسی عالی اولمش ایدی وخلت مرتبهسیندن محبت مرتبهسی اعلی اولمغین حضرت
حبیب الله آندن دخی اعلی اوله عروج ایتدی حق تبارک وتعالی هر برینه اعطا اتدوکی خصایص
حسبنجه مقتضای حکمته کوره مرتبهلر تقدیر ایتدی نیته کم قرآن عظیمنده تلک الرسل فضلنا
بعضهم علی بعض منهم من کلم الله ورفع بعضهم درجات بیورمشدر وانبیا علیهم السلامی
نظر ایتدکلری کوندهدر وکیفیتنده علما رحمهم الله تعالی اختلاف اتمشلردر بعضلر عیسیدن غیریسینک
ارواحن کورمش ایدی عیسی علیه السلامی جسدیله کوردی دیدیلر زیرا سمایه جسدیله
رفع اولنمشدر دیدیلر بعضلر ادریس علیه السلامی دخی جسدیله کوردی دیدیلر بیت المقدس
ده قلنان خصوصنده دخی احتمالدر که ارواح اوله واحتمالدرکه اجساد مع الارواح اوله دیدیلر
وغیری بعید احتمالدر دخی ذکر اتدیلر وحدیث شریفده سدرة المنتهایه واردقده دورت ارمق
کوردم دیو بیوردوغی بخاری نقلنده واذا فی اصلها اربعة انهار وارد اولمشدر یعنی سدرنک
دیبنده دورت ارمق کوردم دیدیکدن امام مسلم نقلنده یخرج من اصلها یعنی دیبندن چیقر
دیمشدر زیرا مسلم نقلنده ابو هریرهدن مرویدر که ان اربعة انهار من الجنة النیل والفرات
وسیحان وجیحان بیورمشدر نیل مشهور ومعروف نهر مصردر اول عظیم ایرماقدر وفرات
کوفه ایرماغیدر وسیحان ولایت شامدهدر وجیحان شام ایله روم ما بیننده در جهاندن
تعریب اولنمشدر زمانه تورکمانی ایچنده جیهان مشهوری دیمکله معروفدر اما جیحون وسیحون
بونلردن غیریدر جیحون خوارزم یانندن اقان صودر سیحون ایکیدر بری ماوراء
النهرده بری دخی هندوستاندهدر نیل ابو هریره روایتندن فهم اولنورکه سدرة المنتهی
جنتده دیمکلش اولا ذکر اولنان ایرماقلر آنونک دیبندن چیقرلر وانهار مذکوره خصوصنده
عبارات متغایره ایله بعض اقوال دخی وارد اولمشدر اصح واقوی اولری بیان اولنانلردر
وسدرة المنتهی تسمیه اولندوغنک وجهنده امام مسلم رحمه الله ابن مسعوددن نقل اتمشدر که

وتعاکم رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اثری واقع اولدیغی بیوردی که بنی سدرة المنتهی
ایلتدیلر و اول سدرة المنتهی آلتنجی کوکده در یریوزندن عروج ایلین نسنه اکا منتهی اولور
دخی اوردن قبض اولنور دیدی ابن حجر عارف ابی جمره نک اعمالی اوراده نهایته بولور و اوردن امر نازل
اولور و حفظه و غیری آنوک فوقنه طورمزلر آنی تجاوز ایتمزلر دیدی و کذا اول معناده در لیس
اشغادن عروج ایدن اعمال و یوقاریدن نازل اولان امر اوراده موقوفا تدوکیجهتدن منتهی
دیدیلر امام نووی رحمة الله علیه ملائکه نک علمی اوراده نهایت بولوب رسول الله حضرتلرندن
غیری کمسنه آندن اوته کچمدوکیچون منتهی دینلدی دیمشدر ابن مسعود حدیثنده سدرة
التنجی کوکده دیدوکی بو معنایه مخالف دکلدر تجاوزدر که کوکی آلتنجیده و بداقلری یدنجیده
اوله فتح الباریده بویله دینلمشدر بخاری نقلنده ابی ذردن مرویدر که فغشیها الوان ما
ادری ماهی بیورلمشدر یعنی بعض لونلر اول سدره یی اورتدی بلمزم که نه ایدی
دیمک اولور امام مسلم نقلنده ذکر اولنان ابن مسعود حدیثنده قال الله تعالی اذ یغشی
السدرة ما یغشی قال فراش من ذهب بیورلمشدر و یزید بن ابی مالک حدیثنده جراد
من ذهب واقع اولمشدر حاصلی اول سدره یی کلوب احاطه ایدوب اورتن نسنه بعضلر
آلتون پروانه‌لر ایدی و بعضلر آلتون چکرکه ایدی دیدیلر قاضی بیضاوی رحمة الله علیه
فراش یعنی پروانه‌لر دینلدوکی تخییل اوزره تمثیل واقع اولمشدر شجره‌لک شاننددر
وانکه بکزر نسنه قونمقدر و آلتوندن اولماسی حقیقتدر زیرا قدرة الله اوله ایتمکه صالح
دیمشدر و ابو سعید حدیثنده انس و ابن عباسدن مرویدر که تغشاها الملائکة بیورلمشدر
و علی کرم الله وجهه حدیثنده علی کل ورقة منها ملک بیورلمشدر حاصلی اول درینه کلوب
قونانلر ملائکه‌لر ایدی هر بر اغصانی اوستنده بر ملک واردی دیو بیورمشلر و مسلم نقلنده ثابت بن
انس بن مالکدن مروی اولنور فلما غشیها من امر الله عز وجل ما غشی تغیرت فما احد
من خلق الله یستطیع ان ینعتها من حسنها واقع اولمشدر یعنی اول درینه قونانی نسنه الله
تعالی امرندن نه ایسه کلوب احاطه ایتدوکی زمانده اول کیفیتلردن متغیر اولوب بر حالت
بولدیکه الله تعالی مخلوقندن برکسنه آنی کوزلکندن وصفه قادر اولمازدی دیمک اولور

وبیت المعمور

وبیت المعمور خصوصنده طبری سعید بن ابی عروبه‌دن اول دخی قتاده‌دن روایت ایتمشلردر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی بیت المعمور سماده بر مسجددر کعبه برابرنده در اکر اشاغه
دوشسه اولسه کعبه‌نک اوستنه دوشردی انکا هر کون یتمش بیک ملک داخل اولور چیقان ملک
بر دخی کیرمز دیو بیوردی بو حدیث شریفده حق تعالینک عظیم قدرتنده دلیل واضح واردر
حق جل و علا خلق فانی خلق ایلدندن بر قوم کون یتمش بیک ملک اول مسجده کیره و بر کره
بر دخی کیرمیه مع هذا بو دخی روایت اولنمشدر که کوکلرده و یرده بر قارش مقداری
موضع یوقدر که انده بر ملک آلنین وضع ایدوب سجده‌یه وارمش اوله آندن صکره دریاکه
بر قطره یوقدر که انکا بر ملک موکل اولمامش اوله پس سموات و ارض و بحار بویله اولنجق اول
ملائکه که بیت المعموره دخول ایدرلر آنلر قنده‌کیدر و بالجمله بو حق تعالینک بر قدرت عظیمه
سیدر که هرکز بوکه بر نسنه بکزمز و بونده دلیل واردر که ملائکه اکثر مخلوقاتدر ابن ابی حاتم نقلنده
ابو هریره‌دن مرویدر که کوکده بر ارمق واردر اکا حیوان دیرلر جبرئیل علیه السلام هر کون
کیروب کندویی باتورر دخی چیقوب سلکنور آندن یتمش بیک قطره دوشر هر قطره‌سندن حق
تبارک و تعالی بر ملک خلق ایلر بس آنلردر که مسجد اقصایه کیروب نماز قیلورلر دیو بیورمشلر
اما بونک اسنادی ضعیفدر امام فخر رازی رحمة الله علیه و یخلق ما لا تعلمون قولی شریفنک
تفسیرنده ایدر ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که عرشک صاغ جانبنده نوردن
بر عظیم ارمق واردر یدی قات کوکلر و یرلر مثللو بر ارمقدر جبرئیل علیه السلام هر سحر
آکا کیروب غسل ایلر دخی نورینه و جمالینه زیاده اولور ثم کون یتمش بیک ملک بیت المعموره داخل
اولورلر آندن صکره بر دخی عود ایتمزلر یعنی بر کره کیرن بر دخی کیرمز تا قیامت قوپنجه حال
بو منوال اوزره در دخی روایت اولنمشدر که آنده ملکلر حق تعالی حضرتنی تسبیح ایدرلر هر بر تسبیح
مقابلنده حق جل و علا بر ملک خلق ایلر بو ملکلر شول ملکلردن بشقه‌در که تعبدا بحور
خلق اولنمشلردر و شولرکه نباته و ارزاقه موکللردر و حفظه‌در و شولرکه تصویره
موکللردر و شولرکه بولتلره اینرلر و شولرکه جمعه کونلرنده خلقی کتابت ایدرلر و شولرکه
خزینه دارلریدر و شولرکه تعاقب ایدرلر یعنی نوبتله ارضه نازل اولورلر و املاکه عروج

آندن سلکنور آتولرک تنانلرندن
دوکلن هر قطره‌دن حق جل و علا
بر ملک خلق ایلرلردن
صح

وقوفلرکه نماز قیلانلر که انلك قرائتنده آمین دیرلر و ربنا لك الحمد دیرلر و منتظر صلاته دعا
ایدرلر و شول ملکلرکه اربنك دوشکندن قچن خاتونه لعنت ایدرلر مذهب بونلر اول تسبیح
مقابله سنده خلق اولنان ملائکه نك ما عدا سیدر حق سبحانه و تعالی نك قدرت قاهره سن
تصور ایدوب بر کره الدق تعلق اتمکله هر نسنه وجوده کلدوکن ملاحظه ایدن کمسنه بو مقوله
کثرت ملائکه و سایر مخلوقاته اصلا تردد اعتقاد ایتمز و کی آن تلقی بالقبول ایلر و خبرده وارد
اولمشدر که سماء دنیا صوبلیه دخاندن خلق اولنمشدر انده ملکلر واردر صوبلیه یلدن یرادلمشلردر
اوزرلرینه رعد اذکو بر ملك قومشلردر اول ملکلر که بولتلری و یغمورلره موکلدر و اول
ملائکه نك مجموعی سبحان ذی الملك و الملكوت دیو تسبیح ایدرلر و ایکنجی کوکده الوان شتی
اوزره یعنی درلو درلو رنکلرده ملائکه واردر رفع صوتیله سبحان ذی العزة و الجبروت
دیو تسبیح ایدرلر و انده بر ملك واردر که بدننك نصفی آتشدن و نصفی قاردندر نه قار آتشی
سوندرر و نه آتش قاری ایریدر اول ملك یا من الف بین الثلج و النار الف بین قلوب
عبادك دیو دعا ایلر معناسی ای شول قادر تکری که قار ایله آتش بیننی جمع ایلدوك قوللرك
قلوبی بیننی سن جمع ایله دیمکدر و اوچنجی کوکده ملکلر واردر که انلرك وافر قناتلری وارددر و
درلو صورتلری و کوناکون آوازلری واردر انلر رفع صوتیله سبحانك انت الله الحی الذی
لا تموت دیو تسبیح ایدرلر و انلر محکم دیوارلر کبی صف صف قیام ایدوب طورمشلردر الله
تعالی نك خوفندن شویله حالدیدلر مشغوللردر که بر ملك یاننده غی ملکك رنکی نیجه ایدوکندن
خبردار دکلدر و دردنجی کوك حدیددندر دوردنجی کوك باقردندر بونده اولان ملکلر اوچنجی ده
اولانلرك ضعفی دندر و سایری دخی کذلك نهایه نسبت بو یلیدر کتنجه کرك نه اضعاف
اولنق اوزره دن حاصلی بونده اولان ملائکه نك بربری حق تعالی حضرتی بر خدمته صاوب کتسه
و کلسه یاننده غی ملکك خبردار اولملنز عبادته شویله مشغوللردر بعضی قیامده و بعضی رکوعده
و بعضی سجودده در بونلر سبوح قدوس ربنا الرحمن الذی لا اله الا هو دیو تسبیح ایدرلر
بشنجی کوك کثرنداندر بونده اولان ملائکه نك عبادتلری رکوع و سجوددر اصلا باشلرین قالدروب
یوقارو نظر اتمزلر قیامته دك بو منوال اوزره عبادت ایدرلر نه قیامت قوپدوغی زمانده

ربنا لم

ربنا لم نعبدك حق عبادتك دیرلر و التنجی کوك التوندندر و آنده حق تعالی حضرتنك عسکری عظیمی
کوروبیوت واردر که انلار ولت حق و حضرت الله تعالی دن غیری کمسه بلمز انکرولك اوزرینه بر ملك
واردر و اکا مخصوص یتمش بیك ملك واردر و انلرك دخی هر برینه مخصوص یتمش بیك ملك
واردر بو جمله اول ملکك عسکری دندر بونلردر که حق تعالی حضرتی اهل دنیایه بعض امور ایچون
کوندررر بونلر رفع صوتیله تسبیح و تهلیل ایدرلر یدنجی کوك قزیل یاقوتدندر بونده اولان
ملائکه اول ذکر اولناندن زیاده در و بونلرك اوزرلرینه بر ملك واردر که یدی یوز بیك ملك
اکا خدمتکار تعیین اولنمشدر بونده اول قدر ملائکه عسکری واردر که یغمورلر قطره سی قوم کبی
قایرلر طاغلر آغاجلر یپراقلری حسابنجه و هر نسنه که حق تعالی خلق اتمشدر انلرك عددنجه در بو
تفاصیل بونك معناسی وما یعلم جنود ربك الا هو حسبنجه تکری تعالیدن غیری کمسنه انکرولك
بلمن دیمکدر و حملة العرش نك ملکلری انلر خوب صوت و لطیف الحان ایله تسبیح و تحمید ایدرلر
انلرك دوردی سبحانك و بحمدك علی حلمك بعد علمك دیرلر دوردی دخی سبحانك و بحمدك
علی عفوك بعد قدرتك دیرلر امام طبرانی نقلنده ابن عباس حضرتندن رضی الله عنهما مرویدر که
رسول الله صلی الله علیه و سلم جبریله ایتدی یا جبریل سن نه نك اوستنه موکلسن دیدی
جبریل ایتدی یا رسول الله بن ریح اوستنه و حق تعالی نك عسکری اوستنه موکلم دیدی
یا میکائیل نه نك اوستنه موکلدر دیدی جبریل ایتدی نباتات و قطرات اوستنه موکلدر دیدی
یا ملك الموت نه نك اوستنه موکلدر دیدی جبریل ایتدی قبض ارواح اوستنه موکلدر دیدی
اما بو حدیثك اسنادنده محمد بن عبد الرحمن بن ابی لیلی دخلدر انلرك سوء حفظی اولماغله حدیثی
ضعفنه نسبت اتمشلردر اما ترك اولنمشدر امام ترمذی رحمه الله نقلنده سعیددن مرفوعا
روایت اولنمشدر که وزیرای من اهل السماء جبریل و میکائیل بیورلمشدر یعنی سما اهلندن
ایکی وزیرم جبریل و میکائیلدر دیمشدر و بعض روایتده اسرافیل اول سجده قیلاندر و لوح
محفوظك و لایتیله مجازات اولندی دیمشلردر امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده ثم عرج بی
حتی ظهرت بمستوی اسمع فیه صریف الاقلام واقع اولمشدر یعنی بنی عروج ایتدوردی حتی
برمقام مقدمه که آنده قلملر آوازین ایشیدردم دیو بیورمشلر و معلوم اولوکه قدر مکتوب وقد رم

آلتی دُرْ صریر قلمی مسموع اولن کتابت حادثه دندر واخبارک ظاهری دلالت ایلرکه سموات وارضک
خلقیندن اوّل لوح محفوظک کتابتندن فراغ حاصل اولمش اولمامدی بو کتابت ملائکه نکث
صحفنه یازیلان کتابت اولمقدر دیدیلر یعنی لوح محفوظده اولان احکاملک نسخه سین اکثرلر
یازیورلر آنلرک کتابتی ایدی که فخر عالم حضرتی صریر اقلامن استماع ایتدی دیدیلر صریف قلم
وصریر قلم بر معنایه دُر حالت کتابتده قلمدن چیقان صوته دیرلر ومحو واثبات بونلرک
یازدقلرنده واقع اولور اثرده بویله وارد اولمشدر واثر دیو صحابه کلامنه دیرلر ابن القیم رحمه الله
ایتدی قلملر اون ایکی در اعلی نبی واشرفی قلم قدر در سابقدن که حق تعالی حضرتی جمیع مخلوقاتک
مقادیرن اوّل قدرده یازمشدر نتکم سنن ابی داودده عباده بن الصامتدن مرویدر که سمعت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلّم یقول انّ اوّل ما خلق الله القلم قال له اکتب
قال ربّ وما اکتب قال اکتب مقادیر کلّ شیء حتی تقوم الساعة فهذا القلم اوّل الاقلام
واجلّها بویورمشدر یعنی عباده رضی الله عنه اول حضرتدن استماع ایتمشدر که تحقیقا حق تعالی
اوّل خلق ایتدوکی قلمدر یازدیو امر ایتدی یارب نه یازهیم دیمشدر حق جل وعلا دخی
قیامت قوپنجه هر شینک مقادیرینی یاز دیمشدر پس بو قلم سائر قلملرک اقلی واجلیدر
دیو بیوردی اهل تفسیردن چوق کسنه حق تعالینک قسم ایتدوکی قلم اوّل قلمدر دیمشلردر
ایکنجی قلم وحیدر اوچنجی قلم الله تعالی ورسول الله حضرتی جانبندن اولان قلم توقیع
دوردنجی قلم طب ابدان قلمیدرکه صحت ابدان آنونکله حفظ اولنور بشنجی قلم ملوک وتوابعه
متعلق اولان توقیع قلمیدرکه ضبط ممالک آنونکله اولور آلتنجی قلم قلم ارزاق نامه دُر یدنجی قلم
قلم حکم درکه حقوق آنونکله ثابت اولور وقضایا آنونکله نفوذ ایلر سکزنجی قلم قلم شهادتدرکه
حقوق آنونکله حفظ اولنور طقوزنجی قلم قلم تعبیردر یعنی رؤیای روحانیه وآنلرک تفسیر
وتعبیرینه متعلق اولان قلمدر اونجی قلم قلم تواریخ وحوادث عالمدر اون برنجی قلم قلم لغت
وآنلرک تفاصیلنه متعلق اولاندر اون ایکنجی قلم قلم جامعدرکه مبطللرک ردینده ومحقلرک
دفع شبهه سنده متعلقدر والحاصل مصالح عالمک انتظامی بو اون ایکی قلم ایله حاصل اولور
وقلملک جلالت شاننده بو کفایت ایدرکه حق تعالینک کتابلری آنونکله کتابت اولنمشدر وقرآن

عظیمه

عظیمده حق تعالی حضرتی قلم ایله قسم ایتمشدر کتاب اقسام القرآن دن ملخصا نقل اولندی والله اعلم
وبعض روایاتده اولدیکه رسول الله حضرتلری صلی الله علیه وسلّم جنته دخول ایتدوکی وارد
اولمشدر امام مسلم رحمه الله نقلنده ابی ذر رضی الله عنه دن مرویدرکه ثمّ ادخلت الجنّة
فاذا فیها جنابذ اللؤلؤ واذا ترابها المسک بیورلمشدر بو حدیث شریفده مصرحدرکه جنتده
گنبدلر وبنالر انجودن قبه لر گورمشدر وجنتک طپراغی مسک ایدوکن مشاهده قلمشدر جنابذ
لفظی جیم ونون مفتوحتین ایله والف ایله آندن نصکره ذال معجمه ایله قبه لر
دیمکدر امام بخاری رحمة الله علیه نقلنده قتاده دن انس دن روایت اولنان حدیث شریف روایتی توضیح
وتأیید ایدرکه بیورلمشدر لمّا عرج بالنبی صلی الله علیه وسلّم قال اتیت علی نهر حافتاه قباب اللؤلؤ
یعنی بر ایرماق اوزرینه کلدم که ایکی جانبی انجودن قبه لر ایدی دیمک اولور بینه مسلم رحمة الله علیه
بر طریقده دخی انس دن رضی الله عنه روایت ایتمشدرکه بینا انا اسیر فی الجنّة اذا انا بنهر حافتاه
قباب الدرّ المجوّف واذا طینه مسک اذفر فقال جبریل هذا الکوثر بیورمشدر حاصلی
جنتده گزر ایکن بر ایرماغه کلدم که ایکی جانبی مجوف انجولردن قبه لر ایدی وبالچغی
مسک اذفر ایدی یعنی تیز بویلی مسک ایدی جبریل علیه السلام خبر ویروب بو ایرماق کوثر
ایرماغیدر دیدی دیمک اولور امام بیهقی روایتنده ابی سعید خدری رضی الله عنه
حضرتلرندن مرویدر که آنک مضمونی بودرکه یدنجی سمایه چیقوب سدرة المنتهیی گورمشدر
وآنک هر یاپراغی بو امتی ستر ایلر دیمشدر واول سمادهٔ بر چشمه روان اولمشدر آکا چشمهٔ
سلسبیل دیرلر وآندن ایکی ایرماق آیریلور برینه کوثر دیرلر برینه رحمت دیرلر بن اول
رحمت ایرماغنده اغتسال ایتدم ما تقدّم وما تأخّر گناهلرم مغفرت اولندی آندن بنی جنته
ادخال ایتدیلر ناگاه بر جاریه قارشو گلدی کیمک سن دیو سؤال ایتدم زید بن حارثه نک جاریه سیم
دیدی دیمشدر وبو روایتده جنتک میوه سن وصف ایدوب انار قوغه لر کبیدر دیو
بیورمشدر آندن نصکره بکا جهنمی گوستردیلر گوردم حق تعالینک غضبی وعذابی وبلاسی
وشقتلری اول جهنمده در اگر آنلرک ایچنه طاشلر ودمورلر آتسه اکلیدر دیدی آندن نصکره
بنم یانمده قیوسن بند ایتدیلر دیمشدر وبعض روایاتده جبرئیلدن مفارقت ایتدکدن صکره

نیجه بیك حجاب کیچوب مقام قاب قوسین او ادنی یه واصل اولمشدر شویله معلوم اوله که بو
حجابلر مخلوقه کوره در خالقه کوره دکلدر زیرا حق سبحانه وتعالی حجابدن منزه در حجاب
مقدر ومحسوس اولانی احاطه قیلور خلقتك جملهسی اسما وصفات وافعال معانیسیله اول
حضرتدن جل جلاله محجوبلردر وبالجمله اکر انسان اکر سایری هر برینك حالنجه بر حجابی
واردر کیمنك حجابی ظلمانی کیمنك حجابی نورانیدر وحضرت حقه اقرب مخلوقات حافوندر
یعنی عرشی احاطه ایدن ملکلردر ذکر اولندیلر وآنلر نور هیبت وعظمت وکبریا وجلال
وقدس وقیومیتله محجوبلردر ذاتك صفاتیله محجوب اولدوغی کبی در ومحجوبیتده طبقات
مختلفه اوزره در هر برینك بر درجهسی وبر مقام معلومی واردر والحاصل بعض قوم
رؤیت نعمله منعمدن محجوبدر نعمی کورر منعمی کورمز بو قیاس اوزره بعضی دخی احوال الله
تحولدن محجوبدر بعضی دخی اسبابله مسببدن محجوبدر وبعضلر علمله عالمدن وفهمله فهمدن
وعقلله عاقلدن محجوبلردر بونلرك جملهسی حجاب نعم عن المنعم والمواهب عن الوهاب معناسنده
دیدیلر وبعض قوم شهوات مباحهیله وبعضلر شهوات محرمه ومعاصی وسیئاتیله محجوبلردر وبعض
قوم دخی مال وبنون وزینت حیات دنیا ایله محجوبلردر دیو بیورمشلر اللهم لا تحجب قلوبنا
عنك فی الدنیا ولا ابصارنا فی الآخرة یا کریم حدیث صحیحده انس بن مالکدن مرویدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم عرج بی جبریل الی سدرة المنتهی ودنا الجبار رب العزة جل جلاله
فتدلی حتی کان قاب قوسین او ادنی منه فاوحی الی ما اوحی بیورمشدر حدیث
شریفك مضمونی شب معراجده حق جل وعلانك لطف واحسانیله رسول الله حضرتنه تقربنی
بیاندر وبونده مذکور اولان دنو وتدلی که قرب معنویدن عبارتدر سورة النجمده مذکور اولانك
غیری در اگرچه کم لفظده بردر ولکن معنالری متغایردر زیرا صحیح بودر که آیت کریمهده مراد
جبریل علیه السلامدر ولقد رآه نزلة اخری عند سدرة المنتهی قول شریفنده واردنجه
جبریلك وصفی مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم بویله تفسیر ایتمشدر حدیث
صحیحده حضرت عائشهدن رضی الله عنها مرویدر که سألت رسول الله صلی الله علیه وسلم
عن هذه الآیة فقال ذاك جبریل لم اره فی صورته التی خلق علیها الا مرتین دیو سوره

یعنی

یعنی رسول الله حضرتنه بو آیتدن سؤال ایتدم ایتدی اول جبریلدر بن آنی کندو صورتنده کوردم
الا ایکی کره کوردم دیمك اولور والحاصل آیتده مذکور اولان دنو وتدلی رسول الله حضرتنه جبریلك
قربندن عبارتدر اما حدیث شریفده اولان حق جل وعلا حضرتنك قرب معنویسندن عبارتدر
قرآن عظیمك لفظی جبریلدن غیری مراد اولمغه دلالت ایتدوکی بر چوق وجهدندر بری بودر که
علمه شدید القوی بیورلمشدر شدید القوی دن مراد سورهٔ تکویرده قوتیله وصف اولنان
جبریلدر ایکنجیسی بودر که ذو مرة بیورلمشدر معناسی حسن الخلق دیمکدر بوندن دخی مراد
سورهٔ تکویرده مذکور اولان کریمدر که اول دخی جبریلدر اوچنجیسی بودر که فاستوی وهو
بالافق الاعلی بیورلمشدر افق اعلیدن مراد ناحیهٔ سمادر واستوادن دخی جبریلك استواسیدر
اما استوای رب العزة که استیلا معناسنهدر اول عرشی استیلادر دوردنجیسی بودر که ثم دنی فتدلی
بیورلدقده مراد جبریلك دنوی در بشنجیسی بودر که ولقد رآه نزلة اخری عند سدرة المنتهی
بیورلمشدر سدرة المنتهی قتنده اولان جبریلدر رسول الله حضرتی تفسیر ایتمشدر آلتنجیسی
بودر که ولقد رآه قول شریفنده ودخی دنی فتدلی قولنده ودخی فاستوی ده ودخی
وهو بالافق الاعلی ده اولان ضمیرلردن مراد بر نسنهدر غیری دلیل مفسرین بیننده مخالفت
اولمق جایز دکلدر یدنجیسی بودر که حق سبحانه وتعالی بو دنو وتدلی ایدن افق اعلی ده ایدوکندن
خبر ویرمشدر اول ایسه افق سمادر بلکه تحتندهدر ارضه دنو ایدوب رسول الله حضرتنه
ایرشمشدر ودخی اول حضرتك جناب عزتده کمال ادبندن خبر ویروب ما زاغ البصر وما طغی
بیوردی معناسی رسول الله حضرتنك بصری کوردوکی شیئدن میل ایتمدی وآخره تجاوز
ایتمدی بلکه آنی اثبات تحصیلله اثبات ایتدی دیمکدر یا خود حق تبارك وتعالی رؤیتنی امر ایتدوکی
عجایبك رؤیتندن عدول ایتمدی وآنی تجاوز ایتمدی دیمکدر قاضی رحمة الله علیه بو ذکر
اولنان ایکی وجهله تفسیر ایتمشدر حاصلی ملوك وسلاطین قرشوسنده طورن مؤدب کمسنهلر
کوزلرین نیجه حفظ ایدوب اول مقاملرك آدابن رعایت ایدرلرسه فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتی دخی جناب عزت وقرب حضرتده لایق اولان آدابی شویله رعایت ایتدی دیمکدر آیت
کریمهدن مقصود بو معنالری بیاندر فاوحی الی عبده ما اوحی قول شریفنك تفسیرنده حضرت

امام جعفر صادق رحمة الله عليه بيورمشدر كه حبيب حبيبه غايت قربله تقرب ايتدوكى زمانده
زياده هيبته يتشدوكى آندن حق سبحانه وتعالى غايت لطفله حبيبنه ملاطفه قلدى
فاوحى الى عبده ما اوحى بيورلدوغى اولدر معناسى كان ما كان وجرى ما جرى ديمكدر وقال
الحبيب للحبيب ما يقول الحبيب للحبيب والطف بالطاف الحبيب بالحبيب تخفى السر
ولم يطلع عليه احد ولم يعلم احد ما اوحى الا الذى اوحى ديمكدر ديو بيوردى
والحاصل آيت كريمه ده اول حضرته نه وحى اولندوغى مبهم در مبين دكلدر همان حق تعالى
قولنه وحى ايتدوكى نسنه وحى ايتدى ديمكدر اما وحى اولنان نه شى ايدوكى بيان
بيورلمشدر انوكچون امام جعفر قدس الله سره العزيز اولان اولدى كيدن كيدى دوست
دوستله معامله سن تمام ايتدى ما بينده اولن سرلرى پرده خفاده قالدى نه دخى
ايتدوكن كسه بلدى رسول كسنه بلدى كه اكر دخى ايلدى ديمك معناسنه اكدى و بعضلر
ايتدى آيت كريمه ده وحى اولنان ابهام قلندى عظم شانندن اوتروكانه شويله ديمكدر كه
اول بر عظيم الشان نسنه در اكه كسه مطلع اولمزهمان لازم اولن اكا ايمان كتورمكله تعبددر
ديمك اولور و بعضلر قولنجه مبهم دكلدر بلكه اخبار وارده ايله مفسردر يعنى نه كه وحى اولندى
رسول الله حضرتى خبر ويرمشدر ديديلر سعيد بن جبير رضى الله عنه بيورمشدر كه حق
سبحانه وتعالى رسولنه وحى ايدوب الم اجدك يتيما فآويتك الم اجدك ضالا
فهديتك الم اجدك عائلا فاغنيتك الم نشرح لك صدرك و وضعنا عنك
وزرك الذى انقض ظهرك ورفعنا لك ذكرك ديو بيوردى حاصلى الم اجدك
يتيما الم اعلمك يتيما معناسنه در يتيما مفعول ثانيدر بو تقديرجه وجود علم معناسنه اولمش
اولور معناسى بن سنى يتيم بلوب بناهمه آلمادمى ديمك اولور ياخود اجد مصادفه معناسنه
اولن وجوددن در يتيما حال واقع اولور بو تقديرجه معناسى بن سنى يتيم ايكن
حالنده بولوب بناهمه آلمادمى ديمك اولور تقدير اول اوزره وجود بلمك معناسنه در تقدير
ثانى اوزره بولمق معناسنه اولور قاضى رحمة الله عليه سورة والضحى ده الم يجدك قولنى
شريفنى بويله تفسير ايتمشدر بنه بو طريق اوزره سنى ضال بولوب هدايت ايلدومى

يعنى علم وحكمتدن واحكامدن ضال بولوب وحى والهام ونظره توفيق ايله هدايت ايتدمى
و سنى فقير عيالمند بلوب ساكدريه تجارتدن حاصل اولان نسنه ايله غنى قلمادمى و بن سنك
سنه كى شرح ايدوب مناجات حق ودعوت خلقه واسع ومتحمل ايتدوكمى وساكه آغر
كلن نسنه لرى اوزركدن اينديرمدكمى ونبوتله وغيريله ذكروكى رفع ايتدوكمى يعنى عالم
وعالميانه يجنده فضيلت نبوت وغيريله سنك ذكر جميلك بلند ايلدوكمى ديمكدر بو جمله نعمتى
تعداد ايتمه دن مراد ساكه كچمش زمانده يتيشه احسانلر ايتدوك ايسه كلمجك زمانده دخى
شويله ايدرز ديمكه تنبيه ايدى و ثعلبى و قشيرى قدس الله سرهما ايتديلر حضرت حق تبارك
وتعالى نك خبر كاينات وحى ايتدوكى يا محمد جنتى انبيايه سن كيرمدين حرام ايتدم وساير ملتلره
سنك امتك كيرمدين حرام ايتدم ديمك ايدى ديديلر و بعضلر دخى حوض كوثرى اول حضرته مخصوص
قلدوغن وحى ايتمش ايدى ديديلر بونى قشيرى رحمه الله ذكر ايتمشدر و بورى دخى اول ذكر
ايتشدركه اول حضرته وحى ايتدوكى ساير رسله دخى ايتدوكى ايدى زيرا كلام قديمده ما يقال لك
الا ما قد قيل للرسل بيوردى بوندن فهم اولنوركه آنلره وحى اولنان نه ايسه فخر عالم حضرتنه
دخى وحى اولنان اول ايدى و بعض علما دخى وحى اولنان بش وقت نمازدر ديديلر والله اعلم بحقيقة
الحال و بعض اخبارده ابن مرزوق رحمة الله عليه ذكر ايتدوكى اوزره وارد اولمشدر كه فخر
كاينات عليه افضل التحيات قرب حضرتده مقام قاب قوسين او ادنى يه وصول بولدقده ايتدى
اللهم انك عذبت الامم بعضهم بالحجارة وبعضهم بالخسف وبعضهم بالمسخ فما انت فاعل
بامتى ديدى يعنى يارب تحقيقا سن امم سالفه يه عذاب دنيوى قلدوك بعض امتك
اوزرينه طاشلر ياغدردك و بعضنى يره كچوردك و بعضنى صورت انسانيه دن دوندروب
غيرى حيوانات صورتنه قويدك پس بنم امتم ايله نيليه جكسين ديدى حق سبحانه وتعالى
ايتدى انزل عليهم الرحمة وابدل سيئاتهم حسنات ومن دعانى منهم لبيته ومن
سألنى اعطيته ومن توكل على كفيته وفى الدنيا استر على العصاة وفى الاخرة
اشفعك فيهم ولولا ان الحبيب يحب معاتبة حبيبه لما حاسبت امتك ديدى
يعنى سنك امتكه ايده جكم بودر كه اوزرلرينه رحمت انزال ايلرم وكناهلرين خيرات

وحسناته تبدیل ایلدم و آنلردن برکسنه بکا دعا ایلیه بن اکا تلبیه ایدرم یعنی دعاسنی حسن قبول
واجابت ایله تلقی ایدرم و سؤال ایدنلرینه اعطا ایلدرم و باکا توکل ایدنلرینه کفایت ایدرم و عاصیلرینک
عیوبن دنیاده ستر ایدرم و آخرتده آنلرک حقنده سنک شفاعتکی مقبول ایدرم کرد وست دوستک
معاتبه‌سین سومیدی سنک امتکی محاسبه قلمیدم دیو بیوردی و وقتاکم خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم
مقام معلومدن رجوع اتمک دیلدی بیا ایتدی یارب هر سزدن کلنلرک برار مغانی اولور بنم امتمه
ارمغانم ندر دیدی حق جل وعلا ایتدی انا لهم ما عاشوا وانا لهم اذا ماتوا وانا لهم في
القبور وانا لهم في النشور بیوردی یعنی مادام که حیاتده اولالر بن آنلر ایله بله‌یم وفات
اتدوکلری زمانده بن آنلر ایله بله‌یم و قبرلرنده بله‌یم و نشورلرنده بله‌یم دیمکدر مراد بو امتمه
هر حالده عون و عنایتم قرین و مصاحب قلمقدر لطف و احسانم آنلاره دائما متواصلدر منفک
اولمادیمکدر و حدیث شریفده واقع اولان لام لمعیت معناسندندر نتکم بو بیتده اول معنایه وارد
اولمشدر شعر فلما تفرقنا کأنی ومالکا لطول اجتماع لم نبت لیلة معا مع طول اجتماع
دیمکدر و معلوم اولدکه اول حضرتک صلوات الله علیه سلامه لیلة معراجده رب العزتی کوردوکنده
علما رحمهم الله تعالی قدیما و حدیثا اختلاف ایده کلمشلردر امام بخاری رحمة الله علیه روایت ایتدیکه
مسروق رضی الله عنه ایتدی ام المؤمنین عائشه‌یه سؤال ایدوب یا امتاه هل رأی محمد ربه
دیدم یعنی ای انام رسول الله حضرتی تکری تعالی‌یی کوردیمی دیدم ایتدی لقد قف شعری
مما قلت این انت من ثلاث من حدثکهن فقد کذب من حدثک ان محمدا رأی ربه فقد
کذب دیدی آندن نصکره لا تدرکه الابصار وهو یدرک الابصار وهو اللطیف الخبیر و دخی
وما کان لبشر ان یکلمه الله الا وحیا او من وراء حجاب آیت کریمه‌لرین اوقودی آندن
ایتدی ومن حدثک انه یعلم ما فی غد فقد کذب دیدی آندن و ما تدری نفس ما
ذا تکسب غدا آیت کریمه‌سین اوقودی ومن حدثک انه کتم فقد کذب دیدی آندن نصکره یا ایها
الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک آیت کریمه‌سین اوقودی آندن ولکنه رأی جبریل فی
صورته مرتین دیدی و بالجمله حضرت عائشه کلامنک محصلی بودرکه یا مسروق بن نهار غافل
اولما هر کیمسه‌که ساکا اوچ نسنه‌دن خبر ویره یالان سویلر اولا برکیمسه‌که محمد ربنی کوردی دیه

تکسب

اول یالان سویلرنیرا حق تعالی حضرتی قرآن عظیمده بیوردیغی اوزره آنی بصر احاطه قلمن
کورلمکه قابل دکلدر و آنوک بشره سویلدوکی وحی طریقیله‌دن یاخود وراء حجابدندر یوخسه
معاینه طریقیله دکلدر و برکسنه‌که ساکه یارینکی ندر اوله‌جغن اول بلور دیه تحقیقا یالان سویلرنیرا قرآن
عظیمده بیان بیورلمشدر که علم غیب الله تعالی حضرتنه مخصوصدر و برکسنه‌که ساکه پیغمبر علم کتم ایتدی
دیه یعنی تکری تعالی وحی ایتدوکن صاقلدی سویلمدی دیه اول یالان سویلرنیرا حق تعالی تبلیغ
اول مأموردر کما انزل اولنان شیئی تبلیغ ایده صاقلیه تکری تعالی‌یی کورمک اولمادی ولکن
جبریلی ایکی کره کندو صورتنده کوردی دیو بیوردی امام مسلم نقلنده عائشه‌دن بو عبارتله مرویدر
من حدثک ان محمدا رأی ربه فقد اعظم الفریة یعنی شول کیمسنه‌که ساکه محمد ربنی کوردی دیو
خبر ویره تحقیقا اول کذب بیوک ایتدی دیدی حاصلی اول حضرت صلی الله علیه وسلم تکری
تعالی‌یی کوردی دین کذب و افترا ایلدی دیمکدر امام نووی رحمه الله غیره تبعا بیوردیکه
حضرت عائشه رضی الله عنها رؤیتک وقوعنی حدیث مرفوعله نفی ایتمدی اکر کندونک خاطرنده
حدیث مرفوع اولایدی آنی ذکر ایدردی همان آیت کریمه‌نک ظاهرینه اعتماد ایلدی حال بوکه
صحابهٔ کرامدن بعضی بو کلامده عائشه حضرتنه مخالفت ایلمشدر نیجه اصحابدن برکسنه بر سوزی
بیله اصحابدن بعض آخر اکا مخالفت ایلسه اول سوز حجت اولمدوغنه علمانک اتفاق واردر دیدی
حاصلی حدیث مرفوع اکا دیرلرکه روایت ایدنلر که رسول الله حضرتندن ایشتدم بویله بیوردی
دیو روایت ایلیه عائشهٔ صدیقه رضی الله عنها بویله دیدی بلکه آیت کریمه‌نک ظاهرندن فهم
ایتدوکی اوزره باری تعالی عز شانه کورلمک میسر دکلدر رسول الله حضرتی دخی کورمدی
دیو بیوردی بو سوز عائشه‌نک کندو اجتهادیدر نتکم بو مقوله امورده صحابهٔ کرامدن اتفاق
واقع اولوب یاخود سکوت واقع اولورسه اول قول بزه حجت اولورکه کوره اعتقاد و عمل
ایدرز اما شویله‌که بریندن مخالفت واقع اوله اول قول حجت اولمز امام نووینک دیدوکی
بودر ولکن حافظ ابو الفضل العسقلانی رحمه الله ایدر نووی بو سوزنده ابن خزیمه‌یه تابع و مقلددر
بو عجب نسنه‌درکه عائشه وقوع رؤیتی حدیث مرفوعله نفی ایتمدوکنه جزم ایده باوجودکه صحیح
مسلمده عائشه‌دن حدیث مرفوع ثابت اولمشدر نووی رحمه الله صحیح مسلمی شرح ایتمشدر

و بیله ایکن ینه تدارکنی ایتمك عزیمتنده ایدی امام مسلم رحمه الله قتنده وارد اولمشدر که بر کون
مسروق رضی الله عنه حضرت عائشه یه رضی الله عنها بو بابدن سؤال آچدی دخی عائشه رضی الله عنها
ایتدی بو خصوصی رسول الله حضرتندن بو آیتدن سؤال ایدنلرك اولکیسی بنم بر کون فخر کائنات صلوات الله علیه
حضرتنه هل رأیت ربك دیدم لا انما رأیت جبریل منهبطا دیدی یعنی ربکی کوردکمی دیدم
یوق ربمی کورمدم آنجق جبریل علیه السلامی آشاغه ایندوکی حالده کوردم دیمکله اولور حاصلی
عائشه حضرتلرندن حدیث مرفوع ثابت اولمشدر اما بوقدر وار که عائشه نك آیت کریمه ایله احتجاج
ایتدوکنه ابن عباس رضی الله عنهما مخالفت ایلمشدر امام ترمذی رحمة الله علیه ابن عباس رضی الله عنهما
حضرتلرندن روایت ایلر که بر کون رأی محمد ربه دیدی یعنی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ربنی
کوردی دیدی ایتدیلر حق تعالی حضرتی لا تدرکه الابصار دیمدیمی رسول الله حضرتی آنی نیجه
کوردی دیدیلر ایتدی ویحك ذاك اذا تجلی بنوره الذی هو نوره دیو بیوردی یعنی وای سکا
اول کوردوکی شول زمانده در که کندو نوریله ذاتیله تجلی ایلیه دیدی و قد رأی ربه مرتین
دیدی یعنی تحقیقا رسول الله صلی الله علیه وسلم ربنی ایکی کره کوردی دیو بیوردی امام
قرطبی رحمه الله ایتدی آیت کریمه ده الابصار جمع محلی باللامدر بو تقدیر اوزره تخصیصی قبول
ایلر حاصلی کورمك کافرلره مخصوصدر آنلر کورمزلر نتکم آیت کریمه ده کلا انهم عن ربهم
یومئذ لمحجوبون بیورلمشدر بونك مقتضاسی بودر که قیامت کوننده کفار حق تعالی حضرتلرنك
دیدارینی کورمیه‌لر لا تدرکه الابصار دن دخی مراد بودر اما مؤمنلر مشاهده قیلاجقلر وجوه
یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة آیت کریمه سیله ثابت اولمشدر بر آخرتده کورمك جایز اولنجق
دنیاده دخی کورمك جایزدر زیرا وقتین مرئی یه نسبت متساویدر فی الحقیقه بو استدلال
کوزل استدلالدر و قاضی عیاض رحمة الله علیه ایتدی رؤیة الله عقلا جایزدر عقلده بو نوع
محال کورلنمه یوقدر جوازینه حضرت موسی علیه الصلوة والسلامك سؤالی دلیلدر رب
ارنی انظر الیك دیو حق تعالی حضرتنه یا رب بکا دیدارکی کوستر سنی کوره یم دیدی
انبیا محال اولان نسنه دیلمزلر بو معلوم اولدی که رؤیة الله جایزدر ایمدی آنده ایتدی شرع شریفده
دنیاده استحاله و امتناعنه دلیل یوقدر لا تدرکه الابصار قول شریفیله منع رؤیته استدلال

ایلك

ایده‌نك حجتی یوقدر زیرا آیت کریمه ده تأویلات مختلفه وارددر دیو بیوردی ابن ابی حاتم اسمعیل
بن علیه دن روایت ایتدوکی بودر که آیت کریمه نك تأویلنده هذا فی الدنیا دیمشلر یعنی عدم رؤیت
دنیاده دردیو بیورمشلر بعضلر لا تدرکه الابصار ای جمیعها دیو تأویل ایتدیلر یعنی جمیع ابصار
مشاهده قیلمز بعضی قیلور دیمکدر و اول مشاهده قیلانلر مؤمنلردر که آخرتده رؤیتلری آیت کریمه ایله
ثابت اولمشدر معتزله طائفه سی بو آیتدن کندو فهملرینه باکوره الله تعالی حضرتنك رؤیتی جایز دکلدر
نه دنیاده کورینور و نه آخرتده دیدیلر جوازینه دلیل اولان آیت اخری یه نظر ایتمدیلر اهل سنت و جماعت مخالفت
ایتدیلر و کتاب الله و سنت رسول الله ایله جمله دلیل کتاب الله ده جوازینه دلالت ایلین
آیتلر ذکر اولنان آیتلردر که بری وجوه یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة قول شریفیدر مؤمنلر کورمك
جایز ایدوکنده بو آیت کریمه دلالتده شبهه یوقدر و بری کلا انهم عن ربهم یومئذ لمحجوبون قول
شریفیدر بو دلالت ایلر که کفار کورمیه‌لر امام شافعی حضرتلری رضی الله عنه بو آیت دلالت ایلر که
مؤمنلر قیامت کوننده حق تعالی حضرتندن محجوب اولمیه‌لر دیمشدر یعنی پرده حرماندن قالیه‌لر
دیدارین مشاهده ایلرلر دیمکدر و سنتده دلیل بودر که صحابه کبار دن ابو سعید و ابو هریره و انس بن مالك
و جریر و صهیب و بلال و دخی نیجه‌لر رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت ایتمشلردر که تحقیقا
مؤمنین دار آخرتده عرصاتده و جنانده حق جل و علا حضرتنك دیدارین مشاهده ایلیه‌لر
کرکدر بعض علما دخی آیت ایله اثبات ادراك ایله نفی ادراك مابیننده منافات یوقدر زیرا ادراك
رؤیتدن اخصدر نفی اخصدن نفی اعم لازم کلمز دیدیلر و بعضلر دیدیلر دخی نفی ادراکدن ادراك ترسنده
دیو اختلاف ایتدیلر کیمی ایتدی معرفت حقیقیدن زیرا اکرچه کم مؤمنلر تکری تعالی حضرتن
اما کندودن غیری کیمسه حقیقتن بلمز نته کم قمری کورنلر مشاهده قیلورلر اما حقیقتی ندر
ادراك ایتمزلر بر شیئك رؤیتی حقیقت و ماهیتن ادراك ایتمکدن غیری دیدیلر بعضلر دخی ایتدیلر
ادراکدن مراد احاطه دن و علم احاطه دن علم رؤیت لازم کلمز نته کم عدم احاطه
علمدن عدم علم لازم کلمز دیدیلر صحیح مسلمده لا احصی ثناء علیك انت کما اثنیت علی نفسك
وارد اولمشدر معناسی یا رب سنی کندو نفسکه ثنا ایتدوکك کبی سکا ثنا ایدمزم دیمکدن
بوندن لازم کلمز که رسول الله حضرتی حق تعالی یه هیچ ثنا ایتمیه بو دخی بویله‌در احاطه عدمی

رؤیتی اولمامق لازم کلمز دیدیلر وبعض علمادن مروی درکه بیورمشدر رب العزة کوریلور اما
ادراک اولنمز زیرا ادراک احاطه دن ودرکت غایتدن عبارتدر باری تعالی جل ذکره غایت
ونهایتدن منزه ومقدسدر اکر کورنمز دینلر حضرت موسی یه لن ترانی بیوردوغندن اکر
وحرف لن تأبید اوزره نفیی مفید دردیرلر سوزلرینک وجهی یوقدر بلکه حق تعالی نک
بو قول شریفی رؤیتک جوازینه اوضح ادله در زیرا اکر محال اولایدی جواز رؤیته معتقد
اولنلر ضلالت وکافر اولمق لازم کلوردی بر کسنه که حق تعالی آنی رسالت ونبوته مختار ایدوب
انواع فضایل وکراماتله تعظیم ایده وشرف کلامیله مشرف ومکرم قلوب افضل اهل زمانی
قیله ودلایل وبراهین معجزه ایله مؤید ایلیه بو اصل کسنه حق تعالی حضرتنه جایز اولمین معنایی
نیجه جایز اعتقاد ایلیه وبر امرکه علم غیبه متعلق اوله انبیادن اکثر شک وریب نیجه متصور
اوله ومادامکه آیت کریمه حضرت موسی اعتقادینه کوره جواز رؤیته حمل اتمک واجبدر ولکن
بوقدر واردرکه موسی علیه السلام همان اول ساعتده کورمک جایز اولور ظن اتمش ایدی حق تعالی
حضرتلرینک جوابی شمدی کورمزسن یا موسی دیمک ایدی موسی علیه الصلوة والسلام کلجکده
کورمک دیلمدی که نفی ما کرمه صرف اوله یعنی کلجکده کورمزسن دیمک اولا جواب سؤاله مناسب
اولور دیمشلردر قاضی بیضاوی رحمة الله علیه دخی تفسیرنده دیمشدر که بو آیتده رؤیة الله
فی الجمله جایز ایدوکنه دلیل واردر زیرا طلب مستحیل انبیادن محالدر خصوصا که جهل بالله
اقتضا ایلیه انوکیچون حق تبارک وتعالی لن ترانی دیو رد ایلدی لن اری دیمدی دیمشلردر
یعنی اکر باری تعالی کورنمک جایز اولماسه حضرت موسی طلب اتدوکی زمانده سن بنی کورمکه
دیمزدی بلکه بن کورنمزم دیردی بو بیلدیکنی آمدی معلوم اولدی که دیلدوکی قولنده
دیلدوکی زمانده کورنمک جایز ایمش وقاضی عیاض رحمه الله ابوبکر هذلیدن نقل ایلرکه آیت
کریمه ده مراد شویله دیمکدر که دنیاده بشر باکه نظر اتمکه متحمل دکلدر نظر ایدن طاقت کتورمز
هلاک اولور وبعض سلف ومتأخرین بویله دیمشلردر که دنیاده رؤیة الله ممتنعدر زیرا اهل
دنیانک ترکیبی ضعیفدر قوتلری آزدر وجمیع حالی تغیر اوزره در قابل زوال وفنادر
بو جهتلردن رؤیته طاقتلری یوقدر اما دار آخرتده ترکیب آخر اوزره قیلنوب قوت ثابته وباقیه

ویریلوب

ویریلوب نور بصرلری بصیرتلری کمال بولدقده رؤیته قادر اولورلر امام مالک رحمة الله علیه بیورر
باری تعالی عز شانه دنیاده کورلمز زیرا باقیدر باقی فانی کوزیله کورلمز اما دار آخرتده باقی کوز
ویرلدکده باقی ایله کوریلور دیمشدر پس بو دنیاده کورلمک جایز اولمدوغی بشرک ضعف
ترکیبندن اولیجق حق تبارک وتعالی قادردر که دیلدوکی قولنه قوت ترکیب وکمال قدرت
وطاقت اعطا ایلیه دخی دنیاده کوره بیله بونده اصلا عقل قبولنه احتیاج نسنه یوقدر صحیح مسلمده
بو تقریری مؤید اولور حدیث وارد اولمشدر والحاصل دنیاده رؤیت اکرچه عقلا جایزدر
اما سمعا ممتنعدر لکن رسول الله حضرتنه اثبات ایدن کسنه متکلم عموم کلامنده داخل اولمین
دیمک جایزدر دیو بیورلمشدر بو سوزلرک حاصلی بودرکه دنیاده رؤیت جایز ایدوکنی
عقل محال کورمز اما دنیاده محال ایدوکنه بعض حدیث شریف وارد اولمشدر ولکن
رسول الله حضرتلرینه بو معتددن دنیاده بن دخی کورمزم دیمک چیقمز کندویی کورمک
جایز اولور مثلا خواص حرم سلطانی دن بر کسنه طشره چیقوب ارباب دیوانه بوکون پادشاهی
کورلمز دیو خبر ویرسه بو کلامندن بن دخی کورمزم دیمک لازم کلمز والله اعلم امام عبد الرزاق
حسن بصری رحمه الله حضرتلرندن روایت ایلرکه ان محمدا رأی ربه دیو یمین ایلمش وابن خزیمه
رحمه الله علیه عروة بن الزبیردن اخراج اتمشدرکه اول حضرت صلی الله علیه وسلم رب العزتی
کوردی دیو اثبات اتمشدر جمیع صحابه ابن عباس دخی بوکه قائل اولمشلردر وکعب الاحبار
وزهری ومعمر وغیری بیله جزم اتمشلردر وابو الحسن اشعری نک واکثر اتباعینک قوللری بودر اما
باش کوزیله می کوردی یوخسه کوکل کوزیله می کوردی بونده اختلاف اتمشلردر ابن عباس حضرتلرندن
اخبار مطلقه وارد اولمشدر یعنی خبرلرک بعضنده همان کوردی دیو بیورمشلر اما بعضی
کوز ایله دیو تفصیل اتمشلر وبعضنده تقیید اتمشلردر پس واجبدرکه اخبارلرک مطلقی مقیده حمل اوله
وثبوت رؤیته دلالت ایدن احادیث شریفه نک جمله سندن بری بودرکه امام نسائی رحمه الله
اسناد صحیح ایله اخراج ایدوب حاکم تصحیح اتمشدرکه عکرمه طریقیدن ابن عباس حضرتلرندن مرویدر
که اتعجبون ان تکون الخلة لابراهیم والکلام لموسی والرؤیة لمحمد دیو بیورمشلر یعنی خلیل
ابراهیمه وکلیم اللهک موسی یه ورؤیت محمد مصطفی یه مخصوص اولدوغندن سز عجبلنمیسز دیمک اولور

صلوات الله عليه وسلامه بري دخي بودر كه امام مسلم رحمة الله عليه ابي العاليه طريقندن
ابن عباس رضي الله عنهما حضرتلرندن روايت ايتمشدر كه ما كذب الفؤاد ما رأى قول شريفنك
تفسيرنده رأى ربه بفؤاده مرتين ديو بيورمشلر يعني رسول الله صلى الله عليه وسلم رب
العزتي ايكي كره قلبيله كوردي ديمكدر بينه طريق عطادن ابن عباس حضرتلرندن رآه بقلبه
ديو روايت ايلمشدر وبوندن دخي صريح بودر كه ابن مردويه طريق عطادن ابن عباس
حضرتلرندن لم يره رسول الله صلى الله عليه وسلم وانما رآه بقلبه ديو روايت ايلمشدر
والحاصل بو حديث شريفده رؤيت كوز ايله اولميوب همان قلبيله اولدوغي ظاهردر بو تقديرجه
ابن عباسك اثباتيله حضرت عائشه نك نفيني جمع ايتمك قابلدر عائشه كورمدي ديدوكي باش
كوزيله كورمدي ديمكدر ابن عباس حضرتلرينك كوردي ديدوكي كوكل كوزيله كوردي ديمكدر ولكن
امام طبراني رحمه الله اوسطنده ابن عباس حضرتلرندن رجال ثقات اسناديله روايت ايتمشدر كه
ان محمدا صلى الله عليه وسلم رأى ربه مرتين مرة ببصره ومرة بفؤاده ديمشلر يعني تحقيقا
محمد مصطفى صلوات الله عليه وسلامه ربني ايكي كره كوردي بر كره مبارك كوزيله بر كره
قلب شريفيله كوردي ديو بيورمشلر وشويله معلوم اوله كه قلبيله كورمكدن مراد حصول علم
دكلدر زيرا اول حضرت صلى الله عليه وسلم على الدوام عالم بالله ايدي بلكه مقصود اكه حاصل
اولان رؤيت قلب شريفنده خلق اولندي غيريلره حاصل اولان رؤيت كوزلرنده خلق اولندوغي
كبي ديمكدر وعقلا رؤيت آلت مخصوصه ولق لازم دكلدر يعني اكرچه كم بحسب العاده رؤيت كوزله
اولور ولكن حق سبحانه وتعالى قادردر كه كوزده قودوغي حالتي بر آخر عضوده قويه انوكله رؤيت
حاصل اوله و ابن خزيمه انس بن مالكدن اسناد قوي ايله روايت ايتمشدر كه رأى محمد ربه ديو بيورمشلر
وصحيح مسلمده ابي ذر رضي الله عنه دن مرويدر كه ايتدي رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرندن
بو خصوصدن سؤال ايتدم يعني يا رسول الله ربكي كوردكمي ديدم نور انى اراه ديو بيوردي
ولفظ مذكوري اي حجابه نور فكيف اراه ديو تفسير ايتديلر يعني حجابي نوردر ربي آني نيجه كورهيم
نور بني كورمكدن منع ايتدي ديمكدر ديديلر امام احمد روايتنده رأيت نورا ديو بيورمشلردر اما
حق تعالى حضرتلرينك ذات شريفي نوردر ديمك محال اعتقاددر زيرا نور جسمدر باري تعالى جسم

اولمقده

اولمقدن منزهدر والحاصل بو مسئله ده اختلاف ايتمشلردر بعضي رؤيت واقع اولدي وبعضي
اولمادي ديمشلردر اولدي ديينلر دخي رؤيت كوز ايله مي يوخسه كوكل ايله مي واقع اولدي ديو
اختلاف ايتمشلردر هر برينك بر دليلي واردر ظاهرينه كوره تمسك ايدرلر حقيقت حال حق تعالى
حضرتلرينه مفوضدر آنوك ايچوندر كه حضرت امام قرطبي رحمة الله عليه مفهمده توقفي ترجيح ايتمشدر
اولى بودر كه بو مسئله ده بر جانبه جزم اولنميوب توقف اولنه زيرا بو بابده دليل قطعي يوقدر
تمسك ايدكلري ظواهر متعارضدر هر بري قابل تأويلدر بو مسئله عمليات دن دكلدر كه
بونده ادله ظنيه ايله اكتفا اولنه بلكه اعتقاديات دندر بونده اكتفا اولنمز الا دليل قطعي ايله اولنور
مادام كه دليل قطعي اولميه بر جانبه اعتقاد جائز دكلدر حديث ايراده فرض على الصلوة بيورلشدر
بو نسنه كه رسول الله حضرتلرينه فرض اولديسه امته دخي فرض اولوردر الا مكر كه مستثنى اولدوغي
نمازي و قوشلق نمازي كبي خصايصدن اوله بونلر اول حضرته واجب ايدي امته واجب دكلدر هر
نسنه كه امته فرض اوله اول حضرته فرض اولمش ايدي امام نسائي نقلنده انس بن مالك رضي الله عنه
اول حضرتلرندن صلى الله عليه وسلم روايت ايلركه فقيل لي انّ يوم خلقت السموات والارض
فرضت عليك وعلى امتك خمسين صلوة فقم بها انت وامتك بيورمشلردر يعني ليله اسراده
عجائب ملك وملكوتي سير ايتدوردكلرندن صكره باكه ديلندي كه تحقيقا بن سموات وارضي
خلق ايتدوكم كون ساكه وامتكه اللي وقت نماز فرض ايتمش ايدم سن وامتك اللي وقت
نمازي اقامت ايدوك ديلندي ديمكدر اندن صكره تفصيل سابق اوزره مقام مناجاتدن
دونوب حضرت موسايه اوغرايوب اول دخي نه واقع اولدوغن سؤال ايدوب نماز خبر وقت
كالنجه نه معامله جاري اولدوغن تمام ذكر ايتمشدر موسى عليه الصلوة والسلام سنك امتك
اللي وقت نمازه قادر اولمزلر ديوب سن وامتك قادر اولمازسز ديدوكي اول ايديكه فخر عالم
صلى الله عليه وسلم كندوسي عاجز دكل ايدوكي معترف ايدي بلكه دخي زياده لره قادر ايدي
بلكه نجه شوقله نمازه وارردي قرة عيني في الصلوة بيورمش ايدي غايت صفا وسروري نماز
ايچنده ايدي عارف ابن ابي جمره رحمه الله نماز ليلة معراجده فرض اولندوغنك حكمتي اني ديدي
اول كه فخر كائنات صلوات الله عليه وسلامه سمواته عروج ايلدي ملائكه نك عبادتلرين

کوردی کیمیسی قیام ایله سجود وقعود ایتمز کیمیسی رکوع ایله قیام وسجود وقعود ایلمز کیمیسی سجود ایله
غیر یسین ایلمز آنده نحق سبحانه وتعالی جملهسنك عبادتنی بر رکعتده جمع ایدوب امت محمده اعطا
ایلدی تا هر کمسنه که شرایط وآداب واخلاص ایله آنی ادا ایلیه جمیع ملائکهنك فضیلت عبادت
وطاعتلرین تحصیل ایده وبو امته عنایت خصوصیه حضرت موسی علیه السلامدن واقع اولان
عنایت غیریدن واقع اولمشدر بو معنیه ابو سعیدن روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلم
دخی اشارت ایدوب فمررت بموسى ونعم الصاحب كان لكم بیورمشدر وموسی علیه الصلوة والسلامدن
تخفیف صلوته نتیجه باعث اولدوغنی ذکر ایتمشدر امام طبرانی وبزار روایتلرنده وارد اولان ابو هریره
رضی الله عنه حدیثنده دخی اشارت ایدوب كان موسى أشدهم علي حين مررت وخيرهم لي
حين رجعت دیو بیورمشلردر یعنی اول اوغرایوب کچدوکمده موسی باکه کریه وقلاینددن
اشد ایدی وصکره رجوع ایدوب کلدوکمده آنلرك تکرکی ایدی دیمشدر زیرا اول حضرت
موسی بر غلام بند نصکره مبعوث اولدی ثم امتمدن آنوك امتی جنته چوق کیره کوردن
دیو غبطه ایدوب آغلمش ایدی صکره دن رسول الله حضرتنه سنك امتك بودکلو نمازه طاقت
کتورمزلر وار جناب عزتدن تخفیف طلب ایله دیو الحاح ایتمش ایدی بودکلو تخفیف مؤنته اول
باعث اولمش ایدی فخر عالم حضرتنك صکره دن اول غیرلردن خیر اولدی دیدوکی بودر امام
سهیلی رحمه الله بیوردغی اوزره حضرت موسانك بو امت حقنده عنایتی وشفقتی اول ایدی
که سابقا ذکر اولنان اوزره الواحده بو امتك فضل وشرفلرین کورمش ایدی وکندو امتی
اولدقلرین تمنی ایتمش ایدی حق تعالی حضرتی آنلر امت احمدر دیو جواب ویرمش ایدی
هر مرتبهده بویله جواب ویروب آخر حضرت موسی علیه السلام یا رب ایمدی بنی آنوك امتندن
قیل دیمش ایدی بو جهتدن مناسبتی وار ایدی که کندو قومی قبیلهسندن سعی وهمت ایدرکبی بو امته
سعی وهمت ایلدی دیو بیوردی وامام قرطبی رحمة الله علیه ایدر احتمالدر که موسی علیه السلام
امتی غیرلردن زیاده صلوته مکلف اولوب عاجز اولدقلری ایچون امت محمدی صلی الله علیه وسلم
ایرکوب بولیا ایتمش اوله و بو معنایه انی جربت الناس قبلك دیدوکی دلالت ایلدیکی وبعض
اهل الله کلامنده واقع اولمش ایدی که وقتا که حضرت موسی صلوات الله علیه رب العزتك

حضرتنه

دیدارین طلب ایتدی ومیسر اولمادی شوق وحرارتی قلبنده قالدی وحضرت محمد مصطفی صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینه رؤیت ارزانی اولدوغن بلوردی باری تعالی نك جمالن مشاهده قلانك
کوزندن کمال لذت آکدوغیچون تکرار تکرار اول حضرتی جناب عزته کوندوروب صلوة احوالن
عرض ایتدوروردی دیدیلر وهر کیشی کندو ذوقنه ومشربنه کوره بر وجه بیان ایلدی روایت
اولنور که اول حضرت سفر معراجدن رجوع ایتدوکی زمانده بیت المقدسدن مکهیه کلورکن یولده
قریشك کاروانلرین کوردی بعضی یوکلتمشلر کلورلردی عالی بحلرنده بر اکرك دوه وار ایدی یوکنك
بر غرارهسی آق وبر غرارهسی سیاه ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم دوهنك برابرینه کلدوکی کبی
دوه اورکوب یقلدی بر روایتده کاروان خلقی بر دوه ضایع ایتمشلر ایدی آرارلردن فلان نام بر
کمسنه کتوروب قطاره قاتدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی ایتدی کاروانه سلام ویردم
آرالرندن بعضی بو آواز محمد ولك آوازی در دیدی دیو ذکر ایتدیلر آندن خواجه کائنات صلوة الصبح
قبل الصبح مکهیه کلدی وکوردوکلرندن قومنه خبر ویردی وحویلدوکم سوزنك شاهدی بودر که
فلان یرده سزوك کاروانکزه راست کلدم دیدی ونشانلرین واحوالن بیان ایلدی بر دوهلرین
ضایع ایتمشلر ایدی فلان کمسنه بولوب کتوردی وفلان یره قوندیلر وسیزه فلان کون کلورلر دیو خبر
ویردی اول کون اول ایچی خلق چیقدیلر منتظر اولدیلر نصف نهاره قریب زمانده کاروان کلدی فخر کائنات
خبر ویردوکی اوزره بولدیلر واول دوه که بر آق وبر سیاه غراره کتوردی قریشه آنوك وصفین
ایتمش ایدی بیلهدن ایلرو کلدی بر روایتده کاروان قچن کلور دیو سؤال ایتدوکلرنده چهارشنبه کون
کلورلر دیو خبر ویرمش ایدی اول کون اول ایچی تینا کلندیلر کلدیلر حتی کون باتقلو اولدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم دعا ایلدی حق جل وعلا کونشی باتمقدن منع ایتدی حتی غروب ایتمدین کاروان
کلدی یتشدی حضرت عایشهدن مرویدر که اول حضرتی صلی الله علیه وسلم اول کیجه که مسجد
اقصی یه اسرا ایتدیلر صباح اولیجق خلقه خبر ویرمکه باشلدی ایمان کتورمشلردن بر طایفه مرتد
اولدیلر ومشرکین حضرت ابی بکره سکردشدیلر صاحبك بو کون شوا اصلا خبر ویر سوز سویلیه
سن بو کیجه ایناورمیسن دیدیلر ابو بکر ایتدی کرچك بو سوزی سویلدی میدی نعم دیدیلر ایتدی
اکر سویلدیسه کرچکدر دیدی یا ابا بکر سن بو اصل سوزه اینانورمیسن دیدیلر ایتدی نعم

یوندن ابعد صباحده واخشامده کوکلر خبرینی ویرسه تصدیق ایدرم دیدی ابوبکر رضی الله عنه
آنککیچون صدیق ایله تسمیه اولندی حاکم رحمة الله علیه مستدرکده بویله روایت ایتمشدر ابن
اسحق روایتنده بو دخی مذکوردر که ابوبکر صدیق رضی الله عنه اورادن طوغری رسول الله
صلی الله علیه وسلم خدمتنه کلدی یا رسول الله مشرکین سنککیچون بو کیجه بیت المقدسه
واردم دیو سویلدیلر کرچیمیدر دیدی فخر عالم نعم دیو بیوردی ابوبکر رضی الله عنه ایتدی
یا نبی الله بیت المقدسک اوصافنی بکا سویله بن آنده وارمشم دیدی بو سوزدن مرادی کندو
اعتقادی کمالندن دکل ایدی بلکه صدقی ظاهر اولمغیچون سویلدوب قومنه ایشتدورمک ایدی
زیرا ابوبکره اعتقادلری وار ایدی اول خبرینی تصدیق ایدیجک مخالفت ایدرلردی ملزم اولورلردی
بونده کندوسی ایشتدوکی کبی تصدیق ایتمش ایدی آندن حسن روایتی اوزره رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایتدی کوزمدن حجاب رفع اولندی حتی بیت المقدسه نظر ایتدم دیدی
آندن باشلدی بیت المقدسک اوصافنی ابوبکره بر بر خبر ویردی هر بارکه بر نسنه سندن خبر ویرسه
ابوبکر رضی الله عنه صدقت اشهد انک رسول الله دیردی امام بخاری نقلنده فجلی الله لی
بیت المقدس دیو بیورمشدر یعنی بیت المقدس ایله بنم ما بینمده اولان حجابلری کشف ایتدی حتی
بیت المقدسی کوردم دیمکدر امام مسلم روایتنده فسألونی عن اشیاء لم اثبتها فکربت کربا
ما کربت مثله قط فرفعه الله لی انظر الیه ما یسألونی عن شیء الا انبأتهم به دیو
بیورمشدر معناسی خلق بکا بعض نسنه لردن سؤال ایتدیلر که بن آنی اول وقت خاطرمده اکلامش
ایدم بویله واقع اولیجق قتی بی حضور اولدم شویله غم چکدم که هرکز اول اصلا غم چکمک بکا واقع
اولمادی آندن حق سبحانه وتعالی کوزمدن حجابی رفع ایتدی بیت المقدسه نظر ایدردم هر نسنه
دن بکا سؤال ایتدیلر ایسه بن آنلره آندن خبر ویردم دیمکدر امام احمد وبزار روایتلرنده مسجدی
کتوردیلر دار عقیل یاننده قودیلر بن نظر ایدردم دخی آنلره اوصافنی سویلردم دیو بیورمشلر
وبوندن سبحانه بو قدر طرفة العین ایچنده بلقیس تختنی احضار ایتدورن قادر بر کمال
رسولی اکرمنی تصدیق ایچون مسجد اقصی یی احضار ایتدورسه عجب دکلدر فی الحقیقه بوریلن
اوزره نظرده حاضر اولمغچه جزئیاتندن خبر ویرمک متعذردر [illegible]

اندوکی جامعلرنک جزئیاتندن غالبا نه سؤال ایتسه لر متحیر اولور بو قدر نکه بر کره کوریله
اولده کیجه ایله کورلمش اوله نه هر نه که سؤال ایتدیلرسه مطابق جواب ویریله بو بشقه معجزه
باهره در که دلیل آخره احتیاج قومز ام هانی رضی الله عنها روایتنده وارد اولمشدر که مسجدک نیچه
قپوسی واردر دیو سؤال ایتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی که اقلدن قپولرین صایمغله
ایلمم جواب ویردوکه نظر ایدردم دخی قپولری صایدم دیدی ابو یعلی قولنجه بیت المقدسک
سنتندن سؤال ایدن مطعم بن عدی ایدی که جبیر رضی الله عنه حضرتلرینک باباسیدر دیدی
ابن ابی جمره قدس سره اشارت ایتمشدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم بیت المقدسه سیر ایتدوکی
حکمتی بو ایدی که اکر مکه دن عروج ایتدورلرسه خلاف وعناد ایلین کفاره الزامه طریق قالمازدی
فاما بیت المقدسه اسرا واقع اولدی واول آنی کورمدوکی بلورلردی نشانلرین صورجق
بر بر خبر ویردی کندولره کورمش کسنه لر وار ایدی فخر عالمک خبری واقعه مطابق
کلدی ملزم اولدیلر بو کرچک اولیجق کوکلری جهتدن دخی کرچکدر ولکن لازم کلدی کفار
ومعاندینک شقاوتلری آرتوب مؤمنین وموحدینک قوت ایمانلرینه سبب اولدی دیو بیوردی

مقصد سادس رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک قرآن عظیم وکتاب کریمده صدق نبوت وثبوت بعثتنه شهادت ایدن آیات کریمه نک بیانندهدر

ول حضرتک تحقیق رسالت وعلو منزلت ومکانتی اوزره واقع اولان قسملر واتباع سنت
ووجوب طاعتنه متعلق اولان دلائل وآنوک حقنده انبیا علیهم السلامدن اخذ اولنان عهد
ومیثاقلر وتوریت وانجیل وسایر کتب آسمانیده انواع تعظیم وتبجیل ایله جریان ذکر جمیلنه
دال اولان نصوص بو مقصدده مذکوردر شویله معلوم اوله که بو مذکورات کلات ایدن آیاتک
جملهسن احاطه یه مجال یوقدر کذلک اول آیات کریمه که آنلرده حق جل وعلانک اول حضرتک
ثناسی وکندو وقتنده عظیم شانی ایله بیانی وحیاتنه قسمی واسمیله ندا ایتمیوب عنوان رسالت
ونبوتله ندا ایتمسی متعلق اولنلردن آنلرک دخی مجموعن ایراده قابلیت یوقدر زیرا قرآن عظیمی
تأمل ایدن کسنه حق سبحانه وتعالی رسول اکرمنه قلدوغی تعظیمات وتکریماتله مملو بولوردی نیجه
بیان اولنسه نیچه مجلدلر کتابلر تحریر وتسطیرینه کفایت ایلمز لاجرم ایرادی میسر اولنلردن بر مقدار

دیجایزدر که بوندن [illegible] دخی
[illegible] اولی
[illegible]
اعلم

ذكر اولنوب مقصود مذكور اولان فضلى شميل قلندى • **فصل اول** • اول حضرتك تعظيم قدر
و رفعت ذكر و جلالت رتبه و علو منزلتنه متعلق اولان آيات كريمه‌نك بيانيده‌در • قال الله سبحانه
تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض منهم من كلم الله • مفسرين رحمهم الله تعالى من كلم الله دن
مراد حضرت موسى عليه الصلوة والسلامدر حق جل وعلا بلا واسطه آنكا سويلمشدر ديديلر • اما بو
آيت كريمه كلام الله حضرت موسايه مخصوص اولماغه دلالت ايلمز • رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتنه دخى سويلديكى ثابت اولمشدر نيته كم سابقده بيان اولنمش ايدى • و حضرت موسايه
كلام لفظندن كليم اسمى اشتقاق اولنوب فخر كائناته اولنمادوغنك وجهى بودر كه اعتبار يعنى
آنى اولور كه تصحيح اشتقاق ايچون اولور اسم فاعل كبى • و بو تقديرجه مطرد اولور شول معنى يه كه
ذلك الوصف هر كيمده قائم اولورسه آندن اول شخص ايچون بر اسم اشتقاق اولنور • وجوبا
كلما هر كيمده كتابت قائم اولسه آندن بر كاتب اسمى اشتقاق اولنوب آنكا اطلاق اولنمق واجبدر •
اما وقت اولور كه مجرد ترجيح ايچون اولور كليم كبى و قارورة كبى • شكلا بو تقديرجه اطراد لازم كلمز
پس هر كيمسه‌ده ذلك الوصف آنوكله قائم اولا آنوكيچون اول وصفدن بر اسم اشتقاق لازم دكلدر
نيته كم قاضى عضد رحمه الله تحقيق ايلمشدر • و دخى حق تبارك و تعالى ورفع بعضهم درجات
بيوردوغنده مراد حضرت محمد مصطفى در صلوات الله عليه وسلامه عليه • اول حضرتك سائر انبيا
اوزره رفعتى اوچ وجهله‌در بريسى بالذات معراج • و بريسى جميع بشر اوزره سيادت • و برى
دخى معجزات كثيره و باهره زيرا اول حضرته ويريلن معجزات هيچ بر پيغمبره ويريلمشدر • و اسم شريفلرى
تعيين اولنميوب بعضهم ديو مبهم ذكر اولندوغنده • صاحب الكشاف رحمة الله عليه بيورمشدر كه
ابهامده فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتك فضلنى تعظيم و قدرينى اعلا واردر • شول
جهتدن كه بو ابهامده اول حضرت شويله متميز و معين در كه هركز اشتباه و التباس يوقدر ديو
شهادت واردر • حاصلى فخر كائناتك ارتفاع درجه ايله امتيازى و تعيينى شويله‌در كه اسمنى
تصريحه احتياج اولنمامغين • اول محلده رفعت درجه ايله وصف اولندوغى كبى مراد اول حضرت
ايدوكى متعين اولور ديمكدر • و مراتب انبيا و رسل متفاوت اولدوغنه آيت مذكوره و دخى
ولقد فضلنا بعض النبيين على بعض آيت كريمه‌سى دلالت ايتمشلردر • و تفاوتلرى بونلر ايله

ثابت

ثابت اولمشدر • اما معتزله مخالفت ايدوب تفضيلك بعضى اوزره فضلى يوقدر ديمشلردر • بو آيت
كريمه‌لرده آنلرى رد واردر • و بر قوم دخى حضرت آدم عليه السلام حقنده ابو بكر نادر و سائرلردن
افضلدر ديمشلردر • و بعضلر تفضيل بابنده سكوت افضلدر ديمشلردر • اما اعتقاد اول قولده‌در كه جمهور
سلف و خلف آنوك اوزرينه متفقلردر يعنى رسل انبيادن افضلدر • و رسلك دخى بعضى
بعضندن افضلدر ديمشلردر • و حجتلرى ذكر اولنان ايكى آيت كريمه‌در • قاضى عياض رحمه الله
حكايت ايتدوكى اوزره **بعض علما** بيورمشلردر كه بو مقامده اولانلرى تفضيلدن مراد دنياده تفضيل
در • بو معنى اوچ حال ايله حاصل اولور • برى بودر كه آيات و معجزاتى اظهر و اشهر اولمقدر • برى دخى امتى
ازكى و اكثر اولمقدر • برى دخى حقيقة ذاتده افضل و اطهر اولمقدر • و تفضيل ذاتيسى حق تعالى حضرتنك
مخصوص قيلدوغى فضائل و كراماته راجعدر كه بعضينى كلام ايله و بعضينى خلت يعنى دوستلغله و بعضينى
رؤيت ايله ممتاز و سرافراز قيلمشدر • پس شك و شبهه يوقدر كه بزم پيغمبرمز محمد مصطفى عليه الصلوة
والسلام حضرتنك آيات و معجزاتى اظهر و اكثر و اقوى و ابقى در • و منصبى اعلى • و دولتى اعظم و اوفر
و ذات شريفى افضل و ازكى و اطهردر • و جميع انبيا عليهم السلام اوزره مخصوصياتى اشهردر • پس
درجه‌سى جميع مرسلينك درجاتندن ارفع • و ذات كريمى جملهٔ مخلوقاتدن اشرف و اكرمدر •
سابقا ذكر اولنان حديث شفاعت تأمل اولنسه كه يوم قيامتده عصاة امم كبار مرسلينه واروب
شفاعت استدكلرنده برى برينه حواله ايدرلر • آخر فخر كائنات صلى الله عليه وسلم حضرتنه
كلوب جمله يه اول شفاعت ايتسه كركدر • نيته كم ابن ماجه روايت ايتدوكى اوزره انا سيد ولد آدم
واول من تنشق عنه الارض يوم القيمة ديو بيورمشدر • و امام **ترمذى** نقلنده انس رضى الله
عنه دن مرويدر كه انا اكرم ولد آدم يومئذ على ربى ولا فخر ديو بيورمشدر • بو حديث شريف
اول حضرتك آدم عليه السلامدن غيريسندن افضليتنه دلالت ايلمز • اما مطلقا افضليتنه
بعض محققين بو آيت كريمه ايله استدلال ايتمشلردر كه • حق جل وعلا كنتم خير امة اخرجت للناس
ديو بيورمشدر • شك و شبهه يوقدر كه امتك خيريتى دينده كمالاتى حسبيله‌در • و دينده
كمالاتى تابع اولدقلرى پيغمبرلرك كمالنه تابعدر ديمشدر • حاصلى امتى سائر امتلردن افضل
اولمغى كندوسى سائر انبيادن افضل اولدوغى مقرر اولور • زيرا امتك افضليتى آنك جانب

شريفلرندن استفاده اولنمشدر وامام خزرجی رحمة الله عليه بيورمشدركه حق تبارك وتعالى
انبيايی اوصاف حميده ايله وصف ايتدكدنصكره محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم حضرتنه
اولئك الذين هدى الله فبهديهم اقتده ديو بيوربانلره وقده جملهسنه اقتدا امر ايلمشدر
پس اول حضرته واجب اولمشدركه انلرك نسنه ايشلدكلری انلرده متفرق اولان فضايلك مجموعی
بو حضرتده مجتمع اولمش اوله پس لازم كلوركه انلردن افضل اوله ديمشلردر وبونيله دخی استدلال
ايتمشلردركه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك توحيد وطاعته دعوتی اكثر ممالك
عالمه واصل اولمشدر سائر انبيا عليهم السلام بويله دكلدر پس خلقتك اول حضرتك
دعوتيله انتفاعلری اكمل اوله ديو بيورمشلردر بو دلايل مقتضاسنجه حضرت آدمدن ده افضليتی
ثابت اولور وآدم عليه السلامدن افضليتنه دال اولان احاديث شريفهدن بری بودركه
امام بخاری رحمة الله عليه نقلنده ابو هريره رضي الله عنهدن اول حضرتدن مرفوعا روايت ايتمشدركه
انا سيد الناس يوم القيمة ديو بيورمشلر بو حديث شريف صريحا دلالت ايدركه آدم عليه السلام
وجميع اولادندن افضل اولورلر دخی بودركه امام ترمذی نقلنده ابو سعيد الخدری رضي الله عنهدن
روايت ايتمشدركه انا سيد ولد آدم يوم القيمة ولا فخر وبيدي لواء الحمد ولا فخر
وما من نبي آدم فمن سواه الا تحت لوائي بيورمشلردر فمن سواه لفظنك عمومنده
حضرت آدم عليه السلام داخلدر قيامت كوننده اول دخی سيد الكائنات عليه اكمل التحيات
حضرتلرينك تحت لواسنده اولمغين آندن ده افضل اولدوغی متقرر اولور وامام بيهقی رحمة الله عليه
فضايل صحابهده ذكر ايتمشدركه بر كون حضرت علي كرم الله وجهه ايراقدن پيدا اولنجق
رسول الله صلى الله عليه وسلم هذا سيد العرب ديدی عائشه رضي الله عنها آيدی
الست بسيد العرب ديدی يعنی سيد العرب سن دكلميسن ديدی خواجه عالم صلى الله عليه وسلم
انا سيد العالمين وهو سيد العرب ديدی بو تقديرجه مجموع انبيا وسائر مخلوقاتك سيدی
اولدوغی متقرر اولور بو حديث شريفی حاكم رحمة الله عليه دخی صحيحنده ابن عباس حضرتلرندن
روايت ايدوب ولكن انا سيد ولد آدم وعلي سيد العرب لفظيله روايت ايتمشدر وصحيحدر
ديو بيورمشلردر وبعض علما بونده ضعيف حديثلردر ديمشلردر والله اعلم اما مقدم ذكر

اولنان

اولنان بخاری وترمذی حديثلری مقصوده كفايت ايدرلر وانلر مقتضاسنجه افضليتی ثابت
اولور وانا سيد الناس بيوردوغی حاشا عجب وافتخار طريقيله دكل ايدی كندودن ادنی
فخرلمك ايچون بيورمدی بلكه حق سبحانه وتعالینك كندويه وكندو واسطهسيله امتنه
عطا ايتدوكی نعمتی اظهار ايچون ايدی مراد حق جل وعلا قتنده منزلتلرين بيلدرمك ايدی
تا كم حق تعالی حضرتلرينك كندولره اوزرنده نعمتين بيلهلر اكه كوره شكرين يرينه كتورهلر اكر سؤال
اولنوب ذكر اولنان ايكی آيت كريمهنك مقتضاسی بودركه رسلك بعضی بعضندن افضل اوله
اما لا نفرق بين احد من رسله قول شريفنك مقتضاسی بودركه رسل ما بينده فرق اولنمايه
بونلرك نه طريقيله توفيق اولنور وصحيحينده ابو هريره رضي الله عنهدن ثابت اولمشدركه خواجه
كائنات زماننده بر مسلم ايله بر يهودی چكشوب سوكشدكلرنده يهودی لا والذی اصطفى
موسى على العالمين ديو يمين ايلدی يعنی بويله دكلدر اول تكری تعالی حقيچون كه موسى بی عالملر
اوزرينه مختار قلدی ديو يمين ايتدی همان اول مسلم يا خبيث محمد اوزرنده می مختار قلدی
ديو يهودينك صورتنه بر طپانچه چالدی يهودی رسول الله حضرتنه كلوب مسلمدن
شكايت ايتدی رسول الله صلى الله عليه وسلم لا تفضلونی على الانبياء ديدی بر روايتده
لا تفضلوا بين الانبياء ديدی وبونی بخاری ومسلم روايتلرنده ابی سعيد الخدری رضي الله عنه
دن مروی اولان اوزره لا تخيروا بين الانبياء ديو بيوردی وابن عباس رضي الله عنهما حديثنده
امام مسلم روايتنده مرفوعا وارد اولمشدركه ما ينبغی لعبد ان يقول انا خير من يونس بن متى
بيورلمشدر وشيخين روايتلرنده ابو هريرهدن رضي الله عنه مرويدركه ومن قال انا خير
من يونس بن متى فقد كذب ديو بيورمشلردر بونلرك مقتضاسی بودركه انبياء اللهدن بر
پيغمبری بر پيغمبر اوزرينه تفضيل ايتمك جائز اولمايه ويونسدن كندويی افضل كورمك بر قوله
لايق اولمايه وافضل كوردن يالان سويلمش اوله پس بو جمله آيات واحاديثك سابقا تفضيله
دلالت ايدن آيتلر بينينجه جمع اولنور ديلورسه علما رحمهم الله تعالی جواب ويروب بيورمشلردر كه
لا نفرق بين احد من رسله ديمكك معناسی آنلره نازل اولان كتابلره وآنلر تكری تعالینك
رسلی وانبياسی ايدوكلرينه ايمان وتصديقده ما بينلرنده فرق ايتمزوز حضرت موسى نك

نازل اولان کتاب من عند الله در و موسی علیه الصلوة والسلام حق تعالینک کرچک پیغمبری
و رسولی ایدی و عیسی علیه الصلوة والسلام دخی و غیریلر دخی کتوردکلری کتابلر و شریعتلر
ایدی کندولر حق پیغمبرلر ایدی دیمکده بری برندن فرق ایتمزوز برینه نیجه اقرار و تصدیق
ایدرسک برینه دخی اویله اقرار و تصدیق ایدرز دیمکدر بو معنایه ما بینلرین تسویه
قلق بعضی بعضندن افضل اولماغه مانع دکلدر دیمشلردر و احادیث شریفه دن دخی بر
نوع جمله جواب ویرمشلردر بعضلر ایتدیلر شویله کرکدر که حق تبارک و تعالی آنلرک
بعضنی بعضندن مفضل قلدوغنی اعتقاد ایدروز ولکن کندو رایلروز مقتضاسنجه
فضیلتلرینک تفصیلنه شروع ایتمیه وز دیدیلر حاصلی فضیلتلرین بیان ایتمه ده کیشی مجرد
رأینه اعتقاد ایتمک جایز دکلدر اما کتاب الله دن و حدیث شریفدن فهم اولندوغنه کوره بیانی
فضیلتلری جایزدر بعضلر دخی ایتدیلر حق تعالی حضرتی شول خصایص قرب و رتبهٔ عالیه
ایله درجه سن رفع ایتدوکی پیغمبری تفضیل ایدرز اما ادای رسالته قایم اولمه ده و دین
اوزرن بلا و اذیته ناسه صبر ایتمه ده و ضلالته قالنلاری هدایته حریص اولماده و بالجمله
وظایف رسالتی کما ینبغی اداسنده خصوصیله بر پیغمبری بر پیغمبردن تفضیله شروع ایدوب
بحث ایتمزز زیرا هر بری بو معناده قدرتن بذل ایدوب ممکن اولان مرتبه یه اصلا دقیقه
اهمال ایتمشلردر دیدیلر و قاضی عیاض رحمه الله ذکر ایتدوکنده بعضی دخی بویله دیمشدر که رسول الله
حضرتک تفضیلدن بیوردوغی کندوسی سید ولد آدم ایدوکی معلوم اولمدین ایدی بو مرتبه ده
توقفه احتیاج اولماغین و بلا علم تفضیل ایدن کذب ایتمک لازم کلمکین خواجه عالم صلی الله علیه
نهی بیورمش ایدی دیدیلر اما ابن کثیر رحمه الله بو قوله نظر وارددر دیدی ظن اولنان
بودر که نظر تاریخی مقدم اولان معلوم اولدوغی جهتدن اولادیدیلر بعضلر دخی رسول الله
صلی الله علیه وسلم بو کلامی تواضع و نفی عجب و تکبر طریقیله بیوردی دیمشلردر اما قاضی
عیاض رحمة الله علیه بو قول اعتراضدن سالم اولمازدیمشدر بعضلر دخی ایتدیلر انبیا علیهم
بعضنی تفضیل شول طریقیله جایز دکلدر که بعض آخرک شاننه قصور و نقصان ویرمکه
مؤدی اولا دیدیلر بعضلر دخی ممنوع اولان تفضیل نبوت و رسالت حقنده اولان تفضیلدر زیرا

انبیا

انبیا علیهم الصلوة والسلام بو خصوصده حکم واحد اوزره در رسالتده انبیادن هر بری اصل نبوت
معناسنده آخره مساوی در و رسلدن هر بری اصل رسالت معناسنده آخره معادلدر بری برندن
تفاضلی زیاده خصایص و کرامات سببیله در یوخسه نفس نبوتده تفاضل یوقدر احوال
و کرامات حسبیله متفاضل اولدقلری ایچوندر که آنلردن بعضی رسل و بعضی اولوالعزم واقع اولمشدر
دیدیلر بو کلام قول ثانی یه قریب در و ابن ابی جمره یونس علیه السلامدن تفضیلک منعی باینده
غرض کیفیت و حد تعیینی منع در یوخسه مطلقا جرح دکل فضیلت بولنمشدر زیرا رسول الله علیه السلام
سبع سمواتدن اوزره اسرا بیورلدی و یونس قعر دریایه ایندرلدی و فخر کما ینبغی خود انا سید
ولد آدم یوم القیامة دیدی و آدم و من دونه تحت لوائی بیوردی بو تقدیرجه فضیلتی ثابت
اولور غیری احتمال قالمز و شفاعت کبری دخی اول حضرته مخصوص در سایر انبیا علیهم السلام
برینه اولمز تسویرلمشدر بو فضیلتی خود بالضروره موجود در آیدی یعنی یونسدن تفضیل ایتمکی
نهی ایتدوکندن مراد حق سبحانه و تعالی حضرتنه قرب و بعد جهتلرندن تفضیل ایتمک دیمکدن غیری
احتمال قالمدی حاصلی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم اگر چه کم سموات اوزره عروج ایتدورلدی
و یونس علیه السلام دریا قعرینه ایندرلدی تا اینده حق سبحانه و تعالی یه قرب و بعد نسبتنده
ایکیسی حد واحد اوزره در دیو بیوردی بو قول امام مالک رحمه الله حضرتلرندن مرویدر و بو
کلام دخی امام الحرمین حضرتلرنه منسوبدر ابن المنیر رحمه الله دخی ایتدی نهی اولنان تفضیل شول
اصل تفضیلدر که مکانیله مقید اوله یعنی آندن قرب مکانی فهم اولنه یوخسه مطلقا تفضیل نهی
دکلدر دیدی والله تعالی اعلم بحقیقة الحال و معلوم اولا که بشر ملائکه دن افضلیدر دکلیدر
رحمهم الله تعالی اختلاف ایتمشلردر جمهور اهل سنت و جماعتک قولی بودر که خواص بنی آدم که انبیا
علیهم الصلوة والسلام در آنلر خواص ملائکه دن یعنی جبرائیل و میکائیل و اسرافیل و عزرائیل و حمله
العرش و کروبیون و روحانیوندن افضلدر و خواص ملائکه عوام بنی آدمدن افضلدر مولانا
سعد الدین تفتازانی رحمة الله علیه بالاجماع بلکه بالضروره بویله دیمشدر و عوام بنی آدم عوام
ملائکه دن افضلدر زیرا ملائکه حضرت آدمه سجده قلمشلردر مسجود له ساجددن افضل ایدوکنده
اشتباه یوقدر خواصک خواص اوزره فضلی ثابت اولدیغی کبی عوامک عوام اوزره دخی فضلی ثابت اولور

فعوام ملائکه خیر عملار اثقلین بنی آدمک خیر سنجار لریدر و مخدوم خادمدن افضل ایدوکی دخی
ظاهردر بش دلیل دخی بودر که مؤمنینک ترکیبلرنده هوا و عقل واردر و شیطان دخی اوزرلرینه
مسلطدر طوری میوب وسوسه قلمه ده در ملائکه ده عقل واردر هوا یوقدر و شیطان علیه اللعنة
آنلاره ظفر بولمز انسان بوقدر رذایل و کمالات علمیه و عملیه یی شهوت و غضبدن و غیریدن انواع
موانع و عوائق ایله تحصیل ایدر و نیجه حوایج ضروریه سی اولور که اکتساب کمالاتدن مانع اولور شک
یوقدر که عبادت و کسب کمال که نیجه شواغل و صوارف ایله حاصل اوله انوک مشقتی زیاده
اولور پس غیرک عبادت و طاعتندن افضل اولور و بو معتاده بنی آدمک عواتی دیدوکردن
مراد صلحادر فسقه دکلدر تتمه کمال الدین بن شریف العلامه بو یله تنبیه بیورمشدر
وبیهقی رحمه الله بو یله ایدوکن تصریح ایدوب شعبنده دیمشدر که قد تکلم الناس قدیما وحدیثا
فی الملائکة والبشر فذهب ذاهبون الی ان الرسل من البشر افضل من الرسل من الملائکة
والاولیاء من البشر افضل من الاولیاء من الملائکة بو کلامه صریحدر که بشرک رسوللری
ملائکه نک رسوللرندن افضلدر و بشرک اولیاسی ملائکه نک اولیاسندن افضلدر اما
معتزله و فلاسفه و بعض اشاعره ملائکه نک تفضیلنه ذاهب اولمشلردر قاضی ابوبکر و حلیمی
بونده بعض اختیار ایتمشلردر و بو ایله دیدیلر بر حجت دخی ایله استدلال ایتمشلردر جمله دن بری بودر که
ملائکه ارواح مجرده در بالفعل کاملدر شهوت و غضب کبی مبادی شر و فساددن منزهدر و صورت
و هیولا ظلماتندن منزهدر و افعال عجیبه اوزره قوتلری واردر و کائناتک گمیشنده و کلجکنده
خبردارلردر دیدیلر جواب لری بودر که سویلدکلری مقدمات اصول اسلامیه یه مبتنی کلدر
اصول فلسفیه یه مبتنیدر ایکنجی دلیللری بودر که انبیا علیهم السلام افضل بشر ایکن بینه ملائکه
دن بعضنه نسنه استفاده ایدرلر نیته کم حق جل و علا علّمه شدید القوی دیمشدر و دخی نزل به
الروح الامین علی قلبک بیورمشدر نبوتیده حضرت جبریل رسول الله حضرتنه تعلیم و القا
ایتدوکی مصرحدر و شک یوقدر که معلّم متعلمدن افضلدر دیدیلر جواب بودر که تعلیم حق تعالی
حضرتندندر ایدی ملائکه همان تبلیغ ایدرلر ایدی مابیننده ایلچی لر ایدی اوچنجی دلیللری بودر که
کتاب و سنتده نظر ایدنده ظاهر بوده که ذکر اولنمشلردر ملائکه نک ذکری انبیادن تقدیم اولنمشدر

واقع اولدوغی دکلدر اما ملائکه نک شرف و مرتبه ده تقدم لریندن دردیدیلر جواب بودر که اول دلیل
واقع اولدوغی وجودده مقدم اولدقلریچوندر وجودده مقدم اولانی ذکرده تقدیم ایتمک قانوندر
لا اعتقادندن یا خود وجودلری وجود بشریدن اخفی اولملغله آنلاره ایمان اقوی و تقدیملری
اولی قلنمشدر دیدیلر دوردنجی دلیللری بودر که حق سبحانه و تعالی لن یستنکف المسیح ان یکون
عبدا لله ولا الملائکة المقربون بیورمشدر معناسی عیسی علیه الصلوة والسلام حق تعالی
حضرتنک قولی اولمقدن عار ایلمز و ملائکه مقربون دخی عار ایلمزلر دیمکدر اهل لسان نکتیدن
ملائکه نک عیسیدن افضلیتن فهم ایتمشلردر زیرا بونک مثللرنده قیاس ادنیدن اعلایه ترقیدر
لا یستنکف من هذا الامیر الوزیر ولا السلطان دیلور نیچه السلطان ویه الوزیر دیلمز
عیسیدن افضل اولیجق سائر انبیادن افضل اولمق لازم کلور زیرا افضله قائل کمسه یوقدر
دیدیلر جواب بودر که نصاری حضرت عیسینک تعظیمنده بر مرتبه یه ایلتدیلر که عباد الله دن
و عبد اولمقدن راضی اولمیوب بلکه لایق بودر که اوغلی اوله دیدیلر و مجرددن اناسی یوقدر بوندن
ابراء اکمه و ابرص و احیاء موتی صادر اولور بنی آدمدن سائر کمسنه بونک مثلی فوقنده اصل
هیچ عبد اولمق لایقدر دیدیلر حق سبحانه و تعالی آنلاری رد ایدوب ابا ایتدی مسیح بودکر اتدوکز
فضایل و کراماتله تکری تعالی یه عبودیتدن عار ایلمز و اول معنالرده مسیحدن دخی زیاده
اولنلرده عار ایلمزلر آنلار ملائکه در که آتالری و آنالری اولدوغندن غیری آنالری ده یوقدر و مجردلردر
و حق تعالی نک اذنیله ابرا و احیادن دخی عجب نسنه لره قادر اولورلر دیو بیوردی و کامل
ترقی مجردده در و اظهار آثار عجیبه ده در یوخسه مطلقا شرف و کمالده دکلدر امدی تفضیلنه
ملائکه یه دلالت یوقدر دیدیلر بوندن صکره معلوم اوله که ملائکه نک بعضی بعضندن افضلدر جمله
افضلی حضرت جبریل علیه السلامدر حق جل ذکره آنوک حقنده انه لقول رسول کریم عند
ذی العرش مکین مطاع ثم امین دیو بیوردب بو قدر اوصاف کا الله ذکر ایتمشدر حاصلی حضرت
جبریل اوج ملائکه عظام که میکائیل و اسرافیل و عزرائیلدر بونلردن افضلدر و بونلر سائر
ملائکه دن افضلدر کذلک رسل دخی انبیادن افضلدر و رسلک دخی بعضی بعضندن افضلدر
و جمله انبیا و رسلک افضلی فخر موجودات محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم حضرتیدر انبیانک

اولی حضرت آدم و آخری فخر عالمدر صلوات الله علیهما و علی سایر الانبیاء و آدم علیه السلام
نبوتی کتاب الجلیله ثابتدر که آدم خلقته امر و نهی اتدوکنده دلالت ایتمشدر بو دخی مقرردر که
آنوک زماننده غیری پیغمبر یوغیدی پس امر و نهی اتدوکی وحی ربانی ایله ایدی غیری
دکل ایدی و سنت و اجماع امت دخی دلالت ایتشلردر که حضرت آدم علیه الصلوة والسلام
پیغمبر ایدی پس نبوتنی انکار ایتمک بعضلردن نقل اولنان اوزره کفردر نعوذ بالله وعدد
انبیا و مرسلین صلوات الله علیهم اجمعین نه مقدار ایدوکنده علما اختلاف ایتشلردر و بونده
مشهور اولان ابن مردویه نقلنده ابوذر رضی الله عنه دن مروی اولاندرکه بیورمشدر یا رسول الله
انبیا نچه کمسنه لردر دیدم یوز یکرمی درت بیک دیو بیوردی یا رسول الله نچه دیدم اوچ
یوز اون اوچدر دیو بیوردی اولکی کیمدر دیدم آدم علیه السلامدر دیدی آندن ایتدی
یا اباذر درت پیغمبر واردر سریانیلردر بری آدم بری شیث بری نوح بری ادریس در
که ادریس اول الیه قلم الکوب یازان اولدر و درت پیغمبر دخی عربدر هود و صالح
و شعیب و سنک پیغمبرک یا اباذر دیدی و بنی اسرائیلدن کلن پیغمبرلرک اولی موسی و آخری
عیسیدر و جمیع پیغمبرلرک اولی آدم و آخری سنک پیغمبرکدر دیو بیوردی بو حدیثی ابو حاتم
ابن حبان رحمة الله علیه انواع و تقاسیم آدلو کتابنده تفصیل اوزره روایت ایدوب صحیح اله
موسوم قلمشدر اما ابن جوزی موضوعاتنده یازوب ابرهیم بن هشامی بونک وضعیله متهم
ایتمشدر و ابن کثیر رحمه الله بو حدیثک خصوصنده ائمه جرح و تعدیلدن چوق کمسنه
تکلم اتدی دیو بیورمشدر والله اعلم اما ابو یعلی رحمه الله نقلنده انس بن مالک رضی الله عنه
مرفوعا روایت اتمشدر که اول حضرت صلی الله علیه و سلم ایتدی کان فیمن خلا من اخوانی
ثمانیة آلاف نبی ثم کان عیسی بن مریم ثم کنت دیو بیوردی معناسی کچمشلرده بنم پیغمبر
قرنداشلرمدن سکز بیک پیغمبر وار ایدی صکره حضرت عیسی علیه الصلوة والسلام وجوده کلدی
صکره بن کلدم دیمک اولور و قرآن عظیمده اسم شریفلری تصریح اولنان انبیا اوتوزدر آدم و ادریس
و نوح و هود و صالح و ابرهیم و لوط و اسمعیل و اسحق و یعقوب و یوسف و ایوب و شعیب
و موسی و هرون و یونس و داود و سلیمن و الیاس و الیسع و ذکریا و یحیی و عیسی و ذو الکفل

دخی منبرلردن چوق کسنه قتنده پیغمبردر صلوات الله علیهم اجمعین و دخی اول حضرتک رفعت
شان شریفنه دال اولان آیات کریمه دن بری و رفعنا لک ذکرک قول شریفیدر بزسنک ذکرکی
یوجه قلدق دیمکدر بوندن مراد ندایدوکنده بر قاچ قول بیورمشلردر امام شافعی دن مروی
ابن عیینه ابن نجیح دن معناسی لا اذکر الا ذکرت معی اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان
محمدا رسول الله دیمکدر دیو نقل ایتمش شافعی رحمة الله علیه بیتدی مرادی الله اعلم ایمان ایله
کورردکلری زمانده و اذانده ذکر اولنددر دیدی و احتمالدرکه تلاوت کتاب و عمل بالطاعة
و الوقوف عن المعصیة زمانلرنده ذکر اولندوغی اولا دیو بیوردی و یحیی بن آدم رحمة الله علیه مراد
نبوتله رفعیدر دیدی و ابن عطا رحمة الله علیه جعلتک ذکرا من ذکری دیکلمه دیدی و بونه آندن
مرویدرکه معناسی جعلت تمام الایمان بذکری معک دیمکدر دیمش حاصلی قول اولک اوزره حق
تعالی حضرتی فخر عالم صلی الله علیه و سلمک ذکرینه بر قدر و شرف ویرمشدرکه آنی ذکر ایله
حق تبارک و تعالی حضرتی ذکر اتمش فضیلتنی بولوردیمکدر قول ثانی اوزره تمام ایمانی بنی سنکله
بله مذکور اولمه ده قلدم سنسز بنی ذکر اتمکله ایمان تمام اولماز دیمکدر امام جعفر صادق قدس الله سره
لا یذکرک احد بالرسالة الا ذکرنی بالربوبیة دیمکدر دیو بیورمشلر یعنی برکسنه سنی رسالتله
ذکر ایلمز الا اول بنی ربوبیتله ذکر ایتمشدر دیمک اولور حاصلی هرکسنه که سنی رسالتله ذکر ایلدی
اول بنم ربوبیتمه قایل اولدی دیمکدر آ الله اعلم قاضی بیضاوی رحمة الله علیه بو قول شریفک تفسیرنده
و ای رفع مثل ان قرن اسمه باسمه فی کلمتی الشهادة و جعل طاعته طاعته دیو بیورمشدر
معناسی قنغی رفعدرکه شهادت کلمه لرنده اسمنی کندو اسمنه قرین اتمکه و آنوک طاعتنی کندو
طاعتی قلمغه بکزه یه دیمکدر و طاعتنی کندو طاعتی قلمق دیدوکی حق تعالی حضرتنک من یطع
الرسول فقد اطاع الله بیوردوغنه اشارتدر که معناسی برکسنه که رسول الله حضرتنه اطاعت
ایده تحقیقا اول حق تعالی حضرتنه اطاعت ایلدی دیمکدر و دخی و الله و رسوله احق ان یرضوه
من یطع الله و رسوله و اطیعوا الله و رسوله و اطیعوا الله و الرسول قول شریفلری دخی بو رتبه یه اشارتدر
و قتاده رحمة الله علیه رفع ذکردن مراد بودرکه دنیاده و آخرتده حق جل و علا اول حضرتک
ذکرین رفع ایتمشدر هیچ بر خطیب و بر متشهد و بر مصلی یوقدرکه اشهد ان لا اله الا الله

وأنّ محمّداً رسول الله دينيه ديدى حاصلى شهادتده وتشهّدده بله مذكوردر و
واذانده وخطبه لرده ذكرى ذكرينه مقرون وقيامت كوننده موقف حشرده آنوك اسم
شريفيله چاغريلور ابوهريره نقلنده ابوهريره رضى الله عنه مرفوعا روايت ايتمشدركه آدم
صلى الله عليه وسلم جنتدن چيقوب هند مملكتنه نزول ايتدوكى زمانده وحشت حاصل
ايلدى يعنى انس بولميوب كوكلى طارلدى آندن جبرائيل عليه الصلوة والسلام نازل
اولوب ايكى كره الله اكبر الله اكبر ديدى وايكى كره اشهد ان لا اله الا الله وايكى كره
اشهد ان محمدا رسول الله ديدى ديو بيورلمشدر وابن عساكر نقلنده اسم شريفى عرش اوزره
وجنتلرده اولان اشيا اوزره مكتوب اولدوغى حديث شريفده وارد اولمشدر وبزار نقلنده
ابن عمر رضى الله عنهما مرفوعا روايت ايتمشدركه ما مررت بسماء الا وجدت اسمى فيها
مكتوبا محمد رسول الله ديو بيورمشلردر وحليه ده ابن عباس رضى الله عنهما دن مرفوعا
روايت ايتمشدركه ما فى الجنة شجرة عليها ورقة الا مكتوب عليها لا اله الا الله محمد
رسول الله ديمشلردر معنالرى ظاهردر بيرى دخى اولدركه ذكرينى مرفوع قلوب نجه متصور
عرش عظيمه وجنات نعيمه آنده اولان درلو ديوانه واوراق اشجاره آنوك نام شريفنى نقش ايله
مزين اولمشدر برى دخى بودركه اسم شريفنى كندو اسم شريفندن مشتق ايلمشدر نته كم حسّان
رضى الله عنه بيورمشدر شعر وشقّ له من اسمه ليجلّه فذو العرش محمود وهذا محمد
معناسى بارى تعالى عزّ اسمه اول حضرتك شانن تعظيم ايچون كندو اسمندن آنكا اسم مشتق ايلدى
پس عرش عظيم صاحبنك اسمى محموددر بونك محمددر ديك اولور وسائر اسماء شريفه سى
بيانده مذكور اولان اوزره حق سبحانه وتعالى كندو اسماء حسنى سندن نيچه مقدارى اسم
شريفيله اول حضرتى مسمى قلمشدر دخى بودر رفع ذكرى بابنده كه حق تبارك وتعالى آنكا
صلوات ايدوك ديو مؤمنلره امر ايتمشدر نته كم قرآن عظيمده ان الله وملئكته يصلون
على النبى يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما بيورلوب كندو وقتنده رسول
اكرمك منزلتى ثنا ايدوب كنز تولونيه اعلام ايتمشدر وجماعت ملائكه آنكا ثنا ايدوب كلوب
يانندن شكره سزده صلوات وسلام ايدوك ديو امر ايتمشدر تا كه عالم علوى وسفلى ده اولان

جملسى

جمله سى اول حضرتك ثناسنه اجتماع واتفاق ايليلر صلى الله تعالى عليه وسلم تسليما
كثيرا دائما الى يوم الدين آيه كريمه نك بيرى دخى طه ما انزلنا عليك القرآن لتشقى
قول شريفى در معلوم اولا كه مفسرين رحمة الله عليهم اجمعين طه لفظنده ايكى قول بيورمشلردر
بيرى بودر كه حروف تهجى دن ايكى حرفدر اسملرى اولمسى لرى بونلاردر ط وه بر قول دخى بودركه
بر معنى داركلمه اولا اولكى قول اوزره طه دن مراد اشارت طريقيله يا مطمع الشفاعة للامة
ويا هادى الخلق الى الملة ديك اوله ديديلر بعضلر دخى ايتديلر طا حسابده طقوزدر وها
بش در جمله سى اون دورت اولور مراد يا ايها البدر ديك اولور ديديلر بعضلر دخى يا طاهر
يا هادى ديك مراددر ديديلر اما بو اصل اقوالدر اعتقادى واجب دكلدر بعض محققين بيورديكه
كى بونلر بدع تفاسيردندر اما كلمه مفيده در ديديلر قولنجه بونده ايكى وجه وارددر بيرى
بودركه معناسى يا رجل ديمكدر بو سوزى ابن عباس وحسن ومجاهد وسعيد بن جبير وقتاده
وعكرمه رضوان الله عليهم اجمعين حضرتلرندن روايت اولنمشدر سعيد بن جبير لسان نبطيه ده
بويلهدر وقتاده لسان سريانيده بويلهدر وعكرمه لسان حبشه ده بويلهدر يعنى يا رجل
ديمكدر ديديلر وقاضى بيضاوى رحمة الله عليه ايتدى اكر بو قول صحيح ايسه يعنى صحابه كرام وتابعيندن
بويله بيورديلر ايسه ظن اولنوركه بونك اصلى يا هذا اوله دخى قلب واختصار ايله تصرف اولنمش
اوله بيرى دخى معناسى يا انسان ديمكدر ديديلر وبعض قرائتده سكون ها ايله طه وارد اولمشدر
بو تقديرجه ايكى اياغوكى يره بصدير ديك معناسنه امر اولور روايت اولنمشدركه رسول الله
صلى الله عليه وسلم تهجّدده بر اياغى اوزره طورردى ايكى اياغن يره بصمغه امر اولندى
وكلمه نك اصلى طأ ايدى همزه سى ها ايله قلب اولندى نته كم اياك نك همزه سين قلب ايدوب
هياك ديرلر وارقت نك همزه سين قلب ايدوب هرقت ديديلر وجائزدركه اصلى وطى دن
اولا ترك همزه اولنمش اوله كلمه نك اصلى طا يا رجل اوله آخرنده وقف ايچون ها كتورلمش اوله ما
انزلنا عليك القرآن لتشقى آيت كريمه نك سبب نزولنده برقاچ قول بيورمشلردر بيرى
بودركه كفار قريشدن ابو جهل ووليد بن مغيره ومطعم بن عدى لعنهم الله اول حضرته سن شقى
اولورسين زيرا آتالرك دينى ترك ايتدوك ديديلر فخر عالم صلى الله عليه وسلم ايتدى

بن شقی اولمق دکل بلکه رحمة للعالمین بعث اولندم دیدی کفارک دین واینلری عین
شقاوت اولدوغن رسولنه اعلام ایچون بو آیت کریمه‌یی انزال ایتدی دیدیلر ایکنجی قول بودرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم تهجدی اول قدر قیلورایدیکه مبارک آیقلری کثرت قیامدن شیشدی
آندن جبریل علیه الصلوة والسلام کلوب آیتدی یا محمد نفسکی اسرکه سنک اوزرکده آنونک
دخی حقی واردر دیدی آندن آیت کریمه نازل اولدی بو تقدیرجه معناسی بز قرآنی سکا که
آنونکیچون انزال ایتمدوک که نفسکی کثرت عبادتیله شکست ایدوب مشقت عظیمه ویره سین
دیمک اولور شقا تعب معناسنه کلمک شایع در بونده که قتی تعب چکن کسنه یه عربلر
اشقی من رایض المهر دیرلر معناسی طای ذکره دندن زیاده تعب چکیجی دیمکدر وسید القوم
اشقاهم دیرلر معناسی قومک سیدی چوق چالیشوب مشقت وتعب چکیجی دردیمکدر اوچنجی
قول بودرکه مراد کافرلرک کفرینه بیحضورلقدن نفسکه مشقت وتعب ویرمه‌یه بز سکا قرآنی
انزال ایتمدوک انما مؤمنلره تذکیر ایده‌سین دیو انزال ایتدوک شول کسنه که ایمان کتوره واصلاح
اوزره اوله آنونک نفعی کندوسنه عاید در وشول کسنه که کافر اوله آنونک ضرری ینه کندوسنه
راجعدر سنک اوستکه بلاغدن غیری نسنه واجب کلدی زیرا مدعی آنلرک کفری سنی محزون
ایتمسون دیمکدر نتکیم لعلک باخع نفسک الا یکونوا مؤمنین آیتنده ودخی فلا یحزنک کفرهم
قول شریفنده مراد بو بیله دیمکدر دیدیلر دردنجی قول بودرکه بو سوره مکه‌ده نازل اولانلرک
اوایلندندر واول زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم اعداسنه مغلوب کبی ایدی
هنوز اسلامه شوکت بولمامش ایدی کاندن حق تعالی جل ذکره ایتدی سن صانمه‌که بو حال اوزره
قالسین بلکه سنک امرک عالی وقدرک بلند اوله کرکدر زیرا بز سکا قرآنی آنونکیچون
انزال ایتمدوک که شقی قاله‌سین بلکه سن معظم ومکرم اوله‌جقسن دیو بیوردی آیات
کریمه‌ده الله‌نک بعضی دخی انا اعطیناک الکوثر دن الی آخر السورة امام فخر الدین رازی رحمه الله
ایدر بو سوره کریمه‌ده فوائد کثیره واردر جمله‌دن بری بودرکه ماقبلنده اولان سوره‌لرک
تتمه سی کبیدر زیرا حق سبحانه وتعالی والضحی سوره‌سنده رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک مدح وثناسین وتفصیل احوالن درج وتعیین ایتشدر اقلنده نبوتنه متعلق اوچ

آیت

آیت ذکر ایتشدر ما ودعک ربک وما قلی وللآخرة خیر لک من الاولی ولسوف یعطیک
ربک فترضی دیو بیورمشدر اولکی نک سبب نزولی اول ایدی که طائفهٔ یهود لعنهم الله
ایتدیلر محمده روحدن واصحاب کهف وذو القرنین احوالندن سؤال ایدوک کورهلم نه جواب
ویرور دیدیلر آنلر دخی کلوب سؤال ایدیجک فخر کائنات صلی الله علیه وسلم یارین کلوک
خبر ویره‌یم دیدی ان شاء الله دیمک حکمت الهیه برله خاطر شریفنه کلمدی بو اجلدن اون
کوندن زیاده اکلنوب دخی کلمدی مشرکین ملاعین محمدی تکری تعالی ترک ایتدی وبغض
ایلدی دیدیلر حاشا تکذیب ایتدیلر فخر عالمه قتی کوج کلدی مضطرب اولدیغی آندن مشرکینی
رد ایچون بو آیت کریمه نازل اولدی معناسی ربک سنی ترک ایتمدی وسنکه بغض ایتمدی دیمکدر
ایکنجی نک معناسی دار آخرت دنیادن خیر در زیرا آنده بقا واردر وشوائبدن خالی در
وبو فانی در ومضارله مشوب ومخلوطدر دیمکدر کانه باری تعالی وقتا کیم اکه وحی کرامتله
مواصلتدن نایل اولمدوغن بیان ایلدی بوندن اجل واعلی اولدقنی دخی آخرتده عطا قلاغه
وعده بیوردی اوچنجی بر وعده درکه اول حضرته عطا قلدوغی کمال نشر وظهور امر واعلای
دین وتکری تعالی دن غیری کیسه نهایتن بلدوکی نسنه لرکه آنونکیچون ادخار ایتشدر بونلرک
جمله سینه شامل در حاصلی تکری تعالی بو جمله اعطا ایدوب سن راضی اولسنک کرک دیمک اولور
واوچ آیت دخی دنیاسنه متعلق آخر سوره‌ده ذکر ایتشدر الم یجدک یتیما فآوی
ووجدک ضالا فهدی ووجدک عائلا فاغنی بیورمشدر بونلرک تفسیری قریبا
مرور ایتشدر وبالجمله اول حضرتک اوصاف واحوالن ذکر ایدرک سورة الکوثرده کلمشدر
انا اعطیناک الکوثر بیوردیغی تحقیقا بز سکا کوثری عطا ایتدوک دیمکدر فصل لربک بیوردی
چونکه بز سکا بو دکلو نعمت جلیله انعام ایتدوک سنده شکرا لآء نعمنا خالصا ومخلصا لوجه
الله صلاتک اوزره دایم وقایم اول که صلوة اقسام شکری جامعدر وانحر بیوردیغی بدنه لری
یعنی دوه لرکه اعز اموالدر قربان ایله دیمک اولور یاخود فقرایه تصدق ایله شونلرک خلافنه
که آنلری ترک ایدوب تصدق ایتزلر وزکاتی منع ایدرلر دیمکدر سورهٔ کریمه سورهٔ متقدمه‌یه
مقابل کبیدر بعضیلر صلاتدن مراد صلاة عید در ونحردن مقصود اضحیه در دیدیلر ولفظ

مرور ایتشدر واوچ آیت دخی الم نشرح
سوره‌سنده بیورمشدر والم نشرح
لک صدرک ووضعنا عنک وزرک
الذی انقض ظهرک ورفعنا
لک ذکرک آیات کریمه
لرینه بونلرک
تفسیری دخی
قریبا

انا اعطيناك الكوثر بيورلدغنك نكته سى بز آنى ساكه عالم ازلده ويرمش ايدوك بو عطا ساكه دخى
اول زمانده حاصل ايدى سن بو وجوده قدم بصمدين اسباب سعادتى سنوكيچون مهيا قلمش
ايدوك وجوده كلوب عبوديتوزه اشتغالدن صكره نتيجه ولسه كركدر و بو فضل عميمى
ساكه طاعتك ايچون عطا ايتمدوك بمجرد فضل واحسانمز ايله سنى اختيار ايلدوك ديمكدر
مفسرين رحمهم الله تعالى كوثرك تفسيرنده برچوق قوللره اختلاف ايتديلر جمله دن برى
بودركه كوثر جنتده بر ايرمقدر ديديلر سلف وخلف قتنده مشهور ومتعارف اولان قول بودر
انس بن مالك رضى الله تعالى عنه روايتنده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدركه
بينا انا اسير فى الجنة اذا انا بنهر حافتاه قباب الدر المجوف قلت ما هذا يا جبريل
قال هذا الكوثر الذى اعطاك ربك فاذا طينه مسك اذفر امام بخارى رحمه الله
روايت ايتمشدر حاصل معناسى بودركه بن جنت ايچنده كزركن بر ايرمغه راست كلدم
كه ايكى جانبنده مجوف اينجولردن قبه لر وار ايدى نه در بو ديو جبريله صوردم اول ايتدى
بو تكرى تعالى ساكه عطا ايتدوكى كوثردر ديدى كوردم بالچغى خوشبوى وتيز بوى
مسك ايدى ديمكدر ولوز بر قول دخى بودركه كوثر اول حضرتك اولاديدر زيرا كافرلر
اولادى يوقدر ديو تعييب ايتديلر دخى آنلرى رد ايچون حق سبحانه وتعالى بو سورهء
كريمه يى انزال ايتدى معنى بودركه ساكه بر نسل ويردوك كه الى انتهاء الزمان آفت
انقراضدن مصون ومحفوظدر ديمكدر فى الحقيقة اول حضرتك نسل طاهرى كليا
اطراف واكناف ممالكى مشرف ومزين قلمشدر بو مرتبه نعمت اولاد انبيادن هيچ كمسه يه
اولمشدر بعضلر دخى كوثردن مراد خير كثيردر ديديلر بر قول دخى بودركه مراد نبوت
اولدوغندن زياده خير اولمز بعضلر دخى كوثر علماء امتدر ديديلر بعضلر دين اسلامدر
ديديلر شك يوقدركه بونلر خير كثيردندر دين اسلامك دخى اساسى علمادر امام احمد وابو داود
وترمذى رحمهم الله تعالى روايتلرنده العلماء ورثة الانبياء بيورلمشدر اما علماء امتى
كانبياء بنى اسرائيل حديثى حقنده دميرى وزركشى وابن حجر رحمهم الله تعالى اصلى
يوقدر ديو بيورمشلردر وسند ضعيف ايله ابونعيم نقلنده ابن عباس رضى الله عنهما دن

مرفوعا

مرفوعا وارد اولمشدركه اقرب الناس من درجة النبوة اهل العلم والجهاد بيورمشلردر
يعنى درجه نبوتدن زياده قريب اولان اهل علم واهل جهاددر ديمكدر اما شك وشبهه
يوقدركه ورثهء انبيادن اولمق تشريفنه لايق اولان عالم شمول ديانت وانصاف ايله اتصاف
ايدن عالم عامللردركه ارشاد عباد وتدارك مبدأ ومعاد ايله ده سنت انبيا وسيرت
اصفيايه اقتدا ايليه نه آنكه آسايش نفس وعيال وتحصيل مال ومنال ايچون خزانهء شرعه
خيانت ايده حاشا ثم حاشا كه بو مقوله كمسنه لر ورثهء انبيادن اوله لر وبعضلر كوثردن مراد
كثرت اتباع واشياعدر ديديلر وبعض علمادن مرويدركه كوثردن مراد علمدر و بوكه حمل
اعطينا ايتمك نتيجه وجمله اولى در برى بودركه علم خير كثيردر برى دخى بودركه صيغهء ماضى ايله
بيورلمغه ظاهر بو ايله كوركه مراد دنياده واصل اولان نعمتلردن اوله لر واول حضرته بايته
نبوته امور دنيويه دن واصل اولان اشرف علم بالله در امدى علمه حمل اولنمق كركدر ديديلر
برى دخى بودركه انا اعطيناك الكوثر ديوب عقبنده فصل لربك وانحر ديدوكندن فهم
اولنوركه كوثردن مراد علم اولمق زيرا عبادتدن تقدم ايدن علم ومعرفة الله در عبادت آنكله متفرع
اولدوغنه كم فصل كلمه سنده واقع اولان فا بو معنا ايچوندر امدى كوثردن مراد علم اولمق كركدر بلكه
فى الحقيقة بو مجموب ومجد در برعلمدركه سبب رضاى ربانى وسرمايهء سعادت دو جهان
اولدوغندن اشرف نه وار در كه اكا حمل اولنه اللهم ارزقنا علما نافعا ويقينا صادقا
نعوذ بك من علم لا ينفع وقلب لا يخشع وبعضلر مراد حسن خلقدر ديديلر وابن عباس
رضى الله عنهما حضرتلرندن مرويدركه كوثردن مراد حق تبارك وتعالى رسول اكرمنه
انعام ايتدوكى نعمتلردر جمله سيدر ديو بيورمشلر واقعا ذكر اولنان وجوهك بعضنه حمل
ايتمك بعض آخرينه حمل ناولى ديكل ايدى امدى واجب اولدركه مجموعنه حمل اولنه نوكيچون
ايدى كه سعيد بن جبير رضى الله تعالى عنه قول مذكورى ابن عباس حضرتلرندن روايت
ايتدوكى زمانده بعض كمسنه لر سعيده ايتديلر يا سعيد خلق شويله ديرلركه كوثر جنتده بر ايرمق
اولدى ديديلر سعيد ايتدى اول ايرمق دخى الله تعالى نك ويردوكى خيردن بريسيدر ديدى
امام فخر رازى رحمة الله عليه دخى تفسيرنده بعض علمانك مختارى كوثردن مراد قرآن

ونبوت وذكر عظيمه ونصه على الاعلاما ايدوكن نقل آنك حزو تقديم اولنان قول مشهوركه جنتده بر نهر
اولمقدر آنوك وجهى بودركه صحيح مسلمده انس رضى الله عنه حضرتلرندن مرويدركه ايتدى بر كره رسول الله
صلى الله عليه وسلم بزم مابينمزده ايكن بر مقدار اويقويه وارمش ايدى تبسم ايدرك مبارك باشن
قالدردى يا رسول الله نيه كولرسز ديدوك ايتدى باكا بر سوره نازل اولدى بسم الله الرحمن الرحيم
انا اعطيناك الكوثر فصل لربك وانحر ان شانئك هو الابتر ديو اوقودى اندن كوثر ندر
بلورميسز ديدى بز ايتدك الله ورسوله اعلم ديدك ايتدى فانه نهر وعدنيه ربى
عليه خير كثير وهو حوض يرد عليه امتى يوم القيمة آنيته عدد النجوم فيختلج العبد
منهم فاقول رب انه من امتى فيقول ما تدرى ما احدثوا بعدك ديو بيوردى رسول الله
صلى الله عليه وسلم بو حديث شريفده صريحا بيورمشدركه كوثردن مراد جنتده بر حوضدر اولا
آنوك آنيه لرى يعنى طاسلرى يا چمچه لرى كاسه لرى وقدحلرى يلدزلر صاغشنجه اولا
امت محمد صلوات الله عليه وسلامه انكله لرا ايچرلر اندن بعضنى ملائكه منع ايتمك استيجك پيغمبر
عليه الصلوة والسلام يا ربى اول دخى بنم امتمدندر ديو شفاعت ايده حق جل وعلا يا محمد بونلر
سندن صكره نه احداث ايتدكلرين سن نه بلورسن ديه بو آخر كلامدن فهم اولنان بودركه تعيين
بعضى احداث ايدوكى بدعت سيئه سببيله حوض كوثردن منع اولنه رسول الله صلى الله عليه
شفاعت ايليه نيه منع اولنه والله اعلم سبحان من اعطاه هذه الفضائل العظيمة وشرفه
بهذه الخصائل الكريمة وجمله تعظيمات الهيه دن بريسى دخى بودركه عادة الله انبيا عليهم السلام
اسملريله ندا ايتمكدر ايكن مثلا كتاب الله ده يا آدم اسكن يا نوح اهبط يا موسى انى انا الله يا عيسى
بن مريم اذكر نعمتى عليك ديو آدلريله خطاب ايلركن فخر كائنات صلى الله عليه وسلم حضرتنه
ندا ايتدكده نبوت ورسالت عنوانلريله خطاب بيوب كلشدر هر برده كه واقع اولمشدر يا ايها
النبى يا ايها الرسول ديو ندا بيورلمشدر وبو غايت تعظيم ونهايت تكريمدر ودخى كلام
قديمنده واذ قال ربك للملائكة انى جاعل فى الارض خليفة آيت كريمه سنه نظر اولنسه حق سبحانه
وتعالى ربنا اسمنى نجه اول حضرته اضافت ايدوب ربك ديو بيوردى وجمله ملائكه وانبيا
مابيننده نجه تشريف خطاب مستطابله مشرف قيلدى بو آيت كريمه ده اول حضرتك والاربت

صلى

صلى الله تعالى عليه وسلم بارى تعالى حضرتنك اعظم خلفاسى ايدوكنه اشارت واردر وبالجمله كتاب
كريمده آنوك توقير وتعظيمى اول قدر تصريح اولنمشدر كه نهايت مرحمت تكريمه واصل اولدوغنه
اصلا شائبه شبهه قالمشدر بو دخى كنايتدر كه عفا الله عنك لم اذنت لهم قول شريفنده
ملاطفه ذكر عتابدن مقدم عفا الله ديو عفودن خبر ويردى وزمان حسبيله انبيا عليهم السلام
متاخر ايكن حق جل وعلا ذكرده تعظيما تقديم ايدوب ومنك ومن نوح وابراهيم وموسى وعيسى
بن مريم ديدى يا اهل النار قيامتده آنوك طاعتن تمنى ايدوب كلرندن خبر ويروب يقولون
يا ليتنا اطعنا الله واطعنا الرسولا ديو بيوردى والحاصل مراد تيسير اولاندن بعضى
ايراددن مرادمز آنوك دلائل تعظيم وتكريمنك حد وپايانى يوقدر فصل ثانى حق تبارك
وتعالى آنوك حقنده انبيا عليهم الصلوة والسلامدن اخذ ميثاق ايتدوكنى بيانندهدر نته كيم
قرآن عظيمنده واذ اخذ الله ميثاق النبيين لما آتيتكم من كتاب وحكمة ثم جاءكم رسول
مصدق لما معكم لتؤمنن به ولتنصرنه بيورمشدر حضرت على كرم الله تعالى وجهه
وابن عباس رضى الله عنهما بيورمشلردر كه حق جل وعلا هر پيغمبره كوندردكده آندن عهد
وميثاق آلمشدر كه اكر اول حياتده ايكن محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم مبعوث اولاجق اولورسه
آكا ايمان كتوروب نصرت ايليه آيت كريمه نك معناسى بودر ديديلر بعضلر ايتدى مراد بودر كه
انبيا صلوات الله عليهم اجمعين كندو امتلرندن ميثاق آلورلردى كه محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم
مبعوث اولجق اولورسه آكا ايمان كتوروب نصرت ايليه لر بو خصوصده انبيانك كندولرندن ميثاق
آلمغك نه معناسى واردر كه اول زمانده انبيادن كيمسه قالميوب انتقال ايدوب جملرى مقبوره ايدى
اموات مكلف اولمزلر ايدى متعين اولدى كه ميثاق امتدن مأخوذ ايمش ديديلر جواب ديرلر كه
مراد اول بعث اولندوغى زمانده اكر انبيا حياتده اوليلردى آكا ايمان كتورملرى اوزرلرينه
واجب اولوردى ديمكدر بونك نظيرى لئن اشركت ليحبطن عملك قول شريفيدر يعنى اكر سن
اشراك ايدييدك عملك باطل اولوريدى ايتدوكك اعمال صالحه نك هركز نفعى اولميدى حق تعالى
اول حضرتدن هركز اشراك صادر اولمياجغن بلوردى ولكن كلامى سبيل فرض وتقدير
اوزره اخراج ايلدى حاصلى فرضا شويله اولسك شويله اولوردى ديمكدر بوندن لازم كلمز كه

آندن اشراك صدوری جائز اولدوغینه فرض وتقدیر اوزره ملائکه حقنده وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ
إِنِّي إِلَٰهٌ مِنْ دُونِهِ فَذَٰلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ دیشدر یعنی آنلردن بری دعوای الوهیت ایلرسه بز
آکا جهنمی جزا قیلورز دیمکدر مع هذا حق جل وعلا آنلر ایچون لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ دیمکله
دخی يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ دیمکله آنلردن بو مقوله دعوای باطله صادر اولمیاجغنه شهادت
ایتمشدر آمدی بونک امثالی سوزلر فرضیاتدر مبالغه محلنده سوق اولنور محصلی انبیا دخی
زمانینه قالمق جائز اولسه اکا ایمان کتورملک اوزرلرینه واجب اولوردی امتلرینه واجب اولمق
خود بطریق اولی دیمکدر دیدیلر و امام سبکی رحمة الله علیه ایدر بو آیت کریمهده یعنی وَإِذْ
أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ قول شریفنده دلالت واردر که انبیا علیهم السلام فخر کائناتک
زمانینه یتکلک تقدیرا اولنسه آنلره مرسل اولوردی بو تقدیرجه رسالتی چاق حضرت آدمدن
قیامته دک نه دکلو انبیا و امم کلدیلرایسه جملهسینه عامه اولمق لازم کلور مجموع انبیا ورسل
و امتلری اول حضرتک امتندن اولمق مقرر اولور بُعِثْتُ إِلَى النَّاسِ كَافَّةً حدیث شریفنک عمومی
کندو زمانندن قیامته دک کلن ناسه کوره اولماز بلکه ماقبلینه دخی متناول اولور وانبیادن میثاق
آخذ اعتهتک فائدهسی کندولر اوزره عند الله مقدم اولوب نبیلری و رسوللری ایدوکن بیلدرمک
اولور دیدیلر و اخذ مواثیقده استخلاف معناسی واردر آنوکیچون لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ لفظ
شریفلرینه لام قسم داخل اولمشدر بو اسلوبده نکته بودر که اخذ اولنان میثاق ایمانها ایمان
بیعتیدر که خلفا ایچون اخذ اولنور شویله ظن اولنور که ایمان خلفا بورادن آلنمشدر بو مرتبهلر
معلوم اولدقدنصکره ظاهر اولور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نَبِيُّ الْأَنْبِيَاءِ وَرَسُولُ
الْمُرْسَلِينَ ایمش یوم آخرتده جمیع انبیا آنوک تحت لواسنه کلوب دنیاده دخی لیلة الاسراده جمله
امام و مقتدا اولدوغنک سری بو ایمش بو معنادندر که حضرت عیسی صلی الله علیه وسلم آخر
الزمانده آنوک شریعتی اوزره کلسه کرکدر بینه حالیا اوزره نبی کریم ایکن بونلرک شرع شریفنه
اقتدا واتباع ایدوکی جهتدن امتندن اولسه کرکدر نه آنکه بعضلر ظن ایتدوکی اوزره پایه
نبوتدن تنزل ایدوب امتدن سایر خلقک برسی اوله بویله دکلدر کذلك رسول الله صلی الله [علیه وسلم]
آنوک زماننده موسی وابرهیم ونوح علیهم السلام زمانلرنده کلمش اولسه آنلرینه امت ای

اوزره

اوزره نبوت و رسالتلری مقرر اولورلردی و سلطان انبیا صلی الله علیه وعلیهم وسلم
مجموعنک اوزرلرینه نبی مرسل اولوب نبوت و رسالتی جملهیه عام و شامل اولوردی یا شریعتلری
احوالی نیجه اولوردی دینلکلورسه اصولده اتفاق اوزره اولورلردی زیرا آنده اختلاف
متصور دکلدر اما فروعده خلاف واقع اولسه اول حضرتک شریعتی تقدیم اولنوردی یا
سبیل التخصیص یا علی سبیل النسخ یا خود نه نسخ ونه تخصیص اولوب بلکه اول زمانده اول امتلره
انبیاسی کتوردکی نسبتله و بو زمانده بو امت شریفهیه نسبتله وارد اولوردی جملهسی بو حضرتک
شرایعی اولوردی نه اختلاف اوقات واشخاص ایله اختلاف احکام جائزدر بو تقریردن ایکی حدیث
شریفک معناسی بغایت واضح ومنکشف اولدی برسی بُعِثْتُ إِلَى النَّاسِ كَافَّةً حدیثیدر که مراد کندو
زمانندن قیامته دک کلن اشخاصه مبعوث اولمق ظن اولنوردی بویله دکل ایمش بلکه ناسدن
مجموع اولین وآخرینه مبعوث ایمش بری دخی كُنْتُ نَبِيًّا وَآدَمُ بَيْنَ الرُّوحِ وَالْجَسَدِ حدیثی ذکر
حضرت آدمدن نبوتنک تقدمی مجرد علم اللهده اولمق ظن اولنوردی ظاهر اولدی که آنوک
اوزرینه امر زائد ایمش نهایت تأخر تبلیغ وجود شریفلرینه متعلق اولمغله واقع اولمشدر احکامنک
شروطنه تعلق واقع اولماسی کاه اولور که محل قابل حسبیله اولور وکاه اولور که فاعل متعرض حسبیله اولور
بوراده قابل حسبیله درکه اول اشخاص مبعوث الیهم در و خلقت جسد شریفلرینه که احکام آنوک
لسانیله وارد اولوب آندن اشخاصه القا اولنسه کرکدر بویله اولمق اندن لده صحت نبوته مانع دکلدر
بونک نظیری بودر که بر کمسنه قیزینی بر کفوینه تزویج ایدی ویر دیو بر کشییه وکیل ایتسه توکیل
صحیحدرکه اول کشی وکالته اهلدر ووکالت ثابتدر اما کاه اولور که تصرف وجودی کفوه موقوف
اولور کفو بر نیجه زماندن صکره بولنور بویله اولمق صحت وکالت واهلیت وکیله ضرر ایلمز
فصل ثالث حق سبحانه وتعالی اول حضرتک صلی الله علیه وسلم رسالتنه شهادت ایتدوکی
بیانندهدر قرآن عظیم وکتاب کریمده حضرت ابراهیم واسمعیل علیهما السلام لسانلرندن حکایه
بیورمشدر که بیت الحرامی بنا ایتدکلرنده رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا
مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ

وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ديمشلر ايدى حاصلى يا رب سن قبول ايله بزدن
بناتلرمزى سن بلورسين ديرى ساكه مخلص ايله يعنى اخلاصمزى زياده قيل و بعض ذريتمزى
ساكه امت مسلمه قيل و حج شريفده عبادت يرلرين ياخود قربان كسه جكمز موضعلرى بزه
سن كوستر و ذريتمزك توبه سين قبول ايله ياخود بزدن سهو و سبقت ايله واقع اولان اعوجاجه
توبه روزى قيل تحقيقا سن تواب و رحيم سين توبه كارلرى اسركيوب توبه لرين قبول
و رحمت ايلرسن ديديكده نصكره ينه دعا ايدوب يا ربنا اول امت مسلمه اراسنده كندولرندن
بر رسول بعث ايله كه اكا وحى اولنان دلائل توحيد و نبوتى انلره تلاوت ايليه و قرآن
و معارف و احكام تعليم ايده و شرك و معاصيدن انلرى پاك ايليه تحقيقا سن بر غالب سن كه
ديلدوكك شيئى اوزره بر كمسنه غلبه ايده منز و آنى احكام ايلرسن ديمكله اولور آندن حق جل و علا
دعالرين مستجاب ايدوب اولاد اسماعيلدن اهل مكه يه اول صفتله موصوف بر رسول كريم
كوندردى كه اول محمد مصطفى صلى الله عليه و سلم حضرتيدر اكر سؤال اولنوب آيت كريمه ده
واقع اولان رسولدن مراد محمد مصطفى صلى الله عليه و سلم ايدوكى نه دن معلوم اولدى ديلورسه
جواب برنيجه وجهله در برى بودركه مفسرين رحمة الله عليهم اجمعين اجماع اتمشلردر آنلرك
اجماعى حجتدر ايكنجيسى بودركه رسول الله صلى الله عليه و سلم اَنَا دَعْوَةُ اِبْرٰهِيمَ وَبِشَارَةُ عِيسٰى
ديو بيورمشدر دعوتدن مراد بو آيت كريمه در يعنى انده مطلوب اولان رسول اكرم بنم ديمكدر
و بشارت عيسى بيوردقى سورۀ صفده واقع اولان وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ
اَحْمَدُ قول شريفيدر اوچنجى وجه بودركه حضرت ابرهيم صلوات الله عليه و سلامه بو دعا
مكه ده قلدى و آنده و آنك اطرافنده اولان ذريتى ايچون ايلدى حق جل و علا اول ديارده
رسول الله حضرتندن غيرى پيغمبر كوندرمدى و حق تبارك و تعالى اول حضرتك بعثيله
منتلو اولمغين منتان ايدوب لَقَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ اِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ
يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ بيورمشدر و آيت كريمه ده اولان
اوصاف ايله موصوف اولنشدر كه حضرت ابرهيمك دعاسنده واقع اولمشلر ايدى پس متعين اولدى
كه رسولدن مراد محمد مصطفى صلى الله عليه و سلم حضرتيدر مِنْ اَنْفُسِهِمْ بيورلدوغى

كندولر

كندولركبى بشر ديمكدر و قراءت شاذه ده فتح فا ايله مِنْ اَنْفَسِهِمْ وارد اولمشدر بو تقديرجه
من اشرفهم ديمك اولور زيرا اول حضرت بنى هاشمدندر بنى هاشم قريشك افضليدر و قريش
افضل عربدر و عرب با شرفى ناسدر (افضليدر) اكرچه رسول الله صلى الله عليه و سلم حضرتلرينك
بعثتى عالم خلقتك جمله سنه حتى كافره بيله نعمتدر زيرا آنك زماننده عذاب دنيوى
مرفوع اولمشدر امم سالفه يه واقع اولان مسخ و طاش ياغدرمق و بونلره بكزر مهلكلر اولمان
اولمشدر و لكن آيت كريمه ده مؤمنلرى تخصيص انلرك اولندوغى انتفاعلرى اكثر اولديغيچوندر
لاجرم انلر اوزره منتى غيرى لر اوزره اولاندن اعظمدر اكر سؤال اولنوب رسول الله حضرتلرينك
بشر اولوب طائفه عربدن اولدوغنه علم صحت ايمانه شرطميدر يوخسه فروض كفايه دنميدر
ديلورسه جواب بودركه شيخ ولى الدين ابن العراقى رحمة الله عليه صحت ايمانه شرطدر
ديمشدر حتى بر كمسنه محمد جميع خلقه رسول الله ايدوكنه ايمان كتوررم اما بلمزم كه كندو
بشرميدر يوخسه ملائكه دنميدر يوخسه جن دنميدر و بلمزم كه عربدنميدر يوخسه (عجمدنميدر)
ديسه كفرنده شك يوقدر زيرا قرآن عظيمى تكذيب اتمش اولور و خلف سلفدن ايشيده
كلوب بالضروره معلوم اولمش نسنه يى انكار ايلمش اولور كافر اولدوغنده شبهه يوقدر و بو
مسئله ده علمادن بر كمسنه نك خلافى وار ايدوكى معلوم دكلدر اكر شويله كه بو نى دين كمسنه
بر غافل و احمق كمسنه ايسه اكا تعليم اتمك واجبدر اول دخى تعليمدن صكره انكار ايدرسه
كفرينه حكم ايدرز ديمشدر فى الحقيقه نه اصل مسلماندر اول كه بينه و بين الله واسطه
اولان ذات شريفك احوال و اوصافنه اطلاعى بو مرتبه دن اولدى انك اخبار و آثارين بلمه
تعلق بوقدر اولمناسبت صوريه سى بويله اولانك علاقۀ معنويه سى نقدر اولسه كركدر ملاحظه
اولنه اكر سؤال اولنوب رسول الله حضرتى صلى الله عليه و سلم الى الآن رسالتى اوزره باقى ميدر
ديلورسه ابو المعين نسفى رحمة الله عليه جواب ويروب بيورمشدر كه ابو الحسن الاشعرى
رحمة الله عليه ايتدى كه الآن رسول الله صلى الله عليه و سلم حضرتى رسالت حكمندهدر
و شيئك حكمى اصل شيئك مقامنه قائمدر كورمزمى سن كه ميتك احكامى تمامنه دلالت ايلر
ديمشدر و غيرى دخى بيورمشدركه اول حضرتك وفاتندن صكره نبوت و رسالت باقيه در

مؤبنك موتندن صكره وصف ايماني باقي اولدوغي كبي وايمان هو الروح دن روح باقيدر
بدنك موتيله متغير اولماز ديمشدر بعض علما بو تقريره طعن ايدوب ايتديلر باشده كه
اول حضرت ميت دكلدر زيرا جميع انبيا صلوات الله عليهم اجمعين قبرلرنده صاغلردر
امدي وصف نبوتي روحيله جسدنده معا ثابتدر الان باقيدر ديديلر وامام قشيري
قدس الله سره العزيز بيورركه حق تبارك وتعالى اخبار ايدوكنده ارسلناك ديمشدر يا
خود بلغ عني بيورمشدر پس اول حضرت وجوه كلدين رسول ايدي وحالا نومنده
والى الابد رسولدر زيرا حق تعالينك كلامي باقيدر وقديمدر كلام الله حسبنجه رسالتي
دخي ازلي وابديدر وكلام قديمله ثابت اولن ارسال باطل اولمق محالدر امدي رسالت
ثابت ودائمدر ديمشدر سبكي رحمة الله عليه طبقاتنده ابن فوركدن نقل ايدوب
رسول الله صلى الله عليه وسلم قبرنده حي در ابد الاباد حقيقة رسول الله در مجازا
دكلدر بويله تصور اولنماية كه رسالتي مجازا اوله ديمشدر وجمله شواهد رسالتدن بري
دخي بو آية كريمه در كه هو الذي بعث في الاميين رسولا منهم يتلوا عليهم آياته
ويزكيهم ويعلمهم الكتاب والحكمة وان كانوا من قبل لفي ضلال مبين ديو بيورلشدر
امييندن مراد طائفه عربدر بو وصفيله ذكردن مقصود آنلره تنبيه دركه بو نعمت عظيمه نك
قدرين بيلهلر وملاحظه ايدهلر كه كندولر بر آلاي كتابسز طائفه ايكن اهل كتاب كبي ايلنوب
نبوت آثارندن اصلا نصيبه يوغيكن باري تعالى حضرتي كندولره بو رسول كريم ايله بو كمال
قديمي نتيجه عطا قيلدي حتى افضل امم اولوب امم سالفه دن ضالي اولانلردن ضلالتن
ادراك ايديلر ورسول الله حضرتي كندولردن اولمغله ايكي فائده واردر بري بودركه
اول دخي كندولر كبي امي ايدي هركز كتاب اوقومش ايدي يازمش ايدي نته كم
حق تعالى جل وعلا وما كنت تتلوا من قبله من كتاب ولا تخطه بيمينك اذا لارتاب
المبطلون بيوردغي بو معناده بو دخي واقع اولماش ايدي كه كندولر آرالرندن چقه كيده
بر آخر يرده اقامت ايليه حتى آنده اوقودي اوكرندي ديمكه قابل اوله بلكه قرق ياشن
تمام ايدنجه آرالرنده ايدي آخر الامر بر كتاب مبين ودين كزين وشريعت بهتريني كتوردي

عقلای

عقلاي جهان وفصحا وبلغاي دوران دنك وحيران وسركردان قالوب معارضه يه امكان
بولميافده اول حضرتك صدق نبوتنه برهان عظيم حاصل اولدي بر فائده دخي بودركه
اول امي لر خصوصا اهل مكه اول حضرتك نسبني وشرفني وصدقني وامانتني وعفتني
يعني محرمات دن پرهيزكارلغني خوب بيلورلردي اول سنه كلنجه آرالرنده بو اوصاف حميده ايله
متعارف ايدي وهركز عمرنده كذب ايتمك واقع اولماش ايدي بركمسنه كه عمرنده يالان سويليه ويني
آدمدن كسيه افترا ايتمك واقع اولمايه ده واره حق تبارك وتعالى يه حاشا افترا ايليه تكري تعالى
بزه صلات فرض ايلدي وصوم وزكات فرض ايلدي وساير احكامدن نه ايسه بويله بيوردي
ديه بو احتمال عقلي دكلدر آنوكيچون ايدي كه هرقل مكتوب شريفي وارد اولدقده اولانلردن
سؤال ايدوب بو خصوصلرده نتيجه در ديدي وصدقني دعواي نبوت ورسالتنه بونلر ايله استدلال
ايتدي وبالجمله آندن يالان كلدوكن بيلمزلر ايدي حق تعالى جل ذكره اكا خطاب ايدوب فانهم
لا يكذبونك بيوردغي اولدر يا محمد تحقيقا آنلر سني تكذيب ايتمزلر صدقكي بيلورلر انكار ايدرلر
ديمك اولور روايت اولنور كه مشركين دن بركمسنه آيتدي والله يا محمد سن بزه هركز يالان سويلمك
واقع اولمشدر كه بكون بز ساكه كذب ايله تهمت ايده وز ولكن اكر ساكه تابع اولورسق يوزمزدن آواره
اولمق لازم كلور ديدي آندن بو آيت نازل اولدي بو سلخ ابن عباس حضرتندن بويله روايت اولنمشدر
ومقاتلدن مرويدر كه حارث بن عامر خلق ايچنده اول حضرتي تكذيب ايدردي اما اهل بيتي آرامنده
وارديغنده ما محمد من اهل الكذب ديردي آنلر محمد كذب ايله ملندن دكلدر ديو سويلردي بو دخي
روايت اولنمشدر كه مشركلر كوردكلري زمانده انه لنبي ديرلردي وحضرت علي دن كرم الله وجهه
مرويدر كه ابو جهل لعين رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه آيتدي بز ساكه يالانجي سن
ديمزز اما اول كتوردكك نسنه يي تكذيب ايدرز ديدي آندن بو آيت كريمه نازل اولدي
ديمشدر اكر سؤال اولنوب حق تبارك وتعالى ولقد كذبت رسل من قبلك بيوردي يعني والله
تحقيقا سندن اول رسوللر تكذيب اولندي ديدي و بو بر آيته دخي فانهم لا يكذبونك بيوردي
اولكي دن فهم اولنان بودركه حق تعالى اول حضرتي تسليه ايدوب سني تكذيب ايتدكلرينه محزون
اولمه سندن اول كلن رسل تكذيب اولنمشلردر خلقك شاني بودر ديمك اولور ايكنجي قولدن

فهم اولنان بودرکه اول حضرتی تکذیب تمیه لری بونلرک ما بینی نتیجه جمع اولنوردیلور رسم
جواب بودرکه کفار ایکی قسم ایدیلر برقسمی بو ایدیکه بلمزلردی اول مرتبه ده فهم ایده ممثلا ایکی
جهل لری سببیله تکذیب ایدرلردی صکره دن انکلدکلری کبی ایمانه کلدیلر بر قسمی دخی بویله ایدیکه
بلورلردی اما عناداً وحقداً سعی ایدرلردی مثلا ابوجهل کبی بونلرده حقیقة تکذیب یوغیدی فانهم
لا یکذبونک بیورلدیغی بونلره کوره ایدی توبیخه جملهسنه کوره دکل ایدی حاصلی آیتلرک
بری برقسمه کوره وبری آخر قسمه کوره اولور تنبیه اولنورکه برکون ابوجهل لعین پیغمبر علیه السلام
حضرتنه راست کلدی دخی مصافحه ایلدی یاران آیتدیلر سن محمد ایله مصافحه ایلرمیسن دیدیلر
آیتدی والله بن بلورم که اول پیغمبردر اما بز تبعین واقع اولدی بنی عبد منافه تابع اولق
دیدی یعنی بتعییدن تجرم توبیخه نبوتن بلورم دیدی قرآن عظیم بو رسول کریمک صدق
نبوت وتحقیق رسالتنه دلالت ایدن آیات کریمه ایله مملودر حق سبحانه وتعالی نک کمالنه
حکمته لایق اولورکه کندو یه عظیم کذب ایله افترا ایدن کسنه حالنه تقویه حقندن کلیه بلکه انواع تأیید
ونصرتلر ایدوب کلمه سن اعلا وقدرین بلند ایلیه ودعالرین مستجاب ایدوب اعداسین هلاک
ایده واکر بو عقل لرجالت اولاجق آیات ومعجزات اظهار ایلیه بو جمله ایله اول کشی حاشا کاذب
ومفتری اولدیغی زمین ده فساده سعی ایده هرکز اهل عقل اولن بونی جایز کورمزکه بویله
اولنه حاشا وکلا تکری تعالی حضرتنده عجز وقصور یوقدرکه جناب کبریاسنه لایق اولمیانی
کندو یه نسبت ایده لر دخی انتقامدن عاجز اوله آنوک جمیع اشیایه علمی محیط اولدوغی ومجموع
ممکناته قدرتی شامل اولدوغی وعزت وحکمتی وجمیع صفاتنده کمالی تصور ایدن بلورکه
بویله اولمق ممتنعدر بو احتمالی ویرن حق تعالی نک معرفتندن ابعد مخلوقاتدن بلکه انساندن
وکلدر اخس حیواناتدر قرآن عظیمده بو طریق اوزره استدلال چوق واردر اولمشدر بو طریق
خواص طریقیدر بلکه اخص خواص طریقیدرکه آنلرک شانی استدلال بالله علی افعاله قلقدر
یعنی جناب عزته آشنا لردر آنکا لایق اولان فعلی بلورلر ولایق اولمیانی بلورلر آنکا کوره حکم
ایدرلر حق جل وعلانک مقتضی کمال حکمت وقدرتی بودرکه کندو یه کسه افترا ایتمکه قادر
اولمیه بو معنادندرکه ولو تقول علینا بعض الاقاویل لاخذنا منه بالیمین ثم لقطعنا

منه

منه الوتین بیورمشدر حاصلی اکر بزم اوزرمزه بعض یالان یکلش سوزلر سویلیوب افترا
ایلیدی بز آنی هلاک ایدردک دیمک اولور بو قول شریف موجبنجه اکر افترا واقع اولیدی
ابقا اتمیدی وعبادنه عبرت ایچون مفتری نک حقندن کلیدی ودخی بیورمشدرکه ام یقولون
افتری علی الله کذبا فان یشاء الله یختم علی قلبک بونک حاصلی کفار اول حضرت ایچون
دعوای نبوتله یالکز قرآنله تکری تعالی حضرتنه افترا ایتدی دیدیلر ایسه حق جل وعلا انوک
سیلندن افترایی استبعاد ایدوب بیورر که انکا جرأت ایتمزلا شول کسنه که اهل بصیرت وصاحب
معرفت اوله اول جرأت ایتمز دیمک اولور ودخی بیورمشدرکه وما قدروا الله حق قدره اذ
قالوا ما انزل الله علی بشر من شیء حاصلی رحمتنه وقوللره نعمت ایلمه ده تکری تعالی نک حقی
معرفتیله بلمدیلر شول حین ده که وحی وبعثت رسلی انکار ایدوب الله تعالی بشر اوزرینه هیچ
بر نسنه انزال ایتمدی نه وحی کوندردی نه پیغمبر کوندردی دیدیلر بونلر خود حق تعالی نک نعمت
عظیمه لرندندر دیمک اولور یا خود کفار خشم ایلمه ده وشدتله طوتمقده الله تعالی نک حقی
معرفتیله بلمدیلر بو سوزی سویلدکلری زمانده دیمکدر قاضی رحمة الله علیه ذکر اولنان ایکی
وجه اوزره تفسیر ایتمشدر علی کلا التقدیرین انزال قرآن وارسال رسلی تکذیب ایدنلری تجهیل
وتکفیردن بیان اولنمشدر که الله تعالی حضرتن کاذب ومفتری یه نصرت وتأیید ایلمز وانلره
معجزات اظهار ایدرمز نته ایلیه آنوک حالی نتیجه اولسه کرکدر ودخی بیورمشدر اولم یکفهم
انا انزلنا علیک الکتاب یتلی علیهم ان فی ذلک لرحمة وذکری لقوم یؤمنون بونک حاصلی
بودرکه کافرلر لعنهم الله تعالی بی ادبانه سؤال ایدوب چونکه پیغمبردر نیچون انکه دخی ناقهٔ صالح
وعصای موسی ومائدهٔ عیسی کبی آیتلردن بر معجزه انزال اولنمز دیمشلر ایدی حق تعالی رسولنه
امر ایدوب یا محمد سن ده که آیات حق تعالی قتنده در دیلدوکی کبی انزال ایدر بن آیاته
مالک دکلم که استدوکمزی کتوروب اظهار ایدم بنم شانم انذاردر دیمکدر انما انا نذیر وانذاری
تکری تعالی ویردوکی آیات ومعجزات ایله اظهار ایتمکدر بنم غیری نسنه الومدن کلمز دیو بیورمشدر ایکی
صکره بیوردیکه سؤال ایتدوکلری شیئدن آیت معینه آنلره بو کفایت ایتمزمیکه سانکه بز کتاب
انزال ایتدک دائما اوزرلرینه تلاوت اولنور آنلردن اول کتاب طلب معارضه ایدن اولدوغی حالده

پس اول کتاب که بز سا که انزال ایتدوك دائما آنلر ایله بیله در زیرا سایر معجزات کبی منقضی اولوب کیتمز
یاخود یهود اوزره تلاوت اولنور سنك وصفکدن و دینك وصفندن التوریة اولانی تحقیقله
دیکاولور یعنی آنلره تلاوت اولنور کتابلرنده بولدقلری وصفکی و دینك وصفنی تحقیق
واثبات ایلر کتابلرینه مطابق کلور آنلره بو آیت بو معجزه کفایت ایتمزمی دیمکدر آندن صکره بیوردیکه
قل کفی بالله بینی وبینکم شهیدا یعلم ما فی السموات والارض یعنی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه امر ایتدی بنمله سزوك مابینکزده اول الله که سموات وارضده
اولنلری عالمدر اول شاهد یتر دیه یعنی صدقمه تکری تعالی شهادتی کفایت ایلر حال بوکه
بنی معجزاتیله تصدیق ایتدی بنم صدقمی و سزوك معاندلکزه وتکذیب ایتدوککزی اول بلور
اول شاهد اولدوغی بکا یتر دیمکدر پس باری تعالی عز شانه جمیع اشیایه عالم اولیجق
آنوك شهادتی شهادتلرك اصدق واعدلی اولور زیرا شهادت ایتدوکی نسنه یه علم تام محیط ایله
شهادت ایلر ودخی شو شاهد رسالتدن بری بو آیت کریمه در که انا ارسلناك شاهدا ومبشرا
ونذیرا وداعیا الی الله باذنه وسراجا منیرا دیو بیورلشدر معناسی یا محمد تحقیقا بز
سنی ارسال ایتدوك مبعوث اولندوغك کسنه لر اوزره شاهد اولدوغك حالده یعنی
آنلروك تصدیقلرینه وتکذیبلرینه وضلاللرینه ونجاتلرینه شهادتك مقدر اولدوغی حالده
ارسال ایتدوك دیمکدر شاهدا حال مقدره در ما بعدنه اولان منصوبات دخی کذا
معطوفلردر وداعیا الی الله دیمک الله تعالی نك اقرارینه وتوحیدینه وصفات الله دن شول
نسنه لرکه آنلره ایمان کتورمك واجبدر آنلره دعوت ایدیجی دیمکدر وسراجا منیرا بیورمقدن
مراد ظلمات جهالده آندن ضیا آلنور وبصیرتلر انواری آنوك نور نبوتندن اقتباس اولنور دیمکدر
والحاصل سن شول افضل پیغمبرسن که بز سنی خلقه ارسال ایتدوکمزده شاهد وبشیر ونذیر
وداعی الی الله وسراج منیر اولاجغك مقرر ایدی دیمکدر وبیورشدرکه وقتا کیم حق تبارك وتعالی
اول حضرتك وحدانیتنه شاهد قلدی سنك وحدانیتده آنی مدعی قلدی زیرا شاهد
مدعی اولمز ودعوی شول یرده اولور که خلاف ظاهر اوله وحدانیتی ایسه اظهر من الشمس در
پس محل دعوی اولمدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم کندوسی نبوت دعواسن ایتدوکده

تکری تعالی اول حضرتك شهادتندن عوض کندو دخی آکا شهادت ایدوب والله یشهد انك
لرسوله دیو بیوردی یعنی حق سبحانه وتعالی شهادت ایدر که تحقیقا سن آنوك رسولی سین
دیمکدر ودخی بو قبیلدندر که حق جل وعلا بیورمشدر ویقول الذین کفروا لست مرسلا
قل کفی بالله شهیدا بینی وبینکم ومن عنده علم الکتاب یعنی کافرلر سن مرسل دکلسن
دیرلر یا محمد سن آنلره دی که بنمله سزوك آرا کزده حق تعالی حضرتی شاهد یتر ودخی شول
کسنه که علم قرآن آنوك قتنده در یعنی قرآن عظیمه وآنوك معجز نظمنه عالمدر آنوك شهادتی
کفایت ایدر دیمکدر وعلم الکتابدن مراد احتمالدرکه علم توریت اوله واکا عالم اولان عبد الله بن سلام
وآنوك امثالیدر یعنی بونلر توریتده کورمشلردر بلورلرکه بن حق رسولم دیمك اولور واحتمالدر
که علم لوح اوله واکا عالم اولان باری تعالیدر یعنی شول کسنه که مستحق عبادتدر ولوحده
اولانی آندن غیری کسنه بلمز بنم آرامزده اول شاهد یتر متقی من کاذب ایسه اول جزاسن
ایلیه دیمك اولور ودخی قل ای شیء اکبر شهادة قل الله شهید بینی وبینکم بیورمشدر
ودخی لکن الله یشهد بما انزل الیك انزله بعلمه والملائکة یشهدون وکفی بالله شهیدا
بیورمشدر ودخی والله یعلم انك لرسوله دیمشدر وسورة الفتح ده محمد رسول الله
دیو بیورمشدر بو جمله آیات کریمه ده حق سبحانه وتعالی اول حضرتك رسالتنه شهادت
ایدوب کفار معاندین اوزره حجت اقامت ایلمشدر ودخی هو الذی ارسل رسوله بالهدی
ودین الحق لیظهره علی الدین کله وکفی بالله شهیدا بیورمشدر یعنی اول الله تعالی شول
تکریدر که رسولنی هدایت ودین اسلام ایله کوندردی تاکیم آنی ادیان مختلفه اوزره غالب ایلیه
مشرکلر ومنکرلر واهل کتاب دینلرینه غالب قلا دیمکدر وغالب ایتمک دخی یا بودرکه اول ادیاندن
حق اولانی نسخ وباطل اولانك فسادین اظهار ایتمکله اوله یاخود آنلروك اهلی اوزرینه دین
اسلام اهلنی مسلط قلمغله اوله زیرا اهل دیندن هیچ بر طائفه یوقدر که اهل اسلام آنلره
غالب اولمایه وکفی بالله شهیدا بیوردوغی حق تعالی حضرتی وعده قلدوغی کا ثبات ایدوکنه کندو
شاهد یتر دیمکدر یاخود اظهار معجزه ایله رسولك نبوتنه شاهد یتر دیمکدر قاضی رحمة الله علیه
بویله تفسیر ایتمشدر وحق سبحانه وتعالی نك شهادتی قبیلندندر که مؤمن قوللرینك قلوبنه

کلامنه و دخی نه تصدیق جازم و یقین ثابت و طمأنینت و سکون و ودیعت ایتمشدر تحقیقا
حق جل و علا قلوبی قبول حق ایچون خلق ایتمشدر اصل خلقت و فطرت مقتضاسی حقی قبول ایدوب
و آکا اطاعت و انقیاد و اطمینان و محبت دروغ و کذب و باطلدن نفرت ایدوب بغض و عداوت
ایلمکدر اگر فطرتلری حالتی اوزره قالوب ضلالته مقارن اولمیالردی حقدن غیری نسنه‌یی
اختیار و قبول ایتمیه‌لردی آنوکیچوندر که حق تبارک و تعالی خلقی تفکر و اندیشه‌یه دعوت ایدوب
أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا بیورمشدر یعنی قرآن عظیمی تدبر و تفکر ایتمزلرمی
آنده اولان مواعظ و زواجر و وعید عصاتی تأمل ایتمزلرمی تا که معاصی‌یه اقدام ایتمیه‌لر یوخسه
قلبلرده کلیدلری واردر که ذکری واصل اولمیا آنلره دیمکدر بوندن فهم اولنور که بر کمسنه که حقی
تأمل ایله قرآن عظیمی تلاوت و قرائت ایلسه فطرت سلیمه‌سی حسبیجه اول حق ایدوکنه و من عند الله
ایدوکنه علم ضروری و یقین جازم حاصل ایدر امور وجدانیه‌دن سایری نتیجه‌سیله اموره لذتی
نتیجه تعقل ایدرسه اول قرآن عظیمک دخی من عند الله اولوب جبرئیل امین لسانیله محمد مصطفی
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه ارسال اولنمش ایدوکن شویله تعقل ایدر دیمکدر زیرا آنک ملکه‌سی هوا و علت
کلیدلرین کیدرمکه سعی ایدرکدر قلبی مفتوح اولدقدن صکره غیره احتیاج قالمز بالذات ادراک ایدر بیک
اولور بو شاهدکه حق سبحانه و تعالی قلب انسانی ده خلق ایتمشدر جمیع شواهدک اعظمی دخی و بنه
بو آیت کریمه‌ده قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا بیورلمشدر معناسی فخر عالم
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه امردر که آدم اوغللرینه بن حق تعالی حضرتلرینک جمیعکزه رسالت
اولنمش پیغمبریم دیو بیوره بو آیت کریمه اول حضرتک مجموع بنی آدمه مبعوث ایدوکنه دلیلدر
نطق ایتدی یهوددن عیسی یا اصفهانی اتباعی کم آنلره عیسویه دیرلر آنلر ایدرلر محمد صادقدر
اما طایفه عربه کوندرلمشدر بنی اسرائیله مبعوث دکلدر دیرلر بو آیت کریمه آنلرک قولنی
ابطال ایلدیکندن ایرا تکری تعالی يَا أَيُّهَا النَّاسُ بیوردی و بو جمیع بنی آدمه متناول بر خطابدر
آندن صکره إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا بیوردی اقتضا ایلر که جمیع ناسه مبعوث اولمش پیغمبر
اوله بو دخی ظاهر و ثابتدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم ثقلینه مبعوثم دیو دعوی
ایلدی و آمدی رسول حق ایدوکن تسلیم ایدنلره لازم کلور که کافه ناسه مبعوث ایدوکنه

ایمان

دعوتسنده

ایمان کتوره‌لر زیرا رسول حق اولن کذب ایتمک محالدر رسالتنی تصدیق ایتدکدن صکره جمیع
آنی تصدیق لازمدر غیره مجال یوقدر بو مرتبه مقرر اولدقدن صکره معلوم اولدی که آیت کریمه یعنی
قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا قول شریفی بعضیلر قتنده عام مخصوصدر و بعضیلر
دخول تخصیصی انکار ایتمشلردر اما اول فرقه تخصیص داخل اولدوغنه ایکی وجه ذکر ایتمشلردر
بری بودر که ناسه رسول اولدیغی مکلف اولسه‌لر اما جمله مکلفیندن اولمسه‌لر آنلره رسول
دکلدر زیرا که دولری صلی الله علیه وسلم بیورمشلردر که رُفِعَ الْقَلَمُ عَنْ ثَلَاثٍ عَنِ الصَّبِيِّ حَتَّى
يَبْلُغَ وَعَنِ النَّائِمِ حَتَّى يَسْتَيْقِظَ وَعَنِ الْمَجْنُونِ حَتَّى يُفِيقَ یعنی اوچ طائفه‌دن قلم تکلیف مرفوعدر
نابالغ اوغلاندن مرفوعدر تا که بالغ اولنجه و نائمدن مرفوعدر تا که اویانجه و مجنوندن
مرفوعدر تا که عقلی کلوب افاقت بولنجه حاصلی بونلر معذورلردر دیمکدر بر وجه دخی
بودر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم هر کسیکه خبری واصل اولمشدر آنلره رسولدر شویله که
اقصای ارضده بر طائفه تقدیر اولنسه که هرگز معجزاتی و شریعتی و خبری ایشتمش اولمسه‌لر
متابعت امکانی اولماسه آنلر اقرار نبوتیله مکلف دکلدرلر امام مسلم رحمه الله تعالینک ابو هریره رضی الله عنه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت ایلدیکی وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ
مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ يَهُودِيٌّ وَلَا نَصْرَانِيٌّ ثُمَّ يَمُوتُ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَّا كَانَ مِنْ أَصْحَابِ
النَّارِ بیورمشلردر حاصلی بودر که اول حضرتک بعثتنی استماع ایدنلردن هر فرده و آنلرک
کتوردکی قرآن و اسلام و شریعت و احکام شریفه جمله‌سنه ایمان کتوره اگر استماعدن صکره ایمان
کتورمدین وفات ایلسه اهل جهنم اولور بوندن بطریق المفهوم اخذ اولنور که شول کمسنه‌لر که استماع
ایتمدیلر و دعوت اسلام آنلره یتشمدی آنلر معذورلردر تا که قول صحیح اوزره قبل ورود الشرع
حکم یوقدر ایدوکی علم اصولده مقرر اولمشدر و بو حدیث شریفه رسول الله حضرتلرینک رسالتی
جمیع مللی نسخ اولدوغنه دلالت واردر فی الجمله شواهددن بری دخی بودر که حق سبحانه و تعالی
يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ بیورمشدر یعنی یهود و نصاری
اهل کتابه خطاب ایدوب تحقیقا بزم رسولمز سزه دینی بیان ایدر و اول دخی حالده رسللردن فترت
حیننده و انقطاع وحی زماننده کلدی دیمکدر زمان فترت ایکی رسول مابیننه دیرلر نوبرادة

زمان رسولدن خالی یکن کلدی دیمکدر و بو فترت نه مقدار زمان ایدوکنه یعنی عیسی علیه السلام
ایله رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک ما بینلرینه نه قدر زمان کچدوکنه اختلاف اولنمشدر
نهدی و قتاده دن بر روایتده آلتی یوز ییلدر امام بخاری رحمه الله علیه سلمان فارسیدن و قتاده
دن بش یوز آلتمش ییل روایت ایتمشدر و ضحاکدن دورت یوز اوتوز ییل و قرق ما بینی دردیمشدر
و ابن عساکر شعبیدن نقل ایتدوکی اوزره طقوز یوز التمش اوچ ییل در دیمشدر و عماد الدین
ابن کثیر رحمه الله علیه ایدر مشهور بودرکه آلتی یوز ییلدر و بو فترت آخر انبیاء بنی اسرائیل
اولان عیسی بن مریم ایله آخر انبیاء بنی آدم علی الاطلاق اولان محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینک زمانلری ما بینیدر نتهکم صحیح بخاریده ابو هریره دن رضی الله عنه مرفوعا
روایت اولنمشدرکه ان اولی الناس بابن مریم لانا لانه لیس بینی وبینه نبی دیو بیورلشدر
حدیث شریف صریحا دلالت ایلرکه فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلریله عیسی علیه السلام
ما بینلرنده اصلا پیغمبر کلمامش اولا و قضاعی وغیری ما بینده خالد نام ذاتلو بر پیغمبر کلمشدر دیدکلری
بو حدیث شریفله رد اولنمشدر زیرا ما بینده پیغمبر یوق ایدوکی بونکله ثابتدر مؤلف رحمه الله علیه
بونلری ذکر ایتمشدر اما قاضی بیضاوی رحمه الله علیه تفسیرنده ایدر زمان فترت که حضرت
عیسی ایله محمد مصطفی صلوات الله علیهما ما بینلرینک ما بیننده ن عبارتدر بر قولده آلتی یوز
ییل ایدی و بر قولده بش یوز آلتمش طقوز ییل و دورت پیغمبر کلمش ایدی اوچی بنی اسرائیلدن بری
عربدن ایدی خالد بن سنان ایدی دیمشدر زیرا قاضی رحمه الله علیه ابو هریره حدیثنه
اطلاع و صحتنه تسلیم ایتدوکدنصکره لیس بینی وبینه نبی قول شریفنی نبی مرسل معناسنه
حمل ایتمک کرکدر ولکن ضعفدن خالی دکلدر و آیت کریمه ده اهل کتابه امتنان واردر یعنی
آثار وحی عالمدن ناپدید اولدوغی زمانده و جهان ظلمات کفر و عصیان ایله طولدوغی حینده سزه
محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمی کوندردم با وجود که وحی و بعثت رسول بر نسنه در که عالمک
بوندن آرتوق احتیاج اولنور نسنه یوقدر ایدی بو احسانی بیلسز و شکرینی ادا ایدیسز
دیمک اولور و منه اول حضرتک امتی حقنده ایتدوکی سعی و ابلاغ وجد و اهتمامی بو آیت کریمه ده
بیان ایدوب بیورمشدرکه لقد جاءکم رسول من انفسکم عزیز علیه ما عنتم حریص

عليكم

علیکم بالمؤمنین رؤف رحیم یعنی تحقیقا سزه کندو جنسکزدن کندو شکلکز بر عربی
رسول کلدی که سزوک شرک و معاصی برله کناهلو اولدوغکز کوچ کلور شدتلو کلور سزک
ایمان و صلاح ثانوکزه حریصدر و مؤمنلره قتی اسرکیجی و ترحم ایدیجیدر دیمکدر قاضی رحمه الله
بویله دیمشدر و حضرت حسن بصری قدس سره العزیز عزیز علیکم ان تدخلوا النار
حریص علیکم ان تدخلوا الجنة دیو بیورمشدر یعنی آیت کریمه دن مراد سزه شول اصل رحیم
کریم کلدی که ناره دخولکز اکا شدید و دشواردر و جنته دخولکزه حریصدر دیمک اولوردیدی
و بزوم فلاح و نجاتموزه حریص اولدوغندن ایدی که شول نسنه که بزه ابلاغ قصد ایدوب
بزم آنی فهم ایتدکومز مراد ایدینوردی آنه بزه کندو منزلنجه خطاب ایتمز ایدی بزم مرتبه
و منزلتمزجه خطاب ایلردی نتهکم قصیده برده صاحبی رحمه الله علیه بو معنایه اشارت ایدوب
بیورمشدر لم یمتحنا بما تعیی العقول به حرصا علینا فلم نرتب ولم نهم یعنی بزی
اصلاح و ارشاده حریص اولدوغیچون عقللر متحیر اولیاجق نسنه لرله امتحان ایتمدی بزدخی
آنوک بزه القا ایتدوکلری امورده شک و تحیر ایتمدک و شبهه ایتمدک دیمک اولور حق تبارک و تعالی آنی رحمة
للعالمین اولماغیچون ارسال ایتمشدر فهم اولنمین نسنه تکلیف ایله رحمة جمع اولمز و بزی طریق
حقه هدایت ایتمکه حریص ایدی که چوق زمانه بزه تفهیم ایچون محسوسات ایله تمثیل ایدردی
و بو اسلوب طریقه قرآن عظیمده کتاب و سنت تتبع ایدن کمسنه لر بو قبیلدن نیجه عجایبه
مطلع اولورلر و حق سبحانه و تعالی آیت کریمه ده اول حضرتک حرصنی امت دعوتک اسلامینه نسبت
مساوی قیلدی و رأفت و رحمتنی مؤمنینه مخصوص قیلدی و آیت کریمه ده من انفسکم بیوریلکه
من انفسکم بیوریلدوغنده بعض نکته بیان ایدوب احتمالدر که مراد الله اول حضرتک جنسندن
بزدن اولوب روح مقدس ایله بزدن اولمغه اوله دیمکدر یعنی بزه مماثلتی صورة اوله معنی اولمیه
فی الحقیقة روح پاکی بزم ارواحمز قبیلندن اولمیه دیمکدر و دخی وما ارسلناک الا رحمة للعالمین
بیورمشدر رحمة منصوبدر که مفعول له اولا بو تقدیرجه معناسی یا محمد بز سنی ارسال ایتمدک
الا عالملره رحمت ایچون ارسال ایتدک دیمکدر و کفاره رحمت اولدوغی بونلرک زمان شریفنده
برکفه دن و ممنون و خنزیر و سائر حیوانات صورتنه ممسوخ اولمقدن و کوکلی عذاب دنیویدن

امیننن اولدقلری ایچون دیدیلر وجائزدرکه حال اولمق اوزره منصوب اوله نفس رحمة قصداً للمبالغه
مقصود اوله معناسی بز سنی ارسال ایتدوك الا عالملره رحمت اولدغك حالده ارسال ایتدوك
دیمك اولور وجائزدرکه حذف مضاف تقدیری اوزره اوله یعنی ذا رحمة دیمك اوله یاخود راحم
معناسنه اوله بو تقدیر اوزره عالملره رحمت صاحبی اولدوغك حالده و ایشك ایچون اولدوغك حالده
ارسال ایتدوك دیمك اولور ابو بکر بن طاهر قدس سره دن منقولدرکه الله تعالی حضرتی محمد
مصطفی علیه الصلوة والسلامی رحمتله مزین ایتمشدر اول حضرتك وجودی و جمیع شمایلی
و صفاتی خلقه رحمتدر بر کمسه که آنوك رحمتدن بر جزئی نسنه یتیشه اول کمسه ایکی جهانده
هر مکروهدن نجات بولوب هر مطلوب و محبوبه واصل اولوردی بیورمشدر و ابن عباس رضی الله عنهما
بیورمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم جمیع بر و فاجره رحمتدر زیرا هر پیغمبری تکذیب
ایدنلر هلاك اولمشلردر و بو حضرتی تکذیب ایدنلر موته یاخود قیامته تأخیر اولنمشلردر و تصدیق
ایدنلره دنیا و آخرتده رحمت حاصلدر دیمشلردر و سمرقندی آیدر العالمین دیمك الجن والانس دیمكدر
و بعضلر لجمیع الخلق دیمكدر دیدیلر مؤمنلره هدایتله رحمتدر و منافقلره قتلدن امانله رحمتدر
و کافرلره تأخیر عذابله رحمتدر حاصلی بیوردقلری اوزره ذات شریفی بر رحمتدرکه مؤمنه
و کافره عام اولور نتکیم حق سبحانه وتعالی وما کان الله لیعذبهم وانت فیهم بیورمشدر و خواجه
عالم صلی الله علیه وسلم انا رحمة مهداة بیورمشدر حاصلی اول حضرتك [?] اوزرینه حق تعالی
حضرتی آنوك امتندن عذابی رفع ایتمشدر و امتندن دیدوکمز امت دعوتدن دیمكدر
و امت دعوت دیو اول حضرتك زمان بعثتندن قیامته دك کلن اشخاصه دیرلر کافر و مسلمان
جملهسی بونده داخل اولورلر و امت اجابت آنلره دیرلرکه آنکا ایمان و تصدیق ایتمش اولهلر و بعض
مؤمنلر دیمكدر و بعض العارفین بیورمشلردرکه جمیع انبیا صلوات الله علیهم رحمتدن خلق اولنمشلردر
و بزوم پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم عین رحمتدر دیمشلردر حاصلی اول حضرتك
بیانی و نصیحتی رحمتدر و دعاسی و استغفاری رحمتدر قبول ایتدوکی کمسنهلر بو رحمتلردن
بهرهمند اولدیلر و رد ایتدوکلری محروم اولدیلر اگر سؤال اولنوب نیجه رحمت اولورکه سیفیله
الاموالی مباح قلماغله کلدی دینلورسه انکا وجهله جواب ویرمشلردر بری بودرکه سیفیله کلدوکی

شونلکه

قبول کمسهلره کوره درکه تفکر و اندیشه قیلیوب عناد و استکبار اوزره اولانلر و بو معنی رحمت
اولمق غرضیله اغز کوزه ممنون سنکه رحمن و رحیم حق تعالی حضرتلرینك اسملریدر عاصیلره انتقام
ایلمز رحمن و رحیم اولدوغنه نقصان کلمز بر وجه دخی سابقا اشارت اولنان درکه سایر انبیانی
تکذیب ایدنلر هلاك اولدیلر باشلرینه انواع عقوبت و عذاب دنیوی کلدی بو حضرتی تکذیب
ایدنلرك عذابی آخرته تأخیر اولندی قاضی عیاض رحمه الله علیه شفاده حکایت ایتمشدرکه پیغمبر
علیه الصلوة والسلام جبریله ایتدی بو الرحمهدن سکاده بر نسنه یتیشدیمی جبریل علیه السلام
ایتدی نعم یتیشدی بن عاقبتامدن خوف ایدردم حق تعالی حضرتی بکا ثنا ایدوب ذی
قوة عند ذی العرش مکین مطاع ثم امین بیوردوغیله خوفم زایل اولوب امن حاصل
ایتدم دیدی و بو آیت کریمه یعنی وما ارسلناك الا رحمة للعالمین قول شریفی محمد مصطفی
صلی الله علیه وسلم جبریل علیه السلامدن افضل اولمغه مقتضا ایلدن زیرا دلیل قرآنی بزله
رحمة للعالمین اولدوغی ثابت اولیجق ملائکه خود عالمینده داخل اولدیلر لازم کلورکه آنلردن دخی
افضل اوله خصوص مذکوره متعلق دخی تفصیل سابقده ذکر اولنمش ایدی و دخی رسالت و نبوتی
دلالت ایدن آیات کریمهدن بری بودرکه حق سبحانه وتعالی ما کان محمد ابا احد من رجالکم
ولکن رسول الله وخاتم النبیین بیورمشدر و آیة کریمه اول حضرتدن صکره نبی کلمیه جکنه
نصدر آندن صکره نبی کلمیجك رسول کلمك بطریق اولی ثابتدر زیرا مقام رسالت مقام
نبوتدن اخصدر هر رسول نبیدر اما هر نبی رسول دکلدر نتکیم سابقا بیان اولنمشدر
امام ترمذی رحمة الله علیه روایتنده انس بن مالکدن رضی الله عنه مرفوعا وارد اولمشدرکه
ان الرسالة والنبوة قد انقطعت فلا رسول بعدی ولا نبی بیورلمشدر صریحا دلالت
ایلرکه رسالت و نبوت امری منقطع اولمشدر اول حضرتدن صکره نه رسول کلور و نه نبی
کلمك احتمالی واردر هرکز بریسی کلمك احتمالی دکلدر بخاری و مسلم و غیریلرده روایتنده جابر
رضی الله عنهدن مرفوعا روایت اولنمشدرکه مثلی ومثل الانبیاء کمثل رجل بنی دارا
فاکملها واحسنها الا موضع لبنة فکان من دخلها ینظر الیها فقال ما احسنها الا موضع
هذه اللبنة ختم بی الانبیاء علیهم الصلوة والسلام دیو بیورلمشدر والحاصل کندونك خاتم

الانبیاءِ وَ المُرْسَلینَ اولوب کندودن صکره بنی کلمیه‌جکنی تمثیل طریقیله تفهیم ایچون بویورمشدر که
بنمله سایر انبیانک علیهم السلام مثلی شویله‌یه بکزر که برکمسنه بر او بنا ایدوب تمام ایده و هر یرینی
دوزوب بلینه الا بر کرپوچ یری قاله اول اوه دخول ایدوب نظر ایدنلر نه کوزل یاپلمش الا شو کرپوچ
یری قالمش دیه انبیا صلوات الله علیهم اجمعین بنمله ختم اولندی دیو بیوردی امام مسلم رحمه الله
تعالی ابو سعید الخدری رضی الله عنه دن مرویدر که فَجِئْتُ فَاَتْمَمْتُ تِلْكَ اللَّبِنَةَ بیورمشلر
یعنی بن کلدم اول کرپوچ یرین تمام ایتدم دیمکدر حاصلی کندودن صکره پیغمبر کلمیه‌جکنی وجه
مشروح اوزره بیان بیورمشلردر تا که من بعد نبی کلمکه مجال و ماده قالمیه و غیر هر کس ادراک ایلیه
و بینه مسلم واتینه ابو هریره رضی الله عنه دن مرویدر که وَاُرْسِلْتُ اِلَی الْخَلْقِ كَافَّةً وَخُتِمَ بِیَ
النَّبِیُّونَ دیمشلردر یعنی مجموع خلقه ارسال اولندم و انبیا علیهم السلام بنمله ختم اولندی دیو
بیورمشلردر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه جمله تشریفات الهیه‌دن بری دخی بودر که
انبیا و مرسلینی آنونکله ختم ایدوب دین اسلامی آنونکله کامل ایتمشدر حق جل و علا کتاب کریمنده
و فخر عالم حدیث شریفنده من بعد پیغمبر کلمیه‌جکنی بیان بیوردقلری بودر که اول حضرتدن
صکره هر کیم بو مقامی دعوی ایلرسه کذاب و دجال و ضال و مضلدر و کثیر خلق عالمی اضلال ایلرلر
و شویله که بر کمسنه سحر و شعبده و انواع حیل ایله عادته مخالف بر نسنه اظهار ایلیه جمله‌سی فساد
و ضلال ایدوکن تعقل ایدنلر نبی اولمق احتمالن ویرمیه‌لر و سابقا اشارت اولنان اوزره آخر
الزمانده حضرت عیسی علی نبینا و علیه السلام کلدوکی بو قوله مخالف دکلدر زیرا شریعت محمدیه
اوزره اجرای احکام ایلیوب بو حیثیتدن اول حضرتک امتندن اولسه کرکدر مقصود حضرت
محمد مصطفی آخر انبیا صلوات الله علیه و سلامه آندن صکره کمسه پیغمبر قلنمز دیمکدر ابو حیان رحمه الله
ایدر برکمسنه که نبوت کسبیله حاصل اولور منقطع دکلدر دیه یاخود ولی نبیدن افضلدر دیه
اول زندیقدر قتلی واجبدر فصل رابع توریت و انجیل و سایر کتب متقدمه‌ده رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنک نبوت و رسالتیله ذکر جمیلی جریان ایتدوکنک بیانندندر نیته‌کیم
حق تبارک و تعالی کتاب کریمنده الَّذِینَ یَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِیَّ الْاُمِّیَّ الَّذِی یَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا
عِنْدَهُمْ فِی التَّوْرٰیةِ وَالْاِنْجِیلِ دیو بیورمشدر آیت کریمه‌ده صریحدر که اهل کتاب اول حضرتک

اوصافی

امرک نتیجه‌در تحقیقا سنی قلوب ناسده معظم و مکرم اولاسین انلر خوار و ذلیل و مغلوب اولا
سن انلر ملکلرین قتل و نهب و غارتله مستولی اولاسین دیمک اولور نوع ثانی حق تبارک
و تعالی اول حضرته صلی الله علیه وسلم انعام و اعطا ایتدوکی قدر عالی و شرف متعالی اوزره
ایلدوکی قسملرک بیانندهدر قال الله تبارک و تعالی وَالضُّحٰی وَاللَّیْلِ اِذَا سَجٰی مَا وَدَّعَكَ
رَبُّكَ وَمَا قَلٰی الی آخر السوره بو سوره کریمه‌ده حق تعالی حضرتی رسولنی ارضا ایتدوکی شیئی اعطا
قلدوغنه یمین ایتمشدر و بویله بیوردوغی اول حضرتک تصدیقنی متضمندر فی الحقیقه صحت
نبوت و جزای اخرویی اوزره قسمدر حاصلی نبوت و معاد اوزره قسمدر دیدیلر امام فخر رازی
رحمه الله علیه نقل ایتدوکی اوزره بعض مفسرین والضحی‌دن مراد اول حضرتک مبارک یوزی
و اللیلدن مراد مبارک صاچیدر دیدیلر امام فخر رحمة الله علیه بو معنایی تجویز ایدوب
بونده استبعاد یوقدر دیمشدر قاضی بیضاوی قدس الله روحه تفسیر شریفنده بویله بیورر که
ضحی‌نک اصل معناسی وقت ارتفاع شمسدر اوقات نهاردن بونی تخصیصک وجهی بودر که
نهار بو زمانده قوت بولور یاخود تکری تعالی حضرتیله موسی علیه السلامک کلامی بو زمانده
واقع اولدی و سحره‌یه بو زمانده مغالب اولوب سجده قلدوردی یاخود ضحی‌دن مراد نهاردر
اطلاق اسم الجزء علی الکل قبیلندن مجاز اولور اَنْ تَاْتِیَهُمْ بَاْسُنَا ضُحًی قول شریفی بیاتا مقابله‌سنده
ذکر اولنمق بو معنایی تأیید ایلر وَاللَّیْلِ اِذَا سَجٰی اذا سکن اهله دیمکدر لیل و نهار حق تعالینک
آیات عظیمه‌سندن اولمغین حق تبارک و تعالی بونلره قسم ایدوب یا محمد نهار و لیل حقیچون
مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰی دیو بیوردر ما ودعک جمله‌سی جواب قسمدر و ما قلی اکا معطوفدر
یعنی ربک سنی شول تودیع ایدیجی کمسنه‌نک قطعی کبی قطع ایتمدی و تخفیف دال ایله وَدَعَكَ دخی
قراءت اولنمشدر یعنی سنی ترک ایتمدی و دشمن طوتمدی دیمک اولور سبب نزولی سابقا
اشارت اولنان اوزره رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه بر قاچ کون وحی کلمدی اکلندی
آندن مشرکین لعنهم الله محمدی تکریسی ترک ایلدی و بغض ایلدی دیدیلر حق تعالی جل ذکره
بو سوره کریمه‌یی انلری رد ایچون انزال ایلدی لیل و نهار حقیچون یا محمد سنی ربک ترک ایتمدی
و سانکا بغض ایتمدی دیو بیوردی وَلَلْاٰخِرَةُ خَیْرٌ لَكَ مِنَ الْاُولٰی بیوردوغی آخرت سانکا دنیادن

ه
یار قصد خون من دارد بتیغ انتقام
هر کس از روز اجل ترسد من از روز وداع

خیر دردیکدر کاانده حق تبارك وتعالی وتقاکم اول حضرته وحی وکرامات ایله دنیاده نوا
خالی اولمدوغنی بیان ایلدی آخرتده بونلردن دخی اعلی واعظم کرامتلر وعده بیوردی یاخود سلطنتك
نهایت امرك بدایتندن ساکه خیرلودر دیمکدر زیرا اول حضرت صلی الله علیه وسلم دائما
رفعت وکمالده تصاعد وترقی اوزره ایدی حاصلکلام وکیده فضل وکراماتك زیاده اولماده در
دیمک اولور ولسوف یعطیك ربك فترضی بیوردی بر وعده درکه حق تعالی انکا اعطا
کمال نفس وظهور امر واعلاء دینه ودخی نهایتی کندودن غیری کمسه بلمدوکی عطیه لردن
آنی کیمین اظهار وافتخار ایتدوکی اشیایه شامل ومتناولدر حاصلی تبك ساکه اول قدر
انعام واحسان ایتسون که راضی اولسین ونه احسانلر ایله بخشون کتمیله کندودن غیری کمسه
بلمز دیمک اولور ولام لام ابتدادر حذف مبتدادن صکره خبره داخل اولمشدر تقدیر کلام
ولانت سوف یعطیك دیمکدر لام قسم دکلدر زیرا لام قسم نون تاکید اولمایجه مضارعه
داخل اولمان ولام ابتدا ایله سوف نك جمعی اول عطا البته حاصلدر هرحال اولاجقدر
اکرچه کم حکمته تأخیر اولندی ایسه دیمکه دلالت ایچوندر بو تفصیلدن مقصود سوره کریمه
انقسام ایدر تنقیسندن وعد قسمیدر زیرا برندن ممتاز اولدقدر چون آیه کریمه حسبنجه
حق تبارك وتعالی اول حضرته رضا حاصل اولنجه عطا قطعی وعده بیوردی هر نسنه که
آنی راضی ایلیه باری تعالی انکا عطا قطعاعه دلالت حاصل اولدی امت بعض جاهللر
بو معنی یه مغرور اولوب آیتدیلر چونکه حق تعالی پیغمبر علیه الصلوة والسلامه وعده
قلدی که آنی راضی ایدنجه عطا واحسان ایلیه لازم کلورکه امتندن بر کمسنه جهنمه داخل
اولمایه زیرا اول راضی اولمز کلدرکه امتندن برکشی جهنمه کیره دیدیلر بو غرور العیاذ بالله
اغواء شیطانیدندر زیرا رسول الله حضرتنك رضاسی تکری تعالینك رضاسنه
موافقدر حق سبحانه وتعالی کافرلری وعاصیلردن جهنمه مستحق اولنلری جهنمه ادخال
ایلر ورسول الله حضرتنه بر حد تعیین ایدر اول دخی عصات امتی حقنده شفاعت
ایلر نته کم متعدد اخبارده کلمشدرکه ان شاء الله تعالی پیغمبر علیه الصلوة والسلام حق تعالی یه
واونك حقنده رعایته جملدن نا عرفندن یارب بنم امتمدن کمسه جهنمه داخل اولدوغنه

اوصافنی توریت وانجیلده مسطور بولورلردی اکر بو واقع اولمیدی آیت کریمه آنلره بغایت تعرض
وبرتبدیله نه مناسبت کتابلرمزده اولمیانی سنو بنلکك معناسی ندر دیو قبول حقدن کمال اعراضله
اوزرینه اولورلردی باوجود که بعضی انصافه کلوب مسلمان اولدی وبعضی عناد اوزره مصر اولوب
کفرینده قالدی حال ندایدوکن بلمزدکلر ایدی اما حقی کتم ایدرلردی نته کیم حق جل وعلا
یکتمون الحق وهم یعلمون بیورمشدر وکتابلرنده اول حضرتك اوصافنی بولسه لر تبدیل وتغییر
ایدرلردی باری تعالی عز شانه یحرفون الکلم عن مواضعه بیوردیغی بو معنیدندر وآنکارلك نه
واردرکه لغت سریانیه ده اول حضرتك صلی الله علیه وسلم اسم شریفی مشفح در شفحادن آلنمشدر
الحمد لله دیمکدر استه لرشغا لامحادیرلر واول صفات که آنلر اقرار ایتدیلر یعنی شو صفتلو
اوزره برپیغمبر کلسه کرکدر دیدیلردن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنك
احوال واوصافنه وبعثتی زمانینه مطابق وموافق کلدی چونکه دیدکلری پیغمبر بودر کلدن
امدی بولسونلر کیمدرکه بو اوصاف ایله متصف اولوب آنلرانکا اطاعت وانقیاد ایتمش ولا لرده
اجابت قلمش اوله لر ودیدکلری اوزره شول صاحب الجملکه بابل ولایتی وآنده اولان اصنام آنوك
آلنده خراب ویباب اولمش اوله رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن غیری کیمدر آنی کوستر
وقصص واخبار که بز آنلروك کتابلرندن نقل ایدرز دائما آنلرینه موقوف بزدم نقل ایتدکلرمز
ایشیدکن انکار وتعییب بز کتابلرمزده بو دیدکوکز خبرلر یوقدر دیدکلری اعترافلرینه بلا دلیل
وطوتلوم که بز بو اخباری کتابلرندن نقل ایتمشوز قرآن عظیمه وارد اولان دلائل بزه کفایت
ایتمزمی کجملدن بعضی ذکر اولنان آیت کریمه لردر خبر ویرمشدر که رسول الله صلی الله علیه
حضرتنك احوال واوصافی توریت وانجیلده مسطوردر وحضرت عیسی علیه السلامدن
حکایةً انی رسول الله الیکم مصدقا لما بین یدی من التوریة ومبشرا برسول یأتی من
بعدی اسمه احمد بیورلمشدر معناسی بودرکه حضرت عیسی صلوات الله علیه وسلامه امتنه ایتدی
تحقیقا بن حق تعالینك رسولیم بنی سزه تکری تعالی کوندرمشدر شول حالده که بندن
ایلرو کلن کتاب توراتی تصدیق ایدیجی وبندن صکره کلن احمد اسملو رسولی بشارت ایدیجی
اولمدیمک اولور ونیته یهود ونصارایه خطابا یا اهل الکتاب لم تلبسون الحق بالباطل وتکتمون

بالحق وانتم تعلمون بیورلشدر یعنی یا اهل کتاب نیچون حقی باطل ایله اورترسز و حقی کزلرسز
حال بو که حقیقت نه ایدوکن سز بلورسز کتابلروکزده کورمشسز دیمک اولور و بنه بر آیت کریمه ده
الذین آتیناهم الکتاب یعرفونه کما یعرفون ابناءهم بیورلمشدر یعنی شونلر که بز آنلره کتاب
اعطا ایتمشوزدر محمد مصطفایی صلی الله علیه وسلم توریت و انجیلده ذکر اولنان حلیه سیله
بلورلر کندو اوغوللرینی حلیه لریله بلدکلری کبی دیمکدر حاصلی کتابلرنده ذکر اولنان صفت اوزره
پیغمبردن مراد رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی ایدوکن شویله بلورلر که هرگز شبهه لری
یوقدر دیمکدر و عنادلرنه سبب احتمالدر که کتابلرنده اوصاف مذکوره ایله موصوف اولان پیغمبر
بنی اسرائیلدن کلور دیو ظن ایتمش اولالر و حق تعالی وقتا که عطا ایتدی عربدن نسل اسماعیلدن
کوندردی بو یله واقع اولوب کندولردن کلمدوکی نسنلرینه کوج کلدی و جهالت بلاسیله
عناد و مخالفت اختیار ایدوب اول حضرتی تکذیب ایتمکه باشلدیلر لعنة الله علیهم اجمعین والحاصل
حضرت فخر کائنات صلی الله علیه وسلم اهل کتابی انواع حجج و بینات ایله کندو دینینه دعوت
ایدوب مسلمان ایتمکه سعی ایدردی هر نسنه که کندونک حقیتنه دلالت ایدوب دین اسلامه
هدایت ایلمه ده اقوی اوله آنلره آنی بیان ایدردی پس آیت کریمه ده بیوریلان واقعه مطابق
اولمسه وحشت و نفرتلری زیاده اولمغه باعث اولوردی مراد حاصل اولمزدی امدی حق و صدق
اولدوغیچون ایدی که علمای یهودک کبارندن عبد الله بن سلام و تمیم الداری و کعب الاحبار کبی
نیجه کسه لر انصاف ایدوب اسلامه کلدیلر و ابن عساکر رحمه الله تاریخ دمشقده محمد بن حمزه
بن عبد الله طریقندن اول دخی ابن سلامدن روایت ایتمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک مکه ده ظهورین ایشتدوکی زمانده کندو دیارندن چقدی دخی مکه یه کلدی فخر
کائنات حضرتنه ملاقات ایلدی خواجه عالم صلی الله علیه وسلم ابن سلامی نور نبوت ایله
تشخیص ایدوب ایتدی سن یثرب عالمی ابن سلام دکلمیسن اول دخی نعم دیدی آندن عین ویروب
ایتدی اول تکری تعالی حقیچون که توریتی انزال ایلدی بنم صفتمی کتاب الله ده بولورمیسن دیدی
ابن سلام ایتدی یا محمد بکا اوصافنی ذکر ایله ایشیدیم دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک مبارک اندامنه لرزه دوشوب مضطرب اولدی هماندم جبریل علیه السلام یتشوب

یتشوب سورهٔ اخلاصی اول حضرته تلقین ایتدی بسم الله الرحمن الرحیم قل هو الله
احد الله الصمد لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفوا احد دیدوکی کبی ابن سلام اشهد
انک رسول الله و ان الله مظهرک و مظهر دینک علی الادیان دیدی یعنی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک رسالتنه شهادت ایدوب تحقیقا حق جل وعلا سنی دشمنلرک
اوزرینه غالب ایلیجی و دینکی جمیع ادیان اوزرینه غالب ایلیجیدر دیدی اندن ایتدی تحقیقا
بن سنک صفتکی کتاب الله ده شویله بولورم که حق تعالی حضرتی یا ایها النبی انا ارسلناک
شاهدا و مبشرا و نذیرا انت عبدی و رسولی سمیتک المتوکل لیس بفظ و لا غلیظ و لا
سخاب فی الاسواق و لا یجزی بالسیئة مثلها و لکن یعفو و یصفح و لن یقبضه الله
تعالی حتی یستقیم به الملة المعوجة حتی یقولوا لا اله الا الله و یفتح به اعینا عمیا
و اذانا صما و قلوبا غلفا دیو بیورمشدر دیدی حاصلی رسول الله حضرتنه خطاب ایدوب
تحقیقا بز سنی شاهد و مبشر و نذیر اولدوغک مقدر اولدوغی حالده ارسال ایتدوک
سن بنم قولوم و رسولمسن سنک اسمکی متوکل قودم سن فظ و غلیظ دکلسن و بازارلرده صوتکی
ایلکز صوتیله خلط ایدوب ادبه مخالف وضع ایتمزسن و یرامزلغه یرامزلق ایتمزسن ولکن
عفو و اغماض و اعراض ایدرسن کیسنک کناهنه ناظر دکلسن و حق تعالی حضرتی آنی قبض ایتمز
ملت باطله آنونکله استقامت بولوب خلق لا اله الا الله دینجه و حق تعالی آنونک سببیله کور
اولمش کوزلری و صاغر قولقلری و پرده غفلتده قالان کوکللری فتح ایلینجه دیمکدر بو نظم
تغایر یسیر ایله صحیح بخاریده دخی وارد اولمشدر و آنی بویله ذکر که عطا بن یسار ایتدی عبد الله
بن عمرو بن العاص رضی الله عنه حضرتنه ملاقات ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلمک
صفتندن بکا خبر ویر دیدم نوله دیوب ایتدی والله رسول الله حضرتی قرآن عظیمده
واقع اولان صفتنک بعضیله توریتده وصف اولنمشدر آنده شویله در که یا ایها النبی انا ارسلناک
شاهدا و مبشرا و نذیرا و حرزا للامیین انت عبدی و رسولی سمیتک المتوکل لیس بفظ
و لا غلیظ و لا سخاب فی الاسواق و لا یجزی بالسیئة السیئة و لکن یعفو و یصفح و لن
یقبضه الله حتی یقیم به الملة العوجاء بان یقولوا لا اله الا الله و یفتح بها اعینا عمیا

وَاِذَا نا صُمًّا وَقُلُوبًا غُلْفًا بيورلشدر ديدى بونلك دخى مثالى ابن عساكر نقل ايتدوكنده
لَيْسَ بِفَظٍّ وَلَا غَلِيظٍ قولى قرآن عظيمده فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ
لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ قول شريفنه موافقدر فظ وغليظ ايكيسى بر معنايه در اول حضرتده هركز
غلظت يوغيدى حق تبارك وتعالى وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ بيوردوغى بو معنايه مخالف دكلدر زيرا
غلظة يوغيدى ديدوكمز طبع شريفى غلظت اوزره مخلوق دكل ايدى ديمكدر واغلظ بيورلدوغى
المعاملة يه محمولدر يعنى طبع شريفى خلقت حسبيله كمال لطف وملايمت اوزره ايدى اما حق جل
كافرلر اوزره غلظت ايله ديو بيوردوغى تقييدله غلظت صورتن كوسترديكا ايدى وملت عوجاء
اكرى ملت ديمكدر مراد ملت باطلهٔ كفار ومشركيندر يعنى حق تعالى اول حضرتى قبض ايتمز حتى
انونك سببيله كفارك اكرى ملتلرين طوغرلدب دينلرين دين اسلامه تبديل ايدنجه
ديمكدر بيهقى دخى بو مضمونلرى مشتمل عبارتله كعبدن بو خصوصى روايت ايتمشدر وابن عباس
رضى الله عنهما حضرتلرندن دخى اخراج ايتمشدر كه ملت نصارىدن جارود نام كمسنه فخر كائنات
صلوات الله عليه وسلامه حضرتنه كلوب ايمان كتوردوكى زمانده يمين ايدوب ايتدى يا رسول الله
سنك وصفكى انجيلده بولدم والله عيسى بن مريم عليه السلام سنى بشارت ايلمشدر ديدى
ابن سعد روايتنده وارد اولمشدر كه حضرت ابرهيم صلوات الله عليه هاجرى اخراج ايتمكه
امر اولندوغى زمانده براقه بندى وردلر دخى يوله كيدر كن هر بر كه بر سبز وخرم منزله اوغرادى
ياجبريل بوراده نزول ايدهيمى ديو طانشوردى جبريل اجابت ويرمز ايدى آخر مكه يه كلديلر
اول لحظه جبريل عليه السلام انزل يا ابرهيم ديدى اول دخى حَيْثُ لَا ضَرْعَ وَلَا زَرْعَ ديدى
يعنى بنى بوراده مى نزول ايتدورسن كه انده طوار يوق واكين يوق بر يابس يراوله ديدى
جبريل ايتدى نَعَمْ هٰهُنَا يَخْرُجُ النَّبِيُّ الَّذِي مِنْ ذُرِّيَّتِكَ تَتِمُّ بِهِ الْكَلِمَةُ الْعُلْيَا ديدى يعنى
نعم بوراده نزول ايدرسن بو مقام بر مقامدر كه سنك ذريتكدن شول پيغمبر كه كلمهٔ اسلام
انونكله تمام اولسه كركدر بو مقامدن خروج ايلر ديمكدر اولور طايفهٔ يهود توريتى تغيير وتبديل
ايتدوكلرنده نصكو اختيار ايتدوكلرى نسخه ده بو بليغدر كه تَجَلَّى اللّٰهُ مِنْ سَيْنَاءَ وَاَشْرَقَ
مِنْ سَاعِيرَ وَاسْتَعْلَنَ مِنْ فَارَانَ بيورلشدر سينا اول طاغدر كه حق جل وعلا موسى عليه السلام

آنده كلام

آنده كلام ايتدى وساعير اول طاغدر كه عيسى عليه السلامه آنده سويلدى ونبوتى آنده ظهور ايتدى
وفاران ديار حجازده بنى هاشم طاغيدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم انلرده برنده
عبادت ايدردى وابتداء وحى آنده واقع اولمش ايدى وانلر اوچ طاغدر برينه ابو قبيس وبرينه
قعيقعان ديرلر كه آنولر قرشوسنده در وبرى دخى شرق واقع اولمشدر كه فاران ديرلر
بو طاغلر قعيقعانه قرشودر وشق موضعنه شعب بنى هاشم ديرلر بر قولده رسول الله عم
حضرتلرنك ولادتى اول موضعده واقع اولمشدر وتجلى واشراق واستعلان لفظلرندن مراد
ظهور وانكشافدر يعنى حق سبحانه وتعالى بو طاغلردن ظهور وانكشاف ايتدى ديمكدر وبونلرك
ظهورلرك معناسى ابن قتيبه ديدوكى اوزره سيناده موسى يه تورات انزال ايتدوكيدر وساعيرده
عيسى يه انجيل انزال ايتدوكيدر وفارانده حضرت محمد مصطفى يه صلوات الله عليهم العظيم قرآن
عظيم انزال ايتدوكيدر نظهورى كتابلر انزال ايدوب احكام وشرايع بيان ايلدوكيدر حضرت
عيسى عليه السلام ذكر اولنان ساعيرده ارض خليلده ناصره ديدكلرى قريه ده ساكن اولوردى
عيسايه تابع اولنلره نصارى ديدكلرينه باعث اولدر واهل اسلام ايله اهل كتاب ارسنده خلاف
يوقدر كه فاراندن مراد مكه ديارى در شرفها الله وعظمها اكر غيرى موضعه ديرلرسه
حق تبارك وتعالى حضرتى توراتده اِنَّ اللّٰهَ تَعَالَى اَسْكَنَ هَاجَرَ وَاِسْمٰعِيلَ فَارَانَ ديو بيورمشدر
تكرى تعالى حضرتى خود هاجر ايله اسماعيلى اسكان ايتدوكى يرمكه ايدوكى خود مقرردر نيچه
توريته فاران عبارتيله واقع اولنجق مراد مكه ايدوكى ثابت اولور اصلا شبهه قالمز اكر غيرى يردر
ديرلرسه كوسترسونلر نه اصل يردر كه آدى فاران اولا وحق جل وعلا سيجدن سنكره آنده
كتاب انزال ايدوب شرق وغربى آنوك حكمنه مسخر ايتمش اوله هيچ بر دين بيلورمى سز دين اسلام
كبى ظهور ايدوب تمام روى زمينه منتشر اولمش اوله ديلورز ظاهر بودر كه ماجرا اولورلركيا بلانى
حكمنه واهل عالم اتفاقيجه فاران مكه ايدوكى ثابت اولوب آندن ظهور ايدن دين كزين اسلام
ايدوكى مقرر اولور ابن ظفر رحمة الله عليه ذكر ايتدوكى اوزره ترجمهٔ توراتده سَاُقِيمُ لَهُمْ نَبِيًّا
مِثْلَكَ مِنْ اِخْوَتِهِمْ وَاَجْعَلُ كَلَامِي فِي فَمِهِ فَيَقُولُ لَهُمْ كُلَّ شَيْءٍ اٰمُرُهُ وَاَيُّمَا رَجُلٍ لَمْ يُطِعْ مَنْ
تَكَلَّمَ بِاسْمِي فَاِنِّي اَنْتَقِمُ مِنْهُ بيورلشدر معناسى موسى عليه السلامه خطاب ايدوب بن سنك

قونلکه کندو قرنداشلرندن سنک مثلک بر پیغمبر کوندرسم کرکدر وکلامی آنوک اغزینه القا اتسم کرکدر اول آنلره هر نسنه یکه بن انکا امر اتدم سویلیه کرکدر وقنغی رجل که بنم آدم ذکر ایده نه مطیع اولمایه تحقیقا بن آندن انتقام ایده رم دیمک اولور بو کلامده رسول الله حضرتنک نبوتنه ادله واردر زیرا حضرت موسینک قومی بنی اسحق ایدیلر آنلروک قرنداشلری بنی اسمعیل در ذکر بوعده اولنان پیغمبر بنی اسحقدن کلمش اولیدی کندولردن کلمش اولوردی قرنداشلرندن کلمش اولمزدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بنی اسماعیلدن ظهور اتدوکندن معلوم اولدی که مراد بونلردن صلی الله علیه وسلم ودخی نبیا مثلک بیورلشدر نه کم آلتدن مراد حضرت موسی کبی ذی شوکت وصاحب دعوت وصاحب شریعت پیغمبر اولمقدر که معجزات باهره ایله کلوب تحدی ایده وشرایع قدیمه یی نسخ ایدوب کندو شریعتنک احکامن اجرا ایلیه تورتیده مسطوردر که لا یقوم فی بنی اسرائیل احد مثل موسی بیورلشدر نه کم بنی اسرائیلدن موسی کبی بر پیغمبر ظهور اتمز دیمکدر بر ترجمه ده دخی مثل موسی لا یقوم ابدا فی بنی اسرائیل بیورلشدر بونک دخی معناسی اولدر و ابدا قیدی زیاده اولنمشدر بونلروک مقتضاسی بودر که بنی اسرائیلدن موسینک مثلی ظهور ایلیه وطائفه یهود لعنهم الله مضطر اولدقلرندن اول وعد اولنان پیغمبر یوشع بن نون در دیدیلر اما باطل سویلدیلر زیرا یوشع صلی الله علیه وسلم حضرت موسینک صلوات الله علیه وسلامه حال حیاتنده خدمتکاری ایدی وبعد الوفات آنوک شریعت ودعوتن تاکید ایدر ایدی شریعت اخری کتورمدی پس متعین اولدی که مراد محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتیدر زیرا ذکر اولنان شرایطده حضرت موسانک مثلی ایدی باشقه دین وشریعت کتوردی خلقی دینینه دعوت ایلدی اظهار معجزه وتحدی قلدی وشرایع سالفه یی نسخ ایدوب کندو شریعتن اجرا ایلدی ودخی اجعل کلامی فی فمه بیوردوغندن مراد محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ایدوکی واضحدر زیرا معناسی بن کلامی انکا وحی ایدرم دخی اول ایشتدوکی اوزره خلقه سویلیه وانکا صحف والواح انزال ایتمدوکم آنوک کبی ندر کمانی درقلبه حاییه مز دیمکدر ابن ظغربل رحمه الله دخی منتظم اولور کتابنده ایدن یوحنا انجیلنده مسیح علیه السلامدن بویله نقل ایتدیکی اطلب لکم من الاب ان یعطیکم فارقلیط آخر یثبت معکم الی الابد روح الحق الذی لن یطیق العالم ان یقبلوه

دیو بیورمشدی اما ابن ظفر رحمة الله علیه نقل اتدوکی لفظ بودر ان احببتمونی فاحفظوا وصیتی وانا اطلب الی ابی فیعطیکم فارقلیط آخر یکون معکم الدهر کله ابن ظفر رحمة الله علیه بو کلامده حضرت عیسیدن صلوات الله علیه وسلامه تصریح وار که حق تبارک وتعالی کندودن صکره اول قومه بر پیغمبر دخی کوندرسه کرکدر که کندو کبی اول دخی حق تعالینک رسالتن تبلیغ ایتسه کرکدر وآنوک شرعی باقی وتخلید اولنسه کرکدر پس بو اوصاف ایله متصف اولان کمسنه محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتیدر آندن غیری کمسه دکلدر دیمشدر فارقلیط نه دیمک ایدوکنده نصارینک اختلافی واقعدر بعضیلر حامد معناسنه در دیدیلر بعضیلر دخی مخلص معناسنه در دیدیلر اکر مخلص معناسنه ایدوکنه موافقت ایدرسک مراد رسول الله حضرتیدر نه کم عالمی کفردن تخلیص اتمشدر وهر پیغمبر امتنی کفردن خلاص ایتدیکندن انجیلده مسیح علیه السلام انی جئت لخلاص العالم دیدیکی بو معنایه شاهددر پس مقتضای لفظ اوزره مراد بن حق تعالی دن دیلرم که بر آخر نبی کوندره اول عالمی کفردن خلاص ایده دیمک اولور اکر حامد معناسنه ایدوکن قبول ایدرسک احمد ومحمد لفظلری حامد لفظندن اقربدر اولاکه انکا حمل اولنه مراد دینه محمد مصطفی ایدوکی ظاهر اولور ابن ظفر بیوردوغی اوزره انجیلک ترجمه سنده فارقلیط رسول معناسنه ایدوکنه دلالت واردر زیرا شویله دینلمشدر که ان هذا الکلام الذی تسمعونه لیس هو لی بل للاب الذی ارسلنی بهذا الکلام لکم واما البارقلیط روح القدس الذی یرسله ابی باسمی فهو یعلمکم کل شیء اذ هو یذکرکم ما قلته لکم یعنی تحقیقا شو کلام که سز آنی ایشیدرسز بنم کلامم دکلدر بلکه حق سبحانه وتعالی بنی بو کلام ایله ارسال اتمشدر اما بارقلیط روح القدس که تکری تعالی آنی ارسال اتسه کرکدر اول بنم اسمم ایله ذکر ایدوب رسالتمی تصدیق اتسه کرکدر وبن سزه هر نه که سویلدم ایسه اول دخی کلوب فی التذکیر اتسه کرکدر دیمک اولور بوندن واضح بیان اولمازکه بارقلیط حق تعالینک ارسال اتدوکی رسولدر کلوب حضرت مسیحی تصدیق ایدوب آنوک رسول الحق من عند الله ایدوکن بیان اتسه کرکدر وهر نسنه یی خلقه تعلیم وتذکیر اتسه کرکدر وحق تعالی حضرتنک توحیدن تمکین بیورسه کرکدر نته کیم عیسی علیه السلام بویله اتمشیدی دیمک اولور ونقل مذکورده واقع اولان آب لفظی تحریف وتبدیل اولنان الفاظدندر اما یهود ونصاری بیننده بو لفظله حق تعالی جل شانه حضرتن

مراد ایدینورلر و آنلر عادتنده بو معنی ایله استعمالی منکر دکلدر زیرا آنلرک عرفنده کلمهٔ تعظیم در
شاکرده دلو علماء اوکرتندکلری استادلرینه آب لفظیله خطاب ایدرلر مشهور و متعارفدر که نصاری
کندولرک عظماء دینلرینه آبا و رهبان دیو خطاب ایدرلردی و بنو اسرائیل و بنو عیصو
و اما نحن ابناء الله دیدکی عادت ایدینشلردر و حق جل و علا حقنده اطلاق ایتدکلری سوء
فهم و سوء مراد بلرندن در جناب عزته لایق اولمدوغندن ادراک ایتمیوب اطلاق ایدرلر ابن رسل
ابی باسمی قولندن مراد حضرت عیسینک صدق و رسالتنه محمد صلی الله علیه و سلم حضرتلرینک
شهادتیدر و قرآن عظیمه آنلرک مدحی و افترا اولنان نسنهلردن تنزیهیدر دیدیلر و انجیلدن
ترجمهٔ اخری ده بو یله واقع اولمشدر الفارقلیط اذا جاء وبخ العالم علی الخطیئة و لا یقول
من تلقاء نفسه ما یسمع یکلمهم به و یسوسهم بالحق و یخبرهم بالحوادث یعنی رسول الله حضرتی
کلدوکی زمانده اهل کتابک عالملرینه نیچون حقی کتم ایدرسز و نیچون کتاب الله ده اولان
کلماتی یرلو یرندن تحریف و تغییر ایدرسز و نیچون دینی دنیایه صاترسز دیو سرزنش ایتسه
کرکدر و نه سویلرسه کندودن سویلمیوب فرشته و حیدن ایشتدکنی سویلیسه کرکدر و خلقه
حقی اوزره امر و نهی ایتسه کرکدر و حوادث عالمدن خبر ویرسه کرکدر دیکاولوز پس بو اوصاف
مذکوره فخر کائنات حضرتلرندن غیری کیمسهده ظهوره کلدی که رسول حق اولوب خلقه بشارت
و انذار و حوادث و غیوبدن اخبار ایدن محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم حضرتیدر و فارقلیط
که رسول الله دیمکدر اول حضرتدن غیری کمسنه اولمق متصور دکلدر و نعت شریفی
داود علیه السلامه نازل اولان زبورده دخی بو یله واقع اولمشدر فاضت النعمة من شفتیک
من اجل هذا بارکک الله الی الابد تقلد سیفک ایها الجبار فان شرایعک و سننک مقرونة
بهیبة یمینک و سهامک مسنونة و جمیع الامم یخرون تحتک حاصلی فاضت النعمة من شفتیک
بیوردقندن مراد اول حضرتک صلی الله علیه و سلم لسان شریفندن کلام الله و احادیث شریفه
جریان ایتدوکیدر و تقلد سیفک ایها الجبار لفظنده اول حضرتک عربدن کلدوکنه دلالت
واردر زیرا قلیج قوشانمق حمایل کبی دیمکدر و قلیجی بو طور اوزره طاقنمق طایفهٔ عربه
مخصوص عادتلردن جبار دیدوکی خلقی جبرا قلیجله کفردن دوندروب اسلامه کتوریجی دیمکدر

بو خصال

بو خصال مزبوره رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلرندن ظهوره کلمکدن ماعدی زبورده
مذکور اولان نبی کریمدن مراد اول حضرت ایدوکنه اشتباه یوقدر و وهب بن منبه حضرتلرندن
مرویدر که ایتدی بعض کتب قدیمه ده قرائت ایتدم که حق سبحانه و تعالی بیورمشدر عزتم و جلالم
حقیچون جبال عرب اوستنه بر نور انزال ایدرم که مشرق و مغرب ما بینینی طولدرسون و دخی
قول اسماعیلدن بر نبی عربی امی اخراج ایدرم که انک کوکلردکی نجوم و یرلرده کی نباتات صاییجه
کمسنه ایمان کتورسونلر و آنلرک امتلرک جملهسی بنم ربوبیتمه و آنلرک رسالتنه مؤمنلر اولوب
آنلاری ملتنه منکر اولوب آندن قاچمیوبلر دیمشدر و موسی علیه الصلاة والسلام دخی بیورمشدر
سبحانک و تقدست اسماؤک لقد کرمت هذا النبی و شرفته دیمشدر یعنی رسول الله صلی الله
حقنده حق تعالی حضرتلرندن ذکر اولنان کلام صادر اولیجق موسی علیه السلام جناب حقی تسبیح
و تقدیس ایدوب ایتدی یا رب العزة و الله اول پیغمبری تکریم و تعظیم ایلدوک دیو بیوردی
آندن حق سبحانه و تعالی ایتدی یا موسی بن اول پیغمبرک عدوسندن دنیاده و آخرتده انتقام
آلورم و آنلرک دعوتنی هر دعوت اوزره غالب ایدرم و آنلرک شریعتنه مخالفت ایدنی خوار
و ذلیل ایدرم بن آنی عدل ایله تربیت ایتدم و عدل ایچون اخراج ایتدم و عزتم حقیچون بن آنلرک
آب زوینه نیجه ملتلری جهنم اودندن خلاص ایدرم دنیایی ابراهیمله فتح ایتدم محمدله ختم ایدرم
بر کمسنه که آنلرک آیتنه دخی ایمان کتورمیه و شریعتنه داخل اولمیه اول کمسنه حق تعالیدن بریدر
دیو بیوردی ابن ظفر رحمه الله بو یله ذکر ایتمشدر و امام بیهقی رحمة الله علیه دلائل النبوة ده
حاکمدن اول دخی ابی امامهٔ باهلیدن اول دخی هشام بن عاص الامویدن روایت ایتمشدر که
هشام ایتدی بر زمانده بنی بر کمسنه ایله بلاد روم پادشاهنه اسلامه دعوت ایتمک ایچون رسالت
ایتشلر ایدی کتدوک هرقل مجلسنه واردق سابقا ذکر اولنان خبری ایصال ایتدوکدنصکره امر ایدی
بر عظیم مذهب صندوق کتوردیلر ایچنده بر نیچه حجرهسی وار ایدی حجرهلرک برین آچدی بر سیاه
حریر چیقردی حریری آچدی ایچنده بر قرمزی انکزلو صورت رسم اولنمش کوزلری بیوک و بویی
اوزون و ایکی بویناک اوزلش صاچی وار رقبات کوزل بیک شکل ایدی هرقل ایتدی بو شکلی
بیلورمیسز دیدی بلمزز دیدوک ایتدی بو آدم علیه السلام صورتیدر صوصدی آندن بر حجره دخی

آچوب بچندن بر سیاه حریر چقردی انده بر آق صورت یازلمش ایدی کوز کری چرکن و یاتی
بو یلک و صقالی کوزل کیشی ایدی بو کیمدر بلور میسز دیدی بلمزز دیدوک ایتدی بو نوح علیه السلام
شکلیدر دیدی آندن بر حجره دخی آچدی بر حریر چقردی انده کوردوک سلطان المرسلین خاتم النبیین
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک مبارک صورتی یازلمش بو کیمدر بلور میسز دیدی
نعم واقعه بو رسول الله حضرتلرینک مبارک شکلیدر دیدوک واغلادق آندن هرقل تعظیما یرندن
قالقوب بیننا و توردی ایتدی کرچک بو آنلرک مبارک شکلیدر دیدی بز ایتدوک نعم کویا
شمدی آکا نظر ایدرسین دیدوک آندن بر زمان سکوت ایدوب تماشا ایلدی آندن ایتدی بو صورت
آخر حجره ده محفوظ ایدی بو خنجلمدن صکره چقرسم کرک ایدی تا بلک قنی مرادم اولمغین صبر
ایدن مدم چقردم کوردیکیم نه دیرسز دیو دیدی آندن حضرت ابراهیم و موسی و عیسی و سلیمان و سایر
انبیا علیهم السلام صورتلرین عرض ایتدی بز دخی بو صورتلر سزه قندن کلدی دیدوک ایتدی
آدم علیه السلام حق سبحانه وتعالیدن دیلدی که صور انبیایی تماشا ایلیه آندن باری تعالی حاجتن
روا ایدوب بو صورتلری آدم علیه السلامه انزال ایلدی بونلر دیار مغربده حضرت آدمک خزینه سنده
محفوظ ایدی اسکندر ذو القرنین مغربی فتح ایتدکی زمانده بونلری چقروب دانیال علیه السلامه
تسلیم ایتمش ایدی آندن مرور ایام ایله انتقال ایدرک بزه واصل اولدی دیدی **فصل خامس**
شول آیات کریمه نک بیاننده درکه حق تبارک وتعالی آنلرده رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک تحقیق رسالت و علو منزلتی اوزره قسم ایتمشدر بو فصلک اکثری ابن القیم رحمه الله
حضرتلرینک اقسام القرآن آدلو کتابندن تلخیص اولنمشدر و نیجه فوایدی وآنه دخی زیاده قلنمشدر
معلوم اولاکه حق سبحانه وتعالینک قسمی بر نجه قسم اوزره در کاه اولورکه صفات جلیله سیله
موصوف اولان ذات شریفنه قسم ایلر کاه اولورکه ذات و صفاتنه استلزام ایدن آیاتنه واقع اولور
و بعض مخلوقاته قسم ایتدوکی آنلرک آیات عظیمه دن ایدوکنه دلالت ایلر آندن صکره حق سبحانه
وتعالی کاه اولورکه جواب قسمی ذکر ایلر و بو اکثر واقع اولور کاه محذوفا ایلر کاه اولورکه قرآن
حق اولمق اوزره قسم ایدر و کاه اولورکه رسولک حق اولمسی اوزره قسم ایدر و کاه جزا و وعد
و وعید اوزره قسم ایلر تتمه کیم جمله سی کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی و فصل مذکورده نوعی مشتمل

نوع اول

نوع اول حق تبارک وتعالینک اول حضرته مخصوص قلدوغی خلق عظیم و فضل عمیم اوزرنده
قسم لر بیاننده در قرآن عظیمده ن والقلم وما یسطرون ما انت بنعمة ربک بمجنون وان لک
لاجرا غیر ممنون وانک لعلی خلق عظیم دیو بیورمشدر ن اسماء حروفدندر الم و المص
و ق اسماء حروفدن اولدقلری کبی و بو حروف مقطعاتک خصوصنده اختلاف اولنمشدر بعضلر اسماء
قرآندندر دیدیلر و بعضلر سورلرک اسامیسیدر دیدیلر و بعضلر اسماء الله در دیدیلر نته کیم حضرت
علی کرم الله وجهه دن مرویدر که یا کهیعص یا حم عسق دیر ایدی دیو ظن اولنور که علینک مرادی
یا منزلهما دیمک اولادی دیدیلر بعضلر دخی ایتدیلر بونلر بر سر الهیدر که علمی حق تعالی حضرتی کندو
مخصوص قلمشدر دیدیلر بو نکا قریب کلام خلفاء اربعه دن و سایر صحابه کرامدن رضوان الله علیهم
دن روایت اولنمشدر غالبا مرادلری بونلری بیان فهمدن سؤال ایدر اسلردر غیریلر تفهیم قصدیله
اولنمشدر زیرا افاده قلیل الفائده خطاب ایتمک بعید در بو حال رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک معلوم شریفلری اولمق کرک دیدیلر والحاصل علما رحمهم الله تعالی نهما امکن تکلم ایدوب
نوندن مراد دوات در واسم حوت مییدر و آندن دخی مقصود جنسیدر یوخسه یری کوترن
بالغ حوتدر دیدیلر بعضلر نوندن مراد دوات در دیدیلر بو قول ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن
مرویدر بو تقدیرجه دوات و قلمه قسم اولنمش اولور کتابت جهتیله بونلردن منفعت
عظیمه ظهورا ایتدوکیچون بونلره قسم اولنمشدر زیرا فهم مراد کاه نطقیله کاه کتابتله حاصل اولور
بر قول دخی بودر که نون بر نوردن لوحدر ملائکه آنده اسرار لدنیدی احکامی کتابت ایدرلر
دیشلردر معاویه بن قره دن مرفوعا بویله روایت اولندی والله اعلم بحقیقة الحال و بالجمله
حق تبارک وتعالی کتاب کریمنده آنلرک آلتی اولان قلمه قسم قلدی اول قلم باری تعالینک
جمله آیات کبراسندندر واول مخلوقاتیدر که قدرتی آنکله جریان ایدوب شرایع
و کتابلری و وحیی آنکله کتابت اولنمشدر دین و شریعت آنکله مثبت و مقید در و جمیع
علوم آنکله محفوظدر و احوال مبدأ و معاد و مصالح عباد آنکله مبین و مشروحدر ما
انت بنعمة ربک بمجنون بیوریلوب اول حضرتک حقنده اعداء دین و کفره و مشرکین سویلدکلری
تکذیب قلنمشدر بو قول شریف جواب قسمدر معناسی ما انت بمجنون منعما علیک بالنبوة

وحصافة الرأي ديمكدر حاصلي كفار لعنهم الله سنك حقكده باطل سويلرلر حق تعالى
سنا كه نبوت ورأي متين وحكم برله انعام ايتمش ايكن هيچ سن مجنونمي اولاجقسن ديمك اولور
وإن لك لأجرا غير ممنون بيوردوغي مشاقه تحمل مقابله سنده يا خود ابلاغ مقابله سنده
سنا كه اجر منتهي غير مقطوع حاصلدر ديمكدر اجر تنكير اولندوغي تعظيم ايچوندر يعني اجر
عظيم كه وصف وتعبيره ولمناعه قابل دكل ديمك اولور آندن حق سبحانه وتعالى اول حضرته
اوزره اعظم عطاياسي برله ثنا ايدوب وإنك لعلى خلق عظيم ديو بيوردي يعني تحقيقا
سن خلق عظيم اوزره سين زيرا قومكدن سن تحمل ايتدوكك جفايه سنك امثالك تحمل
ايده مز ديمك اولور ورسول الله صلى الله عليه وسلمك خلقيدن حضرت عايشه يه
سؤال ايتديلر كان خلقه القرآن ديو جواب ويردي بو آيتدن ابن عباس وغيريلر رضي الله عنهم
على خلق عظيم على دين عظيم ديمكدر ديديلر ودين خلقيله تسميه اولندوغي بودر كه خلق
بر هيئت دركه علوم صادقه وارادات زاكيه دن ودخي موافق عدل وحكمت ومصلحت اولن
اعمال ظاهره وباطنه ايله مطابق حق اولن اقوالدن مركبه در اول اقوال واعمال ذكر اولنان
علوم وارادادتدن صدور ايلر وآنلر سببيله نفس خصال حميده حاصل ايدر كه اول اخلاقك
ازكى واشرف وافضلي در رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك قرآن عظيمدن
اقتباس ايتدوكي اخلاق بو اخلاق ايدي كلامي تفصيلا وتبيينا قرآنه مطابق ايدي وعلومي
علوم قرآن ايدي واعمالي اكر واجب اكر مستحب قرآن حكمنجه ايدي هر نه يه كه قرآن رغبت
ايلدي اول رغبت ايتدي وهر نه دن كه قرآن منع ايتدي اول آندن منع وامتناع ايلدي
محبتي قرآن ايچون وعداوتي قرآن ايچون ايدي دائما سعيي اوامر قرآني تنفيذ ايتمكده ايدي
آنوكيچون خلقيدن سؤال ايدنه حضرت عايشه رضي الله عنها كان خلقه القرآن ديو جواب
ويردي قرآن عظيمه رسول الله حضرتنك احوالنه كمال معرفت واطلاعي اولدوغيچون بويله
بيوردي سائل دخي مرادي فهم ايدوب آنكله يوب جواب مذكورله اكتفا ايتدي ودخي
فقاكم حق تعالى اول حضرتي خلق عظيم ايله وصف ايلدي فستبصر ويبصرون بأيكم المفتون
ديو بيوردي يعني يا محمد يقين زمانده سن كوره سين ومشركين كوره لركه سنك عاقبت

مردک

راضي كورلم يا خود جهنمده قالدوغنه ديمك احتمالي يوقدر بلكه حق سبحانه وتعالى شفاعت ايتدكما
ويلدوكي عاصي حقنده رسول الله حضرتنه اذن ويرر اول دخي آنوك اذنيله شفاعت ايلر
حق تعالى آنك اذني ورضاسي اولمدوغي كمسنه يه شفاعت ايتمز آندن حق جل وعلا ألم يجدك
يتيما فآوى بيوردي قاضي رحمة الله عليه ايدر حق تعالى اول حضرته ايتدوكي انعامي
تعديد ايدر بونكه تنبيه ايچون كه اكچمش زمانده احسان ايتدوكي كبي كلمجكده دخي احسان ايلر
يجدك علم معناسنه اولن وجود دندر ويتيما مفعول ثاني سيدر يا خود مصادفه معناسنه
اولاندندر تقديرا اول اوزره سني يتيم بولوب دخي سكا پناه ويرمديمي تقدير ثاني اوزره
سني يتيم ايكن حالده بولوب دخي سكا پناه ويرمديمي ديمك اولور ووجدك ضالا
فهدى يعني سني علم حكم واحكامدن ضال بولوب وحي والهام ايله ونظره توفيق ايله سكا
تعليم ايلدي ديمكدر ووجدك عائلا فأغنى يعني فقير عيال منده بولوب تجارت ربحيله
سني غني قلدي ديمكدر آندن بو نعمتلرك ذكر اولنان اوچ نعمت جليله مقابله سنده آنلره لايق اولن
شكرلري امر ايدوب فأما اليتيم فلا تقهر وأما السائل فلا تنهر وأما بنعمة ربك فحدث
بيوردي يعني يتيم ضعيفك مالنه غلبه واستيلادن وفقيره بخل منع وزجردن نهي ايتدي
وربك نعمتني سويله ديو امر ايتدي زيرا نعمتي ذكر ايتمك آنوك شكريدر بعضلر نعمتدن مراد
نبوتدر وتحديثدن مراد آني تبليغدر ديديلر والله اعلم واحكم نوع ثالث حق تعالى
اول حضرتي صلى الله عليه وسلم وحي وكتابدن كتوردوكي اشياده تصديقي وخطابدن عموا
تنزيهي اوزره قلدوغي قسم بياننده در قال الله تعالى والنجم إذا هوى ما ضل صاحبكم
وما غوى وما ينطق عن الهوى مفسرين رحمهم الله تعالى نجمدن مراد نه ايدوكنده اختلاف
ايتديلر بعضلر ظاهري اوزره آلديلر يعني يلدز در ديديلر بو يلديز دينلردن بر قولده الف لام
تعريف عهد ايچوندر وبر قولده تعريف جنس ايچوندر ونجمدن مراد شول نجومدركه آنوكله اهتدا اولنور
يعني بر وبحرده يولده كيدنلر آنلره نظر ايدوب يا كليزلر طوغري يول آلورلر كيدرلر بعضلر مراد
ثريادر سقوط وغيبت ايتدوكي زمانده آنوك حقيچون ديمكدر ديديلر وعكرمه روايتنده ابن عباس
حضرتلرندن مرويدركه مراد شول نجومدركه شياطين آنلره رجم اولنوب دوشر اول زمانده كه

استراقِ سمع ایچون آتلاکه چقرلر دیمشدر بو قول حسنِ بصری قولیدر و سُدّی دن مرویدر
مراد زهره در دیو بیورمش وبنه حسن دن مرویدرکه قیامت گوننده سقوط ایدن نجومدر
دیمشلر وبعضلر شول نباتدرکه ساقی اولمایه یره یوزینه دوشنب یاتر دیمشلر وابن عباس حضرتلرندن
رضی الله عنهما کلبی روایتنده مراد قرآن عظیمدر دیو وارد اولمشدر زیرا رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلمه قرآن نجوماً نازل اولمشدر دیمشلر و نجوماً نزولک معناسی موقتاً نازل
اولمقدر و بو قول مجاهد و مقاتل و ضحاک رضی الله عنهم قوللریدر و امام جعفر بن محمد بن علی
بن حسین رضی الله عنهم قولنده مراد محمد مصطفی در صلوات الله علیه وآله وصحبه الطیبین الطاهرین
اذا هوی دیدک اذ انزل من السماء لیلة المعراج دیمکدر یعنی محمد حقیقتی شول زمانده که
معراج کیجه سی کوکلردن نزول ایتدی دیمک اولور ابن القیم رحمة الله علیه بیوردوغی اوزره
اظهر اقوال اول شیاطینه آتلان نجوم اولمقدر بو تقدیر اوزره حق سبحانه وتعالی اول حضرتک
کتوردکی حقی و صدقنی اولوب شیطان یول بولاجق نسنه اولمدوغنه اول آتلان نجومه قسم
ایتمش اولور حاصلی بو قول مقسم به ایله مقسم علیه ما بینلرنده کمال مناسبت و ارتباط ظاهردر
اما نزولی زماننده قرآن بجمله تسمیه اولنمق و غایب اولدوغی زمانده ثریایه قسم تخصیص اولنمق
ظاهر نسنه لر دکلدر و قیامتده دوکلن نجومه قسم دخی ظاهر دکلدر بلکه اول باری تعالینک
مقسم علیه ایتدوکی اشیادن در آنوک مخاطبلره ظهوری بو قدر خصوصا منکر بعث اولنلره
ظاهر دکلدر تا کیم آنلره دلیل قلنه مقسم علیه نه ایسه آنوک حقنی اثباته قیاس ایلیه لر حق جل و علا
استدلال ایتدوکی اشیا شول اصل نسنه لردرکه انکار و مکابره یه قابل اولمیوب آیات بینات
اوله اکر مراد اهتدا اولنان نجومدر دینلورسه جایزدر و مناسبتی ظاهردر اکر ثریادر دینلورسه
اول دخی جایزدر زیرا اظهر نجومدر نظر ایدن کسنه لره مشتبه اولمز کیمسنه یه ظاهردر
نته کم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی آیات بیناتیله کیسه یه بکزمیوب جمله دن
ممتازدر و ثریاده بو حال دخی واردرکه مشرقدن ظهور ایتدوکده میوه لر یتیشه جک زمان
قریب اولور و مغرب جانبنده ظهور ایدیجک کوز فصلینک اواخری قریب اولوب امراض قلت
اوزره اولمغه باشلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام دخی ظهور ایتدوکی زمانده ثمرات وحی و برکات

کم احکام

کم احکام دین اسلام مدرسه ظهوره کلوب یتشمکه باشلادی و غروب و انتقاله باشلادوغی
زمانده شرک و امراض قلبیه قلت اوزره اولمش ایدی بو جهتلردن مناسبت اولدوغی
ظاهردر اکر نجمدن مراد قرآن عظیم ایدوکنه ذاهب اولورسق اول حضرتک معجزه سی اولدیغنه
و براءتنه و آندن ضلال و غی صادر اولمدوغنه استدلال قیلندی اولور اکر نبات
مراد اولندی دینلورسه نباتدن مراد قوای جسمانیه و آنوک صلاحی اولور بلکه قوای
عقلیه صلاحه دخی وسیله اولور و بونلروک حصولی ارسال رسل و ایضاح سبل سببیله
صورت باغلر زیرا امن و سلامت ابدان و رشد و هدایت عالمیان آنلر ایله حاصل اولور
و بالجمله آیت کریمه نک معناسی نجمه قسم ایدوب محمد صلی الله تعالی علیه وسلم طریق
مستقیمدن عدول ایتمدی دیمکدر خطاب قریش طایفه سنه واقع اولمشدر و ما غوی بیوردی
باطل اعتقاد ایتمدی دیمکدر مراد قریشک رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه نسبت
ایتدوکلری نفیدر و ما ینطق عن الهوی بیوردوغی قرآنله نطقی هوای نفسدن صادر اولمز

هوی دن مراد قول لغو و باطل و لذت ارادت نفس باطله

دیمکدر حق سبحانه وتعالی ما ضل صاحبکم بیوردی ما ضل محمد دیمدی صاحبدن مراد
قرین و هم صحبتدرکه دائما اختلاط اوزره اوله پس بو تعبیرک نکته سی شولدر که بینکزده اختلاط
و معارفت ایدن محمدکه سز آنوک اقوال و افعالنه و جمیع احوالنه جمله ناسدن اعلمسز شمدیه دک
کذب و افترا و ضلال و غوایت آندن کلمدوکن بلورسز امانت و استقامتنه شبهه کز یوقدر
ینه اول شخص در پیغمبرکز غیریدن بلمدوککز کسه دکلدر دیمک اولور نته کیم موضع آخرده
ام لم یعرفوا رسولهم دیو بیوردوغی بو معنایه تنبیه در رسوللرینی بلمدیلرمی دیمکدر حق
سبحانه وتعالی نطق رسولی هوادن صادر اولمدن تنزیه ایدوب و ما ینطق عن الهوی
بیوردی و ما ینطق بالهوی دیمدی زیرا نطقک هوادن صدورینی نفی تمامت ابلغدر زیرا
اول حضرتک نطقی هوادن صادر اولمق معناسی متضمندر نطق که هوادن صادر اولمایه
نطق بالهوی قابل دکلدر بو تقدیرجه هم مصدر نطقدن وهم نفس نطقدن هوی منفی اولور
ولازم کلورکه نطقی بالحق اوله و مصدر نطق هدی و رشاد اوله غی و ضلال اولمایه آندن حق سبحانه
وتعالی ان هو الا وحی یوحی بیوردی اول قرآن یاخود اول نطق که آندن صادر اولور دکلدر

الا حق تعالی اکا کوندردوکی وحی در دیمکدر مؤلف رحمة الله علیه ضمیری قرآنه ارجاعدن
نطقنه ارجاع احسندر دیشدر زیرا اول حضرتک نطقی هم قرآن وهم سنتدر نته کیم حق تعالی
وانزل الله علیک الکتاب والحکمة بیوردوغنده مراد قرآنیله سنتدر وامام اوزاعی رحمه الله
ذکر اتدوکی وزره حسان بن عطیه دن مرویدر که کان جبریل ینزل علی رسول الله صلی الله علیه
بالسنة کما ینزل بالقرآن یعلمه ایاها دیو بیورمشلر حاصلی جبرائیل علیه السلام اول حضرته
قرآن کتوروب تعلیم اتدوکی کبی سنتی دخی کتوروب تعلیم ایدردی دیمک اولور نته کیم حق جل وعلا
علمه شدید القوی بیوردی ملک شدید قواه دیمکدر مراد جبریلدر یعنی اول سویلدوکی نسنه یی
اکا شول قوای علمیه وعملیه سی شدید اولان ملک که جبریل علیه السلامدر اول تعلیم ایتمشدر
یوخسه معلم شر وفساد اولان شیطان تعلیمی دکلدر که ضلال وغوایت اولا دیمک اولور وجبریل
علیه السلامی شدید القوی وصفیله ذکر اتمک مدحدر وشک یوقدر که معلمی مدح اتمک متعلمی مدح
اتمکدر اکرچه علمه جبریل دینلسه ایدی رسول الله حضرتندن صلی الله تعالی علیه وسلم فضیلت
ظاهره حاصل اولمزدی بو قول شریف حق تعالی نک عند ذی العرش بیوردوغنک نظیریدر
نته کیم آندن بحث کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی ما کذب الفؤاد ما رأی قول شریفنک تفسیری
قتنده اسراده مزید تفصیل اوزره مرور اتمشدر وجمله قسملرندن بری دخی سورهٔ تکویرده فلا اقسم
بالخنس الجوار الکنس قول شریفیدر خنس کواکب راجعه در یعنی سبعه سیاره نک شمس
وقمردن غیری بشیدر آنوکیچون الجوار الکنس دیو وصف بیوردی یعنی شول ضوء شمس تحتنده
کزلنن سیاره لر دیمک اولور لا اقسم بیوردوغی لا اقسم اذا الامر اوضح من ان یحتاج الی القسم
دیمکدر یعنی قسم اتمزم زیرا بو خصوص قسمه محتاج اولمدن اوضحدر دیمک اولور حاصلی بو مقوله
واضح وروشن نسنه یه نه قسم اتمک کرک بو خود ظاهر ومعیندر دیمک اولور بعضیلر لا تاکید ایچون
مزیددر ولوب تقدیر کلام اقسم بالخنس دیمک اولور یعنی اول کوکلره قسم ایدرم دیمک اولور اکثر مفسرین
رحمهم الله تعالی بو قولی اختیار اتمشلردر زیرا حق تبارک وتعالی نک انه لقسم لو تعلمون عظیم
بیوردوغی بو معنایه دلیلدر ودخی واللیل اذا عسعس والصبح اذا تنفس بیوردی عسعس
اقبل دیمکدر اقبل ظلامه یا خود ادبر ظلامه دیمکدر بو فعل مذکور اضداددندر تنفس الصبح دیمک

اضاءه

غوایت: ازغوینه

اضاءه دیمکدر معناسی کیجه یه دخی قسم ایدرم ظلمتی اقبال اتدوکی حالده دخی صبحه قسم ایدرم
ضیا ویردوکی حالده دیمکدر وظرفلر قید قسم دکلدر قید مقسم بهدر زیرا آنلر ایله مقیددر
حالده آیات عظامدن اولمالری اظهردر حق سبحانه وتعالی نجومک اوچ حالنده آنلره قسم اتدی
یعنی طلوعلری وجریانلری وغروبلری حالنده ودخی انقطاعی حالنده کیجه یه وبلا فصل آنوک
عقبنجه اقبالی حالنده نهاره قسم ایلدی کیجه نک حالت ضعف وادبارینی وکوندوزک حالت
قوت واضاءه تینی یعنی روشن کلکنی ذکر اتدی واقبال نهار ظلمت لیلی سوروب کیده ر هر یا بکه نهار
التنفس ایلیه کیجه ادبار ایدوب بجمعه باشلر وبونلر حق تعالی حضرتنک آیات ودلائل ربوبیتندندر
بونلری ذکر ایدوب قسم بیوردوغندن صکره انه لقول رسول کریم ذی قوة عند ذی
العرش مکین مطاع ثم امین وما صاحبکم بمجنون دیو بیوردی بوراده رسول کریمدن
مراد حضرت جبریل علیه السلامدر زیرا اوصاف مذکوره آنوک اوصافیدر وسورهٔ الحاقه ده
مذکور اولان رسول کریمدن مراد محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتیدر آیهٔ کریمه نک معناسی
تحقیقا قرآن عظیم جبرئیلک قولیدر یعنی حق تعالی حضرتندن اول کتوروب نقل اتدی ودخی سزوک
صاحبکز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم کفار بهتان اتدوکلری کبی حاشا مجنون دکلدر دیمک
اولور قرآن عظیم تارهٔ رسول ملکه اضافت وتارهٔ رسول بشره اضافت اولندی ایکیسنده دخی
اضافتی اضافت تبلیغ واضافت انشا دکلدر لفظ رسول بو معنایه دلالت ایدر زیرا رسول
شول کسیه دیرلر که ارسال ایدنک کلامن تبلیغ ایده پس بو صریحدر که قرآن عظیم جبریل ومحمد
علیهما السلامی ارسال ایدن تکری تعالی نک کلامیدر جبریل حق تعالی حضرتندن ومحمد صلی الله علیه وسلم
دخی جبریلدن اخذ اتمشلردر حق تبارک وتعالی بو سورهده رسول ملکی کریم ایله وصف ایلدی
یعنی علم ومعرفت وهدایت وارشاد که افضل عطایادر بونلری عطا ایدر دیمکدر وبو غایت کرمدر
ودخی ذی قوة بیوردی نته کیم سورهٔ النجمده شدید القوی بیورمش ایدی مراد شیاطینی اول
قرآنه یقین کلوب زیاده ونقصان تصرفلرین اتمکدن قوتیله منع ایدیجی دیمکدر جبریل علیه السلام
قوتی شول قدردر که لوط قومی هلاک اولندوغی زمانده مبارک قنادینک اوجیله قریه لرین
شول دکلو هوایه قالدردی که کلبلرینک واوغلانجقلرینک آوازلرین کوکلر خلقی ایشتدیلر عند

ذی العرش مکین دیمك عند الله ذی مکانة دیمکدر یعنی حق تعالی حضرتنده جبریلك قدر
ومنزلتی بیاندر عندیت عندیت اکرام وتشریف وتعظیمدر مطاع بیوردی یعنی حق تعالینك
مقرب ملکلری ایچره اطاعت اولنمشدر آنوك امریله کیدوب کلورلر وآنوك رأیینه رجوع
ایدرلر دیمکدر ثم امین دیدوکی حق تعالینك وحی ورسالتنه امانتی واردر الله تعالی
آنی خیانت ورزلدن صقلامشدر دیمك اولور والحاصل جبریل علیه السلام ذکر اولنان بش
صفتله موصوف قلنمق قرآن عظیمك تزکیه سندیدر متضمندر ومحمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
آنی جبریلدن آلمشدر جبریل علیه السلام حق جل وعلادن ایشتمشدر دیمکی مشعردر
علو وجلالت جهتلرندن بو سند کفایت ایلرکه بالذات حق سبحانه وتعالی آنوك تزکیه سنی
تولی ایتمشدر آندنصکره رسول بشری صلی الله علیه وسلم اعداسی اسناد ایتدکلری مستندن
تنزیه وتزکیه بیوروب وما صاحبکم بمجنون دیدی کفار خاکسار لعنهم الله اول حضرتك
مجنون دکلدوکن شبهه سز بلورلردی آنوك کمال عقل ورأیینه شك وشبهه لری یوغیدی
وکندوکندولری دخی بلورلردی بو ملعونلرك اختیاردن مرادلری جان خبیثلرینه
درمان اولدیوا امیدایدی نورلردی آندن حق سبحانه وتعالی رسول الله حضرتنك
جبریل علیه السلامی کوردوکن بیان ایدوب ولقد رآه بالافق المبین دیو بیوردی
یعنی محمد صلی الله علیه وسلم تحقیقا جبریلی شمسك مطلع اعلاسنده کوردی دیمکدر بو قول
شریف حضرت جبریل علیه السلامك موجود فی الخارج اولوب بصر ایله ادراك اولندوغن
متضمندر بعض قوم که جبریل خارجده موجود دکلدر بلکه خیالدر ذهنده موجوددر
دیشلردر بو قولدن جمیع رسله واتباع رسله مخالفت ایدوب جمیع مللدن خروج ایتمشلردر
بو جهتدن اول حضرتك جبریلی کوردوکن اثبات وتقریر تکری تعالینی کوردوکن تقریردن
اهمدر زیرا جبریلی کوردوکنه اعتقاد اصل ایماندندر آنی منکر اولن کافر اولدوغنده شبهه
یوقدر اما تکری تعالی حضرتن کوردوکی مسئله مختلف فیهادر آنی انکار ایدن کافر اولمز
بالاتفاق زیرا صحابه کرامدن برجماعت کورمدی دیشلردر حاصلی جبریلی کوردوکن تقریره
احتیاج زیاده در اکرچه که حق تعالی حضرتن کورمك اعظم ایدی وکنده شبهه یوقدر لکن

نبوت

نبوت آنوك ثبوتنه متوقف دکلدر آندن حق سبحانه وتعالی رسول اکرمنی تهمتدن
تنزیه ایدوب وما هو علی الغیب بظنین بیوردی یعنی محمد صلی الله علیه وسلم خبر ویردوکی
غیبه اوزره متهم دکلدر دیمکدر علی الغیب دیمك علی ما یخبر به من الغیب دیمکدر اول دخی
رؤیت جبریله وکندویه کلن وحیه وغیره متناولدر حاصلی هرنه دن خبر ویردیسه اول
متهم دکلدر معتمد علیه در امیندر قولی صادقدر دیمك اولور نافع وعاصم وحمزه وابن عامر
رحمهم الله تعالی ضاد ایله بضنین قرائت ایتمشلردر بو تقدیرجه بخیل دکلدر دیمك اولور ابن عباس
رضی الله عنهما الیس ببخیل بما انزل الله دیمکدر دیشلر یعنی محمد صلی الله علیه وسلم حق تعالی نك
انزال ایتدوکنی بخیل دکلدر دیمکدر و مجاهد رضی الله عنه لا یضن علیهم بما یعلم دیو
تفسیر ایتمشدر یعنی بلدوکی نسنه یی صاقلیوب خلقه بخیل اولماز دیمك اولور و فرا رحمه الله علیه
معناسی محمد علیه السلامه کوکدن نفیس ومرغوب نسنه کلور واول آنی سزدن صاقنوب
بخل ایتمز دیمکدر دیشدر بو معنی خوب معنیدر زیرا عادت نفوس شیء نفیس ومرغوبه بخل
ایتمکدر خصوصا که قدرین بلمزلردن بخل اولا حال بو ایله ایکن رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم
وحی کبی اشرف وانفس نسنه یی بخل ایدوب سزدن صاقنمز دیمك اولور ابو علی الفارسی رحمه الله
ایدر معنی بو کلن غیبی بیان ایدر خبر ویرور اظهار ایلر کاهن کبی صاقلمز انکروك شانی بودرکه
اجرت آلمایجه سویلیوب خبر ویرمزلر بو اولرکبی دکلدر دیمك اولور وقال تعالی فلا اقسم
بما تبصرون وما لا تبصرون انه لقول رسول کریم بونده دخی سوال سابق اوزره لا
زائده اولمق معناسی سزوك کوردوکوکزه وکورمدوککزه حاصلی جمیع غیابه قسم ایتمزم زیرا
امر واضحدر قسمله تحقیقدن مستغنیدر دیمك اولور ما تبصرون وما لا تبصرون مشاهدات
وغائبات در خالق ومخلوقاتك مجموعنه متناولدر لا زائده اولدوغی تقدیرجه مجموعنه قسم
ایتمش اولور بو قسم قرآن عظیمده واقع اولن قسملروك اعمیدر زیرا جمیع علویات وسفلیات دنیا
وآخرت وآنلرده داخل اولن ملائکه وانس وجنته وغیره متناولدر پس بو قسم مجموع کورینن
وکورنمین اشیا اول حضرتك صدق رسالتنه آیت ایدوکن متضمندر والحاصل مجموع اشیا
حقیقن تحقیقا قرآن عظیم رسول کریمك قولیدر حق جل وعلادن تبلیغ ایلر دیمکدر وما هو

بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ ۝ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ۝ یعنی اول قرآن قول شاعر
دکلدر نته کیم سز کاه اولور اول‌ایله زعم ایدرسز و قول کاهن دخی دکلدر نته کیم کاهن اولیدن
دیو دعوی ایدرسز بلکه محمد صلی الله علیه وسلم رسالت طریقیله حق تعالی‌دن تبلیغ ایلدیکی
ایمان کتورمزسز و تذکر ایلمزسز هرکز سزدن ایمان و تذکر صادر اولمز نه عجب کافرلر و غافللر
اولورسز دیمکدر و قلت‌دن مراد بونده عدم معناسنه‌در صاحب کشاف رحمه الله بویله تفسیر
ایتمشدر اما قاضی رحمه الله علیه قولی اوزره قلت کندو معناسنه‌در و مراد سزده صدقی ظاهر
اولدیغی کثرت عناددن کورده نادر تصدیق ایدرسز و آز تذکر ایلرسز آنوکیچون سزه امر ملتبس اولور
دیمکدر و بو قسملرک حاصلی بودر که کاتنه حق سبحانه و تعالی اول قرآن حق و ثابت‌در سایر موجودات
ما یری و ما لا یری حق و ثابت اولدقلری کبی دیو بیورر تنزیل من رب العالمین یعنی اول قرآن
عظیم حق سبحانه و تعالی قبلندن منزلدر لسان جبریل اوزره نازل اولمشدر دیمکدر و بو
آیت کریمه‌ده رسول کریمدن مراد محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمدر زیرا القول رسول
کریم بیوردقدن نسکره وما هو بقول شاعر ولا بقول کاهن بیورمشدر مشرکلر جبریلی شعر
وکهانتله وصف ایتمزلردی مراد رسول الله حضرتی ایدوکی متعین اولور و قال عز شانه
فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ۝ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ۝ إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ۝ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ۝ لَا
يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ۝ بعض علما رحمهم الله تعالی کتاب مکنوندن مراد لوح محفوظدر دیدیلر
ابن القیم رحمه الله علیه ایدر صحیح بودرکه مراد فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ مَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ
كِرَامٍ بَرَرَةٍ قول شریفنده مذکور اولان کتابدر امام مالک رحمه الله علیه دخی بو آیت حقنده
سویلدیکی سوزلرده سوره عبس‌ده اولان آیت کبیدر دیدی و کلری بن اشیتدوکم اقوالک احسنیدر
دیو بیورمشدر و بعض مفسرین لا یمسه الا المطهرون قول شریفنه مصحفه یاپشمیه
الا طاهر اولنلر کبی دیو معنی ویردیلر یعنی کتاب مکنوندن مراد مصحف اولمق اوزره ذاهب اولدیلر
اما اولکی قول اصحدر زیرا قرآن عظیمی شیاطین ایندرمکدن و شیاطین آنوک محلنه واصل
اولمقدن تنزیه ایچون آیت کریمه سبقت ایتمشدر نته کیم حق تبارک و تعالی وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ
الشَّيَاطِينُ ۝ وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ۝ بیورمشدر بونده فهم اولنور که مراد قول اولا

آلدن

آلدن غیریسی بو دخی واردر که لا یمسه مرفوعدر صورةً و معنیً خبردر اکر نهی اولیدی مفتوح اولوردی
آیتی نهیه حمل ایدن کمسنه خبری ظاهریدن معنایه صرف ایتمکه محتاجدر اکر خبرده اصل
بودر که هر بری حقیقتنه صرف اولنه و بو مقامده کلامی خبردن نهیه صرف ایتمکی ایجاب ایدر
موجب یوقدر دیمشدر بو ذکر اولنان ابن تیمیه کلامیدر بر جماعت که آنلردن بری داوددر
و کلامی تمسک ایدیوب بوکا ذاهب اولدیلر که محدثه مس مصحف جائز اولمز اما ابن الرفعه
رحمه الله علیه لطیف جوابلر ویروب مذهبلرین رد ایتمشدر و مراد مصحف شریفده مثبتدن
دکلی بودرکه آیت کریمه‌ده تنزیل و مس بیورلمشدر لوح محفوظ منزل دکلدر و مس ممکن
دکلدر و مطهروندن مراد ملائکه اولمق دخی جائز دکلدر زیرا نفی و اثبات واقع اولمشدر
کاه نه مطهرون مس ایدرلر و غیر مطهرین مس ایتمزلر دیمک اولوردی فاولکه نحو بالاتفاق غیر مطهر
یوقدر آدمی معلوم اولدی که مراد انساندن اولان مطهرلردر دارقطنی و غیریلر نقلنده رسول الله
صلی الله علیه وسلمدن مروی اولان حدیث شریفده که عمرو بن حزمک مکتوبنه یازلمش ایدی
وَلَا تَمَسَّ الْقُرْآنَ إِلَّا وَأَنْتَ عَلَى طُهْرٍ بیورلمشدر یعنی مکتوب شریفه سیاقی بیورلیلردن
بری دخی بو ایدی که پاک اولمینجه مصحف قرآنه یاپشمیه بو حدیث شریف بیان ایلرکه
لا یمسه الا المطهرون قول شریفنده مراد قرآن عظیمدر و آیت کریمه‌ده مذکور اولان کتاب
مصحف شریفدر و لا یمسه لفظ شریفنک صورتی خبر و معنیسی نهیدر نته کیم امثالی قرآن
عظیمده چوقدر و المطلقات یتربصن و لا تضار والدة و غیریلر بو قبیلدندر بعض علما
رحمهم الله تعالی لا یمسه مجزومدر سیننک ضمه‌سی ضمیرک ضمه‌سنه اتباع ایچوندر صورةً
و معنیً نهی ایچوندر دیو بیورمشدر شهاب الدین احمد بن یوسف السمین رحمه الله علیه ایدر ذکر
اولنان لا ده ایکی وجه واردر بری نافیه اولمق بری دخی ناهیه اولوب ما بعدنده
فعل آنوکله مجزوم اولمقدر اکر فک ادغام اولنسه مجزوم ظاهر اولوردی لم یمسسهم قول
شریفنده کبی ولکن بونده ادغام اولنمشدر و هانک ضمه‌سنه اتباعاً سین مضموم اولمشدر
بونک امثالنده سیبویه‌دن محفوظ اولان ضمه‌دن غیری دکلدر و حدیث شریفده انا
لم نرده علیک الا انا حرم واقع اولمشدر نرده مجزومدر لکن هانک ضمه‌سنه اتباع اولنوب

دال مفهوم ویلمشدر دیو بیوردی نوع رابع حق سبحانه وتعالی ول حضرتك صلی الله علیه وسلم
تحقیق رسالتی اوزره اندوکی قسم بیاننده در قال الله تعالی یس والقرآن الحکیم انك لمن
المرسلین علی صراط مستقیم معلوم اوله که حق تبارك وتعالی هر سورهٔ که حروف تهجی ایله
ابتدا ایتمشدر آنلروك اوایلنده یا ذکر یا کتاب یا قرآن واقع اولمشدر آندن نصکره معلوم اوله که
حروف تهجی اوایل سورده واقع اولمهده بعض امور واردر که آنلرك حکمتدن خالی دکلدر
دلالت ایدر ولکن انسانك علی التحقیق اکا واصل اولمز مکر که حق سبحانه وتعالی کشف ایلیه تا معلوم
اوله یس نه دیمک ایدوکنده اهل تفسیر برینك قول اوزره اختلاف ایتمشلردر بری بودر که طی
قبیله سینك لغتنده یا انسان دیمکدر دیدیلر بو قول ابن عباس وعکرمه وضحاك وسعید
بن جبیر حضرتلرینكدر رضوان الله علیهم اجمعین بعضلر حبش لغتنده بو ایله دیمکدر دیدیلر
وبعضلر کلب قبیله سینك لغتنده بو ایله در دیدیلر بعضلر سریان دلنده بو ایله دیمکدر دیدیلر حاصلی
یا انسان دیمک ایدوکنده بونلر اتفاق ایتدیلر ولکن نه لغتده ایدوکنده اختلاف ایتدیلر وامام فخر الدین
قدس الله سره ایتدی تقریری بودر که انسانك تصغیری انیسین کلور که اندن صدری حذف اولنه کلدی
سین قالدی دخی یس دینلدی بو تقدیرجه خطاب فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنه
واقع اولور انك لمن المرسلین قول شریفی بوکا دلالت ایدر دیدیلر ابو حیان بوکا اعتراض ایدوب
ایتدی انسانك تصغیرنده عربدن منقول اولان انیسیان در یاء الدو آخرنده الف ایله و بو دکلا
ایدی که انسانك اصلی انسیان اولا زیرا تصغیر اشیایی اصوللرینه رد ایدر و معلوم دکلدر که تصغیری
انیسین کله وکلدوکی تسلیم اولنسه ضم اوزره مبنی اولمه دن غیری جایز دکل ایدی زیرا
منادای مفرد معرفه در مع هذا رسول الله حضرتنه بو ایله خطاب جایز دکلدر زیرا تصغیر
تحقیردر اول حضرت حقنده ممتنع در دیدی سمین رحمة الله علیه ایتدی ابو حیانك اعتراض
اخیری صحیح در علما نقل ایتمشلردر که شرعا اسمای معظمه یه تصغیر داخل اولمز انوکیچون حکایت
ایدرلر که ابن قتیبه مهیمن مؤمنك تصغیریدر اصلی مؤیمن ایدی همزه سی ها یه قلب اولندی
دیدوکی زمانده بو سوز کفره یقین سوزدر بونك قایلی صاقنسون الله تعالیدن دیدیلر اما
حقیقت حال بودر که تصغیر هر بر وجه تحقیر ایچون اولمز نته کم حق سبحانه وتعالی یعقوب علیه السلام

حکایت

حکایه یا بنی لا تقصص رؤیاك بیوردوغنده تصغیر شفقت ایچوندر تا دن اوغلنه خوجه
بنده یه وخالقدن مخلوقه صیغهٔ تصغیر لخطاب اولنسه شفقت ومرحمت ونوازش معنالرینه
متصوّر اولمز عکسی اولنده سوء ادب وار ایدوکی مقرردر انوکیچون ابن قتیبه تخطئه اولنمشدر
الله اعلم بر قول دخی بودر که یس یا محمد دیمکدر دیدیلر ابن الحنفیه وضحاك رضی الله عنهما
بو ایله بیورمشلردر وابو العالیه قولنده یا رجل دیمکدر قتاده قولنده اسمای قرآندن بر اسمدر
ابو بکر الوراق قولنده یا سید البشر دیمکدر دیدیلر امام جعفر صادقدن قدس الله روحه
مرویدر که حق تعالی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه خطاب ایدوب یا سید
دیمك مراد ایلیندی دیو بیورمشلر و بونده نه دکلو تعظیم وتکریم وار ایدوکی مخفی دکلدر
روا اولنور که طلحه ابن عباسدن رضی الله عنهم روایت ایلیه که الله تعالی نك اسماسندن
بر اسمدر انکا قسم ایتمشدر دیو بیورمشلر کعب دن دخی مرویدر که حق تعالی سموات
وارضی خلق ایتمزدن ایکی بیك یل مقدم یا محمد سن تحقیقا مرسلین دنسین دیو قسم ایتدی
دیمشدر آندن حق تبارك وتعالی والقرآن الحکیم انك لمن المرسلین دیو بیوردی کفار
لعنهم الله تعالی اول حضرته سن مرسل دکلسن دیرلردی تنکری تعالی آنلرك ردی ایچون
اسمنه وکتابنه قسم ایدوب تحقیقا سن مرسلین دنسن وطریق مستقیم اوستنه سین
دیو بیوردی صراط مستقیمدن مراد توحید واستقامتیا اوردر نقاش رحمة الله علیه
حق تبارك وتعالی کتاب کریمنده اول حضرتدن غیری انبیادن برکسنك رسالتی ایچون
قسم ایتمدی دیمشدر بوندن مراد اول حضرتی سایر انبیا و مرسلین صلوات الله علیهم اجمعین
مابیننده شرفیاتی اظهار ایتمکدر صلی الله علیه وسلم وآله وصحبه الطیبین الطاهرین
نوع خامس اول حضرتك مدت حیاتنه وعصرینه وبلدینه واقع اولان قسملر بیاننده
قال الله تبارك وتعالی لعمرك انهم لفی سکرتهم یعمهون لغتده عمر وعمر بر معنایه در ولکن
قسمده فتح عین ایله مستعملدر کثرت استعمالندن اوترو لعمرك دینلور عمرك تون بونك اعرابنده
ابتدا ایله مرفوعدر خبری محذوفدر معنی قسمی دیمکدر کلامك اکا دلیل اولدوغیچون حذف
اولنمشدر دیدیلر زجاجی رحمة الله علیه ایتدی لعمرك دینلور کسنه کاندن حق تعالی نك بقاسنه

يمين ايلر اولوكيچوندركه علماء حنفيه ومالكيه رحمهم الله تعالى بونكله يمين منعقد اولوز زيرا بقاء
الله صفات ذاتندندر ديدیلر و امام مالكدن مرويدركه لا يعجبني الحلف به ديو بيورمشلر اكا
يمين بني اعجاب اتمزديمك معناسي بڭا خوش كلمز ديمكدر امام شافعي واسحق رحمهما الله تعالى
آنوكله نيتسز يمين اولمز ديدیلر و امام احمددن مذهبينه موافق قول لر روايت اولنمشدر اما
راجحي بودركه شافعي قولى كبي اولادیلر لعمرك قول شريفنده خطاب كيمه در ديو علما رحمهم الله
تعالى اختلاف اتمشلردر بعضلر آيتدي لوط صلوات الله عليه وسلامه قومنه وعظ ايدوب
هؤلاء بناتي ديدوكي زمانده ملائكه حضرت لوطه لعمرك انهم لفي سكرتهم يعمهون ديدیلر
يعني سنڭ قومڭ متحير وسركردانلردر سنڭ سوزڭي نيجه ادراك ايدەلر ونصيحتكه نيجه
التفات ايدەلر ديمكدر حاصلي خطاب لوط پيغمبر عليه الصلوة والسلامه دردیلر بر قول
دخي بودركه خطاب حضرت سلطان المرسلين حبيب رب العالمين صلوات الله عليه وآله اجمعين
حضرتلرينه در اولا حق تبارك وتعالى آنوڭ حياتنه قسم اتمش اولمه ده بونده اول حضرتڭ نه مرتبه
تعظيم وار ايدوكي ظاهردر ابن عباس رضي الله عنهما حضرتلرندن مرويدركه ما خلق الله
وما ذرأ وما برأ نفسا اكرم عليه من محمد صلى الله عليه وسلم وما سمعت الله اقسم
بحياة احد غيره قال الله تعالى لعمرك انهم لفي سكرتهم يعمهون يقول وحياتك وعمرك
وبقائك في الدنيا انهم لفي سكرتهم يعمهون ديو بيورمشلر ابن جرير رحمة الله عليه
بوبله روايت اتمشدر حاصلي حق جل وعلا كندو بيه محمد مصطفى صلى الله عليه وسلمدن
اكرم بر نفس خلق ايتمدي و كتب منزلەده اشتمدم كه تكري تعالى آندن غيري بر كسنه نڭ
حياتنه قسم اتمش اوله حق تعالى لعمرك انهم لفي سكرتهم يعمهون ديو بيورمشدر آنوڭ
حياتي وعمري دنياده وبقاسي حقيچون ديو يمين ايلردمكدر بغوي رحمة الله عليه دخي تفسيرنده
بوبله ديمشدر بو تقديرجه حق تعالى اول حضرتڭ حياتنه اتدوكي قسم قصه لوط عليه السلام
اينچنده كلام معترض اولور امام قرطبي آيدر حق تعالى رسولنڭ حياتنه قسم اتدوكي زمانده
ديلمدي الا بزدخي آنوڭ حياتنه قسم ايدەلم انڭ جوازني بيان ايلدي امام احمد بن حنبل
رضي الله عنه نبي صلى الله عليه وسلمه يمين ايدەنڭ يميني منعقد اولور يميني بوزدوغي تقديرجه

كفارة

كفارت لازم اولور ديمشدر و فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتنڭ شهادت ركن لرندن
بري اولمه سيله استدلال اتمشدر يعني چونكه ايمان تمام اولمق آنوڭ رسالتنه شهادته موقوفدر
امدي اكا اولنان يمين دخي منعقد اولور ديمشدر ابن خويزمنداد رحمة الله عليه آيتدي رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتنه يمين ايتمكي تجويز ايدنلر بونكله استدلال اتديلركه اول
حضرتڭ كندو زماننده مسلمانلرڭ يمينلري اول ايدي كه اكا آند ايچرلردي حتى اهل مدينه
الى الان بري برينه يمين ويرملو اولدقده قولرنده احلف لي بحق ما حواه صاحب هذا القبر ديرلر
يعني رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتنه آند ويرر ديرلر ديمشدر وقال تعالى لا اقسم
بهذا البلد وانت حل بهذا البلد ووالد وما ولد حق تبارك وتعالى بلد امين كه مكه
شهريدر و اول حضرتڭ بلدي در اكا يمين ايلر و آنوڭ اول شهرده اولماسيله تقييد اتمشدر
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنڭ مزيد فضلني اظهار و شرف مكان شرف اهليله
اولدوغني اشعار مراد ايدنوبدر قاضي بيضاوي رحمة الله عليه آيدر والد بهذا البلد معطوفدر
مراد حضرت آدمدر و ابرهيمدر صلوات الله عليهما وما ولد ذريتيدر يا خود محمد صلى الله عليه وسلم
حضرتي ذريتيدر انلرڭ تنكيري تعظيم ايچوندر اما جمهور مفسرينڭ قوللري مراد حضرت
آدم ايله ذريتي اولمقدر و حق تعالى بونلره قسم اتدوكنڭ وجهي بودركه بونلر دنيانڭ
اعجب خلق الله درلر بونلردن عجب نسنه يوقدر بيان و نطق و استخراج علوم بونلرده در انبيا
و اوليا بونلرده در ما في الارض بونلر ايچون مخلوقدر صاحب الكشاف قول كليه دوالديدر ما ولد رسول
الله صلى الله عليه وسلمدر و ما ولد آنوڭ اولادیدر غيره استعمال ويرمشدر حاصلي سوره
كريمه ده ايكي موضعده اول حضرته قسم اولنمشدر وانت حل حلول دندر رضيت ظعن دن
حق تعالى حضرتنڭ قسمي محمد صلى الله عليه وسلم حضرتن مشتمل اولان بلده در و لوحق تعالى
بيت شريفي قبله عباد و رسولي كرمني هادي الى الرشاد ايلمشدر بونلر حق تعالى نڭ قولده ري
اعظم نعمدندر پس بونلره قسم بو جهتلردن مناسبدر بعض مفسرين قوللي اوزره وانت
حل بهذا البلد ديمك وانت مستحل قتلك واخراجك من هذا البلد الامين الذي
يامن فيه الوحش والطير و قد استحل قومك حرمتك ديمكدر ديدیلر معناسي يا محمد قومڭ

ويحق ساكن هذا القبر

سنك تحلیلنی وبو مکه شهری که بونده وحش وطیر امن وسلامتده وزوار آسوده حالردر سنی

بو شهردن اخراج اتمکی عزم ایتدیلر دیدیلر بو معنی شرحبیل رضی الله عنه دن مرویدر وقتاده

قولنجه وانت حل لك انت بآثم وحلال لك ان تقتل بمکة من شئت دیمکدر دیدیلر یعنی

گناهکار دکلسن دیلدیکك کسه یی مکه ده قتل اتمك سکا حلال اولدی دیمك اولور بونك وجهی

بودرکه حق تعالی مکه شهرینی اول حضرته فتح ایدی ویروب انکله حلال قلدی آندن مقدم

هرکز برکسیه فتح اولنمدی وحلال قلنمدی بو ایله واقع اولیجق حق تعالی انکه دیلدوکن حلال

ایتدی ودیلدوکن حرام ایلدی ابن خطل دیدکلری کافر کعبه نك اورتوسنه یاپشوب طوررکن

آنی وآنوك امثالی برنچه کافری دخی قتل ایتدی وابو سفیانك اوینی حرام ایتدی یعنی آنده

کیرنلری قتل اتمکی حرام ایتدی آنلره امان ویردی اکر سؤال اولنوب بو سورهٔ کریمه مکه ده

نزول اتمشدر وانت حل بهذا البلد لفظ شریفی حالدن اخبار در وذکر اولنان واقعه

هجرت مدینه دن نیچه زماندن صکره در بونلر ماننده نیجه جمع اولنور دیلورسه جواب

ویرلشدرکه لفظ حال ایچون ومعنی مستقبل ایچوندر بونك نظیری حق تعالینك انك

میت وانهم میتون قول شریفیدر دیمشلردر علی کل حال آیت کریمه رسول الله حضرتلرینك

شهرینه قسم متضمندر وبونده اولان اجلال واعظام نه دایره ده ایدوکی کمسنیه خفی دکلدر عمر

بن خطاب رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن مرویدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

حضرتلرینه ایتدی بابی انت وامی یا رسول الله لقد بلغ من فضیلتك عند الله ان اقسم

بحیاتك دون سائر الانبیاء ولقد بلغ من فضیلتك عنده ان اقسم بتراب قدمیك فقال

لا اقسم بهذا البلد دیو بیوردی حاصلی یا رسول الله آتم وانام سکا فدا اولسون تحقیقا

سنك فضیلتك حق تعالی قتنده بر مرتبه یه واصل اولدیکه سنك حیاتکله قسم ایتدی وسایر

انبیانك حیاتلرینه ایتمدی وسنك تراب قدمکله قسم ایدوب لا اقسم بهذا البلد

دیدی دیمك اولور وقال تعالی والعصر ان الانسان لفی خسر عصردن مراد نه ایدوکنده

اختلاف ایتشلردر بعضلر قولنجه مراد دهردر زیرا نیجه امور عجیبه یه مشتملدر وعمرك

مرور ایله عمر تمام اولدوغی حق تبارك وتعالی آنی ذکر ایتدی عمر ایچنده عمل صالح کسب

اولنمه

اولنماسه انسان عین خسرانده اولور امام فخر وقاضی بیضاوی رحمهما الله تفسیرلرنده وغیرلرده

والعصردن مراد رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك زماننه قسمدر دیمشلردر امام رازی

قدس الله سره ایتدی بو معنا ایدوکنه بو حدیث شریف ایله استدلال ایتمشلردرکه رسول الله

صلی الله علیه وسلم بیورمشدر انما مثلکم ومثل من کان قبلکم مثل رجل استأجر اجیرا

فقال من یعمل من الفجر الی الظهر بقیراط فعملت الیهود ثم قال من یعمل من الظهر الی العصر

بقیراط فعملت النصاری ثم قال من یعمل من العصر الی المغرب بقیراطین فعملتم فغضبت الیهود

والنصاری وقالوا نحن اکثر عملا واقل اجرا فقال الله تعالی وهل نقصت من اجرکم

شیئا قالوا لا قال فذلك فضلی اوتیه من اشاء فکنتم اقل عملا واکثر اجرا رواه البخاری

مفسرین رحمهم الله تعالی بو حدیث شریف ایله استدلال ایدوب عصردن مراد اول حضرتك

صلی الله علیه وسلم زمان شریفیدر دیدیلر زیرا محصل مضمونی یهود ونصارانك امتلرینه نسبتله علیکم قلة عمل

بر اجر و بونلروك آز عمللرینه ایکی اجر ویرلمکدر حاصلی حق تبارك وتعالی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم

حضرتلرینك بو آیتده زماننه وانت حل بهذا البلد قول شریفنده مکاننه لعمرك قول شریفنده

عمرینه قسم ایتمش اولورکویا وعصرك وبلدك وعمرك دیو بیوردی بونلروك جملهسی اول حضرتك

ظرف کبی در ظرفنه تعظیم واجب اولیجق مظروفنه نه مرتبه ده واجب اولور ملاحظه اولنه وامام

رازی قدس الله سره ایتدی قسمك وجهی بودرکه کویا حق تعالی ایتدی انسان طائفه سی سکه

اتباع اتمکدن اعراض ایتمکله نه عجب خسران عظیمه دوشدیلر آنلروك زیانلری نه بویوك

زیاندر دیو بیوردی فصل سادس حق سبحانه وتعالی قرآن عظیمنده رسول الله

صلی الله علیه وسلم حضرتنی نور ایله وسراج منیر ایله وصف ایتدوکی بیاننده در وقال الله تعالی

قد جاءکم من الله نور وکتاب مبین بو آیت کریمه ده رسولی اکرمی نور ایله وصف ایتدی بونده

مذکور اولان نوردن مراد اول حضرتدر صلی الله علیه وسلم بعضلر قرآن عظیمدر دیمشلردر

ودخی انا ارسلناك شاهدا ومبشرا ونذیرا وداعیا الی الله باذنه وسراجا منیرا آیت

کریمه سنده سراج منیر ایله وصف ایتمشدر مراد هدایت ایدوب چراغ کبی یوللری روشن

ایتدوکیدر طریق حقه هدایت وارشاد آنوك نور شریعتیله حاصلدر نور شمس اولوب

ولری کوسترمز ایمدی لازم کلور که آنوک نفس قدسیه سی نور انبیاده شمسدن اعظم اوله
وشمس عالم اجسامده غیرلره نور افاده اتدوکی کبی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرنک
ذات شریفی سایر ذوات وانفس بشریه یه انوار عقلیه افاضه سین ایلر انوکیچون حق تبارک وتعالی
ایکیسین بالسراج ایله وصف ایتمشدر وجعل فیها سراجا وقمرا منیرا قول شریفنده سراجدن
مراد شمسدر وداعیا الی الله باذنه وسراجا منیرا قول شریفنده مراد رسول الله حضرتلریدر
صلی الله علیه وسلم حق سبحانه وتعالی نوریله رسولک کریمن وصف اتدوکی کبی کندو نفس قدسیه سنی
دخی وصف ایتمشدر نتهکیم الله نور السموات والارض مثل نوره کمشکوة فیها مصباح بیورمشدر
الآیة سموات وارضه آندن غیری نور یوقدر زیرا آنوک نور قدسیسی سبب وجود وحیات وجمال
وکمالدر که مجموع عالمه اشراق ایتمشدر عوالم روحانیه که ملکلردر آنلره اشراق اتدی وانلروک
هر بری بر روشن چراغ اولدی مادونلری آنلردن استعداد ایله اولدی آندن عالم نفوس انسانیه
یه سرایت ایلدی ونفوس بشریه صفحات اجسام اوزره طرح ایلدی پس عالم وجودده نور حقدن
غیری نسنه یوقدر هر شیئه قبول واستعدادی حسبنجه آندن سرایت ایلمشدر نور اصلده بر کیفیتدر
که باصره یعنی کوز اول آنی ادراک ایلر آندنصکره آنوک واسطه سیله کورینن نسنه لری ادراک ایلر
شمس وقمردن فایض اولن کیفیت کبی مثلا آنلروک نورلری ولا متقابل اولان اجسام کثیفه یه
طوقنوب کوز اول نوری کورر آندنصکره اول اجسامی کورر اکر نور اولمسه ایدی هرکز بر نسنه کورمزدی
ایتدکم قرانوکیجه لرده ضیا کورمز نیر زمینلرده کورزک علی قالمز حاصلی نوردن بو معنی مراد
اولنجق باری تعالی حضرتنه اطلاقی صحیح کلمز بر مضاف تقدیری کرکدر نتهکیم زید کرم دیدکده
ذو کرم دیمک مراددر بونده دخی ذو نور دیمک کرکدر یاخود منور السموات دیمک کرکدر
زیرا کواکب ایله وانلروک ضیالریله وملائکه وانبیا علیهم السلام ایله افلاکی منور ایتمشدر یعنی
حضرت علی و زید بن علی رضی الله عنهما قرائتلری مؤید اولور زیرا آنلر الله نور السموات
اوقومشلردر صیغه فعل ماضی اوزره قرائتلری تشدیدله دخی نصبیله والارض قرائتلری تشدیدله
مثل نوره بیوردوغی مثل هداه دیمکدر ونوری سموات وارضه اضافت اتدوکی یا بو درکه
اشراقیتنه وسعتنه دلالتیچوندر سموات وارضی روشن ایلر دیمک مراددر یاخود اهل

سموات

سموات وارض مراددر زیرا آنلروک نوریله ضیالندیلر وکلری دخی مقاتلدن مرویدر که مثل
الایمان فی قلب محمد کمشکوة فیها مصباح دیمکدر دیو بیورمشدر ومشکات صدر عبدالله نظیریدر
وزجاجه حضرت محمد مصطفینک صلوات الله علیه وسلامه جسم شریفی نظیریدر ومصباح
قلب شریفنده اولان ایمان ونبوت نظیریدر دیمشدر وبعضلر مشکات حضرت ابراهیم خلیل الله علیه
صلوات الله نظیریدر وزجاجه اسمعیل علیه الصلوة والسلام نظیریدر ومصباح جسد محمد
صلی الله علیه وسلم نظیریدر دیمشلر وابو سعید الخرازدن قدس الله سره العزیز مرویدر که
مشکوة رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک درونی پاکیدر وزجاجه قلب نبیدر
ومصباح شول نوردر که حق سبحانه وتعالی آنوک قلب شریفنده قومشدر دیدیلر وکعب بن جبیردن
دخی مرویدر که بو مقامده نور ثانی محمد صلی الله علیه وسلم حضرتیدر دیو بیورمشلر بونلردن
غیری دخی بعض قول روایت اولنمشدر ولکن بو آیت کریمه ده مختار اولان تفسیر اولدر
زیرا بوندن متقدم ذکر اولنان ولقد انزلنا الیک آیات مبینات قول شریفنه مطابق اولور

فصل سابع اول حضرتک وجوب طاعت واتباع سنتنه دلالت ایدن آیات کریمه
بیاننده در قال الله تبارک وتعالی یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله ورسوله وقال تعالی
واطیعوا الله والرسول لعلکم ترحمون وقال عز وعلا قل اطیعوا الله والرسول فان
تولوا فان الله لا یحب الکافرین معنالری ظاهردر وقال جل ذکره من یطع الرسول
فقد اطاع الله یعنی حق تعالی نک احکامینی خلقه تبلیغ ایدیجی اولدوغیچون رسوله اطاعت
ایدن فی الحقیقه باری تعالی حضرتنه اطاعت ایتمش اولور دیمکدر بو آیت کریمه اول حضرتک
جمیع افعال واقوالنده معصوم ایدوکنه دلیل اقویدر زیرا اکر بر نسنه ده خطا ایدیکی
اکا اطاعت الله تعالی یه اطاعت اولمازایدی وبو مجموعده معصوم اولمق واجبدر زیرا
تکری تعالی واتبعوه قول شریفیله اکا متابعت قطعا خلقه امر ایتمشدر متابعت آنوک
اشلدوکی فعللر مثلنی اشلمکدن عبارتدر پس ثابت اولدی که دلیل مختص اولدوغنک
ماعداسی جمیع افعال واقوالنده اول حضرته انقیاد الله تعالی نک حکمنه انقیاددر وقال تعالی
ومن یطع الله والرسول فاولئک مع الذین انعم الله علیهم من النبیین والصدیقین

مشکوة اوزره دیوارده اولان چراغ قویه جق موضعدر

والشهداء والصالحین الآیة بو معنی جمیع مطیعینه عامدر صحابهٔ کرامه و سکره کلن جمیع
اهل اسلامه شاملدر آیت کریمه نك سبب نزولی بو ایدی که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنك معتقی اولان ثوبان رضی الله عنه اول حضرتی بغایت سوردی آنسز قرار ایدمزدی
بر کون خدمت شریفنه بر حال ایله کلدی که شکلی متغیر اولمش محزونلغی ظاهرندن معلوم ایدی
فخر عالم صلی الله علیه وسلم ثوبانی بو حال ایله کوریجك حالنی صوردی اول دخی ایتدی یا رسول الله
بنده وجع یوقدر همان سکا قتی مشتاق اولدم و غمدن بر عظیم غم عارض اولدی آخر کلدم سنکله
ملاقات ایتدم آندن آخرته سنی کورمیه جکم ملاحظه ایتدم زیرا اکر جنته کیرورسم سنی
کوره مزم سن پیغمبرلر ایله صلوات الله علیهم اجمعین درجات عالیه ده اولسك کرکدر جنته
کیرمزسم خود ابدی کورمزم بنم حالم نیجه اولور دیدی آندن بو آیت کریمه نزول ایتدی
دیدیلر و بوندن غیری بعض وجوه دخی ذکر اتمشلردر مقصد سابعده ذکر اولنور ان شاء الله تعالی
محققون رحمهم الله تعالی ایتدیلر بو آیت کریمه نك نزولی سببنده مذکور اولان وجوهك
صحتنه انکار یوقدر ولکن بونك سببی آنلردن اعظم بر شی اولمق واجبدر یعنی سببی
آنوك اطاعت انقیادینه ترغیب ولمقدر زیرا سببك خصوصی لفظك عمومنه ضرر ایتمز
بو آیت کریمه جمیع مکلفین حقنده عامدر حاصلی هر کسنه که الله تعالی یه و رسولنه اطاعت
ایلیه اول حق تعالی قتنده درجات عالیه یه فائز اولور آندن صکره معلوم اولدی که ومن
یطع الله والرسول قول شریفنك ظاهری بودر که بر کره طاعت ایتمکله اکتفا جائز اوله
زیرا بو صیغه دال اولان لفظ ثابت اولدقده مسمینك مرة واحدة حصولی کفایت ایلر
حاصلی ظاهرندن اکلنان بودر که الله تعالی یه و رسول الله حضرتنه بر کره طاعت کفایت
ایلیه اما بو ایله دکلدر ظاهرینه حمل ایتمك جائز دکلدر بلکه طاعتدن مراد الله تعالینك
امر ایتدوکلرینی ایشلیوب نهی ایتدوکلرینك جمله سین ترك ایتمکدر زیرا اکر طاعتی جمیع طاعته
حمل ایدرسك کافرلر و فاسقلر داخل اولور زیرا آنلردن دخی بر کره طاعت ایتمك واقع اولور
امام رازی رحمة الله علیه ایدر علم اصولده ثابت اولمشدر که بر صفتك عقبنده مذکور اولان
حکم بونی اشعار ایدر که ذلك الحکم لاجل الوصف لعلیة کلی اولا بو اصل ثابت اولیجق بر ایدوز که

من یطع الله دیك فی قوله الهی دیکدر و حق تعالی حضرتلرینه اوله سنده طاعت فی بلوب
جلال و عظمت و عزت و صمدیتنه اقرار ایتمکدر پس بو آیت کریمه احوال معاددن ایکی اسرار
عظیمه تنبیه اولمشدر بری بودر که قیامت کوننده جمیع سعاداته منشا اولان انوار معرفت الله
روحك اشراقیدر هر کسنه نك که قلبنده نور معرفت الله اکثر اولدی اول سعادته اقرب و نجاته
اوصل اولور ایکنجیسی بودر که حق تعالی حضرتلری جل و علا آیت سابقده اهل طاعته اجر
عظیم و ثواب جزیل وعده قلمشدر آندن صکره پیغمبرلر ایله بیله اولمقلغی وعده بیورمشدر معنیسی
بو دکلدر که اهل طاعت انبیا علیهم السلام ایله درجه واحده ده اولهلر زیرا بو تقدیر اوزره فاضل
و مفضول بر درجه ده اولمق لازم کلور بو خود جائز دکلدر بلکه مراد بودر که اهل طاعت انبیا
جنتده بر حیثیت ایله اولالر که مکانلری نه قدر بعید اولورسه بینه بری برینی کوره لر و دیلدکلری
زمانده صحبت و ملاقاته قادر اولالر تا بینلرنده مانع و حاجب اولمیه معیتدن مراد بو معنادر
حدیث صحیحده المرء مع من احب بیورلمشدر یعنی کشی سودوکی کسنه ایله بیله در آندن
ایرو دکلدر و بینه صحیحده وارد اولمشدر که ان بالمدینة اقواما ما سرتم مسیرا ولا نزلتم
منزلا الا وهم معکم حبسهم العذر بیورلمشدر یعنی بعض سفرلرنده صحابهٔ کرامه ایتدیلر تحقیقا
مدینه شهرنده نیجه قوم واردر که سز هرکز بر سیره کیتمدوکز و بر منزله قونمدوکز الا آنلر
سزکله بیله ایدیکه آنلره عذر مانع اولدی آنوکیچون قالدیلر دیمکدر آندن معلوم اولدی که
معیت و مقارنت حقیقیه روحله و سرله اولور مقارنت ایشی مجرد بدن ایله اولان دکل ایمش
و قلبیله اولان ایش قالبیله اولان دکل ایمش آنوکیچون ایدی نجاشی حبش ولایتنده نصاری
آراسنده ایکن بینه رسول الله حضرتنه اقرب ناس ایدی و آنوکله بیله ایدی و عبدالله
ابن ابی دیدکلری منافق مسجدیجده کندیله بیله ایکن اکا آندن ابعد بر کسنه یوغیدی
ارادت و محبت روح و قلب حالدر و اولو بارتباط بونلر سببیله اولیجق کشی سودوکی دیلدکی
کسه دن ایرو قلمز ما بینلرنده نه قدر بعد زمان و مکان وار ایسه بینه ارواح طیبهٔ مؤمنین
رسول الله و اصحاب کرام ایله بیله در صلوات الله علیه و علیهم اجمعین وقال تعالی قل ان کنتم
تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله و یغفر لکم ذنوبکم یعنی حق تبارك و تعالی رسولنه

بیورمشدرکه امتنه دیه که اکر سز حق تعالی حضرتنی سورایسه کز بکا اتباع ایدوك
حق تعالی دخی سزی سوه و کناهلرکزی مغفرت ایلیه دیمکدر بو آیت کریمه یه آیت محبت دیرلر
بعض سلفدن مرویدرکه برقوم محبة الله دعواسن ایدوب بز اللهی سورز دیدیلر آندن
بو آیت کریمه نازل اولدی وقال تعالی فآمنوا بالله ورسوله النبی الامی الذی یؤمن
بالله وکلماته واتبعوه لعلکم تهتدون حق تبارك وتعالی بو آیت کریمه ده رجاء اهتداء
رسول الله حضرتنه ایمان ایله اتباعنه تعلیق ایلدی بوکه تنبیه ایچوندرکه رسول الله حضرتنی
برکمسنه تصدیق ایلسه اما شریعتنی التزام ایله که اتباع ایتمسه اول کمسنه ضلالتده در وقال
سبحانه وتعالی فآمنوا بالله ورسوله والنور الذی انزلنا نوردن مراد قرآن عظیمدر حاصلی
اول حضرته ایمان وقرآن عظیمه ایمان وتصدیق واجبدر اسلام بونلرسز صحیح اولمدوغی
مقرردر نیته کم ومن لم یؤمن بالله ورسوله فانا اعتدنا للکافرین سعیرا آیت کریمه سنده
دخی مراد بودر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی تصدیق قرآن عظیمی تصدیقی
مستلزمدر وقال تعالی فلا وربك لا یؤمنون حتی یحکموك فیما شجر بینهم الآیه لا زائده
معنای قسمی تاکید ایچون کلمشدر معنی فوربك دیمکدر لا یؤمنون جواب قسمدر حق سبحانه
وتعالی بو آیت کریمه ده کندو نفس مقدسی کریمه قسم ایتمشدرکه برکمسنه جمیع امورنده رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنی حکم ایدوب آنك جمیع حکمنه ظاهرا وباطنا رضا وانقیاد
اوزره اولمدقجه مؤمن اولمیا کرکسه فخر عالمك حکمی انلرك هوا وارادتلرینه موافق اولا کرك
مخالف اولا نیته کم حدیث شریفده وارد اولمشدرکه لا یؤمن احدکم حتی یکون هواه
تبعا لما جئت به بو حدیث شریف دلالت ایدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
حکمنه راضی اولمین کمسنه مؤمن اولمایه وآنوك حکم شریفنه قلبدن رضا لازمدر و بو
معنینك حصولی اول حضرتك حکمی حق وصدق قابل وکنه قلبده جزم وتیقن اولمغله
اولور دخی تفصیلی کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی آیت کریمه نك ظاهری قیاسیله نصك تخصیصی
جایز اولمغه دلالت ایلمز زیرا دلالتی بوکه ذکر که قول شریفنه وحکمنه متابعت لازمدر و لا
غیره عدول جایز اولمیا ثم لا یجدوا فی انفسهم حرجا مما قضیت بو معنایی مشعردر زیرا

قلبه

قلبه مدلول نصك خلافنی اقتضا ایلر قیاس خطور ایتدکده نفسده حرج حاصل اولور نیته
حق تعالی حضرتی بیان ایتدی که ایمانی کامل اولمزلر الا اوحرجه عدم التفاتدن صکره ونص غیره تمام
تسلیم کلیدن صکره اولورلر امام فخر رحمة الله علیه بوکه ذاهب اولمشدر اما غیرلر قیاس ایله
سنتك تخصیصنی جایز کورمشلردر تاج الدین ابن السبکی رحمة الله علیه جمع الجوامعده تصریح
ایتمشدر وغیرلر دخی ذکر ایتمشلردر والله اعلم فصل ثامن اول حضرتك صلی الله علیه وسلم
خدمت شریفنده لازم اولان آداب نه ایدوکنی بیانندهدر قال الله تبارك وتعالی یا ایها الذین
آمنوا لا تقدموا بین یدی الله ورسوله بو آیت کریمه نك خلاصه سی هرکز بر امرده یا نهیده یا اذنده
یا تصرفده اول حضرتدن تقدم جایز دکل ایدی یعنی اول بر نسنه بیورمدین یا بر نسنه دن
نهی ایتمدین یا بر کمسنه یه اذن ویرمدین غیرلردن امر ونهی واذن وتصرف ایتمك جایز دکل ایدی
همان توقف ایدوب فخر عالمدن نه صادر اولورسه جوازا ولزوما مرتبه سنده آکا اتباع ایتمك کرکدر
ایدی آلان بو حکم باقیدر تا قیامته دك بویله کرکدر زیرا وفاتندن صکره سنتندن تقدم
حیاتنده کندودن تقدم کبیدر عقل سلیمی اولنلر قتنده اصلا فرقی یوقدر ایدی ظاهردر مجاهد
رضی الله عنه معناسی لا تفتاتوا علی الله شیئا حتی یقصه علی لسان رسوله دیمکدر دیمش
آماسعه ایدی افتیات فلان علیکم برایه دیمك سبقکم به ولم تشاورکم دیمکدر پس بو
تقدیرجه لا تقدموا بین یدی الله ورسوله دیمك حق جل وعلا بر نسنه رسولی لسانیله
خبر ویرمدن سز کندو رایکزله سبقت ایتمك دیمکدر اولور ضحاك رضی الله عنه رسول الله
قتنده بر نسنه قضا ایتمك دیمکدر دیمش بعضلر دخی سز امر ونهی ایتمك جایز دکل اول بیورمینجه
دیمکدر دیمشلر وبالجمله هر خصوصده که اول حضرتدن تقدم معناسی بولنه آندن کمال احتراز
واجب ایدی حضرت ابی بکر صدیقك رضی الله تعالی عنه ادبنی کورکه اول حضرتك مرضنده
بر صباح خلقه امامت ایدرکن ناکاه فخر عالمی کوردوکی کبی کری چکلمکه باشلادی بوکده
طوردی واول حضرت اشارت بیورمینجه یرنده قرار ایتمدی نیته کم تفصیلی کلسه کرکدر
ان شاء الله تعالی جمله آدابدن بری دخی بودرکه آنوك صوتنده یوقارو صوت چیقارمق
جایز دکل ایدی نیته کم تفصیلی کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی جمله آدابدن بری دخی

حق سبحانه وتعالى بو آيت كريمه ده بيوردوغى اول معنادر يا ايها الذين آمنوا لا ترفعوا
اصواتكم فوق صوت النبي ولا تجهروا له بالقول كجهر بعضكم لبعض امام رازى رحمه الله
عليه ايدر آيت كريمه دن فهم اولنور كه مؤمن اولن كسنه اول حضرتك يانينده عبد سيدى
يانينده سويلدوكى قدر دخى سويلمك جائز اولميه زيرا كجهر بعضكم لبعض قول شريفنده
عبد داخلدر مؤمنك اول حضرته جهرى عبدك سيدينه جهرى قدر اولمامق كركدر زيرا
كجهر بعضكم لبعض مرتبه سنده جهر بولنمش اولور بو معنايي آيت كريمه مؤيددر كه حق تبارك
وتعالى النبي اولى بالمؤمنين من انفسهم بيورمشدر يعنى پيغمبر عليه السلام مؤمنلره كندو اولى
نفسلرندن اولى در ديمكدر سيد عبدى قتنده عبدك نفسندن اولى دكلدر حتى كر
حين مخمصه ده عبد بر مقدار طعام بولسه شويله كه اولا كه آنى يمزسه هلاك مقرر
اولسه سيدينه ويرميوب كندو يمك جائزدر اما رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه
بذل ايتمك واجبدر وبر يرده عبد بلسه كه كندو اولكله سيدى خلاص اولمق مقرر اوله
عبده واجب دكلدر كه سيدينك خلاصى ايچون كندويي تهلكه يه آته اما پيغمبر صلى الله عليه
وسلم حضرتنى تخليص ايچون واجبدر نته كم اعضاء رئيسه يي حفظ واجبدر مثلا
قلبه ضرر رسيده كلدكده الده ويا قدمه استقامت قالمز اكر انسان كندو نفسنى حفظ ايله
نبى عليه السلامى ترك ايدوب كندو دخى هلاك اولمق مقرردر اما عبد ايله سيد مابينى
بويله دكلدر ديو بيورمشدر ومعلوم اولا كه اول حضرتك خدمت شريفنده رفع صوت
وجهر ايتمه ده استخفاف مقرردر اكر شويله كه نعوذ بالله قصد اهانت وعدم مبالات ايله
مقرون اولورسه كافر اولوب عملى باطل اولمق مقرر اولور روايت ايدرلر كه بو آيت كريمه
ايندوكى زمانده ابو بكر صديق رضى الله عنه حضرتلرى ايتدى يا رسول الله والله لا اكلمك
الا كاخي السرار ديدى يعنى شمدن كرو فسلدى ايله سويلكدن غيرى ايتميم ديو يمين ايلدى
وحضرت عمر رضى الله تعالى عنه حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سويلدكده
زمانده فسلدى ايله سويلركبى سويلردى حتى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم نه ديرسين
يا عمر ديو صورردى روايت ايدرلر كه امير المؤمنين ابو جعفر رحمه الله بر كون مسجد رسول الله

صلى الله تعالى عليه وسلمده امام مالك ايله بحث ومناظره ايدرلردى مالك رحمة الله عليه
ايتدى يا امير المؤمنين بو مسجدده صوتكى رفع ايله زيرا حق تبارك وتعالى لا ترفعوا
اصواتكم فوق صوت النبي ديو بر قومى تاديبا ذم ايتمشدر بر قومى دخى ان الذين
يغضون اصواتهم عند رسول الله ديو مدح ايتمشدر بر قومى دخى ان الذين
ينادونك من وراء الحجرات ديو ذم ايتمشدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينك حيات حرمتى نيجه ايسه مماتنا حرمتى اويله در ديدى همانا ابو جعفر تواضعه
باشلادى وجه آخر آدابدن برى دخى بودر كه آنلرك دعاسى خلق برى برينك دعاسى كبى
اعتبار اولنميه نته كم حق سبحانه وتعالى بيورمشدر لا تجعلوا دعاء الرسول بينكم كدعاء
بعضكم بعضا بو آيت كريمه ده مفسرينك ايكى قولى واردر برى بودر كه معناسى اول حضرته
اسميله دعوت ايتمك برى بريكوزى دعوت ايتدوككز كبى ديمكدر يعنى يا محمد ديو سويلميه سز
بلكه تعظيم وتواضع ايله يا رسول الله يا نبى الله ديه سز ديمكدر ديديلر بو تقديرجه مصدر
مفعولنه مضاف اولمش اولور تقدير كلام دعاءكم الرسول ديمك اولور بر قول دخى بودر كه
اول حضرتك سزى دعوتنى برى بريكوزى دعوت كبى كه ديلسكز وارهسز ديلمزسكز
ترك ايده سز بلكه آنلرك دعوتنه شرعا اجابت واجبدر وكيتمكده اذنى واجبدر
بلا اذن كيتمك حرامدر ديكدر بو تقديرجه مصدر فاعلنه مضاف اولمش اولور تقديرى
دعاؤه اياكم ديمك اولور وجه آخر آدابدن برى دخى بودر كه صحابه كرام رضوان الله تعالى
عليهم اجمعين اول حضرتله صلى الله عليه وسلم بر امر جامعده اولسه آنلرك اذننسز
كيتمك جائز دكل ايدى مثلا بر طاعتك مجلسنده ياخود خطبه ده يا جهادده يا بونلرك
امثالندن برده بولنسه لركه اجازتسز مصلحته كيتمك جائز دكل ايدى حرام ايدى
نته كم حق سبحانه وتعالى بيورمشدر انما المؤمنون الذين آمنوا بالله ورسوله واذا كانوا
معه على امر جامع لم يذهبوا حتى يستاذنوه الاية صدق الله العظيم

فصل تاسع

نزول آيات كريمه نك بيانندهدر كه حق تبارك وتعالى اول حضرتك اعداسى ايتدوكى دعوالرى
بالذات ابطاله متصدى اولدوغى متضمن لردر قال الله تعالى ن والقلم وما يسطرون

ما انت بنعمة ربك بمجنون مشركين ملاعين اول حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم
يا ايها الذي نزل عليه الذكر انك لمجنون ديوب حاشا جنون اسناد ايتمشلر ايدي حق
تبارك وتعالى نفس مقدسيله جوابه تولي ايدوب سوزلرين رد ايتدي معناسي مفصلا سبقت
ايتمشدر واول زمانده كه علي بن وائل رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتيله مسجد
قپوسي قربنده ملاقات ايدوب سويلشديلر ايدي قريش اولولردن بر قاچ كافر مسجد حرامده
اوتورورلردي عاصي به سويلشدوكك كيم ايدي ديو صوردیلر اول ملعون دخي حاشا ابتر ايله
ديو جواب ويردي اول زمانده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك خديجه دن
رضي الله عنها بر اوغلي وفات ايتمش ايدي اول لعينك ابتر ديمه دن مرادي صوكنده كسي قالمدي
ديمك ايدي حق تبارك وتعالى حضرتي بالذات اول ملعونك سوزين بالذات رده متصدي
اولوب ان شانئك هو الابتر ديو بيوردي ابتر سنك دشمنكدر يا محمد سن دكلسن سنك اولادك
وانسابك وحسن ذكرك قيامته دك باقيدر ودشمنك بونلردن محرومدر ديمكدر وبينه اول
زمانده كه ملاعين اول حضرته افترا وكذب اسناد ايدوب افترى على الله كذبا ديديلر حق تبارك
وتعالى عظمتيله جواب ويروب بل الذين لا يؤمنون بالآخرة في العذاب والضلال البعيد ديو
بيوردي اول حضرتك قولنه اعتقاد ايتميوب آخرته ايمان كتورميينلرك ضلال بعيدده اولوب
عذابلري مقرر اولدوغندن خبر ويردي وبينه قرآن عظيمي كندو سوزلري شعردر ديو اسناد ايتدوكلرنده
حق جل وعلا سوزلرين رد ايدوب وما علمناه الشعر وما ينبغي له ان هو الا ذكر وقرآن
مبين ديو بيوردي قاضي بيضاوي رحمة الله عليه ايدر يعني بز انكا قرآن تعليم ايتمكله شعر
تعليم ايتمدوك زيرا قرآن عظيم مقفى وموزون دكلدر ومعنيسي شعرانك ايتدوكي تخيلات
قسمندن دكلدر واكا شعر سويلك ميسر دكلدر اكر ديلك ديلسه ديمز نته كم قرق يلدن بروسن
بلورسز طبيعي امتحان ايتمشسز ديمكدر واول زمانده كه ان هذا الا افك افتريه واعانه عليه
قوم آخرون ديشلر ايدي يعني قرآن عظيم حاشا انكري كلامي دكلدر بلكه اننكدر كندو افترا ايتمشدر
وبر قوم دخي كندويه آني دوزمكده ياردم ايتمشدر ديديلر حق سبحانه وتعالى انلري تكذيب ايدوب
فقد جاؤ ظلما وزورا ديدي انده رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه قل انزله الذي

يعلم

يعلم السر في السموات والارض ديو امر ايتدي يعني يا محمد سن دي كه اول قرآني سموات وارضده
اولان سري بيلن حق تعالى انزال ايلدي انك كلام شريفي حد بشر دكلدر ديو بيوردي
واول زمانده كه فخر عالم صلى الله عليه وسلم ام سالفه نك اخبارين مشتمل آيات كريمه قرائت
تلاوت ايلدي نضر بن الحارث ديد وكلري كافر ايتدي لو نشاء لقلنا مثل هذا ان هذا الا اساطير
الاولين ديدي يعني اكر بز ده استيدوك بونك كبي سويلردوك بونلر اول كلملر ولشا فسانه لريدر
ديديلر حق جل وعلا تكذيب ايدوب قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا
القرآن لا يأتون بمثله ديو بيوردي يعني يا محمد سن دي كه اكر انس وجن بو قرآنك مثلن
كتورمكه اجتماع ايتسه لر كتورمسلر ديو بيوردي واول زمانده كه وليد بن مغيره لعنة الله عليه
ان هذا الا سحر يؤثر ان هذا الا قول البشر ديدي يعني قرآن عظيم سحردر وانسان سوزيدر
غيري دكلدر ديدي حق تعالى اول حضرتي تسليه ايچون ما اتى الذين من قبلهم من رسول
الا قالوا ساحر او مجنون ديو بيوردي يعني بونلردن اول ولنلاره دخي هيچ بر رسول كلمدي
الا انكيچون ساحردر ياخود مجنوندر ديمشلردر حاصلي خلقك حالي بويله در كل لهه اسنام
مالم يكن ابدا كلمشلردر سن بونلرك سوزلرندن ملول اولمه يا محمد ديمك اولور وبينه كفار
لعنهم الله تعالى اول حضرته طعن ايدوب بونه اصل رسولدر طعام اكل ايدر وبازارلرده
كزر ديشلر ايدي حق سبحانه وتعالى وما ارسلنا قبلك من المرسلين الا انهم ليأكلون
الطعام ويمشون في الاسواق بيوردي حاصلي هر رسول كه سندن اول بز ارسال ايتدك
تحقيقا طعام اكل ايدرلردي وبازارلرده كزرلردي بو معنا جميع رسلده واردر بونلر رسالته
منافي دكلدر ديو بيوردي وبينه طائفه يهود خذلهم الله ولعنهم اول زمانده كه رسول الله حضرتنك
صلى الله تعالى عليه وسلم خاتونلري ونكاحي كثرتنه حسد ايدوب بو جهتدن طعن ايتديلر حق
جل وعلا ام يحسدون الناس على ما آتاهم الله من فضله فقد آتينا آل ابراهيم الكتاب
والحكمة وآتيناهم ملكا عظيما ديو بيوردي يعني حق تعالى رسولنه ويننه واونك اصحاب كرامنه
ويردوكي فضل واحسانه حسد مي ايدرلر تحقيقا بز خود آل ابراهيمه كه محمد صلى الله عليه وسلم
حضرتلرينك آبا واجدادي وابناء عميدر كتاب وحكمت يعني نبوت ويردك وملك عظيم عطا ايتدك

مدی حق تعالی آنلره ویردوکی نعمتی مثلنی آکا دخی ویرمك بعید دکلدر دیمك اولورز دخی وقالوا
أبعث الله بشرا رسولا دیوب حق تعالی نك رسولی ما بینه بشردن کلدوکن استبعاد ایتدیلر غایت
جهالتلرندن بونی بلمدیلرکه جنس لرندن اولیجق انس حاصل اولور خلاف جنسدن اولیجق انس والفت
اولمیوب مفارقت ایتقنا ایلر حق سبحانه وتعالی بو معنایه تنبیه ایدوب بیوردی که قل لو کان
في الأرض ملائكة يمشون مطمئنين لنزلنا عليهم من السماء ملكا رسولا حاصلی اکر اهل ارض
ملائکه اولسلردی آنلره ملائکه‌دن رسول کوندرمك واجب اولوردی لکن بشردن اولدیلر رسولری
دخی بشردن اولمق واجب اولدی دیکیلر دیدیلر سایر انبیا علیهم الصلوة والسلامه اعداسی
طعن ایتدوکی زمانده کندولر جواب ویروب اوزرلرندن دفع ایدرلردی رسول الله صلی الله علیه وسلم
لکن کورکه اعدا سنك کلامن حق سبحانه وتعالی بالذات رد ایدوب تدوکاری دخل وتعرض
اوزرندن دفع ایلردی نوح علیه الصلوة والسلامی قومی ضلالته نسبت ایتدوکاری زمانده
یا قوم لیس بی ضلالة دیو کندو دفع ایلدی وهود پیغمبر صلی الله علیه وسلم دخی یا قوم
لیس بی سفاهة دیو کندو رد ایتدی تا آیات کریمه سابقه‌ده بیان اولنان اوزره اعدا
حبیبنا اکمل صلی الله تعالی علیه وسلمه دخل لرینه حق تبارك وتعالی نفس مقدسیله جوابلر ویردی

فصل عاشر حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حقنده وارد اولان آیات
کریمه‌دن ازاله شبهات بیاننده‌در قال الله تبارك وتعالی ووجدك ضالا فهدى
معلوم اولاکه اول حضرته هرکز بر لحظه ضلالت طاری اولمادوغنده علما اتفاق ایتمشلردر
اما قبل النبوة انبیا اوزرینه صلوات الله علیهم بعض ضلالت واقع اولمق عقلا جایز اولورمی
دیو اهل مذاهب خلاف ایتمشلردر معتزله قتنده عقلا جایز دکلدر زیرا آنده تنفیر واردر
یعنی خلقه نفرت ویرور دیدیلر اما اهل سنت قتنده عقلا جایزدر واحتمالدر که برکسنه
ضال اوله صکره حق تعالی حضرتی دیلرسه نبوتله اکرام ایلیه وبو معنی مجرد عقل حکمیدر نص
یوخسه دلیل سمعی قایم اولمشدرکه آندن هرکز ضلال واقع اولمدی نته‌کم حق سبحانه وتعالی
ما ضل صاحبكم وما غوى بیوروب ضلال وغوایت آندن صادر اولمدی دیدی امام فخر
الدین رازی قدس الله سره العزیز بویله دیمشدر امام ابو الفضل الیحصبی شفا نام کتابنده صواب

بودرکه

بودرکه قبل النبوة الله تعالی یه وصفاتنه جهلدن وآنلردن برشیئه تشککدن معصوملردر
انبیا علیهم الصلوة والسلامدن اخبار وآثار تعاضد ایتمشدرکه آنلر بو نقیصه‌دن مبرا اولدیلر
چاغی طوغدقلری کوندن توحید وایمان اوزره دوردیلر بلکه انوار معرفة الله آنلردن اشراق
ایلر اخبار اهلندن برکسنه نقل ایتمشدرکه حق تعالی کفر واشراکله معروف اولنلردن برینی
پیغمبر ایتمش اوله هرکز بو خبر منقول دکلدر وبو بابك مستندی نقلدر حاصل کلام بو تقریر ایله
ما هو الحق ظاهر اولدیکه اول حضرت صلی الله علیه وسلم الله تعالی حضرتنده وصفاتنده
برینه جهل اوزره اولمامشدر وبونلر ولذا علمه منافی بر حالت اوزره دخی اولمشدر بعد النبوة
عقلا واجماعا بویله‌در قبل النبوة دخی سمعا ونقلا بویله ایدی نبوت ورسالت کلدیکنده
هرکز آندن کذب صادر اولدی صکره دخی بویله ایدی نه قصدا ونه بغیر قصد اصلا خلفه
قول صادر اولمشدر وصادر اولمق عقلا وشرعا ونظرا وبرهانا محالدر وبالاجماع کبایردن
معصومدر وتحقیقا صغایردن دخی مبرا ایدی وامتنه مشروع قلنان امورده هرکز اول
حضرت اوزرینه سهو وغلط وغفلت ونسیان جریان ایتمشدر حالت رضا وغضبده بلکه جمیع
حالاتنده معصوم ایدی شویلکه اول حضرت اوزرینه واجب یا جایز یا محال اولنلری جاهل
اولوب آنلرك صور احکامینی بلمیه جایز اولمیه بعضنی جایز اولور ظن ایده اصل
تعزیر اتمیه العیاذ بالله سوء عاقبت اوزره هلاك اولوب یری جهنم اولور بعض ائمه دین
رحمهم الله تعالی انبیا علیهم الصلوة والسلامك صغایردن عصمتلرینه بونکله استدلال ایدرلرکه
آنلردن نه صادر اولورسه امتلرینه اتباع صحیح‌در بو تقدیرجه صغایر ارتکابنده نبی لرینه
تابع اولمش اولورلر امدی جایز دکلدر دیدیلر اصحاب ابو حنیفه ومالك وشافعی‌دن جمهور فقها
بونك اوزرینه‌درلر حاصلی اکر انبیا علیهم الصلوة والسلام اوزره صغایر تجویز اولنسه آنلرك
افعالنه اقتدا ممکن اولمزدی زیرا هر فعل حالا لدن تفتیش اولنمدر قنقسی طاعت قنقسی معصیت
ایدوکی بلنمز اولمزدی ارسال رسل وانبیادن غرض خود اقتدا ایدی موجب ضلالت
اولان نسنه آنلردن صادر اولمق جایز دکلدر وصل آیت کریمه‌ده یعنی ووجدك ضالا
فهدى قول شریفنده ضلالدن مراد نه‌در نه و آیت کریمه‌نك تفسیری نیجه‌در دیو قول کثیر

وزره اختلاف اولنمشدر بر قول بودرکه ووجدک ضالا عن معالم النبوة دیمکدر ابن عباسدن
وحسندن وضحاکدن وشهر بن حوشبدن بویله روایت اولندی ما کنت تدری
ما الکتاب ولا الایمان قول شریفی معنای مذکوری تأییددر زیرا معناسی یا محمد قبل الوحی
سن قرآن اوقومق بلمز ایدوک وخلقی ایمانه نیجه دعوت ایده جککی بلمز ایدوک دیمکدر معالم
نبوت بونلردن عبارتدر امدی سن بونلری بلمز ایکن حق تعالی سکا هدایت ایدوب بلدردی
دیمک اولور بو نسخه طغیان وعصیان معناسنه ضلال اولماز ایکنجی قول بودرکه ضلالدن
مراد یول یا کلمقدر امام فخر رازی قدس الله سره ذکر اتدوکی اوزره اول حضرتدن مرفوعا
روایت اولنمشدرکه ضللت عن جدی عبد المطلب وانا صبی حتی کاد الجوع یقتلنی
فهدانی الله بیورمشدر یعنی اوغلانجق ایکن جدم عبد المطلبدن آیریلوب یول یا کلدم شویله
آجقدم که آجلق بنی هلاک ایده یازدی آندن صکره حق تعالی هدایت ایلدی یولی بولدم
دیمک اولور پس حق تعالی سنی ضال بولوب هدایت اتدی دیمکدن مراد بو قصه اولور اوچنجی
قول بودرکه عربلر ضل الماء فی اللبن دیرلر معناسی صو سودک ایچنه کتدی دیمک اولور
یعنی سود ایچنه صو قوسه لر دخی آنده کتسه ضل الماء دیرلر بونده دخی مراد مکه شهرنده
کافرلر اکثر غالب اولنلر ایدی حق تعالی سنی قوتلندردی حتی دینکی اظهار اتدوک
دیمک اولور دردنجی قول بودرکه بر صحراده یالکز بر دانه آغاج بتمش اولسه عرب طائفه سی
آکا ضال دیرلر آیت کریمه نک دخی معناسی بویله اولورکه کویا حق جل وعلا ایدر مکه دیارینک
اول زماننده شول بر دنیا بانه بکزردی که آنده آغاج بتمه سندن غیری ایمان ومعرفة الله
میوه سین کتورر شجر یوغیدی امدی محمد صحراسنده سن بر شجر فرید سن دیمکدر دیدیلر
بشنجی قول بودرکه خطاب اولور وقومی مراد اولور معناسی وجد قومک
ضالا فهدی دیمکدر دیدیلر آلتنجی قول بودرکه ضالا دیمک محبا لمعرفتی دیمکدر بو قول
عطادن مرویدر حق تعالی تالله انک لفی ضلالک القدیم بیوردوغنده ضلالدن مراد
محبتدر زیرا بو کلامی یوسف علیه السلام قرنداشلری حضرت یعقوب علیه السلامه سویلمشلردی
حق جل وعلا آنلردن حکایة بیورمشدر اکر مرادلری ضلال فی الدین اولیدی یعقوب

بنی

بنی یه صلوات الله علیه وسلامه بویله دیدوکلریله کافر اولورلردی ضلالک القدیم
دیدوکلری محبتک القدیمة دیمک ایدی یدنجی قول بودرکه ووجدک ناسیا فذکرک
دیمکدر یعنی لیلهٔ معراجده هیبتدن مستولی اولوب دیمه سی لازم اولنلری اونتدی خاطرینه
کتوردی امدی حق تعالی کیفیت ثنای هدایت ایلیوب بلدردی آخر لا احصی ثناء علیک
انت کما اثنیت علی نفسک دیدی مراد بودر دیدیلر سکزنجی قول بودرکه ووجدک بین
اهل ضلال فعصمک من ذلک وهداک للایمان والی ارشادهم دیمکدر دیدیلر یعنی
حق تعالی سنی بر ضلالت اهلی قومک آراسنده بولوب ضلالتلردن صقلادی ایمانه وآنلرک
ارشادنه هدایت اتدی دیمک اولور طقوزنجی قول بودرکه سا کما انزلنا الیک ولکن بیاننده سنی
متحیر بولدی دخی سنی بیانه هدایت اتدی دیمکدر دیدیلر بو قول جنیددن مرویدر
قدس الله سره ونعم الغریز اونجی قول بودرکه علی کرم الله وجهه روایتنده رسول الله
صلی الله علیه وسلم بیورمشدرکه اهل جاهلیت عمللرندن کسنه یه قصد ایتدم الا ایکی
دفعه قصد واقع اولدی وهر برنده حق تعالی مراحم ایله بنم مابینمده حایل اولدی یعنی ٥
منع اتدی قصد اتدوکم میسر اولمدی بر کره مکه نک یوقارو جانبنده قیون کودنلردن برینه
ایتدم بنم قیونلرومی دخی سن کوزت بنم کوکلم استرکه شهره وارم بو کیجه آنده بعض کیجلر ایله
صحبت ایدم دیدم آندن کیدم مکه شهرینه کلدم اول اوغرادوغم اوده دفلر ونایلر ایله
بر صحبته راست کلدم اوتوردم آنلره نظر ایدرکن حق سبحانه وتعالی مانع اولدی بنی اویقو
بصدی یاتدم چاق کونش طوغنجه اویاندم آندن بر کیجه دخی بویله دیدم اول کیجه
دخی اول کیجه کبی بنی اویقو آلدی یاتدم چاق کون طوغنجه اویاندم آندن صکره هرکز
بر امر لغوه قصد ایتدم حق سبحانه وتعالی بنی رسالتیله اکرام اتدی دیدی اما ووضعنا
عنک وزرک الذی انقض ظهرک بیوردوغنده ظاهر بلیا انبیادن صلوات الله علیهم اجمعین
صغایر صدورینی تجویز ایدن فقها ومحدثین ومتکلمیندن احتجاج اتمشلردر یعنی وزر کناه معناسنه
آیت کریمه ده مراد سنک اوکنده بار کران اولن وزر الله تعالی تخفیف قالدیرلدوک دیمکدر دیدیلر
والحاصل بو آیت کریمه ده اختلاف اتمشلردر اهل لغت ایتدیلر اصل بونده بودرکه تحقیق

یوروك آرقه یه كران اولسه آرقه‌نك تحمل صوتی كبی بر صوتی اولور یعنی آرقه‌یی قتی آغر
یوك بصسه كوكلری اوتر بو حال الده عربلر انقض الحمل ظهره دیرلر بو مقامده رسول الله حضر
آغر كلن نسنه‌لر ایچون تمثیل واقع اولشدر حاصلی شول ساكه آغر كلن نسنه‌لری اوستكدن
ایندوردك یعنی دفع ایتدوك كتدی دیك اولور وبعضلر ایتدیلر وزر آغر یوك دیرلر بوراده
مراد نبوتك آغر یوكلرین اوزركدن ایندوردك یعنی آنوك موجباتن حفظ ایدوب
حقوقن رعایت اتمك خلقی دینه دعوت ایدوب احكام الله بیان اتدوكده انواع جفا وبلا
چكمكه حاصل اولور بو یوكلری اوزركدن ایندوردك یعنی بو مشكلری ساكه آسان اتدوك
دیكدر وبعضلر ایتدیلر وزردن مراد اول حضرتك كفاركه سنت خلیلی تغییر اتدوكلرینك
كوزنج كلمسیدركه ... بمنعه قادر دكل ایدی بی حضورلق چكردی آخر حق سبحانه وتعالی قوت
ویردی ودخی اتبع ملة ابرهیم دیو امر اتدی تا سنت ابرهیم علیه السلام رعایت اولندی
وضع وزردن مراد بو ایدی دیدیلر وبعضلر دخی معناسی بز سنی شول اصل وزردن معصوم
قلدق كه اگر حاصل اولیدی سنك ظهركه بار گران اولوردی دیكدر وضع دیدوكی عصمتدن
مجازدر دیدیلر وبعضلر دخی سنك سرك مشغول اولدوغك وحیرتك وشریعت طلب
ایتدوكك اوزركه ثقیل اولدی بز دخی عاقبت ساكه شرع ویردوك دیكدر دیدیلر وبعضلر
وزردن مراد امتنك ذنوبیدركه كندونكا اوزرینه یوك كبی اولمش ایدی حق تبارك وتعالی
امتنی عذاب ذنوبیدن بری قلماغه اول حضرته امن ویردی نتهكم وماكان الله لیعذبهم
وانت فیهم بیوردی وآخرتده شفاعتن قبولی وعده قلدی دیدیلر وبوندن غیری بعض وجه
دخی ذكر ایتدیلر اما لیغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تأخر قول شریفنده كه ظاهرندن
انلم اولنان اول حضرتدن بعض ذنوب تقدم ایدوب بعضی تأخر ایتمكی اقتضا ایلر ابن عباس
رضی الله عنهما ایتدی معناسی مغفرت اولنمش سن اگر كناهكه اولسه مؤاخذه اولنمازدك
دیكدر دیدی وبعضلر ایتدیلر غفران ما وقع وما لم یقع مراددر یعنی سن مغفرت اولنمش سن
مطلقا دیكدر دیدیلر وبعضلر دخی مراد سهو وغفلت طریقیله اولنلردر دیدیلر امام قشیری
قدس الله سره ایتدی بو قولی اختیار اتشدر وبعضلر دخی ما تقدم لأبیك آدم وما تأخر لأمتك

دیكدر

دیكدر دیدیلر یعنی آیت كریمه‌ده تقدم ایدن كناه دیدوكی اتاك آدمك كناهیدر دیكدر
وتأخر ایدن دیدوكی امتك كناهیدر دیكدر دیدیلر بو قول ابن عطادن منقولدر وبعضلر
دخی ذنبدن مراد ترك اولیدر دیدی یعنی كلام رسول الله حضرتنه كوره‌در وآندن كناه
صادر اولمادی اما ترك اولی صادر اولمق جایزدر ذنب بیورلدوغی ترك اولی یه كوره‌در
نتهكم حسنات الابرار سیئات المقربین دیمشلردر ترك اولی مباح قسمندندر ولكن
اول حضرته نسبتله سیئه منزله‌سنده اولور آنوكچون ذنبله تعبیر اولندی دیدیلر سبكی
رحمة الله علیه ایتدی آیت كریمه ما قبل وما بعدیله تأمل ایتدم صلاه وجهه واحددن
غیری احتمال بولمدم یعنی همان مراد رسول الله صلی الله علیه وسلمك تشریفیدر وهركز
ما بینده ذنب یوقدر تقریری بودر كه حق تعالی اكا انعام ایتدوكی نعمی آیت كریمه‌ده جمیعا
ذكر ایتمك دیلدی ونعم اخرویه‌نك مجموعی ایكی قسمدر بر قسمی سلبیه‌در كه غفران ذنوبدر
بری دخی ثبوتیه‌در كه كرامات غیر متناهیه‌دن قسم اول لیغفر لك الله ما تقدم من ذنبك
وما تأخر قول شریفیله اشارت بیوردی قسم ثانی‌یه ویتم نعمته علیك قول شریفیله اشارت
بیوردی نعم دنیویه دخی ایكی قسمدر بر قسمی دینیه‌در اكا ویهدیك صراطا مستقیما
قول شریفیله اشارت ایتدی وبر قسمی دنیویه‌در اكا وینصرك الله نصرا عزیزا قول
شریفیله اشارت بیوردی پس حق تعالی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك
شان شریفن تعظیم وغیریلردن تفریق اولنان نعمی اول حضرت حقنده تتمیم ایتدوكی آیت
كریمه‌ده منتظم قلدی وبو فضایل وكمالاتی جمیعا اول حضرته مخصوص قلدی وغرض اظهار ایچون
جمله‌سین فتح مبینه غایت قلدی وابتداده صیغه تعظیم ایراد ایدوب انا فتحنا لك دیدی
وكاف خطابله اول حضرته اختصاصین اشعار ایتدی ابن عطیه رحمة الله علیه دخی بو معنایه
سبقت ایدوب مراد مجرد رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك تشریفیدر یوخسه كناه
واقع اولمشدر البته دیدی طوتالوم كه كناه صدوری جایز ایمش اما رسول الله حضرتندن
صلی الله تعالی علیه وسلم واقع اولمادوغنده شك وشبهه یوقدر زیرا اول جهتده معصوم ومحفوظ
ایدوكی وما ینطق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی قول شریفیله ثابت اولمشدر وافعال

عصمتنه بو دلالت ایدر که مجموع صحابهٔ کرام آنوڭ قلیل و کثیر و صغیر و کبیر هر فعلنه اتباع اوزره
اجماع و اتفاق اتمشلر ایدی و بو خصوصده هرگز توقف ایتمزلردی و بحث ایتمزلردی حتی خلوتنده
اتدوکی اعماله دخی اتباع قصدیله شعورمزدا ایدینورلردی بولسه‌لر جمیع احوالنه تقلید ایدرلردی
هرگز آندن گناه صادر اولمق احتمالن ویرمزلردی اصحاب کرامڭ او حضرتڭ احوالن ملاحظه
ایدن کسنه اول احتمالی خاطرینه گتورمکه حق تعالی حضرتندن حیا ایلردی بو بیوردی و اول
آیتلر که بونلره نوع شبهه‌لر اولنوب دفعی لازم گلمشدر جمله‌دن بری دخی بودر که حق تبارک و تعالی
یا ایها النبی اتق الله ولا تطع الکافرین والمنافقین دیو بیورمشدر معناسی حق تعالی‌دن
تقوی اوزره اول و کفار و منافقینه مطیع اولمه دیمکدر او حضرتڭ حق تعالی‌دن
تقواسی خود مقرر ایدی امر برنسنه‌یه وارد اولور که مأمور اول کسنه اول ایشی ایشلمش
اولمشلا اوتور دیو شول کشیه بیورلر که ایاغن طوره یوخسه اوتورن کسنه‌یه اوتور
دیمکک نه معناسی واردر و کفار و منافقینه اطاعت خود حاشا او حضرتدن گلمسی
احتمالی یوغیدی بونلردن نهینڭ معناسی نه‌در دیو شبهه گلورسه شویله دینلور که حق
تبارک و تعالی حضرتڭ بیوردیغی استدامت حضوری موجب اولان تقوی‌در بعضلر بویله
جواب ویردیلر که او حضرتڭ تبسم علی التفصیل زیاده اولمق اوزره ایدی لکن زمانه کی حالی
شمدکی نسبت ترکته اولی قسمندن ایدی حاصلی تقوی‌دن خالی دگل ایدی تمام ساعت
بر جدید تقوی حاصل اولوردی امر اول گلدیجکلره گوره اولوردی دینلر و بعضلر ایتدیلر
تقوی بیورمق تقوی اوزره دائم اول دیمکدر نیته کیم اوتورن کسنه‌یه اوتور بن فلان یره
واروب گلنجه دیرلر معناسی قالقوب گیتمه جلوسڭ دائم اول دیمکدر بعضلر دخی گرچه
خطاب رسول الله حضرتنه‌در اما مراد امتی‌در بوکا دلالت ایلر که ان الله کان بما
تعملون خبیرا دیدی بما تعمل دیمدی مراد پیغمبر علیه الصلوة والسلام اولایدی صیغهٔ مفرد
بما تعمل بیورلوردی دیدیلر بری دخی فلا تطع المکذبین قول شریفیدر مکذبین‌دن مراد
رؤسای کفار مکه‌در یعنی او حضرتی صلوات الله علیه و سلامه کندو دین باطللرینه
دعوت ایدرلردی آندن خود انلره اطاعت احتمالی یوغیدی دائم مخالفت اوزره اولدوغی

مقرر ایدی

مقرر ایدی لا تطع بیورلدوغی مخالفتلرنده شدتنی تمکین تحریک ایچون ایدی یعنی لا تطع دیمک
قتی زیاده مخالفت ایله دیمک ایدی دیدیلر بری دخی فان کنت فی شک مما انزلنا الیک فاسئل
الذین یقرؤن الکتاب من قبلک آیت کریمه‌سیدر معناسی اگر سن بزم سکا انزال اتدوکمزدن
شک اوزره اولورسڭ شول سندن اول کتاب قرائت ایدنلره سؤال ایله دیمکدر ظاهر
معناسی بودر اما رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتندن شک گلمک نه احتمال که بویله
بیورلیه بونڭ وجهی نه‌در و آیت کریمه‌ده خطاب کیمه متوجه‌در دیو علما تفسیر اختلاف
اتمشلردر بر قومی ایتدیلر که مخاطب ظاهرده رسول الله صلی الله علیه و سلمدر اما حقیقتده
مراد غیریلردر نیته کیم لئن اشرکت لیحبطن عملک قول شریفنده خطابڭ ظاهری او حضرتهدر
اما حقیقتده غیریلره متوجه‌در و بونڭ امثالی خطاب معتاددر نیته کیم بر پادشاه بر کسنه‌یی
امیر نصب ایلسه اول امیرڭ تحت یدنده اولان رعیته بر امر ایتمه لر اولسه آنلرڭ قلوبنده
تأثیری قوی اولدوغیچون خطابی اول امیره توجیه ایدوب شویله ایلیه‌سن و بویله ایلیه‌سن
دیو فرمان ایلر بونده دخی قضیه بویله‌در دیدیلر بر قول دخی بودر که فرا رحمة الله علیه
ایتدی رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنده شک یوغیدوکن حق تعالی بلوردی اما بو کلام
شول مقوله‌دندر که بر کسنه کندو اوغلنه اگر بنم اوغلوم ایسڭ باکا تعظیم ایله دیر و قولنه بنم
قولم ایسڭ باکا اطاعت ایله دیر مع هذا آنڭ اوغلی ایدوکن و اول قولی کندو قولی ایدوکن شبهه‌سی
یوقدر بو دخی بویله‌در دیدی بر قول دخی بودر که کوکلی طار اولان کسنه‌یه شالت دیرلر یعنی
اکر آنلرڭ جفا و اذالرندن قلب شریفڭ طار اولدی ایسه صبر ایله و سندن اول گلن کتاب
قرائت ایدنلره سؤال ایله گور که انبیا علیهم الصلوة والسلام قوملرینڭ اذا و بلالرینه نیجه صبر
و تحمل ایتمشلردر و عاقبة الامر نیجه منصور و مظفر اولمشلردر دیمکدر مقصود بو معنالری تحقیق
ایدوب کتب متقدمه‌ده مسطور اولانلر ایله استشهاد ایتمکدر و آنلرده اولان گرچکدر زیرا قرآن
عظیم آنلاری تصدیق ایتمشدر یاخود او حضرتی تهییج و تثبیت در یاخود فرض و تقدیر طریقی
اوزره‌در یوخسه وقوع شک امکانی مراد دگلدر نتکیم روایت اولنور که بو آیت کریمه نازل اولدوغی
زمان والله لا اشک ولا اسأل دیو سوردی یعنی والله بن شک ایتمزم و ندن غیرم سؤال ایتمزم

بو ذکر اولنان اقوال خطاب رسول الله حضرتنه اولدوغی تقدیرجه ایدی اما مخاطب غیری
اولدوغی تقدیرجه تقریر کلام بودر که حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم زماننده
خلق اوچ قسم اوزره ایدی بر قسمی اول حضرتی تصدیق ایدرلردی بر قسمی تکذیب ایدرلردی بر قسمی
شک و توقف اوزره ایدیلر نه تصدیق ایدرلردی نه تکذیب ایدرلردی اراده شویله قالمشلر ایدی
حق تعالی انلرک خطابی بونلره در یعنی ای آدم اوغلانلری اکر محمد مصطفانک لسانی اوزره بز انزال
ایلدیکمز هدایتده شک ایدرسکز اهل کتابه سؤال ایدوک انلر محمد مصطفانک صدق نبوتنه
سزه دلالت ایدرلر زیرا انلرک کلدیکی کتب قدیمه ده مسطوردر انلره صورک دیک اولوردیلر
بری دخی والذین آتیناهم الکتاب یعلمون انه منزل من ربک بالحق فلا تکونن من الممترین
قول شریفیدر یعنی شونلر که بز انلره کتاب ویردوک انلر بیلورلر که قرآن عظیم سنک ربکدن نازل
اولمشدر امدی سن صقین شک ایدنلردن اولمه دیکدر قرآن تکری تعالیدن کلدوکنده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی شک ایتمک احتمالی یوقدر یا بو کلامک معناسی
ندر دینلورسه شک قرآنک نزولنه کوره دکلدر اهل کتابک علمنه کوره در دیشلردر یعنی
اهل کتاب قرآن عظیمک تکری تعالیدن کلدوکن بیلدوکلرینه شک ایتمه دیکدر یوخسه تکریدن
نزولنه شک ایتمه دیمک دکلدر فخر عالمک صلی الله علیه وسلم بونده شکی اولدوغی متصوردر
یاخود قل لمن امتری یا محمد لا تکونن من الممترین دیکدر یعنی شک ایدنلره صقین شک ایلمه
دی یا محمد دیکدر رسول حضرتنه تلقیندر که شک ایدنلری شکدن نهی ایلیه و بعض توجیه
دخی ایتشلردر بری دخی ولو شاء الله لجمعهم علی الهدی فلا تکونن من الجاهلین قول
شریفیدر معناسی اکر حق تعالی انلری هدی اوزره جمع مراد ایدیدنه ایمانه توفیق ایدردی حتی
مؤمن اولورلردی ولکن مشیتی متعلق اولمدیغی امدی سن تهالک ایله یعنی اولمیاجق شیئه
ایچون جاهللر اسلوبی اوزره حریص اولمه و صبر ایله جزع ایتمه دیکدر بعضلر قولنده
خطاب امتنه در یعنی امتک جاهللردن اولسون دیکدر بونک امثالی قرآن عظیمده چوق
واقع اولمشدر وان تطع اکثر من فی الارض دخی بو قبیلدندر یعنی ظاهر خطاب رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنه در اما مراد غیریدر نته کم ان تطیعوا الذین کفروا قول شریفنده

ظاهر

ظاهر اولور بری دخی وان کنت من قبله لمن الغافلین قول شریفیدر قصه یوسفک اولدوغی موقع
اولمشدر معناسی اول حضرتدن غافللردن ایدوک شاکه قرآن وحی اولنمزدن دیکدر اما غافللردن
مراد والذین هم عن آیاتنا غافلون آیت کریمه سنده مذکور اولان غافل دکلدر بلکه قصه یوسفدن
غافل دیکدر یعنی بوندن اول سن اول قصه دن خبردار دکل ایدوک سمعکه واصل اولمامش ایدی
وهمکه و خیالکه خطور ایلیه بیلدوک دیکدر بری دخی واما ینزغنک من الشیطان نزغ فاستعذ بالله قول
شریفیدر معناسی یستخفنک غضب یحملک علی ترک الاعراض عنهم دیکدر حاصلی حق تعالی اول
حضرته امر ایتدی که قوه غضبیه سی تحریک ایلسه یاخود شیطان بر نسنه یه قندرمق استه
الله تعالییه استعاذه قیله تا کم حق جل وعلا کفایت ایدوب استغفاری سبب عصمت تامه اوله
شیطانک اول حضرتی اضلاله خود قدرتی یوقدر همان مجرد تعرضدر اول مرتبه دن امین اوله
اول دیکدر و شیطان علیه اللعنه بوکاده قادر دکل ایدی که ملک صورتنده کیروب دخی بعض تلبیس
ایده رسالتدن اول ظفر بولمشدر نه صکره بلکه نبی اولن کمسنه کندویه کلن ملک ایدوکنه شک
ایتمز یقینه سبب یا بودر که حق تعالی حضرتی انده علم ضروری خلق ایلر یاخود اول زمانده برهانی
اظهار ایدر نته کم سابقا دخی اشارت اولنمشدر بری دخی وما ارسلنا من قبلک من رسول
ولا نبی الا اذا تمنی القی الشیطان فی امنیته قول شریفیدر بو آیت کریمه ده جمهور مفسرین
دیدیلر که لفظ امنیتک احسنی بودر که تمنیدن بوراده مراد تلاوتدر و آنده القاء شیطانک معنیسی
تلاوت ایدرکن خاطرینه بعض افکار و اندیشه دنیوی دشوار ایلمکدر حتی شویله اوله که تلاوت
ایدرکن بعض وهم ونسیان ادخال ایدوب اوقودوغی خاطرندن کیده یا استماع ایدنلرک
خاطرینه بعض نسنه القا ایده که قرائت اولنانه مخالف اوله اندن حق تبارک وتعالی شیطانک
علیه اللعنه سبیله اولان شبهه سنی دفع ایدوب مرادی کشف ایلیه و آیاتی احکام ایده قاضی
عیاض بویله بیورمشدر دخی تفصیلی مقصدا قدر مرور ایتمشدر شفاده ایدر رسول الله
صلی الله علیه وسلم اول کیجه که بر وادیده صحابه کرام ایله صباحه یقین زمانده قونمش ایدی
بلال رضی الله تعالی عنه نماز وقتن کوزتیکیچون یاتمیوب طلوع فجره منتظر ایکن اول دخی
اویخویه واروب جمله سی کونش طوغینجه اویانمدیلر ایدی اول وقت فخر عالم صلی الله علیه وسلم

اِنَّ هٰذَا وَاَخِيهِ شيطانك ديو بيورمش ايدى. بوندن مرادى شيطانك كندويه تسلطى اولدوغى
يا وسوسه قلدوغنى بيان دكلدر. بلكه بلاله تسلطنى بياندر. زيرا بيورمشدر. اِنَّ الشَّيطانَ
اَتٰى بِلالًا فَلَم يَزَل يُهَدِّئُهُ كَمَا يُهَدَّاُ الصَّبِيُّ حَتّٰى نَامَ ديمشدر. حاصلى شيطان بلاله كلدى
اوغلان اويودركبى تسهيل اويقويه چالشدى. آخر بلال اويودى ديمك اولور. و بو تقريره اِنَّ
هٰذَا وَادٍ بِهِ الشَّيطانُ قول شريفى سبب نومه تنبيه طوتلمغى تقديرجه در. اما شويله كه
وادى دن كوچب كيتمكه كوره طوتلمغى اصلا اعتراض وارد دكلدر. برى دخى عَبَسَ وَتَوَلّٰى
اَنْ جَاءَهُ الْاَعْمٰى قول شريفيدر. بو آيت كريمه نك سبب نزولنده بيورمشلردر كه بر كون رسول الله
صلى الله عليه وسلم قريش اكابرندن عتبه وشيبه وابو جهل وعباس بن عبد المطلب وامية
بن خلف ووليد بن مغيره قتنده ايدى. اول حضرت طورميوب آنلرى دين اسلامه دعوت
ايدوب آنلارن مشغول ايدى. رجاسى بو ايدى كه آنلر مسلمان اولمغله سائر خلق دخى اسلامه كله لر
فخر عالم صلى الله عليه وسلم بو اشتغال اثناسنده ايكن ابن ام مكتوم رضى الله عنه كه صحابه
كزيندن رضوان الله عليهم اجمعين بر اعمى كمسنه در اول كلدى. دخى فخر عالمه ايتدى يا رسول الله
شول نسنه نك سنكه تعليم ايتدوكنى بكا اوقيدوب تعليم ايله ديدى. بونى تكرار سويليجك بو شغل
ايچنده رسول الله حضرتنه كوج كلوب مبارك يوزين تغيير ايتدى و اعراض ايلدى. آندن بو
آيت كريمه نازل اولدى. ظاهرندن بو مفهوم اولنور كه رسول الله حضرتى اعمى دن بى حضور اولوب
اعراض ايتدوكيچون آثم اولا دخى حق تبارك وتعالى آيت كريمه عتاب ايچون انزال ايتمش اوله
اما بويله دكلدر بلكه حق تعالى دن بو معنايى اعلام در كه فخر عالم صلى الله عليه وسلم
حضرتلرينك متعرض اولدوغى خصوص يعنى ذكر اولنان كفارك معاندينى دينه دعوته اشتغالك
مفيد اولمياجغى بلنمه دن اكا اعمى جانبيله آنلرك جانبينك حاللرى منكشف اولمايدى. اعمى
جانبنه التفاتى اختيار ايدردى. و فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتنك ذكر اولنان كفارى
دعوتده معصيت ومخالفت قصدندن نسنه يوغيدى. بلكه طاعت وتبليغ رسالت ايدى
همان حق سبحانه وتعالى نك بيوردوغى ايكى جانبك حاللرين اعلام ايدوب كفارك امرين
توهين وآنلردن اعراضه بو قول شريفله اشارتدر. توهين تسهيل وتخفيف ديمكدر يعنى

تبليغ

تبليغ ايتمكدن صكره كفارك اسلامه كلمه مسى خصوصنده قتى حرص اوزره اولوب كندوكه
ويرمه ديمك اولور. زيرا وَمَا عَلَيْكَ اَلَّا يَزَّكّٰى بيورمشدر. يعنى لَيسَ عَلَيكَ بَاْسٌ فِى اَنْ لَا يَتَزَكّٰى
بالاسلام ديمكدر. حاصلى آنلرك اسلامنه حرص شو مرتبه يه وارمسون كه دعوتلرينى اشتغالله
تسليمدن اعراض ايده سن. سنك اوزركه لازم اولان بلاغ در غيرى نسنه دكلدر. حق تعالى نك
رسالتن تبليغ ايله اولديسه خوش اولمديسه امر الهكدر. قتى زياده. بو مرتبه يه متهالك اولمه ديمك اولور
ابن ام مكتوم رضى الله عنه دخى اگرچه اعمى ايدى اما اول زمانده رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرينك اول كافرلر ايله مخاطبه سن ايشيدوردى. و آنلرك شاننده فخر عالمك صلى الله عليه وسلم
شدت اهتمامين بلوردى. بو ما بينده اقدام ايدوب سوزلر آراسنه كيردوكى اول حضرته اذا
واقع اولمشيدى. بو جهتدن ابن ام مكتوم معصيت عظيمه ارتكاب ايدوب تاديبه مستحق
اولمشيدى. فخر عالم صلوات الله عليه وسلامه حضرتلرى آنوكيچون بر مقدار اعراض ايله تاديب ايتدى
و رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتى اصحابنى تاديب خصوصنده مأذون ايدى. ولكن
عتاب شكلنده بو آيت كريمه نازل اولدوغى ابن ام مكتوم اعمى و معذور كشى اولمغله آكا توجه ورفق
وملاطفه يه مستحق اولدوغيچون ايدى. والله اعلم. برى دخى عَفَا اللّٰهُ عَنْكَ لِمَ اَذِنْتَ لَهُمْ قول
شريفيدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم تبوك غزاسنه كتدوكى زمانده منافقلر يالان
عذرلر و بهانه لر بيان ايدوب سفردن قالمغه اجازت استدلر ايدى. رسول الله حضرتى
دخى اجازت ويروب منافقين قالمشلر ايدى. حق سبحانه وتعالى فخر كائنات آنلره اذن ويردوكيچون
عتاب صورتنده بو آيت كريمه انزال ايدوب يا محمد نيچون منافقينه اذن ويردك. يا انلرى
كرچكلرى ظاهر اولنجه توقف ايتسكنه ايدى ديو بيوردى. قتاده رضى الله عنه ايدر بو قولك
حق تعالى دن اول حضرته عتابدن نيجه كم ايشيدرسز يعنى عتابا ايدوكى ظاهر در. اما اينه
شكره فَاِذَا اسْتَاْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَاْنِهِمْ فَاْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ آيت كريمه سن انزال ايدوب
امرى آنلرك رأى شريفنه تفويض ايتدى. وعمرو بن ميمون ايتدى رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتنده ايكى فعل صادر اولدى كه آنلرده حق تعالى قبلندن مأمور دكل ايدى. برسى
منافقلره سفردن قالمغه اذن ويردوكى. برسى دخى اسيرلردن فدا الدوغى ايدى آنوكيچون

حق تعالی جل وعلا عتاب ایتدی نته کم ایشیدرسز دیدی امّا بعضلر بو آیت دلالت ایلر که
اول حضرتدن ذنب صادر اولمش اوله زیرا عَفَا اللّهُ عَنْكَ بیورلدی عفو شول یرده اولورکه
گناه سبقت ایتمش اوله دیدیلر جواب ویرلدی که عَفَا اللّهُ دیمک تقدّم ذنبی اقتضا ایتدوکن
لا نسلّم نیچون جائز اولمایه که بو لفظ اکا تعظیم ایچون بیورمش اوله نته کم برکسنه‌نك برکسه قتنده
قدری اولسه آنی تعظیم ایچون عَفَا اللّهُ عَنْكَ مَا صَنَعْتَ فِی اَمْرِی دیر و رَضِیَ اللّهُ عَنْكَ مَا
جَوَابُكَ عَنْ کَلَامِی دیر و دخی عَافَاكَ اللّهُ اَلَا عَرَفْتَ حَقِّی دیر بو سوزلردن مراد تعظیم و تکریمدن
غیری نسنه اولماز معنی بولنه ضرر معناسنه دکلدر بلکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
عَفَا اللّهُ لَكُمْ عَنْ صَدَقَةِ الْخَیْلِ وَالرَّقِیقِ بیوردوغی کبیدر یعنی حق تعالی سزی بندن ترککز
آت و قوللردن و غیرکز قول و قراواش زکاتندن عفو ایتدی دیمکدر بوندن خود بونلرده وجوب
زکاتی تقدّم ایتمش که لازم ایدی بلکه معنیسی لم یلزمکم ذلك دیمکدر دیدیلر و بعضلر دخی لِمَ اَذِنْتَ
قولنده استفهام استفهام انکاریدر دیدیلر بوندن دخی جواب ویروب ایتدیلر شوندن
خالی دکلدر که اول حضرتدن گناه صادر اولمش اوله یا اولمامش اوله اگر اولمادی دیرسك
لِمَ اَذِنْتَ قولی آنك اوزرینه انکار اولمق ممتنع اولور زیرا اندن گناه صادر اولدی که انکاره
اقتضا ایله اگر حاشا وکلا صادر اولدی دیرسك عَفَا اللّهُ لفظی خود حصول عفوه دلالت ایلر
عفو حاصل اولدقدنصکره خود انکار مستحیل اولور آمدی ثابت اولدی که جمیع تقادیر اوزره
لِمَ اَذِنْتَ لَهُمْ قولی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنك حاشا مذنب اولمسنه
دلالت ایلمکدن ممتنع ایمش دیدیلر و بو جواب امثال شبهه‌ده قطع ایلرکافی وشافی جوابدر
آمدی لِمَ اَذِنْتَ لَهُمْ بیورلدوغی ترك اولی یه محمولدر بلکه اهل علم بو مقوله کلامی
عتابدن عد ایلمزو ذاهب اولدی فلله نسبت ایدر بری دخی مَا کَانَ لِنَبِیٍّ اَنْ یَکُونَ
لَهُ اَسْرَی حَتَّی یُثْخِنَ فِی الْاَرْضِ تُرِیدُونَ عَرَضَ الدُّنْیَا وَاللّهُ یُرِیدُ الْاٰخِرَةَ آیت کریمه‌سیدر
امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه حضرتدن مرویدر که
حق سبحانه و تعالی بدر غزاسنده مشرکلری هزیمت ایدوب یتمش نفری قتل اولندی
و یتمش نفری اسیر اولدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم ابوبکر و عمر و علی رضی الله تعالی عنهم

حضرتلریله

حضرتلریله بو اسیرلر حقنده مشاوره ایلدی ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنه ایتدی یا رسول
بو طائفه بنم عمّم اوغوللری و عشیرتمز و اخوانمزدر بونلرك خصوصنده بنم رأیم بودرکه فدا
لرین آله‌سز یعنی بزه مقدار مالدن آلوب کندولرین اطلاق ایده‌سز تاکم آلدوغمز مال کفّاره
اوزرینه بزه قوّت اوله و امیددرکه آنلره دخی هدایت میسّر اولوب اسلام نصیب اوله آنلر دخی
بزه معین اولالر دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بکا خطاب ایدوب یا ابن الخطاب
سن نه دیرسن دیدی بن ایتدم یا رسول الله بن ابوبکر ایتدوکی کبی رأی اتمزم بنم رأیم بودرکه
اسیرلرله فلان کسنه که بنم اقربامدندر آنی بکا ویره‌سن بوینن اوره‌یم و علیّه عقیل
دخی قرنداشی عقیلی ویره‌سن اول دخی آنك بوینن اوره و حمزه‌یه فلان قرنداشنی ویره‌سن
اول دخی آنك بوینن اوره حتی بزم قلبمزده مشرکلره هرگز میل و محبت یوق ایدوکی معلوم اوله
دیدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابوبکرك رأیینه مایل اولدی بنم دیدیگمی بکنمدی
اسیرلردن فدا آلدیلر ایرته‌سی اولدوغی کبی واردم گوردم رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی ابوبکرله اوتوروب آغلرلر یا رسول الله نیچون آغلرسز بکاده خبر ویرسه‌ك بن دخی بیله
آغلیم یا خود آغلر کبی قلیم دیدم رسول الله حضرتی ایتدی اصحابك باکه فدا عرض ایتدکلرندن
آغلرم تحقیقا سنك عذابکز شو طوران آغجدن قریب عرض اولندی بکا دیوب بر آغجه اشارت
ایلدی آندن بو آیت کریمه نازل اولدی دیو بیوردی آیت کریمه‌نك ظاهرندن فهم اولنان بودرکه
اسیر اولوب فدالری آلنان کفّاری قهر ایدوب قتللرینه رضا اولمه‌یه نیچون بویله ایتدوك قرمق گرك
ایدوك دیمك اولور یُثْخِنَ فِی الْاَرْضِ بیوردوغنك معناسی حتی یکثر القتل و یبالغ
فیه دیمکدر یعنی قتلده مبالغه ایدوب شویله اتمك گرك ایدی که کفر مغلوب و اهلی حقیر
و ذلیل اولا ایدی و اسلام غلبه‌سی تمام ایله ظاهر اولوب اهلی مستولی اولالر دیمك اولور امّا
بو آیت کریمه‌ده اول حضرته الزام ذنب یوقدر یعنی بویله ایتدوکیچون گناهکار اولدی دیمك
مراد دکلدر بلکه مراد سائر انبیا علیهم السلام مابینلرنده آنك فضیلتی و غیرلره جائز اولمیان
آکا جائز اولدوغن بیاندر مَا کَانَ لِنَبِیٍّ غیرك دیمکدر یعنی سندن غیری پیغمبره بویله ایتمك
نوعندی ساکه جائز اولدی دیمك اولور نته کم فخر عالم صلی الله علیه وسلم اُحِلَّتْ لِیَ الْغَنَائِمُ

ولم تحل لنبي قبلي بیورمشدر یعنی غنیمتلر بکا حلال قلندی بندن غیری بر پیغمبره حلال
قلنمامش ایدی دیمکدر و تریدون عرض الدنیا قولنده بعضلر خطاب شول کمسنه یه درکه آنک
مرادی متاع دنیوی اوله غیری اولمیه یوخسه پیغمبر حضرتنه یاخود صحابه کبارینه خطاب دکلدر زیرا
سبب نزولنده ضحاکدن مرویدر که مشرکلر غزاسنده صندیلر دخی خلق قتالدن واز کلوب
اسباب غنائمنه مشغول اولدیلر حتی کفار ینه اوزرلرینه هجوم ایلیه دیو حضرت عمره خوف کلدی
آیت کریمه اول زمانده نازل اولدی خطاب وعتاب اول طائفه یه دردیدیلر لولا کتاب
من الله سبق لمسکم فیما اخذتم عذاب عظیم بیوردوغنک معناسنده مفسرین اختلاف
ایتمشلردر قاضی بیوردوغی اوزره بعضلر لولا حکم من الله سبق اثباته فی اللوح دیمکدر
دیدیلر یعنی اکر غنایم سزه حلال ایدوکی لوح محفوظده ثابت اولمیدی سزه اول اکر وتکرو که
ایچون عذاب عظیم یتشیدی دیکلردر بو معنی اوزره هر بری اتفاق ایدرکه ذنب ومعصیت
اولمیدی زیرا حلال اولمان نسنه ی الش اولورلر بو تقدیرجه معصیت ثابت اولمز حق تبارک
وتعالی فکلوا مما غنمتم حلالا طیبا بیورمشدر دیدیلر بعضلر ایتدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتنک اول زمانده فدا الدوغی اذنله ایدی علی رضی الله عنه روایتنده وارد اولمشدرکه
بدر غزاسنده جبریل علیه السلام کلدی یا محمد اصحابکی مخیر ایله استرلرسه اسیرلرین
قرسونلر استرلرسه فدا السونلر دخی کلهجک یل کندولردن اول قدر کمسه قرلسون
دیدی انلر دخی ایتدیلر فدایی الورز دخی بزدن کله اول قدر کمسه قرلسون دیدیلر بو روایت
اوزره اصحابک ایتدوکلری ایشده مأذون اولدقلری ظاهر اولور لکن بعض اصحاب فدایه میل
ایدوب قرمق اولی ایکن ترک ایتدکلری ایچون معاتب اولوب انلرک ضعف اختیاری
وفیهلرک صواب رأیی بیان بیورلدی والحاصل جمله سی کناهدن سالملردر عاصی دکللردر
دیدیلر قاضی ابوبکر بن العلا ایتدی رسول الله حضرتنک رأی شریفی کندو یه غنیمت وفدا
حلال قلنمق حکمنه موافق کلدوکن بو آیت کریمه اول حضرته خبر ویرمشدر بدر غزاسندن
اقدم عبدالله بن جحش سریه سنده دخی حکم بن کیسانک و یولداشلرینک فدالرین الدقلریدی
حق جل وعلا اول زمانده عتاب ایلمدی بو دلالت ایلرکه اسیرلر حقنده فخر عالمک ایتدوکی

تأویل وبصیرت اوزره ایدی ولکن بدر خصوصنک عظیم امری اولدوغیچون الله اعلم لوح محفوظده
یازدوغی نسنه یعنی فدا وغنیمتی حلال قلدوغن بلدرمکله نعمتن اظهار ومنتن تأکید مراد
ایلندی یوخسه عتاب وانکار دکلدر دیو بیوردی بری دخی ولولا ان ثبتناک لقد کدت
ترکن الیهم شیئا قلیلا آیت کریمه سیدر یعنی اکر ما که بز سنی تثبیت ایلمیدی کفارک مرادلرینه
اتباعه میل ایتمکه قریب اولوردک دیمکدر قاضی رحمة الله علیه بویله بیورمشدر بعض قولنده
سبب نزولی بودرکه کافرلر اول حضرته ایتدیلر سنی حجر الاسوده یاپشمغه قومازز تا چاق سنده
کلوب بزم صنملرمزه الوکله یاپشمینجه دیدیلر حق سبحانه وتعالی بونک ماقبلنده اولان وان
کادوا لیفتنونک عن الذی اوحینا الیک آیت کریمه سیله بو آیت کریمه وسیاقنده اولان آیتلری
انزال ایدوب کفارک میلدن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک قلب شریفن عصمت
ایتدوکن بیان ایتمشدر معنی شویله دیمکدرکه انلرک خدعه لرینک قوتندن وحیله لرینک شدتندن
سن آنلرک مرادلرینه میل صددنده ایدوک لکن سکا بزوم عصمتمز یتشدی سنی آنلرک میلینه
قریب اولمه دن منع ایتدی سن میله قریب اولمدوک بو قدر قالدی که میل ایدمسن دیمک اولور
بری دخی ما کنت تدری ما الکتاب ولا الایمان قول شریفیدر که معناسی ما کنت تدری الایمان
علی التفصیل الذی شرع لک فی القرآن دیمکدر دیدیلر یعنی مراد قرآن عظیمده ساکه شروع اولنان
تفصیل اوزره ایمان ندر ایدوکن سن بلمزدوک دیمکدر وابو العالیه ایتدی دعوتا الی الایمان
معناسندر زیرا قبل الوحی ایمان با الهه دعوت ایتمکه قادر دکل ایدک وحی کلدکده نصکره
بلدی دیمشدر بعضلر دخی بشکده ایکن وناباغ ایکن ایمان ندر ایدوکن بلمزدی دیمکدر دیدیلر
بو قولی ماوردی وقشیری حکایت ایتدیلر بعضلر دخی حذف مضاف بابندندر ما کنت
تدری اهل الایمان دیمکدر یعنی ایمانه کلهجک ابو طالب می ایدی عباس می ایدی غیری می ایدی
سن بلمزدوک دیمکدر دیدیلر بعضلر دخی ایماندن مراد شرایع ومعالم ایماندر بونلرک مجموعی
ایماندر الله تعالی صلاته ایمان تسمیه قلمشدر نیته کیم وما کان الله لیضیع ایمانکم بیوردوغنده
صلاتکم الی بیت المقدس دیمکدر بو تقدیرجه لفظ عام ومقصود خاص اولور ابن قتیبه وابن
خزیمه رحمة الله علیهما بویله دیمشلردر و حدیث شریفده اشتهار بولمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم

حضرتی تا اول‌دن حق تعالی‌یی توحید اوزره ایدی و اصنامه بغض ایدردی و حج و عمره ایلردی
قبل النبوة بو حال اوزره ایدی ابو نعیم و ابن عساکر روایتلرنده حضرت علی‌دن مرویدر که رسول الله
صلی الله تعالی علیه و سلم حضرتنه هل عبدت وثنا قط دیدیلر هیچ عمرکده پوته طپندکمی یا رسول الله
دیدیلر لا دیدی یا هیچ شراب ایچدوککمی دیدیلر لا و ما زلت اعرف ان الذی هم علیه کفر
و ما کنت ادری ما الکتاب و لا الایمان دیو بیوردی یعنی شراب دخی ایچمدم و دائما بیلوردم که
انلرک دین‌لری کفر و ضلالدر حال بو که دخی کتاب ندر بیلمزدم و ایمان ندر بیلمزدم دیدی
اوزره خبرده وارد اولمشدر که طایفهٔ عرب بقایای دین اسمعیل اوزره اولمقدن خالی دکللردی
یعنی اگرچه انلرده توحید قالمش ایدی مشرکلر ایدی اما حضرت اسمعیل صلی الله علیه و سلم
شریعتندن دخی بعض آیینی رعایت ایدرلردی مثلا حج بیت الله ایدرلردی و ختان یعنی سنت
ایدرلردی و جنابتدن غسل ایدرلردی فخر عالم صلی الله تعالی علیه و سلم هرگز بتلره یقین
اولمامشدر یعنی آنلره پرستش اتمز ایدی و تعییب ایلردی با وجود که کندو لسان شریفی اوزره اول
زمانده حق تعالی‌نک عباده مشروع قلدوغی احکام و شرایعدن خبردار دکل ایدی ما کنت
تدری ما الکتاب و لا الایمان دیمکدن مراد بودر بو خصوصا الله تعالی‌یه اقرار معناسنده ایمان
دکلدر زیرا بو معنایه ایمانی شرکلر اوزره کیدن آبا و اجدادی دخی بیلورلردی و تکری تعالی‌یه
ایمان کتوررلردی و حج ایدرلردی با وجود که مشرکلر ایدی والله سبحانه و تعالی احکم و اعلم

مقصد سابع رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنک وجوب محبت و اتباع سنتی بیانندهدر

کذلک آل و اصحاب و اتباعنه محبت واجب ایدوکی و صلاة و سلام اتمه‌نک احکامی بونده بیان
اولنور و مقصد مذکور اوچ فصلی مشتملدر

فصل اول وجوب محبت و اتباع سنتی بیانندهدر

معلوم اوله که محبت دیدوکلری نور آفتاب حقیقت و پرتو مشعلهٔ هدایتدر روح الاشباح
و راحة الارواح که دیرلر محبت‌دن سر ایمان و اعمال و حقیقت اطوار وجد و حال آندن عبارت
و صفای درون اهل دلان و ضیای شمع انجمن سوز و گدازان آنوک پرتوندن کنایتدر محبت
نه ایدوکنده اختلاف اتمشلردر اگرچه کم بو بابده چوق سوز سویلمشلردر لکن اکثری ثمراتنه
راجعدر حقیقتنه دکلدر دیدیلر بعض محققین رحمهم الله تعالی بیوردقلری اوزره صحابه‌نک

قتنه

قتنده حقیقت محبت شول معلوم اولدنده که حدی قابل اولمایه زیرا امر وجدانی در انده
تعبیر ممکن دکلدر مثلا مشک رایحه‌سن و شکر طعمن بیلمین کشیه دیکله تفهیم قابل اولمدوغی
کبی سوز محبت‌دن خبردار اولمین کشیه دللره تکلفات قال و مقال ایله تعریف ممکن دکلدر
مدارج السالکین صاحبی و غیریلر سوردقلری اوزره محبت کندودن اوزگه اوضح بر حدله
تحدید اولنق متصور دکلدر هر بار که تحدید اولنسه خفاسی زیاده اولور پس آنوک حدی
همان کندو وجودیدر محبت محبتدن اظهر بر وصف ایله موصوف اولمز خلقک تکلم اتدوکلری
آنوک اسباب و موجبات و علامات و شواهد و ثمرات و احکامندن کورمشدر حد و رسملرکه
اتمشلردر بو مقوله نظردن تنوع الفاظ و عبارات و تکثر ایما و اشارات که واقع اولمشدر
تفاوت عقول و ادراکات و مقامات و حالات حسبیله‌در و چون اصحاب حالت و وجدان
و ارباب حقیقت و عرفانک انفاس قدسیه و کلمات انسیه‌لرینی استماع موجبات فیض
و فتوحاتدن اولدیسه بحسب الاثار و الشواهد افاده بیوریلن رسوم و تعریفات محبتدن
بر مقداری تبرکا ذکر اولندی جمله‌دن بری بودر که بیورمشلردر المحبة موافقة الحبیب
فی المشهد و المغیب یعنی محبت محبوبک حضورنده و غیبتنده اکا موافقت اتمکدر دیدیلر بو نفی
نفس محبت دکلدر بلکه موجب و مقتضاسندن عبارتدر بری دخی بودر که محو المحب لصفاته
و اثبات الحبیب لذاته دیمشلردر بو معنی احکام فنا فی المحبتدندر که محبک صفاتی محبوبک
ذات و صفاتنده فنا بولمقدر و بو نکته بوندن اتم و اکمل بر بیانه محتاجدر که آنی ادراک
ایلمز الا شول کسنه که وارد محبت وجودینی افنا ایدوب کندوبی کندودن آلمش اوله بلکه
بری دخی بودر که استقلال الکثیر من نفسک و استکثار القلیل من حبیبک دیمشلردر یعنی
کندو جانبکدن اولان کثیری قلیل عد ایدوب دوست جانبندن اولان قلیلی کثیر عد اتمکدر
بو دخی مقتضیات و احکام محبتدندر کشی نه دوکه جمیع مقدورینی بذل ایلسه قلیل عد ایدوب
استحیا اتمک کرکدر و آندن کندویه بر جزئی نسنه حاصل اولسه چوق عد ایدوب استعظام
اتمک کرکدر بری دخی استکثار القلیل من جنایتک و استقلال الکثیر من طاعتک دیمشلردر
بو دخی اولکیه قریب معنادر یعنی کشی کندونک آز جرمینی چوق عد ایدوب چوق طاعتنی

آز عد ایلکدر بری دخی مُعَانَقَةُ الطَّاعَةِ وَمُبَايَنَةُ الْمُخَالَفَةِ دیشلردر حاصلی طاعته اشتغال
واتصال ایدوب مخالفتدن ابراغ اولمقدر بو قول سهل بن عبد الله کدر قدس الله سره العزیز
بودخی موجب ومقتضاسندندر بری دخی بودرکه أَنْ تَهَبَ كُلَّكَ لِمَنْ أَحْبَبْتَ فَلَا يَبْقَى لَكَ
مِنْكَ شَيْءٌ دیشلردر یعنی سن جمله وارلغوکی سودوککه کسنه یه هبه ایدوب هرگز سندن سکه
برنسنه قالمقدر دیدیلر بو قول ابو عبد الله القرشی نکدر قدس الله سره العزیز مرادی سن کندو
ارادتکی وعزتکی واوقاتکی وانعامکی ونفسکی ومالکی سودککه کسنه نک ملکی ایدوب آنوک
رضاسنه تفویض ایتمکدر تا آنوک شهودی وکندی غیری سن کندوک برنسنه آلماتق درآنی دخی
آلدوغک ایچون ولوق کرکدر دیدیلر بری دخی اَنْ تَمْحُوَ مِنَ الْقُلُوبِ مَا سِوَى الْمَحْبُوبِ
دیشلردر یعنی محبوبک غیرینی قلبدن محو ایدوب کیدرمکدر دیدیلر بری دخی بودرکه اَنْ
تَغَارَ عَلَى الْمَحْبُوبِ اَنْ يُحِبَّهُ مِثْلُكَ دیشلردر یعنی محبوبکی سنک کبی که سودوکیدن غیرت
چکه سن دیمکدر مقصود کندو نفسکی حقیر وصغیر عد ایدوب سنک کبی کسه آنی سومکه لایق
کورمیه سن دیمکدر بو بلوک هر بری اولیاء الله دن بر عزیزک کلامیدر مقاملرینه ومرتبه لرینه
وارمیان سوزلرین اکثلیه من قدس الله اسرارهم وزاد انوارهم بری دخی بودرکه غَضُّ طَرْفِ
الْمُحِبِّ عَمَّا سِوَى الْمَحْبُوبِ غَيْرَةً وَعَنِ الْمَحْبُوبِ هَيْبَةً دیشلردر غض طرفک معناسی کوزی
آشاغه طوتمقدر یعنی محب اولان کسه ماسوای محبوبه غیرة نظر ایتمامک ومحبوبه هیبة نظر
ایتمکدر حاصلی غیره نظردن سنک غیرتک مانع اولوب محبوبه نظردن آنوک هیبتی مانع
اولمقدر نشانه محبت کامله بودرکه کمال شوق واشتیاق موجود ایکن حضرت سلطان عشقک
مملکت قلبه استیلاسی برحیثیتله اولکه محبتندن اول جانبه نظر ایدهمیه سن بری دخی
مَيْلُكَ إِلَى الشَّيْءِ بِكُلِّيَّتِكَ ثُمَّ إِيثَارُكَ لَهُ عَلَى نَفْسِكَ وَرُوحِكَ وَمَالِكَ ثُمَّ مُوَافَقَتُكَ لَهُ سِرًّا
وَجَهْرًا ثُمَّ عِلْمُكَ بِتَقْصِيرِكَ فِي حُبِّهِ دیشلردر بو قولی جنید بغدادی حارث محاسبیدن نقل
سترنما ایشیدم دیو نقل اتمشدر ایکیسی دخی کبار اولیاء امتدندر قدس الله تعالی اسرارهم
یعنی برنسنه یه کلیتکله میل ایتمکدر آندن صکره آنی کندو نفسکه وروحکه ومالکه وسنده اختیار
وترجیح ایتمکدر آندن صکره کزلو وآشکاره اکا موافقت ایتمکدر آندن صکره آنوک محبتنده کندو تقصیرک

بتمکدر

بتمکده دیمکدر اولور بری دخی سُكْرٌ لَا يَصْحُو صَاحِبُهُ إِلَّا بِمُشَاهَدَةِ مَحْبُوبِهِ دیشلردر یعنی محبت
برمستلکدر که آنوک صاحبی محبوبنی کورمینجه هشیار اولمز واول سکرکه عِنْدَ الْمُشَاهَدَةِ
حاصل اولور اول قابل وصف دکلدر دیدیلر بری دخی بودرکه سَفَرُ الْقَلْبِ فِي طَلَبِ الْمَحْبُوبِ
وَلَهَجُ اللِّسَانِ بِذِكْرِهِ عَلَى الدَّوَامِ دیشلردر محبوبک طلبنده قلبک سفری آنوک لقاسینه شوقیدر
وآنوک ذکرینه دلوک طورمیوب جریانی اولدوغی مَنْ أَحَبَّ شَيْئًا أَكْثَرَ مِنْ ذِكْرِهِ حسبنجه سودوکدن
متصل ذکر ایتمک اقتضا ایلدوکیدر بری دخی الْمَيْلُ إِلَى مَا يُوَافِقُ الْإِنْسَانَ دیشلردر انسانه
موافق اولن نسنه یه میل ایتمک دیمکدر مثلا صور جمیله یه واصوات حسنه یه وسایر لذتلره
طبع سلیم مایل اولدوغی نسکه وار یسه آنلر ولک کبی یه والحاصل طبیعت انسانیه بو مقوله نک
کندویه موافقی اولدوغی بیلوب حواسیله ادراککدن لذت آلدوغی بیلنده اختیار اوزره
دکلدر وبالجمله هر جهتله نفسه بر بیردن منفعت ولذت حاصل اولسه آنوک محبتنده مجبور اولور
انسان منافع ولذات بی ثبات عالم ایچون میل ومحبت ایتمک جایز اولیجق نیچون اول منبع محاسن
اخلاق عظیمه ومعدن مکارم وفضایل عمیمه اولن نبی کریمه اشتیاق ومحبت ایتمیه که آنوک آفتاب
جمال جهانتابی ضیاسیله عالم ظلمات ضلال وطغیاندن خلاص اولوب شش جهت سرای
چار ارکانه ونه رواق غرفات آسمانه نور وصفا ایله طولشدر نجات مؤمنینه سبب حیات ابدی
ووسیله نعیم سرمدی اول حضرتدر جمیع اهل اسلام اوزره شکر نعمته قیام واجبدرکه سعادت
دنیا وآخرت ونعمت باطنه وظاهره یه آنوک هدایتیله فایز اولمشلردر امدی هر مؤمنه واجبدرکه
آنوک محبتنی علاقه مسالک ومال وتعلق اولاد وانسال واقربا وعیالدن تقدیم ایلیه نته کم صحیح
بخاری ده رسول الله صلی الله علیه وسلمدن مرویدرکه لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ
أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ بیورمشلردر یعنی سزولک بریکز مؤمن اولمز تا که بن آنک والدندن
وولدندن سوکلو اولمیانجه دیمکدر اولور حدیث شریفده والدک تقدیمی اولدوغی اکثریتیدن
اوتوری در زیرا هرکسک والدی اولوق مقرر در اما ولدی مقرر دکلدر نسائی روایتنده ولد مقدم
ذکر اولنمشدر وجهی مزید شفقت اولدوغیچوندر عبد العزیز بن صهیب روایتنده انسدن والناس اجمعین
تعمیم دخی واردر اولشدر صحیح ابن خزیمه ده مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ یرینه مِنْ أَهْلِهِ وَمَالِهِ واقع

والد و ولدندن ذکری معناده داخلدر زیرا عقلا قتنده بونلر اهل و مالدن اعز و اکرم در والد و ولد
مسکوه ناس ذکر اولنمق عطف العام علی الخاص قبیلندندر خطابی رحمه الله علیه حدیث
شریفده واقع اولان محبتدن مراد حب اختیاریدر حب طبیعی دکلدر دیمشدر امام نووی رحمه
الله بونده قضیه نفس اماره ایله نفس مطمئنه یه اشارت واردر جانب مطمئنه یی ترجیح
ایدن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه محبت ایدن جانب اماره یی ترجیح
ایدن بالعکس اولور امام بخاری رحمه الله روایتنده حضرت عمر رضی الله عنه برکون رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه ایتدی لانت یا رسول الله احب الی من کل شیء الا
نفسی التی بین جنبی دیدی آندن خواجه عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی
لن یؤمن احدکم حتی اکون احب الیه من نفسه دیدی ینه عمر رضی الله عنه ایتدی
والذی انزل علیک الکتاب لانت احب الی من نفسی التی بین جنبی آندن حضرت
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم الآن یا عمر دیو بیوردی حاصلی برکون عمر رضی الله عنه
یمین ایدوب یا رسول الله سن بکا نفسمدن غیری هر نسنه دن سوکلوسین دیدی فخر کائنات
علیه افضل الصلوات واکمل التحیات ایتدی بیزدن برکیمسه مؤمن اولمز بن آکا نفسندن
سوکلو اولمایجه ینه عمر رضی الله عنه یمین ایدوب ایتدی اول الله حقیچون که سکا اوزرکه
کتاب انزال ایتمشدر سن بکا کندو نفسمدن دخی سوکلوسین دیدی خواجه عالم صلی الله علیه وسلم
دخی الآن یا عمر دیو بیوردی یعنی دخی شمدی محبتمز مقابلندن سویلدک دیمک اولور والله تعالی اعلم
بر روایتده لا والذی نفسی بیده حتی اکون احب الیک من نفسک عبارتیله وارد اولمشدر
بعض نقاد تقدیر کلام بنم محبتمده صادق دکلسن حالا بنم رضامی کندو هواک اوستنده ترجیح
ایتمدکجه اگرچه کم سنک ضملا کل آندن ایسه دخی دیکدر دیو بیوردی و حضرت عمرک اول
مرتبه ده کندو نفسینی استثنا ایتدوکی اوکیچون ایدی که انسان کندو نفسینی سومک مقتضای طبیعی
غیری سومک بویله دکلدر فخر کائناتک مراد شریفی حب اختیاری ایدی حب طبیعی یه مجال
یوقدر انسان تغییر طبیعته مالک دکلدر بو اجلدن اول مرتبه ده بحسب الطبع جواب ویردی
شکره تامل ایدوب استدلال بلدی که اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم کندو یکی جهانده

سبب

سبب نجات و سرمایه سعادت و دفع درجاتدر جواب ثانی یه ویردی و رسول الله حضرتی صلی الله
علیه وسلم الآن یا عمر دیو بیوردی یعنی شمدی بلدوک و لازم اولانی شمدی سویلدوک دیدی
محمد مصطفی علیه من الصلوات اصفاها حضرتلرینک محبتی بویله اولمق لازم اولدیغی وجوب محبة الله
نه مرتبه ده اولور و محبت ماسوی اوزره تقدیمی نه دکلو واجب اولور ملاحظه اولنه آنوک
محبتی غیرک محبتی اوستنه قدرده و صفتده و افراد و اختصاصده والحاصل من کل الوجوه غالب
و اغلب اولمق واجبدر ذات باری سبحانه و تعالی کیشیه نفسندن و مالندن و والد و ولدندن
بلکه سمعندن و بصرندن و جان عزیزندن سوکلو اولمق کرکدر من جمیع الوجوه محبوب لذاته
بو قدر که الله وحده لا شریک له الوهیتا آنوک حقیدر که ذاتنه فنا یوقدر و محبتا آکا واجبدر
واجب الوجود و مفیض الخیر والجود اولدر هر کس که آنوک قلبنده محبت رسول الله دن اثر واردر اول
محبت الله دن بی نصیب اولمز البته آکا ارشادلر در هر کیم که چاشنی محبت الله دن آگاه اولا
آنوک حبیبنه اکرمنه تعظیم و تکریم و محبت و اشتیاق و مودت نه مرتبه ده لازم ایدوکن بلور
و آنلرک محبتلری متلازمان در بلکه فی الحقیقه شیء واحده راجعدر تغایری اعتبار ایله در
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک جمله علامات محبتدن بری بودر که انسان نفسنه
شویله عرض ایلیه که کندونک مراد ایتدوکندن بو مراد عظیم ایله اول حضرتی کورمک مابیننده تخییر
اولنسه مثلا رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتن کورمک میسر فرض اولنسه دخی اگر دیلرسک
سکا یوز بیک فلوری ویرهلوم اول حضرتی کورمکدن محروم اول اگر دیلرسک آنی سکا کوسترهلوم
فلوریدن محروم اولدیسه لرکر رسول الله صلی الله علیه وسلم ترجیح ایدرسه محبتی
دعواسنده صادقدر و الا مدعی کاذبدر و ذکر اولنان مثال اوساط ناسه کوره در ملوک
و سلاطین و وزرا دخی شانلرینه کوره بو مراد تقدیر ایدوب نفسلرینی امتحان ایتمک کرکدر
امام قرطبی رحمه الله علیه ایدر برکسنه که اول حضرته ایمان صحیح ایله مؤمن اولا البته آنوک قلبنده
اول محبتدن بر نسنه بولنمق مقرردر نهایت مرتبه خلق بری برندن تفاوت اوزره در بعضنه
حظ وافر و نصیب کامل روزی قلنمشدر بعضی دخی استغراق شهوات ایله پرده غفلتده اکثر احوال
محجوب قالمشلردر آنلر دخی فی الجمله حظ و نصیبدن خالی دکللردر مقتضای ایمان بو حال محبتدر

قبوغرقه دن بعض كمسنه واردر كه رسول الله حضرتن ذكر ايتدوكى زمانده رؤيتنه بر حيثيتله
مشتاق اولورلر كه مجموع اهل ومال وولد وعيالدن ترجيح ايلر بو مقوله اهل غفلتدن بعضى مشاهده
اولنمشدر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم محبتندن قلبنه دوشدوكى زمانده اول حضرتك
روضهٔ منوره سن زيارت ومواضع آثارين رؤيت هواسيله اول مذكوراته بيتوب جمله سندن
ترجيح ايتمشدر ولكن بو حاللرى اهل غفلتدن اولوب شهواته ميلدن خالى اولمامغله سريع الزوالدر
ديو بيورمشدر. والحاصل مقتضاى ايمان حسبيله هر مؤمنك قلبنده محبة الله مع محبت رسول الله
صلى الله عليه وسلم موجود اولوب بو معنى ده مراتب ناس متفاوت اولدوغى مقرر اولمغله شك
وشبهه يوقدر كه بو خصوصده اصحاب كرام رضوان الله تعالى عليهم اجمعين ساير ناسدن نصيب
اتم واكمل ايله ممتاز وسرافراز اولمشلردر زيرا محبت ثمرهٔ معرفتدر اول حضرتك جميع احوالنه آنلر
اعلم دكلر لازم كلور كه جمله يه غالب اولالر حتى بو بابده خاتونلردن دخى نيجه مردانه حركات ودلالتلر
اطوار وحالات روايت اولنمشدر. ضياء اللباب نقلنده مذكوردر كه احد غزاسنده رسول الله حضرتى
صلى الله تعالى عليه وسلم جنكده دوشدى ديو مدينه خلقى ايچنده يالان خبر شايع اولدى.
خلق آلاينه بر غلغله دوشدى كه فرياد وفغانلرى آسمانه چيقدى. همان انصار خاتونلرندن برى
شهردن چيقوب محل محاربه يه واردى كوردى كه قرنداشى واوغلى وارى وآتاسى دوزدى بله شهيد
اولمشلر ايا تورلرنه آنلره مقيد اولمدى رسول الله حضرتى نيچه اولدى قنده در ديدى دخى ايلروده
ديلر كدى. فخر عالمك چاقر يانينه واردى مبارك دامننه الينه الوب ايتدى يا رسول الله
جمله سى يولكه فدا اولسون چوق شكر سنى صاغ وسالم كوردم شمدنكرو قالان مصيبتى قيورمزم
ديدى رضى الله تعالى عنها. روايت اولنور كه اصحاب كرامدن زيد بن الدثنه حضرتن رضى الله عنه
مكه مشركلرى طوتب حرمدن طشره قتله چيقرد قلرى زمانده ابو سفيان ايتدى الهى سوزسك يا زيد
شمدى سنك يرو كده محمد اولسيدى آنوك بوينن اورايدق سن كندو اهلك اراسنده اولايدك
حظ ايدرميدوك ديدى. زيد ايتدى والله محمد شمدى طوردوغى يرده اولايدى دخى آكا
بر ديكن باتيدى وبن اهلم اراسنده اولايدم حظ ايتمزدم ديدى. ابو سفيان ايتدى ما رأيت
احدا من الناس يحب احدا كحب اصحاب محمد محمدا ديدى يعنى محمدك اصحابى محمدى

سودكلرى

سودكلرى كبى دم وغلاندن بر كمسه بر كمسه يى سودوكنى بن كورمدم ديدى. وثوبان رضى الله عنه
قصه سى قريبا مرور ايتمشدر كه بر كون متغير وپريشان رسول الله صلى الله عليه وسلم
خدمتنه كلوب فخر عالم بونى بو حالده كورنجك يا ثوبان نولدوك نه واقع اولدى ديدكده
يا رسول الله آكاهم چونكم كه آخرتده سن پيغمبرلر مراتب عاليه ده اولسك كرك بن سنى كورمزم
نيجه اولور حالم ديمش ايدى. آندن حق تعالى حضرتى ومن يطع الله والرسول فاولئك مع
الذين انعم الله عليهم آيت كريمه سن كوندرمش ايدى. وبعضلر بو خصوص زيد بن عبد ربه
حضرتندن صادر اولمشدر سبب نزولى آنوك قصه سيدر ديديلر. مذكوردر زيد رضى الله عنه
فخر جهانى صلى الله عليه وسلم شويله سوردى كه بر كون باغچه سنده چاليشوب ايشلركن
اوغلى كلدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتى وفات ايلدى ديو خبر ويردى همان
زيد دعا ايدوب ايتدى اللهم اذهب بصرى حتى لا ارى بعد حبيبى محمد احدا ديدى
يعنى يارب كوزمك نورنى سن كيدر تا حبيبم محمددن صكره دخى كمسه يى كورميم ديدى
حق تعالى دعاسن مستجاب ايتدى همان كوزلرى كورمز اولدى. فى الحقيقة اول حضرتك عشق
محبة الله دن اولدوغنه دلالت ايدر كه امام قشيرى قدس الله سره العزيز رساله سنده حضرت
ابو سعيد الخرازدن قدس الله روحه الشريف حكايه ايلر كه ايتدى بر كيجه واقعه ده رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتن كوردم يا رسول الله بنى معذور بيور محبة الله سنك محبتكدن
بنى مشغول قيلدى ديدم ايتدى يا مبارك من احب الله تعالى فقد احبنى ديدى يعنى تحقيقا
حق تعالى يى سون بنى سور ديدى. صحيحينده انس بن مالك رضى الله تعالى عنه روايتنده اول
حضرتدن صلى الله تعالى عليه وسلم مرويدر كه ثلاث من كن فيه وجد حلاوة الايمان
ان يكون الله ورسوله احب اليه مما سواهما وان يحب المرء لا يحبه الا لله وان يكره
ان يعود الى الكفر كما يكره ان يقذف فى النار بيورمشلر خاصه كشى حلاوت ايمانى بوللغه
اوچ نسنه يه تعليق ايتمشلر برى بوكه خدا ورسولى كشيه جميع ماسوادن سوكلو اوله برى دخى
بوكه سودوكى دوستى مجرد الله رضاسيچون سوه برى دخى بوكه ايماندن كفره عودت ايتمك
آتشه آتلمق كبى مكروه اوله. وحلاوة ايماندن مراد نه ديكدر امام نووى رحمه الله ايتدى

طاعاتك لذتنی اکوب دین یولنده مشقتلره تحمل اتمك و بونلری اغراض دنیویه اوزرینه ترجیح ایتمکدر
قوله محبة الله انوکله حاصل اولورکه طاعتنی اشلیه و مخالفتی ترک ایلیه رسول الله صلی الله علیه وسلم
جانبی دخی بویله در و بعضلر ایتدی معناسی برکسنه که ایمانی تکمیل ایلیه اکا معلوم اولورکه کندو
اوزرینه حق تعالی نك و رسولنك حقی والدینك و والدینك و مجموع ناسك حقوقندن زیاده در
زیرا ضلالتدن هدی و ناردن خلاص اولمز الا حق تعالینك لسان رسولی اوزره بیانیله
حاصل اولور و حدیث شریفده قضیه مریض ایله صحیحه اشارت واردر مریض اولوب صفراسی
غلبه ایدن کمسنه طتلو نسنه‌لری آجی کلور و صحیح المزاج اولن کمسه کما ینبغی حلاوتنی ادراك ایلر
بونده دخی اسلامی ضعیف اولنلر طاعت خدا و متابعت رسولك لذتنی بولمز و شونلر اولورکه
اسلامی قوی و اعتقادی صحیح اوله انکورك لذت و حلاوتنی کما ینبغی ادراك ایلرانلر اولدر محبتی
علامتی محبت اسلام و قوت ایماندر هرکیشی کندوده تجربه ایلسون کورسون نه حالده در و جمله
آثار محبت و کمال ایماندن بری دخی اول صحابینك نقلیدرکه غزاده ایکن برکیجه اوغری کلدی
محوزینك اوکنده آتنی یوزدی اکوب کیتدی غازینك بوزمدینی نیچون بویله ایتدك دیدیلر ایتدی
مباشر اولدوغم عمل باکه آندن اقوی وانفع ایدی دیو جواب ویردی و بری دخی بودرکه صحابه‌دن
کلمدن ایکی کمسنه رسول الله صلی الله علیه وسلم بعض غزاسنده عدو جهتن محافظه ایچون
ایلرو قومش ایدی برکیجه بریسی یاتوب اویودی بری نماز قلوردی دشمن بونلری کوردی
نماز قلانی اوق ایله اوردی نمازینی بوزمدی بردخی اوردی ینه بوزمدی بردخی اوردی جنبی
مرتبه‌ده یولداشن اویاردی و ایتدی هرکز نمازمی بوزمیم اولوردی اما اهل اسلامه ضرر
یتشه دیو خوف ایتدم سنی اویاردم دیدی امام بخاری بو خصوصی صحیحنده کتورمشدر انساندن
بو مرتبه تحمل مقتضای وجدان حلاوت ایماندر حدیث صحیحده وارد اولمشدرکه ذاق طعم
الایمان من رضی بالله ربا و بالاسلام دینا و بمحمد نبیا بیورمشلردر حاصلی برکسنه‌که
حق تعالی نك ربوبیتنه و دین اسلامه و نبوت محمد علیه السلامه راضی اوله اول کیشی
ایمانك لذتنی ذوق ایدی دیمکدر مذاق وجد ایدر تحقیقا ایمانك طعمی واردر قلب آنی ذوق
ایلر آغز طعام و شراب لذتنی ذوق ایتدوکی کبی و رسول الله حضرتی حقیقتا ایمانی ادراکدن

وآنوك

وآنوك قلبه حصولندن کاه ذوق ایله تعبیر ایتدی و کاه وجدان ایله تعبیر بیوردی و اول زماندن
که اصحابی صوم وصالدن نهی ایتدی ایتدیلر یارسول الله یا سن صوم وصال ایدرسن دیدیلر
ایتدی اویا رسول الله ایتدی لست کهیئتکم انی اطعم و اسقی دیو بیوردی بو قول شریفی ذوق
حلاوت ایمانه کوره ایدی ظاهری اوزره طعام و شراب حقنده حمل ایدنلر حجاب غفلتده قالمشلر
دخی تحقیق مقصد عباد الله ده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی و فی الکبیر تاج الدین بن عطا رحمة الله
علیه ایتدی حدیث شریفده دلالت واردرکه نفوس ملذوذات اطعمه ایله تنعم ایتدوکی کبی
غفلت و هوادن سالم اولن قلوب دخی ملذوذات معانی ایله تنعم ایدرلر و حق تعالینك
ربوبیتنه راضی اولن طعم ایمانی ذوق ایدر دیدوکی بودرکه کندو حقنده تسلیم ایدوب
حکمنه انقیاد اوزره اولیجق لذت عیش و راحت تفویضی ادراك ایلر اکا رضی بالله حاصل
اولیجق انوکیچون رضی من الله دخی حاصل اولور بو مرتبه یه واصل اولدقده حق تعالی اکا عطا
قلدوغی نعمتی ادراك ایتمکه ایچون آنوك مذاقنده بر حلاوت خلق ایلر اغراض نفسانیه‌دن عافیت
میسر ایدوب سلیم الادراك ایلر اول سلامتله حلاوت ایمانی ذوق ایلر و معلوم اولدیکه مذکور
اولن اوچ رضا بری برینی مستلزمدر زیرا الملك ربوبیتنه راضی اولن البته رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك نبوتنه راضی اولور و دین اسلامه راضی اولور و محمد علیه
السلامك نبوتنه راضی اولن حق تعالینك ربوبیتنه و اسلامه راضی اولور و دین اسلامه راضی
اولن حق تعالینك ربوبیتنه و رسول الله حضرتلرینك نبوتنه راضی اولور بونلرك بری بر نسنه‌سز
بولنمق ممکن دکلدر و بیورمشلردرکه محبة الله ایکی قسمدر بریسی فرضدر بریسی مستحبدر فرض
اولن شول محبتدرکه حق تعالینك اوامرینه امتثال و نواهیسندن اجتناب و قدرینه رضا اوزره
اولمغه باعث اوله پس هرکیسه که بر فعل حرام اشلیه یا بر واجب ترک ایلیه بو معنی یه اولن
محبة الله‌ده تقصیری اولدوغندندر زیرا هوای نفسین تقدیم ایتمش اولور و مستحب اولن
شول محبتدرکه نوافله مداومت و شبهاتدن اجتناب اقتضا ایلیه بو قسمله متصف کسنه قتی
آز اولور صحیح بخاریده رحمه الله ابوهریره رضی الله تعالی عنه نقلنده رسول الله صلی الله علیه وسلم
رب عزتدن روایت ایتمشدرکه ما تقرب الی عبدی بمثل اداء ما افترضت علیه و لا

يزال عبدي يتقرب إلي بالنوافل حتى أحبه فإذا أحببته كنت سمعه الذي يسمع به
وبصره الذي يبصر به ويده التي يبطش بها ورجله التي يمشي بها فبي يسمع وبي يبصر
وبي يبطش وبي يمشي ولئن سألني لأعطينه ولئن استعاذني لأعيذنه وما ترددت
عن شيء أنا فاعله ترددي عن قبض نفس عبدي المؤمن يكره الموت وأكره مساءته
بيورلمش حديث شريفك حاصلي بودركه دائما فرائض حق تعالى حضرتنه احب اعمال اولو
بو تقديره اوزره نوافل حق تعالى نك قوللنه محبت ايتمه سنه مفيد اولوب فرائض مفيد اولمدوغنده
استشكال ايدنلره جواب ويرمشلردركه نوافلدن مراد فرائض ايله بله اولان نوافلدركه اوله
فرائض تكميل ايدیجیدر في الحقيقه بينه سبب محبت فرائض اولمش اولور نهايت فرائض كمالی
نوافل ايله بولورمش بو معنى يه ابو امامه روايتنده وارد اولان حديث قدسي مؤيد اولوركه
ابن آدم إنك لن تدرك ما عندي إلا بأداء ما افترضته عليك بيورلمشدر يعني اى آدم اوغلى
تحقيقا سن بنم قتمده اولان فضل وكرامته واصل اولمزسن الا سنك اوزرگه فرض ايتدگم
اداسيله اولورسن ديمك اولور بوندن ظاهر دركه وصوله سبب اداء فرائض ايش يا خود بويله
جواب ويريلكه نوافل اشلمك محض محبتدندر بونه تركنده عقاب خوفندن اشلمك متصور
دگلدر اما فرائض بونك خلافيدر فاكهاني رحمه الله ايدر حديث شريفك معناسي بر كمسنه
فرائضي اداسيله ونوافلدن صوم وصلات وساير اعماله مداومت ايلسه محبت الهيه
يتشدورر ديمكدر وكنت سمعه وبصره بيوردوغي ندر ديمكدر ديدیلرسه برنچ وجهله تفسير
ايتمشلردر بري بودركه على سبيل التمثيل وارد اولدي معنى سي بنم امرمي اختيارده بن آنوك
سمعي وبصري ويدي كبي اولورم طاعتي سوز وخدمتمي اختيار ايلر اول جوارحني سودوگي
كبي ديمكدر ديديلر بر وجه دخي بودركه بالكليه بكا مشغولدر قولوغيله اشتمز الا بني راضي
قلنه نسنه يي اشيدر وگورمز الا بني مراد ايتدوگي گورر ديمكدر ديديلر بر وجه ده بودركه بن انكا
نصرتده ومعاونتده سمعي وبصري ويدي كبي اولورم ديمكدر ديديلر بر وجه دخي حذف مضاف
اوزره در معناسي كنت حافظ سمعه وحافظ بصره ديمكدر ديديلر بو قول فاكهاني نكدر وفي دخي
ايتدي بونده بر دقيق معنى دخي بودركه سمع مسموع معناسنه در زيرا مصدر مفعول معناسنه

مثلا

مثلا هذا ضرب الأمير ديرلر مضروبه معناسين ديرلر بونده دخي معنى بر كلام بن قولمي سودوگم زمان
اول ايشتمز الا بنم ذكرمي ونظر ايتمز الا بنم عجايب ملكوتمه والبيز اوزانتمز الا شول نسنه يه كه
بنم رضام آنده اوله ديمكدر ديديلر وغيري ايتدي قولاريا اعتقاد اولنان علما رحمهم الله تعالى اتفاق
ايتديلركه بو مجازدر وبنده نصرت وتاييد واعانتدن عبارتدر حتى كانه عبدي شول آلات منزلة
تنزيل ايلركه آنلر وكله استعانت اولنا نوكيچون بر روايتده فبي يسمع وبي يبصر وبي يبطش وبي يمشي
وارد اولمشدر اتحاديه طائفه سي حقيقي اوزره اولماغي زعم ايتديلر تعالى الله عما يقولون خطابي رحمه الله
ايدر اول عبادات ايله سرعت اجابت دعادن تعبير ايلدي زيرا انسانك جميع مساعي سي اولمز الا
اول جوارح مذكوره ايله اولور ديدي بعض طائفه بويله حمل ايتمشلردركه قصد بنده كي عبادت
ظاهره وباطنه يه ملازمت اتسه ونفس كدورتلردن صافي اولسه اول زمان معنى محبته اولور
تعالى عن ذلك ونفسندن فاني اولور حتى مشاهده قيلور كه الله تعالى ذاكر لنفسه ومحب لنفسه
اولور وبو اسباب ورسوم علوم صرفه اولور ديمشلردر والحاصل رسوم مذكوره نك جمله سي اوزره
حديث شريفله اتحاديه نك تمسك ايتدكلري يوقدر وحده مطلقيه قائل اولنلر دخي تمسك ايدنمز
زيرا بقيه حديثده ولئن سألني لفظي واقع اولمشدر عبد الواحد روايتنده رحمة الله عليه ولئن
سألني عبدي وارد اولمشدر بو لفظلر التماسا تثنيتا اقتضا ايلر ديمشدر وابن القيم رحمة الله عليه
ايدر بو حديث شريف آنكي نك فهمي غليظ الطبع وكثيف القلب اولانه حرام درو بوندن مراد اسبا
محبتي ايكي نسنه يه حصردر برسي فرائضي اداء ايري دخي نوافل ايله تقربا الى الله ومحبا اولنكسنه
نوافلي كثرتله ادا ايلدايلر حق تعالى نك محبوبي اولور دنكرى تعالى نك آنى محبتي محبات اوكي محبتند
اعلى يه محبتي ايجاب ايلر بو محبت آني شويله ايلركه محبوبندن غيره نظرده وتوجهي قالمز وآندن
غيريه قلبنده يرقالمز آنوك محبتي وذكري زمام قلبنه ومملكت روحنه مستولي اولور شول
بوقدركه بو اصل محبت اولنكسنه ايشتسه محبوبيله اشيدوب گورسه محبوبيله گورر نوريه محبوبيله
يوروب محبوبي قلبندن گتمز انيس ومونس ومصاحبي اولور بي يسمع وبي يبصر وغيريلرنده اولن بالمصاحبت
معناسنه در بو مصاحبت بر مصاحبت دركه نظيري يوقدر آنكم قياس اولنه مجرد اخبار ايله ادراك
اولنمز حال ايدنين اكليه من مسئله حاليه در علميه محضه دگلدر ديمشدر آندن ايتدي

قولك جانبندن حق تعالى يه موافقت اولنيجق آنوك جانبندن دخي قولك جميع مراد ومقصودنه
موافقت اولور. ولئن سألني لأعطينه ولئن استعاذني لأعيذنه بيوردوغي بو معنادندر. دخي
ايكي جانبدن قوت موافقت ربك تردد دن اقتضا ايلر تعالى شانه. زيرا عبد مؤمن كريهه كورر
وحق تعالى دخي آنوك كرهنه كوردوكن كريه كورر. بو جهتدن اقتضا ايلركه اماته قيلميه. ولكن
خير اماته سنده در. زيرا تكري تعالى نك اماته سي احيا ايچوندر. ومرض ويرمه سي صحت ويرمك ايچون
وفقر ايتمه سي غني ايتمك ايچوندر. ومنعي عطا ايچوندر. وحضرت آدم صلبنده جنتدن اكن اخراجي
احسن احوال اوزره ينه جنته ايلتمك ايچوندر. حقيقتده حبيب اولدر ما سواسي كلدر ديو بيوردي.
خطابي رحمة الله عليه ايدر حق تعالى نك حقنده تردد ايدوب صكره دن بر رأي پيدا
اولمق معناسي محالدر اسدي حديث شريفده مذكور اولان ترددك ايكي تأويلي واردر. بري
بودركه حق تعالى بر قولنه عمرنده بر مرض ويا بر بلا مسلط ايدوب اول مرتبه سنه ايلتسه
قولي دعا ايدوب حق تعالى ينه بلاسن دفع ايليه. شفا ويره. تكري تعالى نك بو فعلي بر
خصوصده تردد ايدوب صكره دن بر رأي ظاهر اولن كمسه نك فعلنه مشابه اولور. حاصلي بوكه حق
جل وعلا تردد دن منزه در. تقديرنده موافق مرتبه اجلي يتدوكجه فناسي مقرردر.
كندو ذات پاكندن غيري نك بقاسي يوقدر. بر تأويل دخي بودركه معناسي ما رددت رسلي في شيء
انا فاعله كترديدي اياهم في نفس المؤمن ديمكدر. يعني ملكلري روح مؤمني قبض ايتمكده رد ايتدوكم
كبي بر نسنه رد ايتدم ديمك اولا. ايتدوكم قصه موسيده روايت اولنمشدر كه عزرائيل قبض
روحي ايچون بر قاچ كره واردي. نهايت كه حضرت موسى صلوات الله عليه وسلامه موته
رضا ويرمزدي. حق تعالى ملك الموتي ينه موسى قتندن رد ايدوب دوندردي. بر كره
موسى عليه الصلاة والسلام آنوك كوزينه طبانچه دخي اورمشدر. وبوندن مراد موسانك عليه السلام
رضاسي اولماينجه قبض ايتمك ايدي. وبالجمله ايكي وجه اوزره دخي حقيقت معني حق تعالى نك
قولنه لطف ورحمت وشفقت ايدوكيدر ديو بيورمشدر. كلاباذي رحمة الله عليه دخي حديث
شريفده مذكور اولان تردد لفظندن مراد ترديددر ديوب اكا كوره تأويل ايتدوكي اولمشدر.
حاصل كلام لا حياة للقلب الا بمحبة الله ومحبة رسوله ولا عيش الا في المحبة ديشلردر.

ومحبة

ومحبت رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر صحيح علامتي واردر. اعظم علاماتي سنته اقتدا وطريقنده
سلوك واتباعدر. وشرع شريفده تغيير ايتدوكي حدودي تجاوز ايتميوب آداب شريعته رعايت ايتمكدر.
قال الله تبارك وتعالى قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله. حق جل وعلا بو آيت كريمه ده
رسولي اكرمنه صلى الله عليه وسلم بويله ديمكي امر ايتمشدركه اي آدم اوغلانلري اكر حق تعالى
حضرتن سور سكوز بكا اتباع ايدوك. تا كه الله تعالى سزي سوه ديو بيوردي. حاصلي رسولنه
متابعتي كندويه محبتنك علامتي قلدي. ورسولنه حسن متابعتلرينك جزاسني كندو آنلاره
محبت ايتمك قلدي. كانه تعالى شويله بيوردي كه بني سودوككز آندن بللودركه رسولمه متابعت ايدرسز
واكا متابعت ايدرسكوز بنده سزه محبت ايدرم ديدي. بوندن مقصود بكا محبت دعواسنك
مقتضاسي رسولمه اتباعدر. آنسوز بكا محبت اولماز. وبكا محبتكز شرطيله متحقق ويحببكم بن دخي
سزه محبت ايدرم ديمكدر. وبالجمله محبت الهيه شاهد متابعت رسولدر صلى الله عليه وسلم شويله كه
اكا متابعت بولنمايه كذب وعصياندر. محمود وراق قدس الله روحه بيورركه شعر تعصي الاله وانت
تظهر حبه هذا لعمري في القياس بديع لو كان حبك صادقا لأطعته ان المحب لمن
يحب مطيع. حاصلي بودركه حق تعالى يه اظهار محبت ايدرسن ينه عصيان ايلرسن سنك بو وضعك
قياسه اويماز بر عجب نسنه در. اكر سنك محبتك كرچك اوله ايدي اكا اطاعت ايدردك. زيرا محب اولن
كمسه سودوكنه مطيع اولور ديمكدر. ومحبة الالهية منشأي قولك حق تعالى نك كندويه ايتدوكي عطالري
واول نعم ظاهره وباطنه دن كندو اوزرينه احسانلري ملاحظه ومطالعه قلمقدر. حق تعالى نك
عبد اوزره اعظم نعمتلرندن بري بودركه كندو نك محبتي ومعرفتنه ورسولنك متابعتنه اهل ايليه.
محاسبي قدس الله تعالى سره العزيز بيورمشدر كه قولك محبت الهيه علامتي آنوك رضاسنه اتباعي
وسنت رسول الله صلى الله عليه وسلمه تمسك ايتمسيدر. ذو عبد حلاوت ايماني نچن كه ذوق ايليه
وطعمني ادراك ايده آنوك ثمره سي لساننده وجوارحنده ظهور ايلر. ذكر الله لساننده طلوع ايدر وطاعت الله
جوارحنده خوش كلور. بو تقديرجه شول غايته يتي كونده سونمز نور كبي يانمشلره صوق صو
نيجه حيات بخش اولور ايسه وبو حالتده صويه اشتياق ومحبتي نيجه ايسه ياننده ايمان ومحبت
ايمان شويله اولور طاعتك تعب ومشقتي قالمز. بلكه غذاي روح اولور وقلبي آنوك صفا ونوريله دولر

آنوکله نورِ حضور بولور طاعت و عبادتدن لذّاتِ جسمانیه دن اعظم لذّاتِ روحانیه ادراک
ایلر دیمشدر امام ترمذی رحمة الله علیه نقلنده انس بن مالکدن مرفوعاً روایت اولنمشدر که حضرت
رسول الله صلی الله علیه و سلم مَنْ اَحْیا سُنَّتی فَقَدْ اَحَبَّنی وَمَنْ اَحَبَّنی کانَ مَعی فِی الْجَنَّةِ
بیورمشلر یعنی برکمسنه که بنم سنّتمی احیا ایلیه تحقیقا او بنی سوور و برکمسنه که بنی سووه بنمله
جنتده بله اولور دیمشدر ابن عطا قدس الله تعالی سره العزیز بیورمشدر که برکمسنه که آداب
سنّتی نفسنه لازم قیلا الله تعالی آنوک قلبنی نورِ معرفتله منوّر ایلر و اوامر و نواهی و اخلاقده
متابعتِ حبیب اللهدن اشرف مقام یوقدر دیمشدر ابو اسحق رقی قدس الله سره العزیز
که حضرت جنید بغدادینک قدس الله سره اقرانندندر اولدخی علامةُ محبّةِ الله
ایثارُ طاعتِهِ و متابعةُ نبیّهِ دیمشدر بعض علما رحمهم الله تعالی بیورمشلردرکه نورِ
ایمان کسه نک اوزرنده ظهور اتمز الا رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم حضرتنک سنّتنه
اتباع ایدوب بدعتدن ایراغ اولماغله ظهور ایلر اما شول کمسنه که علمِ مشکوةِ رسالتدن
اخذ اتمیوب بکا علمِ لدنّی ویرلمشدر دیه آنوک علمِ لدنّیسی شیطانی و نفسانیدر لدنّی و روحانی
اولدرکه موافقِ شرعِ محمدی اوله صلی الله علیه و سلم والحاصل علمِ لدنّی ایکی نوعدر برسی
لدنّیِ رحمانی برسی لدنّیِ شیطانیدر فرقلری وحی الهی کلمکله در فخر عالمدن صکره
وحی خود منقطع اولمشدر اگر سؤال اولنوب علمِ لدنّی وحیدن مستغنی اولدوغنه قصهٔ خضر
و موسی صلوات الله علیهما دلالت اتمزمی که وحیه کلور براولو پیغمبر ایکن بعض اسرارلت
علمنده حضرت خضره محتاج ایدی و خضر علم لدنّی سببیله آندن مستغنی ایدی وجهی
ندر دینلورسه جواب بودرکه موسی صلوات الله علیه و سلامه خضره مبعوث دکل ایدی
و خضر علیه الصلوة والسلام موسی یه متابعتله مأمور دکل ایدی اگر مأمور اولیدی ملاقات
ایدوب موسی یه کلمات اوزرینه واجب اولوردی آنوک ایچون ایدی که ملاقات ایتدکلری زمانده
آنت موسی بنی اسرائیل دیو خطاب اتدی یعنی سن بنی اسرائیله مبعوث اولن موسیمیسن دیدی
اولدخی نعم دیدی نتهکیم حدیث شریفده بیانی سبقت اتمشدر اما رسول الله صلی الله علیه
کافّةً انس و جنّه مبعوثدر هر عصرده کلن طائفه نک آکا متابعتی واجبدر اگر انبیا و رسل

کرامدن

کرامدن صلوات الله علیهم اجمعین بریسی آنوک عصرنده موجود اولسه آنوک شریعته اتباعی
واجب اولوردی نتهکیم تفصیلی ذکر اولنمشدر پس هر کسنه که اولحضرتله موسی و خضر مناسبتن
دعوی ایلیه یا خود برکمسنه بو ایله اولماغی تجویز ایده کافر اولور کفرنده اشتباه یوقدر اولیاء الله دن
دکل اولیای شیطاندن اولور لعنة الله علیهم اجمعین علمِ لدنّیِ رحمانی دیدکلری حق تعالی یه طاعت
و عبودیت و رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنده متابعت ثمره سیدر و فهم کتاب و سنّت
آنوکله میسّر اولور نتهکیم علی کرم الله وجهه حضرتنه سؤال اتدیلر هیچ رسول الله صلی الله علیه
حضرتی سزه برنسنه مخصوص قلمشمیدر یعنی بر حالت واریمیدر که سایر ناس آندن بی نصیب
اوله همان سزه ویرلمش اوله دیدیلر آیتدی لا الّا فهماً یؤتیه الله عبداً فی کتابه دیدی
بوندن فهم اولنورکه جمیع مؤمنین احکامِ شرعیه ده برابر اولن نهایت مرتبه حق تعالی حضرتی
بعضینی زیاده فهم و ادراکله تشریف ایلیه کتاب اللهدن مراد فهمنه موفق اولالر نتهکیم هر
عصرده ناسک طبقاتی تفاوت اوزره اولور بعضلر کتب تفاسیر و احادیث مطالعه و استخراج
ایدرلر بعضلر دخی آنلردن اشیا استفاده ایدرلر حق جل و علا هر برینه بر مقام میسّر
اتمشدر نتهکیم جمله سنه حکم شرع برابردر و دخی اولحضرته محبتک بر علامتی بودرکه آنوک
شرعنه رضاسی بر مرتبه ده اوله که نه قضا ایدرسه درونِ دلدن حسنِ قبول و اذعان
ایلیه نتهکیم حق جل و علا قرآن عظیمده بیورر که فَلا وَرَبِّکَ لا یُؤْمِنُونَ حَتّی یُحَکِّمُوکَ
فیما شَجَرَ بَیْنَهُمْ ثُمَّ لا یَجِدُوا فی اَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمّا قَضَیْتَ وَیُسَلِّمُوا تَسْلیماً شول کمسنه لرکه
سینه سنده رسول الله حضرتنک قضاسندن حرج و اضطراب و مضایقه اوله یعنی تقاضاسی
کندو مرادینه موافق اولدوغی تقدیرجه خاطری اینجنه حق تعالی آندن ایمانی سلب ایلمشدر
اول اصل کسه لر مؤمن اولمزلر دیو بیورمشدر شیخ العارفین تاج الدین بن عطاء الشاذلی
قدس الله سره العزیز ایدر بو آیتده دلیل واردر که ایمانِ حقیقی حاصل اولمز الا شول کسیه
اولورکه الله تعالی یه و رسولنه کندواوزره حکم قیله قولاً و فعلاً و اخذاً و ترکاً و حباً
و بغضاً انکروک حکمنه طاعت ایلیه کندو هوای نفسنه بر اثر اتمیه و بالجمله حقیقتِ ایمان
ایکی نسنه ایله حاصل اولور بری امره امتثال بری قهرینه بوین ویرمک بو ایکی اتمین لردن

ایمانی سلب ایتدی ویمینله تاکیدا یدوب ورَبِّكَ دیو بیوردی واول حضرته رعایتاً وعنایةً
وتخصیصاً اکا خاصّه اولن ربوبیتیه قسم ایتدی زیرا فلا والرّبّ دیمدی فَلَا وَرَبِّكَ دیدی
یعنی اولیا تعیین ایدرلر یا محمّد سنک ربّك حقیچون مؤمن اولمزلر دیدی پس بو آیتده بر تاکید بالقسم
واردر وبر تاکید فی القسم واردر حق جلّ وعلا بو مرتبه یه تعرّض ایتدوکی نفوس نصرة وطلبه یه
مایل اولدقلرینه عالم اولدیغندندر زیرا حقّ کرکسه کندوا ایچون اولسون کرکسه خصمی ایچون
اولسون البته نفس کندو غالب اولمق استرایدی مؤمن اولدرکه هوای نفسی قوییه دخی مقتضای
رضای ربّانی نه ایسه آنی کوزه نفسنه غالب اوله مغلوب اولمیه وآیة کریمه ده اول حضرته
اظهار عنایت واردر که آنوک حکمی حکم الله وقضاسی قضاء الله قلنمشدر نته کم اِنَّ الَّذِینَ
یُبَایِعُونَكَ اِنَّمَا یُبَایِعُونَ اللّٰهَ آیت کریمه سنده اول حضرتله مبایعه تکری تعالی ایله مبایعه
قلنمشدر زیرا هر امر که ایلردی تکری تعالینک امری ایدی وهر نهی که قلوردی تکری تعالینک
نهیی ایدی کندوسی بیننا وبین الله واسطه ایدی لاجرم آکا اتباع تکری تعالی یه اتباع ولدی
سهل بن عبد الله قدّس الله تعالی سرّه العزیز ایدر برکسنه که جمیع احوالنده رسول الله حضرتن
کندو یولی بیلوب نفسنی کندو ایلنده صانمز اول کسنه آنوک حلاوت سنتن ذوق ایتمشدر
زیرا حضرت فخر عالم صلّی الله تعالی علیه وسلّم لَا یُؤْمِنُ اَحَدُکُمْ حَتّٰی اَکُونَ اَحَبَّ اِلَیْهِ مِنْ نَفْسِهِ
بیورمشدر اول حضرت کیشی نفسندن سوکلو اولماینجه ایمان دعواسن ایتمک جایز دکلدر ودینه
جمله علامات محبتدن بعضی بودرکه قولیله وفعلیله آنوک دیننه نصرت ایده لر واخلاق قیله
تخلّق ایده لر جود وکرمده وحلم وتواضع وصبرده وسایر اخلاقده آکا اویمه لر بر علامتی دخی
بودرکه مصیبتلره صبر ایدوب آنوک محبتیله متسلّی اوله لر زیرا محبّ اولنلرکه لذّت
محبت ایله شدّت مصیبتی اونوده لر اول محبتدن خالی اولن افسرده دلرکبی نیه کرکسه الم
چکمز صفای محبتیله دفع ایلر بری دخی بودرکه اول حضرتی چوق ذکر ایلیه زیرا کیشی سودوکی
نسنه یی چوق یاد ایدر عجب اولمزلر المحبّة دوام الذکر دیشلردر بری دخی ذکر المحبوب علی
عدد الانفاس دیشلردر وبعضلر للمحبّ ثلث علامات اَنْ یَکُونَ کَلَامُهُ ذِکْرَ الْمَحْبُوبِ
وَصَمْتُهُ فِکْرًا فِیهِ وَعَمَلُهُ طَاعَةً لَهُ دیشلردر یعنی محبتک اوچ علامتی اولور بری بو که سودیکی

سودوکینک ذکری اوله سویلدیکجه آنی یاد ایلیه بری دخی بوکه خاموش اولدیغجه آنی فکر ایلیه
بری دخی ایشی کوجی آکا طاعت ایتمک اوله حارث محاسبی قدّس الله تعالی سرّه العزیز ایدر محبتک
علامتی بودرکه دوام اوزره محبوبن ذکر ایلیه ذکرندن منقطع اولمایه واوصافنی ونورلمایه جمیعا
دخی اتفاق ایتشلردرکه مَنْ اَحَبَّ شَیْئًا اَکْثَرَ ذِکْرَهُ یعنی برکسنه بر نسنه یی سوسه آنوک ذکرین
چوغ ایلر روایت اولنورکه برکره رابعه عدویه مجلسنده عُبّاد وزهّاددن بر چوغ کسنه جمع اولوب
دنیایی مذمته باشلدیلر رابعه سکوت ایدوب دکلردی فارغ اولدقلرنده نعکره مَنْ اَحَبَّ شَیْئًا
اَکْثَرَ ذِکْرَهُ ذکر محبوب قلوب احبابه غالب اولورمرکزا آکا بدل نسنه بولمزلرکه آنوکله اکلنه لر
شویله که ذکرینا تمیه لر عیشلری فاسد اولور سایر لذّات وشهواتی بالکلیة ترك ایدوب
حاللرینه مشغول اولورلرکاه اولور شوق وحالت غلبه ایلر ناله وزارلری پیدا ایدرلر وکیمی وجه
ونلری متغیر اولور بدنلرینه ضعف کلور کاه اولورکه نغمه لر اوردرلر وکاه اولورکه وجد
زیاده اولور غشی حالات ایلر بری دخی اول حضرتك ذکری قتنده تعظیم وتوقیر واظهار
خضوع وخشوع وانکسار ایتمکدر نته کم صحابۀ کرامدن مرویدرکه رسول الله صلّی الله علیه وسلّم
دن صکره قاچن لر اول حضرتی یاد ایتدوکلرنجه خشوع وسکنت اظهار ایدوب آغلرلردی
تابعین وسلف صالحین دخی بوطریقه اوزره کتمشلردر رضوان الله علیهم بعض علمادن منقولدرکم
آنوك ذکری قتنده خشوع وخضوع هر مؤمنه واجبدر دیمشدر ایوب السختیانی رحمة الله علیه
فخر عالمی یاد ایتدوکی زمانده شول قدر آغلردی که خلق ترحّم ایدرلردی ومحمّد بن جعفر رحمة الله علیه
اکثر لطیفه وتبسم ایتمک اوزره ایدی اماقتنده اول حضرت صلّی الله علیه وسلّم ذکر اولندوغی زمانده
بکزی متغیر اولوب کچردی عبد الله بن الزبیر یاننده ذکر اولنسه کوزلری یاشی دوکنجه آغلردی
زهری برلطیفه خوش طبع خلقیله اختلاط وامتزاج اوزره کیشی ایدی لکن یاننده فخر عالم صلّی الله اهه
علیه وسلّم ذکر اولنسه کندوسیه بر حالت کلوردی که کویا نه سن آنی بیلورسن نه اول سنی بیلور ایدی
وصفوان بن سلیم که متعبدین ومتهجدیندن ایدی یاننده اول حضرت مذکور اولدقده شول
قدر آغلردی که اهل مجلس قالقوب کیدرلردی اول دخی دکمزدی وقتاده رضی الله عنه حدیث
ایشتدوکی زمانده فریاد ایله آغلردی کندین یکه مزدی قاضی عیاض قدّس الله روحه بو ذکر

اولنلره اشارت ایتمشدر بری دخی اول حضرتك لقاسنه کثرت اشتیاقدر زیرا هر محب لقاء
محبوبنه مشتاق اولور بعضلر المحبة الشوق الی المحبوب دیمشلردر عبدة بنت خالد بن معدان
بیورمشدرکه بابام خالد هر نه وقت که فراشنه اولورسه رسول الله صلی الله علیه وسلمی و صحابه‌دن
مهاجرین و انصاری شوقندن ذکر ایدوب یا رب بنم روحمی قبض ایتمده تعجیل ایله دیردی
تا اوکه نوم غلبه ایدنجه بویله سویلردی دیمشدر بلال حبشی رضی الله عنه وفات ایده‌جك اولدوغی
زمانده خاتونی حزنندن فریاد ایدردی و اول شاد اولوب غدا نلقی الاحبة محمدا و صحبه
دیو سویلردی یعنی یارین احبابه ملاقات ایدرز محمده و اصحابنه بولشورز دیو سویلردی روایت
ایدرلرکه بر نفسنه اسراف ایدیجی کناهکار خاتون وار ایدی وفات ایتدوکدن صکره واقعه‌ده کوردیلر
تکری تعالی ساکه نیلدی دیدیلر ایتدی مغفرت ایلدی دیدی نه سببله مغفرت ایتدی دیدیلر
ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه محبتم و آنی کورمکه اشتیاقم سببیله مغفرت
ایتدی ندا ایدلدی که بز اول حبیبمزی کورمکی آرزو ایدنه نه عتاب ایتمکدن بز استحیا ایدرز
بلکه آنی سودکیله جمع ایلرز دیو بیورلدی دیدی و علامات محبتدن بری دخی آنوك کتوردوکی
قرآن عظیمی سومکدر بر کیشینك محبة الله وارمی یوقمی دیو بلمك دیلسه قرآنه محبتنه نظر ایلیه
عثمان بن عفان رضی الله عنه بیورمشدر که اکر بزم قلبلرمز پاك اولیدی هرکز قرآن اوقومقدن
طویمزدی محب اولن کمسه محبوبنك کلامندن نیجه طویار که غایت مطلوبی اولدر رسول الله
صلی الله علیه وسلم ابن مسعود رضی الله عنه حضرتنه یا عبد الله قرآن اوقی دکلیه‌لوم دیدی
ابن مسعود رضی الله عنهما ایتدی قرآن خود سکا نازل اولدی آنی بن نیجه اوقویم سکا دیدی
یعنی سن جمله‌دن قرآنی اعلمسن نه احتیاج بزدن اشیده‌سن دیمك استردی رسول الله حضرتی
صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بن غیریدن ایشتمکدن حظ ایدرم دیدی آندن ابن مسعود
رضی الله عنهما باشلدی سوره نسانك اولندن فکیف اذا جئنا من کل امة بشهید وجئنا
بك علی هؤلاء شهیدا آیتنه وارنجه اوقودی بو آیه کلیجك یتر یا عبد الله دیدی
ابن مسعود رضی الله عنهما باشنی قالدروب نظر ایتدی کوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتنك مبارك کوزلرندن طوروب یاش آقر امام بخاری رحمة الله علیه بو تلیجه روایت ایتمشدر

و برکسنه که قرآن عظیمی جان قولاغیله دکلسه لابد تأثیر ایدوب کوزندن یاش کلور نته کم
حق سبحانه و تعالی و اذا سمعوا ما انزل الی الرسول تری اعینهم تفیض من الدمع مما عرفوا من
الحق بیورمشدر و بو آیت کریمه نصاری حقنده نازل اولمشدر قاضی رحمة الله علیه ایتدی
بونده دلیل اولدرکه تواضع و علم و عمله اقبال و شهوتدن اعراض کافردن اولدوغی تقدیرجه دخی
ممدوحدر روایت اولنورکه عبد الله بن عمر رضی الله عنهما کاه اولوردی تلاوت قرآن ایدرکن بعض
آیت کریمه‌یه راست کلوردی که کندو کندویه مزدی آغلمقدن بایلوب دوشردی بر ایکی کون ویندن
چقمزدی مریض صانوب کلورلر عیادت ایدرلردی و صحابه کرام بر یره جمع اولوب آرالرنده ابو موسی
بله اولسیدی یا ابا موسی بزه ربمزی آکدور دیرلردی اول دخی باشلیوب قرآن عظیم اوقوردی
اصحاب دکلرلردی رضوان الله علیهم اجمعین بر علامت دخی اول حضرتك سنتنه محبت ایدوب
حدیث شریفنی استماعدن حظ و صفا بولمقدر زیرا کشی سودوکی کسنه‌نك کلامنی ایشتمکدن
سرورلر تحصیل ایدر حدیث شریف دکلمك اول حضرتله بر نوع مصاحبتدر قرآن عظیم استماعی
دخی بویله‌در حق تعالی حضرتیله مصاحبت و معامله‌در اهل جنتك رؤیت و استماع خطاب
الله ایله اولان حظ و صفالری سایر نعمتلرینه بکزمز و اهل جهنم دخی رؤیتدن و استماع خطابدن
اللهدن محجوب قالدقلرنده الم چکدکلری عذاب جسمانیلرندن زیاده اولسه کرکدر و کلام شریف
استماعدن حظ اولندوغی کبی کندو نام شریفلرین ذکردن دخی حظ اولنمق کرکدر نته کیم اولورکه
بعض اهل شوق و حالات آنوك نام شریفنی ایشتمکدن مست اولورلر و بو مستلکك سببی
بر لذتدرکه عقله غالب اولور و اول لذتك سببی اول حضرتك شان شریفنی ادراك ایتمکدر
بعضلر مستلکی تعریف ایدوب آنکر سقوط التمالك فی الطرب دیمشلردر تمالك عنان
اختیار اله اولوب کشی کندو کندویی ضبط ایتمکدر و بو راده طربدن مراد شدت فرحدن قلبه
عارض اولان خفتدر و حاصلی مست الی طرب ارسنده تمالك ساقط اولمغه دیدیلر و بو شوق
و حالات مستلکلرینك اقوای اسبابندن بری خوش الحان و خوب نفس خوانندلر صوتیله
اول حضرتك نعت شریفنی دکلمکدر بو معانی محرکات قلبك اقوی سندندر طوتمشلردر آنیچون
بونکله کلی حال حاصل اولور و نفسی اول جانبه متوجه ایلرز زیرا استماع اصوات حسنه حد ذاتنده

لكنه بر لذتِ عظيمه ايجاد ايلركه آنده عقل مضمحل اولور و اوّل ما بيننده ذكرِ حبيب كوثرِ
حانه واصل اولنجق البته اول جانبه محركت اولوب ازديادِ شوق و محبتى موجب اولور متردد
و اوّل حركت و شوق جمله سندن روحه بر كيفيت عارض اولور كه نه شراب كيفيتنه بكزر نه غيره
امام احمد و غيريلر رحمهم الله روايتنده وارد اولشدر كه يومِ آخرتده حق سبحانه و تعالى حضرت
داود صلوات الله عليه و سلامنه امر ايدوب يا داود بنى تمجيد ايله اول خوب نغمه كه دنياده
تمجيد ايدردك ديه داود عليه الصلوة و السلام ايده يا رب بنجه ايليلوم كه اول نغمه سنى
سندن كيدردك ديه حق جل و علا يا داود نغمه كى بن سكا كرو ويردم ديه آندن حضرتِ داود
صلى الله عليه و سلم ساقِ عرش قتنده طوروب تمجيد اوقيه اهلِ جنت داود حضرتلرينك عليه السلام
اول كوزل صوتن ايشدكلرى كبى بر حالت و بر صفا كسب ايده لر كه نعيمِ جنتدن فارغ
اولوب آنلرك استماعنه مشغول اولالر و آنلره بوندن اعظم صفا و لذت ربِ عزتلك
خطابن ايشتدكلرنده حاصل اولور و تحقيق كه بو حالتده رؤيتِ الله مضاف اولوب مشاهدهٔ
جمالِ حق ايدرلر بو بر امردر كه آنى تعبيره نه عبارت وفا ايلر و نه اشارت احاطه قيلور و الله اعلم
و معلوم اولا كه ذكر اولنان علاماتِ محبت ايله متصف اولمين كسنه كامل المحبة دكلدر و بعضنه مخالفت
ايدن ناقص المحبه در علاماتِ مذكوره نك بعضنى فوت ايتمكله محبتى نقصان اوزره اولور
و لكن بالكليه اسمِ محبت اطلاقندن خارج قالمز زيرا اوّل زمانده كه بعضِ اهلِ اسلامدن شربِ
خمر واقع اولوب حد اورلدى و بعضلر لعنت ايلديلر رسول الله صلى الله عليه و سلم لا تلعنوه
فانه يحبّ الله و رسوله ديدى حاصلى لعنتدن نهى ايدوب اول الله تعالى يى و رسولنى يحبّ
سورلكله لعنت ايتمك ديو بيوردى معلوم اولدى كه ارتكابِ معصيت محبتى بالكليه ازالت ايتمز ايش
اما شويله كه معصيتدن اجتناب ايدوب سنتك كمالِ رعايت اوزره اولسه محبتِ كامله بولندغنده
اشتباه يوقدر و بو حديثِ شريفده مرتكبِ كبيره كافر اولور ديلر اولنك مذهبن رد وارددر
و دخى ارتكابِ معصيتله ثبوتِ محبت ما بيننده منافات اولمدوغنه دلالت وارددر ديديلر
علما رحمهم الله تعالى درجهٔ محبت ايله درجهٔ خلتدن قنغيسى اعلى در ديو اختلاف ايتشلردر
قاضى عياض رحمه الله نقل ايتدوكى اوزره بعضلر محبت (دوستلق) و خلت ايكى بر نسنه در البته

حبيب اولن

حبيب اولن خليل اولور و خليل اولن حبيب اولور ديديلر بعضلر درجهٔ خلتى اعلى طوتوب
حضرتِ رسول الله صلى الله تعالى عليه و سلم لو كنت متخذا خليلا غير ربى ديدى
و حق تعالى دن غيرى كسنه يى خليل اتخاذ ايتمدى اما فاطمه يه و حسن و حسينه و اسامه يه
محبت اطلاق ايتدى ديديلر و لكن قصهٔ اسراده امام بيهقى نقلى اوزره اول حضرت صلى الله عليه و سلم
مناجات ايدوب يا رب ابراهيمى خليل اتخاذ ايتدك و موسى ايله مكالمه قلدوك ديدكى زمانده
حق تبارك و تعالى يا محمد سكا آندن خير اعطا ايتمدمى ديوب و اتخذتك حبيبا ديدى و كنه
كلمه يه بيوردى و دخى درجهٔ محبتى ارفع ايدوكنه دلالت ايلر ديديلر و مقامِ محبتك تفضيلنه
قائل اولنلر محبت و خلت فرقى بيان ايتديلر قاضى عياض رحمة الله عليه شفاده امام ابو بكر بن
فورك دن رحمه الله نقل طريقيله ايراد ايدوب ذكر ايتشدر كه جملهدن برى بودر كه خليل
بالواسطه وصول بولور و حبيب بالذات واصل اولور نته كيم ابراهيم صلوات الله عليه و سلامه
حقنده و كذلك نرى ابراهيم ملكوت السموات و الارض بيوردى و رسول الله صلى الله عليه و سلم
حقنده فكان قاب قوسين او ادنى بيوردى برى دخى بودر كه خليل عليه الصلوة و السلام
و لا تخزنى ديدى يعنى يا رب بنى رسواى ايتمه ديو دعا قلدى و حبيب الله حقنده كندوسى
يوم لا يخزى الله النبى ديو بيوردى برى دخى بودر كه خليل عليه صلوات الرحمن محنت
ابتلاسى ايچنده كندوسى حسبى الله ديدى و حبيبى ايچون حق تعالى حضرتلرى يا ايها النبى
حسبك الله ديدى برى دخى بودر كه خليلك مغفرتى حقده طمع ايدى و الذى اطمع ان
يغفر لى خطيئتى يوم الدين ديدى يعنى طمع ايتدوكم بودر كه بنى قيامت كوننده يارلغيه سن
ديدى اما حبيبك مغفرتى حقده يقين در ذنبنه كم ليغفر لك الله ما تقدم من ذنبك
و ما تأخر بيورلمشدر ديديلر و لكن بو وجوه مذكوره نك جملهسى محل نظردر فى الحقيقة بونده
شبهه يوقدر كه وصفِ خلت و محبت ايكيسى بله حضرتِ ابراهيمده ثابتدر كذلك حضرتِ
محمد مصطفى يه دخى صلوات الله عليه و سلامه ثابتدر نه حضرتِ ابراهيم دن وصفِ محبت سلب
اولنور و نه حضرتِ رسول الله دن صلوات الله عليهما وصفِ خلت سلب اولنور خصوصا
ابو هريره رضى الله عنه حديثنده حق تعالى حضرتلرى اول حضرته انى اتخذتك خليلا بيورده دخى

ثابت اولمشدر و بونکه دخی اجماع قائم اولمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی
جمیع انبیادن افضلدر بلکه مطلقا خلق اللهدن افضلدر و حق بودرکه خلت محبتدن
افضل و اعلی و اکملدر ابن القیم رحمة الله علیه بیورمشدرکه بعض اهل غلط محبت خلتدن
اکمل اولمق ظن ایتدیلر و کلری جهللرندندر زیرا محبت عامه در و خلت خاصه در خلت نهایت
محبتدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی خود ان الله اتخذنی خلیلا دیو بیورمشدر
و کندولرک الله تعالی حضرتندن غیریه خلتلرین نفی ایتمشدر مع هذا حضرت عائشه یه و ابوبکره
و عمره رضی الله عنهم محبتی اولدوغن خبر ویرمشدر دیدی و دخی حق تعالی حضرتلری قرآن
عظیمده ان الله یحب التوابین و یحب المتطهرین و یحب الصابرین و یحب المحسنین و یحب
المتقین بیوردی امّا خلتی حضرت محمد مصطفی ایله ابراهیمه مخصوص ایتدیدی صلوات الله علیهما
و علی سائر الانبیاء و شیخ بدر الدین زرکشی دخی رحمة الله علیه بیوردی که بعضلر محبت خلتدن
افضلدر زیرا محمد حبیب الله و ابراهیم خلیل اللهدر دیدیلر امّا بو سوز ضعیفدر زیرا خلت
خاصه در و معنیسی توحید محبدر و محبت عامه در حق تعالی حضرتی ان الله یحب
التوابین بیورمشدر و حدیث صحیحده خود وارد اولمشدرکه ان الله اتخذنی خلیلا کما اتخذ
ابراهیم خلیلا دیو بیورلمشدر دیدی والله سبحانه اعلم و احکم

فصل ثانی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه صلوة و سلام ایلمک حکمتک بیاننده در

قال الله تبارک و تعالی ان الله و ملائکته یصلون علی النبی یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه
و سلموا تسلیما معناسی تحقیقا حق تبارک و تعالی و ملائکه سی اول حضرته صلات ایتدکلرند
خبر ویروب مؤمنلره دخی انکا صلات و سلام ایلمک ایله امر ایلدی دیدی ابو العالیه اول حضرته حق
تعالی صلوة ایتمه لکک معناسی ملائکه سی ایچنده انکا ثنا ایتمکدر دیدی ابن حجر رحمه الله علیه
فتح الباری ده بو قول جمیع اقوالک اولی سیدر دیدی بو تقدیرجه حق تعالینک صلات
ایتمه دن مرادی ثنا و تعظیم ایتدوکی اولور و ملکلر و غیری صلوة ایتمه لک معناسی حق تعالیدن انکا
ثنا و تعظیم ایتمسنی طلب اولور فی الحقیقه مراد طلب زیاده اولور یوخسه اصل صلات اولمز ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتندن مرویدرکه ملائکه دن صلات دعا بالبرکه در دیو بیورمشدر بودخی

طلب

طلب زیاده دیمکدر ضحاک بن مزاحم صلوة الله رحمتدر دیمش و آندن بر روایتده دخی مغفرتدر
دیمک نقل اولنمشدر و صلوة ملائکه دعادر دیمش و مبرد رحمة الله علیه الله تعالیدن صلات
رحمتدر و ملائکه دن صلات استدعای صلاته باعث رقتدر دیمش امّا بونکا اعتراض ایدوب
آیتده صلات ایله رحمت مغایردر و کذا اولئک علیهم صلوات من ربهم و رحمة آیت کریمه سی
دلالت ایلر زیرا رحمتی صلوات عطف ایتمک مغایرت اقتضا ایدر دیدیلر کذلک صحابه کرام دخی
صلوا علیه و سلموا تسلیما قول شریفندن مغایرت فهم ایدوب حتی کیفیت صلاتدن سؤال
ایتدیلر باوجودکه ذکر رحمت تعلیم سلامده سبقت ایتمش ایدی اگر رحمت معناسنده اولایدی
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری سلامده معناسن بلمش ایدوکز دیو بیوردی بوبله
بیلدی دیدیلر امّا بوبله دینلمکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتندن صلاتک تفسیری
نقل ایتدیلر و بعضلر ایتدی حق تعالی نک مخلوقاتنه صلاتی ایکی قسمدر بری خاصه در و اول
ثنا و تعظیمدر که انبیاسنه مخصوصدر بری دخی عامه در و اول رحمت معناسنده در که
وسعت رحمتی کل شیء مضمونجه سائرینه کوره در قاضی عیاض دخی ابوبکر قشیریدن رحمه الله
بوبله نقل ایدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه صلات الله تعالیدن تشریف
و زیاده تکریمدر و کیمسه و قالانیه صلوة رحمتدر دیمش حاصلی اول حضرتله سائر مؤمنین
مابیننده فرق بونکله ظاهر اولور زیرا حق تبارک و تعالی بر یرده ان الله و ملائکته یصلون
علی النبی دیدی بر محلده دخی هو الذی یصلی علیکم و ملائکته دیدی و معلومدرکه حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه لایق اولان مرتبه غیره لایق اولاندن ارفعدر
و اجماع دخی بونکه منعقددر بو آیت کریمه ده اول حضرتک شان شریفنه بر تعظیم واردرکه
غیری آیتلرده یوقدر دیدیلر امام حلیمی رحمة الله علیه شعب الایمانده ایتدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه صلاتک معناسی تعظیمدر اللهم صل علی محمد
دیمک اعظم محمدا دیمکدر و مراد دنیاده تعظیمدر ذکرینی اعلا و دینینی غالب و شریعتنی ابقا
ایتمکله و آخرتده تعظیمدر مثوباتنی کثیر و شفاعتنی قبول و مقام محموده فضیلتنی ظاهر
قلمق ایله دیمشدر بو تقدیرجه صلوا علیه دیمک ادعوا ربکم بالصلوة علیه دیمک اولور

مؤمنلر صلاتی ایتمکلک ایچون حق تعالی دن صلاتی استمک اولور و آل و اصحابنی و ازواج و ذریاتی
کندویه عطف ایتمک بو معنی یه مضر اولماز زیرا آنلر ایچون تعظیم دیلمک ممتنع دکلدر زیرا هر کیشینک
لایق اولدوغنه کوره تعظیمی واردر دیو بیورمشدر اما ابو العالیه دن مقدما ذکر اولنان
معنی اظهردر زیرا اول تقدیر اوزره لفظ صلاتک الله تعالی یه و ملائکه یه و صلوا کلمه سنده مأمور
اولنان مؤمنلره نسبت استعمالی بر معنایه اولور و بو معنایه مؤید اولورکه انبیادن غیری ایچون
ترحم جائز ایدوکنده خلاف یوقدر و انبیا علیهم الصلاة والسلامدن غیریه صلات جائز ایدوکنده
اختلاف ایتمشلردر اکر اللهم صل علی محمد دیمک ارحم محمدا یاخود ترحم علی محمد معناسنه
اولایدی انبیادن غیری ایچون دیمک دخی جائز اولوردی و برکت معناسنه اولسه دخی ینه
بویله اولوردی و تشهدده وارد اولورکه اکر رحمت و برکت معنالرینه اولایدی تشهدده صلات
ایتمک واجبدر دینلدکده السلام علیک ایها النبی و رحمة الله و برکاته دیمکله قطع اولایدی
زیرا صلاتدن مراد بو معنالر اولیجق بو لفظلر کفایت ایدردی لفظ صلاته احتیاج قالمز ایدی
دیدیلر اما بوکا جواب قابلدر زیرا ذکری تعبد طریقیله اولیجق کتورمسی لازمدر آنکا دلالت
ایدن شیله اکتفا جائز دکلدر اکر سؤال اولنوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتینه
صلات ایتمکله امر نه وقت وارد اولمشدر دینلورسه جواب بودرکه هروی رحمة الله علیه
دیدوکی اوزره هجرتک ایکنجی ییلنده واقع اولمشدر بعضلر معراج کیجه سی بیورلدی دیرلر
و بعض روایتده شعبان آیی اول حضرته صلات ویرمک زمانیدر زیرا ان الله و ملائکته
یصلون علی النبی آیت کریمه سی اول آیده نزول ایتدی دیمشلردر امام حلیمی رحمة الله علیه
بیورمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه صلاتدن مقصود الله
تعالی نک امرینه امتثال ایدوب آنکا تقرب ایتمکدر دخی پیغمبر علیه الصلاة والسلامک اوزرمزده
اولان حقینی قضا ایتمکدر دیمشدر ابن عبد السلام رحمة الله علیه آنکا تابع اولوب شجرة المعارف
آدلو کتابنده آیتدی بزم اول حضرته صلاتمز بزدن شفاعت دکلدرکه آنکا شفاعت ایتمک اولماز زیرا بزم
مثلمزدن آنک مثلنه شفاعت اولماز ولکن حق تعالی بزه احسان ایدنه مکافات ایتمکی بزه
امر ایتمشدر قادر اولمدیغمزده دعا ایله مکافات ایدرز حق سبحانه و تعالی بزم اول حضرته مکافاتدن

عجز

عجزمزی بلدی دخی بزی صلاته ارشاد ایلدی دیدی ابن عربی قدس سره دخی بیورمشدرکه صلاتک
فایده سی ینه بزه رجوع ایلر زیرا اول حضرته صلات ایتمک صفای اعتقاد و خلوص نیت
و اظهار محبته دلالت ایدر و اول بیننا و بین الله واسطه اولان رسول کریمه احترامه دلالت
ایلر دیمشدر و آنکا صلات و سلام ایلمک حکمنده علما اختلاف ایدوب برنجی قول بیورمشلردر
بری بودرکه اول حضرته صلوة ایلمک واجبدر ولکن اکثار مرتبه سنکا اقلی بر کره ایتمکدر
دیدیلر حاصلی بر کره صلات ایدن اداء واجب ایتمش اولور دیدیلر ولکن عدد ایله تقیید ایتمدیلر
بو قول ائمه مالکیه دن رحمهم الله قاضی ابو بکر بن بکیرکدر قاضی عیاض نقل ایلمشدر اوچنجی
قول بودرکه هر بار که ذکر اولنه صلات ایتمک واجبدر دیدیلر و بو قول طحاوینکدر و علمای حنفیه دن
بر جماعتک و حلیمی نکدر و علمای شافعیه دن بر جماعتکدر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
و مالکیه دن ابن العربی رحمه الله هر بار ذکر اولندقجه صلات ایلمک احوطدر دیدی زمخشری
رحمه الله دخی بویله دیمشدر زیرا ترمذی رحمه الله نقلنده ابو هریره دن رضی الله عنه مرویدرکه
رغم انف من ذکرت عنده فلم یصل علی بیورلمشدر حدیث صحیحدر معناسی حضرت رسول الله
صلی الله علیه وسلم نام شریفی ایشدوب صلوة ویرمین ذلیل و خسران دیو بددعا ایتمکدر
و امام طبرانی رحمة الله علیه نقلنده جابر حضرتندن رضی الله عنه مرویدرکه شقی عبد
ذکرت عنده فلم یصل علی بیورلمشدر یعنی شقی اولدی شول کسنه که بنم آدم قتنده مذکور
اولدم دخی اول بکا صلات ایتمدی دیمکدر و ابن حبان رحمه الله روایتنده ابو هریره رضی الله عنه
حضرتندن مرویدرکه من ذکرت عنده فلم یصل علی فمات فدخل النار فابعده الله دیو
بیورمشلر نبی رغمله و ابعاد و اشقیالیله دعا ایتدوکلری ترک اوزره وعید اقتضا ایلر بو علامات
وجوبدندر و معنی جهتندن دخی لا بالصلوتک فایده سی آنک احسانینه مکافاتدر
احسانی خود دائم و مستمردر امدی آنکلدقجه صلات ایتمک کرک دیدیلر و دخی لا تجعلوا دعاء الرسول
بینکم کدعاء بعضکم بعضا آیت کریمه سیله استدلال ایدوب ذکر اولندقجه صلات اولنماز
آحاد ناسدن کبی قلیور دیدیلر اما شونلرکه هر بار ذکر اولنسه واجبدر دیمشلردر مذکورک
جوابی ویروب آیتدیلر بو سوزلری دیدوکلری بر قولدرکه صحابه دن و تابعیندن برکیشی سویلدوکی

ایکنجی قول بودرکه چوق ایتمک واجبدر دیدیلر

معروف دکلدر قول مخترعدر اکر عمری اوزره اولایدی مؤذن اذاننده اسم شریفین ذکر ایتدوکی زمانده
صلاة ویرمک لازم اولیدی وقرآن اوقیانکسه اسم شریفلری مذکور اولن آیته کلدکلرنده
صلاة ویرمک واجب اولایدی واهل اسلامه کلمهٔ شهادتده ذکر ایتدوکی کبی صلاة ویرمک
لازم اولیدی بونلر حرج ومشقتدر دین اسلامده حرج یوقدر ودخی بویله اولیدی تکری تعالی
هر بار ذکر اولندقده ثنا واجب اولمغا احق ایدی بوکا خود کیمسه ذاهب اولمشدر دیدیلر علماء
حنفیه دن امام قدوری وغیری رحمهم الله تعالی بیورمشلردر هر بار ذکر اولندقچه واجبدر
دیمک بو سوزک قائلندن مقدم منعقد اولن اجماعه مخالفدر زیرا صحابهٔ کرامدن بریندن
محفوظ دکلدر که رسول الله حضرتنه خطاب ایدوب یا رسول الله دیدوکلرنده صلی الله علیک دیمش
اوله لر اکر بویله اولایدی غیری عبادته فراغ حاصل اولمازدی دیدیلر وذکر اولنان حدیث
شریفلری آنوڭ طلبنده تأکید ومبالغه یه وترکنه معتاد اولنلر حقنده وارد اولمغله حمل ایتدیلر
وبالجمله اول حضرتڭ مجلس واحدده تکرر ذکریله تکرر صلاتڭ وجوبنه حدیثلرده دلالت
یوقدر دیدیلر والله تعالی اعلم دوردنجی قول بودر که مجلس واحدده ذکری متکرر اولورسه دخی
همان برکره صلوة واجبدر دیدیلر بو قولی زمخشری حکایه ایتمشدر رحمه الله بشنجی قول
هر دعاده واجبدر دیمشلردر بونی دخی اول حکایه ایتمشدر آلتنجی قول بودر که صلوة مستحبا
دیمشلردر یدنجی قول بودر که کلمهٔ توحید کبی عمرده برکره صلوة ویرمک واجبدر دیدیلر
بو قول علماء حنفیه دن ابو بکر رازینکدر سکزنجی قول بودر که نماز ایچنده واجبدر تعیین
محل یوقدر دیدیلر بو قول ابو جعفر الباقردن منقولدر طقوزنجی قول بودر که تشهدده واجبدر
دیدیلر شعبی واسحق وابن راهویه رحمهم الله بوکا ذاهب اولمشلردر اوننجی قول بودر که قعدهٔ
اخیره ده تشهدی تمام ایتدکدنصکره سلامدن مقدم اوقومق واجبدر دیدیلر بو قول حضرت
امام شافعینک واتباعنکدر ولکن واجب دکلدر دیدکلری علمادن چوق کمسنه شافعی یه دخل
ایدوب وجوبنه دلالت ایدر نسنه یوقدر دیمشلردر علماء حنفیه قتنده سنتدر ونمازده
اوقونان صلاة اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد ایله مشهوردر بعضلر وارحم محمدا دیمک مکروهدر
دیدیلر اما صحیح بودر که کراهتی یوقدر امام زیلعی رحمه الله بویله دیمشدر وشافعیه کندولرن

وارد اولن دخلک جوابنده چوق اضطرابه دوشمشلردر وبالجمله وجوبه قوی دلیل بولمدلر
عاجز اولدلر وصفت صلوة علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم نیجه در آنی بیان ایدلوم عبد الرحمن
بن ابی لیلی دن مرویدر که ایتدی برکون کعب بن عجره بکا ملاقات ایدوب ایتدی سکا بر
هدیه اهدا ایلرم آکاه اول دیدی وایتدی برکون رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرمزه
کلدی دخی ایتدوک یا رسول الله سکا سلام ویرمک نیجه ایدوکن بلورز اما صلوة ویرمک
نیجه کورکدر دیدوک ایتدی اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابرهیم
انک حمید مجید اللهم بارک علی محمد وعلی آل محمد کما بارکت علی ابرهیم انک
حمید مجید دیدی وبویله دیه سز دیو بیوردی ائمهٔ حدیثدن حضرت امام بخاری ومسلم
وترمذی وابو داود ونسائی رحمهم الله تعالی بویلجه روایت ایتمشلردر غایت قوتلو روایتدر
وابن ابی حاتم رحمه الله بو لفظله روایت ایدر که ان الله وملائکته یصلون علی النبی آیتی
ایندوکی زمانده یا رسول الله سکا صلاتی نیجه کتوره لوم دیدیلر ایتدی اللهم صل علی
محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابرهیم وعلی آل ابرهیم انک حمید مجید دیه سز دیدی
ابن ابی لیلی دن مرویدر که صلواتک آخرنده وعلینا معهم دیه لر دیمشدر یعنی حضرت فخر
کائناته وآلنه دعادنصکره کندومزه دخی دعا ایلک اولور وامام احمد روایتنده رحمه الله
ابو حمید ساعدی دن مروی اولن بودر که یا رسول الله نیجه صلوة ویره لوم دیدیلر بویله
دیه سز دیدی اللهم صل علی محمد وازواجه وذریته کما صلیت علی آل ابرهیم وبارک علی
محمد وازواجه وذریته کما بارکت علی آل ابرهیم انک حمید مجید وابو مسعود انصاری
رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن مرویدر که برکون سعد بن عباده نک مجلسنده اوتوردق
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی کلدی بشر بن سعد رضی الله عنه ایتدی یا رسول
الله حق تعالی سکا صلوة ویرمکی بزه امر ایتدی دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم هیچ
سوز سویلیوب بر زمان سکوت ایلدی حتی قلبموزه کلدی که نولایدی بشر سویلمش اولمایدی
دیدوک آندن خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم شویله دیه سز دیو بیوردی اللهم صل علی
محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابرهیم وعلی آل ابرهیم فی العالمین انک حمید مجید امام مالک

ومسلم وغیرہ بیلر بو نقله روایت ایتمشلردر اگر سؤال اولنور سه کما صلّیت علی ابراهیم دینلمکدن
وجهی نه در تشبیه خود مشبّهٌ بهِ مشبّهدن اقوی اولان یرده اولور و بونده امر بر عکس
ظاهر بولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم آل ابراهیمدن و ابراهیمدن افضلدر و کذلك
شبهه یوق دینلورسه علما رحمهم الله تعالی بوندن بر قاچ جواب ویرمشلردر اقوی اولاندن
جواب بودرکه تشبیه اصل صلاتده در یوخسه قدرنده دگلدر دیدیلر بو تشبیه انّا
اوحینا الیك کما اوحینا الی نوح قول شریفنده اولان تشبیه کبیدر بونده دخی مقصود
اصل وحیدر و شوکه دخی بیلدرکه برکسه شاکرداحسن الی ولدی کما احسنت الی فلان
دیدوکی زمانده فلانه احسان ایتدوککبی اوغلوکه دخی احسان ایله دیمکدر یوخسه اوکه
نه قدر احسان ایتدوکسه بوکا دخی اول قدر ایله دیمک دگلدر حق تعالینك واحسن کما
احسن الله الیك بیوردوغی دخی بو قبیلدندر دیدیلر امام قرطبی رحمة الله علیه بو قولی
سایر جوابلردن ترجیح ایتمشدر بعضلر بو قولی امام شافعی یه نسبت ایتدیلر بر جواب دخی
مشبّهٌ بهِ مشبّهدن اقوی و اعلی اولمق مقدمه سی قولا ممنوع ایدوب اطراددن تسلیم ایتمکدر
نیته کم اولور تشبیه مثلینه وگاه ادنی سنه دخی واقع اولور حق تعالی حضرتنك مثل نوره
کمشکوة بیورمشدر آنوزك نوری قنده مشکوة قنده ولکن مشبّهٌ بهِ مقصود سامعه اوضح
وظاهر بولنسه اولدیسه نوری مشکاته تشبیه حسن واقع اولدی و صلوة خصوصنده دخی
حضرت ابراهیم و آلنه تعظیم ظاهر و اوضح نسنه اولماغین تشبیه حسن اولدی دیدیلر و بو
قولی مؤیّد اولورکه آخرنده فی العالمین بیورلمشدر معناسی عالملرده ابراهیم و آل ابراهیم
صلاتنی اظهار ایتدوککبی دیمك اولور آنوکیچون فی العالمین لفظی ابراهیم ذکرنده واقع اولدی
آل محمد ذکرنده واقع اولمدی دیدیلر بو تفصیل شیخ شرف الدین طیبینك قدس الله سره
تشبیه مذکور ناقصی کامله الحاق بابندن دگلدر بلکه مشهوری غیر مشهوره الحاق قسمندندر
دیدوکنك معناسیدر امام نووی رحمة الله علیه شافعییه منسوب اولان جوابلر مجموعی مجموعه
تشبیه ایتمك جوابلرین بگنمشدر احسن اجوبه انکلردر دیمشدر وابن القیم اکثر اجوبه
تزییف ایتدوکدن صکره ایتدی مجموعی مجموعه تشبیه جوابی خوب جوابدر و آندن احسنی بودرکه حضرت

رسول الله

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم آل ابراهیمدندر ابن عباس رضی الله عنهما دن ثابت
اولمشدرکه ان الله اصطفی آدم ونوحا وآل ابراهیم وآل عمران علی العالمین آیت کریمه سنك
تفسیرنده محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم آل ابراهیمدندر دیمشدر بو تقدیرجه گویا بزه
امر ایتدی که محمده وخصوصا آل محمده اول قدر صلوة ایده وزکه مقداری کندو یه و ابراهیمه
وعموما آل ابراهیمه اولان صلوات قدر اوله و لایق اولان مقداری کندو آلنه صرف اولنوب
باقی نك مجموعی کندو یه قاله و بو مجموع کندودن ماعدا آل ابراهیمك حصه لرندن زایدیدوکی
مقرردر بو تقدیرجه فایدۀ تشبیه ظاهر اولوب الفاظ صلوات ایچره بو لفظك افضلیتی
واضح اولور دیمشدر ملاحظه اولنه و حلیمی رحمة الله علیه ایتدی بو تشبیهك سببی اولدرکه ملائکه
صلوات الله علیهم اجمعین ابراهیم پیغمبرك صلوات الله علیه و سلامه اوینده رحمة الله وبرکاته
علیکم اهل البیت انه حمید مجید دیمشلر ایدی و بوده معلومدرکه محمد و آل محمد اهل بیت
ابراهیمدندر صلوات الله علیهم کانه بویله صلوة ایدن کسنه یارب ملائکه نك دعالرین
اول زمانده موجود اولان آل ابراهیم حقنده اجابت ایتدوککبی محمد و آل محمد حقنده دخی
اجابت ایله دیمش اولور آنوکیچون آیت کریمه نك خاتمه سیله ختم ایدوب انك حمید مجید
بیورمشدر دیدی اگر سؤال اولنوب آل محمددن مراد کیملردر دینلورسه جواب
بودرکه جمهور علما اختیار ایدوب شافعی نقل ایتدوکی اوزره صدقه حرام قلنانلردر بو قولی
مؤیّد درکه فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرت حسنه رضی الله تعالی عنه انا آل محمد لا یحل
لنا الصدقة بیورمشدر و بعضلر آلدن مراد ازواج ایله ذریتیدر دیدیلر بعضلر دخی
مراد جمیع امت اجابتدر دیدیلر ابو الطیب الطبری رحمه الله بعض شافعیه دن بویله حکایه
ایتمشدر و امام نووی رحمة الله علیه مسلم شرحنده بو قولی ترجیح ایتمشدر قاضی حسین رحمه الله
امت اجابتك اتقیاسیدر دیمشدر اطلاق ایدنلرك کلامی دخی بو معنایه محمولدر و بونی
مؤیّد درکه دیلمی وغیریلر انس دن روایت ایتدوکلری اوزره رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه سؤال ایدوب آل محمد کیملردر دیدیلر کل تقی من امة محمد دیو بیوردی دیلمی
رحمه الله نقلنده بویله بیوردقدن صکره ان اولیاؤه الا المتقون آیت کریمه سن قرائت ایتدی

دیدیلر اما بونلرک اسنادنده ضعف واردر ولکن صحیحینده شاهد واردر بونلره زیرا که
ان آل فلان لیسوا لی باولیاء انما ولیی الله وصالح المؤمنین بیوردقلری روایت اولنمشدر
آل لفظندن اتقیاء مؤمنین مراد اولندوغی تقدیرجه اولیا معناسنه اولدوغی ظاهردر
پس صحیحینده واقع اولان حدیث مذکور دکلی روایتک صحتنه شاهد اولور ابن مسعوددن
رضی الله عنهما مرویدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی اذا تشهد احدکم
فلیقل اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد وارحم محمدا وآل محمد کما صلیت وبارکت
وترحمت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انک حمید مجید. حاکم رحمه الله بویله روایت اتمشدر
بعضلر بو حدیثله اول حضرتک حقنده ترحم جایز اولدوغنه استدلال اتمشلردر و ترحمت
معناسی اکر رحمتیله دعا اتمکدر قصه اعرابی دخی بو استدلالی تقویت ایلر که اللهم ارحمنی
ومحمدا ولا ترحم معنا احدا دیدی یعنی بر کون بر اعرابی کلدی دخی اول حضرتک قتنده
یا رب بکا و محمده رحمت ایله و بزدن ماعداسی بر کیسنه یه دخی رحمت ایله دیدی رسول الله حضرتی
صلی الله تعالی علیه وسلم لقد تحجرت واسعا دیو بیوردی یعنی تکری تعالینک رحمت
واسعه سن تضییق اتدک دیدی حاصلی دعا ایدرسک جمله مؤمنینه دعا ایله الله تعالی نک
رحمتی بی نهایه یی صاندک دیمکدر اما قاضی عیاض رحمه الله جمهور مالکیه دن جوازی
ترحم منعین روایت اتمشدر و محمد بن ابی زید جایز کورمشدر دخی تفصیلی کلسه کرکدر
ان شاء الله تعالی. عبد الله بن مسعود رضی الله عنهما حضرتندن مرویدرکه رسول الله حضرتنه
صلوات اولدکلرزمانده صلواتکوزی خوب ایدوک زیرا انی بلورسز جایزکه صلواتکوز
اول حضرته عرض اولونه دیدی اصحاب یا عبد الله امدی بزه تعلیم ایله دیدیلر بویله دیکز
اللهم اجعل صلواتک وبرکاتک ورحمتک علی سید المرسلین وامام المتقین وخاتم
النبیین محمد عبدک ورسولک امام الخیر ورسول الرحمة. اللهم ابعثه مقاما
محمودا یغبطه فیه الاولون والآخرون. اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما
صلیت علی ابراهیم وبارک علی محمد وعلی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انک حمید مجید
انک حمید مجید دیدی حدیث موقوفدر ابن ماجه رحمه الله روایت ایلمشدر

ورویفع بن ثابت الانصاری رضی الله عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتندن
روایت اتمشدرکه من صلی علی محمد وقال اللهم انزله المقعد المقرب عندک یوم
القیمة وجبت له شفاعتی بیوردیلر یعنی اللهم انزله المقعد المقرب عندک یوم القیامة
دیو صلوات ایلیه شفاعتم اکا واجب اولور دیمشلر طاوس دن رضی الله عنه دن مرویدرکه
ایشتدم ابن عباس رضی الله تعالی عنهما بویله صلوات ایلردی دیمشدر اللهم تقبل شفاعة محمد عة
الکبری وارفع درجته العلیا واعطه سؤله فی الآخرة والاولی کما آتیت ابراهیم
وموسی. اسمعیل القاضی روایت اتمشدر و ابن کثیر اسنادی خوبدر قوی در صحیح در دیمشدر
وصلوات مشروع اولان موضع بونلردرکه ذکر اولنور جمله دن بری تشهد اخیردر و بونده
حنفیه قتنده سنت و شافعیه قتنده واجبدر نته کیم اشارت اولنمش ایدی. بری دخی
جمعه خطبه سیدر سایر خطبه لر دخی بویله در. بری دخی اجابت مؤذندن صکره در
زیرا امام احمد رحمه الله علیه روایتنده عبد الله بن عمرو بن العاص دن مرویدرکه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی که مؤذنی نچون که ایشیده سز اول نه دیرسه سز اویله دیه سز
اندن صکره بکا صلوات ایلیه سز زیرا بر کسنه که بکا صلوات ایلیه الله تعالی اکا اون
صلوة ایلر اندن صکره بنم ایچون تکری تعالی دن وسیله یی طلب ایدوک وسیله جنتده بر منزلدر
حق تعالی نک قوللرندن کیسیه لایق اولمز الا بر قوله لایق اولور بن رجا ایدرم که اول قول
بن اولورم پس بر کسنه که الله تعالی دن بنم ایچون وسیله طلب ایلیه بنم شفاعتم اکا واجب اولور
دیو بیورمشدر اول مقام رسول الله حضرتنه صلی الله تعالی علیه وسلم میسر اولمق
متقرر ایکن رجا ایدرم که بویله اوله دیو بیوردوغی ادبا و تعلیما امته در ایدی تا که حق تعالی نک
خوفنی ذکر ایدوب امرلرین اکا تفویض ایدنلر طالب اولان کسنه لر بین الخوف والرجا اوله لر
مقاصد حسنه صاحبی اذاندن صکره اوقنه جق دعا بودر بوندن زیاده سی غلطدر روایات
برنده زیاده کورمدک دیمشدر. اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلوة القائمة
آت محمدا الوسیلة والفضیلة وابعثه مقاما محمودا الذی وعدته امام احمد و بخاری
رحمهما الله نقل ایلرنده جابر رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم دن روایت

اتمشدرکه برکسنه اذان ایشتدوکی زمانده بو نیله نیت بنم شفاعتم اکا واجب اولوردیو
بیورمشلردر حدیث شریفک اولی من قال حین یسمع النداء اللهم رب هذه الدعوة الخ
واقع اولمشدر بو عبارتک ظاهرندن فهم اولنان بودرکه همان ایشتدوکی حینده بویله دیه
اما عبدالله بن عمرو حدیثی تعیین ایلرکه مراد اذان تمام اولدقدنصکره دیمکدر بری دخی
دعا دندر دعانک اولنده واورته سنده وآخرنده اول حضرته صلوة ایلمک کرکدر جابر رضی الله عنه
روایتنده بویله وارد اولمشدر بری دخی قنوت آخری دور زیرا امام احمد واهل سنن وابن خزیمه
وابن حبان وحاکم رحمهم الله تعالی روایتلرنده حسن بن علی رضی الله عنهمادن مرویدرکه
جدم بکا وترده اوقیاجق بعض کلمات تعلیم ایلدی دیمشدر تفصیلی کلمسه کرکدر ان شاء الله
بری دخی اثنای تکبیرات عیدیندر دیدیلر اما تکبیرات زوایدار اسنده علمای حنفیه رحمهم الله
قتنده سکوت ایتمک کرکدر صلوة یا غیری اوقیاجق نسنه یوقدر بری دخی مسجده کرمجک
زمانده بری دخی مسجددن چقه جق زماندر فاطمة الزهرا رضی الله عنها روایتنده وارد
اولمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مسجده کیردوکی زمانده کندو یه صلوة
ایلردی اندنصکره اللهم اغفر لی ذنوبی وافتح لی ابواب رحمتک دیردی وچقدوغی
زمانده کیرو کندو یه صلات ایلردی اندنصکره اللهم اغفر لی ذنوبی وافتح لی
ابواب فضلک دیردی بری دخی صلوة جنازه دربری دخی عند التلبیه دریعنی
حجاج لبیک دیدوکلری زمانده صلوة علی النبی ایتمک کرکدر دیدیلر امام شافعی ودارقطنی
قاسم بن محمد بن ابی بکر صدیقدن رضی الله عنهم روایت ایلرکه کان یومر الرجل اذا
فرغ من تلبیته ان یصلی علی النبی صلی الله علیه وسلم علی کل حال دیمشلر بری دخی
صفا ومروه یانلریدر قاضی اسمعیل عمر بن خطاب رضی الله عنه حضرتندن روایت ایلرکه
اذا قدمتم فطوفوا بالبیت سبعا وصلوا عند المقام رکعتین ثم اتوا الصفا فقوموا علیه
من حیث ترون البیت فکبروا سبع تکبیرات تکبیرا بین حمد وثناء علیه وصلوة علی
النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ومسئلة لنفسک وعلی المروة مثل ذلک دیو بیورمشلر
ابن کثیر رحمة الله علیه روایت مذکوره نک اسنادی حسندر قوی در دیمشدر

بری دخی اجتماع وافتراق زمانلریدر امام ترمذی رحمة الله علیه روایتنده ابو هریره دن
رضی الله عنه مرویدرکه حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم ما جلس قوم مجلسا یذکرون الله فیه
ولم یصلوا علی نبیه الا کان علیهم ترة فان شاء عذبهم وان شاء غفر لهم بیورمشلردر بوندن
معلوم اولدی که مسلمانلر بری برلیه اجتماع وافتراق ایتدوکلرنده حق تعالی حضرتنی ذکر ایتمسه لر ورسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه صلات ایلمسه لر اول زمانلرده تقصیر ونقصان اولورمش بری
دخی صباح واخشام زمانلریدر طبرانی رحمه الله نقلنده ابو الدرداء رضی الله تعالی عنه
مرفوعا روایت ایتمشدرکه من صلی علی حین یصبح عشرا وحین یمسی عشرا ادرکته شفاعتی
یوم القیمة بیورمشلر حاصلی برکسنه که صباحه واخشامه ییتشدوکی زمانده اول حضرته اون
کره صلوة ایلسه قیامت کوننده شفاعتنه مستحق اولور بری دخی آبدست الدوغی زماندر
ابن ماجه رحمة الله علیه نقلنده سهل بن سعددن مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
لا وضوء لمن لم یصل علی بیورمشلر بری دخی قولاق چکلدوکی زماندر ابو رافع دن رضی الله عنه
مرفوعا روایت اولنمشدر اذا طنت اذن احدکم فلیذکرنی ولیصل علی ولیقل ذکر الله تعالی
من ذکرنی بخیر بیورمشلر یعنی سزوک برکوزک قولاغی چکلسه بنی ذکر ایتسون وبکا
صلوة ایلسون ودخی بنی خیر ایله یاد ایدنی الله تعالی یاد ایتسون دیسون دیمکدر بری دخی کشی
بر نسنه اونتدوغی زماندر ابو موسی مدینی رضی الله عنه سند ضعیف ایله انس دن مرفوعا
روایت ایتمشدرکه اذا نسیتم شیئا فصلوا علی تذکروه ان شاء الله تعالی بری دخی حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمک قبر شریفنی زیارت زمانیدر ابن عساکر رحمه الله
روایتنده من صلی علی عند قبری سمعته بیورمشلردر یعنی قبرم قتنده بکا صلوة ایدن
کمسنه نک صلاتنی ایشیدورم دیمکدر ودخی جمعه کونی وجمعه کیجه سی صلواتی چوق
کتورمکه اثر شریفلری وارد اولمشدرکه اوس بن اوس الثقفی رضی الله عنه فخر عالمدن
صلوات الله علیه وسلامه روایت ایتمشدرکه من افضل ایامکم یوم الجمعة فیه خلق آدم
وفیه قبض وفیه النفخة وفیه الصعقة فاکثروا علی من الصلوة فیه فان صلاتکم معروضة
علی بیورمشلردر یعنی جمعه کونی سزوک افضل ایاموکزدندر آدم صلی الله علیه وسلم

اول كونده خلق اولندى واول كونده قبض اولندى ونفخ صور وصعقه اول كونده اولور
امدى باكه اول كونده صلاتى چوق ايدوك زيرا صلاتوكز بكا عرض اولنور ديمكله حاضر
اولنلر ايتديلر يا رسول الله سن چوريدكدن صكره صلاتمز ساكا نيجه عرض اولنور ديمكله
ايتدى ان الله تعالى حرم على الارض ان تأكل اجساد الانبياء ديدى يعنى تحقيقا حق تعالى
انبيانك بدنلرينى يمكى ارضه حرام ايتمشدر ديدى امام احمد وابو داود ونسائى وابن ماجه روايت
ايتديلر وابن خزيمه وابن حبان ودارقطنى حديث صحيحدر ديو بيورديلر رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتنه صلوة ايتمكك فضيلتنده احاديث قويه وارد اولمشدر جملهدن
برى حضرت امام مسلم رحمه الله عليه ابو هريره رضى الله عنه دن اخراج ايتدوكى حديث شريفده
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر من صلى على واحدة صلى الله تعالى عليه
عشرا يعنى بر كمسنه كه باكه بر صلوات ايليه حق تعالى حضرتى انكا اون صلوة ايلر ديمشدر
امام طبرانى رحمه الله عليه نقلنده عمر بن الخطاب رضى الله عنه بيورمشدر كه بر كره فخر
عالم صلى الله عليه وسلم بر حاجت ايچون طشره چقمش ايدى كند وسيله بله كيده جك
كمسنه بولمادى عمر رضى الله عنه آكاه اولوب بر مطهره ايله آردنجه كتدى وارب اول
حضرتنى تشهدده كوردى سجدهده اوزرنه بولدى عمر رضى الله عنه كرو چكلدى حتى فخر كائنات
مبارك باشن سجدهدن قالدوردى وايتدى يا عمر قورقدكى كرو چكلدوك بنى سجدهده
كوروجك ديدى آندن ايتدى تحقيقا جبرائيل عليه السلام باكه كلدى ايتدى من صلى
عليك من امتك واحدة صلى الله تعالى عليه عشر صلوات ورفعه عشر درجات
يعنى امتكدن بر كمسنه كه سكا بر كره صلوة ايليه حق جل وعلا انكا اون صلوات ايدر
واون درجهسين رفع ايلر ديدى امام احمد رحمه الله وغيريلر نقلنده ابى طلحهدن رضى
الله عنه مرويدر بر كون حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم كلدى يوزنده سرور اثرى
كورينوردى اصحاب رضى الله عنهم يا رسول الله وجه كريمكدن سرور مشاهده ايدرز
ديديلر ايتدى تحقيق انه اتانى الملك فقال يا محمد اما يرضيك ان ربك عز وجل يقول انه
لا يصلى عليك احد من امتك الا صليت عليه عشرا ولا يسلم عليك احد من امتك

الا

الا صليت عليه عشرا ديدى ديو بيوردى بونك دخى حاصلى بودر كه امتدن بر كمسنه اول
حضرتنه بر صلوة ايليه حق تعالى آكا اون سلام ايليه وبينه احمد وابن ماجه رحمهما الله
نقل ايلرنده عامر بن ربيعهدن رضى الله عنه مرويدر كه من صلى على صلوة لم تزل
الملائكة تصلى عليه ما صلى على فليقل عبد من ذلك او ليكثر يعنى بر كمسنه كه باكه
صلوة ايليه مادام كه باكه صلوة ايدر اوزرهدر ملكلر آكا صلوات ايدرلر امدى بر قول
ديلرسه آز ايتسون ديلرسه چوق ايتسون ديمكدر بوندن دخى مراد صلوات ملائكهدن
محظوظ اولن باكه صلوات چوق ايتسون ديمكدر وبينه امام احمد رحمه الله روايتنده عبد الله
بن عمرودن مرويدر كه بر كمسنه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتنه بر صلوات ايليه
الله تعالى وملائكهسى آكا يتمش صلوة ايدرلر ديو بيورمش امام نووى رحمه الله عليه صلاتى
سلامدن افراد ايتمك كراهيتدر ديمشدر زيرا امر ايكيسنه بله واردر آيت كريمهده صلوا عليه
وسلموا تسليما بيورلمشدر ديدى اما بعضلر بونكا اعتراض ايدوب رسول الله صلى الله عليه
وسلم اصحابنه سلامى صلواتدن مقدم تعليم ايتمشدر ديديلر نته كم سابقا اشارت اولنمشدر
ولكن فتح البارى صاحبى ايدر نكره بودر كه صلوة افراد اولندى سلام اصلا ويرلميه
اما شويله كه صلات ويرليه وبر زمانده دخى سلام ويرليه امر امتثال بولنور ديمشدر فى
الحقيقة افضل بودر كه ايكيسى معا ديليه مثلا صلى الله عليه وسلم يا خود اللهم صل
وسلم على محمد يا خود الصلوة والسلام عليك يا رسول الله ديليه يا الكوز صلوة يا خود يا الكوز
سلام ويرمكده اول قدر فضيلت بولنمز ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتندن غيريه
صلوة كتورمك خصوصنده اختلاف ايتمشلردر بيهقى رحمه الله روايتنده ان تكن فى
التشهد الصلوة على وعلى انبياء الله وارد اولمشدر وقاضى اسمعيل رحمه الله روايتنده
صلوا على انبياء الله وارد اولمشدر بو حديثلرده ساير انبيايه صلوات الله عليهم اجمعين
صلوة ايلك امر بيورلمشدر ولكن سندلرنده ضعف واردر وطبرانى رحمه الله عليه نقلنده
ابن عباس رضى الله عنهما حضرتندن مرفوعا روايت اولنمشدر كه اذا صليتم على فصلوا
على انبياء الله فان الله تعالى بعثهم كما بعثنى بيورمشلردر يعنى بكا صلوة ايتدوككز

٧ صلوات ايليه دير سلام ايليه حق جل وعلا آكا اون

ئنساننده الله تعالی نك پیغمبرلرینه دخی صلات ایدوك زیرا حق تعالی حضرتی بنی کوندرمك
کبی آنلری دخی کوندرمشدر دیو بیوردی و عند ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن سند
صحیح ایله ابن ابی شیبه اخراج ایتمشدرکه صلات اول حضرته مخصوص اولا زیرا ما اعلم الصلوة
تنبغی علی احد من احد الا علی النبی صلی الله علیه وسلم دیو بیورمشدر حاصلی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتندن غیری بر کسیه بر کسه دن صلوة لایق اولدوغن بلمزم
دیکاولوز امام مالك رضی الله عنه دخی بوکه قائل اولدی دیشلردر و سفیان رحمه الله
رحمة واسعة یکره ان یصلی الا علی نبی بیورمش یعنی پیغمبر اولمیانه صلوة ایلك مکروه
دیمشدر بو تقدیرجه انبیا علیهم الصلوة والسلامه صلوة جایز وسایرینه مکروه اولور
و امام مالك رحمه الله مذهبنك مشایخندن بعضی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتندن
غیره صلات جایزدکلدر دیمك نقل اولنمشدر ولکن امام مالکدن بو قول معروف دکلدر
انوك بیوردوغی بودرکه اکره الصلوة علی غیر الانبیاء ولا ینبغی لنا ان نتعدی ما
امرنا دیمشدر یعنی انبیادن غیره صلوة ویرمکی بن کریه کورورم دیمشدر بزه امر
اولندوغی تجاوز ایتمك بزه لایق دکلدر بیورمشدر اما یحیی بن یحیی مالکدن نقل ایتدی
ایدوب غیره دخی صلات ایتمده باکس یوقدر زیرا صلوة دعادر دعادن منع اولنمز
الا نصیله یاخود اجماع ایله دیمشدر کیسه صلات ایتمك حقنده آیت وحدیث یوق و اجماع
امت یوقدر مادامی ممنوع دکلدر جایزدر دیدی و نزاع شول زمانه درکه انبیادن غیری
افراد اولنه مثلا پیغمبر اولمیاندن بر کسیه اللهم صل علی فلان دیه لر اما بطریق
التبع دیمك بالاجماع صحیحدر مثلا اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد دیمك جایزدر خصوصا
یالکوز آل ایچون صلات ایدوب اللهم صل علی آل محمد دیسه لر بونده اختلاف
واردر بعضلر جایزدر دیدیلر و حجتلری بودرکه قرآن عظیمده هو الذی یصلی
علیکم وملائکته آیت کریمه سی و دخی اولئك علیهم صلوات من ربهم ورحمة و دخی
خذ من اموالهم صدقة تطهرهم وتزکیهم بها وصل علیهم آیت کریمه لری دلالت
ایلر که انبیادن غیره افراد بالصلوة جایز اولا زیرا ذکر اولنان آیات کریمه ده صلوة لر

یالکوز

یالکوز امته نسبت ایدلدر دیدیلر و بو نکله استدلال ایتدیلرکه عبد الله بن ابی اوفی ایتدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك عادتی بو ایدی که بر قوم کلوب زکاتلرین
کتورسه لر اللهم صل علیهم دیو بیوررلردی بخاری و مسلم رحمهما الله بویله روایت ایتمشلردر
و جمهور علما مذهبی بودرکه انبیادن غیریه افراد بالصلوة اولنمایه زیرا صلوة ذکری قبلدن
انبیایه شعار قلنمشدر نامدی غیرلری آنلره الحاق جایزدکلدر مثلا ابو بکر صلی الله علیه وسلم
یاخود عمر صلی الله علیه وسلم دیمك جایز دکلدر اکرچه کم معنی جهتندن صحیح در اما دیمك
کوکدر نیته کم محمد عز وجل دینلمز زیرا عز وجل شعائر ذکر الله قلنمشدر و کتاب وسنتده
واقع اولنلری دعایه حمل ایتمشلردر بعضلر دخی انبیادن غیره صلوة افراد اولنه دخی اهل
هوا طریقه سی اولدوغیچون دن زیرا آنلر اعتقاد ایتدوکلری کسیه صلات ایدرلر آنلره اقتدا جایزدکلدر
دیدیلر و منع ایدنلرك بعضی حرام در دیدیلر و بعضی کراهت تنزیهیه ایله مکروه در دیدیلر
و بعضی خلاف اولیدر دیدیلر امام نووی رحمة الله علیه ایدر اکثرون ذاهب اولدقلری
قول صحیح کراهت تنزیهیه اولمقدر زیرا طریقه اهل بدعتدر بز آنلرك طریقه سندن نهی
اولنمشوزدر دیدی **فصل ثالث** محبت آل واصحاب کرام واهل بیت و ذریات
عظام بیاننده در طبری رحمة الله علیه ایدر حق سبحانه وتعالی و قاکم حبیبی محمد مصطفی
صلوات الله علیه وسلامه حضرتن جمیع ماسوادن زیاده مختار و مفضل ایدوب فضایل و کرامات
باهره ایله اکرام ایلدی کافه مخلوقاته آنوك اقربا و متعلقات و اهل بیت و ذریاتنك
محبت ومودتلرین لازم و واجب ایتدی نیته کم قرآن عظیمده قل لا اسئلکم علیه اجرا
الا المودة فی القربی بیوردی بو آیت کریمه موجبنجه مودت ذوی القربی واجبدر
روایت ایدرلر که آیت کریمه نزول ایتدوکی زمانده یا رسول الله من قرابتك دیدیلر
ایتدی علی وفاطمة وابناهما دیو بیوردی یعنی علی در و فاطمه در و آنلرك ایکی اوغلیدر
دیدی و بینه اهل بیت حقنده بو آیت کریمه نازل اولمشدرکه حق سبحانه وتعالی بیورر
انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت ویطهرکم تطهیرا اهل بیت کیملردر
دیو اختلاف اولنمشدر ابن عباس رضی الله عنهما دن مرویدرکه بو آیت کریمه اول حضرتك

یعنی بابام دخی کلوب زکاتن کتوردکده اللهم صل علی آل ابی اوفی دیدی

ازواج طاهراتی حقنده نازل اولمشدر دیدی علمای حدیثدن ابن کثیر رحمهم الله ایدر ازواج
طاهرات رضی الله عنهن آیت کریمه نک حکمنده دخول ایتدوکلری صحیحدر زیرا سبب نزول
آنلردر ونزوله سبب اولان نازل اولان حکمنده داخل اولدوغی مقرردر بونده خلاف یوقدر
دخولی مقرر اولدقدنصکره یا بودرکه یالکز داخل اولورلر یا بودرکه غیرلریله داخل اولور
وصحیح بودرکه غیرلریله دخول ایدرلر دیمشدر وبعضلر مراد یالکز رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتیدر دیدیلر اما بو قولده نظر واردر زیرا اعم اولمغه دلالت ایدر نیجه احادیث
شریفه وارد اولمشدر جمله دن بری امام احمد رحمة الله علیه واثلة بن الاسقع دن
روایت ایتدوکیدر که ایتدی بر کون فخر عالم صلی الله علیه وسلم کلدی یاننجه حضرت
علی وحسن وحسین رضی الله عنهم بیله ایدیلر حسن وحسین الرینه یاپشمش ایدی
آندن اوه کیردیلر علی ایله فاطمه یی یاننه دعوت ایلدی کلدیلر فخر عالمک صلی الله علیه وسلم
اوکنه اوتوردیلر وحسن وحسینی مبارک دیزلرینه آلدی آندن کندو ثوبنی بونلرک
اوزرینه اورتوب انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت ویطهرکم تطهیرا آیت
کریمه سنی اوقودی آندن ایتدی اللهم هؤلاء اهل بیتی واهل بیتی احق
دیدی بو تقدیر اوزره اهل بیتدن مراد دورت اولور ام سلمه رضی الله عنها دخی
بونک مثلن روایت ایتمشدر اما ابو سعید رضی الله عنه روایتنده مراد بش کشیدر بری
بنم وسایری علی وفاطمه وحسن وحسیندر دیمش رضی الله عنهم اجمعین وزید بن ارقم
دن روایت اولنور که بر کون فخر عالم صلی الله علیه وسلم طوروب خطبه اوقودی
وحق تعالی یه ثنا ایتدی وبن دخی سزوک کبی انسانم قریب اولور که بکا حق تعالینک
رسولی ملک کله بنی دعوت ایده وبن اجابت ایلیم یعنی وفات ایدم امدی بن سزلره
ایکی نفیس نسنه قویوب کیدرم بری کتاب الله در بری دخی اهل بیتمدر
دیو وصیت بیوردی صحابه سؤال ایدوب یا زید اهل بیتی کیملردر خاتونلری اهل
بیتندن دکلمیدر دیدیلر زید ایتدی بلی خاتونلری اهل بیتندندر ولکن اهل بیت
صدقه حرام اولان طائفه در دیدی یا اونلر کیملردر دیدیلر ایتدی آنلر آل علی وآل جعفر

وآل عقیل وآل عباسدر دیدی رضوان الله علیهم اجمعین یا بونلرک هر برینه صدقه حرام
قلنمشمیدر دیدیلر نعم دیو جواب ویردی امام مسلم رحمة الله علیه بوبیله روایت ایتمشدر
بو حدیث شریف ایله عمل اولیدر وآنجق اهل بیت بونلر اولانلردر یالکز خاتونلری دکلدر
دیدیلر فخر کائنات صلی الله علیه وسلم کندو اقاربنه محبت بابنده من احبهم فبحبی
احبهم دیو بیوردی یعنی بنم اقربامی سون بنی سودوکندن سور آنلره محبت ایتدوکنه سبب
بکا محبت ایتدوکیدر دیدیکی اولور ابن سعد رحمه الله روایتنده من صنع الی احد من اهل
بیتی معروفا فعجز عن مکافاته فی الدنیا فانا المکافی له یوم القیمة بیورلمشدر یعنی بر
کمسنه که بنم اهل بیتمدن برینه بر احسان ایده اول دخی دنیاده عوضنه قادر اولمیه
قیامت کوننده آکا عوض ایدیجی بنم دیمکدر مناقب امام احمدده قدس الله روحه کوردکم
من ابغض اهل البیت فهو منافق بیورمشلردر العیاذ بالله اهل بیت رسوله بغض ایتمک
نفاقدندر واول حضرتک قرابتندن مراد جمله اقربنه یعنی عبد المطلبه منتسب اولانلردر
کرک انکله اولسون کرک کسمه دیشی اولسون وکرک که اول حضرتک صحبتنی ایتمش اولسون کرک
جمال مبارکی یوزینی کورمش اولسون دیدیلر صحیح بخاریده وارد اولمشدر که رسول الله حضرتی
صلی الله تعالی علیه وسلم علی بن ابی طالبه کرم الله تعالی وجهه انت منی بمنزلة هرون
من موسی الا انه لا نبی بعدی بیوردی حاصلی حضرت علینک رضی الله عنه کندویه
اتصالی هرونک موسی یه اتصالنه تشبیه ایتدی موسایه هرونک تعلق واتصالی
نیجه ایسه سنک بکا اویله دردیکی اولور وبو تعلق واتصال نه جهتدن ایدوکنی بیان بیورمغیچون
ایدیکه الا انه لا نبی بعدی قول شریفی ایله بیان بیوردی معلوم اولدیکه ما بین لرنده اولان
اتصال نبوت جهتندن دکل ایمش بلکه مادونی جهتندن ایمش یعنی خلافت حیثیتندن
ایمش وقتاکیم حضرت هرون حضرت موسانک صلوات الله علی نبینا وعلیهما زمان حیاتنده
خلیفه سی اولدیسه علی دخی کرم الله وجهه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک
زمان حیاتنده خلیفه سی اولمغه دلالت ایلر طیبی رحمة الله علیه حدیث شریفنک
معناسی بودر دیو بیوردی اما شول طائفه که بو حدیث شریف ایله خلافت علی نک حقیدر

قیزلره دکلدر دیو استدلال ایتمشلردر. عجبا اعتقادلری ایتمشلردر سوزلری فاسددر
زیرا حضرت هرونک خلافتی حضرت موسانک حیاتنده ایدی وفاتندن صکره دکل ایدی
زیرا حضرت هرون بالاتفاق حضرت موسیدن اول وفات ایتمشدر صلوات الله علیهما
حضرت علینک کرم الله تعالی وجهه خلافتی حضرت هرون علیه الصلوة والسلامک
خلافتنه تشبیهی اولنیجی فخر عالمک صلوات الله علیه وسلامه زمان حیاتنه مخصوص
اولور دیدیلر. خطابی رحمة الله علیه بو معنایه اشارت ایتمشدر. اما ترمذی و نسائی رحمهما الله
تعالی روایتلرنده من کنت مولاه فعلی مولاه حدیثنک معناسی حضرت امام شافعی
رضی الله تعالی عنه بیوردوغی اوزره مراد ولاء اسلامدر نته کم ذلک بان الله مولی
الذین آمنوا وان الکافرین لا مولی لهم (دوستلق) قول شریفنده مراد اولدر دیدی. و امام احمد
رضی الله عنه نقلنده من آذی علیا فقد آذانی بیورلشدر یعنی برکسنه که علی یه
اذا ایلیه اول تحقیقا باکه اذا ایتمش اولور دیمکدر. و بعضلر نقلنده من احب علیا فقد
احبنی بیورلشدر یعنی برکسنه که علی یه محبت ایتدی تحقیقا بکا محبت ایتدی دیمک
اولور. نقاش رحمه الله علیه ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات سیجعل لهم الرحمن
ودا آیتی حضرت علی کرم الله وجهه حقنده نازل اولدی دیمشدر معناسی تحقیقا شول
کسنه لر که ایمان کتوردیلر و اعمال صالحه ایشلدیلر تیز اولا که حق سبحانه و تعالی آنلرک
ایچون قلوبده محبت احداث ایلیه آنلرک اسبابنه مباشرت ایتمدین دیمک اولور. و محمد بن الحنفیه
بیورمشدر که لا تجد مؤمنا الا وهو یحب علیا واهل بیته یعنی هر مؤمن علی یی
واهل بیتینی سور هیچ بر مؤمن بولمازسن که بونلری سومیه دیمک اولور. ترمذی رحمه الله
علیه نقلنده حضرت عایشه رضی الله عنهادن مرویدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم
احب الناس فاطمه ایدی و زوجی علی ایدی دیو بیورمشدر. صحیح بخاریده روایت اولنمشدر که
ان فاطمة بضعة منی فمن اغضبها اغضبنی دیو بیورمشلر. بضعه فتح بالیله قطعه
لحم دیمکدر یعنی فاطمه رضی الله عنها بندن بر پاره لحمدر تحقیقا آنی اینجیدوب غضبه
کتوردن بنی غضبه کتورمشدر دیمک اولور. امام حنبلی رحمه الله تعالی بو حدیث شریفله

حضرت

حضرت فاطمه رضی الله عنهایه سب ایدنلرک کفرینه استدلال ایتمشدر. و امام ترمذی رحمه الله
علیه نقلنده وارد اولمشدر که حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت امام
حسن و امام حسین حقنده رضی الله تعالی عنهما اللهم انی احبهما فاحبهما واحب من
احبهما بیورمشلردر یعنی یارب بن آنلاری سورم سن دخی سو و آنلاری سونلری ده سو دیمکدر
و حضرت انس دن رضی الله عنه مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت
حسن و حسینی شم ایدردی (قوقولردی) و بغرینه بصوب ایدردی برکسنه که بنی سو و بونلاری
سو و بونلرک بابالرینی و آنالرینی سوه یوم قیامتده اول بنم ایله بر درجه ده اولادی
بیوردی. بر روایتده جنتده بنم ایله بله اوله دینلمشدر و بو معیتدن مراد مقام حیثیتنه
دکلدر رفع حجاب حیثیتندندر دیمشلر یعنی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
بر مقامده اولملق دکلدر بلکه ما بینده حجاب اولماینجه مشاهده قیله لر دیمکدر دیدیلر نته کم
فاولئک مع الذین انعم الله علیهم آیه کریمه سنک تفسیرنده سابقا اشارت اولنمش ایدی
و دیلمی حضرت امام حسن رضی الله تعالی عنه حقنده وارد اولمشدر که من احبنی فلیحبه
فلیبلغ الشاهد الغائب بیورلمشدر یعنی بنی سون کسنه حسنی سوسون امدی بو سوزی
حاضر اولانلر غایب اولانلره خبر ویرسونلر دیمکدر. و صحیح بخاریده هما ریحانتای
فی الدنیا روایت اولنمشدر یعنی حسن و حسین بنم دنیاده ایکی ریحانمدر دیو بیورمشلر
امام احمد رحمه الله نقلنده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت حسنک دیلنی
یالردی لبنی امزردی دیو روایت اولنمشدر. عقبه بن حرث دن مرویدر که ایتدی کوردم
حضرت ابی بکر صدیق رضی الله تعالی عنه حسنی کوتردی و یمین ایدوب رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنه بکزر علی یه بکزمزدی دیردی. حضرت علی کرم الله وجهه
ایشدوب کولردی. امام بخاری رحمه الله نقلنده زهری رحمه الله انس دن رضی الله عنه
روایت ایتمشدر که لم یکن احد اشبه بالنبی صلی الله تعالی علیه وسلم من الحسن
بن علی دیو بیورمش یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه حسندن آرتوق
بکزر برکسنه یوغیدی دیمش. اما محمد بن سیرین رحمه الله روایتنده انس حضرتندن

رضی الله عنه مرویدر که حضرت امام حسنین ایچون كان اشبههم برسول الله صلى الله
تعالى علیه وسلم دیو بیورمش بو روایت مقتضاسنجه حسنین حسنده ن آرتوق بكزمك لازم
کلور ولكن بعض علما توفیق ایدوب دیدیلر انس حضرتلرینك زهری روایتنده اولن قولی
حضرت حسنك حیاتنده ایدی زیرا اول صاغ ایكن آندن بكزر کسه یوغیدی ابن سیرین
روایتنده اولن قولی حسن دن صكره ایدی واقعا آندن صكره حسین دن بكزر کسه
قالمادی دیدیلر یاخود بو روایت حسنك شابتندن صكره حسین دن زیاده بكزر کسه
یوغیدی دیمك اولادیدیلر و بو دخی احتمالدر که بعض اعضاده حضرت حسن آرتوق بكزینه
و بعض اعضاده حسین آرتوق بكزه نیه ترمذی رحمه الله نقلنده حضرت علی دن كرم الله وجهه
مرویدر که باشندن کوکسنه وارنجه حسن آرتوق بكزردی و کوکسندن آشغاده حسین
آرتوق بكزردی دیمشلر والله اعلم و بونلردن کیچدوکدن صكره حضرت علینك كرم الله وجهه
قرنداشی جعفر بن ابی طالب علیه رضوان الله الاكبر اول حضرته قتی بكزردی امام ترمذی
رحمه الله روایتنده اكه اشبهت خلقی وخلقی بیورمشلردر یعنی صورت و خلق جهتلرندن
سن بكا بكزه دك دیدیلر بنی هاشمك غیرندن برنجه کسه دخی وار ایدی که اول حضرته
صلى الله علیه وسلم بر نوع مشابهت اوزره ایدیلر بریسی سائب بن یزید مطلبی در كه حضرت
امام شافعی نك رضی الله عنه جد اعلاسیدر بری دخی عبد الله بن عامردر که اول برکشی ایدی
بری دخی بصره حلقندن کابس بن ربیعه در که معاویه آنوكا اول حضرته مشابهتندن
اوترو ایکی قاشنك آراسن اوپدی و بر مقدار ارض تملیك ایلدی دیمشلردر و اعمام
کرامندن حضرت عباس رضی الله تعالى عنه حقنده وارد اولان احادیثدن بری بودر که
اَلْعَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ مِنِّی وَاَنَا مِنْهُ لَا تُؤْذُوا الْعَبَّاسَ فَتُؤْذُونِی مَنْ سَبَّ الْعَبَّاسَ
فَقَدْ سَبَّنِی بیورمشلردر بو حدیث شریفده عباس بندندر و بن آندانم دیمشلردر
و آكا اذا اولنمامغی کندوینه اذا اولنمغه سبب طوتمشلردر و آكا سب ایدن تحقیقا
بكا سب ایتدی دیمشلردر و دخی عباسك اوینه واروب کندوینی و اولادنی برشمله
اورتوب یارب بو شمله ایله بن ستر اتدوکم کبی جهنم آتشندن بونلاری سن ستر ایله

حضرت عباسه

حضرت عباسه و اولادی کرامنه رضوان الله علیهم اجمعین دعا ایلدوکی سابقا مذکور و مشرو
روایت اولنمشدر که اول حضرت عقیل بن ابی طالبه ایتدی سنی ایكی جهتدن سورم بری
قرابتكدن اوترو بری دخی عمم عباس سنی سودوکندن اوترو دیمشلردر و ابو سفیان بن الحرث
که عبد المطلبك اوغلی نك اوغلی ایدی حضرت فخر عالم صلى الله تعالى علیه وسلم آنوكیچون دخی
حنین غزاسنده خیر اهلی یاخود من خیر اهلی دیدی دیمشلردر و اهل بیت رسول محبتی مؤمن
اولانه واجبدر حاکم رحمه الله نقلنده ابی سعید دن رضی الله عنه مرویدر که لا یبغضنا اهل
البیت احد الا ادخله الله النار بیورمشلردر حدیث صحیحدر والعیاذ بالله آنلره بغض ایدنی
حق سبحانه و تعالى جهنمه ادخال ایلر رضوان الله تعالى علیهم اجمعین آیا مجرد قلبنده ن بغض
ایدن جهنمه داخل اولیجق اول یزید عنید مردود و مرید و مردار و پلیدك لعنة الله علیه
و على انصاره و اعوانه روز قیامتده حالی نیه وارسه کرکدر ملاحظه اولنه بو جلد خباثت
و قباحتیله بینه اول ملعونه لعنت ولغایه دیشلردر عجب درگاه در که رحمت بی منتهاسندن
ابلیس حرمانیوس دکلدر لعنه الله و شویله معلوم اولا که اول حضرته اقربا بو خصوصده دورت لفظ
مشهور واردر که آنلر ایله موصوف اولورلر بری آل لفظیدر آل رسول دیرلر بری دخی اهل بیت
در بری دخی ذوی القربی بری دخی عترت در آل بر قوم ذاهب اولدوغی اوزره اهل بیت
دیمکدر و بعضلر ایتدیلر آل شونلردر که آنلره صدقه حرام قلنوب خمس خمسدن آكا عوض ویرلدی
دیدیلر بعضلر دخی دین اسلامه کیره ه هپ آل در دیدیلر و لفظ ثانی که اهل بیت لفظیدر آنلر
جد اقرب عبد المطلبه منتسب اولنلردر و بعضلر قولنجه آنو کلدر رحمه مجتمع اولنلردر دینلدی
دخی نسبله یاخود سببله اول حضرته متصل اولنلردر دیدیلر و لفظ ثالث که ذوی القربی در
آنلر کیملردر دیو فخر عالمدن صلى الله تعالى علیه وسلم سؤال اتدوکلرنده فاطمه و علی و ایکی
اوغللریدر دیو جواب ویردی لفظ رابع که عترة لفظیدر بعضلر آنلر عشیرتیدر دیدیلر بعضلر
ذریتیدر دیدیلر عشیرت دن مراد اهل اقربادر و ذریه کیشینك نسلیدر قیز اولادی ده
ذریتیدندر حضرت فاطمة الزهرا رضی الله عنها نك اولادی رسول الله صلى الله علیه وسلم
حضرتلرینك ذریتیدر آل عباس و آل جعفر مابیننده بنی فاطمه رضوان الله علیهم نسلی کوترکه

مطلب
شتم مؤلف الكتاب علیه رحمة
الملك الوهاب یزید اللعین

اختصاصلرینك وجهی بودرکه بنی عباسدن مأمون خلیفه مراد ایتمش ایدی که کندودن صکره
خلافت بنی فاطمه یه انتقال ایده من بعد خلفا آنلردن اوله امر ایتدی که بنی فاطمه یشل
کیه لر لباسلری یشل اوله زیرا سیاه لر کیمك آل عباسك شعاری در واق کیمك سایر مسلمانلرك
شعاری در جمعه کونلرنده واعیادده آق کیرلردی قرمزی ده ایسه کراهت وارد در صاری
دلك ایسه یهودك شعاریدر دیدی حاصلی یشلی مناسب کوروب جمله سینه یشللر کیدردی
صکره دن ینه عزمندن رجوع ایدوب خلافت بنی عباسده قالمغی مقرر ایدیجك یشل علامت
بنی فاطمه ده قالدی نیجه روزکار مداومت ایتدیلر کیده کیده یشل لباسی ترك ایدوب باشلرینه
بر پاره یشل صوقمغله اکتفا ایتدیلر آخرکی ده ترك اولندیلر قرن ثامن اواخرنده منقطع اولدی
هجرت نبویه نك یدی یوز یتمش اوچنجی ییلنده ملك اشرف شعبان بن حسن بن محمد بن
قلاوون زمان سلطنتنده ینه امر ایتدی که بنی فاطمه سایر ناسدن ممتاز اولمغیچون عمامه لری
اوزرینه بر مقدار یشل نسنه صاره لر اول کوندن ینه باشلدیلر دیار مصر وشامده وسایر بلاد
اسلامده شایع اولدی واصحاب کرامك رضی الله عنهم اجمعین حقنده تعظیم وتکریم ومحبت
لازم ایدوکنه دلالت ایدر که سورة الفتح آخرنده محمد رسول الله والذین معه اشداء علی
الکفار رحماء بینهم آیت کریمه سندن آخر سوره یه وارنجه حق سبحانه وتعالی آنلره ثنا ایتمشدر
آیات کریمه صحابه کرام حقنده نازل اولمشدر نته کم فسوف یأتی الله بقوم یحبهم ویحبونه
اذلة علی المؤمنین اعزة علی الکافرین آنلر حقنده نازل اولمش ایدی حق جل وعلا آنلری
کفار اوزرینه شدت وحدت واهل اسلام اوزره لطف ومرحمتله وصف ایلدی آندن صکره
اخلاص تام ایله کثرت عملرین ذکر ایدوب آنلره ثنا ایلدی امام مالك رحمه الله نقل ایتمشدر که
نصاری طائفه سی دیار شامی فتح ایدن اصحابی کوردکلری زمانده دیدیلر والله بو طائفه بزم
ایشتدیکمز اوزره حواریوندن چوق ایکدر بونلر کوزل کشیلر اولوردیدیلر فی الواقع کرچك
شویله در امت محمدیه نك علی الخصوص اصحاب کرامك اوصافی کتب متقدمه ده مذکور اولمشدر
نته کم حق جل وعلا ذلك مثلهم فی التوراة ومثلهم فی الانجیل کزرع اخرج شطأه
فآزره فاستغلظ فاستوی علی سوقه یعجب الزراع لیغیظ بهم الکفار بیورمشدر بو آیت کریمه

انلرونك

انلرونك نعتلری توریت وانجیلده مذکور ایدوکی بیان بیوریلوب تدریجله کمال قوته ایردوکی
وآنلردن نیجه فضایل ومعارف وثمرات عیان ظهور ایلدوکی شول زرعه تمثیل اولنمشدر که اول
دانه ایکن یاریلوب بر دانه یپراق چیقروب آندن اول یپراغی قوتلندوروب بر غلیظ شاخ ایده
آیاغ اوزره طورغوره کندیکچه قوتی متزاید اولوب سبب تعجب عالمیان اولا وحق تعالی حضرتی
آنلر حقنده بو مثلی بیوردی تا کیم کفار آنلرك بو نما وترقی وقوتلرینه بحضور اولوب خشمناك
اوله لر امام مالك رحمة الله علیه صحابه کرامه رضی الله عنهم بغض ایدن روافضی تکفیر ایتمکی
بو آیت کریمه دن آلمشدر وعلمادن بر جماعت دخی بو مسئله ده مالکه موافقت ایتمشلردر صحابه
کرامك فضایلنده چوق حدیث شریف وارد اولمشدر وحق سبحانه وتعالی آنلره مغفرت
واجر عظیم وعده بیورمشدر آنلرك وعده سی حق وصدق در تخلف احتمالی یوقدر رضوان الله علیهم
صحابی نك تعریفنده علما رحمهم الله تعالی اختلاف ایتمشلردر صحابه کرامك یا اکثری بوینه صحاب
اطلاق اولنور بر کشیه صحابی دینلمکه شویله کرکدر که مسلم اولدوغی حالده حضرتله صحبت ایتمش اوله
یاخود مبارك یوزین کورمش اوله دیدیلر امام بخاری وآنلرك شیخی ابن المدینی رحمهما الله تعالی بو کمه
ذاهب اولمشلردر بخاری نك رحمة الله علیه عبارتی بودر من صحب النبی صلی الله علیه وسلم
او رآه ولو ساعة من نهار فهو من اصحابه اسلامیله تقیید اولندوغی آنلرك ایچوندر که بر کمسنه
کافر ایکن کورمش اولسه فخر عالمك صلوات الله علیه وسلامه وفاتندن صکره اسلامه کلسه صحابی
اولمز بالاتفاق اما تعریفه بو وارد اولور که بر کمسنه مسلم ایکن کورسه صکره دن العیاذ بالله مرتد
اولسه تکرار اسلامه کلسه صحابی اولمز نته کم عبیدالله بن جحش لعنه الله مرتد اولوب کفر اوزره
کیتمش ایدی بر ایکی دخی بویله اولمشلر واردر بو اصلا بالاتفاق صحابه دن دکللردر اما شویله که
مرتد اولدقدن صکره ینه اسلامه کلمش اولسه صکره مسلمان اولدوغی زمانده اول حضرتی کورمسه
ینه صحابه دندر اشعث بن قیس وآنلرك کبی بر نیچه کمسنه دخی صحابه دن معدود ایدوکنده محدثین
اتفاق ایتمشلردر بو اصللردن حدیث اخراج ایتمشلردر کورملك خصوصنده کورن کمسنه کوردوکی
تشخیص وتمییز ایتمك شرطمیدر یوخسه همان مجرد کورمك کفایت ایلرمی دینلورسه ابن حجر رحمه الله
بو مسئله محل نظردر دیمشدر اما بو بابده تصنیف صاحبلرینك اسلوبی دلالت ایلر که مجرد کورمك

كفايت ايليه مثلا بر مسلمان اوغلانجغى طفل ايكن اول حضرتى كورمش اولسه صحابه دن عد
اولنور زيرا محمد بن ابى بكر الصديق رضى الله عنهما فخر عالمك وفاتنده اوچ آيلق اوغلانجق ايدى
صحابه دن عد ايديلر و بعض علمانك قولى بودر كه صحبت تمييز كسنه صحابه دن عد اولنمايه و صحبتك
معناسى عادتا بريره جمع اولوب بر مقدار مقارنت و مصاحبت واقع اولمقدر و سعيد بن مسيب
رضى الله عنه دن مرويدر كه اصحاب اراسنده عادت بو ايدى بر كسنه رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتيله بر ييل مقدارى يا دخى زياده طورمق كرك ايدى يا خود آنكله بر غزا ايده وارمق كرك ايدى
كه آنى صحابه دن عد ايده لر ديمشدر اما بو قولله عمل اولنمق دشوار اولدوغى سوزدر و بعضلر
دخى اجتماع زماننده بلوغ شرطدر ديديلر بو قولله دخى عمل اولنمقدر زيرا حضرت امام حسن بن على
كرم الله وجهها ورضى الله عنهما فخر كائنات عليه الصلاة والسلامك انتقالى زماننده هنوز نابالغ
ايدى و آنلرك امثالى دخى نيجه تازه لر وار ايدى حال آنكه صحابه دندر رضى الله عنهم و رؤيتدن
مراد مانع اولمدوغى تقديرجه رؤيتدر ديمكدر زيرا ابن ام مكتوم رضى الله عنه صحابه كرامدن ايدوكنه
شبهه يوقدر اولكه اعمى ايدى تعريفده رؤيت يرينه ملاقات ذكر اولنسه احسن ايدى
ديشلردر و طائفه جن دن دخى اصحاب وار ايدوكنده شبهه يوقدر زيرا فخر عالم صلى الله
عليه وسلم انس و جنه مبعوث ايدوكى مقرردر و جنك دخى عاصيلرى و مطيعلرى واردر
آنلركم فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتنى مشاهده قلمشلر ايدى يا صحبتنه حاضر اولمشلر ايدى
صحابه دن ايدوكلرى مقرردر اكرچه كيم ابن اثير رحمه الله بو قولده مخالفت ايدوب قائللرينى
اولنلرى تعييب اتمشدر ولكن بر حجته استنادى يوقدر مخالفتنه اعتبار اولنماز اما ملائكه
اصحاب رسول وار ميدر يوقميدر بونك صحتى ملائكه يه مبعوث ايدوكنك صحتنه موقوفدر
بو مسئله ده علماء اصول بيننده خلاف واردر حتى بعضلر ملائكه يه مبعوث ايدوكنده
اجماع ايتديلر و بعضلر عكسينه اجماع ايتديلر الله اعلم بحقيقة الحال سلف و خلفك جمهور علمانك
قولى بودركه اصحاب رسول صلى الله عليه وسلم انبيا و ملائكه مقربيندن كچدكدن صكره
جميع مخلوقاتك افضليدر زيرا امام بخارى رحمه الله روايتنده وارد اولمشدر كه خير الناس
قرنى ثم الذين يلونهم ثم الذين يلونهم بيورمشلردر و بينه عمران بن حصيندن روايت

اتمشدر

اتمشدر كه خير امتى قرنى ثم الذين يلونهم ثم الذين يلونهم بيورمشلردر قرندن مراد كندو زمان
شريفلرنده اولان اهل اسلامدر اولكى روايتك معناسى جميع آدم اوغللرينك افضلى بنم زمانمده
اولان مسلمانلردر آنلردن صكره يكركى آنلرك آردنجه كلنلردر آنلردن صكره يكركى آنلرك
آردنجه كلنلردر ديمكدر صحابه نك آردنجه كلنلر تابعيندر آنلرك آردنجه كلنلر تبع تابعيندر
رضوان الله تعالى عليهم اجمعين ديمكدر و روايتده خير الناس يرينه خير امتى واقع اولمشدر معناسى
و قرن اهل زمانه دينلدوكى كبى نفس زمانه دخى دينلور اما نه مقدار زمان كركدركه آكا قرن
دينلور ديو بونده چوق قول واردر كيمى اوتوز ييلدر ديمشلردر كيمى قرق ييل و كيمى سكسان
ييل و كيمى يوز ييلدر ديمشلردر اما اصح بودركه يوز ييل اولا زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم
بر قرنا ديو بر كمسه يه دعا ايتدى يعنى يوز ييل عمر سوره ديدى اول كشى يوز ييل عمر سوردى
و اصحاب كرامدن رضى الله عنهم آخر وفات ايدن كمسنه ابو الطفيل عامر بن واثلة الليثى در رضى الله عنه
تاريخ هجرتدن سنه مائه ده وفات اتمشدر قول صحيح بودر و ذكر اولنان حديث شريفلر صحابه نك
تابعيندن افضليتنه دلالت ايدر ولكن بو فضيلت مجموعه نسبتدر بو خصوصده افراده نسبتله
تفضيل مقصدر ابعد گبيشدر و بالجمله مجموعه نسبت اولميجق صكره كلنلردن بعض فرد صحابه نك
بعض فردندن افضل اولمق جائز اولور ابن عبد البر رحمه الله بو قولى اختيار اتمشدر سابقا
مذكور اولنلردن غيرى بو كلمه دخى استدلال اتمشدر كه مثل امتى مثل المطر لا يدرى
اوله خير ام آخره بيورلمشدر يعنى بنم امتمك مثلى يغمور مثلى در بلنمز كه آخرمى خيرلودر
يوخسه اولكيمى ديمكدر و بوكا قريب بعض حديثلر دخى روايت اولنمشدر جمله سنك تاويلى
فضيلت امته راجعدر اما حق بودركه اول حضرتك جمالين مشاهده قلمق فضيلتنه مانند
فضيلت اولماز و بونده دخى شك يوقدركه آنكله غزا ايدوب يا خود آنلرك زمان شريفلرنده
غزا ايدوب في سبيل الله مال انفاق ايدنلر كندولردن صكره كلنلر ايله برابر دكللردر
زيرا حق سبحانه و تعالى كتاب كريمنده لا يستوى منكم من انفق من قبل الفتح وقاتل
اولئك اعظم درجة من الذين انفقوا من بعد وقاتلوا بيورمشدر بو آيت كريمه دن
ظاهر در كه صحابه كرام رضى الله عنهم كمسنه برابر اولمق احتمالى يوقدر و معلوم اولدى كه اصحاب كرام

رضی الله عنهم اوچ صنفدر اولکی صنف مهاجرون در ایکنجیسی انصاردر و آنلرک حلفا
و موالیسیدر اوچنجیسی فتح کوننده اسلامه کلنلردر ابن اثیر رحمه الله جامعده ذکر اتمشدر که
مهاجرون افضلدر انصاردن اما بو سوز علی سبیل الاجمال در نه علی سبیل التفصیل بودر که
انصارک متقدم لری مهاجرینک متأخرلرندن افضلدر نتکیم مهاجرینک متقدم لری
انصارک متقدم لرندن افضلدر علمای حدیث رحمهم الله تعالی رحمة واسعة اصحاب
کرامک طبقات اوزره ترتیبلرین ذکر اتمشلردر حاکم رحمة الله علیه آنلردندر که طبقات
بیان اتمشلردر طبقهٔ اولی آنلردر که مکة الله ده اول بعثده ایمان کتورمشلر ایدی خدیجه
و علی و ابی بکر صدیق و زید بن حارثه و بقیهٔ عشره کبی بونلرک قنقیسی اول ایمان کتوردی
تفصیلی مقصد اولدقده سبقت ایتمش ایدی طبقهٔ ثانیه اصحاب دار الندوه در که حضرت
امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه اسلامه کلدوکده نکه اول حضرتی صلی الله علیه وسلم
یانینده اولان اهل اسلام ایله دار الندوه یه ایلتمش ایدی بو سببله اهل مکه دن برجماعت
مسلمان اولمشلر ایدی طبقهٔ ثانیه بونلردر طبقهٔ ثالثه شول کسنه لردر که مشرکلرک
اذاسندن دینلرین قچوروب حبش ولایتنه هجرت اتمشلر ایدی طبقهٔ رابعه اصحاب
عقبهٔ اولی در که آنلر انصارک سابقلریدر و اصحاب عقبهٔ ثانیه در که صکره‌کی
ییلده کلمشلر ایدی متعدد اولدقده بیانا ولنمشدر طبقهٔ خامسه اصحاب عقبهٔ ثالثه در
که یتمش نفر کسه لر ایدیلر طبقهٔ سادسه شول مهاجرون در که فخر کائنات صلی الله علیه وسلم
هجرت ایدوب دخی مدینه یه کیرمکدن قبا ناحیه سنده ایکن آردندن کلوب یتشدیلر
طبقهٔ سابعه بدر کبری یه حاضر اولان غازیلردر طبقهٔ ثامنه بدر غزاسیله حدیبیه
ما بیننده هجرت ایدنلردر طبقهٔ تاسعه بیعة الرضوان اهلیدر که حدیبیه یلنده اول
شجره تحتنده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتیله مبایعه و معاهده قلان صحابهٔ
انلر جهنمه کیرمزلر دیو بیورلمشدر امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده لا یدخل النار ان
شاء الله من اصحاب الشجرة احد بیورلمشدر طبقهٔ عاشره حدیبیه دن صکره و فتح
مکه دن اول هجرت ایدنلردر خالد بن الولید و عمرو بن العاص بونلردندر طبقهٔ حادیه عشر

آنلردرکه

دار الندوه مکه ده بر اودر که قریش طائفه سی مشاوره ایچون آنده جمع اولورلردی

آنلردر که یوم الفتحده اسلامه کلمشلردر و بونلر قتی چوق کسنه در بونلرک بعضی طوعا اسلامه
کلدی و بعضی کرها کلمشلر ایدی صکره بعضنه حسن اسلام میسر اولدی الله اعلم بهم طبقهٔ
ثانیه عشر شول اوغلانجقلردر که اول حضرته یتشدیلر و فتح کوننده و حجة الوداعده و غیری
زمانلرده مبارک یوزین کورمشلر ایدی جمله دن بری سائب بن یزیددر رضی الله عنهم
اجمعین اما عددده صحابهٔ کرام نه مقدار ایدی حقیقتین الله تعالی حضرتندن غیری کمسه بیلمز
اما بعض غزالرنده نه مقدار صحابه جمع اولمش ایدی آنی بعضلر بیان اتمشلردر فتح مکه ده
اون بیک مقاتل وار ایدی دیمشلردر و بعضلر قولنجه اون ایکی بیکدر و حنین غزاسنه
اون ایکی بیک نفر ایله وارمشلر ایدی تبوک غزاسنه یتمش بیک نفر کسه ایله وارمشلر ایدی
حجة الوداعده طقسان بیک نفر کسه وار ایدی دار نعیمه انتقال ایتدوکلری زمانده یوز
یکرمی درت بیک نفر صحابهٔ کرام موجود ایدی بر روایتده یوز اون درت بیک دیمشلر
رضی الله عنهم اجمعین بوندن صکره معلوم اولا که اهل سنت قتنده افضل صحابهٔ کرام ابوبکر صدیق
رضی الله عنه حضرتیدر بخاری نقلنده ابن عمردن رضی الله عنهما مرویدر که بز رسول الله
صلی الله علیه وسلم زماننده ناس بینین تخییر ایدردوک یعنی اصحابک بری برندن فضلین
بیان ایدردک جمله دن ابوبکری رضی الله عنه مختار ایدردوک آندن صکره عمری آندن
صکره عثمانی دیمشدر و بینه بخاری رحمه الله روایتنده عبید الله بن عمردن نافعدن مرویدر که
کنا فی زمن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم لا نعدل بابی بکر احدا ثم عمر
ثم عثمان بن عفان ثم نترک اصحاب النبی صلی الله علیه وسلم لا نفاضل بینهم بو روایتدن
حاصلی بو روایت اوزره دخی ابوبکر حضرتنه رضی الله عنه اول زمانده هیچ برکسه عدیل
طوتمزلر ایدی آندن صکره سایرندن عمری تفضیل ایدرلردی آندن صکره عثمانی تفضیل
ایدرلردی بونلردن کچدکدن صکره صحابه ما بیننده فضیلت بیاننه متعرض اولمازلردی
ابو داود رحمه الله نقلنده دخی ابن عمر رضی الله عنهما حضرتندن بویله در که رسول الله حضرتی
صلی الله تعالی علیه وسلم حیاتده ایکن بز ایدردوک فخر عالمدن صکره صلی الله علیه وسلم
افضل امت ابوبکردر رضی الله عنه آندن صکره عمردر آندن صکره عثماندر دیردوک دیمشدر

طبرانی رحمه الله تعالی ابن عمردن رضی الله عنهما بو دخی وارد اولمشدرکه رسول الله حضرتی
صلی الله تعالی علیه وسلم بو بیله دیدوکنی ایشیدوب وردنی انکار ایتمزدی دیشدر و بعض
روایتده دخی ابن عمردن رضی الله عنهما بو بیله مرویدرکه کنا نقول اذا ذهب ابو بکر و عمر
وعثمان رضی الله عنهم استوی الناس فیسمع النبی صلی الله علیه وسلم فلا ینکره
یعنی بز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عصرنده ابو بکر و عمر و عثمان رضی الله عنهم
کتدوکلری زمانده قالن خلق برابر اولورکه کمسه دن افضل اولمازدی یو سویلردوک پیغمبر
صلوات الله علیه وسلامه بو سوزی ایشیدوردی انکار ایتمزدی دیشدر اما اهل سنت
رحمهم الله اتفاق بونکله اوزرینه درکه عثماندن صکره علی بن ابی طالب کرم الله تعالی وجهه
کیمسه و قالانیدن افضل اولور و بعض سلف بونکه ذاهب اولمشدرکه حضرت علی کرم الله وجهه
حضرت عثمان رضی الله عنه اوزرینه مقدم اولور بر قول دخی بودرکه احدهما آخر اوزره تقدیم
اولنمایه نه عثمان علیدن افضلدر دیرلر و نه علی عثماندن افضلدر دیرلر بو قول امام مالکدن
مرویدر بر جماعت بو قولده مالکه تابع اولمشلردر جمله دن بری یحیی بن القطاندر و ابن معین
رحمة الله علیه آیتدیر برکمسنه که ابو بکر و عمر و عثمان و علی دیه یعنی خلفاء راشدینی بو ترتیب
اوزره ذکر ایده و علینک سایرندن فضیلتنی سابقه سن بله اول کشی صاحب سنتدر و عثمانک
بو قدر برکمسنه که عثماندن اوزره اقتصار ایده یعنی عثماندن نکه وکدن صکره سایرندن افضل
کمسه یوقدر دیه و علی حضرتنک فضیلتنی بلمیه اول کشی مذموم در دیشدر و ابن عبد البر
رحمة الله علیه حضرتنک دعواسی بودرکه ابو بکر و عمر و عثمان رضی الله عنهم اوزره اقتصار
قولی اهل سنت قولنک خلافیدر زیرا اهل سنت و جماعت قولی بودرکه پیغمبردن صکره
افضل ناس علی بن ابی طالبدر دیشدر رضی الله عنه و کرم الله وجهه بعضلر آیتدیلر
اوچن ذکر ایتمه دن آنلره اقتصار ایدوب اهل سنته مخالفت ایتمک لازم کلمز حاصلی اهل
سنت قتنده ابو بکرک افضلیتی آندنصکره عمرک افضلیتی مقطوع بهدر بونده هیچ
تردد یوقدر اما بو ایکیسندن صکره جمهور قولی بودرکه عثمان علیدن افضل اوله و مالکدن
مرویدرکه توقف اولنه یعنی بو ایکیسی مابیننده فضیلتده ساکت اولنمایه نه عثمان علیدن

بو بیله دیلر دوکلری حضرت سفیان ثوریدر رحمه الله ح

افضلدر

افضلدر نه علی عثماندن افضلدر دینله و بو مسئله اجتهادیه دن در و مستندی بودرکه حق تبارک
و تعالی بونلرک دوردینی بله رسولنه خلیفه قیلمغی اختیار ایتدی و دین محمدینی اقامت خدمتنه
بونلری مختار قلدی امدی بونلرک مرتبه لری ترتیب خلافتلری حسبنجه در دیدیلر ابو منصور
بغدادی آیتدی بزم اصحابمز بونلرک اوزرینه متفقلردر که افضل امت خلفای اربعه در آنلردن
صکره بقیه عشره در که آلتی کشیدر دیشدر و اول آلتی دن مراد طلحه و زبیر و سعد و سعید
و عبد الرحمن بن عوف و ابو عبیده بن الجراحدر رضی الله عنهم اجمعین امام ترمذی رحمة الله علیه
روایتنده سعید بن زیددن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه عشرة
فی الجنة ابو بکر فی الجنة و عمر فی الجنة و عثمان فی الجنة و علی و زبیر و طلحة و عبد الرحمن
بن عوف و عبیدة بن الجراح و سعد بن ابی وقاص دیدی بو طقوزینی ذکر ایتدی دخی اونجی
کیمدر ذکر ایتمیوب سکوت ایتدی صحابه آندن یا رسول الله اونجی کیمدر دیو سؤال ایتدیلر
آیتدی سعید بن زید فی الجنة دیدی اونجی بو راوی حدیث سعید ایدوکی ظاهر اولدی عشره
مبشره کی دیرلر بونلردر رضوان الله علیهم اجمعین اکر سؤال اولنوب برکمسنه ترتیب معلوم اوزره
خلفای اربعه نک افضلیتنه معتقد اولسه ولکن بعضنه بعضندن زیاده محبت ایلسه کناهکار
اولورمی دینلورسه شیخ الاسلام ولی الدین ابن العراقی رحمه الله جواب بیورمشدر که محبت
ایکی قسمدر بری دینی جهتندندر بری دخی دنیا جهتندندر دینی جهتندن اولان محبت
افضلیته لازمدر یعنی بو جهتدن محبتلری افضلیتلری ترتیبنه اویغون کرکدر و ایلا اولور
ترتیبده اعتقادی صحیح اولماش اولور امام طبرانی رحمة الله علیه ریاض آدلو کتابنده انس بن
مالک رضی الله عنه حضرتندن مرفوعا روایت ایلرکه ان الله افترض علیکم حب ابی بکر
و عمر و عثمان و علی کما افترض الصلوة والصوم والحج فمن انکر فضلهم فلا تقبل منه الصلوة
ولا الزکوة ولا الصوم ولا الحج بیورمشدر یعنی حق سبحانه و تعالی چاریار محبتنی سزلرک
اوستکوزه فرض ایتمشدر صلات و زکوة و صوم و حج فرض ایتدوکی کبی امدی شول کمسنه که
انلرک فضلنی انکار ایده آندن صلوة و زکوة و صوم و حج قبول اولنماز دیمکدر و حافظ سلفی
رحمة الله علیه مشیخه سنده انسدن مرفوعا روایت ایلرکه حب ابی بکر واجب علی امتی

بیورمشلردر بو حدیث شریف مقتضاسی اوزره امت محمد علیه الصلوة والسلامه واجبدر که
حضرت صدیقه صدق وصفا ایله محبت ایده لر وصحابهٔ کرامه رضی الله تعالی عنهم
محبت ایتملر اول حضرته محبت ایتمک قدر وعندندن فی الحقیقه آنلاره محبت آکا محبت دیر نیچون
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم کندویه محبت سببیله اصحابنه محبت ایدن
مسلمانلری قرنداشلرم دیو ذکر ایتمشدر انصاری نقلنده انس رضی الله تعالی عنه اول حضرتدن
صلی الله تعالی علیه وسلم روایت ایتمشدر که یا ابابکر لیت انی لقیت اخوانی دیو بیورمشلر
یعنی نوله ایدی اخوانمه ملاقات ایدیدم دیمشلر ابوبکر رضی الله عنه ایتمش یا رسول الله
بز سنک اخوانکوز دیمش فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم لا انتم اصحابی اخوانی
الذین لم یرونی وصدقوا بی واحبونی حتی انی لاحب الی احدهم من ولده ووالده
دیو بیورمشلر یعنی سز اخوانم دگلسز اصحابم سز بنم اخوانم شونلردر که بنی کورمدیلر
وباکا ایمان کتوردیلر وبنی سودیلر حتی بن آنلروک برینه ولدندن و والدندن سوکلویم
دیدی بنه اصحاب ایتدیلر یا رسول الله انا نحن اخوانک دیدیلر یعنی تحقیقا بز سنک
قرنداشلروکز دیدیلر ایتدی لا انتم اصحابی الا تحب یا ابابکر قوما احبوک بحبی ایاک
دیدی یعنی یوق سز قرنداشلرم دگلسز اصحابم سز یا ابابکر سن سومزمیسن که بر قومی
بکا محبت سببیله سنی سوه لر دیدی آندن ایتدی فاحبهم ما احبوک بحبی ایاک دیو
بیوردی یعنی ابوبکر رضی الله عنه حضرتنه امر ایتدی که رسول الله محبتنه مادام که
کندولری سوه لر اول دخی احباسنی سوه والحاصل اول حضرتک صلوات الله علیه وسلامه
سودکلرینی سومک آنلرک محبتنه دلیلدر نیته کم آنلرک محبتی الله تعالی محبتنه دلیلدر
وآنلره بغض ایتمک العیاذ بالله اول حضرته بغض ایتمکدر بر کمسه که سوهجک آنلرک سودکلرینی
سوز وسومدوکنی سومز حق سبحانه وتعالی کلام قدیمنده لا تجد قوما یؤمنون
بالله والیوم الاخر یوادون من حاد الله ورسوله بیورمشدر یعنی یا محمد سن بر قوم
بولمازسن که الله تعالی یه ویوم آخرته ایمان کتوره لر حق تعالی یه ورسولنه دشمنلک
ایدنی سوه لر دیکا اولونه وآل واصحاب کزین رضوان الله علیهم اجمعین حضرتلرینه

محبت

محبت آثارندن بعضی بونلردر که آنلری کمال تعظیم وتکریم اوزره یاد ایده لر وآنلرک طریقه سنده کیده
وآنلرک آداب واخلاقی اوزره اوله لر وقوللریله عمل ایده لر وذکر ایتدوکلری زمانده اوصاف
جمیله ایله ذکر ایده لر زیرا آنلر بر طائفه در که حق سبحانه وتعالی کتاب کریمنده آنلره ثنا
ایتمشدر وشول کمسنه لر که حق جل وعلا آنلره ثنا ایتمش اوله بزه آنلره ثنا ایتمک وآنلر ایچون
استغفار ایتمک واجب اولور حضرت عایشه دن رضی الله عنها دن مرویدر که امروا ان یستغفروا
لاصحاب رسول الله صلی الله علیه وسلم فسبوهم دیو بیورمشلر یعنی خلق اصحاب
کرام ایچون استغفار ایله مأمور اولدیلر پس آنلره سب ایتدیلر دیمکدر حضرت عایشه نک
رضی الله عنها قول شریفی شول اهل ضلال حقنده درکه سب اصحاب ایدرلر ونقل مذکوردن
مراد صحابه ایچون استغفار امر وارد اولدوغن بیاندر مدی بزه لازمدر که اللهم اغفر
لهم دیوب حق تعالی حضرتندن آنلر ایچون طلب مغفرت ایده وز وبیورمشلردر که آنلر ایچون
استغفارک فائده سی بنه مستغفره عایددر سهل بن عبد الله تستری دن قدس الله سره
العزیز منقولدر که بر کمسنه که اصحاب رسوله تعظیم ایتمیه واول حضرتک اوامرینی یرینه
کتورمیه اول رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه ایمان کتورممشدر دیو بیورمشدر
وآنلروک رعایت حقوقنده جمله واجباتدن بری دخی بودر که آنلروک بری بری ما بیننده
کچن اختلافاته متعرض اولمیه لر بو بابده محکم حذر ایده لر آنلره طعن خصوصنده جاهل
راویلرک ومؤرخلرک سوزینه وشیعه طائفه سنه وسایر اهل بدعت اقوالنه اصلا التفات
ایتمیه لر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اذا ذکر اصحابی فامسکوا بیورمشدر حدیث
شریفی موجبنجه صحابه کرام ذکر اولندقده کشی ناسزا کلامدن صقنوب دیلن طوتمق
کرکدر ما بینلرنده واقع اولان خلاف ونزاعلر ومحاربه لر مذکور اولسه حسن وجه
اوزره تأویل ایتمک کرکدر آنلردن هر نسنه که صادر اولمشدر اجتهاد طریقیله اولمشدر نهایت
مرتبه اجتهادنده بعضی صواب اوزره وبعضی خطا اوزره اولمشدر خطا اوزره اولنلره سب
وطعن ایتمک بزوم وظیفه مز دکلدر زیرا آنلروک سب وطعن ایتمک ادله قطعیه یه مخالفدر اما
کوردن حضرت عایشه یه سب ایتمک کبی نعوذ بالله اکر ادله قطعیه یه مخالف کلام ایسه بلکه [illegible]

ایتمیه لر

خواجهٔ عالم صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر كه يا ايها الناس احفظوني في احبابي
واصهاري واصحابي لا يطالبنكم الله بمظلمة احد منهم فانها ليست مما يوهب حاصلى
اول حضرتدن امتنه وصيتدر كه كندونك احبابى واصحابى وخاتونلرى جانبندن اولن
اقرباسى خصوصلرنده جانب شريفلرين رعايت ايده لر كندونك دوستلرينه ويارانينه وكويكولرينه
وقايننه اتالرينه زبان طعنه دراز ايتميه لر بو حيثيتلردن اول حضرتك عرض شريفنه
رعايت ايده لر بيورمشدر كه آنلردن برينك مظلمه سين حق تعالى سزدن طلب ايتمك
يوقدر زنهار آنلرك مظلمه سنه متعلق كلام ايتميه سز زيرا باغشلنور قسمندن دكلدر
ديمشدر وينه بيورمشدر كه الله الله في اصحابي لا تتخذوهم غرضا من بعدي من احبهم
فبحبي احبهم ومن ابغضهم فببغضي ابغضهم ومن آذاهم فقد آذاني ومن آذاني فقد آذى الله
ومن آذى الله تعالى فيوشك ان يأخذه بونك حاصلى صحابهٔ كرامى حقنده ناسزا كلامدن
تحذيردر يعنى اصحابم خصوصنده حق تعالى دن حذر اوزره اولك بنم زمانمدن صكره
آنلارى ناشايسته كلمات واقاويلنه نشانه قيلمك شويله كيمسنه كه آنلارى سودى تحقيقا بنى
سودى وشويله كيمسنه كه آنلره بغض ايتدى تحقيقا بكا بغض ايتدى وشويله كيمسنه كه آنلره اذا
ايتدى تحقيقا بكا اذا ايلدى وشويله كيمسنه كه بكا اذا ايلدى تحقيقا الله تعالى يه اذا ايتدى
وشويله كيمسنه كه الله تعالى يه اذا ايتدى قريبدر كه حق تعالى قهر وعذابى ايله آنى طوته ديمكدر
اولور حق سبحانه وتعالى حضرتنه اذا اولمق متصور دكلدر بونك امثالى معنالردن اول مراده
مراد بكا اذا ايلين حق تعالى نك غضبنه مظهر اولوره ديمكدر حديث شريفده اشارت واردر كه
آنلره محبت ايمانندندر وبغض ايتمك كفردر زيرا آنلره بغض رسول الله حضرتنه بغض
اولمغله كفر اولدوغنده نزاع يوقدر زيرا سابقا مذكور اولان حديث شريفده لا يؤمن
احدكم حتى اكون احب اليه من نفسه بيورلمشدر معناسى سزلردن بريكز البته مؤمن
اولماز حتى بن آكا كندو نفسندن سوكلو اولمايجه ديمكدر وصحابهٔ كرامك اول حضرته
كمال قربلرينه دليلدر كه آنلارى كندو نفسى منزله سنه تنزيل ايدوب آنلره محبت ايدن
بكا محبت ايدر وآنلره بغض ايدن بكا بغض ايدر ديو بيورمشدر پس مؤمنه لازم اولدر كه

بو معنالرى ملاحظه ايليه دخى اكا كوره عمل ايده تمام رحمة الله عليه فوائدنده تخريج ايتمشدر
من سب اصحابي فاجلدوه بيورلمشدر يعنى بر كيمسنه كه اصحابمه سب ايده انى دوكك چالوك
ديو بيورمشلر قاضى عياض رحمة الله عليه ذكر ايتدى وكندو امام مالكدن وغيريدن نقل
اولنمشدر كه من ابغض الصحابة فليس له في فيء المسلمين حق يعنى بر كيمسنه كه اصحاب
رسول الله بغض ايليه آنوك فيء مسلمينده حقى يوقدر ديو بيورمشلر فيء مسلمين ديو كفاردن
اهل اسلامه عائد اولان اموال ديرلر كرك صلح طريقيله عائد اولسون پيشكشلر كبى
كرك جنك طريقيله عائد اولسون غنيمتلر كبى بر كيمسنه نك كه فيء مسلميندن حقى منقطع اولدوغنه
ايده دين حكم ايده لر نه مرتبه نقصان اسلامدر العياذ بالله ملاحظه اولنه امدى
سعادتمند اول كيمسنه دركه آنلرك محبت ومودتنده واجلال واعظام واكرامنده جد بليغ ايليه

رضوان الله عليهم اجمعين

مقصد ثامن اول حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم امراض وعللى صاحبلرينه
علاجى ذكرنده وتعبير رؤياسى وغيبدن اخبارى بياننده در وبو مقصد اوچ فصلى
مشتملدر فصل اول آنوك طبى بياننده در اولا معلوم اوله كه حضرت رسول الله
صلوات الله عليه وسلامه اصحابندن بر كيمسه خسته اولسه آنى كوره وارور ايدى حتى كافرلرك
خسته سين دخى عيادت ايلردى امام بخارى وابو داود رحمة الله عليهما روايتلرنده انس بن
مالكدن رضى الله عنه مرويدر كه طائفهٔ يهوددن بر اوغلان وار ايدى اول حضرته
خدمت ايلردى بركون خسته اولدى فخر عالم صلى الله عليه وسلم كوره واردى باشنه يقين
يردى اوتوردى اوغلانه اسلام عرضه قيلدى اوغلان اتاسنك يوزينه بقدى اتاسى اطع ابا القاسم
ديدى يعنى رسول الله حضرتنه طاعت ايله ديدى آندن اوغلان اسلامه كلدى فخر عالم
صلى الله تعالى عليه وسلم الحمد لله الذي انقذه من النار ديدرك طشره چقدى يعنى حمد اول
تكرى تعالى يه كه آنى جهنم اودندن خلاص ايتدى ديو بيوردى وكندو عمى مشركلردن ايكن
آنى دخى عيادت ايتمشدر واسلامه دعوت ايلمشدر هدايت ميسر اولمشدر عادت كريمه لرى
بو ايدى كه خستهيه يقين كلوردى باشى قربنده اوتوردى حالندن سؤال ايدوب كيف
تجدك ديو سوردى بخارى ومسلم وغيريلر رحمهم الله نقلنده جابر رضى الله عنه بيورمشدر كه

بر زمانده خسته اولمشیدم حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم بیورمشدرکه بر زمانده
ابوبکر صدیقله رضی الله تعالی عنه بنی کورمکه کلدیلر شول حالده بولدیلرکه عقلم باشمدن کیتمش ایدی
آندن فخر کاینات علیه افضل الصلوات ابدست آلدی آندن صکره آبدستی صوینی اوزریمه
صاچدی کندومه کلدم نظر ایتدم ناکاه کوردم رسول الله صلى الله عليه وسلم قرشومده
اوطورر دیدی بر روایتده یوزیمه اوردی آندن افاقت بولدم دیو بیورمشدر بخاری رحمه الله
روایتنده حضرت ابوموسی دن رضی الله عنه روایت اولنمشدرکه اول حضرت صلى الله عليه وسلم
أطعموا الجائع وعودوا المريض وفكوا العاني دیو بیورمشلردر یعنی آج اولان کیسه یه طعام ویروك
وخسته یی عیادت ایدوك واسیری خلاص ایدوك دیمك اولور ینه بخاری قتنده براء رضی الله
حضرتندن مرویدرکه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بزه یدی نسنه بیوردی
دیمشدر عیادت مریضی اول جمله دن عدّ ایتدی وامام مسلم رحمه الله علیه قتنده دخی
بویله درکه مسلمك مسلم اوزرینه بش حقی واردر دینلمشدر وعیادت مریض اول جمله دن ذکر
اولنمشدر وعلما رحمهم الله تعالى عودوا المريض قول شریفنك عمومیله هر مرضده عیادتك
مشروعیتنه استدلال ایتمشلردر یعنی هر قنغی مرض اولورسه اولسون عیادت ایتمك مشروعدر
دیمشلردر لکن بعضلر کوز آغریسنی استثنا ایتمشلردر وبو قول رد اولنمشدر زیرا زید بن
ارقم رضی الله عنه عادني رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم من وجع كان بعيني
دیو بیورمشدر یعنی رسول الله صلى الله عليه وسلم کوز آغریسندن اوترو زید بن ارقمی
عیادت ایتمشلر بونکله ثابت اولدیکه آنی کیچون دخی عیادت مشروع ایمش بو خصوصی
ابوداود رحمه الله روایت ایتمشدر وحاکم رحمه الله صحیحنده دیو بیورمشدر اصل بودرکه
ذکر اولندی امّا بعض حدیث موقوفده کوز آغریسی وچبان ودیش آغریسی خسته لری
عیادت اولنمز دینلمشدر ودخی عودوا المريض حدیثنك اطلاقندن اخذ اولنورکه عیادت
ابتدای مرضدن بر مقدار زمان کچمك ایله مقید اولمایه همان نه وقت اولورسه واریله
جمهور علما مذهبی بودر امّا امام غزالی قدس الله سره احیاء علومده جزم ایتمشدرکه عیادت
اوچ کیجه دن صکره اوله وبو قولنه ابن ماجه نك رحمه الله انس رضی الله عنه دن

روایت

روایت ایتدوکی حدیثه استناد ایتمشدر زیرا انسدن رضی الله عنه روایت اولنمشدرکه
كان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم لا يعود مريضا إلا بعد ثلاثة دیو بیورمشدر
بونك موجبی اولدرکه اوچ کوندن صکره عیادت اولنه امّا بو حدیث ضعیفدر مسلمة بن علیدن
غیری کیمسه روایت ایتمشدر واول متروکدر روایتنه اعتبار یوقدر دیمشلردر حتی ابو حاتم
رحمه الله باطل حدیثدر دیو بیورمشدر عیادت فضلنده وارد اولان احادیث شریفه دن
بری بودرکه ابوهریره دن رضی الله عنه مرویدر من عاد مريضا ناداه مناد من السماء
طبت وطاب ممشاك وتبوأت من الجنة منزلا بو لفظله ابن ماجه رحمه الله روایت
ایتمشدر یعنی بر کیمسنه بر خسته کورمکه وارسه کوکدن بر منادی چاغرر ایدوب ایدرکه سن
طیب اولدوك وسنك بو عیادته یورومکلکك طیب اولدی خوب اولدی وسن جنتدن
کندوکه بر منزل ایدندوك دیمك اولور سن طیب اولدیمه دن مراد الله اعلم کناهلردن
پاك اولدوك طاهر اولدوك دیمکدر ویورومکلکك طیب اولمه دن مراد هر آدیم مقابلنده
اجر وحسنات آرتوب بیورلمقدر عیادت مریضده فضیلت چوقدر سنن ابی داوودده
انس رضی الله عنه حضرتندن مرفوعاً روایت اولنمشدرکه من توضأ فأحسن الوضوء
وعاد أخاه المسلم محتسبا بوعد من جهنم مسيرة سبعين خريفا بیورمشلر یعنی بر کیمسنه که
آبدست آله وآبدستی خوب ایلیه ومسلم قرنداشنك خسته لکین کورمکه واره شول حالده که
بو عملی ایله حق تعالی دن اجر وثواب امیدین ایلیه اول کیمسنه یتمش یللق یول جهنمدن بعید
قلنه دیو بیورلمش وابن حبان صحیحنده ابی سعید رضی الله عنه حضرتندن مرفوعاً روایت
ایلمشدرکه خمس من عملهن في يوم كتبه الله تعالى من أهل الجنة من عاد مريضا وشهد
جنازة وصام يوما وراح إلى المسجد وأعتق رقبة بیورلمش یعنی بش خصلت واردرکه
بر کونده آنلاری بر کیمسنه ایشلسه حق تعالی آنی اهل جنتدن کتابت ایلیه بر کیمسنه که خسته
کورمکه واره وجنازه یه حاضر اوله وبر کون صایم اوله ومسجده واره وبر اسیری آزاد ایلیه
دیو بیورلمشدر حدیث شریفك ظاهرندن فهم اولنان بودرکه بو بش عملی بر کونده بر کیمسنه
صادر اولسه حق تعالی نك کمال لطفنه بناءً اول کیمسنه البته اهل جنتدن اوله امام احمد

رحمه الله قتنده كعبدن رضي الله عنه مرفوعا روايت اولنمشدر كه من عاد مريضا خاض
في الرحمة فاذا جلس عنده استنقع فيها بيورلمش يعني بر كمسنه كه بر خسته عيادتنه
اول كمسنه صويه كيرر كبي حقك رحمتنه كيره اول زمانده كه خسته نك يانينده اوتوره
ديمك اولور وعادت كريمه لري بو ايدي كه عيادت مرضي ايچون بر كوني وبر وقتي تخصيص
ايتمزلردي كونلرده نه كون اولورسه ووقتلرده نه وقت اولورسه وارروب عيادت
ايدرلردي وجمعه ارتسي عيادتي ترك ايتمك سنته مخالفدر بر يهودي طبيبنك
بدعتي در اصلي بودر كه بر زمانده ملوكدن بري خسته اولدي دخي بر يهودي طبيبي وار ايدي
كوردي كه سبت كوني كلدي وعمل ايتمك لازم كلدي همان حيله ايدوب پادشاهه ايتدي
پادشاهم سبت كوني خسته لره وارلق اوزرينه طشره دن كيمسه كلمك جائز دكلدر ديدي
پادشاه دخي اعتماد ايدوب اول كونلرده كيمسه كلمكي منع بيوردي صكره دن خلق ايچنده
شايع اولدي چوق كمسنه بويله ايدر اولديلر اما فاسد سنه در اول ملعونك اختراعي
اولمغين لايق بودر كه يهودي طبيبي استخدام اولنمايه ديمشلردر زيرا اهل اسلامه شدت
عداوتله عدو اولوردر فرصت بولديجق صلاحيت تمزلر زيرا دينلرنده بويله در كه آنلردن بري
بر مسلمانه خير صانمسه دينندن چقر واهل اسلامك قاني آنلر قتنده مباح ايدوكنده
شبهه يوقدر زيرا سبت كوني عملي حلال طوتانلروك قارنده وجمك آنلروك قتنده حلال
ماحصلي غفلت محلي دكلدر ملعونلردن احتراز كرك ابن الصلاح رحمه الله فتاويدن نقل ايدر
قيش فصلنده خسته يه كيجه ايله عيادت ايتمك مستحب در وياز فصلنده كوندز عيادت ايتمك
مستحب در ديو بيورمشلر غالبا حكمتي بودر كه كيجه لر خسته لره آغر اولور وقيش كيجه لري
بغايت اوزون اولور كيجه ايله عيادت ايديجك خسته نك كوكلي اكلنور بر مقدار راحت بولور
وياز كونلري اسي وكران اولور ياز بن خسته كوندوزين آرتوق طاريلور آنوك ايچون ياز فصلنده
كوندز عيادتي مستحب اولور والله اعلم وعيادت باينده خسته لروك خاطرين خوش ايدوب
كوكللرينه قوت ويرمك اول حضرتك صلى الله عليه وسلم سنتندندر ابو سعيد الخدري
رضي الله عنه روايتنده وارد اولمشدر كه اذا دخلتم على مريض فنفسوا له في اجله فان

ذلك

ذلك يطيب نفسه بيورمشلر يعني مراد خاطرينه خوش كلور سوزلر سويليوب سن اولوم
نشاني يوقدر ديمك مصالرين اكلتمق در ديمشلر ومرض كفارت ذنوبدر وسبب اجر وفضيلتدر
ديمك كرك مؤمنلر بو مقوله كلامدن حظ ايدرلر حاصلي حديث شريفده اشرف علاجه ارشاد
واردر هيچ مريضك خاطرين خوش ايدوب قلبين قوتلندرمك كبي نافع معالجه اولماز بو كلمه
حرارت غريزيه منبعث اولوب دفع مرضه معين اولور وفي الحال بر خفت حاصل اولور
هدي ده مذكوردر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم خسته لره نه نه ايستيورسن حالك
نيجه در وكوكلك نه آرزو ايلر ديو سؤال ايدردي اكر بر نسنه آرزو ايلرسه وضرري
يوغيسه امر ايلردي كتورلردي ومبارك اليني خسته نك آلننه قوردي كاه اولوردي ممه سي
اوستنه قوردي آندن دعا ايلردي ومرضنه نافع اولنلري وصف ايدردي كاه اولوردي
ابدست آلوردي دخي صويندن مريضك اوستنه صاچردي كاه اولوردي لا بأس عليك
طهور ان شاء الله ديردي وكاهي كفارة وطهور ديردي ابو يعلى رحمه الله نقلنده حضرت
عائشه دن رضي الله عنها مرويدر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم خسته كوردكده
وارسه مبارك الين آغريان يرينه قوردي دخي بسم الله ديردي ديمشلردر وبعض
روايتده وارد اولمشدر كه عيادت مريض ولدر كه كشي اليني خسته نك آلننه قويه دخي حالين
صوره ديو بيورلمش بو مذكورات بلندوكدن صكره معلوم اولا كه مرض ايكي نوعدر بر نوع
قلب مرضي در بر نوعي بدن مرضي در نوع اول علاجي رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتنه مخصوصدر ماجاء بن عبد الله ايله طبيب القلوب اول حضرتدر زيرا قلوبك
علاج احوالنه اطلاعدن صكره اولور آنكا مطلع اولان حق سبحانه وتعالى در وآنوك اعلامي
رسول الله حضرتيدر ونوع ثاني نك علاجي اول حضرتدن بر مقدار نقل اولنمشدر واطبا
خود نيجه مجلد كتابلر تأليف ايتمشلردر فخر كائنات صلى الله عليه وسلم معالجه ابدانه قتي
چوق اشتغال بيورمدقلرينك وجهي ولدر كه آنوك اصل بعثتندن مراد خلقي حقه دعوت
ايلمك دخي حق سبحانه وتعالينك امر ونهيني بلدروب شرع شريفي بيان ايتمك ايدي
لاجرم اكثر همتي اول جانبه مصروف ايدي تا اوكه طاعت وعبادتك قوامي صحت بدنله

حاصل اولور بو جهتدن معده یه حاجت طب ابدانده دخی متعرض اولدیلر اصل همت صلاح
قلب جانبنه کرکدر زیرا اول فاسد اولیجق علت بدنک چوق ضرری یوقدر زایل اولور
کیدر و نیجه منافع دائمه اجر ویریلور بیورمشلردر که زهرلر بدنه نیجه ضرر ایلرسه معاصی
دخی قلوبه شویله ضرر ایلر قلب خصوصنده ذنوب ومعاصینک بر نیجه مضرتن بیان
ایتمشلردر جمله‌دن بری بودر که علمدن محروم ایدر دیمشلردر علم بر نوردر حق سبحانه و تعالینک
قولنک قلبنه القا ایلر و معصیت اول نوری سوندیرور امام معصیتک حفظی اولمز کوردوکی
و ایشتدوکی خاطرنده قالماز بو بیتلر امام شافعی رضی الله عنه حضرتنکدر که بیورمشدر
شعر شکوت الی وکیع سوء حفظی ❊ فارشدنی الی ترک المعاصی ❊ وقال اعلم
بان العلم نور ❊ ونور الله لا یؤتی لعاصی ❊ وکیع بو امتک کبارندن بر کسنه در رحمة الله علیه
بیتلرک معناسی بودر که حفظم یرامزلغندن وکیعه شکایت ایتدم اول دخی بکا ترک
معاصی یه ارشاد ایلدی و ایتدی بلمش اول که علم نوردر الله تعالینک نوری عاصی یه
ویرلمز دیمکدر و علمدن محروم اولدوغی کبی رزقدن دخی محروم اولور نته کم مسندده وارد
اولمشدر که ان العبد لیحرم الرزق بالذنب یصیبه بیورلمشدر بری دخی بودر که عاصی
حق تعالی حضرتیله کندو ما بیننده انس بولماز دائما وحشت اوزره اولور جناب حقیله
مناسبتی اولماز و اول جانبدن اصلا لذت آلماز بری دخی بودر که ایشلری کوچ کلور
نیه مباشرت ایتسه ایشی بغلنور بری دخی بودر که قلبی ظلمات ایله طولوب حیرتی زیاده
اولور کیتدکجه بدعت و ضلالته دوشر و ظلمتی مشتد اولدقجه یوزنده دخی ظاهر
اولور هر کیشی مشاهده قیلماغه باشلر اول کیمسنه لر که روافض و اهل بدعتدر یوزلرنده
اصلا نور یوقدر کورن استکراه ایلر جمیع ملاحده و زنادقه و ارباب فجورک صورتلری
قبیحدر صلحا شکلنه بکزمز مذهب قلبلرینک قاره‌لغیدر که صورتلرنده ظاهر
اولور بری دخی بودر که اهل عصیان ضعیف القلب اولورلر و طاعة الله دن محروم اولورلر
و عمرلری قصیر اولور و برکتلری زایل اولور وجهی بودر که حق تعالی حضرتندن
العیاذ بالله یوز دوندروب معاصی یه مشغول اولیجق ایام حیاتی ضایع اولور برکتی بولمز

بری

بری دخی بودر که معصیت اهلی ایللر ایچنده حقیر و ذلیل اولور و عقلی فاسد اولور
نور عقلی سوندیرور بری دخی بودر که کیشینک دولتی و نعمتی زایل ایلر ما اصابکم من
مصیبة فبما کسبت ایدیکم قول شریفی مقتضاسنجه کیشیه هر بلا و مصیبت کندو کسبیله
یتیشور کیشی دولت و سعادت ایچنده ایکن قدرین بلوب ذنوب و معاصیدن اجتنابله شکرین
ایدوب بقاسنی طلب ایتمک کرکدر حاصل کلام بر کسنه که حق تعالینک امرینه امتثال ایله
حفظ قوتن آلیه و نهی ایتدوکندن اجتنابله پرهیزکارلق ایلیه و توبه نصوح ایله استفراغ
فضول ایده اول کسنه جمیع خیراتی طلب ایتمش اولور و جمیع شر و فساددن قاچمش اولور
انس بن مالک رضی الله عنه روایتیدر الا ادلکم علی دائکم ودوائکم الا ان داءکم الذنوب
ودواءکم الاستغفار بیورلمشدر بو حدیث شریف صریحا دلالت ایدر که اهل اسلامک
مرضی ذنوب و معاصیدر و دواسی استغفاردر حاصلی ظاهر اولدی که طب قلوب و معالجه
امراضی حدوثی بلنمکه طریق یوقدر الا وحی الهی واسطه سیله اول حضرت صلی الله علیه و سلم
جانبندن بلنور اما طب اجساد غالبا تجربه یه راجعدر بو دخی ایکی نوعدر بر نوعی
بودر که نظره و فکره محتاج دکلدر حق تعالی انک معرفتن حیواناته خلق ایتمشدر مثلا
هر بری آجلق و صوسزلق و تعب دفعلرینه مهتدی اولور بو معنالرده آخره محتاج اولمز
و بر نوعی اولدر که نظره و فکره محتاجدر مثلا شول امراض که بدنده حادث اولور البته
سببن و علامتن تشخیص و دفعنه بر تدبیر فکره موقوفدر و الحاصل طب اجسادک مداری
اوچ نسنه در بری حفظ صحتدر و بری موذی و مضر اولان اشیادن پرهیزدر بری دخی
فاسد ماده لری دفع و استفراغدر بو ذکر اولنان اوچ نسنه یه قرآن عظیمده اشارت
بیورلمشدر اولکیسنه فمن کان منکم مریضا او علی سفر فعدة من ایام اخر قول شریفیله
اشارت اولنمشدر زیرا آیت کریمده بیورلن بودر که بر کسنه مریض اولسه یاخود مسافر
اولسه رمضانده اوروجن یییه و غیری کونلرده قضا ایلیه حاصلی اهل سفر اولان کیمسنه یه خصوصا
ویرلدوکی اونکیچوندر که سفر محنت و مشقت یریدر اکر صائم اولورسه جایزدر که اول مشقت
آراسنده صوم دخی علاوه ضعف ویروب مزاج متغیر اولا و صحت قالمیه مرض مستولی اولا

بو سببدن حق سبحانه وتعالى حفظ صحت ايچون مسافره رخصت بيوردى ايكنجى سنه
ولا تقتلوا انفسكم قول شريفيله اشارت بيورلمشدر ماء بارد استعمالندن خوفا ولندفع
زماننده تيمم جائز اولمق بو آيت كريمه‌دن اخذ اولنمشدر و بر آيت كريمه‌ده دخی وان كنتم
مرضى او على سفر او جاء احد منكم من الغائط او لامستم النساء فلم تجدوا ماء
فتيمموا صعيدا طيبا بيورلمشدر بونده خود صريحا مذكوردر كه مريض اولان كمسنه
صو استعمال ايتميوب پاك طوپراغله تيمم ايتمك مباحدر شول وقت كه صو استعمالنده ضرر
احتمالی اوله ترك ايدوب تيمم ايلمك كركدر بوندن فهم اولنور كه علتی اولان كمسنه‌لر
ضرر اولنسه‌لردن پرهيز ايده‌لر اوچنجى سنه او به اذى من رأسه ففدية قول شريفيله
اشارت اولنمشدر احرام باغلنمش كمسنه كه شرعا باشين تراش ايتمك جائز دكلدر اما بو آيت
كريمه حكمنجه شويله كه تراش ايتمكدن ضرر كلسه اول زمان تراش ايتمك جائز اولور زيرا
صاچ قالنلغله مسامات آچيلوب بخار محتبس چقر كيدر طبيعتدن ضرر مندفع اولور وهر
ضرری دفع ايتمك بوكا قياس اولنمشدر ايمدی حق تبارك وتعالى قرآن عظيمده طبك اصولی
ثلثه سنه ارشاد بيوردى وعلى الظاهر اولدى و بالجمله لازم اولديغی طب استعمالنك جوازنه
قرآن عظيمده واحاديث شريفه‌ده ادله وارد اولمشدر صحيح بخاری ومسلمده ابی هريره‌دن
رضی الله عنه مرويدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم ما انزل الله داء الا
انزل له شفاء بيورمشدر و بونه امام احمد رحمه الله نقلنده انس رضی الله عنه‌دن
مرويدر كه ان الله حيث خلق الداء خلق الدواء فتداووا بيورلمشدر ايكنجيسنك
معناسی حق تبارك وتعالى بر مرض انزال ايتمشدر الا آنك ايچون بر شفا انزال ايتمشدر
ديمكدر حاصلی هر مرض كه ياراتمشدر آنك دواسين دخی ياراتمشدر ديمك اولور ايكنجينك
معناسی تحقيقا حق جل وعلا مرض خلق ايتدوكی يرده دوا دخی خلق ايتمشدر ايمدی دوا استعمال
ايدوك ديمكدر ترمذی روايتنده دخی اسامة بن شريكدن مرويدر كه رضی الله عنه
تداووا يا عباد الله فان الله تعالى لم يضع داء الا وضع له شفاء الا داء واحدا
وهو الهرم واقع اولمشدر بر لفظده الا السام وارد اولمشدر حاصلی حق تعالى آنك

قوللری دوا استعمال ايدوك تحقيقا حق سبحانه وتعالى غايت بيرلكدن غيری ياخود
موتدن غيری هر مرض كه وضع ايتمشدر آنك ايچون بر شفا وضع ايتمشدر ديمك اولور و ابو داود
رحمه الله نقلنده ابو الدرداءدن رضی الله عنه اول حضرتدن صلى الله تعالى عليه وسلم مرفوعا
روايت ايتمشدر كه ان الله تعالى جعل لكل داء دواء فتداووا ولا تداووا بحرام بيورمشدر
يعنی تحقيقا حق تعالى حضرتی هر مرض ايچون بر دوا خلق ايتمشدر ايمدی دوا استعمال ايدوك
وحرام نسنه ايله تداوی ايتمك ديمكدر صحيح بخاری‌ده دخی ان الله تعالى لم يجعل شفاءكم
فيما حرم عليكم وارد اولمشدر حاصلی بو حديث شريفلر مقتضاسنجه محرمات ايله تداوی جائز
دكلدر امام مسلم رحمه الله نقلنده دخی جابردن رضی الله عنه مرفوعا روايت اولنمشدر
كه لكل داء دواء فاذا اصيب دواء الداء برأ باذن الله تعالى بيورلمش يعنی هر مرض ايچون
بر دوا واردر تعين كه دوا اول مرضه يتشدر ورلسه الله تعالى نك اذنيله آندن خلاص اولور ديمكدر
وهر مرضك كلمه‌سی دكمه‌سی في الحقيقه حق جل وعلانك امريله‌در واول دواكه واردر
آنلری سبب خلق ايتمشدر ايمدی سببه ياپشمق توكله منافی دكلدر نته كم آچلق و صوسزلق
دفعنده منافی دكلدر البته سببسز نسنه اولماز حاصلی جائز دكلدر كه بر كيشی مرضه مبتلا
اولادخی دوا استعمالن توكله منافی صانوب ترك ايليه بن الحمد توكل ايدرم دوا استعمال
ايتمزم ديه بو بحث نسنه‌دن حارث بن اسد المحاسبی قدس الله سره العزيز حضرتنه سؤال ايدوب
ايتديلر يا حارث اهل توكل دوا استعمال ايدرمی ديديلر نعم ديدی ايتديلر نه‌دن ديرسن
بوكا دليل نه‌در ايتدی سيد المتوكلين محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم كه توكلده اكا
كمسه‌لر نه يتشدی ونه يتشمك احتمالی واردر بويله ايكن اول دوا استعمال ايتمشدر دليل بودر
ديدی حاصلی هر دواكه وجه مشروع اوزره استعمال اولنه واصل شفا حق تعالى‌دن توقع
اولنوب دوا مجرد سببا اعتقاد اولنه اصلا توكله ضرر كلمز بلكه توكل يرنده‌در بو بابده
دليل اول حضرتك صلى الله عليه وسلم فعلی و قوليدر ابن القيم رحمة الله عليه حكايت
ايلركه حضرت ابرهيم خليل صلوات الله عليه وسلامه يا رب مرض كمدندر ديدی حق جل وعلا
بندندر ديدی حضرت ابرهيم ايتدی يا دوا كيمدندر ديدی حق تعالى بندندر ديدی

ابرهیم صلی الله علیه وسلم ایتدی یا رب چونکه مرض سندندر ودوا سندندر یا طبیبلر
آراده ایشی ندر دیدی حق جل وعلا ایتدی طبیب بر کسنه درکه دوایی بن آنوک الیله کوندررم
دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک لکل داء دواء بیوردوغنده نفس مریضی
ونفس طبیبی تقویت واردر ودوا طلبنه قید رمقدر چونکه رسول الله صلی الله علیه
حضرتی هر مرضک دواسی واردر دیو بیوردیلر بو لاینکه دوایه راست کله قوز دیو
هر بری سعی ایدرلر قلبلری قوت اوزره اولور امیدی کسمزلر بوندن صکره معلوم اولا که اول
حضرتک صلی الله علیه وسلم علاجی اوج نوع اوزره ایدی بریسی ادویۀ الهیه ایله ایدی وبری
ادویۀ طبیعیه ایله ایدی بریسی دخی ایکیسندن مرکب اولانله ایدی یعنی هم آنی وهم آنی استعمال
بیوردی نوع اول ادویۀ الهیه ایله اولان طبلرک بیاننده در شویله معلوم اوله که حق تبارک
وتعالی انزال ایلدیکی اسمادن قرآن عظیمدن اعم وانفع بر دوا انزال ایتممشدر قرآن عظیم مرضلره
شفا وآیتی قلوبه جلادر نیته کم حق جل وعلا وننزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة
للمؤمنین بیورمشدر لفظتین امام فخر قدس الله سره بیوردوغی اوزره تبعیض ایچون دکلدر
جنس ایچوندر معنی بو در وننزل من هذا الجنس الذی هو القرآن شفاء من الامراض الروحانیة
وشفاء من الامراض الجسمانیة دیمکدر حاصلی قرآن عظیم مطلقا امراضه شفادر روحانی
اولسون وجسمانی اولسون ایکیسین دخی دفع ایلر امراض روحانیه ازالتی ایدوکی ظاهردر زیرا
مرض روحانی ایکی قسمدر برقسمی باطل اعتقادلردر که الوهیت ونبوت ومبدأ ومعاد وقضا
وقدر احوال الله متعلقدر قرآن عظیم مذهب حقک دلائلنی مشتملدر وبو مقوله فاسد
اعتقادلری ومذاهب باطله ابطال ایتمشدر آنی بیلن کسنه بو مقوله عقاید باطله دن سالم
اولور برقسمی دخی اخلاق ذمیمه در قرآن عظیم آنلرک تفاصیلنی وتعریفنی وشرورفادین
بیان ایدوب اخلاق حمیده یه ارشاد ایتمشدر حاصلی مرض روحانینک ایکی قسمنه بلا شبهه شفا
ایدوکی ظاهردر اما امراض جسمانیه یه شفا اولدوغی قرائتیله تبرکدن امراض کثیره یه نافعدر
حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم من لم یستشف بالقرآن فلا شفاه الله دیو
بیورمشدر ظاهری قرآن عظیم ایله شفا طلب ایتمین کسنه یه حق تعالی شفا ویرمدی دیمکدر

بودخی

بودخی احتمالدرکه دعائه علیه اوله یعنی بونکله شفا طلب ایتمینه الله تعالی شفا ویرمسون
دیمک اوله شیخ ابو القاسم قشیریدن قدس الله سره العزیز منقولدرکه بر زماننده ولدی
قتی خسته اولدی اولوم مرتبه سنه واردی کندو دخی بوندن بغایت مضطرب ایدی شیخ
رحمة الله علیه ایدر اول کیجه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرین واقعه ده کوردم
یا رسول الله اوغلم قتی زبون خسته در بو جهتدن غایت مضطرب الحالم دیو شکایت
ایتدم ایتدی شفا آیتلرندن نیچون غافلسن دیو بیوردی اویاندم فکره واردم خاطرمه
کلدی که آیات شفا کتاب الله ده آلتی موضعده واقع اولمشدر وبونلردرکه ذکر اولنور قال
الله تبارک وتعالی ویشف صدور قوم مؤمنین وشفاء لما فی الصدور یخرج من
بطونها شراب مختلف الوانه فیه شفاء للناس وننزل من القرآن ما هو شفاء
ورحمة للمؤمنین واذا مرضت فهو یشفین قل هو للذین آمنوا هدی وشفاء ثم
بو آیتلری یازدم دخی صو ایله ازوب ایچوردم حق تعالی شفا ویردی بنددن بوشانور کبی
خلاص اولدی دیو بیوردی وابن ماجه نقلنده رحمه الله حضرت امیر المؤمنین علیدن کرم
الله تعالی وجهه مرفوعا روایت اولنمشدرکه خیر الدواء القرآن بیورلمشدر اما بو مقامده
بر شبهه اولاجق نسنه واردر آندن غافل اولمق جایز دکلدر شول بوقدرکه آیات واذکار
وادعیه نک هر بری نفسنده نافع وشافیدر ولکن شرایطیله استعمال اولنماسنه نفعی ظاهر
اولماز نیته کم ادویۀ حسیه دخی اویله در بر کسنه دائما مخالف غذالردن پرهیز ایتمسه وکندوی
ایچدکدن صوقدن صاقنمسه وسایر لازم اولان امورلری رعایت ایتمسه نه قدر نافع شربت
ومعجون ویرسه لر البته نفعی بولماز ضایع اولور ادویۀ الهیه نک دخی شرایطی واردر
جمله دن بری کیشینک اعتقادی درست وپاک اولمق کرکدر وحرامدن وظلمدن اجتناب
ایدوب حین دعاده قلبی غفلت اوزره اولمق کرکدر توجه تام ایله متوجه اولوب نیاز
وتضرع اوزره اولمق کرکدر یوخسه آغزی اوقوسه ودعاده اولوب قلبی یابانلرده دیجی
اصلا نفعی مشاهده اولنمز عبث یره چالشمش اولور نیته کم حاکم رحمة الله علیه روایتنده وارد
اولان حدیث شریفده واعلموا ان الله تعالی لا یقبل دعاء من قلب غافل لاه بیورلمشدر

حدیث شریف مقتضاسنجه حق تبارك و تعالی غافل و لاهی اولن قلبدن دعا قبول ایتمز
لاهیدن مراد مالا یعنیه مشغول اولاندر بیورمشلردر کرا انفع ادویه دعادر دعا بلانك علاجی
اولوب کلدکده رد و نزولن منع ایلر و نازل اولانك تخفیف ایلر دعا مؤمنك سلاحیدر شویله که
حضور قلب و جمعیت خاطر ایله اوله و مظنه اجابت اولان وقتلرده ایله مثلا کیجه نك ثلث
اخیرنده واقع اوله قبله یه توجه خشوع و انکسار ایله و تضرع و نیاز ایله و بالکلیه حق تعالی
حضرتنه حمد و ثنا و رسولنه صلوات و سلام ایله ایده لر و مقدما توبه و استغفار ایدوب
بر مقدار صدقه ویرمش اولالر و دعاده ابرام و الحاح ایده لر یارب دیلرم که بنی محروم
ایتیوب دعامی مستجاب ایده سن دیه لر و اثنای دعاده حق تعالینك اسماء شریفه سندن
ذکر ایده لر مثلا یا کریم یا رحیم یا ذا الجلال و الاکرام سن قبول ایله دیه لر بو اصل دعا بعناه
الله رد اولنمز خصوصا که رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم حضرتندن مروی اولان
دعالردن اوله مظنه اجابتدر یا متضمن اسم اعظمدر دیو خبر ویرمش اوله بو مقوله ادعیه
بعون الله تعالی سریع الاستجابه اولور و اسم اعظم خصوصنده اقوال چوقدر بعضلر نا معلوم
دیمشلردر بعضلر الحی القیوم اسم اعظمدر دیدیلر و بعضلر ذو الجلال و الاکرام اسم اعظمدر دیدیلر
الله اعلم بحقیقة الحال و معلوم اوله که معوذات ایله و بعض اسماء الله ایله رقی طب روحانیدر چون
صلحا و ابرار لساندن اوقنسه باذن الله تعالی شفا حاصل اولور دیمشلردر رقی رقیه نك
جمعیدر رقیه افسون دیمکدر افسون فارسیدر اما ترکی دلده شول ساحرلر و جادولر
سویلدوکی مهملاته دیرلر انتفاع ایچون اوقنان آیات کریمه یه و اسماء شریفه یه افسون
استعمالی یوقدر اما لسان عربده جمله سنه رقیه دیرلر صحیح بخاریده رحمه الله حضرت
عائشه دن رضی الله عنها مرویدر که کان رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم ینفث علی نفسه
فی المرض الذی مات فیه بالمعوذات دیمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه و سلم مرض
موتنده معوذاتی اوقیوب کندویه اوفورردی دیمکدر معوذاتدن مراد سوره اخلاص
و سوره فلق و سوره ناسدر تغلیب طریقی اوزره دیدیلر یاخود سوره فلق ایله سوره ناسدر
دیدیلر و هر تعویذ که قرآن عظیمده وارد اولمشدر مثلا و قل رب اعوذ بك من همزات

الشیاطین کبی آنلرده بویله در نافعدر و شافیدر علما رحمهم الله تعالی اجماع ایتمشلردر که
اوچ شرطك اجتماعی وقتنده رقیه جایز اوله بری بودر که قرآن عظیم ایله یاخود حق تعالینك
اسماء و صفاتندن بعضیله اوله بری دخی بودر که لسان عرب ایله اوله یاخود معناسی معلوم اولان
لساندن بریله اوله تا کم ایچنده شرعه مخالف نسنه اولمدوغی ظاهر اوله بری دخی بودر که
رقیه بالذات مؤثر دکلدر بلکه الله تعالینك تقدیریله تأثیر ایلر دیو اعتقاد ایده لر صحیح
مسلمده رحمة الله علیه عوف بن مالکدن رضی الله عنه مرویدر که بز عالم جاهلیتده رقیه
اوقوردق صکره دن بر کون رسول الله حضرتنه سؤال ایدوب یا رسول الله رقیه خصوصنده
نه بیورورسین دیدوك ایتدی اعرضوا علی رقاکم لا بأس بالرقی اذا لم یکن فیها شرك
دیدی یعنی رقیه لریکزی بکا عرض ایدوك رقاده باس یوقدر یعنی جایزدر رقیه ده شرکه
دلالت ایدر نسنه اولمسه دیمکدر و ینه جابر رضی الله عنه حضرتندن مرویدر که رسول الله
صلی الله علیه و سلم رقادن نهی ایتدی آندن آل عمرو بن حزم اول حضرته کلوب ایتدیلر
یا رسول الله بزم قاتمزده بر رقیه وار ایدی عقرب شرینی دفع ایچون آنی اوقوردق
دیدیلر و رقیه لرینی اوقیوب اول حضرته عرض ایتدیلر خواجه عالم صلی الله تعالی علیه و سلم
ما اری باسا من استطاع ان ینفع اخاه فلینفعه دیو بیوردی یعنی بن باس کورمزم
رقیه جایزدر هر کیمسه نك که قرنداشنه نفع ایتمکه قدرتی اوله نفع ایتسون دیدی
حاصلی رقیه لرین جایز کوردی بر قوم بو روایتی تمسك ایدوب هر رقیه نك که نفعی
تجربه ایله اولمش اوله اکرچه معناسی بلنمسون کرکه بلنسون اوقومق جایزدر دیدیلر و لکن
عوف حدیثی دلالت ایلر که معناسی معلوم اولملیدر تا جایز اوله زیرا احتمالدر که ایچنده
کلمه شرك اوله امام قرطبی رحمه الله علیه بیورمشدر که رقیه اوچ قسمدر بری اولدر که
زمان جاهلیتده استعمال ایدرلردی و معنیسی معلوم دکل ایدی بر قسمی دخی اولدر که
قرآنله و اسماء الهیه ایله اوله بو قسم شویله که رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتندن
منقول اوله اوقومه سی مستحبدر بری دخی اولدر که ملائکه یاخود اولیاء الله اسملریله اوله
یاخود آنده معظم مخلوقاتدن بر نسنه نك ذکری اوله مثلا عرش و کرسی و لوح کبی اوله

بو مقوله شويله دكلدركه اجتنابى واجب اوله و بويله ده دكلدركه بونلرده اسميله تبرك
قصد ايدرك معتبر و ممدوح نسنه اوله و الى الله التجا متضمن اولان شرعدن اوله حاصلى ايتمك
جايز و ترك اولى ديمشلردر الا اينكه رقيه ده مذكور اولان شئك بالذات تعظيمى مراد اوله
اول تقديرجه اجتنابى واجب اولور اسم اللهدن غيره يمين ايتمك قسمندن اولور ديمشلردر
ربيع رحمة الله عليه ايدر امام شافعى يه رقيه دن سؤال ايتدم كتاب الله ايله و اسماء
الله ايله رقيه ده باك يوقدر ديدى بن ايتدم اهل كتاب يعنى يهود و نصارى مسلمانلرى
رقيه ايتمك جايز اولورمى ديدم ايتدى نعم كتاب اللهدن و ذكر اللهدن معروف اولان ايله
ايتمك جايزدر ديدى موطاده مذكوردركه ابوبكر صديق رضى الله عنه بر يهودى
قاريسنه ارقيها بكتاب الله ديدى يعنى اول قارى حضرت عايشه صديقه ايچون
رضى الله عنها رقيه اوقومغه كلمش ايدى ابوبكر رضى الله عنه حضر اولدقده امر ايدوب
عايشه يه كتاب الله ايله رقيه ايله ديو بيوردى امام نووى رحمه الله قاضى عياضدن
نقل ايتمشدركه اهل كتاب مسلمانه رقيه ايتمك جوازنده امام مالك رحمة الله عليه قولى
مختلفدر اما حضرت امام شافعى رضى الله عنه جوازنه قايل اولمشدر ديو بيورمش ابن وهب
رحمة الله عليه حضرت امام مالك رحمه الله قتنده دمورله و طوزله و ايپلك دوكملك ايله
و مهر سليمان ايله رقيه ايتمك كريه دردر ديو روايت ايتمشدر زيرا اصحابه و تابعين زماننده
بو اصل نسنه يوغيدى ديو بيورمش والله اعلم كوز دكن كمسنه اوقياجق رقيه بياننده در
اولا معلوم اوله كه كوز دكمك واقع نسنه در بعض كمسنه نك كوزنده بر حالت اولوركه طوقندوغى
نسنه يه ضرر يتشور امام مسلم رحمه الله نقلنده ابن عباس رضى الله عنهما روايت ايتمشدركه
رسول الله صلى الله عليه وسلم العين حق ولو كان شئ سابق القدر لسبقته العين
بيورمشلر حديث شريفك معناسى كوز دكمك ثابت و موجود نسنه در وجودى ثابت
اولنلر و جمله سندندر ديمك اولور ديديلر و بعض اهل بدعت انكار ايتمشلردر اما عبث
سويلمشلردر زيرا بر نسنه كه نفسنده محال اولميه و قلب حقيقته موذى اولميه و افساد
دليلى موجب اولميه عند العقل جايز اولور و وقوعنه شارع خبر ويردوكى زمانده انكاره
مجال قالمز بو قدر انكار ايتمكله سائر خبرلرين انكار ايتمك مابيننده فرق اولمز و كوز دكمك
ديدوكلرى خواص اشيا قبيلندندر بر اثردر كوز بيوردوكى سبب و سببى نه ايدوكى الله دن
غيره معلوم اولمز كورمزميسن بعضا طيبعت دمورى كندويه چكر سببى نه ايدوكن كمسه بلمز
و بر چناغك ايچنده سود اولسه بر حايض عورت انكه اول سود ايچنده صوقسه سود فاسد
اولور اكر پاك عورت صوقسه نسنه اولمز سائر خواص دخى بونلره قياس اوله و كوزى دكن
كمسه لردن بعضيندن منقولدركه هجن نسنه يه كورسم و بكلسم همان كوزلرمدن بر حرارت چيقر
ديو حكايت ايتمش بو مقوله كمسه نك كوزندن حرارت چقدوغى كبى حرارتدن كوزى چيقه
قتى معقول اولوردى حاصل كلام بو خصوص واقع در حقنده حديث شريف وارد اولمشدر
و بونك علاجى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتندن نقل اولنان اوزره معوذتين
اوقومقدر و سوره فاتحه و آية الكرسى اوقومقدر و اول حضرتدن مروى اولان تعوذاتى
اوقومقدر و آنلر بو كلمات طيبه دركه ذكر اولنور اعوذ بكلمات الله التامة من كل شيطان
و هامة و من كل عين لامة اعوذ بكلمات الله التامات التى لا يجاوزهن بر و لا فاجر
من شر ما خلق و ذرأ و برأ و من شر ما ينزل من السماء و ما يعرج فيها و من شر
ما ذرأ فى الارض و من شر ما يخرج منها و من شر فتن الليل و النهار و من شر
طوارق الليل و النهار الا طارقا يطرق بخير يا رحمن و كيفيتى كندو كوزى غيره ضرر
ايتمكدن خوف ايتدوكى زمانده اللهم بارك عليه ديه و دخى كوز دكمك شرين دفع ايدن
ما شاء الله لا قوة الا بالله ديمكدر بيرى دخى جبريل عليه السلام رقيه سيدركه اول حضرتك
اوزرينه اوقوردى امام مسلم رحمه الله روايت ايتدوكى اوزره رقيه بودر بسم الله
ارقيك من شر كل شئ يؤذيك من شر كل نفس او عين حاسد الله يشفيك
بسم الله ارقيك بينه مسلم نقلنده حضرت عايشه رضى الله عنها دن مرويدركه اول
حضرتك بر مارضه سى اولدوغى زمانده جبريل عليه السلام كلوب بويله رقيه ايدردى
ديمشدر بسم الله ارقيك و من كل داء يشفيك و من شر حاسد اذا حسد و من
شر كل ذى عين بعض كباردن رحمهم الله منقولدركه كوزدن صاقنملغك شرطى بودركه

محاسنی ستر ایدرلر یعنی کشی کندینی یا خود اولادینی زینت ایدوب بللوره اظهار اتمک منا[سب]
دکلدر. امام بغوی رحمه الله شرح السنه ده ذکر اتمشدر که حضرت عثمان بن عفان رضی الله عنه
بر کوزل جماعت اوغلانجغی کوردی دخی صاحبلرینه سودوا نونته لئلا تصیبه العین دیو بیوردی
یعنی کوزدکمک ایچون انکی چقورینه قره سورک دیدی. عبد الله الساجی رحمه الله علیه دن
منقولدر که بر زمانده بر یوکرک ناقه سی وار ایدی اکا بنوب سفره کیتمش ایدی و سفر یولداشلرنده
برعاین وار ایدی یعنی کوزی دکر بر کمسنه وار ایدی عبد الله ایتدیلر فلان کمسنه نک
کوزندن ناقه کی صقنیگ دیدیلر عبد الله ایتدی اول بنم ناقه مه ضرر ایرمز دیدی بو سوزی
اول عاینه دیدیلر اول دخی عبد اللهک کوزتدی منزلدن کتدوکی وار اوب ناقه یه نظر
ایتدی ناقه همان مضطرب اولوب یقلدی بوالشاده عبد الله دخی چقه کلدی ناقه یی بو حالده
کوردی قصه دن خبر ویروب سن کتدوککی کلدی ناقه یه نظر ایتدی دیدیلر ایتدی
اول شخصی بکا کوسترک دیدی کوستردیلر عبد الله حرینک قرشوسنه طوروب بو رقیه یی
اوقودی بسم الله حبس حابس وحجر یابس وشهاب قابس رددت عین العاین علیه
وعلی احب الناس الیه فارجع البصر هل تری من فطور ثم ارجع البصر کرتین ینقلب
الیک البصر خاسئا وهو حسیر. عبد الله بونی اوقیوب تمام اتدوکی کبی حرینک کوزی
چقدی و ناقه برندن طوروب صحت بولدی. بعض علمادن منقولدر که بو مقوله کمسنه خلق
اراسینه قرشمقدن سلطان منع اتمک کرکدر زیرا ضرری مجذوم ضررندن آز دکلدر جذا[م]
علتنه مبتلا اولانی خلقه مخالطه دن حضرت عمر رضی الله عنه منع ایلمشدر دیو بیوردی
امام نووی رحمه الله علیه بو قول صحیح و متعیندر علمادن کمسنه خلافن تصریح اتدوکی معلو[م]
دکلدر دیمشدر. اول حضرتک صلی الله علیه وسلم رقیه لریدر که ذکر اولنور. عبد العزیزدن مرویدر که
ایتدی بر کون ثابت ایله انس بن مالک رضی الله عنه یانینه وارد ق ثابت ایتدی یا ابا حمزه خوشلنیم
یوق دیدی انس رضی الله عنه ایتدی سنکا اوسته کم رسول الله صلی الله علیه وسلم رقیه سن
اوقیایمی دیدی ثابت نوله یا انس اوقی دیدی باشلدی انس رضی الله عنه بو رقیه یی اوقودی
اذهب الباس رب الناس واشف انت الشافی لا شافی الا انت شفاء لا یغادر سقما

امام بخاری

عنها

امام بخاری رحمه الله علیه بو نیلجه روایت اتمشدر و بر روایتنده دخی حضرت عائشه دن رضی الله
نقل ایدوب اول حضرت صلی الله علیه وسلم بعض اهلنی مبارک صاغ الیله صغایوب بو یله
تعوید ایلردی دیو بیورمشدر اللهم رب الناس اذهب الباس واشفه وانت الشافی لا شفاء
الا شفاؤک شفاء لا یغادر سقما. مبارک الیله صغردی دیدوکی اغریان یری صغاردی
دیمکدر دیدیلر. امام بخاری رحمه الله علیه نقلنده حضرت عائشه رضی الله عنها دن مرویدر که
حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بو یله رقیه ایدردی دیمشدر امسح الباس
رب الناس بیدک الشفاء لا کاشف له الا انت. وصحیح مسلمده عثمان بن ابی العاص رضی الله عنه
دن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه مرضندن شکایت ایلدی یا رسول الله
اسلامه کلالدن بروجدمده اغری بولورم دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی اول کی
اغرین یرک اوستنه قو دخی اوچ کره بسم الله دی و یدی کره اعوذ بعزة الله وقدرته
من شر ما اجد واحاذر دیو اوقی دیدی انوکیچون تکرار اوقومق بیوردی که تاثیری زیاده
اولادیمشلردر. ذکر اولنان رقیه لردن غیری اولنمایه کتب احادیثدن اخراج اولنمش رقیه لرد[ن]
جمله سی صحیحدر زیرا اول حضرتدن نقل صحیح ایله منقولدر اعتقاد درست ایله اوقویجی نفعی
تخلف اتمک احتمالی یوقدر والله اعلم. ذکر طبه صلی الله علیه وسلم من الفزع والارق کیجه ایله قورقمق
واینقو اولیومق علاجی در ترمذی رحمه الله علیه نقلنده بریده رضی الله عنه دن مرویدر که خالد
رضی الله عنه اول حضرته شکایت ایدوب یا رسول الله کیجه ایله اویخو کوزومه کیرمز اولدی
دیدی فخر کائنات صلی الله علیه وسلم ایتدی دوشکه یاتدوغک زمانده بونی اوقی دیو بیوردی
اللهم رب السموات السبع وما اظلت ورب الارضین وما اقلت ورب الشیاطین
وما اضلت کن لی جارا من شر خلقک کلهم جمیعا ان یفرط علی احد منهم او یبغی علی
عز جارک وجل ثناؤک ولا اله غیرک. ذکر علاجه لمن اصابته مصیبة مسندده اول
حضرتدن مرفوعا روایت اولنمشدر که مصیبت رسیده اولن کمسنه انا لله وانا الیه راجعون
اللهم اجرنی فی مصیبتی واخلف لی خیرا منها دیسه البته حق تعالی اول کشیه اول مصیبتدن
آندن خیر خلف میسر ایلیه دیو بیورمشدر. ذکر طبه صلی الله علیه وسلم من داء الهم والکرب

امام بخاری و مسلم رحمهما الله روایتلرنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم غم و غصه عارض اولدوغی زمانده بونی اوقوردی لا اله الا الله
العظیم الحلیم لا اله الا الله رب العرش العظیم لا اله الا الله رب السموات ورب
الارض رب العرش الکریم اولی بودر که بونلری دیه دخی دعا ایلیه دیمشلردر مشایخ دعادن
مقدم اوقیجق دعا مستجاب اولور دعاشادن مقدم اوقیجق رجا اوزره در دیمشلردر ابوبکر
رازی دن رحمة الله علیه مرویدر که دیار اصفهانده ابو نعیم قتنده یوم برکسنه کلوب
آنلره ایتدی ابوبکر بن علی یه پادشاهه غمز ایتمشلر بوکون غضب ایدوب حبس ایتدی
دیدی اول کیجه واقعه ده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنی کوروب نظر ایتدم
صاغ یاننده جبریل علیه السلام طورردی متصل طوداقلرین دپره دوب تسبیح ایلردی آندن
فخر جهان بکا ایتدی سن ابوبکر بن علی یه سویله صحیح بخاریده اولان دعای کربی اوقیسون تا کم
حق تعالی آندن غم و غصه یی دفع ایلیه دیو بیورردی صباح اولیجق واردم خبر ویردم اول
دخی بو دعایه مشغول اولدی چوق زمان کچمدی حق تعالی خلاص میسر ایلدی دیدی
امام نسائی رحمه الله نقلنده حضرت علی دن کرم الله تعالی وجهه مرویدر که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم بو دعایی بکا تلقین ایتدی و غم و غصه عارض اولدقده اوقیاسن
دیو امر ایتدی دیمشدر لا اله الا الله الکریم العظیم سبحان الله تبارک الله رب العرش
العظیم والحمد لله رب العالمین بر روایتده وکلمی الحلیم الکریم واقع اولمشدر و بر
لفظده دخی لا اله الا الله وحده لا شریک له العلیم العلی العظیم لا اله الا الله وحده
لا شریک له الحلیم الکریم وارد اولمشدر و بنه بر لفظده لا اله الا الله الحلیم الکریم
سبحانه تبارک وتعالی رب العرش العظیم الحمد لله رب العالمین واقع اولمشدر جمله سی
امام نسائی حضرتلری روایت ایتمشدر زهی قیمتلی اوقنه جق خوبدر ترمذی رحمه الله نقلنده حضرت
ابوهریره دن مرویدر که اول حضرتک صلی الله تعالی علیه وسلم بر مهم ایشی اولسه
مبارک کوزلرین کوکلره دیکردی دخی سبحان الله العظیم دیردی و چون دعاده جهد
و کوشش ایلسه یا حی یا قیوم دیردی دیو روایت ایلمشلردر بنه ابوهریره رضی الله عنه

بیورمشدر

بیورمشدر که اول حضرتک بر مشکل ایشی اولسه و بر خصوصده شدت واقع اولسه یا حی
یا قیوم برحمتک استغیث دیردی دیمشلردر و بو مقوله مورده بو کلماتک تأثیرنده بعض علما رحمهم الله
وجهلر بیان ایتمشلردر فی الحقیقه سرین حق تعالی بلور همان اعتقاد جازم ایله مشغول اولمق
کرکدر بفضل الله تعالی منافعی ظهور ایتمک مقرردر بر دخی دعوات الکروبدن در یعنی غم
و غصه لردن ایچون اوقناجق دعالردر ابوداود رحمه الله نقلنده ابوبکر صدیق رضی الله عنه
حضرتلرندن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دعوات المکروب اللهم رحمتک
ارجو فلا تکلنی الی نفسی طرفة عین واصلح لی شأنی کله لا اله الا انت دیو بیورمشلر بنه حضرت
ابوداود نقلنده اسماء بنت عمیس رضی الله عنها مرفوعا روایت اولنمشدر که کلمات الکرب
الله ربی لا اشرک به شیئا بیورمشلر امام احمد رحمه الله نقلنده عبد الله ابن مسعود رضی الله عنهما
اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم روایت ایتمشدر که هر کسنه که محزون و غمناک اولسه بو دعایی
اوقیه البته حق سبحانه وتعالی آنک حزنن فرحه تبدیل ایلیه دیو بیورمشلر دعا شریف بودر
اللهم انی عبدک ابن عبدک ابن امتک ناصیتی بیدک ماض فی حکمک عدل فی
قضاؤک اسألک بکل اسم هو لک سمیت به نفسک او انزلته فی کتابک او علمته احدا
من خلقک او استأثرت به فی علم الغیب عندک ان تجعل القرآن العظیم ربیع قلبی
ونور صدری وجلاء حزنی وذهاب همی سنن ابی داوودده ابو سعید الخدری رضی الله عنه
دن مرویدر که بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم مسجد شریفه کیردی انصاردن
ابو امامه دیمکله معروف بر شخصه راست کلدی یا ابا امامه نماز وقتی دکل مسجدده اوتوردوغک
سببی ندر دیو بیوردی ابو امامه ایتدی یا رسول الله هموم لزمتنی ودیون دیدی
یعنی بکا غم و غصه لر و دینلر لازم اولدی دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی
سکا بر کلام تعلیم ایده یمی که آنی دیدوکک زمانده حق تعالی غمکی دفع ایده و دینکی قضا
ایلیه دیدی اول دخی بلی یا رسول الله دیدی فخر جهان صلوات الله علیه وسلامه ایتدی
صباحه و آخشامه یتشدوکک زمانده بونی اوقی دیو بیوردی اللهم انی اعوذ بک من
الهم والحزن واعوذ بک من العجز والکسل واعوذ بک من الجبن والبخل واعوذ بک

مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ ابو امامه دن رضي الله عنه مرويدر كه رسول الله حضرت
صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردوغى كبى ايتدم حق تعالى غممى دفع ايتدى و دينلرم ادا ايتدى
ديدى سنن ابى داودده ابن عباس رضي الله عنهما حضرتلرندن مرويدر كه بر كمسنه استغفاره
ملازمت ايلسه حق تعالى انوڭ هر غمنى دفع ايده و هر طاردن خلاص ويره و ظن ايتمدوكى
يردن رزق نصيب ايليه ديو بيورمشلردر و حجه ذكر ايتمشلردر كه جميع ملل خلقى و جميع
عقلا بوڭا اتفاق ايتمشلردر كه فساد و معصيت كشيه غم و غصه كتورر و كوڭل طارلغن ايتدرر
چونكه ذنوبلڭ قلبده بودكلو تأثيرى اولوجق بر علاج كركدر كه آنى محو ايليه و آندن ناشى
اولان اثرى دخى مالمينه امدى انكا توبه و استغفار كبي علاج اولمز اول كيمسه توبه و استغفار كثيرده
غم توتمز ديمشلردر وبينا ابن عباس رضي الله عنهما حضرتلرندن مرويدر كه بر كمسنه نك غم
و غصه سى چوق اولسه لا حول ولا قوة الا بالله كلمه سن چوق ديه ديو بيورمشدر صحيحين ده
ثابت اولمشدر كه كلمهٔ مذكوره جنت كنجلرندن بر كنجدر بعض آثارده واقع اولمشدر كه كوكدن
هيچ ملك اينمز و بر ملك چيقمز الا لا حول ولا قوة الا بالله ايله ديو بيورلمشدر امام طبراني
رحمه الله روايتنده ابو هريره رضي الله عنه اول حضرتدن صلى الله عليه وسلم روايت
ايتمشدر كه هيچ بر امر بني مغموم ايتمدى الا جبريل عليه السلام تمثل ايدوب يا محمد قل توكلت
على الحي الذي لا يموت والحمد لله الذي لم يتخذ ولدا ولم يكن له شريك في الملك
ولم يكن له ولي من الذل وكبره تكبيرا ديدى ديو بيورمشدر ابن سني نك كتابنده
ابو قتاده رضي الله عنه فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتندن روايت ايتمشدر كه من قرأ
آية الكرسي وخواتيم سورة البقرة عند الكرب اغاثه الله عز وجل بيورمشلر يعني غم
و غصه عارض اولدوغى زمانده بر كمسنه آية الكرسي و سورة البقره نك آخرلرين اوقوسه
حق تعالى اول كمسنه يه فرياد رس اوله ديمكدر بنيا ابن سني قتنده سعد بن ابي وقاص
رضي الله عنه اول حضرتدن صلى الله عليه وسلم روايت ايتمشدر كه اني لاعلم كلمة
لا يقولها مكروب الا فرج الله عنه كلمة اخي يونس فنادى في الظلمات ان لا اله الا
انت سبحانك اني كنت من الظالمين حاصلي لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الظالمين

حضرت يونس عليه الصلوة والسلامڭ دعاسيدر فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردر
هر ملول و مغموم اولان كمسنه بو دعايى اوقيه حق جل و علا غمن دفع ايليه ترمذي رحمه الله
روايتنده دخى بويله در كه هر مسلم كمسنه كه بر نسنه ايچون بو دعايى اوقيه حق تعالى دن مرادين
ديليه البته مستجاب اوله ديو بيورلمشدر ديلمي رحمة الله عليه مسند الفردوس آدلو كتابنده ياد ايتمشدر
كه امام جعفر صادق رحمة الله عليه آتاسندن جدندن روايت ايلر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتنه ايچن بر ايش مشكل اولسه حصولنده سعى ايتسه بو دعايى اوقوردى ديمشلر اللهم
احرسني بعينك التي لا تنام واكنفني بكنفك الذي لا يرام وارحمني بقدرتك علي
فلا اهلك وانت رجائي فكم من نعمة انعمت علي قل لك بها شكري وكم من بلية
ابتليتني بها قل لك بها صبري فيا من قل عند نعمته شكري فلم يحرمني ويا
من قل عند بليته صبري فلم يخذلني ويا من رآني على الخطايا فلم يفضحني
يا ذا المعروف الذي لا ينقضي ابدا ويا ذا النعماء التي لا تحصى عددا اسألك ان
تصلي على محمد وعلى آل محمد وبك ادرأ في نحور الاعداء والجبارين اللهم اعني
على ديني بالدنيا وعلى آخرتي بالتقوى واحفظني فيما غبت عنه ولا تكلني الى نفسي
فيما حضرته يا من لا تضره الذنوب ولا تنقصه العفو هب لي ما لا ينقصك
واغفر لي ما لا يضرك انك انت الوهاب اسألك فرجا قريبا وصبرا جميلا و
رزقا واسعا والعافية من البلايا وشكر العافية وبر روايتده بويله واقع اولمشدر
اسألك تمام العافية واسألك دوام العافية واسألك الشكر على العافية واسألك
الغنى عن الناس ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم ذكر علاجه صلى الله عليه وسلم
من داء الفقر عبد الله بن عمر رضي الله عنهما دن مرويدر كه بر كمسنه رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتنه كلوب فقردن شكايت ايتدى يا رسول الله دنيا بندن يوز چويردى ديدى
خواجه عالم صلى الله تعالى عليه وسلم طلوع فجردن يوز كره بو دعايى اوقى ديو بيوردى
سبحان الله وبحمده سبحان الله العظيم استغفر الله اول كشي دوندى كيتدى بر
زمان اكلندى ينه كلدى ايتدى يا رسول الله دنيا بكا شويله اقبال ايتدى كه قنده قويه جغم

بلزم دیدی ذکر علاجه صلی الله علیه وسلم من الحریق عمرو بن شعیب رضی الله عنه
آتاسندن جدندن روایت ایلرکه اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم اذا رأیتم
الحریق فکبروا فان التکبیر یطفئه بیورمشلر یعنی یانغون گوردوککز زمانده تکبیر
ایدوک زیرا تکبیر تحقیقا یانغونی سوندورر دیکا اولور تکبیرده بو خاصیت اولدوغنک
وجهینه زاد المعاد صاحبی رحمة الله علیه ذکر ایتمشدر که یانغونک سببی آتشدر
و آتش مادۀ شیطاندندر زیرا شیطان آتشدن خلق اولنمشدر و عالمه فساد ویرمه ده
شیطان ایله مناسبتی واردر اول سببدن شیطان انکا معاونت ایلر و آتشک طبیعتی
علو و فساد اقتضا ایلر نته کم شیطان طریقه سی بودر کندو و توابعی بو یوله چکرلر پس
شیطان و آتش هر بری علو و فساد اقتضا ایدرلر لاجرم حق تعالینک کبریاسی شیطانک
و آتشک طبیعتنده اولان شر و فسادی قلع و قمع ایلر بو خصوص تجربه کره بجربه اولنوب
وقوعی ظاهر و ثابت اولمشدر سنه ست و ثمانین و ثمانمائه تاریخنده مدینۀ منوره
یاندوغی زمانده خلق بعض طیور مشاهده ایتدیلر آشکاره تکبیر ایدرلردی بو قصه
شایع و مشهوردر نسنه ذر ذکر طبه صلی الله علیه وسلم من داء السحر امام نووی رحمه الله
ایدر سحر بالاجماع کبایردندر اکر شویله که کلمات کفردن بر نسنه قارشه یا کفر لازم
گتورر بر فعله اولورسه کفر اولور ایشلین کیسه کافر ایدوکنده شبهه یوقدر اکر کفر ایجاب
ایدر قول و فعل اولمازسه کفر اولماز حرام اولور کبایردن ایدوکی مقرردر سحر خصوصنده
علما رحمهم الله تعالی اختلاف ایتمشلردر بعضلر قولنه تخییل محضدر حقیقتی یوقدر علمای
حنفیه دن ابو بکر رازی و شافعیه دن ابو جعفر استرابادی و بر جماعت بو قولی اختیار
ایتمشلردر اما امام نووی رحمة الله علیه ایدر صحیح بودر که حقیقتی واردر جمهور علما رحمهم الله
بو معنایی مقرر طوتمشلردر عامۀ علما مذهبی بودر و کتاب و سنت صحیحه مشهوره ده خی
بوکا دلالت ایلر شیخ الاسلام ابن حجر رحمه الله علیه ایدر سحر ایله انقلاب عین واقع اولوری
اولمازی خلاف بونده در شونلر که تخییل محضدر دیدیلر آنلر منع ایتمشلردر و شونلر که
حقیقتنه قائل اولمشلردر آنلر دخی ایکی قسمدر بر قسمی ایدرلر سحرک تأثیری بو کلوده

مزاجی

مزاجی تغییر ایلر امراض دن بر نوع اولور دیرلر و بر قسمی احاله یه منتهی اولور دیرلر یعنی بر
جانسز نسنه یی بر حیوان ایلرلر و بر حیوانی یا بر طاش یا بر آغاج ایلرلر جمهور اتفاق ایتدوکی قول قول
اولدر یعنی سحرک تغییر مزاج ایلیه جک قدر تأثیری واردر مثلا ساحرلر بر صاغ کیسه یی علیل
مریض ایلرلر آنده توق نسنه یه قادر دکلدر دیرلر امام الحرمین رحمة الله علیه سحر فاسقدن غیری
کیمسه نک الندن طوتمز و فاسقدن کرامت ظهور ایتمز دیو اجماع نقل ایتمشدر اعتقاد بو ایله کورکدر که الندن
خارق العاده ظهور ایدن کیمسه نک احوالی و اقوالی شرع شریفه موافق اولوب بدعتدن و ضلالتدن
بری ایسه ظهور ایدن کرامتدر و الا سحردر ابو بکر رازی رحمة الله علیه احکامده ایدر حق تعالی
خبر ویرمشدر که حضرت موسی صلوات الله علیه و سلامه سحرۀ فرعونک ایلکلرینی و عصالرینی
سکردر ایلدوکلرینی ظن ایلدیلر اما آنلرده اول حرکت یوغیدی همان تخییل ایدیلر اصلی بو ایدی که آنلرک
عصالری مجوف ایدی ایچلرینه تیوه طولدرمش ایدی ایپلری دخی ویله ایدی دریلردن دکشلر ایدی
ایچلری بغرسق کبی بوش ایدی تیوه قونمشلر ایدی و بونلری براقدقلری یروک آلتنی قازوب
آتش طولدرمشلر ایدی و اوزرینه بر وجه ایله دوز ایتمشلر ایدی که آتشدن اثر ظاهر اولمازدی
بونلری اول محله آتدیلر دخی بر مقدار طوروب تیوه قیزدوغی کبی حرکته باشلدیلر کورن
کیمسه یوریر تخییل ایدردی اما حقیقتده یوریمه لری یوغیدی امام قرطبی رحمة الله علیه
حق بودر که اصناف سحردن بعضنک قلوبه تأثیری واردر محبت و عداوت پیدا ایتدوکی کبی
و خیر و شرک القاکبی ابدانه دخی تأثیری واردر المر و یرمک کبی خسته ایلمک کبی بونلر مقرردر
اما انکار اولنان حیوانک جماده و جمادک حیوانه منقلب اولمقدر دیو بیورمش صحیح بخاریده
رحمة الله علیه عایشه رضی الله عنها حدیثندن ثابت اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
مسحور اولدی حتی اول حضرته شویله واقع اولدی که بر فعلی ایشلمز ایکن ایشلدم صانوردی
تا بر کیجه بیدار ایکن حضرت عایشه نک یاننده ایدی دعا ایتدی ینه دعا ایتدی آندن عایشه یه
ایتدی طویدکمی یا عایشه اول نسنه ده که حق تعالیدن استفتا ایتدم بکا فتوی ویردی
یعنی سؤال ایتدوکم مشکلی حل ایتدی بکا ایکی کیسه کلدی بری باشم اوجنده بری ایاغم اوجنده
اوتوردیلر بریسی بریسنه ایتدی ما بال الرجل دیدی یعنی بو کیشینک حالی ندر دیدی بری

اول دخی لبید بن اعصم ایتدی دیدی نه ایله ایتدی اصلنه ایله سحر ایتدی دیدی

دخی سحر اولنور دیدی کیم سحر ایتدی دیدی لبید دیدی بر طراق و بر مقدار طرندن دوشمش تلك
وار که خرما طلعنك جفی ایله سحر ایتدی دیدی خرما طوغدوغی زمانده طلعه دیرلر جف آنك
اوزرنده غلافی در حاصل بو اشیا ایله سحر ایتدی دیدی نه یرده در دیو سؤال ایدوب بونلری قنده
قودی دیدی لبید دیدی بئر ذروان قودی دیدی بئر ذروان مدینه ده بر قویی در آندن حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم صحابه دن بر جماعتله کیدوب اول قویی یه واردی آنی ایتدی
طوللرینی دیلرینه بکزر ایدی اولدی حضرت عائشه رضی الله عنها یه کلدوکی زمانده یا عائشه اول
قویینك صویی حنا صویینه بکزر و خرمالك باشلری رؤس شیاطینه بکزر دیو بیوردی عائشه
ایتدی یا رسول الله اول سحری چیقارمدکمی دیدی خواجه عالم صلوات الله علیه وسلامه
ایتدی حق تعالی حضرتی بکا عافیت ویردی چیقارمغی آنکیچون کرینه کوردم که مسلمانلره بر شری
طوقنه دیدم دیدی بخاری نك بر روایتنده فخر عالم صلی الله علیه وسلم قویینك اوستنه
کلدی حتی سحری چیقاردی دیو وارد اولمشدر بیهقی رحمه الله نقلنده سند ضعیفله حضرت
ابن عباس رضی الله عنهمادن مروی در که واردیلر بر کریش بولدیلر اون بر دوکم دوکلمش ایدی
آندن معوذتین نزول ایتدی اوقومغه باشلدی هر آیتی اوقودقجه بر دوکم چوزیلوردی دیو
بیورمشلر و ابن حجر رحمه الله علیه فتح الباری ده ذکر ایتدوکی بو روایتده بولیه در که قویینك
اوستنه واردیلر بر کسنه آشاغه ایندی اول حضرتك شکلنده شمعدن دوزلمش بر صورت
بولدی اکنه لر صانجلمش و بر کریش بولدی اون بر دوکم اورلمش طشره چیقاردی آندن جبرائیل
علیه الصلاة والسلام نازل اولوب معوذتینی کتوردی هر آیت اوقودقجه بر دوکم چوزیلوردی
وهر بار که اول صورتدن بر اکنه چیقاردلردی آنی الم طویاردی صکره راحت اولوردی
دیمشلردر امام واقدی رحمة الله علیه ذکر ایتدوکی اوزره اول حضرته سحری یدنجی ییلده محرمنده
اتمشلر ایدی حدیبیه غزاسندن رجوع ایتدوکی ذی الحجه آیی ایدی محرم داخل اولدوغی
رؤسای یهود لعنهم الله جمع اولوب لبید بن اعصم دیدوکلری ملعونه واردیلر اول بر ساحر
ایدی آکا ایتدیلر سن جمله مزدن سحرده ماهرسن بر شوقدر سحر ایتدوك هیچ اثری ظاهر اولمادی
سنکا بر مقدار نسنه ویره لوم محمده بر سحر ایله دیدیلر اوچ آلتون ویروب سحر ایتدردیلر دیو روایت

اولمشدر

اولمشدر و ایتدوکی سحر بر روایتده قرق کیجه و بر روایتده آلتی آی طورمشدر امام سهیلی رحمه الله
ذکر ایتدوکی اوزره زهری دن مروی در که بر ییل اکلندی دیمشدر ابن حجر رحمة الله علیه دخی
اعتماد بو قولدر دیمشدر ابو عبید رحمة الله علیه عبد الرحمن بن ابی لیلی رضی الله عنهدن اخراج ایتمشدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم سحر اولندوغی زمانده و لا مبارك باشندن حجامت ایتدی
آندن صکره دعاره مشغول اولدی دیمشلردر ابن القیم رحمة الله علیه بو خصوصده انفع دوا
ذکر و دعا و قرائت در زیرا قلب حق تعالی حضرتنك ذکریله مملو اولدقده ارواح خبیثه تأثیرندن
اولان سحرك ضررین دفع ایتمکده جمله دن اقوادر دیو بیورمشدر و سحرك اکثر تأثیری قلوب
ضعیفه یه در آنکیچون غالبا نسا طائفه سنه و صبیانه تأثیر ایدر زیرا انلرده قبوله استعداد
زیاده در دیمشدر اکر آنلر که اصحاب کماله دخی تأثیر ایلر اول حضرته تأثیر ایتدوکی بو مقوله
دروك تأثیری اکا دخی جائز ایدوکی بیان ایچون ایدی دیمشلردر ابن بطال ذکر ایتدوکی اوزره
وهب بن منبه کتابلرنده واقع اولان معالجات سحردن بری بودر که سدر اغاجنك یشل یپراغندن
یدی دانه آله لر دخی ایکی طاش آراسنده دوکلر آندن صکره صویله قریشدوره لر اوزرینه
آیة الکرسی و اخلاص و معوذتین اوقویه لر آندن مسحور اولان کسنه اوچ یودم ایچه و بقیه سیله
غسل ایده باذن الله تعالی خلاص میسر اولا اکر ایکلو کسنه دخی اولسه چوزیلیر دیو بیورمشلر
و شیخ ابو محمد المرجانی دن منقولدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم واقعه سنده کلوب
بو آیتلری تعلیم ایتمشدر لقد جاءکم رسول من انفسکم عزیز علیه ما عنتم حریص
علیکم بالمؤمنین رؤف رحیم فان تولوا فقل حسبی الله لا اله الا هو علیه توکلت
وهو رب العرش العظیم وننزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنین و دخی سوره
حشرده لو انزلنا هذا القرآن علی جبل لرأیته خاشعا متصدعا من خشیة الله
آخر سوره یه وارنجه و دخی سوره اخلاص و معوذتین آندن صکره بو دعایی اوقیه دیمش
اللهم انت المحیی وانت الممیت وانت الخالق وانت الباری وانت المبلی وانت
المعافی وانت الشافی خلقتنا من ماء مهین وجعلتنا فی قرار مکین الی قدر معلوم
اللهم اسألك باسمائك الحسنی وصفاتك العلی یا من بیده الابتلاء والشفاء والدواء

سدر بر آغاجدر پیشنه بنگ دیرلر

اسئلك بمعجزات نبيك محمد صلى الله عليه وسلم وبركات خليلك ابرهيم خليلك
عليه السلام وحرمة موسى كليمك عليه السلام اللهم اشفه بونلرى يازوب كوتوره
باذن الله شفا بولا **ذكر رقية تنفع من كل شكوى** ابو الدرداء رضى الله تعالى عنه دن مرويدر كه
ايشتدم رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سزدن بركسنه بر مرضدن شكايت ايلسه
بويله ديسون ديو بيورردى ديمشدر ربنا الله الذى فى السماء تقدس اسمك امرك
فى السماء والارض كما رحمتك فى السماء فاجعل رحمتك فى الارض واغفر لنا حوبنا
وخطايانا انت رب الطيبين انزل رحمة من عندك وشفاء من شفائك على هذا
الوجع بويله ديسون حق تعالى مرضدن برى ايليه ديو بيورمش **ابوداود** رحمة الله عليه
سننده بويلجه روايت اتمشدر **ذكر رقيته صلى الله عليه وسلم من الصداع** اول حضرتك
صلى الله عليه وسلم باش اغريسى ايچون اوقودغى رقيه در بسم الله الرحمن الرحيم
بسم الله الكبير واعوذ بالله العظيم من شر كل عرق نعار ومن شر حر النار
ابن النعمان وبيهقى روايتلرنده اسماء بنت ابى بكر رضى الله عنهما حضرتلرى مبارك باشى
شيشدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم كلدى مبارك الين بزلر اوستندن
اول شيش اوزرينه قودى دخى اوچ كره بسم الله اذهب عنا سوءه وفحشه بدعوة
نبيك الطيب المبارك المكين عندك بسم الله ديدى واكا دخى بويله ديك امر
ايتدى اول دخى اوچ كون بويله ديدى بعون الله تعالى اول شيش زايل ولدى
ذكر رقيته عليه الصلوة والسلام من وجع الضرس امام **بيهقى** رحمه الله روايتنده عبد الله بن
رواحه رضى الله عنه اول حضرته ديش اغريسندن شكايت ايلدى خواجه عالم صلى الله
عليه وسلم مبارك الين عبد الله ك ديشى اغرين جانبنه يكاغنك اوزرينه قودى
يدى كره **اللهم** اذهب عنه سوء ما يجد وفحشه بدعوة نبيك المكين المبارك
عندك ديدى حق تبارك وتعالى حضرتى دخى كمدين شفا ارزانى قلدى صحت بولدى
حميدى رضى الله عنه روايتنده وارد اولمشدر كه حضرت **فاطمه** رضى الله عنها بر كون
فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتنه كلوب ديش اغريسندن شكايت ايلدى

اول حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم صاغ الك شهادت برماغن اول ديش اوزرينه
قودى دخى بسم الله وبالله اسئلك بعزتك وجلالك وقدرتك على كل شئ
فان مريم لم تلد غير عيسى من روحك بكلمتك ان تكشف ما تلقى فاطمة بنت خديجة
من الضر كله ديدى همان وجعى ساكن اولدى **بو دخى** جمله مجرباتدندر كه ديش
اغرين جانبه يكاغى اوستنه يازه لر بو ايت كريمه يى بسم الله الرحمن الرحيم
قل هو الذى انشاكم وجعل لكم السمع والابصار والافئدة قليلا ما تشكرون
يا خود بو ايتى يازه لر بسم الله الرحمن الرحيم وله ما سكن فى الليل والنهار
وهو السميع العليم **رقية احتباس البول** اقشا طو تلمسيچون امام **نسائى** رحمة الله عليه
نقلنده وارد اولمشدر كه بركسنه ابو الدرداء رضى الله عنه حضرتنه كلوب بابام بو مرضه
مبتلادر ديو ذكر اتدى ابو الدرداء رضى الله عنه دخى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتندن ايشتدوكى رقيه يى تعليم ايتدى واول رقيه دركه سابقا ابوداود رحمة الله عليه
روايتيله مسطور اولمش ايدى ربنا الله الذى فى السماء تقدس اسمك امرك فى السماء
والارض كما رحمتك فى السماء فاجعل رحمتك فى الارض واغفر لنا ذنوبنا وخطايانا
انت رب الطيبين فانزل شفاء من شفائك ورحمة من رحمتك على هذا الوجع
بو رقيه يى تعليم اتدى وامر اتدى اوزرينه اوقيه اول كشى دخى بو وردغى اوزره ايلدى
شفا ميسر اولدى **رقية الحمى** انس بن مالكدن رضى الله عنه مرويدر كه بر كون
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت عائشه نك اوزرينه دخول ايتدى شول
حالده كه عائشه رضى الله عنها حضرتنى حمى طوتمش ايدى حمى يه سوكردى خواجه عالم
صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى يا عائشه حمى يه سوكمه نيرا اول مأموردر يعنى الله
امريله كلمشدر اكر دلرسك ساكا بر قاچ كلمه تعليم ايدهيم انلارى ديدوككده زماننده حق تعالى
حمايى سندن زايل ايلسون ديدى اول دخى ايدى تعليم ايله ديدى رسول الله صلى الله
حضرتلرى امر اتدى كه بويله ديه **اللهم** ارحم جلدى الرقيق وعظمى الدقيق من شدة
الحريق يا ام ملدم ان كنت امنت بالله العظيم فلا تصدعى الراس ولا تنتنى الفم

وَلَا تَأْكُلِي اللَّحْمَ وَلَا تَشْرَبِي الدَّمَ وَتَحَوَّلِي عَنِّي إِلَى مَنِ اتَّخَذَ مَعَ اللّٰهِ إِلٰهًا آخَرَ حضرت
عائشه رضي الله عنهادن مرويدر كه بو كلماتي ديديكم كبي حمى بني قودي ديو بيورمشدر
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك تلقين بيوردقلري دعالرك تأثيرنده وكيمسه نك شك
وشبهه يوقدر. همان نظر اوقيانلرك صدق نيتنه وخلوص اعتقادنه در. زيرا نو كيچون ايدي كه
اصحاب كرامي وازواج طاهراتي اوقودقلري زمانده تخلف ايتيوب منافقين مشاهده قلورلر ايدي
ايتمدي دخي شويله كه بر مؤمن اعتقاد پاك ايله البته نافع اولور ديو اوقيه بفضل الله تعالى
نفعن كورمك يوقدر. بو مقوله عزايم اوقومغي قلج صالمغه تشبيه ايتمشلردر. تيغ هندي
بر مرد دلير دلاورك الينه كيرسه انواع هنر ظهوره كلور. اما بر مخنثك الينه كيرسه يا كندوي
چالور يا آنجق چالر يا الندن دوشر اصلا نفعي ظاهر اولمز. حمى ايچون بو دخي نافعدر كه
اوچ پاره لطيف كاغد پاره جكلرينه بِسْمِ اللّٰهِ فَرَّتْ. بِسْمِ اللّٰهِ مَرَّتْ. بِسْمِ اللّٰهِ قَلَّتْ
يازه لر. دخي اوچ كون هر كوننده برين صو ايله يوطه لر. سلفدن بر جماعت بعض قرآن آيتن يازوب
شفا ايچون ايچمكه رخصت ويرمشلردر. ابن الحاج رحمه الله كتابنده يازمشدر كه شيخ ابو محمد
المرجاني قدس الله سره حمى ايچون وغيري ايچون بعض نسخه لر يازوب زاويه سنده قوردي.
بر كيمسه نك المي واضطرابي اولسه بر دانه سن آلوب كيدردي استعمال ايدردي نفعن
كوردي. بيرشيخك اول نسخه كه يازردي بو ايدي: أَزَلِيٌّ لَمْ يَزَلْ وَلَا يَزَالُ لَمْ يَزَلِ الزَّوَالُ
وَهُوَ لَا يَزَالُ. وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ
وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ. مروزي دن رحمه الله منقولدر كه بن محموم اولمش ايدم بعض كسه لر شيخ
ابا عبد الله حضرتنه خبر ويرمشلر. شيخ قدس سره بو نسخه يي يازوب بكا كوندرديمش:
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ وَبِاللّٰهِ وَمُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ يَا نَارُ كُونِي
بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ. اللّٰهُمَّ رَبَّ جَبْرَائِيلَ
وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ اشْفِ صَاحِبَ هٰذَا الْكِتَابِ بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ وَجَبَرُوتِكَ إِلٰهَ الْحَقِّ
آمين. بو حمى نسخه لري نظيرلردر غفلت اولنمايه. بعض سوكلرده چبانلر ايچون نافعدر
اوندن نيسان ايليه ديو بيورمشلر: وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا فَيَذَرُهَا

قَاعًا صَفْصَفًا لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا. اما بلدن آشاغه يره يازمه لر احتراز ايده لر. نفسا
ولادت ايچون. يعني خاتونلر اوغلان طوغوردركن صرپلنسه بونلري يازه لر: لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ الْحَلِيمُ
الْكَرِيمُ. سُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ. الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا
يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ. كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا
دعاسي مذكور ابن عباس رضي الله عنهما حديثندندر. اخراج ايلمشدر امام احمد بن حنبل قدس
حضرتلرك اوغلي عبد الله رحمة الله عليه روايت ايتمشدر كه بر خاتون طوغرمده زحمت چكيه
بابام بوني بر آق جام ايچنه ياخود بر پاك نسنه يه يازردي ديمشدر. امر ايدي يازوب صويني
ايچورمكدر. ابو بكر مروزي رحمه الله دخي شيخ ابو عبد الله قدس سره خدمتنه بر كسنه كلدي
يا شيخ بر خاتون ايكي كوندر ولادت اوزرنده زحمت چكر همت ايله ديدي. شيخ حضرتلري رحمه الله
بر بيوك جام وبر مقدار زعفران استدي آندن ذكر اولنان دعايي يازدي وكوردم هر كيشيه
بوني يازردي ديو بيورمشدر. ابن الحاج رحمه الله مدخل آدلو كتابنده يازمشدر كه خاتونلره
بو اشكال حال واقع اولسه بر طوپ تعليق چنوا ايچنه بوني يازوب صو ايله آزه لر بر مقدارين
ايچوره بر مقدارين يوزينه سپه لر ديمشدر: أَيَّتُهَا الْوَلَدُ اخْرُجْ مِنْ بَطْنٍ ضَيِّقَةٍ إِلَى سَعَةِ
هٰذِهِ الدُّنْيَا اخْرُجْ بِقُدْرَةِ اللّٰهِ الَّذِي جَعَلَكَ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ إِلَى قَدَرٍ مَعْلُومٍ. لَوْ أَنْزَلْنَا
هٰذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ. هُوَ اللّٰهُ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمٰنُ
الرَّحِيمُ. هُوَ اللّٰهُ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ
الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ. هُوَ اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ. وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ
مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ. شيخ مرجاني قدس سره بو نسخه يي بعض اولولردن آلمش ايدي
هر كيمه يازدم ايسه خلاص بولدي ديو بيورمشدر. ابن عباس رضي الله عنهما حضرتلرندن
مرويدر كه حضرت عيسى صلوات الله عليه وسلامه بر خاتونه راست كلدي ولادت حالنده
اوغلانغا آقوري كلمش خاتون نياز ايدوب يا نبي الله دعا ايله حق تعالى بني بو ولادتدن خلاص ايتسون

دیدی حضرت عیسی علیه الصلوة والسلام ایتدی یا خالق النفس من النفس ویا مخلص
النفس من النفس ویا مخرج النفس من النفس خلصها دیدی همان خاتون اوغلانی طوغوردی
خلاص اولدی ابن عباس حضرتلری رضی الله عنهما غیری ولادتده دعای مذکوری یازه‌لرده بو
بیورمشلردر بو دخی مجربدر که بر پاک چنق ایچنه اذا السماء انشقت ۰ واذنت لربها
وحقت ۰ واذا الارض مدت ۰ والقت ما فیها وتخلت ۰ یازه‌لر دخی صوینی ایچوره‌لر ویر
مقدار قادننك دخی صاچنه‌لر بوزنی قنادین کسه‌لر آلتنه بونی یازه‌لر وقیل یا ارض
ابلعی ماءك ویا سماء اقلعی وغیض الماء وقضی الامر ۰ بعض جاهللر قاتلنه یازر خطادر
نعوذ بالله عرق نسا ایچون بونی یازه‌لر بسم الله الرحمن الرحیم اللهم رب کل
شیء وملیك کل شیء وخالق کل شیء انت خلقتنی وخلقت النسا فلا تسلطه
علی باذی ولا تسلطنی علیه بقطع واشفنی شفاء لا یغادر سقما لا شافی الا انت
هر بلادن امین اولنیجه صباحده واخشامده اوقیه‌که بسم الله الذی لا یضر مع اسمه
شیء فی الارض ولا فی السماء وهو السمیع العلیم دیه‌لر حق تعالی امین اولیه حضرت
عثمان رضی الله تعالی عنه اول حضرتدن صلی الله تعالی علیه وسلم بویلجه روایت ایتمشدر که
برکسنه اوچ کره صباح وقتنده دینه آخشامه دکین بلای ناکهانی یتشمیه آخشام زمانده
دینه صباحه دکین بلای ناکهانی یتشمیه دیو بیورمشلر انس بن مالك رضی الله عنه‌دن
مرویدر که برکسنه بسم الله الرحمن الرحیم ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم
دینه جمیع ذنوبندن بری اولور دنیا بلالرندن یتمش بلادن عافیت بولور و اول
بلالرك جذام وجنون وبرص وریح جمله‌سندندر دیو بیورمشلر مکحولدن رحمه الله
مرویدر که برکسنه لا حول ولا قوة الا بالله ولا ملجأ من الله الا الیه دیسه حق
تبارك وتعالی یتمش بلاسین دفع ایدر ادناسی فقر اولا دیو بیورمشدر امام طبرانی رحمه الله
نقلنده ابو هریره رضی الله عنه اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم روایت ایلرکه برکسنه لا حول
ولا قوة الا بالله دیسه طقسان طقوز دردینه دوا اوله اك آسانی غم وغصه‌در دیو
بیورمشدر بو کلماتك خواص ومنافعنه حد و پایان یوقدر آنوکیچون رسول الله حضر
صلی الله

صلی الله علیه وسلم ابو هریره رضی الله عنه حضرتنه اکثر من قول لا حول ولا قوة الا بالله
العلی العظیم فانها من کنز الجنة دیمشدر یعنی بو کلامی چوق سویله زیرا بو جنت کنجندندر
دیو بیورمشدر ابو موسی رضی الله عنه‌دن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
برکسنه کونده یوز کره لا حول ولا قوة الا بالله دیسه ابدا اول کیشیه فقر یتشمیه دیو بیورمشلر
وحضرت علی کرم الله تعالی وجهه مرفوعا روایت ایتمشدر که برکسنه هر کون لا اله الا الله
الملك الحق المبین دیسه اول فقردن امان اوله و قبر وحشتندن انس اوله و اول کلمه غنا
قاپوسین آچه وجنت قپوسین آچه دیو بیورمشلر بعض راوی‌لر اکر بو حدیث ایچون چین
ملکنه وارسه‌لر چوق دکلدر دیو بیورمشلر طعام ضررین دفع ایچون مجرب رقیه‌لر
بسم الله خیر الاسماء بسم الله فی الارض وفی السماء لا یضر مع اسمه داء ۰
اجعل فیه رحمة وشفاء ۰ امام بخاری رحمة الله علیه تاریخنده ابن مسعود حضرتلرندن
رضی الله تعالی عنه روایت ایلرکه طعام قونلدوغی زمانده برکسنه بویله دیسه اول
طعامدن اول نسنه اکا ضرر ایتمیه دیمشلر ذکر دواء ام الصبیان ابن السنی روایت ایده
حضرت علی کرم الله وجهه اول حضرتدن صلی الله تعالی علیه وسلم روایت ایتمشدر که
هر اوغلان که طوغه آنوك صاغ قولاغنه اذان اوقیوب صول قولاغنه اقامت اوقیه
اکا ام الصبیان ضرر ایتمیه دیو بیورمشدر همان طوغوب قونلدوغنه صاغلدوغی کبی
اعمال کرکدر دنیایه قدم بصدوغی کبی اول کلمات طیبه که حق تعالینك عظمت وکبریاسین
متضمندر و وحدانیتنه شاهددر قولاغنه طوقنمغله اکه شعار اسلام تلقین اولنمش
کبی اولور نتهکم دنیادن چقدوغی زمانده کلمه توحید تلقین اولنور بر فائده دخی بودر که
شیطان علیه اللعنة طوغدوغی ساعت یانینه واروب آزدورمق ایچون کوز لیوب طورور کن
دخی اول تعلق ایده جکی زمانده اذان ایشیدوب کبی نفرت ایدوب کیدر شیطان بو لکدن
ضعف حاصل ایدوب اوغلاندن مناسبتی قطع ایدر نوع ثانی اول حضرتك علیه الصلوة والسلام
ادویه طبیعیه ایله ایتدوکی معالجات بیانندهدر ذکر علاج الصداع والشقیقة
معلوم اوله که صداع بر الم در که باشك اجزاسنك بعضنده یاخود کلیسنده اولور اکر همان بر جانبنده

اولورسه آکا شقیقه دیرلر وسببی شول بخارلردر که باشه چقر یاخود اخلاط حارّه در
یا بارده در دماغه چقر دخی منفذ بولمیوب صداع پیدا ایدر ذکر بزلر فنه میل ایدرسه
شقیقه احداث ایلر اکر باشک جملسن احاطه ایدرسه آکا داء بیضه دیرلر بیضه سلاحه
تشبیه ایدوب دیشلردر نه بیضه سلاح توغلغه در که جنکده باشه کیرلر آکاه اولور که
صداع معده ده یاخود طحالده ورم ولمقدن اولور یاخود معده ده غلیظ یل اولمقدن
یاخود امتلادن اولور کاه اولور که حرکت عنیفه دن اولور مثلا جماعدن و قیء دن و اوجی
اویومقدن وچوق سویلکدن حادث اولور وکاه اولور اعراض نفسانیه دن مثلا غم
وغصّه دن وآجلقدن وصحودن واقع اولور وقت اولور که اسباب خارجیه دن مثلا ضرب
طوقنمقدن یا آغر نسنه کوترمکدن یا قتی صووق واسّی هوالردن وصولردن اولور وباجمله
صداعک سببی چوقدر اما شقیقه باشده اولان شراییندا اولور و باشک بغایت ضعیف
یرینه مخصوص اولور شراینی دیو حرکتی اولان طمرلره دیرلر امام احمد رحمه الله روایتنده بریده
رضی الله عنه بیورمشدر که اول حضرت کاهی شقیقه عارض اولوب برایکی کون طوره کیتمزدی
دیمشدر حدیث صحیحده وارد اولمشدر که مرض موتنده وا رأساه دیو بیورمشدر و وای
باشم دیمکدر بو دخی وارد اولمشدر که چیقوب خطبه اوقودی شول حالده که مبارک
باشی صارلمش ایدی شقیقه ده و صداعک سایر اقسامندن باشی محکم صرمق نافعدر
صحیح بخاریده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که اول حضرت علیه السلام
شقیقه ایچون برکره احرام باغلمش ایکن مبارک باشندن حجامت ایلدی دیمشدر بعض
روایتده ابن عباس رضی الله عنهمادن مرویدر که مبارک باشنک اورتاسندن حجامت
اتدی دیو بیورمشدر تاریخ بخاریده و سنن ابی داوده رحمهما الله وارد اولمشدر که
اول حضرته هر ایکه برکسنه کلوب باشندن شکایت ایلسه حجامت ایله دیردی یا غم
آغرور دیسه حنّا یق دیو بیورردی ترمذی رحمه الله روایتنده وارد اولمشدر که علی بن
عبد الله حضرتنک جدّه سی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم خدمت ایلردی آندن
روایت اتمشدر که اول حضرتک بر یرنه تاره اولسه یاخود برعلت اولسه بکا امر ایلردی

اوزرینه

اوزرینه حنّا یاقردم دیمشدر ذکر علاجه صلی الله علیه وسلم الرمد روایت اولنور که اول
حضرت صلی الله علیه وسلم کوز آغریسینه آرام وسکون ایله ویر پرده حضورله اوکور بحرکت
اتمیوب راحت اولمقله علاج ایدرلر امیش سنن ابن ماجه ده رحمه الله صهیب دن مرویدر که
برکره رسول الله صلی الله علیه وسلم خدمتنه واردم اوکنده اتمک ایله خرما وار ایدی یقین
کل سنده یی دیو بیوردی بنده خرمادن آلدم اکل ابتدم اغز عالم سنده کوز آغریسی وار خرما
یرسین دیدی یا رسول الله اول برطرفله چینه یم دیدم تبسّم ایلدی دیمشدر خرماده کوز
آغریسنه نوع ضرر وار لکن یمکه رخصت بیوردوغنک حکمتی کند وسیله بلمعک برکاتنده
مندفع اولجاغنی معلوم ایتدیلر ایدی اولماغله ایدی روایت اولنمشدر که حضرت علی نک کرم الله وجهه
مبارک کوزی آغریر ایکن یاش خرما یمکدن پرهیز بیورمشلردر صحیح بخاریده رحمة الله علیه
سعید بن زیددن مرویدر که ایشتدم حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم الکماة
من المنّ وماؤها شفاء للعین بیوردی دیمشدر یعنی مانتر منّ قسمندندر وصویی
کوزه شفادر دیمک اولور من المنّ بیوردوغنده اختلاف اتمشلردر بعضلر حق تعالی حضرتی
بنی اسرائیله انزال ایتدوکی منّ دندر دیمکدر دیدیلر اول بر نسنه ایدی که آغاج یپراقلرینه
دوشردی دخی بال کبی جمع ایدوب یرلردی خطابی رحمة الله علیه ایتدی مراد بودکلدر که
مانتر منّ نوعندندر ولا بلکه مراد بودر که ایکیسی دخی تخم اکمدین وصوارمدین زحمتسز
وجوده کلور بو جهتدن منّ دینلمشدر مانتر وارلک کوز آغریسنه نفعی شول جهتدندر که
حلال محضدر اکتسابنه شبهه یوقدر و بوندن اخذ اولنور که حلالک محض استعمالی کوزه جلا
ویرور دیمشدر و مانتر وارلک صویی کوزه شفا ویرمه ده ایکی قول واردر بری
بودر که حقیقة کندو صویی نافع اولور اما بو ایله دین لر اتفاق اتمشلردر که صویی صافی
استعمال اولنمایه و کیفیت استعمالده اختلاف اتمشلردر بعضی کوزه چکلن ادویه ایله استعمال
اولنه دیدیلر و بعضلر شق ایدرلر دخی قوزر اوستنه قویدلر قینایه صویی چقه آندن
اول صویی میل ایله ایچه چکلمه آلهلر دخی کوزه چکه لر صووق ایکن اکابر لرفاینه سی
اولماز دیدیلر بعضلر ایتدیلر مانتری بزنکی چولمک ایچنه قویلر اوستنه صووق ینه ل

اما طونقوزیه لر ویرباك قباغله آغزین قپیالر اول قابدن آقان بخاری اکه لر کوزه
چکه لر دیدیلر ابن وافد ایدر ماء تری صیقوب صوین آلسه لر دخی اثمد دیدوکلری دارویی
آنوکله تربیه ایتسه لر کوزه نافع اولان اشیانك اصلحی اولا وکوزه چکلسه قیقلدین قوی
ایلیه وروح باصره یه قوت وحدت ویره ونزلات اینمکدن مانع اوله دیمشدر ابن القیم
رحمة الله علیه ایدر ماء تر صویی کوزه چکلوب ویردوکنه فضلا واطبا اعتراف ایتمشلردر
جملهدن بری مسیحی بری ابن سینا دردیمشدر ماء تر حدت ذاتیه ضرردن سالم خلق اولنمشدر
اما بعضنه بر آفت ییشور دخی مضر اولور ضرری بعض مضرتلو نسنه یه مجاورت سببیله
در نسنه که آنوك حقنده حدیث شریف وارد اولمشدر اوله آنی صدق نیتله استعمال اعانت
ضرری دفع ایلر دیمشلردر والله اعلم ذکر طبه صلی الله علیه وسلم مرض العذرة عود هندی
که بر خوشبوی نسنه در بخور ایدرلر بوغاز آغریسنه نافع در سحق ایدوب بر مقدار اوزرینه
دوکرمك کرکدر صحیح بخاریده ام قیس بنت محصن حدیثنده وارد اولمشدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم اوغلانجقلرکزی اوزرینه علاق آصمه دن و بوغازلرین بصمه دن نهی ایدوب
عود هندی استعمال ایدوك زیرا آنده یدی درلو درده شفا واردر جمله دن بری
ذات الجنب دردیو بیورمشدر جابر بن عبد الله دن رضی الله عنه مرویدر که اول
حضرت صلی الله علیه وسلم برکون عایشه یانینه کیردی بر اوغلانجق کوردی بورنندن
قان آقار بونه دردیو صوردی یا رسول الله بوغازی آغرور یاخود باشنه آغریسی
واردر دیو جواب ویردیلر آیتدی اولادکوزی قتل ایلمك یعنی عبث علاجلرله هلاك
ایتمك هر قنغی خاتونك که ولدینه بوغاز آغریسی یاخود باش آغریسی عارض اوله اول
قسط هندی یی آلسون دخی صوایله ازوب بورنینه طمزرسون دیو بیوردی عایشه حضرت
رضی الله عنها فخر عالم صلی الله علیه وسلمدن ایشتدوکی اوزره امر ایلدی اول اوغلانجغه
ایتدیلر شفا بولدی دیمشدر بعضلر بوغاز آغریسنه قسط نافع اولدوغندن سر تشکیك
ایدوب اول براتی دارودر و بوغاز آغریسی اوغلانجقلره ایتی زمانده عارض اولور وآنلرك
مزاجلری ایتی در خصوصا که حجاز ناحیه سنده اولر بونیجه راست کلور دیدیلر بوکا

علاق بر نسنه در که اوغلانجقلرك بوینینه آصرلر

جواب

جواب ویروب دیمشلردر که بو مرضك مادهسی مانند که اکثرا بلغم غلبه ایلیه قسطده تجفیف
واردر رطوبتی قورودن وجایزدر که بو مرضه نفعی بالخاصیه اوله دیدیلر اما مرض مذکورك
عروضنا ایتی زمانه تخصیصنك وجهی یوقدر بلکه صوقلرده دخی زیاده اولور جایزدر که
بیوردقلری صوقده نافع اولانلرینه مخصوص اوله وادویه حاره چوق اولور که امراض حاره یه
بالعرض نافع اولور وبالذات دخی نافع اولور ابن سینا ذات الجنب علاجنده شب یمانی ایله
قسط نافع دردیو ذکر ایتمشدر اگر توجیهات مذکوره دن نسنه بولنماسه معرفت قواعد طبیه دن
خارجدر دیمك جوابا اولور ذکر طبه علیه السلام لداء استطلاق البطن صحیحینده وارد
اولمشدر که برکسنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلوب ان اخی یشتکی بطنه
دیدی حاصلی قرنداشمك اسهالی واردر دیو بلدوردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم اسقه
عسلا دیو بیوردی یعنی بال شربتی ایچور دیدی اول ایتدی ایچوردم دخی بتر اولدی دیدی
اول حضرت صلی الله علیه وسلم صدق الله وکذب بطن اخیك دیدی یعنی حق تبارك
وتعالی عسل ایچون فیه شفاء للناس دیمشدر کرچك سویلدی سنك قرنداشك قارنی
کذب ایتدی دیدی امام مسلم رحمه الله روایتنده اوچ کره عسل ایچورمك بیوردی اندنصکره دردنجی
کره کلدوکده ینه اسقه عسلا دیدی اول دخی سقیته فلم یزده الا استطلاقا دیدی
دیمشلردر حاصلی اوچ مرتبه ایچوردی نفعی ظاهر اولمدی دوردنجی کلشده ینه امر ایتدی
اول دخی ایچوردم اسهالی آرتوردمقدن غیری نسنه زیاده ایتمدی دیدی اما امام احمد رحمه الله
نقلنده یزید بن هرون دن مرویدر که دوردنجی مرتبه بیوردقده ایچوردی شفا بولدی واول
مرتبه ده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی صدق الله وکذب بطن اخیك بیوردی
یعنی نفعی متراخی ایدی برنجی مرتبه ده تخلف ایتدوکی سنك قرنداشك قبول شفایه عدم استعدادی
اولدوغیچون ایدی دیمك اولور خطابی رحمه الله ایدر اهل حجاز موضع خطاده کذب
استعمال ایدرلر مثلا برکسنه سویلنن سوزی ادراك ایتمسه اکا کذب سمعك دیرلر
بونده دخی قارنی کذب ایتدی دیمك قبول شفایه صالح اولمادی غلط ایتدی دیمکدر دیو
بیوردی امام فخر رازی قدس الله سره ایدر ظن اولنور که حضرت فخر کائنات صلی الله علیه وسلم

اول عسلك صكره دن تنقيه ظاهر اولمجاغن توروخيله بلمش اولا وكندي تجربه بلور كن اول
كشينك قاذبن في الحال ستيقع اولمدوغن كذب مجراسنه جاري قلوب اول لفظي اطلاق اتدي
ديمشدر بعض ملاحده اعتراض ايدوب عسل نفسنده مسهلدر اسهالي اولاندر آني صافي
ويرمك نيجه جايز اولور ديمشدر جواب ويروب آيتديلر بو اعتراض جاهل سوزيدر
زيرا اطبا اتفاق اتمشلردركه مرض واحدك علاجي اختلاف سن وعادت وزمان وغيري
حسبيله مختلف اولور و بوده معترفدركه اسهال نيجه نوعدر جمله دن بري هيضه ديدكلري
تخمه دن عارض اولور انوك علاجي بودركه طبيعت حالي اوزرينه قويلور اگر مسهله محتاج ايسه
خسته ده قوت اولنجق مسهل ويرلان مدي جايزدركه فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلري
عسل بيوردوغي بو قسيم ايچون ايدي اوله زيرا بو قسمده عسل شول جهتدن نافعدركه نوعجه
معده ده مجتمع اولان اخلاط لزجه يي دفع ايدوب معده ده غذا استقرار بولمغه صلاحيت كلور
ابن جوزي رحمه الله عليه اول حضرتك اسهالده عسل ايچمك بيوردوغنده دورت وجه ذكر
اتمشدر بري بودركه آيت كريمه ده واقع اولان شفائي عموم اوزره حمل اتمش اوله صدق الله
ديدوكي بو معنايه اشارتدر يعني فيه شفاء للناس قول شريفنده هر مرضه شفادر
ديمك اوله ايكنجي وجه بودركه عسلله تداويه معتاد اولان كمسنه يه بيورمش اوله اوچنجي
وجه ذكر اولنان اوزره هيضه علتنه بيورمش اوله دردنجي وجه بودركه عسلي مقدم قيدندن
آندن ايچمك بيورمش اوله زيرا بويله اولنجق بلغمي قطع ايلر اولكي قولي حديث شريف مؤيد
اولور زيرا ابن مسعود رضي الله عنهما روايتنده عليكم بالشفائين العسل والقرآن وارد
اولمشدر وحضرت علي كرم الله تعالى وجهه كلامي ده مؤيددركه اذا اشتكى احدكم
فليستوهب من امرأته شيئا من صداقها فليشتر به عسلا ثم يأخذ ماء السماء هنيئا
مريئا مباركا ديو بيورمشدر وحضرت علي دن كرم الله وجهه بر روايتده بويله دركه اذا اراد
احدكم الشفاء فليكتب آية من كتاب الله تعالى في صحيفة وليغسلها بماء السماء وليأخذ
من امرأته درهما عن طيب نفس منها فليشتر به عسلا فليشربه فانه شفاء بيورمش
اولكي روايت اودركه بر كمسنه يه بر مرض عارض اولسه خاتوننه ياكه مهرندن بر مقدار نسنه

بالعسل

بالعسل ديه اندن اول نسنه ايله عسل صاتون آله و يغمور صويله آزه ايچه نافع ومبارك
اوله ايكنجي روايت اوزره كوكدن كه بر باد چناغك ايچنه كتاب الله دن بر آيت يازه اندن
يغمور صويله چناغي يويه وخاتوننك صفاي خاطر ايله بر اقچه آله و آنوكله بال صتون
آله اول صويله قاريشدوروب ايچه باذن الله شفا حاصل اوله ابن كثير رحمة الله عليه ذكر
اولنان حديث شريفله حضرت علي دن منقول اولان اقوالي ذكر اتدكدنصكره وجه مشروح
اوزره معالجه ايديجك شفا بولدوغنك وجهنه اشارت ايدوب بيورمشدركه آيت قرآنده
شفا اولدوغنه دليل بودركه حق جل وعلا ونزل من القرآن ما هو شفاء بيورمشدر
ويغمور صويونده نفع اولدوغنه دليل بودركه وانزلنا من السماء ماء مباركا بيورمشدر
وكشينك خاتونندن مالنه شفا اولدوغنه فان طبن لكم عن شيء منه نفسا فكلوه هنيئا مريئا
قول شريفي دلالت ايلر ديمشدر پس علي كرم الله وجهه بو جمله يي جمع ايدوب بويله ايدجك
شفا حاصل اولور ديدوكي سري ظاهر اولدي ذكر طبه صلى الله عليه وسلم
من تليين الطبيعة يعني دفع قبض ايچون معالجه سي بيان اولنور ترمذي وابن ماجه رحمهما الله
روايت اتمشلردركه اسماء بنت عميس رضي الله عنها اول حضرتدن صلى الله تعالى عليه وسلم
روايت اتمشدركه بر كون فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم اسمايه ايتدي يا اسما نه ايله مسهل
ايچرسن ديدي اول دخي شبرم ايچرم ديدي رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حار حار ديدي يعني شبرم قتي ايسي دار وغدر ديو بيوردي اندن اسما ايتدي سنا
ايچدم ديدي فخر عالم صلى الله عليه وسلم ايتدي لو ان شيئا كان فيه شفاء من
الموت لكان في السنا ديدي يعني اگر بر نسنه ده موتدن شفا اوله ايدي سنا ده اولوردي
ديو بيوردي امام بخاري رحمه الله دخي تاريخ كبيرنده اسمادن ترمذي كبي روايت اتمشدر
وابو محمد الحميدي رحمه الله كندو كتاب طبنده ذكر اتمشدركه اول حضرت صلى الله عليه وسلم
اياكم والشبرم فانه حار حار وعليكم بالسنا فتداووا به فلو دفع الموت شيء
لدفعه السنا بيورمشلر حاصلي شبرمدن حذر ايدوك زيرا قتي ايسيدر وسنا استعمال
ايدوك اگر بر نسنه موتي دفع ايلسيدي سنا دفع ايدردي ديمك اولور بعض روايتده

اول حضرت سنایی تمر ایله ایچدی دیمک وارد اولمشدر یعنی بال و شکر برینه خرما صوینی
قاتوب ایچدی دیمکدر سنن ابن ماجه ده رحمه الله وارد اولمشدر که ابراهیم بن ابی عبله
عبد الله بن حرامدن نقل ایدوب ایتدی ایشتدم رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی
علیکم بالسنا والسنوت فان فیهما شفاء من کل داء الا السام حاصلی لازمدر که
سنا و سنوت استعمال ایدوک زیرا اول ایکیسنده سامدن غیری هر درده شفا واردر
دیمک اولور سام نه در یا رسول الله دیدیلر موتدر دیو جواب ویردی معلوم اوله که شبرم
دیدوکلری بر آغاج کوکیدر قابیدر طبیعتی حاردر و درجه رابعه ده یابسدر خطرناک
اولوب قتی زیاده مسهل اولدوغیچون اطبا استعمالیندن منع ایتمشلردر سنا ترکجه صنمکی
دیدوکلری نسنه در مرسین یپراغنه بکزر شیلدر بیراقلردر حجاز ولایتنده حاصل اولور
غایت ایوسی مکه ده بتندر مبارک دوادر مضرتی یوقدر اعتداله قریبدر طبیعتی
درجه اولی ده حار یابسدر صفراوی و سوداوی و بلغمی اسهال ایلر قلبکجره قوت ویرور
منافعی چوقدر جمله دن بری وسواس سوداوی یه فایده لودر رازی رحمه الله علیه
سنا ایله شاهتره اخلاط محترقه یی اسهال ایدرلر و جرب و حکه یه فایده ایدرلر هر برینک
مقداری شربتی دورت درهمدن یدی درهمه وارنجه دردیشدر اما سنوت نه
ایدوکنده بش قول واردر بعضلر عسلدر دیدیلر بعضلر کمونه بکزر بر حبدر دیدیلر
بعضلر دخی کمون کرمانیدر دیدیلر کیمیسی رازیانه در دیدی کیمیسی شبثدر بعضی
طوراق اوتیدر دیدی اما بعضلر ساده یاغله مخلوط عسلدر دیدیلر زیرا عسل
ساده یاغله اولنجه سنانک اصلاح ایدرلر و اسهاله معین اولورلر بانکوره استعماللری بو ایله
استعمالی اصلحدر والله اعلم ذکر طبه صلی الله علیه وسلم للمفؤد مفؤد شول
کسنه یه دیرلر که قلبنده مرضی اوله ابو داود رحمه الله نقلنده سعد رضی الله عنه مریض اولدی
دخی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم عیادته کلدی سن مفؤدسن دیو بیوردی
مدینه نک بالیجی خرماسندن یدی دانه خرما یمک بیوردی خرما هر کشیه مفید دکلدر
فخر عالمک صلی الله علیه وسلم کلام شریفی مدینه خلقنه و اطرافنده اولان طائفه یه کوره در

زیرا

زیرا انلرک مزاجنه نسبت خرما غیرلره نسبت بغدای کبیدر دیدیلر و یدی عدد اولمه ده
خاصیت وحکمت معلومدر صحیحینده وارد اولمشدر که من تصبح بسبع تمرات عجوة من
تمر العالیة لم یضره فی ذلک الیوم سم ولا سحر بیورمشلر یعنی بر کسنه صباح وقتنده
عالیه خرماسندن یدی دانه بالیجی خرمایه اول کون اکا زهر و سحر ضرر ویرمیه دیمکدر
و عالیه مدینه منوره نک یوکسک طرفیدر ذکر طبه صلی الله علیه وسلم لداء ذات الجنب
صحیح بخاریده رحمة الله علیه مرفوعا وارد اولمشدر که حضرت حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم
علیکم بهذا العود الهندی فان فیه سبعة اشفیة منها ذات الجنب بیورمشلردر
حاصل حدیث شریفک موجبنجه ذات الجنب علتنه عود هندی استعمال ایتمک کرکدر انده
یدی درلو مرضه شفا واردر جمله دن بری ذات الجنبدر و ترمذی رحمه الله علیه
نقلنده زید بن ارقم رضی الله تعالی عنه اول حضرتدن صلی الله تعالی علیه وسلم روایت
ایتمشدر که تداووا من ذات الجنب بالقسط البحری والزیت دیو بیورمشلر بو حدیث شریفده
مرض مزبوره قسط البحری دیدکلری دارو ایله و زیت یاغیله علاج بیورلمشدر معلوم
اوله که ذات الجنب براتی ورمدر که ایکولرک آلتنده اولان پرده ده اولور بعض اطبا ایچ ورمدر که
کوکس ایچنده و کوکسه یقین یرلرده اولور دیو تعبیر ایتمشدر ذات الجنب حقیقی بودر
بونک سببیله بش مرض پیدا اولور حمی و اوکسورک و صانجو و ضیق النفس و نبض منشاری
کاه اولور که بو کور آغریسنه دخی ذات الجنب دیرلر بونک سببی بوکورک نواحیسنده غلیظ
یللر محتبس اولمقدر آندن آغری پیدا اولور مؤلم مرضدر خواجه کاینات علیه افضل الصلوات
واکمل التسلیمات عود هندی و قسط بحری استعمالن بیوردوغی بو مرضدر زیرا عود
و قسط غلیظ یللری تحلیل ایدر و اما ابن القیم رحمه الله علیه مسیحیدن حکایت
ایتمشدر که عودک طبیعتی حار و یابسدر اسهالی طوتر و اعضاء باطنه یه قوت ویرور
و یللری سوردر و سده لری آچر و رطوبات ردیه یی کیدردر ذات الجنبه نافعدر
دماغه قوت ویرور و جایزدر که ذات الجنب حقیقی یه دخی نافع اوله شول زمانده که
ماده بلغمیه دن حادث اولمش اوله خصوصا که مرضک انحطاطی زماننده استعمال اولنه

ذکر طبّه صلّی الله علیه وسلّم لداء الاستسقاء انس بن مالک رضی الله عنه روایتنده
عرینه وعکل قبیله لرندن بعض اشخاص رسول الله صلّی الله تعالی علیه وسلّم حضرتنه
کلمشلر ایدی مدینه هواسی بونلره خوش کلمیوب مریض اولدیلر دخی رسول الله حضرتنه
حاللرندن شکایت ایتدیلر فخر عالم صلّی الله تعالی علیه وسلّم شهردن طشره صاغلور صدقه
دوه لری وار ایدی بونلری آنده کوندردی وارورک آنلرک سودندن و بوللرندن ایچرک
دیو بیوردی اول بدبختلر کتدیلر بر زمان آنده طوروب صحّت بولدیلر آندن چوبانلری
قتل ایدوب دوه لری سوردیلر توتدیلر ویردیلر رسول الله صلّی الله تعالی علیه وسلّم
حضرتلری آردلرنجه آدملر صالدی یتشدیلر طوتوب کتوردیلر اشدّ عذاب ایله قتل ایتدیلر
شویله معلوم اوله که استسقا اوچ قسمدر بری لحمی در بغایت صعبی بودر و بو شول
قسمدر که بونده جمیع بدننک اتی مادهء بلغمیه سببیله آرتر ماده قارنده جمیع اعضایه
یایلور بری دخی زقی در بو شول قسمدر که بطن اسفلده مادهء مائیهء ردیه مجتمع اولور
هر حرکت ایتدکجه طولوم ایچندن ایشیدلدوکی کبی قارنندن صو آوازی ایشیدلور
اکثر اطبا قتنده قتی یرمز نوعی بودر بری دخی طبلی در بونده یل ماده سیله قارن
شیشر برماغله اورسه لر طبل کبی آواز ویرور فخر کائنات صلّی الله علیه وسلّم اول
طائفه یه سود و بول ایچمک بیوردوغی بو ایدی که دوه سودی جلا و تلیین و ادرار
ایدر و دوه لری آجر شول زمانده که بر تیره ده شیح و قیصوم دیدکلری اوتلری
و بابونج و اقحوانی و اذخری و بونلرک امثالی استسقایه نافع ادویه چوق یمش اوله
بغایت نافع اولور خصوصا که صاغلدوغی کبی ایچمکله ایچله و بول فصیل ایله ایچله
اول دخی ایچمجاق اوله بول سودک ملوحتی زیاده ایدر و فضولی تقطیع و تیمین
و اسهالی زیاده قیلور بعض امراضک دواسی عزیزلردن بعض کسنه قدّس الله ارواحهم
اول حضرتدن صلّی الله تعالی علیه وسلّم واقعه ده اکثرلردر جمله دن بری ضعف
معده ایچون واقع اولمش در ابن الحاج رحمة الله علیه مدخلده ذکر ایتمشدر که بعض
کسنه نک معده سی فاسد اولمش ایدی برکیجه شیخ جلیل ابو محمّد المرجانی قدّس الله سرّه

واقعه سنده

واقعه سنده رسول الله صلّی الله تعالی علیه وسلّم کوردی بو دوا ایله اشارت بیوردیکه
که هر کون آج قارنه کل مرتابن صاقز ایله مخلوط ایلیه ویدی دانه چورک اوتی دخی
قویوب استعمال ایده یدی کون بویله ایلیه اول کشی بویله ایتدی شفا بولدی دیمشدر بعض
کسنه لر دخی برودت معده سببیله خسته اولمشلر ایدی شیخ قدّس الله سرّه واقعه ده
اول حضرتی صلوات الله علیه وسلامه کوردی بو دوا ایله اشارت بیوردی که اون ایکی درهم
عسل ایکی درهم چورک اوتی ایکی درهم انیسون آلتی درهم یشیل نعنع بر درهم قرنفل
بو مقداری لیمون قابی بو مقداردر که ادویه‌یی سحق ایدوب عسل و سرکه ایله آتش اوزره عقد
ایده لر دخی استعمال ایده اول کشی اشارت بیوریلن اوزره ایدوب استعمال ایلدی صحّت بولدی
سلس البول ایچون بو دخی شیخ مرجانی دن قدّس سرّه منقولدر چورک اوتی اوچ درهم
خرنوب ایکی بچوق درهم آق کونلک اوچ درهم سعتر شامی اوچ درهم فلیتا اوچ درهم بلوط
بر درهم زیت مرقی اون ایکی درهم عسل عقد ایده جک مقداری صباح وقتنده ایکی درهم
یتاجق وقت بربچق درهم استعمال ایده لر فخر عالم صلّی الله علیه وسلّم دن زیاده بو دوایی
صالی و یردکدن صکره نیجه مرضه دخی نافع در دیو بیورمشدر جمله دن ریح و سلس الریح
و معده و برودت معده و وجع فؤاد و الم حیض و الم نفاس و ریاح که منعقد اولمش اوله بو
جمله یه نافع در دیمشدر و زیت مرقی دن مراد بودر که بر مقدار زیتی بر پارچه جناغه
قویالر دخی بر آغز یاره سیله تحریک ایدوب اوزرینه معوذتین و اخلاص اوقیه لر و دخی
لقد جاءکم رسول من انفسکم عزیز آیتندن سورهء توبه آخرینه دکن اوقیه لر و دخی
و ننزل من القرآن آیتن اوقیه لر و دخی لو انزلنا هذا القرآن آیتندن آخر سوره یه
وارنجه اوقیه لر بو اسلوب اوزره ایده لر باذن الله تعالی نفعی ظاهر اوله قولنج ایچون
اوچ درهم عسل بربچق درهم زیت مرقی یکرمی بر دانه چورک اوتی جمله سی خلط
اولنه صباح و اخشام استعمال اولنه غداسی یاتاوق یا قیون اتی صولوقه سی اوله وجع
ظهر ایچون عسل و چورک اوتی و قویرق یاغی و زیت مرقی و رقیق ایتمکله جمله سین
خلط ایده لر دخی موضع اوزره سوره لر و دخی اوستنه مرجمک اونی و خردل اکه لر

شفا حاصل اولماز اگرچه بو مذکورلر واقعه ده اشارت اولنمشدر ولکن تجربه ایله نفعی ظاهر
اولوب مرتبۀ صحته واصل اولمشدر ذکر طبه صلی الله علیه وسلم الدواء لعرق النساء انس بن مالک
رضی الله عنه اول حضرتدن صلی الله تعالی علیه وسلم روایت ایلرکه دواء عرق النساء
الیة شاة اعرابیة تذاب ثم تجزأ ثلاثة اجزاء ثم یشرب علی الریق فی کل یوم جزء دیو
بیورمشلر یعنی بو مرضک دواسی عرب قیوننک قویروغیدر اریده لر دخی اوچ بخش ایده لر
دخی طعام یمدین هر کون بر بخشن ایچه لر اما بو علاج طایفۀ عرب و اهل حجاز و انلرک جوارنده
اولان قومه مخصوصدر و انلره بغایت نافعدر زیرا بو مرض یبوستدن اولور گاه ماده غلیظه
لزجه دن اولور و علاجی اسهالدر قویروق یاغنده ایکی خاصه واردر بری نضج ویرمک یعنی
ماده یی پشورمک بری دخی لینت ویرمک مرض مذکورک علاجی بو ایکی معنایه محتاجدر دیو
قیوننک تعیینی بیوردوغی اولدر که فضوللی آزدر و برینده خاصیتلو اوتلردن اوتلادیغی
و یاغی اول اتی اوتلرک خاصیت و منفعتلرینی اخذ ایدر ذکر طبه صلی الله علیه وسلم
فی الورام والخراجات حضرت علی دن کرم الله تعالی وجهه مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتیله بر خسته کورمکه وارمش ایدم خسته نک آرقه سنده شش وار ایدی بعضی کسنه لر
یا رسول الله بونده ایرلک واردر دیدیلر اما تدیا اولمشتی یاردیلر کندوسی حاضر ایدی
دیمش ایدی ذکر طبه صلی الله علیه وسلم بقطع العروق والکی یعنی طمر کسمک ایله و داغلمق ایله
معالجه ایتدوکی ذکر اولنور شیخین رحمهما الله تعالی روایتلرنده جابر رضی الله عنه بیورمشدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم ابی بن کعبه رضی الله عنه طبیب کوندردی اول دخی
واردی بر طمرینی قطع ایدوب اوزرینی داغلدی دیمشدر امام مسلم رحمه الله جابردن رضی الله عنه
اخراج ایتمشدر که سعد بن معاذ حضرتلرینک علیه رضوان الله الاکبر اوقله مبارک اکحل طمرینه
اوردقلری زمانده رسول الله حضرتی داغلدی دیمشدر طحاوی رحمه الله نقلنده انس رضی الله عنه
رسول الله صلی الله علیه وسلم زماننده ابو طلحه بانکه داغ اوردی دیمشدر ترمذی رحمه الله
روایتنده انه صلی الله علیه وسلم کوی سعد بن زرارة من الشوکة واردر ولشدر بو روایت
صحیح اولدوغی تقدیرجه فخر عالم صلی الله علیه وسلم بعض اصحابنه داغلمه علاج ایتدوکی ثابت اولور

اما صحیح بخاریده رحمه الله ابن عباس رضی الله عنهما روایتلرینده اول حضرتدن مرویدر که الشفاء
فی ثلاثة فی شرطة محجم او شربة عسل او کیة بنار وانا انهی امتی عن الکی بیورمشلردر یعنی
شفا اوچ نسنه ده در حجامت ایتمکده و عسل شربتنده و آتش ایله داغلمقده و بن امتمی داغدن نهی
ایدرم دیمکدر بو حدیث شریف موجبنجه داغک نفعی مقرردر ولکن رسول الله صلی الله علیه وسلم
نهی بیورمشدر اتمک جایز دکلدر و امام مسلم نقلنده عمران بن الحصین رضی الله عنه بیورمشدر
که کان یسلم علی حتی اکتویت فترکت ثم ترکت الکی فعاد یعنی اولدی ملائکه بکا سلام ویررلردی
شول زمانه دک که داغ اوردم آندن بنی ترک ایتدیلر سلام ویرمز اولدیلر بن داغی ترک ایتدم
ینه عودت ایلدی دیمکدر یعنی داغله علاجی ترک ایتدم ینه سلام ویرور اولدیلر دیمکدر و امام
احمد و غیریلر نقلنده عمراندن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم داغدن نهی بیوردی
بز ینه داغ اوردق آندن فلاح و نجاح بولمدق یعنی نفعن کورمدک دیدی مجموع احادیث
مقتضاسی بودر که داغدن نهی کراهته یاخود ترک اولی یه محمول اولا دیمشلردر یاخود نهی عمرانه
مخصوص اوله زیرا اول باسوره مبتلا ایدی موضع خطرده و علمای آنی داغدن نهی ایتمشلر ایدی
مرضی مشتد اولیجق کندوسی نفع امیدیله داغ اوردی اما نافع اولمدی دیدیلر و ابن قتیبه رحمه الله
دن منقولدر که داغ ایکی درلودر بری اولدر که صحیح مزاجلو کسنه لر مرض اولمیالوم دیو ایدرلر
مثلا اشقلر و سیاحلر ترلدلر ایچسون و بعض مواد حرکت ایتمسون دیو داغ یاقرلر بری دخی اولدر که
مریضلر یاقرلر شول زمانده که بعض یاره لر و شیشلر و آغریلر ممتد اولا داغه محتاج اولا بو ایله
اولنجه یاقمق شرعیدر اما اولکی ملاحظه ایله یقمق ترک اولیدر زیرا بر غیری محقق نسنه ایچون
کندوسی آتش ایله عذابه استعجال اتمکدر دیمشدر حاصلی جمع بین الاحادیث بودر که فعل جوازه
دلالت ایدر و عدم فعل منعه دلالت ایلمز بلکه ترک فعلدن اولی ایدوکنه دلالت ایدر آنی کیچون
تارکینه ثنا واقع اولمشدر اما نهی صریح یا بودر که تنزیه ایچون اوله یاخود شول زمانه کوره اولکه
علاج طریقی اکا منحصر اولمیا آخر طریقله دخی میسر اوله فتح الباری ده ایدر اثر صحیحه کورمدم که
رسول الله صلی الله علیه وسلم کندویی داغ یاقمش اوله اما قرطبی رحمة الله علیه طبری نک
آداب النفوس آدلو کتابنه نسبت ایدوب ان النبی صلی الله علیه وسلم اکتوی دیمشدر حلیمی رحمه الله

روی انه صلی الله تعالی علیه وسلم اکتوی للجرح الذی اصابه باحد لتقلیله ذکر اتمشدر
بونلردن فهم اولنور که کندولر دخی داغ یاقمش اوله‌لر ابن حجر رحمة الله علیه ایدر صحیحده
ثابت اولشدر که غزوهٔ احدده حضرت فاطمه رضی الله عنها حصیر یاقدی دخی اول حضرتک
یاره‌سین آنکله طولدردی بو خود متعهود اولان داغ دکلدر دیمشدر والله اعلم ذکر طبه
صلی الله علیه وسلم من الطاعون خلیل بن احمد رحمة الله علیه الطاعون الوباء دیمشدر یعنی
ایکیسین بر طوتمشدر ابن اثیر رحمه الله الطاعون المرض العام والوباء الذی یفسد له الهواء
فتفسد به الامزجة والابدان دیمشدر یعنی فرق ایدوب طاعون مرض عامدر دیدی
یعنی خلق ایچنده کثیر وشایع اولان مرضدر ووبا شول نسنه درکه هوایی فاسد ایلیه دخی اول
فاسد هوا سببیله مزاجلر و بدنلر فاسد اوله دیمشدر و اطبا دخی طاعونک تعریفنده
هر بری بر تعبیر اتمشدر نهایت الحاصل طاعونک حقیقتی بر ورمدر حرکت دمدن ناشی اولور بر
عضوه حرکت ایدر دخی آنی افساد ایلر و بوندن غیری فساد هوادن ناشی اولان امراض عامه‌یه
طاعون دیدکلری بطریق المجازدر طاعون وبایه مغایر اولدوغنه دلیل بودر که طاعون مدینه‌یه
منوره‌یه گیرمز اما وبا گیرر زیرا حضرت عایشه رضی الله عنها دخلنا المدینة وهی اوبأ
ارض الله دیمشدر و بلال رضی الله عنه اخرجونا الی ارض الوباء دیمشدر بونلردن ظاهر
اولور که وبا غیری نسنه اوله طاعون طعن جندندر یعنی ارواح خبیثه انسانک بعض
یرلرینه صانجرلر دخی آنک زخمندن پیدا اولور اصل اعتقاد بودر و فی الحقیقة عقل سلیمه
موافق اولان قول دخی بودر بو خصوصده اطبا قولنه اصلا اعتماد یوقدر نه سببین تعیینده
و نه حقیقتنده و نه علاجنده بر قول صحیحلری یوقدر عاجز و متحیرلردر و طعن جن ایدوکنه
احادیث شریفه دخی وارد اولمشدر جمله‌دن بری امام احمد رحمة الله علیه و امام طبرانی
رحمه الله روایتلرنده ابی بکر بن ابی موسی الاشعری رضی الله عنهمادن مرویدر که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه طاعوندن سؤال اتدم هو وخز اعدائکم من الجن
وهو لکم شهادة دیو بیوردی دیمش یعنی اول طاعون جن طائفه‌سندن سزک
دشمنلرکزک صانجه‌سیدر و اول سزه سبب شهادتدر دیمک اولور و صحیحینده اسامه

بخاریده

ابن زیددن رضی الله عنهما مرویدر که ایشیتدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی
که الطاعون رجز ارسل علی طائفة من بنی اسرائیل وعلی من کان قبلکم فاذا سمعتم به
بارض فلا تدخلوا علیه واذا وقع بارض وانتم بها فلا تخرجوا منها فرارا منه دیمشدر
یعنی طاعون بر عذابدر که بنی اسرائیلدن بر طائفه‌یه و سزدن اول گلنلره ارسال اولنمش ایدی
امدی سز آنک بر یرده اولدوغن ایشیدیکوز آنک اولدیغی اول یره وارمیه‌سز و سز بر
یرده ایکن اول آنده واقع اولسه سز آندن قاچوب اول یردن چیقمیه‌سز دیو بیوردی علما
رحمهم الله تعالی خروجدن نهی اتمک حکمتنده بعض وجوه ذکر اتمشلردر جمله‌دن بری بودر که طاعون
واقع اولدوغی شهرده غالبا شایع و کثیر اولور پس بر شهرده واقع اولسه ظاهر بودر که آنده ساکن
اولان اشخاصه مداخله‌سی سبب واقع اولور یعنی سببی نه ایسه آنده اولنلرک جمله‌سنه نوع
تعلق اتمش اولور پس قاچمق مفید اولمز عبث نسنه اولور عاقل اولان کیسه‌یه عبث فعل ارتکاب
اتمک لایق دکلدر بری دخی بودر که اگر خلق آنک کبی زمانده شهردن چقماغه باشلسه‌لر طاعونه
و سایر امراضه خسته اولان مسلمانلرک اولوسنه و دیریسنه تیمار ایدر کمسنه قالمازدی
انلرک مصالحی معطل اولمق لازم کلوردی و دخی چیقمق مشروع اولسه اغنیا چیقرلردی فقرا
و ضعفا قالورلردی بو جهتدن فقرانک قلوبی منکسر اولوردی جنکک یوزندن قاچنلر کناهکار
اولوب آنلر حقنده وعید وارد اولدوغنک حکمتی بودر که قاچیوب قالان کیمسه‌لرک قلبلری
منکسر اولور یورکلرینه قورخو دوشر دیمشلردر بری دخی بودر که بعض اطبا دیمشلردر که
طاعونلو یرلرک خلقی اول یرلرک هواسنه معتاد اولورلر غیرلره نسبت اول آنلره هوای
صحیح کبی اولور اماکن صحیحه‌یه وارد قلری زمانده مزاجلرینه موافق اولمز بلکه آزار اولورکه اول
یرلرک هواسن استنشاق اتدکلری زمانده طاعونلو یر هواسندن تحصیل اتدکلری یرامز
بخارلری چیقوب قلبه ایله‌دور آندن قلبی افساد ایدوب هلاک ایلر بری دخی بودر که حافظ
ابن حجر رحمة الله علیه بیوردوغی اوزره حق تعالی حضرتی بر منزله بلا گوندردوکی
زمانده مراد اول منزلک نفیسی دکلدر بلکه آنده ساکن اولان اشخاصدر پس هر کیمسه که
اکا بلا یتشمک حق تعالینک مرادی اوله اول قنده قاچه که حق تعالینک بلاسی اکا یتیشمیه

هر نه منزله وارسه بلا كندو بيله كيدر آنوكيچون نه كه نيچه كسنه لر شهردن قاچوب نواحی
خوش كويلره وناحيه لره كيدرلر آنده مطعون اولوب هلاك اولورلر وبالجمله بو خصوصده
جناب حقه توكل واعتماددن غيری مجال يوقدر آنوكيچون شارع صلى الله تعالى عليه وسلم
بزه زحمت چكيوب توكل ايدوب اوتورمغه ارشاد بيورمشدر ابن القيم رحمه الله بيورديغی
اوزره اول حضرت صلى الله عليه وسلم بو خصوصده بيورديغی حديث شريفده طاعوندن
كمال تحرزی جمع ايتمشدر زيرا اولدوغی يره وارمق كيشی كندويی بلايه قرشو ويرمكدر بو خود
شرع شريفه مخالفدر واولدوغی يردن چيقماغه نهی بيوردوغی ايچون معنا ايكيدر برى
بودر كه نفوسی حق تعالى حضرتنه توكل واعتماده وقضالرينه رضايه حمل ايتمكدر بری دخی
بودر كه اطبا قولنجه بونك كبی زمانلرده حركات شديده دن احتراز كركدر امدی بو
اصل وقتلرده كيشی ديارندن چيقوب سفر ايتمك حركات شديده يه مقتضی ايلر بو خود جدا
ضرردر حاصلی حديث شريفدن معنای طبی ظاهر اولدی بعض مشايخ كرامدن
منقولدر كه الصدقة ترد البلاء وتزيد في العمر حسبنجه بو بابده هر كز صدقه دن انفع
نسنه يوقدر وبازمانلرده صدقه دن خالی اولمين كسنه لردن اميددر كه حق جل وعلا
رد بلا ايدوب طاعون شرندن امين اوله لر ذكر طبه صلى الله عليه وسلم من الحمى
امام بخاری رحمة الله عليه روايتنده ابن عمر رضي الله عنهما اول حضرتدن صلى الله عليه وسلم
روايت ايلمشدر كه الحمى من فيح جهنم فاطفؤها بالماء بيورمشلر يعنی حمی جهنم اسيسندندر
آنی صو ايله سوندوررك ديمكدر حمينك جهنمه نسبتنده اختلاف ايدوب بعضلر محمومك
جسمنده حاصل اولن حرارت جهنم حرارتندن بر قطعه دردیلر حقيقته حمل ايديلور
حق تعالى حضرتی آنك ظهورينی بعض اسباب ومقتضی حسبيله تقدير ايتدی تا كم عباد
عبرت ايديرا وله لر نيته كم فرح وسرور نعيم جنتدندر حق تعالى آنلری دار دنياده
عبرت ودلالت ايچون اظهار ايتمشدر ديديلر وبعضلر تشبيه طريقيدر معناسی حرارت
حمی حرارت جهنم كبی دركه آندن بر نمونه در ديمك اولور ديديلر طبرانی رحمه الله روايتنده
الحمى حظ المؤمنين من النار وارد اولمشدر يعنی حمى مؤمنك آتش جهنمدن نصيبيدر

ديك اولورلر

ديك اولورلر بو حديث شريف موجبنجه اميددر كه محموم اولان مؤمنلر نصيبلرين المش
اولوب نار جهنمله معذب اولميه لر شيخين معظمين رحمهما الله تعالى روايتلرنده نافع عبد الله
بن عمردن رضي الله عنهم روايت ايلركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ان الحمى
او شدة الحمى من فيح جهنم فابردوها بالماء بيورمشلر فابردوها روايت مشهوره اوزره
همزه وصليله وراء مضمومه ايله در وماكسوره ايله دخی حكايت اولنمشدر ابن ماجه رحمه الله
روايتنده بالماء البارد واقع اولمشدر حاصلی حمی طوتن كسنه صووق صو استعمال
ايتمك مفيددر ديك اولورلر امام بخاری رحمة الله عليه قتيده ابی جمره رضي الله عنه روايتنده
وارد اولمشدر كه ابن عباس رضي الله عنهما حضرتيله مكه ده مجالسه ايدردم بنی حمی طوتدی
بر قاچ كون محتبس اولدم طشره چیقدم ابن عباس حضرتی رضي الله عنهما ما حبسك ديو طشره
چيقمدوغك سببن صوردی بن دخی حمی طوتدی ديدم ابردوها بماء زمزم فان رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم قال الحمى من فيح جهنم فابردوها بالماء او بماء زمزم ديدی
ديو روايت ايتدی او بماء زمزم شك راويدر ابن القيم رحمه الله ايدر بالماء بيورديغنده
ايكی قول واردر بری بودر كه مطلقا صو اولمقدر بری دخی بودر كه زمزم صويی اولمقدر اما
اولكی قول صحيح دردیشدر وصو استعمالنك طريقنده ذكر اولنان اقوالك اولی بو اسما
بنت ابی بكردن رضي الله عنهما روايت اولنان در كه محمومك كوكسنه ولباسنه بر مقدار
صو صاچردی بو ايله ايلمك خوبدر اسما رضي الله عنها بو خصوصده سايردن اعلمدر زيرا
حضرت عايشه نك رضي الله عنها قيز قرنداشی در خاندان نبوته خدمت ايده كلمشدر
بو مقوله اوضاعدن خبردار در ابو نعيم وغيری روايتلرنده انس دن مرفوعا وارد اولمشدر كم
اذا حم احدكم فليرش عليه الماء البارد ثلث ليال من السحر ديو بيورلمش يعنی سزدن
بريكز محموم اولسه اوزرينه صووق صو صاچسونلر اوچ كيجه سحر زماننده ديك اولورلر
ابن القيم رحمه الله عليه ايدر بو حديث شريفلرده اول حضرتك صلى الله عليه وسلم
خطابی اهل حجازه ونواحی سنه اولان قبايله مخصوصدر زيرا آنلره عارض اولن حمينك
اكثری حمی يوميه عرضيه در كه شدت حرارت شمسدن حادث اولور بو مقوله

حمی یه صوق صو ایچمك و صوق صویه گیرمك نافعدر حمینك اقسامی چوقدر ولكن ماء
بارد ولك بو قسمنه نفعی ظاهردر مراد شریفلری بو اولمق صددیشدر سابقا اشارت
اولیان اوزره بر نسنه نك حقنده حدیث شریف وارد اولسه آنی حسن اعتقاد ایله
ایلین کسنه نفعندن محروم اولمازر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك مبارك
نفسلری برکاتنده البته فائده سی ظاهر اولور بونلرك امثالنه اطبا قولنه اعتبار اولنماز
اول حضرت صلی الله علیه وسلم علتنده ماء بارد استعمال اتدوکی متکرر وارد اولشدر
نته کیم بر حدیث شریفده صبوا علی من سبع قرب لم تحلل اوکیتهن بیورمشدر
یعنی باغلری چوزلمدك طولدیرلمش قربه دن اوزریمه صو دوکك دیمشدر مسندده
وغیریده حدیث حسن دن وارد اولشدر که سمره رضی الله عنه اول حضرتدن مرفوعا
روایت ایدوب الحمی قطعة من النار فابردوها بالماء البارد دیو ذکر اتمشدر ودخی
وکان رسول الله صلی الله علیه وسلم اذا حم دعا بقربة من ماء فافرغها علی
رأسه فاغتسل دیمشدر یعنی محموم اولدوغی زمانده بر قربه صویی گتوردوب مبارك
باشنه دوکردی غسل ایدردی دیمکدر والحاصل حمی علاجنده صوق صو نافع ایدوکینه
احادیث شریفه چوق وارد اولشدر بعضی صاچنمق طریقیله وبعضی غسل اتمك
طریقیله استعماله دلالت ایدر هر کشی تحمله گوره اختیار ایلیوب حدیث شریف
موجبیله عمل اتسه باذن الله تعالی نفعن مشاهده قیلور ذکر طبه صلی الله علیه وسلم
من حکة الجسم بدنده گیجیك اولمه نك سببی حرارت ویبوست وخشونتدر دیمشلردر
رسول الله صلی الله علیه وسلم زبیر بن عوام وعبد الرحمن بن عوف حضرتلرینك حکه لری
اولدوغیچون حریر گوملك گیمکه رخصت بیوردوغن اصحاب خبر ویرمشدر زبیر روایتده بویلدرکه
عبد الرحمن ایله زبیر رضی الله عنهما اول حضرتدن بتدن شکایت ایتدیلر اول دخی حریر
گیمکه رخصت ویردی بر غزاده گوردم انلرك اوزرلرنده حریر وار ایدی دیمشدر وبر روایتده
همان رسول الله صلی الله علیه وسلم اول ایکیسنه حریر گیمکه رخصت ویرمش ایدی
دیمشدر وبر روایتده حکه لری اولدوغیچون رخصت ویردی دیمشدر حاصل کلام

احتمالدرکه

احتمالدرکه بت دوشمك وحکه عارض اولمق ایکیسنه دخی واقع اولمش اوله وحکه یه
سبب بت دوشمك اوله آنوکیچون تعلیلده گاه سبب وگاه مسبب ذکر اولنمش اوله امام نووی
رحمة الله علیه ایدر حکه سی اولن وبتی اولن وبونلرك امثالی علتی اولن کسنه لره حریر
گیمك مذهب شافعیده جایزدر وبو حدیث شریف اکا دلالت صریحه در دیمشدر
امام مالك رحمه الله جایز دکلدر دیمشدر مذهب حنفیه ده دخی رخصت یوقدر ابن القیم
رحمة الله علیه لباس حریر معتدل الحرارة در وبدنی اصیجق ایدر وگاه اولور که سمرد
دخی تبرید ایدر دیمشدر رازی رحمة الله علیه حریر کتاندن اسی در وپنبه دن
صوقدر بدنی سمردر وهر لباس که خشن اوله اول بدنی آرقلدر وجلدی قاتی
ایلر دیمشدر زدوه یوکدن وقیون یوکدن اولن لباس کتاندن وحریردن اولن
لباسلردن اسی در بدنی قیزدورر کتان لباسلری بارد یابسدر قیون یوکی حار
یابسدر پنبه معتدل الحرارة در حریر پنبه دن یومشق در وحرارتی اندن آزدر
چونکه حریر لباسلرنده غیریلرده کبی یبوست وخشونت یوقدر حکه یه بو جهتدن
نافعدر رسول الله صلی الله علیه وسلم بو جهتدن انلره گیمکه رخصت بیورمش ایدی
وجایز گورمین علما مذهبلرنده رخصت زبیر له عبد الرحمانه مخصوصدر والله اعلم ذکر طبه
صلی الله علیه وسلم من السم الذی اصابه بخیبر خیبر غزاسنده بر یهودی قاریسی اول
حضرته صلی الله علیه وسلم زهرلنمش صوین هدیه گتوردوکی اوایل کتابده بر مقدار ذکر
اولنمش ایدی امام عبد الرزاق معمردن اول دخی زهریدن اول دخی عبد الرحمن بن کعب
ابن مالکدن روایت اتمشلردر که خیبرده بر یهودی قاریسی اول حضرته بریان اولمش
قیون گتوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ندر بو دیو بیوردی قاری
ایتدی هدیه در دیدی ولدن قاییه صقین صدقه دردیه یرسن یوخسه یمز
ویوا صمرلمشلر ایدی آندن رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم اصحابیله بر مقدار
اکل اتدیلر آندن اصحابنه امسکوا دیو بیوردی یعنی یمه دن نهی ایتدی وقاریه خطاب
ایدوب بو قیونی زهرلدکی دیدی قاری ایتدی سا که کم خبر ویردی دیدی اول

حضرتك مبارك الندن بر كوك وارايدی ایشته بو خبر ویردی دیو بیوردی قاری دخی
نعم زعم لذتم دیدی خواجه عالم صلی الله علیه وسلم نیچون بویله ایدوك دیدی
قاری ایتدی مرادم بو ایدی که اکر کذاب ایسك سندن بز وسایر خلق خلاص اولوب
راحت اولاورز واکر حق پیغامبر ایسك ضرر ایتمیه دیدی آندن حضرت رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم اوچ دفعه مبارك یغرنندن حجامت ایلدی ذکر اعتشلردیکم
استفراغ ایله اولور ودخی نغل سمه معارض ادویه ایله اولور سمك فعلینی ابطال
ایدن یا کیفیتلر یله یا خاصیتلر یله تیمر کسنه که دوا بولمایه حجامته مباشرت اتسون
خصوصا که حالت مملکته اولاورحالت زمانده اوله زیرا قوت سمیه قانده سرایت ایله دخی
انکا تبعیتله عروق مجاری دن قلبه واصل اولور اما اولدن حجامت ایله قانی
اخراج اولونیجق اکر شویله که استفراغ تام حاصل اوله سم ضرر ایلمز یا بودر که بالکلیه چیقمیه
کیدن یا خود ضعیف اولور دخی طبیعت غلبه ایلر سمك تاثیری اولمز یا خود قتی ضعف
اوزره اولور واول زمانده که رسول الله حضرتی مبارك یاغرنندن قلبه قریب اولدیغیچون
حجامت ایلدی ماده سمیه قانله خروج ایتدی اما بالکلیه خروج ایتمدی الله تعالی حضرتك
ارادتی حسبیله بر مقدار اثر قالمش ایدی انوکیچون که حق سبحانه وتعالی جمیع مراتب فضلی
اول حضرته مرتبه شهادت ایله تکمیل ایتدرسه کرك ایدی زاده الله تعالی فضلا وکرما

نوع ثالث رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك ادویه الهیه ایله ادویه طبیعیه دن
مرکب اولان معالجه بیانندر حضرت عایشه صدیقه رضی الله عنها بیورمش درکه اول
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم خسته لر ایچون بسم الله تربة ارضنا وریقة
بعضنا یشفی سقیمنا دیو بیوردی بر روایتده رقیه ده تربة ارضنا وریقة بعضنا
یشفی سقیمنا باذن ربنا دیردی دیمشلردر بونلری امام بخاری رحمه الله روایت
اتمشدر وامام مسلم رحمه الله روایتنده بویله درکه هچن برکسنه خسته اولسه یا خود
جسمنده بر چبانی یا بر یاره سی اولسه مبارك برماغن طوپراغه بصردی دخی بخاری
رحمه الله بیوردی دخی رقیه اوقوردی دیمشلردر تربة ارضنا مبتدا محذوف خبریدر

هذه تربة ارضنا دیمکدر ویشفی ایکی وجهله ضبط اولنمشدر بری بوکه بنا مجهول اوله
سقیمنا مرفوع اولوب نوك قایم مقام فاعلی اوله بری دخی بوکه بنا معلوم اوله سقیمنا
منصوب اولوب مفعولی اوله امام نووی رحمة الله علیه ایدر حدیثك معناسی مبارك
شهادت برماغیله آغزی یارندن آلدیغی دخی طوپراغه بصوب بر مقدار طوپراق
یاپشدی آندن مریضك آغری یانی یرینه یا خود یاره لو یرینه سوردی وسوردرکن رقیه
مذکوره یی اوقودی دیمکدر بونده خاصیتیا سم الله ایله رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك مبارك آغزندن بولنسه بودکلدر که مجرد اول مقدار توکرك ایله اول دکلو
طوپراقدن تاثیر واقع اوله و برماغی طوپراغه دکورمکدن مراد جایزدرکه آنده دخی
فی الجمله خاصیت اوله یا خود اسباب معتاده یه مباشرت ایله آثار قدرتی اخفا ایتمك
حکمتیچون اوله امام قرطبی رحمة الله علیه بو یلیجه بیورمشدر وقاضی بیضاوی رحمة الله علیه
آیدر طب کتابلری شهادت ایدرکه نضج ویرمه ده یعنی اخلاطی پشورمه ده وتعدیل
مزاجده توکرکك مدخلی واردر وتراب وطنك دخی حفظ مزاجده ودفع ضررده تاثیری
واردر حتی ذکر اتمشلردرکه اکر برکسنه سفره کتسه کندو دیارینك صوینده کوترمکه
قابل دکل ایسه بر مقدار طوپراغندن بیله آلوب کیده مخالف صولرك تغییردوکی زماننده
صو قابنك ایچنه بر از اول طوپراقدن قویه اول صونك مضرتندن امین اوله و
رقیه لرده وعزیمتلرده آثار عجیبه واردرکه عقللر نهایتنه یتیشمز دیمشلردر ذکر
طبه صلی الله علیه وسلم من لدغة العقرب ابن ابی شیبه رحمه الله مسندنده عبدالله بن مسعود
رضی الله عنهما حضرتندن روایت ایلرکه برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی
نمازه مشغول ایدی سجده یه واردوغی کبی مبارك برماغن عقرب صوقدی همان
حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم یرندن منصرف اولوب لعن الله العقرب
ما تدع نبیا ولا غیره دیو عقربه لعنت ایتدی آندن برچناق طوز لوصو استدی مبارك
برماغن طوزلو صونك ایچنه صوقدی قل هو الله احد ومعوذتین اوقودی حتی ساکن
اولدی دیو بیورمشدر سوره اخلاصك فضیلتنه نهایت یوقدر ومعوذتین ده دخی

اجمالاً وتفصيلاً جميع مكروهاتدن استعاذه واردر آنوكيچون رسول الله صلى الله عليه وسلم
عقبة بن عامر رضي الله عنه حضرتنه هر نماز عقبنجه معوذتين اوقمق وصيت اتمش ايدى
امام ترمذى رحمة الله عليه بو يله‌جه روايت اتمشدر بر نمازدن برنمازه وارنجه دفع شر
ايچون معوذتين اوقومقده سر عظيم واردر هيچ بونلره نظير تعويذ اولمز ديو بيورمشدر
وطوزلو صوى استعمالى طب طبيعى‌دندر زيرا طوزده زهرلره چوق نفع واردر خصوصاً كه
عقرب زهرينه اصلى بودر كه طوزده قوت جاذبه محلله واردر سمومى جذب وتحليل
ايلر آنوكيچون استعمال بيورمش ايدى ديرلر **ذكر طبه عليه الصلوة والسلام من النملة**
نمله فتح نون وسكون ميمله بعض سوجلى‌لردر كه انسانك يانينده چقر مبتلا اولن كمسنه اوزرنده
قرينجه كزر واريصور ملاحظه ايلر **روايت** اولنور كه شفا بنت عبد الله نام خاتون زمان
جاهليتده نمله اوزرينه رقيه اوقوردى صكره‌دن رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه
مهاجرت ايدوكده ايتدى بن جاهليتده نمله يه رقيه اوقوردم ديلرم كه اول رقيه‌يى سكا عرض
ايدم ديدى آندن باشليوب بسم الله ضلت حتى تعود من افواهها ولا تضر احداً
اللهم اكشف الباس رب الناس ديو اوقودى اول حضرت صلى الله عليه وسلم ايتدى
بو رقيه‌يى برلهٔ چلك اوستنه يدى كره اوقيه‌لر آندن بر پاك يرده بر طاش بولوب صرّ
سركه ايله طاشى واغاجى برى برينه سوره‌لر مابين ده حاصل اولانى نمله‌نك اوستنه
طلا ايده‌لر ديو بيوردى **ذكر طبه صلى الله عليه وسلم من حرق النار** امام **نسائى** رحمة الله عليه
محمد بن حاطبدن روايت ايلر كه بركره اوجقده قيناين قابه يا پشدم صوييدن بر مقدار
اكوب دوكلدى لومك اركه‌سى ياندى آندن آنم بنى رسول الله حضرتنه صلى الله عليه وسلم
الوب كيتدى اول حضرت صلى الله عليه وسلم اذهب الباس رب الناس ديدكى ظن
ايدرم كه واشف انت الشافى ديدى واوتم اوزرينه توكردى ديمشدر **ذكر طبه
صلى الله عليه وسلم بالحمية** يعنى پرهيز ايلك بيان اولنور معلوم اولا كه پرهيز ايكى
قسمدر برقسمى مرض كتورن نسنه‌لردن صقنمقدر برى دخى مرض آرتورن نسنه‌لردن
صاقنمقدر اولكى‌سى حمية الاصحادر يعنى مزاجى صاغ كمسه‌لرك پرهيزيدر ايكنجى‌سى حمية

المرضى در يعنى خسته‌لرك پرهيزيدر **اصل پرهيز** دليلى تيمم آيتيدن نته كم بو مقصد اوايلنده
اشارت اولنمشدر زيرا حق تبارك وتعالى مريض اولنلره كوصو استعماليله ضرر حاصل ايده لر
تيمم بيورمشدر پس هر نسنه كه مزاج انسانه ضرر ايليه آندن پرهيز ايتمك لازمدر **بعض**
افاضل اطبا رأس الطب الحمية ديمشلر يعنى طبك باشى پرهيزدر وصحيح المزاج كمسه‌لره پرهيز
ممنوعدر صاغ اولن كمسه پرهيز ايتمك مريضلر تخليط ايتمك كبى‌در و پرهيزك زياده‌سى
ناقه‌لره‌در يعنى خسته لكدن قالقمش كمسنه‌لره پرهيز قتى نافعدر زيرا آنلر تخليط ايدوب
يعنى اطعمهٔ مختلفه تناول ايدوب نكس بولورلر خسته‌لكده اوزلمك ابتداء مرضدن
مشكلدر وناقه‌لر ميوه‌دن صقنمق كركدر زيرا ميوه‌لر سريع الاستحاله‌در وآنلرك
ضعف طبيعتلرى اوندن ره‌در **ام منذر** بنت قيس رضى الله عنها دن منقولدر كه رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم بر كون **على** كرم الله وجهه حضرتيله كلديلر **على** نك كوزلرى آغرردى
اوده ميوه وار ايدى اول حضرت صلى الله عليه وسلم ميوه‌دن كندوسى اكل ايدى
وعلى‌يى منع ايدى بن دخى بر مقدار آرپه ايله بازى پشورمش ايدم اوكلرينه كتوردم باعلى
بوندن يى بو سكا انفعدر ديدى ديمشدر آرپه ناقه‌لره انفع اغذيه‌در زيرا آرپه‌نك
صويينده تغذيه وتلطيف وتليين واردر وطبيعتى تقويه ايلر حاصلى پرهيز اكبر ادويه‌در
هر كيشى حالنه مناسب پرهيزدن خالى اولمق كركدر **اما** ابن القيم رحمة الله عليه بيورر
اوندن بونى دخى بلمك كركدركه خسته‌لرك وناقه‌لرك كوكللرى پرهيزى واجب
اولن نسنه‌لردن برينه بغايت آرزو ايلسه آندن برجزئى مقدار ويرمك كركدر شويله اولا
هضمنده طبيعتى عاجز اولمايه بويله اولديجى ضرر ايلمز بلكه كاه اولور نافع اولور زيرا طبيعت
ميل ومحبتله تلقى ايدر دخى اصلاح ايلر حتى ديمشلردر كه بو مقوله غدايى اشتهاى تام ايله
جزئى مقدار اكل ايتمك طبيعت كريه كورب دفع ايتدوكى دوايى استعمالدن انفعدر آنوكيچون
ايدى كه سابقاً ذكر اولنان صهيب خصوصنده رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتى
طعامه دعوت ايدوب اول دخى خرمادن يمكه باشلايجق منع بيورمدى باوجود كه صهيبك
كوزى آغرر وردى زيرا اشتهاى صادق ايله برچق دانه خرما ضرر ايتميجكى معلوم ايدى

عنه

ذكر حمية المريض من الماء خسته لرولك صودن پرهيزى خصوصنده قتادة بن النعمان رضى الله
دن مرويدر كه حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اذا احب الله العبد حماه من
الدنيا كما يظل احدكم يحمي سقيمه الماء ديو بيورمشلر امام ترمذى رحمه الله بو حديث حسن
وغريبدر ديمشلردر حاصلى حق تعالى حضرتلرى قولنى سودوكى زمانده دنيادن صاقنور
نته كم سزولك بركوز خسته سزن صودن صاقنور ديكدر اما بو كلام شريف شول خسته يه
كوره در كه صو ايچمك ضرر ايليه مثلا مستسقى لركبى بونلره صو ايچمك ضرر محضدر اصلا نفعى
يوقدر اما بر مرض لرده دفع حرارت مقدارى جايزدر صحيح المزاج كيشيلره دخى صويى آز
ايچمك خوبدر زمخشرى رحمة الله عليه مرفوعا روايت ايتمشدر كه لو ان الناس اقلوا من شرب
الماء لاستقامت ابدانهم بيورمشدر يعنى اكر آدم اوغلنلرى صو ايچمكى آز ايدلردى بدنلرى
صحت واستقامت اوزره اولوردى ديكدر طبرانى رحمة الله عليه نقلنده ابو سعيد رضى الله
عنه مرفوعا وارد اولمشدر كه من شرب الماء على الريق انتقصت قوته بيورمشدر يعنى
بر كمسنه كه دخى نسنه اكل ايتمدين آجلر صو ايچه انوك قوتى اكسيلور ديكدر اولور اما بو
حديث راويلرندن بعضى ايچون ضعيفدر ديمشلردر ذكر امره صلى الله عليه وسلم بالحمية
من الماء المشمس كونشده طورمش صودن صاقنمق خصوصنده دارقطنى رحمة الله عليه عمر
خطاب رضى الله عنه حضرتلرندن روايت ايلمشدر كه لا تغتسلوا بالماء المشمس فانه يورث
البرص بيورمشلر يعنى ماء مشمس ايله غسل ايتمك زيرا اول برص علتن ويرور ديكدر
ماء مشمس اول صودر كه كونشده ايسيلمش اوله بو حديث شريف موجبنجه برص
علتن كتورمك خوفيله ماء مشمس استعمالى بعضلر قتنده مكروهدر اما كراهتنه برنچه
شرط ذكر ايتمشلردر بيرى بودر كه آغزى قپه لو اوانيده اوله طاسده وآنجه وملايه الكونى
وكومشده نحاسدن استثنا ايتمشلردر حاصلى بونلرده اولميجق مكروه اولمز بالقرده وقلعىده وغيرده
مكروه در ديديلر جوينى قولنده جمله سى برابردر حوضلرده وبركلرده اولسه مكروه اولمز
ودخى استعمالى بدنده اولمق كركدر لباس يوسه لر مكروه اولمز واصتى حالنده كيدركه
مكروه اولور بو وصت كلدكدنصكره كراهتى زايل اولور بعض كتابده زايل اولمز ديمشلردر صاحب

التهذيب

التهذيب مكروه اولملغه شويله كركدر كه صو تابنك آغزى طبقه لو اوله صو محتبس ولا ده حريع
و مكروه دردين علما كراهت تنزيهيه ايله مكروه در ديمشلردر و علماء حنفيه دن كمسه
كراهتنه قائل اولمدوغى معلوم حكلدر امام نووى رحمة الله عليه روضه ده مطلقا عدم
كراهتن اختيار ايتمشدر ذكر الحمية من طعام البخلاء بخيللرك طعامندن يكمكدن پرهيز
خصوصنده عبد الله بن عمر رضى الله عنهمادن مرويدر كه اول حضرت صلى الله تعالى
عليه وسلم طعام البخيل داء وطعام الاسخياء شفاء ديو بيورمشلر يعنى بخيللك طعامى
مرضدر سخيلرك طعامى شفادر ديمشلر تنبيه امام مالكدن رحمهما الله بويله روايت ايتمشدر
ذكر الحمية من داء الكسل كسلدن صاقنمق خصوصنده امام ابو داود مراسيلده يونسدن
روايت ايلمشلر اول دخى ربيعه بن عبد الرحمندن رحمهما الله نقل ايلركه بر كون نبى كونشده
ياتمش ويا اوتورركن كوردى نهى ايتدى وايتدى بلغني ان رسول الله صلى الله عليه وسلم
قال انها تورث الكسل وتثير الداء الدفين ديدى ديمشدر يعنى باكه خبر واصل اولمشدر
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى كونش كسل ويرور وكزلو مرضى تحريك واظهار
ايلر ديمكدر ذكر الحمية من داء البواسير بواسير علتندن پرهيزده حسندن مرويدر كه
اول حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم قضاء حاجت لازم اولدوغى حالده جماعدن
نهى ايدوب بو حالده جماع بواسير مرضن كتورر ديمشدر ديدى ذكر الحمية من سقوط
جناح الذباب طعام وشرابه سينك دوشدكى زمانده كه باغنه اورندن طورده قاشق
اوجيله يا بر نسنه ايله باتوروب آندن چقروب يا بانه آتمق كركدر ابو هريرة رضى الله عنه
روايتنده وارد اولمشدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا وقع الذباب في
اناء احدكم فليغمسه كله فان في احد جناحيه شفاء وفي الاخر داء يعنى بر كوزك
كاسه سنه سينك دوشدوكى زمانده جمله سن باتورك زيرا حقيقتا انوك بر قنادنده
شفا واول بر قنادنده زهر واردر ديكدر اولور طحاوى رحمة الله عليه روايتنده فانه
يقدم السم ويؤخر الشفاء واقع اولمشدر مراد زهرلو قناديله اول صوقار اول برين صكره
صوقر ديكدر طعامه دوشدكى زمانده كه بر قنادى طشره قالمش اوله آنى دخى باتوره

کرک جائزدر که شفا آنده اوله. ابن حجر رحمة الله علیه شفا قنغی قنادندن ایدوکنه بر برهان
بولمدق لکن بعض علما ظنلرینه صاغ قنادندن در دیو ذکر ایتمشلردر دیدی. ابو یعلی رحمه الله
ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرفوعا روایت ایتمشدر که سکلک عمری قرق
کیجه‌در دیو بیورمشلر و سکلک جمله‌سی جهنمه کیره‌جکدر الا آرو کرمز دیمشلر.
جاحظ سکلک جهنمه کیردوکی عذاب اولمق ایچون دکلدر بلکه اهل جهنمه عذاب
ایتمک ایچوندر دیمشدر. و عجایب احوالندن بری بودر که آق لباس اوزره اوتورسه
رنجیجی سیاه کورینور سیاه لباس اوزرینه اوتورسه آق کورینور. روایت اولنور که
بعض خلفا امام شافعی حضرتلرینه قدس الله سره سؤال ایدوب سکلک نه مصلحت ایچون
خلق اولنمشدر دیدی. امام رضی الله تعالی عنه مذلّت ملوک ایچون دیو جواب ویردی.
خلیفه سؤال ایتدوکه بر سکدن عاجز اولوب ایکنجی وکیدن سؤال ایتمش ایدی. شافعی
رحمة الله علیه ایتدی حین سؤالده بر حاضر جوابم یوغیدی. همان اول هیئتدن اخذ ایدوب
جواب ویردم دیدی. یعنی کوردم که خلیفه بر سکلکدن عاجز اولوب دفعنه قادر
اولمدی. اراده الهیه لایح اولدی که حق تعالی پادشاهلره کندو عجزلرین بلدوروب بر ضعیف
مخلوقه الینده مذلتلرین مشاهده قلدورمق ایچون خلق ایتدیم دیو جواب ویردم دیدی.
ذکر امره صلی الله علیه وسلم بتغطیة الاوانی باللیل کیجه‌له چناقلری و صو قابلرین آچوق
قومق حقنده جابر رضی الله عنه اول حضرتدن صلوات الله علیه وسلامه روایت ایتمشدر که
غطّوا الاناء واوکوا السقاء فان فی السنة لیلة ینزل فیها وباء لا یمرّ باناء لیس علیه
غطاء او سقاء لیس علیه وکاء الا ینزل فیه من ذلک الوباء دیو بیورمشلر. حاصلی
امر ایتمشدر که قابی قجاغی و قربه‌یی کیجه‌له آچوق قومیه‌لر آغزین اورتلر باغلیه‌لر زیرا ییلده
بر کیجه واردر که آنده وبا نازل اولور هر آچوق قابه اوغراسه و هر آغزی باغسز صو قابنه
راست کلسه ایچنه کیرر دیو بیورمشدر. منجملر کانون اولک اوتوزنجی کیجه‌سی آچوق
قاب قومیه‌لر دیو تقویملرینه یازرلر اول سوزلری بو وجهه دکلدر. اما حدیث شریفدن
فهم اولنان بودر که قنغی کیجه ایدوکی معلوم اولمدیغی ایچون هر کیجه قابی قجاغی آچوق قومیه‌لر

هر برین نه طریقله قابل ایسه ضبط ایدرلر دیو بیورمشلردر. و حدیث شریفی امام مسلم رحمه الله
صحیحنده روایت ایتمشدر. ذکر حمیة الولد من ارضاع الحمقی اوغلانجقلری حماقت اهلی عورتلره
امزرملت منهی اولمق خصوصنده امام ابو داود رحمة الله علیه مراسیلنده اسناد صحیح ایله زیاد
السهمیدن رضی الله عنه روایت ایتمشدر که نهی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
ان تسترضع الحمقی فان اللبن یشبّه دیو بیورمشلر. حاصلی بر عورتکه حماقتی وار ایسه اوغلانی
امزرتمکدن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی نهی بیورمشلر زیرا سودی اوغلانک
قابلیتنه تکرار ایدر دیمشلر. ابن حبیب رحمه الله روایتنده دخی مرفوعا وارد اولمشدر که آنده
نهی عن استرضاع الفاجرة دیمشلر. یعنی اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم زنا ایدیجی
عورته دخی امزرتمکدن نهی بیورمشلر. ذکر الحمیة من البرد صوقدن صاقنمق حقنده
ابو نعیم و امام مستغفری رحمهما الله طب نبویده و دار قطنی رحمة الله علیه عللده
مرفوعا روایت ایتمشلردر که اصل کل داء البرد دیو بیورمشلر. یعنی هر مرضک اصلی صوقدر
دیمشلردر. ابو نعیم رحمة الله علیه عبدالله بن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن حدیث مذکوری
مثلن روایت ایتمشدر. اما بعض روایتده اصل کل داء البردة وارد اولمشدر. رانک فتحه‌سیله
بعضلر بو روایتی صوابه اشبه‌در دیدیلر. برده تخمه‌در. دار قطنی رحمة الله علیه تصحیحنده
اهل لغتدن نقل ایلدکه محدثلر بو لفظی سکون را ایله نقل ایتدیلر اما صواب بودر که فتح را ایله
اوله دیمشلر. و لکن اهل لغت قولیله محدثین کلامی تخلیطی نک معناسی نوقتده با وجود که
آنلرک روایتی واقعه مطابقدر. زیرا اکثر امراض صوقدن اولور. بو جهتدن اکثریسی قائم مقام
کل ایدوب کل داء بیورمشلردر. یا خود حقیقتی اوزره اولمشول جهتدن که اول بلادک
خلقی ایسیدن متضرر اولیوب فی الحقیقه جمیع مرضلری صوقدن اولا. اما مرض
تخمه‌دن اولور دیمکک وجهی اصلا ظاهر دکلدر. فصل ثانی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک تعبیر رؤیالری بیاننده‌در. رؤیا دیو کیشی اویخوده کوردوکی نسنه‌یه دیرلر فُعلی وزنی
اوزره‌در. کاه اولور که همزه‌سن تلیین ایدرلر. عبرت الرؤیا دیسه‌لر تخفیف با ایله. فترت
دیمکدن مبالغه قصد ایتسه‌لر تشدید با ایله عبّرت دیرلر. قاضی ابو بکر رحمة الله علیه

بویوردکه رؤیا دیو وکلری بعضا درکادرکه حق تبارك وتعالی بر ملك ایله یا بر شیطان
ایله قوللرك قلبنه تعلیق ایلر یا حقیقتلریله یا اخبارتلریله یاخود تخلیط طریقیله دیمشدر امام نوری
رحمه الله علیه بیوردیغی اوزره حقیقت رؤیاده خلق قتی چوق کلام ایتمشلردر واسلامیوندن
غیری نیجه اقوال منکره سویلمشلردر زیرا عقللریله ادراك اولنمایجق حقایقه وقوف واطلاع
قصد ایدنلر سوزلرینك دلیل وبرهانی دخی یوقدر ادله سمعیه دخی تصدیق اعتزال لازم
کلورکه ضلالته دوشمشلردر علم طبابته منتسب اولنلر جمیع رؤیایی اخلاطه نسبت ایتمشلردر مثلا
برکسنه نك بلغمی غالب اولسه دوشنده کندویی صوده یوزر کورور وبونکا مناسب نسنه کوروب
انکری مشاهده قیلور زیرا بلغمك طبیعتی صویه مناسبدر وبرکسنه نك صفراسی غلبه ایلسه
اول واقعه سنده آتش کورور سایری دخی بویله دردیرلر اگرچه بو سوزی عقل تجویز ایلر
واقعا جایزدرکه عادة الله بونك اوستنه جریان ایتمش اوله اما بونکا دلیل قایم اولمش دکلدر عادت
دخی مطرد دکلدر محل تجویزده قطع غلطدر و فلسفه یه منسوب اولنلر دخی بوندن فاسد
سوزلر سویلمشلردر والحاصل قول صحیح اهل سنت اتفاق اعتقاد ایتدوکلری معنادرکه بو شول
حق تبارك وتعالی نایمده بعض اعتقادات خلق ایلرنیته کم یقظانده خلق ایدر بس اول
اعتقادلری خلق ایتدوکی زمانده کانه انلری ثانی حالده خلق ایده جکی امور اخری اوزرنه
علامت قیلور هر بارکه انلردن بر نسنه خلاف معتقد اوزره واقع اولسه اول یقظانده واقع اولدوغی
کبیدر و بونك نظیری بودرکه حق تعالی بولودی یغوره علامت قلمشدر اما کاه اولورکه بولود
کورینور یغور یاغمز واعتقادات مذکوره کاه اولورکه ملك حضورنده واقع اولور صکره دن
بعض سرور اولاجق نسنه ظاهر اولور وکاه اولورکه شیطان حضورنده واقع اولور صکره دن
ضرر ویره جك نسنه ظاهر اولور والعلم عند الله تعالی حاکم رحمه الله ایدر حق تعالی حضرتنك
وما کان لبشر ان یکلمه الله الا وحیا او من وراء حجاب قول شریفنده بعض مفسرین
وراء حجابدن مراد رؤیادر دیدیلر وانبیا علیهم السلامك رؤیالری وحیدر غیرلرك
رؤیاسی انلره بکزمز دخی محفوظ ومحروسدر شیطان انکا دخل ایلمز اما غیرلرك رؤیالرنده
حاضر اولمق جایزدر دیدیلر وینه بیورمشدرکه حق تعالی حضرتی رؤیا ایله بر ملکی مسلط

المبشر

المبشر

لوح محفوظه نظر ایدوب بنی آدمك احوالنه اولاندن مطلع اولور دخی هر بریکك حالنه مناسب
بر مثل ضرب ایدر اولکسنه یه طریق حکمت اوزره انی اویقوسی اراسنده کوسترر کیمنه بشارت
اولور کیمنه نذارت اولور کیمنه عتاب اولور وآدم اوغلانیله شیطانك ما بیننده کمال عداوت
اولدوغیچون بعضنه شیطان مسلط اولورکه مکر ایتمك ایچون رؤیاسنده بعض تلبیس ایلر دیمشدر
صحیح بخاریده رحمه الله انس بن مالکدن رضی الله عنه مرویدرکه رسول الله صلی الله
علیه وسلم الرؤیا الحسنة من الرجل الصالح جزء من ستة واربعین جزءا من النبوة
بیورمشلر یعنی صالح کسنه دن کورلن رؤیا نبوتك قرق آلتی جزءندن بر جزء عدد دیمکدر ومراد
صلحانك اکثر رؤیاسی بویلهدر دیمکدر والا آز اولورکه انلر دخی اضغاث احلام کورمکدن اولور
دیمشلردر بعضلر بو حدیث شریفده استشکال ایدوب نبوت خود منقطع اولمشدر رؤیای
صالحه نبوتدن جزء اولمق نیجه راست کلور دیدیلر جواب ویرلدی که رؤیا اول حضرتدن
واقع اولیجق نبوتدن علی سبیل الحقیقه جزء اولور اما غیریدن واقع اولیجق جزء اولمز الا علی سبیل
المجاز دیدیلر امام احمد قدس الله روحه العزیز روایتنده ام کرز حدیثنده ذهبت
النبوة وبقیت المبشرات وارد اولمشدر وینه احمد روایتنده حضرت عایشه دن مرفوعا وارد
اولمشدرکه لم یبق من مبشرات النبوة الا الرؤیا بیورمشلر واکثر احادیثده من ستة
واربعین جزءا واقع اولمشدر اما امام مسلم رحمه الله روایتنده ابو هریره دن رضی الله عنه
من خمسة واربعین جزءا وارد اولمشدر وابن عمردن رضی الله عنهما من سبعین جزءا وارد
اولمشدر بونلردن غیری دخی روایات واقع اولمشدر اما اقوی اول ذکر اولناندر و
قرق آلتی جزءدن بر جزءدر دیمکك وجهنده بعض علمادن رحمهم الله مرویدرکه اول حضرت
صلی الله علیه وسلم قول صحیح اوزره نبوت کلدکدنصکره یکرمی اوچ یل عمر سوردی ابتدای
نبوتدن آلتی آیه وارنجه منامده وحی اولنمشدر بو تقدیر اوزره رؤیا قرق آلتی جزءدن
بر جزء اولدوغی ظاهردر اما بعضلر بو تأویله مناقشه ایدوب مدت نبوت یکرمی اوچ یل
ایدوکی مقرر دکلدر اختلاف واردر وسبعین جزءا روایتی بو معنی قابل دکلدر دیمشلر وتأویل مذکوره
ایدن ظن ایلدکلری سویلمشلردر والله ما هو الحق معلوم اولماز وبویله دکلدرکه هر نسنه بیلك وجهت

اقامت ایلمک بزم اوزرمزه واجب اولا نیجه نسنه وارددر که حقیقی بزم ادراکمزدن خفی در
وجهی معلوم نموزد کلدر همان بزه لازم اولن وجوبنه اعتقاددر مثلا صباح نمازی ایکی رکعت
واویله نمازی دورت رکعت اولدوغنک سری بزه معلوم دکلدر و بونلرک امثالی نیجه نسنه
دخی واردر که علمنه طریق یوقدر همان بزم وظیفه مز بویله ایدوکنه اعتقاددر غیری دکلدر
دیو بیورمشلردر والله اعلم ترمذی و دارمی رحمهما الله روایتلرنده ابو سعید رضی الله عنه
اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم اصدق الرؤیا بالاسحار دیو روایت اتمشلردر یعنی
زیاده کرچکی سحر وقتلرنده کوریلن رؤیادر دیمشلر و امام مسلم رحمه الله روایتنده ابو هریره رضی الله عنه
رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت ایلدکه اذا اقترب الزمان لم تكد رؤیا المؤمن
تكذب واصدقكم رؤیا اصدقكم حدیثا بیورمشلر خطابی رحمه الله علیه ایدر اقتراب
زمان بیورمه ده ایکی قول واردر بری بودر که کیجه ایله کوندزک تقاربی زمانی در یعنی ایام
ربیعده ایکیسی برابر اولدوغی زمانلردر و اول زمانده عناصر اربعه اعتدال بولور غالبا دیدیلر
ایکنجی قول بودر که اقتراب زماندن انتهای مدتدر که قیامت یاقلشدوغی زمانلردر ابن بطال
رحمه الله بو قولی ترجیح ایتدی زیرا بعض روایتده فی آخر الزمان لا تكذب رؤیا المؤمن
وارد اولمشدر بعضلر زمان مذکوردن مراد مهدی زمانی در زیرا اول وقت عدل و امن
چوق اولسه کرک و خیر و برزق زیاده اولسه کرک بو اصل زمانک کمال لذتندن قصیر
عد اولنور اقلی آخرینه قریب ظن اولنور آنکیچون اقتراب زمان بیورلدی دیدیلر امام قرطبی
رحمه الله علیه تتمه ادلو کتابنده ایدر بو حدیث شریفده مذکور اولن زماندن مراد الله اعلم
شول طائفه نک زمانیدر که حضرت عیسی علیه الصلوة والسلام ایله قاله لر دجالی قتل
اتدکدنصکره زیرا اول زمانک خلقی صحابه کرامدن صکره بو امتک احسن احوال اوزره
اولنلاریدر و سوزلری زیاده کرچکدر اولنلاردر آنکیچون کوردکلری رؤیا تخلف
ایلمزدیدیلر آندنصکره واصدقكم رؤیا اصدقكم حدیثا دیدی و بونلر اولدوغنک وجهی
بودر که برکسه نک صدقی کثیر اولیجق قلبی نورلنور و ادراکی قوی اولور معانی قلبنده صحت
اوزره منتقش اولور اما کاذب اولانک و کاه یالان کاه کرچک سویلسه نک قلبی قرارکر

اولور

اولور آنکیچون دوشلری مخلوط و مشوش اولور ولکن نادرا بو دخی واقع اولورکه صادقلر غیر
صحیح و کاذبلر صحیح واقعه کوررلر دیمشلر بخاری رحمه الله علیه روایتنده ابو سعید رضی الله عنه
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن روایت اتمشدرکه اذا رای احدکم رؤیا یحبها
فانما هی من الله تعالی فلیحمد الله تعالی علیها ولیحدث بها واذا رای غیر ذلك مما یکره
فانما هی من الشیطان فلیستعذ بالله من شرها ولا یذکرها لاحد فانها لا تضره بیورمشلر
یعنی سزدن برکیمسه بر سودکی واقعه کورسه آنک اوزرینه حق تعالی یه حمد ایلسون و اول
واقعه یی سویلسون و اکر سومدوکی واقعه کورسه اول واقعه شیطاندندر اول
واقعه نک شرندن الله تعالی یه استعاذه قلسون و برکسیه آنی ذکر ایلمسون تحقیقا اول اکا
ضرر اتمز دیدکلر امام مسلم رحمه الله روایتنده و الرؤیا السوء من الشیطان فمن رای رؤیا
فکره منها شیئا فلینفث عن یساره ولیتعوذ بالله من الشیطان ولا یخبر بها احدا فان
رای رؤیا حسنة فلیبشر ولا یخبر بها الا من یحب بیورلمشدر فلیبشر بشری دیندن
فلینصر وزنی اوزرینه در و حدیث شریفک معناسی برامز دوش شیطاندندر ایدی
برکیمسه بر دوش کورسه دخی آندن بر نسنه یه کراهت ایلسه یعنی کوردوکی دوشک آراسنده
بعض نسنه کوکلنه خوش کلمسه صول جانبنه توکورسون دخی الله تعالی حضرتنه شیطاندن
استعاذه ایلسون و اول دوشی کیمسه یه خبر ویرمسون اکر کوزل دوش کورسه مژده ویرسون
و اول دوشی سودوکی کیمسه دن غیره خبر ویرمسون دیمکدر دخی بعض علما ایلدکه روایت
اولنمشدر بعلمانک حاصلی بودرکه رؤیای صالحه نک آدابی اوچ نسنه در بریسی حق تعالی یه
حمد ایتمکدر بریسی شاد اولمقدر بریسی محب و مخلص دوستنه سویلمکدر و برامز دوشک
ادبی دورت نسنه در شرندن و شر شیطاندن الله تعالی یه صغنمقدر و اوچ دن
اویاندقده صول یانینه توکرمکدر و هرکز اول دوشدن کیمسه یه خبر ویرمکدر امام بخاری
رحمه الله علیه روایتنده فمن رای شیئا یکرهه فلا یقصه علی احد ولیقم فلیصل
واقع اولمشدر بو روایت اوزره مکروه دوش کوریجک کیمسه یه سویلمیه و طوروب بر مقدار
نماز قلدیمشلردر و مسلم رحمه الله علیه روایتنده جابردن رضی الله عنه مرفوعا

ایلمسون
بیان

وارد اولمشدر که اذا رأی احدکم رؤیا یکرهها فلیبصق عن یساره ولیستعذ بالله من
الشیطان ثلثا ولیتحول عن جنبه الذی کان علیه بیورلمشدر بو روایت اوزره بر کیشی
مکروه دوش کوردوکی زمانده صول جانبنه توکوروب آندن الله تعالی حضرتنه شیطاندن
اوچ کره استعاذه ایده ودوندوب بر جانبنه دخی یاته امام نووی رحمة الله علیه لایق بودر که
روایات مذکوره جمع اولنوب جملهسنک مضمونیله عمل اولنه اکر بعضیله اکتفا اولنسه دفع
ضررده کفایت ایدر دیمشدر ابن حجر رحمة الله علیه ایدر احادیثدن بر حدیثه کوره کلدی
که واحد اوزره اقتصار اولنه آندن ایتدی ولکن مهلب رؤیای مکروههنک شرینی
دفع ایتمهده استعاذه کفایت ایدر دیو اشارت ایتمشدر دیدی وتوکورمهنک حکمتی شیطانی
تحقیردر وصول جانب تعیین اولندیغی جانب خسیس اولوب محل اقذار اولدوغیچوندر واوچ
کره بیورلدوغی تأکید ایچوندر وبر جانبنه دخی دونمک اول حالدن تحول ایچون تفاؤلدر
ورؤیای حسنهده سودوکی کسنهدن غیره دیمسون دیو بیورمهنک حکمتی بودر که سومدوکی
کسنه سویلرسه خاطرنه کله بر امر تعبیر ایلیه واول صفت اوزره ظهور ایده زیرا حدیث
شریفده واقع اولمشدر که الرؤیا علی رجل طائر ما لم تعبر فاذا عبرت وقعت بیورلمشدر
یعنی رؤیا بر قوش آیاغنده معلقدر مادام که تعبیر اولنمیه وقچن که تعبیر اولنه ایندی دوشر
دیمکدر مقصود تعبیر اولنمدین اثری ظاهر اولماز تعبیر اولندیغی کبی ظهور ایلر دیمکدر
حضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها روایتنده اذا عبرتم للمسلم الرؤیا فاعبروها
علی خیر فان الرؤیا تکون علی ما یعبرها صاحبها بیورلمشدر یعنی مسلمک رؤیاسن تعبیر
ایتدوککز زمانده خیر اوزرینه تعبیر ایدوک زیرا تحقیقا رؤیا معبرک تعبیر ایتدوکی اوزره
واقع اولور دیمکدر بعض روایتده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه
بر خاتون کلدی ایتدی یا رسول الله کوردم که اومک کریشی صنمش دیدی وخاتونک
زوجی سفرده ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی انشاء الله تعالی زوجک سالما
سفردن دوندوز کورر دیدی آندن ناری سالما سفردن رجوع ایدوب کلدی
ومعبراتک آدابندندر که بر کسنه کلوب رؤیاسن تقریر ایتدوکی زمانده خیر لنا وشر

لاعدائنا

لاعدائنا دیه زیرا معمردن مرویدر که ابی موسی رضی الله عنهما مکتوب کوندروب ایتدی
سزولک بر یکوز رؤیا کوروب قرنداشنه تقریر ایتدوکی زمانده خیر لنا وشر لاعدائنا دیسون
دیو بیوردی حدیثی عبد الرزاق اخراج ایتمشدر رجالی ثقاتدر ولکن سندی منقطعدر
طبرانی وبیهقی نقل ایلدکلری ابن زمل حدیثنده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه رؤیاسن تقریر ایتدوکده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم خیر تلقاه وشر
تتوقاه وخیر لنا وشر علی اعدائنا والحمد لله رب العالمین دیو بیوردی دیمشلردر اما
سندی قتی ضعیفدر ودخی کرکدر که کونش طوغرکن وباترکن وزوال وقتنده وکیجهیله
دوش تعبیر ایتمیهلر ودوشی خاتونلره سویلمیهلر صحیح بخاریده وارد اولمشدر که اول
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم صباح نمازین قلدقدنصکره بو کیجه کیمسنه واقعه کوردمی
دیو بیوررلردی اصحابدن رضی الله تعالی عنهم کورنلر کلورلر تقریر ایدرلردی حضرت
خواجه عالم وحبیب اعظم صلی الله تعالی علیه وسلم تعبیر بیوررلردی بعض علما رحمهم الله تعالی
بیورمشلردر که رؤیایی صباح نمازندنصکره تعبیر ایتمک سایر اوقاتده تعبیردن اولیدر زیرا
اول زمانده کورن کمسهنک رؤیاسی تمام محفوظدر دخی نسنه اونتمامشدر ومعبرک دخی ذهنی
صافیدر دخی اشغالنه مباشرت ایتمامشدر واکر واقعه خیر ایسه کورن شاد اولور وشر
ایسه حذر اوزره ومتدارک اوزره اولور صباحدن تعبیر ایتمهنک بو قدر فایدهسی واردر
ائمه تعبیر رحمهم الله تعالی ذکر ایتمشلردر که واقعه کورن کسنهنک قولی صادق کرکدر ودخی
یاتدوغی زمانده صاغ جانبنه آبدست ایله یاتمق کرکدر واوقویه زماننده کی والشمس واللیل
والتین والاخلاص ومعوذتین اوقیمق کرکدر آندن بو دعایی اوقومق کرکدر اللهم انی
اعوذ بک من سیئ الاحلام واستجیر بک من تلاعب الشیطان فی الیقظة والمنام
اللهم انی اسئلک رؤیا صالحة نافعة حافظة غیر منسیة اللهم ارنی فی منامی
ما احب ودخی عدوسنه وجاهل کمسنهیه دوش سویلمامک کرکدر بونلردنصکره معلوم
اولا که جمیع رؤیا ایکی قسم اوزره در برقسمی اضغاث احلامدر یعنی قاریشق موریش
متخیل دوشلردر بو دخی برقاچ نوعدر بر نوعی شیطانک لعبیدر نته که کیشی کندونک

باشینی کسلمش کورمک کبی یاخود بر اضطرابه و بر قورقولو تنبیه دوشوب یاتدیغم ایدرکسه
اولا عمق کبی بو اصللر ابلیس علیه اللعنه نك اویونلری در انبانه حزن ویرمکا ایچون ایلر
بو مقوله رؤیانك حکمی یوقدر امام مسلم رحمة الله علیه جابر رضی الله عنه دن روایت
ایلدکه بر اعرابی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلوب آیتدی یا رسول الله
دوشمده کوردم که باشم کسلمش بن آردینجه دوشب کیدرم دیدی اول حضرت صلی الله علیه وسلم
لا تخبر بتلعب الشیطان بك فی المنام دیو بیوردی یعنی دوشکده شیطان سنوکله اوینادوغنی
خبر ویرمه دیدی بری دخی بودر که کشی شویله کوره که بعض ملائکه کندو یه حرام نسنه فعل
ایتمك بیوره لر بو اصللر دخی باطلدر زیرا ملکلر نامشروع ایشی بیورمزلر بری دخی
بودرکه کشی کندو دینی کوکلندن کچوردکی و آرزو ایتدوکی نسنه لری کوره و چوق مشغول
اولدوغی اعمالی مشاهده ایده بونلرو کده حکمی یوقدر ایکنجی قسمی رؤیای صادقه در و اول
انبیا علیهم الصلوة والسلام رؤیالری در و انلره تابع اولن صلحا واقعه لریدر آز اولورکه
غیرلر دخی رؤیای صادقه کورلر و بو شول اصل رؤیادر کا اویخوده نجه کورلورسه
اویانقلقده شویله واقع اولور بو مقوله واقع اولن واقعه لر ایکی جهان فخری صلی الله تعالی
علیه وسلم بی حد و بی قیاس واقع اولمشدر حضرت عائشه صدیقه دن رضی الله تعالی عنها
مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه دخی اول کیمی رؤیای صادقه ایله ابتدا
اولنمش ایدی هر واقعه که کورسه طاك یری کبی ظهور ایلردی دیمشدر حاصلی اول
حضرتك رؤیالری جمیعاً رؤیای صادقه در و رؤیای صالحه ایله رؤیای صادقه انبیا
علیهم الصلوة والسلام حقنده آخرته نسبت بر معنایه در اما دنیایه نسبت صالحه اخص در
شول رؤیا که نفع دنیوی سی اوله صالحه در والا غیر صالحه در نتیکم احد رؤیاسی
کوردوکی زمانده شویله کوردیکه بر صیغیر بوغزلنور و کندونك مبارك قلیجی آغزی
کدلمش اول صیغیری احد جنکنده یتشن شدایده تعبیر ایتدی و قلیجی کدلدوکن اهل
بیتندن بر کسنه مقتول اولمغله تعبیر ایتدی واقعا سلطان الشهدا و برهان السعداء
حضرت حمزه رضوان الله الاکبر علیه اولکون سعادتیله مقام شهادته قدم بصدی

بو دخی معلوم

بو دخی معلوم اولدکه رؤیا اوچ قسم در بریسی انبیا صلوات الله وسلامه علیهم اجمعین رؤیاسی در
که جمله سی صادقه در آنلرونك رؤیالری غالبا عینی واقع اولور قتی آز دوشرکه تعبیره محتاج
اوله و صالحلر رؤیاسی در که اکثر و اغلبی صدق اوزره اولور و آز اولورکه تعبیره محتاج اوله
برقسمی دخی بونلرونك ماعداسی اشخاصك رؤیاسی در و بونلر اوچ قسم اوزره در برقسمی شول
مستور الحال اولنلرونك رؤیاسی در غالبا بونلرده استوا ایمه لدر یعنی کاه صادق کاه غیر
صادق واقع اولور بری دخی فسقه رؤیاسی در بونلرك اکثری اضغاث احلام در آز اولورکه بعضی
صادق اولور بری دخی کفار رؤیاسی در بونلرده صادق رؤیا قتی آز اولور اما کاه اولورکه واقع
اولور حضرت یوسف صدیق صلوات الله علیه وسلامه حضرتلرینه زندانده اولان ایکی
شخصك رؤیالری کبی و ملکلرینك رؤیالری کبی و آنلرونك غیری دخی نیجه واقع اولمشدر
امام دینوری رحمة الله علیه ذکر ایتمشدر که کیجه نك اوللرنده کورلین دوشلر اکثر اولور نصف
ثانیده کورلین آندن سریع اولور و نه قدر صبحه قریب اولسه اول دکلو سرعتی آرتوغ
اولور بغایت سریع الوقوعی سحر وقتنده کورلین در خصوصا که صبح صادق طلوع ایتدوکی
زمانده اوله امام جعفر صادق دن منقولدر که العزیز مرویدر که زیاده اسرعی قیلوله
رؤیاسی در یعنی قوشلق ایله اویله مابیننده کورلین دوشدر ابن سیرین دن رحمة الله علیه
روایت اولنورکه کوندز دوشی کیجه دوشی کبی در و خاتونلر دوشی ارلر دوشی کبی در دیشلر
قیروانی دن رحمه الله منقولدر که خاتونلر بعض واقعه کورسه لر که آنك اهلی اولمسه لر
مثلا آته بنمك و قلیج طاقنمق و بونلرك امثالی نسنه لر کورسه لر اول واقعه ارلرینك در
و قول واقعه سی دخی افندیسی ایله بو حکم اوزره در نتیکم اطفال کوردکلری واقعه
آنه لرینه و آتالرینه متعلق در دیمشدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
جمله رؤیالریندن بری بودرکه کندو یی شویله کوردی و علما تاویل ایتدی نتیکم
صحیح بخاری ده ابن عمر رضی الله عنهما دن روایتیله وارد اولمشدر که ایشتدم اول حضرت صلی الله
تعالی علیه وسلم بیوردی بینا انا نائم اُتیت بقدح لبن فشربت منه حتی انی لاری
الری فی اظافری ثم اعطیت فضلی عمر دیو بیوردی اصحاب ایتدیلر یا نه تعبیر بیوردك

یا رسول الله دیدیلر العلم دیو بیوردی حاصلی بودركه اویوركن واقعه‌ده بكا بر قدح
سود كتوردیلر آندن ایچدم حتی بنم دی آنوڭ سیرابلیغن طرنقلرمده مشاهده قلوردم
دیدی آندن صكره فضله‌سنی عمره ویردم دیدی صحابه كرام رضی الله عنهم تعبیرین سوردیلر
علمدر دیو بیوردی عارف بن ابی جمره رحمة الله علیهما ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی سودی علمله تأویل ایلدوكی اكا امت اولدیكه اول امرده كندو بر قدح
خمر و بر قدح سود كتوردكلرنده سودی آلدی دخی جبریل علیه الصلوة والسلام أخذت
الفطرة دیمش ایدی علمله تعبیرنڭ وجهی بودر دیدی وبعض احادیث شریفه‌ده
فطرت ایله تأویلی وارد اولمشدر فطرتدن مراد دین حق وقبول ایدیجی خلقتدر بزار
رحمه الله تعالی ابو هریره رضی الله عنه‌دن مرفوعا روایت ایلدیكه اللبن فی المنام فطرة
بیورمشلر یعنی سود واقعه‌ده فطرتدر دیمكدر دینوری رحمه الله ذكر ایتمشدر كه
بونده مذكور اولان لبن دوه سودر واقعه‌ده دوه سودی حلال مالدر وعلمدر
وصیغر سودی اول بیلوكه اوجورلغیدر ومال حلالدر وفطرتدر وقیون سودی مالدر
وسروردر وصحت بدندر ووحشی جانورلر سودی دیننده شكدر ویرتیجیلر سودی
ممدوح دكلدر اما ارسلان سودی بر صاحب حكمه عداوت مالدر دیمشدر وحدیث
شریفده سودی علمله تعبیرڭ وجهی كثرت نفع معناسنده اشتراكلری اولدوغیچوندر وایكیسی
دخی سبب صلاحدر سود غذای جسمانی علم غذای روحانیدر دیمشلر اما حقیقت حال
الله تعالی‌یه ورسولنه معلومدر بری دخی كوملك كورمكدر كه دینله تعبیر ایتمشدر
بخاری رحمه الله علیه تعالی ابی سعیددن رضی الله عنه مرویدر كه فخر عالم صلی الله علیه وسلم
بیورمشدر بینا انا نائم رأیت الناس یعرضون علی وعلیهم قمص منها ما یبلغ الثدی
ومنها ما یبلغ دون ذلك ومر علی عمر بن الخطاب وعلیه قمیص یجره قالوا ما
اولته یا رسول الله قال الدین یعنی واقعه‌ده كوردم خلقلر آرقه‌لرنده برر كوملك
وار بو حال ایله بكا عرض اولنورلر بعضی ممه‌لرینه یتیشور وبعضی دخی اشغه‌لرینه یتیشور
عمر بن خطاب رضی الله عنه اوغرایوب كچدی بر كوملكی وار ایدی كه یره سورینوردی

دیدی اصحاب رضوان الله علیهم یا رسول الله نه تأویل ایتدوكز دیدیلر دین دیو بیوردی
كوملكی دینله تعبیرڭ وجهنده كوملك دنیاده ستر عورت ایلدیكی كبی دین آخرتده ستر
عورت ایلر و هر مكروهدن حجاب اولور دیدیلر بو معنیده اصل حق تعالی حضرتلرینڭ
قول شریفیدر كه ولباس التقوی ذلك خیر بیورمشدر اهل تعبیر اتفاق ایتمشلردر كه
كوملك دین ایله تعبیر اولنور وطولی صاحبنڭ صوكنده آثاری قالمغله تعبیر اولنور
ابوبكر بن العربی ایتدی اول حضرتڭ قمیصی دینله تعبیر ایتدوكی بو ایدی كه قمیص
عورت بدنی ستر ایتدوكی كبی دین عورت جهلی ستر ایلر وحضرت عمر رضی الله عنه
دن غیریلرینڭ كوملكلرینڭ بعضنڭ ممه‌لرینه دك ستر ایتمش ایدی آنوڭ معناسی قلبنی كفردن
ستر ایتمكدر تا كه معاصی دخی ارتكاب ایتمش ایسه ایمانی محفوظ اولاجق قدر حالی
واردر واول كوملك كه دخی آشاغه اینوب تا ستر عورت ایتمش ایدی آنوڭ معناسی
اول ایدی كه آیاقلرین معصیت یوللرینه كیتمكدن منع ایتمش ایدی وآنوڭ كه آیاقلری
دخی ستر اولنمش ایدی اول بن جمیع وجوه تقوی لباسیله كندویی ستر ایتمش ایدی
وآنوڭ كه آیاغندن اوزون اولوب یرده سورینوردی بو مرتبه‌دن زیاده عمل صالح
وخالص ایشلیانلردن ایدی وحدیث شریفده مذكور اولان ناسدن مراد اهل اسلام
زیرا قمیصی دینله تعبیر بیوردی دیمشلردر وظاهر بودر كه بو امتدن بعض جماعت
مراددر ودیندن مقصود آنوڭ مقتضاسیله عمل ایتمكدر امتثال اوامر واجتناب
نواهی وزره حرصدر بو معنیلردر عمر رضی الله عنه حضرتلرینڭ مقامی نهایت عالی
مقامدر واقعه‌ده لباس قصه لغی كاه اولور نقص ایمان ایچون وكاه اولور نقص عمل ایچون
اولور دیمشلر ونقص ایماندن مراد ضعیفیدر حدیث شریفده وارد اولمشدر كه ان
اهل الایمان یتفاضلون فی الدین بالقلة والكثرة وبالقوة والضعف بیورمشلردر
یعنی ایمان اهلی دینده قلت وكثرت وقوت وضعف حسبیله متفاوتلردر دیمك اولور
وبو قمیص خصوصی واقعه‌ده ممدوح ویقظه‌ده مذموم اولان قسمندندر زیرا واقعه‌ده
تعدلو اوزون اولسه خوبدر اما یقظه‌ده اوزون اولوب یرده سورنمك مرتبه‌سی

مشروع دکلدر بلکه حقنده وعید وارد اولمشدر بری دخی اولدرکه واقعه سنده
مبارك اللرنده ایکی آلتون بلزوك کوروب ایکی کذاب ایله تعبیر اتمش ایدی امام بخاری رحمه الله
نقلنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه حضرت فخر کائنات علیه افضل
التحایا والصلوات بیوررمشدرکه بینا انا نائم رأیت انه وضع فی یدی فقطعتهما وکرهتهما
فاذن لی ان نفختهما فطارا فاولتهما کذابین یخرجان حاصلی اویورکن کوردم که ایکی
الوممه ایکی آلتون بلزوك وضع اولندی بن آنلری کندم وکریه کوردم آندن بکا
اذن اولندی آنلره اوفوردم پس آنلر اوچدیلر کتدیلر بن اول ایکی بلزوکی ایکی کذاب
خروج ایلر دیو تعبیر ایتدم دیمکدر عبد الله بن عباس حضرتلری رضی الله عنهما بیوررمشدرکه
اول کذابلرك بریسی عنسی ایدی که فیروز قتل ایتدی بری دخی مسیلمه ایدی
حدیث شریف ینه امام بخاری ومسلم روایتلرنده لفظ آخر ایله دخی وارد اولمشدر
مضمونلری بودر مهلب ایدر بو رؤیا وجهی وزره دکلدر ضرب مثل قسمندندر یعنی
بیورلدقلری تعبیر واقعه نك ظاهرندن فهم اولنمازدر موز معقوله سندندر اول حضرت
صلی الله تعالی علیه وسلم بلزوکی کذاب ایله تأویل ایتدوکنك وجهی اولدرکه کذب اول نسنه درکه
یرینه وضع اولنمیوب غیری موضعه وضع اولنمش اوله بلزوك دخی نساء حلیه سندندر
وحاکم اول حضرتك کندو قوللرنده بلزوك کوردی محلنده واقع اولمدوغیچون کذب ایله تعبیر
بیوردی وبلدی که ایکی کذاب خروج ایدوب علی اولمدقلری نسنه یه دعوی ایده لر کرك در
ذکر اولنان ایکی ملعون دعوای نبوت اتمشلر ایدی ودخی آلتوندن اولدوغی دلیل کذبدر
زیرا ایکیسی ده منهی عنه در دیدیلر واوفورمغله آنلری اوچوردوغی من عند الله کوردوکی
وحیله آنلری یرلرندن ازاله ایتدوکی ایدی اکر بو خاطره کلورسه که موضعنك غیرنه
وضع اولنمش نیجه نسنه وار ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم اول کذابلر ایله تأویلی
قندن آلدی دینلورسه ابن العربی رحمة الله علیه ایدر اول حضرت رؤیای مذکوری
کوردوکی زمانلرده عنسی ایله مسیلمه نك امرلری باطل اولجاغنه امید وتوقع اوزره ایدی
کوردوکی آنلردن اوزرلرینه نوزوردی بویله واقع اولدی یاخود جائزدرکه وحی ایله

تعبیر اتمش اوله زیرا بو مرتبه تعیین معجزه قسمندندر بری دخی واقعه سنده برصاچلری
اوز پریشان وطاغلمش عورت کوروب وباء مدینه جحفه یه انتقال ایتمك ایله تعبیر ایتدوکیدر
امام بخاری رحمه الله روایتنده عبد الله بن عمر رضی الله عنهما اول حضرتدن صلی الله علیه
روایت ایلرکه رأیت امرأة سوداء ثائرة الرأس خرجت من المدینة حتی قامت بمهیعة
وهی الجحفة فاولتها ان وباء المدینة نقل الیها بیوررمشلر یعنی برصاچلری پریشان
سیاه عورت کوردم مدینه دن چقدی مهیعه یه واردی بن دخی شویله تأویل
ایتدم که وباء مدینه آنده نقل اولندی دیمکدر مهیعه وجحفه ایکیسی بر یرك اسملریدر
سابقا بو قصه یه اشارت مرور اتمش ایدی بو دخی رؤیای معتبره وضرب مثل
قسمندندر وجه تمثیل بودرکه سوداء لفظندن سوء وداء لفظلرین اخذ ایتدی که
بری قبیح وبری مرض معناسنه در بری دخی بز درع حصین وبر بوغازلنور بقره
کوردوکیدر امام احمد رحمه الله نقلنده جابر رضی الله عنه دن مرویدرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم رأیت کانی فی درع حصینة ورأیت بقرا تنحر فاولت الدرع
الحصینة بالمدینة والبقر بقر بیوررمشلر حاصلی شویله کوردم که کویا بر محکم جوشن
کیمشم وکوردم بر صغر بوغازلنور اول جوشنی مدینه ایله تأویل ایتدم واول صغری بقردر
دیو بیوردی بقر دوه نك قارنین یارمغه دیرلر یعنی جوشن کیدوکی مدینه یه هجرت
وبوغازلنور صغر کوردوکی احد غزاسنده مسلمانلر شهید اولجاغیله تعبیر بیوردی
بری دخی رطب کوروب رفعت وحسن عاقبت وطیب دین ایله تعبیر بیوردیغیدر رطب
تازه خرمادر امام مسلم رحمه الله روایتنده حضرت انس دن رضی الله عنه مرویدرکه
سمعت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یقول رأیت فیما یری النائم کانا فی
دار عقبة بن نافع واتینا برطب من رطب ابن طاب فاولته ان الرفعة لنا فی
الدنیا والعاقبة فی الآخرة وان دیننا قد طاب دیو بیوررمشدر یعنی ایشتدم اول
حضرت بیوررردی که واقعه ده کوردم کویا بز عقبة بن نافعك اونده ایمشوز وبزلره
ابن طاب خرماسندن تازه خرما کتوردیلر بن آنی دنیاده رفعت بزوم اولماغله وآخرتده

عاقبت حميده بزم اولماغله دبزم دينمورز كوكجك اولدوغيله ما ؤثيل اندم ديرايدي ديكلرز بر
واقعه سي دخي اولدر كه مبارك اللرنده بر قلج كوردي اول قليجي سلكوب دترددردي سابقا ذكر
اولنان ابو موسى رضي الله عنه روايتنده وارد اولمشدر كه ورأيت في رؤياي هذه أني
هززت سيفا فانقطع صدره فاذا هو ما أصيب به المؤمنون يوم أحد ثم هززته أخرى
فعاد أحسن ما كان فاذا هو ما جاء الله به من الفتح واجتماع المؤمنين بيورلمشدر
بخاري ومسلم رحمهما الله تعالى بونلجه روايت اتمشلردر حاصلي بودر كه فخر عالم صلى الله عليه وسلم
بر واقعه كورمش ايدي آنوك ايچنده بوني دخي مشاهده قلمش ايدي كه مبارك اللريله ولنـ
قليجي تحريك ايلدي همان قليجوك چاليرين بيدن آغزي قرلدي بونا كا اشارت ايدي كه احد
غزاسنده مسلمانلره يتشدي آندن بردخي تحريك ايلدي ينه قليجي دن كوزل اولوب خللي
قالمادي بونا كا اشارت ايدي كه احد غزاسنده مسلمانلره حق جل وعلا فتح مكه روزي
قلدي دشمنلر كلمه توحيده اوزره اجتماع اتديلر خواجه كاينات صلى الله تعالى عليه وسلم
بونلجه تعبير بيوردي و بويله واقع اولدي اهل تعبير قولنجه بركسه نك اليه قلج كيرسه
منصب حكومت اليه كيره يا خود وديعت نسنه ويره لر يا بر خاتون آله يا خود قولدي طوغه
اكر قليجي قيننده ن صيرودكن كوكلسه خاتوني طوغردوغي اوغلانه آفت يتشه و خاتون
سلامتله خلاص بوله اكر قيننه ضرر كلسه و قلج سالم اولسه امر برعكس اوله اكر ايكيسي
دخي سالم اولسه اوغلان و خاتون ايكيسي بله سالم اولالر اكر ايكيسي نه ده ضرر كلسه
ايكيسنه دخي ضرر يتشه قليجك قبضه سي آتايه و عصباته متعلق در و دنلكي آنه يه
وذوي الارحامه متعلق در اكر بركسه نك اوزرنه قلج صيرسه لبانن خصومتلو اولسه
كيشيلك اوزرنه دريانا ايليه كاه اولوركه واقعه ده قلج كورمك ظالم پادشاهه دلالت ايلر
وبعض معتبرلر واقعه ده قليجي قيننه قامتي تزوجه دلالت ايدر ديمشلردر اكر بركسه
قليجيله اورسه آنوك حقنده ناسزا سويلك در اكر كورسه كه بركسنه ايله قتال ايلر كندو قليجي
آنوك قليجندن اوزون اولسه آنوك اوستنه غالب اولور واقعه ده برعظيم قلج كورمك فتنه
كورمكدر اكر بر كشي دوشنده قلج طاقنسه بر امر تقلد ايتمكدر يعني بر خدمت يا قاضيلق يا خود

يتشن انكسار مؤمنين

بو منصب

بر منصب املق در اكر قلج قبضه ايله اول مرده دوام اولمندر بري دخي كندويي بر قويي دن
صو چكر كوردوكيدر صلى الله تعالى عليه وسلم ابو هريره رضي الله تعالى عنه روايتنده وارد
اولمشدر كه بينا انا نائم رأيتني على قليب وعليها دلو فنزعت منها ما شاء الله تعالى
ثم اخذها ابن ابي قحافة فنزع منها ذنوبا او ذنوبين وفي نزعه ضعف يغفر الله له ثم
استحالت غربا فاخذها عمر بن الخطاب فلم ار عبقريا من الناس ينزع نزع ابن
الخطاب حتى ضرب الناس بعطن بيورمشلر حديث شريفده واقع اولان الفاظدن قليب
شول قويي در كه قازلمش اوله واچي طاشله يابلمش اولمايه دلو قوغه در ذنوب فتح ذال ايله شول
قوغه در كه صو ايله طولو اوله غرب بيوك قوغه يه ديرلر عبقري هر نسنه نك اويسنه واعلى
وقويسنه ديرلر مثلا بر كشي ايچون عبقري القوم ديسه لر قومنك سيدي واولوسي وقويسي
ديمك اولور اصل عبقر طايفه عربك زعمنجه بر يردر كه جنيلر آنده ساكن اولورلر يعني جن
ولايتي در صكره دن هر نسنه كه بكنسه لر بر وجهله كه اندن تعجب ايتسه لر آنكا عبقري ديرلر
حديثك معناسي بودر كه رؤياده كندومي بر قويي اوزرنده كوردم قويينك قوغه سي دخي
وار ايدي آندن الله تعالى ديلدوكي دكلو چكدم صكره ابو بكر اول كوغدن الدي بر قوغه يا ايكي
قوغه چكدي و آنوك چكيشنده ضعف وار ايدي الله تعالى آني مغفرت ايليه آندن صكره اول
قوغه بر عظيم قوغا اولدي آندن عمر بن الخطاب رضي الله عنه آلدي آدملردن عمرك
چكدوكي كبي چكر بر قوي كسه كورمدم حتى شويله اولدي كه خلق كلديلر دوه لري ايچوب
قاندلر يرلرنه چوكديلر قالديلر ديمكدر ضرب الناس بعطن ديسه لر رويت ابلهم حتى
بركت واقامت مكانها ديمكدر مقصود بغايت سيراب اولديلر ديمك اولور وحضرت صديق
رضي الله عنه خصوصنده يغفر الله بيوردوغي آندن بر تقصير واقع اولدوغيچون دكل ايكي
محض دعا ايلدي و چكيشنده ضعف اولدوغي مدت خلافتي آز اولوب زماننده چوق
فتح بلاد اولمدوغنه اشارت ايدي وحضرت عمرك رضي الله تعالى عنه چكيشي قويي
اولدوغي زمان خلافتي چوق اولوب عهدنده فتح ممالك وجمع غنايم زياده اولماغله اسلام
زياده قوت بولدوغي ايدي حديث شريف عبارات متعدده ايله دخي روايت اولنمشدر

مجموعنك تعالی ذکر اولنان معنیدن و غیرلرو رؤیالرنده اول حضرتك عجایب تعبیرلرندن بری
بودرکه زُرارة بن عمرو النخعی رضی الله عنه اول زمانده که نخع ایلچیسیله رسول الله صلی الله علیه
خدمتنه کلمش ایدی ایتدی یا رسول الله یولده کلورکن بر واقعه کوردم که قبیله من آرا
بن بودیشی حمار قومش کتمشم واول بر اسفع واحوی اوغلاق طوغورمش دیدی اسفع اکا
دیرلرکه جسمنه بر لونك غیری اولا مثلا بدنی آق اولا بر مقداری قره اولا یاخود بدنی قره
اوله بر ذیری آق اوله و احوی سیاه دیمکدر اما قتی سیاهه دیرلر رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم ایتدی کتدکك زمانده هیچ بر حامله جاریه قویوب کتدکمی دیدی
زراره ایتدی نعم یا رسول الله بر جاریه قویوب کتمش ایدم ظن ایدرم که حامله ایدی دیدی
فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی امدی اول جاریه اوغلان طوغردی واول اوغلان
سنکدر دیدی زراره رضی الله عنه ایتدی یا سبب ندرکه اسفع و احوی کورنیدی دیدی
خواجه صاحب کرم صلی الله تعالی علیه وسلم زراره یانینه دعوت ایدوب ایتدی هیچ
سنده برص علتی واری دیدکه سن آنی صاقلردوك دیدی اول دخی نعم یا رسول الله وار
اما اول تکوی حقیچون که سنی حق پیغمبر کوندردی صلا بر مخلوق بنده اول علتی کورمش
و بلمش دکلدر دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی ایتدی اشته اول اسفع
واحوی کورندوکی اولدر دیدی فصل ثالث اول حضرتك صلی الله علیه وسلم مغیباتدن
خبر ویردوکلرینك بیانندهدر لا معلوم اوله که علم غیب حق تبارك وتعالی حضرتنه مختصدر
غیبنه اطلاع مخلوقاتك شانندن دکلدر شول نسنه که لسان رسول علیه الصلوة والسلام
اوزره واقع اولمشدر اول حق جل وعلا قبلندن دن وحی یا الهام طریقیله اعلام اتمشدر
بونکه دلیل حق تعالینك قول شریفیدر عالم الغیب فلا یظهر علی غیبه احدا الا من
ارتضی من رسول بیورمشدر آیت کریمه مقتضاسنجه عالم الغیب حق سبحانه وتعالیدر
هر کیمسه غیبنه مطلع اتمز الا رسولدن اختیار اتدوکی مطلع ایلر بعضلر بو آیت ایله
کرامات اولیانك ابطالنه استدلال اتدیلر و جواب ویرنلر رسولی تملکه تخصیص اتدیلر
و اظهاردن مراد بلا واسطه ملکدن اولیانك مغیباته اوزره اطلاع لری ملك ده پیامبر

میشر اولور یعنی رؤیاده ملائکه دن اخذ ایدرلر دیدیلر نیته که ملائکه احوالنه بر انبیا
توسطیله مطلع اولورلر دیدیلر بر حدیث شریفده اول حضرت صلی الله علیه وسلم والله
انی لا اعلم الا ما علمنی ربی بیورمشلردر حاصلی هر نسنه که علم غیبدن اوله و اول حضرت
اندن خبر ویرمش اوله آنده شبهه یوقدرکه آنونك ثبوت نبوت وصدق رسالتنه دلالت
ایچون الله تعالی اعلام اتمشدر فخر عالم صلوات الله علیه وسلامه آنونك اعلامیله و امریله
خلقه خبر ویرمشدر و اول حضرته بو صفت اولدوغی صحابه کرام رضی الله عنهم اراسنده شویله
مشهور ومنتشر اولمش ایدیکه بربریله ایتکت فوالله لو لم یکن عنده من یخبره لا خبرته
حجارة بطحاء دیرلردی یعنی ساکت اول و اگر یاننده خبر ویرور کمسه اولماز ایسه بطحا
دره سینك طاشلری خبر ویرور دیرلردی مقصود البته واقف اولور الله تعالی آکا بلدورور
دیمکدر یوخسه فی الحقیقه طاشلر خبر ویرور دیو اعتقاد اتمزلردی بو فصل ایکی قسم اوزرهدر
بر قسمی آنونك بیاننده درکه قرآن عظیمده وارد اولمشدر جمله دن بری وان کنتم فی ریب مما
نزلنا علی عبدنا فاتوا بسورة من مثله قول شریفیدر فان لم تفعلوا ولن تفعلوا
قول شریفنه وارنجه بو کلام شریف غیبدن اخبار دن حاصلی بو درکه اگر سز بزم قولومز
محمد مصطفی اوزره انزال اتدوکمز نسنه دن شك و شبهه ده ایسکوز امدی آنونك مثلندن
بر سوره مقداری کتورك واکر معارضه یه کندوکز قادر ایسکوز شهداکوزی دعوت
ایدوك یعنی سزه معین و ناصر اولنلری جملهسین دعوت ایدوك کلسونلر سزه معاونت
ایتسونلر اکر قرآن کلام بشردر دیدیکوز قولده صادق ایسه کوز دیمکدر و دخی اکر ایتمش
زمانده معارضه اتمیوب آنونك مثلندن بر سوره کتورمدکوز ایسه بوده مقرردرکه کلام
زمانده دخی ابدا مسکوز کرك دیمك اولور فی الحقیقه الی الان کمسه معارضه یه قادر اولوب
مثلندن بر سوره کتورمك ممکن اولمدی ومن بعد قادر اولق دخی یوقدر بری دخی
واذ یعدکم الله احدی الطائفتین انها لکم وتودون ان غیر ذات الشوکة
تکون لکم آیت کریمه سیدر بونك اصلی سابقا ذکر اولنان اوزره بوایدی که قریشك
اتکی قافلهسی وار ایدی یعنی اصحاب تجارتی ایله قافله لری یولده ایدی انلرک

الوق ایچون فخر عالم صلی الله علیه وسلم صحابهٔ کرامله رضی الله عنهم طاشره چیقمش ایدی اهل
مکه ایشدیلر دخی بیك نفر قریب کسنه قافلهٔ حمایتی ایچون اسباب حرب وقتال ایله طشره چیقد بلیلر
اورادهکه مذکورلر ایله مقاتله اولنمق صحابهیه عرض اولندی کندولر اوچ یوز اون نفر کسنه
اولمالغین اول یراقلو طائفه ایله مقاومته میل اتمیوب قافلهٔ تجارته طوقنمانی ترجیح اید بلیلر
میللری اول جانبه اولدی حق سبحانه وتعالی ضمیرلرینه اولانی خبر ویردی وانده کی وعدهٔ
یرینه کتوروب اول مسلح طائفهنك اوزرینه اهل اسلامی منصور ومظفر قلدی تفصیلی غزوهٔ بدرده
مذکور اتمشدر بری دخی سیهزم الجمع ویولون الدبر قول شریفیدر بو دخی مستقبلدن
اخباردر حاصلی قریش بدر کوننده منهزم اولوب آرقهلرین دوندرجکلرندن خبر ویرمشدر بری
دخی ینه قریش حقنده سنلقی فی قلوب الذین کفروا الرعب بما اشرکوا بالله ما لم ینزل
به سلطانا قول شریفیدر بوندن مراد احد غزاسنده قلبلرینه قورخو القا ایدجکیدن خبر
حتی شویلهکه جنکده بونلر غلبه صورتین طوتمشلر ایکن کوکللرینه خوف دوشدی همان قتالی
ترك ایدوب بلا سبب دوندیلر یوریوب یوریدیلر بعضلر ایدرلر یولده کیدرکن دوندکلرینه
نادم اولوب ینه دونهلوم وارهلوم حملهسین قرهلوم هیچ برنسلان قالمسون دیدیلر حق جل وعلا
قلبلرینه خوف براقدی دونمکه قادر اولمدیلر بری دخی الم غلبت الروم فی ادنی الارض وهم
من بعد غلبهم سیغلبون فی بضع سنین آیت کریمهسیدر لا یخلف الله وعده
قول شریفینه وارنجه بونلك سبب نزولی اول ایدی که خسرو پرویز لعنه الله ایکی یرادن
بحارینه فراوان عسکر قوشب کوندرمش ایدی کلدیلر روم دیارینك ولایت عربه قریب
اولان یرلرندن بعض مملکتلرین آلدیلر وروم عسکری منهزم اولدی کفار قریش بو حاله شاد
اولوب فال طوتدیلر شویله جهتدنکه اهل اسلامه آیتدیلر سز وروم طائفهسی اهل کتابسز
وبز وفارس قومی امیلرز پس فارسیلر رومیلره غلبه ایتدوکلرندن فال طوتارزکه بز دخی سزه
غالب اولورز دیدیلر حق سبحانه وتعالی آیت کوندروب خبر ویردیکه رومیلر دخی بضع سنین
ایچنده یعنی اوچ یلدن طقوزه وارنجه فارسیلره غالب اولهلر آیت کریمه نزول ایدیجك
حضرت صدیق رضی الله عنه کیتدی ملعونلره هیچ سونمك نظر عاقبته دن عاقبت

طائفه

طائفهٔ روم فارسیلره غالب اولسه کرکدر حق تعالی بویله خبر ویردی دیدی قریش اشرافندن
ابی بن خلف دیدیکلری لعین ایتدی بویله دکلدر کل بر و سنوکله اوچشلوم دیدی پس اون
دوهیه اوچ ایدوب آراده اوچ یل مدت قودیلر ابوبکر رضی الله عنه صورت ماجرایی فخر کائنات
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتینه عرض ایلدی اول حضرت ایتدی بضع سنین اوچ یلدن
طقوزیله وارنجه دیمکدر وار مالی ومدتی زیاده قیل دیدی ابوبکر رضی الله عنه حضرتی کلوب
طقوز یلدکن یوز دوه اوزره اوچ ایلیوب مدت باغلدی وبری برندن یرار کفیللر آلدیلر
آخر الامر اول کونکه اهل اسلام بدرده بدیکلری موضعده کفار قریشه غلبه ایتدیلر رومیلر
فارسیلر ایله جنك ایدوب غالب اولدقلری خبری یتشدی بعض قوللره خبر حدیبیه
کوننده کلدی دیدیلر والحاصل حضرت صدیق رضی الله عنه یوز دوهیی اولکی قول اوزره
یعنی خبر بدرده کلمك قولنجه ابیدن آلدی ایکنجی قول اوزره کفیلندن آلدی زیرا ابی لعین
بدرده مقتول اولمش ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم یا ابا بکر آنلاری صدقه ایله دیو بیوردی
وبالجمله آیت کریمه مغیباتدن اخبار ایدوکنه شبهه قالمدی بری دخی وعد الله الذین
آمنوا منکم وعملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم
آیت کریمهسیدر بونك حاصلی حق تبارك وتعالی حضرت رسوله کریمه وعد درکه یقین زمانده
امتنی خلفاء ارض وائمهٔ ناس قلسه کرکدر وخوفلرین امنه تبدیل ایتسه کرکدر آخر وعدهٔ علیا
انجاز بیوروب تدوکلری مواعیدی روزی قلدی حتی مکهٔ الله وخیبر وبحرین وسایر
جزیرة العرب واراضی یمن باتمام فتح اولنمایجه اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم سعادتله
دار آخرته انتقال ایتمدی و مجوس هجردن وشاماتك بعض اطرافندن جزیه آلدی وروم
پادشاهی ومصر واسکندریه حاکملری وعمان ملوکی واصحمهنك وفاتندن صکره حبش سلطانی
اولان شخص جملهسی اول حضرته پیشکشلر کوندردیلر حق سبحانه وتعالینك دعوتنه اجابتدن
صکره خلیفهٔ اعظم رضی الله عنه ابوبکر صدیق حضرتلری اقامت امر دینه قیام کوستروب مهمات
وظایف سلطنه کما ینبغی ترتیب ونظام ویردی خالد بن ولیده عسکر قوشوب فارس ولایتنه کوندردی
واردیلر بعون الله بر جانبدن فتح ایتدیلر بر نواحی عسکر دخی عبیدهیه قوشوب ارض شامه ارسال

وبر نزعسکر ایله عمرو بن العاصی مصره کوندردی حق تعالی حضرتی شامه کیدن عسکره نصرت
ودمشق شهرلرینک فتحن میسر ایلدی واطرافنده اولان حوران وسایر قصبات وبلدان
نه وارسه حوزهٔ تصرفنه داخل اتدیلر آندن عمر بن الخطاب حضرتنی استخلاف ایدوب
کندو دار آخرته انتقال ایدیجک حق سبحانه وتعالی حضرت امیر المؤمنین عمرک رضی الله عنه
زمان خلافتنده اسلامه بر قوت وقدرت ارزانی بیوردی که هر قنده متوجه اولدیلر
فتح ونصرت ربانیه پیش رو لشکر اسلام اولوب ممالک مصر وشام بالکمال والتمام فتح
اولندی واکثر ممالک فارس مضافات بلاد اسلامیه دن قلنوب کسری تختی اقصای
مملکتنه کتدی قیصر دخی دیار شامدن الن چکوب قسطنطینیه یه التجا اتدی حضرت
عمر رضی الله عنه ایکیسنک دخی مال ومنالکرین الوب فی سبیل الله انفاق ایتدی حق سبحانه
وتعالی رسول اکرمنه نیجه وعده ایتدیسه اویله واقع اولدی آندن صکره حضرت
عثمان بن عفان رضی الله عنه مسند خلافته جلوس ایدیجک ممالک اسلامیه اقصای
مشارق ومغاربه رضه ممتد اولدی دیار مغرب تا اندلس وقیروان مملکتلرینه وسواحل
بحر محیطه وارنجه فتح اولندی ودیار شرق تا نهایت بلاد چینه وارنجه قبضهٔ تصرف
اسلامه داخل اولدی مداین عراق وخراسان واهواز فتح اولنوب مسلمانلر کفره اتراک ایله
قتال عظیم اتدیلر بی حد وپایان کسه لرین قردیلر غالبا اتراکدن مراد لشکر خاقاندر
زیرا چین ولایتنه وار دیلر دیمش امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه حضرتنده ممالک شرق
وغربک خراجی کلدی بوجمله تشریفات اول حضرتک برکت جمع وتلاوت قرآن وکتاب
کریم سببیله ایدی رضی الله تعالی عنه وعن سایر الصحابة اجمعین بری دخی وضربت علیهم
الذلة والمسکنة آیت کریمه سیدر که طایفهٔ یهود حقنده نازل اولمشدر فی الحقیقه نف
قول شریف موجبنجه دائما ذلت وحقارتدن خلاص بولمامشلردر بری دخی اذا جاء نصر
الله والفتح سوره سیدر که حق سبحانه وتعالی قریش اوزره نصرت وفتح مکه وسایر بلادی
وعده بیوروب بنی آدم گروه گروه دین اسلامه کیرو جکلرین خبر ویرمشدر ونیجه بیوردیسه
اویله واقع اولمشدر صدق الله تعالی وبلغ رسوله المجتبی قسم ثانی اول حضرتک صلی الله علیه وسلم

آیات

آیات قرآنیه دن غیری ایله اخبار عن المغیبات اتدوکک بیاننده در حذیفه رضی الله تعالی عنه
بیورمشدر که بر کون اول حضرت صلی الله علیه وسلم اصحاب کزین رضوان الله علیهم اجمعین
اراسنده طوروب خطبه بیوردی تا قیامته دکین ظهور ایده جک حوادثدن خبر ویردی
بر نسنه قومدی که آندن خبر ویرمیه حفظ ایدن حفظ ایلدی واونودن اونتدی اصحاب
رضی الله عنهم بو حالدن آکاه ایدیلر وبیوردو دخی حوادثدن بر نسنه ظهور ایلسه اول
زمانده فخر عالم صلی الله علیه وسلم بوندن خبر ویرمشدی بو یاده کلوردی کاندر بر کیفیت
بر کسنه بر زمانده کورمش اولسه واونتمش اولسه صکره کوردوکی زمانده خاطرینه کلسه
بو کسنه اول کسنه در دیسه فخر عالمک خبرلرین صکره دن شویله تذکر ایدردم دیدی ودخی
ایتدی که مجلسده اوچ یوز کسنه دخی زیاده وار ایدی اول حضرت قیامته دک ظهور ایده جک
فتنه لرک قائدلرین ولدیسه هر کم سردار لشکر فتنه اولورسه اسمیله واتاسنک اسمیله وقبیله سیله
ذکر ایتدی دیو بیوردی ابوداود رحمة الله علیه حضرت حذیفه دن رضی الله تعالی عنه بو نقلجه
روایت اتمشدر وامام طبرانی رحمه الله روایتنده ابن عمر رضی الله عنهما اول حضرتدن
صلی الله تعالی علیه وسلم روایت ایلرکه ان الله تعالی قد رفع لی الدنیا فانا انظر الیها
والی ما هو کائن فیها الی یوم القیمة کانما انظر الی کفی هذه دیو بیورمشلر یعنی تحقیقا
حق سبحانه وتعالی تمام دنیایی باکا رفع اتدی یعنی هر یرین قوشتدی بن اول دنیایه
وقیامت کوننه دک آنده اوله جق حوادثه نظر ایدرم کوییا شو اووجمده آیه سنه نظر
ایدرم دیمکدر وبوندن غیری دجال خصوصنه وسایر امور وحوادثه متعلق بعضی روایات
دخی وارد اولمشدر واحادیث مذکوره نک شواهدندن بری بودر که شیخین رحمة الله علیهما
روایتلرنده ابو هریره رضی الله عنه بیورمشدر که ان النبی صلی الله تعالی علیه وسلم نعی
النجاشی للناس فی الیوم الذی توفی فیه وخرج بهم الی المصلی وصف بهم وصلی علیه
وکبر اربع تکبیرات حاصلی بودر که حبش پادشاهلرندن اول حضرته ایمان کتورن
نجاشی دیار حبشده وفات اتدوکی کون خواجهٔ کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم خلقه نجاشی نک
بو کون وفات ایتدی دیو خبر ویروب اصحابیله مصلی یه چیقدی آنلر ایله صف بغلیوب

اوزرینه غایب نمازین قیلدی و دورت تکبیر ایلدی دیمکدر فی الحقیقه صکره دن ظاهر و باطن
اولدی که فخر عالم صلی الله علیه وسلم نمازین قیلدوغی کون نجاشی حبش ولایتنده وفات ایتمش ایمش
نجاشی افصح لغات اوزره کسر نون و کسر شین و تخفیف یا ایله حبش پادشاهنه دیرلر نته کم
روم پادشاهنه قیصر و عجم پادشاهنه کسری دیرلر مذکور نجاشینک اسمی اصحمه ایدی رضی الله عنه
بری دخی بودر که سابقا اشارت اولنان اوزره اول حضرت صلی الله علیه وسلم ابوبکر و عمر
و عثمان ایله احد طاغنه چیقدیلر دخی طاغ حرکته کلدی مبارک ایاغیله اوروب طاغه ایتدی
اثبت احد فانما علیک نبی و صدیق و شهیدان دیدی یعنی ثابت اول و قرار ایله اوستکده
اولانلر دکللردر الا بر پیغمبر و بر صدیق و ایکی شهید دردیدی واقعا حضرت عمر و عثمان
رضی الله عنهما صکره دن مقام شهادته قدم بصدیلر بری دخی بنه بخاری و مسلم رحمهما الله
روایتلرنده ابوهریره رضی الله عنه دن مرویدر که فخر کاینات صلی الله علیه وسلم
اذا هلک کسری فلا کسری بعده و اذا هلک قیصر فلا قیصر بعده والذی نفسی بیده
لتنفقن کنوزهما فی سبیل الله بیورمشدر امام نووی رحمه الله ایدر شافعی و سایر علما رحمهم الله
تعالی قوللرنده معناسی کسری هلاک اولدقدنصکره عراقده کسری اولمیه کرک و قیصر
هلاک اولدقدنصکره شامده قیصر اولمیه کرکدر دیمکدر یعنی کندو زمان شریفنده عجم
پادشاهی ولایت عراقده و روم پادشاهی دیار شامده اوتوررلردی بونلر هلاک اولدقدنصکره
آرتوق عراقده عجم پادشاهی و شامده روم پادشاهی اوتورمسه کرک دیکلو اولوردی واقعا بیوردوغی
کبی اولدی بری دخی بودر که سراقه رضی الله عنه حضرتنه کسری نک بلزوکلرین طقینه
جغنه اشارت بیورب کیف بک اذا لبست سواری کسری دیمش ایدی وقتا که حضرت عمر
رضی الله عنه خلافتنده دولت کسری کسر اولنوب اول بلزوکلری امیر المؤمنین خدمتنه
کتوردیلر آنلری سراقه یه کیدردی الحمد لله الذی سلبهما من کسری و البسهما سراقه
دیو حق تعالی حضرتنه حمد ایلدی بری دخی بودر که عمی عباس حضرتی رضی الله عنه دخی
اسلامنه کلمدین اهل مکه ایله بدر محاربه سنه کتدوکی زمانده خاتوننه تحمیله بر مقدار
مال دیومش ایدی صکره خاتونیله کندودن غیری کمسه بلمزدی اول کون که اسیر اولوب

بهایه کیلدی فخر کاینات صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی نیچون مالوم یوقدر شیمدی
بنی ایللره محتاج می ایلرسین دیدی خواجه کاینات علیه افضل الصلوات ایتدی خاتونکه ویردوک
مال نیجه اولدی دیدی عباس همان نبوتنه تصدیق ایدوب ایمانه کلدی بری دخی حاطب
بن ابی بلتعه نک اهل مکه یه مکتوب کوندروکن اول حضرته باذن الله تعالی معلوم اولوب
مکتوب ایله دن عورتک آردنجه آدم کوندروب فلان موضعده یتشورسز دیو بیوردوغی
تفصیلی مقصدلوقده مرور ایتمش ایدی بری دخی بنه سابقا تفصیل اولنان اوزره موته غزاسنده
زید بن حارثه آندنصکره جعفر بن ابی طالب آندنصکره عبد الله بن رواحه شهید اولدقلری
ساعت تفصیل اوزره حاللرندن اصحابنه خبر ویردوکیدر فخر کاینات صلی الله علیه وسلم
مذکورلره عسکر قوشوب شام قربنده موته دیدکلری موضعه کوندروب کندو سعادتیله مدینده
قالمش ایدی اسما بنت عمیس رضی الله عنها بیورمشدر که جعفر رضی الله عنه شهید اولدوغی کونک
صباح وقتنده پیغمبر علیه الصلوة والسلام اصحابیله بزه کلوب یا اسما جعفرک اوغلانجقلری
قنده در دیدی بن دخی کتوردم آنلری قوجدی و قوقلادی آندن مبارک کوزلرندن یاش
روان اولدی بن ایتدم یا رسول الله جعفردن سکا بر خبرمی یتشدی دیدم نعم قتل الیوم
دیو بیوردی دیمشدر بری دخی بودر که طائفه قریش بنی هاشمدن آلدوقلری عهدنامه نک
خطلرینی کوه ییدی همان جا بجا اسماء الله قالدی دیو قریشه خبر ویردی کاغدی اورته یه کتوروب
آچدیلر فی الحقیقه بیوردوغی کبی بولدیلر تفصیلی مقصد اولده سبقت ایتمشدر بری دخی
اولدر که طبرانی و بزار رحمهما الله روایتلرنده ابن عمر رضی الله عنهما بیورمشدر که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتیله منی مسجدنده اوتورردم انصاردن بر کمسنه و ثقیفدن بر کمسنه
اول حضرته کلوب سلام ویردیلر یا رسول الله سکا بعض نسنه سؤال ایتمکه کلدوک
دیدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی اکر دیلرسکوز بن سزه خبر ویرهیم که بکا نه
سؤال ایتمکه کلمشسز و اکر دیلرسکوز سکوت ایدهیم سز سؤال ایدکوز تقریر ایدوک دیدیلر
ثقفی انصاری یه ایتدی سؤال ایله دیمکله دخی خبر ویرسون دیدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم
انصاری یه ایتدی آنوکیچون کلدوک که بیت الحرام نیتنه اوکدن نه وقت چیقدک و اول عملده سکا نه

ثواب وفضیلت واردر تا که سؤال ایده سن وطوافدن صکره قلدوغك ایکی رکعت وصفا
ومروه ما بیننده اولن سعیی وعرفه‌ده اولن وقوفی ورمی جماری وقربانی وبونلرده ساکه
نه ثواب حاصل ایدوکنی سؤال ایده سن دیو بیوردی انصاری ایتدی اول الله حقیچون که سنی
حق پیغمبر کوندردی بونلردن سؤال ایچون کلمش ایدم دیدی بونك نظیری بر خصوص
دخی واثلة بن الاسقع رضی الله عنه حضرتیله واقع اولمشدر بری دخی بودر که حضرت
فاطمة الزهرا رضی الله عنها یا انك اول اهلی لحوقا بی بیوروب اهل بیتندن کندوسنه اول کسه
واصل اولاجغی حضرت فاطمه ایدوکنی مرضنده خبر ویردی فی الحقیقه اویله واقع اولدی
بر روایتده سکز آیدن صکره وبر قولده التی آیدن صکره حضرت فاطمه آخرته انتقال
ایلدی بری دخی اولدر که خاتونلرینه ایتدی اسرعکن بی لحوقا اطولکن یدا دیدی مراد
سزوك بکا زیاده سرعتله اولاشنکوز زیاده سخاوت اوزره اولانکوزدر دیمکدر اولور
امهات مؤمنیندن رضی الله عنهن زینب بنت جحش ایدی شولدی دخی کندو الکی
امکجندن صدقه ویروردی اول حضرته اول اولاشن اول اولدی رضی الله عنها بری دخی
اولدر که علی بن ابی طالب کرم الله وجهه حضرتنه شهید اولاجغندن خبر ویروب
ایتدی من اشقی الاخرین دیدی یعنی آخرینك بغایت شقیسی کیمدر دیدی اول دخی
الله ورسوله اعلم دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم قاتلك دیو بیوردی یعنی سنی
قتل ایدندر دیدی امام احمد قدس سره مناقبنده ذکر ایتمشدر بری دخی اولدر که ابن عساکر
رحمه الله روایتنده معاویه‌یه ایتدی اما انك ستلی امر امتی بعدی فاذا کان ذلك
فاقبل من محسنهم وتجاوز عن مسیئهم دیدی حاصلی معاویه‌یه امتی اوزره والی
اولاجغندن خبر ویروب واقع اولدوغی زمانده آنلرك ایوسی وایاکوسی ایله حسن معا
مله قلمغی سپارش بیوردی وینه ابن عساکر رحمة الله علیه عروة بن رویم دن مرفوعا
روایت ایلمشدر که معاویه حقنده لن یغلب معویة ابدا بیورمشدر حضرت علی کرم الله وجهه
صفین کوننده اکر بو حدیث بنم خاطریمه کلیدی معاویه ایله قتال ایتمزدم دیو سویلمشدر
معناسی معاویه ابدا مغلوب اولمز دیمکدر بری دخی حضرت عثمانه اشارت ایدوب تقتل

هذا

هذا مظلوما دیو بیوردی وغیری یعنی بوکیشی مظلوم اولدوغی حالده قتل اولنور دیدی
عاقبت بیوردیغی کبی اولدی تلاوت مصحف ایدرکن حالنده قانی فسیکفیکهم الله وهو
السمیع العلیم آیتی اوستنه صاچلدی شهادة مسطوردر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم
بو مرتبه تعیین ایتمش اولا حاکم رحمه الله نقلنده ابن عباس دن رضی الله عنهما مرویدر که
ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قال یا عثمان تقتل وانت تقرأ سورة البقرة
فتقع قطرة من دمك علی فسیکفیکهم الله بیورمشلر ولکن حافظ ذهبی بو حدیثه موضوع
دیمشدر امام مسلم رحمه الله روایتنده اسامة بن زید دن رضی الله عنهما مرویدر که
ان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اشرف علی اطم من آطام المدینة ثم قال
هل ترون ما اری انی لاری مواقع الفتن خلال بیوتکم کمواقع القطر یعنی
اول حضرت صلی الله علیه وسلم برکون مدینه اولرندن برینك اوستنه چیقدی
دخی یارانینه سؤال ایدوب ایتدی بنم کوردوکمی سز کوردیکزمی دیدی آندن ایتدی
تحقیقا سزوك اولرکز آراسنده فتنه‌لر مواقعنی کورورم قطره‌لر مواقعی کبی دیو بیوردی
حاصلی شهرکز ایچنده فتنه‌لر واقع اولسه کرکدر دیو اشارت بیوردی آندن صکره فتن
ظهور ایتمکه باشلدی حضرت عثمان قتلندن صکره فتنه بری برینی تعاقب ایلدی
تا حجاج ملعون فتنه‌سنه وارنجه اول دیار انواع فسادن آسوده اولمدی
نته کم کتب تواریخده مفصلا مسطوردر امام مالك دن رحمة الله علیه مرویدر که یوم
الحرة ده حملۀ قرآندن یدی یوز کسنه قتل اولندی وچ یوزی صحابۀ کرامدن ایدیلر
رضوان الله علیهم اجمعین وبو خصوص خلافت یزید لعین ده واقع اولمشدر بغوی
روایتنده وقعۀ جملدن وصفیندن خبر ویردی دیو وارد اولمشدر حاکم رحمه الله
روایتنده ام سلمه رضی الله عنهادن مرویدر که برکون اول حضرت صلی الله علیه وسلم
بعض امهات مؤمنینك خروج ایده‌جکنی ذکر ایلدی آندن حضرت عائشه رضی الله عنها
کولدی فخر عالم ایتدی انظری یا حمیرا ان لا تکونی انت دیدی یعنی نظر ایله یا حمیرا اول
خروج ایده‌جك سن اولمیه سن دیدی آندن حضرت علی‌یه متوجه اولوب ایتدی

ان رأيت شيئا من امورها فارفق بها ديدى يعنى عائشه نك امورندن بر نسنيه مالك
اولورسك اكا رفق و ملاطفه ايله سن ديو بيوردى ابن عباس رضى الله عنهما حضرتندن
دخى بوكا متعلق بر روايت وارد اولمشدر حاكم و بيهقى رحمهما الله بر روايتلرنده ابو الاسوددن
مروى در كه كوردم بر كروه زبير خروج ايتدى مرادى حضرت على ايله قتال ايدى
امير المؤمنين على كرم الله وجهه ايتدى انشدك الله هل سمعت رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم يقول تقاتله وانت له ظالم ديدى يعنى زبيره كندى
ويروب ايتدى سن ايشتدكمى كه رسول الله صلى الله عليه وسلم ساكه سن على ايله
قتال ايدرسن شول حالده كه سن اكا ظالمسن ديدى ديو سؤال ايلدى همان زبير دوندى
كيتدى ديمشدر ابو يعلى و بيهقى رحمهما الله روايتلرنده بلى ولكن نسيت ديدى يعنى بلى
ايشتدم اما اونتدم ديو جواب ويردى ديديلر بر دخى حضرت امام حسن رضى الله عنه
حقنده ان ابنى هذا سيد وسيصلح الله به فئتين عظيمتين من المسلمين يعنى تحقيقا
بنم شو اوغلوم سيد در و يقين زمانده حق تعالى مسلمانلردن ايكى عظيم عسكرى بونك
سببيله صلاح ايتسه كركدر ديمكله اولو زمان آخر بيورديغى كبى اولدى زيرا حضرت على بن ابى طالب
كرم الله تعالى وجهه شهيد اولدقدن صكره قرق بيكدن زياده كمسنه حضرت حسنه بيعت
ايتديلر بلاد عراق دخى اسانه بيعتى ايدى خلافت اوزره اولدى آخر لشكر چكوب معاويه نك
اوستنه واردى معاويه دخى قرشو كلدى ايكى عسكر برى برين كوروجك حضرت حسن
رضى الله عنه بلدى كه بر جانب خلقنك اكثرى قرلمينجه اول بر جانبه غلبه ايدمز مسلمانلرك
بو قدر كمسنه نك قانى دوكلمكى روا كورميوب معاويه يه مكتوب ايله خبر كوندردى بن
خلافتى ساكه تفويض ايدرم اما شول شرطله كه بابام زماننده سنوكله قتال ايدن كمسه لره
اهل مدينه يه تعرض ايتميه سن و كمسه يه ايتجميه سن ديدى معاويه دخى اولكمسنه دن
غيرى كمسنه يه تعرض ايتمم ديو جواب كوندردى والحاصل مابينده وافر مراسلات واقع اولدى
آخر الامر معاويه بر بياض كاغد كوندروب بونك ايچنه هر نه ديلرسك يازوب قبول
والتزام ايتدم ديدى بونك اوزرينه صلح ايتديلر حق سبحانه وتعالى حضرت امام حسن

رضى الله

رضى الله عنه بركاتيله حضرت فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردوغى اوزره
ايكى عظيم عسكرى فتنه دن صقلنوب مابينلرين صلح ايتدى دولابى رحمة الله عليه تخريج
ايتمشدر كه حضرت حسن رضى الله عنه ايتدى كانت جماجم العرب بيدى يسالمون من
سالمت ويحاربون من حاربت فتركتها ابتغاء وجه الله تعالى وحقن دماء المسلمين ديدى
يعنى رؤساى عرب بنم الومده ايدى بن مصالحه ايتدوكمه مصالحه ايدرلردى و بن محاربه
ايتدوكمه محاربه ايدرلردى بن حق تعالى حضرتنك جهت رضاسين ديلدوكم ايچون و مسلمانلرك
قانلرى دوكلمكدن منع مراد ايلدوكم ايچون خلافتى ترك ايتدم ديو بيوردى بر دخى اولدر كه
امام حسين رضى الله تعالى عنه حضرتنك طف ديدوكلرى موضعده شهيد اولاجغن اعلام
ايدوب بر آوچ طپراق چيقاروب حسين بو طپراقده مدفون اولسه كركدر ديو بيورمشدر امام
بغوى رحمة الله عليه معجمنده انس بن مالك رضى الله عنه حديثندن روايت ايتمشدر كه
ملك القطر حق تعالى حضرتندن رسول الله صلى الله عليه وسلمى زيارت ايتمكه اذن طلب
ايتدى بارى تعالى اذن ويروب اول كون كه حضرت فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم
ام سلمه رضى الله عنها حضرتنده ايدى كلدوكى كون ايدى ملك اول حضرتى زيارته كلدكى آندن
خواجه عالم يا ام سلمه قبوى بكله اوزرمزه كمسه كيرمسون ديدى ام سلمه رضى الله عنها
قپوده طورركن همان حضرت حسين كلوب بجروكيردى اول حضرتك اوزرينه صچرادى فخر عالم
صلى الله عليه وسلم حسينى اوپدى و قوجدى اوخشامغه باشلدى ملك ايتدى بونى
سورميسن ديدى فخر عالم صلوات الله عليه وسلامه نعم ديو بيوردى ملك ايتدى تحقيقا
سنك امتك بونى قتل ايتسه كركدر اكر ديلرسك قتل اولنه جغى مكانى ساكا كوسترهيم
ديدى آندن اول شهيد اولاجق موضعى كوستردى فخر عالم عليه الصلوة والسلام اول واديدن
بر آوچ قيزل طپراق الوب كتوردى ام سلمه رضى الله عنها اول طپراغى آلدى دخى بر بز
ايچنه بغلدى ثابت رضى الله عنه اول موضعه كربلا در ديو بز سويلشوردك ديمشدر ابو حاتم
صحيحنده و امام احمد رحمهما الله روايت مذكوره نك مثلين نقل بيورمشلردر بر روايتده بويله در كه
ام سلمه رضى الله عنها ايتدى اول حضرت بكا بر آوچ طپراق صونوب بو طپراق حسين

قتل اولوندیغی یرك طوپراغندن در بو نه وقت که طوردیغی یرده. قان اوله بلهسن که حسین
قتل اولنمشدر دیدی بن دخی آدم بر شیشه یه قویدم بو طپراق بونده قان اولدوغی
کون عظیم کوندردیر ایدم دیشدر. سوق کلام اقتضاسی بودر که عاقبة الامر بیوردقلری
کبی اولمش اوله. ولکن اول مرتبه مذکور اولمیوب تعیین بیوردقلرین ذکرله اکتفا اتمشلردر
روایت اولنور که فخر کائنات علیه افضل التحیات بیوردوغی اوزره ارض عراقدن کوفه ناحیه‌سنده
طف دیدوکلری موضع که کربلا دیمکله مشهوردر حضرت سلطان الشهدا والشهداء آغا نور دیده
مصطفی جکر کوشه مرتضی امام حسین مجتبی علیه رضوان الله الاکبر آنده شهید اولدی قتل
ایدن ملعون سنان بن انس النخعی دیدکلری ظالم بی دین ایدی لعن الله قاتله ومن امر به
ومن رضی به بعضلر غیر کسنه در دیدیلر بو بابده بعض اقوال بعیده ذکر اتمشلردر والله اعلم
بحقیقة الحال ابو نعیم رحمة الله علیه نضرة ازدیه دن روایت اتمشدر که حسین بن علی
کرم الله تعالی وجههما قتل اولندوغی زمانده کوکدن قان یاغدی وصباح قالقدوب
قوپلرومز ودستیلرومز طولو قان بولدق دیشدر. بری دخی اولدر که بخاری ومسلم
روایتلرنده رحمهما الله تعالی عمار رضی الله عنه حضرتنه تقتلك الفئة الباغیة بیورمشدر
یعنی سنی باغی عسکر قتل ایدر دیشدر. وآخر الامر بیوردوغی کبی اولمشدر. بری دخی اولدر که
ابو عمر بن عبد البر رحمه الله روایتنده عبد الله بن عمر رضی الله عنهما بر کون اول حضرتك
یاننده بر کسنه کوردی کیم ایدوکن بلمدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم اول کشی‌یی
کوردککی دیدی عبد الله نعم دیو جواب ویردی فخر کائنات علیه اشرف التحیات اول
جبرئیل ایدی دیدی اما سن کلاجک زمانده کوزوکی یتورسك کرك دیدی واقعا عبد الله
آخر عمرنده اعمی اولدی. بری دخی اولدر که قیس بن شماس رضی الله تعالی عنه تعیش حمیدا
وتقتل شهیدا دیدی یعنی مادام که صاغ سن خوب وممدوح معیشت ایلرسن وآخر
شهید اولورسن دیک اولور فی الحقیقه بیوردوغی کبی اولدی قیس رضی الله تعالی عنه یمامه ده
مسیلمة الکذاب جنکنده شهید اولدی حدیث شریفی حاکم روایت اتمشدر وعلمای حدیثدن
امام بیهقی وابو نعیم حدیث صحیحدر دیمشلردر. بری دخی اولدر که عبد الله بن زبیره

دلائل نبوته

ویلک

ویل لك من الناس وویل الناس منك دیشدر. آخر حجاج ایله مابینلرنده بو قدر
فتنه وفساد اولدی نته کم تواریخده مسطوردر. بری دخی عالم المدینه‌یه اشارت بیوردوغیدر.
ابو هریره دن رضی الله عنه روایت اولنمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم یوشك
الناس ان یضربوا اکباد الابل ولا یجدوا عالما اعلم من عالم المدینة بیورمشلر یعنی
قریب اولور که خلق منازل بعیده دن طلب علم ایچون سفرلر ایدرلر ومدینه عالمندن اعلم کسنه
بولمیه‌لر دیمکدر. سفیان بن عیینه رحمة الله علیه بزم شویله رأیمز ایدی که اول بیوردوغی
عالم امام مالک رحمة الله علیه حضرتلری ایدی دیمشدر. وعبد الرزاق دخی مالکدن غیری عالم
المدینه ایله کسنه معروف اولمشدر. واطراف عالمدن اکا کلدوکلری کبی بر کسنه‌یه کلمشلردر دیدی
مصعبدن مرویدر که امام مالک حضرتلرینه اوقومق ایچون خلق قپوسنده ازدحام
ایدوب بری برلیه دوکشورلردی دیشدر. ائمه دین وعلمای مشهورین دن نیجه کسنه‌لر
آندن حدیث روایت اتمشلردر. جمله دن بعضی بونلردر که ذکر اولنور. الامام الاعظم ابو حنیفة.
والزهری. والسفیان. والامام الشافعی. والاوزاعی امام اهل الشام. واللیث بن سعد امام اهل مصر
وابو یوسف. ومحمد بن الحسن. وعبد الرحمن بن مهدی شیخ الامام احمد. ویحیی بن یحیی شیخ
البخاری. وابو رجا شیخ البخاری. ومسلم. وذو النون المصری. والفضیل بن عیاض. وعبد الله
بن المبارك. وابراهیم ادهم. قدس الله ارواحهم واسرارهم ورضی الله عنهم ورحمة الله علیهم. بری
دخی اولدر که رافضیه وقدریه ومرجئه طائفه‌سی ظهورینه حکایة اشارت بیورمشدر
نته کم امام بیهقی رحمه الله روایتنده حضرت علی دن کرم الله وجهه مرویدر که یکون فی
امتی قوم یسمون الرافضة یرفضون الاسلام بیورمشلردر یعنی بنم امتمده بر قوم
اولور که رافضه تسمیه اولنورلر آنلر اسلامی ترك ایدرلر دیمك اولور. وطبرانی رحمة الله علیه نقلنده
قدریه ومرجئه ایچون هم مجوس هذه الامة بیورمشدر. انس بن مالکدن مرویدر رضی الله عنه
ودخی کتب احادیثده مسطور اولان اوزره اشراط ساعته متعلق نیجه حدیث شریف بیورمشدر.
جمله دن بری صحیح بخاری ده حضرت ابو هریره دن رضی الله عنه مرویدر که لا تقوم
الساعة حتی تقتتل فئتان عظیمتان یکون بینهما مقتلة عظیمة دعواهما واحدة وحتی

يبعث دجالون كذابون قريب من ثلاثين كلهم يزعم أنه رسول الله وحتى يقبض
العلم ويكثر الزلازل ويتقارب الزمان وتظهر الفتن ويكثر الهرج وهو القتل وحتى
يكثر فيكم المال فيفيض حتى يهم الرجل من يقبل صدقته وحتى يعرضه فيقول الذي
يعرضه عليه لا أرب لي فيه وحتى يتطاول الناس في البنيان وحتى يمر الرجل بقبر
أخيه فيقول ليتني مكانه وحتى تطلع الشمس من مغربها فإذا طلعت ورآها الناس
أجمعون فذلك لا ينفع نفسا إيمانها لم تكن آمنت أو كسبت في إيمانها خيرا ولتقومن
الساعة وقد نشر الرجلان ثوبهما فلا يتبايعانه ولا يطويانه ولتقومن الساعة وقد
انصرف الرجل بلبن لقحته فلا يطعمه ولتقومن الساعة وهو يليط حوضه فلا يسقي
فيه ولتقومن الساعة وقد رفع أكلته إلى فيه فلا يطعمها ديو بيورمشلردر حديث
شريفده ابو هريره رضي الله عنه برنيجه علامت ذكر ايتمشدر احتمالدر كه غرض علما دن مجموعن
مجلس واحدده استماع ايتمش اوله وجائزدر كه مجالس متعدده ده ايشتمش اوله حاصلي جمله دن
بري ايكي عظيم عسكر دعوالري بر ايكن يعني كلمهٔ اسلام وزره متفق لر ايكن جنك ايده لر ديدوكي
عسكر علي ومعاويه ايدي كه صفين ديدوكلري موضعده قتال ايتديلر بري دخي دعواي
رسالت كذابلردر كه شمديه دكين نيجه سي ظهور ايتمشدر وحقلرندن كلمشدر بري دخي
خلق ارهسندن علم قبض اولنقدر علما احوالي وعلما انصافي نه مرتبه يه واردوغي بيانه
محتاج دكلدر بري دخي تقارب زماندر كه ييللر آيلر قدر وآيلر هفته لر قدر تصور
اولنور بري دخي ظهور فتندر كه على التوالي اولغاوزره بري دخي كثرت قتلدر بري
دخي مال چوغالمقدر شويله كه قبول صدقه ايدر كسنه بولنماموقدر بو دخي ظهور ايتمشدر
بري دخي بنالر تشييد عالي بنا البنيادينه همت صرف ايتمكدر بري دخي بر كسنه بر موءمن
قرنداشنك قبرينه اوغرايوب نولايدي بونك يرينه بن اولايدم ديمكدر يعني فتنه وفساد
كثرتندن خلق تمني موت ايليكدر ودخي كونش مغربدن طوغمقدر وقيامت شول
حالده قوپه كه ايكي كشي قماش آچوب صاتوب آلورلر ايكن نه متابعه يه قادر
اولالر ونه قماش درمكه قادر اولالر يعني شويله ناكاه قوپه وخلقي شويله حيرت

اكه

الله ديمكدر ودخي بيك ايچون سود صاغمش اولن كشي يمكه قادر اولمايه ودوه سين صوارمق
ايچون حوض طولدورمكسنه ترك ايليه سقايته قادر اولمايه ولقمه قالدورن كشي آغزينه
ايلدوب يمكه قادر اولمايه والحاصل نقد دائر مبهم اولورسه كشي ترك ايليه حيرت غلبه سندن
تدارك مجالي اولمايه ديمكدر ومجملا اخبار عن المغيبات دن بري دخي بودر كه امام بخاري ومسلم
رحمهما الله روايت ايلدكلرنده ابو هريره رضي الله عنه اول حضرتدن صلى الله تعالى عليه وسلم
روايت ايتمشدر لا تقوم الساعة حتى تخرج نار من أرض الحجاز تضيء لها أعناق الإبل
ببصرى بيورمشلردر حاصلي قيامت قوپمزدن شويله واقع اولمايينجه كه زمين حجازدن
بر عظيم آتش چقه ضياسي اطراف ممالكه شويله كيده كه شام ولايتنده بصرى ديدوكلري شهرده
اول آتش دن دوه لرك بويونلري ضيا له ديمكدر مقصود آتشك ضياسي چاقا اول علكلري وارنجه ديكه
واقعا سنة اربع وخمسين وستمائة جمادى الآخره سندن اوچنجي كيجه چهارشنبه كيجه سي
اولدوغي كبي مدينه منوره يه بر قوناق يقين يردن بر عظيم آتش چيقدي بكا سنده شويله بر
زلزلهٔ عظيمه وبر عجيب ومهيب صيت وصدا پيدا اولدي كه قيامت قوپدي صاندي لر
واهل مدينه هلاك اولمايي مقرر بيلديلر بر كوننده اون سكز كره زلزله واقع اولدي وذكر
اولنان آتش دريالر كبي جوش وخروش ايدردي شويله ممتد اولدي كه يمن قريه سندن
بر قريه يه منتهي اولوب آني احراق ايتدي امام قرطبي رحمة الله عليه ايتدي بعضي دوستم شويله
خبر ويردي كه بش كونلك يولدن آتشك ارتفاعي هواده مشاهده ايدرلرايمش وبينه آندن
منقولدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم بركاتنده مدينه قربنده صووق هوالر اسردي
ديمشدر ودخي ايشتدم كه آتش مذكوري مكة الله دن وبصرى طاغلرندن كوردي ديديلر
ديو بيورمشدر شيخ قطب الدين القسطلاني رحمة الله عليه آتش اللي ايكي كون طوردي
آخر رجب اييندن يكرمي يدنجي كيجه كه اول حضرتك معراجي آنده واقع اولمشدر اول كيجه
سونيدي ديمشدر والحاصل بو آتش قصه سنك تفصيلي قتي چوقدر امام قرطبي رحمة الله عليه
تذكره سنده بيان ايتمشدر وقطب قسطلاني ملاس سنه نونك ايچره باشقه كتاب تأليف ايدوب
جمل الإيجاز في الإعجاز بنار الحجاز ديو تسميه قلمشدر حاصلي بو بر حادثهٔ عظمي دركه

اکر اول حضرتك سایر معجزاتندن قطع نظر اولنسه صدق رسالتنه بو معجزه سی کفایت ایلر

فی الحقیقة چاق نیجه خبر ویردیسه اویله واقع ولمشدر نیجه بیك بلکه نیجه یوز بیك

بوخصوصی مشاهده قلمشلردر مقصد تاسع رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنك

طاعت و عبادتلری بیاننده در حق سبحانه وتعالی اول حضرته صلوات الله علیه وسلامه اکرم

خطاب مستطاب ایدوب وَلَقَدْ نَعْلَمُ اَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ

رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتّٰى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ بیورمشدر یعنی

بن بلورزکه یا محمد سنك صدر شریفك طاریلور شول سوزلر ایله که کفار آنی سویلرلر

یعنی حق تعالی یه شریك کتوردوکلری ایچون وقرآنه طعن ایتدوکلری ایچون و سنی استهزا

ایتدوکلری ایچون پس حضورلق چکرسن سوزلری ساکه کوچ کلور ایدی یا حبیبم تسبیح ایله بر

تسبیح ایله که حمد پروردکارك مقترن اوله خاصلی سبحان الله وبحمده دیمکه مشغول

اول و ساجدلردن اول یعنی نماز قلیجیلردن اول و پروردکارکه پرستش ایله چاق

سکا موت کلنجه دیك اولور یقین دن مراد موت در آنوکیچون یقین ایله تسمیه اولنمشدر

کلام مستقیمدر اکر سؤال اولنوب عبادته امرده واعبد ربك تمیزمی ایدی حتی یأتیك

الیقین نه فائده ایچون ذکر اولندی دینلورسه امام قرطبی وغیری رحمهم الله تعالی

جواب ویروب بیورمشلردر اکر همان واعبد ربك دینلمش اولسه بر کره طاعت ایتمکله

مطیع اولوردی و تمامکم حتی یأتیك الیقین بیوردی معناسی جمیع عمرکده عبادتدن خالی

اوله دیمك ایدوکی ظاهر اولدی دیمشلردر اما بو جواب انکا مبنیدر که امر مطلق تکراری

مفید اولمیه بو مسئله مسائل اصولدن بر مسئله در مختلف فیهادر امر مطلق تکراری افاده ایلر

یوخسه مرة واحدة یی افاده ایدر یوخسه هیچ برینی افاده ایتمزمی تو نده بر قاچ مذهب واردر

اوکلیسی بودرکه تکراری مفید اولمیا و منافی دخی اولمیه بلکه مرة وتراقی اشعاردن تکوین

مأمور به نه ایسه آنوك فعلنی طلبی مفید اوله ولکن مرة واحدة ضروریه در امتثال

آنسوز متحقق اولمز زیرا ماهیت آندن آقلده بولنمق بوقدر دیلر آمدی وابن حاجب

وغیرلر بونی ترجیح ایتمشلردر ایکنجیسی بودرکه مطلقا تکراری مفید اوله استاد ابو اسحق

اسفرانی

اسفراینی و ابو حاتم قزوینی رحمهما الله بوکه ذاهب اولمشلردر پس اکر تکراره برغایت تعیین

اولنماسه استیعاب ایدر والا زمانی عمری استیعاب ایدر ولکن بحسب الامکان اولور قضای حاجت

و نوم و بونلرك امثالینك زمانلرینی استیعاب ایتمز دیمشلردر اوچنجیسی بودرکه مرة واحدة یه

دلالت ایلیه شیخ ابو اسحق رحمه الله شرحنده ابو حنیفه حضرتلرندن و اکثر شافعیه دن

وغیریلردن بو مذهبی حکایت ایتمشدر و بویله دینلر ایتدیلر اکر بر شرطه یا خود بر صفته تعلیق

اولنورسه تکراری مفید اولور معلق بولنه تکراری حسبنجه دیدیلر مثلا وَاِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا

کبی و دخی اَلزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا کبی بونلرده تکراری مفیددر دیدیلر

والله اعلم و اول حضرتك عبادته مأمور اولدوغنه جمله دلائلدن بری دخی بودرکه امام

بغوی رحمه الله روایتنده جبیر بن نفیر و ابو نعیم نقلنده رحمهم الله تعالی ابو مسلم خولانی

رضی الله عنه اول حضرتدن روایت ایتمشلردرکه ما اُوحِيَ اِلَيَّ اَنْ اَجْمَعَ الْمَالَ وَاَكُونَ

مِنَ التَّاجِرِينَ وَلٰكِنْ اُوحِيَ اِلَيَّ اَنْ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ وَاعْبُدْ رَبَّكَ

حَتّٰى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ دیو بیورمشلر معناسی بکا مال جمع ایدوب تاجرلردن اولمق وحی

اولنمامشدر ولکن پروردکارك حمدینه مقترن تسبیح ایله و نماز قیلجیلردن اول و چاق

ساکه موت کلنجه ربکه عبادت ایله دیو وحی اولنمشدر دیمك اولور و دخی بر آیتده کلمشدر

فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ بیورلمشدر یعنی حق تبارك وتعالی اول حضرته عبادت امر

ایدوب بنکا ایله و ابلاغنده تکالیف مشقتلرینه مصابره بیورمشدر و دخی بر آیتده دخی

وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ بیورلمشدر

بوندن فهم اولنورکه سیر الی الله درجاتنك اولی عبادتدن و آخری حقه توکلدر دیمشلردر

حاصلی جناب حقه مسافرت ایدن کمسنه زاد عبادته محتاج اولور آندن استغنا یه مجال

یوقدر وهر بار که عبدك الله تعالی یه قربی زیاده اولا آنوك یولنده مجاهده سی اعظم اولور

حق جل وعلا وَجَاهِدُوا فِي اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهِ بیورمشدر آنوکیچون ایکی جهان فخری

محمد مصطفی علیه الصلوة والسلام آخر عمرینه وارنجه وظایف عبادته قیامی و جهادده

مجموع ناسدن اعظم ایدی هیچ آنوك ایلدوکی طاعت و عبادتی کمسنه لر ایده بیلمك متصور دکل

صحابهٔ کرامدن دخی هر کمسه‌نك قرب و تعرفی سی زیاده اوله اول حسبله طاعت و عبادتی
دخی زیاده اولوردی شرعت کتاب و سنت مقتضاسی اوزره تحقیق بودر و بعض ملاحده لعنهم
الله و قاتلهم الله و خذلهم الله که قرب حقیقی عبدی عبادت ظاهره دن عبادت باطنه یه
نقل ایلر و مشقت عملدن روحی و جسدی راحت ایلر دیشلردر و تکالیف ساقط اولور
زعم اتمشلردر بو اعتقادلری کفر محضدر نعوذ بالله من ذلك اکر کشی عبد واصل اولاجق
مقامات اعلی سنه یتشورسه آندن مثقال ذره تکلیف ساقط اولمز اولمق احتمالی دخی یوقدر
بوندن صکره معلوم اوله که حضرت رسول الله صلی الله علیه و سلم بعثتندن اول شرایع متقدمه
بریله مکلف ایدی دکلمی ایدی علما رحمهم الله تعالی اختلاف اتمشلردر جمهور قولی بودر که هیچ
برینه اتباعی یوغیدی زیرا اکر برینه تابع اولیدی ایشدیلوردی البته نقل اولنوردی
ستره مجال یوغیدی دیدیلر و دخی واقع اولیدی اول شریعته منسوب کچنلر افتخار ایدوب
محمد صلی الله علیه و سلم بر زمان بر قوم شریعتی اوزره تابع ایدی دیرلردی هیچ بونلردن
برنسنه نقل اولنمدی دیدیلر بر طائفه دخی بوکه ذاهب اولدیلر که انوك حقنده شریعت
اخری یه اتباع عقلا ممتنع اوله زیرا تابع کیمی معروف اولان متبوع اولمق بعیددر دیدیلر
بر قوم دخی بو بابده توقف ایدوب بر جانبه حکم اتمك کرکدر زیرا عقل حاکم اولاجق یر
دکلدر دیدیلر بر جماعت دخی شرع من قبلکم بر له عامل ایدی دیدیلر آندن صکره اختلاف
اتدیلر که اول شرع متعین اولوردی یوخسه اولمزمی بعضلری تعییندن فجد ایلر توقف
اتدیلر و بعضلری اقدام و جسارت اتدیلر و اقدام ایدنلر دخی کیمك شرعینه تابع ایدی دیکده
اختلاف اتدیلر بعضی نوح پیغمبره و بعضی ابرهیمه و بعضی موسایه و بعضی عیسایه دیدیلر
صلوات الله علیهم اجمعین بو مسئله ده جملهٔ مذاهب بو مذکور اولانلردر اما بونلرك اظهری بودر که
قاضی ابو بکر قولنجه اتباع واقع اولمش اوله و انبعد مذاهب تعیین ایدنلرك مذهبیدر
زیرا اول ذکر اتدوکمز اوزره اکر واقع اولایدی نقل اولنوردی و ایشدیلوردی اخفا
ممکن اولمازایدی و بو که دخی مختارلری بو قدر که عیسی علیه الصلوة والسلام آخر انبیا اولوب
کندودن صکره کلنلره شریعتی لازم اوله زیرا قول صحیح بودر که برقوم پیغمبر و رمز محمد مصطفی

صلی الله تعالی علیه و سلمدن غیری بر پیغمبرك دعوتی عامه سی یوغیدی والله اعلم بودر
اولنان اقوال قاضی عیاض کلامندن رحمة الله علیه تلخیص اوزره نقل اولنمشدر بغایت
کلام حسن و بدیعدر و لکن جملهٔ مذاهب بو مذکور اولانلردر دیدکده نظر واردر زیرا حضرت
آدم صفی الله صلوات الله علیه و سلامه شریعتی اوزره اولمق ابن برهاندن حکایه اولنمشدر
و بعضلر قولنده جمیع شرایع اوزره اولمق روایت اولنمشدر نتکم مالکیه دن صاحب المحصول
حکایه اتمشدر اما شول کمسنه که ابرهیم شریعتی اوزره ایدی دیمشدر آنوك اعتقادی
ثم اوحینا الیك ان اتبع ملة ابراهیم حنیفا قول شریفیدر اما بونکله استدلال
صحیح دکلدر بلکه بوندن مراد توحیده اتباع ایله دیمکدر زیرا بو آیت کریمه ده چونکه حضرت
ابرهیمی صلوات الله علیه و سلامه ماکان من المشرکین دیو وصف ایتدی ان اتبع بیوردوغندن
مراد ذکر اولنان معنا ایدوکی ظاهر اولدی بونك مثلی اولئك الذین هدی الله فبهداهم
اقتده آیت کریمه سیدر بونلرك جمیعی خود حق تعالی حضرتی شریعت مخصوصه سی اولمیانی
ذکر اتمشدر حضرت یوسف کبی شول کمسنه‌نك قولنجه که یوسف صلی الله علیه و سلم رسول
دکل ایدی دیمشدر و دخی حق تعالی آیت مذکوره ده بر نیجه پیغمبری ذکر اتمشدر که مراد
مجموعنك اتفاق اتدوکلری توحید و طاعت معناسنده اتباعدر اوله اکر سؤال اولنوب رسول الله
صلی الله علیه و سلم نفی شرك و اثبات توحیدی ادلهٔ قطعیه یه مبنی قلمشدر بو تقدیرجه آخره
متابعت راست کلمز و ان اتبع قول شریفی دخی بو معنایه حمل اتمك صحیح اولمازدیلورسه امام
فخر رازی رحمة الله علیه جواب ویرمشدر که احتمالدر مراد کیفیت دعوتده اتباع اوله یعنی طریق
رفق و سهولتله خلقی توحید و طاعته دعوتده آنلره اتباع و اقتدا ایله و مرة بعد اخری انواع
کثیره ایله دلایل ایرادنده آنلرك اسلوبنه تابع اول دیمك اوله دیو بیورمشدر و اول حضرتك
بیان عباداتی ایدی نوع اوزره اقتضا اولنمشدر نوع اول طهارتی بیانندهدر بو نوعده بر نیجه
فصل واردر فصل اول بیان وضو و سواکیده در معلوم اوله که وضو ضم واو
ابدست فعلیدر و فتحله اول صودر که انوکله ابدست آلنور اصلده وضاءتدن مشتقدر
حسن دیمکدر اهل صلات اولنکسه‌لر ابدست ایلسه‌لر نظیف اولوب حسن شوکت بولورلر

اولکیچون اندن اشتقاق اولنمشدر بعض علما رحمهم الله تعالی آبدست ایچون نیت واجبدر
دیدیلر و بو آیت کریمه دن اخذ ایدیلر که حق سبحانه و تعالی اذا قمتم الی الصلوة فاغسلوا
بیورمشدر تقدیر کلام اذا اردتم القیام الی الصلوة فتوضأوا لاجلها دیمکدر و بونک مثلی
اذا رأیت الامیر فقم دیدوکلریدر مراد فقم لاجله دیمکدر دیدیلر ابن القیم رحمة الله علیه
ایدر رسول الله حضرتندن هرگز روایت اولنمامشدر که آبدستک ابتداسنده نویت رفع
الحدث دیمش اوله یا بر عبارت دخی ذکر اتمش اوله نه کندودن و نه صحابه دن اصلا مروی
دکلدر نه سند صحیح ایله روایت اولنمشدر و نه سند ضعیف ایله نقل اولنمشدر ردیدی
حاصل مذهب حنفیه ده آبدستده نیت شرط دکلدر و شافعیه ده شرطدر تفصیلی کتب
فقه ده مسطوردر و آبدست نه وقت فرض اولندوغنده علما رحمهم الله تعالی اختلاف اتمشلردر
بعضلر مدینه ده فرض اولندی دیمشلردر اذا قمتم الی الصلوة فاغسلوا آیت کریمه سیله
استدلال اتمشلردر زیرا آیت کریمه مدینه ده نازل اولمشدر ابن عبد البر رحمه الله اهل
تفسیردن اتفاق نقل اتمشدر که اول حضرته غسل جنابت مکه ده ایکن فرض اولندی
همان صلوة فرض اولندوغی کبی اول دخی فرض اولندی دیو بیورمشلردر و اول حضرت
صلی الله علیه وسلم هرگز بلا وضوء نماز قلمق واقع اولمدی دیمشلر حاکم رحمة الله علیه
مستدرکنده ابتدای آیت مائده نزولی ایمدین وضوء یوغیدی دین گروهک قولکرین
رد ایتمکه اهل سنت محتاج لردر و بو نقله رد اولنورکه عبد الله بن عباس رضی الله عنهما
روایتده بر کون حضرت فاطمة الزهرا رضی الله عنها اغلیورق اول حضرته علیه الصلوة
والسلام مبارک حجره سنه دخول ایتدی قریش طائفه سی سنی قتل اتمکه اتفاق ایتدیلر
دیو خبر ویردی اندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم آبدست صویی استیوب طورردی
آبدست الدی دیمشدر بوندن ظاهر اولدیکه مکه ده ایکن دخی آبدست وار ایمش ابن حجر
رحمة الله علیه بو مذکور قبل الهجرة وضوی انکار ایده نی رده صالح در وجوبن انکار
ایده نی رده صالح دکلدر دیمشدر و ابن الجهم مالکی رحمه الله قبل الهجرة وضو مستحب ایدی دیوکی
جزم اتمشدر و بعضلر وضوء مدینه ده مشروع اولدی قبل مشروع دکل ایدی دیدیلر

اما بو قول مردوددر زیرا ابن لهیعه روایتنده ابی الاسوددن عروه دن مروی در که جبرئیل
علیه الصلوة والسلام وحی ایله نزول ایتدوکی زمانده اول حضرته وضو تعلیم ایتدی دیمشدر
حدیث شریف امام احمد نقلنده و ابن ماجه و طبرانی روایتلرنده دخی وارد اولمشدر امام
بخاری و ابو داود و ترمذی رحمهم الله روایتلرنده انس بن مالکدن رضی الله تعالی عنه
مروی در که کان رسول الله صلی الله علیه وسلم یتوضأ لکل صلوة دیمشدر یعنی
اول حضرت هر نماز ایچون بر آبدست آلوردی دیو بیورمشدر سؤال ایدوب سز نیجه
ایلردوکز دیدیلر کان یجزئ احدنا الوضوء ما لم یحدث دیدی یعنی بزه بر آبدست کفایت
ایلردی مادام که حدث واقع اولمیه دیدی و دارمی رحمه الله روایتنده حضرت عثماندن
رضی الله تعالی عنه مرویدر که ان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کان یتوضأ
لکل صلوة دیمشدر و مسلم رحمه الله روایتنده بریده دن رضی الله عنه مروی در که
کان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یتوضأ لکل صلوة فلما کان یوم
الفتح صلی الصلوات بوضوء واحد فقال له عمر رضی الله عنه فعلت شیئا لم تکن تفعله
فقال عمدا فعلته یا عمر دیمشدر یعنی اول حضرت صلی الله علیه وسلم اولدن هر نمازه
بر آبدست آلوردی فتح مکه کوننده بش وقتی بر آبدست ایله قلدی عمر رضی الله عنه ایتدی
یا رسول الله بر نسنه ایشلدوک که بوندن اول آنی ایشلمزدوک دیدی فخر کائنات صلی الله
تعالی علیه وسلم قصدا ایلدم یا عمر دیدی یعنی جوازین بیان ایچون بویله ایلدم دیمک
ایدی امام احمد و ابو داود رحمهما الله روایتلرنده عبد الله بن ابی عامردن رضی الله عنه
مروی در که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنده هر نماز ایچون بر آبدست الموق
امر اولنمش ایدی کویا که آبدستی اولسون کرک اولمسون وقتاکم بو عمل اول حضرته مشقت ویردی
هر نماز وقتنده مسواک استعمالی امر اولندی و آبدست خصوصی اشاغه قوندی یعنی مادام که
حدث واقع اولمایه بر آبدست ایله نه قدر دیلرسه قلاوا اول حضرته صلی الله علیه وسلم
مسواک واجب ایدی دینلر بو حدیث ایله استدلال اتمشلردر ولکن اسنادنده محمد بن اسحق
وارددر آنوک روایتی اعتماده صالح دکلدر خصائص نبویه دلیل صحیح دن غیری نسنه ایله

ثابت اولمز اما امام طبرانی و امام بیهقی رحمهما الله روایتلرنده حضرت عایشهٔ صدیقه
رضی الله عنها مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم ثلاث هن علی فرائض وهن
لکم سنة الوتر والسواك وقیام اللیل بیورمشلر بو حدیث شریف بوجنجه وتر و مسواك
استعمالی و دخی قیام لیل اول حضرته فرض و امتنه سنتدر و بینه امام احمد رحمة الله علیه
مسندنده اسناد حسن ایله واثلة بن الاسقع رضی الله عنه حضرتلرندن روایت ایلدیکه فخر عالم
صلی الله علیه وسلم امرت بالسواك حتی خشیت ان یکتب علی بیورمشلردر بوندن فهم
اولنورکه واجب ولمیا علما رحمهم الله تعالی اتفاق ایتمشلردر که استعمال مسواك مطلقا مستحب
اولوب بش حالده متأکد اولور بری آبدست ونمازده یعنی نمازه طورەجق زمانده مسواك
استعمال ایله آندن شروع ایلیه بری دخی اویخودن قالقدقده زمانده زیرا صحیحینده وارد
اولمشدرکه اول حضرت صلی الله علیه وسلم کیجه ایله اویخودن طورسه مبارك آغزینی مسواك
ایله یوزردی دیمشلردر ولکن بعضلر نمازه ایچون قالقدیغی وقتده ایدردی دیمکدر دیدیلر
بری دخی قراءت قرآن زماننده در نته کم رافعی رحمة الله علیه قرآن اوقومق دیلین کمسنه
آغزینی مسواك ایله یومق بغایت مستحبدر دیمشدر بری دخی آغز رایحه سی متغیر اولسه
یا خود دیشلر صارارسه مسواك طوتمق مستحبدر و کیشی منزله کلدکده وکی زمانده دخی طوتمق
کرك حضرت عایشه دن رضی الله عنها مرویدر که اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه
اوینه کیردوکی زمانده مسواك طوتمغه باشلردی دیمشدر بری دخی کیشی اویومغه یاندوغی
زمانده طوتمق کرکدر دیدیلر اما بونك حقنده وارد اولان حدیثك بعض راویسی متروکدر که
دیمشلردر بری دخی کیجه نمازندن فراغت زمانیدر نته کم ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن
اسناد صحیح ایله روایت اولنمشدر که کان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یصلی
باللیل رکعتین رکعتین ثم ینصرف فیستاك دیمشدر یعنی اول حضرت دون نمازنده
ایکیشر رکعت قیلوردی دخی نمازدن منصرف اولوب مسواك طوتردی دیمکدر ایکیشر رکعت
دیمه دن مراد دیلدوکی قدر قیلوردی وایکی رکعتده بر سلام ویروردی دیمکدر وهر نسنه ده
که فی الجمله خشونت اوله آنوکله مسواك ایتمك کفایت ایلر برمغله ایلرسه دخی کافیدر اصحاب

شافعی

شافعی رحمهم الله تعالی اراك اغاجیله مسواك ایتمك مستحب ایدوکنه اتفاق ایتمشلردر و اراك
اغاجی دیدوکلری بو دیارده مشهور اولان مسواکدر طبرانی رحمه الله روایتنده وارد اولمشدرکه
اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم استاکوا بهذا دیمشدر یعنی اراك اغاجنه اشارت ایدوب
بونکله آغزکزی مسواك ایلك دیو بیورمشدر و حاکم رحمة الله علیه مستدرکنده حضرت
عایشهٔ صدیقه دن رضی الله عنها روایت ایتمشدر که قرنداشی عبد الرحمن بن ابی بکر صدیق
رضی الله عنهما رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مرضنده کلوب دخول ایتدوکده
الینده اراکدن بر مسواك وار ایدی عایشه رضی الله عنها اول حضرتك صلوات الله علیه وسلامه
مسواك سودوکن بیلوردی قرنداشندن آلوب تطییب ایتدی دخی رسول الله حضرتلرینه
ویردی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم دخی آلوب مبارك دیشلرینه طوتدی دیمشدر حاصلی
فخر کائنات علیه اشرف التحیات حضرتلرینك اراك اغاجندن مسواك طوتدوغی ثابت اولدی
امام بخاری رحمة الله علیه قتنده بعض طرق حدیثده عبد الرحمانك مسواکی جرید نخلدن ایدی
دیمشلردر یعنی خرما طالندن ایدی دیدیلر و جرید شول طالهدیرلر که یپراغی صیرلمش اوله
و مسواك طوتن کمسنه صاغ الیله می مباشرت ایده صول الیله می مباشرت ایده قنقیسی اولی ایدوکنده
اختلاف ایتمشلردر بعضلر صاغ الیله ایتمك اولی در دیدیلر زیرا بر حدیث شریفده کان یعجبه
التیمن فی ترجله وتنعله وطهوره وسواکه بیورلمشدر بوندن ظاهر اولورکه صاغ الیله استعمال
اولی اوله بعضلر ایتدیلر مسواك بوندن خالی دکلدر که یا باب تطییب وتطهیردن اوله یا خود
ازالهٔ قاذورات قسمندن اوله اکر اولکیدن اولورسه صاغ الیله کرکدر اکر ایکنجیدن اولورسه
صول الیله کرکدر زیرا ابو داود رحمة الله علیه نقلنده حضرت عایشهٔ صدیقه دن رضی الله عنها
اسناد صحیح ایله مرویدر که کانت ید رسول الله الیمنی لطهوره وطعامه والیسری لخلائه
وما کان من اذی بیورمشدر دیدیلر اما ظاهر بودر که ازالهٔ اذی بابندن اوله بو تقدیرجه
صول الیله اولمق کرکدر حتی ابو العباس القرطبی رحمة الله علیه مفهم آدلو کتابنده حضرت
امام مالکدن رحمة الله علیه روایت ایتمشدر که لا یتسوك فی المساجد لانه من باب ازالة
القذر دیو بیورمشدر یعنی مسجدلرده مسواك طوتمیه زیرا ازالهٔ قذر بابندندر دیمشدر

يعني توكورمك دشونكورمك قسمندندر بونلك كبی لر مساجدده جائز دكلدر ديو تصريح ايتمش
ومتقدم ذكر اولنان كان يتجنبه حديثندن فهم اولنان صماخ جانبلرندن ابتدا ايدردی
ديمكدر بو نسخه صماخ ايله سواك استعمال ايدردی ديمك دكلدر حاصلی مبارك آياغنی
قويمه ده و نعل كيمه ده و آبدستده و مسواك طوتمه ده صماخ جانبلرندن باشلردی ديمك
اولور بوندن فهم اولنمازكه ميسواكی صماخ ايله طوتمش اوله بلكه فهم اولنان مبارك آغزينك
اول صماخ جانبين مسواك ايلمكدر والله سبحانه اعلم اما انه مقدار صو ايله آبدست آلوردی و نه
مقداريله غسل ايدردی آنوك بيانندهدر انس رضی الله عنه حضرتندن مرويدركه كان رسول
الله صلی الله تعالی عليه وسلم يغتسل بالصاع الی خمسة امداد ويتوضأ بالمد
ديمشدر يعنی اول حضرت صلوات الله عليه وسلامه بر صاع ايله غسل ايدردی نهايتی بش
مده وارردی و بر مد ايله آبدست آلوردی ديمكدر صاع بر اولچكدركه رطل بغدادی ايله
بش رطل و ثلث رطل صو آلور و رطل امام نووی رحمه الله ديدوكی اوزره يوز يكرمی
سكز درهم و بر درهمك يدی بخشده بر بخشيدر و مد اهل حجاز قتنده بر رطل و ثلث
رطلدر و بر روايتده كان يغتسل بخمسة مكاكيك ويتوضأ بمكوك وارد اولمشدر يعنی
بش مكوك ايله غسل ايدردی و بر مكوك ايله آبدست آلوردی ديمكدر مكوك تنور وزنی
اوزره اوچ كيلجه در و كيلجه بر منا و بر منانك سكز بخشده يدی بخشيدر و منا ايكی
رطله ديرلر امام بخاری و مسلم و ابو داود رحمهم الله تعالی بو يله روايت ايتمشلردر و بنا ابو داود
رحمه الله قتنده رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمدن مرويدركه يجزئ فی الوضوء
رطلان من ماء بيورمشلر يعنی آبدستده ايكی رطل صو كفايت ايدر ديمكدر و عايشه صديقه
رضی الله تعالی عنها حضرتلرندن منقولدركه كان النبی صلی الله تعالی عليه وسلم يغتسل
بالصاع ويتوضأ بالمد بيورمشلردر يعنی اول حضرت صلی الله تعالی عليه وسلم بر صاع ايله غسل
ايدردی و بر مد ايله آبدست آلوردی ديمشدر والحاصل آبدست آلمه ده و غسل ايتمه ده صويی
اسراف ايتمه دن صاقنمق كركدر امام احمد رضی الله عنه نقلنده وارد اولمشدركه بر كون سعد
رضی الله عنه آبدست آلوركن رسول الله صلی الله عليه وسلم اوزرينه اوغرادی ما هذا السرف

يا سعد

يا سعد ديدی يعنی نه دكدر بو اسراف يا سعد ديدی اول دخی آبدستده اسراف اولورمی ديو
فخر كائنات صلی الله تعالی عليه وسلم نعم وان كنت علی نهر جار ديو بيوردی يعنی اكر آقار صو
اوستنده دخی اولورسك اسراف واردر ديدی حاصلی مقدار كفايه دن زياده خرجلمق اسراف الله
كركسه كتی ارمق كنارنده اولسون ترمذی رحمة الله عليه ابی كعبدن روايت ايتمشدركه حضرت
رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم ان للوضوء شيطانا يقال له الولهان فاتقوا وسواس
الماء بيورمشلر يعنی آبدستك بر شيطانی واردر آدی ولهاندر آنوك وسواسنه قوبوب
صويی اسراف ايتمه دن صاقنك ديمك اولور فصل ثانی اول حضرتك صلی الله عليه وسلم
آبدستده مبارك اعضاسينی برر برر و ايكيشر ايكيشر و اوچر اوچر غسل ايتدوكی بياننده در
بخاری رحمه الله عليه نقلنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن مرويدركه توضأ رسول الله
صلی الله تعالی عليه وسلم مرة مرة بيورمشدر يعنی برر برر كره حضرت حبيب الله اعضاء وضويی
يودی ديمكدر بو يله ايتدوكی اذا قمتم الی الصلوة فاغسلوا قول شريفنك مجملنی بيان ايدی
زيرا امر طلب ايجاد حقيقی مفيددر تعيين عددی مفيد دكلدر شارع صلی الله عليه وسلم
مرة واحده ايجاب ايچون اولوب زياده سی مستحب اولدوغن بيان ايلدی اما ابی بن كعب
رضی الله عنه روايتنده دعا بماء فتوضأ مرة مرة وقال هذا وضوء لا يقبل الله الصلوة الا
به وارد اولمشدر بونده فعلله و قولله معا بيان واردر ولكن حديث ضعيفدر ابن ماجه
اخراج ايتمشدر و دخی بر قاچ طريق ايله روايت اولنمشدر جمله سی ضعيفدر نيته كم فتح الباری
مذكوردر و رزين روايتنده عبد الله بن زيددن مرويدركه ان رسول الله صلی الله عليه
وسلم توضأ مرتين مرتين وقال هو نور علی نور ديمشدر يعنی فخر عالم صلی الله عليه وسلم آبدست
آلدی اعضاسين ايكيشر كره يودی و بو يله ايتمك نور علی نوردر ديدی ديمك اولور امام احمد و مسلم
رحمهما الله روايتلرنده حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه ان رسول الله صلی الله عليه وسلم
توضأ ثلاثا ثلاثا ديمشدر و بنه بر روايتده بو يله بيوردقدن صكره هذا وضوئی ووضوء الانبياء
من قبلی ووضوء ابراهيم ديدی ديو روايت ايتمشدر رزين بو يله ذكر ايتمشدر اما
امام نووی رحمة الله عليه مسلم شرحنده بو روايت ضعيفدر ديمشدر والحاصل اوجه

کره غسل ایدوکی ثابت صراحتا اوچدن زیاده واقع اولدوغی احادیث مرفوعه‌دن صحیح بوده
وارد اولمامشدر **فصل ثالث** اول حضرتك صلی الله علیه وسلم کیفیت وضوئی
بیاننده در امام بخاری نقلنده عثمان بن عفان رضی الله عنه بیورمشدر که رسول الله صلی الله
بزه اناء طلب ایلدی بر صو قابی ایستدی کتوردیلر آلدی ایکی مبارك الرینه اوچ کره دوکدی
آندن صکره صاغ الینی اناء ایچنه صوقدی صو آلوب مضمضه واستنشاق ایدی آندن صکره
اوچ کره مبارك یوزینی واوچ کره ایکی الرین دیرسکلرینه وارنجه یودی آندن مبارك
باشنه مسح ایدی آندن صکره اوچ کره ایکی مبارك آیاقلرین طوبوقلرینه وارنجه یودی
آندن صکره آیتدی من توضأ نحو وضوئی هذا ثم صلی رکعتین لا یحدث فیهما نفسه
غفر له ما تقدم من ذنبه دیدی یعنی بر کمسنه که بنم شو آبدستم کبی آبدست آله آندن ایکی
رکعت نماز قیله شول حالده که اول نماز ایچنده کندو نفسنه حدیث ایتمیه یعنی ممکن اولدیغنجه
نفی خواطر ایده اول ذاتك بر نسنه‌یه کوکلنه کتوردمیه انوك کچمش کناهلری مغفرت اولنه دیمکدر
عبدالله بن زید بن عاصم الانصاری‌دن رضی الله عنه مرویدر که بعضی کسنه‌لر رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنك آبدستی کبی آبدست آل کوره لوم دیدیلر عبدالله رضی الله عنه
صو ایستدی کتوردیلر اول ایکی الرینه قویدی الرین اوچ کره یودی آندن انایه الین صوقوب
صو آلدی اوچ کره یوزین یودی آندن ینه صوقدی صو آلوب دیرسکلرینه دکین ایکیشر کره
الرین یودی آندن ینه الین انایه صوقوب صو آلدی باشنه مسح ایدی ومسحی شویله ایدی که
باشنك اوکندن ایکی الرین قفاسنه وارنجه سوردی آندن ینه سوروب اوکنه کتوردی
آندن صکره طوبوقلرینه دك ایکی آیاغن یودی آندن ایتدی اشته رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنك آبدستی بویدر دیدی بخاری ومسلم ومالك وابوداود ونسائی روایتلرینك حاصلی
بو ذکر اولناندر ابوداوددن بر روایتده بویله در که باشنه مسح ایدی وایکی قولاغنك ایچلرین
وطاشلرینه مسح ایدی دیمشلردر ودر روایت اخری‌ده قولاقلرینك ایچلرینه وطاشلرینه مسح
ایدی وبرمقلرین قولاقلری دلوکلرینه صوقدی دیمشلردر ابن القیم رحمة الله علیه ایدر
صحیح بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مسح رأسی تکرار ایتمدی یعنی مبارك

باشنه

باشنه همان بر کره مسح ایدردی امام نووی رحمة الله علیه ایدر احادیث صحیحه‌ده المسح مرة واحدة
واقع اولمشدر وبعضنده مسح قولی اوزره اقتصار اولنوب مرة قیدی واقع اولمشدر اما بعض
روایتده اوچ کره مسح ایدردی دیو وارد اولمشدر ابن السمعانی رحمة الله علیه ایدر اختلاف
روایت تعدده حمل اولنور یعنی کاه بر کره مسحله اکتفا ایدرلر ایمش وکاه اوچ کره مسح ایدرلر ایمش
و مسحك تعددینه غسل ایله دخی استدلال اتمشلردر یعنی چونکه سایر اعضا اوچر کره یونور
مسح دخی اوچ کره کرك زیرا آبدست طهارت حکمیه‌در طهارت حکمیه‌ده غسل ایله مسح مابیننده
فرق یوقدر دیدیلر اما عدم تعدد مسحه اقوی ادله‌دن بری حدیث مشهوردر که ابن خزیمه
وغیری تصحیح اتمشلردر یعنی عبدالله بن عمرو طریقندن صفت وضوءده نقل اتدکلری حدیث
شریفده که ان رسول الله صلی الله علیه وسلم توضأ ثلاثا ثلاثا ثم قال من زاد علی هذا
او نقص فقد اساء وظلم دیو روایت اتمشلردر لفظ مذکوره اکرچه مسح ذکر اولنمامشدر اما
سعید بن منصورك روایتنده مسح رأسه مرة واحدة دیو تصریح اولنمشدر بو تقدیر اوزره من
زاد علی هذا فقد اساء وظلم قول شریفی ایجاب ایدر که مسح بر کره‌دن آرتوق اولمق مستحب
اولمیه واول حدیثلرده که اوچ کره مسح ایدردی دیو وارد اولمشدر انلر صحیح اولدوغی تقدیرجه
محمل بودر که مسحله استیعاب مقصود اوله یعنی اوچ کره مسحدن تمام باشه مسح اولنور سوریلن یر
بر دخی سوریلمیه حاصلی بر دفعه بر جانبنه وبر دفعه بر جانبنه سوریله اوچنجی‌ده مجموعی مسح
اولنه یوخسه مراد اول دکل که تمام باشه اوچ دفعه بری بری اوستنه مسح اولنه احادیث شریفه
تقریر مذکور اوزره حمل ایتمك کرکدر بویله اولیجق ادله بینی جمع اولنوب تعارض صورتی
قالمز والله اعلم ومسح باشك نره‌سنه کرکدر موضع معین وار میدر یوخسه نره‌سنه کرکسه
جائزمیدر دینلورسه عطادن رحمه الله مرویدر که انه صلی الله علیه وسلم توضأ
فحسر العمامة عن رأسه ومسح مقدم رأسه دیمشدر بو روایتده مبارك باشنك اوکنه
مسح ایدوکی ثابت اولمشدر بو حدیث مرسلدر ولکن آخر وجه ایله دخی موصولا وارد
اولمغین قوت بولمشدر نته کم حضرت امام شافعی رضی الله عنه بر مرسل بر مرسل آخر ایله
یاخود بر مسند ایله قوت بولور دیمشدر بعض روایتده حضرت عثماندن دخی رضی الله عنه

مرویدر که ومسح مقدم راسه دیمشدر اما ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن نقل صحیحله
وارد اولمشدر که بعض زمانده مسح کفایت ایلیه یعنی نره سی اولورسه اولسون بر مقدار یرینه
مسحله آبدست تمام اوله ابن منذر رحمة الله علیه بویله دیمشدر و ابن حزم دیدیکی اوزره
قول مذکورك ابن عمردن غیری نقل صحیحله صحابهٔ کرامدن مروی کلدر و مسح راسده قدر واجب
لازم ایدوکنده اختلاف ایتمشلردر امام شافعی و بر جماعت رحمهم الله قتلرنده ادنی ما یطلق علیه
اسم المسح کافیدر یعنی اکر یالکوز بر قیله مسح ایدرسه کفایت ایدر دیدیلر امام مالك و احمد
و بر جماعت تمام باشه مسح اولنمق کرك دیدیلر امام اعظم رضی الله عنه حضرتلری قتنده ربع
راسه مسح ایتمك کرکدر واجب بودر زیرا رسول الله صلی الله علیه و سلم ناصیه سنه
مسح ایتدی ناصیه ربعه قریب دردیو بیورمشدر و مضمضه و استنشاق بابنده طلحة بن
مصرفدن مروی در اول دخی آتاسندن جدندن روایت ایتمشدر که دخلت علی رسول الله
صلی الله علیه و سلم وهو یتوضأ والماء یسیل من وجهه ولحیته علی صدره فرأیته
یفصل بین المضمضة والاستنشاق یعنی بر کره رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلرینك
اوزرینه دخول ایتدم شول حالده که اول حضرت آبدست آلوردی و آبدست صوی
مبارك وجهلرندن و صقاللرندن کوکسلری اوزرینه آقاردی کوردم مضمضه ایله استنشاق
بیننی فصل ایدردی دیمکدر مراد هر بری ایچون آیری باشقه صو آلوردی دیمك اولور
مسلم رحمه الله روایتنده وارد اولمشدر حضرت عثمان رضی الله عنه صو ایستدی کتوردیلر
الدی کفینه قویدی اوچ کره النی یودی آندن صاغ النی صو قابنه صوقدی صو الدی
مضمضه ایتدی و برونن یودی آندنصکره اوچ کره یوزینی یودی دیمشدر بخاری رحمه الله
قتنده عبدالله بن زید رضی الله عنه ثم غسل او مضمض واستنشق من کفة واحدة
ثم قال هکذا وضوء رسول الله صلی الله علیه و سلم دیدی دیو روایت ایتمشدر بوندن
فهم اولنان ظاهر اوزره بودر که بر اوچ صو ایله هم مضمضه و هم استنشاق ایتمش اوله آندن
رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم آبدستی بویله ایدی دیمش اوله اما امام نووی
رحمة الله علیه ایتدی بونده دلالت واردر که مضمضه ده و استنشاقده سنت صوی صاغ

الیله

الیله الوب استعمال ایتمك اوله اندن صکره ایتدی مضمضه و استنشاق امرنده بش طریق واردر
اصح وجه بودر که اوچ غرفه ایله مضمضه و استنشاق ایده یعنی الینی بر کره صویه طالدوره
اغزینی صو ایله بر مضمضه و بر استنشاق ایده آندن بینه طالدوره بر مضمضه و بر استنشاق
دخی ایلیه آندن بینه طالدوره اویله ایلیه ایکنجی وجه بودر که غرفه واحده ده مضمضه
و استنشاق بینین جمع ایده یعنی بر کره طالدوره دخی اوچ مضمضه و اوچ استنشاق ایده مضمضه لری
استنشاقلردن تقدیم ایده اوچنجی بودر که بر کره طالدوره آندن بر مضمضه ایده و بر استنشاق
ایده بینه بر مضمضه ایده و بر استنشاق ایده بینه بر مضمضه و بر استنشاق ایلیه دوردنجی بودر که
النی ایکی کره طالدوره برندن اوچ مضمضه ایلیه و برندن اوچ استنشاق ایده بشنجی
بودر که النی صویه آلتی کره طالدوره اوچندن مضمضه ایده اوچندن استنشاق ایلیه
نووی رحمة الله علیه صحیح وجه اولدر و آنوك حقنده احادیث صحیحه وارد اولمشدر دیو
بیوردی معلوم اوله که اصل اعتماد فقهاء اقوالنه در زیرا انلر احادیث شریفه نقد ایدوب
اجتهادلری حسبنجه اصح و اولی ندایسه آنی یازمشلردر بر کیمسه کندو امامنك قولی ندایسه
انکا کوره عمل ایتمك کرکدر نیچه کم کتب فقهده مفصل و مشروح بیان اولنمشدر و الا هر کیمسه
احادیث شریفه دن و آیات کریمه دن حکم استخراجنه قادر دکلدر امام احمد بن حنبل و ابی
ثور رحمهم الله مذهبلرنده استنشاق واجبدر و استنثار معناسی صوی کیرو دوکمکدر حجتلری
دلیللری ابو هریره رضی الله عنه روایتنده وارد اولان حدیثدر که اذا توضأ احدکم فلیجعل
فی انفه ماء ثم لینتثر بیورلمشدر یعنی قچن بریکز آبدست آلسه صویی بورننه قویسون
آندن صکره صومکوزمکی ایدوب چیقارسون دیمکدر لکن ظاهر امره نظر ایدوب بونلر وجوبه
ذاهب اولدیلر اما جمهور علما قتلرنده استنشاق مستحبدر انلر امری ندبه حمل ایتمشلردر زیرا رسول الله
صلی الله علیه و سلم اول بر اعرابیه توضأ کما امرك الله تعالی دیمشدر یعنی تکری تعالی
بیوردیغی کبی آبدست آل دیمکدر آیت کریمه ده استنشاق یوقدر دیمشلردر ابو داود رحمه الله
قتنده کان علیه الصلوة والسلام یمسح الماقین وارد اولمشدر یعنی اول حضرت کوزلرینك بیکارلرین مسح
ایدردی دیمشلردر ترمذی رحمه الله روایتنده حضرت عثماندن رضی الله تعالی عنه مرویدر که

انه صلى الله عليه وسلم كان يخلل لحيته بيوررشلر يعني رسول الله حضرتي صلى الله عليه
وسلم آبدست آلسه مبارك صقالن خلال لردى ديشلر وابن ماجه رحمه الله قتنده ابن عمر
رضي الله عنهمادن مروى دركه كان صلى الله عليه وسلم اذا توضأ عرك عارضيه بعض
العرك ثم شبك لحيته باصابعه من تحته بيوررشلردر يعني اول حضرت صلى الله عليه وسلم
قچن آبدست آلسه عارضلرين بر مقدار اوواردي آندن صكره مبارك صقاللرين آلتندن برمقلرى
موقب خلال لردى ديك اولور عارضدن بوراده مراد يوزينك ايكى جانبنده بيتن صقاللردر
ابو داود رحمه الله انس حضرتندن رضي الله عنه روايت ايتمشدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم
آبدست آلدوغى زمانده بر آوج صو آلوردي دخى مبارك چكه سي آلتنه ادخال ايدردى
وصقاللرين خلال لردى وربم باكه بوني امر ايتدى ديردى وابو رافع رضي الله عنه ابن ماجه
نقلنده وارد اولمشدر كه كان رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا توضأ حرك خاتمه
بيوررشدر يعني آبدست آلدقده مبارك برماغنده اولان خاتمي تحريك ايدردى تا كم برمق تمام
اصلنه ديك اولور ابو داود وترمذى وابن ماجه رحمهم الله روايتلرنده مستورد بن شداددن
مروى دركه قچن اول حضرت آبدست آلسه مبارك اياغنك برمقلرى آراسين صرچه برمقيله
اوواردي ديشلردر بخارى ومسلم رحمهما الله روايتلرنده وارد اولمشدر كه بعض سفرده مغيرة
بن شعبة رضي الله عنه اول حضرتك اللرينه صو قويارديني واول آبدست آلوردي ديشلردر
وابن ماجه رحمه الله نقلنده صفوان بن عسالدن مرويدر كه صببت على النبي عليه السلام
الماء في السفر والحضر في الوضوء ديمشدر يعني سفرده وحضرده پيغمبر عليه السلام مبارك
اللرينه آبدست آلدوغنده صو قويردم ديك اولور بو روايتلردن فهم اولنور كه آبدست آلمه ده
غيرك استعانت مكروه اولميا وآبدست ايچون غير يله صو حاضر ايتمك خود جوازه اولى در حاكم
رحمه الله نقلنده ربيع بنت معوذ رضي الله عنهادن مرويدر كه ايتدى اتيت النبي عليه السلام
بوضوء فقال اسكبي فسكبت عليه ديدي يعني پيغمبر صلى الله عليه وسلمه آبدست صوين
كتوردم صوبي قويه ويرديو امر ايتدى بنده قويدم ديدي مقصود مبارك اللرينه صو قويدم
آبدست آلدى ديمكدر بو روايته جوازي ظاهردر زيرا ايم حضرده واقع اولمشدر رهم

كندولر ايتمشلردر دارقطنى رحمه الله روايتنده وارد اولمشدر كه فخر كائنات صلى الله عليه وسلم
حجامت ايتدى وكندن صكره آبدست آلمادين نماز قيلدى همان حجامت يرلرندن اورتوق يرين يوماغى
ديشلردر وعادت كريمه سي بو ايدى كه بر ياغلو نسنه اكل ايتسه مبارك آغزين يوردى
اما گاه اولوردي ترك ايدردى واويقودن قالقدقده گاه آبدست آلوردي گاه آلمازدى
زيرا گوزي اويوردي گوڭلى اويومزدي نيته كم بخارى حديثنده بو بيلدرلردن اولمشدر بونده
دلالت واردر كه نوم كندوسى حدث اولميا بلكه مظنة حدث اولا اول حضرتك مبارك قلب
شريفي بيدار اولمغين حدث واقع اولمدوغن بلوردى غيرلرده بو حال يوقدر خطابى رحمه الله
ايتدى كيچون قلب شريفي اويومزدى تا كم منامده گلن وحيي حفظ ايليه ديمشدر فصل رابع
مسح على الخفين بياننده در معلوم اولا كه علماء حديثدن بر جماعت تصريح ايتمشلردر كه مسح على الخفين
متواتر اولا وبر جماعت دخى راويلرني جمع ايتمشلردر سكسندن زياده گلمشدر وعشره
مبشره جمله سي روايت ايتمشلردر رضوان الله عليهم اجمعين ابن عبد البر رحمة الله عليه ايدر بن بلمزم
كه فقهاء سلفدن بر كمسنه آني انكار ايتمش اوله الا مالكدن انكار نقل اولنمشدر مع هذا
آندن وارد اولان روايات صحيحه اثباتني تصريح ايدر ديمشدر والحاصل امام مالكدن بر روايتده كه
وارد اولمشدر اما شمديكي حالده علماء مالكيه رحمهم الله قتلرنده ايكي قول واردر برى بودر كه
مطلقا جائز اولا بري دخى بودر كه مسافره جائز اوله مقيمه جائز اولميه قول ثاني كتب مدونه ده
اولانك مقتضاسيدر ابن حاجب رحمه الله دخى بوكا جزم ايتمشدر اما ساير مجتهدين
رحمهم الله تعالى مذهبلرنده مطلقا جائزدر ابن المنذر رحمه الله ايدر خفين اوزره مسح ايتمكي
افضلدر يوخسه چقروب اياغي يومق مي افضلدر ديو علما اختلاف ايتمشلردر اما بنم اختيار
ايتدوكم بودر كه مسح افضل اوله شول جهتدن كه انكا طعن ايدن اهل بدعت خوارج وروافض
درلر كم واريسه آنلره رغم ومخالفت حاصل اوله ديمشدر علماء شافعيه دن امام نووى
رحمه الله ايدر بزم اصحابمز قتنده غسل افضلدر زيرا اصلدر ولكن شول شرطله كه
مسح دخى ترك اولنميه يعني گاه گاه مسح دخى اوله اما مسئله اكتفا ايدنلر وارجلكم قولنك
ظاهرينه نظر ايدوب آني تمسك ايدنلردر يعني جر له اولان قراءته اوزره وامسحوا برؤسكم قولنه

معطوف اولوب رجل دخی رأس کبی مسح ایله اکتفا اولنور صاندیلر صحابه و تابعین دن
بر جماعت ظاهرین مذهبی ایندیلر بر روایت ضعیفه ده ابن عباس رضی الله عنهما
حضرتلرندن دخی بو قول مرویدر اما انلردن ثابت اولان قول خلافی اوزره در و نخعی و عکرمه دن
و شعبی دن و قتاده دن مرویدر که واجب غسلدر یاخود مسحدر دیمشلردر و بعض
اهل ظاهردن ایکیسی بینن جمع واجبدر دیدک روایت اولنمشدر جمهور علمانک حجتلری
احادیث صحیحه در نیته کم عن قریب ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی و آیت کریمه دن
برنج وجهله جواب ویرمشلردر بری بودر که ارجلکم نصبله قراءت اولنمشدر و ایدیکم
لفظنه معطوفدر دیدیلر بعضلر ایتدیلر آیتده اولان مسح خفین اوزره مسحک مشروعیتنه
محمولدر دیدی قراءت جر مسح على الخفين اوزره و قراءت نصب غسل رجلین اوزره حمل
اولنق کرک دیدیلر قاضی بیضاوی رحمة الله علیه جر جواری دردیشدر و بونک نظایری
قرآنده چوق وارد اولمشدر جمله دن بری عذاب یوم الیم و بری دخی وحور عین
قولیدر بعض حمزه و کسائی قرآتلرنده جر ایله واقع اولمشدر و کلام عربده جحر ضب
خرب دیدکلری در بو مذکورلرده جزء اخیرلرنده اولان جرلر هپ جر جواریدر
نحویون بونک ایچون بشقه بر باب یازمشلردر و آیت کریمه ده وارجلکم لفظی جر جوار
اوزره کلدوکنک فایده سی بو که تنبیه در که ایاغه صو دوکمده اقتصاد ایده لر مسحه
قریب غسل ایله غسل ایده لر دیمکدر دیدیلر امام مسلم رحمة الله علیه نقلنده مغیره بن شعبه
دن روایت اولنمشدر که مغیره رضی الله عنه اول حضرتله تبوک غزاسنه بله وارمش
اولدی ایتدی بر کون صلاة فجردن مقدم رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتی
صحرا جانبنه کیتدی بن دخی مطهره کوتردم آردنجه آبدست آلمغه اولیجق مبارک الرینی
صو قوندم ایکی الن و یوزنی یودی و آرقه سنده بر صوف جبه سی وار ایدی قوللرین
صیغه متق استدی یکلری طار ایدی قولی صیغمدی همان اللرینی ایچرودن چکوب جبه نک
التندن طشره چقردی و جبه یی مبارک اوموزی اوستنه براقدی قوللرین یودی
آندن مبارک آلنینه و عمامه اوستندن مسح ایتدی و بن اکیلوب ایستدم کم ایچ ادوکلرین

چکم

چکم فخر عالم صلی الله علیه و سلم قو طورسون بن انلری طهارتله کیدیم دیدی اندن
اوزرلرینه مسح ایتدی اندن صکره دوه سنه سوار اولدی بنده سوار اولدم دیمشدر و ترمذی رحمه الله
قتنده ینه مغیره دن رضی الله عنه مرویدر کما انه صلی الله تعالی علیه و سلم مسح على الخفين
على ظاهرهما دیمشدر و ینه انده مرویدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم خفین اوزرینه
مسح ایلدی بن ایتدم نسيت دیدم یعنی اونتدک یا رسول الله دیدم بل انت نسيت بهذا امرني
ربي عز و جل دیدی دیمشدر یعنی بلکه سن اونتدک یا رسول الله بن بویله قصد ایله ایده یم
دیو بکا بویله امر ایتدی دیمکدر ابو داود و احمد رحمهما الله بویله روایت ایتمشلردر و امام احمد
و بخاری رحمهما الله عمرو بن امیة الضمري دن رضی الله عنه بو روایت ایتدیلر که رأيته عليه السلام
يمسح على عمامته و خفيه بیورمشدر یعنی کوردم اول حضرتی صلی الله علیه و سلم عمامه سی و خفینی
اوزره مسح ایلردی دیمشدر امام مسلم رحمه الله روایتنده حضرت علی بن ابی طالب کرم الله وجهه
جعل صلی الله علیه و سلم المسح على الخفين ثلثة ايام و لياليهن للمسافر و يوما و ليلة للمقيم دیو
بیورمشدر حاصلی اول حضرت صلوات الله علیه و سلامه خفینی اوزره مسحنی مسافر
ایچون اوچ کون و مقیم ایچون بر کون رخصت بیوردی دیمکدر فصل خامس حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم تیممی بیاننده در اولا معلوم اوله که تیمم کتاب و سنت ایله
و اجماع ایله ثابت اولمشدر علما رحمهم الله تعالی اجماع ایتمشلردر که تیمم یوزدن و الدن غیری یره اولماز
کرکسه حدث اکبردن اولسون کرکسه حدث اصغردن اولسون حاصلی جنب اولان و آبدستی
صنان آنجق یوزینه و دیرسکلرینه وارنجه ایکی اللرینه تیمم ایتمک کرکدر اما کیفیت تیممده خلاف
ایتمشلردر اکثر ائمه نک مذهبلرنده ایکی ضربه لازمدر یعنی ایکی کره اللرینی طیب و طاهر
طوپراغه اورمق کرکدر بر کره یوزینه سورمک ایچون بر کره دخی قوللرینه سورمک ایچون امام مسلم
رحمة الله علیه روایتنده حذیفه رضی الله تعالی عنه اول حضرتدن صلی الله تعالی علیه و سلم
روایت ایتمشدر که فضلنا على الناس بثلاث جعلت صفوفنا كصفوف الملائكة و جعلت
لنا الارض كلها مسجدا و جعلت تربتها لنا طهورا بیورمشلر یعنی بز سایر امم اوزرینه
اوچ خصلتله مفضل قلندق بری بو که صفلرمز ملائکه صفلری کبی قلندی بری دخی

بوکه جمیع یریوزی بزه مسجد قلندی هر قنده نماز قلمق جایزدر سایر ادیانده بو رخصت
یوغیدی همان مسجدلرنده قلمق کرک ایدی بری دخی بوکه یرک طپراغی بزه طهور قلندی
شول زمانده که صو بولمیاوز دیمکدر یعنی صو بولنمدوغی زمانده طپراغی بزه حدثدن
پاک ایلیجی دیکا اولور بخاری رحمة الله علیه روایتنده ابی امامه دن رضی الله عنه مروی
وجعلت الارض کلها لی و لامتی مسجدا و طهورا بیورلشدر بو حدیث شریف حذیفه حدیثندن
اعمدر زیرا انده تراب ارض بیورلمش ایدی بونده نفس ارض بیورلدی بو تقدیرجه مجموع
جنس ارضدن اولان متناول اولور اما طپراقدن غیریله تیمم جایزدکلدر دینلر لزوماتی خاصة
حمل ایتمشلردر امام اعظم رضی الله عنه حضرتلرنک مذهبنده هر نسنه که جنس ارضدن اوله
و یومشمیوب قیمندن اولمیه التون و کومش و دمور کبی و دخی یقمق ایله کل اولمیه انوکله تیمم جایزدر
مثلا طوپراغله و قومیله و طاشیله و کحلیله و زرنیخ ایله و طپراق قارشق التون و کومش ایله دخی
تورلنمش آرپه و بغدای ایله تیمم ایتمک جایزدر امام بخاری و مسلم رحمهما الله روایتلرنده عمار بن یاسر کری
رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرک کندویه تیمم تعلیم ایتدوکن نقل
حدیثنده وضرب النبی صلی الله تعالی علیه وسلم بکفیه الارض ونفخ فیهما ثم مسح بهما
وجهه بیورلمشدر یعنی مبارک کفلریله یره ضرب ایتدی دخی انلری اوفلدی اندن یوزینی
مسح ایتدی دیمکدر فصل سادس اول حضرتک صلی الله تعالی علیه وسلم غسلی
بیاننده در اولا معلوم اولا که غسلک فرضی آغز یومق در و بورون یومق در و سایر بدن
یومق در و بزم مذهبمزده نیت سنتدر و جنب اولانه وجوب غسلک دلیلی وان کنتم جنبا
فاطهروا قول شریفی در و دخی لا تقربوا الصلوة وانتم سکاری حتی تعلموا ما تقولون
ولا جنبا الا عابری سبیل حتی تغتسلوا آیت کریمه سیدر و کثیره مکرر جنابت
واقع اولسه بر غسل کفایت ایدر امام مسلم روایتنده انس رضی الله تعالی عنه کان رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم یطوف علی نسائه بغسل واحد دیمشدر یعنی خاتونلرین طواف
ایدردی آخرنده بر غسل ایلردی دیمک اولور اما امام احمد وغیریلر نقلنده رحمهم الله ابو رافع
رضی الله عنه دن مرویدر که اول حضرت خاتونلرین طواف ایتدی و هر برینک قتنده بر غسل

ایدی

ایتدی بن ایتدم یا رسول الله آخرنده بر غسل ایله اکتفا ایتمز میسز دیدم ایتدی هذا ازکی واطیب
واطهر دیدی دیمشدر بوندن فهم اولنان اولدر که آخرنده جمله یه بر غسل کفایت ایدر ولکن
هر جنابته بر غسل ایتمک افضل اولور علما رحمهم الله تعالی دخی اجماع و اتفاق ایتمشلردر که ایکی
جماع آراسنده بر غسل واجب اولمایه اما جمهور قتنده آبدست المق مستحبدر امام ابو یوسف
مستحب دکلدر دیمشدر و مالکیه دن ابن حبیب واجبدر دیمشدر و اهل ظاهر دخی بوکادر
اولمشلردر تمسکلری امام مسلم رحمه الله نقلنده وارد اولان اذا اتی احدکم اهله ثم اراد
ان یعود فلیتوضأ بینهما حدیثندندر اما بعضلر قتنده بونده واقع اولان فلیتوضأ عبارتندن
مراد وضوء لغوی در یعنی غسل الت مقصوددر دیمشلردر حضرت عائشه رضی الله عنها دن
مرویدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم جنابتدن غسل ایتسه اول ایکی مبارک الین یورلر
اندن آبدست الورلردی نیته کم نمازه آبدست الورلردی اندن الکرین صویه صوقرلردی دخی
قیلکرینک دیبلرین خلال ایلرلردی اندن اوچ کره ایکی الکرین صویه صوقردی طالدرب باشنه
دوکردی اندن صکره جمیع جسمنه صو قویردی بعض روایت صحیحه ده مبارک الکرین یودقدن
صکره فرجن یوزدی دیمک وارد اولمشدر غسلده اعضایی دلک ایتمک یعنی یودکن الکرین
سورمک واجبی دکلدر دکلی در اختلاف ایتمشلردر امام مالکدن و مزنیدن رحمهما الله منقولدرکه
واجب اوله ابن بطال رحمة الله علیه اعضای وضویه ایرادیدی بالاجماع واجبدر امدی غسلده ده
واجب اولمق کرکدر زیرا ایکیسی بیننده فرق یوقدر دیمشدر اما بوکا اعتراض ایدوب ایتدیلر
دلک واجب دکلدر دینلر اولوک مجموعنه اجازت ویرمشلردر که آبدست الیجی کسنه الینی صویه
طالدرسه هیچ ایرار ایتمیه بو تقدیرجه اجماع باطل و ملازمت منتفی اولدی دیدیلر حاصلی
همان لازم اولان بدننک اوزرینه صو اقمقدر دلک اولنورسه خوب و نفیسدر اولنمزسه نسنه
لازم کلمز غسل صحیح اولور و حدیث مذکورده ایکی الکرین طالدروب اوچ کره صو دوکردی
دیدی ولکن دلالت واردرکه غسلده اوچ کره یومق مستحبدر امام نووی رحمه الله ایدر بونده
علمادن کیمسه نک خلافی وار ایدوکن بلمزوز الا ماوردی خلاف ایدوب غسلده تکرار مستحب
دکلدر دیدی دیو بیوردی اما ابن حجر ابو علی السنجی و قرطبی رحمهم الله دخی بویله دیدیلر دیمشدر

وبنه اول حضرتك غسلی صفتنده ام المؤمنين ميمونه رضی الله عنها بيورمشلردر كه اول
حضرتك غسل ايچون صو قومشلر ايدم الكی ايكی الدين ايكی كره ياخود اوچ كره يودی آندن
صول الينه صو دوكدی دخی اوديرلرين يودی آندن الكين يره سوردی آندن صكره مضمضه
واستنشاق ايتدی ومبارك يوزين يودی وايكی الكرين يودی آندن صكره ساير جسدينك
اوزرينه صو آقيتدی آندن يرندن كيتدی دخی ايكی اياقين يودی ديمشلردر امام بخاری
رحمه الله بو نيلجه روايت ايتمشدر وغسل يرندن كتد وكدنصكره اياق يومق شول زمانده كه
طوردوغی يرده غسل صوی يا يركلمش اوله اما شويله كه بر مرمر يا بر تخته اوزرنده غسل
ايتمش اولسه دوكلن صو آقوب كيدوب اوراده نسنه قالمسه همان غسلدن اول طوردوغی
يرده اياغين يومق صحيحدر يعنی مقدما تمام آبدست ايليه آندنصكره غسل ايده بوجايزدر اياق
يومغنی تأخير ايتمية صحيح بخاریده رحمه الله جبير بن مطعمدن مرويدر كه رسول الله صلی الله
عليه وسلم اما انا فافيض علی راسی ثلثا واشار بيديه كلتيهما ديمشلردر يعنی بن غسل ايدرسم
اوچ كره باشمه صو دوكرم ديمك اولور بوندن مراد بو نكله غسل تمام
اولور ديمك دكلدر بلكه مقدم بويله ايدرم آندن ساير جسدمی غسل ايدرم ديمكدر بنه
بخاری رحمه الله نقلنده ابی هريره دن رضی الله عنه مرويدر كه بر كون نمازه چيقوب اقامت
اولندی وصف دوزيلوب طوردی آندن فخر عالم صلی الله عليه وسلم حجره سندن چيقوب
كلدی مصلاسينه طوردی اوراده خاطرينه كلدی كه كندويه غسل واجب ايمش دوندی كتدی
غسل ايدوب ينه كلدی شول حالده كه مبارك باشندن قطره قطره صو طاملردی همان
تكبير ايتدی بز دخی آنوكله بله قيلدق ديمشدر زرقانی اول حضرته غسل واجب اولدوغن قرينه الحال
فهم ايتدی ياخود صكره دن فخر كاينات اعلام ايتدی آنوكله بيلدی ديمشلردر وحديثده غسلدن
كلدوكی كبی همان تكبير ايتدی ديدوكندن فهم اولنور كه اقامتله نمازه دخول ما بينلرنده عمل
كثير جايز ايمش تكرار اقامت لازم دكل ايمش وميمونه دن رضی الله عنها بر روايتده بويلهدر كه
غسلدن صكره اول حضرته سلنمك ايچون بر دوشيدم آلمادی الكرين سلكه رك كتدی ديمشدر
بعضلر بو نكله استدلال ايتديلر كه غسلدن صكره سلنمك مكروه اوله اما حديث مذكورده

دلالت

دلالت يوقدر جايزدر كه بزی آلمدوغی بر غيری علت ايچون اوله امام مهلب رحمه الله ايتدی
احتمالدر كه آلمدوغی جسم شريفنده ياشلق بركتی قالمق ايچون اوله ياخود تواضعا ياخود
بزده ايپكی وار ايدی يا كبرلو بر نسنه ايدی بو مقوله بر نسنه ملاحظه سيله آلمادی اولا
ديدی اعمشدن رحمه الله مرويدر كه بو خصوصی ابراهيم نخعی قدس سره حضرتنه اكدم
بالمنديل وانما رده صلی الله عليه وسلم مخافة ان يصير عادة ديو جواب ويردی
ديمشدر يعنی منديل استعمالنده باس يوقدر جايزدر فخر عالم صلی الله عليه وسلم
ميمونه دن آلمدوغی عادت اولمق خوفندن ايدی ديمكدر تيمی رحمه الله شرحنده ايتدی
بوحديثده سلنمك عادتی ايدوكنه دليل واردر زيرا اكر اول وقت اولماسه ميمونه
حضرتی اكا منديل كتورمز ايدی ديمشدر بعض علما دخی الكرله صوی سلكمك دلالت
ايدر كه سلنمك مكروه اولماية زيرا ايكيسنده ده مراد صوی ازاله در ديديلر صحيح بخاريده
وارد اولمشدر كه اول حضرت صلی الله تعالی عليه وسلم جنابتله ياتمق دلسه اوديرلرين
غسل ايدردی ونمازه باشلر كبی آبدست الوردی آندن ياتوردی وبونده حكمت بودر كه
حدث تخفيف اولنور اول غسل اولنان اعضادن جنابت زايل اولور وابن ابی شيبه رحمه الله
روايتنده شداد بن اوس رضی الله عنه دن مرويدر كه اذا اجنب احدكم من الليل
ثم اراد ان ينام فليتوضاء فانه نصف غسل الجنابة ديمشدر يعنی كيجه بريكز جنب
اولسه دخی ياتوب اويومق دلسه آبدست آلسون زيرا آبدست جنابت غسلنك نصفی
ديمك اولور وبعضلر ايتديلر بونده حكمت بودر كه وضوء احد الطهارتين در ديديلر بوتقديرجه
تيمم دخی آنوك مقامنده قائم اولور بيهقی رحمه الله عليه عايشه صديقه دن رضی الله عنها
روايت ايلر كه رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتنه كيجه جنابت واقع اولسه وياتوب
اويومق دلسه آبدست الوردی ياخود تيمم ايدردی ديو بيورمشلر اما احتمالدر كه بوراده
تيممی صو بولمادوغی صورتده ايدرلردی اولا الله اعلم نوع ثانی اول حضرتك صلاتی
ذكرنده در صلی الله عليه وسلم معلوم اولدكه تحقيق عبوديت واداء حق ربوبيت صلاتله
حاصل اولور ساير عبادات سرّ صلاتك تحقيقنده وسائل در حق سبحانه وتعالی جميع

سموات اعلاده تفریق ولنان عباداتی بنی آدمدن اهل صلات قوللرینه بر رکعتده مجتمع
ایتمشدر زیرا حق تبارك وتعالی نك بعض ملائکه سی واردر که آنلری خلق ایدلدن
برو رکوعده طوررلر تا قیامته دك باشلرین رکوعدن قالدرمزلر ونیجه ملائکه دخی
واردر که سجودده وقیامده وقعودده قیامته دك دائملردر پس بو جمله عبادتلر انسانك
بر رکعتنده حاصل در وصلوة ایچنده هیچ عبادت دخی جمع ولنشدر که غیری عبادتلرده
جمع ولنمشدر نجمله دن طهارت وصمت واستقبال قبله وتکبیرة الافتتاح وقراءة وقیام
ورکوع وسجود وتسبیحات وغیری هپ بونده مجتمع در بو مذکورلرك هر بری حد ذاتنده
بشقه عبادتدر صلوة بو ذکرلو عبادتلردن مرکب بر عبادت عظمی در حق جل وعلا رسولنه
اکرمنه صلوة امر ایدوب اتل ما اوحی الیك من الکتاب واقم الصلوة بیوردی ودخی
وأمر اهلك بالصلوة واصطبر علیها بیوردی بو قول شریفده صاحب التنویر قدس سره
بیوردوغی اوزره صلاتده نفوسه عظیم تکلیف وار ایدوکنه اشارت اولنمشدر شوکه
جهتدن نفوسه تکلیف ومشقتدر که عبادتك ملاذی واشتغالی زمانلرینه کلونه آنلردن
فارغ ایدوب بالکلیه ماسوی اللهی ترك ایتمکله بین یدی الله قیام اقتضا ایلر آنوکیچون
واصطبر علیها قولیله آنوك مشقتلرینه صبر ایله دیو بیورمشدر وبو معنی یه دلالت
ایدن آیات کریمه نك بری دخی واستعینوا بالصبر والصلوة وانها لکبیرة الا علی الخاشعین
قول شریفیدر که بونده صبرله صلاتی بری برینه قرین ایتمشدر بوکا اشارت ایلرکه صلات
ایچنده صبره احتیاج واردر که شول اعضا وجوارحن ضبط ایدوب خواطر وافکارین مالا یعنی
یه صرفدن محافظه ایتمك لازم در نفسه معتادین ترك ایدوب خلاف مقتضیاتیله مقید
اولمق مشقت عظیمه در لاجرم صلوة ایچنده بو مشقته صبر کرکدر وبو صلوة خصوصنده کلام
بش قسمه منقسم اولور قسم اول فرایض بیاننده واکا متعلق اولانلر ذکرنده در وبونده
برقاچ باب واردر باب اول صلوات خمس بیاننده در ودخی بر جمع فضلی مشتملدر
فصل اول فرایض بیاننده در امام ترمذی رحمه الله روایتنده انس حضرتندن رضی الله عنه
مرویدر که فرضت علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم لیلة اسری بی خمسین صلوة

ثم نقصت

ثم نقصت حتی جعلت خمساً ثم نادی یا محمد انه لا یبدل القول لدی وان لك بهذه
الخمس خمسین دیمشدر یعنی معراج کیجه سی اول حضرته اللی وقت نماز فرض اولنمش ایدی
صکره دن نقص اولندی حتی بش وقت قلندی آندن حق تبارك وتعالی ندا ایدوب
یا محمد بنم قتمده قول تبدیل اولنمز وتحقیقا سکا بو بش نماز مقابله سنده اللی نماز فضیلتی
واردر دیمك اولور وبخاری ومسلم روایتلرنده وارد اولان حدیث طویل مقصد اسراده
مذکور اولوب فرض صلوة خصوصی آنده مفصلا بیان اولنمش ایدی ابن عباس رضی الله عنهما
فرض الله الصلوة علی لسان نبیکم فی الحضر اربعا وفی السفر رکعتین وفی الخوف رکعة
دیمشدر یعنی حق تعالی سزوك پیغمبرکزك لسانیله صلاتی فرض ایتدی حضرده دورت
رکعت فرض ایتدی وزمان خوفده بر رکعت فرض ایتدی دیمکدر بر رکعت نماز اولماز مقصود
امام ایله بر رکعت ویالکز بر رکعت فرض ایتدی دیمکدر بخاری رحمه الله نقلنده حضرت عائشه
رضی الله عنها دن مرویدر که فرض الله الصلوة حین فرضها رکعتین ثم اتمها فی الحضر
واقرت صلوة السفر علی الفریضة الاولی بیورمشدر یعنی حق تعالی نمازی فرض ایتدوکی
زمانده ایکی رکعت فرض ایتمش ایدی صکره دن حضرده تمام ایلدی وسفرده اولکی فرض
اوزره مقرر قلندی دیمك اولور ودیده بخاری قتیبه طریق آخر ایله حضرت عائشه دن
مرویدر که فرضت الصلوة رکعتین ثم هاجر صلی الله علیه وسلم ففرضت اربعا بیورمشدر
بو روایت تعیین ایلرکه روایت سابقه ده وزید فی صلوة الحضر بیوردوغنده زیاده
مدینه ده واقع اولمش اولور علماء حنفیه رحمهم الله تعالی حدیث مذکوردن اخذ ایتدلر که
سفرده صلاتی قصر ایتمك عزیمتدر رخصت دکلدر یعنی اصلی ایکی رکعتدر دورتدن
ایکی اولمه دکلدر تاکم دیلین دورت قلوب دیلین ایکی قلمق جایز اوله قسطلانی رحمه الله
بویله ذکر ایتمشدر ولکن بونده نظر واردر زیرا حنفیه قتنده رحمهم الله قصر عزیمت دکلدر
رخصت اسقاط در وبونك حکمی عزیمت ایله عامل اولن آثم اولمقدر آنوکیچون مسافر اولان کمسنه
قلسه البته ایکی قلمق کرکدر شویله که دورت قلسه کناهکار اولور اما نمازی تمام اولور
ایکی رکعتی فرض اولور وایکی رکعتی نافله واقع اولور نمازی تمام اولدوغی شول جهتدن

نمازه ایکی رکعت قیلمق بوت ایتمشدر و کنهکار اولدوغی بودر که سلامی تأخیر ایتمشدر وتا قیلده
ترك واجب ایتمشدر زیرا اول تکبیرة الافتتاح در و دخی حق تعالی نك صدقه سن عدم قبول
شبهه سی واردر وذکر اولنان اوزره قصر رخصت اسقاطدر بو جهتلردن دورت قیلن
آثم اولور (فصل ثانی) شول اوقات بیاننده در که رسول الله صلوات الله علیه و سلامه
انلرده نماز قیلمشدر (امام نسائی) رحمه الله روایتی اوزره جابردن رضی الله عنه مرویدر اولا نك
حاصلی بودر که جبرئیل علیه السلام اول حضرته مواقیت صلاتی تعلیمه کلدی کونش زوال
بولدوغی زمانده جبرئیل ایلرو طوردی فخر عالم صلی الله علیه و سلم آنوك آردنده طوردی
صحابه کرام فخر عالمك آردنده طوردیلر آندن اویله نمازین قیلی ویردی وهر نسنه نك ظلی
کندو قدر اولدوغی زمانده کلدی ینه ترتیب مذکور اوزره طوردیلر ایکندو نمازین قیلی ویردی
آندن کونش باتدوغی زمانده کلدی ینه ترتیب مذکور اوزره طوردیلر اخشام نمازین
قیلی ویردی آندن شفق غایب اولدوغی زمانده کلدی ینه ترتیب مذکور اوزره طوردیلر
یتسو نمازین قیلی ویردی آندن فجر طلوع ایتدوکی زمانده کلدی ینه ترتیب مذکور اوزره
طوردیلر صباح نمازین قیلی ویردی ینه ایکنجی کونده هر شخصك ظلی کندو مثلی قدر اولدوغی
زمانده کلدی دونکی ترتیب اوزره طوردیلر ایکندو نمازین قیلی ویردی آندن کونش باتدوغی
زمانده کلدی ترتیب مذکور اوزره طوردیلر یتسو نمازین قیلی ویردی آندن فجر ممتد اولدوغی
زمانده یعنی صبح کاذب طلوع ایتدوکی حینده یلدوزلر تمام ظاهر ایکن کلدی ینه دونکی
اسلوب اوزره طوردیلر صباح نمازین قیلی ویردی آندن صکره مابین هاتین الصلاتین
وقت دیدی یعنی صباح نمازینی اولکی کون کیچ قیلمش ایدی ایکنجی کون اوزکن قیلدی
آندن ایتدی بو ایکی نماز وقتلری مابینی صباح نمازینك وقتیدر دیدی حاصلی صباح
نمازین شویله قیلمق کرکدر که نه قرانکولق اوله نه قتی آیدنلق اوله (وامام ترمذی) رحمه الله روایتنده
(ابن عباس) رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم بیورمشدر
امّنی جبریل عند البیت مرتین فصلی الظهر فی الاولی حین کان الفیء مثل الشراك
ثم صلی العصر حین کان ظل کل شیء مثله ثم صلی المغرب حین وجبت الشمس وافطر

الصائم

الصائم ثم صلی العشاء الآخرة حین ذهب ثلث اللیل ثم صلی الصبح حین اسفر ثم التفت
الی جبریل فقال یا محمد هذا وقت الانبیاء من قبلك والوقت فیما بین هذین الوقتین
حاصلی اول حضرت صلی الله علیه و سلم ایتدی جبریل علیه السلام ایکی کره بکا بیت الله قتنده
امامت ایلمشدر اولا اویله نمازین شول زمانده قیلدی که (فیء) شراك مثلی اولمش ایدی دیدی (فیء)
دیو شول کولکه یه دیرلر که کونش وسط سمایی کچدوکدنصکره دوشه حاصلی کونش اویله
وقتنده وارمدین جمیع اجسامك ظلی غرب جانبنه دوشر واویله یرین کچدوکدنصکره
مشرق جانبنه دوشر اول دوننن کولکه یه فیء دیرلر (شراك) دیو نعلین تصمه سنه
دیرلر اما دیار عرب نعلینلرینك تصمه سی دیارمزه اسلوبنده کلمز برمغه کچر
برنسنه در نیتکم کورنلره معلومدر حاصلی اول مقدار کولکه دوشمش ایدی دیمکدر
و دخی ایتدی ایکندو نمازین شول زمانده قیلدی که هر شینك ظلی بر کندو قدر اولمش
آندن صکره اخشام نمازین کون باتدوغی زمانده صائم اولورجن آچیلدوغی حینده قیلدی
آندن صکره یتسو نمازین شفق غایب اولدوغی زمانده قیلدی آندن صکره صباح نمازین
طاڭ یری آغردوغی زمانده صائمه اولان طعام حرام اولدوغی وقتده قیلدی (ایکنجی) کره ده
اویله نمازین هر شینك ظلی بر مثلی قدر اولدوغی حینده دونکی کون ایکندو نمازین
قیلدوغی زمانده قیلدی دیدی وبوندن مراد اویله نمازین شویله قیلدی که تمام اتدوکی
زمانده هر شینك ظلی بر مثلی قدر اولمش ایدی دیمکدر تا کیم اویله ایله ایکندونك وقتلری
بر اولمق لازم کلمیه دیمشلردر و دخی ایتدی آندن ایکندو نمازین هر شینك ظلی ایکی
کندو قدر اولدوغی زمانده قیلدی آندن صکره اخشامی اول کره قیلدوغی زمانده قیلدی
آندن یتسو نمازینی کیجه نك ثلثی کچدوکی زمانده قیلدی آندن صکره صباح تمام آغردوغی
زمانده قیلدی آندن جبریل علیه السلام بکا دونوب ایتدی یا محمد بو وقت سندن اول
کلن انبیانك وقتیدر و سنك وقتك بو ایکی وقت مابیننده در دیدی یعنی صباح
وقتی ایرکن قیلد ونه قتی کیج قیل طلوع فجر ایله تمام آغرمق مابیننده قیلدیدی ومعلوم
اولا که کونش زوال بولدقدنصکره اویله نمازینك وقتی (فیء) شراك مثلی اولنجه

تأخیر لازم نسنه دکلدر جابر رضی الله عنه حدیثنده واقع اولان فصلی الظهر حین زالت
الشمس عبارتی بو دیدیککز معنایه دلالت ایدر ابن اسحق رحمه الله مغازی ده ذکر ایتمشدر
که جبریل علیه السلام کلوب اول حضرتله نماز قلدوغی لیلة الاسرانک صباحی ایدی لفظی
بودر قال نافع بن جبیر وغیره رضی الله عنهم لما اصبح صلی الله علیه وسلم من اللیلة
التی اسری به لم یرعه الا جبریل علیه الصلوة والسلام نزل حین زاغت الشمس ولذا
سمیت الاولی ای صلوة الظهر فامر فصیح باصحابه الصلوة جامعة فاجتمعوا فصلی
بهم جبریل وصلی النبی صلی الله علیه وسلم باصحابه دیدی آندن تفصیل حدیثی
ذکر ایتدی معناسی نافع وغیری دیمشلردر که وقتاکه اول حضرت صلی الله علیه وسلم معراج
کیجه سندن صباحه داخل اولدی جبریل علیه السلام کنش زواله واردوغی زمانده نزول
ایتدی اویله نمازین قلمغه الصلوة جامعة دیو چاغردی اصحاب جمع اولدیلر جبریل عم
و رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی انکرله نماز قلدیلر اول قلنان نماز
اویله نمازی در آنوککیچون اکا اولی دیو تسمیه اولنمشدر دیمک اولور الصلوة دیو چاغرلوب
دعوت اولندوغنک اصلی بو ایدی که دخی اذان مشروع اولمامش ایدی و بو روایتده
اوقات هجرتدن صکره تعیین اولندی دینلرک کلامینی رد وارددر اما حق بو که
تعیین جبریل علیه السلام بیانیله هجرتدن مقدم واقع اولمشدر و رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلم بیانیله صکره دن واقع اولمشدر دیدیلر بخاری رحمه الله تعالی نک
واردا اولمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حجرۀ مطهره و حضرت عایشه
صدیقه ده ایکن رضی الله تعالی عنها ایکندی نمازین قلدی حجره دن فیء ظاهر اولمامش ایدی
دیمشلردر وینه بخاری رحمة الله علیه انس دن رضی الله عنه روایت ایتمشدر که رسول الله
حضرتی ایکندی نمازین شویله کون یوکسک ایکن قلوردی که برکسه عوالی یه واروردی
ینه کلوردی دخی کون یوکسک ایدی دیمشدر عوالی دیدیکی مدینۀ منوره نک دور
ناحیه سیدر بعض یری مدینه دن دورت میل دن بونده ن آکلانور که ایکندی نمازین
تعجیل اوزره قلورلر ایمش وینه بخاری و مسلم و ترمذی رحمهم الله تعالی روایتلرنده

سلمه بن

سلمة بن الاکوع رضی الله عنه انه صلی الله علیه وسلم کان یصلی المغرب اذا غربت
الشمس وتوارت بالحجاب دیمشدر یعنی اول حضرت اخشام نمازین کونش باتوب حجابده
مستور اولدوغی زمانده قلوردی دیمکدر وینه بخاری رحمة الله علیه ومسلم روایتنده
رافع بن خدیج رضی الله عنه کنا نصلی المغرب معه صلی الله علیه وسلم فینصرف
احدنا وانه لیبصر مواقع نبله دیمشدر یعنی بز رسول الله صلوات الله علیه وسلامه
حضرتیله اخشام نمازین شویله قلوردق که بریموز نمازدن صکره کیدوب واروردی
اوقی دوشدکی یرلری کورردی دیمکدر یعنی اوق آتدوغی زمانده نره یه دوشدوکن
تشخیص ایدردی شویله ایرکن قلوردی دیمک اولور واقعا کون باتدوغی کبی اخشام قلنیجق
دیدوکی معنی متحقق اولور امام نسائی رحمه الله روایتنده انس رضی الله عنه وکان
صلی الله تعالی علیه وسلم اذا کان الحر ابرد بالصلوة واذا کان البرد عجل دیمشدر یعنی
اول حضرت صلی الله علیه وسلم ایسی زمانلرده اویله نمازی بر مقدار هوا صووینجه تأخیر
ایدردی و صووق زمانلرده تعجیل ایدردی دیمکدر ابو داود رحمة الله علیه روایتنده وارد
اولمشدر که ویؤخر العصر ما دامت الشمس بیضاء نقیة دیمشلردر یعنی مادام که کونش
صر رمیه و قزارمیه لوننه تغیر کلمش اولمیه بیاض و پاک اولوب ایکندی نمازین تأخیر ایدردی
دیمکدر امام بخاری و مسلم رحمهما الله روایتلرنده اذا قدم العشاء فابدؤا به قبل صلوة المغرب
ولا تعجلوا عن عشائکم بیورلمشدر عشا فتح عین ایله اخشام یمکنه دیرلر یعنی اخشام نمازندن
اول اوکیکوزده طعام قونلسه طعامی یمکه باشلاک عجله ایتمک دیمک اولور بوندن مراد اولور که
صلاتی قیتی تأخیر لازم کلمیه بر طعام ییه جک قدر زمانله تفاوت ایتمز دیمکدر ابو داود رحمه الله
روایتنده لا تؤخروا الصلوة لطعام ولا لغیره وارد اولمشدر یعنی طعام ایچون وغیری نسنه
ایچون نمازی تأخیر ایتمک دیمکدر مراد نمازی کچورمک دیمکدر ابو هریره رضی الله تعالی عنه اول حضرتدن
صلی الله علیه وسلم روایت ایتمشدر که لولا ان اشق علی امتی لامرتهم ان یؤخروا العشاء
الی ثلث اللیل او نصفه بیورلمشدر یعنی اکر امتم اوزره مشقت ویرمک خوفی اولمیدی یتسو
نمازین کیجه نک ثلثنه یا نصفنه دک تأخیر ایتمک بیورردم دیمکدر امام ترمذی رحمة الله علیه

حدیث شریف صحیحدر دیو بیورمشدر. ائمهٔ حنفیه دن رحمهم الله طحاوی رحمة الله علیه
ثلث لیلهٔ دك تأخیر مستحبدر دیمشدر. امام مالك وامام احمد بن حنبل واكثر صحابه
وتابعین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بوكا ذاهب اولمشلردر. وامام شافعی رضی الله عنه دخی
قول جدیدنده بویله دیمشدر. اما قول قدیمنده تعجیل افضلدر دیمشدر. فصل ثالث
اول حضرتك صلی الله علیه وسلم كیفیت صلاتی ذكر اولنه جقدر و بونده برنجی فرع واردر. فرع اول
صفت افتتاحی بیاننده در. ابوداود رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدركه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم بلال رضی الله عنه اقامت ایدركن ایشتدیكی دخی اقامها الله وادامها
دیدی یعنی الله تعالی صلاتی قائم ودائم ایلسون دیدی. وصلاتی تكبیر ایله افتتاح ایدردی. مثلا
امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن وارد اولمشدركه رأیت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم افتتح التكبیر فی الصلوة بیورمشدر. بو ایكی روایتله
جمهور استدلال ایتمشلردركه افتتاحده لفظ تكبیر متعین اولوب غیریسی اولمیه. اما علماء حنفیه
رحمهم الله تعالی قتلرنده هر لفظله كه تعظیم قصد اولنه انكله صلوة منعقد اولور. مثلا الله اعظم
دیسه یاخود الله اجل دیسه كفایت ایدر. وتسبیح وتهلیل دخی جایزدر. مثلا سبحان الله
دیسه یاخود لا اله الا الله دیسه نماز منعقد اولور. وفارسی لسانیله دخی خدا بزركست
دیسه جایزدر. بو دخی معلوم اولاكه تكبیرة الافتتاح جمهور قتنده ركندر. وامام اعظم
ابوحنیفه رضی الله عنه مذهبنده شرطدر. وبعضلر سنتدر دیمشلر. ابن المنذر رحمة الله علیه
زهری دن غیری كمسنه بو سوزی سویلدی دیمشدر. ونمازده نیت واجب ایدوكنه
علمادن بر كمسنه مخالفت ایتمش دكلدر. بخاری رحمة الله علیه انما الاعمال بالنیات حدیثنده
تدخل فیه الایمان والوضوء والصلوة والزكوة دیمشدر. اما لفظله نیت خصوصنده
ابن القیم رحمه الله تعالی هدی نبوی ده رسول الله صلی الله علیه وسلم نمازه طوردوغی
زمانده الله اكبر دیر ایدی. اندن مقدم بر نسنه سویلمزدی. ونیت لفظن اتخذ دی. واصلی
صلوة كذا مستقبل القبلة اربع ركعات یاخود ماموما دیمزدی. واداء وقضاء دیمزدی
وفرض الوقت دیمزدی. حاصلی بو اون بدعتدركه هر كز اول حضرتدن نقل اولنمامشدر.

نه اسناد صحیح ایله ونه ضعیف ایله ونه مسند ایله ونه مرسل ایله كلمشدر. وصحابه دن دخی بر كمسنه دن
منقول دكلدر. وتابعین دن وائمهٔ اربعه دن بر كمسنه مستحب كورمشدر دیو ذكر ایتمشدر. وبالجمله
نیت لفظیله تلفظ ایتمكی بر كمسنه اول حضرتدن نقل ایتمشدر. واصحابندن بر كمسنه نیته تلفظی تعلیم
ایتمش دكلدر بلكه سنن ده اندن منقول اولان بودركه مفتاح الصلوة الطهور وتحریمها التكبیر وتحلیلها
التسلیم دیمشدر. بوندن ظاهر اولان بودركه صلاته اولا بدست كركدر. اندن قیام ایدیجك
تكبیر كركدر. واخرنده سلام ویرمك كركدر. صحیحین ده وارد اولمشدركه فخر كائنات صلی الله علیه وسلم
مسیئه تعلیم صلوة ایتدوكی زمانده اذا قمت الی الصلوة فكبر ثم اقرأ ما تیسر معك من
القرآن دیدی. تكبیردن اول بر نسنه تلفظ ایتمك بیورمدی. همان نمازه طوردوغی زمانده
تكبیر ایله ومیسر اولان یردن بر مقدار قرآن اوقی دیو امر ایتدی. اما علما رحمهم الله تعالی تلفظ
بالنیة ده اختلاف ایتدیلر. بعضلر بدعتدر دیدی. وبعضلر مستحبدر دیدیلر. علماء حنفیه قتنده
ودخی بعضلر قولنده مستحبدر. زیرا تلفظده استحضار قلب واردر دیمشلردر. نیته كم كتب
فروعده مذكوردر. ودخی اول حضرت نمازه طوردوغی زمانده ایكی الكرین اوموزلرینه برابر
قالدرر ایدی. اندن تكبیر ایدردی. وركوع ایتمك دیلسه ینه بویله ایلردی. وركوعدن باشن
قالدرسه ینه بویله ایلر ایدی. وبر روایتده بویله در كه ركوعدن باشن قالدردوغی زمانده
ایكی الكرین اوموزینه برابر قالدررزدی. ودخی سمع الله لمن حمده ربنا لك الحمد دیردی
دیمشلردر. اوتكی روایتده ركوعدن قالقیجق همان تكبیر ایدردی دینلمشدر. وبر روایتده تكبیر
ویرنیه سمع الله لمن حمده ربنا لك الحمد دیردی دینلمشدر. وبر روایتده دخی ینه بویله دینلدكدن
صكره سجده ایتدوكی زمانده وسجده دن باشن قالدردوغی زمانده بویله ایتمزدی دینلمشدر.
یعنی اول تكبیرلرده الكرین قالدرمز ایدی دیمكدر. امام نووی رحمة الله علیه ایتدی تكبیرة
الافتتاح ده ال قالدرمق مستحب ایدوكنه اجماع امت واردر. وكیرو قالان تكبیرلرده
اختلاف ایتمشلردر. شافعی واحمد وصحابه دن بر جماعت ركوعه واردقده وركوعدن قالقدقده
رفع یدین مستحبدر دیمشلردر. وشافعینك بر قولنده تشهددن قالقدقده دخی مستحبدر
اما علماء حنفیه قتلرنده نمازده اولان رفع یدین تكبیرة الافتتاح ده وقنوتده وصلوة

عیدینده کرکدر نیته کم کتب فقهده تفصیل اولنمشدر ابوداود رحمه الله روایتنده وائل
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم نمازده صاغ الین صول الینک اوزرینه وضع ایدردی
دیمشلردر شافعی قتنده نماز قیلن کیسه الینی کوکسنک آلتنه و کوبکک اوستنه بغلمق کرکدر
امام اعظم رضی الله عنه حضرتلرینک مذهبنده کوبک آلتنه باغلمق کرکدر زیرا رسول الله حضرتلرندن
صلی الله علیه وسلم مرویدر که ان من السنة وضع الیمین علی الشمال تحت السرة بویله
بو حدیث شریفدن ظاهردر که سنت کوبک آلتنه باغلمق اولا و علمای شافعیه دن
بعضی دخی بوکا قائل اولمشلردر امام بخاری و امام مسلم رحمة الله علیهما روایتلرنده ابوهریره
رضی الله تعالی عنه دن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم تکبیر ایله قراءت
آراسنده بر مقدار سکوت ایلردی ابوهریره رضی الله عنه ایتدی بابی انت وامی یا رسول
الله تکبیر ایله قراءت آراسنده سکوت ایتدوکده نه دیرسن دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
اللهم باعد بینی وبین خطایای کما باعدت بین المشرق والمغرب اللهم نقنی
من خطایای کما باعدت بین المشرق والمغرب ینقی الثوب الابیض من الدنس اللهم
اغسل خطایای بالماء والثلج والبرد دیرم دیو بیوردی امام مسلم رحمه الله روایتنده
حضرت علی دن کرم الله وجهه مرویدر که فخر کائنات علیه افضل الصلوات والتحیات
نمازه طوردوغی زماننده و بر روایتده افتتاح صلات ایتدوکی زمانده تکبیر ایدردی
آندن صکره بویله دیردی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض حنیفا وما
انا من المشرکین ان صلاتی ونسکی ومحیای ومماتی لله رب العالمین لا شریک له
وبذلک امرت وانا اول المسلمین اللهم انت الملک لا اله الا انت انت ربی
وانا عبدک ظلمت نفسی واعترفت بذنبی فاغفر لی ذنوبی جمیعا فانه لا یغفر
الذنوب الا انت واهدنی لاحسن الاخلاق لا یهدی لاحسنها الا انت واصرف
عنی سیئها لا یصرف عنی سیئها الا انت لبیک وسعدیک والخیر کله فی
یدیک والشر لیس الیک انا بک والیک تبارکت وتعالیت استغفرک واتوب
الیک ترمذی و ابوداود رحمهما الله روایتلرنده حضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها

بیورمشلرکه

بیورمشدر که حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم افتتاح صلات ایتدوکی زمانده
سبحانک اللهم وبحمدک وتبارک اسمک وتعالی جدک ولا اله غیرک دیرلردی
ودخی بوندن غیری بعض اقوال بر روایت اولنمشدر فرع ثانی اول حضرتلر صلی الله علیه وسلم
اول فاتحه ده بسمله اوقودوغینک بیاننده در ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که
فخر کائنات صلوات الله علیه وسلامه صلاتی بسمله ایله افتتاح ایدردی دیمشدر ترمذی
آنلردن روایت اولنمشدر که کان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یجهر ببسم الله الرحمن الرحیم
دیمشلردر یعنی صلاتده بسمله یی جهرله اوقوردی دیمکدر و صحیح ابن خزیمه ده ام سلمه دن
رضی الله عنها مرویدر که ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قرأ البسملة فی اول
الفاتحة فی الصلوة دیمشدرلر ولکن بو حدیث عمر بن هرون البلخی روایتندندر و آنده ضعف
واردر و بعض روایتده ابوهریره دن رضی الله عنه مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
الحمد لله رب العالمین سبع آیات بسم الله الرحمن الرحیم احدیهن وهی
السبع المثانی والقرآن العظیم وهی ام الکتاب یعنی سوره فاتحه یدی آیتدر و بسمله
اول آیتلرندن بریدر و اول سوره سبع المثانی والقرآن العظیمدر و اول ام الکتابدر
دیمکدر یعنی بونلر ایله تسمیه اولنمشدر دیمک اولور بیهقی رحمه الله ابن عباس دن و علیدن
و ابوهریره دن رضی الله عنهم روایت ایلدی که حق تعالینک قرآن عظیمده سبعا من المثانی
قول شریفی فاتحه ایله تفسیر اولنمشدر و بسمله آندن یدنجی آیتدر دیمشلردر و بخاری رحمه الله
نقلنده شعبه دن قتاده دن انس بن مالکدن رضی الله عنهم مرویدر که تحقیقا رسول الله
صلی الله علیه وسلم و ابوبکر صدیق و عمر رضوان الله علیهما قراءتی الحمد لله رب العالمین ایله
افتتاح ایدرلردی یعنی فاتحه ایله باشلرلردی دیمشلردر مسلم رحمه الله روایتنده انس
رضی الله عنه بو دخی مرویدر که فلم اسمع احدا منهم یقرأ بسم الله الرحمن الرحیم دیمشدر
علمای حدیثدن دخی بعض کمسنه بویله نقل اتمشلردر حاصلی سوره فاتحه ایله باشلرلردی
هیچ آنلردن برینی ایشتمدم که بسمله قراءت ایده دیمشدر اما بو روایته چوق نزاع ایدوب
بعض کمسنه لر بونده غلط اولدی دیمشلردر بعضلر دخی انس رضی الله عنه حضرتلرندن التسمیه

دیدوکن جهر له اوقومزلردی دیمکله حمل ایتشلردر. وبالجمله عبارات متغایره ایله چوق حدیث
روایت ایدوب تحقیقنده تکلفات ارتکاب ایتشلردر. وبسمله نک جهری خصوصنده دخی بعض
اقوال ذکر ایتشلردر. امام فخر رازی رحمه الله علیه تصنیفنده شافعیدن رضی الله عنه روایت
ایلرکه ایتدی معاویه مدینه یه کلدی. دخی صحابه کرامه امامت ایدوب نماز قلدی ویردی
بسمله اوقومدی ورکوعه وسجوده اکلدوکی زمانلرده تکبیر ایتمدی. آندن سلام ویریجک مهاجر
وانصار ندا ایدوب یا معاویه سرقت الصلوة این بسم الله الرحمن الرحیم این التکبیر
عند الرکوع والسجود دیدیلر. یعنی یا معاویه نمازدن اوغورلدوک قنی بسمله قنی رکوع وسجود
قتنده تکبیر دیدیلر. آندن نمازی دوندروب تسمیه وتکبیرلر قلدی دیدی. بوندنصکره شافعی
رضی الله عنه ایتدی معاویه بر سلطان عظیم القوة وشدید الشوکه ایدی. اگر جهر له تسمیه
جمیع صحابه قتنده بر امر مقرر کبی اولمسه آنی ترک ایتدوکیله معاویه یه انکار ومخالفته قادر
اولمیالردی. امدی صحابه نک انکاری دلالت ایدر که بسمله یی جهر له اوقومق آنلر ما بیننده بر
امر متواتر کبی ایدی دیدی. ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن دخی مروی درکه کان رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم یجهر ببسم الله یمد بها صوته دیمشدر. یعنی اول حضرت
بسمله یی جهر له اوقوردی. واول کلمه ایله مد صوت ایدردی دیمکدر. حاصلی صحابه وتابعینک
علماسندن نیجه کسنه جهر له اوقومغی رأی ایتشلردر. شافعی مذهبی دخی بودر. شیخ
ابو امامه بن النقاش رحمة الله علیه بیورمشدر که بو مسئله نک تحقیقن طلب ایدن
کسنه بلمک کرککه بونک علم قراءته تعلقی تامی واردر. زیرا اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم
قراءتلری متواتر وصحیح اولان کسنه لرک بعضی سوره فاتحه دن بر آیت اولق اوزره قراءت
ایتشلردر. وبعضی آندن آیت دکلدر دیمشلردر. ابن عامر وابی عمرو وورش بر روایتده نافع
قتلرنده بسمله فاتحه دن آیت دکلدر. حمزه وکسائی وابن کثیر آیتدر دیمشلردر. پس شول
کسنه که آیت طوتنلر قراءتی اوزره اوقیه انکا فرضدر که بسمله قراءت ایلیه. وشول
کسنه که آیت طوتمینلر قراءتی اوزره اوقیه اول مخیردر دیلرسه اوقسون دیلرسه
ترک ایتسون. بو تقدیرجه بونده خلاف حروف قرآندن بر حرفده واقع اولان خلاف کبیدر

ذکر

ذکر اولنان قوللرک ایکیسی دخی صحیح در وثابتدر. هیچ بر جانبه طعن یوقدر. وشک یوقدرکه
رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم کاه اوقومشدر وکاه ترک ایتشدر. شیخ مزبور رحمه الله
اشته انصاف اوزره سوز بودر دیمشدر. ودخی ایتدی تحقیق بودرکه علملرک هر بری ثابتدر
زیرا بو یدی قراءتک جمله سی حق اولوب من عند الله ایدوکی مقطوع بهادر. اول مرتبه ده اهل اسلام
ایکی کشی اختلاف ایلمز. حاصلی بعض قراءتده بر شیئک اثباتی واردر وبعضنده حذفی واردر. در
قرآن عظیمده آنسوره واردر که بویله واقع اولمیه مثلا سوره حدیده هو لفظی که وهو الغنی
الحمید قول شریفنده واقع اولمشدر. بعض قراءتده ثابتدر وبعضنده محذوفدر. وسوره توبه ده
جنات تجری من تحتها الانهار قول شریفنده واقع اولان من لفظی دخی بویله در. ودخی نیجه
الفلر ونیجه واولر ونیجه هالر واردرکه قراءت سبعه نک بعضنده ثابت وبعضنده غیر ثابتدر
بو جمله اختلافاتکه واردر قرآن یدی قراءت اوزره نازل اولدوغنک نتیجه سیدر. تقریر مذکوری
اذعان ایدن کسنه طرفیندن واقع اولان نزاعک دغدغه سندن راحت اولور. ودخی
بیورمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن جهر واسرارک ایکیسی دخی واقع
اولمشدر. یعنی نمازده فاتحه اوقدقده بسمله یی جهر له اوقومق واقع اولمشدر. وکیزلو اوقیوب
فاتحه یی جهر له اوقومق دخی واقع اولمشدر. اما کیزلو اوقومق آشکاره اوقومقدن چوق
واقع اولمشدر. ائمه حنفیه رحمهم الله قتنده کیزلو اوقومق کرکدر. وآشکاره اوقومق حقنده
دخی اوچ حدیث وارد اولمشدر. نیته کم کیزلو اوقومق حقنده نیجه حدیث وارد اولمشدر
ایکی جانبه متعلق اولان حدیثلردن هیچ بریسی محل طعن دکلدر. مذهب صحیح وثابت حدیثلرده
اهل انصاف اولوب تعصب اهلی اولمینلر آنلره طعن ایتمز. وشافعیه دن شول کمسنه که اول
حضرتدن همان جهر واقع اولمشدر دیدی. آنوک سوزینه التفات اولنمایه دیمشدر. فرع
ثالث اول حضرتک سوره فاتحه آخرنده آمین قراءتی ذکرنده در. صلی الله علیه وسلم
ترمذی رحمه الله روایتنده غیر المغضوب علیهم ولا الضالین دیدوکی زمانده آمین
دیر ایدی ومد صوت ایلردی دیمشلردر. وبر روایتده آمین دیدوکی زمانده صوتنی
اشاغه طوتردی دیمشلردر. ابو داود رحمه الله تعالی ده دخی بر روایتده آمین دیدکدن رفع

صوت ایدردی دیمشلر و بر روایتده آمین لفظن آشكاره اوقوردی دیو تعبیر ایتمشلردر
ابن شهاب رحمة الله علیه دخی اول حضرت صلی الله علیه و سلم ولا الضالین دیسه آمینی
جهر ایلردی دیمشدر و ینه آندن بر روایتده كان اذا فرغ من قراءة القرآن رفع صوته
وقال آمین وارد اولمشدر یعنی قرآن اوقومقدن فارغ اولسه رفع صوت ایدوب
آمین دیردی دیمشدر امام اعظم رحمة الله علیه حضرتلرینك مذهبنده آمین اخفا ایله
دینلمك گركدر زیرا ابن مسعود رضی الله عنهمادن مروی در كه اربع یخفیهن الامام
دیردی آندن تعوذی و تسمیه و آمینی و تشهدی ذكر ایلدی و بر وجه دخی بودر كه
آمین دعادر و دعانك مبنی سی اخفا اوزره در دیمشلردر فرع رابع صباح نمازنده
فاتحه دن صكره اوقودیغك بیاننده در امام نسائی رحمه الله روایتنده ابی برزه دن
مروی در رسول الله صلی الله علیه و سلم صباح نمازنده آلتمش آیتدن یوز آیته وارنجه
اوقوردی دیمشدر یعنی شول قدر اوقوردی كه ادناسی آلتمش آیت و اعلاسی یوز آیت
اولوردی دیمكدر حاصلی صلاة صبحده آلتمشدن اكسك اوقومزدی عمرو بن حریثدن
مرویدر كه اول حضرت فجرده واللیل اذا عسعس قراءة ایدردی دیمشدر نسائی
رحمه الله روایتنده فجرده اذا الشمس كورت اوقوردی دیمشلردر جابر بن سمره دن
مرویدر كه فجرده ق والقرآن المجید اوقوردی و آنوكله مثلی سوره اوقوردی و قراءتی اول
زمانده تخفیف اوزره ایدی دیمشدر مسلم رحمه الله روایتنده بو یلجه وارد اولمشدر عبد الله
بن السائب دن ینه مسلم نقلنده وارد اولمشدر كه اول حضرت صلی الله علیه و سلم مكه ده ایكن
بر كره صباح نمازنده سورة المؤمنین باشلادی موسی و هرون یاخود عیسی ذكر اولندوغی
یره دك قراءت ایتدی دیمشلردر شك راوی در اوزره یاخود اختلاف روایتین اوزره در آندن
اول حضرته اوكسورك طوتدی دخی ركوعه واردی دیدیلر نووی رحمة الله علیه بونده
دلالت واردر كه سورهنك بعضن قطع ایدوب بعضن قراءت ایتمك جائز اوله و مالكیه
بونی كرهه كوردی دیمشدر اما بو سوزه اعتراض ایدوب ایتدیلر اول كراهتی كوردوكی
بودر كه اختیار ایله سورهنك بعضنی اوزره اقتصار اولونه بو استدلال ایتدوكی ماده ده

ضرورة واقع اولمشدر دیدیلر و زید بن ثابت رضی الله عنه حدیثنده وارد اولمشدر كه رسول الله
صلی الله علیه و سلم ایكی ركعتده سوره اعرافی اوقودی دیمشدر و ابو بكر صدیق رضی الله عنه
صلاة صبحده صحابه یه امامت ایدوب ایكی ركعتده سورة البقره قراءت ایتدی و بونلردن اجماع در
دیدیلر و ینه صلاة صبحده ایكی ركعتده بله سوره اذا زلزلت اوقودی دیمشلردر راوی ایتدی
بلمزم اونیدوب می ایكیسنده بله اذا زلزلت اوقودی یوخسه قصد ایله می اوقودی دیدی ابو داود
رحمه الله بو یلجه روایت ایتمشدر و ائمه حدیثدن بخاری و مسلم و ابو داود و ترمذی و نسائی
رحمهم الله روایتلرنده ابو هریره رضی الله عنه دن مرویدر كه كان رسول الله صلی الله علیه و سلم
یقرأ فی صبح الجمعة الم تنزیل السجدة و هل اتی علی الانسان حین من الدهر دیمشدر یعنی
جمعه كونی صباح نمازنده سجده الم ایله هل اتی سوره سین اوقوردی دیمشدر و ذكر اولنان سوره لری
تمام اوقوردی برر مقداری اوقومق سنته مخالفدر و آنو كیچون اول كون صباحده بونلری اوقوردی
كه بونلرده مبدأ و معاد احوالی و حضرت آدم علیه الصلوة والسلامك خلقی اولندوغی و جنته
و جهنمه دخول قصه سی و یوم قیامت احوالی ذكر اولنمشدر و قیامت دخی جمعه كونی قوپسه
گركدر دیدیلر و ابن مسعود رضی الله عنه حدیثنده تصریح واقع اولمشدر كه جمعه صبحنده اول حضرت
بو سورهلری اوقومغه مداومت ایدردی امام طبرانی رحمه الله بو یله نقل ایتمشدر و حضرت
علی دن كرم الله وجهه دخی بو یله روایت ایتمشدر كه كان رسول الله صلی الله علیه و سلم
یقرأ فی الركعة الاولی من صلوة الصبح یوم الجمعة الم تنزیل و فی الركعة الثانیة هل اتی
علی الانسان بو یو مشدر علماء حنفیه دن صاحب المحیط رحمة الله علیه جمعه صباحنده اول
ایكی سوره یی اوقومق مستحبدر شول شرطله كه احیانا غیری سورهلر دخی اوقویه تا كیم جاهللر
آنلردن غیری اوقومق كفایت ایتمز صانمیه لر دیدی و طبرانی رحمه الله قتنده حضرت علی كرم الله وجهه
ان رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم سجد فی الصبح یوم الجمعة فی الم تنزیل یعنی دیمشدر
سوره مزبوره ده سجده آیتنی تلاوت ایتدوكی كبی اینوب سجده ایتمشلردر و الله اعلم فرع خامس
صلوة ظهر ایله عصرده قراءتلری بیاننده در امام بخاری و مسلم رحمهما الله روایتلرنده ابی قتاده دن
مرویدر كه كان النبی صلی الله علیه و سلم یقرأ فی الظهر فی الاولیین بام الكتاب

وسورتين وفي الركعتين الاخريين بام الكتاب ويسمعنا الآية احيانا ويطول في الركعة
الاولى ما لا يطيل في الركعة الثانية وهكذا في العصر وهكذا في الصبح دیمشدر یعنی اول
حضرت صلی الله علیه وسلم اویله نمازینك ایكی اولكی رکعتلرنده سورهٔ فاتحه ایله ایكی سوره
اوقوردی وصكراغی ایكی رکعتده سورهٔ فاتحه اوقوردی واحیانا بزه اوقودیغی آیتی ایشیدوردی
ورکعت اولی یی رکعت ثانیه دن اوزون ایلردی ایکندو نمازنده وصباح نمازنده دخی بویله ایلردی
دیمکدر شیخ تقی الدین رحمة الله علیه ظن ایدرم که رکعت اولی ده تطویل ایتدوکی آنده شوق
ونشاط اکثر اولدوغیچوندر ورکعت ثانیه تخفیفه مناسبتدر تاکیم مصلی یه ملال کلمك احتمالی
اولمیه دیمشدر اما عبد الرزاق بو حدیثك آخرنده معمردن یحیی دن روایت ایلرکه رسول الله
حضرتی صلی الله علیه وسلم بویله ایتدوکی ظنمز بودرکه خلق رکعت اولی یه یتیشسونلر دیو اولا
دیمشلر ابو سعید الخدری رضی الله عنه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اویله
نمازنده وایکندو نمازنده طوردوقلری تقدیر ایدردك اویله نك ایكی اول رکعتنده سجده الم اوقیه
جق قدر تقدیر ایتدوك دیدی وبر روایتده اوتز آیت اوقیاجق قدر تقدیر ایتدوك دیدی
وصکراغی رکعتلرده آنلروك نصفی تقدیر ایتدوك دیدی وایکندونك دخی ایكی اول
رکعتن اویله رکعتلری قیامی قدر تقدیر ایتدوك وصکراغی رکعتلری نصفی وزره تقدیر ایتدوك
دیدی مسلم رحمه الله بویله نقل ایتمشدر وجابر بن سمرة رضی الله عنه رسول الله حضرتی
صلی الله تعالی علیه وسلم اویله نمازنده والليل اذا يغشى اوقوردی دیمشدر وبر روایتده
سبح اسم ربك الاعلى اوقوردی وایکندو نمازنده بینه بویله ایدردی دیمشدر وبینه آندن
مرویدر که اویله ده وایکندوده والسماء ذات البروج والسماء والطارق اوقوردی دیمشدر
وبراء رضی الله عنه دن مرویدر که اویله نمازین رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری
آردنجه قلوردق وآندن بر آیتی بر آیتدن صکره استماع ایدردك لقمان والذاريات اوقوردی
دیمشدر وانس رضی الله عنه دن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم اویله نمازنده
سبح اسم ربك الاعلى وهل اتيك حديث الغاشية اوقودی دیمشدر امام مسلم رحمه الله
نقل ایلر ابو سعید الخدری رضی الله عنه ایتدی صلات ظهر اقامت اولنور ایدی نصکرم برکسنه

بقیعه کیدردی آنده حاجتن قضا ایدردی آندن اهلینه کلوب آبدست آلوردی بینه رسول الله
صلی الله تعالی حضرتی رکعت اولی ده ایکن یتیشوردی دیمشدر معلوم اوله که اول حضرتدن
صلی الله علیه وسلم نقل ایتدوکلری احوال بری برینه منافی دکلدر گاه اویله ایدرلردی وگاه بویله
ایدرلردی هر بری مطلع اولدوغن اول حضرتدن تبرکا امته روایت ایتمشلردر فرع سادس
اول حضرتك صلی الله علیه وسلم اخشام نمازنده قرائت ایتدوکی بیانندهدر بخاری ومسلم
رحمهما الله روایت ایلرلرکه ام الفضل بنت الحارث رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتن ایشتدم اخشام نمازنده والمرسلات عرفا اوقوردی دیمشدر امام مالك وترمذی
ونسائی رحمهم الله دخی بویله نقل ایتمشلردر وعقیل رحمة الله علیه ابن شهابدن روایت ایتمشدر که
اول اخشام نمازی که فخر عالم صلی الله علیه وسلم آنده والمرسلات سوره سین اوقودی اول
حضرتك آخر نمازی ایدی دیمشدر وعبارتی بودر ثم ما صلى لنا حتى قبضه الله تعالى دیمشدر
امام بخاری رحمه الله بابنا الوفاته کتورمشدر وبینه بخاری رحمة الله علیه باب آخرده عایشه دن (رضی الله عنها)
نقل ایتمشدر که اول حضرتك صلی الله علیه وسلم مرض موتنده قیلدوغی نماز اویله نمازی ایدی
دیمشدر اما بو ایکی روایت بینن بویله جمع ایتمشلردر که عایشه دیدوکی نماز مسجدده قیلدوغی
اوله وام الفضل دیدوکی نماز اوینده قیلدوغی نماز اوله وجبیر بن مطعمدن مرویدر که ایشتدم
اول حضرت صلی الله علیه وسلم اخشام نمازنده والطور اوقوردی دیمشدر بخاری ومسلم
رحمهما الله تعالی بویله روایت ایتمشلردر ومروان بن الحکم ایتدی زید بن ثابت رضی الله عنه
بکا سن نیچون اخشام نمازنده قصار مفصل اوقورسن بن ایشتدم رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی طولی الطوليين اوقوردی دیدی دیو نقل ایتمشدر بخاری رحمه الله نقلنده
بویلهدر اما ابو داود نقلنده بو دخی واردر که طولی الطوليين نه در دیدم سورهٔ اعرافدر
دیدی دیمشدر وقصار مفصل دیدکلری لم یکن سوره سندن آخر قرآنه وارنجه اولان
سورهلردر وسور مفصلك اولی حجرات دن سورهٔ البروجه وارنجه طوال دیرلر آندن سورهٔ لم یکنه
وارنجه اوساطدر وآندن آخره وارنجه قصاردر وحضرت عایشه صدیقهدن رضی الله عنها
مرویدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم سنة المغرب اخشام نمازینك ایکی رکعتنه

تنزیل اتدی دیشدر و عبدالله بن عتبه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم آخشام
نمازنده دخان حم اوقودی دیشدر ابن حجر رحمه الله علیه ایتدی بن بر حدیث مرفوع
کورمدم که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی قصار مفصلدن اوقودوغی آنده تصریح
اولنمش اوله الا ابن ماجه روایتنده کوردم ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن نقل وارد
اولمش که اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه سوره کافرون ایله سوره اخلاص اوقومشلر
دیدی وابن حبان دخی جابر بن سمره دن بونک مثلن روایت اتمشدر اما بو ایکی روایتک
دخی اسنادنده طعن اتمشلردر اصل محفوظ اولان اول حضرتدن صلوات الله علیه بودر که اول
سوره لری آخشامک سنتنده اوقودی دیشلردر اما سابقا ذکر اولنان رافع قولندن فهم اولنور که
صلات مغربک قراءتنده تخفیف واقع اولورمش زیرا نمازدن صکره اوقلرینی آتانلر اوقلری
دوشدوکی یری کوررلر دیمشدر بوندن فهم اولنور که قصاردن اوقورلر ایمش حاصلی کاه
اولورمش که طوالدن اوقورلر ایمش بوندن مراد یا جوازی بیان اولمق یاخود اقتدا ایدنلر کسندلر
مشقت چکمدوکلری معلوم شریفلری اولدقده جبیر رضی الله عنه نقلنده اکرچه والطور اوقودی
دیمک واردر اولمشدر اما تکرره دلالت ایدر نسنه یوقدر سایرینه دخی برر جواب ویرمشلردر
ابن خزیمه رحمه الله صحیحنده دیمشدر که بو مذکور اختلاف مباح قسمندندر مصلی اولن کسنه
آخشامده وسایر نمازلرده تقدیر لیسه اوقومق جایزدر الا بو قدر وار که امام اولن
کسنه قراءتی تخفیفا تکلولیدر وائمه حنفیه رحمهم الله قتلرنده قراءتک سنتی بودر که
سفرده اکر عجله واضطراب زمانی ایسه فاتحه ایله هرقنقی سوره دیلرسه اوقیه اکر عجله
وقتی دکلا ایسه سوره البروج والشق مثلن اوقیه لر واستحسان اولنمشدر که صباحده
واویلده طوال مفصل اوقیه لر وایکندوده ویتسوده اوساط اوقیه لر وآخشامده قصار
اوقیه لر وضرورت حالنده مناسب حال نه ایسه آنی اوقیه لر فرع سابع صلات
عشاده قراءت اتدوکنک بیاننده در امام بخاری ومسلم رحمهما الله روایتلرنده براء رضی الله عنه
کان رسول الله صلی الله علیه وسلم یقرأ فی العشاء والتین والزیتون فما سمعت
احدا احسن صوتا او قراءة منه دیو بیورمشدر یعنی اول حضرت صلی الله علیه وسلم

یتسو

یتسو نمازنده والتین سوره سن اوقوردی بن هرکز آندن صوتی کوزل یاخود قراءتی
کوزل برکسنه ایشتمدم دیمکدر حذیفه رضی الله عنه بیورمشدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم
قراءت ایدرکن عذاب آیتنه کلسه طورردی دخی تعوذ ایدردی دیمشدر وعادت کریمه
لری ایدی که سبح اسم ربک اوقودوغی زمانده سبحان ربی الاعلی دیردی احمد وابوداود
رحمهما الله ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن بویله روایت اتمشلردر ودخی وارد اولمشدر که
فخر کاینات صلی الله علیه وسلم والتین والزیتون اوقیان کسنه الیس الله باحکم الحا
کمین
دیدوکی زمانده بلی وانا علی ذلک من الشاهدین دیسون ودخی لا اقسم بیوم القیامة
اوقیان کسنه الیس ذلک بقادر علی ان یحیی الموتی دیدوکی زمانده بلی دیسون ودخی
والمرسلات اوقیان کسنه فبای حدیث بعده یؤمنون دیدوکی زمانده آمنا بالله
دیسون دیو بیورمشدر سمره بن جندب رضی الله عنه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرندن ایکی سکته حفظ ایتدم یعنی ایکی یرده برر مقدار سکوت ایدردی بر صلاته
داخل اولدوغی زمانده بر دخی ولا الضالین دیدوکی زمانده وقراءتدن فراغت اتدوکی
زمانده بر مقدار نفس الینجه سکوت ایتمک اول حضرته خوش کلوردی دیمشدر قراءت
سوره دن صکره سکوت خوبدر زیرا اوقیورق رکوعه وارمق لازم کلمز قراءت تمام
قطع اولنور آندن رکوعه واریلور فرع ثامن صفت رکوعی بیاننده در صلی الله علیه وسلم
ابو حمید الساعدی رضی الله عنه اول حضرتدن صفت صلاتی نقل اتدوکده الرینی اومزلرینه
برابر قالدوروب تکبیر ایدردی آندن رکوعه واروردی والیکی الرینی ایکی دیزلرینک
اوستنه وضع ایدوب اعتدال اوزره رکوع ایدردی مبارک باشلرینی نه یوقاری طوتردی
نه اشاغه طوتردی دیمشدر فرع تاسع مقدار رکوعی بیاننده در صلی الله علیه وسلم
ابن جبیر رضی الله عنه دن مرویدر که ایتدی انس بن مالکدن رضی الله عنه ایشتدم رسول الله
صلی الله علیه وسلم دن صکره برکسنه نک آردنده نماز قلمدم که آنک نمازی بو یکیدک
نمازندن رسول الله نمازنه اشبه اوله دیدی مراد عمر بن عبد العزیز ایدی صلوتی اول
حضرتک صلاتینه زیاده بکزردی راوی ایتدی بز عمرک رکوعنی اون تسبیح مقداری قدر

تقدیر ایدوک وسجودینی دخی بو ایله تقدیر ایدوک دیدیکی بخاری ومسلم رحمهما الله روایتلرنده
برآء رضی الله عنه دن مرویدرکه کان رکوع النبی صلی الله علیه وسلم وسجوده وبین
السجدتین واذا رفع من الرکوع ما خلا القیام والقعود قریبا من السواء دیدیکی بوندن فهم
اولنان اول حضرت صلاتینی خفت اوزره قیلوردی دیمکدر نووی رحمه الله ایدر بو حدیث
بعض احواله محمولدر زیرا ما سبق بعض روایاتده تطویل قیام اتدوکی وارد اولمشدر نیته کم صلوة
ظهرده التمش آیتدن یوز آیته دک اوقوردی دیمشلردر و ظهرده سجده الم اوقوردی دیمشلردر
و بونک امثالی اطالهٔ قیامی مقتضی ایدر روایتلر ذکر اولنمشدر ابن القیم رحمه الله ایدر
برآء حضرتلرینک رضی الله عنه مرادی رسول الله صلی الله علیه وسلمک صلاتی اعتدال
اوزره ایدی یعنی اوزانسه قیامی و رکوعی و سجودی اوزادردی و تخفیف ایلسه رکوعی و سجودی
تخفیف ایدردی وگاه اولورکه رکوعی و سجودی قیام مقداری ایدردی دیمکدر غالبا عادتی
بو ایدی که صلاتی تعدیل و تناسب اوزره قیلوردی دیمشدر فرع عاشر رکوعده و سجودده
تسبیحات بیاننده در امام بخاری ومسلم رحمهما الله تعالی نقلنده حضرت عایشه رضی الله عنها
کان رسول الله صلی الله علیه وسلم یکثر ان یقول فی رکوعه وسجوده سبحانک
اللهم ربنا وبحمدک اللهم اغفر لی یتأول القرآن دیمشدر یعنی رکوعنده وسجودنده
سبحانک اللهم وبحمدک اللهم اغفر لی دیمکی چوق ایدردی قرآن موجبیله عمل
ایدردی الله تبارک وتعالی کلام قدیمنده فسبح بحمد ربک واستغفره بیورمشدر
بو امر شریفه امتثال ایدردی دیمک اولور وینه آنلردن مرویدرکه رکوعنده سبوح قدوس
رب الملائکة والروح دیردی دیمشلردر حذیفه رضی الله عنه انه صلی الله علیه وسلم
کان یقول فی رکوعه سبحان ربی العظیم وفی سجوده سبحان ربی الاعلی دیمشدر
مسلم رحمه الله روایتنده رکوعدن قالقدوغی زمانده سمع الله لمن حمده ربنا ولک الحمد
ملء السموات وملء الارض وملء ما شئت من شیء بعد دیردی دیمشلردر ابن القیم
رحمه الله ایدر رسول الله صلی الله علیه وسلم رکوعدن قالقوب تمام طوغرلدوغی
زمانده ربنا ولک الحمد دیردی وگاه اولوردی اللهم ربنا لک الحمد دیردی بونلرک

روایتی

روایتی صحیح بولنمشدر ولکن اللهم ایله واو بیننی جمع صحیح اولمشدر دیدی اسقاط واوک
حکمتنده ابن العراقی رحمه الله امام شافعیدن رضی الله عنه حکایت اتمشدرکه واو عطف ایچوندر
اورادن بر نسنه یوقدرکه اوکا عطف اولنه دیمشلر اما امام مالکدن امام احمددن بونده ایکی
روایت اولنمشدر نووی رحمة الله علیه ایدر واوک اثباتنده وحذفنده دخی روایتلر وارده
اولمشدر مختار بودرکه جایزدر اولا اثبات وحذفدن بریسی آخرکندن اوزرینه ترجیح
اولنمیه دیمشدر ابو سعید الخدری رضی الله عنه فخر عالم صلی الله علیه وسلم مبارک
باشین رکوعدن قالدوردیغی ایله دیردی دیمشدر اللهم ربنا لک الحمد ملء السموات
وملء الارض وملء ما شئت من شیء بعد اهل الثناء والمجد احق ما قال العبد
وکلنا لک عبد لا مانع لما اعطیت ولا معطی لما منعت ولا ینفع ذا الجد منک الجد
امام مسلم رحمه الله بو ایله روایت اتمشدر وملء السموات والارض دیمدوکی مراد بر حمدکه
اگر جسم اولایدی یرلری و گوکلری طولدورایدی دیمکدر وسمع الله لمن حمده دیمک اجابت
دیمکدر یعنی بر کمسنه آندن ثوابی امید ایله کا حمد ایلینه اول آنی اجابت ایلر دیلدوکی ویرور
دیمک اولور ربنا لک الحمد دیدوکی بن دخی اول مرادی حاصل اولمق ایچون ربنا لک الحمد
دیرم دیمکدر واهل مفعول بهدر زیرا منادای مضافدر تقدیر کلام یا اهل الحمد دیمکدر وکلنا
لک عبد واو ایله جملهٔ معترضه در اصل کلام احق ما قال العبد لا مانع لما اعطیت دیمک ایدی
بو اعتراض حق تعالینک کلامنده رب انی وضعتها انثی والله اعلم بما وضعت ولیس
الذکر کالانثی آیت کریمه سنده واقع اولان اعتراض کبی در یعنی وضعت فتح عین
وسکون تا ایله قرائت اولندوغی تقدیرجه والله اعلم بما وضعت جمله سی جملهٔ معترضه
اولور نحوی آنک کبی بر دیدیلر الجد دیدوکی جیمک فتحیله غنا دیمکدر یعنی غنا صاحبی اولنلرک
غناسی سنک حضرتکده کندوسینه نافع اولماز انکا نافع اولان ایمان وطاعتدر دیمک اولور بر روایتده
من شیء بعد دیدوکدن صکره اللهم طهرنی بالثلج والبرد والماء البارد دیردی دیمشلردر
ائمهٔ حنفیه رحمهم الله قتلرینده امام اولان کمسنه سمع الله لمن حمده دیمکله اکتفا ایتمک کرکدر
ومقتدی اولان کمسنه ربنا لک الحمد دیمکله اکتفا ایتمک کرکدر اما بخاری ومسلم رحمهما الله روایتلرنده

وارد اولمشدر كه اذا قال العبد سمع الله لمن حمده فقولوا ربنا لك الحمد بيورمشلردر يعنى امام
سمع الله بيورد دخى زماننده سز ربنا لك الحمد ديڭز ديمكدر حاصلى حديث شريفده تقسيم
بيورلمشدر وتقسيم شركته منافى در ديديلر اما يالڭز قلان كسنه بر روايتده مقتدى كبى
تحميد له اكتفا ايليه ديمشلردر امام زيلعى رحمه الله اكثر مشايخ بونك اوزرنه در ديمشدر
مبسوطده دخى اصح بودر ديمشدر وبر روايتده منفرد ايكيسن جمع ايليه ديمشلردر يعنى
سمع الله لمن حمده ربنا لك الحمد جملهسن ديه ديديلر صاحب الهدايه رحمه الله اصح بودر ديمشدر
فرع حادى عشر اول حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم سجودى بياننده در ركوعدن طوغريلوب
سجده يه ايندوكى زمانده بعض روايتده رفع يد ايلمزدى وبعض روايتده ايلردى ديمشلردر
اما علماء حنفيه قتلرنده سابقا اشارت اولنان موضعلردن غيرى يرده رفع يد يوقدر ابوداود
رحمه الله روايتى اوزره سجده يه وارديقده دزلرين اللرندن مقدم يره قوردى آندن صكره
مبارك اللرينى ومبارك بورنينى وضع ايدردى مسلم رحمه الله امرت ان اسجد على سبعة
اعظم الجبهة واليدين والركبتين واطراف القدمين بيورمشدر يعنى بكا امر اولندى كه
يدى عضو اوزرينه سجده قلم جبهه يعنى آلن اوزرينه وايكى ال وايكى دزلر وايكى اياق
اوجلرى اوزره سجده قلم ديمكدر امام نووى رحمه الله ايدر سجده قلان كسنه يه لايق بودر كه
اعضاء مذكورهنك جملهسى اوزرينه سجده قله واكن ايله بورنى اوزرينه معا سجده ايليه
اما اللرى يراوزرينه مكشوف وضع ايتمك واجبدر وبعضنى وضع كفايت ايدر وبورنى
وضع مستحبدر اكر ترك ايتسه جايزدر اكر بورنى اوزره اقتصار ايتسه جايز دكلدر ديمشدر
ولكن بو مذكور شافعى ومالك رحمهما الله مذهبلريدر امام اعظم رحمة الله عليه مذهبنده
آلنى وبورنى معا يره وضع ايتمك كركدر يعنى سجده ايكيسنك اوزرينه اولمق كركدر زيرا رسول الله
صلى الله عليه وسلم دائما اويله ايدردى كر يالڭز بريسنك اوزرينه سجده ايليه ينه امام اعظم
رحمة الله عليه قتنده جايزدر اما يالڭز بورنى اوزرينه سجده ايتمك اكرچه جايزدر اما اكر ديمه
ويالڭز آلنى اوزرينه سجده ايتمكده كراهت يوقدر امامين رحمهما الله قتلرنده ضرورت اولمجق
يالڭز بورنى اوزرينه سجده ايلمك جايز دكلدر وبونلر هدايهده وغيرىده مصرحدر مؤلف

رحمه الله عليه

رحمة الله عليه وقال ابو حنيفة رضى الله عنه عليهما معا الظاهر الحديث قال الاكثرون
بل الظاهر الحديث انهما في حكم عضو واحد لانه قال فيه سبعة فلو جعلا عضوين صارت
ثمانية ديمشدر حاصلى بودر كه ابو حنيفه قتنده ايكيسى بله وضع اولنماسه يالڭز بريسى وضع
اولنسه سجده جايزدر اولمازدى بو نقل ايدوب بو زعمه بناء مناقشه صورتندن دخى كوسترمشدر
مرحوم شافعى المذهب در بو جانبه طعن ايتمكه حريص اولدوغندن بيلمدوكى يرده دخى جرأت
ايتمشدر دخى برى بودر كه تعظيم اولنان اوزرنه امام اعظم حضرتلرينك مذهبنده اولى
ايكيسى اوزرينه سجده قلمقدر اكر يالڭز بريسى اوزرينه دخى اكتفا ايلسه جايزدر والله اعلم
وشيخين رحمهما الله تعالى روايتلرنده كان اذا سجد صلى الله عليه وسلم فرج بين يديه حتى
يبدو بياض ابطيه بيورمشلردر يعنى ايكى اللرى ما بينن شويله آچردى كه قولتق مبارك
قولتقلرينك بياضنى كورينوردى ديمشلردر حاصلى مصلى سجدهده ايكى قوللرين كندودن
آچق كركدر وقارنن بودلرى اوستندن آيرمق كركدر اكر كوڭلكى عمامهسى اوزرده يا خود
بكى يا اتكى اوزره سجده قلسه جايزدر اما شويله كركدر كه يرك قاتيلغى طويوله
وشافعيلرك بو بابده خلافلرى واردر ابو هريره رضى الله تعالى عنه بيورمشدر كه
اول حضرت صلى الله عليه وسلم سجدهده بويله ديردى اللهم اغفر لي ذنبي كله دقه
وجله اوله وآخره وعلانيته وسره دقه وجله ديدوكى قليله وكثيره ديمكدر ديديلر
حاصلى يا رب كناهلرومك آزينى وچوغنى واولنى وآخرينى وآشكاره سنى وكزلوسنى
سن باغشله ديمك اولور مسلم رحمه الله روايتنده حضرت عايشه رضى الله عنها اول
حضرت سجدهده بويله ديردى ديو بيورمشدر اللهم انى اعوذ برضاك من سخطك
وبمعافاتك من عقوبتك واعوذ بك منك لا احصى ثناء عليك انت كما اثنيت
على نفسك خطابى رحمة الله عليه ايدر حديث شريفده بر معناى لطيف واردر زيرا
اول حضرت عليه الصلوة والسلام الله تعالى يه استعاذه ايلدى وآنى ديلدى كه رضاسى
سخطندن خلاص ايده ومعافاتيله يعنى عفويله عقوبتندن خلاص ايده سخط رضانك
مقابليدر يعنى خشنود اولمامقدر معافات ومعاقبه دخى بربرينك مقابليدر حاصلى

بونلری ضدیله ذکر ایلدی وکتابکم ضدی اولیق باری تعالی نك ذکرینه کلدی اعوذ بك
منك دیدی بوندن دخی مراد انوك حق عبادت وثنا سنده تقصیردن استغفاردر لا احصی
دیمك لا اطیقه ولا آتی علیه دیمکدر یعنی ثناکه طاقت کتورمزم حقی اوزره ثنا
ایده مزم دیمکدر بعضلر لا احیط دیمکدر دیدیلر یعنی سنك ثناکی احاطه ایده مزم دیمك
اولور زیرا حق جل وعلانك صفاتینه نیجه نهایت یوغیسه ثناسینه دخی شویله نهایت
یوقدر انسان آنی احاطه یه قادر اولمز امام مالك رحمة الله علیه ایتدی معناسی
لا احصی نعمتك واحسانك والثناء بها علیك وان اجتهدت فی الثناء علیك دیمکدر یدی
یعنی سنك نعمت واحسانکی وآنلر مقابلهسنده سانکه ثنایی عد ایده مزم اکر سانکه ثناده سعی
وکوشش دخی ایلسم ایده مزم دیمك اولور انت کما اثنیت علی نفسك دیدوکی تفصیل ثنادن عجز
اعترافدر زیرا آنوك حقیقتنه یتیشمك مقدور بشر دکلدر ودخی ثنایی اجماله رد ایلدی
تفصیل واحصا وتعیینی الله تعالی یه مفوض قلدی زیرا جمیع اشیایی حق تبارك وتعالی
اجمالا وتفصیلا محیطدر بعض محققین رحمهم الله تعالی اول حضرتك رکوع وسجودده قرآن اوقومقدن
نهی بیوردوغنه بر وجه ذکر ایتمشلردر حاصلی بودر که رکوع وسجود حاللری قولوك حقه
ذلت وتذلل عرض ایتدوکی حاللردر قرآن عظیم اشرف کلامدر پس کلام الهی اوقومق ادبن رعایته
مناسب اولدر که اول حاللرده اوقومیه قیام وانتصاب حالنده اوقویه والله اعلم ابوداود رحمه الله
روایتنده انه صلی الله علیه وسلم سجد علی الماء والطین وارد اولمشدر یعنی صو وبالچق
اوزره سجده قلدی دیمشلردر وسجده دن قالقیجق تکبیرده رفع ید ایلمزدی سجده دن باشنی
ایکی الندن مقدم قالدروردی صول ایاغنك اوستنه جلوس ایدوب صاغ ایاغن دیکه
قورردی صحیح بخاری ده رحمه الله سجده دن قالقیجق ایلده رکعت ثانیه یه قیام مابیننده اعضاسی
سکون بولنجق قدر اوتوروب استراحت ایدردی دیمشلردر اما علمای حنفیه بو روایتی
اخذ ایتمشلردر آنلر قتنده جلسه استراحت ویره طاینوب قالقمق یوقدر امام شافعی رضی الله عنه
قتنده واردر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بویله ایدی دیمشدر امام اعظم رضی الله عنه
حضرتلری ابوهریره دن رضی الله عنه روایت اولنان حدیثله عمل ایتمشلردر زیرا اول آن

النبی

النبی صلی الله علیه وسلم کان ینهض علی صدور قدمیه دیمشدر بونك مقتضاسی هیچ
طاینموب قالقمقدر ودخی اوراده اوترمق استراحت ایچوندر صلاتك وضعی استراحت
ایچون دکلدر دیمشدر وبخاری رحمه الله روایتی حمل ایتمشلردر که حالنه یعنی بیرلك عالمی
ییتشدوکده اویله ایدرلردی اول ضرورت حالیدر دیمشدر آنوکیچون علمای حنفیه اول
روایتی اخذ ایتمدیلر وابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که ایکی سجده مابیننده اللهم
اغفر لی وارحمنی وعافنی وارزقنی دیو بیوررلردی دیمشدر فرع ثانی عشر
تشهدده جلوسی بیاننده در امام مسلم رحمه الله نقلنده حضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها
کان صلی الله علیه وسلم اذا جلس للتشهد یفرش رجله الیسری وینصب الیمنی دیمشدر
یعنی اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه تشهده اوتوردوغی ماده صول ایاغن دوشیوب
اوستنه اوتوروردی وصاغ ایاغن دیکردی دیمك اولور امام اعظم رضی الله عنه حضرتلری
قتنده جمیع جلسه لر بویله کرکدر امام مالك رحمه الله قتنده متورکا اوتورمق کرکدر سنت
بودر دیمشدر وتورك اولدر که ایکی ایاقلرینی آلتندن صاغ جانبنه چیقروب دخی اویرلرینك
اوستنه اوتوره علمای حنفیه رحمهم الله بونی جایز کورمشلردر زیرا طحاوی رحمة الله علیه بونك
حقنده وارد اولان حدیث ضعیفدر دیمشدر وثابت اولدوغی تقدیرجه کبر سن حالنه
محمولدر واول عذره مبنی در ودخی حضرت عائشه رضی الله عنها روایتی اوزره جلوس بوندن
مشتقلوردر امدی اول اولی در دیمشلردر امام شافعی جمیع جلسه لرده افتراش رجل کرکدر
الا جلسه اخیره ده تورك کرکدر دیمشدر وبو قولی ابو حمید الساعدی رضی الله عنه
روایتیله استدلال ایتمشلردر اما اعتماد عائشه رضی الله عنها قولنهدر زیرا اصح روایات
اولدر امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده وضع یدیه علی رکبتیه ورفع اصبعه الیمنی
التی تلی الابهام یدعو بها وارد اولمشدر یعنی تشهدده ایکی الن ایکی دیزینك اوستنه قودی
وصاغ الینوك شهادت برماغن قالدروب دعا ایدردی دیمك اولور برمق قالدرمق
سنت ایدوکی ثابتدر ولکن بعض روایتده برماغن قالدروب تحریك ایدردی ودعا ایدردی
دیمك وارد اولمشدر وبعض روایتده تحریك ایتمزدی دیمشلردر ورکوعنده وسجودنده وتشهدنده

مبارك برمقلریله قبله یه استقبال ایدردی دیشلردر یعنی سجده قیلدوقده مبارك ایاقلرین
شویله وضع ایدردی که برمقلرینك اوجلری قبله یه متوجها اولوردی آرقه لری یره دوشنوب
اوجلری خلاف قبله یه كلمزدی فرع ثالث عشر تشهدی بیاننده در صلی الله علیه وسلم
ابن مسعود رضی الله تعالی عنه ایتدی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم الومه
یاپشدی دخی باکه قرآندن برسوره تعلیم ایتدوکی کبی تشهد تعلیم ایلدی وقل التحیات
لله والصلوات والطیبات السلام علیك ایها النبی ورحمة الله وبركاته السلام علینا
وعلی عباد الله الصالحین اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریك له واشهد ان محمدا
عبده ورسوله دیدیکی دیو بیوردی امام اعظم حضرتلری وامام احمد بن حنبل رحمة الله علیهما
مذهبلرنده تشهدی ابن مسعود رضی الله عنه کبی اوقومق کرکدر زیرا رسول الله حضرتی علیه السلام
بویله امر ایتدی امر ایسه اقلی ندبه مستحب اولمقدر دیدیلر امام شافعی رحمة الله علیه ابن عباس
رضی الله عنهما تشهدین اختیار ایتمشدر و اول تشهد بودر التحیات المباركات والصلوات
الطیبات لله السلام علیك ایها النبی ورحمة الله وبركاته السلام علینا وعلی عباد
الله الصالحین اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله امام شافعی دن
رضی الله عنه منقولدر که تشهد خصوصنده اول حضرتدن روایات اختلاف وارد
اولدی ابن مسعود رضی الله عنه بو تشهده مغایر روایت ایتدی اما بز بونده وسعت وصحت
وكثرت لفظ کورب بونی اخذ ایتدك اکر بر کمسنه غیریسنی اخذ ایلسه انکا تعنیف ایتمزوز
دیمشدر بو عبارتدن فهم اولنان ابن عباس رضی الله عنهما روایتین تفضیل ایدکلریدر اما امام
ابو حنیفه وامام احمد وجمهور فقها ومحدثین رحمهم الله ابن مسعود رضی الله عنهما حدیثی
افضلدر زیرا ائمه حدیث رحمهم الله قتنده اول بغایت صحیح در دیمشلردر امام اعظم وامام
مالك وجمهور فقها رحمهم الله تعالی مذهبلرنده تشهد اوقومق قعده اولی ده وقعده ثانیده
ایکیسنده دخی سنتدر شافعی رضی الله عنه قتنده تشهد اول سنتدر وتشهد ثانی
واجبدر وجمهور محدثین ایکیسنده بله واجبدر دیمشلردر بیهقی رضی الله عنه روایتنده
قاسم بن محمد رضی الله عنه باکه حضرت عائشه رضی الله عنها تشهد تعلیم ایتدی دیدی

آندن

آندن بعینه ابن مسعود رضی الله عنه دن مروی اولان تشهدی اوقودی دیمشلردر نووی رحمه الله
ایتدی بونده فائده بودر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك لفظی دخی بزم لفظمز کبی
ایدوکی ظاهر اولدی زیرا حضرت عائشه رضی الله عنها بو تشهد رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك تشهدیدر دیدی دیو روایت ایتمشدر ابن حجر رحمه الله ایتدی لكن نووینك رافعی نك
قولین رد ایلر زیرا اول حضرت صلی الله علیه وسلم تشهدده وانی رسول الله دیر ایدی دیمشدر
عائشه رضی الله عنها روایتندن ظاهر اولدی که واشهد ان محمدا عبده ورسوله دیر ایمش
قاضی بیضاوی قدس الله روحه دیدوکی اوزره تشهد لاشتمال لطائفندن بری بودر که اول
حضرت کمال شرفندن وامتی اوزره منتلیله حقی اولدوغندن کندویی بشقه ذکر ایتمك
تعلیم بیورمشدر نیته کیم السلام علیك ایها النبی ورحمة الله وبركاته دینلور اکر سؤال
اولنوب بو لفظ نیجه مشروع اولدی بو خود بشره خطابدر نمازده بوندن نهی اولنمشدر
دینلورسه جواب بو اول حضرتك خصائصندندر اکر غیره خطاب اولنیدی جائز اولمزدی
دیکلر ترمذی رحمة الله علیه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك السلام علینا
وعلی عباد الله الصالحین قول شریفنده ایتدی برکمسنه نمازده اهلی اولوب بو سلام ایله تسلیم
ایتدوکلرندن حصه دار ومبهره مند اولمق استرسه عبد صالح اولسون والا فضل عظیمدن
محروم اولور دیمشدر بعض علما رحمهم الله تعالی ترك صلاتك بغایت کناه اولمه سنده ایتدی
مصلی اولان کسنه اللهم اغفر لی وللمؤمنین والمؤمنات دیو دعا ایلر وتشهدده السلام
علینا وعلی عباد الله الصالحین دیو تسلیم ایدر نمازی ترك ایدوکی تقدیرجه الله
تعالی نك خدمتنده ورسول الله حقنده وجمیع مسلمانلر حقنده تقصیر ایتمش اولور آنوکیچون
کناهی عظیم اولور دیمشدر زیرا الله تعالی خدمتنده تقصیری نفس نمازی ترکله حاصل اولور
ورسول الله صلی الله علیه وسلم حقنده ومسلمانلر حقنده تقصیری آنلره سلامی ترك ایله
حاصل اولور و تشهددن صکره اول حضرته صلوات ایلمك سنتدر امام شافعی رضی الله عنه
فرضدر دیمشدر حاکم رحمه الله روایتنده ابن مسعود رضی الله عنهما اول حضرتدن
صلی الله علیه وسلم قچن صلاتده بریکز تشهد ایلیه سه بویله دیسون دیدی دیو نقل ایتمشدر

اللهم صل على محمد وعلى آل محمد وارحم محمدا وآل محمد كما صليت وباركت وترحمت
على ابرهيم وعلى آل ابرهيم انك حميد مجيد. بعضلر وارحم محمدا دیدیکی کبی کورمشلردر
امام زیلعی رحمه الله صحیح بودر که کبیه دکلدر دیمشدر ودخی عبارات متغایره ایله بعض صلوات
روایت ایتمشلردر طبرانی رحمة الله علیه روایتنده ابوهریره رضی الله عنه اول حضرتدن
نقل ایتمشدر که من قال اللهم صل على محمد كما صليت على ابرهيم وعلى آل ابرهيم وبارك
على محمد وعلى آل محمد كما باركت على ابرهيم وعلى آل ابرهيم وترحم على محمد وعلى آل محمد
كما ترحمت على ابرهيم وعلى آل ابرهيم شهدت له يوم القيمة وشفعت له دیمشلر
حاصلی بویله صلاة ایدن کمسنه یه قیامت کوننده شهادت وشفاعت ایلرم دیو بیورمشلر
ولکن بونک سندنده سعید بن سلیمان مجهولدر دیمشلردر ابوهریره رضی الله عنه روایتنده
وارد اولمشدر که اصحاب رضی الله عنهم سؤال ایدوب یا رسول الله سکا نیجه صلوة
ایده لوم دیدیلر بویله صلوة ایتمکی امر ایلدی اللهم صل على محمد وعلى آل محمد وبارك على
محمد وعلى آل محمد كما صليت وباركت على ابرهيم وعلى آل ابرهيم انك حميد مجيد وبریده
دن رضی الله عنه مرفوعا روایت اولنان بودر که اللهم اجعل صلواتك ورحمتك
وبركاتك على محمد وعلى آل محمد كما جعلتها على ابرهيم وعلى آل ابرهيم وابن مسعود رضی الله عنه
حدیثنده على محمد النبي الامي واقع اولمشدر وابو سعید رضی الله عنه حدیثنده على محمد
عبدك ورسولك كما صليت على ابرهيم واقع اولمشدر آل محمد وآل ابرهیم مذکور
اولمامشلردر وابوهریره دن رضی الله عنه بر روایتده اللهم صل على محمد النبي وازواجه
امهات المؤمنين وذريته واهل بيته وارد اولمشدر وابن مسعود رضی الله عنه وانسدن
بر روایتده حدیثک آخرنده في العالمين انك حميد مجيد واقع اولمشدر امام نووی رحمه الله
شرح مهذبده آیتدیلر لایق بودر که احادیث صحیحه ده واقع اولانلر جمع اولنه دخی
بویله دینله اللهم صل على محمد النبي الامي وعلى آل محمد وازواجه وذريته
كما صليت على ابرهيم وعلى آل ابرهيم وبارك على محمد النبي الامي وعلى آل محمد
وازواجه وذريته كما باركت على ابرهيم وعلى آل ابرهيم في العالمين وامام اذکارنده

بونک

بونک مثلنی ذکر ایتمشدر اما صل على محمد دن صکره عبدك ورسولك زیاده ایتمشدر بارك
دن صکره زیاده ایتمشدر بعض کمسنه مقصود احادیث شریفه ده وارد اولانلری جمع ایسه
بو دیدیکمز جمع اولنمادی دیمشلردر ودخی بعض طعن ایدوب افضل بودر که ثبوت
وصحت بولانلردن کاه برینی وکاه برینی اوقومقدر دیمشلردر وائمه حنفیه رحمهم الله وغیریلر
قتنده سنتدر که صلاة ده قرآنه بکزر دعالر واول حضرتدن منقول اولان دعالردن اوقیه لر
ونفسلرینه وسایر مؤمنلره دعا ایده لر قرآنه بکزر دیدیکی لفظا ومعنی بکزر دیمکدر مثلا
اللهم اغفر لي ولوالدي دیه یا خود اغفر لابي دیه ومنقول اولانلر مثلا اللهم اني
ظلمت نفسي ظلما كثيرا وانه لا يغفر الذنوب الا انت فاغفر لي مغفرة من عندك
انك انت الغفور الرحيم دیه وبونک کبی دخی نه وارسه دیلدوکیدن اوقیه بخاری ومسلم
رحمهما الله روایتلرنده حضرت عایشه صدیقه دن رضی الله عنها مرویدر که فخر کائنات علیه
الصلوة والسلام صلاتنده بو دعایی اوقورلردی اللهم اني اعوذ بك من عذاب القبر واعوذ بك
من فتنة المسيح الدجال واعوذ بك من فتنة المحيا والممات اللهم اني اعوذ بك
من المأثم والمغرم برکسنه سؤال ایدوب یا رسول الله مغرمدن نه چوق استعاذه ایدرسین
دیدی فخر عالم صلى الله عليه وسلم ایتدیکه ان الرجل اذا غرم حدث فكذب ووعد
فاخلف دیدی یعنی کشی مدیون اولیجق سوز سویلر دخی یالان سویلر و وعد ایلر دخی
اخلاف ایدر دیو بیوردی بعض علما رحمهم الله تعالی قولنجه فتنة المحيا دیدوکلرندن مراد کشیه
مدت حیاتنده عارض اولان فتنه لر وشهوات وجهالاتدر واعظمی العياذ بالله آخر نفسده
خاتمه حالیدر وفتنة الممات دیدوکلرندن دخی مراد جایزدر که عند الموت اولان فتنه اوله
موته قریب اولدوغی ایچون اکا اضافت اولنمش اوله وجایزدر که فتنه قبر اوله وبویله اولدوغی
تقدیرجه من عذاب القبر بیوردقلریله تکرار لازم کلمز زیرا عذاب فتنه یه مترتبدر وسبب
مسببک غیریدر بعضلر اول حضرتک صلى الله عليه وسلم ذنوبندن ما تقدم وما تاخر
مغفرت اولنمش ایکن بویله دعا ایتمک نه ایدی دیو استشکال ایتدیلر وبونکا برقاج وجهله
جواب ویرمشلردر بری بودر که مقصودی امتنه دعا تعلیمی ایدی دیدیلر بری دخی بودر که

مغرمدن مراد دین در

استعاذه ایلردی کانه اعوذ بك لامتی دیمش ایدی دیدیلر بری دخی بودر که طریق تواضع
سلوك ایدی و اظهار عبودیت ایدی والله تعالی نك خوفنی التزام ایدی و اکا افتقار
و احتیاج عرضنی ایدی و مراد حاصل ایکن بویله ایلکده متابعت یوقدر بلکه بونده تحصیل حسنات
و رفع درجات واردر و امتینی بو استعاذه لره قیند و رمق واردر دیدیلر و ایقاع مغفرتی
مقرر اولن کمسنه تضرعی ترك اعتیوب دائما بنیازاوزره اولیجق مغفرتی مقرر اولمین کمسنه
ملازمته اولی اولورلر و دجال فتنه سندن استعاذه ادتدوکی باوجود که کندوسی
اکا تشبیه جنکی متحقق ایدی ظاهر در که مراد تعلیم ایدی یاخود امتی ایچون استعاذه ایدی
و بعض وجه دخی ذکر اتمشلردر والله اعلم ابن عباس رضی الله عنهما رسول الله علیه السلام
تشهددن صکره بونی اوقوردی دیمشدر اللهم انی اعوذ بك من عذاب جهنم
واعوذ بك من عذاب القبر واعوذ بك من فتنة الدجال الاعور واعوذ بك
من فتنة المحیا والممات ابو داود رحمه الله بویله روایت اتمشدر امام مسلم وغیری تعلیلنده
علی بن ابی طالب کرم الله تعالی وجهه اول حضرتدن بعد التشهد بونك قرائتنی
روایت اتمشدر اللهم اغفر لی ما قدمت وما اخرت وما اسررت وما اعلنت
وما اسرفت وما انت اعلم به منی انت المقدم وانت المؤخر لا اله الا انت
دعا من بوری تشهد ایله سلام اراسنده اوقوردی دیو روایت اتمشدر **فرع رابع عشر**
صلاتدن صکره تسلیمی بیاننده در صلی الله تعالی علیه وسلم مسلم و نسائی روایتلرنده
عامر بن ربیعه رضی الله عنه اتاسیندن روایت اتمشدر که اول حضرت صاغنه و صولنه
شویله سلام ویروردی که چاق مبارك یناغنك بیاضنی کورنوردی دیمشدر ابن مسعود
رضی الله عنهما کان یسلم من یمینه وعن یساره السلام علیکم ورحمة الله دیو سویلرشدر
یعنی صاغنه و صولنه السلام علیکم ورحمة الله دیو سلام ویروردی دیمشدر بونلر
دخی بر روایتده حتی یری بیاض خده واردر اولمشدر یعنی سلامده مبارك باشنی شویله
دوندوروردی که مبارك یناغنك بیاضی اردنده طورنلره کورنور دیکلولور و ایکی جانبه
سلام ویرمك اول حضرتك دائما عادتی ایدی بو نی صحابه کرامدن اون بش نفر کمسنه

روایت

بروایت اتمشلردر و انلر بونلردر که ذکر اولنور عبد الله بن مسعود سعد بن ابی وقاص سهل
بن سعد وائل بن حجر ابو موسی الاشعری حذیفة بن الیمان عمار بن یاسر عبد الله بن عمر
جابر بن سمرة براء بن عازب ابو مالك الاشعری طلق بن علی اوس بن اوس ابو ثور
عدی بن عمرو رضوان الله علیهم اجمعین و قول مذکور امام اعظم و امام شافعی و امام احمد بن حنبل
رحمهم الله تعالی مذهبلریدر و امام مالکدن بر طائفه قولنجه بر سلام مشروعدر و بعض
روایتده که انه صلی الله علیه وسلم کان یسلم تسلیمة واحدة تلقاء وجهه وارد اولمشدر
وجه صحیح اوزره ثابت دکلدر و حضرت عائشه صدیقه دن رضی الله عنهما مروی اولان حدیث که
انه صلی الله علیه وسلم کان یسلم بتسلیمة واحدة السلام علیکم یرفع بها صوته
حتی یوقظنا دیمشدر بونی دون نمازی خصوصنده روایت اتمشدر و مقدم ذکر اولنان
فرضده و نفلده واقع اولمشدر صحابه کرام رضی الله عنهم اول حضرتدن مشاهده قلوب روایت
اتمشلردر مع هذا عائشه رضی الله عنها قولنده سلام واحد اوزره اقتصار صریح دکلدر بلکه
همان رفع صوتله بر سلام ویروردی آنونکله بزی اویاروردی دیمشدر اول بر سلامدن
سکوت اتمشدر انونك سکوتی حفظ و ضبط ایدنلرك روایتلرندن مقدم دکلدر و انلرك
عددی کثیردر و حدیثلری اصحدر والله اعلم و لفظ سلامده ائمه دین رحمهم الله اجمعین
اختلاف اتمشلردر مالك و شافعی و جمهور مذهبلرنده فرض در اول اولماسه نماز صحیح
اولمز و دلیللری مفتاح الصلوة الطهور وتحلیلها التسلیم حدیثیدر امام اعظم و سفیان
ثوری و امام اوزاعی رحمهم الله تعالی سنتدر دیرلر اولنسه دخی انونز نماز صحیح
اولور دیمشلردر مؤلف رحمه الله بویله نقل اتمشدر اما سهو ایلمشدر زیرا امام اعظم
رضی الله عنه مذهبنده لفظ سلام واجبدر صاحب الهدایه نك رحمة الله علیه عبارتی
بودر ثم اصابة لفظة السلام واجبة عندنا ولیس بفرض خلافا للشافعی رحمه الله
دیمشدر حنفیه نك رحمهم الله دلیللری بودر که ابن مسعود رضی الله عنهما حضرتنه
رسول الله صلی الله علیه وسلم تشهدی تعلیم اتدوکی زمانده قعود اخیر و تشهد
منصوصنده اذا قلت هذا او فعلت هذا فقد تمت صلاتك ان شئت ان تقوم فقم

وان شئت أن تقعد فاقعد بیورمشدر صلاتک تمامنی فعله تعلیق اتمشدر کرک قرائت
اتسون کرک اتمسون بو تقدیرجه قعدهٔ اخیره ده مقدار تشهد اوتورمقدن صکره نماز
تمام اولور بوندن صکره کشی قیام ایله قعود بیننده مخیّردر و تخییر فرضیّته و وجوبه منافی
در اما علمای حنفیه رحمهم الله مفتاح الصلوة الطهور وتحلیلها التسلیم حدیثیله احتیاطا
وجوبا ثبات ایتمشلردر و آنک مثلیله فرضیت ثابت اولمزنته کم محلنده مفصل و مشروحدر
ودخی مقتدیلر حاللرینی رعایت ایدردی یعنی نمازه طوردوغی زمانده تطویل مرادی ایکن
اوغلانجق اغلادوغنی ایشتسه آنه سنه کوچ کلسون دیو نمازی تخفیفا ایدردی آنی مسلم بخاری
وابو داود ونسائی بو یلجه روایت اتمشلردر رحمهم الله تعالی وحدیث صحیحده واردر که
سجده ده ایکن حسن وحسین رضی الله عنهما کلوب مبارک آرقه سنه بنرلردی انلری
آرقه سندن القا اتمکی کربه کوردوکدن سجده سن اوزادوردی دیمشلردر وکندو
نمازده ایکن کلوب سلام ویرنلرک سلامن اشارتیله رد ایلردی جابر رضی الله عنه
رسول الله صلی الله علیه وسلم بنی برحاجته کوندرمش ایدی کلدوکم زمانده نماز ایچنده
بولدم سلام ویردم سلامیمی اشارتیله الدی دیمشدر عبد الله بن مسعود رضی الله عنهمادن دخی مرویدرکه
حبشه ولایتندن کلدوکم زمانده اول حضرته واردم نماز ایچنده ایدی سلام ویردم مبارک
باشیله اشارت ایلدی دیمشدر ونمازده التفات اتمزدی یعنی ذنب بر یانینه نظر اتمک
واقع اولمازدی صحیح بخاریده حضرت عایشه دن رضی الله عنها مرویدرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتندن نمازده التفاتدن سؤال ایتدم هو اختلاس یختلسه الشیطان
من صلوة العبد دیدی دیمشدر اختلاس قاپمقدر یعنی اول اختلاسدرکه شیطان
عبدک صلاتندن اختلاس ایدر دیو بیوردی مرادی وسوسه ایله صلاتنه نقص ویرمکدر
دیمکدر اما ابو داود سهل بن حنظلیه دن روایت ایلرکه ایتدی حنین غزاسنده رسول الله
صلی الله علیه وسلم بو کیجه بزی کیم حراست ایلر دیدی انس بن ابی مرثد رضی الله عنه
یا رسول الله بن سزی حراست ایدرم دیدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم ارکب دیو
امر ایتدی اول دخی آتنه سوار اولدی خواجهٔ کائنات صلی الله علیه وسلم ایتدی امدی

شو طاغ یوقاریسنه متوجه اول چاق یوقاروسینه وار دیدی آندن اول کیجه یاتدق صباح اولنجق
صلاته دعوت اولندی اول حضرتله نمازه طوردق نماز ایچنده اول طاغ یولینه التفات اتمکه
باشلدی نماز تمام اولنجق ابشروا فقد جاء فارسکم دیدی دیو روایت اتمشدر بو روایتک
حاصلی بودرکه اول حضرتک نمازده التفات عادتی دکل ایکن خصوص مذکورده اول طاغ
یولینه التفات ایلدی واول آتلویی کوردی نمازدن فارغ اولنجق آنک کلمه سیله اصحابنه
بشارت ایلدی و بونک وجهی اول ایدی که نماز ایچنده جهاد مصلحتنه مشغول ایدی خاطری
اول جانبه متعلق ایدی و بو عمر رضی الله عنه بیوردوغنه قریبدرکه انی لاجهز الجیش و
انا فی الصلوة دیمشدر یعنی بن نماز ایچنده ایکن عسکر اوزرینه کوروردم دیمکدر بونلرمداخل
عبادتده داخل لردر شونکه بکزرکه نماز ایچنده قرآن عظیمک معناسی تفکر اولنوب آندن مسائل
علمیه استخراج اولنه امام احمد رحمه الله روایتنده مطرف بن عبد الله آتاسندن نقل اتمشدرکه
اتیت النبی صلی الله علیه وسلم وهو یصلی ولجوفه ازیز کازیز المرجل دیمشدر و بر
روایتده وبصدره ازیز کازیز الرحا من البکاء واردر اولمشدر محصلی اول حضرت دائم
شول حالده که نماز قلوردی ودرونندن مرجل صوتی کبی صوت کلوردی دیمکدر مرجل
طعام پشوردکلری قزانه درلر مراد آغلردی دیمکدر روایت اخری اوزره مبارک سینه سندن
آغلمقدن دکرمن صوتی کبی صوت وار ایدی دیمکدر و نمازده مبارک کوزین یوممازایدی
نمازده کوز یوممق مکروهدر و کراهتنده فقها اختلاف اتمشلردر بعضلر ایتدیلر اکر کوز آچمق
خشوعنه خلل ویرمز ایسه افضلدر اما اکر فرشده تماشایه قابل بعض نقوش و صور واقع اولور
که قلبی اکا مشغول اولمق لازم کلسه کوز یوممق مکروه اولماز بلکه اول حالده لایق بودرکه مستحب
اوله دیمشدر وصور دیدوکلردن مراد ذی روح صورتنک غیریدر ذکر ذی روح صورتی
اولسه مکروهدر مکرکه قتی صغیر اوله بادی نظرده ملحظ یاخود باشی کسلمش اوله بو تقدیرجه کراهتی
یوقدر ولایق بودرکه کشی نمازنده اول حضرتک سنتن رعایت ایلیوب جمیع احوالده اعتدال اوزره
اوله مثلا عقد نیتده وسوسه قیلمیه و کرلو دیمسی مشروع اولان اذکار و دعواتده جهر
قیلمیه و تخفیفی سنت اولان نسنه لری تشهد اول کبی مثلا تطویل اتمیه و بونک امثالی نسنه

اهل وسوسه مبتلى اولنلردر العياذ بالله جنون قسمندندر انلردن احتراز ايليه بو يله
ايدن كيمسه لر پيغمبر عليه الصلوة والسلام واصحاب كرام الله وكلرينه مخالف ومبتدع اولوب مسلمانه
لازم اولان انلرك طريقه سين اختيار ايدوب كندودن برنسنه احداث اتممكدر رسول الله
صلى الله عليه وسلم ان خير الهدى هدى محمد صلى الله عليه وسلم سيرتى در
والامور شرى شول احداث اولنانلردر ديمش ونيز اول حضرتدن صلى الله عليه وسلم
مروى دركه واياكم ومحدثات الامور فان كل محدث بدعة وكل بدعة ضلالة وكل
ضلالة في النار بيورمشدر حاصلى محدثات اموردن احتراز ايدولك زيرا تحقيقا هر محدث
بدعتدر وهر بدعت ضلالتدر وهر ضلالتك اهلى جهنمه كيدر ديكلر ولوز امام الحرمين
حضرتندن رحمة الله عليه منقولدر كه وسوسه عقلده نقصاندر ياخود احكام شرعده
جهالتدر ديمشدر فرع خامس عشر اول حضرتك قنوتى بياننده در صلى الله عليه وسلم
معلوم اوله لفظ قنوت برقج معنايه اطلاق اولنور قيام وسكوت ودوام عبادت ودعا وتسبيح
وخشوع بونلرك هر برينه قنوت دينلور نيته كم قرآن عظيمده وارد اولمشدر اما بو مقامده
قنوتدن مراد صلاتك ايچنده قيامدن محل مخصوصده اوقنان دعادر امام اعظم رحمة الله عليه
مذهبنده قنوتك محلى همان وترده واجبدر اوچنجى ركعتده ركوعدن مقدمدر وشافعى مذهبنده
ركوعدن موخردر وانلرك مذهبنده وترده قنوت اوقومق شهر رمضانك نصف اخيرندهدر
ساير زمانده وترده قنوت يوقدر ديمشلردر ودخى صباح نمازينك ركعت ثانيه سندهدر
ودليلى انس حديثيدر انه صلى الله عليه وسلم كان يقنت في صلوة الفجر الى
ان فارق الدنيا ديمشدر امام اعظم رضى الله عنه حضرتلرينك دليلى ابن مسعود رضى الله عنه
حديثيدر كه انه صلى الله عليه وسلم قنت في صلوة الفجر شهرا يدعو على حى من احياء
العرب ثم تركه ديمشدر يعنى صباح نمازنده براى قنوت اوقودى قبائل عربدن بر
قبيله يه بددعا ايدردى صكره ترك ايتدى ديمشدر دخى تفصيلى كتب احاديثده مسطوردر
ودعاء قنوت بودر اللهم انا نستعينك ونستغفرك ونستهديك ونتوب
اليك ونؤمن بك ونتوكل عليك ونثنى عليك الخير كله نشكرك ولا نكفرك

ونشر الامور محدثاتها بيورمشدر يعنى سيرت وطريقتك ايكوسى محمد عليه الصلوة والسلام صح

ونخلع

ونخلع ونترك من يفجرك اللهم اياك نعبد ولك نصلى ونسجد واليك نسعى
ونحفد نرجوا رحمتك ونخشى عذابك ان عذابك بالجد بالكفار ملحق نمازه كلنجه
قوم امامه تابع اوله لر يعنى جماعت دخى قنوتى اوقيه لر اما دعايه باشليجق ابو يوسف
رحمه الله قولنده تابع اولمقدر وامام محمد رحمه الله قولنده تابع اولمقدر يعنى دعايى
امام ايله بله اوقومايه لر ديمشلردر ودعا بودر اللهم اهدنا فيمن هديت وعافنا فيمن
عافيت وتولنا فيمن توليت وبارك لنا فيما اعطيت وقنا يا ربنا شر ما قضيت
انك تقضى ولا يقضى عليك انه لا يذل من واليت ولا يعز من عاديت تباركت
ربنا وتعاليت فلك الحمد على ما قضيت ونستغفرك اللهم ونتوب اليك وقل
رب اغفر وارحم وانت خير الراحمين فصل رابع اول حضرتك
صلى الله تعالى عليه وسلم سجدهٔ سهوى ذكرنده در معلوم اوله كه سهو ديو برنسنه دن
غفلت ايدوب قلب بر غيرى نسنه يه كيتمكه ديرلر ازهرى بويله تفسير ايتمشدر ونهايه ده ايدر
السهو في الشئ تركه عن غير علم والسهو عنه تركه مع العلم ديمشدر حاصلى سهى في الشئ
ديسه لر بلمدين ترك ايتدى ديكلر اولور وسهى عن الشئ ديسه لر بيلوركن ترك ايتدى ديمك
اولور بو فرق بر خوب نسنه در اول حضرتك سهو يله حق تعالى نك فاعلنى ذم ايتديكى
سهو عن الصلوة مابيننده فرق بونكله ظاهر اولور ورسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتندن سهو واقع اولدوغى حق تعالى نك بو امته اتمام نعمت واكمال دين قلدوغندن
در تا كيم سهو ايتدوكلرى زمانده نيجه ايلك كركدر بيله لر كندولر ايچون مشروع اولان عملده
اول حضرته اقتدا ايده لر نيته كيم حديث شريفده انما انسى وانسى لاسن ديو بيورمشدر
حاصلى آندن واقع اولان سهوك ونسيانك حكمتى بودر كه احكام شرعيه بيان اولنوب قيامته
دك امتى انكا كوره عمل ايده لر وعلما رحمهم الله تعالى بيننده سجدهٔ سهو خصوصنده اختلاف واقعدر
امام شافعى رحمه الله قتنده جملهسى سنتدر و مالكيه دن مروى دركه نقص ايچون اولانى
واجبدر زياده ايچون اولانى دكلدر يعنى بر كسنه بر ركوع زياده ايلسه يا بر قعود زياده
ايلسه سجدهٔ سهو واجب اولماز اما اكثر ايلسه واجب اولور ديمشلردر وحنابلهدن مرويدر كه

اولكِ واجباتله واجب ولورونسنن قولنه تركيله واجب اولمزدينلردر وشول فعل يانوكلـ
كه قصديله اولدوغى تقديرجه صلاتى ابطال ايده آنولك سهوًا زياده سيله دخى واجب
اولور دينلودر وحنفيهدن رحمهم الله مروى دركه جلسى واجب اوله مؤلف رحمة الله عليه
بويله نقل ايتمشدر اما معلوم اوله كه علماء حنفيه قتلرنده سجدۀ سهو واجبدر وبعض قول
اوزره سنتدر اما صحيح قول اول دركه ايكى سلامدن صكره سجده اوله صاحب الهدايه
وشمس الائمة وامام ظهير الدين المرغينانى بويله اختيار ايتمشلردر يا خود بر سلامدن
صكره ايدهلر صاحب الكافى وفخر الاسلام وشيخ الاسلام خواهرزاده وصاحب
الايضاح بويله اختيار ايتمشلردر تاج الشريعة رحمه الله هدايه شرحنده ذكر ايتمشدركه شمس الائمه
ايكى سلامدن صكره ايليه صحيح بودر زيرا بو قول كبار صحابهنك قولى در عمر وعلى وابن مسعود
رضى الله عنهم وجمهور علما رحمهم الله تعالى بويله ديمشلردر ورسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتينه قريب اولان صحابهنك قوليله عمل اولى دردينمشدر ودر روايت اخرى
يعنى بر سلامدن صكره سجده ايتمك حضرت عايشهدن وسهل بن سعددن مرويدر رضى
الله عنهم حضرت عايشه صديقه رضى الله عنها خاتونلر صفندهايدى وسهل حضرتى رضى الله عنه
اوغلانجق ايدى آنلر فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتنك ايكنجى سلامين ايشتمشلر زيرا
ايكنجى سلامى اولكيدن اخفض ايدرلردى يعنى ايكنجىده قاتى سويلمزدى ديمشلردر كتب
مشهورهده مسطور اولان بودر ومعلوم اوله كه سجدۀ سهو ايكى سجدهدر وتشهددن وصاغه
وصوله سلام ويرمكدن وموجباتى كتب فروعده مفصلدر امام شافعى رضى الله عنه
مذهبنده سلامدن مقدم ايدرلر زيرا انه عليه السلام سجد للسهو قبل السلام ديو
روايت اولنمشدر وامام اعظم رضى الله عنه حضرتلرينك مذهبنده سلامدن صكره كركدر
زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم لكل سهو سجدتان بعد السلام بيورمشدر
ودخى انه صلى الله تعالى عليه وسلم سجد سجدتى السهو بعد السلام وارد اولمشدر
فعلى نك روايتلرى تعارض ايدنجك قوليله تمسك ايتمك لازم كلمشدر وبو خلاف اولويتدهدر
اكر سلامدن مقدم ايتسهلر بزم مذهبمزده دخى جائزدر فصل خامس اوله

حضرتك نمازدن صكره اوقودوغى تسبيحات وساير اقوال ذكر اولنهدر امام مسلم رحمه الله تعالى نقلنده
ثوبان رضى الله عنه كان النبى صلى الله عليه وسلم اذا انصرف من صلوته استغفر الله
ثلثا وقال اللهم انت السلام ومنك السلام تباركت يا ذا الجلال والاكرام ديمشدر
يعنى نمازدن فارغ اولسه اوچ كره استغفار ايدردى و اللهم انت السلام ديردى اما
وقبلهيه قرشو اوتورمهده آنجق بونلرى ديهجك قدر اكلنوردى آندن دونوب اصحابنه
متوجه اولوردى وثابت اولمشدر كه كان اذا صلى عم اقبل على اصحابه ديمشلردر
بو تقديرجه نمازدن صكره مبارك وجهيله اصحابه اقبال ايتدوكده نصكره ذكر اولنان دعايى
اوقوردى ديمكه حمل ايتمشلردر وعادت كريمهسى نمازى قلدقدنصكره بيتردوكده كاه
صاغ جانبندن دونردى وصول جانبندن دونردى ابن مسعود رضى الله عنه رأيته
صلى الله عليه وسلم كثيرا ينصرف عن يساره ديمشدر شيخين رحمهما الله تعالى بويله روايت
ايتمشلردر ومسلم رحمه الله تعالى نقلنده انس رضى الله عنه اكثر ما رأيته صلى الله عليه وسلم
ينصرف عن يمينه ديمشدر امام بخارى رحمه الله روايتنده ام سلمه رضى الله عنها
اول حضرت صلى الله عليه وسلم سلامدن صكره برمقدار زمان يرنده اكلنوردى برشويله
رأيى ايدردوك كه ارلر يتشمزدن اول خاتونلر منصرف اولمغيچون اكلنوردى ديمشدر
بوندن فهم اولنوركه اول حضرتك انصرافندن مراد محل صلاتدن طوروب كيتمك اوله حضرت
عايشهدن رضى الله عنها مرويدركه كان لم يقعد الا مقدار ما يقول اللهم
انت السلام ومنك السلام تباركت ربنا وتعاليت يا ذا الجلال والاكرام ديو
بيورمشدر يعنى نمازدن صكره اوتورمزدى الا دعاء مزبورى اوقويهجق مقدارى
زمان اوتورردى وشول كسهلركه بعد الصلوة دعا مشروع دكلدر ديمشلردر آنلر بو
حديثه تمسك ايتمشلردر وبوكا جواب ويرلوب عايشهنك رضى الله عنها مرادى سلامدن
اول اولان هيئتى اوزره اوتورمزدى الا مقدار ديمكدر ديبلر حاصلى هيئت تشهد اوزره
مذكور دعايى اوقويهجق اوتوردى آندن تغيير وضع ايدردى ديمك اولور بخارى و مسلم
رحمهما الله روايتلرنده مغيرة بن شعبهدن رضى الله عنه مرويدر كه فخر كاينات صلى الله عليه

نمازدن صکره بونی اوقورلردی لا اله الا الله وحده لا شریك له له الملك وله الحمد وهو
علی کل شیء قدیر اللهم لا مانع لما اعطیت ولا معطی لما منعت ولا ینفع ذا
الجد منك الجد ومسلم رحمه الله تعالی نقلنده عبد الله بن الزبیر رضی الله عنهما اول
حضرت صلی الله علیه وسلم اعلاء صوتله بونی اوقوردی دیو روایت ایتمشدر لا اله الا الله
وحده لا شریك له له الملك وله الحمد وهو علی کل شیء قدیر لا حول ولا قوة الا
بالله ولا نعبد الا ایاه له النعمة وله الفضل وله الثناء الحسن الجمیل لا اله الا الله
مخلصین له الدین ولو کره الکافرون امام بخاری رحمه الله علیه روایت ایلرکه سعد
بن ابی وقاص رضی الله عنه بو دعایی اوغللرینه تعلیم ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلم
هر نماز صوکنده بو کلمات ایله تعوذ ایدردی دیو بیوررلردی اللهم انی اعوذ بك من الجبن
واعوذ بك من البخل واعوذ بك من ارذل العمر واعوذ بك من فتنة الدنیا وعذاب
القبر وامام احمد وابو داود رحمهما الله روایتلرنده زید بن ارقم رضی الله عنه هر صلات
صوکنده بویله دیردی دیو روایت ایتمشدر اللهم ربنا ورب کل شیء انا شهید
انك الرب وحدك لا شریك لك اللهم ربنا ورب کل شیء انا شهید ان
محمدا عبدك ورسولك اللهم ربنا ورب کل شیء انا شهید ان العباد کلهم
اخوة اللهم ربنا ورب کل شیء اجعلنی مخلصا لك واهلی فی کل ساعة من
الدنیا والاخرة یا ذا الجلال والاکرام اسمع واستجب الله اکبر الله اکبر الله نور
السموات والارض الله اکبر حسبی الله ونعم الوکیل الله اکبر الله اکبر ابن القیم
رحمه الله تعالی هدی نبوی ده ایدر نمازی قلوب سلام ویردوکدن صکره قبله یه
قرشو اوتوررکن دعا ایتمك اصلا سیرت نبویه ده کلمدی اول حضرتدن اسناد صحیح یا خود
حسن ایله روایت اولنمشدر بو خصوصده منفرد وامام ومأموم برابردر دیمشدر
ونمازه متعلق اولان دعالری نماز ایچنده ایلمشدر وآنده ایلمکی امر ایتمشدر ومصلی حالنه
بو الیقدر زیرا حق تبارك وتعالی حضرتیله مناجات اوزره در سلام ویروب مناجاتدن
منقطع اولدقدن صکره خود اوله تقرب یوقدر بس نه مناسبت که تقرب حالنده دعا ایتمیه

دخی صکره

دخی صکره دعا ایلیه دیمشدر آندن صکره ایتدی ولکن فرض اولان نمازلردن صکره وارد اولان
اذکاری اوقیان کمسنه اوقودقدن صکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه
صلوات ویروب آندن صکره نه دیلرسه دعا ایلیه بو تقدیرجه ایتدوکی دعا اول اذکاردن
صکره اولور صلوات مفروضه دن صکره اولمغه اعتباری اولماز دیمشدر اما ابن حجر رحمه الله
بو کلامه اعتراض ایدوب مطلقا نفی دعوی ایتدوکی مردوددر زیرا احادیث شریفه ده ثابت
اولمشدر که فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم معاذ بن جبل رضی الله تعالی عنه حضرتنه
یا معاذ انی لاحبك فلا تدع دبر کل صلوة ان تقول اللهم اعنی علی ذکرك وشکرك
وحسن عبادتك دیمشدر یعنی یا معاذ بن سنی سوررم اندن هر نماز صوکنده بو دعایی
ترك ایتمه دیو بیورمشدر وزید بن ارقم رضی الله عنه حدیثنده ایشتدم اول حضرت
صلی الله تعالی علیه وسلم نمازدن صکره اللهم ربنا ورب کل شیء دیردی دیو
وارد اولمشدر وصهیب رضی الله عنه حدیثنده نمازدن دوندکده اللهم اصلح لی دینی
دیردی دیو وارد اولمشدر وترمذی رحمه الله روایتنده ابی امامه دن رضی الله تعالی عنه
مروی در که یا رسول الله قنغی دعا زیاده مقبولدر دیدیلر کیجه نك آخرنده وصلوات
مکتوبه نك عقبنده اولان دعالردر دیو بیوردی وامام طبرانی رحمه الله جعفر صادق رضی الله
روایتندن اخراج ایتمشدر که صلوة فریضه دن صکره دعا صلوة نافله دن صکره اولان دعادن
افضلدر فریضه صلات نافله دن افضل اولدوغی کبی دیو بیورمشلر ودخی ایتدی
حنابله دن چوق کمسنه ابن القیمك سوزندن بویله فهم ایتدی که نمازدن صکره مطلقا دعا
نفی ایتمش اوله اما بویله دکلدر بلکه محصل کلامی سلام عقبنده قبله یه متوجه ایکن نفی
ایتمکدر اما قبله دن دوندکده یا خود اذکار مشروعه یی تقدیم ایلسه بو تقدیرجه ایلدوکی
دعایی ایلك جایزدر دیدی واذکار مشروعه دن مراد سابقا ذکر اولنان رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتندن منقول اولان دعالردر والله اعلم فخر کاینات
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنك عادت کریمه سی بو ایدی که صلاته اقامت اولندوغی
زمانده نظر ایلردی اگر مسجدده اولنلر آز ایسه اوتوردی اگر چوق کمسنه کورسه قالقوب

نمازی قیلوردی امام مسلم رحمة الله علیه ابو مسعود بدریدن رضی الله عنه روایت ایلر که
اول حضرت صلی الله علیه وسلم نماز طورده وغزده بزم اوموزلرمزی مسح ایدوب برابر طورک
مختلف طورمک تاکیم قلبلرکز مختلف اولمیه دیردی وعاقل وبالغ اولنلروکز باکه یقین طورسونلر
آندنصکره آنلره قریب اولانلر طورسونلر دیو بیورردی دیمشدر ابن عباس رضی الله عنهمادن
مرویدر که قام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یصلی فقمت عن یساره فأخذ
بیدی من وراء ظهری فعدلنی کذلک من وراء ظهری الی الشق الایمن دیمشدر بوندن
فهم اولنور که امام ایله مقتدی ایکی کشی اولسه لر مقتدی امامک صاغ جانبنده طورمق گرکدر
امام بخاری ومسلم رحمهما الله روایتلرنده انس بن مالک رضی الله عنه ایتدی برکره اول
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم آتدن دوشدی دخی صاغ جانبی آغریدی بز دخی
عیادته ایچون حجره سنه واردق نماز وقتی یتشدی بزه اوتوردوغی یردن امامت ایدوب
نماز قیلدی بزدخی اوتوردیغمز یردن اقتدا ایتدوک نماز قیلدی دخی ایتدی انما جعل الامام
لیؤتم به فاذا رکع فارکعوا حتی قال واذا صلی قاعدا فصلوا قعودا اجمعین دیدی بعض
نسخه لرده زیاده ایدوب واذا صلی قائما فصلوا قیاما دیدی دیمشدر یعنی ایتدی امام هان
آنونکیچون وضع اولنمشدرکه اکا اقتدا اولنه یعنی که امام رکوع ایده سزده رکوع ایدوک
وقچن قاعدا قیلسه سزده جمله کز اوتوردوکن اقتدا ایدوک وقچن قائما قیلسه سزده طوروکن
اقتدا ایدوک دیدی اما مرضی موتنده اوتوردوکن قیلدی وخلق طوروکن اقتدا
ایتدیلر آنلره اوتورمق بیورمدی انونکیچون امام اعظم وشافعی رحمهما الله تعالی قیامه قادر
اولن کمسه قاعدا اولنیه طوروب اوینمق کرکدر اوتوروب اوینمق جایزدکلدر زیرا رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم مرض موتنده قاعدا امامت ایتدی ابوبکر وسایر صحابه کرام
رضی الله عنهم طوروکن اقتدا ایتدیلر دیو بیوردیلر اکرچه که بعض علما امامتی ایدن ابوبکر
ایدی پیغمبر علیه الصلوة والسلام انکا اقتدا ایتمش ایدی دیو زعم ایتدیلر اما صواب بودرکه
امامتی اول حضرت ایتمش ایدی باب ثانی اول حضرتک صلی الله علیه وسلم جمعه نمازی قلدقلری بیاننده
انس بن مالک رضی الله تعالی عنه حضرتندن مرویدرکه جبریل علیه السلام اول حضرته

بر بیاض

بر بیاض آیینه کتوردی اوزرنده بر سیاه نقطه وار ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم یا جبریل
بو نه در دیو سؤال ایتدی جبریل علیه السلام ایتدی بو جمعه کونیدرکه سن وامتک بونکله
تفضیل اولندوکز ناس بونده سزه تابع لردر یهود ونصاری سزه تابع لردر یعنی آنلره سبت
واحد کونلری ویرلمشدر آنلر جمعه دن صکره کلورلر وسزه بو کونده عظیم خیر واردر وبونده
بر ساعت واردر که هر مؤمن که اکا راست کلوب خیر دعا ایلیه البته مستجاب اولور دیو بزم
قاتومزده یوم المزید در دیدی فخر کائنات صلی الله علیه وسلم یوم المزید نه در دیدی جبریل
علیه السلام ایتدی تحقیقا سنک ربک فردوس ایچنده بر واسع وادی خلق ایتمشدر آنده بیلغین
مسکلر واردر جمعه کونی اولدوغی کبی حق تعالی ملائکه دن دیلدوکن آنده انزال ایدر واول
وادینک اطرافنده نوردن منبرلر واردر اوزرلرنده پیغمبرلر اوتوره جق یرلری وانلرک اطراف
ونواحیسنده یاقوت وزمرد ایله مرصع آلتون منبرلر واردر اوزرلرنده شهدا وصدیقون
اوتورمشلردر آندن حق تبارک وتعالی جل ذکره انا ربکم قد صدقتکم وعدی فاسألونی
اعطکم دیو بیورور یعنی بن سزلرک ربکزم تحقیقا سزه وعدمی تصدیق ایتدوکز امدی
بندن مرادکز نه ایسه سؤال ایدوک سزه اعطا ایدهیم دیدکده آنلر دخی یا رب سندن
رضاکی استرز دیرلر آندن حق تبارک وتعالی قد رضیت عنکم ولکم ما تمنیتم ولدی
مزید دیو بیورور یعنی تحقیقا بن سزدن راضی اولدم وسزه آرزو ایتدوککز نسنه لری
ویردم وبنم قاتمده دخی زیاده لر واردر یعنی سزلرک آنی واتدوککز مرادلردن زیاده سنی
احسانلرم واردر دیدک اولورن آندن جبریل علیه السلام ایتدی اول ارواح انبیا وشهدا
وصدیقین جمعه کونی سورلرلر زیرا اول کونده تکری تعالی آنلره خیر واحسان عطا ایلر
وسنک ربک اول کونده عرشه استیلا ایتدی دیدی استوی دیدکی استولی دیمکدر
واستیلانک بر معناسی اوزرنده قرار طوتمقدر بو ارادة اول معنی ممکن دکلدر زیرا حق سبحانه
وتعالی مکاندن منزه در وبر معناسی دخی بر نسنه یه آله کوتوروب غالب اولمقدر اکرچه
حق تعالی حضرتلرینک جمیع اشیا قبضه قدرتنده مسخردر ولکن عرش مخلوقاتک اعظمیدر وجملهسن
محیطدر اول جهتدن استوی علی العرش بیورلمشدر وتأویلات امام ترمدیده رحمه الله

مذکوردرکه عرش ملك معناسنه کلورایمدی استوی علی العرش دیمك استولی علی ملکه دیمکدر
حاصلی اول کونده ملکنه مستولی وغالب اولدی دیمك اولور ومع علی هذا حق جل وعلا
زماندن ومکاندن منزهدر وینه جمعه فضلنده ابوهریره رضی الله عنه اول حضرتدن
روایت ایتمشدرکه خیر یوم طلعت الشمس علیه یوم الجمعة فیه خلق آدم وفیه ادخل
الجنة وفیه اخرج منها ولا تقوم الساعة الا فیها بیورمشلر حاصلی جمیع ایامك اشرف
وافضلی جمعه در حضرت آدم صلوات الله علیه وسلامه اول کونده خلق اولندی
واول کونده جنته ادخال اولندی واول کونده جنتدن اخراج اولندی وقیامت قوپمز
الا اول کونده قوپر دیمکدر وبالجملة بر عظیم الشان کون اولدوغیچون بوقدر معظمات
امورك اکا اختصاصی واردر انس رضی الله عنه بیورمشدرکه رجب آیی داخل اولدقده
اول حضرت صلی الله علیه وسلم اللهم بارك لنا فی رجب وشعبان وبلغنا رمضان
دیردی ودخی لیلة الجمعة لیل اغر ویوم الجمعة یوم ازهر دیردی دیمشدر اغرك اصل
معناسی شول آتدرکه آلننده بیاض اوله طایفه عرب بیننده بو اصل آت ممدوح ومعتبر اولمغین
هرنسنه که آنده قدر وشرف اوله اکا اغر دیمشلردر وغرا دیدکلری بونك تأنیثیدر وازهر
دیو آق ونورانی شکلو نسنه یه دیرلر حاصلی کیجه سی کیجه لرك اشرفی وکوندوزی کونلرك
اشرفیدر دیمك اولور وکونلردن مراد هفته کونلریدر زیرا هفته کونلرینك افضلی
جمعه در وسنه کونلرینك افضلی یوم عرفه در وجمعه کیجه سی لیلة القدر کیجه سی دخی بویله در
وشول زمانده که عرفه جمعه کونه کله ایکی شرف جمع اولمش اولور اما شیخ ابو امامه
بن النقاش رحمة الله علیه هفته کونلرینك افضلی جمعه در وسنه کونلرینك افضلی یوم
نحردر بوندن غیری سوز سویلین اعتراضدن سالم اولمز دیمشدر وابو هریرهدن رضی الله عنه
حضرتدن مرویدرکه خواجه عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی نحن الآخرون السابقون
یوم القیمة بید انهم اوتوا الکتاب من قبلنا ثم هذا یومهم الذی فرض الله علیهم
فاختلفوا فیه فهدانا الله له والناس لنا تبع الیهود غدا والنصاری بعد غد بیورمشلردر
یعنی بز زمان حسبیله آخرلرز قدر ومرتبت حسبیله قیامت کوننده اول کلورز الا بوقدر

دارکه

دارکه امم سالفه یه کتاب بزدن اول ویرلدی آندن صکره بو جمعه کونی شول کوندرکه
حق تعالی آنی یهود طائفه سنه فرض ایتمش ایدی آنده اختلاف ایتدیلر پس حق جل وعلا بزی
آکا هدایت ایدوب آنی بزه یورتی قلدی خلق بزه تابع لردر یهودانك ایرته سی ونصاری
ایرته سندن صکره کلن کونه موفق اولدیلر دیمك اولور بعض علما حدیث شریفده یومهم
الذی فرض الله علیهم بیورلدوغندن مراد بودکلدرکه حق تعالی اول کونی بعینه فرض
ایتمش اوله دخی آنلر مخالفت ایدهلر زیرا هیچ بر مؤمنه جایز دکلدرکه الله تعالی نك فرض
ایتدوکی ترك ایلیه بلکه والله اعلم مراد بودرکه الله تعالی آنلره برکون فرض ایدوب آنده
شریعتلری اوزره قیام بیوردی واول کونی کندولرك اختیارلرینه تفویض ایتدی
آنلر تعیین ایدوب سبت خلافنه دوشدیلر وجمعه کوننه مهتدی اولمدیلر دیمکدر دیدی
اما ابن ابی حاتم روایتنده رحمه الله سدی رحمة الله علیه دن تصریح واقع اولمشدرکه
آنلره بعینه یوم جمعه فرض اولنمش ایدی آنلر راضی اولمدیلر ابا ایتدیلر دیمشدر وبو لفظی بودر
ان الله فرض علی الیهود الجمعة فأبوا وقالوا یا موسی اجعل لنا یوم السبت فجعل ذلك
دیمشدر وبو مخالفت یهود طائفه سندن بعید دکلدر آنلرك امره مخالفت ایدوب کلمش طائفه
درکه حق تعالی نك ادخلوا الباب سجدا بیوردوغنده امره مخالفت وعصیان ایدوب اوزرلرینه
کوکدن عذاب نازل اولمش ایدی ودخی خذوا ما آتیناکم بقوة امر شریفنه سمعنا
وعصینا دیو عصیان ایتمشلردر دیو بیوردی وحدیث شریفده فهدانا الله له قولی
همی جایزدرکه حق تعالی نص ایله هدایت ایتدی دیمك اوله واحتمالدرکه اجتهاد ایله هدایت
مراد اوله نته امام عبد الرزاق رحمة الله علیه محمد بن سیریندن رضی الله عنه اسناد صحیح ایله
روایت ایتمشدرکه اهل مدینه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك هجرتندن
مقدم جمع اولدیلر انصار طائفه سی ایتدیلر یهود ونصاری نك اجتماع ایده جك بر کونلری
وار هر هفته اول کونده جمعیت ایدرلر بزم اول اصل بر کونمز یوق کلوك اتفاق ایدهلوم
بزده بر کون تعیین ایدهلوم آنده جمع اولوب الله تعالی حضرتلرینی ذکر ایدهلوم ونماز قیلهلوم
وشکر ایدهلوم دیدیلر آندن برکون تعیین ایدوب آدینی عروبه قودیلر واسعد بن زراره

بانیته جمع اولدیلر بونلره اول کون نماز قیلی ویردیغاندن صکره حق تبارک وتعالی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه اذا نودی للصلوة من یوم الجمعة آیت کریمه‌سن انزال
ایلدی جمعه نمازی فرض اولدی دیمشدر امام احمد وابوداود وابن ماجه روایت ایلدرند.
کعب بن مالک رضی الله تعالی عنه اول من صلی بنا الجمعة قبل مقدم رسول الله
صلی الله علیه وسلم المدینة اسعد بن زرارة دیمشدر یعنی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
مدینه‌یه کلمزدن اول اسعد بن زرارة بزومله جمعه نمازین قیلدی دیمشدر ابن سیرینک
رضی الله عنه حدیث مرسلی دلالت ایلر که آنده اولن صحابۂ کرام رضی الله عنهم جمعه‌یی
اجتهادلریله اختیار اتمش اولالر بو مانع دکلدر که رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم
وحی بکه ده ایکن وخیله بلمش اولا اما انده مشرکلر اراسنده اقامت جمعه‌یه قادر اولمیه
اولکیچون ایدی که مدینه‌یه کلدوکی زمانده همان اول جمعه کونی اصحابیله جمعه نمازین
قیلدی ابن اسحق رحمه الله ایدر رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینه‌یه کلدوکی زمانده
قبا ناحیه‌سنده بنی عمرو بن عوف اراسنده اثنین وثلث واربعا وخمیس کونلری قامت
ایلدی وقبا مسجدینک اساسن اوردیغاندن جمعه کونی قبادن چقدی بنی سالم اراسنه
التدکده جمعه وقتی یتشدی اول اده وادی اورته‌سنده اولن مسجدده جمعه نمازین قیلدی
مدینه دیارنده اول قیلدوغی جمعه نمازی اول نماز ایدی دیمشدر وجمعه نمازینک وقتن
تعیینده وارد اولان حدیث شریف بخاری رحمه الله نقلنده انس بن مالکدن رضی الله عنه
مرویدر که کان صلی الله علیه وسلم یصلی الجمعة حین یمیل الشمس دیمشدر یعنی
کون زواله واردوغی زمانده قیلورلردی ومعلوم اولا که جمعه‌نک انعقادنده خطبه مشروط
در انسز جمعه صحیح اولمز سعید بن جبیر رضی الله عنه خطبه اویله نمازندن ایکی رکعت یرینده
ایچون خطبه‌یی ترک ایدوب جمعه نمازین قیلسه‌لر اویله نمازندن ایکی رکعت ترک اتمش اولورلر
دیمشدر ائمۂ حنفیه ومالکیه وشافعیه وغیریلر تصریح اتمشلردر که رسول الله صلی الله
علیه وسلم زماننده هم منارده اول حضرتک اوکنده اذان اوقنمزدی همان بلال حبشی
رضی الله عنه یالکز اول حضرتک قرشوسنده طوروب اذان اوقوردی شول زمانده که منبره

چقوب

چقوب اوتورمش اولالر والحاصل سنت بودر که خطیب منبره چقه واوتوره آندن موذنلر
طوروب منبر اوکنده اذان اوقیه صاحب الهدایه‌نک واذا صعد الامام المنبر جلس واذن
المؤذنون بین یدی المنبر بذلک جری التوارث ولم یکن علی عهد رسول الله صلی الله علیه
الا هذا الاذان دیدوکی بودر مالکیه‌دن ابن حاجب رحمه الله علیه دخی عهد رسول الله‌ده
اولان اذان مذکور اذاندر صکره‌دن حضرت عثمان رضی الله عنه خلافتنده خلق چوغالدی
دخی مزاید خطبه اذاندن مقدم زوراء اوزرنده اذان اوقودیلر صکره‌دن خلفاء بنی
امیه‌دن هشام اول اذانی دخی مسجده کتوردی مسجدده بر اذان اوقوردی بر اذان دخی
منبر اوکنده کندو قرشوسنده اوقوردی دیمشدر زوراء دیدکلری مدینۂ منوره بازارنده
بر موضعدر ومعلوم اولا که حضرت عثمان رضی الله عنه زیاده ایتدوکی اذان اگرچه خطبه
اذانندن متقدم اوقنور اما فقها ومحدثین تعبیرلرنده اکا اذان ثانی دیرلر زیرا ثانیا وضع
اولنمشدر وکاه اولور که اذان ثالث دیرلر شول اعتبار ایله که خطبه اذانن اذان اول
طوترلر واقامتی اذان ثانی طوترلر واول اذانی اذان ثالث طوترلر نتکیم سائب بن
یزید رضی الله عنه ایتدی کان النداء یوم الجمعة اوله اذا جلس الامام علی المنبر علی
عهد رسول الله صلی الله علیه وسلم وابی بکر وعمر فلما کان عثمان رضی الله عنه
وکثر الناس زاد النداء الثالث علی الزوراء دیو بیوردی امام بخاری رحمه الله علیه بویله
روایت اتمشدر ودیننه آندن بر روایتده التأذین الثانی یوم الجمعة امر به عثمان رضی الله
حین کثر اهل المسجد وارد اولمشدر بو روایتلرده برنده اذان ثالث برنده اذان ثانی
دینلدوکی ذکر اولنان اعتبارلره مبنیدر ومعلوم اولا که خطبه اذاننک وضعندن مراد بودر که
مسجدده اولن خلق خطیبک منبره چقوب اوتوردوغن بلهلر حاضر اولالر خطبه‌یه
باشلدوغی کبی سوزی کسوب خطیبی استماع ایده‌لر حاصلی اذانلرک وضعنده وارد اولن
اخبار ثلثه صحیح واقوی روایات مذکوره‌در که حد تواتره وارمشلردر واول حضرت
صلی الله تعالی علیه وسلم بنی سالم ایچنده قیلدوغی جمعه نمازی که اول قیلنان جمعه اولدی
سنوکی ذکر اولنمشیدی آنده اوقودوغی خطبه بو خطبه ایدی الحمد لله احمده واستعینه

واستغفره واستهدیه واؤمن به ولا اکفره واعادی من یکفر به واشهد ان
لا اله الا الله وحده لا شریك له واشهد ان محمدا عبده ورسوله ارسله بالهدی
ودین الحق والنور والموعظة والحکمة علی فترة من الرسل وقلة من العلم
وضلالة من الناس وانقطاع من الزمان ودنو من الساعة وقرب من الاجل
من یطع الله ورسوله فقد رشد ومن یعص الله ورسوله فقد غوی وفرط وضل
ضلالا بعیدا اوصیکم بتقوی الله فان خیر ما اوصی به المسلم المسلم ان یحضه علی
الآخرة وان یأمره بالتقوی واحذروا ما حذرکم من نفسه فان تقوی الله لمن
عمل به علی وجل ومخافة من ربه عون وصدق علی ما تبتغون من الآخرة ومن یصل الذی
بینه وبین الله من امره فی السر والعلانیة لا ینوی به الا وجه الله تعالی یکن له
ذکرا فی عاجل امره وذخرا فیما بعد الموت حین یفتقر المرء الی ما قدم وما کان
من سوی ذلك یود لو ان بینه وبینه امدا بعیدا ویحذرکم الله نفسه والله
رؤف بالعباد هو الذی صدق قوله وانجز وعده لا خلف لذلك فانه یقول
ما یبدل القول لدی وما انا بظلام للعبید فاتقوا الله فی عاجل امرکم وآجله
فی السر والعلانیة فانه من یتق الله یکفر عنه سیئاته ویعظم له اجرا ومن
یتق الله فقد فاز فوزا عظیما وان تقوی الله توقی مقته وتوقی عقوبته وسخطه
وان تقوی الله تبیض الوجه وترضی الرب وترفع الدرجة خذوا بحظکم ولا
تفرطوا فی جنب الله قد علمکم کتابه ونهج لکم سبیله لیعلم الله الذین صدقوا
ویعلم الکاذبین فاحسنوا کما احسن الله الیکم وعادوا اعداءه وجاهدوا فی
الله حق جهاده هو اجتباکم وسماکم المسلمین لیهلك من هلك عن بینة
ویحیی من حی عن بینة ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم امام قرطبی
رحمة الله علیه بو خطبهٔ شریفه‌یی تفسیرنده یازمشدر روایت اولنورکه اول حضرت
صلی الله علیه وسلم خطبه اوقودقده بر یای اوستنه یاخود بر عصا اوستنه طیانوب
اوقوردی سنن ابن ماجه‌ده بویله‌در که جنکده اوقودوغی زماننده بر قوس اوزره

طیانوب

طیانوب اوقوردی وجمعه‌ده اوقودوغی زمانده عصایه طیانوب اوقوردی دیمشلردر
ابو داود رحمه الله علیه قتنده اسناد حسن ایله وارد اولمشدرکه قام متوکئا علی قوس او
عصا دیمشلردر بعضلر خطبه‌ده قلج وغیری اسباب حربدن نسنه‌یه طیانوب اوقومغك حکمتی
دین اسلام سلاح ایله قائم اولدی دیمکه اشارتدر دیدیلر و بعضلر بو سوزه راضی اولمیوب
دین اسلامك قیامی وحی ایله وقرآن ایله‌در دیدیلر ابن ماجه رحمه الله نقلنده کان علیه السلام
اذا صعد المنبر سلم دیمشلردر یعنی اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم منبره چقدوغی
زمانده اصحابنه سلام ویروردی دیدیلر مسلم رحمه الله روایتنده جابر بن سمره‌دن رضی الله عنه
مرویدر که کان صلی الله علیه وسلم یخطب قائما ثم یجلس ثم یقوم فیخطب دیمشدر یعنی
طورر کن اول حضرت خطبه اوقوردی آندنصکره اوتوررردی آندنصکره ینه قالقوب طورردی
خطبه اوقوردی دیدی ونیز آندن مرویدر که اول حضرتك صلی الله علیه وسلم ایکی خطبه
واردی مابینلرنده اوتورردی قرآن اوقوردی وخلقه تذکیر ایدردی دیمشدر عبارتی بودر
کانت له صلوات الله علیه وسلامه خطبتان یجلس بینهما یقرأ القرآن ویذکر الناس
بیورمشدر تذکیرك معناسی اکدرمکدر اما بوراده وعظ ونصیحتدر بونده دخی مبدأ ومعاد
احوالن اکدرمك واردر انوکیچون تذکیر دیدیلر وابو داود رحمه الله نقلنده ابن عمر رضی الله عنهما
بیورمشدرکه کان صلی الله تعالی علیه وسلم یخطب خطبتین کان یجلس اذا صعد المنبر
حتی یفرغ المؤذن ثم یقوم فیخطب ثم یجلس فلا یتکلم ثم یقوم فیخطب دیمشدر یعنی
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایکی خطبه اوقوردی عادتی بو ایدی که منبره چقدوغی
زمانده مؤذن اذانی تمام ایدنجه اوتورردی آندن طوروب خطبه اوقوردی آندنصکره اوتورردی
سوز سویلمزدی آندنصکره ینه طورردی خطبه اوقوردی دیمکدر ابن المنذر رحمه الله علیه ایدر
علماء امصار اتفاقلری بونلدر که خطبه طورر کن اوقونه امام اعظم رحمة الله علیه
قتنده دخی طورر کن اوقومق کرکدر اکر اوتورر کن اوقنسه لر جائزدر اما مکروه‌در جوازی بودر که
مقصود حاصل اولور وکراهتی بودر که توارثه مخالفدر رسول الله صلی الله علیه وسلم زماننده
بروقتا قائما اوقوندی کلندی امام مالکدن دخی مرویدر که قیام واجبدر اکر ترك ایلسه کناهکار در

وخطبه صحیح اولور دیشدر و سایر علما رحمهم الله تعالی قوللرنده خطبه یه قیام شرط در
قادر اولن کمسنه قائماً اوقومق کرکدر صلوة کبی دیدیلر جابر رضی الله عنه حدیثیله استدلال
ایتدیلر و رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی قیامه مداومت اوزره ایدی دیدیلر و ایکی خطبه
ما بیننده جلوس مشروع در زیرا کر خطبه نک ایکیسنه دخی مشروع اولور سه جلوس ایله فصله احتیاج
اولمز دیدیلر و معاویه یه اوتورر کن خطبه اوقودوغنه جواب ویروب اول معذور
کشی ایدی طورمغه قادر دکل ایدی دیدیلر زیرا ابن ابی شیبه قتاده رحمه الله شعبی
طریقندن وارد اولمشدر کما ان معاویة انما خطب قاعدا لما کثر شحم بطنه دیمشلردر
یعنی معاویه خطبه قاعداً اوقومق شول زمانده اولدی که قارننک یاغی چوغالدی بیمن غلبه
ایتدی دیدیلر بوندن فهم اولنور که طورمغه قادر ایکن معاویه دن اوتورر کن اوقومق
واقع اولمامش اوله مسلم و نسائی رحمهما الله روایتلرنده وارد اولمشدر که رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلم خطبه بیوردوغی زمانده مبارک کوزلری قزارر ویردی و صوتی عالی
اولوردی و غضبی مشتد اولوردی کانه بر عسکری انذار ایدوب صبحکم ومساکم دیردی
یعنی منذر عسکر دشمن جانبندن خبر کتوربایشته سزی صباح بصدیلر ایشته سزی
اخشام بصدیلر دیو نیجه اهتمام ایله سویلرسه اول حضرت دخی ایتنه ایشته موت یتشدی
ایشته قیامت کلدی تدارک ایدوک دیو شویله اهتمام ایله سویلردی دیکاولور و دخی
ایکی مبارک برماغن یعنی شهادت برماغیله وسطی برماغن بربره جمع ایدوب بعثت
انا والساعة کهاتین دیردی یعنی بن آخر الزمان پیغمبریم بنم زمانمله قیامت بری برینه
یقین در بونلر شو ایکی برماغل نسبتی کبی در دیکاولور و دخی اما بعد فان
خیر الحدیث کتاب الله وخیر الهدی هدی محمد وشر الامور محدثاتها وکل بدعة
ضلالة دیردی معناسی قریبا مرور ایتمشدر و دخی انا اولی بکل مؤمن من نفسه
من ترک مالا فلاهله ومن ترک دینا او ضیاعا فالی او علی دیردی دیمشلردر
یعنی بن هر مؤمنه کندو نفسندن اولی یم برکمسنه که مال ترک ایده یعنی وفات ایدوب
مالی قاله اول مال اهلنکدر یعنی کندو وارثلرینکدر و برکمسنه که دین ترک ایده یاخود کندو

امرلرین تدارکه قادر اولمز ذریات صغار ترک ایده انلرک ولیسی بنم بنیت المالدن انلرک
دینینی ادا ایده رم و انلرک دخی فقرلرین تدارک ایده رم دیکاولور بعض روایتده رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنک خطبه سی بویله ایدی که جمعه کون حق تعالی یه حمد و ثنا
ایلردی اندن کلمات مذکوره سویلردی دیمشلردر بر روایتده دخی حمد و ثنا ایلردی اندن
صکره من یهده الله فلا مضل له ومن یضلل الله فلا هادی له وخیر الحدیث کتاب الله
دیردی اندن صکره ذکر اولنان کلمات امثالنی سویلردی ام هشام بنت حارثه رضی الله
عنها بن ق والقرآن المجید ی اخذ ایتمدم الا رسول الله صلی الله علیه وسلم لساننده
اخذ ایتدم هر جمعه کون منبر اوستنده خلقه خطبه اوقودوغی زمانده اوقوردی دیمشدر
احمد و ابو داود رحمهما الله روایتلرنده حکم بن حزن کلبی ایتدی بر قبیله مزدن رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلدوک یدی کشی ایدوک یدنجی لری بن ایدم یاخود طقوز
کشی ایدوک طقوزنجی لری بن ایدم برقاچ کون خدمت شریفلرنده طوردق جمعه کونی
یتشدی رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم حضرتی خطبه یه قیام ایدوب بر قوس
اوستنه طیاندی الله حضرتنه حمد و ثنا ایلدی کلمات خفیفات طیبات مبارکات ایله ثنا
قیلدی اندن صکره ایها الناس انکم لن تفعلوا ولن تطیقوا کل ما امرتکم به ولکن سددوا
وابشروا دیدی دیو روایت ایلدی یعنی ای آدم اوغللری تحقیقا سز بنم امر ایتدوکم اشلرک
و طاقت دخی کتورمز سز ولکن لیکن اکوزده سداد و استقامت و عدالت اوزره اولک دخی
شادمان اولک دیمکدر حاصلی فخر عالم صلی الله علیه وسلم بر کلام جامع درکه جمیع
خیراتی متضمن در کشی هر عملده عدالت اوزره اولدقده نصکره سعادت دارینه واصل اولور
بخاری و مسلم رحمهما الله یعلی بن امیه دن نقل ایدرلر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم منبر
اوستنده ونادوا یا مالک لیقض علینا ربک آیت کریمه سن اوقوردی دیمشدر و ابو الدرداء
رضی الله عنه روایت ایتمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم بزه جمعه کون خطبه
اوقودی و بیوردی که توبوا الی الله قبل ان تموتوا وبادروا بالاعمال الصالحة قبل ان
تشتغلوا وصلوا الذی بینکم وبین ربکم تسعدوا واکثروا الصدقة ترزقوا وأمروا

بالمعروف تحصنوا وانهوا عن المنكر تنصروا ايها الناس ان اكيسكم اكثركم ذكرا للموت
واكرمكم احسنكم استعدادا له الا وان من علامات العقل التجافي عن دار الغرور
والانابة الى دار الخلود والتزود لسكنى القبور والتأهب ليوم النشور رواه ابو داود
رحمه الله نظیری دخی مرسلا روایت ایتمشدر که کان صدر خطبة النبي صلى الله عليه وسلم
الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ونعوذ بالله من شرور انفسنا من يهدي
الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له واشهد ان لا اله الا الله وحده
وان محمدا عبده ورسوله ارسله بالحق بشيرا ونذيرا بين يدي الساعة من يطع الله
ورسوله فقد رشد ومن يعصهما فقد غوى نسأل الله ربنا ان يجعلنا ممن
يطيعه ويطيع رسوله ويتبع رضوانه ويجتنب سخطه دیو بیورمش بوندن صکره معلوم
اولوکه امام اعظم رحمه الله مذهبنده خطیب خطبه یه چیقدوغی زماندن نماز تمام اولنجه
سوز سویلمک حرامدر اگر نماز قلورکن بولنسه گرکسه جمعه سنتی دخی اولورسه ایکی
رکعت قلوب قطع ایتمک گرکدر اگر اوچنجی رکعتده بولنورسه دوردی تمام ایتمک گرکدر امام
شافعیدن رضی الله عنه بو بابده ایکی قول روایت اولنمشدر بر قولده سکوت واجبدر
بر قولده دکلدر دیمشدر امام احمد رحمه الله دخی بویله دیمشدر و ایکیسندن بو روایت
دخی واردر که خطبه ایشیدیلور یرده اوتورنلره سکوت واجبدر غیریلره واجب دکل
دیمشلردر اما علمای حنفیه دن رحمهم الله بو فرق منقول دکلدر امام مسلم و امام ترمذی
رحمهم الله روایتلرنده كانت صلاته صلى الله عليه وسلم قصدا وخطبته قصدا
دیو بیورلمشدر یعنی اول حضرتک نمازی و خطبه سی میانه ایدی نه طویل و نه قصیر
ایدی اعتدال اوزره ایدی دیمک اولور بر روایتده كان لا يطيل الموعظة يوم الجمعة
انما هي كلمات يسيرات وارد اولمشدر یعنی جمعه کونی موعظه یی اوزاتمزدی همان
بر قاچ کلمات بیورردی دیمک اولور امام مسلم رحمه الله علیه روایتنده عمرو بن حریث
رضی الله عنه انه صلى الله تعالى عليه وسلم خطب وعليه عمامة سوداء قد ارخى
طرفيها بين كتفيه بیورمشدر یعنی فخر کائنات علیه افضل الصلوات واکمل التحيات

خطبه

خطبه بیورردی شول حالده که مبارک باشنده سیاه عمامه وار ایدی وچارینی یغرینی
اورته سینه صارقتمش ایدی دیمک اولور و عادت کریمه سی بو ایدی که خلق جمع اولدوغی گبی
حجرۀ شریفه سندن یالکوز چیقردی و اوکنجه چاغرور کمسنه یوغیدی شمدیکی زمانده دیار
عربیه خطبا احداث ایتدوکلری اوضاعدن اول حضرتک زماننده نسنه یوغیدی ابن القیم
رحمه الله علیه اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم طیلسان گیمدی و سیاه گیمدی دیمشدر
مقصود جمعه کونی گیمدی دیمکدر و مسجده گردوکی زمانده صحابه سلام ویروردی و منبره
چیقوب بینه خلقه متوجه اولدقده سلام ویروردی آندن اوتوروردی و بلال رضی الله عنه
اذانه باشلردی تمام ایتدوکی گبی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم اذان ایله خطبه مابینین فصل
ایتمدین خطبه یه باشلردی یعنی اذاندن صکره خطبه دن اول آیت یا حدیث اوقومق
اولمازدی همان اذان اوقندوغی گبی خطبه یه شروع ایدردی و الینه سیف و غیری نسنه
آلمازایدی قوس اوزرینه یاخود عصایه طیانوردی منبر اتخاذندن اقدم حالی بو ایدی و خلقه
بیتین کلوب دیوار ایدردی وانصات بیورردی یعنی سکوت ایدوک دیو امر ایدردی دیمشدر
ولکن الینه سیف و غیری آلمازایدی همان قوسه یاخود عصایه طیانوردی دیدوکی نظر
واردر دیدیلر ائمه حنفیه دن امام قاضیخان رحمه الله علیه ایدر هر شهر که قلج ایله
قهرا فتح اولنمش اوله آنده خطیب منبر اوزره قلجله خطبه اوقیه مدینه رسول صلی الله علیه وسلم
قلجسز فتح اولنمشدر آنده خطیب قلجسز خطبه اوقور و مکه الله قلجله فتح اولنمشدر آنده
قلجله خطبه اوقنور فتاوای تاتارخانیه ده بویله ذکر اولنمشدر و صلوة جمعه نک
اول رکعتنده سورۀ جمعه اوقوردی ایکنجی رکعتده اذا جاءك المنافقون اوقوردی امام مسلم
و امام ترمذی بویله نقل ایتمشلردر سورۀ جمعه اوقودغنده حکمت بو ایدیکه وجوب جمعه یی
و سایر قواعدی و توکل و ذکر اوزره تنبیهی مشتملدر و سورۀ منافقین اوقودغنک حکمتی
حاضر اولان منافقلره توبیخ و سرزنش ایتمک ایدی و توبه یه تنبیه ایدی و بونلردن غیری
قواعدی ذکر ایدی زیرا منافقلر اول کونده سایر کونلردن آرتوق جمعیتلی اولوردی
جمع اولوب مسجده گلورلردی و بویله دکلدر که دائما جمعه کونلرنده اول سوره لری اوقیه لرد

نماز اکثر زماننده بو ایله ایدی دیمکدر زیرا مسلم روایتنده نعمان بن بشیردن مرویدر که جمعه کونلرنده
اوکی سوره‌لری اوقیه‌لردی نماز اکثر زماننده و بیراملرده سبح اسم ربک الاعلی سوره سیله
هل اتیک حدیث الغاشیة سوره سن اوقوردی دیمشدر و جمعه منعقد اولماغه قچ کشی کرکدر
دیو علما اختلاف ایدوب بو مسئله ده بر نیچه قول بولنمشدر امام اعظم ابو حنیفه رحمة الله علیه
و سفیان ثوری قدس الله روحهما امامدن غیری اوچ کشی کرکدر دیدیلر قول اصح بودر زیرا
صحت جمعه نک شرطی جماعتدر و اقل جماعت اوچدر و ابن حزم رحمه الله روایتنده بر کشی قلق
صحیح اولور و نخعی و اهل ظاهر قتنده ایکی کشی دخی جماعت کبیدر و ابو یوسف و لیث قوللرنده امامدن
غیری ایکی کشی اولمق کفایت ایدر بر روایتده امام محمدک دخی قولی بونلرکبیدر و حتی مؤلف
رحمه الله بونلرله ذکر ایتمشدر اما هدایه ده اصح بودر که بو همان ابو یوسف قولیدر دیمشدر و امام
محمد امام اعظم حضرتلرینه موافقدر رحمة الله علیهما و عکرمه قتنده یدی کشی کرکدر و ربیعه دن
بر روایتده طقوز و بر روایتده اون کشی کرکدر و اسحق قتنده امامدن غیری اون ایکی کشی
کرکدر شافعی رضی الله عنه قتنده قرق کشی کرکدر امام ایله و هر بری حر و عاقل و بالغ و مقیم
کرکدر و خطبه نک اولندن جمعه بیتنجه دکین حاضر اولمقلر کرکدر و شافعی دن بر روایتده امامدن
غیری قرق بر کشی کرکدر عمر بن عبد العزیز و بر طائفه دخی بو ایله دیمشلردر امام احمد رحمه الله
قتنده بر روایتده اللی کسنه کرکدر بو دخی عمر بن عبد العزیزدن حکایه اولنمشدر و مازری روایتی
اللادکی اوزره سکسن کشی کرکدر و علمادن بعضی دخی جمع کثیر بغیر حصر کرکدر دیمشلردر یعنی
عدد شرط دکلدر همان چوق کسنه اولمق کرکدر دیدیلر والله تعالی اعلم باب ثالث اول
حضرتک صلی الله علیه وسلم تهجدی بیاننده در حق سبحانه و تعالی قرآن عظیمنده رسول کریمنه
خطاب ایدوب و من اللیل فتهجد به نافلة لک بیورمشدر به ضمیری قرآنه راجعدر
تهجد لغتده اویخویه دیرلر ابو عبیده دن منقولدر که الهاجد النائم دیمشدر و دخی الهاجد
المصلی باللیل دیمشدر و ازهری دخی الهاجد النائم دیمشدر مازنی التهجد الصلوة بعد الرقاد
ثم صلوة اخری بعد رقدة ثم صلوة اخری بعد رقدة دیمشدر و دخی هکذا کانت
صلوة رسول الله صلی الله علیه وسلم دیمشدر یعنی تهجد اویخودن صکره نماز قلمقدر

آندن

آندن ینه بر اویخودن صکره نماز دخی قلمقدر و ینه بر اویخودن صکره بر نماز دخی قلمقدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک نمازی بو ایله ایدی دیمشدر نافلة لک
بیوردوغی عبادة زائدة علی فرائضک دیمکدر یاخود فضیلة لک لا الاختصاص وجوبه بک
دیمکدر حاصلی تهجد خاصة اول حضرته واجبدر بو جهتدن انکا فضیلت اولور طبری رحمه الله
ابن عباس دن رضی الله عنهما روایت ایلر که ان النافلة للنبی صلی الله علیه وسلم خاصة
لانه امر بقیام اللیل و کتب علیه دون امته دیمشدر یعنی نافله اول حضرته مخصوصدر
زیرا قیام لیل ایله اول مأمور اولمشدر و انکا فرض اولمشدر امتنه دکلدر دیمک اولور اما بو
روایتک اسنادی ضعیفدر بعضلر زیادة لک خاصة دیمکدر دیدیکه نصکره زیرا غیریلرک
تطوعی ذنوبی مکفر اولور و اول حضرتک تطوعی خالصاً تأکید ایدر اولور زیرا انوک ذنبی یوقدر
هر طاعت که اول ایشلر زیاده درجات و کثرت حسنات ایچوندر انوکیچون نافله تسمیه اولندی
اما امتی بو ایله دکلدر انلرک ذنوبی واردر کفارت ذنوبه محتاجلردر بو طاعتلره احتیاج
اولدرکه کناهلرین ستر ایلیه دیمشلردر مسلم رحمة الله علیه روایتنده حضرت عائشه دن
رضی الله عنها مرویدر که ان الله افترض قیام اللیل فی اول هذه السورة فقام نبی الله
صلی الله علیه وسلم و اصحابه حولا حتی انزل الله فی آخر هذه السورة التخفیف فصار
قیام اللیل تطوعا بعد فریضة دیمشدر یعنی حق تبارک و تعالی یا ایها المزمل سوره سنک
اولنده کیجه نمازینی فرض ایتمش ایدی پیغمبر صلی الله علیه وسلم و اصحابی بر ییل قیلدیلر حتی
حق تعالی بو سوره نک آخرنده تخفیف انزال ایتدی آندن کیجه نمازی فریضه اولدقدن صکره تطوع
اولدی دیدی حاصلی اول سوره ده قم اللیل قول شریفیله فرض اولمش ایدی صکره دن
سوره آخرنده و اقیموا الصلوة آیت کریمه سیله صلوات خمس اقامت اولنمق بیورلیوب بو تطوع
اولمشدر دیمکدر محمد بن نصر قیام لیل حقنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن روایت
ایلرکه ایجاب ایله نسخ ما بیننده بر ییل کچدی دیو بیورمشلر امام شافعی رضی الله عنه بعض اهل
علمدن حکایت ایلرکه سوره نک آخری قیام لیلک فرضیتنی نسخ ایتمشدر فاقرؤا ما تیسر اولان مقداریله
دکل آندن صکره صلوات خمسه ایله اول مقدارک فرضیتی دخی منسوخ اولدی دیمشلر محمد بن نعیم

نقلنده جابردن رضی الله عنه مرویدر که تتبع قیام لیل عجز تدن صکره جیش خبطا را
ابو عبیده ایله توجه اتدوکلری زمانده واقع اولمش اولا اما بو روایتک اسنادی ضعیفدر جیش
خبط دیدکلری اوچ یوز نفر کسنه در که ابو عبیده رضی الله عنه حضرتیله کوندرلمشلر ایدی
زادلری قالمادی دخی آغاج یپراقلرین چکوب یدیلر تفصیلی سابقا ذکر اولنمشدر وقیام لیل
بر قوم حقنده منسوخدر اما رسول الله صلی الله علیه وسلم حقنده دخی منسوخمی ایدی
دکلمی ایدی اختلاف اتمشلردر صحیح بودر که آنلرک حقنده دخی منسوخ ایدی دیمشلردر حاصلی صکره
وجوب طریقیله قلمزدی تطوع طریقیله قلورلردی و اول حضرتک دون نمازینه کثرت
قیامی حقنده حضرت عایشه رضی الله عنها قام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حتی تورمت قدماه دیو بیورمشدر یعنی شول قدر طوردی که مبارک ایاقلری شیشدی
دیمشدر بر روایتده عایشه رضی الله عنها یا رسول الله نیچون بویله ایدرسن سنک خود
کناهلرکدن ما تقدم وما تأخر مغفرت اولنمشدر دیدیم افلا اکون عبدا شکورا دیو بیوردی
دیمشدر معناسی یا تهجدی ترک ایدیم می دخی عبد شکور اولمیا یعنی دیمک اولور حاصلی طویل اولوم
کیم اصلا کناهم یوغیکن یا حق تعالی باکا بو دولتی ارزانی بیوردوغندن شکر کرکمی دیمک اولور
امام بخاری و مسلم رحمة الله علیهما روایت ایتدیلر که فلما بدن وکثر لحمه صلی الله علیه
صلی جالسا فاذا اراد ان یرکع قام فقرأ ثم رکع دیو بیورمشلردر یعنی اول حضرتک
صلی الله علیه وسلم وقتاکم مبارک بدنی سمزردی ولحمی چوغالدی اوتوردغی یردن قالقوب
اولدی رکوع اتمک دیلسه قالقوب قرآءت ایدردی آندن صکره رکوع ایلردی دیمشلردر
بعض علما رحمهم الله تعالی بیورمشلردر که رسول الله صلوات الله علیه وسلامه حضرتی
کندو حقنده سابقه فضلی بلورکن بو قدر طاعت وعبادته کوششلر ایدوب نفسینه مشقتلر
ویرمک استحقاقی نادر نا امین اولمین طایفه نیچون نفسلرینه مشقت ویروب چالشمیه لر
امدی انسان عبادته قتی چالشمق کرک تا که بدنینه ضرر ایدرسه دخی ترک اتمیوب چالشمق
لازمدر کورمزمیسز که فخر عالمک طورمقدن مبارک ایاقلرینه ضرر ایتشوردی ینه تهجدی
ترک اتمیوب قلوردی دیمشلردر اما ابن حجر رحمة الله علیه بیوردوغی اوزره چالشمق

شویله

شویله کرکدر که نفسه ملال کلمیه مادام که عبادته شوق اوله مداومت کرکدر وحین که اوصانمق
کله استراحت اتمک کرکدر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک حالنه کلنک حالی بشا به
اولمق یوقدر آنلرک حالی اکمل احوال ایدی بدنینه ضرر کلدوکی تقدیرجه ینه عبادتدن اوصانمز ایدی
زیرا کم حدیث صحیحده وجعلت قرة عینی فی الصلوة وارد اولمشدر آنلرک صفا وسروری شوقی
نمازه ایچنده ایدی غیریلر شویله کرکدر که اوصانمق احتمالی اولمیجق نفسلرینه مشقت ویرمیه لر
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک خذوا من الاعمال ما تطیقون فان الله لا
یمل حتی تملوا بیوردوغی معنای مذکوره اشارتدر بعض علما رحمهم الله تعالی ایتدیلر
انبیا صلوات الله علیهم آنلرکیچون نفسلرینه شدت خوف التزام اتمشلر ایدی که حق جل وعلا
نک کندولره ویردیکی اول نعمت عظیمه سن بلورلردی وکندولرک استحقاقندن ناقص
الله تعالینک سابقه احسانی اولدوغن فهم ایدرلردی لاجرم آندن کمال خوفا اوزره اولوب
عبادتنه بذل مجهود ایدرلردی تاکم آنلرک بعض شکرین ادا ایدرلردی مع هذا حقوق الله
آندن اعظمدر که عباد آنلرک شکرینه قیام ایده بیله لر دیو بیوردی و اول حضرتک صلی الله علیه وسلم
تهجدی احوالنده شریح بن هانیدن منقولدر که ایتدی حضرت عایشه رضی الله عنها بیوردی
ما صلی رسول الله صلی الله علیه وسلم العشاء قط فدخل بیتی الا صلی اربع رکعات
او ست رکعات دیمشدر دیدی حاصلی مرادی که رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم
یتسو نمازین قلوب بیت اوزره داخل اولدیغی درت رکعت یا آلتی رکعت نماز قلوردی
دیکاولورین بخاری و مسلم رحمهما الله روایت ایتدیلر کان یقوم اذا سمع الصارخ واقع اولمشدر
حضرت عایشه دن رضی الله عنها مرویدر که اول حضرت خروس اوتدوکن ایشتدوکی
زمانده قالقردی دیمکدر وینه شیخین روایتلرنده حضرت عایشه دن رضی الله عنها
منقولدر که اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم کیجه نک اولنده اویوردی وآخرنده
طوروب نماز قلوردی آندن صکره ینه دوشکنه رجوع ایدردی موذن اذان اوقودوغی
کبی ینه قالقردی اکر لزوم ایسه غسل ایدردی والا آبدست آلوردی دخی مسجده چیقردی
ودخی حضرت عایشه دن رضی الله عنها مرویدر که غسل کاه اولوردی کیجه نک اولنده ایلردی

وگاه اولوردی آخرنده ایلردی وصلات وتری گیجه نك گاه اولنده قلوردی وگاه آخرنده قلوردی
وقراءتنه گاه جهر ایلردی وگاه اخفا ایلردی دیمشدر و ابوداود و ترمذی و نسائی رحمهم الله
روایتلرنده ام سلمه رضی الله عنها اول حضرت برمقدار نمازی قلوردی دخی یاتوب اویوردی
آندن صکره طوروب اویودوغی قدر نماز قلوردی آندن ینه نماز قلدوغی قدر اویوردی
آندن ینه اویودوغی قدر قالقوب نماز قلوردی تا صباح اولنجه حالی بو ایدی دیمشدر
وبو معنی ده عبارات متغایره ایله روایات وارد اولمشدر حضرت عایشه دن مرویدرکه
خواجۀ عالم صلی الله علیه وسلم گیجه‌لین اویخودن اویاننه بویله دیردی لا اله الا انت
سبحانك اللهم وبحمدك استغفرك لذنبي واسألك رحمتك اللهم زدني علما
ولا تزغ قلبي بعد اذ هديتني وهب لي من لدنك رحمة انك انت الوهاب ابوداود
رحمه الله علیه بویلجه روایت ایتمشدر وینه حضرت عایشه دن رضی الله عنها
نقل ایتمشدرکه اول حضرت صلی الله علیه وسلم گیجه‌لین اویخودن اویاننه اون کره
تکبیر ایدردی واون کره الحمد لله دیردی واون کره سبحان الله وبحمده دیردی
واون کره سبحان الملك القدوس دیردی واون کره لا اله الا الله دیردی آندن
صکره اون کره اللهم اني اعوذ بك من ضيق الدنيا وضيق يوم القيمة دیردی
آندن نمازه باشلردی دیمشدر واول حضرتك دون نمازی قلدوغن وصلوة
وتر قلدوغن عایشه وابن عباس رضی الله عنهم روایت ایتمشلردر ابن القیم ایدر
گیجه ایکیسی قیام دلیل خصوصنده برنسنه اوزره اختلاف ایتمزلر سوز عایشه نك
سوزیدر زیرا اول حضرتك گیجه قلدوغی نمازلر بابنده عایشه صدیقه رضی الله عنها
جمله دن اعلمدر دیمشدر امام بخاری ومسلم رحمهما الله روایتلرنده ابن عباس رضی الله عنهما
دن مرویدر اولانك حاصلی بودرکه ایتدی بر گیجه خالتم اولان ام المؤمنین میمونه
رضی الله عنها اوینده یاتدم رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی اول گیجه آنده ایدی
بر ساعت اهلی ایله سویلشدی آندن یاتوب اویودی وقتا کم گیجه نك ثلث اخیری
اولدی یا خود بعضی قالدی اول حضرت قالقوب اوتوردی دخی گوکلره نظر ایتدی

آندن ان في خلق السموات والارض واختلاف الليل والنهار آیت کریمه‌سندن باشلدی
سوره نك آخرینه وارنجه اوقودی آندن قالقوب قربه یانینه واردی باغنی چوزدی
چناق ایچینه بر از صو قویدی برگوزل آبدست آلدی صوی ینه قلت اوزره خرج ایتدی
تماسیله قاپدی آندن نمازه طوردی بنده قالقوب آبدست آلدم صول جانبنه طوردم
قولاغمه یاپشدی دخی بنی صاغ یانینه طولاندردی آندن اوچ رکعت نماز قلدی آندن یاتدی
اوزرینه یاتوب اویودی حتی نفخ ایلدی یعنی مبارك تنفسنك صوتی گلکه باشلدی اول
حضرتك عادتی بو ایدی آندن بلال اذان اوقودی طوردی تازه آبدست آلمادی دیمشدر
و سابقا بیان اولنمشدرکه بنم گوزلرم اویور وقلبم اویومز دیو بیورمشدر تجدید وضوء ایتمدکلری
حکمتی بو ایدی وایتدی گیجه‌کی دعالرنك بعضی بودرکه اللهم اجعل في قلبي نورا وفي بصري
نورا وفي سمعي نورا وعن يميني نورا وعن يساري نورا وفوقي نورا وتحتي نورا وامامي
نورا وخلفي نورا واجعل لي نورا دیو بیوردی وبر روایتده بویله‌درکه ایکی رکعت خفیفه
قلدی هر رکعتده ام الکتاب اوقودی آندن سلام ویردی صکره دن وتر ایله اون بر رکعت
دخی قلدی آندن اویخویه واردی آندن صکره بلال گلدی الصلوة یا رسول الله دیدی آندن
حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم قالقدی ایکی رکعت نماز قلدی آندن صکره خلقه
نماز قلدیردی دیمشدر وینه بر روایتده اون اوچ رکعت نماز قلدی ایکی رکعتی صباح سنتی ایدی
دیو نقل اولنمشدر بو دخی آندن مرویدرکه ایکیشر رکعت نمازلر قلدی سکز رکعت اولدقدن
صکره بش رکعت وتر قلدی هر رکعتده قیامنی یا ایها المزمل اوقیاجق زمان تعدیل ایلدی
دیدی نسائی دن بر روایتده بویله‌درکه آبدست آلدی ومسواك استعمال ایتدی وبو آیت
اوقودی ان في خلق السموات والارض الآیه آندن ایکی رکعت نماز قلدی وینه اویخویه
واردی صکره ینه قالقوب آبدست آلدی ومسواك طوتدی وایکی رکعت نماز قلدی
آندن صکره اوچ رکعت وتر قلدی دیمشدر امام مسلم رحمه الله روایتنده دخی اویخودن
اویاندی مسواك طوتدی وآبدست آلدی ان في خلق السموات آیتندن سوره آخرینه دك
اوقودی آندن طوروب ایکی رکعت نماز قلدی ایکیسنده بله قیامی ورکوعی وسجودی اوزاتدی

آندن کیدوب یاتدی اویودی حتی تنفسنک صوتنی ایشیدلدی صکره ینه طوردی حاصلی اوچ
دفعه اویله ایلدی آلتی رکعت نماز قلدی هر دفعه ده مسواک طوتردی و آبدست آلوردی
و اول آیتلری اوقوردی آندن صکره اوچ رکعت وتر قلدی دیمشدر و حضرت عائشه رضی الله عنها
حدثنی سعد بن هشام دن بویله وارد اولمشدر که ایتدی بر کون عائشه صدیقه رضی الله عنها
یه متنه واردم یا ام المؤمنین بانکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک خلقندن
خبر ویرهیدیم ایتدی سن قرآن اوقومزمیسن دیدی ایتدم بلی اوقورم دیدم عائشه ایتدی
آنک خلقی قرآن ایدی دیدی ینه بن ایتدم یا ام المؤمنین بانکه خبر ویر اول حضرت وتری
نیجه قلوردی دیدم ایتدی عادتمز بو ایدی که آنک مسواکنی و آبدست صوینی حاضر ا
ایدردک آندن حق تعالی دیلدوکی زمانده آنی اویخودن اویاروردی قالقوب مسواک
طوتردی و آبدست آلوردی و طقوز رکعت نماز قلوردی تحیته اوتورمزدی الا سکزنجی
رکعتده اوتوردی آندن حق تعالی حضرتنی ذکر ایدردی و حمد ایلردی و دعا قلوردی آندن
سلام ویرمدین قالقردی طقوزنجی رکعتی قلوردی ینه ذکر ایدردی و حمد ایلردی و دعا
ایدردی آندن سلام ویروردی سلامنی بزه ایشیدوروردی آندن صکره اوتوردوغی
یردن ایکی رکعت نماز قلوردی ای بنم اوغلانجغم اشته آنک اون بر رکعت نمازی بو ایدی
وقتاکه بیرلک یتشدی و اتلندی یدی رکعتله وتر ایدردی و اول ایکی رکعتی ینه و کچکی
اسلوب اوزره قلوردی اشته بو طقوز رکعتدر ای بنم اوغلانجغم دیدی دیمشدر وینه حضرت
عائشه دن رضی الله عنها مرویدر که یاتسو نمازندن فراغتله فجر مابیننده اون بر رکعت
نماز قلوردی هر ایکی رکعتده سلام ویروردی صکره بر رکعت وتر قلوردی آندن اول
وترک بر سجده سین سزوک بر یکرمی الی آیت اوقودوغی زمان قدر اوزادردی آندن مؤذن
صباح اذانن اوقیوب تمام ایتدوکدن صکره و فجر ظاهر اولدقدن صکره قالقوب ایکی رکعت
خفیفه قلوردی آندن چاقی مؤذن اقامته کلنجه صاغ یاننک اوستنه یاتوردی دیمشدر
وینه آندن مرویدر که کان یصلی ثلث عشرة رکعة یوتر من ذلک بخمس ولا یجلس
فی شیء الا فی آخرها بیورمشدر یعنی اون اوچ رکعت قلوردی اول اوندن بش

رکعت وتر قلوردی هیچ بر یرده جلوس ایتمزدی الا آخرنده جلوس ایدردی دیمک اولور
صحیح بخاری ده رحمة الله علیه مسروق دن رضی الله عنه مرویدر که حضرت عائشه
صدیقه یه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک صلاتندن سؤال ایتدم
ایتدی سبعا و تسعا واحدی عشرة سوی رکعتی الفجر دیدی دیمشدر یعنی یدی رکعت
و طقوز رکعت و اون بر رکعت قلوردی صباح سنتندن غیری دیمکدر حاصلی کاه آرتوق
و کاه اکسک قلمق واقع اولوردی دیمکدر امام بخاری نقلنده قاسم بن محمد رضی الله عنه
حضرت عائشه دن رضی الله عنها روایت ایتمشدر که یصلی من اللیل ثلاث عشرة رکعة
منها الوتر و رکعتا الفجر دیو بیورمشدر یعنی اون اوچ رکعت قلوردی وتر و صباح سنتی
اول اون اوچدن ایدی دیمکدر و بالجمله اول حضرتک کیجه قلدوغی نمازلرکتنده حضرت
عائشه دن رضی الله عنها بر قاچ دورلو روایت وارد اولمشدر بعضنده آرتوق قلمق
و بعضنده اکسوک قلمق ذکر اولنمشدر اصلی بو در که اوقات متعدده ده و احوال مختلفه ده ایله
صلاتلرک رکعاتنده زیاده و نقصان واقع اولوردی مزاج شریفلرنده شوق و نشاط او
آرتوق قلورلر و بشریت مقتضاسنجه بر حال واقع اولسه بر قاچ رکعت اکسک قلورلردی
و بر حکمتی دخی جوازین بیاندر تا کم کندولردن صادر اولانه خلق اتباع ایدهلر و وجوه
مذکوره دن قنغیسین اختیار ایدرلرسه اویله قیلهلر بعض علما رحمهم الله تعالی اول
حضرتک صلوات الله علیه و سلامه صلاة لیلی اون بر اولدوغنک حکمتی بیان ایدوب
بیورمشلردر که تهجدله وترک جمله یه مخصوص نمازلردن کوندز نمازلری وتر اولیجق کیجه
نمازی دخی وتر اولمق مناسبدر یعنی اویله نمازی دورت رکعتدر و ایکندو دخی دورت
رکعتدر و آخشام اوچ رکعتدر بو جمله اون بر رکعت اولور حاصلی کوندزه مخصوص
اون بر رکعت فرض واردر بوکا مناسب اولدر که تهجدله وتر دخی جملهسی اون بر رکعت
اوله دیمشلردر و اون اوچ واقع اولدوغی صباح نمازین کوندز نمازلرینه ضم ایتمک صلاة
اعتباریله در بو تقدیرجه کوندزک فرایضی اون اوچ اولور دون نمازی دخی
وترله عدد ده اکا موافق اولور دیمشلردر معلومدر که صلوات مفروضه دن صباح

نمازی نهارِ شرعیده داخلدر واختام نمازی دخی آثارِ نهار غالب ایکن ییتشور بو جهتدن
ایکیسی دخی صلواتِ نهاردن معدودلردر نتکه ایکیسی معاً اعتبار اولنوب فرایضِ نهار
اون اوچه ییتشوب وترله نوافلِ لیل دخی اون اوچ قلنمشدر ونتکه بریسی اعتبار اولنور
اون بره ییتشوب آنلر دخی اون بر قلنمشدر وبری اعتبار اولنمدوغی تقدیرجه اختام نمازی
اعتبار اولنمدوغی وتر اولدوغی جهتدندر والله تعالی اعلم وبالجمله اول حضرتڭ صلی الله علیه وسلم
دوگون نمازی خصوصنده واردِ اولان روایاتڭ اجمالی بودرکه مسلم رحمه الله قتنده ابن عباسدن
رضی الله عنهما آلتی رکعت قلوردی هر ایکی رکعتده سلام ویروردی آندن صکره اوچ رکعت وتر
قلوردی دیو مرویدر بخاری ومسلم رحمهما الله روایتلرنده عایشه رضی الله عنها دن مرویدرکه
صلاتنی اول حضرت ایکی رکعتِ خفیفه ایله ابتدا ایلردی آندن اون بر رکعت قیام ایدردی
هر ایکی رکعتده بر سلام ویروردی آندن صکره بر رکعت وتر قلوردی ومسلم رحمه الله
نقلنده زید بن خالدِ الجهنی رضی الله عنه اسلوبِ مذکور اوزره اون اوچ رکعت قلوردی
دیمشدر ونیز بخاری ومسلم رحمهما الله روایتلرنده ابن عباس رضی الله عنهما سکز رکعت
قلوردی هر ایکی رکعتده سلام ویروردی آندن صکره بش رکعت وتر قلوردی جلوس
ایتمزدی الا آخرنده ایلردی دیمشدر ومسلم رحمة الله علیه روایتنده حضرت عایشه
رضی الله عنها طقوز رکعت قلوردی جلوس ایتمزدی الا سکزنجیده ایلردی ذکر الله ایدردی
وحمد ایلردی ودعا ایدردی سلام ویرمدین قالقردی طقوزنجی رکعتی قلوردی آندن
صکره اوتوروردی والله تعالی یه حمد ایدردی ودعا ایلردی آندن سلام ویروردی
صکره دن ایکی رکعت دخی اوتوردوغی یردن قلوردی دیمشدر ومسلمڭ عایشه دن رضی الله عنها
بر روایتنده دخی اول طقوز رکعت اسلوبی اوزره یدی رکعت قلوردی صکره اوتوردوغی
یردن ایکی رکعت دخی قلوردی دیمشدر امام احمد رحمه الله قتنده ینه حضرت عایشه دن
رضی الله عنها مرویدرکه ایکیشر ایکیشر قلوردی آندن صکره اوچ رکعت وتر قلوردی
ما بینینی جلوس ایله فصل ایتمزدی دیمشدر ضعیفدر وترولکن انک آخرنده جلوس ایدردی دیمکدر
ونسائی نقلنده حذیفه دن رضی الله عنه مرویدرکه رمضانده بر کره رسول الله صلی الله علیه

حضرتلیه

حضرتیله صلوة لیل قلمشدر دیمشدرکه اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم رکوع
ایلردی رکوعنده قیامی قدر طوروب سبحان ربی العظیم دیدی آندن جلوس ایتدی
رب اغفر لی رب اغفر لی دیدی همان دورت رکعت نماز قلدی آخر بلال رضی الله عنه
کلوب صباح نمازینه دعوت ایتدی دیو بیورمشدر حدیثِ مذکوری بعض محدثین رحمهم الله
لفظ آخرله دخی روایت ایتمشلردر ونیز کتابنا علیه افضل الصلوات واکمل التحیات حضرتلرینڭ صلوة
اوچ هیئت اوزره ایدی اکثر حالده قائماً قلوردی ام المؤمنین حفصه رضی الله عنها
ما رأیته صلی الله تعالی علیه وسلم صلی فی سبحته قاعداً حتی کان قبل وفاته
بعام فکان یصلی فی سبحته قاعداً دیمشدر حاصلی بن اول حضرتی کورمدم که تطوع نمازین
اوتوره رکن قلمه حتی وفاتندن بر ییل مقدم اولدقده تطوعنی اوتوره رکن قلور اولدی
دیمشدر ایکنجی اسلوبی بو ایدی که اوتوره رکن قلوردی واوتوره رکن رکوع ایلردی بخاری
ومسلم وغیریلر رحمهم الله تعالی حضرت عایشه صدیقه دن رضی الله عنها بو لفظله روایت
ایتمشلردر واذا قرأ وهو قاعد رکع وسجد وهو قاعد دیمشدر اوچنجی طریقه سی بو ایدی که
اوتوره رکن قراءت ایدردی قراءتندن آز قالدوغی کبی قیام ایلردی آندن رکوعه وارردی
امام مسلم رحمه الله علیه حضرت عایشه دن رضی الله عنها بویله روایت ایتمشدر نمازڭ آز قالدی
دیدوکلری اوتوز آیت یا قرق آیتدن نیزا حضرت عایشه نڭ رضی الله عنها عبارتی
بودرکه ان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کان یصلی جالساً ویقرأ وهو
جالس فاذا بقی من قراءته قدر ما یکون ثلثین آیة او اربعین آیة قام وقرأ وهو
قائم ثم رکع ثم سجد ثم یفعل فی الرکعة الثانیة مثل ذلک دیمشدر وبو نمازده اول
حضرتڭ صلی الله علیه وسلم جلوسی خصوصنده دارقطنی رحمه الله تعالی حضرت
عایشه دن رضی الله عنها نقل ایلرکه کان صلی الله تعالی علیه وسلم یصلی متربعاً دیو
بیورمشدر تربع بغداش قوروب اوتورمغه دیرلر حاصلی اول حضرت صلی الله علیه وسلم
بغداش قوروب اوتوره رکن قلوردی دیمک اولور وابن ماجه رحمه الله نقلنده ینه حضرت
عایشه دن رضی الله عنها مرویدرکه کان یوتر بواحدة ثم یرکع رکعتین یقرأ فیهما وهو

جالسٌ فاذا اراد ان يركع قام فركع ديمشدر يعنى اول حضرت صلى الله عليه وسلم بر ركعت
وتر قيلوردى آندن صكره ايكى ركعت دخى قيلوردى اول ايكى ركعتده اوتوررکن قرائت ايدردى
ركوع ايتمك ديلدوكى زمانده قالقردى دخى ركوع ايدردى ديمكدر امام احمد رحمه الله تعالى نك
ابو امامة رضى الله عنه ان رسول الله صلى الله عليه وسلم كان يصلى ركعتين بعد الوتر
وهو جالس يقرأ فيهما اذا زلزلت وقل يا ايها الكافرون ديمشدر يعنى وتردن صكره اوتوردوغى
يردن ايكى ركعت نماز قيلوردى آنلرده اذا زلزلت سوره سيله قل يا ايها الكافرون
سوره سين اوقوردى ديمكدر اما بو ذكر اولنان ايكى ركعتده اختلاف اولنوب امام مالك رحمه الله
انكار ايتمشدر نووى دخى انكار ايلمشدر وامام احمد رحمه الله نه قيلورم ونه منع ايدرم ديمشدر
اما صواب بودركه رسول الله صلى الله عليه وسلم اول ايكى ركعتى قيلدوغى وتردن صكره
صلوة جائز ايدوكنى بيان ايدى وفخر عالم صلوات الله عليه وسلامه ذكر اولنان ايكى ركعتى
قيلوردى ديمك دوام افاده ايتمز واكثريت دخى افاده ايلمز وآنى سنت راتبه ظن ايدن غلط ايتمشدر
زيرا اول حضرت آكا مداومت ايتمزدى ديمشلردر والله تعالى اعلم اما شهر شعبانك نصفى
كيجه سى قيام ايتدوككك حقنده امام بيهقى رحمه الله روايتنده حضرت عائشه صديقه رضى الله عنها
بيورمشدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم اول كيجه نماز قيلدى وسجده يى زياده اوزاتدى
حتى بن شويله ظن ايتدم كه قبض روح اولنمش اولا وقتاكم آنى بويله كوردم طوروب باشى برمغنه
ياپشدم تحريك ايتدم اول دخى حركت ايتدى بن دخى يرومه رجوع ايتدم مبارك باشنى سجده دن
قالدروب نمازدن فارغ اولدوغى زمانده يا عائشه شويله مى صاندوك كه پيغمبر صلى الله عليه وسلم
سكا غدر ايتمش اوله ديدى بن ايتدم يوق والله يا رسول الله اويله صانمدم ولكن سجده ده
اوزاتدوغكدن سنى قبض اولندى صاندم ديدم فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى
بلورميسن بو كيجه قنقى كيجه در ديدى بن دخى الله ورسوله اعلم ديدم ايتدى هذه ليلة
النصف من شعبان ان الله عز وجل يطلع على عباده في ليلة النصف من شعبان فيغفر
للمستغفرين ويرحم المسترحمين ويؤخر اهل الحقد كما هم ديدى يعنى بو كيجه شعبانك
نصفى كيجه سيدر تحقيقا حق سبحانه وتعالى بو كيجه ده نظر فضل ورحمتيله قوللرينه اظهر اولور

آندن

آندن مغفرت استينلرى مغفرت ورحمت استينلره رحمت ايلر واهل حقدى يعنى كوكللرنده
كين طوتنلرى حاللرى اوزره تأخير ايلر اول كيجه ده آنلر حقده فضل واحساننده بهره مند
اولمزلر ديمكدر وليلۀ مذكوره فضيلتنده احاديث كثيره وارد اولمشدر ولكن علمادن چوق كمسنه
مشغللر بينا اشارت ايتمشلردر وابن حبان رحمه الله بعضين تصحيح ايدوب كندو مصنفنده ايراد
ايتمشدر اول حديثلرك اشهرلرندن برى حضرت عائشه رضى الله عنها حديثيدركه اول
حضرتدن صلى الله تعالى عليه وسلم روايت ايتمشدر ان الله ينزل ليلة النصف من
شعبان الى سماء الدنيا فيغفر لاكثر من عدد شعر غنم كلب ديو بيورمشدر يعنى اول كيجه
تحقيقا حق سبحانه وتعالى فضل ورحمتيله سماء دنيايه نزول ايدر آندن كلب قبيله سنك
قيونلرى تويلرى صايسندن آرتوق كمسنه يه مغفرت ايلر ديمك اولور وقبيلۀ مذكوره قيونلرى چوق
مالكنه اولمغين آنلروك قيونلرى تويله تمثيل بيوردى اما ترمذى ايدر حديث مزبورى
بخارى رحمة الله عليه ضعيف ايدر ديمشدر وسنن ابن ماجه ده حضرت علىدن كرم الله وجهه
اسناد ضعيف ايله مرفوعا بر روايت اولنمشدر كه اذا كانت ليلة النصف من شعبان فقوموا
ليلها وصوموا نهارها فان الله تعالى ينزل فيها لغروب الشمس الى سماء الدنيا فيقول
الا مستغفر فاغفر له الا مسترزق فارزقه الا مبتلى فاعافيه الا كذا الا كذا حتى
حتى يطلع الفجر بيورمشدر يعنى اول كيجه اوليجق كيجه سى قائم وكوندزى صائم اولك زيرا
تحقيقا حق تعالى غروب شمس وقتنده اول كيجه ده سماء دنيايه نزول ايلر دخى ايدر بر مستغفر
يوقميدر كه مغفرت ايليم وبر رزق استر يوقميدر كه آكا رزق ويرم وبر مبتلى يوقميدر كه
عافيت ويرم بو اسلوب اوزره سويلر طاق فجر طلوع ايدنجه ديمكدر اهل شامدن بعض تابعين
خالد بن معدان ومكحول وآنلرك امثالى رضى الله عنهم بو كيجه ده عبادته قتى چالشورلردى
ليلۀ مزبوره نك تعظيمى خلق آنلردن اخذ ايتمشلردر بعضلر قولنجه بو كيجه نك حقنده آنلره
آثار اسرائيليه واصل اولمش ايدى آنلردن اول اشتهار بولنجق بعضلرى قبول ايتديلر ديمشلردر
اما اهل حجاز علماسندن چوق كمسنه انكار ايتمشلردر جمله دن برى عطادر وبرى ابن ابى مليكه در
وعبد الرحمن بن زيد بن اسلم فقهاء اهل مدينه دن نقل ايتمشدر كه ذلك كله بدعة ديمشلر

حاصلی امام مالك اصحابی وغیری علما بدعتدر دیمشلردر اما علماء اهل شام بو کیجه نك
صفت احیاسنده اختلاف ایتمشلردر بر قول بودر که جماعت اولوب مسجدده احیا ایتمك مستحبدر
زیرا خالد بن معدان ولقمان بن عامر بو کیجه ده احسن ثیابلرین گیرلردی و بخورلنوردی و کحل
چکرلردی و مسجدده قیام ایدرلردی اسحق بن راهویه دخی آنلاره موافقت ایدوب مسجدده
قیامی بدعت دکلدر دیمشدر و بر قول دخی بودر که بو کیجه نك تعظیمی ایچون مسجدلرده نمازدن
اوتری و دعادن اوتری جمعیت ایتمك مکروهدر اما لیلهٔ مذکوره ده کیشی خاصه کندوسی طاعت
و عبادت ایلمك مکروه دکلدر جائزدر دیدیلر بو قول امام اوزاعی رحمه الله قولیدر و امام احمد
دن بو کیجه خصوصنده روایت معلوم دکلدر اما بیرام کیجه لری خصوصنده آندن روایت
اولنان قولدن بو کیجه دخی حصه چیقرمق قابلدر زیرا بر روایتده بیرام کیجه لری جماعت اولنوب
قیام ایتمك مستحب دکلدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن و اصحابندن
اولیا ایتمك منقول دکلدر دیمشدر و بر روایتده مستحبدر دیمشدر زیرا تابعیندن عبد الرحمن
بن یزید الاسود اولیا ایلدی دیمشدر شعبان خصوصی دخی بویله در رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتندن آنوك حقنده نسنه ثابت اولمشدر آنجق تابعیندن و اعیان فقهای شامدن
منقولدر والله تعالی اعلم و اول حضرتك صلی الله علیه وسلم رمضان اینده تراویحی
و کیجه لری احیا ایتدوکی بیانندهدر وارد اولان احادیث شریفه دن بری بودر که بخاری و مسلم
و ابو داود رحمهم الله حضرت عائشه دن رضی الله تعالی عنها روایت ایدرلر که کان رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم اذا دخل العشر الاواخر من رمضان احیی اللیل
و ایقظ اهله وجد وشد المئزر دیمشدر یعنی رمضان اینده عشر اخیره داخل اولدوغی
کبی کیجه لری احیا ایدردی و اهلنی اویاروردی و چالیشوب عبادت ایدردی و میزرین
شد ایدردی دیمکدر و بو لفظ اخیرك معناسی نه ایدوکنده اختلاف ایتمشلردر بعضلر شد میزردن
مراد خاتونلر ایله معامله ترکیدر دیدیلر بعضلر عبادته بل باغلردی دیمکدر دیدیلر و بینه امام
مسلم رحمه الله نقلنده حضرت عائشه دن رضی الله عنها مرویدر که کان یجتهد فی رمضان
ما لا یجتهد فی غیره وفی العشر الاخیر منه ما لا یجتهد فی غیره دیمشدر حاصلی طاعت و عبادت

رمضانه

رمضان اینده سائر ایلردن زیاده چالشوردی و رمضانك عشر اخیرنده سائر گونلرندن زیاده
چالشوردی دیمکدر و بینه بخاری و مسلم و غیریلرك روایتلرنده آندن مرویدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم بر کیجه مسجدده نماز قلدی خلق دخی آنوکله بیله قلدیلر آندن ایرته سی
کیجه ینه قلدی و خلق چوغالدی اوچنجی کیجه ینه جمع اولدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
چقمدی صباح اولدوغی کبی اصحابنه ایتدی سزدن نیله کوکزی کوردم یعنی کثرت اوزره
جمع اولدوغکزی کوردم و بنی چقمقدن نسنه منع ایتمدی الا خوف ایتدم که صلاة لیل
سزه فرض اوله دیدی و بو خصوص رمضانده ایدی دیمشدر و فرض اولادیو
خوف ایتدم دیدوکی فرض اولادخی عهده سندن چیقمیه سز عاصی اولاوله سز دیو قورقدم
دیمکدر و حدیث مذکورك بینه بخاری دن عبارت اخری ایله دخی وارد اولمشدر خطابی
رحمة الله علیه بو مقامده استشکال ایدوب ایتدی لیلة الاسراده خود نماز بش وقت
اولوب قالمش ایدی حق جل وعلا لا یبدل القول لدی بیورمش ایدی بو تقدیرجه
اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم فرض اولمیه دیو قورقدم دیدوکنك وجهی
نه در دیدی بنه جواب ویروب ایتدی صلاة لیل کا واجب ایدی و آنوك افعال
شرعیه سنه که مداومت اوزره اشتغال اولنمش اقتداسی واجب اولوردی پس بر کیجه خروج
ترك ایتدی تا که اقتدا ایتمك طریقندن واجب اولمق لازم گلمیه بو خصوصه بو معنی دکلدر که
بش وقت اوزره فرض حد ینه نشاسی طریقندن واجب اولمق احتمالی ویره و بو اکبر زیاده
برکسنه کندو نفسنه صلاة نذر ایتدی ایجاب ایلیه دخی صلات واجب اولور بوندن لازم گلمز که
اصل شرعده زیاده فرض واقع اولایدی دیدی و بینه ایتدی بو ده احتمال که حق
تعالی حضرتی اول صلاتی الكی وقت فرض ایتمش ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
شفاعتیله اکثرینی باغشلیوب بش وقته ایندردمش ایدی قچن امت کندولره باغشلنان
نسنه لری دوندوروب ینه التزام ایدیجك بونده بعد یوقدر که اول نسنه کندولره
فرض طریقیله ثابت اولادیدی اما ابن حجر بو جوابلره اعتراض ایدوب ایتدی
بونلرك کامینی ذکر که صلوة لیل اول حضرته واجب اولوب و آنوك افعالنه اقتدا دخی

واجب اوله و لكن بو مسئله لرك هر برنده نزاع واردر بو تقديرجه جوابی بو شاق ولازم
ديديگی آندن كندوسی اوچ وجه ايله جواب ويردی برى بودركه جماعتله مسجدده قلمق فرض
اوله ديو قورقدم ديمكدر يعنی جايزدركه جميله نافله قلماغك صحتنه مسجدده جماعت اولمق
شرط اوله و زيد بن ثابت رضی الله عنه حديثنده اول حضرت صلی الله عليه وسلم
حتی خشيت ان يكتب عليكم و لو كتب عليكم ما قمتم به فصلوا ايها الناس فی بيوتكم
ديو بو سببدن جمع اولمقدن منع بيوردوغی شرط اولمسندن خوف ايتدوكندن ايدی
و اولرينه مداومت ايتمكله اذنله آنلره فرض اولمق خاطره سندن امين اولدی ديديگی
برى دخی بودركه فرض كفايه اوله ديو خوف ايتدم ديكا اولا بو تقديرجه دخی فرايض خمسه ده
زياده اولمق لازم كلمز برى دخی بودركه خاصة قيام رمضان فرض اوله ديو خوف ايتدم
ديكا اولور بر حديثه ان ذلك كان فی رمضان واقع اولمشدر و سفيان بن حسين رضی الله عنه
حديثنده خشيت ان يفرض عليكم قيام هذا الشهر وارد اولمشدر بو تقديرلر اوزرينه دخی
اشكال قالمز زيرا قيام رمضان سنه ده هر كون مكرر اولور قيمندن دكلدر نيته خمس اوزره
زايد اولمق لازم كلمز ديديگی تمام الاجوبة ثلاثه نك اولاسی اقل ذكرا ايتدوكی جوابدر والله اعلم
نعمان بن بشيردن رضی الله عنه منقولدركه شهر رمضانك يكرمی اوچنجی كيجه سی اول حضرتكله
صلی الله عليه وسلم ثلث اول نهايتنه وارنجه قيام ايتدوك و ينه يكرمی بشنجی كيجه نصف
الليله وارنجه قيام ايتدوك آندنصكره يكرمی يدنجی كيجه شول قدر قيام ايتدوك كه حتی
فلاحه يتيشمزو ظن ايتدوك و صحابهٔ كرام انكا سحور تعبيه ايدرلردی ديمشدر و صلوة
تراويح جماعتله مسجدده قلنمقمی افضلدر يوخسه هر كيشی اونده قلمقمی افضلدر علما رحمهم الله
اختلاف ايتشلردر امام اعظم رضی الله عنه حضرتلری و امام شافعی رحمة الله عليه و بعض مالكيه
وغيريلر رحمهم الله افضل بودركه جماعتله قلنه نيته كم حضرت عمر بن الخطاب و ساير صحابه
رضی الله عنهم توبيله ايتشلرايدی و مسلمانلر دخی بونك اوزرينه مستمر اولا كلمشدردر زيرا
شعاير ظاهره دندر اول تقديرجه صلات عيده مشابه در ديديلر اكر بو خاطره كلوب
رسول الله صلی الله عليه وسلم انی خشيت ان يفرض عليكم ديو بيوردوغی مسجدده جماعته

قلق

قلق فرض اوله ديو خوف ايتدم ديمكه حمل اولنورسه ينه مسجدده قلمق نيچه افضل اولور
ديلورسه جوابی بودركه اول احتمال رسول الله صلی الله عليه وسلم حال حياتنده ايدی
شمدی فرض اولمق احتمالی قالمدی مادام كه افضل بودركه مسجدلرده جماعتله قلنه و حضرت عمر
رضی الله عنه جماعت جانبنی ترجيح ايتدوككه وجهی بودركه اكثر ناس جماعتله قلمقدن نشاطلی
آرتوق بولورلر خلق برى برى شوقنه قلمه دن حظ ايدرلر ويا اكوزلكدن بو حالت بولنمز
ديمشلردر امام مالك و ابو يوسف و بعض علماء شافعيه وغيريلر رحمهم الله تعالی ايتديلر افضل بودركه
هر كيشی كندو اونده قلنه زيرا رسول الله صلی الله عليه وسلم افضل صلاة المرء فی بيته
الا المكتوبة بيورمشدر بو حديث شريف مقتضاسنجه فرايضدن غيری نمازلری اوده
قلمق افضل اولور موءلف رحمة الله عليه ابو يوسفدن رحمه الله بويله روايت ايتمشدر و لكن
بونده نظر واردر زيرا آندن منقول اولان بودركه بر كمسنه مسجدده قلينان اسلوب اوزره اونده
قلمغه قادر اولمق يعنی اونده جماعت اولاجق قدر كمسه ايله قلمق ممكن ايسه مسجدده قلمقدن اوده
قلمق افضلدر ديمشدردر و لكن صحيح بودركه اوده كی جماعتك بر فضيلتی واردر و مسجده كی
جماعتك بر فضيلت اخراسی واردر اوده قلن كمسنه بر فضيلتی احراز ايدوب اول بر فضيلت
نايله يی فوت ايتمش اولور و عدد ركعات تراويح يكرمی در جمله سی بش ترويحه در و هر ايكی
ركعته سلام ويريلور و هر دورت ركعته ترويحه ديرلر اصلده ترويحه اول مابين ده اولان
جلسه نك اسمی ايدی خلق دورت ركعت قلدوقدنصكره اول جلسه ايله راحت بولورلر
ترويحه ديمشلرايدی صكره دن هر دورت ركعته مجازا ترويحه ديديلر آنوكيچون كه آخرنده
ترويحه حاصلدر تسمية الشیء باسم ما يجاوره قبيلندندر و وارد در هر ايكی ترويحه نك آراسنده
بر ترويحه مقداری اوتورمق كركدر و بشنجی ترويحه ايله وتر ما بيننده دخی بر ترويحه
قدر اوتورمق كركدر زيرا اصحابهٔ كرام زمانندن الی يومنا هذا توارث بونك اوزرينده در
و ابن ابی شيبه رحمه الله نقلنده ابن عباس رضی الله عنهما اول حضرت صلی الله عليه وسلم
رمضانده يكرمی ركعت قلوردی و دخی وتر قلوردی ديمشدر اما امام بخاری و مسلم رحمهما الله
روايتلرنده بو دخی واردر اولمشدركه ابو سلمه رضی الله عنه ايتدی حضرت عايشه يه رضی الله عنها

سؤال ایتدم رسول الله صلی الله علیه وسلمک رمضانده صلاتی نیجه ایدی دیدم ایتدی
ما كان يزيد في رمضان ولا في غيره على إحدى عشرة ركعة يصلي أربعا فلا تسأل عن
حسنهن وطولهن ثم يصلي ثلاثا دیدی حاصلی بودر که رمضانده وغیرنده اون بر رکعتدن
آرتورمزدی واول اون بر رکعتی قلیشی بو اسلوب اوزره ایدی که بغایت حسن وبغایت
طول اوزره دورت رکعت قلوردی آندن صکره ینه بغایت حسن وبغایت طول اوزره
دورت رکعت دخی قلوردی آندن صکره اوچ رکعت قلوردی دیمکدر وحضرت عائشه دن
رضی الله عنها مرویدر که یا رسول الله وتری قلمدن اویور میسز دیدم ایتدی یا عائشه
إن عيني تنامان ولا ينام قلبي دیدی دیمشدر یعنی تحقیقا بنم کوزلرم اویور قلبم اویومز
دیدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم زماننده حال بونک اوزرینه مستمر ایدی که
هر کیشی رمضان آینده صلوة لیلی اوینده قلوردی سیاق حضرت عمر رضی الله عنه خلافتندن
بر زمان کیجه بوله ایدی امام بخاری رحمة الله علیه روایت ایتدوکی اوزره بر کیجه عمر رضی الله عنه
مسجده چقدی کوردی خلق بلوک بلوک اولمشلر کیمی تنها قلور کیمی بر جماعت اولوب جماعتله قلورلر
عمر رضی الله عنه ایتدی بن بونلری قاری واحد اوزره جمع ایلسم اجمع اولوردی دیدی
آندن عزم ایدوب ابی بن کعب رضی الله عنه حضرتنی امام ایتدی وخلقی آکا اویدردی
صکره بر کیجه دخی کوردی خلق امامیله نماز قلورلر یعنی حضرت ابی بن کعب رضی الله عنه
قرآن اوقور وخلق آکا اقتدا ایدوب سکوت ایتمشلر اوکله بله قلورلر بویله کورجک نعمت
البدعة هذه والتي تنامون عنها أفضل من التي تقومون یعنی بو وضع اوزره قلدقلری
نه کوزل بدعتدر وشول نماز که اویقودن صکره کیجه نک اواخرنده قلورسز اول انده قلدقکز
فضیلتلودر دیمک اولور ابی بن کعب رضی الله عنه صحابه کرامک اقرئی اولدوغیچون امامته
آنی اختیار ایتمش ایدی وسعید بن منصور رضی الله عنه عروه طریقیدن نقل ایتمشدر که
حضرت عمر رضی الله عنه خلقی ابی بن کعب اوزره جمع ایتمش ایدی اول رجال الله قلوردی
وتمیم داری رضی الله عنه خاتونلره قلوردی دیمشدر یعنی ایکیسی ایکی جماعته امامت
ایدرلردی موطاده بویلهدر امر عمر رضی الله عنه أبي بن كعب وتميم الداري أن

یقوما

يقوما للناس في رمضان دیمشدر وبیهقی رحمة الله علیه اسناد صحیح ایله روایت ایتمشدر که
ناس عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه زماننده شهر رمضانده یکرمی رکعت قلورلردی
دیمشدر وموطاده یکرمی اوچ قلورلردی دینلمشدر ناصلی بودر که وتر ایله تراویحک جملهسی
یکرمی اوچ اولور بوندن غیری دخی روایات مختلفه وارد اولمشدر اما الخلاف احواله
محمولدر دیمشلردر ومعلوم اولا که سنت تراویحی ختمله قلمقدر وختمی یکرمی یدنجی کیجهده تمام
ایتمک کرکدر زیرا لیلة القدر اول کیجه ایدوکنه اخبار کثیره وارد اولمشدر اما صاحب الاختیار
ایتدی فی زماننا افضل بودر که خلقه آغر کلمیهجک قدر قلمق کرکدر والله تعالی اعلم
باب رابع اول حضرتک صلی الله علیه وسلم وتری بیانندهدر اولا معلوم اولا که
صلوة وتر امام اعظم رضی الله تعالی عنه قتنده فرض عملیدر فرض اعتقادی دکلدر واکا
واجب دیدوکلرندن مراد بودر وامامین رحمهما الله تعالی قتلرنده سنت موکدهدر وعدد رکعاتی
اوچدر ایکی تشهد وبر سلام ایله تمام ایتمک کرکدر واوچنجی رکعتده رکوعدن مقدم ال قالدروب
تکبیر ایتدوکدنصکره قنوت اوقومق کرکدر زیرا حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن
مرویدر که اوچ رکعت وتر قلدی اولکی رکعتده سبح اسم ربك اوقودی ایکنجیده
قل يا أيها الكافرون اوقودی اوچنجیده قل هو الله احد اوقودی دیمشلردر قول صحیح
واقوی بونلردر که ذکر اولوندی اما بعضلر قتنده همان آخرنده بر تشهد ایله قلمق کرکدر دیدیلر
لا توتروا بثلاث تشبهوا بصلاة المغرب روایتی ایکی تشهد ایله قلمغه حمل ایتدیلر یعنی ممنوع
اولان ایکی تشهد ایله قلمقدر دیدیلر وطاوسدن مرویدر که انه كان يوتر بثلاث
لا يقعد بينهن دیمشلردر اما سلف رضی الله عنهم ایکی تشهد ایله قلدوقلری ثابتدر واول
حضرت صلی الله علیه وسلم وتری بش رکعت قلدوغی دخی روایت اولنمشدر [illegible]
سابقا اشارت اولنمش ایدی بعضلر قولنده رکعات مابینی جلوسیله فصل ایتدی همان
آخرنده جلوس ایتدی دیمک واقع اولمشدر اما احادیث فصلا اثبتدر وطرقی چوقدر خلف
رحمهم الله تعالی ایکی نسنهده اختلاف ایتمشلردر بری بودر که وتر قلدقدنصکره جالسا ایکی رکعت
قلمق مشروع میدر دکلمیدر دیمشلردر بری دخی بودر که برکسنه که وتری قلمش اولا کیجهیله بعض

نوافل قلمق مراد ایدینه نیجه قلمق کرکدر اولکی مسئله امام مسلم رحمه الله قتنده ابی سلمه
طریقندن حضرت عایشه دن رضی الله عنها مروی درکه مشروع اولدیغی زیرا انه صلی الله علیه وسلم
کان یصلی رکعتین بعد الوتر وهو جالس دیمشدر بعض علما ذاهب اولوب اجعلوا آخر
صلاتکم باللیل وترا حدیثنی کیجه نك آخرینه وتر قولانه مخصوص ایتمشلردر و قایل ولمین
اول ایکی رکعت صباح سنتی ایدی دیمشلردر نووی رحمه الله علیه بوکا حمل ایتمشدر که
اول حضرتك وتردن صکره نافله جایز ایدوکن وجالسا نافله قلمق جایز ایدوکن بیان
ایچون قلمش اوله ایکنجی مسئله ده اکثر علمانك قولی بودرکه وتردن صکره ایکیشر یادوزدر
یادخی زیاده نماز کرکعتلری چفت اوله قلمق جایزدر صکره دن تکرار وتر قلمق جایز دکلدر
زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم لا وتران فی لیلة بیورمشدر حدیث حسن در
امام نسائی وابن خزیمه اخراج ایتمشلردر وتر ترکی قضاسی خصوصنده اختلاف اولنمشدر
امام اعظم رحمه الله علیه قتنده قضا اولنمق کرکدر زیرا انوك مذهبنده فرض عملیدر اما
سنتدر دینلر قولنجه قضا اولنماز اکثری بونك اوزرینه در مسلم ده وغیریده حضرت
عایشه دن رضی الله عنها مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اولکیجه که
وجع دن یا برغیری سببدن اویوسه کیجه نمازین قلمسه کوندز اون ایکی رکعت قلوردی
دیمشدر محمد بن نصر دخی اول حضرتدن قضاء وتر خصوصنده اخباردن نسنه بولمدق
دیمشدر عطا و اوزاعی رحمهما الله قضا اولنمق کرك اکر کونش طوغدیسه چاق غروب
ایدنجه قضا اولنور دیمشلر علماء شافعیه قتلرنده دخی قول مذکور بر وجهدر امام
نووی رحمه الله علیه شرح مسلمده ذکر ایتمشدر سعید بن جبیر رضی الله عنه ایرتسی
کیجه قضا اولنور دیمشدر و شافعیه دن رحمهم الله بر قول دخی بودرکه مطلقا قضا
اولنور حضرت عایشه دن رضی الله عنها مرویدر که اوتر صلی الله علیه وسلم من کل
اللیلة من اوله واوسطه وآخره وانتهی وتره الی السحر دیمشدر اول لیلدن مراد
یاتسو نمازینك صوکیدن دیمکدر حاصلی یاتسویی قلدقدنصکره چاق سحر زمانه دك تمام
وتر وقتیدر حدیث مذکوری بخاری و مسلم وغیریلر رحمهم الله روایت ایتمشلردر.

واحتمالدر

واحتمالدر که اول لیلده قلدوغی وکیجه اولدوغی زمانده اولا اوسطنده قلدوغی سفرده اولا اما آخرنده
قلدوغی اکثر احوالی ایدی زیرا اول حضرتك وتری آخر لیلده قلنمغه مداومتی معروفدر سحر
دیو صبحك ماقبلنه دیرلر ماوردی رحمه الله علیه سحر کیجه نك آلتنجی حصه سیدر دیو حکایه ایتمشدر
اکثر ناس صبحله سحری بر نسنه صانورلر اما حقیقتده سحر صبحدن مقدم زماندر که کیجه نك ثلث
آخیریدر ابن خزیمه رضی الله عنه قتنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که فلما
انفجر الفجر قام رسول الله صلی الله علیه وسلم فاوتر برکعة دیمشدر ابن خزیمه رحمه الله علیه
بونده فجردن مراد فجر اولدر دیدی امام احمد رحمه الله روایتنده معاذ بن جبلدن رضی الله عنه
مرفوعا وارد اولمشدر که زادنی ربی صلوة وهی الوتر ووقتها من العشاء الی طلوع الفجر
بیورلمشدر اما صلوة وتر ترکی وجوبنه قایل اولمینلر اسنادنده ضعف واردر دیمشلردر وبریده
رضی الله عنه روایتنده مرفوعا وارد اولمشدر که الوتر حق فمن لم یوتر فلیس منا بیورمشلر
و لفظ مذکوری اوج کره اعاده قلمشلردر صلی الله علیه وسلم اما مخالفلر بوکا دخی
بعض مناقشه ایتمشلردر روایت اولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم کیجه نماز قلورلردی
حضرت عایشه صدیقه رضی الله عنها یاتورا اویوردی اول زمانده که وتر قلمق دیلسه عایشه
حضرتن رضی الله عنها اویاریوردی اول دخی طوروب وتر قلوردی صحیح بخاری ده رحمه الله بویله
مسطوردر بودخی وتری کیجه نك آخرینه قلمق مستحب ایدوکنه دلالت ایلر و وجوبنه دخی
دلالت ایدر دیمشلردر زیرا اول حضرت صلی الله علیه وسلم تهجدی قلورکن اویارمزایدی
وتری قلورکن اویاریوردی بو رلده مسلك واجبه سلوك ایتدوکدن فهم اولنور که واجب
اولا دیدیلر اما بعضلر بوکا اعتراض ایدوب بوندن وجوب لازم کلمز نهایتی کیجه نمازلرینك
موکدی اولمغه دلالت ایدر دیدیلر امام ترمذی رحمه الله روایتنده حضرت امیر المؤمنین
علی دن کرم الله تعالی وجهه مرویدر که کان رسول الله صلی الله علیه وسلم یوتر بثلاث
یقرأ فیهن بتسع سور من المفصل یقرأ فی کل رکعة بثلاث سور آخرهن قل هو الله احد
دیمشدر یعنی اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم اوچ رکعت وتر قلوردی آنلرده مفصلدن
بیدی سوره اوقوردی هر رکعتده اوچ سوره اوقوردی اول اوچ سوره نك آخیری قل هو الله

سوره‌سنی اوقوردی دیمشدر. مثلا اول رکعتده ایکی سوره اوقوردی اوچنجی سورهٔ اخلاص اوقوردی
وایکنجی رکعتده ایکی سوره دخی اوقوردی وبینه اخلاص اوقوردی اوچنجی رکعتده دخی بویله
ایدردی دیمکدر. ابوداود وترمذی رحمهما الله نقل ایلدیلر حضرت عائشه رضی الله عنهادن مرویدرکه
اول حضرت صلی الله علیه وسلم وترک اول رکعتده سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى وایکنجی رکعتده
قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ واوچنجی رکعتده قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ومعوذتین اوقوردی دیمشدر. و
ابن عباسدن رضی الله عنهما مرویدرکه برر رکعتده سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ وَقُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ
وَقُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اوقوردی دیمشدر. ابوداود رحمه الله سلام ویردوکی زمانده سُبْحَانَ
الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ دیردی دیو روایت ایتمشدر. نسائی رحمه الله روایتنده اوچ کره دیردی.
وآخرلرنده اوزادوردی دیمشلردر. وبر روایتده اوچنجیده رفع صوت ایله دیردی دیمشلردر.
بینه ابوداود وترمذی ونسائی وابن ماجه روایت ایلدیلر حضرت علی کرم الله تعالی وجهه
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم وترینک آخرنده بویله دیردی دیمشدر. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ
بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ
أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ. ابن تیمیه رحمه الله صباح سنتی بدایت عمل وصلوه وتر ختم
عمل مجراسنه جاری اولوردر دیمشدر. رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک عادت
کریمه‌سی ایدی که سنت فجرده وصلوه وترده قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ وَقُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ
سوره‌لرین اوقوردی واول ایکی سورهٔ کریمه توحید علمی وعملی وتوحید معرفت واراده
وتوحید اعتقادی جمع ایتمشلردر. سورهٔ اخلاص کندویی قرائت ایدنی شرکت علمیدن خلاص
ایلدیکی کبی سورهٔ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ شرکت عملیدن خلاص ایلر دیمشلردر والله اعلم

باب خامس اول حضرتک صلی الله علیه وسلم صلاتِ ضحی‌سی بیاننده‌در

معلوم اولسونکه روایات حدیث اول حضرت علیه افضل الصلاة والسلام صلاتِ ضحی قلدوغنده
اختلاف ایدوب بعضلری اثبات وبعضلری نفی ایتمشلردر وعلمادن بعضی اثبات ایدن‌لرک
روایتین ترجیح ایتمشدر زیرا قاعدهٔ معروفه بودرکه اثبات زیادهٔ علمی متضمندرکه نافی اولندن
خفی اولمشدر دیو بیورمشلردرکه بو مقوله خصوصلرک علمندن اکثر ناس غافل اولوب آنلی

خبردار اولمق جایزدر. بعضلر دخی نفی ایدنلرک روایتین ترجیح ایتمشلردر وانلرک قوتینی
روایات اثناسنده مذکور اولور ان شاء الله تعالی حاکم رحمة الله علیه بیوردوغی اوزره اثبات
جانبنده صحابهٔ کرامدن بونلر واردر ابو سعید. ابو ذر غفاری. زید بن ارقم. ابو هریره. بریده
الاسلمی. ابو الدرداء. عبد الله بن ابی اوفی. عتبان بن مالک. وعتبه بن عبد السلمی. نعیم بن همار
ابو امامة الباهلی. عائشه بنت ابی بکر. وام هانی. ام سلمه. بونلرک جمله‌سی اول حضرت
صلی الله علیه وسلم ضحی نمازی قلدوغنه شهادت ایتمشلردر رضوان الله علیهم اجمعین. اما
ابو سعید رضی الله عنه حدیثی بودرکه كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي
الضُّحَى حَتَّى نَقُولَ لَا يَدَعُهَا وَيَدَعُهَا حَتَّى نَقُولَ لَا يُصَلِّيهَا دیمشدر یعنی اول حضرت ضحی نمازین
قلوردی شویله مداومت ایدردی که حتی بز ترک ایلمز صنوردق وکاه شویله ترک ایدردی که
آرتق قلمز صنوردق دیمک اولور. وابو هریره رضی الله عنه حدیثی بزاردن مرویدر. ان رسول الله
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ لَا يَتْرُكُ صَلَاةَ الضُّحَى فِي سَفَرٍ وَلَا فِي غَيْرِهِ دیو بیورمشدر اما
اسنادی ضعیفدر دیمشلردر. وابن ابی اوفی رضی الله عنه حدیثی بو لفظله وارد اولمشدر.
رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَّى الضُّحَى رَكْعَتَيْنِ يَوْمَ بُشِّرَ بِرَأْسِ أَبِي جَهْلٍ
دیمشدر یعنی کوردم اول حضرتی ابو جهل لعینک باشیله بشارت اولندوغی کون ایکی
رکعت ضحی قلدی دیمشدر. اما نفی ایدنلر جواب ویروب حدیث صحیح اولدوغی تقدیرجه صلات
شکر ایدی ضحی وقتنه راست کلدی فتح مکه کوننده واقع اولان شکری کبی ایدی دیمشلردر.
عتبان حدیثنی امام احمد رضی الله عنه روایت ایتمشدر. ان النبی صلی الله علیه وسلم صلی
سُبْحَةَ الضُّحَى فَقَامُوا وَرَاءَهُ فَصَلَّوْا دیمشلردر یعنی اول حضرت ضحی نمازین قلدی
اصحاب آنک آردنده طوروب اونلر دخی قلدیلر دیمکدر. وحضرت عائشه رضی الله عنها حدیثنی امام مسلم
واحمد وابن ماجه رحمهم الله تعالی روایت ایتمشلردر لفظی بودر کَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وسلم
يُصَلِّي الضُّحَى أَرْبَعًا وَيَزِيدُ مَا شَاءَ اللَّهُ یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم ضحی نمازین
دورت رکعت قلوردی والله تعالی دیلدوکی زیاده ایدردی دیمکدر یعنی غالبا دورت قلوردی
والله تعالی نک ارادتی حسبنجه کاهی زیاده قلمق واقع اولوردی دیمک اولور. وام هانی رضی الله عنها

حدیثی بخاری و مسلم رحمهما الله تعالی بو لفظله روایت ایتمشلردر که أنّ رسول الله صلّى الله
عليه وسلّم دخل بيتها يوم فتح مكّة فاغتسل وصلّى ثماني ركعات فلم أر صلاةً قطّ
أخفّ منها غير أنّه يتمّ الركوع والسجود دیو بیورمش یعنی مکه فتح اولندوغی کون حضرت
رسول الله صلّى الله عليه وسلّم آنوڭ اوینه داخل اولوب غسل ایتمشلر و سکز
رکعت نماز قلمشلر ام هانی رضی الله عنها ایتدی بن هرگز آندن اخف صلوة کورمدم الّا
بو قدر وار که رکوعنی و سجودنی تمام ایدردی دیدی اگرچه بو روایتده صلاة ضحی ایدوکی
تصریح اولنمشدر اما روایت اخری ده وذلك ضحًى بیورلمشدر نسائی رحمه الله نقلنده
دخی عبارت اخری ایله وارد اولمشدر بعضلر بخاری و مسلم روایتیله استدلال ایتمشلردر
الّا بیله که ضحی نمازین خفیف اوزره قلمق مستحب اوله اما بو استدلالده نظر واردر زیرا احتمالدر که
اول کون مهمات فتح کثیر اولماغین فتحکا بیاناتکا اشتغالدن صلاته تعجیل ایتمش اوله
دیو اول حضرتک فعلندن ثابت اولمشدر که ضحی نمازین قلدی و تطویل ایتدی دیو ایتمشلردر
ابن ابی شیبه رحمه الله حذیفه رضی الله عنه حدیثندن بو بیله اخراج ایتمشلردر والله اعلم
حاکم رحمة الله علیه ام سلمه دن رضی الله عنها روایت ایلر که كان صلّى الله عليه وسلّم
يصلّي الضحى ثنتي عشرة ركعة دیمشدر بو روایتده اون ایکی رکعت ضحی قلوردی دینلمشدر
انس بن مالك رضی الله تعالی عنه رأيت رسول الله صلّى الله عليه وسلّم صلّى في
السفر سبحة الضحى ثماني ركعات دیمشدر امام احمد قدس الله سره روایت ایتمشدر
ابن خزیمه و حاکم حدیث صحیحدر دیمشلردر معناسی کوردم اول حضرتی سفرده سکز
رکعت ضحی نمازین قلدی دیمکدر و ینه امام احمد قدس الله روحه نقلنده حضرت علی کرم الله وجهه
أنّ رسول الله صلّى الله عليه وسلّم كان يصلّي من الضحى دیمشدر و ابو یعلی رحمه الله
نقلنده من لفظی یوقدر معناسی كان يصلّي الضحى واقع اولمشدر اما احمد حضرتنک رجالی ثقاتدر
و حاکم رحمه الله روایتنده عتبان بن مالك رضی الله عنه أنّ النبيّ صلّى الله عليه وسلّم
صلّى الضحى ستّ ركعات دیمشدر بو روایتده آلتی رکعت قلدی دینلمشدر و الحاصل صلاة
ضحی نافله نمازدر آزلق قدرینه عدد معین یوقدر ذکر اولنان روایتلرده موجود لن

اوزره قلمق کوکدر شیخ ولی الدین ابن العراقی رحمه الله بیوردوغی اوزره بو صلاتک حقنده
چوق مشهور حدیث صحیح وارد اولمشدر حتی محمد بن جریر الطبری رحمة الله علیه حد تواتره
واصل اولدی دیمشدر ابن العربی دن منقولدر که صلوة ضحی رسول الله صلّى الله عليه
وسلّمدن اول کلن انبیانک نمازی ایدی صلوات الله علیهم اجمعین نته کیم حق تبارك و تعالی
حضرت داوددن صلوات الله علیه و سلامه خبر ویروب إنّا سخّرنا الجبال معه يسبّحن
بالعشيّ والإشراق بیورمشدر پس حق جل و علا دین محمد علیه الصلوة والسلامده دخی
ایکندی نمازیله اشراق نمازین ابقا ایتدی دیمشدر و نسفی ایتدیلر دخی بعض احادیث ایله استدلال
ایتمشلردر جملهدن بری حضرت عائشه رضی الله عنهادن منقولدر که كان رسول الله صلّى الله عليه
ليدع العمل وهو يحبّ أن يعمل به خشية أن يعمل به الناس فيفرض عليهم وما سبّح
رسول الله صلّى الله عليه وسلّم سبحة الضحى قطّ وإنّي لأسبّحها دیمشلردر بخاری
و مسلم رحمهما الله بو بیله روایت ایتمشلردر حاصلی بودر که اول حضرت صلّى الله علیه
بر عملی ایشلمکی سورکن خلق ایشلیوب دخی اوزرلرینه فرض اولمق خوفندن ترك ایدردی
و اول حضرت هرگز ضحی قلمامشدر تحقیقا آنی بن قلورم دیمکدر و اولور دخی مورّق عجلی
رحمه الله حدیثیله دخی استدلال ایتمشلردر که اول ایتدی ابن عمر رضی الله عنهما
حضرتنه أتصلّي الضحى دیدم یعنی سن ضحی قلورمیسن دیدم لا دیدی یا عمر قلوردمی
دیدم ینه لا دیدی یا ابوبکر قلوردمی ایدی دیدم لا دیدی یا پیغمبر علیه الصلوة والسلام
قلوردمی ایدی دیدم لا دیدی دیمشدر بونی دخی امام بخاری رحمه الله نقل ایتمشدر خاله
لا اخاله دیدوکی توقف ایدردی دیدیلر یعنی نه قلدوغندن خبر ویره بلدی نه قلمدوغندن
و شعبی دن رضی الله عنه دخی مرویدر که ایشتدم ابن عمر رضی الله عنهما حضرتی مسلمانلر
صلوة ضحی دن افضل بدعت احداث ایتمدیلر دیردی دیمشدر و مجاهد رضی الله عنه دن
منقولدر که بن و عروة بن الزبیر مسجده کیردوك ابن عمر حضرتنی مسجدده راست کلدوك
حجرهٔ عائشه رضی الله عنها قربنده اوتوردی و خلق مسجدده ضحی نمازین قلورلردی
انلروك نمازی حالیندن ابن عمره سؤال ایتدوك بدعتدر دیو جواب ویردی دیمشدر

ابن شیبه رحمه الله نقلنده ابن عمردن رضی الله عنهما مرویدر که ضحی نمازی ایچون بدعة
ونعمت البدعة دیمشدر. علما رحمهم الله تعالی بو اختلاف روایاتی کوروب مجموع احادیث
بیننی توفیق ایچون ایتدیلر اول حضرت صلی الله علیه وسلم ضحی نمازینه مداومت اتمزدی
آنوکیچون که امته فرض اولا دخی مداومتندن عاجز اولالر دیو خوف ایدردی. اما عائشه
رضی الله عنها وام هانی وغیریلر رضی الله عنهم نقل اتدوکلری اوزره کاهی قلوردی دیدیلر
وحضرت عائشه نک رضی الله عنها ما رأیته صلاها دیدوکی کان یصلیها دیدوکنه مخالف
دکلدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی اکثر زمانده ضحی وقتنده آنوک
یاننده اولمزدی کاه مسجدده وکاه سایر مهماته اولوردی آنوکیچون کورمک واقع اولمدی.
وکان یصلیها دیدوکی ایشدوب خبر ویرمه‌دن یا اول حضرتک کندولرندن ایشتمشدر
یا غیریدن ایشتمشدر دیدیلر. وابن عمر رضی الله عنهما لا اخاله دیدوکی توقفدن وسبب
توقف غیریدن ایشدوب اول غیرک خبرینه چندان اعتمادی اولمدوغندندر.
و بدعتدر دیدوکی یا بودر که احادیث مذکوره اکا واصل اولمشدر یاخود فخر عالم
صلی الله علیه وسلم مداومت اتمدی بونلرک مداومتی بدعتدر دیمکدر. یا مسجدلرده
اظهاری بدعتدر سنت اولان اوده قلمقدر دیمکدر دیدیلر. وبالجمله ابن عمر رضی الله عنهما
سوزلرینده مشروعیتن نفی ایدر نسنه یوقدر زیرا کلامی کندو کورمکه محمولدر یوخسه
بو دکلدر که فی نفس الامر عدم وقوعی مقصود اوله بلکه نفی اتدوکی صلوات مذکوره وصافنده
بر صفت مخصوصه‌در نته کیم اشارت اولندی. ابن مسعود رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که
بر قومی کوردیکه مسجدده ضحی نمازی قلورلر انلروک اظهار اتدوکنی انکار ایدوب
ان کان ولا بد ففی بیوتکم دیدی. وبعض علما رحمهم الله تعالی مستحب بودر که کاه قلنه
وکاه ترک اولنه. حضرت ابن عباسک رضی الله عنهما عادتی بو ایدی که بر کون قلوردی
یکرمی کون ترک ایدردی دیمشلردر. وبعضلر ایتدیلر اسبابدن بر سببله قلنور رسول الله
صلی الله علیه وسلم یوم فتحده فتح ایچون قلمش ایدی. امرا اول صلاته صلوة فتح دیو تسمیه
ایدرلردی زیرا قاضی عیاض وغیری رحمهم الله تعالی ام هانینک رضی الله عنها دیدوکی

اول حضرت

اول حضرت صلی الله علیه وسلم سنت ضحی قصد اتدوکنده ظاهر در که بو ایکی حدیثدن هم
اولنلان بودر که وقت صلاتی تعیین اتمشدر دیدیلر. بعضلر دخی اولکیجه اشغال سببیله
ترک اتدوکی کیجه نمازلرینک قضاسی ایدی دیدیلر. اما امام نووی رحمه الله بو سوزلری
بکنمیوب ایتدی صواب بودر که ام هانی حدیثیله استدلال صحیح اولانی ابوداود رحمه الله
کریب طریقندن ام هانیدن روایت اتمشدر که انه صلوات الله علیه وسلامه صلی
سبحة الضحی دیمشدر بونده صریحدر که ضحی نمازین قلدی دیکدر. سبحه نک معناسی نافله
نمازدر. امام مسلم رحمه الله دخی کتاب الطهارة ده ابی مره طریقندن ام هانیدن رضی الله عنها
اول حضرتک صلی الله علیه وسلم یوم فتحده غسلی قصه سین روایت ایدرک بو لفظی دخی
نقل اتمشدر که ثم صلی ثمانی رکعات سبحة الضحی دیمشدر. وعکرمه بن خالد رضی الله عنه
طریقنده ابن عبد البر دخی ام هانیدن رضی الله عنها روایت اتمشدر که قدم رسول الله
صلی الله علیه وسلم مکة فصلی ثمانی رکعات فقلت ما هذه الصلوة قال هذه صلوة
الضحی دیمشدر یعنی پیغمبر صلوات الله علیه وسلامه مکه‌یه کلدی دخی سکز رکعت
نماز قلدی بن ایتدم بو نماز نه در دیدم بو ضحی نمازیدر دیدی دیمشدر. بعضلر بو روایتله
استدلال ایدوب ضحی نک اکثری سکز رکعتدر دیمشلردر. یعنی فعلندن منقول اولانک
اکثری سکز رکعتدر. وایکی رکعت قلدوغی دخی وارد اولمشدر. نته کیم سابقا ذکر اولنمشدر
اما قولندن منقول اولان حدیثده دخی زیاده در. نته کیم ترمذی رحمه الله انسدن رضی الله
عنه روایت اتدوکی اوزره من صلی الضحی ثنتی عشرة رکعة بنی الله له قصرا فی الجنة
بیورلمشدر. بونده اون ایکی رکعت واقع اولمشدر. وطبرانی رحمه الله علیه نقلنده ابو الدرداء
رضی الله عنه مرفوعا روایت اتمشدر که من صلی ثنتی عشرة رکعة بنی الله له بیتا
فی الجنة بیورلمشدر. وبزار رحمه الله قتنده وارد اولان ابوذر رضی الله عنه حدیثنده
دخی بویله واقع اولمشدر. حاصلی بو روایاتک مجموعی بربرینه انضمام ایله قوت
بولوب احتجاجه صالح اولمشلردر. امام ترمذی امام احمددن رحمهما الله نقل ایلرکه بو بابده
وارد اولان احادیثک اصحی ام هانی رضی الله عنها حدیثیدر دیو بیورمشدر. واقعا

دیدوکلری ذاتک ایچون امام نووی رحمة الله علیه روضه سنده افضلها ثمان واکثرها
ثنتی عشرة دیوب افضلیله اکثر مابیننده فرق اتمشدر قسم ثانی اول حضرتدن صلی الله
علیه وسلم مروی اولان نوافل وانلرک احکامی بیاننده در بونده ایکی باب واردر
باب اول اوقاته مقرون اولان نوافل بیاننده در بونده دخی ایکی فصل واردر فصل
اول صلوات خمس وجمعه سنتلرینک بیاننده در وبونده بریچ فرع واردر فرع اول
روایات مشترکه جامع اولان احادیث شریفه بیاننده در امام بخاری رحمه الله روایتنده
نافعدن ابن عمردن رضی الله عنهم وارد اولمشدر که تحقیقا اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم
ظهردن اول ایکی رکعت وظهردن صکره ایکی رکعت ومغربدن صکره اوینده ایکی رکعت قلوردی
ویاتسودن صکره ایکی رکعت قلوردی وجمعه نمازندن صکره چاقه منصرف اولنجه
نسنه قلمزدی کلوب اونده ایکی رکعت قلوردی دیمشدر وام المؤمنین حفصه رضی الله
عنهادن دخی روایت اتمشدر که مؤذن صباح اذانندن سکوت ایتدوکی زمانده وکذا وصبح
ظاهر اولدوغی حینده اقامت صلاتدن مقدم ایکی رکعت خفیفه قلوردی دیمشدر عبارهسی
بودر کان یصلی قبل الظهر رکعتین وبعدها رکعتین وبعد المغرب رکعتین فی بیته
وبعد صلاة العشاء رکعتین وکان لا یصلی بعد الجمعة حتی ینصرف فیصلی فی بیته
رکعتین واخبرتنی حفصة رضی الله عنها ان رسول الله صلی الله علیه وسلم کان
اذا سکت المؤذن من الاذان لصلاة الصبح وبدا له الصبح صلی رکعتین خفیفتین
قبل ان تقام الصلاة بعضلر کان لفظنک تکراره دلالتنده اختلاف اتمشلردر ابن حاجب
اقتضا ایدر دیو تصحیح اتمشدر وبو معنایی کان حاتم یقری الضیف دیدکلرندن استفاده
ایدرلر دیمشدر وامام فخر قدس الله سره محصولده اقتضا اتمز لا لغة ولا عرفا دیمشدر نووی
رحمه الله دخی شرح مسلمده مختار بودر که اقتضا اتمیه اکثرون ومحققون بونلردر دینیله
دیمشدر وابن دقیق العید رحمه الله علیه عرفا اقتضا ایلر دیمشدر بو تقدیرلرده حدیث
شریفده دلالت واردر که رسول الله حضرتندن نوافل مذکورهنک فعلی تکرار واقع
اولمش اوله واول حضرتک بو عادتی اوزره اولانی ومسلم رحمه الله نقلنده حضرت عائشهدن

رضی الله عنها

رضی الله عنها مرویدر که کان صلی الله تعالی علیه وسلم یصلی فی بیته قبل الظهر اربعا
ثم یخرج فیصلی بالناس ثم یدخل فیصلی رکعتین دیمشدر وحدیثک آخرنده وکان اذا طلع الفجر
صلی رکعتین دیمشدر یعنی اویله نمازندن اول اوینده دورت رکعت قلوردی اندن صکره
مسجده چیقوب خلقله اویلهنک فرضن قلوردی اندن ینه اوینه کیروب ایکی رکعت قلوردی
وفجر طلوع ایلدوکی زمانده ایکی رکعت قلوردی دیمکدر بو تقدیرجه سنن رواتب اون ایکی
رکعت اولور وشیخاندن مرویدر که اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه دورت
رکعتی ظهردن اول وایکی رکعتی صبحدن اول دائما قلوردی ترک اتمزدی دیمشدر وبر
روایتده لم یکن یترکهما فی سفر ولا فی حضر سرا وعلانیة رکعتان قبل الصبح ورکعتان
قبل العصر وارد اولمشدر بو حدیث شریف مقتضاسنجه صباحدن وایکندیدن اول
ایکیشر رکعته مداومت ایدرلردی دیمکدر فرع ثانی صباح سنتی بیاننده در بخاری ومسلم وابو داود
وترمذی روایتلرنده حضرت عائشه رضی الله عنها لم یکن صلی الله علیه وسلم علی شیء من
النوافل اشد تعاهدا منه علی رکعتی الفجر بیورمشدر حاصلی سایر نوافلدن صباح سنتنه
مداومتی اشد ایدی هیچ بوکا ایلدوکی تحفظی انلرک برینه اتمزدی دیمکدر مسلم روایتنده
لهما احب الی من الدنیا جمیعا وارد اولمشدر یعنی اول ایکی رکعت صباح سنتی بکا تمام
دنیادن سوکلودر دیمک اولور شیخین وغیریلر نقلنده صباحک سنتی فجر اغاردقدن صکره
قلوردی ونمازی اوزاتمیوب خفیف اوزره قلوردی دیو وارد اولمشدر وتخفیفک حکمتنه
بعضلر صلاة صبحه اول وقتده یتشمکه اوکدن ایدی دیدیلر قرطبی رحمة الله علیه
بوکا جزم اتمشدر وبعضلر ایتدیلر صلاة نهاری ایکی رکعت خفیفه ایله باشلردی نیته کم صلاة
لیلی دخی اویله ایدردی وحکمی بو ایدی که قرائتنه ونضیلتنه فرائضه مشابه اوله ونشاط ورغبتله
شروع ایلیه واستعداد تام ایله دخول ایده دیدیلر وبعض علما تسنده رحمهم الله سنت فجرده
قرائتی تطویل اتمک کرکدر دیدیلر شعبیدن دخی بو قول منقولدر بعضلر تطویل قرائت
اول زمانده درکه کیجه اوقیاجقلرندن بعض نسنه فوت اولمش اوله دیدیلر ابن ابی شیبه
رحمه الله سند صحیح ایله حسن بصریدن قدس الله سره العزیز نقل اتمشدر که صباح

سنتنده كثيرا تا ركعت اولىده سورهٔ بقره دن قولوا آمنا بالله وما انزل الينا آيتين
اوقوردى وركعت ثانيه ده قل يا اهل الكتاب تعالوا الى كلمة سواء بيننا وبينكم
ان لا نعبد الا الله ولا نشرك به شيئا آيتن فقولوا اشهدوا بانا مسلمون وارنجه
قرائت ايدردى ديمشدر مسلم ونسائى وابو داود رحمهم الله تعالى دخى ابن عباس حضرتندن
رضى الله عنهما بويله روايت ايتمشلردر وابو هريره دن بر روايتده ركعت اولىده قولوا آمنا
بالله اوقوردى وبو آيتى اوقوردى ربنا آمنا بما انزلت واتبعنا الرسول ياخود بو آيتى
اوقوردى انا ارسلناك بالحق بشيرا ونذيرا ولا تسئل عن اصحاب الجحيم ابو داود
رحمه الله شك راويدندر ديمشدر ومسلم وغيريلر رحمهم الله نقلنده بيله ابو هريرة رضى الله عنه
اول حضرت صباح سنتنده قل هو الله احد وقل يا ايها الكافرون اوقوردى ديمشدر
ابن ماجه رحمه الله نقلنده دخى حضرت عائشهٔ صديقه دن رضى الله تعالى عنها مرويدر كه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم فجردن اول ايكى ركعت نماز قلوردى نعم السورتان
يقرأ بهما فى ركعتى الفجر قل يا ايها الكافرون وقل هو الله احد ديردى ديمشدر حاصلى
بو سوره لرك صباح سنتنده اوقونمه سى مستحب اولور وابن سيرين طريقندن رحمة الله عليهما
ابن ابى شيبه روايتنده دخى بو سوره لرى اوقوردى ديو حضرت عائشه دن رضى الله عنها
منقولدر وترمذى ونسائى رحمهما الله ابن عمر رضى الله عنهما حضرتندن نقل ايدرلركه بر آى
مقدارى اول حضرت بو سوره لرى اوقوردى ديمشدر وبعضلر بو روايتله صباح سنتنده جهرله
اوقومق جائزدر ديدكنه استدلال ايتمشلردر اما بونده اكا حجت يوقدر جائزدر كه سوره نك
بعضنى ايشتمكله بيلدى اوله زيرا ابن سيرينك رحمهما الله روايتنده يسر فيهما القراءة واقع
اولمشدر بو تقديرجه جهر ايتدوكى ظاهر اولور وعادت كريمه سى بو ايدى كه صباح سنتنى قلدقدن
صكره صاغ يانى اوستنه بر زمان ياتوردى ديمشلردر اما بو خصوصده چوق بحث اولنمشدر
ولكن صحيحى خانه ده غالبدر بعض سلف اوده مستحب مسجدده دكلدر ديديلر وابن عمر رضى الله عنهما
حضرتندن دخى بويله منقولدر وبعض مشايخ رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتندن
هركز مسجدده ياتدوغى نقل اولنمادى ديمشلردر ترمذى روايتنده ابو هريره رضى الله عنه

اول حضرتدن

اول حضرتدن صلى الله عليه وسلم روايت ايلركه من لم يصل ركعتى الفجر فليصلهما بعد ما
تطلع الشمس ديو بيورمشلر حاصلى صباح سنتى قوى مؤكد نمازدر قلمينجه كون طوغدقدن
صكره قلنسون ديو بيورلمشدر زيرا متقدم قلنميوب صكره يه قالنجق نفل مطلق اولور وصباح
فرضندن صكره كون طوغمدين نافله قلمق مكروهدر فرع ثالث سنت ظهر بياننده در
صحيحين ده وارد اولمشدر كه ابن عمر رضى الله عنهما اول حضرتله صلى الله عليه وسلم ايكى ركعت
ظهردن مقدم وايكى ركعت ظهردن مؤخر قلدم ديمشدر وعائشه رضى الله عنهادن دخى مرويدر كه
اويله دن اول دورت ركعت وصباحدن اول ايكى ركعتى ترك ايتمزدى ديمشدر بو
اصلى يا بودركه اوده قلدوغى زمانده دورت قلوب مسجدده ايكى قلدى ياخود شويله ديلكه ايكى
قلمق دخى اولوردى دورت قلمق دخى اولوردى هر برى كوردوكن روايت ايلدى زيرا احد
ايكيسى دخى صحيح در طعنه مجال يوقدر ديديلر ابو جعفر طبرى دن رحمه الله مرويدركه
اول حضرت اكثر زمانده دورت قلوردى آز واقع اولوردى كه ايكى قلوردى ديمشدر اما
اعتقاد فقهامزك رحمهم الله تعالى كلامنده وكتب فقهده متعين دركه اويله دن اول دورت
ركعت سنت قلنه زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم من ترك الاربع قبل الظهر
لم تنله شفاعتى بيورمشدر يعنى بر كيمسنه كه ظهردن اول دورت ركعتى ترك ايليه اكا
بنم شفاعتم يتيشمز ديمكدر اللهم ما فينا بعضلر دخى اول دورت ركعت اويله سنتيدر كه ايكى
باشقه نماز ايدى فخر عالم صلى الله عليه وسلم بعد الزوال قلوردى ديمشلردر اما بو سوز
بعيددر ثنته دركه ثوبان رضى الله عنه دن مرويدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتى نصف نهاردن صكره نماز قلمغى سوردى عائشه رضى الله عنها آيتدى
يا رسول الله سنى كوردوم بو ساعتده نمازى سوردين ديدى فخر عالم صلى الله عليه وسلم
آيتدى بو ساعتده كوك قاپولرى آچيلور وحق تعالى مخلوقنه نظر رحمت ايلر بو بر صلاة
دركه آدم ونوح وابراهيم وموسى وعيسى صلوات الله عليهم اجمعين بونى محافظت
ايدرلردى ديدى ترمذى رحمة الله عليه نقلنده ابن سائب آيتدى رسول الله صلى الله عليه وسلم
زوال شمسدن صكره اويله فرضندن مقدم دورت ركعت نماز قلوردى بو ساعتده بر ساعتدر كه

بونده کوکلرك قپولری آچیلور وبن سورم که بر ساعتده بندن کوکلره بر صالح عمل چقه
دیو بیورردی دیدی وبونلردن غیری نقل دخی وارد اولمشدر عایشه حضرتی رضی الله عنها
اول دورت رکعت که رسول الله صلی الله علیه وسلم ترك اتمزدی دیدی والله اعلم
بو نمازدر دیدیلر **فرع رابع سنت عصر** بیاننده در **ابوداود** رحمه الله نقلنده حضرت **علی** دن
کرم الله تعالی وجهه مرویدر که کان صلی الله علیه وسلم یصلی قبل العصر رکعتین
دیمشدر و**ترمذی** رحمة الله علیه روایتنده بنه آندن مرویدر که کان صلی الله علیه وسلم
یصلی قبل العصر اربع رکعات یفصل بینهن بالتسلیم علی الملائکة المقربین ومن تبعهم
من المسلمین والمؤمنین دیمشدر **ذکر** اولنان روایتلرك برنده ایکی رکعت قلوردی
ما بینلرین سلام ایله فصل ایدردی دینلمشدر اصلی بودر که گاه اویله ایدرلردی وگاه بویله
ایدرلردی ایکندودن صکره قلنان دورت رکعت نماز مستحباتدندر مؤکداتدن دکلدر
بر روایته مرفوعا وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم رحم الله امرأ صلی
قبل العصر اربعا بیورمشدر نماحصلی ایکندودن اول دورت رکعت قلنه رحمتله دعا
اتمشدر ایکندودنك اولنده نافله مستحبدر صوکنده مکروهدر وبعض روایتلرده ایکندودن
صکره ایکی رکعت قلوردی دیو وارد اولمشدر **واما** ابوداود رحمة الله علیه روایتی اوزره
عایشه رضی الله عنها ایتدی اول حضرت صلی الله علیه وسلم ایکندودن صکره
ایکی رکعت نماز قلوردی وغیری آندن نهی ایدر وکندو صوم وصال ایدردی غیری
وصالدن نهی ایدردی دیمشدر و**ابن عباس** رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که اول
ایکی رکعتی ایکندودن صکره قلمش ایدی آنوك اصلی بو ایدی که اول حضرته بعض یردن
مال کلمش ایدی آنی اصحابنه قسمت اتمکه مشغول اولدوغندن اویله نك ایکی رکعت صوکنده
قلنان سنتی قالمش ایدی ایکندودن صکره آنی قضا ایتدی صکره دن بر دخی قلمق واقع
اولمدی دیمشدر و**ام سلمه** رضی الله عنها دخی عبارت اخری ایله مرفوعا روایت ایدوب دو
دخی اویله سنتین قضا ایتدی دیمشدر **علماء** شافعیه دن رحمهم الله تعالی ابن القیم رحمه الله
اوقات نهی ده سنن رواتبی قضا اتمك اول حضرته وامتنه عامدر واما اول ایکندودن صکره

قلدوغی

قلدوغی ایکی رکعت که واردر وقت نهی ده آنلره مداومت اول حضرته خاصدر وعبارت
بودر که قضاء السنن الرواتب فی اوقات النهی عام له ولامته واما المداومة علی تلك
الرکعتین فی وقت النهی فخاص به دیمشدر ودخی وقد عد هذا من خصایصه دیمشدر
وبوکه **دلیل** حضرت **عایشه** رضی الله عنهادن روایت اولنان در که کان یصلی رکعتین بعد
العصر وینهی عنهما ویواصل وینهی عن الوصال دیمشدر معناسی سابقا ذکر اولنان در که
اول حضرت بعد العصر کندوسی ایکی رکعت قلوب غیری آندن نهی ایدردی وکندو
صوم وصال ایلردی غیری صوم وصالدن نهی ایدردی دیمکدر **فرع خامس** سنت مغرب
بیاننده در **امام ترمذی** رحمة الله علیه ابن مسعود رضی الله عنه حضرتندن روایت ایلدی که
ما احصی ما سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم یقرأ فی الرکعتین بعد المغرب وفی
الرکعتین قبل الفجر بقل یا ایها الکافرون وقل هو الله احد دیو بیورمشدر حاصلی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتی صباح واخشام سنتلرنده ذکر اولنان سورلری اوقودیغن
چوق ایشتدم عددین تعیین ایده مزم که نه قدر ایشتدم دیمك اولور و**ابن عباس** رضی الله عنهما
کان صلی الله علیه وسلم یطیل القراءة فی الرکعتین بعد المغرب حتی یتفرق اهل
المسجد دیمشدر یعنی اول حضرت صلی الله علیه وسلم اخشام سنتنده قرائتی اوزادردی
حتی اهل مسجد طاغلوب کیدنجه دیمکدر **بخاری** ومسلم رحمهما الله روایتلرنده اصحاب کرام
رضی الله عنهم اخشام فرضندن اول رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی دخی مسجدده ایکی
رکعت نماز قلوردی **انس** رضی الله عنه دن مرویدر که بویله ایدوکمزی رسول الله صلی الله
کوردی بزه امر ایتمدی ونهی ایتمدی دیمشدر یعنی بو قلدوغمزی قلوك دیمدی وقلمك
دخی دیمدی دیمکدر **عقبه** دن رضی الله عنه دخی مرویدر که کنا نفعله علی عهد رسول الله
دیمشدر یعنی اول حضرتك زماننده قلوردق دیمکدر **بو** روایتلرك ظاهری بودر که کون
باتدقدن صکره اخشام فرضندن مقدم ایکی رکعتی اصحاب قلورلرایمش واول حضرت
نهی ایتمیوب آنلرك اوزرینه اصحابنی مقرر قلمش بویله ایدوکی استحبابه دلالت ایدر دیدیلر
واول حضرتك کندو قلدوغی استحبابه مانع دکلدر بلکه سنن رواتبدن دکل ایدوکلرینه

دلالت ایدر دیدیلر ورواتب دیو شول مقرر اولان سنت مؤكده دیرلر كه رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتی آنلره مداومت ایدردی و آنلرك جمله سی اون ایكی ركعتدر ایكیسی صلاة
فجردن مقدم ودردی ظهردن مقدم و ایكیسی ظهردن صكره و ایكیسی اخشامدن صكره و
ایكیسی یاتسودن صكره در لكن اول اخشامدن اول قلنان ایكی ركعت امام احمد و اسحق
و اصحاب حدیث قتلرنده مستحبدر امام اعظم رضی الله عنه حضرتلری قتنده اخشامدن
مقدم نماز یوقدر همان وقتی ایرشدكده اخشامك فرضی ادا اولنمق كركدر ابن عمر رضی الله عنهما
حضرتلرندن مرویدر كه بن رسول الله صلی الله علیه وسلم زماننده اخشام فرضندن
اول ایكی ركعت قیلدقلرین كورمدم دیمشدر و خلفای اربعه دن و بر جماعت صحابه دن
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین روایت اولنمشدر كه اول نمازی قلمزلر ایدی دیمشلردر
بو مقامده شافعیه و غیری رحمهم الله نزاع ایدوب بعضلر اثباتنه و بعضلر نفیسنه
سعی ایتمشلردر بر روایت دخی وارد اولمشدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم
صلوا قبل المغرب ركعتین لمن شاء دیدی دیمشلردر حاصلی دیلین قلسون دیو بیوردی
و مخیر ایتدوكنك وجهی خلق سنت اتخاذ ایتمه دن خوف ایتدوكی ایدی دیمشلردر ابو داود
رحمه الله دن بویله منقولدر و سنت اتخاذ دیمه نك معناسی شریعت و طریقت لازمه
دیمكدر دیدیلر بو تفسیردن مراد ظن اولنور كه رواتبدن مرتبه سی دون ایدوكنه اشارت اوله
دیمشلردر ابو داود رحمة الله علیه نقلنده وارد اولمشدر كه اخشامدن صكره قلنان
ایكی ركعت ایچون اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم هذه صلاة الاوابین دیو بیورمشلر
بو حدیث شریف موجبنجه اوده قلمق افضلدر و صلوة مذكوره نك فضیلتی بابنده رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مرویدر كه من صلی بعد المغرب ركعتین قبل
ان یتكلم رفعت صلوته فی علیین بیورمشلر یعنی اخشام نمازندن صكره سویلمدین
هر كیمسنه ایكی ركعت نماز قلسه آنوك نمازی مقام علیینه رفع اولنور دیمكدر حاصلی
قبولدن كنایه در والله اعلم فرع سادس یاتسو نمازی سنتی بیاننده در حضرت عایشه
رضی الله عنها دن مرویدر كه ما صلی رسول الله صلی الله علیه وسلم العشاء قط فدخل

بیتی

بیتی الا صلی اربع ركعات او ست ركعات دیمشدر ابو داود رحمه الله بویله نقل ایتمشدر
لكن امام مسلم نقلنده رحمه الله ثم یصلی بالناس العشاء فیدخل بیتی فیصلی ركعتین
وارد اولمشدر ابن عمر رضی الله عنه دن دخی بویله منقولدر حاصلی روایت اولی اوزره
یاتسودن صكره بیت عایشه یه داخل اولسه درت ركعت یا آلتی ركعت قیلورلر ایمش روایت
ثانیه اوزره ایكی ركعت قیلورلر ایمش فرع سابع راتبه جمعه بیاننده در بخاری رحمه الله
علیه نقلنده عبد الله بن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر كه ان رسول الله صلی الله علیه
كان یصلی قبل الظهر ركعتین وبعدها ركعتین وبعد المغرب ركعتین فی بیته و
بعد العشاء ركعتین وبعد الجمعة لا یصلی حتی ینصرف فیصلی ركعتین دیمشدر بو
حدیثده جمعه دن اول سنت قیلدوغن ذكر ایتمشدر بعض علما ایتدیلر ذكر ایتمدوكنك
وجهی بودر كه ظهرك جمعه برابردر چونكه خلافنه دلیل قائم اولمیه زیرا جمعه ظهرك
بدلیدر دیمكه اشارتدر دیدیلر بعضلر دخی جمعه سنتن اول حضرت اوده قیلوردی
آنوكیچون ظهردن صكره جمعه ذكر ایتدی دیدیلر یعنی چونكه جمعه ایله ظهر برابر ایدی ظهری
ذكر ایچون اكتفا ایتمدی جمعه نك بشقه ذكر ایتدی دیمك خاطره سی كلوز آنی دفع ایچون
مذكور بعض ایتدی جمعه ذكر ایتدوكی صوكره قیلنان ایكی ركعتی اول حضرت اوده قیلدوغن
بیان ایچون ایدی دیدی واقعا مقدم سنت خصوصنده حدیث مذكورده جمعه یه تعرض
اولنمامشدر اما صوكره قیلنان سنتی ایچون ذكر اولنوب و بو سنتی اوده قیلوردی دیلمشدر
حاصل كلام ظهرك جمعه برابردر اگر سنت مذكوره نك اوده قیلدوغن بیان مراد ایدنمه
هیچ جمعه یه تعرض ایتمزدی ظهرك ذكر ایله اكتفا ایدردی دیمك اولور و بعد الجمعة ایكی
ركعتی مسجدده قیلدوغنك حكمتی بو ایدی كه جمعه ظهر بدلیدر و ایكی ركعت اوزره جمعه ده
اقتصار واقع اولمشدر صوكره ایكی ركعت سنت قیلنورسه خلق شویله ظن ایدرلر كه اول
حذف اولنان ایكی ركعت نمازدر اولا بو خوفدن مسجدده قیلمایوب اوده قیلوردی دیمشدر
بو تقدیرجه لایق بودر كه جمعه نمازینك عقیبنجه مسجدده ایكی ركعت قیلمایه دیدیلر ابو داود
رحمه الله علیه روایتنده نافعدن رضی الله عنه مرویدر كه ابن عمر رضی الله عنهما حضرتی

جمعه دن اوّل صلاتی اوزادوردی و صوکیده اورینه واروب ایکی رکعت نماز قیلوردی
و رسول الله صلی الله علیه وسلم بویله ایدردی دیو سویلردی دیمشدر امام نووی رحمه الله
بو روایتله جمعه دن اوّل سنّت وار ایدوکنه احتجاج ایتمشدر و قائل اولمیانلر بعض اعتراضات
ایتمشلردر و بعضلر قبل الجمعه سنّت یوقدر دیو انکارده مبالغه ایتمشلردر با وجود که ثبوتنه
بعض احادیث دخی وارد اولمشدر و اهل انکار اول حدیثلره ضعیفدر دیمشلردر ابن عراق
دن رحمة الله علیه مرویدر که حنفیه دن و مالکیه دن فقهانک کلامنده جمعه دن اوّل
سنّت مستحب ایدوکن کورمدم دیمش امّا بو سوز عجب نسنه در کتب حنفیه ده دورت
رکعت جمعه دن اوّل و دورت رکعت جمعه دن صکره سنّت وار ایدوکی مسطور و مشهوردر
احادیث شریفه دن دخی بزار رحمه الله روایتیله ابو هریره رضی الله عنه دن مرویدر که
جمعه دن اوّل و جمعه دن صکره دورددر رکعت قیلوردی دیمشدر لفظی بودر کان یصلی
قبل الجمعة اربعا و بعدها اربعا حاصلی دورت رکعت ایدوکی بونکله و ادلۀ اخری
ایله ثابتدر و بونده ایکی رکعت قبل الجمعه مشروع ایدوکی ابن حبان رحمه الله تصحیح ایتدوکی
حدیثله ثابتدر که عبد الله بن الزبیردن مرفوعا وارد اولمشدر و عبارتی بودر ما من صلاة
مفروضة الا و بین یدیها رکعتان دیمشدر بو تقدیرجه جمعه دن اوّل دخی ایکی
رکعت سنّت ثابت اولور و جمعه دن صکره دخی دورت رکعت و ایکی رکعت قیلمغه دلالت
ایدر صحیح حدیثلر وارد اولمشدر فصل ثانی صلوة عیدین بیاننده در و بونده
اوچ فرع واردر فرع اوّل عدد رکعاتی بیاننده در ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن
مرویدر که ان رسول الله صلی الله علیه وسلم خرج یوم عید فصلی رکعتین لم یصل
قبلهما و لا بعدهما ثم اتی النساء و معه بلال فامرهن بالصدقة فجعلت المرأة تصدق
بخرصها و سخابها دیمشدر یعنی تحقیقا اول حضرت صلی الله علیه وسلم بر بیرام کونی چیقدی
ایکی رکعت نماز قیلدی اوّل ایکی رکعتدن اوکدن نماز قیلمادی و صوکیده نماز قیلمدی
آندن خاتونلره کلدی بلال رضی الله تعالی عنه اول حضرتله صلی الله علیه وسلم بیانجه
ایدی صدقه ویرمک بیوردی آنلر دخی باشلدیلر قولقلرندن کوپه لرین و بویونلرندن قلاده لرین

تصدق

تصدق ایتدیلر دیمشدر بر روایتده خرج فی یوم اضحی او فطر واقع اولمشدر یعنی راوی
قنقی بیرام ایدوکنده شک ایتمشدر بر روایتده دخی ان النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
صلی یوم الفطر رکعتین وارد اولمشدر بو روایتده رمضان بیرامی ایدوکی تعیین اولنمشدر
بخاری و مسلم و ابو داود و نسائی روایت ایتمشلردر رحمة الله علیهم فرع ثانی عدد تکبیرات
بیاننده در ابو داود رحمه الله نقلنده حضرت عائشه رضی الله عنها دن مرویدر که ان رسول الله
صلی الله علیه وسلم کان یکبر فی الفطر و الاضحی فی الاولی بسبع تکبیرات و فی الثانیة
خمس تکبیرات دیمشدر بر روایتده سوی تکبیرتی الاحرام و الرکوع زیاده ایتمشدر
یعنی بیراملرنك ایکیسنده بلکه رکعت اولی ده یدی تکبیر و رکعت ثانیه ده بش تکبیر ایدردی
دیمشدر بر روایت اخری ده احرام و رکوع تکبیرلرندن غیری دیمشدر احرام تکبیری دیدکی
تکبیرة الافتتاحدر ترمذی و دارمی رحمهما الله تعالی روایتلرنده کثیر بن عبد الله آتاسندن
جدندن روایت ایلرکه ان النبی صلی الله تعالی علیه وسلم کبر فی العیدین فی الاولی
سبعا قبل القراءة و فی الاخری خمسا قبل القراءة دیمشدر بو روایتلرده قراءتدن مقدم
یدی تکبیر رکعت اولی ده و بش تکبیر رکعت ثانیه ده ایتدی دیمشلردر امّا امام اعظم رحمه الله
عندنده صلوة عیدك صفتی بودر که ایکی رکعتدر تکبیرة الافتتاح ایدوب ثنا اوقودقدن
صکره اوچ تکبیر دخی ایدوب آندن فاتحه و بر سوره اوقومق کرکدر آندن صکره تکبیر ایدوب
رکوعه وارمق کرکدر و رکعت ثانیه ده قراءته باشلیوب تمام ایتدوکده اوچ تکبیر ایدوب
دوردنجی تکبیرده رکوعه وارمق کرکدر صفت مذکور ابن مسعود رضی الله عنه قولیدر
علمای حنفیه بونکله عمل ایتمشلردر و ابن عباس رضی الله عنهما قولنده رکعت اولی ده تکبیرة الافتتاح
ایدوب آندن صکره بش تکبیر دخی ایتمک کرکدر و ایکنجی رکعتده بش تکبیر ایدوب آندن قراءت
ایتمک کرکدر بر روایتده دورت تکبیر ایدر دیمشدر صاحب الهدایه رحمة الله علیه عامه نك
عملی غالبا ابن عباس رضی الله عنهما قولیله اولدوغی صحیحدر که خلفای بنی عباس جدلری
قولیله عمل بیورمشلر ایدی امّا مذهب ابن مسعود رضی الله عنهما قولیدر زیرا تکبیر و رفع
ید خلاف معهوددر امدی اخذ بالاقل اولیدر دیو بیورمشدر و تکبیرات عیدده آلـ

باغلیوب صالی ویرمك خصوصنده خلق قتی چوق غلط ایدرلر امدی معلوم اوله که تکبیرة الافتتاح
اندوکدنصکره اللری باغلیوب سبحانك اوقومق کرکدر آندن صکره اوچ تکبیر دخی ایدوب آنلرك
ایکیسنده اللری صالی ویروب اوچنجیده باغلمق کرکدر و ایکنجی رکعتده قراءت تمام اولدقدنصکره اوچ تکبیر
ایدوب هر برنده اللری صالی ویروب دوردنجی تکبیرده رکوعه وارمق کرکدر فرع ثالث وقت
و مکانی بیاننده در بخاری و مسلم رحمهما الله روایتلرنده ابو سعید الخدری رضی الله عنه کان
النبی صلی الله علیه وسلم یخرج یوم الفطر والاضحی الی المصلی فاول شیء یبدأ به الصلوة
دیمشدر یعنی اول حضرت صلی الله علیه وسلم بیراملرك ایکیسنده دخی مصلی یه چیقاردی
هیچ نسنه یه مباشرت ایتمدین صلاته مباشرت ایدردی دیمکدر بو حدیثده دلالت واردر که بیرام
نمازی ایچون مصلی یه چیقمق مستحب اولور و مسجده قیلمه دن افضل اولور زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم
مصلی یه چیقمغه مداومت ایدردی اکثر بلادده خلق بونك اوزرینه در اما اهل مکه تا زمان
قدیمدن مسجد حرامده قیله کلمشلردر و علماء حنفیه رحمهم الله تعالی دخی نمازکاهلره چیقمق سنتدر
لکن اگر مسجدلرده وسعت اولورسه دخی چیقمق مستحبدر دیمشلردر امام شافعی دن رضی الله عنه
ایکی روایت واردر بری بو که چیقمق افضل اولا بری دخی بو که مسجد واسع ایسه مسجدده قیلمق
افضل اوله ابن القیم رحمة الله علیه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیرام نمازین مسجدده قلدیغی
دیمشدر ابو داود رحمه الله لفظنده ابو هریره دن رضی الله عنه وارد اولمشدر که اصابنا مطر
یوم فطر فصلی بنا رسول الله صلی الله علیه وسلم فی المسجد دیمشدر فرع رابع اذان
واقامتی بیاننده در جابر بن سمره دن رضی الله عنه مروی در که صلیت مع رسول الله صلی
الله علیه العیدین غیر مرة ولا مرتین بغیر اذان ولا اقامة دیمشدر یعنی بن رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتیله ایکی بیرام نمازینی بر کره ایکی کره دکل نیجه کره قیلدم اذان
اوقونمیدی و اقامت اوقونمیدی دیمکدر ولو ابو داود رحمه الله روایتنده ابن عباس رضی الله عنهما
دخی صلی العید بلا اذان ولا اقامة دیو بیورمشدر فرع خامس قراءتی بیاننده در اول حضرت صلی الله علیه
وسلم امام مسلم و امام مالك وغیریلر ابی واقددن رحمهم الله روایت ایلدکلرکه کان صلی الله علیه وسلم
یقرأ فی الاضحی والفطر بقاف والقرآن المجید و اقتربت الساعة وانشق القمر دیمشدر یعنی

بیراملرك

مسجدده قیلدیغی همان بر کره واقع اولمشدر آنده دخی یغمور یاغمغله ایدی ایچون
مع

بیراملرك ایکیسنده دخی نمازده بو ایکی سوره یی اوقوردی دیمکدر و بینه نعمان بن بشیردن روایت
اولنمشدر که یقرأ فی العیدین و فی الجمعة بسبح اسم ربك الاعلی و هل اتیك حدیث الغاشیة
و ربما اجتمعا فی یوم واحد فیقرأ بهما دیمشدر یعنی اول حضرت ایکی بیرامده و جمعه کونلرنده
سبح اسم ربك الاعلی و هل اتیك حدیث الغاشیة سوره لرینی اوقوردی کاه اولوردی
که بیرام ایله جمعه جمع اولوردی ینه بو سوره لری اوقوردی دیمشدر فرع سادس خطبه سی
بیاننده در صلی الله تعالی علیه وسلم بخاری و مسلم و ترمذی و نسائی رحمهم الله ابن عمر رضی الله
عنهمادن روایت ایدرلرکه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم و ابو بکر و عمر یصلون العیدین
قبل الخطبة دیمشلردر یعنی اول حضرت صلی الله علیه وسلم و ابو بکر و عمر رضی الله عنهما
بیرام نمازلرین خطبه دن اول قیلورلردی دیمکدر جابر رضی الله عنه دخی بویله روایت ایتمشدر
مبارکی بودر که انه صلی الله علیه وسلم خرج یوم الفطر فبدأ بالصلوة قبل الخطبة دیمشدر
نمازی خطبه دن اول قیلدی دیمکدر ابن عمر رضی الله عنه روایتیله فرق یوقدر اما اولکی
بیراملرك ایکیسنده بله بویله ایدردی دیمشدر بونده یالکز عید فطری ذکر ایتمشدر بر
روایتده بویله در که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیله بیرام نمازینه حاضر اولدم اول
حضرت صلی الله علیه وسلم خطبه دن اول بلا اذان ولا اقامة صلاته باشلدی فارغ
اولدوغی زمانده بلاله طیانوب طوردی خلقه حق تعالی نك تقواسین بیوردی و طاعته
قندوردی و ناسه وعظ و نصیحت ایلدی آندنصکره کیدی خاتونلر طورددوغی یره واردی
آنلره دخی وعظ و نصیحت ایلدی آندن ایتدی تصدقن فان اکثرکن حطب جهنم دیدی یعنی
صدقه ویرك زیرا سزلرك اکثرکز جهنمك اودونی در دیدی آندن بر خاتون قالقدی رنکی متغیر
اولمش بر خاتون یرندن قالقوب نیچون یا رسول الله دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
ایتدی لانکن تکثرن الشکایة و تکفرن العشیر دیدی یعنی اونکیچون که سز شکایتی چوق
ایدرسز و ارکه کفران نعمت ایدرسز دیمکدر آندن خاتونلر باشلقلرین کوپه لرندن
و یوزکلرندن چیقاروب بلالك اتکنه آتدیلر دیمشدر امام بخاری و مسلم رحمهما الله بونی
روایت ایتمشلردر ابن خزیمه رحمة الله علیه اول حضرت صلی الله علیه وسلم یوم عیدده

آیاغ اوزره طوروب خطبه ایدردی دیمشدر بو قول آنی مشعردر که فخر عالمك صلی الله علیه
زمان شریفنده مصلی ده منبر اولمایه بخاری رحمة الله علیه نقلنده ابی سعیددن رضی الله عنه
مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم اول بیرام نمازین قلوردی آندن یرندن منصرف
اولوردی و آیاغ اوزره ناسه مقابل طوروردی و آنلر اوتوررلردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
وعظ ونصیحت ایلردی وهر نه که دیلرسه خلقه امر ایدردی یعنی اگر دینی امری در اگر مملکت
احوالی در نه لازم ایسه بیورردی آندن منصرف اولوردی و اول حضرتدن صکره دخی
عادت بو ایدی تا اول زمانه اولنجه که بر بیرام گونی مروان ایله مصلی یه چقدم و اول
زمانده مروان مدینه بگی ایدی وقتا که مصلی یه گلدوك بر منبر گوردم و آنی کثیر بن ابی
الصلت بنا ایلمش ایدی همان مروان استدی که منبره چقه بن آیتدم غیرتم والله دیدم
یعنی صلاتدن مقدم اولوبن تغییر ایتدگز دیدم دیو بیورمشدر بو روایتدن حاصل بو
بودر که ابو سعید حضرتلری خطبه نك عیدی صلاتدن مقدم اوقومقدن مروانی منع ایتدی
بو دخی بودر که اول حضرتك زماننده مصلی ده منبر یوغیدی دیمك فهم اولندی
امام مسلم دن دخی بو روایتك مثلی وارد اولمشدر اما امام مالك رحمة الله علیه اول
کسنه که مصلی ده منبر اوزرنده خطبه اوقودی حضرت عثمان بن عفان ایدی دیمشدر
ولکن صحیحین ده وارد اولان اصح در شیخ الاسلام ابن حجر رحمة الله علیه روایتین بینن
توفیقده جایزدر که حضرت عثمان رضی الله عنه بر زمانده مصلی ده منبر وضع ایدوب
صکره رفع ایتمش اوله و مروان بوندن خبردار اولمیوب کندو زماننده ینه وضع ایتمش اوله
دیمشدر فرع رابع اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم عید فطرده مصلی یه چقمدن
طعام یدوکنك بیاننده در امام بخاری رحمه الله تعالی روایتنده انس بن مالك رضی الله عنه
کان رسول الله صلی الله علیه وسلم لا یغدو یوم الفطر حتی یأکل تمرات ثلاثا او خمسا
او سبعا او اقل او اکثر دیمشدر و ایلرك ایکیسندن مراد اول حضرت عید فطرده بر قاچ
دانه خرما یمدین صباح طاشره چقمزدی دیمکدر اما روایت ثانیه ده اوچ دانه یاخود بش
دانه یاخود یدی دانه یا دخی آز یوق یا دخی آرتق اکل ایدردی دیمشدر مقصود آز یرده

یتك

دیو بیورمشدر حاکم نقلنده دخی بنا انس دن مرویدر که ما خرج یوم فطر حتی یأکل تمرات صح

یتك یوزدی حکمت یمزدی دیمکدر مهلب رحمه الله ایتدی صلاتدن اول اکل اتدوکنك
حکمتی بو ایدی که چاشت نمازی قلنجه صائم اولمق لازمدر صانیه لر که آنده بو احتمالی دفع ایچون اکل
ایدردی دیدی بعضلر ایتدیلر وقتا که وجوب فطر وجوب صومك عقبنده واقع اولدی
اول حضرت الله تعالینك امرینه امتثاله مبادرت ایدوب اکلده تعجیل ایلدی اگر محض امتثال
اولمیه بر غیری معنی مقصود اولسه ایدی لا اکتفا ایتمزدی بلکه طویونجه اکل ایدردی دیدیلر
ابن ابی جمره رحمة الله علیه بو معنایه اشارت ایتمشدر و بعض کسنه ایتدی رمضانده شیطان
محبوس در صلاة عیددن صکره اطلاق اولنور آنك وسوسه سندن سلامت رجاسیله
تعجیل فطری مستحب طوتدی دیدی خرما یمك مستحب اولدوغنك حکمتی بودر که صوم ضعف
بصره ویرور خرما طاتلو اولمغله تقویت بصر ایلر و دخی طاتلو ایمانه موافقدر واقعه ده دخی
طاتلو گورسه ایمان ایله تعبیر اولنور و بر نفعی دخی بودر که انسانه رقت قلب ویرور آنوکیچون بعض
تابعین عسل و آنك امثالی بکزر نه وار ایسه مطلقا طاتلو نسنه ایله اورچ اچمغی مستحب گورمشلردر
ترمذی و حاکم رحمه الله روایتلرنده بریده رضی الله عنه حدیثندن وارد اولمشدر که کان رسول
الله صلی الله علیه وسلم لا یخرج یوم الفطر حتی یطعم ولا یطعم یوم الاضحی حتی یصلی
یعنی اول حضرتك صلی الله علیه وسلم عادت کریمه سی بو ایدی که عید فطرده طعام یمینجه
صلاة عیده چقمزدی و عید اضحی ده صلاة عیدی قلمینجه طعام یمزدی دیمکدر بزار
رحمه الله نقلنده جابر بن سمره دن دخی بونك مثلی وارد اولمشدر طبرانی و دارقطنی دخی
حضرت ابن عباس رضی الله عنهما دن روایت ایتمشلردر که من السنة ان لا یخرج یوم الفطر
حتی یخرج الصدقة ویطعم شیئا قبل ان یخرج دیمشدر یعنی عید فطرده صدقه فطر
اخراج ایتدیکن و طعام یمدین صلاة عیده چقمق اول حضرتك صلی الله علیه وسلم سنتندندر
دیمکدر ولکن اما بو اسنادلرك هر برنده کلام وارددر و اکثر فقها مدلوللریله عمل ایتمشلردر امام
شافعی رحمه الله علیه زهری دن روایت ایلرکه ما رکب رسول الله صلی الله علیه وسلم
فی عید ولا جنازة قط دیمشدر عیدده و جنازه ده هرگز اول حضرت صلی الله علیه وسلم
طواره بنمدی دیمکدر مقصود مصلی یه یایان گیدردی و جنازه ده دخی یایان یوروردی

دیمکدر

ترمذی رحمه الله نقلنده حضرت علی کرم الله تعالی وجهه من السنة ان تخرج الی العید ماشیا
دیمشدر یعنی صلات عیده یایان چیقمق سنتدندر دیو بیورمشدر و ابن ماجه رحمه الله دخی
سعد القرظ حدیثندن روایت ایلرکه انه صلی الله علیه وسلم کان یخرج الی العید ماشیا
دیمشدر اما تا روایات مذکوره نک اوچنده بلا ضعف واردر ترمذی رحمه الله علیه ابو هریره دن
رضی الله عنه روایت ایلرکه اذا خرج یوم العید فی طریق رجع فی غیره دیمشدر یعنی اول
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم بیرام کونی مصلی یه بر یولدن کتسه کلدوکی زمانده
بر غیری یولدن کلوردی دیمکدر و بونلیه نک مرادشی یعنی نه ایدوکنده علما رحمهم الله تعالی
اختلاف اتمشلردر ابن حجر رحمة الله علیه ایتدی بو خصوصده یکرمی دن زیاده قول
واقع اولمشدر و بن تلخیص ایدوب ضعیفلرین طرح اتدم جمله دن بری بودر که ایکی طریقی
اکا شهادت ایلیه لر بری دخی بودر که ایکی طریقک سکانی اولنلر انس و جندن شهادت ایلیه لر
بری دخی بودر که اول حضرتک مرورلریله حاصل اولان مزیت فضلده طریقک ایکیسی برابر
اوله لر بو قصدله ایکی طریقدن کیدوب کلوردی یاخود اول حضرتک برکت بولمده ایکیسی
برابر اوله یاخود اوغرادوغی یوللردن مسک رایحه سی شم اولنسون دیو ایدردی زیرا آنک کله
معروف ایدی هر قنده اوغراسه مسک رایحه سی قالوردی بری دخی بودر که اول حضرتک مصلی یه
کیدن یولی صاغ جانبنده ایدی اکرینه اول یولدن کلسه رجوع اتدوکه صول جانبندن
رجوع لازم کلوردی آنک ایچون غیری یولدن کلوردی دیدیلر بعضلر دخی شعائر اسلامی
اظهار ایچون ایلردی دیدیلر و بعضلر دخی منافقلری یاخود یهود طائفه سینی اینجتمک ایچون
ایدردی دیدیلر بعضلر منافقلر و شقی یهودلرک مکرندن حذر ایدوب ایلردی دیدیلر بری
اولده بودر که اهل طریق آنک مرورلریله مسرور اولالر و بعض مسئله استفتا ایتمه ده و تعلم
و اقتداده و غیری ده آندن منتفع اولمق ایچون ایدی دیدیلر بعضلر دخی کندونک احیا
و امواتندن اقاربنی زیارت ایچون ایدی دیدیلر بعضلر دخی تغییر طریق ایله تغییر حاله
تفاؤل ایدی یعنی حق تعالی نک مغفرت و رضاسنه تحول ایچون فال طوتمق ایدی
دیدیلر بعضلر دخی زحامده خلقی تخفیف ایدی دیدیلر شیخ ابو حامد بونی ترجیح اتمشدر

بعضلر ایتدیلر کندوکی یول اوزاق ایدی کلدوکی یول یقین ایدی مقصود مصلی یه کیدرکن
چوق آدم یلیوب اجر کثیر حاصل اولمق ایدی و کلدوکی زمانده منزلنه تیز کلمک استردی
دیدیلر امام رافعی رحمة الله علیه بو قولی اختیار اتمشدر اما بونکده اعتراض ایدوب ایتدیلر اولا
دلیله محتاجدر ثانیا کیدرکن آدم یلمکده اجر حاصل اولدوغی کبی کلورکن دخی حاصل اولور
ایته کم ترمذی رحمه الله و غیری قتلرنده ابی بن کعب رضی الله عنه حدیثیله ثابت اولمشدر
دیدیلر بعضلر دخی ملائکه صلوات الله علیهم اجمعین یوللرده طورورلردی اول حضرت
صلوات الله علیه و سلامه ایکی یولک ملائکه کندوسینه شاهد اولماغیچون اویله ایدردی
دیدیلر و ابن جوزی قدس الله سره ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
بویله ایدوکی حضرت یعقوبک علیه الصلوة والسلام اوغوللرینه لا تدخلوا من باب واحد
دیدوکی معنی ایچوندر دیدی یعنی اصابت عیندن حذر ایلردی دیمکه اشارتدر والله اعلم
بحقیقة الحال و اول حضرتک عادت کریمه سی بو ایدی که قیزلری و اهل پرده خاتونلری حایض اولسه لر
بیرام نمازینه چیقرورلردی حایضلر مصلی دن بر جانبده طورورلردی صکره مسلمانلرلر دعاسنه
حاضر اولورلردی برکتنه بر خاتون ایتدی یا رسول الله جلبابی اولمیانمز مصلی یه نیجه چیقسون
دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی فلتلبسها اختها من جلبابها دیدی یعنی قرنداشی
جلبابلرندن اکا عاریتی دیرسون دیو بیوردی جلباب خاتونلر بورندکلری نسنه در حدیث
شریفی امام بخاری و مسلم و ترمذی رحمهم الله تعالی روایت اتمشلردر لفظ ترمذینکدر بعض
علما رحمهم الله تعالی بونده دلالت واردر که خاتونلره صلات عیده حاضر اولمق مستحب اولا که
کنج اولسونلر کرک یاشلو اولسونلر دیمشلردر امام شافعی رضی الله عنه امتله مستحی اولنلر کیا بد
ایتدی بن سوزم که قاری خاتونلر و هیئات صاحبه لری اولمیانلر صلاته حاضر اولالر
و بیرام نمازینه حاضر اولدقلری بنم قاتمده زیاده سوکلودر دیدی امام اعظم رحمه الله
حضرتلری مذهبنده کنج خاتونلرک جماعته حضورلری مکروهدر زیرا فتنه اولمق خوفی
واردر اما قاری خاتونلر صباح نمازینه و اخشام نمازینه و یاتسو نمازینه چیقمق جایزدر امامین
رحمهما الله قولنده قاری لر جمیع اوقاته چیقمق جایزدر زیرا آنلره رغبت آزدر فتنه احتمالی

اولمازدیشلردر امام اعظم رضی الله عنه حضرتلری بیورمشدر که فرط شمیق یعنی جماعت آرزومند
اولنق فتنه یه باعثدر اما صباحده واخشامده وبا تسوده جایز کوردوکم بودر که فاسقلر
صباحده وبا تسوده اویورلر واخشام زماننده طعامه مشغوللردر وبیرام نمازنده دخی
صحرا واسعدر آنلر جانبنه طوروب نسا ایله اختلاط ایتمک جایزدر واوایله نمازنده وجمعه نمازنده
وایکندو نمازنده چقمقلرین جایز کورمدوکم بودر که فاسقلر اول زمانلرده یاتوب کزرلر
دیمشدر ولکن فی زماننا فسقه نک اخشامده وبا تسوده انتشارلری غالبدر والله اعلم
بوندن نصکره معلوم اوله که مؤمنلرک اوچ بیرامی واردر برسی هرهفته ده برکره کلور ایکیسی
ییلده برر کره کلورلر هرهفته ده برکلن یوم جمعه در بو بیرام هرهفته ده قلنان صلوات
مفروضه نک تکمیلی اوزره ترتیب اولنمشدر اما اول ایکی بیرام اولوکه بری که عید فطردر
ارکان اسلامدن اوچنجی رکن اولان صوم رمضانک تکمیلی اوزره ترتیب اولنمشدر زیرا
مسلمانلر اوزرلرینه فرض اولان اوروجی تمام ایدوب حق تعالی دن مغفرته ونار جهنمدن
آزادلغه مستحق اولیجق حق تعالی اول صیام عقبنجه انلره بر عید مشروع ایلدی که آنده جمع اولوب
حق جل وعلانک شکرینه وذکرنه وتکبیرنه مشغول اولالر دخی صلات عیدی وصدقه
فطره یی مشروع ایلدی والحاصل بو عید شریف اول کوندر که صائملر اجر وثوابلرین استیفا
ایدوب حق تعالی نک مغفرتیله رجوع ایدرلر بری دخی قربان بیرامیدر که ارکان اسلامدن
دردنجی رکن اولان حج شریفک تکمیلی اوزره مرتبدر وحجک تمامی عرفه کوننده در اول
کون که مسلمانلر حجلرینی تمام ایدرلر حق سبحانه وتعالی انلرک مغفرت ایلر وحجک رکن اعظمی
عرفه ده وقوفدر عرفه کونی اهل اسلامک نار جحیمدن آزادلغی کونیدر حق سبحانه وتعالی
اول کون حجلرین مغفرت وآزاد ایلدکی کسه وقوف ایتمش اولسونلر کرکسه اولمسونلر آنوکیچون ذی الحجه نک
اونینجی کونی جمیع دیار وامصار خلقی بیرام ایدوب نصابه قادر اولانلرک جمله سنه قربان
بوغزلمق واجب اولمشدر اول کونده انلرک ایلدکلری طاعات وتقرب حق تعالی نک نعمت مغفرتی
مقابله سنده شکردر بو بیرامده جمع اولان صلات ونحر عید فطرده واقع اولان صلات وصدقه دن
افضلدر آنوکیچون حق جل وعلا اول حضرته کوثر اعطا ایتدوککی مقابله سنده شکر ایچون

فصل

فصل لربك وانحر دیو بیوروب صلاة ایله نحر ایتمشدر ونحرک معناسی بوغزلمقدر اول
حضرت صلی الله علیه وسلم ایکی قوچ قربان ایتمشدر انلرک ایکیسی دخی املح واقرن ایدیلر
املح اکا دیرلر که تویی آق اوله وسیاهلق قارشه اقرن دیو بویوزلو قوچه دیرلر بو صفتلو ایکی
قوچ قربان ایتدوکی بخاری رحمه الله روایتنده وارد اولمشدر انس رضی الله عنه دن مرویدر
ورأیته واضعا قدمه علی صفاحهما یقول بسم الله والله اکبر دیمشدر حاصلی اول حضرت
علیه الصلاة والسلام کندو مبارک الیله بوغازلمشدر ومبارک ایاغن قربانک یوزینه
قومشدر بچاغی چالدوغی زمانده بسم الله والله اکبر دیمشدر مسلم رحمه الله نقلنده
حضرت عایشه رضی الله عنها دن مرویدر که امر بکبش یطأ فی سواد ویبرک فی سواد
فأتی له لیضحی به قال یا عائشة هلمی المدیة ثم قال اشحذیها بحجر ففعلت ثم اخذها
واخذ الکبش فاضجعه ثم ذبحه قال بسم الله اللهم تقبل من محمد وآل محمد
ومن امة محمد ثم ضحی به دیمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم امر ایتدی که
بر قوچ کتورهلر سیاه اوزره بصر اوله وسیاه اوزره یاتور اوله یعنی ایاقلری وکوکسی
وکوزی سیاه اوله آندن دیدوکی کبی بر قوچ کتوردیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم یا عائشة
هلمی المدیة دیدی یعنی بچاغی استدی آندن طاشه بله کسکین ایله دیدی بنده بیوردوغی
کبی ایتدم آندن بچاغی الدی وقوچی طوتوب یره یاتردی اوستنه یاتوردی آندن بوغازلدی
بسم الله اللهم تقبل من محمد وآل محمد ومن امة محمد دیدکدنصکره بوغازلدی
دیمشدر امام احمد وترمذی روایتلرنده دخی کندو مبارک الیله بوغازلدی بسم الله
والله اکبر اللهم هذا عنی وعمن لم یضح من امتی دیدی دیمشلردر بو ذکر اولنان
اوچ بیرام اهل اسلامک دنیاده اولان بیراملریدر واخرتده روضه رضوانده اولان
بیراملری حق تعالی نک دیدارین مشاهده قلدقلری کوندر که اهل جنته آندن عظیم دولت
وآندن شریف عزت وآندن لذیذ نعمت یوقدر رزقنا الله وایاکم وجمیع اهل الایمان
بالفضل والاحسان باب ثانی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمک اسبابه مقرون اولان نوافلی
بیاننده در بو بابده دورت فصل واردر فصل اول صلاة کسوف بیاننده در کسوف

لعندن زنلر متغیر اولوب سیاهلغه دونمکدر کسفت الشمس دیرلر معناسی کنشک شعاعی کیدی نورینی قارارتدی دیمکدر امام ابوداود ونسائی رحمهما الله روایتلرنده قبیصة بن مخارق رضی الله عنه بیورمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم زماننده کونش طوتلدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم عجله ایله خوفناک طشره چقدی ایکی رکعت نماز قلدی ایکیسنده دخی قیامی اوزاتدی آندن کونش ینه نورلندوکی حالده دونب کیدی بیوردیکه انما هذه الآیات یخوف بها عباده فاذا رأیتموها فصلوا دیدی یعنی بو علامتلر همان اولدرکه حق تعالی بونلر ایله قوللرینی قورخودر پس چونکه بونلری کوره سیز نماز قلوک دیدی علمای حنفیه رحمهم الله تعالی قتلرنده صلات کسوفک طریقی بودرکه جمعه امامی یاخود سلطان جانبندن صلات کسوف قلمغه مأمور اولن کسنه کون طوتلدیغی زمانده خلقه امامت ایدوب نافله صورتنده ایکی رکعت نماز قلیویره یعنی اذان اوقونمیه واقامت اولنمیه وقرائتده جهر ایتمیه لر وخطبه اوقومیه لر هر رکعتده بر کره رکوع ایده لر شافعی رضی الله عنه هر رکعتده ایکی رکوع ایدرلر دیمشدر ودخی کرکدرکه امام اولان کسنه رکعتلرک ایکیسنده دخی قرائتی اوزاده نمازی قلدقدنصکره چاق کنش آچلنجه دعا ایلیه اکر امام یاخود مأمور سلطان حاضر اولمزایسه هرکشی بشقه قلا ایتمکم ای طوتلدقده وقتی یل آسدکده وقورقولو ظلمت اولدقده وعدودن زیاده خوف اولدقده هرکشی باشقه قلمق کرکدر اصل اعتقاد واعتقاد ذکر اولنان اقوالدر بو کتابه مخالفت ایدن علما جهر وکثرت رکوعک جوازنده وخطبه ده وغیرنده روایات متغایره ایله تطویل کلام ایتشلردر مخالف مذهبا ولا فین ذکر ینك طیتی اولی کورلدی فصل ثانی استسقا

اول حضرتک صلی الله تعالی علیه وسلم صلات استسقاسی بیاننده در

بونك معناسی احتیاج معناسی زماننده حق تعالی حضرتندن صو ایستمکدر امام ابو حنیفه رحمة الله علیه قولنده استسقاده جماعتله صلاة مسنون دکلدر اکر هرکشی باشقه قلورسه جائزدر استسقا همان دعا ایله استغفاردر زیرا حق تبارك وتعالی استغفروا ربکم انه کان غفارا یرسل السماء علیکم مدرارا بیورمشدر آیت کریمه ده استغفاری

یغمور

یغمور ارساله سبب قلمشدر صلاة مذکوره دکلدر ودخی رسول الله صلی الله علیه وسلم استسقا ایتمشدر وآندن صلاة مروی دکلدر امام اعظم رضی الله عنه حضرتلرینك قولی بودر امامین رحمهما الله تعالی قوللرنده امام ایله ایکی رکعت قلمق مشروعدر زیرا ابن عباس رضی الله عنهما روایتنده اول حضرت استسقاده بیرام نمازی کبی ایکی رکعت نماز قلمشدر دیدیلر امام اعظم رضی الله عنه حضرتلری جواب ویروب برکره ایلدی بر کره ترك ایدوب بر دخی ایتمدی بو تقدیرجه سنت اولماز دیدیلر کتب حنفیه ده مسطور اولن بودر وسایر علماء رحمهم الله تعالی امامین قوللرینه اتفاق ایدوب بعض احادیث شریفه ایله تمسك ایدوب ذکر وبیورمشلردرکه استسقا اوچ نوع اوزره در نوع اول بودرکه ایکی رکعت نماز له وخطبه ایله ومقدما صوم وصدقه وتوبه قلمق ایله وخیراته متوجه اولوب شر وفساددن اعراض ایتمك ایله اولور ابن عباسدن رضی الله عنهما مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی خضوع وخشوع وتضرع اوزره صلاة استسقایه چقدی مصلی یه کلدی منبره چقدی سزوك بو خطبه کز کبی خطبه اوقومدی ولکن متصل دعا وتضرع وتکبیر ایدردی آندنصکره ایکی رکعت نماز قلدی نته کم عیدده قلوردی دیو بیوردی ترمذی وغیری رحمهم الله بو ایله نقل ایتمشلردر وعبد الله بن زید المازنی روایتنده بو ایله ذکر ایتدی فخر کاینات صلی الله علیه وسلم استسقایه چقدی مصلایه اصحاب ایله ایکی رکعت نماز قلدی وقرائتده جهر ایتدی وقبله یه متوجه اولوب دعا ایلدی ایکی مبارك الینی دعایه قالدردی وتوجه ایتدیکی زمانده ردا سن قلب ایتدی دیدی وقلب ردانك طریقی بودرکه اکر چادر کوشه لیسه یوقاروسن آشاغه وآشاغه سن یوقارو ایتمك کرك اکر مدور ایسه یعنی جبه ایسه صاغ یانن صول جانبه وصول یانن صاغ جانبه کتورمك کرك امام ابوداود وابن حبان رحمهما الله روایتلرنده حضرت عائشه دن رضی الله عنها مرویدر که خلق رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلوب یا رسول الله یغمور یاغمدی دیو شکایت ایتدیلر آندن اول حضرت امر ایلدی مصلی یه بر منبر قودیلر وخلقه کون تعیین ایلدی اول کونده اول کیجه سزدیو بر کون تعیین ایلدی اولدوغی کی کونش طوغرکن کندو

مصلايه چقدى منبر اوستنه اوتوردى اندن تكبير ايدوب حق تعالى يه حمد ايلدى
اندنصكره خلقه خطاب ايدوب ايتدى سزديارڭزك قتلغندن و يغمور زمانيله
يغمور اكلندوكيدن شكايت ايلدوكز حق سبحانه و تعالى سزه امر ايتدى كه دعا ايده سز
و وعد ايتدى كه سزوك دعاكوزى مستجاب ايليه ديدى اندنصكره باشلدى الحمد لله
رب العالمين الرحمن الرحيم مالك يوم الدين الذى لا اله الا هو يفعل ما يريد
اللهم انت الله لا اله الا انت الغنى و نحن الفقراء انزل علينا الغيث واجعل
ما انزلت لنا قوة وبلاغا الى حين اندنصكره مبارك اللرين يوقارو قالدوردى
حتى قولتقلرينك بياضى كورندى اندن خلقه ارقه سن دوندردى و مبارك رداسنى
قلب ايتدى مبارك اللرى هنوز يوقاروده ايدى اندنصكره خلقه يوزين دوندى
واينوب ايكى ركعت نماز قلدى همان حق سبحانه و تعالى بر بولت پيدا ايلدى رعد و برق
اظهار ايدوب باذن الله تعالى يغمور ياغدى اول حضرت مصلادن مسجد شريفه كلدين سيللر
اقماغه باشلدى فخر عالم صلى الله عليه و سلم خلقك اورتى كتنه يتشمكه سرعتلرين
كوردى دخى شويله كولدى كه نواجذى كورندى اندن ايتدى اشهد ان الله على كل شىء
قدير و انى عبده و رسوله و نواجذ نهايتده بتن ديشلردر كه بعد البلوغ بتر بعض علما
رحمهم الله تعالى صلوة استسقانك وقتنده اختلاف واردر ديديلر قول راجح بودر كه
وقت معينى يوقدر اكرچه كم اكثر احكامده صلاة عيده بكزر ديشلردر ابن قدامه رحمه الله
اجماع نقل اتمشدر كه وقت كراهتده قلنمايه و اول حضرتك صلاة استسقايه چقدوغى
تاريخ هجرتدن التنجى يل رمضاننده واقع اولمش ايدى ابن حباندن بويله منقولدر و امام
واقدى رحمة الله عليه فخر عالم حضرتنك صلى الله عليه و سلم مبارك رداسى و مبارك
ازارينك مقدارى طول و عرضلرينه بيورمشدر كه رداسنك طولى التى ذراع و عرضى اوچ
ذراع ايدى و ازارينك طولى دورت ذراع و ايكى قارش و عرضى ايكى ذراع و بر قارش
ايدى و بونلرى جمعه كونلرنده و بيراملرده كيردى ديشلردر نوع ثانى خطبه جمعه ده
استسقاسيدر صلوات الله عليه و سلامه امام مسلم رحمة الله عليه روايتنده انس رضى الله عنه دن

مروى دركه برجمعه كون اول حضرت صلى الله تعالى عليه و سلم منبر اوزرنده خطبه ده
ايكن بر شخص كلوب قورقلقدن شكايت ايتدى يا رسول الله دعا ايله حق تعالى عنايت ايدوب
يغمور ويرسون ديدى رسول الله صلى الله عليه و سلم حضرتى مبارك اللرين قالدوروب
اللهم اغثنا اللهم اغثنا ديدى و الله اصلا كوكده يوزنده بولت يوغيكن بر پاره بولت
پيدا اولوب وسط سمايه كلدى اندن يايلدى ياغمغه باشلدى بر هفته تمام ياغدى كلهسى
جمعه ينه بر كمسنه كلوب اول حضرت خطبه ده ايكن يا رسول الله دعا ايله حق تعالى يغ
يغمورى دكدرسون طوارلروموز هلاك اولدى ديدى ينه فخر عالم صلى الله عليه و سلم اللهم
حوالينا ولا علينا اللهم على الآكام والظراب وبطون الاودية ومنابت الاشجار ديو دعا
ايتدى همان يغمور دكدى طشره چقوب كونشده كزردك ديشلردر قصه مذكوره مفصلا صحيح
مرور اتمشدر و استسقا خصوصنده اول حضرتك صلى الله تعالى عليه و سلم عاجلا دعاسى
مقبول و مستجاب اولوب حق جل و علا سقى يغمورلر احسان ايتدوكى نيچه دفعه واقع اولمش
جملهدن برى دخى تبوك غزاسندن دوندوكى زمانده بنى فزاره قومندن بر نيچه كمسنه اول
حضرته كلوب مسلمان اولدقلرنده مملكتلرى حالندن سؤال ايدوب انلر دخى قحطدن شكايت
اتدوكلرنده دعا ايدوب حق تعالى حضرتى واسع يغمورلر احسان اتمش ايدى قصهنك بر مقدارى
وفود احوالى مذكور اولن محلده مرور اتمشدر و اول زمانده كه فخر عالم صلى الله عليه و سلم
مبارك اكين قالدوروب انلر ايچون دعا ايلدى صحابهدن ابو لبابة بن منذر نام بر كمسنه اياغ
اوزره قالقوب اوچ كره ايتدى يا رسول الله ان التمر فى المرابد ديدى معناسى يا رسول الله
خرمالرومز سركوده در ينلدسن يغمور انسمه بزه ضرر ايلرديمك ايدى رسول الله صلى الله عليه و سلم
اللهم اسقنا حتى يقوم ابو لبابة عريانا يسد ثعلب مربده بازاره ديو دعا ايتدى يعنى يا رب
سن يغمور وير شويله اولسون كه حتى ابو لبابة چپلاق اولوب ازاريله سركوننك دلوكن طقه سن
ديمك اولور اول خرما سردوكلرى سركوننك بر جانبنده صو اقمه جق بر يرى واردر يغمور
ياغدوغى زمانده اكلنيوب اورادن اقار كيدر اما يغمور چوق ياغيجق خرمايى بيله الوب كيدر
حضرت فخر كائناتك صلى الله عليه و سلم بيوردوغى بو معنى در براوى يمين ايدوب ايتدى

کوك یوزندن چوقدن بولت یوغیکن کوزومزك اوکنده سلع طاغنك آردندن بر قلقان پارهسی
کبی بولت چیقدی وسط سمایه واریجق منتشر اولدی خلق طوروب نظر ایدرلردی والله
بر هفته کونش یوزین کسه کورمدی متصل یاغدی ابولبابه ازاریله سزکو بیننك دلوکن
طیقمغه باشلدی واول یغور دستین کسنه یارسول الله هلکت الاموال وانقطعت السبل
دیدی یعنی مالکز هلاك اولدی ویوللر کسلدی دیدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتی منبره چیقدی مبارك الکرین یوکسکه قالدروب اللهم حوالینا ولا علینا
علی الاکام والظراب وبطون الاودیة ومنابت الشجر دیو دعا ایتدی معناسی یارب
اطرافمزه یاغدور اوزرمزه یاغدورمه طاغلره دپهلره درهلر ایچنه واغاج بیتدوکی
یرلره یاغدور دیمکدر بونك مثلی بر روایت دخی حضرت انسدن رضی الله عنه وارد اولمشدر
وینه علمای حدیثدن بخاری وغیریلر رحمهم الله روایت ایتمشلردر که اول حضرت علیه السلام
قریش طایفهسینه بددعا ایدوب حق تعالی اوزرلرینه قحط سلط ایلشیدی حتی میته
وعظام اکل ایتمشلر ایدی آخر کلوب تضرع ایتدیلر ینه دعا ایلدی تکری تعالی یغمورلر ویردی
شویله اولدی که کثرتندن شکایت ایتدیلر ینه دعا ایلدی حق تعالی دفع ایتدی بو استسقالرده
نماز قلیوب همان دعا ایتمشدر برکره دخی مدینهده مسجد شریف قربنده احجار زیت دیمکله
معروف محلده استسقا بیورمشدر ابواللحم دیدوکلری کسنهنك مولیسی اولان عمیر نام
صحابیدن ابوداود وترمذی روایت ایتمشلردر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتین کوردم الکرین قالدروب مبارك وجهنه قرشو طوتمش ایدی باشندن یوقارو
تجاوز ایتدورمامش ایدی استسقا ایلردی دیمشدر بری دخی اولدر که بعض غزواتنده استسقا
ایتمشدر روا اولنور که برکره مشرکلر بر موضعه ایلرو واروب صویی کسللر ایدی مسلمانلر
صوسز قالوب اول حضرته شکایت ایلدیلر ومنافقلر ایتدیلر اکر بو پیغمبر اولیدی موسی
صلوات الله علیه وسلامه کندو قومنه استسقا ایتدوکی کبی بو دخی امتنه استسقا ایدردی
دیدیلر بو خبر پیغمبر علیه الصلاة والسلامه واصل اولیجق ایتدی بویله دیدیلرمی دیدی
ایدی حق تعالی عن قریب سزه صو احسان ایلر دیدی آندن مبارك الکرین آچوب دعا

ایلدی دخی الکرین یوزینه سورمدین بولوتلر پیدا اولوب یغمور یاغدی درهلرده سیل
آقدی خلق مرادلرنجه ایچدیلر وصویه غنی اولدیلر

فصل

سالم بن عبدالله رضی الله عنهما ابیسندن مرفوعا روایت ایتمشدر که اول حضرت استسقا ایتدوکی زمانده بویله دعا
ایدردی اللهم اسقنا الغیث ولا تجعلنا من القانطین اللهم ان بالعباد والبلاد والبهائم
والخلق من اللأواء والجهد والضنك ما لا نشکو الا الیك اللهم انبت لنا الزرع وادر
لنا الضرع واسقنا من برکات السماء وانبت لنا من برکات الارض اللهم ارفع عنا الجهد
والجوع والعری واکشف عنا من البلاء ما لا یکشفه غیرك اللهم انا نستغفرك
انك کنت غفارا فارسل السماء علینا مدرارا امام شافعی رضی الله عنه بویله روایت ایتمشدر

فصل

ابوالجوزادن مرویدر که بر زمانده اهل مدینهیه زیاده قحط ایرشدی جمع
اولوب حضرت عایشهیه قحطدن شکایت ایتدیلر عایشه رضی الله عنها ایتدی وارك حضرت
فخر کائناتك قبر شریفندن کوکه قرشو بر دلوك آچوك ما بینده سقف حائل اولمسون
دیو بیوردی واردیلر اویله ایتدیلر حق تعالی یغمورلر ویردی یردن اوتلر بیتدی دوهلر شویله
سمزدی که حتی بعضی چاتلدی طائفۀ عربان اول یله عام الفتق دیو تسمیه ایتدیلر بو قصه
بر مشهور ومتعارف قصهدر ابن ابی شیبه رحمه الله روایتنده اسناد صحیح ایله وارد اولمشدر که
حضرت عمر رضی الله عنه زماننده بر قحط واقع اولمش ایدی بر کسنه رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنك روضۀ شریفهسینه کلوب یارسول الله امتك ایچون استسقا ایله دیدی اول
کیجه مذکور کسنهنك واقعهسینده وار حضرت عمره دیو بیوردیلر وعبدالرزاق رحمه الله
روایتنده وارد اولمشدر که حضرت عمر رضی الله عنه مصلایه استسقایه چیقدی عباس رضی الله
حضرتنه قم فاستسق دیدی یعنی طور یوقرو سن استسقا ایله دیدی زبیر بن بکاردن
رضی الله عنه مرویدر که حضرت عمر عباسه رضی الله عنهما استسقا ایتدوردوکی زمانده عباس
رضی الله عنه بویله دیمش ایدی اللهم انه لم ینزل بلاء الا بذنب ولم یکشف الا بتوبة
وقد توجه بی القوم الیك لمکانی من نبیك وهذه ایدینا الیك بالذنوب ونواصینا
الیك بالتوبة فاسقنا الغیث دیدی همان یغمورلر بوشانوب بفضل الله وسعتلر حاصل اولدی

خلق مرادلرنجه عیش ایتدیلر و بونه بر روایتده وارد اولمشدر که بر زمانده قحط واقع اولدی
عمر رضی الله عنه خلقه ایتدی تحقیقا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عباس رضی الله عنه
حضرتنه شویله حرمت ایدردی که اوغول اتاسنه حرمت ایدر کبی امدی سزده عمی عباس رضی الله عنه
حقنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه اقتدا ایدوب عباسی حق تعالی
وسیله اتخاذ ایدوک دیو بیوردی حاصلی عباس رضی الله عنه حضرتی دعا ایتدی حق تعالی
یغمور احسان ایلدی دیمشلردر **قسم ثالث** اول حضرتک صلی الله تعالی علیه وسلم **سفرده
قلدوغی صلات** بیاننده در و بونده بش فصل واردر **فصل اول** قصر و احکام قصر بیاننده در
بو دخی ایکی نوع اوزره در **نوع اول** اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه نه قدر منزلده
قصر صلات ایلدی انوک بیاننده در **بخاری** و **مسلم** رحمهما الله روایتلرنده **انس** بن مالک رضی الله عنه
صلیت الظهر مع رسول الله صلی الله علیه وسلم بالمدینة اربعا وخرج یرید مکة فصلی
بذی الحلیفة العصر رکعتین دیمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیله
مدینه ده اویله نمازنی دورت رکعت قلدم و اول حضرت علیه افضل الصلوة والسلام مکه یه
کیتمک نیتیله یوله چقدی ذی الحلیفه دیدکلری موضعده ایکندو نمازنی ایکی رکعت قلدی
دیدی اهل ظاهر بو حدیثله استدلال ایتمشلردر که سفرک ابتداسنده و بقیه سنده قصر صلات
جائزدر اولدر زیرا مدینه ایله ذی الحلیفه نک ما بینی التی میل یردر بعضلر یدی میل دیمشلر
جمهور مذهبنده ایکی قوناق یر اولمیجه قصر صلات جائز دکلدر **امام اعظم** رحمة الله علیه
مذهبنده دوه آیاغیله اوچ کونلک یول اولمیجه قصر صلات جائز دکلدر و بوندن مراد
بو دکلدر که دوه اوچ کون متصل کیده هیچ طورمیه بلکه بودر که عادت اهل سفر اوزره
اراده طعام یمک ایچون و بر مقدار استراحت ایچون و غیری مهم ایچون طورمق و اوتورمق
و یاتمق حسابه داخلدر زیرا انسوز سفر میسر دکلدر دکیجه لر زمانا استراحتدن
اولمغین بعض کتبده ذکری ترک اولنمشدر و **انس** رضی الله عنه روایتنده اهل ظاهر
مذهبنه اصلا دلالت یوقدر زیرا ذو الحلیفه اول حضرتک غایت سفری دکل ایدی که انوکله
استدلال ایده لر بلکه سفری چقدیغی مدت مکه مشرفه یه وارمق ایدی ذی الحلیفه یه

داردوغی زمانده ایکندو نمازی یتشدیکی آنده قصر ایلدی مسافر خود نیت سفر ایله چوب
کتدوکی یرولک بیوتندن مفارقت ایتدوکی کبی قصر صلات جائزدر اولور احادیث و ظاهر قرآن
بو کا دلالتده متعاضدلر اولمشلردر پس آنلر بو نکته ینجه استدلال ایدرلر بعض **شافعیه** رحمهم الله
سفر طویل اودر که قرق سکز میل اوله میل هاشمی ایله دیدیلر و مسافه مذکوره اون ایکی فرسخ
یر اولور و دورت برید اولور اون ایکی میل یره بر **برید** دیرلر و **میل** دیدکلری مد بصرک
منتهاسی در دیمشلردر و **بعضلر** ایتدیلر میلک حدی بودر که بر دوز یرده بر شخصه نظر
ایلسن ارکک میدر عورتمیدر و اوتهری کیدر بر ودمی کلور بلنمیه دیدیلر امام **نووی** رحمه الله
ایتدی میل التی بیک ذراع یردر و ذراع یکرمی دورت برمقدر دیدی اما بر معلوی
اچوق طوتمق کرک بری بری یاننه کتورمک کرک **عطا** دن رحمه الله مرویدر که ابن عمر
و ابن عباس رضی الله عنهم دورت برید منزلده صلاتی قصر ایدوب دورت رکعت
اولنلری ایکی رکعت قلورلردی دیمشدر امام **بخاری** رحمه الله دخی بونلرینه ذکر ایتمشدر
بعضلر صحیح ابن خزیمه دن رحمه الله ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن مرفوعا بویله
روایت ایتمشلردر و امام اعظم رحمة الله علیه قتنده فرسخ اعتبار یوقدر امام بخاری رحمه الله
روایتنده **عائشه** رضی الله عنها دن مرویدر که صلات اولدن ایکیشر رکعت فرض اولنمش ایدی
وقتا که اول حضرت صلی الله علیه وسلم هجرت ایلدی دورت رکعت فرض اولندی دیمشدر
معناسی حالا دورت قلنانلر اول زمانده دورت اولدی دیمکدر اما امام **مسلم** رحمة الله
علیه روایتنده حضرت **ابن عباس** رضی الله عنهما فرضت الصلوة فی الحضر اربعا وفی
السفر رکعتین دیمشدر و **مسلم** رحمة الله علیه ایکی روایت ما بیننی جمعده بو تطویلی
ایتمشدر والحاصل دورت رکعت قلنان نمازلر مثبت و مقرر اولدقدنصکره فلیس
علیکم جناح ان تقصروا من الصلوة آیت کریمه سی نازل اولدوغی زمانده سفرده
تخفیف اولندیلر **ابن الاثیر** رحمه الله شرح مسندده قصر صلات هجرتدن سنه رابعه ده
واقع اولدی دیمشدر **دولابی** رحمه الله قولنجه سنه ثانیه ربیع الاولنده واقع اولمشدر
بعضلر هجرتدن قرق کون صکره واقع اولدی دیمشلر **فرع ثانی** ایامیله قصر بیاننده در

بخاری ومسلم رحمهما الله تعالى انس رضی الله تعالى عنه حضرتلرندن روایت ایدرلر که خرجنا
مع رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم من المدينة الى مكة فكان يصلي ركعتين
ركعتين حتى رجعنا الى المدينة دیدی حاصلی اول حضرتله مدینه دن مکه یه شرفهما الله
سفره چقدق نمازی ایکیشر رکعت قلوردی چاق مدینه یه کلنجه بویله ایتدی
دیمکدر انس رضی الله عنه حضرتنه اقمتم بمكة شيئا دیدیلر یعنی هیچ مکه ده اقامت ایتدکمی
دیدیلر اقمنا بها عشرا دیدی یعنی اون کیجه اقامت ایتدوك دیدی ابن عباس رضی الله عنهما
حضرتلرندن دخی مرویدر که اقام النبي صلى الله عليه وسلم تسع عشرة يقصر الصلوة
دیمشدر یعنی اون طقوز کیجه اقامت ایلدی صلوتی قصر ایدردی دیمشدر اندن ایتدی
فنحن اذا سافرنا قصرنا وان زدنا اتممنا دیدی بخاری رحمه الله علیه بویله روایت ایتمشدر
و بونک معناسی ابو داود رحمه الله نقلنده وارد اولاندن فهم اولنور که انه صلى الله عليه وسلم
اقام سبع عشرة بمكة يقصر الصلوة قال ابن عباس رضی الله عنهما فلو اقام اكثر اتم
دیمشدر یعنی اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه اون یدی کیجه مکه ده اقامت ایتدی
صلاتی قصر ایلردی ابن عباس رضی الله عنهما ایتدی اکر دخی چوق طورسیدی اتمام ایلردی
و روینا ابو داود رحمه الله علیه روایتنده عمران بن حصين رضي الله عنه غزوت مع
النبي صلى الله عليه وسلم الفتح فاقام بمكة ثماني عشرة ليلة لا يصلي الا ركعتين
دیمشدر یعنی فتح مکه یلینده اول حضرتله صلى الله عليه وسلم ایله غزا ایتمش ایدم مکه ده اون
سکز کیجه اقامت ایتدی همان ایکی رکعت قلوردی یعنی دورت رکعتلو فرضلری
ایکیشر رکعت نماز توق قلمز ایدی دیمکدر وشیا اندن بر روایتده اون بش کون اقامت ایتدی
دیمک وارد اولمشدر والحاصل عدد ایام اقامتده خلاف اوزره روایات وارد اولمشدر
اون طقوز ایله اون یدی روایتلرین توفیقده جایزدر که بعض دخول وخروج کونلرین بیله
حساب ایدوب بعضی آنلری اسقاط ایلیه دیدیلر و اون بش اولمق روایتن نووی رحمه الله
تضعیف ایتمشدر اما آنده ضعف یوقدر زیرا راوی لری ثقات در آنی محمد بن اسحاق دکلدر
روایت ایدن امام نسائی رحمه الله علیه دخی اون بش اولمق اوزره روایت ایتمشدر صحیح ایدوکی

ثابت

ثابت اولیجق بوکه حمل کرکدر که راوی روایت اصلی اون یدی ظن ایلیه دخول وخروج
کونلرین حذف ایدوب اون بش کون دیه و ابن عباس رضی الله عنهما حدیثیله انس رضی الله عنه
حدیثلری بینلرنده تعارض یوقدر زیرا ابن عباس حدیثی فتح مکه ده ایدی و انس حدیثی حجة
الوداعده ایدی دیمشلردر و معلوم اوله که امام اعظم رحمه الله علیه مذهبنده مسافر اولن
کسنه بر شهرده یا بر قریه ده بوجق آی اقامت نیتن ایلسه دورت رکعت اولن فرضلرینه
تمام قلق کرکدر اکر نصف شهردن اکثر اقامت نیت ایلسه قصر ایتمک کرک و نصف شهر اقامتی
مکه ایله منی ده ایلسه یعنی ایکیسنده بوجق آی طورمق نیت ایلسه ینه قصر ایتمک کرکدر
و بر کسنه بر شهره دخول ایلسه و اقامت نیت ایلسه بو کون چقوب یارین چقمق عزمی
اوزرینه اولسه بو تردد ایله نیچه ییللر قالسه ینه صلاتن قصر ایتمک کرکدر و بر عسکر دار
الحربه کیرسه انده نصف شهر یا دخی زیاده اقامت نیت ایلسه ینه قصر ایتمک کرکدر زیرا
دار الحرب اقامت یری دکلدر اما شول کسنه که دار الحرب اهالیله کیره و آنده بر شهرده
یا بر کویده اقامت نیت ایلسه جایزدر اقامتی صحیح اولور والله اعلم فصل ثانی
بونده دخی ایکی فرع واردر فرع اول اول حضرت صلى الله عليه وسلم ایکی صلاتی بینین
جمع ایتدوکنک بیانندهدر انس رضی الله عنه روایتنده بویله در که رسول الله صلى الله
عليه وسلم کونش میل ایتمدین یعنی زوال وارمدین بر یردن کوچسه اویله نمازین
ایکندی وقتنه دک تاخیر ایدردی اندنصکره اینردی ایکیسین بر یردن قلوردی اکر دخی
کوچمدین کون میل ایتمش اولسه ظهری قلوردی اندنصکره بینردی دیمشدر و بر روایتده
بویله در که اذا اراد ان يجمع بين الصلوتين في السفر اخر الظهر حتى يدخل اول وقت العصر
دیمشدر یعنی قچن سفرده ایکی صلاة بینین جمع دیلسه ظهری عصرک اول وقتی دخولنه
دکین تاخیر ایدردی دیمکدر بر روایتده دخی بویله در که اذا عجل عليه السير يؤخر
الظهر الى اول وقت العصر فيجمع بينهما ويؤخر المغرب حتى يجمع بينها وبين العشاء دیمشدر
بخاری ومسلم وابو داود رحمهم الله بویله روایت ایتمشلردر یعنی تیز کیتمکه اولیجق ظهری عصرک
اول وقتنه دک تاخیر ایدردی اندنصکره جمع ایدردی و مغربی دخی تاخیر ایدردی حتی عشا ایله

جمع ایدردی دیکدر و بخاری نك بر روایتنده كان يجمع بين هاتين الصلاتين في السفر يعني
المغرب والعشاء وارد اولمشدر یعنی سفرده اول حضرت اخشامله یاتسوی‌ی جمع ایدردی
دیکدر بونلردن غیری دخی روایات وارد اولمشدر ولکن علماء حنفیه رحمهم الله قتلرنده
روایات مذکوره ایله عمل یوقدر و آنلر مذهبنده سفرده جمع بين الصلاتين یوقدر انجق
عرفاتده بعد الزوال ظهرله عصری جمع ایدوب مزدلفه‌ده وقت عشاده مغربله عشایی جمع
ایتمك واردر والله اعلم فرع ثانی مزدلفه‌ده جمع اتدکلکی بیاننده‌در بخاری رحمه الله روایتنده
ابن عمر رضی الله عنهما انه صلى الله عليه وسلم صلى العشاء والمغرب بالمزدلفة جمعا دیشدر
مسلم ومالك وابو داود رحمهم الله دخی بویله روایت اتمشلر بخاری نك بر روایتنده دخی بویلهدر
كل واحدة منهما باقامة ولم يسبح بينهما دیشدر یعنی هر برین بشقه بر اقامتله قلدی ایکی
صلاة اراسنده نافله نماز قلمدی دیکدر مسلم رحمه الله روایتنده جمع بين المغرب والعشاء
بجمع وصلى المغرب ثلث ركعات وصلى العشاء ركعتين دیدی یعنی اخشامله یتسوی‌ی
جمع ایتدی اخشامی اوچ رکعت و یاتسوی‌ی ایکی رکعت قلدی دیدی امام بخاری رحمه الله نقلنده
ابو ایوب انصاری رضی الله عنه جمع في حجة الوداع بين المغرب والعشاء في المزدلفة
دیشدر یعنی اول حضرت صلى الله عليه وسلم مزدلفه‌ده اخشام ایله یتسوی‌ی جمع ایتدی دیدکدر
امام نسائی رحمه الله نقلنده ابن عباس رضی الله عنهما انه عم صلى المغرب والعشاء باقامة
واحدة دیشدر یعنی ایکیسین بر اقامتله قلدی دیو بیورمشدر و جعفر بن محمد رحمة الله علیهما
آتاسندن روایت ایدوب صلى الظهر والعصر باذان واحد واقامتين ولم يسبح بينهما
دیشدر و امام اعظم رحمة الله علیه قولی بو روایته موافقدر ظهرله عصر بر اذانله و ایکی اقامتله
قلنمق کرك و ایکیسی ما بیننده اوله سنتدن غیری نافله قلنمق کرك دیو بیورمشدر فصل
ثالث رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتنك سفرده نافله قلدوغنك بیاننده‌در امام
ترمذی رحمه الله روایتنده ابن عمر رضی الله عنهما سافرت مع النبي صلى الله تعالى عليه وسلم
وابي بكر وعمر وعثمان فكانوا يصلون الظهر والعصر ركعتين ولا يصلى قبلها ولا بعدها
ولو صليت لاتممتها دیشدر یعنی صاحب شریعت علیه الصلاة والسلام و ابو بكر وعمر وعثمان رضی الله عنهم ایله

سفرلر ایتدم ظهری و عصری ایکیشر رکعت قلورلردی و بونلر وقت هر برندن مقدم و موخر
نماز قلمازلردی اکر قلنمش اولیدی بن اتمام ایدردم دیدی و بر روایتده صحبت النبی علیه السلام
فلم اره يسبح في السفر دیشدر یعنی اول حضرت ایله یولداش اولدم بن آنی کوردم سفرده فرایضدن
اول و صکره سنن رواتب قلدوغن کورمدم دیکدر بو معنایی مذکور روایت اخریده‌ده فكان
لا يزيد في السفر على ركعتين بیوردوغندن استفاده اولنمشدر ابن دقیق العید ایتدی بو لفظدن
مراد عدد رکعات فرضده زیاده اتمزدی دیك اولا و نفی اتمامدن کنایت اوله و بوندن غرض
قصر اوزره مداومتدن اخبار اوله و احتمالدر که نفل زیاده اتمزدی دیك اولا و ممکندرکه بو
اعم بر معنی اوله دیشدر و مسلم رحمه الله روایتنده بعض سلفدن مرویدر که ایتدی طریق مکه‌ده
ابن عمر رضی الله عنهما حضرتنه رفیق اولدم بزه اویله نمازین ایکی رکعت قلدی و یردی آندن
منزلنه اوتوردی بز دخی بیله اوتوردق نماز قلنان موضعه نظر ایتدی کوردی خلق ایاغ طورنلر
بونلر نیلرلر دیو سؤال ایتدی یسبحون دیدیلر یعنی سنت قلورلر دیو جواب ویردیلر لو كنت
مسبحا لاتممت دیدی بو عبارتك ظاهرندن فهم اولنان بودرکه اکر بن سفرده سنت
قلیدم فرضی تمام قلوردم دیکدر نیته ترمذی رحمه الله قتنده لو كنت مصليا قبلها او بعدها
لاتممت واقع اولمشدر بونلر وقتا محتملدر چونکه سفرده تکثیر صلاة جایز اولیجق فرضی
تمام قلمق کرکیدی نیته اول جمله‌دن اولی‌در دیکدر امام نووی رحمه الله ایتدی بعضلر
ابن عمر رضی الله عنهما حضرتنك بو قولندن جواب ویروب ایتدیلر فریضه متحتمه در کر تمامنه
قلمق مشروع اولایدی تمامی متحتم اولوردی اما نافله اختیار مصلی یه مفوض در طریق رفق
بودرکه مشروعه اولنه و آنده تخییر اوله دیدیلر اما بو سوزه اعتراض ایدوب ایتدیلر عبارة مذکوره
ابن عمر حضرتنك رضی الله عنهما مرادی بودرکه اکر بنا اتمام فرض ایله صلاة راتبه بیننده
تخییر اولایدی البته اتمام آندن احب اولوردی دیکدر لکن قصردن تخفیف ایلدی نوکیچون
راتبه قلمازایدی و اتمام اتمزدی دیدیلر علماء شافعیه بو مقامده بعض روایات دخی
ایراد ایدوب مذهبلرینه متعلق بعض قیل و قال اتمشلردر و اصل مقصود ائمه حنفیه
قوللرین بلکدر آنده معلوم اولدکه سفرده سنت قلمق خصوصی بونلر بیننده مختلف فیه‌در

بعضلر آیتدیلر ترخصاً ترکی افضلدر و بعضلر دخی تقربا قیله‌سی افضلدر دیدیلر هندوانی رحمه
آیتدی حالِ نزولده قیله‌سی افضلدر و حالِ سیرده ترکی افضلدر دیدی بعضلر آیتدی خاصّة
صباح سنتی قلنوب غیری ترک اولنمق کرک دیدیلر بعضلر دخی صباح و اخشام سنتلری
قلنوب سایری ترک اولنمق کرک دیدیلر محیطده بویله ذکر اولنمشدر **فصل رابع**
اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم سفرده دابه اوستنده نافله قلدوغنک بیاننده‌در
ابن عمر رضی الله عنهما کان رسول الله صلی الله علیه وسلم یصلی سبحته حیث ما توجهت
به ناقته دیمشدر یعنی اول حضرت نافله‌سنی قلوردی ناقه‌سی هر قنغی جانبه توجه
اتسه دیکدر بر روایتده مکه‌دن مدینه‌یه متوجه اولوب کیدرکن مدینه جانبنه قلوردی
اینما تولوا فثم وجه الله آیتی آنده نازل اولدی دیمشدر و بر روایتده کوردم اول
حضرتی خیبره متوجه اولوب کیدرکن حمار اوزرندن نافله قلوردی دیمشدر و بر روایتده
کان یوتر واقع اولمشدر یعنی وتر قلوردی دیمشدر امام مسلم بویله روایت اتمشدر و حاصل
فقهای امصار بو حدیثله استدلال اتمشلردر که طوار اوزرندن نافله قلمق جایزدر هر قنغی
جانبه متوجه اولورسه اولسون الا امام احمد و ابا ثور آیتدیلر مستحب بودر که نمازه ابتدا
ایتدوکی زمانده قبله‌یه متوجه اولوب تکبیر ایلیه آندن هر قنغی جانبه کیدرسه قلارق
کیده دیدیلر و بو قوله حجتلری بودر که ابوداود رحمه الله روایتنده انس رضی الله عنه اول
صلی الله علیه وسلم کان اذا اراد ان یتطوع فی السفر استقبل بناقته القبلة ثم صلی
حیث وجهت رکابه دیمشدر معناسی تقدیم اولنان تقریردر جمهور علما رحمهم الله تعالی
مذهبلری بودر که طوار اوزرندن نافله قلمق جایزدر اکرچه سفر طویل اولسون کرکسه
قصیر اولسون الا امام مالک رحمه الله علیه سفر طویل اولدقده جایز اولور دیمشدر زیرا احادیث
مذکوره اول حضرتک سفرلرنده وارد اولمشدر سفر قصیره کیدوب بویله قلدوغی نقل
اولنمادی دیمشدر و حجت جمهور مطلقا اخباردر که بو معناده وارد اولمشلردر یعنی ذکر
اولنان خبرلرده طویل و قصیر قیدلری یوقدر زمان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
بونلر ایله دیمشلردر امام اعظم رحمه الله علیه مذهبنده هر موضع که آنده مسافه قصر

صلا

صلوة مشروع اولمدی راکباً نافله قلمق جایزدر و قبله‌یه توجه شرط دکلدر و نمازده
ایما طریقیله قلنور مثلا یولجی آتنه بنوب کیدرکن نافله نمازه نیت ایدوب تکبیر ایدر آندن
لازم اولنلری قرائت ایدر رکوعه وارور سجده‌یه وارمه‌سی بودر که رکوعندن آرتوق
اکیلور تمام ایدوکده سلام ویرور و سنن رواتب یعنی موکدات دخی نوافلدندر آنلر دخی
بویله قلنمق جایزدر ابو حنیفه رحمه الله علیه حضرتلرندن بر روایت واردر که صباح سنتی
اینوب قلالر زیرا انوک موکدلکی غیریلردن زیاده‌در دیمشدر امام و وتر قیله‌لو اولسه
اینمک کرکدر و امامین رحمهما الله آنده دخی اینمک لازم دکلدر دیمشلردر و الحاصل سفرده
بر کیمسه‌نک اصلا عذری یوغیکن ایما ایله طوار اوستندن نافله قلمق بزوم امام‌لرومز
رحمهم الله قتلرنده و سایر علما مذهبلرنده جایزدر و عذری اولدوغی تقدیرجه فرایضی
دخی طوار اوزرنده اسلوب مذکور اوزره قلمق جایزدر قاضیخان رحمه الله علیه ایتدی
عذر ایله طوار اوستندن قلان کمسنه اکر طواری طورغورمغه قادر دکولسه جایزدر بو تقدیرجه
طوارک یورودکی ضرر ایتمز قلمق کرکدر اکر طورغورمغه قادر ایسه کیدرکن قلمق جایز دکلدر
دیمشدر قنیه‌ده مذکوردر که بر کمسنه طوارک اوستنه بنسه و طوارک صاحبی آنی سیر
ایتدورسه یعنی طواری صاحبی قوللنسه هر جانبه سوررسه اول اولسه اوستنده‌کی تصرف ایتمسه
اول کمسنه طوار اوستندن فرض قلمق جایز دکلدر و نافله قلمق جایز دکلدر و فرض قلان
کمسنه عذر بونلردر که ایندوکی تقدیرجه کندو نفسنی یاخود طوارینی یرتجی جانوردن یاخود
حرامیدن ضرر کلمه‌دیو خوف اتسه یاخود هر یر بالچق اولسه نماز قلاجق قوری یر بولمسه
یاخود پیر اولسه یا ضعیف الحال کمسنه اولسه و طواری سرکش اولسه ایندوکی تقدیرجه بالکوز
بنمکه قادر اولمسه بو مذکور اولنلردن بریسی عارض اولسه طوار اوستندن فرض قلمق دخی جایزدر
کتب حنفیه‌ده رحمهم الله بویله مسطوردر والله اعلم ترمذی رحمه الله نقلنده بو دخی وارد اولمشدر که
یعلی بن مره آتاسندن جدلرندن روایت ایدوب ایتدی اصحاب کرام رضی الله عنهم بر کره اول حضرتله
کیدرلردی بر طار یره کلدیلر نماز وقتی یتشدی آندن یغمور یاغدی و یر اصلندی قوری
یر قالمادی مانا اول حضرت صلی الله علیه وسلم طوار اوزرندن ایکن اذان اوقودی اصحابیله

نماز قلدی یعنی ایدردی سجودنده رکوعندن ارتوق اکلوردی دیشلردر قسم رابع اول حضرت
صلی الله علیه وسلم صلاة خوف قلدوغنک بیاننده‌در بخاری ومسلم رحمهما الله روایتلرنده جابر رضی الله عنه‌دن
مروی درکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیله ذات الرقاع دیدوکلری موضعه کلدوک
بر سایه‌دار آغاج یانینه کلدوک بوراده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری استراحت ایتسون
دیدوک فخر عالم صلی الله علیه وسلم اوراده نزول ایتدی اصحاب رضی الله عنهم غیری یرلره
ایندیلر رسول الله حضرتلرنک قلیجی آغاج طالنه آصلوب طورردی همان مشرکلردن بر کافر ناکهان
اول حضرتک اوزرینه کلدی طوردغی یردن قلیجنی آلدی صیردی آندن خطاب ایدوب اول
حضرته تخافنی دیدی یعنی بندن قورقمی سن دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی
لا دیو بیوردی کافر ایتدی من یمنعک منی دیدی یعنی سنی بنم الومدن کیم الی قوردیدی
رسول الله حضرتلری الله دیو بیوردی آندن اصحاب بو حالدن آکاه اولوب کافری قورخوتدیلر
قلیجی قینینه قاتوب یرینه آصدی اندنصکره قلچوب کیتدی آندن نمازه اقامت اولندی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
اصحابندن بر طائفه ایله ایکی رکعت نماز قلدی آنلر کیرو چکلدیلر بر طائفه ایله دخی ایکی رکعت
قلدی رسول الله حضرتلرنک نمازی دورت رکعت اولدی وقومنک ایکیشر رکعت اولدی
دیشلردر مسلم رحمه الله روایتنده بویله دخی وارد اولمشدر که رسول الله حضرتلرنک آردنده ایکی
صف باغلدوق دشمن بزم ایله قبله ما بیننده ایدی پیغمبر علیه السلام تکبیر ایتدی بز دخی
تکبیر ایتدوک آندن رکوعه واردی بزده رکوعه واردق ورکوعدن باشنی قالدوردی بزده
جمیعا باشومزی قالدوردق آندن کندوسیه قریب اولان صفله سجده‌یه واردی صف مؤخر عدوه
قرشو آیاغ اوزره طوردیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی سجده‌سین تمام ایدیجک
صف مؤخر قیام ایتدی وصف مقدم کیرو چکلدیلر آندن فخر عالم رکوع ایتدی بز دخی جمیعا
رکوع ایتدوک آندن رکوعدن باشن قالدوردی بزده جمیعا باشن قالدوردق آندن سجده‌یه واردی
اول صف که رکعت اولیده مؤخر ایدی صنکره تقدم ایتمش ایدی اول حضرتله بیله سجده ایتدیلر
اول بر صف عدویه قرشو آیاغ اوزره طوردیلر وقتاکه سجده‌لرین تمام ایتدیلر صف مؤخر
سجده‌یه اینوب سجده قلدیلر آندنصکره رسول الله صلی الله علیه وسلم سلام ویردی بزده

جمیعا

جمیعا سلام ویردوک دیشلردر روینده بخاری ومسلم روایتلرنده وارد اولمشدر که اول حضرت صلی
الله علیه وسلم غزوه ذات الرقاعده صلاة خوف قلدی صحابه‌دن بر طائفه آنوکله صف باغلوب
نمازه طوردیلر بر طائفه دخی دشمنه قرشو طوردیلر پس اول حضرت صلی الله علیه وسلم کندو ایله
اولان طائفه ایله بر رکعت قلدی دخی آیاغ اوزره طوردی واول طائفه نمازلرین تمام ایتدیلر
دخی کیتدیلر دشمنه قرشو طوردیلر اول بر طائفه کلوب رسول الله حضرتنه اقتدا ایتدیلر آنلر ایله
دخی بر رکعت قلدی آندن اوتوردی قالدی بو طائفه دخی بقیه صلاتلرین قلدیلر آندن رسول الله
صلی الله علیه وسلم آنلر ایله سلام ویردی دیشلردر امام مالک رحمه الله بو اسلوبی ترجیح ایلدی
شافعی واحمد دخی قدس سرهما اکا موافقت ایتمشلردر علمای حنفیه رحمهم الله تعالی قتلرنده صلاة خوفک
صفتی بودرکه امام اولان کمسنه جماعتی ایکی بولک ایلیه آندن بر بولوکی دشمنه قرشو قویه اول بر
بولوک ایله نمازه باشلیه اگر قلدوغی ایکیشر رکعتلو نمازلردن ایسه بونلر ایله بر رکعت قله دخی بونلر
کیده‌لر دشمن قرشوسنه طوره‌لر واول طورنلر کلوب اقتدا ایلیه‌لر بونلر ایله دخی بر رکعت قلا
وامام یالکوز کندوسی سلام ویره آندن بونلر ینه دشمنه قرشو طوره‌لر اول قلانلر کله‌لر بقیه
صلاتلرین قراءتسز اتمام ایده‌لر سلام ویره‌لر زیرا بونلر لاحقلردر امام آردنده طورمق حکمنده‌در
بونلردن صنکره اول بر طائفه دخی کله‌لر قراءتله نمازلرین تمام ایده‌لر وسلام ویره‌لر بونلره قراءت
لازم اولدوغی علتی که بونلر مسبوقلردر اگر قلدوغی دوردرکعتلو یا اوچ رکعتلو نمازلردن ایسه
بر بولوکیله اول ایکی رکعت نماز قلا آندنصکره تقریر مذکور اوزره نمازلرین اتمام ایده‌لر ویرنجی
جانور خوفی اولدوغی زمانده دخی بویله قلالر اگر خوف قتی زیاده اولورسه بو طرز اوزره قلمغه
اقتدار ایده‌مزلرسه هر کشی بیندوکی طوار اوزرندن باشقه قلاور جانبنه قابلیت اولورسه
ایما ایله اول جانبه قلاور امام اعظم رحمة الله علیه مذهبنده صلات خوف بو اسلوب ایله قلنور والله
اعلم اما مذاهب مختلفه صاحبلری دخی چوق روایات ایراد ایتمشلردر بعضی بونده اون دورت
وجه وارد اولدی دیشلردر ابن العربی قبس آدلو کتابنده ایدر بو صلوة خصوصنده چوق روایت
وارد اولمشدر اما صحیح اولنلری روایت مختلفه‌در دیشلردر امام نخعی ایدوکلرین بیان ایتمشدر
بعضلر بیان ایدوب بر وجه دخی زیاده ایتمشلردر والحاصل اول حضرتک فعلنده هر بارکه

خلافِ روایتی كوردیلر بر وجه دخی زیاده ایتمشلردر وكثرتِ وجوه خلافِ روایتدن حاصل
اولمشدر **ابن القصار** المالكی ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم صلاةِ خوفی اون كره قلمشدر
و ابن العربی اون دورت كره قلدی دیمشدر **خطابی** رحمة الله علیه ایتدی ایام مختلفه ده
اشكالِ متغایره اوزره قلمشدر هر برنده صلاته احوط وحراسته ابلغ اولانی تحری ایدردی
اگرچه صورِ صلوات اختلاف اوزره ایدی ولكن جمله‌سی متفقة المعنی ایدی **قسم خامس**
صلاتِ جنازه قلنمغك بیاننده در بونده دخی برقاچ فرع واردر **فرع اول** عددِ تكبیراتك
بیاننده در **بخاری** ومسلم روایتلرنده ابو هریره رضی الله عنه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
نجاشی وفات ایتدوكی كون وفاتی خبرین ویردی واصحابیله مصلی یه چیقوب صف باغلدیلر
دورت تكبیر ایتدی دیمكله **ترمذی** قتنده ابو هریره دن رضی الله عنه مرویدر كه رسول الله
صلی الله علیه وسلم بر جنازه اوستنه تكبیر ایدوب اول تكبیرده مبارك الیرین قالدروردی
صاغ الین صول الی اوزرینه وضع ایدردی دیمشدر عبارتی بودر كه انه صلی الله علیه وسلم
كبّر علی جنازةٍ فرفع یدیه مع اوّلِ تكبیرةٍ ووضع الیمنی علی الیسری **فرع ثانی** قرائتی ودعا
بیاننده در **ابن المنذر** رحمة الله علیه ابن مسعود وحسن بن علی وابن الزبیر ومسور بن مخرمه
رضوان الله علیهم حضرتلرندن صلوة جنازه ده فاتحه اوقومق مشروعدر دیو نقل ایتمشدر
عبد الرزاق ونسائی روایتلرنده رحمهما الله اسنادِ صحیح ایله ابی امامه دن رضی الله عنه مرویدر كه
صلوة جنازه ده سنت بودر كه تكبیر ایلیه آندن ام القرآن اوقیه آندن رسول الله حضرتنه
صلوات ایلیه آندنصكره دعای میته اخلاص ایلیه یعنی خالص اولوجه دعا ایلیه وقرائت ایتمیه
الا اولكیده قرائت ایلیه دیمشدر و**صحیح** بخاریده سعد دن طلحه دن مرویدر كه ابن عباس
حضرتلری رضی الله عنهما بر جنازه نمازین قلدی فاتحة الكتاب اوقودی وبلسونلر كه بو سنتدر
دیو دیمشلردر ومحل قرائت ثالث بیانی آنده یوقدر یعنی قنغی تكبیردن صكره قرائت كركدر
اول ذكر اولنمامشدر اما امام **شافعی** رضی الله عنه قتنده جابر رضی الله عنه حدیثنده ذكر
اولنمشدر وقراءة بام القرآن بعد التكبیرة الاولی لفظیله وارد اولمشدر و بو معنی‌ده دخی
بعضِ روایات وارد اولمشدر **اما** ائمه حنفیه رحمهم الله قتلرنده صلاتِ جنازه ده فاتحه

امام شافعی نزدنده فاتحه‌نك قرائتی الاسرار رحمه الله بو قولی مذهب ابن مسعود وابو هریره دن وابن عمر رضی الله عنهم دن روایت اولنمشدر جنازه ده قرائت یوقدر دیو نقل ایتمشدر م

اوقومق یوقدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم آخر قلدوغی جنازه بویله قلمشدر یعنی
بویله اولیجق متقدم قلدوغی اسلوبلر منسوخ اولور اسلوب اخیره عمل لازم اولور **امدی** امام اعظم
رحمه الله قولنجه صلاة جنازه بویله كركدر كه تكبیر اولدن ایكی الرین قالدوره تكبیر ایده
آندن صكره ثنا اوقیه وتكبیر ثانیدن صكره اول حضرته صلوات ایلیه نتكیم تشهددن صكره
صلوات ایلردی واوچنجی تكبیردن صكره اللهم اغفر لحیّنا ومیّتنا دعاسین اوقیه آندن
سلام ویره دعای مذكوری امام **احمد** وابو داود رحمة الله علیهما روایتلرنده وارد اولمشدر وامام
مسلم رحمة الله علیه نقلنده عوف بن مالك رضی الله عنه اول حضرت صلی الله علیه وسلم
بر جنازه نك نمازین قلدی ایتدوكی دعادن بونی حفظ ایتدوك دیدی **اللهم** اغفر له
وارحمه وعافه واعف عنه واكرم نزله ووسع مدخله واغسله بالماء والثلج والبرد
ونقه من الخطایا كما ینقّی الثوب الابیض من الدنس وابدله دارًا خیرًا من داره واهلًا
خیرًا من اهله وزوجًا خیرًا من زوجه وادخله الجنة واعذه من عذاب القبر ومن
عذاب النار عوف ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بو دعای اوقودوغی ایچون بن
آرزو ایتدم كه اول میت بن اولیدم دیدی **ابو داود** رحمه الله نقلنده واثلة بن الاسقع
رضی الله عنه رسول الله حضرتندن صلی الله علیه وسلم بو دعای ایشتدم مسلمانلردن
برینك نمازین قلدوغنده اوقوردی دیمشدر **اللهم** ان فلان بن فلان فی ذمتك
وحبل جوارك فقه من عذاب القبر وعذاب النار وانت اهل الوفاء والحق **اللهم**
اغفر له وارحمه انك انت الغفور الرحیم **وینه** ابو داود رحمه الله نقلنده ابو هریره دن
رضی الله عنه مرویدر كه ایشتدم اول حضرت صلی الله علیه وسلم بویله دیردی دیمشدر
اللهم انت ربها وانت خلقتها هدیتها الی الاسلام قبضت روحها وانت اعلم بسرها
وعلانیتها جئنا شفعاء فاغفر لها **فرع ثالث** اول حضرت صلی الله علیه وسلم
قبر اوزره صلاتی ذكرنده در **بخاری** و**مسلم** رحمهما الله روایتلرنده بر قره خاتون وار ایدی
مسجدی سپورردی رسول الله صلی الله علیه وسلم آنی فاقد اولدی یعنی كورومز اولدی
واول خاتون نیجه اولدی كورونمز دیو سؤال ایتدی یا رسول الله وفات ایتدی دیدیلر فخر عالم

عددی وقت واقع اولمامشدر م

صلی الله علیه وسلم ایتدی نیچون بكا اعلام ایتمدوكز دیدی اندن ایتدی كویا انوك امرین
صغیر وحقیر عدّ ایتدیلر دیدی اندن ایتدی بانكا دلالت ایدوك انوك قبرین كوستروك
دیدی دلالت ایتدیلر واردی اوزرینه نماز قلدی و ابن حبان رحمه الله روایتنده حماد بن سلمه
ثابتدن رضی الله عنهم روایت ایتمشدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم ان هذه القبور مملوءة
ظلمة على اهلها وان الله تعالى ينورها بصلاتي عليهم دیو بیورمشدر یعنی تحقیقا بو قبرلر ظلمتله
طولودر اهللرینه وتحقیقا حق تعالی بنم انلر اوزره نمازم سببیله انلری نورلندورر دیدی
اولور بعضلر قولنده بویله ذكر قبر اوزره صلات اول حضرتك خصایصندندر اولا غیرلره امامت
جایز اولمیه ابن حبان مذكوری اتدوكدن صوكره ایتدی خصایصدندر دینلن بونكله استدلال
ایتدیلر دیدی و حجه استدلال بودر كه بنم صلاتم ایله انكروك قبرلرین نورلندورر دیو بیوردی
اما غیره دخی جایز اولدوغین طریق آخردن روایت اتدوكی حدیثله استدلال ایدوب ایتدی
بو روایتده ثم اتى القبر فصففنا خلفه وكبر عليه اربعا واقع اولمشدر اول حضرت علیه السلام
كندوسیله قیلنلرك صلاتن انكار ایتمدوكی كندو خصایصندن اولمیوب غیره دخی
جایز اولدوغین بیان ایدر دیدی اما بوكا اعتراض ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه تبعیتله جایز اولمق اصالة قلمق جایز اولدوغنه دلالت ایتمز دیدیلر و عقبه بن عامردن
مرویدر كه بركون اول حضرت صلی الله علیه وسلم احد شهداسنك اوزرینه واردی میتك
نمازی قیلدوغی كبی نماز قلدی دیمشدر بر روایتده دخی احد شهداسنك اوزرلرینه
سكز ییلدن صكره نماز قلدی دیو وارد اولمشدر و شیخین روایتلرنده دخی قلدی دیو وارد
اولمشدر عبارتی بودر كه خرج يوما فصلى على اهل احد كصلاته على الميت بو مشارلدن
بو حدیثده حرب كنارده شهید اولنلر اوزره نماز قلمغك جوازنه دلالت واردر و بو
مسئله ده علما رحمهم الله تعالی اختلاف ایتمشلردر امام اعظم رضی الله عنه مذهبنده
شهدانك نمازلری سایر مؤمنلرك نمازلری كبی قلنمق كركدر امام شافعی و مالك و احمد و اسحق
رحمهم الله مذهبلرنده نمازلری قلنمز بونلر ایتدیلر نماز میته شفاعتدر قلج خود كناهلری
محو ایلدیكیده دن شفاعته احتیاج قالمز دیدیلر امام اعظم رحمه الله حضرتلری سورمشدر كه

میتك اوزرینه نماز قلمق كرامتن اظهار ایچوندر شهید خود كرامته غیریدن اولیدر وكناهدن
پاك اولمغله دعادن مستغنی اولماز كورمز میسز كه پیغمبر صلی الله علیه وسلم ذنوبدن پاك
و مبرا ایدی ینه اوزرینه نماز قلندی و معصوم و اوغلنجقلروك كناهلری یوقدر ینه نمازلری
قلنور دیدی و حدیث صحیح بو دخی وارد اولمشدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم شهدای
احد اوزرینه نماز قلمشدر دیو بیوردی هدایه ده و شروحنده بویلجه یازمشلردر و شافعیه
لا يصلى على الشهيد دیدوكلری نه معنایه ایدوكنده بربریله اختلاف ایتدیلر بعضلر شهید
اوزرینه نماز واجب دكلدر اما قلنسه جایزدر معناسنه دردیدیلر و اكثری شهید اوزره
نماز قلمق حرامدر دیدیلر شافعیه رحمهم الله قتنده صحیح اولان قول بودر و مؤلف رحمة الله علیه
فقه حنفیدن بی خبر اولماغین بو مقامده والحنفية يمنعون الصلوة على القبر مطلقا دیو تعبیر
ایتمشدر اما بویله دكلدر بر میتك نمازی قلنمدین دفن اولنسه قبری اوزرینه واجب
قلمق كركدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم انصار قومندن بر خاتونك قبری اوزره
قلمشدر و قلمه نك جوازی شول زمانه دكه میتك بدنی طاغلمیه اولیه و اول نه دن
معلوم دردینلورسه غالب رایه مفوضدر زیرا بعضی یرلر اولور تیز طاغلور و بعضی
آرق اولور كچ طاغلور انسانلرك رای غالبی نه یه متجه اولورسه اكا كوره عمل ایتمك كرك
هدایه ده و غیری كتب حنفیه ده بویله مسطوردر فرع رابع رسول الله صلی الله علیه وسلم
صلات غایب قلدوغنك بیاننده در بخاری و مسلم رحمهما الله روایتلرنده جابر رضی الله عنه
انه صلى الله عليه وسلم قال قد توفي اليوم رجل صالح من الحبش فهلموا فصلوا
عليه دیمشدر معناسی رسول الله صلی الله علیه وسلم بركون ایتدی بوكون حبشدن بر صالح
كسنه وفات ایتدی كلوك نمازین قلوك دیدی دیمكدر جابر رضی الله عنه ایتدی بز دخی
صف باغلدق رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیله نماز قلدق دیدی ابو هریره رضی الله
روایتیله فرع اولده نقل اولنمشدر كه نجاشی اولدوكی كون اول حضرت خبر ویروب اصحابیله
مصلی یه چیقدیلر صف بغلیوب نمازین قلدیلر و بخاری رحمه الله قتنده ابن عیینه رحمه الله
قتنده ابن جریج ... رضی الله عنه مرویدر كه فقوموا فصلوا على اخيكم اصحمه بیورلمشدر

يعني طورك قرنداشكز اصحمه نك اوزرينه نماز قلوك ديدي امام شافعي واحمد وجمهور
رحمهم الله بو قصه ايله غايب نمازي مشروع ايدوكنه استدلال ايتمشلردر امام اعظم ومالك
رحمهما الله مشروع دكلدر ديمشلردر و بعض علما دخي وفات ايدوكنه قريب زمانلرده
قلمق جائزدر مدت اوزادقدنصكره جائز دكلدر ديمشلردر ابن حبان رحمه الله دخي اكر
ميتك شهري قبله سمتنده ايسه قلمق جائزدر اكر خلاف سمتنده ايسه جائز دكلدر ديمش
و قصه نجاشينك رضي الله عنه دلالتنه قائل اولميانلر يعني غايبك نمازين قلماغه
قصه مذكوره دلالت ايتمز ورسول الله حضرتندنصكره غايب نمازي مشروع دكلدر دينلر
بيج توجه ذكر ايتمشلردر بري بودر كه صلاة غايب قلمق رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتنه مخصوص ايدي غيري قلمق جائز دكلدر ديديلر امام اعظم ومالك رحمهما الله بويله
ديمشلردر بري دخي بودر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم نجاشينك نمازين انوكچون
قلدي كه انوك وفات ايتدوكي يرده اوزرينه نماز قلور كمسنه يوغيدي ديديلر بعضلر ايتدي
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه مكشوف اولدي كندو مشاهده ايلردي اقتدا
ايدنلر كورمزلردي انوكچون قلدي بونك جوازنه خود خلاف يوقدر ديديلر بعضلر
بو قول نقله محتاجدر احتمال ايله ثابت اولمز ديديلر و بعضلر بونك مثلنده احتمال كافيدر
ديو جواب ويرديلر اما بويله ديدكلرينك مستندي كانه واحدينك اسباب نزولده
بغير اسناد ذكر ايتدوكيدر كه ابن عباس رضي الله عنهما حضرتندن كشف للنبي صلى الله
عليه وسلم عن سرير النجاشي حتى رآه وصلى عليه ديمشدر و دخي ابن حبان عمران
بن حصين حديثندن روايت ايدوب فقام وصفوا خلفه وهم لا يظنون الا ان جنازته
بين يديه ديمشدر بو حديثلردن فهم ايتمشلردر كه فخر كاينات صلى الله عليه وسلم
نجاشينك جنازه سين كورمش اوله و بعضلر بويله ديمشدر كه غايب نمازي قلمق نجاشي يه
مخصوص ايدي انوكچون رسول الله صلى الله عليه وسلم اندنصكره دن غيري كمسنه نك غايب نمازين
قلمدي ديديلر اما بويله دينلنك كمسنه نك قتنده غيري غايبك نمازين قلدوغي ثابت
دكلدر زيرا معاوية بن معاوية نام كمسنه نك دخي قلدي ديو روايت وارد اولمشدر و تبوكده

تعلق كلامك بر مقداري دخي معجزات اثناسنده مرور ايتمشدر نوع ثالث رسول الله صلى الله عليه وسلم
زكوة خصوصنده سيرتي ذكرنده معلوم اوله كه زكات لغتده نما و تطهيره ديرلر يعني زياده اولماغه
و پاك ايتمكه اهل لغت زكوة ديرلر بونه دخي انوك سببيله مال بركتلنوب زياده اولدوغيچون و ادا
ايلين كمسنه يي ذنوبدن پاك ايتدوكيچون زكات دينلمشدر و بعضلر عند الله اجري زياده اولدوغيچون
دينلدي ديديلر و بعضلر دخي صاحبيني پاك ايدر صحت ايماننه شهادت ايدر انوكيچون دينلدي
ديديلر و صدقه يه دخي صدقه دينلدوكي صاحبنك تصديقنه وظاهر وباطنيله صحت ايماننه
دلالت ايتدوكيچوندر ديديلر و شرع شريف محمديدن صلى الله عليه وسلم فهم اولنان بودر كه
زكوة واجب قلندوغي مواساة ايچوندر يعني مسلمانلر بربرينه احسان ايتمك ايچوندر
و مواسات اولنمز الا بر مال ايله اولور كه انوك شاني اولدوغي شاني اولان اولدر كه نصابه يتيشه بوندنصكره
اول حضرت صلى الله عليه وسلم زكاتي اموال ناميه ده مشروع قلدي بو دخي دورت قسم
اوزره در بر قسمي التون وكومشدر بري دخي زروع وثماردر بري دخي بهيمة الانعامدر
بري دخي اموال تجارتدر ونص حديث وللجامله كومشك نصابي ايكي يوز درهمدر و التونك
نصابي يكرمي مثقالدر و زروع و ثمارك يعني يردن بيتنلرك امام اعظم رحمه الله قتنده
نصابي يوقدر نه مقدار اكرلر اكر چوق اكر آز نه بيتسه عشري ويرلك كركدر كركسه ماء جاري
ايله صوارلسون كركسه يغمور ايله ايتسون ودونه و قلتنده و جارلري تننده عشر يوقدر دميشدر و
امامين رحمهما الله قتنده عشر شول اصل نسنه ده واجبدر كه انوك ثمره باقيه سي اوله
يعني كه يا آق ادخار ايتمك لبر يل مقداري يا دخي زياده طوره مثلا بغداي و آرپه و خرما
و بونلرك امثالي نه وارسه بش وسق اولدوغي تقديرجه عشري ويرلمك كركدر و وسق
ديدوكلري آلتمش صاعدر صاع سكز رطلدر رطل اون ايكي وقيه در و اوقيه قرق
درهمدر ديرلر و قمونك نصابي قرقدن و صغيرك اوتوزدن وديه نك بشدر و ماحصل
مقدار واجب مالك مؤنتنه و تعبي حسبيله در مالك اعلاسي و تعبي آز اولاني ركازدر يعني
مطلقا التين بولنان مالدر كركسه انده خلق اولنسون معادن كبي كركسه مدفون اولسون
بونده واجب اولان خمسدر اما مدفون اولان كافر زماننده كفارك دفن ايتدوكندن كركدر

وقتا اوزره عدده اکر بغور ایله یاخود آقار صو ایله صوارلیورسه عشر ویرمک کرکدر والا نصف عشر
ویرمک کرکدر و تمام کوزه دوه نک نصابی کندو جنسندن توأسا قی محتمل اولدیغی لاجرم آنده نصابه
یتیشجک بر قیون ویرمک واجب اولدی و یکرمی بش عدده واصل اولنجق نصاب محتمل اولدی
بو تقدیرجه ایکی یاشنه بصمش بر دوه ویرمک واجب اولدی و اوتز بش عدده وارنجه واجب
اولان بودر اوتز آلتی عدده واردوغی کبی اوچ یاشنه بصمش بر دوه ویرمک واجب اولور
قرق بش دوه یه وارنجه بوایله ویریلور قرق آلتی دوه اولدوغی کبی چاق آلتشنه وارنجه
دورت یاشنه بصمش بر دوه ویرمک واجب اولور و آلتمش بر اولدوغی زمانده یتمش بشه
وارنجه بش یاشنه کرمش بر دوه ویرمک واجب اولور یتمش آلتی دن طقسانه وارنجه اوچ
یاشنه کیرمش ایکی دوه ویرمک کرکدر و طقسان بردن یوز یکرمی یه وارنجه دورد یاشنه
کیرمش ایکی دوه ویرمک کرکدر آندن صکره فروض استیناف اولنوب کتب فروعده تفصیل اولندوغی
اوزره اخراج اولنمق کرکدر و صغر وک نصابی تمام اولنجق یعنی اوتز رأس صغر اولنجق
بر تبیع یا بر تبیعه یعنی کرک ارکک کرک دیشی بر یاشنده کلنه ویرمک کرکدر و قرق رأس اولنجق
بر مسن یا بر مسنه یعنی کرک ارکک کرک دیشی ایکی یاشنده اولانی ویرمک کرکدر و قرقدن
زیاده اولنجق آلتمشه وارنجه حسابی اوزره ویرمک کرکدر یعنی بر زیاده اولسه بر مسنه نک
ربع عشرینی ویره لر اکر ایکی زیاده اولورسه نصف عشرینی ویره لر اکر اوچ زیاده اولورسه
ثلثة ارباع عشرینی ویره لر بو قول ابو حنیفه حضرتلرینکدر رحمة الله علیه اما ابو یوسف
و محمد رحمهما الله تعالی قرقدن یوقاری آلتمشه وارنجه زیاده لرده نسنه ویرلمز دیشلردر
و آلتمش تمام اولدقده بر تبیع ویریلور و یتمش اولدقده بر تبیع و بر مسنه ویریلور سکسن
اولدوغی کبی ایکی مسنه ویریلور طقسان اولدقده اوچ تبیع ویریلور و یوز تمام اولنجق ایکی
تبیع و بر مسن ویریلور بو اسلوب اوزره هر اون عدده ده فرض تبیع دن مسنه یه و مسنه دن
تبیعه متغیر اولور یعنی هر اوتزده بر تبیع و هر قرقده بر مسن لازم اولور و قیونک نصابی
تمام اولنجق یعنی قرق قیون اولنجق بر قیون ویرمک کرکدر چاق یوز یکرمی قیونه وارنجه
زکاتی بر قیوندر نیچون یوز یکرمی دن بر قیون زیاده اولسه چاق ایکی یوزه وارنجه ایکی

قیون ویرمک کرکدر ایکی یوزدن بر قیون زیاده اولسه اوچ قیون ویرمک کرکدر رسول الله صلی
الله علیه وسلمک کتاب شریفنده و ابو بکرک رضی الله تعالی عنه کتابنده بوایله بیان بیورلمشدر
و اجماع دخی بونک اوزرینه منعقد اولمشدر و درت یوز قیون اولدقده دورت قیون ویرمک
کرکدر آندن صکره هر یوز قیونده بر قیون ویرمک کرکدر و زکوة جمع ایدن کیسنه قیونک
بر یاشنه آز اولانی کرکدر بر یاشنه وارمیانی آلمامق کرکدر زیرا واجب اولان وسطدر بر یاشنه
وارمین صغیردر و آتوک نصابی بشدر بعضلر اوچدن دیدیلر مجمع الفتاوی صاحبی
خزانة الفتاوی دن ابو جعفر طحاویدن رحمة الله علیه نصاب خیل بشدن دیو نقل
ایتدی اکر بشدن اکسک اولورسه زکاتی یوقدر دیو بیورمشدر و ابو الیث العیاضی نصابی اوچدن
اوچدن اکسک اولنجق زکاتی یوقدر دیمشدر حاصلی عربی آت کبی آتوکله آیغر مختلط
اولسه صاحبی مخیردر دیلرسه بر آلتون ویرسون دیلرسه قیمتنک ربع عشرینی ویرسون امام
اعظم رحمة الله علیه بوایله بیورمشدر و آتوک جملهسی ارکک اولسه زکاتی یوقدر بر امالی
نالی دکلدر یعنی زیاده اولمز و جملهسی دیشی اولسه آرالرنده ارکک اولماسه بر قولده بونک
دخی زکاتی یوقدر زیرا یالکوز دیشیلردن نسنه حاصل اولمز و بر قولده زکاتی واردر زیرا
عاریتی آیغر کتوروب آره لرینه صالمق جایزدر و معلوم اولا که بو ذکر اولنان حیواناتک زکاتلری
شول زمانده واجب اولورکه سائمه اولالر و اوزرلرینه بر یل کچه بوایله اولمایجق واجب اولماز
و سائمه اکا دیرلر که یلوک اکثرنده یابانده اوتلالر اکر بوچوق یل یابانده اوتلایوب بوچوق یل
علف یدورلسه زکاتلری یوقدر و شول آتلر که عمل ایچون و رکوب ایچون بسلنه لر آنلرده
دخی زکاتی یوقدر و قاتر و حمارکه تجارت ایچون اولمیالر آنلرده دخی زکات یوقدر اما
الوب صاتمق ایچون بسلنجک زکات مالیتنه تعلق ایدر سائر اموال تجارتدن فرقی اولماز
و صدقه فطر بر صاع خرما یاخود بر صاع آربه دن یاخود یارم صاع بغدای یاخود یارم صاع
بغدای اونی یاخود یارم صاع قورو اوزمدن بو صدقه هر مسلم حر اوزرینه واجبدر
اکر نصابه مالک ایسه و نصاب دخی مسکندن و لباسندن و اوی متاعندن و آتندن و سلاحندن
و قوللرندن زیاده اولان مالدر کشی بو صدقه یی کندو نفسی ایچون و طفل فقیری ایچون

دخی متکار قوللری ایچون و مدبری و ام ولدی ایچون ویرملک کرکدر و مصارف صدقات فقرا و مساکین
و عامل صدقه و مکاتب‌در و دخی شول مدیوندر که دینیندن زیاده نصابه قادر اولمایه یاخود
خلق اوزرنده مالی اولا اما آلماسی ممکن اولمایه و منقطع غزات‌در یعنی غازیلرک فقراسیدر
و منقطع الحاج‌در یعنی حاجیلرک فقراسیدر فقرا و مساکین مقدما باشقه ذکر اولنمش لکن
بونلرک تکرار ذکر اولندوغی انقطاع سببیله زیاده احتیاجلری اولدوغیچوندر و دخی مسافرلردر
بونلر دخی حاجتلری مقدارنجه زکات آلمق جایزدر و دخی هر کسنه که یانینده مالی اولمایه
اکر کندو دیارنده مالی وار ایسه دخی حضرده زکات آلمق جایزدر بو دخی معلوم اولا که
انبیا علیهم الصلوة والسلام اوزرلرینه زکات واجب دکل ایدی زیرا آنلرک ملکلری
یوغیدی و الّا کرنه اولان اشیا الله تعالینک ودایعیدن ایدی زمانی اولیجق بذل ایدرلردی
محلی اولمایجق منع ایدرلردی و دخی زکات آنوکیچوندر که صاحبینی تطهیر و تزکیه ایلیه
نیته کم حق تبارک و تعالی خذ من اموالهم صدقة تطهرهم و تزکیهم بها بیورمشدر انبیا
علیهم السلام خود ذنوبدن پاک و مطهرلردر آنوکیچوندر که امام اعظم رحمة الله علیه صبیان
اوزره زکات واجب دکلدر دیمشدر زیرا آنلر معصوملردر کناهلری یوقدر و رسول الله
صلی الله علیه و سلم حضرتلرینک عادت کریمه‌سی بو ایدی که بر قوم کلوب زکاتلرین کتورسه‌لر
آنلره صلوات ایدردی اللهم صل علی آل فلان دیردی ابو اوفی رضی الله عنه صدقه
کتوردوکی زمانده اللهم صل علی آل ابی اوفی دیو بیوردی و زکوة نه زمانده فرض اولندی
دیو علما رحمهم الله تعالی اختلاف ایتدیلر امام نووی رحمة الله علیه روضه‌ده هجرتک ایکنجی
یلنده فرض اولندی دیو یازمشدر و ابن اثیر تاریخنده طقوزنجی یلده واقع اولدی دیمشدر اما
بونده نظر واردر زیرا ابو سفیان سابقا بیان اولنان اوزره یدنجی یلک اوایلنده قیصره
وارد قده اول دخی رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلرینک احوالندن سؤال ایتدوکده
یأمرنا بالزکوة دیمش ایدی و ابن خزیمه هجرتدن مقدم فرض اولندی دیو دعوی ایتمشدر
و ام سلمه‌نک هجرت حبشه قصه‌سنده وارد اولان حدیثیله استدلال ایتمشدر اما آنوکله
استدلالده نظر واردر زیرا اول زمانده هنوز نه زکات فرض اولنمش ایدی و نه صیام

رمضان

رمضان فرض اولنمش ایدی دیدیلر و حدیث ام سلمه‌نک اسنادی قدحدن سالم اولدوغی
تقدیرجه اوزره تأویلا اولنمق کرکدر دیو بعض وجه ذکر ایتمشلردر و بالجمله اکثر علمانک قولی
بعد الهجرة فرض اولنمق اوزره‌در و بوکا جمله دلایلدن بری دخی بودر که صیام رمضان بالاتفاق
هجرتدن صکره واقع اولمشدر زیرا فرضیتنه دلالت ایدن آیت کریمه بلا خلاف مدنیه‌در
و ائمه محدثین رحمهم الله تعالی بو دخی ثابتدر که صدقه فطر زکاتدن مقدم واجب
اولمشدر زیرا امام احمد و ابن خزیمه و نسائی و ابن ماجه و حاکم رحمهم الله تعالی روایتلر
قیس بن سعد بن عباده رضی الله عنه بیورمشدر که امرنا رسول الله صلی الله علیه و سلم
بصدقة الفطر قبل ان تنزل الزکوة ثم نزلت فریضة الزکوة فلم یأمرنا و لم ینهنا
و نحن نفعله دیمشدر حدیث مذکورک اسنادی صحیح ایله واردر و صحیحدر دلالت ایدر که زکوة
صدقه فطردن صکره فرض اولنمش اوله لازم کلور که فرض رمضاندن مؤخر اوله و هجرتدن
صکره ایکی یلدن مقرر اوله امام بخاری رحمة الله علیه نقلنده وارد اولمشدر که حضرت عایشه رضی
اول حضرت صلی الله علیه و سلم هدیه‌یی قبول ایدردی دیو بیورمشدر و بینه شیخین روایتلرنده
رحمهما الله ابو هریره رضی الله عنه بیورمشدر که قچن رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتنه بر طعام
کتورسه‌لر بو هدیه‌میدر یوخسه صدقه‌میدر دیو سؤال ایدردی اکر صدقه‌در دیرلرسه
اصحابنه سز اکل ایدوک دیو بیوروردی و کندو یمزدی اکر هدیه‌در دیرلرسه کندو دخی
انلر ایله بیله اکل ایدردی دیمشدر و بینه شیخین رحمهما الله روایتلرنده وارد اولمشدر که بر کون
رسول الله صلی الله علیه و سلم عایشه‌یه رضی الله عنها عندکم شیء دیدی یعنی یانکوزده
اکل ایده‌جک نسنه وار میدر دیو سؤال ایتدی عایشه رضی الله تعالی عنها ایتدی لا الا شیء
بعثت به الی نسیبة من الشاة التی بعثت الیها من الصدقة دیدی یعنی نسنه یوق
الا بر مقدار قیون اتی وار که سن نسیبه‌یه کوندردک صدقه قیونیندن در نسیبه
بزه کوندردی دیدی فخر عالم صلی الله علیه و سلم ایتدی بلغت محلها دیدی یعنی آندن
حکم صدقه زایل اولدی شمدنکرو بزه حلال اولدی دیمکدر حاصلی بزه کوندردوکده
صدقه ایدی آنوک ملکی اولدقدنصکره بر مقدارینی بزه هدیه ایتمش بزه اول هدیه‌دن

كلا ايتمك جايزدر ديمك اولور و بينه بخاري و مسلم و ابو داود رحمهم الله تعالى نقل لرنده بريره يه
بر مقدار ات صدقه ايتشلر ايدي آني رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه كتوردكلرنده هو
عليها صدقة ولنا هدية ديو بيوردي يعني اول ات بريره يه صدقه در و بزه هديه در
ديدي والله تعالى اعلم نوع رابع رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك صيامي ذكرنده در
اولا معلوم اولا كه صومدن مقصود نفسي عادات خسيسه دن و انسانك ايدوب شهواتدن منع
و حبس ايتمكدر صوم ديدكلري حق تعالى نك مؤمن و متقي قوللرينك رياضتي در و بر عبادتدر كه
ساير اعمال بيننده حق جل وعلا كندو يه مخصوص قلشدر نتهكم صحيح مسلمده حديث
قدسي دن وارد اولشدر كه حق سبحانه وتعالى كل عمل ابن آدم له الا الصيام فهو لي
وانا اجزي به بيورمشدر يعني آدم اوغلانينك هر عملي كندونكدر الا صيام بنمدر و آنك
اجرني بن ايلرم ديمك اولور و بو اضافت اضافت تشريف و تكريمدر نتهكم ناقة الله بيورلدوغنده
مراد اولندوغي والا مجموع كائنات الله تعالى نكدر اراده كه نك مدخلي يوقدر بعضلر ايتديلر
آنك ايچون حق تعالى نفسنه اضافت قلدي كه آندن غيريه صيام ايله هيچ بر زمانده عبادت
واقع اولمامشدر اما صورت صلاة و سجودده عبادت ايدرلردي ديديلر ولكن تقرب اوساند
شمسه ايدر بو قوله اعتراض ايدوب ايتديلر نجوم و هياكله پرستش ايدنلر آنلره صيام ايله عبادت
ايدرلردي تنكري تعالى دن غيريه بو نكله عبادت واقع اولمادي ديمك درست كلمز ديديلر اما
بونكا جواب ويرديلر كه آنلره عبادت ايدنلر انلري بانهما فعالة لما اعتقاد ايتمزلردي ديديلر و بعضلر
دخي وجه اضافت بودر كه ريادن بعيددر زيرا كه امر خفيدر ظاهرندن معلوم دكلدر
و صلاة و حج و غيري عبادات بويله دكلدر ديديلر ابن حجر رحمه الله ايتدي لا رياء في
الصوم ديمه نك معناسي فعلنه ريا داخل اولماز ديمكدر والا بر كسنه صائم اولسه دخي
غيره بلدرمكه مراد ايدوب سوزيله قولي جهتدن ريا داخل اولور ديو بيوردي آنك ايچون كه
بر كسنه غيره بلدرمك ايچون صائم اولسه اشراك ايتمش اولور يعني عملي خالص لوجه الله اولماز
نتهكم بيهقي رحمه الله روايتنده شداد بن اوس رضي الله عنه مرفوعا روايت ايتمشدر كه من
صام يرائي فقد اشرك بيورلمشدر يعني بر كسنه ريا ايدر اولدوغي حالده اوروج طوتسه

تحقيقا

تحقيقا اول كسنه اشراك ايتدي ديمكدر و بعضلر ايتديلر صائمك كندو نفسنه صومده حظ
اولمدوغيچون الله تعالى يه مخصوصدر ديديلر و بويله دخي دينلشدر كه طعامدن و ساير
شهواتدن استغنا صفات رب تعالى دندر وقتاكه صائم آنك صفاتنه موافق اولان
نسنه ايله عمل ايلدي اول دخي نفسنه اضافت ايتدي ديديلر امام قرطبي رحمة الله عليه ايتدي
معناسي بودر كه عبادتك صومدن غيري اعمالي كندو حاللرينه مناسبدر و صوم صفات
حقدن بر صفته مناسبدر كانه حق تعالى حضرتلري صائم بنم صفاتمدن بر صفته مناسب
اولان شيئله بكا تقرب ايتدي ديو بيورر يا خود صومك ثوابي مقدارين بلمكده حق تعالى
منفرد اولدوغيچون نفسنه اضافت ايتدي اما ساير عبادات بويله دكلدر آنلرك ثوابني
بعض مخلوقاتنه اعلام ايتمشدر آنك ايچوندر كه حديثك آخرنده وانا اجزي به ديو بيوردي
و بو معنى دخي ظاهردر كه صاحب كرم كسنه فلان نسنه يه بن كندوم جزا و عوض ايدرم
ديدوكي زمانده كثرت احسان و چوق عطا ايلرم ديمك اولور و صائم اولان كسنه بو قدر اجر
و ثوابه لايق اولدوغي بودر كه معبودي اجلي ايچون ترك شهوت و طعام و شراب ايتمشدر
اصل شهوت ديو لغتده مطلقا آرزويه ديرلر و بو مقامده مراد آرزوي جماعدر نيو
بعض روايتده لانه ترك شهوته من الطعام والشراب والجماع لاجلي واقع اولمشدر
و صومك اعضاء ظاهره و قواي باطنه يه نجه منافعي اولدوغندن غيري حق تعالى نك
تقواسنه معين اولان اشيانك اكبريدر نتهكم حق سبحانه وتعالى كتاب كريمنده كتب
عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم لعلكم تتقون بيورمشدر و صحيح بخاريده
الصوم جنة وارد اولمشدر جنة ضم جيم ايله قلقان ديمكدر معناسي صوم جهنم آتشندن صاحبني
ستر ايدوب صقلار ديمك اولور ابن عبد البر وغيري رحمهم الله بو معنايه جزم ايتمشلردر اما
نهايه ده ابن اثير رحمه الله صاحبني شهوات موذيه دن صاقلر ديمكدر ديدي بعضلر
دخي كناهلردن صقلر ديمك معناسنده در ديديلر و اتفاق علما بونك اوزرينه در كه بو درلو صيامدن
مراد شول صيامدر كه صاحبني قولا و فعلا معاصيدن سالم ايليه يوخسه مجرد حيوان
كبي آج طورمق دكلدر و صحيح مسلمده صلاتدن تنقي بي انضلالده ديو اختلاف اولنمشدر بعض علما

رحمهم الله تعالى اعمال بدنیه نك افضلی صوم در دیدیلر زیرا امام نسائی رحمه الله نقل ایلدی
ابو امامه دن رضی الله تعالى عنه مرویدر كه أتيتُ رسولَ الله صلى الله عليه وسلم فقلتُ
يا رسولَ الله مُرْني بأمرٍ آخذُه عنك قال عليكَ بالصومِ فإنّه لا عِدْلَ له دیمشدر یعنی
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه كلدم دخی یا رسول الله بكا بر نسنه امر ایله سندن
اخذ ایده یم دیدم ایتدی صومه مشغول اول زیرا آنوك مثلی یوقدر دیدی دیمك اولور
اما مشهور بودر كه صلوة صومدن افضل اوله امام شافعی وغیری رحمهم الله بو كه ذاهب اولمشلردر
زیرا رسول الله صلى الله عليه وسلم واعلموا أنّ خيرَ أعمالِكم الصلوةُ بیورمشدر واول حضرتك
صلى الله عليه وسلم صیامی ایكی قسم اوزره در قسم اول صیام رمضاندر و بونده بر قاچ
فصل واردر فصل اول صیام رمضانده واقع اولان عباداتی بیاننده در اولا معلوم اولا كه
رمضان رمضدن مشتق در رمض بغایت اسیّی یه دیرلر طایفه عرب اسماء شهوری وضع ایتدكلری
زمانده شهر مذكور بغایت اسیّی زمانه دوشدی واردیلر رمضان دیو تسمیه ایتدیلر نته كم ربیعین
زمان ربیعه راست كلمش ایدی وشهورك افضلی رمضاندر امام نووی رحمة الله علیه ایدر
رمضان اسماء الله دندر دیدكلری صحیح دكلدر اكرچه كم بو خصوصده بر اثر ضعیف وارد
اولمشدر اما اسماء الله توقیفیه در دلیل صحیح قائم اولمایجه ثابت اولماز و رمضاندن
مقدم صیام فرض اولندمی اولنمادیمی دیو سلف اختلاف ایتمشلردر علمای حنفیه رحمهم الله تعالى
اولا صوم عاشورا كه فرض اولنمش ایدی شكره رمضان فرض اولندی دخی اول منسوخ اولدی
دیدیلر وشافعیه رضی الله عنهم رمضاندن اول صوم فرض اولنمادی دیدیلر دلیللری كلسه كركدر
ان شاء الله تعالى وصوم رمضان هجرتك ایكنجی ییلنده فرض اولنمش ایدی رسول الله حضرتی
صلى الله تعالى عليه وسلم وفات ایتدوكی زمانده طقوز رمضان طوتمش ایدی و بو شهر كریم
موسم خیرات و موقع جود و حسنات اولدوغیچون سلطان انبیا علیه افضل الصلوة والسلام
بونده ایتدوكی طاعت و عبادتی ولطف و احسانی سایر شهوردن زیاده ایدی شیخین رحمهم الله
روایتلرنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر كه اول حضرت صلى الله عليه وسلم
اجود ناس ایدی ونهایت مرتبه ده اجود اولدوغی رمضانده آنی جبریل علیه الصلوة والسلام

ملاقات ایدوب مدارسه قرآن ایتدوكی زمانده ایدی دیمشدر امام احمد قدس الله سره
نقلنده حدیث مذكورك آخرنده لا يُسأل شيئًا إلا أعطاه واقع اولمشدر یعنی آندن بر نسنه
استمزدی الا اول آنی اعطا ایدردی دیمكدر والحاصل اكر عبادت مالیه در اكر عبادت
بدنیه در ماه رمضانده سایرندن زیاده ایلردی ونزول قرآنك ابتداسی رمضانده ایدی
سمای دنیایه دخی جمله واحده نزول ایتدوكی رمضانده ایدی نته كم ابن عباس رضی الله عنهما
حدیثنده ثابت اولمشدر و جبریل علیه السلام هر ییل اول حضرتله ملاقات ایدوب اخوان
محافظه قلوردی فخر عالم صلى الله عليه وسلم رمضاندن رمضانه نازل اولان قرآنی اكا
عرض ایدردی وفاتلری سنه سنده كه اول سلطان سریر رسالت سعادت وفاتیله روضه
رضوانه انتقال ایتدی ایكی كره عرض ایتدی فتح الباری ده ایدر رسول الله صلى الله عليه
وسلم هر رمضان جبریله قرآنی دكلتمه ده ایكی حكمت وار ایدی بری تقرر ایدی كه حفظ قرآن
ایدردی بری دخی منسوخ اولمیانی ابقا ایدوب منسوخ اولانی رفع ایتمك ایدی والحاصل
قرآن عظیمك جملة وتفصيلا نزولی و عرضی واحكامی رمضان آیده واقع اولمشدر حدیث شریف
دلالت ایلر كه شهر رمضانده مدارسه قرآن ایتمك یعنی قرآن اوقومق وبلا واسطه غیریدن
اوقونمق وكندودن احفظ اولانه عرض ایتمك مستحب اوله وواثلة بن الاسقع رضی الله عنه
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتندن روایت ایلر كه صحف ابرهیم صلوات الله علیه وسلامه
شهر رمضانك اول كیجه سی نازل اولدی وانجیل اون اوچنجی كیجه سی نازل اولدی
وتوریت التنجی كیجه سی نازل اولدی وقرآن یكرمی دردنجی كیجه سی نازل اولدی
دیمشدر و حدیث ابن عباس ده رضی الله عنهما وارد اولمشدر كه اول حضرت جبریل علیه السلام ایله
مدارسه قرآنی كیجه ایله ایدردی بونده دلالت واردر كه رمضان كیجه لرنده تلاوت قرآنی
چوق ایتمك مستحب اوله زیرا كیجه لرده صفای ذهن و جمعیت خاطر زیاده اولور خصوصا كه
رمضان كیجه سی اوله و بو شهر شریفك فضیلتی اول قدردر كه رسول الله صلى الله علیه وسلم
اصحابنه بو نكته ده اولان بشارتی ایلردی قد جاءكم شهر رمضان شهر مبارك كتب الله
عليكم صيامه تفتح فيه أبواب السماء وتغلق فيه أبواب الجحيم وتغل فيه الشياطين

فيه ليلة خير من ألف شهر من حرم خيرها فقد حرم ديو بيوردي و بعض علماء
الله تعالى بو حديث شريف خلقك بعضي بعضنه تهنيت رمضان ايتمكه اصل واقع
اولمشدر ديو بيورمشدر و طبراني رحمه الله روايتنده انس دن رضي الله عنه مرويدركه
رجب وشعبان آيلري داخل اولدوغي زمانلرده اللهم بارك لنا في رجب وشعبان
وبلغنا رمضان ديو دعا ايلردي ديمشدر يعني يا رب رجب وشعبان آيين بزه سن
مبارك ايله و رمضانه سن يتشدر ديمك اولور ونسائي رحمه الله نقلنده انس رضي الله عنه
بيورمشدركه فخر كائنات عليه افضل الصلوات واكمل التحيات مبارك رمضان آيين
كوردوكي زمانده هلال رشد وخير هلال رشد وخير آمنت بالذي
خلقك ديردي ديمشدر رشدك معناسي طوغري يول بولمق در وروايت اولنوركه رمضان
كيردوكي زمانده بو نيله بيورردي اللهم سلمني من رمضان وسلم رمضان لي وسلمه
مني ديو بيورردي سلمني من رمضان ديمك شويله ايله كه بنم ايله صوم رمضان اراسنه
مرض دن و غيري دن بر حايل نسنه واقع اولمايه ديمكدر وسلمه لي ديمك شويله ايله كه اول
آخرنده هلال بولوده كيروب صوم وفطر احوالي ملتبس اولمايه ديمكدر وسلمه مني
ديمك بني اول رمضانده معاصي دن صقله ديمكدر و اول حضرتك بو نيله بيوردوغي
امتنه تشريع وارشاد در والله اعلم فصل ثاني رؤيت هلال ايله صيامي بياننده در
ابو داود رحمه الله نقلنده حضرت عايشه دن رضي الله عنها مرويدركه كان صلى الله عليه
يتحفظ من شعبان ما لا يتحفظ من غيره ثم يصوم لرؤية رمضان فان غم عليه عد
ثلثين يوما ثم صام ديمشدر معناسي اول حضرت صلى الله عليه وسلم ساير آيلرده
تحفظ ايتمدوكي نسنه يي شعبان آينده تحفظ ايدردي آندن صكره رمضان آيي كورندكده
صايم اولوردي اكر هلال بولوده كيروب كورنمسه شعباندن اوتوز كوني صيردي دخي تمام
اولدوغي كبي صايم اولوردي ديمكدر وشعباني تحفظك معناسي هلالني وعدد ايامني كوزتمق
اهتمام ايتمكدر والله اعلم ومسلم رحمه الله نقلنده اذا رأيتموه فصوموا واذا رأيتموه فافطروا
فان غم عليكم فاقدروا له وارد اولمشدر يعني هلال رمضاني كوردوككز زمانده صايم

اولوك

اولوك هلال شوالي كوردوككز زمانده افطار ايدوك اكر هلال رمضاني كورمه ده بزدن
آنك مابيننده بولت حايل اولورسه شعباندن اوتوز كوني تمام ايدوك آندن صكره صايم اولوك
ديمك اولور و صاحب الهدايه حديث شريفي بو عبارتله ايراد ايتمشدر صوموا لرؤيته وافطروا
لرؤيته فان غم عليكم الهلال فاكملوا شعبان ثلثين يوما مازري رحمه الله ايدر جمهور
فقها رحمهم الله تعالى اول حضرتك فاقدروا له قول شريفني اوتوز عددي تكميل ايدوك
ديمكله حمل ايتمشلردر ودخي بيورمشلردركه مراد منجم لر حسابي اولمق جايز دكلدر زيرا اكر
عوام الناس اول حسابله مكلف اولورلرسه آنلره مشقت اولور زيرا منجمين حسابني آنجق
افراد ناس بيلورلر و شريعتك بلدردوكي شول نسنه دركه آني اكثر ناس بيله لر امام اعظم
و مالك و شافعي و جمهور سلف وخلف مذهبلري بو مذكور اولان قوللاردر اما امام احمد
قدس الله سره فاقدروا له تحت السحاب ديمكدر ديو بيورمشدر آنك مذهبنده شعبان
اوتوزنجي كيجه سي هوا بولتلو اولوب هلال كورنمسه ايرتسي كوني رمضاندن طوتمق
واجبدر اما ائمه ثلاثه و جمهور مذهبلرنده يوم شك رمضاندن صايم اولمق جايز دكلدر
صايم اولنجق تطوع طوتمق كركدر وابن شريح و مطرف بن عبد الله و قتيبه و دخي بعضلر
رحمهم الله معناسي قدروه بحسب المنازل ديمكدر ديديلر فصل ثالث اول
حضرتك صلوات الله عليه وسلامه عدل واحد شهادتيله صومي بياننده در صلى الله عليه
ابن عمر رضي الله عنهما تراءى الناس الهلال فأخبرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
اني رأيته فصام وامر الناس بصيامه ديو بيورمشدر يعني خلق رمضان آيين كورديلر
بن دخي اول حضرته وارووب بن كوردم ديو خبر ويردم كندو صايم اولدي وخلقه صيام
رمضان امر ايتدي ديدي ابو داود و غيريلري رحمهم الله نقلنده ابن عباس دن رضي الله عنه
مرويدركه براعرابي رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه كلوب يا رسول الله بن هلال
رمضاني كوردم ديدي فخر عالم صلى الله عليه وسلم أتشهد أن لا اله الا الله ديدي
آندن أتشهد أن محمدا رسول الله ديدي يعني محمدك رسالتنه شهادت ايدرمي سن ديدي
پس اعرابي نعم ديدي آندن فخر كائنات صلى الله عليه وسلم يا بلال أذن في الناس فليصوموا

دیدی یعنی یا بلال خلق آراسنده ندا ایله صائم اولسونلر دیو بیوردی وحدیث سابقده اذا
رأیتموه لفظ شریفندن مراد بعض مسلمین کورمکدر یوخسه هرکیشی کورمک دکلدر امام اعظم
رحمة الله علیه مذهبنده شول زمانه که سماده علت اوله یعنی هوا بولتلو اوله یاخود توزن
قالقمش اوله یاخود اوله واحد عدلک شهادتنی قبول ایتمک کرکدر کرکسه آز اولسون کرکسه
عورت اولسون کرک حر اولسون کرک عبد اولسون دیمشلردر فصل رابع اول حضرتک
صلی الله تعالی علیه وسلم صائم ایکن ایتدوکی تداوی وغیر احوالی ذکرنده در بخاری
ومسلم رحمهما الله تعالی روایتلرنده ابن عباس رضی الله عنهما ان رسول الله صلی الله علیه وسلم
احتجم وهو صائم دیو بیورمشدر یعنی اول حضرت صلی الله علیه وسلم احتجم وهو صائم
دیو بیورمشدر یعنی کندو جسم شریفندن قان چقردی دیمکدر امام اعظم واکثر علما رحمهم الله
تعالی مذهبلرنده مطلقا حجامتیله اوروج بوزلماز اما علی وعطا واوزاعی واحمد واسحق وابو ثور
حاجمک ومحجومک ایکیسینک دخی اوروجلری بوزیلور واوزرلرینه قضا واجب اولور دیمشلردر
عطا رحمه الله کفارت دخی واجبدر دیمشدر آنلردن بویله روایت اولنمشدر تمسکلری
شداد حدیثیدر ایتدی زمان نبوتده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیله بیله ایدوک
رمضانک اون سکزنجی برکون کوردیکه برکسنه حجامت ایلر اوتورمه یاپشوب اول حضرت
ایتدی افطر الحاجم والمحجوم دیدی دیمشلردر امام شافعی رضی الله عنه بو بابده وارد اولان
حدیثلرک اسناد جهتندن امثلی ابن عباس حدیثیدر رضی الله عنه اکر برکیشی حجامتدن
پرهیز ایدرسه احتیاط جهتندن اولی اولورکه احب در و قیاس ابن عباس حدیثیله در بتّم
صحابه وتابعیندن وعامه اهل علمدن حفظ ایتدوکم بودرکه حجامتله برکسه نک اوروجی
بوزلماز دیو بیورمشدر وافطر الحاجم والمحجوم حدیثنی بعضلر تاویل بعید ایله توجیه ایتمشلردر
اما ابن حزم رحمه الله بو حدیث بلا ریب صحیحدر ولکن ابو سعید رضی الله عنه حدیثنده
بولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حجامت خصوصنده صائمه رخصت ویردی دیو
بیورمشدر وحدیث ابی سعیدک اسنادی صحیحدر پس آنوکله عمل واجب اولور زیرا رخصت
عزیمتدن صکره اولور بو تقدیرجه افطر الحاجم والمحجوم حدیثنک نسخنه دلالت ایدر دیمش

صائم ایکن حجامت ایلدی

وتقبیل دخی صومی بوزمز زیرا اسناد صحیح ایله وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
بعض ازواجنی صائم ایکن تقبیل ایدردی دیو حضرت عایشه صدیقه رضی الله عنها روایت ایدوب
صکره کولمشدر بعضلر کولدوکی کندو ایدوکنه اشارت ایدی دیدیلر بعضلر دخی بو مقوله خبری
خاتونلر آرلوب سویلک استحیا اولنور قیمند ندر ولکن امته مسئله نک اعلامی لازم اولمغین سویلدکده
حجابدن ضحک واقع اولمشدر دیدیلر امام نسائی رحمه الله روایتنده دخی حضرت عایشه دن
رضی الله عنها مرویدرکه اهوی الی النبی صلی الله علیه وسلم لیقبلنی فقلت انی صائمة
فقال وانا صائم دیمشدر معناسی پیغمبر حضرتی علیه الصلوة والسلام بنی اوپمکیچون اکلدی
ان دخی بن اوروجلویم دیدم بنده اوروجلویم دیو بیوردی دیمشدر ابو داود رحمه الله نقلنده
حضرت عایشه دن رضی الله عنها مرویدرکه رسول الله حضرتی آنی اوپردی ومبارک
دیلینی امزردی یعنی صائم ایکن بویله ایدردی دیمشدر اما بو حدیثک اسنادی ضعیفدر صحیح
اولدوغی تقدیرجه بوکه محمولدرکه آنوک آغزندن مخالطه ایدن صویله کندو آغزینک یارینی
بلع ایتمیه دیدیلر ودخی صائم ایکن مبارک کوزلرینه سرمه چکردی بیهقی رحمه الله روایتنده
بویله وارد اولمشدر وجماعدن اولان جنابتیله صباحه چیقق واقع اولوردی صباح غسل ایدر کرد
بخاری ومسلم رحمهما الله بویله روایت ایتمشلردر ومعلوم اولکه برکسنه صائم ایکن اونودب
طعام ینسه یا شراب ایچسه یا جماع ایتسه اوروجی بوزلماز ودخی احتلام اولسه یاخود نظرله انزال
واقع اولسه یا بدننه یاغ سورسه یا سرمه چکسه یا برکسه نک غیبت ومساویسن سویلسه
یا بوغازنه توز کتسه یا دوتون کیرسه یا سیکک کیرسه صائم ایدوکی خاطرنده اولورسه دخی صومی
بوزلماز واپوشیده جنابتیله چقسه یاخود افشاندن لوکنه یاغ آقتسه یا صو آقتسه یاخود قولاغنه
صو کیرسه بو مذکورلرک هیچ برنده اوروج بوزلماز اما قولاغنه یاغ کیرسه بوزیلور
فصل خامس اول حضرتک صلوات الله علیه وسلامه اوروج افطاری بیاننده در بخاری ومسلم
رحمهما الله تعالی روایتلرنده عبدالله بن ابی اوفی رضی الله عنه بیورمشدرکه برکره رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتیله رمضان آینده سفرده ایدوک کون باتدوغی زمانده یا بلال انزل
فاجدح لنا دیو بیوردی یعنی آتلغدن ین بزه صویله قاوت قارشدر دیدی بلال رضی الله عنه

یغدی یا رسول الله ان علیک نهارا دیدی یعنی دخی کوندز دوریدی فخر عالم صلی الله علیه
یه انزل فاجدح لنا دیو بیوردی آندن بلال رضی الله عنه اینوب تارد شدر دی کتوردی
رسول الله صلی الله علیه وسلم الذی یجدی دیشدر و رسول الله صلوات الله علیه وسلامه
حضرتی امر ایتدوکده نصکره بلال دخی کوندز دیدوکنک وجهی بو ایدی که دخی آثار ضیا و حمرت
زایل اولمدوغن کوردی بو زمانده افطار جایز دکلدر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی
بو آثاره نظر ایتمشلردر بنا علیه اینه یین بلسونلر دیکا یدی و قتا کم خواجه عالم صلی الله علیه وسلم
تکرار بیوردی بلال رضی الله عنه بلدی که آثار ضوء و حمرت قالمق ضرر ایتمیوب افطار جایز
اولورمش **فصل سادس** اول حضرتک صلی الله علیه وسلم نیله افطار ایتدوکلری بیانت
بیانندهدر ابوداود رحمه الله روایتنده انس بن مالک رضی الله عنه بیورمشدر که کان
صلی الله علیه وسلم یفطر قبل ان یصلی علی رطبات فان لم یجد رطبات فتمرات
فان لم یجد تمرات حسا حسوات من ماء دیمشدر معناسی اول حضرتک صلی الله علیه وسلم
عادتی بو ایدی که اخشام نمازندن اول برقاچ دانه یاش خرما ایله اوروجن آچردی یاش خرما بولمسه
قورو خرما ایله آچردی قورو خرما بولمسه برقاچ یودم صو ایله آچردی دیمکدر بو مذکورات ایله افطارک
آنی کیچه نا ایدی که مقدم خالی ایکن طتلو نسنه یک قبولنده قوی تر انتفاعنه ادعی در حیوصا
قوت باصره یه قتی نافعدر و صو ایچدوکی بو ایدی که صو ایله جکره بعض یبوست عارض
اولمشدر بر مقدار صو ایله رطوبت حاصل ایدیجک صکره دن طعام ایله انتفاعی کامل اولور
اوکیچون درکه برکسنه آچ و صوسز اولسه طعامدن مقدم از جوق صو ایچوب آندن طعام
ییکر کرکدر دیمشلردر **فصل سابع** اول حضرتک صلی الله علیه وسلم عند الافطار بیوردقلری
کلمات بیانندهدر معاذ بن زهره دن رضی الله عنه مرویدر که بو خبر آلدم رسول الله
صلی الله علیه وسلم افطار ایتدوکی زمانده اللهم لک صمت وعلی رزقک افطرت دیرلردی
دیمشدر بو حدیث مرسلدر و مذکور معاذی امام بخاری رحمه الله تابعیندن ذکر ایتمشدر
ولکن معاذ ابو زهره دیمشدر و بعضلر صحابه دندر دیدیلر اما بو سوز غلطدر دیمشلردر
و بعض علماء حدیث رحمهم الله سند ضعیف ایله ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن

روایت ایتمشلردر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم افطار زماننده اللهم لک صمت وعلی
رزقک افطرت فتقبل منی انک انت السمیع العلیم دیردی دیو بیورمشلر ابن عمر رضی الله عنهما
حضرتلرندن دخی مرویدر که اول حضرت افطار ایتدوکی زمانده ذهب الظماء وابتلت العروق
وثبت الاجر ان شاء الله دیو بیورورلردی و رزین رحمهما الله روایتنده اول حدیثده الحمد
واقع اولمشدر و ابن سنی معاذ بن زهره دن الحمد لله الذی اعاننی فصمت ورزقنی فافطرت
دیو روایت ایتمشدر ذکر اولنان کلمات طیبهنک هر بری رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتندن روایت اولنمشدر نهر فقتی سی عند الافطار دینلسه سنتدر و زره افطار اولنمش اولور
فصل ثامن اول حضرتک صوم وصالی بیانندهدر بخاری و مسلم رحمهما الله روایتلرنده عبد الله
بن عمر رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که ان النبی صلی الله علیه وسلم نهی عن الوصال
قالوا انک تواصل قال انی لست کهیئتکم انی اطعم واسقی دیمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه
وسلم اصحابنی صوم وصالدن نهی ایتدی انلر دخی یا رسول الله سن صوم وصال ایدرسنه دیدیلر
بن سیزوک کبی دکلم بن اطعام و سقایت اولنورم دیکا اولور و صوم وصالک معناسی بودرکه
ایکی کون یا دخی زیاده صایم اولوب آراده هیچ اکل و شرب ایتمکدر و معانی مذکور احادیث
شریفهده الفاظ متعدده ایله نقل اولنمشدر بینه بخاری رحمه الله نقلنده وارد اولمشدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی صوم وصال ایتدی ناس دخی وصال ایتدیلر آندن
وصال خلقه کوچ کلدی رسول الله صلی الله علیه وسلم انلری وصالدن نهی ایتدی انلر
دخی یا رسول الله سن وصال ایدرسین دیدیلر لست کهیئتکم انی اظل اطعم واسقی دیدی
بر روایتده دخی انس رضی الله عنه دن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی بر رمضان آخرنده صوم وصال ایتدی صحابه دن بعضیلر دخی وصال ایتدیلر
بو خبر اول حضرته یتشدی آندن ایتدی اکر رمضان آیی بزه اوزاتلسه بز وصال ایله مواصله
ایدیدک که متعمقلر تعمقین ترک ایدرلردی دیدی آندن ایتدی انکم لستم مثلی انی اظل یطعمنی
ربی ویسقینی دیو بیوردی و متعمقلردن مراد برامره شدت ایدوب قولده یا فعلده حددن
تجاوز ایدنلردر بر روایتده دخی انی ابیت یطعمنی ربی ویسقینی وارد اولمشدر و بینه بخاری

لله

وسلم رحمهما الله روایتلرنده حضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها ایتدی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم اصحابینی اسیرگدوکیدن صوم وصالدن نهی ایتدی آنلر دخی یا رسول الله سن
وصال ایدرسین دیدیلر انی لست کهیئتکم انی یطعمنی ربی ویسقینی دیدی دیمشدر دجمله
عقلی بن سزوک کبی دکلم بنم ربم بنی یدورر و ایچورر دیمکه راجعدر شیخ الاسلام ابن حجر
رحمه الله ایتدر یطعمنی ربی ویسقینی معناسنده علما رحمهم الله تعالی اختلاف ایتدیلر بعضی
حقیقت اوزره حمل ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کرامة صومی کیجه لری
من عند الله طعام وشراب کلوردی دیدیلر اما بوکا اعتراض ایدوب اکر بویله اولایدی
صوم وصال اولمازایدی ودخی اظل دیدوکی کوندز اولمغه دلالت ایدر اکر حقیقته حمل
اولنورسه صوم بولنماز دیدیلر و بو اعتراضه جواب ویروب روایتده راجح ابیت لفظیله
کلن روایتدر لفظ مزبور کیجه اولمغه دلالت ایدر و اظل لفظی صحیح اولدوغی تقدیرجه مطلقا
کون معناسی مقصوددر وقت اولور ظل دیو رکان دیمک مراد اولنور یوقسه نهار اولمق مراد دکلدر
نیته کم واذا بشر احدهم بالانثی ظل وجهه مسودا قول شریفنده مراد مطلقا کون معناسی
نهاره اختصاص دکلدر دیدیلر و طعام وشرابی مجازه حمل اتمک اظل لفظی مجازه حمل اتمکدن
اولی دکلدر تسلیم ایده لوم که نهاره دلالت ایلمش بو تقدیر اوزره دخی ضرر اتمز زیرا رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنه علی سبیل الکرامة کتوردکلری طعام جنت طعامیندن و جنت
شرابندن ایدی آنده احکام مکلفین جاری دکلدر نیته کم صدر شریفی التون لکن
ایچنده غسل اولنمش ایدی باوجود که دنیا التوندن اولن اوانینک استعمالی حرامدر
دیدیلر و جمهور علما رحمهم الله تعالی آنی بالحقیقه مراد دکلدر بلکه قوت مراددر که طعام
وشرابک لازمیدر یطعمنی ویسقینی دیمک باکه یدوب ایچن کیمسه لر قوتنی ویرور طعام
یوبن طوتارسنه لر بالخاصه آیلر انواع طاعت وعبادته تقویت ایدر باکه ضعف کتورمز دیمکدر
دیدیلر یاخود اول حضرته حق تعالی بر طوقلق و بر قانعقلغی خلق ایدرکه طعام وشرابدن
مستغنی اولوردی دیدیلر معنای سابقله بونک فرقی بودر که انده آجلق وصوسزلق باقی
ایکن قوت خلق اولنقدر بونده آجلق وصوسزلق اولموب قوت خلق اولنمقدر اما اولکی

معنایی

معنایی ترجیح ایتشلردر زیرا صوم وصالدن مقصود آجلق وصوسزلق چکمکدرکه فی الحقیقة
بو عبادت مخصوصه نک روحی اولدر و اول اولمیجه غرض فوت اولور امام قرطبی رحمه الله علیه
ایدر معنای ثانی اول حضرتک حالنه مناسب دکلدر زیرا اکثر زمانده آجلق اوزره ایدی حتی
مبارک قارننه طاش باغلردی و بعضلر دخی بویله تعبیر ایتدیلر که مراد معرفة الله ولذت مناجات
وشوق ومحبت الهیه بکا غذاء روح اولور طعام وشرابدن مستغنی قلور دیمکدر دیدیلر
بو سوز معنا اولکی جوابک عینیدر مخالفتی آنجق عبارتده در زیرا اولکی دیه نک دخی
مرادی بودر که الطعام وسقایتی اسم ربله ذکر ایتدی یطعمنی ربی ویسقینی دیدی لفظة الله ایله
ذکر بیورمدی زیرا صفت ربوبیتله تجلی الوهیتله تجلی دن عباده اقربدر زیرا اول
تجلی عظمتدرکه انکا بشر طاقت کتورهمز و تجلی ربوبیت تجلی رحمة وشفقتدر علما
رحمهم الله تعالی صوم وصال جایزمیدر یوقسه حرام میدر یوقسه مکروهمیدر دیو اختلاف
ایتشلردر بر طایفه قادر اولانه جایزدر دیدیلر زیرا عبد الله بن الزبیر و دخی بعض صحابه
وتابعین مواصلت ایدرلردی نهی بعضلر دوسع حدیث حضرت عائشه ده واقع اولان اوزره
امتیه رحمت وشفقت ایتدوکیدن ایدی انوکیچون نهی دن صکره ینه بعض اصحابیله مواصلت
ایدی قادر اولانه منع یوقدر دیدیلر و امام اعظم و مالک و اکثر ائمه رحمهم الله تعالی
حضرتلرندن جایز دکلدر وصال اتمک کرک و امام شافعی واصحابی رحمهم الله تعالی کراهتنه
نص ایتشلردر اما بونلر ولکن بعضی کراهت تنزیهیه در و بعضی کراهت تحریمیه در دیدیلر
اما قائللرنه قول اصح کراهت تحریمیه اولمقدر و ابن وهب و احمد بن حنبل و اسحق رحمهم الله
سحره وقتنه دک وصالی جایز کورمشلردر زیرا امام بخاری رحمة الله علیه قتندن ابو سعید
رضی الله عنه روایتیله وارد اولمشدرکه لا تواصلوا فایکم اراد ان یواصل فلیواصل
الی السحر بیورلمشدر بوندن ظاهردرکه سحره زماننه دک صومی بوزمق جایز اولاو بونده
نسنه یوقدر زیرا صائم اولنکسنه لازم اولدرکه صومنی ایلد [illegible] کونی برینه ولاشد
یرکون ایله برکیجه ده طعامی اکل ایده نهایت اخشام ایچک طعامی صباحه قدر [illegible] اولور
[illegible] که بکز که یا [illegible] نازینی کیچه نک آخرینه تأخیر ایلیه دیدیلر اما ظاهر بودرکه بویله ایدن

کیشنه کندویه کوچ کتورمک کرک آخشامدن طعام تقاضی سی و ایچق همان تعجیل افطار عند
کرک فی الاصابت قسیند نا اولمز دیمشلردر و جایز کورمیینلر اول حضرتک خصایصندندر
زیرا انی لست علی هیئتکم بیورمشدر دیدیلر و صحیحینده حضرت عمر بن الخطابدن رضی الله عنه
مرویدر که قال صلی الله تعالی علیه وسلم اذا اقبل اللیل من ههنا وغربت الشمس
من ههنا فقد افطر الصائم دیمشدر بو حدیث شریفک موجبنجه رسول الله علیه الصلاة
حضرتلری وقت فطرک دخولیله صائمی حکما مفطر قلدی بو معنی بحسب الشرع تواصلی
محال ایلر و جمهور علمانک وصال حرامدر یدوکنه دلیللری لا تواصلوا قول شریفنده اولان
عموم نهیدر و عایشه صدیقه رضی الله عنها قولنده اولان رحمة لکم لفظندن جواب ویروب
دیدیلر بو عبارت تحریم ایچون نهی اولندوغنه منافی دکلدر بو جایزدر که سبب تحریم شفقت
ورحمت اولا دیدیلر و دخی بخاریده صوم جایز اولمدوغنه بوده دلالت ایدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم اذا اقبل اللیل من ههنا وادبر النهار من ههنا فقد افطر
الصائم بیورمشدر کیجه یی فطردن غیری نسنه یه محل طوتمامشدر پس کیجه ده صوم تمکن
تمنعنه مخالف اولمش اولور دیدیلر **فصل تاسع** اول حضرتک صلی الله علیه وسلم
سحوری بیانندهدر سحور فتح سین ایله سحرده یدوکلری طعامدر امام نسائی رحمه الله نقل ایدر
ابو هریره رضی الله عنه اصحاب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمک بعضندن روایت ایدر که
فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتک حضور شریفنه دخول ایتدم شول حالده که سحور
اکل ایدردی انها برکة اعطاکم الله تعالی فلا تدعوه دیدی دیمشدر یعنی سحور بر
برکتدر که الله تعالی آنی سزه ویرمشدر امدی سز آنی ترک ایتمک دیمکدر ولوروتانیث
ضمیر خبر اعتباریله در ابو داود و نسائی روایتلرنده عرباض بن ساریه رضی الله عنه
رسول الله صلی الله علیه وسلم بنی سحوره دعوت ایدوب هلم الی الغداء المبارک
دیدی دیمشدر و نسائی رحمه الله نقل ایدر انس رضی الله عنهدن مرویدر که سحور وقتنده
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری یا انس بن صائم اولمق استرم بکا بر طعام
کتور دیدی بنده اوکنه خرما و صو کتوردم بلال رضی الله عنه اذان اوقودقدنصکره ایدی

آندن حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم یا انس بر کمسنه کور کیم بنمله یسون دیدی
بن دخی زید بن ثابتی دعوت ایتدم کلدی ایتدی بن سویق ایچمک استرم و صائم اولمق دخی
استرم دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بن دخی صائم اولمق استرم دیدی آندن
انلرله سحور یدیلر صکره قالقدی ایکی رکعت نماز قلدی صکره صباح نمازینه چقدی دیمشدر
ومعلوم اوله که حضرت بلال رضی الله تعالی عنه اذانی فجر تاتی اذکن اوقوردی اول زمانده سحور
جایز ایدی نتکیم سابقا اشارت اولنمشدر **فصل عاشر** رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک سفرده صومی و افطاری بیانندهدر امام مسلم رحمة الله علیه جابردن رضی الله عنه
روایت ایدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم رمضان آینده مکه فتحنه سفر ایتدی کراع الغمیم
دیدوکلری موضعه کلنجه صائم ایدی خلق دخی صائم ایدیلر بر قدح ایله صو استدی کتوردیلر
الدی قالدوردی حتی خلق نظر ایتدیلر آندن صکره ایچدی بوندن صکره ایتدیلر یا رسول الله
بعض ناس صائم اولدی دیدیلر اولئک العصاة اولئک العصاة دیو بیوردی یعنی آنلر عاصیلردر
آنلر عاصیلردر دیدی و بر روایتده بویله در که خلقه صیام مشقت ویردی سز نیجه ایلرسز
انکا منتظرلردر دیدیلر ایکیندودن صکره ایدی قدح ایله صو استیوب آلدی ایچدی دیمشلردر
بخاری و مسلم رحمهما الله تعالی روایتلرنده ابن عباس رضی الله عنهما ایتدی رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلری رمضان آینده سفر ایتدیلر که چاقی عسفاندر کلنجه صائم اولدی صکره صو
استیوب کوندوزین الوب خلقه کوسترویچدی تا که کوره لر آندن چاقی مکه یه کلنجه
افطار ایتدی دیمشدر و ابن عباس رضی الله عنهما ایدردی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی سفرده صائم اولمشدر و افطار ایتمشدر فمن شاء صام ومن شاء افطر دیردی
یعنی دیلین صائم اولسون دیلین افطار ایتسون دیمکدر امام اعظم و امام مالک و شافعی
واکثر علما رحمهم الله تعالی مذهبلرنده اهل سفردن شول کمسنه که صومیله ضرر چکمیه
آنوک طوتمسی افضلدر زیرا حق جل وعلا وان تصوموا خیر لکم دیمشدر و رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتک لیس من البر الصیام فی السفر بیوردیغی مشقت حالنده کوره در
اکر مشقت چکرسه افطار افضلدر و ضرردن مراد مزاج تحمل ایتمیوب مشقت چکمکدر و سعید

بن المسيّب و اوزاعى و احمد و اسحق و دخى غيرى بلير رحمهم الله مطلقا افطار افضلدر ديديلر
بو قولى شافعى دن دخى بعض اصحابى نقل ايتمشلردر و بعض اهل ظاهردن مرويدر كه سفرده
صوم رمضان صحيح اولميه طوتلدوغى تقديرجه منعقد اولمايه قضاسى واجب اوله آنلر آيت
و حديثك ظاهرلرينه نظر ايتمشلردر اما جمهور علما و جميع اهل فتوى قولى بونلرك اوستنه دركه
جايز صوم منعقددر و حديثلر اول كمسيه كوره دركه صوميله متضرر اوله قسم ثانى اول
حضرتك صلوات الله عليه و سلامه صوم رمضاندن غيرى صيامى ذكرنده در بونده برقچ
فصل واردر فصل اول بعض ايلرده برقچ كون صوم و برقچ كون افطار ايتدوككى بياننده
نسائى رحمه الله نقلنده ابو اسامه دن رضى الله عنه مرويدركه ان رسول الله صلى الله
عليه و سلم كان يسرد الصوم فيقال لا يفطر و يفطر فيقال لا يصوم ديمشدر يعنى اول
حضرت صلى الله عليه و سلم برقچ كون برى برى آردنجه صائم اولوردى شويله ديرلوردى كه
آرتوق افطار ايتميه و بر زمان شويله افطار ايدردى كه آرتوق صائم اولمز ديرلوردى ديمكدر
حاصل كلام نيجه زمان صائم اولوروب نيجه زمان افطار ايدردى ديمك اولور و بو معناده برقچ
روايت دخى واردر اولجمله دن بخارى رحمه الله نقلنده انس رضى الله عنه دن مرويدركه كان
رسول الله صلى الله عليه و سلم يفطر من الشهر حتى نظن ان لا يصوم منه ثم يصوم
حتى نظن ان لا يفطر منه شيئا و كان لا تشاء ان تراه من الليل مصليا الا رأيته
و لا من الليل قائما الا رأيته و لا نائما الا رأيته ديمشدر و مسلم رحمه الله نقلنده كان
يصوم حتى يقال قد صام صام و يفطر حتى يقال قد افطر افطر ديمشدر حاصل كلام بر
زمان صومه مداومت ايدر و كاه اولوردى بر زمان افطاره مداومت ايدردى و نيجه
آيلرده دخى حالى نيجه نك بر مقدارنده عنان قلوردى و بر مقدارنده اوروردى ديمكدر و ابن
عباس رضى الله عنهما حضرتلرندن مرويدركه ما صام رسول الله صلى الله عليه و سلم
شهرا كاملا غير رمضان و كان يصوم حتى يقول القائل لا و الله ما يفطر و يفطر حتى
يقول القائل لا و الله لا يصوم ديمشدر يعنى رمضاندن غيرى بر آيى تمام طوتق واقع
اولمادى و عادتى بو ايدى كه صائم اولدوغى زمانلرده نيجه كون صائم اولوردى كه آيى تمام اولنجه

صائم اولوردى

افطار

افطار ايتميه و افطار ايتدوكى زمانده شويله صانورلردى كه آرتوق آيى تمام اولنجه صائم اولميه صلى
بو حديثلرده دلالت واردركه اول حضرت صلى الله تعالى عليه و سلم صائم الدهر اولمدى و نيجه نك
تمامنده نماز قيلدى و بويله ايتدوككى كاه سنت قالوب امته مشقت اولمق ايچون ايدى بو خصوصده
حق جل و علا انكا اول قدر قوت ويرمش ايديكه بونلرى التزام ايتسه طاقت يتشدى و زيدى
امته آسان اولمغيچون طريقه وسطى اختيار ايدوب كاه صائم اولدى و كاه افطار ايتدى
و كاه قائم اولوب كاه نائم اولدى فصل ثانى اول حضرت صلوات الله عليه و سلامه
صوم عاشورا طوتدوغنك بياننده در و عاشورا قنقى كون ايدوكنده اختلاف ايتمشلردر حكم
بن الاعرج ايدر رضى الله عنه ابن عباس رضى الله عنهما حضرتلرينه واردم بانكا صوم عاشورادن
خبر ويرديديم ايتديكه اذا رأيت هلال محرم فاعدد و اصبح يوم التاسع صائما ديديم ديدى
كان محمد صلى الله عليه و سلم يصومه قال نعم ديمشدر امام مسلم رحمه الله بويله روايت
ايتمشدر نووى رحمه الله ايدر بو ابن عباس رضى الله عنهما حضرتلرندن تصريحدركه كندو مذهبى
اوزره محرمك طقوزنجى كونى عاشورا اوله و بونده بعض تأويل ايتمشلردر اما سلف و خلفدن
جمهور علما مذهبى بودركه عاشورا محرمك اونجى كونى اوله زيرا مقتضاى ظاهر احاديث بودر
و لفظ عاشورا بودر و ابن عباس رضى الله عنهما حديثنه بودخى واردركه رسول الله صلى الله عليه
يوم عاشوراده صائم اولدقده اصحاب ايتديلر يا رسول الله بو كونه يهود طائفه سى تعظيم ايدرلر
ديديلر فخر عالم صلى الله عليه و سلم ايتدى ان شاء الله كله جك ييل طقوزنجى كونى طوتارم
ديدى كله جك ييل كلمدين سعادتله دار آخرته سفر ايتدى صلوات الله عليه و سلامه بو روايت
صريحدر كه فخر عالمك صلى الله تعالى عليه و سلم صائم اولدوغى كون طقوزنجى كون دكل ايدى
امام نووى رحمة الله عليه بويله ديمشدر و امام قرطبى رحمه الله ايدر عاشورا عاشره دن
معدولدر مبالغه و تعظيم قصد اولندوغيچون عاشورا ديلدى زيرا عشره دن مأخوذدر
و اصلده ليلة عاشرة نك صفتيدر يوم عاشورا ديلدوكى زمانده كأنه يوم الليلة العاشرة
ديلور و احتمال غلبه سيله صفتدن موصوفدن دخى مستغنى اولدى ليله حذف اولنوب
يوم عاشورا ديلدى ديمشدر بو تقديرجه اوزره يوم عاشورا اونجى كون اولور نته كم خليل

بن احمد وغیری بویله دیمشلردر ابن القیم رحمة الله علیه ایتدی ابن عباسك رضی الله عنهما
جمیع روایاتنی ملاحظه و تأمل ایدن کمسنه آنوك سعت علمنی بلور و شبهه سی زائل اولور زیرا
اول دیمدی که طقوزنجی کونی عاشورا اولا بلکه طقوزنجی کونی صائم اول دیدی و سائل یوم عاشورا
اونجی کون ایدوکن بلدوکیله اکتفا ایتدی زیرا جمیع ناس اونجی کون اولدوغن بلورلردی
مقصودی طقوزنجی کون رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی صائم اولورلردی سنکده
صائم اول دیو ارشاد ایدی بخاری و مسلم وغیریلر رحمهم الله روایتنده عائشه صدیقه دن
رضی الله عنها وارد اولمشدرکه زمان جاهلیتده قریش قومی عاشورایی طوترلردی اول
زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی دخی طوتردی مدینه منوره یه کلدوکی زمانده
دخی طوتدی وغیریلره طوتمق امر ایتدی رمضان فرض اولدوغی زمانده آنی ترك ایتدی
ویلین طوتردی دیلین ترك ایدردی دیمشدر و بو روایتدن فهم اولندی که عاشورا
صومنی طوتمغه مدینه یه اول کلدوکی زمانده امر وارد اولمش اوله و مدینه یه کلدوکی
ربیع الاول آینده ایدی بو تقدیرجه ایکنجی ییلوك اوللرنده امر اولنمش اولور صوم رمضان
دخی ایکنجی ییلده فرض اولنمشدر والحاصل ایکیسی بر ییلده فرض اولنوب صکره دن صوم
عاشورا فرضیتی منسوخ اولوب دیلین طوتسون دیلین ترك ایتسون دینلمش اولور اما قریش
طائفه سی عاشورا طوترلردی دیدوکلرینك اصلی جایزکه شرع سابقدن اخذ ایتمش اولالر نتکیم
عاشورایی تعظیم ایدوب آنده کعبه یه کسوت اورترلردی فتح الباری ده آیدر روایت اولنمشدرکه
قریش نیچون عاشوراده صائم اولورلردی دیو عکرمه دن رضی الله عنه سؤال ایتدیلر آیتدی
زمان جاهلیتده آنلردن برگناه صادر اولدی دخی بوگناه اولوکناه در بزوم حالومز نیجه
اولور دیو کوکلرنده قالدی پس بعضلر آنلره عاشورایی طوتك مکفر ذنوب اولسون
دیدیلر آنلر دخی طوتمغه باشلدیلر دیدی عبد الله بن عمر رضی الله عنهما دن مرویدرکه اهل
جاهلیت عاشورایی طوترلردی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی ان عاشوراء
یوم من ایام الله تعالی فمن شاء صامه دیدی بخاری و مسلم و ابو داود رحمهم الله تعالی
بویله روایت ایتمشلردر یعنی عاشورا حق تعالینك کونلرندن برکوندر پس برکمسنه کیم

آنده صائم

انده صائم اولمق دیلیه اولسون دیو بیوردی مسلم رحمه الله روایتنده سلمة بن الاکوع
رضی الله عنه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم عاشورا کونی اسلم طائفه سندن
برکمسنه یه کوندردی که خلق آراسنده من کان لم یطعم فلیصم ومن کان اکل فلیتم صیامه
الی اللیل دیو ندا ایلیه یعنی صباحدن صائم اولمین اولسون وطعام اکل ایتمش اولان صیامنی
کیجه یه دك اتمام ایتسون یعنی آرتوق اخشامه دك یمسون دیمکدر امام نووی رحمه الله
ایتدی اول اسلامده صوم رمضاندن مقدم صوم عاشورا مشروع اولدقده حکمی نه ایدی
واجبمی ایدی یوخسه سنتمی ایدی دیو علما اختلاف ایتدیلر امام اعظم حضرتلری رحمة الله علیه
واجب ایدی دیو بیورمشدر و اصحاب شافعی لکن قول اوزره اختلاف ایتمشلردر اشهری بودرکه
مشروع اولدوغی زماندن سنت اولمقدن خالی اولمادی هرگز بو امته ایچنده واجب اولمش دکلدر
دیدیلر ولکن رمضان فرض اولنمادین مستحبلکی تأکد ایدی صکره دن مستحبلکی و تأکدی مرتبه دن
اکسولدی دیدیلر و بر قول دخی بودرکه ابو حنیفه حضرتلری بیوردوغی کبی واجب اوله و ثمره خلاف
صوم واجبك کیجه دن نیتی شرط اولمقده ظاهر اولور امام اعظم رحمة الله علیه آنی شرط
ایتمشدر زیرا یوم عاشورانك اوللنده خلق مفطرلر ایدی صکره دن کوندز نیتیله صائم اولمغه
امر اولندیلر و صومدن صکره قضا ایله مأمور اولمدیلر دیو بیورمشدر و اصحاب شافعی رضی الله عنهم
ایتدیلر مستحب ایدی آنوکیچون کوندز نیتیله صحیح اولدی دیدیلر امام اعظم حضرتلری واجب ایدوکنه
اثر صحابه قولیله استدلال ایدوب مرفوعا بیوردی دیمشدر شافعیه دخی بعض
تشکاتله مذهبلرینه نصرت ایتمشلردر اما فضلاء شافعیه دن شیخ الاسلام ابن حجر رحمه الله
آیتدی مجموع احادیث شریفه دن اخذ اولنورکه واجب اوله زیرا صومنه امر وارد اولدوغی ثابتدر
آندن صکره صومنه تأکیدا امر واقع اولمشدر آندن صکره ندای عام ایله تأکید زیاده اولمشدر آندن
صکره اکل ایتمش اولان اخشامه دك طوتسون دیمکله تأکید دخی زیاده اولمشدر آندن صکره
امهات اول کونده اوغلانجقلرین امزرمسونلر دیو بیورملرغیله دخی زیاده اولمشدر بونلر
دلالت ایدرکه واجب اوله بلا شبهه و صحیح مسلمده رحمه الله ثابتدرکه عبد الله بن مسعود حضرتی
رضی الله عنهما لما فرض رمضان ترك عاشوراء دیمشدر بو معلومدرکه ترك اولنان استحبابی

زیرا استحباب باقیدر پس دلالت ایدرکه متروک اولان وجوبی اوله اما آنلرکه متروک اولان
تأکد استحبابیدر باقی مطلق استحبابیدر دیدیلر شونلرک ضعفی ظاهردر بلکه تأکد استحباب
باقیدر خصوصا اول حضرتک صلی الله علیه وسلم وفاتی یلنده اهتمامی استمرار اوزره ایدی
زیرا لئن عشت لاصومن التاسع والعاشر بیورمش ایدی یعنی صاغ اولورسم گلهجک ییل
طقوزنجی واوننجی گونلری صائم اولورم دیمش ایدی وصومنده ترغیب ایلردی و بر صوم که بر سنه یی
مکفر اوله بوندن زیاده تأکید نیجه اولور دیو بیورمشدر امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده
ابو قتاده دن رضی الله عنه مرفوعا وارد اولمشدرکه یوم عاشورا بر سنه یی مکفر اولور
و یوم عرفه ایکی سنه یی مکفر اولور و بونک ظاهری بودرکه یوم عرفه یوم عاشورادن
افضل اوله وحکمتی بودرکه عاشورا حضرت موسی علیه الصلوة والسلامه منسوبدر و عرفه
حضرت سید المرسلین سلطان العارفین رسول الله صلی الله علیه وسلمه منسوبدر دیدیلر ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینه یه گلدی دخی
گوردی یهود صوم عاشورا طوترلر بو صوم نه در دیو سؤال ایتدی دیدیلر بو بر صالح گوندر
که حق تعالی بونده موسی پیغمبره و بنی اسرائیله عدولرندن نجات ویردی پس حضرت
موسی صلوات الله علیه وسلامه بو گونده صائم اولدی دیدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم
دخی انا احق بموسی منکم دیوب کندو صائم اولدی وغیریلره صیامین امر ایتدی معناسی
مذکور عبارات متغایره ایله دخی روایت اولنمشدر امام بخاری و مسلم رحمهما الله تعالی نقل
ایتمشلردر و روایتلردن بوره دن بویله فهم اولنور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
صوم عاشوراده یهوده اقتدا ایتمش اوله بویله دگلدر سابقا اشارت اولندی اوزره دخی
مکه ده ایکن طوتردی نهایت مدینه یه گلدکده گوردی یهود دخی طوترلر ایش آنلره
مخالفت ایدوب ترک ایتمدی زیرا دخی اول زمانده نهی اولنمین نسنه لرده اهل کتابه
موافقتی واجب ایدی خصوصا اول نسنه لرده که مشرکلره مخالفتلری اوله ایدی صکره دن
مکه فتح اولنوب اسلام اشتهار بولیجق اهل کتابه دخی مخالفتی سورلدی نیتهکم گلهجک
ییل یوم تاسعی طوتلوم ان شاء الله دیدوکی بو معنا ایدی بر روایتده لئن بقیت الی قابل

لاصومن

لاصومن التاسع بیورمشدر یعنی گلهجک ییله قالورسم البته طقوزنجی گونی صائم اولورم دیمش
بو حدیث ایله شافعی واحمد رضی الله عنهما وغیریلر استدلال ایتدیلرکه یوم تاسع ایله یوم عاشرک
ایکیسین بیله طوتمق مستحب اوله زیرا عاشری طوتدی و تاسعه نیت ایتدی دیدیلر نووی ایتدی
بعض علما بیوردیکه ظن اولنورکه تاسعله عاشرک ایکیسین بیله طوتمق یالگز عاشری طوتمقده
یهوده تشبه دن قاچمق ایچوندر دیدی وحدیث شریفده بو معنایه اشارت واردر بعضلر یوم عاشورایی
تحصیل ایچون اولمق احتمالی واردر دیدیلر اما اولکی سوز اولیدر و بزار رحمه الله نقلنده ابن عباس
رضی الله عنهما بیورمشدر که ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قال یوم عاشورا صوموه
وخالفوا فیه الیهود وصوموا قبله یوما و بعده یوما دیمشدر یعنی یوم عاشورایی طوتک
و آنی طوتمقده طائفه یهوده مخالفت ایدک آندن اول بر گون و آندن صکره بر گون صائم
اولک دیمکله اولور امام احمد قدس الله سره دخی بو حدیثک مثلن روایت ایتمشدر و بالجمله
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک مراتب صومی اوچ مرتبه ایدی بریسی مرتبه ادنی که
یالگز اوننجی گونی صائم اولمقدر بریسی اعلیدرکه طقوزنجی واوننجی واون برنجی گونلری طوتمق
و بوکه قریب اولن طقوزنجی واوننجی گونلری طوتمقدر و اکثر احادیث بونک اوزرینه در صحیح
بخاری ده قدس الله روحه ابی موسی دن رضی الله عنه مرویدرکه یهود طائفه سی عاشورا
گونین بیراملرندن عد ایدرلردی رسول الله صلی الله علیه وسلم فصوموه انتم دیو بیوردی
بوندن ظاهردرکه مرادی مخالفت یهود ایدی زیرا بیرام گونی صوم گونی دگلدر کندولر
اول گونده صوملریله آنلره مخالفت ایتدیلر و حدیث ابن عباس رضی الله عنهما دلالت ایدرکه باعث
صیام آنلره سببنده موافقت اوله یعنی حق تعالی حضرت موسی یه صلوات الله علیه وسلامه نجات
ویردوکیچون شکرا اوله اما بو دخی لازم گلمزکه آنلر اول گونی عید اعتقاد ایدوب تعظیم
ایتمه دن آنده صائم اولمیه لر احتمالدر که شریعتلرنده اول گون صائم اولمق غایت تعظیمدن
اوله و بو معنی حدیث مسلمده رحمه الله صریحا وارد اولمشدرکه اهل خیبر یوم عاشورایی
طوترلردی و عید اتخاذ ایدرلردی عورتلرینه حلیه لرین گیدوررلردی دیمشلردر فصل
ثالث اول حضرتک صلی الله تعالی علیه وسلم شعبان آینده صائم اولدوغنک بیاننده در

امام بخاری و مسلم رحمهما الله تعالی روایتلرنده حضرت عایشه رضی الله عنهما بیورمشدر که ما رأیت
رسول الله صلی الله علیه وسلم استکمل صیام شهر قط الا شهر رمضان وما رأیته فی شهر
اکثر منه صیاما فی شعبان دیمشدر حاصلی اول حضرتی کورمدم که رمضان آیندن غیری
بر آیی تمام طوتمش اوله و کورمدم که شعبان آینده طوتدوغندن چوق بر آیده اورج طوتمش اوله
دیمک اولور بر روایت اخری ده لم یکن یصوم شهرا اکثر من شعبان فانه کان یصومه کله
دیمشدر یعنی هیچ بر آیده شعباندن چوق صایم اولمازدی آنی جمیعا طوتردی دیمکدر روایت ترمذیده
رحمه الله کان یصومه الا قلیلا بل کان یصومه کله دیمشدر بونلردن فهم اولنور که شعبانی
تمام طوتمق دخی واقع اولورمش و بو معناده بعض روایات دخی وارد اولمشدر ابو داود رحمه الله
نقلنده کان احب الشهور الی رسول الله صلی الله علیه وسلم ان یصوم شعبان ثم یصله
برمضان دیمشلردر یعنی آیلردن شول آیی که صایم اولماسنی زیاده سوردی شعبان آیی ایدی
آنی صایم اولوردی آندنصکره رمضانه اولاشدرردی دیمکدر نسائی رحمه الله بر روایتده
کان یصوم شعبان الا قلیلا دیمشدر و بر روایتده دخی کان یصوم شعبان کله دیمشدر
ابن حجر رحمه الله بو حدیثلردن مراد شعبانک اکثرین طوتردی دیمکدر دیدی و ترمذی رحمه الله
ابن المبارکدن روایت ایتدوکی اوزره کلام عربده جایزدر که بر شهرک اکثری طوتلسه صام
الشهر کله دیه لر و بر کیسه کیجه نک بعضنده طعامه و بعض امورینه اشتغال ایتسه و اکثرنده
نماز قلسه قام لیلته اجمع دیرلر ترمذی رحمه الله ایدر ابن المبارک رحمة الله علیه حدیثین
بینن بو تاویل ایله جمع ایدردی والحاصل کلهدن مراد اکثردر مجاز طریقی ایله دیمک اولور
اما طیبی رحمة الله علیه بو معنایی استبعاد ایدوب بویله تاویل ایتمشدر که گاه اولوردی شعبانک
جملهسین طوتردی و گاه اولوردی واجب صانمسونلر دیو اکثرین طوتردی و ابن التین رحمه الله
ایدر ایدی بو دیدکه کلهدن مراد اکثر اوله و عایشه رضی الله عنها قولی مبالغه یه حمل اولنه و یاخود
قولی ثانیسی متأخر اوله قول اولی اول حضرتدن اول مشاهده ایتدوکنه کوره اوله و قول
ثانی صکره مشاهده ایتدوکنه کوره اوله دیمشدر اما صواب اولکی تاویلدر بو تکلفدر دیمشلر
و شعبانده صومی اکثار ایتدوکنه حکمت نه ایدی دیو اختلاف ایتمشلردر بعضلر ایتدی

هر آیدن اوچ کون طوتمق عادت کریمهسی ایدی اتفاقا اولوردی که سفر یا غیری مانع سببیله
ترک ایدردی و آنلری جمع ایدوب شعبانده طوتردی دیدیلر بعض علما رحمهم الله تعالی
مرادی شریفی شعبانی تعظیم ایدی دیمشلردر بر روایتده رمضاندنصکره افضل شعباندر دیو
وارد اولمشدر و بعض روایتده ابو هریرهدن رضی الله عنه مرفوعا افضل الصوم بعد
رمضان صوم المحرم وارد اولمشدر اما بو بابده قوی بونلردن اصح اولان حدیث شریفدر که نسائی
و ابو داود رحمهما الله تعالی روایتلرنده اسامة بن زید رضی الله عنهما ایتدی بکا اول حضرته یا رسول الله
شعبانده طوتدوغک کبی سایر آیلرده طوتدوغک کورمدم دیدم ایتدی انه شهر یغفل
الناس عنه بین رجب و رمضان دیدی دیمشدر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حدیث شریفی ایله بوکا اشارت ایدر که شعبان آیی ایکی شهر عظیمک آراسنده واقع اولغین
خلق آنلره اشتغال ایدوب بوندن غفلت ایدرلر بو مغفول عنه اولدی و ناسدن چوق
کیمسنه ظن ایدرلر که صیام رجب صیام شعباندن افضل اوله اما بویله دکلدر خلق غفلت
ایتدوکلری وقت طاعتله احیا ایتمه ده فواید واردر جملهدن بری اخفاء طاعتدر نوافلی
اخفا ایتمک افضلدر خصوصا که صوم اوله زیرا صوم عبدله مولی بیننده بر سردر بری
بودر که شعبانی طوتمق نفسه مشقتلودر شول جهتدن که آنلرده طاعت و عبادت چوق
اولور خلق بری برین کوروب اشتغال ایدیجک نفسه آسان کلور اما هر بری غیری عالمه
دوشدکده طاعته اشتغال نفسه مشکلدر مثلا رمضان آینده اولان طاعت و عبادتی ینه
شوال آینده فرض ایلسک امر واضح اولور بعضلر دخی صیام شعبانی چوق ایتدوکنک وجهی
بو ایدی که بر کون حضرت عایشه رضی الله عنها ایتدی یا رسول الله اکثر صیامنکی شعبانده
کورورم دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی ملک الموتک روحین
قبض ایده جکلری بو آیده یازیلور و بن سورم آنی که صایم ایکن اسمم یازیله لر دیو بیوردی
اما بو روایتک اسنادنده ضعف واردر بو حدیث نسائیده دخی وارد اولمشدر و بو اصحدر
دیمشلردر و بعضلر دخی نفسی صیامه اوکردوب معتاد ایتمکیچون شعبان آینده چوق
طوتردی رمضانده قوت و نشاط ایله دخول ایتمک مراد ایدینوردی دیدیلر و محرم آینده صوم

شعبان آیندن افضل اولدوغنه حدیث شریف وارد اولمیجق نیچون اول حضرت محرّمده
چوق طوتمزدی دینلورسه امام نووی رحمة الله علیه بونکه جواب ویروب دیمشدرکه
احتمالدرکه فضیلتی آخر عمرلرنده معلوم اولوب محرّمده کثرت صیامه مجال اولمایه‌در یاخود
اول آینده سفر وغیریدن موانع ظهور ایتمش اوله دیمشدر اما شهر رجب خصوصنده
بعض شافعیه رحمهم الله سایر شهوردن افضلدر دیدیلر ولکن امام نووی رحمه الله
بکنمیوب بو سوز ضعیفدر دیمشدر ولکن رجبده صایم اولمغک فضیلتنه دلالت
ایدر احادیث شریفه وارد اولمشدر جمله‌دن سنن ابی داودده اَنَّ رسول الله صلی الله
علیه وسلم ندب الی الصوم من الاشهر الحرم ورجب احدها دینلمشدر یعنی اول
حضرت علیه الصلوة والسلام اشهر حرمده اوروج طوتمغی مستحب کوردی رجب اول
اشهر حرمک بریدر دیمک اولور واشهر حرم دیدکلری دورت آیدر بری رجبدر
بری ذی القعده بری ذی الحجه بری محرّمدر بعض روایتده وارد اولمشدرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم اصحابندن بعضنه صم من الحرم واترک دیو بیورمشدر بوندن
اکلنورکه اشهر حرمدن بعض کونی طوت سایرین ترک ایتمک کرکدر دیمشدر مسلم رحمه الله
روایتنده عثمان بن حکیم انصاریدن رضی الله عنه مرویدرکه صوم رجب احوالندن
سعید بن جبیره رحمه الله ورضی الله عنه سؤال ایتدم ایتدی بن ابن عباس رضی الله عنهما
حضرتندن ایشتدم کان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یصوم حتی نقول
لا یفطر ویفطر حتی نقول لا یصوم دیدی بو جواب ویردی وابو سعیدک ابن عباس
رضی الله عنهم قولیله جوابندن فهم اولنورکه مرادی آنده نهی یوقدر واستحباب یوقدر
بلکه کروق قالان شهور حکمنده‌در دیمک اوله ابوداود وغیری رحمهم الله روایتلرنده عطادن
رضی الله عنه مرویدرکه عروه بر کون سؤال ایدوب عبد الله بن عمر رضی الله عنهما حضرتنه
ایتدی هل کان رسول الله صلی الله علیه وسلم یصوم فی رجب دیدی یعنی اول
حضرت رجب آینده صایم اولورمی ایدی دیدی اول دخی اوچ کره نعم ویشرفه دیو بیوردی
یعنی صایم اولوردی ورجبی تعظیم ایدردی دیدی وابو قلابه‌دن دخی مرویدرکه

اِنَّ فی الجنة قصرا لصوّام رجب دیمشدر یعنی تحقیقا رجب صایملری ایچون جنتده بر قصر
واردر دیمک اولور بیهقی رحمة الله علیه ابو قلابه رحمة الله علیه کبار تابعیندندرکه
کندویه بلوغ ایتمین خبری سویلمز دیمشدر والله اعلم فصل رابع اول حضرتک
صلوات الله علیه وسلامه عشر ذی الحجه‌ده صیامی ذکرنده‌در مراد اول ذی الحجه
دن طقوز کونی طوتمقدر امام ابوداود رحمه الله روایتنده هنیدة بن خالد کندو خاتونندن
اول دخی امهات مؤمنینک بعضندن روایت ایتمشدرکه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم
یصوم تسع ذی الحجة دیو بیورمشدر یعنی فخر عالم صلی الله علیه وسلم اول طقوز کونی
طوتردی دیمشدر اما حضرت عایشه رضی الله عنهادن روایت اولنان بودرکه بن طوتدوغنی
هیچ کورمدم دیمشدر مسلم وترمذی رحمهما الله آندن بویله نقل ایتمشلردر بونک ظاهری
صوم عشرک کراهتنی موهمدر اما کرچکده بغایت مستحبدر خصوصا طقوزنجی کونی
عرفه کونیدر وصحیح بخاریده رحمة الله علیه بو دخی ثابتدرکه خواجه عالم صلی الله علیه وسلم
ما من ایام العمل الصالح فیها افضل منه فی هذه دیمشدر مرادی ذی الحجه‌نک عشر اولی
ایدی معناسی هیچ ایام یوقدرکه آنلرده اولان عمل عشر ذی الحجه‌ده اولان عملدن افضل اوله
دیمکدر صوم دخی جمله اعمالدندر بو حدیث شریف عشر ذی الحجه‌ده اولان صومک
فضیلتنه دلالت ایلدی وعشر تعبیری غالبیه محمولدر اصل طوتلان طقوز کونیدر عایشه رضی الله
عنها قولنی دخی تأویل ایدوب ایتدیلرکه اول حضرتک طوتمدوغی جایزکه سفر کبی امر منعی
بر عارضه سببدن اوله یاخود حضرت عایشه کورمدیکی اوله بوندن فی نفس الامر صایم
اولمامق لازم کلمز ابن حجر رحمة الله علیه ایتدی قاسم بن ابی ایوب روایتنده وارد اولمشدرکه
ما من عمل ازکی عند الله ولا اعظم اجرا من خیر یعمله فی عشر الاضحی دیو بیورمشلر
بوندن دخی ظاهردرکه سایر ایامده ایشلنن خیر وحسناتدن عشر ذی الحجه‌ده واقع اولان
عند الله پاکیزه‌در واجری زیاده‌در ابو عوانه وابن حبان صحیحلرنده جابردن رضی الله عنه
مرویدرکه ما من ایام افضل عند الله من ایام عشر ذی الحجة دیو بیورمشدر حاصلی
بو حدیث شریفلرله ثابت اولدیکه ایام سنه‌نک سایری اوزره عشر ذی الحجه‌نک تفضیلی اولمغله

وبیورمشدر بزکسنه افضل ایامده صیام نذر ایتم اولسون دیسه یا بر آخر عمل تعلیق ایتسه اکر مطلقا
افضل دیمک ایسه یوم عرفه متعین اولور زیرا سنه‌ده آندن افضل کون یوقدر اکر هفته
کونلرینک افضلی دیمک ایسه جمعه کونی متعین اولور نته کم فضیلتنده نقل وارد اولدوغی
سبقت ایتمشدر و شول جمعه که عشر مذکورده واقع اوله ایکی جهتدن فاضل اولور
بری بو که ایام هفته‌نک افضلیدر بری بو که ایام سنه‌نک افضلیدر و ایام مذکوره‌نک سنه‌نک
سایر ایامندن افضل اولدوغنه حکمت الله اعلم بودر که آنده امهات عباداتک اجتماعی ممکندر
و آنلر صوم و صلات و صدقه و حج بیت الله در بونلرک مجموعی سایر ایامده اولمق قابل
دکلدر ابو امامه بن النقاش رحمه الله ایدر اکر سؤال اولنوب عشر ذی الحجه می افضلدر
یوخسه رمضانک عشر اخیری می افضلدر دیلورسه جواب بودر که عشر ذی الحجه
افضلدر شول جهتدن که یوم عرفه‌یی مشتملدر و یوم عرفه اول کوندر که یوم بدردن غیری
ایامده شیطان لعنه الله هیچ عرفه کوننده خوار و حقیر و ذلیل اولدوغی کبی بر کونده اولمامشدر
عرفه کونی ملعونک قتی باشی حالی اولدر و یوم عرفه مکفر سنتین اولدوغی خود سبقت
ایتمشدر و یوم نحر که حق تعالی قتنده حرمت جهتدن اعظم ایامدر و اکا یوم الحج الاکبر
دیو تسمیه ایتمشدر اول عشر ذی الحجه‌دندر و رمضانک عشر اخیری شول جهتدن افضلدر که
لیلهٔ قدری مشتملدر حق سبحانه و تعالی لیلة القدر خیر من الف شهر بیورمشدر کما سبق کلام
ایکسینک هر بریندن بر وجهله افضلیتلری واردر بعض جهتله بو آندن افضل و بعض
جهتله اول بوندن افضلدر دیمک چقر نته کم رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک
حدیث شریفنده ما من ایام دیو تعبیر بیوروب ما من عشر دیمدوکی یا بو مقوله بر لفظ بیورمدوغی
جواب مذکوره اشارتدر زیرا عشر ذی الحجه‌نک شرفی کونلرنده زیاده‌در عشر اخیر رمضانک
کیجه‌لرنده زیاده‌در اما ایکی عشرک هر بری کیجه‌لری و کوندزلریله اعتبار اولنوب جمله‌یی
جمله‌یه نسبت ایدرلرسه رمضانک عشر اخیری افضل ایدی و لکن شبهه یوقدر زیرا لیلة
القدر خیر من الف شهر بهر حال افضلیتی اقتضا ایلر **فصل خامس** اول حضرتک
صلی الله تعالی علیه وسلم ایام اسبوعده صیامی بیاننده‌در ترمذی و نسائی رحمهما الله تعالی
روایتلرنده

روایتلرنده حضرت عائشه رضی الله عنها ان رسول الله صلی الله علیه وسلم کان
یتحری صیام الاثنین والخمیس دیو بیورمشدر حاصلی دوشنبه و پنجشنبه کونلرنده
صائم اولوردی دیمکدر و یتحری لفظی استحبابی مشعردر ابو قتاده رضی الله عنه ایتدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرنده دوشنبه کونی صائم اولدوغندن سؤال
ایتدیلر فیه ولدت وفیه انزل علی دیو بیوردی یعنی اول کونده طوغدم و اول کونده
اوزریمه وحی نازل اولدی دیدی ترمذی رحمه الله نقلنده ابو هریره‌دن رضی الله عنه
مرویدر که انه صلی الله علیه وسلم قال تعرض الاعمال علی الله تعالی یوم الاثنین
والخمیس فاحب ان یعرض عملی وانا صائم دیمشدر یعنی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
بیورمشدر که اعمال عباد حق تعالی حضرتنه دوشنبه و پنجشنبه کونلرنده عرض اولنور بن
سورم که بنم عملم صائم اولدوغم حالده عرض اولنه دیمکدر علی بن طلحه ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتندن روایت ایلر که حق تعالینک ما یلفظ من قول الا لدیه رقیب
عتید قول شریفنک تفسیرنده بیورمشدر که کشینک خیر و شر سویلدوکی هپ یازیلور حتی
یدم ایچدم و کلدم کیتدم و کوردم ایشتدم دیدوکلری بیله یازیلور هیچ یازلمدوق الفاظ السنه
یوم الخمیس اولنجق قولی و فعلی جناب عزته عرض اولنور شونلر که خیر و شر قسمندندر
معتبر اولور و سایری ترک اولنور و بیورمشدر که عرض ایکی درلودر بری عرض عامدر
هر صباح و اخشام واقع اولور بری دخی عرض خاصدر که دوشنبه و پنجشنبه کونلرنده
واقع اولور صحیح مسلمده رحمه الله ابو موسی رضی الله عنه‌دن مرویدر که قام فینا رسول الله
صلی الله علیه وسلم بخمس کلمات فقال ان الله لا ینام ولا ینبغی له ان ینام یخفض
و یرفع یرفع الیه عمل اللیل قبل النهار و عمل النهار قبل اللیل دیمشدر بو حدیث
شریفدن ظاهردر که کیجه‌ده واقع اولان عمل کوندز اولمدین و کوندزده واقع اولان عمل
کیجه اولمادین جناب عزته عرض اولنورمش و اول حضرتک صلوات الله علیه و سلامه
دوشنبه و پنجشنبه کونلرین طوتدوغنک طریقنده امام نسائی رحمه الله ام سلمه رضی الله عنها
دن روایت ایتمشدر که کان صلی الله علیه وسلم یصوم من کل شهر ثلاثة ایام الاثنین

والخميس من غره الجمعة والاثنين من المقبلة ديشلر يعني عادت كريمه سي بو ايدي كه هر
آيدن اوچ كون طوتردي دوشنبه ايله پنجشنبه يي بو جمعه دن طوتردي دوشنبه يي
كلهجك جمعه دن طوتردي ديدي يعني بر هفته ده ايكيسين طوتردي اول بر هفته ده يالكوز
دوشنبه يي طوتردي ديمك اولور و بر روايته آيك پوشنبه كونن طوتردي صكره
پنجشنبه كوني طوتردي آندن صكره ينه كلن پنجشنبه كوني طوتردي ديشلردر حاصلي
كاه اويله وكاه بويله ايدرلر ايمش بر روايت دخي حضرت عايشه دن رضي الله عنها وارد اولدي كه
بر آيدن سبت واحدي طوتردي اول بر آيدن ثلثا واربعا وخميسي طوتردي ديشلردر
بعض روايته سبت واحد كونلري يهود ونصارى نك بيراملري اولماغين آنلره مخالفت ايچون
اول كونلرده چوق صايم اولوردي ديشلردر اما بو روايته چندان صحت وقوت
آكلنماز وامام احمد وترمذي وغيريلر رحمهم الله تعالى نقلنده لا تصوموا يوم السبت
الا فيما افترض عليكم فان لم يجد احدكم الا لحاء عنبة او عود شجرة فليمضغه وارد اولمشدر
حاصلي سبتي فرضدن غيري اوروجي جمعه ايرتسي كون طوتمقدن نهي بيوردي كرسيزدن
بر كيمسه بوكاره داخل اولورسه قاپيدن يا بر آغج بوداغندن غيري نسنه بولمزسه اوني چينيسون
ديمشدر اما بو كراهت شول زمانده دركه جمعه ايرتسيني يالكوز طوته شويله كه احد
كوني ايله طوترسه مكروه اولماز ديشلردر بو آنجلايين كه بر كسنه يالكوز جمعه كوني
صيامنه تخصيص ايدوب اوكنده وصوكنده اولنلاري طوتميه امام مالك رحمه الله بو قولده
اينكار ايدوب جمعه كوني طوتمق حسندر ديمشدر امام نووي رحمة الله عليه ايدر
مالك بو يلديديكي اجتهاد ديله دوغيريلر كه مخالف اجتهاد اتمشلردر اما رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرندن سنتي آنلرك وغيريلرك اجتهادلرندن مقدمدر وتحقيقا ثابت
اولمشدركه جمعه كون صومندن نهي بيورلمشدر امدي بوكا قايل اولمق متعين اولدي
وامام مالك معذوردر زيرا بو خبر آكه واصل اولمدي ديمشدر امام مالك اصحابندن
داودي دخي بو حديث مالكه واصل اولمدي يوخسه مخالفت ايتمزدي ديمشدر وجمعه
كوني يالكز مستحب اولدوغي بودركه جمعه ده مشروع اولان وظايفي اداسنه قوت ونشاط

حاصل اولور اوصانمق واوشنمك كلمز ايسه كم عرفه ده حاجيلرك فطري مستحبدر ذكر اولنان
جمعه ده فطرك استحبابنه سبب بودر ايسه قبلنده وبعدنده بر كون طوتمغله كراهت زايل اولور
زيرا معناي مذكور باقيدر ديرلرسه جواب بودركه آنلري طوتمق فضيلتي وظايف جمعه ده
واقع اولان فتور وقصوركه يرينه قائم اولوردي ديشلردر والله اعلم فصل سادس اول حضرتك
صلوات الله عليه وسلامه ايام بيض طوتدغنك بياننده در ايام بيض اول كونلره ديرلركه
كيجه لري صباحه دك روشن اوله وانلر آيك اون اوچنجي واون دوردنجي واون بشنجي
كونلري در آيك بو كونلردن غيري كون يوقدركه تمام كوندزي وكيجه سي روشن اوله ايام بيض
آق كونلر ديمكدر يوم كامل كيجه سيله بيله معتبر اولدوغيچون بو كونلره ايام البيض ديلور
صفت وموصوف صورتنده ذكر اتمشلردر امام نسائي رحمة الله عليه نقلنده ابن عباس رضي الله عنهما
حضرتندن مرويدركه كان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم لا يفطر ايام البيض
في حضر ولا سفر ديمشدر يعني اول حضرت صلى الله عليه وسلم سفرده وحضرده ايام مذكوره ده بي
افطار اتمزدي ديمشدر امام احمد قدس الله روحه حضرت ام المؤمنين حفصه دن رضي الله
عنها روايت ايلدكه اربع لم يكن النبي صلى الله عليه وسلم يدعهن صيام عاشوراء
والعشر وايام البيض وركعتي الفجر ديو بيورمشلر يعني عاشورا كوننده وعشر ذي الحجه
وايام بيضده صايم اولوردي وصباحك ايكي ركعت سنتني قيلوردي بو دورت نسنه يي ترك
اتمزدي ديمشدر بعض روايته حضرت عايشه دن رضي الله عنها مرويدركه لم يكن
يبالي من ايها ايام الشهر يصوم ديمشدر يعني مبالات اتمزدي آيك قنقي كونلري اولورسه
هر آيدن اوچ كون طوتردي ديمشلردر بعضلر آيديلر آنونكيچون ثلثه معينه يي طوتمزدي كه
تعيين ظن اولنمايه ديديلر وحق تعالى بو اوچ كوني صيام دهر منزلهسنه قلمشدر ديو بيورمشلردر
اصحاب سنن رحمهم الله روايتلرنده ابن مسعود رضي الله عنهما حضرتندن مرويدركه كان النبي
صلوات الله عليه وسلامه يصوم ثلثة ايام من غرة كل شهر ديمشدر يعني هر آيك
غره سنده اوچ كون طوتردي ديمشدر مجموع روايتلردن بو حاصل اولديكه اول حضرتك
صلى الله عليه وسلم صياملري بر نهج وجه اوزره ايمش بري بودركه هر آيك اولكي دوشنبه كوني

طوتب آندن صکره پنجشنبه کونی آندن صکره بر پنجشنبه دخی طوترلر ایش بری دخی بو که بر آیدن
سبت واحد واثنین کونلرین طوتب اول بر آیدن ثلثا واربعا وخمیس کونلرین طوترلر ایش
بری دخی بو که ایام بیض طوترلر ایش بری دخی بو که هر آیک اولندن اوچ کون طوترلر ایش
بر جماعت وحسن بصری رحمهم الله تعالی بو طریقی اختیار اتمشلردر بری دخی بو که ثلثه
غیر معینه طوترلر ایش قاضی عیاض رحمه الله ایدر امام نخعی رحمة الله علیه که امام اعظم رضی الله عنه
حضرتلرینک استادلرندندر اول بونی اختیار اتمشدر که هر آیک آخرندن اوچ کون طوتله
تا که کیجن کونلرنه واقع اولن کناهلره کفارت اوله بعضلر دخی هر آیک اول کونن واون بشنجی
کونن ویکرمنجی کونن طوتمغی اختیار اتمشلردر امام مالک رحمة الله علیه بویله طوتردی دیمشلردر
مالکیه دن بعض کسنه ولکی کونی واون برنجی ویکرمی برنجی کونی طوتلق کرک ابو الدرداء رضی الله عنه
حضرتندن بویله منقولدر دیمشدر اسنوی ماوردیدن حکایت اتمشدر که ایام سود طوتلق
دخی مستحب اوله وایام سود دیدکلری آیک یکرمی یدنجی کونیله ما بعدنده اولن ایکی کوندر
اما ایام بیض طوتمق آندن راجحدر زیرا آیک اورته سیدر هر نسنه نک اورته سی اعدلیدر
دیمشلردر وبعضلر اولندن اوچ کون طوتمغی ترجیح ایدوب کیم بلور صکره دن شمانع ظهور
ایلیه همان اولندن طوتمق یکدر دیمشلردر والله اعلم نوع خامس اول حضرتک صلی الله علیه
وسلم اعتکافی ورمضانک عشر اخیرنده اجتهادی ولیلة القدری تحرّیسی بیاننده در اول کم معلوم
اوله که اعتکاف لغتده اکلنمکدر وبر نسنه نک اوزرینه دائم اولوب طورمقدر وشرعده ا نا
کیفیت مسجد جماعتده وخاتون کشی اونده نیت اعتکافله اکلنمکدر واعتکاف اوچ قسمدر بری
واجبدر واول نذر اولنان اعتکافدر بری دخی سنت مؤکده در واول رمضانک
عشر اخیرنده اولنان اعتکافدر بری دخی مستحبدر واول هر نه زمانده کرکسه ایتدوکلری
اعتکافدر واعتکاف واجبک صحتنه صوم شرطدر مستحبک شرطی دکلدر ظاهر
روایتده امام اعظم رضی الله عنه حضرتندن مروی اولن بودر امامین رحمهما الله حضرتلری
دخی بونی اختیار اتمشلردر بو روایته کوره مستحبک اقلی بر ساعتدر واکه بر حد معین
یوقدر حتی بر کسنه مسجده کرسه وچقنجه اعتکاف نیت ایلسه صحیحدر ونیز امام اعظم

رضی الله عنه

رضی الله عنه حضرتندن بعض روایتده مستحبک صحتنه دخی صوم شرطدر واقلی بر کوندر
دیمشلردر کتب حنفیه ده مسطور اولن بودر وامام شافعی رضی الله عنه جامعده اعتکاف
اتمکی مستحب طوتمشدر وامام مالک رحمة الله علیه شرط طوتمشدر سلفدن زهری دبر طائفه
رحمهم الله تعالی جامعه مخصوص قلمشلردر مطلقا و شافعی دخی قول قدیمنده بوکا اشارت
اتمشدر وحذیفه بن الیمان رضی الله عنه مساجد ثلثه یه مخصوص قلمشدر وعطا رضی الله عنه
مکه ومدینه مسجدلرینه مخصوص قلمشدر وابن المسیب رضی الله عنه مدینه مسجدینه مخصوص
قلمشدر وعلما رحمهم الله تعالی اتفاق اتمشلردر که اعتکافک اکثرینه حد یوقدر اما اقلی نه
مقدار ایدوکنه امام اعظم رضی الله عنه حضرتندن وارد اولن روایتلر تقدیم اولندی امام
مالکدن رحمة الله علیه بر روایتده اون کوندر بر روایتده بر کون یا ایکی کوندر وبالاتفاق
جماعله فاسد اولور دیمشلردر بخاری ومسلم رحمهما الله تعالی روایتلرنده عائشه رضی الله عنها
دن مرویدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم رمضانک عشر اواخرنده اعتکاف ایلردی
بخاری رحمة الله علیه نقلنده ابو هریره رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم
یعتکف کل عام عشرا فاعتکف عشرین فی العام الذی قبض فیه دیمشدر یعنی هر یل اون
کون اعتکاف طوتردی قبض اولندوغی کون اعتکاف ایتدی دیمشدر شیخین رحمهما الله روایتلرنده
ابو سعید الخدری رضی الله تعالی عنه دن وارد اولن حدیث شریفده بویله در که فخر
عالم صلی الله علیه وسلم رمضانک ایلندن عشر اولی اعتکاف ایتدی آندن صکره عشر
اوسطی اعتکاف ایتدی آندن مبارک باشن اعتکاف ایتدوکی یردن چقاروب ایتدی
بن لیلة القدری ستیوب عشر اولی اعتکاف ایتدم وعشر اوسطی اعتکاف ایتدم آندن صکره
واقعه ده لیلة القدر عشر اواخرده در دیدیلر امدی اعتکاف ایدن عشر اواخری اعتکاف
ایتسون تحقیقا لیلة القدری بکا کوستردیلر صکره اونتدردیلر وتحقیقا بن بنی شویله
کوردم که اول کیجه نک صباحنده ماء وطین اراسنده سجده قلورم امدی سز ده آنی عشر
اواخرده التماس ایدوک وهر وترده التماس ایدوک دیو بیوردی ابو سعید رضی الله عنه
ایدر اول کیجه یاغمور یاغدی ومسجدک اورته سی طامله دی آندن یکرمی برنجی کونک

یل یکرمی
صح

صباحنده کندو کوزیله کوردم که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک مبارک النلرنده
آثر ماء وطین وار ایدی دیمشدر. فی الحقیقة لیلة القدر قنغی کیجه ایدوکن الله تعالی حضرتندن
غیری کمسه بلمز اما رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مروی اولان اوزره
مبارک رمضانک عشر اخیرنده التماس ایتمک کرکدر. واکثر دخی تکلرنده اولمق ظن اولنور.
امام اعظم رضی الله عنه مذهبی اوزره یکرمی یدنجی کیجه دیدیلر زیرا بو کیجه اولماغه
دلایل وقراین قویه واردر. وسنن ابی داودده رحمة الله علیه ابن مسعود رضی الله عنهما
حضرتلرندن مرفوعا وارد اولمشدر که اون یدنجی کیجه اوله. وطبرانی رحمة الله علیه دخی
ابو هریره رضی الله عنه حدیثندن مرفوعا روایت ایتمشدر که التمسوا لیلة القدر
فی لیلة سبع عشرة او تسع عشرة او احدی وعشرین او ثلث وعشرین او خمس وعشرین
او سبع وعشرین او تسع وعشرین دیمشدر معناسی ظاهردر. حاصلی بو بابده علما رحمهم الله
اقی چوق اختلاف ایتمشلردر. بعضلر بونیکیجون بشقه رساله تالیف ایتمشلردر. ابن حجر
رحمة الله علیه بو خصوصده کلام علمادن قرقدن زیاده قول جمع ایتمشدر. نته کم ساعت
جمعه ده اقوال کثیره جمع ایلمشدر. بونده دخی اویله در. و مذهب شافعیده رضی الله عنه
عشر اخیره منحصردر غیری کیجه لرده قدر واقع اولمز دیمشدر. محاملی رحمه الله شهر
رمضانک هر کیجه سنده التماس اولنور دیمشدر. شیخ ابو اسحق و امام غزالی قدس سرهما
دخی بویله دیمشلردر. امام قرطبی رحمة الله علیه شعبانک نصفی کیجه سیدر دیو حکایت
ایتمشدر. ودخی نیجه اقوال ذکر ایتمشلردر. علماء تفسیر رحمهم الله تعالی سورة انا انزلنا
تفسیرنده ایراد ایلمشلردر. بعض علمای مالکیه وشافعیه دن رحمهم الله تعالی مرویدر که
لیلة القدر بو امته مخصوصدر امم سالفه یه ویرلمشدر دیدیلر. بعضلر امم سالفه یه دخی
ویرلش ایدی دیدیلر. وبونکله استدلال ایتدیلر که امام نسائی رحمه الله ابو ذر رضی الله عنه
حضرتلرندن روایت ایتدیکی حدیثده قلت یا رسول الله اتکون مع الانبیاء فاذا ماتوا
رفعت قال بل هی باقیة دیمشدر یعنی ابو ذر رضی الله عنه بویله ملاحظه ایتمش که
لیلة القدر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن مقدم کلن انبیا علیهم السلام

زمانلرینه اولوب دخی انلر وفات ایتدوکده رفع اولنمش اوله پس بو معنادن اول حضرتک سؤالی
ایضاحات اولیه دکلدر بلکه اول کیجه باقیدر قیامته دک زمانه دخی واردر دیو جواب بیوردی
معلوم اوله که لیلة القدرک بعض علاماتی واردر جمله دن بری صحیح مسلمده رحمه الله ابی بن
کعب دن رضی الله عنه مرویدر که ان الشمس تطلع فی صبیحتها لا شعاع لها دیمشدر یعنی
آنک صباحنده کونش شعاعسز طلوع ایلر دیمشدر. وابن عباس دن رضی الله عنهما مرویدر که
لیلة القدر لا حارة ولا باردة تصبح الشمس یومها حمراء ضعیفة دیمشدر یعنی قدر کیجه
اسی دکلدر وصووق دکلدر آنک ایرته سی کون صباحین کونش قزل وضعیف اولدوغی
حالده طوغر دیمکدر اما بو صفت نادرات اوزره واقع اولمق دیار عربه بلکه ارض
حجازه کوره اولمقدر. اول مملکتلرده بخار آز اولماغین اکثر صباحلرده کونش نورانی طلوع
ایدوب صفت مذکور اوزره طلوعی نادر اولدوغندن لیلة قدره علامت اولمشدر. واما
دیار رومده و سایر بخاری غالب یرلرده کونش هر صباح صفت مذکور اوزره طلوع ایلر
چاق برایکی سکو بویی قالقمینجه قرمزی کیدوب نورلنمز. امام احمد رحمه الله نقلنده عباده
بن الصامت رضی الله عنه مرفوعا روایت ایتمشدر که انها صافیة کأن فیها قمرا ساطعا
ساکنة صاحیة لا حر فیها ولا برد ولا یحل لکوکب ان یرمی به فیها بیورلمشدر حاصلی
اول کیجه شویله صفا اوزره در که کویا آی طوغوب ارتفاع بولمشدر و مخالف یللر اسمز
هواسی ساکن اوزره در و کوک یوزی آچقدر اسی وصووق یوقدر. واول کیجه ده
یلدوز آتلمز دیمکدر. و صباحنده کونشک شعاعی اولماز شول بدر کیجه سی قمر نیجه طلوع
ایدر سه شویله طلوع ایدر دیمشلردر. امام بیهقی رحمه الله فضایل اوقاتده اول کیجه
هب طوزلو صولر طتلو اولور دیمشدر. صحیح بخاریده قدس الله سره حضرت عائشه
صدیقه دن رضی الله عنها مرویدر که کان رسول الله صلی الله علیه وسلم اذا دخل
العشر شد مئزره واحیا لیله وایقظ اهله دیمشدر یعنی اول حضرتک عادت کریمه لری
بو ایدی که عشر اخیر کردوکی زمانده شد مئزر ایدردی یعنی مباشرت نسایی ترک ایدردی
یاخود طاعت وعبادته متهیئ اولوردی وجد وسعی ایلردی دیمکدر. واحیاء لیلدن مراد

کیجه ده اویخویی ترک اتمکدر یاخود کیجه ده اویخویی ترک ایتمک ایله نفسنی احیا ایلر
دیمکدر زیرا النوم اخ الموت دیشلردر و کیجه یه اضافتی اتباع طریقیله در رسول الله
صلی الله تعالی علیه و سلم لا تجعلوا بیوتکم قبورا بیوردوغی کبیدر زیرا بوندن مراد اوتو
سیز نایملر اولوب اولولر کبی قبور کبی ایلمک دیمکدر و عادت کریمه سی بو ایدی که رمضانک عشر
اخیرنده ایتدکی عبادت سایر کونلردن زیاده ایدی و عشر اخیره مخصوص بعض حالات
ایلردی جمله دن بری ذکر اولنان اوزره احیاسیدر لیکن بوندن مراد احتمالدر که کیجه نک ثلث
تمامنده اویخویی ترک ایدوب اصلا اویومق اولا ایته کم بر وجه ضعیفله حضرت عایشه دن
رضی الله عنها مرویدر که واحیا اللیل کله دیمشدر و مسندده آندن مرویدر که کان
صلوات الله علیه و سلامه یخلط العشرین بصلوة و نوم فاذا کان العشر شمر و شد
میزره دیمشدر یعنی رمضانک یکرمی سن صلاتله و نومله مخلوط ایدردی کاه نماز
قلور کاه اویوردی عشر اخیر اولدقده تشمیر و شد میزر ایدردی یعنی جد و کوشش
ایدردی عبادتدن خالی اولمزدی دیمک اولور و بعض روایت ضعیفه ده انس رضی الله عنه
دن وارد اولمشدر که رمضان کیردوکده کاه قائم و کاه نائم اولوردی یکرمی دوردنجی
کون اولدوغی کبی اویخو ذوقن اعتزادی دیمشدر و بو دخی احتمالدر که کیجه نک ثلث
اکثرنده اویخو ترک اولنسه احیا لیل ایتدی دینلور اول حضرتک احیاسندن دخی
مراد بو اوله دیشلردر امام شافعی رحمه الله علیه مکرمده من شهد العشاء والصبح فی
جماعة لیلة القدر فقد اخذ بحظه منها دیمشدر یعنی برکسنه قدر کیجه سنده یاتسو
و صباح نمازلرینی جماعتله حاضر اولسه تحقیقا اول کسنه لیلة قدردن نصیبنی آلمش
دیمک اولور ابو الشیخ رحمه الله روایتنده ابو هریره دن رضی الله تعالی عنه مرفوعا وارد
اولمشدر که من صلی العشاء الآخرة فی جماعة فی رمضان فقد ادرک لیلة القدر
بیورمشلر یعنی برکسنه که یاتسو نمازلرینی رمضانک آینه جماعتله قلسه تحقیقا اول
کسنه لیلة قدره یتشدی دیمک اولور و بر عادت کریمه سی دخی بو ایدی که عشر اخیرده
اهلنی اویخودن اویاروردی یعنی انلره دخی کیجه له طاعت و عبادت ایتدروردی و عشر

اخیرده

اخیرده اخشام طعامین سحر زمانینه دک تاخیر ایدردی نتکم انس و عایشه رضی الله عنهما
حدیثلرنده انه صلی الله علیه و سلم یجعل عشاءه سحورا وارد اولمشدر عشا فتح عینله
اخشام طعامیدر و سحور فتح سینله سحر طعامیدر ابن ابی عاصم رحمه الله علیه حضرت عایشه
رضی الله عنها حدیثنی بو لفظله اخراج ایتمشدر کان صلی الله علیه و سلم اذا کان رمضان
قام و نام فاذا دخل العشر شد المیزر و اجتنب النساء و اغتسل بین الاذانین و جعل
العشاء سحورا و انس رضی الله عنه حدیثنک لفظی بودر اذا دخل العشر الاخر من
رمضان طوی فراشه و اعتزل النساء و جعل عشاءه سحورا مجموعنک محصلی بودر که
عشر اخیره داخل اولدوغی کبی خاتونلرله معامله یی ترک ایدوب عبادته متمحض اولورلر ایدی
و اخشام ییمککی طعامی چاق سحر وقتنه تاخیر ایدرلر ایدی و ایکی اذان اراسنده غسل
ایدرلر ایدی اما اذانلردن مراد اذانلر ایدوکی حضرت علی دن کرم الله تعالی وجهه اسناد ضعیفله
وارد اولان حدیثده بیان اولنوب انشا ایله یتسو مابیننده غسل ایدردی دیمشدر والله اعلم
نوع سادس اول حضرتک صلی الله تعالی علیه و سلم اول حضرتک حج و عمره سی بیانندهدر اولا معلوم
اولا که حجک معناسی لغة قصددر و شرعا مکان مخصوصی زمان مخصوصده فعل مخصوص ایله
زیارتدر و حجک فرضیتی کتاب ایله ثابتدر حق سبحانه و تعالی کلام قدیمنده ولله علی الناس
حج البیت من استطاع الیه سبیلا بیورمشدر آیت کریمه نک معنیسی بر کسنه که مکه ده ساکن
اولمیه یعنی حر اولوب عاقل و بالغ اولدقدن صکره مسکننده لازم اولان اسباب و خدمتدن
زیاده مالده قادر اولان کسنه یه عمرنده بر کره حج ایتمک فرضدر و اول مال شویله کرکدر که کیشی
مکه یه واروب دونینجه یولده و مکه ده جکجکی نفقه سنه و اوینده قالان خاتونلر
و عیالنک نفقه لرینه کفایت ایلیه و بر شرطی دخی بودر که یول امین اوله و اکر خاتون
کیشی ایسه نفقجی یاخود محرمی بیله کیده زیرا بونلرسز کیتمک فساد احتمالی واردر و بر کره
حج ایتمک فرض ایدوکنه دلیل بودر که ذکر اولنان آیت کریمه نزول ایتدکی زمانده رسول الله
صلی الله علیه و سلم ناسه حج ایدوک دیو امر ایتدی آیتدیلر هر یلده حج ایده لوم یوخسه عمرده
بر کره می ایده لوم دیدیلر ایتدی حلال دکل عمرده بر کره حج ایدوک دیو بیوردی امام نسائی

نقلنده ابن عباس رضی الله عنهما دن مرویدرکه اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم
ان الله کتب علیکم الحج دیدی آندن اقرع بن حابس رضی الله عنه أکل عام یا رسول الله
دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی لو قلت نعم لوجبت دیدی یعنی حق تعالی سزه دخی
اوندکوزه حجی فرض ایتدی دیدوکده صحابه دن مذکور اقرع هر ییلمی یا رسول الله دیدی
خواجه عالم صلی الله تعالی علیه وسلم اکر نعم دیسیدم هر ییل واجب اولوردی دیو بیوردی
والحاصل حجك وجوبی دلیل قطعی ایله ثابتدر حتی برکمسنه مستحلاً ترك ایتسه
کافر اولور نیته کم ترمذی رحمه الله نقلنده حضرت امیر المؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله وجهه
اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم روایت ایتدیکه من ملك راحلة وزادًا یبلغه
الی بیت الله الحرام فلم یحج فلا علیه ان یموت یهودیًا او نصرانیًا بیورمشلردر یعنی
برکمسنه که بیت الله‌ه ییتشدوره جك قدر زاد و راحله یه قادر اولا دخی حج ایتمیه اکا یهودی
یا نصرانی اولدوغی حالده اولمك لازم دکلدر یعنی البته کافر دائما نسنز کیده العیاذ بالله
حدیث شریف ترکینی حلال اعتقاد ایدنلره کوره در و علما رحمهم الله تعالی حجك وجوب
علی الفور میدر یوخسه علی التراخی میدر دیو اختلاف ایتمشلردر امام ابو یوسف قتنده و امام
اعظم دن رحمهما الله تعالی بر روایت اولنان مسئله نك دلالتی اوزره علی الفور واجبدر
یعنی تقدیم اولنان شرایط بولندقده همان اول سنه ده واجب حج ایتمك کرکدر اکر
تأخیر ایدرسه فاسق اولور و شهادتی رد اولنور و امام محمد و شافعی رحمهما الله تعالی قتلرنده
علی التراخیدر اکرچه ییلدن ییله تأخیرده آثم اولمز اما اجلی یتشوب حج ایتمدین وفات ایدرسه
بونلر قتنده دخی فاسق و کناهکار کتمش اولور نتکم اول قول راجحدر زیرا کنجی بر ییل ایچنده
وفات ایتمك نادر دکلدر احتیاط بودرکه قدرت حاصل اولدوغی ییل همان حج ایده لکن امام
مالك رحمه الله علیه قولی دخی بودرکه علی الفور واجبدر و مؤلف رحمه الله علیه بو
مقامده ابو یوسف و شافعی رحمهما الله قتلرنده علی التراخیدر دیو نقل ایتمشدر اما نتکیم
نیته کم تقریر مذکوردن حقیقت حال ظاهردر ابو داود رحمه الله علیه نقلنده عبد الله بن
عباس رضی الله عنهما اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم روایت ایتدیکه من اراد الحج

فلیتعجل

فلیتعجل بیورمشلر بو حدیث شریفدن دخی ظاهردرکه علی الفور واجب اولور و ابتداء فرضیت
حج نه وقت اولمشدر دیو اختلاف ایتدیلر بعضلر هجرتدن اول ایدی دیدیلر بو قول شاذدر
و بعضلر صکره ایدی دیمشلردر بو قول راجحدر و صکره ایدی دینلر دخی قنغی سنه ده ایدوکی
دیو اختلاف ایتمشلردر بعضلر التنجی ییلده واقع اولدی زیرا واتموا الحج والعمرة لله قول
شریفی اول سنه ده نزول ایتدی بو دلالت ایدرکه اتمامدن مراد ابتداء فرض اولا دیدیلر
و بو معنایی تأیید ایدرکه علقمه و مسروق و ابراهیم النخعی رحمهم الله تعالی واقیموا قرائت
ایتمشلردر امام طبرانی رحمه الله علیه بونلردن اسانید صحیحه ایله بو وجه روایت ایتمشدر بعضلر
اتمامدن مراد فرض اولندقدنصکره اکمالدر دیدیلر بو قول اوزره مقدم فرض اولنمق
اقتضا ایدر امام واقدی نك رحمه الله علیه بعض قصه نقل ایتدوکینه بشنجی ییل ایچنده
یا دخی مقدم اولمق فهم اولنمشدر و بعض طائفه قتنده فرض اولنمه سی چاق هجرتك طقوزنجی
و اونجی ییلنه دکین تأخیر اولنمشدر بونلر دخی بعض دلیل ذکر ایتمشلردر حاصلی وجوبنه
دلالت ایدن آیت طقوزنجی ییلده غزوه تبوك واقع اولدوغی سنه ده نازل اولدوغی
و اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم نه قدر حج ایتدوکنده اقوال روایت اولنمشدر ترمذی
رحمه الله علیه جابر رضی الله عنه دن روایت ایتدوکی اوزره جمله اوچ حج ایتمشدر ایکیسی
هجرتدن مقدم بریسی صکره واقع اولمشدر و صکره ایتدوکی حج یانیجه عمره دخی ایلمشدر
ابن ماجه و حاکم رحمهما الله روایتلرنده قبل الهجرة اوچ حج ایتمشدر ابن الجوزی رحمه الله علیه
ایتدی بر حج ایتمشدر عددی معلوم دکلدر دیدی ابن الاثیر رحمه الله ایتدی هجرتدن
اول هر سنه ده حج ایلردی دیدی الله اعلم بحقیقة الحال امام مسلم رحمه الله علیه
روایتنده واقع اولان اوزره جابر رضی الله عنه دن مرویدرکه رسول الله حضرتی
صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه یه کلدی دخی طقوز ییل اکلندی حج ایتمدی اونجی
ییلده رسول الله صلی الله علیه وسلم حجه کیده جکدر دیو خلق آراسنه ندا ایتدوردی آندن
اطرافدن مدینه یه غایت چوق کمسنه کلدی مرادلری بو ایدی که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه اویوب حجه بیله کیده و افعال حجده اول حضرتك سنتنه اقتدا ایده لر آنلر دخی

اوڭيله ايدەلر ايسا اول حضرتلر مدينه دن چقوب ذو الحليفه يه كلدوك اورادە اسما بنت
عميس رضي الله عنها محمد بن ابي بكري طوغوردي آندن اول حضرته آدم كوندروب بن نيجه
ايلمك كركم ديو سؤال ايتدي فخر عالم صلى الله عليه وسلم ايتدي اغتسلي واستثفري
بثوب واحرمي ديدي يعني غسل ايله ومحل عذري بز ايله تدارك ايله واحرام كي
ديدي آندن قصوي آدلو دوه سنه سوار اولوب يوله كيردي شول زمانده كه صحرايه
چقديلر نظر ايتدم اوكنجه راكب وماشي كوزم ييتدوكي يره دكلو آدم ايدي وآردنجه
يمينه شويله وصاغنده صولنده بينه شويله ايدي ورسول الله صلى الله عليه وسلم آرامزده
كيدردي اول حضرته قرآن نازل اولوردي واول تفسير وتأويلني بلوردي وهر نسنه كه
اول ايشلردي بز دخي آني ايشلردوك ديو بيورمشدر امام نسائي رحمه الله نقلنده مدينه دن
ذي الحليفه نك بيني قالدقده چقدي بز دخي بله چقوب ذو الحليفه يه كلدوك ديمشدر
ذو الحليفه ديدوكلري مدينه قربنده بر موضعدر حتى مدينه دن اوڭيله ايله ايكندو
ما بيننده چقدي ايكندو زماننده ذو الحليفه يه كلديغي ايكندو نمازين آنده ايكي ركعت
قلدي اول كيجه آنده ياتدي اخشامي ويتسوي وصباحي واوڭيله يي آنده قلدي جميع خاتونلري
بله ايدي اول كيجه جملەسين طواف ايتدي آندن غسل ايلدي صكره احرام ايچون بر دخي
غسل ايتدي ديمشلردر ترمذي رحمه الله روايتنده خارجه بن زيد اتاسندن روايت
ايلركه تجرد صلى الله تعالى عليه وسلم لاهلاله واغتسل ديمشدر اهلال ديو رفع
صوت ايله لبيك اللهم لبيك ديمكه ديرلر حجاج احرام باغلندقلري زمانده بويله ديرلر
فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم احرام باغلمق مراد ايدندوكده صويتوب غسل ايتمشلر
صحيحده حضرت عائشه صديقه رضي الله عنهادن مرويدر كه طيبته بذريرة ديمشدر
ذريره طيب نوعندن بر نسنه در بعض اجزادن تركيب اولنور يعني اول حضرته احرام
كيدوكي زمانده ذريره ايله جسم شريفن خوشبوي ايتدم ديدي و بو معنى بعض عبارتله
دخي روايت اولنمشدر حاصلي دلالت ايدركه احرام باغلمق استدوكلري زمانده طيب
استعمالي مستحب اوله وباغلندقدنصكره رايحه سي قلمق ضرر ايلمز همان احرامي

باغلندقدن صكره

باغلندقدن صكره استعمالي ايتمك حرامدر نيجه مقدم استعمال ايدوب صكره باغلمق
مستحبدر امام اعظم وامام شافعي وامام ابو يوسف وامام احمد رحمهم الله تعالى مذهبلرنده
بويله در واكثر صحابه كرامدن رضوان الله تعالى عليهم اجمعين بويله مرويدر واما امام
نووي رحمه الله دخي جمهور علماء سلف وخلفدن بويله روايت ايتمشدر وامام مالك رحمه الله
قبل الاحرام شول اصل طيبي استعمالدن منع ايتمشدر كه بعد الاحرام رايحه سي قاله
لكن ايدوكي تقديرجه اساءت ايتمش اولور اما اوزرينه فديه لازم اولمز ديمشدر حضرت
عائشه دن رضي الله عنها مرويدركه اول حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم الحرام
باغلمق استدوكده مبارك باشني چوغانله وخطمي ايله يوردي ديمشدر انس بن مالكدن
رضي الله عنه مرويدركه حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اوڭيله
نمازين موضع مذكورده قلدي دخي راحله سنه بندي جبل بيدا نك اوستنه چقدي
زمانده اهلال ايتدي ديمشدر ابو داود رحمه الله بويله نقل ايتمشدر ولكن شيخين رحمهما
الله تعالى روايتلرنده ابن عمر رضي الله عنهما حضرتندن مرويدر اولن بودركه ما اهل الا
من عند المسجد ديمشلردر يعني اول حضرت ذو الحليفه مسجدي يانندن اهلال
ايتدي غيري يردن ايتمدي ديمشدر بر روايتده دوه سنه بنوب دوه قالقدوغي
زمانده اورادە بر شجره وار ايدي آنك يانندن اهلال ايتدي ديمشدر جابرده كه
اول شجره مسجد قربنده اولا اورادە دوه سنه سوار اولدوغي كبي لبيك اللهم لبيك
ديمش اولا وبر روايتده مبارك اياغني ركابه بصدوغي زمانده اهلال ايتدي ديمشلر شراح
ترمذي وابو داود رحمهما الله تعالى روايتلرنده جابر رضي الله عنه دن مرويدركه
رسول الله صلى الله عليه وسلم حجه كتمك مراد ايدندوكده خلق آراسنده ندا ايتدي
آندن يانينه جمع اولدیلر وقتا كه بيدايه كلديغي احرام باغلدي ديمشدر بيدا لغتده
صحرا وبيابانه ديرلر اما بو مقامده مذكور اولان بيدادن مراد ذو الحليفه مسجدينك
يانينده بر مقدار دوزيروردر اولدر ابو داود رحمة الله عليه قتنده ابن جبيردن
رضي الله عنه وارد اولمشدركه ابن عباس حضرتنه بن ايتدم اصحاب رسولك اهلال

خصوصنده اندوکلری اختلافدن تعجب ایدرم بونك اصلی نه در دیدم ایتدی بن اوکسـ
خصوصی جمله دن یکث بلورم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن بر حج واقع اولمشدر
اختلافلری بورادندر اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم حجه نیت ایدوب چقدوغی
زمانده ذو الحلیفه مسجدنده ایکی رکعت نماز قلدی همان فارغ اولدوغی کبی اهلال ایتدی
بر طائفه بونی ایشدوب حفظ ایتدیلر اندن صکره دوه سنه بندی دوه اول حضرتی کوتردوکی
زمانده ینه اهلال ایتدی بر قوم دخی بو اهلاله یتشدیلر بونی حفظ ایتدیلر اندن کره
بیدا یوقوشنه چقدوغی زمانده ینه اهلال ایتدی بر طائفه ده بونی ایشدیلر حاصلی
هر کشی ایشتدوکنی روایت ایلدی اما بن جملهسن ایشتدم دیمکی افاده بیوردی سعید
بن جبیر رضی الله عنه ایتدی ابن عباس رضی الله عنهما قولیله عمل ایدن کمسنه اهلالی
مصلاسنده نمازدن فارغ اولدوغی زمانده ایلسون دیدی امام اعظم رضی الله عنه حضرتنك
دخی مذهبی بودر و الحاصل احرام کیمك استین کمسه غسل ایده یاخود ابدست الا اما
غسل افضلدر و طیب استعمال ایده و احرامن کیه و ایکی رکعت نماز قلا اندن صکره اللّٰهمّ
انّی ارید الحجّ فیسّره لی وتقبّله منّی دیه اندن صکره صلاتی عقبنده اهلال ایده یعنی
لبّیك اللّٰهمّ لبّیك لا شریك لك لبّیك انّ الحمد والنعمة لك والملك لا شریك لك
دیه کتب حنفیه ده بو نهجله مسطوردر و حجة الوداعده که اول حضرتك آخر حجیدر صحابه
کرام بونده اختلاف ایتشلردر بعضلر بو حجده مفرد ایدی دیمشلردر مفرد اکا دیرلر که یالکوز
حج نیتنه احرام باغلنمش اوله بعضلر دخی متمتع ایدی تمتعدن حلال اولدی دخی صکره دن
حجه احرام باغلدی دیدیلر و متمتع اکا دیرلر که اولا عمره ایچون احرام باغلنه افعالی
عمره یی تمام ایدوکدنصکره احرامن چقره تکرار حج نیتنه احرام باغلنه و بعضلر ایدیلر متمتع ایدی
اما سوق هدی ایکیچون تمتعدن حلال اولماش ایدی و قارن دکول ایدی دیدیلر حلال
اولماقلق بوراده معناسی احرامدن چقمقدر احرام ایچنده اولن کمسیه حرام دیرلر چقدقده حلال
دیرلر حاصلی اول حضرت صلی الله علیه وسلم عمره نیتنه احرام باغلنمش ایدی اما اول
احرامدن چقوب حج ایچون ینه باغلنمق ایتمدی همان انوك اوزرینه حجی تمام ایتدی دیمك اولور

برقول

بر قول دخی بودر که قارن ایدی دیدیلر قارن اکا دیرلر که احرام باغلدوغی زمانده ایکی رکعت
نماز قلدقدن صکره حج و عمره نك ایکیسنی بله نیت ایدوب اللّٰهمّ انّی ارید الحجّ والعمرة فیسّرهما
لی وتقبّلهما منّی دیه اندن صکره طواف و سعی ایده اندن صکره حج افعالنه باشلیه حاصلی
بویله دیدیلر عمره احرامندن چقدی جمیع افعال عمره و حجی تمام ایتدوکدن صکره چقدی و حج
و عمره نك ایکیسی ایچون طواف واحد و سعی واحد ایتدی و سوق هدی ایتدی دیدیلر و ازهر
دخی التی قول اوزره اختلاف ایتدیلر بری بودر که یالکوز عمره ایچون تلبیه ایتدی و انوك
اوزرینه حجنی تمام ایتدی دیدیلر ایکنجی قول بودر که یالکوز حج ایچون تلبیه ایتدی و انوك
اوزرینه مستمر اولدی دیدیلر اوچنجی قول بودر که یالکوز حج ایچون تلبیه ایتدی و صکره دن
عمره ادخال ایتدی دیدیلر دوردنجی بودر که اول یالکوز عمره ایچون تلبیه ایتدی صکره دن حج ادخال
ایتدی دیدیلر بشنجی بودر که مطلقا احرام کیدی هیچ برینی تعیین ایتمدی صکره دن تعیین
ایتدی دیدیلر التنجی قول بودر که حج و عمره یه معا تلبیه ایتدی دیدیلر بو خصوصده بعض علما
فتی چوق تطویل کلام ایتمشدر لکن بو مقامده مهم اولان افراد و تمتع و قراندن قنقیسی
افضلدر اول بیان اولنمقدر معلوم اوله که صحابه و تابعیندن چوق کمسنه قتنده و امام
اعظم و شافعیه دن و غیریدن بعض علما رحمهم الله تعالی قتلرنده قران افراد و تمتعدن افضلدر
صحابه کباردن نقل اولنان احادیث شریفه نك معارضهدن سالم اولنلری بو حجنده رسول
صلی الله علیه وسلم حجنده قران ایتمشدر یعنی حج و عمره یه معا اهلال ایلمشدر و امام شافعی
و مالك و دخی بعضلر قولنده افراد افضلدر و صحابه دن بر جماعت و بعض تابعین دخی صکره
بعض لر قتنده تمتع افضلدر و امام احمد قدس سره مذهبی بونك اوزرینه در ائمه دن هر بری
مذهبنه مناسب بر سند بیان ایتدیلر اولوبکه ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن
مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم ذو الحلیفه ده اویله نمازین قلدی دخی
ناقه سنی ایستدی و سنامنك صاغ جانبنده نشان ایتدی و قانینی سیلدی و بوینینه ایکی نعلین
تقلید ایتدی دیمشدر اصلی بودر که قربان اولاجق دوه نك صرتنده بر یرین بچاغله چالوب
قانن اقیدورلر و اول قانی یارہ سنك اوستنه ملطخ ایدوب بولاشدورورلر و بوینینه بعضی

نسنه آضحیه لر مقصود قربانلق ایدوکی معلوم اولمغین ذکر سؤال اولنوب غرض قربانلق ایدوکی
نشان ایسه کسمك نه لازم غیری طریق یوقمی ایدی دینلورسه جواب اول زمانده مشرکین سایر
نشانه اعتبار ایتمزلردی قادر اولوب بولدقلری یرده چکرلر آلورلردی اما بویله یاره لنمش
کورسه لر الماز ایدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی آنوکیچون ناقه سنی یاره لمش ایدی
امام اعظم رضی الله عنه شمدیکی زمانده یاره لمق مکروه در غیری نشان ایتمك کرك رسول الله
صلی الله علیه وسلم یاره لدوکی مشرکیندن صاقنمق ایچون ایدی شمدی اول محذور یوقدر
دیو بیورمشدر هدایه ده و سایر کتب فروعده بویله مسطوردر ترمذی رحمه الله روایتنده
قلّد نعلین واشعر الهدی فی الشق الایمن بذی الحلیفة وأماط عنه الدم وارد اولمشدر
ذکر اولنان روایتلردن فهم اولنان بودر که یاره لدوکدن صکره قانی سیلوب کیدرمش
اوله زیرا اماط عنها الدم لفظنك مقتضاسی بودر اما کتب فروعده ویلطخ سنامها بالدم
دیو ذکر اولنمشدر معناسی دوه نك صرتنی قان ایله بولاشدره دیمکدر اعتماد مجتهدین
رحمة الله علیهم اجمعین قولنه در علماءنك اویله تحریر اولندی والله اعلم ترمذی وابن ماجه
رحمة الله علیهما حدیثلرنده وارد اولمشدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم بر اسکی
رحل اوزره حج ایتمشدر که درت درهم یا انکله قریب آنجق دکردی دیمشلردر رحل
دوه نك سمری درکه کوچك سمره در آدم بنمکه مخصوصدر واول زمانده که حضرت فخر کائنات
صلوات الله علیه وسلامه سعادتله حج شریفه چقدی اصحاب کرامی بله چقدیلر
وانلر حجدن غیری نسنه بیلمزلردی یعنی عمره نه ایدوکدن خبردار دکللر ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم وجوه احرامی بیان ایتدی وانلره حج آیلرنده عمره قلمغی جائز
کوردی بخاری رحمه الله علیه نقلی اوزره من احب ان یهل بعمرة فلیهل ومن احب
ان یهل بحج فلیهل دیدی یعنی عمره یه اهلال ایتمکدن حظ ایدن ایلسون وحجه اهلال
ایتمکدن حظ ایدن آنی ایلسون دیمکدر حاصلی خلقی مخیر قلدی دیلین عمره نیتن
ایلیه دیلین حج نیتن ایلیه وامام احمد رحمه الله علیه روایتنده من شاء فلیهل بعمرة
لفظیله وارد اولمشدر امام بخاری ومسلم رحمهما الله روایتلری اوزره اول حضرت صلی الله علیه وسلم

ابواء

ابواء یاخود ودّان دیدکلری منزله کلدوکده صعب بن جثامه نام بر کسنه بر حمار
وحشی هدیه ایلدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم قبول ایتمدی منکسر اولدی کسه نك وجهنده
حضورسزلق فهم ایدیجك ایتدی انّا لم نردّه علیك الا انّا حرم دیدی یعنی سنك هدیه کی
بز سنك اوزرکه رد ایتمدوك الّا بز احرام کیمشلرز دیدی بر روایتده حمار وحشی و بر
روایتده لحم حمار وحشی وارد اولمشدر و بر روایتده عجز حمار وحشی یقطر دما واقع
اولمشدر و بر روایتده شق حمار وحشی و بر روایتده عضوا من لحم صید وارد اولمشدر
حاصلی مذکور صعب اول حضرته بر صید طوتوب هدیه کتوردی یاخود صیدك بر مقدار
اتندن کتوردی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم احرام ایچنده اولدیغی قبول ایتمدی
دیمکله روایت مذکوره ایله عمل ایدنلر احرام کیمش اولان کسنه صید ایتمك وغیرنك صیدندن
اکل ایتمك جائز دکلدر دیمشلردر اما ابن وهب و بیهقی رحمهما الله روایتنده قبول ایتدی
واکل ایتدی وقوم دخی اکل ایتدیلر دینلمشدر امام اعظم رحمة الله علیه حضرتلرینك مذهبی
بودر که بر کسنه که احرام ایچنده اولمایه آنوك طوتوب بوغازلدوغی صیدك اتندن احرام کیمش
کسنه اکل ایتمك حلالدر اما شول یرکه صیدی کوسترمش اولمایه وصیاده دیمه مش
ایتمش اولمایه اکر بونلری ایتدیسه حلال اولمز امام شافعی رضی الله عنه قولنده بویلهدر که احرام
کیمین کسنه کندو صید ایتسه یاخود غیری کسنه بونك ایچون صید ایلیوب ویرسه اول
صیدك اتی بوکا حرام اولور کرکسه صید ایتمه ده اذن اولسون کرکسه اولمسون اما
احرام کیمینلردن بر کسنه کندو نفسی ایچون صید ایتمش اولسه آنوك اتندن احرام کیمش
کیشنه یه هدیه ایلسه یا بیع ایتسه اول دخی آلوب اکل ایلسه حلالدر دیمشدر امام مالك
واحمد وداود رحمهم الله مذهبلری دخی بودر بر طائفه قتنده محرم اولان کسنه یه لحم صید
اصلا حلال اولمق یوقدر کرکسه کندو صید ایتمش اولسون کرکسه غیری صید ایتمش اولسون
حاصلی آنلر مطلقا حرامدر دیدیلر قاضی عیاض رحمة الله علیه علی حضرتلرندن وابن عمردن
وابن عباسدن رضی الله عنهم اجمعین بویله روایت ایتمشلردر زیرا حق تبارك وتعالی وحرم
علیکم صید البر ما دمتم حرما بیورمشدر وصیددن مراد مصید در دیدیلر یعنی

آیت کریمه حکمنجه کشی مادام که احرام ایچنده اوله انکا صید البر حرامدر. و صیددن مراد
معنای مصدری دکلدر که آولمق حرامدر دیمک اوله بلکه مفعول معناسی مراددر یعنی
آولنمش حیوان سزه حرامدر مادام که احرام ایچنده اولاسز دیمکدر دیدیلر. و صعب رضی الله عنه
حدیثنک ظاهری دخی دلالت ایدر که حرام اولهدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی قبول اتمیوب رد ایتدوکن محرم اولمسیله تعلیل ایتدی سنک کتوردوکک صیدی
قبول ایتمدوکمز آنونکیچوندر که بز محرمز دیو بیوردی. سن بزوم ایچون صید ایتدوک
دیمدی انجق همان احرام ایچنده اولمق لحم صیدی حرام قلور دیدیلر. و شافعی
اوزره اکلی حلالدر دینلر صحیح مسلمده مذکور اولان ابوقتاده رضی الله عنه حدیثیله
استدلال ایتدیلر زیرا ابوقتاده رضی الله عنه محرم دکل ایکن طوتدوغی صید حقنده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم محرملره ایتدی هو حلال فکلوه دیدی
یعنی اول صید سزه حلالدر امدی اکل ایدک دیو بیوردی. بر روایتده بویله ذکر
فهل معکم منه شیء دیدی یعنی اول صیددن بقیه سزده نسنه وارمیدر دیو
صوردی انلر دخی معنا رجله دیدیلر یعنی ایاغی بزده در دیدیلر. اول حضرت آلدی
اکل ایتدی دیمشلردر مراد شریفلری آنک اکلی حلال و طیب ایدوکن بیان ایدی. و
طریق مکه ده کیدرکن وادی عسفان دیدوکلری دره یه کلدوکلرنده خواجه عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم یا ابابکر بو وادی قنغی وادیدر دیو بیوردی ابوبکر رضی الله عنه
ایتدی وادی عسفاندر دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی لقد مر بهو
هود وصالح علی بکرین احمرین خطمهما اللیف وازرهم العباء وارديتهم النمار يلبون
يحجون البيت العتيق دیدی لقد مر ده اولان لام لام موطئه قسمدر یعنی والله
تحقیقا هود وصالح صلوات الله علی نبینا وعلیهما بو وادیده عجب نجه بینا الهمه
کتدیلر ایکی کنج قیزل دوه یه بینمشلر ایدی دوه لرینک زمامی لیفدن ایدی و کیندوکلری
ازاری عبادن و ردالری نماردن ایدی دیمکدر ازار و ردا ایچون کلامنده ایدوکلری سابقده
برایکی محلده بیان اولنمشدر و عبا ایدوکی معلومدر اما نمار نمره نک جمعیدر نمره

کلمه وزنی

کلمه وزنی اوزره صوف قیمه دن بر برده در اوزرنده آق و سیاه یول یول اولمش خطلر
واردر و ازرهم و ارديتهم جمع ضمیرلریله اولدوغی رفیقلری اعتباریله در. امام مسلم
رحمة الله علیه ابن عباس دن رضی الله عنهما روایت ایلرکه اول حضرت صلی الله تعالی
علیه وسلم وادی ازرق دیدوکلری دره یه اوغرادوغی زمانده کانی انظر الی موسی
من الثنیة واضعا اصبعیه فی اذنیه مارا بهذا الوادی وله جؤار الی الله تعالی
بالتلبیة دیو بیوردی دیمشدر یعنی کویا شو یوقشدن موسایه نظر ایدرم ایکی برماغی
ایکی قولاغنه قومش بو وادیدن مرور ایدر اولدوغی حالده و دخی شول حالده که لبیک
لبیک دیکله الله تعالی یه تضرع ایدردی دیمک اولور. جار الی الله دیمه تضرع الیه
بالدعاء دیمک اولور. بخاری رحمة الله علیه نقلنده وادی تعیین اولنمیوب همان بو لفظ ایله
مذکور اولمشدر اما موسی کانی انظر الیه اذا انحدر من الوادی یلبی. مهلب رحمه الله
ایدر موسی لفظیله وارد اولدوغی بعض رواتک وهمیدندر بلکه عیسی لفظیله کرکدر
زیرا موسی علیه صلوات الله وسلامه حیا اولوب صکره حج ایده جکی خبر وارد اولمشدر کلدی
بلکه عیسی حقنده وارد اولمشدر راوی یه متشبه اولوب موسی نقل اتمشدر لیهلن ابن
مریم بفج الروحاء حدیثی بن دیدوکمه دلالت ایدر دیمشدر اما مهلب بو مقامده توهم
ایلدی زیرا بخاری رحمة الله علیه حدیثنده حضرت ابراهیم دخی صلوات الله علیه وسلامه
ذکر اولنمشدر مسلم رحمه الله روایتنده حضرت یونس صلی الله تعالی علیه وسلم دخی ذکر
اولنمشدر بونلرده دخی راوی غلط ایتدی می دیلوم مجرد کندو توهمیله تغلیطه نسبتک
نه معناسی واردر دیدیلر. علماء حدیث رحمهم الله اول حضرتک صلی الله علیه وسلم کانی
انظر دیدوکیدن مراد نیدوکنده اختلاف ایتدیلر بعضیلر کسنه ایتدی اول حالتله موسایی
رؤیاده متمثل اولمش کوردی نجه کیدرکن تذکرا ایدوب سویلدی و انبیانک رؤیاسی
وحی در دیدی. و بعضیلر دخی حقیقته حمل ایدوب انبیا علیهم الصلوة والسلام حق تعالی
قتنده احیادرلر نقلری ویریلور بو حالده حج ایتمه دن انکره مانع نسنه یوقدر دیدیلر
نته کم انس رضی الله عنه روایتنده حضرت موسینک قبرنده نماز قلورمش کوردوکن نقل

ذکر اولنمشدر ایدی امام قرطبی رحمة الله علیه آیدر انبیایه صلوات الله علیهم اجمعین
عبادت محبوب قلنمشدر آنلر عبادتی نفسلرینك تقاضاسی سببیله ایدرلر نته کم اهل جنت
ذکر الله ایتمه ده بویلهدر یورغنلق اوزرلرینه لازم قلنوب ایتمه دکلدر اما بوده معلوم
اولا که کورینن روح شریفلریدر جسملری دکلدر جسملری قبرلرنده درلر اولیاء
بودرکه روح پاکلری بر صورتده تمثل ایدوب اول حضرتده کورنمشلردر نته کم لیلة المعراج
تمثل ایدوب کورنمشلر ایدی صلوات الله علیهم اجمعین وعلی من تبعهم باحسان الی یوم الدین
ابن المنیر رحمة الله علیه وغیریلر بیوردقلری اوزره حق تعالی آنلرك روحلرینه برزخ
مثال خلق ایلدی آندن صکره واقعه ده کورندکلری کبی ظاهرده دخی کورینورلر وبعضلر
ایتدیلر آنلر حیاتلرنده نیجه حج ایدوب نیجه تلبیه ایتدکلری تمثیل اولنمشدر آنك ایچون
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم کانی دیو بیورمشدر دیدیلر بر قول دخی بودرکه آنلرك
احواللرندن کندویه وحیله خبر ویرلدی وشدت قطعی اولماغله کانی انظر دیدی
دیمشلردر ومقصد اینسیده بونکا متعلق کلام مستوفی سبقت ایتمشدر روایت اولنورکه
سرف دیدکلری موضعه کلدکده اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه اصحابنه
چقوب ایتدی من لم یکن معه هدی فاحب ان یجعلها عمرة فلیفعل ومن کان
معه الهدی فلا دیدی یعنی شول کمسنه که یاننجه قربان سورمش اولمیه وحجی بر نیه
عمره قلمق استیه عمره ایلسون اما آنلر که قربانی اولمیه اتمسون دیدی مراد قربانی
اولمیان مجرد عمره ایله اکتفا دیلرسه ایلسون اما قربانی اولنلر حج اتسون عمره ایله اکتفا
اتمسون دیمکدر وموضع مذکورده حضرت عائشه صدیقه رضی الله تعالی عنها حیض
کوردی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی عائشه حضرتلرینك اوزرینه دخول
ایدیجك کوردی که عائشه رضی الله عنها آغلر نیچون آغلرسین دیدی عائشه رضی الله عنها
ایتدی صحابکزه دیدوککز سوزی ایشتدم عمره دن منع اولندم دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
نه در اصلی دیو سؤال ایتدی عائشه حضرتلری ایتدی نماز قلامزم دیدی رسول الله
حضرتی صلوات الله علیه وسلامه ایتدی نماز قلمدوغك سکا ضرر ایتمز سنك

عذرك

عذرك واردر سن حضرت آدم صلوات الله علیه وسلامه قیزلرندن بر خاتونسین
حق تعالی آنلرك اوزرینه یازدوغنی سکاده یازمشدر امدی سن حج افعالنده
اول اشنده درکه حق تعالی آنی سکا نصیب ایلیه دیو بیوردی بخاری ومسلم وغیریلر رحمهم الله
بویله روایت ایتمشلردر و بر روایتده حاجیلرك ایشلدوکی افعالی سنده ایشله اما
حیضدن خلاص بولوب پاك اولنجه طواف ایله دیو بیورمشدر وحضرت عائشه صدیقه
رضی الله عنها حجنده دخی اختلاف ایتمشلردر بعضلر اولا حج ایچون احرام باغلمشیدی
دیدیلر وظاهر حدیث بودر اما عروه رضی الله عنه دن بر روایت واردرکه وکنت فیمن
اهل بعمرة دیمشدر بو تقدیرجه همان عمره نیتی ایتمش اولور اما امام احمد رضی الله عنه
زهری رحمه الله حضرتندن نقل ایتدوکی اوزره ولم اسق هدیا لفظی دخی منقولدر بن عمره نیتی
ایتمش ایدم وقربانلق سورمش ایدم دیمشدر اما اسود رضی الله عنه روایتنده حضرت
عائشه رضی الله عنها خرجنا مع رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نلبی ولا نذکر
حجا ولا عمرة دیمشدر یعنی اول حضرتله تلبیه ایدرك چقدق حج وعمره ذکر ایتمزدك
دیمکدر اولور احادیث بیننی جمع ایچون بیورمشلردرکه احتمالدرکه عائشه رضی الله عنها اول
یالکز حج ایچون اهلال ایتمش اوله نته کم صحابه دن نیچه لر اویله ایتمشلر ایدی صکره دن رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتی حجی عمره یه تبدیل ایتمك بیوردقده عائشه حضرتلری دخی آنلر ایله
بله تبدیل ایتدی متمتعه اولدی آندن صکره وقتا که مکه یه دخول ایتدیکی آنده حیض کوردی
طوافه قابلیت اولمدی عمره ایسه طوافسز ممکن دکل فخر عالم صلی الله علیه وسلم امر ایتدی
ینه حجه احرام باغلدی دیدیلر شافعیه ومالکیه بو مقامده بعض بحثلر ایتمشلردر ایرادی
چندان منفعتی مفید دکلدر روایت اولنورکه خواجه کائنات صلوات الله تعالی علیه وسلامه
ذوطوی دیدکلری منزله کلدی اول کیجه آنده یاتدی صباح اولیجق نمازی قلدی آندن
غسل ایلدی امام بخاری رحمة الله علیه نقلنده بویله وارد اولمشدر صحیحینده وارد اولمشدرکه
مکه یه کلدوکی زمانده اعلی سندن دخول ایتدی دیدیلر حدیث صحیح ابن عمر رضی الله عنهما
حضرتندن مرویدرکه کان صلی الله علیه وسلم یدخل من الثنیة العلیا دیمشدر

یعنی مکه شهرینک برجانبنده کداء دیکله مسمّی بر یوکسک یر واردر اول حضرت صلی الله
علیه وسلم شهره دخول ایتدوکده اورادن ایتشلر واصحاب سنندن رحمهم الله مرویدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی مکه شهرینه عمره جعرانه دن غیری زمانده کیجه ایله
کیرمک واقع اولمدی اما اول زمانده کیجه ایله کیروب عمره سن قضا ایتدی ینه کیجه ایله
چیقوب جعرانه ده ید وکلی یره کلدی انده صباح ایلدی دیمشلردر عطادن رضی الله عنه
مرویدر که اکر سز دیلرسکز کیجه ایله کیرولک سز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری بکز کبی منا فی الامام ایدی خلق کورسونلر دیو کوندز کیرردی دیمشدر ومکه
شهرینه ذی الحجه نک دردنده دخول ایتدی ضحی وقتنده باب عبد منافدن مسجد
حرامه کیردی زیرا باب مذکور نفس بیت شریفک قپوسنه قرشودر وکعبة الله شرفها الله
قپوسی جانبی سایر جانبلردن اشرفدر نیته کم ابن عبد السلام ذکر ایتمشدر مکحولدن
رضی الله عنه مرویدر که اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم بیت شریفی کوردوکی
زمانده اللهم زد هذا البیت تشریفا وتعظیما ومهابة دیردی امام طبرانی رحمة الله علیه
حذیفة بن اسیددن رضی الله عنه نقل ایتمشدر که فخر کائنات صلوات الله علیه وسلامه
بیت شریفه نظر ایتدوکی زمانده اللهم زد بیتک هذا تشریفا وتعظیما وتکریما وبرا
ومهابة وزد من شرفه وعظمه ممن حجه واعتمره تعظیما وتشریفا وبرا ومهابة
دیردی روایت اولنورکه کیردوکی تحیة المسجد قلمدی همان طوافه باشلدی زیرا
طواف تحیت بیتدر تحیت مسجد دکلدر دیدیلر اندن صکره استلام حجر ایتدی
استلام سلامدن در یعنی تحیت معناسنه در ازهری بویله دیمشدر بعضلر کسر سین ایله
سلامدن ماخوذدر سلام حجاره معناسنه در مقصود اول حضرت النه کی عصاسیله
دکندیرمه ایدی دیمکدر دیدیلر والحاصل استلام حجر اولدر که حجاج حجر الاسوده یا طوقونورلر
آل سورلر ویوز سورمک واوپمک استلامدر منتقی ابن اثیر لر استلام حجر بولنور
اکر حجر شریف قربنده ازدحام اولورسه ایراقدن اشارت ایلمک کفایت ایلر فخر عالم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینک برکره باشلو عصاسی وار ایدی انکله اشارت ایتدی دیمشلردر

ومعلوم اولاکه

ومعلوم اوله که بیت شریفک دورت دیواری واردر برنده حجر الاسود واقع اولمشدر
و ابراهیم علیه الصلوة والسلام اوزره دخی تمام اولدرده یانلشدر بر دیواری دخی ابراهیم
تملی اوستنده درمز بو ایکی دیوارلرک بری تقبیل اولنور وبری استلام اولنور قلان
ایکی دیوارلری بو حیثیتلردن خالی قلماغین نه تقبیل ونه استلام اولنور امام شافعی رحمه الله
نقلنده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حجره استقبال ایتدی اندن صکره استلام ایتدی وتبارک لبلرین حجر اوستنه وضع ایتدی
دیمشدر طبرانی رحمة الله علیه روایتنده بویله در که کنده استلام ایتدوکی زمانده
بسم الله والله اکبر دیردی وهر بار که حجره کلیدی الله اکبر دیردی دیمشدر وطوافی
دوه سی اوستنده ایتدی یوخسه قدم مبارکی اوستنده می ایتدی اختلاف ایتمشلردر صحیح مسلمده
رحمه الله حضرت عائشه رضی الله عنها دن مرویدر که حجة الوداعده دوه سی اوستنده
طواف ایتدی دیمشدر بونک وجهی نه ایدی دیو اختلاف اولندی ابو داود رحمة الله علیه
نقلنده بویله در که اول حضرت صلی الله علیه وسلم مکه یه کلدوکی زمانده مزاج شریفی
نا خوش دکل ایدی انوکیچون دوه اوزرنده طواف ایتدی دیدیلر وینه مسلمده ابو الطفیلدن
مرویدر که اول حضرتی کوردم بیت شریفی دوه اوستندن طواف ایدردی دیمشدر
جابر رضی الله عنه روایتنده بویله در که دوه اوستندن طواف ایتدوکی نیلدوکی خلق
کورمک ایچون وسؤال ایتمک ایچون ایدی دیمشدر ابن بطال رحمه الله ایتدی بو حدیثده دلالت
واردر که لحمی اکل اولنان حیوانلرک احتیاج اولندوغی زمانده مسجده کیرمک جائز اولا زیرا
انلرک بوللری مردار اولمز فقها بلری اولیه دکلدر دیمشدر بو کلام اعتراضه اوغرادی که حدیث
شریفده احتیاج اولیجق سایرینک دخولی جائز دکل ایدوکنه دلالت یوقدر بلکه
جواز وعدم جوازن تلویث احتماله کوره در شول حیوان که ملوث ایتمکی احتمالی اوله
کیرمک جائز دکلدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک ناقه سی تعلیم اولنمش
تلویث ایتمه سندن خوف اولنماز ایدی انوکیچون کیردی دیمشلردر بعض علمادن مرویدر که
ناقه اوزرندن طواف الله اعلم طواف افاضه ده ایدی طواف قدومده دکل ایدی نیته

جابردن رضی الله عنه مروی در که طوافلرک اوچ اولکیسنده یورتّه یورتّه طواف ایتدی
دیو نقل ایتمشدر بو اقتضا ایدر که یایان اولا و بر کسنه دن منقول دکلدر که ناقه سنی
یورتدرمش اوله مذهب روایتلرنده بنسه یورتدی دیمشلردر امام شافعی رحمة الله علیه
دخی طواف قدومده یایان طواف ایلدی دیمشدر روایت اولنور که استلام حجردن صکره
صاغ جانبندن طوافه باشلدی اوچ اولکی طوافنده تیز تیز یورودی دورت صکره کی
طوافنده عادت اوزره یورودی و تیز یورومکک وجهی سابقا اشارت اولنان اوزره
بودر که اول حضرت سعادتله صحابه سیله عمرهٔ قضیه ده مکه یه کلدکلرنده مشرکین خذلهم الله
صحابهٔ کرامک ایچون بونلری یثربک ایصیجه سی ذبون ایتمشدر دیو سویلشورلردی آنلره
جلادت کوسترمک ایچون رسول الله حضرتی صلی الله علیه وسلم اصحابنه امر ایتدی
طواف ایدرکلرنده یورتّه رق طواف ایتدیلر مشرکین کوردیلر دخی بز بونلری ذبون اولدی
صنوردق بونلر خود اولکه دن چست و چابک اولمشلر دیدیلر صکره دن حجة الوداعده
رسول الله صلی الله علیه وسلم و اصحابی ینه یورتّه رک طواف ایتدیلر بیدی طوافک اوچ
اولکیسن یورتّه یورتّه طواف ایتمک اوراندن سنت قالدی طبری رحمه الله ایتدی ثابت
اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حجة الوداعده تیز تیز یوریمک واقع اولدی
و اول زمانده مکه ده مشرک یوغیدی پس معلوم اولدی که مناسک حجدن ایش الا بوقدر
ولکن آنی ترک ایدن عمل ترک ایتمش اولمز بلکه هیئت مخصوصه ترک ایتمش اولور پس رفع
صوتله تلبیه کبی اولدی بر کسنه صوتنی رفع ایتیوب تلبیه ایلسه نسنه لازم کلمز زیرا ترک
اولنان صفتیدر امدی معلوم اولدی که اوچ اولکی طوافنده شرعی ترک ایدن کسنه یه صکراغی
طوافلرده قضا لازم اولمز وقتاکه اول حضرت صلی الله علیه وسلم طوافدن فارغ اولدی
مقام ابراهیمه کلوب واتخذوا من مقام ابراهیم مصلی آیت کریمه سن قرائت ایتدی
آندن ایکی رکعت نماز قیلدی شویله طورمش ایدی که مقام اول حضرتله کعبه نک ما بیننده
قالمش ایدی نمازده قل یا ایها الکافرون وقل هو الله احد سوره لرین اوقودی
آندن دونوب رکنه کلدی استلام ایتدی آندن صکره بابندن صفا جانبنه چیقدی صفانیه

قریب

قریب اولدقده کبی ان الصفا والمروة من شعائر الله آیتن قرائت ایتدی آندن
صفانک اوستنه چیقدی حتی بیت شریفه قرشو طوروب نظر ایتدی آندن توحید
و تکبیر ایتدی لا اله الا الله وحده لا شریک له له الملک وله الحمد وهو علی کل شیء
قدیر لا اله الا الله وحده انجز وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده
دیدی آندن ما بینده دعا ایلدی اوچ کره بویله دیدی آندن صکره نزول ایدوب مروه
جانبنه توجه ایتدی وادینک اورتاسنه کلدوکی یوقوشه وارنجه سرعتله یورودی
آندن مروه یه چیقنجه ینه عادت اوزره آهسته یورودی امام مسلم و ابو داود رحمهما الله
روایتلرنده ابو الطفیل ایتدی ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن بر کون سؤال ایتدم صفا ایله
مروه ما بیننده راکبا طوافدن باکه خبر ویر سنتمیدر سنتک قومک آنی سنت زعم ایدرلر
دیدم ایتدی صدقوا و کذبوا دیدی یعنی کرچک دیدیلر و یالان سویلدیلر دیدی بن
ایتدم بونده اصل سوزدر کرچک دیمک و یالان سویلمک نیجه اولور دیدم ایتدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرنک اوستنه خلق شویله اوشدیلر که هذا محمد هذا محمد دیو
بربرینه کوستررلردی حتی یتشمش قیزلر اولرندن چیقدیلر و الحاصل خلقک ازدحامندن سندن
کیتمکه مجال قالمادی آخرده سینه بندی اما یایان یوریوب سعی ایتمک افضلدر دیو بیوردی
دیدی حاصل کلام کرچک دیدیلر و کلری بو اولدی که اول حضرت دوه یه بنمک واقع
اولدی و یالان سویلدیلر و کلری بو اولدی که مسافرتک جمله سین دوه ایله سیر ایتمدی
بر مقدارین یایان بر مقدارین دوه ایله کچدی و دوه یه بنمکی ضرورة لازم کلدی
آندن اول حضرت صلی الله علیه وسلم مروه نک اوستنه چیقدی صفاده نه ایلدیسه
و نه اوقودیسه آنده دخی اویله ایتدی و آنلاری اوقودی و رسول الله صلی الله علیه وسلم
من کان منکم لیس معه هدی فلیحل ولیجعلها عمرة بیوردی یعنی سزدن بر کسنه که
یانینجه هدی اولمایه یعنی قربانلق قیون یا صیغر یا دوه اولمایه اول حج احرامن بوزوب
عمره یه نیت ایتسون دیدوکی اول سنه ده اصحاب کرامه مخصوصمیدر یوخسه تا قیامت
هر کیم ایدرسه جائزمیدر بونده اختلاف ایتدیلر امام احمد رحمة الله علیه و اهل ظاهردن

پرطائفه قیامته دك هر كم ایدرسه جائزدر بركمسه نك كه هدیی اولمایه حج احرامن
چیقاروب عمره یه مباشرت ایتمك صحیحدر دیدیلر امام اعظم وامام شافعی وامام مالك
وجماهیر سلف رحمهم الله تعالی ایتدیلر اول سنه ده صحابهٔ كرامه مخصوص ایدی آندن صكره
هیچ كسنیه جائز دكلدر وسنهٔ مزبوره ده جائز اولدوغنك وجهی بو ایدی كه اهل جاهلیت
اشهر حجده عمره حرامدر دیرلردی عمره اتمزلردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم انكره مخالفت ایچون
امر ایتمش ایدی دیدیلر وبر دلیللری دخی بودر كه امام مسلم رحمه الله تعالی ابوذر رضی الله عنه
كانت المتعة فی الحج لاصحاب محمد صلی الله علیه وسلم خاصة دیو بیورمشدر ونسائی
رحمة الله علیه روایتنده حارث بن بلال رضی الله عنهما بلالدن رضی الله عنه نقل ایتمشدر كه
یا رسول الله أرأیت فسخ الحج فی العمرة لنا خاصة ام للناس عامة دیدم بل لنا خاصة دیو
بیوردی حدیث مذكور صریحا دلالت ایلر كه اصحاب رسوله مخصوص ایدی آنلردن صكره
كمسنیه جائز دكل ایدی والله اعلم ما دام كه اول حضرت علیه الصلوة والسلام مكه شهرینك
طشره سنده قوندوغی یرده طوردی صلاتی قصر ایدی مدت اقامتی بنیه چیقمدین دورت
كون ایدی زیرا ذی الحجه نك دوردنجی كونی كلدی سكزنجی كونی چیقدی منزل مذكوره ده
یكرمی بر وقت نماز قلدی زیرا یوم رابع ظهرندن باشلدی یوم ثامنك ظهرین تمام
ایتنجه اوراده اوتوردی اما مكه یه كلدوكی كوندن ابطحه چیقوب كتدوكی كونه
وارنجه تمام اون كون اولمش ایدی روایت اولنور كه علی كرم الله وجهه یمن دیارینه كوندرلمش
فخر عالم صلی الله علیه وسلم مكه ده ایكن كلدی ملاقات ایتدی اول حضرت صلی الله علیه
وسلم بما اهللت دیو بیوردی یعنی یا علی نیه اهلال ایتدوك حجی نیت ایتدوك یوخسه عمره یی
دیكدی علی دخی بما اهل به رسول الله دیدی یعنی رسول الله حضرتی نیه اهلال
ایلرسه بنده آنكا اهلال ایتدم دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم دخی لولا ان معی
الهدی لاحللت دیدی یعنی كر یانمجه قربانم اولمیدی حج احرامن چوزوب عمره یه قلب
ایدردم دیو بیوردی واول حضرت صلی الله علیه وسلم عرفه یه واصل اولدوغی
زماننده نمره دن آنوكچون بر چادر قورلمش ایدی آنده قوندی نمره كلمه وزنی وزنده

برلوغ

برلوغ قاتی دره صوفندن سابقا ذكر اولنمش ایدی كونش زوال وارد وغی زماننده مرایتك
قصوی نام دوه سنه رحل اوردیلر آندن اول حضرت سوار اولوب وادینك اورته سنه
كلدی خطبه اوقودی مسلمانلروك قانلری ومالری بری برینه حرام ایدوكن بیان بیوردی
ودمای جاهلیت وهر نسنه كه امر جاهلیت دندر بالكلیه موضوع ومتروك وباطل ایدوكی
وجاهلیت زماننده قالان ربوا متروك وباطل ایدوكن بیان ایتدی وخاتونلروكز حقنده
حق تعالی دن تقوی اوزره اولوك سزوك آنلر اوزرینه اولان حقكوز بودر كه دوشكوكزه
كسنه یی بصدرمیه لر یعنی عصمت وعفت اوزره اوله لر وآنلروك سزوك اوزركوزده حقلری
بودر كه نفقه لرین وكسوه لرین ویره سز وبن سزوك آراكوزده برنسنه قودم كتدم كه
آكا اعتصام ایدرسكوز من بعد ضلالته دوشمزسز دیدی یعنی قرآن عظیمه یاپشورسكوز
هركز یولدن چقمزسز دیو بیوردی وسزه بنم احوالمدن سؤال اولنسه كركدر پس بنم
حقمده سز نه دیرسز دیدی خلق ایتدیلر نشهد انك قد بلغت وادیت ونصحت دیدیلر
یعنی شهادت ایدرز كه سن حق تعالی حضرتنك احكامن بزه تبلیغ واداء ایتدوك ونصیحت
ایلدوك دیدیلر آندن شهادت برمغن كوكدن یكا قالدوروب ینه خلقدن یكا
اكدی اوچ كره اللهم اشهد دیدی آندن صكره بلال حضرتی رضی الله تعالی عنه اذان
اوقودی طوربا اول حضرت اویله نمازین قلدی آندن صكره اقامت ایتدی ایكندو نمازین
قلدی ایكیسی ما بیننده اصلا نماز قلمدی ونمازندن فارغ اولنجق دوه سنه بنوب
موقفه كلدی قبله یه قرشو طوردی ویوم عرفه ده اول حضرتك موقفده اكثر دعاسی
بو ایدی اللهم لك الحمد كالذی تقول وخیرا مما نقول اللهم لك صلاتی ونسكی
ومحیای ومماتی والیك مآبی ولك رب تراثی اللهم انی اعوذ بك من عذاب
القبر ووسوسة الصدر وشتات الامر اللهم انی اعوذ بك من شر ما
تجیء به الریح بر روایته بویلدر كه عرفه كوننده لا اله الا الله وحده لا شریك له دیدكدن
صكره اكثر دعاسی بو ایدی اللهم لك الحمد كالذی نقول اللهم لك صلاتی
ونسكی ومحیای ومماتی والیك مآبی ولك یا رب تراثی اللهم انی اعوذ بك

مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ وَسْوَسَةِ الصَّدْرِ وَمِنْ شَتَاتِ الْأَمْرِ وَمِنْ شَرِّ كُلِّ ذِي شَرٍّ
ترمذی رحمة الله علیه نقلینه وارد اولشدر که عرفه کوننده افضل دعانك وسایر پیغمبرلر
دیدوکلرینك افضلی لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ دیمکدر دیو بیورمشلردر طبرانی رحمه الله روایتنده ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر اول ذات عرفه کونی ایتدوکی دعالردن بری بودر
اللّٰهُمَّ أَنْتَ تَسْمَعُ كَلَامِي وَتَرَى مَكَانِي وَتَعْلَمُ سِرِّي وَعَلَانِيَتِي لَا يَخْفَى عَلَيْكَ شَيْءٌ
مِنْ أَمْرِي أَنَا الْبَائِسُ الْفَقِيرُ الْمُسْتَغِيثُ الْمُسْتَجِيرُ الْوَجِلُ الْمُشْفِقُ الْمُقِرُّ الْمُعْتَرِفُ
بِذُنُوبِي أَسْأَلُكَ مَسْأَلَةَ الْمِسْكِينِ وَأَبْتَهِلُ إِلَيْكَ ابْتِهَالَ الْمُذْنِبِ الذَّلِيلِ وَأَدْعُوكَ
دُعَاءَ الْخَائِفِ الضَّرِيرِ مَنْ خَضَعَتْ لَكَ رَقَبَتُهُ وَفَاضَتْ لَكَ عَيْنَاهُ وَذَلَّ جَسَدُهُ
وَرَغِمَ أَنْفُهُ لَكَ اللّٰهُمَّ لَا تَجْعَلْنِي بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا وَكُنْ بِي رَؤُوفًا رَحِيمًا
يَا خَيْرَ الْمَسْؤُولِينَ وَيَا خَيْرَ الْمُعْطِينَ ترمذی رحمه الله روایتنده وارد اولشدر که فخر
عالم صلی الله علیه وسلم عرفه ده ایکن اهل نجددن بعض کسنه لر اول حضرته کلوب
كَيْفَ الْحَجُّ دیدیلر یعنی حج نیجه در دیو سؤال ایتدیلر امر ایلدی بر منادی عرفه ده ندا
ایدوب مَنْ جَاءَ لَيْلَةَ جَمْعٍ قَبْلَ طُلُوعِ الْفَجْرِ فَقَدْ أَدْرَكَ الْحَجَّ أَيَّامُ مِنًى ثَلَاثَةٌ فَمَنْ
تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ دیدی معناسی بر کسنه که
مزدلفه کیجه سی طلوع فجردن اول کلا اول تحقیقا حجه یتشدی ومنی کونلری
اوچ کوندر بر کسنه که ایکی کونده استعجال ایده یعنی ذی الحجه نك اون برنجی واون
ایکنجی کونلرنده طوره سوب منادن کیده آنوك اوزرینه کناه یوقدر ویکا دلور ویو بیله
بیورلدوغنك اصلی بودر که زمان جاهلیتده بعض اعراب متعجل اولان کسنه یه آثم دیرلر
وبعضلری متأخر اولانه آثم دیرلردی رسول الله صلی الله علیه وسلم آیت کریمه
وتفخیمه بیان بیوروب ایکیسنه دخی اثم یوقدر اولیلر ایدن دخی کنهکار اولمزلر دیو بیوردی
جابر رضی الله عنه اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم روایت ایلرکه عرفه ده ایتدی
وَقَفْتُ هٰهُنَا وَعَرَفَةُ كُلُّهَا مَوْقِفٌ دیدی یعنی بن بوراده وقوف ایتدم عرفه نك

تیلدا ایدن دخی کنهکار اولمز صح

هر بری موقفدر دیدی عرفه حجاج طوردقلری موضعدر مکه مشرفه ایله موضع مذکور
ما بینی اون ایکی میل یردر صحیحینده عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدرکه
الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ آیت کریمه سی آنده نزول ایتمشدر ودینه بخاری ومسلم روایتلرنده
وارد اولشدر که اهل اسلامدن بر کسنه اوراده راحله سندن دوشوب هلاک
اولدی واول کیشی احرام بغلمش ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم امر ایتدی
آنی ایکی ثوبی ایچنده کفنلدیلر وطیب قسمندن نسنه سورمدیلر همان صو ایله وسدر ایله
یودیلر دخی کفنه صاردیلر باشنی ویوزینی آچوق قودیلر خواجه کائنات صلی الله علیه وسلم
إِنَّ اللّٰهَ تَعَالَى يَبْعَثُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مُلَبِّيًا دیو خبر ویردی یعنی حق تعالی آنی قیامت کوننده
قبرندن لَبَّيْكَ اللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ دیه رك قالدورر دیمك اولور حالا نه هیئت اوزره
وفات ایتدیسه اول هیئت اوزره قوپارور دیمکدر دیدیلر وقتا که کونش غروب ایتدی اول
حضرت صلی الله علیه وسلم عرفاتدن دوندی اسامة بن زید رضی الله عنهما ناقه سنك آردنه بندوردی
ویولاری شویله چکردی که ناقه نك باشی رحلنك اوکلرینه طوقنوردی ومبارك الیله
اشارت ایدوب يَا أَيُّهَا النَّاسُ السَّكِينَةَ السَّكِينَةَ دیو بیوردی یعنی یاپ یاپ کیدوك
سرعتله یوریمیکوز بعضه بر ق کچمك دیردی ویولده هر بارکه بر یوقوش یره کلسه دوه نك
یولارینی بر مقدار صالی ویرووردی دیمشلردر ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم آردندن خلقك صیحت وصداسین ودوه لری ضرب
ایتدوکلرینی استماع ایتدی آلتنه اولان قامچی سیله اشارت ایتدی ودخی يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلَيْكُمْ
بِالسَّكِينَةِ فَإِنَّ الْبِرَّ لَيْسَ بِالْإِيضَاعِ دیدی مراد دوه لری کیدوك بویله سرعت ایتمك
ایلوك دکلدر دیمکدر شیخین رحمهما الله تعالی روایتلرنده اسامه دن رضی الله عنه مرویدر
كَانَ يَسِيرُ الْعَنَقَ وَإِذَا وَجَدَ فَجْوَةً نَصَّ دیمشدر عنق دوه نك سرعتله یوریدیسنه
دیرلر نص بغایت سرعتله یوریمسنه دیرلر اسامه نك قولینك معناسی اول حضرت صلی الله
علیه وسلم عرفاتدن ایندوکی زمانده ناقه سنی سرعتله یوروتدی بر مقدار آرالق ویر
مکان دوز یر بولدوغی کبی بغایت سرعتله یوروتردی دیمکدر روایت اولنورکه یولده ناقه

نزول ایدوب تبوّل ایتدی اندن خفیف اوزره آبدست آلدی اسامه رضی الله عنه الصلوة
یا رسول الله دیدی یعنی بوراده نماز قیلالوم دیدی فخر کائنات صلی الله علیه وسلم
الصلوة امامك دیو بیوردی یعنی نماز ایلروکده در دخی ایلرو واره لوم آنده قیلالوم
دیمکدر آندن ناقه سنه بینوب مزدلفه یه کلدی مزدلفه جمع دیدکلری موضعدر واکثر
جمع دیو تسمیه اتدکلری آنونکیچوندر که اول راده حضرت آدم و حوا صلوات الله علیهما اجتماع
اتمشلردر مزدلفه دیدکلری اولدر که آنده حوایه قریب اولمشدر قتاده رحمه الله قولنجه
جمع دینلدوکی آنده صلوتین بینینی جمع اولندوغیچوندر بعضلر دخی ناس آنده جمع اولورلر و الله
تعالی یه تقرب ایدرلر آنونکیچون جمع و مزدلفه اسملریله مسمی اولدی دیمشلردر حاصلی
موضع مذکوره کلدوکده اخشام ایله یاتسو نمازلرینک هربرینی باشقه اقامتله قیلدی
وهربرینک آرهسنده هیچ نماز قیلمدی دیدیلر مشروع بودرکه اول کیجه ده اخشام ایله
یاتسو جمع اولنوب بر زمانده قیلنه اخشام نمازینی یولده قیلمق جایز دکلدر ائمه حنفیه رحمهم الله
قتنده اخشام ایله یاتسونک ایکیسی بر اقامتله قیلنمق کرکدر زیرا حدیثده بویله وارد اولمشدر
واول کیجه خواجه کائنات صلی الله علیه وسلم تهجدی قیلمادی همان اخشام یاتسویی ادا اتدکدنکره
شکره صباحه دک یاتوب اویودی زیرا عرفه کون وقت زوالدن غروبه وارنجه طورمشلر ایدی
و دعاده اجتهاد ایتمشلر ایدی و غروبدنصکره مزدلفه یه کلمشلر ایدی حاصلی اول کون یورلدوغندن
غیری ایرتسی دخی بعض لازم اولان اعمالی اتسه کرک ایدی آنونکیچون تهجدی ترک ایتدی
دیدیلر روایت اولنورکه ایرتسی کون یوم نحرده مبارک الیله التمش اوچ بدنه کسدی
و بدنه دیدکلری تکه الله ده قربان اتدکلری صیغردر یاخود دوه در آندن مکه یه
واردی افاضه طوافن ایتدی ینه منی یه رجوع اتدی تقریب کلام اسانید شرحنده بوکا تنبیه
اولنمشدر ابن ماجه رحمة الله علیه عباس بن مرداسدن رضی الله عنه روایت ایلرکه حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عرفه کوننک اخشامنده حق تعالیدن امتیچون مغفرت
دیلدی حق تبارک وتعالی دخی ظالملردن غیریسینی مغفرت اتدی اما مظلومک ظالمدن
حقنی الیویررم آنی مغفرت ایتمزم دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی یاربی تعالی

اکر دیلرسک

اکر دیلرسک جنتده مظلومه عوض ایدوب راضی ایلرسن وظالمی عفو و مغفرت ایدرسن
دیدی اول اخشام دعاسی مستجاب اولمدی مزدلفه ده صباح ینه دعا و تضرع ایتدی آندن
مستجاب اولدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم تبسم اتدی حضرت ابوبکر و عمر رضی الله عنهما
یا رسول الله نیه کولدک شمدی کولدوکک اوقات اصلی نه ایدی دیدیلر خواجه عالم صلی الله
علیه وسلم ایتدی تکری دشمنی ابلیس دعام مستجاب اولوب امتمک مغفرت اولندقلرین
بلدی دخی فریاد و فغان ایدوب باشنه طپراق صاچمغه باشلدی آنوک جزع واضطرابنه
بن کولدم دیو بیوردی ابو داود رحمه الله دخی بو وجه اوزره روایت اتمشدر وتضعیف
ایتمشدر یعنی نقلنی بو حدیثی ضعیف بوقدر زیرا که قوت واردر بعض روایتده غیری یردن
منقول اولان حدیثده بیان واردر که مغفرت اولنان امتدن مراد عرفه ده وقوف ایدن امت
اوله طبری رحمه الله ایتدی مغفرت اولنان ظالم شول ظالمدر که اولمق کرکدر که توبه ایتمش
اوله و مظلومک حقنی ادا ایتمکدن عاجز اوله مثلا برکسنه آخره ظلم ایدوب مالن المش اولسه صکره
نادم اولوب توبه قیلسه واول کیمسه حقنی ادایه قادر اولمسه حق تعالی خصمین راضی
قلوب بونی مغفرت ایلر دیمشلردر حق سبحانه وتعالی کلام قدیمنده ان الله لا یغفر ان
یشرک به ویغفر ما دون ذلک لمن یشاء بیورمشدر نا سلک بعضی بعضنه ظلم اتدوکی
شرکدن دون درانیدی ظالمی مغفرت ایتمک جایزدر دیدیلر اما آیت کریمه مضمونجه
دیلدوکن مغفرت ایلر واما اکر دیلمیوب حق عبد کسنک بوینینده قالورسه حالنیجه
اولور امام ترمذی رحمة الله علیه ایدن حدیث صحیحده وارد اولمشدر که من حج ولم یرفث
ولم یفسق خرج من ذنوبه کیوم ولدته امه بیورلمشدر یعنی برکسنه که حج ایلیه دخی
قولا و فعلا مخالف شرع شریف بر ایش ایشلمیه اول کسنه کناهلرندن شویله خلاص
اولور که آنسی طوغوردوغی کونده نیجه ایسه اویله اولور دیمکدر اما بو سوز حقوق الهیه
متعلق اولان معاصی یه کوره در حقوق عباده کوره دکلدر و محقق قاللرک کندوکی
ساقط اولمان نهایت آنلره متعلق اولان ذنوب ساقط اولور مثلا برکسنه نک اوزرنده صلوة
یاخود کفارت اولسه و یاخود حقوق الله دن برغیری نسنه اولسه اول کشی آنی تاخیر ایتمکله

كسب ايتدوكى كناه حج ايتدوكى زمانده مغفرت اولنور اما بينه لازمدر كه وار ب اول حقى ادا
ايليه اوزرنده اولن حق نمازيسه وار ب قضا ايليه و كفارت ايسه ويره وهر نه ايسه
ذمتندن ازاله ايليه زيرا نفس حق ساقط اولماز اكر بوندن صكره ينه تأخير ايلرسه ينه
كناهكار اولور والحاصل حج انجق اسقاط ايتدوكى مخالفتدن حاصل اولن كناهدر يوخسه
نفس حق دكلدر ابن تيميه رحمه الله بر كمسنه اوزرينه واجب اولن حقى صلوة كبى مثلا
حج اسقاط ايدر ديو اعتقاد ايلسه اولكمسنه توبه ويره لر اكر توبه ايتمزسه قتل اولنور
ديمشدر وبالاجماع حتى آدمى ساقط اولمز ديمشدر والله اعلم روايت اولنور كه مزدلفه ده
كيجه سى ام المؤمنين سوده رضى الله عنها كيتمكه اجازت استيوب اول حضرت دخى
اجازت ويروب كيتمشدر حضرت عائشه رضى الله عنها صكره دن نوله يدى رسول الله
حضرتندن بنده اجازت الوب كيتمش اولايدم ديمشدر بر روايتده بيرام كيجه سنده ام سلمه يى
كوندردى اول دخى فجردن اول جمره يى آتدى دخى كوجدى واول كون رسول الله
صلى الله عليه وسلم حضرتلرى آنده اولدوغى كون ايدى يعنى ام سلمه نك نوبتى ايدى ديدلر
مسلم رحمه الله روايتنده ام حبيبه يى مزدلفه ده كيجه ايله كوندردى ديو وارد اولمشدر
بخارى ومسلم ونسائى رحمهم الله تعالى روايتلرنده ابن عباس رضى الله عنهما رسول الله صلى الله
عليه وسلم بنى اهلنك ضعيفلريله كوندردى صباح نمازين منى ده قلدق وجمره لرى
آتدق ديمشدر موطاده وصحيحين ده ونسائى رحمهم الله نقللرنده اسماء بنت ابى بكر رضى الله
عنها حضرتندن منقولدر كه ليله جمعه ده مزدلفه قتنده نزول ايتمش ايدى طوردى
بر ساعت نماز قلدى آندن آى باتدى مى ديو صوردى بنده لا ديدم ينه بر ساعت دخى
نماز قلدى آندن آى باتدى مى ديو ينه صوردى بن دخى نعم ديدم ايتدى ايمدى كوچك كيده لوم
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى هودجلرده اولن خاتونلره اذن ويردى
ديو بيوردى بونلرى نقلك فائده سى مزدلفه ده وقوف تركنده اثم نكنه حجت ايدى او لدوغنى
بيان دن علماء حنفيه وغيرلرى قتنده صباح قراكوسنده صلوة فجرى مزدلفه ده قلوب
آندن صكره تكبير وتهليل وتصليه ودعا ايله وقوف ايتمك كركدر مزدلفه نك بطن

محسّردن

محسّردن غيرى هر يرى موقفدر نته كم عرفاتك بطن عرنه دن غيرى هر يرى موقفدر
آندن صبح ظاهر اولدوغى زمانده فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم صباح نمازين اذان
واقامتله ادا ايتدى سنن بيهقى ونسائى ده شرط مسلم اوزره اسناد صحيح ايله وارد اولمشدر كه
يوم نحرك صباحنده اول حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم فضل بن عباس حضرتلرينه رضى الله عنهما
التقط حصى ديو بيوردى يعنى جمره ايچون اوفاق طاشجغزلر دوشور ديدى اول دخى
برماغله آتلاجق طاشجغزلر دوشوروب اول حضرته ويردى نسائى رحمه الله بونكله ذكر
غداة نحرده يعنى بيرام كوننك صباحنده فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم ابن عباسه
طاشجغزلر دوشور ديو امر ايتدى كندوسى ناقه سنه بنمش ايدى اول دخى برقاچ دانه دوشوروب
اول حضرتك صلى الله عليه وسلم ومبارك اليله صوندى بونلر كبى بريغ دخى دوشور ديدى
واياكم والغلو فى الدين فانما هلك من قبلكم بالغلو فى الدين ديو بيوردى حد شرعيدن
حددن تجاوز ايتمكدن صاقنك سزدن اول كلنلر اولديلر انجق اول تجاوز سببيله هلاك
اولديلر ديدى بعض علما نقل مذكورده دليل واردر كه جمره طاشجغزلرين كوندز صباح
نمازندن صكره دوشورمك مستحب اوله ديديلر حتى امام شافعى رضى الله عنه بعض كتابلرنده
بويله نص ايتمشدر ولكن امام رافعى رحمه الله ديدوكى اوزره جمهور قولى بودر كه كيجه ايله دوشورلر
كيجه ده فراغت خاطر واردر ديديلر و جمره آتلاجق طاشلرك مجموعى اول كون دوشورلك
مستحب ميدر دكل ميدر دينلورسه بعضلر مستحب در ديديلر تنبيه آدلو كتابده بويله ديلمشدر
وامام نووى رحمه الله دخى بونك اوستنه مقرر قلمشدر ولكن ينه رافعى رحمه الله ذكر ايتدوكى
اوزره اكثر علما بونك اوستنه در كه انجق يوم نحرده آتلاجق مقدارى جمع اولنه ديمشلردر وشرح
مهذب ده احتياط بودر كه زياده جمع اولنه زيرا بعضى دوشمك احتمالى ده ديمشدر آندن اول
حضرت صلوات الله عليه وسلامه ناقه سنه بنوب مشعر الحرامه كلدى اوزرينه چقوب قبله يه
قرشو طوردى الله تعالى حضرتنه حمد وتكبير وتهليل وتوحيد ايلدى تمام يرى آغارنجه
طوردى ودخى كونش طلوع ايتمزدن اول اورادن كيتدى جابردن رضى الله عنه عزيزلردن روايتده
بويله در كه مشركين كونش طوغمدقجه اورادن كيتمزلردى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتى

آنلر ایتدوکلرین کوریه کوزب کون طوغدیغن کوزب کیدی طبرانی رحمه الله تعالیدن علی کرم الله وجهه
بیورمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مزدلفهده صباح ایدی دخی قزح دیدکلری
موضعده طوردی فضل بن عباس رضی الله عنهما حضرتنی دوهسنك آردینه بندردی
وفضل رضی الله عنه بر آق بکزلو صاچلری کوزل یکت ایدی خثعمهلرده خاتونلر کوزب
کیدهرلردی فضل انلره نظر ایتدی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم مبارك الیله
فضلك یوزینی او بر جانبه چوردی بر روایتده بویلهدر که فضل رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك آردینه بنمش ایدی خثعم قبیلهسندن بر خاتون اول حضرته کلوب بر نسنه سؤال
ایتدی فضل خاتونه نظر ایتدی خاتون دخی آکا نظر ایتدی بری برینه سیر ایتمکه باشلادیلر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی فضلك یوزینی اوته جانبه چوردی اندن
خاتون ایتدی یا رسول الله حق تعالینك فرض ایتدوکی حج بابامه لازم کلدی وبابام بغایت
پیر کشیدر دوه اوستنده اوتورمغه قادر دکلدر بن انك ایچون حج ایدی ویرمك جائز اولورمی
دیدی خواجه کائنات صلی الله علیه وسلم نعم دیو بیوردی وبو قصه حجة الوداعده ایدی
شیخین وغیرلر رحمهم الله روایتنده بویله واقع اولمشدر وبر روایت اولدر که حضرت عباس
رضی الله تعالی عنه ایتدی یا رسول الله عمك اوغلنك بوینین اوته یکا دوندردك دیدی
یعنی صلی نه ایدی که فضلك یوزین اوته چوردك دیو سؤال ایتدی رسول الله حضرتی
صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی رأیت شابا وشابة فلم آمن علیهما الشیطان دیدی
یعنی کوردم بر تازه یکت وبر تازه خاتون حاضر شیطان بونلره مکر ایتمدن امین اولمادم
آنك ایچون اویله ایتدم دیو بیوردی حدیث مذکورده دلالت واردر که بر کمسنه صاغ اولا
اتا بجمه تدرقی اولمایا آنوك نائبی آنك ایچون حج ایدی ویرمك جائز اوله بو مسئلهده امام
مالکك خلافی واردر وابن عمر رضی الله عنهما هیچ بر کسه بر کسه ایچون حج ایتمك جائز دکلدر
دیمشدر ابن المنذر وغیری رحمهم الله نقل ایتمشلردر که حج واجبه اصالةً نیابت جائز اولمدوغنه
امام اعظم رضی الله عنه حضرتندن روایت واردر شافعی رضی الله عنه خلافی ایتمشدر امام
احمددن رضی الله عنه بر روایتده جائز وبر روایتده جائز دکلدر دیو منقولدر شیخین

جمیع علما رحمهم الله تعالی اتفاق ایلمشلردر اتاج نافلهیه جائز اولدوغنه

وغیرلر

وغیرلر رحمهم الله تعالیدن اسامه حضرتندن رضی الله عنه مرویدر که رسول الله حضرتی
صلی الله علیه وسلم عرفهدن مزدلفهیه کلنجه دوهسنك آردینه بن بنمش ایدم مزدلفهدن
دن منایه کلنجه فضل بنمش ایدی دیدی ایکیسی دخی ایتدیلر اول حضرت صلی الله تعالی
علیه وسلم جاق جمرهٔ عقبهیه یاتنجه تلبیهدن خالی اولمادی دیدیلر جابر رضی الله عنه
ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بطن محسره کلدوکی زمانده بر مقدار ناقهسنك
زمامین صالی ویروب ارا جوق سرعت ایتدی دیمشدر اسنوی ایتدی سببی بو ایدی که نصاری
اورادده طورورلردی رافعی رحمه الله بویله دیمشدر اما وسیطده عربها اولدهده طورورلردی
پس بزه امر اولندی که انلره مخالفت ایدهوز دیدی وعربدن مراد عربك مشرکلریدر
بر وجهی دخی بودر که موضع مذکورده اصحاب فیله عذاب نازل اولمش ایدی حدیث صحیحده
وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم عذاب نازل اولدوغی یرلره اوغرایان
کمسهلر سرعتله کچسونلر دیو بیورمشدر نته کیم ثمود قومینك وغیرلرك دیارینه اوغرایانلر تیز
تیز کچوب کیتمك کرکدر وغیرلر دخی نقل ایتمشلردر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك
عادتی کریمهسی اول اصل عذاب نازل اولان یرلردن تیز کچمك ایدی دیمشلردر وادی
وادیه محسر دیدوکلری آنك ایچون ایدی که اوراده فیل یوریمکدن مانع اولمش ایدی یعنی
ابرهه مکهیی یقاغه کلدوکی زمانده برنیجه فیللر ایله کلمش ایدی انلرك ارهسنده بر عظیم فیل وار ایدی
اسمی محمود ایدی مذکور فیل مکه جانبنه عسکر چکلوب کیدرکن موضع مزبورده قالوب
بر آدیم اوتهیه کیتمدی سائر فیللر دخی آنی کوروب قالدیلر اهل مکه طاغلر باشینه چیقوب
عجبا حال نیه وارهدیو آنلر قلردن تماشا ایدرلردی بو اثناده ایکن دریا طرفندن ابابیل
قوشلری پیدا اولوب بر ساعتده عسکر بورلرت جملهسین سنکابا تدیلر نته کم سوره الفیل
تفسیرنده تفصیلی بیان اولنمشدر محسر دیو طوات یورغون اولوب قالمغه دیرلر اندن فخر
عالم صلی الله علیه وسلم جمرهٔ کبرا ایرجقان اوراده یولدکیدی شجره قتنده اولان جمرهیه کلنجه
یدی طاش اتدی هر برنده تکبیر ایتدی وجمرهلری بطن وادیده آتمش ایدی بیت شریف
صول جانبنده ومنی صاغ جانبنده کلمش ایدی کندوسی جمرهیه قرشو طوروب آتدی جمره دیو

بعض مواضع معینه واردر که انلرده طاش آتکوز اکا دیرلر و آتیلان طاشه دخی جمره دیرلر .
وآتدوغی زمان یوم نحرده ضحی وقتی ایدی نته کم امام مسلم و ابوداود و ترمذی و نسائی رحمهم الله
نقل لرنده جابردن رضی الله عنه بویله وارد اولمشدر عمران بن الحصین رضی الله عنه اسامه
ایله حضرت بلالی رضی الله عنهما کوردم بریسی اول حضرتک ناقه سنک زمامنی طوتمش ایدی
بریسی ثوبنی رفع ایدوب اوزرینه کولکه ایتمش ایدی جمرهٔ عقبه‌یی آتنجه بویله ایدیلر
دیمشدر نسائی رحمه الله نقلنده ثم خطب فحمد الله تعالی واثنی علیه وذکر قولا کثیرا واقع
اولمشدر یعنی جمره لرین آتدقدن صکره خطبه ایلدی الله تعالی حضرتنه حمد و ثنا ایلدی
وچوق سوز یاد ایلدی دیمکدر ام جندب رضی الله عنها بیورمشدر که اول حضرتی کوردم بطن
وادی ده جمره لرین آتردی دوه‌سی اوزرنده ایدی هر طاش آتدقجه تکبیر ایلردی وآردندن
بر کمسنه اکا کونشدن پرده طوتردی بو کیشی کیمدر دیو سؤال ایتدم فضل بن عباسدر دیدیلر
رضی الله عنهما آندن خلق ازدحام ایتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم یا ایها الناس
لا یقتل بعضکم بعضا واذا رمیتم الجمرة فارموا بمثل حصی الخذف دیو بیوردی یعنی ای آدم
اوغلنلری ازدحام ایدوب بعضکوز بعضکوزی اولدرمسون و جمره آتدوغکوز زمانده
خذف طاشی کبی طاشجغزلر آتوک دیدی خذف خاء وذال معجمتین ایله برماغله آتمغه دیرلر
روایت مذکوره‌ده دلیل واردر که محرم اولان محمل و آنوک مثلی نسنه ایله کولکه لنمک جایز اوله
جابر رضی الله عنه روایتنده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتن
کوردم راحله‌سی اوستندن جمره آتاردی وخذوا مناسککم منی لا ادری لعلی لا احج بعد
حجتی هذه دیو بیوررلردی یعنی مناسک دینی امور حجه دیرلر یعنی حجه اولان افعالی
بندن اوکرنوک بن بردخی حج ایدوب سزکوله بلمزم ظن ایدرم که بو حجدن غیری بردخی حج
ایتمیم دیو بیوردی قدامه رضی الله عنه روایتنده کوردم اول حضرتی بر قیزل ناقه اوزرنده
جمره آتاردی ضرب ایتمزدی وطرد ایتمزدی والیک الیک دیمزدی دیو بیورمشلردر
یعنی ناقه‌سن دوکمک وغیریک ناقه‌سن یانندن قوغمق وصاوول صاوول دیمک ایتمزدی
عامه اونک حالنه مشغول ایدی دیمکدر آندن صکره کیدوب قربان بوغازلنان یره واردی

الکمش

الکمش اوچ بدنه بوغزلدی آندن حضرت علی یه کرم الله وجهه صپارش ایتدی کرو
اول بوغازلندی وقربانده علی یی کندویه شریک ایتمش ایدی امر ایتدی که هر بدنه‌دن
بر مقدار ات پاره‌سی آلیقویدیلر آندن اول پاره‌لری بر معکار قابه ایچنه قویدیلر
بشوردیلر وایکیسی لحمدن اکل ایتدیلر وشورباسندن ایچدیلر مسلم رحمه الله علیه
نقلنده جابردن رضی الله عنه مرویدر که خاتونلر ایچون بر صغیر قربان ایتدی دیمشدر
وابوداود رحمه الله علیه روایتنده حضرت عایشه رضی الله عنها نحر صلی الله علیه وسلم
عن آل محمد فی حجة الوداع بقرة واحدة دیمشدر یعنی حجة الوداعده اول حضرت کندو
آلی ایچون بر بقره قربان ایتدی دیدی آندن صکره اول حضرت صلی الله علیه وسلم منایه
کلدی باش تراش ایدن کسنه‌یه خذ دیو صاغ جانبنه اشارت ایتدی یعنی صاغ یاندن
صاچمی تراش ایت دیدی آندن صول جانبن تراش ایتدوردی مبارک صاچنی خلقه ویرمکه
باشلدی بر روایتده صاغ جانبندن تراش ایتدوردکن اول اراده قریب اولنلره تقسیم ایتدوردی
صول یانندن تراش ایتدوردکن ام سلیم خاتونه ویردی دیمشلردر و بعضلر ابو طلحه‌یه
ویردی دیمشلردر بر روایتده جمره عقبه‌یی آتدقدن صکره قربانلرین بوغازلدی
سر تراش حاضر ایدی مبارک الیله صاغ جانبن تراش ایتمکه اشارت ایتدی اول دخی تراش
ایتدی آندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم قریب اولان اشخاصه تقسیم ایتدی آندن صکره صول
جانبن تراشه امر ایتدی ابو طلحه رضی الله عنه قنی دیو صوردی اول جانبک صاچن ابو طلحه‌یه
ویردی شیخین رحمهما الله تعالی روایتلرنده بویلجه وارد اولمشدر امام بخاری رحمه الله ایتدی
دیمشلردر که اول حضرتی تراش ایلین معمر بن عبد الله بن نضله ابن عوف ایدی رضی الله عنه
امام احمد رحمه الله علیه روایتنده مبارک شاربن دخی کسوب بین الناس تقسیم ایتمشدر
امام بخاری ومسلم رحمهما الله ابو هریره‌دن رضی الله عنه روایت ایتمشلردر که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم اللهم اغفر للمحلقین دیدی یعنی یا رب باشلرین تراش ایدنلره
سن یارلغه دیو دعا ایتدی اصحاب کرام یا رسول الله والمقصرین دیدیلر یعنی مقصرین ایچون
دخی استغفار ایت دیدیلر ینه اللهم اغفر للمحلقین دیدی اصحاب یا رسول الله والمقصرین

دیدیلر ینه اللهم اغفر للمحلقین دیدی ینه اصحاب یا رسول الله وللمقصرین دیدیلر آندن
فخر عالم صلی الله علیه وسلم وللمقصرین دیدی یعنی مقصرلری دخی مغفرت ایله دیدی
مقصر آنلردیلرکه صاچلرینک اوچندن برمقدار کسدوردی ومحلق اولنلرکه باشین تراش
ایتدوردی بعضیلر بو قصه حدیبیهده واقع اولمشدر دیدیلر اما حجة الوداعده اولدی
دیمشلردر اما حجة الوداعده اولدوغنه وارد اولان احادیث چوقدر واسنادلری غایت
صحیحدر دیدیلر بعضیلر ایکیسنده بیله واقع اولمشدر دیمشلردر ابن حجر رحمه الله بلکه متعین
بودرکه ایکیسنده دخی اولمش اوله دیدی وهربرینک سببی آخره مخالف ایدی حدیبیه
ده واقع اولانک سببی بو ایدی که اول سنهده قریش بونلری مکهدن منع ایدوب
کلمجک ییل کله سیز دیمشلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی
بو شرط اوزره قریش ایله صلح ایتمش ایدی واصحابه بو ییل احراملریکزی چوزک دیو بیورمش
ایدی اصحاب توقف ایدوب قلبلرینه بو ییل ممکن ایکن نیچون کلمجک ییل تأخیر اولونه
دیمک کلمش ایدی واول حضرت احلال بیوردقدنصکره اصحاب رضی الله عنهم توقف
ایدیجک ام سلمه رضی الله تعالی عنها یا رسول الله سن آنلردن اول احرامکی چوز دیو اشارت ایتدی
رسول الله حضرتی صلی الله تعالی علیه وسلم احرامین چوزدیکده آنلر دخی چوزدیلر
آندن بعضلری تراش اولوب بعضلری صاچلرینک اوجن کسدیلر تراش اولنلر امتثال
امره مبادرت ایتدکلری آنلر مقصرلردن اول امتثال ایتمکین اللهم اغفر للمحلقین دیوب
مقصرینی ذکر ایتمدی دیدی ودونده سبب بو ایدی که ابن عباس رضی الله عنهما حدیثنده
مصرحدرکه یا رسول الله محلقیننک شانلری نه درکه آنلره ترحمه مظاهرت بیوردک
دیدیلر فخر عالم لم یشکوا دیو جواب ویردی یعنی آنلر شک ایتمدیلر آنکیچون اتدوم دیو بیوردی
وحجة الوداعده محلقینه تکرار دعا بیوردوغنک سببی ابن اثیر نهایهده ذکر ایتدوکی
اوزره اول ایدی که اکثر حجاج یانلرنده قربانلق سوق ایتمشلر ایدی وفقیر رسول الله
صلی الله علیه وسلم انلاره محلرین عمره یه تبدیل ایدوب صنکره باشلرین تراش
اتمک بیوردی خلقه کوچ کلدی آخر کوردیلر اطاعتدن غیره مجال یوق وکسدیلر

تقصیر

تقصیر تحلیقدن آسان اولدیلر اکثری تقصیر ایدوب بعضی تحلیق ایتدیلر وتحلیق ایدنلرک
فعلی امتثال امرده اظهر اولماغین رسول الله صلی الله علیه وسلم تحلیقی ترجیح ایتدی اما
ابن حجر رحمة الله علیه بو سوزی بکنیوب آیتدی متمتع اولان کمسنه یه خود مستحب بودرکه
عمرهده تقصیر ایدوب حجده تحلیق ایلیه شول زمانده که عمره ایله حج مابینی متقارب اوله
بوکه بونلر حقنده اویله واقع اولمش ایدی اما فی الخطابی رحمه الله دیدی ودکیه که عرب
طائفه سنک عادتلری بو ایدی که صاچلرین چوغالدوب آنونکله زینت بولماغی سورلردی
آرالرنده باش تراش ایتمک آز ایدی کاه اولوردی که تراش فعل اعاجمدندر دیو عتاب
ایتمزلردی کریه کورلردی آنونکیچون تراش ایدنلرک فعلی امتثالده اظهر اولدی دیمشلردر
امام مسلم رحمة الله علیه عبد الله بن عمرو بن العاصدن روایت ایتمشدرکه حجة الوداعده
رسول الله صلی الله علیه وسلم خلق مشکللرندن سؤال ایتسونلر دیو منادیه طوردی
دخی برکمسنه کلوب آیتدی یا رسول الله بلمزدم قربانمی کسمدین باشمی تراش ایتدوردم
دیدی فخر عالم اذبح ولا حرج دیو بیوردی یعنی ایتدوکک جایزدر کناهی یوقدر دیدی
صنکره برکسنه دخی کلدی یا رسول الله بلمدم رمی جماردن ایتمدین قربانمی بوغزلدم دیدی
فخر عالم صلی الله علیه وسلم ارم ولا حرج دیو بیوردی یعنی جایزدر کناهی یوقدر دیدی
عبد الله ایتدی تقدیم وتأخیر باینده هرنسنه دن که سؤال ایتدیلر افعل ولا حرج
دیو بیوردی دیمشدر بو روایتدن بو حکمه بو مقولهلرده بلیوب تغییر ترتیب ایدنلره شی
اثم لازم کلمز اما ترتیب کوزتمک اولی ایدوکی ظاهردر زیرا بلا اتفاق وظایف یوم
ش نحر دورت نسنه در جمره عقبهیی آتمق آندنصکره قربانن بوغزلمق آندنصکره تراش
اولمق یاخود صاچن بر مقدار کسدرمک آندنصکره طواف افاضه وسعیدر رسول الله
صلی الله علیه وسلم جمره عقبهیی آتوب آندن قربانن بوغزلیوب آندن تراش اولندوغی
روایت اولنمشدر علما رحمهم الله تعالی بو حدیثک مطلوبیتینده اجماع ایتمشلردر وبوکا دخی
اتفاق ایتمشلردرکه بعضی بعضندن تقدیم وتأخیر اولنمق جایزدر اما بعض مواضعده
حدیث تغییر ترتیب سببیله دم لازم اولدوغنده اختلاف واردر جمهور سلف وامام شافعی وعلما

و فقهادن رحمهم الله قوللرنده دم لازم دکلدر دیدیلر طحاوی رحمة الله علیه ظاهر حدیث
تقدیم و تأخیر خصوصنده توسعه یه دلالت ایدر ولکن احتمالدر که لا حرج بیوردوغی
بلمیه رك و اوندن ناشی ایده نره کوره اوله و مخالفت قصد ایده نره فدیه واجب اولادیغی اما
بوکا اعتراض ایدوب وجوب فدیه دلیله محتاجدر اکر واجب اولیدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتی بیان ایدرلردی زیرا اول کون بیان وقتی ایدی دیدیلر
و امام احمد قدس الله روحه لفظ حدیثدن فهم اولنان اودر که جهل یاخود نسیان
طریقیله تقدیم و تأخیر اولنسه نسنه لازم کلمز و قصد ایله اولسه دم لازم کلور دیمشدر
امام اعظم رحمة الله علیه قوللرنده بر نهر تقدیرنه تغییر ترتیب ایله دم لازم کلور زیرا ابن مسعود
رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدر که من قدم نسکا علی نسك فعلیه دم بیورلشدر
و دخی شول نسنه که مکان ایله مقیددر آنی مکانندن تأخیر ایله دم لازم کلور مثلا بر کمسنه
احرامینی تعیین اولنان مکاننده باغلیوب دخی اوتده ده باغلسه اکا دم واجب اولور کذلك
زمان ایله مقید اولان دخی زمانندن تأخیر اولنسه دم لازم اولور دیو بیورمشدر و شیخین
روایتلرنده ابی بکره دن مرویدر که یوم نحرده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی
بزه خطبه اوقودی دیمشدر و خطبه یی تفصیل اوزره ذکر ایتمشدر امام شافعی و توابعی رحمهم الله
بونکا ذاهب اولدیلر که یوم نحرده منی ده خطبه مشروع اوله اما علمای حنفیه و مالکیه
رحمهم الله تعالی ایتدیلر حجاجه خطبه لر اوچدر بری ذی الحجه نك یدنجی کوننده
در که ترویه کوننك اوکنده کی کوندر اول کون خطبه اوقیوب حجاجه لازم اولان اموری
تعلیم ایتمك کرکدر بر خطبه دخی عرفاتده اوقنور آنده دخی اول کون و ایرته سی لازم
اولنلر تعلیم اولنور بری دخی منی ده ذی الحجه نك اون برنجی کونی اوقنور آنده دخی
لازم اولان مناسك نه ایسه تعلیم اولنور بو اوچ خطبه دن غیری خطبه یوقدر ایام
نحرك اوکلکی کوننده خطبه جایز دکلدر دیمشلردر امام شافعی ایام نحرك اوکلکی سنده
و اوچنجی سنده خطبه واردر ایکنجی سنده یوقدر دیمشدر و ذی الحجه نك یدنجی سنده
و عرفاتده اولان خطبه لرده جمله سی متفقلردر آندن صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم

قبل

قبل الظهر ناقه سنه سوار اولوب بیت شریفه متوجه اولدی کلدی طواف افاضه یی
ادا ایتدی طواف زیارت و طواف رکن دیدکلری بودر ایدی که بیت شریف طواف
اولنور اما بو طوافلرده سرعتله یوریمک مشروع دکلدر عادتا اوزره یوریمك کرکدر
مؤلف رحمه الله بو مقامده ثم رکب صلی الله علیه وسلم قبل الظهر فافاض الی البیت
فطاف طواف الافاضة و هو طواف الزیارة و الرکن و الصدر دیمشدر اما سهو ایتمشدر
زیرا طواف افاضه و طواف زیارت و طواف رکن اوچی بر معنایه در و بو طواف فرضدر
ترك اولنسه حج باطل اولور بیله قضا ایتمسی لازم اولور و طواف صدر و طواف
وداع ایکیسی بر معنایه در بو طواف واجبدر ترکیله دم لازم کلور و حج صحیح اولور
باطل اولماز حاصلی ما بین لرینده فرق ایتمشدر صحیح بخاری ده رحمه الله علیه و یذکر
عن ابی حسان عن ابن عباس رضی الله عنهما ان النبی صلی الله علیه وسلم کان یزور
البیت ایام منی واقع اولمشدر یعنی اول حضرت منی کونلرنده بیت شریفی زیارت
ایدرلردی دیمشلر آندن فخر کاینات صلی الله علیه وسلم زمزمه کلدی بنو عبد المطلب
زمزم اوزره سقایت ایلرلردی اول حضرت صلی الله علیه وسلم انزعوا بنی عبد
المطلب فلولا ان یغلبکم الناس علی سقایتکم لنزعت معکم دیدی یعنی ای عبد المطلب
اوغوللری زمزمك صوینی چکوك اکر خلق سقایتکز اوزره سزه غلبه ایتمك خوفی
اولمیدی بنده سزکله بیله چکردم دیو بیوردی مقصود سقایت زمزمی ترغیب
ایدیدی آنلر دخی قوغا ایله صوندیلر آلدی ماء زمزمدن ایچدی ابن عباس رضی الله
عنهما ایاغ اوزرنده طورر کن ایچدی دیو روایت ایتمشدر و بر روایتده عکرمه یمین
ایدوب اول کون دوه سی اوزرنده ایدی غیری دکل ایدی دیمشدر لکن بو روایتلرده
حجة الوداع و غیری تعیین اولنمامشدر تعیین همان روایت جابرده واقع اولمشدر
و اول کون ظهری قنده قلدوغنده اختلاف واردر مسلم رحمه الله تعالی جابر رضی الله
عنه دن مرویدر که مکه ده قلمشدر حضرت عایشه رضی الله عنها دخی بویله دیمش
و صحیحینده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که یوم نحرده کلدی صکره

ینه رجوع ایدوب ظهری منا ده قلدی دیمشدر اما ابن حزم کتابنده جابر و عائشه رضی الله عنهما
قوللرین ترجیح اتمشدر زیرا انلر ایکی کشیدر و حضرت عائشه رضی الله عنها رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینه اخص ناس ایدی و انلرک قربی انلرک اختصاصی کیمسه ده یوقدر و جابر رضی الله عنه
اول حضرتک حجی خصوصین اتم سیاق اوزره نقل اتمشدر حتی جمیع جزئیاتیله حفظ ایدوب
روایت ایلمشدر دیدیلر و بوندن غیری بعض قرائن دخی ذکر اتمشلردر و بعض طائفه ابن عمر
رضی الله عنهما قولنی ترجیح اتدیلر اصح ابن عمر روایتیدر زیرا متفق علیهدر و راوی لری
احفظ و اشهردر دیدیلر اندنصکره منایه رجوع ایدوب ایام تشریق کیجه لرین انده اکلندی
کونش زواله واردوغی زمانده جمره لرین آتاردی هر کره ده یدی طاش آتاردی طاشلرک
هر برین آتدقجه تکبیر ایلردی جمره اولی ده و ثانیه ده چوق طورردی و تضرع ایدردی
و اوچنجی جمره یی آتدقده طورمزدی ابو داود رحمة الله علیه حضرت عائشه دن رضی الله عنها
بویله روایت اتمشدر و ابن عمردن رضی الله عنهما مروی در که آتدوغی زمانده جمره جانبنه واروردی
ینه رجوع ایلردی دیمشدر روایت اولنور که حضرت عباس رضی الله عنه سقایت زمزم ایچون
منا کیجه لری مکه ده یاتمغه اول حضرتدن اذن طلب اتدی اول دخی اذن بیوردی دیمشلردر
و اسمعیلی رحمه الله نقلنده رخص للعباس ان یبیت بمکة لیالی منی من اجل السقایة لفظیله
وارد اولمشدر رخصت تعبیرندن فهم اولنور که لیالی مذکوره ده منا ده یاتمق مناسک الحجدن
در و واجب نسنه اوله دیدیلر زیرا رخصت عزیمت مقابلیدر و اذن علت مذکوره ایچون
واقع اولدی دیدیلر امام اعظم رحمه الله علیه مذهبنده و شافعی دن بر قولده سنتدر و واجب
دکلدر بو قول امام احمد دن دخی روایت اولنمشدر وجوب دم بو خلاف اوزره مبنیدر
واجبدر دینلر قتنده ترکیله دم واجب اولور سنتدر دینلر قتنده نسنه واجب اولماز
و منی ده کیجه لمک آنوکله حاصل اولور که کیجه نک اکثرین انده کچوره لر و سقایت اذنی
حضرت عباسه مخصوصمیدر کلیدر دیو اختلاف اتمشلردر صحیح بودر که مخصوص اولمایه زیرا
اذنه علت مسلمانلره ایچه جک صو حاضر اتمکدر البته بو مهمی کورن جک کسنه لازمدر
و هر کسنه که مالی ضایع اولمق ایله مصلحتی فوت اولمقدن خوف ایلیه یاتمازایه جک

ختمه سی اولد

ختمه سی اولا شافعی رضی الله عنه قتنده اهل سقایته ملحقدر نته کیم جمهورک قولنده رعی ابل
خاصه اهل سقایته ملحقلردر امام احمدک قولی بودر و انلرک واجب در دیدیلر هر کیجه
که بغیر عذر ترک ایله انوک ایچون بر دم واجب اولور دیمشلردر روایت اولنور که ایام تشریقک تمامینی
تکمیل اتدوکدنصکره منادن کوچوب محصب دیدوکلری یره قوندی و اکثر ابطح دخی دیرلر
حتی ایکی طاغک مابینیدر مقبره یه وارنجه موضع مزبوریدر کنانه قبیله سنک ناحیه لریدر
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم انده وارنجه ابو رافع اول حضرتک چادرین قورمش ایدی
زیرا اسباب اوزرینه آنی قومشلر ایدی ایلروده واروب قوناق یرین تدارک ایتدی ابو رافع رضی الله
دن مروی در که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم منادن چقدوغی زماننده بکا محصبده
قونمغی امر اتمشدکل ایدی ولکن بن کلدم اوراده چادرین قوردم فخر عالم صلی الله علیه وسلم
دخی کلدی قوندی دیمشدر مسلم رحمه الله بر روایتده اول یلده کمتش ایدی و بینه
مسلم و بخاری رحمهما الله روایتلرنده حضرت انس دن رضی الله عنه مروی در که اول کون
اویله و ایکندو نمازلرین ابطحده قلدی دیمشدر ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن وی دیکه
لیس التحصیب بشیء انما هو منزل نزله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دیمشدر
یعنی اول محصب دیدوکلری موضعه قونمق مناسک حجدن بر فعل لازم اولورنسنه دکلدر
ولکن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری آنده قوندوغیچون غیریلره دخی قونمق مستحب اولمشدر
دیمکدر دیدیلر و اول حضرتدنصکره خلفا رضی الله عنهم اوراده قونمشلردر نته کیم صحیح مسلمده
مذکوردر و بخاری رحمة الله علیه انس دن رضی الله عنه روایت ایلر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
محصبده براز اویخو ایلدکدنصکره بینوب واردی بیت شریفی طواف ایتدی دیمشدر و طواف
وداع دیدوکلری بودر امام اعظم و شافعی قولنده و اکثر علما رحمهم الله تعالی قولنده واجبدر
ترکیله دم لازم اولور امام مالک و داود رحمهم الله قتلرنده سنتدر ترکیله نسنه لازم
کلمز و بر خاتون که احرام باغلدقدنصکره حیض کوره اول طوافدن غیری جمیع افعال حجی
اتمک جائزدر طواف اتمک ایچون جائز دکلدر که مسجد ایچنه کیره کرمیجه طواف میسر دکلدر
حائض خود مسجده کرمک جائز دکلدر شیخین رحمهما الله روایتلرنده وارد اولمشدر که حضرت

عايشه رضي الله عنها ايتدي يا رسول الله سز حج وعمره ايله كيدر سز بن يالكز حجله كيدر ديدم آندن فخر عالم صلى الله عليه وسلم عبد الرحمن بن ابي بكر رضي الله عنهما امر ايتدي كه عايشه ايله رضي الله عنها تنعيم ديدوكلري يره چقه آندن چقديلر حضرت عايشه رضي الله عنها حجدن صكره عمره ايلدي مسلمك رحمه الله بر روايتنده بويله در كه عايشه رضي الله عنها مواقيتك جملسنده وقوف ايتمش ايدي حتى حيضدن پاك اولنجق كعبه يي وصفا ومروه يي طواف ايتدي آندن صكره رسول الله صلى الله عليه وسلم يا عايشه حج وعمره يي جميعا تمام ايتدوك احرامدن چقدوك ديدي اول دخي يا رسول الله حج ايتدوكمده بيت شريفي طواف ايتمدم ايدي اول قلبمده قالدي ديدي زيرا حيض كورمش ايدي اول زمانده طواف قابليتي يوقيدي آندن رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرت عبد الرحمانه امر ايدوب وارب اني تنعيمدن عمره ايتدور ديو بيوردي وبو خصوص محصب كيجه سي واقع اولدي آندن رسول الله صلى الله عليه وسلم كذا ديدوكلري موضعدن خروج ايدوب مدينه منوره يه متوجه اولدي مكه مشرفه يه كيردوكي زمانده بر يولدن كيروب چقدوغي زمانده آخر يولدن كتدوكنك وجهنده بعضلر ايتديلر حكمت بو ايدي كه كيردوكي زمانده يوكسك يانندن كيرمش ايدي بونده تعظيم مكان واردر وچقدوغي زمانده آلچق يانندن چقدي بو مكه دن فراقنه اشارتدر ديديلر بعضلر دخي حضرت ابرهيم صلوات الله عليه وسلامه مكه يه دخول ايتدوكده اول يولدن دخول ايتمش ايدي آنك سنتن رعايت ايتدي ديديلر صحيح مسلمده وغيرده وارد اولمشدر كه ابن عباس رضي الله عنهما ايتدي رسول الله صلى الله عليه وسلم روحا ديدوكلري موضعده بر قافله يه راست كلدي بو قوم كيملردر ديو سؤال ايتدي مسلمانلردر يا رسول الله ديديلر بر عورت محفه دن بر اوغلانجغي قالدروب يا رسول الله الهذا حج ديدي يعني بونكا حج ثوابي حاصل اولورمي ديدي فخر كائنات صلى الله عليه وسلم نعم ولك اجر ديو بيوردي وقتاكه ذو الحليفه يه كلدي اول كيجه آنده قرار ايتدي مقصودي مدينه يه كيجه ايله كيرمامك ايدي وصباح اولنجق مدينه يه كوروب كلورکن اوچ كره تكبير ايتدي آندن لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير آئبون تائبون عابدون

معرّس فتح رايله مدينه دن آلتي ميل يرده بر مكاندر معيّن دز

ساجدون لربنا حامدون صدق الله وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده ديو بيوردي آندن كوندز اولدوغي كبي معرّس طريقندن دخول ايتدي امّا اول حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم عمره لري نيجه دفعه واقع اولمشدر وتفصيلي ندر آني بيان ايدهلم اولا معلوم اولاكه عمره ديدوكلري لغتده زيارتدر وشرعده طواف ونوسعي ددر وسنتدر عمر وقتده جائزدر آنوكيچون زمان معين يوقدر امام اعظم رحمة الله عليه مذهبنده سنتدر امام مالكيدن مشهور اولان قول دخي سنت اولمق اوزره در امام شافعي واحمد بن حنبل وغيرلري رحمهم الله تعالى واجبدر ديديلر واول حضرت عليه الصلوة والسلام دورت كره عمره ايلمشدر صحيحينده وسنن ابي داود وترمذي ده رحمهم الله قتاده دن رضي الله عنه مرويدر كه انس بن مالكه رضي الله عنه سؤال ايدوب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتي نيچه عمره قيلدي ديدم ايلدي بر حج ايتدي ودورت عمره ايلدي بر عمره ذي القعده ده ايلدي وبر عمره حديبيه ده ايلدي وبر عمره حج ايتدوكي زمانده ايلدي وبر عمره جعرانه يه كلدوكده ايلدي ديدي ذكر اولنان روايت امام ترمذي رحمة الله عليه سياقي اوزره در امّا صحيحينده واقع اولان اوزره حاصل بودركه دورت عمره ايلدي جملسي ذي القعده ده ايدي الا انجق حج ايتدوكي زمانده ايلدوكي ذي القعده ده دكل ايدي برسي عمره حديبيه دركه ذي القعده ده ايدي بري دخي صكره ايلدوكي ايدي كه اول دخي ذي القعده ده ايدي بري دخي جعرانه ده حنين غنائمين قسمت ايتدوكي ذي القعده آينده ايدي وبر عمره دخي حجنده ايتمش ايدي بو بابده وارد اولان روايات اصح بونلردر امّا غيري روايتلر دخي وارد اولمشدر بعضنده شوال وبعضنده رجب آيلرنده عمره ايتدي ديلمشدر وبعض روايتده رمضانده دخي عمره ايتدي ديلمشدر ولكن بونلره جواب ويريلوب بعضنك اصلي يوقدر وبعضنده چقدوغي زمان ذكر اولندي وامّا عمره لرينك اوچي ذي القعده ده وبري ذي الحجه ده واقع اولدي ديلمشدر ومعلوم اولاكه عمره نك طريقي بودركه اهل مكه نك غيري ميقاتدن احرام باغليوب آندن كلوب مكه مشرفه يي طواف ايتمك كركدر وسعي ايتمك كركدر وتراش اولمق ياخود صاچين كسمك كركدر احرام ايله طواف عمره نك فرضلريدر وسعي وتراش ياخود صاچ كسمك واجبلريدر

اما اهل مكه نیجه ایتمك كرك دینلورسه فاكهی وغیری محمد بن سیرین رضی الله عنهما
طریقندن روایت ایتمشلردر كه بلغنا ان رسول الله صلی الله علیه وسلم وقت لاهل
مكة التنعیم دیو بیورمشدر معناسی بزه خبر واصل اولدیكه رسول الله صلی الله علیه
وسلم اهل مكه یه عمره ایچون احرامی تنعیمدن باغلمغی تعیین ایتدی دیمك اولور تنعیم مكه
مشرفه قربنده بر موضعدر وطریق عطادن دخی وارد اولمشدر كه من اراد العمرة ممن
هو من اهل مكة او غیرها فلیخرج الی التنعیم او الی الجعرانة فیحرم منهما بیورمشدر
بوندن فهم اولنان بودر كه اكر اهل مكه اكر غیری عمره مراد ایدینن كسنه ذكر اولنان
موضعلردن برینه یعنی تنعیمه یاخود جعرانه یه چیقه دخی اندن احرام ایله مكه یه متوجه اوله
اما اهل مكه نك غیری بو حكمده اهل مكه ایله بر اولمق اكا كوره در كه عمره مراد ایدندوكی
زمانده نفس مكه ده بولونه واما افاقی عمره ایچون احرامی مواقیت حجدن بریندن باغلمق
لازم ایدوكی تقدیم اولنمشدر نوع سابع اول حضرتك صلی الله علیه وسلم عباداتی و بعض اوراد و ادعیه و اذكاری و تراویحی
بیاننده در صلوات الله علیه وسلامه دعا ایتمكی افضلمدر یوخسه دعایی ترك ایدوب
حق تعالی نك قضاسنه رضا و تسلیم ایتمكی افضلمدر دیو اختلاف اولنمشدر جمهور علما
رحمهم الله تعالی دعا افضلدر و اعظم عباداتدندر دیو بیورمشلردر و بو قولی امام ترمذی
رحمه الله علیه نقلنده وارد اولان انس رضی الله عنه حدیثی مؤیددر كه اول حضرت
صلی الله علیه وسلم الدعاء مخ العبادة دیو بیورمشلردر یعنی دعا عبادتك ایلیكیدر
دیمك اولور و رسول الله صلی الله علیه وسلم دعایه ترغیب ایتدوكلرینه احادیث متواتر
بولنمشدر امام ترمذی رحمه الله نقلنده اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم من لم یسأل
الله یغضب علیه بیورمشدر یعنی بر كسنه الله تعالی دن مراد استمسه حق تعالی انكا
غضب ایدر دیمكدر و عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه حضرتندن منقولدر كه انی لا احمل
هم الاجابة ولكن هم الدعاء فاذا الهمت الدعاء علمت ان الاجابة معه بیورمشدر
معناسی انا اهلم بن دعانك قبول اولمه سی غمن چكمزم پس قچن كم دعایی تمام ایدم
بلورم كه اجابت انوكله بیله در دیمك اولور تحصلی بودر كه مشكل اولان دعایی شرایطیله

ایده بلكه

ایده بیلكه در یوخسه اجابتی دكلدر شویله كه اخلاص نیت و توجه تام ایله دعا و تضرع
اولنه حق سبحانه و تعالی نك فضلنه نظر اجابت مقرردر دیمك اولور و بالجمله حق تعالی
قوللرینك كندویه تذلل و تضرع ایله عرض نیاز ایتدوكلرینی سور امرمش یعنی بونكا و تكبر
كدهر كسنه مرادین اندن استمیه نیته كم قرآن عظیمده ادعونی استجب لكم بیورمشدر
اما بر طائفه دعا اعتیوب قضاسنده تسلیم و رضا اوزره اولمق افضلدر دیدیلر و آیة
كریمه ده دعادن مراد عبادتدر نیته كم آیت كریمه نك آخری دلالت ایدر دیدیلر
شیخ تقی الدین السبكی رحمة الله علیه اولی بودر كه آیت كریمه ده دعایی ظاهری اوزره
حمل ایدوب آخرنده مذكور اولان ان الذین یستكبرون عن عبادتی قولینك وجهی
بیانی بودر كه دعا عبادتك اخصندندر عبادتدن استكبار ایدن دعادن استكبار
ایتدوكی مقرردر بو تقدیرجه وعید دعایی استكبارا ترك ایدنلر حقنده اولمش اولور
بویله ایدن خود كافر ایدوكنده شبهه یوقدر اما شول كسنه كه مقاصددن بر مقصد
ایچون ترك ایلیه وعید مذكور اكا متوجه اولماز اگرچه كم رأی بودر كه دعایه ملازمت
و استكثار تركیدن ارجحدر زیرا دعا حقنده ادله كثیره وارد اولمشدر امام قشیری قدس سره
العزیز لایق بودر كه دعا جانبی ترجیح اولنه زیرا كه ادله كثیره واردر و دخی دعاده
اظهار خضوع و افتقار واردر دیو بیورمشدر و بعضلر سكوت و رضی اولیدر زیرا تسلیم
افضل واردر دیدیلر و شبهه لری بوندندر كه دعا ایدن كسنه كندو ایچون نه تقدیر
اولندوغن بیلمز اكر دعاسی مقدر اولانه موافق ایسه تحصیل حاصل لازم كلور موافق
دكل ایسه معاند اولور دیدیلر اما بوندن جواب ویرلمشدر كه قچن كشنك اعتقادی
بویله اولورسه كه الله تعالی نك تقدیرینه مخالف نسنه اولمیه معانده اولمز اذعان اولور
و دعانك فائده سی امتثال امر سببیله تحصیل ثواب اولور و بوده احتمالدر كه مراد اولان
نسنه یه دعایه موقوف اوله زیرا حق تعالی اسباب و مسببات خلق ایتدی دیو بیورمشدر
فخر موجودات علیه افضل الصلوات امتی كیفیت دعایه ارشاد ایدوب بیورمشدر كه
اذا صلی احدكم فلیبدأ بتحمید الله والثناء علیه ولیصل علی النبی صلی الله علیه وسلم

ثم لیدع بعد بما شاء دیشدر امام ترمذی رحمة الله علیه فضالة بن عبید رضی الله عنه
حدیثندن بو یلجه روایت اتمشدر معناسی قچن سزوڭز بریکوز صلوة ایلسه یعنی
نماز قلسه حق تعالی حضرتنه حمد وثنا ایله باشلسون ونبی علیه الصلوة والسلامه صلوة
ایتسون آندن نه دیلرسه دعا ایتسون دیمکدر ودخی بر دعا ایدن کسنه حقنده اوجب
ان ختم بآمین دیو بیورمشدر بوندن فهم اولنورکه دعانڭ خاتمه سنده آمین دیمك
شرط اجابتدن ایمش وبخاری وغیریلر رحمهم الله تعالی روایتنده لا یقل احدکم اللهم
اغفرلی ان شئت اللهم ارحمنی ان شئت ولکن لیعزم علی المسئلة فان الله لا مکره
له بیورمشدر یعنی سزوڭز بریکوز دعا اتدوکده یارب دیلرسڭ مغفرت ایله دیلرسڭ
باکه رحمت ایله دیمسون ولکن شویله عزیمتا ایدوب یارب بکا رحمت ومغفرت ایله
دیسون زیرا آکا اکراه ایدیجی کمسه یوقدر دیمکدر حاصلی کشی دعاده اقدام وابرام
اتمك کرکدر عزیمت مقبولدر حق تعالی شانندن اکراه متصور دکلدر که دعاده دیلرسڭ
یارب شویله ایله دیلرسڭ بویله ایله دینله همان عزم ایدوب یارب لطف واحسان ایله
شویله ایله دیو دعا اتمك کرکدر امر بالعزم بیوردوغنڭ معناسی جد وسعی اتمکدر ومطلوبڭ
وقوعنه جزم ایتمکدر الله تعالی نڭ مشیتنه تعلیق اتمکدر اکر چه کم عبد جمیع فعلنی دیلدوکی
اشیاده مشیة الهیه تعلیق ایله مأموردر دیدیلر بعضیلر دخی عزمڭ معناسی اجابتده
حق تعالی حضرتنه حسن ظن دردیرکه عبدن دیلدی دیمشلردر ابن عیینه دن رحمة الله علیه
مرویدر که هیچ برکسنه بنم تقصیرم چوقدر بن اسلرکه نڭ دعاسی مقبول اولورمی دیمسون
زیرا حق تبارك وتعالی شر خلق الله اولان ابلیسڭ دعاسنی انظرنی الی یوم یبعثون
دیدوکده مستجاب اتمشدر حق جل وعلا کریمدر دیو بیورمشدر شیخین وغیریلر رحمهم الله
روایتنده یستجاب لاحدکم مالم یعجل یقول دعوت فلم یستجب لی دیو بیورمشدر
یعنی سزوڭز دعا ایدن نوکزڭ دعاسی مستجاب اولور مادام که بن دعا اتدم مستجاب
اولمدی دیو عجله ایتمیه دیمکدر اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم دعانڭ جوامعن
سوردی وغیریلرین ترك ایلردی ابوداود رحمه الله حضرت عائشه رضی الله عنهادن

بویله

بویله روایت اتمشدر وجوامع دن مراد شول دعالردرکه اغراض صالحه ومقاصد صحیحه
جامع اوله لر یاخود حق تعالی یه ثنا ایله آداب مسئله یی جامع اوله لر دینلمشدر امام مسلم رحمه الله
ابو هریرة رضی الله تعالی عنه حضرتندن روایت اتمشدر که رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم دعاسنده بویله بیوررردی اللهم اصلح لی دینی الذی هو عصمة امری واصلح
لی دنیای التی فیها معاشی واصلح لی آخرتی التی الیها معادی واجعل الحیاة زیادة لی
فی کل خیر واجعل الموت راحة لی من کل شر وترمذی رحمه الله نقلنده ینه ابو هریرة حضرتندن
رضی الله تعالی عنه مرویدر که اللهم انفعنی بما علمتنی وعلمنی ما ینفعنی وزدنی علما
الحمد لله علی کل حال واعوذ بالله من حال اهل النار بو دعا ایله دخی دیمشدر
و بویله دخی دعا ایلردی اللهم متعنی بسمعی وبصری واجعلهما الوارث منی وانصرنی
علی من ظلمنی وخذ منه بثاری بخاری ومسلم رحمهما الله روایتلرنده اکثر دعاسی بو ایدی
ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار وترمذی رحمه الله
نقلنده بویله دخی دعا ایلردی دیو وارد اولمشدر اللهم اعنی ولا تعن علی وانصرنی
ولا تنصر علی وامکر لی ولا تمکر علی واهدنی وانصرنی علی من بغی علی رب
اجعلنی لك شاکرا لك ذاکرا لك راهبا لك مخبتا الیك اواها منیبا رب تقبل توبتی
واغسل حوبتی واجب دعوتی وثبت حجتی وسدد لسانی واهد قلبی واسلل سخیمة
صدری وشیخین رحمهما الله روایتلرنده بو دخی وارد اولمشدر اللهم لك اسلمت وبك
آمنت وعلیك توکلت والیك انبت وبك خاصمت اللهم انی اعوذ بعزتك
لا اله الا انت ان تضلنی انت الحی الذی لا یموت والجن والانس یموتون امام مسلم
وترمذی رحمهما الله تعالی ابن مسعود رضی الله عنهما حضرتندن روایت ایدرلر که اول حضرت
صلی الله علیه وسلم اللهم انی اسئلك الهدی والتقی والعفاف والغنی دیو دعا ایدردی
وشیخین رحمهما الله روایتلرنده ابو موسی رضی الله عنه نقل ایدرلرکه بویله دخی دعا ایدرلردی
اللهم اغفر لی خطیئتی وجهلی واسرافی فی امری وما انت اعلم به منی اللهم
اغفر لی جدی وهزلی وخطائی وعمدی وکل ذلك عندی اللهم اغفر لی

بو واردن نقل اولنمشدر

ما قدّمتُ وما أخّرتُ وما أسررتُ وما أعلنتُ وما أنتَ أعلمُ بهِ منّی أنتَ المقدّمُ
وأنتَ المؤخّرُ وأنتَ علی کلِّ شیءٍ قدیرٌ ترمذی روایتنده ام سلمه رضی الله عنها اکثر دعاسی
یا مقلّبَ القلوبِ ثبّتْ قلبی علی دینكَ دیمکدی ایمش دردی و بوبله دخی بیورردی اللّهمّ
عافنی فی جسدی وعافنی فی سمعی وبصری واجعلهما الوارثَ منّی لا اله الا الله الحلیمُ
الکریمُ سبحانَ اللهِ ربِّ العرشِ الکریمِ والحمدُ للهِ ربِّ العالمینَ واجعلهما الوارثَ
منّی قول شریفندن مراد بیزلك عالمنده سمع و بصر ولك بقاسیدر و قوّتی درکه یا
سایر قوالك آنلر وارثلری اولوردیشلردر امام نسائی رحمه الله نقلنده بو دخی وارد اولمشدرکه
اللّهمّ انّی أسألُكَ فعلَ الخیراتِ وترکَ المنکراتِ وحبَّ المساکینِ واذا أردتَ بقومٍ
فتنةً فاقبضنی الیكَ غیرَ مفتونٍ بو دخی روایت اولنمشدر اللّهمّ فالقَ الاصباحِ
وجاعلَ اللیلِ سکناً والشمسِ والقمرِ حسباناً اقضِ عنّی الدّینَ واغننی من الفقرِ
وأمتعنی بسمعی وبصری وقوّتی وتوفّنی فی سبیلكَ موطاده بوبله روایت اولنمشدر
وشیخین رحمهما الله تعالی روایتلرنده بوبله تعوّذ ایدردی دیو انس رضی الله عنه حضرتندن
مرویدر اللّهمّ انّی أعوذُ بكَ من العجزِ والکسلِ والجبنِ والهرمِ والبخلِ وأعوذُ
بكَ من عذابِ القبرِ وأعوذُ بكَ من فتنةِ المحیا والمماتِ و بر روایتده بوبله وارد اولمشدر
اللّهمّ انّی أعوذُ بكَ من الهمِّ والحزنِ والعجزِ والکسلِ والجبنِ والبخلِ وضلعِ
الدّینِ وغلبةِ الرّجالِ و دخی بوبله بیوررلردی اللّهمّ انّی أعوذُ بكَ من الجذامِ والبرصِ صن
والجنونِ ومن سیّءِ الاسقامِ ابوداود و نسائی رحمهما الله انس رضی الله عنه حضرتندن
بوبله روایت اتمشلردر و دخی مسلم رحمه الله نقلنده حضرت عائشه صدّیقه رضی الله عنها
حضرتندن مرویدرکه اللّهمّ انّی أعوذُ بكَ من شرِّ ما عملتُ ومن شرِّ ما لم أعملْ
دیرلردی و ترمذی رحمه الله علیه نقلنده عبدالله بن عمرو بن العاص بوبله روایت اتمشدر
اللّهمّ انّی أعوذُ بكَ من قلبٍ لا یخشعُ ومن دعاءٍ لا یُسمعُ ومن نفسٍ لا تشبعُ ومن
علمٍ لا ینفعُ أعوذُ بكَ من هؤلاءِ الاربعِ مسلم و ابوداود نقللرنده بو دخی آنلردن
مرویدر اللّهمّ انّی أعوذُ بكَ من زوالِ نعمتكَ وتحوّلِ عافیتكَ وفجاءةِ نقمتكَ

وجمیعِ سخطكَ ابوداود رحمه الله نقلنده ابوهریره رضی الله عنه حضرتندن بو دخی مرویدرکه
اللّهمّ انّی أعوذُ بكَ من الفقرِ والقلّةِ والذلّةِ وأعوذُ بكَ من أن أظلِمَ أو أُظلَمَ و بو دخی
آنلردن مرویدر اللّهمّ انّی أعوذُ بكَ من الشقاقِ والنفاقِ وسوءِ الاخلاقِ و دخی ابوداود
و نسائی روایتلرنده ابوهریره دن رضی الله عنه مرویدرکه بوبله دخی بیوررلردی اللّهمّ
انّی أعوذُ بكَ من الجوعِ فانّه بئسَ الضجیعُ وأعوذُ بكَ من الخیانةِ فانّها بئستِ البطانةُ
نسائی رحمه الله نقلنده بو دخی وارد اولمشدر اللّهمّ انّی أعوذُ بكَ من غلبةِ الدّینِ وغلبةِ
العدوِّ وشماتةِ الاعداءِ ابوداود و نسائی رحمهما الله ابوالیسر رضی الله عنه حدیثندن بوبله
دخی روایت اتمشلردر اللّهمّ انّی أعوذُ بكَ من الهدمِ وأعوذُ بكَ من التردّی ومن
الغرقِ والحرقِ والهرمِ وأعوذُ بكَ أن یتخبّطنی الشیطانُ عندَ الموتِ وأعوذُ بكَ
من أن أموتَ فی سبیلكَ مدبراً وأعوذُ بكَ أن أموتَ لدیغاً ابوداود رحمه الله روایتنده
وارد اولمشدرکه قچن اول حضرت بر قومدن خوف اتسه بوبله دعا ایلردی اللّهمّ نجعلكَ
فی نحورهم ونعوذُ بكَ من شرورهم امام بخاری و ترمذی رحمهما الله روایتلرنده وارد اولمشدرکه
حسن و حسین رضی الله عنهما حضرتلرین فخر عالم صلّی الله تعالی علیه وسلّم بوبله تعویذ ایدردی
و آتاکز ابراهیم صلوات الله علیه وسلامه اسمعیل علیه الصلوة والسلام بونلرله تعویذ ایدردی
دیو بیوردی أعوذُ بکلماتِ اللهِ التامّةِ من کلِّ شیطانٍ وهامّةٍ ومن کلِّ عینٍ لامّةٍ
سابقا اشارت اولنان اوزره بو دعالرك اکثرندن اول حضرتك مرادی شریفی امتنه تلقین
و ارشاددر و حق تعالی جنابنه تواضع و مسکنت و خضوع عرض اتمکدر و شکر و ذکردر
والّا قرآن عظیم حکمنجه کندو ذنوبندن ما تقدّم و ما تأخّر مغفرتدر ولنعمتدر صلوات الله
علیه وسلامه امام بخاری رحمه الله علیه نقلنده وارد اولمشدرکه مقتضای بشریت اوزره اول
حضرته غم و غصه عارض اولسه لر بوبله بیوررلردی لا اله الا الله العظیمُ الحلیمُ لا اله الا الله
ربُّ العرشِ العظیمِ لا اله الا الله ربُّ السمواتِ وربُّ الارضِ ربُّ العرشِ الکریمِ و ابوهریره
رضی الله عنه دن مرویدرکه قچن اول حضرته بر امر مهم اولسه مبارك باشنی کوکه
قالدورردی دخی سبحانَ اللهِ العظیمِ دیردی امام ترمذی رحمه الله بوبلجه روایت اتمشدر

ابوداود رحمه الله نقلنده انس رضی الله عنه قچن برنسنه اول حضرتی غمناك ایلسه یا حی
یا قیوم برحمتك استغیث دیو بیوروردی دیمشدر امام طبرانی رحمة الله علیه روایتنده ابو هریره
رضی الله عنه دن مرویدر كه حضرت فخر كائنات علیه افضل الصلوات واكمل التحیات ایتدی هر بار كه بكا
بر حزن عارض اولسه جبرائیل علیه السلام تمثل ایدوب كلوردی یا محمد بویله دی دیو سویلر
ایدی توكلت علی الحی الذی لا یموت والحمد لله الذی لم یتخذ ولدا ولم یكن له شریك
فی الملك ولم یكن له ولی من الذل وكبره تكبیرا وابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن روایتدر كه
برنسنه یتورسه بویله دعا ایدردی دیمشدر اللهم راد الضالة وهادی الضلالة
انت تهدی من الضلالة اردد علی ضالتی بعزتك وسلطانك فانها من عطائك
وفضلك طبرانی رحمه الله بویله روایت ایتمشدر وانس رضی الله عنه مبارك اللرینك ایچیله
وطشیله بویله دعا ایدردی دیو بیورمشدر یعنی دعاده اللرینك گاه ایچروسن مبارك
یوزینه قرشو طوتردی وگاه طشره سن طوتاردی دیمكله بخاری رحمه الله نقلنده ابو موسی
الاشعری رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دعا ایتدی اندن نصكره
مبارك اللرین شویله رفع ایتدی كه حتی قولتقلرینك بیاضنی كوردیم دیمشدر ینه بخاری
رحمة الله علیه قتنده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم
مبارك اللرین قالدوردی دخی اللهم انی ابرأ الیك مما صنع خالد دیو بیوردی دیمشدر
حاصلی دعاده ال قالدرمق اول حضرتدن واقع اولدی دیمشلردر ولكن انس رضی الله عنه
حدیثنده وارد اولمشدر كه لم یكن صلی الله علیه وسلم یرفع یدیه فی شیء من الدعاء
الا فی الاستسقاء دیمشدر یعنی استسقادن غیری دعالرینك هیچ برنده ال قالدرمزدی
دیو بیورمشدر بو حدیث صحیحدر اما علماء حدیث رحمهم الله تعالی بو نكته ما تقدم بینین
بویله جمع ایتمشلردر كه استسقاده واقع اولان رفعی سایرینه مخالف ایدی یا بو جهتدنكه
استسقاده قتی یوقارو قالدوررلردی مثلا یوزینه مقابل ایلردی وغیریلرنده مبارك
اوموزلرینه برابر طوتردی یاخود بو جهتدن مبارك كفلرین استسقاده یره قرشو طوتردی
وسایرنده كوكه قرشو طوتاردی دیمشلردر بعض علما رحمهم الله دخی رفع ید جانبین اثبات

راجحدر دیمشدر امام احمد رحمة الله علیه وابو داود رحمه الله كان یرفع یدیه اذا دعا حذو
منكبیه دیو روایت ایتمشلردر یعنی مبارك اللرین اوموزلرینه برابر قالدورردی دیمشلردر
ابن ماجه رحمه الله نقلنده وتبسطهما عبارتی دخی وارد اولمشدر یعنی اللرین دعاده آچردی دیمشلر
بسط لفظنك مقتضاسی بودر كه اللری دوز آچله كفچه كبی طوتلمیه دیمشلردر وایكی اوموزینه قرشو
طوتمق اقتضا ایدر كه ایكی ال بری برینك یانینه اولمیه اما طبرانی رحمة الله علیه ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتلرندن سند ضعیف ایله روایت ایتمشدر كه اول حضرت صلی الله علیه وسلم
قچن دعا ایلسه ایكی الین بری برینه ضم ایدردی وكفلرین مبارك وجهینه قرشو طوتردی
دیمشلر ابن حجر رحمة الله علیه رفع یدین حقنده وارد اولان احادیثك اكثرندن مراد دعاده
اللری اوزادوب دوتمقدر آچمقدر دیو بیورمشدر اما دعادن صكره اللری یوزه سیلمك
خصوصنده قول بودر كه نمازك ایچنده قنوت اوقودقده اصح بودر كه سیلمك یوقدر بیهقی رحمه الله
ایتدی بن اول ایكی خصوصده سلفدن كمسنه حفظ ایتمدم اگرچه كم خارج صلاتده دعاده
ال یوزه سیلمك بعض سلفدن مروی در دیدی وبو معناده اول حضرتدن خبر ضعیف
وارد اولمشدر یعنی نمازدن طشره دعالرده فخر عالم صلی الله علیه وسلم ال یوزه سیلدكی
دیمشلردر اما نمازده واقع اولدوغنه اصلا خبر واثر وقیاس یوقدر اولی بودر كه ایتمیه لر
دیمشلردر امام بخاری رحمه الله روایتنده وارد اولمشدر كه فخر عالم صلی الله علیه وسلم انس
بن مالك رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه خیر دعا ایدوب اللهم اكثر ماله وولده وبارك
له فیما اعطیته دیمشدر یعنی یارب مالنی وولدنی چوق ایله واعطا ایتدوككی نسنه لری
اكا مبارك ایله دیمكدر بخاری رحمة الله علیه ادب مفرده بیورمشدر كه حضرت انس
رضی الله عنه والده سی ام سلیم خاتون رضی الله عنها اول حضرته ایتدی خویدمك انس ألا
تدعو له دیدی یعنی خدمتكار كچككه خیر دعا ایتمزمیسن یا رسول الله دیدی فخر عالم صلی الله
علیه وسلم دخی اللهم اكثر ماله وولده واطل حیاته واغفر له دیدی یعنی مالنی وولدنی
چوق ایله وعمرین اوزون ایله واكا مغفرت ایله دیدی صحیحده وارد اولمشدر كه انس رضی الله
عنه هجرت زماننده طقوز یاشنده ایدی اما وفاتی برقولده هجرتك طقسان برنده وبرقولده

طقسانا وچینه ایدی معتمد بو قولدر دیمشلردر صالح قول اول اوزره یوز یاشنده و قول
ثانی اوزره یوز ایکی یاشنده وارمشدر بعضلر یوز یدیه وارمش دخی روایت ایتمشلردر
غایت آز روایتلردن طقسان طقوزه واردی دیمشلردر بوندن ناشی روایت یوقدر عمری
بو یله واقع اولمشدر اما اولادی خصوصنده امام مسلم رحمة الله علیه نقلنده اولادی و اولادینک
اولادی یوز مقداری اولمشدر بر انس رضی الله عنه حضرتندن وارد اولان بودر
قو الله ان مالی لکثیر و ان ولدی و ولد ولدی لیتعادون علی نحو المائة الیوم دیمشدر
ابن سعد رحمه الله روایتنده انس رضی الله عنه بیورمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
بکا خیر دعا ایدوب اللهم اکثر ماله و ولده و اطل عمره و اغفر له دیمشدر تحقیقا کندو
صلبی اولادمدن یوز ایکی نفر کسه دفن ایتدم و باغچه لرم یلده ایکی کره میوه لنور و بن شول
قدر عمر سوردم که حیاتدن اوصاندم شیمدی دوردنجی بیوردوغن استرم دیدی یعنی وفات
ایدوب حقک مغفرت و رحمتنه اولاشمق استرم دیدی امام ترمذی رحمة الله علیه روایت
ایتدیلر ابو العالیه دن رضی الله عنه روایت ایتمشدر که حضرت انس رضی الله عنه
بر باغچه سی واردی یلده ایکی کره یمش ویرردی و آنده بر ریحان واردی مسک رایحه سن
ویرردی دیمشدر و جمله دعوات مستجابه سندن بری دخی بودر که مالک بن ربیعه یه
دعا ایدوب الله تعالی اولادکه برکت ویره دیمشدر روات اولورکه مذکور مالک سکسن نفر
ارککلو غلانی دنیایه کلدی و دخی بر کره علی بن ابی طالب کرم الله وجهه خسته اولدی
او لحضرت صلی الله علیه وسلم عیادته واروب اللهم اشفه اللهم عافه دیدی
آندن صکره قم یا علی دیدی حضرت علی اول زماندنصکره هرگز اول وجع بکا عودت
ایتمدی دیو بیوردی حاکم رحمه الله علیه بو یله روایت ایتمشدر و بیهقی و ابو نعیم رحمهما الله
حدیث صحیحدر دیمشلردر امام بغوی و ابن سعد رحمهما الله روایتلرنده ابن عباس رضی الله
عنهما حضرتنه دعا ایدوب اللهم فقهه فی الدین اللهم اعط ابن عباس الحکمة و علمه
التأویل دیمشدر امام بخاری رحمه الله نقلنده اللهم علمه الکتاب دیمشدر معلومدر که
ابن عباس رضی الله عنهما حضرتنه حق تعالی نه قدر فضل و کمال میسر ایلمشدر لاجرم

بوانلك

بو انلک خیری و فضل و معرفتک بحری اولوب سلطان المفسرین و ترجمان القرآن
اولمشدر رضی الله تعالی عنه و دخی نابغه جعدی دیدوکلری شاعر فصیحک ایکی بیتن
استماع ایتدوکده خوش کلوب لا یفضض الله فاک دیو دعا ایتمشدر مقصود الله تعالی
دیشلرکی دوکلمکدن صاقلیه دیمک اولور روایت ایدرلر که یوز یل عمر سوردی و انکرک
دیشلرندن کوزلکسنه نک دیشلری یوغیدی بیهقی رحمه الله روایتنده یوز یلدن زیاده
عمر سوردی دخی بر دیشی کیتمش ایدی دیشلردر و بعض روایتده بر دیشی دوشسه یرینه
بری دخی بتردی دیدیلر و عمرو بن اخطب بر کره او لحضرته صو ایچه قابله صو ویردی
ایچنده بر قیل کوروب چقردی فخر کائنات خوش کلوب اللهم جمله دیو دعا ایتدی روایت
ایدرلر که عمرو طقسان اوچ یاشنده واردی دخی باشنده و صقالنده بر آق قیلی یوق ایدی
بیهقی رحمه الله روایتنده اللهم جمله دیو بر یهودی یه دعا ایتدی صقالی اغارمش ایکن
ینه قره اولدی دیمشلردر امام عبد الرزاق رحمة الله علیه بیورمشدر که بر یهودی او لحضرته
بر ناقه کتورمش ایدی اللهم جمله دیو دعا ایتدی یهودینک قیللری شویله
قرآردی که مرتبه دن سیاه اولدی و بعض روایتده یهودی طقسان یل عمر سوردی دیشلردر
ابو نعیم رحمه الله و غیریلر نقلنده ابن الحمق الخزاعی او لحضرته صو ویرمش ایدی اللهم متعه
بشبابه دیو خیر دعا ایتدی عمرندن سکسن یل کچدی دخی بر آق قیلی کورنمزدی و یعقوب
بن سلیمان رحمه الله دلائل الاعجاز نام کتابنده ذکر ایتمشدر که بر کره حضرت فاطمة الزهرا
رضی الله تعالی عنها رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه کلدی حضرت فاطمه نک
آجلقدن یوزندن مبارک بکزنده صفرت واردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم کوروجک
مبارک الن آنک کوکسی اوزرینه وضع ایدوب اللهم مشبع الجاعة لا تجع فاطمة بنت
محمد دیدی اللهم صل وسلم علیه وعلی آله واولاده وازواجه واصحابه واحبابه واتباعهم اجمعین
عمران الحصین رضی الله عنه ایتدی حضرت فاطمه نک یوزینه نظر ایتدم اول ساعت
مبارک یوزندن صفرت زائل اولوب مبارک بکزینه قان کلدی حمرت باغلدی دیدی
و عروة بن جعد دیدوکلری کسنه یه اللهم بارک له فی صفقة یمینه دیو دعا ایتدی

عنه

غزوه‌دن مرویدر که آندنصکره هر نه صاتون آلدم ایسه فائده ایلدم دیمشدر وجریر رضی
آت اوزرنده اوتورمغه قادر دکل ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم اللهم ثبته واجعله
هادیا مهدیا دیو دعا ایتدکدن آرتوق آتدن دوشمک واقع اولمدی وسعد بن ابی وقاص ایچون
رضی الله تعالی عنه ویا اللهم اجب دعوته دیمشدر آندنصکره سعد رضی الله عنه مستجاب
الدعوة اولمشدر شیخین رحمهما الله روایتلرنده عبد الرحمن بن عوف حضرتنه برکتله دعا
ایتدی حق سبحانه وتعالی آکا اول قدر مال واسباب ویردی که عبد الرحمن رضی الله عنه
ایتدی اکر بر طاشی قالدرسم آلتنده آلتون وکومش بولمق رجا ایدرم دیدی بیهقی رحمه الله
روایتنده ترکه‌سندن آلتونی قازمه‌لر ایله چرتدیلر حتی بعضیلرک اللری قبارمشدی دیمشدر
دورت خاتونی وار ایدی هر برینه سکسن بیکه صلح ایتدیلر بعض قولده یوز بیکه دیمشلردر
علامه مذکوردن مراد آلتون اولمق احتمالدر وحیاتنده ایتدوکی صدقات فاضله‌دن غیری
اللی بیک دخی وفاتندن صکره تصدق قلنمق وصیت ایتمشدر بر کون اوتوز قول آزاد ایلدی
وبر کره یدی یوز دوه‌یی یوکلریله وجمیع اسبابیله تصدق ایتمشدر بو قدر مال فراوان
اول حضرتک صلی الله علیه وسلم دعاسی برکاتنده تجارتدن تحصیل ایتمش ایدی زهری‌دن رحمه الله
منقولدر که بر کره مالنک نصفنی تصدق ایتدی درت بیک آلتون ایدی صکره‌دن حق تعالی
شویله ویردی که بر کره دخی قرق بیک آلتون تصدق ایتدی آندنصکره فی سبیل الله تعالی
غازیلره بش یوز آت ویردی صکره ینه فی سبیل الله بیک بش یوز دوه ویردی دیمشدر
واول حضرتک صلی الله تعالی علیه وسلم بد دعاسی العیاذ بالله تعالی شویله تاثیر ایدردی که
بر کره مضر طائفه‌سنه بد دعا ایتدی حق تعالی آنلره بر قحط ویردی که دوه‌لرک جمیع مهلاتنی
یدوکدنصکره یابانی بین قاننه بولاشدردیلر دخی یدیلر وعتبه بن ابی لهبه اللهم سلط
علیه کلبا من کلابک دیو بد دعا ایدوب صکره شام یولنده ارسلان پاره‌لدوکی سابقا
ذکر اولنمشدر ابوداود وبیهقی رحمهما الله تعالی سند ضعیف ایله روایت ایتمشلردر که اول حضرت
صلوات الله علیه وسلامه تبوک غزاسنه کیدوکده بر موضعده بر خرما آغاجنه طوغرو
نماز قیلوردی بر کسنه اول حضرتله آغاجک مابیننه اوغرایوب کچدی قطع صلاتنا قطع

الله

الله اثره دیو بیوردی اول کسنه کوترم اولوب قالدی آیاغی قالقمدی دیمشلردر وروایت
اولنور که بشر بن عنیز دیرلر بر کسنه وار ایدی بر کره اول حضرتک یاننده صول الیله طعام یدی
صاغ الک ایله یی دیو بیوردی قادر دکلم دیو جواب ویردی قادر اولمیاسین دیو بیوردی اول
کسنه آرتق آغزینه طعام الیله قادر اولمدی دیمشلردر اما سوق کلامدن فهم اولنان
بودر که قادر دکلم دیدوکنده کذب ایتمش اوله بیهقی‌دن مرویدر که بر کره معاویه‌یی ایستدی
یا رسول الله طعام یر دیدیلر ایکنجی دفعه استیوب ینه اویله دیدوکلرنده لا اشبع الله بطنه
دیدی یعنی الله تعالی آنک قارنن طویورمسون دیدی آندنصکره معاویه هرگز طویمدی
اما صکره‌دن بر کره خیر دعا ایدوب اللهم املأه علما وحلما بیورمشدر بخاری
رحمه الله تاریخنده روایت ایدر که بر کون اول حضرت صلی الله علیه وسلم معاویه‌یی
دوه‌سینک آردینه بندرمش ایدی سؤال ایدوب یا معاویه سنک نکنک قنغی عضوک قریبدر
دیدی اول دخی قارنم قریبدر یا رسول الله دیدی اول زمانده یا رب سن بونک
قارننی علم وحلم ایله طولدر دیو دعا ایتدی بیهقی رحمة الله علیه روایت ایلر که مازن طائی
دیدوکلری کسنه که عمان دیارنده ساکن اولوردی اول آیتدی بر کون اول حضرته یا رسول الله
بن ساز دیکلمکه وشرب خمره ونسایه حریص بر کسنه‌یم واوزرمزه قحط اولوب مسلط اولدی
مالمز ضایع ایتدی وذریتلرمز ورجالمز ضعیف ایتدی بونلر ایتدی بنم ولدم دخی
یوقدر حق تعالی‌دن دعا ایله بنده اولن حرص فجوری زائل ایدوب بکا حیا ویرسون وولد
احسان ایلسون دیدی فخر کائنات صلی الله علیه وسلم دعا ایدوب اللهم ابدله بالطرب
قراءة القرآن وبالحرام الحلال وآته بالحیاء وهب له ولدا دیدی مازن روایت
ایدر که حق تعالی بندن اول حالتی ازاله ایتدی وعمان دیارینه بولق ویردی ودخی
دورت مرتبه ذکره خاتون آلدوم حق تعالی بکا حیان آدلو اوغلومی احسان ایلدی
دیمشدر بونلردن غیری دعوات مستجابه‌سنک نهایتی یوقدر حتی بعضیلر بونلری
باشقه فصل وباشقه باب ترتیب ایدوب جمع وتالیف ایتمشلردر اما بخاری رحمة الله علیه
ابو هریره رضی الله عنه حضرتندن نقل ایتدوکی اوزره رسول الله صلی الله علیه وسلم

لكل نبي دعوة مستجابة يدعو بها وأريد أن أختبئ دعوتي شفاعة لأمتي في الآخرة
بيورمشدر. بو حديث شريفك ظاهرندن استشكال ايدوب بونك مقتضاسی بودر كه هر پيغمبرك همان
بر دعوتی مستجابه سی اوله. مع هذا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك
وساير پيغمبرلرك صلوات الله عليهم اجمعين هر برينك نيجه دعوت مستجابه سی واقع اولمشدر
پس بو حديث شريفك اصلی نه‌در دیدیلر. جواب ویریلوب بو حديث شريفده مذكور اولان
دعوت مقطوع بهادر. سايرلری رجاء اجابت اوزره دیدیلر. یعنی هر پيغمبرلرك بر
دعاسی مقبول اولمغی قطعیتده مقرردر هیچ آنده خلاف احتمالی یوقدر. ذكر اولنان دعالر
مقبول اولمق رجا اوزره‌در. البته مقبول اولور دیه‌مزلر. بو تقدير اوزره جايزدر كه ساير
دعالرندن نيجه سی دخی مقبول اوله. وبعضلر ایدیلر معناسی هر نبینك بر دعاسی واردر كه اكمل
افضل دعواتیدر دیمكدر. بوندن غيری دخی نيجه‌لری اولسون دیدیلر. وبعضلر دخی معناسی
هر نبینك امتی حقنده بر دعوة عامة مستجابه سی واردر یا اهلاكلرینه یا انجالرینه اما
دعوات خاصه‌لرینك بعضی مستجاب اولور بعضی اولماز دیمكدر دیدیلر. وبعضلر هر برینك كندو
نفسنه یاخود دنیاسنه متعلق بر دعوت مستجابه سی واردر دیمكدر دیدیلر. كرمانی رحمه الله
شرح بخاریده. فان قلت هل جاز ان لا يستجاب دعاء النبي صلى الله عليه وسلم
قلت لكل نبي دعوة مستجابة والاجابة الباقي في مشيئة الله تعالى دیمشدر. بونك
حاصلی هر پيغمبرك بر دعوت مستجابه سی واردر. ساير دعواتی الله تعالینك اراده‌سنه
متعلقدر دیلرسه قبول ایدر دیمك اولور. اما عینی رحمه الله بو سوزی بكنمیوب ایتدی
بونده شناعت واردر. زیرا بو تقدیر بو قدر پيغمبر علیه الصلاة والسلامك هر دعاسی مقبول اولمیه
وحدیث شریفده لكل نبي دعوة مستجابة بیوردوغی بن دید و كم منافی دكلدر. زیرا
قول شریفی محصور دكلدر دیمشدر. یعنی هر پيغمبرك دعوت مستجابه سی واردر دیمك
جمیع دعواتی مستجاب اولور دیمكه صالحدر دیمك اولور. زیرا لفظ شریفی بعضیتله مقید
دكلدر اما غيری اولور. كلامی دعوتك تنكیری وحدت ایچون اولمغه گوره‌در. نتهكیم
حدیث شریفك ظاهری آنك اوزرینه‌در. زیرا وأريد أن أختبئ دعوتي شفاعة لأمتي

في الآخرة

في الآخرة قول شریفی آكا دلالت ایدر. والله اعلم. وحدیث شریفده اول حضرتك صلوات الله
علیه وسلامه ساير انبيا عليهم الصلاة والسلام اوزره فضیلتنه دلالت واردر. زیرا شول جهتدنكه
امتنی كندو نفسی واهل بیتی اوزره تقدیم ایدوب دعوت مستجابه‌سنی آنلره مخصوص ایلدی
وهلاكلرینه دعا ایلمدی. نتهكیم غيریلر ایتمشلردر. وظاهر حدیث شریف اقتضا ایلركه اول
حضرت صلى الله عليه وسلم دعا وشفاعتی قیامت گوننه تأخیر ایدوب اول گونده دعا و
گونده شفاعت ایلیه. اما بو دخی احتمالدر كه دعوت دنیاده اوله وثمراتی یوم قیامته تأخیر
اولنه. واول حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم اذكار ودعواتندن بر مقدار دخی ابتلارده
وضوء وصلات وحج اثناسنه ذكر اولنمشدر. واستغفار خصوصنده دخی قول بودر كه استغفار
وتوبه‌ده چوق ایدردی. نتهكیم بخاری رحمه الله نقلنده ابو هريره رضي الله عنه اول حضرتدن
صلى الله عليه وسلم روایت ایلركه گونده یتمش كره‌دن زیاده استغفار وتوبه
ایدردی. بونك ظاهری دلالت ایلركه طلب مغفرت وتوبه‌یه عزیمت ایدر. یعنی لفظ استغفار
وتوبه مراد اولنمیه. وبو دخی احتمالدركه بعینه لفظلر ایدیدی. نتهكیم امام نسائی رحمة الله علیه
نقلنده اسناد جید ایله ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر كه بر مجلسده اول حضرتدن
یوز كره استغفر الله الذي لا اله الا هو الحي القيوم واتوب اليه دیو بیوردوغن استماع
ایتدم دیمشدر. و الحيَّ القيومَ لفظة الله‌دن بدل اولمق اوزره منصوبلردر. روایت
اخری ده بیله ابن عمر رضی الله عنه حضرتلرندن وارد اولمشدر كه انا كنا لنعد لرسول الله
صلى الله عليه وسلم في المجلس رب اغفر لي وتب علي انك انت التواب الغفور مائة
مرة دیو بیورمشدر. یعنی رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرینك بر مجلسده یوز كره بو كلمه
دیدوكن صایردوق دیمشدر. ابو هريره رضی الله عنه حدیثنده واقع اولان اكثر من سبعين
لفظی مبهمدر. وممكندركه ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرینك حدیث مذكوریله مفسر
اولوب یوز عدده واصل اوله. نسائی رحمه الله نقلنده اني لاستغفر الله واتوب اليه
كل يوم مائة مرة لفظیله وارد اولمشدر. وینه امام نسائی رحمة الله علیه ابو هريره
رضی الله عنه‌دن روایت ایدركه ان رسول الله صلى الله عليه وسلم جمع الناس فقال

أَيُّهَا النَّاسُ تُوبُوا إِلَى اللّٰهِ فَإِنِّي أَتُوبُ فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ بیورمشدر سابقا اشارت اولنان
اوزره اول حضرتك استغفاری امتنه تشریع ایچون یعنی امتنه مشروع قلمق ایچون
ایدی یاخود امتنك كناهلری ایچون استغفار ایدردی والا كندونك ما تقدم وما تأخر
كناهلری جمیعا مغفرت اولنمش ایدی اكر اول حضرت نیچه استغفار ایدردی نه سویلردی
دینلورسه البخاری رحمه الله قتنده شداد بن اوس رضی الله عنه حدیثنده وارد اولمشدر كه
سَيِّدُ الِاسْتِغْفَارِ أَنْ تَقُولَ اللّٰهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَأَنَا
عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ أَبُوءُ لَكَ
بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبُوءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ بیورمشدر
یعنی بوندن اولو استغفار اولماز كشی استغفار ایدیجك بویله ایتملو كركدر حتی خواجه
عالم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشلردر كه بر كمسنه كه كوندوزین ایقان و یقینله اوزره
بویله استغفار ایلسه آندن آخشامه ایریشمیوب اولكون وفات ایتسه اول كمسنه اهل
جنتدندر وكیجه بویله دیوب صباحه ایرمدین وفات ایتسه اول كشی اهل جنتدندر
حاصلی معلوم اولدی كه بو كیفیت اوزره استغفار ایتمك افضل ایش رسول الله صلی الله علیه وسلم
خود افضلی ترك ایتمزلر ایدی والله اعلم اما اول حضرتك صلوات الله علیه وسلامه
قراءتی بابنده بخاری رحمة الله علیه انس رضی الله عنه حضرتلرندن روایت ایتدوكی
اوزره بویله وارد اولمشدر كه بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ بر مد بسم الله ده
ایلردی و بر مد الرحمن ده ایلردی و بر مد الرحیم ده ایلردی ام سلمه رضی الله عنها
اول حضرتك صلی الله علیه وسلم قراءتن وصف ایدوب قِرَاءَةً مُفَسَّرَةً حَرْفًا حَرْفًا
دیمشدر حاصلی قرآن عظیم اوقوسه بر بر معناسی فهم اولنوردی دیمك اولور ترمذی
رحمة الله علیه روایتنده بو دخی ام سلمه دن منقولدر كه اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
دیوب وقف ایدردی دیمشدر و مسلم رحمه الله روایتنده حفصه رضی الله عنها كان
يُرَتِّلُ السُّورَةَ حَتَّى تَكُونَ أَطْوَلَ مِنْ أَطْوَلَ مِنْهَا دیمشدر مقصود ترتیلده مبالغه در
و ترتیل قرآنك هر حرفنی و هر كلمه سنی یكلوكرندن بری بریندن ممتاز لفظ شریفه خلل

كتوردین

گتورمدین اوقومقدر شیخین رحمهما الله روایتلرنده براء رضی الله عنه كان يقرأ في العشاء
وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ فَمَا سَمِعْتُ أَحَدًا أَحْسَنَ صَوْتًا أَوْ قِرَاءَةً مِنْهُ صلی الله تعالی علیه وسلم
دیمشدر یعنی یتسو نمازنده اول حضرت والتین سوره سن اوقوردی هرگز اول حضرتدن
صوتی كوزل یا قراءتی كوزل بر كمسنه ایشتمدم دیدی و بیورمشلردر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرنك قراءتی ترتیل اوزره ایدی تیز تیز قطع ایتمز ایدی و عجله ایتمز ایدی بر بر عیان
و روشن اوقوردی و آیت آیت قطع ایلردی و مدلرین ایدردی و قراءتیله تغنی و ترجیع
ایدردی نیجه كم فتح مكه كوننده انا فتحنا سوره سن اوقودقده ترجیع ایتمشدر و ترجیعك
معناسی قراءتده نفسی كاه پست و كاه بلند ایلمكدر و تغنی دن دخی مراد حسن صوتیله
ترجیع ایتمكدر بخاری رحمة الله علیه ذكر ایتمشدر كه عبد الله بن مغفل ترجیعنی حكایت ایدوب
اا كرة ا ا ا دیمشدر و دخی زَيِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ بیورمشدر یعنی قرآنی صوتلریكز
ایله تزیین ایدوك دیمشدر و دخی لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَتَغَنَّ بِالْقُرْآنِ بیورمشدر یعنی
قرآنله تغنی ایتمین بزدن دكلدر دیمشدر و دخی مَا أَذِنَ اللّٰهُ لِشَيْءٍ مَا أَذِنَ لِنَبِيٍّ حَسَنِ
الصَّوْتِ يَتَغَنَّى بِالْقُرْآنِ دیمشدر اذن استمع دیمكدر اذن یأذن اذنا طرب یطرب
طربا كبی در مصدرلرینك عینی متحركدر یعنی الله تعالی شول جهر له قرآن اوقیان آوازی
كوزل پیغمبری استماع ایتدوكی كبی بر نسنه یی استماع ایتمدی دیمكدر روایات مذكوره یه
نظر ایدوب تأمل ایدن كمسنه یه معلوم در كه اول حضرتدن واقع اولان ترجیع اختیاری ایدی
ناقه تحریكیله اضطراری واقع اولمه دكل ایدی و روایت اولنور كه بر كیجه ابو موسی اشعرینك
قراءتن استماع ایتدی صكره دن بنی دیكلدكم قرآن اوقوردك دیدوكی زماننده ابو موسی
رضی الله عنه یا رسول الله اكر بیلیدم كه سن دیكلرسن حسن صوتمله قرآنی تزیین ایدردم
دیدی و بو حدیث شریف اول كمسنه لرك قولینی رد ایلركه زَيِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ حدیثی
باب مقلوبدندر زَيِّنُوا أَصْوَاتَكُمْ بِالْقُرْآنِ دیمكدر دیدی ابن اثیر رحمة الله علیه حدیث
مذكوری حدیث ابن عباس رضی الله عنهما شولیله تأیید ایلركه شبهه قالماز دیدی زیرا
ابن عباس رضی الله عنهما اول حضرتدن صلی الله تعالی علیه وسلم روایت ایتمشدر كه

بکل شیء حلیة وحلیة القرآن حسن الصوت بیورمشلردر و بالجمله علما رحمهم الله تعالی بو
فقه چوق اختلاف ایتمشلردر تفصیل نزاع بویله دیمشلردر که تغنی ایکی وجه اوزره در بری بودر که
طبیعت مقتضاسیله کشی کندو تکلفا ایتمدین و نغمات ایتمکه ادمان ایتمدین و غیرندن اوکرنمدین
همان شویله طبیعتی کندو حالنه قودوغی تقدیرجه مقتضاسی اوزره الحان ایله بو جائزدر
سلف رحمهم الله تعالی ایلدوکلری و دیکلدوکلری تغنی بو معنایه در و بو ممدوحدر اوقیان و دیکلین
متأثر اولورلر و حسن صفا حاصل اولور بری دخی بودر که الحان طبیعتدن قوییه دخی تکلف
و تصنع ایله و ادمان ایله حاصل اوله شول کوینه لر تعلیم و ادمان ایله ایتدوکلری الحان و نغمات قسمندن
اوله سلف رحمهم الله تعالی کرییه کورب تعییب ایتدوکلری بو قسمدر و تفصیل مذکوره کوره اشتباه
زائل اولوب صواب نه ایدوکی ظاهر اولور سلفک احوالنه عالم اولان کمسنه بلور که انلر تکلف
و تصنع اوزره الحان موسیقی ایله قرائتدن بری ایدیلر حاصلی خوب آواز ایله بلا تکلف الحان
لطیفه ایله قرآن عظیم اوقومق ممدوحدر اول حضرت بو مقوله اوقویشدن حظ ایدرلردی
حدیث صحیحده وارد اولمشدر که ابو موسی دکلدوکی زمانده لقد اوتی هذا مزمارا
من مزامیر آل داود دیو بیورمشلردر یعنی ابو موسی حضرتلرینک نفسنی حضرت داود صلوات الله
علیه وسلامه نفسنه تشبیه ایتمشلردر تقدیر کلام من مزامیر آل داود دیدوکلری من
مزامیر داود دیمکدر آل لفظی مقحمدر نیته کم علما بو معانی ذکر ایتمشلردر و حضرت داودک
صلوات الله علیه وسلامه حسن صوتی و تأثیر نفسی مشهور و متعارفدر روایت
اولنور که بنی اسرائیله تکلم ایتمک دیلدوکی زمانده یدی کون یمک یمزدی و صو ایچمزدی و خاتونلر
یاننه وارمزدی آندن صکره حضرت سلیمان علیه صلوات الرحمن امر ایدردی اول دخی
چقوب اطراف و نواحیده و طاغلرده و دره لرده و صحرالرده ندا ایدوب داود دیم فلان
کون مجلس ایلر حاضر اولک دیردی آندن صکره انس و جن و وحش و طیر و هوام حتی اهل
پرده قیزلر مجلس شریفنه حاضر اولوب وعظ و نصیحتن دیکلرلردی اولا حضرت حقه حمد
و ثنا ایلردی بونی ایشیدنلردن بر نیچه کمسنه جان تسلیم ایدردی آندن صکره کنا ملکوت
حالن آکلتمغه باشلردی بر طائفه دخی اوراده جان تسلیم ایدرلردی حضرت سلیمان صلوات الله

وسلامه کوزردی که خلق هلاک اولوب کیدرلر خبر داود ده یا نبی الله خلق سنک بایرندن
هلاک اولدیلر دخی نیلرسن دیو خبر ویردی آندن حضرت داود صلوات الله علیه وسلامه
کندو دخی عقلی کیدوب یقلوردی سریر ایله کوتروب سراینه الوب کیدرلردی آندن حضرت
سلیمان صلی الله علیه وسلم امر ایدردی منادیلر ندا ایدوب داود دیم مجلسنده کیمک اقرباسی
و متعلقاتی واریسه یوقلسون دیرلردی هر کشی کلوب کیمی اوغلن کیمی قرنداشن کوتروب کیدرلردی
حضرت داود صلوات الله علیه وسلامه افاقت بولدوغی زمانده اوغلنه سؤال ایدوب یا سلیمان
بنی اسرائیلک عبادی نیلدیلر دیردی اول دخی فلان و فلان کمسنه لر مجلسکده جان ویردیلر
دیو خبر ویروردی داود علیه الصلوة والسلام الین باشنه قویوب فریاد و فغان ایدردی
یا رب اول شوقکدن و خوفکدن جان ویرن طائفه ارلسنه داود بیله جان ویرمدوکنه داوده
غضب ایتدوکی دیو اغلردی مجلس آخره وارنجه حالی بو ایدی علی نبینا و علیه صلوات الله وسلامه
و علی جمیع الانبیاء والمرسلین اما بو فقیره دن خاطره بو کلمسون که بنی اسرائیلک حالی بو امتک
مریدلرینک حالندن یکرک اولا زیرا بونلرک ترجمه سنده ایکی طریق واردر بری بودرکه بونلره ویرلن
قوت انلره ویرلن حالنه مقاومت ایلر بونلردن سلف صالحینک شانلری بو ایدی که حالت
سماع موعظه ایله حال عدم سماع مابینی متقارب ایدی زیرا احوال ذکر و فکره اطوار
یقین بونلره علی التوالی والتعاقب کلمشدر وار ایدی حاصلی اول احواله مانوس ایدیلر و قوتلری
اول قدر ویرلمش ایدی که کندولری ضبطه قادر ایدیلر نیته کم حضرت سلیمان و داودک صلوات
الله علیهما وسلامه حالتلری اول تسلیم روح ایلیاردن اکثرک دکل ایدی بلکه انلرک ذوق
و حالتی و معرفتی انلردن مرتبه راجح ایدی ولکن قوت روحانیه لریله نفسلرین ضبطه قادر
لر ایدی کندولری هلاک اولمزلردی مستعدلرین نیچه سی هلاک اولوردی و حضرت داودک
علیه الصلوة والسلام کندو تسلیم روح ایتمدوکنه نوحه و زاری قلدوغی تواضعندندر
حق سبحانه و تعالی حضرتنه تذلل ایدی یوخسه اولنلردن اولا ایدم دیو تواضع و عرض اشتیاق
ایتمک ایدی نیتکم که اول وفات ایدنلر مرتبه سندن کندونک قصور و نقصانی اولدیغی بلکه جمله سندن
اعز و اشرف ایدی بو مقوله کلام عالم و اشرافدن چوق صادر اولور مقصودلری تواضع ایدوکی

لمحرره الحقیر
غم عشقکله جان دیرمک حیات جاودانمدر
سنک یولکده اولمك راحت روح روانمدر

كندولرینه الحق طوتمدلر روایت اولنور كه افضل امت ابوبكر صدیق رضی الله عنه بر كره
كوردی كه موعظه دكلركن بر كسنه آغلر ایدی هكذا كنا حتی قست القلوب دیدی
یعنی اول بزده بویله ایدوك صكره قلبلرمز قاتی اولدی دیو بیوردی تواضعندن كندو
قوت قلبنی قسوتله تعبیر ایتدی طریق ثانی بودر كه بو امتدن دخی نیجه كسنه لر قرآن عظیمی تكلم كی
تسلیم روح اتمكده واقع اولمشدر نیته كم امام ثعلبی رحمة الله علیه بو بابده بعض روایات جمع
اتمشدركه نیجه مریدلر مجرد مشایخه نظرله جان ویرمك واقع اولمشدر روایت ایدرلركه
شیخ ابوتراب نخشبی قدس الله سره العزیز حضرتلرینك بر مریدی وار ایدی كه هركون
بر نیجه كره حق تعالی اكا تجلی ایدردی بركون ابوتراب حضرتی قدس سره مریدینه بویوردی
ایتدی لو رایت ابا یزید لرایت امرا عظیما دیدی یعنی اكر سن بایزید بسطامی حضرتنی قدس الله سره العزیز
كوریدك عظیم نسنه كوردوك دیدی اتفاق بركون مرید شیخ بوتراب حضرتیله بایزید
خدمتنه واردیلر مریدك نظری حضرت بایزیده طوقندوغی كبی دوشدی جان ویردی
ابوتراب ایتدی یا ابا یزید بو شخصك دعواسی بو ایدی كه حق تعالی كندویه تجلی ایدر كندو
حضرت حقی مشاهده ایلیه وسنی بر كره كورمكله دوشدی جان ویردی دیدی بایزید
ایتدی اول كشی كرچك سویلردی حضرت حق اكا مقامی قدرنجه تجلی ایدردی اما
بنی كوردوكی زمانده بنم مقامم قدرنجه تجلی ایتدی اكا طاقت كتورمیوب هلاك اولدی
دیدی اهل طریقتك تجلی دیدوكلری معرفة الله دن بر مرتبه جلیه علیه در نوخسه
كوزله كورمك دكلدر دنیاده رؤیت بصر متصور دكلدر نیته كم حضرت موسی یه لن ترانی
بیورلمشدر مرادلری بو معنا ایدوكی فهم اولنه قدر نصكره ارباب طریقته سوء ظن ایتمك
جائز دكلدر والله تعالی اعلم بوندن نصكره سماع طریقه اهل تصوفده بر معروف
نسنه دركه حاصلی بونلر اصطلاحنده شول مجالس شوق وذوقده ایدوكلری دركشی آواز
وتغنیدر صاحب القوت ابوطالب مكی قدس الله تعالی سره العزیز بر جماعت اباحتنه قائل اولدقلرین
نقل اتمشدر وانلردن بعضی عبدالله بن جعفر وابن الزبیر ومغیره بن شعبه ومعاویه
در رضی الله عنهم ومشایخ كرامدن جنید بغدادی وسری سقطی وذو النون مصری رحمهم الله تعالی قدس الله اسرارهم

دخی

دخی اباحتنه قائل اولمشلردر وامام محمد غزالی قدس الله روحه احیاء علومده بغایت تفصیل
اوزره اباحتنه حجتلر اقامت اتمشدر خصوصا كه اوقات شریفه مباحه ده ولادت وعرسده
وحفظ قرآن وختم درس وتألیف كتاب ایتدوكلری مجالسده واقع اولور وصحیحینده حضرت عایشه
صدیقه دن رضی الله عنها مرویدر كه بر بایرام كونی ابوبكر صدیق رضی الله عنه حضرت عایشه
قتنه كلدی شول حالده كه حضرت عایشه رضی الله عنها قتنده ایكی عرب قزی دف چالوب
ایرلرلردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ثوبیله بورنمش ایدی همان ابوبكر
اول قزلری قوودی فخر عالم صلوات الله علیه وسلامه یوزندن پردهیی آچدی دخی
یا ابابكر قو اینجمه بایرام كونلریدر دیو بیوردی بر روایتده حضرت عایشه دن رضی الله عنها
بویله وارد اولمشدر كه دخل علی رسول الله صلی الله علیه وسلم وعندی جاریتان
تغنیان بغناء بعاث فاضطجع علی الفراش وحول وجهه فدخل ابوبكر رضی الله عنه فانتهرنی
وقال مزمارة الشیطان عند رسول الله صلی الله علیه وسلم فاقبل علیه رسول صلی الله علیه
وقال دعهما دیمشدر یعنی بر كره بنم یانمده ایكی قز بعاث غناسیله تغنی ایدرلرایكن رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی طشره دن كلدی آندن دوشكی اوزره یانوب یاندی
ومبارك یوزینی اوته چوردی آندن نصكره ابوبكر كلدی بونلری كورینجك بنی قوودی
وشیطان دودوكی رسول الله یاننده نیلر دیدی آندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
ابوبكره متوجه اولوب دعهما دیدی یعنی قو اینجمه اول قزلری دیو بیوردی دیمشدر
وینه حضرت عایشه دن رضی الله عنها بر روایتده اول قزلرایچون ولیستا بمغنیتین وارد
اولمشدر یعنی آنلر مغنیه لر دكل ایدی دیو بیورمش بونك معناسی آنلر مغنیات مشهورات
كبی غنا بیلورلردی دیمكدر نوخسه ایرلرلردی دیمك دكلدر تا كم حدیث سابقه مخالفت
لازم كلمیه ومعلومدركه بر كسنه ایرلمغی عادت وصنعت ایدینمسه اكا ایرلاغچی دیرلر حضرت
عایشه نك ولیستا بمغنیتین دیدوكی بو ایدی وحدیث شریفده واقع اولان غناء بعاث
دن مراد عالم جاهلیتده انصار قومنك آرالرنده اولان حرب وقتاله متعلق اشعاردر یعنی
اول قزلر اشعار مذكوره دن بعض ابیاتله ایرلرلردی وكندولر مشهوره ایرلاغچی لردن

وكُل ايدي ديكلردر وبنوبتلرن حضرت عائشه نك رضي الله عنها بو يله بيوردوغي ابزلا ينبغي لغيله مشهور اولملروك ايندلدوغندن احترازه دلالت ايلر زيرا هواي نفسي تحريك ايلين اول اصل ايرلقدر وشول شعركه آنده وصف نساء معروفه ياخود خمر ياخود ساير محرماتدن بريسنه مذكور اوله تحريمنده اختلاف يوقدر وصوفيه ابتداع ايتدوكلري اسلوب دخي ما لا يختلف في تحريمه قبيلندندر يعني بر الاي اهل هوا بر يره كلوب مجرد حظ نفس ايچون الحان ونغمات متناسبه واوضاع وحركات متطابقه ايله سماع ورقص ايتدوكلري حرام ايدوكنده اصلا شبهه يوقدر اما شويله كه سماع تغني الهي اشعار وكلماتله وتوحيد ونعته متعلق ابياتله موثر وخوش نفس لر ايله اداب اوزره واقع اوله ومستمع تمكن اوله قجه كندوي ضبط ايده شوق ومحبت الهيه بر له آقلامق كلورسه بينه مهما امكن نفسيني ضبط ايدوب بيل دوبانه وضع اتميه وحياء باغرمق ايليه بو يله اولديغي غايت حسن ولطافت اوزره در وتعلم تزكيه نفسه باعث در بونده ضرر يوقدر اگرچه كم بو مرتبه يي دخي ترك ايدوب بوندن اعلا اولوركه خوف شبهه دن سالم اولن امورده همت واشتغال اولي در امام اعظم وامام مالك وامام شافعي وعلمادن بر جماعتدن رحمهم الله تعالى سماعك تحريمنه دلالت ايدر الفاظ نقل اولنمشدر اما ظن اولنور كم مرادلري شول اصل سماعدر كه آنده تهييج شيطاني اوله يعني خواطر شيطانيه حركته كتوره مجرد حظ نفساني ايچون اوله نيته كم زمانه فسقه سي جمع اولوب هذيانات الفاظ ايله اوضاع غريبه ايدرلر العياذ بالله بو مقوله سماعك فسق وفساد ايدوكنده اشتباه يوقدر اما تحقيق كه سماعك قلوبه تاثيري جهتنه نظر اولنه آنوك اباحت وتحريمنه حكم جايز دكلدر بلكه اشخاص اختلافيله وطرق نغمات اختلافيله مختلف اولور آنوك حكمي قلبنده اولان شيئي دردي ايشلاردر يعني بعض شخصك قلبنده شوق ومحبت الهيه دن اثر مضمر اولور آنلروك كبي كسه لروك سماع وصفا سوز وحالتي محركات اولوب عالم الستده بر بكم خطابندن دماغ جانلرنده قالن لذتي مظهر ومذكر در وبعض مهلك هواتك نفوس خبيثه لرنده مركوز اولان شهوات حيوانيه ولذات نفسانيه يي مهيج ومتمم اولور كيسي ما بينلرنده فرقدر نه ايدوكي خود بياندن مستغنيدر سماعك تاثيري شويله محسوس

وشاهد

ومشاهده در كه حتى حيوانات غير ناطقه دن طيور وبهايم وغير يده مشاهده قلنمشدر حاصلي بلبل وساير طيور ساز وآوازي ايشتسه لر تغني كلوب ذكرلرين كندولر دخي فرياد وفغانه باشلرلر ودوه نك يا نيچه عربلر آوازه ايله آنوك شوقيله بر حالت بولور كه احمال ثقيله يي اوزرندن اوزاق منزللره كوتوردكلري يورلق بلمز نيچه كره واقع اولمشدر كه آغر يوكلرا التنده شوق ونشاطيله سرعت سيردن كندويي هلاك ايتمشدر احيا علومده شيخ ابوبكر دينوري قدس سره دن حكايت اولنمشدر كه بر سياه قول حسن صوت ولطافت نغماتيله نيچه دوه هلاك ايلمشدر آغر يوكلري وزردي دخي ايرلتوب يا نيچه كيدردي دوه اوچ كونلك منزلي بركيجه ده الوردي وبالجمله تاثير سماع محسوسدر آندن متاثر اولميان فاسد المزاج وممتنع العلاج در برنسنه دن كه طباع طيور وبهايم متاثر اوله انسان متاثر اولمق بطريق اولي در سماعك فايده سي قلبه رقت ولطافت ويركدر آنوكيچون كه مشايخ كباردن بعض كسنه لر وردلرين اوقودن والحان اوزره باغلمشلردر تاكه اول الحان اوزره استماع اولنسه مريدلروك قلوبنه نشاط وحالت وسالكك ارواحنه صفا وراحت بوله تنبيه بعض كسنه لر زعم ايتمشلردر كه سماعك قلوبه تاثيري تلاوتدن زياده اوله اما بو يله دكلدر اصلي بودر كه اسرار قرآنيه نك جلال وعظمتي بر دايره ده در كه اكا قواي بشريه محدثه طاقت كتورمز اگر معناسندن بر ذره مقداري قلوبه كشف اولنسه مدهوش ومتحير اولالردي آندن كمال مرتبه ده متاثر اولدقلري قلبلرنه نفسانيت وضعف روحانيت سببيله بيگانه قالوب مناسبت ايرمدوكلرندن وسماعدن متاثر اولدقلري آنده اوقنان ابياتك كندولرله مناسبتي اولمق جهتندندر اول دخي نسبت حظوظ در نسبت حقوق دكلدر يعني آندن عام حظ ونصيب لرين اخذ ايدرلر اول ابياتله الحانك اجتماعندن نفوسه حظ موفور حاصل اولور والا شول كمسنه لر كم درجه كماله واصل اولوب اسرار قرآنيه يه اطلاع حاصل ايتمشلردر آنلروك قتنده اصلا تلاوت قرآنله سماعك مناسبتي يوقدر حتي نيچه لر تلاوت قرآن ايدركن ونيچه لر قرآن عظيم ديكلركن روح تسليم ايتمشلردر نيته كم سابقا اشارت اولنمشيدي قدس الله ارواحهم والله اعلم

مقصد عاشر حق سبحانه و تعالی اولحضرتی حظیرهٔ قدس و جوار انسه
دعوت ایلدیکی تمام نعمت و اکمال اکرام و عزت ایدوکنی بیان ایدر و دار آخرته اعلی
مراتب تعظیم و اسنی درجات تکریم ایله تشریفی و آداب زیارت قبر شریف و مسجد منیفی
بونده مذکوردر و مقصد مزبور اوچ فصلی مشتملدر **فصل اول** دار فنادن
سرای بقایه انتقالنه دال اولان رموز و اشارات ذکرنده‌در اولا معلوم اولا که مفاد
نصحدن اولان شدت و مشقت سببیله موت مکروه بالطبع اولدوغیچون انبیا علیهم السلام مره
هیچ بر پیغمبر تخییر اولنمدین وفات ایتمشدر تا که کندو اختیار ایتسه لر حق تعالی روحلرین
قبض ایتمزدی فخر کائنات محمد مصطفی علیه افضل الصلوات حضرتلرینک انقضای عمر و اقتراب
اجلی اولا سورهٔ اذا جاء نصر الله و الفتح نزولیله اعلام اولنمشدر زیرا بو سوره دن
مراد یا محمد تحقیق که حق تعالی سکا فتح بلادی میسر ایدوب بنی آدم بولک سنک
دینکه گیره لر تحقیقا سنک اجلک قریب اولمشدر تحمید و استغفار ایله بزه ملاقاته ایتکه
حاضر اوله سن زیرا سنک مأمور اولدوغک اداء رسالت مقصودی حاصل اولدی
و بر قومک قاتونزده اولان دنیاده اولدوندن سکا خیرلدر امدی بزوم جوار مزه انتقال
یاراقلن دیمکدر دیو بیورمشلردر و بو سورهٔ کریمه آخر نازل اولان سوره در اول
حضرت صلی الله علیه و سلم حجة الوداعده منی ده ایکن نزول ایتدی دیمشلردر بوندن
صکره سکسن بر گون صاغ اولدی بر روایتده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتی طقوز
گیجه صاغ اولدی دیمشلردر مقاتلدن یدی گیجه و بعضیلردن اوچ گیجه روایت اولنمشدر
ابن عمر رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که بو سوره حجة الوداعده اواسط ایام تشریقده
نزول ایتدی همان رسول الله صلی الله علیه و سلم وداع ایدوب گون بلدی دیمشلردر ابن
عباس رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که سورهٔ اذا جاء نزول ایتدوکی
زمانده رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرت فاطمه یی رضی الله عنها دعوت ایدوب
نعیت الی نفسی دیو بیوردی یعنی باکه کندو وفاتم خبری ویرلدی دیدی همان
حضرت فاطمه رضی الله عنها آغلادی فخر عالم صلی الله علیه و سلم لا تبکی فانک

اول اهلی لحوقا بی دیدی یعنی اغلمه زیرا بنم اهلمدن سن بکا اول لاحق اولانی سن دیدی
آندن حضرت فاطمه گولدی و بینا ابن عباس رضی الله عنهما دن مرویدر که بو سوره نک
نزولندن صکره رسول الله صلی الله علیه و سلم امر آخرته فی زیاده کوشش ایدر اولدی
دیمشلردر و جابر رضی الله عنه بیورمشدر که بو سوره نازل اولدوغی زمانده جبریل
علیه السلام نعیت الی نفسی دیدی قول دخی و للآخرة خیر لک من الاولی دیو
جواب ویردی هر یل جبریله قرآنی بر کره عرض ایدردی اول ییلده ایکی کره عرض
ایتدی و سایر سنه لرده رمضانک آخرنده اون گون اعتکاف ایدردی اول ییل یکرمی
گون ایتدی و ذکر و استغفاری چوق ایدر اولدی ام المؤمنین ام سلمه رضی الله عنها ایتدی
اولحضرت صلی الله علیه و سلم آخر عمرنده هر گاه طورسه و اوتورسه و گلسه و گیتسه
البته سبحان الله و بحمده و اتوب الیه دیردی بن ایتدم سن بو دعایی لسین که بوندن
اول ایتمز ایدوک دیدم ایتدی ان ربی اخبرنی انی سأری علما فی امتی و انی اذا رأیته
ان اسبح بحمده و استغفره دیدی آندن صکره بو سوره یی اوقودی دیمشدر حاصلی
سورهٔ کریمه ده حق تعالی حضرتی کندویه حمد و استغفار ایتمک بیورمشدر آنوک مضمون
شریفی حکمنجه اولحضرت صلی الله علیه و سلم حمد و استغفاری اکثار ایدر اولمش ایدی
امام بخاری و مسلم رحمهما الله روایتلرنده عقبة بن عامر رضی الله عنه دن مرویدر که اول
حضرت صلی الله علیه و سلم سکز ییلدن صکره احد شهدا سینک اوزرلرینه واروب
صلوة ایتدی و احیا و امواته وداع ایدن کبی وداع ایتدی آندن صکره منبره چیقوب
ایتدی انی بین ایدیکم فرط و انا علیکم شهید و ان موعدکم الحوض و انی لانظر
الیه و انا فی مقامی هذا و انی قد اعطیت مفاتیح خزائن الارض و انی لست اخشی
علیکم ان تشرکوا بعدی و لکن اخشی علیکم الدنیا ان تنافسوا فیها دیدی و بعض
روایتده فتقتتلوا فتهلکوا کما هلک من کان قبلکم زیاده اولنمشدر یعنی ایتدی
بن سیزوک اوکوکزجه فرطکم فرط فتح فا و را ایله اول کمسنه دیرلر که قومدن ایلرو گیدوب
حوضی اصلاح ایده و قوغه لری حاضر لیه و لازم اولان نسنه یی تدارک ایده و بن سیزوک

اوزره كوزه شاهدم وسزوك موعدكز حوض كوثردر يعنى بزم وكزه اوراده بولوشمق
وعدهمز اولسون وتحقيقا بن بو طوردوغم يردن اول حوضه نظر ايدرم وتحقيقا خزائن
ارضك مفتاحلرى بكا ويرلدى وتحقيقا بن آندن خوف ايتمزم كه سز بندن صكره مشرك
اولهسز ولكن آندن خوف ايدرم كه دنيايه رغبت ايده سز دخى بربريكوزله جنك
ايدوب هلاك اولهسز نته كم سزدن اول اولنلر ايدوب هلاك اولمشلردر ديو بيوردى
ابو سعيد الخدرى رضى الله عنه دن مرويدركه بركون رسول الله صلى الله عليه وسلم
منبره چقوب اوتوردى دخى ايتديكه ان عبدا خيره الله تعالى بين ان يؤتيه زهرة الدنيا
ما شاء وبين ما عنده فاختار ما عنده معناسى تحقيقا حق تعالى بر عبدى مخير قلوب
اكر ديلرسك سكا دنيانك طيباتندن نه مراد ايدينورسك اعطا ايدهيم دنياده قال اكر
ديلرسك بنم قاتمده اولان فضل وكرامتى اعطا ايدهيم دنيادن فراغت ايله حاصلى قنغيسن
ديلرسك اختيار ايله ديو اولسون ديدى اول عبد حق تعالى قتنده اولانى اختيار ايتدى
ديديكده اول حضرت ابو بكر صديق رضى الله عنه بو سوزى ايشيدجك اغلامغه باشلادى
يا رسول الله فديناك بآبائنا وامهاتنا ديدى اصحاب كرام تعجب ايدوب كوردك شو
قوجهيى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتى بر عبدى حق تعالى مخير ايتدى ديو
خبر ويرور اول فديناك بآبائنا وامهاتنا ديو سويلر ديديلر رسول الله صلى الله عليه
وسلم حضرتلرى تخيير حضرتى ابو بكر رضى الله عنه خوب فهم ايدوب عبددن مراد
اول حضرتك كندو نفس شريفى ايدوكن اكلامش ايدى نوله احوال واطوارندن جمله دن
اعلم ايدى نه بيورسه مراد شريفن ادراك ايلردى آنلر فهم ايتمدوكلرندن تعجب
ايدرلردى آندن فخر كائنات صلوات الله عليه وسلامه ايتديكه ان امن الناس على فى صحبته
وماله ابو بكر فلو كنت متخذا من اهل الارض خليلا لاتخذت ابا بكر خليلا ولكن اخوة
الاسلام لا يبقى فى المسجد خوخة الا خوخة ابى بكر ديو بيوردى حاصلى صحبت ومعاونت
ومال ودولتله معاونت جهتندن بكا خلقك زياده انعام ايدنى ابو بكر صديقدر
اكر بن اهل ارضدن بر دوست طوتسه ايدم ابو بكرى طوتنوردم ولكن ما بيننوزده

اولان اخوت اسلاميه در ديو بيوردى ودخى مسجده آچلان قاپولردن بر قاپو قالميه سد اولنه
الا ابو بكرك قاپوسى قاله ديدى واخر عمر شريفنده دائما اجلى قريب اولدوغن تعريض ايدردى
حتى حجة الوداعده خلقه خطاب ايدوب خذوا عنى مناسككم فلعلى لا القاكم بعد عامى
هذا ديو بيوردى يعنى حج شريفده ايدهجككز عباداتى بندن اوكرنوك زيرا بن ظن ايدرم كه
بو يلدن صكره سزه ملاقات ايتميم ديدى وخلقه وداع ايتمكه باشلدى اوراده ناس هذه
حجة الوداع ديديلر يعنى اول حضرتك حج شريفنه حجة الوداع تسميه سى آندن قالدى
ومدينه يه مراجعت ايتدوكى زمانده يول اوزرنده خم ديكله معروف بر صونك اوزرنده
خلقى جمع ايدوب خطبه اوقودقده ايتديكه ايها الناس انما انا بشر مثلكم يوشك ان
يأتينى رسول ربى فاجيب ديدى يعنى اى آدم اوغلنلرى بن دخى انجق سزوك مثلكوز
آدم اوغلانيم قريب اولوركه بكا ربمك رسولى كلوب بنى دعوت ايده بن دخى اجابت ايدرم
ديدى آندن كتاب اللهه تمسك اوزره خلقى ترغيب ايتدى واهل بيتنه رعايت ايتمكى وصيت
ايلدى حافظ بن رجب رحمة الله عليه ايدر اول حضرتك صلوات الله عليه وسلامه ابتداى
مرضى اواخر شهر صفرده ايدى مشهور قول بودركه اون اوچ كون خسته اولدى وقتاكم اول
حضرت وفاتى خبرين تعريض طريقيله افاده بيوروب تصريح ايتمامش ايدى مراد شريفى نه ايدوكن
يار غارى ابو بكر صديق رضى الله تعالى عنه دن غيرى كيمسه فهم ايتمدى واول فهم ايدوب
جزع واضطراب ايدردى شيجات فخر عالم صلى الله عليه وسلم منبر اوزرندن آنى تسكين وتسليه
باشلايوب مدح وثناسينه شروع ايلدى تا كيم خلق آنك افضل امت ايدوكن بلوب صكره خلافتى
بابنده اختلاف ايتميهلر وآنك قاپوسندن غيرى مسجده آچلور قاپو قالميه ديو بيوردوغى
كندودن صكره امامت وخلافت آكا متقرر ايدوكنه اشارت ايدى زيرا اول زمان شريفده
عادت حسنيجه امام وقت مسجدده ساكن اولمق لازم ايدى مصالح مسلمين مسجدده
كورلوردى واطرافدن كلن ايلچيلر مسجده كلوب رأى وتدبير آنده اولوردى صكره دن
معناى مذكورى تأكيد وتشديد ايچون مروا ابا بكر فليصل بالناس ديو بيوردى امامت صلات
آكا مفوض قيلدى آنك ايچون ايدى كه صحابه كرام رضى الله عنهم ابو بكره بيعت ايتدوكلرى زمانده

رضیه رسول الله صلی الله علیه وسلم لدیننا أفلا نرضاه لدنیانا دیدیلر یعنی رسول الله
صلی الله علیه وسلم دینمز ایچون آنی اختیار ایدوب آکا راضی اولدی یا بز دنیامز ایچون
آنی اختیار ایدوب راضی اولمازمیز دیدیلر طوعاً ورضاءً بر نفعه اطاعتنه بویون ویردیلر
زهری دن رحمة الله علیه مرویدر که اول اوزره ابتدای مرضی ام المؤمنین میمونه رضی الله عنها
اونده واقع اولمش ایدی کرچه کیم بعضیلر زینب وبعضیلر ریحانه اونده واقع اولدی دیمشلردر
اما قول اول معتمددر خطابی رحمه الله قولنجه یوم الاثنین ایدی وبعضیلر یوم السبت
ایدی وبعضیلر یوم الاربعا ایدی دیمشلردر ومدت مرضی اشارت اولنان اوزره اون اوچ کون
ایدی اما اون دورت واون ایکی اولمق روایتلری دخی واردر ونختر بعضیلر اون کون
دیمشلردر سلیمان تیمی رحمة الله علیه بوکا جازم اولمشدر وامام بیهقی رحمة الله علیه اسناد
صحیح ایله بونی اخراج ایتمشدر صحیح بخاریده حضرت عائشه دن رضی الله عنها مرویدر که
اول حضرت صلی الله علیه وسلم وقتا کیم وجعی زیاده اولوب خسته لغی آغر اولندی خاتونلرندن
استیذان ایتدی کیم بنم اومده یاتوب بنده تیمار اولنه آنلر دخی اذن ویردیلر آندن ایکی کشی
قولتوغنه کیروب اول حضرتی کتوردیلر دیدی وآنلرک بری عباس وبری علی بن ابی طالب
دیمشلردر رضی الله عنهما بعضیلر روایتنده غیری کمسنه‌لر ایدی دیمشلردر اول روایتلر صحیح
اولدوغی تقدیرجه جایزدر که برنج کمسنه دکیشمش اوله یاخود بعضی قولتوغنه کیروب بعضیسنه
اول حضرت طیانوردی اوله دیمشلردر ابن ابی ملیکه رحمه الله نقلنده حضرت عائشه دن رضی الله
عنها مرویدر که آنلرک اوینه کلدوکی کون یوم الاثنین ایدی اول بر یوم الاثنین دکه سعادتله
باغ جنانده وروضهٔ رضوانه انتقال ایتدی صلوات الله علیه وسلامه امام احمد ونسائی
رحمهما الله روایتلرنده حضرت عائشه دن رضی الله عنها مرویدر که ایتدی بر کون اول
حضرت صلی الله علیه وسلم بعض جنازه ایله مزاراتدن مدینه‌یه چقمش ایدی آندن کلدی
وبانکه صداع عارض اولمش ایدی وارأساه دیدم یعنی وای باشم دیو صداعدن شکایت ایتدم
اول حضرت بل انا وارأساه دیو بیوردی آندن ایتدی یا عائشه اکر بندن اول وفات
ایدیه‌سک نه ضرر ایدر سنی کیمعا لومه غسل ایدرم وتکفین ایدرم ونمازکی

قلورم

قلورم وسنی دفن ایدرم دیدی عائشه رضی الله عنها ایتدی والله اکر بویله ایدرسک
دونب کلدوکک کبی اول کیجه بنم اومده کوکنکو اولورسن دیدی اول حضرت بو خطابدن
تبسم ایتدی آندن شکوه وجعی زیاده اولمغه باشلدی ثابت ومتبین اولمشدر که اول
مرضی صداع ایدی اما ظاهر بودر که صداعی حما ایله بله ایدی زیرا مرضنده حماسی زیاده
اشتداد اوزره ایدی شویله حرارت باغلدی که بز کمن الینه اوتوردی دخی اوزرینه
ایدی قربه طولوسی صو دوکردی بر مقدار برودت حاصل ایدردی نیته کیم صحیح بخاریده
رحمه الله مذکوردر روایت اولنور که مبارک آلنده بر قطیفه کیردی الکی اوزرینه قویان
کسنه مبارک جسمنده اولان حمی حرارتی احساس ایدردی یا رسول الله نه عجب حرارتکز
وار دیرلردی فخر عالم صلی الله علیه وسلم انا کذلک یشدد علینا البلاء ویضاعف لنا
الاجر دیو بیوررلردی یعنی بز بویلهیز اولورز بزم اوزرمزه بلا تشدید اولنور واجرمز
مضاعف اولور دیرلردی علمای حدیثدن نیچه کمسنه ابی سعید الخدری رضی الله عنه
حضرتلرندن بو نقله روایت ایتمشلردر ومذکور اولان قطیفه دن مراد بر جنس خاولو بزدر
بو دیارده معروفدر اولان حریر قماشی دکلدر وامام بخاری رحمة الله علیه روایتنده عبد الله دن
مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک خدمت شریفنه دخول ایتدم شول
حالده که اول حضرتده حمی عارض اولمش ایدی یا رسول الله سزی نه یاوز حمی طوتر دیدم
ایتدی بلی سزدن ایکی کوزی طوتدوغی قدر بنی طوتر دیدی بن ایتدم اصلی بودر که
سزکا ایکی اجر ویریلور دیدم اول حضرت بلی بویله‌در دیو بیوردی ودخی ایتدی
هر مسلم که بر اذی یتیشه بر دیکن باتمه یا دخی زیاده بر نسنه واقع اوله البته حق تعالی
اول اذی سببیله آنک کناهلرینی مغفرت ایلر آغاج یپراقلری کبی کناهلری دوکیلور
کیدر دیو بیوردی دیمشلر ابو هریره رضی الله عنه کندوسی بیوررمشدر که بر وجع قتی
حمی دن سوکلو اولماز حمی ابن آدمک هر مفصلنه داخل اولور وحق تعالی هر مفصله اجر
وثوابدن بر حصه ویرور دیو بیوررمشدر انبیا علیهم الصلوة والسلام بلا سایر ناسدن
زیاده مسلط اولور نیته کیم بعض روایتده فخر عالم صلی الله علیه حضرتلرندن اشد الناس

بلاء الانبیاء ثم الاولیاء ثم الامثل فالامثل وارد اولمشدر. و امام نسائی رحمه الله
نقل ایلدی بو دخی اول حضرتدن مرویدر که ان من اشد الناس بلاء الانبیاء ثم الذین
یلونهم ثم الذین یلونهم بیورمشلردر. بونک دخی معناسی حدیث اولک معناسینه راجعدر.
حاصلی اشراف ناسک انبیا علیهم الصلوة والسلامدر بلالرینک اشدی آنلره مسلط اولور
آنلردن صکره آنلره قریب اولنلره مسلط اولور آنلردن صکره آنلره قریب اولنلره مسلط اولور
بو ترتیب اوزره کندوکجه تنزل ایدر. امام بخاری رحمة الله علیه حضرت عائشه رضی الله عنهادن
روایت ایلدیکه اول حضرتک صلی الله علیه وسلم اوکنده بر قاب ایله صو طورردی حرارتدن
مبارک اللرین صویه صوقردی دخی یوزینه سوررردی لا اله الا الله ان للموت سکرات
دیو بیوررردی. امام بخاری رحمة الله علیه نقل ایلدی عروه دن رضی الله عنه مرویدر که ما ازال
اجد الم الطعام الذی اکلت بخیبر فهذا اوان وجدت انقطاع ابهری من ذلک
بیورمشدر. یعنی هر کز اول خیبرده اکل ایتدوکم زهرلو طعامک المی واضح ایدی بوکدن
خالی دکلدم شمدی اول طویدیم که آنک تأثیرندن ابهرم منقطع اولدی دیمکدر. و ابهر دیدکلری
قلبه متصل بر طمردر اول منقطع اولنجق صاحبی هلاک اولور. و اول طعام قصه سی اوائل
کتابده غزوه خیبرده ذکر اولنمشدر. ابن مسعود رضی الله عنهما حضرتلرینک و غیرلرینک رأیلری
بو ایدی که اول حضرت آخر اول زهرک اثرندن شهید کتدی دیرلردی. زیرا نکاه
مزاج شریفلرنده اول سببدن تغیر حاصل اولوردی صلوات الله علیه و تسلیماته. و صحیح
بخاریده رحمه الله حضرت عائشه رضی الله عنهادن مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه
کیجه بر معتادی خوش اولمسه معوذات اوقوب کندویه اوفوروردی و مبارک اللریله
کندوی مسح ایلردی. و وقتاکه مرض موتنده واقع اولدی و جعیدن شکایت ایتدی
بن دخی آنک اوقودوغی معوذاتدن اوقوب اول حضرتلره اوفوروب اوفورتکه باشلادم
و کندو الیله مبارک جسمنی مسح ایلردم دیمشدر. امام مالک رحمه الله روایتنده و امسح
بیدها رجاء برکتها واقع اولمشدر. یعنی مبارک الیلرینک برکتنی رجا ایتدوکمدن کندو
الیله مسح ایلردم دیمشدر. مسلم رحمه الله نقل ایلدی دخی بو یله وارد اولمشدر. صحیح بخاریده

رحمه الله علیه

رحمة الله علیه حضرت عائشه دن رضی الله عنها مرویدر که عبد الرحمن بن ابی بکر یعنی
حضرت عائشه نک کندو قرنداشی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم خدمتنه کلدی.
اول حضرت دخی بنم کوکسمه طیانوب طورردی عبد الرحمن الینده بر تازه مسواک
بولندی و آرزیدی. فخر عالمیانک صلوات الله علیه وسلامه نظر شریفی اکا متعلق
اولدی. بن دخی آنک الیندن مسواکی آلوب چیکندم و صو ایله یومشتدم اول حضرتک
الینه صوندم آلدی مبارک دشلرینی کوزل کوزل مسواکلدی. هر کز آنک آندن خوب
مسواک ایلدوکنی کورمش دکلدم دیدی. قصه مزبوره بعض عبارات اخری ایله دخی
روایت اولنمشدر. حسن بصری دن قدس الله روحه العزیز مرویدرکه وقتاکه بحکم بشریت
انبیا صلوات الله علیهم اجمعین موتی کرییه کوردیلر حق تعالی حضرتی کندو لقاسیله و فضل
و کراماتندن هر نه سودکلری نسنه ایله آنلره موتی آسان قیلدی. حتی بر ینک جسمندن چیقوب
کیدرکن حظ ایدر. زیرا اول جانی سودکی نسنه قرشوسنه متمثل اولور. آنک آرزوسیله
چیقوب کیدر. و آندن مفارقتی آسان اولور دیمشدر. مسندده حضرت عائشه دن رضی الله عنها
مرویدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انه لیهون علی لانی رأیت بیاض کف
عائشة فی الجنة بیورمشلر. یعنی موت بکا آسان اولور زیرا تحقیقا بن جنتده عائشه نک رضی الله عنها کفنک
بیاضنی کوردم دیمشلردر. حضرت عائشه صدیقه رضوان الله علیها کمال محبتلری اولمغین
آنک بیاض کف مبارککی جنتده تمثیل اولنوب اول حضرته عرض اولندی تا کم موتی آسان اوله
زیرا عیشک حظ و صفاسی جمله احبا ایله در. حضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها حقنده
زیاده سوررلردی. کیشی خاتونین سومک اول حضرتک سنتیدر و خاتونلر دخی ارلرین سومک
حضرت عائشه رضی الله عنهانک سنتیدر. روایت اولنورکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک مرض موتنده یدی دانه آلتونی وار ایدی آنلری صدقه ایدویک دیو بیوردی
آندن بر مقدار بایلدی. یاننده اولنلر آنک حالیله مشغول اولدیلر. صکره کندویه کلدکده اول
آلتونلری کوروب مبارک کفنه وضع ایتدی دخی ما ظن محمد بربه لو لقی الله وعنده
هذه دیدی. آندن جمله سن صدقه ویردی. بو حاله نظر اولنسکه سلطان المرسلین خاتم النبیین

وحبیب رب العالمین صلوات الله علیه وسلامه جمیع ما تقدم وما تأخر ذنوبی مغفرت دیمش
ایدی دائما آلتون ایچون بویله بیوروب یاننده قومدیغی کیده‌ردی پس جود وعطایله مال ایتام
وفقرایی جمع ایدوب کیدنلرك حالی نیجه اوله کرکدر صحیح بخاری ده رحمة الله علیه
حضرت عائشه صدیقه دن رضی الله عنها مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
خسته ایکن حضرت فاطمة الزهرایی رضی الله عنها دعوت ایدوب آکا یاب یاب برنسنه
سویلدی حضرت فاطمه رضی الله عنها آغلمغه باشلدی آندن ینه دعوت ایدوب برنسنه
دخی سویلدی حضرت فاطمه گولمکه باشلدی بز حضرت فاطمه یه سؤال ایدوب
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردقلری ایدی دیدوك آیتدی بو مرضدن
وفات ایده‌جکنی سویلدی بن دخی آغلدم صکره اهلندن کندولره عجله گلنلرك
اولی بن اولدوغم خبر ویردی آندن شاد اولوب گولدم دیدی واقعا اهل بیت رسولدن
صلوات الله علیه وعلیهم اجمعین اول انتقال ایدن حضرت فاطمه ایدی رضی الله عنها
آلتی آیدن صکره روضهٔ رضوانه مسرور وخندان اول حضرتله ملاقات ایلدی علیهما
الصلوة والسلام علمای حدیثدن رحمهم الله تعالی چوق کسنه حضرت عائشه صدیقه دن
رضی الله عنها نقل ایتمشلردرکه بن هرگز اول حضرته صورت وسیرت واوضاع وحرکاتده
حضرت فاطمه دن آرتوق بکزر برکسنه گورمدم دیو بیورمشدر خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم
حضرت فاطمه یه رضی الله عنها شویله متعلق ایدیکه گلدوکی زمانده قالقوب اوپردی
وقوچردی وکندو یرینه اجلاس ایدردی کذلك فاطمه نك اوینه واردوغی زمانده دخی
اویله ایلردی اما اول حضرتك صلی الله علیه وسلم خسته ایکن گلوب گیردوکی زمانده
اوزرینه قالقوب اوپدی دخی فخر عالمك وجه کریمنی اوپدی راویلر اتفاق ایتمشلردرکه حضرت
فاطمه یه رضی الله عنها فخر عالم صلی الله علیه وسلم اول فسلدیوب حضرت فاطمة الزهرا
آغلدوغی زمانده سویلدوکی اول مرضدن وفات ایده‌جکی ایدی اما صکره فسلدیوب
فاطمه رضی الله عنها حضرتلرینك گولدوکی زمانده سویلدوکی ایسه اختلاف ایتمشلردر عروه دن
رضی الله عنه مرویدر اولن اوزره تعیین اولنان کلام ایدی یعنی کندو یه اول گلوب ملاقات

ایده‌جك

سویلدوکی
ایده‌جك حضرت فاطمه ایدوکنك خبری ایدی مسروق دن منقول اولن اوزره سویلدوکی
نساء اهل جنتك سیده‌سی بن جنتده سندن اولوخاتون اولمه کرکدر دیمك ایدی اما
اولی اولی ترجیح ایتمشلردر نسائی رحمة الله علیه نقلنده ابی سلمه رضی الله عنه طریقیندن
حضرت عائشه دن رضی الله عنها مرویدرکه فاطمه نك رضی الله عنها سبب ضحکی ذکر اولنان
اولدوکی ایکسی بیله در دیمشلردر روایت اولنورکه اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه
خسته ایکن کاهی بایلوب آچیلیر کیدردی صکره ینه کندو یه گلوردی برکره بایلوب
ایچی اولدی ساندیلرکه مرض ذات الجنب در واردیلر برمقدار دارو تدارك ایدوب
مبارك آغزینه قویدیلر یکیدروك قومیك دیو اشارت ایتدی اکلیوب خسته دردارو
کرینه کوردر دیدیلر قویدیلر صکره برمقدار افاقت بولیجق بن سیزی نهی ایتمدم می
نیچون اول داروی آغزمه قویدیکز دیدی ایتدیلر خسته دردارویی کرینه کوردر
دیدوك دیدیلر یعنی نهیی نهی جانبنی ملاحظه ایتدوك سنك نهی ایلدوکك مزاجك اکلادوغی
حمل ایتدوك بولدیکی مانع اولدی یو قویدق دیدیلر ایتدی بو اوده عباس دن غیری هیچ
کسنه المسون جمله سنك آغزینه اول دارودن قویسونلر بن نظر ایلیم دیدی عباسی
استثنا ایتدوکی اول ایدیکه اول زمانده انکروك یاننده حاضر دکول ایدی امام بخاری رحمه
بو روایتی ایتمشدر طبرانی رحمة الله علیه ابن عباس رضی الله عنهما دن نقل ایتدوکی اوزره
اول دارو قسط ایله زیت یاغی ایدی واهل بیتك آغزلرینه قویدیلر وحنی سوزینی
طوتمدقلرینه عقوبت ایچون ایدی بعضلر مقصود نهی انلری تادیب ایدی تا کیم سوزینی
طوتمامغی عادت ایدینمیه‌لر دارو دن اجتناب ایتدوکی وجهی اول مرضدن وفات ایده‌جکین
معلوم بیلمش ایدی نفع احتمالی یوغیدی انوکیچون اجتناب ایتدی والا بعض امراضنده
تداوی عادت کریمه‌سی ایدی دیمشلردر ابن حجر رحمه الله آیدن ظاهر بودرکه خصوص
مزبور کندو حیات ابدیه و دنیویه بیننده تخییردن مقدم ایدی بو تقدیرجه
دارویی مزبوردن اجتناب کندو یه مناسب اولدوغی ایچون ایدی زیرا مرضنی
اهل بیت ذات الجنب صانمشلر ایدی آنکا گوره علاجه مباشرت ایتمشلر ایدی

نوات علتی خود ذات الجنب دکول ایدی نتهکم سیاق حدیثک ظاهری دلالت ایلر ابن سعد
رحمه الله تعالی روایتنده بونلیدر که اول حضرتک صلوات الله علیه وسلامه کاهی مبارک
بوکرینه آغری عارض اولوردی بر کون مشتد اولوب باصی کتدی آندن معالجه یه شروع
ایدوب مبارک آغزینه بدار و قویدیلر حفظ ایتمدی کندده یه کلیجک حضور اولدی پس
صاندوکز که حق تعالی بکا ذات الجنب مسلط ایتمش اوله حق تعالی آنی بکا مسلط ایتمز
دیدی آندن یمین ایتدی که اوده هیچ کمسنه قالمیه جمله سنک آغزینه دارو قویلیه اوی
ایله هیچ بر کمسنه قالمدی که آغزینه دارو قویلمش اوله ام المؤمنین میمونه رضی الله عنها
اوروجلو ایدی آنوکده آغزینه قویدیلر دیمشدر ابو یعلی رحمه الله روایتنده سند ضعیف ایله
حضرت عائشه رضی الله عنها دن مرویدر که اول حضرت ذات الجنب دن کیتدی
دیو بیورمش بونک اصلی بودر که ذات الجنب دیو ایکی مرضه اطلاق
ایدرلر برسی بر ورمدر حاره در غشاء مستبطنده اولور یعنی ایکورک ایچ یوزنده
بر برده وار در که اکا عارض اولور بر ورم دردر برسی دخی ایکورک اراسنده محتبس
اولمش یل در فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک اول بکا مسلط اولماز دیو
بیوردوغی اوکی معنایه ذات الجنب در دیدیلر حاکم رحمه الله مستدرکنده ذات
الجنب من الشیطان دیو روایت ایتمشدر بخاری رحمه الله نقلنده ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که اول حضرتک صلی الله علیه وسلم وفاتی
قریب اولیجق اصحابنه ایتدی هلموا اکتب لکم کتابا لا تضلوا بعده دیدی یعنی
کلوک سزه بر نامه یازه یم که آندن صکره ضلالته دوشمیه سز دیدی اصحابک
بعضی ایتدیلر رسول الله حضرتلرینک مزاجنه وجع غلبه ایلدی قرآن خود سزوک
یانکوزده طورر حسبنا کتاب الله دیدیلر یعنی دخی نامه یازدورب
نیلورز کتاب الله بزه یتر دیدیلر آندن اهل بیت بری بر یله خصومته دوشدیلر
بعضی ایتدی کلوک یازسون وار ولوم بر نامه یازسون دیدیلر بعضی دخی بر درلو
سویلدیلر والحاصل حضور شریفنده کفت وکوی چوق غالب اولیجق قوموا عنی دیو بیوردی

یانندن

یانندن قوودی صکره دن ابن عباس رضی الله عنهما ان الرزیة کل الرزیة ما حال
بین رسول الله صلی الله علیه وسلم وبین ان یکتب لهم ذلک الکتاب لاختلافهم
ولغطهم دیو سویلردی حاصلی اول نامه نک یازلمه سینه مانع اولان نسنه عظیم مصیبت
دیو تأسف ایدردی مازری رحمه الله علیه بیوردوغی اوزره رسول الله صلی الله علیه
وسلمک سزوک ایچون نامه یازه یم دیو صریحا امر ایتدوکدن صکره صحابه بونک خلافنه
دوشدوکلرینک جوازی بو ایدی که اوامرک بعض حالت مقارنه اولور که آنی وجوبدن
نقل ایدن بس ایدی ظن اولنور که فخر عالمدن صلی الله علیه وسلم تخییره دلالت ایدر
بعض قرینه صدور ایتمش اوله وجوب مراد اولنمیه بلکه آنلاری مختار قلمش اوله که
بنا بر اختلاف ایدوب بعضی یازسون و بعضی یازمسون کتاب الله بزه یتر دیمشلر
اوله و امام نووی رحمه الله علیه ایدر علما رحمهم الله تعالی اتفاق ایتمشلردر که حسبنا
کتاب الله دین حضرت عمر ایدی رضی الله عنه زیرا قوت فهم و دقت نظرندن خوف
ایدی که اول حضرت نامه ده بعض امور کتابت ایده و امت دخی اشلمه دن عاجز
اولهلر آندن عقوبته مستحق اولهلر زیرا امر منصوص اولوردی عدم امتثالده
عقوبت لازم کلوردی و بونی دخی مراد ایدیندی که علمایه اجتهاد بابی منسد اولمیه و اول
حضرتک صلوات الله علیه وسلامه قول عمری انکار ایتمیوب سکوت ایتدوکنه
آنوک رأیینی تقویه یه دلالت واردر ابن عباس رضی الله عنهما ان الرزیة کل
الرزیة الخ دیدوکی عمر رضی الله قولنه معارضه دکلدر زیرا عمر رضی الله عنه
آندن افقه ایدی قطعا دیمشلردر و خطابی بویله سویلمشدر که ابن عباس رضی الله عنهما
قرآنده عالم و تفسیر و تأویلنده اعلم ناس ایکن قرآنله اکتفا ایتمش اوله بویله دکلدر
بلکه آنوک ایتدوکی اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم تصریح و بیان فوت اولدوغنه
تأسف و تحسر ایدی زیرا آنوک بیانی غیرک استنباطندن اولی ایدوکنده اشتباه
یوقدر شیخین رحمهما الله روایتلرنده وارد اولمشدر که اول حضرتک وجعی مشتد
اولدوغی زمانده مروا ابا بکر فلیصل بالناس دیدی یعنی ابو بکره

امر ایدوك خلقه نماز قلسون دیدی مرادی صحابه امامت ایلسون دیمك ایدی حضرت عائشه
رضی الله عنها ایتدی یا رسول الله ان ابا بكر رجل رقیق اذا قام مقامك لا یسمع الناس
من البكاء دیدی یعنی اول بر یورككی یوفقه كمسه در سنك یركده طوروب آغلیجق زمانده
آغلمقدن اوقودوغن ایشتدرمیه كرك دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ینه مروا ابا بكر
فلیصل بالناس دیدی عائشه رضی الله عنها ینه اول یله جواب ویردی اوچنجیده رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایتدی انكن صواحبات یوسف مروا ابا بكر فلیصل بالناس
دیدی ابو حاتم رحمه الله دخی بو یله روایت ایتمشدر ولفظ حدیث آنوك سیاقی اوزره در
وصواحبات یوسفدن مراد زلیخا ایدی دیمشلردر انكن لفظی دخی گرچه كم صیغه جمع اوزره
بیورلمشدر اما مراد عائشه حضرتی ایدی و آنی زلیخایه تشبیه دن مرادی یعنی خلاف
ما فی الضمیر گوسترمكده آنوك كبی سن دیمك ایدی تفصیلی بودر كه زلیخا ضیافت بهانه سیله
خاتونلری جمع ایلدی بونك ظاهری اكرام ایدی اما حقیقتده آنلره یوسفی سیر ایتدرمك ایدی
تا كم گوره لر دخی كندوینی معذور طوته لر حضرت عائشه نك دخی ظاهر قولی دلالت
ایدردی كه اوقودوغی قرآنی آغلمقدن ایشتدوره مز دیو امامتی ابو بكردن صرف ایتمك
اما مرادی بو ایدی كه شاید خلق آنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك یرنده
گوروب خاطرلرینه خوش گلمیه كراهت نظر ایدهلر بو معنادن تجنب قلدوغندن اول یله
دیمش ایدی و بو مرادی ایدوكن بر قولنده تصریح ایتمشدر نته كم صحیح بخاری ده رحمه الله
اول حضرتك صلی الله علیه وسلم وفاتی بابنده ذكر اولنمشدر وینه امام بخاری رحمه الله
انس دن رضی الله عنه روایت ایدر كه ابو بكر له عباس رضی الله عنهما گچوب گیدركن
انصاردن بر جمع كمسه نك اوزرینه اوغرادیلر گوردیلر كه بونلر اوتوروب آغلشورلر نیچون
آغلشورسز دیدیلر آنلر ایتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك بزوم ایله
مجلسنی ذكر ایدوب آغلشورز دیدیلر آندن ایكیسی حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضورینه گیروب انصارك احوالنی عرض ایتدیلر ناگاه اول حضرت طشره چقدی
مبارك سعادتلو باشنی برده كنار یله صارمش ایدی آندن منبره چقدی آندن صكره

بردخی

بردخی چقمق میسر اولمدی پس حق تبارك و تعالی یه حمد و ثنا ایتدی آندن صكره
اوصیكم بالانصار فانهم كرشی و عیبتی وقد قضوا الذی علیهم و بقی الذی لهم
فاقبلوا من محسنهم و تجاوزوا عن مسیئهم دیدی حاصلی ناسه خطاب ایدوب انصار
قومنه رعایت و عزت ایدوك آنلر بنم همرازلرم و امینلرمدر و اعتماد ایتدوكم آنلردر
آنلر اوزرلرینه لازم اولان خدمتی ادا ایتدیلر آنلره اجر و عوض اولنمق قالدی ایمدی سز
آنلرك محسنلرندن قبول ایدوك و مسیئلرندن یعنی كم ایتدیلر اینلرینكه اهللرندن
گچوك دیو وصیت ایتدی فائده رحمة الله علیه فخر منیر ذلو كتابنده بعضدن بو یله روایت
ایتمشدر كه اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم خسته لگی زیاده اولیجق انصار
قومی مسجد شریفه طولشمغه باشلدیلر فخر عالمك صلی الله علیه وسلم حالندن غم
و اضطراب ایله خوش شدیلر عباس رضی الله عنه گیروب حاضرین اعلام ایلدی آنوك اردنجه
علی بن ابی طالب كرم الله وجهه گیروب عرض ایتدی آندن اول حضرت صلی الله علیه وسلم
مبارك باشنی صاروب مسجده چقدی منبرك اشاغه قدمه سنه جلوس ایتدی
خلق یاننه جمع اولدیلر آندن حق تعالی حضرتنه حمد و ثنا ایتدی و خلقه خطاب
ایدوب بای آدم اوغلنلری باكمدوا صل اولدی كه سز پیغمبرك وفاتندن خوف
ایدرمشسز هیچ بندن اول گلنلردن دنیاده بر پیغمبر مخلد قالدیمی كه بن قالم ایمدی
آگاه اولك كه بن ربمه لاحق اولورم و تحقیقا سز دخی آكا لاحق اولورسز دنیاده
كمسه قالماز دیدی آندن مهاجرینه حرمت و عزت ایتمگی وصیت ایتدی آندن
خلقه نصیحت ایدوب ایتدی كه بر مرادك اكلمه سی سزوك عجله گوزه ده باعث اوله
زیرا حق تعالی كمسه نك عجله ایتمه سیله عجله ایلمز دیدی و بر كمسه كه انكا غالب اولمق
دیلیه یعنی آنوك صنعنه راضی اولمیوب البته بن فلان مرادی الله گوررم
و فلان دشمنی قهر ایدرم دیه صبر ایتمیوب كندو رایی اوزره سعی و كوشش ایده
اول مغلوب اولور و بر كمسه كه خدعه ایتمك استیه خدعه آنوك كندوسنه اولور
دیدی آندن فهل عسیتم ان تولیتم ان تفسدوا فی الارض و تقطعوا ارحامكم

آيت كريمه‌سنى اوقودى معناسى سزدن توقع اولنورمى كه ناس اوزره حاكم اولورسكز
روى زمينده افساد ايده‌سز و تكبر و تجبردن قطع رحم ايده‌سز ديمكدر محتملدر كه اولمايه
كه بو بليه ايليسز ديمكدر اولور آندن صكره انصار قومنه وصيت ايتدى آنلرك انعام
و احسانلرين ذكر ايدوب هر بابده آنلره رعايت بيورمش ايدى و كندونك سعادتله
دار آخرته انتقال ايدجكن ذكر ايدوب سزوكله موعد و مرحوض كوثر اولسون
آنده بولوشالم ديدى و خبردار اولوك كه يارين بكا بولشمقدن محظوظ كلنه يدنى
و لسانينى كف ايتسون يعنى ديلينى و النى لايق اولميان نسنه‌لره قومسون ديدى آندن
آيتدى يا ايها الناس ان الذنوب تغير النعم و تبدل القسم فاذا بر الناس برتهم
ائمتهم و اذا فجر الناس عقوهم ديو بيوردى يعنى اى آدم اوغللرى بلمش اولوك كه
كناهلر ايشلمك نعمتلرى تغيير و قسمتلرى تبديل ايدر پس حقن كه خلق صلاح و سداد
اوزره اوله‌لر آنلرك سلطانلرى و حاكملرى دخى آنلره ظلم و بيدادله اينجيدورلر
ديدى صحيح بخاريده رحمة الله عليه حضرت عائشه‌دن رضى الله عنها مرويدر كه رسول الله
صلى الله عليه وسلم حال صحتنده بيورردى كه هيچ بر پيغمبر جنتده يرين كورمدين
قبض اولنمادى آنلره يرلرين كوسترلر دخى آندن صكره تخيير ايدرلر ديلرسه دنياده
قالور ديلرسه جنته كيدر ديدى وقتا كم اول حضرت صلى الله تعالى عليه
وسلم خسته اولوب موتى قريب اولدى مبارك باشى بنم ديزمده ايكن بايلوب
عقلى كلدكده آندن يكنه كندويه كلجك مبارك نظرين سقفه دكدى دخى اللهم
الرفيق الاعلى ديدى همان بلدم كه بزى ترك ايدوب كيدجكدر جنتى اختيار ايتمشدر
ديدى بر روايتده اول حضرت صلى الله عليه وسلم مبارك آرقه‌سى اوزره ياتوب
ياتوركن ايشتدم اللهم اغفر لى وارحمنى والحقنى بالرفيق الاعلى ديردى ديمشدر
امام احمد رحمة الله عليه نقلنده دخى عائشه صديقه‌دن رضى الله عنها مرويدر كه
كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول ما من نبى يقبض الا يرى الثواب
ثم يخير ديمشدر بو معناده عبارات متغايره ايله بعض روايات دخى وارد اولمشدر

جمله نك

جمله نك ثناسى حق تعالى انبيا عليهم الصلوة والسلامدن هر پيغمبره جنتده ايرشجكى
فضل و كرامتى كوسترلر دخى آندن مخير ايدرلر ديمكدر نسائى رحمه الله نقلنده ابو موسى رضى الله
روايت ايتمشدر ظاهر بودر كه رفيق شول مكاندر كه آنده مذكورلر ايله موافقت حاصل اوله
ديشلردر و ابن اثير رحمه الله نهايه‌ده رفيقدن مراد اعلاى عليينده ساكن اولان جماعت
انبيادر ديمشدر صلوات الله عليهم اجمعين بعضلر دخى رفيق رفق و رأفتدندر مراد الله
تعالى حضرتيدر ديشلردر و بعضلر مراد حظيرة القدسدر ديديلر الله اعلم بحقيقة الحال
بعض روايتده وارد اولمشدر كه اللهم انك تأخذ الروح من بين العصب و القصب و الانامل
فاعنى عليه و هونه على ديو بيورمشدر حاصلى يا رب تحقيقا سن روحى سكرومك
و برمق اوجلرى مابيننده اخذ ايدرسن و بالجمله هر عضوده نا آلورسن ايمدى بكا سن
اعانت ايله و آنى بكا سن آسان ايله ديو دعا و تضرع ايدردى و احمد رحمة الله عليه
روايتنده مبارك الن صويه صوقردى دخى مبارك يوزينه سوررردى اللهم اعنى على
سكرات الموت ديردى ديشلردر بخارى رحمه الله روايتنده حضرت فاطمه رضى الله عنها
واكرب اباتاه ديدى اول حضرت دخى لا كرب على ابيك بعد اليوم ديدى يعنى سنك
باباكك اوزره بوكوندن صكره كرب يوقدر ديدى كرب غم و غصه ديمكدر مقصود شرعى
الم و اضطرابى چكدوكم همان بوكوندر بوكوندن صكره باكه غم يوقدر ديمكدر ايدى صحيح بخاريده
رحمة الله عليه انس بن مالكدن رضى الله عنه مرويدر كه يوم الاثنينده مسلمانلر صلوة
فجرده ايكن حضرت ابو بكر صديق عليه رضوان الله الاكبر انلره امامت ايدركن اول حضرت
صلى الله عليه وسلم حجرهٔ عائشه‌نك رضى الله عنها پرده‌سين آچوب اصحابه نظر ايتدى
آندن تبسم ايتدى ابو بكر رضى الله عنه صاندى كه فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم كلزلر
نمازه چيقمق ايستر محرابدن كيرو چكلدى تا كم صفه واره و مسلمانلر دخى اول حضرتك سوندن
نمازلرين بوزمق استديلر همان مبارك اليله يرو كزده طورك نمازكزى تمام ايدوك ديو اشارت
ايدوب كندوسى حجره‌سنه چكلوب پرده‌يى صالى ويردى ديمشدر بخارى رحمه الله
روايتنده همان اول كون وفات ايتدى ديمشلردر رسول الله صلى الله عليه وسلم بعض علما حديث

رحمهم الله تعالی جزم ایتمشلردر که اول حضرتك صلوات الله علیه وسلامه قبض اولنه
زمان کنش زواله واردوغی وقت ایدی عروه دن وغیریدن رحمهم الله بویله مرویدر
امام سهیلی رحمه الله ایدر روایت ایدی نك رحمة الله علیه بعض کتبنده بولدم که فخر کائنات
صلوات الله علیه وسلامه حلیمه قتنده شیرده ایکن اول تکلم ایتدوکی سوز الله
اکبر دیمك ایدی وآخر تکلم ایتدوکی کلام الرفیق الاعلی دیمك ایدی حاکم رحمه الله
حضرت انس دن رضی الله عنه نقل ایتدوکی اوزره آخر کلامی جلال ربی الرفیع دیمك
ایدی دیمشلردر والله تعالی اعلم طبری رحمة الله علیه ریاض نضره ده ذکر ایتمشدر که
اول حضرت صلی الله علیه وسلم وفات ایتدوکی زمانده ابو بکر رضی الله عنه آنده دکل ایدی
فخر عالمك صلوات الله علیه وسلامه اذن شریفی ایله سنح دیدوکلری موضعده خاتونی
اوینه کتمش ایدی عمر بن الخطاب رضی الله عنه قلیجین صیروب ایتدی هر کیم رسول الله
وفات ایتدی دیرسه آنی پاره لرم دیدی پیغمبر اولمدی بلکه ارسال اولندی نیته کم
موسی علیه الصلوة والسلام ارسال اولنوب قرق کون اکلندی قومینه کلدی بن دخی
امید ایدرم که کله نیجه کسه نك الرین وایاقلرین قطع ایلیه دیدی آندن حضرت
ابو بکر صدیق رضوان الله علیه کلوب یتشدی اول حضرتك مبارك وجهندن اورتوی
قالدوروب دیز چوکدی دخی اول حضرتی صلی الله علیه وسلم اوپدی آندن اغلایه رق
باشلدی توفی والذی نفسی بیده صلوات الله علیك یا رسول الله ما اطیبك
حیا ومیتا دیدی یعنی اول الله حقیچون که نفسم آنك ید قدرتنده در پیغمبر
صلی الله علیه وسلم وفات ایتدی آندن صلوات ویروب یا رسول الله حالت
حیاتکده وحال مماتکده نه کوزل سن نه کوزلکسن دیدی اول سلطان کونین وشفیع
الثقلین حضرتلرینی مدح ایتدی امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده بویله در که ابو بکر
صدیق رضی الله تعالی عنه حضرتلری موضع مذکوردن کلوب آتدن اینوب مسجد
شریفه کیردی کیمسه یه سوز سویلمدی حتی بیت عائشه یه رضی الله عنها داخل اولدی
آندن کوردی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی برد ایله اورتمشلر یاتور

ایکن

ایکن اول حضرتك صلی الله علیه وسلم مبارك یوزندن بردهٔ آچدی دخی اکلوب
اوپدی آندن اغلدی بابی انت وامی لا یجمع الله علیك موتتین اما الموتة التی
کتبت علیك فقد متها دیدی معناسی یا رسول الله آتم وآنم سکا فدا اولسون حق تعالی
سنك اوزرکه ایکی موت جمع ایلمز سنك اوزرکه یازیلان موت کلدی یتشدی تحقیقا
سن وفات ایتدوك دیمکدر ابو بکر رضی الله عنه حضرتنك بو سوزدن مرادی نه ایدوکنده
علما رحمهم الله تعالی اختلاف ایتمشلردر بعضلر ایتدیلر ایکی موت دیدوکی حقیقتی اوزره در
مقصودی بونده کلور نیجه کسه نك الین ایاغین قطع ایده رز دینلرك سوزینی رد ایتدی یعنی
حاصلی بودر که اگر بر دخی کلورسه بر دخی اولمك لازم کلور آنك موتی بردر اول موت
که حق تعالی بوکا یازمش ایدی واقع اولدی غیریلردن بعضنه جمع اولدوغی کبی بوکا ایکی
موت جمع اولمز دیمکدر نیته کم اول طاعوندن قچوب الله تعالینك امریله جمله سی قریه نك
طائفه سی کبی که صکره بامر الله تعالی ینه حیات بولوب عاقبت ینه وفات ایتمشلردر نیته کم
تفسیلی الم تر الی الذین خرجوا من دیارهم وهم الوف حذر الموت فقال لهم الله موتوا ثم
احیاهم آیت کریمه سنك تفسیرنده مسطوردر وایکی موت جمع اولانلرك بری دخی حضرت
عزیردر صلوات الله علیه وسلامه نیته کم تفسیلی او کالذی مر علی قریة وهی خاویة
علی عروشها قال انی یحیی هذه الله بعد موتها فاماته الله مائة عام ثم بعثه
آیت کریمه سنك تفسیرنده مذکوردر حضرت صدیق کلامنده وارد اولان توجیهاتك اوضح
واسهلی بو توجیه در اما بعضلر ایتدی مرادی غیریلر کبی قبر شریفنده بر موت دخی
واقع اولماز دیمکدر دیدیلر بعضلر دخی ایکی موتدن مراد بر موت نفسی بر موت شریعتی در
نفسی وفات ایتدوکدر اما شریعتی وفات ایتمز یعنی فنا بولماز دیمکدر دیدیلر بعضلر دخی
موت ثانی ایله کرب دن کنایت ایتدی یعنی بو موتك کربندن صکره کرب آخر یتشمز
دیمك استردی دیدیلر والله اعلم بو خصوصده بر صحیح روایت وارد اولمشدر بعضی اجمال
وبعضی تفصیل اوزره در جمله دن بری دخی بودر بخاری رحمة الله علیه نقلنده حضرت
عائشه صدیقه رضی الله عنهادن مرویدر اولانده که عمر رضی الله عنه والله ما مات

یعنی حضرتلر سؤال ایچون قبرلرینده احیا اولنورلر بعد السؤال یینه وفات ایدرلر بویله اولماز دیمکدر دیو
م

رسول الله دیوب طوردی یعنی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم اولدی
دیو آندن ایچردن ابوبکر رضی الله عنه کلوب فخر عالمك صلی الله علیه وسلم وجه کریمن
آچوب اوپدی و آغلادی ومدح وثنا ایلدی آندن نعلین ایدوب بیدی حق تعالی سکا
ایکی کره موت لذتن دوقاتدرمز دیدی آندن چقوب حضرت عمر رضی الله عنه
ایها الحالف علی رسلك دیدی یعنی ای آند ایچوب پیغمبر حضرتی وفات ایتمدی دیین
تنی اقدام ایله یاپ یاپ طوت عقلك باشکه کتور دیو نصیحت ایتدی عمان حضرت عمر
رضی الله عنه اوتوردی سکوت ایلدی آندن ابوبکر صدیق رضی الله عنه حق تعالی حضرتنه
حمد وثنا ایلدی وخلقه خطابا ایدوب الا من کان یعبد محمدا فان محمدا قد مات
ومن کان یعبد الله فان الله حی لا یموت دیدی یعنی آکاه اولك بلسون شول کسنه که
محمده عبادت ایلردی تحقیقا محمد وفات ایلدی وشول کسنه که الله تعالی یه عبادت
ایلردی بلسون که حق تعالی حی لا یموت در آنکا فناء طاری اولمز دیدی آندن صکره
انك میت وانهم میتون آیت کریمه سین اوقودی آندن خلق غریو ایله آغلشمغه باشلدی
ذکر اولنان آیت کریمه لر اول حضرتك وفاتنه دلالت ایدن آیتلردندر طبری رحمه الله
ایدر عمر رضی الله عنه بو آیتلری ابوبکردن ایشدیجك ایتدی فوالله لکانی لم اتل
هذه الایات قط دیدی یعنی والله شویله خاطرمدن کتمش که کویا بو آیتلری
هرکز تلاوت ایتمامش دیدی قولنده نجوع ایدوب حضرت صدیقه تابع اولدی
ابونصر رحمه الله بیوردی اوندن عمر رضی الله عنه اولا اویله دیدوکی فتنه وفساد
ظهور ایلیه و منافقین هجوم وغلبه ایلرلر دیو خوف ایتدوکندن ایدی وقتاکم صدیق
اکبرك قوت یقینی مشاهده ایلدی و ذکر اولنان آیت کریمه لری اوقودوغن
کوردی همان کندو یه سکون کلوب آرتوق اول سوزی سویلمدی حضرت صدیقك
اویله بیورمه سیله خلقه برحال کلدی که آیات مذکوره‌یی مدینه‌نك سوقاقلرنده
اوقیوب کزرلردی کانه اول کون نزول ایتمش ایدی ابن المنیر رحمه الله ایدر اول
حضرتك وفاتی واقع اولیجق خلق آراسنه غایت اضطراب و پریشانلق دوشدی نتیجه‌سنده

دخی وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل آیت کریمه سن اوقودی ح

عقلی ضایع اولدی حضرت عمر رضی الله عنه انلردن ایدی ونیجه سنك دخی تجالی
اوتوردی قالدی قیامته قدر تی اولدی حضرت علی کرم الله وجهه آنلردن ایدی
شویله اولدی که حرکته قدرتی قالمدی بعضلرت دخی نطقی طوتلدی سویلمکه مجاللری قالمدی
حضرت عثمان آنلردن ایدی خلق یاننه وارور لر کلور لردی سویلمکه قادر دکل ایدی
بعضلر دخی عقل ناخته اولدیلر عبد الله بن انیس رضی الله عنه آنلردن ایدی حتی اول تاثر ایله
وفات ایتمشدر نجملهدن اثبت اولان ابوبکر صدیق ایدی رضی الله عنه اکرچه کم مبارکت
کوزلری یاشی طورمز آقاردی ومتصل آه وناله وزاری قلوردی اما مجموعندن آنوك
اوضاعی حالاتنه ایدی صبر وثباتی غیرلردن زیاده ایدی آنلردی دخی اول تسکین وتسلیه
ایلدی بیهقی وابونعیم رحمهما الله تعالی نقل ایتمشلردرکه اول حضرت صلی الله علیه وسلم
وفات ایتدوکی حینده بعضلر وفات ایتدی بعضلر وفات ایتمدی دیو شك ایتدیلر اسما
بنت عمیس رضی الله عنها الینی اول حضرتك صلی الله علیه وسلم مبارك اوموزینه وضع
ایلدی دخی وفات ایتمش دیو خبر ویردی ومبارك یاغرینیدن مهر نبوت کتمش دیدی
وفاتی بوندن تعین بلدیلر شبهه قالمادی دیمشلردر بخاری رحمه الله نقلنده حضرت فاطمة
الزهرا رضی الله عنها اول حضرتك صلی الله علیه وسلم حیننده وفاتنده بویله دیمشدر یا ابتاه
اجاب ربا دعاه یا ابتاه من جنة الفردوس ماواه یا ابتاه الی جبریل ننعاه
ابن حجر رحمة الله علیه بعضلردن نقل ایتمشدرکه صواب الی جبریل نعاه دیمك اوله مرآت
الزمان صاحبی رحمه الله بوکا جازم اولدی اما اوکلکی متوجه دره طنله تغلیط رواة جایز
دکلدر دیمشدر طبری رحمه الله نقلنده وا ابتاه من ربه ادناه لفظی دخی واقع اولمشدر
فاطمة الزهرا رضی الله عنها اول حضرتدن صکره آلتی آی صاغ اولدی اما مدت مزبوره ده
اصلا کولمك واقع اولمدی دیمشلردر ابونعیم رحمه الله حضرت علی کرم الله وجهه دن نقل ایلر که
لما قبض صلی الله علیه وسلم صعد ملك الموت الی السماء والذی بعثه بالحق لقد سمعت
صوتا من السماء الدنیا ینادی وا محمداه دیو بیورمشلر یعنی اول حضرت قبض اولندقده زمانده
ملك الموت علیه الصلاة والسلام سمایه چقدی اول الله حقیچون که آنی حق ایله مبعوث قلدی

تحقیقا سمادن بر صوت ایشتدم وا محمداه دیو ندا ایلردی دیمکدر سنن ابن ماجه ده کرم
وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حال مرضنده ایتدی یا ایها الناس ان
احد من الناس او من المؤمنین اصیب بمصیبة فلیتعز بمصیبته بی عن المصیبة التی
تصیبه بغیری فان احدا من امتی لن یصاب بمصیبة بعدی اشد علیه من مصیبتی
دیدی حاصلی خلقه خطاب ایدوب ایتدی اگر ناسدن برکسنه یاخود مؤمنلردن بری
بر مصیبت ایله مصاب اولورسه اول ایتشن مصیبتدن بنم مصیبتم ایله تعزی ایلسون
دیدی یعنی بنم موتم ایله بولدوغی مصیبتی یاد ایلسون دخی سایر مصیبتلردن نفسنه
صبر وتحمل ویرسون زیرا بنم امتمدن هرگز برکسنه بندنصکره بر مصیبت یتشمز که اول کا
بنم مصیبتمدن اشد اوله معجزات بابنده مرور ایتمشدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم
منبر اتخاذ ایتدکدن بر جذع عه طینوب خطبه اوقوردی صکره دن منبر وضع اولنوب اندن
فراغت ایدیجک ناله وفریاده باشلدیغی حینده اولدیلر آنوك اکلدوسندن طورمدیلر
برق شهودینی که آنوك مفارقتندن جمادات متأثر اولوب ناله وفریاد وفغان ایدرلر انسانك
حالی نه اولاجقدر زامدی اول کون که اول حضرتك صلوات الله علیه وسلامه مرغ
روان شاخسار بدندن پرواز ایدوب آشیانه عرشی جلوه گاه ایتدی مجموع امتك
فریاد وفغانی وآه وآتشناکی گوگه افلاکه ایردی روایت اولنورکه فخر عالم صلی الله علیه وسلم
فوتندن صکره دخی دفن اولنمدین بلال اذان اوقیوب اشهد ان محمدا رسول الله
دیدوکی زمان اصحابك غریو وفریادلری آغلشدقلرندن مسجد شریف حرکته گلوردی
دفن اولندقدنصکره بلال رضی الله عنه آرتوق اذان اوقومدی دیمشلردر بعض روایتده
حضرت ابو بکر صدیق رضی الله عنه خاطری ایچون آنوك خلافتنده اوقودی صکره دن
ترك ایدوب غزایه مشغول اولدی دیمشلردر بعض روایتده شام شریف فتح اولندوغی
گون دخی برکره چاقروب اذان اوقومشدر آنده دخی اصحاب بلالك رضی الله عنهم بعینه
اذانن ایشدوب اول حضرتی صلی الله علیه وسلم یاد ایتدیلر دخی شویله فریاد وفغان
ایتدیلرکه ملائك وطاشی حرکته گتوردیلر ذکر شده اول سلطان کونینك صلوات الله علیه وسلامه

وفاتی

وفاتی یوم الاثنینده واقع اولدوغنه اتفاق واردر لکن خلاف ایتمشدر هجرت ایدوب
مدینه یه گلدوکی شهرده نه زمانده دخول ایتدیسه اول زمانده قبض اولندی دیمشلردر
واول زمان ضحای کبری زمانی ایدی اما دفنی بعض قولده ثلث گونی وبعض قولده اربعا
گیجه سی واقع اولدی دیمشلردر ابن عساکر رحمه الله نقلنده ابی ذؤیب الهذلی دن رضی الله عنه
مرویدر که هذیل قبیله سنه پیغمبر حضرتی صلوات الله علیه وسلامه وفات ایتدی دیو
خبر گلدی اهل قبیله آراسنه خوف دوشدی اول گیجه یاتدم حتی صباح قریب اولیجق
هاتفدن بر آواز ایشتدم بو بیتلری اوقوردی شعر خطب اجل اناخ بالاسلام
بین النخیل ومعقد الاطام قبض النبی محمد فعیوننا تذری الدموع علیه بالتسجام
همان قوب قودن صیچرایوب اویاندم افلاکه نظر ایتدم سعد ذابح دیدوکلری یلدزی گوردم
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم وفات ایتدوکن بلدم آندن مدینه یه گلدم اهل
بیت رسول الك صلوات الله علیه وعلیهم بعینه آوازلرین ایشتدم حجاج احرام باغلنوب تکبیر
ایتدوکلری زمانده آوازلری نیجه چیقرسه آنلرك فریادی شویله چیقردی آندن بونه در دیو
برینه سؤال ایتدوم قبض محمد صلی الله علیه وسلم دیو جواب ویردی دیمشلردر وجمله
اتفاقات عجیبه دن بری بودر که اول حضرتی غسل ایتمک دیلدوکلری زمانده اصحاب گزین
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین تردد ایدوب ایتدیلر بلمزوز نیلیه لوم کم کندو موتیمزی
غسل ایتدوکمز کبی می ایده لوم یوخسه ثیابیله می غسل ایده لوم دیدیلر وقتاکه بو اختلافه
دوشدیلر حق تعالی حضرتی جمله سنه بر نوم القا ایتدی که هر بری اویخویه واردی حتی
ذقنلری صدرلرینه طوقندی آندن بیت شریفك بر جانبندن برکسنه تکلم ایتدی کیم ایدوکن
کیمسه بیلمدی اما ایتدی که اغسلوا النبی صلی الله علیه وسلم وعلیه ثیابه دیدی یعنی ثیابی
اوزرنده ایکن غسل ایدوك اول حضرتی دیدی آندن طوردیلر مبارك گوملکی آرقه سنده
ایکن غسل ایتدیلر صویی گوملك اوزرندن دوکرلردی امام بیهقی رحمه الله دلائل نبوتده
بویله روایت ایتمشدر بعض روایتده اول حضرتدن مرفوعا وارد اولمشدر که اذا امت فاغسلوا
بسبع قرب من بئری بئر غرس بویرمشلردر یعنی اولدوگم زمانده بنی بئر غرسدن یدی

قربه صویله یویا یسز دیو وصیت بیورمشلر ایدی بئر غرس دیدوکلری مدینه ده منوره ده
بر قویی دن بخاری رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که بو کیجه رؤیاده کوردم که صباح
وقتنده جنتده ن بر قویی اوزرینه واردم دیدی صباح اولیجق مذکور بئر غرس
اوزرینه واردیلر بدست آلدی وایچنه مبارک آغزینک یارینی براقدی دیمشلردر
بزار و بیهقی رحمهما الله روایتلرنده اوچ کره اول حضرت صلی الله علیه وسلم غسل اولندی
برنده صافی صو ایله برنده صو ایله وسدر ایله برنده دخی صو ایله وکافور ایله غسل ایتدیلر علی بن ابی طالب
کرم الله وجهه غسل ایدردی عباس واوغلی فضل معاونت ایدرلردی وقثم واسامه
وشقران رضوان الله علیهم اجمعین صو قویارلردی کوزلری باغلو ایدی زیرا حضرت علی دن
کرم الله تعالی وجهه مرویدر که لا یغسلنی الا انت فانه لا یری احد عورتی الا طمست
عیناه دیو بیورمشدر یعنی بنی سندن غیری یومسون زیرا بنم عورتمی برکمسه کورمز
الا کوزلری فنا بولور دیمک اولور فهم اولنان بودر که سنک تسبطا حوالکه اعتمادم
واردر سایری کوزلرین حفظا باغلرلر دیمش اوله علی حضرتلرندن غیرینک کوزلری
آنک ایچون باغلنمش اوله جسم شریفنک پاک وپاکیزه ایکندن حضرت علی رضی الله تعالی عنه
وکرم الله وجهه غسل ایدرکن بابی انت وامی طبت حیا ومیتا دیردی یعنی آتم
آنم سکا فدا اولسون صاغ ایکنده پاک ایدوک میت ایکن ده پاکسن دیمک اولور ابن اسعد
رحمة الله علیه روایتنده غسل اولنورکن برعجب رائحه طیبه پیدا اولدی که هرکز مثلی
کورلمش ایدی دیمشلردر بعض قوللرده حضرت علی کرم الله وجهه الینه بر پاره بز صاردی
دخی کوملکک آلتنه الین صوقدی آندن صکره کوملکی صیقدی وسجده یرلرینه ومفاصلنه
خوشبوی تینلر سوردی وآبدست آلدوردی بیچه قوللرین ویوزلرین وکفلرین وقدملرین
یودی وعود ایله بخورلدی دیمشلردر عروه رضی الله عنه حدیثنده حضرت عایشه صدیقه دن
رضی الله عنها مرویدر که کفن رسول الله صلی الله علیه وسلم فی ثلثة اثواب سحولیة
بیض دیمشدر ثوب سحولی دیدوکلری بر جنس بزدر یعنی اول حضرت اوچ قات بیاض
ثوب سحولی ایچنده کفنلدیلر دیمشدر ائمه ستة رحمهم الله تعالی روایتلرنده هشام بن عروه

طریقندن حضرت عایشه دن رضی الله عنها مرویدر که لفظ مذکوردن زیاده بزن کرسف لیس
فیها قمیص ولا عمامة بیورمشدر یعنی اول بزلر پنبه دن ایدی وکفن شریفده قمیص وعمامه
یوغیدی دیمکدر ترمذی وابن ماجه رحمهما الله روایتلرنده بزن کرسف قولی یوقدر بیهقی رحمه الله
نقلنده فی ثلثة اثواب سحولیة جدد وارد اولمشدر یعنی اوچ قات یکی بزلر ایچنده
تکفین اولندی دیمشلردر امام ترمذی رحمه الله بیوردیغی اوزره اول حضرتک صلی الله علیه وسلم
کفنی خصوصنده روایات مختلفه وارد اولمشدر اصح احادیث عایشه صدیقه رضی الله عنها
حضرتلرینک حدیثیدر صحابه دن وغیریدن اکثر اهل علمک اعتمادی وعملی آنلرک قولیدر
بیهقی رحمه الله خلافیاتده حاکمدن رحمة الله علیه نقل ایتمشدر که حضرت علی بن ابی طالبدن
وابن عباسدن وعایشه صدیقه حضرتندن وابن عمردن وجابردن وغیریدن رضی الله عنهم
اخبار متواتر اتمشدر که اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم اوچ ثوب ایچنده تکفین اولندی
آنده قمیص وعمامه یوغیدی دیمشلردر لفظ حدیثلری بودر کفن رسول الله صلی الله علیه وسلم
فی ثلثة اثواب لیس فیها قمیص ولا عمامة اما بو لفظک معناسنده اختلاف اولنوب بعضلر لیس
فیها قمیص ولا عمامة دیدوکلرینک معناسی کفنده اصلا قمیص وعمامه یوغیدی دیمکدر دیدیلر
وبالجمله علماء حنفیه رحمهم الله تعالی قوللرنده کفن سنت اولدر که اوچ قات بز اوله وآنلرک
بری ازار بری لفافه در که آنلر حاق دپه دن آیاغه آلتنه وارنجه در بری دخی قمیص درکه
بویوندن دیبندن آیاقلره وارنجه در وکفن کفایه اولدر که ایکی قات اوله یعنی ازار ولفافه ایله اوله
قمیص اتمیه لر خاتونلره کفن سنت بودر که درع وازار وخمار ولفافه ایله اوله وبر بز پاره سیله
ممه لری اوستندن باغلیه لر درع دیدوکلری کوملکدر اوستنه کیدولر دکلریدر خمار اولدرکه
خاتونلر باشلرینه اورتنورلر حاصلی بونلرک کفن سنتی بش پارچه بز ایله حاصل اولور وآنلر
ازار ولفافه وخماردن وبرجال ویایه کفن ضرورت اولدر که همان بولنان بزی صارلر
دخی دفن ایدرلر علماء شافعیه رحمهم الله قتنده دخی رجاله کفن سنت اوچ قات ثوبدر اما
آنلر قمیص اتمزلر تعلق ایدرلر حدیثله عمل اتمشلردر مع هذا بعض حدیثده فخر عالم صلی الله علیه وسلم
مبارک تنلرینه قتسنده بولنان قمیص اوزره تکفین اولندی دیمشلردر نتهکم سنن ابی داوده ده

رحمه الله ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که ان النبی صلی الله علیه وسلم
کفن فی ثلثة اثواب الحلة ثوبان وقمیصه الذی توفی فیه دیشدر و کیشی حال حیاتنده
کیدوکی کوملکده دفن اولنمق جائزدر و دخی اوستنه بر فرجه دن حالی ممانده
دخی بو اسلوب اوزره بر قمیص و دخی اوزرینه ایکی قات بز اتمک کرکدر علمای حنفیه رحمهم الله
قوللری بودر اهل سنت تکفینک وجوبنه اجماع اتمشلردر تکفینک کفن ومالندن خرج اتمک
کرکدر اکر مالی یوغیسه نفقه سی کیموک اوستنه واجب ایسه اول اتمک کرکدر ابن ماجه
رحمة الله علیه روایتنده عبد الله بن عباس رضی الله عنهما حدیثندن واجبا ولمشدر که فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنک جهازندن ثلث کونی فارغ اولدیلر دخی کندو بیت
شریفنده سریری اوزره وضع ایتدیلر آندن صکره خلق جماعت جماعت کیروب نماز ین قلدیلر
رجال فارغ اولیجق نساء آنده سی قلدیلر وانلر فارغ اولنجه صبیان قلدیلر و اول حضرتک
نمازنده امام یوقیدی همان صف صف طوروب قلشلر ایدی بر روایتده اولدیر لدیر بولک
ملائکه قلدیلر صلوات الله علیهم اجمعین صکره اهل بیتی قلدیلر سلام الله علیهم اجمعین صکره
بولک بولک سایر ناس قلدیلر صکره کندو خاتونلری قلدیلر دیلمشدر علیهن سلام الله تعالی
شیخ زین الدین بن الحسین رحمة الله علیه تحقیق النصره آدلو کتابنده ایدر اول حضرتک
صلوات الله علیه وسلامه نمازنده نه اوقیا جقلرین بلمیوب اهل بیت تردد ایتدیلر نه اوقیالوم
دیو عبد الله بن مسعوده رضی الله عنهما سؤال ایتدیلر اول دخی علی یه سؤال ایدولشدر دیو
بیوردی حضرت علی یه کرم الله وجهه سؤال ایتدیلر ایتدی قولوا ان الله وملائکته
یصلون علی النبی یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه وسلموا تسلیما لبیک اللهم
ربنا وسعدیک صلوات الله البر الرحیم والملائکة المقربین والنبیین والصدیقین
والشهداء والصالحین وما سبح لک من شیء یا رب العالمین علی محمد بن عبد الله
خاتم النبیین وسید المرسلین وامام المتقین ورسول رب العالمین
الشاهد البشیر الداعی الیک باذنک السراج المنیر وعلیه السلام دیدی آنلر دخی
آیت کریمه مذکوره ایله و دعای مزبوری اوقیدیلر آندن صکره اول حضرتی قنده دفن ایدلوم دیو

سویلشدیلر

سویلشدیلر حضرت صدیق رضی الله عنه ایتدی سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم
یقول ما هلک نبی قط الا یدفن حیث تقبض روحه یعنی ایشتدم اول حضرت صلوات
الله علیه وسلامه بیوردی هر کز بر پیغمبر وفات ایتمشدر الا روحی قبض اولندوغی
مکانده دفن اولنمشدر دیدی حاصلی هر پیغمبر وفات ایتدوکی موضعده دفن اولنمشدر
آمدی بو حضرت دخی کندو بیت شریفنده مدفون اولمق کرکدر دیو ارشاد ایتدی حضرت
علی کرم الله وجهه بن دخی فخر عالمدن صلی الله علیه وسلم بویله ایشتدم دیو بیوردی
آندن ابو طلحه رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک قبض روح اولندوغی
دوشکی یرینده قبر شریفی قازدی اصح روایات بودر که قبر شریفنه نزول ایدنلر حضرت
عباس و علی و قثم بن العباس و فضل بن العباس ایدیلر رضی الله عنهم روایت اولنور که قبر
شریفنده طقوز عدد کرپیج بنا اولندی و بر قطیفه نجرانیه سی وار ایدی آنی آلتنه دوشدیلر
حال حیاتنده حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم آنی اورتنور دی شقران ایتدی والله
لا یلبسها احد بعدک دیدی آندن قبر شریفک ایچنه دوشدی دیشلردر امام نووی رحمة
الله ایتدی امام شافعی و جمیع علمای شافعیه و غیریلر نص ایتمشلردر که قبره میتک آلتنه قطیفه یاخود
آنوک امثالی ثیابدن نسنه وضع ایتمک مکروهدر اولا اما علمای شافعیه دن رحمهم الله امام بغوی
رحمة الله علیه تهذیبده لا بأس بذلک دیوب جوازنه حدیث مذکور ایله استدلال اتمشدر
جمهور قولی بودر که فعل مذکور ده شقران منفرد ایدی صحابه دن بر کمسنه انکله موافقت
ایتمدی و بیلمدیلر همان شقران رضی الله عنه اول حضرتدن صکره کیمسه کیمسون دیو تیشر ایدی
دیدیلر اما خیلی بعید نسنه در بو قدر کیمسنه ایچنده بر امر واقع اوله دخی انکه مطلع اولمیه
علی الخصوص قبر شریف ایچنه دورت کمسنه نزول ایتمشلردر بعض روایتده دوشندکدن صکره
ینه قالدوروب چیقاردیلر دیلمشدر والله اعلم نقل ایدرلر که صحابه کرام رضی الله عنهم اول
حضرتی صلی الله علیه وسلم دفن ایلدوکدن صکره حضرت فاطمة الزهرا رضی الله عنها کلوب
ایتدی کیف طابت انفسکم ان تحثوا علی رسول الله صلی الله علیه وسلم التراب دیدی
یعنی نفسلرکز نیجه طیب اولدی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم اوستنه طپراق

صاحب المصابیح

بو يوقديلر اول دخى جرم سين مثلث شكل ايتدى بر حالتا وزره ايلدى كه قبلهيه استقبال لازم
قبر شريف جهتنه نماز قلمق ميسر اولمز اولدى صحيح بخاريده سفيان بن تماردن رضى الله عنه
مروى در كه اول حضرتك صلى الله عليه وسلم قبر شريفنى كوردم مسنم ايدى ديمش در مسنم
ديو سنام شكلنده يردن مرتفع اولانه ديرلر سنام دوه نك آرقه سيله ديار رومك قبرلرى
مسنم در و بعض ديارده مسطح ايله لر و مسطح اودر كه طپراغى دوز ايدهلر قبر ولدك اوسنى
صفه شكلنده يعنى واقع اوله ابو نعيم رحمه الله روايتنده ابو بكر و عمر رضى الله عنهما قبرلرى
دخى مسنم ايدى ديمشلردر امام اعظم و امام مالك و امام احمد و شافعيه دن چوق كمسنه
رحمهم الله تعالى بو حديث شريف موجبنجه قبر مسنم اولمق مستحبدر ديو بويورمشلردر
اما قدماء شافعيه دن رحمهم الله بر جماعت مستحبدر كه قبر مسطح اوله ديديلر و اختلاف
مذكور افضليته كوره در يوغسه قنغيسى اولورسه جائز ايدوكنده شبهه يوقدر حاكم
و غيرى رحمهم الله روايتلرنده وارد اولمشدر كه قاسم بن محمد بن ابى بكر رضى الله عنهم ايكى
بوكون حضرت عايشه صديقه رضى الله عنها قاتنه واردم يا امه اكشفى لى عن قبر النبى
صلى الله عليه وسلم ديدم آندن بكا بيت شريفنى آچدى اوچ قبر كوردم قتى يوكسك
دكوللر ايدى و قتى يره برابر دكللر ايدى و اوزرلرنده قيرزلجه بطحا طاشجغزلرى دوكلمش ايدى
رسول الله حضرتك قبر شريفى جملهدن ايلروايدى و حضرت صديقك رضى الله عنه مبارك
باشى اول حضرتك صلى الله عليه وسلم مبارك يغرينى برابرنده و حضرت عمرك رضى الله عنه
مبارك باشى فخر عالمك صلى الله عليه وسلم مبارك اياغنى برابرنده ايدى ديمشدر
و بو مذكور معاويه خلافتنده واقع اولمش ايدى ظن اولنور كه اول قبرلرك بعدلرى مسطح
اولمشدر دن عمر بن عبد العزيز وليد بن عبد الملك جانبندن مدينه ده امير ايكن
بيت شريفك ديوارى تجديد اولندقده مرتفع قلنمش اوله امام مزنى رحمه الله تسنيمى من حيث
المعنى تسطيح دن ترجيح ايدوب مسطح اولمق جلوس ايچون مصنوع اولانه مشابه اولور
مسنم اولمق اولماز ديمشدر و تسطيحى ترجيح ايدنلر امام مسلم رحمه الله روايتى اوزره فضاله
بن عبيد رضى الله عنه بر كون بر قبر اوزرنده اوغرادى طوپراغى تسويه قلدى آندن اينكى

تماغه ديدى آندن قبر شريفك ترابندن بر مقدار آلوب كوزلرينه سوردى و بو بيتلرى اوقودى
شعر ماذا على من شم تربة احمد ان لا يشم مدى الزمان غواليا
صبت على مصائب لو انها صبت على الايام صرن لياليا
حاصلى احمدك ترابن قوخولين كيسيه زمانك امتدادنجه غاليه سيلرى قوخولسه نه لازم كلور ديو بيت اولايله
اول حضرتك خالص عطرنا اوزره مرقد پاكنى مدح ايتدى آندن كندونك التهاب آتش فرقتله
درونده اولان سوز نهفتنى بيان بيوروب بنم اوزريمه مصيبتلردوكلدى كه اكر كوندزلر
اوستنه دوكلسه كوندزلر كيجهلر اولورايدى ديو بيوردى رضى الله تعالى عنها روايت
اولنور كه بلال الحبشى رضى الله عنه قبر شريفى اوزرينه بر قربه صو صاچدى مبارك
باشى اوجندن باشلدى ديمشلردر و قبر منور اوزرينه آقچه و قيرزلجه طاشجغزلر دوزديلر
بر قارش مقدارى طپراغن يردن يوقرو قالدوردىلر امام بخارى رحمة الله عليه نقلنده
حضرت عايشه دن رضى الله عنها مرويدر كه قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
فى مرضه الذى لم يقم منه لعن الله اليهود والنصارى اتخذوا قبور انبيائهم
مساجد لولا ذلك ابرز قبره غير انه خشى او خشى ان يتخذ مسجدا ديمشدر ابو عوانه
رحمه الله هلالدن روايت ايتدوكى اوزره خشى او خشى شك اوزره مروى در حاصلى
ايتدى رسول الله صلى الله عليه وسلم مرض موتنده يهود و نصارايه لعنت ايدوب
پيغمبرلرينك قبرلرين مساجد اتخاذ ايتديلر ديو بيوردى اكر بو ايلمش اولمسيدى فخر عالمك صلوات الله
عليه و سلامه قبر شريفنى آشكارا قلنوردى بيت شريفده و رواء حجابده مستور اولمزدى
لا مسجد اتخاذ اولنه ديو خوف اولندى ديدى خشى صيغه مجهول اولدوغى تقديرجه خوف
ايدن عايشه كندو اولمش اولور و كا موافقت ايدنلر اولور صيغه معلوم اولدوغى تقديرجه
فعل اول حضرته مسند اولور حال حياتنده كندوسى اول معنى ملاحظه سيله اخفاء امر
ايتمش اولور و آخفادن مراد همان داخل بيتده مدفون اولمقدر يوخسه نيچه زمانلر قبر
شريف بيتا ايچنده اوزرى مكشوف طورردى تربه معتسه يه نظر اولنوردى و عايشه
رضى الله عنها قولينه بورى مسجد شريف توسيع قلندن بورمش ايدى اول زمانده مسجدى

سوتكلر

سمعت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یأمر بتسویتها دیدی دیشلردر وقبر
شریفک ایچنده قبور ثلثه نک ترتیبنده روایات مختلفه واردر اقوی واصح قاسم روایتیدر
اما غیرلری نقلنده بعضی ابوبکرک رضی الله عنه باشی اول حضرتک صلی الله علیه وسلم
بیانی برابری در وعمر حضرتلرینک رضی الله عنه باشی ابوبکر حضرتلرینک بیانی برابری دردیو
نقل ایتمشدر بعضی دخی حضرت ابوبکرک باشی فخر عالم حضرتلرینک کوکسی برابری وحضرت
عمرک باشی حضرت ابی بکر ولینک کوکسی برابریدر دیو ذکر ایتمشدر حاصلی بو بابده اهل سیر
رحمهم الله اختلاف ایدوب بیلدیکی قولی ذکر ایتمشلردر والله اعلم سعید بن المسیب دن رضی الله
منقولدر که بیت شریفک ایچنده شرقی جانبنده بر قبر یری دخی قالمشدر آنده حضرت عیسی
صلوات الله علیه وسلامه دفن اولنسه کرک دیمشدر ابن جوزینک رحمه الله منتظم آدلو
کتابنده ابن عمر رضی الله عنهما دن منقولدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم ینزل
عیسی بن مریم الی الارض فیتزوج ویولد له ویمکث اربعین سنة ثم یموت فیدفن خمسا و
معی فی قبری فاقوم انا وعیسی بن مریم من قبر واحد بین ابی بکر وعمر دیو بیورمشلر
بوندن فهم اولنور که حضرت عیسی علیه الصلوة والسلام رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک کندو قبر شریفنده مدفون اوله سؤال اولنوب فخر کائنات صلوات الله علیه وسلامه
یوم الاثنینده وفات ایدوب یوم الاربعاده دفن اولندوغنه سبب ندر ایدی نیچون
تاخیر اولندی با وجود اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه عجلوا دفن میتکم
ولا تؤخروه بیورمشلردر دینلورسه جواب اولدر که موتنه اتفاق ایتمشلر ایدی یا خود
قنده دفن ایده جکلرین تعیین ایده میوب بعضی بقیع ده دفن اولنسون دیدی وبعضی
مسجد شریفده دفن اولنسون دیدی بر طائفه دخی کوتوره لوم بابامز ابرهیم خلیل الله
صلوات الله علیه وسلامه یاننده دفن ایده لوم دیمشلر ایدی آخر حضرت صدیق رضی الله عنه
بیوردیغی اوزره بیت شریفده دفن ایتدیلر آنک ایچون اکلندی یا خود مهاجرین وانصار رضی الله عنهم
خلافت خصوصنده اختلافه دوشمشلر ایدی صکره دن ابوبکر صدیقه رضی الله عنه مقرر
اتدیلر خواص بیعت ایلدیلر وایرتسی کون ینه علی ملأ الناس بیعت اولندی خلافت

محقق بو ظن فاریبنجه اکلمک لازم کلدی دیمشلردر انس بن مالکدن رضی الله عنه مرویدر
بن اول حضرتک صلی الله علیه وسلم مدینه یه کلدوکی کوندن کوزل نورانی کون کورمش ایدم
اما وفاتی کونی شویله قبیح کوردم که آندن اقبح واظلم کون کورمدم دیو بیورمشدر ترمذی رحمه الله
تعالینک بینه آنلردن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینه یه دخول ایتدوکی
کون شهر مدینه نک هر نسنه سی ضیالنمش ایدی وقتا که وفاتی کونی اولدی هر نسنه قراردی وهنوز
اول حضرتک صلوات الله علیه وسلامه دفننه مباشر ایدوب الکلرمزدن طوپراغی سلکمدوک
بو حالده ایکن قلبمزی انکار ایتدی یعنی بری تصدیق ایتمزدی دیمشدر فخر عالم صلی الله علیه وسلم
موتندن صکره ظهور ایدن آیاتک بری بودر که ناقه سی اصلا یمدی ایچمدی اجلیدن صوسزلقدن
هلاک اولدی و بر حماری وار ایدی کندیی قویویه آتدی هلاک اولدی و بونک امثالی
امور عجیبه چوق ظهور ایتدی امام مسلم رحمه الله روایتنده ابوموسی رضی الله عنه اول
حضرتدن نقل ایتمشدر که ان الله تعالی اذا اراد رحمة امة من عباده قبض نبیها قبلها
فجعله لها فرطا وسلفا بین یدیها واذا اراد هلکة امة عذبها ونبیها حی فاهلکها
وهو ینظر فاقر عینه بهلکها حین کذبوه وعصوا امره دیو بیورمشلر یعنی تحقیق
حق تعالی قوللرندن بر امته خیر مراد ایدرسه پیغمبرلرین کندولردن اول قبض ایدوب
اولرینجه آنی فرط وسلف قیلور و بر امتک هلاکی دیلرین مراد ایدرسه پیغمبرلری صاغ
ایکن آنلره عذاب ایدر و آنک کوزی اوکنده آنلری هلاک ایلر آنی تکذیب ایدوب امرینه
عصیان ایتدوکلری حینده هلاک ایلیه آنک چشمی روشن قیلور دیو بیورمشلر امتدن
مقدم نبی قبض اولنمق خیر بودر که اکر امت مقدم قبض اولنسه لر عمللری منقطع اولور
کیدر دی نبی لرندن صکره قالیجق آنک امر ایتدوکی اوزره عبادات وحسن معاملات
ایتمکله نسلا بعد نسل خیرلری مستمر اولور والله اعلم فصل ثانی اول حضرتک صلی الله علیه وسلم
آداب زیارت قبر شریف ومسجد منیفی بیاننده در معلوم اولا که روضۀ رسول علیه الصلوة
والسلامک زیارتی اعظم طاعات واشرف عبادات دندر بونک خلافنه معتقد اولان کسنه
الله تعالیه ورسولنه وعامۀ مسلمینه مخالف ایدوب زندقه یا ضلالت مختلط اولمشدر العیاذ بالله بعض علمایه

رحمهم الله تعالى زيارت قبر شريفه واجبدر ديو اطلاق ايتمشلردر اما ظن اولنور كه مرادى
سنن مؤكده وجوبه قريب اوله ديمشلردر قاضى عياض رحمة الله عليه زيارت قبر شريف سنن
مرسلين دن بر سنتدر مجمع عليها و بر فضيلتدر مرغب فيها ديو بيورمشلردر دارقطنى رحمه الله
روايتنده ابن عمر رضى الله عنهما حضرتلرندن مرويدر كه من زارني وجبت له شفاعتي
بيورمشلر يعنى فخر كائنات صلى الله عليه وسلم بنى زيارت ايدنه شفاعتم واجب اولور ديو
بيورمشلردر بعض علما بو حديث روايتيله بو زيارتك صحتينه ذاهب اولمشلردر و طبرانى
رحمه الله معجم كبيرنده اول حضرتدن صلى الله عليه وسلم روايت ايتمشدر كه من جاءني
زائرا لا تعمله حاجة الا زيارتى كان حقا على ان اكون له شفيعا يوم القيمة بيورمشلر
ابن السكن رحمه الله حديث مزبورى تصحيح ايتمشدر معناسى بر كمسنه كه مجرد بنى زيارت ايچون
گله دخى زيارت ايليه قيامت گوننده بن اكا شفيع اولمق اوزرمه واجب اولور ديمكدر و ينه
اول حضرتدن صلى الله عليه وسلم مرويدر كه من وجد سعة ولم يفد الى فقد
جفانى بيورمشلر يعنى بر كمسنه كه بكا گلمكه قدرت و وسعت بوله دخى گلوب بنى زيارت
ايتميه تحقيقا اول بكا جفا ايتدى ديمك اولور ابن النجار رحمه الله تاريخ مدينه ده انس
رضى الله عنه حضرتلرندن روايت ايتمشدر كه ما من احد من امتى له سعة ثم لم
يزرنى الا و ليس له عذر بيورمشلر بونك دخى معناسى حديث سابق معناسيدر
اما امام احمدك بعضلر من حج ولم يزرنى فقد جفانى روايت ايتدوكلرى حديث
صحيح دكلدر بيهقى رحمه الله روايتنده حاطبدن مرويدر كه اول حضرت صلوات الله عليه وسلامه
من زارني بعد موتى فكانما زارنى فى حياتى ومن مات باحد الحرمين بعث من
الآمنين ديو بيورمشلر يعنى بر كمسنه كه بنى موتمدن صكره زيارت ايليه گويا حياتمده
زيارت ايتمشدر و بر كمسنه كه حرمين شريفينك برنده وفات ايليه اول قيامت گوننده آمنين
زمره سندن قوپه ديمكدر آمنين انلره ديرلر كه قيامت قورقولرين چكميه لر حديث مزبور
آل حاطبدن بر كمسنه دن روايت اولنوب اسمى تعيين اولنمامشدر و آل عمردن برى دخى حضرت
عمردن رضى الله عنه بويله نقل ايتمشدر كه من زار قبرى او قال زارني كنت له شفيعا

او شهيدا

او شهيدا بيورمشلر و انس رضى الله عنه قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من زار
محتسبا الى المدينة كان فى جوارى يوم القيمة ديمشدر يعنى بر كمسنه كه الله تعالى دن
اجر و عوض اميديله گلوب مدينه ده بنى زيارت ايليه اول كمسنه قيامت گوننده بنم
جوارمده اولور ديمشلردر شيخ زين الدين ابن الحسين المراغى رحمه الله بيوردى كه اوزره
هر مسلمه لايق اولان بودر كه اول حضرتك صلى الله عليه وسلم زيارتنى قربت اعتقاد ايليه
زيرا قربت و عبادت ايدوكنه احاديث مذكوره دليلدر و حق سبحانه و تعالى نك قول شريفى
ولو انهم اذ ظلموا انفسهم جاءوك فاستغفروا الله واستغفر لهم الرسول لوجدوا الله
توابا رحيما آيت كريمه سى دليلدر ديمشدر معناى آيت سابقا ذكر اولنمشدر تذكر اولنه و خاطره
بو گلمسون كه استغفار رسول صلى الله عليه وسلم حال حياتنده اولور زيارتده اولماز ديليه
زيرا بعض محققين جواب ويرمشلردر كه حق تعالى حضرتنك تواب و رحيم بولمق اوچ نسنه يه
تعليق اولنمشدر بريسى اول حضرته گلمك برى دخى گلنلر استغفار ايتمك برى دخى رسول الله
صلى الله عليه وسلم انلر ايچون استغفار ايتمك معناى اخيرده اول حضرتدن صدور بولمشدر
زيرا حق تبارك و تعالى نك واستغفر لذنبك وللمؤمنين والمؤمنات قول شريفنك موجبجه
اهل ايمانك جملهسى ايچون اول حضرت صلوات الله عليه وسلامه استغفار ايتمشلردر آنلر دخى
اول حضرته وارو استغفار ايتمك معنالرى بولندقده نصكرا امور ثلثه متحقق اولور حق تعالى نك
فضل و رحمتنه مستحق اولورلر اجماع مسلمين بونكلا اوزره دركه زيارت قبور مستحبا وله
وظاهريه واجبدر ديمشلردر پس اول حضرتك صلى الله عليه وسلم قبر شريفنى زيارت
عموم و خصوص اوزره مطلوب ايدوكى ثابتدر و بر دليل دخى بودر كه زيارت قبور تعظيمدر اول
حضرتك صلوات الله عليه وسلامه تعظيمى خود واجبدر آنوكيچون بعض علما رحمهم الله تعالى
لحرمتك صلوات الله عليه وسلامه زيارتنده رجال الله نسا بيننده فرق يوقدر ديمشلردر
اگرچه كم استحبابنه محل اجماع رجالك زيارتيدر نساده خلاف واردر بعضلر جائزدر و بعضلر
مكروهدر ديمشلردر و لايق بودر كه اول حضرتك صلى الله عليه وسلم زيارتنى نيت ايدنلر
مسجد شريفى زيارتنى و آنده نماز قلمغى بله نيت ايده لر زيرا آنوك مسجدى شد رحال اولنان مساجد

ثلثه نک بری در امام مالک رحمة الله علیه قتنده آنلروک افضلی در شد رحال دن مراد
بر کسنه اوندن طورب زیارتیچون یوله کیرمکدر اوچ مسجده مخصوصدر بری مسجد حرامدر بری
مسجد اقصی در بری مسجد رسول علیه الصلوة والسلام در بونلردن غیری مساجدی
زیارت نیتیله کتمکده فضل یوقدر زیرا شرع بونلره وارد اولمشدر غیریه وارد اولمامشدر وجمله
آداب زیارتدن بری بودر که زیارت مراد ایدینن کسنه یوله کیدرکن اکثر صلات وسلام
چوق ایلیه و مدینهٔ منوره نشانلرندن برین کوره جک ینه صلات و سلام ایلیه و آنوک زیارتیله
حق تعالی دن نفع دیلیه یا رب سن بو زیارت سببیله سعادت دارین میسر ایله دیه
وغسل ایلیه و پاک لباسلر کیه و اینوب شهره کیرنجه یایان اغلیورق یوریه ذکر اولنان اوزره
مدینهٔ منوره آثاری کورنده که یایان اولمه نک مشروعیتی آندن مأخوذدر که بنی عبد القیس
ایلچیسی مدینه یه کلدوکلرنده اول حضرتی صلی الله علیه وسلم کوره جک دوه لری اوستنده
کندولری آتوب فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنه قوشوب کردشدیلر دوه یی چوکرمدیلر
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی بو وضعلرینی انکار بیورمدی دیمشلردر و سلفدن
نیچه اولولر قدس الله اسرارهم مدینه بیوتنه قریب اولیجق اینوب یایان یوریمکه باشلمشلردر
حاصلی ادب بودر که بویله ایده لر و بو طور اوزره ادب رعایت ایدنلر علیه لا منافعن
شاهد قلمشلردر روایت اولنور که علامه ابو عبد الله بن رشید رحمه الله ایتدی سنه
اربع وثمانین وستمائه ده مدینهٔ منوره یه کلدم و وزیر ابو عبد الله بن ابی القاسم بن حکیم بلدا ایدی
وکوزلری آغریوردی ذو الحلیفه یه کلدوکمزده آتلرمزدن اینوب یایان اولدق مزار شریف
قربنه وارمق شوقی بزده غالبا واقع اولدی وزیر دخی یوردی اول شوقیله یایان یوریدی همان اول
ساعت کوزلرینه شفا ارزانی بیورلدوغن مشاهده قلوب کندو وضعی حالنده بر قصیده بلیغه
انشاد ایلدی دیمشدر زیارتدن مقدم ایکی رکعت نماز قلمق مستحبدر واما بعضلر ایتدی بو شول
زمانه دیر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک وجه شریفی سمتنه اوغرامیه لر سمت
آخردن کیرنجه لر اما شویله که قرشوسنه اوغرامش اوله لر مستحب بودر که زیارتی تقدیم ایده لر ابن
فرحون رحمه الله منسکنده ایدر اکر سؤال اولنورسه مسجد شریف اول حضرته علم اضافتله مشرفدر

لایق بوایدی که اول رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی زیارت اولنه اندن مسجد
شریفه کیریلوب نماز قلنه دینلورسه جواب بودر که ابن حبیب کتاب صلوة اولنده جابر
رضی الله عنه حضرتندن نقل ایتشدر که ایتدی برکره سفردن کلمش ایدم همان کلدوکم کبی
وارو باول حضرته سلام ویردم اول دخی مسجده وکلرنده طوردی دی دخلت المسجد فصلیت فیه
دیدی یعنی مسجده کیروب نماز قلدوکمی دیدی بن دخی لا دیدم فخر عالم صلی الله علیه وسلم فاذهب
فادخل المسجد وصل فیه ثم سلم علی دیدی یعنی وار مسجده کیر آنده نماز قل آندنصکره
کل بکا که سلام ویر دیدی دیو بیوردی بعض علما زیارتی صلوة اوزره تقدیمه اجازت ویرمشلر
ولایق بودر که زیارت ایدن کسنه قادر اولدوغی قدر خشوع وخضوع استحضار ایلیه وسلام
ویرمده مقتصد اوله یعنی آوازینی زیاده چقارمیه و ندقتی فصلنده سویلیه بلکه میانه بر حالت
ایلیه که ادبه مناسب اوله صحیح بخاری ده حضرت عمر دن رضی الله عنه منقولدر که مسجد حضرت
رسول الله ده صلی الله علیه وسلم طائف خلقندن ایکی کسنه کوردی که طورمشلر قاتی قاتی
سویلشورلر ایتدی لو کنتما من اهل البلد لأوجعتكما ضربا ترفعان اصواتكما في مسجد
رسول الله صلى الله عليه وسلم دیدی یعنی اکر بو شهر خلقندن اولایدیکز سزی محکم
دوکوب اجیدردم آنوکیچون که رسول الله صلی الله علیه وسلم مسجدنده آوازکز قالدردکز
دیدی حضرت صدیق رضی الله عنه لا ینبغی رفع الصوت علی نبی حیا ولا میتا دیمشدر
روایه اولنور که روضهٔ منوره اطرافنده اولان اولرک بعضنده بر قازق قاقسه لر یا بر مسمار
قاقسه لر حضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی
اذا ایتمک دیو آدم کوندرورردی بو معنادن حضرت علی کرم الله تعالی وجهه احترازاً اندوکیچون
اوینک قاپوسن مناصع دیدوکلری موضعده یاپدی دخی کوتوروب یا پشکورددی حاصلی
زمان حیاتنده نیجه ادب رعایتی واجب ایسه شمدی دخی اویله واجبدر و دخی زائره لایق
بودر که اول حضرتک زیارتنه قبله جانبندن کله اکر صحابه نک آیاقلری اوجندن بر یوکرد
ادبه ابلغ در مبارک وجه کریمنه قرشو طورب آرقه سن قبله یه ویره نقل اولنور که منصور
خلیفه امام مالک رضی الله عنه حضرتنه سؤال ایدوب یا امام رسول الله حضرتنه توجه

ایدوب دعامی بنم ایچون دیدی مبارك رحمة الله علیه ایتدی حضرت رسول الله صلی الله
علیه وسلم سنکدر واتاك آدم علیه الصلوة والسلامه یوم قیامتده حق تعالی یه وسیله در
یا اندن یوزکی نیچه دوندررسك کرکدر دیو بیوردی ونخی لایق بودر که طوردغی یرایله قبر
شریفی مابیننی دورت ذراع مقداری یر اوله قتی یقین واراسنه حال حیاتنده حضور شریفنه
نیچه طورر لرسه اویله کمال ادب وخضوع اوزره طوره کوزلرین اشاغه طوته کستاخانه اطرافه
نظردن احتراز ایلیه واحوال امته اطلاعده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنك حیاتیله
موتی مابیننده فرق یوقدر عبدالله بن المبارك رحمة الله علیه سعید بن المسیبدن رضی الله عنه
روایت ایلر که لیس من یوم الا ویعرض علی النبی صلی الله علیه وسلم اعمال امته غدوة
وعشیة فیعرفهم بسیماهم واعمالهم فلذلك یشهد علیهم دیو بیورمش معناسی بر کون
یوقدر که اول حضرته امتنك اعمالی عرض اولنمیه هر کون صباحده واخشامده امتنك عمللری
جناب شریفنه عرض اولنور وامتنی سیمالریله وعمللریله بیلور انوکیچون اوزرلرینه شهادت
ایتسه کرکدر دیمك اولور امدی زیارت ایدن کمسنه بو معنایی ملاحظه ایدوب حضور شریفنه
اکا کوره قلبنی کرکدر صحابهٔ کرام رضوان الله علیهم اجمعین اول حضرتی تعظیملرندن حضور
شریفنده سوز سویلسه لر فسلدی ایله سویلرکبی سویلرلردی زیارت ایدن کمسنه یه لازمدر که
اول حضرتك صلوات الله علیه وسلامه وجه کریمنی ذهننده تمثیل ایدوب انوك
جلالت رتبت وعلو منزلت وعظم حرمتنی خاطرنده کوزده روایت اولنور که بر خاتون حضرت
عائشه رضی الله عنهایه کلوب باکه بیت شریفی آچ رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنك قبر شریفنی کوره یم دیدی عائشه صدیقه رضی الله عنها آچدی خاتون
کوریجك شول قدر اغلدی که آخر تسلیم روح ایتدی رضی الله عنها وخدام حجرهٔ مقد
ابوالفضائل حموی رحمة الله علیه حکایت ایتمشدر که زائرلردن برکسنه مقصورهٔ حجره نك
قپوسنه کلدی دخی باشنی قپو اشکنه وضع ایلدی بر زماندن صکره تحریك ایتدیلر کم
جان تسلیم ایدوب اول هیئت اوزره قالمش قالدوروب یودیلر نمازین قلوب دفن ایتدیلر
و زائر اولن کمسنه روضهٔ منوره یه وارنجق اول حضرته صلی الله علیه وسلم سلامی بویله ویره

السلام

السلام علیك یا رسول الله . السلام علیك یا نبی الله . السلام علیك یا حبیب الله . السلام
علیك یا خیرة الله . السلام علیك یا صفوة الله . السلام علیك یا سید المرسلین
وخاتم النبیین . السلام علیك یا قائد الغر المحجلین . السلام علیك وعلی اهل بیتك
الطیبین الطاهرین . السلام علیك وعلی ازواجك الطاهرات امهات المؤمنین .
السلام علیك وعلی سائر الانبیاء وسائر عباد الله الصالحین . جزاك الله یا رسول الله
افضل ما جزا نبیا ورسولا عن امته وصلی الله علیك کلما ذکرك الذاکرون
وغفل عن ذکرك الغافلون . اشهد ان لا اله الا الله واشهد انك عبده ورسوله
وامینه وخیرته من خلقه . واشهد انك قد بلغت الرسالة . وادیت الامانة . ونصحت
الامة . وجاهدت فی الله حق جهاده . اکر وقت تنك اولوب یاخود صلوات مذکوره نك
حفظنه قادر اولمزسه میسر اولانی نیسه اویله اکتفا ایده تحفه ده مذکوردر که ابن عمر رضی الله عنهما
وسلفدن دخی غیریلر غایت اختصار ایدرلردی خلدان اعتزلردی امام مالك رضی الله عنه
حضرتندن منقول اولان بودر که السلام علیك ایها النبی ورحمة الله وبرکاته ونافع ابن
عمر رضی الله عنهما حضرتندن نقل ایتمشدر که سفردن کلدوکی زمانده مسجد شریفنه کیروب
اندن قبر مقدس حضرتنه کلوب السلام علیك یا رسول الله السلام علیك یا ابابکر
الصدیق السلام علیك یا اباه دیردی و لایق بودر که دعاده سجع تکلف اتمیه لر زیرا
کاه اولور که خشوعه خلل ویرور محمد بن حرب الهلالیدن رحمه الله حکایه اولنور که بیورمشلر که
برکره کلوب روضهٔ منوره یی زیارت ایلدوم دخی کلوب مقابله سنده اوتوردم اندن بر
اعرابی کلوب زیارت ایلدی وایتدی که یا خیر الرسل تحقیقا حق سبحانه وتعالی سانکه کتاب
صادقنده انزال ایدوب آنده بیورمشدر که ولو انهم اذ ظلموا انفسهم جاؤك فاستغفروا الله
واستغفر لهم الرسول لوجدوا الله توابا رحیما . اشته بن کناهلرمدن استغفار ایدوب
حضرتکی شفیع طوتدوغم حالده کلدم دیدی اندن اول حضرتی صلوات الله علیه وسلامه
مدح ایلدی وروضهٔ مقدسه اوزره طوروب اللهم انك امرت بعتق العبید وهذا حبیبك
وانا عبدك فاعتقنی من النار دیدی هاتفدن بر آواز کلدی که ای اعرابی ناردن خلاص

دیلر

یاکوز کندوکی عتق مراد ایدندوك نیچون غیرلری بله مراد ایدنمدوك جمیع خلقی بله
مراد ایدنسکه ایدی شمدی بنی ناردن آزاد ایدوك دیدیلر حسن بصری قدس الله سره
العزیز حضرتندن مرویدر که حاتم اصم حضرتلری قدس الله روحه بر کره قبر منور اوزره
واروب طوردی دخی یا رب انا زرنا قبر نبیك فلا تردنا خائبین دیدی یعنی
یا رب تحقیقا سنك پیغمبرك قبر شریفن زیارت ایتدوك امدی بزی رحمتکدن
نومید کوندرمه دیدی بر ندا کلدی که یا هذا ما اذنا لك فی زیارة قبر حبیبنا الا وقد
قبلناك فارجع انت ومن معك من الزوار مغفورا لکم دیدیلر یعنی بز قبر حبیبموزه زیارت
ایتمکه اذن ویرمدوك الا سنی قبول ایتدوکمز حالده اذن ویردوك امدی سن وسنکله اولان
زائرلر مغفور اولدوغکز حالده رجوع ایدوك دینلدی بعض سلفدن منقولدر که بر کمسنه
روضهٔ مقدسه قرینده طوره دخی ان الله وملائکته یصلون علی النبی آیت کریمه سن
اوقیه آندن یتمش کره صلی الله علیك یا رسول الله دیه بر ملك ندا ایدوب صلی الله
علیك یا فلان دیه اکر روضهٔ مقدسه یه بر آخر کمسنك سلامنی ایلدورسه السلام علیك
یا رسول الله من فلان دیه اول حضرته سلام ویردکدنصکره صاغ جانبنه بر ذراع
مقداری چکله دخی حضرت صدیقه سلام ویره السلام علیك یا خلیفة سید المرسلین
السلام علیك یا من ایّد الله به یوم الردة الدین جزاك الله عن الاسلام
والمسلمین خیرا اللهم ارض عنه وارض عنا به دیه آندنصکره ینه صاغ جانبنه
بر ذراع مقداری چکلوب حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه سلام ویره السلام
علیك یا امیر المؤمنین السلام علیك یا من ایّد الله به الدین جزاك الله عن الاسلام
والمسلمین خیرا اللهم ارض عنه وارض عنا به دیه آندنصکره ینه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنك وجه کریمنه مقابل اولوب یره کله حق تعالی یه
حمد وثنا ایلیه واول حضرته صلوات کتوره آندن دعا وتضرعی تکثیر ایده وتوبه تجدید
ایلیه یا رب اسألك ان تجعل توبتی نصوحا بجاه محمد صلی الله علیه وسلم دیه
ابو داود رحمه الله نقلنده حضرت ابو هریره دن رضی الله عنه مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم

ما من مسلم

ما من مسلم یسلم علیّ الا ردّ الله علیّ روحی حتی ارد علیه السلام دیو بیورمشلردر
حاصلی هر مسلم که بکا سلام ویره البته حق تعالی بکا روحمی رد ایلر تا بن آنوك سلامنی آکا
رد ایدرم دیمك اولور قاضی عیاض رحمة الله علیه شفاده سلیمان بن سحیم دن روایت ایلر که
بر کیجه واقعه ده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنی کوردم یا رسول الله شول کمسنه
کلوب سکا سلام ویررلر انلروك سلامن بلور میسن دیدم وارد علیهم دیو بیوردی دیمشدر
یعنی بلورم وانلره رد سلام ایدرم دیو بیورمشلر ابن ابی شیبه رحمه الله روایتنده ابو هریره •
رضی الله عنه مرفوعا روایت ایتمشدر که من صلی علیّ عند قبری سمعته ومن صلی علیّ
نائیا ابلغته بیورمشلر یعنی بر کمسنه که بکا قبرم قتنده صلات ایلیه بن آنی ایشیدورم و بر
کمسنه که بکا آخردن نائیا اولوب صلوة ایلیه اول بکا واصل اولور دیمکدر بو معناده شك یوقدر که
انبیانك صلوات الله علیهم اجمعین حیاتلری ثابته در مستمره در معلومه در و بزم پیغمبرمز
محمد مصطفی صلوات الله علیه وآله وصحبه اجمعین انبیانك اشرف وافضلیدر بو لایق بودر که آنوك
حیاتی سائرلردن اتم واکمل اوله ابو داود رحمه الله حدیثنده الا ردّ الله روحی لفظندن بو که
مخالف معنی فهم اولنمسون زیرا بوندن مراد دائما رد سلام تمکن ثبوتیله وصف حیات ثبوتی
اعلامدر حاصلی سببی مستمر ودائم اولمق حسبیله مسبب دخی مستمر ودائمدر هیچ بر آن
یوقدر که آنده ملائکه وانس وجن دن اول حضرته صلوة وسلام اولنمایه بلکه هر آنده نیجه
بیکلر یردن صلات وسلام اولنور بر لازم کلور که اصلا حیاتدن خالی اولمایه صلوات الله وسلامه
الاتم الاکمل علیه وعلی آله وصحبه الکرام اجمعین عزیزلردن برینه سؤال ایدوب آیتدیلر پیغمبر
علیه الصلوة والسلام کندویه مشارق ومغارب ارضدن سلام ویرنلروك سلاملرین نیجه
رد ایلر دیدیلر یعنی بر آنده اول حضرته نیجه یردن سلام ویریلور انلری نیجه رد ایدر بلورز دیو
صوردیلر ابو الطیب بو بیتیله جواب ویردی شعر کالشمس فی وسط السماء ونورها
یغشی البلاد مشارقا ومغاربا یعنی کونشکبی درکه وسط سماده طورر دخی نوری
مشرق ومغربه اولن جمیع بلادی احاطه ایلر دیمك اولور وبونده دخی شك یوقدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنك عالم برزخده حالی ملائکه حالندن افضل واکملدر عزرائیل علیه السلام

وقتِ واحدده یوز بیك روح قبض ایلر بر قبض بر قبضه مزاحم اولماز جمله سنه یتیشور
مع ذلك بینه حق تعالینك تسبیح و تقدیسنه مشغولدر پس سید کائنات صلی الله علیه وسلم
حضرتلری حیاتده در حق تعالی یه صلاة و عبادته مشغولدر آنلرك خطابن ایشدوب آنلرك
حضرتنده شرف قرب و تقربدن خالی دکلدر دارمی رحمة الله علیه سعید بن عبد العزیزدن
روایت ایتمشدرکه ایام حرّه ده یعنی مدینه یه حجاج ظالم کلدوکی زمانده شویله
اولدیکه مسجد رسول علیه الصلاة والسلامده اذان اوقونمدی سعید بن المسیب حضرتلری
رضی الله عنه مسجد شریفدن طشره چیقمش ایدی نماز وقتلرینی آندن بیلوردیکه قبر منوره دن
بر صوت پیدا اولوردی ابن النجار وابن زباله رحمهما الله بو سیاق اوزره نقل ایتمشلردرکه
ابن المسیب رضی الله عنه ایتدی اویله غازی ایشدوکی قبر شریفدن اذان ایشتدم
آندن طوروب ایکی رکعت نماز قلدم صکره اقامت ایشتدم اویله نمازینی قلدم بوندن صکره
هر نمازن وقتی کلدوکی قبر مقدسدن اذان و اقامت ایشدیلوردی اوچ کیجه مرور ایدنجه
بوحال واقع اولدی بو موته انبیا علیهم الصلاة والسلامدن بعد الموت صلاة قلمق وحج ایلمک
واقع اولدوغی سابقا محلنده مذکور اولمش ایدی و آنلرك اتدوکی عبادات موتدن صکره
علی سبیل التکلیف دکلدر بلکه علی سبیل التلذذدر و بو دخی محتملدرکه عالم برزخده
آنلر اوزره استکثار اعمال و زیاده اجور معنالرینه حکم دنیا جاری اوله اما تکلیفه
خطاب طریقیله اولمایه والله اعلم صلوات مفروضه و نوافلی مسجد مکرمده قلمغی ملازمت
ایلر خصوصا مسجدك اول یرنده که امام بخاری رحمة الله علیه نقل ایتدوکی اوزره روضة
من ریاض الجنة ایدوکی ثابت اولمشدر و حدیث شریفك معناسی بعض علما بو وجه
اوزره بیوردیکه موضع مذکور بعینه جنته نقل اولنوب آنلرك روضه لرندن بر روضه
اوله و بو دخی احتمالدرکه آنده عبادت ایتمك صاحبنه جنتده بر روضه ویرلمکه ایجاب
ایدر دیمکدر اولا مرجح دراکه ایکی وجه ایله واقع اوله زیرا ما بینده منافات یوقدر
و بو جایزدرکه الآن ریاض جنتدن بر قطعه اوله ابراهیم خلیل صلوات الله علیه وسلامه
حضرتلری حجر مکرم ایله تشریف اولندوغی کبی رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی قطعه

مزبوره

مزبوره ایله مشرف اوله و آخر الامر بینه جنتده بر روضه اوله اما موضع مذکور سایر مواضع
بیننده روضة من ریاض الجنة اولدوغنك حکمتنده بعضلر ایتدیلر اول حضرت صلی الله
علیه وسلم علم ربانیده سبقت ایتمشدرکه جمیع مخلوقاتك اشرفی اوله و هر شیئك که اکا نسبتی
تامی اوله اول شئ کندو جنسی اوزرینه تفضیل اولنور وقتاکه مشیت الهیه اقتضا ایتدیکه
آنلرك بر بیتی اوله و بر منبری اوله و اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه منبر ایله بیت
شریفی ما بیننده کثرت تردد بیوره یعنی موضع مذکوره کلوب کتمه سی چوق واقع اوله زمان
هجرتدن حین وفاتنه وارنجه اوراده طاعات و عبادته ملازمت ایلینه لازم کلورکه شرف و منزلتده
کندو جنسندن اولوب انك جمله سندن ترفع ایده حتی روضة من ریاض الجنة اوله و بو نکته
موضع مذکور مواضع مسجددن سایرینك اوزرینه تفضیل اولنمشدر و مسجد شریف موضعی
طشره ده اولان مواضعدن تفضیل اولنمشدر و نفس مدینه سایر بلاددن مفضل قلنمشدر
و بالجمله اول حضرته تعلق و نسبتی حسبنجه هر شئ افرادی جنسندن زیاده فضل و شرف
حاصل ایتمشدر مدینه افضل مدندر و مسجد شریف نبوی صلوات الله علیه وسلامه
افضل مساجددر و موضع مزبور افضل مواضعدر دیدیلر بونکه متعلق کلام زیاده تفصیل
اوزره مقصد معجزاتده مرور ایتمشدر امام مسلم رحمه الله روایتنده ابن عمر رضی الله عنهما
حضرتلرندن مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم صلاة في مسجدي هذا افضل
من الف صلاة فيما سواه الا المسجد الحرام بیورمشلر علما رحمهم الله تعالی استثناء مذکوردن
مراد نه ایدوکنده اختلاف ایتمشلردر نیته کم مکه و مدینه دن قنغیسی افضلدر دیو اختلاف
ایلمشلردر ابن عبد البر رحمة الله علیه حکایت ایتدوکی اوزره کبار صحابه دن عمر بن الخطاب
و علی بن ابی طالب و عبد الله بن مسعود و ابو الدرداء و جابر و ابن الزبیر و قتاده و جماهیر علما
رضی الله عنهم قوللری بودرکه مکة الله افضل و اشرف اوله زیرا آنده عبادت سایر اماکنده
اولان عبادتدن افضل ایدوکنه حدیث شریف دلالت ایتمشدر لابدی کندو دخی سایر اماکندن
افضل اولور زیرا مکانلرك بری برندن فضل و شرفی آنده اولان عبادت فضل و شرفی حسبنجه
اولمشدر امام مالكدن دخی بونکه دلالت ایدر قول حکایت ایتمشلردر اما اصحاب مالکدن قول مشهور بودرکه

آنوڭ مذهبنده مدینه افضل اولور علمای شافعیه رحمهم الله تعالی تفضیل مکه یه بو نکله
استدلال ایتمشلردر که رسول الله صلی الله علیه وسلم راحله سی اوزره طورورکن
مکه یه خطاب ایدوب والله انك لخیر ارض الله الی الله ولولا انی اخرجت منك
ما خرجت دیمشدر بو حدیث شریفده صریحا مذکوردر که مکه مشرفه جمیع اماکن
ارضدن افضلدر عبد الله بن عمر رضی الله عنه اول حضرتدن بویله استماع ایتمشدر
امام ترمذی رحمه الله حدیث حسن در صحیحدر دیمشدر امام شافعی رحمه الله و جمهور تمسك ایدرلر
الا المسجد الحرام دیمه نك معناسی مسجد حرامده صلوة بنم مسجدمده صلوةدن افضلدر دیمکدر
اولور امام مالك رحمه الله و اکثر موافق اولانلر قتنده بنم مسجدمده صلوة ما سوادن اولان
صلاتدن افضلدر بیکدن دیمکدر اولور بو تقدیرجه مسجد حرام مسجد رسول علیه السلامدن
افضل اولمق مقرر اولماز جائزدر که مسجد رسولك فضلی جهت اخریدن اولا دیمك واردر
اما بو سوز شافعیه رحمهم الله ویردوکلری معنی اوزره دخی دینلمك قابلدر ملاحظه اولنه
امام احمد وغیرلر رحمهم الله روایتنده عبد الله بن الزبیر رضی الله عنه اول حضرتدن صلی الله
علیه وسلم روایت ایتمشدر که صلوة فی مسجدی هذا افضل من الف صلوة فیما سواه من
المساجد الا المسجد الحرام وصلوة فی المسجد الحرام افضل من مائة صلوة فی هذا بیورمشدر
و بزار رحمه الله روایتنده بو لفظله وارد اولمشدر که صلوة فی مسجدی هذا افضل من
مائة صلوة فیما سواه الا المسجد الحرام فانه یزید علیه مائة بیورمشلر بو تقدیرجه
مسجد رسولده صلوة مسجد حرامده صلاتدن یوز مرتبه افضل اولور و مالکیه نك جمله ادله سندن
بری دخی ابن حبیب رحمه الله واضحه ده ذکر ایتدوکیدر که اول حضرت علیه الصلوة والسلام
صلوة فی مسجدی کالف صلوة فیما سواه وجمعة فی مسجدی کالف جمعة فیما سواه
ورمضان فی مسجدی کالف رمضان فیما سواه بیورمشلر بو تقدیرجه ما سواه عامدر
مسجد حرامه دخی متناول اولور نقل ایتمشلردر که عمر بن الخطاب وبعض اصحاب رضی الله عنهم
واکثر اهل مدینه مذهبلری بودر که مدینه منوره افضل اولور نیته کم قاضی عیاض رحمه الله
اویله دیمشدر و امام احمددن بر روایت اویله در و جمیع ائمه اتفاق ایتمشلردر که اول

حضرتك

حضرتك صلوات الله علیه وسلامه کندو جسم شریفی یاتدوغی یر افضل بقاع ارضدر حتی
موضع مکه دن افضلدر و ابن عقیل حنبلی دن رحمه الله مرویدر که حتی عرشدن افضلدر
دیمشدر و فاکهانی رحمه الله سمواتدن دخی افضلدر دیو تصریح ایتمشدر لفظی بودر واقول
انا وافضل من بقاع السموات ایضا و دخی ایتدی بو معنی یه کمسه تعرض ایتدوکن کورمدم ولکن
اکثر علمایه اکر عرض اولنسه بونده خلاف ایتمیه لردی سموات اول حضرتك صلی الله علیه وسلم
مبارك قدملری بصمالریله شرف بولدوغی بعض اخبارده وارد اولمشدر بلکه بعضلر جمیع بقاع
ارض جمیع بقاع سمادن افضلدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری آنده اولمغله شرف
بولمشدر دیدیلر و بنم قتمده ظاهر و متیقن بودر دیمشدر بعضلر دخی انبیا صلوات الله علیهم اجمعین
ارضدن خلق اولنوب ارضده مدفون اولدقلری ایچون ارض سمادن افضلدر دیدیلر امام
نووی رحمة الله علیه ایدر جمهور قولی بودر که سما ارضدن افضلدر الا اول موضع
اوزره دکلدر که آنوك اوزرنده اول حضرتك صلی الله علیه وسلم اعضای شریفه سی یاتورمشدر
و موضع مذکورك ایکی جهتدن شرفی واردر بری بودر که هر کسنه نره دن خلق اولندیسه
آنده مدفون اولور دینلمشدر بری دخی بودر که حق تعالی نك تفضیل رحمه و برکاتی اوراده نزول
ایلر و حق جل وعلا اورایه اقبال ایلدی و شرف مکان لذاته اولدوغنی تسلیم ایتمیوز بلکه
آنده حلول ایدن اجلی ایچوندر دیمشلردر ابو یعلی رحمه الله روایتنده ابوبکر صدیق رضی الله عنه
حضرتندن مرویدر که ایشتدم اول حضرتدن صلی الله تعالی علیه وسلم لا یقبض النبی
الا فی احب الامکنة الیه دیو بیورردی دیمشدر بو حدیث بونی مقتضیدر که اکا احب اولان مکان
حق تعالی یه احب اوله زیرا آنوك حبی حق تعالی نك محبتنه تابعدر بر نسنه که الله
تعالی یه و رسولنه احب اوله نتیجه افضل اولمق دیدیلر بو دخی ثابتدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم
اللهم ان ابرهیم دعاك لمکة وانی ادعوك للمدینة بمثل ما دعاك ابرهیم لمکة ومثله
معه بیورمشدر بو حدیث بونی مقتضیدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك دعاسی ابرهیم
خلیل الله علیه الصلوة والسلام دعاسندن افضلدر زیرا دعانك فضلی داعینك فضلی
حسبیله در و بو دخی صحیحدر که اللهم حبب الینا المدینة کحبنا مکة او اشد بیورمشدر

برر روايتده بل اشد وارد اولمشدر يعني يا رب بزه مدينه يي سودر مكه يي سودوكمز
كبي بلكه دخي زياده سودر ديمشدر و دعاسي مقبول اولمشدر حتى مدينه يي كوردككه
زمانده بنده وكي طواري تحريك ايدوب سرعتيله كلوردي هب بونلر مدينه نك افضليتنه
دلالت ايدر ديديلر حاكم رحمه الله روايتنده بو دخي وارد اولمشدر كه اللهم انك اخرجتني
من احب البقاع الي فاسكني في احب البقاع اليك بيورمشدر اما بعضلر بو روايتي
ضعيفدر ديمشلردر و صحتي تسليم اولندوغي تقديرجه مراد احب اليك بعد مكة ديمكدر
زيرا مكه خير بلاد الله ايدوكنه حديث وارد اولمشدر ديديلر و سيد سمهودي رحمه الله ايدر
بو معنى حديث شريفي ظاهرندن صرف ايتمقضا ايتمز زيرا مراد دار الهجرتي دخي بكا احب
بقاع اليه الحاق ايله ديمكدر وان مكة خير بلاد الله حديثي ابتدا امره محمولدر يعني مدينه دن
اظهار دين و فتح بلاد واقع اولمقله انكا فضل ثابت اولمدين ايدي صكره دن مدينه افضل
اولدي حتى احب مطلق اولدي انوكيچون حق تعالى رسول اكرمنه انده اقامت ايتمكي فرض قلدي
اول حضرت دخي انده ساكن اولمغله و انده وفات ايتمكه استيني قيدوردي پس بو بيلده اولديكي
مدينه نيچون افضل اولمايه ديديلر اما مكه ده قلنان صلاتك مزيد مضاعفه سي ميلوريده
اسباب تفضيل انكا منحصر دكلدر بلوريسين كه عرفاته متوجه اولان كسنه صلوات خمسي منادده
قلوق مسجد حرامده قلمقدن افضلدر اگرچه كم انده ن مضاعفه منتفي اولديه اتباعده
اولان فضل انده ن ارتوقدر و شول كسنه كه مزيد مضاعفه ايله تفضيل مكه يه استدلال
ايدي اول اصابت ايتمشدر زيرا جايزدركه مفضولده بر مزيت اوله كه فاضلده اولميا مع
هذا اول حضرت صلى الله عليه وسلم مدينه ايچون مكه اوزرينه مزيد تضعيف بركتله
دعاسي مور دنيويه يه شامل اولدوغي كبي امور دينيه يه ده شاملدر و كاه اولور كه
عدد قليلده بر بركت اولور كه نفعي كثيردن زياده اولور تفضيل مدينه يه انوكيچون بو جمله
استدلال ايتمشلردر اما اكثر شويله كه حديث مضاعفه دن مراد يا الكوز بيت الله ايله كلام
انوك ماعداسنده در نفس بيت حقنده و انكا متعلق اولان مواضع نسك حقلرنده بو بيلدن
احاديث شريفه دن برقوم مراد مونه مخالفت ايتمز حاصلي بودركه طوتلوم نفس بيت شريفده

قلنان

قلنان صلوات مضاعفه سي ساير مساجددن زياده ايمش بر قوم سوزمز بيت شريف
يرندن و مواضع نسكدن خارج موضعلره كوره در و مدينه شهرينك مواضعي اول خارج
موضعلردن اشرفدر ديمكدر انوكيچون ايدي كه حضرت عمر رضوان الله عليه عبد الله المخزومي
رضي الله عنه ايتدي انت القائل لمكة خير من المدينة ديدي يعني سن مي سن مكه ايچون
مدينه دن افضلدر دين ديدي عبد الله ايتدي هي حرم الله وامنه وفيها بيته ديدي
يعني مكه الله تعالى نك حرمي در و امني در يعني محل امن قلندوغي يردر و بيت شريفي
انده واقع اولمشدر ديدي حضرت عمر رضي الله عنه ايتدي لا اقول في حرم الله و بيته
شيئا ديدي يعني بن حرم الله و بيت الله حقنده نسنه سويلمزم ديدي اندن عمر رضي الله عنه
اول كلي سوزين ينه اعاده ايدي عبد الله دخي رضي الله عنه جواب مذكوري اعاده ايتدي
ينه حضرت عمر رضي الله عنه لا اقول في حرم الله و بيته شيئا ديو بيوردي اخر حضرت
عبد الله اشارت ايديلر اوراده ن منصرف اولدي و مسجد قبايه وارمق فضيلتي مدينه منوره يه
عمره دن عوض ويرلمشدر و زيارت روضه منوره و مسجد رسول صلى الله عليه وسلم
حجدن عوض ويرلمشدر نيته كم بونلرك فضايلي حقنده احاديث صحيحه وارد اولمشدر
فضيلت جهتندندر يوخسه فرضيتده حجدن بدل اولمق معناسنده دكلدر اكرچه كم رسول الله
صلى الله عليه وسلم حضرتنه نبوت كلدوكدن صكره مدينه ده اقامت مكه ده اقامتدن آز
واقع اولمشدر اما مدينه ده اقامت زماننده آثار اعزاز دين و اظهار شعاير اسلام و مسلمين
اكثر واقع اولمشدر و فرايضك اكثري مدينه ده نازل اولمشدر و دين اسلام انده كمال
بولمشدر و رسول الله صلى الله عليه وسلم قيامته دكين خاك مدينه ده قرار ايتمشدر
و جبرائيل عليه الصلوة والسلامك ملازمتي اوليه مكه دن زياده واقع اولمشدر بو جهتلردندر
امام مالك رحمة الله عليه حضرتندن سؤال ايدوب مدينه ده طورمقمي سكا احبدر يوخسه مكه ده
طورمقمي ديديلر ايتدي مدينه ده طورمق احبدر نيچه مدينه يي اختيار قلميم كه انده بر
يول يوقدر كه حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اندن مرور ايتمش اوله و بر ساعت
اولديني جبرائيل امين عليه الصلوة والسلام حضرت رب العالميندن اول حضرته نزول ايلردي

دیو بیوردی طبرانی رحمة الله علیه نقلنده المدینة خیر من مکة وارد اولمشدر جندی رحمه الرحمن
روایتنده افضل من مکة عبارتیله وارد اولمشدر اکرچه کم بونک سندنده محمد بن عبد
الخالق ابن حبان آنی ثقاتدن عد ایتمشدر اما کاهی خطا ایلردی دیمشدر بعضلر دخی روایتی
محفوظ دکلدر و بعضلر کندو قوی دکلدر دیمشلردر والله اعلم وینه فضل مدینه
حقنده صحیحینده حضرت ابو هریره دن رضی الله عنه مرویدر که قال رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم امرت بقریة تأکل القری یقولون یثرب وهی المدینة تنفی الناس
کما ینفی الکیر خبث الحدید دیمشدر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حدیث شریفی مکه
ایکن بیوردیلر بن بر قریه یه هجرت ایتمکه امر اولندم که اول سایر قریه لری اکل ایدر دیکله
اولورلر که مدینه در یعنی بیوردیلر بن بر قریه ده ساکن اولمغه امر اولندم که اول سایر
قریه لری اکل ایدر دیمک اولور و انکا یثرب دیرلر و اول مدینه در خلق اول یرامزلرین سورر
چیقارور دمرجی کورکی دمورک یرامزلرین چیقردوغی کبی دیمکدر قاضی عبد الوهاب رحمه الله
ایدر تأکل القری دیمک معناسی آنلرک فضائلی آکا راجع در و اول آنلردن فضلدر
دیمکدر ابن المنیر رحمه الله ایدر احتمالدر که مراد آنک فضلی سایر قری فضلنه غالب در
دیمک اوله کویا غیرلرک فضلی آنک فضل عظیمی قتنده مضمحل اولور دیمکدر و توجیه
یعنی تأکل القری دیمک مکه یه ام القری دیمکدن ابلغ در زیرا ام القری عبارتندن اولور
سایرینک فضلی بونک قتنده مضمحل اولق مرتبه سی لازم کلمز نهایت امومت حقی ثابت
و بودخی احتمالدر که اهل مدینه نک سایر قری خلقنه غلبه سی مراد اولنه زیرا اورادن
فتح اولنمشلردر صحابه کرام رضی الله عنهم آندن چیقوب اطراف و ممالکی مسخر ایتمشلردر
و مال غنائمی اوراده یجلمشدر ابن ابی حمزه رحمة الله علیه امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده
وارد اولان لیس من بلد الا سیطؤه الدجال الا مکة والمدینة حدیث شریفی حرمین
شریفینک فضیلتنده تساوی سین استنباط ایتمشدر زیرا بونلردن غیری جمیع ارضده دجالک
ایاغی بصوب بونلره کلمیه جک فضلده ایکیسی متساوی اولمغه دلالت ایدر دیمشدر وجوه
بنلردن دخی تساوی معناسی بو کنددر زیرا اول حضرتک اوآمتی و مسجدی و روضه

مقدسی

مقدسه سی مدینه ده واقع اولدیغنه ولادتی و بعثتی مکه ده واقع اولمشدر و قبله
مکه دندر والحاصل آفتاب وجودینک مطلع مکه دن مغربی مدینه در دیو بیورمشدر امام
مسلم رحمه الله روایتنده سعد حدیثندن رضی الله عنه وارد اولمشدرکه اول حضرت
علیه الصلوة والسلام یأتی علی الناس زمان یدعو الرجل ابن عمه و قریبه هلم الی الرخاء
والمدینة خیر لهم لو کانوا یعلمون والذی نفسی بیده لا یخرج احد رغبة عنها الا اخلف
الله فیها خیرا منه بیورمشدر معناسی خلق اوزرینه بر زمان کله که کشی ابن عمی و قریبی
یعنی منسوبات و متعلقاتنی اوجوزلق یرلره دعوت ایلیه حال بو که مدینه آنلره خیر در
اکر بیلیرلردی کتمزلردی اول الله حقیچون که بنم نفسم آنک ید قدرتنده در بر کسنه مدینه
دن اعراض ایدوب کتمز الا حق تعالی آندن افضلنی آنک یرینه کتورر دیمک اولور ظاهر حدیث
شریف اشعار ایدر که مدنی اولان کسنه لر قحط و شدت سببیله مدینه یی ترک ایدوب آخر
دیاره کیتمک مذموم اولمیه بلکه محب الدین طبری رحمة الله علیه بر قومدن نقل ایتمشدر که بو
معنی اول حضرتک زماننده یاخود اصحاب زماننده ترکه مخصوص دکلدر بلکه عامدر ابدی
الی یوم القیمة بویله در دیمشلر و ینه صحیح مسلمده رحمه الله ابی هریره دن رضی الله عنه
وارد اولمشدرکه ان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قال لا یصبر علی لأواء
المدینة و شدتها احد من امتی الا کنت له شفیعا او شهیدا یوم القیمة بیورمشدر
یعنی بنم امتمدن بر کسنه مدینه نک آجلغنه و شدتنه صبر ایتمز الا قیامت کوننده بن آکا
شفیع یا شاهد اولورم دیمکدر شفیعا او شهیدا قول شریفنده او لفظی اظهر بودر که شک
ایچون اولمیه بلکه تقسیم ایچون اوله زیرا حدیث شریفی جابر بن عبد الله و سعد بن ابی وقاص
و ابن عمر و ابو سعید و ابو هریره و اسماء بنت عمیس و صفیه بنت عبید رضوان الله علیهم روایت
ایتمشلردر بو بعید در که صحابه کرامدن بو دکلو کسنه یاخود راوی لری شک ایتمش اوله لر
تقسیم ایچون اولدوغی اظهر اولدقده معناسی بعض اهل مدینه یه شفیع و بعض آخرینه
شاهد اولورم دیمک اولور بوندن مراد یا بودر که عاصی لره شفیع و مطیع لره شاهد اولورم دیمک
اوله یاخود بنم زمانمده اولنلره شاهد و بندن صکره کلنلره شفیع اولورم دیمک اوله یاخود غیری

اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمُرادِ رَسُولِهِ صلى الله عليه وسلم واوّل حضرتدن اهلِ مدینه‌یه بو احسان قیامت
کونندہ جمیع مذنبینه یاخود جمیع عالمینه اولان شفاعت وشهادتِ عامه سی اوزره بر خصوصیت
زائده‌دن بو تشریفله تخصیص وتنصیصده آنلرك علوِ مرتبه‌لرین وکندو قتلرنده یاده
منزلت وقدرلرین اشعار واردر اکر لفظ او شك ایچون دینلورسه بوندن خالی‌که
هنا ره صحیحه شهیدا اوله بو تقدیرجه شبهه قالمزدن بر شهادت سایرلری ایچون ادخار اولنان
شفاعت اوزره زائد بر نسنه اولور یا خود شفیعا اوله بو تقدیرجه شفاعتِ عامه سندن
تشعه اهلِ مدینه‌یه بر شفاعتِ خاصه سی مراد اولور وکویك نفعی یا رفعِ درجات
یاخود تخفیفِ حساب یا بونلرك غیری بر شئ اولور حاصلی حق تعالی نك فضل وکرامتنه
نهایت یوق شفاعتِ خاصه آنلردن بعضی ایچون اولور بو مرتبه‌یه لایق وسزاوار اولق
اِستیَن مدینهٔ منوره نك محنت ومشقتنه صبر ایدوب اول حضرتك شرفِ جوارین ترك
ایتمك کرکدر زیرا حق جوار البتّه مرعیدر نته‌کم حدیثِ صحیحده مازالَ جبریلُ یوصینی
بالجارِ حتّى ظننتُ انّه سیورِّثه بیورلشدر اهل مدینه‌دن بر کسنه نه قدر کنهکار و
اولورسه آندن جار اسمی زائل اولماز آنلر رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنك
قوکشولریدر آنلر حقنده ناسزا کلامدن احتراز واجبدر مادام که آنلردن بر کسنه
اسلام اوزره اولا وایمانله ختم اولنه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم انك شفاعتی
التزام ایتمشدر نته‌کم ترمذی وابن ماجه وابن حبان رحمهم الله تعالى عبد الله بن عمر رضی الله عنهما
حضرتلرندن روایت ایدرلر که اول حضرت صلوات الله عليه وسلامه مَنِ استطاعَ
منكم اَنْ یموتَ بالمدینةِ فلیمُتْ بها فانّی اَشفعُ لمن یموتُ بها بیورمشدر یعنی سزدن
بر کسنه که مدینه‌ده وفات ایتمکه قادر اوله آنده وفات ایتسون زیرا بن تحقیقا آنده
وفات ایدنلره شفاعت ایدرم دیمکدر فضائل مدینهٔ منوره‌ده وارد اولان احادیث
شریفه‌دن بری دخی بودر که صحیح بخاری‌ده ابو هریره رضی الله عنه اول حضرتدن روایت
ایلرکه لایدخلُ المدینةَ المسیحُ الدّجّالُ ولا الطّاعونُ بیورمشلر حاصلی مدینهٔ منوره‌یه
نه دجال کیرور ونه طاعون کیرور دیمشلردر فتح الباری‌ده مذکوردر که بعضلر طاعون

سبب شهادت

سبب شهادت ایکن مدینه‌یه نیچون کیرمیه دیو استشکال ایتمشلر ودجال ایله مقرون
قلنمه‌نك وجهی نه‌در دیمشلر بعض علما رحمهم الله تعالى بوندن جواب ویرمشلردر که طاعون
طعن جندن در پس مدینه‌یه منع شول جهتدن حاصل اولور که کفار جن وشیاطین آنك دخ
اِتیه‌لن دخوللرینه قن دخی کیسیه طعن ایتمکه قادر اولمایه وقرطبی رحمه الله منهم آدلو
کتابنده بویله جواب ویرمشدر که طاعون کیرمز دیمه‌دن مراد سایر یرلره کردوکی کبی کیرمز
طاعونِ عمواس وجارف کبی طاعونلر آنده واقع اولمز دیمکدر دیمشدر بونك مقتضاسی بودر که
قلیلکز دخول ایتمك جائز اوله مع هذا اتفاق بونك اوزرینه‌در که مدینه‌یه اصلا کیرمز
مکه‌یه ده کیرمز ولکن بعض جماعت سنه تسع واربعین وسبعمائه‌ده طاعون عام اولدوغی
زمانده مکه‌یه دخول ایتدی دیمشلردر اما هر کز مدینه‌یه کیردوکن بر کسنه نقل ایتمشدر
بعضلر دخی بویله جواب ویردیلر که رسول الله صلى الله عليه وسلم اهلِ مدینه‌یه حمای طاعوندن
بدل قلمشدر زیرا طاعون نکاه اولورنکاه اولماز وحمی هر زمانده متکرر اولور بو تقدیرجه انکیسی
اجرده برابر اولمشدر طاعون کیرمزسه دخی مراد حاصل اولور دیدیلر ابن حجر رحمة الله عليه
بو طریقله جواب ویرمشدر که امام احمد رحمه الله روایتنده ابی عسیب دن نقل ویدر که رسول الله
صلى الله عليه وسلم اَتانی جبریلُ بالحُمّی والطّاعونِ فامسکتُ الحُمّی وارسلتُ الطّاعونَ
الى الشّامِ بیورمشلر معناسی جبریل علیه السلام بکا حمی وطاعونی کتوردی بن حمایی آلی قودم وطاعونی
شامه کوندردم دیمك اولور ونبوزده حکمت بو ایدی که اول حضرت صلى الله عليه وسلم مدینه‌یه
کلدوکی زمانده آز کسنه ایله کلمش ایدی واول زمانده مدینه بروبالو یر ایدی آندن نصکره
حق تعالى آنی مخیّر قلوب حما ایله وبا آنك هر بریندن اجر جزیل حاصل اولورقتیسین اختیار
ایدرسك ایله دیدی اول دخی حمایی اختیار ایتدی زیرا حمادن موت حاصل اولمق آز واقع
اولور بو امردن صکره وقتا که کفار له جهاده احتیاج واقع اولدی وقتا لذه اذن وارد
اولدی وجهاده یرار کسنه‌لری حمی ضعیف وزبون ایتمکه باشلدی رسول الله صلى الله عليه وسلم
دعا ایتدی حمی مدینه‌دن جحفه‌یه نقل اولندی مدینهٔ منوره بر علل وامراضدن بحی کی
اصح بلاد الله اولدی وطاعون سببیله شهادت واصل اولمیان فی سبیل الله جهاد سببیله

واصل اولور اولدی واول كيمسنه كه جهادده شهادت ميسر اولمايه حتی كه حفظ المؤمن من
النار اول حاصل اولور اولدی صكره لردن بو حال يعنی طاعون كيرمامك مدينه ده استمرار
بولدی تا كم اول حضرتك اجابت دعاسی متحقق اولوب آنوك خبرين تصديق ايچون بو قدر
مدت متطاولده مدينه دن طاعون ممنوع اولماغله آنوك معجزهٔ عظيمه سی ظهور بولدی
والحاصل منع دخول طاعون لوازم دعای رسول صلوات الله عليه وسلامه خصائص
مدينهٔ منوره دن اولدی جملهٔ خصائصندن بری دخی بودر كه غباری جذام وبرص علتلرينه
بلكه جميع امراضه شفادر نته كم ابن رزين رحمه الله جامعنده سعد رحمة الله عليه
حديثندن بويله روايت ايتمش ابن عمر رضی الله عنهما حديثنده وعجوتها شفاء من السم
زياده سی واقع اولمشدر يعنی مدينه نك بالجق خرماسی زهردن شفادر ديو بيورلمش
سابقا بيان اولنان اوزره صباح وقتنده يدی دانه سين كل ايدن كيمسنه يه اول كون زهر كار
ايتميه ديو بيورلشدر ابن النجار رحمه الله روايتنده حضرت عائشه رضی الله عنهادن مرويدر كه
كل البلاد افتتحت بالسيف وافتتحت المدينة بالقرآن بيورمش يعنی جميع بلاد قليج ايله فتح
اولندی مدينه قرآن ايله فتح اولندی ديمش طبرانی رحمه الله تعالی ابو هريره دن رضی الله عنه
مرويدر كه المدينة قبة الاسلام ودار الايمان وارض الهجرة ومثوى الحلال والحرام
بيورمشلر وبالجمله اول منزل مقدسك هر بری كرطاشی كرطپراغی كرك اطراف ونواحی كبی
وباغ وراغی كرسایر اجزاسی هر نه سی وار ايسه رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتلرينك
شرف مقارنتيله مشرفدر اهل مدينه اول حضرتك عموم بركاتندن مستفيض ومغتبط
منزللرينه دعوت وضيافت ايدرلردی واولرنده نماز قيلدوغن مراد ايدينورلردی آنوكيچون
امام مالك رحمة الله عليه حضرتلری مدينه ايچنده ركوبدن امتناع ايدردی بر يرده كه
رسول الله صلی الله عليه وسلم ياپان كزوب مبارك قدم شريفی طوقنمش اوله بن آنده
طوار اياغيله بصمزم ديو بيورردی اول حضرتك آدابن رعايت ايدن بونلری ملاحظه ايتمك كرك
واول ديارده جملهٔ مستحباتدن بری دخی بودر كه وارب مسجد قبايی زيارت ايدوب
آنده نماز قيلالر رسول الله صلی الله عليه وسلم اول مسجدی ماشيا وراكبا زيارت ايدردی

نته كم

نته كم امام مسلم رحمه الله روايت ايتمشدر ابن عمر روايتده كان رسول الله صلی الله عليه وسلم
يأتي فيصلي فيه ركعتين وارد اولمشدر ينه مسلم رحمه الله تعالی نقل ايدر ابن عمر رضی الله عنهما
حضرتی هر سبت كونی مسجد قبايه وارردی ديمشلردر ترمذی وبيهقی وابن ماجه رحمهم الله
روايتلرنده اسيد بن ظهير انصاری رضی الله عنه دن مرفوعا روايت ايتمشدر كه صلوة في مسجد
قباء كعمرة بيورلمش وامام احمد وابن ماجه قتلرنده سهل بن حنيف دن بو لفظيله وارد اولمشدر
من تطهر في بيته ثم اتى مسجد قباء فصلى فيه صلوة كان له كاجر عمرة حاكم رحمه الله
بو حديثی صحيحدر ديمشدر معناسی بر كمسنه كه اونده پاك آبدست آلوب آندن صكره مسجد قبايه
كلوب آنده نماز قيلا اول كمسنه يه عمره ثوابی قدر ثواب حاصل اولور ديمكدر ودخی اول ديارده
وارن كمسنه يه لايق بودر كه رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتلرينك روضهٔ منوره سين
زيارت ايدوكدن صكره آنده واقع اولان آثار مباركه ومزارات متبركه يی زيارت ايليه واول
حضرتك صلی الله عليه وسلم نماز قيلدوغی مساجده وارب نماز قيلا دعا ايليه آندن بقيعه
چقه يعنی مدينه نك مقابرينه وارب آنده اولان مزاراتی زيارت ايليه رسول الله
صلی الله عليه وسلم حضرتك زماننده وكندودن صكره وفات ايدن اكثر اصحاب كرين
رضوان الله عليهم اجمعين آنده مدفونلردر كذلك سادات اهل بيت وتابعين آنده واقع در
امام مالك رضی الله عنه حضرتندن مرويدر اولنان اوزره مدينه ده اصحاب كرامدن اون بيك
نفر كمسنه وفات ايتمشدر عجب آنلر بقيع ده مدفونلردر كذلك امهات المؤمنيندن خديجه
وميمونه دن غيريسی جمله آنده ياتورلر رضوان الله عليهن حضرت خديجه رضی الله عنها مكه ده
وميمونه رضی الله عنها سرف ناحيه سنده ياتورلر امام مسلم رحمة الله عليه روايت ايتمشدر كه
رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتی كيجه له بقيعه چقردی دخی السلام عليكم دار
قوم مؤمنين ديو سلام ويرور ردی عارف بالله ابن ابی جمره قدس سره مسجد رسول عليه السلام
دخول ايدوكی زمانده نمازدن غيری يرده جلوس ايتمزدی اياغ اوزره طورردی ورسول الله
صلی الله عليه وسلم حضرتلرينك قرشوسنده دائما اياغ اوزره طورردی بر كون بقيعه چقمق خاطرينه
كلدی صكره ايتدی بورادن قنده كيده رم بو مقام خود سائللره وطالبلره ومتكبرلر .

حق تعالی نك اجلالی قپوسیدر دیدی خدمت شریفدن کیتدی ابن نجار رحمه الله مرفوعا
روایت ایتمشدر که مقبرتان تضیئان لاهل السماء کما تضیء الشمس والقمر لاهل الدنیا
بقیع الغرقد ومقبرة بعسقلان بیورمشلر یعنی ایکی مقبره کوکلره ضیا ویرورلر نته کیم
شمس و قمر اهل زمینه ضیا ویرورلر بریسی مدینه مقبره سی بریسی عسقلان مقبره سی
ویکدر کعب الاحباردن رضی الله عنه مرویدر که قبور مدینه توراتده مسطوردر بر
قبه کبی در اطرافنده خرما اغجلری بیتشمشدر و انکا ملائکه موکل اولمشلردر هر بار که طولدی کورلر
جنته دوکرلر دینلمشدر دیو بیوردی ابو حاتم رحمه الله روایتنده ابن عمر رضی الله عنهما رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتندن نقل ایتمشدر که انا اول من تنشق عنه الارض ثم ابو بکر
ثم عمر ثم اتی البقیع فیحشرون معی ثم انتظر اهل مکة حتی احشر بین الحرمین بیورمشلر
فضیلت ثالث رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك یوم آخرتده فضایل اولیات
وعلو درجات ایله تفضیلی و شفاعت و مقام محمود ایله تعظیم و تبجیلی ذکرنده در معلوم
اولا که حق سبحانه و تعالی اول حضرتی صلوات الله علیه وسلامه نته کیم بدایت خلقتده
سایر انبیا علیهم الصلوة والسلامدن اول یاراتمشدر و عالم ذرده الست بربکم بیوردقده
بلی جوابن ویرمکده سایرندن تقدم توفیقی اتمشدر عودده دخی غیرلردن تقدم روزی
قلمشدر قبردن اول قالقان و اول شفاعت ایدن و شفاعتی اول مقبول اولان و سجده
اول ماذون اولان و جمال رب العالمینه اول نظر ایدن و امتلری بینینده قضا ایدن
انبیانك اولی اولان و امتیله صراطی اول کچن و جنته اول دخول ایدن و امتی
جنته اول کیرن اول حضرتدر اولسه کرکدر صلوات الله وسلامه علیه وعلی آله وصحبه الطیبین الطاهرین
بونلردن غیری دخی انواع فضایل و کرامات غیر متناهیه برله تشریف بیورلسه کرکدر
و مقام محمود و لواء الحمد اول حضرته مخصوص قلنمشدر آدم صلی الله علیه وسلم و آندن برو
کیم وارسه جمیعا آنوك تحت لواسنه کلسه کرکدر عرشه وارد کده حق تعالی یه سجده قلسه
کرکدر و اول سجده ده حق تعالی بر کیسه یه روزی قلمدوغی حمد و ثنایی اول حضرته فتح ایدوب
حق تعالی حضرتنه آنوکله حمد و ثنا قلسه کرکدر حق سبحانه و تعالی یا محمد ارفع راسك وقل

تسمع وسل تعط واشفع تشفع دیو بیورسه کرکدر و تکرار شفاعت و سجده لر اتسه کرکدر
بینه حق جل و علا یا محمد ارفع راسك الخ دیسه کرکدر جمله دن بری دخی یمین عرشده
طورمقدر که انکا مخصوصدر هرکز خلایقدن کیسه میسر دکلدر بو مقامده اولون
و آخرون انکا غبطه قلسه لر کرکدر بر فضیلتی دخی بین الانبیاء والامم شهادتدر و جمله
انکا کلوب بزی بو غم و غصه دن تخلیص ایچون شفاعت ایله یا رسول الله دیسه لر کرکدر
و جمیع مؤمنین آنوك شفاعتیله جنته کیرسه لر کرکدر بعضینه محض دخول ایچون و بعضینه
رفع درجات و مزید کرامات ایچون شفاعت اتسه کرکدر و صاحب حوض کوثر و صاحب وسیله
اول اولسه کرکدر و بونلردن غیری فضایل و کراماتدن نیجه خصوص ایله تعظیم و توقیر
اولنسه کرکدر ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم اما
قبردن اول قیام ایدن اول اولدوغنه دلیل ابن عمر رضی الله عنهما روایت اتدوکی حدیث
شریفدر که بو فضیلت اوزرینه مناسبتله مسطور اولمشدر بری دخی ابو هریره رضی الله عنه
حدیثیدر که اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه انا سید ولد آدم یوم القیمة ولا
فخر وبیدی لواء الحمد ولا فخر وما من نبی آدم فمن سواه الا تحت لوائی وانا اول
من تنشق عنه الارض بیورمشدر حدیثین مذکورین دخی اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه
قبردن اول قیام ایدن اولدوغنه صریحدر بخاری رحمه الله روایتی اوزرینه ابو هریره دن منقول
قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم یصعق الناس حین یصعقون فاکون اول من
قام فاذا موسی آخذ بالعرش فما ادری کان فیمن صعق دیمشدر و بر روایتده فاکون
اول من یفیق فاذا موسی باطش بجانب العرش فلا ادری اکان موسی فیمن صعق فافاق
قبلی او کان ممن استثنی الله بیورمشدر صعق دیو عقل کیدوب بیهوش اولمغه دیرلر و بیلمك
حاصلی بودر که یوم قیامتده بامر الله تعالی اسرافیل نفخ صور ایدوب ناس بیهوش اولدقلری
زمانده اول کندویه کلن بن اولسم کرکدر و حضرت موسایی عرشه یاپشمش طورر کورسم کرکدر
و بلمسم کرکدر که موسی هم بیهوش اولنلرده داخل ایدی عقلی کیتدی دخی یا بندن اول افاقت
بولدی یوخسه فلما تجلی ربه للجبل جعله دکا وخر موسی صعقا طور طاغنده بیهوش

اولدوغنه اکتفا اولنوب بونده بیهوش اولمادیغی دیمکدر بو روایتده محل فائت قنغی صعقه‌ده
صکره ایدوکی بیان اولنمشدر اما شعبی رحمه الله سورهٔ زمر تفسیرنده ابی هریره رضی الله عنه دن
نقل ایتدوکی اوزره انی اول من یرفع رأسه بعد النفخة الاخیرة وارد اولمشدر بوندن ظاهر در که
مراد صعقهٔ اخیره اولا و حدیث شریفده من استثنی الله قولی شریفندن مقصود آیت کریمه‌ده
فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ بیورلدوغیدر بعضلر بو مقامده
استشکال ایدوب جمیع خلق نفخه بیهوش اولور بیهوشلق حتی اولانه کوره‌در موتی نک خود
حیاتلری یوقدر دیدیلر جواب ویرمشلردر که بیهوش اولنلر احیادر اموات دکلدر آنلر الا من
شاء الله استثناسنده داخل اولوردر یعنی الا من سبق له الموت قبل ذلک فانهم لا یصعقون
دیمکدر دیمشلردر امام قرطبی قدس الله روحه بو جوابه میل ایتمشدر حدیث شریفده موسی
ایچون من استثنی الله دن اولمق احتمالی ویردوکی بو جوابه معارضدر کلدی که انبیا
صلوات الله علیهم اجمعین عند الله احیادر حدیث شریف ابن مردویه رحمه الله تعالی نک ده
ابو سلمه دن رضی الله عنه بو عبارتله وارد اولمشدر انا اول من تنشق عنه الارض
یوم القیمة فانفض التراب عن رأسی فآتی قائمة العرش فاجد موسی قائما عندها
فلا ادری انفض التراب عن رأسه قبلی او کان ممن استثنی الله یعنی بن قیامت کوننده
اول قبری شق اولنان کمسنه‌یم قبردن قیام ایدرم دخی باشمدن طپراغی سلکرم آندن
عرش ایاغنه کلورم موسی‌یی آنوک یاننده بولورم و بیلمزم که موسی طپراغی کندو باشندن
بندن اول می سلکدی یوخسه اول حق تعالی حضرتنک استثنا ایتدوکلرندنمی ایدی دیمکدر
اولور علما رحمهم الله تعالی استثنا اولنانلرک کیملر ایدوکنده اولان قولنده اختلاف
ایتمشلردر بعضلر ملائکه‌در دیدی و بعضی انبیادر دیدی صلوات الله علیهم اجمعین بیهقی
رحمه الله تأویل حدیثده حضرت موسی صلی الله علیه وسلم من استثنی الله دن اولمانی
تجویز ایتمه‌ده بو قولی اختیار ایدوب بنم قاتمده وجهی بودر که انبیا عند الله شهدا کبی
احیادر نفخهٔ اولی ده بیهوش اولورلر بیهوشلقلری معناسی بودر که من جمیع الوجوه
موت اولمیه لکن شعور کیتمکدر دیو سویلدی بعضلر دخی مراد شهدادر دیدیلر حلیمی رحمه الله

بونی

بونی اختیار ایتمشدر ابن عباس رضی الله عنهما دن مرویدر اولان بودر که حق تعالی شهدا حقنده
احیاء عند ربهم یرزقون بیورمشدر بوندن غیری اقوال ضعیفه دخی ذکر ایتمشدر امام ابو
العباس القرطبی صاحب المفهم رحمة الله علیه صحیح بودر که مراد تعیینی ایدوکن تعیینه خبر صحیح
وارد اولمامشدر جمله‌سی محتملدر دیمشدر اما تمیذی تذکره‌ده اعتراض ایدوب ابو هریره رضی الله عنه
حدیثنده شهدا ایدوکی تعیینه حدیث شریف وارد اولمشدر و حدیث صحیحدر دیدی
ابو هریره رضی الله عنه دن مرویدر که ان رسول الله صلی الله علیه وسلم سأل جبریل
صلی الله علیه وسلم عن هذه الآیة من الذین لم یشأ الله ان یصعقوا قال هم الشهداء
دیمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم بو آیتدن جبریله سؤال ایدوب حق تعالی
بیهوشلقلرین دیلمدوکی طائفه کیملردر دیدی جبریل علیه الصلوة والسلام آنلر شهدادر
دیو جواب ویردی دیمک اولور حاکم رحمة الله علیه حدیث مذکوری ایچون صحیحدر دیمشدر بعضلر
دخی حملهٔ عرش و جبریل و میکائیل و ملک الموت علیهم الصلوة والسلام آندن صکره بونلر
وفات ایدرلر آخر صکره ملک الموت وفات ایدر دیدیلر بعضلر دخی جنتده اولان حور و غلماندر
دیدیلر اما بو سوزلره اعتراض اولنوب حملهٔ عرش سکان سموات و ارضدن دکللردر زیرا
عرش جمیع سماواتک فوقنده‌در و جبریل و میکائیل و عزرائیل صلوات الله علیهم اجمعین
صافین مسبحین دندر و حور و غلمان جنتده‌در جنت خود جمیع سمواتدن یوقرو عرشدن
آشاغه‌دن و جنت بشقه عالمدر بقا ایچون مخلوقدر شک یوقدر که اول حق تعالی
فنا ایچون خلق ایتدوکی اشیادن بعیددر دیدیلر آندن صکره خبر وارد اولمشدر که حق تعالی
حملهٔ عرشی و میکائیلی و ملک الموتی اماته ایدوب صکره دن احیا ایتسه کرکدر اما اهل
جنتدن خبر وارد اولمامشدر ولکن ظاهر بودر که جنت دار خلوددر آنده داخل اولانه
هرکز موت یتیشمز طشره‌دن کیرنلر قابل موت لکن بو بیلداولمق آنده خلق اولنانلره موت
یتیشمامک اولی اولور اکر سؤال اولنوب کل شیء هالک الا وجهه مقتضاسی بودر که ذات
قدیم لم یزلدن غیری هر نسنه فنا بوله بو تقدیرجه نیسن جنتده فنا بولوب صکره یوم جزا
ایچون اعاده اولنمق لازم کلور دینلورسه جواب بودر که کل شیء هالک الا وجهه دیمه‌نک

معناسی هر نسنه که قابل هلاکدر اگرچه حق تعالی هلاکین دیلرسه هلاک اولور الا حق سبحانه
وتعالی قدیمدر قدیمک فناسی ممکن دکلدر دیکدیلر والله تعالی اعلم و حورک عدم موتنه
قولی بودخی تأیید ایلر که آنلر نحن الخالدات فلا نموت دیشلردر نته کم حدیثده وارد
اولمشدر خاطره بو کلور که آنلرک خلود دیدوکلرندن مراد بعد القیمة خلوددر دیکی
اولان بر اول معنی غیریلرده ده بولنور اوصاف مشترکه ایله افتخار اولنمز ابو الشیخ رحمة الله
کتاب العظمة ده وهب بن منبه طریقندن بر حدیث روایت ایتمشلر که حق تعالی
صوری صرحیه صافی لعنده بر آق اینجودن خلق ایتدی آندن عرشه طوت دیو امر ایتدی
عرش دخی آکا تعلق ایتدی آندنصکره حق جل وعلا کن دیو امر ایتدی همان اسرافیل
وجوده کلدی آندن صوری آل دیو امر ایتدی اسرافیل علیه الصلوة والسلام صوری
آلدی واول صورده جمیع مخلوقاتک ارواحی عددنجه دلوکلر واردر ارواح اول دلوکلره
کیررلر مخلوقاتک جمیعی اولورلر آندنصکره حق تعالی اسرافیله امر ایلر اسرافیل صوری
نفخ ایدر آنده اولان ارواحک هر بری چقوب جسدینه کیدر دیو بیورلمشدر بو تقدیر اوزره
اولا صوره نفخ اولنور تا که ارواح جسدلرینه واصل اولالر نفخک صوره اسنادی حقیقت
واجساده اسنادی مجاز اولور دیشلردر صحیح مسلمده عبد الله بن عمر رضی الله عنهما حدیثندن
مرفوعا روایت اولنمشدر که ثم ینفخ فی الصور فلا یسمعه احد الا اصغی لیتا ورفع
لیتا ثم یرسل الله مطرا کانه الطل فینبت منه اجساد الناس ثم ینفخ فیه اخری
فاذا هم قیام ینظرون بیورلمشدر لیت کسر لام ایله صفحهٔ عنقدر یعنی بوینک بر
جانبیدر حدیث شریفک معناسی نفخ صور اولور دخی آنی ایشیدنلردن بر کسنه قالماز
الا وفات ایدر دیکدر اصغی لیتا ورفع لیتا بیوردوغی بویندن کنایه در یعنی جان
ویروب یاننک اوستنه دوشر بوینینک بر جانبی اشاغه و بر جانبی یوقرو قالور دیکدر
آندنصکره حق سبحانه وتعالی طله بکزر بر یغمور کوندرر آندن خلقک جسدلری
بتر صکره بر نفخ دخی اولور خلق تمام حیات بولوب تماشالرده نظر ایدرلر دیکدر اولور طل شبنم
وفتی ضعیف یغموره دخی دیرلر قیام ینظرون قول شریفنه ایکی احتمال اوزره معنی ویرمشلردر

برسی

برسی قائملر اولوب اطرافه مبهوتلر کبی نظر ایدرلر دیمکدر برسی دخی قائملر اولوب یا برزه نظر ایلیه
دیو انتظار ایدرلر دیمکدر و دارمی رحمة الله علیه نقلنده انس رضی الله عنه دن مرویدر که
انا اول الناس خروجا اذا بعثوا وانا قائدهم اذا وفدوا وانا خطیبهم اذا انصتوا وانا
مستشفعهم اذا حبسوا وانا مبشرهم اذا ایسوا من الکرامة والمفاتیح یومئذ بیدی
وانا اکرم ولد آدم علی ربی یطوف علی الف خادم کانهم بیض مکنون او لؤلؤ منثور
بیورلمشدر معناسی بن ناسک قبردن اول خروج ایدنیم اول زمانده که قبرلرندن مبعوث
اولدلر و آنلرک اوکنه دوشوب کتورن بنم اول زمانده که عرصهٔ محشره کلدلر و آنلرک
خطیبی بنم اول زمانده که سکوت ایدوب طوره لر و آنلر ایچون شفاعت ایدن بنم اول زمانده که
کرفتار اولدلر و آنلره بشارت ایدیجی بنم اول زمانده که کرامتدن یعنی عفو و مغفرتدن امیدلرین
کسه لر و مفتاحلر اول کون بنم الومده اولسه کرکدر ولواء الحمد بنم الومده اولسه کرکدر
وبن ربمه ولد آدمک صلی الله علیه وسلم اکرمییم بیض مکنون کبی یاخود لؤلؤ منثور کبی
بیک خادم خدمت ایچون بنی طواف ایتسه کرکدر دیمکدر بیض مکنون دن مراد دوه قوشی یمرطه
در مکنون دیدوکی قنادی آلتنده مستور دیمکدر طائفهٔ عرب محبوبلرینک بدنلرین اکا
تشبیه ایدرلر حادی الارواح صاحبی روایت ایتدوکی حدیثده ان رسول الله صلی الله علیه وسلم
یبعث یوم القیمة وبلال بین یدیه ینادی بالاذان دیمشلردر زبیر عقبیده ابو هریره رضی الله عنه
حدیثندن وارد اولمشدر که ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قال تبعث الانبیاء علی
الدواب ویحشر صالح علی ناقته ویحشر ابنا فاطمة علی ناقتی العضباء والقصوی
واحشر انا علی البراق خطوها عند اقصی طرفها ویحشر بلال علی ناقة من نوق الجنة
دیمشدر یعنی اول حضرت صلوات الله علیه وسلامه بیورمشلر که انبیا علیهم الصلوة والسلام
قیامت کوننده طوارلر اوزرنده بعث اولنورلر صالح پیغمبر صلی الله علیه وسلم ناقه سی اوستنده
حشر اولنور و فاطمه نک ایکی اوغلی امام حسن و حسین سلام الله علیهم بنم عضبا و قصوی آدلو ناقه لرم اوزرنده
حشر اولنورلر بن براق اوزرنده حشر اولنورم اول براقک آدیمی کوزی ایریشدوکی یره وارر
نهایتندهدر و بلال رضی الله عنه جنت ناقه لرندن برینک اوزرنده حشر اولنور دیمشدر

رحمة الله عليه اخراج ايتدوكنك حاصلى بودركه انبيا عليهم الصلوة والسلام دوابّ
حشر اولنورلر وبن براق اوزرنده حشر اولنورم وبلال جنت ناقه لرندن برناقه اوزرنده حشر
اولنوب آندن آذان اوقور اشهد ان محمدا رسول الله ديدوكى زمانده اولين وآخرين دن
مؤمنلر انكا شهادت ايدرلر ديو بيورمشدر وبعض رواياتده خواجهٔ عالم صلى الله عليه وسلم
قبر شريفندن يتمش بيك ملك آراسنده بعث اولنسه كرك ديو وارد اولمشدر نته كيم بعض
علما كعب الاحباردن رضى الله عنه اويله نقل ايتمشلردر وتفصيلى بودركه بر كون كعب رضى الله عنه
حضرت عائشه صديقه رضى الله عنها خدمتنه وارد يحضار مجلس رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتن ياد ايتديلر كعب ايتدى هيچ بر صباح يوقدر الا آنده يتمش بيك ملك نزول ايدر اول
حضرتك صلى الله عليه وسلم قبر شريفى اطرافنه دزيلورلر وقت اقشام اولنجه اوزرينه صلوات
ويرورلر اخشام اولنجه آنلر سمايه عروج ايدرلر يتمش بيك ملك دخى نزول ايلر آنلر دخى
صباحه دك اويله ايدرلر حاصلى يتمش بيك فرشته كوندز يتمش بيك دخى كيجه نزول ايدوب
قيامته دكين اول حضرتى بو طريق اوزره زيارتدن خالى اولمازلر اول زمانده كه قبر شريف
شق اولنوب اول حضرت بعث اولنه يتمش بيك ملك آراسنده بعث اولنوب آنلر انكا تعظيم
وتكريم ايدرلر ديمشدر وحكيم ترمذى رحمة الله عليه نوادر الاصولده ابن عمر رضى الله عنهما
حديثندن ايراد ايتمشدر كه بر كون رسول الله صلى الله عليه وسلم طشره چيقدى
صاغ يانندا ابوبكر وصول يانندا عمر رضى الله عنهما وار ايدى فخر عالم صلى الله عليه وسلم
هكذا نبعث يوم القيمة ديدى يعنى قيامت كوننده قبردن قوپدوغمز زمانده
بنه شويله قوپروز ديديكى اولور وترمذى رحمه الله نقلنده ابوهريره رضى الله عنه دن مرويدركه
فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم فاكسى حلة من حلل الجنة ثم اقوم عن يمين العرش
ليس احد من الخلايق يقوم ذلك المقام غيرى ديمشدر يعنى بعث اولندقدنصكره باكه
برحله كيدورلر آندن عرشك صاغ يانينه طورورم بندن غيرى بر كسنه اول مقامده
طورمز ديكا اولور وجامع الاصول روايتنده انا اول من تنشق عنه الارض فاكسى عبارتلرى
وارد اولمشدر وكعب رحمه الله روايتنده حلة خضر عبارتلرى واقع اولمشدر اما امام بخارى رحمه الله

صحيحه ابن عباس رضى الله عنهما حضرتندن بويله نقل ايتمشدر كه اول حضرت صلى الله عليه وسلم
تحشرون حفاة عراة غرلا كما بدأنا اول خلق نعيده وان اول الخلايق يكسى يوم القيمة
ابراهيم ديو بيورمشلر حاصلى آندن طوغدوغمز كبى چيپلاق ويالين اياق وسنتسز حشر اولنورز
واول كونده حق تعالى حضرتلرينك خلوقاتندن اول كسوه كيدورلن ابراهيم عليه السلام در
ديكا اولور وبيهقى رحمه الله روايتنده اول من يكسى من الجنة ابراهيم عم ويؤتى بكرسى
فيطرح عن يمين العرش ثم يؤتى بى فاكسى حلة من الجنة لا يقوم بها البشر وارد اولمشدر
يعنى دخى جنت حله لرندن اول كسوه كيدورلن حضرت ابراهيم خليل الله اولسه كركدر
صلوات الله عليه وسلامه آندن بر كرسى كتوريلوب عرشك صاغ يانينه قونسه لر كركدر
آندنصكره بكا جنتدن بر حله كتورب كيدورلر كه آدم اوغلانلرينك قيمت تقدير ايده مز
ديكا اولور وحديث مذكورده يمين عرشده كرسى اولدوغى وبو راجعى دخى ذكر اولنمشدر
وابراهيم صلى الله عليه وسلم اول حضرتدن اول كسوه كيدورلك ايله آندن افضل اولمق
لازم كلمز مع هذا احتمالدركه اول حضرت صلوات الله عليه وسلامه كفنلريله وفات
ايتدوكى لباسلريله چيقه آنده كيدورلن حله بر كرامت اوله شول قرينه ايله كه آنى ساق عرش
تحتنده اجلاس ايتسه لر كركدر بو تقديرجه حضرت ابراهيمك صلى الله عليه وسلم اولمق
بقيه سى ناسه كوره اولور ديمشلردر وحليمى رحمة الله عليه ايتدى ظاهر خبر اوزره ابراهيم
صلوات الله عليه وسلامه حضرتندن اول حله كيدورلور ولكن فخر عالمه
عليه صلوات الله وسلامه الاعظم حضرتلرينك حله سى اعلى واكملدر ثنا سيله بحث تفصيل واقع
اولور ديدى ابوداود رحمه الله روايتنده ابو سعيد رضى الله تعالى عنه وفات ايدنجه اولدقده يكى
لباسلرين ايستدى كتوردلر كيدى دخى ايتدى سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم
يقول ان الميت يبعث فى ثيابه التى يموت فيها ديدى يعنى ايشتدم اول حضرتى صلى الله
عليه وسلم تحقيقا ميت شول لباسلريله مبعوث اولور كه انكله وفات ايدر ديدى
ديكر حارث بن ابى سلمة واحمد بن منيع رحمهما الله قتكرنده فانهم يبعثون فى اكفانهم وتزاورون
فى اكفانهم وارد اولمشدر بو تقديرجه كفنلريله بعث اولنورلر ديكر روايات مذكورده نكته نظام

حشر
برى برينه محال الله اما جميعى بو طريقله ميسردر كه بعض اموات عريان و بعضى لباسيله
اولنه لر ياخود جمله سى عريان حشر اولنوب انبيا عليهم السلامه كسوت كيدورليه ياخود
قبوردن حين وفاتده آرقه لرنده بولنان لباسلريله طوروب صكره دن آنلر آرقه لرندن دوكلوب
دخى عريان حشر اولنسلر آندن صكره اول كسوت كيدورليه حضرت ابرهيم عليه صلوات الرحمن اولا
هب بونلر ممكن در ديمشلر بعضلر دخى ابو سعيد حديثنى شهدايه حمل ايتمشلردر بو تقديرجه
شهدا حقنده بيورلمش اولور دخى ابو سعيد عمومه حمل ايتمش اولور و معلوم اولسون كه علما رحمهم الله تعالى
نك هيئت حشرده اختلاف ايتمشلردر حشرك معناسى اشياى متفرقه يى سوروب بر يره
كتورمكه ديرلر صحيح بخاريده رحمه الله ابو هريره رضى الله عنه دن مرويدر كه اول حضرت
صلى الله عليه وسلم يحشر الناس على ثلث طرائق راغبين وراهبين واثنان على بعير
وثلثة على بعير واربعة على بعير وعشرة على بعير وتحشر بقيتهم النار تقيل معهم حيث قالوا
وتبيت معهم حيث باتوا وتصبح معهم حيث اصبحوا وتمسى معهم حيث امسوا بيورمشلردر حاصلى
بودر كه خلق اوچ طريقه اوزره حشر اولنورلر راغبلر و راهبلر اولدقلرى حالده حشر
اولنورلر يعنى بر قسمى عرصهٔ محشره رغبت ايدرك و قورقه رق كلورلر و بر قسمى دخى ايكيشر
واوچر و دردر و اونر دوه لره بندريلوب حشر اولنورلر و كريمى قالانى آتش جهنم حشر
ايلر يعنى آردلرندن بر آتش پيدا اولور دخى بونلرى موقف حشره دن يكا سورر كوندز قنده
آرام ايدرلرسه اول دخى آنده طورر و كيجه آنلر قنده ياتورلرسه اول دخى آنده ياتور
وآنلر قنده صباحلرلرسه اول دخى آنلر ايله آنده صباحلر و آنلر قنده آخشاملرلر ايسه
اول دخى آنلر ايله آنده بله آخشاملر ديمك اولور فهم اولنان بودر كه مرقدندن وارسه لر آرقه لرندن
يتشور آنلر بعيد اولمق ايچون صحيحلر اول يتشوب يانلرينه كلور بو اسلوب اوزره سوره سوره
محشره كتورر ديمكدر امام حليمى رحمة الله عليه بو كيفيتى اختيار ايتمشدر كه بو حشر قبردن خروج زماننده
اوله يعنى شرق و مغرب ديارنده اولان ممالك خلقى قبرلرندن قيام ايتدوكده عرصهٔ محشره
بو اسلوب اوزره كتوريله و امام غزالى قدس الله سره بويله اولسه كرك ديو جزم ايتمشدر و بعضلر
شيخين روايتلرنده ابن عباس حضرتندن رضى الله عنهما مروى اولان اسلوب اوزره حشر

اولنورلر

اولنورلر ديدى يعنى چيپلاق و يالين آياق و سنتسز اولنمش انه دن طوغدوغى هيئت اوزره حشر
اولنورلر آندن صكره موقفده وارنجه حاللرى متفرق اولور ديمشلردر و كافرلر يوزلرى اوزره
حشر اولنورلر بر كيمسنه اول حضرته ايتدى يا رسول الله كيف يحشر على وجهه ديدى يعنى يوزى
اوزرينه نيجه حشر اولنور ديدى فخر عالم صلى الله عليه وسلم ايتدى اليس الذى امشاه على
الرجلين فى الدنيا قادرا على ان يمشيه على وجهه فى يوم القيمة ديدى يعنى دنياده ايكى اياغى
اوستنه يوريدن تكرى قيامت كوننده يوزى اوستنه يوريتمكه قادر دكلميدر ديو بيوردى امام
نسائى رحمه الله تعالى ابو ذر رضى الله عنه مرفوعا روايت ايتمشدر كه ان الناس يحشرون ثلثة
افواج فوجا راكبين طاعمين كاسين وفوجا تسحبهم الملائكة على وجوههم وفوجا يمشون
ويسعون بيورمشلر يعنى تحقيقا آدم اوغلنلرى اوچ بولك حشر اولنورلر بر بولكى طوارلره
بينوب طعاملر ييوب كيسوه لرين كيمش اولدقلرى حالده حشر ايدرلر و بر بولكنى دخى ملكلر يوزلرى
اوزره سوريه رك حشر ايدرلر و بر بولكى دخى يايان يوريرلر و سكيردرلر موقف حشره بو اسلوب
اوزره كلورلر آنلرى بويله حشر ايدرلر ديمك اولور و شيخين رحمهما الله روايتلرنده تحشر يوم القيمة
على ارض بيضاء عفراء كقرصة النقى ليس فيها علم لاحد بيورلمشدر يعنى قيامت كوننده حشر
بر آق اكمكدن اولمش چورك كبى بر اوزرينه واقع اولسه كركدر آنده هيچ بر كيمسنه نك علمى يوقدر ديمك
اولور عفرا آق ديمكدر اما شول آقه ديرلر كه قتى بياض اولميه آنوك ايچون بالك اونندن چوركينه
تشبيه بيورمشلردر حاكم رحمه الله تعالى عقبة بن عامر رضى الله عنه روايتيله وارد اولان
حاصلى بودر كه قيامت كوننده كونش يره يقين كلور خلق حرارتدن درلرلر عرق بعضنك بالديرينه
اورته سنه چقر بعضنك ديزينه چقر بعضنك اويلوغنه چقر بعضنك بوكرينه چقر بعضنك
اوموزينه چقر بعضنك آغزينه چقر ديدى و مبارك اليله اشارت ايتدى آغزينه اويله
ديو بيوردى بعضنى دخى عرق اورتر ديدى و مبارك الين باشنك اوستنه قويوب اشارت
ايتدى ديمشدر امام مسلم رحمه الله تعالى دخى بو حديثه شاهد وارددر مقداد بن الاسود
رضى الله عنه حديثنده وارد اولمشدر كه تدنو الشمس يوم القيمة من الخلق حتى تكون
منهم كمقدار ميل فيكون الناس على قدر اعمالهم فى العرق بيورلمش يعنى قيامت كوننده

کونش خلقه یقین کلور حتی بر میل مقداری یره کلور دخی طورر آندن خلق عمللری قدرنجه
عرقه باتوب اولورلر دیمک اولور اکرچه کیم کنشک محلی فلک رابعدر اما جایزدر که قیامت کوننده
بامر الله فلکدن منفصل اوله دخی محشر خلقینک اوزرینه معلق طوره انه قادر علی ما یشاء
شیخ عارف ابن ابی جمره قدس الله سره العزیز بیورمشدر که ظاهر حدیث بو حالتی جمیع ناسه
تعمیم فهم اولنور اما بو نیله دکلدر زیرا بعض احادیث دلالت ایتمشدر که بعض ناسه مخصوص
اوله انبیا وشهدا صلوات الله علیهم وحق تعالینک دیلدوکیدن بعض عباد مستثنی
اوله لر واول بلایه مبتلا اولانلر اشدی کناهلو اولانلردن صکره کناهکارلر ایشلینلر
اوله انلردن صکره ما الله تعالی دیلدوکی کیملر ایسه آنلر اوله لر ابو یعلی رحمه الله روایتنده
ابوهریره رضی الله عنه دن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یوم یقوم
الناس لرب العالمین مقدار نصف یوم من خمسین الف سنة فیهون علی المؤمنین
کتدلی الشمس الی ان تغرب دیو بیورمشلر حاصلی خلق حضور حضرتده اللی بیک ییل مقداری
کوندن نصف یوم مقداری طوره لر مؤمنلره حق تعالی آسان ایلیوب کنش دونلدوکی
زماندن غروبه وارنجه نه مقدار زمان ایسه اول دکلو کله آنلر انتظار المین کفاد
کبی کچیه لر دیمک اولور وبالجمله تعظیم ولنان اوزره اشد بلیات کناهلو واصحاب کبایره
اولاجقدر عباد صالحین اول شدایدی کورمزلر بفضل الله تعالی آنلره آسان اولوب
امام احمد قدس الله روحه وغیری ابوهریره رضی الله عنه دن روایت ایتمشلردر که یحشر
الناس قیاما اربعین سنة شاخصة ابصارهم الی السماء فیلجمهم العرق من شدة
الکرب بیورمشلر یعنی خلق حشر اولنوب قرق ییل کوزلرین کوکه دیکوب طوره لر شدت
غم وغصه دن عرق آغزلرینه اولاشه نطقه مجالی اولمایه دیمک اولور وصحیح بخاری
رحمه الله ابوهریره رضی الله عنه دن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم یعرق
الناس یوم القیمة حتی یذهب عرقهم فی الارض سبعین ذراعا ویلجمهم العرق
حتی یبلغ آذانهم بیورمشلردر یعنی قیامت کوننده خلق شویله دردکرلر که عرقلری
یر یوزنده یتمش ذراع اوزکنوره کیده ولری اغزلرینه چاق قولاقلرینه یتشور دیو بیورمشلر

والبیهقی

البیهقی رحمة الله علیه روایتنده ابن مسعود رضی الله عنهما حضرتندن وارد اولمشدر که اذا
حشر الناس قاموا اربعین عاما شاخصة ابصارهم الی السماء لا یکلمهم والشمس علی رؤسهم
حتی یلجمهم العرق کل بر وفاجر بیورمشلر بودخی سابقا امام احمددن مروی اولان حدیث
معناسنده در ولکن بونده عرقدن نطقه مجال اولمق مرتبه سی صالحه وفاسقه عام اولدیغی
واردر وطبرانی رحمة الله علیه ابن عمر رضی الله عنهما دن روایت ایتدکی حدیثده ویکون
ذلک الیوم اقصر علی المؤمن من ساعة من نهار دیو بیورمشلردر یعنی یوم حشر مؤمنه
کوندزدن بر ساعت مقدارندن آز اولور دیمشلر وعبد الله بن عمرو بن العاص دن وارد اولمشدر که
ان الذی یلجمه العرق الکافر بیورمشلر یعنی شول کسنه که عرق آنک آغزینه اویان اوزره
اول کافردر دیمشلردر حاصلی بو حالت مؤمنلره اولمز کافرلره اولور وعرق اویان اوزرینه
معناسی آغزه یتشوب تکلمدن منع ایتمکدر بیهقی رحمه الله تعالی آنلردن سند قوی ایله مرویدر که
یشتد کرب الناس ذلک الیوم حتی یلجم الکافر العرق دیمشلر اول کونده بنی آدمک شدت
ومحنتی زیاده اولور حتی عرق کافرلرک آغزینه اویان اوزره دیمکدر بعضلر سؤال
ایدوب یا اول زمانده مؤمنلر قنده اولور دیدوکلرنده علی کراسی من ذهب ویظلل علیهم الغمام
دیو بیورمشلر یعنی مؤمنلر آلتون کرسیلر اوزره اوتورورلر اوزرلرینه بولت سایه صالر دیمکدر و
ابوموسی رضی الله عنه دن سند قوی ایله مرویدر که الشمس فوق رؤس الناس یوم القیمة
واعمالهم تظللهم دیو بیورمشلر یعنی اول کونده کنش خلقک باشلری اوزرینه کلور وعمللری
آنلره سایه صالر دیمکدر حاصلی اعمال صالحه بامر الله سبحانه متجسم اولوب صاحبلرینه سایبان
اوله که کویا معنای مذکوری عبارات متغایره ایله احادیث شریفه چوق وارد اولمشدر شدائد
قیامت کناهلو مخصوصدر ومؤمنین بفضل الله تعالی آندن سالملردر اما بو سوزه مغرور اولمامق
کرکدر زیرا مؤمندن الشیطان بن مؤمنهم دیمک اولماز ایمانه لایق اولان شرایط مرعیه کوزکدر زیرا
امام قرطبی رحمه الله علیه المراد من یکون کامل الایمان لما یدل علیه حدیث المقداد وغیره
انهم یتفاوتون فی ذلک بحسب اعمالهم دیمشدر یعنی مؤمندن مراد ایمانی کامل اولندر زیرا
بعض احادیث دلالت ایلر که آنلر دخی عمللری حسبیله بری برندن متفاوت اوله لر دیمشدر

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِحَقِيقَةِ الْحَالِ ابو يعلى رحمه الله روايتنده اِنَّ الرَّجُلَ لَيُلْجِمُهُ الْعَرَقُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
حَتّٰى يَقُولَ يَا رَبِّ اَرِحْنِي وَلَوْ اِلَى النَّارِ وارد اولمشدر بو روايتدن ظاهر بودركه بو عرق
اضطرابلری موقفده واقع اولان ملاحظه اولندقده اول كون نه بلالو كوندر وخلقك آنده
حرارتِ ملكلری نه مرتبه يه وارسه كركدر وصويه احتياج لری نه درلو اولسه كركدر وتاسده كه
اول كونده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك حوضندن غيری يرده تشنه دلِلره
صو ابلق ميسر دكلدر آندن اچن تشنه هركز صوسزلق كورمز وآندن اچمين هركز سيراب
اولمازلر نتكم بزار رحمه الله حديثنده انس رضي الله عنه دن مرويدر كه مَنْ شَرِبَ مِنْهُ
لَمْ يَظْمَأْ اَبَدًا وَمَنْ لَمْ يَشْرَبْ مِنْهُ لَمْ يَرْوَ اَبَدًا بيورمشدر ترمذی رحمه الله روايتنده ثوبان
رضي الله عنه دن منقولدر كه اَكْثَرُ النَّاسِ عَلَيْهِ وُرُودًا فُقَرَاءُ الْمُهَاجِرِينَ بيورمشلردر
يعنی حوض كوثره چوق كلن طائفه مهاجرينك فقرا لری اولسه كركدر ديمشلر شيخين رحمهما الله
روايتلرنده حَوْضِي مَسِيرَةُ شَهْرٍ مَاؤُهُ اَبْيَضُ مِنَ اللَّبَنِ وَرِيحُهُ اَطْيَبُ مِنَ الْمِسْكِ وَكِيزَانُهُ كَنُجُومِ
السَّمَاءِ مَنْ شَرِبَ مِنْهُ لَا يَظْمَأُ اَبَدًا بيورلمشدر حوضمك امتدادی بر آيلق يول مقداريدر
صويی سوددن آق ومسكدن خوشبويدر وآنك برداقلری كوكده كی يلدزلر صايسنجه
بركسنه كه آندن اچه هركز صوصمز ديمك اولور وبنه مسلم رحمه الله روايتنده وَزَوَايَاهُ
سَوَاءٌ عبارتيله وارد اولمشدر يعنی كوشه لری برابردر ديمكدر مرادی هر قنقی كوشه سندن
تعبير اولنسه مقابلسی بر آيلق يول مقداريدر واقع اولوردیمكدر بوندن لازم كلور كه
حوض شريف مدور اوله وابن حجر رحمه الله ديدوكی اوزره مسافهٔ حوض شريف
تعبيرنده واقع اولان اختلاف اتفاقی طول وعرض اختلافنه حمل ايتمك تأويلنه عبارت مذكوره منع ايلر
يعنی مسافهٔ حوض بعض روايتده مَا بَيْنَ الْكَعْبَةِ وَبَيْتِ الْمَقْدِسِ بيورلمشدر وبعض روايتده
مَا بَيْنَ صَنْعَاءَ وَالْمَدِينَةِ بيورلمشدر وبعضنده مَا بَيْنَ صَنْعَاءَ وَبُصْرَى بيورلمشدر بو نلر وقت
ظاهرندن برى برينه مخالفت فهم اولنور بعضلر اول مخالفتی دفع ايچون روايات مذكوره ده
كيمی طولنه كوره دركيمی عرضنه كوره دردیمشلر اما زَوَايَاهُ سَوَاءٌ عبارتی بو توجيهه مانع ايدوكی
ظاهردر ومخالفت توهمنك دفعی امام نووی رحمة الله عليه بيوردوغی اوزره بودر كه مسافهٔ قليله

ذكری

ذكری مسافهٔ بعيده يه منافی دكلدر ابعد مقادير حديث صحيح ايله ثابت اولمشدر معارضه يوقدر
وحوض كوثر همان اول حضرته مخصوص اولوب ساير انبيانك حوض لری اولدوغی سابقا ذكر
اولنمش ايدی غايت شهر بودر كه بيان اولندی اما بعض روايتده ساير انبيانك دخی حوض لری
اولمق خبری وارد اولمشدر صلوات الله عليهم لكن بعضیسی صحت بولدوغی تقديرجه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتنه مختص اولان شول حوضدر كه آنك صويی كوثر ايرماغندن
كلوب دوكلمشدر يا غير حقنده آنك نظيری نقل اولنمامشدر وسورهٔ اِنَّا اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ما
اول حضرته آنونكله امتنان بيورلمشدر امام قرطبی رحمة الله عليه مفهم ده ذكر ايتمشدر كه هر مكلفه
واجبدر كه حق سبحانه وتعالى محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتنه حوض كوثری
مخصوص قلدوغن بله وتصديق ايليه احاديث شريفده اول حوضك اسمی وصفتی وشرابی
تصريح بيورلمشدر مجموعيله علم قطعی حاصل اولور زيرا صحابهٔ كرامدن اوتوزدن زياده كسنه
روايت ايتمشلردر صحيحين ده يكرمی دن زياده سنك روايتی مذكوردر بقيه سی ساير كتب
احاديث شريفده وارد اولمشدر نقلی صحت وراوی لری اشتهار وقوت اوزره در صحابهٔ كرامدن
صكره كبار تابعين وآنلردن سلف صالحين روايت ايده كلمشلردر وبالجمله اثباتنده سلف وخلف
اتفاق ايتمشلردر رضوان الله تعالى عليهم اجمعين مسلم رحمه الله روايتنده حضرت ابو هريره دن رضي الله عنه
مرفوعا وارد اولمشدر كه تَرِدُ عَلَيَّ اُمَّتِي الْحَوْضَ وَاَنَا اَذُودُ النَّاسَ عَنْهُ كَمَا يَذُودُ الرَّجُلُ اِبِلَ
بيورمشلر حاصلی بنم امتم حوضمه كلورلر ده بن اُمّتمدن غيريلرينی آندن طرد ايدرين
شول رجل كبی كه كندو دوه لرين صواررکن غيری دوه لری طرد ايليه يعنی اوراداندن صورب
ايچمكه مانع اوله ديمكدر ايتديلر يا رسول الله تَعْرِفُنَا ديديلر يعنی امتنی بيلورميسن ديديلر ايتدی
نَعَمْ لَكُمْ سِيمَاءٌ لَيْسَتْ لِاَحَدٍ غَيْرِكُمْ تَرِدُونَ عَلَيَّ غُرًّا مُحَجَّلِينَ مِنْ آثَارِ الْوُضُوءِ بيوردی يعنی نعم
سزی بيلورم زيرا سزه وارد نشانلر وار در سزدن غيری بر كسنه نك اول نشانی يوقدر
سز بكا آبدست صويی آثارندن غر محجلين كلسه كوز كركه ديدی غر اغرك جمعيدر اغر
اول آته ديرلركه آلنده بياض يرا اوله ومحجل اول آته ديرلركه اياغی سكل اوله مقصود آبدست
صويی طوقنان يرلر كوز بياض ونورانی اولسه كركه امتمك نشانی اودر ديمكدر وحديث شريفده

مذکور اولان طرزده حکمتی یا بودر که سایر انبیانک امتلری کندو نبیلرینک حوضندن کوثردن
اولدیغندن دخی مراد اول نبیلری رعایت اولمیا یا خود طرزده ایله رسم دیدوکی شراب کوثر
ایچیلمه لایق اولمینلره کوره اولدیغنده بخل احتمالی بو قدر حاشا وکلا ابو سعد رحمه الله شرف
النبوة آدلو کتابنده روایت اتمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشلردر بنم حوضمک
دورت رکنی یعنی دورت جانبی واردر کرا اوراده خلق سقایت اولنورلر رکن اول ابو بکر صدیق
الله در رکن ثانی عمر الفاروق الله در رکن ثالث عثمان ذی النورین الله در رکن رابع
علی المرتضی الله در برکسنه که ابو بکری سوه عمری سومیه انکا ابو بکر شراب کوثر ایچورمز و بر
کسنه که عثمانی سوه علی یی سومیه انکا عثمان شراب کوثر ایچورمز دیو بیورمشلر قیلا نه دخی
بو بلیه روایت اتمشدر انکا اول حضرتک صلی الله علیه وسلم شفاعت و مقام محمود له تفضیلنه دلیل
بودر که حق سبحانه و تعالی کتاب کریمنده عسی ان یبعثک ربک مقاما محمودا بیورمشدر مفسرین
رحمهم الله تعالی اتفاقا اتمشلردر که کلمه عسی حق تبارک و تعالی حضرتندن واجبدر یعنی
کری تعالی کلامنده واقع اولسه معناسی البته بر شیئک حصولنه اقتضا ایلر بونده دخی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتن مقام محموده کوندرمک صددنده مذکوردر معناسی البته
اول حضرتی مقام محموده کوندرمکدر اهل معانی بیورمشلردر که زیرا لفظ عسی اطماعی مفیددر
برکسنه بر انسانی بر شیئه اطماع ایتسه آندن نصکره محروم ایلسه آنی اذیه ایتمش اولور حق تعالی
نوع کسنه یی اذیه ایتمکدن متعالی و منزه در و مقام محمود نه دیمکدر دیو بیان وجه
اوزره اختلاف اتمشلردر بری بودر که مقام شفاعتدر دیمشلر امام واحدی رحمه الله بیوردی
اوزره مفسرینک اتفاقی بو منوال اوزرینه در که مقام شفاعت اوله یکم حضرت رسول الله
صلوات الله علیه وسلامه بو آیت کریمه خصوصنده هو المقام الذی اشفع فیه لامتی بیورمشدر
امام ابن الخطیب رحمه الله لفظ بو معنایی مشعردر دیمشدر زیرا انسان محمود اولمانک اکا
محامد حمد اتدوکی زمانده اولور و حمد انعام اوزره اولور پس مقام مذکورده رسول الله
حضرتلری خلقه انعام ایدوب آنلر دخی انکا حمد ایتمک لازمدر و اول انعام شفاعت اولمق کرکدر
تبلیغ دین و تعلیم شرع دکلدر زیرا آنلری دنیاده ایتمشدر و شفاعت اولمق مقرر اولدقده

اول

اول شفاعت دخی اسقاط عذاب ایچون اولمق کرکدر نیته کم اهل سنتک مذهبی بودر زیرا که
انسانلرک عقابدن خلاص احتیاجی زیاده ثواب احتیاجندن اعظمدر و تخلیص ایچون اولان شفاعت
تحصیل زیاده ایچون اولاندن اعظمدر و بونلرک شکرلری دخی بو حسب اوزره در حاصلی
آیت کریمه دن فهم اولنان بودر که ذلک المقام اول حضرتک حمد بالغ و عظیم و کامل حاصل
صحیح بخاری ده دخی رحمه الله وارد اولمشدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم مقام محموددن سؤال
ایلدیلر هو الشفاعة دیو بیوردی و بینه صحیح بخاری ده رحمة الله علیه مسطوردر که ان الناس
یصیرون یوم القیمة جثی کل امة تتبع نبیها یقولون یا فلان اشفع لنا حتی تنتهی
الشفاعة الی فذلک المقام المحمود بیورمشلر بوندن دخی ظاهردر که مقام محمود مقام شفاعت
اولدی و بو معنایی تأکید ایدنلردن بری بودر که دعای مشهورده وابعثه مقاما محمودا یغبطه
الاولون والآخرون دینلور و مقاما ظرفیت اوزره منصوبدر تقدیر کلام وابعثه یوم القیمة
فاقمه مقاما محمودا دیمک اولور و جایزدر که مفعول به اوله و جایزدر که حال اوله ابعثه ذا مقام
تقدیرنده اوله دیمشلردر شیخ شرف الدین طیبی رحمه الله علیه مقاما تنکیر اولندی زیرا
لفخم و اجزل در کویا مقاما محمودا بکل لسان دیمکدر دیو بیوردی ایکنجی قول بودر که حذیفه
رضی الله تعالی عنه ایتدی حق سبحانه و تعالی آدمیلری بر یره جمع ایلر آندن هر کسنه
برکسنه تکلم ایتمز ساکت و صامت اولورلر اول دعوت اولنان سلطان انبیا
و برهان اصفیا حبیب خدا حضرت محمد مصطفی در صلوات الله علیه وسلامه اول حضرت
دخی لبیک وسعدیک والخیر فی یدیک والشر لیس الیک والمهدی من هدیت
وعبدک بین یدیک وبک والیک ولا ملجأ منک الا الیک تبارکت وتعالیت
سبحانک رب البیت دیو جواب ویرور عسی ان یبعثک ربک مقاما محمودا قول
شریفندن مراد بودر دیو بیوردی ابن منده رحمه الله حدیث مذکور ایچون طبنادی صحیح و رجال
ثقات اولدوغنه اتفاق واردر دیمشدر امام رازی قدس الله سره العزیز قول اول اولی در
زیرا اول حضرتک شفاعته سعیی ناسک حمد ایتمکلرینه سبب اولور تقدیرجه مقام محمود
اولور اما دعای مذکوردن حاصل اولان ثوابه حمد دکلدر دیو بیوردی قول ثالث بودر که

مقام محمود دیمك مقام محمد عاقبته دیمكدر دیدیلر امام فخر رحمة الله علیه بو قولی دخی ضعیف
طوتمشدر زیرا طریق مجازه كتمكدر قول رابع بودر كه الله حضرتی صلی الله علیه وسلمی عرشی
اوزره اوتوردوب كندی ایله اجلاس ایدر دیدیلر ابن مسعود رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر كه
یقعد الله تعالی محمدا صلی الله تعالی علیه وسلم علی العرش بیورمشدر و مجاهد رضی الله عنهدن
مرویدر كه یجلسه معه علی العرش دیمشدر امام واحدی بو سوزه قتی انكار ایدوب قولی رذل
بو حرفی قطیع دیمشدر و نقل كتاب بو تفسیرك فسادینه منادیدر و نیجه وجهدن دلالت ایدر كه
بو سوز فاسددر بری بودر كه بعثك خلافك ضدیدر بعثت البارك والقاعد فانبعث
دیرلر یعنی كوكسی اوستنه چوكمش حیوانی قالدروب اوتورمش انسانی بعث ایتدم دیمك قالدردم دیمكدر
و بعث الله المیت دیمك اقامه من قبره دیمكدر پس بعثی اجلاس ایله تفسیر ضدی ایله تفسیر اولور
و بوخود فاسددر ایكنجی بودر كه اكر حق تعالی عرش اوزره جالس اولورسه شول حیثیتله كه
محمد صلی الله علیه وسلم آنوك یاننده جالس اوله لازم كلور كه محدود و متناهی اوله بو ایله اولان
شی محدث اولور تعالی الله عن ذلك علوا كبیرا اوچنجی بودر كه مقام محمود دیمشدر مقعد
محمود دیمشدر كه اوتورمغه دلالت ایلیه بلكه لفظك دلالتی طورمغه در دردنجی بودر كه
السلطان بعث فلانا دیسه لر انی بر قومه كوندردی مهماتن اصلاح ایچون دیمك فهم اولنور
بو خصوصده كندو یانینه سریر اوزره اجلاس ایتدی دیمك فهم اولنماز امدی ثابت اولدی كه بو قول
ساقطدر بو كا میل ایتمز الا قلیل العقل وعدیم الدین اولان میل ایدر دیمشدر اما قول
ثانی یه اعتراض ایدوب دیمشلردر كه حق تعالی عرش اوزره بلا كیف جلوس ایلدیكنه كم كندو
نفس مقدسه سیندن خبر ویرمشدر و محمد صلی الله علیه وسلمی اجلاسی كما صفت ربوبیت
ایجاب ایتمز وصف عبودیتدن اخراج ایتمز بلكه محلدن رفع و علو اوزره آنی تشریف اولور و معه
دیمكدن مراد ان الذین عند ربك قولنده و رب ابن لی عندك بیتا فی الجنة قولنده
اولان معیتدر مقصود رتبت و منزلت و علو درجه در بو خصوصده مكان دكلدر دیدیلر شیخ
الاسلام ابن حجر رحمة الله علیه مجاهدك یجلسه معه علی العرش دیدوكی مدفوع دكلدر لا من
جهة النقل ولا من جهة النظر دیمشدر ابن عطیه دخی هو كذلك اذا حمل علی ما یلیق به

دیو بیورمشدر

دیو بیورمشدر یعنی ابن حجر دیدوكی واقع در شول زمانده كه لفظ مذكوره لایق اولان معنا
حمل اولنه دیمكدر اما واحدی قولی مذكورك انكارینده مبالغه ایتمشدر آنوك قتنده صحیح
جائز اولور اولدن دكلدر و بعضیلر ابو داوددن رحمة الله علیه نقل ایتمشلردر كه بو كا انكار ایدن
متهمدر دیمشدر امام ثعلبی رحمة الله علیه قتنده ابن مسعود رضی الله عنه حضرتلرندن وارد
اولمشدر كه ان محمدا یوم القیمة یجلس علی كرسی الرب بین یدی الرب دیو بیورمشدر ابو الشیخ
رحمة الله علیه قتنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن دخی بو ایله وارد اولمشدر بو احتمال
اضافتنا اضافت تشریف اوله مجاهددن و غیریلردن مروی اولان دخی بو معنایه حمل اولنق
كركدر و بو دخی احتمالدر كه مقام محموددن مراد مقام شفاعت اوله تا كه قول مذكور اولیله
اولمق اوزره در ذكر اجلاس دیدوكلری وسیله ایله تعبیر اولنان منزلت اولا بعضلر بو ایله دیمشلر
بو دخی احتمالدر كه اجلاس شفاعتده اذن ایچون علامتدن عبارت اولا اكر سؤال اولنوب مقام
محمود مقام شفاعت اولدوغی تقدیرجه شفاعت قنقی شفاعتدر دینلورسه جواب بودر كه احادیث
شریفده وارد اولان شفاعت ایكی نوع در بری فصل قضاده واقع اولان شفاعت عامه در
بری دخی كناهكارلری جهنمدن چیقرمق ایچون شفاعتدر لكن اقوال مذكوره نك مقتضاسی
بودر كه مراد شفاعت عظمی اوله یعنی اولكی شفاعت اوله زیرا اول حضرته لواء الحمد اعطا اولنق
و اول حضوره حق تعالیه ثنا ایدوب تكلم ایتمك و كرسی اوزره جلوس ایتمك هب مقام محمودك صفتلرندندر
كه آنده قضا بین الخلق ایچون شفاعت اولنور و كناهكارلری ناردن چیقرمق ایچون اولان
شفاعت آنوك توابعندندر دیمشلردر بعض معتزله و خوارج كناهكارلری اخراج ایچون
اولان شفاعتی انكار ایدوب فما تنفعهم شفاعة الشافعین و دخی ما للظالمین من حمیم
ولا شفیع یطاع قول شریفلرینه تمسك ایتمشلردر اهل سنت جواب ویروب بو آیتلر كفار
حقنده نازل اولدی دیمشلردر قاضی عیاض رحمة الله علیه ایتدی مذهب اهل سنت بودر كه
شفاعت عقلا جائز و نقلا واجب اولدر زیرا حق تعالی نك صریح قول شریفی وارد اولوب
بیورمشدر كه یومئذ لا تنفع الشفاعة الا من اذن له الرحمن ورضی له قولا بر موضعده
دخی لا یشفعون الا لمن ارتضی بیورمشدر بونلردن ظاهردر كه حق تعالی نك اذنیله و رضا

ندن نبیلره شفاعت واقع اولمز و شفاعت حقنده آثار اول قدر وارد اولمشدر که مجموعی حد تواتره
واصل اولمشدر و ام المؤمنین ام حبیبه رضی الله عنها اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم روایت
اتمشدر که اریت ما تلقی امتی من بعدی وسفک بعضهم دماء بعض وسبق لهم من الله
ما سبق للامم قبلهم فسألت الله ان یؤتینی شفاعة یوم القیامة ففعل دیو بیورمشلر حدیث
شریف صریحا دلالت ایلر که قیامت کوننده مقام شفاعت اول حضرته ویرلمش اوله و دخی لکل نبی
دعوة مستجابة یدعو بها وارید ان اختبئ دعوتی شفاعة لامتی فی الآخرة بیورمشلر و انس
ابو هریره رضی الله عنه روایتنده فجعلت دعوتی شفاعة لامتی عبارتیله وارد اولمشدر بونک
دخی معناسی قریبا سبقت اتمشدر و ابو هریره رضی الله عنه دن مرویدر که رسول الله حضرتلرینه
صلی الله علیه وسلم ماذا ورد علیک من الشفاعة دیدم یعنی شفاعت حقنده سکا ندلر
وارد اولدی نه مرتبه یه دک شفاعت ایدرسن دیو سؤال اتدم ایتدی شفاعتی لمن شهد ان
لا اله الا الله مخلصا یصدق لسانه قلبه دیو بیوردی دیمشدر یعنی شول کمسنه که قلبی لسانی
تصدیق ایدر اولدوغی حالده مخلصا حق تعالی نک وحدانیتنه شهادت ایلیه بنم شفاعتم
انکا یتشور دیمک اولور حاصلی اندکلو که کناهکار و مجرم اولورسه مؤمن باقی اولدقجه بنم اکا
شفاعتم ایره دیمک اولور یعنی شفاعتم عموم اوزره دریمک اولور یسرنا الله بفضله العظیم شفاعة
رسوله ونبیه الکریم محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم امام بخاری وامام مسلم رحمهما الله
روایتلرینه ابوهریرة رضی الله عنه حضرتندن مروی اولان حدیث شفاعتک تقریری بودر که
برکون رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی بیوردی که انا سید الناس یوم القیامة هل
تدرون مم ذلک دیدی یعنی بن قیامت کوننده جمله ناسک سیدییم بلورمیسز بو ندندر
دیدی آندن ایتدی یجمع الله الاولین والآخرین فی صعید واحد فیبصرهم الناظر
ویسمعهم الداعی وتدنو الشمس فیبلغ الناس من الغم والکرب ما لا یطیقون ولا یحتملون
دیدی یعنی حق تعالی مخلوقاتدن اولین وآخرینی بر عرصه یه جمع ایلر خلق شویله بر یره کلورلر که
ناظر ایدنلرک جملهسن کورر و چاغرن جملهسنه آوازی ایشدورر و کونش خلقک اوزرینه یقین
کلور آندن بونلره طاقت و تحمل ایده مدوکلری مقدار غم و اضطراب نفس حاصل اولور دیدی

آندن

آندن ایتدی فیقول الناس الا ترون الی ما انتم فیه الی ما بلغتم الا تنظرون من یشفع
لکم الی ربکم دیدی یعنی بری بریله سویلشوب ایدرلر کورمزمیسز نه حاله بز نه مرتبه یه
واصل اولدوک و نظر و ملاحظه ایتمزمیسز کیم بزم ایچون ربکوزه کیم شفاعت ایلر دیدیلر بعضی
بر شفیع بولمق امرنده تدبیر ایدرلر آندن خلقک بعضی بعضنه ابوکز آدم دیرلر یعنی اتاکوز آدم
علیه السلام شفاعت ایلسون کلوک اکا وارهلوم دیرلر آندن حضرت آدمه کلدیلر یا آدم سن
ابو البشرسن حق تعالی سنی کندو ید قدرتیله خلق ایلدی و ساکا نفخ روح ایلدی و ساکا
سجده قلماغه ملائکه یه امر ایتدی انلر ساکا سجده قلدیلر و سنی جنتده سکان ایلدی بزه شفاعت
ایله بزم حالمز کورمزمیسن نه مرتبه یه وارد ق دیرلر حضرت آدم صلی الله علیه وسلم
ایدر تحقیقا بنم ربم بوکون شویله غضبناکدر که بویله غضب هرکز واقع اولمش دکل ونه بوندنصکره
واقع اولور دیه و حق تعالی بنی جنتده شجره دن نهی ایتمش ایدی بن اکا عصیان ایتدم نفسی
نفسی نفسی اذهبوا الی غیری اذهبوا الی نوح عم دیه حاصلی بن تک نفسمی خلاص ایدهیم
بکا نفسم کرک نفسم وارک بندن غیری کمسنه یه وارک نوحه دیه آندن حضرت نوح علیه
الصلوة والسلام حضرتنه کلهلر یا نوح انت اول الرسل الی اهل الارض وقد سماک الله
عبدا شکورا دیرلر یعنی سن اهل ارضه اول مبعوث اولان پیغمبرسن الله تعالی ساکا عبد
شکور تسمیه ایتمشدر دیرلر آندن نصکره حاللرین عرض ایدوب آندن شفاعت رجا ایدرلر
نوح صلی الله علیه وسلم دخی آدم علیه الصلوة والسلام بیوردوغی کبی جواب ویروب بوکون
حق تعالی غایتی غضبناکدر و بن دعوة مستجابه می امتمک هلاکنه صرف ایتمشم وارک
ابرهیم پیغمبره عم اول سزه شفاعت ایتسون نفسی نفسی نفسی دیه آندن حضرت ابرهیم علیه الصلوة
والسلامه کلهلر یا ابرهیم انت نبی الله وخلیله من اهل الارض اشفع لنا الی ربک دیرلر
یعنی سن حق تعالی نک پیغمبری و اهل ارضدن خلیلیسن بزم ایچون ربکه شفاعت ایله
دیرلر و حاللرندن شکایت ایدرلر ابرهیم صلی الله علیه وسلم دخی انلر کبی جواب ویروب بن
اوچ کذب ایتمشم سزه شفاعته قادر دکلم نفسی نفسی نفسی دیه آندن بونلری حضرت موسایه
کوندره خلق حضرت موسی صلی الله علیه وسلمه کلوب یا موسی انت رسول الله فضلک

الله تعالى برسالته وبكلامه على الناس ديرلر اندن حاللرين عرض ايدوب شفاعت رجا
ايدرلر اول دخى انلره كمى جواب ويروب ربم بوكون قتى غضبناكدر و بن قتلنه مأمور اولمدوغم
برنفسى قتل ايتمشم حاصلى بنم شفاعته قادر دكلم نفسى نفسى نفسى ديوب بونلرى حضرت
عيسى عليه الصلوة والسلامه كوندره آنده عيسى صلى الله عليه وسلم حضرتنه كلهلر يا عيسى
انت رسول الله وكلمته القاها الى مريم وروح منه وكلمت فى المهد ديرلر اندن
حاللرين عرض ايدوب شفاعت رجا ايدرلر عيسى صلوات الله عليه وسلامه دخى انلره كمى
جواب ويروب ربم بوكون قتى غضبناكدر ديمامكنده ونفسه كناهن ذكر ايتميوب لكن اول
دخى نفسى نفسى ديوب بونلرى محمد مصطفايه كوندوره اندن خلق جناب نبوت كبرى
حضرت محمد مصطفى عليه افضل الصلوات واكمل التحيات ه كلهلر تضرع ايدوب يا محمد انت
رسول الله وخاتم الانبياء وقد غفر لك ما تقدم من ذنبك وما تأخر ديوب اول
حضرتدن شفاعت رجا ايدرلر اول دخى عرش رحمن آلتنه كلوب سجده يه وارر اندن
حضرت سلطان السلاطين دارنده آسمان وزمين حق سبحانه وتعالى حضرتى هركز كسنه يه
فتح ايتمدوكى حمد وثنايى اول حضرته فتح ايدوب آنلر ايله حق جل وعلا حضرتنه حمد وثناء جميل
ايده اندن بر ندا كلوب يا محمد ارفع رأسك تعط واشفع تشفع دينلر يعنى يا محمد باشكى
قالدر مرادك استه ويرلسون وشفاعت ايله شفاعتك قبول اولنسون ديرلر اول دخى
مبارك باشن سجده دن قالدروب امتى يا رب امتى يا رب دينه اندن ندا كلوب ايده لر
ادخل من امتك من لا حساب عليه من الباب الايمن من الجنة وهم شركاء الناس
فيما سوى ذلك من الابواب ديرلر يعنى يا محمد امتكدن جنتك صاغ قپوسندن شول
كسنه لرى ادخال ايله كه آنلر اوزره حساب يوقدر وسنك امتك كرو قالن قپولرده
شركاء ناسدر ديرلر حاصلى امتكدن آنلر كه صورت وحساب اولنماز آنلرى صاغ قپودن
ادخال ايله سايرى ناسيله كيرو قالن قپولردن بيله كيرسونلر ديمك اولور رسول الله
صلى الله عليه وسلم حضرتدن بويله منقولدر صدق رسول الله العظيم وصدق
حبيبه الكريم ابن حجر رحمة الله عليه بيوردى اوزره حديث شريفده حضرت نوح عليه الصلوة

كلاد وكلرنده

كلاد وكلرنده انت اول الرسل الى اهل الارض قولنده بعضلر اشكال ايدوب آدم عم
دخى مرسلدن وشيث وادريس عليهما الصلوة والسلام دخى مرسللردر آنلر خود حضرت
نوح دن اول ارسال اولنمشلردر نته كه نوح حضرتنه انت اول الرسل ديرلر ديديلر
بو اندن نتيجه جواب ويرمشلردر جملهنك حاصلى بودركه اوليت اهل ارض ديمكله مقيددر
نوح عليه الصلوة والسلام اهل ارضه ارسال اولنانلرك اولى در اما آدم وشيث وادريس
صلوات الله عليهم اهل ارضه ارسال اولنمش دكللردر ويا خود آنلر رسل دكللر ايدى
انبيا ايدى ديديلر وبعضلر حضرت آدم صلى الله عليه وسلم حقنده انبيادن ايدى
رسلدن دكل ايدى ديديلر اما قاضى عياض رحمه الله بوكا اعتراض ايدوب ابن حبانك
رحمه الله تصحيح ايتدوكى ابوذر رضى الله تعالى عنه حديثنده واقع اولن بو سوزه مخالفدر
زيرا اول آدم عليه الصلوة والسلامك مرسل ايدوكنده صريح كبى در واول حديثده حضرت
شيث عليه الصلوة والسلام اوزرينه صحف انزال اولندوغى تصريح اولنمشدر اول خود
علامات ارسالدندر ديو بيوردى بر جواب دخى بودركه حضرت آدم صلوات الله عليه اولادينه
كندو اولادلرينه مرسل ايدى وآنلر موحدلر ايدى ارسال اولندوغى شريعتلرينى تعليم ايچون ايدى
ونوح عليه الصلوة والسلام حضرتنك رسالتى كفاره ايدى آنلرى توحيده دعوت ايچون ارسال
اولنمش ايدى ديديلر وحضرت ابراهيمك صلوات الله عليه وسلامه اوچ كذبلرندم ديدوكنه
قاضى بيضاوى رحمة الله عليه حق بودركه آنلر كذب دكل ايدى معاريض كلامدن ايدى ولكن
صورتلرى كذب صورتى اولمغين حضرت خليل صلى الله عليه وسلم آندن خوف ايدوب
كندوسى درجه شفاعته لايق كورمدى زيرا كذب صورتنده بندن بعض كلام صادر اولمشدر
بن اول مقامه لايق دكلم ديمك ايدى بركسنه كه اعرف بالله اوله وقدر ومنزلت جهتندن
اقرب اوله آنك الله تعالى دن خوفى اعظم اولور ديمشلردر وحضرت عيسى عليه الصلوة والسلام
ايچون حديث شريفده كندوسيچون كناه ذكر ايتمدى ديلمش ايدى اما امام احمد وامام نسائى رحمهما الله
ابن عباس رضى الله عنهما حضرتلرندن نقل ايتدكلرى حديثده انى اتخذت الها من دون الله
ديمك منقولدر يعنى بعض كفار بنى حاشا الها اتخاذ ايتدلر حق تعالى حضرتندن غيرى بكا تكريم

ديو اعتقاد ايتديلر

عنها

حاصلی حق حضرتندن بو جهتدن شرمسارم بنده شفاعته قادر دكلم دیمش اولورلر نضر بن انس رضی الله
آتاسی انس بن مالكدن رضی الله عنهما روایت اتمشدر كه انی لقائم انتظر امتی عند الصراط اذ
جاءنی عیسی فقال یا محمد هذه الانبیاء قد جاءتك یسألون لتدعو الله ان یفرق جمع الامم
الی حیث شاء لعظم ما هم فیه بو بر مثلدر بونك حاصلی بودر كه حضرت فخر عالم صلی الله علیه
صراط قتنده طوروب امته منتظر ایكن عیسی صلی الله علیه و سلم كلوب یا محمد اشبو پیغمبرلر
سكا كلدیلر شول حالده كه سندن مراد ایدیورلر امتلروك احوالی بغایت دشوار اولدی غیرن
بونلروك جمعن حق تعالی دیلدوكی یرلره تفریق ایتمكی جناب عزتدن دیلیه سن دعا ایده سن
بونلری بو حالدن تخلیص ایده سن حق تعالی بونلری قنده دیلرسه كوندره دیمك اولور بوندن
فهم اولنور كه محشر خلقینه شول قدر اضطراب مستولی اولا كه بوندن آرتوق نه اصل اضطراب
اولا جهنمه ده كوندرلسه راضی اولدق همان بزی بورادن خلاص ایلسون دیو پیغمبرلرینه
عرض حال ایدرلر آنلر دخی فخر عالم صلی الله علیه و سلم حضرتنه عیسی علیه الصلوة و السلام
سویلیدوب استدلكی اولادن خلاصین مراد ایدینهلر جناب عزتدن شفاعت ایدوورهلر
ابن ابی شیبه رحمة الله علیه نقلنده حضرت سلماندن مروی اولان حدیث شریفده بویله دركه
خلق اول حضرته كلوب شفاعت استدعا اتدكلرنده طوردوغی محلدن انتقال ایدوب
باب جنته كلنجه اوراده شفاعت ایلیه و بو انتقالك حكمتنه بیورمشلردر كه موقف حشر مقام
عرض و حساب و لعنیر محل خوف و اضطرابدر شفیعه مناسب اولان مقام مقام اعزاز و اكرامدر
آنوكیچون باب جنته كلوب شفاعت ایتمه كرك دیدیلر ابی بن كعب رضی الله عنه حدیثنده
فاسجد له سجدة یرضی بها عنی ثم امتدحه بمدحة یرضی بها عنی بیورلمشدر یعنی مقام
شفاعته واردقده نصكره اكا بر سجده قلورم كه آنوكله بندن راضی اولور آندن نصكره آنی
بر وجهله مدح ایدرم كه آنوكله بندن راضی اولور دیمكدر بو رضالر الله اعلم اول سجده
و مدحتك كمال قبولندن عبارتدر و حضرت ابو بكر رضی الله عنه حدیثنده فیخر ساجدا
قدر جمعة فیقال یا محمد ارفع رأسك بیورمشلردر یعنی بر جمعه مقداری سجده ده یاتور
آندن نصكره یا محمد باشكی قالدر دینیلور دیو بیورمشلر بر روایتده وارد اولمشدر كه فاقوم

بین یدیه فیلهمنی بمحامد لا اقدر الان علیها ثم اخر ساجدا بیورمشلر بوندن فهم اولنور كه
اول حضرت دخی سجده یه واردقدن جناب عزته ایاغ اوزره طوررکن محامد كامله الهام
اولنمادن سجده یه وارمیوب تحمیده باشلیه بخاری نقلنده رحمه الله فارفع رأسی فاحمد
ربی بتحمید یعلمنی وارد اولمشدر بوندن دخی فهم اولنور كه سجده دن مبارك باشن قالدردقدن
صكره حق تعالی بیوردوغی تحمید ایله اول حضرت صلی الله علیه و سلم رب عزته حمد و ثنا
ایلیه و شیخین رحمهما الله روایتلرنده فاتی تحت العرش فاقع ساجدا لربی ثم یفتح الله علی
من محامده و حسن الثناء علیه شیئا لم یفتحه علی احد قبلی ثم قال یا محمد ارفع رأسك
الخ واقع اولمشدر بونك مقتضاسی بودر كه سجده ده ایكن الهام اولنه و بالجمله روایات مذكوره
بجملهسندن حاصل اولور كه الهام تحمید سجودك ایچنده و قبلنده و بعدنده واقع اولا هر مرتبه ده حق سبحانه
و تعالی لایق اولان حمد و ثنایی اول حضرته الهام ایلیه سلمان رضی الله تعالی عنه حدیثنده فیشفع
فی كل من كان فی قلبه مثقال حبة من حنطة ثم شعیرة ثم حبة خردل فذلك المقام
المحمود واقع اولمشدر یعنی اول حضرت علیه الصلوة و السلام مقام شفاعته واروب سجده قلدقدن
و شفاعته اذن اولندقدن نصكره هر كیمسنه كه آنوك قلبنده بغدای آغرلغی آندن نصكره آرپه آغرلغی نصكره
آندن صكره خردل آغرلغی ایمان اولانلره شفاعت ایلر مقام محمود بو مرتبه دركه دیمكدر بو مقامده عبارات
متغایره ایله نتیجه حدیث شریف دخی وارد اولمشدر جملهسنك مآلی ذكر اولنان معنیدر و بعضی
حدیثده جهنمه كیرنلروك اخرلرنده واقع اولان شفاعتی مذكوردر نته كیم حضرت امام احمد رحمه الله
نقلنده ثابت رضی الله عنه اول حضرتدن صلی الله علیه و سلم روایت اتمشدر كه فاقول یا رب
امتی امتی فیقول اخرج من كان فی قلبه مثقال دینار من خیر بیورمشلردر كه یعنی بن یا رب
امتی امتی دیرم آندن حق تعالی یا محمد قلبنده دینار آغرلغی خیر اولانی جهنمدن اخراج ایله
دیو بیوره دیمكدر قاضی عیاض رحمة الله علیه خیردن مراد یقیندر دیمشدر امام نووی رحمه الله
بیوردوغی اوزره شفاعت بش مرتبه اوله كركدر برنجیسی موقف حشرده اولان قورقودن
امین ایتمكیچوندر ایكنجیسی بر قومی بلا حساب جنته قویمغیچون اوله كركدر اوچنجیسی برحساب
اولنوب و عذابه مستحق اولمش قومی عذابدن خلاص ایچون اوله كركدر دردنجیسی عاصیلردن

جهنمه کیرمشلری اخراج ایچون اولسه کرکدر دوردنجی شفاعت رفع درجات ایچون اولسه کرکدر اما اولکی
مرتبه یه دلیل تقدیم اولنان ابوهریره رضی الله عنه حدیثیدر ودخی بخاری رحمه الله تعالینک انس
رضی الله عنه حدیثیدر که لفظی بودر یجمع الله الناس یوم القیمة فیقولون لو استشفعنا
الی ربنا حتی یریحنا من مکاننا فیأتون آدم الخ بونک دخی تمامی ابوهریره دن مروی
اولان مفصل حدیث شریفک تمامیدر و ایکنجی مرتبه یه دلیل ینه حدیث مذکورک
آخرنده یا محمد ادخل من امتک من لا حساب علیهم من الباب الایمن من ابواب الجنة
قول شریفیدر و اوچنجی مرتبه یه دلیل امام مسلم رحمه الله تعالینک وارد اولان حذیفه رضی الله عنه
حدیثیدر که انده ونبیکم علی الصراط یقول رب سلم واقع اولمشدر دوردنجی مرتبه یه دلیل
فتح چوقدر جمله دن بری بخاری رحمه الله روایتنده عمران بن الحصین رضی الله عنه مرفوعا
نقل ایتمشدر که یخرج قوم من النار بشفاعة محمد صلی الله علیه وسلم فیدخلون الجنة
ویسمون الجهنمیین بیورلمشدر بشنجی مرتبه یه دلیل امام نووی رحمة الله علیه روضه ده
انها من خصائصه صلی الله علیه وسلم دیمشدر اما بوکه مستند ذکر ایتمشدر والله اعلم
قاضی عیاض رحمة الله علیه شفاعت سادسه ذکر ایدوب اول حضرتک صلی الله علیه وسلم
عمی ابی طالبه تخفیف عذاب ایچون ایتدوکی شفاعت النبی شفاعتدر دیمشدر حدیث صحیحده
وارد اولمشدر که حضرت عباس رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه
ایتدی ابوطالب سنی محافظه ایلردی ونصرت ایدردی وسنوکیچون دشمنکه غضب ایلردی
هیچ بونلروک انکا نفعی وارمیدر دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی نعم وجدته
فی غمرات من النار فاخرجته الی ضحضاح دیدی یعنی نعم نفع ایلر بن آنی آتش جهنمک
عمیق یرلرنده بولدم یوفقه یرلرینه چقردم دیو بیوردی ضحضاح دیو طوبوغه چقمیه صو یره دیرلر
ناردن اولیجق طوبوغه چقمه آتش دیمک اولور بنه حدیث صحیحده ابی سعید رضی الله عنه
طریقندن لعله تنفعه یوم القیمة فیجعل فی ضحضاح من النار یبلغ کعبیه یغلی
منه دماغه بیورلمشدر یعنی رجا ایدرم قیامت کوننده انکا نافع اولوب آتشدن
ضحضاحه چقرم دیدی وضحضاحی یبلغ کعبیه لفظیله وصف ایتدی حاصلی آتشک

یوفقه یرینه چقرم اوراده آتش طوبوقلرینه یتیشه اندن بینیسی قینیه دیمکدر بعض اهل علم
شفاعتی یدینجی شفاعت عد ایتمشلردر اما ابن حجر رحمة الله علیه اعتراض ایدوب بو شفاعت
اول ذکر اولنان بش شفاعتک برندن خارج دکلدر اکر بوصل لر عدا اولنورسه دخی یدی یه
اولمق لازم کلور زیرا عبد الملک بن عباد حدیثندن وارد اولمشدر که ایشتدم اول حضرت
بیوردی اول شفاعت ایدرم کم اهل مدینه دن اندن صکره اهل مکه دن اندن صکره اهل
طائفه دن دیو بیورمشدر و بر شفاعت دخی قبر شریفی زیارت ایدنلره و بر شفاعت دخی موذنلره
اجابت ایدنلره بو شفاعت دخی صلحانک تعصیلرندن تجاوز ایدیلوب اولمق لازم کلور یعنی بونلر
هب بشفعه بشفعه اعتبار اولنورسه انواع شفاعت چوغالور ولکن بونلر انواع مذکوره دن
خارج دکلدر دیدی اما فتح الباری ده بر نوع دخی زیاده ایدوب بر شفاعت دخی حسناتیله
سیئاتی برابر اولنلر اولکوک جنته دخولی ایچون شفاعتدر دیمشدر زیرا امام طبرانی رحمة الله علیه
ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن روایت ایتمشدر که السابق یدخل الجنة بغیر حساب
والمقتصد برحمة الله والظالم لنفسه واصحاب الاعراف یدخلون بشفاعته صلی الله
علیه وسلم دیو بیورمشلر و اصحاب اعراف حقنده ارجح اقوال بودر که حسناتی ایله سیئاتی برابر
اولنلردر و بر شفاعت دخی لا اله الا الله دیوب هرکز عمل خیر ایشلمینلر حقنده اولور دیمشلر
زیرا حسن رضی الله عنه روایتنده حضرت انس رضی الله عنه دن مرویدر که اول حضرت
صلی الله علیه وسلم ایتدی یا رب لا اله الا الله دینلر حقنده بکا اذن ویر دیسم کرکدر
حق جل وعلا یا محمد اول سنک ایشوک دکلدر ولکن عزتم وکبریایم وعظمتم حقیچون لا اله الا الله
دینلری بن ناردن اخراج ایدرم دیسه کرک دیو بیورمشدر سابقا ذکر اولنان حدیث
شریفده که اول حضرت بن دعوت مستجابه می امتمه شفاعت ایچون صقلدم دیو بیوردی
اول شفاعت تنقی شفاعتدر دیو سؤال اولنورسه احتمالدر که شدایدی موقفدن آسایش ایچون
اولان شفاعت عظمی اوله اکرچه کم بو شفاعت امت محمده مخصوص دکلدر جمیع ملتلره عامدر
ولکن امت محمد بونده اصلدر سائری انلره تبعدر دیدیلر واحتمالدر که شفاعت ثانیه اوله
یعنی بر قومی بغیر حساب جنته ادخال ایچون اولان شفاعت اوله زیرا اول بو امته مخصوصدر

آلله

نته کم حدیث شریفده یدخل من امتی الجنة سبعون الفا بیورلمشدر ذکر قلنان
امتلر جمله‌سنده بغیر حساب دخول منقول دکلدر واحتمالدر که شفاعات خمس بیننده مشترک
اولان شفاعت مطلقه اوله وغیری امم بو شفاعتده امت محمد علیه الصلوة والسلامه مشارک
اولمق اول حضرتک کندو امتیچون شفاعتن تأخیر اتمکه منافی دکلدر وظن اولنور که سایر
امم شفاعت عظمیٰ بلکه آنلره شفاعتی کندو پیغمبرلری ایده دیمشلردر اما اول حضرت
صلی الله علیه وسلم سایرینه دخی شفاعت ایده جکی احادیث سابقه‌دن فهم اولنمشدر
وامام احمد رحمة الله علیه نقلنده بریده رضی الله عنه اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم
روایت اتمشدر که انی لارجو ان اشفع یوم القیمة عدد ما علی الارض من شجرة ومدرة
بیورمشلردر یعنی بن رجا ایدرم یر یوزنده‌کی اغاج و کسکدن نه قدر نسنه وار ایسه قیامت
کوننده آنلرک صاییشی کمیسنجه شفاعت ایدم دیمکدر ولوازم امت محمد صلوات الله علیه وسلم
یوم قیامتده سایر امتدن اول حساب اولنسه کرکدر نته کم ابن عباس رضی الله عنهما اول
حضرتدن صلی الله علیه وسلم روایت اتمشدر که نحن آخر الامم واول من یحاسب یقال
این الامة الامیة ونبیها فنحن الآخرون الاولون بیورمشلردر یعنی بز امتلرک دنیاده
آخر کلنی یوزوز قیامت کوننده اول حساب اولنانیوز قیامتده قنی امت امیه وآنلرک
پیغمبرلری دیرلر یعنی جمله‌دن اول بزوم اخر اولومزه اعتبار ایدرلر حاصلی بز دنیاده آخرلر
وآخرتده اوللرز دیو بیوردی بر روایتده دخی ابن عباس رضی الله عنهما حضرتندن مرویدر که
حق تعالی مخلوقات بیننده قضا ایلمک دیلدوکی زمانده بر منادی این محمد وامته دیو ندا
ایدر آندن بز قیام ایدرز امتم بکا تابع اولورلر آثار وضودن غر محجلین اولدقلری
حالده حاصلی بز آخرلرز واوللرز واول حساب اولنلروز وامتلر بزوم یولومزدن
صاوولورلر کادت هذه الامة ان تکون انبیاء کلها دیرلر یعنی قریب اولمش که بو امتک
جمله‌سی پیغمبر اولا دیرلر دیو بیورمشدر وغر محجلین ذکر ایدوکی قریبا ذکر اولنمشدر حدیث
صحیحده وارد اولمشدر که یوم آخرتده اول قضا اولنان دعوا لرقان خصوصلریدر بخاری
رحمة الله علیه بو بیله روایت اتمشدر نسائی رحمه الله نقلنده مرفوعا وارد اولمشدر که اول

حساب

حساب اولنان صلاتدر واول قضا اولنان قان خصوصلریدر اولدر ترمذی رحمه الله نقلنده
ابو هریره رضی الله عنه دن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم قیامت کوننده عبدک
قدملری یرندن زائل اولماز حاقی دورت نسنه‌دن سؤال اولنوغنجه اول عمرینی نده اشلده
فانی قلدوک دیرلر آندن علمکله نه عمل ایشلدوک دیرلر آندن مالکی قنده‌ن کسب اتدوک
ونیه خرج اتدوک دیرلر آندن جسمکی نه عمله سکیدوک دیرلر دیمشدر وامام احمد رضی الله عنه
روایتنده ابو هریره‌دن رضی الله عنه وارد اولمشدر که اول حضرت صلی الله علیه وسلم
لیختصمن کل شیء یوم القیمة حتی الشاتان فیما انتطحتا بیورمشدر یعنی قیامت کوننده
هر شیئک آخر اوزره حقی اولور انوکله خصومت ایدوب حقنی استر حتی ایکی قیوندن بری بریله
طوقشدقلرنده خصومت ایدرلر بری برندن حقلرینی استرلر دیمکدر حاکم وبیهقی رحمهما الله
روایتلرنده انس رضی الله عنه حضرتندن مرویدر که بر کون رسول الله صلی الله علیه
اوتورورکن ناکاه کوردک کولدی حتی مبارک اوکن دیشلری کوروندی آندن حضرت عمر بن
الخطاب رضی الله تعالی عنه یا رسول الله بابی انت وامی نه‌دن کولدک دیدی فخر عالم
صلی الله علیه وسلم ایتدی امتمدن ایکی کشی حضرت رب العزتک حضورینه کلوب دیز
چوکدیلر بریسی ایتدی یا رب بنم مظلمه‌می بو قرنداشمدن آل ویردیدی حق سبحانه وتعالی
ایتدی بونک حسناتندن نسنه قالدیمی بوکا نیلرسن دیدی اول کشی ایتدی امدی بنم
کناهمدن آلسون کوترسون دیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم بو سوزی سویلیجک مبارک
کوزلرندن یاش کلوب اغلادی آندن ایتدی اول کون بر عظیم کوندر که ناس آنده غیریسی کمسنه
کناهلرین یوکلمکه محتاج اولورلر دیدی آندن ینه بیوردی که حق تعالی اول طالبه امر ایدر
کوزوکی یوقاری قالدور نظر ایله دیدی اول دخی نظر ایدوب ایتدی یا رب اینجولردن مرصع
ومزین التوندن وکموشدن شهرلر کورورم بونلر قنقی پیغمبرکدر یا قنقی صدیقکدر یا قنقی
شهیدکدر دیدی حق جل وعلا ایتدی بونلر اول کمسنه‌نکدر که بهاسن ویره دیدی اول کشی
ایتدی بونک بهاسنه کیم مالک اولور دیدی حضرت حق جل جلاله ایتدی سن مالکسن
دیدی اول ایتدی نه ایله مالکم دیدی باری تعالی ایتدی قرنداشکی عفو ایله دیدی

اول دخی یا رب عفو ایدرم کناهڭدن کچدم دیدی حق تعالی آیتده امدی قرنداشڭك
الله یا بڭ دخی جنته آل کیت فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتی بویله بیوردی دقدن صکره اتقوا
الله واصلحوا ذات بینکم فان الله یصلح بین المسلمین دیدی یعنی حق تعالی دن تقوی اوزره
اولڭ فیما بینکزده اولان حالی بری بریڭزه احسان ومساعده ایله اصلاح ایدوڭ تحقیقا حق
سبحانه وتعالی مسلمانلر آراسنده اصلاح ایلر دیو بیوردی کانه اصلاح ذات البین خصلت محمده
دیرلکی تبارک وتعالی بالذات مسلمین بینن اصلاحنه متصدی اولور دیو بیورمشدر حقوق
عبادلکڭدن تحت حنده ولحبذر شویله کحق تعالی نڭ تفضلنه لایق وسزاوار اولمیوب
کندو ادایه محتاج اولورسه قتی حال دشوار اولور امام قشیری قدس الله سره العزیز تحبیرده
بیان ایتمشدر که اکر بر کسه نڭ یتمش مقبول حج قدر ثوابی اولسه اما نصف دانك مقداری حق طلب
ایدن بر خصمی اولسه اول خصم راضی قلمدین جنته کرمک یوقدر دیمشلر بعضلر بر دانك
مقداری حقی ایچون یتمش مقبول نمازینی آلورلر دیمشلردر جناب تمام اولدقدن صکره اعمال
وزن اولونمه کرکدر وزن جزا ایچوندر پس لایق اولان حسابدن صکره اولمقدر حق سبحانه وتعالی
کتاب کریمنده میزانی صیغه جمعله ذکر ایدوب ونضع الموازین بیورمشدر اما احادیث شریفده
افرادله وجمعله وارد اولمشدر بعضلر کلامین بیننی جمع ایچون صورت افراددن جنس ایدوکنه حمل
دیدیلر بعضلر دخی احتمالدر که جمع ولمعی تعدد اعمال سببیله در مثلا بر عامل ایچون برنجه میزان
اوله هر برنده اعمالك بر منفی وزن اولنه دیدیلر بعضلر دخی میزان بردر اما تعظیم ایچون صیغه
جمعله وارد اولدی حقیقت عدد مراد دکلدر کذبت قوم نوح المرسلین کبی زیرا بونده دخی
مراد رسول واحددر دیدیلر معتمد قول بو قولدر اکثر علما بونڭ اوزرینه دردر وضع میزانڭ
کیفیتنده علما رحمهم الله تعالی اختلاف ایتمشلردر اما اکثر اخبارده وارد اولان بودر که جنت
عرشڭ صاغ یاننده وجهنم صول یاننده وضع اولنه کرکدر آندن صکره میزانی کتوروب
حق تعالی نڭ حضورنده وضع ایده کرکدر جنت طرفنده اولان کفه سنه حسنات وضع اولنوب
جهنم جانبنده اولان کفه سنه سیئات وضع اولنه کرکدر نیته کم ترمذی قدس الله سره
نوادر الاصولده بویله ذکر ایتمشدر ونفس موزونده دخی اختلاف ایتمشلردر بعضلر آیتدیلر

وزن اولنان اعمال کندولردر اکرچه کم اعمال اعراض درلر لکن قیامتده جسم باغلنوب آنده وزن
اولنور دیدیلر وبعضلر وزن اولنان صحایف اعمالدر دیدیلر نیته کم حدیث بطاقه بو معنایه دلالت
ایلر امام ترمذی رحمه الله عبد الله بن عمرو بن العاصدن بو سیاق اوزره نقل ایتمشدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایتدی قیامت کوننده حق تعالی بنم امتمدن بر کسنه یی خلایق محضرنده
کتوروب دخی اول کسه نڭ نامه اعمالندن طقسان طقوز نامه آچه لر هر نامه نڭ اوزونلغی
مد بصر مقداری اوله آندن حق تبارك وتعالی بیوره که هیچ بو نامه لردن بر نسنه یی انکار
ایلرمیسن هیچ بنم کاتبلرم سکا ظلم ایلدیمی دیه اول دخی یوق یا رب دیو جواب ویره
آندن حق جل وعلا بونلرده هیچ عذرڭ واریمیدر دیو بیوره اول دخی یوق یا رب دیو جواب
ویره آندن باری تعالی بلی بزدم قاتمزده سنڭ ایچون بر حسنه واردر وسکا بوکون اصلا
ظلم یوقدر دیو بیوره آندن بر بطاقه چقاره لر یعنی بر کوچك کاغد پاره سی کتوره لر ایچنده
اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا رسول الله یازلمش آندن احضر وزنك دیو بیوره
یعنی وزن عملکڭ اوزره حاضر اول دیو امر ایده اول کسنه بو کاغد پاره سی نه در دیو سؤال
ایده بونجه حق تعالی بوکون سکا ظلم اولنماز دیو جواب ویره آندن اول نامه لری میزانڭ
بر یاننه قوره لر واول کاغد پاره سین بر یاننه قوره لر نامه لر اوچرلر جمله سندن بو آغر کلور الله تعالی
اسم شریفیله بر نسنه ثقیل اولمز دیو بیوردی بیهقی رحمة الله علیه وغیری روایت ایتمشلردر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن سؤال ایدوب یا رسول الله لا اله الا الله حسناتدنمی
دیدیلر اول حضرت بیورن اعظم الحسنات دیو بیوردی امام قشیری قدس الله سره العزیز تحبیرده
ذکر ایتدوکی اوزره سوقی دن بعضی منامده کوروب ربك سکا نیلدی دیو صوردیلر ایتدی
اعمالمی وزن ایتدیلر سیئاتم حسناتمدن آغر کلدی آندن حسناتم کفه سینه بر باغلو بر پاره
دوشدی همان بو جانب آغر اولدی بزی آچدم چوزدم مکر ایچنده اولان بر مسلمك قبرینه
آتدوغم بر اوج طوپراق ایمش دیدی خبرده وارد اولمشدر که مؤمنڭ حسناتی خفیف کلدوکی
زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم بر برمق اوجی قدر کاغد پاره سین چقاروب دخی کفه
حسناته آته همان حسنات آغر کلور اول مؤمن آکا حمد وثنا ایدوب نه کوزل آدم اولورسین

نه عجب احسان ایتدوک سن کیمسن دیو سؤال ایدر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی
بن سنک پیغمبرک محمدم و بو سنک بکا اوزرمه ایتدوکک صلوات‌در دیو بیورور تفسیر امام
قشیری ده قدس الله تعالی سره العزیز بویله مسطوردر مؤمن لر حق تبارک وتعالینک لطفنه مظهر
اولیجق هر برینه بر طریقیله عنایت ظهور ایلر امام غزالی قدس الله روحه العزیز ذکر ایلرکه قیامت
کوننده بر کیشه‌یی کتورب عملنی وزن ایدرلر بر حسنه بولامزلر که آنک کفه جانب حسناتی سیئاتندن
آغر کله حق تبارک وتعالی رحمتندن ایتدر یاقولم وار خلق آراسنده بر آدم ایله بولاکیکی بر حسنه
آلوکه کیره سنی جنته قویم دیو بیورر اول کیمسنه که بو سوزی ایشیدور بین الناس کزن
هر کیمه سؤال ایتسه بز سندن محتاجز دیو جواب ویررلر محزون ونومید اولور آخر بر کیمسنه
ایدر بن حضور حقده واردم نامه اعمالومده بر حسنه‌دن غیری کیمسنه بولنمادی آنی کده بکا فائده‌سی
اولمجغنی ظن ایتمزم باری سکا ویره‌یم آل سنک اولسون دیو همان بوکیشی اکور فرح وسرور ایله
کیدر آندن حق سبحانه وتعالی جمله احوال عالمی ایکن بونی سویلیمک ایچون سؤال ایدوب
یا قولم نیلدوک دیر اول دخی یا رب شویله شویله اولدی آخر الامر بر حسنه کتوردی دیو جواب
دیرور حق سبحانه وتعالی اول باغشلینی قوله ندا ایدوب ایتدر بنم کرمم سنک کرمکدن
چوقدر انمدی قرنداشکک الینه یاپش دخی ایکیکز بله جنته وارک دیو بیورر و بینه روایت
اولنمشدر که بر کیسنه‌نک میزانی برابر کلور الله تعالی اکا ایدر سن نه اهل جنتدن سن نه
اهل جهنمدن دیو بیورر آندن بر ملک بر صحیفه کتورر ایچنده اف یازلمش همان صحیفه
کفه سیئاته وضع ایتدوکی کبی کناهلری جانبی آغر اولور و اف‌دن مراد آناسنه و آتاسنه
عصیان ایدنلرک آنلره سویلدوکی مخالف سوزدر آندن حق تعالی بونی جهنمه آل کیدک
دیو امر ایلر اول کسنه جهنمه کیدرکن بنی رغبه دوندرک بر سوزم وار سویلیم دیر
حق سبحانه وتعالی خطاب ایدوب ای عاصی نیچون بکا کلمات ایسترسن نه طلب ایدرسن دیر اول
دخی ایدر یارب باشتمه امرکله عذاب ایله بن جهنمه کیده‌یور ورم اتاکوردم بابامی دخی
جهنمه الوب کیدرلر بوقیتی کوچ کلدی عذابم مضاعف اولدی باری بابامی جهنمدن آزاد
ایله کیرورسم جهنمه بن کیره‌یم بن دیر آندن حق جل وعلا کوکلنا ایندر دنیاده باباکه عصیان

ایدردوک

ایتدردوک شیمدی یالوارمغکی ایسترسن دیر آندن لطف وفضلیله امر ایدوب بندی باباکی
الینه یاپش دخی ایکیکز بله جنته وارک دیو بیورور حذیفه رضی الله تعالی عنه‌دن مرویدرکه
قیامت کوننده صاحب المیزان جبرئیل علیه الصلاة والسلام اولسه کرک جمیع اعمالی اول
کندو الیله میزانه قویوب وزن ایتسه کرکدر دیو بیورمشدر وقول صحیح بودرکه رجحان میزان
اعمال حسنه آغر کلوب اشاغه کتمکله حاصل اولورینه کم فاما من ثقلت موازینه فهو فی
عیشة راضیة قول شریفندن مراد بودر دیدیلر اعمالک جمله‌سی وزن اولنورمی یوخسه خواتیمی
اعمالمی وزن اولنور دیلورسه وهب بن منبه‌دن رحمه الله منقولدرکه وزن اولنان خواتیمدر
زیرا اول حضرت علیه الصلاة والسلام انما الاعمال بالخواتیم بیوردی دیمشدر ابونعیم رحمه الله
روایتنده ابن عمر رضی الله عنهما اول حضرتدن صلی الله تعالی علیه وسلم روایت ایلرکه من قضی
لاخیه حاجة کنت واقفا عند میزانه فان رجح والا شفعت له بیورمشلر حدیث شریف
مقتضاسنجه بر کسنه بر مؤمن قرنداشنک حاجتین بتورسه قیامت کوننده ایکی جهان فخری
محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم آنک میزانی تحتنده طورر اکر حسناتی سیئاتنه
غالب کلمزایسه اکا شفاعت ایلر اللهم ارزقنا شفاعته مع جمیع المؤمنین والمؤمنات یا قاضی
الحاجات ویا مجیب الدعوات امام قرطبی قدس الله روحه تذکره‌ده ذکر ایلدوکی اوزره بعض اهل
العلم بیورمشلردرکه یدی قنطره‌ده سؤال اولنماینجه اصلا بر کسنه صراطی کچمز یعنی صراط
اوزرنده یدی موضعده سؤال واردر قنطره اولی‌ده ایمان بالله‌دن سؤال اولنور یعنی اکر
کلمه شهادتی اخلاص اوزره کتوردیسه کچر کیدر قنطره ثانیه‌ده نمازدن سؤال اولنور اکر
تامنه قلدیسه کچر کیدر قنطره ثالثه‌ده صوم رمضاندن سؤال اولنور اکر تمام طوتدیسه
کچر کیدر قنطره رابعه‌ده زکاتدن سؤال اولنور اکر تمام ادا ایتدیسه کچر کیدر قنطره خامسه‌ده
حجدن سؤال اولنور اکر ادا ایتدیسه کچر کیدر قنطره سادسه‌ده غسلدن و آبدستدن سؤال
اولنور اکر تمام ایتدیسه کچر کیدر قنطره سابعه که بوندن مشکلی یوقدر بونده مظالم ناسدن
سؤال اولنور دیمشلردر ابوهریره رضی الله عنه نقلنده اول حضرتدن مرویدرکه جهنم اوزرنده
صراط قورلور دخی آنی اول کچنلر امتمدر بن اول کچنلرک اولیم رسلدن غیری کیمسنه

سوزنی یلمزوانلرونك اول كون دعالری رب سلم سلم دیكلدر یعنی یارب سن سلامت ایله
كچوردیكلدر وجهنمده سعدان دیكنی كبی چنكاللر اولور بو چنكاللرك ناللهدن غیری كیسه
بلمز اول چنكاللر خلقی عمللری سببیله قپار كیمی جهنمه دوشر كیمی دوشمز اولور بونده
قورتلور دیو بیورمشدر بو معناده عبارات اخری ایله بعض حدیث دخی وارد اولمشدر ابن مسعود
رضی الله عنهما حدیثنده بویله درکه هر كیشیه عملی حسبنجه نور ویریلور او كنجه نوری سعی ایلدكن
خلقلك كیمی طرفة العین ایچنده كچر كیمی شمشك كبی كچر كیمی شهاب كبی كچر كیمی یل
كبی كچر كیمی سكردرات كبی كچر كیمی سكردر ادم كبی كچر كیمی دوشر رك قالقه رق
كچر خلاص اولوب كچدكدنصكره الحمد لله الذی اعطانی ما لم یعط احدا اذ نجانی منها
بعد اذ رأیتها دیو حق تعالی یه حمد وثنا ایلر دیمشدر امام مسلم رحمه الله روایتنده
ابو سعیددن رضی الله تعالی عنه بلغنی ان الصراط احد من السیف وادق من الشعرة
دیمشدر یعنی بكا خبر واصل اولدی كه صراط قلیجدن كسكون وقیلدن اینجه در دیو
بیورمشدر بعض روایتده سعید بن هلالدن رضی الله عنه مرویدر كه بلغنا ان الصراط ادق من
الشعرة علی بعض الناس ولبعض الناس مثل الوادی الواسع دیمشدر یعنی خلقلك
بعضنه قیلدن اینجه و بعضنه واسع وادی كبیدر دیو بیورمشدر بعض علما رحمهم الله تعالی
وان منكم الا واردها قولی شریفندن مراد صراطدن كچمكدر زیرا صراط جهنم اوزرنده در
دیشلردر ابن عباس و ابن مسعود و كعب الاحبار رضی الله عنهم ورود صراط اوزرندن كچمكدر دیدیلر
بعض علما ورودن مراد دخولدر دیشلردر بوكا متعلق كلام بر مقداری سابقده ذكر اولنمشدر
ابو نعیم رحمه الله نقلنده ابو هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن
روایت اتمشدر كه من احسن الصدقة فی الدنیا جاز علی الصراط بیورمشلر یعنی زیاده صدقه
احسان ایدن كمسنه صراط كوپریسن كچر دیمك اولور اما حق بودر كه صدقه یی احسانك
معناسی طیب خاطر وصفای قلب ایله بی منت وآزار خالصا مخلصا لوجه الله امام قرطبی ذكر ایلدوكی
اوزره ابن المبارك رحمة الله علیه نقلنده عبد الله بن سلامدن رضی الله عنه وارد اولمشدر كه
حق سبحانه وتعالی قیامت كوننده پیغمبرلری بز بز كتورر وامتلری بر بر كتورر نتیجه بشقه

بری برنده ممتاز جمع ایلر یعنی خلایقی بر یره كتورر بر امتك خلقی اخری امتدن آیرر
قارشمز آندن جهنم اوزره كوپری قورلور و بر منادی قنی احمد وقنی آنك امتی دیو ندا ایلر
آندن رسول الله صلی الله علیه وسلم قیام ایدر وامتی جمیعا انكا تابع اولورلر حتی صراط اوزرینه
وارد قلرنده حق تعالی اعداسینك كوزلرین محو ایلر صاقدن وصولدن آنلر جهنمه دوكلورلر
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی صالحلر ایله كچوب كیدر آندن ملائكه اوكلرینده وشویله
دلالت ایدرلر حتی سعادت ورفعتله جناب عزته كلورلر و یمین عرشده . اول حضرت ایچون
بر كرسی وضع اولنور آندنصكره حضرت عیسی صلوات الله علی نبینا وعلیه كلدرو اشتیله اسلوب
مذكور اوزره صراطه كلوب كچر كن آنك اعداسینك دخی كوزلری محو اولنورلر جهنمه دوكلورلر
كند وصالحلر ایله كچوب كیدر دیمشدر حدیث مذكورده امتدن مراد امت دعوت اولمق كركدر
زیرا آنلرونك ایچندن اعداسی جهنمه دوكلوردیدوكی انكا دلیلدر اعدادن مراد كفار ومنافقین
عاصیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه اعدادكوللردر حاشا اول حضرته عداوت
كفری موجبدر العیاذ بالله امام بخاری رحمه الله علیه روایتنده ابو سعید الخدری رضی الله عنه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتندن روایت ایلر كه یخلص المؤمنون من النار
فیحبسون علی قنطرة بین الجنة والنار فیقتص لبعضهم من بعض مظالم كانت بینهم فی الدنیا
حتی اذا هذبوا ونقوا اذن لهم فی دخول الجنة فوالذی نفس محمد بیده لاحدهم اهدی
فی الجنة بمنزله منه بمنزله كان فی الدنیا بیورمشلر یعنی مؤمنین جهنمدن خلاص بولوردخی
جنتله جهنم ما بیننده بر قنطره اوزره یعنی بر كوپری باشنده حبس اولنورلر یعنی كسه یی كچمكه
قویمزلر آندن بعضنك بعضینده دنیاده اولان حقلری آلنور حتی مظالمدن پاك وپاكیزه اولدقده
آنلره جنته كیرمكه اجازت بیوریلور اول الله حقیچون كه محمدك نفسی آنك یدی قدرتنده در
هر كیشی جنتده كی منزلنه دنیاده كی منزلندن طوغری واریور دیو بیورمشلر بوندن فهم اولنور كه
عامه ناسك كافر ومسلمان اوغرادوغی صراط اعظمدن غیری جنت و جهنم ما بیننده بر كوپری
دخی اولا آندن صافی اهل اسلام اوغرایوب دار كرامته داخل اولالر زیرا صراط اعظم ما بیننده
دوكلر بلكه جهنمك اوزرنده در والله تعالی اعلم واول حضرت صلی الله علیه وسلم باب جنتی اچه

قرع ایدن اولمقلغله تفضیلی بیانده صحیح مسلمده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن وارد

اولمشدر که انا اکثر الناس تبعا یوم القیمة وانا اول من یقرع باب الجنة بیورلمشدر

ودخی بوکه متعلق احادیث سابقا خصایصده مذکور اولمشدر ابو هریره رضی الله عنه اول

حضرتدن صلی الله علیه وسلم مرفوعا روایت اتمشدر که انا اول من یفتح له باب الجنة

الا ان امرأة تبادرنی فاقول لها ما لک ومن انت فتقول انا امرأة قعدت علی یتامی

بیورمشلر یعنی بن اول کیمسه یم که جنت قپوسی اول اکا آچیله الا بر خاتون بنمله

بله کیرمسه کرکدر بن اکا کیفیت حالندن سؤال ایتسم کرک وسن کیمسن دیسم کرک اول

دخی بن بر خاتونم اوکسز لر طول قالدم اوتوردم دیسه کرک دیمشدر تبادرنی لفظنه قدک

یعنی معناسین ویرمشلردر امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده وارد اولان حدیث شریف

دخی بوکا شاهددر که انا وکافل الیتیم هکذا بیوروب شهادت برماغیله وسطی برماغن

بربره کتورمشدر یعنی قیامت کوننده بنمله اوکسزلر بسلین ایکیموز برابر جنته کیرورز دیمکه

اشارتدر یاخود جنتده بیجه یاکدیکین توکشی اولوردیمکه اشارتدر والله اعلم نوری دن

رحمة الله علیه روایت اولنمشدر که وقتا که ثلة من الاولین وثلة من الاخرین آیت کریمه

نازل اولدی رسول الله صلی الله علیه وسلم انتم ثلث اهل الجنة انتم نصف اهل

الجنة انتم ثلثا اهل الجنة دیو بیوردی یعنی اول سز اهل جنتک اوچ بخشده ایکی

بخشی سز دیو بیوردی بعض حدیث مرفوعده وارد اولمشدر که اهل الجنة عشرون ومائة

صفا انتم منها ثمانون بیورمشلر یعنی اهل جنت یوز یگرمی صف درسز آنلردن سکسان

صفی سز دیمکدر امام ترمذی رحمة الله علیه نقلنده وارد اولان حدیث صحیح که بریدة بن الحصیب

دن منقولدر رضی الله عنه اول ایتدی بر صباح رسول الله علیه صلوات الله حضرتی

بلالی دعوت ایدوب ایتدی یا بلال بم سبقتنی الی الجنة فما دخلت الجنة قط الا

سمعت خشخشتک امامی دیو بیوردی یعنی هر بار که جنته دخول ایتدم اوکمده سنک

صوتک ایشتدم سن نه سبب ایله جنته بندن سبقت ایتدوک دیو بیوردی خشخشه نک

اصل معناسی سلاحک و آلاتک کبی لرک صوتیدر بونده دخی مراد بلالک یورودوکیدن

ماصل

خل

اوچ بخشدن بر بخشی سز دیو بشارت ایتدی آندن صکره سز اهل جنتک نصفی سز دیدی اندن صکره سز اهل جنتک

حاصل اولان صوت اولمقدر بعضلر بو حدیث شریفک معناسنده استشکال ایدوب

تدن که بلال اول حضرتدن ایلرو کیره دیلر و بوکه جواب ویرمشلردر که حضرت بلال

رضی الله تعالی عنه اول حضرتک صلاتة مباشرتندن اقدم اذان اوقورمغی خلق الله تعالیی

دعوت ایدردی جنته دخولده دخی حاجب وخادم کبی اوکنجه یوریوب دخول ایتدیکی دیلیدی

نته کیم اصحاب دولت بر یره کیتمه لو اولسه لر اوکلرنجه خدمتکارکیمک مقرردر بلال

دخی دنیاده اندوکی دعوت حق برکاتیله اول خدمته لیاقت تحصیل ایتدی ابن ابی شیبه رحمه الله

نقلنده ابی هریره دن رضی الله عنه مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی

جبرئیل علیه السلام اوکمه یاپشدی دخی امتمک جنتک قنغی قپوسندن دخول ایدجکن

باکه کوستردی دیو بیوردی ابو بکر رضی الله عنه ایتدی یا رسول الله بن آندن حظ ایدرم

که سنکله بیله اولیدم اول قپویی کورمش اولیدم دیدی حضرت رسول الله صلی الله

تعالی علیه وسلم ایتدی اما انک یا ابا بکر اول من یدخل من امتی دیدی حدیث شریف

دلالت ایدر که بو امتک مخصوص بر قپو اوله سایری اول قپودن کیرمیه اما بو امتک بعضی

سایر امم کرکدوکلری ابوابدن کیرمک واقع اولور نته کیم سابقا بیان اولنمشدر وجنتک

قاپولری سکزدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی سعادتیله کندولر

کیردوکی قاپونک اسمی باب الرحمة در واکه باب توبه دخی دیرلر وساکن اولدوغی جنتک

اسمی عدن در اول عدن اوچلغ جناتک اعلاسی وسطیسیدر آنده انبیا وشهدا وصدیقلر

دن غیری برکسنه اولمزو آکا قریب اولان جنت فردوس در جنت عدن دن صکره کروه

قالان جناتک اعلی وافضلی بودر بوندن صکره جنة الخلد در آندن صکره جنة النعیم در

آندن صکره جنة المأوی در جبرئیل وملائکه صلوات الله علیهم اجمعین بونده ساکن لردر

مقاتل دن رضی الله عنه مرویدر که ارواح شهدا بونده کلورلر دیو بیورمشدر بوندن صکره

دار السلام در آندن صکره دار المقام در دیمشلر والله تعالی اعلم ومعلوم اوله که لفظ جنت عام

بونلر کورلنک جملهسنه متناولدر ومنازل متعلقده یر اوصاف حسبیله اسما مخصوصه

ذکر اولنمشدر و جنته دخول حق سبحانه وتعالینک فضل و رحمتیله در توخسه عملیله

في فضل ابي بكر الصديق رضي الله تعالى عنه

في طبقات الجنان ادخلنا الله فيها بحق سيد الانبياء

في بيان ان العمل لا ينفع بدون فضل الله

دخول كسبيله ميسّر دكلدر نته كم بخاري ومسلم رحمهما الله روايتلرنده حضرت عائشه صدّيقه
رضي الله عنها انّ رسول الله صلّى الله تعالى عليه وسلّم قال لن يدخل احدًا
الجنّة عمله ديو نقل اتمشدر يعني رسول الله صلّى الله عليه وسلّم حضرتلري هيچ بركسنه‌نك
عملي جنّته ادخال ايتمز ديو بيورمشدر بعضلر يا رسول الله سنى ده مي عملك جنّته قويمز
ديديلر ولا انا الّا ان يتغمّدني الله برحمته ديو بيوردي يعني بني دخي عملم جنّته قويمز
الّا حق تعالى رحمتيله بني تغمّد ايتمشدر يعني بني رحمتنه مستغرق ايلمشدر اول حسبيله كيرورم
ديو بيوردي عبدك عملي دخوله سببدر ولكن سبب مستقل دكلدر حديث شريفده منفي
اولان استقلال سببيتدر يوخسه مطلقا سببيت عمل ثابتدر نته كم آيت كريمه‌ده تلك
الجنّة الّتي اورثتموها بما كنتم تعملون بيورلمشدر امرين بيننده تنافي يوقدر وكيء ظاهر در
واكرچه نفس دخوله عملك استقلالي يوقدر برحمة الله واقع اولور ولكن دخولدن صكره
جنّت ايچنده شرف مراتب وعلوّ درجاته عملك مدخلي واردر حتّى حديث شريفده انّ اهل
الجنّة اذا دخلوها نزلوا فيها بفضل اعمالهم بيورلمشدر يعني اهل جنّت دخول ايدوكلري
زمانده منازل جنّته فضل عمللري حسبيله وارورلر ديمك اولور وسلفدن منقولدر كه
النّجاة من النّار بعفو الله ودخول الجنّة برحمة الله واقتسام المنازل والدّرجات
بالاعمال ديو بيورلردي اما اول حضرتك صلّى الله عليه وسلّم كوثرله تفضيلي بياننده آيات
واحاديث شريفه‌ده نيجه نصوص وارد اولمشدر اولا معلوم اوله كه لفظ كوثر كثرتدن
مأخوذدر فوعل صيغه‌سي اوزره‌در واول جنّته اولان نهر جليل كثرة مياهي وكثرة اوانيسي
وعظم قدري وخيري جهتلرندن لفظ مذكورله تسميه اولنمشدر كوثرك تفسيرنده مفسّرلر
اون آلتیدن زياده قول نقل ايتمشلردر اكثر اقوال مقصد سادسده ذكر اولنمشدر
واقوالك اولاسي حضرت سلطان المفسّرين ابن عبّاس رضي الله عنهما قوليدر كه كوثر خير
كثيردر زيرا عمومي واردر ديمشدر ولكن رسول الله صلّى الله عليه وسلّم حضرتلري
لفظ شريفيله نهر مذكوره تخصيصي ثابت اولمشدر آندن عدول ايتمك مجال يوقدر امام مسلم وغيرلر
رحمهم الله تعالى انس بن مالك رضي الله عنه حضرتلرندن روايت ايتمشلردر كه بر كون

رسول

رسول الله صلّى الله تعالى عليه وسلّم مسجد شريفده بر نوم اراموزده او توررکن بر کرّه
مبارك كوزلرينى اويخوسي واردي آندن مبارك باشني كوكلدرك قالدوردي بز ايتدوك
يا رسول الله نيه كولرسز سبب نه در واقع اولدي ديدك ولكن ايتدي شمدي بكا بر سوره
نازل اولدي بسم الله الرّحمن الرّحيم انّا اعطيناك الكوثر
فصلّ لربّك وانحر انّ شانئك هو الابتر ديو اوقيو ويردي آندن بلورمي سز
كوثر ندر ديو بيوردي بز دخي الله ورسوله اعلم ديدوك ايتدي انّه نهر وعدنيه
ربّي ديدي يعني تحقيقا اول بر ايرمقدر كه ربّم آني بكا وعد قيلدي ديمشدر ديدي
صحيح بخاريده رحمة الله عليه ينه حضرت انس دن رضي الله تعالى عنه مرويدر كه اول
حضرت صلوات الله عليه وسلامه معراج كيجه‌سي كوردكلرندن حكايه ايدوب ايتمشدر
على نهر حافتاه قباب اللّؤلؤ المجوّف فقلت ما هذا يا جبريل قال هذا الكوثر
بيورمشدر يعني بر ايرمق اوزرنه كلدم كه ايكي جانبلرنده مجوّف اينجولردن قبه‌لر وار
يا جبرائيل بو نهر نه نهردر ديدم ايتدي بو كوثردر ديدي ديمك اولور ابن جرير رحمه الله
شريك بن ابي نمردن رضي الله عنه نقل ايلدكه ايشتدم انس رضي الله عنه حضرتلري بزه
خبر ويروب ايدوردي كه حضرت فخر كائنات صلّى الله تعالى عليه وسلّم اول كيجه كه
معراجه واردي بر نهر كوردي اوزرنده لؤلؤ وزبرجددن بر قصرلر اولنمش خاكني
آلوب شمّ ايتدي كوردي مسك خالص يا جبرائيل بو نهر ندر ديو سؤال ايتدي جبرائيل
عليه الصّلوة والسّلام ايتدي بو نهر كوثردر كه ربّك سانكا صاقلمشدر ديدي امام احمد
قدّس الله روحه العزيز دخي حضرت انس بن مالكدن رضي الله عنه روايت ايلدكه بر كسنه
اول حضرته كلوب يا رسول الله ما الكوثر ديدي يعني كوثر ندر ديو سؤال ايتدي فخر عالم
صلّى الله تعالى عليه وسلّم ايتدي نهر في الجنّة اعطانيه ربّي لهو اشدّ بياضًا من
اللّبن واحلى من العسل ديو بيوردي يعني كوثر جنّتده بر ايرمقدر ربّم آني بكا ويرمشدر
آنك صوي بياضي سوددن اشدّدر وحلاوتي عسلدن زياده‌در ديو بيوردي حاصلي سوددن
آق وبالدن طاتلودر ديدي امام بخاري رحمة الله عليه روايتنده ابو عبيده رضي الله عنه دن

فان العمل الصالح سبب الدخول الجنة

في فوائد الاعمال الصالحة

در بيان معنى كوثر

مروی در که انا اعطیناك الكوثر دن حضرت عایشه یه سؤال ایتدوم نهر اعطیه نبیکم
شاطئاه در مجوف آنیته کعدد النجوم دیو بیوردی بیورمشدر یعنی اول کوثر بر ایرمقدر
سزوك پیغمبر و کزه ویرلمشدر ایکی جانبی مجوف اینجودر یعنی ایکی جانبنده اینجودن قبه لر
واردر و آنیه سی یعنی صو ایچه جك کاسه لری و قدحلری یلدوزلر صاییسنجه در دیمك اولور
امام نسائی رحمه الله تعالی نقلنده حضرت عایشه رضی الله عنها دن بویله مروی در که نهر فی بطنان
الجنة دیو جواب ویرمشلر ابو عبیده رضی الله عنه ایتدی بطنان جنت نه در دیو سؤال
ایتدم وسطها دیو بیوردی یعنی اورته سیدر دیدی آندن اول نهری وصف ایدوب
حافتاه قصور اللؤلؤ والیاقوت ترابه المسك وحصباؤه اللؤلؤ والیاقوت بیوردی
یعنی ایکی جانبنده اینجودن و یاقوتدن قصرلر واردر و طوپراغی مسکدر و صویی نك چاقلی
اینجو و یاقوتدر دیمك اولور حصبا دیو لغتده اوفاق طاشجغزلره دیرلر بونده مراد صو
آقندیسنده اولن چاقل در که صو آنلرك اوزرندن آقار نته کم حضرت امام احمد قدس سره
ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن نقل ایتدکی حدیث شریفده وماؤه یجری علی اللؤلؤ یه
عبارتیله وارد اولمشدر و الحاصل نهر کوثر و حوض کوثر حقنده عبارت متغایره ایله چوق
حدیث وارد اولمشدر حتی ابن کثیر رحمه الله علیه بیوردوغی اوزره ائمه حدیثدن چوق
کسنه قتنده قطع افاده ایلر طریقدن تواتر بولمشدر انس دن و ابو العالیه دن رضی الله عنهما
سلفدن غیری رحمهم الله تعالی نیجه کسنه لر کوثر جنتده بر نهردر ایدوکی روایت اتمشلردر والله اعلم
اما اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم جنتده وسیله و درجه رفیعه و فضیلتله برله تفضیلی بابنده
وارد اولان احادیث شریفه دن بری بودر که امام مسلم رحمه الله علیه عبد الله بن عمرو دن
رضی الله عنه روایت اتمشدر که رسول الله حضرتی صلی الله تعالی علیه وسلم اذا سمعتم
المؤذن فقولوا مثل ما یقول ثم صلوا علی فانه من صلی علی صلوة صلی الله تعالی
علیه عشرا ثم سلوا الله لی الوسیلة فانها منزلة فی الجنة لا تنبغی الا لعبد من عباد
الله وارجو ان اکون انا هو فمن سأل لی حلت علیه الشفاعة دیو بیورمشلر یعنی
مؤذنك اذانن استماع ایتدککز زمانده اول نه دیرسه سزده اویله دیین صکره تمام اولدقده

در تفضیل حضرت صاحب الشریعة و بیان اعطاء وسیله و درجه رفیعه و فضیلت صلوات الله علیه و سلامه و التحیة

باکه

باکه صلوة ایدیکز زیرا شان بودر که بر کمسنه باکه بر کره صلوة ایلسه الله تعالی حضرتی
اکا اون کره صلوة ایلر آندن صکره حق تعالی دن بنم ایچون وسیله یی استیه سز اول وسیله
دیدوکلری جنتده بر منزله در که حق تعالی نك عبادندن بر قولدن غیره لایق دکلدر
و بن رجا ایلدم که اول قول بن اولیم امدی بر کمسنه که بنم ایچون حقدن اول وسیله یی استیه
اکا بنم شفاعتم واجب اولور دیمکدر حافظ عماد الدین ابن کثیر رحمه الله علیه الوسیلة علم علی
اعلی منزلة فی الجنة وهی منزلة رسول الله صلی الله علیه وسلم وداره فی الجنة وهی
اقرب امکنة الجنة الی العرش دیمشدر یعنی جنتك بغایت شریف یرنده بر طاغدر اول
حضرتك صلوات الله علیه وسلامه جنتده منزلی و داری اولدر و جنت مکانلرینك
عرشه اك قریب یری اولدر دیمك اولور بعضلر دخی وسیله فعیله صیغه سی اوزره
وسل الیه دیدوکلرندن ماخوذدر توسلت الیه دیمك تقربت دیمکدر توسل تقرب
دیمك اولور و کاه اولور که منزل علیه یه اطلاق اولنور نته کم حدیث شریفده فانها منزلة
فی الجنة بیورلمشدر مع هذا بو دخی معنای اوله رد اولنمق قابلدر زیرا اول منزله یه
واصل اولن الله تعالی یه قریب اولور دیمشدر و بالجمله قرب حسی و قرب معنوی مراد
اولنمق قابلدر الله تعالی حضرتنه نسبت اولنیجق قرب معنوی دن غیری متصور دکلدر
اکر قرب حسی مراد اولنورسه عرشه نسبت اولنق کرکدر و قتاکم اول حضرت صلی الله علیه وسلم
حق تعالی یه عبودیت جهتندن اعظم مخلوقات اولوب جمله سندن الله تعالی یه علمی و آندن
خوف و خشیتی و اکثر اخلاص و محبتی زیاده اولدیسه لاجرم منزلی الله تعالی یه اقرب
منازل اولدی و جنت ایچنده درجه سی اعلای درجات قلندی اکر سؤال اولنوب اول
حضرت صلوات الله علیه وسلامه مقام مذکوری کندو ایچون طلب ایتمکی امتنه امر ایتدوکی
وجهی نه در دینلورسه جواب اولدر که امت اول دعا ایله کندولر تقرب الی الله حاصل
ایدرلر ایتدوکلری دعالرینك منافعی نفسلرینه راجعدر یوخسه حق جل وعلا منزل
مذکوری حبیبنه احسان ایتمشدر نته کم حدیث شریفده ذکر اولندی یا خود جایزدر که
مقام مذکوری حق تبارك وتعالی حبیبنه بعض اسباب ایله مقدر ایتمش اوله جمله اسبابدن بری

في الفضيلة المختصة بحضرة خاتم النبوة صلى الله عليه وسلم

اُمّتنڭ دعاسی اولە دیشلردر اما فضیلت دیدوکلری جایزدر کە سایر خلق اوزرە مرتبە
زایدەدن عبارت اولە یاخود منزلة اخری اولا یاخود وسیلەنڭ تفسیری اولە دیشلردر
ودخی وسیلە حقندە وارد اولان احادیث شریفەنڭ بعضی بودر کە ابو سعید الخدری
رضی الله تعالی عنه قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم الوسیلة درجة
عند الله تعالی لیس فوقها درجة فاسئلوا الله تعالی لی الوسیلة دیشدر یعنی
وسیلە حق تعالی قتندە بر درجەدر کە آنڭ فوقندە درجە یوقدر امدی حق تعالیدن
بنم ایچون وسیلە طلب ایدوڭ دیمک اولور بعضلر بو لفظلە ذکر ایتشدر درجة فی الجنة
لیس فی الجنة اعلی منها فاسئلوا الله تعالی ان یؤتینیها علی رؤس الخلایق بوندن دخی
مراد معنای مذکوردر عبد الله بن عباس رضی الله عنهما حضرتلری ولسوف یعطیك ربك
فترضی آیت کریمەسنڭ تفسیرندە بیورمشدر کە حق جل وعلا اول حضرتە صلی الله علیه وسلم
جنتدە بیڭ قصر ویردی وهر قصردە لایق اولان اوزرە ازواج وخدم وغیری
مهیا قلدی دیشدر ابن جریر وابن ابی حاتم رحمهما الله تعالی بویلەجە روایت ایتشلردر
بو مقولە خبر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن مسموع اولمایجە سویلنمز امدی
حضرت ابن عباس رضی الله عنهما ایشیدوب سویلمشدر بو دخی مرفوع حکمندەدر وحدیث
مرفوع اگر دیرلر کە روایت ایدن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن ایشتدم دیو
روایت ایدە والله اعلم خاتمة الکتاب ابو نعیم رحمة الله علیه نقل ایدر حضرت
عائشە صدیقەدن رضی الله عنها مرویدر کە برکون برخاتون رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنە کلوب ایتدی یا رسول الله سن بانگا کندو نفسمدن واهلمدن وولدمدن
سوکلوسن وبن اوەدە اوتورر کن خاطرمە سن کلورسن تاکە سنی کلوب کورنجە
صبر ایدەمزم وبن سنڭ موتڭی وکندو موتمی یاد ایتدم وبلدم کە سن جنتە دخول
ایتدکدە پیغمبرلر ایلە مقام رفیعدە اولاجقسن وبن کیردوکم زمانده قورقرم کە سنی کورەمیم
دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم خاتونە جواب ویرمیوب تا آخر جبرئیل علیه السلام
کلدی ومن یطع الله والرسول فاولئك مع الذین انعم الله علیهم من النبیین

في فضيلة مخصوصة بسيد المرسلين وحبيب رب العالمين صلى الله عليه وسلم [illegible]

والصدیقین

والصدیقین والشهداء والصالحین آیت کریمەسن کتوردی معناسی شول کمسنەلر کە
الله تعالی یە ورسولنە مطیع اولالر آنلر پیغمبرلر ایلە وصدیقلر وشهیدلر وصالحلر ایلە
ایلە اولورلر دیمکدر دخی تفصیلی بو قرودە کچشدر ومعیتدن مراد بودکلدر کە اهل طاعت
انبیا علیهم الصلاة والسلام ایلە درجەدە واحد اولالر بلکە مراد هر وقت استدکلرندە
کندو مقاملرندن آنلری بلا مانع مشاهدە ایدرلر رؤیت وملاقات دیلدکلری زماندە
حاصل اولور دیمکدر وبعضلر آیت کریمە ثوبان رضی الله عنه حقندە نازل اولدی دیشلر
ایمدی کم مقصد سابع اوایلندە بوکا متعلق کلام مستوفی ذکر اولنمشدی ایدی وروی ایدرلر کە کندو
نفسنە اسراف ایدیجی برخاتون وار ایدی وفات ایتدکی بر کیجە واقعەدە کوردیلر تاکە آکا
قیلدی دیو سؤال ایتدیلر مغفرت ایتدی دیدی نە سببلە مغفرت ایتدی دیدیلر ایتدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنە محبتم سببیلە وآنی کورمکە ایتدوکم آرزو سببیلە
مغفرت ایتدی همان بر ندا کلدی کە بر قومی حبیبمزی کورمکە آرزو ایدنلری بز عذاب ایلەدە ذلیل
ایتمکدن حیا ایدرز بلکە آنلری اول حضرتلە دار کرامتمزدە جمع ایدرز دیو بیوردی دیدی
وجملە عجایب جنتدن بری دخی طوبیدر بعض علما رحمهم الله تعالی طوبی لهم وحسن مآب
قولی شریفنڭ تفسیرندە بیورمشلردر کە طوبی جنتدە بر آغاجدر رحلیلر وحللەلر بتورر
حق تبارك وتعالی آنی ید قدرتیلە دکشدر کوکی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنڭ
مقامندەدر وهر مؤمنڭ منزلندە آندن بر بداق واردر جنانندن بر جنت یوقدر کە
شجرة طوبی آندە وار دکل اولە آنوکیچون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنڭ مقام
شریفندە واقع اولشدر کە هر نعمتڭ سری واقع اولە والله دوستلرندن هرکیمسە اول حضرت
سرندن جنتە داخل اولە وکندولر صلوات الله علیه وسلامه جنتی احاطە قلشلردر هر وجهلە
جنتدە نعمت ایلەر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی آنڭ تنعملە متنعم دردرلر
قلیلردر نعمتە کە واصل اولشلردر اول حضرتە اتباع ایلە واصل اولشلردر آنوکیچون تنعمدە سر
نبوت آنوکلە قایمدر وابلیس علیه لعنة الله دخی تمام جهنمی احاطە قلمشدر اهل جهنمدن
هرکیمسە عذاب اولنورسە اول آنوکلە مشترکدر ابو حیان رحمة الله علیه بحر لرسمی اولان تفسیرندە

في ذكر شجرة طوبى [illegible]

في [illegible]

عيناً يشرب بها عباد الله يفجرونها تفجيرا قول شريفنك معناسنده اول عين بر عين ذكر
حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دار سعادت مدارندن چقر دخى انبيا
و مؤمنينك دارلرينه آقار ديو نقل ايتمشدر بونلردن صكره معلوم اولدكه اعظم نعيم جنت
واتم لذايذ دار الكرامت مشاهدهٔ جمال رب عزت ومطالعهٔ وجه كريم حضرت حق تعالى در
وبو اول جمال باكمال عديم المثال در كه هيچ آفريننك آينهٔ تصورنده جلوه گر اولمق
محال در اول زمانكه اهل ايمان قرين رحمت رحمان ومظهر عنايت يزدان اولوب رضوان
ادخلوها بسلام آمنين ديو جنت خازنلرى انواع اجلال واعظام ايله قرشولايوب سلام عليكم طبتم
فادخلوها خالدين ديو تحيت اكرام ايدهلر وحق سبحانه وتعالى جانبندن سلام عليكم
عبادى ومرحبا بكم اهل ودادى انتم المؤمنون الآمنون لا خوف عليكم اليوم
ولا انتم تحزنون خطابيله خلعت سرور وشادمانى ارزانى بيوريله آندن حق جل وعلا
يا عبادى بوكون بنم انعام واحسانم الى كشاده در بندن نه ديلرسكز ديلك ديو بيوره آنلر دخى
يا رب سندن مرادمز ديدار كورمك ورضوانه رضا كه ايرمكدر ديه لر حق تبارك وتعالى
بونلره بشارت بيوردلر مدى شاد اولك كه بن سزدن راضى اولدم ديه آندن اول
سلطان قهار رفع حجاب ايدوب تجلى ايليه همان اهل جنت جميعاً سجده يه وارهلر
حق تعالى حضرتلرى قالدرم باشكز سجده دن قالدرك سجده محلى دكلدر بن سزى همان
آنوكيچون دعوت ايتدم كه مشاهدهٔ ديدارم ايله متنعم اولاسز ديه يا عبادى بن سزدن بر وجهله راضى
اولدم كه سزه ابدا خشمناك اولمازم ديو بيوره اهل جنت دخى الحمد لله الذى
اذهب عنا الحزن ان ربنا لغفور شكور الذى احلنا دار المقامة من فضله
لا يمسنا فيها نصب ولا يمسنا فيها لغوب ديو حمد وثنا ايليهلر بوندن معلوم
اولدى كه جنتده شكر نعمت وحمد وثناى رب عزتدن غيرى عبادت اولمايه نته كم مسلم
صحيحنده وارد اولمشدر جابر رضى الله تعالى عنه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن
روايت ايتمشدر يأكل اهل الجنة فيها ويشربون ولا يتمخطون ولا يبولون ويكون
طعامهم ذلك جشاء ورشحا كرشح المسك يلهمون التسبيح والحمد كما يلهمون النفس

رزقنا الله ... وجميع المسلمين

ديو بيورمشلر يعنى اهل جنت جنتده يرلر واچرلر واما آنلر سومكوررلر و بول ايتمزلر بلكه ييدكلرى
طعام جشا ورشح اولور يعنى ككرمكله وترلكله مندفع اولور و ترلرى مسك رايحه سين
ويرور و آنلره نفس الهام اولندوغى كبى تسبيح وحمد الهام اولنور يعنى نفس آلق انسانه نيجه
راحت بخش وروح افزا ايسه آنلره حق تعالى حمد وثناسى شويله صفا وجلا ويرور و آنسز
اولامزلر دهرزه قدر ايسه لر روحلرى تازه لنور ديمكدر والله تبارك وتعالى اعلم

نحمد الله على ما يسر لنا من الاتمام ونشكره على ما اسبغ علينا من الافضال والانعام
ونصلى على اشرف الانام وافضل الرسل الكرام محمد المصطفى عليه الصلوة والسلام
وعلى آله الفخام وصحبه العظام ما تعاقبت الليالى والايام وقد وقع الفراغ
من تحريره على يد مترجمه الفقير عبد الباقى بن محمد غفر الله له ولوالديه واحسن
اليهما واليه فى اوايل ذى الحجة الحرام المنخرط فى سمط شهور سنة
ست وسبعين وتسعمائة الهجرية وكان الابتداء به فى اوايل شوال
المكرم من شهور سنة خمس وسبعين وتسعمائة بدار
السلطنة قسطنطينية المحمية حميت عن سوء البلية

قد فرغ من تحرير ترجمة المواهب اللدنية بالرحمة
الرحمانية والعناية الصمدية العبد الفقير الى
رحمة ربه الصمد درويش محمد بن محمد
عفى الله عنه بحرمة حبيبه احمد عليه
صلوات الله الواحد الاحد وسلامه
السرمدى الابدى الاحد
وعلى آله وصحبه اجمعين
وعلينا وعلى
المؤمنين

